

GESCHIEDENIS.

Dr. A. van Berkum , Atlas der Oude Gesch. in kaarten en platen, 79 cartons op 17 kaarten en 148 platen, ingen. <i>f</i> 2,75, geb.	<i>f</i> 3,50
J. M. Droogendijk en J. S. Verburg , Langs Rotte, Maas en Schie. Schetsen uit de geschiedenis van Rotterdam, 2 deeltjes, geïll. à	0,50
J. L. Ph. Duijser , Hoofdz. van de Gesch. van ons Vaderl., geb.	0,90
J. L. Ph. Duijser , Overzicht van de Gesch. des Vaderlands <i>2e druk</i>	0,90
J. L. Ph. Duijser , Beknopt Leerboek der Vaderl. Gesch., bewerkt door G. Bolkestein , I. <i>5e dr.</i> , II. <i>4e dr.</i> , ing. à <i>f</i> 0,90, in linnen à	1,10
J. L. Ph. Duijser , Hoofdzaken der Algemeene Geschiedenis, geb.	1,00
J. L. Ph. Duijser , Overzicht der Algemeene Geschiedenis <i>3e druk</i>	1,00
J. L. Ph. Duijser , Bekn. Leerb. der Algem. Gesch., bewerkt door G. Bolkestein , I. Oude Gesch. en Middeleeuw. <i>5e druk</i> , II. Nieuwe en Nieuwste gesch., <i>5e druk</i> , ingenaaid à <i>f</i> 0,90, in linnen . à	1,10
Dr. H. v. Gelder , Algem. Gesch. (Compl. in 6 à 7 dln). Dl. I - III, geb. à	6,25
Dr. H. van Gelder , Leerboek d. oude Geschiedenis, geb. <i>3e druk</i>	2,25
Dr. N. Japikse , Leerboek der Nederl. Geschiedenis, geb., <i>2e druk</i>	2,50
Dr. J. de Jong Tz. , Kort overzicht der Grieksche en Rom. gesch., geb.	0,75
J. W. de Jongh en H. Wagenvoort , 24 Schoolplaten voor de Vaderlandsche Geschiedenis. Naar oorspronkelijke aquarellen van J. Hoynck van Papendrecht , Gerard van Hove , J. H. Isings Jr. , C. Jetses , J. H. Jurres , W. C. Staring , G. Westerman , J. J. R. de Wetstein Pfister . (Grootte 84 bij 110 cM.) Prijs per plaat met geïll. toelichting	1,90
Opgeplakt op zwaar carton <i>f</i> 2,30, Geïll. toelichting afzonderlijk	0,25
A. Nuiver en O. J. Reinders , Ons Vaderland. Overzicht van de geschied. onzes lands v. meergevorderde leerlingen. Met medew. van J. R. Dijkstra en J. H. van der Veen , geïll. <i>7e druk</i>	0,90
Dr. A. J. van der Meulen , Platen-atlas voor de Vaderlandsche geschiedenis, met medew. van M. ten Bouwhuys , gecartonn. <i>2e dr.</i>	1,90
F. van Rijsens , Geschiedenis der Nederlanden, geïllustreerd met kaartjes, afbeeldingen en portretten, ingen. <i>f</i> 1,60, geb., <i>2e druk</i>	1,90
F. van Rijsens , Bekn. Gesch. d. Vad., bew. d. Dr. A. J. v. d. Meulen <i>12e dr.</i>	0,75
F. van Rijsens , Geschiedenis des Vaderlands, bewerkt door Dr. A. J. van der Meulen , ingenaaid <i>f</i> 1,75, geb., <i>13e druk</i>	2,00
F. van Rijsens , Gesch. van ons Vaderl., ing. <i>f</i> 3,50, geb. <i>4e druk</i>	3,90
F. van Rijsens , Algemeene Geschiedenis in beknopten vorm, bewerkt door M. ten Bouwhuys <i>10e druk</i>	0,35
F. van Rijsens , Overzicht der Algemeene Geschiedenis. Bewerkt door M. ten Bouwhuys <i>5e druk</i>	0,90
F. van Rijsens , Algemeene Geschiedenis, bewerkt door M. ten Bouwhuys , ingenaaid <i>f</i> 1,90, gebonden. <i>10e druk</i>	2,25
F. van Rijsens , Leerboek der Algemeene Geschiedenis, omgewerkt door M. ten Bouwhuys in 4 deelen.	
I. Oude Geschiedenis, ingenaaid <i>f</i> 1,25, gebonden <i>2e druk</i>	1,50
II. Middeleeuwen, ingenaaid <i>f</i> 1,25, gebonden <i>2e druk</i>	1,50
III. Nieuwe Gesch. (tot 1789) ingen. <i>f</i> 1,25, gebonden <i>2e druk</i>	1,50
IV. Nieuwste Gesch. (van 1789 tot heden) ing. <i>f</i> 1,60, geb. <i>2e dr.</i>	1,90
G. van der Sman , Overzicht van ons Staatsbestuur <i>2e druk</i>	0,90
G. van der Sman , Besturen en Regeeren	0,50

 Prijs der 4
 Woordenboeken
NIEUWE TALEN
 per stel besteld
 f 17,50.

Prijs der 4
 Woordenboeken
NIEUWE TALEN
 per stel besteld
 f 17,50.

Woordenboeken NIEUWE TALEN.

K. TEN BRUGGENCATE. I. Eng.-Nederl.
L. VAN DER WAL, II. Nederl.-Eng.

6e druk, f 5,40 in half leer in 1 dl. of
 2 dln. in linnen f 5,40.

I. VAN GELDEREN. I. Duitsch-Nederl.
 II. Nederl.-Duitsch.

3e druk, f 5,80 in half leer in 1 dl. of
 2 dln. in linnen f 5,80.

C. R. C. HERCKENRATH, I. Fransch-Ned.
 II. Ned.-Fransch.

2e druk, f 4,50 in half leer in 1 dl. of
 2 dln. in linnen f 4,50.

 Het eenige Fransche Woorden-
 boek, dat bij ieder woord de
 uitspraak phonetisch aangeeft.

M. J. KOENEN, Verklarend Handwoorden-
 boek d. Nederlandsche taal.

10e druk, 1 deel in linnen f 2,75.

BEOORDEELINGEN:

Wie **het beste op dit gebied** wensch-
 te bezitten, moet zich beslist het woorden-
 boek van Ten Bruggencate aanschaffen, dat
 zoowel door den vorm en de wijze van druk,
 als door den inhoud **bijzonder trekt** en
gemakkelijk is.

Vragen van den Dag.

* * *

Het Woordenboek van Van Gelderen
 behoort tot **het beste**, wat wij op dit
 gebied bezitten. De tweede druk is niet
 alleen **een vermeerderde uitgave**,
 maar ook **een verbeterde.**

Museum.

De samensteller (Herckenrath) heeft niet
 geschroomd een groot aantal der nieuwe
 woorden en uitdrukkingen, welke dagelijks
 ontstaan in de politiek, handel en nijverheid
 en sport, te vermelden. In de tweede druk
 zijn allerlei verouderde woorden weggelaten
 waardoor het werk zeker **voor de prak-
 tijk in bruikbaarheid** heeft gewonnen.

Maand. Bibliographie.

* * *

Van dit woordenboek (Koenen) kan getuigd
 worden, dat men moeilijk een gebied van het
 moderne beschavingsleven zal kunnen aan-
 wijzen, waaraan geen evenredige aandacht
 wordt geschonken. De verklaringen van
 termen en uitdrukkingen zijn **kort, helder
 en zakelijk.**

Nieuwe Schoolblad.

 Prijs der 4 Woorden-
 boeken **NIEUWE TALEN**
 per stel besteld f 17,50.

 Prijs der 4 Woorden-
 boeken **NIEUWE TALEN**
 per stel besteld f 17,50.

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

NEDERLANDSCHE TAAL. — SPRAAKKUNST.

Dr. J. Bergsma, Syntactische oefeningen	<i>f</i> 1,25
T. van den Blink, Geïll. Opstellenboek ten beh. v. h. voortgezet onderw.	0,50
M. R. Dijkman, Mondelinge Examens, Nederl. taal en lezen L. O. 50 stenogr. verslagen van in 1910 gehouden examens, opgemaakt en voorzien van een paed. inleiding v. Kweek- en Normalscholen	1,25
J. L. Ph. Duijser, 100 gemengde stijloefeningen voor lagere en middelbare scholen, bezorgd door G. Bolkestein	11e druk 0,40
J. L. Ph. Duijser, Stijloefeningen, I, bezorgd door G. Bolke- stein	14e druk 0,50
Stijloefeningen, II, bezorgd door G. Bolkestein	8e druk 0,75
J. L. Ph. Duijser, Theoretisch-practische handleiding tot de ken- nis van de Nederlandsche taal, 3 stukjes	9e druk à 0,50
J. L. Ph. Duijser, Grammatica-cursus bij het onderwijs in de Nederlandsche Taal, gebonden	4e druk 1,00
J. L. Ph. Duijser, Oefeningen behoorende bij den grammatica- cursus	4e druk 0,60
J. L. Ph. Duijser, Nederlandsche Spraakkunst, gebonden, 2e druk	1,50
I. van Gelderen, Ons Nederlandsch. Grammatica-cursus met oefeningen voor de drie eerste jaren van H. B. S., Gymnasia, Normalscholen enz., 3 deeltjes	8e druk à 0,50
I. van Gelderen, Theorie en Practijk	6e druk 0,60
I. van Gelderen, De oefenklasse	11e druk 0,90
C. Groustra, Terwey's Nederl. Spraakk. in Vragen en Opg. 3e druk	0,35
C. Groustra, Terwey's Korte Spraakkunst in Vragen en Opgaven	0,35
C. Groustra, Terwey's Beginselen der Spraakk. in Vragen en Opg.	0,40
J. Heeringa Gzn., Nederlandsche stijl, I	4e druk 0,75
Nederlandsche stijl, II 2e druk <i>f</i> 0,75, Nederlandsche stijl, III	1,25
M. J. Koenen, Uit onzen Taalschat:	
I. Kennen en Kunnen, als Voorlooper	2e druk 0,35
II. Het Adm.-Examen, een reeks taal- en stijloefeningen 5e druk	0,50
III. Het 1e Stelboek, 225 meth. gerangsch. Stel- en spreekoef. 4e dr.	0,90
IV. Het 2e Stelboek, 320 meth. gerangsch. Stijl- en spreekoef. 2e dr.	0,90
M. J. Koenen, Het Paraphraseeren. Practische oefeningen in het lezen en stellen, met tal van examen-opgaven	2e druk 1,00
Jan Ligthart, Het Paraphraseeren. Eene toelichting, in 't bijzonder voor examen-candidaten. Met een aanhangsel: Max Havelaar	0,60
G. J. Nieuwenhuis, Individueel taalonderwijs. Aanwijzingen tot het samenstellen van een eigen taal- en stelmethod (zonder taalboekjes)	0,90
E. Rijpma, Beknpte Nederlandsche Spraakkunst	3e druk 0,90
E. Rijpma, Vragen en oefeningen bij Nederl. Spraakkunst, 3e druk	0,75
P. Roorda, De Klankleer en hare practische toepassing bij de be- oefening der nieuwe talen, gebonden	3e druk 1,60
T. Terwey, Korte Nederlandsche Spraakkunst. Herzien door M. Mieras	19e druk 0,60
T. Terwey, Oefeningen bij de Korte Nederlandsche Spraakkunst. Herzien door M. Mieras	19e druk 0,60
T. Terwey, Beginselen der Nederlandsche Spraakkunst. Herzien door M. Mieras	11e druk 1,00
T. Terwey, Nederlandsche Spraakkunst. Herzien door M. Mieras	15e druk 1,25
K. Veldkamp, De techniek van het spreken, ingen. <i>f</i> 2,50, geb.	2,90

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

NEDERLANDSCHE TAAL. — LETTERKUNDE.

Bibliotheek van Nederlandsche Letterkunde. Dicht- en Proza- werken der voorn. schrijvers van de 17e tot de 19e eeuw, uitgeg. en van eene inl. en aant. voorzien door wijlen T. Terwey . Voort- gezet onder red. van J. Koopmans en Dr. C. G. N. de Voofs :		
1. Jephtha. — 2. Gijsbrecht v. Aemstel. — 3. Nederlandsche historiën. —		
4. De Zeestraet. — 5 — 6. Spaansche Brabander. — 7. Leekedichtjens. —		
8. „Hollandsche Spectator”. — 9. Gelegenheidsgedichten. —		
10. Baeto. — 11. Willem Leevend. — 12. Bloemlezing uit de		
„Vrijheids”-litteratuur van ± (1810–1813). — Prijs per nummer	<i>f</i>	0,60
T. van den Blink , Op zonnige wegen, Leesb. ten behoeve v. de hoogste klassen v. schol. v. M.U.L.O., de voorber. en laagste klassen v. Kweek-, Norm.- en H.B.S. en and. inricht. v. voortgez. onderw., 4 dltjes, <i>3e dr.</i> à		0,45
J. L. Ph. Duijser en G. A. C. van Goor , Letterkundig leesboek. I, 17e en 18e eeuw; II, 19e eeuw, ingen. <i>f</i>	1,25 , geb.	<i>6e druk</i> à
J. L. Ph. Duijser en H. W. Groeneveld , Nederlandsche Lectuur, Proza en Poëzie, I, <i>5e druk f</i>	0,60 ; II	<i>4e druk</i>
G. Elgersma , Lezen en Verwerken. Opstellen over letterk. werken		1,90
D. de Groot , L. Leopold en R. R. Rijkens , Nederlandsche Letterkunde. Bloemlezing uit de schrijvers der laatste eeuwen, 2 deelen, ingenaaid <i>f</i>	3,90 , gebonden	<i>10e druk</i>
Dr. A. v. d. Hoeven , G. J. Uit den Bogaard en J. J. Deetman , Van Nabij en Ver. Leesboek voor Chr. M. U. L. O. scholen, Gymn., H. B. S., Kweek- en Normaausch., I, II, ing. <i>f</i>	1,30 , gebonden <i>f</i>	1,65 , III, met portretten, ingenaaid <i>f</i>
C. Honigh en G. J. Vos Azn. , Van Eigen Bodem (Stobundel), Leesb. v. H. B. S., Gymn., Kweek- en Normaausch., geb. <i>5e druk</i>		1,25
Dr. G. Kalff , Gesch. d. Ned. Letterk., dl. I–VII (compl. in 7 dln.), geb. à		6,50
M. J. Koenen , Uit onze Letteren. Nieuwe Bloemlezing, geb. <i>2e druk</i>		1,40
M. J. Koenen , Ons Leesboek. Proza en Poëzie		0,60
L. Leopold , Nederlandsche schrijvers en schrijfsters der laatste eeuwen, met portretten, ing. <i>f</i>	2,90 , geb. <i>6e vermeerderde druk</i>	3,50
Jan Ligthart , Letterkundige Studiën: De kleine Johannes, I, door Frederik van Eeden , gebonden	<i>3e druk</i>	1,75
M. A. P. C. Poelhekke , Taalbloei. Letterkundig leesboek voor H. B. S., Gymn., Kweek- en Normaausch., I, II; gebonden, <i>2e dr.</i> à		1,90
M. A. P. C. Poelhekke , Woordkunst, geïllustreerd, geb. <i>4e druk</i>		1,90
M. A. P. C. Poelhekke en Dr. C. G. N. de Voofs , Platen-Atlas der Nederlandsche Literatuurgeschiedenis, ingenaaid <i>f</i>	2,50 , geb.	3,50
E. Rijpma , Gids bij de studie der Nederl. Letterkunde, I (17e–18e eeuw), II (19e eeuw)	<i>3e druk</i> à	1,00
Beide deelen gebonden in één band		2,25
E. Rijpma , Kort Overzicht der Nederlandsche Letteren, gebonden		0,90
Van alle Tijden , onder redactie van C. G. Kaakebeen en Jan Ligthart : 1. Esmoreit, <i>5e druk f</i>	0,30 . — 2. Beatris, <i>3e druk</i>	<i>f</i>
0,40 . — 3. Reinaert de Vos, <i>f</i>	0,90 . — 4. Middelned. Lyriese ged.	
<i>f</i>	1,00 — 5-6. Gedichten uit de 17e eeuw	à
Dr. C. G. N. de Voofs , Historische schets van de Nederl. Letterk., voor Schoolgebr. en Hoofdakte-studie, ing. <i>f</i>	1,50 , geb. <i>6e dr.</i>	1,75
Dr. C. G. N. de Voofs , Letterk. studiën. Verzamelde opstellen, geb.		2,50
W. Woldendorp , Paraphrase en opstel. I, II	à	0,65

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

NIEUWE TALEN. — FRANSCHE.

C. Balt , Avant et après l'Admission	f 0,75
Dr. A van Berkum , Fransch-Duitsch-Engelsch leesboek voor handelsscholen, gebonden	2,25
Ook in 3 deeltjes, elke taal afzonderlijk, per deeltje in linnen	0,90
PETITE BIBLIOTHÈQUE par W. Bartels:	
La main bénie, par S. de Cantelou in linnen	0,30
La petite Jeanne par M ^{me} Carraud 2e druk, in linnen	0,30
La Belle-Nivernaise, par Alphonse Daudet 2e druk, in linnen	0,30
Robinson Crusoé par Daniel Defoé in linnen	0,30
La fille du Braconnier par M ^{lle} Rosseuw de Saint-Hilaire, 2e dr. in l.	0,30
Thomas Ier, roi de Tamboulina, par Jules Sandeau, 2e dr., in linnen	0,30
Les deux Nigauds, ill., par M ^{me} de Ségur in linnen	0,30
Maroussia par P.-J. Stahl 2e druk, in linnen	0,30
Contes et Récits, choisis par W. Bartels, 2 deeltjes, in linnen à	0,30
C. F. van Duyl , Grammaire française abrégée	1,75
C. R. C. Herckenrath , Le français facilité. Nederlandsche tekst	1,50
I. M. J. Hoog , 150 Synonymes	1,25
D. de Lange , Leercursus voor de Fransche taal. Ten dienste van het uitgebr. lager onderwijs, kweek- en normaalsch., avondschr., herhalingscholen, taalcursussen, enz., I, 2e druk f 0,75, II	0,90
Leercursus voor de Fransche taal, III A, Leesboek f 1,25, III B, Spraakkunst met Oefeningen	1,00
C.-M. Robert , Kleine Fransche Spraakkunst 12e druk	0,60
C.-M. Robert , Exercices élémentaires de grammaire française 12e dr.	0,60
C.-M. Robert , Abrégé de la grammaire française 23e druk	1,00
C.-M. Robert , Exercices sur l'Abrégé de la gramm. franç. 23e druk	1,00
C.-M. Robert , Grammaire française 4e druk	2,90
C.-M. Robert , Exerc. sur la gramm. franç., en deux parties 4e druk Première partie f 1,00 Seconde partie	0,90
C.-M. Robert , Lectures Graduées illustrées I. Édition A 24e druk	1,00
C.-M. Robert , Lectures Graduées et Exercices d'élocution, I. Édition B, avec des illustrations 10e druk	1,00
C.-M. Robert , Lectures Graduées II. La France et les Français. Avec une carte hist. de la France et douze grav. hors texte 12e dr.	1,25
C.-M. Robert , Lectures Graduées III. Paris et les Parisiens. Avec un plan illustré de Paris et une carte de ses environs et de nombreuses gravures 7e druk	1,50
C.-M. Robert , La Lyre française, I, 6e druk, f 0,60, II, 3e druk	0,80
C.-M. Robert , Recueil de traductions 11e druk	0,90
C.-M. Robert , Phraséologie française, gebonden	3,90
C.-M. Robert , Matériaux Préparatoires 2e druk	1,50
J. F. Rode , Nos fautes de français 9e druk	0,60
J. F. Rode , Pour s'entraîner au langage technique français 2e druk	1,75
W. Struik , Chapitres détachés de l'Histoire de la littérature Française	1,25
W. Struik , Mondelinge examens, Fransch L. O.	1,25
W. Struik en K. R. Gallas , Beknopte Fransche Spraakkunst ten dienste van Gymnasiën, Hoogere Burgerscholen en scholen voor M.U.L.O.	1,00
W. Struik en K. R. Gallas , Fransche Vertaal- en Spreekoefeningen I, in linnen	1,00
W. Struik en K. R. Gallas , Vocabulaire behoorende bij de Fransche Vertaal- en Spreekoefeningen I, in linnen	0,90
W. Struik en W. J. Jongejan , Lectures Choisis, 3 dl'tjes, géil. 2e dr. à	0,45
W. van der Wijk , Poésies Lyriques, gecartonneerd	0,65

DUI TSCH WOORDENBOEK.

DUITSCH WOORDENBOEK

DOOR

I. VAN GELDEREN,

LEERAAR AAN DE HOOGERE BURGERSCHOOL MET DRIEJARIGEN CURSUS
TE UTRECHT.

EERSTE DEEL. — DUIJSCH-NEDERLANDSCH.

DERDE VERBETERDE EN VERMEERDERDE UITGAVE

TE GRONINGEN BIJ J. B. WOLTERS' U. M.

VOORBERICHT.

Het is mijn doel geweest een woordenboek te schrijven, geschikt voor 't groote publiek en tevens de grenzen van een schoolwoordenboek niet overschrijdend. Dat deze laatste voorwaarde op honderden plaatsen beperking noodzakelijk maakte, waar ik gaarne meer had gegeven, is misschien te betreuren; 't heeft mij tenminste zelfoverwinning genoeg gekost, maar 't boek op zich zelf heeft er niet onder geleden, aan zijn betrouwbaarheid en bruikbaarheid — de voornaamste eischen, die men aan een goed woordenboek mag stellen — heeft 't geen afbreuk gedaan.

Om 't werk aan den eisch van **betrouwbaarheid** te laten voldoen is van geen enkel woord, van geen enkele uitdrukking de vertaling gegeven, dan na zeer rijp beraad en na raadpleging van de beste bronnen.

Om 't zoo **bruikbaar** mogelijk te maken heb ik in de eerste plaats er naar gestreefd niet alleen woorden te geven, maar ook, en vooral, woordverbindingen, uitdrukkingen, zegswijzen. Ten einde daarvoor ruimte te winnen is veel, van wat niet meer tot 't hedendaagsche Duitsch behoort, weggelaten. Over 't algemeen speelt 't archaïstisch element in onze (Duitsche) woordenboeken m. i. een te groote rol ten koste van de levende taal. 't Wordt tijd, dat tal van verouderde woorden en uitdrukkingen hun plaats ruimen voor meer moderne. Bovendien leveren die archaïsmen voor den studeerende een niet gering gevaar op. Een woordenboek is wel geen studieboek, maar toch zal menig een van tijd tot tijd zijn taalschat meenen te mogen verrijken met een eigenaardig woord, een teekenende uitdrukking, die hij in zijn dictionnaire ontmoet. En dan kan 't licht gebeuren, dat hij voor hedendaagsch Duitsch houdt, wat niet meer in de taal leeft. Wie zich met de opleiding van kandidaten voor akteëxamens bezighoudt, weet bij ervaring, dat dit gevaar niet denkbeeldig is. Om maar één voorbeeld te noemen: iemand zal onder *a b f t a t t e n* allerlei beteekenissen en verbindingen opgegeven zien: „*einem feinen Glückwunsch abft.*“, „*eine Schuld abft.*“ en trachten die te onthouden en ze bij gelegenheid te pas te brengen, niet vermoedende, dat thans alleen „*einen Besuch abft.*“ nog maar algemeen gebruikelijk is¹⁾. Dergelijke voorbeelden komen op bijna elke bladzijde voor. Nu gaat 't evenwel niet aan om alles, wat verouderd of verouderend is, eenvoudig onvermeld te laten; immers in de minder moderne lectuur komt 't natuur-

¹⁾ Een goede gids in dezen is MORIZ HEINE (*Deutsches Wörterbuch*); maar oneindig beter nog HERMANN PAUL (*Deutsches Wörterbuch*).

lijk voor, maar ook nieuwere schrijvers bedienen zich soms graag van een archaïstisch getinte uitdrukking. En wil een woordenboek aanspraak maken op 't praedicaat bruikbaar dan moet 't den gebruiker niet of zoo weinig mogelijk in den steek laten. Daarom moest ik kiezen, wat ik wel, en uitschieten, wat ik niet op zou nemen. Naar mijn beste weten heb ik dat gedaan. Maar zulk een keuze is uit den aard der zaak zeer subjectief en zoo zullen velen hier vinden, wat zij beter weggelaten oordeelen en vergeefs zoeken, wat zij meenen, dat opgenomen had moeten worden. Intusschen heb ik bijwijze van waarschuwing de archaïsmen, die nog in 't boek voorkomen en als zoodanig gesignaleerd moeten worden, tusschen [] geplaatst. 't Zelfde teeken doet dienst om aan te wijzen, dat een woord of uitdrukking gewestelijk of dialektisch is, tenminste, waar 't minder algemeen-zijn er van niet op andere wijze is aangegeven. — Aan den anderen kant heb ik niet geschroomd veel zoogenaamde „slang”uitdrukkingen een plaats te geven. In de moderne lectuur, in den roman zoowel als in 't drama, komt daarvan zooveel voor, dat de lezer niet tevergeefs moet zoeken, als hij in een woordenboek omtrent een of ander van dien aard opheldering verlangt.

Verder heb ik de bruikbaarheid meenen te verhoogen door 't aangeven van den klemtoon, van den genitief- en meervoudsvorm der substantieven en van de uitspraak van veel vreemde woorden, en ten slotte door mij in beide deelen aan strikt alfabetische orde te houden¹⁾. Ook persoons- en geografische eigennamen staan op hun alfabetische plaats, zoowel als de afkortingen. De „allernieuwste” spelling is gevolgd, dat spreekt van zelf.

Dat mijn werk heel wat verbeterd zal kunnen worden, niemand, die er meer van overtuigd is dan ikzelf. Als men zeven jaar lang onvermoeid met zulk een arbeid bezig is, dan wordt de overtuiging van 't gebrekkige er van met den dag grooter. Daarom — al meen ik, dat 't boek de vergelijking met de bestaande woordenboeken zeer goed kan doorstaan — hoop ik, dat men mij van verschillende kanten door welwillende opmerkingen in staat zal stellen om — mocht er, ooit eens een herdruk noodig zijn — 't werk nog meer aan 't boven omschreven doel te doen beantwoorden.

UTRECHT, Februari 1906.

I. v. GELDEREN.

BIJ DEN DERDEN DRUK.

Niet gering zijn de toevoegingen, wijzigingen en verbeteringen in dezen nieuwen druk. „En” (ik herhaal, wat ik bij 't verschijnen van den tweeden druk zei) „'t verheugt me hier te kunnen mededeelen, dat een groot deel van die verbetering en vermeerdering te danken is aan de talrijke opmerkingen, die mij (ook nu weer) in brieven en in recensies

¹⁾ De volgorde naar stammen levert voor den gebruiker allerlei moeilijkheden op en speelt ook den schrijver parten, die bijv. *bestelen* kan vergeten op te nemen, doordat hij de woorden van den stam *bestel* eerst afhandelt.

zijn toegekomen. Zoowel partikulieren als schoolmannen hebben op die wijze hun belangstelling in en hun waardeering van mijn arbeid op ondubbelzinnige wijze getoond.”¹⁾

De belangrijkste wijziging is m. i. hierin gelegen, dat de grootere artikelen alle, voorzoover mij dat nuttig en doenlijk scheen ter wille van de overzichtelijkheid, zijn omgewerkt. Een geheel of gedeeltelijk andere rangschikking van de voorbeelden, meestal alfabetisch, naar een of ander kenmerkend woord, dat daarom vet gedrukt is, zal 't zoeken aanmerkelijk vergemakkelijken, en de bruikbaarheid dus vergrooten.

Op een ander verbetering wil ik hier nog in 't bijzonder de aandacht vestigen. Alle plant- en diernamen zijn aan een grondige herziening onderworpen. Ik hoop — en vertrouw —, dat tal van ongerechtigheden daardoor verdwenen zijn niet alleen, maar ook door vertrouwbare vertalingen vervangen.

Evenals bij de vorige drukken blijf ik mij ten zeerste aanbevolen houden voor opmerkingen, die 't werk ten goede komen.

UTRECHT,

I. v. GELDEREN.

¹⁾ Gaarne zou ik allen noemen, aan wie ik mij om die reden verplicht gevoel. De lijst zou intusschen werkelijk te groot worden. Toch moet ik de namen vermelden van enkelen, die zich meer dan gewone moeite getroost hebben om mij of op leemten, onvolmaaktheden en onnauwkeurigheden te wijzen of inlichtingen te geven telkens, als ik zoo vrij ben geweest hun daarom te verzoeken. Het zijn de heeren: P. J. VAN AARTSEN, te Vlissingen; I. BREVÉE, te Utrecht; Dr. J. GERZON, te Wageningen; G. G. KLOEKE, destijds te Hagen in Westfalen; K. KOERTS, te Utrecht; ANTON M. DE LEEUW, destijds te Mülheim; G. VAN POPPEL te Rolduc en W. L. THIEME, te Rotterdam.

In 't bijzonder mijn hartelijken dank aan Dr. PRICK VAN WELY te Mr. Cornelis. In de eerste plaats voor zijn even zaakrijke als van scherp oordeel getuigende recensies in 't Indisch blad „'t Onderwijs”; verder voor de hulp, die ik bij de vertaling van zooveel woorden heb gevonden in zijn merkwaardig „Hulpwoordenboek” (Batavia, G. KOLFF & Co.); maar 't meest voor de bereidwilligheid, waarmee hij mij zijn beide deelen van mijn Woordeboek ten gebruike heeft afgestaan, waardoor ik mijn voordeel heb kunnen doen met de waardevolle aantekeningen, door hem op bijna elke bladzijde gemaakt. (Uit 't Voorbericht bij den tweeden druk).

VERKLARING VAN ENKELE AFKORTINGEN.

Adj.	=	Adjektief.	nordd.	=	noorddeutfch.
Adv.	=	Adverb.	Num.	=	Numerale.
Art.	=	Artikel.	oberd.	=	oberdeutfch.
Bauf.	=	Boufunft.	od.	=	oder.
berl.	=	berlinifch.	Pl.	=	Plural.
bef.	=	befonderd.	poët.	=	poëtifch.
bouwk.	=	bouwkunft.	Präp.	=	Präpofition.
Öaun.	=	Öaunerfprache.	Pron.	=	Pronomen.
gem.	=	gemeenzaam.	riv.	=	rivier.
gew.	=	gewönlifch.	ſ.	=	ſächliches Subftantiv.
gewest.	=	gewestelijk.	(ſ.)	=	mit „ſein“ konjugiertes Zeit-
gymn.	=	gymnastiek.	wort.		
(h.)	=	mit „haben“ konjugiertes Zeit-	ſchw.	=	ſchwaches Zeitwort.
		wort.	ſchwz.	=	ſchwazerifch.
hand.	=	handel.	spr.	=	spreek uit.
herald.	=	in de heraldiek.	ſt.	=	ſtarfes Zeitwort.
inz.	=	inzonderheid.	ſüdd.	=	ſüddeutfch.
iron.	=	ironifch.	u.	=	und.
jüd.	=	jüdiſch.	unr.	=	unregelmäßiges Zeitwort.
Konj.	=	Konjunktion.	volkst.	=	volkſtaal.
m.	=	männliches Subftantiv.	w.	=	weibliches Subftantiv.
Muf.	=	in der Muſik.	weidm.	=	weidmännliches Wort.
muz.	=	muziekterm.	zeem.	=	zeemanſterm.
nbrd.	=	niederdeutfch.			

A.

A, f. —, — = a; drei A = drie a's; von A bis Z = van A tot Z; ich bin das A und das O = ik ben de alpha en omega; wer A sagt muß auch B sagen = wie A zegt moet ook B zeggen; A (Mus. oft A ob. a geschrieben), f. = A; A dur = A majeur; A moll = A mineur; dieses Stück geht aus, steht in A dur = dit stuk staat in A majeur; a = ä; 5 Stück a 10 Pfennig = 5 stuks à (tegen) 10 penningen.

A. = afgepikt.

a. = A: Are.

a./ = auf.

Aachen, f. = Aken; **Aachner**, m. —, — = Akenaar, Akensch; **Aachnerin**, —, — = Akenasche.

Aal, f. —(e)s, —e; **Aale**, m. —, —n = aak.

Aal, m. —(e)s, —e = aal, paling; elektrischer Aal = elektrische aal, sidderaal; er ist glatt wie ein Aal, geschmeidig wie ein Aal = hij is zoo glad als een aal.

Aalangel, w. = palinghaak. **Aalart**, w. = aal-, palingsoort. **aalartig** = aal-, palingvormig.

Aalbaum, m. = wilde kerseboom. **Aalbeere**, w. = zwarte aalbes. **Aalbeerstaude**, w. = -strauch, m. = zwarte aalbes(struik).

Aalbehälter, m. = aalkaar. **Aalbrut**, w. = zeer jonge aal, pootaal.

Aaloidische, w. = aal-schildpad. **Aalreifen**, f. = aalgeer, aal-, palingstekker, elger, aalschaar.

aalen, fchw. (h.) = peuren, naar paling vischen; berückfammte Aalren aalen = door modder verstopte buizen openen door er een paling doorheen te laten kruipen.

Aalfang, m. = palingvisscherij, -vangst.

Aalfänger, m. = palingvisscher. **Aalflöße**, w. = een met aas voorzien bosje biezen om te peuren, peur. **aalformig** = aal-, palingvormig. **Aalfrau**, w. = palingvrouw.

Aalgabel, w. = aalgeer, aalschaar. **aalglatt** = zoo glad als een aal. **Aalgrundel**, w. ob.

Aalgründling, m. = aalgrondel.

Aalhälter, m. = kaar. **Aalhaut**, w. = aalsvel.

Aalkasten, m. = aalkast, -kaar. **Aalkorb**, m. = palingkorf.

Aalquaste, w. = Aalflöße.

Aalreufe, w. = aalruik, -korf.

Aal Schlange, w. = zeeaal. **Aalstachel**, **Aalstecher**, m. = aalgeer. **Aalsuppe**, w. = palingsoep.

Aalteich, m. = aal- of palingvijver. **Aal-tierchen**, f., **Aalwurm**, m. = trilwormpje, azijnaaltje.

a. a. O. = nu angeführten Orte: ter aangehaalter plaats (t. a. p.).

I. Aar, m. —(e)s ob. —en, —e ob. —en = arend.

II. Aar, w. = de Aar (riv.).

Aargau, w. (soms f.) = Aargau; **Aargauer**,

m. —, — = Aargauer; **Aargauerin**, w. —, —nen = Aargausche. **aargauisch** = Aargausch.

Aaron, m. = A(ä)ron.

Aarweibe, w. = koningsvrouw.

Aas, f., —es, Aier = aas, lokaas; krenge; karonje, seeks, prij, siet, loeder; wo ein Aas ist, da sammeln sich die Abler = de buit lokt de dieven.

Aasblatter, w. = pestbuil.

aafen, fchw. (h.) = (met aas) lokken, (vogels met deeg) vetmesten; wroeten (in het vuil); die Kuh aaft im Grase = morst in het gras.

Aasfliege, w. = aas-, vleesch-, drekvliege. **aasfräßig**, **aasfressend** = aasetend.

Aasgeier, m. = aas-, zwarte gier. **Aasgeruch**, **Aasgestank**, m. = aas-, rotlucht. **aasgierig** = begeerig naar aas. **Aasgrube**, w. = vilkuil, mestvaalt.

aashaft = aasachtig.

aasig = lijkachtig; aasiger Kerl = krenge van een kerel.

Aasfäher, m. = aaskever. **Aasfopf** (Bauf.), m. = gevilde dierekop.

Aasplanze, w. = stinkplant.

Aasrüuber, m. = giersoort.

Aasseite (einer Haut), w. = vleeschzijde.

aasven, fchw. (h.) = vreten.

Aasvogel, m. = aasvogel.

ab = af; Hut ab! = hoed af! drei Schritte vom Wege ab = op drie pas van den weg; von da ab = van toen af; von fünf drei ab bleiben zwei = 3 van 5 blijft 2; (hand.) hier- von ab = af te trekken; ab und zu gehen = heen en weer loopen; ab und zu besucht er uns = af en toe bezoekt hij ons; auf und ab = op en neer, heen en weer; ab hier = vrij aan boord, aan spoor enz.

ab'aafen, fchw. (h.) = (het aanhangende vleesch van de huiden) afschaven.

ab'achzen sich, fchw. (h.) = zich in gekerm afmatten.

ab'ackern, fchw. (h.) = afploegen; einem etw. von seinem Felde abackern = onder het ploegen iets van een anders veld wegnemen.

Abakus, m. —, — = abacus: rekentafel, -bord (bij de ouden); dekplaat van een zuil.

Abalienation, w. —, —en = abalienatie: vervreemding, overgang van eigendom.

ab'änderlich = veranderlijk, (ver)buigbaar. **Ab'änderlichkeit**, w. —, —en = veranderlijkheid, buigbaarheid.

ab'ändern, fchw. (h.) = veranderen, wijzigen, verbeteren; verbuigen.

Ab'änderung, w. —, —en = wijziging, verandering, verbuiging; Abänderungen treffen = wijziging(en) (aen)brenge(n).

Abandon', m. —s = abandonnement: afstand.

abandonnieren, fchw. (h.) = afstand doen, abandonneeren.

abhängtigen sich, [schw. (h.) = in hevigen, in doodelijken angst verkeeren.
Abhängtigng, w. —, —en = hevige angst, ongerustheid.
ab'anfern, [schw. (f.) = de reede of haven verlaten, van zijn ankers losraken, drijftig worden.
ab'arbeiten, [schw. (h.) = bearbeiden, wegwerken, afmaken, het ruwe van iets wegwerken; llnesarbeiten, Steine, Holz a. = oneffenheden wegwerken, steenen ruw behouwen, hout ruw bewerken; ein Pferd a. = een paard afbeulen; ein Schiff (vom Strand) a. = een schip vlot maken, afbrengen; sich a. = zich afwerken, zich afslouen.
Ab'arbeiten, f., **Ab'arbeitng**, w. = het wegnemen, wegwerken, afbeulen, afslouen.
ab'ärgern, [schw. (h.) = zeer ergeren, plagen, kwellen; sich a. = zich dood ergeren.
Ab'art, w. —, —en = soort, verscheidenheid, variëteit; bastaardsoort, ontaard ras.
ab'arten, [schw. (f.) = ontaarden, verbasteren.
ab'artig = ontaard, verbasterd. **Ab'artng**, w. —, —en = ontaarding.
ab'äschern, [schw. (h.) = met asch afwrijven (een visch); sich a. = zich afslouen.
ab'äßen, **ab'äßen**, [schw. (h.) = afweiden.
ab'äßen, [schw. (h.) = van takken ontdoen, besnoeien, dunnen.
Ab'äßenng, w. — = het snoeien, dunnen.
ab'äßen, [schw. (h.) = wegbijten (met helschen steen bv.).
ab'äugeln, [schw. (h.) = langsoogen, vizeeren (de richting van een muur bv.); einen Bezirk a. = het spoor van het wild zoeken met de oogen; einem etw. a. = door lonkjes iets van iem. verkrijgen.
ab'bäcken, ft. (h.) = te hard bakken, verbranden; afbakken, ten einde bakken; eine längst abgebadene Saße = een lang afgedane zaak.
ab'baden, [schw. (h.) = afbaden, door baden schoonmaken; sich a. = baden.
ab'bähen, [schw. (h.) = afbranden (de buitenste korst of schors).
ab'bahren, [schw. (h.) = van de baar doen, afnemen, afladen.
ab'baken, [schw. (h.) = afbakenen, afzetten; einen Weich a. = (de richting van) een dijk (door paaltjes) afbakenen.
ab'balgen, [schw. (h.) = de huid afstroopen, huiden, villen; afrossen; sich a. = zich moe vechten.
ab'bamsen, [schw. (h.) = (huiden) uitkloppen, van stof reinigen.
Ab'basiden, Pl. = Abbassiden.
ab'bassen, [schw. (h.) = afschorsen, schillen.
Ab'bau, m. —(e)s = ontginning, exploitatie (van een mijn); afbouw; gang, put (van een mijn).
ab'bauen, [schw. (h.) = ontginnen, exploiteeren (een mijn); ophouden met de exploitatie; den Markt a. = de markt afbreken.
Ab'bauung, w. —, —en = algeheele exploitatie; het laten varen v. d. exploitatie.
ab'bäumen, [schw. (h.) = (het weefsel) van den boom nemen, afrollen.
Ab'bäumng, w. — = het afrollen.
Ab'be, m. —s, —s = abbe.
ab'beeren, [schw. (h.) = afplukken (druiven e. d.), afristen.
ab'befehlen, ft. (h.) = afkommandeeren, tegenbevel geven, afbestellen.

ab'begehren, [schw. (h.) = einem etw. a. = van iem. iets vragen, verlangen, begeeren.
ab'behalten, ft. (h.) = den Put a. = den hoed afhouden, in de hand houden.
ab'beißen, ft. (h.) = afbijten; die Patrone a. = de patroon afbijten.
ab'beizen, [schw. (h.) = afbijten, met sterk water e. d. wegnemen; Felle a. = zeem-touwen.
ab'bekommen, ft. (h.) = (iets ergens) afkrijgen; zijn deel krijgen; er hat davon etw. a. = hij voelt het nog telkens, hij merkt er nog steeds de nadeelige gevolgen van, hij wordt er nog van tijd tot tijd aan herinnerd.
ab'bersten, ft. (f.) = afbersten, losbersten.
ab'berufen, ft. (h.) = terugroepen: einen Gefandten a.; einen Bürgermeifter a. = afzetten; Gott hat ihn a. = God heeft hem tot zich geroepen.
Ab'berufng, w. —, —en = terugroeping, in-trekking.
Ab'berufngsftreiben, f. = terugroepings-brief.
ab'bestellen, [schw. (h.) = afbestellen, afkommandeeren.
Ab'bestellung, w. = tegenbevel, afbestelling.
ab'beten, [schw. (h.) = door bidden afwenden, bezweren; seine Sünden a. = zijn zonden door gebed boeten; einen Hofentrang, ein Gebet a. = geheel afbidden.
ab'betteln, [schw. (h.) = afbedelen.
ab'betten, [schw. (h.) = de bedding (van een rivier) verleggen; sich von seiner Frau a. = niet meer bij zijn vrouw slapen.
ab'beugen = abbtiegen.
ab'bezahlen, [schw. (h.) = afbetalen ('t zij gedeeltelijk of geheel), afdoen.
Ab'bezahlung, w. = afbetaling.
ab'biegen, ft. (h.) = buigen (een tak bv.); af-buigen, scheiden; afleggen (van jonge takken); verbuigen en vervoegen; **abb.** (f.): vom Wege a. = den weg verlaten; links a. = links afslaan.
Ab'biegung, w. = het afbuigen, verbuigen, afslaan.
ab'bieten, ft. (h.) = einen a. = hooger bieden dan iem. anders, iem. opbieden.
Ab'bild, f. = afbeelding, afbeeldsel, portret, kopie; seine Taten sind das A. seiner Seele = in zijn daden spiegelt zich zijn ziel af.
ab'bilden, [schw. (h.) = afbeelden, voorstellen, afschilderen; sich a. = zich weerkaatsen, zich afspiegelen.
Ab'bildner, -nerin = teekenaar, -ster. **Ab-bildung**, w. = afbeelding, beeld.
ab'blimen, [schw. (h.) = afpuimen, afschuren (met puimsteen).
ab'binden, ft. (h.) = losmaken, losbinden, afbinden (een wrat bijv.); ein Kalb a. = een kalf spenen; ein Fass a. = hoepels om een vat leggen, kuipen; einen Wären a. = een beer (schuld) afdoen.
Ab'bindung, w. = het afbinden, spenen.
Ab'biß, m. = het afbijten, het afgebeten stuk, beet; (plant) blauwe knoop.
Ab'bitte, w. = verontschuldiging, verzoek om vergiffenis; A. tun = vergiffenis, (om) excuus vragen, verzoeken; öffentliße A. = amende honorable, openlijke schuld-bekentenis.
ab'bitten, ft. (h.) = einem etw. a. = iem. om vergiffenis, excuus voor iets verzoeken, iem. zijn excuses maken; door verzoeken iets verkrijgen, afsmeeken.
ab'blänken, [schw. (h.) = polijsten (zilver bv.).

ab'blafen, ft. (h.) = afblazen, wegblazen, den aftocht blazen.
ab'blaffen, fchw. (f.) = verbleeken, verschieten.
ab'blatten, fchw. (h.) = afbladeren, (de blade- ren) afvreten of afbreken.
ab'blattern, fchw. (h.) = van de pokken ge- nezen, de pokken kwijt raken.
ab'blättern, fchw. (h.) = ont-, afbladeren, (af)schilferen; **fich a.** = (af)schilferen.
Ab'blättering, w. = het ontbladeren, af- schilferen, de afschilfering.
ab'blauen, fchw. (h.) = blauw afgeven.
ab'bläuen, fchw. (h.) = doorhalen (de wasch); afrossen, bont en blauw slaan.
ab'bleichen, fchw. (h.) = goed bleeken; **a.** fchw. u. ft. = verbleeken, verschieten.
ab'blitzen, fchw. (h.) = ophouden met blikse- men, uitbliksemen; **a., (f.)** = ketsen, te vroeg afgaan (v. een geweer bv.); er ist abgeblitzt = hij is er bekaaid afgekomen; einen a. lassen = iem. netjes de deur wijzen, zich v. iem. af- maken, iem. afschepen.
ab'blühen, fchw. (h. u. f.) = uitbloeien, de bloemen verliezen; **abgeblüht** = uitgebloeid, versleten, oud geworden, op.
ab'blüten, fchw. (h.): einen Baum a. = een boom van zijn bloesems berooven.
ab'bohren, fchw. (h.) = afboren.
Ab'bohrer, m. = aardboor.
ab'borgen, fchw. (h.): einem etw. = iem. iets afborgen, leenen van.
ab'boffeln, **ab'boffieren**, fchw. (h.) = vormen, bootseeren.
Ab'brand, m. = hamerslag.
ab'braten, fchw. (h.) = afbrassen (de zeilen).
ab'braten, **ab'brauchen**, **ab'brauen**, **ab'bräu- nen**, = geheel of af-braden, opgebruiken, brou- wen, bruin laten worden (door braden).
ab'brechen, ft. (h.) = afbreken; (einen Ast, einen Zahn, ein Wort) afbreken; (eine Blume, Döhl) plukken; (einem Pferde die Pufeifen, ein Schloß) afnemen; (ein Haus, ein altes Schiff) afbreken, sloopen; (ein Feld, das Lager) op- breken; alle Brüden hinter sich a. = zijn schep- pen achter zich verbranden; die Glieder a. = de gelederen breken; (eine Arbeit, Unterhand- lungen, Beziehungen, ein Gespräch) afbreken, staken; die Verbindungen a. = de relaties verbreken; die Belagerung a. = opheffen; einem etw. vom Lohne a. = iemands loon beknibbe- len, korten; (vom Preise, vom Wärgelb) in- houden, afhouden; kurz a. = kort afbreken, het kort maken; wir wollen davon a. = laat ons daarover zwijgen; hier wollen wir a. = we zullen het hierbij laten, hier houden we op; sich etw. vom (am) Munde a. = zich iets uit den mond sparen.
Ab'brechen, f. **Ab'brechung**, w. = het af- breken, afnemen, opbreken.
ab'branden, unr. (h.) = afbranden, wegbran- den, afsteken; ein Feuerwerk a. = afsteken; eine Kanone a. = afvuren, afschieten; das Eisen a. = harden, temperen; **ab'breunen**, (f.) = afbranden; das Haus ist ganz abge- brannt = is geheel afgebrand; er ist abge- brannt = hij is geen cent meer rijk, is lens; die Ab'gebrannten = de slachtoffers van den brand, die door den brand alles verloren hebben.
Ab'breunen, f. **Ab'breunung**, w. = het afbranden, afschieten, afsteken.
Ab'breiviation', w. -, -en = afkorting, ab- breviatie.

Ab'breiviation', m. -s, -en = abbreviator: afgever van pauselijke breven. **Ab'breiviatu'r**, w. -, -en = afkorting, abbreviatie.
ab'breivi(i)eren, fchw. (h.) = afkorten, abbre- viëren.
ab'bringen, fchw. (h.) = afbrengen, wegne- men, afschaffen, vlot maken.
ab'bröckeln, fchw. (h.) = afbrokkelen, krui- melen; **a., (f.)** = afbrokkelen; (van prijzen) dal- len, terugloopen; **fich a.** = losgaan, loslaten, afschilferen (van verven).
Ab'bröckelung, w. -, -en = afbrokkeling, daling (van prijzen).
ab'broden, fchw. (h. u. f.) = ab'bröckeln.
Ab'bruch, m. = afbraak, afbreuk; der A. eines Hauses = afbraak, atbreken van een huis; das Haus wird auf den A. verkauft = voor afbraak verkocht; A. tun = afbreuk doen, benadeelen; einem an seiner Ehre, an seinen Rechten A. tun = iem. in zijn eer, zijn rech- ten kranken, te kort doen; sich A. tun = zich benadeelen; dem Handel A. tun = den handel benadeelen, schaden.
ab'brüchig = broos; krenkend.
ab'brühen, fchw. (h.) = broeien (geslachte varkens, gevogelte); er ist gegen alles abge- brüht = hij heeft geen greintje gevoel (van schaamte of eer) meer over.
ab'brüllen, fchw. (h.) = afbrullen; **fich a.** = zich afbrullen, zich door brullen afmatten.
ab'brummen, fchw. (h.) = afbrommen; eine Strafe a. = een straf uitzitten.
ab'bürsten, fchw. (h.) = afstrijken (het linnen), afpersen (de naden).
ab'buhen, fchw. (h.) = einem etw. a. = door vleierij, door liefkoozingen iets van iemand verkrijgen, afvleien; **fich a.** = zich uitputten door losbandigheid.
ab'bürden, fchw. (h.) = ontlasten, afladen.
ab'bürsten, fchw. (h.) = afborstelen, wegbor- stelen.
ab'büßen, fchw. (h.) = boete doen voor, boeten.
Ab'büßung, w. = boete, penitentie.
ab'büttern, fchw. (h.) = afkarnen; es ist abge- buttert = de boter is klaar gemaakt.
Abc, **ABC**, **A-B-C**, f. - (s), - (s) = abc, alpha- bet; er steht noch beim Abc = hij is nog maar bij het abc, bij de eerste beginselen; er kann nicht einmal das Abc = hij kent geen a voor een b; nach dem Abc ordnen = volgens het abc, het alphabet rangschikken.
Abc'bank, w. = bank voor de A-b-kinderen.
Abc'buch, f., **Abc'tafel**, w. = A-b-boek.
Abc'darius, **Abc'darter**, **Abc'schüler**, **Abc'schüler** = A-b-leerling, A-b-held, beginneling.
ab'dachen, fchw. (h.) = van het dak ontdoen; doen hellen; **fich a.** = afhellen, schuin afloopen.
ab'dachig, **ab'dächig** = hellend.
Ab'dachung, w. -, -en = helling, glooiing, talud, steilte, glacis; A. der Brustwehr = afdakking van de borstwering.
ab'dämmen, fchw. (h.) = afdammen.
ab'dampfen, fchw. (h.) = laten verdampen; **a., (f.)** = verdampen, uitdampen; wegstoomen.
ab'dämpfen, fchw. (h.) = doen of laten ver- dampen; stoven, smoren.
Ab'dampfung, w. -, -en = uitdamping.
Ab'dampfungskessel, f., **seffel**, m. = verdampingsketel.
ab'danken, fchw. (h.) = ontslaan, afdanken, wegsturen, den dienst verlaten, een ambt neerleggen, afstand doen, zijn ontslag nemen.
Ab'dankung, w. -, -en = ontslag, afstand.

afdancking, het bedanken. **Abdanfungsfchein**, m. = paspoort; verlofbrief, -pas.
ab'darben, fchw. (h.) = uitzuinigen; fchw. etw. (am Mund) a. = zich iets onthouden, ontzeggen, uit den mond sparen.
ab'darren, fchw. (h.) = goed drogen.
ab'decken, fchw. (h.) = het dek wegnemen, bloot maken; van het dak berooven; (de tafel) afnemen; villen; afrossen, afdekken.
Ab'decker, m. = vilder.
Ab'deckeri, w. -, -en = het villen, vilderij, vildersplaats.
Ab'deckerfnecht, m. = vildersknecht.
Ab'deckerleder, f. = sterfle(d)er.
ab'deichen, fchw. (h.) = afdammen, af- of bedijken.
Ab'de'ra, f. = Abdera. **Ab'derit'**, m. -en, -en = Abderiet. **ab'derit'fich** = Abderietisch.
ab'dichten, fchw. (h.) = kalfateren.
ab'dicken, fchw. (h.) = dik worden, dik maken, gebonden maken.
Ab'dicken, f. **Ab'dickung**, w. = verdikking, het dik worden of maken.
ab'dielen, fchw. (h.) = (met delen) bevoeren; afschieten, afschutten (met planken).
ab'dienen, fchw. (h.) = uitdienen; eine Schuld a. = een schuld afdienen, afdoen met dienen.
Ab'diffation', w. -, -en = abdicatie; afstand.
ab'dingen, ft. u. fchw. (h.) = afdingen.
ab'disputieren, fchw. (h.) = einem etw. a. = afstrijden; tegenspreken.
ab'dizic'ren, fchw. (h.) = afstand doen.
ab'doelen, fchw. (h.) = afwickelen, afhaspelen, afrollen; van de pop afhaspelen.
Ab'do'men, f. -s, -u. -mina = abdomen; onderlijf, onderbuik. **abdominal'** = abdominal.
ab'donneren, fchw. (h.) = met donderend geweld afschieten, met donderende stem zeggen; uitdonderen.
ab'dorren, fchw. (f.) = verdroren en afvallen.
ab'dorren, fchw. (h.) = geheel drogen; uitzijgen, afrijven.
Ab'dorrfoten, m. = zijg-, zweetoven.
ab'dorffieren, fchw. (h.) = doen glooien, helling geven.
Ab'dracht, m. = afschrapsel van tin, tinspanen.
ab'drängen, fchw. (h.) = af-, wegdringen.
ab'drauen, fchw. (h.) zie ab'drauen.
ab'drechfeln, fchw. (h.) = af- of wegdraaien, afronden.
Ab'drechbank, w. = draaibank.
Ab'dreheifen, f. = draaistok.
ab'drechen, fchw. (h.) = afdraaien, wegdraaien, afwringen; draaien.
ab'drechen, ft. (h.) = afdorschen, uitdorschen; afrossen, afranselen; eine abgedroschene Anekdote = een afgezaagde an.; abgedr. Entschuldigung = laffe verontschuldiging.
ab'dringen, ft. (h.) = afdringen, afdwingen, afpersen.
ab'drogen, fchw. (h.) = afdreigen.
Ab'druck, m. - (e)s, --drücke u. (Buchdruckeri) -drucke = afdruk, het afdrukken; proef, proef-druk, proefblad; afdruksel; drukker, trekker (aan een geweer).
ab'druckbar = (af)drukbaar.
ab'druden, fchw. (h.) = afdrukken, drukken, overdrukken.
ab'drüden, fchw. (h.) = aftrekken (een geweer bijv.), afschieten; afdrukken, afduwen; daß drückt mir daß Herz ab = dat breekt mij het hart, dat doet mijn hart bloeden.

Ab'drückfange, w. = trekker (van een vuurwapen).
Ab'duktion', w. -, -en = af- of wegvoering; dwarse breuk.
ab'dunkeln, fchw. (h.) = (een stof) een donkere kleur geven.
ab'dunften, fchw. (h. u. f.) = verdampen.
ab'dünften, fchw. (h.) = doen verdampen, uitwasemen.
Ab'dünftung, w. -, -en = verdamping.
Ab'dünftungshaus, f. = verdampings- of lekhuis, gradeer- of gradeerhuis.
ab'dupfen, fchw. (h.) = afdrogen (met pluksel bijv.).
ab'duzic'ren, fchw. (h.) = abduceeren; afleiden.
ab'effenen, fchw. (h.) = effenen.
Ab'effenung, w. = het effenen.
Ab'eece' = Abc.
Ab'eece'darier, m. -s, - = a-b-leerling; ook: spotnaam van de wederdoopers. **Ab'eece'darin**, m. -, ..rii = a-b-leerling.
ab'eece'die'ren, fchw. (h.) = het abc opzeggen.
ab'effen, fchw. (h.) = afhoeken, de hoeken wegnemen, of van hoeken voorzien.
ab'effen, fchw. (h.) = afeggen.
ab'eifen, fchw. (h.) = ijken.
ab'eifern fchw., fchw. (h.) = zich door groote drift of door grooten ijver afmatten.
ab'eilen, fchw. (f.) = wegijlen, wegsnellen.
ab'eifen, fchw. (h.) = van ijs ontdoen; zijn biezen pakken.
Ab'eele, w. -, -n = abeel, witte populier.
Ab'elmoefch, m. -es, -e = abelmosch, amber-of muskusbloem.
Ab'end, m. -s, -e = avond, westen; gegen od. auf den A. = tegen den avond; am A. od. des Abends od. abends = 's avonds; heute, gestern, morgen a. = heden, enz. avond; es ist noch nicht aller Tage A. = man soll den Tag nicht vor dem A. loben = we zijn er nog niet of wie het laatst licht, licht het best of men moet geen heil roepen, voor men over de brug is of: het kan verkeeren; zu A. effen, speffen = het avondmaal gebruiken, soupeeren; der heilige A. = de avond voor een feest of kerstavond.
Ab'endandacht, w. = avond(kerk)dienst, avondgebed.
Ab'endbrot, f. = avondeten, avondmaal.
Ab'endfalzer, m. = nachtvinder. **Ab'endfeier**, w. = Ab'endandacht.
Ab'endgang, m. = avondwandeling. **Ab'endgegend**, w. = het Westen. **Ab'endgeläute**, f. = avondklok, avondgelui. **Ab'endgefellschaft**, w. = avondpartij, avondje, soirée.
Ab'endglode, w. = avondklok, het Angelus.
Ab'endgottesdienft, m. = avonddienst, vesper.
Ab'endjagd, w. = jacht bij fakkellicht, fakkeljacht.
Ab'endland, f. = avondland, westen. **Ab'endländer**, m. -s, - = westerling. **ab'endländifch** = westersch; die abendländifche Kirche = de Westersche of Latijnsche kerk; daß abendländifche Reich = het westersche rijk. **Ab'endländifchafft**, w. = avondlandfchap. **ab'endlich** = in den avond; westelijk. **Ab'endluft**, od. **Ab'endluftbarfeit**, w. = avondvermaak.
Ab'endmahl, f. = avondmaaltijd, avondeten; daß (heilige) A. = het (heilige) Avondmaal, Nachtmahl, de (heilige) communie; zum A. gehen = Nacht- of Avondmaal houden, het Avondmaal gebruiken of vieren; daß A. empfangen = ter

heilige tafel naderen, communiceeren; da's *Abend* reidjen od. austellen = de communie toedienen.

Abendmahlsfeier, w. = avondmaalsviering, hoogtijdhouding. **Abendmahlsgänger**, m. = communicant.

Abendmahlszeit, w. = avondeten. **Abendmeer**, f. = westelijke zee, Atlantische Oceaan.

Abendmesse, od. **mette**, w. = vesper.

Abendmusik, w. = serenade.

Abendpaucenauge, f. = avondpauwoog.

Abendrot, f. od. **Abendröte**, w. = avond-**abends** = 's avonds. [rood.

Abendstern, m. = avondschemering.

Abendstern, m. = **Abendstern**.

Abendseite, w. = westzijde.

Abendstern, m. = avondster. **Abendstille**, w. = avondstille.

Abendstern, m. = avondstern.

Abendtafel, w., **Abendstisch**, m. = avondtafel, avondeten.

Abendvogel, m. = een avondvlinder, sfinx.

Abendwärts = westwaarts. **Abendweite**, w. = westelijke amplitude, avondwijdte.

Abendwind, m. = avondwind, westewind.

Abendzirkel, m. = avondpartijtje, soirée.

Abenteuer, f. -s, - = avontuur; ein *Abenteuer* = een avontuur hebben. **Abenteurerlich** = avontuurlijk, vreemd, zonderling, gewaagd.

Abenteuern, fhw. (h.) = avonturen zoeken, wagen, avonturen.

Abenteurer, m. -s, - = avonturier, gelukzoeker, waaghals.

Abenteurerin, w. -, -nen = avonturierster.

aber = maar, echter; nog eens; nu a. = nu; oder a. = of wel; a. dennoch = toch, nochtans; a. und abermals = telkens en telkens weer; tausend und a. tausend = duizend en nog eens duizend; es ist immer ein *aber* dabei = er is altijd een maar bij.

Aberrant, w. = herhaalde ban, verzwaarde ban, vogelvrijverklaring.

aberven, fhw. (h.) = erven, overerven.

Aberglaube, m. = bijgeloof.

abergläubisch = bijgeloovig.

aberkennen, unr. (h.): eiken etw. = bij vonnis ontnemen, ontzeggen, onteigenen.

Aberkennung, w. = ontzetting, uitstooting bij vonnis.

abermal od. -s = nog eens, we(d)er.

abermalig = herhaald, ander, tweede.

Abername, m. = schimp-, spotnaam.

abernuten, fhw. (h.) = (af) oogsten, inoogsten, inzamelen.

Aberration, w. -, -en = aberratie: afwijking, afdwaling.

Aberrante, w. = averuit, averoen.

Abervuig, m. -es = valsch vernuft, waanwijsheid, onzin, maltepraat, ijlhoofdigheid.

abervuigig = onzinnig, dwaas, suf.

abeschern = a b ä fchern.

abessen, ft. (h.) = afeten, opeten, leeg eten; ophouden met eten.

Abessinien, f. = Abessinië. **Abessinier**, m. -s, -, = Abessinier. **Abessinisch** = Abessinisch.

abfachen, fhw. (h.) = afdeelen in vakken, indeelen.

Abfachtung, w. -, -en = het indeelen, indeeling.

abfädeln, fhw. (h.) = (boonen) afhalen.

abfäden, fhw. (h.) = afvaden.

abfäden od. **abfäden**, fhw. (h.) = a b f ä d e l n.

abfahren, ft. (h.) = wegrijden, afrijden, ver-

voeren; einen *Weg a.* = een weg berijdbaar maken; moe rijden; **a.**, (f.) = vertrekken, afrijden, afvaren; inrukken, doodgaan, naar de andere wereld gaan; 't hoekje omgaan; ontglijden, ontglippen; einen *a.* lassen = einen *a b f ä h e n* lassen.

Abfahrt, w. - = vertrek; dood; da's *Reiden zur A.* = het teeken van vertrek, afvaart; zur *A.* fertig sein = zeilree zijn.

Abfahrtsflügel, w. = vlag van vertrek.

Abfahrtsignal, f. = sein, signaal van vertrek.

Abfall, w. - (e)s, -fälle = val, helling, verval; ontrouw, desertie, het afvallen; afval, afsnijdsel; vermindering, verarming (van ertsen); 't afgaan, afgang, 't malle figuur.

I. **abfallen**, ft. (f.) = vallen, afvallen, afhellen, hellen, dalen; afvallen, vermageren, verminderen; verschieten van kleur; (*stud.*) afgaan, vegen; er fällt ab = hij veegt; dabei fällt nicht viel für mich ab = daar valt voor mij niet veel aan te verdienen, er schiet voor mij niet veel over; von einem *a.* = iemand afvallen, zijn partij verlaten; von der Religion *a.* = v. d. godsdienst afvallen; ein abgefallener Engel = een gevallen, oproerige engel.

II. **Abfallen**, f. = het afvallen; het afrijven (v. schepen).

abfällig = afvallend; ongunstig, afkeurend; weigerend, weigerachtig, afwijzend; afhellend; afvallig; ein *abfälliger Bescheid* = een weigerend, afwijzend antwoord; einen *a. Bescheid* = iemand een afwijzend antwoord geven, afwijzen; ein *abfälliges Urteil* = een ongunstig, afkeurend oordeel.

Abfallröhre, w. = afleid-, afwateringsbuis of -kanaal.

abfalsen, fhw. (h.) = afschaven (de aanhangsels v. het vleesch aan huiden), vleezen; sponningen maken, spongen.

abfangen, ft. (h.) = afvangen, wegvangen; einen *Streich a.* = den doodsteek geven; einen *a.* = iem. op heeterdaad pakken.

abfärben, fhw. (h.) = afverven; afgeven, afkleuren.

abfäseln sich, fhw. (h.) = pluizen, rafelen.

abfäfern, fhw. (h.) = afhalen (boonen); (**sich a.** = uitrafelen.

abfassen, fhw. (h.) = stellen, schrijven, redigeeren, opstellen; pakken, vatten, meten, wegen; da's *Eisen a.* = platslaan.

Abfasser, m. -s, - = schrijver, steller.

Abfassung, w. = het opstellen, stellen, bewoording.

abfasten, fhw. (h.) = afvasten, vastende boeten; **sich a.** = zich afvasten.

abfaulen, fhw. (f.) = afrotten.

abfechten, ft. (h.) = afvechten; eine Straße *a.* = een straat afbedelen; **sich a.** = zich afvechten, moe vechten.

abfedern, fhw. (h.) = plukken; ruïen.

abfeigen, fhw. (h.) = afvegen, afstoffen, vegen.

abfeilen, fhw. (h.) = afvijlen.

Abfeilicht, f. = vijlsel.

abfeilschen, fhw. (h.) = afdingen.

abfeimen, fhw. (h.) = schuimen, afschuimen; *a b f e i m t* = sluw, geslepen, doorslepen, geraffineerd.

abfeuern, fhw. (h.) = doorhalen, kapitellen, uitveteren.

abfertigen, fhw. (h.) = (iets) afzenden, afvaardigen; expedieeren; (iem.) helpen (aan de post, in den winkel e. d.); afschepen, (iem.) zijn vet *of* er van langs geven.

Abfertigung, w. -, -en = afzending; uitbrander, afscheping, weigering. **Abfertigungschein**, m. = bewijs van inklaring.
abfetten, fchw. (h.) = vet afscheppen, wegnemen; mager worden.
abfeuchten, fchw. (h.) = vochten, bevochten; vocht afge.en.
abfeuern, fchw. (h.) = afvuren, afschieten, lossen; afgaan; ophouden met vuren.
Abfeuern, f. od. **Abfeuerung**, w. = het lossen, vuren, salvo.
abfedeln, fchw. (h.) = affedelen, afkrassen, afzagen; de metaalslakken wegnemen.
abfiltrieren, fchw. (h.) = filtreren.
abfilzen, fchw. (h.) = van vilt ontdoen; kapitelen, den mantel uitvegen.
abfinden, ft. (h.) = tevreden stellen, voldoen, betalen, schadeloosstellen; (een prins) apanageeren, (een kind) zijn wettig erfdeel vooruit betalen; **sich** mit einem a. = het met iemand eens worden, een schikking maken, tot een akkoord komen; **sich** mit seinem Gewissen a. = zijn geweten tot zijne brengen, in slaap sussen.
Abfindung, m. -, -en = voldoening, schikking, schadeloosstelling, apanage.
Abfindungsgeld, f., **quantum**, f. und **summe**, w. = schadeloosstelling(ssom), lijftocht.
abfingern, fchw. (h.) = (op de vingers) voortellen.
abfliegen, fchw. (h.) = afvisschen; das Beste a. = den room, het beste afscheppen; einem etw. a. = ontfutselen.
abflachen, fchw. (h.) = hellend of vlak maken.
Abflachung, w. -, -en = het hellend of vlak-maken.
abflammen, fchw. (h.) = (leder) vetten.
abflattern, fchw. (h.) = wegladderen.
abflauen, fchw. (h.) = af-, uitspoelen, wasschen; (v. d. wind) verhauwen.
Abflauf, f. = spoel-, waschvat, -kuip, tobbe.
Abflauber, m. = wasch-, spoelbaard, -tafel.
abflächten, ft. (h.) = (de vlechten) los maken; afvlechten.
abflecken, fchw. (h.) = vlekken, afgeven, afplekken.
abflebern, fchw. (h.) = (koren) uitstoffen.
Abfleischen, f. = stootmes, schaaftijzer.
Abfleischen, fchw. (h.) = afschaven, vleezen.
Abfleischmesser, f. zie **Abfleischeisen**.
abfliegen, ft. (f.) = wegvliegen, afvliegen, vertrekken.
abfließen, ft. (f.) = wegvloeien, afvloeien, vervloeien.
abflößen, fchw. (h.) = vlooiën.
abflößen, fchw. (h.) = [af]rooien; (hout) met een vlot vervoeren.
abflöten, fchw. (h.) = aflluiten.
Abflug, m. = vertrek, het afvliegen.
abfliegen, fchw. (h.) = vliezen en vleugels wegnemen (van zaden).
Abflug, m. . . flüßes, . . flüße = het af- of wegvloeien, afloop; eb, riool, groot; helling.
Abflughafen, m., **Abflugrinne**, w. = greppel, riool, verlaat.
abfluten, fchw. (f.) = afvloeien, wegstroomen.
abfluten lassen = laten volgen, leveren.
Abfolgung, w. -, -en = levering.
abfoltern, fchw. (h.) = affolteren, afpersen.
abfordern, fchw. (h.) = afeischen, afvorderen; tot zich roepen; Gott hat ihn abgefordert = God heeft hem tot zich geroepen.

Abforderung, w. = eisch, opeisching, terugroeping.
Abform, w. = vorm, afdruk.
abformen, fchw. (h.) = vormen, afdrukken; van de leest nemen.
Abformung, w., **Abformen**, f. = het vormen, het afnemen (v. d. leest).
Abformleisten, m. = (een soort) leest.
abforschen, fchw. (h.) = af-, uitvragen, uitvorschén.
abforsten, fchw. (h.) = afholzen.
abfragen, fchw. (h.) = afvragen; vragen, overhooren; uithooren.
abfressen, ft. (h.) = afvreten, afknagen; afgrazen; der Gram frisst ihm das Herz ab = het verdriet knaagt aan zijn hart.
abfröhen, ft. (f.) = afvriezen.
abfrachten, fchw. (h.) = afranselen.
abfühlen, fchw. (h.) = gevoelen.
Abfuhr, w. -, -en = vervoer, transport, karrevervoer; afvoer; (*stud.*) nederlaag (bij 't duel).
abführen, fchw. (h.) = weg-, mee- en vervoeren; die Wache a. = aflossen; afbrengen; aftrouwen; kwijten, betalen, afdoen; buiten gevecht stellen; afwijzen, afschepen; trekken (van goud-, zilverdraad enz.); purgeeren, afdrijven.
abführendes Mittel, **Abfuhrmittel**, f. = afdrijvend, purgeermiddel, laxatief, purgatief.
Abfuhrbank, m. = afvoerbank.
Abführung, w. = vervoer, betaling, afdoening; aflossing; afrijving, purgeering; het trekken.
Abführungsgang, m. = afscheidings-, afvoerkanaal of -buis. **Abführungsmittel**, f. zie **abführendes Mittel**.
Abführungsweg, m. = ontlaster, afvoerweg.
abfüllen, fchw. (h.) = tappen, aftappen, overtappen; in Gläsern a. = op flesschen doen.
Abfüllung, w. = het aftappen.
abfürhen, fchw. (h.) = afscheiden (door voren of greppels).
abfüttern, fchw. (h.) = voe(de)ren, afvoe(de)ren; volstoppen.
Abfütterung, w. = (af)voe(de)ring, groot maal.
Abgabe, w. -, -n = afgave, afgifte, levering, overgave; belasting, tol, rechten.
abgeben, fchw. (h.) = afpikken, afnemen (met een vork).
abgabefrei = vrij van belasting. **Abgabefreiheit**, w. = vrijdom van belasting.
Abgabepflicht, w. = belastingplicht. **abgabepflichtig** = belastingplichtig, -schuldig.
Abgabenwesen, f. = belastingwezen.
Abgang, w., -(e)s, . . gänge = vertrek, het verlaten, uit- of afreis; debiet, aftrek; verlies, vermindering; tarra; onbruik; miskraam; beim A. vom Gymnasium = bij het verlaten; dieser Artikel hat od. findet guten, schlechten od. keinen A. = dit artikel gaat goed, gauw of niet van de hand; in A. kommen = in onbruik geraken; A. aus dem Leben = het afsterven; **abgängig** = gezocht, gewild (van waren); versleten, oud; ontbrekend, niet aanwezig; verloren gegaan; a. werden = in onbruik, uit de mode raken.
Abgängling, m., -(e)s, -e = afvallige.
Abgängsel, f. -s, - = overblijfsel, afval.
Abgangslöcher, f. = opening (in den bijkerf).
Abgangsprüfung, w. = sindexamén.

Ab'gangstation, w. = station van vertrek.
Ab'gangszeugnis, f. = eindexamen.
ab'gaten, fchw. (h.) = (af-, uit-) wieden.
ab'gaunern, fchw. (h.) = ontstelen, op schelmachtige wijze ontnemen.
ab'geben, ft. (h.) = afgeven; overgeven, overhandigen; ein Urteil a. = een oordeel uitspreken; (Stimmen) uitbrengen; (einen Schutz) doen, lossen; ich gab ihm ein a. = ik gaf hem er een (een tik); einen Wechsel auf einen a. = een wissel op iem. afgeven, trekken; Steuern a. = belasting betalen; er wird einen tüchtigen Offizier a. = hij zal een slijk officier worden; einen bloßen Zuschauer a. = alleen maar toeschouwer zijn; es wird Regen a. = het gaat regenen, we krijgen regen; es wird wenig a. = er zal weinig bij overschieten, het zal niet veel geven; sich mit etw. a. = zich met iets afgeven, bemoeien, bezig houden; sich mit einem a. = omgaan met iem.
ab'gebraunt (abbrennen).
Ab'gebranntheit, w. = armoede, gebrek.
ab'gedroschen (abbrechen).
Ab'gedroschenheit, w. -, -en = afgezaagdheid, alledaagsheid, banaliteit.
ab'gefeimt (abfeimen).
ab'gegriffen = oud, afgedragen; (van boeken) beduimeld, stukgelezen.
ab'gehaert = vermagerd.
ab'geh(e)n, unr. (h.) = afloopen; afstappen; a. (f.) = vertrekken, weggaan, afgaan; ontbreken; mit Tode a. = sterven, overlijden; der Senopf ist abgegangen = is er afgegaan; opgeven, laten varen; er geht nicht von seiner Forderung, Meinung ab = hij gaat niet van zijn eisch af, geeft zijn meening niet op; afwijken (vom Wege, von der Wahrheit); die Farbe geht ab = de kleur, de verf gaat af, laat los; sich nichts a. lassen = het zich aan niets laten ontbreken; es geht ihm nichts ab = er ontbreekt hem niets; diese Ware geht gut, flott ab = gaat goed van de hand; er läßt vom Preise nichts a. = hij laat niets vallen van den prijs; alles kann noch gut a. = afloopen; a. lassen = laten vertrekken, afzenden; unter 80 Pfennige ging es nie ab = bleef het nooit.
ab'geigen, fchw. (h.), zie a b f e d e l n.
ab'geizen, fchw. (h.): seinem Munde etw. = (zich) iets uit den mond sparen; sich a. = zich doodzuinigen; sich etw. am Munde a. = (zich) iets uit den mond sparen.
ab'gelagert (ablagern).
ab'gelebt = afgeleefd, oud. **Ab'gelebtheit**, w. - = afgeleefdheid, ouderdom.
ab'gelegn = afgelegn, verafgelegn, verwijderd. **Ab'gelegnheit**, w. = afgelegnheid, eenzaamheid, afstand.
ab'gemacht! = akkoord! afgesproken!
ab'gemessen = afgemeten, deftig, stijf. **Ab'gemessenheit**, w. = afgemetenheid, stijfheid, deftigheid.
ab'geneigt = ongenegen, ongunstig; ich bin nicht a. = ik ben niet ongenegen, ben bereid. **Ab'geneigttheit**, w. = ongenegenheid, afkeer.
Ab'geordneter, m. = afgevaardigde, (af)gezant, gedeputeerde.
Ab'geordnetenhaus, f., = kammer, w. = huis, kamer van afgevaardigden. **Ab'geordnetenwahl**, w. = verkiezing van afgevaardigden.
ab'gerben, fchw. (h.) = aflooien; afrassen, afranselen.
ab'gerbet = afgesproken.

ab'gerebetermaßen = volgens afspraak.
ab'gerichtet = afgericht.
ab'geriffen (abreiffen).
Ab'geriffenheit, w. - = gehavende toestand, verval; het onsamenhangende.
ab'gefagt (abfagen).
Ab'gefandter, m. = (af)gezant, afgevaardigde, ambassadeur.
ab'gefchabt (abfchaben).
ab'gefchieden (abfchieden). **Ab'gefchiedenheit**, w. - = afscheiding, afzondering, eenzaamheid.
ab'gefchliffen (abfchleifen).
Ab'gefchliffenheit, w. - = beleefdheid, beschaafdheid, hoffelijkheid.
ab'gefchloffen (abfchließen).
Ab'gefchloffenheit, w. - = afzondering; afronding, volmaaktheid, afgeslotenheid.
ab'gefchmact = laf, flauw, ongerijmd.
Ab'gefchmacttheit, w. -, -en = lafheid, flauwiteit, ongerijmdheid.
ab'gefehen, zie a b f e h e n.
ab'gefondert (abfondern).
Ab'gefondertheit, w. -, -en = afzondering.
Ab'gepannt (abspannen).
Ab'gepantheit, w. - = verslapping, slapheid, vermooidheid, afmatting.
ab'geftanden (abftehen).
ab'geftorben (abfterben). **Ab'geftorbenheit**, w. - = gevoelloosheid, lusteloosheid, apathie.
ab'geftumpft (abftumpfen).
Ab'geftumpftheit, w. - = afstomping, gevoelloosheid, stompzinigheid.
ab'geftunfene Vergangenheit = ver verleden.
ab'getan: eine abgetane Sache = een afgedane zaak; zie verder a b t u n.
ab'gewinnen, ft. (h.) = afwinnen; den Feinde den Weg a. = afsnijden; ich kann diesem Spiele feinen Gefchmack a. = ik kan geen smaak vinden in dat spel; einem den Vorprung a. = iem. vooruitkomen, vooruithalen, voorkomen, lappen.
ab'gewöhnen, fchw. (h.) = afwennen, afleeren; ein Kind a. = spenen.
Ab'gewöhning, w. = het afwennen, afleeren; spenen.
ab'gießen, ft. (h.) = afgieten; klaren.
Ab'gießer, m. = gieter, afgierter.
Ab'gießung, w. -, -en = het afgieten of klaren.
ab'gipfeln, fchw. (h.) = (boomen) toppen, knotten.
ab'gittern, fchw. (h.) = afraliën, afrastaren.
Ab'glanz, m. -es = afglans, afschijnfel, weerglans; ovenbeeld.
ab'glätten, fchw. (h.) = gladmaken, polijsten.
Ab'glätter, m. -s, - = polijster.
Ab'glättung, w. - = het polijsten.
ab'gleichen, ft. (h.) = gelijk, effen, waterpas maken; vereffen, justeeren.
Ab'gleichung, w. = het gelijkmaken, waterpassen, justeeren. **Ab'gleichungswage**, w. = muntschaal, adjustable balans.
ab'gleiten, ft. (i.) = afglijden; vom rechten Wege a. = afraken, afdwalen.
ab'glühchen, fchw. (h.) = abglijden.
ab'glühen, fchw. (h.) = gloeien; uitgloeien, frisschen; Wein a. = warm maken.
Ab'glühung, w. = gloeing, het uitgloeien, frisschen.
Ab'gott, m. = afgod; troetelkind. **Abgötterei**, w. -, -en = afgoderij; mit einem A. treiben = iem. verafgoden. **ab'göttisch** = afgodisch.

Abgottschlange, w. = afgodsslang, boa constrictor.
abgraben, ft. (h.) = afgraven, weggraven; afreppelen; afleiden.
abgrämen sich, fchw. (h.) = zich verkníezen, zich dood kníezen; ein abgegrüntes Geficht = een verkniest gezicht.
abgrasen, fchw. (h.) = grazen, af- of weggrazen; maaien.
abgreifen, ft. (h.) = uitslijten; beduimelen.
abgrenzen, fchw. (h.) = afgrenzen, afbakenen.
Abgrenzung, w. —, —en = begrenzing, afbakening, grensbepaling.
Abgrund, m. = afgrond.
abgucken, fchw. (h.) = afkíjken; **sich a.** = zich moe kíjken.
Abgunst, w. — = afgunst, níjd, minaching.
abgunstig = afgunstig; afkeurig.
abgürten, fchw. (h.) = afgorden; ontgorden; den buikriem (v. een paard) los maken.
Abguss, m. = het afgieten; afgietsel, cliché; afblaaspíjp; waterzak (v. een píjp).
abhären, fchw. (h.) = haren, afharen, ont-haren, verhären.
abhäben, unr. (h.) = af (niet op) hebben; er will etw. a. = hij vordert zijn deel.
abhacken, fchw. (h.) = afhakken, afhouwen.
abhadern, fchw. (h.) = door twist verkrijgen, afpersen.
abhageln, fchw. (h. u. f.) = uithagelen, **abhägen** zie abhegen. [afhagelen.
abhagern, fchw. (f.) = af- of vermageren.
abhäfen, fchw. (h.) = afhaken; loshaken.
abhafen, fchw. (h.) = loshaken.
abhaltern, fchw. (h.) = onthalsteren, aftuigen; ontzetten, berooven.
abhäfen, fchw. (h.) = los-, ontkoppelen; den halsband (v. een hond) afdoen; onthalzen; **sich etw. a.** = zich van iets ontdoen of afmaken.
abhaiten, ft. (h.) = afhouden, tegenhouden, ophouden, beletten; eine Sitzung, ein Examen a. = houden; vom Lande a. = van land, van de kust afhouden; vom Winde a. = voor den wind afloopen.
Abhälter, m. = kabel, meertouw.
Abhaltung, w. = verhanding; **Ab. häben** = verhinderd zijn, belet hebben; **Ab. einer Sitzung** = het houden v. een zitting.
abhämmern, fchw. (h.) = af- of weghameren.
abhändeln, fchw. (h.) = afkooopen, kooopen van; afdingen; af- of verhandelen, betoogen.
abhanden = weg, verloren; das Buch ist mir a. gekommen = ik ben het boek kwijt geraakt.
Abhandler, m. —s, — = verhandelaar.
Abhandlung, w. = verhandeling, dissertatie.
Abhang, m. —(e)s, .. hänge = helling, glooiing, schuimte, afloat.
abhängen, ft. (h.) = afhangen, neerhangen; hellen, glooien; afhangen (= afhankelijk zijn).
abhängen, fchw. u. ft. (h.) = af-, neer- of weghangen; af-, loskoppelen (spoorwagens); afhangen (= afhankelijk zijn)
abhängig = hellend, glooiend; afhankelijk, ondergeschikt.
Abhängigkeit, w. — = helling, glooiing; afhankelijkheid, onderworpenheid.
abhären, zie abhären.
abharken, fchw. (h.) = harken, afharken.
abhärmen sich, fchw. (h.) = zich verkníezen, zich dood kníezen, van verdriet vergaan.
abhärten, fchw. (h.) = harden, verharden, stalen, verstalen; **sich gegen die Kälte a.** = zich tegen de kou harden.

Abhärtung, w. = het harden, verharden.
abhärzen, fchw. (h.) = het hars wegnemen (v. een boom).
abhäfen, fchw. (h.) = weg- of afpakken.
abhäpfeln, fchw. (h.) = afhaspelen, afwinden; eine Rede a. = een redevoering aframmelen.
Abhäpfler, m. —s, — = afhaspelaar.
abhäuben, fchw. (h.) = (den valk) de kap afnemen.
abhäuchen, fchw. (h.) = afblazen.
abhauen, ft. (h.) = afhouwen, afslaan.
abhäuten, fchw. (h.) = villen, stroopen, afhaken; vervellen.
abhäben, ft. (h.) = af- of wegnemen, afbeuren, aftillen; (een kanon) van de affuit nemen; (de kaarten) afnemen; (de tafel) afnemen.
sich a. von = afsteken, zich afteekenen tegen.
abhäpfeln, fchw. (h.) = hekelen.
abhäffen, fchw. (h.) = losmaken, afhaken.
abhägen, fchw. (h.) = afheinen, aftuinen.
abhäffen, fchw. (h.) = genezen, heelen; **a., (f.)** = genezen.
Abhählung, w. = genezing.
abhälfen, ft. (h.) = eenem etwa a. = helpen af te nemen, af te doen; einem von etw. a. = afhelpen; einer Sache a. = een zaak in orde brengen, herstellen, verhelpen; einer Schwie- rigkeit a. = een moeilijkheid uit den wegrai- men; einem Bedürfnisse a. = in een behoefte voorzien.
abhälfen, fchw. (h.) = klaren, zuiveren; **sich a.** = klaar, helder worden.
Abhählung, w. — = zuivering.
abhären, fchw. (h.) = (een kind) liefkoozen, knuffelen.
abhären, fchw. (h.) = afjagen, doodjagen; afmatten, afjakkeren, afbeulen.
Abhählung, w. —, —en = 't afbeulen; lange of groote jacht.
abhäufeln, fchw. (h.) = afhuichelen.
abhäulen, fchw. (h.) = (een rede) afhuilen, op een huilerigen toon uitspreken; **sich a.** = zich afhuilen.
abhären, fchw. (h.) = aftooveren.
Abhäufe, w. — = hulp, middel, hulpmiddel, geneesmiddel, uitkomst, uitredding.
abhäufen, fchw. (f.) = weghinken.
abhäufeln, fchw. (h.) = afschaven, schaven; beschaven.
Abhäufe (met Dat.) = ongunstig, ongenegen, wars van.
abhäfen, fchw. (h.) = afhaken; ein Schiff vom Strande a. = afbrengen, vlot maken.
Abhäufe, f. —es = het omgehouwene, gekapte, gevelde hout.
abhäufen, fchw. (h.) = eine Gegend, einen Wald a. = ergens 't geboomte, een bosch vellen; (iem.) afrossen.
Abhäufung, w. = het vellen, omhakken.
abhäufen, fchw. (h.) = afhuisteren.
abhären, fchw. (h.) = afhuisteren; (getuigen) hooren, in 't verhoor nemen, onderfragen; (een rekening) onderzoeken; (iets of iem.) overheoren.
abhärenszie'ren, abhörre'ren, fchw. (h.) = verafschuwen, verfoeien.
Abhäufung, w. —, —en = verhoor, onder- vraging, onderzoek; 't overheoren.
Abhäufe, m. —(e)s = schuim; overblijfsel, restjes, overgeschoten brokken; het afnemen (v. d. kaarten).
Abhäufte, w. = schuimschep (bij metaal-
Abhäufe, zie Abhäufe. [bereiding].

ab'hülfen, fchw. (h.) = dopen, pellen.
ab'hungern fchw. (h.) = zich uithongeren.
ab'hupfen, fchw. (h.) = ont- of wegsnappen.
ab'husten fchw. (h.) = uithoesten, afhoesten.
ab'hüten, fchw. (h.) = laten afweiden.
lä'büch(t) od. **äb'ig**: äb'ichte Seite = Abrechtte.l.
Abietin, f. —s = abiëtine.
ab'irren, fchw. (f.) = afdwalen.
Ab'irrung, w. = afdwaling, afwijking; aberratie.
Abitur = Abiturientenexamen.
Abiturient, m. —en, —en = abiturient, d. i. een leerling van gymnasium, H. B. S. enz., die na afgelegd examen de school verlaat.
Abiturientenexamen, f. = Abiturienten-
 prüfung, w. = eindexamen.
Abiturientenzeugnis, f. = bewijs (diploma)
 van afgelegd eindexamen, eindexamen.
ab'jachten, fchw. (h.) = afjakkieren.
ab'jagen, fchw. (h.) = afjagen, afjakkieren,
 uitputten, doodjagen; afloopen; ein Stück a. =
 een stuk aframmelen.
ab'jäten, fchw. (h.) = afwieden.
ab'juchen, fchw. (h.) = het juk afaemen, uit-
 spannen (de ossen).
Abjudication, w. —, —en = abjudicatie:
 gerechtelijke weigering, ontzegging.
abjudicieren, fchw. (h.) = abjudiceeren.
Abjuratio, w. —, —en = abjuratie: loochening
 onder eede.
abjurieren, fchw. (h.) = abjureeren.
ab'kalben, fchw. (h.) = ophouden met kalven.
ab'kalfe, fchw. (h.) = het kalkwater weer
 uit de huiden strijken.
ab'kälten, fchw. (h.) = afkoelen, verfrissen.
ab'kammen, fchw. (h.) = kammen, af- of weg-
 kammen; eine Brustwehr a. = een borstwering
 afkammen; het bovendeele er afschieten.
ab'kanten, fchw. (h.) = afkanten, afhoeken,
 kantig maken; Jeug a. = de zelfkant afsnijden.
ab'kauteln, fchw. (h.) = van den kansel af-
 kondigen; doorhalen, kapittelen.
ab'kappen, fchw. (h.) = (een valk) de kap af-
 nemen; (boomen) toppen, knotten; (een kabel,
 een mast) kappen; (iem.) afnauwen.
Ab'kappung, w. —, —en = het toppen, kappen.
ab'karren, fchw. (h.) = wegwakruien.
ab'karren, fchw. (h.) = afspreken, bekonkelen;
 eine abgefartete Sache, ein abgefartetes Spiel
 = afgesproken werk, een doorgestoken kaart.
Ab'kartung, w. — = afspraak, komplot.
ab'kasteien fchw. (h.) = zich door zelf-
 kastijding uitputten.
ab'kaufen, fchw. (h.) = afkauten, afknagen.
Ab'kauf, m. = afkoop, koop.
ab'kaufen, fchw. (h.) = afkopen.
Ab'kauf, m. —s, — = kooper, klant.
ab'kauflich = te koop, afkoopbaar.
Ab'kaufung, w. —, —en = Ab'kauf.
ab'kehlen, fchw. (h.) = kelen, de keel afsnij-
 den; groeven, ribben, canneleeren.
Ab'kehlung, w. — = 't kelen; het canneleeren.
Ab'kehr, w. — = verwijdering; afkeer, afschuw.
ab'kehren, fchw. (h.) = af- of wegkeren,
 vegeen, bezemen; afkeeren, afwenden; sich a. =
 zich afkeeren.
Ab'kehrer, m. —s, — = vegeer.
Ab'kehrsch, f. = vuilnis, veegsel.
Ab'kehrschien od. **Ab'kehrzettel**, m. = bewijs
 van ontslag.
ab'keifen fchw. (h.) = zich afkijven.
ab'keilen, fchw. (h.) = spijten, klieven.
ab'kellern, fchw. (h.) = (wijn) persen; geheel
 uitpersen.

ab'ketten, fchw. (h.) = van de keten doen,
 losmaken.
ab'klimmen, fchw. (h.): ein Faß a. = den rand
 van een vat lager maken.
ab'kippen, fchw. (h.) = afpunten, afstompen;
 (geld) snoeien; a., (f.) = afglijden, afwippen.
ab'klaffen, fchw. (h.) = openstaan, gapen.
ab'klaffern, fchw. (h.) = afvademen, afmeten;
 vademsgewijze afdeelen.
ab'klammern, fchw. (h.) = (de wasch) afnemen
 (door de knijpertjes los te maken).
ab'klappen, fchw. (h.) = neerslaan (de kap van
 een rijtuig bijv.), de kleppen (v. een tafel)
 neerlaten.
ab'klären, fchw. (h.) = klaren, zuiveren; sich
 a. = helder worden; abgeklärte Stille =
 plechtige stilte.
Ab'klärung, w. = klaring, zuivering.
Ab'klatsch, m. —es, —e = proefblad, proef,
 afdruk, cliché, kopie.
ab'klatschen, fchw. (h.) = afkloppen, afgieten,
 clichéeren; met de vlakke hand slaan.
ab'klauben, fchw. (h.) = afkluiwen; afpeuteren.
ab'kleiden, fchw. (h.) = ont- of loswoelen;
 afschutten, afschieten.
ab'klemmen, fchw. (h.) = afklemmen, afknellen.
ab'klettern, fchw. (f.) = afklauteren, afklimmen.
ab'klimpern, fchw. (h.) = aframmelen, slecht
 afspelen.
ab'klopfen, fchw. (h.) = afkloppen, afslaan;
 schoonmaken; einen derb a. = iem. duchtig
 afrossen, uitkloppen; einen Brustbeugen a. =
 een proefblad afkloppen.
ab'kloppeln, fchw. (h.) = (kant) afmaken (met
 de klos).
ab'knabbern, fchw. (h.) = afknabbelen, af-
 knagen.
ab'knallen, fchw. (h.) = afschieten; a., (f.) =
 knallen, afaaan, ontploffen.
ab'knappen, fchw. (h.) = afknibbelen; einem
 am Lohne a. = iem. op het loon beknibbelen.
ab'knauern, fchw. (h.) = afkluiwen.
ab'knauern, fchw. (h.) = ab'knauern.
ab'knien, ft. (h.) = afknijpen, afnijpen; einem
 Schiffe den Wind a. = den wind, de loef af-
 winnen, doodloopen.
ab'knippen, fchw. (h.) = afknijpen, afnijpen.
ab'knicken, fchw. (h.) = afknikken, afknakken;
 einen Hals a. = een haas den nek breken.
ab'knicken, fchw. (h.) = ab'knappen.
ab'knipfen, fchw. (h.) = knijpen, afknijpen;
 af-, wegknippen.
ab'knöpfen, fchw. (h.) = de knoop afdoen,
 afknoopen, losmaken, afdoen.
ab'knüpfeln u. **ab'knütteln**, fchw. (h.) = afrossen.
ab'knüpfen, fchw. (h.) = af- of ontknoopen,
 losmaken.
ab'knüpfen, fchw. (h.) = met liefkoozingen
 overladen, opeten van liefde.
ab'kochen, fchw. (h.) = koken, afkoken, af-
 trekken.
Ab'kochung, w. —, —en = (af)kooksel, aftreksel.
ab'kochen, fchw. (h.) = met kool afteekenen,
 merken.
ab'kollern, fchw. (f.) = afrollen, naar beneden
 rollen.
ab'kommandieren, fchw. (h.) = afgelasten,
 afkommandeeren; detacheeeren.
Ab'komme, m. —n, —n = afstammeling, af-
 of nakomeling.
Ab'kommen, ft. (f.) = afkomen, zich ver-
 wijderen; bout Wege a. = den weg verliezen,
 van den weg afraken; bou seinem Gegenstande,

- vom Thema a. = van zijn onderwerp afdwalen; von seiner Rebe a. = den draad kwijt raken; (van gebruiken, zeden enz.) uit de mode raken, buiten gebruik komen; ich habe nicht a. können = ik heb me niet vrij kunnen maken, ik was verhinderd te komen; der Mann a. = hem kunnen we missen; mit einem a. = een schikking met iem. maken; wett abgekommen sein = ver afgedwaald zijn.
- II. **Abkommen**, f. = afschaffing (v. gebruiken enz.); ein gültiges A. mit einem treffen = een minnelijke schikking met iem. maken, in der minne schicken.
- Abkommenhaft**, w. — = afstamming; nakomelingschap.
- abkömmlich** = beschikbaar.
- Abkömmling**, m. —s, —e = Abkomme.
- ab'konterfeien**, fchw. (h.) = conterfeiten, nabootsen, iemands portret maken.
- ab'köpfen**, fchw. (h.) (einen Baum) = toppen, knotten.
- ab'koppeln**, fchw. (h.) = loskoppelen, ont koppelen (honden); afkoppelen (spoorwagens).
- ab'kornen**, fchw. (h.) = uitkorselen, uitpellen.
- ab'kosen**, fchw. (h.) = afvleien.
- ab'fragen**, fchw. (h.) = afkanten.
- ab'krähen**, fchw. (h.): der Hahn kräht die Stunde ab = verkondigt met zijn gekraai de uren.
- ab'krallen**, fchw. (h.) = afrukken (met de klauwen).
- ab'kramen**, fchw. (h.) = (de tafel) opruimen, opredderen, afruimen.
- ab'kränzen**, fchw. (h.) = (de schors) in kringen afsnijden.
- Ab'kräbürste**, w. = schoen- of voetborstel.
- Ab'kräseisen**, f. = schoenijzer, voetschrapper.
- ab'kraben**, fchw. (h.) = afkrabben, afschrappen; zich uit de voeten maken, ophoepelen; om 't hoekje gaan; ein Stück a. = afzagen, afkrassen (op de viool).
- Ab'kraber**, m. —s, —e = schrapper, krabber.
- ab'krauten**, fchw. (h.) = wieden (van wijnbergen).
- ab'kreifen**, fchw. (h.) = afcircelen, door een kring afzonderen; a., (f.) = zich uit den kring verwijderen, zonderling doen.
- ab'kriechen**, ft. (f.) = af- of wegkruipen.
- ab'kriegen**, fchw. (h.) = (iets) opdoen, zich op den hals halen; zijn deel, zijn portie krijgen; afnemen, veroveren.
- ab'krigeln**, fchw. (h.) = afkrabbelen, afknoeien.
- ab'krüpfen**, fchw. (h.) = afbraden; klaren.
- ab'krümmeln**, fchw. (h. u. f.) = afkruimelen.
- ab'krümmen**, fchw. (h.) = krommen, buigen.
- ab'krusten**, fchw. (h.) = de korst afdoen.
- Ab'kühlapparat**, m. = koelbak, afkoelings-toestel.
- ab'kühlen**, fchw. (h.) = afkoelen, verkoelen; sich a. = afkoelen, koel worden, zich verfrischen; sein Mütchen a. = zijn moed koelen.
- ab'kühlend** = koudmakend.
- Ab'kübler**, m. = koeler.
- Ab'kühlfaß**, f. = koelvat. **Ab'kühlgefäß**, m. = koelketel. **Ab'kühltrug**, m. = koelkuip.
- Ab'kühlung**, w. = afkoeling, verfrissching.
- ab'kümmern**, fchw. (h. u. f.) u. sich a. = afvallen van verdriet en zorg.
- ab'kündern**, fchw. (h.) = afkondigen; afzien van, afstand doen van.
- Ab'kunft**, w. — = oorsprong, afkomst, geboorte; schikking; eine A. treffen = een schikking maken.
- ab'kürzen**, fchw. (h.) = afkorten, bekorten,
- verkorten; einen Bruch a. = een breuk herleiden, verkleinen, vereenvoudigen; einem den (einem etw. an dem) Lohn a. = op iemands loon beknibbelen, korten.
- Ab'kürzung**, w. = afkorting, bekorting; verkleining; korting.
- Ab'kürzungsstrich**, m. = afkortingsstreep.
- Ab'kürzungszeichen**, f. = afkortingsteeken.
- ab'küssen**, fchw. (h.) = af- of weggkussen; half dood zoenen.
- ab'lachen sich**, fchw. (h.) = zich aflachen, zich slap lachen.
- ab'laden**, ft. (h.) = afladen, lossen; bevrachten, inladen.
- Ab'ladeort**, ob. **Ab'ladeplatz**, w. = losplaats; stapelplaats, aanlegplaats.
- Ab'lader** ob. **Ab'läder**, m. —s, —e = aflader, lossen; inlader, bevrachter (van schepen).
- Ab'laderlohn**, m. = losgeld.
- Ab'ladung**, w. = het afladen, lossen; bevrachting.
- Ab'lage**, w. —, —en = garderobe; stapelplaats, magazijn, dépôt; werf; indiening, overlegging (v. een rekening).
- Ab'lager**, f. = verblijfplaats, slaappleats, toevlucht.
- ab'lagern**, fchw. (h.) = neerleggen, deponeeren; (waren) in dépôt geven, opslaan, opleggen; a. lassen = oud laten worden; abgelagert = belegen (wijn, sigaren e.d.); sich a. = afgezonderd kampeeren; overslaan op (v. een kwaal).
- Ab'lagerung**, w. = kampement, het kampeeren; dépôt.
- Ab'laktation**, w. —, —en = het spenen.
- ablaktieren**, fchw. (h.) = spenen.
- ab'lammern**, fchw. (h.) = ophouden (lammeren) te werpen.
- ab'längen**, fchw. (h.) = bereiken; afhalen.
- ab'längen**, fchw. (h.) = (een gang in een mijn) langer maken; in de lengte zagen of/snijden.
- Ab'läß**, m. —lässe, lässe = het uitstroomen, uitwateren; aftapping (v. een vijver); afloop, riool; korting, rabat; afluat; ohne A. = onop-houdelijk; A. bekommen, erteilen = afluat krijgen, schenken; vollkommener A. = volle afluat.
- Ab'läßbrief**, m. = afluatbrief.
- ab'lassen**, ft. (h.) = loslaten, laten gaan, aflaten, laten loopen; ophouden, eindigen; die Hand von etw. a. = iets aan zijn lot overlaten; (einen Zug) laten loopen, laten vretrekken; einem Blut a. = iem. aderlaten; (einen Brief) verzenden; (einen Reich, ein Geschäft) aftappen; (einen Pfeil) afschieten; eine Feder, den Hahn eines Gewehrs a. = een veer, den haan ontspannen; (einem etw.) afstaan, overlaten; (etw. vom Preise) laten vallen; von einer Person ob. Sache a. = zich met iem. of iets niet meer inlaten, van iets afzien; von einem Fehler a. = een gebrek afeeren.
- Ab'läßgeld**, f.; -handel, m.; -jahr, f. = afluat||geld; -handel; -jaar (of: jubeljaar).
- Ab'läßfram**, m.; -främer, m.; -prediger, m.; -predigt, w. = afluat||handel; -verkooper; -prediker; -preek.
- Ab'laffung**, w. —, —en = ver- of afzending, aftapping, het ophouden, het afzien, afstand.
- Ab'läßwoche**, w. = afluatweek.
- Ab'lätiv**, m. —(e)s, —e = ablatief.
- ab'latten**, fchw. (h.) = allatten, de latten afnemen.
- ab'lauben**, fchw. (h.) = af- of ontbladeren.
- Ab'laubung**, w. —, —en = het af- of ontbladeren.

ab'lauern, fchw. (h.) = afloeren; bespieden.
Ab'lauf, m. = afloop, ebbe, afvloeiing; einde, verloop; verval (v. een wissel); aan- of afloop (hol, cirkelvormig lijstwerk aan zuilen); 't van stapel loopen.

I. **ab'laufen**, ft. (h.) = afloopen, slijten; afloopen, doorloopen; vervoeren; eiuem den Rang a. = iem. de loef afsteken; eiuem den Weg a. = iem. den weg afsnijden; a., (f.) = weg-, afloopen; eindigen, ten einde loopen, vervallen (v. een wissel); gaan; afwijken; pareeren; eiuem a. lassen = afwijzen, afschepen, laten schieten; ein Schiff bom Stapel a. lassen = van stapel laten loopen; seine Uhr ist abgelaufen = zijn horloge, zijn tijd is afgeloopen, zijn uur heeft geslagen; sich a. = zich af-, zich moelooien; sich die Beine (die Hüfte) nach einer Stelle a. = zich het vuur uit de sloffen loopen om een betrekking.

II. **Ab'laufen**, f. -s = het afloopen, wegvloeien; het van stapel loopen.
Ab'läufer, m. = ledige spool, verkeerde draad.
Ab'läuferin, w. = spiegel, goot.
Ab'läuferöhre, w. = stortgat, verlaatpijp; loospijp.
Ab'läuferöhre, w. = verlaatsluit.
Ab'läuferzeit, w. = vervaltijd (v. een wissel).
ab'laugen, fchw. (h.) = loogen, afloogen, in de loog zetten; ontgommen (v. vlas-, hennep- enz. -draden om ze voor het verven geschikt te maken).

ab'lauschen, fchw. (h.) = afluisteren, bespieden.
ab'lausen, fchw. (h.) = vlooiën, nazien.
Ab'laut, m. -(e)s = verandering van den stamklinker bij de sterke werkwoorden, ablaut.
ab'lauten, fchw. (f.) = van stamklinker veranderen.
ab'lauten, fchw. (h.) = afstuden, afbellen, uitluiden.

Ab'lautersaß, f. = waschkuip (voor het erts).
ab'lautern, fchw. (h.) = zuiveren, wasschen, louteren, afrijven (v. metalen); raffineeren.
Ab'lauterung, w. = zuivering, loutering, afrijving (v. metalen); raffinaaderij.

I. **ab'leben**, fchw. (f.) = sterven, overlijden; sich a. = vervallen, wegwijnen.
 II. **Ab'leben**, f. = het overlijden, dood.
ab'leben, fchw. (h.) = aflekken, aflikken.
ab'ledern, fchw. (h.) = afstroopen; eiuem (eiuem den Buckel) a. = iem. afrossen, bont en blauw slaan.

ab'leeren, fchw. (h.) = ledigen, afruimen (de tafel); eiuem Gedacht a. = de afmetingen van een mijnschaat onderzoeken, verifiëren.
Ab'legat', m. -en, -en = legaat (v. d. paus); ablegaat.

Ab'legation', w. -, -en = ablegatie (= eenjarige verbanning).
Ab'legeschler, m. = verkeerde letter.
Ab'leggrube, w. = kuil (voor wijngaardstekken).

ab'legen, fchw. (h.) = afleggen, uittrekken, uitdoen; neerleggen, zich bevrijden, zich ontdoen van; gedaan geven; afdoen; jongen, jongen werpen; bevallen (in het geheim); vermageren, verminderen; (den Mantel, die Kleider, seinen Degen) afdoen, uitdoen; (eine Karte) scarteeren; die Trauer a. = uit den rouw gaan; das Gemehr a. = de wapens neerleggen; seine heröliche Hüße a. = sterven; (die Wäste) afdoen, optichten; (eine Gewohnheit, einen Fehler, seine Vorurteile) afwennen, afleggen, afschudden, laten varen; (eine Schuld) afdoen; (ein Bekenntnis, einen Eid, sein Ge-

lübde, sein Glaubensbekenntnis, eine Probe, Rechnung, Zeugnis) doen, afleggen; er wurde abgelegt = hij kreeg gedaan; Reisen a. = anjelieren afleggen; afleggers poten; (ein Schiff) op de reede leggen; eine Form a. = distribueeren (de drukletters); mit dem Schiffe a. = voor stroom afrijven.

Ab'leger, m. -s, - = stek, afzetsel, loot, aflegger, (jonge) bijezwerm.
Ab'legespan, m. = zetplankje.
ab'legieren, fchw. (h.) = voor een jaar verwijderen.

Ab'legung, w. = het afleggen, doen v. een eed, enz. vgl. ablegen; distributie (v. de letters).

ab'lehnbar = afwijsbaar, wraakbaar.
ab'lehnen, fchw. (h.) = afwenden, pareeren; afwijzen; verwerpen (afstemmen); weigeren, bedanken (voor), van de hand wijzen, afslaan; eiuem Zeugen a. = een getuige wraken; Einwürfe a. = bedenkingen weerleggen; eine Gesetzesvorlage a. = een wetsontwerp verwerpen, afstemmen; ich habe das Geschenk, die mir angetragene Stelle herzlichst abgelehnt = er voor bedankt; eine Gerichtsbarkeit von sich a. = een jurisdictie niet erkennen.

Ab'lehnung, w. -, -en = weigering, afwijzing, wraking; im Ab'lehnungsfalle, m. = in geval van weigering.

ab'leiern, fchw. (h.) = op de lier spelen; opdreunen.

ab'leihen, ft. (h.) = af- of ontleenen.
ab'leihen, fchw. (h.) = van de leest nemen; eiuem Eid a. = afleggen, doen.
ab'leitbar = afleidbaar.

ab'leiten, fchw. (h.) = afwenden, verwijderen, afleiden, afvoeren; jem's Abkunft von X a. = iem. van X laten afstammen.
ab'leitend = afleidend.

Ab'leiter, m. = afleider, leider.
Ab'leitung, w. = leiding, kanaal; afleiding, etymologie; afwending.

Ab'leitungsgraben, m.; -kanal, m.; -rinne, w.; -röhre, w. = afwateringsloot; -kanaal; -goot; -pijp.

Ab'leitungsmittel, f. = afleidend middel.
Ab'leitungsschirm, m. = bliksemafleider.
Ab'leitungsstiege, w. = afleidingslettergreep.
ab'leitbar = afwendbaar.

Ab'leitbarkeit, w. = afwendbaarheid.
ab'leiten, fchw. (h.) = afwenden, afleiden, verwijderen, afbrengen; afgaan, afdwalen, zich verwijderen; allen Verdacht von sich a. = alle verdenking van zich weren; das Leut ab = dat leidt af; eiuem Stoß a. = afwenden, afweren, pareeren.

Ab'leutung, w. = afwending; afwering, parade. **Ab'leutungsangriff**, m. = zijdelingsche of rugwaartsche aanval, diversie.

ab'lernen, fchw. (h.) (eiuem etw.) = afzien, (van iem.) leeren.

ab'lesen, ft. (h.) = (af)lezen; af- of stuklezen; eiuem etw. am Geßichte a. = iets op iems. gezicht lezen; Früchte a. = plukken, inzamelen; eiuem Alter a. = van steenen enz. zuiveren.

Ab'leser, m. = lezer, voorlezer, druivelezer.
Ab'lesung, w. = lezing, het lezen, aflezen.
ab'loechen, fchw. (h.) = loochenen, ontkennen, verloochenen.

Ab'leugnung, w. = ontkenning, loochening, verloochening.
ab'liefern, fchw. (h.) = afleveren, leveren,

overhandigen; opleveren (een werk); Gelder a. = jaarlijksche uitkeering van gelden doen.
Ablieferer, m. —s, — = (af)leveraar.
Ablieferung, w. = af- of oplevering, levering.
Ablieferungsschein, m. = een bewijs van gedane of nog te doene levering, uitkeering, enz. **Ablieferungszeit**, w. = tijd van af- of oplevering.
abliegen, ft. (h.) = af liggen, afgelegen zijn; belegen zijn; ein abgelegener Ort = een afgelegen plaats; abgelegener Wein = belegen wijn.
ich a. = door liggen bederven, vervallen.
abließen, ftw. (h.) = door list verkrijgen, aftroggelen.
ablocken, ftw. (h.) = ontlocken, aflocken; einen Trümen a. = doen storten, ontlocken.
ablohnen, **ablöshen**, ftw. (h.) = afbetalen, ontslaan (bij de uitbetaling v. h. loon); für lohnten den Kutscher ab = ze betaalden den koetsier (en stuurden hem weg).
Ablohnung, w. —, —en = uit- of afbetaling, ontslag.
ablösbar = a b l ö s b a r.
ablöschen, ftw. (h.) = blusschen, uitdooven; afwisschen, uitvegen.
Ablösung, w. = blussching, het afwisschen.
ablösen, ftw. (h.) = losmaken, scheiden, aflösen, lossen; afschieten, lossen; afzetten, amputeren; einen Abseher a. = een loot (van den stam) afscheiden.
ablöslich = scheidbaar; aflosbaar.
Ablöslichkeit, w. — = afkoopbaarheid.
Ablösung, w. = scheidung; aflossing; amputatie, het afzetten; aflossing (de aflösende manschappen); af- of uitkoop.
Ablösungsrecht, f. = recht van afkoop, commutatierrecht. **Ablösungssumme**, w. = afkoopsom, amortisatie.
abloten, ftw. (h.) = loden, met lood bezwaren of vullen.
ablöten, ftw. (h.) = (het soldeersel) losmaken.
abluhen, ftw. (h.) = afkijken, afhoeren; aftroggelen.
ablügen, ft. (h.) = alliegen, door liegen verkrijgen; met leugens ontkennen.
abluhen, ftw. (h.) = het lutum of kleefdeeg van het vat wegnemen.
Ablutium, w. —, —en = afwassching.
abmachen, ftw. (h.) = losmaken, afdoen, afnemen; eindigen, afdoen, uitmaken, vereffenen; abgemacht! = afgesproken! accoord! die Sache ist abgemacht = de zaak is in orde; ein großes (kleines) Geschäft a. = een groote (kleine) boodschap doen; das ist ein Abmachen = dat is één moeite.
Abmachung, w. —, —en = schikking, regeling, vereffening, overeenkomst.
abmagern, ftw. (h.) = (doen) vermageren; a., (f.) = vermageren, vervallen.
Abmagerung, w. —, —en = vermagering.
abmahen, ftw. (h.) = afmaaien.
Abmahung, w. —, —en = afmaaiing.
abmalen, ft. (h.) = afmalen, ten einde malen, geheel en al malen.
abmahnen, ftw. (h.) einen von etw. = iem. van iets afbrengen, het hem af- ontraden.
Abmahnung, w. = het afraden. **Abmahnungsschreiben**, f. = afmaningsbrief.
abmalen, ftw. (h.) = schilderen, afschilderen.
abmargeln, zie abmargeln.
abmarfen, ftw. (h.) = afpalen, afperken.
Abmarfung, w. = het afpalen.

Abmarsch, m. = afmarsch, aftocht, vertrek; zum A. blasen, trommeln = den afmarsch blazen, slaan.
abmarschieren, ftw. (f.) = afmarcheeren.
Abmarschzeit, w. = afmarschtijd.
abmartern, ftw. (h.) = afmartelen, martelen, kwellen; **ich a.** = zich afmartelen.
Abmarterung, w. = kwelling, marteling.
abmatten, ftw. (h.) = afmatten, vermoeien; (goud) mat of dof maken; **ich a.** = zich afmatten.
Abmattung, w. —, —en = afmattung, uitputting.
abmeiern, ftw. (h.) = (een boerderij) ontnemen, (uit zijn hoeve) zetten, verdrijven; ruw afschepen.
abmeißeln, ftw. (h.) = af- of wegbeitelen; beitelten.
abmelden, ftw. (h.) = afzeggen; einen Schüler a. = aanzeggen dat een leerling de school verlaat; auf der Polizei einen Fremden a. = op het bureau van politie het vertrek van een vreemdeling melden; **ich a.** = afscheid nemen; afpresenteeren.
Abmeldebescheinigung, w., **Abmeldechein**, m. = verhuusbiljet.
Abmeldung, w. = melding van vertrek.
abmelken, ft. (h.) = melken, afmelken.
abmergeln, ftw. (h.) = uitmergelen, uitputten, afmatten, afwerken, afbeulen.
abmerken, ftw. (h.) = afkijken, afzien; einem etw. an den Augen a. = iets in iemands oogen lezen.
abmeßbar = meetbaar.
Abmeßbarkeit, w. — = meetbaarheid.
abmessen, ft. (h.) = meten, afmeten; opmeten; waterpassen; bepalen; beoordeelen; begrijpen, oordeelen; mit dem Meter, nach der Schnur a. = met den meter, met de lijn afmeten; Werse a. = scandeeren; seine Worte a. = zijn woorden wegen; mit abgemessenen Schritten = met afgemeten passen; ein abgemessenes Betragen = een omzichtig, ingetogen gedrag.
Abmesser, m. = meter, opmeter.
Abmessung, w. = het af- of opmeten, waterpassen, rooien, het toemeten.
abmetzen, ftw. (h.) = maalloon nemen.
abmieten, ftw. (h.) = afhuren, in huur nemen.
Abmietler, m., **zerin**, w. = huurder, huurster.
Abmietung, w. —, —en = huur, verhuring.
abmildern u. **abmindern** = mildern u. mindern.
abmisten, ftw. (h.) = de mest wegnemen; uitmesten, reinigen.
abmodelln, ftw. (h.) = modelleeren naar, een model maken van.
abmoosen, ftw. (h.) = van mos zuiveren.
abmorden, ftw. (h.) = tot zwijgen brengen; vermoorden.
abmüden, ftw. (h.) = vermoeien, afmatten; **ich a.** = zich vermoeien, afsloven, aftobben.
abmühen, ftw. (h.) = abmühen.
abmurken, ftw. (h.) = in 't geheim dooden, vermoorden, mollen.
abmüßigen, ftw. (h.) = (tijd) afnemen (voor iets); einen von der Arbeit a. = aftrekken; **ich a.** = tijd (voor iets) vinden; ich kann mir keinen Augenblick a. = ik kan geen oogenblik tijd vinden; einem eine Erklärung a. = afdringen, afpersen.
Abmüßigung, w. — = ledige tijd.
abmustern, ftw. (h.) = afmonsteren.

ab'nageln, fchw. (h.) = houten nagels inslaan (in de wanden v. een schip).

ab'nagen, fchw. (h.) = af- of wegknagen, knagen, afkluiven; der Krummer nagt ihm das Herz ab = hij wordt door verdriet verteerd.

ab'nähen, fchw. (h.) = afnaaien; stikken, door-naaien.

Ab'nahme, w. -, -n = afname, afneming, het afnemen; afneming, vermindering, verval, verzwakking; aftrek, debiet; *Ab. eines Gliedes* = amputatie; *Ab. vom Kreuze* = afneming van het kruis; *Ab. einer Rechnung* = het opnemen van een rekening; *Ab. eines Eides* = afnemen van een eed; in *Ab. geraten*, kommen = in verval geraken; *Seine Augen erlitten große Ab.* = zijn oogen verzwakken zeer, worden veel slechter; *Ab. des Wassers* = het vallen, dalen van het water; *Ab. finden* = aftrek hebben; *Ab. des Mondes, der Tage* = het afnemen, korter worden.

ab'narben, fchw. (h.) = ontnerven, de nerf (van het vel) afsnijden, afschaven.

Ab'narbung, w. -, -en = afschaving.

ab'narben, fchw. (h.) = af- of wegsnoepen.

Abnegation, w. -, -en = abnegatie: verloochening, verzaking.

ab'nehmen, ft. (h.) = afnemen, wegnemen, ontnemen; (de kaarten) afnemen, coupeeren; (de steken) minderen; afnemen, afzetten, amputeeren; (een rekening) opnemen, nazien; nemen, afschilderen, portretteeren; besluiten, een gevolgtrekking maken; afkopen; afnemen, afloopen, zakken; korter worden; dalen; verminderen, verzwakken; was sollen wir daraus a.? = wat moeten wij daaruit opmaken? einem ein Versprechen a. = iem. iets laten beloven; einer Patrouille die Parole a. = het parool vragen; eine abnehmende Reihe = een afdalende reeks.

Ab'nehmer, m. -s, - = kooper, klant.

Ab'nehmerin, w. -, -nen = koopster, klant.

ab'neigen, fchw. (h.) = afneigen, afbuigen, verwijderen; *sich a.* = zich afneigen, zich afwenden, uiteenloopen.

Ab'neigung, w. = afbuiging, vaneengaan, neiging, helling (v. d. grond); *Ab. gegen einen* = afkeer van iem, antipathie tegen iem.

ab'nieten, fchw. (h.) = de omklinging (van een spijker) afvlijen, afhakken, losklinken.

abnorm = abnormaal, afwijkend.

Abnormität, w. -, -en = abnormiteit, afwijking, onregelmatigheid, ziekelijke afwijking.

ab'nötigen, fchw. (h.) = afdwingen, afpersen.

Ab'nötigung, w. = het afdwingen.

ab'nützen, **ab'nützen**, fchw. (h.) = verslijten, afslijten, slijten; laten vervallen; bederven.

Ab'nützung, w. = het afslijten, bederven.

ab'öden, fchw. (h.) einen Wald = een bosch van boomen berooven.

Ab'ödung, w. - = het berooven (van een bosch).

abolie'ren, fchw. (h.) = aboleeren: afschaffen

Abolition, w. - = abolitie: afschaffing, opheffing, kwijtschelding van straf.

Abolitionist, w. -en, -en = abolitionist: voorstander van de afschaffing der slavernij in N.-Amerika.

Abonnement (spr. ...mä), f. -s, -s = abonnement, in teekening.

Abonnementskarte, w. = abonnement (skaart).

Abonnementsliste, w. = in teekeninglijst.

Abonnementstermin, m. = abonnementstijd.

Abonnent, m. -en, -en = abonné, abonnet,

geabonneerde; aangeslotene (aan de telefoon).

Abonnent'in, w. -, -nen = abonnée.

abonnie'ren (sich) fchw. (h.) auf = zich abonneeren op; auf ein Werk, im Opernhaus abonniert sein = op een werk, in de opera geabonneerd zijn.

ab'ordnen, fchw. (h.) = afvaardigen, afzenden, committeeren, deputeeren.

Ab'ordner, m = afzender, afvaardiger.

Ab'ordnung, w. = afvaardiging, delegatie, deputatie.

ab'orgeln, fchw. (h.) = afspelen (op het orgel); af-, opdreunen.

Ab'ort, m. -(e)s, -e = beste-kamer, zekere plaats; retrade.

ab'ortie'ren, fchw. (h.) = een miskraam hebben.

Ab'ortiv, f. -s, -e; **Ab'ortiv'mittel**, f. = vruchtafdrijvend middel.

Ab'ortus, m. -, - = miskraam, ontijdige bevalling.

ab'pachten, fchw. (h.) = afpachten.

Ab'pachter, m. = pachter.

Ab'pachtung, w. = afpachting.

ab'packen, fchw. (h.) = afpakken, ontpakken, afladen.

Ab'packer, m. -s, - = afpakker, aflader.

Ab'packung, w. -, -en = afpakking, aflading, ontpakking.

ab'parieren, fchw. (h.) = pareeren, afweren.

ab'parieren, fchw. (h.) = (iem.) afwerpen, slaan, overwinnen (met dobbelsteenen); **a.**, (f.) = wegschuiven, ophoepelen.

ab'passen, fchw. (h.) = afpassen, pas maken; die Gelegenheit a. = uitzien naar, waarnemen.

ab'patrouillieren, fchw. (h.) = afpatrouilleeren, verkennen.

ab'pauken, fchw. (h.) = afrossen.

ab'peinigen, fchw. (h.) einem etw. = afpijnigen.

ab'peitschen, fchw. (h.) = wegslaan met de zweep; afranselen.

ab'perlen, fchw. (h.) = afrijgen.

ab'pfählen, fchw. (h.) = afpalen, afbakenen; atsteken; palissadeeren; afsluiten met paalwerk of staketsels.

Ab'pfählung, w. -, -en = afpaling, afzetting, afsluiting, palissadeering.

ab'pfänden, fchw. (h.) = in beslag nemen.

Ab'pfändung, w. = inbeslageming, beslaglegging.

ab'pfarren, fchw. (h.) = van een pastorie scheiden.

ab'pfeifen, ft. (h.) = (af)fluiten.

ab'pferden, fchw. (h.) = afpeiken, afchutten.

ab'pfänden, fchw. (h.) = afpalen, afsteken, afzetten (met paaltjes); (linnen) van de pennen afnemen.

ab'pfücken, fchw. (h.) = (af)plukken.

ab'pfügen, fchw. (h.) = af- of wegploegen; afploegen, geheel ploegen.

ab'pfropfen, fchw. (h.) = herenten.

ab'picken, fchw. (h.) = afpikken, wegpikken; afbikken, afkanten.

ab'pladen of **ab'plagen**, fchw. (h.) einem etw. = afplagen, afpijnigen, afpersen; einen a. = iem. kwellen; *sich a.* = zich plagen, zich afmatten, zich afslaven.

ab'platten, fchw. (h.) = afplatten; pletten.

Ab'plattung, w. -, -en = afplating.

ab'plätten, fchw. (h.) = (het linnen) glad maken, strijken, afstrijken; pletten.

Ab'plattung, w. -, -en = het strijken, pletten.

ab'plagen, fchw. (f.) = afspringen, afbarsten.

ab'plägen, fchw. (h.) = doen afspringen; (boo-

men, hout) merken; (staand hout) koopen.
Abpläsung, w. — = het merken; het aankopen.
abplündern, fchw. (h.) = leegplunderen.
abpöchen, fchw. (h.) = afkloppen, af- of wegslaan; afdreigen, afdwingen.
abpöfieren, fchw. (h.) = afpolijsten.
abprägen, fchw. (h.) = (geld) slaan, munten; (af)stempelen; afdrukken; eindigen met munten.
Abprägung, w. = af- of indruk.
Abprall, m. — (e)ä = het terugspringen, 't afstuiten, terugkaatsen.
abprallen, fchw. (f.) = af-, terugstuiten, terugspringen, terugkaatsen.
Abprallungswinkel, m. = hoek van terugkaatsing.
abpressen, fchw. (h.) = doen terugkaatsen.
abpressen, fchw. (h.) = afpressen, af- of wegpersen; eiem etw. a. = iem. iets afpersen.
Abpressung, w. = afpersing.
abproben, fchw. (h.) eine Kanone = van den voorwagen losmaken: afleggen.
abprügeln, fchw. (h.) = afranselen.
abpumpen, fchw. (h.) = (een put) uitputten; eiem etw. a. = van iemand iets leenen.
abpuntieren, fchw. (h.) = met punten afteekenen.
abpuffen, fchw. (h.) = af- of wegblazen.
Abputz, m. = pleister(kalk).
abputzen, fchw. (h.) = afpoetsen, schoonmaken; opschaven; berispen, een uitbrander geven; das Licht, die Nase a. = snuiten; ein Haus a. = bepleisteren, berapen.
Abputzer, m. — s, — = uitbrander, standje.
Abputzung, w. — = afpoetsing, het schoonmaken, het pleisteren.
abquälen, fchw. (h.) = afblagen.
abquetichen, fchw. (h.) = afknijpen, afklemmen, afdrukken.
abquiden, fchw. (h.) Gold = het amalgama scheiden van het goud; Silber a. = afkoelen.
Abquidung, w. —, —en = scheiding, afkoeling.
abquiren, fchw. (h.) = (room) kloppen, slaan.
abradern, fchw. (h.) = afbeulen.
abradeln, fchw. (h.) = affietsen.
abradieren, fchw. (h.) = afwisschen, uitkrabben, radeeren.
abraffeln, fchw. (h.) = afraffelen, aframmelen.
abrafen, fchw. (h.) = boven afnemen; das gemittene Getreide a. = bij zwaden vereenigen.
Abraffer, m. = die het gemaaid koren bij zwaden vereenigt.
Abraham, m. = Abraham.
Abrahamiten, Pl. = Abrahamieten.
abrahmen, fchw. (h.) = afroemen; de lijst wegnemen, uit de lijst nemen.
abrainen, fchw. (h.) = door reepen gras afscheiden.
Abrafada'bra, f. — s = abracadabra.
abrändern, fchw. (h.) = (munten) randen.
abranfen, fchw. (h.) = loten (v. een wijnstok) uitbreken.
abrafen, fchw. (h.) einen Schlag = de zoden wegnemen; afweiden; in razende vaart afrijden, afsnellen; sich a. = zich afmatten met razen.
abrafieren, fchw. (h.) = afscheren.
abrafeln, fchw. (h.) = afraspen, afschrappen, afkrabben.
abrafeln, fchw. (f.) = af- of wegratelen.
abraten, ft. (h.) = afraden, ontraden.

Ab'ratung, w. — = het afraden.
ab'rauchen, fchw. (h.) = verdampen, uitdampen.
ab'räuchern, fchw. (h.) = (vleesch e. d.) geheel rooken.
ab'raufen, fchw. (h.) = uittrekken, uitplukken.
ab'rauhem, fchw. (h.) = uit den ruwe bewerken.
Ab'raum, m. = puin, afval; opruiming van afval enz.; gekapte takken.
ab'räumen, fchw. (h.) = afruimen, wegruimen, oppredden; den Tisch a. = afruimen, afnemen.
Ab'räumung, w. = het ruimen, op- of wegruimen, opruiming.
ab'raupen, fchw. (h.) = van rupsen of rupse-nesten zuiveren.
ab'räuen, fchw. (h.) = af- of wegharken.
ab'rechnen, fchw. (h.) = afrekenen, aftellen, aftrekken; die Einpaßung abgerechnet = niet meegerekend; mit einem a. = met iem. afrekenen, een schikking maken; gegen einander a. = de balans opmaken.
Ab'rechner, m. = afrekenaar, schuldvereffenaar, liquidateur.
Ab'rechnung, w. = afrekening; aftrek, vermindering; vereffening, afsluiting van rekening.
Ab'rechnungsstelle, w. = clearing-house.
Ab'rechte, w. — = verkeerde kant (van laken enz.).
ab'rechten, fchw. (h.) = (iem. iets) afprocederen; den verkeerden kant (v. laken e. d.) in orde maken.
ab'reffen, fchw. (h.) = (ijzer voor de eerste maal) rekken.
Ab'rebe, w. = afspraak, overeenkomst; ontkenning, loochening, tegenspraak; unferer A. gemäß = volgens onze afspraak; mit einem A. nehmen ob. treffen über etw. = met iem. iets afspreken, het eens worden over; etw. in A. stellen = iets loochenen, tegenspreken, betwisten.
ab'reben, fchw. (h.) = afspreken; betwisten; afraden.
ab'regenen, fchw. (h. u. f.) = afregenen; uitregenen.
ab'reiben, ft. (h.) = afwrijven, wegwrijven; stukwrijven; glad wrijven, slijpen, schuren.
Ab'reiber, m. = wrijver.
Ab'reibung, w. = wrijving, afwrijving.
[ab'reichen, fchw. (h.) = be-, toereiken.]
ab'reifen, fchw. (h.) = van hoepels ontdoen, onthoepelen; geheel rijpen.
ab'reihen, fchw. (h.) = afrijgen.
Ab'reife, w. = vertrek, afreis.
ab'reifen, fchw. (f.) = vertrekken, afreizen.
ab'reihen, ft. (h.) = afscheuren, losscheuren, af-, losrukken, aftrekken; teekenen, schetsen; neerhalen, afbreken; ophouden; stuk scheuren; slijten; das Geftingel reißt nicht ab = er komt geen eind aan; ohne Ab'reißen = zonder ophouden; abgeriffene Sätze = onafhankende zinnen; ein abgeriffener Mensch = een haveloos, in lompen gekleed mensch; sich a. = zich losscheuren; zich afscheuren, d. i. voortdurend zijn uiterste krachten inspannen.
Ab'reißkalender, m. = scheurkalender.
ab'reiten, ft. (h.) = afrijden; afjakkeren, afbeulen; einen Schlag a. = te paard opmeten; die Front a. = monsteren, inspecteeren; a., (f.) afrijden, wegrijden; sich a. = zich af- of moe rijden.
ab'rennen, unr. (h.) = (iets) afloopen; eiem etw. a. = met rennen iem. iets afwinnen; a., (f.) = af- of wegrennen; sich a. = zich moe, zich afrennen of -draven.

ab'richten, fchw. (h.) = africhten, dresseeren; zum Kriege a. = krijgskundig, krijgshaftig maken; goed inrichten, fatsoeneeren.
Ab'richter, m. = africhter, inrichter.
Ab'richthammer, m. = hamer om ijzeren staven recht te maken.
Ab'richtstab, **Ab'richtstift**, m. = aanbeeld, om ijzeren staven recht te maken.
Ab'richtung, w. = africhting.
ab'riegeln, fchw. (h.) = afgrenzelen, grendelen.
ab'riefeln, fchw. (h.) = afdruipeu, afbiggelen, afdruppelen. af- of neerglijden.
ab'riefeln, fchw. (h.) = (vlas) repelen, afrepe- len; (iem.) doorhalen.
ab'rinden, fchw. (h.) = ontchorsen, ontkorsten, de schors of den bast of de korst afdoen.
ab'ringen, ft. (h.) = afwringen, ontworstelen; **ftich a.** = zich af- of moe worstelen.
ab'rinnen, ft. (f.) = afvloeien.
Ab'ripf, m. = schets, kort begrip, plan, ont- werp, kort overzicht.
Ab'ritt, m. = afrit, vertrek.
ab'rohren, fchw. (h.) einen Zeid = een vijver van riet zuiveren.
ab'rollen, fchw. (h.) = ont- of afrollen; man- gelen; a., (f.) = naar beneden rollen, afrollen; weggrollen.
ab'rofen, fchw. (f.) = af- of wegroesten.
ab'roffen, fchw. (h.) = goed roosteren.
ab'rotten, fchw. (h.) = rood afgeven.
ab'rücken, fchw. (h.) = afrukken, achteruit- zetten (een ladder bv.); a., (f.) = weggaan, plaats maken.
ab'rubern, fchw. (h.) = af- of wegroeien.
Ab'ruf, m. = afroeping, terugroeping.
ab'rufen, ft. (h.) = terugroepen (een ambas- sadeur bijv.); afhalen, aanroepen (om mee te gaan); uitroepen, afkondigen; **ftich a.** = zich af-, zich moe roepen.
Ab'rufcr, m. = afroeper.
Ab'rufung, w. -, -en = afroeping, terug- roeping; afkondiging. **Ab'rufungsfchreiben**, f. = terugroepingsbrief.
ab'rühren, fchw. (h.) = af- of wegroeren; Eier a. = roeren, doorslaan.
ab'runden, fchw. (h.) = afronden; afkanten; einen Armel a. = een mouw rond uitsnijden.
Ab'rundung, w. = afronding, afkanting.
ab'rupfen, fchw. (h.) = aftrekken; afplukken, plukken (een vogel).
ab'rüften, fchw. (h.) = afbreken (een stelling); ontwapenen (een leger); troepen afdankeu.
Ab'rüstung, w. = het afbreken; ontwapening.
Ab'rüstungskonferenz, w. = vredesconfere- rentie.
ab'rutschen, fchw. (f.) = afglijden; weggaan; er van door gaan, 't hoekje omgaan, sterven; zich uit de voeten maken.
ab'rütteln, fchw. (h.) = afschudden.
Ab'ruzzen, fl. = Abruzzen (gebergte).
ab'fädeln, fchw. (h.) = afsabelen, afhouden.
ab'faden, fchw. (h.) = afladen, ontladen; in zakken doen; a., (f.) = ineenzakken; afzakken, zich uit de voeten maken.
Ab'fage, w. = afzegging, afbestelling, tegen- bevel, het afzien van, afstand; weigering; opzegging.
Ab'fagebrief, m. = opzeggingsbrief.
ab'fagen, fchw. (h.) = afbestellen, afzeggen (een bezoek, een les); (etnem die fteunbisthaft, den ftricken) opzeggen; etnem a. = afzeggen, laten weten, dat men niet komt; etnem Lehrer a. = de les afzeggen; dem Trunfte, dem Zeufel

a. = laten varen, aflaten van, afzweren; ein abgefagter Feind = een verklaard vijand.
ab'fagen, fchw. (h.) = afzagen.
ab'fahnen, fchw. (h.) = afroomen.
ab'fagern, fchw. (h.) = (de diepte van een mijnschacht) meten.
Ab'falom of **Ab'falon**, m. -â = Absalon.
ab'fatten, fchw. (h.) = af- of ontzadelen.
Ab'fag, m. = (v. een schoen) hiel, hak; (van riet) knoop; (van een trap) portaal; (bij een vesting) walgang; (in een wijnberg) terras; nieuwe regel, alinea, nieuwe afdeeling; (in een rede) pauze, rust; (in den handel) omzet, debiet, verkoop; diefe Ware findet feinen, findet guten W. = heeft geen, heeft veel debiet, wordt niet, wordt veel gevraagd; ohne W. = zonder ophouden, ineen; in längern Abfagen = met lange tusschenpoozen.
ab'fagfäßig = veel gevraagd, gezocht, gewild.
ab'fagförmig = hielvormig.
Ab'faggebiet, f. = verkoopgebied, débouché, markt. **Ab'fagmarkt**, m. = débouché, markt.
Ab'fagfchneider, m. = hielmaker, hielsnijder.
Ab'fagweg, m. = vertierweg.
ab'fagweife = bij tusschenpoozen, met pauzes.
Ab'fagzwecke, w. = schoenspijker, hielpen.
ab'fäubern, fchw. (h.) = schoonmaken.
ab'faufen, ft. (h.) = afzuipen.
ab'faugen, ft. (h.) = af- of wegzuigen; door zuigen zwak maken.
ab'fäugen, fchw. (h.) = voldoende zoogen; spenen.
Ab'fäuf, zie Ab'fäuf.
Ab'fchabeifen, f. = schaaflijzer, schaaflmes, schraper, krabber.
ab'fchaben, fchw. (h.) = afschrapen, afkrab- ben, afschaven, raspen; ein abgefchabtes Meifd = versleten, kaal; **ftich a.** = kaal worden, aflijten.
Ab'fchabfel, f. -â, - = afschaaflfel, schrapsel.
ab'fchabern, fchw. (h.) = afschaberen.
ab'fchaffen, fchw. (h.) = afschaffen; opheffen.
Ab'fchaffung, w. -, -en = afschaffing, op- heffing.
ab'fchäften, fchw. (h.) = van den steel doen.
ab'fchälbern, fchw. (h. u. f.) = afschilleren.
ab'fchälten, fchw. (h.) = (af)schillen.
Ab'fchälung, w. = het afschillen.
ab'fchärfen, fchw. (h.) = scherpen, aanzetten; afkanten.
ab'fcharren, fchw. (h.) = af- of wegkrabben.
ab'fchatten, fchw. (h.) = schetsen, afschillen, silhouet- teeren; schaduwen; schakeeren.
ab'fchattieren = ab'fchätten.
Ab'fchattierung, w. = schakeering, nuance.
Ab'fchattung, w. -, -en = silhouet, schets.
ab'fchätzen, fchw. (h.) = schatten, taxeeren, waardeeren.
Ab'fchätzer, m. = schatter, taxateur.
ab'fchätzig = geringschattend, minachtend.
Ab'fchätzung, w. = schatting, taxatie, waar- deering. **Ab'fchätzungskommission** = com- missie van taxatie.
ab'fchäufeln, fchw. (h.) = af- of wegschoffelen.
Ab'fchäum, m. = schuim; der W. der Grcell- fchaft, der Menfchheit = schuim van de maat- schappij, van het menschedom, de heffe.
ab'fchäumen, fchw. (h.) = schuimen, afschuimen.
Ab'fchäumung, w. -, -en = afschuiming.
I. ab'fcheiden, ft. (h.) = scheiden, afscheiden; a., (f.) = weggaan, heengaan; overlijden, verscheiden; ein abgefchiedener = een afgestorvene; abgefchieden leben = terugge- trokken, eenzaam, afgezonderd leven.

II. **Ab'scheiden**, f. = dood, overliden, ver-
scheiden.

Ab'scheider, m. = scheider (v. goud, zilver
e. d.).

Ab'scheidung, w. = (af)scheiding.

ab'scheitelt, fchw. (h.) = scheiden (het haar),
een scheiding (in 't haar) maken.

ab'schenken, fchw. (h.) = afschenken.

ab'scheren, ft. (h.) = (af)scheren, snijden.

Ab'schen, m. -(es) = afschuw, afkeer, hekel;
einen *Ab*. vor etw. ob. einem (ook tegen einen od.
etw.) haben = een afkeer van, hekel aan iets
of iem. hebben.

ab'schneern, fchw. (h.) = af- of wegschuren;
schuren, boenen.

ab'scheulich = afschuwelijk, afgrijselijk, ver-
foeilijk, akelig, schrikkelijk, vreeselijk.

Ab'scheulichkeit, w. -, -en = afschuwelijk-
heid, afgrijselijkheid, ijselijkheid.

ab'schichten, fchw. (h.) = vlijen, in lagen leggen.

Ab'schichtung, w. = het vlijen.

ab'schicken, fchw. (h.) = af-, weg- of verzenden;
afvaardigen.

Ab'schickung, w. = verzending, afvaardiging.

ab'schieben, ft. (h.) = af- of wegschuiven; er
will es von sich a. = hij wil er zich afmaken,
het van zich afschuiven; einen a. = iem.
afkegelen, meer kegels omgooien dan een
ander; a., (f.) = zich uit de voeten maken;
'm smeren.

Ab'schied, m. -(e)s, -e = afscheid, heengaan;
ontslag, afscheid, verlof; eindoordeel (v. een
vergadering); reces; einem den *Ab*. geben =
iemand ontslag geven, hem ontslaan; hinter
der *Tür* *Ab*. nehmen = zonder afscheid weg-
gaan, met de Noorderzon vertrekken.

Ab'schiedsaudienz, w. = afscheidsaudiëntie.

Ab'schiedsbesuch, m. = afscheidsbezoek.

Ab'schiedsgeſuch, f. = verzoek om ontslag.

Ab'schiedsgeuſſis, f. = getuigschrift.

ab'schilfern, fchw. (h.) = afschilferen, af bla(d)-
deren; sich a. = afschilferen, afvallen in
schilfers.

Ab'schilferung, w. -, -en = afschilfering.

ab'schielcn, fchw. (h.) = afloeren.

ab'schiencn, fchw. (h.) = opmeten, afmeten;
ein Rad a. = den band van een rad afnemen.

Ab'schiener, m. -s, - = opmeter.

ab'schieſſen, ft. (h.) = afschieten, lossen; af-
of wegschieten; ein Revier a. = een jacht-
gebied afschieten, al het wild doodcn; einen
a. = iem. afschieten, beter schieten dan hij;
a., (f.) = afloopen, snel afstroomen, neerstorten;
steil afloopen; verschieten, verkleuren.

ab'schiffen, fchw. (f.) = vertrekken, de haven
verlaten, onder zeil gaan.

ab'schinden, ft. (h.) = (af)villen, (af)stroopen;
einem etw. a. = iem. iets aftroggelen, afpersen;
sich a. = zich afbeulen, zich lam werken.

ab'schirren, fchw. (h.) = uitspannen, aftuigen,
onttuigen.

Ab'schirrung, w. = het onttuigen.

ab'schlachten, fchw. (h.) = slachten, kelen;
afmaken (ook fig.).

Ab'schlag, m. = het omhouwen, vellen; het
omgehouwene, geveld; matrijs; afgeschoten
vertrekje; afloop, uitwatering, verlaat;
aftek, mindering; stille uitslag; dieſes Bil-
jart hat einen guten *Ab*. = heeft veerkrachtige
banden; auf *Ab*. = in mindering van rekening.

ab'schlagen, ft. (h.) = afslaan, afhouden; (een
steiger, een brug) afbreken; afschutten,
afschieten; afslaan, terugslaan, afweren, pa-

reeren; einem etw. a. = weigeren; daß fann
man nicht a. = dat kan men niet weigeren,
afslaan; sein Wasser a. = loozen; a., (f. u. h.) =
afslaan, in prijs dalen; veeren, terugstuiten;
den aftocht slaan of blazen.

Ab'schlagen, f. ob. **Ab'schlagung**, w. = het
afslaan, weigering, afslag.

ab'schlägig = weigerend, afwijzend; eine abſchlä-
gige Antwort erhalten = a. beſchrieben werden =
afgewezen worden, een weigering ontvangen.

ab'schlägſich = bij (op) afbetaling, in min-
dering = auf *Abſchlag*.

Ab'schlagsanleihe, w. = leening tegen jaar-
lijksche aflossing, met annuïteiten.

Ab'schlag(s)zahlung, w. = betaling op af-
rekening, afbetaling.

ab'schlammcn, fchw. (h.) = uitbaggeren, door-
steken; (erts) wasschen.

Ab'schlammung, w. -, -en = uitbaggering,
wassching.

I. **ab'schleifen**, ft. (h.) = af-, wegslijpen; slijpen,
scherpen, wetten; polijsten, glad maken; af-
slijten, uitslijten; eine abgeſchliffene Münze =
een afgesleten munt.

II. **ab'schleifen**, fchw. (h.) = af- of wegslee-
pen, op een slede vervoeren; af-, stukslee-
pen.

Ab'schleifung, w. -, -en = het (af)slijpen,
het wegslee-
Ab'schleifer, m. = slijper,
polijster. **Ab'schleifſel**, f. -s = slijpsel.

ab'schleimen, fchw. (h.) = van slijm zuiveren;
(visch) spenen; (suiker) afschuimen, zuiveren.

Ab'schleimung, w. -, -en = zuivering.

ab'schleiffen, ft. (h.) = afslijten, slijten.

ab'schleppen, fchw. (h.) = afsleepen, stuk-
sleepen, afdragen; wegslee-
ab'schlichtcn, fchw. (h.) = effenen, gladvlijen,
opschaven.

ab'schlicſſen, ft. (h.) = losmaken, ontketenen,
van de ketenen bevrijden; afsluiten, afzon-
deren; eine *Tür*, eine *Anleihe*, einen *Handel*,
einen *Vertrag* a. = sluiten; ein *Geschäft* a. =
afsluiten, tot stand brengen; die *Handlungs-*
bücher a. = in orde brengen, afsluiten; mit
einem *Defizit* a. = met een deficit sluiten;
mit einem a. = afrekenen; sich a. = zich af-
zonderen, zich opsluiten.

ab'schließend = afsluitend, sluitend; *verder* =
ab'schließlich = afdoend, beslissend, definitief.

Ab'schließung, w. = afsluiting, afzondering,
regeling.

Ab'schluss, m. = het sluiten (v. een verdrag,
v. de debatten), beëindiging; eine *Sache* zum
Ab. bringen = iets beëindigen, ergans een
eind aan maken; zum *Ab*. kommen = tot een
besluit, een einde komen; der *Ab*. einer *Rech-*
nung = het afsluiten van een rekening, de
balans; (*in zaken*) afdoening.

Ab'schlusswechſel, m. = appoint.

ab'schmaſſen, fchw. (h.) = aanhoudend kussen,
zoenen, half dood zoenen.

ab'schmaufen, fchw. (h.) = opeten, opsmullen;
ophouden met smullen.

ab'schmecken, fchw. (h.) = (het eten) proeven;
er ſchmeckt dem *Wein* die *Jahre* ab = hij proeft
aan den wijn hoe oud die is; slecht smaken;
a b ſch m e c k e n d = bedorven.

ab'schmeißeln, fchw. (h.) = afveien.

ab'schmeißeln, ft. (h.) = afsmijten.

ab'schmelzen, fchw. (h.) = af-, weg (laten)
smelten; goed (laten) smelten; a., ft. (f.) =
los-, af- of wegsmelten.

Ab'schmelzung, w. = het afsmelten, afsmel-
ting.

abfchmieden, fchw. (h.) = af-, lossmeden; klaar komen met smeden.
abfchmiereren, fchw. (h.) = afknoeien, leelijk overschrijven, overladden; een brutale copie maken; smeer of vet afgeven, vlekken; ein abgefchmieretes Buch = een plagiaat.
Abfchmierer, m. = nakladder; plagiator.
abfchmützen, fchw. (h.) = verkleuren, vuil worden; afgeven (van versch gedrukte letters).
abfchnallen, fchw. (h.) = afgespen.
abfchnappen, fchw. (h.) = (een slot) los doen springen; (f.) = vanzelf los gaan, losspringen; blijven steken; er van doorgaan.
Abfchnaidemaschine, w. = snijmachine.
abfchneiden, ft. (h.) = afsnijden; (einem den Hals, den Weg, den Rückzug, die Zufuhr) afsnijden; den Feind, die Verbindung a. = afsnijden; einem die Ehre, die Hoffnung a. = berooven van, ontnemen: das Wejbrüch a. = afbreken, een einde maken aan; fchlecht, gut (mit etw.) abgefchnitten haben = weinig, veel succes (met iets) hebben.
Abfchneider, m. = (af)snijder.
abfchnellen, fchw. (h.) = los of weg doen springen, (den haan) overhalen, (een pijl) afschieten; a., (f.) = losspringen, afgaan.
abfchnippeln, **abfchnippen** ob. **abfchnippen**, fchw. (h.) = afsnipperen; (het haar) punten.
Abfchnitt, m. = het afsnijden; een afgesneden stuk; segment; afdeling, deel, hoofdstuk, periode; (vers)snede, caesuur.
Abfchnittswinkel, m. = coupon.
abfchnittsweise = bij gedeelten, hoofdstuksgewijze.
Abfchnittfel, f. -s, - = spaander, splinter, snipper, afsnijfel.
abfchnitteln ob. **abfchnitzen**, fchw. (h.) = afsnijden (hout of metaal).
abfchnüren, fchw. (h.) = losrijgen, losbinden; (met een koord) scheiden, afmeten, rooien, aflijnen, met de slaglijn afteekenen.
Abfchnürung, w. -, -en = het losrijgen, het rooien, aflijnen.
abfchnurren, fchw. (h.) = afbedelen, afdeunen; a., (f.) = wegsnorren.
abfchnöpfen, fchw. (h.) = afschepjen; das Fetz von der Brüte a. = het beste afnemen, het vet van den ketel scheppen.
Abfchnöpf, m. = **Abfchnöpfgeld**, f. = belasting op het landverhuizen.
abfchnöpflich = verplicht tot het betalen van 't **Abfchnöpfgeld**.
abfchnürigen, fchw. (h.) = schuin afsnijden; helling geven aan.
Abfchnürung, w. -, -en = schuine afsnijding, het hellend maken.
abfchnraumen, fchw. (h.) = afschaven, openhalen, openkrabben; a., (f.) = zich uit de voeten maken.
abfchnrauben, fchw. (h.) = afschroeven, losschroeven.
abfchnreden, fchw. (h.) = afschrikken, schuw maken, ontmoedigen; einen Frijd a. = een visch met azijn besprenkelen (voor het bakken); glühendes Eisen a. = harden, temperen; abfchnredend = afschrikkend; abfchnredendes Beispiel = afschrikkend voorbeeld.
Abfchnredung, w. -, -en = afschrikking, ontmoediging.
Abfchnredungssystem, f. = ontmoedigings-, afschrikkingssysteem.

Abfchnreibebüch, w. = schrijffloer.
abfchnreiben, ft. (h.) = afschrijven, uitschrijven, overschrijven, copieeren; afboeken; einen Posten a. = een post uitdoen, afschrijven; ich habe mir fait die Fingerring abgefchnrieben = afgeschreven; von wem haben Sie abgefchnrieben? = van wien heb je overgeschreven? leider muß ich Ihnen wieder a. = tot mijn spijt moet ik u weer afschrijven.
Abfchnreibung, w. = het afschrijven, afschrijving; overschrijven, plagiaat.
Abfchnreiber, m. = af- of overschrijver.
Abfchnreiberei, w. = afschrijverij.
abfchnreiten, ft. (h.) = af- of uitschreeuwen, af- of uitroepen; er hat sich den Hals, die Stetle abgefchnrieben = hij heeft zich heesch, kapot geschreeuwd.
abfchnreiten, ft. (h.) = afstappen (= meten); a., (f.) = afgaan, verlaten.
Abfchnrift, w. = afschrift, copie; für gleichlautende A. = voor copie conform, voor eensluidend afschrift.
abfchnriftlich = volgens of in afschrift.
abfchnrüpfen, fchw. (h.) einem Blut = koppen zetten.
Abfchnrote, m. -, -n = steekbeitel, holle beitel, koubeitel.
abfchnroten, fchw. (h.) = (een vat) op een rolplank (in den kelder) neerlaten; afhakken afsteken; fijn stampen; (de kanten v. een sloot e. d.) schuin maken.
Abfchnrotmeißel, m. = **Abfchnrote**.
abfchnrubben, fchw. (h.) = afschrobjen.
abfchnultern, fchw. (h.) = van den schouder nemen.
abfchnuppen, fchw. (h.) = afschubjen, de schubjen afdoen, schrappen.
abfchnürfen, fchw. (h.) = afschaven, afkrabben.
abfchnürzen, fchw. (h.) = vrij laten hangen (een opgeschorten rok e. d.).
Abfchnuß, m. = het vallen (van water), het afgaan (v. een geweer); helling, steile.
abfchnüßig = hellend, aflopend, steil. **Abfchnüßigkeit**, w. -, -en = schuinte, helling.
abfchnütteln, fchw. (h.) = afschudden, leegschudden.
abfchnütten, fchw. (h.) = af-, weggieten.
abfchnützen, fchw. (h.) = (het water) schutten; (een machine) stoppen.
abfchnwachen, fchw. (h.) = verzwakken, zwaker maken; verzachten.
Abfchnwächung, w. = verzwakking; verzachting.
abfchnwären, ft. (f.) = afzweren, wegzweren.
abfchnwärmen, fchw. (h.) = ophouden te zwermen; a., (f.) = wegzweren.
abfchnwarten, fchw. (h.) = van het zwaard ontdoen; (hout) kantig maken.
abfchnwärzen, fchw. (h.) = zwart maken; zwart afgeven.
abfchnwaschen, fchw. (h.) = (iem. iets) afpraten, afroggelen.
abfchnwaceln, fchw. (h.) = geheel zwavelen; ontzwavelen.
Abfchnweil, m. = afdwaling, uitweiding, afwijking.
abfchnweifen, fchw. (h.) = (de wasch) uitspoelen; (een plank) uithollen; (de cocons) in warm water leggen, ontgommen; a., (f.) = uitweiden, afdwalen.

Abfchwefung, w. = ontgomming; uitweiding, afdwaling.
abfchwelen, fchw. (h.) = verkalken; gloeien.
abfchwemmen, fchw. (h.) = afspoelen; (een paard) in 't wed brengen; reinigen; (hout) vlotten.
Abfchwemmung, w. — = het vlotten; reinigen.
abfchwenden, fchw. (h.) = (een stuk grond) afbranden.
abfchwewfen, fchw. (h.) = afwasschen, schoonmaken; a., (f.) = (af)zwenken, afdwalen.
Abfchwefung, w. = zwenking.
abfchwimmen, ft. (f.) = af- of wegzwemmen; af- of wegdrijven.
abfchwindeln, fchw. (h.) = af- of ontzwendelen, afzetten.
abfchwinden, ft. (f.) = verkwijnen, wegwijnen, uitteren.
abfchwingen, ft. (h.) = afschudden (het stof e. d.); fchw vom Pferde a. = van het paard springen.
abfchwigen, fchw. (h.) = (de huden) in de zweetkist of zweetkuil doen.
abfchwören, ft. (h.) = (een eed) zweren, doen; (zijn geloof) afzweren; einen Diebstahl a. = zweren dat men onschuldig is aan diefstal, loochenen; den Trunt a. = het drinken afzweren; dem Teufel a. = den duivel afzweren; dem Fürsten a. = zijn eed tegenover den vorst breken.
Abfchwörung, w. —, —en = afzwering, loochening.
Abfchwung, m. = afzwaai, afsprong, buiting.
Abfchwiffe, zie Abfchwiffe.
abfchwein, fchw. (h.) = af- of stukzeilen; a., (f.) = af-, weg- of uitzeilen, onder zeil gaan.
Abfchegung, w. —, —en = het afzeilen, vertrek.
abfchubar = afzienbaar; begrijpelijk.
I. abfchun, ft. (h.) = afzien, neerzien; bon etw. a. = iets niet in aanmerking nemen, afzien van; hierbon abgefchen = afgezien hiervan, dat daargelaten; afkijken; das Ende ft gar nicht abzufehen = het eind is er niet van te overzien, het is een onbegonnen werk; begripen, bevatten, inzien; ich kann den Nutzen diefer Arbeit nicht a. = niet inzien; einem etw. a. = iets van iem. afkijken, afzien; er fieht es mir an den Augen ab = hij leest het in mijn oogen; man hat es auf mich abgefchen = op mij gemunt; die Gelegenheit a. = de gelegenheid waarnemen.
II. Abfchun, f. = het afzien; bedoeling, plan, het afkijken; ohne A. = onafzienbaar; worauf geht Ihr A.? = wat is uw bedoeling? waarop doelt U? sein A. auf etw. haben = iets op het oog hebben.
Abfchide, w. — = floretzijde, filozel.
abfchifen, fchw. (h.) = afzeepen, zeepen, wassen.
Abfchifung, w. —, —en = het (af)zeepen.
abfchigern, fchw. (h.) = (een mijnput) loodrecht uithollen; looden (met het dieplood); uitzijgen, afdrijven.
Abfchigerfchnur, w. = de loodlijn, het koord.
abfchiben, fchw. (h.) = af-, doorzijgen, filtreren.
Abfchigung, w. —, —en = af-, doorzijging, filtratie.
abfchilen, fchw. (h.) = aan een touw neerlaten (langs een helling); wie vom Galgen abgefellt = als van de galg gedropen.
I. abfchein, unr. (f.) = af zijn, weg zijn.
II. Abfchein, f. = afzijn, afwezigheid.

Abfseite, w. = achterzijde, achtergevel, keerzijde, verkeerde kant; zijbeuk (v. een kerk).
abfseitig = afgelegen, afgezonderd.
abfseite, Abb. = ter zijde, achteraf. **abfseite**, Präp. = ter zijde (van).
abfenden, unr. (h.) = afzenden, zenden, verzenden; afvaardigen.
Abfender, m. —s, — = afzender; **Abfenderin**, w. —, —nen = afzendster.
Abfendung, w. = zending, afzending.
Abfendungsort, m. = plaats van afzending.
abfengen, fchw. (h.) = afzengen, afschroeiën.
abfengen, fchw. (h.) = afleggen, afzetten (loten in den grond leggen); uithollen, uitboren; fchw a., (f.) = hellen.
Abfenger, m. —s, — = afzetsel, loot, aflegger.
abfent = absent. **Abfentation**, w. —, —en = absentatie. **Abfententifte**, w. = absentelijst.
abfentieren fchw, fchw. (h.) = zich absentteeren.
Abfentienismus, m. = absentisme.
Abfenz, w. —, —en = absentie, schoolverzuim.
abfetzbar = afzetbaar; leicht a. = gewild, wat veel gekocht wordt. **Abfetzbarkeit**, w. — = afzetbaarheid.
abfetzen, fchw. (h.) = af- of wegzetten, ne(d)erzetten; (van het paard) afwerpen; ontslaan; verlagen, degradeeren; afduiken; (een som van 't budget) schrappen; (munten) minderwaardig maken; (een kleedingstuk) afleggen; (waren) verkoopen, omzetten, slijten, van de hand doen; afscheiden; (een vel druks) geheel zetten; (een kalf) spenen; een nieuwen regel beginnen, een alinea maken; een pauze maken, pauzeeren; (van gangen in mijnen) zich vertakken, uit de richting gaan; (van kleuren) afsteken; ohne die Feder abzufetzen = zonder de pen neer te leggen; leicht abzufetzende Waren = gewilde waren; ohne abzufetzen = zonder ophouden, in één adem; in één teug; vom Bande a. = afsteken; es wird Schläge a. = er zullen slagen vallen; es wird etw. Schönes a. = dat zal wat moois worden, geven; fchw bon einem a. = zich van iem. ver af zetten.
Abfetzung, w. —, —en = het afzetten, afduiking, ontslag; eintweilige A. = schorsing, pauze, afbreking; het zetten; het spenen.
abficheln, fchw. (h.) = afsikkelen, met den sikkel afsnijden.
Abficht w. —, —en = bedoeling, doel, plan, oogmerk; mit A. = met opzet; auf einen ab. etw. Abfichten haben = met iem. of iets wat voor hebben; er hat Abfichten = hij heeft huwelijksplannen; in A. auf mich = wat mij betreft.
abfichtlich = opzettelijk, met bedoeling, met opzet, expres; abfichtlicher Mord = moord (met voorbedachten rade).
Abfichtlichkeit, w. —, —en = opzet, bedoeling.
abfichtlos = zonder opzet, zonder bedoeling, onopzettelijk.
abfichtsvoll = opzettelijk, verstrekkend.
abfieben, fchw. (h.) = (af)zeven, afzitten.
abfieden, fchw. u. ft. (h.) = afkoken, uitkoken.
abfingen, ft. (h.) = afzingen, ten einde zingen.
abfinken, ft. (f.) = wegzinken.
abfintern, fchw. (h.) = doorsijpelen, filtreren, neersijpelen.
Abfint, m. —(e)s, —e = absint, alsem.
Abfintin, f. —s = absintine.
abfitten, ft. (h.) = afzitten, stukzitten; uitzitten; der Dieb ftit seine Strafe ab = zit zijn straf af of uit; (een schuld) afzitten; a., (f.) =

afzitten, afstijgen (van 't paard); bon einem a. = van iem. afzitten.
af'joden, fchw. (f.) = er van door gaan, opkrassen.
af'jolden, fchw. (h.) = afbetalen, uitbetalen (en afdanke).
afjolut = absoluut, volstrekt.
afjolution, m. —, —en = absolutie: kwijtschelding van zonden.
afjolutië muš, m. — = absolutisme, onbeperkte heerschappij.
afjolutiif, m. —en, —er = absolutist.
afjolutiififch = absolutistisch.
afjoluto'rium, f. —s, ..rien = vrijspraak; décharge.
afjolvie'ren, fchw. (h.) = vrijspreken, kwijtschelden; af-, doorloopen (een school bijv.).
af'jonderbaar = afzonderbaar, scheidbaar.
afjonderfich = eigenaardig, zonderling, vreemd, grillig; vooral, bovenal. **afjonderfichheit**, w. —, —en = zonderlingheid.
af'jonderen, fchw. (h.) = afzonderen, scheiden; afscheiden; afgejonderte Begrippe = afgetrokken, abstracte begrippen; **fich a.** = zich afzonderen, zich afscheiden.
af'jonderend = afscheidend.
af'jonderung, m. = afzondering, scheiding; afscheiding; abstractie.
af'jonderungsgefäß, f. = afscheidend- of afscheidingsvat. **af'jonderungsvermögen**, f. = abstrahervermogen.
af'jonnig = van de zon afgekeerd.
afjorbie'ren, fchw. (h.) = absorbeeren; op- of inzuigen, op- of inslorpen; in zich opnemen.
afjorption, w. —, —en = absorptie.
afjorptions'fähigfeit, w., **afjorptions'kraft**, w. = absorptievermogen.
af'jpalten, fchw. (h.) = afsplijten, afklooven; a., (f.) = splijten.
af'jpänen, fchw. = spenen.
af'jpannen, fchw. (h.) = ontspannen, loslaten (een veer e.d.); (de paarden of den wagen) af- of uitspannen; (klienten e.d.) afhandig maken; meten (met den span); afgejpannt = verzwakt, verslapt, uitgeput, af.
af'jpannung, w. = het ontspannen, loslaten; verzwakking, verslapping, uitputting; het uit- of afspannen.
af'jparen, fchw. (h.) = ontzeggen; etw. feinem Munde a. od. fch etw. vom (am) Munde a. = iets uit zijn mond sparen.
af'jpeifen, fchw. (h.) = spijzigen; gedaan eten, afeten; einen mit leeren Worten a. = afschepen.
af'jpenen = afjpänen.
af'jpenftig = ontrouw, avallig, afkeerig.
af'jperren, fchw. (h.) = afsluiten, versperren, blokkeeren; (het licht) onderscheppen.
af'jperfhahn, m. = afsluitkraan.
af'jperfhappe, w., **af'jperhventil**, f. = afsluitklep, -ventiel.
af'jpernung, w. = afsluiting, versperring, afzondering.
af'jpiegeln, fchw. (h.) = afspiegelen, terugkaatsen.
af'jpiegelung, w. = afspiegeling, weerkaatsing.
af'jpielen, fchw. (h.) = afspelen, ten einde spelen, uitspelen; gedaan spelen.
af'jpinnen, ft. (h.) = afspinnen; ophouden met spinnen; (een vertelling) uitspinnen; **fich a.** = zich ontspinnen.
af'jpihen, fchw. (h.) = afpnten, de punt of spits afnemen; puntig maken, aanpunten.

af'jplittern, fchw. (h.) = (doen) afsplinteren; a., (f.) = afsplinteren.
af'jprache, m. = afspraak, overeenkomst.
af'jpreden, ft. (h.) = afspreken, overeenkomen; ontzeggen; ontnemen; bespreken; een oordeel uitspreken; mer wird ihm Mut a.? = wie zal ontkennen, dat hij moet bezit? einem das Leben a. = iem. ter dood veroordeelen; die Ärzte haben ihm das Leben abgejpreden = de dokters hebben hem opgegeven; einem alle Hoffnung a. = ontnemen; er ist sehr geneigt über alles abzujpreden = hij is zeer geneigd over alles een (meesterachtig) oordeel uit te spreken.
af'jpredend = abjprederi fchw.
af'jpredher, m. = iemand die op meesterachtigen toon over alles een oordeel uitspreekt, pedant. **af'jpredherci**, m. —, —en = habbelykheid om over alles een beslissend oordeel te vellen, vitzucht, vitterij.
af'jpredherfich = beslissend, meesterachtig, bedillend.
af'jpreizen, fchw. (h.) = stutten, onderschragen.
af'jpringen, fchw. (h.) = doen of laten (af)springen; a., (f.) = wegrennen.
af'jpringen, ft. (f.) = afspringen, afbreken, losspringen; terugspringen; bon einem Gegenstand a. = plotseling van een onderwerp afstappen; gegen etw. a. = afsteken; **fich a.** = zich af-, moe(de) springen.
af'jprügen, fchw. (h.) = afsputten, spuiten op, wegsputten, wegsputten; a., (f.) = afsputten, terugspatten.
af'jprüh, od. **af'jprühling**, m. = spruit, afstammeling.
af'jprüffen, fchw. (f.) = afstammen.
af'jprung, m. = sprong, zijsprong; plotse-linge verandering (van mening e.d.); [afdwaling]; tegenstelling.
af'jprungswinkel, m. = hoek van uitval of terugkaatsing.
af'jpuhlen, fchw. (h.) = afhaspelen, afwinden.
af'jpuhlen, fchw. (h.) = afspoelen, afwasschen; wegspoelen.
af'jpuiter, m. = afhaspelaar, afwinder.
af'jpuilicht, f. —s = spoelwater; spoeling.
af'jpuilung, w. —, —en = afspoeling; het wegspoelen, afspoelen (van de oevers bijv.).
af'jpiuren, fchw. (h.) = bespieden.
[af'jstamm, m. = afstamming, nakomeling-schap, afstammeling].
af'jstammen, fchw. (f.) = afstammen, afkomstig zijn, stammen; afgeleid zijn.
af'jstammung, w. —, —en = afstamming, afkomst, afleiding.
af'jstampfen, fchw. (h.) = afstampen, voldoende stampen.
af'jstaud, m. = afstand, tusschenruimte; onderscheid, tegenstelling, contrast; bon etw. M. nehmen = afstand van iets doen, van iets afzien.
af'jständer, m. = doode boom.
af'jständig = bedorven, oud, vergaan.
af'jstandsgehd, f. = afkoopsom.
af'jstandswinkel, m. = hoek van afwijking, afstandshoek.
af'jstapeln, fchw. (h.) = afstapelen; a., (f.) = er van doorgaan, de plaat poetsen.
af'jstatten, fchw. (h.) = (een bezoek) afleggen, maken, brengen; [(dank) betuigen; einem feinen Glückwunfch a. = iem. gelukwenschen; eine Gefchuld a. = afdoen; einem Bericht a. = iem. verslag doen].

Abstattung, w. -, -en = het afleggen, het brengen, het doen.

ab'stäuben, fchw. (h.) = afstoffen, stoffen, stof afnemen.

Ab'stäuber, m. -s, - = stoffer, (stof)varken.

ab'stäuben, fchw. (h.) = zweepen, geeselen.

Ab'steekfeisen, f. = afsteekijzer (van tuiniers), snoeimess, schaafmes; schrapmes.

ab'stechen, ft. (h.) = afsteken; Nafen a. = zoden steken; ein Schwefel a. = kelen, slachten; den Wein a. = aftappen; einen Feich a. = aftappen; das Wasser a. = een anderen loop doen nemen, afleiden; eine Karte a. = (af)troeven; einem (den Wind) a. = iem. de loef afsteken, het van iem. winnen; Muster a. = naprikken; eine Zeichnung a. = graveeren, steken; gegen od. von etw. a. = afsteken tegen; a., (f.) = afsteken (van land bijv.).

Ab'stecker, m. = uitstapje; zijsprong (fig.).

Ab'steekfeisen, f. = ijzeren staak of pen (om de rooilijn af te zetten).

ab'stecken, fchw. (h.) = losmaken, losspelden, lossteken; met paaltjes afzetten, afbakenen.

Ab'steckleine, w. = richtsnoer. **Ab'stecklinie**, w. = richtlijn. **Ab'steckpfaß**, m. **Ab'steckpaß**, m. = bakensnok, afsteekpaal, jalon, piketpaal.

Ab'steckung, w. -, -en = het afbakenen, jalonneeren.

ab'stehen, unr. (h.) = afstaan, overlaten; eine Stunde a. = een heel uur staan; a., (f.) = (van iets) af staan; von seinem Rechte, von seinem Vorhaben a. = afzien van, laten varen; onfrisch worden, bederven, verschalen; abgestanden = verschaald, bedorven; oud, uit den tijd; abgestandenes Bier, abgestandener Wein = bedorven bier, verschaalde wijn; abgestandene Fische = bedorven visch.

ab'stehen, ft. (h.) = af-, ontstelen; er steht dem lieben Gott die Zeit ab = hij verknoeit zijn tijd met niets doen.

ab'stehen, fchw. (h.) = stijven, doorhalen; steunen, schragen, stutten, schoren.

ab'steigen, ft. (f.) = afstijgen, afklimmen, neerdalen; (bij iem.) afstappen; absteigende Linie = afdalende lijn.

Ab'steigequartier, f. = pleisterplaats, tijdelijk verblijf, optrekje, pied-à-terre.

Ab'steigung, w. = het neerdalen, afstijgen; sluipegang; daling, descensie.

ab'stellen, fchw. (h.) = neerzetten, wegzetten, verwijderen, (van iets) afzetten; (bij de telefoon) afschellen, afbellen; eine Maschine a. = stil laten staan, stoppen; (irgend etw.) buiten werking stellen; (de leiding) afsluiten; Mißbräuche a. = afschaffen, een einde maken aan; Verführerden a. = grieven wegnemen.

Ab'stellung, w. = afschaffing, opheffing, in-trekking, wegneming, vgl. abstellen.

ab'stellen, fchw. (h.) = afsteken (met den beitel).

ab'stempeln, fchw. (h.) = afstempelen.

Ab'stempelung, w. -, -en = het afstempelen, stempelen.

Ab'stention, w. - = onthouding, afstand.

ab'steppen, fchw. (h.) = stikken, doornaaien.

ab'steuben, ft. (f.) = afsterven, overlijden; uitsterven; uitteren; wegwijnen; verstijven.

Ab'stergen'tin, fl. = afdrijvende middelen.

ab'stergen, fchw. (h.) = afwisschen, zuiveren; afdrijven.

ab'stören, fchw. (h.) = afsturen; a. (f.) = afvaren.

Ab'stich, m. = het naprikken, het nageprikte;

het aftappen, de uitloop (van gesmolten metaal); tegenstelling, contrast; einen grellen A. von, gegen etw. machen, bilden = een scherp contrast met iets maken.

ab'stören, fchw. (h.) = na- of afborduren.

Ab'stiege, m. = het neerdalen, het afklimmen, at klim.

ab'stimmen, fchw. (h.) = stemmen (een instrument); zijn stem uitbrengen, stemmen; über einen a. = iem. ballotteeren.

ab'stimmig = ontstemd, valsch; von einem a. sein = het niet met iem. eens zijn.

Ab'stimmung, w. = stemming; namentlijke A. = hoofdelijke stemming; zur A. schreiten = tot stemming overgaan; etw. zur A. bringen = in stemming brengen.

Ab'stimungsmodus, m. = wijze, manier van stemmen.

ab'stinent = onthoudzaam, matig, abstant.

Ab'stinentz, w. - = onthouding, matigheid.

Ab'stinentz'er, -s, - = geheel-onthouder, afschaffer. **Ab'stinentz'tag**, m. = vastendag.

ab'stintie'ren sich, fchw. (h.) = zich onthouden.

ab'stöbern, fchw. (h.) = afstoffen.

ab'stöbern, fchw. (h.) = (met den tandestoker het tandvleesch) afstooten, afpeuteren.

ab'stöcken, fchw. (h.) = een nieuwen bijekorf vullen.

ab'stoppeln, fchw. (h.) = stoppels lezen, onstoppelen; nalezing houden, het overgeblevene inzamelen.

Ab'stößeisen, f. = schaafmes, schraapmes, snoeimess.

ab'stößen, ft. (h.) = afstooten, afduwen, afslaan, afkaaten; afschaven; terugstooten, stuiten; eine Stunde a. = een uur uitsparen; a., (f.) = afstooten, afvaren.

ab'stößend = stootend, stuitend.

Ab'stößung, w. -, -en = het afstooten, afslaan, afstooting.

ab'strafen, fchw. (h.) = afstraffen.

Ab'strafung, w. -, -en = afstraffing.

ab'strahie'ren, fchw. (h.) = abstraheren, in gedachte afzonderen; von etw. a. = afzien van, buiten beschouwing laten.

Ab'strahl, m. = weerkaatste straal, afschijn.

ab'strahlen, fchw. (h.) = afstralen, weerkaatsen.

Ab'strahlung, w. = weerkaatsing.

ab'straft = abstract.

Ab'straktion, w. -, -en = abstractie; afgetrokken begrip. **Ab'straktions'vermögen**, f. = abstractievermogen.

Ab'straktum, f. -(s), .ta, = abstractum, abstract substantief; 't afgetrokkene.

ab'strängen, fchw. (h.) = (een paard) aftuigen, uitspannen.

ab'streben, fchw. (h.) (vom Mittelpunkt) = (het middelpunt) vlieden.

Ab'streich, m. = afslag, afmijning; strijkbout; im A. = bij afslag.

ab'streichen, ft. (h.) = af- of wegstrijken; uitstrijken, wegnemen; afschaven, afschrappen; das Feld a. = het veld afstroopen; (einen) afrossen, geeselen.

ab'streifen, fchw. (h.) = afstroopen, villen, vellen; die Hand'schuhe a. = uittrekken; (den Glanz) wegnemen; er hat den alten Sünden abgestreift = afgelegd, uitgedaan; a., (f.) = afspringen; die Kugel streifte vom Knopfe ab = sprong (schampte) op den knoop af; vom Wege a. = afwalen.

Ab'streifung, w. -, -en = het afdoen, af-trekken, afstroopen.

ab'freiten, ft. (h.) = betwisten, ontstrijden; loochenen; door twist of proces ontnemen.
Ab'frisch, m. = neerhaal; het afgestrekene; aftrek, vermindering; metaalslak.
ab'fristen, fchw. (h.) = afbreien.
ab'friegeln, fchw. (h.) = roskammen.
ab'frümen, fchw. (f.) = af-, neerstromen; uiteengaan, zich verspreiden.
ab'frud' = duister, moeilijk te verstaan, verward.
ab'früfeln, **ab'früden**, fchw. (h.) = tot stukjes maken, afbrokkelen.
ab'frufen, fchw. (h.) = trapsgewijze uithouwen; rangschikken; schakeeren.
Ab'frufung, w. -, -en = rangschikking, op- of afklimming, gradatie; terras; schakeering, nuance.
ab'frülpen, fchw. (h.) = (den hoed) neerslaan.
ab'frumpfen, fchw. (h.) = afstompen (eig. en fig.); korten, kortstaarten; knotten; (de hoeken) verzachten; ver-, afstompen, ongevoelig maken; **fchw. a.** = verstompen, ongevoelig worden.
Ab'frumpfung, m. -, -en = afstomping, verstomping, dofheid.
Ab'frurz, m. = val, het neerstorten; steilte.
ab'frürzen, fchw. (h.) = neerwerpen, neerstorten; **a.**, (f.) = neervallen, neerstorten; steil afhellen.
ab'frußen, fchw. (h.) = (boomen) toppen, knotten; (den staart van een paard) korten.
ab'frügen, fchw. (h.) = stutten, schoren, ondersteunen.
ab'fuchen, fchw. (h.) = af- of wegzoeken; doorzoeken; **das Terrain a. lassen** = het terrein goed laten onderzoeken.
Ab'fud, m. -e(s), -e = afkooksel, aftreksel; het afkoken.
ab'föhnen, fchw. (h.) = afboeten.
ab'furd' = bespottelijk, absurd.
Ab'furdität, w. -, -en = absurditeit; bespottelijkheid.
ab'fzede'ren, fchw. (h.) = abscedeeren: zweren, etteren.
Ab'fzich' m. .. ffeß, .. ffe = abces; verzwering.
ab'fzindie'ren, fchw. (h.) = abscondeeren: afscheuren, afscheiden. **Ab'fzif'**, m. .. ffeß, .. ffe = stuk, segment. **Ab'fzif'fe**, w. -, -n = abscisse: horizontale coördinaat.
Ab't, m. -es, **Ab'te** = abt.
ab'täfelu, fchw. (h.) = betimmeren, beschietsen (met hout), lambrizeeren.
ab'tafeln, fchw. (h.) = aftakelen, ontakelen.
Ab'tafelung, w. -, -en = aftakeling.
ab'tanzen, fchw. (h.) = afdansen, uitdansen; wegdansen.
ab'tauen, fchw. (h. u. f.) = dooien, ontdooien.
ab'taumeln, fchw. (f.) = af- of wegtuimelen, heenwaggelen.
Ab'tei', w. -, -en = abdij.
Ab'teil, f. = coupé.
ab'teilen, fchw. (h.) = af-, indeelen, scheiden; in Grade a. = in graden verdeelen.
ab'teifich = abdij...
Ab'teilung, w. = indeeling, afdeeling, scheiding, afscheiding. **Ab'teilungsborstcher**, m. = afdeelingchef. **Ab'teilungszeichen**, f. = afdeeltaken, dwarsstreepe.
ab'teufen, fchw. (h.) = (een mijnschacht) uithollen, dieper maken.
(Ab'tiu ob.) Ab'tif'fin, w. -, -nen = abdis.
ab'tlich = abtelijk.
ab'tönen, fchw. (h.) = schakeeren, nuanceeren.

ab'töten, fchw. (h.) = kastijden; doen afsterven, doodden.
Ab'tötung, w. - = kastijding, dooding.
Ab'trab, m. = detachement.
ab'traben, fchw. (f.) = wegdraven.
ab'tragen, ft. (h.) = af- of wegdragen; afruimen; (een muur) verlagen; (een brug, een gebouw) wegbreken; (een heuvel) afgraven; (een schuld) afdoen, aflossen, betalen; (een kleedingstuk) afdragen, afslijten; **fchw. a.** = afslijten.
[ab'träglich = schadelijk, nadeelig.]
Ab'tragung, w. - = het af-, wegbreken, het wegdragen, afnemen; het effenen; afdoening, aflossing.
ab'träufeln, fchw. (f.) = afdruppelen, afdruppelen.
Ab'treibmittel, f. = afdrijvend middel.
ab'treiben, ft. (h.) = af- of wegdrijven, wegdrijven; uitdrijven; einen Wald a. = een bosch afloopen, afjagen; **das Gestein a.** = de losse deelen van een rots doen vallen, de groote steenen opnemen; (paarden) afbeulen; **a. (f.)** = afdrijven, van de koers raken.
ab'treibend = af- of uitdrijvend, afvoierend.
Ab'treiber, m. = fijscheerder; afdrijver (van metalen).
Ab'treibung, w. -, -en = teruggedrijving, het afdrijven; het afbeulen.
ab'trennbar, **ab'trennlich** = (af)scheidbaar.
ab'trennen, fchw. (h.) = (af)scheiden; los-tornen, aftornen.
Ab'trennung, w. = (af)scheiding, verdeeling; het aftornen.
ab'tretbar = vervreemdbaar.
ab'treten, ft. (h.) = aftreden, aftrappen; den Schnee von den Füßen a. = (af)trappen; (die Schule) afloopen; (einen Weg) afstappen, met stappen aanwijzen; (Zon) treden; einem etw. a. = iem. iets afstaan, overgeven; **a.**, (f.) = aftreden, heengaan; vom Schauplatz a. = van het tooneel verdwijnen; der Königt, **das Ministerium ist abgetreten** = de koning heeft afstand gedaan, het ministerie is afgetreden; vom Glauben, vom rechten Wege a. = het geloof, den rechten weg verlaten; **fchw. die Füße a.** = zijn voeten af (= schoon) trappen.
Ab'treter, m. = die afstaat, aftreedt.
Ab'tretung, w. -, -en = afstand, overdracht, cessie.
ab'triefen, ft. u. fchw. (f.) = afdruipen, afdruppelen.
Ab'trift, m. = drift, afdrijving; wrak; afwijking van den koers (v. een schip); wei(de)recht.
ab'trinken, ft. (h.) = afdrinken.
ab'trippeln, fchw. (h.) = af- of wegtrippelen.
Ab'tritt, m. = het aftreden, heengaan; afstand; trede, trap; beste-kamer, zekere plaats; de (door een gejaagd wild) neergetrapte struiken.
Ab'trittfeiger, m. = nachtwerker, put-, sekreetruimer. **Ab'trittgrube**, w. = beerput, zinkput. **Ab'trittgräuer** = Ab'trittfeiger.
ab'trocknen, fchw. (h.) = droog maken, afdrogen, afvegen; **a.**, (f.) = droog worden, drogen; verdorren en afvallen.
ab'trollen, fchw. (f.) = weggaan, afzakken, afdruipen.
ab'trommeln, fchw. (h.) = aftrommelen; einen Bienenstod a. = wegslaan, wegtrommelen (de bijen); den terugtocht, den aftocht slaan of blazen.
Ab'tropfbank, w. = druipplank, aanrechtbank.

ab'tropfen ob. **ab'tröpfeln**, {schw. (f.) = af-druipen, afdruppelen.
Ab'tropf'trog, m. = druipbak.
ab'tropfen, {schw. (h.) = afdreigen, afpersen.
ab'trumpfen, {schw. (h.) = aftroeven; norsch afwijzen.
ab'trünnig (von) = avallig (van), ontrouw (aan). **Ab'trünnigkeit**, w. — = avalligheid, afval, ontrouw.
ab'tummeln, {schw. (h.) = (een paard) oefenen, afrijden; {sch. a. = zich afstoven.
ab'tun, unr. (h.) = af- of wegdoen; eindigen, ten einde brengen, afdoen; (een dier) afmaken, doden; (*ook fig.*: iem.) afmaken; (een misdadiger) terechtstellen; die *Hand* von einem a. = de hand van iem. aftrekken; die *Seite* ist abgetan = uit; {sch. einer (von einer) *Seite* a. = zich van iets ontdoen.]
ab'tünchen, {schw. (h.) = afwitten.
ab'tupfen, {schw. (h.) = afdrogen (met pluksel, watten e. d.), afbetten.
ab'tuschen, {schw. (h.) = afteekenen met Oost-Indische inkt.
Abulie', m. — = abulie: (toestand van) willoosheid.
Abundanz', w. — = overvloed.
ab'urteilen, {schw. (h.) = (bij vonnis) ontzeggen; einen a. ob. über einen a. = iem. oordeelen, het eindoordeel over hem uitspreken; voorbarig oordeelen; er will über alles a. = hij wil over alles een oordeel uitspreken.
abusiv(e) = abusief, als misbruik.
Abus', m. —, — = misbruik.
ab'berängen, {schw. (h.) = begeeren van.
ab'bieren, {schw. (h.) = vierkant maken, hoeks bewerken; vieren (een touw). **Ab'bierung**, m. —, —en = het vierkant maken; het vieren.
ab'biftern, {schw. (h.) = (met het oog) meten, schatten, vizeeren.
ab'wachen {sch. {schw. (h.) = zich met waken aftobben.
ab'wägen, ft. (h.) = (af)wegen; overwegen; seine Worte a. = afwegen, afmeten; ein's gegen das andre a. = het een tegen het andere afwegen, afmeten.
Ab'wäger, m. —, — = waterpasser, niveleur.
Ab'wägung, w. —, —en = het (af)wegen, het niveleeren.
ab'walfen, {schw. (h.) = (af)walken, vollen; aflossen.
ab'walzen, {schw. (h.) = afwalsen; met de wals effenen, rollen.
ab'wälzen, {schw. (h.) = afrollen, weggrollen, af- wegwentelen; eine Schuld von sich a. = zich van een schuld ontlasten; jeden Verdacht von sich a. = alle verdenking van zich werpen.
Ab'wälzung, w. —, —en = overbrenging (in rechten), devolutie.
ab'wansen, {schw. (h.) = afranselen, uitkloppen.
ab'wandelbar = vervoegbaar, buigbaar.
ab'wandeln, {schw. (h.) = vervoegen, (ver-)buigen.
Ab'wand(e)lung, w. —, —en = vervoeging, (ver)buiging.
ab'wandern, {schw. (f.) = heen- of wegtrekken, heengaan.
ab'wanken, {schw. (f.) = heen- of wegwankelen.
ab'warten, {schw. (h.) = afwachten, wachten; [ver]zorgen, oppassen; sein Amt a. = zijn betrekking (goed) waarnemen; eine abwartende Stellung, Politif = een afwachende houding, politiek.
ab'wärts = afwaarts, naar beneden; abwärts

fahren = bergaf rijden, stroomaf varen; es geht a. mit ihm = het gaat met hem bergaf, hij is aan het aftellen, aftakelen (wat zijn leeftijd, zijn gezondheid betreft) of hij gaat achteruit (met zijn zaken); a. des Flüßes = de rivier, den stroom af.
Ab'wartung, w. — = afwachting; zorg, verpleging, waarneming.]
Ab'waschbank, w. = rechtbank.
ab'waschen, ft. (h.) = afwasschen, schoonwasschen.
Ab'waschung, w. —, —en = afwasching, zuivering.
Ab'wässer, f. —, Abwässer = afvalwater.
ab'wässern, {schw. (h.) = afwateren, ontwateren, draineeren; in 't water zetten (v. haring e. d.); helling of schot geven (een dak, een dorpel bijv.).
ab'weben, ft. u. {schw. (h.) = afweven.
ab'wechfeln, {schw. (h.) = afwisselen; veranderen; aflossen; miteinander a. = elkaar afwisselen, aflossen; die Stimme a. = moduleeren.
ab'wechfelnd = afwisselend; veranderlijk; wisselend (rijm); beurtelings.
Ab'wechf(e)lung, w. —, —en = afwisseling, verandering, verscheidenheid, variatie, wisseling; zur A. ob. der A. wegen = ter afwisseling, voor de verandering.
ab'wechf(e)lungsweise = beurtelings, bij afwisseling, afwisselend.
ab'wecheln, {schw. (h.) = afwaaieren, afwaaien met den vliegewaai.
Ab'weg, m. = zijweg, verkeerde weg, bijweg; auf Abwege führen, geraten = van 't rechte pad, op den verkeerden weg brengen, komen; — afdwalen (eig. en fig.).
ab'weg's = van den weg af.
ab'wegsam = afgelegen, uit den weg.
ab'wehen, {schw. (h.) = afwaaien, doen afvliegen.
Ab'wehr, w. = verweer, afweer, verwering, verdediging, tegenweer, weerstand; voorbehoedmiddel.
ab'wehren, {schw. (h.) = (iets) afweren, afslaan, verdrijven; der Baum wehrt mir (von mir) die Sonne ab = beschermt mij tegen de zon.
Ab'wehrrung, w. —, —en = Abwehr.
Ab'wehrrungsmittel, f. = voorbehoedmiddel.
I. ab'weichen, {schw. (h.) = afweeken (wratten bijv.).
II. ab'weichen, ft. (f.) = afwijken (van den rechten weg), handelen tegen (een gebruik); afdwalen (van het onderwerp): afwijken, declineeren (v. de magneetnaald); afdrijven (v. een schip).
ab'weichend = afwijkend, verschillend.
Ab'weichung, w. —, —en = afwijking, het uiteengaan, afdwaling; declinatie.
ab'weiden, {schw. (h.) = afweiden, afgrazen.
ab'weisen ft. (h.) = afwijzen, terugwijzen, afslaan, weigeren, afschepen; einen ganz furz a. = iem. kort en bondig afwijzen; einen mit feiner Klage a. = iem. zijn eisch ontzeggen.
Ab'weisung, w. = afwijzing, weigering.
Ab'weisungsbefcheid, m. = afwijzende uitspraak.
ab'weisen, {schw. (h.) = (af)witten; wit afgeven.
ab'welken, {schw. (f.) = verwelken, verflieten, verleppe.
ab'wendbar = afwendbaar, vermijdelijk. **Ab'wendbarkeit**, w. —, —en = afwendbaarheid.
ab'wenden, unr. u. {schw. (h.) = (de oogen, een gevaar, een slag) afwenden; seine Hand von einem a. = zijn hand van iem. aftrekken; einen von einem Vorhaben a. = iem. van een

plan afbrengen; die Herzen a. = de harten vervreemden; **ſich** von einem a. = iem. verlaten, zich van iem. afkeeren, -wenden.

abwendig = afkeerig; einem die Kunden a. machen = iem. zijn klanten afhalen, aftrouwen; einen von seinem Vorhaben a. machen = iem. van zijn voornemen doen afzien.

Abwendung, w. = afwending; vervreemding; afwering.

abwerfen, ft. (h.) = afwerpen, neerwerpen; afgooien; das Joch a. = het juk afschudden; das Pferd trifft den Reiter ab = werpt den ruiter af; Herzen a. = renonce in harten maken; einen a. = beter of meer (oogen, kegels) werpen, gooien dan een ander; das Geschäft trifft nicht viel ab = brengt niet veel op; ophouden met jongen werpen.

abwesend = afwezig, absent; verstrooid; die Abwesenden bekommen unrecht = de afwezigen hebben ongelijk.

Abwesenheit, w. = afwezigheid; A. beim Appell = ontbreken op 't appel.

abwettern, ſchw. (h.): es mettert ab = de storm, 't slechte weer vermindert; (den vijand) afslaan; abgemettert = verweerd.

abwetzen, ſchw. (h.) = afwetten, afslijpen.

abwischen, ſchw. (h.) = afpoetsen, goed poetsen; afrossen, aframmelen.

abwickeln, ſchw. (h.) = afwikkelen, afwinden; ein Geschäft a. = tot een goed einde brengen, afwikkelen.

Abwickelung, w. -, -en = afwikkeling, regeling.

abwiegeln, ſchw. (h.) = bevredigen, sussen, doen bedaren, kalmeeren.

Abwiegelung, w. = bevrediging, kalmeering.

abwiegen, ft. (h.) zie abwägen.

abwimmeln, ſchw. (h.) = wegsturen, den bons geven, uitbonjournen.

abwimpeln, ſchw. (h.) = afwimpelen, ontwimpelen, den wimpel afnemen.

abwinden, ft. (h.) = afwinden, afwikkelen; aflaten (met een katrol).

Abwinder, m. -s, - = haspelaar, garenwinder.

Abwindung, w. = 't afwinden, afhaspelen, het neerlaten.

abwinken, ſchw. (h.) einem = iem. een afwijzend teeken geven; afseinen: (Ag.) afwimpelen.

abwürfeln, ſchw. (h.) = afroffelen; losmaken (v. vioolsnaren bijv.).

abwirken, ſchw. (h.) = afwerken; den Teig a. = het deeg goed kneden; (een stuk wild) afstroopen.

abwürtschaften, ſchw. (h.): die Monarchie hat abwürtschaftet = de monarchie heeft afgedaan, heeft haar tijd gehad.

abwischen, ſchw. (h.) = afvegen, afwisschen; den Tisch a. = schoonmaken; zie ook Waul.

Abwischer, m., **Abwischlappen**, m., **Abwischtauch**, f. = wisscher, wrijfdoek, wrijfslap, stofdoek.

abwittern, ſchw. (h.) = afruiken; ophouden met onweeren; a., f. = afvallen (door het weer).

abwohnen, ſchw. (h.) = afwonen (von: van); afwonen, uitwonen.

I. **abwollen**, ſchw. (h.) = (huiden) ontharen, van wol ondoen.

II. **abwollen**, untr. (h.) = (er) af willen.

abwürfen, ſchw. (h.) = ont- of afwoekeren.

Abwurf, m. = het afwerpen; laatste worp; het afgeworpene, afval, uitschot; afgeworpen gewei; opbrengst.

abwürfeln, ſchw. (h.) = afdobbelen (met dobbelen afwinnen of meer oogen gooien dan een ander).

abwürgen, ſchw. (h.) = afworgen, afwurgen; wurgen.

Abwüßnien, zie Abwöhnien.

abwüßlich = uit den afgrond.

abzahlen, ſchw. (h.) = afbetalen; voldoen; auf eine Schuld etw. a. = iets op een schuld afbetalen.

abzählen, ſchw. (h.) = aftellen, afrekenen; afrekken; een voor een tellen; etw. an den Knöpfen, an den Fingern a. = iets op of aan de knopen, de vingers natellen, aftellen; er kann es an den Fingern a. = hij kent het op zijn duimpje; das können Sie sich an den Fingern a. = dat kunt u gemakkelijk begrijpen, op uw vingers narekenen.

Abzahlung, w. -, -en = afbetaling, betaling op afrekening.

Abzählung, w. = aftelling, opsomming.

Abzählvers, m. = aftelversje.

abzahnen, ſchw. (h.) = de laatste tanden krijgen; de tanden verliezen; abgezahnt haben = alle tanden hebben.

abzanken, ſchw. (h.) = aftwisten, afkijven; uitkijven.

abzapfen, ſchw. (h.) = aftappen (wijn, bloed, water, een vat); einen a. ob. einem Geld a. = iem. laten bloeden, iem. aderlaten.

Abzapfung, w. -, -en = aderlating, aftapping.

abzapfen sich, ſchw. (h.) = zich afmatten met tegenspartelen, zich moespertelen.

abzäumen, ſchw. (h.) = aftoomen, onttoomen.

Abzäumung, w. -, -en = aftooming.

abzäumen, ſchw. (h.) = afheinen, omheinen.

abzaufen, ſchw. (h.) = afplukken, aftrekken (wol, haar, vaeren e.d.).

abzehren, ſchw. (h.) = uitteren, vermageren, verteren; a., f. = vermageren, uitteren; eine abzehrende Krankheit = een uitterende ziekte.

Abzehrung, w. = vermagering, uittering.

Abzeichen, f. = onderscheidingsteeken, teekenen; die W. der Würde = de teekens der waardigheid.

abzeichnen, ſchw. (h.) = afteekenen, nateekenen; merken, afbakenen, jalonneeren; sich a. = zich afteekenen, uitkomen; der Berg zeichnet sich scharf am (ob. gegen den) Himmel ab = teekent zich scherp aan of tegen den hemel af.

Abzeichnung, w. = afteekening, nateekening, copie.

abzerren, ſchw. (h.) = afrukken, aftrekken.

abzetteln, ſchw. (h.) = losmaken, afnemen (een weetsel).

Abziehbild, f. = overdruk-, dekalkeerplaatje.

Abziehbogen, m. = verschoonblad, verschoonvel. **Abzieheisen**, f. = schraapmes; hekel.

I. **abziehen**, ft. (h.) = af-, wegtrekken (de hand van iem.; zes van tien; iem. iets van zijn loon); abstraheeren; destilleeren; (den Gut vor einem) afnemen; (den Schlüssel) uit (het slot) nemen; (einem die Nase) afrukken; seine Blide von etw. a. = de oogen van iets afwenden; (einen) afleiden; einen von seinem Vorhaben a. = iem. van zijn voornemen afbrengen; (ein Bett) ontakelen; (ein Tier) villen, (af)stroopen; etw. vom Preise a. = iets van den prijs afdoen; (Wein) aftappen; (die Bohnen) afhalen; (einen Bogen) trekken, afrukken; (ein Messer) aanzetten; (eine Uhr) regelen, repasseeren;

(eine Karte) afnemen, keeren; a., (f.) = af-trekken, heengaan, wegtrekken; der Rauch zieht ab = de rook trekt weg; ohne Gang und Klang a. = met stille trom vertrekken; er mußte mit langer Nase a. = met een langen neus weggaan, afzakken.

II. **Abziehen**, f. = het villen, stroopen; het aftrekken; het aftappen; het destilleeren; het vertrekken, heengaan; inrukken (v. d. wacht); het trekken, afdrukken.

Abzieher, m. -s, - = aftrekkende, buitenwaarts trekkende spier, aftrekspier, abductor; trekker, drukker. **Abzieherlohn**, m. = drukloon.

Abziehung, w. -, -en = aftrekking enz. vgl. abziehen.

abziehen, fchw. (h.) auf etw. = op iets doelen, gemunt hebben.

abzimmern, fchw. (h.) = (hout) afkanten.

abzirkeln, fchw. (h.) = afpassen, afmeten (met den passer en fig.).

Abzirkelung, w. -, -en = het afpassen, afmeten.

abzollen, fchw. (h.) = bij duimen afmeten; betalen (den tol der dankbaarheid bijv.).

Abzucht, w. -, . -s, -e = teelt; buis, afvoerpip, afvoerkanaal.

Abzug, m. = aftocht, terugtocht, vertrek; aftrek, korting; afloop, uitloop; aftrek of debiet; druk, oplage; het aftrekken (v. een geweer); zum A. blasen = den aftocht blazen; in A. bringen = in mindering brengen, aftrekken; einen A. machen = korten.

abzüglich: a. der Kosten = na aftrek der (on-)kosten, verminderd met de kosten.

Abzugsblech, f. = plaatje van den trekker (v. een geweer).

Abzugsbogen, m. = proefblad, proef.

Abzugsflage, w. = afvaartvlag.

Abzugsfreiheit, w. = emigratievrijheid, recht van emigratie.

Abzugsgraben, m. = afvoerkanaal, tocht-sloot, afleidingsgracht. **Abzugskanal**, m. = riool; vertierweg, debouché. **Abzugsrinne**, **Abzugsröhre**, w. = goot, afvoerpip.

Abzugsdynamille, w. = drukkertje, lichtertje (in uurwerken).

abzipfen, fchw. (h.) = afplukken, aftrekken, afpluizen, uitrafelen.

abzwacken, fchw. (h.) = afknippen, afknibbelen; einem am (bun) Lohe etw. a. = iem. iets op zijn loon beknibbelen.

abzweigen, fchw. (h.) = scheiden, uiteen doen gaan, vertakken; sich a. = zich vertakken, zich verdeelen.

Abzweigung, w. -, -en = vertakking, tak; het uiteengaan.

abzwicken, fchw. (h.) = abzwacken.

abzwingen, ft. (h.) = afdwingen.

a. c. = anni currentis: in (van) 't loopende jaar.

acc. = accipi: ik heb ontvangen.

Accajou, zie Af...

accelerando = accelerando: versnellend.

Accat' x., zie Accat' x.

ach! = ach! och! o! ach ja! = wel zeker! mit Ach und Krach = met heel wat moeite.

Achäer, m. -s, - = Achaeër. **achäisch** = Achaeisch. **Acha'ja**, f. = Achaea.

Achat, m. -(e)s, -e = agaat.

Achaten = agaten.

Achatstieren, fchw. (h.) = met agaatkleur voorzien, agatizeeren.

Achatstiefel, m. = Egyptische steen.

Achatnatter, w. = agaatadder.

Achatstiefe, w. = agaatvlak.

Ache, zie Achen.

Achel, w. -, -n = baard, haartjes (van korenaren).

Acheron, m. = Acheron (rivier in de onderwereld).

Achill, **Achilles**, m. = Achilles. **achille'isch** = achillisch. **Achill'lenfrant**, f. = duizendblad. **Achill'lesferse**, w. = Achilleshiel (kwetsbare plek). **Achill'lesflechte**, **Achill'lesflechte**, w. = Achillespees.

achroma'tisch = achromatisch, kleurloos.

Achromatis'mus, m. = achromatisme.

Achromatop'ie, m. - = achromatopsie; kleureblindheid.

achro'nisch = achronisch: tijdloos, tegenover de zon staande.

Achse, w. -, -n = as; spil; per A. = met een wagen, met een rijtuig, per as, per waggon.

Achsel, w. -, -n = schouder, oksel; er nimmts auf die leichte A. = hij neemt het gemakkelijk op; einen über die A. anfehen = iem. over den schouder aanzien, uit de hoogte op iem. neerzien; auf beiden Achseln tragen = twee partijen dienen, de hulk naar den wind hangen; die Achseln ob. mit den Achseln zuden = de schouders ophalen.

Achsel'ader, w.; -arterie, w.; -band, f. = schouderjader; -slagader; -band.

Achselbein, f. = sleutelbeen.

Achselbrühe, w. = okselklier.

Achsel'flechte, w.; -gelenk, f. = schouder|pees; -gewricht.

Achselhöhle, w. = okselholte.

Achsel'klappe, w.; -pulsader, w.; -schuur, w.; -stüch, f. = schouder|klep; -slagader; -band (of: vangsoeren); -stuk (of: -bedekking).

Achselträger, m. = valsch man, dubbel mensch, weerhaan. **Achselträgerin**, w. -, -en = dubbelhartigheid, huichelaarj.

Achselzuden, f. = schouderophalen.

Achsen'arm, m.; -blech, f.; -drehung, w. = as|schenkel (of -arm); -scheen; -wenteling.

Achsen'egel, m. = luns, spie. **Achsen'egel'gunn**, w. = schuine stand of helling van de ecliptica. **Achsen'ring**, m. = asring.

I. **acht** = acht; etwa a. Tage = zoowat acht dagen; in a. Tagen = in, binnen acht dagen; heute über a. Tage, heute vor a. Tagen = vandaag over, vandaag voor acht dagen; mit acht fahren = met de acht rijden.

II. **Acht**, w. -, -en = de acht (het cijfer).

III. **Acht**, w. -, -en = ban, rijksban; einen in die A. tun, erklären = iem. in den ban doen.

IV. **Acht** = acht, oplettendheid, beschouwing; auf etw. achtgeben = acht op iets geven; gib acht! = geef acht, let op!; außer acht lassen = niet in acht nemen, buiten beschouwing laten; außer aller Acht lassen = geheel over 't hoofd zien; sich vor einem od. vor einer Sache in acht nehmen = zich voor iem. of iets in acht nemen, op zijn hoede zijn, oppassen; einer Sache od. auf eine Sache achthaben = op iets letten.

ächt = echt.

acht'armig; -äugig = acht|armig; -oogig.

acht'bar = achtbaar, achtenswaardig. **Acht'barkeit**, w. - = achtbaarheid, deugdheid.

acht'beinig; -blättrig; -blumig = acht|pootig; -bladig; -bloemig.

Acht'brief, m. = banbrief, banbul.
acht'e = acht; achtste; den ob. am achten
 Mai = den achtsten Mei; Heinrich der Achte
 (ob. h. VIII.) = Hendrik VIII.
Acht'ed, f. -(e)ē, -ē = achthoek.
acht'edig = achthoekig.
acht'ehalb = achtstehalf.
Acht'el, f. -ē, - = achtste, achtste deel,
 half verrel. **Acht'elfreis**, m. = octant.
Acht'elnote, w.; **paufe**, w.; **tafft**, m.;
tonne, w. = achtste noot; a. rust; a. maat;
 a. ton.
acht'en, fchw. (h) = achten, schatten; (de wet,
 den ouderdom, iems. overtuiging) eerbiedigen;
 achten, rekenen, houden voor; auf etw. a. =
 acht geven, letten op; einer gering a. = iem.
 gering schatten, minachten; er achtet das
 Geld nicht = hij denkt licht over het geld;
 ich achte es für eine große Ehre = ik reken
 het voor een groote eer.
ächten, fchw. (h.) = verbannen, in den ban
 doen.
Acht'ender, m. -ē, - = achtender, hert met
 acht takken aan zijn gewei.
acht'ens = ten achtste.
acht'enswert = achtenswaardig, achtbaar.
Acht'er, m. -ē, - = achtpenningstuk, acht-
 kreutzerstuk; achtletergrepig vers; achtender.
Acht'er, m. -ē, - = verbaaner.
Acht'erbed, f. = achterdek.
Acht'erklärung, w. = verbanning.
acht'erlei = achterlei.
acht'fadh (ob. **fältig**); **fächerig**; **fing'rig** =
 acht|vondig (of: -vuldig); -hokkig (of: -vak-
 kig); -vingerig.
acht'flächig; **fijf'ig** = acht|vlakig; -voetig.
acht'geben, ft. (h.) = acht geven; vgl. Acht IV.
Acht'gro'schenstück, f. = achtgroschenstuk.
acht'haben, unr. (h.) = opletten, acht slaan,
 acht geven, oppassen.
acht'hundert; **jährig**; **jährlich** = acht|hon-
 dert; -jarig; -jaarlijks(ch).
acht'kantig; **klappig** = acht|kantig (of:
 -zijdig); -vliezig.
acht'los (auf ob. gegen) = achteloos, slordig,
 onachtzaam. **Acht'losigkeit**, w. = achteloos-
 heid, slordigheid, onachtzaamheid.
acht'mal; **malig**; **männ(er)ig**; **monat-
 lich** = acht|maal; -werf (of: -maal herhaald);
 -helmig; -maandelijks(ch).
Acht'pfunder, m. -ē, - = achtponder.
acht'räd(er)ig; **saitig** = acht|wielig (of:
 -raderig); -snarig.
acht'sam (auf) = achtzaam, zorgvuldig, oplet-
 tend. **Acht'samkeit**, w. = achtzaamheid,
 zorg, oplettendheid.
acht'seitig; **seitig**; **silbig** = acht|zijlig;
 -zijdig; -lettergrepig.
acht'spaltig = in acht deelen gespleten; in
 acht kolommen gedrukt.
acht'spännig = met acht paarden.
acht'stündig = achturig. **acht'stündlich** = elke
 acht uur of om de 8 uur plaats hebbende.
acht'tägig = achtdaagsch.
acht'teilig = achtdeelig.
Acht'tung, w. = = achtting, aanzien, eerbied;
 acht, oplettendheid; bei einem in A. stehen =
 bij iem. in aanzien staan; A. einflößen, A.
 gebieten = achtting of eerbied inboezemend,
 indruk makend, achtting afdwingend; A. vor
 einem empfinden = achtting voor iem. gevoe-
 len; Achtung! = geeft acht!
Acht'tung, w. -, -en = verbanning.

acht'tunggebietend = achtting gebiedend,
 achtting inboezemend, achtting afdwingend.
acht'tungsboll = vol achtting, achtend, met
 achtting, hoogachtend.
acht'tungswert ob. **acht'tungswürdig** = ach-
 tenswaard(ig).
acht'tungswidrig = oneerbiedig.
acht'twinklig = achthoekig. **acht'twöchentlich** =
 om de acht weken plaats hebbende. **acht'twö-
 chig** = van acht weken, achtweecksch.
acht'zählig = achtandig.
acht'zehn = achttien.
Acht'zehnder, m. -ē, - = achttienender,
 hert met 18 takken. **acht'zehnjährig** = acht-
 tienjarig.
Acht'zehnpfünder, m. -ē, - = achttienponder.
acht'zehnte = achttiende.
Acht'zehntel, f. -ē, - = achttiende (deel).
acht'zehntens = ten achttiende.
acht'zeilig = achtregelig, met acht rijen.
acht'zig = tachtig.
Acht'ziger, m. -ē, - = tachtiger; ein starker
 A. = een goede tachtiger; die achtziger Jahre =
 de jaren tusschen '80 en '90; eine flache A.
 = een flesch tachtiger (wijn van 1880).
acht'zigjährig = tachtigjarig.
acht'zigste = tachtigste.
Acht'zigstel, f. -ē, - = tachtigste (deel).
acht'zigstens = ten tachtigste.
ächzen, fchw. (h.) = zuchten, steunen.
Acker, m. -ē, **Acker** = akker, veld; morgen
 (lands).
Ackerarbeit, m. = veldarbeid.
ackerbar = bebouwbaar. **Ackerbau**, m. =
 land- of akkerbouw; A. treiben = het land-
 bouwbedrijf uitoefenen. **Ackerbaugefell-
 schaft**, w. = landbouwmaatschappij. **Acker-
 baukunde**, **Ackerbauwissenschaften**, w. =
 landbouwkunde, -wetenschap. **ackerbaufun-
 dig** = landbouwkundig. **Ackerbauhsule**,
 w. = landbouwschool. **Ackerbestellung**, w. =
 landbouw. **Ackerbohne**, w. = tuinboon. **Acker-
 brand**, m. = wilde tarwe. **Ackerbürger**,
 m. = landbouwer.
Ackerer, m. -ē, - = klein grondbezitter.
Ackererde, w. = bouwvaarde, teelaarde.
Ackerfeld, f. = bouwveld.
Ackerfron(e), w. = ploegdienst, heeredienst.
Acker Gaul, m. = ploegpaard. **Ackergerät**, f.,
Ackergerätschaften, Pl. = landbouwgereed-
 schap. **Ackergetre**, f. = akkerwet.
Ackerholder, -ē, **Ackerholunder**, m. =
 wilde vlier.
Ackerflette, w. = akkerklis, klitkervel.
Ackerknecht, m. = boereknecht.
Ackerland, f. = bouwland. **Ackerlatich**,
 m. = wilde latuw. **Ackerleine**, w. = ploeg-
 zeel. **Ackerlohn**, m. = ploegloon.
Ackermann, m. = akker-, landman, -bouwer.
Ackermaß, f. = akkermaat.
Ackerminze, w. = akkermunt.
ackern, fchw. (h.) = beploegen, ploegen, het
 land bebouwen; hard of zwaar werken.
Ackerneffel, w. = witte doove netel.
Ackerfuß, m. = aardnoot.
Ackerpferd, f. = ploegpaard.
Ackerrain, m. = veld-, akkerrand.
Ackerrecht, f. = landrecht, akkerrecht.
Ackerretich, m. = herik, wilde radijs, mierik.
Ackerroslein, f. = adonisroosje, vuurroosje,
 duivelsoog.
Ackerriat, m. = veldsla.
Ackerriachtelham, m. = heermoes.

- Akerfensf**, m. = herik, veldmosterd, krodde.
Akerfmann, m. -(e)s, . . leute = landman, landbouwer.
Akerfsteuer, w. = akkerbelasting.
Akerfwaalje, w. = rol. **Akerfwerkzeug**, f. = ploegwerktuig, landbouwwerktuig. **Akerfweifen**, f. = landbouw, landbouwwezen.
Akerfwinde, w. = akkerwinde. **Akerfwirt**, m. = landbouwer. **Akerfwirtschaft**, w. = landhuishoudkunde, landbouw.
Akerfwurz, m. = kalmus.
Akerfzins, m. = landrente.
Akquit (spr.: *akki*), f. -s -s = acquit.
Akt, **Aktie**, zie **Akt**, **Aktie**.
Aktium, zie **Aktium**.
A. D. = anno domini: im Jahre des Herrn = in 't jaar des Heeren.
a. D. = a dato: van den dag van afgifte afgerekend.
a. D. = außer Dienst: buiten dienst.
a. d. = an der (bijv. a. d. Saale).
adagio (spr. -zjo) = adagio; baß A., -(s), - = het adagio.
Adalbert, zie **Adelbert**.
Adam, m. = Adam; den alten A. ausziehen = den ouden Adam afleggen.
Adamt, m. -en -en = Adamiet.
Adams|apfel, m.; -holz, f. = adams|appel (ook: paradijsvijg); -hout.
adaptieren, fchw. (h.) = adapteeren, aanpassen.
adaquat = geheel overeenkomstig, adaequaat.
adde'ren, fchw. (h.) = optellen.
addition, w. -, -en = optelling.
additionaal = additioneel.
Adresse, zie **Adresse**.
ade! = vaarwel! adieu!
Adelbar, **Adelbar**, m. -(e)s u. -en, -e(n) = ooeivaar, eiber, adebaar.
Adel, m. -s = adel, adeldom.
Adelafde, w. = Adelaïde, Adelheid, Aleida.
Adelbert, m. = Adelbert, Albert.
Adelgunde, w. = Adelgonde, Allegonde.
Adelheid, w. = Adelheid, Aleida, Alida.
ad(e)lig = edel, adellijk.
adeln, fchw. (h.) = adelen, in den adelstand verheffen; veredelen.
Adels|brief, m.; -buch, f.; -herrschaft, w. = adel|brief (of: brief van adeldom); -boek; -heerschappij (of: aristocratie).
Adelskammer, w. = kamer der edelen.
Adelstand, m.; -stolz, m. = adel|stand; -trots.
adelftolz = trotsch op zijn adeldom.
Adelzucht, w. = adelzucht, zucht om van adel te zijn.
adelfüchtig = verlangend om tot den adel te behoreen, adelzuchtig.
Adeltum, f. -s = adeldom.
Adenographie, w. - = adenografie: beschrijving der klieren.
Adopt, f. -en -en = ingewijde, adept; goudmaker, alchimist.
Ader, w. -, -n = ader (in het lichaam, in de aarde, in de bladeren, enz.); einem zur A. lassen = iem. aderlaten; poetische od. dichtervische A. = poëtische of dichterlijke ader; dichtader; er hat feine A. dazu = daar heeft hij niet de minste neiging voor; es ist feine gute A. an ihm = er is geen goed haar aan hem; er hat feine A. von seinem Vater = hij heeft geen haar van zijn vader.
Aderbinde, w. = laatband, zwachtel.
Aderbruch, m. = aderbreek.
- Aderchen**, f. -s, - = adertje, aartje.
Aderentzündung, w. = aderontsteking.
aderförmig = adervormig.
Ader|geflecht, f.; -geschwulst, w.; -häutchen, f. = ader|weefsel (of: -net); -gezwel: -vlies.
ad(e)rig, **ad(e)rig** = geaderd, gestreept.
Aderluft, w. = ruimte tusschen de mijn-aderen. **Aderropf**, m. = aderspat.
Aderlaf, m. . . lassen, . . lassen = (ader)lating.
Aderlaf|becken, f.; -binde, w.; -eifen, f. = laat|bekken; -windsel; -lancet (of: -vlijm).
Aderlassen, f. = het aderlaten.
Aderlaffer, m. -s, - = aderlater.
Aderlaf|kunst, w.; -schnepper, m. = laat|kunst; -vlijm (of: lancet).
Aderlafzeug, f. = laattuig, koker met lancetten enz.
Aderlehre, w. = (bloed)vateleer, angiologie.
adern, fchw. (h.) = aderen.
Aderpfe, w. = aderspers, schroefverband, tourniquet.
Ader Schlag, m. = aderslag, polsslag.
Aderwasser, f. = bloedwater, lympha, lympe.
aderzellig = uit adercellen bestaande.
Adhärenz, f. -, . . renzien = adherens: aanhang, toebehoor. **Adhärenz**, w. -, -en = adherentie: aanhang; aanhankelijkheid.
adhären'ren, fchw. (h.) = aanhangen, toetreden, instemmen, adhaesie schenken.
Adhäsion, w. - = adhaesie.
adhäiv = instemmend; hechtend, aanhangend.
Adiantum, f. -s = adiantum: venushaar.
Adieu, f. -, - = vaarwel, bonjour; adieu! = bonjour! dag!
Adil, m. -en, -en, = aedilis (opziener over de openbare gebouwen, leider der volksspelen en marktmeester te Rome).
adjacent, **adjacent** = aanliggend, aangrenzend.
adjektiv od. **Adjektiv**, f. -(e)s, -e = adjectief, bijvoeglijk naamwoord.
adjektivisch = adjectivisch, bijvoeglijk.
Adjudikation, w. -, -en = adjudicatie, gerechtelijke toekenning.
adjudizieren, fchw. (h.) = adjudiceeren, gerechtelijk toekennen.
adjungieren, fchw. (h.) = adjungeeren, toevoegen.
Adjunkt, m. -(e)s u. -en, -e(n) = adjunct, toegevoegde ambtgenoot.
Adjunktur, w. -, -en = adjunctie, toevoeging; adjunctuur, ambt van een adjunct.
adjustieren, fchw. (h.) = ajusteeeren: in orde brengen.
Adjustierung, w. -, -en = ajustage, vereffening.
Adjutant, m. -en, -en = adjudant. **Adjutantur**, w. -, -en = ambt van een adjudant; militair huis (des konings), adjudantuur.
Adjutant, m. -en, -en = helper, sacristein, adjuvant; (tijdelijk) hulponderwijzer.
Adla|tus, m. -, - = helper, adjunct.
Adler, m. -s, - = adelaar, arend.
Adler|auge, f.; -blick, m. = adelaars-, arends|oog; -blik.
Adler|eule, w. = schuifuil.
Adler|farn, m.; -holz, f.; -flaue, w.; -frant, f.; -nase, m. = adelaars|varen; -hout; -klauw; -varen; -neus (of: arendsneus).
Adlerorden, m. = orde van den adelaar.
Adler|stein, m.; -träger, m. = adelaar|steen; -drager (aquilifer).
adlig = adellig.
Administration, w. -, -en = administratie,

bestuur, beheer. **administrativ'** = administratief. **Administratör**, m. -s, . . . ren = administrateur.

Administratie'ren, f. (h.) = administreren.

Admiral', m. -(e)s, -e [ob. . . äle] = admiraal, (de vliender ook:) cijferkapel.

Admiraliteit', w. -, -en = admiraliteit.

Admiral's'flagge, w.; -s'flagge, f. = admiraals'vlag; -schip.

Admission', w. -, -en = admisie, toelating.

admittie'ren, f. (h.) = toelaten, admitteeren.

Admonition', w. -, -en = waarschuwing, vermaning.

Adolf', m. = Adolf. **Adolf'ine**, w. = Adolfine.

Adonis', m. = Adonis.

Adonisblume', w.; **Adonisröschen**, f. = adonisbloem, adonisroosje, vuurroosje.

adonisch = adonisch.

adonize'ren, f. (h.) = adonizeeren, keurig toeien.

adoptie'ren, f. (h.) = adopteeren, aannemen (als kind).

Adoption', m. -, -en = adoptie, aanneming.

adoptiv' = adoptief, aangenomen; vreemd.

Adoptiv'kind, f.; **sohn**, m.; **tochter**, w. = aangenomen kind; a. zoon; a. dochter.

Adoptiv'vater = pleegvader.

Ados' (spr.: *adoo*), f. -, - = een hellend tuinbed.

Adoffement' (spr.: *..mä*), f. -s, -s = helling, glooiing, talud.

Adoffie'ren, f. (h.) = hellend maken.

adoucie'ren (spr.: *adoestereu*), f. (h.) = verzachten, temperen.

Adr. = Adress: adres.

Adrast', m. = Adrastus.

Adressant', m. -, -en = adressant, afzender.

Adressat', m. -, -en = geadresseerde.

Adress'buch, f., **Adress'kalender**, m. = adresboek. **Adress'debatte**, w. = adresdebat.

Adress'e, w. -, -n = adres; unter jemand's A. = onder iemands couvert of adres; per A. (an) Herrn A. = p. a. (per adres) den Heer N; das geht an Ihre A. = dat is aan uw adres.

adressie'ren, f. (h.) = adresseeren; ich erlaube mir diesen Freund an Sie zu a. = ik neem de vrijheid u dezen vriend aan te bevelen.

Adress'kalender, m. = Adress'buch.

Adress'karte, w. = adreskaart voor postpakketten, postpakketkaart.

adrett' = handig, knap; lief, aardig, net.

Adrian', m. = Adriaan.

Adria'ne, w. = Adriana.

Adriano'pel, f. = Adrianopol.

Adria'tisches Meer, f. = Adriatische zee.

adrig, ädrig, zie aderig, äderig.

adstringie'rend = samentrekkend.

Advent', m. -(e)s, -e = advent (de 4 weken voor kerstmis).

adventiv' = nakomend, wild groeiend.

Advent's'predigt, w.; **zeit**, w. = advent'preek; -tijd.

adverb' (ium), f. -s, . . . sien ob. . . bta = adverbium, bijwoord. **adverbia'le**, f. -s, . . . sien = bijwoordelijke bepaling. **adverbia'listisch** = adverbiaal, bijwoordelijk. **adverbia'listisch**, m. = adverbiale of bijwoordelijke bijzin.

adversativ' = adversatief, tegenstellend.

Advocat', m. -, -en = advocaat, pleitbezorger.

Advocatenfniß, m. = advocatestreek. **Advocatenstand**, m. = advocatestand, balie.

Advocatur', w. -, -en = advocaatschap, het ambt van pleitbezorger, advocatuur.

adynamisch = adynamisch, krachteloos.

Aerodynamik', w. - = leer van den luchtdruk. **aerodynamisch** = op de leer van den luchtdruk betrekking hebbende.

Aerolith', m. -(e)s, u. -en, -e(n) = aëroliet, luchtsteen.

Aeromet'er, f. u. m. = aërometer, luchtmeter.

Aeronaut', m. -, -en, -en = aëronaut, luchtschipper. **Aeronautik'**, w. - = aëronautika, luchtvaartkunst.

aeronautisch = aëronautisch.

Aeroplan', m. -(e)s, -e = aëroplan, vlieg-machine.

Aerostat', m. -, -en, -en = luchtballon, luchtschip, aërostaat. **Aerostatik'**, w. - = aërostatika, leer van het evenwicht der lucht.

aerostatisch = aërostatisch.

Aetius', m. - = Aetius.

a. f. = anni futuri: van 't komende, 't volgende jaar.

Affäre, w. -, -n = affaire, twist, (twist)zaak.

Affen, f. -s, - = aapje.

Affe, m. -n, -n = aap; naäper; knapzak, ransel; teekenaap, pantograaf; er hat einen Affen = hij is dronken, aangeschoten, heeft een stuk in; sich einen Affen kaufen = zich een roes drinken; einen Affen an einem gefressen haben = verzot, gek op iem. zijn; einem den Affen weisen od. breßen = iem. voor den gek houden.

Affekt', m. -(e)s, -e = hartstocht, aandoening, gemoedsbeweging. **Affektation'**, w. -, -en = affectatie, gemaaktheid, gekunsteldheid.

affectie'ren, f. (h.) = affecteeren, gemaakt doen, zich aanstellen; **affectiert** = geaffecteerd, gemaakt, aanstellerig.

Affektier'heit, w. - = affectatie, geaffecteerdheid.

Affektion', w. -, -en = gehechtheid, neiging, genegenheid, liefde, hartstocht; aandoening. **affectioniert'** = genegen, welwillend, gunstig gezind.

Affektions'preis, m. = denkbeeldige prijs.

affekt'loß = koel, koud, hartstochteloos.

affen, f. (h.) = naäpen; foppen, beet nemen, den gek steken met.

Affenart, w. = apesoort; apeaard.

affenartig = aapachtig, als van een aap.

Affen'baum (ob.: *brodbaum*), m.; **frage**, w.; **geschlecht**, f. = ape'broodboom; -snoet (of: -bakkes); -geslacht.

affenjung = piepjong.

Affen'fomödie, w.; **liebe**, w. = ape'spel (of: aperij); liefde.

affen'mäßig = op apemanier. **Affenmutter'zärtlichkeit**, w. = apeliefde. **Affenpinscher**, m. = (kleine soort vlugge) hond, affenpinscher.

Affenpomade, w. = snertzaak.

Affenpoffe, w., **Affen'piel**, f. = apespel, aperij.

Affen'schande, w. = schandaal.

Affenweibchen, f. = wijfjesaap.

Affer, m. -s, - = spotter, bespotter.

Afferer', w. -, -en = aperij, spotternij.

Affiche, w. -, -n = affiche, aanplakbiljet.

affiche'ren, f. (h.) = afficheeren, aankondigen, bekend maken.

Affidavit (spr.: *effideevit*), f. -s, -s = verzekering onder eede, affidavit.

affigie'ren, *schw.* (h.) = aanhechten, aanslaan, aanplakken.
Affiliation, w. -, -en = aanneming, affiliatie.
affilië'ren, *schw.* (h.) = affiliiëren, opnemen (in een orde).
Affin, w. -, -nen = apin, wijfjesaap.
Affina'ge (spr.: .naazje) = Affiniering.
affinie'ren, *schw.* (h.) = louteren, zuiveren, affineeren.
Affiniering, w. -, -en = affinage, loutering.
Affinität, w. -, -en = affiniteit, verwantschap; aantrekking.
Affirmation, w. -, -en = affirmatie, bevestiging, bekrachtiging.
affirmativ = affirmatief: bevestigend.
affirmie'ren, *schw.* (h.) = affirmeeren: bevestigen.
affisch = aapachtig.
Affix, f. -es, -e; **Affix'um**, f. -(e)s, .za, = toevoegsel (aan een woord).
Affig'a, *Bl.* = affixa, wat aard- en nagelvast is.
Affigion, w. - = aanhechting.
affigier'bar = gevoelig, prikkelbaar.
affigie'ren, *schw.* (h.) = aandoen, ontroeren.
Affluens, w. -, -en = affluentie: toevloed, toeloop.
Affodil, f. -(e)s, -e = affodil.
Affront, m. -(e)s, -s od. -e = affront, beleediging.
affrontie'ren, *schw.* (h.) = affronteeren.
affros' = affreus, afschuwelijk.
Affgha'nen, *Bl.* = Afghanen. **afgha'nisch** = Afghaansch. **Affgha'nistan**, f. = Afghanistan.
Affrica, f. = Afrika. **Affrican'ber**, m. -s, - = Afrikaander. **Affrica'ner**, m. -s, - = Afrikaan. **Affrica'nerin**, w. -, -nen = Afrikaansche. **afrika'nisch** = Afrikaansch. **Affricanus**, m.: Scipio Afr. = Scipio Africanus.
Affricaneiziger, m. = Afrikareiziger.
I. Affter, m. -s, - = anus, achterste.
II. Affter, f. -s, - = afsnijdsel, schrapsel, snoeisel, afval (bij allerlei bedrijven); gedarmte, ingewand; overblijvend bezinksel.
Affterahorn, m. = bastaardahorn. **Affteraf'bafter**, m. = gipsalbast, valsch albast. **Affter'antwalf**, m. = substituut-procureur. **Affter'arzt**, m. = kwakzalver.
Affterbered'samfeit, w. = valsche welsprekendheid. **Affterbildung**, w. = ontarding, schijnbeschaving. **Affterblat**, f. = bijblad. **Affterblüte**, m. = onechte, wilde bloei. **Affter'bürge**, m. = achterborg. **Affterbürg'schaft**, w. = achterborg, achterborgtocht.
Affterchristentum, f. = valsch christendom.
Affterdarm, m. = endeldarm.
Affterentzündung, w. = aarsonsteking. **Affter'erbe**, m. = ondergeschoven erfgenaam.
Afftererz, f. = bezinksel van het gestampte erts.
Affterfloffer, m. = visch met aarsvin.
Affterflügel, m. = bastaardvleugel.
Afftergefälle, f. = vergaarbak. **Afftergelehr'samfeit**, w. = schijngeleerdheid. **Affter'glaube**, m. = valsch geloof, bijgeloof. **Affter'graben**, m. = kanaal naar den vergaarbak.
Affterheu, f. = nahooi. **Affterholz**, f. = afgewaaid hout. **Affterhorn**, f. = valsche hoorn.
Affterkatholiz, m. = pseudo-catholiek. **Affter'kegel**, m. = coneiide, op een kegel gelijkend lichaam, geknotte kegel. **Affterkette**, w. = broek (van een trekpaard). **Affterkiel**, m. = loozs kiel. **Affterkind**, f. = nakind, bastaard.

Affterklaue, m. = bastaardklauw. **Affterklec**, m. = naklaver. **Affterkohl**, w. = aluinaarde, aardkool. **Affterkönig**, m. = pseudo-koning, schijnkoning. **Affterkorn**, f. = moederkoren.
Affterkugel, w. = sphaeroïde.
Affterleder, f. = afsnijdsel (van het leer).
Affterlehen, f. = achterleen.
Affterlehr, w. = valsche leer.
Afftermehl, f. = nameel, grof meel.
Afftermiete, w. = onderhuur.
Afftermoos, f. = zeegras, wier.
Affterpacht, w. = onderpacht.
Affterpacht, m. = tegenpauz.
Affterprophet, m. = valsche profeet.
Affterraupe, w. = bastaardruips.
Affterrede, w. = laster, achterklap.
af'terreden, *schw.* (h.) = lasteren, kwaadspreken.
Affterreder, m. -s, - = kwaadspreker, lasteraar. **Affterredner**, m. = schijnredenaar, valsch redenaar.
Affterrübel, f. = valsch of onzuiver zilver.
Affterrüst, f. = achterboog (van een zadel).
Affterweisheit, w. = schijn-wijsheid, betweterij. **Affterwind**, m. = achterwind. **Affterwinter**, m. = kwakkelwinter. **Affterwitz**, m. = valsch vernuft.
A.-G. = AfftingejeIIIdaft.
Aga, m. -s, -s = Aga.
Agaïsche's Meer, f. = Aegëische zee.
Agamem'non, m. = Agamemnon.
Agatha, **Agathe**, w. = Agatha.
Agathofles, m. = Agathokles.
Agave, w. -, -n = agave.
Agenda, w. -, -s = agenda, aanteekeningboekje.
Agende, w. -, -n = rituaal.
Agens, f. -, Agenten u. Agenzien = agens; werkende kracht.
Agent, m. -en, -en = agent, zaakgelastigde.
Agent'schaft, w. -, -en = agentschap, agentuur.
Agentur, w. -, -en = agentuur, agent-schap.
Agglomerat, f. -(e)s, -e = agglomeraat, het samengebalde.
Agglomeration, w. -, -en = agglomeratie.
agglomerie'ren, *schw.* (h.) = agglomereren.
Agglutination, w. -, -en = agglutinatie: aanhechting.
agglutinie'ren, *schw.* (h.) = agglutineeren: aanhechten, aanlijmen.
Aggregat, f. -(e)s, -e = aggregaat, het opeengehoopte, aggregatie. **Aggregation**, w. -, -en = aggregatie: opeenhooping.
Aggregat'zustand, m. = aggregatietoestand.
Aggression, w. -, -en = aanval, aggressie.
aggressiv = agressief, aanvallend.
Agide, w. - = aegide: schild (van Athene), bescherming.
Agidius, m. = Aegidius, Gilles, Jilles.
agie'ren, *schw.* (h.) = ageeren, handelen, be-gaan, te werk gaan, een rol spelen.
Agina, f. = Aegina.
Agio (spr.: aazjo), f. -s = agio, opgeld, wis-selgeld. **Agiotage** (spr.: aazjotazje), w. - = agiotage, beurspel, speculatie.
Agir, m. = Aegir (watergod in de Noordsche mythologie).
Agitation, w. -, -en = agitatie.
Agita'tor, m. -s, -en = agitator.
agitie'ren, *schw.* (h.) = agiteeren, beroeren.
Aglei, w. -, -en = akolei, akolei.

Agnat', m. -en, -en = agnaat: zwaardmaag.
Agnes', w. = Agnes.
Agnitie', w. -, -en = agnitie, erkenning.
agnoszie'ren, *schw.* (h.) = agnosceeren, erkennen.
Agonie', w. -, -n = agonie, doodsstrijd.
Agonist', m. -en, -en = agonist: deelnemer aan een wedstrijd.
Agraffe', w. -, -n = agraffe: gesp, haakje.
Agrariër', m. -s, - = agrariër.
agrarisch = agrarisch, op den landbouw betrekking hebbende.
Agrest', m. -(e)s, -e = agrest: een lompe boer. vlegel; druivemoes.
Agri-fultur', w. -, -en = agricultuur: landbouw.
Agronom', m. -en, -en = landhuishoudkundige, agronoom. **Agronomie'**, w. - = agronomie. **agronomisch** = agronomisch.
Aguti', m. -s, -s = agutie (een knaagdier).
Agyp'ten, f. = Egypte. **Agyp'ter**, m. -s, - = Egyptenaar. **Agyp'terin**, w. -, -nen = Egyptische. **agyp'tisch** = Egyptisch.
Agyp'tolo'ge, m. -n, -n = Egyptoloog.
ah! aha! = o!, ah!, aha!, hal
Ahas'ver(us), m. = Ahasverus.
Ahle', w. -, -n = els, priem.
ah'lenförmig = priemvormig.
Ah'lenförmig, m. = elzesmid.
Ahm, zie Dhm.
Ahn, m. -en, -en = grootvader, voorvader.
ahn'den, *schw.* (h.) = (een kwaad) vergelden, straffen, wreken; ook *wel* = ahnen.
Ahn'dung, w. -, -en = vergelding, straf, wraak.
Ah'ne, w. -, -n = grootmoeder.
ahn'nein, *schw.* (h.) eienem = eenigszins gelijken op, zweemen naar.
ahn'en, *schw.* (h.) = vermoeden, gissen; een voorgevoel hebben van, voorzien; es ahnt mir nichts Guteš = ik voorzie niet veel goeds; ich ahnte das schön buntel = ik had er reeds een flauw vermoeden van.
Ahn'nenprobe, w. = bewijs van adeldom.
Ahn'nenrecht, f. = oud-adellijk recht.
 I. **Ahn'nenföhlz**, m. = adeltrots.
 II. **ahn'nenföhlz** = trotsch op adellijke afkomst.
Ahn'nentafel, w. = geslachtsbrief.
Ahn'frau, w. = stamvrouw, grootmoeder.
Ahn'herr, m. = Ahn.
ahn'lich = dergelijk, gelijksoortig, overeenkomstig, gelijkend; in einem ahnlichen Falle = in een gelijksoortig, dergelijk geval; etwas ahnliches = iets dergelijks, zoo iets; ahnliche Dreiecke = gelijkvormige driehoeken: einem ahnl. sein ob. sehen = (op) iem. gelijken; sie find einander zum Verwechseln ä. = zij gelijken sprekend op elkander; sie find einander ä. wie ein Ei dem andern = zij gelijken op elkander als twee druppels water; das sieht ihm ahnlich = dat is net iets voor hem of dat kan men van hem verwachten.
Ahn'lichkeit, w. -, -en = gelijkheid, overeenkomst, gelijkenis; gelijkvormigheid (*in de meerk.*). **Ahn'lichkeitsbeweis**, m. = bewijs bij analogie. **Ahn'lichkeitsverhältnis**, f. = analogie, overeenkomst.
Ahn'nung, w. -, -en = voorgevoel, vermoeden; begrip, denkbeeld.
ahn'nungslos = argeloos, zonder eenig vermoeden; ganz a. sein = van den prins geen kwaad weten. **Ahn'nungsvermögen**, f. = vermogen om het komende vóór te gevoelen.

ahn'nungslos = vol van vermoedens, van voorgevoelens, veelvermoedend; veel latende vermoeden, suggestief.
ahoi! = ahooi!
Ahorn, m. -(e)s, -e = eschdoorn.
ahornen = ahornen, van ahorn(hout).
Ahr, w. = Aar (riv.). **Ahr'bleichert**, m. -s = een soort Ahrwija = (Ahr)wein, m.).
Ahre, w. -, -n = aar.
Ah'ren, m. = voorhuis, vestibule.]
Ahrenbund, f. = garve, schoof. **Ahrenförmig** = aarvormig. **Ahrenfranz**, m. = krans van aren. **Ahrenlese**, w. - = arelezing.
Ah'rig = aardragend, wat aren heeft, arig.
Ahriman = Ahriman: hoogste booze wezen, tegenst. van Ormuzd.
Ahr'wein, m. = Ahrwijn.
a. i. = ad interim: voorloopig, zoolang.
ai! = ail aul ach!
Ai, f. -(s), -s = ai, luiaard.
Aias, m. = Ajax.
ai'chen, zie eichen.
Aide (spr.: ède), m. -n, -n = partner, maat, aide.
Aigrette (spr.: èg'rette), w. -, -n = uilaap, meerkat; (een soort) reiger; pluim (van reigerveeren).
Air (spr.: èr), f. -(s), -s = air, uitzicht, voorkomen.
Ais f. = ais, a-kruis.
Ajax, m. = Ajax.
ajustie'ren, *schw.* (h.) = in orde brengen; zorgvuldig kleeden, opknappen.
Akademie', w. -, -n = akademie, hogeschool.
Akade'mifer, m. -s, - = academiëlid, academist. **akade'misch** = academisch.
Akademist', m. -en, -en = academist.
Aka'dien, f. = Acadië, Nieuw-Schotland.
Aka'dier, m. -s, - = Acadiër.
Aka'dierin, w. -, -nen = Acadische.
Akajou' (spr.: akkaz'joe), m. -s, -s = mahonieboom.
Akan'thus, m. -, - = acanthus, bereklauw.
Akarna'nien, f. = Acarnanië.
akarna'nisch = Acarnanisch.
akatalektisch = acatalectisch: volmaakt, onverkort (van verzen).
Akatholif', m. -en, -en = acatholiek, niet catholiek.
akatholifisch = acatholiek, niet catholiek.
Akatholizismus, m. - = acatholicisme.
Aka'zie, w. -, -n; **Aka'zienbaum**, m. = accacia; mimosa.
Akzet' = Aglet.
Aklamation', w. -, -en = acclamatie, toejuicing, bijval; durch A. = bij acclamatie.
aklamie'ren, *schw.* (h.) = toejuichen.
Aklamatisafion', w. -, -en = acclimatizatie.
aklamatisie'ren sich, (h.) = zich acclimatizeeren.
Aklamatisie'ring, w. - = acclimatizatie.
Akkola'de, w. -, -n = accolade.
Akkommodation', w. -, -en = accommodatie, aanpassing.
akkommodie'ren, *schw.* (h.) = accommodeeren, schicken, aanpassen.
akkommodie'ring, w. - = accommodatie.
Akkompagnement (spr.: ...pan'jemä), f. -s = begeleiding, accompagnement.
akkompagnie'ren, *schw.* (h.) = begeleiden, begeleiden.
Akford', m. -(e)s, -e = accoord, samenklank;

overeenstemming; overeenkomst, schikking; einen *A.* machen, treffen, schließen = een accoord maken; gerichtlicher *A.* = gerechtelijke schikking, accoord; im *A.* arbeiten = op stukloon werken, aangenomen werk hebben.

Affordarheit, w. = aangenomen werk; stukwerk.

affordie'ren, [schw. (h.)] = accordeeren, een schikking maken, tot een akkoord komen; overeenstemmen.

Affordion, f. -s, -s = accordion, handharmonika.

Affoucheur (spr.: *akkoesjeur*), m. -s, -e = accoucheur. **Affoucheuse**, w. -, -n = accoucheuse, vroedvrouw.

affredite'ren, [schw. (h.)] = accrediteeren; iem. een krediet openen.

Affreditiv, f. -(e)s, -e = geloofsbrief, kredietbrief.

Affumulation, w. -, -en = accumulatie, opeenhooping, opeenstapeling.

Affumulator, m. -s, -en = accumulator.

affumulie'ren, [schw. (h.)] = accumuleeren, opeenhoopen.

affurat = nauwkeurig, juist, accuraat, precies, nauwgezet. **Affurate'se**, w. - = nauwkeurigheid, nauwgezetheid.

Affusativ, m. -(e)s, -e = accusatief, 4de naamval.

Affusativobjekt, f. = lijdend voorwerp, accusatief-object.

Afoluth, m. -(e)s, -en = acoluth, aanhangen, volgeling; altaardienaar, ondergeestelijke.

Afonit, f. -(e)s = aconiet, wolfswortel, monnikskap. **Afonit'saure**, w. = aconietzuur.

a fon'to = a conto: voor rekening.

afquirie'ren, [schw. (h.)] = verkrijgen, verwerven.

Akquisition, m. -, -en = acquisitie: 't verwerven, 't verworvene, aanwinst.

Akribie, w. - = akribie: zorg, nauwkeurigheid, stiptheid.

akroama'tisch = akroamatisch: voordragend.

Akrobat, m. -en, -en = acrobaat.

akroba'tisch = acrobatisch.

Akropolis, w. - = akropolis: bovenstad; citadel (van Athene, Thebe e. d.).

Akrostichon, f. -(s), ..cha u. ..chen = acrostichon, naamvers.

Akt, m. -(e)s, -e = handeling, daad; acte, bedrijf; **Akt von etw.** nehmen = nota van iets nemen; houding van 't levend model, pose; tekening naar 't levend (naakt) model.

Akta'on, m. = Acteon.

Akte, w. -, -n = processtuk, acte; etw. zu den Akten legen = iets ter griffie deponeren, bij de stukken voegen, er niet meer over spreken.

Aktenbedel, m. = nummerteeken.

Aktenbest, f. = verzameling stukken, dossier.

Aktenmappe, w. = portefeuille.

Aktenfchreiber, m. = acteschrijver, kopiist.

Aktenstos, m. = bundel of stapel stukken.

Aktenstück, f. = processtuk.

Akteur, m. -s, -e = acteur.

Aktie, w. -, -n = aandeel, actie, bewijs van aandeel; *A.* auf Namen od. Namensaktie = aandeel op naam; *A.* auf den Inhaber od. Inhaberaktie = aandeel aan toonder.

Aktienanteil, m. = aandeel.

Aktiengesellschaft, w. = maatschappij op aandelen, naamlooze vennootschap.

Aktieninhaber, m. = aandeelhouder.

Aktienkapital, f. = maatschappelijk kapitaal.

Aktienjhuindel, m. = beurs- of actienzwendelarij. **Aktienjpefulant**, **Aktienjpiecer**, m. = beursspeculant.

Aktinie, w. -, -n = aktinië: zeeanemoon.

Aktion, w. -, -en = handeling, daad, actie.

Aktionär, m. -(e)s, -e = actienhouder, aandeelhouder.

I. **aktiv** = actief, werkzaam; **aktiver Offizier** = officier in actieven dienst.

II. **Aktiv**, f. -(e)s = actief, bedrijvende vorm. **Aktiv'a** od. **Aktiv'en**, Pl. = actief vermogen. **Aktivbestand**, m., **Aktivkapital** od. **Aktivvermögen**, f. = actief vermogen. **Aktivforderung**, w. = inschuld. **Aktivhandel**, m. = actieve handel, uitvoerhandel.

Aktivität, w. - = activiteit.

Aktivschuld, w. = inschuld.

Aktivum, f. -s, ..ba, zie **Aktiv** II.

Aktivvermögen, f. = actief vermogen.

Aktivsaal, m. = zaal voor 't levend model.

Aktivstudie, w. = studie naar 't levend (naakt) model.

Actualität, w. -, -en = actualiteit, werkelijkheid.

Aktuar, m. -(e)s, -e; **Aktuar'rius**, m. -, ..rien = griffier, gerechtsschrijver.

Aktuarial, f. -(e)s, -e = griffie.

aktuell = actueel, tegenwoordig.

Aktus, m. -, -e = acte, plechtige handeling, schoolplechtigheid.

Akupunktur, w. -, -en = acupunctuur: de naaldsteek (in de chirurgie).

Akustik w. - = geluidsleer, acoustiek.

akustisch = acoustisch, geluidkundig.

I. **akut** = acuut, scherp; **akute Krankheit** = acute (zich snel ontwikkelende) ziekte.

II. **Akut**, m. -(e)s, -e = scherp toonteken.

akzie'ren, [schw. (f.)] = toetreden.

Akzeleration, w. - = versnelling, acceleratie.

akzelerie'ren, [schw. (h.)] = versnellen.

Akzent m. -(e)s, -e = klemtoon, toonteeken, accent.

Akzentlehre, w. = leer van den klemtoon.

Akzentuation, w. - = betoning, klemlegging, het plaatsen van toontekens, accentuatie.

akzentuie'ren, [schw. (h.)] = accentueeren, met klem uitspreken, betonen.

Akzeptif, f. -(s), -(n) = ontvangstbewijs, accepis(se).

Akzept, m. -(e)s, -e = aanneming, acceptatie (v. een wissel); geaccepteerde wissel; *A.* einholen = laten acceptueeren.

akzeptabel = acceptabel, aanneembaar, aannemelijk. **Akzeptant**, m. -en, -en = aannemer, acceptant. **Akzeptation**, w. -, -en = acceptatie, aanneming.

Akzeptenbuch, f. = accepteboek.

akzeptie'ren, [schw. (h.)] = aannemen, acceptueeren, honoreeren.

Akzess, m. ..fess, ..ffe = acces, toegang, toelating; acces, aanval.

akzessibel = accessibel, toegankelijk, minzaam.

Akzessionsrecht, f. = recht van toeneming, van aanwas.

Akzessor, m. -en, -en = surnummerair.

Akzessorit, f. -(s), -(s) = accessit, bijprijs.

akzessorisch = accessoir, bijkomstig.

Alzefforium, f. -s, ..rien = toebehooren, bijwerk.
Alziden's, f. -, ..benzien = het toevallige, toevallige baten. **alzidentell** = accidenteel, toevallig. **Alzidenz**, w. -, -en u. -ien = bijwerk in drukkerijen.
Alzi's'amt, f. = accijns-, belastingkantoor.
alzi's'bar = accijnsbaar, belastbaar. **Alzi's'beamter**, m. = ambtenaar van de belastingen.
Alzi's'e, w. -, -n = accijns, verbruiksbelasting, accijnskantoor.
Alzi's'einnahme, w. = accijnsontvangst.
Alzi's'einnehmer, m. = ontvanger van den accijns.
alzi's'frei = vrij van accijns. **Alzi's'freiheit**, w. = vrijdom van accijns. **Alzi's'inspektor**, m. = inspecteur van de indirecte belastingen.
a. L. = auf Befehung.
Alzaaf! = lang zal hij leven! heil!
Alzab'ster, m. -s = albast.
alzab'stern = albasten, van albast.
Alzalie, w. - = alalie: spraakstoring, spraakeloosheid.
Alzant, m. -(e)s = alant, alantwortel.
Alzari'sh, m. = Alarik.
Alzarm, m. -(e)s, -e = alarm.
alzarmeren, f. w. (h.) = alarmeeren, alarm maken.
Alzarmist, m. -en, -en = alarmist, onrustzaaier.
Alzarm'schuss, m. = alarmschot, noodshot.
Alzaur, m. -(e)s, -e = aluin. **alzaun'artig** = aluinachtig. **Alzaur'bad**, f. = aluinbad. **Alzaur'bildung**, w. = aluinvorming.
alzaunen, f. w. (h.) = aluinen, met aluinwater doortrekken.
alzaun'gar = in aluin gedoopt, aluingaar.
alzaun'haftig = aluinhoudend.
Alzaur'hütte, w. = aluinhut, -werk.
alzaun'nicht od. **alzaun'nie** = aluinachtig.
Alzaur'sieden, f.; -sieder, m.; -siederei, w. = aluin|koken; -koker; -kokerij.
Alzaur'stein, m.; -wasser, f.; -werk, f.; -zuder, m. = aluin|steen; -water; -werk (of -hut); -suiker.
Alzban'er, m. -s, -; **Alzban'e'se**, -n, -n = Albanees.
Alzban'ien, f. = Albanië.
Alzban'ier, m. -s, - = Albaniër, Albanees.
alzbani'sh = Albanisch = **alzbane'sh** = Albaneesch.
Alzbato's, m. -, - = albatros, stormvogel.
Alzbe, w. -, -n = wit koorhemd, albe; blei, witvisch; witte populier.
Alzber, w. -, -n = witte populier.
I. alzbern = dwaas, zot, onnoozel, dom; albernes
 Geshmäß, Zeug = zottepraat, zotteklap, onzin.
II. alzbern, f. w. (h.) = onzin praten, dom doen; miteinander a. = gekheid met elkaar maken.
Alzberu'heit, w. -, -en = dwaasheid, onnoozelheid.
Alzbert, m. = Albert.
Alzbertine, w. = Albertine.
Alzbertiner od. **Alzbertstaler**, m. -s, - = Albertusdaalder.
Alzbigen'ser, m. -s, - = Albigens.
alzbigen'sh = Albigensisch.
Alzbint's'müs, m. - = albinisme: kleurloosheid (bij menschen en dieren).
Alzbino, m. -s, -s = Albino.
Alzbion, f. = Albion.
Alzbrecht, m. = Albrecht, Albert.

Alzbum, f. -s, -s = album.
Alzbumin, f. -(e)s = albumine: eiwitstof.
Alzbuminat, f. -(e)s, -e = eiwitlichaam.
Alzbus, m. -, - = albus, witpenning.
alzbai'sh = alcaeisch (vers), naar Alcaeus (**Alca'us**).
Alzchimie, w. - = alchimie: kunst om goud te maken. **Alzchimist**, m. -en, -en = alchimist. **alzbimist'sh** = alchimistisch.
Alzdehyd, f. -(e)s, -e = aldehyde, azijnstof.
Alzderman (spr.: *aldermen*), m. -s, ..men = (Eng.) alderman, wethouder.
Alzdi'na, w. -, ..nen = Aldinische uitgave.
Alze (spr.: *ee*), f. -s = ale, bier.
Alzeto, w. - = aleton, soort van zoöphiet.
Alzeman'ne, m. -n, -it = Aleman.
alze'man'nish = Alemannisch.
alzer = vlug, levendig; oplettend, waakzaam.
Alzeuron, f. -s = aleuron, eiwitstof.
Alzeuten, f. = de Aleoeten.
alzeut'sh = aleoetisch.
Alzevan'der, m. = Alexander. **Alzevan'brien**, f. = Alexandrië. **Alzevan'drine**, w. = Alexandrina. **Alzevan'dri'ner**, m. -s, - = Alexandrijn (inwoner v. Alexandrië, en een soort vers). **alzevan'dri'nish** = Alexandrijnsch.
Alzev'is od. **Alzev'is**, m. = Alexis.
[Alzfan's], m. -es]. **Alzfanzeret**, w. -, -en = goochelarij, grappemakerij, zotternij, wissewasjes.
Alzfend, f. -(e)s = alfenide, mengsel van koper en tin.
Alzfon's, m. = Alphons, Alphonsus.
Alzfred, m. = Alfred.
Alzgar'bien, f. = Algarvië.
Alzge, w. -, -n = alge, zee gras, wier.
Alzgebra, w. - = algebra.
alzgebra'sh = algebraïsch.
Alzgebraift, m. -en, -en = algebraïst.
Alzgerien, f. = Algerië. **Alzger**, f. = Algiers.
Alzgerier, m. -s, - = Algerijn. **alzgeri'sh** = Algerijnsch, Algiersch.
Alzhamb'ra, w. = Alhambra.
Alzibi, f. -s, -s = alibi; sein A. betwijfen = zijn alibi bewijzen.
alziene'ren, f. w. (h.) = aliëneeren, vervreemden.
Alzignement (spr.: *alienjemä*), f. -s, -s = alignement, rooilijn.
Alziment, f. -(e)s, -e = verzorgingskosten, onderhoud. **Alzimentation**, m. -, -en = alimentatie, verpleging, onderhoud.
alzimenteren, f. w. (h.) = alimenteren, verplegen, onderhouden, voeden.
Alzinea, f. -s, -s = ainea.
alzi'quor = evenmatig. **Alziquo'te**, w. -, -n = (gemeene) factor.
Alzjarin, f. -s = alizarine (roode verfstof uit meekrap).
Alz, m. -(e)s u. -en, -e(n) = alk (een soort zwemvogel).
alzbai'sh = alca'ifsh.
Alzalde, m. -n, -n = alcalde (dorpsrechter in Spanje).
Alzali, f. -s, -en = alcali, loozout.
Alzalkifation, w. -, -en = alcalizatie.
alzbai'sh = alcalisch.
alzbai'sterren, f. w. (h.) = alcalizeeren.
Alzalkaloid, f. -(e)s, -e = alcaloïde, plantezout.
Alzalkazar, m. -(e)s, -e = Alkazar: paleis.
Alzalkohol, m. -(e)s, -e = alcohol, wijngeest.

Alkoholifer, m. -s, - = alcoholicus, drank-zuchtige.

Alkoholisation, w. -, -en = alcoholizatie, wijngeestvorming.

alkoholijzeren, *schw.* (h.) = alcoholizeeren.

Al'foran = *foran*.

Al'foven, m. -s, - = alkoof.

I. **All**, f. -s = al, heelal.

II. **al(er, -e, -es)** = al, alles, allemaal; alle Welt = de geheele wereld, iedereen; alle Tage = alle dagen; all und jeder = iedereen; alles Schöne = al het schoone; alles zu seiner Zeit = alles op zijn tijd; das Kind ist sein ein u. alles = zijn een en alles, zijn grootste schat; das sind alles nur Pöbel = dat is allemaal maar gekheid; ich kenne sie alle beide = ik ken ze alle beide; alle drei Tage = om de drie dagen; Ende gut, alles gut = einde goed, al goed; was tut man nicht alles für die Kinder? = wat doet men al niet enz.; was wird er noch alles erleben müssen! = wat zal hij nog alzo moeten beleven! was der nicht alles weiß! = wat weet hij toch veel! auf alle Fälle = in alle geval; bei all und jeder Gelegenheit = bij elke gelegenheid; in allem = in alles; alles in allem = alles te zamen genomen, alles welbeschouwd; in aller Eile = in alle haast, in aller Eile; in aller Frühe = heel vroeg; in aller Stille = in alle stilte; was in aller Welt machst du hier? = wat voor den drommel heb jij hier te doen? ohne allen Zweifel = zonder eenigen twijfel; um alles in der Welt = voor alles ter wereld; vor allem, vor allen Dingen = vóór alles; der Wein ist alle = de wijn is op; alle machen = op maken; alle werden = op gaan.

alla'bendlich = allen avond, iederen avond, van elken avond.

All'ah, m. = Allah.

al'barmherzig = albarthartig.

al'barmherzigkeit, w. = albarthartigheid.

al'bekannt = welbekend, alom bekend.

al'blicht = algemeen geliefd of bemind.

alda' = aldaar.

All'deutschland, f. = geheel Duitschland.

al'dieuwil = dewijl, wijl.

al'edem = dat al(les); trotz a. = ondanks (trots) alles.

Alle', w. -, -n = laan, allee, wandeling.

Allegat', f. -(e)s, -e; **Allegation'**, w. -, -en = aangehaalde plaats, aanhaling, citaat.

allegie'ren, *schw.* (h.) = aanhalen, aanvoeren, bijbrengen (voorbeelden, redenen bijv.).

Allegorie', w. -, -n = allegorie.

allego'risch = allegorisch.

allegorijzeren, *schw.* (h.) = allegorizeeren.

Allegorist', m. -en, -en = allegorist.

I. **allegret'to** = allegretto, eenigszins levendig.

II. **allegret'to**, f. -s, -s = (een) allegretto.

I. **alle'gro** = allegro, levendig, vlug.

II. **alle'gro**, f. -s, -s = (een) allegro.

allein' = alleen, slechts, enkel; maar, echter; intusschen, alleen; schon allein das Wellen eines Hundes schreit ihn = het blaffen van een hond verschrikt hem al; das siehst du doch allein = dat kun je toch zelf wel zien.

Allein'beizig, m. = uitsluitend of onverdeeld bezit.

Allein'gesang, m.; -gesbräch, f.; -handel, m. = alleen gezang (of: solo); -spraak; -handel.

Allein'händler, m.; -herrichaft, w.; -herrischer, m. = alleenhandelaar (monopolist); -heerschappij; -heerscher.

allein'ig = eenig, uitsluitend, enkel; der alleinige Gott = de eenige God; für keinen alleinigen Gebrauch = voor uw uitsluitend gebruik; für alleinige Rechnung = voor eigen rekening.

allein'feligmachend = alleenzaligmakend.

allein'stehend = alleenstaand, afgezonderd.

Allein'verkauf, m. = alleenverkoop.

al'lemal = telkens; ein für allemal = eens voor al.

Alleman'de, w. -, -n = allemande (een dans).

al'senfals = desnoods; misschien, hoogstens, op zijn hoogst.

al'senfall'ig = mogelijk, eventueel.

allenthal'ben = overal, alom, allerwegen.

al'lerart = allerlei.

Al'lerbarmer, m. -s = Albarthartige.

al'lerbeste = allerbeste; am allerbesten = het allerbest.

al'lerchrist'lichst = allerchristelijkst.

al'lerding's = stellig, zeker, ongetwijfeld, werkelijk; weliswaar, ja.

al'lerdurch'lauch'tigst = alldoorluchtigst.

al'lererst' = allereerst; zu a. = het allereerst, vóór alles. **al'lergering'st** = allerminst.

al'lergnä'digst = allergenadigst.

Al'lerhalter, m. = Albehouder, Albehoeder.

al'lerhand = allerhande, allerlei.

Al'lerheilig'en, f. = Allerheiligen. **al'lerhei'ligst** = allerheiligst; das Allerheiligste = het Allerheilige (in den tempel), heilige der heiligen; het heilige sacrament.

al'lerhöch'st = allerhoogst; *Al.* (van vorsten).

Al'lerhöch'st'verfelbe = hoogstdezelve.

al'lerlei = allerlei, allerhande; ein buntes *Al.* = mengelmoes, poespas.

al'lerleer'st = allerlaastst; zu all. = het allerlaastst, in de allerlaastste plaats.

al'ler'lieb'st'; -'meist'

; -'nächt'

= aller liefst; -meest; -naast (of: dichtstbij).

al'ler'neu'(e)ft'; -'nö'tigst'

; -'or'ten (ob. :or'te')

= aller nieuwst; -noodigst (of: -noodzake-lijkst); -wegen (of: overal).

Al'ler'schaffer, m. = Alschepper, Schepper van het heelal.

al'ler'slech'tst = allerslechtst.

Al'ler'ze'len (Tag ob. Zeit) = Allerzielen(dag).

al'ler'ze'ftig = van alle kanten, allen betreffend; zu unserm allerseitigen Vergnügen = tot ons aller genoegen.

al'ler'ze'it's = aan alle kanten, allerwegen; allen tezamen; algemeen, voor allen; ich wünsche all. wohl zu schlafen = ik wensch (u) allen wel te rusten.

al'ler'unter'tä'nigst = alleronderdanigst; ihr a. er Diener = uw dienstwillige en gehoorzame dienaar.

al'ler'wä'r't's, **al'ler'we'ge(n)** = allerwegen.

Al'ler'wel't's'bach'er, m. = knutselaar, dui-velstoejager. **Al'ler'wel't's'bür'ger**, m. = cosmopoliet, die overal gemakkelijk thuis is.

Al'ler'wel't's'freund, m. = allemansvriend.

Al'ler'wel't's'fer'l, m. = kranige kerel.

Al'ler'wel't's'narr, m. = aartsgek.

al'lesam't = allemaal, alles of allen te zamen, gezamenlijk.

al'lewe'ge = overal, allerwegen, altijd.

al'lewei'(e) = thans, op dit oogenblik, nu.

al'(e)zeit = altijd steeds.

Al'lege'genwart, w. = alomtegenwoordigheid.

al'lege'genwä'r'tig = alomtegenwoordig.

al'ge'lebt = algemeen of door allen bemind.

al'gemach = zoetjes aan, langzamerhand, allengs.

all'gemein' = algemeen; in algemeen = in het algemeen, over het algemeen. All'gemein'heit, w. = algemeenheid.
 All'gewalt, w. = almacht, onweerstaanbaar geweld.
 all'gewaltig = almachtig, alles overweldigend.
 all'gültig = algemeen geldig, afdoend.
 all'gütig = algoed.
 All'heit, w. = het geheel, het totaal, allen.
 All'heerschaft, w. = algemeene heerschappij.
 allhier' = alhier.
 Allian'ce (spr.: aliäs), -, -n; Allianz', w. -, -en = alliantie, verbond, bondgenootschap.
 all'liebend (bij afbreking: all'liebend) = alminnend.
 Alligation', w. -, -en = alligatie, alliage, metaalmenging.
 Alligat'or, m. -s, -en = alligator, kaaiman.
 alligat'oren, f. (h.) = alligeeren.
 allit'eren, f. (h.) = allieeren, verbinden; die Alliteren = de geallieerden.
 Alliteration', w. -, -en = alliteratie, stafrijm.
 alliterie'ren, f. (h.) = allitereeren.
 all'jähr'lich = jaarlijksch, van elk jaar; jaarlijks, elk jaar.
 All'macht, w. = almacht.
 allmäch'tig = almachtig.
 allmäch'tich = langzamerhand, allengs.
 All'mende (gew.), w. -, -n = gemeenteweide.
 allmo'nalich = maandelijks(ch), van elke maand.
 allnächt'lich = van iederen nacht, nachtelijk.
 Allobro'ger, m. -s, - = Allobroog (een volksnaam uit Zuid-Frankrijk).
 Allod', f. -(e)s, -e = allodium, vrij erfgoed.
 allodial' = allodiaal.
 Allod'ium, f. -s, .. bien = Allod.
 Allolution', w. -, -en = allocutie, aanspraak.
 Allon'ge, (spr.: all'zje), w. -, -n = allonge.
 Allon'geberüste, w. = allongepruik.
 Allopath', m. -en, -en = allopaath. Allopathie', w. = allopathie (geneeswijze).
 allopath'isch = allopathisch.
 All'otria, Pl. = bijzaken, ongepastheden.
 all'ziehend = alziend.
 all'seitig = alzijdig, algemeen ontwikkeld, van alle kanten, in ieder opzicht.
 All'seitigkeit, m. = alzijdigheid.
 all'seitig = allerseitig.
 all'ständig = van elk uur.
 All'tag, m. -(e)s, -e = dagelijksch leven, dagelijksche sleur.
 all'täg'lich = alledaagsch, dagelijksch; gewoon, algemeen, dagelijks, iederen dag. All'täg'lichfeit, w. -, -en = alledaagschheid, gewoonheid, algemeenheid, banaliteit. All'tag'beobachtigung, w. = dagelijksche bezigheid. All'tag'gespräch, f. = beuzelpraat, laf, onbeduidend gesnup. All'tag'gefiht, f. = alledaagsch, banaal gezicht. All'tag'kleid, f. = daagsch kleed. All'tag'leben, f. = dagelijksch leven, het gewone leven. All'tag'mensch, m. = alledaagsch mensch, sleurmensch. All'tag'svit, m. = alledaagsche, versleten geestigheid.
 all'umfassend = alomvattend.
 Allu'ren, Pl. = allures.
 Allusion', w. -, -en = alluzie, toespeling, zinspeling, wenk.
 alluvial' = alluviaal, aangeslibd.
 Alluvion', w. -, -en = alluvie, aanslibbing.
 Alluvium, f. -s, .. bien = alluvium, het aangeslibde.

All'vater, m. = Alvader.
 all'verehrt = algemeen geëerd.
 all'waltend = albesturend.
 all'weil'ig = alwijs.
 All'weis'heit, m. = alwijsheid.
 all'wiss'end = alwetend. All'wiss'enheit, w. = alwetendheid. All'wiss'erai', w. = allesweterij, waan van alles te weten.
 all'zeit = allezeit. all'zulange = al te lang.
 all'zumal = allemaal, allen tezamen.
 all'zufehr, all'zubiel u. f. w. = al te zeer, al te veel enz.
 All'm, w. -, -en = bergweide, berg.
 All'ma ma'ter, w. = Alma mater, universiteit.
 All'manach, m. -(e)s, -e = almanak.
 All'mandin', m. -(e)s, -e = alabandine, een soort karbonkel.
 All'mosen, f. -s, - = aalmoes.
 All'mosenamt, f. = aalmoezenierskamer.
 All'mosenbüchse, w. = arnebus.
 All'mosenier', m. -(e)s, -e = aalmoezener.
 All'mosenfasse, w. = armekas.
 All'mosenpfleger, m. = aalmoezener, armerverzorger.
 All'mosenstod, m. = arnebus.
 All'oe, w. -, -n = aloë.
 All'ois', All'ois'ius, m. = Aloisius.
 All'oie, All'ie, w. -, -n = elft.
 All'oys'ius, m. = Aloysius.
 I. All', m. -(e)s, -e = nachtmerrie, booze geest, drukkende last (fig.).
 II. All', w., zie Allm.
 All'p(e), w. -, -(e)n = berg, Alp.
 I. All'pa'ta, m. u. f. -s = alpaka (de stof).
 II. All'pa'ta, All'pa'to, f. -s, -s = alpaka (een dier).
 al'pari = a(l) pari; a. p. stehen = (al) pari staan.
 All'pdrücken, f. = nachtmerrie, zie Allp I.
 All'pe, w. -, -n = Alp, berg; Alpen = Alpen.
 All'penbirke, w. = Alpenberk. All'penglösch'en, f. = Alpenklokje (ook plant). All'penführer, m. = gids in de Alpen. All'penglöben, f. = Alpengloeien. All'penpaß, m. = pas over de Alpen. All'penrose, w. = Alpenroos, rhododendron. All'penstod, m. = Alpenstok.
 All'penveitchen, f. = Alpenviooltje.
 All'pha, f. -(s), -(s) = Alpha.
 All'phabet, f. -(e)s, -e = alphabet, het Abc.
 all'phabe'tisch = alphabetisch.
 all'phabetis'ieren, f. (h.) = alphabetizeeren, in alphabetische orde rangschikken.
 All'p'hof, m. = melkerij in de Alpen.
 All'p'horn, f. = Alpenhoorn.
 alpin', alpi'nisch = Alpijnsch.
 All'pinist', m. -en, -en = Alpinist, Alpenvriend.
 All'p'ler, m. -s, - = Alpenherder, Alpenbewoner.
 All'raun', m. -(e)s, -e = alruin (toover- of heksewortel).
 All'raune' od. All'ru'ne, w. -, -n = alruin, toovenares.
 als = als, dan; als, en wel, namelijk, tot; toen, dat; einer ist so viel wert als (od. wie) der andere = de een is evenveel waard als de ander; er tat als (od. wie) wenn, als ob er nichts wüßte = hij deed alsof hij niets wist; wir sind nicht so reich als er = niet zoo rijk als; er ist ebenso schlau als jemandt = hij is even sluw als handig; röter als Blut = rooder dan (of als) bloed; er hat mehr als er braucht = hij heeft meer dan (of als) hij noodig heeft; wer sonst, wer anders kann gemaint sein als

id? = wie anders kan bedoeld zijn dan (of als) ik? fetter als id? wat zagegen = niemand dan (of als) ik was aanwezig; er ist zu Flug, als daß er u. f. w. = hij is te verstandig, dan dat hij enz.; er starb als Bettler = hij stierf als bedelaar; alles dies ist als Beweis nichts wert = dit alles is als bewijs niets waard; verſchiedene Weirte als (ob. wie): Roggen, Weizen u. f. w. = verschillende granen als rogge, tarwe enz.; als Antwort = in antwoord; dies dient als Nachricht = tot (of als) bericht; als wir ihn sahen = toen wij hem zagen; eines Tages als . . . = eens, dat (of toen).

alsbalb' = dadelijk, meteen, aanstonds.

alsdann' = toen, vervolgens, dan.

Alte, w. -, -n = elft.

alfo (ook **alfo')** = alzo, dus, aldus, zoo.

alsbalb' = alsbalb en so balb.

alfoort', **alfoleich'** = foort, foleich.

alt (älter, ältest) = oud; mein älterer Bruder = mijn oudste broer; der Alte = de ouwe; alt und jung = oud en jong; die Alten = de Ouden; in ob. vor alten Zeiten = in oude tijden; das Alte Testament = het oude testament; ein alter Sünder = een oude zondaar; Altes und Neues = oud en nieuw; jung gemöhnt alt getan = jong gewend, oud gedaan; wie die Alten jungem, so zwitſchern die Jungen = zoo de ouden zongen, piepen de jongen; ein Mann von altem Schrot und Korn = een man van den ouden stempel; wie geht's, alteß Haus? = hoe gaat het, ouwe jongen? die gute(n), alte(n) Zeit(en) = de goede oude tijd; alte Liebe rostet nicht = oude liefde roest niet; den alten Adam (Menschen) ausziehen = den ouden Adam (mensch) afleggen; etw. beim alten lassen = iets bij het oude laten.

Alt, m. -(e)s, -e = alt, altstem, hogere middenstem.

alt ad(e)lig = oud-adellijk.

Altaigebirge, f. = Altaigebergte.

Altamann, m. -(e)s, . . . männer = oud-amman, oud-baljuw.

Altan, m. -(e)s, -e = balkon, galerij.

Altane, w. -, -n = Altan.

Altar, m. -(e)s, -e u. . . äre = altaar.

Altarbild, f.; **Altar**, f.; **Altar**, w. = altaar||beeld; -blad; -kleed.

Altardiener, m.; **Altar**, m. = altaar||dienaar; -hemel.

Altarist, m. -en, -en = altaris, kanunnik voor het Hoogaltaar.

Altarstück, f. = altaarstuk.

alt baden = oudbakken.

alt britisch; **alt deutsch**; **alt holländisch** = Oud||britsch; -duitsch; -hollandsch.

alt sein, f. (b.) = oudachtig worden, beginnen oud te worden.

Altenteil, m. -(e)s, -e = beding door een oud persoon gemaakt bij de beschikking over zijn eigendom.

Alter, f. -s, - = ouderdom, leeftijd, soms eeuw voor Zeitalter; in meinem A. = op mijn leeftijd; er ist (ob. steht) in meinem A. = hij is van mijn leeftijd; im A. = in den ouderdom, op hoogen leeftijd; A. schüßt vor Torheit nicht = hoe ouder hoe gekker; bon alters her = van ouds (her); vor alters = oudtijds; seit alters = van oudsher, sedert overoude tijden; nach dem A. befördert werden = naar ancienniteit bevorderd worden; das goldene Alter = de gouden eeuw.

Alteration', m. -, -en = alteratie, opwinding; verandering.

alterieren, f. (b.) = altereeren, opwinden; veranderen.

älterlich, zie elterlich.

Ältermutter, w. = (over)grootmoeder.

ältern, f. (b. u. f.) = oud worden, verouderen.

Ältern, zie Eltern.

alternativ' = alternatief. **Alternativ'**, w. -, -n. = alternatief, keus tusschen twee, noodkeus, wisselkeus: afwisseling.

alternieren, f. (b.) = afwisselen, alterneeren.

Älterfolge, w. = ancienniteit.

Ältergenoss, m. = tijdgenoot, iem. van denzelfden leeftijd.

Ältergrau = grijs van ouderdom. **Älterpräsident**, m. = president als oudste lid.

Älter(s)chwach = zwak van ouderdom, afgeleefd, vervallen. **Älter(s)chwäche**, w. = ouderdomszwakte, afgeleefdheid, verval van krachten.

Älterstufe, w. = leeftijd, levenstrap.

Älterzulage, w. = toelage wegens ancienniteit.

Ältertum, f. -(e)s, . . tümer = oudheid, antiquiteit (*abstr. en concr.*).

Ältertümelei, w. -, -en = oudhedemanie.

Ältertümler, m. -s, - = antiquaar, oudbedeliefhebber. **ältertümlisch** = oud, antiek, ouderwetsch. **Ältertümlischeit** w. -, -en = ouderwetschheid; iets uit de oudheid, antiquiteit.

Ältertum(s)forſcher, m. = oudheidvorscher, oudheidkundige, archaeoloog. **Ältertum(s)forſchung**, w. = oudheidstudie, archaeologie.

Ältertum(s)geſellſchaft, w. = vereeniging voor oudheidkunde. **Ältertum(s)händler**, m. = koopman in oudheden, antiquaar.

Ältertum(s)funde, w. = oudheidkunde.

Ältertum(s)fundiger, m. = oudheidkenner, archaeoloog.

Ältertum(s)museum, f. = muzeum van oudheden.

Ältervater, m. = overgrootvader, grootvader.

Älteste, m. -n, -n = oudste; deken.

Ältestenkollegium, f. = college van oudsten, van ouderlingen.

Ältester, m. = lapper, reparateur.

Älteste, w. = altfluit.

altfränkisch (Sup. . . ffränkische) = Oud-Frankisch, Gotisch; ouderwetsch.

altfürstlich = oudvorstelijk

altgedient = oudgediend.

Altgeige, w. = alt-viool.

Altgeſell, m. = meesterknecht.

altgläubig = van het oude geloof, orthodox.

Alt Händler, m. = uitdrager.

Althee, w. = althea, heemst, witte malwe, kaasjeskruid.

Altheeſchleim, m. = altheestroop.

alt hergebracht, **alt herkömmlich** = oud-oudvaderlijk, traditioneel, ouderwetsch.

Altist, m. -en, -en = altist.

Altjungermann, m. = oude-jufferschap, oude-vrijsterschap.

Alt Katholik, m. = oud-catholiek.

alt Katholisch = oud-catholiek.

Alt Katholizismus, m. = oud-catholicisme.

altflug = hoogwijs, wijsneuzig, pedant.

Alfnecht, m. = meesterknecht.
alf'lich = oudachtig, oudsch.
Alfman'nerheim, f. = oude-mannehuis.
Alfmann'straut, f. = vioolekruid.
Alf'mark, w. = oude Mark.
Alf'meifter, m. = gildemeester, baas; meester.
alf'modifch = ouderwetsch.
alf'nordifch = Oud-Noordsch.
Alf'reis, m. -en, -en = schoenlapper; uitdrager.
alf'romifch = Oud-Romeifch.
Alf'rui's'mus, m. = altruïsme (belangstelling in anderen: tegenst. van egoïsme).
Alf'fänger, m. = altzanger.
Alf'fchloffel, m. = C-sleutel.
Alf'ftrad, w. = oude stad.
Alf'fünme, w. = altstem.
alf'testamentifch = oudtestamentifch.
alf'bäterifch = oudvaderlijk, voorvaderlijk, ouderwetsch.
alf'bäterifch = aartsvaderlijk; voorvaderlijk; ook = altbäterifch.
Alf'bordern, Pl. = voorvaderen, voorouders.
Alf'uef'berggefchwät, f. = oude-wijvepraat.
Alf'uef'bermärchen, f. = oude-wijvepraatje, kindersprookje.
Alf'uef'berfommer, m. = oude-wijvezomer, nazomer; herfstdraden.
alf'uef'ifch = oude-vrouwachtig; verwijfd.
Aluminat', f. -(e)s = aluminaat: zwavelzure f. kleiaarde. **Aluminat'**, w. -(e)s = aluminiet (een soort kleiaarde). **Alumi'nium**, f. -s = aluminium.
Alumnaat, f. -(e)s, -e = kostschool, alumnaat, alumneum. **Alum'nus**, m. -, . . nen;
Alum'ne, m. -n, -n = alumnus, kostleerling.
Alveolar'laut, m. = alveolare letter, soort tandletter.
Alveole, w. -, -n = alveool, tandkas.
Al'win, m. = Alwin. **Alwi'ne**, w. = Alwina.
Al'yo'nifche Tage = gelukkige dagen.
A. M. = Anno mundi: in 't jaar der wereld.
am = an dem.
Amade'us, m. = Amadeus.
Amalgam', f. -(e)s, -e = amalgama, kwikverbinding.
Amalgamation', w. -, -en = amalgamatie.
amalgamie'ren, fchw. (h.) = amalgameeren.
Amalia, **Amalie**, w. = Amalia.
Amalthe'a, w. = Amalthea.
Amanuen'fis, m. - . . fis = amanuensis, helper.
Amarant' m. -(e)s, -en = amarant, duizend-schoon.
amaran'ten (farbig) = amarant (kleurig).
Amarel'le, w. -, -n = amarelle, wijnkers.
Amarch'lis, w. -, - = amaryllis, narciselle.
Amateur', m. -s, -e = amateur.
Amazo'ne, w. -, -n = amazone.
Amazo'nenfleid, f. = amazonekleed.
Amazo'nenftrom, m. = Amazonerivier, de Maranhon.
Ambaffa'de, w. -, -n = ambassade, gezantschap.
Ambaffadeur', m. -s, -e = ambassadeur.
Am'ber, m. -s = amber.
ambie'ren, fchw. (h.) = ambiëeren, dingen naar.
Ambition', w. - = ambitie.
ambitionie'ren, fchw. (h.) = ambitieëeren.
ambitiös' = ambitieus.
Am'bof, m. ..bof's, ..boffe = aambeeld of aambeeld; immer auf einen A. fchmieben = altijd op hetzelfde aambeeld slaan.
Am'böfchen = aambeeldje.

Am'bof'ftoek, m. = aambeeldblok.
Am'bra, m. ob. f. -s, -s; **A.**, w. -, -s = ambra, amber.
Ambro'fia, w. - = ambrozia, ambrozijn, godespijs.
ambro'fia'nifch = Ambroziaansch.
ambro'fifch = ambrozifch.
Ambro'fius, m. = Ambrozius.
ambulant' = ambuland, omzwevend, rondtrekkend. **Ambulang'**, w. -, -en = ambulance, veldlazaret.
Ambulang'wagen, m. = ambulancewagen.
ambulat'rifch = ambulatorifch, ambuland.
Am'eife, w. -, -n = mier.
Am'eifen'bär, m.; -ei, f.; -freffer, m. = miere|leeuw; -ei; -eter.
Am'eifen'haufen (ob.: -hügel), m.; -igel, m.; -jäger, m.; -fäfer, m. = miere|hoop; -egel; -jager; -kever.
Am'eifen'löwe, m.; -neft, f.; -fäure, w. = miere|leeuw; -neft; -zuur.
Am'eifen'fchander, m.; -stein, m. = miere|kruipen (of: fornicatie); -steen.
Amelioration', w. -, -en = amelioratie, verbetering.
ameliorie'ren, fchw. (h.) = amelieëeren, verbeteren.
Am'elmehl, f. = stijfzel.
Am'en, f. -s, - = amen; zu allem A. fagen = op alles ja en amen zeggen.
Amendement' (spr.: *amādemā*), f. -s, -s = amendement.
amendie'ren, fchw. (h.) = amendeëeren.
Amer'ifa, f. = Amerika. **Amerifa'ner**, m. -s, - = Amerikaan. **Amerifa'nerin**, w. -, -nen = Amerikaansche. **Amerifa'nifch** = Amerikaansch. **Amerifan'is'mus**, m. -, . . men = Amerikanisme.
Ameth'ift, m. -(e)s, -e = amethyst.
Ameth'ift'pflanze, w. = amethystplant.
Am'ement' (spr.: *ameublemā*), f. -s, -s = ameublement.
Amiant', m. -(e)s, -e = amiant (een soort asbest).
Amidin', m. -(e)s = amidine.
Amiran'ten-Zufeln, Pl. = Admiraliteits-eilanden.
Am'mann, m. -(e)s, ..männer, = (Zwits.) amman.
Am'me, w. -, -n = min, zoogster.
Am'menmärchen, f. = bakersprookje, oude-wijvepraatje.
Am'mer, w. -, -n = (vogel) gors; (*vrucht*) morel.
Am'merling, w. -(e)s, -e = Ammer.
Ammoniat', f. -s = ammoniak. **ammonia-fa'rifch** = ammoniakalifch, ammoniahoudend.
Ammoni'ter, m. -s, - = Ammoniet.
Ammo'nium, f. -s = ammonium.
Am'monshorn, f. = ammonshoren (versteende zeeflak).
Amnestie', w. -, -n = amnestie.
amnestie'ren, fchw. (h.) = amnestieëeren.
Am'or, m. = Amor. **Amoret'te**, w. -, -n = amourette; amourette, liefdegodje.
Amor'ce, w. -, -n = klappertje.
amor'ph'ifch = amorph(isch), vormloos.
Amortifation', w. -, -en = amortizatie, amortissement, schulddelging.
amortifie'ren, fchw. (h.) = amortizeëeren, delgen.
Am'pel, w. -, -n = (hang)lamp, hangende bloempot.
Ampere, f. -s, - = ampère.

Ampter, m. -s = zuring.
Amphibie, m. -, -n; **Amphibium**, f. -s, .. sien = amphibie of amphibium.
amphibisch = amphibisch.
Amphibolie w. -, -n = amphibolie, dubbelzinnigheid.
Amphibrachys, m. -, -; **Amphibrachy**, m. -(e)s, -e = amphibrachys (— —).
Amphiktyonen, Pl. = Amphiktyonen.
Amphimacer, m. -s, - = amphimacer, creticus (— —).
Amphion, m. = Amphion.
Amphipoden, Pl. = amphipoden (dieren met tweeërlei voeten).
Amphitheater, f. -s, - = amphitheater.
amphitheatrisch = amphitheatersgewijze.
Amphitrite, w. = Amphitrite.
Amphitryon, m. = Amphitryon; horendrager; een mild gastheer.
Amphora, w. -, .. ren = amphora, een groote kruik met 2 hengsels.
Amplificatie, w. -, -en = amplificatie, uitbreiding.
amplificieeren, fchv. (h.) = amplificeeren.
Amplitude, w. - = amplitudo, omvang, slingerwijdte.
Ampulle m. -, -n = ampulla, een flesch.
Amputation, w. -, -en = amputatie.
amputieeren, fchv. (h.) = amputeeren.
Amstel, w. -, -n = meerle, merel.
Amst., f. -(e)s, **Amster** = ambt, beroep, post, betrekking, plaats, bediening; kantoor, bureau; ministerie (bureau), departement; mis; avondmaalsplechtigheid: von **Amst(e)s** = ambts-halve; **das** **Am.** **der** **Schlüssel** = macht of recht der sleutelen; ein **Am.** **antreten** = een ambt aanvaarden, in een betrekking gaan; **das** **ist** **nicht** **meines** **Amst(e)s** = dat is mijn werk niet; **was** **deines** **Amst(e)s** **nicht** **ist**, (**da**) **laß** **deinen** **Vorwitz** = bemoei u niet met een andermans zaken; **das** **auswärtige** **Am.** = het ministerie, 't departement van Buiten, zaken; **das** **Am.** **halten** = de mis bedienen, het avondmaal vieren.
Amstgen, f. -s, - = ambtje, baantje, postje; ein **fettes** **Am.** = een vet postje.
Amstei, w. -, -en = schoutsambt, rechthuis.
am'ten, fchv. (h.) = in dienst, in functie zijn.
Amst'frau, w. -, -en = kloosterzuster of non, die een bediening heeft.
amst'frei = ambteloos.
Amst'haus, f. = raad-, rechthuis.
amstie'ren, fchv. (h.) = een ambt bekleeden, in functie zijn.
amst'lich = ambtelijk, officieel.
Amst'mann, m. -(e)s, .. leute = baljuw, drost, hoofdschout, ambachtsheer. **Amst'männin**, w. = vrouw van den baljuw, enz.
Amst'mannschaft, w. = baljuwschap.
Amst'salter, f. = ancienniteit. **Amst'santritt**, m. = aanvaarding van een ambt, in-functietreding. **Amst'santritt**, m. = ambtenaar van 't openbaar ministerie bij 't kantongerecht.
Amst'sbefugnis, w. = bevoegdheid, ressort.
Amst'sbericht, m. = officieel rapport, ambtelijk verslag. **Amst'sbescheid**, m. = officieel besluit. **Amst'sbewerber**, m. = die naar een ambt dingt, kandidaat, sollicitant. **Amst'sbe-zirung**, w. = sollicitatie. **Amst'sbezirt**, m. = district, ressort, jurisdictie. **Amst'sblatt**, f. = regeringsblad, officieel blad. **Amst'sbruder**, m. = ambtgenoot, ambtsbroeder.
Amst'scharakter, m. = ambtelijk karakter.

Amst'sdiener, m. = pedel, bodé.
Amst'seid, m. = ambtseed; etc. auf seinen **Amst** nehmen = de verantwoordelijkheid voor iets op zich nemen. **Amst'seifer**, m. = dienstijver.
Amst'sentsetzung, w. = ontslag, afzetting.
amst'sfähig = bekwaam, geschikt, bevoegd voor een ambt. **Amst'sfolge**, w. = officiële opvolging; gehoorzaamheid verschuldigd aan een kantonrechter; opvolging, hiërarchie.
Amst'sfron(e) of **Amst'sfuhr**, w. = heeredienst van de bewoners van een district.
Amst'sführung, w. = bestuur, beheer.
Amst'sgebühren, Pl. = kosten, gerechtskosten. **Amst'sgefälle**, Pl. = inkomsten van domeinen; gerechtskosten; emolumenten.
Amst'sgeheimnis, f. = ambtsgeheim. **Amst'sgehilfe**, m. = adjunct, ambtsheper. **amst'sgemäß** = volgens het ambt, officieel. **Amst'sgenosse**, m. = ambtgenoot. **Amst'sgericht**, f. = kantongerecht. **Amst'sgerichtsrat**, m. = titel voor oudere kantonrechters. **Amst'sgeschäfte**, Pl. = ambtsbezigheden. **Amst'sgesicht**, f. = officieel, plechtig, deftig gezicht.
Amst'sgewalt, w. = gezag, officiële bevoegdheid.
amst'shalber = ambtshalve. **Amst'shandlung**, w. = officiële daad, ambts-handeling.
Amst'shauptmann, m. = kreitscommissaris.
Amst'shaus = **Amst'haus**. **Amst'shoheit**, w. = ambachtsheerlijkheid.
Amst'sinhaber, m. = die een ambt bekleedt, ambtenaar.
Amst'skleid, f., **Amst'skleidung**, w. = ambts-gewaad, ambtskleding. **Amst'skosten**, Pl. = gerechtskosten, officiële uitgaven, bureaukosten.
Amst'smiene, w. = **Amst'sgesicht**.
Amst'smißbrauch, m. = ambtsmisbruik.
Amst'snachfolger, m. = opvolger in een ambt.
Amst'sperson, w. = officieel persoon. **Amst'spflege**, w. = beheer van een publiek domein; ressort, district. **Amst'spflicht**, w. = ambts-plicht; ambtseed. **amst'spflichtig** = ressourceerende onder een (kanton)gerecht.
Amst'sprobe, w. = ambtsexamen.
Amst'srat, m. = lid van een rechtbank.
Amst'sreise, w. = ambtsreis.
Amst'srichter, m. = kantonrechter.
Amst'sschreiben, f. = officieel schrijven. **Amst'sschreiber**, m. = griffier van een kantongerecht. **Amst'siegel**, f. = ambtelijk zegel.
Amst'sstube, w. = kantoor, bureau.
Amst'stag, m. = zittingdag. **Amst'stätigkeit**, w. = dienst. **Amst'stracht**, w. = ambts-gewaad, ambtskostuum.
Amst'sverrichtung, w. = ambtsbezigheid, functie. **Amst'sverwalter**, m. = beheerder van een publiek domein; ambtsheer; plaatsvervangend kantonrechter. **Amst'svertreter**, m. = ambts- of plaatsvervanger.
Amst'svogt, m. = baljuw, ambtsheer; plaatsvervangend baljuw. **Amst'svogtei**, w. = waardigheid en ook kantoor van een **Amst'svogt**.
Amst'svorgänger, m. = ambtsvoorganger.
Amst'swürde, w. = ambtelijke waardigheid.
Amst'szimmer, f. = bureau, kantoor.
Amulet, f. -(e)s, -e = amulet.
amuzant = amuzant. **Amusement** (spr.: .. **mä**) f. -s, -s = amuzement.
amuzie'ren, fchv. (h.) = amuzeeren.
Amygdaalin, f. -(e)s = amygdaline, amandelstof.
An, Präp. mit **Dat.** und **Akk.**: **aan**: an der

Wand stechen, hordjen = aan den muur staan, luisteren; am Tisch sitzen = aan de tafel zitten; Köln liegt am Rhein = Keulen ligt aan den Rijn; am Hofe leben = aan 't hof leven; Lehrer an der Realschule = leeraar aan de middelbare school; ich bin an der Reihe, die Reihe ist an mir = ik ben aan de beurt; es ist sein gutes Haar an ihm = er is geen goed haar aan hem; er hängt an seinem Bruder = hij hangt aan zijn broer, is aan ... gehecht; sich an einem vergreifen, verfühnen = zich aan iem. vergrijpen; etw. liegt mir am Herzen = iets ligt me na aan 't hart; es liegt mir nichts an der Sache, ist mir nichts an der Sache gelegen = er is me niets aan gelegen; er arbeitet an einem Wörterbuche = hij werkt aan een woordenboek; leiden, sterben an einer Krankheit = lijden, sterven aan een ziekte; ich lasse mich an den Früchten = ik verkwikte me aan de vruchten; teilnehmen an dem öffentlichen Leben = aan 't openbare leven deelnemen; Gefallen, Mißfallen an einer Sache haben, finden = plezier, hekel aan iets hebben; an einer Sache zweifeln, bezweifeln = aan een zaak twijfelen, wanhopig; an einem irre werden = niet meer weten, wat men aan iem. heeft; einen an seinem Gang erkennen = iem. aan zijn loop herkennen; ich sehe an der Schrift, wer u. f. w. = ik zie aan de hand, wie enz.; reich, arm an Freunden = rijk, arm aan vrienden; Mangel an barem Gelde = gebrek aan contant geld; es fehlt mir an einer Sache = 't ontbreekt me aan iets; — etw. an die Wand hängen = iets aan den muur hangen; an die Arbeit gehen = aan 't werk gaan; Hand an einen legen = de hand aan iem. slaan; ich komme an die Reihe, die Reihe kommt an mich = ik kom aan de beurt; an einen denken, glauben, sich kehren = aan iem. denken, gelooven; sich storen; an einen schreiben, einen Brief richten = aan iem. schrijven, een brief richten; an einen eine Bitte tun = een verzoek aan iem. doen; das Haus grenzt, stößt an die Stadtmauer = grenst aan de stadsmuur; bis an das Tor = tot aan de poort; bis an den Abend = tot (aan) den avond; **bij**: am Ofen sitzen = bij de kachel zitten; ein Kind an der Hand führen = bij de hand leiden; er schrieb an der Wand = bij den muur; — sich an den Ofen setzen = bij de kachel gaan zitten; an die tausend Mann = bij de duizend man; **in**: wenn ich an Ihrer Stelle wäre = als ik in Uw plaats was; an einem Orte wohnen, leben = in een plaats wonen, leven; der Schnee schmilzt an der Sonne = in de zon; am Leben sein = in 't leven zijn; wir loben an ihm den großen Fleiß = we prijzen in hem zijn groote vlijt; zu: v.d. abnehmen an Gewicht = in gewicht toe- of afnemen; alt an Jahren = oud in jaren; einem an Kenntnissen nachsehen, gleichsehen, überlegen sein = in kennis bij iem. achterstaan, met iem. gelijkstaan, boven iem. staan; einen an äußern Vorzügen übertreffen = iem. in uiterlijke voortreffelijkheden overtreffen; ein Löwe an Mut = een leeuw in moed; — einem an die Hand gehen = iem. in de hand komen, helpen; **Jegens**: rechtlich an einem handeln = braaf jegens iem. handelen; **met**: am Stabe, an der Krute gehen = met een stok, met een kruk loopen; **naar**: gesund an Leib und Seele = gezond naar lichaam en ziel; **op**: am Boden, an der Erde liegen, sitzen = op den grond liggen, zitten; an einem fesseln

scheitern = op een rots stranden; am Tode sein = op sterven liggen; sich an einem rächen = zich op iem. wreken; an einer Waze verlieren = op een waar verliezen; am Morgen, am Abend, Mittag, Tage = op den morgen of 's morgens enz.; am folgenden Tage = (op) den volgenden dag; am Sonntag = op Zondag; am ersten = op den eersten; am Ende der Woche = op 't eind van de week; — etw. an die Wand schreiben = iets op den muur schrijven; einem das Messer an die Kehle setzen = iem. 't mes op de keel zetten; ein Recht an eine (WB: einer) Sache haben = recht op een zaak hebben; **over**: ich freue mich, ärgere mich an dieser Sache = ik verheug, erger mij (steeds) over die zaak; **legen**: sich an die Wand lehnen = tegen den muur leunen; **tot**: sich an einen wenden = zich tot iem. wenden; **van**: es ist nichts Wahres an der ganzen Geschichte = er is geen woord waar van de heele geschiedenis; es ist nicht an dem = er is niets van aan; es liegt nur an ihm = 't hangt maar van hem af; schwach am Geiste sein = zwak van geest zijn; **zonder voorz.**: wir wollen uns an Flüsse halten = we zullen de rivier houden; die Reihe ist an mir v.d. ich bin an der Reihe = 't is mijn beurt (zie boven); es sit an mir zu befehlen = ik heb te bevelen; es liegt an Tage = 't is zoo helder als de dag, duidelijk; Sie sind am Stehen = U moet spelen ('t is Uw beurt); ich tue alles, was an mir ist = ... wat ik kan; du hast Fehler an dir = je bent met gebreken behept; am Morgen, am Abend u. f. w. = 's morgens, 's avonds enz.; es ist an der Zeit etw. zu tun = 't is tijd om iets te doen; es ist noch früh an der Zeit = 't is nog vroeg; er kam an meinem Hause vorbei = hij kwam mijn huis voorbij; er schreibt am schönsten = 't mooist; so ist es mir am liebsten = zoo is 't mij 't liefst; — sich an einen erinnern = zich iem. herinneren; einen an die Luft setzen = iem. de deur, 't huis uit zetten; nahe an (die) zehn Taler = ongeveer 10 daalders;

Udv.: von heute an = van nu af.

Anabaptis'mus, m. — = anabaptisme.

Anabaptist, m. —en, —en = anabaptist, wederdooper.

Anachoret (spr.: ..ko.), m, —en, —en = anachoreet.

Anachronis'mus (spr.: ..kro.), m. —, ..men = anachronisme, fout tegen de tijdrekening.

anachronis'tisch (spr.: ..kro.) = anachronistisch, in strijd met de tijdrekening.

Anagramm, f. —(e)s, —e = anagram.

Anakoloeth, f. —(e)s, —e = anakoloeth, foutief gebouwde zin.

Anakoloethie, w. —, —n = anakoloethie.

anakreon'tisch = anakreontisch, op de wijze van Anakreon's lyr. poëzie.

Analekten, Pl. = analekta, uitgekozen opstellen, bloemlezing.

Analep'sis, w. — = analepsis, genezing. **Analep'tika**, Pl. = analeptika, versterkende middelen. **analep'tisch** = analeptisch.

analog, **analogis'tisch** = analog, analogisch.

Analogie, w. —, —n = analogie

Analogon, f. —s, ..ga = analogon, iets overeenkomstigs.

Analphaber, m. —en, —en = analphabeet.

Analyse, w. —, —n = analyse, ontleding.

analyseren, fch.w. (f) = analyseren.

Analytisch, w. - = analytiek, ontbindingsleer der verstandswerkingen. **Analytiker**, m. -s, - = analyticus. **analytisch** = analytisch.

Anam, f. = Anam.

anamitisch = Anamitisch, Anamisch.

Anämie, w. - = anaemie, bloedarmoede.

anamisch = anaemisch, bloedarm.

Ananas, w. -, - u. . . nasse = ananas.

an'ankern, fchw. (h.) = meren, vastleggen; verankeren.

Anapäst, m. -(e)s, -e = anapest (— — —).

anapästisch = anapestisch (vers).

Anapher, w. -, -n = anaphora, herhaling van het beginwoord.

Anarchie, w. -, -n = anarchie.

anarchisch, **anarchistisch** = anarchistisch.

Anarchist, m. -en, -en = anarchist

an'argern, fchw. (h.): ich habe mir eine Krantheit ange'argert = ik heb me ziek geërgert.

anastatisch = anastatisch, sappen afleidend; anastatische Drukkerij = anastatische drukkerij, om van gravures e. d. afdrukken te krijgen.

Anästhetie, w. - = anaesthetie, gevoelloosheid. **anästhetisch** = anaesthetisch, gevoelloosmakend, verdoovend.

Anathem, f. -(e)s, -e; **Anathema**, f. -s, -s u. -ta = anathema, banvloek.

anathematiseeren, fchw. (h.) = anathematizeeren, vervloeken, in den ban doen.

an'atmen, fchw. (h.) = beadememen, ademen op of tegen, aanademen.

Anatom, m. -en, -en = anatoom.

Anatomie, w. -, -n = anatomie.

anatomiseeren, fchw. (h.) = anatomizeeren.

Anatomiser, m. -s, - = anatoom, anatomicus. **anatomisch** = anatomisch.

Anatomist, m. -en, -en = anatomist.

an'äzen, fchw. (h.) = aanlokken, azen; beginnen te etzen.

an'äugen, fchw. (h.) einen = iem. toelonen, oogjes geven.

an'bakken, fchw. u. ft. (f.) = aanbakken.

an'bahnen, fchw. (h.) etw. = den weg bereiden voor, den weg banen voor (verbeteringen e. d.).

an'ballen sich, fchw. (h.) = zich tot een bal samenvoegen.

an'bannen, fchw. (h.) = vasttooveren; an eine Sache wie angebannet sein = aan iets als vastgetooverd zijn.

an'bändeln od. **an'bändeln**, fchw. (h.) (mit einem) = (met iem.) aanleggen, beginnen (vrijerij).

An'bau, m. = aanbouw, cultuur, ontginning; bijbouw, bijgebouw; vestiging (op nieuwen grond).

an'bauen, fchw. (h.) = aan- of bijbouwen; aanbouwen, verbouwen; ontginnen; sich a. = zich vestigen.

An'bauer, m. -s, - = planter, kweker; ontginner; kolonist.

an'befehlen, fchw. (h.) = bevelen, gelasten; anbevelen, recommandeeren; sich etw. anbefehlen sein lassen = iets ter harte nemen.

An'beginn, m. = aanbegin, begin; von A. = van den aanvang (der tijden) af.

an'behalten, ft. (h.) = aanhouden (niet uitdoen).

an'bei = hierbij, ingesloten, nevensgaand, bijgaand; a. die verlangten Bücher = hierbij de verlangde boeken.

an'beißen, ft. (h.) = aanbijten, bijten in of aan; toehappen; bijten (aan het aas); ontbijten (na het vasten); zum A. = om er in te bijten, om te zoenen.

An'belang = An'betreff.

an'belangen, fchw. (h.) = betreffen; was mich anbelangt = wat mij betreft.

an'beffen, fchw. (h.) einen = aanblaffen.

an'bequemen, fchw. (h.) = schikken, passen.

sich einer Sache a. = zich schikken naar iets.

an'beraumen, fchw. (h.) = vaststellen, bepalen (een termijn bijv.), beleggen (een vergadering).

An'beraumung, w. -, -en = vaststelling, het bepalen, beleggen.

an'beregen, fchw. (h.) = voornoemen.

an'beten, fchw. (h.) = aanbidden.

an'betenswert, **an'betenswürdig** = aanbiddelijk, aanbiddenswaardig. **An'betung**, w. -, -en = aanbidding. **An'beten**, m. = aanbieder.

An'betragt od. **An'betreff**: in A. dieser Sache = aangaande deze zaak, wat deze zaak betreft.

an'betreffen, ft. (h.) = an'belangen.

an'betriem, fchw. (h.) einen = iemand (om iets) bedelen.

An'betung, w. -, -en = aanbidding.

an'betungswürdig = an'betenswürdig.

an'biegen, ft. (h.) = buigen naar, aanbuigen; aanhechten.

An'biegung, w. = aanhechting.

an'bieten, ft. (h.) = aanbieden, een offerte doen; het eerste bod doen (op een verkooping); wer bietet an? = wie biedt er geld voor?

An'bieter, m. -s, - = die het eerst biedt, eersteieder. **An'bietung**, w. -, -en = aanbidding, aanbod.

an'bilden, fchw. (h.) einem etw. = iets aan iem. maken, 't hem geven, iem. daarvan voorzien; **Wahnsinn** bildet **Midas** **Gelesohren** an = gaf Midas ezelsoreen.

an'binden, ft. (h.) = vastbinden, aanbinden; vastleggen, meren (een schip); einen (mit Blumen u. f. w.) a. = iem. (bloemen enz.) schenken, cadeau doen; (bei) einem einen Wären a. = schulden, een beer bij iem. maken; mit einem a. = met iem. in twist geraken, met iem. beginnen, ruzie maken; kurz angebunden = kort aangeboden, kort van stof.

An'biß, m. = het aanbijten, beet: het ontbijten; voorproefje; aas, lokaas.

an'blasen, fchw. (h.) = zwart maken (met rook, roet enz.).

an'blasen, ft. (h.) = aanblazen, aanwakkeren; blazen (op een blaasinstrument), beginnen te blazen, blazende laten hooren of aankondigen.

an'blatten, fchw. (h.) = aaneenvoegen, aan elkaar klampen.

an'bläuen, fchw. (h.) = blauwachtig maken.

an'blecken, fchw. (h.) einen = iem. de tanden laten zien.

An'blick, m. = aanblik, oogopslag, gezicht; auf den ersten A. = op het eerste gezicht, met den eersten oogopslag; bei diesem A. = op dit gezicht.

an'bliden, fchw. (h.) = aanblikken, aanzien, aankijken.

an'blinzeln od. **an'blinzen**, fchw. (h.) einen = knipoogend aanzien; knipoogjes geven.

an'blipen, fchw. (h.) = met flinkerende oogen aankijken.

an'blöfen, fchw. (h.) einen = iemand aanbulken.

an'bohren, fchw. (h.) = aanboren, beginnen te boren; einen Quell a. = een bron aanboren; ein Faß a. = een vat opsteken; einen (um

Geld a. = iem. (om geld) te leen vragen; einen mit etw. a. = aanhouden, trachten iem. voor een zaak te winnen, polsen, vervolgen, zeuren.

an'bolzen, fchw. (h.) = vastpinnen, vastpluggen, met bouten of pennen vastmaken.

an'borben, fchw. (h.) = enteren, aan boord klampen.

An'bot, zie Angebot.

an'brassen, fchw. (h.) = aanbrassen.

an'braten, f. (h. u. i.) = even (laten) braden.

an'bräunen, fchw. (i.) = bruinen, bruin worden; a., (h.) = bruinen, bruin maken.

an'brausen, fchw. (i.) = aanbruisen.

an'brechen, f. (h.) = aanbreken, aansnijden, beginnen aan; a., (i.) = aanbreken, beginnen, komen; ein angebrochener Nachmittag = een aangebroken achtermiddag.

an'breunen, unr. (h.) = op-, aansteken; a., (i.) = vuur vatten, ontbranden; aanbranden; angebrannt riechen, fchweden = aangebrand ruiken, smaken.

an'bringen, unr. (h.) = aanbrengen, plaatsen; te pas brengen; verklikken, aangeven; einen Schranke in einer Mauer a. = een kast in een muur aanbrengen, maken; (seine Tochter) aan den man brengen; eine Klage a. = een klacht inbrengen of indienen; ein wohl od. gut angebrachtes Wort = een juist te pas gesproken woord, een woordje op zijn pas; übel angebracht = misplaatst. **An'bringung**, w. - = plaatsing, het aanbrengen, verklikken.

An'bringer, m. = aanbrenger, verklikker, aanklager.

An'bruch, m. = het openen (van een mijn); het aanbreken, beginnen, begin (van den dag bij v.: bei A. des Tages); begin van bederf.

An'brühtig = bedorven, aangestoken, rot.

An'brühigkeit, w. - = bederf, verrotting, rotheid.

an'brühen, fchw. (h.) = met heet water begieten.

an'brüllen, fchw. (h.) einen = aanbrullen, toe- of aansnauwen.

an'brummen, fchw. (h.) einen = brommen tegen, op iem. iem. beknorren.

an'brüten, fchw. (h.) = beginnen te broeden; ein angebrütetes Ei = een vuil ei.

an'bumfen, fchw. (h.) = aanbonsen.

Ancho'vis, w. -, -, zie Anchove.

anciennität, w. -, -en = ancienniteit.

An'dacht, w. -, -en = vrome aandacht, eerbied, godsdienstige stemming, het in zich gekeerd zijn, devotie, vroomheid; gebed; seine A. halten od. verrichten = zijn gebed doen.

Andächtelci', w. - = schijnvroomheid, huichelarij, kwezelarij, bigotterie.

an'dächteln, fchw. (h.) = den vrome spelen of uithangen, kwezelen.

an'dächtig = vroom, in zich gekeerd, devoot; oplettend.

An'dächtler, m. -s, - = kwezelaar, schijnvrome.

An'dachtbüch, f. = gebedboek, godsdienstig handboek. **an'dachtlos** = oneerbiedig, ongodvruchtig. **An'dachtübung**, w. = godsdienstoefening, vrome oefening.

an'dachtvoll = a n d ä c h t i g.

Andalu'fien, f. = Andaluzië. **Andalu'fier**, m., -en, w. = Andaluziër, Andaluzische.

andalu'fisch = Andaluzisch.

andan'te = andante. **Andan'te**, f. -s, -s =

't andante. **andanti'no** = andantino. **Andanti'no**, f. -s, -s = 't andantino.

an'dauern, fchw. (h.) = voortduren, aanhouden.

An'den, Pl. = Andes.

I. **an'denken**, unr. (h.) = aandenken, denken over; denk' einmal an! = denk eensaan! denk mal einer an! = stel je eens voor!

II. **An'denken**, f. -s, - = herinnering, aandenken, gedachtenis, heugenis; aandenken, souvenir, gedachtenis; zum A. an diele Tat = ter herinnering aan deze daad; in frischem A. sein, keh'n; od. ... haben = noch versch in 't geheugen liggen, hebben; seligen, glorreichen Andenkens = zaliger, roemrijker gedachtenis.

an'der = ander; am andern Tage = (op) den anderen dag; einmal über das and(e)re = telkens weer, herhaaldelijk; einer um den andern = om den anderen, beurt om beurt; einen Tag um den andern = om den anderen dag; er macht eine Dummheit über die and(e)re = hij doet de eene domheid voor, de andere na; unter andern od. unter andern = onder andere; etwas and(e)res = iets anders; bon jemand anders, bon etw. ander(em) reben = van iem., van iets anders spreken; ein's ins and(e)re gerechnet = door elkaar gerekend; and(e)rer Ansicht od. andern Sinnes werden = van meening veranderen; sich eines andern besinnen = zich bezinnen, zich bedenken; auf der andern Seite = a n d e r s e i t s.

an'derbar = veranderlijk, te veranderen.

Änderei', w. -, -en = nuttelooze, herhaalde verandering.

an'd(er)seits = van den anderen kant, anderdeels, anderzijds.

An'dergeschwisterkind, f. = neef in den tweeden graad.

an'derlei = van een andere soort.

an'dermal: ein a. = een anderen keer.

an'dern, fchw. (h.) = veranderen, anders maken, vermaken; ich kann es nicht ä. = ik kan er niets aan doen; das ändert die Sache = dat verandert de zaak; geschene Dinge sind nicht zu ä. = gedane zaken nemen geen keer; seine Religion, seine Ansicht ä. = van godsdienst, van meening veranderen; das ändert nichts an der Sache = dat verandert niets aan de zaak; sich ä. = veranderen, anders worden; das Wetter ändert sich = verandert; er hat sich sehr geändert = hij is erg veranderd; es läßt sich daran nichts mehr ä. = daar is niets meer aan te veranderen, te doen.

an'dernfalls = anders, in het andere geval.

an'dernfalls = anders, in het andere geval.

an'dernfalls = anders, in het andere geval.

an'dernfalls = anders, in het andere geval.

an'dernfalls = anders, in het andere geval.

an'dernfalls = anders, in het andere geval.

an'dernfalls = anders, in het andere geval.

an'ders = anders, op een andere wijze, verschillend; sich a. besinnen = van meening veranderen, zich bedenken; a. als = anders dan (of als); niemand a. = niem. anders; irgendwo a. = ergens anders, elders; es wird noch ganz a. kommen = het zal nog wel anders worden; wenn a. od. wo a. = ten minste als, mits.

an'dersdenkend = andersdenkend.

an'dersheit = andersheit. **an'derswo** = ergens anders, elders; **an'derswoher** = ergens anders vandaan, van elders; **an'derswohin** = ergens anders of elders (heen).

an'derthalb = anderhalf; anderthalb Stunden (ook: anderthalbe Stunde) = 1½ uur.

anderthalbig = (in verhouding van) 1 : 1½.

An'derung, w. -, -en = verandering, wijziging. **Änderungsvorschlag**, m. = wijzigingsvoorstel, amendement.

an'berwärtig, an'berwärtig, an'berwärtig = ander, verder; elders; ergens anders.
an'deuten, fchw. (h.) = aanduiden, aanstippen; te verstaan geven; aanwijzen; voorspellen, aankondigen; eimen etw. (gerichthid) a. = iem. iets aanzeggen, betoeken.
An'deutung, w. = aanduiding, aanwijzing; toespeling; aankondiging, voorspelling; aanzegging.
an'deutungsweise = bij wijze van toespeling, in 't voorbijgaan.
an'dichten, fchw. (h.) eimen etw. = iem. iets toedichten, aanwrijven, toeschrijven.
An'dichtung, w. = toedichting, aanwrijving, aantijging.
an'dienern, fchw. (h.) eimen a. = iem. met een buiging aanspreken.
an'donnern, fchw. (h.) eimen = iem. met donderende stem aanspreken; aanbulderen; er stand wie angebunnert da = hij stond als door den bliksem getroffen.
An'dorn, m. = malrove.
an'dorren, fchw. (h.) = aan (iets) vastdrogen.
An'drang, m. = aandrang, drang; toevloed, menigte.
Andre'as, m. = Andreas, Andries, Dries. **An'dre'as'krenz** = St.-Andrieskruis. **An'dre'as'orden**, m. = Orde van St. Andreas.
an'dresfeln, fchw. (h.) = aandraaien (op de draaibank); setne sleiber sigen ihm wie andresfeln = zijn kleeren zitten (hem) als aan 't lijf gegoten, geschilderd.
an'dreschen, fchw. (h.) = aandraaien; eimen eine Nase a. = iem. bij den neus hebben, een loer draaien, voor den gek houden; ook = andresfeln.
an'dreschen, ft. (h.) = beginnen te dorschen.
an'dringen, ft. (f.) = aandringen, dringend naderen; auf den Feind a. = op den vijand aan- of indringen.
an'dringlich = ein- u. aufdringlich.
an'drohen, fchw. (h.) eimen etw. = iem. met iets dreigen.
An'drohung, w. = bedreiging.
Andro'meda, w. = Andromeda (persoon en sterrebeeld).
an'drücken, fchw. (h.) = aandrukken, aanduwen.
an'duften, fchw. (h.) eimen = toegeuren.
Aene'ide w. = Aeneïde, lied van Aeneas.
an'eifern, fchw. (h.) = aanmoedigen, aanwakkeren, aanvuren.
An'eiferung, w. = aanmoediging.
an'eignen, fchw. (h.) eimen etw. = iem. iets eigen maken, in eigendom bezorgen; sich a. = zich eigen maken, zich toeëigenen.
An'eignung, w. -, -en = het toeëigenen, eigen maken, toeëigening.
aneinan'ber = aaneen, samen; aan elkander; a. klebet = aaneenklevende of -plakken; a. grenzen = aan elkaar grenzen.
Aneinan'berfügung, w. = samenvoeging.
aneinan'berhängend = samenhangend.
Anefbo'te, m. -, -n = anecdote.
Anefbo'tenartig od. -haft = anecdoteachtig.
Anefbo'tenjäger, m. = anecdotejager.
an'efeln, fchw. (h.) = afkeer wekken, inboezemen; doen walgen; daß efelt mich an = daar heb ik een hekel aan, daar waig ik van.
Anemolograph, m., -meter, f. = anemograaf, -meter (windteekentoestel, windmeter).
Anemone, w. -, -n = anemoon.
Anemoskop, f. -e(s), -e = anemometer, anemometer.

an'empfehlen, ft. (h.) = aanbevelen, recom-manderen.
An'empfehlung, w. = aanbeveling, reclame.
an'erben, fchw. (f.) = bij overerving geworden, ten deel vallen; aangeboren zijn; angerbte Borurteile = overgeërde of aangeboren vooroordeelen; daß ist ihm angerbt = dat is hem van nature eigen, heeft hij van zijn ouders;
a., (h.) = doen overerven, bij overerving geven.
I. an'erbieten sich, ft. (h.) = zich aanbieden, zich bereid verklaren.
II. An'erbieten, f. -s, -; **An'erbietung**, w. -, -en = aanbod, aanbidding, offerte; eimen ein A. machen = iem. een offerte, aanbod doen.
an'erkannt = erkend, welbekend. **an'erkanntermaßen** = (zoals) algemeen erkend (wordt).
an'erkennbar = te erkennen, toe te geven.
an'erkennen, unv. (h.) = erkennen; toegeven; gefällig a. = legitimeeren, wettig erkennen; nicht a. = verloochenen; daß Verdienst a. = de verdienste erkennen, waardeeren.
an'erkennend = erkentelijk; waardeerend.
an'erkennenswert = prijzenswaardig.
An'erkennnis, w. u. f. = erkenning.
An'erkennung, w. = erkenning; waardeering.
Aneroid, f. -e(s) -e; **Aneroid'barometer**, f. = aneroid-barometer.
an'erfahren, ft. (h.) = geboren doen worden met; eimen etw. a. = iem. iets bij de geboorte, bij het scheppen schenken; daß ist ihm a. = aangeschapen, aangeboren.
an'erzeugen, fchw. (h.) eimen etw. = in iem. iets doen ontstaan.
an'erziehen, ft. (h.) = door de opvoeding schenken; daß ist ihm anezogen = daar is hij in opgevoed.
Aneurie, m. - = zenuwzwakte.
Aneurys'ma, f. -s, -ta u. . . men = aneurysma, slagadergezwel.
an'fächeln, fchw. (h.) = aanwaaiëren.
an'fachen, fchw. (h.) = aanblazen; aanwakkeren, aanstoken, aanvuren.
an'fädeln, fchw. (h.) = aanrijgen; ein Gespräch a. = een gesprek aanknoopen, beginnen, aan den gang maken, een boom opzetten.
an'fahrbar = aanvoerbaar; (van een kust) toegankelijk, genaakbaar.
I. an'fahren, ft. (h.) = (goederen) aanrijden, aanvoeren; eimen a. = aansnauwen, toesnauwen, barsch toespreken, uitvaren tegen; **a.**, (f.) = aankomen, komen aanrijden of aanvaren; gegen ob. an etw. a. = tegen iets aanrijden of aanvaren; die Bergwerfer fahren an = gaan in de mijn.
II. An'fahren, f. = het aanvoeren; aansnauwen, uitvaren.
An'fahrsticht, m. = ingang (van een mijn).
An'fahrt, w. = aankomst, nadering; het binnengaan (in de mijn), neerdalen.
An'fall, m. = val (tegen iets); aanval, schok; ergoed, 't toevallen (van een erfenis), 't erven; het neerstrijken (van vogels op iets).
an'fallen, ft. (h.) = aanvallen, bestormen, overvallen, aanranden, aantasten; **a.**, (f.) = ten deel vallen, toevallen.
an'fällig = toekomend, ten deel vallend; ten deel gevallen].
An'fang, m. -e(s), .. fänge = aanvang, begin; im A. od. zu A. = in 't begin; von A. an = van 't begin af; vom A. bis zum Ende = van begin tot einde; A. Januar = in het begin van Januari; den A. machen = een begin maken, den eersten stap doen; seinen A.

nehmen = beginnen, ontstaan; aller *U.* ist schwer = alle begin is moeilijk.
anfängen, ft. (h.) = aanvangen, beginnen, aanleggen, ondernemen; es fängt an zu regnen = het begint te regenen; wieder von vorn a. = van voren af, op nieuw beginnen; er fing damit an, daß er... = hij begon met te...; von Politif a. = over politiek beginnen, gaan spreken; ein Geschäft a. = een zaak beginnen, oprichten; den Fuchzug a. = den veldtocht openen; es ungeschickt a. = het onhandig aanleggen, aanpakken; ich weiß nicht, was ich a. soll = ik weet niet, wat ik moet doen, beginnen; was soll ich mit all dem Gelde a.? = wat moet ik met al dat geld uitvoeren? es ist nicht mit ihm anzufangen = er is niets met hem te beginnen, te doen, uit te richten; Streit, Haber, Krieg a. = ruzie, twist, oorlog beginnen, gaan maken.
Anfänger, m. -s, - = beginner, beginnening, eerstbeginnende, leerling.
anfänglich = aanvankelijk, oorspronkelijk, eerst, in 't eerst, in 't begin.
anfängs = eerst, in 't begin; gleich a. = van het (eerste) begin af.
Anfangsbuchstabe, m. = beginletter; großer *U.* = hoofdletter. **Anfangsgeschwindigkeit**, w. = beginsnelheid. **Anfangsgründe**, Pl. = beginselen. **Anfangsstag**, m. = Gehalt im *U.* = aanvangs-, beginsalaris. **Anfangszeile**, w. = eerste regel.
anfarben, fchw. (h.) = verven, schilderen; kleuren (wijn enz. en ook fig.).
anfassen, fchw. (h.) = aanvatten, aanpakken, aangrijpen; a. helfen od. mit a. = een handje helpen; ein Schauer faßt mich an = een huivering overvalt mij.
anfaulen, fchm. (i.) = gaan rotten, aansteken; angefaultes Obst = aangestoken fruit.
anfachtbar = betwistbaar, ongeldig, nietig.
anfachten, ft. (h.) = aanvallen, betwisten, opkomen tegen (een testament bijv.), bestrijden (een meening bijv.); verontrusten, bekommeren: was sich dir nicht an? = wat scheelt je? wat wil je toch? ich lasse mich das nicht a. = ik laat mij daardoor niet verontrusten, dat laat mij koud.
Anfachtung, w. -, -en = bestrijding, betwisting; verzoeking, aanvechting. **anfachtungsberechtigt** = (in rechten) gerechtigd om iets te betwisten, tegen iets op te komen.
anfeilen, fchw. (h.) = aanvijlen, beginnen te vijlen.
anfeinden, fchw. (h.) einen = vervolgen, vijandig behandelen.
Anfeindung, w. -, -en = vijandelijkheid, kwaadwillige behandeling.
anfertigen, fchw. (h.) = vervaardigen, maken, samenstellen, fabricceeren.
Anfertigung, w. - = vervaardiging, bereiding, samenstelling.
anfesseln, fchw. (h.) = boeien, in de boeien sluiten; a. an (mit *Uff.*) = vastklinken aan.
anfetten, fchw. (h.) = met vet besmeren, smeren.
anfechten, fchw. (h.) = bevochten, bevochtigen, nat maken.
Anfechter, m. -s, - = bevochter. **Anfechtung**, w. -, -en = bevocht(ig)ing.
anfecn, fchm. (h.) = aanstoken, opstoken (een fornuis bijv.); aanvuren, aanwakkeren, aanstoken, aanhitsen, aanmoedigen.

Anfeuerung, w. = aanvuring, aanwakkering, aanhitsing.
anfammen, fchw. (h.) = branden (aan de oppervlakte); doen ontvlammen.
anfattern, fchm. (i.) = aanvladderen.
anfächten, ft. (h.) = aanvlechten, vlechtend samenvoegen.
anfchen, fchm. (h.) einen = iem. smeeken, bidden; einen um etw. a. = iem. om iets smeeken, iets van iem. afsmeeken, inroepen.
Anfchung, w. -, -en = smeeking, aanroeping.
anfchsen, fchm. (h.) einen = aangrijzen; de tanden laten zien.
anfiden, fchm. (h.) = aanlappen.
anfiegen, ft. (i.) = aanvliegen, komen aanvliegen; an etw. a. = vliegen aan of tegen iets; es fliegt ihm alles an = alles waait hem aan.
anflicßen, ft. (i.) = aanvloeiën, aanstroomen.
anfößen, fchm. (h.) = aanvloten (hout bijv.); aanslibben, aanspoelen.
Anföpfung, w. -, -en = het aanvloten; aanslibbing, aanspoeling.
Anflug, m. = vlucht, plotselinge opstijging; zweem, waas, aanvechting.
anfuten, fchm. (i.) = aangolven.
Anforderung, w. = vordering, eisch, aanspraak; hohe Anforderungen an einen stellen = hooge eischen aan iem. stellen.
anfornen, fchm. (h.) = (een hoed) op den (hoed)vorm zetten, trekken.
Anfrage, w. = aanvraag, navraag, onderzoek, interpellatie; bei einem wegen einer Sache *U.* tun od. halten = iem. omtrent een zaak om inlichting vragen; eine *U.* an die Regierung stellen = een interpellatie tot de regering richten; de regering interpellceeren.
anfragen, fchm. (h.) bei einem nach (wegen) etner od. um eine Sache = iem. naar iets vragen, zich tot iemand om inlichting omtrent iets wenden.
anfressen, ft. (h.) = beknagen, vreten aan; invreten.
anfrieren, ft. (i.) = aan (iets) vast vriezen.
anfriesen, fchm. (h.) = ververschen; bevochtigen; oprisschen (de herinneringen aan...)
Anfrieser, m. = ververscher.
Anfriesgefäß, f. = koelvat, koelketel.
Anfriesung, w. = verversching; aanwakkering.
anfritzen, fchm. (h.) = huiverig maken.
anfugen, fchm. (h.) = aanvoegen, voegen aan; aanhechten.
Anfügung, w. = aanvoeging, aanhechting.
anfuhlen, fchm. (h.) = voelen, bevoelen, betasten; einem etw. a. = iets aan iem. voelen; etw. fühlt sich rauh, weich au = iets is ruw, zacht op het gevoel.
Anfuhlung, w. = het aanvoelen, betasten.
Anfuhr, w. -, -en = 't aanvoeren, aanbrenge; de aanvoer.
anföhren, fchm. (h.) = voeren, leiden, aanvoeren; aanbrenge, aanvoeren; als Grund a. = als reden opgeven, aanvoeren; seinen zur Tugend a. = in deugd grootbrengen, opvoeden]; - bedriegen, beetnemen; sich a. lassen = er in loopen; - aanhalen, citeeren; einen als Beispiel a. = iem. tot (als) voorbeeld stellen.
Anführer, m. = aanvoerder, leider, bevelhebber, chef.
Anführung, w. = aanvoering, leiding, directie,

bevel; voor-den-gek-houderij, bedriegerij; aanhaling.
Anführungszeichen, f. = aanhalingsteeke.
anfüllen, fchw. (h.) = aanvullen, vullen, opvullen; ſich a. = vol raken, zich opvullen, zich vol proppen.
Anfüllung, w. = aanvulling.
Anfurt, w. -, -en = aanlegplaats.
Angabe, w. = aangifte, verklaring, opgave; ſchets, plan, ontwerp (van een huis); nach ſeiner A. = volgens zijn zeggen, verklaring.
anhaben, fchw. (h.) = aan de vork steken.
anhaben, fchw. (h.) = aangapen, als een botmuil staan kijken.
Anhafter, m. = (aan)gaper, botmuil.
Anhaltung, w. = aangaperij.
anhängen, fchw. (h.) = aan- of toegeeuwen, -gapan.
anmöglich, [an'möglich] = mogelijk, doenlijk; daß iſt nicht a. = dat gaat niet (aan).
anhaben, ft. (h.) = aangeven; aandoen (kleeren bijv.); aangeven, opgeven (de waarde van iets, waren, zijn naam, den toon, (eig. en fig.); voorgeven, zeggen; aangeven, aanbrengen, verklikken, beſchuldigen, aanklagen; ſein Spiel a. = zijn ſpel bekend maken, declareeren; anq. = beginnen te geven (in het ſpel); doen, uithalen (Umfinn, dummes Zeug); [in betaling geven; voorſtellen; aanslaan (van snaren)].
Angeber, m. = aangever; maker, uitvinder, ontwerper; aanbrenger, verklikker, aanklager.
Angeberei, w. -, -en = aanbrengerij, verklikkerij.
angeberiſch = vindingrijk; klikachtig.
Angebete(r) = aangebedene.
Angebilde, f. = geschenk, verjaargeschenk.
angeblich = zoogenaamd, gewaand, vermeend; naar men zegt.
angeboren = aangeboren, van nature eigen, ingeſchapen.
Angebot, f. = eerste bod; aanbod; A. und Nachfrage = vraag en aanbod.
angebracht = aangebracht; geſchikt, op zijn plaats. **angebrachtmaßen** = gepast, passend.
angebühren, ft. (h.) einem = ten deel vallen; einem etw. a. laſſen = iem. iets toestaan, gunnen, ſchenken.
Angedenken = Andenken.
angegangen (angehen).
angegangen (angehen).
Angehänge, f. = hanger, hangend sieraad; hangpenning, amulet.
angeheitert = aangeschoten, dronken.
angehen, unr. (h.) = zich wenden tot, zich vervoegen bij, naderen; aangaan, betreffen, interesseeren; [aanvallen; ondernemen, wagen; komen over]; einen mit Witten a. = iem. iets verzoeken; einen um etw. a. = om iets verzoeken; daß geht mich nichts an = dat raakt mij niet, daar heb ik niets mee te maken; a., (f.) = aankomen; angekommen kommen = komen (aan)lopen; aangaan, beginnen; kunnen, mogelijk of geoorloofd zijn, gaan; aan(gaan) kunnen; aangaan, beginnen te branden; bedorven, aangetast worden, [gelukken]; daß Konzert, die Schule geht an = begint; daß geht nicht an = dat kan niet, dat gaat niet; daß Solz will nicht a. = wil niet branden; daß geht an = dat gaat nog al; angegangenes Fleiſch = bedorven vleesch.
angehend = aangaand, betreffend; beginnend, aankomend: ein angehender Arzt = jong

dokter; ein angehender Mönch = een novitius; ein angehender Bierziger = iem. die in 't begin van de veertig, vooraan in de veertig is; ein angehender Seemann = aankomend zeeman.
Angehänte = Angehängte.
angehören, fchw. (h.) = toebehooren, behooren aan of tot; verwant zijn met.
angehörig = behoorende bij; verwant met; meine Angehörigen = mijn verwanten, de mijnen; mijn menschen, onderhoorigen. **Angehörigkeit**, w. = verwantschap, onderhoorigheid.
angehen, fchw. (h.) = aanspuwen, aankwilen; belasteren.
Angeklagte(r) = beklaagde.
Angekränkt = aangetast; von Pessimismus a. = min of meer met pessimisme besmet.
Ange, w. -, -n; ook m. -s, - = scharnier, hengsel (van een deur); (visch)haak, angel, hoek, hengel; stift, spil; angel (van een mes, degen enz.); zwischen Tür und A. ſtehen = tusschen twee vuren, in de klem zitten; man muß den Finger nicht zwischen Tür und A. ſtecken = meng je niet in een twist, die je niet aangaat.
angelangen, fchw. (f.) = aankomen.
Angeband, f. = deur- of vensterhengsel.
Angeblet, f. = vischlood.
Angebot, f. = handgeld, goodspenning.
angelegen = aangelegen; ſich etw. a. ſein laſſen = zich aan iets gelegen laten liggen, zich iets ter harte nemen, zich voor iets interesseeren.
Angelegenheit, w. = aangelegenheid, zaak; ich komme in wichtigen Angelegenheiten = voor gewichtige zaken.
angelegentlich = dringend, belangstellend, innig; **angelegentlichst** = zeer dringend.
Angeleher, m. -s, - = hengelaar.
angeförmig = haak- of hoekvormig.
Angeſta, w. = Angelica, Engel; engelwortel, angelica.
Angeleine, w. = hengel- of vischsnor, lijn.
I. **Angelein**, Pl. = Angelen.
II. **angelein**, fchw. (h.) = hengelen (eig. en fig.).
angeloben, fchw. (h.) plechtig beloven.
Angelobniß, f., **Angelobung**, w. = geloofte, plechtige belofte.
Angepunkt, m. = aspunt.
Angegrute, w. = hengelroede, hengel.
Angeſacht, m. = Angelsaks.
angeſächſiſch = Angelsaksisch.
Angeſchuur, w. = Angeſleine.
Angeſtern, m. = poolster.
Angeſt, f. = Angelus.
angeweit = wagenwijd; die Tür ſteht a. offen = wagenwijd open.
angewiffen = passend, geſchikt, gepast; beantwoordend (aan), evenredig (met); ſeinem Alter a. = strookende met zijn leeftijd. **Angeſſenheit**, w. = geſchiktheid, gepastheid; evenredigheid.
angenehm = aangenaam, lief; (handelst.) Tabak angenehmer = tabak meer gewild.
angenommen = aangenomen, gesteld.
Anger, m. -s, - = weide, grasland, grasveld.
angeriffen = dronken, aangeschoten.
angefäufelt = aangeschoten.
angeſehen = aangezien, daar; geſehen, voor-naam, geacht, aanzienlijk; a. ſein = in aanzien staan.
angeſſen = gevestigd, gezeten.
Angeſicht, f. -(e)s, -e = aangezicht, gelaat

gezicht; het zien, gezicht, aanblik; einen von A. fennen = iem. van gezicht, van aanzien kennen.
an'geſichtš (mit Gen.) = in het gezicht (van), in tegenwoordigheid (van), ten aanschouwe (van), ten aanzien (van), vóór.
an'geſtaunt = aangeërfd.
An'geſtellte(r) = employé, bediende.
an'geſtrengt = ingespannen, vermoeiend, zwaar.
an'getrunken = aangeschoten, dronken.
An'getwende, f. -š, - = rand of strook van den akker, waar bij 't ploegen wordt omgekeerd.
an'gewöhnen, ſchw. (h.) einem etw. = iem. iets aanwennen.
An'gewoñheit, w. = gewoonte; iñble A. = hebbelijkheid.
An'gewöhnuug, w. = het wennen aan; gewoonte.
an'gießen, ft. (h.) = gieten aan of tegen; begieten, bevochtigen; aaneengieten; wie angegossen ſißen = als aan 't lijf gegoten zitten.
an'gleichen, ft. (h.) = gelijkmaken, assimileren.
Ang'ler, m. = Angeler.
an'gliedern, ſchw. (h.) = ein Ding einem andern a. = 't eene met 't andere verbinden, bij 't andere voegen.
angliſta'niſch = Anglikaansch. **Angliſtaniš'** muš, m. -, . . men = anglicanisme.
an'glimmen, ft. (h.) = aanglimmen, ontvoken, aangloeien, aansteken.
angliſt'eren, ſchw. (h.) = anglizeeren, kortstaarten (een paard).
Angliſtiš' muš, m. -, . . men = anglicisme.
Angloma'ne, m. -n, -n = Anglomaan. **An'glomanie'**, w. -, -n = Anglomanie.
an'gloßen, ſchw. (h.) = aangapen met groote oogen.
an'glißen, ſchw. (f.) = aangloeien, ontgloeien, rood gloeiend worden; a., (h.) = rood maken.
Ango'rafake, w. = angorakat.
an'greifbar = aantastbaar.
an'greifen, ft. (h.) = aantasten, aanpakken, aanraken, (mer Bech angreift, beſudelt ſich = wie met pek omgaat, wordt er mee besmet); aanvullen, aantasten, aangrijpen (den vijand); bestrijden (een testament, een meening); beginnen, aanpakken, ondernemen (een zaak); aanspreken (gelden, een kapitaal); vermoeien, verzwakken, aangrijpen, aandoen (de oogen, de borst, het gemoed); einen an, bei der ob. bei ſeiner Ehre a. = iem. in zijn eer aantasten; etnen bei ſeiner ſchwachen Seite a. = iem. in zijn zwak tasten; etw. beim. am rechten Zipfel ob. Ende a. = iets bij het rechte eind aanpakken; ich fühle mich sehr angegriffen = . . . zwak; angegriffen auſſehen = er lijdend uitzien; ſelbit mit a. = zelf de handen aan het werk slaan; ſich a. = zich aangrijpen, zich ſlink inspannen.
an'greifend = aanvallend; aangrijpend, vermoeiend, veeleischend.
An'greifer, m. = aanvaller.
an'greiferiſch = aanvallend, handtastelijk, ſtrijdluſtig.
an'grenzen, ſchw. (h.) an etw. = grenzen aan, belenden aan.
an'grenzend = aangrenzend, belendend; naburig.
An'grenzer, m. -š, - = aangelande, nabuur.
An'griff, m. = het betasten; aanval; aantast-

ting, bestorming; greep, handvat; begin; etw. in A. nehmen = iets onder handen nemen, (een werk) op touw zetten, er mee beginnen.
An'griffskolonne, w. = aanvalskolonne.
An'griffſkrieg, m. = aanvallende oorlog.
An'griffſſchritt, m. = stormpas. **an'griffš'** weiße, w. = aanvallenderwijze.
an'grinsen, ſchw. (h.) = aangrijzen.
an'grunzen, ſchw. (h.) = aanknorren, toebrommen.
Angst, w. -, Angſte = angst, vrees, benauwdheid, ongerustheid; in A., in tauſend Angſten ſein = in angst, in duizend vreezen zijn, duizend angsten uitstaan; mir iſt angſt und bange = ik ben in angst en vreezen; (angſt ſein, werden, machen = bang zijn enz.).
angſt'beklommen = door angst bekleemd.
angſt'erküllt = vol angst, bang.
Angſt'gefühl, f. = gevoel van angst. **Angſt'geſchrei**, f. = angstgeschreeuw.
Angſt'haſe, m.: (er iſt ein) a. = (hij is een) haas, bangerd.
äng'ſtigen, ſchw. (h.) = bang of ongerust maken, beangst maken, vrees aanjagen, verontrusten; ſich über, um einen, wegen einer Sache zu Tode ä. = zich over iem., of iets doodelijk ongerust maken.
Ang'ſtigung, w. -, -en = kwellend, ongerustheid, angst.
Angſt'kind, f. = eenig kind; ziekelijk kind.
äng'ſtlich = angstig, bang, vreesachtig, beangst, benauwd; beſchroomd, verlegen; verontrustend, angstig; angstvallig, overnauwgezet.
Angſt'lichheit, w. -, -en = angst, vrees (achtigheid), ongerustheid, benauwdheid; beſchroomdheid, verlegenheid, angstvalligheid.
Angſt'peter, m. -š, - = bangerd.
Angſt'röhre, w. = kachelpijp (hooge hoed).
Angſt'ruf, m. = angstkreet.
Angſt'ſchweiß, m. = angstzweet.
angſt'voll = angstig, angstvol, bang.
an'gucken, ſchw. (h.) = aankijken.
an'gürten, ſchw. (h.) = aangorden.
An'guß, m. = aangietſel.
an'haben, unr. (h.) = (kleeren) aanhebben; einem etw. a. wollen = iem. iets kwalijk nemen, twistzoeken met iem.; man kann ihm nichtš a. = men heeft geen vat op hem; men kan hem niets doen.
an'haken, ſchw. (h.) = aanhakken, pikken aan.
an'haften, ſchw. (h.) = vastzitten aan, vastgehecht zijn aan; einer Sache a. = aankleven.
an'häſeln, ſchw. (h.) = aanhaken (vrouw. handw.).
an'hafen, ſchw. (h.) = aanhaken.
an'halftern, ſchw. (h.) = halsteren aan.
an'halfen, ſchw. (h.) = (de honden) koppelen.
An'halt, m. = steun, steunpunt, vasthou, houvast; rustpoos; halt.
an'haltend, ft. (h.) = houden aan of tegen; aanhouden (een dief, goederen); tegenhouden (een paard), ſtil laten staan (een machine); (den adem) inhouden; aanhouden (een toon); einen zur Arbeit a. = iem. aansporen, aanzetten, aandrijven om te werken, ophouden, ſtilstaan, (onder 't loopen, rijden enz.) even ſtilhouden; voortduren, aanhouden; bei einem um etw. a. = iem. om iets verzoeken; um ein Mädchen a. = aanzoejkdoen om, vragen; um ein Amt a. = najagen, dringend ſolliciteeren.
an'haltend = aanhoudend, voortdurend; volhardend.

An'halter, m. = houvast, bout, kram.
An'haltspunkt, m. = steunpunt, hechtpunt; halt; aanknoopingspunt.
an'hämmern, [schw. (h.)] = aanhameren.
An'hang, m. -(e)s, An'hänge = aanhangsel (van een geschrift); aanhang, partij, aanhangers.
an'hängen, ft. (h.) = hangen aan, aanhangen, toegedaan zijn; ein großer Fehler hängt ihm an = kleeft hem aan.
an'hängen, [schw. (h.)] = aanhangen, aan (iets) doen hangen, vastmaken; einem einen Schimpf, einen Prozeß a. = smand, een proces aandoen; der Katze die Schelle a. = de kat de bel aandoen; einem eine Ware a. = iem. iets aanpraten, aansmeren; (iets bij een brief, een uitgang aan een woord) voegen; sich an eine Person a. = zich aan iem. hechten.
an'hangend = aanhangend, aanklevend.
An'hänger, m. = aanhanger, partijganger.
An'hängefelle, w. = achtervoegsel.
An'hängewagen, m. = aanhangwagen, bijwagen.
an'hängig = aanhangend, bijbehorend; beim od. vor Gericht a. = aanhangig.
an'hänglich (einem od. an einen a.) = aanhankelijk, toegedaan, trouw.
An'hänglichkeit, w. -, -en = aanhankelijkheid, gehechtheid, genegenheid.
An'hängsel, f. -s, - = aanhangsel, hangmunt, hangend versiersel, charivari. **an'hangsweife** = als aanhangsel, wijze van aanhangsel.
An'hauch, m. = adem; aanblazing, aanademing; zweem, waas.
an'hauchen, [schw. (h.)] = ademen, blazen op; wie angehaucht (von Farben) = zeer dun, als een waas; von göttlichem Geure angehaucht = door een goddelijk vuur beziel.
an'hauen, ft. u. [schw. (h.)] = beginnen te houwen, te hakken; Bäume a. = merken (met de bijl).
an'häufeln, [schw. (h.)] = op hoopjes leggen.
an'häufen, [schw. (h.)] = ophoopen, opeenhoopen, opstapelen, verzamelen; sich a. = vermeerderen, zich opstapelen.
An'häufung, w. = ophooping, opeenstapeling.
an'häufen, ft. (h.) = ophellen naar; [aanheffen, beginnen].
an'heften, [schw. (h.)] = aanhechten, vastmaken, hechten; aanplakken, aanslaan.
an'heften, [schw. (h.)] = aaneenheelen; a., (f.) = weer aan elkaar groeien.
an'heimeln, [schw. (h.)] = es heimelt mich hier an = ik (ge)voel mij hier als thuis.
anheim'fallen, ft. (f.) = ten deel vallen, toevallen, te beurt vallen.
anheim'geben, ft. (h.), **anheim'stellen**, [schw. (h.)] = overlaten; ich stelle Ihnen die Entscheidung anheim = ik laat de beslissing aan u over.
an'heiraten, [schw. (h.)] = aan- of betrouwen.
an'heißig: sich a. machen etw. zu tun = zich verbinden, zich sterk maken iets te doen.
an'helfen, ft. (h.) = iem. helpen, iem. helpen aan te doen, aanhelpen.
an'henten = an'hängen.
[anher' (anhe'ro)] = tot hier, tot nu toe.
an'hersehen, [schw. (h.)] = aan-, toesnauwen.
an'heuen, [schw. (h.)] = den hond loslaten op een hert; aanhitsen (een hond); ophitsen; opstoken, opruien.
An'heuer, m. = aan- of ophitsen, opruier, stokebrand. **An'heuerer**, w. -, -en = aanhittens, opruiging.

An'hezung, w. -, -en = An'hegerei.
an'heucheln, [schw. (h.)] sich etw. = veinzen iets te bezitten.
an'heuern, [schw. (h.)] = aanmonsterezen, huren.
an'heuen, [schw. (h.)] = aantooveren.
An'hieb, m. = aanval, de eerste stoot (bij het schermen).
An'höhe, w. = hoogte, heuvel, verhevenheid.
an'holen, [schw. (h.)] = aanhalen, inhalen (scheepsterm); ophalen, optrekken.
An'holtan, f. = tros.
an'hören, [schw. (h.)] = aanhooren, luisteren naar; daß läßt sich a. = dat mag gehoord worden; einem etw. a. = iets aan iem. hooren; daß hört sich angenehm an = dat is aangenaam (aan) te hooren, dat klinkt mooi.
An'hörung, w. -, -en = het aanhooren, verhoor.
an'hüpfen, [schw. (f.)] = angehüpft kommen = komen aanhuppelen.
Anhydrit, m. -(e)s = anhydriet.
Anilin, f. -(e)s = aniline.
Anilin'fabrik, w.; -fabrik, w.; -rot, f. = anilinefabriek; -verf; -rood.
anima'fisch = animalisch, dierlijk.
animalis'eren, [schw. (h.)] = animalizeeren.
Animalität, w. - = animaliteit.
animie'ren, [schw. (h.)] = animeeren.
animos' = animeus, boos, opgewonden.
Animosität, w. - = animoziteit.
Anis', m. -es, -e = anijs.
Anis'äpfel, m. = anijsappel.
Anis'zucker, m. = suikererwt.
Anisfett, m. -(e)s, -e = anizette.
an'jagen, [schw. (h.)] = opjagen; aanjagen, aandrijven; a., (f.) = angejagt kommen = komen aanjagen.
an'jochen, [schw. (h.)] = in het juk spannen.
an'kämpfen, [schw. (h.)] gegen etw. = zich aankanten tegen, volhardend tegen iets strijden; gegen den Sturm a. = tegen den storm op-, inworstelen.
an'karren, [schw. (h.)] = op een kar aanvoeren.
An'kauf, m. = aankoop; inkoop, koop.
an'kaufen, [schw. (h.)] = aankopen; sich irgendwo a. = zich ergens vestigen (door aankoop van grond).
An'kaufser, m. = aankoper, kooper.
I. **An'ke**, m. -n, -n = zalmforel.
II. **[An'ke]**, w. -n, -n = nek.
III. **[An'ke]**, m. -n = boter, vet].
An'ker, m. -s, - = anker, ankerijzer; den A. werfen, auswerfen = het anker werpen of laten vallen; vor A. gehen, liegen = voor anker gaan, liggen; sich vor A. legen = voor anker gaan liggen; den od. die A. lichten = het anker, de ankers lichten; den A. einholen = het anker binnenshalen; den A. kappen = het anker kappen; den A. schleppen = op het anker drijven; den A. fischen = naar het anker visschen; der A. faßt = het anker grijpt; der A. springt aus = het anker gaat los, gaat door, slipt.
An'kerbalken, m. = ankerbalk, kraanbalk.
An'kerboje, w. = ankerboei. **An'kerbojen**, m. = trekker, landvest, anker (in muren).
an'kerfest = ankervast (v. d. grond).
An'kerfliege, w. = ankerblad.
an'kerförmig = ankervormig.
An'kerfütterung, w.; -geld, f.; -grund, m. = ankerkussen (of: -voering); -geld (of: ankerage); -grond.
An'kerhafen, m.; -hafen, m.; -fette, w.;

- kruis**, f. = ankerhaak; -spil; -ketting (of kettingkabel); -kruis.
- an'kerloos** = driftig, ontmeerd (van een schip).
- an'keren**, fchw. (h.) = ankeren, het anker uitwerpen; voor anker liggen; verankeren.
- An'ker|plak**, m.; -recht, f.; -schmid, m. = anker|plaats; -recht; -smid.
- An'kerfeil**, f. = kabel.
- An'ker|swijge**, w.; -stange, w.; -stelle, w. = anker|klaaw; -schacht; -plaats.
- An'ker|tau**, f.; -winde, w.; -zeichen, f.; -zoll, m. = anker|touw (of: kabel); -spil (of: windas); -baak (of: boei); -recht.
- an'ketteln**, fchw. (h.) = met een kettinkje vastmaken.
- an'ketten**, fchw. (h.) = ketenen, aan den ketting leggen; fch an einen a. = zich vast|aan iem. hechten.
- an'keuchen**, fchw. (f.) = angefeucht kommen = komen aanhijgen.
- an'kitten**, fchw. (h.) = aanlijmen, samenhechten, lijmen.
- an'klagbar** = aanklaagbaar, aan te klagen.
- An'klage**, m. = aanklacht, aangifte; in A. beriejen = in staat van beschuldiging stellen.
- An'klageacte**, w. = acte van beschuldiging.
- An'klagebank**, w. = bank der beschuldigten.
- an'klagen**, fchw. (h.) = aanklagen, beschuldigen; einen vor Gericht a. = iem. voor (of: bij) het gerecht aanklagen, gerechtelijk vervolgen; einen des Diebstahls a. = iem. wegens diefstal aanklagen.
- An'klagepunkt**, m. = punt van aanklacht.
- An'klager**, m. = aanklager, beschuldiger, klager. **an'klagerisch** = beschuldigend.
- An'klage|schrift**, w. = acte van beschuldiging.
- An'klagezustand**, m. = einen in A. beriejen = iem. in staat van beschuldiging stellen.
- an'klamern**, fchw. (h.) = aanklampen, aanhaken; fch an (mit D. ob. A.) a. = zich vastklemmen aan.
- An'klang**, m. = begin van een klank; klinken; accoord, samenklank; overeenstemming met iets anders, reminiscentie; A. finden (bei) = weerklaank, bijval, goedkeuring, sympathie vinden of ondervinden, in den smaak vallen.
- an'kleben**, fchw. (h.) = aanplakken, vastplakken; aankleven; diejes Safter klebt ihm a. = hij is met die ondeugd behept.
- an'klebend** = aanklevend, ingeworteld.
- An'kleber**, m. = aanplakker.
- an'kleffen**, fchw. (h.) = bespatten, bekladden.
- an'kleiden**, fchw. (h.) = aankleeden, kleeden.
- An'klebezimmer**, f. = kleedkamer, toilet-kamer. **An'kleidung**, w. = het (aan)kleeden.
- an'kleistern**, fchw. (h.) = (aan)plakken (met stijfsel).
- an'klemmen**, fchw. (h.) = aanklemmen.
- an'klingeln**, fchw. (h.) = aanbellen, aanschellen; (bij de telefoon) opbellen, opschellen.
- an'klingen**, ft. (h.) = opklinken; overeenstemmen; toeklinken; (die Gtäter) klinken (met de glazen).
- an'klopfen**, fchw. (h.) = (iets) aankloppen, vastkloppen; aanstampen; bei einem a. = bij iem. aankloppen, ook fig.; an die ob. der Tür a. = aan of op de deur kloppen.
- an'knebeln**, fchw. (h.) = knevelen.
- an'knipen**, fchw. (h.) = (vast) knippen, in elkaar knippen; angeknippt = dronken, aangeschoten.
- an'knöpfen**, fchw. (h.) = knoopen, aan (iets) knoopen.
- an'knüpfen**, fchw. (h.) = aanknoopen (een gesprek, briefwisseling, onderhandelingen, betrekkingen e. d.); Geschäfte mit etnem a. = zaken met iem. gaan doen; an (Auff.) a. = ergens aanknoopen, iets als uitgangspunt (voor een geprek enz.) nemen..
- An'knüpfung**, w. —, —en = aanknooping, het aanknoopen. **An'knüpfungspunkt**, m. = aanknooppingspunt.
- an'knurren**, fchw. (h.) = aanknorren.
- an'küdern**, fchw. (h.) = aas aandoen; lokken, aanlokken.
- an'kommen**, ft. (f.) = aankomen, naderen; ich kam schrecht an = ik kwam aan het verkeerde kantoor; da würdest du schön ankommen = je zou aan het verkeerde kantoor zijn, je zou niet malsch ontvangen worden; der Junge ist doch noch gut angekommen = is toch nog goed terecht gekomen; es kommt mir [ob. mich] die Lust an... = de lust bekruipt me...; es kommt mir schwer, leicht an = het valt mij moeilijk, licht, het kost me (geen) moeite; auf etw., auf einen a. = op iets of iem. aankomen, daarvan afhangen; ich lasse es auf Sie a. = ik laat het op U aankomen, aan U over; es kommt darauf an, zu wissen = het is noodig (het is zaak) te weten...; es kommt darauf an = het hangt er van af; wenn's darauf ankommt = als het er op aankomt of des noods of als het geval zich voordoet; es soll mir auf ein paar Gulden nicht a. = op een paar gulden zal het mij niet aankomen, zal ik niet zien; ich will es darauf a. lassen = ik zal het daarop wagen; es kommt mir viel darauf an daß zu erfahren = er is mij veel aan gelegen dat te weten te komen; bei ihm kommt man nicht damit an = je moet bij hem met zoo iets niet aankomen.
- An'kunfting**, m. —(e)s, —e = (pas) aangekomene, vreemde.
- an'können**, unr. (h.) = aankunnen; gegen einen a. < tegen iem. opkunnen.
- an'koppeln**, fchw. (h.) = aankoppelen, aan elkaar binden; koppelen.
- an'krallen**, fchw. (h.) = met de klauwen grijpen; fch a. = zich met de klauwen vastgrijpen.
- an'kreiden**, fchw. (h.) = opschrijven (met krijt), aankalken; er ist tief angekreidet = hij zit diep in de schulden.
- an'kreischen**, fchw. (h.) einen = iem. aankrij-schen, aanschreeuwen.
- an'kreuzen**, fchw. (h.) = merken (met een kruis).
- an'kriechen**, ft. (f.) = bekruipen; angefroden kommen = komen aankruipen.
- an'kriegen**, fchw. (h.) = aankrijgen; einen a. etw. zu tun = iem. er toe krijgen.
- an'kündigen**, fchw. (h.) = aankondigen, bekend maken; aanzeggen; proclameeren; uitschrijven; aankondigen, voorspellen, beloven.
- An'kündiger**, m. = aankondiger.
- An'kündigung**, w. = aankondiging, aanzeg-ging; waarschuwing.
- An'kunft**, w. = aankomst, komst.
- an'kuppeln**, fchw. (h.) = aankoppelen (honden); einem eine Frau a. = iem. een vrouw be-zorgen.
- An'kühle**, w. —, —n = gewrichtsstijfheid.
- an'lächeln**, **an'lachen**, fchw. (h.) einen = iem. toe-, aanlachen.
- An'lage**, w. = het aanleggen; plaatsing (van geld); aanleg (van een weg, een tuin); stich-

ting; fonds, kapitaal; plan, ontwerp; aanleg, geschiktheid; het bijgaande, ingeslotene; in der *W.* = ingesloten (in een brief bijv.); die *Anlagen* = het plantsoen; er hat *Anlagen* = hij heeft aanleg; er hat *W.* zur *Musik* = aanleg voor de muziek.

Anlagekapital, f. = belegd kapitaal, fonds.

Anlagekosten, Pl. = kosten van aanleg.

anlassen, fchw. (h.) einen = iem. toestamelen.

Anlande, w. -, -n = Anfurt.

anlanden, fchw. (f.) = aanlanden, landen, aan land gaan of komen; **a.**, (h.) = aan den wal brengen.

Anlandung, w. = landing.

anlangen, fchw. (f.) = aankomen; **a.**, (h.) = betreffen, aangaan.

anlassen, fchw. (h.) = (boomen) merken; (schoenen) van trekkers voorzien.

Anlass, m. . . laße, . . läße = aanleiding, reden; *W.* zu etw. geben = aanleiding tot iets geven.

anlassen, ft. (h.) = (een kleed) aanlaten; (water) inlaten; (een molen) aan den gang maken; (metalen) ontladen, frisschen; (de honden) loslaten; einen hart a. = iemand barsch toespreken; sich a. = er uitzien; die Sache läßt sich gut an = die zaak belooft iets goeds; der Weizen läßt sich gut an = de tarwe belooft een goeden oogst.

anlasslich (mit Gen.) = naar aanleiding (van).

Anlauf, m. = aanloop; aanval, bestorming; rijzing (van het water); aanloop, druk bezoek; het begin (van een welving).

anlaufen, ft. (h.) = (een haven, een kust) aandoen; einen um etw. a. = lastig vallen; **a.**, (f.) = aanloopen, een aanloop nemen; angefahren kommen = komen aanloopen; gegen etw. a. = tegen iets aanloopen; gegen eine Stadt a. = een stad bestormen; übel od. schlimm anl. = leelijk te pas komen, er in loopen; ich bin bei ihm übel od. sehr angefahren = ik ben er leelijk ingelopen bij hem of hij heeft me niet malsch ontvangen; einen a. lassen = iem. er in laten loopen of afschepen; oploopen, opzwellen; oploopen, grooter worden (van schulden bijv.); wassen (van het water); beslaan; die Scheiben sind angefahren = zijn beslagen; blau a. lassen = (staal) blauw laten aanloopen, (een geweer) staalblauw kleuren, (een kling) damasceeren.

Anlaut, m. = beginletter, beginklank; im *W.* = aan het begin (van een woord).

anlauten, fchw. (h.) = (een woord) beginnen.

anlauten, fchw. (h.) = luiden, door luiden het begin (van de kerk, het werk e. d.) aankondigen; aanschellen.

anlegen, fchw. (h.) = (een verband, een geweer, een schip, een tuin, hout op het vuur) aanleggen; die Siegel a. = de zegels opdrukken; Feuer a. = vuur aanleggen, iets in brand steken; (einen Hund) vastleggen; (kleeren, een harnas) aandoen, aantrekken; Trauer a. = in den rouw gaan, den rouw aannemen; (einem Fesseln, Ketten) aandoen; sein Geld gut a. = goed plaatsen; berginslich a. = op rente zetten; (Geld) uitgeven, aanwenden; besteden; (eine Strafe) leggen; (eine Fabrik) oprichten; (ein Magazin) beginnen; (ein Gemälde) schetsen; Hand a. = de hand aan 't werk slaan, aanpakken; (auf einen) op iem. aanleggen, mikken; es auf einen od. etw. angelegt haben = het op iem. of iets gemunt hebben; alles ist darauf angelegt mich zu reizen = alles is er op aangelegd, berekend, mij te plagen, te

tergen, te prikkelen; sich a. = gaan liggen tegen; zich hechten aan; sich an ein feindliches Schiff a. = een vijandelijk schip aan boord klampen.

Anlegeschloß, f. = hangslot.

Anlegestelle, w. = aanlegplaats.

Anlegung, w. - = het aanleggen, plaatsen; ontwerpen; uitzetten, plaatsen (van geld); oprichting, stichting, aanleg.

Anlehen, f., zie Anleihe.

anlehnen, fchw. (h.) = aanleunen, leunen aan of tegen; fig. navolgen; die Tür war angelehnt = stond op een kier, was half open; etw. an die Wand a. = tegen den muur aanzetten; eine Beeresabteilung lehnte sich an den Morast a. = leunde aan het moeras; der Lehrer lehnt das Neue an das Bekannte an = laat het nieuwe op het bekende steunen.

Anlehnung, w. -, -en = aanknooping.

Anlehnpunkt, m. = steunpunt; aanknooppingspunt.

Anleihe, w. -, -n = leening; eine *W.* machen, abschließen, aufnehmen = een leening sluiten.

anleimen, fchw. (h.) = aanlijmen, lijmen.

anleiten, fchw. (h.) = leiden; einen zu etw. a. = iem. brengen tot iets, iets onderwijzen, in iets leiding geven.

Anleitung, w. = leiding, onderwijzing; handleiding, leidraad.

anlernen, fchw. (h.) = aanleeren, zich eigen maken; onderwijzen, bijbrengen.

I. **anliegen**, ft. (h.) = aanliggen (an etw.: tegen iets); fest, glatt, straff a. = glad, nauwsluitend zitten (van kleeren); [ter harte gaan, na aan 't hart liggen, interesseeren; sein Glück liegt mir nahe an = zijn geluk ligt mij na aan 't hart]; sich etw. angelegen sein lassen = zich aan iets gelegen laten liggen, zich voor iets interesseeren; (einem um etw. a. = iem. dringend om iets verzoeken, aanklampen).

II. **Anliegen**, f. = verzoek, bede, wensch; ein *W.* an einen haben, es vorbringen = een verzoek aan iem. (te doen) hebben, het blootleggen, kenbaar maken.

anliegend = aanliggend, naburig; inliggend, ingesloten (in een brief bijv.).

anlocken, fchw. (h.) = aanlokken, lokken; uitlokken; aantrekken.

Anlockung, w. = aantrekking, verlokking.

anloben, fchw. (h.) = opvlammen.

anlöten, fchw. (h.) = aansoldeeren.

anlägen, fchw. (h.) einen = liegen tegen iem., iem. bellegen; einem etw. a. = iem. iets leugenachtig aantijgen, ten laste leggen.

anmachen, fchw. (h.) = bevestigen, vastmaken, maken aan; (vuur) aanmaken; den Salat a. = aanmaken, klaar maken; Kalk a. = kalk maken of beslaan; Wein a. = aanlengen; versnijden.

anmalen, fchw. (h.) = verven, schilderen; aanschielderen.

Anmarsch, m. = marsch, aanmarsch; im *W.* sein = in aantocht zijn.

anmarschieren, fchw. (f.) = naderen, aanmarcheeren, oprukken.

anmaßen sich, fchw. (h.) = zich aanmatigen, zich toeschrijven, zich toeëigenen; zich vermeten.

anmaßend = aanmatigend, verwaand, vermetel, onbeschaamd.

anmaßliches Recht = beweerd, aangematigd recht.

Anmaßung, w. -, -en = aanmatiging, toeëigening, verwaandheid.

an'nästen, fchw. (h.) = mesten, vetmesten.
an'mauern, fchw. (h.) = vastmetselen; wie
 angemauert stehen = als aan den grond ge-
 nageld staan.
An'meldebescheinigung, w. = verhuisbiljet.
an'melden, fchw. (h.) = aannelden, doen
 weten; einen a. = aandienen; einen Schüler
 a. = aangeven, laten inschrijven; etw. zum
 Patent a. = een patent aanvragen voor iets;
 eine Handelsmarke a. = een fabrieksmerk
 deponeren.
An'meldeschein, m. = verhuisbiljet.
An'meldung, w. = aannemding, aangifte.
An'meldungsschein, m. = bericht van aan-
 komst (van waren); verhuisbiljet.
an'mengen, fchw. (h.) = aanmengen.
an'merken, fchw. (h.) = aantekenen, opschrij-
 ven, noteeren; opmerken; einem etw. a. =
 iets aan iem. zien.
An'merkung, w. -, -en = opmerking, aantekening,
 noot, nota, kennis; A. von etw. nehmen = nota van
 iets nemen; Anmerkungen zu einem Buche =
 aantekeningen bij een boek.
an'messen, ft. (h.) = aanmeten; overeenbrengen,
 doen overeenstemmen.
an'mustern, fchw. (h.) = aanmonstern.
An'mut, w. - = aanvalligheid, lieflijkheid,
 lieflijkheid; bevalligheid, gratie.
an'muten, fchw. (h.) = bekoren, behagen,
 aangenaam aandoen; [einem etw. a. = iets van
 iem. vergen].
an'mutig, **an'mutsvoll** = lief(e)lijk, bevallig,
 bekoorlijk, gracieus, elegant.
An'na, w. = Anna.
an'nadeln, fchw. (h.) = (vast)spelden.
an'nageln, fchw. (h.) = (vast)spijkeren, (vast)-
 nagelen; wie angenagelt stehen = als aan den
 grond genageld.
an'nagen, fchw. (h.) = knagen aan, beknagen.
an'nähen, fchw. (h.) = aannaaien.
an'nähern, fchw. (h.) = naderbij brengen;
 sich a. = naderen, naderbij komen; toenaderen.
an'nähernd = benaderend, ongeveer, om-
 ende-bij, approximatief.
An'näherung, w. -, -en = nadering; toena-
 dering.
An'näherungsgraben, m. = naderingsloop-
 graaf.
An'näherungskraft, w. = middelpuntzoekende
 kracht.
An'näherungsversuch, m. = poging tot toena-
 dering.
an'näherungsweise = bij benadering.
An'nahme, w. -, -n = aanneming; aanvaar-
 ding; toelating; acceptatie; onderstelling;
 ontvangst; vgl. annehmen; Protest mangels
 A. (m. A.) = protest van non-acceptatie.
An'nahmescheine, w. (für Briefe) = ontvang-
 kantoort.
Anna'len, Pl. = annalen. **Annalist'**, m. -en,
 -en = annalist, annaleschrijver.
Anna'ten, Pl. = annaten, jaargelden.
An'nähen, f., **An'ne**, w. = Annetje, Antje.
an'nehmbar = aanneembaar, aannemelijk.
an'nehmen, ft. (h.) = aannemen (een aanbod,
 geschenk, betrekking, een kind, een wet, enz.);
 eine Erbenschaft a. = een nalatenschap aan-
 vaarden; Vernunft a. = rede verstaan; Be-
 suchte, einen a. = ontvangen; (eine Religion)
 aannemen of omhelzen; (einen Schüler) toe-
 laten; (einen Bedienten) in dienst nemen; eine
 Waise an Kindes Statt a. = als kind aan-
 nemen; (einen Fall) veronderstellen, aannemen;

aangenommen = aangenomen, verondersteld;
 es läßt sich a. daß ... = men mag aannemen,
 veronderstellen, dat ...; sich einer Person od.
 einer Sache a. = zich (het lot van) iem. of
 iets aantrekken; voor iem. of iets in de bres
 springen.
an'nehmlich = aanneembaar, aannemelijk;
 redelijk; aangenaam. **An'nehmlichkeit**, w. -,
 -en = aannemelijkheid; aangenaamheid, be-
 valligheid, plezier, genoegen, genot; het aan-
 gename.
an'neigen, fchw. (h.) = (over)buigen (naar);
 sich a. = zich neigen (naar of tegen).
annektieren, fchw. (h.) = annexeren.
Annektierung, w. -, -en = annexatie.
Annex, m. u. f. -es, -e = annexum, aan-
 hangsel.
Annexion, w. -, -en = annexatie.
an'niden, fchw. (h.) = toeknikken.
an'nieten, fchw. (h.) = aanklinken.
annihilieren, fchw. (h.) = vernietigen, nietig
 verklaren.
an'nisten sich, fchw. (h.) = zich nestelen aan
 of tegen (an einer Wand z. B.).
An'no = anno; Anno dazumal = in het jaar
 nul.
Annon'ce (spr.: *annöse*), w. -, -n = an-
 nonce, advertentie.
Annon'cenbureau, f. = advertentiebureau.
annoncieren, fchw. (h.) = announceeren, ad-
 verteeren.
Annuität, w. -, -en = annuïteit.
Annotation', w. -, -en = annotatie, aantekening.
annullieren, fchw. (h.) = annulleeren.
Annullierung, w. - = annulleering, annullatie.
Annonziantenorden, m. = annunciatenorde
 (Ital. orde ter eere van de Annunciatie).
Anno'de, w. -, -n = stroomaanvoerder.
an'öden, fchw. (h.) = vervelen.
an'ölen, fchw. (h.) = oliën.
anomal = anomaal, onregelmatig. **Anomalie**,
 w. -, -n = anomalie, afwijking, uitzondering.
anonym = anoniem.
Anonymität, w. -, -en = anonimiteit.
Anonymus, m. -, ..men u. ..mi = ano-
 nymus.
an'ordnen, fchw. (h.) = regelen, schikken,
 inrichten, beschikken; bepalen, vaststellen.
An'ordner, m. = regelaar, organizer.
An'ordnung, w. = regeling, schikking, in-
 richting, organisatie, vaststelling, bepaling,
 instructie; beschikking; Anordnungen treffen
 = schikkingen, voorbereidingen maken.
an'organisch = anorganisch.
anormal = anormaal, abnormaal.
an'packen, fchw. (h.) = aanpakken, aangrijpen,
 aanvatten.
an'passen, fchw. (h.) = aanpassen; einer Sache
 etw. a. = passend of geschikt maken voor,
 schikken of voegen naar.
An'passung, w. -, -en = aanpassing, ac-
 commodatie.
an'pfählen, fchw. (h.) = aan palen binden;
 opbinden.
an'pflanzen, fchw. (h.) = aan-, beplanten; cul-
 tiveeren; uitzaaïen; sich a. = zich vestigen.
An'pflanzer, m. = planter, kolonist.
An'pflanzung, w. = aanplanting.
an'pfänden, fchw. (h.) = vastpinnen, oppinnen.
an'pflügen, fchw. (h.) = beginnen te ploegen;
 an etw. a. = tegen iets aanploegen.
an'pfropfen, fchw. (h.) = enten, aantenen.

an'pichen, fchw. (h.) = aanpikken, vastpikken, bepikken (of -pekken).
an'piken, fchw. (h.) = pikken aan.
an'pochen, fchw. (h.) = aankloppen.
An'prall, m. -(e)s = schok, botsing.
an'prallen, fchw. (h.) = botsen, aanspringen (tegen).
an'preisen, ft. (h.) = aanprijzen, prijzen, roemen.
an'pressen, fchw. (h.) = aanpressen, (aan-)drukken.
An'probefabinett, f. = paskamertje.
an'proben, **an'probieren**, fchw. (h.) = (aan-)passen.
an'pumpen, fchw. (h.) einen = geld van iem. leenen.
An'putz, m. = opschik, tooi, kleeding.
an'putzen, fchw. (h.) = tooien, opschikken.
an'quiden, fchw. (h.) = met kwik vermengen.
an'raufen, fchw. (h.) = vasthechten (met ranken); **ich a.** = zich vasthechten, zich winden (om).
an'raugen, fchw. (h.) = ruw, barsch bejegenen, aansnauwen.
An'ranzer, m. -s, - = snauw.
an'rasseln, fchw. (f.) = aanratelen.
an'raten, ft. (h.) = aanraden, raden, aanbevelen.
an'rauchen, fchw. (h.) = rooken, berooken; (een pijp) voor 't eerst rooken; doorrooken.
an'rauhern, fchw. (h.) = een weinig, even (be)rooken.
an'rechnen, fchw. (h.) = aanrekenen, in rekening brengen; toeschrijven, wijten; etw. hoch a. = veel waarde aan iets hechten; **ich merbe es ihm schon a.** = ik zal het hem wel betaald zetten.
An'rechnung, w. = het aanrekenen; ten-lastellegging.
An'recht, f. = recht, aanspraak; ein A. an, auf eine Sache haben = recht op iets hebben.
An'rede, w. = aanspraak, toespraak, rede; eine A. an die Truppen = een toespraak tot de troepen.
an'reden, fchw. (h.) einen = iem. aan-, toespreken; einem etw. a. = iem. iets aanpraten.
an'regen, fchw. (h.) = opwekken; prikkelen; aanzetten; bewegen; eine Frage a. = een vraag opwerpen; ein Fest a. = den eersten stoot geven tot een feest, het initiatief toe nemen; das regte mich zum Nachdenken an = dat bracht mij tot nadenken; (in kanselarij-stijl) die oben angeregte Sache = bovenvermelde zaak; angeregtermaßen = op bovengenoemde wijze.
An'reger, m. -s, - = aanzetter; opstoker; opwerper.
An'regung, w. = opwekking, prikkeling; opwerping, vermelding; eerste stoot; etw. in A. bringen = iets opwerpen, voorstellen, den stoot tot iets geven.
an'reißen, fchw. (h.) = aanrijgen; aan elkaar voegen, verbinden, voegen bij.
An'reißnadel, w. = rijgnaald, rijgpen.
an'reißen, ft. (h.) = beginnen te scheuren, een scheur in iets maken; inscheuren; aanspreken (een som geld); merken (boomen); angeriffen sein = halfdronken, aangeschoten zijn; ein angeriffener Radmittag = een aangebroken namiddag.
an'reiten, ft. (h.) = (een paard) voor 't eerst berijden; einen a. = (te paard) aanvallen; a., (f.) = aanrijden (gegen etw.: tegen iets); angeriffen kommen = komen aanrijden.

An'reiz, m. = prikkel, opwekking; neiging; verzoeking.
an'reizen, fchw. (h.) = prikkelen, opwekken, aanzetten, drijven.
An'rempelci', w. -, --en = praatje, twist-zoekery.
an'rempeln, fchw. (h.): einen a. = tegen iem. aanloopen (om twist te zoeken).
an'rennen, unr. (h.) (einen) = op iem. aanrennen, aanvallen; a., (f.) = aanrennen; toesnellen; an etw. a. = tegen iets aanloopen; überf., fchw. a. = leelijk te pas komen.
An'richte, w. -, -n = aanrecht.
an'richten, fchw. (h.) = (toe)bereiden, klaar maken (een maal, spijzen); aanrichten, veroorzaken, doen (schade, verwarring e. d.); es ist angerichtet = de tafel is gedekt; da hast du etw. gehöhnet angerichtet = daar heb je wat moois uitgehaald (uitgevoerd).
An'richtetisch, m. = dientafel; aanrecht.
An'richtöffel, m. = potlepel.
An'richttisch = An'richtetisch.
An'richtung, w. = aanrichting, toebereiding.
an'richten, ft. (h.) einem etw. = aan iem. iets ruiken.
An'ritt, m. = aanrit; eerste poging om te rijden.
an'risen, fchw. (h.) = schrammen.
an'rollen, fchw. (h.) = (iets) rollen tegen; a., (f.) = aanrollen.
an'rollen, fchw. (f.) = roesten, aan-, vast-roesten.
an'rüchtig = berucht, te kwader naam en faam bekend. **An'rüchigkeit**, w. - = beruchtheid, slechte naam of roep.
an'rüfen, fchw. (h.) = nader brengen, bij-schuiven (een stoel bijv.); a., (f.) = aanrukken, naderen.
an'rubern, fchw. (f.) = beginnen te roeien; aanroeien.
An'ruf, m. = (aan)roep, appèl, wachtwoord.
an'rufen, ft. (h.) = aanroepen; worda roepen praalen (een schip); einen um Hilfe od. jem. Hilfe a. = iemands hulp inroepen; einen zum Zeugen a. = iem. als getuige nemen of oproepen; ein höheres Gericht a. = in hooger beroep gaan; (einen) opbellen (telefoon).
An'rufet, m. = smeeker; appellant.
An'rufung, w. -, -en = aanroeping, inroeping; appèl.
an'rühren, fchw. (h.) = aanraken, aanroeren; omroeren, beslaan; kloppen.
an's = an das.
an'säen, fchw. (h.) = bezaaien, bestrooien.
An'sage, w. -, -n = aanzegging; uitnodiging.
an'sagen, fchw. (h.) = aanzeggen, aankondigen, berichten, kennisgeven, bekendmaken; angeven; waarschuwen; sage an! = spreek op! Sie sagen an = U moet het zeggen (in het spel).
an'sagen, fchw. (h.) = inzagen.
An'sager, m. -s, - = aanzegger.
An'sagezettel, m. = kennisgeving. **An'sagung**, w. -, -en = aanzegging, bekendmaking, verklaring.
an'sammeln, fchw. (h.) = ophoopen, opeen-stapelen, vergaren; **ich a.** = zich verzamelen, zich opeenhoopen, samenkomen.
An'sammlung, w. = opstapeling, ophooping, samenscholing.
an'säßig = woonachtig, gevestigd; **ich a.** machen = zich metterwoon vestigen.
An'satz, m. = het aanzetten, schikken; het opzetten (van een vergelijking, een som bijv.); aanzetstuk, verlengstuk (van een tafel); mond-

stuk, embouchure (van een fluit); aanloop; prijsbepaling; in *fl.* brengen = in rekening brengen; in *fl.* kommen = in rekening geboekt worden; post (op een begroting); aanzetsel, droesem, moer, bezinksel, aankorsting.

Aufzählung, *w.* = differentiaalrekening.

anzählen, *schw.* (*h.*) = zuren, gist doen in.

anzugen, *schw.* (*h.*) = zuigen; *sich a.* = zich vastzuigen.

anzufeln, *schw.* (*h.*) = aanwaaien (zacht); angefaust sein = halfdronken, aangeschoten zijn.

anzusen, *schw.* (*h.*) = aansuizen, aansnorren, aangieren.

anzuschaffen, *schw.* (*h.*) = aanschaffen, verschaffen, koopen.

Aufzählung, *w.* = aanschaffing; (in wisselverkeer) dekking; einem *fl.* machen = iem. dekking zenden.

anzuschießen, *schw.* (*h.*) = (een geweer) opmaken, monteeren; schachten aan (een laars) maken, verschaffen.

anzuschauen, *schw.* (*h.*) = aanschouwen, beschouwen, bekijken, aanzien, zien.

anzuschauend = beschouwend, aanschouwend, intuïtief.

anzuschauer, *m.* = aanschouwer, kijker.

anzuschaulich = aanschouwelijk, duidelijk.

Aufzählung, *w.* - = aanschouwelijkheid, duidelijkheid.

Aufzählung, *w.* -, -en = aanschouwing, beschouwing, opvatting, wijze van zien, meening.

Aufzählungsunterricht, *m.* = aanschouwelijk onderwijs, aanschouwingsonderwijs.

Aufzählungsbemühen, *f.* = aanschouwingsgave.

anzusehen, *m.* = schijn, voorkomen; dem *fl.* nach = naar het schijnt; allem *fl.* nach = naar allen schijn; es hat den *fl.*, als ob ... = het heeft het voorkomen, het lijkt, 't ziet er uit, alsof ...; sich den *fl.* geben = zich den schijn, het voorkomen geven.

anzusehen, *ft.* (*h.*) = beschijnen; schijnen, het voorkomen hebben.

anzusehend = oogenschijnlijk, schijnbaar.

anzusehen, *schw.* (*h.*) = aanbellen, aanschellen.

Aufzählung, *w.* -, -n = schering.

anzusehen, *schw.* (*h.*) = scheren (bij het weven); beginnen te scheren.

Aufzählung, *w.* -, -en = schering.

anzusetzen, *schw.* (*h.*) = op lagen leggen, vlijen.

anzusetzen sich, *schw.* (*h.*) = zich gereed of klaar maken, zich voorbereiden, toebereidselen maken (zu etw.: tot of voor iets.); sich gut zu etw. a. = iets goed aanpakken.

Aufzählung, *w.* = toebereidselen, voorbereiding.

anzusehen, *ft.* (*h.*) = aanschrijven, stooten legen; het eerst gooien (bij het kegelen).

anzuseher, *m.* -s, - = (inschui)fblad.

anzuseherisch, *m.* = schuif-, uitschuiftafel.

anzuseherisch, *f.* = toevoegsel, aanhangsel.

anzusehen, *schw.* (*h.*) = scheel of schuins aanzijken, begluren.

anzusehen, *ft.* (*h.*) = (een stuk wild) aanschieten: (een geweer) probeeren; met schoten aankondigen: (het brood) in den oven schiepen; kristallizeeren; angefaust sein = aangeschoten (halfdronken) zijn; angefaust sein = komen toeschieten.

anzusehen, *schw.* (*f.*) an (*fl.*) = naderen, aandoen.

anzuschimmeln, *schw.* (*f.*) = schimmelig worden.

anzuschirren, *schw.* (*h.*) = tuigen, het tuig aandoen, aanspannen.

Aufschlag, *m.* = aanslag; klank (van een klok); geklots (van de golven); aanplakking, aanplakbiljet; kolfwang (v. een geweer); aanslag, raming, schatting; aanslag, plan, ontwerp; tik (bij krijgertje e. d.); er hat einen guten *fl.* = hij heeft een goeden aanslag; etw. durch *fl.* besannt machen, geben = iets door aanplakking bekend maken; im *fl.* halten = (het geweer) aanleggen; etw. in *fl.* bringen = in rekening brengen; das kommt nicht in *fl.* = dat rekent (telt) niet mee; *fl.* spielen = krijgertje spelen.

anzuschlagen, *ft.* (*h.*) = aanslaan, bevestigen, aanspijkeren; ein *fl.* a. = aanslaan, openen; Verordnungen a. = aanplakken; ein Haus zum Verkauf a. = aanslaan; einen Ton, eine Saite a. = aanslaan; das Gewehr a. = aanleggen; etw. hoch a. = aanslaan, schatten, taxeeeren; die Hunde, die Nachtigallen schlagen an = de honden slaan aan, de nachtegelen beginnen te slaan; bei ihm schlägt kein Rat, keine Arznei an = heeft geen uitwerking, helpt niet.

anzuschlägig = knap, vindingrijk, vlug van begrip.

Aufschlagtafel, *w.* = aanplakzuil.

Aufschlagzettel, *m.* = aanplakbiljet.

anzuschlämmen, *schw.* (*h.*) = met modder, slijk vullen; aanslibben; *sich a.* = met modder gevuld raken, aanslibben.

anzuschleichen, *ft.* (*f.*) = aansluipen.

anzuschleifen, *schw.* (*h.*) = aansleepen; *anzuschl.* *ft.* (*h.*) = aanslijpen.

anzuschlendern, *schw.* (*f.*) = aanslenteren.

anzuschließen, *ft.* (*h.*) = aansluiten, vastmaken; bijvoegen; aansluiten, correspondeeren (van treinen); Kleider schließen an = zittend sluitend of gesloten; sich an einen od. sich einem, einer Partei, einer Meinung a. = zich aansluiten bij iem., een partij enz.

Aufschluss, *m.* = aansluiting, verbinding; den *fl.* versehen, berappen = de aansluiting missen.

Aufschlussbahn, *w.* = zijlijn (van een spoorweg).

Aufschlusszug, *m.* = correspondeerende trein.

anzuschmecken, *schw.* (*h.*) = proeven aan.

anzuschmeicheln sich, *schw.* (*h.*) = zich door vleierij indringen.

anzuschmeiden, *schw.* (*h.*) = aansmeden; vastklinken, in de ijzers slaan.

anzuschmiegen, *schw.* (*h.*) = aanpassen, aandrukken; sluitend maken (van kleeren); *sich a.* = nauw sluiten (van kleeren); zich vlijen, zich drukken, zich nestelen (tegen iem., an einen); fig.: zich schikken naar, van nabij volgen.

anzuschmiegend, **anzuschmiegsam** = buigzaam, soepel.

anzuschmierem, *schw.* (*h.*) = aan-, insmeren, smeren; bedriegen, voor den gek houden; einem etw. a. = iem. iets aansmeren, aanpraten; einen mit etw. a. = iem. met iets in den nek zien.

anzuschmigen, *schw.* (*h.*) = (iem. een smet) aanwrijven.

anzuschmuddeln, *schw.* (*h.*) = besmoezelen, beduimelen.

anzuschmaffen, *schw.* (*h.*) = aangespen, (schlittschuhe) aانبinden.

anzuschmarzen, **anzuschmarren**, **anzuschmauben**, *schw.* (*h.*) = aan-, toesnauwen; *a.*, (*f.*) = aansnuiven.

an'schnauzen, fchw. (h.) = aan-, toesnauwen.
An'schnauzer, m. -s, -en = snauw, grauw.
an'schniden, f. (h.) = aansnijden, insnijden; merken; ein Gespräch a. = een gesprek aanknoopen.
an'schnüren, fchw. (h.) = rijgen, aanrijgen; vastrijgen.
An'schöpfung, w. -, -en = bloedstuwung.
An'schöve, w. -, -en; **An'schövis**, w. -, -en = ansjovis.
an'schrauben, fchw. (h.) = aanschroeven, vastschroeven.
I. an'schreiben, f. (h.) = aantekenen, opschrijven; etnem etw. a. = iets op iemands rekening schrijven, iem. debiteeren; gut, fchlecht bei einem angeschrieben stehen = goed, slecht bij iem. aangeschreven staan; eine Feder a. = een pen in gebruik nemen.
II. An'schreiben, f. = het aantekenen; schrijven, aanschrijven.
an'schreiben, f. (h.) einen = aan-, toeschreeuwen.
an'schreiten, f. (f.) = aanstappen.
An'schrote, w. -, -en = zelfkant.
an'schroteln, fchw. (h.) = (een vat) aanrollen.
An'schub, m.: den A. haben = het eerst gooien (bij het kegelen).
an'schuben, fchw. (h.) = verschoenen; (palen) schoeien; fch a. = zijn schoenen aandoen.
an'schuldigen, fchw. (h.) = beschuldigen.
an'schüren, fchw. (h.) = oppoken, opporren; aanwakkeren, aanstoken.
An'schuß, m. = het eerste schot; kristallizatie; het aanschielen, schot, treffen (van wild bijv.).
An'schutt, m. = aanslibbing, aanstorting (van aarde).
an'schütten, fchw. (h.) = aanstorten; vol gooien (met aarde bijv.).
an'schwanken, **an'schwänzeln**, **an'schwärmen**, fchw. (f.) = (komen) aanwaggelen; kwispelstaartend aankomen, in zwermen aank.
an'schwärzen, fchw. (h.) = zwart maken (eig. en fig.); lasteren, kwaadspreken van.
an'schwagen, fchw. (h.) einem etw. = aanpraten.
an'schwefeln, fchw. (h.) = zwavelen.
an'schweifen, fchw. (h.) = de schering spannen.
an'schweifen, fchw. (h.) = aansmeden, aanwellingen.
an'schwellen, fchw. (h.) = doen aan- of opzwellen; krachtig maken (een toon bijv.); a., f. (f.) = aan- of opzwellen; krachtiger worden.
An'schwellung, w. = het opzetten, wassen; gezwel, het aanzwellen.
an'schwemmen, fchw. (h.) = aanvloten; aanspoelen, aanslibben.
An'schwemmung, w. -, -en = aanspoeling, aanslibbing.
an'schwimmen, f. (f.) = aanzwemmen, aandrijven; beginnen te zwemmen.
an'schwindeln, fchw. (h.) einen = voor den gek houden, bedriegen.
an'segeln, fchw. (f.) = (komen) aanzeilen; a. (h.) = (een schip) aanzeilen; (een haven) aandoen.
I. an'sehen, f. (h.) = aanzien, aankijken; toekijken; dulden, verdragen; beschouwen; etw. mit a. = bij iets toekijken; ich kann das nicht länger mit a. = dat kan ik niet langer aanzien, laten gaan of toelaten; wofür sehen Sie mich an? = waar ziet u mij voor aan? Gott sieht die Person nicht an = God is geen aannemer des persoons; ich sehe es für (od. als) eine Ehre an = ik reken het (als) een eer; etw. hoch a. = iets hoog opnemen; einem etw. a. = iem. iets aanzien; man sieht ihm sein

Alter nicht an = men zou niet zeggen, dat hij zoo oud is of hij lijkt niet zoo oud als hij is; da seh mal etner an! = kijk nu eens aan!
fch a. = elkander aanzien of aankijken; ich will mir die Sache noch mal a. = ik zal die zaak nog eens aanzien, bekijken, onderzoeken; etw. sieht fch gut, fchlecht an = iets ziet er goed, slecht uit.
II. An'sehen, f. = aanzien, gezicht; voorkomen, uiterlijk, schijn; aanzien, gewicht, achtung; ohne A. der Person = zonder aanzien des persoons; das A. hat man umsonst = het gezicht (het zien, 't kijken) kost niets; ein besseres A. gewinnen = er beter gaan uitzien; fch ein A. geben = zich een gewichtig voorkomen, een air geven; in hohem A. stehen = hoog in aanzien zijn, zeer geacht zijn.
an'sehnlich = aanzienlijk, voornaam, belangrijk, van belang, aanmerkelijk; gezien; mooi, prachtig. **An'sehnlichkeit**, w. - = aanzienlijkheid, aanzien, gewicht.
An'sehung, w.: in A. der Umstände = wat de omstandigheden betreft, met het oog op de o.
An'selm, m. = Anselmus.
an'sengen, fchw. (h.) = zengen.
an'setzen, fchw. (h.) = aanzetten, aanmaken (een knoop aan een kleeid bijv.); (ein Blasinstrument, einen Bescher) aan den mond zetten; (die Ladung) aanstampen of aanzetten; (die Feder) op papier zetten; den Spaten a. = beginnen te spitten; etw. hoch a. = hoog inzetten; schatten, taxeeren, in rekening brengen; (eine Zeit, einen Termin) bepalen, vaststellen; eine Pflanze setzt Knospen an, der Hirsich Gemeiß u. f. w. = een plant krijgt knoppen enz.; eine Aufgabe a. = een som opzetten; wer setzt an? = (in het domino-spel) wie zet voor, wie begint? aanzetten, een aanloop nemen; vet worden; fch a. = zich vasthechten, zich vormen, zich aanzetten, aangroei.
An'setzstück, f. = aanzetstuk, verlengstuk.
An'setzung, w. -, -en = aanzetting; vaststelling; prijsbepaling; (in 't spel) het voorzetten, beginnen.
An'sicht, w. -, -en = het zien, aanzien, inzien, inzage; gezicht, afbeelding, prentbriefkaart; meening, inzicht, gevoelen; Bilder zur A. fchiden = ter inzage, op zicht zenden.
an'sichtig: eines od. einen a. werden = iem. gewaar worden, in het oog krijgen.
An'sichtskarte, m. = prentbriefkaart, geïllustreerde briefkaart.
An'sichtseite, w. = voorzijde, frontispice, front.
An'siedelei, w. -, -en = vestiging, volkplanting.
an'siedeln fch, fchw. (h.) = zich vestigen, zich neerzetten.
An'siedelung, w. -, -en = vestiging, nederzetting, kolonie.
An'siedler, m. -s, -en = kolonist.
I. an'sinnen, f. (h.) einem etw. = iets van iem. eischen, verwachten, vergen.
II. An'sinnen, f. = eisch: einem ein A. stellen = iets van iem. vergen.
An'siß (jagerst.) = An'siß.
An'spann, m. -(e)s, ..spanne = span (ossen of paarden).
an'spannen, fchw. (h.) = aanspannen, voorspannen, inspannen; spannen; laß a. = laat inspannen; alle Kräfte a. = inspannen; Intrigen a. = intriges op touw zetten.

An'spannung, w. = het in- of voorspannen; inspanning, spanning, gespannen toestand.
an'speien, ft. (h.) = aanspuwen, spuwen tegen.
an'spieden, ftw. (h.) = vullen, opvullen, farceeren.
An'spiel, f.: daß A. haben = het eerst moeten spelen, uitkomen, aan de voorhand zijn.
an'spielen, ftw. (h.) = voorspelen, het eerst spelen, aan de voorhand zijn; auf etw. a. = op iets zinspelen; eine Farbe a. = eene kleur uitspelen.
An'spieler, m. = (die aan) de voorhand (zit).
An'spielung, w. = toespeling.
an'spießen, ftw. (h.) = aan het spit steken; spietsen.
an'spinnen, ft. (h.) = aan-, vastspinnen; beginnen te spinnen aan; op touw zetten, smeden (verraad, een samenzwering); ein Verhältnis a. = aanknoopen; eine Unterhaltung a. = beginnen, aanknoopen; sich a. = zich vastspinnen; op touw gezet worden, aangeknoopt worden, gaande zijn.
an'spißen, ftw. (h.) = aanpnten, slijpen.
an'sporen, ftw. (h.) = aansporen (eig. en fig.).
An'sprache, w. = aanspraak, toespraak; eine A. an einen halten = een toespraak tot iem. houden.
an'sprechen, ft. (h.) = aanspreken, toespreken; einen um etw. a. = om iets aanspreken, vragen; etw. a. = aanspraak op iets maken; ein Gemälde spricht mich an = maakt een aangenamen indruk op mij, bevalt mij, doet mij aangenaam aan; bei einem a. = iem. bezoeken, bij iem. aanloopen.
an'sprechend = bevallig, belangwekkend.
an'sprechen, ftw. (h.) = schragen, stutten.
an'sprengen, ftw. (f.) = aanrennen, aangeloppeeren; auf einen a. = zich op iem. werpen, op iem. aanvallen; a., (h.) = invochten, besprekelen.
an'springen, ft. (f.) = een sprong nemen; springen tegen; aanspringen.
an'spreßen, ftw. (h.) = besprekelen; bespatten.
An'spruch, m. = aanspraak, pretensie; A. auf eine Sache haben = aanspraak op iets hebben; A. machen od. erheben = aanspraak maken op iets of iets opeischen; es nimmt viel Zeit in A. = in beslag; jemand's Hilfe in A. nehmen = iemands hulp inroepen, een beroep doen op iems. hulp.
an'spruchlos = zonder pretensies, bescheiden, nederig. **An'spruchlosigkeit**, w. = bescheidenheid, nederigheid, eenvoud.
an'spruchsvoll = veeleischend.
An'sprung, m. = aanloop, sprong, zet, aanval.
an'spuhen, ftw. (h.) = aanspoelen, bespoelen.
An'spütung, w. = aanspoeling, aanslibbing.
an'stäkeln, ftw. (h.) = (aan)prikkelen, aanzetten.
An'stalt, w. -, -en = voorbereiding, regeling, beschikking, maatregel; inrichtung, instelling; Anstalten zu etw. treffen, A. machen = toebereidselen maken; maatregelen nemen (voor iets).
An'stand, m. = standplaats (van een jager), loer; bevalligheid; houding, gedrag; betamelijkheid, welvoeglijkheid, fatsoen, gebruik; uitstel; aarzeling, bedenking; verschild, bezwaar; auf dem A. sein, liegen = op de loer liggen; ohne allen A. = zonder uitstel; daß hat gar keinen A. = daar is niets tegen, dat spreekt van zelf; ook: dat is heelemaal

niet net; A. nehmen = aarzelen of er tegen opzien (iets te doen).
an'ständig = fatsoenlijk, net, betamelijk, welvoeglijk; redelijk, behoorlijk, wat aanstaat.
An'standsbrief, m. = respektbrief. **An'standsdame**, w. = chaperonne, beschermster.
an'standshalber = welstaanshalve, fatsoenshalve, **an'standsvoll** = bevallig, waardig.
an'staren, ftw. (h.) = aanstaren.
anstatt (Gen.) = in plaats (van), in de plaats (van).
an'stauen, ftw. (h.) = opstouwen, opstuwen.
an'staunen, ftw. (h.) = verwonderd of verbaasd aankijken.
an'staunenswert, -würdig = bewonderenswaardig.
an'stechen, ft. (h.) = steken, prikken; aanprikken, steken aan; ein Faß Wein a. = aansteken, een begin maken met, beginnen aan.
an'stecken, ftw. (h.) = aansteken; vaststeken; aan-, ontsteken, in brand steken; besmetten; beginnen aan.
an'steckend = aanstekelijk, besmettelijk.
An'stefung, w. -, -en = besmetting. **An'stefungstoff**, m. = smetstof.
an'stehen (unr. (h.) = staan, passen; aanstaan, bevalen; [aarzelen, dralen]; uitgesteld worden, wachten; es stand nicht lange an, so... = het duurde niet lang, of...; a. lassen = opschorten, uitstellen; die Sache kann noch einige Tage a. = nog een paar dagen uitstel lijden; die Thür steht an = staat half open, op een kier.
an'steigen, ft. (f.) = stijgen, hellen, opstijgen, rijzen, zich verheffen; er kommt angehtegen = hij komt met groote passen aanstappen.
an'stellen, ftw. (h.) = aanstellen, plaatsen, in dienst nemen; maken, doen, regelen, organizeeren, op touw zetten; aanrichten, instellen, aanleggen; Betrachtungen a. = beschouwingen houden, bespiegelingen maken; eine Unternehmung a. = instellen; eine Festschick a. = arrangeeren, organizeeren; sich a. = zich plaatsen; zich gedragen, zich aanstellen; zie Angesteller.
an'stellig = geschikt, bekwaam, knap (in of voor iets, in od. zu etw.). **An'stelligkeit**, w. = geschiktheid, bekwaamheid.
An'stellung, w. = plaatsing; aanstelling; plaats, betrekking; einam eine A. machen = iem. een offerte doen.
an'stemmen, ftw. (h.) = steunen of drukken tegen; sich gegen etw. a. = steunen of zich schrap zetten tegen iets (ook fig.).
an'steuern, ftw. (h.) = aansturen.
An'stich, m. = het aansteken (van een vat); de wormsteek (in een vrucht).
an'sticheln, ftw. (h.) auf etw. = stekelig op iets zinspelen.
an'sticken, ftw. (h.) = aanborduren.
an'stieren, ftw. (h.) = wezenloos aanstaren.
an'stichten, ftw. (h.) = aanstichten, veroorzaken, verwekken, smeden, brouwen, stichten, teweeg brengen; opzetten, aanzetten (einen zu etw.); omkooopen (falsche Zeugen).
An'stifter, m. = aanstichter, bewerker. **An'stiftung**, w. = aanstichting, aanzetting, aanhitsing.
an'stimmen, ftw. (h.) = inzetten, aanheffen; instemmen.
An'stimmung, w. = intoneering, inzetting, aanheffing.

an'folpern, fchw. (f.) = aansukkelen, aanstruikelen, aanstropelen.

An'froh, m. = stoot, schok; aanstoot, ergernis; bei einem A. erregen = iemand aanstoot geven; an einer Sache A. nehmen = zich aan iets ergeren of stooten; ohne A. = zonder hinderenis, vlot; den ersten A. geben = den eersten stoot geven.

an'frohren, ft. (h.) = aanstooten, stooten aan of tegen; klinken (met de glazen); samenvoegen, aanzetten; struikelen, aanstooten (van paarden); mit der Zunge ob im Mäden a. = stamelen, met een dikke tong spreken; grenzen of stooten aan; bei einem a. = iem. aanstoot geven; nach oben schium a. = bij de (hooge) overheid hevig aanstoot geven.

an'frohig (einem a. sein) = aanstootelijk, stuitend, ergerlijk; (van ooft) aangestoken.

an'frängen, fchw. (h.) = aan- of inspannen.

an'fireben, fchw. (h.) etw. = naar iets streven; gegen etw. a. = iets weerstreven.

an'fireiden, ft. (h.) = schilderen, verven; aanteekenen, aanstrepen, onderstrepen; ich werde (will) es dir fchön a. = ik zal het je wel inpeperen.

An'fireicher, m. = schilder, verver. **An'fireichpinfel**, m. = verfkwas.

an'fireifen, fchw. (h.) = rakelings langs gaan, even aanraken.

an'firengen, fchw. (h.) = inspannen, vermoeien; einen Brozeß gegen einen a. = iem. een proces aandoen; sich a. = zich inspannen.

An'firengung, w. -, -en = inspanning.

An'ftrich, m. = verf; het verven; tint, kleur, vernis; einer Sache einen A. geben = een vernisje, een schijntje, een kleur geven.

an'ftrichen, fchw. (h.) = aanbreien, aan elkaar breien.

an'ftriegeln, fchw. (h.) = glad kammen (met de roskam).

an'ftrömen, fchw. (f.) = aanstroomen, toestroomen.

an'ftrücken, fchw. (h.) = een stuk aanzetten verstellen, stukken.

An'ftrurm, m. = aanval, stormloop, aandrang.

an'ftrürmen, fchw. (f.) (gegen etw.) = (op iets) aanstormen.

An'ftrurz, m. = schok.

an'ftrürzen, fchw. (f.) = vallen aan of tegen; aansnellen.

I. **an'fuchen**, fchw. (h.) um etw. = aanzoek doen om iets, naar iets dingen, verzoeken om iets.

II. **An'fuchen**, f. -s = aanzoek, verzoek.

An'fucher, m. = sollicitant, mededinger, aanzoeker.

An'fuchung, w. -, -en = aanzoek, verzoek, aanvraag, sollicitatie.

Antagonis'mus, m. - = antagonisme, vijandschap; najver. **Antagonist**, m. -en, -en = antagonist, tegenstander, vijand. **antagonis'tisch** = antagonistisch, vijandig.

an'tafeln, fchw. (h.) = optakelen, optuigen.

an'tanzen, fchw. (h.) = beginnen met dansen, het eerst dansen; a., (f.) = aandansen.

an'tappen, fchw. (h.) = tasten aan, tikken aan; a., (f.) angetappt kommen = al tastende naderen.

antar'tisch = antarctisch.

an'tasten, fchw. (h.) = aanpakken, aantasten; (fig.) aantasten, aanranden.

An'tastung, w. -, -en = aantasting; aanranding.

an'taumeln, fchw. (f.) = aantuimelen (tegen iets, gegen ob. an etw.).

Antecedentien, zie Antezebentien.

antedatieren, fchw. (h.) = antedateeren.

antediluvia'nisch = antediluviaansch.

An'teil, m. = aandeel, deel, portie, part; belangstelling, deelneming; A. an einer Sache haben = (aan)deel in iets hebben; A. an einer Sache nehmen = deelnemen in iets, belangstellen in iets.

An'teilhaber, m. = deelhebber, deelnemer, aandeelhouder. **An'teilnahme**, w. - = deelneming, medewerking. **An'teilschein**, m. = bewijs van aandeel, aandeel.

Antezebentien, Pl. = antecedenten, (iems.) verleden.

Antezere, w. -, -n = anthere, stuifmeelzakje, helmknopje.

Anthologie, w. -, -n = anthologie, bloemlezing.

Anthracit, **Anthrazit**, m. -(e)s = anthraciet.

Anthropolog, m. -en, -en = antropoloog.

Anthropologie, w. -, -n = antropologie, leer van den mensch. **anthropolo'gisch** = antropologisch.

anthropomor'phisch = antropomorphisch.

Anthropomorphis'mus, m. - = antropomorphisme, voorstelling van God als mensch.

Anthropophag(e), m. ..gen, ..gen = antropophagaag, menscheeter.

antichambrie'ren, fchw. (h.) = antichambreeren.

Antichrist, m. -en, -en of -(e)s, -e = Antichrist.

Antidot, f. -(e)s, -e = antidotum, tegengift.

an'tiefen, fchw. (h.) = peilen, looden; aandiepen.

Antifebrin, f. -(e)s = antifebrine.

antif = antiek.

Anti'fe, w. -, -n = antiqiteit; oudheid.

Antikritik, w. -, -en = antikritiek.

antiliberal = antiliberaal.

Antil'fen, Pl. = Antillen.

Antillo'pe, w. -, -n = antilope.

Antimonium, f. -s = antimonium.

Antioch'ien ob. **Antioch'a**, f. = Antiochië.

Antipathie, w. -, -n = antipathie, tegenzin.

antipa'thisch = antipathisch, antipathiek.

antipristal'tisch: a. . e Mittel = braakmiddelen.

Antipode, m. -n, -n = antipode.

an'tippen, fchw. (h.) = aantikken.

Antiqua, w. - = antiqua, Latijnsche lettersoort.

Antiquar, m. -(e)s, -e = antiquaar, koopman in oude boeken.

Antiquariat, f. -(e)s, -e = handel in oude boeken, antiquariaat.

antiqua'risch = antiquarisch, voor oud.

antiquier = verouderd.

Antiquität, w. -, -en = antiqiteit. **Antiquita'tenhändler**, m. = koopman in oudheden, antiquaar.

Antisemit, m. -en, -en = antisemiet. **antisemitisch** = antisemietisch.

antiseptisch = antiseptisch.

Antistrophe, w. -, -n = antistrophe, tegenstrophe.

Antithe'fe, w. -, -n = antithese.

antizipando = anticipando, bij voorbaat.

Antizipation, w. -, -en = anticipatie, 't vooruitloopen op iets.

antizipieren, fchw. (h.) = anticepeeren.

An'rliz, f. -es, -e = gelaat, gezicht.

an'roben, fchw. (h.) = aanrazen (tegen).

An'ton, m. = Anton, Antoon, Toon. **Antonia**,

- Anto'nie**, w. = Antonia. **Anto'nius**, m. = Antonius.
- an'traden** (šw. (f.)) = aandragen.
- An'trag**, m. -(e)š, ..träge = voorstel, motie, voorslag; (ook:) opdracht, order, bestelling; einen *l.* stellen = een motie voorstellen; ein *l.* auf = een voorstel tot; einem *l.* machen = een meisje om een meisje, een meisje een huwelijksvoorstel doen, een meisje vragen.
- an'tragen**, ft. (š.) = aandragen; voorstellen, aanbieden; einem ein *l.* a. = aanbieden; auf *l.* a. = scheidingsaanvragen; auf eine Strafe a. = een straf eischen.
- An'tragredit**, f. = recht van initiatief.
- An'tragsteller**, m. = voorsteller.
- an'trauen**, (šw. (š.)) = doen huwen met, in 't huwelijk verbinden met.
- an'treffen**, ft. (š.) = aantreffen, treffen, vinden.
- an'treiben**, ft. (š.) = aandrijven, aandringen, voortdrijven, drijven, aanzetten; aanslaan; aanspoelen.
- An'treiber**, m. = drijver, aanzetter.
- an'treten**, ft. (f.) = aantreden; angetreten! = aantreden! bei einem a. = bij iem. aanlopen; a., (š.) = aantreden, vasttreden; beginnen, aanvaarden (een reis, een dienst, een ambt, een erfenis, de regering); das neue Jahr a. = intreden.
- An'trieb**, m. = aandrift, aansporing; aanhitting; aus eigenem *l.* = uit eigen beweging.
- an'trinken sich**, ft. (š.) (einen *l.*) = zich bedrinken, zich een roes drinken; angetrunken = aangeschoten.
- An'tritt**, m. = aantreden; begin; aanvaarding; intree; *l.* eines *l.* = in-dienst-treding; *l.* an einer Treppe = eerste trede.
- An'trittsaudienz**, m. = eerste audiëntie.
- An'trittsred**, f.; -predigt, w.; -rede, m. = intree; (of:) entree; -preek; -rede (of:) inaugurale rede.
- An'trittsrolle**, m. = debuutrol.
- An'trittschmaus**, m. = installatiemaal.
- an'tun**, unr. (š.) = aandoen, aantrekken; (eer, schande, leed, geweld) aandoen, toevoegen; angetan (mit) = gekleed (in); es einem a. = betooveren, beheksen; sich ein Leib a. = zich te kort doen, zich van kant maken; die Sache ist ganz danach angetan sie zu beunruhigen = juist geschikt, er net naar (om) haar ongerust te maken.
- an'tupfen**, (šw. (š.)) = aanstippen, aantippen.
- An'twerpen**, f. = Antwerpen.
- An'twort**, w. -, -en = antwoord; zur *l.* geben = ten, tot of als antwoord geven; um *l.* wird gebeten = verzoeken antwoord; feine *l.* ist auch eine *l.* = wie zwijgt, stemt toe; zie ook Rede.
- an'tworten**, (šw. (š.)) = antwoorden.
- an'twortlich** (met *Gen.*) = als of in antwoord op, ter beantwoording van.
- An'twortschreiben**, f. = antwoord.
- an'tusfen**, (šw. (š.)) = voor den gek, voor 't lapje houden.
- an'tversuchen**, (šw. (š.)) = aanpassen.
- an'tvertrauen**, (šw. (š.)) = toevertrouwen, vertrouwen; sich einem a. = vertrouwen in iem. stellen, iem. zijn vertrouwen schenken.
- an'tverwandt** (einem) = (aan)verwant (met iem.). **An'tverwandtschaft**, w. = (bloed)verwantschap, maagschap.
- an'tbettern sich**, (šw. (š.)) = zich door slemerij in- of opdringen.
- An'twuchš**, m. ..feš = aanwas, aangroei, het wassen; toeneming.
- an'twuchsen**, ft. (f.) = aangroeien, vastgroeien; aangroeien, toenemen, wassen.
- An'twuchfung**, w. = 'taangroeien, 'toenemen.
- an'twucheln**, (šw. (f.)) = aanwaggelen.
- An'twalt**, m. -(e)š, -e od. ..wülte = advocaat, procureur; curator; gevolmachtigde, mandataris. **An'twaltschaft**, w. -, -en = advocaatschap, procureurschap; balie.
- an'twalzen**, (šw. (š.)) = vastrollen, rollen; aanwalsen.
- an'twälzen**, (šw. (š.)) = aanrollen.
- An'twand**, w. -, ..wände = Angewende.
- an'twandeln**, (šw. (š.)) = bekruipen, bevangen; die Lust wandelt mich an = de lust komt bij me op.
- An'twandlung**, w. = lichte aanval, aanmaning (van ziekten bijv.), vlaag; aanvechting, kuur.
- An'twärter**, m. = kandidaat, expectant, verwachter, rechthebbende bij overleving.
- An'twartschaft**, w. -, -en = uitzicht, vooruitzicht, aanspraak (op bevordering); recht van opvolging bij overleven.
- an'tweben**, ft. u. (šw. (š.)) = aanweven.
- an'twehen**, (šw. (š.)) = aan- of opwaaien, waaien tegen of op.
- an'tweisen**, ft. (š.) = aanwijzen, toonen; toewijzen; verwijzen; onderrichten, voorschrijven; einen auf (an) einen andern a. = iem. naar een ander verwijzen; auf etw. angewiesen sein = van iets afhankelijk zijn, genoodzaakt zijn tot iets, niets anders hebben dan; auf sich selbst angewiesen sein = zich zelf geheel alleen moeten redden; (geld) vaststellen, bestemmen, aanwijzen, assigneeren.
- An'tweiser**, m. = aanwijzer; assignant; wie aanwijzingen, orders geeft.
- An'tweisung**, w. = aanwijzing; assignatie, check; mandaat, order. **An'tweisungszettel**, m. = orderbriefje, assignatie.
- an'twendbar** = aanwendbaar, te gebruiken, bruikbaar; toepasselijk.
- an'twenden**, (šw. u. unr. (š.)) = aanwenden, inspannen, gebruiken; toepassen; übel angewandt = misplaatst, verkeerd toegepast; angewandte Mathematik = toegepaste wiskunde.
- An'twendung**, w. = aanwending, gebruik; toepassing.
- an'twerben**, ft. (š.) = aanwerven, werven; aanmonsteren; engageeren.
- An'twerbung**, w. = werving, aanmonstering.
- an'twerfen**, ft. (š.) = aanwerpen, werpen tegen; het eerst werpen.
- An'tweisen**, f. = bezitting, landbezit, goed, erf, hoeve.
- an'twesend** = aanwezig, aanwezig, tegenwoordig, present.
- An'twesenheit**, w. = tegenwoordigheid, aanwezigheid.
- an'twehen**, (šw. (š.)) = aanslijpen (een punt).
- an'twidern**, (šw. (š.)) = weezin wekken; das widert mich an = daar walg ik van.
- an'twitteln**, (šw. (š.)) = besnuffelen; etw. wittert mich an = ik vermoed iets.
- an'twohnen**, (šw. (š.)) = wonen dicht bij of naast. **an'twohnend** = naast, naburig.
- An'twohner**, m. = naaste buur; aangelande; overbewoner (van een rivier).
- An'twuchš**, m. ..feš, ..wüchse = aanwas, groei; jong hout.

An'wurf, m. = het aanwerpen; eerste worp; het aangeslibde, de aanslibbing; pleisterkalk; het volrapen.
an'wurfeln, fchw. (h.) = het eerst werpen of gooien (met dobbelsteenen).
an'wurzeln, fchw. (f.) = wortel schieten; wie angewurzelt = als vastgenageld.
An'zahl, w = aantal, getal, tal, menigte.
an'zahlen, fchw. (h.) = op rekening betalen of geven. **An'zahlung**, w. = betaling op rekening, afbetaling.
an'zapfen, fchw. (h.) = aanbreken of aansteken (een vat wijn); einen a. = iem. het water aftappen; iem. aanklampen, iem. geld afstrogelen, iem. laten bloeden.
An'zapfung, w. -, -en = aftapping, aftrogeling; (fig. ook:) speldeprik.
an'zubern, fchm. (h.) (einem etw.) = aantoveren, door tooverij bezorgen; wie angezubern = als betooverd, als aan den grond genageld.
an'zäumen, fchw. (h.) = aan den teugel leggen.
an'zehen sich, fchm. (h.) = sich antrinken.
An'zeigen, f. = teeken, kenteeken, aanwijzing; voorteeken; wie die A. lauten = zooals 't zich laat aanzien.
an'zeichnen, fchw. (h.) = aanteekenen, noteeren.
An'zeige, w. -, -n = aanwijzing, aangifte; inlichting, mededeeling; aanzegging; waarschuwing; kennisgeving, advertentie, annonce, bericht; teeken, voorteeken; einem die A. von etw. machen = iem. mededeeling van iets doen, iem. iets meedeelen.
An'zeigeamt, f. = adresbureau, adreskantoor.
An'zeigebblatt, f. = advertentieblad. **An'zeigebüchlein**, Pl. = advertentiekosten.
an'zeigen, fchm. (h.) = aanwijzen, aangeven, bekend maken, mededeelen; aankondigen, voorspellen; aanzeggen, beteekenen; kennis geven van, adverteeren; den Empfang eines Briefes a. = de ontvangst van een brief melden.
an'zeigend = aantoonend, aanwijzend. **An'zeiger**, m. = aanwijzer, aangever, aanbrenger; nieuws- en advertentieblad; exponent.
an'zetteln, fchm. (h.) = (een weefsel) inslaan, scheren, opzetten; (eine Verschmörung, eine Intrige, Sündel) a. = op touw zetten, smeden, veroorzaken, brouwen.
an'ziehbar = aantrekbaar.
an'ziehen, ft. (h.) = aantrekken, beginnen te trekken; aantrekken, naar zich toe trekken; trekken aan (de schel); spannen (een koord); (den adem) inhouden; (kleeren) aantrekken, aandoen; (iem.) kleeden, aankleeden; aantrekken, belangstelling gaande maken, bekoren, trekken; aanhalen, citeeren; beginnen te zetten (bij het schaakspel bijv.); der Nagel zieht an = de spijker houdt; der Schlag zieht an = komt aan; die Farbe zieht an = de paarden zetten aan; in de hoogte gaan, stijgen, oploopen (van prijzen, effecten e. d.); a., (f.) = aankomen, naderen; in dienst, in betrekking gaan; sich an'ziehen = zich kleeden; sich etw. a. = (fig.) zich iets aantrekken.
an'ziehend = aantrekkelijk, aantrekkelijk, bekoorlijk.
An'zieher, m. -s, -n = aankleeder; laarzeknecht.
An'ziehung, w. = aantrekking; aanhaling.
An'ziehungskraft, w. = aantrekkingskracht.
An'ziehungskreis, m. = aantrekkingskring, attractiesfeer.
an'zischen, fchw. (h.) = aansissen.

an'zoffeln, fchw. (f.) = aansukkelen.
An'zug, m. = aantocht, nadering, indienst-treding; pak (kleeren), kostuum, kleeding, kleedij; im A. sein = naderen, op til zijn, dreigen; komen opzetten; in bösem A. = in groot tolet.
an'züglich = stekelig, scherp, satiriek, beledigend; stuitend, dubbelzinnig; ist das biefelcht a.? = is dat misschien een steek?
An'züglichkeit, w. -, -en = stekelige, scherpe zet, hatelijkheid, toespeling, personaliteit; insinuatie; dubbelzinnig gezegde.
an'zündet, fchw. (h.) = ('t licht) op-, aansteken; ontsteken, in brand steken.
an'zwängen, fchw. (h.) = aanpersen; met geweld aandoen of aantrekken.
an'zweifen, fchw. (h.) = aopinnen, vastpinnen.
an'zweifeln, fchw. (h.) = in twijfel trekken, betwijfelen.
äo'lych = Aeolisch. **Ä'ol'sharfe**, w. = Aeolusharp. **Ä'olus**, m. = Aeolus.
Ä'onen, Pl. = aeonen, eeuwigheden. **äo'nenlang** = eeuwen lang, eindeloos lang.
Äorist, m. -(e)s, -e = aoristus.
Äor'ta, w. -, ..ten = aorta, groote lichaams-slagader.
a. p. = anni passati: van 't vorige jaar.
Ävana'ge (spr.: ..naazje) w. -, -n = apaanage, jaargeld van prins. **Ävanagie'ren**, fchw. (h.) = apaanageeren.
Äpart = apart, bijzonder, eigenaardig. **Äpartie**, f. -s, -s = aparte, ter-zijde(spraak).
Äpathie, w. - = apathie, gevoelloosheid, stompheid. **Äpathisch** = apathisch.
Äpen'nin, m. -(e)s, gev.: **Äpen'ninen**, Pl. = Apen'nijnen.
Äpfel, m. -s, Äpfel = appel; der A. fällt nicht weit vom Stamm = de appel valt niet ver van den stam of boom; in den Äuren Ä. beißen = in den zuren appel bijten.
Äpfel'Äther, m.; -Ästher, m.; -Äbaum, m. = appel'ether; -boor; -boom.
Äpfel'Ächen, f. -s, - = appeltje. **Äpfel'dorn**, m. = wilde appelboom. **Äpfel'Ägarten**, m. = appelboomgaard.
Äpfel'Ägrau; -Ärün = appel'Ägrauw; -groen.
Äpfel'Äfern, m.; -Äfchen, m.; Ämus, f. = appel'Äpit; -koek (of: -taart); -moes.
Äpfel'Äquitte, w. = wilde kwee, kweeappel.
Äpfel'rund = appelrond. **Äpfel'saft**, m. = appelsap. **Äpfel'sauer** = zuur als een appel.
Äpfel'säure, w.; -Äsäre, w.; -Äscheite, w. = appel'Äzuur; -Äschil; -Äschijfe.
Äpfel'schimmel, m.; -Äschnittchen, f. = appel'Ägrauwtje (of: -Äschimmel); -Äbeignet (of: -Äbroodje).
Äpfel'ste, w. -, -n = sinaasappel.
Äpfel'steel, m.; -Ästrudel, m.; -Äwein, m. = appel'Ästeel; -Äbol; -Äwijn (of: Äcider).
Äpha're'sis, w. -, ..re'fen = Äphaeresis (afwerping van een letterklank vóór aan het woord).
Äphasie, w. - = Äphasie, spraakstoring.
Äphellium, f. -s, ..Äien ob. ..Äia = Äphellium.
Äphorid'mus, m. -, ..Ämen = Äphorisme.
Äphorist'Äsch = Äphoristisch.
Äphrodite, w. = Äphrodite.
Äplomb' (spr.: Äplö), m. -s = Äplomb, zekerheid.
Äpodikt'Äsch = Äpodiktisch, op stelligen toon gesproken, onweerlegbaar.
Äpogäum, f. -s, ..Ägäen = Äpogaeum.
Äpofaly'Äfc, w. - = Äpokalypse, Openbaring van Johannes. **Äpofaly'Ät'Äsch** = Äpokalypatisch.

Αποκοπε, w. —, —n = apocope (afkapping achter aan het woord).
Αποκρυψήν, Bl. = apokriefe boeken. **αποκρυψή(ισ)χ** = apokrief.
Απολλο, m. = Apollo. **Απολλονια**, w. = Apollonia.
Απολογ, m. —(e)š, —e = apoloog, leerfabel.
Απολογετ, m. —en, —en = apologet, verdediger. **απολογετ(ισ)χ** = apologetisch, verdedigend, verdedigings... **Απολογιετ**, w. —, —n = apologie, verdediging.
Αποφθηγμα, f. —š, —ta = apophthegma, zinspreuk.
αποπλετ(ισ)χ = apoplektisch, volbloedig.
Αποπλεξε, w. —, —n = apoplexie, beroerte.
Αποστασε, w. —, —n = apostasie, afval (van 't geloof). **Αποστα**, m. —en, —en = apostaat.
a posteriori = a posteriori: door onderzanding, achteraf. **αποστερι(ισ)χ** = aposteriorisch, ondervindings..., ervarings...
Αποστολ, m. —š, — = Apostel. **Αποστολγεσχηδτε**, w. = Handelingen der H. Apostelen.
Αποστολλεffel, m. = apostellepel(tje).
Αποστολατ, f. —(e)š, —e = apostolaat. **αποστολ(ισ)χ** = apostolisch; der Ap..e Koning = de Apostolische Koning (van Hongarije).
Αποστοφ, m. —(e)š, —e = apostrophe, afkappingssteeken.
Αποστοφθε, w. —, —n = apostrophe, toespraak.
αποστοφθε(ισ)χ, f. = apostotheeren.
Αποθεκ, w. —, —n = apotheek.
Αποθεκε, m. —š, — = apothekeer.
Αποθεκεgewicht, f. = medicinaal gewicht.
Αποθεκεvoerdnung, w. = pharmacopoea, artseni- of recepteboek. **Αποθεκεverrechnung**, m. = apothekersrekening (eig. en fig.).
Αποθεοφε, w. —, —n = apotheose, vergodelijking.
Αππαρ, m. —(e)š, —e = apparaat, toestel.
Αππαρμεντ (spr.: ..mā), f. —š, —š = apartement, kamer, vertrek; bestekamer.
Αππελλ, m. —(e)š, —e = appel. **Αππελλαντ**, m. —en, —en = appellant. **Αππελλ**, m. —en, —en = geintimeerde. **Αππελλation**, w. —, —en = appel, hooger beroep. **Αππεllation's gericht**, f. u. :hof, m. = hof van appel. **Αππεllation's rat**, m. = raadsheer bij het hof van appel.
Αππεllatīv(um), f. —š, ..be(n) od. ..ba = appellatief, soortnaam.
αππεllie(ισ)χ, f. = appelleeren; an jemand's Wohlwollen a. = op iemands wellwillendheid een beroep doen.
Αππεndic'it'is, w. — = appendicitis, ontsteking van den blinden darm.
Αππεndix, m. —(e)š, —e od. ..dix = appendix, aanhangsel.
Αππεrtinens, f. —, ..nenzien; **Αππεrtinenz**, w. —, —en = toebehooren.
Αππεrception, w. —, —en = apperceptie, (heldere) waarneming. **αππεrzipie(ισ)χ**, f. = apperceptieeren, opvatten, waarnemen.
Αππεrt, m. —(e)š, —e = eetlust; guten M.! = eet smakelijk! M. machen = den eetlust opwekken; M. haben = eetlust gevoelen; ber M. kommt beim Essen = al etende krijgt men honger. **αππεrt(ισ)χ** = eetlust wekkend, aantrekkelijk, smakelijk, appetijtelijk.
Αππεrtlo'igkeit, w. — = gebrek aan eetlust.
απ'pisch = Appisch.
απplane(ισ)χ, f. = applaneeren, vlak maken.

απplaudie(ισ)χ, f. = einem = (iem.) toejuichen, applaudisseeren. **Αππλαυδ**, m. ..ies, ..ie = applaus.
Αππlitation, w. —, —en = applicatie, toepassing, ijver.
Αππlifatūr, w. —, —en = vingerzetting.
αππlizie(ισ)χ, f. = toepassen, applicceeren.
Αππpoint (spr.: *appwen*), m. —š, —š = appoint, saldosoem, saldowissel.
απport! = apporte! zoek!
απportie(ισ)χ, f. = apporteeren.
Απποfition, w. —, —en = appozitie, bijstelling.
Αππreteur, w. —š, —e = apprêteur.
αππrette(ισ)χ, f. = appreteeren, voorbereiden; opmaken, glanzen.
Αππretur, w. —, —en = appretuur.
Αππrobation, w. —, —en = approbatie, goedkeuring.
αππrobie(ισ)χ, f. = approbeeren.
Αππroche (spr.: *approse*), w. —, —n = approche, loopgraaf.
αππρογimatif = approximatief, bij benadering.
a. pr. = anni praesentis: van 't loopende jaar.
Αππrifo'fe, w. —, —n = abrikoos. **Αππrifo'sen'heit**, m. = abrikozepit.
Αππril, m. — u. —(e)š, —e = April; einen in den M. schiden = iem. tot Aprilge maken, voor gek laten loopen.
Αππril'blume, m. = witte boterbloem. **Αππril'narr**, m. = Aprilge. **Αππril'wetter**, f. = Maartsche bui, (*lett.*:) Aprilweer.
a priori = a priori: van te voren, vooraf.
αππrio(ισ)χ = apriorisch.
αππropos (spr.: *apropo*) = apropos.
Αππ'ide, **Αππ'id**, m. —, ..fiden = apside, keerpunt (in de baan van een planeet); zijbeuk.
Αππt. = Appoint.
αππtie(ισ)χ, f. = apteeren, aanpassen.
Αππquädukt, m. —(e)š, —e = aqueduct, waterleiding. **Αππquamarin**, m. —(e)š, —e = aquamarijn (een edelsteen). **Αππquarell**, f. —(e)š, —e = aquarel.
αππquarellie(ισ)χ, f. = aquarelleeren, in waterverf schilderen.
Αππquarium, f. —š, ..rien = aquarium.
Αππquatin'ta, w. — = aquatinta (een soort gravure).
Αππquator, m. —š = aequator. **äquatorial'** = aequatoriaal.
Αππquavit, m. —(e)š, —e = aquavita, brandewijn.
Αππquillibrir, m. —en, —en = aequilibrir.
äquillibrir'it'is = aequilibririsch.
äquinof'tial' = aequinoctiaal. **Äquinof'tium**, f. —š, ..tien = aequinoctium, nachtevening.
äquivalent' = aequivalent, gelijkwaardig.
Äquivalent', f. —(e)š, —e = aequivalent.
Äquivalentz, w. —, —en = gelijkwaardigheid, aequivalentie.
äquivol' = dubbelzinnig.
Är, f. u. m. —(e)š, —e = are, DM2.
Ära, w. —, Ären = aera, tijdrekening, tijdperk, periode.
Äraber, m. —š, — = Arabier. **Arabes'fe**, w. —, —n = arabeske. **Ära'bien**, f. = Arabië.
ara'bisch = Arabisch.
Ärago'nien, f. = Arragon, Arragonië. **Ärago'nier**, m. —š, — = Arragonees. **arago'nisch** = Arragonsch.

Aramäer, m. -s, - = Arameeër. **aramä'isch** = Arameesch.
Aräome'ter, m. u. f., -s, - = areometer.
Arar'(ium), f., -s, -e (ob. . . ten) = schatkist.
Ar'beit, w. -, -en = arbeid, werk, bezigheid, moeite; bewerking, uitvoering; taak; die *Ar.* einstellen = het werk staken; bejtelte *Ar.* = besteld werk; erhabene *Ar.* = relief; halb erhabene *Ar.* = bas-relief; mie die *Ar.*, so der Lohn = loon naar werken; eine prachtvolle *Ar.* = een prachtig stuk werk; öffentliche *Ar.* . en = publieke werken: an die *Ar.* gehn ob. sich an die *Ar.* machen = aan 't werk gaan; auf *Ar.* gehn = op daghuur gaan; bei der *Ar.* sein = aan 't werk zijn; etnen in *Ar.* nehmen = iem. in dienst, in 't werk nemen; ein Werk in *Ar.* nehmen = onder handen nemen; das Kleid ist in *Ar.* = is in de maak, onder handen; bei einem in *Ar.* stehen = bij iem. in 't werk of in dienst zijn.
ar'beiten, [schw. (h.)] = arbeiden, werken, bezig zijn; bewerken; gearbeiteter Stein = bewerkte steen; im Tagelohn a. = in dagloon of daghuur werken; an einer Sache a. = iets onder handen hebben; einem in die Hand a. = iem. in de hand werken, bijstaan; der Telegraph arbeitet = . werkt; der Wein arbeitet = . werkt of gist; das Schiff arbeitet = . stamp, werkt; sich zu Tode a. = zich doodwerken.
Ar'beiter, m. -s, - = arbeider, werkmán; jeder *Ar.* ist seines Lohnes wert = de arbeider is zijn loon waard.
Ar'beiterin, w. -, -nen = arbeidster, werkster; werkbij.
Ar'beiterstand, m. = arbeidersstand, werkmansstand. **Ar'beiterverein**, m. = werkliedenvereniging.
Ar'beitgeber, m. = werkgever, baas, patroon.
Ar'beitnehmer, m. = werknemer, arbeider.
ar'beitsam = arbeidzaam, werkzaam **Ar'beitsamkeit**, w. - = werkzaamheid, arbeidzaamheid.
Ar'beitsbeutel, m. = werkkzak, breizak, reticule. **Ar'beitsbiene**, w. = werkbij. **Ar'beitsbuch**, f. - = arbeidsboek, werkmansboekje, livret.
Ar'beitsEinstellung, w. = werkstaking.
ar'beitsfähig = bekwaam, in staat om te werken. **Ar'beitsfeld**, f. = arbeidsveld. **Ar'beitsfrau**, w. = werkvrouw.
Ar'beitshaus, f. = werkplaats, werkhuis; verbeterhuis.
Ar'beitskammer, w. = werkkamer; laboratorium; kamer van arbeid. **Ar'beitskästchen**, f. = werkdoosje, werkkistje, gereedschapskistje.
Ar'beitskräfte, f.; -kraft, w.; -lohn, m. = werkmandje; -kracht; -loon (of: arbeidsloon).
ar'beitslos = werk(e)loos. **Ar'beitsmann**, m. -es, . . leute = arbeider, werkmán.
Ar'beitsmehel, m. = werkkrukje. **ar'beits-scheu** = lui, traag. **Ar'beitsstehen**, w. = traagheid, afkeer van het werk. **Ar'beitsstühle**, w. = industrijschool. **Ar'beitsstube**, w. = studeerkamer, kantoor, atelier, laboratorium, werkkamer.
Ar'beitsdag, m. = werkdag. **Ar'beitsstunde**, w. = *Arbeitsbeutel*.
ar'beitsunfähig = niet in staat om te werken, invalide.
Ar'beitswillige(r) = niet-staker, arbeidswillige.
Ar'beitszeit, w. = werktijd. **Ar'beitszimmer**, f. = *Arbeitsstube*.
Arbitrage **arbiträr** = arbitrair, willekeurig, eigenmachtig.

arbitreren, [schw. (h.)] = arbitreeren, schatten.
Archais'mus, m. -, . . men = archaisme, ouderwetsche, verouderde uitdrukking.
archai'sisch = archaïstisch.
Archäolog, m. -en, -en = archaeoloog, oudheidkenner. **Archäologie**, w. -, -n = archaeologie. **archäolo'gisch** = archaeologisch.
Arche, m. -, -n = arke.
Archidia'konus, m. -, . . fo'nen = aartsdiaken.
Archimandrit, m. -en, -en = archimandriet, opperabt in de Grieksche kerk.
Archipel, m. -s, -(e) = archipel.
Architekt, m. -en, -en = architect. **architekto'nisch** = architectonisch. **Architektur**, w. -, -en = architectuur.
Architrav, m. -(e)s u. -en, -e u. -en = architraaf.
Archiv, f. -(e)s, -e = archief. **Archivar**, m. -(e)s -e = archivaris.
Archont, m. -en, -en = archont.
Archie'rengarde, w. = arcieergarde (lijfwacht v. d. keizer van Oostenrijk).
Areal, f. -(e)s, -e = areaal (vlakke-grootheid van een stuk land e. d.).
Arena, w. -, . . nen = arena.
Areome'ter, zie *Aräometer*.
Areopag, m. -(e)s, -e = areopagus.
arg (ärger, ärgst) = erg, boos, slecht, kwaad, boosaardig; sluw; slim, erg, groot, ernstig; es ist zu a. = het is te bont, te erg; ein arges Fehler = een grove fout; er macht es zu a. = hij maakt het te bont, te gek of hij gaat te ver; ich sehe nichts Ärgeres dabei = ik zie er geen kwaad in; Ärgeres von einem denken = kwaad van iem. denken; im argen liegen = in de boosheid liggen, verdorven zijn.
II. Arg, f. -en = erg; ohne *Ar.* = zonder arglist, zonder booze bedoeling; ich habe kein *Ar.* dabei = ik denk aan geen kwaad; *Ar.* an etw. nehmen = iets kwalijk (op) nemen, zich aan iets ergeren.
arg'denkend = ergdenkend.
Arg'ber = de Booze.
Argentän, f. -(e)s = nieuwzilver, nikkelzilver.
Argentänien, f. = Argentinië. **argentän'isch** = Argentijnsch.
Arg'er, m. -s = ergernis, boosheid, spijt, toorn, verdriet.
är'gerlich = ergerlijk, lastig, hinderlijk, aanstootelijk, boos, kwaad; lichtgeraakt, gemelijk, korzellig. **är'gerlichkeit**, m. -, -en = gemelijkheid, aanstootelijkheid.
är'gern, [schw. (h.)] = ergeren, boosmaken, plagen, hinderen, aanstoot geven; sich ä. = zich ergeren, zich boosmaken (über einen: over iem.); sich tot ob. zu Tode ä. = zich dood ergeren.
är'gernis, f. . . nisse, . . nisse = ergenis, verdriet, misnoegen, spijt, toorn; ergernis, aanstoot, schandaal; *Ar.* an einer Sache nehmen = zich over iets ergeren; ein öffentlicher *Ar.* geben = algemeen aanstoot geven.
Argi'ber, m. -s, - = Argiver, bewoner van Argos; ook: Griek. **argi'visch** = Argivisch.
Arg'list, w. = arglist, boosaardigheid, valsheid. **arg'listig** = arglistig, boosaardig.
arg'los = argeloos, onnoozel, zonder boosheid, oprecht. **Arg'losigkeit**, w. -, -en = argeloosheid, eenvoud(igheid), oprechtheid.
Argonaut, m. -en, -en = Argonaut. **Argonautenzug**, m. = tocht der Argonauten.

Argot' (spr.: *arg^ho*), f. -s = argot, dievetaal.
Argument', f. -(e)s, -e = argument. **Argumentation'**, w. -, -en = argumentatie.
argumente'ren, fchw. (h.) = argumenteeren.
Argus, m. = Argus. **Argusaugen**, Pl. = Argusoogen.
Arg'wohn, m. -(e)s = argwaan, achterdocht, wantrouwen; verdenking.
arg'wöshen, fchw. (h.) = argwanen, verdenken, wantrouwen; vermoeden.
arg'wöshich = argwanend, achterdochtig, wantrouwend, ergdenkend.
Ariad'ne, w. = Ariadne.
Aria'ner, m. -s, -n = Ariaan. **aria'nisch** = Ariaansch. **Arianis'mus**, m. - = Arianisme.
Arie, w. -, -n = aria.
Arier, Pl. = Ariërs. **ar'isch** = Arisch.
Ari'on, m. = Arion.
ario'so = arioso: als lied. **Ari'o'so**, f. -s, -s u. . . f. = arioso.
Aristokra't, m. -en, -en = aristokraat.
Aristokratie' (spr.: *. . . tie*), w. -, -n = aristokratie.
aristokra'tisch = aristokratisch.
Aristote'lijer, m. -s, - = Aristotelicus.
aristote'lijch = Aristotelisch, peripatetisch.
Arithmetik' od. **Arithme'tik**, w. = arithmetica, rekenkunde. **Arithme'tiker**, m. -s, - = arithmeticus, rekenkundige. **arithme'tisch** = arithmetisch, rekenkundig. **Arithmome'ter**, m. u. f. -s, - = arithmometer, rekenmachine.
Arka'de, w. -, -n = arcade, booggewelf, galerij met booggewelf.
Arka'dien, f. = Arcadië. **Arka'dier**, m. -s, - = Arkadiër. **arka'disch** = Arcadisch.
Arka'nium, f. -(s) . . na = arcanum, geheimmiddel.
Arkebu'se, w. -, -n = haakbus. **Arkebu'sier**, m. -(e)s, -e = busschieter.
arf'tisch = arctisch.
I. arm (ärmer, ärmst) = arm, behoeftig, beklagenswaardig; ein armer Sünder = een beschuldigde voor het gerecht, een arme zondaar; a. an geistigen Gaben = arm in (of aan) geestesgaben; a. wie eine Kirchenmaus = arm als een (kerk)rat, der Arme = de arme; der Armste = de stumper.
II. Arm, m. -(e)s, -e = arm, tak, vertakking; einem unter die Arme greifen = iem. een handreiking geven, iem. een handje helpen; sich einem in die Arme werfen = zich in iem. armen werpen; die Arme in die Seite stemmen = de handen in de zijde zetten.
Arma'da, w. -, -s = armada.
Armadill', f. -(e)s, -e = armadil, gordeldier.
Armatur, w. -, -en = armatuur (bewapening van soldaten enz., ook van den magneet).
Arm'band, f. = armband. **Arm'binde**, w. = slinger, armverband; (aan 't priestergewaad) manipel.
Arm'bruist, w. -, -e u. . . brüste = armborst, hand- of voetboog. **Arm'brustschütze**, m. = boogschutter.
Arm'chen, f. -s, - = armpje.
arm'dich = zoo dik als een arm.
Armee', -, -n = leger. **Armee'befehl**, m. = dagorder. **Armee'korps**, f. = legercorps.
Armee'lieferant, m. = leverancier van het leger.
Ar'mel, m. -s, - = mouw; auf den Ä. hēften od. binden = op de mouw spelden.

Ar'melauffschlag, m. = opslag van een mouw.
Ar'melen'kind, f. = armeluiskind.
Ar'melloch, f. = armsgat.
ar'men, fchw. (h.) = verarmen (arm worden en arm maken).
Ar'menanstalt, w. = armhuis.
Ar'menbüchse, w. = arm(e)bus.
Ar'mendirection, w. = armbestuur.
Ar'menhaus, f. = armhuis.
Ar'menien, f. = Armenië. **Ar'menier**, m. -s, - = Armeniër. **ar'menisch** = Armenisch, Armeensch.
Ar'menkasten, m., **Ar'menkasse**, w. = armenkas.
Ar'menpflege, w. = armezorg. **Ar'menpfleger**, m. = lid van (een vereeniging voor) armezorg.
Ar'menschule, w. = armeschool. **Ar'menstod**, m. = bus, blok.
Ar'menverwaltung, w. = armbestuur, diaconie. **Ar'menwesen**, f. = armwezen.
Ar'meritter, Pl. = armeridders.
Arm(e)fü'n'derbank, w. = bank voor de beschuldigten, armezondaarsbank. **Arm(e)fü'n'dermiene**, w. = armezondaarsgezicht. **Arm(e)fü'n'derglocke**, w. = boevokloek. **Arm(e)fü'n'derstuhl**, m. = Armesfünderbank.
Arm'feite, w. = lange vijl, armvijl. **Arm'gelenk**, f. = armgewricht. **Arm'höhle**, w. = (arm)oksel.
arm'e'ren, fchw. (h.) = bewapenen, uitrusten; (den magneet) wapenen.
Ar'min', m. = Arminius. **Ar'minia'ner**, m. -s, - = Arminiaan.
Ar'mstiften, f. = leunkussen. **Ar'm'korb**, m. = hengselmand.
arm'lang = armlang, een arm lang.
Ar'm'leuchter, m. = armkandelaar.
arm'lich = armoedig, armzalig.
Ar'm'lichkeit, w. - = armoedigheid, armoede.
Ar'm'ling, m. -(e)s, -e = morsmouw, overmouw.
Ar'm'schiene, w. = armscheen, armplaat.
arm'selig = armzalig, ellendig, armoedig, min, beklagenswaardig.
Ar'm'sessel, m., **Ar'm'stuhl**, m. = armstoel, leunstoel. **Ar'm'spange**, w. = armband.
Ar'm'sünderbank zc., zie Armesfünderbank zc.
Ar'mut, w. - = armoede, behoeftigheid, gebrek; Ä. schändet nicht = armoede is geen schande.
Ar'mut'schein, m., **zeugnis**, f. = bewijs van onvermogen.
Ar'm'voll, m. -, - = armvol.
Ar'n'heim, f. = Arnhem.
Ar'n'old, m. = Arnold, Arnoud.
Ar'om', f. -(r)s, -e; **Ar'o'ma**, f. -s, -s u. . . mata = aroma, geur.
aroma'tisch = aromatisch, geurig.
Ar'on, **Ar'ron**, m. = Aron, Aäron; aronskelk.
Ar'on'stab, m., **Ar'on's**, w. = aronskelk.
arpeggie'ren (spr.: *. . . dzieren*), fchw. (h.) = arpeggeeren.
Ar'peggio (spr.: *. . . dzjo*), f. -s, -s = arpeggio.
Ar'rat, m. -(e)s, -e u. -s = arak.
Ar'rangement' (spr.: *. . . zjemä*), -s, -s = arrangement.
arrangie'ren, fchw. (h.) = arrangeeren.
Ar'rest', m. -(e)s, -e = arrest, gevangenschap, gevangenisstraf; beslag, arrest; im Ä. sein = in arrest zijn, zitten; Ä. auf etw.

- legen ob. etw. mit A. belegen = beslag op iets leggen.
- Arrestant**, m. -en, -en = arrestant. **Arrestation**, w. -, -en = arrestatie.
- Arrestlegung**, w. -, -en = beslaglegging.
- Arrestlokal**, f. -stube, w., -zimmer, f. = arrestlokaal, politiekamer.
- arrestieren**, f. (h.) = arresteren.
- Arrièregarde**, w. -, -n = achterhoede.
- arrogant** = arrogant.
- Arroganz**, w. - = arrogance.
- arrondieren**, f. (h.) = afronden.
- Arrondissement** (spr.: .md), f. -s, -s = arrondissement.
- Arrowroot** (spr.: arrowet), f. -s = arrowroot.
- Arsch**, m. -es, Arsche = aars, achterste, gat, billen.
- Arschbaste**, w. = bil.
- Arschleder**, f. = aarsleer.
- Arten**, f. -(e)s = arseen.
- Arsenal**, f. -(e)s, -e = arsenaal.
- arsenig** = arsenig, arseen...
- Arse'nif**, f. -s = arsenicum.
- arsenifhaltig** = arsenicumhoudend.
- Arse'nifsaure**, w. = arsenikzuur.
- Ar'sis**, w. -...sen = arsis (heffing, opslag in een versvoet).
- Art**, w. -, -en = aard, manier, wijze; gepastheid, goede manier; aard, soort, natuur; die A. und Weise wie ... = de manier, waarop ...; dat hat seine A. = dat is geen manier, dat is niet net; er hat seine A. = hij heeft geen manieren; daß es (so) eine A. hat = dat het een aard heeft of dat het een lust is; Landes A., Landes Sitte = 's lands wijs, 's lands eer; auf diese A. = op die manier; aus der A. jagen = uit den aard slaan; einzig in seiner A. = eenig in zijn soort; nach A. der Chinesen = op de manier van de Chinezen; jeder lebt nach seiner A. = op zijn manier; A. läßt nicht von A. = een aardje naar (van) zijn vaartje of de appel valt niet ver van den stam.
- Artbegriff**, m. = soortbegrip.
- Artefakt**, f. -(e)s, -e = voorwerp van kunst.
- Artemis**, w. - = Artemis.
- arten**, f. (h.) = aarden (naar, nach), gelijken; aarden, gedijen, tieren; wohl ob. gut geartete Kinder = goedgeaarde of goedgemaakte kinderen.
- Arterie**, w. -, -n = arterie, slagader.
- artesischer Brunnen** = artesische put, Nortonpomp.
- Arthur** ob. **Artur**, m. = Arthur.
- artig** = aardig; (van kinderen) zoet; (van volwassenen) beleefd, hoffelijk, welgemanierd, galant. **Artigkeit**, w. -, -en = liefheid, zoetheid; beleefdheid, hoffelijkheid, netheid, compliment, galanterie.
- Artikel**, m. -s, - = artikel; lidwoord.
- Artikulation**, w. -, -en = articulatie.
- artikulieren**, f. (h.) = articuleeren.
- Artillerie**, w. -, -n = artillerie.
- Artillerieoffizier**, m.; -park, m.; -schule, w. = artillerieofficier; -park; -school.
- artilleristisch**, m. -en, -en = artillerist, kanonnier.
- Artillierete**, w. -, -n = artijsok.
- Artist**, m. -en, -en = artist.
- artistisch** = artistiek.
- Ar've**, w. -, -n = bergden: ook Zirbeliefer.
- Arz(e)nei**, w. -, -en = artsenij, genees-
- middel; eine A. verschreiben = een geneesmiddel voorschrijven.
- Arz(e)neibereiter**, m.; -buch, f. = artsenijbereider (of: apotheker); -boek (of: pharmabereider).
- Arz(e)neiformel**, w. = recept. [copee].
- Arz(e)neigewicht**, f. = medicinaalgewicht.
- Arz(e)neiglas**, f. = medicijn glas of flesch.
- Arz(e)neikästchen**, f. = artsenij-medicijnkastje of -kistje.
- Arz(e)neifraut**, f. = geneeskruid.
- arz(e)neifich** = medicinaal, geneeskrachtig.
- Arz(e)neimittel**, f. = geneesmiddel.
- Arz(e)neitaxe**, w. = tarief van de geneesmiddelen.
- Arz(e)neitoeßen**, f. = medicijnwezen.
- Arz(e)neiwissenschaft**, w. = medicinale wetenschap.
- Arz(e)neizettel**, m. = etiket.
- Arzt**, m. -es, Arzte = arts, dokter, geneesheer. **Arztin**, w. -, -nen = (vrouwelijke) dokter. **ärztlich** = geneeskundig.
- I. **As**, f., **Ässe**, **Ässe** = aas (op kaarten).
- II. **As**, f. -, - = as (een noot); As dur = as-majeur; As moll = as-mineur.
- Asa**, w. - = asa (foetida), duivelsdrek.
- Asbest**, m. -es, -e = asbest.
- Ascenseur**, m. -s, -e = ascenseur, hydraulische pers; lift.
- Asch**, m. -es, Arsche = kom, pot, teil.
- Aschbecher**, m. = aschbakje. **aschbleich** = aschgrauw. **aschblond** = aschblond.
- Asche**, w. - : asch; ausgeaugte A. = loog-asch; in (die) A. legen = in de asch leggen.
- Asche**, w. -, -n = vlagzalm.
- Aschenbad**, f.; -becher, m.; -behälter, m. = aschbad; -bakje; -bak (of: -vat).
- Aschenbrödel**, m. u. f. -s, - = Asschepoester.
- Aschenfall**, **Aschenherd**, m. = aschgat, aschhaard. **asch(en)farbig** = aschfarben.
- Aschenkrube**, w.; -faßten, m.; -krug, m. = aschkruik (of: -belt); -kist; -kruik (of: urn).
- Aschenkraut**, f.; -stüben, m. = aschkruid; -koek (-brood).
- Aschenlauge**, w. = loog.
- Aschenloch**, f.; -ofen, m.; -pflanze, w. = aschgat; -oven; -plant (of: -kruid).
- Aschenputtel**, m. = Aschenbrödel.
- Aschensalz**, f. = aschzout, loogzout, soda.
- Aschenstopf**, m.; -trecker, m.; -stuch, f. = aschpot; -trekker (tourmalijn); -doek.
- Aschenurne**, w. = Aschenkrug.
- Aschenzieher**, m. = aschtrekker, tourmalijn.
- Ascher**, m. -s, - = looierskalk, looierskuip.
- Aschergrube**, w. = looierskuip, runkuip.
- Aschericht**, **Ascherig** = asschig, aschachtig.
- Aschermittwoch**, m. = Aschdag.
- Aschern**, f. (h.) = in de asch leggen; ploten (van huiden); etnen ä. = iem. het aschkruisje geven (op Aschdag in de R. C. kerk).
- aschfahl** = aschvaal. **aschfarben**, **aschfarbig** = aschkleurig.
- aschgrau** = aschgrauw; eentonig, vervelend; daß geht ins Aschgrau = dat gaat te ver.
- Aschicht**, **Aschig** = Aschericht.
- Aschylos**, **Aschylos**, m. = Aeschylus.
- Aschkraut**, f. = aschplant. **Aschkruten**, m. = aschbrood. **Aschlauch**, m. = eschlook, sjalotte.
- Aschmeise**, w. = poelmees.
- Aschzinn**, f. -s = bismuth.
- Asen**, w. = Asen (goden).
- äzen**, f. (h.) = azen, met aas lokken.
- aseptisch** = aseptisch.

Afer, **Afer**, m. -s, - = ransel, provieziezak.
Afiat, m. -en, -en = Aziaat. **afiatifsch** = Aziatisch. **Afien**, f. = Azië.
Aste'fe u. f. m. = **Aste'fe** u. f. m.
Astle'pios, **Astulap'**, m. = Aesculaap.
Asmo'di, m. = Asmodee, booze geest.
Asop'(os), m. = Aesopus.
äso'pisch = Aesopisch.
A'fouidhe's Meer = zee van Azov.
A'fpa'fia, **A'fpa'fie**, m. = Aspasia.
A'fpeff', m. -(e)s, -e = aspect.
As'ber, m. = asper (Turksch geldstukje).
Asphalt', m. -(e)s, -e = asphalt.
asphaltie'ren, fchm. (h.) = asphalteeren.
Asphalt'pflaster, f. = asphaltbestrating.
Asphodill' = **Affodill'**.
Asphugie', w. -, -n = asphyxie, schijndood.
Aspirant', m. -en, -en = aspirant.
Aspirata, w. -. . . ten (u. . . tā) = aspirata, geaspireerde of aangeblazen letter. **Aspirat'ion**, w. -, -en = aspiratie. **Aspirator**, m. -s, . . . to'ren = aspirator, ventilator.
aspirie'ren, fchm. (h.) = aspireren (een letter), (naar een betrekking) staan.
As = **A**.
Asaga'(e), m. . . gai(e)s, . . . gai(n) = assegaal (Zuidafr. werpspies).
Assuradeur, m. -s, -e; **Assurador**, -en, -en; **Assurant'**, m. -en, -en = assuradeur.
Assuranz', w. -, -en = assurantie. **Assuranz'maffer** = makelaar in assurantiën.
Assuranz'police, w. = assurantiepolis. **Assuranz'prämie**, w. = assurantiepremie.
Assurat', m. -en, -en = geassureerde, verzekerde.
assuratie'ren, fchm. (h.) = assureeren.
Assel, w. -, -n = pissebed.
äßen = **äfen**.
äuentie'ren, fchm. (h.) = toestemmen, instemmen; (voor den dienst) goedkeuren.
Assessor, m. -s, -en = assessor (bevoegd, maar nog niet geplaatst ambtenaar).
Assiette, w. -, -n = assiette; houding; bord; schotel.
Assignat', m. -en, -en = assignaat, geassigneerde. **Assignate**, w. -, -n = assignatie.
assignie'ren, fchm. (h.) = assigneeren.
Assimilation', w. -, -en = assimilatie.
assimilie'ren, fchm. (h.) = assimileren.
Assise, w. -, -n = assise, zitting.
Assisen, f. = rechtbank van gezworenen.
Assistent', m. -en, -en = assistent. **Assistentz'arzt**, m. = officier van gezondheid 2e klasse.
assiste'ren, fchm. (h.) = assisteeren.
Associé, m. -s, -s = associé.
Assonanz', w. -, -en = assonance, halfrijm.
assonie'ren, fchm. (h.) = assoneeren.
assortie'ren, fchm. (h.) = (as)sorteeren.
Assortiment', f. -(e)s, -e = assortiment.
Assoziation', w. -, -en = associatie.
assozie'ren, fchm. (h.) = associëren.
assumie'ren, fchm. (h.) = assumeeren.
Assumptio', w. - = Assumtie, hemelvaart.
Assy'rier, m. -s, - = Assyriër.
Assy'rien, f. = Assyrië. **assy'risch** = Assyrisch.
a. St. = alten Stils: ouden stijl (d. i. naar de Juliaansche tijdrekening).
Ast, m. -es, **Aste** = (dikke) tak, hoofdtak; kwast (in het hout).
ast'en fisch, fchm. (h.) = zich vertakken.
Aster, w. -, -n = aster, sterrebloem.

Asterien, f. = asteriën (een soort opalen).
asterifsch = asteriek, ster..
Asterismus, m. -, . . . men = sterrebeeld.
Asteroid', m. -(e)s u. -en, -en = asteroïde, kleine planeet.
Asthenie', w. - = asthenie, lichaamszwakte.
Asthenopie', w. - = asthenopie, zwakzichtigheid.
Asthetik', w. - = aethetica, de leer van het schoone. **Asthetiker**, m. -s, - = aetheticus.
ästhetisch = aethetisch.
Asthma, f. -s = asthma.
asthma'fisch = asthmatisch.
ästtig = vol takken; kwastig, knoestig.
Astigmatismus, m. - = astigmatisme.
astigmat'fisch = astigmatisch.
ästimie'ren, fchm. (h.) = estimeeren.
Astloch, f. = kwastgat, knoestgat.
Astling, m. -(e)s, -e = jonge vogel.
astlos = takloos.
Astrakan, **Astrakan**, f. = Astrakan.
Astral'lampe, w. = astraal-lamp, sterrelamp.
Astrogno'fische, w. - = astrogno'sie, kennis van de sterrebeelden. **Astrogroph'**, m. -en, -en = astrograaf (toestel om sterrekaarten te tekenen). **Astrographie'**, w. -, -n = astrografie, sterrebeschrijving. **Astrolabium**, f. -s, . . . bium = astrolabium (instrument om de hoogte van sterren te meten). **Astrolog'**, m. -en, -en = astroloog, sterrewichelaar.
Astrologie', w. - = astrologie.
astrolog'isch = astrologisch.
Astronom', m. -en, -en = astronoom.
Astronomie', w. - = astronomie, sterrekunde. **astronom'isch** = astronomisch.
ast'ständig = zittend (van bladeren en bloemen).
Astuarium, f. -s, . . . rium = aestuarium, dampbad.
Astwerk, f. = (de) takken.
Astyl', f. -(e)s, -e = asyl, toevluchtsoord; **Astyl** für **Obdachloze** = toevlucht voor daklozen.
Astyl'recht, f. = asylrecht.
Astymptote, w. -, -n = asymptote.
astunde'fisch = asyndetisch, zonder verbinding.
Astyn'deton, f. -s, . . . ta = asyndeton, weglating van het verbindingswoord.
Astzendent', m. -en, -en = ascendent (bloedverwant in opgaande lijn).
Astzendentz', w. - = ascendentie.
astzendie'ren, fchm. (h.) = ascendeeren, stijgen, opklimmen, bevorderd worden. **Astzension**, w. -, -en = ascensie, opklimming; hemelvaart.
Astze'fe, w. - = ascetisme (strenge beoefening van deugd en godzaligheid door een leven van ontbering en boetedoening).
Astzet', m. -en, -en = asceet. **Astzet'rif**, w. - = ascetica, ascese. **astze'fisch** = ascetisch.
Atavism'us, m. - = atavisme, erfelijkheid.
Atelier' (spr.: *ateljee*), f. -s, -s = atelier.
Atem, m. -s = adem, ademhaling; **At. holen**, fchöpfen = ademhalen, -scheppen; **fich außer At. laufen** = zich buiten adem loopen; **wieder zu At. kommen** = weer op adem komen; **den At. anhalten** = den adem inhouden; **einen in At. halten** = iem. aan den gang, bezig houden.
Atemholen, f. -s = ademhaling. **atemlos**, ademloos, buiten adem. **Atemlosigkeit**, w. - = ademloosheid, moeilijke ademhaling. **Atemnot**, w. = benauwdheid, ademnod. **Atemzug**, m. = ademtocht; in einem At. = in één adem; der letzte At. = de laatste adem, zucht.
Athalarich, m. = Athalarik.

Atha'lia, w. = Athalia.
Atheïs'mus, m. - = atheïsme. **Atheïst'**, m. -en, -en = atheïst. **atheïstisch** = atheïstisch.
Athen', f. = Athene. **Athenä'um**, f. -s, ..nien = athenaeum. **Athe'ne**, w. = Athene.
Athe'ner, **Athenien'fer**, m. -s, - = Athener. **athe'nisch**, **athenien'isch** = Atheensch.
A'ther, m. -s = aether.
äthe'rifch = aetherisch.
ätherifje'ren, fchm. (h.) = aetherizeeren, met aether bedwelmen.
A'therfäure, w. = aetherzuur.
A'thio'pïen, f. = Ethiopië. **A'thio'pïer**, m. -s, - = Ethiopiër. **äthio'pïfch** = Ethiopisch.
A'thlet', m. -en, -en = athleet. **A'thlet'if**, m. - = atletika. **athlet'ifch** = atletisch.
A'thyl', f. -(e)s = aethyl (een zeer vluchtige stof).
A'tiologie', w. - = aetiologie, leer van de oorzaken (van ziekten vooral).
Atlant', m. -en, -en = atlant, atlas (zuil).
atlan'tifch = Atlantisch.
At'las, m. - u. ..fjes, ..fe = atlas, satijn; **At.**, - u. ..fjes, ..lanten = atlas (kaartwerk); atlas (wervel), atlant.
at'lasartig = gesatineerd.
At'lasgebirge, f. = Atlasgebergte.
At'lasfleid, f. = satijnen kleed, japon van satijn. **at'lassen** = van atlas, satijnen. **At'lasweber**, **weber**, m. = atlas-, satijnwever.
at'men, fchm. (h.) = ademen, adembalen; (in of uit)ademen; ook fig. bijv. Raefe a. = wraak ademen.
Atmen, f. = Atmung.
Atmome'ter, f. (m.) -s, - = atmometer, verdampingsmeter.
Atmosphä're, w. -, -n = atmosfeer.
atmosphä'rifch = atmosferisch.
At'mung, w. - = ademhaling. **At'mungsbefchwerde**, w. = moeilijke ademhaling.
At'mungsorgan, **At'mungswerkzeug**, f. = adembalingsorgaan.
Atna, m. -s = Etna.
Atoll', f. -(e)s, -e; **Atoll'ic**, w. -, -n = atol (ringvormig koraaleiland).
Atom', f. -(e)s, -e = atoom. **Atom'gewicht**, f. = atoomgewicht. **Atomis'mus**, m. - = atomisme (leer van 't ontstaan der wereld uit atomen). **Atomist'**, m. -en, -en = atomist.
Atonie', w. - = atonie (verslapping v. h. lichaam).
Atou' (spr.: atoe), f. -s, -s = troef.
Atrium, f. -s, Atrien = atrium, voorhalle.
Atrophie', w. - = atrophie, uittering.
Atropin', f. -(e)s = atropine, doodkruid.
ätsch! = sliep uit!
ätschen, fchm. (h.) = uitsliepen.
Attaché', m. -s, -s = attaché.
Attac'hé, w. -, -n = attacke, атаке, aanval, toeval. **attac'hieren**, fchm. (h.) = attackeeren, атакуеeren.
Attentat', f. -(e)s, -e = aanslag. **Attentä'ter**, m. -s, - = die een aanslag doet.
Attention', w. - = attentie.
Attest', **Attestat'**, m. -(e)s, -e = attest, attestatie, bewijs; ärztliches Attest = bewijs van den dokter.
attestieren, fchm. (h.) = attesteeeren.
At'tid, m. -(e)s, -e = wilde vlier, kruidvlier.
I. At'tifa, f. = Attika.
II. At'tifa, w. -, ..fen = attika, halfverdieping.

Attila, m. = Attila; **At'tila**, m. -s, -s = attila, huzarejas.
at'tifch = Attisch.
Attraktïon', w. -, -en = attractie.
attrappieren, fchm. (h.) = attrappeeren.
Attribut', f. -(e)s, -e = attriboot, bijvoeglijke bepaling, kenteeken, zinnebeeld.
attributiv' = attributief.
ät'bar = te etsen.
Ät'bild, f., **Ät'drud**, m. = ets.
Ät'zel, w. -, -n = ekster; pruk.
ät'zen, fchm. (h.) = etsen; uitbijten, branden; azen, aanlokken; voeren.
är'zend = bijtend, brandend.
Ät'grund, m. = etsgrond. **Ät'kunst**, w. = etskunst. **Ät'mittel**, f. = bijtend middel.
Ät'wasser, f. = sterkwater.
Ät'zung, w. -, -en = het azen, voeren.
Ät'zung, w. -, -en = het etsen; bijten, branden.
Au, zie Au(e).
au! = au! ai!
auch = ook, eveneens; wenn . . auch = al ..(ook); wer . . auch = wie ..ook; wie . . auch = hoe ..ook; welfches auch seine Bäne sein mögen = wat voor plannen hij ook moge hebben; wirst du es auch tun? = zul je het stellig doen? ob . . auch = al ..(ook).
Audiens', w. -, -en = audiëntie; **A. ertellen**, geben = audiëntie geven, verleenen; um eine **A. nachsuchen** = om audiëntie verzoeken, aud. aanvragen.
Auditeur', m. -s, -e = auditeur, bijzitter in een rechtbank. **Auditor**, m. -s, ..toren = auditor of auditeur.
Auditor'ium, f. -s, ..rien = auditorium.
Au(e), w. -, -en = weide, landstreek, landouw, dreef.
Au'erhahn, m. = auer-, bosch- of woerhaan.
Au'erhuhn, f. = auer-, boschhoen.
Au'erod, m. = oer-os, wilde os.
I. auf, Präp. mit Dat. und Akk.: **op**: auf der Straße sein = op straat zijn; er ist auf seiner Stube = op zijn kamer; auf dem Gymnasium, auf der Jagd, auf der Reise, auf Reisen sein = op 't gymnasium, op (de) jacht, op reis zijn; auf Erden = op aarde; auf dem Rücken tragen = op den rug dragen; auf frischer Tat = op heeter daad; auf der Geige spielen = op de viool spelen; etw. auf dem Herzen haben = iets op 't hart hebben; auf seinem Rechte bestehen = op zijn recht staan; er ist auf meiner Seite = hij is op mijn kant, zijde; - auf die Straße gehn = op straat gaan; sich auf den Weg machen = op weg gaan, zich op weg begeven; er kam auf mich zu = hij kwam op mij toe; ich ging auf ihn los = ik ging op hem af; auf einen bauen = op iem. bouwen, rekenen; sich auf einen verlassen = zich op iem. verlaten, op iem. rekenen; Einfluss auf einen haben = invloed op iem. hebben; ein Druck von 5 Pfund auf das Quadratcentimeter = een druk van 5 pond op de vierk. c.M.; auf Ihre Gesundheit = op Uw gezondheid; auf (meine) Ehre = op mijn eer; auf den ersten Blick = op 't eerste gezicht; auf diese Weise = op deze wijze; aufs beste = op zijn allerbest; auf das Allerbeste gefaßt sein = op 't ergste voorbereid zijn; aufs neue = opnieuw; aufs Geratewohl = op goed geluk; auf meine Gefahr = op mijn risico; auf Kredit = op krediet; auf Ihren Wunsch = op Uw

wensch; alle bis auf einen = allen op één na; auf die Bibel schwören = op den Bijbel zweren; er hört auf beide Namen = hij antwoordt op beide namen; die Tür geht auf die Straße = komt op de straat uit; **aan**: auf dieser Seite = aan dezen kant; auf beiden Augen blind sein = aan beide oogen blind zijn; **in**: es gehen 6 auf ein Pfund = er gaan er 6 in een pond; auf Lateinisch = in 't Latijn; auf einen Zug = in één teug; auf alle Fälle = voor alle gevallen, in alle geval; **lang**: auf diesem, auf gefehlichem Wege = langs dezen, langs wettelijken weg; **mit**: auf welchen Namen ist er eingedruckt? = met welchen naam is hij ingeschreven? große Stünde auf einen halten = veel met iem. ophebben; **naar**: aufs Land reisen = naar buiten reizen, gaan; einen Brief auf die Post tragen = naar de post brengen; es geht auf zehn Uhr = 't loopt naar tien; **om**: ich gebe nichts auf ihn = ik geef niets om hem; **over**: ein Viertel auf zehn = kwart over negen; **per**: zehn Mark auf den Kopf = 10 Mark per hoofd; **te**: aufs äußerste = ten uiterste; **gegen**: auf den Abend = tegen den avond; **tot**: (bis) auf Widersehen = tot weerziens; auf den letzten Heller bezahlen = tot den laatsten cent betalen; bis auf weiteren Befehl = tot nader order; auf Schadenersatz klagen = een eisch tot schadevergoeding instellen; **van**: auf eine Sache berüchten = van een zaak afzien; **vor**: auf eine Woche = voor een week; auf kurze Zeit = voor korten tijd; **zonder voorz.**: auf dem Lande wohnen = buiten wonen; auf der Stelle = dadelijk; das hat nichts auf sich = dat heeft niets te betekenen; — sich auf die Beine machen = wegloopen; Geld auf die Seite bringen = geld verduistaren; aufs beste = best, zeer goed; aufs freundlichste = uiterst, zeer vriendelijk.

II. **auf**, Adv. = op, naar boven; auf und ab = op en neer, heen en weer; auf und davon = er van door; auf sein = op zijn, niet in bed; auf, ook = open.

III. **auf!** = op! komaan!

aufarbeiten, fchw. (h.) = opwerken, vernieuwen; uitputten, verbruiken; voltooiën; open of stuk werken; **sich a.** = zich opwerken, omhoogwerken; zich afwerken.

aufatmen, fchw. (h.) = herademen, diep adem halen; op zijn verhaal komen.

aufäßen, fchw. (h.) = open bijten of branden.

aufbacken, fchw. u. ft. (h.) = opbakken; overbakken.

aufbahnen, fchw. (h.) = op een baar leggen.

aufbauen, fchw. (h.) = in de schuur opleggen, opschuren.

Aufbau, m. = opbouw, het (op)bouwen.

aufbauen, fchw. (h.) = opbouwen, oprichten, (Weihnachtsgeſchenke auf den Tisch) a. = klaarleggen, op stapeltjes leggen; (ook andere zaken op de tafel) opzetten.

aufbäumen, fchw. (h.) = op den (wevers-)boom doen; opzetten; **sich a.** = zich verzetten.

aufbauschen, fchw. (h.) = opzwellen, opzetten, wijduit staan; eine Sache a. = (fig.) een zaak opschroeven, opblazen.

aufbehalten sich, ft. (h.) = op zijn, niet in bed zijn.

aufbegehren, fchw. (h.) = opspeelen, spektakel maken; zich luide verzetten].

aufbehalten, ft. (h.) = op houden (een hoed bijv.); openhouden (de oogen); [bewaren].

aufbeigen, fchw. (h.) = opstapelen.

aufbeißen, ft. (h.) = openbijten, kraken.

aufbeizen, fchw. (h.) = openbijten, openbranden.

aufbekommen, ft. (h.) = openkrijgen, openmaken (een deur bijv.); opkrijgen (een hoed, een bord eten, een thema).

aufbersten, ft. (f.) = bersten, openbersten, splijten.

aufbessern, fchw. (h.) = verbeteren, verhoogen (het salaris).

aufbewahren, fchw. (h.) = bewaren.

Aufbewahrungsort, m. = bewaarplaats.

aufbieten, ft. (h.) = oproepen, op de been roepen (een leger); aanwenden, in het werk stellen, inspannen; toonen, ten beste geven; ein Brautpaar a. = het huwelijk afkondigen.

Aufbietung, m. — = aanwending, inspanning; oproeping; afkondiging.

aufbinden, ft. (h.) = opbinden, opnemen; binden op; losmaken, losbinden; einem etw. a. = iem. wat wijs maken, op de mouw spelden.

aufblähen, fchw. (h.) = opzwellen, opblazen (ook fig. van trots bijv.).

aufblasen, ft. (h.) = opblazen; open blazen; in de hoogte blazen of waaien; op (wakker) blazen (met een trompet); ein aufgeblasener Mensch = een opgeblazen, trotsch, verwaand mensch.

aufblättern, fchw. (h.) = openbladeren; **sich a.** = zich ontplooien.

aufbleiben, ft. (f.) = op blijven; open blijven.

Aufblick, m. = blik naar boven, opslag (van het oog).

aufbliden, fchw. (h.) = opkijken; opzien (zu einem, naar iem.).

aufblitzen, fchw. (f. u. h.) = opflikkeren, opflitsen.

aufblühen, fchw. (f.) = opbloeien, ontluiken, zich mooi ontwikkelen.

aufbojen, fchw. (h.) = vlot maken, lichten.

aufborgen, fchw. (h.) = opborgen, opnemen (geld), bijeen leenen.

aufbraten, fchw. (h.) = opbrassen.

aufbraten, ft. (h.) = opbraden.

aufbrauchen, fchw. (h.) = opgebruiken, verbruiken.

aufbrausen, fchw. (h. u. f.) = opbruisen; opstuiwen, opvliegen.

aufbrausend = opbruisend; opvliegend, driftig.

aufbrechen, ft. (h.) = openbreken (een deur, een brief); opbreken (de straat); ontweien, uithalen (een hert); omspitten, omploegen ('t land); a., (f.) = openbreken, openbarsten, openspringen; opbreken, vertrekken, op marsch gaan.

aufbreiten, fchw. (h.) = uitspreiden, spreiden, uiteenspreiden.

aufbrennen, unr. (h.) = opbranden, verbranden; openbranden; einem ein Zeiden a. = iem. (brand)merken; einem etw. a. = op iem. losbranden, ook: iem. er een (een klap) geven; a., (f.) = opvlammen, opbranden; er ist aufgebrannt = hij is zijn geld kwijt, platzak.

aufbringen, unr. (h.) = opbrengen (van prijs-gemaakte schepen); grootbrengen (planten enz.); openkrijgen, met moeite openmaken; (een zieke, troepen) op de been brengen; (geld) opbrengen; aanvoeren, bijbrengen (redenen, bewijzen); (een mode) in zwang brengen; (een gerucht) verzinnen, verspreiden; (iem.) boosmaken, opwinden, vertoornen; aufgebracht = boos, kwaad, nijdig.

Aufbringung, w. —, —en = het opbrengen (van schepen); het grootbrengen (van planten enz.).

aufbrocken, *schw.* (h.) = brokkelen (brood bijv.).
aufbrodeln, *schw.* (f.) = opborrelen, opprut-
 telen (van kooksels e. d.).
Aufbruch, m. = het opbreken, het op marsch
 gaan; het omspitten; het ontweien, uithalen;
 't openbreken (van een gezwel bijv.).
aufbrummen, *schw.* (h.) = luid brommen;
 einem eine Beleidigung ob. einß a. = iem.
 uittartend beleedigen; einem einen Monat Ge-
 fängniß a. = iem. een maand geven, laten
 brommen; (stud.) einem einen dummen Jungen
 a. = iem. voor ... uitschelden.
aufbüßeln, *schw.* (h.) = opstrijken, oppersen.
aufbürden, *schw.* (h.) = opleggen, op de
 schouders leggen, te dragen geven, opdragen;
 ten laste leggen.
aufbürsten, *schw.* (h.) = opborstelen.
aufdamen, *schw.* (h.) = dam opzetten.
aufdämmen, *schw.* (h.) = indijken; **fiß a.** =
 zich ophoopen (van wolken).
aufdämmern, *schw.* (f. u. h.) = aanschemeren;
 langzaam opkomen of verschijnen (*ook fig.*).
aufdaß = opdat, ten einde.
aufdecken, *schw.* (h.) = opendoen (door het
 deksel weg te nemen), blootleggen; (een ge-
 heim) ontdekken, aan den dag brengen; (het
 tafellaken) spreiden, opleggen; (de tafel)
 dekken.
aufdoelen, *schw.* (h.) = opwinden, opschieten
 (van de lijn) en oprollen (op de mangel).
aufdonnern, *schw.* (h.) = donderend opklin-
 ken; geweldig opschrikken; **fiß a.** = zich
 opdrirren.
aufdörren, *schw.* (h.) = (op)drogen (ooft).
aufdrängen, *schw.* (h.) = opendrukken, open-
 dringen; opdringen, opdwingen.
aufdrahen, *schw.* (h.) = aan-, opdraaien;
 opendraaien, losdraaien; (een touw) uit elkaar
 draaien.
aufdringen, *schw.* (h.) = opdringen, opdwingen;
fiß a. = zich op- of indringen.
aufdringlich = indringerig, opdringerig.
Aufdringlichkeit, w. = opdringerigheid,
 indringerigheid.
laufdröseln, *schw.* (h.) = uiteendraaien, uit-
 rafelen].
Aufdruck, m. = het opgedrukte, opdruk.
aufdrücken, *schw.* (h.) = opdrukken, indrukken.
aufdrücken, *schw.* (h.) = opendrukken, open-
 duwen; drukken op, opdrukken.
aufduften, *schw.* (h.) = opgeuren, omhoog
 stijgen (van geuren).
aufdufen, *schw.* (h. u. f.) = opzetten, oplazen,
 opzwellen.
aufdunsten, *schw.* (f.) = opdampen, opstijgen
 (als damp).
aufduven, *schw.* (h.) = voordewind aankomen.
aufegger, *schw.* (h.) = open- of loseggen;
 op- of overeggen.
aufeinander = op elkander, na elkander;
 tegen elkander, opoen.
Aufeinanderfolge, w. = opeenvolging.
Aufeinanderstoßen, f. = botsing.
aufeisen, *schw.* (h.) = van ijs bevrijden; ijs
 opruimen.
Aufenthalt, m. -(e)s, -e = oponthoud,
 vertoef, vertraging; verblijf, verblijfplaats,
 woning; uitstel, verwijl.
Aufenthaltskarte, w.; -ort, m. = verblijf-
 kaart (of: -pas); -plaats.
auf'erlegen, *schw.* (h.) = opleggen (straf, ver-
 plichtingen); **fiß Zwang a.** = zich dwang
 opleggen of aandoen.

auf'erteh(e)n, uur. (f.) = opstaan, verrijzen.
Auf'ertehung, w. = opstanding, ver-
 rijzenis.
auf'erwecken, *schw.* (h.) = opwekken; doen
 verrijzen.
Auf'ertewegung, w. = opwekking.
auf'erziehen, *schw.* (h.) = opvoeden, grootbrengen.
Auf'erziehung, w. = opvoeding.
auf'eissen, *schw.* (h.) = opeten.
auf'fädeln, *schw.* (h.) = aanrijgen.
auf'fahren, *schw.* (h.) = openrijden, inrijden (een
 deur e. d.); stuk rijden (een weg); plaatsen,
 parkeerren (kanonnen); aanvoeren, aanrijden
 (steenen e. d.); er ließ einige Stücken Cham-
 pagner a. = hij liet wat flesschen ch. aanruk-
 ken; a., (f.) = oprijden, opvaren, naar de hoogte
 rijden; aus dem Schlafe a. = opschrikken;
 vor Freude a. = opspringen; opstuiven, op-
 vliegen (in drift); a. gegen einen = tegen
 iem. uitvaren, opstuiven; openvliegen (van
 deuren, vensters e. d.); aan den grond raken.
auf'fahrend = opvliegend, driftig.
Auf'fahrt, w. = oprit; opgang, stijging; hel-
 ling; het oprijden; [hemelvaart].
auf'fallen, *schw.* (f.) = vallen op, neerkomen;
 einem a. = treffen, in 't oog loopen, in 't oog
 springen; open vallen.
auf'fallend, *schw.* (h.) = opmerkelijk, in het
 oog loopend. **Auf'fälligkeit**, w. -, -en =
 opmerkelijkheid, zonderlingheid.
auf'falten, *schw.* (h.) = openvouwen, ontvou-
 wen; opvouwen.
auf'fangen, *schw.* (h.) = opvangen, vangen,
 pakken; einen Brief a. = onderscheppen;
 (nieuwjes) opdoen; (een slag) pareeren.
Auf'fangung, w. -, -en = het opvangen enz.
auf'färben, *schw.* (h.) = opverven.
auf'fassen, *schw.* (h.) = opvatten, opnemen;
 opscheppen; (op)vatten, verstaan, begrijpen.
Auf'fassung, w. -, -en = bevattling, begrip,
 verstand; opvatting.
Auf'fassungsgabe, w., -kraft, w., -vermö-
 gen, f. = bevattingsgave, -vermogen.
auf'fassen, *schw.* (h.) = opvullen; openvullen.
auf'fedeln, *schw.* (h.) = opfedelen, opzagen.
auf'finden, *schw.* (h.) = ontdekken, vinden.
Auf'findung, w. -, -en = ontdekking,
 't vinden.
auf'fischen, *schw.* (h.) = opvisschen, uitvisschen;
 (nieuwjes) opdoen.
auf'flackern, *schw.* (f.) = opflikkeren, opvlam-
 men.
auf'flammen, *schw.* (f.) = opvlammen, ont-
 branden; opstuiven.
auf'flattern, *schw.* (f.) = opladderen.
auf'flechten, *schw.* (f.) = opvlechten, vlechten
 (het haar bijv.); uit de vlecht doen.
auf'fliegen, *schw.* (f.) = opvliegen, omhoogvlie-
 gen; openvliegen; a. lassen = in de lucht
 laten vliegen.
auf'flimmern, *schw.* (f.) = opflikkeren, op-
 glimmen.
Auf'flug, m. = het opvliegen, opstijgen.
auf'fordern, *schw.* (h.) = uitnoodigen, vragen
 (om te spelen, te dansen, mee te werken e. d.);
 aanmanen, oproepen; opeischen; uitdagen.
Auf'forderung, w. = uitnoodiging, aansporing;
 aanmaning; opeisching.
auf'formen, *schw.* (h.) = op den vorm zetten.
auf'freffen, *schw.* (h.) = opvreten, opeten.
auf'frischen, *schw.* (h.) = opfrissen, verfris-
 schen, vernieuwen.
aufführbar = op-, uitvoerbaar.

aufführen, fchw. (h.) = opleiden; opvoeren, optrekken, bouwen; opwerpen (verschansingen bijv.); (een stuk, een dans enz.) opvoeren, spelen, voorstellen; (kanonnen, de wachtpost) plaatsen, uitzetten; (einen Posten: een post) boeken; (iem. als getuige) bijbrengen, aanhalen; **sich a.** = zich gedragen, zich houden.
Aufführung, w. = bouw: opvoering, voorstelling, gedrag enz.; zur A. bringen = laten opvoeren.
auffüllen, fchw. (h.) = ophoogen (een straat bijv.); opvullen, vullen; (den wijn) aanvullen.
auffunkeln, fchw. (h.) = opvonken; fonkelen.
auffüttern, fchw. (h.) = opvoederen, grootbrengen, opkweeken.
Aufgabe, w. = afgifte, aangifte (van een brief, van waren); taak, opgave, werk; thema; **sich etw. zur A. machen** = zich iets ten taak stellen; (rekenkundig) voorstel, som; het opgeven (van een ambt, een vesting); opheffing (van een zaak); opgave, order; **Aufgaben** = huiswerk (voor school).
aufgabeln, fchw. (h.) = op de vork nemen; opdoen, opvisschen, oppikken (nieuwttjes bijv.); opgaren.
Aufgabensammlung, w. = verzameling van opgaven, vraagstukken, oefeningen e. d.
Aufgang, m. = opgang; 't opkomen, opschieten; het omhoog-gaan; helling; het losgaan van het ijs, ijsgang.
Aufgangspunkt, m. = het oosten, punt van opgang.
aufgattern, fchw. (h.) = **aufgabeln**.
aufgeben, ft. (h.) = opgeven, in de hoogte geven; ('t eten) opdragen, opdienen; (bagage) aangeven, laten inschrijven, (een telegram) aanbieden, verzenden; opgeven (als taak), opdragen; (een raadsel, een vraagstuk e. d. ter oplossing) opgeven; opgeven, afstand doen van, afzien van, laten varen; den Geist a. = den geest geven; sein Geschäft a. = opgeven, uit . . . gaan, met . . . uitscheiden.
aufgeblasen = opgeblazen, verwaand.
aufgeblasenheit, w. = opgeblazenheid, verwaandheid, laatdunkendheid, eigenwaan, trots.
Aufgebot, f. = opontbod, oproeping (van rekruten enz.); bekendmaking; afkondiging (van de ondertrouw); aanwending, inspanning.
aufgebracht (a u f b r i n g e n).
Aufgebung, w. -, -en = 't opgeven; 't aanbieden enz. *vgl.* **aufgeben**.
aufgedunnert = opgedirkt.
aufgedunsen = (op)gezwollen, opgelopen.
aufgeh(e)n, unr. (f.) = opgaan (van zon en maan); opkomen (van het zaad); rijzen (van deeg, brood); opengaan, open willen; ontlui-ken; losgaan (van ijs, touw, een naad); a. lassen = opmaken, verteren, besteden; opgaan, uitkomen, doorgaan; es geht mir ein Licht auf = er gaat mij een licht op, het wordt mij duidelijk; das Geschäft ist aufgegangen = de zeever is doorgebroken; der Rod ist aufgegangen = de jas is losgetornd; der Fluß ist aufgegangen = de rivier is los; in Rauch, in seiner Arbeit a. = opgaan; 3 geht in 7 nicht auf = 3 gaat in 7 niet op; auf und abgehen = op en neer loopen.
aufgeien, fchw. (h.) = ('t zeil) opgeien.
aufgeigen, fchw. (h.) = op (de viool) spelen.
aufgeklärt (a u f k l ä r e n). **Aufgeklärtheit**, w. = verlichting, kennis, beschaving.

Aufgeld, f. = opgeld, agio; handgeld.
aufgelegt = gestemd, gemutst; gut, fchlecht a. sein = in een goed of slecht humeur zijn; zu etw. a. sein = zin in iets hebben, voor iets gestemd zijn.
aufgelöst = uitgeput, doodop.
aufgeräumt = opgeruimd, prettig gestemd.
Aufgeräumtheit, w. = opgeruimdheid.
aufgerecht (über) = opgewonden.
aufgeschaut! = opgelet!
aufgeschwummt = opgezwollen, opgeblazen, dik; opgespoten.
aufgewekt = vlug, levendig; vroolijk; bijde-hand, vlug van begrip.
aufgeworfene Mafe = wipneus.
aufgieten, ft. (h.) = opgieten; den Tee (topf) a. = water opgieten, bijschenken (bij de thee).
aufglätten, fchw. (h.) = oppolijsten, oppolitoeren.
aufglimmen, fchw. (f.) = opflikkeren, opglimmen.
aufgloien, fchw. (f.) = opgloeien.
aufgraben, ft. (h.) = opgraven, uitgraven; blootleggen; losgraven (den grond bijv.).
Aufgrabung, w. -, -en = opgraving.
aufgrauen, fchw. (f.) = opschemeren, grauwen.
aufgreifen, ft. (h.) = opgrijpen, oprapen, opnemen; opvangen.
aufgrünen, fchw. (f.) = groenen, groen worden; herleven.
aufgürten, fchw. (h.) = opschorten; losmaken (den buikriem); dem Pferde den Sattel a. = het zadel vastmaken met den buikriem; **sich a.** = zich den riem afdoen.
Aufgust, m. = het opgieten; aftreksel, afgietsel.
Aufgustierchen, f. = aftreksel-infusiediertje.
aufhaben, uur. (h.) = ophebben (een hoed, het eten, geld; een taak); open hebben (de oogen, den mond); es hat nichts auf sich = het heeft niets om het lijf.
aufhaden, fchw. (h.) = openhakken (het ijs, den grond).
aufhaken, fchw. (h.) = loshaken; ophaken (het garen).
aufhaken, fchw. (h.) = loshaken (een deur bijv.); aanhaken, ophaken.
aufhalsen, fchw. (h.) = op den hals laden of schuiven.
Aufhalt, m. = halte, stilstand, oponthoud].
aufhalten, ft. (h.) = ophouden, tegenhouden, weerhouden, stuiten; openhouden; bezighou-den, amuzeeren; **sich a.** = zich ophouden, verblijven, vertoeven, (ergens) zijn; sich bei einer Sache a. = zich met iets bezig houden, er bij blijven; sich über einen ob. etw. a. = zich over iem. of iets vroolijk maken, met iem. of iets spotten.
Aufhalter, m. = ophouder, keertakel, pal.
aufhämmern, fchw. (h.) = ophameren, hame-ren op; open- of loshameren.
Aufhängeband, f. = hangband, draagband, suspensoir. **Aufhängeboden**, m. = droog-plaats (ook van een drukker).
Aufhängepunkt, m. = ophangpunt.
aufhängen, ft. u. fchw. (h.) = ophangen; einem etw. a. = iem. iets oppraten, aanpraten, aansmeren; wijsmaken; **sich a.** = zich op-hangen.
aufharken, fchw. (h.) = opharken.
aufhärten, fchw. (h.) = (staal) zachter maken; (touw) vast in elkaar draaien.
aufhassen, fchw. (h.) = oppakken, opvangen, opsnappen.

aufhalspeln, fchw. (h.) = ophaspelen, opwinden.
aufhauen, ft. (h.) = openhakken, openhouden; (een vijl) kappen; er op slaan.
aufhäufeln, fchw. (h.) = op hoopjes leggen; ophoogen, aanhoogen.
aufhäufen, fchw. (h.) = ophoopen, opstapelen, opgaren; **fich a.** = zich ophoopen; oploopen.
Aufhäufung, w. -, -en = ophooping, op-eenstapeling.
I. aufheben, ft. (h.) = (de hand) opheffen, opsteken; omhoog heffen; opnemen, oprapen; oplichten, opbeuren, optillen; (het hoofd) oprichten, opheffen; bewaren, opbergen, wegbergen; (een zitting, een beleg) opheffen, doen ophouden, sluiten, eindigen; (een wet, besluit, vonnis e. d.) opheffen, afschaffen, herroepen, vernietigen, ongeldig verklaren; (een rooversbende, een spion e. d.) oplichten, overrompelen, gevangen maken; (een breuk) herleiden; opheffen, opwegen tegen, uitsluiten; die Tafel a. = van tafel opstaan, den maaltijd eindigen; gut aufgehoben sein = goed geboren, bezorgd, veilig zijn; aufgehoben ist nicht aufgehoben = uitsstel is geen afstel.
Aufheben, f. = het opheffen, opnemen, oplichten enz., vgl. aufheben; het opsteken (van de handen bij het stemmen); viel Aufhebens machen bon = veel drukte maken van; viel Aufhebens um nichts = veel drukte voor niemendal.
Aufheber, m. = oprichtende, optrekkende spier.
Aufhebung, w. - = opheffing, oplichting; bewaring; herleiding enz., vgl. aufheben.
Aufhebungsbefehl, m. = bevel van opheffing.
Aufhebungsgericht, f. = hof van cassatie.
aufheften, fchw. (h.) = ophechten, opnaaien, vastmaken op; losmaken.
aufheffen (schipperswoord), fchw. (h.) = ophijschen.
aufheutren, fchw. (h.) = ophelderen; opvroolijken, opfleuren, opbeuren; **fich a.** = opklaren, ophelderen; verhelderen.
Aufheuterung, w. -, -en = opheldering; opvroolijking, vervroolijking, opbeuring.
aufhelfen, ft. (h.) einem = ophelpen; op de been helpen; er boven op helpen; [einen a.].
aufhellen, fchw. (h.) = ophelderen; verklaren, duidelijk maken; **fich a.** = opklaren, helder worden.
Aufhellung, w. -, -en = opheldering.
aufhezen, fchw. (h.) = (het wild) opjagen, opstooten; ophitsen, aanhitsen, opstoken, opruien, beroeren; aanzetten (tot kwaad).
Aufhezer, m. = opstoker, ophitser.
Aufhezerci, **Aufhezung**, w. -, -en = op-hitsing, opstoking, aanhitsing.
aufhezerisch = opruiend.
Aufhilfe, w. = hulp, bijstand, 't ophelpen.
aufhiffen, fchw. (h.) = ophijschen, opwinden.
aufhoden, fchw. (h.) = op den rug nemen; op iems. rug klimmen; op den rug leggen; op schooven, op hoopen leggen, zetten.
aufhohen, fchw. (h.) = ophoogen, verhoogen; sterker maken, versterken (kleuren e. d.).
aufholen, fchw. (h.) = ophalen, optrekken; aan den grond zetten (een schip).
Aufholer, m. -s, - = val, hijschtouw, draai-reep, kardeel.
aufhorchen, fchw. (h.) = opletend luisteren, toeluisteren, de ooren spitsen, opsteken; verbaasd luisteren.
aufhören, fchw. (h.) = ophouden, eindigen,

uitscheiden; da hört (fich) alles auf = dan is er verder niet aan te doen, niet over te praten, ook: dat is nu toch al te mal; ohne Aufhören = zonder ophouden, onophoudelijk; ook = aufhören.
Aufhub, m. = het bewaarde; het overblijfsel, overgeblevene.
Aufhilfe, zie Aufhilfe.
aufhüpfen, fchw. (h.) = ophuppelen, opspringen, huppelen.
aufhüften, fchw. (h.) = (luid) beginnen te hoesten; opgeven (bij het hoesten).
aufjagen, fchw. (h.) = (wild) opjagen, opstooten; opjagen, wakker jagen, (doen) opschrikken; opdoen, opvangen, opvisschen.
aufjammern, fchw. (h.) = (luid) beginnen te jammeren.
aufjauchzen, fchw. (h.) = gejuich aanheffen, (luid) beginnen te juichen, te jubelen.
aufjochen, fchw. (h.) = een juk opleggen; een last opleggen, opladen.
aufjubeln = auffauchzen.
auffämmen, fchw. (h.) = opkammen; uitkammen, loskammen.
auffatten, **auffassen**, fchw. (h.) = (het anker) opkatten.
Auffauf, m. = opkoop.
auffaufen, fchw. (h.) = opkooopen, inslaan.
Auffäufer, m. = opkoooper.
auffahren, fchw. (h.) = opvegen, opkeren.
auffahren, fchw. (f.) = opkiemen, opgroeien, kiemen, opschieten; ontstaan.
auffärben, fchw. (h.) = opteekenen, inkrassen, op den kerfstok schrijven.
auffäppen, fchw. (h.) = opwippen, kantelen; (het anker) kippen; wippen.
auffitten, fchw. (h.) = (een dijk) kisten.
auffitten, fchw. (h.) = oplijmen, vastmaken met lijm, gom enz.
aufflaffen, fchw. (h.) = wijd open staan, gapen, openscheuren.
aufflappen, fchw. (h.) = (een mes e. d.) open maken, openslaan; (de bladen van een klap-tafel) opslaan; (een hoed) weer opslaan.
aufflären, fchw. (h.) = (zeem.) opklaren.
aufflären, fchw. (h.) = (vloeistoffen e. d.) klaren, zuiver of helder maken: etw. a. = iets helder, duidelijk maken, licht over iets doen opgaan, iets ophelderen; einen über etw. od. jem. a. = jem. omtrent iets of iem. inlichten, onderrichten, voorlichten, inlichtingen of ophelderingen geven; das Terrain a. = het terrein verkennen; **fich a.** = opklaren, helder worden, verhelderen; duidelijk, klaar worden, opgehelderd worden.
Auffklärung, w. -, -en = zuivering; (A. über eine Sache) opheldering, verklaring, voorlichting; beschaving, vooruitgang, verlichting; (mil.) verkenning, opheldering; Zeitalter der A. = eeuw van verlichting.
Auffklärungsdiens, m. = ophelderings-, verkenningdienst.
aufflauben, fchw. (h.) = (aren) lezen; oprapen; openplukken, lospeuteren.
auffleben, fchw. (h.) = opplakken; **a.**, (f.) = opgeplakt zijn, (er) op kleven.
aufflecken, fchw. (h.) = oplakken.
auffleiften, fchw. (h.) = opplakken (met stijfjel).
auffleutern, fchw. (f.) = oplaklauteren, opklimmen.
aufflingeln, fchw. (h.) = opbellen.
aufflüten, fchw. (h.) = open doen (door de klink op te lichten).

aufflopfen, fchw. (h.) = openkloppen, open- slaan; opkloppen, wakker kloppen; kloppen op.
auffnabbern, fchw. (h.) = opknabbelen.
auffnacken, fchw. (h.) = openkraken.
auffnallen, fchw. (f.) = losknallen; a., (h.) = afschieten.
auffnarren, fchw. (f.) = openknarsen.
auffneifen, **auffneipen**, fchw. (h.) = openknippen.
auffnöpfen, fchw. (h.) = losknoopen; die Ohren a. = de ooren wijd openzetten.
auffnüpfen, fchw. (h.) = opknoopen, ophangen; opbinden (het haar bijv.); losmaken.
auffkochen, fchw. (h.) = opkoken, weer koken; op- of naar boven koken.
auffkommen, ft. (f.) = opkomen (uit het water, van den grond, van een ziekte); (een rivier) opkomen, opgaan; opkomen, oprijzen (twijfel); opgroeien, gedijen, opkomen; groot, aanzienlijk worden, vooruitkomen; (van zeden, gebruiken, meeningen) opkomen, ontstaan, ingang vinden; (van brand e. d.) ontstaan; nicht a. laffen = niet toelaten, het ontstaan niet dulden; für den Schaden a. = voor de schade borgstaan.
Auffkommen, f. = herstel, beterschap; opkomst, vooruitgang; ontstaan, opkomst, begin.
Auffkömmling, m. -(e)s, -e = die van gering groot geworden is, parvenu.
auffkönnen, unr. (h.) = op(staan) kunnen.
auffkoppeln, fchw. (h.) = los- of ont koppelen.
auffkrachen, fchw. (f.) = open springen; open kraken.
auffkramen, fchw. (h.) = rangschikken, opruimen.
auffkrämpen, fchw. (h.) zie auffremben.
auffkrachen, fchw. (h.) = open krabben, open schrammen; (het laken) noppen, oprassen; (de voegen in een metselwerk) opschrappen; aufgekracht = in goede luim, opgeruimd, in zijn knolletuin.
auffkräufeln, fchw. (h.) = opkrullen; frizeeren.
auffkreifchen, fchw. (h.) = luid schreeuwen.
auffrembeln, fchw. (h.) = (van een hoed, een broek) den rand opzetten, opslaan.
auffriegeln, fchw. (h.) = opkrijgen; open krijgen (kunnen).
auffrümmen, fchw. (h.) = opbuigen, opkrommen.
auffrümdigen, fchw. (h.) einem etw. = iem. iets (de huur, de vriendschap, de gehoorzaamheid) opzeggen; einem Mieter, Diener a. = een huurder de huur, een knecht den dienst opzeggen.
Auffrümdigung, w. = het opzeggen; waarschuwing, opzegging.
Auffruft, w. = Auffommen.
aufflachen, fchw. (h.) = in lachen uitbarsten.
auffladen, ft. u. fchw. (h.) = opladen; opleggen.
Aufflage, w. = belasting; uitgaaf, druk, oplaag (van een boek); vergadering (van een gilde); [beschuldiging].
aufflagern, fchw. (h.) = opleggen, opslaan (van waren).
Aufflagerung, w. -, -en = opslag (van waren).
aufflangen, fchw. (h.) = opkrijgen, oprapen; omhoog reiken, aangeven.
Aufflanger, m. -s, - = oplanger.
aufflassen, ft. (h.) = open laten; oplaten; afstaan (van onroerend goed); (een mijn) verlaten, niet exploiteeren.
auffläßig = (van mijnen) verlaten, niet-in-exploitatie.

Auffaffung, w. = afstand (van onroerend goed).
auffasten, fchw. (h.) = aufladen.
aufflauern, fchw. (h.) (einem) = loeren op, bespieden, beloeeren, opwachten.
Aufflauf, m. = oloop, standje; eierkoek, omelet.
aufflaufen, ft. (h.) = open of stuk loopen; a., (f.) = oploopen; opzwellen, aanzwellen; grooter worden, oploopen; rijzen (van deeg e. d.); op het zand loopen (van een schip).
auffleben, fchw. (f.) = opleven, herleven; a., (h.) = oprisschen (de kleuren).
aufflecken, fchw. (h.) = oplikken, oplekken.
aufflegen, fchw. (h.) = opleggen, leggen op; einem die Hand a. = iem. de hand op het hoofd leggen; (een boek) gaan uitgeven; (de kaarten) openleggen; flot, Schminke a. = zich blanketten, zich poederen; ein Mädel a. = een nieuw vat aanbreken, op een vaatje trak teeren; ein Schiff a. = een schip opleggen, ontakelen; Gott legt dem Menschen nicht mehr auf als er tragen kann = God geeft kracht naar kruis.
Aufflegung, w. -, -en = het opleggen (van de handen, een pleister, een straf enz.).
aufflehnen, fchw. (h.) = steunen op, laten leunen op; sich a. gegen, wider etw. od. einen = zich verzetten, aankanten tegen iets of iem.
Aufflehnung, w. -, -en = het leunen of steunen; verzet, aankanting.
auffleimen, fchw. (h.) = oplijmen; loslijmen; losgaan.
aufflesen, ft. (h.) = oplezen, inzamelen; oprapen; (een ziekte e. d.) opdoen.
auffleuchten, fchw. (h.) = lichten, oplichten, schitterend te voorschijn komen.
aufflichten, fchw. (h.) = oplichten, lichten.
auffliegen, ft. (h.) = liggen (op); rusten (op, als plicht enz.); etw. liegt mir auf = ik ben er mee belast; openliggen; liggen (ter teekening, ter inzage enz.); sich a. = zich doorliggen.
aufflofern, fchw. (h.) = loswerken, lossor maken; losmaken; verbreken; verzwakken, verslappen.
aufflobern, fchw. (f.) = opvlammen, vlammend ontbranden; opruisen (in toorn).
aufflösbar, **aufflöslidh** = oplosbaar, op te lossen.
aufflöfen, fchw. (h.) = (het haar, een knoop e. d.) losmaken; (een vraag, een raadsel) oplossen; (de kamers, een huwelijk, vennootschap e. d.) ontbinden; (een contract, een overeenkomst) verbreken; (begrippen) uit elkaar nemen, ontleden; (breuken) herleiden; aufgelöst werden = sterven; sich a. (in mit flff.) oplossen, opgaan; losraken; sich in nichts a. = in rook opgaan, op niets uitloopen.
Aufflösung, w. = ontbinding, losmaking, ont-knooping, oplossing, liquidatie enz.; einde, dood.
Aufflösungsbefret, f. = besluit tot ontbinding. **aufflösungsfähig** = oplosbaar. **Aufflösungsmittel**, f. = oplossend middel. **Aufflösungszeichen**, f. = herstellingsteeken (Z).
aufflöten, fchw. (h.) = opsoldeeren, lossoldeeren.
auffliegen, ft. (h.) = voorliegen.
auffläpfen, fchw. (h.) = oplichten, opslaan.
auffmachen, fchw. (h.) = openen, open maken; losmaken; (een rekening, de boeken, de kosten) opmaken; sich a. = zich opmaken, zich op weg begeven; sich auf und davon machen = op den loop gaan, er van door gaan.

Aufmachung, w. -, -en = 't opmaken, opmaking (van dispache bijv.); verpakking, uitrusting.
aufmalen, fchw. u. ft. (h.) = (alles) opmalen.
aufmalen, fchw. (h.) = opschilderen, opfrischen (een schilderij); (verf) opschilderen.
Aufmarsch, m. = opmarsch, marsch.
aufmarschieren, fchw. (f.) = opmarcheeren.
Aufmarschlinie, w. = richtingslinie.
Aufmaß, f. = overmaat, toemaat.
aufmakern, fchw. (h.) = opbouwen, opmet-selen; op- (of ver-)metselen.
aufmeißeln, fchw. (h.) = open-, losbeitelen; op- of insteken (met den beitel).
aufmerken, fchw. (h.) = aantekenen, merken; merken (op), letten (op), acht geven (op).
Aufmerker, m. -s, - = opmerker.
aufmerksam (auf eine Sache, u. gegen einen) = oplettend, attent. **Aufmerksamkeit**, w. -, -en = opmerkzaamheid, oplettendheid, aandacht, attentie; voorkomendheid.
aufmessen, ft. (h.) = opmeten; (het graan) opmeten en borgen; einem eine Tracht Prügel a. = iem. een pak slaag toedienen.
aufmucken, fchw. (h.) = tegenstribbelen.
aufmuntern, fchw. (h.) = wakker maken; opvroolijken, opwekken, opmonteren; aanmoedigen, aanzetten.
aufmünzen, fchw. (h.) = op- (of ver-)munten.
aufmüssen, unr. (h.) = op(staan) moeten; open moeten.
aufmüßen, fchw. (h.) (einem etw.) = verwijten, voorhouden.
aufnageln, fchw. (h.) = vast-, opspijkeren; spijkeren op.
aufnagen, fchw. (h.) = openknagen; opknagen.
aufnähen, fchw. (h.) = opnaaien, naaien op; op- (ver-)naaien.
Aufnahme, w. -, -n - opname, opneming, toelating, ontvangst; eine freundliche A. finden = een vriendelijk onthaal vinden, vriendelijk ontvangen worden; opnemen; opname, het opnemen (van geld); opname (van een fotografie e. d.); schets: het opmaken (van een proces-verbaal); in A. bringen = in zwang brengen; vooruit brengen, doen bloeien; in A. kommen = opgang maken; einer Ttratte gute A. bereiten = een traite alle eer bewijzen.
Aufnahmeexamen, f., -prüfung, w. = toelatingsexamen, admisie-examen.
Aufnahmefchein, m. = bewijs van toelating.
aufnaschen, fchw. (h.) = opnsnoepen.
aufnehmen, ft. (h.) = opnemen, oprapen, oprukken; eine Maschine a. = een steek opnemen, oprapen; (den draad van een gesprek) opvatten; (iem.) ontvangen, toelaten, onthalen, opnemen; bevatten; opnemen, opvatten, uitleggen; borgen, leenen, opnemen; (eine Anleihe) sluiten; (een plan) ontwerpen, opmaken; opnemen, opmeten; teekenen, schetsen, opnemen; die Arbeit wieder a. = 't werk hervatten; es mit einem a. = het met of tegen iem. opnemen, zich met iem. meten; den Kampf a. = den strijd op- of aannemen; sich a.: Utrecht nimmt sich auf = ... gaat vooruit.
aufnehmen, fchw. (h.) = bevorderen.
aufnehmen, fchw. (h.) = losrijgen, losnestelen; ophangen, opknoopen.
aufnieten, fchw. (h.) = opklinken, (vast-)klinken op.
aufnötigen, fchw. (h.) = opdwingen, opdringen.
aufnotieren, fchw. (h.) = noteeren, op-, aantekenen, opschrijven, inschrijven, boeken.

aufopfern, fchw. (h.) = opofferen.
Aufopferung, w. -, -en = opoffering.
aufpacken, fchw. (h.) = oppakken, opladen; opeenpakken; oprassen, zijn biezen pakken.
aufpalmen sich, fchw. (h.) = zich op- (of omhoog-) palmen.
aufpäppeln, fchw. (h.) = met pap groot-brengen; opkweeken.
aufplappen, fchw. (h.) = opplakken; op karton plakken; openzelen.
aufpassen, fchw. (h.) = oppassen (een hoed); pas maken; (auf eine Sache) oppassen, opletten; einem a. = op iem. letten, loeren, iem. bespieden, beoeren.
Aufpasser, m. -s, - = oppasser; spion.
aufpeitschen, fchw. (h.) = opzweepen; open zweepen, met de zweep open of stuk slaan.
aufpentern, fchw. (h.) = oppenteren (het anker).
aufpflanzen, fchw. (h.) = opplanten, planten, plaatsen, opstellen.
aufpfügen, fchw. (h.) = open-, los- of omploegen; opploegen.
aufpfropfen, fchw. (h.) = enten op, openten.
aufpicken, fchw. (h.) = oppikken, met pik (pek) vastmaken.
aufpicken, fchw. (h.) = openpikken; oppikken.
aufplätten = aufbüßeln.
aufplätzen, fchw. (f.) = openspringen, barsten.
aufplumpen, **aufplumpfen**, fchw. (f.) = neerploffen (op).
aufplütern, fchw. (h.) = die Federn, sich a. = de veeren, zich opblazen.
aufpochen, fchw. (h.) = openkloppen; opkloppen, wakker kloppen, porren.
aufpolieren, fchw. (h.) = oppolijsten.
aufprägen, fchw. (h.) einem etw. = opdrukken, indrukken (als een stempel).
aufprallen, fchw. (f.) = openspringen; terug-springen, terugstuiten.
aufprobieren, fchw. (h.) = opproeven; probeeren op te zetten of op te leggen.
aufprogen, fchw. (h.) = opleggen; aan den voorwagen verbinden.
aufpuffen, fchw. (h.) = oppuffen, wakker puffen of slaan; a., (f.) = met een puf of slag opvliegen.
Aufputz, m. = opschik, tooi, versiersel, tooisel.
aufputzen, fchw. (h.) = oppoetsen, schoonmaken; tooien, opschikken, versieren.
aufqualmen, fchw. (f.) = opwalmen, opstijgen (als damp, walm).
aufquellen, ft. (f.) = opwellen, opborrelen; opzwellen, zwellen, dijen; a., fchw. (h.) = doen zwellen, laten dijen (erwten en boonen in water bijv.).
aufraffen, fchw. (h.) = (snel) oprapen, opgrabbelen; sich a. = snel opstaan; opstaan (van een ziekte); zich vermannen, zich (zedelijk) inspannen; zich opwerken.
aufragen, fchw. (h.) = opsteken, omhoogsteken, rijzen; (über dem Dorfe ragt der Turm auf).
auframmeln, **auframmen**, fchw. (h.) = openrammelen.
aufraufen sich, fchw. (h.) = opklimmen en omwinden, omhoog-, opranken.
aufraffeln, fchw. (h.) = oprammelen, wakker ratelen; a., (f.) = rammelend opengaan.
aufrauchen, fchw. (h.) = op-, (ver-)rooken.
aufrauchen, fchw. (h.) = opkrabben, oprassen (laken bijv.).
aufräumen, fchw. (h.) = opruimen, opred-deren; wegruimen; in einem Zimmer a. = een kamer doen; mit etw. a. = iets opruimen,

uitverkoopen; unter den Beamten a. = een opruiming houden onder de ambtenaren.
Aufräumung, w. -, -en = opruiming.
aufrechen, *schw.* (h.) = opharken.
aufrechnen, *schw.* (h.) = oprekenen, optellen; verrekenen; einem etw. a. = iem. iets in rekening brengen; opwegen (tegen), gelijkstaan (met), vergoeden.
Aufrechnung, w. = oprekening enz., *vgl.* aufrechnen; (*rechtl.*) schuldvergelijking.
aufrecht = recht, recht, overeind; a. (er) halten = staande houden, handhaven, houden, ophouden; sich a. halten = blijven staan.
Aufrechterhaltung, w. = handhaving.
aufrechen, *schw.* (h.) = opsteken; uitrekken, oprekken.
aufreden, *schw.* (h.) = ophitsen, opstoken; einem etw. a. = aanpraten, oppraten; wijsmaken.
aufregen, *schw.* (h.) = in beweging brengen, beroeren, in rep en roer brengen; opwinden, aanzetten; (twijfel, haat, lust) opwekken, gaande maken; sich über etw. a. = zich over iets opwinden, bedroeven, geschokt gevoelen.
aufregend = opwindend, opwekkend.
Aufregung, w. = beroering, drukte; opwindig; spanning; aanhitsing; in A. bringen = aufregen.
aufreiben, *ft.* (h.) = opwrijven, schoonwrijven, wrijven, boenen; (kleuren) wrijven; openwrijven, stukwrijven; vernietigen; afmatten, uitputten; te gronde richten.
aufreiben, *schw.* (h.) = aanrijgen.
aufreißen, *ft.* (h.) = open-, los- of stukschuren of -rukken; (de oogen) wijd openen; schetsen, in teekening brengen; daß Wasser a. = de straat opbreken; a., (f.) = scheuren, losschuren, los-, openbarsten.
aufreiten, *ft.* (h.) = open- of wondrijden; a., (f.) = oprijden (in linie).
aufreisen, *schw.* (h.) = opwekken, aan-, ophitsen, opruien, prikkelen.
Aufreizer, m. = opruier.
aufrennen, *unr.* (h.) = openrennen, openlopen; a., (f.) = stranden, op het zand loopen.
aufrichten, *schw.* (h.) = oprichten, omhoogrichten, opzetten, ophieven, opbeuren (iets en iem.); oprichten, bouwen; sich a. = zich oprichten; zich troosten, moed vatten.
aufrichtig = oprecht, eerlijk, rond, openhartig; ronduit. **Aufrichtigkeit**, w. -- = oprechtheid.
Aufrichtung, w. = oprichting; opbeuring.
aufregeln, *schw.* (h.) = ontgrendelen, van den grendel doen.
aufrollen, *schw.* (h.) = opkrullen; sich a. = opkrullen, zich oprollen.
aufrollen sich, *ft.* (h.) = zich omhoog worstelen, zich opwerken.
Aufriß, m. = ontwerp, schets, teekening; constructie; opstand: verticale projectie, frontaanzicht.
aufritzen, *schw.* (h.) = openschrammen, openschuren, openkrabben.
aufrollen, *schw.* (h.) = oprollen; ophalen; afrollen, ontrollen; ter sprake brengen.
aufrösten, *schw.* (h.) = oproosteren, opnieuw roosteren.
aufreißen, *schw.* (h.) = optrekken; openrukken; (voorhouden, verwijten); a., (f.) = opschuiven; vooruitkomen, promotie maken; oprukken.
Aufruf, m. = oproep, oproeping, daging, dagvaarding, opontbod.

aufrufen, *ft.* (h.) = oproepen, afroepen, dagvaarden; luid roepen.
Aufbruch, m. -e(s), -e = oproer, woeling, opstand, beroerten.
aufrühren, *schw.* (h.) = roeren, omroeren; (een twist weer) ophalen, oprakelen: (een volk) in beroering brengen.
Auführer, m. -s, -e = oproerling, rebel, opstandeling, mouter.
auführerisch = oproerig, rebellisch, muiltziek.
Auführstifter, m. = oproermaker.
aufrißten, *schw.* (h.) = opslaan, oprichten (een steiger).
aufritteln, *schw.* (h.) = opschudden, (uit den slaap) wakker schudden.
aufsä = auf das.
aufsaßen, *schw.* (h.) = opladen, (op)pakken.
aufsagen, *schw.* (h.) = (een les e. d.) opzeggen; (de huur, den dienst) opzeggen.
aufsagen, *schw.* (h.) = openzagen.
aufsameln, *schw.* (h.) = opzamelen, inzamelen, opgaren, oprapen.
aufsäffig (einem od. gegen einen) = vijandig gezind, nijdig; weerspannig, oproerig, muiltziek.
aufzatteln, *schw.* (h.) = zadelen, opzadelen; opladen, opleggen (wat bezwaart).
Aufsatz, m. = opzet, kap (van een kast); aanzetsel; stel (van tafelgoed, een servies e. d.); kapsel, hoofdtooi; tafelfstel, tafelfstuk, milieu; opstel.
aufsäffig, *zie* auffäffig.
Aufsatzthema, f. = onderwerp van een opstel.
aufsaugen, *ft.* (h.) = opzuigen, verzuigen, inzuigen; openzuigen.
aufsaugen, *schw.* (h.) = zoogen, grootbrengen.
aufschaffen, *schw.* (h.) = schaffen, op tafel brengen, opdisschen.
aufschauzen, *schw.* (h.) = ophoogen, opstapelen, opwerpen (verschansingen).
aufschärpen, *schw.* (h.) = opscherpen, opvijlen (een zaag).
aufscharren, *schw.* (h.) = openkrabben; opkrabben, opgraven.
aufschauern, *schw.* (h.) = opkijken, opzien; oppassen.
aufschaukeln, *schw.* (h.) = opscheppen; op de schop leggen.
aufschäumen, *schw.* (h.) = schuimen, opschuimen, bruisen; (in drift) opvliegen.
aufschellen, *schw.* (h.) = oppellen, opschellen.
aufscheren, *schw.* (h.) = (bij 't weven) scheren, opspannen.
aufschenden, *schw.* (h.) = opjagen, (doen) opschrikken, verwilderen.
aufschuern, *schw.* (h.) = opschuren, oppoetsen, schoonmaken, (daß Geschirr, het vaatwerk) wasschen; (eine Stube) doen, schoonmaken: (die Haut) openwrijven, schaven.
aufschichten, *schw.* (h.) = opstapelen, ophoopen (in lagen).
aufschieben, *schw.* (h.) = opschuiven, openschuiven, omhoog schuiven of duwen; op-, verschuiven, uitsstellen, opschorten, schorsen; aufgeschoben ist nicht aufgehoben = uitstel is geen afstel.
aufschießen, *ft.* (h.) = opschieten; (een kabel) opschieten; a., (f.) = opschieten, opvliegen; opschieten, opgroeien; in Samen a. = in het zaad schieten.
Aufschlag, m. = opslag, het neerslaan op, het opslaan (v. d. hand bij het spelen e. d.), opslag, omslag, rand (van een kleed bijv.), omgeslagen rand (van een hoed); opslag (v. d.

prijs); overwicht, toemaat; opslag (jong hout); omslag, pap (op een ontsteking); (stedelijke) accijns.

aufschlagen, ft. (h.) = openslaan; opslaan (een boek, de oogten, de broekspijpen, een steiger, een kraam enz.); (een woord) naslaan, zoeken; (een kaart) keeren; ein *Gelächter* a. = in lachen uitbarsten; a., (f.) = hard neerkomen, neerslaan; terugslaan, afstuiten (van ballen); opslaan (van prijzen).

Aufschlagetisch, m. = klaptafel.

aufschließen, ft. (h.) = openen, ontsluiten; openleggen, kenbaar maken, uitstorten; openbaren, duidelijk maken, verklaren, ontvouwen; aansluiten, opsluiten (de gelederen).

Aufschlüssel, m. = portier, sleutelbewaarder.

aufschlingen, ft. (h.) = verslinden, opslokken; losmaken, uit den knoop halen; *sich* a. = zich opslingeren, omhoogranken.

aufschlitzen, ftw. (h.) = splijten, openrijten, opensnijden.

aufschlucken, ftw. (h.) = luid snikken.

aufschlürfen, ftw. (h.) = opsloppen, oplikken.

Aufschluss, m. = het openen, opening; *Ä. über* = opheldering, uitsluitel, inlichting, verklaring (omtrent).

aufschmauchen, ftw. (h.) = oprooken, opsmooken, opdampen.

aufschmauchen, ftw. (h.) = verteren, verbrassen; opsmullen.

aufschmeißen, ft. (h.) = opsmijten, opgooien; opensnijten.

aufschmelzen, ftw. (h.) = open- of lossmelten; ontdoeien; vastgieten op; a., ft. (f.) = losgaan, lossmelten; ontdoeien.

aufschmeiden, ftw. (h.) = op- of versmeden.

aufschmieren, ftw. (h.) = opsmeren, smeren; versmeren.

aufschmalen, ftw. (h.) = ont- of losgespen; gespen, opgespen, ophaken.

aufschmaffen, ftw. (h.) = ophappen, happen, opsnapen, pakken, grijpen; opdoen, opvangen; a., (f.) = losgaan, los-, openspringen.

aufschneiden, ft. (h.) = opensnijden, lossnijden; insnijden; aansnijden; snijden, voorsnijden; opsnijden, overdrijven, pochen, drukte maken, snoeven.

Aufschneidererei, w. = opsnij(d)erij, pocherij.

aufschneiderisch = opsnij(d)erig, grootsprekerig, pochhanzig.

aufschneffen, ftw. (h.) = opwerpen, op- of omhoog schieten; a., (f.) = opspringen, op-, omhoogschieten; openspringen.

Aufschnitt, m. = insnijding, insnede, keep, kerf; eerste snede (van een brood, een stuk vleesch e. d.); het aansnijden; gesneden vleesch.

aufschneiden, ftw. (h.) = snijden, insnijden, beeldsnijden, steken.

aufschneffeln, ftw. (h.) = opsnuffelen.

aufschnüren, ftw. (h.) = opbinden, opsnoeren, oprijgen; los- of openrijgen.

aufschnurren, ftw. (f.) = gonzend, snorrend opvliegen.

Aufschußling, m. = loot, stek, spruit; opgeschoten jongen.

aufschrammen, ftw. (h.) = openschrammen, openhalen.

aufschrauben, ftw. (h.) = opschroeven, aan- of vastschroeven; spannen; losschroeven.

aufschrecken, ftw. (h.) = (doen) opschrikken, doen ontstellen; a., (f.) = opschrikken, van schrik opspringen.

Aufschrei, m. = plotselinge kreet, luide kreet, gil.

aufschreiben, ft. (h.) = opschrijven, aantekenen, noteeren; (krijt, inkt e. d.) verschrijven.

aufschreien, ft. (h.) = luid schreeuwen, gillen; wakker of opschreeuwen; vor *Ä. Schmerz* a. = het uitschreeuwen van pijn.

Aufschrift, w. = opschrift, adres, etiket.

aufschrotten, ftw. (h.) = ophalen, naar boven rollen (uit den kelder); verwijden met den slagbeitel of met de wig.

Aufschrotter, m. = slagbeitel.

Aufschub, m. = uitstel, verwijl, vertraging; *Ä. bringt Gefahr* = alle vertraging is gevaarlijk of het kan geen uitstel lijden.

aufschüren, ftw. (h.) = oppoken, opporren; oppikken, oppekken; aanslaan (een draad).

aufschürfen, ftw. (h.) = opharken, opschoffelen.

aufschürzen, ftw. (h.) = (kleeren) opslaan, omslaan, opschorten, opnemen, opbinden, opstroopen.

Aufschürzer, m. = rokophouder.

aufschütteln, ftw. (h.) = opdoen; opdisschen.

aufschütteln, ftw. (h.) = opschudden, omschudden, omroeren; op- of wakkerschudden.

aufschütten, ftw. (h.) = opschudden, opstorten, opgieten; (in voorraad) opstapelen, opleggen; (aarde) opwerpen.

aufschützen, ftw. (h.) = opstuwen.

aufschwänzen, ftw. (h.) = ein *Ä. Ferb*, einen *Ä. Schwanz* = den staart opbinden.

aufschwärmen, ftw. (h.) = opzwermen, in een zwerm opvliegen.

aufschwaben, ftw. (h.) = oppraten, aanpraten.

aufschwemmen, ftw. (h.) = aaneensmeden, wellen, aaneensoldeeren.

aufschwellen, ftw. (h.) = doen zwellen, opzetten, doen wassen; a., ft. (f.) = zwellen, uitzetten, rijzen, wassen.

aufschwemmen, ftw. (h.) = aanspoelen (op, af), aanslibben; opzwellen.

aufschwimmen, ftw. (h.) = zich verheffen, opvliegen, een vlucht nemen, zich werpen; zich opwerpen.

aufschwimmen, ftw. (f.) = opsnorren, gonzend opvliegen.

Aufschwung, m. = (hooge) vlucht, verheffing, bloei, opgang; opzwaai.

aufsegeln, ftw. (h.) = opzeilen; aan den grond varen.

aufsehen, ft. (h.) = opzien, opkijken; *aufsehende Beamte* = toeziende ambtenaren.

Aufsehen, f. = opzien, beweging, drukte, sensatie, verwondering; *Ä. machen*, *erröten* = opzien baren.

Aufseher, m. = opziener, opzichter.

aufsetzen, ftw. (h.) = opzetten (het eten op tafel of op het vuur, een hoed, horens, een lap, kegels, het zell, een gezicht, een verdieping, een dam); (iem.) kappen; den *Ä. Anker* a. = het anker op de kraanbalken brengen; (een kontrakt, verhandeling) opstellen, opmaken; seinen *Ä. Kopf* a. = een hoofd opzetten, zijn hoofd toonen, koppig zijn; nieuw gewei opzetten; schaften, rusten; op het spel zetten, inzetten (*ook fig.*); *Ä. d. Ä. a.* = 't licht en donker verdeelen; *sich* a. = zich oprichten, overeind gaan zitten; op ('t paard gaan) zitten; *sich* wider einen a. = tegen iem. opstaan.

aufsetzen, ftw. (h.) = (luid) zuchten, steunen, een verzuchting slaken.

Aufsieht, w. = opzicht, toezicht; die *Ä. f. f. f.* ren = toezicht houden.

Aufsichtführender, m. = toezicht hebbende, die met toezicht belast is, inspecteur, opzichter.
aufsichtslos = zonder toe- of opzicht.
Aufsichtsbezirk, m. = district, inspectie.
aufsichtslos, zie aufsichtlos.
Aufsichtsrat, m. = raad van toezicht, raad van commissarissen; commissaris (uit dien raad).
auffieden, ft. (h.) = opkoken; (zilver) wittkoken; fig. opruizen, opvliegen, opstuiven.
auffeigen, fchw. (h.) = op- of verzegelen; ontzegelen, het zegel verbreken.
Auffihr, m. = het opzitten, het te paard stijgen.
auffihsen, ft. (h. u. f.) = opzitten, niet naar bed gaan; overeind zitten; opzitten, vastzitten; aan den grond zitten; te paard stijgen, opzitten; einem a. = iem. lastig vallen met verzoeken; mit einem a. = met iem. bedrogen uitkomen, gefopt zijn; fchw. a. = zich doorzitten.
Auffihrer, m. -s, - = tegenvaller, teleurstelling.
Auffihrstange, w. = kipperek.
aufforren, fchw. (h.) = opsorren.
auffpalten, fchw. u. ft. (h. u. f.) = (open)splijten, (open)klieven.
auffpannen, fchw. (h.) = opspannen, opspannen, opsteken (een paraplu); spannen; gelinbere Saiten a. = water in zijn wijn doen, eieren voor zijn geld kiezen, een toontje lager zingen; alle Segel a. = alle zeilen bijzetten.
auffsparen, fchw. (h.) = opsparen, wegleggen, bewaren; uitstellen.
auffstehern, fchw. (h.) = op den voorraad-zolder brengen, zolderen, opschuren; opstapelen, opleggen.
auffstetsen, fchw. (h.) = opeten, verteren.
auffsterrern, fchw. (h.) = opensperren, wijd openzetten, openspalken, openbreken; Maul und Nase, Nase und Mund a. = verbluft staan, met den mond vol tanden staan te kijken.
auffspielen, fchw. (h.) = opspelen, voorspelen; zum Tanze a. = een dans beginnen te spelen; muziek maken om bij te dansen; einem a. = iem. wel krijgen; fchw. a. als = zich voordoen als, zich een air geven van, spelen voor, pozeeren als.
auffspiehsen, fchw. (h.) = op de spies of de lans nemen; (vleesch) aan 't spit steken; spietsen, empaleeren.
auffspindeln, fchw. (h.) = ophaspelen.
auffspinnen, ft. (h.) = op- of verspinnen.
auffspreizen, fchw. (h.) = uitspreiden, wijd openzetten, (een geslacht dier) spalke; fchw. a. = zich opblazen, een hooge borst opzetten; aufgespreizt = opgeblazen.
auffspringen, fchw. (h.) = doen springen, laten barsten; doen opspringen; openstooten; opsprekelen.
auffspringen, fchw. (f.) = ontspruiten, opkomen, uitkomen, ontluiken.
auffspringen, ft. (f.) = opspringen, omhoogspringen; openspringen; barsten, springen, klooven.
auffspringen, fchw. (h.) = doen opspatten, doen opspringen, opspuiten; a., (f.) = spatten; opspatten.
auffspringen = auffspringen.
auffsprudeln, fchw. (f.) = opborrelen, opwellen; leucht a. = licht opvliegen, opstuiven, driftig worden.

Auffsprung, m. = het opspringen, sprong; openspringen, barsten.
auffspinnen, fchw. (h.) = ontsponnen, van de spon ontdoen.
auffspüren, fchw. (h.) = opsporen, opzoeken.
auffstacheln, fchw. (h.) = opzetten, aanzetten, prikkelen.
auffstampfen, fchw. (h.) = opstampen, stooten op; openstampen; met den voet stampen, stampvoeten.
Auffstand, m. = opstand, oproer, mouterij, woeling, auffständisch = oproerig.
auffstapeln, fchw. (h.) = opstapelen, ophoopen.
auffstarren, fchw. (h.) = omhoog staren; onbeweeglijk oprijzen.
auffstauen, fchw. (h.) = opstuwen, opstouwen.
auffstechen, ft. (h.) = opensteken, openprieken; opsteken; vaststeken.
auffsteden, fchw. (h.) = opspelden, opnemen, opsteken; vaststeken, vastspelden op; (de vlag) uitsteken, hijschen, planten; (een kaars) op den kandelaar zetten; einem ein Licht a. = iem. een licht doen opgaan, inlichten; (voeder) in de ruif doen; (veel, weinig) opsteken, verdienen; laten varen, opgeven, opdoeken.
Auffstettnadel, w. = opspelder, rokspeld.
auffsteh(en), uur. (f.) = opstaan; verrijzen; opkomen; vaststaan, staan; openstaan; (wider einen) in opstand komen, opstaan; auf etw. a. = op iets staan; er ist mit dem linken Fuhsse aufgestanden = hij is met het verkeerde been uit bed gestapt, slecht gemutst.
auffstetten, fchw. (h.) = opstijven; stijven.
auffsteigen, ft. (f.) = opstijgen, klimmen, oprijzen; ein Gebante steigt (im) mir auf = komt bij mij op.
auffsteigen = opstijgend, klimmend, stijgend.
auffstellen, fchw. (h.) = opstellen, plaatsen, opzetten, oprichten, uitstellen; stellen; (budget, lijst) opmaken; (een meening) vooropstellen; (getuigen, bewijzen) bijbrengen; (einen) kandidaat stellen; (netten, strikken) opzetten, spannen; fchw. a. = zich opstellen, plaatsen, scharen.
auffstemmen, fchw. (h.) = steunen, leunen op; openbreken, opendrukken.
auffstemmeln, fchw. (h.) = opstempelen, stemmelen op.
auffstieben, fchw. (f.) = opstuiven.
Auffstieg, m. = 't opstijgen, klimmen, opstijging; heiling.
auffstiften, fchw. (h.) = aanrichten, brouwen, aanhitsen, ophitsen.
auffstöbern, fchw. (h.) = speuren, opjagen (het wild); opsnuffelen, opschommelen.
auffstöhnen, fchw. (h.) = luid steunen, zuchten.
auffstöpseln, fchw. (h.) = ontkurken.
auffstören, fchw. (h.) = storen, verontrusten.
auffstoßen, ft. (h.) = openstooten; (den bodem) instooten, uitstooten, inslaan; opstooten, omhoogduwen; a., (f.) = stooten op of tegen; overkómen, gebeuren; opbreken, oprispen; gisten; aan den grond stooten; das wird ihm a. = dat zal hem opbreken.
auffstöhsig = flauw, verschaald; oprispend, oprispingen veroorzakend.
auffstreben, fchw. (h.) = omhoog streven, naar hooger trachten.
Auffstreich, m. = openbare verkoop; hit fl. = bij opbod.
auffstreichen, fchw. (h.) = opstrijken; opsmeren; opslaan, opstrijken, omslaan; tegen den draad strijken.

aufftreifen, fchw. (h.) = opstroopen, opslaan; afstroopen; **a.**, (i.) = rakelings langs gaan.
aufftrennen, fchw. (h.) = opstrooien, strooien op.
Aufftrieb, m. = ophaal; opstreek; (bij 't maatslaan) opslag.
aufftrieden, fchw. (h.) = opbreien, verbreien; losmaken, uithalen.
aufftriegeln, fchw. (h.) = opborstelen, opnaar boven strijken; op nieuw roskammen; **sich a.** = zich opdirken.
auffstülpen, fchw. (h.) = opstulpen, stulpen, opstaan, (een hoed) opzetten, op het hoofd drukken; aufgefüllte Raie = wipneus.
auffstugen, fchw. (h.) = verwonderd opkijken; opmaken.
auffstützen, fchw. (h.) = steunen op, laten rusten op; **sich a.** = leunen of steunen (op).
auffsuchen, fchw. (h.) = opzoeken, zoeken naar; naslaan.
auffwachsen, fchw. (h.) = aangroeiën, een groot bedrag worden.
aufftafeln, fchw. (h.) = aeftijden.
aufftaten, fchw. (h.) = optakelen.
Aufftaft, m. = opslag, opmaat.
aufftanzen, fchw. (h.) = op commando dansen, dansen voor, gehoorzamen; stuk-ofdoordansen.
aufftauchen, fchw. (i.) = opkomen, boven water komen, opduiken; opdagen; doorbreken.
aufftauen, fchw. (i.) = (ont)dooien, smelten, fig. wakker worden; **a.**, (h.) = ontdooien.
aufftischen, fchw. (h.) = opdisschen, op (tafel) brengen of zetten, voorzetten; eiem a. = onthalen, trakteren (*ook fig.*); vertellen.
Aufftrag, m. - (e)s, .. träge = opdracht, last, order, lastgeving, bestelling, boodschap; laag (van verf); im A. des Ministers = op last van den minister; eiem einen A. geben, erteilen = iem. een opdracht enz. geven, een bestelling doen.
aufftragen, ft. (h.) = opdragen, (spijzen) opdoen; naar boven dragen; schetsen, ontwerpen; (kleuren, blanketsel) opleggen, aanbrenge; bid a. = overdrijven, te dik maken; op-ofaldragen, verslijten; opdragen, in last geven.
Aufftraggeber, m. = lastgever, ordergever.
auffträufeln, fchw. (h.) = opdruipelen; **a.**, (i.) = druppelen op, neerdruppelen.
aufftreiben, ft. (h.) = omhoog drijven, doen opstaan, opdrijven, opjagen; met geweld openen, openslaan; doen zwellen, doen wassen; opblazen; opdoen, machtig worden, opspreken, opsnorren; (de hoepels om een vat) aandrijven; **a.**, (i.) = op (iets) drijven, aan den grond raken.
aufftrennen, fchw. (h.) = lostornen, losmaken.
aufftreten, ft. (h.) = opentrappen, openschoppen; **a.**, (i.) = loopen, stappen (leife, behutjam, plump; zachtjes, behoedzaam, lomp); optreden, opkomen, zich vertoonen, zich voordoen.
aufftrinken, ft. (h.) = opdrinken.
Aufftritt, m. = het optreden; trede, stoep, optrede, wagentrede, opstap, stap; tooneel, schouwspel, scène; standje.
aufftrofeln, fchw. (h. u. i.) = opdrogen, verdrogen, verdorren.
auffträufeln = auffträufeln.
aufftrumpfen, fchw. (h.) = troefspelen; eiem a. = iem. geducht de waarheid zeggen, zijn vet geven, troeven.
aufftun, unr. (h.) = opdoen, opzetten; opendoen, openen; **sich a.** = opengaan; zich opdoen, zich voordoen, zich vertoonen; (ber fhumel) tut sich auf = klaart op.

aufftürmen, fchw. (h.) = opstapelen, ophoopen; **sich a.** = zich ophoopen, zich torenhoog verheffen.
auffwachen, fchw. (h.) = ontwaken, wakker worden.
auffwachsen, ft. (i.) = opgroeien, wassen, groeien.
auffwägen = aufwiegen.
auffwallen, fchw. (i.) = opkoken, opborrelen; opbruisen; (in drift) opvliegen, opstuiven.
Auffwallung, m. = opwelling, opborreling; opbruising, opwelling, vlag, aanval.
auffwälzen, fchw. (h.) = naar boven, omhoog rollen of wentelen; eiem etw. a. = iem. iets op de schouders laden, iets wentelen op iem.
Auffwand, m. - (e)s = vertering, kosten, weelde, vertoon, uitstalling (van geleerdheid, kennis e. d.); großen W. machen = op grooten voet leven.
Auffwandgesetz, f. = wet tegen de weelde, weeldewet.
Auffwandsteuer, w. = verbruiksbelasting, indirecte belasting (bijv. op alcohol, tabak, suiker enz.).
auffwärmen, fchw. (h.) = opwarmen; ophalen, opnieuw beginnen; aufgewärmt = afgezaagd, oud.
Auffwarte|geld, f., Lohn, m. = loon (van een knecht).
auffwarten, fchw. (h.) = (einem) bedienen, oppassen, verplegen; (bei Tische) tafeldienen; womit fann ich (ihnen) a.? = waarmee kan ik u dienen? of wat mag ik u aanbieden?
 der Hund fann a. = kunstjes maken; aufzuwarten! = tot uw dienst; eiem a. = zich bij iem. presenteeren, iem. een bezoek brengen, zijn opwachting bij iem. (gaan) maken.
Auffwärter, m. = bediende, huisknecht.
Auffwärterin, w. = huishoudster, dienstmeid, werkster.
auffwärts = opwaarts, op, naar boven, hooger op; (auch mit Gen.: aufw. des fJuljes); von 1 Mark aufwärts = vanaf 1 mark.
Auffwartung, w. = dienst, bediening, wacht, verzorging, oppassing, bezoek, opwachting; hospita, huishoudster; die W. bei eiem haben = bij iem. dienst hebben.
auffwaschen, ft. (h.) = wasschen, omspoelen; schoonmaken, (den vloer) opnemen, doen; opwasschen; stuk wasschen, open wasschen; das ist ein Aufwaschen = dat is één moeite, dat gaat in één moeite door.
Auffwaschfaß, f., Aufwaschfaßel, m. = waschvat, vateteil.
Auffwasser, f. = opwater (op het ijs), opperwater.
auffweben, ft. (h.) = op-of verweven; losmaken; opweven, weven op.
auffwecken, fchw. (h.) = opwekken, wekken, wakker maken; doen verrijzen; opwekken, opvroolijken, opmonteren.
Auffwecker, m. = opwekker, wekker, porder.
auffwehen, fchw. (i.) = opwaaien, opfladderen, opwapperen; **a.**, (h.) = open waaien; opdrijven.
auffweiden, fchw. (h.) = week maken, weeken; (verf) verdunnen, aanmaken; losweeken; **a.**, (i.) = week worden, weeken; losweeken.
auffweisen, ft. (h.) = wijzen op; bijbrengen (getuigen), aanvoeren, overleggen (stukken).
auffweihen, fchw. (h.) = opwitten.
auffwenden, unr. (h.) = ge-, verbruiken, aanwenden; uitgeven, verteren; (stoffen) maken; ten koste leggen.

Aufwendung, w. = 't maken (van kosten), aanwending enz.; *vgl.* aufwenden.
Aufwendungen, *pl.* = kosten, uitgaven.
aufwerfen, *ft.* (h.) = openwerpen, opengooien; omhoogwerpen, opwerpen; (die Nase) in den wind gooien; (das Maul) een leelijk gezicht trekken; (einen Damm) opwerpen, leggen; viel Staub a. = veel drukte, sensatie maken; (eine Frage) opwerpen, op het tapijt brengen; (einen Zweifel) opperen; (die Karten) uitspelen, openleggen; **sich a.** = zich opwerpen; eine aufgeworfene Nase = een wipneus.
aufwickeln, *schw.* (h.) = opwinden, oprollen; die Haare a. = papillotten leggen; ontrollen, afwickelen, loswickelen.
Aufwiegelei, w. -, -en = opruïing, beroering.
aufwiegen, *schw.* (h.) = beroeren, opruïen, aanhitsen.
Aufwieger, m. -s, - = opruïer, opstoker, raddraaier. **aufwiegerisch** = opruïend.
aufwiegen, *schw.* (h.) = opwegen; mit Gold a. = tegen goud opwegen.
aufwinden, *ft.* (h.) = opwinden; ophijschen; loswinden; **sich a.** = zich opkronkelen, kronkelend naar boven gaan.
aufwirbeln, *schw.* (h.) = (Staub) opwaaien, opjagen; a., (f.) = opwarrelen.
aufwischen, *schw.* (h.) = opvegen, afvegen, afwisschen.
aufwühlen, *schw.* (h.) = omwoelen, loswoelen; opgraven; (de massa) opwinden, in beroering brengen.
Aufwurf, m. = aanaarding, aangebrachte aarde; puin, zand (om op te hoogen); bepleistering.
aufzählen, *schw.* (h.) = optellen, voortellen, toetellen; opsommen.
aufzäumen, *schw.* (h.) = optoomen, optuigen.
aufzehen, *schw.* (h.) = opteren, verteren, verbruiken; **sich a.** = zich uitputten.
aufzeichnen, *schw.* (h.) = opteekenen, aantekenen; teekenen op, schetsen.
aufzerren, *schw.* (h.) = openrukken, loscheuren.
Aufziehbürde, w. = ophaalbrug.
aufziehen, *ft.* (h.) = optrekken, omhoogtrekken, ophalen (z. B. den Vorhang, die Zugbürde, die Lippe); (die Flagge, die Segel) hijschen; (die Uhr, den Anker) opwinden; (den Kahn) spannen; (die Schleufe) openzetten; opentrekken, loshalen; (eine Landfarte, Seiten) opspannen; gelindere Satten a. = bakzeil halen, zoete broodjes bakken, een toontje lager zingen; (einen) grootbrengen, opkweeken, opvoeden; beetnemen, bespotten, voor den gek houden; a., (f.) = optrekken, in optocht gaan; ein Gemitter zieht auf = komt opzetten.
aufzucken, *schw.* (f.) = opschokken, zenuwachtig opspringen; a., (h.) = flikkeren.
Aufzug, m. = stoet, optocht; uiterlijk voorkomen; pak, kostuum, kleedij; (van een weefsel) ketting of schering; bedrijf, acte; lift; koord, deurtouw.
aufzupfen, *schw.* (h.) = lospeuteren, losmaken.
aufzwingen, *schw.* (h.) = met geweld openen; opdrukken; opdwingen, opdringen.
aufzwingen, *schw.* (h.) = openknijpen.
aufzwingen, *ft.* (h.) = opdwingen, opdringen.
Aufzupfen, m. = oogappel, lieveling.
Aufze, f. -s, -n = oog (van mensch en dier, van een aardappel, een plant, een dobbelsteen

enz.); groÙe Augen machen = groote oogen opzetten; verliebte Augen machen = verliefd kijken; ein nachjames A. auf etw. haben = een wakend oog op iets houden; einem die Augen nicht gönnen = iem. het licht in de oogen niet gunnen; ein A. zubrühen = een oogje toeknijpen; die Augen gehen ihm über = hij krijgt de tranen in de oogen; einem etw. an den A. . . n absehen = iets in iems. oogen lezen; das heißt wie die Faust aufs A. = dat past (slaat) als een tang op een varken; einem den Daumen aufs A. setzen = iem. de knip op den neus zetten; aus den A. . . n, aus dem Sinn = uit 't oog, uit 't hart; er ist ihm wie aus den A. . . n geschritten = als uit zijn gezicht gesneden; etw. im A. behalten = iets in 't oog houden; das fällt in die A. . . n = dat loopt in 't oog; etw. ins A. fassen = iets bezien, beschouwen, aankijken; der Gefahr ins A. sehen = 't gevaar onder de oogen zien; mit einem blauen A. dabonkommen = er nog goedkoop, nog vrij goed, genadig afkomen; mit bloßen A. . . n = met 't bloote oog; das liegt vor den A. . . n = dat is duidelijk, springt in 't oog; es sieht mir vor den A. . . n = voor den geest.
Au'gelschen, f. -s, - = oogje.
au'geln, *schw.* (h.) = enten; lonken.
au'gen, *schw.* (h.) = kijken, spieden (van een hert bijv.).
Au'gensache, w.; -ader, w.; -arzt, m. = oogglas; -ader; -arts.
Au'genbinde, w. = blinddoek, ooglap.
Au'genblende, w. = oogklep, oogleer, ooglap.
Au'genblick, m. = oogwenk, blik, oogenblik.
au'genblicklich = oogenblikkelijk, onmiddellijk, op 't oogenblik.
Au'genblödigkeit, w. = zwakte van de oogen.
Au'genbraue, w. = wenkbrauw.
Au'genbutter, w. = dracht, etter (van de oogen).
Au'gendiener, m. = oogdienaar, vleier.
Au'gendieneret, w. -, -en = vleierij.
au'genfällig = in 't oog loopend, duidelijk.
Au'genfell, f. = oogvlies.
Au'genflügel, w. = traanistel.
Au'genflimmern, f. = flikkering voor de oogen.
Au'genfluß, m. = zinking op de oogen, tranende oogen.
Au'gengehäufel, w. = uitpuling van het oog; oogzweer.
Au'genglas, f. = lorgnet, bril, kijker.
Au'genhöhle, w.; -flappe, w.; -freis, m.; -leder, f.; -leiden, f. = oogholte; -klep (*of* -leer); -kas (*of* -hoite); -leer; -kwaal.
Au'genlicht, f. = licht der oogen, oog.
Au'genlid, f. -(e)s, -er = ooglid.
Au'genmaß, f. = oogmaat, het meten op het gezicht; nach dem A. = op 't oog.
Au'genmerk, f. -(e)s = oogmerk, doel, plan, doelwit, bedoeling; sein A. auf etw. richten = 't oog op iets gericht houden, doelen op, naar iets streven.
Au'genmuskel, m.; -nerb, m. = oogspier; -zenuw.
Au'genpulver, f. = oogpoeder; zeer kleine druk; das ist A. = dat is slecht voor de oogen.
Au'genreiz, m. = oogprkkeling.
Au'genring, m. = regenboogvlies, iris.
Au'genröte, w. = roodheid (van het oog).
Au'genstein, m. = ooggeschouw, onderzoek; klaarlijkheid, evidentie.
au'genscheinlich = klaarlijkheid, duidelijk, kennelijk, blijkbaar.
Au'genscheinlichkeit, w. = klaarlijkheid, evidentie.

Au'gen|schirm, m.; -stern, m.; -täufchung, w.; -sternchen, f. = oog|scherm (*of*: lichtscherm); -appel (*of*: pupil); -bedrog (*of*: gezichtsbedrog); -diertje.
Au'gentriefen, f. = leepoogigheid. **Au'gentroft**, m. = oogetroost. **Au'genübel**, f. = oogkwaal. **Au'genweh**, f. = pijn in het oog.
Au'genweide, w. = oogelust, een genot voor de oogen, heerlijk om te zien.
Au'gen|wimper, w.; -wintel, m. = oog|baar (*of*: wimper); -hoek.
Au'genzahl, w. = aantal oogen *of* punten.
Au'gen|zahn, m.; -zeuge, m. = oog|tand; -getuige.
Au'g|as|tall, m. = Augiasstal.
Au'g|it, f. -(e)s, -e = augiet, kolophoniumsteen.
Au'g|lein, f. -s, - = oogje; knopje.
Au'gment, f. -(e)s, -c = augment, toevoegsel.
Au'gmentation, w. -, -en = augmentatie, vermeerdering.
augmentie|ren, fchw. (h.) = augmenteeren.
Au'g|burg, f. = Augsburg.
Au'g|burger = Augsburgsburger en Augsburgsch.
au'g|burg|sch = Augsburgsch; **A. . c** Konfession = Augsburgsche confessie.
Au'gur, m. -s, u. -(e)n, -(e)n = augur, vogelwichelaar.
augur|en, fchw. (h.) = augureeren, voorzeggen, voorspellen, vermoeden.
Au'g|ust, m. = August(us) (mannenaam).
Au'g|ust, m. -(e)s, -c = Augustus (maand).
Au'g|usta, w. = Augusta.
Au'g|ust|appel, m. = zomerappel, roode guldeling. **Au'g|ust|birne**, w. = vroege peer.
Au'g|uste, w. = Augusta.
auguste|sch = Augustijnsch.
Au'g|ust|hafer, m. = vroege haver.
Au'g|ust|ner, m. -s, - = Augustijner.
Au'g|ust|n(us), m. = Augustinus, Augustijn.
Au'g|ust|kirche, w. = morel. **Au'g|ust|pflaume**, w. = groene pruim, reine-claude.
Au'g|ust|us, m. = Augustus.
Au'g|ustion, w. -, -en = verkooping, veiling, auctie. **Au'g|ustion|tor**, m. -s, . . o'ren = vendumeester, afslager.
au'g|ustion|en, fchw. (h.) = bij opbod verkoopen.
Au'g|ustion|s|kommis|sar(in)s, m. = vendumeester.
Au'g|ustion|s|lokal, f. = verkoop- *of* venduhuis.
Au'g|uste, w. -, -n = auctuba.
Au'g|ula, w. -, **Au'g|ulen** u. -s = Aula, vergader- *of* feestzaal.
Au'g|urel(in)s, m. = Aurelius.
Au'g|ure|lia, w. = Aurelia, Aurelie.
Au'g|ure|lian(us), m. = Aurelianus.
Au'g|ure|lic, w. = Aurelia, Aurelie.
Au'g|ure|sc, w. -, -n = aureool, stralekrans.
Au'g|ur|tel, w. -, -n = aurikel, bereoor.
Au'g|urin, m. -(e)s = gentiaan.
Au'g|ur|pigment, f. -(e)s = orpiment, geel zwavelarsenik.
Au'g|ur|ra, w. - = Aurora, morgenrood.
aus, **Präp.** mit **Dativ** = uit; van; bij; om op; aan; aus Liebe, Furcht, Mitleid, Vorlicht = uit liefde, vrees, medelijden, voorzorg; aus allen Kräften = uit alle macht; aus vollem Halse = uit volle borst; aus Eifen = van ijzer; aus der Fassung kommen = van zijn stuk (van streek) raken; aus der Hand in den Mund = van de hand in den tand; aus ihm wird nichts = van hem komt niets terecht; daraus wird nichts = daar komt niets van;

hij woulen einen Gelehrten aus ihm machen = zij willen een geleerde van hem maken; aus der Not eine Tugend machen = van den nood een deugd maken; aus dem Lateinischen entnommen = aan 't Latijn ontleend; aus Erfahrung = bij ondervinding; aus Versehen = bij vergissing; aus Mangel an = bij gebrek aan; aus diesem Grunde = om die reden, op dien grond; aus blohem Verdacht = op bloote verdenking; **aus**, **Adv.**: von Haus aus = van huis uit, van oorsprong; von Grund aus = geheel en al, van begin af, van meet af aan; die Stunde ist aus = de les is uit; es ist aus mit ihm = het is uit (gedaan) met hem; Jahr aus, Jahr ein = jaar in, jaar uit; weder aus noch ein wissen = geen raad meer weten, ten einde raad zijn.
aus|ächzen, fchw. (h.) = uitzuchten.
aus|äffen, fchw. (h.) = uitjouwen, bespotten.
aus|antworten, fchw. (h.) = [leveren, overgeven]; ten einde antwoorden.
aus|arbeiten, fchw. (h.) = uitwerken, afwerken, voltooiën, bewerken, samenstellen; ten einde werken.
aus|arten, fchw. (f.) = ontaarden, verbasteren.
aus|atmen, fchw. (h.) = uitademen, uitblazen; den laatsten adem uitblazen, sterven; **fich a.** = op zijn verhaal komen, uitblazen.
aus|ätschen, fchw. (h.) = uitsliepen.
aus|baden, ft. u. fchw. (h.) = door-, uitbakken, gaar bakken.
aus|baden, fchw. (h.) = klaar baden; etw. a. (müssen) = voor iets (moeten) boeten, opdraaien, iets (moeten) bezuren.
aus|baggern, fchw. (h.) = uitbaggeren.
aus|bähen, fchw. (h.) = betten, warme vochtige omslagen opleggen; (ein Schiff) branden.
aus|balduen, fchw. (h.) etw. (Gaun.) er achter komen, iets uitvisschen.
aus|balgen, fchw. (h.) = (af)huiden, villen, stroopen; opzetten, opvullen.
aus|bannen, fchw. (h.) = uitbannen, verbannen.
Aus|bau, m. = voltooiing; het afbouwen; kroon op het werk; uitbouw, uitbouwswel; uithreiding.
aus|bauschen, fchw. (h.) = uitkloppen, hol (uit)drijven; **fich a.** = zich rondren, een buik krijgen.
aus|bauen, fchw. (h.) = afbouwen, voltooiën; herstellen, repareeren; (door bebouwing) uitputten.
aus|bauschen, fchw. (h.) = uit-, opzetten, opdoffen, opblazen.
aus|bedingen, ft. (h.) = bedingen, vaststellen; voorbehouden.
aus|beißen, ft. (h.) = uitbijten; (einen Zahn) met bijten verliezen; einen a. = verdringen, den voet lichten.
aus|beißen, fchw. (h.) = uitbijten, uitbranden.
aus|bersten, ft. (f.) = uitbarsten, uiteenspaten, -springen.
aus|bessern, fchw. (h.) = herstellen, verstellen, in orde brengen, lappen, opknappen, repareeren.
aus|betten, fchw. (h.) = iem. buitenshuis laten slapen.
aus|biegen = a u s b i e g e n.
Aus|beute, w. = opbrengst, voordeel, winst; onrechtmatig voordeel, buit, uitbuiting.
aus|beuten, fchw. (h.) = builen, uitbuilen; veel laten betalen, snijden, iems. beurs leeg maken, plunderen.
aus|beuten, fchw. (h.) = exploiteeren, ontginnen, opdelen; benuttigen, tot zijn voordeel

gebruiken; misbruik maken van, uitbuiten.
Aus'beutung, w. -, -en = exploitatie, ontginning, enz., *vgl.* aus'beuten.
Aus'beutungskosten, *Pl.* = exploitatiekosten.
aus'bezahlen, *ſchw.* (h.) = uitbetalen, afbetalen.
aus'biegen, *ſt.* (h.) = uitbuigen; uit- of naar buiten krommen; (einem) uitwijken, ontwijken, plaats maken voor.
aus'bieten, *ſt.* (h.) = te koop bieden; in 't openbaar ten verkoop aanbieden; einen a. = hooger bieden dan een ander; bevelen weg te gaan; [(einem) uitdagen.]
aus'bilden, *ſchw.* (h.) = (den Geiſt, die Anſagen, ſich) vormen, ontwikkelen, opleiden, beschaven, volmaken.
Aus'bildung, w. = beschaving, ontwikkeling, vorming, opleiding.
aus'binden, *ſt.* (h.) = buitenopbinden; losbinden.
aus'bitten, *ſt.* (h.) *ſich etw.* (von einem) = (iem.) om iets verzoeken; daß bitte *ſch mir* aus = daar verzoek ik om of daar bedank ik voor; ausgebeten sein = uitverzocht, uitgevraagd zijn.
aus'blafen, *ſt.* (h.) = (ein Gei, daß Licht) uitblazen; blusſchen; uittrompetten; uitblazen; einen daß Lebenslicht a. = iem. het licht uitblazen, dooden; uit- of afblazen.
aus'bleiben, *ſt.* (f.) = uit- of wegblijven; es ſann nicht a. daß... = het kan niet missen (uitblijven), of ..; es iſt ein Wort ausgeblieben = er is een woord weggelaten.
aus'bleichen, *ſchw.* (h.) = uit- of wegbleeken, dooen verdwijnen (van kleuren, vlekken e. d.); verbleeken.
Aus'blick, m. = uitkijk, doorkijk; uitzicht, het uitzien.
aus'blitzen, *ſchw.* (h.) = uitkijken, uitzien.
aus'blühen, *ſchw.* (h.) = uitbloeien, verwelken.
aus'bluten, *ſchw.* (h.) = uitbloeden, doodbloeden; (ſeinen Schmerz, Zammer) onder bloedig lijden verdragen.
aus'boren, *ſchw.* (h.) = uitboren, uithollen.
aus'borgen, *ſchw.* (h.) = uitborgen, uitleenen.
aus'braten, *ſchw.* (h.) = uitschieten (van bedorven waar), sorteeren.
aus'braten, *ſt.* (h.) = uitbraden; uitsmelten; gaar braden; a., (f.) = te gaar braden; uitbraden.
aus'brausen, *ſchw.* (h.) = uitbruisen, uitrazen, uitwoeden; bedaren, tot kalmte komen.
aus'brechen, *ſt.* (h.) = uitbreken, uitrukken, losbreken; (einen Baum) uitsnoeien; die Bienen a. = den bijekorf leegen; uitbraken; a., (f.) = uitbreken, ontsnappen; buiten de oevers treden; uitbreken, uitbarsten (van oorlog, brand e. d.); (in Gefächter, Tränen, Schmädhungen u. ä.) uitbarsten, losbarsten.
aus'breiten, *ſchw.* (h.) = uitspreiden, ontvouwen; uitbreiden; verspreiden, verbreiden; uitstrooien; ruchtbaar maken; *ſich a.* = zich uitspreiden enz.
aus'brennen, *unr.* (h.) = uit- of verbranden; (Glühkrämpfchen) uitgloeien; (eine Wunde, einen Bienenkorb) uitbranden; (Ziegel) uitbakken; a., (f.) = uitbranden, opbranden, uitgaan, verbranden.
aus'bringen, *unr.* (h.) = (kunnen) uitkrijgen (handschoenen bijv.); uitbrengen, verraden; aan den dag brengen; (einen Taſt, ein Hoch auf einen) instellen; jem's. Geſundheit a. = op iemands gezondheid drinken.

Aus'bruch, m. = uitbraak, ontsnapping; doorbraak; het uitbreken (van een ziekte, een oorlog e. d.); uitbarsting, losbarsting; wijn van de eerste pers.
aus'brühen, *ſchw.* (h.) = broeien, met kokende vloeistof overgieten.
aus'brüten, *ſchw.* (h.) = uitbroeden, uitbroeien, doen uitkomen; uitbroeden, veroorzaken, teweegbrengen, smeden.
aus'brüsten, *ſchw.* (h.) = uitbuigen, uitronden; uit (de bocht) brengen.
aus'buddeln, *ſchw.* (h.) = (aardappels) rooien.
aus'bügeln, *ſchw.* (h.) = uitsirijken, wegstrijken; afstrijken.
Aus'bund, m. = wonder, toonbeeld, model, puikje, type (z. B. ein M. von Gelehrſamkeit, von Schönheit, von Jugend, von Weis u. Getreide, aller Schelme, von Bosheit, von Niederlichkeit).
aus'bündig = voortreffelijk, uitstekend, bijzonder, zeldzaam.
aus'bürsten, *ſchw.* (h.) = uitborstelen, afborstelen.
aus'büßen, *ſchw.* (h.) (etw.) = boeten voor; ten einde boeten, afboeten.
aus'dampfen, *ſchw.* (h.) = uitdampen, uitwasemen, uitstoomen; uitrooken.
aus'dämpfen, *ſchw.* (h.) = uitdooven, uitstoomen; doen verdampen; uitdampen; door rook uitdrijven (Fische, Bienen z. B.).
Aus'dauer, w. = volharding, taaiheid, vasthoudendheid, uithoudings-, weerstandsvermogen.
aus'dauern, *ſchw.* (h.) = volharden, volhouden, uithouden, tot het einde verdragen.
aus'dauernd = volhardend, met volharding.
aus'dehbar = (uit)trekbaar, uitzetbaar.
aus'dehnen, *ſchw.* (h.) = uitstrekken, uitrekken, uitzetten, uitbreiden; *ſich a.* = uitzetten; zich uitstrekken; eine ausgeübte Praxis = een uitgebreide praktijk.
Aus'dehnung, w. = uitzetting, uitbreiding, uitrekking; uitgestrektheid, wijde, grootte; M. geminnen = omvang aannemen.
Aus'dehnungskraft, w. = vermögen, uitzettingskracht, -vermogen.
aus'denken, *unr.* (h.) = uitdenken, uitvinden, verzinnen; ten einde denken, over iets doordenken.
aus'deuten, *ſchw.* (h.) = uitleggen, verklaren.
aus'dichten, *ſchw.* (h.) = waterdicht maken; kalfaten; ook = aus'denken.
aus'dielen, *ſchw.* (h.) = bevloeren, beplanken, met delen beleggen.
aus'dienen, *ſchw.* (h.) = uitdienen (von Soldaten, Knechten u. ä.); ein ausgeübter Soldat = een uitgediend soldaat, veteraan.
aus'dorren, *ſchw.* (f.) = uitdrogen, droog worden.
aus'dörren, *ſchw.* (h.) = (laten of doen) uitdrogen.
aus'drängen, *ſchw.* (h.) = uitdringen, verdringen.
aus'dreheln, *ſchw.* (h.) = hol draaien; fatsoeneeren; opsieren.
aus'drehen, *ſchw.* (h.) = hol draaien; met een draai ontnemen; (das Gas) uitdraaien.
aus'dreschen, *ſt.* (h.) = uitdorschen; afdorschen; afrossen.
Aus'druck, m. = (e)ss . . briefe = uitdrukking, term, bewoording, woord; uitdrukking, sprekende trek, expressie; nadruk, klom; zum M. bringen = uitdrukken, onder woorden brengen

aus'drücken, [dru.] (h.) = uitdrukken, naar buiten drukken; uitdooven (door drukken); uitpersen; uitdrukken, uiten.

aus'drücklich = uit-, nadrukkelijk, stellig, duidelijk.

Aus'drückart, w. = wijze van uitdrukking.

aus'drückleer, **aus'drücklos** = zonder uitdrukking, slap.

aus'drückvoll = vol uitdrukking, krachtig, sprekend.

Aus'drückweise = Ausdrucksart.

Aus'drusch, m. = uitgedorscht koren.

aus'duffen, [dru.] (h.) = geuren, uitwasemen.

aus'duiben, [dru.] (h.) = uitlijden, lijden ten einde toe; ophouden te lijden.

aus'dünfen, **aus'dünfen**, [dru.] (h.) = uitwasemen, uitdampen, uitzweeten.

Aus'dünfungsmesser, m. = verdampingsmeter.

auseinander = uit elkander, uitéén, van elkaar.

auseinanderbringen, unr. (h.) = van elkaar doen, scheiden.

auseinanderfahren, ft. (i.) = vaneenschieten, uiteenvliegen.

auseinandergehen(en), unr. (i.) = van of uit elkaar gaan, scheiden; uit de voegen gaan; (von Meinungen) verdeeld zijn, uiteenloopen.

auseinanderkommen, ft. (i.) = (mit einem) kwade vrienden worden, boos worden; zich brouilleeren.

auseinanderlegen, [dru.] (h.) = uiteenleggen; (eine Maschine) uit elkaar nemen; (Stoffe) uitstallen; (Truppen) ver uit elkaar legeren; uiteenzetten, verklaren.

auseinandersehen, [dru.] (h.) = uit elkaar zetten, scheiden; uiteenzetten, verklaren; **sich a.** = uiteengaan, vaneen gaan (zitten); **sich mit einem (über etw.) a.** = met iem. iets nader bespreken; het met iem. eens worden, een vergelijk met iem. treffen.

Auseinandersehung, w. = uiteenzetting, verklaring; es kam zu A..en = 't kwam tot woorden.

aus'eisen, [dru.] (h.) = uitijzen, uit het ijs los maken; uit een hachelijken toestand bevrijden.

[**aus'erklefen**, unr. (h.) = uitkiezen, verkiezen. **aus'erkoren** = uitverkoren].

I. **aus'erklefen**, ft. (h.) = uitzoeken, uitkiezen.

II. **aus'erklefen** = uitgelezen, uitgezocht, uitverkoren, voortreffelijk.

aus'erklefen, ft. (h.) = verkiezen, uitkiezen, bestemmen.

aus'ermählen, [dru.] (h.) = verkiezen, uitkiezen.

aus'erzählen, [dru.] (h.) = uitvertellen, opvertellen.

aus'essen, ft. (h.) = uiteten; gedaan eten, afeten; (iets) opeten, verantwoord, hebben wat er op staat, bezuren.

aus'fachen, [dru.] (h.) = van vakken voorzien; uitwaaien.

aus'fäden, [dru.] (h.) = den draad uit (de naald) halen; **sich a.** = uitpluizen, uitrafelen.

aus'fahren, ft. (h.) = (einen Weg) bederven met rijden, uitrusten; (Waren) uitvoeren, naar buiten brengen; **a.**, (i.) = uitrusten, weg-, naar buiten rijden, uit-, naar buiten varen; uitgaan, verlaten; (gegen einen) uitvaren, zich heftig uitlaten.

Aus'fahrt, w. = vertrek, uitvaart, rij- of vaartochtje; koetspoort, stalpoort, inrij, uitrij.

Aus'fall, m. = uitval; aanval (bij het schermen); 't uitvallen; uitslag, uitkomst, resultaat; tekort, verlies, deficit.

aus'fallen, ft. (i.) = (von Zähnen, Haaren, Be-

lagerten, Fächten, Wörtern) uitvallen; (von einer Prüfung, der Ernte u. ä.) afloopen, eindigen, uitkomen; niet plaats hebben, niet doorgaan; die Stunde, die Schule fällt heute aus = er is vandaag geen les, geen school.

aus'fallend = beleedigend, grof.

Aus'fallmuster, f. = uitvalmonster.

Aus'falltor, f. = sluijpoort, uitvalpoort.

aus'fallen, [dru.] (h.) = uit-, ontvouwen, ontplooiën.

aus'fangen, ft. (h.) = (einen Feind) leegvangen, uivisschen.

aus'faheln, [dru.] (h.) = er maar op los praten.

aus'faheln, [dru.] (h.) = uitrafelen, losrafelen, uitpluizen.

aus'fechten, ft. (h.) = uitvechten, uitmaken (met de wapens).

aus'fegeu, [dru.] (h.) = uitvegen, uitkeren, schoonmaken; wegvegen, wegkeren.

Aus'fegeu, f. = (uit)veegsel.

aus'feilen, [dru.] (h.) = uitvijlen, afvijlen; vijlen, beschaven.

aus'feilern, [dru.] (h.) = den mantel uitvegen, uiveteren].

aus'fertigen, [dru.] (h.) = uitvaardigen, uitrafelen; opmaken.

aus'fetten, [dru.] (h.) = (Wolle) ontvetten, ontzweeten.

[**aus'fetzen**, [dru.] (h.) = aus'fetzen].

aus'finden, ft. (h.); **aus'findig machen**, [dru.] (h.) = opsporen, ontdekken, vinden.

aus'fischen, [dru.] (h.) = visschen, op-, uivisschen, leegvisschen.

aus'flammen, [dru.] (h.) = (eine Kanone) uitgloeien.

aus'fleischen, [dru.] (h.) = (eine Haut) afschaven, vleezen.

Aus'fleischmesser, f. = stootmes, schaaflijzer.

aus'fließen, [dru.] (h.) = verstellen, lappen, uitstukken.

aus'fliegen, ft. (i.) = uit-, wegvliegen; ontsnappen.

aus'fliehen, ft. (i.) = uivloeiën, wegvloeiën, uitloopen; uitstroomen, uitrafelen.

aus'fliegen, [dru.] (h.) = uivliegen.

aus'fluchen, [dru.] (h.) = uivloeken.

Aus'flucht, w. -, .fluchte = uivlucht, voorwendfel.

Aus'flug, m. = het uivliegen; uitgang, uitstapje, tochtje, excursie.

Aus'flügler, m. -s, - = uivlieger, tochtjesmaker.

Aus'flur, m. = het uivstroomen, wegvloeiën; opening, gat; monding; uivstrooming, uivstraling; uivvloeiisel, gevolg. **Aus'flurrohr**, f., -rohre, w. = onlastings-, afwateringsbuis.

Aus'flur, w. = afloop, afwatering.

aus'fluten, [dru.] (i.) = afwateren, afvloeien.

aus'folgen lassen = laten volgen, leveren, doen toekomen.

[**aus'fordern** = herausfordern].

aus'fordern, [dru.] (h.) = uit (de mijn) halen.

aus'forschen, [dru.] (h.) = uivorschen, opsporen, te weten komen; onderzoeken; (einen) uivhooren, uivvragen.

aus'fragen, [dru.] (h.) = uivvragen, uivhooren, onderfragen.

aus'fressen, ft. (h.) = uivvreten, leegvreten; uitknagen; uivhalen, uitvoeren; etw. a. miffen = iets moeten bezuren; **sich a.** = zich vet vreten.

Aus'fuhr, w. = uitvoer.

aus'führbar = uitvoerbaar, mogelijk, doenlijk.

Ausführbarkeit, m. = uitvoerbaarheid enz.
ausführen, fchw. (h.) = uitvoeren; (ein Kind) laten uitgaan, laten wandelen, meenemen; (einen Entwurf, einen Bau, ein Vorhaben, ein Konzert u. ä.) uitvoeren, ten uitvoer brengen, volvoeren; uiteenzetten, betoogen, duidelijk maken; uitwerken; reinigen, afvoeren, purgeeren; (einem etw.) afnemen, ontvreemden.
Ausführhandel, m. = uitvoerhandel.
ausführlich = uitvoerig, uitgewerkt, in den breede.
Ausführung, m. = uitvoer, uitvoering, verwezenlijking; uiteenzetting, ontwikkeling, behandeling; afvoering, uitdrijving.
Ausführverbot, f. = verbod van uitvoer.
Ausführwaren, Pl. = exportartikelen.
Ausführzoll, m. = uitvoerrecht, uitgaand recht.
ausfüllen, fchw. (h.) = vullen, vol maken; (eine Lücke) aanvullen; eine Stellung würdig a. = een plaats waardig bekleeden; (einen Graben) dempen; (ein Formular) invullen; das füllt ihn völlig aus = dat neemt hem geheel in beslag.
ausfütern, fchw. (h.) = voeren, bekleeden; voederen, vetmaken, vetvoeren.
Ausgabe, m. = (von Briefen) het bestellen, afgifte; (von Aktien, Anleihen) uitgifte; uitgaaf, vertering, kosten; uitgave (eines Buches).
Ausgabebuch, f. = kasboek.
Ausgang, m. = uitgang, het uitgaan, kerkgang (na een bevalling); uitgang, doorgang; uitgang, einde, afloop; uitgaansdag.
Ausgangspunkt, m. = uitgangspunt.
Ausgangszoll, m. = uitgaand recht.
ausgären, ft. u. fchw. (h.) = uitgisten.
ausgeben, ft. (h.) = (Briefe) rondbrengen, bestellen; (die Karten) afgeven, geven; (Aktien, Bücher) uitgeven, in omloop brengen; (Geld) uitgeven, verteren; (viel, wenig) opleveren; sich a. = alles uitgeven; sich für etw. a. = zich voor iets uitgeven, laten doorgaan.
Ausgebot, f. = aanbieding, aanbod ter openb. verkoop; eerste bod.
Ausgeburt, w. = geboorte, voortbrengsel; uitwas, misgeboorte, misbaksel.
Ausgedinge, f. = voorbehoud (van den lijf tocht bij afstand van een boergoed aan den erfgenaam), reservaat.
ausgefemt = a b g e f e m t.
ausgehen, unt. (f.) = uitgaan, naar buiten gaan; a. von = afkomstig zijn, uitgaan van; auf b a. = op d uitgaan, eindigen; (vom Feuer) uitgaan; verliezen, kwijt raken; der Atem ging ihm aus = hij raakte buiten adem; die Haare gehen ihr aus = haar haar valt uit; die Geduld geht mir aus = ik verlies mijn geduld; mein Geld ist mir ausgegangen = mijn geld is op; der Artikel ist ausgegangen = is uitverkocht; (von Farben) weggaan, verbleeken; (von Kleidungsstücken) uitgaan; (auf Beute, Abenteuer) uitgaan, afgaan; frei a. = vrij uitg., er zonder betalen, zonder schade of straf afkomen; leer a. = met leege handen vertrekken; (gut, schlecht) afloopen; a. lassen = uitvaardigen, proclameeren; a., (h.) = uitloopen; (die Etiefel) uitloopen, ruimer maken door loopen; (einen Raum) afloopen, afstappen en meten.
Ausgehtag, m. = uitgaansdag.
ausgehen, fchw. (h.) = uitspelen (op de viool), afstrijken.
ausgelassen = uitgelaten, dartzel, baldadig.
ausgelaufen, zie a u s l a u f e n.
ausgleiten, fchw. (h.) = uitslaten, uitgeleide doen.

ausgelernt = uitgeleerd, volleerd, slim, geslepen, schrander.
ausgemacht = uitgemaakt, vastgesteld, beslist, onloochenbaar, bepaald, vast, uit; volmaakt, volslagen, compleet, doortrapt; eine ausgemachte Kofette = op 'n top een kokette, een eerste k.
ausgenießen, ft. (h.) = uitgenieten, geheel (tot het einde toe) genieten.
ausgenommen = uitgezonderd, met uitzondering van, behalve.
ausgerechnet = juist, alsof 't met opzet gebeurt.
ausgeschnitten = gedecolleteerd.
ausgeschriebene Kaufmannshand = echte, duidelijke koopmanshand, kantoorschand.
ausgesprochen = geprononceerd, beslist, bepaald.
ausgestalten, fchw. (h.) = (ten volle) ontwikkelen, vormen.
Ausgestaltung, w. = ontwikkeling, vorming.
ausgeführt = uitgezocht, uitgelezen, voortreffelijk, bijzonder.
ausgetauft: er ist wie a. = hij is als omgekeerd.
ausgezeichnet = uitstekend, uitmuntend, voortreffelijk.
ausgiebig = voordeelig; overvloedig, ruim; a. miteinander plaudern = naar hartelust, over alles en nog wat met elkaar praten.
ausgießen, ft. (h.) = uitgieten, uitstorten, leeggieten, leegen; blusschen; (einen leeren Raum) volgieten; das Kind mit dem Bade a. = 't kind met 't badwater uitgieten, het goede met het kwade weggoien.
Ausgießung, w. —, —en = uitstorting (des heiligen Geistes).
ausglätten, fchw. (h.) = glad maken; de vrouwen wegmaken.
Ausgleich, m. = vergelijk; vereffening; zum Pl. = ter vereffening.
ausgleichbar = vereffenbaar, bij te leggen.
ausgleichen, ft. (h.) = (einen Streit) bijleggen; uit den weg ruimen, beslechten; (Verschiedenartiges) met elkaar in overeenstemming brengen; (eine Rechnung) vereffenen; (ein Grundstück) gelijk maken, nivelleeren; sich a. = vereffend worden, tegen elkaar opwegen; een schikking treffen, tot een schikking komen, een vergelijk maken; zich verzoenen; elkaar opheffen.
Ausgleichung, w. = nivelleering, effening, gelijkmaking; vereffening, bijlegging, beslechting.
Ausgleichsmünze, w. = pasmunt.
Ausgleichswage, w. = vereffeningsschaal, adjusteerbalans.
ausgleiten, ft. (f.) = uitglijden, slippen.
ausglimmen, ft. u. fchw. (f.) = uitdooven, uitvonken; a., (h.) = ophouden met glimmen.
ausglitschen, fchw. (f.) = uitglijden, slippen.
ausglöhen, fchw. (h.) = uitgloeien; ophouden met gloeien; a., (f.) = uitdooven, den gloed verliezen.
ausgraben, ft. (h.) = uitgraven, ontgraven, opgraven, opdelven, graven, uitsteken, graveeren.
Ausgrabung, w. —, —en = uitgraving, opgraving, opdelving.
ausgraten, fchw. (h.) = van de graat ontdoen, de graat uittemen.
ausgreifen, ft. (h.) = uitgrijpen; sich a. = links aanstappen; (von Pferden) sich door-

loopen; uitslijten; weitausgreifende Afzichten = grootsche, weidsche plannen.
ausgrübeln, fchw. (h.) = uitdenken, uitvorschén, ontdekken.
ausgründen, fchw. (h.) = uitsnijden, uithollen; uitvorschén, ontdekken, doorgronden.
Ausguck, m. -(e)s, -e = uitkijk.
ausgucken, fchw. (h.) = op den uitkijk staan, uitkijken.
Ausgucker, m. = uitkijk.
Ausguck, m. = het uitgieten; uitstorting; gootsteen; gietstang.
Ausguckelle, w., -läffel, m. = gietlepel, scheplepel. **Ausguckrinne**, w. = uitloop.
Ausguckrobre, w. = uitwateringspijp.
aushaaren, fchw. (h.) = ontharen, verharen.
aushaben, unr. (h.) = uithebben; geëindigd hebben; leeghebben.
aushacken, fchw. (h.) = uithakken, uitpikken, uitspitten; uitknippen, uittanden.
aushaben, fchw. (h.) = uithaken, losmaken.
aushalftern, fchw. (h.) = onthalteren, den halster afdoen, afstuijen.
aushalten, fchw. (h.) = uitklinken, wegsterven.
1. aushalten, ft. (h.) = (eine Note, ein Wort) lang aanhouden; (eine Belagerung, eine Probe, Leiden) uithouden, doorstaan, verduren; (seine Zeit) uithouden, doormaken, uidiienen; einen a. = iem. ondersteunen, onderhouden.
II. Aushalten, f. = het aanhouden (einer Note); es ist nicht zum A. = het is niet (om) uit te houden.
aushämmern, fchw. (h.) = uithameren, uitslaan.
aushändigen, fchw. (h.) = overhandigen, overgeven, ter hand stellen.
Aushang, m. -(e)s, .s. hänge = het uithangen, uitstallen (van waren); der A. der Arbeitsliffen = het zichtbaar ophangen van dearbeidslijsten.
Aushängebogen, m. = proefblad.
aushängen, ft. (h.) = uithangen, buiten opegehangen of uitgestald zijn.
aushängen, fchw. (h.) = uithaken, uit de hengsels nemen; uithangen, ten toon of te kijk hangen, uitstallen.
Aushängeschild, f. = uithangbord.
Aushängesettel, m. = aanplakbiljet.
aushängen, fchw. (h.) = ontharen.
ausharren, fchw. (h.) = volhouden, uithouden. volharden, afwachten.
aushaspen, fchw. (h.) = uit de hengsels of de duimen nemen.
Ausbau, m. = het lichten, uitdunnen, uithakken; open of gedunde plek (in het bosch).
Aushauch, m. = uitademing, uitblazing.
aushauchen, fchw. (h.) = uitademen, uitblazen; sterven, den laatsten adem uitblazen.
aushaufen, ft. (h.) = uithouwen, uithollen, uitbeitelen; (einen Wald) dunnen, lichten, uittakken; (einen Baum) snoeien, uitdunnen; (einen Döfen) uithakken, afhakken, uitsnijden; (eine Grube) uitputten; (einen) afranselen.
aushäuten, fchw. (h.) = de huid afstroopen, huden, villen, stroopen.
ausheben, ft. (h.) = uittemen, uithalen; uithellen, uitbeuren; (Winen) uit den pot nemen; (Wein) uittappen, uithavelen; (eine Tür) uit de hengsels nemen; (Neruten) lichten; (einen Briefkasten) lichten; (eine Stelle aus einem Buche) lichten, vermelden; die Uhr hebt aus = gaat slaan; sich die Schulter a. = ontwrichten, verrekken.
Ausheber, m. = tuimansboor, holle schop; rad van het slagwerk.

Aushebung, w. = het uittemen; lichteing, rekruteering.
aushefen, fchw. (h.) = uitbroeden; uitdenken, verziennen, uithalen (Streiche, Pläne).
ausheilen (sich), fchw. (h. u. f.) = volkomen genezen of herstellen.
ausheizen, fchw. (h.) = uitdrogen, uitbranden.
ausheifen, ft. (h.) = (einem) uit (den nood, de verlegenheid) helpen; (einem mit etw.) helpen, bijspringen.
aushellen = afhellen.
Aushilfe, w. = hulp, bijstand; hulpmiddel, uitweg, raad, uitkomst; noodhulp (dienstbode).
Aushilfsmädchen, f. = noodhulp.
aushilfsweise = als noodhulp, voor behulp.
aushohlen, fchw. (h.) = uithollen.
ausholen, fchw. (h.) = (einen) uitvragen, polsen; den arm ophellen (zum Beschlage); weit a. = (bei einer Erzählung, Unterfuchung) van heel hoog ophalen.
ausholzen, fchw. (h.) = lichten, uitdunnen, uithakken.
aushorchen, fchw. (h.) einen = uithooren, uitvragen.
aushören, fchw. (h.) = uithooren; ten einde toe aanhooren.
Aushub, m. -(e)s = keus, keur, bloem, het beste, het uitgelezene; lichteing, rekruteering.
Aushilfe, zie Aushilfe.
aushüllen, fchw. (h.) = (Erbsen) doppen, (Nüsse) pellen.
aushungern, fchw. (h.) = uithongeren; a., (f.) = door honger wegkwijnen, verhongeren.
aushusten, fchw. (h.) = uithoosten, opgeven.
ausjagen, fchw. (h.) = (einen Wald) uit-, leegjagen; einem den Angfischweiß a. = iem. het angstzweet doen uitbreken.
Ausjäten, f. = wiedijzer, schoffel.
ausjäten, fchw. (h.) = wieden, schoffelen.
ausjochen, fchw. (h.) = (Döfen) uit het juk spannen.
auskämmen, fchw. (h.) = uitkammen, wegkammen, loskammen.
auskämpfen, fchw. (h.) = uitvechten; uitstrijden, sterven.
auskaufen, fchw. (h.) = uitkopen, leegkopen; (die Zeit) uithalen, uitsparen, zuinig omgaan met.
auskegeln, fchw. (h.) = kegelen om (een flesch wijn, een paar eenden bijv.); eerst gooien.
auskehlen, fchw. (h.) = groeven, uithollen, canneleeren; (haring)kaken.
Auskehlung, w. -, -en = uitholling, groeve, canneleering, cannelure, 't kaken.
auskehren, fchw. (h.) = uitkeren, uitvegen.
Auskehrlicht, f. = veegsel, vuilnis; uitvaagsel.
auskehren, fchw. (h.) = uitpersen.
auskennen sich, unr. (h.) = er alles van weten, verstand hebben van].
auskerben, fchw. (f.) = uitkeren.
auskernen, fchw. (h.) = (Kirchen, Äpfel, Nüsse) van de pit, de kern, den steen enz. ontdoen; (das Erz) schiften.
auskitten, fchw. (h.) = dichtsmen (met stopverf e. d.).
ausklagen, fchw. (h.) = (etw.) langs gerechtelijken weg verkrijgen; (einen) in rechten vervolgen, ook: verdringen; einen sein Herz a. = bij iem. zijn hart uitstorten; ophouden met klagen.
ausklaffen, fchw. (h.) = (einen) bespotten, uitjouwen (door in de handen te klappen); praatjes rondstrooien, uithabbelen, rondkletsen.
ausklauben, fchw. (h.) = uithalen, ontbolste-

ren, doppen; uitpeuteren, uitvisschen, ontdekken.
aus'fleiden, fchw. (h.) = uitkleeden, ont-
 kleeden; [bekleeden].
aus'fkingeln, fchw. (h.) = uitklinken, rond-
 klinken, omklinken, ombellen.
aus'fkingen, ft. (h.) = uitklinken, ten einde
 klinken.
aus'fhopfen, fchw. (h.) = (ein Fleiß, eine Peiße)
 uitlaan, uitkloppen: (einen) afrossen.
Aus'flopfer, m. = (kleede)klopper.
aus'fklügeln, fchw. (h.) = door spitsvondig-
 heden verzinnen, vinden, uitdenken.
aus'fneifen, ft. (f.) = uitknijpen, er van door-
 gaan, wegsluipen.
aus'fnobeln, fchw. (h.) = dubbelen om; uit-
 visschen, onderzoeken, napeuteren.
aus'fodjen, fchw. (h.) = uitkoken; uitrazen.
 I. **aus'fommen**, ft. (f.) = uitkomen, naar buiten
 komen; bekend worden; uitbreken; rond-
 komen; toekomen; (mit einem) in vrede leven,
 zich verdragen, opschieten; mit ihm ist nicht
 auszufommen = men kan met hem niet op-
 schieten, niet leven; mit vielem hält man aus,
 mit wenigem kommt man aus = hoe meer men
 heeft, hoe meer men verteert of men zet de
 tering naar de nering.
 II. **Aus'fommen**, f. = bestaan, inkomen; sein
 A. haben = het noodige hebben, kunnen
 bestaan, zijn brood hebben; ein of sein gutes
 A. haben = goed kunnen leven; sein fiheres
 A. haben = geen zorgen voor zijn brood hebben.
aus'fömmlich = voldoende, behoorlijk, toe-
 reichend.
aus'fürnen, fchw. (h.) = uitkorrelen.
aus'fuffen, fchw. (h.) = ten einde toe, ten
 volle genieten, er alles van hebben.
aus'fkramen, fchw. (h.) = uitkramen, uitstallen;
 uitpraten, uitbabbelen; uitruimen.
aus'fkraben, fchw. (h.) = uitkrassen, uitkrabben.
 wegkrassen; uitkrabb(elen): oprassen, er van
 door gaan; t hoekje omgaan.
aus'friecken, ft. (f.) = uitkruipen, uit (den
 dop) komen; doorkruipen, doorsnuffelen.
aus'friegeln, fchw. (h.) = (kleeren) uitkrijgen.
aus'fingeln, fchw. (h.) = balloteeren; uitrollen.
aus'föhlen, fchw. (h.) = afkoelen, koelmaken;
 a., (f.) = koel worden.
Aus'fultant', m. -en, -en = auscultant,
 auscultator, aanhoorder bij de rechtbanken.
Aus'fultation', m. -en, -en = auscultatie, medisch
 onderzoek door middel van het gehoor. **Aus-
 fultator**, m. -s, -s to'ren = Ausfultant.
aus'fultie'ren = ausculteren (medisch onder-
 zoeken door nauwkeurig hooren).
aus'fundschaffen, fchw. (h.) = verkennen,
 nauwkeurig onderzoeken; uitvorschen, ont-
 decken.
Aus'fundschafter, m. = spion, verspieder,
 verkennner.
Aus'funft, m. -, . funfte = redmiddel, uit-
 weg; redding, uitkomst; inlichting, informatie;
 einem A. über etw. geben ob. erteilen = iem.
 inlichtingen omtrent iets geven, verschaffen;
 A. einholen über = inlichtingen inwinnen over
 of omtrent.
Aus'funftet', w. -, -en; **Aus'funftbü-
 reau**, f. = informatiebureau.
Aus'funftsmittel, f. = redmiddel.
aus'funfteln, fchw. (h.) = knutselend tot stand
 brengen, knutselen; peuterig uitdenken.
aus'furtheren, fchw. (h.) = in den grond of
 geheel genezen.

aus'lachen, fchw. (h.) = uitlachen, lachen om;
fich a. = uitlachen, naar hartelust lachen.
aus'laden, ft. (h.) = uitladen, lossen, ontladen;
 (voor)uitsteken, -springen.
Aus'lader, m. = lossen, sjouwer.
Aus'ladeftelle, w. = losplaats.
Aus'lage, w. = voorschot, uitschot, gemaakte
 onkosten; uitstalling; uitstalkast; uitvalpositie;
 Auslagen machen = voorschotten geven.
Aus'lagetbuch, f. = onkosteboek.
Aus'land, f. = buitenland, vreemde.
Aus'länder, m. -s, -s = buitenlander.
aus'ländisch = buitenlandsch, uitheemsch.
aus'langen, fchw. (h.) = toereiken, voldoende
 zijn; er uit krijgen, halen; (den arm) uit-
 steken.
Aus'lang, m. . . laßes, . . läße = uitmondig,
 uitloop.
aus'lassen, ft. (h.) = uitlaten, naar buiten
 laten; (Butter) laten smelten; uiten, uitlaten
 (Zorn, Freude z. B.); seine schlechte Laune an
 einem a. = zijn slecht humeur tegen iem.
 uitlaten; seine Mut an einem a. = zijn woede
 op iem. koelen; weglaten (ein Wort z. B.),
 uitlaten, vergeten; uit laten (ein Fleiß); uit-
 leggen, verwijden; laßt mich aus mit dem =
 ik moet niets van hem hebben; **fich a.** =
 zich uitlaten (über einen = over iem.).
Aus'lassung, w. -, -en = het uit- of naar
 buiten laten; uitlating, uitstorting; uit-
 weglating.
Aus'lassungszeichen, f. = weglatingsteeken,
 afkappingsteeken.
Aus'lauf, m. = uitloop, uitwating, monding;
 vertrek, het uitloopen (eines Schiffes).
aus'laufen, ft. (f. u. h.) = uitloopen, vertrek-
 ken, uitzeilen; wegloopen, lekken; uitloopen,
 eindigen; der Topf läuft aus = de pot lekt;
 ist ausgelaufen = leeggelopen; (van een
 schroef e. d.) verlopen; bas läuft auf einen
 Pant aus = dat loopt op ruzie uit; in eine
 Spitze a. = in een punt uitloopen; eine Bahn
 a. = doorloopen.
Aus'läufer, m. -s, -s = looper, boodschap-
 looper, kantoorlooper, loopjongen.
Aus'läufer, m. -s, -s = uitlooper (eines
 Gebirges); loot, spruit (einer Pfanze).
aus'laugen, fchw. (h.) = (uit)loogen, uittrek-
 ken met loog; ontloogen.
Aus'laut, m. = eindklank, slot (van een woord).
aus'lauten, fchw. (h.) = uitgaan, eindigen;
 (dieses Wort lautet auf t aus).
aus'läuten, fchw. (h.) = uitluiden, afluiden;
 (etnem) a. = bij iemands begrafenis luiden.
aus'leben, fchw. (h.) = doorbrengen; uitleven.
aus'lecken, fchw. (h.) = uitlikken, leeglikken.
aus'leeren, fchw. (h.) = ledig (leeg) maken,
 leegen; uitruimen; ruimen; (einen Briefkasten)
 lichten.
aus'legen, fchw. (h.) = uitspreiden; uitstallen;
 (die Wäsche) te bleeken leggen; (Gefch) voor-
 schieten, uitschieten, verschieten; (mit Marmor,
 Silber) inleggen; uitleggen, verklaren; etw. wohl,
 übel a. = iets goed, kwalijk uitleggen, duiden,
 opnemen; **fich a.** (rechts, links) = zich in pos-
 tuur stellen (heim fchichten); [uitkleeden].
Aus'legung, w. -, -en = uitstalling; voor-
 schot; verklaring, uitlegging.
aus'leihen, ft. (h.) = uitlenen, leenen.
aus'leihen, fchw. (f.) (etnem) = uitwijken,
 ontwijken.
aus'lernen, fchw. (h.) = uitleeren, grondig
 leeren; zijn leertijd of schooltijd voltooien;

- man leert nie aus = men is nooit uitgeleerd; zie ook *ausgelernt*.
- Auslese**, w. —, —n = beste wijn, keur; natuurlijke *A.* = natuurkeuze (*natural selection*).
- auslesen**, ft. (h.) = uitlezen, ten einde lezen; uitkiezen, uitzoeken, sorteeren.
- ausleuchten**, fchw. (h.) einem = uitlichten, de deur wijzen.
- auslichten**, fchw. (h.) = (einen *Wald*) lichten, uitdunnen.
- ausliefern**, fchw. (h.) = uitleveren, leveren, overleveren.
- Auslieferungsschein**, m. = bewijs van uitlevering. **Auslieferungsvertrag**, m. = uitleveringsverdrag.
- ausliegen**, ft. (h.) = uitgestald zijn; in postuur staan.
- ausloben**, fchw. (h.) = uitloven.
- auslocken**, fchw. (h.) = uitlokken, uithooren.
- auslohen**, fchw. (h.) = uitbranden, uitgloeien.
- auslohnen**, fchw. (h.) = (die *Arbeiter*) uitbetalen.
- auslösbar** = losbaar, aflosbaar, afkoopbaar.
- auslöschen**, fchw. (h.) = (uit)blusschen, uitdooven; (*Gefährliches*) uitwisschen; (eine *Schuld*) afbetalen, aflossen; *a.*, ft. = uitgaan.
- auslöschlich** = uitwischaar.
- auslösen**, fchw. (h.) = uilloten, verloten.
- auslösen**, fchw. (h.) = losmaken; uitlossen, uitwisselen, loskopen; (tegen betaling van kosten, tegen *reçu* enz.) in ontvangst nemen; (ein *Baufund*) lossen; den *Motor a.* = den motor uitschakelen; (*fig.*) verwekken, opwekken, te voorschijn roepen, wakker roepen; (*Quellen*) doen vloeien.
- Auslösungssumme**, w. = losprijs.
- Auslösungsvertrag**, m. = uitwisselingsverdrag, cartel.
- auslaffen**, fchw. (h.) = naar buiten loodsden.
- auslüften**, fchw. (h.) = luchten, uitluchten.
- Auslug**, m. —(e)s, ..lüge = uitkijk, doorkijk (in een bosch bijv.).
- ausmachen**, fchw. (h.) = (*Rüffe*, *Erbsen* z. *W.*) pellen, doppen, uitnemen, uithalen; (*Garnefen*) pellen; (*Flecken*) uit-, wegmaken; (*Feuer*) uitmaken, blusschen; (ein *Spiel*, einen *Streit*) uitmaken, beëindigen, beslechten; beslissen, vaststellen, uitmaken; bedragen, uitmaken; eine *ausgemachte Sache* = een uitgemaakte, besliste zaak; *es ist noch nicht ausgemacht* = het is nog niet zeker, vast; *das macht nichts aus* = dat doet er niets toe, heeft niets te beteekenen; *was macht das aus?* = wat kan dat schelen? *das macht mir nichts aus* = dat kan mij niet schelen; einen *a.* = iem uitmaken; einem einen *Platz im Kontor* *ausmachen* = bespreken, bezorgen; *ausmachen* *der Vertrag* = reëele waarde; zie ook *ausgemacht*.
- ausmalen**, ft. (h.) = goed malen; te sijn malen; uit-, leeg-, afmalen.
- ausmalen**, fchw. (h.) = afschilderen; uitschilderen, voorstellen, schetsen; kleuren.
- Ausmarsch**, m. = afmarsch, vertrek.
- ausmarschieren**, fchw. (f.) = uit-, afmarcheeren.
- ausmästen**, fchw. (h.) = vetmesten.
- ausmauern**, fchw. (h.) = bemetselen, dichtmetselen, volmetselen.
- ausmetzeln**, fchw. (h.) = uitbeitelen, uitsteken, uithollen; afwerken.
- ausmergeln**, fchw. (h.) = uitmergelen, uitputten, uitzuigen. **Ausmerg(e)lung**, w. —, —en = uitmergeling enz.
- ausmerzen**, fchw. (h.) = schiften, scheiden, sorteeren, uitschieten; wegdoen, afschaffen, verbannen, uitwerpen.
- ausmessen**, ft. (h.) = meten, afmeten, uitmeten; bij de maat *of* in het klein verkoopen; toemeten.
- ausmieten**, fchw. (h.) = verburen; (einen) uit de huur verdringen.
- ausmiffen**, fchw. (h.) = uitmesten, reinigen, schoonmaken.
- ausmitteln**, fchw. (h.) = uitvorschen, opsporen, uitvisschen.
- ausmöblieren**, fchw. (h.) = meubileren.
- ausmünden**, fchw. (h.) = uitmonden, uitloopen, uitkomen; zich openen.
- Ausmündung**, w. = (uit)monding.
- ausmünzen**, fchw. (h.) = munten, stempelen.
- ausmustern**, fchw. (h.) = uitzoeken, afzonderen, uitschieten; (*Truppen*) afdanken; (*Wferbe*) uitmonstereen, op reform stellen.
- ausnähen**, fchw. (h.) = afnaaien; stikken; borduren.
- Ausnahme**, w. —, —n = uitzondering; eine *A.* *von der Regel* = een uitzondering op den regel.
- Ausnahmefall**, m.; —*zustand*, m. = uitzonderingsgeval (*exceptioneel g.*); —toestand (*exceptioneële t.*).
- ausnahmlos** = zonder uitzondering.
- ausnahmweise** = bij uitzondering; bijzwyze van uitzondering.
- ausnehmen**, ft. (h.) = uitnemen; (*Fische*, *Vögel*, *Hafen*) uithalen, schoonmaken, ontweien; (*Wetter*) uithalen; — uitzonderen, uitsluiten; *ich a.* = zich onderscheiden, zich voordoen (*höflich*, *schlecht* = aardig, slecht); uitkomen; zich vertoonen, er uitzien.
- ausnehmend** = uitnemend, bijzonder, uitstekend.
- ausnutzen** *od.* **ausnützen**, fchw. (h.) = gebruiken, gebruik maken van, zich ten nutte maken, profiteeren van; *ausnutzen* *ist* = verbruikt, versleten.
- Ausonien**, f. = Ausonië, Beneden-Italië.
- auspacken**, fchw. (h.) = *ausmieten*.
- auspacken**, fchw. (h.) = uitpakken, ontpakken.
- ausparieren**, fchw. (h.) = (*fig.*) volhouden, uitzingen.
- auspaufen**, fchw. (h.) = bij paukeslag bekend maken; (einen *Streit*) uitvechten.
- auspauschen**, fchw. (h.) = (das *Mineral*) sijn stampen, stooten.
- auspeilen**, fchw. (h.) = (den *Grund*) peilen, looden.
- auspeitschen**, fchw. (h.) = uit- *of* wegwerpen; zweepen, geeselen; afranselen.
- auspählen**, fchw. (h.) = van paalwerk voorzien, heien, met palen afzetten.
- auspfänden**, fchw. (h.) = (einen *Schuldner*) zijn goederen in beslag nemen.
- auspfeifen**, ft. (h.) = uitbluiten.
- auspfeigen**, fchw. (h.) = (*Wasser*) uitputten, uitscheppen.
- auspicken**, fchw. (h.) = bepekken, bepikken; *ausgebücht* = drommelsch, echt, eerst.
- Auspizien**, *Pl.* = opperste leiding, bescherming, auspiciën. **Auspizium**, f. —s, ..zien = auspicium, voorteeken.
- auspicken**, fchw. (h.) = uitpikken, leegpikken.
- ausplappern**, fchw. (h.) = uitflappen, uit- *of* rondbabbelen.
- ausplätten**, fchw. (h.) = uit- *of* gladstrijken.
- ausplagen**, fchw. (f.) = barsten, uit elkaar springen; (in ein *Gelächter*) uitbarsten, uitproesten.

ausplaudern, fchw. (h.) = uitbabbelen, rondbabbelen, overbrengen, verklappen; **fich a.** = naar hartelust babbelen.
ausplündern, fchw. (h.) = uit-, leegplunderen.
auspolstern, fchw. (h.) = (met kussens) bekleden, (als matrassen) opvullen, capitonneeren.
ausposaunen, fchw. (h.) = uit-, rondbazuinen, uittrompetten.
ausprägen, fchw. (h.) = munten, stempelen, afdrukken; nauwkeurig, scherp uitdrukken; ein ausgeprägter Charakter = geprononceerd, beslist karakter.
auspressen, fchw. (h.) = uitpersen, uitdrukken; (einem etw.) afpersen.
ausproben of **ausprobieren**, fchw. (h.) = proeven, op de proef stellen, onderzoeken.
ausprügeln, fchw. (h.) = afrossen, afranselen; (einem etw.) uitranselen.
Auspuß, m. -(e)s = de in de buitenlucht uitgeblazen stoom van de **Auspußmaschine**, m. = stoommachine zonder condensatie.
auspumpen, fchw. (h.) = uitpompen, leegpompen.
ausputzen, fchw. (h.) = uitblazen, uitblusschen.
Ausputz, m. = tool, opschik, tooisel.
ausputzen, fchw. (h.) = reinigen, schoonmaken; uitpoetsen; (einen Kanal) uitbaggeren; (Bäume) uitdunnen, besnoeien; (ein Licht) uitsnuiten; — toolen, optoolen, opschikken, mooi maken; verbeteren, corrigeren; berispen, doorhalen, een uitbrander geven.
Ausputzer, m. = schoonmaker, enz., vgl. **ausputzen**; uitbrander.
ausquartieren, fchw. (h.) = van kwartier doen verwisselen, uitkwartieren.
ausquetschen, fchw. (h.) = uitpersen, uitdrukken.
ausrabieren, fchw. (h.) = uitkrabben, uitgomen.
ausrändern, fchw. (h.) = uitranden, uittanden.
ausrangieren, fchw. (h.) = uitschieten, uitschieten, sorteeren; (Bferde) uitmonsteren, op reform stellen; (bij uitbreiding ook van klee- ren, meubels, oude rijtuigen enz.) afanken.
ausrafen, fchw. (h.) = uitrazen, uittieren; kalmeeren, bedaren.
ausrauben, fchw. (h.) = uitrooven, uitplunderen.
ausrauchen, fchw. (h.) = uitrooken; leegrooken.
ausräubern, fchw. (h.) = uitrooken; berooken; rooken (vleesch bijv.); (einen) wegstrijken, -pesten.
ausraufen, fchw. (h.) = uittrekken, uitrukken, uitplukken.
ausrauchen, fchw. (h.) = (Tuch) afrouwen, afkaarden.
ausräumen, fchw. (h.) = uitruimen, ontruimen; ruimen, leegen; uitschrappen, uitporren.
ausraußern, fchw. (h.) = schrapend uitspuwen, uithoesten, opgeven.
ausrechnen, fchw. (h.) = uitrekenen.
ausrechnen, fchw. (h.) = uitrekken, rekken.
Ausrede, w. = uitvlucht, uitspraak, voorwendsel, praatje, doekje voor 't bloeden.
ausreden, fchw. (h.) = uitpraten, ten einde spreken, uitspreken; (einem etw.) uit (het hoofd) praten; **fich a.** = zich verontschuldigen, zich er uit praten; alles zeggen, wat men te zeggen heeft.
ausregen, fchw. (h.) = uitregenen, ophouden met regenen; door den regen uithollen.
Ausreibholz, f. = polijst- of bruneerhout; likhout, likstok.

ausreiben, ft. (h.) = uit-, wegwrijven; (fich die Augen) uitwrijven; (die Sohlen) gladwrijven.
ausreichen, fchw. (h.) = voldoende, toereikend zijn; (mit etw.) uitkomen, rondkomen.
ausreifen, fchw. (h. u. f.) = geheel rijp worden.
Ausreise, w. = uitreis.
ausreisen, fchw. (f.) = uitreizen, vertrekken; ausgereift haben = uitgereisd zijn, niet meer reizen.
ausreißen, ft. (h.) = uitrukken, uittrekken, trekken; uitscheuren, uitbreken; er van door gaan, deserteeren, op hol gaan.
Ausreißer, m. = weglooper, deserteur.
ausreiten, ft. (f.) = uitrijden, naar buiten rijden; **a.**, (h.) = afrijden.
ausrennen, fchw. (h.) = uit het lid doen gaan, ontwrichten, verrekken, verstuiken.
ausrennen, unr. (h.) = uitrennen; **a.**, (f.) = wegrennen; ophouden met rennen.
ausreuten, fchw. (h.) = uitroeien.
ausrichten, fchw. (h.) = recht maken, in orde brengen, bewerkstelligen; [(ein Gastmahl, Fest) geven; (eine Hochzeit) bekostigen]; (einen Auftrag) doen; (einen Gruß) doen, overbrengen; ich werde es a. = ik zal het bepaald doen, ik zal niet mankeeren; — doen, uitrichten; er kann viel a. = hij kan veel gedaan krijgen.
ausriffeln, fchw. (f.) = uitrafelen; **a.**, (h.) = uitrafelen, uithalen.
ausringen, ft. (h.) = uitwringen; ontwringen, uitdraaien, ontwrichten; ontworstelen; uitworstelen, sterven.
ausrinnen, ft. (f.) = uitloopen, uitvloeien.
ausrippen, fchw. (h.) = (Tafel) strippen.
Ausritt, m. = uitrit, wandelrit.
ausröcheln, fchw. (h.) = uitrochelen.
ausröden, fchw. (h.) = uitroeien, (het onkruid) uitrukken.
ausrollen, fchw. (h.) = uit-, platrollen; ontrollen, afrollen; ophouden te rollen.
ausrotten, fchw. (h.) = uitroeien, vernietigen, verdelgen.
ausrüden, fchw. (f.) = uitrukken, uitmarcheeren.
Ausruf, m. = uitroep, kreet; afroeping, afkondiging.
ausrufen, ft. (h.) = uitroepen, afkondigen, verkondigen, bekendmaken, afroepen, omroepen.
Ausrufer, m. = omroeper, afroeper.
Ausrufungszeichen, f. = uitroepsteeken.
ausrühen, fchw. (h.) = uitrusten, rusten; **fich a.** = uitrusten.
ausrunden, fchw. (h.) = uitronden, afronden.
ausrupfen, fchw. (h.) = (Federn, Haare) uitplukken, uittrekken; (Tuch) noppen.
ausrüsten, fchw. (h.) = uitrusten, toerusten; bemannen; (einen mit etw.) uitrusten, voorzien.
Ausrüstung, w. = uit-, toerusting.
ausrutschen, fchw. (f.) = uitglijden, (uit-)slippen.
Ausfaat, w. = het uitzaaien; het zaakoren, zaad, het uitgezaaide.
aussäen, fchw. (h.) = uitzaaien, zaaien.
Ausfage, w. = het zeggen, getuigenis, verklaring; gezegde; auf seine A. hin = op zijn zeggen af.
ausfagen, fchw. (h.) = zeggen, me(d)edeelen; verklaren, getuigen; geheel zeggen.
Ausfagewort, f. = gezegdewoord, werkwoord.
ausfagen, fchw. (h.) = uitzagen.
Ausfag, m. = uitzet, inzet; melaaatsehheid, uitslag; acquit (beim Billard).

ausfäßig = melaatsch; ein **Ausfäßiger** = een melaatsche.
ausfäubern, fchw. (h.) = (uit)zuiveren, schoonmaken.
ausfaufen, ft. (h.) = uit-, leegzuipen; -drinken, ophouden met zuipen of drinken.
ausfaugen, ft. (h.) = uit-, afzuigen; leegzuigen; uitzuigen, uitmergelen, uitputten.
Ausfauger, m. = uitzuiger.
Ausfaung, w. -, -en = uitzaaiing.
ausfchaben, fchw. (h.) = afschrappen, uit- of wegschrappen.
ausfchachten, fchw. (h.) = (eine Grube) dieper maken; (een terrein) uitgraven.
ausfchäften, fchw. (h.) = uitboren.
ausfchalten, fchw. (h.) = beplanken, met planken bekleeden; beschieten; (Aufftern) uit de schaal doen, openmaken.
ausfchälen, fchw. (h.) = (Eier) pellen, (Grüben) doppen, (Zwiebeln) schillen; (einen) plunderen.
ausfchalten, fchw. (h.) = uitschakelen.
Ausfchalter, m. = uitschakelaar.
Ausfchank, m. = herberg, slijterij, kroeg; verkoop in 't klein (van sterke dranken, wijn, bier enz.).
ausfcharren, fchw. (h.) = uitkrabben (uit den grond), ontgraven, opgraven; einen a. = iem. (door schuffelen) uitjowwen.
ausfcharren, fchw. (h.) = uitlanden, uitkerven.
ausfchatten, fchw. (h.) = (uit)schaduwen.
ausfchauen, fchw. (h.) = uitkijken, uitzien; gut a. = er goed uitz.
ausfchauen, fchw. (h.) = uitschoppen, uitscheppen, uitschuffelen; uithoozen.
ausfchäumen, fchw. (h.) = uitschuimen, niet meer schuimen; bedaren, tot rust komen.
ausfcheiden, ft. (h.) = scheiden, afscheiden, afzonderen; uitwerpen, uitdrijven; a., (f.) = scheiden, verlaten, zich afzonderen, er uit gaan (aus einer Gefellfchaft); aftreden.
ausfchellen, fchw. (h.) = uitklinken, omklinken, ombellen.
Ausfcheller, m. = omklinker, omroeper.
ausfchelden, ft. (h.) = uitschelden, beknorren, doorhalen.
ausfchenken, fchw. (h.) = uitschenken, uitgieten; slijten, in 't klein verkoopen (van drank).
ausfcheren, ft. (h.) = (ein Tau) uitscheren; (Tuch) afscheren.
ausfchüren, fchw. (h.) = schuren, uitschuren; (ein Zimmer) schoonmaken.
ausfchützen, fchw. (h.) = uitschuren, uitzenden, (nach etw.) om iets uitsturen; (nach einem) laten halen.
ausfchieben, ft. (h.) = uitschuiven, uittrekken; uitduwen; (das Brot) uit den oven halen; (eine Glocke) kegelen om; (bij 't kegelen) 't eerst gooien.
Ausfchieber, m. = uitschuffblad (van een tafel).
ausfchießen, ft. (h.) = uitschieten, wegschieten; (einen Wald) leegschieten; door schieten uitslijten; (einen Preis) om (een prijs) schieten; -- uitschieten, afzonderen, schiften, sorteeren; (Personen) afvaardigen, committeren; (Blumen und Blätter) schieten; -- uitloopen, uitbotten; 't eerst schieten.
ausfchiffen, fchw. (h.) = ontschepen; a., (f.) = uitzellen, scheep gaan.
ausfchiffen, fchw. (h.) = van riet zuiveren.
ausfchiffen, fchw. (h.) = uitschelden, beknorren, uitmaken.

ausfchirren, fchw. (h.) = uitspannen, uit het tuig doen, aftuigen.
ausfchlachten, fchw. (h.) = (einen Döfen) villen, opmaken, uithalen; (Grundstücke) in perceelen splitsen.
ausfchlafen, ft. (h.) = uitslapen.
Ausfchlag, m. = eerste slag; doorslag (*eig. en fig.*): seine Antwort gab den A. = gaf den doorslag, besliste; -- uitslag, sproeten; het uitloopen; uitbotten; het beste (van het erts); (in handel) stille uitslag.
ausfchlagen, ft. (h.) = uitslaan, uitkloppen, uiddorschen; (Feuer) uitslaan, slaande uitdooven; (ein Ei, den Dotter) uitkloppen; (einen einen Zahn) uitslaan; (einem Haße den Boden) inslaan, in duigen doen vallen; (den Ball) opgooien, serveren; (einen Fieb, einen Stoff) afslaan, pareeren; (mit Seide) bekleeden, (ein Zimmer rot) bekleeden, behangen, stoffeeren; (ein Geschenk, eine Einladung, einen Freier) afslaan, van de hand wijzen, weigeren; eine Erbfschaft a. = een nalatenschap verwerpen; -- het eerst slaan of spelen (bij het balspel); ophouden met slaan of zingen; (von Personen) hinter a. = achteruitslaan; (von der Waage) doorslaan, overhellen; a., (f.) = (von Pflanzen, Blüten, Knoßen) uitloopen, groen worden, uitbotten; (von der Haut) uitslag krijgen; die Hände fchlagen aus = slaan uit, zijn vochtig; (in Flammen) uitslaan, uitbreken; (gut, fchledht, nach Wunsch, zu unferrn Glück) aalooopen, uitvallen, gaan.
Ausfchlagämte, m. = groote hamer (om keien uit de rots te slaan).
Ausfchlagieber, f. = koorts met huiduitslag.
Ausfchläger, m. = eerste speler, die begint; een paard, dat achteruitslaat.
Ausfchlagung, w. -, zie ausfchlagen.
ausfchlagend = beslissend.
ausfchlammern, fchw. (h.) = uitbaggeren, van modder een slik zuiveren.
ausfchleichen, ft. (f.) = uit-, wegsluipen; a., (h.) = op slimme wijze gewaar worden.
I. ausfchleifen, fchw. (h.) = sleepen, uitsleepen.
II. ausfchleifen, ft. (h.) = slijpen, uitslijpen, wegslijpen; afslijpen.
ausfchleudern, fchw. (h.) = uitslingeren, uitwerpen, uitbraken.
ausfchlichten, fchw. (h.) = (met den hamer) platslaan, gladmaken.
ausfchließen, ft. (h.) = uitsluiten, buitensluiten; (einen von einer Gefellfchaft) uitsluiten, weren; (einen Gefangenen) uit de ijzers sluiten; **fich a.** = zich uitsluiten, zich afzonderen, zich terugtrekken.
ausfchließend, **ausfchließlich** = uitsluitend, bijzonder, persoonlijk; **ausfchließlich** der Trinfgefber = behalve (buiten) de foioen.
Ausfchließung, w. -, -en = uitsluiting.
ausfchließen, fchw. (h.) = van een split voorzien, insplitten.
ausfchlürzen, fchw. (h.) = uitsnikken.
ausfchlürfen, fchw. (f.) = uitsluipen, wegsluipen, ontsnappen; uitkomen, uitkruipen.
ausfchlürfen, fchw. (h.) = uitslurpen, uitleppen.
Ausfchlurk, m. = uitsluiting; mit A. von ab. mit A. (Gen.) = met uitsluiting van.
ausfchlurweise = uitsluitend, bij uitsluiting.
ausfchlürzen, ft. (h.) = uitsnijten, uitgooien, uitwerpen.

aus'schmelzen, ft. u. ſchv. (h.) = smelten, uitsmelten.

aus'schmeden, ſchv. (h.) = uitsmeden, vol-doende smeden; uithameren, uitslaan; uit de boeien doen, ontketenen.

aus'schmieren, ſchv. (h.) = smeren, besmeren; nakladden, afschrijven.

aus'schmüſen, ſchv. (h.) = sieren, versieren, opsieren, tooien; opsmukken, opschikken.

aus'schnallen, ſchv. (h.) = uit-, afgespen.

aus'schnappen, ſchv. (f.) = losspringen, losgaan.

aus'schnauben, ſchv. (h.) = uitsnuiven, uitblazen; ſich a. = (den neus) snuiten.

aus'schnaufen, ſchv. (h.) = uitblazen, op adem komen.

Aus'schneideſeifen, f., -meſſer, f. = mes of ſchaar om uit te snijden, uit te knippen.

aus'schneiden, ft. (h.) = uitsnijden, weg-snijden; uitknippen; uitsnoeien, dunnen; (aan den hals) uitsnyden; uitsnijden, uithollen, afwerken; (Zuch) in het klein verkoopen, uitsnijden.

aus'schneiteln, ſchv. (h.) = uitsnoeien, dunnen.

Aus'schnitt, m. = het uitsnijden; het uitknippen; uitsnijding (aan een kleed), décolleté; vensterenis: sector (van een cirkel); auf den M. verkaufen = in het klein verkoopen.

Aus'schnittſhandel, m. = handel in het klein, kleinhandel.

Aus'schnittwaren, Pl. = waren, die bij 't stuk, bij den M., bij de maat, enz. in 't klein verkocht worden, ellewaren.

aus'schnitſeln, ſchv. (h.) = uitsnijden, beeld-snijden.

aus'schnüffeln, ſchv. (h.) = uitsnuffelen, op-snuffelen, uitvisschen, opschommelen.

aus'schnüren, ſchv. (h.) = uitrrijven, losrrijven; losbinden, losmaken.

aus'schöpfen, ſchv. (h.) = uit-, leegscheppen, uitputten.

aus'schoten, ſchv. (h.) = (Erſen) doppen.

aus'schrauben, ſchv. (h.) = uit-, losschroeven.

I. **aus'schreiben**, ft. (h.) = uit-, af of ten einde ſchrijven; af- of overschrijven; (feinen Namen gang) voluit ſchrijven; (eine Reſchnung) uit-trekken, ſchrijven, opmaken; (eine Quittung) ſchrijven; aankondigen, uitvaardigen; (eine Verſammlung) uitschrijven, oproepen, bijeen-roepen; (eine Stelle) de mededinging (naar een vacante betrekking) openstellen; (Steuern) uitschrijven, opleggen; — requireeren, op-eischen; ophouden met ſchrijven; ſich a. = alles opſchrijven, wat men weet; zich ſchrijvende uitputten; zie ook auſgeſchrieben.

II. **Aus'schreiben**, f. = bevelſchrift, verorde-ning, bericht; bijeenroeping enz., vgl. auſſchreiben.

aus'schreien, ft. (h.) = uitschreeuwen, uit-roepen, omroepen, uitventen; algemeen zeg-gen; ten einde schreeuwen; (einen für reich) laten doorgaan, uitmaken.

Aus'schreier, m. = omroeper.

aus'schreiten, ft. (h.) = afstappen, (met stap-pen) afmeten; a., (f.) = wijd stappen, groote stappen nemen; mader, rüdtig a. = ſlink aanstappen; buiten de perken gaan, buiten-sporig doen, uitspatten.

Aus'schreitung, w. —, —en = afwijking, uitspating, buitensporigheid.

aus'schröpfen, ſchv. (h.) = (Blut) aftappen met bloedzuigers, laten.

aus'schroten, ſchv. (h.) = uit den kelder halen, uitrollen; (Wein) bij 't vat verkoopen.

aus'schürfen, ſchv. (h.) = uithollen, uitgraven.

Aus'schuß, m. = uitschot; afgevaardigde, comité, commissie.

Aus'schußbogen, m. = onbruikbaar blad, mis-druk.

Aus'schußmitglied, f. = lid van het comité of van de commissie.

Aus'schußtag, m. = comitédag, landdag.

Aus'schußwaren, Pl. = ongeregelde goede-ren, uitschot, wrakgoed.

aus'schütten, ſchv. (h.) = uitschudden.

aus'schütten, ſchv. (h.) = uitstorten, uitgieten, uitschenken; (sein Herz) uitstorten, ontlasten; (einen Strafen) volgooien, dempen; das Kind mit dem Bibe a. = 't kind met 't badwater uitgieten, het goede met het slechte weg-gooien; ſich vor Sachen a. = stikken van 't lachen, zich doodlachen.

aus'schwären, ft. (f.) = uit-, wegzweren.

aus'schwärmen, ſchv. (f.) = (von Bienen) uit-vliegen; (von Soldaten) zich tirailleursgewijze ontwikkelen; a., (h.) = niet meer uitvliegen; geen buitensporigheden meer doen, uitzwieren.

aus'schwätzen, ſchv. (h.) = uitpraten, uitbab-belen, uitkleisen, rondbabbelen.

aus'schwefeln, ſchv. (h.) = uitzwavelen.

aus'schweifen, ſchv. (h.) = rond uitsnijden of uitknippen; uithollen; afwijken, afdwalen (van het onderwerp), uitweiden; uitspatten, losbandig leven.

aus'schweifend = overdreven, uitbundig, buitensporig, losbandig.

Aus'schweifung, w. —, —en = uitrondding, uitsnijding, afwijking, afdwaling, uitspating.

Aus'schweifungskreis, m. = afwijking-s-cirkel.

aus'schweifen, ſchv. (h.) = (Eiſen) gloeiend smeden; aaneenwelen.

aus'schwemmen, ſchv. (h.) = uit-, wegspoelen; uithollen, ondermijnen; (die Waſche) spoelen; uit-, wegspoelen.

aus'schwemmen, ſchv. (h.) = (glazen, kruiken e. d.) spoelen, schoonmaken.

aus'schwängen, ft. (h.) = zwaaien, slingeren, werpen; fljnscheren, hekelen; wannen; (die Waſche) uitslaan; (een boot) uitzetten; — op-houden met slingeren; ſich a. = wegvliegen, uitvliegen.

aus'schwätzen, ſchv. (h.) = uitzweeten; door-zijpelen, doorzweeten, doorslaan.

aus'segeln, ſchv. (f.) = uitzeilten, onder zeil gaan.

I. **aus'sehen**, ft. (f.) = uitzien, ten einde toe zien; (ſich die Augen) uitkijken, uitzien; (nach etw.) uitzien; (gut, ſchlecht, blaß) er... uitzien; wie du auſſiehſt! = wat zie je er uit! er ſieht ganz danach auſ = hij ziet er wel naar uit of daar zie ik hem wel voor aan; es ſieht nach Regen, Sturm auſ = het ziet er uit, of we regen, storm zullen krijgen; [ſich etw. a. = ſich auſerſehen].

II. **Aus'sehen**, f. = uitzicht, uiterlijk, voorkomen.

aus'sehend: welt a. = (nog ver) verwijderd, toekomst.; weidsch, grootsch.

aus'seigern, ſchv. (h.) = uitzijgen, afdrijven (van metalen).

aus'seigen, ſchv. (h.) = uitzijgen, doorzijen, ſiltreeren.

aus'setzen, ſchv. (h.) = (den Fontig) uit de raten laten loopen.

außen, = buiten, aan den buitenkant, van buiten; von a. = van buiten, uitwendig; von

a. her = van buiten af; nach a. (hin) = naar buiten (toe).
Außenbüchse, w. = buitengrachtsboord, contrescarpe.
ausfenden, unr. (h.) = uitzenden, uitsturen, zenden.
Außenfending, f. = buitending, iets uitwendigs.
Außenfendung, w. = uitzending, zending.
ausfengen, fchw. (h.) = uitbranden, uitgloeien.
Außengraben, m.; -hafen, m. = buiten- of voorgracht; -haven.
Außenlinie, w.; -seite, w. = buitenlijn (of: omtrek); -zijde (of: -kant).
Außenstände, Pl. = uitstaande gelden, uitstaande, achterstallige schuld, achterstand; die A. einzahlen = de uitstaande gelden, schulden innen, incasseeren, invorderen.
Außenwelt, w.; -werk, f.; -winkel, m. = buitenwereld; -werk (van een vesting); -hoek.
außer, Präp. mit Dativ = buiten; behalve; a. der Zeit = buitentijds, ongeschikt; buitengemeen; a. Sorge sein = (niet on)gerust zijn; a. acht lassen = buiten aanmerking laten, niet in aanmerking nemen; a. stande sein = buiten (niet in) staat zijn; a. sich = buiten zich zelf; a. Fassung = in de war, van zijn stuk; außer mir waren noch 8 Personen da = buiten (behalve) mij enz.; mit Genitiv: außer Landes sein = buitenslands zijn; Konj.: außer daß = behalve dat; a. wenn = tenzij.
äußer = buitenst, uiterlijk, uitwendig; der äußere Schein = de schijn, het uiterlijk; eine äußere Verlesung = een uitwendig kwetsuur; äußerer Wert = nominale waarde.
außeramtlich = niet officieel, privaet, particulier, vertrouwelijk.
außerchristlich = niet-christelijk.
außerdem = buitendien, bovendien, daarenboven, behalve dat.
das Äußere, ein Äußeres, f. = het uiterlijk, het voorkomen; het uitwendige; das auffällige Äußere, ein auffälliges Äußeres = het of een in 't oog loopend uiterlijk; Minister des Äußern = minister van buitenlandsche zaken.
außerheftlich = buiten het huwelijk verwekt, onecht.
außereuropäisch = buiten-europeesch.
außergerichtlich = buitengerechtelijk.
außergerichtlich = onwettig.
außergewöhnlich = buitengewoon, bijzonder, buitengemeen.
außerhalb (mit Genitiv) = buiten, aan den buitenkant.
äußerlich = uiterlijk, uitwendig; oppervlakkig; van buiten; aan den buitenkant. **Äußerlichkeit**, w. -, -en = uiterlijk, uiterlijke schijn, uiterlijkheid.
äußern, fchw. (h.) = uiten, te kennen geven, toonen, laten zien; zeggen, verklaren; sich ä. = zich uiten, zich openbaren, zich verklaren, zich uitlaten (sich über etw. ä.).
außerordentlich = buitengewoon; ongewoon, ongemeen, bijzonder.
außer Sinnlich = bovenzinnelijk, onzinnelijk.
äußerst = uiterst, laatst, uiterlijk; naast, hoogst; der äußerste Preis = de naaste prijs; außersüßerste erfinden = hevig, in de hoogste mate verschromen. **Äußerste**, f. = uiterste, hoogste mate, ergste; das Ä. wagen = 't uiterste wagen; sein Äußerstes tun = zijn uiterste best doen; auf das Ä. gefaßt sein = op het ergste voor-

bereid zijn; *maar*: außersüßeste gebracht sein = tot het uiterste.
Außenführung, w. -, -en = uiting, openbaring; uitlating, verklaring, uitdrukking, zeggen.
ausfegen, fchw. (h.) = (eine Schiffswache, ein Boot) uitzetten; (Passagiere) aan land zetten, uitzetten, ontschepen; (zum Verkaufe) uitstellen, buitenzetten; (die Segel) spannen, ontplooiën; (Bäume) overplanten; einen Ball od. sich a. = acquit geven; (der Gefahr, dem Sturm zc.) blootstellen, prijsgeven (aan); (ein Kind) te vondeling leggen; (eine Summe, eine Rente) vastzetten, uitzetten; (eine Belohnung, einen Preis) uitloven, uitschrijven; (Stunden) laten uitvallen; (eine Sitzung) schorsen; (eine Arbeit od. mit einer Arbeit auf od. für einige Tage) tijdelijk staken, laten rusten; - uitstellen, verschuiven, overslaan; ausgelegte Schuld = uitgestelde schuld; an einer Sache od. an einem etw. auszufegen haben = op iets of iem. wat aan te merken hebben; an allem auszufegen haben = op alles vitten, bedillen; ausgelegtes Fieber = intermitterende koorts, wisselkoorts; (beim Schach und Dominospiel) 't eerst zetten, voorzetten; (uitgaan van)].
Außenfestung, m. -(e)s, -e = vondeling.
Außenficht, w. -, -en = uitzicht, gezicht, vergezicht; die A. haben auf = uitzien op; - uitzicht, vooruitzicht, kans, verwachting; er hat gute Außenfichten = hij heeft een goed vooruitzicht; nicht die geringste A. auf Erfolg = niet de minste kans van slagen of hoop op succes; in A. stellen = hoop geven op, voorspiegelen; in A. stehen = te verwachten zijn, op komst zijn, te wachten staan; in A. nehmen = zich voornemen.
ausfichtlos = zonder hoop, zonder toekomst.
Außenfichtspunkt, m. = (plaats van) uitzicht.
Außenfichtsturm, m. = belvedere.
ausfickern, fchw. (h.) = uitzijpelen, uitdruppelen, doorzweeten.
ausfiebern, fchw. (h.) = uitzeven, ziften.
ausfischen, fchw. (h.) = uitzieken.
ausfieden, ft. (h.) = uitkoken, trekken; (Silber) uitkoken; a., (f.) = uit-, overkoken.
ausfingen, ft. (h.) = uitzingen, ten einde zingen; (die Stimme) door zingen ontwikkelen, vormen; er hat sich ausgefungen = hij heeft zich afgezongen, hij heeft geen stem meer.
ausfinnen, ft. (h.) = uitdenken, verzinnen, bedenken.
ausfiken, ft. (h.) = (feine Zeit) uitzitten; (einen Sessel) doorzitten, uitslijten, hol maken; buiten zitten (als Kleinhändler z. B.), een stalletje houden.
ausföhnen, fchw. (h.) = verzoenen, tot elkaar brengen, weer goede vrienden maken; sich a. = zich verzoenen.
Außenföhnung, w. -, -en = verzoening.
ausfondern, fchw. (h.) = afzonderen, afscheiden; uitzoeken, sorteeren.
Außenfonderung, w. -, -en = afscheiding.
ausfortieren, fchw. (h.) = sorteeren, assorteren; afzonderen.
ausfpähen, fchw. (h.) = bespieden, spionneeren; (nach etw.) scherp uitkijken.
Außenspann, m. -(e)s, -e; **Außenspanne**, w. -, -e(n) = uitspanning, pleisterplaats, wisselplaats voor de paarden, herberg voor vrachtrijders.
ausspannen, fchw. (h.) = (Pferde) uitspannen; (ein Netz, ein Segel) spannen; (eine Strickeret) afspannen; - pleisteren, toeven.

Aus'spannung, w. = uitspanning (van paarden); rust.
aus'sparen, fchw. (h.) = vrij-, open-, voorbehouden.
aus'speien, ft. (h.) = uitspuwen, uitbraken, uitwerpen.
aus'spelzen, fchw. (h.) = (Korn) pellen.
aus'sperren, fchw. (h.) = buitensluiten; uitsluiten.
Aus'sperrung, w. -, -en = uitsluiting, lock-out.
aus'spiden, fchw. (h.) = bespekken, lardeeren.
aus'spielen, fchw. (h.) = uit-, ten einde of afspelen; (eine Karte, Klout) uitspelen (ook fig); spelen; (eine Uhr, eine Wanſ) spelen om; (ein Instrument) uitspelen, met spelen beter of slechter maken, afspeelen; uitspelen, uitkomen, 't eerst spelen.
aus'spinnen, ft. (h.) = spinnen, aanspinnen; uitspinnen, uitweiden; (ein Komplot) beramen.
aus'spionieren, fchw. (h.) = bespieden; ontdekken.
aus'spötteln, fchw. (h.) = (einen) een beetje bespotten.
aus'spotten, fchw. (h.) = bespotten.
Aus'sprache, w. = uitspraak; verklaring; (soms ook:) onderhoud, gesprek; es kam zur A. = 't kwam tot een verklaring, tot een uiteenzetting. **Aus'sprachebezeichnung**, w. = 't aangeven v. d. uitspraak.
aus'sprechbar = uitspreekbaar, uit te spreken.
aus'sprechen, ft. (h.) = (ein Wort, einen Satz) uitspreken; (ein Urteil) uitspreken, vellen; — ophouden met spreken, ten einde spreken; zie ook a u s g e f p r o c h e n; **fich a.** = zich uitspreken; zich uitdrukken; zich openbaren, spreken uit; alles zeggen, wat men te zeggen heeft; **fich über einen od. etw. a.** = over iem. of iets zijn meening zeggen, zijn hart uitsorten.
aus'spreiten, **aus'spreizen**, fchw. (h.) = de beenen wijd uiteen zetten.
aus'springen, fchw. (h.) = laten springen; (uitsprekelen; ein Gericht) uitstrooien.
aus'springen, ft. (f.) = uitspringen; af- of losspringen; uitsteken; aus'springender Winkel = uitspringende hoek.
aus'spritzen, fchw. (h.) = uitspuiten, uitspatten; blusschen (met de spuit); **a.**, (f.) = uitspringen, uitspatten.
aus'sproffen, fchw. (f.) = uitsprouiten, uitloopen.
Aus'spruch, m. = uitspraak, vonnis, oordeel, beslissing; einen A. tun = een oordeel uitspreken, een vonnis vellen.
aus'sprudeln, **aus'sprühen**, fchw. (h.) = uitwerpen, doen uitspatten; **a.**, (f.) = uitspringen, uitspatten, uitborrelen.
aus'spuen, fchw. (h.) = uitspuwen.
aus'spülen, fchw. (h.) = uitspoelen, omspoelen, wasschen, spoelen; uitspoelen, ondermijnen.
Aus'spülstod, m. = omspoelingstok (v. d. hoedemaker); spoelbak (van den lakenvolder).
aus'spünden, fchw. (h.) = (van binnen) met planken beschieten.
aus'spüren, fchw. (h.) = uitsporen, opsporen, uitsporen; op het spoor komen.
aus'staffieren, fchw. (h.) = garneeren; uitrusten; uitdossen.
aus'stallen, fchw. (h.) = uit den stal doen gaan.
aus'staufen, fchw. (h.) = uitstampen, uitstooten; uittrappelen.
Aus'stand, m. = uitstaande gelden; uitstaande schuld; uitstel, termijn; werkstaking; in den

A. treten = 't werk neerleggen, in staking gaan. **aus'ständig** = stakend.
Aus'ständiger, m. = staker.
aus'stäubern, fchw. (h.) = met stank vullen, verpesten; de lucht krijgen (van iets), uitsvissen.
aus'statten, fchw. (h.) = (eine Tochter) een uitzet, een bruidschat geven; (einen Sohn) vestigen, in een zaak zetten: (mit etw.) voorzien van, uitrusten met, begiftigen; tooien, versieren, stoffeeren.
Aus'stattung, w. -, -en = uitrusting; schenking, uitzet, bruidschat, vestiging; versiering, stoffeering.
Aus'stattungsoper, w. = decoratieopera.
Aus'stattungsstück, f. = decoratiestuk.
aus'stäuben, fchw. (h.) = uitstoffen, stoffen.
aus'stäuben, fchw. (h.) = geeselen, tuchtigen; uit-weggeeselen.
aus'stechen, ft. (h.) = (Rafen Torf) steken; (die Augen) uitsteken; (einen Graben) uitgraven; (in Holz, in Kupfer) graveeren; (ein Muster) uitprikken; (einen) verdringen, uit het zadel lichten, den voet lichten; overtreffen; (eine Flasche) knappen, uitdrinken; (ein Fass) uithevelen.
aus'stecken, fchw. (h.) = (eine Fahne) uitsteken; (Bohnen) poten, zaaien; (ein Lager) afbakenen, afsteken; (ein Tau) vieren.
aus'stehen, unr. (h.) = uitstaan, doorstaan; dulden, lijden, verdragen; buiten staan met een stalletje; uitstaan (von Geld); niet inkomen; viel a. haben = veel uitstaande gelden hebben; a u s t e h e n d e Schuld = uitstaande (werkelijke) schuld.
aus'steifen, fchw. (h.) = (Zeug) opstijven, appreteeren; met planken beschieten.
aus'steigen, ft. (f.) = uitstappen; afstappen; aan land, aan wal stappen.
aus'steinen, fchw. (h.) = (Kirchen) de pit uithalen.
aus'stellen, fchw. (h.) = (eine Schildwache) uitzetten; (Waren) uitstallen, ten toon stellen, expozeeren; [(einen dem Hofn) blootstellen, prijsgeven]; (ein Netz) spannen; (einen Beschiel) trekken, afgeven; (einen Paß, ein Zeugnis, eine Quittung) afgeven, uitreiken; ter hand stellen; [(etw. an einer Sache) aanmerken, vitten, bedillen, kritizeeren].
Aus'steller, m. -s, - = tentoonsteller, expo- zant, afgever, trekker enz., vgl. a u s s t e l l e n.
Aus'stellung, w. = tentoonstelling, uitstalling; het uitreiken; reclame, bezwaar, aanmerking; [(an einer Person) machen) aanmerking, vitterij, critiek].
Aus'stellungsgebäude, f.; **fomitee**, f. = tentoonstellingsgebouw; -komitee.
Aus'stellungsstag, m. = datum (van een wissel).
aus'stemmen, fchw. (h.) = uitsteken (met den steekbeitel).
aus'steppen, fchw. (h.) = stikken, doornaaien.
Aus'sterbeetat, m.: auf der A. kommen, gefest werden = bestemd zijn om te verdwijnen.
aus'sterben, ft. (f.) = uitsterven; verdwijnen; a u s g e f t o r b e n = doodschen en verlaten, uitgestorven.
Aus'steuer, w. = uitzet, bruidschat.
aus'steuern, fchw. (h.) = een uitzet geven, een bruidschat geven; uitrusten; uit-, naar buiten sturen of zeilen.
Aus'stich, m. = puike wijn, de beste van een jaargang.

ausstücken, *schw.* (h.) = borduren, met borduursel voorzien.
ausstößern, *schw.* (h.) = opjagen, uitjagen, weggagen; opschommelen, vinden.
ausstochern, *schw.* (h.) = (die Zähne) uitpeuteren.
ausstochen, *schw.* (h.) = wortels en stempen van boomen uitroeien: (einen Wald a).
Ausstopfeisen, *f.* = stopper, stophout.
ausstopfen, *schw.* (h.) = (einen Stuhl, einen Sattel) vullen, opvullen; (ein Tier) opzetten.
Ausstoß, *m.* = uitval, eerste stoot (beim Gedächtnis).
ausstößen, *ft.* (h.) = uitstooten, uitslaan; (beim Falle den Boden) uit-, inslaan, in duigen doen vallen: (ein Fenster) inslaan; (einen) uitstooten, uitsluiten; (einen Fluss, einen Seufzer) uitstooten, uiten, slaken, loozen; een uitval doen (beim Gedächtnis).
ausstrahlen, *schw.* (h.) = uitstralen; stralen.
ausstrecken, *schw.* (h.) = uitstrekken, uitsteken (Arme, Beine, die Zunge).
ausstreichen, *ft.* (h.) = uitstrijken, glad strijken; (die Falten) glad- of uitmaken; (Helle) uitstrijken, afschaven; (die Fugen) volstrijken, voegen; (ein Wort) doorstrijken, doorhalen, doorschrappen.
ausstreifen, *schw.* (h.) = doppen.
ausstreifen, *schw.* (f.) = een uitstapje doen; zwerfen.
ausstreiten, *ft.* (h.) = uitvechten, uittwisten; afstrijden, ontsrijden.
ausstreuen, *schw.* (h.) = uitstrooien, uitzaaien; (Gerüchte) uitstrooien, verspreiden.
Ausstreich, *m.* = doorbaling, correctie.
ausströmen, *schw.* (f.) = uitstromen, uitstralen; uitloopen, zich uitstorten, zich werpen; *a.*, (f.) = uitgieten (in stroomen).
ausstudieren, *schw.* (h.) = uitstudeeren, zijn studien voltooien; grondig bestudeeren; uitdenken, uitvinden.
aussuchen, *schw.* (h.) = uitzoeken, uitschieten, ziften; ausgeführte Ware = uitgezochte, uitgelezen, voortreffelijke waar; doorzoeken, onderzoeken, nakijken, fouilleeren.
aussuchen, *schw.* (h.) = zoeien, aanzoeten, verzoeten.
aussuchen, *schw.* (h.) = uit-, afdansen.
aussuchen, *schw.* (h.) = behangen, bekleeden.
aussuchen, *schw.* (h.) = al tastende afmeten.
Ausstausch, *m.* = uitwisseling, wisseling, ruiling; *W.* der Gedanken, der Gefühle = wisseling van gedachten, van gevoelens.
aussuchen, *schw.* (h.) = wisselen, uitwisselen, ruilen; wie ausgetauscht = als omgekeerd.
aussuchen, *schw.* (h.) = teren, met teer bestrijken.
aussuchen, *schw.* (h.) = uitdeelen, verdeelen, verspreiden, verleenen, uitreiken.
Ausstern, *w.* -, -n = oester.
Aussternbank, *w.*; = behälter, *m.*; = fang, *m.* = oester|bank; -put (*of*: -perk); -vangst.
Aussternfischer, *m.*; = händler, *m.*; = fische, *w.* = oester|visscher (*vogel*: scholekster); -koopman; -schelp.
Aussternschale, *m.* = versteende schelp.
aussuchen, *schw.* (h.) = uitdiepen, uithollen, uitgraven.
aussuchen, *schw.* (h.) = betweterig beredeneeren.
aussuchen, *schw.* (h.) = uitwischen; uitdelgen, uitroeien, verdolgen; delgen.

ausstoben, *schw.* (h.) = uitrazen, uittieren; (seinen Zorn an einem) uitlaten; *schw.* a. = zijn toorn den vrijen loop laten.
ausstollen, *schw.* (h.) = uitrazen, ophouden met dwaasheden te doen.
ausstönen, *schw.* (h.) = uitklinken, wegsterven.
ausstosen, *schw.* (h.) = uitrazen.
ausstraben, *schw.* (h.) = uitdraven, wegdraven.
Ausstrag, *m.* -(e)s, ..träge = einde, afloop, uitkomst, beslissing; zum *U.* bringen = beslissen, doen eindigen; gültiger *U.* = minnelijke schikking; ook: scheidsgerecht.
Ausstragalgericht, *f.* = scheidsgerecht.
Ausstragalrichter, *m.* = scheidsmans.
ausstragen, *ft.* (h.) = uit-, naar buiten dragen; (Briefe, Brot) bestellen, rondbrengen, bezorgen; (ein Geheimnis) uitbrengen; overbrengen; (eine Frage, einen Streit) beslissen, beëindigen; - opleveren; bedragen; ein ausgetragenes Kind = een voldragen kind.
Austräger, *m.* = rondbrenger, courante-rondbrenger; overbrenger, klikker.
Austrägererei, *w.* -, -en = babbelzucht, verklikkerij.
[ausstraglich = winstgevend.]
Austragung, *w.* -, -en = bezorging, beëindiging enz., *vgl.* austragen.
austral = austral, zuidelijk, op 't zuidelijk halfrond. **Australerde**, *w.* = australaarde, australaard.
Australien, *f.* = Australië. **Australier**, *m.* -s, - = Australiër. **australisch** = Australisch.
Australlicht, *f.* = austraallicht, zuiderlicht.
Australneger, *m.* = Australneger (neger van 't zuidelijk halfrond).
Austrazien, *f.* = Austrazië.
austrazisch = Austrazisch.
ausstrauen, *schw.* (h.) = den rouw uitdragen; ophouden met rouw dragen *of* treuren.
ausströpfeln, *schw.* (h.) = uitdruppelen, uitzijpelen.
ausströmen, *schw.* (h.) = uitdroomen.
ausstreiben, *ft.* (h.) = uitdrijven, uitjagen, naar buiten drijven; (das Vieh) naar de weide drijven; (einem etw.) afleeren.
ausstrennen, *schw.* (h.) = lostornen, uittornen.
ausstreden, *ft.* (h.) = (Getreide, Trauben) treden; (das Feuer) uittrappen; (die Schuße) aftrappen, uitloopen; (die Stufen) uitloopen, uitslijten; *a.*, (f.) = aantreden om te loopen; (aus einer Gesellschaft) er uit gaan, bedanken, ophouden lid te zijn; (aus den Reihen) uittraden, verlaten; (in school) naar achteren gaan; (aus einem Geschäft) uit . . . gaan; (vom Wasser) buiten de oevers treden, overstroomen; - uitvloeien.
ausstinken, *ft.* (h.) = uit-, leegdrinken.
Ausstritt, *m.* = uitrede, het bedanken (voor 't lidmaatschap); enz. *vgl.* austraten; balkon; uitreding (eines Planeten aus dem Schatten), emersie.
ausstrogen, *schw.* (h.) = drogen, uitdrogen, droogmaken; *a.*, (f.) = drogen, uitdrogen, opdrogen, droog worden.
ausstrollen, *schw.* (h.) = uittrammelen, bij trottelslag bekend maken; uitjouwen (door trottelen en kloppen).
ausstropfen, *schw.* (h.) = uitbazuin, uit-trompetten, rondbazuin.
ausströpfeln, *schw.* (h.) = uitdruppelen, druppelsgewijze uitgieten; *a.*, (f.) = uitdruipe, uitzijpelen.

auß'tropfen, fchm. (f.) = uitdruipen.
auß'trüpfeln, zie außtöpfeln.
auß'tun, unr. (h.) = uitdoen, uittrekken; blusschen; (Geld auf Zinsen) uitzetten; (etw., Ständer) buitenshuis doen.
auß'tunfen, fchm. (h.) = leegsoppen.
auß'tuschen, fchm. (h.) = afwerken met O. I. inkt, wasschen.
auß'tuten, fchm. (h.) = (die Stunden) uitblazen, uittoeteren.
auß'üben, fchm. (h.) = uitoefenen, oefenen, beoefenen; plagen, begaan.
auß'übend = praktizeerend (Arzt); uitvoerend (Gemalt).
Auß'übung, w. = uitoefening; in A. brengen = in praktijk brengen.
Auß'verkauf, m. = uitverkoop; A. wegen Aufgabe des Geschäftes = uitverkoop wegens opheffing der zaak.
auß'verkaufen, fchm. (h.) = uitverkoopen.
auß'wachfen, ft. (f.) = opgroeien, ontkiemen, uitkomen; uitgroeien, kromgroeien, een uitwas krijgen; volwassen worden; außgewachfen = volwassen.
Auß'wahl, w. = keus; keur, bloemlezing; eine A. treffen = een keus doen; reiche A. = ruime keus.
auß'wählen, fchm. (h.) = uitkiezen, kiezen.
auß'walken, fchm. (h.) = walken, vollen; afrossen, afranselen.
auß'walzen, fchm. (h.) = uitrollen, met de rol de aren leegen; uitwalsen.
Auß'wanderer, m. = landverhuizer, uitgewekene.
auß'wandern, fchm. (f.) = uitwijken, zijn land verlaten, uittrekken; emigreeren.
Auß'wanderung, w. = landverhuizing, emigratie, 't uittrekken.
auß'wannen, fchm. (h.) = uitwannen.
auß'wärtig = buitenlandsch, vreemd; die außwärtigen Angelegenheiten = buitenlandsche zaken, aangelegenheden; das außwärtige Amt = ministerie van B. Z.
auß'wärts = buitenwaarts, naar buiten; in het buitenland, in den vreemde; buiten (de stad); buiten(s)huis.
auß'waschen, ft. (h.) = uitwasschen, schoonmaken, uitspoelen; weg- of uitwasschen; wegspoelen, ondermijnen.
auß'wattieren, fchm. (h.) = watteeren.
auß'wchfeln, fchm. (h.) = uitwisselen, wisselen; verwisselen; uitleveren; er ist wie außgemehfeln = hij is als omgekeerd.
Auß'weg, m. = uitweg, uitgang; middel, redmiddel, uitweg.
auß'wehen, fchm. (h.) = uitwaaien, wapperen.
 I. **auß'weichen**, fchm. (h.) = uitweeken, doorweken, week maken; a., (f.) = doorweeken, week worden.
 II. **auß'weichen**, ft. (f.) = (einem) uitwijken voor, plaatsmaken voor, ontwijken; (einer Sache) ontwijken, vermijden; außweichende Antwort = ontwijkend antwoord.
Auß'weichschiene, w. = rangeerrail, rangeerlijn.
Auß'weichung, w. -, -en = uitwijking, ontwijking.
auß'weiden, fchm. (h.) = (een haas) ontweien, (de ingewanden) uithalen.
auß'weinen, fchm. (h.) = uitweenen, uitschreien, uithuilen.
Auß'weis, m. . . jeß, . . fe = bewijs, getuigenis, uitwijzing, legitimatie; opgave, verklaring,

staat; nach A. der Geseze = volgens, in overeenstemming met de wetten.
auß'weisen, ft. (h.) = uitwijzen, bewijzen, aantoonen, bevestigen; verjagen; einen (auß dem Lande, auß der Stadt) a. = verbannen, uitzetten; sich a. = zich rechtvaardigen, zich legitimeeren; das wird sich a. = dat zal wel blijken, de uitkomst zal het leeren.
auß'weislich (mit Ger.) = volgens.
auß'weifen, fchm. (f.) = witten.
Auß'weisung, w. = uitzetting (uit een land bijv.).
auß'weiten, fchm. (h.) = verwijden, uittrekken, (Sand) (duße) oprekken; sich a. = zich uittrekken.
auß'wendig = uitwendig, van buiten; uit het hoofd (lernen, können).
auß'werfen, ft. (h.) = (den Anfer, Rege) uitwerpen; (Feuer, Blut) uitbraken, spuwen, opgeven; (einem ein Auge) uitgooien; (das Feuer) uitgooien, uitwerpen, blusschen; (Schiedsteß) wegwerpen, uitwerpen; (einen Hfen) ontweien, uithalen; (einen Graben) uitbaggeren; (einen) uitwerpen, uitsooten; (einem ein Jahr) geld, eine Rente) uittrekken voor, vastzetten; toekennen; (beim Spiele) het eerst werpen, uitgooien.
auß'wezen, fchm. (h.) = (eine Scharte) uitslijpen, uitwetten, (fig. een fout) herstellen, (beleediging) betaald zetten; hol slijpen.
auß'wickeln, fchm. (h.) = uitwikkelen, loswikkelen; (ein Wind) uit de windsels, uit het pak nemen, losbakeren.
auß'winden, ft. (h.) = uitwringen; afwinden; ophijschen, opwinden (met een katrol).
auß'wipfeln, fchm. (h.) = (Bäume) toppen.
auß'wirfen, fchm. (h.) = (ein Gemöde) afwerpen; uitwerpen, gedaan krijgen, (einem etw. = voor iem. iets) verwerven, verkrijgen, (iem. iets) verschaffen, bezorgen, bewerken; uitwerpen, niet meer werken (von einer Mznc).
auß'wirren, fchm. (h.) = ontwarren, uit de war maken.
auß'wisfen, fchm. (h.) = uitwisschen, uitvegen, afvegen; (Geschriebenes) uitdoen; einem einß a. = iem. er een geven (een klap nl.).
auß'wittern, fchm. (h.) = achter iets komen, ontdekken, de lucht van iets hebben; verweeren; luchten; (Mineralien) ontbinden, oplossen.
auß'wölben, fchm. (h.) = van gewelven voorzien.
Auß'wuchß, m. . . jeß, . . wuchße = uitwas, wanstaltigheid.
auß'wühlen, fchm. (h.) = uitwoelen, ontgraven, uitgraven.
Auß'wurf, m. = uitwerping, opgeving; het uitgeworpene, het uitgespuwde, spuwsel; heffe, uitvaagsel, uitschot; eerste worp.
auß'würfeln, fchm. (h.) = dobbelen om, verdobbelen; 't eerst werpen.
Auß'würfling, m. -(e)s, -e = uitgeworpene, verworping; uitwerpsel.
auß'würgen, fchm. (h.) = met moeite uitwerpen, uitbraken.
auß'würzeln, fchm. (h.) = uitroeien.
auß'wüten, fchm. (h.) = uitwoeden, uitrazen; zijn woede uitlaten.
auß'zaden, fchm. (h.) = uittanden, uitsnijden, uitknippen.
auß'zahlen, fchm. (h.) = (einem etw.) betalen; (die Arbeiter) uitbetalen; terugbetalen, uitkeeren; das zahlt sich nicht auß = dat maakt de kosten niet goed, dat rendeert niet.

auszählen, fchw. (h.) = uittellen, bij 't getal verkoopen.
Auszählung, w. = uitbetaling, uitkeering, terugbetaling.
auszähnen, fchw. (h.) = de tanden uitbreken; ausgezähnt haben = alle tanden hebben.
auszanken, fchw. (h.) = uitschelden, beknorren, kapitelen, bekijven, doorhalen.
auszapfen, fchw. (h.) = uittappen, leegtappen; bij de maat verkoopen.
auszehren, fchw. (h.) = uitteren, uitputten; sich a. = wegteren, wegwijnen.
Auszehrung, w. = tering, longtering.
auszeichnen, fchw. (h.) = uitteekenen; teekenen, noteeren; (Waren) merken; een teeken aan iets hechten of maken; onderscheiden, doen opmerken, met onderscheiding behandelen; sich a. = zich onderscheiden, uitblinken, uitmunten.
Auszzeichnung, w. = merk, etiket; onderscheiding.
auszieldeln, fchw. (h.) = (die Bienenstöcke) ledigen.
ausziehen, ft. (h.) = (Kleider, Stiefel) uittrekken, uitdoen; (einen Zahn) trekken; (eine Pfanne, Wurzel) uittrekken, uitrusten; (einen) uitkleeden, plunderen, berooven, uitschudden; den alten Adam a. = den ouden Adam uittrekken, zich verbeteren; (ein Buch) uittreksel maken van of uit; (eine Rechnung) schrijven; (Wäuter) (uit)trekken, aftrekken; (einen Tisch) uittrekken, uitschuiven; (die Wäsche, einen Garten) uittrekken, (uit)rekken; (Farben) doen verbleeken, verkleuren; a., (f.) = uittrekken, vertrekken, verhuizen; heimlich a. = met stille trom ver- of aftrekken; sich a. = zich uitkleeden.
Auszichtstisch, m. = uitschuiftafel, uittrektafel.
ausziehen, fchw. (h.) = (de haartjes) één voor één uittrekken.
ausziffern, fchw. (h.) = uitscijferen.
auszimmern, fchw. (h.) = betimmeren, beplanken, beschoeien.
auszinnen, fchw. (h.) = vertinnen.
auszirkeln, fchw. (h.) = afpassen, met den passer afmeten; (alles) precies afmeten.
auszischen, fchw. (h.) = uitsissen, uitjouwen, uitfluiten.
Auszug, m. = uittocht, aftocht, het wegtrekken, verlaten; uitwijking, landverhuizing; verhuizing, uitschuij-, uittrekblad (eines Tisches); lade; uittreksel (aus einem Buche); aftreksel, extract.
Auszugsfest, f. = feest van den uittocht (uit Egypte), het joodsche Paaschfeest.
auszugsweise = als uittreksel, bijwijze van uittreksel, in 't kort.
auszupfen, fchw. (h.) = (Federn, Haare) uitplukken, uittrekken; uitpluizen.
Aut, f. = auto, taf-taf.
auteln, fchw. (h.) = in een auto(mobiel) rijden.
Authentie, w. = Authentizität.
authentisch = authentiek; echt.
Authentizität, w. =, -en = authenticiteit, echtheid, geloofwaardigheid.
Autler, m. =, -s, -e = automobilist.
Auto, f. =, -s = auto.
Autobiograph, m. = autobiograaf, zelflevensbeschrijver.
Autobiographie, w. = autobiografie.
autobiographisch = autobiografisch.
Autochthone, m. =, -n, -n = autochtoon, oorspronkelijke inwoner.

Autodafé, f. =, -s, -s = autodafé, plechtige ketterdood.
Autodidakt, m. =, -en, -en = autodidakt, die zich zelf onderricht (heeft).
autodidaktisch = autodidaktisch.
autodynamisch = autodynamisch, zelfwerkend.
Autogarage, w. = autogarage.
Autogramm, f. = (e)s, -e; **Autograph**, m. u. f. = (e)s, -en u. -e = autograaf, eigenhandig schrift.
Autographie, w. =, -n = autografie.
autographie'ren, fchw. (h.) = autografeeren.
autographisch = autografisch.
Autokrat, m. =, -en, -en = autokraat, onvoorwaardelijk heerscher. **Autokratie** (spr.:...te), w. =, -n = autokratie. **autokratisch** = autokratisch.
Automaat, m. =, -en, -en = automaat.
automatisch = automatisch.
Automobil, f. = (e)s, -e; **Automobile**, w. =, -n = automobiel.
autonom = autonoom, zelfstandig.
Autonomie, w. =, -n = autonomie.
Autopsie, w. =, -n = autopsie, zelfbeschouwing, schouwing.
Autort, m. =, -s, ..o'ren = auteur, schrijver.
Autorisation, w. =, -en = autorizatie, machtiging.
autorij'ren, fchw. (h.) = autorizeeren.
Autorität, w. =, -en = autoriteit, overheid, gezag. **Autorität**, w. = = auteurschap.
Autotypie, w. =, -n = autotypie.
auweh! = aul owee!
Auxiliartruppen, Pl. = hulptroepen.
a/v = a vista: op, na zicht.
Aval, m. = (e)s, -e = aval, wisselborgtocht.
avali'ren, fchw. (h.) = aval geven, een wissel medeonderteekenen als borg; versinden.
Avan'ce (spr.: *avāse*), w. =, -n = advance, voorkomendheid; winst, voordeel; voorschot.
Avancement (spr.: *avāsemā*), f. =, -s, -s = advancement, bevordering.
avancie'ren, fchw. (f.) = avanceeren, bevorderd worden.
Avantage (spr.: *avātaazje*), w. =, -n = avantage, voordeel.
Avantageur, m. =, -s, -e = aspirant-officier, nu Zahnenjunfer; ook wel meer alg.: aspirant.
Avantgarde (spr.: *avā...*), w. =, -n = avantgarde, voorhoede.
Ave-Maria, f. =, -s, -s = Ave Maria.
Aventi'nischer Hügel, m. = Aventijnsche heuvel.
Aventi're, w. =, -n = avontuur.
Avers, m. = ..e's, ..e = avers: voor- of beeldzijde van een munt.
Aversal.., zie Aversional...
Aversion, w. =, -en = aversie, afkeer.
Aversional quantum, f., -summe, w. of **Aversum**, f. =, -s, ..fa = ronde som, som ineens.
avertie'ren, fchw. (h.) = verwittigen.
Aviatif, w. = aviatiek, vliegtuigtechniek, vliegkunst. **Aviatifer**, m. =, -s, -e = aviateur, vliegtuigtechnicus, vlieger.
Avi's, m. =, ..fe's, ..fe = advies, bericht, aankondiging.
Avi's brief, m. = adviesbrief.
avise'ren, fchw. (h.) = adviseeren, berichten, melden.
Avi'to, m. =, -s, -s = adviesjacht.
Avi'tobrief, m. = adviesbrief.
Avofation, w. =, -en = terugroeping.

Aze, zie **Azise**.

Azillar' .. = oksel...

Azinut', m. -(e)s = axinet, bijsteen.

Azium', f. -(e)s, -e = axioma, grondstelling.

Azt, w. -, **Azite** = (grootte) bijl; die **A.** en den

Baum legen = de hand aan het werk slaan.

Azichen, f. -s, - = bijltje.

Azihelt, f., **helm**, m., **stiel**, m. = bijlsteel.

a. B. = auf Zeit.

Azalic, w. -, -n = azalia, azalea.

Azetat', f. -(e)s = azijnzuur zout. **azetisch**

= azijnzuur. **Azethylsäure**, w. = azijnzuur.

Azinut', m. -(e)s = azimuth, toppuntshoek, middaghoek. **Azinutal'** ... = azimuths...

Azoren, Pl. = Azoren (eil.).

Azot', f. -(e)s = azoot, stikstof.

azotisch = azotisch, stikstofhoudend.

Azteke, m. -n, -n = Azteek (Amerik. volksstam).

Azur', m. -s = azuur, lazuur; hemelsblauw.

azurblau = azuurblauw. **azurn'** = azuren.

Azhmit', m. -en, -en = Azymiet, Christen, die bij het Avondmaal ongezuurd brood gebruikt.

Azhmum, f. = ongezuurd brood.

B.

B. f. -, - = B; (Mus.) B-mol = b mol,

molteeken; B-quadrat = herstellingsteeken.

B. (Brief) = Papier (P. op koerslijsten).

B. A. (Bankactie od. Bankassignate) = bank-aandeel.

Baal, m. -s = Baäl.

Baals'diener, **pfaffe**, **priester**, m. = Baäls'dienaar, -priester.

Baals'dienst, m. = Baälsdienst.

Ba'ba, w. -: in die **B.** gehen = naar bedje gaan; **B. machen** = gaan slapen.

bab'beln, jdw. (h.) = babbelen, snappen.

Ba'bel, f. = Babel; das Neue **B.** = het nieuwe Babel (Parijs); Turmbau zu **B.** = toren van Babel; verwarring.

Babi'ne, w. -, -n = babine, Russisch bruin kattevel.

Babio'le, w. -, -n = babiole, speelgoed, beuzelarij.

Babu'sche, w. -, -n = baboesje, Turksche pantoffel.

Ba'by (spr.: *beebi*), f. -s, -s u **Babtes** = baby, klein kind.

Ba'bylon, f. = Babylonie, Babel. **Babyl'o'nien**, f. = Babylonie. **Babyl'o'nier**, m. -s, - = Babylonier. **babyl'o'nisch** = Babylonisch; babyloni'sche Gefangenschaft = Babylonische ballingschap.

Ba'by'schürze (spr.: *beebi*...), w. = babyschort.

Baccalaureat' ic., zie **Bacc.**...

Bacchanal', f. -(e)s, -e u. -fen = bacchanaal, weelderig feest, drinkgelag. **Bacchant'**, m. -en, -en = bacchant, Bacchusvereerder.

Bacchant'in, w. -, -nen = bacchante. **bacchan'tisch** = bacchantisch. **Bac'hus**, m. = Bacchus.

Bach, m. -(e)s, **Bäche** = beek.

Bach'amfel, w. = waterspreeuw (water-, duikmerel).

Bach'bunge, w. = beekpunge.

Bach'e, w. -, -n = wilde zeug. **Bach'er**, m. -s, - = wild zwijn (van meer dan 2 jaar).

Bä'chelchen, f. -s, - = beekje.

Bach'fahrt, w. = holle weg, kloof, ravijn (door het afstroomend water ontstaan).

Bach'forelle, w. = beekforel.

Bach'holunder, m. = vlier.

Bach'lein, f. -(e)s, -e = beekje.

Bach'münze, m. = watermunt. **Bach'stelze**, w. = kwikstaartje. **Bach'vogel**, m. = **Bach'aufel**. **Bach'weide**, w. = beekwilg.

Bacil'lus, zie **Bazillus**.

Bac', w. -, -en; **B.**, f. -(e)s, -e = etensbak;

bak, voorverdek, voorkasteel.

bac' = achteruit, achterwaarts.

Bac'lapfel, m.; **-birne**, w. = gedroogde appel; ... peer.

Bac'bord, f. -(e)s, -e = bakboord.

Bac'fe, w. -, -n; **Bac'fen**, m. -s, - =

kaak, wang, koon, kinnebak; bil (eines Pferdes); twee gelijke stukken (an der Drehbank);

bek, klauw, grijper (an Kneifzangen, Schraubenschlüssel u. ä.); die **Baden** voll nehmen =

overdrijven; die **Baden** aufblasen = snoeven.

bac'fen, ft. (bäckst, bädte [bäckst, bädte] [but, Konj. bütete]; gebaden) (h.) = bakken; klevten; (stische) bakken, braden; atgebenedes Brot = oudbakken brood.

Bac'fenbart, m. = bakkob ard. **Bac'fenbein**, f. = wangbeen. **Bac'fenrübe**, w. = kinne-

baksklier. **Bac'fengrüben**, f. = kuiltje in de wang. **Bac'fentnoten**, m. = wangbeen, oogbeen. **Bac'fenmüffel**, m. = kaakspier,

kinnebakspier, trompetterspier.

Bac'fenriemen, m. = staatriem (an Pferdegeschirr).

Bac'fentreich, m. = kaakslag, klap in het gezicht.

Bac'fentafche, w. = wangzak.

Bac'fenzahn, m. = kies, baktand.

Bac'fer, m. -s, - = bakker.

Bac'ferburische, m. = bakkersjongen, bakkersleerling. **Bac'ferrei'**, w. -, -en = bakkerij.

Bac'fergefelte, m.; **-junge**, m.; **-meister**, m.; **-junft**, w. = bakkersknecht; -jongen (*of*: knecht); -baas (*of*: meester bakker); -gilde.

Bac'fisch, m. = gebakken visch, bakvisch; jong meisje, bakvischje. **Bac'geld** = bakgeld, bakloon. **Bac'haus**, f. = bakkerij. **Bac' = mulde**, w. = baktrog. **Bac'obst**, f. = gedroogd fruit, fruit om te drogen. **Bac'ofen**, m. = bakkersoven, bakoven. **Bac'pfanne**, w. = braadpan.

Bac'pfeife, w. = oorvijg, muilpeer.

Bac'fchaukel, w., **-schieber**, m., **-schieber**, m. = bakkers-, ovenschop.

Bac'fchisch, f. -, - = baksijsj, (Arab.) drinkgeld, fool.

Bac'fchüffel, w. = bakkersben.

Bac's'gasten, Pl. = baksagsten. **Bac's'gefelle**, **Bac's'maat**, m. = baksagst, baksmaat.

Bac'stagswind, m. = bakstagswind.

- Badstein**, m. = tegel, gebakken steen, baksteen.
- Badstube**, w. = bakkerij. **Badtrog**, m. = baktrog. **Badwanne**, w. = trog. **Badware**, w. = bakkerswaar. **Badwerk**, f. = bakwerk, gebak, banket.
- Badzahn**, m. = *Bađenazh*.
- Bad**, f. -es, *Bäder* = bad, badplaats; *das Kind mit dem B. ausstüßen* = 't kind met 't badwater uitgieten, het goede met het kwade wegdoen, overboord werpen; *einem ein B. (an, zu-)richten* = iem. iets onaange-naams bezorgen; *das B. austragen, bezahlen* = iets bezuren; *im Bade sein* = op een badplaats zijn; *ins Bad reifen* = naar een badplaats gaan, de baden gaan gebruiken.
- Badelanstalt**, w.; -*anzug*, m.; -*arzt*, m. = bad|inrichting; -kostuum; -dokter.
- Badediener**, m.; -*frau*, w.; -*gast*, m. = bad|knecht; -vrouw; -gast.
- Badelhofe**, w.; -*kappe*, w.; -*farren*, m. = bad|broek (*of*: zwembroek); -muts; -koets(je).
- Badefur**, w. = badkuur; *eine B. (ge)brauchen* = de baden gebruiken.
- Badeliste**, w.; -*mantel*, m.; -*meister*, m. = badlijst (d. i. lijst van de badgasten); -mantel; -meester (*of*: -baas).
- Bademulde**, w. = *Badewanne*.
- Baden**, *schw.* (h.) = baden; *einen b.* = iem. in 't bad doen; *sich b.* = een bad gebruiken, baden; *falt, warm b.* = een koud, een warm bad nemen; *sich in Tränen b.* = in tranen baden *of* wegsmelten.
- Baden**, f. = Baden. **Badener**, **Badenfer**, m. -s, - = Bader, Badener.
- Badenordnung**, w.; -*ort*, m.; -*platz*, m. = bad|reglement; -plaats; gelegenheid (d. i. plaats om te baden, bad).
- Badler**, m. -s, - = badstooftouder, dorpsbarbier, chirurgijn, heelmeester.
- Baderel**, w. -, -en = badinrichting; baden.
- Baderelle**, w. = badreis.
- Badergestell**, m. = barbiersknecht.
- Badelischiff**, f.; -*schwamm*, m. = bad|schip; -spons (waschspons).
- Badestelle**, w. = *Badeplatz*.
- Badestube**, w.; -*wanne*, w. = bad|kamer; -kuip.
- badewarm** = badwarm.
- Badewasser**, f.; -*zeit*, w.; -*zelle*, w.; -*zug*, f. = bad|water; -tijd (*of*: -seizoen); -kamertje; -goed.
- Badian**, m. -(e)s, -e; **Badiane**, w. -, -n = steranijs.
- Badisch** = Badensch; *das Badische* = het land van Baden.
- Badel**, m. -s = *Muschelware*.
- Bad!** = *pa!* er ist ganz b. = verbouwereerd.
- Badfen**, *zie* *Wesfen*.
- Badfen**, *schw.* (h.) = blaffen.
- Bagage**, w. -, -n = bagage; *janhagel*, *bende*.
- Bagagefarren**, -*wagen*, m. = bagage-, goederewagen.
- Bagatelle**, w. -, -n = bagatel, kleinigheid.
- Bagatellfrage**, **Bagatellfrage**, w. = kleine rechtszaak. **bagatellmäßig** (: *einen b. behandeln*) = geringschattend, uit de hoogte.
- Bagger**, m. -s, -; **Baggermaschine**, w. = baggermolen, baggermachine.
- Baggern**, *schw.* (h.) = baggeren.
- Bagno** (spr.: *ban-jo*) f. -s, -s = bagno.
- bag!** = *ba!*
- bah'en**, *schw.* (h.) = pappen, betten, stoven, met warme omslagen behandelen.
- Bahmittel**, f. = pap-, betmiddel.
- Bahn**, w. -, -en = baan, weg, pad; loopbaan (*eines Planeten*); *kampplaats*, *krijt*; *spoorweg*, *spoor*; *glijbaan*, *ijsbaan*; *baan*, *breedte* (*eines Kleides*); *vlak* (*eines Umbosens*); *zool* (*eines Schuhs*); *B. brechen* = baan breken, *weg banen*; *sich B. brechen* = zich een weg banen, doorbreken; *veld winnen*: *auf die B. bringen* = te berde, op het tapijt brengen; *auf der rechten B. sein* = op het rechte pad zijn; *er ist nicht auf der richtigen B.* = hij raadt het niet, hij komt er niet; *reine B. machen* = schoon schip maken.
- Bahnassistent**, m. = commies.
- Bahnaufseher**, m. = lijnopsichter.
- Bahnbeamter**, m. = ambtenaar bij de spoorwegen.
- bahnbrechend** = baanbrekend.
- Bahnbrecher**, m. = baanbreker, pionier.
- Bahnbrücke**, w. = viaduct.
- Bahnen**, *schw.* (h.) = (einen Weg) maken, banen, openen.
- Bahnseger**, m. = baanveger. **Bahngeleise**, **Bahngleis**, f. = spoorrails. **Bahnhauschen**, f. = baanwachtershuisje. **Bahnhof**, m. = station.
- bahnhoflagernd** = station restant. **Bahnhofshalle**, w. = station (overkapte ruimte).
- Bahnhofsinспектор**, -*vorstand*, -*vorsteher*, m. = stationschef.
- Bahnkörper**, m. = lichaam van de spoorbaan.
- Bahnkreuzung**, w. = kruising, kruispunt.
- Bahnlinie**, w. = spoorlijn. **bahnlos** = ongebaand. **Bahnsteig**, m. -(e)s, -e = perron.
- Bahnsteigkarte**, w. = perronkaartje. **Bahnsteigkassier**, m. = portier. **Bahnstraße**, w. = traject, sectie. **Bahnstück**, f. = baanvak.
- Bahnüberführung**, w. = overbrug (van een spoorlijn).
- Bahnunterführung**, w. = doorgang (onder een hoogen spoorweg).
- Bahnwärter**, m. = baanwachter.
- Bahnzug**, m. = trein, spoorrein.
- Bahr'e**, w. -, -n = baar, draagbaar, berrie.
- Bahr'recht**, f. = baarrecht.
- Bahr'tuch**, f. = baarkleed, lijklaken.
- Bäh'ung**, w. -, -en = *Bäh'n u. Bäh'mittel*.
- Bai**, w. -, -en = baai, zeeboezem, inham, bocht.
- Baikalgebirge**, f. = Baikalgebergte.
- Baikalsee**, m. = Baikalmeer.
- Bair'am**, *zie* *Beiram*.
- Baifalz**, f. -es = grof zout, baazout.
- Baiffer** (spr.: *bèzee*) f. -s, -s = kus; (sijn gebak) baisier, meringe.
- Baiffe** (spr.: *besse*) w. - = baisse; *auf eine, auf die B. spekulieren* = à la baisse speculeeren.
- Baiffier** (spr.: *bes-jee*) m. -s, -s = baissier, wie à la baisse speculeert.
- Bajade're**, w. -, -n = bajadère, Indische danseres.
- Bajaz'zo**, m. -s, -s = paljas, hansworst.
- Bajonett**, f. -(e)s, -e = bajonet.
- Bajonett'schützen**, f. = bajonetschermen.
- Bak'hoß**, *zie* *Bach'us*.
- Bak'e**, w. -, -n = baak, boei, ankerboei, ton; *bakenstok*, *jalon*.
- Bak'el**, m. -s, - = stok (*des Schürmestlers*).
- Bak'engeld**, f. = baakgeld, bakengeld, tonnegeld. **Bak'enmeister**, m. = bakkenmeester.
- Bak'entonne**, m. = ton, boei.

Baccalaureat, f. -(e)š = baccalaureaat (een akademische graad).
Baccalaureus, m. -, .rei = baccalaureus.
Baccarat, f. -š = baccarat.
Bacterie, w. -, -n = bacterie.
Bacteriologie, w. - = bacteriologie.
Balalaïfa, w. -, -š = balalaïka, (Russ.) citer.
Balancier (spr.: *balâsie*), m. -š, -š = balans (an Maichinen).
balancierren, fchw. (h.) = balanceeren.
Balancierstange, m. = balanceerstok.
Balane, w. -, -n = zeeëikel, zeepok.
Balbier, zie Barbier.
balb = gauw, spoedig; weldra, binnen kort; gauw, gemakkelijk, licht; bijna, haast; mogelijk b. of jo b. als (wie) mogelijk = zoo spoedig mogelijk; b. darauf = kort daarop; das ist b. gefagt = dat is gemakkelijk (gauw) gezegd; ich hätte es b. getan = ik had het haast gedaan; ich hätte b. was gefagt = ik had haast wat gezegd; b. ..., b. = nu eens ..., dan weer.
Baldachin, m. -(e)š, -e = baldakijn, draag-, troonhemel, katafalk.
Bald, m.: in B. = binnen kort.
baldig = spoedig; baldige Besserung = spoedige beterschap; auf baldiges Wiedersehen = tot straks, tot ziens. **baldigt** = ten spoedigste, zoo spoedig mogelijk.
Baldmöglichst = mogelijkst bald: zoo spoedig, zoo snel mogelijk.
Baldr, zie Balbur.
Baldrian, m. -(e)š = valeriaan.
Balduin, m. = Boudewijn.
Balder, m. = Balder.
Balearen, **Balearische Inseln**, Pl. = Balearen.
Balg, m. -(e)š, Bälge = balg, huid, bast; peul (voor Erbsen); ledpop; blaasbalg; kleine schavuit, kwajongen, snaak, schalk, bengel: er ändert den Balg und behält den Schwanz = verliest wel zijn haren, maar niet zijn streken.
Balgen fchw., fchw. (h.) = vechten, plukharen, stoeien, bakkeleien.
Balgenarm, m. = arm van den blaasbalg.
Balgenfchwengel, m. = zwengel van den blaasbalg.
Balgentreter, m. = orgeltrapper.
Balger, m. -š, - = vechtersbaas, vechter, ruziemaker.
Balgeret, w. -, -en = vechtpartij, kloppartij.
Balgreter, zie Balgentreter.
Balijve, zie Baliïste.
Balkan, m. -š = Balkan.
Balken, f. -š, - = balkje.
Balken, m. -š - = balk, rib; balans; das Wasser hat keine B. = de golven zijn niet te vertrouwen; einen Splitter im Auge des Nächsten sehen und nicht den B. im eigenen = een splinter in het oog van zijn naaste zien en niet den balk in zijn eigen oog.
Balkenband, f.; -bende, w. = balkband (of: -sleutel); -zolder.
Balkenfeller, m. = kelder met balken.
Balkenfuß, m.; -lage, w.; -schleuse, w. = balkkop; -laag; -sluis.
Balkenträger, m. = stutbalk, draagbalk.
Balkenwaage, w. = unster, weeghaak.
Balkenweite, w.; -wert, f. = balkwijdte; -werk.
Balkon, m. -(e)š, -š u. -e = balkon.
Balkonfenster, f.; -zimmer, f.zc. = balkonraam, kamer enz.

Ball, m. -(e)š, Bälle = bal, kaatsbal, kogel, bol; bal (danspartij); B. spielen = met den bal spelen, ballen.
Ballade, w. -, -n = ballade.
Ballaufzug, m. = balkostuum, baltoilet.
Ballaft, m. -(e)š, -e = ballast; B. einnehmen, ausladen = ballast innemen, lossen.
Ballaftschiff, f. = ballastschuit.
Balletten, f. -š, - = balletje, bolletje; pakje, stukje.
Ballette, w. -, -en = balje, baljuwschap, kommandeurschap (van een orde).
Balletten, f. = staafijzer; draaibeitel.
bal, fchw. (h.) = tot een bal maken, ballen; die Faust b. = de vuist ballen; der Schnee ballt sich = de sneeuw pakt.
bal, II. **Bal**, m. -š, - = pak, baal (Wolle, Papier); bal (der Hand); knop (eines Degens); handvat (eines Hobels).
Balgebinder, m. = verpakker, emballleur.
Balgebinder, w.; -stok, m.; -waren, Pl. = pak; -touw; -stok; -goederen.
balgebende = bij balen.
Balgebinn, f. = tin in rollen.
Ballett, f. -(e)š, -e = ballet.
Ballettdichter, m. = balletdichter, choreograaf.
Ballettmeister, -tanzer, m. zc. = balletmeester, -danser enz.
Ballett, f. = groot bal.
ballförmig = bal-, bolvormig.
Balgast, m. = gast, genoodigde (op een bal).
Balghaus, f. = kaatsbaan; danshuis, danszaal.
ballhornförmig, fchw. (h.) = verknoeien door zoogenaamd verbeteren.
Balliste, w. -, -n = ballista, (slinger- of werptuig). **Ballistik**, m. - = ballistiek (leer van de banen van weggeslingerde lichamen).
Balliche, w. = palet, kaatsplankje.
Ballicheid, f. = balkleed. **ballmächtig gefleibet** = in balkostuum. **Balmeister**, m. = kaatsmeester; balletmeester.
Ballon, m. -š, -š = ballon.
Ballonmüge, w. = hooge zijden pet.
Ballot (spr.: *baloo*), f. -š, -š = baal, pak.
Ballotage, w. -, -n = ballotage.
ballotieren, fchw. (h.) = ballotteeren.
Balzaal, m. = balzaal.
Balshlegel, m. = palet, kaatsplankje.
Balspiel, f. = balspel, kaatspel.
Baltoilette, m. = baltoilet.
Balneographie, m. -, -n = balneografie, beschrijving van baden. **Balneologie**, m. -, -n = balneologie, leer van de baden. **Balneotherapie**, w. = balneotherapie, (leer van de) genezing door baden.
Balsam, m. -(e)š, -e = balsem, geur.
Balsampappel, m. = wonderappel.
Balsambaum, m.; -duft, m.; -holz, f.zc. = balsemboom; -geur; -hout enz.
Balsamieren, fchw. (h.) = balsemen, zalven.
Balsamine, w. -, -n = balsamien, balsemijn.
Balsamisch = welriekend, balsemiek.
Balsamkrant, f.; -öl, f.; -pappel, w. = balsemkruid; -olie; -populier (of: tacamaca-boom).
Balthazar, m. = Balthazar.
Baltisch = Baltisch; das Baltische Meer = de Baltische zee.
Balustrade, w. -, -n = balustrade.
Balz, w. -, **B.**, m. -es = paring, paartijd (der Auerhühner).
Balzen, fchw. (h.) = ritsig zijn, paren.
Bambocciade (spr. . . *botsjade*), w. -, -n =

caricatuur, bambocciade; draad- of ledepop.
Bam'bus, m. — u. . . busse, — u. . . busse = bamboe.
Bam'busrohr, f. = bamboes, bamboesriet.
Bam'buszucker, m. = bamboesuiker, riet-suiker.
Bam'mel, w. —, —n = hanger (an Dörringen, Uhrketten u. ä.); **B.**, m. —s = vrees, bangigheid.
Bam'meln, f. w. (h.) = bungelen, bengelen.
Bams, m. —es, —e = zadelkussen, gevuld zadel.
Bam'sen, f. w. (h.) = uitkloppen, uitstoften; (leer) touwen.
Ban, m. —(e)s, —e = (Hong.) ban, banus, landvoogd.
Banaal = banaal, alledaagsch, onbetekenend.
Bana'ne, w. —, —n = banaan.
Bana'nenbaum, m. = banaan(boom).
Banaat, f. —(e)s, —e = banaat, gebied van een banus.
Banaa'sentum, f. = 't beunhazedom.
Banaa'ste, m. —, —n = banaasie; werkmans-achtige beoefening van een kunst of wetenschap, beunhazerij.
Banaa'sisch = banaaisch, onedel, laag, gewoon.
Ban'co, zie Ban'fo.
 I. **Band**, m. —(e)s, Bände = band, (boek)deel; band (eines Buches).
 II. **Band**, f. —(e)s, Bänder = lint, band (an Kleibern, Fässern, Rädern); koord; verband.
 III. **Band**, f. —(e)s, —e = band, knoop; kluister, boei; die Bände der Freundschaft, des Blutes = de banden der vriendschap, des bloeds; in Bände schlagen = in boeien slaan; aus Band und B. kommen = uitgelaten, buitensporig worden, uit den band springen.
Band'acht, m. = onyxagaat.
Band'ader, w. = pees.
Band'age (spr.: . . auzje) w. —, —n = verband, bandage.
Band'agenmacher, m.; **Bandagist**, m. —en, —en = verbandmaker, breukbandemaker, bandagist.
Band'ähnlich = band- of lintvormig. **Band'alabastr**, m. = gestreept albast. **Band'artig** = bandvormig; bandachtig, vezelig, dradig.
Band'en, f. —s, — = bandje, lintje; (boek)deeltje.
Band'e, w. —, —n = bende, troep; band (am Billard); strook.
Band'eisen, f. = bandijzer.
Ban'del, zie Bendel.
Bandelier, f. —(e)s, —e = bandelier, schouderriem, koppel.
Ban'derich = veel (boek)deelen bevattende, rijk aan banden.
Ban'derfram, m. = linterommel; linthandel.
Ban'derfrämer, m. = linthandelaar.
Ban'dern, f. w. (h.) = (Bach's, einen Stoff) tot banden, reepen, strooken maken.
Band'fabrik, w. = lintfabriek.
Band'fisch, m. = lintvisch.
Band'förmig = band-, lintvormig.
Band'handel, m. = band-, linthandel.
Band'händler, m. = lintkoopman.
Band'holz, f. = band- of hoepelhout.
Ban'digen, f. w. (h.) = (ein mißes Tier) temmen, gedwee maken; (jeine Leidenschaften) beteugelen, betoemen, bedwingen, overwinnen.
Ban'diger, m. —s, — = temmer.
Ban'digung, w. —, —en = temming enz., vgl. Bändigen.
bandie'ren, f. w. (h.) = op den band spelen.

Bandit', m. —en, —en = bandiet, straatroover.
Band'macher, m. = band-, lintmaker.
Band'marmor, m. = gestreept marmer.
Band'maß, f. = maatband.
Band'nagel, m. = houten pen, bout.
Band'reif, m. = hoepel.
Band'rose, w. = roos van lint, rozet.
Band'schleife, w. = strik. **Band'stein**, m. = gestreepte steen. **Band'streif**, m. = strook, reep van lint. **Band'stück**, f. = bindstuk.
Band'stuhl, m. = getouw van een lintwever.
Band'tresse, w. = galon, tres.
Band'tware, w.; **weber**, m.; **twirker**, m.; **wurm**, m. = lint|waar (garen en band); **-wever**; **-werker (-wever)**; **-worm**.
Bang(e) (banger u. bänger, bangst u. bängst) = bang, angstig, ongerust; beangstigend, verontrustend; bor einem b. sein = bang voor iem. zijn, iem. vreezen; einem od. einen b. machen = iem. bang maken; b. machen gilt nicht = ik laat me niet bang maken; ich bin b. od. mir ist b. = ik ben bang; es ist mir angst und b. = ik ben erg bang; es ist mir b. um ihn = ik ben bang voor hem, ongerust om hem; bange Sehn|ucht = angstig verlangen.
Ban'gen, f. w. (h.) = es bangt mir = ik ben bang.
Ban'ger, zie Bangert.
Ban'gigkeit w. —, —en = bangheid, angst.
Ban'gisch = bangachtig, vreesachtig, angstig; verontrustend, hachelijk.
[Bang'sam = angstig, bang.]
 I. **Bank**, w. —, Bänke = bank, zitbank, zandbank; bor leeren Bänken|spielen = voor stoelen en banken spelen; ich habe mit ihm die Bänke des Gymnasiums gebüßt = ik heb met hem op de bank van 't gymnasium gezeten; durch die B. = door de bank, over 't algemeen, in den regel; auf die lange B. schießen = op de lange baan schuiven; geistliche, weltliche B. = geestelijke, wereldlijke orde.
 II. **Bank**, w. —, —en = (geld)bank; die Londoner B. = de bank van Londen; B. halten = de bank houden; Geld in die B. legen = geld op de bank plaatsen; die B. sprengen = de bank laten springen.
Bank'agio, f.; **affie**, w.; **anweisung** (ob.: **billett**, f.), w.; **bruch**, m. = bank|agio; **aan-deel**; **-biljet**; **-breuk**.
Bank'brüchig = bankroet, bankbreukig.
Bank'en, f. —s, — = bankje.
Bank'eisen, f. = klem, haak.
Bank'direktor, m. = directeur van de bank.
Ban'kelgefäng, m. = kermisdeun, straatdeun.
Ban'kelfänger, m. = straat-, liedjes-, volkszanger.
 I. **Bank(e)rott'** = bankroet, insolvent, failliet; b. werden = bankroet gaan.
 II. **Bank(e)rott'**, m. —(e)s, —e = bankbreuk, bankroet, faillissement; betrügerischer, fraudulöser B. = bedriegelijke bankbreuk, frauduleus bankroet; B. machen = faillieeren.
Bank(e)rottie'ren, f. w. (h.) = bankroet slaan of gaan, faillieeren.
Bank(e)rottie'rer, m. —s, — = bankroetier.
Ban'kert, m. —s, —e = bastaard, natuurlijk kind.
Bank'et', f. —(e)s, —e = banket, feestgelag, festijn.
Bank'et, w. —, —n = banket, verhoogd voetpad.
Bankettie'ren, f. w. (h.) = banketteeren.
Bank'filiale, w. = bijbank.

Bankgeschäft, f. = bankierszaak.
Bankhalter, m. -s, - = bankhouder, bankier.
Bankhaus, f. = bank.
Bankherr, m. = bankeigenaar.
Bankhobel, m. = bankschaaf.
Bankier (spr.: *bankjee*), m. -s, -s = bankier.
Bankkapital, f. = bankkapitaal.
Bankmeijer, f. = bankmes, vleeschmes, kaasmes, hakmes.
Banknote, w. = banknoot, -biljet.
Banko, f. -s = banco.
Bankobligation, m. = pandbrief, obligatie.
Bankordnung, w. = bankreglement.
Bankrott *ic.*, *zie* Bankrott *ic.*
Bankschein, m. = banknoot, -biljet.
Bankwezen, f.; *zettel*, m. = bankwezen; -bewijs (*of*: -noot, -biljet).
Bann, m. -(e)s = ban (vooral: kerkban), verbanning; betoovering, toovermacht; rechtsgebied, rechtsban, jurisdictie.
Bannbruch, m.; -*brief*, m. (od. *bulle*, w.) = banbreuk; -*brief* (*of*: excommunicatiebul).
Bannen, (schw. (h.)) = bannen, verbannen, uitwijzen; uitbannen, excommunicëren; (böse Geister) bannen, bezweren; (Geister) oproepen; betooveren, boeien, binden.
Banner, f. -s, - = banier, vaandel, veldteeken.
Bannerherr, m. = baanderheer, baanrots.
Bannerträger, m. = banierdrager.
Bannfluch, m. = banvloek.
Bannmeile, w. = rechtsgebied, jurisdictie.
Bannstrahl, m. = banbliksem.
Banquet, *zie* Banquet.
Banquier *ic.*, *zie* Bankier *ic.*
Banfe w. -, -n = (Noordd.) schuur.
Banfen, (schw. (h.)) = binnenbrengen, opschuren, opstapelen (zie Garben).
Banus, m. *zie* Ban.
Baptismus, m. - = baptismus, doop. **Baptist**, m. -en, -en = baptist, wederdooper.
Baptistrium, f. -s, -n = doophuis, doopkapel.
I. bar = naakt; zuiver, klinkklaar (barer Unsin)baar, kontant (bareß Geld); b. (be)zahlen = kontant betalen; den Betrag b. einfinden = het bedrag in specie overmaken; gegen b. = à kontant; etw. für bare Münze nehmen = iets voor goede munt aannemen; aller Ehre(n) b. = van alle eer ontbloot.
II. [Bar], m. -(e)s, -e = lied.]
III. Bar, w. -, -s = bar, tapperij.
Bar, m. -en, -en = beer (dier en sterrebeeld); schuld; ram, stormblok, heiblok; einen Bären anfinden = een beer (schuld) maken; einem einen Bären aufbinden = iem. wat op de mouw spelden; den Bären treiben = koppeljen.
Baracke, w. -, -n = barak, tent; (voor arbeiders ook:) keet.
Baracklager, f. = tentkamp.
Baratt, m. -(e)s = waveruiling, waveromzetting, barat.
Baratterie, w. -, -n = schelmerij: beschadiging of vervalsching v. d. waren door schipper of equipage.
Baratthandel, m. = ruilhandel.
Barattieren, (schw. (h.)) = baratteeren, ruilhandel drijven.
Barbados, f. = Barbados.
Barbar, m. -s u -en, -en = barbaar; onmensch. **Barbarei**, w. -, -en = barbaarsheid, wreedheid, ruwheid; - Barbarije.

Barbaresfe, m. -n, -n = inwoner van de Barbarijsche staten, Barbaresk.
Barbaresfentaaten, Pl. = Barbarije.
barbarisch = barbaarsch, wreed, wreedaardig, ruw. **Barbarismus**, m. -, -men = barba-risme, fout tegen het taaleigen.
Barbchen, f. = Barbara, Barbartje.
Barbe, w. -, -n = barbeel, baardvisch.
barbeißig = kribbig, kregel, kijfachtig, nijdig.
Barbeißigkeit, w. - = kribbigheid enz.
Barbel = Barbchen.
Barbier, m. -(e)s, -e = barbier, kapper.
Barbierbecken, f. = scheerbeekken.
barbieren, (schw. (h.)) = barbieren, scheren; einen über den Dösel b. = iem. beetnemen.
Barbiergehilfe (od. *gefelle*, m.); *frübe*, w. = barbiers- *of* kappersbediende; -winkel.
Barbierschüssel, w. = scheerbeekken.
Barbierzeug, f. = scheergerei, -gereedschap.
Barcelonier, m. -s, - = Barcelonier.
barcelonisch = Barcelonisch.
Barbant, m. -(e)s, -e = bombazijn.
Barbantweber, m. = bombazijnwever.
barbau! = pardoel! plof!
Barde, m. -n, -n = bard(e). [**Barbiet**, f. -(e)s, -e = bardelied, krijgslied.]
Barège (spr.: *barèze*), m. -s, -s; **Barège**, w. -, -n = barège.
barrenchtig = beerachtig.
Barrenbeißer, m. -s, - = bulldog, bullebijter; (fig) beer, nijdigard.
Barrenfang, m.; *führer*, m.; *grube*, w. = bereijacht; -leider; -kuil.
barrenhaft = beerachtig. **Barrenhas**, w. = bereijacht. **Barrenhaut**, w. = berehuid; auf der B. liegen = den luiaard uithangen.
Barrenhäuter, m. -s, - = luiaard, leeglooper.
Barrenhege w., **Barrenjagd**, m. = bereijacht.
Barrenklau, w. od. m. = bereklauw (acanthus).
barrenmäßig = lomp als een beer; bärenmäßig Hunger = honger als een wolf.
Bärenmütze, w.; *tage*, w.; *traube*, w.; *zwinger*, m. = bereimuts; -klauw (*of*: -poot); -druif; -hok.
Barrett, f. -(e)s, -e = baret.
Barstrost, m. = open vorst (voordat er sneeuw ligt).
barfuß = barrevoets.
Barfüßer, m. -s, -; **Barfüßermönch**, m. -es, -e = barrevoeter, Franciscaner monnik.
barfüßig = met bloote voeten, barrevoets.
Barfüßle, f. = blootvoetje.
Bargeld, f. = contant geld.
barhaupt, **barhauptig** = blootshoofds.
Bariton, m. -s, -e = bariton.
Baritonist, m. -en, -en = bariton(zanger), die de baritonpartij zingt.
Barth, w. -, -en = bark.
Barbarolle, w. -, -n = barcarolle, gondellied.
Barfasse, w. -, -n = barkas.
Barfauf, m. = koop à kontant.
Barfe, m. -, -n = bootje, schuit.
Barlapp, m. -(e)s = wolfsklauw, slangemos.
Barlauch, m. = wilde knoflook.
Barme, w. - = gist.
barmherzig = barmhartig, liefdadig, medelijdend; barmherzige Brüder, Schwestern = liefdebreders, -zusters.
Barmherzigkeit, w. - = barmhartigheid, liefdadigheid.
[Barn], m. -(e)s, -e = krib.]

baroef = barok, wonderlijk, grillig.
Baroefstijl, m. = barokstijl.
Baromet, m. u. f. -s, -n = barometer.
Baron, m. -(e)s, -e = baron. **Baronesse**, w. -, -n; **Baronin**, w. -, -nen = barones.
Baronet, m. -s, -s = baronet. **Baronic**, m. -, -n = baronie.
Baroefkop, f. -(e)s, -e = baroefkop, luchtweger.
Baroefkeife, w. = brompijp (einer Orgel).
Barre, w. -, -n = baar, staaf; balie, rechtbank.
Barreau (spr.: *barroo*), f. -s = balie; im Wiener B. = bij de Weener balie.
Barren, m. -s, -n = sluitboom, boom, slagboom; kam (einer Violine); brug (zum Turnen).
Barriere (spr.: *barrière*), w. -, -n = barrière; sluit-, slagboom.
Barrikade, w. -, -n = barrikade.
Barrikadeeren, f. (h.) = barrikadeeren.
I. Barfch, m. -es, -e u. **Barfche** = baars.
II. Barfch = barsch, norsch, ruw; einen b. anfahren = iem. toesnauwen.
Barfchaft, w. -, -en = kontant geld, gereed geld.
Barfcheit, m. - = barschheid, norschheid.
Barfendung, w. = zending in geld.
Bart, m. -es, Bärte = baard (in alle bet.); einem um den B. gehen = om iem. heen draaien, iem. fikflooten; fch um des Käfers B. janten = om 's keizers baard twisten.
Bartbeden, f. = scheerbekken.
Bartchen, f. = baardje.
Barte, w. -, -n = walvischbaard; breede bijl.
Barteln, f. (h.) = (het laken) voor de eerste maal scheren.
Bartfäden, Pl. = baarddraden, baardvezels (ber Fische).
Bartfisch, m. = baardvisch.
Bartflechte, w. = baardvlecht, -schurft.
Bartthel, m. = Bartel, Bart, Bartholomeus; zie ook *Moft*.
Bartholomäus, m. = Bartholomeus.
Barttig = baardig, gebaard.
Barttrager, m. = baardschrapper.
Barttappchen, f. = lel.
Bartloos = baardeloos, ongebaard.
Bartmos, f. = baardmos.
Bartfcherer, m. = baardscheerder, barbier.
Bartfeife, w. = scheerzeep.
Bartwiche, w. = baardzalf.
Barufche, w. -, -n = kales, barouche.
Barhmetrie, w. - = barymetrie, meetkunst van de luchtzwaarte.
Barht, m. -(e)s = baryt, barytaarde, zwaarspaath.
Barhton, m., zie *Bariton*.
Barhum, f. -s = barium.
Barzahlung, w. = betaling à kontant, in kontanten.
I. Bas, m. -es, -e = baas].
Basalt, m. -(e)s, -e = bazalt. **Basaltfelsen**, m. = bazaltrots. **Basaltförmig** = bazaltvormig. **Basaltfäule**, w. = bazaltzuil.
Basament, f. -(e)s, -e = voetstuk, bazement, grondslag.
Basaniet, m. -(e)s, -e = bazaniet, toetssteen.
Baschen, f. = nichtje.
I. Bafte, w. -, -n = nicht; alte B. = oude tante.
II. Bafte, w. -, -n = baze (in de scheikunde), bazis.
Bafel, f. = Bazel. **Bafelfisch** = Bazelsch.

bafieren, f. (h.) = bazeeren, steunen, gronden.
Bafite, w. -, -n; **Bafitienkraut**, **Bafitienstift**, f. -s = bazilicum.
Bafitifa, w. -, . . fen = bazilika, groote zaal, hoofdkerk.
Bafitisch, m. -en, -en = bazilisk, koningshagedis; draak.
Bafitischfenblid, m. = baziliskeblik.
Bafis, w. -, Bafen = bazis, grondslag; baze. **Bafisch** = bazisch.
Bafte, m. -n, -n = Bask.
Bafisch = Baskisch.
Bafite, w. -, -n = baskule.
Bafrelief (spr.: *bafrelief*), f. -s, -s = basrelief.
Baf = beter, verder; zeer].
Baf, m. . . jhes, Bafte = bas (zanger en stem).
Bafsa, m. -s, -s = pasja, pacha, bassa.
Bafbläfer, m. = fagottist.
Bafbrummer, m. = basbrommer, bromregister (van een orgel).
Bafett, m. -(e)s, -e = kleine contra-bas.
Bafettspiel, f. = bassetspel.
Bafgeige, m. = bas-, knieviool, violoncel.
Bafhorn, f. = baspijp, fagot.
Bafin (spr.: *bafin*), f. -s, -s = bassin, bekken.
Bafist, m. -en, -en = bassist.
Bafilaute, w.; **Bafifeife**, w. = basluit (of: theorbe); -pijp (of: fagot).
Bafion (spr.: *bafion*), m. -s, -s = basson, baspijp.
Bafifaitte, w.; **Bafänger**, m.; **Baflüssel**, m.; **Bafstiume**, w. = basfnaar; -zanger; -sleutel; -stem.
Bafst, m. -es, -e u. Bäfte = bast, schors; bast (een soort zijde); wrijfplek.
Bafita! = basta!
Bafard, m. -(e)s, -e = bastaard, (van dieren en planten) basterd.
Bafardart, w. = bastaardsoort. **Bafardgefchlecht**, f. = bastaardras, -geslacht.
Bafardfchaft, w. = bastaardij.
Bafbede, w. = bastdeken.
Bafte, w. -, -n = basta (im Kartenfpiel).
Baftef, w. -, -en = bastion, bolwerk.
Baftelef, w. -, -en = knutselarij, knoelarij.
Bafsteln, f. (h.) = peuteren, knoeien, knutselen.
Bafst = van bast.
Bafstian, m. = Bastiaan.
Bafstille (spr. *bafstille*), w. - = Bastille.
Bafstion, w. -, -en; **B.**, m. -(e)s, -e = bastion, bolwerk. **Bafstioniert** = gebastioneerd.
Bafsting, m. -s, -e = zaailing (hennepe).
Bafstionade, w. -, -n = bastionnade, stokslagestraf (vooral op de voetzolen).
Bafsteide, w. = bast (een soort zijde).
Bafatillon, f. -(e)s, -e = bataillon.
Bafate, w. -, -n = pataat, aardappel.
Bafavien, f. = Batavië. **Bafavier**, m. -s, - = Batavier. **Bafavifch** = Bataafsch.
Bafhomefer, m. u. f. -s, - = bathometer, dieptemeter.
Bafting, zie *Befing*.
Bafist, m. -(e)s, -e = batist. **Bafisten** = batisten. **Bafistweber**, m. = batistfabrikant.
Baftrachomyomachie, w. - = batrachomyomachie; de kikvorschen- en muizenkrijg.
Baften: batt's nig, fo fchabt's nig = baat 't niet, 't schaad ook niet.
Bafterie, w. -, -n = batterij.

Batteriestein, m. = vuurvaste steen.
Batterieworst, w. = vuurworst, groote vuurpijl.
Batzen, m. -s, -n = batzen (Zwitsersche kleine munt); er hat B. = hij heeft centen.
Batzig, zie pag. 81.
Bau, m. -(e)s, -e (voor in aanbouw zijnde of pas gebouwde werken) **Bau'en** = bouw; bebouwing, gebouw; hol (eines Fuchses u. d.); er kommt nicht aus dem B. heraus = hij zit altijd maar thuis; auf den B. gehen = naar 't werk gaan; auf den B. kommen = tot dwangarbeid veroordeeld worden.
Bauakademie, w. = bouwkundige school.
Bauamt, f. = bureau van de bouwcommissie.
Bauanschlag, m. = bestek, plan.
Bauart, w. = bouworde, stijl.
Bauaufseher, m. = opzichter over het bouwen.
Baubesichtigung, w. = inspectie van de gebouwen.
Bauch, m. -(e)s, Bäuche = buik, pens; ein sauler B. = een luibuis; sich den B. halten vor Lachen = zijn buik vasthouden van 't lachen.
Bauchbinde, w. = buikband.
Bauchbruch, m. = onderbuiksbreuk.
Bauchdiener, m. = buikdienaar, lekkerbek.
Bauchje, zie Bauch.
Bauchseil, f. = seilrentzindung, w.; **seil** (ob. -flöße), w.; **seil**, m. = buik (vlies; -vliesontsteking; -vin; -loop (of: -vloed)).
Bauchförmig = buikvormig.
Bauchgrimm, f.; **gurt**, m.; **höhle**, w. = buik (pijn (of: -kramp); -riem (of: -gordel); -holte.
Bauchig, **bauchig** = buikig.
Bauchkneifen, f.; **krampf**, m. = buik (pijn (of: -kramp); -kramp (of: -koliek)).
Bauchlings = op den (zijn) buik.
Bauchredner, m.; **riemen**, m.; **schmerz**, m. = buik (spreker; -riem; -pijn).
Bauchspeichel, m.; **drüse**, w. = alvleeschsap; -klier.
Bauchstich, m. = punctuur. **Bauchübel**, f. = buikkwaal. **Bauchung**, w. = uitpuiling, ronding. **Bauchweh**, f. = buikpijn.
Bau'de, w. -, -n = baude (hooggelegen alleenstaand huis in 't Reuzengebergte).
Baudirektor, m. = directeur van openbare werken, van gemeentewerken.
Bau'en, sich (h.) = bouwen, maken, samenstellen, oprichten; (einen Weg, eine Eisenbahn) aanleggen; (ein Bergwerk) ontginnen; (das Feld) bebouwen; (Getreide) verbouwen; auf Sand b. = op zand bouwen (eig. en fig.); auf einen b. = op iem. bouwen, rekenen.
I. **Bau'er**, m. -n od. -s, -n = boer, landman, kinkel, lomperd; (im Schachspiel) pion.
II **Bau'er**, m. (u. f.) -s, -n = (vogel)kooi.
Bau'erarbeit, w.; **brat**, f. = boere (werk); -brood.
Bau'erde, w. = bouwgrond, bouwland.
Bau'erin, -, -nen = boerin.
Bau'(er)lich, **bau'erlich** = landelijk, boersch, lomp, onbehouwen.
Bau'erlich = van de boeren, landelijk, boeren.. (bäuerlicher Abgeordneter, bäuerliche Kisten).
Bau'erndirne, w. = boeredeern, -meid.
Bau'ernfänger, m. = bedrieger, kwartjesvinder. **Bau'ernfiedler**, m. = vedelaar, speelman. **Bau'ernfron(e)**, w. = heeredienst.
Bau'erngut, f.; **hof**, m. = boere (erf (of: -bezitting); -hoeve (of: -hofstede, -plaats, -erf).

Bau'ernjagd, w.; **fittel**, m.; **flügel**, m. = boere (buis; -kiel; -kinkel).
Bau'ernschaft, w.; **schenke**, w. = boere (gemeente (of: -stand); -herberg).
Bau'ernseuf, m.; **staud**, m.; **töpel** (-tram-pel), m.; **voll**, f. = boere (mosterd (of: -schoefbloem; taschkers); -stand; -lummel (of: -kinkel); -volk).
Bau'ernwesen, f. = boerderij, landbouwende stand.
Bau'ernwirtschaft, w. = landhuishoudkunde.
Bau'ersmann, m. -(e)s, . . leute = boer, buitenman.
Baufach, f. = bouwvak. **Baufähig** = bouwbaar. **Baufähig** = bouwvallig, op instorten staande. **Baufähigkeit**, w. = bouwvaligheid. **Baufest** = stevig, gebouwd, solide.
Baufucht, w. = rooilijn. **Bauführer**, m. = aanvoer van bouwmaterialen. **Bauführer**, m. = leider van het bouwwerk.
Baufänger, m. = dwangarbeider.
Baufeld, f. = bouwterrein.
Baufeld, f. = stelling, steiger.
Baufund, m. = bouwgrond, bouwterrein.
Bauführer, m. = bouwheer, bouwondernemer.
Baufest, m. = werf, timmerwerf.
Baufest, f. = timmerhout.
Baufest, m.; **fest**, Pl.; **fest**, w.; **fest**, f. = bouw (doos; -kosten; -kunst; -land).
Baufest, w., zie Festhaupt.
Baufest = op den bouw betrekking hebbend, architectonisch; goed onderhouden.
Baufest, w. -, -en = gebouw; goede staat.
Baufest, w. = bouwlust.
Baum, m. -(e)s, Bäume = boom (Pflanze, eines Schlittens, eines Wagens, eines Sattels, zum Verschließen); er sieht den Wald vor Bäumen nicht = hij ziet 't bosch niet door de boomen; ein B. fällt nicht auf den ersten Streich (Streich) = met één slag valt de boom niet om; wie der B. so die Frucht = de appel valt niet ver van den stam; zwischen B. und Borke = in de klem, in verlegenheid; es geht über die Bäume = 't loopt de spigaten uit.
Baumähnlich = als een boom. **Baumallee**, w. = boomelaan. **Baumameise**, w. = boommier. **Baumanger**, m. = met boomen beplant veld. **Baumartig** = boomachtig.
Baumaterialien, Pl. = bouwmaterialen.
Baumast, m. = boombast. **Baumblüte**, w. = bloesem, het bloeien (der Bäume).
Baumchen, f. -s, -n = boompje.
Baum'eisen, f. = boomkrabber.
Baummeister, m. = bouwmeester, architect.
Baumel, w. -, -n = hanger, schommel.
Baumeln, sich (h.) = bengelen, slingeren, bungelen; der muß b. = hij moet hangen.
Bäumen sich, sich (h.) = steigeren, op gaan staan; in opstand komen; ein Fuder Feu b. = een voer hooi met den weesboom vastsjorren.
Baumente, w. = kleine duikeend, duikelaar.
Baumente, w. = hoornuil.
Baumfalle, w. = slagkooi, knip. **Baumfarn**, m. = boomvaren. **Baumfraz**, m. = vuur (in het hout), bederf.
Baumfrevel, m. = strooperij.
Baumforsch, m. = boomkikvorsch.
Baumgang, m. = laan.
Baumgans, w. = wilde gans.
Baumgarten, m.; **gärtner**, m. = boom (gaard; -kweker).
Baumgelande, f. = latwerk voor leiboomen; heining van leiboomen.

- Baumgrille**, w.; **-hacker**, m.; **-harz**, m.; **-hefte**, w. = boom|krekelt; **-kruipertje** (*of*: **-hakkertje**, **pimpelmees**); **-hars**; **-haag**.
- Baumhoch** = zoo hoog als een boom, boomhoog; **baumhoher Kerl** = kerel als een boom.
- Baumhof**, m. = boomgaard, boomhof.
- Baumfahn**, m. = cano. **Baumfeller**, m. = wijnpers (met boomen). **Baumfitt**, m. = entwas. **Baumfuchen**, m. = hooge, pyramidevormige koek, boomkoek.
- Baumläufer**, m. = boomkruipertje. **Baumleiter**, m. = boamladder, dubbele ladder, vouwladder. **Baumleiter**, w. = boomleuwerik. **baumlos** = boomloos.
- Baummalve**, w. = witte maluwe, heemst.
- Baummarter**, m. = boommarter, edelmarter.
- Baummeffer**, f. = snoeimes.
- Baumöl**, f. = boom-, olijveolie.
- Baumstahl**, m. = staak, paal (bij planten).
- Baumplantation**, w. = boomaanplanting.
- Baumplanter**, f. = entpleister.
- Baumrinde**, w. = boomschors.
- Baumrinde**, w. = tuinschaar.
- Baumrind**, m.; **-schule**, w.; **-schwamm**, m. = boom|loof (op teekening of schilderij); **-kweekerij**; **-zwam** (*of*: **bladzwan**).
- Baumrinde**, w.; **-specht**, m.; **-stamm**, m. = boom|zijde; **-specht**; **-stam**.
- Baumstark** = zoo dik, zoo sterk als een boom.
- Baumstomp**, m. = boomstomp.
- Baumstück**, f. = boomgroep.
- Baumwachs**, m. = entwas.
- Baumwolle**, w. = boomwol, katoen.
- baumwollen** = katoen.
- Baumwollenbaum**, m.; **-fabrikant**, m.; **-fäbricant**, m.; **-spinnerij**, w. = katoen|boom; **-fabrikant**; **-sluweel** (*of*: **manchester**); **-spinnerij**.
- Baumwuchs**, m.; **-zucht**, m. = boom|groei; **-teelt** (*of*: **-kweekerij**).
- Bauordnung**, w.; **-plan**, m.; **-plan**, m.; **-polizei**, w. = bouw|verordening; **-plan** (*of*: **ontwerp**, **bestek**); **-terrein** (*of*: **timmerwerk**); **-politie**.
- Baurat**, m. = lid van de bouwcommissie.
- Baurat**, zie **Bauerisch**.
- Baurat**, m. = ontwerp, schets van een gebouw.
- Baurat**, m. = metselzand.
- Baurat**, zie **Baurat**.
- Bausch**, m. -es, -e = gevuld kussen, kusentje, valhoed; **hoop**, **pakje**; in **B. und Bogen** = bij de roes.
- Bauschirmel**, m. = pofmouw.
- Bausichel**, m. u. f. -s, - = groote hamer (van mijnwerkers).
- Bauschen**, f. w. (h.) = opblazen, opzetten, opbollen; **bol** worden.
- Bauschig** = opbollend, opgezet; **gezwollen**.
- Bauschiff**, m. = koop bij de roes.
- Bauschiff**, zie **Bauschiff**.
- Bauschule**, w. = bouwkundige school.
- Bauschutt**, m. = afbraak, puin.
- Bause**; **bausen**, zie **Bause**; **pausen**.
- Bausätte**, w. = bouwterrein. **Bausätte**, w. = bouwterrein, perceel bouwgrond. **Bausätte**, m. = bouwstijl. **Bausätte**, f. = blok, stuk ruw onbewerkt hout.
- Bausucht**, w. = bouwmanie.
- Bausucht**, w., zie **Bausucht**.
- Bauunternehmer**, m.; **-berständiger**, m. = bouw|ondernemer (*of*: **aannemer**); **-kundige**.
- Bauverwalter**, m. = inspecteur op het bouwen. **Baubogt**, m. = opzichter.
- Bauweise**, w.; **-wert**, f.; **-wesen**, f.; **-wut**, w. = bouw|wijze; **-werk**; **-wezen** (*of*: **openbare werken**, **bouwwak**); **-woede** (*of*: **-manie**).
- Baug!** = bom! pats!
- Bauzierat**, m. = ornament, bouwversiering.
- Bauzinsen**, Pl. = oprichtersrente.
- Bauzweck**, m. = doel van 't bouwen.
- Bavaria**, w. = Beieren.
- Bav**, zie **Bav**.
- Bavade're**, zie **Bavade're**.
- Bav'er**, m. -n, -n = Beier. **Bav'ern**, f. = Beieren. **bav'(e)risch** = Beiersch.
- Bayonett'**, zie **Bayonett'**.
- Bazar**, m. -(e)s, -e = bazar, verkooplokaal.
- Bazil'ius**, m. -, ..issen = bacil.
- B. B.** = **Bände**.
- Bco.** = **Banco**.
- Bd.** = **Band**.
- Bellium**, f. -s = **bellium**, een soort gom.
- beachtigen**, f. w. (h.) (etw.) = op het oog hebben, beoogen, bedoelen, plan hebben tot, van plan zijn.
- beachten**, f. w. (h.) (etw.) = letten op, acht geven, acht slaan op, in aanmerking nemen; nota nemen van; behartigen.
- beachtenswert** = opmerkenswaardig, behartigenswaardig. **Beachtung**, w. = waarneming, behartiging, aanmerking.
- beachten**, f. w. (h.) = bebouwen.
- Beamt'er**, **Beamt'eter** = beambte, ambtenaar. **Beamt'enherrsch'haft**, w. = bureaucratie. **beamt'liche** **Borgordnetheit** = bureaucratische meerderheid.
- beäng'stigen**, f. w. (h.) = verontrusten, bang maken, ongerust maken.
- beant'sprechen**, f. w. (h.) = aanspraak maken op, eischen; in beslag nemen.
- beant'standen**, f. w. (h.) (etw.) = yerdagen; zich verzetten tegen, bezwaar hebben tegen, protesteeren tegen, verhinderen; (Baren) afkeuren, aanhouden.
- beant'tragen**, f. w. (h.) = voorstellen; verzoeken.
- beant'worten**, f. w. (h.) = beantwoorden.
- Beant'wortung**, w. -, -en = beantwoording, antwoord; in **B. ihres Schreibens** = in antwoord op Uw schrijven.
- Beant'wortungs'schreiben**, f. = antwoord.
- beant'beiten**, f. w. (h.) = bewerken; bebouwen; bearbeiten; (einen) zoeken te winnen, bewerken.
- beant'wohnen**, f. w. (h.) = verdenken, argwaan hebben tegen, argwanen.
- Beatification'**, w. -, -en = beatificatie, zaligspreking.
- Beatrix**, w. = Beatrix.
- beauf'sichtigen**, f. w. (h.) = toezicht uitoefenen op, bewaken, surveilleeren, controleeren.
- beauf'tragen**, f. w. (h.) = (einen mit etw.) belasten; (iem. iets) opdragen.
- beauf'tragter** = lasthebber.
- beaugeln**, f. w. (h.) = belonken.
- beaugenscheinigen**, f. w. (h.) = in oogenschouw nemen, bezichtigen.
- [**beaugt** = oogen hebbend.]
- Beaumont'gewehr**, f. = Beaumontgeweer.
- bebän'dern**, f. w. (h.) = van linten en strikken
- bebar'tet** = gebaard. [voorzien, versieren.
- bebauen**, f. w. (h.) = bebouwen; bearbeiten.
- Bebau'ung**, w. = bebouwing.
- Bebau'ungsplan**, m. = uitbreidingsplan (van groote steden).
- be'ben**, f. w. (h.) = beven, sidderen, trillen; b. bor einem od. etw. = beven voor iem. *of*

iets (uit vrees); beben für = beven voor (uit bezorgdheid).
Beber, m. -s, - = tremulant (Orgelton).
bebin'den, ft. (h.) = ombinden; van linten voorzien.
beblät'tert = gebladerd. [**beblät'tert** = van een ambtsplaatje voorzien]. **beblümt'** = met bloemen versierd, bekranst. **bebrillt'** = gebrild.
bebuscht' = met struikgewas begroeid.
Becher, m. -s, - = beker, kroes.
Becherblume, m. = pimpernel. **becherförmig** = bekeervormig. **Becherflaß**, f. = bekeerglas.
Becherflanz, m. = het klinken van de glazen.
bechern, fchw. (h.) = pimpelen, pooien.
Becherstürzer, m. = drinketroer.
Becken, f. -s, - = kom, schaal, bekken, bassin.
Beckenhöhle, m. = bekkenholte. **Becken-schlager**, m. = blikslager; bekkenslager.
bedacht'en, fchw. (h.) = overdekken, met een dak voorzien.
 I. **Bedacht'**, m. -(e)s = bedachtzaamheid, overleg, beraad; mit gutem B. = na rijp beraad; B. auf etw. nehmen = op iets letten; iets in aanmerking nemen.
 II. **bedacht'** = bedachtzaam, oplettend, nadenkend, bedacht; ook van bedacht'en.
Bedacht'er = bedachte, legataris.
bedacht'ig = voorzichtig, bedachtzaam, omzichtig; bedaard, langzaam.
Bedacht'igkeit, m. - = voorzichtigheid enz.
bedacht'los = onbedacht, onnadenkend. **Bedacht'losigkeit**, m. -, -en = onbedachtigheid enz.
bedacht'sam = bedachtzaam, voorzichtig.
Bedacht'samfeit, m. - = bedachtzaamheid.
Bedacht'ung, m. -, -en = bedaking, dakwerk, overdekking.
bedan'ken sich, fchw. (h.): sich bei einem für etw. = iem. voor iets (be)danken; dafür bedanke ich mich = daar dank ik voor, ik moet er niets van hebben; sei bedankt = wees be-, gedankt.
Bedarf, m. -(e)s = behoefte, wat er noodig is, het benooidigde, de noodige voorraad.
Bedarf'frage, m. = vraag voor behoefte.
Bedarfs'fall, m.: im B. = des noods.
bedau'ert'ich = betreurenswaardig, te bejammeren, beklagenswaardig.
 I. **bedau'ern**, fchw. (h.) = betreuren, bejammeren, beklagen, medelijden hebben met; ich bedaure, daß.. = het spijt mij, dat..
 II. **bedau'ern**, f. -s = spijt, medelijden.
bedau'ernswert, -würdig = betreurenswaard(ig), beklagenswaard(ig), jammerlijk, te beklagen.
Bed'e, m. -, -n = bede: belasting].
bedec'fen, fchw. (h.) = bedekken, dekken, beschutten, escorteeren; sich b. = zich dekken, zijn hoed opzetten; bedekt stehen = bedekt, beschut staan; bedeckter Himmel = bedekte, betrokken, grauwe lucht; bedeckter Weg = bedekte weg.
bedeck'ung, m. = (be)dekking, kleeding; escorte.
 I. **beden'ken**, unr. (h.) = bedenken, overdenken; denken aan; bedenken, bedeelen, beschenken; wenn man's recht bedenkt = als men er goed over denkt; sich b. = zich bedenken, zich herinneren, zich beraden, nadenken; aan zich zelf denken; sich anders od. sich etnes Bes fern b. = van meening veranderen, zich bedenken.
 II. **beden'ken**, f. -s - = bedenking, overweging, twijfel, bezwaar; B. tragen = aarzelen,

in bedenking staan; wegen einer Sache B. tragen = zwaarigheid in iets hebben; ich habe deswegen od. dabei kein B. = ik heb er geen bezwaar, niets tegen.
bedenk'lich = bedenkelijk, ernstig, hachelijk, kritiek; bezorgd, ongerust.
bedenk'lichfeit, m. -, -en = hachelijkheid; aarzeling, besluiteloosheid; zwaarigheid.
bedenk'zeit, m. = bedenktijd, tijd van beraad.
beden'ten, fchw. (h.) = beduiden, beteekenen, willen zeggen; van belang zijn; beduiden, voorspellen; beduiden, duidelijk maken, te verstaan geven.
beden'tend = van belang, aanzienlijk, aanmerkelijk; vrij, zeer.
beden'tenheit, **beden'tendheit**, m. -, -en = aanzienlijkheid, aanmerkelijkheid, belang.
bedeut'fam = van beteekenis, veelbeteekennend.
bedeut'ung, m. -, -en = beteekenis, opvatting, belang, gewicht; in des Wortes bedeutung B. = in de volste beteekenis van het woord.
bedeut'ungsloer od. -los = onbeteekennend, onbeduidend.
bedeutungs'schwer od. -voll = veelbeteekennend, zwaarwichtig, van groote beteekenis.
bedie'nen, fchw. (h.) = bedienen, dienen; op-dienen; (im Spiel) bekennen; sich b. = zich bedienen; sich einer Sache od. einer Person b. = zich van iets of iem. bedienen.
bedien'ten, fchw. (h.) einen = iem. aanstellen, plaatsen (in ambt of betrekking).
Bedien'teter = geëmployeerde, aange-stelde.
Bedien'ter = bediende, knecht, dienaar, lakei.
bedien'tenhaft = onderdanig, slaafs.
Bedien'tenpad, f., **Bedien'tenpoff**, f. = bediendevolkje, -zoo.
Bedien'tentracht, m., -heid, f. = livrei.
bedie'nung, m. - = bediening, dienst; personeel; dienst, betrekking, post. **bedie'nungs-mann'schaft**, m. = bediening(smanschappen), (die een stuk geschut bedienen).
[Beding', m. u. f. -(e)s, -e = voorwaarde, beding.]
bedin'gen, ft. u. fchw. (zweites Part.: bedungen) = bedingen, afspreken; (einen Preis) bedingen, vragen; (ein Schiff) in huur nemen; eischen, vereischen; bedingt sein von od. durch = afhangen van, afhankelijk zijn van.
beding'theit, m. - = 't afhankelijk zijn, gebondenheid.
bedin'gung, m. -, -en = voorwaarde; eine B. eingehen = op een voorwaarde ingaan; unter der B. = op, onder voorwaarde.
bedin'gungslos = onvoorwaardelijk.
bedin'gungs'sak, m. = voorwaardelijke zin.
bedin'gungs'weise = voorwaardelijk, onder voorwaarde.
bedrän'gen, fchw. (h.) = kwellen, drukken, lastig maken, in het nauw brengen, verdrücken; bedrängte Umstände = benarde omstandigheden.
bedrän'ger, m. = verdrucker. **bedrän'g'nis**, m. -, -se = druk, benauwdheid, verdrücking, benarde omstandigheden, benardheid, 't nauw.
[bedrän'en =] bedro'hen, fchw. (h.) = (einen) bedreigen.
bedroh'lich = dreigend.
bedroh'ung, m. = bedreiging.
bedruc'fen, fchw. (h.) = bedrukken (met letters e. d.).

bedrücken, *schw.* (h.) = drukken, bedrukken, verdrukken; kwellen.

Bedrückung, *w.* = verdrukking.

bedürfen sich, *schw.* (h.) = zich bedrinken.

Bedürfte, *m.* -n, -n = Bedoeien, Beduin; **B.**, *m.* -, -n = damescape.

I. **bedürfen**, *schw.* (h.) = lijken, dunken, voor-komen; es will mich b. od. es bedünkt mich = het komt mij voor, ik houd het er voor...

II. **Bedürfen**, *f.* = gevoelen, meening; meineß Bedürfnis od. nach meinem B. = mijns bedunkens, mijns inziens (m. i.).

bedürfen, *imr.* (h.) (eine od. einer Sache) = noodig hebben, behoeven; (unp.) = noodig zijn; es bedarf nur eines Wortes = er is maar één woord noodig; mehr bedurfte es nicht = meer was er niet noodig.

Bedürfnis, -nis, -nis = behoefte, eisch, vereishte, noodzakelijkheid.

Bedürfnisstuhl, *w.* = beste kamer, urinoir.

Bedürfnisfrage, *w.* = urgentiequaestie.

bedürftig = behoeftig, gebrek hebbend, armoedig; einer Sache b. sein = iets noodig hebben, behoefte aan iets hebben.

Bedürftigkeit, *w.* - = behoefte, behoeftigheid, noodlijdendheid, gebrek.

bedürfen sich, *schw.* (h.) = zich bedrinken.

[**bedürftig** = verdußt].

Bedürftig (spr.: *biefstück*), *f.* -s, -s = biefstuk.

beehren, *schw.* (h.) (einen mit etw.) = vereeren; (einen) beehren honoreeren; ich beehre mich = ik heb de eer.

beeden, **beedigen**, *schw.* (h.) = beëdigen; onder eede bevestigen, een eed laten doen, bezweren.

beedigung, *w.* -, -en = beëdiging.

beeferten sich, *schw.* (h.) = zich beijveren, moeite doen, zijn best doen.

beeferten sich, *schw.* (h.) = zich haasten, haast maken.

beeinflussen, *schw.* (h.) (einen) = invloed uitoefenen op, beïnvloeden.

beeinträchtigen, *schw.* (h.) (einen) = bena-deelen, schaden, te kort doen, krenken, afbreuk doen.

beeist = met ijs bedekt.

Beelzebub, *m.* = Belzebub.

beenden, **beendigen**, *schw.* (h.) = eindigen, een einde maken aan, afmaken; **beendigen**, *schw.* (f.) = eindigen, afloopen.

beengen, *schw.* (h.) = vernauwen; nauwer, enger maken; benauwen; beperken, inkrimpen; sich beengt fühlen = zich in de benauwdheid gevoelen.

beerven, *schw.* (h.) (einen) = beërven, erven van; er ist noch nicht beerbt = hij heeft nog geen kinderen of erfgenamen.

Beerblume, *w.* = bazella, bazelkruid, klimmende nachtschade.

beerdigen, *schw.* (h.) = begraven, ter aarde bestellen.

Beerdigung, *w.* -, -en = begrafenis, het begraven, ter-aarde-bestelling.

Beere, *m.* -, -n = bes, bezie.

beerartig, **förmig** = besvormig.

Beerwein, *m.* = bessewijn.

Beergrün = blaasgroen.

Beerwein, *m.* = allerbeste wijn.

Beet, *f.* -(e)s, -e = bed, bloembed.

[**Beete**, *w.* -, -n = biet, beetwortel; rote B. = roode biet.]

beeten, *schw.* (h.) = in bedden afdeelen.

beetentweife = in bedden.

befähigen, *schw.* (h.) = bekwamen, in staat maken, geschikt maken.

Befähigungsnachweis, *m.*; **zeugnis**, *f.* = proeve van bekwaamheid; bewijs of diploma v.b.

befahrbar = berijdbaar, bevaarbaar.

befahren, *ft.* (h.) = berijden, bevaren; einen Acker mit Dünger b. = mest op een akker rijden; einen Schacht, eine Grube b. = in een mijn afdalen; **b.**, *schw.* (h.) = vreezen, duchten.

befallen, *ft.* (h.) = aantasten, overkomen, bevangen, treffen, aangrijpen.

befangen, *ft.* (h.) = [omvangen, omgeven; benevelen, omstrikken, bezig of gevangen houden (het verstand bijv.); sich b. = zich bezighouden; befangen in od. von Vorurteilen = in vooroordeelen verstrikt; ein befangener Richter = een bevooroordeeld rechter; befangen machen = verlegen maken.

Befangenheit, *w.* -, -en = verlegenheid; vooringenomenheid, bevangenheid.

befassen, *schw.* (h.) = bevatten, betasten; sich (mit etw.) b. = zich (met iets) bezighouden, zich inlaten, zich afgeven.

befechen, *schw.* (h.) = bestrijden, beoorloggen.

Befehl, *m.* -(e)s, -e = bevel, order, last; es steht Ihnen zu B. = het is tot uw dienst, te uwer beschikking; ich stehe zu (Ihrem) B. = ik ben tot uw dienst; was ist od. was steht zu Ihrem B.? = wat is er van uw dienst? zu B., Herr Oberst = tot uw dienst of om u te dienen, kolonel; bis auf weiteres B. = tot nader order.

befehlen, *ft.* (h.) (du befehlst, er befehlt; befehl; befehle; befehl! befehlen) = bevelen, gelasten, ordonneeren; laten komen, bestellen; über etw. b. = over iets de beschikking hebben; wie Sie befehlen = zoo(als) u wilt; Gott befehlen! = vaarwel!

befehlertisch = gebiedend, bevelend.

befehligt, *schw.* (h.) = bevelen, aanvoeren, kommandeeren.

Befehlsflage, *w.* = kommandovlag. **Befehlsform**, *w.* = gebiedende wijs. **Befehlshaber**, *m.* = bevelhebber, kommandant.

befehlshaberisch = bevelend.

Befehlshaberstab, *m.* = bevelhebbersstaf.

befehlsweise = bijwijze van bevel, bevelend.

befehlswidrig = in strijd met het bevel.

befeinden, *schw.* (h.) (einen) = iem. vijandig zijn, bestrijden.

befestigen, *schw.* (h.) = vastmaken, vasthechten, bevestigen; versterken; bevestigen, duurzaam maken; b. an (Akk.); sich b. = (van spijzen) vaster worden.

Befestigungsbauten, *Pl.* = versterkingswerken. **Befestigungswahl**, *m.* = palissade.

Befestigungswerk, *f.* = versterkingswerk.

befeuhten, *schw.* (h.) = bevocht(igen), vochtig, nat maken, besprenkelen, vochten.

Beffchen, *f.* -s, -e = bef, beffe.

befedern, *schw.* (h.) = bevederen, van vederen voorzien.

I. **befinden**, *ft.* (h.) = bevinden, oordeelen, houden voor (für); sich b. = zich bevinden, zijn, verblijven; gesteld zijn, varen; wie befinden Sie sich? = hoe vaart u?

II. **Befinden**, *f.* = staat, welzijn, wijze van zijn; omstandigheid, toestand, staat; nach B. der Sache = naar bevind van zaken.

befindlich = bestaande, aanwezig, voorhanden, zich bevindende.

beflecken, *schw.* (h.) = bev ekken, besmetten,

schandvlekken, bezoedelen; (einen Schuh) lap-pen, hakken (achterlappen) opzetten.
befleifen sich, ft. (h.) (befleife; befließ; befließen) ob. **sich befließen**, fchw. (h.) = (einer Sache) zich toeleggen (op iets): in 't oog houden: befließige dich der Sparfamkeit = leg u op zuinigheid toe.
beffiffen = ijverig, zich wijdend aan; ein Beffiffener der Rechte = een student in de rechten. **Beffiffenheit**, w. — = ijver; **beffiffentlich** = zorgvuldig.
befflictern, fchw. (h.) = met loovertjes versieren, opschikken, opdirken.
beffören, fchw. (h.) = befloersen.
beffügeln, fchw. (h.) = be vleugelen; verhaasten, versnellen.
befolgen, fchw. (h.) ein Beispiel = (een voorbeeld) navolgen, opvolgen, in acht nemen, volgen.
Befolgunswert, -würdig = navolgenswaardig.
Beförderer, m. = bevorderaar, voorstander, beschermer; expéditeur, verzender.
Befförderlich = bevorderlijk, gunstig.
beffördern, fchw. (h.) = bevorderen, begunstigen, aanmoedigen, voorhelpen; bevorderen, verhoogen in rang; verzenden, vervoeren, transporteeren, expédiëren; verhaasten, bespoedigen.
Beförderung, w. = bevordering, aanmoediging, bescherming; transport, vervoer, verzending.
Beförderungs||Koffen, Pl.; -mittel, f. = kosten van vervoer; middel v. v. (of: vervoermiddel).
befforten, fchw. (h.) = (einen Waß) exploiteeren.
beffrachten, fchw. (h.) = bevrachten, laden.
Beffrachtung, w. —, -en = bevrachting; Pl. mit Gütern = aanleg op stukgoederen
beffragen, fchw. (h.) einen um eine, über eine ob. wegen einer Sache = iem. om iets vragen of over iets ondervragen; **sich b.** = onderzoek doen, informeeren; **sich bei einem über etw. b.** = iem. over iets raadplegen, hooren.
beffranfen, fchw. (h.) = van franje voorzien.
beffreien, fchw. (h.) = bevrijden, verlossen, vrij maken; vrijstellen, ontslaan.
Beffreiung, w. —, -en = bevrijding, verlossing, vrijmaking; vrijstelling (von Abgaben, vom Militärdienst z. B.).
beffremden, fchw. (h.) = bevreemden, verwonderen, treffen.
beffremdend, **beffremdlich** = bevreemdend, zonderling.
Beffremdung, w. — = bevreemding, verwondering, verbazing.
beffreunden, fchw. (h.) = vrienden maken, bevrienden, tot elkaar brengen: **sich mit etw. b.** = met iets gemeenzaam worden, aan iets gewoon raken, zich met iets vertrouwd maken.
Beffrieden = omheinen en = **beffriedigen**, fchw. (h.) = (einen) bevredigen, voldoen, tevreden stellen; pacificeeren; (den Hunger, eine Leidenschaft) stillen, verzadigen, koelen; (das Gewiffen) geruststellen, ontlasten.
beffrüchten, fchw. (h.) = bevruchten, vruchtbaars maken.
Beffruchtungswerkzeuge, Pl. = bevruchtingsorganen.
Beffugnis, w. —, -je = bevoegdheid, recht, competentie. **beffugt zu** = bevoegd, gerechtigd, competent tot.

beffühlen, fchw. (h.) = bevoelen, betasten.
Beffund, m. = staat, toestand; bevinding; nach B. = naar bevind van zaken.
beffürchten, fchw. (h.) = vreezen, duchten; es ist das Schlimmfte zu b. = het ergste staat te vreezen.
Beffürchtung, w. —, -en = vrees.
beffürworten, fchw. (h.) = voorspreken, voorstaan, een goed woord doen voor.
Beffürwortung, w. — = voorspraak, een goed woord.
beffagen, fchw. (h.) = (einen mit etw.) voorzien (van); beffigtigen; **beffagt** = beffaafd.
Beffagung, w. —, -en = beffigtiging, schenking, gave; beffaafdheid, talent.
beffaffen, fchw. (h.) = aangapen.
Beffagungnis, f. -jes, -je = viering, 't houden; *meestal = Zeichen beffagungnis.*
beffagten sich, fchw. (h.) = paren.
beffeben, ft. (h.) = (einen Wechfel) geven, afgeven, in omloop brengen; **sich b.**, ft. (h.) = zich begeven, gaan, zich verplaatsen; **sich in fremde Dienste b.** = in den vreemde dienst nemen; — gebeuren, voorvallen, voorkomen, geschieden: **sich einer Sache b.** = van iets afzien, afstand doen.
Beffebenheit, w. —, -en; **Beffebnis**, f. -jes, -je = gebeurtenis, voorval.
Beffebung, w. —, -en = 't geven (eines Wechfels); het afzien, opgeven.
beffegen, fchw. (f.) einem = ontmoeten, tegenkomen; overkomen, gebeuren, wedervaren; (einem Übel) voorkómen, tegenwerken, optreden tegen; (einem Höfflich) behandelen, bejegenen.
Beffebnis, f. -jes, -je = gebeurtenis, voorval.
Beffebnung, w. —, -en = ontmoeting; bejegening, behandeling.
beffeghen, unr. (h.) = begaan, belooopen, doorloopen; begaan, plegen, bedrijven; vieren; **[sich b.]** = leven (van); zich verdragen, goed omgaan].
Beffehr, f. u. m. = wensch, verlangen, verzoek.
beffehren, fchw. (h.) = begeeren, verlangen, wenschen; *biefer Artikel ist sehr beffehrt* = er is veel vraag naar dit artikel.
beffehrenswert, -würdig = begeerenswaardig, begeerlijk.
beffehrlich = begeerig, begeerlijk, hebberig, hebzuchtig.
Beffehrlichheit, w. — = begeerigheid, hebzucht.
Beffehung, w. —, -en = het begaan, het plegen; viering;
beffeffern, fchw. (h.) = bezeeveren, bekwijlen, belasteren.
[Beffeffen =] beffeffern, fchw. (h.) = verrukken, bezielen, in geestvervoering of geestdrift brengen, ontvlammen.
beffeffern = bezieland.
Beffeffern, w. —, -en = geestvervoering, verrukking, bezieling, geestdrift.
Beffier, w. —; **Beffierde**, w. —, -n = begeerte, zucht, verlangen. **beffierig** = begeerig, verlangend; **b. nach Ehre, nach Ruhm, auf Reuigkeiten, des Geldes** = begeerig naar.
beffieffen, ft. (h.) = begieten, besproeien, bedruipen.
Beginne, w. —, -n = begijn, bagijn, klopie.
Beginn, m. -(e)s = begin, aanvang.
beffinnen, ft. (h.) (beginne; begann; begönne; beginne! begonnen) = beginnen, aanvangen; doen, ondernemen, aanleggen.
beffipfen, fchw. (h.) = begipsen, pleisteren.
beglafen, fchw. (h.) = ruiten inzetten in, van ruiten voorzien.

[beglau'ben =] **beglau'bigen**, fchw. (h.) = bekrachtigen, bevestigen; verifiëren; amtlid b. = wettig maken, legalizeeren; gerichtlid b. = gerechtelijk bekrachtigen, rechtskracht verleenen, homologeeren; (einen Gefandten) van geloofsbriefen voorzien, volmachtigen, accrediteeren.

Beglau'bigung, w. -, -en = bekrachtiging, bevestiging; verificatie enz., visa.

Beglau'bigungsschreiben, f. = geloofsbrief.

beglei'men, ft. (h.) = vereffenen, betalen.

Begleit'adreffe, w. = postpakketkaart.

begleit'en, fchw. (h.) = begeleiden, vergezellen; accompagnereeren; escorteeren.

Begleit'er, m. -s, - = begeleider; accompagnateur.

Begleit'erfcheinung, w. = begeleidend verschijnsel.

Begleit'papiere, Pl. = dokumenten.

Begleit'schaft, w. = geleide, escorte.

Begleit'schein, m. = geleidbiljet.

Begleit'schreiben, f. = geleidbrief.

Begleit'tung, w. -, -en = begeleiding, geleide, gevolg, escorte; in B. feines Freundes = vergezeld van zijn vriend.

Begleit'tungsmannschaft, w. = escorte.

Begleit'tungsschiff, f. = geleidship, convooi.

Begleit'zettel, m. = geleidbiljet.

beglue'fen, fchw. (h.) = gelukkig maken, verblijden; [doen gelukken].

beglue'wünschen, fchw. (h.) einen zu od. wegen etw. = iem. met iets gelukwenschen, feliciteeren.

begna'den, fchw. (h.) = begiftigen, een (groot) gunst bewijzen.

begna'digen, fchw. (h.) = begenadigen, genade (gratie) verleenen; einen wegen etw. b. = iem. genade van iets schenken; begnadigt werden = genade krijgen; einen mit etw. b. = iem. met iets begunstigen.

Begna'digung, w. -, -en = genade, gratie.

Begna'digungsgesuch, f.; **recht**, f. = verzoek om gratie; recht van gr.

begnügen sich, fchw. (h.) mit etw. = zich met iets tevreden stellen, genoegen met iets nemen.

Begonie, w. -, -n = begonia.

begra'ben, ft. (h.) = begraven, bedelven; du liegst der Hund b. = daar zit hem de knoop; sich unter den Trümmern b. = zich onder de puinhoopen begraven; du fannst dich b. lassen = je kan naar de maan loopen

Begräb'nis, f. -feß, -fe = begrafenis; graf, groeve.

Begra'bung, w. -, -en = het begraven.

Begra'digen, fchw. (h.) = recht maken, reguleeren.

begra'sen, fchw. (h.) = grazen, gras (af)snijden van; met gras bedekken; wälzenber Stein begra'set nicht = een rollende steen begroeit niet; sich b. = gras krijgen.

begreif'en, ft. (h.) = [bevoelen, betasten]; omvatten, inhouden, vervatten; begrijpen, verstaan, vatten, beseffen; in einer Handlung begreifen sein = met iets bezig zijn; in der Arbeit begreifen sein = aan het werk zijn; im Bau begreifen sein = in aanbouw zijn; im Wachstum begreifen = in den groei; im Entfesseln begreifen = in wording; die Kosten mit darunter begreifen = de kosten inbegrepen; sich b. = begrepen worden, te begrijpen zijn.

begreif'sich = begrijpelijk, verstaanbaar, duidelijk te begrijpen. **begreif'sichertweise** = begrijpelijkerwijze, natuurlijk.

begren'zen, fchw. (h.) = begrenzen, beperken, bepalen.

Begrenz'heit, w. - = begrensheid, beperktheid. **Begren'zung**, w. -, -en = begrenzing.

Begriff, m. = begrip, schets; begrip, verstand, bevassing; voorstelling, begrip, denkbeeld, opvatting, idee; er ist schwer von Begriffen = hij begrijpt moeilijk, is zwaar van bevassing; das geht über meinen B. = dat gaat boven mijn begrip of verstand; im B. (ook: inbegriff) sein od. stehen = op het punt zijn.

begreifen, zie begreifen.

Begriff'lid = abstract.

Begriff'sbestimmung, w. = begripsbepaling, definitie.

Begriff'sfach, f. = categorie, groep.

Begriff'sfähigkeit, w. = bevattingvermogen.

Begriff'sstück = kort van begrip.

Begriff'svermögen, f. = begrips-, bevattingvermogen.

begrün'den, fchw. (h.) = grondvesten, vestigen, stichten; (Schulden) consolideeren; (een handeling, uitspraak) steunen, motiveeren, op (goede) gronden doen steunen, staven.

Begrün'der, m. = stichter, grondlegger.

Begrün'dung, w. = toelichting, motiveering, memorie van toelichting.

begrü'hen, fchw. (h.) = begroeten; [um etw. b. = toestemming voor iets verzoeken].

begue'fen, fchw. (h.) = bekijken.

Begü'ne, zie Begine.

begün'stigen, fchw. (h.) = begunstigen, bevoordeelen; steunen, beschermen.

Begün'stiger, m. -s, - = begunstiger, beschermmer.

begüt'achten, fchw. (h.) etw. = een meening, oordeel, advies over iets uitbrengen.

begü'tert = gegoed, vermogend, welgesteld.

begü'tigen, fchw. (h.) = kalmeeren, tot bebaard = behaard. [daren brengen.

Beha'nung, w. -, -en = beharing.

Beha'ben sich, fchw. (h.) = zich gedragen].

Behä'big = gemakkelijk, geschikt; welgesteld, welgedaan; b. lachen = smakelijk lachen.

behac'fen, fchw. (h.) = omspitten, loswerken, loshakken.

Behaf'tet mit etw. = behept; mit dem Fieber b. sein = last van koorts hebben; mit Schulden b. sein = in de schulden zitten, met schulden belast zijn.

I. **Beha'gen**, fchw. (h.) einen = behagen, aangenaam zijn, bevallen.

II. **Beha'gen**, f. -s = behagen, genoegen, welgevallen.

Behag'lid = aangenaam, gemakkelijk, gezellig, prettig; onbekommerd, onbezorgd; er macht's sich b. = hij maakt het zich gemakkelijk.

Behal'ten, fchw. (h.) = behouden, houden; (im Gedächtnis) onthouden; übrig b. = overhouden; etw. für sich b. = iets vóór zich houden, er over zwijgen; im Auge b. = in het oog houden; das Feld b. = het veld houden; recht b. = gelijk krijgen.

Behäl'ter, m. -s, -; **Behäl'tnis**, f. -feß, -fe = vat, bak, vergaarbak.

Behäm'mern, fchw. (h.) = behameren.

Behan'deln, fchw. (h.) = behandelen; bejegenen; bewerken; afdingen op.

Behän'digen, fchw. (h.) = overhandigen, ter hand stellen, zenden.

Behand'lung, m. -, -en = behandeling; bejegening; bewerking.

Behand'schuft = gehandschoend.

Behang', m. -(e)s, .. hänge = behang, behangsel; hanger(s); hangooen (eines Jagdshundes).

behängen, fchw. (h.) = behangen, bedekken, bekleeden, versieren.

Behängsel, f. -s, -- = behangsel, hanger(s).

beharnissen, fchw. (h.) = harnassen, wapenen.

beharren, fchw. (h.) = volharden, blijven bij (bei seiner Meinung h.); auf seinem Sinne h. = op zijn stuk blijven staan, zijn eindje vasthouden.

beharrlich = volhardend, standvastig; bestendig, aanhoudend. **Beharrlichkeit**, w. - = volharding, standvastigheid; bestendigheid.

Beharrungsvermögen, f. = volhardingsvermogen.

behauen, fchw. (h.) = met een muts of kap bedekken.

behauen, ft. (h.) = behouwen, bewerken, besnoeien.

behaupten, fchw. (h.) = beweren, verzekeren, voorgeen; [bewijzen]; (sein Recht, seine Würde) staande houden, handhaven, ophouden; (daß Jch) houden, meester blijven van; sich b. = zich staande houden, zich handhaven.

Behauptung, w. -, -en = bewering, mededeeling, verzekering; meening; handhaving.

Behauptungsfakt, m. = mededeelende zin.

Behaufung, w. -, -en = behuizing, woning, verblijf.

Behauung, w. -, -en = 't behouwen, behouwing, besnoeiing, bewerking.

Behelf, m. -(e)s, -e = uitvlucht; hulpmiddel, middel, redmiddel, uitkomst.

behelfen sich, ft. (h.) = zich behelpen, zich schikken; zich er uit redden.

behelfigen, fchw. (h.) einen mit etw. = plagen, lastig vallen.

Behemoth', m. -(e)s, -e u. -s = behemoth; reusachtig dier.

Behen, m. -s = behen (een O. I. plant).

Behenbaum, m. = behenboom.

behendig, **behendigkeit**, w. -, -en = behendigheid enz.

Behenluis, m.; **öl**, f. = behenluis; -olie.

beherbergen, fchw. (h.) = herbergen, huisvesten, huisvesting geven, logeeren, bergen.

beherrschen, fchw. (h.) = (ein Volk) heerschen over, beheerschen; (Eigenschaften) bedwingen, beteugelen; (eine Sprache) meester zijn, machtig zijn, beheerschen; eine Stellung beherrscht die Stadt = bestrijkt de stad.

Beherrscher, m. = beheerscher, heerscher, soeverein, gebieder.

beherzigen, fchw. (h.) = behartigen, ter harte nemen, letten op.

beherzt = moedig, dapper, flink, stout

beheren, fchw. (h.) = beheksen, betooveren;

wie behert = (ook:) alsof de duivel er mee speelt.

behilflich: einem bei etw. h. sein = iem. met iets behulpzaam zijn; einem zu etw. h. sein = iem. aan iets helpen, iets bezorgen.

behindern = hinderen, verhinderen.

behoben, fchw. (h.) = schaven, met de schaaft bewerken, afschaven.

behohnlächeln, fchw. (h.) = bespotten, beschimpen, honen.

beholzen, fchw. (h.) = met hout beplanten; hout wegsnijden; sich b. = stevige takken krijgen; beholzt = vol takken.

Beholzung, w. - = beplanting (met hout).

Behörden, fchw. (h.) = beluisteren, behoeren.

Behörde w. - -n = bevoegde macht

autoriteit, overheid, bestuur; die öffentliche B. = het openbaar ministerie; als letzte B. = in laatste instantie.

Behördenarbeiter, m. = gemeentearbeider.

Behuf, m. -(e)s = gebruik, nut, behoef, dienst; zum B. der Armen = ten behoeve, ten bate van de armen; zu diesem B. = voor dit doel.

behufs' mit Genitiv = ten behoeve, ten dienste, ter wille, wegens.

behufs' = gehoeft, behoeft.

behilflich, zie behilflich.

behüten, fchw. (h.): einen vor etw. h. = behoeden, beschermen, bewaren; Gott behüte! = God beware! -- behüte euch Gott! = God behoede u! of vaarwel!

Behüter, m. = behoeder, beschermer.

behutsam = behoedzaam, bedachtzaam, voorzichtig.

Bei, Beh, m. -s, -s u. -e = bey (Titel des Herrschers von Tunis).

bei mit Dativ = bij: die Schlacht bei Wörth = de slag bij (van) W.; er ist, sitzt, wohnt, bleibt bei mir = hij is, zit enz. bij mij; er ist nicht recht bei sich = hij is niet goed bij zijn hoofd;

bei Stimmen sein = bij zijn zinnen zijn; bei Geld, bei Kasse = bij kas; bei Stimme = bij stem; einen beim Krage, beim Schopf fassen = iem. bij zijn kraag, bij zijn haar pakken; etw. bei der Hand haben = iets bij de hand hebben; Geld bei sich haben = geld bij zich hebben; ich sagte bei mir (selbst) = bij mijzelf; bei Gott ist alles möglich = bij God is alles mogelijk; bei einer Feuersbrunst kam er ums Leben = bij een brand; bei Tag, bei Nacht = bij dag, bij nacht; bei Licht arbeiten = bij licht werken; bei seinen Lebzeiten = bij zijn leven; einen bei der Hand führen = iem. bij de hand leiden; einen beim Wort nehmen = iem. bij zijn woord vatten; bei Gott! = bij God! bei meiner Seele! = bij mijn ziel! bei tausend Mann = bij de duizend man; bei weitem nicht = bij lange na niet; **aan**: bei Tisch = huis aan tafel zitten; Haus bei Haus = huis aan huis; es steht bei dir zu... = het staat aan jou om te...; bei Hofe = aan het hof; **in**: bei guter Laune = in een goede luim; bei guter Gesundheit = in goede gezondheid; **met**: bei Nordwind = met noordewind; bei seinen Talenten = met zijn talenten; bei verschlossenen Türen = met gesloten deuren; bei aller Voricht wurde er doch betrogen = met al zijn voorzichtigheid...; bei alledem = met dat al; **op**: bei diesem Anblick = op dit gezicht; bei dieser Nachricht = op dit bericht; beim ersten Wink = op den eersten wenk; bei Wasser und Brot sitzen = op water en brood zitten; bei Jahren = op jaren; bei Kräften = op krachten; bei Strafe = op straffe; bei hellem Tage = op klaarlichten dag; - bei weitem besser = verreweg beter; bei Liebe nicht! zie beiliebe nicht!

bei behalten, ft. (h.) = (be)houden, bewaren.

beibiegen, ft. (h.) = bijvoegen, insluiten, aanbuigen; beibeugen = hierbij ingesloten, aangebogen.

beibinden, ft. (h.) = bijvoegen, bijbinden.

Beiblatt, f. = bijblad, bijvoegsel, extra nummer.

beibringen, unr. (h.) = (eine Arznei) toedienen; (Beweise, Gründe) bijbrengen, aanvoeren; (eine Wunde) toebrengen; (ein Klitter) geven; (einem einen Verlust) toebrengen, veroorzaken,

doen ondergaan; (einem etw.) doen weten, doen vernemen, doen kennen, (bij iem. iets) er in brengen.

Beichaiße (spr. *bajsjeeze*), w. = bijwagen.

Beich'te, w. -, -n = biecht; zur B. gehen = te biecht gaan; B. hören, abnehmen, (zu) B. jßen = de biecht afnemen.

beich'ten = biechten, belijden, bekennen; toevertrouwen.

Beich'tformel, w.; **groschen** (ob.: **pfennig**), m.; **iger**, m. -s, - = biechtformule; penning; -vader.

Beich'tkind, f.; **-vater** (ob.: **Beich'tiger**); **zettel**, m. = biechtkind; -vader; -briefje.

beide = beide; alle b. = alle bei(de), alle twee; beide is richtig = het is beide, allebei goed; Doktor beider Rechte = Doctor in de beide rechten.

beiderlei = beiderlei; b. Geschlechts = gemeenschuldig; das Abendmahl unter b. Gestalt = het avondmaal onder de beide gedaanten. **beiderzijds** = beiderzijdsch, wederzijdsch, beider.

beiderzijds = wederzijds, wederkeerig.

Beiderwand, f. -(e)s; ook w. - = een halfwollen stof.

beid'slachtig = tweeslachtig.

beid'rechen, fchw. (h.) = bijdraaien.

beid'rücken, fchw. (h.) = drukken bij.

beid'rücken, fchw. (h.) = opdrukken (ein Siegel z. B.).

beid'schattig = tweeschaduwig; die Beid'schattigen (Bewohner der heißen Zone).

beieinander = bij elkaar, bijeen, te zamen; sie ist noch gut b. = nog goed bij de pinken.

Beiecke, m. = ondergeschoven ergenaam.

beieren, fchw. (h.) = (die Glase) beieren, kleppen.

Beieien, f. = bijgerecht, toespis.

Beiefall, m. -(e)s = bijval, goedkeuring, instemming; toejuiching; B. finden, ernten = instemming vinden, opnemen; B. sollen = instemmen met, toejuichen.

Beiefallen, ft. (f.) = instemmen met; invallen.

beiefällig = instemmend, goedkeurend; met instemming; beiefälliges Urteil = gunstige uitspraak.

Beiefallklatschen, f. = toejuichend handgeklap, applaus. **Beiefallsbezeigung**, w. = betooning van instemming, toejuiching.

Beiefolgen, fchw. (f.) = bijgaan; beiefolgend erhalten Sie... = bijgaand ontvangt U...

Beiefracht, w. = vrijpakkage, vrijgoed.

beiefügen, fchw. (h.) = bijvoegen, toevoegen, er bij doen, insluiten.

Beiefuß, m. = bijvoet, St.-Janskruid.

Beiefgabe, w. = toegift.

Beiefge (spr.: *bözje*), w. - = beige; b. = beige. **beiefgeben**, ft. (h.) = toevoegen (einem einen Gefißten z. B.); (eine Karte) bijgooien; klein b. = zoete broodjes bakken; gedwee, mak worden, een toontje lager zingen, bakzeil halen.

Beiefgeh(e)n: ich lasse mir etw. b. = ik haal of zet mij iets in het hoofd; er valt mij iets in; der Gedanke geht mir bei = komt bij me op, valt me in; er geht nicht bei = doet niet mee, neemt geen deel.

beiefgeordnet = toegevoegd; (taalk.) nevensgeschikt; Beiefgeordneter = adjunct; wethouder.

Beiefgericht, f. = bij-, tusschengerecht.

beiefgeschlossen (empfangen Sie) = ingesloten.

Beiefgeschmack, m. = bijmaak.

beiefstellen, fchw. (h.) = toevoegen, als gezelschap geven; sich b. = zich voegen bij; zich associëren.

Beiefuß, m. = (verduitsching van Sauce) saus, jus.

Beiefher = er naast, mee; terloops.

Beiefhilfe, **Beiefhülfe**, w. - = hulp, bijstand, steun, ondersteuning; B. zum Mord = medeplichtigheid aan den moord.

beiefholen, fchw. (h.) (die Segel) = zeil minderen.

Beiefhülfe, zie Beiefhilfe.

beiefkommen, ft. (f.) = (einem) naderen, evenaren; treffen, in 't hoofd komen, invallen; (einem Schaden) herstellen, inhalen; bijgaan (van brieven e. d.); es ist ihm nicht beiefkommen ob. man kann ihm nicht b. = men kan geen vat op hem krijgen, hem niet te pakken krijgen.

Beief, f. -(e)s, -e = bijl (met korten steel).

Beiefage, w. = bijlage, toegevoegd stuk, bijvoegsel; Gemüße mit B. = groente met toebehooren.

Beiefast, w. = Beiefracht.

Beiefäufer, m. = loopknecht, lakei, heere-knecht.

beiefänfig = bijkomend, tusschenkomend; terloops, in 't voorbijgaan; ongevveer, omstreeks. **Beiefbrief**, m. = bijlbrief, bouwcontract (voor den bouw van een schip); hypotheekakte.

Beiefchen f. -s, - = bijtje.

beiefegen, fchw. (h.) = bijleggen, bijvoegen, toevoegen, insluiten; Kohlen b. = (nog wat) kolen in (bij)de kachel doen, er nog kolen bijdoen; geven, schenken, toekennen, hechten aan; (einem die Schuld) toeschrijven; einer Nachricht keinen Wert od. Glauben b. = geen waarde of geloof aan een bericht hechten; (einen Streit) bijleggen, beslechten; die Segel b. = zeil minderen; (ein Schiff) bijleggen, bijdraaien; [neerleggen, op zij leggen].

Beiefeger, m. -s, - = kachel.

Beiefehen, f. = bijleen, achterleen. **beiefelbe** = waarachtig, vooraf; beiefelbe nicht = vooraf niet! om den dood niet!

Beiefleid, f. = medelijden, rouwbeklag, deelneming; sein B. (am Verluste eines Verwandten) bezeigen = zijn deelneming (in, met...) betuigen, condoleeren; um stille B. wird gebeten = verzoeken van r. verschoond te blijven.

Beiefleidsbezeigung, w. = betuiging van deelneming, rouwbeklag, condoleance.

Beiefleisen, f. = staafijzer.

beieffertig = klaar wat het timmerwerk betreft. **Beiefgeld**, f. = kosten voor het herstellen van gereedschappen.

beiefliegen, fchw. (h.) = bijgevoegd of ingesloten zijn; (schiepst.) bijleggen, drijven.

beieflegend = ingesloten, inliggend.

Beiefte, w. -, -n = troktafel.

beief'en, fchw. (h.) = trokken, trok spelen.

Beief'fraut, f. = bijlkruid.

Beief'stein, m. = niersteen, graveel.

beim = bei dem.

beiefmengen, fchw. (h.) = bijmengen, bijvoegen.

beief'messen, ft. (h.) = toekennen, toeschrijven, schenken, hechten aan.

beief'mischen, fchw. (h.) = bijmengen, bijvoegen, mengen onder.

Bein, f. -(e)s, -e = been, bot, knook; been (lichaamsdeel); poot, voet (van een tafel e. d.); Stein und B. fchwören = bij hemel en aarde zweren; es friert Stein und B. = het vriest dat het kraakt; einem Beine machen = iem. beenen maken; einem ein B. stellen = iem. een beenje lichten, of een strik spannen; einem etw. auß

B. binden = iem. iets in den weg leggen; das binde ich aus B. = daar trek ik me niets van aan; es läuft ihm aus B. = 't wordt hem ingepeperd, hij moet er voor boeten; gut od. flink auf den Beinen sein = goed of vlug ter been zijn; auf den Beinen sein = op de been zijn; auf die Beine bringen = op de been brengen; etw. wieder auf die Beine stellen = iets weer op pooten zetten; sich auf die Beine machen = op weg gaan; den Kopf zwischen die Beine nehmen = zijn beenen onder den arm nemen, hard gaan loopen.

beinahe = bijna, haast; ongeveer, om-en-bij.

Beiname, m. = bijnaam.

Bein'asthe, w.; **Bein'brand**, m.; **Bein'bruch**, m. = been'asch (of: beendermeel); -gezwel; -eter; -breuk.

Bein'brech, m. -(e)s = Beinheil.

Bein'dien, f. -s, - = beentje, pootje, voetje.

Bein'drehsler, m. = beendraaier, ivoordraaier.

bein'ein, fchw. (h.) = loopen.

bein'ern = beenen, van been.

Bein'fäule, w. = beenbederf, beeneter.

Bein'falter, w. = scheenijzers, scheenschroeven, beenijzers, Spaansche laarzen.

Bein'frak, m.; **harnisch**, m. = been'jeter; -harnas (of: dijharnas).

bein'hart = beenhard.

Bein'haut, f. = doodsbeenderhuis, knekelhuis.

Bein'heil, f. = beentbrek.

bein'icht = beennachtig, hard.

bein'ig = beenig, met been.

Bein'kleid, f. = broek.

Bein'krebs, m.; **Bein'leder**, f. = been'kanker (of: -eter); -le(d)er.

Bein'ling, m. -(e)s, -e = been (eines Strumpfes).

Bein'mark, f. = merg.

Bein'schiene, w. = spalk.

Bein'schraube, w. = Beinsolter.

Bein'schwarz, f. = beenzwart.

Bein'weil, m. u. f. = Beinheil.

bein'ordnen, fchw. (h.) = toevoegen; nevenschikken; zie ook beigeeordnet.

Bein'ordnung, w. = toevoeging; nevenschikking.

Bein'orgel, w. = voororgel, positief.

bein'packen, fchw. (h.) = bijpakken, bijvoegen, bijdoen.

Bein'pferd, f. = handpaard.

bein'pflichten, fchw. (h.) = (einem) toestemmen, het eens zijn met, gelijk geven.

Bein'ram, f. u. m. -s = Beiram (Turksch feest).

Bein'rat, m. = raad, raadsheer, raadsman; juristisch B. = rechtskundig adviseur.

bein'ren, fchw. (h.) = van de wijs brengen, in de war brengen.

beisammen = bijeen, te zamen.

Beisammen'sein, f. = bijeenzijn, samenzijn.

Beisatz, **Beisasse**, m. . . sassen, . . sassen = inwoner zonder burgerrecht.

Beisatz, m. = bijvoeging, toevoeging; aanvulling; bijstelling.

beischießen, ft. (h.) = bijdragen, bijpassen.

Beischiiff, f. = geleischip.

Beischlaf, m. = bijslaap.

Beischlag, m. = voorbouw met steenen bank; slechte munt.

beischließen, ft. (h.) = (bij)insluiten.

Beischluß, m. = ingesloten stuk.

Beischlüssel, m. = valsche sleutel, looper.

beischreiben, ft. (h.) = bijschrijven, bijvoegen, aantekenen.

Beischrift, w. = toevoegsel; aanhangsel; kantteekening, bijschrift (eines Kupferstiches d. B.).

Beischuß, m. = bijdrage, aandeel.

Beisegel, f. = bijzeil, lijzeil, fats.

Beisein, f. = bijzijn, tegenwoordigheid.

Beisette = terzijde, op zijde, afgezonderd, afzonderlijk; Scherz b. = scherts ter zijde of zonder gekheid; den Zustand b. setzen = de betamelijkheid aan een kant zetten; b. treten = ter zijde gaan, zich terugtrekken; b. stehen = zich achteraf houden.

Beiseitsetzung, w. = verwaarloozing.

beisenden, unr. (h.) = bijzenden, tegelijk zenden met.

beisetzen, fchw. (h.) = (einen Topf) op (het vuur) zetten; bijzetten, bijvoegen; (in das Glas) bijzetten; (die Segel) bijzetten.

Beisig, m. = bijwoning, aanwezigheid.

beisigen, ft. (h.) = bijwonen, aanwezig zijn, bijzitter zijn.

Beisitzer, m. -s, - = bijzitter, assessor.

Beispiel, f. = voorbeeld; ein B. anführen = een voorbeeld aanhalen; zum B. = bijvoorbeeld (d. B. = bijv.); mit gutem B. vorgehen = het goede voorbeeld geven; ein B. an einem nehmen = een voorbeeld aan iem. nemen.

beispiellos = zonder voorbeeld, voorbeeldeloos, ongekend, ongehoord.

Beispielrechnung, w. = conto finto.

beispielweise = bijvoorbeeld, als voorbeeld.

beispringen, ft. (f.) eint = iem. oijspringen (te hulp komen).

Beispeere, w. = Spaansche peper.

Beispen, ft. (h.) (beijse; bij, bijje; beijse! gebijfen) = bijten; an die Angel b. = aan den haak bijten; der Hund hat mir (mich) ins Bein gebissen = heeft mij in het been gebeten; die Zähne zusammen b. = de tanden op elkaar bijten; nichts zu b. und zu brechen (od. zu nagen) haben = niets te eten (te bikken) hebben; ins Gras beißen = in het zand of in het stof bijten; den Leuten b. die Hunde = de laatste komen er het slechtst af; es beißt mich auf der Zunge = het bijt mij op de tong; ich beiße mich auf die Lippen = ik bijt mij op de lippen; (vom Gemissen u. d.) knagen.

beispend = bijtend, stekend, scherp.

Beisperchen, f. -s, - = bijtertje, tand.

Beispehl, m. = biet.

Beispehn, m. = snij-, bijtand, voortand.

Beispehn, w. = nijptang.

Beispehn, m. = bijstand, hulp; helper; eitem B. leihen = iem. hulp verlenen; rechtlicher B. = advocaat, rechtskundig raadsman; juristisch B. = rechtskundig adviseur; (bei einem Zweifelspfe) getuige, secondant; (ein Schiff) voorzeiler.

Beispehnsgelder, Pl. = subsidie, onderstandsgelden.

beispehn, ft. (h.) = bij den wind zeilen.

beispehn, fchw. (h.) = in den zak steken; gevangen zetten, inrekenen.

beispehn, unr. (h.) eint = bijstaan helpen, ondersteunen; alle Segel b. lassen = alle zeilen bijzetten.

Beispehn, m. = bijstander, helper.

Beispehn, w. = (geldelijke) onderstand, subsidie, bijdrage.

beispehn, fchw. (h.) = bijdragen (zu: voor).

beispehn, fchw. (h.) eint = instemmen met iem., zich voor iems. meening verklaren.

Beispehn, m. = komma.

Beispehn, m. -(e)s, . . träge = bijdrage, aandeel; bijzondere belasting.

beispehn, ft. (h.) zu etw. = bijdragen; deelnemen aan; bevorderen.

Beiträger, m. = bijdrageschrijver.
Beitragsanteil, m. = bijdrage, aandeel in de kosten.
beitragspflichtig = belastingschuldig.
beitreiben, ft. (h.) = doen inkomen, binnenhalen, invorderen, inkasseeren, innen (Schulden z. B.); (das Wild) bijeen-, samendrijven.
Beitreibung, w. -, -en = inkasseering.
beitreten, ft. (f.) = (einer Meinung) omhelzen, instemmen met, meegaan met, zijn adhezie schenken aan; (einem Vertrage) toetreden tot; (einer Gesellschaft) zich aansluiten bij, lid worden van.
Beitritt, m. = instemming, goedkeuring, toetreding, deelname.
Beitritt, f. = voorloopige uitspraak.
Beitwagen, m. = bijwagen.
beitwerfen, ft. (h.) = bijwerpen, bijvoegen.
Beitwerk, f. = bijwerk.
beitwohnen, fchw. (h.) einer Sache = bijwonen, tegenwoordig zijn bij, bijzijn; (einem) eigen zijn.
Beitwort, f. = bijvoeglijk naamwoord, adjectief. **beitwortlich** = als adjectief, bijvoeglijk.
beitzahlen, fchw. (h.) = bijdragen.
beitzählen, fchw. (h.) = bijtellen, meetellen, meerekenen.
Beitzbrühe, w. = bijtend vocht, beitsvocht.
Beizze, w. = beits, het beitsen; bijtend middel, sterk water; valkeijacht; de gezamenlijke honden en vogels voor de jacht op roofvogels; in die B. bringen = in de beits zetten.
Beizzeichen, f. = (im Wappen) bijteeken; (in der Musik) kruis of mol.
Beizeifen, f. = beitsijzer.
Beizeiten = bijtijds, tijdig; op tijd.
beizen, fchw. (h.) = beitsen, uitbijten, uitbranden, looien; (Tabak) sausen; weeken; (jagerst.) lokken; (met roofvogels) jagen; ge beizt = tanig.
beizend = bijtend, scherp, uitbijtend, uitbrandend.
Beizunge, m. = notariëel getuige.
Beizhund, m. = speurhond.
Beizkufe, m. = looierskuip.
Beizmittel, f. = beitsmiddel, bijtend middel.
bejagen, fchw. (h.) = bejagen.
bejagen, fchw. (h.) = bevestigen, toestemmend beantwoorden, ja zeggen op.
bejahend = bevestigend.
bejahrt = bejaard, oud, op leeftijd.
Bejahung, w. -, -en = bevestiging.
Bejahungstag, m. = bevestigende zin.
bejamern, fchw. (h.) = bejammeren, beklagen, betreuren.
bejamernswert, -würdig = beklagenswaardig, betreurenswaardig.
beaufen, fchw. (h.) = bekalken, met kalk bestrijken.
befämpfen, fchw. (h.) = bestrijden, bevechten.
befannt = bekend; rühmlich b. = met roem of roemrijk bekend, beroemd; ein Befannter bou mir = een kennis van mij; es war niemand Befanntes da = er was daar geen enkele kennis; ich bin hier nicht bekannt = ik ben hier vreemd, niet bekend; sich mit einem b. machen od. mit einem b. werden = kennis maken met iem.; einen mit einem b. machen = iem. met iem. bekend maken of iem. aan iem. voorstellen.
befanntmachen = befaantlied.
Befanntgabe, w. = bekendmaking, kennisgeving.
befanntgeben, ft. (h.) = bekendmaken.

Befanntheit, w. = bekendheid.
befanntlich = zooals men weet; zooals bekend is; men weet dat . . .
befanntmachen, fchw. (h.) = bekend maken; publiceeren.
Befanntmachung, w. -, -en = bekendmaking, kennisgeving, aankondiging, publicatie.
Befanntschaft, w. -, -en = kennis, bekende; wann haben Sie seine B. (od. B. mit ihm) gemacht? = wanneer hebt u kennis met hem gemaakt?
befan'ten, fchw. (h.) = bekanten, met kant versieren; kantig maken.
befap'pen, fchw. (h.) = (Bäume) toppen, bekappen.
Befap'ne, w. -, -n = poelsnip, bekassine.
befch'ren, fchw. (h.) = bekeeren.
Befch'ring, w. -, -en = bekeering.
Befch'rungsanstalt, w. = zendelings-, bekeeringsgenootschap, missie.
Befch'rungsseifer, m., -sucht, w. = bekeeringsijver.
befen'ten, untr. (h.) = bekennen, belijden; erkennen; (Farbe) bekennen; sich zu einer Religion b. = een godsdienst (openlijk) belijden; ich bekenne mich zu etw. = ik beken mij aan iets schuldig, deelgenoot; ich bekenne empfangen zu haben od. ich bekenne mich zum Empfange = ik erken de ontvangst (van . . .)
Befenner, m. = bekenners, belijder; iem. van ja of neen; Eduard der B. = Eduard de Belijder.
Bekenn'nis, f. -niss, -nisse = bekentenis; belijdenis. **Bekenn'nisbrief**, m. = belijdenisschrift, geloofsboek.
befie'len, fchw. (h.) = (ein Klavier) bepennen.
befla'gen, fchw. (h.) = beklagen, betreuren; sich bei einem über etw. b. = bij iem. over iets klagen.
beflagenswert, -würdig = beklagenswaardig, te beklagen, te betreuren.
Beflagter = (strafrecht.) beklagde, aanklaagde; (civielrecht.) gedaagde.
beflat'schen, fchw. (h.) = (etnen) toejuichen (met handgeklap); bepraten, babbelen, beklatsen.
befle'hen, fchw. (h.) = beplakken; [kleven].
beflecken, **beflecken**, fchw. (h.) = bekladden, bevlekken, bemorsen.
[befle'hen], ft. (h.) = wortel schieten, beklieven].
beflei'den, fchw. (h.) = (be)kleeden, bedekken, behangen; bekleeden, vervullen; (ein Tau) omwoelen.
befleif'tern, fchw. (h.) = bestijfselen, stijfselen.
beflem'men, fchw. u. ft. (h.) = beklemmen, drukken, benauwen.
Beflem'mung, w. -, -en = beklemheid, beklemming, benauwdheid.
befleif'tern, fchw. (h.) = beklauteren.
beflin'ten, fchw. (h.) = aan elkaar voegen, vastklinken.
beflom'men = beklemd, benauwd, gedrukt.
Beflom'menheit, w. -, -en = beklemheid, benauwdheid, gedruktheid.
beflop'fen, fchw. (h.) = beklappen, aankloppen, percuteeren.
befnap'bern, fchw. (h.) = beknabbelen, beknagen.
befneip'en sich, fchw. (h.) = zich een roes drinken.
befom'men, ft. (h.) = krijgen, ontvangen,

verkrijgen; einen Reiß b. = scheuren, barsten; etw. zu Gesicht b. = iets te zien krijgen, bemerken; den Schnupfen b. = kou vatten, verkouden worden; einen Storb b. = een blauwtje loopen; etw. jatt b. = genoez van iets krijgen, iets zat worden; **bef.** (f.) = bekomen, bevalen; [gedijen]; wohl besümm es Ihnen od. wohl besümm's = wel bekomme het U.
besümmlich = goed bekoment.
besüffen, fchw. (h.) = kurken; (ein Netz) van kurken voorzien.
besüftigen, fchw. (h.) = voeden, onderhouden, den kost geven, verplegen.
Besüftung, w. - = kost, voeding, onderhoud.
besüftigen, fchw. (h.) = bekrachtigen, bevestigen; wettigen; [versterken]; eüftich (mit einem Eide) b. = onder eede bevestigen.
Besüftung, w. -, -en = bevestiging, bekrachtiging, homologatie.
Besüftungseid, m. = bevestigingseed.
besüftigen, fchw. (h.) = bekransen, versieren (met groen, bloemen enz.).
besüften, fchw. (h.) = bekrabben, bekrassen.
besüften, fchw. (h.) = met krijt bestrijken, krijt aan (iets) doen.
besüften, fchw. (h.) = met een kruis teekenen (eine Note z. B.); **füß b.** = een kruis maken, zich zegenen.
besüften, ft. (h.) = bekruipten, kruipen op of over.
besüften, fchw. (h.) = beoorlogen.
besüfteln, fchw. (h.) = kritizeeren, bevitten, vitten op.
besüfteln, fchw. (h.) = bekrabbelen, knoeien op.
besüfteln, fchw. (h.) = bekrumelen.
besüften, fchw. (h.) = om-, overkorsten.
besüftern, fchw. (h.) = (einen) bedroeven, bekommeren, verdriet doen; sich über etw. od. einen b. = zich over iets of iem. bezorgd, ongerust maken, bedroeven; sich um etw. od. einen b. = zich aan iets of iem. gelegen laten liggen, zich met iets of iem. bemoeien, inlaten.
Besüfternis, w. -, -je = bekommering, zorg, kommer, verdriet.
besüften, fchw. (h.) = verklaren; te kennen geven, aan den dag leggen; betuigen; getuigen van.
besüfteln, fchw. (h.) = belachen, glimlachen om.
besüfteln, fchw. (h.) = belachen, lachen om.
besüfteln = belachelijk.
besüften, fchw. u. ft. (h.) = beladen, belasten, overladen.
Beleg, m. -(e)s, .läge = belegstuk, overdekking; laag (bv. op de tong); [ook voor Beleg: bewijsstuk].
Belegerer, m. -s, - = belegeraar.
Belegern, fchw. (h.) = belegeren; (einen mit etw.) aanhoudend lastig vallen.
Belegern, w. -, -en = beleg, belegering.
Belegernschütz, f. = belegeringsgeslacht.
Belegernmünze, w. = noodmunt (tijdens een beleg). **Belegernzustand**, m. = staat van beleg; in B. (ver)legen = (ergens) den staat van beleg afkondigen.
Beleg, m. -(e)s: von B. = van belang, gewichtig.
belangen, fchw. (h.) = aanbelangen, betreffen; (für Gericht od. gerichtlich) gerechtelijk ver- volgen.
belanglos = onbelangrijk, zonder belang of gewicht. **belangreich** = belangrijk, van belang.
belangen, fchw. (h.) = met lappen behangen

(den Walf); **belappt'** (von Jagdhunden) = met lange overhangende bovenlip.
belassen, ft. (h.) = laten blijven, laten rusten, laten voortduren; (einen in seinem Amte) be- standigen.
belasten, fchw. (h.) = belasten, beladen, be- vrachten; bezwaren; (einen für eine gewisse Summe) debiteeren.
belastigen, fchw. (h.) = einen = lastig vallen, hinderen.
Belastung, m. -, -en = bevrachting; be- lasting, verzwareing.
Belastungszeuge, m. = getuige à charge.
belassen, fchw. (h.) = belatten, met latten betimmeren.
belauben, fchw. (h.) = met loof bedekken; **sich b.** = bladeren krijgen; dicht belaubt = dicht bebladerd.
belauern, fchw. (h.) = behoeren, bespieden.
belaufen, m. -(e)s = beloop, bedrag.
belaufen, ft. (h.) = beeloopen, bezoeken; be- slaan, dof worden; dekken, bespringen; **sich b.** = bedragen, beeloopen; die Unkosten b. sich auf 100 Taler = bedragen 100 daalder; (sich) paren.
belauschen, fchw. (h.) = beluisteren, bespieden.
beleben, fchw. (h.) = beleven, bezielen; doen opleven, verlevendigen; wieder b. = doen herleven; jemand's Hoffnungen neu b. = iems. hoop weer opwekken; **sich b.** = levend of le- vendig worden; sich neu b. = weer opleven, met nieuw leven bezield worden.
belebt' = levend, bezield; ein belebtes Stadt- biertel = een drukke, levendige wijk.
Belebeit, w. - = bezieling, levendigheid; drukte.
Belebung, w. -, -en = opwekking tot het leven, levendmaking. **Belebungserfolg**, m. = poging om het leven weer op te wekken.
beleben, fchw. (h.) = belikken.
Beleg, m. -(e)s, -e = bewijs, (bewijs)stuk, dokument; kwitantie; voorbeeld.
Belege, f. -s, - = belegsels, boordsel.
I. belegen = gelegen (gelegen).
II. belegen, fchw. (h.) mit = beleggen, bedekken met, voorzien van; mit Ausgaben b. = belas- ting leggen op; (mit einem Namen) noemen, qualificeeren; mit Strafe b. = straf opleggen; (mit Personen) bezetten; ein Bergwerk b. = in een mijn laten werken; eine Stadt mit Truppen b. = troepen in een stad leggen; mit Beschlag b. = beslag leggen op; (eine Rechnung) staven, waar maken; (eine Aussage mit Stellen) bewijzen, staven; (einen Platz, eine Zeitung) bespreken; (ein Stück) zich op- geven voor, zich inschrijven voor; dekken.
Belegexemplar, f.; -nummer, w. = bewijs]- exemplaar; -nummer.
Belegshaft, w. - = al de arbeiders van een mijn e. d.
Belegstelle, w. = bewijsplaats.
belegt' = belegd, bedekt; (von der Zunge) beslagen; eine belegte Stimme = een bedekte, gedempte, doffe stem; belegtes Brötchen = broodje met iets er op.
Belegung, w. -, -en = belegging enz., vgl. belegen.
belehren, fchw. (h.) = met een leen begifigen, beleenen; [hypotheek geven op].
belehren, fchw. (h.) = onderrichten, inlichten. (einen über etw. = iem. omtrent iets); terecht- wijzen; sich b. lassen = met zich laten praten, reden verstaan; einen eines Bessern b. = iem.

de oogen openen, uit den droom helpen, beter inlichten.
belehrend = leerzaam.
beleibr' = zwaarlijvig, gezet, korpulent.
Beleibr'heit, w. - = zwaarlijvigheid, gezetheid, korpulentie.
beleib'züchtigen, fchw. (h.) = met een lijflicht beaiftigen.
beleib'digen, fchw. (h.) = beleedigen; krenken; kwetsen; pijlijk aandoen.
Beleib'digung, w. - -en = beleediging.
beleib'hen = beleib'nen.
beleim'mern, fchw. (h.) = beetnemen; **beleim'mert** = suf, onhandig; ein beleim'mert(es) Geficht = een beteuterd gezicht; beleim'mertter Kerl = belabberde, sukkelachtige kerel]
Beleim'mit, m. -en, -en = beleimniet (een versteenning).
bele'sen = belezen (ein bele'sener Mann; bele'sen in etw. sein).
Bele'senheit, w. - = belezenheid.
Bele'tage (spr.: *bel-ctaa'je*), w. -, -n = bel-etage, eerste verdieping.
beleucht'en, fchw. (h.) = verlichten, illumineeren; ophelderen, in het licht stellen, opklaren; van nabij beschouwen.
Beleucht'ung, w. -, -en = verlichting, illuminatie; opheldering.
beleum'den, beleu'munden, fchw. (h.) = in (goeden of kwaden) roep brengen; übel beleumdet = te slechter naam en faam bekend.
bel'fern, fchw. (h.) = keffen; blaffen; brommen, knorren.
Belg'ien, f. -s = België. **Belg'ier**, m. -s, - = Belg. **Belg'ierin**, w. -, -nen = Belgische. **Belg'isch** = Belgisch.
Bel'grad, f. -s = Belgrad.
Bel'ial, m. -s = Belial, duivel.
belicht'en, fchw. (h.) = belichten.
I. belie'ven, fchw. (h.) = believen, wenschen, willen; b. Sie noch etne Za'he? = belieft, wenscht U nog een kopje? Sie b. zu scherzen = U maakt gekheid; b. Sie heraufzukommen = komt U asjebliedt boven; was beliebt (Z'henen)? = wat wenscht U (wat is er van uw orders)? wie beliebt? = watbliest? wie es Z'henen beliebt = zoals U verkiest; es beliebt ihm nicht zu antworten = hij verkoos (beliefde) niet te antwoorden.
II. Belse'ben, f. -s = believen, welgevallen, zin; nach B. = naar believen, vrij, ad libitum; ganz nach Z'hem B. = geheel naar uw eigen zin of believen; es steht in Z'hem B. = het is aan U overgelaten.
belie'big = naar verkiezing, willekeurig; eine belie'bige Linie, Zahl = een willekeurige lijn, een willekeurig getal; zu jeder belie'bigen Stunde = op elk uur.
beliebt' (bet) = geliefd, bemind; gezocht, gewild.
Belisar', m. -s = Belisarius.
bel'sten, fchw. (h.) = bedriegen, misleiden, bedotten.
Belladon'na, w. - = belladonna, doodkruid.
Bel'sbaum, m. = abeel, witte populier.
bel'sen, fchw. (h.) = blaffen, keffen, bassen.
Bel'senbaum, zie Bel'sbaum.
Bel'serit', m. -en, -en = belletrist, geleterde. **Bel'serit'sit'**, w. -, -en = belletristie, fraaie letteren. **belletr'it'sisch** = belletristisch, lot de fraaie letteren behoorende.
Bellebu'e, w. -, -n u. -s = bellevue.
Bel'shammel, m. = belhamel (in eig. bet.).

Bello'na, w. = Bellona (Rom. oorlogsgodin).
belo'ben, belo'bigen, fchw. (h.) = prijzen, loven.
Belob'igung'schreiben, f. = loffelijk schrijven. [**belobt'** = bovenvermeld].
belob'nen, fchw. (h.) = beloonen.
Belob'nung, w. -, -en = belooning.
Belt, m.: der Große und der Kleine B. = de Groote en de Kleine Belt.
beluch'ten, fchw. (h.) = bedotten, bedriegen.
belu'gen, ff. (h.) = beliegen, leugens op de mouw spelen.
belu'ftigen, fchw. (h.) = vermaken, onderhouden, amuzeeren.
belu'ftigend = vermakelijk, amuzant.
Belu'ftigung, w. -, -en = vermaak, vermakelijkheid, amusement.
Belvede're, f. -s, -s = belvédère.
bemä'chtigen sich, fchw. (h.) einer Sache = zich van iets meester maken, iets bemachtigen, vermeesteren.
Bemä'chtigung, w. -, -en = bemachtiging, vermeestering, verovering.
bemä'felt, fchw. (h.) = bedillen, bevitten, kritizeeren, aanmerkingen maken op.
bema'len, fchw. (h.) = beschilderen.
bemä'n'geln, fchw. (h.) = bedillen, bevitten, aanmerkingen maken op.
beman'nen, fchw. (h.) = (ein Schiff) bemannen.
Beman'nung, w. - = bemanning, manschappen.
bemä'n'teln, fchw. (h.) = bemantelen, bewimpelen, vergoelijken, verbloemen, een (mooien) glimp geven; (ein Kind) wettigen.
bema'u'ern, fchw. (h.) = bemuren, ommuren.
bema'u'fen, fchw. (h.) = bestelen, (iem. kleinnigheden) ontfutselen.
bemei'stern, fchw. (h.) = vermeesteren, overmannen, overwinnen, overmeesteren; sich einer Sache b. = zich van iets meester maken.
bemei'seln, fchw. (h.) = met den beitel bewerken, cizeleeren.
bemel'det = gemeld, bovengenoemd, bovenvermeld.
bemen'gen sich, fchw. (h.) = zich bemoeien, zich afgeven.
bemer'bar = merkbaar, zichtbaar; sich b. machen = zich laten merken of waarnemen.
bemer'ken, fchw. (h.) = bemerken, gewaarden, opmerken; aanmerken, doen opmerken; opteekenen, noteeren.
bemer'ken'swert = opmerkenswaardig, opmerkelijk. **bemer'klich** = op te merken, einem etw. b. machen = iem. iets doen opmerken; sich b. machen = zich laten zien, zich vertoonen.
Bemer'kung, w. -, -en = waarneming, opmerking, aanmerking, nota, notitie.
bemes'sen, ff. (h.) = (af)meten, opmeten, opnemen.
bemit'leiden, fchw. (h.) einen = medelijden hebben met iem. iem. beklagen.
bemit'leidens'wert, -würdig, bemit'leidungs'würdig = beklagenswaardig.
bemit'telt = bemiddeld, gegoed, in goeden doen.
Bem'me, w. -, -n = boterham.
bemo'geln, fchw. (h.) = foppen, beetnemen, bedriegen, besjoegelen.
Bemo'ost' = bemost; bemooftes Haupt = oud student.
bemü'hen, fchw. (h.) einen = moeilijk of lastig vallen, last veroorzaken; darf ich Sie darum b.? = mag ik u daarom lastig vallen; sich b. = zich moeite geven; zich inspannen, zijn best doen (etw. zu tun od. für einen); sich um etw. b. = moeite doen om iets te krijgen (eine Stelle, ein Mädchen z. B.); wollen Sie sich nicht

- herein b.? = zoudt U (niet) zoo goed willen zijn binnen te komen? eifrig(ſt) bemüht ſein = al zijn best doen.
- Bemühung**, w. -, -en = poging, moeite; inspanning.
- bemüſtern**, ſchw. (h.): einen b. = iem. monſters zenden.
- bemüſtern**, ſchw. (h.) einen = als een moeder voor iem. zorgen, iem. bemoederen; chaperonneeren.
- benachbart** = naburig, dichtbijzind.
- benachrichtigen**, ſchw. (h.) einen von etw. = inlichten, bericht zenden, waarschuwen, berichten.
- Benachrichtigung**, w. -, -en = bericht enz.
- Benachrichtigungſchreiben**, ſ. = adviesbrief, informatiebrief.
- benachteiligen**, ſchw. (h.) einen = benadeelen, ſchaden, nadeel of ſchade toebrengen.
- benageln**, ſchw. (h.) = benagelen, beſpikeren.
- benagen**, ſchw. (h.) = beknagen.
- benamen** of **benamen**, ſchw. (h.) = benoemen).
- benannt** = benoemd.
- benannt** = met litteekens bedekt.
- benäſchen**, ſchw. (h.) etw. = van iets snoepen.
- Bandel**, ſ. -s, - = band, snoer, koord.
- Benäc**: ſich b. tun, ſich ein B. antun = zich te goed doen.
- benäceln**, ſchw. (h.) = benevelen (eig. en fig.), bedekken (met nevel); bedwelmen.
- benedäen**, ſchw. (h.) = benedijen, zegenen, zalig prijzen.
- Benädit**, m. = Benediktus.
- Benäditkraut**, ſ. = gezegende diſtel, nazelkruid.
- Benäditſner**, m. -s, - = Benediktijner.
- Benäditſnerorden**, m. = Benediktijner orde.
- Benäditſus**, m. = Benediktus.
- benädie'ren**, ſchw. (h.) = zegenen.
- benädie's**, ſ. -es, -e = benefiet, beneficevoorſtelling e. d.
- Benädie'ant** m. -en, -en = weldoener.
- Benädie'ant**, m. -en, -en = beneficant; be-weldadigde, ook: iemand die een toelage heeft, die van een beurs ſtudeert.
- Benädie'gium**, ſ. -s, . . zien = beneficium, voordeel.
- Benädie'vorſtellung**, w. = benefice-voorſtelling
- I. **benädie'men**, ſt. (h.) = (einem die Zuſicht, die Öffnung, den Atem. daß Licht) ont-, bene-men; der Wein hat ihn benädie'men = beneveld, bedwelmd; ſich b. = zich gedragen, zich houden; er weiß ſich nicht zu b. = hij is met zijn ſiguur verlegen; ſich mit einem b. = het met iem. eens (zien te) worden.
- II. **Benädie'men**, ſ. -s = gedrag, manier van doen, handelwijze; ſich mit einem ins B. ſehen = 't met iem. eens worden.
- benädie'den**, ſchw. (h.) einen (um etw. of wegen einer Sache, of einem etw.) = iem. (om iets of iets) benädie'den.
- benädie'denswert** = benädie'denswaardig.
- benädie'nen**, unr. (h.) = benoemen, noemen; doopen; (Zeit und Ort) bepalen, noemen.
- benädie'zen**, ſchw. (h.) = bevochtigen, nat maken.
- Benädie'zen**, ſ. -s = Bengalen. **Benädie'le**, m. -n, -n = Bengaal, Bengalees **Benädie'gali**, ſ. -s = 't Bengali. **benädie'galiſch** = Bengaalsch; **Benädie'galiſcher Meerbuſen** = gulf van Bengalen. **Benädie'gel**, m. -s, - = [knuppel], klepel; bengel, slungel, lummel. **benädie'geliſt** = bengelachtig.
- benädie'eln**, ſchw. (h.) (Rüſſe) = jassen, afslaan met een ſtok.
- [Benädie'ne**, w. -, -n = vrachtmand, korf; mandewagen].
- Benädie'no**, m. = Benno, Ber (voor Bernhard).
- benädie'tigt**: einer Sache b. ſein = iets noodig hebben; daß Benädie'tigte = het benädie'digde.
- [benädie'ſchen**, ſchw. (h.) (jüdiſch) = danken (na het eten); zegenen].
- benädie'nummern**, ſchw. (h.) = nummeren.
- benädie'zen**, **benädie'zen**, ſchw. (h.) = gebruiken, gebruik maken van, zijn voordeel doen met, benädie'tt(ig)en, aanwenden.
- Benädie'zin**, ſ. -(e)s = benzine.
- Benädie'zoe** (spr.: *benädie'zo-ee*), ſ. -s; **B.**, w. - = benädie'zoe (een welriekende hars).
- Benädie'zoeinſtur**, m., **Benädie'zoeinſtur**, ſ. = maagdemelk.
- Benädie'zin**, ſ. -(e)s = benzine.
- Benädie'zol**, ſ. -s = benzol.
- benädie'zen**, ſchw. (h.) = waarnemen, beschouwen, nagaan; opmerken, waarnemen, merken; in acht nemen, opvolgen, betrachten.
- Benädie'zuer**, m. = beschouwer, waarnemer.
- Benädie'achtung**, w. -, -en = waarneming enz., vgl. *beobachten*.
- Benädie'achtungſtorp**, ſ. = observatie-, verkenningſkorps.
- Benädie'achtungſtation**, w. = waarnemingsstation, observatorium.
- beobädie'** = geoord.
- beobädie'ern**, ſchw. (h.) = bevelen, bevel geven; einen irgendsmänn b. = afvaardigen, ſturen; beordert ſein = bevel gekregen hebben, be-last zijn.
- beobädie'fen**, ſchw. (h.) = bepakken, beladen.
- beobädie'gern**, ſchw. (h.) = bepantseren.
- beobädie'ſen**, ſchw. (h.) = ompalen, palissa-deeren, afpalen; stutten (met staken).
- beobädie'flan'zen**, ſchw. (h.) = beplanten.
- beobädie'flan'ſtern**, ſchw. (h.) = bepleisteren; plaveien.
- beobädie'flan'fen**, ſchw. (h.) = (met planken) be-kleeden, beſchieten, beplanken, betimmeren.
- beobädie'ſat'fen**, ſchw. (h.) = (met vierk. tegels) bevlöeren; met platen bedekken.
- beobädie'ſat'dern**, ſchw. (h.) = bebabbelen, be-praten
- beobädie'ſtern**, ſchw. (h.) = opvullen, kapiton-neeren, met kussens voorzien.
- beobädie'ſtern**, ſchw. (h.) = purperen.
- beobädie'quem** = gemakhevend, gemakzuchtig, ge-makkelijk; passend, geschikt, aangenaam, prettig; gaarne bereid; geriefelyk, gemakkelijk; maähen Sie es ſich b. = neem uw gemak, maak het u gemakkelijk; es einem b. maähen = iem. op zijn gemak brengen; wenn es Ihnen b. iſt = als het u ſchikt; er möhnt recht b. = heel geriefelyk; der Rod ſiht b. = die jas zit ge-makkelijk; beoquemer Wind = handzame wind.
- beobädie'quen ſich**, ſchw. (h.) (zu etw.) = zich (in iets) ſchikken, zich (tot iets) leenen, zich (naar iets) voegen, ſchikken.
- beobädie'quem'lichheit**, w. -, -en = gemakzucht, gemakkelijckheid; gemak, geriefelijckheid; eine gewiſſe B. = zekere plaats; nach Ihrer B. = zooals het u het gemakkelijkſt is.
- beobädie'quemung**, w.: nach B. = gemakkelijk.
- beobädie'quen'fen**, ſchw. (h.) = verfoel en.
- berädie'nden**, **berädie'ndern**, ſchw. (h.) = een rand aan (iets) maken, randen.
- berädie'ppen**, ſchw. (h.) = berapen (een muur); dokken, opdokken, over de brug komen, betalen.
- berädie'ſen**, ſchw. (h.) = met een grasperk be-

dekken, van grasperk voorzien; ein schön befrachter Platz = een mooi grasperk, gazon.
beraten, fchw. (h.) = (einen) raden, raad geven; consulteeren; etw. od. über etw. b. = over iets beraadslagen, delibereeren; sich mit einem über etw. b. = met iem. over iets raadplegen, beraadslagen.
berätende Stimme = raadgevende stem.
berät schlagen, fchw. (h.) = (über etw.) beraadslagen, beraden, overleggen.
Berät ung, w. -, -en = beraadslaging, overweging, overleg, deliberatie.
berauen, fchw. (h.) einen einer Sache = iem. van iets berooven, ontoeden, ontbloeten; iem. iets ontroofen.
Beräubung, w. -, -en = berooving, ontroofing, plundering.
berauben, fchw. (h.) = berooken, bedampen, met rook vervullen of bedekken.
beraubern, fchw. (h.) = berooken; met reuk doortrekken, parfumeeren; ophemelen.
berauschen, fchw. (h.) = bedrinken, dronken maken, bedwelmen; sich b. = zich bedrinken, zich een roes drinken.
berauschend = bedwelmend; koppig.
Berber, m. -s, -e = Berber, Barbaresk; Barbarisch paard. **Berberreit die**, - = Barbarij.
Berberis, **Berberitz**, w. - = berberis.
berberisch = Berbersch, Barbarisch.
bererechenbar = berekenbaar, schatbaar, te berekenen.
bererechnen, fchw. (h.) = berekenen, uitrekenen, beramen; opmaken; in rekening brengen (einem etw. zu dem dem Freije b.); [sich mit einem b. = met iem. de rekening opmaken].
Berechnung, w. = berekening, uitrekening, schatting.
bererechnigen, fchw. (h.) = (einen zu etw.) iem. het recht tot iets geven of toekennen, machtigen; berechnigt sein = gerechtigd zijn; die Berechnigten = de rechthebbenden.
Berechnigung, w. -, -en = recht, volmacht.
bereden, fchw. (h.) = bespreken, bepraten, bebabbelen; einen zu etw. b. = iem. tot iets overhalen, overreden, bepraten; sich b. = bespreken, met elkaar bespreken.
bered sam = bespraakt; welspraakt, welsprekend, woorderijk. **Bered samkeit**, w. - = welspraaktheid, welsprekendheid.
beredt = welsprekend, welspraakt.
Beredung, w. -, -en = overreding, bespreking.
beregt = bewust, besproken; vermeld; der beragte Gegenstand = de zaak in kwestie.
Bereich, m. u. f. -es, -e = gebied, domein, steer; bereik; der B. einer Kunst = het gebied van een kunst; das gehört nicht in meinen B. = ... tot mijn ressort; im B. der Stimme = binnen het bereik v. d. stem.
berereichern, fchw. (h.) = verrijken.
berereifen, fchw. (h.) = hoepels doen om; met rijp (rijm) bedekken, berijpen.
berereifen, fchw. (h.) = berijmen.
berereifen, **berereifigen**, fchw. (h.) = (eine Rechnung) aanzuiveren.
berereisen, fchw. (h.) = bereizen, doorreizen, bezoeken.
berereit = bereid, gezind, klaar, voorbereid, gereed.
I. berereiten, fchw. (h.) = bereiden, gereed of klaar maken, vervaardigen; voorbereiden; bereiden, aandoen, veroorzaken (Nummer,

Bergnügen d. B.); sich zu etw. b. = zich tot iets voorbereiden, zich voor iets klaar maken.
II. berereiten, ft. (h.) = berijden; (een paard) dresseeren.
Berereiter, m. -s, -e = bereider; berijder.
berereits = bereids, reeds.
Berereitschaft, w. = gereedheid; Geld in B. haben = geld beschikbaar hebben; in B. sein od. stehen = gereed of bereid zijn; in B. liegen = klaar liggen; in B. halten = gereed houden; in voller B. = geheel gereed of klaar.
berereitwillig = bereidwillig, geneigd, gezind.
Berereitwilligkeit, w. - = bereidwilligheid, ijver.
berereuen, fchw. (h.) = berennen, bestormen.
Berereuna, w. - = Beresina.
Berereuen, fchw. (h.) etw. = iets berouwen, berouwen over iets hebben.
Berg, m. -(e)s, -e = berg; hoop, stapel; da stehen die Ochsen am B. . . e = daar zitten we nu (en kunnen niet verder); **hinter dem Berge halten** mit etw. = terughoudend zijn met iets; **hinter dem Berge wohnen auch** (noch) Leute = men moet niet meenen alleen de wijsheid in pacht te hebben; er ist über alle Berge = hij is er van door; wir sind noch nicht über den B. = we zijn er nog niet, we hebben alle moeilijkheden nog niet overwonnen; zu B. = stroom op; die Haare standen mir zu Berge = de haren rezen mij te berge.
bergab = bergaf, naar beneden (*ook fig.*), achteruit.
Bergakademie, w. = mijnbouwschool.
Bergalaun, m. = steenaluin.
bergamas'sisch = Bergamaskisch, van Bergamo.
Bergamotte, w. -, -n = bergamot.
Bergamotendel, f. = bergamot-olie.
Bergambher, m. = wilde rabarber.
Bergamt, f. = mijnadministratie, mijnbestuur.
bergan = bergop.
Bergarbeit, w.; **arbeiter**, m. = mijnwerk (*of: -arbeid*); -werker.
berganft = bergop.
Bergbau, m.; **baufundiger**, m. = mijnbouw (*of: -wezen*); -bouwkundige.
Bergbeamter, m. = ambtenaar in de mijnen.
Bergbewohner, m.; **-blau**, f.; **-dohle**, w. = bergbewoner; -blauw (*of: koperzuur*); -kraai.
Berggeld, f., **Bergelohn**, m. = bergloon, berggeld.
Berggut, f. = berggoederen, geborgen goederen.
Berggen, ft. (h.) (du birgst, er birgt; birg; bürge od. bürge; birg! geborgen) = bergen, reddend, in veiligheid brengen, bezorgen.
Berggen, m. -s, -e = berger (am Strande).
Berggericht, f. = bergloon; *ook: bergrecht*.
Bergguld, w. = steenuil.
Bergfahrt, w. = vaart stroomop.
Bergfall, m.; **-fau**, m.; **-fest**, f. = bergstorting; -fazant; -feest.
Bergfestung, w.; **-fett**, f.; **-feuer**, f. = bergvesting; -talk; -vuur (*of: signaalvuur*).
Bergfex, m. -es, u. -en, -e(n) = hartstochtelyk bergbestijger.
Bergfreiheit, w.; **-gang**, m. = mijnbouwvrijheid; -gang (*of: -ader*).
Bergfried, m. -(e)s, -e = (middeleeuwsche) slottoren.
Berggggend, w.; **-geist**, m. = bergstreek (*of: bergachtige str.*); -goest (*of: kabouter*).
Berggenos, m. = deelgenoot in de mijnen; lid van een mijnwerkersgenootschap. **Berggeschworne**, m. = jury-lid van de mijnrecht-

- bank. **Berggewerkschaft**, w. = mijnmaatschappij. **Bergglas**, f. = rotskristal.
- Berggrat**, m. = bergkam, bergrug.
- Berggut**, f. = delfstoffen; ook = Bergegut.
- Berghalte**, w. = berghelling.
- Berghauptmann**, m. = president van een mijnbestuur; mijninspecteur.
- berghoog** = zoo hoog als een berg.
- Berglholz**, f.; **hütte**, w. = berg|hout; -hut (ook: mijn(dak)).
- bergicht**, **bergig** = bergachtig.
- Bergkappe**, w. = mijnwerkerspet of -muts.
- Bergkatze**, m. = wilde kat. **Bergkeffel**, m. = door bergen ingesloten dal, keteldal.
- Bergkette**, w. = bergketen. **Bergknappe**, m. = mijnwerker. **Bergknappchaft**, w. = mijnwerkersvereniging. **Bergkupfer**, f. = gedegen koper. **Bergkuppe**, w. = bergtop.
- Berglaite**, zie Berglaite.
- Bergläufig** = op mijnwerkersmanier.
- Berglehne**, **Bergleite**, w. = berghelling.
- Bergmann**, m. = mijnwerker. **bergmännisch** = mijnwerkers . **Bergmaus**, w. = marmot.
- Bergmeister**, w. = mijn directeur.
- Bergnubbe**, w. = bergnimf.
- Bergöl**, f. = petroleum.
- Bergpaß**, m. = bergpas. **Bergpaß**, f. = asfalt. **Bergpredigt**, w. = Bergrede; preek voor mijnwerkers.
- Bergrecht**, f. = mijnrecht.
- Bergreihen**, m. = mijnwerkerszang, Alpenlied.
- Bergrüden**, m.; **rutsch**, m. = berg|rug; -verschuiving.
- Bergsachen**, Pl. = mijnzaken.
- Bergsattel**, m.; **sicht**, w.; **schlucht**, w. = berg|zadel (uitpuilende bergrug); -laag (ook: overwerk in de mijn); -kloof (of: ravijn).
- Bergschnecke**, w. = versteende zeeslak, ammoniet.
- Bergschotte**, m. = Bergschot, Hooglander.
- Bergschreiber**, m. = mijnklerk.
- Bergschule**, w. = mijnbouwschool.
- Bergschüttig** = steenachtig, steenig.
- Bergspitze**, w.; **steiger**, m.; **straße**, w. = berg|spits; -bestijger (ook: mijnbaas); -weg (ook: Bergstrasse; weg of district tusschen Darmstadt en Heidelberg).
- Bergstrom**, m.; **sturz**, m. = berg|stroom;
- Bergstucht**, w. = mijnziekte. [-storting.
- Bergteer**, m. = bergteer, bergpek; asfalt.
- Bergung**, w. -, -en = berging.
- Bergunischliff**, f. = zinksulfaat.
- Bergunter** = bergaf.
- Bergwardein**, m. = mijnnessayeur.
- Bergwasser**, f. = bergwater, bergstroom; water in de mijn.
- Bergwerk**, f. = mijn (in exploitatie), ook: bergwerk.
- Bergwerksactie**, w. = aandeel (in kole)mijnen, mijnnaandeel.
- Bergwesen**, f. = mijnwezen; mijnbestuur.
- Bergzehnte**, m. = mijntiende.
- Bericht**, m. -(e)s, -e = verslag, bericht, kennisgeving; laut B. = volgens advies; B. erstatten = verslag geven, doen, uitbrengen.
- berichten**, f. w. (h.) - (einen etw.) berichten mededeelen, melden; verslag geven, uitbrengen over; (einen) inlichten; einen Fall, recht b. = iem. verkeerdt, juist inlichten; (Mängel) berichten vereffenen, adjusteeren.
- Berichterstatter**, m. = verslaggever.
- berichten**, f. w. (h.) = verbeteren, rectificeren, herstellen; (ein Gesetz) regelen; (einen Handel) bijleggen, in orde brengen; (eine Schuld) vereffenen, regelen.
- Berichtungsbogen**, m. = proefblad, proefvel.
- Berichtsbrief**, m. = adviesbrief.
- berichten**, f. (h.) = beruiken.
- beriefeln**, f. w. (h.) = groeven, ribben, canneleeren.
- beriefeln**, f. w. (h.) = besproeien; bevlouen.
- Beriefelung**, w. -, -en = bevlouing, irrigatie.
- Berill**, zie Berill.
- berinden**, f. w. (h.) = be- of omschorsen.
- Bering**, m. -(e)s, -e = omgeving.
- Beritt**, m. = district (voor een bereden opzichter); korporaalschap, rot, sappeursbrigade.
- beritten** = bereden.
- Berlan**, m. -(e)s = kemelsgaren, barkan.
- Berlin**, f. -s = Berlijn.
- Berline**, w. -, -n = Berline (een rijtuig).
- Berliner** = Berlijnsch, Berlijner; reiskist, -tasch.
- Berlinerblau**, f. = Pruisisch blauw, Berlijnsch blauw.
- berlijnsch** = Berlijnsch.
- Berlocfe**, w. -, -n = snuisterij, versiersel, horlogekettingversiersel.
- Berme**, w. -, -n = berm, walrand.
- Bermudas** (inseln), **Bermuden**, Pl. = Bermuda's.
- Bern**, f. = Bern. **bernerisch** = Bernsch.
- Bernhard**, m. -s = Bernard.
- Bernhardine**, w. = Bernardina.
- Bernhardiner**, m. -s, -n = Bernardijner (monnik); St.-Bernhardshond.
- Bernstein**, m. -(e)s = barnsteen, amber.
- Bernsteinarbeit**, w. = barnsteenarbeid, -werk. **berNSTeINern** = barnsteenen.
- Bernsteinfang**, m., **fisherei**, w. = barnsteenvisscherij.
- Bernstein säure**, w. = barnsteenazuur.
- Bernstein spitze**, w. = barnsteenen sigarepijpje.
- Berolinismus**, m. -, ..men = Berlinisme.
- berosten**, f. w. (f.) = roesten, verroesten;
- b.**, (h.) = met roest bedekken.
- Bersaglier** (spr.: *bersaljere*), m. -s, ..liert = bersagliere (It. scherpschutter).
- Bersch**, **Bersch**, **Berschling**, m., zie *Barfisch*.
- Berserker**, m. -s, -n = Berserker, een woest krijgsman. **Berserker**... = berserker...
- bersten**, f. (f.) (du berstest od. birst, er berstet od. birst; barst, boxt od. berstete; börste; birst! geborsten) barsten, bersten, springen, splijten; vor Lachen bersten (wollen) = (bijna) barsten van 't lachen.
- Bertha**, w. = Bertha.
- Berthold**, m. = Berthold.
- Bertram**, m. -s = Bertrand; (*plant*) wilde bertram.
- berüchtigt** = berucht.
- berüchten**, f. w. (h.) = (einen Vogel) vangen; fig. verrassen, verschalken, snappen, beetnemen.
- berüchtigen**, f. w. (h.) = acht slaan op, in 't oog houden, rekening houden met, letten op, in aanmerking nemen; behartigen.
- Berüchtigung**, w. -, -en = het in-aanmerking-nemen; 't rekening-houden-met; opmerksaamheid; behartiging; unter B. der Umstände = de omstandigheden in aanmerking genomen of nemende.
- Berüfung**, w. -, -en = verschalking.
- Beruf**, m. -(e)s, -c = roeping, vocatie; beroep, ambt, ambacht; ich finde, spüre (fühle)

feinen **B.** ihn zu warnen = ik voel geen roeping enz.

Berufen, ft. (h.) = oproepen, bijeenroepen; beroepen, aanstellen; **sich b.** auf einen od. etw. = zich op iem. of iets beroepen; een beroep doen op; viele sind b. aber wenige sind außerwählt = velen zijn geroepen, maar weinigen (zijn) uitverkoren; ich fühle mich nicht dazu b. = ik voel mij daartoe niet geroepen.

Beruflich = van 't beroep, wat 't beroep betreft, beroeps...; b...e Tätigkeit, Pflichten = beroepsbezigheden, -plichten.

Berufsarbeit, w. = beroepsbezigheid.

Berufskonful, m. = beroepsconsul.

Berufsgenossenschaft, w. = vakvereniging.

Berufsmäßig = beroeps..., het beroep betreffende; etw. b. betreiben = zijn beroep van iets maken.

Berufsreise, w. = beroepsreis, tournée.

Berufswidrig = in strijd met een (of het) beroep.

Berufung, w. -, -en = oproeping, bijeenroeping; beroep, benoeming; beroep, appel; B. entgegen = appel aantekenen, in appel gaan. **Berufungsgericht**, f. = hof van appel.

Berufen, ftw. (h.) = berusten, steunen; blijven; seine Aussage beruht auf der Meinung dah... = zijn uitspraak berust op de meening, dat...; wir wollen es dabei b. lassen = we zullen het daarbij laten (blijven); lassen Sie die Sache auf sich b. = laat de zaak rusten of blauw blauw.

Beruhigen, ftw. (h.) = geruststellen, kalmeeren, doen bedaren, tot bedaren brengen; sich bei etw. b. = zich bij iets neerleggen, in iets genoegen nemen.

Beruhigung, w. -, -en = geruststelling, kalmeering; troost.

Berühmen, ftw. (h.) = roemen; **sich b.** = zich beroemen.]

Berühmt = beroemd, vermaard.

Berühmtheit, w. -, -en = beroemdheid.

Berühren, ftw. (h.) = aanroeren, aanraken, betasten; aanroeren, aanstippen, vermelden; betreffen, aangaan; etw. nur oberflächlich b. = iets maar even, terloops, in 't voorbijgaan aanroeren of vermelden; angenehm b. = aangenaam aandoen; **sich b.** = elkaar (aan)raken; die Extreme b. sich = de uitersten raken elkaar.

Berührtermaßen = zooals gemeld is.

Berührung, w. = aanraking, voeling, contact; mit einem in B. kommen = met iem. in aanraking komen; B. mit einem haben = met iem. in betrekking, verbinding staan.

Berührungspunkt, w.; **Punkt**, m. = raaklijn; -punt (ook fig.: punt van aanraking).

Berühren, ftw. (h.) = beroeten, met roet besmeren.

Berill, m. -(e)s, -e = beril(steen).

Bes. = besonder.

Besabern, ftw. (h.) = bezeveren, bekwijlen.

Besaen, ftw. (h.) = bezaaien, bestrooien.

Besaen, ftw. (h.) = zeggen, meenen; betee-kenen, bedoelen, aangeven.

Besaagt = gemeld, gezegd.

Besaagtermaßen = (zoo)als gezegd (is).

Besaiten, ftw. (h.) = besnaren; zart besaitet = fijn (of teer) besnaard.

Besaiten, ftw. (h.) = bezouten, inzouten; es einem b. = 't iem. inpeperen.

Besamen, ftw. (h.) = bezaaien, bezaden; bevruchten.

Besan, m. -(e)s, -e = bezaan.

Besambaum, m. = bezaansboom.

Besambramstenge, w. = grietjesmast.

Besamgaffel, m. = kruisgaffel.

Besanden, ftw. (h.) = bezaden, met zand bedekken.

Besamflagge, w. = bezaansvlag.

Besamfugen, ftw. (h.) = sussen, zachter stemmen, kalmeeren.

Besamlmast, m.; **rahe**, w.; **segel**, f.; **want**, w. = bezaansmast; -ra; -zeil; -want.

Besam, m. = belegsels, bezetsel, garnceering.

Besamband, f. = garnceerband, lint.

Besatzung, w. = bezetting, garnizoen; be-manning.

Besaufen sich, ft. (h.) = zich bezuipen, zich dronken drinken; besoffen = bezopen.

Beschädigen, ftw. (h.) = beschadigen, bederven; havenen; **sich b.** = zich bezeeren.

I. Beschaffen, ftw. (h.) = verschaffen, aanbrengen, bezorgen.

II. Beschaffen = gesteld, gelegen, geschapen; ich bin von Natur so b. = dat is zoo mijn natuur, mijn aard of ik ben nu eenmaal van natuur zoo; es ist schlecht mit ihm b. = het is slecht met hem gesteld; die Sache ist so b. = de zaak is zoo gelegen.

Beschaffenheit, w. -, -en = gesteldheid, natuur, hoedanigheid, toestand, aard, kwaliteit; nach B. der Umstände = naar (den aard der) omstandigheden.

Beschaffenheitswort, f. = adjectief.

Beschäfteten, ftw. (h.) = van een schacht voorzien; monteeren (een geweer bijv.).

Beschäftigen, ftw. (h.) = bezig houden, in 't werk hebben, gebruiken; sich mit etw. b. = zich met iets bezighouden.

Beschäftigt sein = (mit etw.) met iets bezig zijn; bezigheden hebben; bei einem b. sein = bij iem. werkzaam, in 't werk zijn; sehr b. sein = 't zeer druk hebben.

Beschäftigung, w. -, -en = bezigheid.

Beschälen, ftw. (h.) = bespringen.

Beschälter, m. -s, - = dekhengst.

Beschämten, ftw. (h.) = beschamen, beschaam l maken; overtrefsen; [laken].

Beschatten, ftw. (h.) = beschaduwen, over-schaduwen; verdonkeren, verduisteren.

Beschäftigen, ftw. (h.) = belasting opleggen.]

Beschauen, ftw. (h.) = beschouwen, bezich-tigen, onderzoeken; keuren.

Beschauer, m. -s, - = keurmeester, keurder.

Beschaulich = leeschouwend, bespiegeland.

Beschaulichkeit, w. = bespiegeling, con-templatie.

Beschauung, w. -, -en = beschouwing enz. vgl. beschauen.

Bescheiden, m. -(e)s, -e = bescheid, ant-woord; beslissing, besluit; inlichting, kennis, ervarenheid; die Sache hat ihren B. = de zaak heeft haar beslag; bis auf weitem B. = tot nader order; B. wissen = er alles van weten; auf alles B. wissen = overal een ant-woord op hebben; ich weiß hier feinen B. = ik weet hier geen weg of ik ben hier vreemd of ik ben niet op de hoogte; einem B. tun, trinken = iem. bescheid doen, met iem. drinken.

I. Bescheiden, ft. (h.) = bescheiden, bescheren, schenken, verleenen; antwoorden; onthieden, bescheiden; einen abschlägig b. = iem. een weigerend antwoord geven; einen vor Gericht b. = iem. dagvaarden; **sich b.** = zich tevreden stellen, zich vergenoegen; ich beschränke mich mit dem (od. dessen) Maß... = ik vergenoeg mij met dat, wat...

II. **bescheiden** = bescheiden, nederig.
bescheidenlich = bescheiden, nederig.
bescheiden, ft. (h.) = beschijnen, bestralen, verlichten
bescheidenigen, fchw. (h.) = betuigen, verklaren, erkennen.
Bescheidenigung, w. -, -en = verklaring, attest; ontvangbewijs, kwitantie.
bescheiden, ft. (h.) = beschijten; vernochelen, vernouken.
bescheidenfen, fchw. (h.) = (einen) begiftigen, bedeele, geschenk(en) geven.
I. bescheiden, ft. (h.) = (be)scheren.
II. bescheiden, fchw. (h.) einem etw. = bescheren, schenken, bedenken met, ten deel doen vallen; etw. bescheiden bekommen = iets ten geschenke krijgen.
Bescheidenigung, m. -, -en = uitdeeling van geschenken (vooral met Kerstmis), (Kerst)geschenk; wat men iem. toegedacht heeft; eene fchöne B. = een mooi ding! een mooie geschiedenis! da haben wir die B. = daar heb je 't al! dat is wat moois! da liegt die ganze B. = daar ligt de heele rommel.
Bescheidenigen fchw. (h.) = afgevaardigden zenden naar (den Reichstag z. B.); waren zenden naar of op; regelen, orde stellen op (ein Haus z. B.).
Bescheidenen, fchw. (h.) = (Räder) beslaan, ijzeren banden leggen om; met rails beleggen.
Bescheidenen, ft. (h.) = beschieten, schieten op.
Bescheidenbar = bevaarbaar.
Bescheidenfen, fchw. (h.) = bevaren, bezeilen.
Bescheidenigung, w. -, -en = het bevaren.
Bescheidenen, fchw. (h.) = met riet (schelf) bedekken, begroeien.
Bescheidenen, fchw. (f.) = beschimmelen.
Bescheidenfen fchw. (h.) = beschimpen, beleedigen, bespotten, smaden.
Bescheidenen, fchw. (h.) = betengelen (ein Dach).
Bescheidenen, fchw. (h.) = beschermen, beschutten.
Bescheidenen, ft. (h.) = beslapen, slapen bij; (fich) etw. b. = zich op iets beslapen, er (eens) op slapen, er nog eens rustig over nadenken.
Bescheidenen, m. = beslag, monteering; B. auf etw. legen, etw. mit B. belegen od. etw. in B. nehmen = beslag op iets leggen of iets in beslag nemen, benaderen; [slag, soort].
I. bescheidenen, ft. (h.) = beslaan; monteeren; bekleeden; in einer Sache gut b. sein = in iets goed beslagen, goed thuis zijn; (die Segel) reven, innemen; mit Arrest b. = in beslag nemen.
II. bescheidenen, ft. (f.) = beslaan; das Fenster, die Brille ist b. = is beslageu.
Bescheidenen, w. = beslag, in-beslag-neming.
Bescheidenen, fchw. (h.) = beslag leggen op, benaderen.
Bescheidenen, ft. (h.) = besluipen, bespieden, behoeren; bekruipen; die Jurcht beschiden mich = de vrees bekreep mij.
Bescheidenen, fchw. (h.) = besluieren.
Bescheidenen, fchw. (h.) = bespoedigen, verhaasten.
Bescheidenen, ft. (h.) = besluiten, een besluit nemen, beslissen, eindigen; [omsluiten, sluiten]; beschließende Stimme = beslissende stem.
Bescheidenen, m. -s, -en = keldermeester, spijverzorger; hofmeester; huisbewaarder.
Bescheidenen, w. -, -nen = huishoudster, -bewaarster.
Bescheidenen, m. = besluit, beslissing; besluit, slot, einde; einen B. fassen = een besluit

nemen, besluiten; unter B. = achter slot; in (unter) feinem B. haben = in bewaring of onder zijn berusting hebben. **Bescheidenen** (von einer Versammlung) = voltallig. **Bescheidenen**, w. = 't nemen van een besluit, van besluiten. **Bescheidenen** (von einer Versammlung) = onvoltallig.
Bescheidenen, fchw. (h.), zie beschieden.
Bescheidenen, fchw. (h.) = bestrijken; smeren, smerig maken.
Bescheidenen, fchw. (h.) = vuil, morsig maken, bevlecken.
Bescheidenen, fchw. (h.) = bevuilen, vuil, smerig maken.
Bescheidenen, fchw. (h.) = besnuffelen.
Bescheidenen, w., -brett, f. = snijplank.
Bescheidenen, m. = dunmes, ploegmes = **Bescheidenen**, f. = (ook) schaaft- of schraapmes.
Bescheidenen, ft. (h.) = besnijden, besnoeien; (die Bienenstöcke) van was en honing ontdoen; (die Bäume) beknipten, bekorten, verminderen; (Geld) snoeien; zie ook fügen.
Bescheidenen, fchw. (h.) = besneeuwen.
Bescheidenen, fchw. (h.) = bedriegen, beetnemen, vergauwen.
Bescheidenen, fchw. (h.) = beknabbelen.
Bescheidenen, fchw. (h.) = besnuffelen, beruiken.
Bescheidenen, fchw. (h.) = van snoeren of koorden voorzien.
Bescheidenen = **Bescheidenen**, fchw. (h.) = vergoelijken, bewimpelen, verschoonen.
Bescheidenen, w. -, -en = vergoelijking.
Bescheidenen, fchw. (h.) = met geklopte steen of grint bestrooien.
Bescheidenen, fchw. (h.) = beperken, bepalen; sich b. auf einige Mitteilungen = zich tot een paar mededeelingen beperken.
Bescheidenen = bekrompen, beperkt; behoeftig; b. wohnen = klein behuisd zijn.
Bescheidenen, w. -, -en = beperktheid, bekrompenheid, engheid; behoeftigheid.
Bescheidenen, w. -, -en = beperking, inbinding, voorbehoud.
Bescheidenen, ft. (h.) = beschrijven, schrijven op; schilderen, afschilderen, teekenen, omschrijven.
Bescheidenen, w. -, -en = beschrijving, schildering, omschrijving.
Bescheidenen, ft. (h.) = beschreeuwen, schreeuwen tegen of over; (einen) iem. in een kwaden (soms ook: goeden) roep brengen, praates over iem. maken; (etnen od. etw.) door te veel roem de booze machten over iem. of iets inroepen; te veel goeds zeggen.
Bescheidenen, ft. (h.) = bestappen, beschrijven; (een weg) opgaan; [(ein Ross) bestiegen].
Bescheidenen, fchw. (h.) = afschaven, afranden, afsnijden.
Bescheidenen, fchw. (h.) = schoeien, beschoeien, van schoeisel voorzien; (palen) met ijzeren spits beslaan.
Bescheidenen, fchw. (h.) einen einer Sache = beschuldigen, aanklagen.
Bescheidenen, w. -, -en = beschuldiging.
Bescheidenen, fchw. (h.) = heetnemen, foppen, te pakken nemen, bedriegen, oplichten.
Bescheidenen, fchw. (h.) = met schubben bedekken; foppen.

beschütten, ſchw. (h.) = begieten, overgieten, overdekken, overgooien, overladen.

beschützen, ſchw. (h.) = beschutten, beschermen.

Beschützung, w. -, -en = bescherming.

beschwänzt = gestaart.

beschwatzen, ſchw. (h.) = bepraten; overhalen; bebabbelen, bekletsen.

beschweigen ſchw. (h.) = bezweeten, met zweet (bloed) bedekken.

Beschwer, w. -, **B.**, f. -(e)s = **Beschwerde**.

Beschwerde, w. -, -n = moeite; bezwaar, bedenking; klacht, grief; kwaal, last, gebrek, ongemak; eine **B.** anbringen = een klacht inbrengen, indienen; **B.** führen = klagen, zich beklagen; bezwaar inbrengen, reclameeren.

Beschwerbuch, f. = klachteboek.

Beschwerführer, m. = klager.

Beschwerdſchrift, w. = bezwaarschrift.

Beschwerdſoll = vol bezwaren, moeilijk.

Beschwerren, ſchw. (h.) = bezwaren, zwaar maken; drukken op, zwaar liggen op; (een last) leggen op; **ſich** (bei einem) über etw. b. = (bij iem.) over iets klagen, reclameeren.

Beschwerſich = lastig, vermoeiend, hinderlijk, moeilijk; einem b. fallen od. ſein = iem. lastig vallen of zijn.

Beschwerſichheit, w. -, -en = bezwaar; vermoeiens, moeite, last, moeilijkheid.

Beschwerſis, w., zie **Beschwerde**.

Beschwerter = (met de uitkeering van een legaat) bezwaard erigenaam.

beschwichſigen, ſchw. (h.) = tot bedaren brengen, tot zwijgen brengen, sussen, stillen.

beschwindeln, ſchw. (h.) = bedriegen, afzetten.

beschwingen, ſchw. (h.) = bevlugelen, vleugels of wieken aandoen; vlug maken.

beschwingt = bevlugeld, gewiekt.

beschwingt = bezweet.

beschwören, ft. (h.) = bezweren, beëedigen; bezweren, smeeken; oproepen.

beselen, ſchw. (h.) = bezielen, met leven begiftigen, doen leven.

beseln, ſchw. (h.) = bezielen, bevaren; van zeilen voorzien.

besehen, ft. (h.) = bezien, bekijken, nazien; bei **Lichte** b. = bij dag bekijken, nauwkeurig bezien; **Prügel**, **ſolze** b. = ransel krijgen; du **faunſt auch was** b. = je kunt ook wat krijgen (klappen nl.); **ſich** b. = omzien.

besehenswert, **würdig** = bezienswaardig.

besetigen, ſchw. (h.) = uit dan weg ruimen; op zij(de) zetten; bijleggen; afschaffen.

besetigen, ſchw. (h.) = zalig maken, zalig of gelukkig stemmen.

besen, m. -s, - = bezem; meid, meisje; neue **B.** fehren gut = nieuwe bezems vegen schoon; alte **B.** fennen die **Œde** = met oude honden jaagt men 't best.

besenbinder, m.; **-heide**, w.; **-reis** (ob.: **-reisſig**), f.; **-stiel**, m. = bezem|binder; **-heide** (struikheide); **-rijs** (of: **berkerijs**); **-steel**.

besetzen = bezeten, behekst.

Besetztheit, w. - = bezetenheid.

besetzen, ſchw. (h.) = bezetten, voorzien (van); bezetten, in bezit nemen, innemen; bezetting leggen (in); zetten op (in **Spiele**).

Besetzung, w. -, -en = het bezetten; het omzetſel, belegsels; bezetting. **Besetzungsrecht**, f. = beschermrecht, patronaat.

besicht, w. (faufen auf) = (kopen op) beziens.

besichtigen, ſchw. (h.) = bezichtigen, in oogenſchouw nemen, onderzoeken, schouwen, bezien.

Besichtiger, m. -s, - = inspecteur, schouwer.

Besichtigung, w. -, -en = bezichtiging, schouwing, inspectie.

besiedeln, ſchw. (h.) = kolonizeeren.

besiegbar = overwinnelijk, te overwinnen, te onderdrukken.

besiegeln, ſchw. (h.) = bezegelen; bevestigen.

besiegen, ſchw. (h.) = overwinnen, de zege behalen op; **ſich** befenne **ſich** **besiegt** = geef me gewonnen.

Besing, m. -(e)s, -e = (bosch)bes.

besingen, ft. (h.) = bezingen; vieren.

besinnen ſich, ft. (h.) = (auf eine **Sache** [od. mit **Gen**]) zich (iets) herinneren, er op komen, zich te binnen trachten te brengen; wenn **ſich** mit **recht** **besinne** = als ik me goed herinner; **ſich** über eine **Sache** b. = over iets nadenken, iets overdenken, bij zich zelf overleggen; **ſich** b. = tot bezinning komen; ohne **ſich** zu b. = zonder zich te bedenken, zonder aarzelen; **ſich** anders od. eines **Bessern** b. = zich bezinnen, tot andere of betere gedachten komen; **ſich** hin und her b. = lang en breed over iets nadenken.

Besinnung, w. - = bezinning, bewustzijn, kennis.

Besinnungsraft, w. = herinneringsvermogen. **Besinnungslos** = bewusteloos, buiten kennis. **Besinnungslosigkeit**, w. - = bewusteloosheid, flauwte, onmacht.

Besitz, m. = bezit; im **B.** **ſein** = in bezit zijn; in **B.** **nehmen**, von etw. **B.** **ergreifen** = in bezit nemen; einen aus dem **B.** **ſehen** od. **treiben** = uit het bezit stooten of verdrijven; [im **B.** **ſein** = in staat zijn].

Besitzanzeigend = bezittelijk.

besitzen, ft. (h.) = bezitten, in bezit hebben, hebben; zitten op, innemen; [**ſich** b. = zich beheerschen].

Besitzer, m. -s, - = bezitter, eigenaar.

Besitzergreifung, **Besitznahme**, w. = inbezit-neming.

besitzfähig = bezitgerechtigd. **Besitzfall**, m. = genitief. **besitzlos** = zonder bezit, onvermogen. **Besitzrecht**, f. = recht van bezit.

Besitzstand, m. = eigenaarschap; staat van bezit.

Besitztum, f. -(e)s, . tümer; **Besitzung**, w. -, -en = eigendom, bezitting.

besoffen = bezopen, dronken.

besohlen, ſchw. (h.) = zolen, ver-, bezolen.

besolden, ſchw. (h.) = bezoldigen, betalen; in soldij hebben.

Besoldung, w. -, -en = soldij; bezoldiging, belooning, salariëring, loon, salaris, huur.

besonder = bijzonder, eigen; zonderling; im **besondern** = in het bijzonder.

Besonderheit, w. -, -en = bijzonderheid, eigenaardigheid; zonderlingheid.

besonders = vooral, in 't bijzonder; bijzonder, buitengewoon, zeer; afzonderlijk; etw., nichts **Besondere**s = iets, niets bijzonders.

besonnen = bezonnen, bedachtzaam, voorzichtig, omzichtig.

Besonnenheit, w. - = bezonnenheid enz.

besonnt = door de zon beschenen, zonnig.

besorgen, ſchw. (h.) = vreezen, duchten, bezorgd zijn voor; zorg dragen voor, bezorgen; in orde brengen, uitvoeren, doen; bezorgen, verschaffen; **Aufträge** b. = boodschappen doen; die **Wirtschaft** b. = het huishouden verzorgen, doen.

besorglich = bezorgd, ongerust; zorgwekkend, verontrustend; zorgzaam.

Besorgniſ, w. -, . nisse = bezorgdheid on-

gerustheid, vrees; *B.* erregen = vrees of ongerustheid wekken.
bezorgd = bezorgd, ongerust, in zorg; um einen (od. meen jemand's) b. sein = voor iem. bekommerd of bezorgd zijn; für einen b. sein = voor iem. zorg hebben of dragen.
Besorgung, m. -, -en = vrees, bezorgdheid enz., vgl. besorgen.
bespähen, *schw.* (h.) = bespieden, beloozen.
bespangt = (in der Heraldik) beringd (van de pooten van valken e. d.).
bespannen, *schw.* (h.) = bespannen (met paarden, met snaren).
bespeien, *ft.* (h.) = bespuwen.
bespeken, *schw.* (h.) = bespekken, lardeeren; spekken (*fig.*).
bespinnen, *ft.* (h.) = be-, omspinnen, omwoelen.
bespöten, *schw.* (h.) = bespotten, bespottelijk.
bespotten, *schw.* (h.) = bespotten. [maken].
besprechen, *ft.* (h.) = bespreken, beredeneeren, spreken over, bepraten; belezen, bezweren (een ziekte); sich mit einem über etw. b. = met iem. een zaak bespreken; [einen b. = iem. aanspreken].
besprengen, *schw.* (h.) = besprenkelen, bevochtigen.
besprien, *schw.* (h.) = bespatten; besproeien; bemorsen.
besprühen, *schw.* (h.) = met motregen bedekken; met vonken bespatten.
bespülen, *schw.* (h.) = bespoelen, wasschen.
bespunden, *schw.* (h.) = van een spon voorzien.
Bessarabien, f. = Bessarabië.
Bessarabisch = Bessarabisch.
Bessemerstahl, m. = Bessemerstaal.
besser = beter; das wäre noch b.! = dat zou wat moois zijn! of wel zeker! in Ermangelung eines Bessern = bij gebrek aan beter; sich eines Bessern besinnen = tot andere of betere gedachten komen; einen eines Bessern befehlen = iem. beter inlichten.
bessern, *schw.* (h.) = verbeteren, beter maken. beteren; Gott bessere's = God beter 't; sich b. = zich beteren; beter worden, beteren (van prijzen e. d.) stijgen.
Besserung, w. -, -en = verbetering; beterschap; sich auf (dem Wege) der B. befinden = aan de beterschap zijn.
Besserungsanstalt, w.; -haus, f. = verbeteringgesticht; -huis.
bestallen, *schw.* (h.) = plaatsen (in een betrekking), aanstellen.
Bestallung, w. -, -en = benoeming (tot beroepsambt), aanstelling; (betrekking; salaris).
Bestallungsbrief, m. -urkunde, w. = aanstellingsbewijs of -diploma, aanstelling.
Bestand, m. = toestand, staat; voorraad (aan waren), (kas)saldo. bedrag; duur, duurzaamheid, bestendigheid; ook: 't bestaan, voortbestaan; *B.* haben = van langen duur zijn.
Bestandbuch, f. = inventaris.
bestanden = bezet, begroeid, dicht bezet.
Bestandgut, f. = pachtgoed.
beständig = bestendig, duurzaam, vast; voortdurend. **Beständigfeit**, m. = bestendigheid, duurzaamheid, vastheid; volharding.
Bestandteil, m. = bestanddeel, deel, ingrediënt. **Bestandverzeichnis**, f. = inventaris.
bestärken, *schw.* (h.) = versterken, stijven, bevestigen (einen in seiner Überzeugung, in seinem Wahn).
bestätigen, *schw.* (h.) = bevestigen, bekrach-

tigen, wettigen; (den Empfang eines Briefes) bevestigen, erkennen; sich b. = zich bevestigen, bevestigd worden; die Ausnahme bestätigt die Regel = de uitzondering bevestigt den regel.
Bestätigung, w. -, -en = bevestiging, bekrachtiging.
Bestätigungsschreiben, f. = bevestigings-schrijven, -bericht, -brief.
bestatten, *schw.* (h.) = begraven, ter aarde bestellen.
Bestattung, w. -, -en = begravenis, teraarde-bestelling.
bestauben, *schw.* (f.) = stoffig worden, onder 't stof raken.
bestäuben, *schw.* (h.) = bestuiven, bevruchten; met stof bedekken.
beste (der, die, das) = beste; der erste b. = de eerste de beste; am besten = het best(e); auf's b. = zoo goed mogelijk, al zijn best; nicht zum besten = niet heel (of al te) best; einen zum besten haben = iem. voor den gek houden; zum besten geben = ten beste geven; das Beste = het beste; das gemeine B. = het algemeene welzijn; das Beste bei der Sache ist = het beste van de zaak is; zum besten der Armen = ten voordeele van de armen; zu seinem besten = tot zijn bestwil; jem's. Bestes fürdern = voor iem's. bestwil werken; sein Bestes tun = zijn best doen.
bestehbar, zie bestehlich.
bestehen, *ft.* (h) = bestikken, benaaien; boorden; omkopen, de hand stoppen; inpakken, innemen, betooveren, verblinden.
bestehlich = omkoopbaar, veil.
Bestehlichfeit, w. - = omkoopbaarheid, veilheid.
Bestehnacht, w. = platte naad.
Bestehung, w. -, -en = omkooping.
Besteck, f. -(e)s, -e = couvert (= lepel, vork en mes); étui, foedraal; (ook: wat in 't étui is); scheerzak (eines Barbiers); instrumentétui (eines Arztes); plan, bestek; bestek (eines Schiffes); wunderliches, brüderles B. = rare, dwaze stoethaspel.
bestecten, *schw.* (h.) = besteken (mit Stednadeln); bezetten, versieren (mit Blumen).
Besteder, m. -s, - = bouwheer (van een schip), besteder.
I. besteht(e)n, *unr.* (h.) = bestaan; stand houden; (een examen) afleggen, doorstaan; (een gevecht) wagen, doorstaan, er goed afbrengen; (een onderzoek, proef, de concurrentie) doorstaan; (avonturen) doormaken, er goed afbrengen; [aantasten; zich houden aan; trouw zijn]; das Examen als Zweiter b. = No. 2 halen op 't examen; Tugend besteht = .. blijft bestaan; (auf einer Forderung) staan op, blijven bij, volharden bij; auf seinem Kopfe b. = op zijn stuk staan; b. aus = bestaan, samengesteld zijn uit; gegen einen b. = 't tegen iem. uit-, volhouden, standhouden tegen; das Glück besteht in der Zufriedenheit = bestaat in tevredenheid; im Examen b. = 't examen met goed gevolg afleggen; im Kampfe b. = in 't gevecht stand houden; mit Ehren, mit Schimpf und Schanden b. = met eer, met smaad en schande er af komen.
II. Besteht(e)n, f. = bestaan; duur; volharding
bestehen, *ft.* (h.) = bestelen, berooven.
bestellen, *ft.* (h.) = bestijgen, beklimmen.
bestellen, *schw.* (h.) = bestellen; (einen zu sich) ontbieden; (einen irgendwohin) bevelen of zeggen te gaan; een afspraak maken; bestellen, bezorgen, doen, overbrengen; (Grüße) overbrengen of mee-

geven; haben Sie nichts zu b.? = hebt u niets te zeggen, te bestellen? (einen Platz) bespreken: (einen Garten, den Acker) verzorgen, in orde brengen, bebouwen; die Wirtschaft b. = het huishouden doen; sein Haus b. = orde op zijn zaken stellen, zijn zaken regelen (met het oog op sterven); [(einen Vormund) aanstellen]; es ist gut, schlecht mit ihm (ob. um ihn) bestellt = het staat (of gaat) goed, slecht met hem.

Besteller, m. -s, - = besteller (hij, die bestelling doet.) **Bestellung**, w. = bestelling, order, commissie; bezorging, overbrenging; verzorging, bebouwing; schikking; afspraak; einem etw. machen = iem. een bestelling doen.

Bestellzettel, m. = bestelbriefje.

Bestempeln, (schw.) (h.) = bestempelen.

Bestens = op het best, allerbest, best; zoo goed mogelijk; (ich) danke b. = dank u zeer; ich empfehle mich Ihnen b. = ik heb de eer U te groeten; empfehlen Sie mich ihm b. = doe hem mijn vriendelijke groeten; ich halte mich b. empfohlen = ik houd me gerecommandeerd.

Besternen, (schw.) (h.) = besteren.

Bestern = vol sterren (Himmel); met een sterretje (ein Artikel in einer Zeitung z. B.); gedecoreerd (met orden).

Besteuern, (schw.) (h.) = belasten, belasting leggen op, belasting heffen van.

Bestuerung, w. -, -en = het besturen (van een schip); belasting.

Besthaupt, f. = mortuarium, keurmede (een oud heerlijk recht).

Bestialität, w. -, -en = beestachtigheid.

Bestien, (schw.) (h.) = (be)borduren.

Bestie, m. -, -n = beest, dier.

Bestieben, ft. (schw.) (h.) = bestuiven, bestoffen.

Bestiefeln, (schw.) (h.) = belaarzen; bestiefelt = gelaarsd.

Bestieken, (schw.) (h.) = van een steel voorzien, een steel doen aan.

Bestimmen, (schw.) (h.) = (den Preis, einen Tag) bestemmen, vaststellen, bepalen; omschrijven; (eine Planze) determinieren; definiëren; einen zum Advokaten, für den Advokatenstand b. = bestemmen; er war dazu bestimmt, sein Volk zu befreien = het was zijn bestemming...; eine Summe Geldes für einen, zu etw. b. = een som geld voor iem. of of iets aanwijzen, bestemmen; das Gesetz bestimmt nichts darüber = .. bepaalt, oeslist daaromtrent niets; einen zu etw. b. = iem. tot iets overhalen, overreden; einen für etw. b. = iem. voor iets winnen; sich b. = besluiten, een besluit nemen; sich verklaren (voor), zich wijden aan.

Bestimmend = bepalend, bepaling-aankondigend.

Bestimmt = beslist, vastbesloten; bepaald; zeker, vast; uitdrukkelijk; das Schiff ist nach R. b. = 't schip is bestemd voor R, heeft bestemming naar R. **Bestimmtheit**, w. - = beslistheid zekerheid, vastheid, duidelijkheid.

Bestimmung, w. -, -en = bepaling, definitie, omschrijving, vaststelling, aanwijzing, regeling, schikking; besluit, beschikking; bestemming, lot; beroep, roeping; Bestimmungen über etw. treffen = bepalingen maken omtrent iets.

Bestimmungsgrund, m. = beweeggrond, motief. **Bestimmungsort**, m. = plaats van bestemming.

Bestimmungswort, **Bestimmwort**, f. = bepalend woord.

bestirnt = besterd, vol sterren.

bestmöglich = zoo goed mogelijk.

bestupfen, (schw.) (h.) = kurken.

bestehen, ft. (h.) = afhouwen.

bestrafen, (schw.) (h.) = bestraffen, straffen.

bestrahlen, (schw.) (h.) = bestralen, beschijnen.

bestreben sich, (schw.) (h.) = **bestrebt** sein = streven, trachten, (etw. zu tun od. um eine Sache: (er naar) iets te doen of naar iets); zich inspannen; er op uit zijn.

Bestreben, f. -s; **Bestrebung**, w. -, -en = streven, poging, inspanning.

bestreichen, ft. (h.) = be-, instrijken, beinsmeren; strijken of wrijven over; bestrijken (mit Gefühlg).

bestreifen, (schw.) (h.) = bestrepen, strepen maken op; scheren langs of over.

bestreitbar = betwistbaar, te betwisten.

bestreiten, ft. (h.) = betwisten, bestrijden; (Kosten) bestrijden, opbrengen.

Bestreitung, w. -, -en = bestrijding.

bestrooen, (schw.) (h.) = bestrooien, strooien over.

bestricfen, (schw.) (h.) = met breiwerk omgeven (einen Ball z. B.); met touwen vastmaken, omgeven; omstrikken, verstrikken, in zijn netten vangen, verschalken.

bestürmen, (schw.) (h.) = bestormen, stormenderhand aanvallen; einen mit Witten b. = overvallen met verzoeken, lastig vallen.

Bestürmung, w. = bestorming.

bestürzen, (schw.) (h.) = verlegen, bedremmeld, onthutst maken, van zijn stuk brengen, verbluffen.

bestürzt = verlegen, bedremmeld, onthutst, verslagen. **Bestürzung**, w. - = verlegenheid, bedremmeldheid.

Besuch, m. -(e)s, -e = bezoek, visite; auf, zu B. = op bezoek, te logeeren; B. haben = bezoek, menschen, logés hebben; einen B. abfatten, machen = een bezoek brengen, afleggen; einen B. erwidern = een bezoek beantwoorden, een tegenbezoek brengen.

Besuchen, (schw.) (h.) = bezoeken, komen opzoeken, een bezoek brengen aan.

Besucher, m. = bezoeker.

Besuch(s)tag, m. = ontvangdag.

Besuch(s)zimmer, f. = ontvangkamer.

Besuchung, w. -, -en = bezoeking.

Besudeln, (schw.) (h.) = bezoedelen, bevullen; bevlecken, besmetten.

betadeln, (schw.) (h.) = aanmerkingen maken op, bevitten.

betaagt = oud, bejaard, bedaagd.

betafeln, (schw.) (h.) = optakelen, optuigen.

Betafelung, w. -, -en = takelage, betakeling.

betalgen, (schw.) (h.) = met talk insmeren.

betapfen, (schw.) (h.) = betasten, tasten naar.

betasten, (schw.) (h.) = betasten, bevoelen, komen aan.

betätigen, (schw.) (h.) = in (door) daden toonen of bewijzen; in praktijk brengen; sich b. = zich toonen, blijken, zich bewaarheiden; (bei ob. in einer Sache) bezig zijn, werkzaam zijn.

Betätigung, w. -, -en = werkzaamheid; 't-in-daden-omzetten.

betäuben, (schw.) (h.) = verdooven, doof of gevoelloos maken; bedwelmen; verlammen; doof praten.

betäubend = verdoovend, narcotisch; oorverdoovend. **Betäubung**, w. -, -en = verdooving, bedwelming; gevoelloosheid.

betauen, (schw.) (h.) = zich met dauw bedekken, bedauwen.

Verbruder, m. = (bid)broeder, schijnvrome, kwezel.

I. **Be'te** (Fr. bête) w. — = beest (Strafsak in einem Kartenpiel).

II. **Be'te**, w. —, —n = beet, biet.

betec'ren, [schw. (h.) = bete'ren, teren, met teer bestrijken.

bete'i'gigen, [schw. (h.) = (einen bei etw.) iem. in iets doen deelen, aan iets doen deelnemen; **sich** an od. bei einer Sache b. od. an, bei etw. betefligt sein = in of aan iets deelnemen, deelhebben, meedoen; betrokken zijn in iets; die betetigten streife = de belanghebbende of betrokken kringen; die Bete'i'gigen = de belanghebbenden, de deelnemers, de betrokkenen.

Bete'i'gung, w. —, —en = deelneming.

Be'tel, m. —s = betel.

beten, [schw. (h.) = bidden, een gebed zeggen of doen (zu Gott b. z. B.); vor Etsche b. = bidden; nach Etsche b. = danken.

betu'en, [schw. (h.) = betuigen, verzekeren, verklaren.

Betu'erung, w. —, —en = betuiging, plechtige verzekering.

bet'fahrt, w. = bedevaart, pelgrimage. **bet'gang**, m. = ommeegang, processie. **bet'gemach**, f. = bidvertrek. **bet'glocke**, w. = getoeklok. **bet'halle**, w. = kapel.

Betha'nien, f. = Bethanië.

Beth'haus, f. = bedehuis, oratorium.

Beth'lehem, f. = Bethleem.

Beth'lehemit', m. —en, —en = Bethlehemit (geestelijke orde).

beth'lehemit'sch = Bethlehemsch.

bet'ing, m. —(e)s, —e; **B.**, w. —, —e = beting.

bet'iteln, [schw. (h.) = betitelen, noemen, tituleeren.

bet'kammer, w. = bidkamer.

bet'ol'pein, [schw. (h.) = bet'ören.

Beton', m. —s, —s = beton, trasspecie.

bet'o'nen, [schw. (h.) = nadruk leggen op, met nadruk uitspreken, drukken op, klem(toon) leggen op; etw. besonders b. = iets (in 't bijzonder) doen uitkomen.

Beto'nie, w. —, —n = betonie(bloem).

betonic'ren, [schw. (h.) = betoneeren.

Beto'nung, w. —, —en = nadruk, klem, klemtoon.

bet'ören, [schw. (h.) = beetnemen, bedriegen, verleiden, verblinden.

Betracht' m. —(e)s = beschouwing, aanmerking; etw. in B. z'ehen od. nehmen = iets in aanmerking nemen; das kommt gar nicht in B. = dat komt in 't geheel niet in aanmerking; außer B. lassen = buiten beschouwing laten; in diesem B. = in dit opzicht; in B. der Gesundheit, zie **Unbetracht**.

betracht'en, [schw. (h.) = beschouwen (als, aanzien (voor); beschouwen, bekijken; overdenken, overwegen, overpenzen.

betracht'end = bespiegeland.

betracht'lich = aanmerkelijk, aanzienlijk, belangrijk, van belang. **Betracht'lichkeit**, w. — = belangrijkheid.

Betracht'ung, w. —, —en = beschouwing, overdenking, bespiegeling; Betrachtungen anstellen über eine Sache = opmerkingen maken over iets; in beschouwingen treden over iets; (= Betracht).

Betrag', m. —(e)s, Beträge = bedrag, totaal, som; B. erhalten = ontvangen, betaald, voldaan (unter Rechnungen zc.).

I. **betra'gen**, ft. (h.) = bedragen, belooopen, komen op; **sich** b. = zich gedragen, zich houden; [sich mit einem b. = 't met iem. vinden].

II. **Betra'gen**, f. —s = gedrag, handelwijze, manier van doen.

betrau'en, [schw. (h.) einen mit einer Sache = iem. iets toevertrouwen.

betrau'ern, [schw. (h.) = betreuren, beweenen; rouw dragen over.

betrau'feln, [schw. (h.) = bedruipen, bedruppelen.

Betref', m. —s = betrekking; aandeel; in b. des Geldes = ten opzichte van het geld, wat het geld betreft; in dem B. = in dat opzicht.

betref'fen, ft. (h.) — (in, bei, über, auf dem Diebstahl) betrappen; overkomen, treffen; betreffen, aangaan, raken; was mich betrifft = wat mij aangaat; es betrifft eine Dame = er is een dame in 't spel.

betref'fend = bewust; der betreffende Gegenstand = het punt in kwestie; die betreffende Behörde = de bevoegde autoriteit.

betref'f' (mit Genitiv) = wat betreft; betref's der Kunst = ten opzichte van de kunst.

betrei'ben, ft. (h.) = (ein Handwerk) uitoefenen; (ein Geschäft) drijven; verrichten, ten uitvoer brengen; (die Wissenschaft) beoefenen; (ein Bergwerk) exploiteeren; (einen Prozess) ahangig maken; drijven, den afloop van iets verhaasten, bespoedigen; moeite doen voor.

I. **betre'ten**, ft. (h.) = betreden, intreden; beklimmen (die Kanzel z. B.); er soll mein Haus, meine Schwelle nicht wieder betreten = hij zal geen voet meer in mijn huis, over mijn drempel zetten; (einen) betrappen, snappen.

II. **betre'ten** = begaan, bezocht (von Wegen); verlegen, onthutst, bedremmeld.

Betre'tung, w. —, —en = het betreden.

Betre'tungsfall, m. : im B. = bij betrapping, betrapt wordende.

betreu'en, [schw. (h.) = verzorgen, behoeden, behandelen.

Betrieb', m. = (von Maschinen) het in werking zijn of brengen; in vollem B. sein = in vollem gang zijn; exploitatie (von Eisenbahnen, Bergwerken zc.); het drijven, voeren (eines Geschäftes); aandrijven, aandringen.

betrieb'sam = werkzaam, actief; nijver.

Betrieb'samkeit, w. — = werkzaamheid, nijverheid; bedrijvigheid.

betriebs'fähig = gereed voor de exploitatie.

Betriebs'fonds, m. = bedrijfskapitaal.

Betriebs'geheimnis, f. = fabrieksgeheim

Betriebs'inspektor, m. = inspecteur der exploitatie.

Betriebs'jahr, f.; **kapital**, f.; **kosten**, Pl.; **material**, f. (=mittel, f.) = exploitatiejaar; -kapitaal (bedrijfskapitaal, maatschappelijk kapitaal); -kosten; -materiaal.

Betriebs'störung, w. = storing (in 't verkeer).

betrin'fen sich, ft. (h.) = zich bedrinken, zich dronken drinken.

betrod'deln, [schw. (h.) = met kwasten behangen.

betrof'fen = verlegen, onthutst, bedremmeld, beteuterd.

Betrof'fenheit, w. — = verlegenheid, bedremmeldheid, verslagenheid.

betrop'feln, **betrop'fen**, [schw. (h.) = bedruipen, bedruppelen.

betrü'ben, [schw. (h.) = bedroeven, leed doen, smarten; [troebel maken]; **sich** über eine Sache b. = zich over iets bedroeven, bedroefd maken.

Betrübnis, w. —, . . nisse = droefenis, droefheid.
betrübt = bedroefd, treurig; bedroevend; betrühte Zeiten = droevige tijden.
Betrug, m. —es = bedrog, bedriegerij, oplichterij.
betrügen, ft. (h.) = bedriegen, misleiden, oplichten; einen um eine Summe Geldes b. = iem. voor een som geld oplichten; sich b. = zich bedriegen, zich vergissen.
Betrüger, m. —s, —en = bedrieger, oplichter.
Betrügeret, w. —, —en = bedriegerij, bedrog.
betrügerisch, betrügerlich = bedriegelijk; betrügerischer Bank(er)rott = frauduleus bankroet.
Betrunkfen = beschonken, dronken.
Betrunktheit, w. — = dronkenschap.
Betstuhl, m. = bid-, knielbankje, bidstoel.
Betstuhel, m. = bidstoel.
Betstunde, w. = bidstond(e); biduur, uur voor het gebed.
Bett, f. —(e)s, —en = bed, leger, legerstede, bedding; zweifelhaf(e)riges Bett = bed voor twee personen; ein B. aufschlagen = een bed, ledikant opslaan; im Bette liegen = in bed liggen; zu Bette gehen, sich zu Bette legen = naar bed gaan; zu Bette sein = in, te bed zijn; am Bette = bij, aan het bed; das Bett hüten = het bed houden; vom Tisch und B. geschieden = gescheiden van tafel en bed.
Betttag, m. = biddag.
Bettbank, w. = veldbed.
Bettbekänge, B.; -bezug, m. = bed|gordijnen; -overtrek.
Bettbreiter, B. = onderlagen.
Bettchen, f. —s, — = bedje.
Bettdecke, w. = beddedeken; ook wel: spreij; gesteppte B. = gestikte deken.
Bettel, m. —s = lompen, prul(len); [t bedelen]; das ist der ganze B. = dat is alles, de heele rommel.
Bettelarm = straatarm, doodarm, bedelarm.
Bettelarmband, f.; -brief, m.; -brot, f.; -bruder, m. = bedel|armband; -brief; -brood (of: genadebrood); -monnik (ook: bedelaar).
Bettelci, w. —, —en = bedelarij, gebedel.
Bettelcraue, w.; -junge, m. = bedel|vrouw; -jongen.
Bettelcram, m. = vodderij.
Bettelmonich, m. = bedelmonnik.
Betteln, fchw. (h.) = bedelen; b. gehen = loopen te bedelen.
Bettelorden, m.; -pat, f.; -sack, m. = bedel|orde; -volk (of: bedelaarstroep); -zak.
Bettelstaat, m. = kale staatsie.
Bettelstab, m. = bedelstaf; an den B. geraten, kommen = tot den bedelstaf komen.
Bettelvolk, m. = bedelaarstrots, dwaze trots.
Betteluppe, w. = zwarte soep, roggebroodsoep.
Bettelvogt, m. = inspecteur over de bedelaars.
Bettelvolk, f.; -weib, f. = bedel|volk; -vrouw (of: bedelaarster).
Bettelwesen, f. = bedelarij.
Betten, fchw. (h.) = (einem) voor iem. een bed (op)maken; (einen) iem. in bed leggen, voor iem. het bed (op)maken; auf Stolen gebettet sein = op rozen wandelen, liggen; wie man sich bettet, so schläft man = zooals men zijn bed opmaakt, zoo slaapt men of zoo men zaait, zoo men maait.

Bettfeder, w.; -flasche, w.; -gardine, w.; -gerät, f. = bed|ve(d)er; -flesch (of: -kruik, -warmer); -gordijn; -degoed.
Bettgefäß, f. = ledikant.
Betti, w. = Bettie, Betje.
Bettiua, w. = Bettina.
Bettkasten, m.; -kissen, f.; -lade, w. = bed|dekast (of: slaapkast); -kussen; -stede (ledekant, krib).
bettlagerig = bedlegerig.
Bettlaken, f. = beddelaken.
Bettler, m. —s, — = bedelaar.
Bettlerherberge, w. = bedelaarsherbeg.
Bettlerin, w. —, —nen = bedelares, bedelaarster.
bettlegend = bedlegerig.
Bettlpane, w.; -pfosten, m.; -quaste, w.; -sack, m. = bed|depan (of: -warmer); -stijl; -dekwast; -dezak (of: matras).
Bettschrank, m. = Bettkasten.
Bettstatt, -stätte, w. = bedste(d)e.
Bettstelle, w. = ledikant.
Bettstroh, f. = bedstroo; unsern Lieben Frauen B. = stalkruid.
Bettstuhl, m. = ruststoel.
Bettstrobel, w.; -tuch, f. = bedde|kwast; -laken.
Bettüberzug, m. = overtrek, tijk.
Bettung, w. —, —en = batterij, bedding; platform.
Bettvorhang, m.; -vorlage, w.; -wärmer, m.; -wäsche, w.; -zeug, f. = bed|gordijn; -dekleedje; -warmer; -linnen (of: beddegoed); -degoed.
Bettziehe, w. = beddetijk.
betulich = vriendelijk, voorkomend, toeschietelijk.
betun sich, unr. (h.) = (met iem.) omgaan; bezig zijn; zich bedoen.
betünchen, fchw. (h.) = witten, bekalken.
betunfen, fchw. (h.) = betasten (met de vingertoppen), bestippen, betten.
Betwoche, w. = bidweek, week der gebeden.
Betzimmer, f. = bidvertrek.
Beuge, w. —, —n = loog.
Beuge, w. —, —n = bocht, buiging, kromming; gewricht; buighout.
beugen, fchw. (h.) = buigen, doen buigen (den Raden, das Recht, den Stolz); vernederen; sich vor einem b. = voor iem. buigen, bukken.
beugfam = buigzaam.
Beugung, w. —, —en = buiging; verbuiging.
Beule, w. —, —n = buil, opzwellings; blutsbult.
beulig = met of vol builen, blutsen.
Beunde, w. —, —n = omheind stuk grond].
beunruhigen, fchw. (h.) = verontrusten, ongerust maken, alarmeeren, onrustig maken; sich b. = zich ongerust maken.
beurfunden, fchw. (h.) = dokumenteeren, akte(n) opmaken.
beurlauben, fchw. (h.) = (einen) met verlof wegzenden, verlof geven; ontslaan; sich b. = afscheid nemen.
beurlaubt = met verlof.
beurteilen, fchw. (h.) = beoordeelen, oordeelen over.
Beurteiler, m. —s, — = beoordeelaar.
Beurteilung, w. —, —en = beoordeeling.
Beute, w. —, —n = buit; prijs; roof, prooi; [baktrog; houten bijekor]; als gute B. erklären = prijs verklaren.
Beutel, m. —s, — = buidel, beurs; zak (auch

an Billard); (meel)buil; den B. ſtehen = de beurs lofmaken; ſich nach ſeinem B. richten = zich naar zijn beurs ſchikken; die Schwimbsucht im B. haben = de tering in zijn zak hebben; in ſeinen Beutel lügen = naar zich toe liegen, in zijn eigen geldelijk voordeel liegen.

Beutelfaſten, m. = builkist.

Beutelmaus, m. = buidelmuis, zakmuis.

Beuteln, ſchw. (h.) = (das Mehl) builen; (den Sauf) kloppen.

Beuteltatze, w. = buidelrat.

Beutelfchneider, m. = beurzefnijder.

Beuteltier, f. = buieldier.

Beutler, m. -s, - = beurzemaker.

Bevogten, ſchw. (h.) = beſturen; ook = bevoeren.

Bevölkern, ſchw. (h.) = bevolken. [munben.

Bevölkerung, w. -, -en = bevolking.

Bevölkerungsliſte, w. = bevolkingstabel.

Bevollmächtigen, ſchw. (h.) = (einen zu etw.) (iem.) volmacht geven (voor of tot iets), machtigen, afvaardigen.

Bevollmächtigter = gevolmachtigde, gemachtigde.

Bevollmächtigung, w. = volmacht, procuratie.

Bevor = voordat, voor, eer dat, alvorens (dat).

Bevor-munden, ſchw. (h.) = onder voogdijſchap houden, als pupil behandelen, opkomen voor, beſchermen.

Bevor-mundung, w. -, -en = voogdijſchap, beſcherming.

Bevor-rechten, ſchw. (h.) (einen) = bevoor-rechten, voortrekken.

Bevor-rechtung, w. -, -en = bevoorrechtig.

Bevor-recht(e)n, unr. (h.) = op komst zijn, aanstaande zijn, in aantocht zijn; ihm ſteht etwas bevor = hem staat iets te wachten; die bevor-rechtenden Wähler = de aanstaande verkiezingen.

Bevor-reiten, ſchw. (h.) = über-vor-reiten.

Bevor-worten, ſchw. (h.) = van een voorwoord of voorbericht voorzien; voraf of van te voren vermelden; voraf of te vroeg over iets ſpreken; ook = befürworten.

Bevor-zugen, ſchw. (h.) = verkiezen, de voorkeur geven aan, voortrekken; bevoor-rechten; bevor-zugter Gläubiger = preferent crediteur.

Bevor-zugung, w. -, -en = bevoorrechtig.

Bevachsen, ſchw. (h.) = bewaken, hoeden.

Bevachsen, ft. (f.) = begroeiën, bewassen.

Bevachung, w. -, -en = bewaking.

Bevaffen, ſchw. (h.) = bewapenen, wapenen; mit bewaffneter Hand = gewapenderhand; mit bewaffnetem Auge = met het gewapend oog.

Bevaffung, w. -, -en = bewapening, wapening.

Bewahr-anſtalt, w. = bewaarinrichting, bewaarplaats (für kleine Kinder).

Bewahren, ſchw. (h.) = bewaren; behoeden, waren; einen vor Bösem b. = iem voor kwaad behoeden; etw. für einen b. = voor iem. iets bewaren, wegleggen; Gott bewahre! = god-bewaar! of (dat) kun je begrijpen! ei bewahre! = bewaar me! of neen! neen!

Bewähren, ſchw. (h.) = staven; bewijzen; op de proef ſtellen; ſich b. = proefhoudend blijken; blijken of toonen te zijn; zich toonen; zich waarlijk houden (als); das Gerücht bewährt ſich = het gerucht blijkt waar te zijn; bewähr-ter Freund, bewährtes Mittel = beproefd vriend, beproefd middel.

Bewahrer, m. -s, - = bewaarder.

Bewahrheiten, ſchw. (h.) = bewaarheden, bevestigingen.

Bewährtheit, w. - = beproeftheid, ver-trouwbaarheid.

Bewahrung, w. -, -en = bewaring; be-hoeding.

Bewalden, ſchw. (h.) = met hout of bosch beplanten; bewaldet = met bosch begroeid.

Bewallen, ſchw. (h.) = bewallen, omwallen; bedijken, beschoeien.

Bewältigen, ſchw. (h.) = overweldigen, er onder krijgen; geheel klaar komen met (iets); (eine Aufgabe, eine Arbeit) geheel klaar krijgen; (Schwierigkeiten) overwinnen, meester worden; (eine Aufgabe, Arbeit) nicht b. können = er niet tegen opgewassen zijn.

Bewandert = ervaren, geleerd; (in einer Wiſſenſchaft) goed thuis, knap, geleerd.

Bewandt = gesteld; so bewandt (als adj.) = zoodanig, zulk; es ist um eine od. mit einer Sache so oder so b. = het is er zoo mee gesteld.

Bewandnis, w. -, -en = gesteldheid; es hat damit folgende B. = het is er zoo mee gesteld; damit hat es eine eigene B. = dat is iets heel bijzonders; es hat damit eine ganz andere B. = de zaak is heel anders.

Bewässern, ſchw. (h.) = bewateren, bevoelen.

Bewässerung, w. -, -en = bevoeling, irri-gatie.

Bewegbar = beweegbaar.

I. **Bewegen**, ſchw. (h.) = bewegen, in bewe-ging zijn, in beweging brengen; roeren; aan-doen, treffen.

II. **Bewegen**, ft. (h.) = bewegen, overhalen, overreden.

Beweggrund, m. = beweegreden, motief.

Beweglich = beweegbaar; roerend, aandoen-lyk; b. es Gut, Vermögen = roerend goed; bewegliches Material = rollend materieel; b. e. Seite = veranderlijke feest(dagen).

Beweglichkeit, w. - = beweeglijkheid, leven-digheid.

Bewegt = bewogen, aangedaan, geroerd.

Bewegung, w. -, -en = beweging; beroering; aandoening, ontroering; in B. ſetzen = in beweging brengen; ſich in B. ſetzen = zich in beweging ſtellen; in B. bringen = in be-roering brengen; ſich B. machen = beweging nemen.

Bewegungsraft, w. = beweegkracht.

Bewehren, ſchw. (h.) = bewapenen. **Beweh-rung**, w. - = bewapening.]

Beweißen, ſchw. (h.) = trouwen; ſich b. = huwen, trouwen.

Beweisen, ſchw. (h.) = beweeën, betreuen.

Beweisenswert, -würdig = betreuens-waardig.

Beweis, m. -es, -e = bewijs, proef, blijk; einen B. liefern, geben = een bewijs leveren; einen B. führen = een uiteenzetting geven, demonstreeren, een betoog leveren.

Beweisartikel, m. = bewijsstuk.

Beweisbar = bewijsbaar.

Beweisen, ft. (h.) = bewijzen; toonen, blijk geven van; betoonen; das beweist für mich = dat pleit voor mij.

Beweisführung, w.; -grund, m.; -raft, w. = bewijsvoering; -grond (of: argument); -kracht.

Beweisfähigkeit = bewijskrachtig.

Beweisſchluss, m. = sluitrede, syllogisme.

Beweisſtelle, w.; -stück, f. = bewijsplaats; -stuk.

I. **Bewenden**: es bei etw. b. lassen = het er bij laten, het verder laten rusten.

II. **Bewen'den**, f.: dabei hat es sein B. = zoo is het genoeg; daarbij blijft het.

Bewerb', m. zie *Bewerbung*.

Bewerben sich, ft. (h.) um etw., um eine Stelle, um ein Mädchen = dingen naar, solliciteeren naar, vragen om, staan naar.

Bewerber, m. -s, - = mededinger, sollicitant, kandidaat, pretendent; vrijer, courmaker.

Bewerbung, m. -, -en = mededinging, het dingen, 't staan naar, sollicitatie, poging; aanzoek.

Bewerfen, ft. (h.) = bewerpen; (eine Mauer) rapen, volrapen; pleisteren.

Bewerkselligen, fchw. (h.) = bewerkstelligen, ten uitvoer leggen, volvoeren.

Bewerten, fchw. (h.) etw. = de waarde van iets bepalen.

Bewickeln, fchw. (h.) = ontwikkelen, inwikelen, inpakken.

Bewilligen, fchw. (h.) = (einen etw.) bewilligen, toestaan; (etw.) b. = toestaan, toestemmen in; Geld b. = geld toestaan, voteeren.

Bewilligung, w. -, -en = toestemming, goedkeuring.

Bewillkommen, fchw. (h.) = verwelkomen.

Bewimmern, fchw. (h.) = jammeren, jammeren over, bekermen.

Bewimpein, fchw. (h.) = bevlaggen, met vlaggen en wimpels versieren.

Bewirken, fchw. (h.) = veroorzaken, tot stand brengen, bewerken, doen, uitwerken.

Bewirten, fchw. (h.) = onthalen, trakteeeren (mit einer Flasche Wein = op ...).

Bewirtschaften, fchw. (h.) = (ein Pachtgut) besturen, leiden, administreeeren, exploiteeren.

Bewirtung, w. -, -en = onthaal, traktatie.

Bewirtschaften, fchw. (h.) = (etw.) bespottelijk maken, flauwe grappen over iets maken.

Bewohnbar = bewoonbaar, te bewonen.

Bewohnen, fchw. (h.) = bewonen, wonen in, verblijft houden in.

Bewohner, m. -s, - = bewoner.

Bewohnerschaft, w. = de bewoners.

Bewölken, fchw. (h.) = bewolken, betrekken, bedekken.

Bewölkt = bewolkt, betrokken.

Bewunderer, m. -s, - = bewonderaar.

Bewundern, fchw. (h.) = bewonderen.

Bewundernswert, -würdig = bewonderenswaardig, verwonderlijk. **Bewunderung**, w. - = bewondering. **Bewundernswert**, -würdig = bewonderingswaardig.

Bewurf, m. = pleisterkalk, het volrapen (van een muur).

Bewusst = bewust, bekend; die bewusste Sache = de bewuste zaak, de zaak in kwestie; soviel mir b. ist = (voor)zooveel ik weet; ich bin mir seiner Schuld b. = ik ben mij (van) geen schuld bewust; sich einer Sache wieder b. werden = (zich) weer iets bewust worden, zich iets weer herinneren.

Bewusstlos = bewusteloos, buiten kennis, flauw; onbewust; b. werden = flauw vallen, buiten kennis raken.

Bewusstlosigkeit, w. -, -en = bewusteloosheid, onmacht, flauwte.

Bewusstsein, f. -s = bewustzijn, kennis; ohne B. = buiten kennis.

Bez, zie *Bei*.

Bez. = Bezüglich.

Bezäh'bar = betaalbaar.

Bezäh'len, fchw. (h.) = (einen od. einem) betalen; einem eine Summe b. = iem. een som

betalen; bar b. = kontant betalen; die Sache b. = 't gelag betalen; sich bezäh'lt machen = zelf maken, dat men zijn geld krijgt; rendeeren;

bei Heller und Pfennig b. = tot den laatsten cent betalen; etw. mit dem Leben b. müssen = iets met het leven moeten bekoopen; einen mit gleicher Münze b. = iem. met gelijke munt betalen; mit klingender Münze b. = met klinkende munt betalen.

Bezäh'lung, w. -, -en = betaling; gegen bare B. = tegen kontante betaling.

bezäh'm'bar = tembaar, te temmen.

bezäh'men, fchw. (h.) = temmen; betoomen, beteugelen, bedwingen, beheerschen; sich b. = zich intoomen, zich beteugelen.

bezäh'bern, fchw. (h.) = betooveren, beheksen, begoochelen; bekoren, verrukken.

bezäh'bernd = betooverend, verrukkelijk.

bezeich'nen, fchw. (h.) = beteekenen, met teekeningen vullen; teekenen, merken, kenmerken; qualificeeren; angeven, aanduiden; beduiden, uitduiden.

bezeich'nend = beteekend, kenmerkend, karakteristiek. **Bezeich'nung**, w. -, -en = aanduiding, aanwijzing, beteekening; opgave.

bezei'gen, fchw. (h.) = te kennen geven, betuigen, betoonen, bewijzen, toonen.

Bezei'gung, w. -, -en = betuiging, betoening.

bezeu'gen, fchw. (h.) = betuigen, verklaren; verzekeren, bewijzen.

bezi'h'tigen, fchw. (h.) einen einer Schuld = betichten, beschuldigen.

bezie'hen, ft. (h.) = overtrekken, betrekken; Wolken b. den Himmel = bedekken; eine Geige mit Saiten b. = bespannen, snaren op een viool doen; ein Haus, die Wache, ein Lager betrekken; (die Märkte) bezoeken; (Waren aus Amerika, aus erster Hand, von einem) betrekken, krijgen, ontvangen, bekomen; ein Gehalt, eine Pension trekken, ontvangen; wieviel Lohn b. Sie? = hoeveel loon krijgt, hebt u? (eine Regel auf etw.) toepassen; [(einen) bedriegen, verschalken]; mit Krieg b. = tot tooneel van den oorlog maken; sich b. = betrekken, betrekking hebben; der Himmel bezieht sich = betreft; das bezieht sich auf mich = dat slaat op mij; ich beziehe mich auf Ihr Zeugnis = ik bereep mij op... ik refereer mij aan...

bezie'hentlich = betrekkelijk, respectieve; ook = bezüglich.

Bezie'her, m. = trekker (eines Wagens).

bezie'hlich, zie bezüglich.

Bezie'hung, w. -, -en = betrekking, het betrekken; toepassing; samenhang; in B. auf mich = met betrekking tot mij; in dieser B. = in dit opzicht.

Bezie'hungsfürwort, f. = betrekkelijk voor-naamwoord. **bezie'hungsweise** = betrekkelijk; respectievelijk. **Bezie'hungswort**, f. = relatief, betrekkelijk woord.

bezie'len, fchw. (h.) = bedoelen, op 't oog hebben].

bezi'ffern, fchw. (h.) = becijferen, nummeren; sich b. (auf einen Taler) = bedragen, belooien.

bezim'mern, fchw. (h.) = hakken, met den stootbeitel bewerken.

Bezirk', m. -(e)s, -e = omtrek; distrikt; wijk.

bezi'ffen, fchw. (h.) = bevatten, omsluiten].

Bezirks'arzt, m. = wijk-, distriktsdokter.

Bezirks'aus'schuss, m. = wijkcomité.

Bezirks'gericht, f. = arrondissementsrecht-bank.

Bezirks|hauptmann, m., -vorsteher, m. = distriktshoofd. **bezirks|weite** = bij distrikten. **Bezoar**, m. -(e)s, -e = bezoar(steen). **bezogen** (van bezieken) = betrokken, overtrokken etc.; (im Handel) der Bezogene = de betrokkene.

bezol|len, zie be|steuern.

bezüch|tigen, zie be|züchtigen.

bezücf|ern, schw. (h) = besuikeren, suikeren. **Bezug**, m. -(e)s, ..züge = overtrek; betrekking, opzicht, uitkeering; 't betrekken (van waren); in B. auf ihn = met betrekking tot hem; B. auf etw. nehmen = zich op iets beroepen, zich refereren aan, verwijzen naar. **Bezug|sich** = betrekkelijk, met betrekking tot, betreffende; b. dieses Antrages = ten opzichte van dit voorstel; b. auf diese Sache = betreffende deze zaak. **Bezug|nahme**, w. = betrekking, verwijzing, referete; unter B. auf = onder verwijzing naar of onder referete aan of ik referer mij aan.

Bezug|markt, m. = inkoopmarkt.

Bezug|quelle, w. = kantoor, adres (om inkoop te doen), herkomst.

bez. = beziehungswaife: respectievelijk.

bezwac|fen, schw. (h) = beknibbelen, bekorten.

bezwec|fen, schw. (h) = bepennen (wie der Schulter); ten doel hebben, bedoelen, beoogen, strekken tot; was wollen Sie damit b.? = wat wil je daarmee bereiken?

bezwel|felbar = betwijfelbaar, twijfelachtig.

bezwel|feln, schw. (h) = betwijfelen.

bezwing|bar = bedwingbaar.

bezwün|gen, ft. (h) = bedwingen, overwinnen, vermeersteren.

B. G. = Breitengrad.

Ba. = Bogen: blad, vel.

B. G. B. = Bürgerliches Gesetzbuch.

Bibel, w. -, -n = bijbel, Schrift. **bib|elfest** = bijbelvast. **Bib|elgesellschaft**, w. = bijbelgenootschap. **bib|elmäßig** = volgens den bijbel.

Bib|el|sprache, w.: **sp|pruch**, m.; **sp|stelle**, w. = bijbel|taal; **sp|preuk** (of: vers); **sp|plaats** (of: tekst). **Bib|el|wörter**, = bijbel met noten of kommentaar.

Biber, m. -s, - = bever, kastoor.

Biber|bau, m. = hol van den bever.

Biber|eisen, f.; **sp|falle**, w.; **sp|fell**, f. = bever|knip; -val; -vel.

Biber|geil, f.; **sp|haar**, f. = bever|geil (of: castoreum); -haar.

Biber|hut, m = kastoren hoed.

Bibernell = Bimbinelle.

Bib|erratte, w. = beverrat, muskusdier.

Bib|ertwurz, w. = baarwortel

Bibi, m. -s = hoed, dop.

Bib|liograph, m. -en, -en = bibliograaf.

Bib|liographie, w. -, -n = bibliografie.

bib|liogra|phisch = bibliografisch.

Bib|lioma|ne m. -n, -n = bibliomaan.

Bib|liomanie, w. = bibliomanie.

Bib|liophi|e, m. -n, -n = bibliofiel, boekeliefhebber.

Bib|liothek, w. -, -en = bibliotheek.

Bib|liothekar, m. -(e)s, -e = bibliothekaris.

bib|lisch = bijbelsch.

Bib|lisch, m. -en, -en = bijbelkenner.

Biceps, m. = biceps.

Bic|beere, **Bic|felbeere**, w. = Brei|felbeere.

Bic|fel, m. -s, - = houweel, hak; bikkel.

bic|felhart = hard als een bikkel.

Bic|felhaube, zie B|felhaube.

Bic|stein, m. = biksteen.

Bichele (spr.: *baiskel*), f. -s, -s = rijwiel; B. fahren = wielrijden, fietsen.

bic|der b(e) = braaf, eerlijk; grof, ruw].

bic|der = eerlijk, rechtschapen, braaf, flink, rond, betrouwbaar, trouwhartig.

Bic|der|eit, w. - = eerlijkheid, rondheid, betrouwbaarheid.

Bic|dermann, m. -(e)s, ..männer = brave kerel, rechtschapen man.

Bic|dermeier, m. -s, - = eenvoudige, goeie, maar bekrompen, kleinburgerlijke kerel.

Bic|dermeierstil, m. = eenvoudige, bescheiden stijl.

Bic|dermeierzeit, w. = pruiketijd, tijd van bescheiden zelfvoldaanheid (1815-1850).

Bic|der|sinn, m. = rechtschapenheid.

bic|bar = buigbaar, verbuigbaar.

Bic|ge, w. -, -n = buiging, kromming.

bic|gen, ft. (h.) (bog; böge; gebogen) = buigen, krommen, verbuigen; **b.** (f.) = buigen, bukken;

besser b. als brechen = beter buigen als barsten; um die Ecke b. = den hoek omslaan;

sich schmiegen und b. = buigen en kruipen.

bic|sam = buigzaam, lenig; handelbaar, plooibaar, gedwee.

Bic|samkeit, w. - = buigzaamheid, lenigheid.

Bic|gung, w. -, -en = buiging, verbuiging; kromming.

Bic|ne, w. -, -n = bij.

Bic|nenbau, m. = bijeteelt.

Bic|nenbeute, w. = houten bijekorf.

Bic|nenbrut, m. = broedsel van bijen.

Bic|nenfresser, m. = bije|eter; bijewolf.

Bic|nenhaus, f. = plaats waar de bijekorven staan.

Bic|nen|fäfer, m.; **sp|fappe**, w.; **sp|korb**, m. = bije|kever; -kap; -korf.

Bic|nen|mann, m.: **sp|meife**, w.; **sp|meister**, m. = bije|houder (of: bijker, ijmker); **sp|eter**; **sp|hoder**.

Bic|nen|saug, zie B|en|saug.

Bic|nen|schwarm, m.: **sp|schicht**, m.; **sp|stachel**, m. = bije|zwerm; **sp|eter**; **sp|angel**.

Bic|nen|stand, m. = plaats voor de korven; bijestapel.

Bic|nen|stod, m.; **sp|vater**, m.; **sp|wachs**, f. = bije|korf; **sp|hoder**; **sp|was**.

Bic|nen|twiefel (od. **sp|twifer**), m.; **sp|wolf**, m.; **sp|zelle**, w. = bije|koningin; **sp|wolf** (of: **sp|eter**); **sp|cel**.

Bic|nen|zucht, w.; **sp|züchter**, m. = bije|teelt; **sp|teler** (of: **sp|hoder**, **sp|jmer**).

biennial (spr.: *bjen*..) = van twee jaar, tweejarig.

Bic|nium (spr.: *bjen*..), f. -s, ..nien = bismium, tijdperk van 2 jaren.

Bic|saug, m. u. f. -(e)s; **B.**, w. - = witte doovenetel.

Bier, f. -(e)s, -e = bier; zu Biere gehen = naar de herberg gaan; beim Biere sitzen = onder een potje bier zitten.

Bier|bank, w. = bierbank.

Bier|bä, m. = grogstem.

Bier|brauer, m.; **sp|bruder**, m.; **sp|essig**, m.; **sp|faß**, f. = bier|brouwer; **sp|drinker**; **sp|azijn**; **sp|vat**.

Bier|fiedler, m. = herbergmuzikant.

Bier|gast, m. = geregeld bezoeker van het bierhuis.

Bier|geld, f. = fooi; bieraccijns.

Bier|glas, m. = viltje (onder bierglas).

Bier|glas, f.; **sp|halle**, w.; **sp|haus**, f.; **sp|hefe**, w. = bier|glas; **sp|hal**; **sp|huis**; **sp|gist**.

Bier|jüngens trinfen = een studentegrup, waarbij twee studenten elk een boordevol glas

bier tegelijk achterelkaar moeten leegdrinken, en daarbij een moeilijk woord luid uitspreken: wie 't eerst klaar is, heeft gewonnen.

Bierfalteschale, w.; **stüfe**, w. = bier|soep; -kuip.
Bierflüßer, m.; **stüßant**, m.; **stüßent**, m. = bier|weger; -huis (of: -verkoop); -huishouder (of: -herbergier).

Bierflüßer, m.; **stüßel**, m.; **stüßer**, w. = bier|drager; -glas (of: bock); -accijns.

Bierflüßer, m.; **stüßer**, w.; **stüßer**, m.; **stüßer**, m. = bier|soep; -weger; -most (of: jong bier); -tapper.

Bierse, w. -, -n = bies (aan mil. kleeding).

Bierse, schw. (h.) = als razend rondrennen.

Bierse, w. = horzel.

I. **Bierse**, f. -es, -er = beest.

II. **Bierse**, m. -es = biest (eerste melk).

Bierse, zie **Bierse**.

Bierse, m., zie **Bierse**, II.

Bieten, f. (h.) (bot; böte; geboten) = bieden, aanbieden; für, auf eine Waare b. = voor, op een waar bieden; feil b. = te koop, ten verkoop bieden; einem einen guten Tag, Morgen b. = iem. goeden dag, morgen zeggen; einem die Hand b. = iem. de hand reiken; einem die Spitze (die Stirn) b. = iem. het hoofd bieden; einem Trost b. = iem. trotseeren; das lasse ich mir (von ihm) nicht b. = dat duld ik niet (van hem), dat laat ik mij niet welgevalen; dem König Ehre b. = schaak aanzeggen.

Bieten, m. -s, -en = bieder.

Bifurcation, w. -, -en = bifurcatie, verdeling in twee takken.

Bigamie, m. - = bigamie.

Bigott = bigot, schijnvroom, kleingeestig uiterlijk vroom.

Bigotterie, m. -, -n = bigotterie.

Bijouterie, w. -, -n = bijouterie.

Bicarbonaat, f. -(e)s = bicarbonaat, dubbelkoolzure soda.

Biconcaaf = biconcaaf, dubbelhol.

Biconvex = biconvex, dubbelhol.

Bilanz, -, -en = balans; die B. ziehen, aufstellen = de balans (op)maken.

Bilanzauszug, m. = verkorte balans.

Bilanzbuch, f. = balansboek.

Bilanzrechnung, w. = balansrekening.

Bilateral = bilateraal, tweezijdig.

Bilch, w. -, -e = **Bilchmaus**, w. = zeventstaper, slaaprat, relmuis.

Bild, f. -(e)s, -er = beeld, afbeelding, prent, plaat, portret, beeld(zuil); gelijkens, zinnebeeld, figuur, troep; B. oder Wappen = kruis of munt; im Bilde hinrichten = in beeld (in effigie) terechtstellen.

Bilderchen, f. -s, -auch; **Bilderchen** = beeldje, prentje enz.

Bilden, schw. (h.) = vormen; uitmaken; tot stand brengen; beschaven, ontwikkelen; einen Kreis b. = een kring formeeren; ein gebildeter Mensch = een beschaafd mensch; bildend = beeldend, uitbeeldend; vormend, beschavend; sich b. = zich vormen, zich ontwikkelen, ontstaan; es bildet ein Talent sich in der Stille = een talent ontwikkelt zich in afzondering.

Bilderanbeter, m. = beelddienaar, beeldaanbidder.

Bilderbibel, w. = prentebijbel.

Bilderblende, w. = nis.

Bilderbogen, m. = prent.

Bilderbuch, f. = prentboek.

Bilderdiener, m.; **diener**, m. = beeldedienaar; -dienst.

Bilbergalerie, m. = muzeum voor schilderijen en beelden.

Bilberghandel, -laden, m. = platehandel, -winkel. **Bilbergriff** = rijk in prenten, in platen; beeldrijk.

Bilberschrift, w. = beelddrschrift, figuratief schrift.

Bilberstürmer, m. = beeld(e)stomer.

Bilberstürmeret, w. = beeldestorm.

Bildfläche, w. = beeldvlak; auf der B. erscheinen = opdagen, op 't tooneel, op de vlakte verschijnen.

Bildformer, m. = (beeld)vormer.

Bildhaftigkeit, w. - = aanschouwelijkheid.

Bildhauer, m. = beeldhouwer.

Bildhauerkunst, w. = beeldhouwkunst.

Bildlich = afbeeldend, figuratief; figuurlijk, oneigenlijk, overdrachtelijk; in bildlichem Sinne = in figuurlijke beteekenis.

Bildner, m. -s, - = beeld(e)maker, vormer.

Bildneret, w. - = vormkunst, beeldhouwkunst.

Bildnis, f. -s, -se = beeltenis; beeld, beeldenaar; portret; einen Verbrecher im Bildnisse verbrennen, aufhängen = een misdadiger in beeltenis (in effigie) verbranden, ophangen.

Bildsam = buigzaam, lenig, kneedbaar, vormbaar; gedwee, volgzzaam.

Bildsäule, w. = standbeeld, beeldzuil.

Bildschneider, m. = beelddsnijder.

Bildschön = beelddschön.

Bildseite, w. = beelddzijde (einer Münze), avers.

Bildstecher, m. = graveur.

Bildstein, m. = speksteen.

Bildstock, m. = (overb.) houten crucifix.

Bildung, w. -, -en = vorming, organisatie (eines Staates), inrichting; ontwikkeling, beschaving.

Bildungsanstalt, w. = vormschool, school voor opvoeding en onderwijs.

Bildungsstufe, w. = trap van beschaving.

Bildweber, **Bildwirfer**, m. = damastwever.

Bildwerk, f. = beeldwerk, beeldhouw- of beelddsnijwerk.

billar = de gal betreffend, gal...

billig = galachtig.

bilinquisch = tweetalig, bilinguïsch.

Bill, w. -, -s = bill, wetsontwerp.

Billard (spr.: *billard*), f. -s, -e (u. -s) = biljard; B. spielen = biljard spelen.

Billardball, m., **Stapel**, w. = biljardbal.

Billardbeutel, m., **Stapel**, f. = zak.

Billardieren, schw. (h.) = biljardeeren.

Billardknecht, m. = billardjongen.

Billardkueue, m. = (biljard)kueue, keu.

Bille w. -, -n = bikkijl.

Billen, Pl. = billen (eines Schiffes).

Billet, zie **Billet**.

Billetdoux, f. -, - = billet doux.

Billet (spr.: *billet*), f. -(e)s, -e = biljet, briefje, kaartje.

Billetausgabe, w. = kaartjesbureau, loket.

Billetcinehmer, m. = biljetophaalder, controleur.

Billetteur, m. -s, -e = kaartjesklerk, biljeteur (wie kaartjes afgeeft of ophaalt).

Billetten, schw. (h.) = van briefjes of etiketten voorzien.

billig = billijk, redelijk; matig; goedkoop; was dem einen recht ist, ist dem andern b. = wat voor den een recht is, is 't ook voor den ander.

billigen, schw. (h.) = billijken, goedkeuren, goedvinden.

billigertweise = billijker-, redelijkerwijze.
Billigkeit, w. - = billijkheid; goedkoopheid, goedkoopte.
Billigheidsgründe, Pl. = redenen van billijkheid.
Billigung, w. - = billijking, goedkeuring.
Billion, w. -, -en = biljoen (miljoenmaal miljoen).
Billon (spr.: *biljō*), m. u. f. -s = biljoen (minderwaardig goed of zilver).
Bilse, w. -; **Bilfenkraut**, f. = bilzekruid.
Bimbam, f. -s = bimbam, bombam.
Bimefier, f. -s, - = tijdperk van 2 maanden.
Bimetallismus, m. - = bimetalisme, dubbele-standaard-stelsel.
Bimelbahn, w. = lokaalspoor.
Bimlein, f. (h.) = bellen, bengelen, tingen, klinken.
Bimfen, f. (h.) = puimen; afrossen.
Bimstein, m. = puimsteen.
binär, **binar**, **binarisch** = binair, binarisch, (uit 2 eenheden bestaande).
Binde, w. -, -n = band, verband, doek, blinddoek; das; slinger (für den Arm); eintz hinter die B. gießen = er eentje nemen.
Bindelbalken, m.; **mittel**, f. = bindbalk; -middel.
binden, ft. (h.) (band; bände; gebunden) = binden, verbinden, vastbinden; etw. an, auf, in (Aff.) b. = iets aan, op, in iets binden; (ein Buch, Befehl, Farben, einem die Hände) binden; ein Faß b. = een vat met hoepels bekuipen; einen Strauß b. = een ruiker maken of binden; an die Scholle gebunden sein = aan een bepaalde plek gronds gebonden zijn, zich moeilijk kunnen verplaatsen, niet van honk kunnen; einen etw. auf das Gemissen od. auf die Seele b. = iem. iets op het hart drukken; einem etw. auf die Nase b. = iem. iets wijs maken, iem. bij den neus nemen, iem. iets op de mouw spelden; ich binde ihn nicht alles auf die Nase = ik hang hem niet alles aan zijn neus; bindend (für) = bindend, verplichtend; die gebundene Rede = de gebonden rede, poëzie; sich b. = zich binden, zich hechten, zich verbinden.
Binder, m. -s, - = binder, kuiper.
Bindeschlüssel, m. = sleutel van St. Petrus.
Bindesparren, m. = bindbalk.
Bindesricht, f. = koppelteeken.
Bindewort, f. = verbindingswoord, voegwoord.
Bindfaden, m. = bindgaren, bindtouw; es regnet B. = 't regent pijpsteeltjes.
Bindfel, f. -s, - = bindsel (auf Schiffen).
Bindkraut, f. = bingelkruid.
Bingen, f. = Bingen. Binger Loth = Binger Loch.
binnen (mit Dativ) = binnen, in (een zekere tijdruimte): b. acht Tagen = binnen (of in) 8 dagen; b. kurzem = binnen kort.
Binnenbeich, m.; **gewässer**, Pl.; **hafen**, m. = binnen|dijk; -wateren; -haven.
Binnenhandel, m.; **land**, f.; **länder**, m. = binnen|handel (binnenlandsche h.); -land; -lander (ook: schip voor de binnenvaart).
Binnenmauer, w.; **meer**, f.; **see**, m. = binnen|muur; -zee; -meer.
Binnen|schiffahrt, w.; **schle**, w. = binnen|vaart; -zool.
Binnen|verkehr, m.; **zoll**, m. = binnen|landsch verkeer; -landsche accijns.
Binocte, f. -s, -s; **Binoctel**, f. -s, - = binocle, tooneelkijker.

Binom, f. -(e)s, -e = binomium; das Newtonsche B. = 't b. van Newton.
binomisch = binomiaal.
Binse, w. -, -n = bies, rusch.
binserartig = biesachtig. **Binsebusch**, -büschel, m. = bos biezzen. **Binsematte**, w. = biezzen mat. **Binsefänger**, m. = rietzanger. **Binsefelde**, w. = wolgras.
Binsestuhl, m. = matten stoel.
Binsewahrheit, w. = waarheid als een koe.
Biograph, m. -en, -en = biograaf.
Biographie, w. -, -n = biografie.
Biographisch = biografisch.
Biologie, w. -, -n = biologie, de leer van het leven.
Bipeden, Pl. = bipeden, tweevoeters.
bi|pedisch = tweevoetig.
Biquadrat, f. = biquadraat, dubbel vierkant, vierde macht.
Biribi, f. -s = biribi (een soort loterijspel).
Birke, w. -, -n = berk. **Birke** = berken.
Birkebaum, m. = berkeboom.
Birke|besen, m.; **reis**, f.; **saff**, m.; **wein**, m. = berke|bezem; -rijs (-tak); -sap; -wijn.
Birke|haub, m.; **huhn**, f. = kor|haan; -hoen.
Birma, f. = Birma.
Birma|ne, m. -n, -n = Birmaan.
Birnebaum, m. = pereboom. **Birne**, w. -, -n = peer. **Birne(en)|förmig** = peervormig.
Birne|moft, **Birne|wein**, m. = perewijn.
Birne|quitte, w. = kweeper.
Birsch, w. -, -en = (herte)jacht (met speurbonden).
Birshen, f. (h.) = jagen (op herten).
I. **bis**, Präb. (ohne andere Präb.) mit Aff. = tot, tot aan; zwei bis drei Tage = twee à drie dagen; bis (nach) Paris = tot Parijs; bis (nach) Amerika = tot Amerika; bis an den Hals im Wasser = tot aan den hals in 't water; bis an od. in den Tod = tot aan of in den dood; bis auf den Grund abbrennen = tot den grond toe afbranden; bis zum Bahnhof = tot aan het station; bis zu Ende = ten einde toe; von Montag bis Sonnabend = van Maandag tot Zaterdag; bis gegen Abend = tot tegen den avond; bis um vier Uhr = tot (om) vier uur; bis vor zwei Jahren = tot voor twee jaar; einen bis auf eine Kleinigkeit bezahlen = iem. op een kleinigheid na betalen; alle bis auf einen = allen op één na; bis auf den letzten Heller = tot den laatsten cent; bis auf's Haar = op een haar, precies; bis zu Tränen = tot schreien toe; bis auf's Blut = tot bloedens toe, tot 't uiterste; bis zum Äfel = tot walgens toe; bis jetzt = tot nu toe; bis wohin? = tot waar? bis dahin = tot zoover, tot dien tijd; bis hie(r)her = tot hiertoe.
II. **bis**, Konj. = tot, totdat; warten Sie, bis (dass) ich komme = totdat ik kom; tu' es nicht, bis ich es dir sage = doe het niet, voordat ik het je zeg (of zoolang (als) ik het je niet zeg).
Bisam, m. -(e)s = muskus, bisam.
Bisam|apfel, m.; **bok**, m.; **biffel**, w.; **käfer**, m. u. ä. = bisam|appel; -bok; -distel; -kever e. d.
Bisanz, f. = Besançon.
bis|chen, zie bis|chen.
Bischof, m. -(e)s, . . öfe = bisschop, prelaat; bisschop (drank).
bis|chöflich = bisschoppelijk; bis|chöfliche Kirche = Anglikaansche kerk; Ein Bis|chöfliche Gnaden = Uw doorluchtige Hoogwaardigheid of Uw Hoogeerwaarde. **Bischofsamt**, f. = bisschop-

pelijke waardigheid, episcopaat. **Bi'schofshut**, m.; **niige**, w. = bisschopshoed, mijter.
Bi'schof's|stuh, m., **stuh**, m. = bisschops|zetel, -stoel.
Bi'fe, w. = (scherpe) Noordoostewind.
bifegtil' = bisexueel, schrikkel...
bifeguell' = bisexueel, tweegeslachtig.
bisher' = tot hier (toe); tot nu toe; wie b. = zoals tot nu toe, zoals vroeger. **bishe'rig**: dat bishe'rige Wetter = het weer (dat we) tot nu toe (gehad hebben); die bishe'rigen Nachrichten = de tot nu toe ontvangen berichten; dat b. e. Gesetz = de tot nu toe geldende wet.
Bista'ha, f. = Biscaye. der **bi'ska'ijische** Meerz. buien = de golf van Biscaye.
Bistuit', m. -(e)s, -e u. -s = biscuit.
bi'slang' = tot nu toe.
Bi'son, m. -s, -s = bizon.
Bi'st, m. Bi'stes, Bi'ste = beet.
bi'sten, ein b., dat b. = beetje, een beetje, het beetje; mein b. Geib = mijn beetje geld; ein b. größer = een beetje grooter; ein klein b.
Bi'sten, m. -s, - = beet, bete, hap, brok, stuk. **bi'stenteweise** = bij stukken, bij happen.
bi'stig = bijtachtig, bijterig; bijtend; bits, snibbig.
Bi'stigheit, w. = bijtachtigheid; snibbigheid.
Bi'ster, m. u. f. -s = bister, roetbruin.
Bi'stouri' (spr.: ..toe.), m. u. f. -s, -s = bistouri, insnijmes.
Bi'stum, f. -(e)s, ..tümer = bisdom.
bi'stu'len = soms, somtijds, bijwijken.
bi'syllabisch = tweelettergrepig.
Bi'swunde, w. = beet, beetwonde.
Bi'tbrief, m. = verzoekschrift, rekest.
I. Bi'te, w. -, -n = bede, vraag, verzoek; auf seine B. = op zijn verzoek.
II. Bi'te = als 'tu behaft, asjebliedt; b. sagen Sie mir = zeg mij asjebliedt of toe, zeg mij; „bedienen Sie sich“ = „bitte!“ = „bedien u“ = „dank u“ of „na u“; b. seyr = niet te danken.
Bi'ten, ft. (b.) (bat; büte; gebeten) = bidden, verzoeken, vragen, smeeken; einen um etw. b. = iem. om iets verzoeken; einen b. etw. zu tun = iem. verzoeken iets te doen; ich bitte Sie darum = ik verzoek, smeek u er om; bürfte ich Sie um das Salz b.? = mag ik u even om het zout verzoeken of wilt u me het zout asjebliedt eens aanzeven? darf ich um Ihren Namen b.? = mag ik uw naam ook weten? ich bitte Sie inständigst = ik verzoek u dringend; wenn ich b. darf = als ik u verzoeken mag of asjebliedt; einen zu Tisch b. = iem. te(n) eten vragen; zum Tee b. = op de thee verzoeken; ich lasse b. = laat Meneer binnen; [dafür ist gebeten = ..gezorgd].
I. Bi'ter, m. -s, - = bidder, verzoeker.
II. bi'ter = bitter; (von der Kälte) bitter, snijdend; bitterer Ernst = droevige, bittere ernst; einen Bittern trinken = een bittertje drinken of nemen.
bi'terbüße = bitterslecht, bitterkwaad, -nijdig.
Bi'terbüfel, w. = gezegende distel, benediktenkruid.
Bi'terjerde, w.; **salz**, m. = bitter|aarde (of: magnesia); -kalk.
bi'terfalt = bitterkoud.
Bi'terfeit, w. -, -en = bitterheid.
Bi'ter|fle, f., m.; **strefte**, w. = bitter|klaver (of: waterdriehblad); -kers.
bi'terlich = bitterachtig; bitterlijk.
bi'terlich = bitterzoet (ook een plant).

Bi'terwasser, f. = bitterwater.
Bi'termurz, w. = gentiaan.
Bi'terrien, f. = trouwmaal (op den avond voor de bruiloft).
Bi'terfahrt, w. = bedevaart.
Bi'ttergang, m. = processie, omgang.
Bi'ttergesuch, **schreiben**, f., **schrift**, w. = verzoekschrift, rekest, petitie.
Bi'ttersteller, m. = steller, indiener van een verzoekschrift, petitionaris, rekwestrant.
bi'tterweise = bijwijze van een verzoek.
Bi'tumen, f. -s = bitumen, aardpek, aardteer, asfalt. **bituminös'** = bitumeneus.
Bi'vouac, **Bi'ouac**, f. -s, -u. -s = bivouak, bivak. **bivouacieren**, **bivouacieren**, f., w. (b.) = bivouakeeren, bivakkeeren.
bi'zarr' = bizar, zonderling.
Bi'zarrie', w. -, -n = bizarrie.
Bi'zeps, m. -s = biceps.
[blach = vlak.]
Blä'che, zie Blä'he.
Blach'feld, f., **Blach'land**, f. = vlakke, vlak land.
Blach'fisch, m. = inktvisch.
blaffen, f., w. (b.) = blaffen, keffen.
Blaffer, **Bläffer**, m. -s, - = keffer.
[Blag of **Blä'ge**, w. -, -en = kindje, wicht]; lastpak.]
[Blä'he, w. -, -n = huid, dek (over vrachtwagen)].
blä'hen, f., w. (b.) = opblazen, doen zwellen; opzetten; sich b. = zwellen, zich dik maken.
blä'hend = opzettend, wonderig, opblazend.
Blä'hsucht, w. = wonderigheid.
Blä'hung, w. -, -en = opzetting, wind.
Blä'hungsmittel, f. = windverdrijvend middel.
blä'fen, f., w. (b.) = walmen, rooken.
Blama'ge (spr.: ..maazje), w. -, -n = schande, oneer.
blami'eren, f., w. (b.) = in discredit brengen, in kwaden reuk brengen; sich b. = zich zelf oneer aandoen, zich blameeren, zich bespottelijk maken, een mal figuur slaan.
Blancmanger' (spr.: **blämazje**), f. -s = blancmanger.
blan'co, zie blanco.
blanf = blank, blinkend, schitterend, glanzend; bloot; sie spielen mit blanfen Talern = met echte daalders; in blanfen Hemde = in 't bloote hemd; b. ziehen = den degen (van leer) trekken; mit einem b. stehen = op gespannen voet met iem. staan; jetzt hab' ich b. = nu is 't me duidelijk.
blän'fen, f., w. (b.) = blank maken, wrijven, poetsen.
Blanfett', f. -(e)s, -e = blanket, ongevuld formulier.
blanfhin' = ronduit, rondweg.
blanfvo = blanco; in b. = in blanco.
Blanf|akzept, f.; **indossament**, f.; **credit**, m. = blanco|accept; -en|ossement; -credit.
Blanf'scheit, f. -(e)s, -e = balein (van een korset).
Bläs'chen, f. -s, - = blaasje, bobbel(tje).
Bläs'chenfrant, f. = blaaskruid, waterblaas.
Blä'se, w. -, -n = blaas, bobbel, buil, blaar; destilleerketel; (stud.) vereeniging die geen kleuren draagt.
Blä'sebalg, m. = blaasbalg.
Blä'sebalgröhre, w. = blaasgat, pijpgat.
Blä'sebalgtreter, m. = orgeltrapper.
Blä'seinstrument, f. = blaasinstrument.
Blä'seloch, f. = blaasgat, mondgat, mondstuk.

(van blaasinstrumenten); spuitgat (des Wal-
fisches).
Blafen, ft. (h.) (du blaest u. bläst, er bläst;
 blies; bliese; blase! geblasen) = blazen; dat
 Horn, die Trompete, die flöte bl. = (op) den
 hoorn, (op) de trompet, (op) de fluit blazen;
 Lärm bl. = alarm blazen; zum Angriff, zum
 Rücksuge, zum Auffügen bl. = (tot) den aan-
 val, (tot) den aftocht, opstijgen blazen; einen
 Stein bl. = een (dam)schijf blazen; ich blase
 ihm etw. = ik blaas hem wat, ik bedank
 hem, ik doe 't niet; mit einem in ein Horn,
 in ein Loch bl. = het met iem. eens zijn, één
 lijn trekken; Trübsal bl. = 't treurig hebben,
 er ongelukkig uitzien.
Blafenartig = blaasachtig.
Blafenbruch, m.; -entzündung, w.; -gries,
 f. = blaas|breuk; -ontsteking; -steen (of:
 graveel).
Blafenhut, m. = deksel van den destilleer-
 ketel.
Blafenkrampf, m.; -krampf, f. = blaas|
 kramp; -kruid.
Blafenpflaster, f. = blaatrekkende pleister,
 trekpleister.
Blafenschnitt, m.; -sonde, m.; -stein, m.;
 -stich, m. = blaas|snede (of: steensnede);
 -peiler (of: catheter); -steen; -snede.
Blafensiehend = blaatrekkend.
Bläfer, m. -s, - = blazer, souffleur; blazer
 (die een blaasinstrument bespeelt).
Bläse|rohr, f.; -werk, f. = blaas|pijp (ook:
 erwentschieteer); -werk (van een orgel).
Bläsicht = blaasachtig.
Bläsiert = geblazeerd. **Bläsiert|heit**, w. —,
 -en = geblazeerdheid, onverschilligheid.
Bläsig = met blaren, blazen, bobbels.
Bläs|instrument, f. = blaasinstrument.
Blasonie|ren, schw. (h.) = blazonneeren, een
 wapen naar de regelen van de kunst schil-
 deren of verklaren.
Blasphemie, w. —, -n = blasfemie, gods-
 lastering.
Blasphemie|ren, schw. (h.) = godslasterlijk
 spreken, vloeken, blasfemeeren.
Blasf (bläser od. bläser, der bläser od.
 bläser) = bleek, vaal.
Blas|blau = bleek-, vaalblauw.
Blä|fe m. —, -n = bleekheid; bles.
Blä|gelb, -grün u.ä. = bleek|geel, -groen e.d.
Blä|huhn, f. = koet, meerkoet.
Blatt, f. -(e)s, Blätter = blad (einer Pflanze,
 Papier, eines Tisches, eines Ruders, einer Säge,
 Roten); courant, krant; baan, breedte (eines
 Stoffes); er nimmt kein Bl. vor den Mund =
 hij zegt waar 't op staat, hij windt er geen
 doekjes om; das steht auf einem andern Blatt =
 dat is wat anders; das Blatt schließt ihm =
 er gaat hem een licht op; das Bl. hat sich
 geendet = het blaadje is gekeerd.
Blatt|ähnlich = bladachtig, op een blad ge-
 lijkend. **Blatt|anlag**, m. = bijblad.
Blatt|blei, f. = lood in bladen, bladlood,
 theelood.
Blatt|chen, f. -s, - = blaadje.
Blatt|fen, schw. (h.) = (de overtollige bladeren)
 afstrippen, wegnemen; blatten (de reebokken
 door een bepaald geluid lokken).
Blatt|fer, w. —, -n = puist, pukkel, buil;
 die Blätter = de pokken.
Blatt|ferchen, f. -s, - = pukkel, puistje,
 schilfer.
Blatt|ferde, w. = azijnzure potasch.

Blatt|terfall, m. = afvallen van de bladeren,
 afgevalven bladeren.
Blatt|terflechte, w. = schilferachtige huid-
 uitslag.
Blatt|ter|gift, f.; -grube, w. = pok|gif(t);
 -kuiltje (of: -put, -daal).
Blatt|ter|gold, f. = blad|goud.
Blatt|ter|rig = puisterig, pukkelig, schilferig.
Blatt|ter|rig = dicht gebladerd, bladerig,
 feuilleté (Rudern); bladerig, schilferig (Steine,
 Früchte, Kohlen).
Blatt|ter|los = bladerloos.
Blatt|ter|magaz, m. = boekpens, blad|mag.
Blatt|tern, schw. (h.) = bladeren; ontbladeren;
Blatt|tern, f. = schilferen, (af)bladeren.
Blatt|tern|arbo, m. = pokkuiltje, pokdaal.
Blatt|tern|artig = pokdalig.
Blatt|tern|epidemie, w. = pokke|epidemie.
Blatt|tern|gift, f. = pokgif.
Blatt|ter|reich = bladerrijk.
Blatt|ter|teig, f. = feuilleté-deeg.
Blatt|ter|weise = in bladen, bij bladen.
Blatt|ter|werk, f. = loofwerk, lofwerk.
Blatt|ter|wurm = blad|worm.
Blatt|gewächs, f.; -gold, f.; -häutchen, f.;
 -haus, w. = blad|plant; -goud; -vliesje; -huis.
Blatt|faser, m. = goudhaantje.
Blatt|laus, w. = blad|luis.
Blatt|los = bladerloos.
Blatt|lose, w. —, -n = huislook.
Blatt|rig, **blättrig**, zie blätterig, blättrig.
Blatt|rippe, w. = nerf.
Blatt|roller, m. = bladkruller (von Raupen
 u. ä.).
Blatt|scheide, w. = bladscheede.
Blatt|schmetterling, m. = bladvlinder.
Blatt|seite, w. = blad|zijde; voorzijde van
 een blad.
Blatt|silber, f. = blad|zilver.
Blatt|ständig = blad|standig.
Blatt|stellung, w.; -stiel, m. = blad|stand;
 -steel.
Blatt|stiel|ständig = gesteeld.
Blatt|stück, f. = dwarsbalk, dekstuk.
Blatt|weise = bij bladen.
Blatt|weiser, m.; -wender, m.; -wespe,
 w. = blad|wijzer (of: leesteeken); -keerder
 (een koordje of lintje in een boek); -wesp.
Blatt|wider, zie Blattroller.
Blatt|zeichen, f. zie Blattweiser.
Blatt|zeiger, m. = bladwijzer, inhoudsopgaaf,
 index.
Blatt|zinn, f. = blad|tin.
Blau = blauw; bl. machen, od. bl. anlaufen
 lassen = (Stahl) blauw laten aanloopen, blauw
 maken; einen braun und bl. schlagen = iem.
 hont en blauw slaan; mit einem blauen Auge
 davon kommen = er nog goed(koop) afkomen,
 er genadig afkomen; bl unterlaufene Augen =
 blauwe kringen onder de oogen; einem die
 Augen bl. schlagen = iem. een blauw oog
 slaan; einem einen blauen Dunst vormachen =
 iem. een rad voor de oogen draaien; blauen
 Montag machen = Maandag houden; sein
 blaues Wunder sehen = ten hoogste verwon-
 derd zijn; eine blaue Bohne = een blauwe
 boon (een kogel); so b.! = ik gel'of er
 niets van.
Bl. Blau, f. — = blauw; in B. gefleidet = in
 't blauw gekleed; ins Blaue hinein = in het
 honderd, in het wild (schwaben, reden: praten);
 ins Blaue hinein sehen = wezenloos staren.
blau|äugig = blauwoogig, met blauwe oogen.

Blau'bart, m. = Blauwbaard.
Blau'beere, w.; -*buch*, f. = blauw|bes; -boek.
Blau'brud'fchürze, w. = bont schort.
Blau'e, w. = blauw, blauwe kleur, lazuur-blauw, blauwheid, blauwsel.
Blau'el, m. -s, - = klopper, knuppel; stamper.
Blau'eln, fchw. (h.) = stampen, kloppen, uitkloppen.
Blau'en, fchw. (h.) = blauwen, blauw worden.
Bläu'en, fchw. (h.) = blauwen, blauw maken; slaan, kloppen, stampen; aflossen, kloppen.
Blau'ente, w. = wilde eend.
Blau'färber, m. = blauwverver; leugenaar.
Blau'felchen, zie *Felchen*.
Blau'fuchs, m. = bankbiljet, blauwtje.
Blau'gelb = blauwgeel.
Blau'glas, f. = blauwglas, smelt of smeltglas, glazuur.
Blau'grau = blauwgrijs.
Blau'holz, f.; -*jade*, w.; -*fehlfchen*, f.; -*füße*, w. = blauw|hout (of: campêchehout); -bus (matroos); -keeltje (of: -borstje); -kuip.
Bläu'lich = blauwachtig.
Bläu'ling, m. -(e)s -e, = blauwtje (een vliender).
Blau'meise, w. = blauwe mees, pimpelmees.
Blau'mon'tag machen = Maandag houden.
Blau'säure, w. = blauwzuur, pruisisch zuur.
Blau'schede, w. = grijs gevlekt paard.
Blau'schimmel, m. = appelgrauwe schimmel.
Blau'schwartz = blauwzwart.
Blau'stein, m.; -*stift*, m.; -*strumpf*, m.; -*fucht*, w. = blauw|steen (of: lapis lazuli); b. potlood; -kous; -zucht (of: -ziekte).
Blau'waſſer, f. = hemelwater, kalkwater.
Blau'weiß: b. e. flagge = blauw-witte vlag.
Blech, f. -(e)s = blik; onzin; centen, geld, duiten.
Blech'arbeit, m. = blikwerk.
Ble'chen, fchw. (h.) = (op)dokken, over de brug komen.
Ble'chern = blikken, van blik.
Blech'geſicht, f. = blikwerk, blikgerei.
Blech'hammer, m. = plethamer, blikken hamer; blikmederij. **Blech'handſchuh**, m. = strijdhandschoen. **Blech'haube**, w. = helm.
Blech'hütte, w. = blikmederij.
Blech'instrument, f. = koperen instrument.
Blech'kappe, w. = helm.
Blech'maß, f. = kaliber, mal.
Blech'münze, w. = blikmunt, holmunt.
Blech'muff, w. = kopermuziek.
Blech'ner, m. -s, -; **Blech'schlager**, **Blech'schmied** = blikslager. **Blech'ware**, w. = blikwaren. **Blech'zange**, w. = haaktang.
Blech'zinn, f. = bladtin.
Blecken, fchw. (h.) = (die Zähne) laten zien.
I. **Blei**, f. -(e)s = lood; peillood; potlood; Pulver und B. = kruut en lood.
II. **Blei**, m. -(e)s, -e = blei, blik.
Blei'abgang, -*abtrieb*, -*abzug*, m. = schuim van gesmolten lood, loodslakken. **Blei'arbeiter**, m. = loodwerker. **blei'artig** = loodachtig. **Blei'balfam**, m. = loodbalsem.
I. **blei'ben**, ft. (f.) (bleib; bliebe; geblieben) = blijven, vertoeven, verblijven; duren; uitblijven, wegblijven; overblijven; sneuvelen; am Leben b. = in 't leven blijven; sitzen, stehen, steken, liegen, hängen b. = blijven zitten, staan, steken, liggen, hangen: (maar ook wel: be-sitzen, halten, ftehen, ftehen, wohnen bl.); wo find wir stehen geblieben? = waar zijn

we gebleven (heim Leben)? - bei etw. b. = bij iets blijven, volharden; bei der Sache b. = bij de zaak blijven, voet bij stuk houden; es bleibt alles beim Alten = alles blijft bij het oude (= zoals het was); es bleibt dabei! = afgesproken! of daar blijft het bij! bleibe mir damit vom Halbe od. vom Leibe! = blijf me daarmee van 't lijf! es bleibt unter uns = het blijft onder ons; 4 von 10 bleibt (od. bleiben) 6 = 4 van de 10 blijft 6; etw. b. lassen = iets laten, iets niet doen; er blieb auf dem Plage = hij bleef op de plaats (dood); das bleibt sich gleich = dat blijft 't zelfde, is net zoo lang als 't breed is.
II. **Blei'ben**, f. -s = blijven, verblijf; hier ist meine Bleiben's nicht = hier kan ik niet blijven.
Blei'blitz, m. = loodglans.
bleich = bleek, vaal, kleurloos, mat, zwak.
Bleich'anstalt, w. = bleekerij.
Bleich'art, m. -s = lichtroode wijn, bleekerd.
Bleich'e, w. -, -n = bleekheid, vaalheid; bleek, bleekveld; het bleeken; er ist dem Teufel aus der B. gelaufen = hij heeft een zwart gezicht.
bleichen, fchw. (h.) = bleeken; einen Mohren bl. = den Moriaan schuren, wasschen; bl. (f.) = bleeken; verbleeken.
Blei'cher, m. -s, - = bleeker.
Blei'cher, zie *Bleich'art*.
Bleich'kalk, m. = chloorkalk.
Bleich'plaz, m., **Bleich'stätte**, w. = bleek, bleekveld, bleekerij.
Bleich'pulver, f.; -*fucht*, w.; -*waſſer*, f. = bleek|poeder; -zucht; -water.
Bleib'dach, f. = looden dak.
bleien, fchw. (h.) = looden, met lood dekken of vullen; drukken.
bleiern = looden, van lood.
Blei'e, w. -, -n, zie *Blei* II.
Blei'erz, f.; -*farbe*, w. = lood|erts; -kleur.
Blei'feder, w. = potlood.
Blei'form, w. = looden vorm.
Blei'geist, m. = geest van lood.
Blei'gewicht, f. = looden gewicht; lood, gewicht (an einer Uhr).
Blei'gichter, m.; -*glanz*, m.; -*glätte*, w.; -*glimmer*, m. = lood|gieter; -glans; -glit; -glimmer.
blei'grau; -*haltig* = lood|grijs (grauw); -houdend.
Blei'hammer, m. = blikslagershamer.
Blei'he, w. -, -n, zie *Blei* II.
Blei'hütte, m. = loodgieterij.
blei'icht = loodachtig. **blei'ig** = loodhoudend.
Blei'hammer, w.; -*loft*, w.; -*traubheit*, w. = lood|kamer; -kollek; -ziekte.
Blei'kugel, w. = looden kogel.
Blei'lot, f. = peil- of dieplood, schietlood.
Blei'maß, f. = schietlood.
Blei'öl, f.; -*plaster*, f.; -*platte*, w. = lood|olie (of: -balsem); -pleister; -plaat (of: looden plaat).
blei'recht = loodrecht.
Blei'rohr, f. = potloodhouder, -koker.
Blei'röhre, w. = looden pijp.
Blei'salze, w.; -*salz*, f.; -*schafte*, w. = lood|zalf; -zout; -slak (of: -schuim).
Blei'schnur, w. = loodlijn, loodkoord, peilkoord, meetsnoer. **blei'schwer** = loodzwaar, zoo zwaar als lood. **Blei'siegel**, f. = lood (zegel aan goederen, die door de belasting-beambten moeten geviziteerd worden).
Blei'stift, m. = potlood.

- Wleiftiftfpizer**, m.; -zeichnung, w. = potlood | punter; -teekening.
- Wleiftiftvergiftung**, w. = loodvergiftiging.
- Wleiftiftverfchluff**, m. = plombe, plombearing; unter B. = geplombeerd.
- Wleiftiftwage**, w. = waterpas, paslood.
- Wleiftiftweiß**, f. = loodwit.
- Wleiftiftwürz**, w. = loodkruid.
- Wleiftiftzeichen**, f. = lood (zegel).
- Wleiftiftzucker**, m. = loodsuiker.
- Wlen'de**, w. -, -n = ooglap, oogleer (für Pferde); loos of blind venster, looze of blindeur; mis, blindeering, dekking (an Fesslungs-werken); schanskleed, schansdek (auf Schiffen).
- Wlen'den**, fchw. (h.) = blind maken, de oogen uitsteken; verblinden; betooveren; de oog-lappen aandoen; (eine Schacht) sluiten; (einen Laufgraben, Licht) blindeeren
- Wlen'dfenfter**, f. = blind venster.
- Wlen'dglas**, f. = zonneglas (aan verrekijker).
- Wlen'dkugel**, w. = damp- of rookkogel.
- Wlen'dlaterne**, w. = dievelantaarn.
- Wlen'dleder**, f. = ooglap, oogleder.
- Wlen'dling**, m. -(e)s, -e = bastaard, natuurlijk kind.
- Wlen'drahmen**, m. = tralieraam (der Maler).
- Wlen'dstein**, m. = afzetsteen.
- Wlen'dung**, w. -, -en = het blind maken; verblinding; blindeering.
- Wlen'dwert**, f. = begoocheling, verblinding, misleiding, iets om de oogen te verblinden.
- Wlen'fe**, w. -, -n = bles, witte vlek voor aan den kop van een paard.
- Wlen'ffiren**, fchw. (h.) = blesseeren.
- Wlen'fur**, m. -, -en = blessuur.
- Wlen'el**, m. -s, - = klopper, stamper.
- Wlen'elstange**, zie Wleue'elstange.
- Wlen'eln**, fchw. (h.) = stampen, kloppen.
- Wlen'en**, fchw. (h.) = aflossen, kloppen; blauwen, blauw maken.
- Wlen't**, m. -(e)s, -e = blik, oogopslag; glans, lichtglans, blikkering, slikkering; auf den ersten B. = op het eerste gezicht; den B. auf einen richten, werfen = den blik op iem. richten, werpen; alle Wlen'te auf sich ziehen = aller blikken (oogen) tot zich trekken.
- Wlen'te**, w. -, -n = witvisch, blei, blik.
- Wlen'ten**, fchw. (h.) = blikken, kijken, zien; (die Richter) b. = het licht versterken (beim Malen); laß dich nie wieder b. = laat je nooit weer zien; das läßt tief b. = dat geeft heel wat te denken.
- Wlen'tfeuer**, f. = blikvuur, seinvuur.
- Wlen'tlicht**, f. = bliksemlicht (in Leuchtstürmen).
- Wlen'tsilber**, f. = zijn zilver.
- Wlen'd** = blind (eig. en fig.); auf einem Auge b. = aan één oog blind; blinder Eifer schadet nur = al te veel ijver schaadt; b. für od. gegen etw. = blind voor iets; bei den Wlen'den ist der Einzügige König = in het land der blinden is Eenooig koning; mit dem Wlen'den spielen (im Wleiftiftspiel) = met den blinde spelen; blinde's Fenster = blind venster; blinde Mauer = blinde muur (ohne Fenster); der blinde Lauf = de schijnkoop; blinder Lärm = loos alarm; ein blinder Passagier = blind passagier, een passagier, die zich binnensmokkelt om ongemerkt de reis mee te maken; blinder Schuß = schot met los kruit, ook: schot in de lucht; blind laden = met los kruit laden; blinde Klappen = blinde klappen; der Spiegel ist b. = is mat, dof.
- Wlen'darm**, m. = blinde darm.
- Wlen'druck**, m. = blinddruk.
- Wlen'dschuh** (spielen) = blindemannetje spelen.
- Wlen'denanstalt**, w. = blindearichting, blindegesticht.
- Wlen'dfisch**, m. = naaldvisch.
- Wlen'dgläubig** = goedgegelovig, blindelings geloovend.
- Wlen'dheit**, w. - = blindheid; verblinding.
- Wlen'dling** = blindelings; zonder overleg, onbesuisd, pardoos.
- Wlen'dschlange**, w. = blindslang.
- Wlen'dschleiche**, m. = hazelworm; gluiper.
- Wlen'dschuß**, m. = schot met los kruit, schot in de lucht.
- Wlen'ten**, fchw. (h.) = blinken, schitteren, glanzen; pinken, blikken.
- Wlen'tern**, fchw. (h.) = knipoogen.
- Wlen'tfeuer**, f. = schitterlicht (van vuurtoren).
- Wlen'teln**, **Wlen'tzen**, fchw. (h.) = pinken, knip-oogen, pinkoogen.
- Wlen't**, m. -es, -e = bliksem, bliksemstraal, slikkering; wie der Wlen't. = (zoo snel) als de bliksem, als het (de) weerlicht.
- Wlen'tableiter**, m. = bliksemafleider.
- Wlen'tblanz** = schitterend blank.
- Wlen'tblau** = bont en blauw.
- Wlen'tdumm** = oledom.
- Wlen'tzen**, fchw. (h.) = bliksemen, weerlichten; slikkeren.
- Wlen'tgeschwindigkeit**, w. = snelheid van den bliksem.
- Wlen'tfeuer**, f. = bliksem-, schitterlicht (van vuurtoren).
- Wlen'tfunke**, m. = elektrische vonk.
- Wlen'tjunge**, m. = drommelsche jongen, bijde-handte jongen.
- Wlen'tkerl**, m. = drommelsche kerel, wakkere klant.
- Wlen'tmädchen**, **Wlen'tmadel**, f. = drommelsche meid, jolige meid.
- Wlen'tfauber** = brandhelder.
- Wlen'tschlag**, m. = donderslag, bliksemslag.
- Wlen'tschnell** = bliksemsnel.
- Wlen'tstoss**, m. = elektrische stof.
- Wlen'tstrahl**, m. = bliksemstraal.
- Wlen'tzug**, m. = bliksemtrein.
- Wlen't** = Wallen: baal.
- Wlen't**, m. -(e)s, Wlen'te = blok (in allen Bedeutungen); einen in den Wlen't. legen od. schließen = in de ijzers sluiten.
- Wlen'tade**, w. -, -n = blokkade, blokkeering; (die Wlen't.) brechen = verbraken, forceeren.
- Wlen'tblei**, f. = lood in blokken.
- Wlen'tleis**, f.; -haus, f.; -holz, f. = blok|ijs; -huis; -hout.
- Wlen'tieren**, fchw. (h.) = blokkeeren.
- Wlen'tirung**, w. -, -en = blokkeering, blokkade.
- Wlen'tmacher**, m. = blok(katrol)maker.
- Wlen'trolle**, w. = blok, (katrol, schijf).
- Wlen'tsberg**, m. = Blocksberg.
- Wlen'tstück**, f. = blok (metaal).
- Wlen'ttaube**, w. = houtduif.
- Wlen'twagen**, m. = blokwagen, sleep (in Sägemühlen).
- Wlen'tzinn**, f. = tin in blokken.
- Wlen'dauge**, f. = bijziende.
- Wlen'de** = bleu, bedeesd, verlegen; zwak (von den Augen, früher auch in allgemeinerer Verwendung), bijziend; dom, suf, stompzinnig; liëzig; ein blinder Hund wird selten fett = wie verlegen is, brengt het niet ver in de wereld.
- Wlen'digkeit**, w. - = zwakheid (der Augen); verlegenheid; sufheid.
- Wlen'dsichtig** = kortzichtig, zwak van gezicht.

Blödsichtigheit, w. — = kortzichtigheid.
Blödsinn, m. = domheid, safferigheid, lijsigheid, stommitheit; höherer Bl. = driedubbele domheid. **Blödsinnig** = suf, stomp, idioot.
Blößen, fchw. (h.) = (von Kindern) loeien, bulken, (von Schafen) blaten.
Blond = blond; licht (gekleurd).
Blondchen, f. -s, -n = blondje.
Blonde, w. -, -n = blonde, zijden kant; blondine; eine hüble Blonde = een glas wit bier.
Blondhaarig = blond, blondharig.
Blondine, w. -, -n = blondine.
Blondloek = blondgelokt, blondloekig.
Blöß = bloot, naakt, ongedekt; enkel, louter, bloot; alleen maar; auf der bloßen Erde = op den naakten grond; mit bloßen Füßen = bloots- (of barre-)voets; mit bloßem od. im bloßen Kopfe = blootshoords; mit (den) bloßen Augen = met het bloote oog; im bloßen Hemde = in het hemd; auf bloßem Berge reiten = zonder zadel rijden; der bloße Gedanke = alleen de gedachte; es ist ein bloßer Traum = het is niets dan (enkel) argwaan, achterdocht; (aller Sorgen) bl. = van alle zorg vrij; von aller Hilfe bl. = van alle hulp beroofd.
Blöße, w. -, -n = bloetheid, naaktheid; open plek (in 't bosch); (beim Fechten) blootgegeven plaats; sich eine Bl. geben = zich bloot geven, vat op zich geven.
Blößen, fchw. (h.) = blootleggen.
Blößenstellen, fchw. (h.) = blootstellen, in verlegenheid brengen; sich bl. = zich blootgeven.
Blöße, zie Bluse.
Blühen, fchw. (h.) = bloeien, in bloei staan; in bloeienden staat verkeren; sein Weizen blüht = het gaat hem goed; ihm blüht etw. = hem staat iets te wachten. **Blühend** = bloeiend; blozend; in den bloei van 't leven.
Blümchen, f. -s, -n = bloempje.
Blümchenkaffee, m.; -tee, m. = duone koffie; stappé thee.
Blüte, w. -, -n = bloem; blom; puik, puikje; pluim (beş şaîen); geur, bouquet (beş Wetnes); durch die Bl. spreken, reden = in bedekte termen of in beeldspraak, in bloemrijke taal spreken.
Blümeln, fchw. (h.) = zijn taal met bloempjes en krulletjes doorweven, in bloemrijke taal spreken; honig uit de bloemen zoeken.
Blümen, fchw. (h.) = met bloemen versieren, bloemen; geblümt = gebloemd.
Blümenartig = bloemachtig.
Blümenau, w. = bloemrijke dreef.
Blümenbau, m. = bloemeteeft; bouw van een bloem.
Blümenbeet, f. = bloembed, -perk.
Blümenbinde, w. = festoen. krans.
Blümenbinde, w. = zwanebloem.
Blümenblatt, f.; -blatt, f.; -erde, w. = bloemblad; -tafeltje (of: bloemeplank, jardinière); -aarde (of: tuinaarde).
Blümenflor, m. = bloemetool, bloei, bloeitijd.
Blümengehänge, f. = festoen, guirlande.
Blümengehächel, f.; -gehäkel, f. = bloem-, plant (of: gewas); -stander (of: -standaard).
Blümengevinde, f. = guirlande.
Blümengriffel, m. = bloemstijl.
Blümenhändler, m. = bloemeverkoper.
Blümenhülle, w. = bloesemhulsel.
Blümenkelch, m.; -knospé, w.; -kohl, m. = bloemkelk; -knop; -kool.

Blümentorb, m. = bloememand.
Blümenkranz, m.; -krone, w.; -krone, w. = bloemkrans; -kroon (ook: kroon van bloemen); -lezing (ook: bloemeoogst).
Blümenmaler, m.; -markt, m. = bloem- schilder; -markt.
Blümenmehl, f. = stuifmeel.
Blümenreich, f. = bloemrijk, het rijk van Flora. **Blümenreich** = rijk aan bloemen; bloemrijk, beeldrijk (vom Stile).
Blümenrohr, f.; -rondel, f.; -schaft, m.; -scheide, w.; -schirm, m. = bloemriet; -bed (nl. rond); -stengel; -scheede; -scherm.
Blümenstreu, w. = festoen.
Blümenseite, w. = haarzijde (einer Haut).
Blümenstaub, m. = bloeiwijze.
Blümenstaub, m. = stuifmeel.
Blümenstengel, m.; -stiel, m. = bloem- stengel; -steel.
Blümentopf, m. = bloem (in een pot).
Blümentrauf, m. = ruiker.
Blümentrost, f. = bloemstuk; bloembed, -perk.
Blümentee, m. = thee eerste kwaliteit, keizerthee.
Blümentisch, m.; -topf, m.; -zierat, m. = bloemtafel; -pot; -sieraad (of: lofwerk).
Blümenzucht, w. = bloemeteeft.
Blümenzwiesel, m. = bloembol.
blümerant = misselijk, akelig; mir wird bl. vor den Augen od. zumute = ik word draaierig, naar.
blümdicht = bloemig, gebloemd.
blümdig = met bloemen, vol bloemen.
blümlig, m. -en, -en = bloemist.
blümlig, w. - = bloemkunde.
blümlig, f. -s, -n = bloempje, bloemelijn.
blümlig, w. -, -n = bloeze of blouse.
blümlig, m. = werkmán.
blümlig, w. -, -n = signaalvuur, -licht.
blümlig, m. -es, Blümlig = bloesemrijkdom.
blümlig, f. -(e)s = bloed; mit faltem Blute = in koelen bloede; daß Bl. stieg mir ins Gesicht = het bloed steeg mij naar het gezicht; von edlem Blute = uit edel bloed; daß macht böses Bl. = dat zet kwaad bloed; daß Bl. verleugnet sich nicht = het bloed kruipt waar het niet gaan kan; ein junges Bl. = een jonge bloed; bis aufs Bl. = tot bloedens toe, tot 't uiterste; daß liegt (einem) im Bl. = dat zit in 't bloed.
Blutabgang, m.; -ader, w. = bloedafgang (of: -verlies); -ader.
blutähnlich = op (naar) bloed gelijkend.
Blutampfer, m. = rood patich, drakekruid.
Blutandrang, m. = aandrang van het bloed, congestie.
Blutarm = bloedarm; **blutarm** = doodarm, bloedarm.
Blutarmut, w. = bloedarmoede.
blutartig = bloedachtig.
Blutaustritt, m.; -bad, f. = bloedspuwing; -bad.
blutbelegt = met bloed bevekt, besmet.
Blutbrechen, f. = bloedspuwing.
Blutbeuk, w. = roode beuk.
Blutbüchse, w. = schavot.
Blutdürst, m. = bloeddorst.
blutdürstig = bloeddorstig.
Blüte, w. -, -n = bloesem; bloem, bloei; zwe-rtje.
Blutegel, m. = bloedzuiger; Bl. ansetzen = koppen zetten.
bluten, fchw. (h.) = bloeden; die Nase blutet mir = mijn neus bloedt; daß Herz blutet mir = mij bloedt het hart; sich zu Tode bl. = dood

bloeden; er wird bl. müssen = hij zal moeten bloeden (geducht betalen).
Blü'ten|blatt, f.; **zefch**, m. u. ä. = bloem|blad; -kelk e. d.
Blü'tenstaub, m. = stuifmeel.
Blü'tentleerung (od. **zuentziehung**), w.; **zergießung**, w. (od. **zerguß**, m.) = bloed|verlies (*of*: aderlating); -uitstorting.
blut'erzeugend = bloedvormend.
Blü'tezeit, w. = bloeitijd; bloeitijdperk.
Blut'fahne, w.; **zfarbe**, w.; **zfinf**, m. = bloed|vlag; -kleur; -vink (*of*: goudvink).
Blut'flage, w.; **zleck**, m.; **zfluß**, m. = bloed|vlag; -vlek; -vloed (*of*: gang, -vloeting).
Blut'gefäß, f.; **zgeld**, f. = bloed|vat; -geld.
Blut'gericht, f. = crimineele rechtbank.
Blut'gerüst, f. = schavot.
Blut'gier, w.; **zgeschwür**, f. = bloed|dorst; -zweer (*of*: -vin).
blut'gierig = bloedgierig.
Blut'harnen, f. = het bloedwateren.
Blut'hoehzeit, w.; **zhund**, m. = bloed|bruiloft; -hond (eig. en fig.).
blu'tig = bloedig; bebloed; einen bl. schlagen = iem. tot bloedens toe slaan; bl. er Ernst = bloedige, diepe ernst.
Blut'igel, zie Blutegel.
blut'jung = bloedjong.
Blut'klumpen, m.; **zkoralle**, w.; **zkörperchen**, f. = bloed|klomp; -koraal; -lichaampje.
Blut'koeken, m.; **zlauf**, m. = bloed|koek; -loop (*of*: -ontlasting).
blut'leer, **blut'los** = bloedeloos.
Blut'mangel, m.; **zrage**, w.; **zrat**, m. = bloed|armoede; -wraak; -raad.
blut'reich = volbloedig, sanguineus.
blut'reinigend = bloedzuiverend.
Blut'rechter, m. = bloedrechter, crimineel rechter.
blut'rot = bloedrood.
blut'ruinig = bloedend, tot bloedens toe.
blut'sauer = erg moeilijk, erg zuur; er läßt es sich bl. merden = hij werkt als een paard.
Blut'sauger, m.; **zschande**, w. = bloed|zuiger (*of*: vampyr); -schande.
blut'schänderisch = bloedschendig.
blut'schou = bloedschuw.
blut'slecht = erg slecht.
Blut'schuld, w.; **zschwären**, m. = bloed|schuld; -zweer.
Blut'sfreund, m. = bloedverwant.
Blut'speien, **zspucken**, f. = bloedspuwing.
blut'stillend = bloedstillend, -stelpend.
Blut'stockung, w. = stilstand in het bloed.
Blut'strieme, w. = bloedstriem, bloedige striem.
Blut'ströpfchen, f. = adonisroosje.
Blut'stropfen, m. = druppel bloed.
Blut'sturz, m. = bloed(uit)storting; bloedspuwing.
Blut'sverwandter, m.; **zverwandtschaft**, w. = bloed|verwant; -verwantschap.
Blut'tat, w. = bloedige daad.
blut'triefend = druipend van bloed.
Blut'umlauf, m. = bloedsomloop.
Blut'ung, w. -, -en = bloeding.
Blut'urteil, f. = doodvonnis.
Blut'vergiefen, f.; **zvergiftung**, w.; **zberluft**, m.; **zwärme**, w. = bloed|vergieten (*of*: -storten); -vergiftiging; -verlies; -warmte.
blut'wenig = erg weinig, bedroefd weinig.
Blut'wurft, w. = bloedworst, beuling.
Blut'wurzel, w. = zebenblad, tormentille.

Blut'zeichen, f. = bloedig teeken, bloedvlek.
Blut'zeuge, m. = bloedgetuige, martelaar.
Blut'zwang, m. = dysenterie.
b. m. = brevi manu: oogentdikkelijk.
Bu. od. B. N. = Banknoten.
Bö, w. -, -en = windvlaag, vlaag, valwind, bui.
Bo'a, w. -, -s = boa.
Boberelle, w. -, -n = jodekers.
Boc'cia (spr.: *botsja*), f. -s, -s = boccia: een balspel.
Bock, m. -(e)s, Böde = bok, ram; bok (*als* fout, misslag; koetsier=zitplaats; stormram; voetbankje; kantoorkruk; onderstel (van windmolens, voor te zagen hout e. d.); glas bier (bock); steifer B. = lomperd; den B. zum Gärtner machen = den vos op de ganzen laten passen; einen B. machen, schiefen = een bok schieten; B. springen, Bocksprung spielen = haasje over spelen; (einem) den B. stehen = staan (in 't haasje-over-spel); spanischer B. = Spaansche laarzen; einen in den B. spannen = iem. op de pijnbank leggen, iem. aan handen en voeten knevelen.
bock'beinig = stijf, houtherig; koppig.
Bock'bier, f. = bockbier.
Böck'chen, f. -s, -n = bokje.
bock'en, *schw.* (h.) = ritsig zijn; stinken; bok' springen; prullen, mokken; steigen (om den runder af te werpen).
Bock'fell, f. = bokkevel.
Bock'föde, w. = sluit met mondstuk.
bock'fig = ritsig; sinkend; bokkig.
Bock'fäher, m. = boktor.
Bock'leder, f. = bokkele(der).
Bock'sbart, m. = boksbard; wilde schorse-neer; borstelgras.
Bock'sbeere, w. = wilde moerbeï.
Bock'sbeutel, m. = wijdbuikige flesch; beste Frankenhijn.
Bock'sbeutelfel, m. = ouderwetschheid, sleur.
Bock'sdorn, m. = boksdooorn; hokjespeul.
Bock'shorn, f. = bokkehoorn; einen ins B. jagen = iem. bang maken, vrees aanjagen.
Bock'sprung, m. = bokkesprong, zie ook Bock.
Bod'den, m. -s, -n = Bodden: bocht, strandmeer.
Bo'den, m. -s, Böden = bodem, grond, terrein; bodem, boom; vloer; zolder; grondslag; bol (eines Hutes); Grund und B. = grond, eigendom; dem Gasse den B. ausstoßen, aus-schlagen = het vat den bodem inslaan; auf dem B. der Verfassung = op den grondslag van de constitutie; Handwerk hat (einen) golden B. = een ambacht is goud waard; zu B. werfen = op den grond, overhoop, omver werpen; am (od. auf dem) B. liegen = op den grond liggen; auf dem B. = op den zolder; zu B. schlagen = neerslaan; dem B. gleich machen = met den grond, gelijk maken, slechten, sloopen; zu B. drücken = neerdrukken; Korn auf dem B. haben = leven kunnen.
Bo'den|beschaffenheit, w.; **zbesitz**, m. = grond|gesteldheid; -bezit.
Bo'denbrett, f. = onderlaag.
Bo'denfenster, f. = zoldervenster.
Bo'denhefe, w. = grondsop, droessem.
Bo'denkammer, m. = zolderkamer.
Bo'denkredit, m. = grondkrediet.
Bo'denlosh, f., **zufe**, w. = zolderluik.
bo'denlos = bodemloos; verregaand.
Bo'denmatte, w. = vloermat.
Bo'denraum, m. = zolderruimte, zolder.
Bo'densatz, m. = bezinksel; grondsoep.

Bo'denfee, m. = Bodenmeer, meer van Constanz.
bo'denftändig = op den grond (zich bevindende); (*fig.*) in den bodem geworteld; (*plantk.*) onderftändig.
Bo'denzin, m. = zolderhuur; grondrente.
Bodmerci', w. -, -en = bodemerij.
Boer, m. -, -en u. -s, zie *Bur*.
Bo'fift, m. -es, -e = wolfsveest, paddestoel.
Bo'gen, m. -s, - (ook *Bögen*) = boog, kromming; strijkstok; handboog; blad papier, vel; zie ook *Baufch*.
Bo'genbezichnung, w. = velbeteekening, signatuur.
Bo'genbrücke, w.; **Bo'dach**, f.; **Bo'fenfter**, f. = boogbrug; -dak; -venster.
Bo'genform, w. = folioformaat; boogvorm.
Bo'genförmig = boogvormig; gewelfd.
Bo'genfang, m. = overwelfde, overdekte gang.
Bo'genfchiff, f. = boogvormige mal (beim Bauen).
Bo'gengefchwölbe, f. = booggewelf.
Bo'gengröÙe, w. = folio.
Bo'genlampe, w.; **Bo'licht**, f. = booglamp; -licht.
Bo'genlinie, w. = kromme lijn.
Bo'genmacher, m. = boogmaker.
Bo'genfchiet, m. = steunboog, schoor.
Bo'genfchieten, f. = het boogfchieten.
Bo'genfchluff, m. = sluitsteen (im Gewölbe).
Bo'genfchreiber, m. = bladschrijver.
Bo'genfchuf, m.; **Bo'fchüÙ(e)**, m. = boogfchot (*of*: fchot in 't wild); -fchutter.
Bo'genfehne, w. = pees van den boog, koord.
Bo'genfette, w. = foliozijde.
Bo'genftellung, w. = gewelfde gang.
Bo'genftrich, m. = streek met den strijkstok.
Bo'genweife = booggewijze; bij vellen.
Bo'genwinde, w. = boogspanner.
Bo'genzeichen, f. = signatuur, velmerk.
Bo'genzirkel, m. = holle passer.
Bo'gig = boogvormig, gebogen.
Bo'hemund, m. = Bohemund.
Bo'he, w. -, -n = dikke plank, plaat.
Bo'hlen, fchw. (h.) = beplanken.
Bo'hlenbahn, w. = kegelbaan.
Bo'hme, m. -n, -n = Bohemer.
Bo'hmen, f. = Bohemen.
Bo'hmerwald, m. = Bohemer Woud.
Bo'hmiÙ = Boheemsch; das find ihm böhmische Dörfer = dat is Latijn, Grieksch voor hem.
Bohn'art, w. = dissel (bijl).
Bohn'bürfte, w. = wrijfborstel.
Bohn'den, f., -s, - = boontje.
Bohn'e, w. -, -n = boon; das ift feine B. (nicht die B.) mert = geen zier waard; er hat B. n gegeben = is vreeselijk dom; zie ook blau.
Boh'nen, fchw. (h.) = boenen, wrijven (met was).
Boh'nenbaum, m. = goudenregen.
Boh'nenacker, m.; **Bo'hüte**, w.; **Bo'hülfe**, w. u. ä. = boone|akker; -bloesem; -dop (*of* -peul *of* -schil) e. d.
Boh'nenfest, f. = Driekoningen.
Boh'nenfönig, m. = koning (op Driekoningen).
Boh'nenfrucht, f. = boonekruid.
Boh'nenfuchen, m. = Driekoningekoek.
Boh'nenfied, f.: das geht über's B. = dat is te erg, gaat te ver, loopt de spugaten uit.
Boh'nenpalter, m. = vrek, keutelaar, muggezifter.
Boh'nenftange, w. = boonestaak.
Boh'nenftrauch, m. = boonestruik; goudenregen; brem.

Boh'nenftroh, f. = boonestroo; groß wie B. = uiterst ruw.
Boh'ner, m. -s, - = boender.
Bohn'häÙe, zie *BönhäÙe*.
Bohn'lappen, m. = boen- *of* wrijfslap.
Bohr'bank, w.; **Bo'eifen**, f. = boor|bank; -ijzer (*of*: -lepel).
Boh'ren, fchw. (h.) = boren.
Boh'rer, m. -s, - = boor; borer, boorder.
Bohr'fäufel, m.; **Bo'fack**, w.; **Bo'fch**, f. = boor|hamer (van mijnwerkers); -bank; -gat.
Bohr'maschine, w.; **Bo'mehl**, f.; **Bo'mühle**, w. = boor|machine (*of*: -toestel); -meel (*of*: boorsel); -molen.
Bohr'fchneide, w.; **Bo'fpäne**, Pl. = boor|fchroef; -spanen (*of*: -meel).
Bohr'ring, w. -, -en = boring; kaliber.
Bohr'wurm, m.; **Bo'zeug**, f. = boor|worm (*of*: houtworm); -tuig.
Boi, Boj, Boh, m. (e)s, -s = baai.
boien = baaien.
bo'ig = builig.
boiffert' (spr.: *buä...*) = (met hout) beschoten, betimmerd.
Bojar', m. -en, -en = Bojaar (flavifcher Gutsfher).
Bo'je, w. -, -n = boei, ankerboei, ton.
Bo'jer, m. -s, - = boeier; fchip om de boeien te leggen.
Bo'jenteine, w.; **Bo'reep**, **Bo'feil**, f. = boesieep.
Bol, m. -(e)s; **Bolar'erbe**, w. = Lemnische *of* Armenische aarde, zegelaarde.
Bo'leine, w. = boelijn, boellijn.
Bolero, m. -s, -s = bolero (flavifcher Tanz, furze Facke).
bol'fen = blöfen.
Bol'fe, w. -, -n = bol. ui.
Bol'fengewäÙ, f. = bolgewas.
Bol'fer, m. -s, - = mortier.
bol'fern, fchw. (h.) = bolderen, geraas maken.
bol'fem, fchw. (h.) = fchieten (mit dem Böller).
Bol'wert, f. = bolwerk, bastion.
Bol'wertfturm, m. = bastiontoren.
Bolog'na, f. = Bologna.
Bologne'fe, m. -n, -n = Bolognees.
Bologne'fer = Bologneesch.
Bologne'ferhündchen, f. = Bologneesch hondje.
Bologne'fifch = Bologneesch.
Bol'us, m. - = Bol.
[Bolz] = Bolzen; nicht jedes Holz gibt einen B. = alle hout is geen timmerhout.
Bolz'en, m. -s, - = pijl; bout, pen, plug; strijkbout; wig; staande balk; evenaar; der eine dreht die B., der andre berfchieÙt fie = de een bedenkt de plannen, de ander voert ze uit; er dreht alles zu B. = hij legt alles verkeerd uit.
Bolz'enfchlöß, f. = cilindrifch hangslot, boutslot.
Bolz'enfange, w. = bouttang.
Bolz'gerade = kaarsrecht.
Bombar'de, w. -, -n = bombarde, steengeslut; brombas.
Bombardement' (spr.: *mä*), f. -s = bombardement.
Bombardier', m. -(e)s, -e = bombardier, konstabel.
bombardie'ren, fchw. (h.) = bombardeeren.
Bombastin', m. -(e)s = bombazijn.
Bombast *of* **Bombast'**, m. -es = bombast, grootspraak, gezwollenheid. **Bombastifch** = bombastifch.
Bomb'be w. -, -n = bom.

Bom'benbrand, m. = lont van een bom.
Bom'benfolf, m. = reuzesucces.
bom'benfeit = bomvrij; *ook*: zoo vast als een muur. **Bom'bengefchäft**, f. = prachtige (n.l. voordeelige) zaak. **Bom'benfjffel**, m. = bomketel. **bom'benfjcher** = bomrij; (van 't spel) geheid. **Bom'bensplitter**, m.; **stüft**, f. = splinter, stuk (van een bom). **Bom'benzünder**, m. = lont.
bombie'ren, fchw. (h.) = bombeeren, welven.
Bon, m. -s, -s = bon, bewijs, briefje.
bo'na fi'de = bona fide, te(r) goeder trouw.
Bonapartift, m. -en, -en = Bonapartist.
bonapartiftifch = Bonapartistisch.
Bonbon, m. u. f. -s, -s = bonbon.
Bonbon'bofe, **fchachtel**, **Bonbonnie're**, w. -, -n = bonbondoos, bonbonnière.
Bongert, **Bangert**, m. -s, -e = bongerd, boomgaard.
Bön'hafe, m. -n, -n = beunhaas.
Bonhomie', w. -, -n = bonhomie, goedhartigheid.
Bonifa'cius, **Bonifa'zius**, m. = Bonifacius.
Bonifiation', w. -, -en = bonificatie, vergoeding, refactie.
bonifizierte'ren, fchw. (h.) = vergoeden, schade-loosstellen.
Bonität', w. -, -en = kwaliteit, echtheid, innerlijke waarde.
Boniteur', m. -s, -e = schatter.
bonitte'ren, fchw. (h.) = schatten, waardeeren.
Bon'ne, w. -, -n = bonne, kinderjuffrouw.
Bon'ze, m. -n, -n = bonze, boeddhistisch priester.
Boot, f. -(e)s, -e u. **Böte** = boot, schuit, bootje.
Böo'tien, f. = Boeotië. **Böo'tier**, m. -s, - = Boeotier. **Böo'tifch** = Boeotisch.
Boots'lanfer, m.; **hafen**, m. u. ä. = bootj-anker; -haak e. d.
Boots'mann, m. **feute** = bootsman, matroos; **mannet** = bootsman, schieman.
Boots'zieher, m. = sleeper, trekker; sleep.
Bor, f. -(e)s = boor, borium.
Boracit', *zie Borazit*.
Borax, m. -(e)s = borax.
Borax'füure, w. = boraxzuur.
Borax'faat, m. = boraxfaat.
Borazit', f. -(e)s = boraciet.
Bord, m. -(e)s, -e = boord; rand, kant, oever; an, über B. = aan, over boord.
Bord, f. -(e)s, -e = plank.
Bord'brett, f. = gordijnplank.
Bor'de, *zie Borte*.
Bör'de, w. -, -n = vruchtbare graanrijke **Bordeaux'wein**, m. = Bordeauxwijn. [viakte.
Bor'dell, f. -(e)s, -e = bordeel.
Bordereau', (spr.: ..roo), m. u. f. -s, -s = bordereau, borderel; lijst, ceel; speciebrieffje.
Bordie'ren, fchw. (h.) = omzooenen, galonneeren, bezetten.
Bord'leifte, **fchwelle**, w., **stein**, m. = trottoirband.
Bordü're, w. -, -n = rand, borduursel, galon.
Bord'voll = boordevol.
Bor'eas, m. = Boreas, noordewind.
Borg, m. -(e)s = borg, krediet; auf B. = op de borg, op krediet.
bor'gen, fchw. (h.) = leenen (van en aan iem.); *bon od. bei etnem etw. B.*; etnem B.; lange gebort ist nicht gefchenft = borgen is geen kwijtschelden; B. macht Sorgen = borgen baart zorgen.

borg'weise = op de borg.
Bor'fe, w. -, -n = schors, bast.
Bor'fenfäfer, m., **Wurm**, m. = schorske-
 ver, -worm (worm in 't hout, ziekte).
Born, m. -(e)s, -e = bron, put, wel.
Borniert' = geborneerd, bekrompen.
Borniert'heit, w. -, -en = geborneerdheid, bekrompenheid.
Borra'go, m. -s; **Bor'rtfch**, m. -es = bernagie, borragie (Pflanze).
Borromä'ifche Infeln = Borromeische eilanden.
Bör's, w. *zie Barfch*.
Bor's'dorfer Apfel, m. = Deutsche reinette.
Bör'se, w. -, -n = beurs (zak en gebouw); auf die B. gehen = naar de beurs gaan.
Bör'fenblatt, f.; **Buch**, f.; **diener**, m.; **gefchäfte**, Pl. u. ä. = beursblad; -boek; -knecht; -zaken e. d.
Bör'senfunde, w. = beursuur; erste, zweite, dritte B. = begin-, midden-, slotbeurs,
Bör'senzinsen, Pl. = beursrente.
Borft, m. -es, -e = barst, scheur.
Bor'fte, w. -, -n = borstel (eines Schwefes); haar (an Pflanzen).
bor'ften fch, fchw. (h.) = overeind gaan staan, zich opzetten.
bor'ftenartig = borstelachtig, stekelig.
Bor'ftenbein, m. = borstel, stoffer (van varkenshaar).
Bor'ftengras, f. = borstelgras, boksbaard.
Bor'ftenpinfel, m. = ververskwast (van varkenshaar).
Bor'ftenwurm, m. = borstelworm.
bor'ftig = borstelig, stekelig; kwaad, nijdig.
Bort, f. -(e)s, -e = plank.
Bört'chen, f. -s, - = plankje; borduurseltje, boordje.
Bor'te, w. -, -n = rand, borduursel, galon; mit Borte besetzen, einfassen = afzetten, galonneeren.
Bortennacher, **wirker**, m. = passementwerker.
Boruf'fe, m. -n, -n = Pruis.
Boruf'fia, w. = Pruisen.
Bor'wifch, m. = raagbol.
boös, *zie böse*.
boös'artig = boosaardig, kwaadaardig.
Boös'artigkeit, w. -, -en = boosaardigheid, kwaadaardigheid.
bö'sigen, fchw. (h.) = hellend maken, schuin afwerken.
Bö'sigung, w. -, -en = helling, glooiing, talud, berm.
bö'se = boos, slecht; kwaad, toornig; b. Ge-
 moötheit = hebbelijkheid; der Böse = de booze, Satan; Böses tun = kwaad doen; er hat sich nichts Böses dabei gedacht = hij heeft aan geen kwaad gedacht; ein böser Finger = een zeere vinger; ein böser Weg = een lastige, moeilijke weg; auf od. über einen b. sein = op of over iem. boos, kwaad zijn; sie sind b. miteinander = ze zijn kwade vrienden; bist du mir b.? = ben je boos op mij? bas b. Wesen = vallende ziekte.
Bö'sewicht, m. -(e)s, -e(r) = booswicht, slechtaard.
boös'haff = boosaardig, boos, kwaadaardig.
Boös'haffigkeit, **Boös'heit**, w. -, -en = boosaardigheid, kwaadaardigheid, boosheid; toorn, spijt.
Boös'heitsfünde, w. = zonde uit kwaadaardigheid.
Boöfett', f. -(e)s, -e = boschje, bosschage.

boos'lich = boosaardig.
Boos'nien, f. = Bosnië. **Boos'nier**, m., -s, - = Bosniër. **boos'nisch** = Bosnisch.
Boos'porus, m. = Bosphorus, straat van Constantinopel.
boos'seln, fch.w. (h.) = knutselen; [kegelen]; ook = boosieren.
Boos'ter'arbeit, w. = boetseerwerk, reliefwerk (in Wads 3. B.). **bo'ic'ren**, fch.w. (h.) = boetseeren, reliefwerk maken. **Boos'ter'er**, m., -s, - = boetseerder, bosseleur, reliefwerker.
Boos'ter'was, f. = boetseerwas.
Boos'ton, f. = Boston.
boos'willig = kwaadwillig, onwillig, boosaardig, slecht gezind.
Boo'tan'ic, w. = botanica, plantkunde.
Boo'tan'ic'er, m., -s, - = botanicus, plantkundige. **boo'tan'ic'sch** = botanisch, plantkundig; botanischer Garten = plantetuin.
boo'tan'ic'ren, fch.w. (h.) = botanizeeren.
Boo'tan'ic'trommel, w. = botanizeertrommel.
Boo'te, m., -n, -n = bode; **Boo'ten** laufen = boodschappen loopen; man muß den hinkenden **Boo'ten** abmarten = men moet den hinkenden bode afwachten (zur bestätigung einer Fuhde); der hinkende B. fommt nach = 't hinkende paard komt achteraan.
Boo'tenam't, f. = bodeamt; kantoor van de diligencie, bestellerskantoor; messagerie.
Boo'tenläufer, m. = bode, boodschaplooper.
Boo'tenlohn, m. = bodeloon.
Boo'tentaube, w. = postduif.
Boo'tin, w., -nen = bodin, bodes.
boo'mächtig = onderworpen, afhankelijk.
Boo'mächtig'keit, w. = macht, gebied; unter seine B. bringen = onderwerpen, onder zijn heerschappy brengen.
Boo'schaft, w., -en = gezantschap, ambassade; tijding, boodschap, bericht.
Boo'schaft'er, m., -s, - = gezant, ambassadeur.
Boo't'her, m., -s, - = kuiper.
Boo't'her'arbeit, w. = kuiperswerk.
Boo't'her'ei, w., -en = kuiperij.
Boo't'her'schlegel, m. = drijfhamer.
Boo't'her'woeke, w. = eerste week van de Leipziger mis (jaarmarkt), kuipersweek.
Boo't'her'zange, w. = hoeptang.
Boo't'ich, m., -(e)s, -e = kuip, tobbe.
Boo't'ich'macher, m. = kuiper.
Boo't'nien, f. = Bothnië.
Boo't'nischer Meerbusen = Bothnische golf.
Bou'doir (spr.: *boedwaar*), f., -s, -s = bouoir.
Bou'gie (spr.: *boezjie*), w., -s, -s = bougie, kaars.
Bou'illon (spr.: *boeljd*), w., -n = bouillon.
Bou'let'te, zie *Bulette*.
Bou'levard, m., -s, -s = boulevard.
Bou'quet (spr.: *boekee*), f., -s, -s = bouquet.
Bou'rbone, m., -n, -n = Bourbon. **bour'bo'nisch** = Bourbonisch.
Bou'rgois (spr.: *boerzjwa*), m., - = bourgeois.
Bou'rgois'ic, w., -n = bourgeoisie.
Bou'te'ille (spr.: *boetelje*), w., -n = flesch.
Bo'viss, zie *Boffis*.
Bo'w'le (spr.: *boole*), w., -n = bowl; eine B. anfezen = een bowl maken.
Bo'v'entel, zie *Boesbeutel*.
Bo'gen, fch.w. (h.) = boksen.
Bo'ger, m., -s, - = bokser.
Bo'h, zie *Boi*.
Bo'h'tott, m., -(e)s = boycot.

bo'hottic'ren, fch.w. (h.) = boycotten.
br. = breit of brochtiet.
Brabant, f. = Brabant. **Braban'ter**, m., -s, - = Brabander. **braban'tisch** = Brabantsch.
Brace'let, zie *Brasselett*.
brach = braak; ongebruikt.
Brach'acker, m. = braakveld.
Brach'e, w., -n = 't eerste omploegen na den oogst; braakveld.
brach'en, fch.w. (h.) = een braakveld voor de eerste maal ploegen; braken, breken (Bads).
Brach'feld, f., -flur, w., -land, f. = braakland, -veld.
Brach'jahr, f. = braakjaar, rust- of jubeljaar.
Brach'ter'ic, w. = veldleeuwerik.
brach'tiegen, f. (h.) = braak liggen; leeg loopen, niets uitvoeren.
Brach'ma'ne, zie *Brachmane*.
Brach'monat, m. = zomermaand, Juni.
Brach'schlag, m. = braakveld.
Brach's, m., -es, -e; **Brach'se**, w., -n; **Brach'sen**, m., -s, - = brasem.
Brach'vogel, m. = pluvier, wulp, welp.
Brach'graph'h, m., -en, -en = brachygraaf, kortschrijver. **Brach'graph'ic**, w. = brachygraphie, kortschrift.
Brach'hy'ceph'ic, m., -n, -n = brachycephaal, kortschedelige.
Brach'zeit, w. = braaktijd (fürs Sand).
Brac'h, f., -(e)s, - = afval, uitschot.
Brac'h(e), m., -(e)n, -(e)n; **Brac'fe**, w., -n = brak (hond).
brac'fen, fch.w. (h.) = sorteeren, uitschieten.
Brac'fer, m., -s, - = sorteerder, uitschietter; expert.
Brac'gut, f. = uitschot, afval (van koopwaren).
Brac'heringe, Pl. = uitgeschoten haring.
brac'hig = brak, bitterzout.
Brac'h'perle, w. = breekparel, onvolkomen parel.
Brac'h'tisch, m. = sorteertafel.
Brac'h'waren, Pl., zie *Brachgut*.
Brac'h'wasser, f. = brak water.
Brach'ma, m. = Brahma. **Brach'ma'ne**, **Brach'mi'ne**, m., -n, -n = Brahmaan.
brach'mi'nisch = Brahmaansch.
Brac'fe, w., -n = pen, pin.
Brac'feat, m., -en, -en = brakteaat, blik of holmunt.
Bram, m., -(e)s = brem, ginst; rand, boord, zoom; bram (auf Schiffen).
Bram'bar's, m., -je = pocher, zwetser, opsnijder.
bramar'basic'ren, fch.w. (h.) = zwetsen, opsnijden.
Bram'i'ne, zie *Brachmine*.
Bram'ra'he, w.; **-schoten**, Pl.; **-stenge**, w.; **-seigel**, f. = bram|ra; **-zeilschoten**; **-steng**; **-zeil**.
Bran'che (spr.: *brasje*), w., -n = branche, tak (van handel, bedrijf enz.).
Brand, m., -(e)s, Brände = brand; [brandend stuk hout of stroo]; gloed; het branden (be3 Kalks, der Siegel); baksel; [branding]; koudvuur, beaoter; (im Getreide) brand, roest; (eine Beife) in Br. fezen = aansteken.
Brand'antefuranz, w.; **-balsam**, m.; **-blafe**, w. = brand|assurantie; **-balsem**; **-blaar**.
Brand'brief, m.; **-direktor**, m.; **-eimer**, m. = brand|brief (dreigbrief; ook: bewijs, dat men brand heeft gehad); **-meester**; **-emmer** (of: balie).

bran'den, *schw.* (h.) = breken (van den Wellen).
Brand'ente, w. = bergeend.
Brand'er, m. -s, - = lont; brander (Schiff); (stud.) zie Brand'fuchš.
Brand'erhafen, m. = enterhaak.
Brand'erte, f. = brandbaar erts.
Brand'erte, w. = katuil.
Brand'fadel, w. = brandfakkel, toorts.
Brand'fah, f. = stormvat, vuur- of springton.
brand'fest = vuurvast, vuurproof.
Brand'fieber, f. = ontstekingskoorts.
Brand'fled(en), m. = brandvlek.
brand'fledig = met zwarte vlekken of plekken.
Brand'fuchš, m. = lichtkleurige vos; bruin paard, vos; student in het 2de semester.
Brand'gasse, w. = brandgang.
Brand'geräte, w.; -hafer, m.; -forn, m. u. ä. = brandige gerst; br. haver; br. koren e. d.
Brand'geruch, m. = brandlucht, branderige lucht; lucht van aangebrand eten.
Brand'geschmack, m. = branderige smaak.
Brand'geschwür, f. = vurige zweer.
Brand'giebel, m.; -gloße, w.; -hafen, m. = brand|gevel; -klok; -haak.
bran'dicht = branderig.
bran'dig = brandig, waarin de brand, het vuur (eine Stanfheit) zit.
Brand'kasse, w. = brandwaarborgkas.
Brand'korb, m. = rooster (vóór het vuur).
Brand'kogel, w.; -laden, m.; -leiter, w. = brand|kogel; -luik; -ladder.
Brand'loch, f. = lontgat.
Brand'mal, f. = brandmerk, litteeken; smet.
Brand'marke, m. = brandmerk].
brand'marken, *schw.* (h.) = brandmerken; schandvlekken.
Brand'maschine, w. = helse machine.
Brand'mauer, w.; -maus, w.; -meister, m. = brand|muur; -muis (ook: veldrat); -meester (of: inspecteur bij 't brandwezen).
Brand'opfer, f.; -ordnung, w.; -pfest, m. = brand|offer; -verordening; -pijl (ook: vuurpijl).
Brand'rafete, w. = Congrevische vuurpijl.
Brand'röhre, w. = brandpijp, lont.
Brand'rose, w. = vurige roos (Krankheit).
Brand'rost, m. = roest, brand.
Brand'salbe, w.; -schaden, m. = brand|zalf; -schade (ook: -vlek).
brand'schatten, *schw.* (h.) = brandschatten, op schatting stellen.
Brand'schatung, w. = brandschatting.
Brand'schiff, f. = brander.
Brand'schimmel, m. = vale schimmel.
Brand'schote, w.; -spritze, w. = brand|zool; -spuit.
Brand'stätte, w. = plaats van den brand.
Brand'stein, m. = baksteen, klinker.
Brand'steuer, w. = brandbelasting, geld bijeengebracht voor afgebranden.
Brand'stifter, m. = brandstichter.
Brand'tür(e), m. = ijzeren branddeur.
Brand'ung, w. - , -en = branding; steile kust.
Brand'versicherung, w.; -vogel, m.; -wache, m.; -zeichen, f. = brand|verzekerings; -vogel (of: stormvogel); -wacht (ook: wachtschip); -teeken (of: litteeken; ook: brandsein).
Brand'zeug, f. = vuurtuig.
Brä'ne, w. - , -n = woudzoom].
Brä'ne, zie Branfe.
Braun'twein, m. = brandewijn.
Braun'tweinblase, m. = destilleerleerf.
Braun'tweinsbrenner, m. = brander, destilleerder.

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek*. I.

Braun'twein|effig, m.; -fah, f.; -flafche, w.; -feuer, w. u. ä. = brandewijn|azijn; -vat; -flesch; -belasting e. d.
Braßilia'ner, m. -s, - = Braziliaan.
braßilia'nisch, zie braßilijch.
Braß'lien, f. = Brazilië.
Braß'sienholz, f. = Brazilië-hout, fernambuk.
Braß'sier, m. -s, - = Braziliaan.
brä'sliich = Braziliaansch.
Brä'h, m. Braß'es = rommel tuig, prullen.
I. Brä'se, m. -n, -n; **Brä'sen**, m. -s, - = brasen.
II. Brä'se, w. - , -n = bras (aan 't zeil).
Brä'selctf, f. -(e)s, -e = bracelet, armband.
brä'sen, *schw.* (h.) = brassen; auf den Wind ü. = opprassen, bijdraaien.
[Brä'st, m. -es = zorg, verdriet.]
Brä'taal, m. = bakaal, gebakken aal.
Brä'tappel, m. = gebraden appel.
Brä'tbok, m. = braadbok (Küchengert).
brä'ten, f. (h.) = (du brätst, er brät; briet; briete; brate! gebraten) = braden (Fleisch, Apfel, z. B.); bakken (Mal, z. B.); auf dem Roste br. = roosteren; die gebratenen Tauben fliegen einem nicht ins Maul = de gebraden duiven vliegen je niet in den mond; Gebrä'tenes, f. = gebakken en gebraden spijzen (Apfel, Kartoffeln, Fisch e. ä.).
Brä'ten, m. -s, - = gebraden vleesch, gebrad; ein fetter Br. = een vette hap, een voordeelig zaakje, buitenkansje, een vetje; den Br. riechen = lont ruiken.
Brä'tenfett, f. = braadvet.
Brä'tenkleid, f., -rock, m. = Zondagsche jas.
Brä'tenstifer, m. = lardeerder.
Brä'tenwender, m. = spitdraaijer, koksjongen.
Brä'tfisch, m. = gebakken visch, bakvisch.
Brä'thering, m. = panharing.
Brä'tling, m. -(e)s, -e = paddestoel om te braden; sardine, sprot, bakvische.
Brä'tmaschine, w.; -ofen, m.; -spanne, w.; -röhre, w.; -rost, m. = braad|toestel; -oven; -pan; (-)oven (in 't fornuis); -rooster.
Brä'tsche, w. - , -n = alt-viool, alt.
Brä'tschiff, m. -en, -en = altist.
Brä'tspeck, m.; -wurst, w.; -spil, f. = braad|spit; -worst; -spil.
brä'tzeln, *schw.* (h.) = spetteren, sputteren.
Brau, **Bräu**, m. -(e)s, Bräue = brouwer; brouwerij; **Br.** m. u. f. -(e)s, -n = brouwsel.
Brau'bottich, m. = brouwersvat.
Brauch, m. -(e)s, Bräuche = gebruik, gewoonte.
brauch'bar = geschikt, bruikbaar, te gebruiken. **Brauch'barkeit**, w. = geschiktheid, bruikbaarheid.
brau'den, *schw.* (h.) = gebruiken; zich bedienen van; eine Kur br. = een kuur ondergaan, doen; noodig hebben, behoeven; ich brauche viel Geld = ik heb veel geld nodig; Sie br. nur zu klingeln = U hebt maar te bellen; was braucht es weitere Auseinandersetzungen? = waartoe nog meer redeneering?
[bräuch'lich, zie gebräuchlich.]
Brau'e, w. - , -n = wenkbrauw.
brau'en, *schw.* (h.) = brouwen (ook fig.); der Hase (der Fuchš) braut = 't mist sterk; es braut sich etw. zusammen = er is wat op til, er is onweer aan de lucht.
Brauer, m. -s, - = brouwer.
Brauerel', w. - , -en = brouwerij.
Brauer'gilde, -innung, -zunft, w. = brouwersgilde.
Brau'gerät, f. = brouwersgereedschap.

Braugerechtigfeit, w. = brouwrecht.
Brauhaus, f. = brouwerij.
Brauherr, m. = brouwer, brouwmeester.
Brauhof, m. = brouwerij.
braun = bruin; br. und blau ſchlagen = bont en blauw slaan; der Braune = de bruine; de bruin (Pferd); bruintje (Bär).
braunäugig = bruinoogig.
Braunbier, f. = bruin bier.
Braunee, w. = bruinheid; keelontsteking; (bei Pferden) wurg, worg.
brauneartig = kroepachtig.
Braunfelde, w. = brunel, prunelle; ook: heggemusch, bastaardnachtegael.
Braunfen, ſchw. (h.) = bruin maken, bruineeren; (von der Sonne) verbranden; bruin branden; ſich br. = bruin worden.
Braunfiſch, m. = bruinviſch.
braungelb = bruingeel, donkergeel.
Braunglas, f. = een soort mica.
Braunſchleichen, f. = paapje.
Braunſohl, m. = roode kool. **Braunſohle**, w. = bruinkool. **braunſch** = bruinachtig.
Braunſchede, w. = bruinbont paard.
braunſchiff = bruinboot.
Braunſchweig, f. = Brunswijk. **braunſchweigſch** = Brunswijksch.
Braunſpat, m.; **ſtein**, m. = bruinſpaat; -steen.
Braunung, w. = bruineering.
Braunwurz, w. = helmkruid.
Braunordnung, w. = brouwverordening.
Braus, m. = tumult, loudruchtigheid, herrie; toorn; in Haus und Br. leben = een leven van plezier leiden, goede sier maken.
Brausche, w. = schram, buil.
Brauschenke, w. = brouwerij waar bier getapt wordt.
Brause, w. = gisting, werking (vom Wein ꝛ. B.); sproeier; eine Br. nehmen = een douche (stortbad) nemen.
Brausebad, f. = douche, stortbad.
Brauseerde, w. = roodachtige losse aarde.
Brausekopf, m. = drifkop.
brauseköpfig = driftig, opvliegend.
Brauselimonade, w. = limonade gazeuse.
I. brausen, ſchw. (h.) = bruisen, gieren, loeien; gisten, werken; een douche nemen; es braust mir in den Ohren od. die Ohren br. mir = ik heb (een) gesuis in mijn ooren.
II. brausen, f. = bruisen, gebruis; suizen, gesuis.
Brausepulver, f. = bruispoeder.
Brausewind, m. = sterke wind, loeiwind; drifkop, opbruiseend mensch.
Braut, w. =, Bräute = bruid; verloofde, meisje; wer das Glück hat, führt die Br. heim = zonder geluk vaart niemand wel; Br. in Haaren = juftertje-in-'t-groen.
Brautanzug, m. = bruidstoilet.
Brautfahrt, w. = reis om een vrouw te zoeken.
Brautführer, m.; **gewand**, f. = bruidsjonker; -kleed.
Brautgarn, m. = bruidegom.
Brautjungfer, w.; **franz**, m. (ob. **franz**, m.) = bruidsmeisje; -krans.
Brautlauf, m. = bruiloft.
Brauteute, Pl. = verloofden; jonggehuwden, bruidspaar.
bräutlich = als een bruid, als van een bruid, bruids...; maagdelijk.
Brautſchau, w. = auf die Br. gehen = een vrouw gaan zoeken.

Brautſchilling, m. = bruidsbelasting (im Mittelalter), trouwpenning.
Brautſchmuck, **ſtaat**, m. = bruidstooi.
Brautſtaub, m. = engagement, verkeering.
Brautſuppe, w. = partijte vóór het trouwen; bruidstranen, kandeel.
Brautwerber, m. = hij, die voor een ander een meisje vraagt.
Brautweſen, f. = brouwersvak (en alles wat er toe behoort).
Brautwirt, m. = brouwer.
brav = braaf, degelijk, ſlink, wakker; dapper, moedig; zoet.
Bravade, w. =, -n = bravade, snoeverij.
Bravheit, w. = braafheid enz., vgl. **brav**.
I. Bravo, f. =, -s, -s = bravo.
II. Bravo, m. =, -s, -s u. ..bi = bravo, sluipmoordenaar.
III. Bravo!
Bravorufen, f. = bravogeroep.
Bravour (spr.: **bravoer**), w. = bravoure, meesterlijkheid, dapperheid.
Bravourarie, w. = bravouraria.
Breach (spr.: **breek**), m. =, -s, -s = break, open rijtuig, brik.
Brechtie (spr.: **brétsje**), w. =, -n = brocetta (eine Art Getreid).
Brechtarzet, w. = braakmiddel.
Brechtbank, w. = kneedbank; (vlas, hennep)-braak.
brechtbar = breekbaar.
Brechtbarkeit, w. = breekbaarheid.
Brechtbohne, w. = slaboon, prinsesseboon.
Brechtje, w. =, -n = kneedbank; braak (für Fleisch).
Brechtſeifen, f. = breekijzer.
brechen, ft. (h.) (du brichſt, er bricht; brach; bräche; brichl gebrochen) = breken (z. B.: das Brot, das Bein, den Hals, das Eis, den Stab über einen, eine Lanze mit einem u. für einen, einem das Herz, die Lichtstrahlen, Steine aus einer Grube, sein Wort, einen Kontrakt, den Frieden, einen Eid = het brood, zijn been, z. alle wörtlich zu überſetzen); (Blut, Galle) braken; (das Noth) afwerpen; (Früchte) plukken; (den Aker) ompspitten; (einen Rand, einen Brief) vouwen; die Ehe br. = echtbreken; die Treue br. = trouwbreuk plegen, ontrouw worden; (ein Gefühl) verbreken; (das Schweigen) ver-, afbreken; Bahn br. = ingang verschaffen, een weg banen; (den Faden) braken; er hat nichts zu heißen und zu br. = hij heeft niets te eten, te bikken; Not bricht Eisen = nood breekt wet; etw. über's Rnie br. zie Rnie; etw. (Strett, Zant) vom Zaune br. = met opzet twist zoeken, iets met de haren er bij slepen; mit einem br. = kwade vrienden met iem. worden; br. (f.) = breken; (durch etw.) heenbreken, heendringen; (in ein Haus) inbreken, binnendringen; (aus dem Gefängnis) uitbreken; die Tränen brachen ihm aus den Augen = de tranen sprongen hem uit de oogen; besser biegen als br. = beter buigen als (dan) barsten; der Strug geht so lange zu Wasser, bis er bricht = de kruik gaat zoo lang te water, tot ze breekt; sich br. = breken; braken; das Wetter bricht sich = het weer verandert, be-daart; die Wolken br. sich = de lucht breekt.
Brecher, m. =, -s, -s = breker; branding.
Brecherlich = misselijk.
Brechmittel, f.; **nug**, w.; **pille**, w.; **pulver**, f. = braakmiddel; -noot; -pil; -poeder.
Brechtspunft, m. = punt van breking.

Brechtrohr, w. = cholera, buikloop.
Brechtstange, w. = koevoet, breekijzer.
Brechttraut, m. = braakdrank.
Brechung, w. —, —en = breking.
Brechungswinkel, m. = hoek van breking.
Brechtweine, m.; **weurz**, w. = braakwijn; -wortel.
Brei, m. — (e)s, —e = brij, pap, moes, gelei; vele Rüche berderben den Br. = veel koks verzouten de brij; den Br. verschlitten = de zaak bederven; er geht wie die Rache um den heißen Br. = hij draait er maar steeds omheen.
Breiarig = papachtig.
Breigedehwulst, w. = papgezwel.
Breig = brijig.
Breihan, zie Brohhan.
Breilöffel, m.; **napf**, m.; **pfanne**, w.; **schüffel**, m. = pap- of breil|lepel; -bak; -pan; -schotel.
Breit = breed; plat; sich br. machen = een hooge borst opzetten, als een pauw stappen, een air aannemen; sich mit etw. br. machen = op iets pochen; weit und br. = wijd en zijd; es ist so br. als lang = het is zoo lang als het breed is of het komt op hetzelfde neer; etw. br. schlagen = iets verdonkeromanen; einen br. schlagen = iem. overhalen, bepraten; ein breiter Stil = een wijdoopige, breedsprakige stijl; ins Breite gehen = (over iets) uitweiden; ein langes und breites über eine Sache sagen = lang en breed over iets spreken.
Breitagt, w. = timmermansbijl, houweel.
Breitbeinig = wijdbeens.
Breite, w. —, —n = breedte, wijde; breedsprakigheid.
Breitengrad, m.; **freis**, m. = breedte|graad; -cirkel.
Breitgestirnt = met breed voorhoofd.
Breitgold, f. = bladgoud.
Breithammer, m. = plethamer.
Breitling, zie Brätling.
Breit schlagen, ft. (h.) = overhalen, bepraten.
Breitschulterig = breedgeschouderd.
Breitseite, w. = langzijde (eines Schiffes).
Breitspurig = met breede sporen; wijdbeens; breedsprakig.
Breitstirnig = met breed voorhoofd.
Breit treten, ft. (h.) = (einen Gedanken) verwatert, te uitvoerig behandelen.
Breitumschlag, m. = brijomslag, pap.
Breitweich = zoo week als pap.
Breime, zie Bremje.
Bremen, f. = Bremen. **Bremer**, m. —s, — = Bremer. **Bremisch** = Bremensch.
Bremse, w. —, —n = daasvlieg, paardevlieg, horzel; neusnijper, prangijzer, pranger; rem.
Brenfen, schw. (h.) = den neusnijper opzetten (bei Pferden); remmen.
Brenner, m. —s, — = remmer.
Brennsborrichtung, w., **werf**, f. = remtoestel.
Brense, w. —, —n; **Brensel**, f. —s, — = bakje, emmertje (dat bij 't tappen er onder gezet wordt voor 't druppelen).
Brennbar = brandbaar. **Brennbarkeit**, w. — = brandbaarheid. **Brennblase**, w. = destilleerkolf. **Brenneisen**, f. = brandijzer; frizeerijzer.
 I. **Brennen**, unr. (h.) (brannte; brenn(e)te; gebrannt) = (Holz, Kaffee, Kalk, Kohlen, ein Schiff) branden; (die Haare) frizeeren; Branntwein br. = jenever stoken; (Ziegel) bakken; (eine Wunde) uitbranden; brandmerken; es

brennt = er is brand; ein gebranntes Kind schaut das Feuer = een ezel stoot zich geen tweemaal aan denzelfden steen; was dich nicht brennt, das lösthe nicht = bemoei je niet met een andermans zaken; der Kopf brennt mir = mijn hoofd brandt; es brennt noch nicht = 't heeft nog geen nood, haast u maar niet; da brennst du dich! = morgen brengen! of dat kun je begrijpen! sich weiß br. = zich schoon wasschen.
 II. **Brennen**, f. —s, — = het branden; het stoken (von Branntwein); het bakken (von Ziegeln); hitte; zuur (im Magen).
Brennend = brandend; gloeiend heet; stekend (Schmerz).
Brenner, m. —s, — = brander (in Lampen); stoker; (Ziegel)bakker.
Brennerbahn, w. = Brenner-spoorweg.
Brennerkerij, w. —, —en = (brandwijn)stokerij, branderij; (steen)bakkerij.
Brennnetel, w. = brandnetel.
Brennheber, f. = heete koorts.
Brennglas, f. = brandglas.
Brennhaus, f. = destilleerderij.
Brennhütte, w. = drijfhaard, frischhaard.
Brennstoff, f. = brandstof.
Brennmeister, m. = opzichter in een branderij.
Brennmittel, f. = brand-, bijtmiddel.
Brennöl, f. = lampolie.
Brennpunkt, m.; **spiegel**, m.; **stoff**, m. (ob. **material**, f.) = brand|punt; -spiegel; -stof.
Brennpunkte, w. = brandpuntsafstand.
Brenzeln, schw. (h.) = aangebrand of branderig ruiken.
Brenzlig, **brenzlich** = aangebrand, branderig ruikend of smakend; bedenkelijk, hachelijk.
Bresbatterie, w. = bresbatterie.
Bresche, w. —, —n = bres; B. legen = bres schieten.
Breschhaft = gebrekkig.
Bretagne, die = Bretagne.
Bretagner (spr.: *Bretanjer*), m. —s, — = Bretagner, Breton; **Bretagnerin**, w. —, —nen = Bretonsche. **Bretagnisch** = Bretonsch.
Brett, f. —(e)s, —er = plank; (schwarzes) Br. = ('t zwarte) bord; prezenteerblad; boekeplank; dambord; ein Br. vor dem Kopf haben = een stommeling zijn; die B..er beschießen = op de planken ('t tooneel) komen; B..er schneiden = snorken; das B. bohren, wo es am dünnen ist = 't zich niet moeilijk maken; hoch am B. sein, sitzen = groot gezag, grooten invloed hebben; etw. auf etnem B. bezahlen = dadelijk, meens betalen; bei einem einen Stein im B. haben = een wit voetje bij iem. hebben, bij iem. in de gunst staan; mit B..ern belegen, beschlagen = met planken beleggen, bevoeren, beschieten; da ist die Welt mit B..ern bemagelt = ik weet hier geen raad, geen uitweg meer; ook: achter dat land is geen land meer; über die B..er gehen = opgevoerd, vertoond worden; Hand vom Brett! = handen thuis! vor's Br. kommen = voor het gerecht komen.
Brettchen, f. —s, — = plankje.
Bretlein, schw. (h.) = dammen, triktraken e. d.
Bretterbühne, w. = stellage, kwakzalvers-tooneel.
Bretterdach, f. = planken dak.
Bretterdecke, w. = houten (of planken) zoldering.

brettern = van planken, planken.
Bretterfchauer, f. = houten schutting, afdak, schuur.
Bretterverfchlag, m., **Bretterwand**, w. = beschot, (af)schutting, afdak.
Bretterwerk, f. = planken; houtwerk.
Bretterzaun, m. = schutting.
Brettmühle, w. = zaagmolen.
Brettnagel, m. = draadnagel.
Brettsäge, w. = kraanzaag, groote zaag.
Brettschneider, m. = plankezager.
Brettspiel, f. = triktrak, damspel.
Bretstein, m. = damschijf.
Breve, f. -(e)s, -n u. -s = apostolische brief, breve.
Breviarium, f. -s, ..ten = breviarium, kort overzicht.
Brevier, f. -(e)s, -e = brevier, getijboek.
Brevi manu = oogenblikkelijk.
Brezel, w. -, -n = krakeling.
Bricke, w. -, -n = rivier-lamprei, prik.
Brief, m. -(e)s, -e = brief; (aaf dem Kurz- zettel) Papier, aanbod; B. und Siegel geben = zich bij contract verbinden.
Briefadel, m. = jonge adel.
Briefannahme, m. = aanneming van brieven, ook het loket (daarvoor).
Briefaufschrift, w. = opschrift, adres.
Briefausgabe, w. = afgifte van brieven, ook het loket (daarvoor).
Briefbeschwerer, m. = presse-papier.
Briefbogen, m. = vel(letje) papier.
Briefbote, m. = postbode.
Briefbuch, f. = correspondentieboek; briefboek.
Briefchen, f. -s, - = briefje.
Briefcinturf, m. = brievebus.
Briefform, w.; -geld, f. = briefvorm; -port.
Briefkasten, m. = brievebus, bus.
Briefkopf, m. = hoofd van een brief.
Brieflich = per brief, schriftelijk.
Briefmappe, w. = portefeuille, map.
Briefmarke, w. = postzegel.
Briefmarkenalbum, f.; -sammelung, w. = postzegelalbum; -verzameling.
Briefordner, m. -s, - = registrator.
Briefpapier, f. = schrijf-, postpapier.
Briefporto, f. = brieveport.
Briefpost, w. = brievepost; postkantoor.
Briefschaften, Pl. = papieren, brieven, papieren, schriften.
Briefschalter, m. = loket.
Briefsteller, m. = steller van een brief; brieveboek (handleiding).
Briefstil, m. = briefstijl.
Brieftasche, w. = brievebus, portefeuille.
Brieftaube, w. = postduif.
Briefträger, m. = brievebesteller.
Briefumschlag, m. = briefomslag, enveloppe, couvert.
Briefverkehr, **Wechsel**, m. = briefwisseling, correspondentie; mit einem in B. stehen = met iem. correspondeeren, briefwisseling hebben (houden).
Briefwaage, w. = brieveweger.
Briefwagen, f. -s, - = zwezerik.
Brigade, w. -, -n = brigade. **Brigade-adjutant**, **chef**, u. ä. = brigade-adjutant, -chef e. d. **Brigadier** (spr.: ..djee), m. -s, -s = brigadefchef.
Brigant, m. -en, -en = brigant roover.
Brigantine, w. -, -n = brigantijn (klein oorlogsschip).

Brigg, w. -, -s = brik.
Brigitte, **Brigitte**, w. = Brigitta.
Brikett, f. -(e)s, -e u. -s = briket.
Brikolieren, (schw. (h.)) = brikoleeren (beim Billard durch Rückprall treffen).
Brikoltschuss, m. = brikolschot.
Brillant (spr.: *briljant*) = schitterend, briljant.
Brillant, m. -en, -en = briljant.
Brille, w. -, -n = bril; lunette; einen eine B. aufsetzen, Brillen verkaufen = iem. een bril op den neus zetten (= hem voor den gek houden); durch eine fremde B. sehen = door andermaans oogen zien.
Brillenbogen, m.; -einfassung, w. (-gestell, f.) u. ä. = brilleboog; -montuur e. d.
Brillieren, (schw. (h.)) = brillieren, schitteren.
Brimborium, f. -s = beuzelarij, onzin, soep.
Bringen, uuz. (h.) (brachte; brächte; gebracht) = brengen, (aan- of wegbrengen; er wird es weit br. = hij zal het ver brengen; ich werde es dahin zu b. versuchen, daß... = ik zal het daarheen zien te brengen, te leiden, dat...; wie haben Sie das fertig (od. zustande) gebracht? = hoe hebt u dat klaar gespeeld? sein Leben hoch b. = een hoogen leeftijd bereiken; etw. an sich b. = iets in zijn bezit krijgen; eine Ware, eine Tochter an den Mann b. = aan den man brengen; ein Kind auf das Gymnasium b. = op het gymnasium doen; aufs Tapet b. = te berde brengen; auf die Beine b. = op de been brengen (*fig. en fig.*); einen aufs äußerste b. = iem. tot het uiterste brengen; etw. auf die Seite b. = iets ter zijde leggen of iets stilletjes wegnemen; aus der Fassung b. = in verlegenheid, in de war, van zijn stuk brengen; in Anschlag b. = in rekening brengen; in Anwendung b. = in toepassing brengen; in Erfahrung b. = vernemen; in Wegfall b. = doen vervallen, afschaffen; in Harnisch b. = in 't harnas jagen; in Gang, in Zug b. = in gang zetten, aan den gang maken; das bringt der Gebrauch so mit sich = dat brengt het gebruik mee; wie bringen Sie das über's Herz! = hoe kunt u dat over het hart krijgen! ich konnte das Wort nicht über die Lippen b. = ik kon 't woord niet over de lippen krijgen; einen um sein Geld, den Verstand b. = iem. zijn geld, zijn verstand doen verliezen; etw. vor sich b. = wat bij elkaar brengen, krijgen; ein Kind zur Taufe b. = ten doop houden; einen zum Gehorsam, zum Geständnis, zum Schweigen, zur Vernunft, zum Tode b. = iem. tot gehoorzaamheid, tot bekentenis, tot zwijgen, tot rede, ter dood brengen; einen zu Ehren, zu Falle b. = iem. in eer, ten val brengen; etw. zur Kenntnis des Publikums b. = iets ter kennis van het publiek brengen; zu Papier b. = op het papier brengen; einen wieder zu sich b. = iem. weer bijbrengen.
Bringer, m. -s, - = brenger.
Brink, m. -(e)s, -e = weide, grens, rand; grasheuvel, brink.
Brinkfeger, m. = kleine boer.
Briquet(c), zie Brikett.
brizant = brizant; ontplofend, ontploffings...
Brisse, w. -, -n = bries, zachte wind; flauw, mätige, steife (stramme) B. = zwakke, matige, stijve bries.
Brisling, m. -(e)s, -e = sprout.
Britanniametall, f. = britanniametaal.
Britanniën, f. = Brittannië.

Brīte, m. -n, -n = Brit.
brītiſch = Britsch.
brītiſche, w. -, -n = brits, veldbed.
brītiſche, w. -, -s = britschka: een licht open rijtuig.
Brōtchen, **Brōtlein**, f. -s, - = brokje, hapje.
brōt(c)lig = brokkelig, broos, kruimelig.
brōteln, ſchw. (h.) = brokkelen, kruimelen.
 I. **Brōten**, m. -s, - = brok, hap, stuk; Brocken (berg).
 II. **brōten**, ſchw. (h.) = brokken, in stukken breken: er hat nihts zu beißen und zu b. = hij heeft niets te eten, te bikken.
brōtenwiſe = bij brokken, bij happen.
brōtlig, zie **brōt(c)lig**.
Brōdel, zie **Brodem**.
brōdeln, ſchw. (h.) = pruttelen, opborrelen (beim Kochen).
Brōdem, **Brōden**, m. -s, - = warme damp, uitwaseming, uitdamping.
Broderie, m. -, -n = borduurwerk.
Brōghan, zie **Broghan**.
Brōkat, m. -(e)s, -e = brokaat: zware met goud of zilver doorweven zijde.
Brom, f. -(e)s = broom, bromium.
Brombeere, w. = braambes.
Brombeerſtaude, w., -ſtrauch, m., -buſch, m. = braamstruik.
Bromit, m. -(e)s, -e = bromiet.
Bromſalium, f.; -ſäure, w. = broom|kali(um); -zuur.
Bronce, zie **Bronze**.
brōnchial = bronchiaal: op de luchtpijptakken betrekking hebbende.
Brōnchien, Pl. = bronchiën, luchtpijptakken.
Brōnchitis, w. - = bronchitis.
[Brom, m. -(e)s, -en; **Bronnen**, m. -s, -, zie **Brunnen**.]
Bronze (spr.: *brōse*), w. -, -n = brons, bronzen voorwerp.
Bronzearbeiter, m.; -farbe, w. = brons|werker; -kleur.
brōnzefarben = bronskleurig.
brōnzieren, ſchw. (h.) = bronzen.
Brōſam, m. u. f. -(e)s, -e; **Brōſame**, w. -, -n = kruimel, kruim, broodkruimel.
Brōſche, w. -, -n = broche.
Brōſchen, f. -s, - = zwezerik.
brōſchieren, ſchw. (h.) = brocheeren, innaaien.
Brōſchüre, w. -, -n = brochure, vlagschrift.
brōſeln, ſchw. (h.) = (brood)kruimelen.
Brōt, f. -(e)s, -e = brood; ein Br. Zuder = een suikerbrood; ſein (guteſ) Br. haben = zijn brood hebben; er kann mehr als Br. eßen = hij kan meer dan eten; ſchwarzeſ Br. = zwart brood, roggebrood; weißeſ Br. = wittebrood; auf (od. bei) Waſſer u. Br. ſißen = op water en brood zitten.
Brōt|auſteilung, w.; -bäcker, m.; -baum, m. u. ä. = brood|uitdeeling (of: -bezorging): -bakker; -boom e. d.
Brōtchen, f. -s, - = broodje.
Brōt|erwerb, m.; -frucht, w.; -herr, m. = brood|winning; -vrucht; -heer (of: patroon, baas).
Brōt|kammer, w.; -farren, m.; -ſaßen, m.; -ſorb, m. u. ä. = brood|kamer (ook: spijskamer); -kar; -kast (of: -spinde); -mand (of: -korf) e. d.; einem den Brotkorb höher hängen = 't iem. minder gemakkelijk maken, iem. kort houden.

brōtloſ = broodeloos; zonder eten, zonder broodwinning; (bon Sachen) broodeloos, nutteloos, weinig opbrengend (brōtloſe Kunſt).
Brōt|mangel, m.; -markt, m.; -meiſſer, f.; -reid, m. u. ä. = brood|gebrek; -markt; -mes; -rijd e. d.
Brōt|ſchauſel, w. = oven-, bakkersschop.
Brōt|ſchnitte, w., -ſchnittchen, f. = snede of snee brood, boterham.
Brōt|ſpende, w.; -ſtelle, m.; -tag, w.; -teig, m. = brood|uitdeeling; -winning; -accuus; -deeg.
Brōt|verwandlung, w. = transsubstantiatie (verandering van het brood (en den wijn) in lichaam van Christus).
Brōt|wiſſenſchaft, w. = wetenschap, die om den broode beoefend wordt.
brōt|wiltren (spr.: *brōt|wiltren*), ſchw. (h.) = brouilleeren, in verwarring brengen, kwade vrienden maken.
Brōt|wiltren (spr.: *brōt|wiltren*), f. -s, -s = klad, schets.
Brōt|han, m. -s = (een soort) wit bier.
br. r. r. = Logenbruder.
br! = br!
 I. **Bruch**, m. -(e)s, Brüche = breuk, barst, scheur; verbreking, schending (des Friedens, eines Vertrags); breuk (in der Rechnung); gewöhnlicher of gemeiner B. = gewone br.; (Stein) groeve; in die Brüche gehen, kommen, fallen, geraten = verkeerd uitkomen, verongelukkig, in duigen vallen; die Brüche = hoog spoor (door 't hert in de takken achtergelaten).
 II. **Bruch**, m. -(e)s, Brüche; **Bruch**, f. -(e)s, Brüche(r) = breukland, moeras.
Bruchband, f. = breukband.
Bruchdach, f. = gebroken dak.
Bruchdorf, f. = dorp in het broek.
bruchfest = breukrij, onbreekbaar.
Bruchflache, w. = breukvlakte, breuk.
bruchfrei = zonder breuk.
Bruchglas, f. = gebroken glas.
Bruchgold, f. = gebroken goud (om te versmelten).
Bruchhafer, m. = wilde haver.
Bruchhalter, m. = breuk(in)houder.
bruchig = moerassig.
brüchig = gebroken, met breuken of scheuren; breekbaar, bros: brüchiger Hausrat = geschonden, gebarsten huisraad.
Bruchpflaster, f. = breukpleister.
Bruchrechnung, w. = rekening met breuken.
Bruchstiene, w. = spalk.
bruchstich = breukrij, onbreekbaar.
Bruchstein, m. = brokkelige steen, steen uit de groeve.
Bruchstück, f. = brokstuk, fragment.
bruchstückweise = broksgewijze.
Bruchteil, m. = breukdeel, fractie; ook: aandeel, quotum.
Bruchwasser, f. = moeraswater.
Bruchzahl, w. = breukgetal.
Brucin, zie **Bruzin**.
Brückchen, f. -s, - = brugje, bruggetje.
Brücke, w. -, -n = brug; viaduct; eine Br. machen (im Spiele) = een serie maken; die Br. (alle Br. n) hinter sich abbrechen, abbrechen = zijn schepen achter zich verbranden; einem die Br. treten = iem. hulp verlenen.
brücken, ſchw. (h.) = een brug leggen.
Brückenbalken, m. = bindbalk, draagbalk.
Brückenbau, m. = bruggebouw, het bouwen van een brug.

Brückfenboot, f. = ponton, lichter.
Brückfengeländer, f. = brugleuning.
Brückfengied, f. = één van de schuiten van een schipbrug.
Brückfenbahn, m. = ponton.
Brückfenklappe = klep van een ophaalbrug.
Brückfenkopf, m. = bruggehoofd.
Brückfenleune, w. = brugleuning.
Brückfenmeister, m. = bruggeinspecteur.
Brückfenpfeiler, m. = brugpijler.
Brückfenwaage, m. = weegmachine, waag; bascule, brugbalans.
Brückfenzoll, m. = bruggegeld.
Brückner, m. -s, -n = bruggeman.
Brückung, w. -, -en = houten stalvloer.
Brübel, m. -s = modderpoel.
Brüder, m. -s, Brüder = broeder, broer; dienende Brüder = leekbroeders; ein lustiger Br., Br. Lustig = een vroolijke klant; gleiche Brüder, gleiche Kappen = gelijke monniken, gelijke kappen; das ist unter Brüdern 100 Gulden wert = voor 100 gld. is dat goedkoop.
Brüderart: nach B. = broederlijk.
Brüderchen, f. -s, -n = broe(de)rtje.
Brüdergemeinde, w. = Broedergemeente, Herrnhutters.
Brüderhand, w.; -haus, f.; -herz, f.; -hünd, f.; -fuß, m. u. d. = broederhand; -haus; -hart; -skind; -kus e. d.
Brüderlich = broederlijk.
Brüderlichkeit, w. - = broederlijkheid, broederschap.
Brüderschaft, w. -, -en = broederschap; genootschap, (geestlijke) Brüder- od. Brüderschafte gemeente; Br. mit einem machen, schiefen = broederschap met iem. sluiten; Br. trinken = op goede vriendschap drinken en beloven elkaar voortaan met jij en jouw aan te spreken.
Brüdersfrau, w. = schoonzuster.
Brüdersohn, m. = neef.
Brügge, f. = Brugge.
Brügger, m. -s, -n = Bruggenaar.
Brüh, w. -, -n = (vleesch)nat, bouillon, jus, saus; eine lange Br. über etw. machen = een lange soep van iets maken, veel drukte over iets maken; in der Br. stehen = in de pekel zitten.
brühen, f. (h.) = broeien met kokend water; weeken; in heet water zetten.
Brühfaß, f. = broeikuip.
Brühfütter, f. = spoeling.
brühheiß = kokend heet, dampend; fig. heet en versch; heet van den rooster.
Brühkessel, m. = broeikuip.
Brühl, m. -(e)s, -e = moeras, vochtige weide, broekland.
Brühnapfchen, f. = sauspannetje.
brühwarm, zie brühheiß.
Brüllaffe, m. = brulaap.
brüllen, f. (h.) = brullen, loeien, bulken.
Brüllochs, m. = (fok)stier, bul.
Brumaire (spr.: *brumère*), m. -s, -s = Brumaire (23 Oct. - 21 Nov.).
Brummbar, m. = beer; brombeer, knorrepot.
Brummhart, m. = knorrepot, mopperaar.
Brummhaß, m. = brombas, brommer, brompijp.
Brumm-eisen, f. = mondharmonica.
brummen, f. (h.) = brommen, mopperen, knorren; brommen, gonzen; in den Bart br. = binnensmonds mopperen; er muß br. = hij zit (in Gefängnis).

Brummer, m. -s, -n = beer, brommer (bas, orgelpijp en vlieg); brombeer, brompot.
Brummfliege, w. = bromvlieg.
Brummig = brommig, knorrig.
Brummkreisel, m. = bromtol.
Brummochs, m. = stier, bul.
Brummshädel, m. = haarpijn, kater.
Brunelle, w. -, -n = brunelle (weideplant).
brünett = bruin, bruinharig; die Brünette = de brunette.
Brunft, m. - = bronst, bronstigheid, tochtigheid, ritsigheid.
brunften, f. (h.) = bronsten, tochtig zijn.
brunftig = bronstig, tochtig.
Brunftzeit, w. = bronsttijd.
Brunftde, w. = Bruinhilde.
Brüner-eisen, f. = bruneerstaal.
brüneren, f. (h.) = bruneeren.
Brünerer, m. -s, -n = bruneerder.
Brünergold, f. = gepolijst goud.
Brünne, w. -, -n = pantser, kuras.
Brunnen, m. -s, -n = put, wel, pomp, welpomp; bron, mineraalwater, bronwater; arteßischer Br. = artesische put, Nortonpomp; in den Br. fallen = (fig.) in het water vallen, in rook verdwijnen; wenn das Kind ertrunken ist, daß man den Br. zu = als het kind verdronken is, dempt men den put; Br. trinken = bronwater (de wateren) gebruiken.
Brunnenader, w. = bronader.
Brunnenanfaß, w. = mineraalwaterinrichting.
Brunnenarzt, m. = baddokter.
Brunnendel, m. = putdeksel.
Brunnengast, m. = badgast.
Brunnengebrauch, m. = gebruik van bronwater.
Brunnenhafen, m. = puthaak.
Brunnenkresse, w. = waterkers.
Brunnenkur, w. = bronkuur.
Brunnenmeister, m. = bronmeester, opzichter over de fonteinen en waterwerken.
Brunnenort, m. = badplaats.
Brunnenrand, m. = randsteen van een put.
Brunnenröhre, w. = welbuis, leidingbuis.
Brunnenfalz, f. = bronzout.
Brunnenfchwengel, m.; -feil, f. = putfzwengel; -touw.
Brunnenwasser, f. = bron-, putwater.
Brunnenzeit, w. = seizoen (om de wateren te gebruiken).
Brunnenlein, f. -s, -n = putje; fonteinje, pompje.
Brunnenquell, m.; **Brunnenquelle**, w. = bronwel, wel van een put.
Brunno, m. = Bruno.
Brunst, w. - = brand; zie ook Brunft.
brünftig = heet, vurig, hartstochtelijk enz.; zie ook brünftig.
Brunftzeit, zie Brunftzeit.
brunzen, f. (h.) = pissen.
brüst = bruske, barsche, ruw.
brüste'ren, f. (h.) = bruskeeren, aansnauwen.
Brüssel, f. = Brussel. **Brüsseler**, **Brückler**, m. -s, -n = Brusselaar.
Brüsseler, **Brückler** Epige = Brusselsche kant.
brücklerisch = Brusselsch.
Bruff, w. -, Brüste = borst (van menschen en dieren, ook van een kleedingstuk); rijglj; fch in die Br. werfen = een hooge borst op-

zetten; ein Kind von der Br. entwöhnen = een kind spenen.
Brustader, w. = borstader.
Brustband, f. = korsetveter; borstverband.
Brustbaum, m. zie Brustholz.
Brustbeere, w. = borstbes, jujube.
Brustbeklemmung, = beschwerde, w. = beklemming, benauwdheid, last op de borst.
Brustbeeld, f.; = binde, w. = borstbeeld (of: buste); -verband.
Brustboorer, m. = drillboor.
Brustchen, f. -s, - = borstje, lijfje, rijglijfje.
Brustdrüse, w. = borstklier.
brüsten sich, (schm. (h.)) = een hooge borst opzetten; sich mit etw. br. = met iets pronken, pralen, zich op iets beroemen.
Brustentzündung, w.; = fell, f.; = fellentzündung, m. = borstontsteking; -vlies; -vliesontsteking.
Brustflöße, w.; = flößer, m.; = gang, m. = borstvin; -vinnige; -buis.
Brusthöhle, w.; = holz, f.; = fassen, m. = borstholte; -hout (of: boom aan 't weefgetouw); -kas.
Brustknochen, m.; = frampf, m. = borstbeen; -kramp.
Brustkrank, m.; = krankheit, w. = borstlijder; -ziekte (of: longaandoening).
Brustkrause, w. = plooiel, jabot.
Brustkrebs, m.; = lag, m. = borstkanker; -lap (of: slabbetje, keursje).
Brustleder, f. = leeren voorschoot.
Brustlehne, w.; = leiden, f.; = leidender, m. = borstwering; -ziekte (of: -kwaal); -lijder.
Brustnadel, w.; = pfister, f. = borstspeld; -pleister.
Brustreinigend = borstzuiverend.
Brustriemen, m.; = saft, m. = borstriem; -stroop.
Brustschild, m. = borstschild; borstplaat (bes Schepreifer's); metalen plaat als ambts-teeken; borstschild, -stuk (der Zinfeften).
Brustschleier, m. = sluier, halsdoek (der Nonnen).
Bruststreifen, m. = strook, jabot.
Bruststück, f. = borststuk (Stiefel); borstbeeld, buste.
Brusttuch, m. = borstlap.
Brüstung, w. -, -en = borstwering, leuning, balustrade.
Brustwarze, w. = tepel.
Brustwehr, m. = borstwering.
Brustwurzel, w. = engelwortel.
Brut, w. -, -en = het broeden, broeien, broei; broedsel; gebroed, soort; jongen; zaad (der Eidenraupen); die Btische sejen Br. = de visschen schieten kuit.
brutal = lomp, ruw. **Brutalität**, m. -, -en = lompheid, ruwheid.
Brutanstalt, w. = broeierij, broeinrichting.
Brutstene, w. = hommel.
brüten, (schm. (h.)) = broeden, broeien; über etw. br. = over iets peinzen, soezen, broeien; Böses br. = kwaad broeien.
Bruthaus, f. = broeierij.
brutheiß = broeiend heet.
Brutheune, w. = broeikip, broeihen.
brütig = broeierig.
brütig = broedsch; brütiges Ei = vuil ei.
Brutofen, m. = broedkachel, broedmachine.
Brutzeit, w. = broeitijd.
bruto = bruto.

Brutto = betrag, m.; = einnahme, w.; = gewicht, f. u. ä. = brutobedrag; -ontvangst; -gewicht e. d.
Bruzin', f. -(e)s = brucine.
B/S. = bei Sicht.
bst! = pst! st! sjt!
bt., bito. = brutto.
Bübchen, f. -s, - = jongetje, knaapje, ventje.
Bübe, m. -n, -n = jongen, knaap; boef, schurk; boer (im Kartenspiel).
bübenhaft = jongensachtig. **Bübenhaftigkeit**, w. -, -en = jongensachtigheid.
Bübenreich, m., -stüd, f., **Büberei**, w. -, -en = boevestreek, -stuk, schelmerij.
Bübin, w. -, -nen = slechte schelmachtige vrouw. **büßisch** = schelmachtig, boevig, laag.
Bübo(n), m. -s, .. bonen = steeneppe; liesbuil.
Bucanier, zie Bufanier.
Bucentaur, zie Buzentaur.
Bucephalus, zie Buzephalus.
Buch, f. -(e)s, Bücher = boek; etw. zu Buche bringen, ins B. eintragen = iets boeken; B. führen, halten, die Bücher führen = boek houden; die fünf Bücher Moses = de 5 boeken van Mozes; ein Buch Papier = een boek (24 vel) papier.
Buchadel, zie Briefadel.
Buchampfer, m. = klaverzuring.
Buchare die = Boekarije.
Buchbaum, m. = boek.
Buchbinder, m. = boekbinder.
Buchbindergefelle, m.; = kunst, w.; = presse, w. u. ä. = boekbindersknecht; -kunst; -pers e. d.
Buchdrucker, m. = boekdrukker; (Kever) letterzetter.
Buchdrucker, m. = boekdrukkerij.
Buchdruckerfarbe, w. = drukzwartsel.
Buchdruckerfunt, w. = boekdrukkunst.
Buchdruckerliste, w., **Buchdruckerstod**, m. = vignet.
Buchdruckerstwärze, w. = drukzwartsel.
Büche, w. -, -n = beuk, beukeboom.
Buchecker, **Buch'eichel**, **Büchel**, w. -, -n = beukenootje.
Büchelchen, f. -s, - = boekje, boekske.
I. büchen, (schm. (h.)) = boeken.
II. büchen, büchen = beuken.
Büchenhain, m.; = hecke, w. = beukebosch; -haag.
Bücherabschluss, m. = afsluiting van de boeken.
Bücherbesreiber, m.; = Brett, f.; = freund, m.; = gestell, f. = boekebescrijver (of: bibliograaf); -plank (of: -rek); -vriend (of: -liefhebber); -rek.
Bücherhandel, m. = boekhandel.
Bücherkennnis, w. (ob. funde, w.); = fram, m.; = liehaber, m. = boekekennis; -stalletje (of: -rommel); -liefhebber.
Büchermacher, m.; = narr, m.; = regal, f. = boeke-maker (of: compiler); -gek; -rek.
Bücherrevisor, m. = accountant.
Bücherrichter, m.; = saal, m. = boekbeoordeelaar (of: censor); -zaal (of: bibliotheek).
Bücher Sammlung, w. = boekeverzameling.
Bücherstau, w. = boekbeschouwing.
Bücherstämmerer, m.; = schrant, m.; = sprache, w. = boekeflanser; -kast; -taal.
Bücherstand, m.; = such, w. = boeke-stalletje; -manie.

Bücherverleiher, m. = houder van een leesbibliotheek.
Bücherverzeichnis, f. = boekelijst, catalogus.
Büchervorm, m. = boekworm (Znief); boekeworm of -wurm (der immer über den Büchern sitzt).
Buch'sche, m. = hagebeuk, witte beuk.
Buch'st, m. = (gewone) vink.
Buch'sform, m.; **führer**, m.; **führung**, m. (einfache und doppelte **führung**) = boek|vorm (of: formaat); -houder; -houding (enkele en dubbele -houding).
Buch'sgold, f. = bladgoud.
Buch'shalter, m.; **halterei**, w.; **haltung**, w.; **handel**, m. = boek|houder; -houderij; -houding (-houden); -handel.
Buch'shändler, m.; **handlung**, w.; **laden**, m. = boek|handelaar; -handel (of: -winkel); -winkel.
Buch'sleinen, f.; **leintwand**, w. = boekbindersleinen.
Buch'smacher, m. = boekmaker.
Buch's, m. -es; **Buch'sbaum**, m. = buksboom, palm(boom)je.
Buch's(haum)holz, f. = bukshout.
Buch'schen, f. -s, - = busje, doosje.
Buch'sschmuck, m.; **schuld**, w. = boek|versiering; -schuld.
Buch'ste, w. -, -n = broek, bokse.
Buch'ste, w. -, -n = bus, doos, blik; buks, geweer, karabijn; die B. der Pandora = de doos van Pandora; alle aus einer B. schmieren = allen over één kam scheren.
Buch'sten, f. (h.) = bussen, ombussen; met de buks schieten.
Buch'stenfleisch, f. = vleesch in bussen.
Buch'stenfutteral, f. = geweerzak.
Buch'stenhändler, m. = wapenhandelaar.
Buch'stenkugel, w.; **lauf**, m. (ob. **rohr**, f.); **schait**, m. u. ä. = karabijn|kogel; -loop; -kolf e. d.
Buch'stenmeister, m. = kanonnier.
Buch'stenröhre, m. = bukschiet, (*ond*) busschiet.
Buch'stabe, m. -n, -n = letter, (boek)staaf, letterteken; großer B. = hoofdletter; kleiner B. = gewone of kleine letter; nach dem Buchstaben = volgens de letter.
Buch'stäbeler, w. = letterknechterij, -zifterij.
Buch'stäbeler, f. (h.) = aan letterknechterij doen, zich te veel aan de letter houden.
Buch'stabenfolge, w. = alphabetische volgorde.
Buch'stabenmenich, m. = letterknecht.
Buch'stabenrechnung, w. = algebra.
Buch'stabenslot, f. = letterslot, geheimslot.
Buch'stabieren, f. (h.) = spellen.
Buch'stäbler, m. = woorde- of letterzifter, letterknecht. **buch'stäblich** = letterlijk.
Buch'swald, m. = buksboombosch.
Bucht, w. -, -en = bocht, baai, kreek, inham, golf; bocht (voor het vee).
buch'tig = met bochten of baaien; gegolfd.
Buch'titel, m. = titel (van een boek).
Buch'tung, w. -, -en = bocht.
Buch'tung, w. -, -en = boeking; eine B. machen = boeken.
Buch'tweizen, m. = boekweit.
Buch'tweizengrühe, w. = boekweitegort.
Buch'tzeichen, f. = leestekken.
Buc'fel, m. -s, - = bochel, bult; rugknopje (am Pferd)gebiß; einem den B. voll prägeln = iem. een flink pak ransel geven; einem den B. voll süßen = iem. allerlei leugens

op de mouw spelden; sich einen B. lachen = zich een bult lachen; sie können mir alle den B. rauffteigen, runterrutschen = ze kunnen allemaal naar de maan loopen.
Buc'fel, w. -, -n = beslag (metaalversiering op boeken enz.); knop; buil, gezwel.
Buc'felstein, f. = verstaalde stift, stempel.
buc'(e)licht = bultachtig.
buc'(e)lig = met bulten; gebocheld.
buc'fen sich, f. (h.) = bukken, buigen; sich vor einem b. = voor iem. bukken, buigen.
Buc'king, m. -(e)s, -e = bokking.
buc'licht, **buc'lig**, zie **buc'licht**, **buc'lig**.
Buc'ling, m. -(e)s, -e = buiging, nijging; bokking.
Buc'lingmacher, m. = complimentemaker.
Buc'stin, m. -s, -s = bukskin.
[Buc'del, w. -, -n = flesch].
buc'deln, f. (h.) = wroeten, woelen; Kar-toffeln b. = aardappels rooien.
Buddh(a)is'mus, m. - = Boeddhisme.
Buddhist, m. -en, -en = Boeddhist.
buddhi'stisch = Boeddhistisch.
Bu'de, w. -, -n = kraam, (kermis)tent, -spel; kast (= kamer).
Bu'dengeld, f.; **zins**, m. = kraamgeld, staangeld, standgeld, marktgeld.
Bu'denteute, Pl. = kramers, spellemannen.
Bu'denphotograph, m. = kermisfotograaf.
Bud'get (spr.: *bud'zee*), f. -s, -s = budget, begrooting; das B. aufstellen = de begrooting opmaken, vaststellen.
Bud'getberatung, w. = begrotingsdebat.
Bu'difer, m. -s, - = winkelier.
Bu'dner, m. -s, - = eenvoudig landbewoner, kenter; huurboer; kramer.
Bu'dnerstele, m. = gering boereërf.
Bu'ffet, f. -(e)s, -e = buffet.
Bu'ffbohne, w. = tuinboon.
Bu'ffel, m. -s, - = buffel; stommeling; (stud.) collegehengst.
Bu'ffeler, w. -, -en = zwaar werk, geblok.
Bu'ffel'haut, w.; **horn**, f.; **jagd**, w. u. ä. = buffel|huid; -hoorn; -jacht e. d.
bü'ffeln, f. (h.) = blokken, vossen, hengsten.
Bü'ff'eler, m. -s, - = blokker. [zwoegen.
Bü'ffelochse, m. = buffel.
Bu'ffer, zie **Bu'ffer**.
Bü'ffet, zie **Bü'ffet**.
Bu'ffo, m. -s, -s u. **Buffi** = basbuffo.
Bug, m. -(e)s, **Büge** = boeg; bocht, kromming, plooi; schoft (eines Pferdes); schouder-(stuk) (eines Schafes, Kalbes).
Bug'anfer, m. = boeganker.
Bu'gel, m. -s, - = beugel; hengsel.
Bügel'brett, f.; **rißen**, f.; **salte**, w. = pers- of strijk|plank; -ijzer (of: bout); -vouw.
bügel'fest = beugelvast, vast in den stijgbeugel.
Bü'gelladen, m. (*oberd.*) = -brett.
Bü'gelmesser, f. = persijzer.
bü'geln, f. (h.) = strijken, persen.
Bü'geliemen, m. = stijgbeugelriem.
bug'sam = ontwricht (van een paardeschouft), boeglam. **Bug'sähme**, w. - = boeglamheid.
Bü'glerin, m. -, -nen = strijkster.
Bug'sier'anfer, m. = boegseeranker.
bug'sieren, f. (h.) = boegseeren, op sleep-touw nemen.
Bug'sierer, m. -s, - = boegseerder.
Bug'siertau, f. = boegseertouw.
Bug'spriet, f. -(e)s, -e = boegspriet.
Bug'stück, f. = schouder(stuk) (eines Schafes); boegstuk (Kanone).

Bureaukrat, m. -en, -en = bureaukraat.
Bureaukratie (spr.: *bürokratie*), w. -, -n = bureaukratie.
bureaukratisch = bureaukratisch.
Bureaukunden, Pl. = kantooruren.
Bureauvorsteher, m. = hoofd van het bureau, chef de bureau.
Burg, w. -, -en = burg, burcht, slot.
Burgban, m. = jurisdictie van een burg, kastelenij.
Bürge, m. -n, -n = borg, pand; einen Bürgen stellen = borg stellen; den Bürgen muß man bürgen = wie borg blijft, moet betalen.
Bürgermeister, zie Bürgermeister.
Bürger, schw. (h.) = (für einen od. für etw.) borg blijven, instaan (voor).
Bürger, m. -s, - = burger.
Bürgeradel, m. = burgeradel, patriciaat, patriciers.
Bürgerausschuß, m. = gemeenteraad (Wirt. en Baden); burger-comité.
Bürgerleid, m. = burgerleid.
Bürgerfreund, m. = volksvriend.
Bürgergarde, w. = burgergarde, nationale garde, schutterij.
Bürgergeld, f. = burgerschapsgeld.
Bürgergerechtfame, w.; -fame, m. (ob. -frone, w.) = burger|rechten (of: -voor-rechten); -kroon.
Bürgerkrieg, m.; -kriege, f. = burger|oorlog; -leen.
Bürgerlich = burgerlijk; gewoon.
Bürgerlichkeit, w. - = burgerlijkheid.
Bürgermeister, m. = burgemeester.
Bürgermeisteramt, f.; -meister, m. = burgemeestersambt; burgemeesterswoning, stadhuis, gemeentehuis.
Bürgermiliz, w. = schutterij.
Bürgerpflicht, w. = burgerplicht.
Bürgerquartier, f. = kwartier (inwoning) bij een burger.
Bürgerrecht, f. = burgerrecht, burgerschap; B. erhalten, erlangen = het burgerrecht verkrijgen. **Bürgerrecht**, w. - = burgerschap.
Bürger Schule, w. = burgerschool; höhere B. = hogere burgerschool.
Bürgerfrau, w. = burgervrouw.
Bürgerin, m. = burgerin, burgerdeugd.
Bürgermann, m. (-leute) = burger.
Bürgerhospital, f. = burgerziekenhuis.
Bürgerstand, m. = burgerstand.
Bürgersteig, m. = stoep, trottoir.
Bürger tugend, w.; -tum, f. = burger|deugd; -stand (of: burgerij).
Bürgerwehrkollegium, f. = gemeenteraad (in Hannover).
Bürgerwache, w. = burgerwacht, schutterij.
Bürgerwehr, w. = schutterij.
Burgflecken, m. = vlek.
Burgfrau, w. = burchvrouw, kasteleinsche.
Burgfräulein, f. = jonkvrouw, freule.
Burgfriede, m. = jurisdictie van een burchtgebied; burchtgebied; veiligheidsbond; landvrede; soms voor Bergfried.
Burggericht, f. = burchtgerecht.
Burggraf, m. = burggraaf.
Burggrafschaft, w. = burggraafschap.
Burghauptmann, m. = burchtkommandant, bevelhebber van den burcht. **Burg herr**, m. = burchtheer. **Burg lehen**, f. = burchtleen.
Burgsaß, m. ..assen, ..assen = burgzaat; hij, die tot het gebied van een burg behoort.
Burgschaft, w. -, -en = borg, waarborg;

B. für einen leisten od. die B. übernehmen = borg voor iem. blijven of staan, voor iem. instaan.
Bürgschaftleistung, w. = 't stellen van een borg.
Bürgschaftsurkunde, w., -schein, m. = bewijs van waarborg, van garantie.
Burgtor, f. = burchtpoort.
Burgtrümmer, Pl. = burchtruïne(n).
Burgund, f. = Bourgondië.
Burgunder, m. -s, - = Bourgondiër; bourgogne(wijn); **Burgunder Wein** = bourgognewijn.
Burgundisch = Bourgondisch.
Burgverlies, f.; -vogt, m.; -vogtei, w.; -wache, w. = burcht|verlies (of: kerker onder den burcht); -voogd (of: kastelein); -voogdij (of: kastelenij); -wacht.
Burgwarte, w. = wachttoren.
Burlesk = burlesk, potsierlijk, kluchtig.
Burleske, w. -, -n = klucht.
Burnus, m. - u. -jes - u. -je = boernoës, kapmantel.
Bursch(e), m. -en, -en = knaap, jonkman, borst; kameraad; jongen, leerling (ambachts-); student (lid van het corps); oppasser (eines Offiziers); ein lustiger B. = een vroolijke klant; du bist mir ein feiner, ein sauberer B. = je bent me een lieve jongen!
Bursch, zie Bursch u. Bursch.
Burschen, zie Burschen.
Burschen, f. -s, - = knaapje, snaakje.
Burschenschaft = jongeluisachtig, studentikoos.
Burscheneben, f. = jongheereleven, studenteleven.
Burschenschaft, w. -, -en = studentevereeniging, Burschenschaft (in 1815 opgericht met patriotische bedoelingen).
Burschenschaftler, m. -s, - = lid van een Burschenschaft.
Burschensitte, w. = studente- of jongeluismanier.
Burschentum, f. -(e)s = studentedom.
Burschütz = studentikoos.
Bursche, f. -s, - = borsteltje.
Bursche, w. -, -n = borstel, schuier.
Burschen, schw. (h.) = borstelen, schuieren; poeison, drinken.
Burschenbinder, m. = borstelmaker; faufen wie ein B. = als een tempelier.
Burschenförmig = borstelvormig, borstelig.
Burschenkraut, f. = heidekruid.
Burschenmacher, m.; -waren, Pl. = borstellmaker; -waren.
Burschel, m. -s, - = stuit, stuitbeen, achterste; stompje staart (bij paarden en honden).
Burschelbaum, m. = buiteling, duikeling; einen B. schlagen od. schießen = een buiteling maken, doen, kopje over duikelen.
Burschenmännchen, f. = duikelaartje (aus Fieber od. Kork).
Burschen, schw. (h.) = duikelen, buitelen.
Burschelaube, w. = tuimelaar (een duif).
Busch, m. -es, Büsche = boschje, struikgewas, struik; bosje, hoopje (Blumen, Haare); pluim (auf dem Hut od. Helm); auf den B. schlagen od. klopfen = eig. al slaande de struiken, het houtgewas onderzoeken om het wild; fig. polsen, het terrein verkennen, informeren; hinter dem B. halten = in stilte, in 't geniep te werk gaan.
Buschaffe, m.; -amette, w. = bosch|aap (of: orang-oetan(g)); -mier.

buschartig = struikachtig.
Büschchen, f. -s, - = struikje.
Büschel, m. -s, - = bosje, hoopje, bundel, pluim (aaf den Helm); kuif (der Vögel); tros.
büschelartig = als een bosje, in bosjes.
büschelweise = bij bosjes.
buschen sich = met struikgewas begroeid raken.
buschig = dicht, ruig; vol struikgewas.
Buschflepper, m. = struikroover; wilddief.
Buschmensch, m. = boschmensch; orang-oetan(g).
Buschwald, m. = bakhout, kreupelhout.
Buschwerk, f. = struikgewas, kreupelbosch.
Büße, w. -, -n = buis, haringbuis.
Buße, m. -s, - = boezem, hals, borst; boezem, golf, baai; in seinen B. greifen = zijn hand in eigen boezem steken.
Bußenfreund, m. = boezemvriend.
Bußenkind, f. = liefste kind, lieveling, hartekind.
Bußenraube, w. = borstplooisel, jabot.
Bußenadel, w. = borstspeld, broche.
Bußenfleier, m. = nonnesluijer, boezemdoek.
Bußenfleife, w. = strik.
Bußenstreifen, m. = borststrook, jabot; kantje.
Bußenard, m. -(e)s, -e = muizevalk, buizerd.
Bußenbank, m. = zondaarsbank.
Bußenbuch, f. = boeteboek, penitentiale.
Bußen, w. -, -n = boetedoening, boete.
Bußen, f. w. (h.) = boeten (für etw.); goedmaken (etw.); beteren, boeten, herstellen; beboeten, bestraffen; (seine Luft) botvieren.
Bußen, m. -s, - = boetedoener, boeteling.
Bußenfertig = boetvaardig, berouwhebbend.
Bußenfertigkeit, w.; -gebet, f.; -gewand (od. -fleid), f. = boetvaardigheid; -gebet; -gewaad (of: -kleed).
Bußenhemd, f.; -prediger, m.; -predigt, m.; -psalm, m. = boethemd; -prediker; -predikatie; -psalm.
Bußenstation, w.; -tag, m. = boetestation; -dag (of: vastendag).
Bußen text, m. = text voor een boetpredikatie.
Bußen tränen, Pl. = tranen van berouw.
Bußenübung, w. = penitentie.
Bußenrolle, w. -, -n = kompas.
Bußenung, w. -, -en = boetedoening, boete, zoen.
Bußenwerke, Pl. = werken van boetedoening, boetvaardige werken.
Bußenzeit, w. = boetetijd.
Bußen, w. -, -n = buste.
Bußen, w. -, -n = winkel, kraam, hut, krot.
Bußen, m. -(e)s, -e; **Bußen**, w. -, -n = bot.
Bußen, (Butte) w. -, -n = tobbe, kulp, draagkorf.
Bußen, w. -, -n = fleisch.
Bußen, m. -s, - = pedel, gerechtsdienaar, banksluitjer; beul, rakker.
Bußenlei, m. -, -en = gevangenis, kot.
Bußen, zie **Bußen**.
Bußenpapier, f. = geschept papier.
Bußenträger, m. = korfdrager.
Butter, w. = boter; mit B. bestreihen. =

smeren (met boter); er läßt sich die B. nicht vom Brote nehmen = hij laat zich de kaas niet van het brood eten.
butterähnlich, -artig = boterachtig.
Butterbäume, w. = boterham.
Butterbaum, m.; -birne, w.; -blume, w.; -brezel, m. = boterboom; -peer; -bloem (ook: dotterbloem, paardebloem, e. a.); -krakeling.
Butterbrot, f. = boterham; belegtes, fluffrieretes B. = boterham met iets er op; etw. um ein B. erstehen = iets voor een prikje koopen.
Butterbrühe, w.; -büchse (od.: -dose, w., -fäßchen, f.) = boter|saus; -vlootje.
Butterfag, f. = karnton.
Butterfladen, m.; -form, w.; -frau, w.; -gebäckenes, f. = boterham (of: gebakje); -vorm; -vrouw; -gebak (of: -banket).
Buttergelb; -haltig = boter|geel; -houdend.
Butterhändler, m. = boterhandelaar, koopman. **buttericht**, **butterig** = boterachtig.
Buttermann, m.; -markt, m. = boter|boer (of: -koopman); -markt.
Buttermilch, w. = karnemelk.
Buttern, f. w. (h.) = boter maken, karnen; in boter overgaan.
Butterflanze, w. = botersaus.
Butterflanze, w. = boterzuur.
Butterflanzensalz = boterzuur zout.
Butterschnitte, w.; -ständer, m.; -stecher, m. = boterham; -vlootje; -steker (of: -boor).
Butterstempel, m. = karnstok.
Butterstolle, m. = boterbrood, boterkoek, boterham.
Buttertonne, w. = karnton.
Buttertopf, m. = boterpot.
Buttervogel, m. = vlinder, kapel.
Butterweck, m., -wecke, w. = stuk boter; boterbrood, boterkoek.
butterweich = zoo week als boter.
Butterwurz, w. = vetblad.
Butterzopf, m. = gevlochten gebakje, vlechtje.
Butterfisch, m. = bot.
Buttner, m. -s, - = kuiper.
Butz, **Butze**, **Butzen**, m. -en(s), -en = bons; kabouter; kluit, klomp; (am Vichte) snuitsel, dief; (im Geschwür) etterprop; (im Apfel) klokhuis; wer den Nuzen, hat auch den B. = wie den lust heeft, heeft ook den last.
Butzenscheibe, w. = ruit met een verdikking in 't midden (ouderwetsche ruit).
butzig, zie **butzig**.
Butzbaum zie **Butzbaum**.
[Butzen], Pl. = broek, boks(e).
Butzende: „wohin wollen Sie?“ - „nach B.“ = „naar Lutjebroek!“
Buzentaur, m. -en -en = Bucefalus (een monster, half mensch en half stier; eertijds naam v. d. staatsgalei van den Doge van Venetië).
Buzecephalus, m. - = Bucefalus (paard van Alexander den Grooten).
Byzantiner, m. -s, - = Byzantijner; (Münze) byzantijn. **Byzantinisch** = Byzantijnsch.
Byzantinismus, m. - = Byzantinisme.
Byzanz, f. = Byzantium.

C.

Zie ook **A** en **B**.

- C**, f. = C; (muziek) c, ut; C:bur = C-majeur; C-moll = C-mineur.
C. = Conto of Courant.
c. = cent.
ca. (circa) = circa, ongeveer.
Cabinet', zie Kabinett.
Cachenez' (spr.: kasjee), f. —, — = halsdoek, cachenez.
Cachet' (spr.: kasjee), m. —s, —s = cachet, stempel.
cachette'ren, fhw. (h.) = cacheteeren, zegelen.
Cachou' (spr.: kasjoe), f. —s = cachou.
Cacilia, Caci'lie, m. = Cecilia.
Ca'dre, zie Kader.
Café, f. —s, —s = café, koffiehuis.
Calamitat', zie Kalamitat.
Calcium, zie Kalzium.
Calbin' ic., zie Kalbin ic.
Camarilla, zie Kamarilla.
Camera, m. —, —s = camera.
Campagna (spr.: .panja), w. = Campagna.
Campagne, zie Kampanje.
Canaille (spr.: kancail), w. —, —n = canaille.
Can'can, m. —s = cancan (dans).
Cap'e (spr.: keep), f. —s, —s = cape.
Caprice, zie Kaprice.
Capt. = Kapitaän.
Carambolage ic., zie Karambolage ic.
Carbonari, zie Karbonari.
Cargador' ic., zie Kargadeur ic.
Caricatur', zie Karikatur.
Carnivo'ren, zie Karnivoren.
Carree, zie Karree.
Carreau' ic., zie Karo ic.
Carrière, zie Karriere.
Casar, m. = Cesar.
Casarenherrschaft, w., **Casarentum**, f. = cesarisme.
Casarew'na, w. — = tsarewna (gemalin van den Russ. troonopvolger).
casar'rijsch = cesarisch.
Casatis'mus, m. — = cesarisme.
Castagnette, zie Kastagnette.
Casur, zie Sasur.
Casus, zie Sasus.
Causerie' (spr.: koo.), w. —, —n = causerie, kout, keuvelarij.
Causeuse, w. —, —n = causeuse. kleine sofa.
Cayennepeffer, m. = Cayennepeper.
cbm. = Kubikmeter: M³.
cem. = Kubikcentimeter: M³.
Cedent', zie Zedent.
Ceder ic., zie Zeder ic.
cedie'ren, zie zedieren.
Cedrat', zie Zedrat.
Celebrant' ic., zie Zelebrant ic.
Cellist' (spr.: tsj.), m. —en, —en = cellist.
Cello (spr.: tsj.), f. —s, —s u. Celli = cello, violoncel.
cellular' ic., zie zellular ic.
Cement' ic., zie Zement ic.
Genotaphium, zie Zenotaphium.
centie'ren, **Centus' ic.**, zie zentieren, Zentus ic.
Cent, m. —s, —s = cent.
- Centaur'**, zie Zentaur.
Centenarium', zie Zentenarium.
centesimal' zie zentesimal.
Centi..., zie Zenti...
Centime (spr.: satiem), m. —n, u. —s, —n u. —s = centime.
Centimeter, Centner ic., zie Zentimeter, Zentner ic.
central' ic., zie zentral ic.
Centumbirn, zie Zentumbirn.
Centurie ic., zie Zenturie ic.
Cerat', zie Zerat.
Cerberus, zie Zerberus.
Cerealien, zie Zerealien.
cerebral' ic., zie zerebral ic.
Ceremonie' ic., zie Zeremonie ic.
Ceres, w. = Ceres; godin van den landbouw.
Cerevis', f. — u. . . bjes, . . . bise = bier; eere-woord van studenten; studentebaret.
cernie'ren, zie zernieren.
Certamen, certie'ren, zie Zertamen, zertieren.
Cer'tepartie, zie Zhartepartie.
Certifikat' ic., zie Zertifikat ic.
Cervelat'wurjt, zie Zervelatwurjt.
Ces, f. —, — = ces, ut-bémol.
cessie'ren ic., zie zessieren ic.
Ceylon, f. = Ceylon.
Cf. = confer, conferatur: vergelijk, zie.
c.f. = conto finto.
cfm. = conform.
Chagrin' (spr.: sjagrèn), m. —s = verdriet; (Zeder) sagrijn, segrijn.
Chagrin'leder f. = sagrijn, segrijneer.
chagriniert' = als sagrijneer bewerkt.
Chai'fe (spr.: sjeeze), w. —, —n = chais.
Chaiselon'que (spr.: sjezelög^{ke}), w. —, —s = chaise-longue.
Chalce'don, zie Zhalzedon.
Chaldä'a (spr.: kal.), f. = Chaldea.
Chaldä'er, m. —s, — = Chaldeeër.
chaldä'ijsch = Chaldeeuwisch.
Chalif', zie Kalif.
Chalcograph' m. —en, —en = chalcograaf, kopergraveur.
Chalze'don, m. —(e)s, —e = chalcedon, nevel- of melksteen.
Chama'de (spr.: sja...) zie Zchamade.
Chama'leon (spr.: ka...), f. —s, —s = kameleon.
Chamo'te (spr.: sja...), zie Zchamotte.
Champagne (spr.: sjampanje) **dte** = Champagne. **Chambagner**, m. —s = champagne-(wijn).
Champignon (spr.: sjampinjö), m. —s, —s = champignon.
Champion (spr.: tsjemp'jn), m. —s, —s = kampioen.
Chan (spr.: klan) ic. zie Zhan ic.
Chan'ce (spr.: sjäse), w. —, —n = kans.
change'ren (spr.: sjazieren), fhw. (h.) = changeeren.
Chansonet'te (spr.: sjä...), w. —, —n = chansonnette, liedje.
Chanteur'fe (spr.: sjä...), w. —, —n = chanteuse.
Chaos (spr.: ka...), f. — = chaos.

Zie ook **K** en **3**.

- chaotisch** (spr.: ka..) = chaotisch.
- Charaban** (spr.: sjarabā) m. -s, -s = char-à-bancs.
- Charade** (spr.: sja..), zie **Ḥarade**.
- Charakter** (spr.: ka..) m. -s, .. te're = karakter; [teeken].
- Charakterbeeld**, f. = karakterbeeld.
- Charakterfehle**, m. = gebrek in het karakter.
- Charakterfehl** = vast van karakter, standvastig.
- Charakteristieken**, f. (h.) = karakterizeeren.
- Charakteristiek**, w. -, -en = karakteristiek, karakterschets.
- Charakteristiek** = karakteristiek.
- Charakterloos** = karakterloos.
- Charakterloosheit**, w. - = karakterloosheid.
- Charakterzwakte**, w. = zwakheid van karakter.
- Charakterstärke**, w. = vastheid van karakter.
- Charakterzug**, m. = karaktertrek.
- Charfreitag** (spr.: kār..), zie **Karfreitag**.
- Charge** (spr.: sjarzje), w. -, -n = charge, ambt, betrekking; (mil.) graad.
- Chargeeren** (spr.: sjarzjieren), f. (h.) = chargeeren; die Chargeerten = de gegraduateerden.
- Charis** ¹⁾, w. -, .. ri'ten; **Charis** ¹⁾, w. -, -nen = (Ḥittin) charite, gratie.
- Charité** (spr.: sja..), w. -, -s = hospitaal.
- Charivari** (spr.: sja..), m. u. f. -s, -s = charivari; kattenmuziek.
- Charlatan** (spr.: sjar..), zie **Ḥarlatan**.
- Charlotte** (spr.: sjar..), w. = Charlotte, Lotje.
- Charmant** (spr.: sjar..), zie **Ḥarmanant**.
- Charnier**, zie **Ḥarnier**.
- Charpie** (spr.: sjar..), zie **Ḥarpie**.
- Charterpartij** (spr.: sjar..), w. -, -(e)n = charterpartij, certepartij, (scheeps)vrachtcontract.
- Chartern** (spr.: sjar..), f. (h.) = charteren, (ein Ḥiff) bevrachten, huren.
- Charitémus** (spr.: sjar..), m. - = charisme: radikale partij in Engeland.
- Chartist**, m. -en, -en = charist.
- Chartreuse** (spr.: sjar..), w. - = chartreuse.
- Charwoche** (spr.: kār..), zie **Karwoche**.
- Charybdis** ¹⁾, w. - = Charybdis; von der Scylla in die C. kommen = van Scylla in Charybdis komen, van de eene moeilijkheid in de andere, van den wal in de sloot, van den regen in den drop.
- Chaffecafec** (spr.: sjassk..), m. -s, - = pousse-café.
- Chassepotgewehr** (spr.: sjasspo..), f. = chassépotgeweer.
- Chasseeren** (spr.: sja..), f. (h.) = chasséeren (im Lanze); weggagen.
- Chatulle**, zie **Ḥatulle**.
- Chauffeur** (spr.: sjo..), m. -s, -e = chauffeur.
- Chauken** ¹⁾, f. = Chauken (germ. Wolfstamm).
- Chaussee** (spr.: sjossee), w. -, -en = straatweg (huiten), gemacadamizeerde weg.
- Chaussegeld**, f. = tolgeld.
- Chaussee(e)gelder**, m. = tolgaarder.
- Chausseehaus**, f. = tolhuis.
- Chausseeren**, f. (h.) = macadamizeeren; met schoeisel voorzien.
- Chauvinismus** (spr.: sjovi..), m. - = chauvinisme.
- Chauvinist**, m. -en, -en = chauvinist.
- Chauvinistisch** = chauvinistisch.
- Chef** (spr.: tsjek), zie **Ḥeč**.
- Chedi'be** (spr.: ke..), m. -n, -n = Khe-dive: onderkoning van Egypte.
- Chef** (spr.: sje..), m. -s, - = chef, patroon, hoofd.
- Chemie** ¹⁾, w. - = chemie, scheikunde.
- Chemifl'ien** ¹⁾, f. = chemicaliën, chemische waren.
- Chemifer** ¹⁾, m. -s, - = scheikundige.
- Chemisch** ¹⁾ = scheikundig, chemisch.
- Chemise** (spr.: sje..), w. -, -n = chemise.
- Chemifett** (spr.: sje..), f. -(e)s, -s; **Chemifette**, w. -, -n = halfhemd, front.
- Chemist** ¹⁾, m. -en, -en = chemicus.
- Chemnitz** (spr.: Kem..), f. = Chemnitz.
- Chenille** (spr.: sjenilje), w. -, -n = chenille.
- Cherfoness** ¹⁾, w. - = Chersonnesus.
- Cherub** ¹⁾, m. -s, -s u. -im = cherub.
- Cherusk** ¹⁾, m. -s, - = Cherusker (germ. Wolfstamm).
- Chevaleresk** (spr.: sje..) = chevaleresk, ridderlijk.
- Chevalier** (spr.: sjevaljee), m. -s, -s = chevalier, ridder.
- Cheviot** (spr.: tsjivjt), m. -s, -s = cheviot.
- Chiasmus** ¹⁾, m. - = chiasme (een stijfiguur).
- Chica'ne**, zie **Ḥifane**.
- Chiffoniere** (spr.: sjifonjeere), w. -, -n = chiffoniere.
- Chiffre** (spr.: sji..), w. -, -n = geheimteeken.
- Chiffreschrift**, w. = cijferschrift.
- Chiffreeren**, f. (h.) = in cijferschrift schrijven.
- Chignon** (spr.: sjenjō), m. -s, -s = chignon.
- Chilene** (spr.: tsji..), m. -n, -n = Chileen (van Chili).
- Chil'neisch** (spr.: tsji..) = Chileensch.
- Chili** (spr.: tsji..), f. = Chili.
- Chiliasmus** ¹⁾, m. - = chiliasme: leer van het duizendjarige rijk.
- Chiliast**, m. -en, -en = chiliast.
- Chimäre**, zie **Ḥimäre**.
- Chimboraso**, **Chimboraso**, m. -s = Chimborasso.
- I. **China** (spr.: ki..), w. - = kina.
- II. **China** ¹⁾, f. = China.
- Chinabaum** (spr.: ki..), m. = kinaboom.
- Chinarinde** (spr.: ki..), w. = kina(bast).
- Chine'ise** ¹⁾, m. -n, -n = Chinees.
- Chine'isch** ¹⁾ = Chineesch.
- Chinin** ¹⁾, f. -(e)s = chinine.
- Chinoiserie** (spr.: sji..), w. -, -n = chinoiserie.
- Chiragra** ¹⁾, f. -s = jicht in de handen.
- Chirogrammatomantie** ¹⁾ (spr.: ..tie), w. - = handschriftverklaringskunst.
- Chirograph** ¹⁾, f. -(e)s u. -en, -e(n) = handteekening, schuldbewijs met handteekening, chirograaf.
- Chirographar'gläubiger** ¹⁾, m. = concurrent crediteur.
- Chirömant** ¹⁾, m. -en, -en = waarzegger (uit de lijnen van de hand), chirömant.
- Chirömantie** ¹⁾ (spr.: ..tie), w. - = chirömantie.
- Chirurg** ¹⁾, m. -en, -en = chirurg, chirurgijn, heelmeeester. **Chirurgie**, w. - = chirurgie. **Chirurgisch** = chirurgisch.
- Chlodwig** (spr.: klo..), m. = Clovis.
- Chlo'e** (spr.: kloee), w. = Chloë.
- Chlor** (spr.: kloor), f. -(e)s = chloor.
- Chloral** (spr.: kl..), f. -(e)s = chloral.

1) Ḥ als ḥ-laut.

Zie ook **K** en **B**.

Chlorat' (spr.: *kl.*), f. -(e)s = chloraat.
Chlor'hattig (spr.: *kl.*) = chloorhoudend.
Chlorid' (spr.: *kl.*), f. -e's = chloride.
Chlor'ig (spr.: *kl.*) = chloorachtig.
Chlorit' (spr.: *kl.*), m. -(e)s = chloriet.
Chlor'fali (spr.: *kl.*), f. = chloorkali.
Chlor'falk (spr.: *kl.*), m. = chloorkalk.
Chlor'natrium (spr.: *kl.*), f. = chloornatrium.
Chloroform' (spr.: *klo.*), f. -(e)s = chlo-roform. **Chloroformie'ren** (spr.: *kl.*), f. w. (h.) = chloroformeeren.
Chloro'se (spr.: *kl.*), w. - = chlorose, bleekzucht.
Chlor'oxyd (spr.: *kl.*), f. = chlooroxyde.
Chlor'zure (spr.: *kl.*), w. = chloorzuur.
Chof (spr.: *sjok*), m. -s, -s = schok.
Chofie'ren (spr.: *sj.*), f. w. (h.) = choqueeren.
Chofola'de, zie *Chof o f a d e*.
Cholera (spr.: *ko.*), w. - = cholera.
Cholera'tranfer, m. = choleralijder.
Chole'rifer (spr.: *ko.*), m. -s, - = chole-risch mensch, opvliegend, driftig persoon.
Chole'rine (spr.: *ko.*), w. - = cholerine.
Chole'risch (spr.: *ko.*) = cholerisch, driftig.
Choliam'bus¹⁾, m. -, .fen = choliambus, een verssoort (— — — | — — — | — — —).
Chor (spr.: *koor*), m. u. f. (m. borniegend für den Gesang und die Sänger; f. borniegend für den Raum des Kirchengores), -(e)s, Chöre = koor, rei; in Ch. = in koor.
Choral' (spr.: *ko.*), m. -(e)s . . äle = choraal, koraal, koorzang. **Choralist'**, m. -en, -en = korist, koorzanger.
Chor'altar, m. = hoogaltaar.
Chor'amt f. = koordienst.
Chor'artig = in koraalvorm.
Chor'buch, f. = koorboek, antiphonarium.
Chor'de (spr.: *korde*), w. -, -n = koorde (in een cirkel).
Choreograaf' (spr.: *ko.*), m. -en, -en = choreograaf, balletschrijver, -maker.
Chor'frau, w. = domjuffer, stichtsdame.
Chor'führer, m.; -gang, m.; -gefäng, m.; -hemd, f. = koor|leider; -gang (of: vleugel van een kerk); -(ge)zang; -hemd (of: kleed).
Chor'herr, m. = kanunnik, domheer.
Choriam'bus¹⁾, m. -, .fen = choriambus, een versvoet (— — —).
Chorist' (spr.: *ko.*), m. -en, -en = korist, koorzanger.
Chorograaf' (spr.: *ko.*), m. -en, -en = chorograaf, beschrijver van landschappen.
Chor'krabe, m.; -pult, f.; -roß, m. = koor|-knaap; -lessenaar; -kleed (of: -mantel).
Chor'fänger, m.; -schwester, w.; -stuhl, m. = koor|zanger; -zuster (of: zangeres); -stoel.
Chor'rus (spr.: *ko.*), m. -, Chöre = koor.
Chor'weise = in koor.
Chrestomathie' (spr.: *kres.*), w. -, -n = chrestomathie, bloemlezing.
Chri'e¹⁾, w. -, -n = chrie, (een bijz. vorm van een opstel, redevoering).
Chri'sam, **Chri'sma** (spr.: *kr.*), f. -s = chrisam of chrisma: wijdings-, zalvingsolie.
Chrift (spr.: *kr.*), m. -en, -en = christen; Christus: ein toller Ch. = een rare kerel.
Chrift'abend, m.; -baum, m.; -beförderung, w.; -blume (-rote), w. = Kerst|avond; -boom; -geschenk; -roos.

Chri'stenheit, w. - = christenheid.
Chri'stenkind, f. = christenkind.
Chri'stenmensch, m., -seele, w. = christen-mensch, -ziel; e's war keine Chri'stenseele da = er was geen christenziel, geen sterveling.
Chri'stenzin, m. = Christelijke zin, Christen-geest.
Chri'stentum, f. = christendom.
Chri'stfeft, f.; -gefchenk, f. = Kerst|feest; -geschenk.
Chri'stian (spr.: *kr.*), m. = Christiaan, Kris.
Chri'stiana, f. = Kristiana.
Chri'stiane, **Chri'stine**, w. = Christina, Christien.
Chri'stkind(jein), f. = Christuskind(je), Kin-deke Jezus; Kerstgeschenk.
Chri'stlich = christelijk.
Chri'stlichheit, w. - = christelijkheid.
Chri'stmarkt, m. = Kerstmarkt, -geschenk.
Chri'stmette, w. = mis op Kerstdag.
Chri'stnacht, w. = Kerstnacht.
Chri'stologie', w. -, -n = christologie, Christusleer.
Chri'stoph (spr.: *kr.*), m. = Christoffel, Stoffel.
Chri'storden, m. = Christusorde.
Chri'stfein, m. = Decembermaan.
Chri'sttag, m.; -rote, w. = Kerst|dag; -roos (of: nieswortel).
Chri'stus, m. = Christus; vor Chri'sto od. vor Chri'st Geburt = vóór Christus.
Chri'stus'bild, f.; -kopf, m. = Christus|beeld;
Chri'stweck, w. = Kerstweck. [-kop.
Chri'stwurz, w. = zwarte nieswortel.
Chrom (spr.: *kroom*), f. -(e)s = chrom, chromium.
Chroma'tif (spr.: *kr.*), w. - = chromatica, kleureleer.
Chroma'tisch = chromatisch: met halve tonen op- of neergaand; kleurig.
Chromatypie' (spr.: *kr.*), w. -, -n = chro-matypie, kleuredruk.
Chrom'blei, f. = chroomzuur loodoxyd.
Chrom'eisenstein, m. = chroomzuur ijzer.
Chromolithographie', m. = chromolitho-graphie: steendruk in kleuren.
Chrom'sauer = chroomzuur.
Chrom'säure, w. = chroomzuur.
Chro'nif (spr.: *kro.*), w. -, -en = kroniek; die Bücher der Chro'nifa = (de) Kronieken (in der Bibel).
Chro'nifensreiber, m. = kroniekschrijver.
Chro'nifch = chronisch, lang aanhoudend (von Krankheiten).
Chrontif (spr.: *kr.*), m. -en, -en = kro-niekschrijver.
Chronogramm' (spr.: *kr.*), f. -(e)s, -e = chronogram, jaartalopschrift, jaartalvers.
Chronograph', m. -en, -en = chronograaf; geschiedschrijver, die zich aan de tijdsorde houdt.
Chronographie', w. -, -n = chronografie.
Chronolog, m. -en, -en = chronoloog, tijd-rekenkundige.
Chronologie', w. -, -n = chronologie.
Chronome'ter, m. -s, - = chronometer.
Chry'sali'de (spr.: *kri.*), w. -, -n = chry-salide: vlinderpop met gouden stippen.
Chry'santhem¹⁾, **Chry'santhemum**, f. -s, . . themen = chryzanthemum.

1) *ch* als *ich*-laut.

Zie ook **K** en **Z**.

Chrysolith¹⁾, m. -(e)s u. -en, -e(n) = chryzolith, edelgesteente.
Chryzopras¹⁾, m. -, -e = chryzopras, lichtgroene agaat.
Chryso'stomos¹⁾, **Chryso'stomus**¹⁾, m. = Chrysostomus (de welsprekende).
Chur'fürst, zie Kurfürst.
Chylus¹⁾, m. - = chyl.
Chymus¹⁾, m. - = chym, spijsbrij in de maag.
Cibe'be, zie Bibebe.
Cibo'rium, zie Biberium.
Cica'de, zie Bifade.
Cicero, m. = Cicero. **Cicero**, w. = cicero, een kleine drukletter, mediaan.
Cicero'ne (spr.: tsjitsjerone), m. -(s), -s u. . . ront = cicero: gids voor vreemdelingen.
ciceronia'nisch = ciceroniaansch.
Cicho'rie zc., zie Bichorie zc.
Cicis'beet¹⁾ (spr.: tsjitsjis . . .), f. -(e)s = cicisbeisme. **Cicis'be'o** (spr.: tsjitsjis . . .), m. -s, -s u. . . bei = cicisbeo, huisvriend.
Cid, m. -(s) = cid, heer.
Ci'ber, zie Bider.
Cie. = Compagnie: compagnie (Co. of Cie).
cif. = cost, insurance, freight: kostenpreis, Verzekering, vracht, dus verzekering's- und vrachtprijs.
cine. = cost, insurance, freight, interest, commission: kostenpreis, Verzekering, vracht, Zinsen, Kommissie, vlg. cif.
Cigaret'te zc., zie Bigarette zc.
Cifa'de, zie Bifade.
Cill'ien zc., zie Bilizien zc.
Cim'bern zc., zie Bimbern zc.
Cime'lien, zie Bimelien.
Cimolit', zie Bimolit.
Cincho'na (spr.: tsienkona), m. = cinchona, kinaboorn.
Cinchonin' (spr.: tsienk.), f. -(e)s = cinchonine.
Cin'der, zie Binder.
cir'ca, zie Birta.
Circas'sien zc., zie Birkassien zc.
Cir'ce, w. = Circe.
circen'sisch, zie Birtzenfisch.
Circular zc., zie Birkular zc.
Circumflex', zie Birkumflex.
Circus, zie Birkus.
Cir'fel, zie Birkel.
Cis, f. = cis, c-kruis.
cisalpi'nisch, zie Bisalpinisch.
ciselle'ren, zie Bizellieren.
cisleitha'nisch, zie Bisleithanisch.
Cist'rose, zie Bizenrose.
Cisterci'en'ser, zie Bisterzienser.
Cister'ne, zie Bisterne.
Cit'rus, zie Birtus.
Citadel'le, zie Bidadelle.
Citat' zc., zie Bitat zc.
citifi'cme zc., zie Bittissime zc.
Citrat' zc., zie Birtat zc.
civil' zc., zie Bivil zc.
Civis'mus, zie Bibismus.
Clair-obscur' (spr.: klèropskuur), f. -s = clair-obscur.
Clan (spr.: klen), m. -s, -s = clan (in Schotland), stam.
Claque (spr.: klaak), w. - = claque: goetuurde toejuichers.
Cle'be, f. = Kleef.

Cliche' zc., zie Blichē zc.
Clique (spr.: kliek), w. -, -n = kliek, coterie.
Clique'wezen, f., -twirfschaft, w. = coterie.
Cle'lia, w. = Clelia. [geest.
Clown (spr.: kloun), m. -s, -s = clown, [potsemaker.
Club, zie Klub.
cm. = Centimeter: cM.
cm. = Kubikmillimeter: mM³.
Co. = Compagnie.
Coafs, zie Kofs.
Co'blenz, **Co'burg** zc., zie Koblenz, Koburg zc.
Co'denille, zie Kofdenille. [burg zc.
Co'con, zie Kofon.
Co'de, m. -(s), -s = code, wetboek.
Co'dex, zie Kober.
Codicill', zie Kobilil.
codificie'ren, zie Kobilifizieren.
Co'eur (spr.: keur), f. -(s), -s = harten (im Kartenpiel).
Co'gnac, zie Kognac.
Coiffeur' (spr.: kwafeur), m. -s, -e = coiffeur, kapper.
Coiffeur'se, w. -, -n = coiffeuse.
Coiffu're, **Coiffu're**, w. -, -n = coiffure.
Colestin', m. = Celestinus.
Colestin'e, w. = Celestina.
Colestin'ner, m. -s, - = Celestijner (monnik).
Colibat', zie Bolibat.
Coln, zie Bōln.
Colportage zc., zie Kolkportage zc.
Co'mer See = meer van Como.
Comite' zc., zie Komitee zc.
Commandeur', zie Kommandeur.
Comment', zie Komment.
Commis', zie Kommiss.
Commodo're, zie Kommodore.
Commune, zie Kommune.
Comp. = Compagnie.
Compagnie' zc., zie Compagnie zc.
Complice, zie Komplie.
comptant', zie Kontant.
Comptoir' zc., zie Kontor zc.
Comte'sse, zie Komte'sse.
Concept', zie Koncept.
Concert', zie Koncert.
Concession', zie Konzessie.
Concil', zie Konzil.
Concipient', zie Konzipient.
conci'beren, zie Konzipieren.
conci's, zie Konzi's.
Concordia, zie Konfordia.
conf. = confer, conferatur: vergelijk, zie.
Constitu'te, zie Konstitu'te.
Conobit', zie Bōnobit.
Consi'lium, zie Konfiliūm; c. abeundi = de raad om heen te gaan.
Consol's, Pl., zie Konfol's.
Conto zc., zie Konto, zc.
Controleur', zie Kontrolleur.
Convivium, zie Konvibium.
Co'pula, zie Kōpula.
Cordon, zie Kordon.
Coro'na, zie Korona.
Corps' zc., zie Korps zc.
Corpus zc., zie Korpus zc.
Corrigenda, zie Kōrrigenda.
Cotillon', zie Kōtillon.
Couleur' (spr.: coleur), w. -, -en = kleur; troef; (stud.) (de kleuren van een) corporatie.

1) **ch** als **ich**-laut.

Zie ook K en B.

Coulair' (spr.: koelwaar), m. -s, -s =	Cre'meschnittchen , f. = tom-pouce.
Coultijfe , zie Kultijsje. [coulair, gang.	Cre'mor Tartari , zie Kremortartari.
Coup (spr.: koe), m. -s, -s = coup, slag,	cre'scen'do = crescendo.
stoot, greep.	Cre'fet , zie Kridet.
Coupe' (spr.: koepee), f. -s, -s = coupé,	Cre'quet , zie Krodet.
afdeeling van een wagen; ook Kupee.	cro'quie'ren , zie kroffieren.
couple'ren , zie fupieren.	Croquis' , zie Krofi.
Couplet' (spr.: kouplee), f. -s, -s = couplet.	Croupier' (spr.: kroepjee), m. -s, -s =
Coupon' , m. -s, -s = coupon; ook Kupon.	croupier; ontvanger aan een speelbank.
Coupon'bogen , m. = couponblad.	Ct. = Zentner u. courant.
Cour (spr.: koer), w. - = cour, hof; die C.	Ct. Ct. = conto corrente: loopende rekening.
maiden, fchneiden = het hof maken.	Cto. = Konto.
Courage (spr.: koeraazje), w. - = courage.	Cto. Cte. , zie Ct. Ct.
courant' , zie Kurent.	Cto./l. = conto loro: hun rekening.
Courbet'te , zie Kurbette.	Cto./m. = conto mio: mijn rekening.
cour'fähig (spr.: koer..) = hoffähig.	Cto./n. = conto nostro: onze rekening of
Cour'maker , m. = courmaker.	conto nuovo: op nieuwe rekening.
Courta'ge (spr.: koertaazje), w. - -n =	Cto./s. = conto suo: zijn rekening.
courtage.	Cto./v. = conto vestro: uw rekening.
Courtijane , zie Kurfijane.	Cr. = Zentner.
Courtoife' (spr.: koertuazi), w. - = cour-	crw. = hundredweight: Eng. centenaar.
toisie, beleefdheid.	Cr'ba , zie Kuba.
Coufin' (spr.: koezen), m. -s, -s = neef,	Craca'o' , f. = Curacao. C. , m. -s, -s =
ooms- of tanteskind.	(likeur) curacao.
Couf'ne , w. = nicht.	Cr'ry (spr.: korry), f. -s = kerry, curry.
Coubert' , zie Kubert.	Cr'uc. , zie Kruuc.
Cpt. = Kapitän.	Cybele , w. = Cybele, godemoeder.
cr. = currentis: van dit jaar, van deze maand.	Cyfl... , zie Kuhl...
cred. = credit of credunt: er hat gut of sie	Cyl'nder zc. , zie Kylinder zc.
haben gut.	Cy'nifer zc. , zie Kynifer zc.
Cre'do , zie Kredto.	Cy'per en Cy'pr... , zie Kyper... en Kyp...en
I. Cre'me (spr.: kreeme), w. -, -s = schuim;	Cy'tifus , zie Kytifus.
crème; het beste.	Czar , zie Zar.
II. cre'me = crème, dofgeel.	Cze'che (spr.: tsje..) zc., zie Tschje zc.

D.

D, f. = D; (muz.) D, re; D-dur = D-majeur; D-moll = D-mineur.

d. = der (in datums).

I. **da**, **Adb.** = daar, op die plaats; toen; dan; bou da = van daar; mer da? = verda! wie daar? fies' da! = ziedaar; da haben mir die Befchreibung = daar hebben we het! dat is wat moois! als da find = als daar zijn, zooals; bou da an = van toen af; was fann ich da ma'den = wat kan ik er aan doen?

II. **da**, **Konj.** = toen, terwijl; daar, omdat, dewil; da er noch sprach = terwijl hij nog sprak.

dabei' = daarbij, er bij; daar (ob. er) mee bezig; daarbij, bovendien; nahe d. = dicht (er)bij; ich war eben d. den Brief zu fchreiben = ik was juist bezig den Brief te fchrijven; das Gute d. ist = het goede van de zaak is; es ist ja nichts d. = er steekt immers niets in; d. kommt nichts heraus = dat geeft niets; er, es bleibt d. = hij, het blijft er bij; ich war d., als .. = ik was er bij, toen ..; ich bin (mit) d. = ik doe mee.

da capo! = da capo! bis!

Daca'po zc., zie Dapapo zc.

Dach, f. -(e)s, **Dächer** = dak: ein wirtliches D. = een gastvrij dak; D. und Fach = huisvesting, thuis; jedes D. hat sein Ungemach = ieder huisje heeft zijn kruisje; ein Sperling in der Hand ist besser als zehn auf dem Dache = één vogel in de hand is beter dan tien in

de lucht; einem auf dem Dache sein od. fügen = iem. op zijn dak zitten, iem. nauwkeurig nagaan; einem aufs D. fteigen = iem. zeggen, waar 't op staat, iem. er van langs geven; einem etw. aufs D. geben = iem. op zijn viugers tikken, om de ooren geven; **unter** D. bringen = onder dak brengen; dekken; er wohnt unter dem D. = hij woont onder de hanebalken, onder de pannen; unter D. und Fach sein = onder dak zijn, beschut zijn.

Dach'balken, m. = dakbalk.

Dach'decker, m. = leidekker.

Dach'eisen, f. -s, - = dakje.

dach'en, ich w. (h.) = (ein Haus) dekken, onder dak brengen.

Dach'fahne, w. = windvaan.

Dach'fenster, f. = dakvenster.

Dach'firft, m. u. w.; **Dach'firfte**, w. = nok, vorst van het dak.

Dach'gebälk(e), f. = de balken van het dak.

Dach'gefchoß, f. = vliering.

Dach'gefims, f. = kroonlijst.

Dach'hammer, m.; -handel, w. (u. m.);

-laub, f. (-lauch, m.); -luke, w. = dak|kamer (of: zolderkamer, vliering); -goot; -look; -luik (of: -venster).

Dach'pappe, w.; -pappe, w.; -reiter, m.; -rinne, w. = dak|vilt; -pan (pan van de dakgoot); -ruiter (klein torentje); -goot.

Dach'röhre, w. = regenpijp.

Dachs, m. —es, —e = das; varken (student niet korps-lid); er schläft wie ein D. = hij slaapt als een os.
Dachs'bau, m. = dasselhol.
Dachs'beil, f. = klein kuipershouweel.
Dachs'beinig = met beenen als een das, krombeenig.
Dach'schiefer, m. = daklei.
Dach'schindel, w. = dekspaan; mager wie ein D. = zoo mager als een talhout.
Dach'schuelle, m. = dorpel van den dakstoel.
Dach'sfel, f. —s, — = dashond.
Dachs'falle, w.; —fang, m. = dasselval; —jacht.
Dachs'fänger, m. = dashond.
Dachs'fell, f.; —fett, f. = dasselvel; —vet.
Dachs'graben, f. = het uit- of opgraven van dachs'grau = daskleurig. [een dasselhol.
Dachs'hund, m. = dashond.
Dach'in, w. —, —nen = wijfjesdas.
Dachs'jagd, m.; —loch, f. = dasseljacht, —hol.
Dach'parren, m. = dakspar.
Dachs'röhre, w. = ingang van een dasselhol.
Dachs'schweiß, m. = zweet (bloed) van een das.
Dach'stroh, f.; —stüben, f. = dakstroo; —kamertje.
Dach'stuhl, m. = kap van het dak.
Dach'tel, w. —, —n = oorveeg.
Dach'teln, fchw. (h.) = om de ooren geven.
Dach'traufe, w. = afdrupend dakwater, drop.
Dach'ung, w. —, —en = dak, dakwerk.
Dach'zegel, m. = dakpan.
dach'ziegelartig = bij wijze van dakpannen.
dada'istisch = daedalisch, vernuftig, vindingrijk; zeer ingewikkeld.
Da'dalus, m. = Daedalus.
da'durch = daar door (heen): daardoor, door middel daarvan; er rettete seine Gefährten dadurch, daß er sich selbst aufopferte = hij redde zijn makkers door zich zelf op te offeren.
Idaferru = mits, indien, bijaldien.]
dafür (ob. da'für) = daarvoor, er voor (= ter wille van, in plaats van, in ruil voor); ich bin dafür = ik ben er voor; ich kann nichts dafür = ik kan er niets aan doen, ik kan het niet helpen.
I. dafür'halten, ft. (h.) = er voor houden, van meening zijn.
II. Dafür'halten, f.: nach meint ein D. = naar mijn meening, volgens mij.
dage'gen = daar tegen, tegen dat, er tegen; daarentegen, integendeel; bij dat, daarbij, vergeleken met dat; daarvoor; ich bin d. = ik ben er tegen; haben Sie etw. d.? = hebt U er iets tegen? ich habe einen Abscheu d. = ik heb er een afschuw van.
dage'genhalten, ft. (h.) = er tegen houden; er mee of er bij vergelijken; antwoorden.
Dag'ge, w. = eindje touw (om af te straffen); durch die Dagen laufen = spitsroeden loopen.
Da'gobert, m. = Dagobert.
Daguerreotyp', f. —(e)s, —e = daguerreotype, lichtbeeld.
Daguerreotypie', w. —, —n = daguerreotypie.
Daguerreotypie'ren, fchw. (h.) = daguerreotypereen, fotografeeren.
I. daheim' = thuis, thuis; op bekend terrein; er ist in Sachsen d. = hij behoort in S. thuis.
II. Daheim', f. —s = thuis, eigen haard.
I. da'her = daar vandaan, van daar (van die plaats); vandaar, daarvandaan (daardoor, door die oorzaak).
II. da'her = dus, bijgevolg, daarom; daarheen.
daher'braufen, fchw. (f.) = komen aandaveren, —stuiven.

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek. I.*

daher'fliegen, ft. (f.) = daarheen vliegen.
daher'kommen, ft. (f.) = aankomen.
daher'schleiden, ft. (f.) = komen aansluipen.
daher'sprengen, fchw. (f.) = komen aandraven.
daher'ziehen, ft. (f.) = daarheen trekken.
da'herum = daaromtrent, om die streek.
Idahier' = hier, te dezer plaatse, alhier.]
dahin' (ob. da'hin) = daarheen, er heen; bis d. = tot daar, tot zoover; ook: tot zóólang, eer 't zoover is, in dien tusschentijd; d. und dorthin = overal heen; das gehört nicht d. = dat behoort daar niet (bij); wir haben uns d. geeinigt, daß . . . = we zijn het zoover (ob. er over) eens geworden, dat . . .; ich habe es d. gebracht, daß er zufrieden mit mir ist = ik heb het zoover gebracht, dat . . .; d. ist es gekommen = zoover is het gekomen; jetzt ist alles d. = nu is alles weg; es steht noch d. ob . . . = het staat nog te bezien, het is nog de vraag of . . .; er äußerte sich d. = hij liet zich in dien zin uit; der Brief lautete d. = de brief luidde (als volgt).
da'hinab = daarheen (naar beneden).
da'hinauf = daarheen (naar boven).
da'hinaus = daarheen, dien kant uit.
dahin'bringen, unr. (h.) = daarheen, wegbrengen.
dahin'eilen, fchw. (f.) = heensnellen, voorbijvliegen.
da'hinein = daar naar binnen, daarin.
dahin'fahren, ft. (f.) = wegrijden, heengaan, voorbij-, wegsnellen.
dahin'geben, ft. (h.) = afzien van, opgeven.
dahinge'gen = daarentegen, integendeel.
dahin'gehen, unr. (f.) = daarheen loopen, voortloopen; heengaan, voorbijgaan, vergaan, verlopen.
dahin'gehören, fchw. (h.) = daar of er bij behooren; er mee te maken hebben.
dahin'gleiten, ft. (f.) = voortgliden.
dahin'raffen, fchw. (h.) = wegrapen, wegnemen.
dahin'reißen, ft. (h.) = wegrukken; meesleepen.
dahin'scheiden, ft. (f.) = heengaan, overliden.
dahin'schleichen, ft. (f.) = voortsluipen, voortkruipen.
dahin'schmachten, fchw. (f.) = wegwijnen.
dahin'sich'en, fchw. (f.) = wegwijnen.
dahin'sehen, unr. (h.) = in 't midden gelaten worden, onbeslist blijven; es steht noch dahin = het is nog de vraag.
dahin'stellen, fchw. (h.) = daar neerzetten; das wollen wir dahingestellt sein lassen = dat zullen we in het midden laten, daarlaten.
dahin'sterben, ft. (f.) = wegsterven.
dahin'ten = daar achter, achter; voorbij.
dahin'ter = or (of) daar-achter; d. steht etwas = daar steekt wat achter; es ist nichts d. = er steekt niets in; dahinter her sein = er bij zijn.
dahin'terkommen, ft. (f.) = er achter komen, achter het geheim komen.
da'hinüber = daarheen, aan dien kant.
da'hinuum = daar in 't rond, daar omtrent.
da'hinunter = daarheen naar beneden.
dahin'wärts = naar dien kant, dien kant uit.
Dahl'bord, f. = boordplank.
dah'en, fchw. (h.) = kinderachtig praten, lateren; beuzelen.
Dahl'ic, w. —, —n = dahlia.
Data po, f. —s, —s = dacapo, herbaling.
Data'vozetzen, f. = dacapoteeken.
dactyl'istisch = dactylisch.

140

Dactylus, m. —, . . Ien = dactylus, een versvoet (—).
dal'brig = kinderachtig, flauw.
[dal'fen], {schw. (h.) = bedelen.]
Dalma'tien, f. = Dalmatië.
Dalma'tier, m. —s, — = Dalmatiër.
Dalma'tifa, w. —, —s = dalmatika, misgewaad.
dalma'tisch = Dalmatisch.
Daltonis'mus, m. — = Daltonisme, kleureblindheid.
da'malig = toenmalig, van toen.
da'mals = toen, toenmaals, destijds.
Damas'kus, f. = Damaskus.
Dama'st, m. —es, —e = damast; leinener D. = damastlinnen.
dama'st'artig, **dama'sten** = damasten, als damast bewerkt.
Dama'st'flor, m.; **-leinwand**, w. = damastkrip; -linnen.
Dama'st'stuhl, m. = weefgetouw voor damast.
Dama'st'weber, m. = damastwever.
Damas'sje'ner, m. —s, — = Damascenen; Damascener kring.
Damas'sje'nerarbeit, w. = damas'sjerte Arbeit.
Damas'sje'nerklinge, w.; **-pflaume**, w. = Damascenerkling; D. pruim.
damas'sje'ren, {schw. (h.) = damasceeren, staal vlammig maken; damas'sjerte Arbeit = gedamasceerd werk.
Dam'brett, f. = dambord.
Dam'sten, f. —s, — = dametje.
Da'me, w. —, —n = dame, (in Karten)spil) vrouw, koningin, dame; D. spelen, die D. zieken = dam spelen; in die D. zieken = dam halen.
Da'melad, m. —s, —s = suffer, stommerd.
Dä'melei, w. —, —en = sufferij.
da'melich, zie da'mlich.
da'meln, {schw. (h.) = sussen, niet wel bij 't hoofd zijn.
Da'menbrett, f. = dambord.
Da'menfrieden, m. = Damesvrede (van Kamerrijk).
Da'mengürtel, m. = damesgordel, ceintuur.
Da'men'hand'stuh, m.; **-hut**, m; **-kleid**, f.; **-hattel**, m.; **-schneider**, m. u. ä. = dameslhandschoen; -hoed; -kleed; -zadel; -kleermaker, e. d.
Da'menspiel, f. = damspel.
Da'menwahl, w. = schrikveldans.
Da'menwelt, w. = dameswereld, de dames.
Dam'stisch, m. = dambert.
Damian', m. —(e)s, —e = sufferd.
Dam'suh, w. = wijfjes damhart, dambinde.
da'misch = duizelig, zwaar in 't hoofd, suf; dom, suf, slaperig; b. langer kerl = stom (of allemachtig) lange kerel.
I. **da'mit** ob. **damit'**, Adv. = daarmee(de), er mee; ich bin d. zufrieden = ik ben er mee, (er over) tevreden; b. ist es aus ob. es ist aus d. = daarmee uit, het is nu uit; b. ging er fort = met die woorden ging hij heen; nur heraus d. = geef op, zeg op; er fing d. an, daß er mir gratulierte = hij begon met mij te feliciteeren; ook: daardoor, zodoende.
II. **damit'**, Konj. = opdat, dat; b. ich es nur gleich sage = om het maar dadelijk te zeggen.
da'mlich = dom, stom, suf.
Dam'lichtheit, w. — = domheid, sufheid.
Damm, m. —(e)s, Dämme = dam, dijk, hoofd, pier, kade; einer Straße einen D. entgegensetzen = een zaak in haar loop stuiten; einen wieder auf den D. bringen = iem. er weer bovenop helpen; auf dem D. fein = gezond, opgeruimd zijn.

Damm'arbeiten, Pl. = aardwerk, grondwerk.
Damm'auffeher, m. = dijkopzichter.
Damm'bau, m. = bouw van een dijk of dam.
Damm'bruch, m. = dijk-, dambreuk.
däm'men, {schw. (h.) = afdammen; indijken; een dijk leggen; tegengaan, stuiten.
[Däm'mer], m. —s, zie Däm'merung.]
Damm'erde, w. = dijk- of damgrond; tuinaarde.
däm'merig = schemerig, schemerachtig; vaag, onduidelijk.
Däm'merlicht, f. = schemerlicht.
däm'mern, {schw. (h.) = schemeren; dutton, dommelen; opdoemen; der Morgen däm'mert = de morgen breekt aan; der Abend däm'mert = de avond valt; es däm'mert = het wordt al licht; es däm'mert ihm = 't begint hem duidelijk te worden; däm'mernde Ahnung = flauw besef.
Däm'merschijn, m. = schemerschijn, -licht.
Däm'merstunde, w. = schemeruur; ein Däm'merstündchen halten = een dutje doen.
Däm'merung, w. —, —en = schemering; zwak schijnsel; in der D. = tusschen licht en donker.
Däm'merungsfalter, m. = avondvlinder.
Däm'merungszeit, w. = schemertijd.
Damm'straße, w. **Damm'weg**, m. = straatweg.
Damm'falter, m. —en, —en = beschadiger, benadeelaar.
Damm'fikat, m. —en, —en = benadeelde.
damm'fizieren, {schw. (h.) = schade toebrengen, benadeelen.
Dam'no, m. u. f. —s = schade, verlies.
Da'molles'schwert, f. = zwaard van Damokles.
Da'mon, m. —s, —en = demon, booze geest, duivel.
dämo'nisch = demonisch, duivelachtig.
Dampf, m. —(e)s, Dämpfe = damp, rook, stoom, uitdamping (van Pferden); kortademigheid; das Pferd hat den D. = het paard is dampig; einem (Tort und) D. antun = iem. plagen, treiteren; den dood aandoen; er ist ein Hans-D. = een domme, ingebeelde gek; Hans-D. in allen Gassen = bemoeial; D. haben = bang zijn.
Dampf'absperrung, w.; **-apparat**, m.; **-bad**, f. = stoomafsluiting; -toestel; -bad.
Dampf'barkasse, w.; **-behälter**, m. = stoombarkas; -reservoir.
Dampf'betrieb, m. (mit) = door stoom gedreven.
Dampf'boot, f.; **-brennerei**, w. = stoomboot; -brandierij.
Dampf'brat, f. = gestoomd brood.
Dampf'cylinder, m. = stoomcylinder.
dampf'dicht = stoomdicht.
Dampf'dichte, w. = dampdichtheid.
dampf'fen, {schw. (h.) = dampen, rooken, stomen; uitdampen.
dämp'fen, {schw. (h.) = (Speisen) stoven, smoren; (das Feuer) dooven; (die Stimme, einen Aufruhr) dempen; (Schmerzen) verzachten, stillen; (das Licht) temperen.
Dampf'fer, m. —s, — = stoomer, stoomboot, stoomschip.
Dämp'fer, m. —s, — = domper; demper; sourdine; einen D. aufsetzen = intoomen.
Dampf'ferlinie, w. = stoomvaartlijn.
Dampf'ferzeuger, m.; **-fahrzeug**, f.; **-fischboot**, f. = stoomvoortbrenger; -vaartuig; -trawler.
dampf'förmig = dampvormig.
Dampf'heizung, w. = stoomverwarming.
dampf'fig = dampig.

dämpfig = kortademig, aamborstig; (von Pferden) dampig.
Dampf|kammer, w.; **:-faßen**, m.; **:-kessel**, m. = stoom|kamer; **:-kast**; **:-ketel**.
Dampf|kappe, w.; **:-folben**, m.; **:-kraft**, w.; **:-kran**, m.; **:-maschine**, m. = stoom|klep; **:-zuiger**; **:-kracht**; **:-kraan**; **:-maschine**.
Dampf|messer, m. = manometer, spankrachtmeter, elaterometer.
Dampf|mühle, m. = stoommolen.
Dampf|nudein, Pl. = meelbollen (een luchtig gebak).
Dampf|pfeife, w.; **:-pfug**, m.; **:-rohr**, f. (=röhre, w.) = stoom|fluit; **:-ploeg**; **:-pijp**.
Dampf|schiff, f.; **:-schiffahrt**, w.; **:-schiffahrtsgesellschaft**, w. = stoom|schip (of: **:-boot**); **:-vaart**; **:-bootmaatschappij**.
Dampf|topf, m. = doofpot.
Dämp|fung, w. -, -en = demping, verdooving, tempering, verzwakking.
Dampf|ventil, f.; **:-wagen**, m.; **:-waschanhalt**, w.; **:-zylinder**, m. = stoom|klep; **:-wagen** (of: locomotief); **:-wasscherij**; **:-cylinder**.
Dam|spiel, f.; **:-stein**, m. = dam|spel; **:-schiff**.
Dam|tier, f. = damhert.
Dam|wild, f. = grof wild, groot wild.
da'nach (ob. **danach**) = daarna, na dat, daarop; naar dat, volgens dat, daarnaar; er ist nicht der Mann d. = hij is er de man niet naar; er fragt nichts d. = hij geeft er niets om; er sieht ganz d. aus = dat is net iets voor hem; ich bin nicht d. angetan, so etw. zu tragen = ik ben er de man niet naar (of niet in een stemming), zoo iets te verdragen; sehen Sie d. = let er eens op! es war auch d. = het was er ook naar.
Da'nae, w. = Danaë (Argivische koningsdochter, moeder van Perseus).
Da'naergeschenk, f. = Danaërgeschenk, gevaarlijk geschenk.
Danaï|den, Pl. = Danaïden (50 dochters van koning Danaos).
Dan'di (spr.: **dendi**), -s, -s od. ..biēs = dandy, fat.
Dä'ne, m. -n, -n = Deen.
dane'ben = daarneven, daarnaast; daarbij, daarnevens, daarbenevens; er ist ganz d. = is buiten westen, mis; d. raten = mis raden.
Da'nebrog, m. = Danebrog, Deensche vlag; een ridderorde (Danebrogorden).
Dä'nemark, f. = Denemarken.
danie'den = daar beneden.
danie'der = terneer, ne(d)er.
danie'derbeugen, fchw. (f.) = neerbuigen, neerdrukken.
danie'derliegen, ft. (f.) = neerliggen, ziek neerliggen; kwijnen.
Dä'niel, m. = Daniël.
dä'nisch = Deensch.
danis'tren, fchw. (f.) = danizeeren, verdeenschen.
I. Dank, m. -(e)s = dank, dankzegging, dankbaarheid; einem D. sagen, vielen D. sagen, *zie ook dan|sagen*; einem seinen D. für etw. abfassen = iem. voor iets dank zeggen; großen (od. vielen) D.! = dank u wel! Gott sei D.! = God (zij) dank! tausend D.! = duizend maal bedankt! einem etw. zu D. machen = iem. iets naar den zin doen; ich weiß dir D. dafür = ik dank u er voor, ik ben u er voor verplicht; ich weiß dir's (dir besten) seinen D. = ik zeg er je geen dankje voor of ik neem het niet in dank op; ich bin Ihnen dafür zu D. ver-

pflichtet = dat heb ik u te danken, of ik ben u daarvoor zeer dankbaar.
II. Dank (als Präp. mit Dativ) = dank zij; d. feinem guten Willen = dank zij zijn goeden wil.
dank'bar = dankbaar, erkentelijk (einem od. gegen einen) für etw.
Dank'barkeit, w. - = dankbaarheid.
dank'barlich = dankbaar.
Dank'bezeugung, **:-bezeugung**, w. = dankbetuiging.
Dank'brief, m. = bedankbrief.
Dank'en, fchw. (f.) = (einem) bedanken; danke schön! sehr! = dank u wel, (zeer)!: er danfte mir nicht = hij groette mij niet weerom; das danke ich ihm = dat heb ik hem te danken; ich danke = ik moet er niets van hebben.
dank'enswert = dankenswaard, dank waard.
dank'erfüllt = van dankbaarheid vol of door-drongen.
Dank'feier, w.; **:-gebet**, f.; **:-lied**, f.; **:-opfer**, f., u. d. = dank|plechtigheid (of: **:-dienst**); **:-gebed**; **:-lied**; **:-offer** e. d.
dank'sagen, fchw. (f.) = dank zeggen.
dank'vergessen = ondankbaar.
dann = toen, daarop, vervolgens, dan; dan, in dat geval; d. und nun = nu en dan.
dan'neu, bon: = daar vandaan, weg, heen.
I. Dan'te, m. = Dante.
II. Dan'te, w. -, -n = speelpenning.
dan'tisch, **dantesk'** = van, naar Dante.
Dau'zig, f. = Danzig.
daup'eln, fchw. (f.) = tippelen, trippelen].
darau' (ob. **dar'au**, **drau**) = daaraan, eraan, aan dat; nahe d. = op het punt; es ist nichts d. = er is niets van aan of: er is niets aan; jetzt bin ich d. = nu is het mijn beurt; wenn ich recht d. bin = als ik het wel heb; ich weiß nicht, wie ich mit ihm d. bin = ik weet niet, hoe of ik het met hem heb; was liegt d. = wat is daaraan gelegen; es liegt mir viel d. = er is mij veel aan gelegen; er ist wohl d. = hij is goed af; wir waren übel od. schlimm d. = wij waren er slecht aan toe; d. glauben müssen = er aan moeten gelooven; drauf und d. sein = op het punt zijn; alles was drauf (od. drum) und d. hängt = alles wat er bij hoort, met den heelen aanleve.
d(a)rau'geben, ft. (f.) = er aan geven, opgeven.
d(a)rau'geh(e)n, unr. (f.) = aan den gang gaan, beginnen.
d(a)rau'kommen, ft. (f.) = aan de beurt komen.
d(a)rau'machen sich, fchw. (f.) = aan den gang gaan.
d(a)rau'setzen, fchw. (f.) = op het spel zetten; inspannen.
darau' (ob. **dar'au**, **drauf**) = daarop, er op, op dat; daarop, daarna, vervolgens, toen, nu; es kommt d. an = het hangt er van af; d. soll es nicht ankommen = daaraan zal het niet liggen; dar'auß wollt' ich hinaus = daar wilde ik maar op komen; d. und dran sein = op het punt zijn; ich halte viel d. = daar ben ik erg op gesteld; ich gebe viel d. = ik hecht er veel aan.
d(a)rau'geben, ft. (f.) = handgeld, voorschot geven.
d(a)rau'geh(e)n, unr. (f.) = opgaan, heengaan, verloren gaan, uitgegeven worden; viel d. lassen = veel geld uitgegeven, groote verteringen maken.
D(a)rau'geld, f. = voorschot, handgeld.
dar'auhin (waq: ich es) = daar (waag ik het) op.

d(a)raufschlagen, ft. (h.) = er op leggen, hooger rekenen.
Daraufschlagsteuer, w. = opercenten.
darans' (ob. dar'ans, draus) = daaruit, er uit, uit dat; dar'ans wird nichts d. = daar komt niets van; ich machte mir nichts d. = ik geef er niet om, het kan me niet schelen, ik maak er mij niet ongerust over.
dar'ben, fchw. (h.) = gebrek lijden, nood lijden; [mit Gen.: derven].
dar'bieten, ft. (h.) = aanbieden, opleveren; sich d. = zich aanbieden, zich voordoen.
dar'bringen, unr. (h.) = brengen, aanbieden, offeren, bewijzen.
Dardanel'straße, w. = Straat der Dardanelen.
darin' (ob. dar'ein, drein) = daarin, er in, in dat; sich d. finden = zich er in schikken.
d(a)reinfallen, ft. (f.) = er in vallen; (fig.) er in loopen.
d(a)rein'geben, ft. (h.) = op den koop toeven; sich d. = zich er in schikken.
d(a)rein'hauen, ft. (h.) = er op in slaan of hakken.
d(a)rein'legen sich, fchw. (h.) = tusschenbeide komen, 'm raken (bij 't eten).
d(a)rein'mengen, mischen sich, fchw. (h.) = zich er in mengen, zich er mee bemoeien.
d(a)rein'reden, fchw. (h.) = er tusschen praten, in de rede vallen, meepraten.
d(a)rein'schauen, fchw. (h.) = kijken.
d(a)rein'schlagen, ft. (h.) = er op in slaan.
darin' (ob. dar'in, drin) = daarin, er in, in dat; binnen; mit d. begriffen = er in begrepen.
darin'nen = daarin; binnen.
dar'legen, fchw. (h.) = blootleggen, aantonen, verklaren, uiteenzetten.
Dar'lehen, Dar'lehn, f. = leening, uitgeleend geld.
Dar'lehnskaße, w. = voorschotkas.
dar'leihen, ft. (h.) = leenen, voorschieten.
Dar'leihen, m. = leener (die aan iem. leent).
Darm, m. -(e)s, Därme = darm.
Darm'bein, f.; -entzündung, w.; -stiftel, w.; -kanal, m. u. ä. = darm|been; -ontsteking; -stiftel: -kanaal e. d.
Darm'gicht, w. = kramp in de ingewanden.
Darm'saite, w. = snaar van een darm gemaakt.
Darm'verschlingung, Darm'verschlingung, w. = darmkronkel.
Darm'zwang, m. = verstopping.
darnach', zie danach.
darne'ben, zie dane'ben.
darnie'der, zie danie'der.
darob', zie darüber.
Dar're, w. -, -n = mouteest, moutstooft, droogoven; het drogen, stoven; uittering, tering; pip, huidziekte (bij vogels).
dar'reichen, fchw. (h.) = aan-, toereiken.
dar'ren, fchw. (h.) = drogen, eesten.
Dar'r'ieber, f. = teringkoorts, hectische koorts.
Dar'r'hauß, f. = drooghuis.
Dar'r'ofen, m. = droogoven, eest.
Dar'r'ucht, m. = tering.
dar'stellbar = vertoonbaar, voor te stellen; speelbaar.
dar'stellen, fchw. (h.) = [plaatsen, vóórzetten]; nauwkeurig voorstellen, verbeelden, afbeelden, vertegenwoordigen; (eine Rolle) spelen; (einen Stoff) preparieren; beschrijven; darstellen die Geometrie = beschrijvende meetkunde; sich d. = zich vertoonen; opkomen bij (von Gebanten); duidelijk zijn.

Dar'stellung, w. = nauwkeurige voorstelling, uitbeelding; creatie; uiteenzetting; beschrijving; opvoering.
Dar'stellungsart, w. = manier van voorstelling.
Dar'stellungs-gabe, w. = voorstellingsgave, talent van uitbeelding.
Dar'stellungs-kunst, w. = voorstellings-, uitbeeldingskunst.
Dar'stellungsweise, zie art.
dar'strecken, fchw. (h.) = toesteken, reiken.
dar'tun, unr. (h.) = aantonen (mit Beispielen), duidelijk maken, uitleggen.
darü'ber (ob. dar'über, drii'ber) = daarover, er over, over dat; daarenboven, daarboven, er boven; onderwijl, ondertusschen; ich bin d. hinweg = ik ben er over heen; ik weet, wat mij te doen staat: es geht alles drunter und dr. = alles gaat ondersteboven, loopt in de war; wir werden d. sterben = wij zullen wel eer dood zijn; er ist d. = hij is aan 't werk, er mee bezig; sich d. machen = er aan gaan, er mee aan het werk gaan.
darum' (ob. dar'um, drum) = daarom, erom, om dat; daarom, deswegen, om die reden; alles was drum und dran ist = de aankleef van dien, alles wat er bij behoort; feten Sie d. nicht besorgt = wees daarover niet bezorgd; es handelt sich d. = 't is er om te doen, 't is zaak; ich gäbe viel d. = ik gaf er wat voor; er weiß d. = hij weet er van; es sei d. = 't zij zoal er hat mich d. gebracht = hij heeft het mij doen verliezen, hij heeft er mij van beroofd; ich bin d. gekommen = ik heb 't verloren, ben 't kwijt.
darun'ter (ob. dar'unter, drunter) = daar-onder, er onder, onder dat; er onder, er bij; daar beneden, minder; d. steht etw. = daar steekt wat in of achter; es geht alles dr. und drüber = alles gaat 't onderste boven; es ist kein Unterschied d. = er is geen onderscheid tusschen; ich kann es d. nicht lassen = ik kan 't niet minder doen; er tut es nicht d. = hij doet 't niet minder (ook fig.).
[dar'werfen, ft. (h.) = dar'bieten.]
[dar'werfen = hinwerfen.]
Darwinis'mus, m. - = Darwinisme.
Darwinist' m. -en, -en = Darwinist.
darwinis'tisch = Darwinistisch.
[dar'zählen, fchw. (h.) = voortellen, toetellen.]
darzu', zie dazu.
das' = fchw. vorm van der.
I. da'sein, unr. (h.) = bestaan, er zijn.
II. Da'sein, f. -s = het bestaan, aanwezig zijn, aanzijn, tegenwoordigheid; der Kampf ums D. = de strijd om het bestaan.
daselbst' = daar, aldaar, er: [alwaar].
da'sein, fchw. (h.) = bazelen.
da'sig, zie d'orrig.
da'sitzen, ft. (h.) = zitten, daar neerzitten.
das'jenige = fchw. vorm van derjenige.
das' = dat; opdat; zoodat; es sei denn d. = tenzij; d. du es ja nicht tußt = doe 't toch niet of: pas op, als je 't doet.
daselbst'ige = fchw. vorm van der-
Daselbst'ige, w. = horzel. [selbst'ige].
da'stehen, unr. (h.) = staan, daar staan; jekt steht er ganz anders da = nu staat hij er heel anders voor.
Da'ta, **Da'ten**, Pl. = data, gegevens, feiten; datums.
datieren, fchw. (h.) = dateeren; sich d. = dateeren.

Da'tiv, m. -(e)s, -e = datief, 3de naamval.
Da'tivobjekt, f. = datiefobject, meewerkend voorwerp.

da'to = dato; a d. = van heden, na dato; de d. = onder dagteekening van; bis d. = tot heden; drei Monat d. = drie maanden na dato.

Da'towechsel, m. = datowissel.

Dat'tel, w. -, -n = dadel.

Dat'telbaum, m. = dadelboom, dadel.

Dat'telkern, m.; :öl, f.; :palme, w. u. ä. = dadelkpit; -olie; -palm e. d.

Dat'terich, zie L'atterich.

Da'tum, f. -s, .ten u. .ta = datum, dagteekening; weldes D.? = den hoeveelsten? D. des Kostimpels = datum postmerk.

Daturin, f. -(e)s = daturine.

Dau'be, w. -, -n = duig.

Dau'benholz, f. = duighout, wagenschot.

däucht, zie deucht.

[**dau'en**, zie verbaueu.]

Dau'er, w. - = duur, duurzaamheid; auf die D. = op den duur; von langer D. = van langen duur.

Dau'erapfel, m. = winterappel.

dau'erhaft = duurzaam.

Dau'erhaftigkeit, w. - = duurzaamheid, bestendigheid, soliditeit.

Dau'erlauf, -marsch, m. = wedloop wie het 't langst volhoudt, volhardingswedstrijd.

I. **dau'ern**, fchw. (h.) = medelyden inboezemen; du dauerst mich = ik heb medelijden met je, ik beklag je; die Mühe dauert mich = ik beklag de moeite.

II. **dau'ern**, fchw. (h.) = duren; [uit-, volhouden]; es dauert mir zu lange = het duurt mij te lang.

dau'ernd = duurzaam, blijvend.

Dau'errost, f. = winterroest.

Dau'erplanze, w. = overblijvende plant.

Dau'erde, w. = urenlange redevoering.

Däumchen, f. -s, - = duimpje.

Dau'men, m. -s, - = duim; einem den D. halten = iemand beschermen, voortheelpen, zedelijk steunen; einem den D. auf's Auge setzen (drücken, halten) = iem. streng behandelen, onder den duim houden, kort houden; den D. rühren = betalen.

Dau'menbeuger, m.; :blech, f.; :breite, w. = duimbuiger (een spier); -kruid; -breedte.

dau'mendick = duimdik.

Dau'menflapper, w. = castagnette.

Dau'menleder, f., :riug, m. = duimstuk, duimring, duimelling.

Dau'menschrauben, Pl. = duimschroeven; einem D. an-, aufsetzen, anlegen = iem. duimschroeven aandoen.

Däum'ling, m. -(e)s, -e = duimeling, duimpje; Klein Duimpje, klein kereltje.

Daumont' (spr.: domō): à la D. = à la Daumont.

Dau'ne, w. -, -n = donsveder; Daunen, Pl. = dons.

Dau'nentett, f. = donzen bed.

Dauphin' (spr.: dofēn), m. -s, -s = dauphin.

Dauphiné' (spr.: do..), die = Dauphiné.

Daus, f. -es, -e u. Däuser = twee oogen (dobbelspel); aas; der D.! = de drommel! er ist ein D. = een baas.

Da'vidsharfe, w. = Davidsharp.

Da'vids' (spr.: deevits), Pl. = davids (op schepen).

davon' (ob. da'von) = daarvan, er van, van

dat; weg; was habe ich d.? = wat heb ik er aan? wat geeft mij dat?

davon bleiben, ft. (f.) = (er) af blijven.

davon eilen, fchw. (f.) = wegsnellen.

davon fahren, ft. (f.) = wegrijden, wegvaren.

davon fliegen, ft. (f.) = wegvliegen.

davon geh(en), unr. (f.) = weggaan.

davon kommen, ft. (f.) = er af komen; mit einem blauen Auge d. = er nogal goed af komen; mit dem bloßen Schrecken d. = met den schrik vrijkomen.

davon laufen, ft. (f.) = wegloopen, op den loop gaan; einem d. = van iem. wegloopen.

sich davon machen, fchw. (h.) = wegloopen, ontsnappen.

davon tragen, ft. (h.) = (den Sieg) behalen; (eine Krankheit) oploopen, opdoen.

davon ziehen, ft. (f.) = wegtrekken, heengaan.

davor' (ob. da'vor) = daarvoor, er voor, voor dat; ich habe einen Abscheu d. = ik heb er een afschuw van, hekel aan; d. bestüte uns Gott = God beware ons daarvoor!

dawi'ber = daar tegen, er tegen, tegen dat; ich habe nichts d. = ik heb er niets tegen; dafür und d. = er voor en er tegen; er setzte sich d. = hij verzette zich er tegen.

dazu' (ob. da'zu) = daartoe, er toe, tot dat; daarvoor, er voor; daarbij, er bij, bovendien; da'zu bin ich nicht hier = daarvoor ben ik niet hier; ich bin nicht der Mann d. dies zu extragen = ik ben er de man niet naar...; was sagen Sie d.? = wat zegt U er van? wie kommen Sie d.? = hoe kom je er bij? Beefsteaf mit Kartoffeln, und was dazu? = en wat er bij?

dazu geben, ft. (h.) = bijdragen, er bij geven.

dazu gehören, fchw. (h.) = er bij behooren.

dazu gehörig = er bij behoorend.

dazu kommen, ft. (f.) = er bij, er toe komen.

dazu legen, fchw. (h.) = er bij doen, leggen.

da'zumal = toenmaals; Anno d. = in 't jaar nul; von Anno d. = van 't jaar nul.

dazu tun, unr. (h.) = er bij doen.

dazwi'schen = daartusschen, er tusschen, tusschen die; tusschenbeide.

dazwi'schenfahren, ft. (f.): etnem d. = iem. ruw, scherp in de rede vallen.

dazwi'schenkommen, ft. (f.) = er tusschen komen; tusschenbeide komen.

Dazwi'schenkunft, m. = tusschenkomst.

dazwi'schenliegend = tusschenliggend.

dazwi'schenreden, fchw. (h.) = er tusschen in praten, meepraten.

dazwi'schenschlagen sich, ft. (h.) = tusschen beide komen.

dazwi'schentreten, ft. (f.) = tusschen beide komen.

d. D. = durch Voten: expresse bestelling.

abt. = debet of debent; hij is of zij zijn schuldig.

d. d. = de dato: onder dagteekening van.

Deb., zie Debitor.

Debardeur, m. -s, -e = lossier.

Debat'te, w. -, -n = debat, discussie; zur D. stellen = in bespreking, in discussie brengen.

debat'tieren, fchw. (h.) = debatteeren.

De'bet, f. -s, -s = debet; in das D. bringen = in (op) 't debet brengen.

De'betseite, w. = debetzijde.

Debit, m. -(e)s = debiet.

debit'teren, fchw. (h.) = debiteeren; verkoopen.

De'bitor, m. -s, ...to'ren = debiteur.

Debitorenbuch, f. = debiteureboek.

Debouché, f. -s, -s = débouché.

bebouchie'ren (spr.: *déboesj.*), *schw.* (f.) = beboucheeren.
Debut' (spr.: *débu*), m. u. f. -s, -s = debut.
Debutant', m. -en, -en = debutant.
debütie'ren, *schw.* (h.) = debuteeren.
dec. = Defort.
Decaden'ce (spr.: *dékadäs*), zie Dekaden.
Decem'ic., zie Decem'ic.
Decennium, zie Decennium.
decent', zie dezent.
Decentralisation', zie Dezentralisation.
Decenz', zie Decenz.
Decern..., zie Decern...
Dechant'¹⁾, f. -(e)s, -e = dekenschap; kerspel.
Dechant'¹⁾, w. -, -en = decanie; gebied van een deken.
Dechant'¹⁾, m. -en, -en = deken.
Decharge (spr.: *désjarze*), w. -, -n = decharge, ontheffing.
Decher, m. u. f. -s, -s = tiental, tien stuks.
dechiffrie'ren (spr.: *désjif.*), *schw.* (h.) = ontcijferen.
Dechiel, w. -, -n = kleine bijl.
De'ci..., zie Dec'i...
Deck, f. -(e)s, -e = dek, verdek; imperiale.
Deckbalken, m.; -bett, f.; -blatt, f. = dek|balk; -bed; -blad (of schutblad aan planten).
Decke, w. -, -n = deken, dekkleed; dek; zoldering, plafond; dak; mit einem unter etner D. strecken, spieren = het met elkaar eens zijn, onder één deken liggen; sich nach der D. strecken = de tering naar de nering zetten; die D. fiel mir von den Augen = de blinddoek viel mij van de oogen; unter der D. = in 't geheim.
Deckel, m. -s, -s = deksel, lid; dop (*ook voor hoed*); hoed (*voor: „klabak“*); omslag (eines Buches), band; dekseltje (der Mooje); timpaan (beim Buchdrucker).
Deckelbecher, m.; -glas, f.; -korb, m. = beker met deksel; glas m. d.; mand m. d.
deckeln, *schw.* (h.) = van een deksel voorzien; doppen; einen d. = iem. doorhalen.
decken, *schw.* (h.) = dekken (den Tisch, für 12 Personen, ein Lager, Truppen, die Kosten, ein Defizit, einen Schaden; gegen etwaigen Verlust; mit einem Dach, mit Schiefer u. ä.); einen Bedarf d. = (hand.) in een behoefte voorzien; es ist gedeckt = de tafel is gedekt; sich d. = zich dekken; sich verzekeren (gegen etw.); elkander (be)dekken, geheel gelijk zijn.
Deckengemälde, f. = plafondschildering.
Deckenhoch = tot aan het plafond.
Deckenmacher, m. = dekenfabrikant; mattevlechter.
Deckenmaler, m.; -stück, f. = plafond|schilder; -stuk.
Decker, m. -s, -s = dekker, leidekker.
Deckfarbe, w. = dekkleur.
Deckfeder, w. = dekveder (van ooren, vleugel en staart).
Deckfirnis, m. = vernis.
Deckgang, m. = gedekte gang.
Deckgläschen, f. = dekglasje.
Deckgut, f. = dekgoed (für Deckblatt).
Deckmantel, m. = dekmantel, voorwendsel, doekje voor 't bloeden.
Deckname, m. = schuilnaam.
Deckung, w. -, -en = dekking, bedekking, zekerheid, veiligheid.
Decorum, zie Deforum.

decreseen'do = decrescendo.
De'curie'ic., zie Defurie'ic.
Dedication', w. -, -en = dedicatie; opdracht.
dedizie'ren, *schw.* (h.) = opdragen.
Deduction', w. -, -en = deductie, afleidend bewijs.
debuzie'ren, *schw.* (h.) = afleiden.
defekt' = defect, beschadigd, niet compleet, gebrekkig.
Defekt', m. -(e)s, -e = deficit, ontbrekende; D. ob. **Defektbogen**, m. = los, overtollig vel (eines Buchwerkes).
defektiv', zie defekt.
Defension', w. -, -en = defensie, verdediging.
Defensionskrieg, m. = verdedigingsoorlog.
Defensionslinie, w. = defensielijn.
defensiv' = defensief, verdedigend.
Defensivallianz, w. = verdedigend verbond.
Defensiv'ic., w. = verdediging; in der D. bleiben = alleen verdedigenderwijs te werk gaan.
Defen'sor, m. -s, ..oren = verdediger.
deferie'ren, *schw.* (h.) = defereeren; einem den Eid d. = iem. den eed opleggen, iem. op een eed vorderen.
Defilé', **Defilee'**, f. -s, -s = pas, engte.
defilie'ren, *schw.* (h.) = defileeren.
definie'ren, *schw.* (h.) = definiëren, bepalen, omschrijven.
Definition', w. -, -en = definitie.
definitiv' = definitief, bepaald, vaststaand, voor goed.
Defizit, f. -s, -e u. -s = deficit, te-kort.
Defloration', w. -, -en = defloratie, ont-eering.
Deformation', w. -, -en = deformatie, mis-vorming.
Deformität', w. -, -en = deformatie, wan-staltigheid.
Defraudant', m. -en, -en = bedrieger; smokkelaar.
Defraudation', w. -, -en = bedrog; smokkelarij.
defraudie'ren, *schw.* (h.) = smokkelen; ver-duisteren.
Def'tig = stevig, degelijk.
De'gen, m. -s, -s = degen, rapier; held, krijgsheld; sich auf D. schlagen = met den degen duelleeren.
De'genband, f. = degenriem.
Degeneration', w. -, -en = degeneratie; ont-aarding.
degenerie'ren, *schw.* (f.) = degenerereeren; ont-aarden.
De'genfisch, m. = zwaardvisch.
De'genfläche, w. = plat van den degen.
De'gengefaß, f. = gevest.
De'gengehent, f. = degenriem.
De'gengriff, m.; -hieb, m.; - Klinge, w.; -knopf, m.; -koppel, w. u. ä. = degen|gevest; -houw; -kling; -knop; -koppel e. d.
degoutant' (spr.: *deg^{koetä}*) = degoutant, walgelijk.
degoutie'ren (spr.: *deg^{koetä}*), *schw.* (h.) = degoutteeren; walging wekken, tegenstaan.
Degradation', w. -, -en = degradatie, ver-laging in rang.
degradie'ren, *schw.* (h.) = degradeeren.
Degraderung, w. = degradereering.
behuubar = rekbaar, uitzetbaar, elastisch.

1) *sch* als *sch*-laut.

- Dehn'barkeit**, w. - = rekbaarheid, uitzetbaarheid, elasticiteit.
- deh'nen**, [schw. (h.) = rekken, uitrekken; verlengen; (seine Worte) utrekken, sleepend spreken; sich d. = zich uitrekken, zich rekken; zich verlengen, (zich) uitzetten, grooter worden; lang duren.
- Deh'nung**, w. -, --en = rekking, uitzetting, verlenging.
- Deh'nungszeichen**, f. = verlengingsteeken, circumflex.
- Dei**, m. -s, -e u. -s = Dey (van Algiers).
- Deich**, m. -(e)s, -e = dijk, dam, wal; hoop, stapel (turf).
- Deich'acht**, w. = toezicht op de dijken; dijktoezicht; dijkverordening.
- Deich'amt**, f. = dijkbestuur, heemraadschap.
- Deich'arbeiter**, m.; **deich'auer**, m.; **bruch**, m. = dijkwerker; -schouwer; -breuk.
- Deich'damm**, m. = hoofd, havendam.
- deich'en**, [schw. (h.) = een dijk leggen.
- Deich'er**, m. -s, - = dijkwerker.
- Deich'erfch**, f. = dijkwezen.
- Deich'geld**, f. = dijkbelasting.
- Deich'gefwor(e)ner**, m. = beëdigd dijkmeester, heemraad.
- Deich'gräber**, m. = dijkwerker.
- Deich'graf**, **Deich'gräbe**, m. -n, -n = dijkgraaf.
- Deich'herr**, m. = eigenaar van een dijk.
- Deich'krone**, w. = kruin van den dijk.
- Deich'pflichtig** = dijkplichtig.
- Deich'rat**, m. = raadsheer in het dijkbestuur, heemraad.
- Deich'recht**, f.; **schau**, w.; **schulze**, m.; **schüh**, m. = dijkrecht; -schouw; -schout; -wachter.
- Deich'sel**, w. -, -n = dissel, disselboom; kleine bijl.
- Deich'selarm**, m. = disseitang.
- Deich'selgabel**, w. = lemoen.
- Deich'selhaken**, m. = disselhaak.
- Deich'seln**, [schw. (h.) = bedisselen, inpikken.
- Deich'selnagel**, m.; **spferd**, f. = dissel-nagel; -paard.
- Deich'selstange**, w.; **wagen**, m. = dissel-tang (ook: -boom); -wagen.
- Deich'ufer**, f. = dijkoever.
- Deich'voigt**, m. = heemraad.
- Deich'weg**, m. = weg langs den dijk.
- Deich'wesen**, f. = dijkwezen, dijkbestuur.
- dein** (Bron. poss.) = jouw, uw; van jou, van u; dat Deine = het jouwe, uwe; die Deinen = de jouwen, de uwen; das Mein und Dein = het mijn en dijn; dein (Gen. des Bron. pers.) = van jou, van u, uwer.
- deinegleichen** = uwsgelijke.
- deinethalben**, **wegen**, um **deinethalben** = jouwentwege, uwentwege, jouwenthalve, uwenthalve, om uwentwille, terwille van jou, van u; om jou, om u.
- dein'ige** (bet, die, das) = (de, het) jouwe, (de het) uwe; tue das D. = doe het jouwe, het uwe; mein Buch und das d. = mijn boek en
- Dei'ning**, m. -(e)s, -e = deining. [t' jouwe.
- Deis'mus**, m. = deïsme.
- Deist'**, m. -en, -en = deïst.
- deist'isch** = deïstisch.
- Deivel**, m. -s, - = duvel.
- Dejeuner'** (spr.: *deezjeunee*), f. -s, -s = dejeuner.
- dejeunier'en**, [schw. (h.) = dejeuneren.
- Deka'de**, w. -, -n = decade, tiental (in 't bijz.: dagetiental).
- dekadent'** = dekadent.
- Dekadenz'**, w. - = dekadentie, verval.
- deka'disch** = decadisch, tiendeelig.
- Deca'der**, f. -s, - = decaëder, tienvlak.
- De'ca|gramm**, f.; **liter**, f. = deca|gram; -liter.
- De'kalfier'papier**, f. = dekalkeerpapier.
- Decalog'**, m. -(e)s = decaloog, de tien geboden.
- Deca'meron**, f. -s = Decamerone.
- De'cameter**, f. = decameter.
- Dekan'**, zie De'chanat.
- Dekana't**, zie De'chanat.
- Dekan'dria**, w. - = tienhelmigen.
- De'faster** u. **Defaster'**, f. = deca'stère.
- dekanite'ren**, [schw. (h.) = decanteeren, afgieten, klaren.
- dekatie'ren**, [schw. (h.) = decatiereeren; (das Tuch) ontglanzen, krimpen.
- De'ghan**, f. = Dekan.
- De'klamation'**, w. -, -en = declamatie.
- De'klama'tor**, m. -s, .. to'ren = declamator.
- deklamie'ren**, [schw. (h.) = declameeren.
- De'klaration'**, w. -, -en = declaratie, verklaring, aangifte.
- deklarie'ren**, [schw. (h.) = declareeren, aangeven; deklarierter Wert = aangegeven waarde.
- De'klination'**, w. -, -en = declinatie, verbuiging; afwijking (der Magnetnadel).
- deklinie'bar** = declineerbaar, buigbaar.
- deklinie'barkeit**, w. - = buigbaarheid.
- deklinie'ren**, [schw. (h.) = declineeren, verbuigen; afwijken.
- De'kokt'**, f. -(e)s, -e = decoctum, afkooksel, aftreksel.
- decolletie'ren**, [schw. (h.) = decolleteeren.
- De'kor**, m. -(e)s = decor.
- De'coration'**, w. -, -en = decoratie, versiering, (ridder)orde.
- De'coration's'maler**, m.; **früch**, f. = decoratie|schilder (decorateur); -stuk (effektstuk).
- dekorativ'** = decoratief.
- De'korie'ren**, [schw. (h.) = decoreeren, versieren.
- De'kort'**, m. -(e)s, -e = dekort, korting, rabat.
- dekortie'ren**, [schw. (h.) = korten, aftrekken.
- De'korum**, f. -s = decorum, fatsoen; das D. wahren = 't decorum in acht nemen, bewaren.
- De'kret'**, f. -(e)s, -e = decreet, besluit.
- De'kretale**, f. -s, .. len = dekretale, pauselijk besluit.
- dekrete'ren**, [schw. (h.) = decreteeren.
- De'kurie**, w. -, -n = decurie: rot van tien mannen.
- De'kurio**, m. -s u. -nen, -nen = decurio: aanvoerder van tien.
- De'legation'**, w. -, -en = delegatie.
- delegie'ren**, [schw. (h.) = delegeren; afvaardigen; overdragen.
- De'lf'ter fayence** = Delftsch aardewerk, Delftsche fayence.
- De'liberation'**, w. -, -en = deliberatie.
- de'liberativ'** = overwegend, beraadslagend; adviseerend.
- de'liberie'ren**, [schw. (h.) = delibereeren, beraadslagen.
- delic'ios'**, zie deli'giös.
- delikat'** = delikaat, lekker; lastig.
- De'likatesse**, w. -, -n = delikatesse, leukernij; fijngevoeligheid.
- De'likatesse'handlung**, w. = delikatesse-winkel.
- Delikt'**, f. -(e)s, -e = delict, vergrijp, misdaad.

Delinquent, m. -en, -en = delinquent, misdadiger.
Delirium, f. -s, ..rien = delirium, waanzin; D. tremens = delirium tremens.
Delizios = delicios, heerlijk, kostelijk.
Delcredere, f. -s, -s = delcredere, commissiegarantie; D. (für etnen) stehen = borg blijven.
Delcredereprovision, w. - = delcredereprovisie.
Delte, w. -, -n = kuil, inzinking].
Delphin, m. -(e)s, -e = dolfin.
Delphisch = Delphisch.
Delta, f. -s, -s = delta.
dem = Dativ Sing. von der und da s.
Demagog, m. -en, -en = demagoog, volksleider.
Demagogenehe, w. = demagoievervolging.
Demagogie, w. - = demagogie.
Demagogisch = demagogisch: demagogische Umtriebe = revolutionaire woelingen.
Demant (ook: **Demant**'), m. -(e)s, -e, zie Diamant.
Demarcationslinie, w. = demarcatielijn, grenslijn.
demaskieren, fchw. (h.) = demaskeeren, ontmaskeren.
Dementi (spr.: ..mä..), f. -s, -s = dementi, logenstraffing.
dementieren, fchw. (h.) = dementeeren.
dem'entfprechend = dienovereenkomstig, daaraan beantwoordend.
dem'gemäß = dienovereenkomstig, diensvolgens, dies, zoodoende.
Demimonde, w. - = demimonde.
Demission, w. -: seine D. geben = zijn ontslag nemen, zijn ambt neerleggen.
Demirung, m. -en u. -(e)s, -en = wereldziel, -schepper.
dem'men, fchw. (h.) = brassen, slempen.
dem'nach = diensvolgens, dus, bijgevolg, derhalve.
dem'nächst = binnenkort, eerstdaags; daarna.
demobilizeren, fchw. (h.) = demobilizeeren, afdanken.
Demokrat, m. -en, -en = demokraat.
Demokratie (spr.: ..tie), w. -, -n = democratie.
demokratisch = democratisch.
Democrit, m. = Democritus, (die om alles lacht).
demolieren, fchw. (h.) = afbreken, slechten, demolieren.
Demolierung, w. -, -en; **Demolition**, w. -, -en = afbreking, slechting, demolitie.
demonetizeren, fchw. (h.) = demonetizeeren: (munten) aan den omloop onttrekken.
Demonstration, w. -, -en = demonstratie, bewijsvoering; (machts)vertoon.
demonstrativ = demonstratief, aan- of bewijzend; duidelijk.
Demonstrativ(um), f. -s, ..va = aanwijzend voorwoord, demonstrativum.
demonstrieren, fchw. (h.) = demonstreeren.
demontieren, fchw. (h.) = demonteeren.
Demoralisation, w. - = demoralizatie, verslappening.
demoralizeren, fchw. (h.) = demoralizeeren.
dem'uerachtet, **dem'ungeachtet** = niettegenstaande (dat), des ondanks, in weerwil daarvan.
de'mut, w. - = deemoed, ootmoed, nederigheid.

de'mütig = deemoedig, ootmoedig, nederig.
de'mütigen, fchw. (h.) = verootmoedigen, vernederen.
de'mütigung, w. -, -en = deemoediging, verootmoediging, vernedering.
de'mutpflanze, w. = kruidje-roer-me-niet.
de'mut(s)voll = ootmoedig.
dem'zufolge = dientengevolge.
den = Alf. Sing u. Dat. Plur. von der.
Denar, m. -(e)s, -e = denarius: een munt, penning.
denaturaliseren, fchw. (h.) = denaturalizeeren: 't burgerrecht ontnemen.
denaturieren, fchw. (h.) = denatureeren, onmogelijk maken voor 't gebruik, onbruikbaar maken.
Dendrit, m. -en, -en = dendriet, boomsteen.
Dendrolith, m. -en, -en = dendroliet versteende boomstam.
Dendrologie, w. - = dendrologie, boomkunde.
den'en = Dativ Pl. von der (dem. Bron.).
den'eln, fchw. (h.) = slijpen, wetten, hameren haren (de zeis scherp maken).
den'gelfloß, -stoc, m. = haarspit.
den'kart, w. = denkwijze.
den'bar = denkbaar.
den'buch, f. = agenda.
den'ten, unr. (h.) (ich dächte; dächte; gedacht) = denken; meenen, gelooven; van plan zijn: ich habe ihn und her gedacht = ik heb gedacht en gedacht; ich dächte gar! = wel zeker! och kom! auf etw. denken = over iets denken, iets in den zin hebben; wo denken Sie ihn? = wat denk je wel? nicht daran zu denken! = (er is) geen denken aan! der Mensch denkt, Gott lenkt = de mensch wikt, God beschikt; (wie) gedacht, (so) getan = zoo gedacht, zoo gedaan; [mir heuft = mij heugt]; sich d. = zich denken, zich voorstellen; daß hätte ich mir nicht gedacht = dat had ik niet verwacht; ich denke mir nichts Böses dabei = ik denk daarbij aan geen kwaad; denken Sie sich nur! = stel u eens voor! daß kann man sich d. = dat is te begrijpen! of: dat kan men zich voorstellen!
den'fer, m. -s, - = denker.
den'fähig = in staat om te denken.
den'fähigkeit, w. = denkvermogen.
den'freiheit, w. = vrijheid van denken, van gedachte.
den'kraft, m. = denkkraft.
den'lehre, m. = leer van het denken.
den'mal, f.; -münze, w.; -säule, w. = gedenk'teeken; -penning; -zuil.
den'nschrift, w.; -spruch, m.; -stein, m. = gedenkschrift; -spreuk (of: kernspreuk); -steen.
den'nsiud, f. = gedenkstuk, gedachtenis souvenir.
den'nübung, w. = denkoefening.
den'nungsart, w. = denkwijze.
den'nmögen, f. = denkvermogen.
den'nwürdig = gedenkwaardig, heuglijk.
den'nwürdigkeit, w. -, -en = gedenkwaardigheid, heuglijkheid.
den'nsichen, f. = gedenkteeken.
den'nszeit, w. = gedenktijd, merkwaardige tijd.
den'nszettel, m. = memorandum; scherpe les, afstraffing; etnem einen D. geben, anhängen = iem. een les (of in 't alg. iets) geven, die (of dat) hem heugen zal.
dennu = want; dan, toch; dan, als; es sei denn, daß = tenzij.

den'noch = nochtans, toch, evenwel.
dental = dentaal, tand...
Dental'ist, w. -, ..leš = tandletter, dentale.
Dentist, m. -en, -en = dentist, tandarts.
Denunziant, m. -en, -en = denunziant, aanbrenger, verklikker, aanklager.
denunzic'ren, fchw. (h.) = denunziëren.
Departement (spr.: ..mā), f. -š, -š = departement.
Dependance (spr.: *dépādas*), w. -, -n u. -š = dépendance, bijgebouw.
Dependenz, w. -, -en ob. -ien = toebehooren.
Depesche, m. -, -n = dépêche, telegram.
depeschie'ren, fchw. (h.) = telegrafeeren, depescheeren, dépêche zenden.
Depeschenbote, m. = telegrambesteller.
Deponens, f. -, ..nenzien = deponens.
Deponent, m. -en, -en = deponent, wie iets deponeert; getuige.
deponic'ren, fchw. (h.) = deponereen, getuigenis afleggen.
Deportation, w. -, -en = deportatie, verbanning.
deportie'ren, fchw. (h.) = deportereen, verbannen.
Depositar, **Depositar**, m. -(e)š, -e = depositair, bewaarder van een depositum.
Deposit'bank, w. = depositobank.
Deposit'engelder, Pl. = gelden in deposito.
Deposit'entasse, w. = depositokas.
Deposit'orium, f. -š, ..rien = depôt, bewaarplaats.
Depo'situm, f. -š, ..ten = depositum: het in bewaring gegevene.
deposicdie'ren, fchw. (h.) = depossedeeren, uit het bezit zetten, ontzetten.
Depot (spr.: ..po), -f. -š, -š = depôt, depositum.
Depot'halter, m. = depositohouder.
Depressie, w. -, -en = depressie.
deprime'ren, fchw. (h.) = deprimeeren, neerslaan, ontmoedigen.
Deputat, f. -(e)š, -e = toekomstend deel.
Deputation, w. -, -en = deputatie.
deputie'ren, fchw. (h.) = deputeeren, afvaardigen.
der, die, daš = de, het; die, dat; degene, diegene, hetgene, datgene.
derangie'ren (spr.: *dérāzji*..), fchw. (h.) = derangeeren.
der'art = zoodanig, zoo, zoozeer.
der'artig = zulk, dergelijk, zoodanig.
derš = stevig, krachtig, vast, flink, ruw, hard, plomp; eine berbe Lüge = een grove leugen; ein berber Spaß = een ruwe grap; einem die Wahrheit sagen = iem. flinkweg, grof de waarheid zeggen.
Derš'heit, w. -, -en = stevigheid, degelijkheid, kracht, ruwheid, lomphheid.
der'einst = eens, eenmaal (in de toekomst).
der'einstig = toekomstig, later.
der'en, Gen. von die = dier, haar, er, ervan; wier, waarvan.
der'enthalben, der'entwegen, um der'entwillen = om hunnentwille, om hun, om hen; om wie.
der'er, Gen. Pl. von der(jenige) = dergenen, van hen, van hun.
der'enthalben ic., zie der'enthalben ic.
der'gestalt = zoodanig.
der'gleichen = dergelijk(e); zulk(e); als, zooals.
der'halben, zie des'halb.
Derivation, w. -, -en = derivatie, afleiding.

Derivati'v(um), f. -š, ..ba u. ..be(n) = afgeleid woord.
der'jenige, die'jenige, daš'jenige = degene, diegene (het-, dat-), die, hij, zij, dat.
der'lei, zie dergleichen. der'maleinst, zie bereinst. der'malen = tegenwoordig, thans.
der'malig = tegenwoordig, hedendaagsch.
der'maken = in die mate, zoozeer, zoodanig.
derma'tisch = dermatisch, de huid betreffend.
Dermatologie, w. = huidleer.
der'ro = uw; zijn, haar. **der'rohalben, -wegen, zie des'halb**.
Deroute (spr.: *déroets*), w. -, -n = deroute.
der'sel'be, die'sel'be, daš'sel'be = de-, die-, het-, datzelfde; deze, die, dat; hij, zij, het.
der'sel'bige zie der'sel'be.
der'weil', der'weil's(en) = onderwijl, onder-tusschen, terwijl.
Der'wisch, m. -es, -e = derwisch, Moham-medaansch bedelmonnik.
der'zeit = thans, destijds.
der'zeitig = hedendaagsch, tegenwoordig, toenmalig.
des = Gen. von der u. daš.
Des, f. - = des (muzieknoot): d-mol.
des'abouie'ren (spr.: ..uoc.), fchw. (h.) = desavouereen, verloocheren.
Descendent ic., zie Des'jend'ent.
Deserteur, m. -š, -e = dezerteur.
desertie'ren, fchw. (h.) = dezertieren.
Desertion, w. -, -en = desertie.
des'fallš = in dit geval.
des'fallig = mogelijk, eventueel.
des'gleichen = dergleichen = desge-lijks, evenzoo.
Deshabille (spr.: *deezabiel'jee*), f. -š, -š = déshabillé, ochtendjapon.
des'halb = derhalve, dus, daarom.
Desiderat, f. -(e)š, -e = desideratum, ver-eischte; gebrek.
Desinfection, w. -, -en = desinfectie, ont-smetting.
desinzie'ren, fchw. (h.) = desinfecteren.
descriptiv = descriptief, beschrijvend.
desolat = dezolaat, eenzaam, verlaten, treurig.
Desorganisation, w. - = desorganisatie, ontbinding, oplossing.
desorganise'ren, fchw. (h.) = desorganizeeren.
despektier'lich = minachtend, oneerbiedig, geringschattend.
desperat = desperaat, wanhopig.
Despot, m. -en, -en = despoot.
Despotie (spr.: ..tie), w. -, -n = despotie.
despo'tisch = despotisch.
Despotis'mus, m. = despotisme.
des'sel'ben = Gen. von der u. daš'sel'be.
des'sen = Gen. von der u. daš.
des'sent'halben, des'sent'wegen, um des'sentwillen = deswegens, weswegens; om diens of om wiens wille.
des'senungeachtet = desondanks, desniette-genstaande.
Desfert (spr.: *dessèr*), f. -š, -š = dessert.
Desfert'teller, m. = dessertbord.
Desfin (spr.: *dessèn*), f. -š, -š = dessin, teekening, monster.
Desinateur, m. -š, -c = dessinateur.
des'halb, zie des'halb.
Destilat, f. -(e)š, -e = destillaat.
Destillateur, m. -š, -e = destillateur.
Destillation, w. -, -en = destillatie; destil-leerderij; kroeg.
Destil'le, w. -, -n = kroeg.

destillie'ren, *schw.* (h.) = destilleeren.
Destillier'gefäß, *f.*: *hetm*, *m.*; *folben*, *m.*
 u. *ä.* = destilleer|vat; -helm; -kolf, *e. d.*
Destinatär, **Destinatär'**, *m.* -(e)s, -e =
 geadresseerde.
de'sto = des te, zooveel te; *d.* beßer, *d.*
 schlimmer.
destruktiv' = destructief, te-niet-doend, ver-
 woestend.
desulto'riſch = veranderlijk, op een ander
 onderwerp overgaand.
des'ungachtet, *zie* deſſenungeachtet.
des'wegen, om **des'willen** = derhalve, daar-
 om, deswegens.
Deſcendent, *m.* -en, -en = afstammeling,
 descendent.
Deſcendenz, *w.* - = afstamming, descentie.
Detachement' (*spr.*: *detaſjement*), *f.* -s, -s =
 detachment.
detachie'ren, *schw.* (h.) = detacheeren.
Detail' (*spr.*: *detaj*), *f.* -s, -s = detail; en
d. = en détail.
Detail'geſchäft, *f.*, **Detail'handel**, *m.* =
 kleinhandel.
detaille'ren (*spr.*: *.talje .*), *schw.* (h.) =
 detailleeren; in 't klein verkoopen.
Detailiſt, *m.* -en, -en = kleinhandelaar.
Detectiv'e, *m.* -s, .be u. -s = detective.
Detention, *w.* - = detentie, hechtenis.
deteriorie'ren, *schw.* (h.) = verslechteren.
determinativ' = determinatief, bepalend; be-
 slist.
determine'ren, *schw.* (h.) = determineeren.
detinie'ren, *schw.* (h.) = detineeren, gevan-
 genhouden.
Detonation, *w.* -, -en = detonatie, ont-
 ploffing, valsche toonaangeving.
detto, *zie* dito.
deucht (von *dünken*).
deut, *m.* -(e)s, -e = duit; feinen *D.* = geen
 zier, niet 't minste.
Deute, *zie* Düte.
Deutele', *w.* -, -en = gewrongen verkla-
 ring, spitsvondigheid, haarklooverij.
deuteln, *schw.* (h.) = spitsvondig, kleingeestig
 uitleggen.
deuten, *schw.* (h.) = duiden, verklaren, uit-
 leggen; auf etw. *d.* = iets aanwijzen; iets
 aankondigen, op iets wijzen.
Deut'er, *m.* -s, - = uitlegger.
Deut'er, *m.* -s, - = haarkloover.
deutlich = duidelijk, klaar, helder.
Deutlichfeit, *w.* - = duidelijkheid.
deuſch = Duitsch; das *Deuſche Reich* = het
 Deutsche Rijk; der *Deuſche*, ein *Deuſcher* =
 Duitscher; der *Deuſche Orden* = de Deutsche
 Orde; die *deuſche Sprache* = de Deutsche taal;
D. ſprechen = Duitsch spreken; *d.* mit einem
 ſprechen, reden = ronduit met iemand spreken
 (goed Hollandsch met iemand spreken); er
 lernt *Deuſch* = hij leert Duitsch; auf *Deuſch*,
 im *Deuſchen* = in 't Duitsch; op z'n Duitsch.
Deuſchheit, *w.* - = Duitscheid, Duitscher-
 ſchap, Deutsche aard of karakter.
Deuſchland, *f.* -s = Deutschland.
Deuſch-Lothringen, *f.* = Duitsch-Lotha-
 ringen.
Deuſchmeiſter, *m.* = Grootmeester van de
 Deutsche Orde.
Deuſchtum, *f.* -s, *zie* Deuſchheit.
Deuſchtümelei, *w.* - = Germanomanie.
Deu'tung, *w.* -, -en = duiding, uitlegging,
 verklaring, [beteekenis].

Devaluation, *w.* - = het buiten-koers-
 stellen (van geld).
Deviation, *w.* -, -en = deviatie, afwijking.
Devie'te, *w.* -, -n = devies, leus; buiten-
 landsche wissel.
Devolution, *w.* - = devolutie, overdracht.
devo't = devoot, vroom, onderworpen.
Devotion, *w.* - = devotie, vroomheid, on-
 derworpenheid, toewijding.
Dertrin, *f.* -(e)s = dextrine.
Deh, *zie* Dei.
De'jem, *m.* -s, -s = tiende; einem feinen
D. geben = iem. zeggen waar 't op staat.
Dezem'ber, *m.* -s = December.
Dezem'bir, *m.* -n u. -s, -n = decemvir,
 tienman.
Dezembitrat' *f.* -(e)s = decemviraat, tien-
 manschap.
Dezen'niem, *f.* -s, .nien = decennium, tien-
 jarig tijdperk, tiental jaren.
dezent' = decent, welvoeglijk.
Dezentraliſation, *w.* - = decentralizatie.
Dezenj, *w.* - = decentie, welvoeglijkheid.
Dezernat', *f.* -(e)s, -e = werkring.
Dezernent, *m.* -en, -en = referent.
De'zar, *f.* = deciare.
dezi'ert, = beslist.
De'zi'gramm, *f.*; **liter**, *f.* = deci|gram; -liter.
dezi'mal' = decimaal.
Dezi'malbruch, *m.* = decimale, tiendeelige
 breuk.
Dezi'mal'fuß, *m.* = decimale voet.
Dezi'mal'stelle, *w.* = decimaal.
Dezi'mal'system, *f.* = tientallig stelsel. |
Dezi'mal'wage, *m.* = decimaalbalans.
Dezi'me, *w.* -, -n = decime.
Dezi'meter, *f.* = decimeter.
dezi'mie'ren, *schw.* (h.) = decimeeren, tienden.
dezi'siv' = beslissend, decisief.
d. G. = durch Güte.
vgl. = vergelijken.
d. h. = das heißt: dat wil zeggen (d. w. z.).
d. i. = das ist: dat is (d. l.).
Diabe'tes, *m.* - = diabetes, suikerziekte.
diabo'liſch = diabolisch.
Diabo'lo, *f.* -s = diablo.
Diadem, *f.* -(e)s -e = diadeem.
Diagno'se, *w.* -, -n = diagnose, ziekteher-
 kenning; die *D.* stellen = de *d.* stellen.
diagnosie'ren, *schw.* (h.) = de diagnose stellen.
Diagno'stif, *w.* - = diagnostiek: kunst van
 't diagnose-stellen.
diagno'stiſch = diagnostisch, tot de diagnose
 dienend.
diagnosizie'ren, *schw.* (h.) = de diagnose
 stellen.
diagonal' = diagonaal, schuinlopend.
Diagona'le, *w.* -, -n = diagonaal.
Diagramm, *f.* -(e)s -e = diagram, ont-
 werp, meetkundige figuur.
Diakon, *m.* -(e)s, u. -en, -(e)n = diaken.
Diakon'at, *f.* -(e)s, -e = ambt (of woning)
 van een diaken.
Diakonif'se, **Diakonif'sin**, *w.* -, -n, (-
 nen) = diakones.
Diakonif'senanſtalt, *m.* = diakonessehuis.
Diakon'is, *m.* -, .ne(n) = diaken.
Diaku'stik, *w.* - = diacustiek, leer van de
 geluidvoortplanting.
Dialekt, *m.* -(e)s, -e = dialekt, tongval,
 gouwtaal.
Dialekt'ik, *w.* - = dialektika, kunst van het
 logisch disputeeren.

Dialektiker, m. -s, - = dialektikus, meester in de dispuuteerkunst.
Dialektisch = dialektisch.
Dialog, m. -(e)s, -e = dialoog, samenspraak.
Dialogisch = dialogisch, in gesprekform.
Diamant, m. -en, -en = diamant.
Diamantausgabe, w. = diamantuitgave, uitgave met zeer fijnen en sierlijken druk en van klein formaat (**Diamantformat**).
Diamanten = diamanten.
Diamantenboort, f. = pulber.
Diamantformat, f. = diamantformaat, vgl. *ausgabe*.
Diamantgriffel, m. = glazemakersdiamant.
Diamantgrube, w.; **handler**, m.; **pulver**, f. u. ä. = diamant|mijn:-handelaar;-poeder, e. d.
Diamantstrauß, m. = trinaald, tremulant, algette.
Diameter, m. -s, - = diameter.
diametral, **diametrisch** = diametraal.
Diana, w. = Diana.
Diapason, m. u. f. -s, -e u. -s = diapason: omvang van stem of muziekinstrument; stemvork, toonhoogte.
diaphan = doorschijnend, diafaan.
Diärese, **Diärese**, m. -, ..re'sen = diaeresis.
Diarium, f. -s, ..rien = diarium, dagboek.
Diarrhoe (spr.: ..ree), w. = diarrhee.
Diäspora u. **Diäspora**, w. = diaspora, verstrooiing; in der D. = verstrooid levend (onder andersgeloovigen).
I. Diät, w. = diët, leefregel, zittingtijd van de kamers.
II. diät = diët, volgens leefregel: b. leben.
Diätar, m. -(e)s, -e = surnumerair, tijdelijk aangestelde.
diätarisch = tegen daggeld.
Diäten, Pl. = extra dagloon, reis- en verblijfkosten.
Diätetik, w. = gezondheidsleer.
diätetisch = diët, volgens diët.
diatonisch = diatonisch: volgens de gewone toonladder; diatonische Scala = diatonische toonladder.
Diatribe, w. -, -n = diatribe, smaadschrift.
dich (Afl. von du) = jou, je.
dicht = dicht, dik, vol, dicht opeen; b. anliegen = nauw sluiten.
Dichtart, w. = dichtsoort.
Dichte, w. = dichtheid.
dichten, f. (h.) = dicht maken, dichten, breeuwen; dichten, verzen maken; verzinnen, uitdenken; sein Dichten und Trachten = zijn denken en streven.
Dichter, m. -s, - = dichter.
Dichtader, w.; **born**, m.; **feuer**, f. = dicht|ader; -erbron (vgl. *quelle*); -vuur.
Dichtervrijheid, w. = dichterlijke vrijheid.
Dichtergabe, w.; **glut**, w. = dicht|gave; -vuur.
dichters = dichterlijk.
Dichterkünig, m. -(e)s, -e = pruldichter, rijmelaar, poëtaar.
Dichterkünig, m. = dichterbron, hengstebren, Hippocrene.
Dichterroß, f. = dichterros, Pegasus.
Dichtwerk, f. = dichtwerk.
Dichtgattung, w. = dichtsoort.
Dichthammer, m. = kalefaat-, breeuwamer.
Dichtheit, w., **Dichtigkeit**, w. = dichtheid.
Dichtkunst, w. = dichtkunst.
Dichtung, w. -, -en = dicht, gedicht, dichtwerk, poëzie; verdichting, verzinsel.

Dichtungsort, w. = dichtsoort.
Dichtwerk, f. = werk om te kalefaten.
dick = dik, zwaar, omvangrijk; gezwollen; dicht; drabbig; zat, dronken; das dicke Ende kommt nach = de laatste loodjes wegen het zwaarst, het einde draagt den last; er hat dicke Ohren = hij is Oost-Indisch doof; durch dick und dünn = door dik en dun; er hat es (faust)dick hinter den Ohren = hij heeft ze achter de mouw; jezt sind sie dicke Freunde = nu zijn ze dikke vrienden; (sich) mit etw. d. tun = met iets pronken; das Deutsche ligt bei ihm nicht b. = ..zit er bij hem niet dik op; ich habe es d. (b. .e) = ik ben 't zat, noe.
dickharmig; **dickig**; **dickig**; **beinig** u. ä. = dik|harmig; -wangig; -buikig; -beinig.
Dickdarm, m. = dikke darm.
I. dicke, zie *dick*.
II. Dicke, w. -, -n = dikte, zwaarte, zwaarlijvigheid, opzwellig, drabbigheid, dichtheid.
Dickfleisch, zie *Dickmilch*.
dickfellig = dikhuidig, ook *fig.*
dickflüssig = drabbig, dik.
Dickhäuter, m. -s, - = dikhuidig dier.
dickhäutig = dikhuidig.
Dicksicht, f. -(e)s, -e = kreupelhout, struikgewas, hakhout, dichthout.
Dickkopf, m. = groot hoofd, dikkop; ein friesischer D. = een Friesche stijfkop.
dickköpfig = dikhoofd; stijfhoofd.
dicklaubig = dichtgebladerd.
dickleibig = dik-, zwaarlijvig; lijvig.
Dickleibigkeit, w. = dik-, zwaarlijvigheid; lijvigheid.
dicklich = dikkig.
Dickmilch, w. = geronnen melk.
dicknäs, **näs** = met een dikken neus; trotsch.
Dickrube, w. = biet.
Dicktuer, m. -s, - = druktemaker, pocher.
Dicktuerer, w. -, -en = druktemakerij, opschepperij.
dicktuerig = druktemakerig.
dicktun, unr. (h.) = drukte maken, opscheppen, groot doen.
Dichtung, w. -, -en = Dichtst.
Dickwanig, m. = dikbuik, dikbast.
dickwanig = dikbuikig.
Dictat zc., zie *Diktat* zc.
Didaktik, w. = didactiek, onderwijskunst.
Didaktiker, m. -s, - = didaktikus.
didaktisch = didaktisch.
Didaskalia u. . . . **lien**, Pl. = didaskaliën: berichten en mededeelingen over tooneelzaken.
die zie *der*.
Dieb, m. -(e)s, -e = dief, gaudief; Gelegenheit macht Diebe = de gelegenheid maakt den dief; die kleinen Diebe hängt man, die großen läßt man laufen = de kleine dieven hangt men op, de groote laat men loopen.
Dieberei, w. -, -en = dieverij, diefstal.
Diebesbande, w.; **brut**, w.; **gezicht**, f.; **laterne**, w. u. ä. = dieve|bende; -gebloed (-gespuis); -gezicht; -lantaarn e. d.
Diebesfinger, Pl. = lange vingers.
Diebesgut, f. = gestolen goed.
Diebesjahn, Pl. = Dievesjanden, Ladrone.
Diebin, w. -, -nen = dievegge.
diebisch = diefsch, diefsachtig; heimelijk; b. falt = verdraaid koud.
Diebs... zie *Diebes...*
Diebstahl, m. -(e)s, ..stähle = diefstal; D. mit Einbruch = diefstal met (in)braak.

diejenige, zie derjenige.

Die'le, w. -, -n = deel, plank, voorhuis; portaal; houten vloer; dorschvloer, deel; [jüdd: houten zolder.]

die'len, schw. (h.) = bevloeren (met planken).

Die'lenbett, f. = kermisbed.

Die'men, m. -s, -; **Die'me**, w. -, -n = staande hoop gemaaid koren (noordd.)

die'nen, schw. (h.) = dienen, in dienst (in het leger) zijn; einem, dem Staate, der Demokratie d. = iemand, den staat, de democratie dienen; zu d.! = tot uw dienst; Wind und Wetter dienend = wind en weer dienende; niemand kann zwei Herren d. = men kan geen twee heeren tegelijk dienen; laß dir das als Warnung d. = laat u dat een waarschuwing zijn; ich werde ihm gehörig darauf d. = daar zal ik hem behoorlijk op dienen, bescheid geven; bei einem d. = bij iem. dienen, in dienst zijn; bei der Kavallerie d. = bij de cavalerie dienen; womit kann ich d.? = waarmee kan ik u van dienst zijn? of wat mag ik u aanbieden? damit ist mir nicht gebient = daarvan (daarmee) ben ik niet gediend; das dient zu nichts = dat dient nergens toe, is onnut; dies diene zur Antwort = dit diene als antwoord; ein Stuhl dient zum Sitzen = dient om op te zitten.

Die'ner, m. -s, - = dienaar, bediende, knecht; D. des göttlichen Wortes = bedienaar des Evangelies; stummer D. = stommeknecht, dientafeltje; einem einen D. machen = een buiging voor iem. maken.

die'neru, schw. (h.) = buigen en nijgen, den dienaar spelen.

Die'nerschaft, w. - = de bedienden, personeel.

Die'nertrou, m. = bediendetroep.

dien'sich = dienstig, nuttig, geschikt; der Gesundheit, einem d. = goed, nuttig, dienstig voor de gezondheid, voor iem.; ich halte, finde, erachte es für d. = ik acht het dienstig, noodig . . .

Dienst, m. -(e)s, -e = dienst, beleefdheid, verlagen, werk, arbeid, betrekking, plaats, dienst; (den) D. haben = dienst hebben; Dienste nehmen = dienst nemen, in dienst gaan; einem einen D. erweisen, beweisen = iem. een dienst bewijzen, doen; das kann noch gute Dienste erweisen (leisten, tun) = dat kan nog goeden dienst doen; seinen D. versehen (tun, verrichten) = zijn dienst waarnemen; die Seine versagen ihm den Dienst = zijn beenen weigeren hem den dienst; einem den D. (auf)fündigen = iem. den dienst opzeggen; einem auf den D. lauern (passen, warten) = op iemands werk een oogje houden; ein General außer D. (a. D.) = een generaal op non actief; in D. gehn, treten = in een dienst gaan; in jems. Diensten stehn = bij iem. in dienst zijn; es steht Ihnen zu D. . . en = 't is tot uw dienst; was steht zu Ihren D. . . en ob. Ihnen zu D. . . en? = wat is er van uw dienst? ich stehe zu Ihren D. . . en = ik ben tot uw dienst.

Dienst'adel, m. = door krijgdiensden verkregen adel, zwaardadel.

Dienst'tag, m. -(e)s, -e = Dinsdag; (des) Diensttags = (des) Dinsdags.

Dienst'alter, f. = diensttijd, ancienniteit.

Dienst'anbieterung, m. = dienstaanbieding.
dienst'bar = dienstbaar, dienstig, onderdanig; gediensdig; dienstbarer Geist = gediensdige geest.

Dienst'barkeit, w. - = dienstbaarheid, afhankelijkheid.

dienst'beßissen = gediensdig, dienstvaardig, dienstwillig.

Dienst'behörde, w. = de bewindvoerders, bevoegde macht.

dienst'bereit = dienstwillig.

Dienst'bote, m. = dienstbode.

Dienst'brief, m. = aanstellingsbrief; dienstbrief; dienstgetuigschrift.

Dienst'buch, f. = dienstboekje, livret.

Dienst'eid, m. = diensteed, ambtseed, eed van getrouwheid.

Dienst'eifer, m. = dienstijver.

dienst'eifrig = dienstijverig; gediensdig.

Dienst'entlassung, w. = ontslag uit den dienst.

dienst'ergeben = in den dienst opgaand.

Dienst'fach, f. = tak van dienst.

dienst'fähig = bekwaam, geschikt v. d. dienst.

Dienst'fähigkeit, w. = geschiktheid v. d. dienst.

dienst'fertig = dienstvaardig.

dienst'frei = vrij van den dienst.

Dienst'grad, m. = (mil.) graad, rang.

dienst'habend = dienstdoend, van dienst.

Dienst'herr = meester, heer, patroon.

Dienst'huber, m. -s, - = dienstklopper, -doender.

Dienst'leistung, w. = dienstbetoon, dienst.

Dienst'leute, pl. = bedienden, ondergeschikten.

dienst'lich = ambtelijk, officieel, dienst . . .

dienst'los = zonder, buiten dienst.

Dienst'mädchen, f. -magd, w. = dienstmeisje, -meid, -maagd.

Dienst'mann, m. (-mannen, -leute) = vazal, man; (-männer) = besteller, pakjesdrager, kruier, witkiel.

Dienst'mannsinstitut, f. = dienstverrichting.

dienst'mäßig = volgens den dienst of het reglement.

Dienst'ordnung, w. = dienstvoorschrift, reglement.

Dienst'personal, f. = dienstpessoeneel.

Dienst'pflicht, w. = plicht, dien de dienst meebrengt; dienstplicht.

dienst'pflichtig = dienstplichtig.

Dienst'sache, w. = dienstzaak; ook: dienstbrief.

Dienst'stellung, w. = dienstbetrekking, functie.

dienst'tauglich = geschikt voor den dienst.

Dienst'tracht, w. = dienstkleding, uniform.

dienst'tuend = dienstdoend, van dienst.

Dienst'unfähig, -untauglich = ongeschikt voor den dienst.

Dienst'vertrag, m. = arbeidscontract.

Dienst'verhältnis, f. = dienstbaarheid, betrekking.

Dienst'volf, f. = bedienden, (dienst)boden.

dienst'wdrig = in strijd met den dienst.

dienst'willig = dienstwillig.

Dienst'woche, w. = dienstweek, de week.

Dienst'wohnung, w. = dienstwoning.

Dienst'zeit, w. = diensttijd; seine D. aus-

halten = zijn tijd uitdienen.

Dienst'zweig, m. = tak van dienst.

dies = dit.

dies'bezüglich = hierop betrekking hebbend.

diesel'be, **diesel'big** = dezelfde, zij.

die'ser (diese, dieses ob. dies) = deze, dit; d. und jener = deze en gene; (hol' dich) d. und jener = de drommel.

[**dies'falls** = in dit geval; in dit opzicht].

Die'sis (spr.: di-esis), w. -, - = kruis (in muziek).

dies'jährig = van dit jaar.

- dieſmal** = dezen keer.
dieſmalig = van dezen keer.
dieſſeit (mit Gen.) = aan deze zijde, aan deze kant.
dieſſeitig = aan of van dezen kant.
dieſſetts = aan dezen kant.
I. Dieſ'riſch, m. = Diederik, Dirk.
II. Dieſ'riſch, m. -(e)s, -e = steeksleutel, looper.
Dieſweil' = daar, dewijl; terwijl.]
Diffamatiōn', w. -, -en = laſter, eerroof.
diffamatiōn'riſch = laſterlijk.
diffamatiōn'en, ſchw. (h.) = belasteren.
Differential'rechnung, w. = differentiaal-rekening.
Differential'tarif, m. = differentiēel tarif.
Differential'zoll, m. = differentiēel recht.
differentiēren (spr.: ..*tiēeren*), **differentiēren**, ſchw. (h.) = differentiēeren.
Differentz', w. -, -en = verſchil, reſt, onderſcheid; oneenigheid.
Differentz'geſchäft, f. = tijddaffaire.
differe'eren, ſchw. (h.) = differeeren, verſchillen.
diffi'zil' = difficiēl, laſtig, kitteloorig.
difform' = misvormd.
Difformitāt', w. -, -en = misvormdheid.
Diffraction', w. - = diffractie, ſtraalbreking.
diffuſ' = diffuus, gerekt, wijdloopig.
Diffuſion', w. - = diffuſie.
diff'keln, zie tuff'keln.
digere'eren, ſchw. (h.) = digereeren, verdeelen; oploſſen, verteren.
Digeſ'ten, Pl. = digeſta, digeſten, pandecten.
Digeſ'tion', w. -, -en = digeſtie, vertering.
dig'eſ'ti'b' = digeſtief, de vertering bevorderend.
Digitalin', f. -(e)s = digitale (uit het vingervoetskruid getrokken).
Dignitar', Dignitāt', m. -(e)s, -e = dignitari(us), waardigheidsbekleeder.
Digreſſion', w. -, -en = digreſſie, uitweiding, afzwaling.
Dictat', f. -(e)s, -e = dictaat, dictee.
Dictat'or, m. -s, ..to'ren = dictator, tijdelijk alleenheerscher.
dictatō'riſch = dictatoriaal, dictatoriſch.
Dictatur', w. -, -en = dictatuur.
dictiō'en, ſchw. (h.) = dicteeren, voorschrijven.
Dictiōn', w. - = dictie, wijze van uitdrukking.
Dictiōnār', f. -(e)s, -e = dictionnaire.
Dictum, f. -s, ..ta = dictum, uitspraak.
dilatō'riſch = uitſtellend, vertragend, dilatorisch.
Dilem'ma, f. -s, -s u. -ta = dilemma, moeilijke keus (uit twee), klem.
Dilettant', m. -en, -en = dilettant, amateur.
dilettant'riſch = dilettantiſch.
Dilettantiſ'muſ', m. - = dilettantiſme.
Diligence (spr.: *diligēse*), w. -, -n = diligence.
Dille, m. -(e)s, -e; **Dill'e**, w. -, -n = dille (een welriekend kruid).
Dill'e, zie Tülle.
Dill'enöl, f. = dilleolie.
diluvia'bildung, w. = diluviale vorming.
diluvia'riſch = diluviaanſch.
Diluvium, f. -s, ..ien = diluvium.
Dimenſiōn', w. -, -en = dimenſie, afmeting.
diminuen'do = diminuendo.
diminutiō' = verkleinend.
diminutiō' (um), f. -s, ..ve (u. . .ba) = dimunitief, verkleinvorm, verkleinwoord.
Dimiſſiōn', w. -, -en = demiffie, ontslag.
- Dimiſſiōnār'**, m. -(e)s, -e = demiffionair, demiffionaris: die zijn ontslag neemt.
Diner' (spr.: *dinee*), f. -s, -s = diner, middagmaal.
Ding, f. -(e)s, -e u. (eenigzins minachtend) -er = ding, zaak, voorwerp, wezen; [rechtbank, vergadering]; bor allen Dingen = voor alles, in de eerste plaats; guter Dinge ſein = welgemoed, opgeruimd zijn, in zijn ſchik zijn; daſ geht nicht mit rechten Dingen zu = dat is niet in den haak; unvertichteter Dinge = onvertichter zake; jedes D. hat ſeine Zeit = alles heeft zijn tijd; gut D. will Weite haben = goed werk koſt tijd; aller guten Dinge ſind drei = alle goede dingen beſtaan in drieën; die artigen Dinger! = wat een aardige, lieve kinderen!
Ding(e)brief, m. = leveringscontract.
Ding'gelien, f. -s, - = dingetje, bezeling; perſoontje, kind.
ding'en, ft. u. ſchw. (h.) (ich [dang u.] dingte; ding(e)te; gedungen u. gebingt) = (einen Arbeiter, einen Mörder) huren, in huur nemen; beſpreken; dingen, afdingen.
ding'ſett machen = gevangen nemen.
[Ding'gericht, f., Ding'hof, m. = dingbank.]
ding'lich = zaken betreffend.
Ding's'da, m. u. f. = Dinges (ook voor een plaats: in D.).
Ding's'firchen, f. = Dinges, Nergenshuizen.
Ding'wort, f. = zelfſtandig naamwoord.
dine'eren, ſchw. (h.) = dineeren.
Din'fel, m. -s = ſpelt.
Din'te, zie Tinte.
Diocēſan'ic, zie Diözeſan'ic.
Diokletian', m. = Diokletianus.
dion'riſch = Dionyſiſch: tot den dienst van Dionyſos (Bacchus) behoorend.
Diop'ter, f. -s, - = diopter, kijkſpleet, vizier.
Diop'trik, w. - = dioptrica (leer van de breking van de lichtſtralen).
Diorama, f. -s, ..men = diorama, kijkſpel.
Dioſku'ren, Pl. = Diokuren, zonen van Zeus: Caſtor en Pollux.
Diözeſan', m. -en, -en = diocezaan: die tot een diocees behoort.
Diözeſe, w. -, -n = diocees, kerſpel, kring.
Diphtherie', Diphtheri'tiſch, w. - = diphtheritis.
diphtheri'tiſch = diphtheritiſch.
Diph'thong, m. -(e)s u. -en, -e(n) = tweeklank.
Diplom', f. -(e)s, -e = diploma, brevet, oorkonde.
Diplomat', m. -en, -en = diplomaat, ſtaatsman; ſlimmerd.
Diploma'ten(ſchreib)tiſch, m. = bureau-ministre.
Diplomatie' (spr.: ..*tie*), w. - = diplomatie.
Diploma'tif, w. - = diplomatica, oorkondeleer; leer der diplomatie.
Diploma'tifer, m. -s, - = diplomaticus, oorkondekenner.
diploma'tiſch = diplomatiſch.
Diplom'ingénieur = ingénieur met 't diploma van een techniſche hogeschool.
Dipte'ren, Pl. = dipteren, tweevleugelige insecten.
dir = (aan) jou, (aan) u.
direct' = direct, rechtſtreeks(ch), rechtuit, onmiddellijk.
Directiōn', w. -, -en = directie.
Directi'be, w. -, -n = richting, richtſnoer.

Direct'or, m. -s, .. t'oren = directeur, leider, hoofd.
Direct'orant, **Direct'orant'**, f. -(e)s, -e = directeurschap, directoraat.
direct'orial' = directoriaal.
Direct'orin, w. -, -nen = directrice.
Directo'rium, f. -s, .. rien = directorium, bestuur, directoire.
Directri'ce, w. -, -n = directrice.
Dirigent', m. -en, -en = dirigent, directeur.
dirigie'ren, fch.w. (h.) = dirigeren, leiden.
Dir'ne, w. -, -n = deern, meid.
Dis. f. - = dis (muzieknoot): d-kruis.
Dis'agio, f. = disagio.
Disc. = Dis'cont.
Disciplin'ic, zie Dis'ciplin ic.
Dis'harmonie, w. = disharmonie, wanklank, oneenigheid.
dis'harmoni'fch = disharmonisch.
disjunctiv' = disjunctief, scheidend, uitsluitend.
Dis'cant', m. -(e)s, -e = discant, bovenstem.
Dis'cant'flöte, m.; -geige, w.; -fchlüffel, m. = discantfluit; -viool; -sleutel.
Dis'conto', m. -(e)s, -e = disconto.
discontie'ren, fch.w. (h.) = disconteeën.
Dis'cont'o, m. -s, -s = disconto.
Dis'contobank, w. = discontobank.
Dis'cos, zie Dis'cus.
Dis'credit, m. = discrediet, slechte naam.
Dis'credite'ren, fch.w. (h.) = discrediteeren.
dis'cret' = discreet, bescheiden.
Dis'cretion', w. - = discretie, stilzwijgendheid, bescheidenheid.
dis'cretionär = discretionair, eigendunkelijk, aan eigen goedvinden overgelaten.
dis'cur'ren, fch.w. (h.) = discoureeren, spreken over.
Dis'kurs', m. -es, -e = discours, gesprek, onderhoud.
dis'kursiv' = discursief, gesprekwijze.
Dis'kurs, m. -, - = discus, werpschijf.
Dis'cur'ion', w. -, -en = discussie, geschildvoering.
dis'cutie'ren, fch.w. (h.) = discuteeren, uiteenzetten.
Dis'location', w. -, -en = dislocatie, ver-zetting, ontwrichting.
dis'locie'ren, fch.w. (h.) = disloceeren.
Dis'pache (spr.: .. pasje), w. - = dispache, averijberekening.
Dis'pacheur', m. -s, -e = dispacheur.
dis'parat' = ongelijksoortig, dispaaraat.
Dis'pens', m. -es, -e; **Dis'pens'ation'**, w. -, -en = dispensatie, ontheffing.
dis'pen'tie'ren, fch.w. (h.) = dispenzeeren, kwijtschelden.
dis'pergie'ren, fch.w. (h.) = dispergeeren, verstrooien.
Dis'per'ion', w. -, -en = disperzie, verstrooiing.
Dis'ponent', m. -en, -en = disponent, be-heerder.
dis'poni'bel = disponibel, beschikbaar.
dis'ponie'ren, fch.w. (h.) = disponeeren (über etw.); zu etw. nicht disponiert sein = niet gestemd zijn voor of tot iets.
Dis'posit'ion', w. -, -en = dispositie, be-schikking; schikking; es steht Ihnen zur D. = het is te(r) Uwer beschikking; seine Dis'posi'tionen treffen = zijn beschikkingen maken.
dis'posit'ions'fähig = gerechtigd om te be-schikken; handelingsbevoegd, mondig.

Dis'proportion', w. -, -en = disproportie, wanverhouding.
Dis'put', m. -(e)s, -e = dispuut, redetwist.
Dis'put'ation', w. -, -en = disputatie.
dis'putie'ren, fch.w. (h.) = disputeeren.
Dis'sens', m. -es, -e = dissensie, meenings-verschil.
Dis'sen'ter, m. -s, - = dissenter, andersdenkende (in Engeland ieder Protestant die niet Episcopaal is).
Dis'sert'ation', w. -, -en = dissertatie, proef-schrift, verhandeling.
Dis'sident', m. -en, -en = dissident, andersdenkende.
Dis'sonan's, w. -, -en = dissonant.
dis'sonie'ren, fch.w. (h.) = dissonneeren.
Dis'tan'ce (spr.: distās) = **Dis'tans'**, w. -, -en = distantie, afstand.
Dis'tanz'vracht, w. = distantievracht.
Dis'tanz'ritt, m. = afstandsrit.
Dis'tel, w. -, -n = distel.
Dis'tel'acker, m.; -feld, f.; -stuf, m.; -harfe, w. = distellakker; -veld; -vink (putter); -haak (of: -trekker).
Dis'tichon, f. -s, .. cha u. . . chen = distichon, dubbelvers; in 't bijz. hexameter + penta-meter.
dis'tille'ren, zie destillieren.
dis'tinguie'ren, fch.w. (h.) = dinstingeeën, on-derscheiden.
Dis'tinct'ion', w. -, -en = distinctie.
dis'tinctiv' = distinctief.
Dis'tors'ion', w. -, -en = distorsie, verdraaiing, verstuiking.
Dis'traction', w. -, -en = distractie, afleiding.
dis'tribue'ren, fch.w. (h.) = distribueeren, verdeelen.
Distrib'ution', w. -, -en = distributie, ver-deeling, uitdeeling.
Distrib'utions'bezirk, m. = wijk (van brieve-besteller).
dis'tributiv' = distributief, verdeelend.
Distrib'utiv'zahl, w. = verdeelingsgetal.
Dis'trict', m. -(e)s, -e = district.
Dis'ciplin', w. -, -en = discipline, tucht; wetenschap, leer; vak of tak (van wetenschap of kunst); orde (in de klasse).
Dis'ciplinar'fall, m. = vergrijp tegen de discipline.
Dis'ciplinar'gewalt, w. = disciplinaire macht.
dis'ciplinari'fch = disciplinair.
Dis'ciplinar'untersuchung, w. = disciplinair onderzoek, auf dem Dis'ciplinar'wege = langs disciplinaireren weg.
dis'cipline'ren, fch.w. (h.) = disciplineeren, onder tucht brengen.
Dith'ram'be, w. -, -n = dithyrambe, geestdriftig loflied.
dith'ram'b'fch = dithyrambisch, geestdriftig, bezield.
di'to = dito.
Diurna'le, f. -s, -s = diurnale (klein dage-lijksch gebedeboek van kath. geestelijken).
Diurn'it', m. -en, -en, zie Di'itar.
div. = diverje.
Di'va, w. -, -s = diva, eerste zangeres of actrice.
Di'van, zie Diman.
divergent' = divergent, divergeerend, uit-eenlopend.
Divergen's, w. -, -en = divergentie.
diverge'ren, fch.w. (h.) = divergeeren.
divers' = divers.

- Diverfion'**, m. -, -en = diversie, afleiding; onverwachte (zijdelingsche) aanval.
- Dividend'**, m. -en, -en = deeltal.
- Dividen'de**, w. -, -n = dividend, winst-aandeel.
- dividie'ren**, fchm. (h.) = deelen.
- Divination'**, w. -, -en = divinatie, 't voor-gevoelen.
- divinato'riſch** = divinatoriſch, voorgevoelend.
- Divinität'**, w. - = diviniteit, goddelijkheid.
- Diviſion'**, w. -, -en = deeling, divizie.
- Diviſionär'**, m. -(e)s, -e = divisieaanvoerder, -generaal.
- Divi'ſor**, m. -s, .. ſor'en = deeler.
- Divan**, m. -(e)s, -s u. -e = divan, Turksch staatsraad, Turksche regeering; sofa.
- d. J.** = dieſes Jahres.
- dm** = Dezimeter.
- Dm** = Dekameter.
- d. M. of d. Mtz.** = dieſes Monats.
- do.** = dito.
- Do'bel, Dö'bel**, m. -s, - = houten pin, nagel.
- Docent'**, zie Dozent.
- doch** = toch, evenwel, niettemin; dan, toch; zeker, ja; ja d. = wel ja; nicht d. = wel neen; wären wir d. zu Hauſe! = waren we maar thuis!
- Docht**, m. -(e)s, -e = pit, katoen, kousje (van een lamp).
- docie'ren**, zie dozijeren.
- Dock**, f. -s, -e u. -s = dok.
- Docke**, m. -, -n = bos, rol, streng (garen); [speelpop]; kleine zuil, baluſter.
- dock'en**, fchm. (h.) = opwinden; dokken, in 't dok brengen.
- Dodeka'eder**, f. -s, - = dodekaëder, twaalfvlak.
- Dogcart**, m. -s, -s = dogcart.
- Dogge**, m. -n, -n = dogge.
- Dogge**, w. -, -n; **D.**, m. -n, -n = dog.
- Dogget**, m. -s, - = dogger.
- Doggerboot**, f. = doggerboot.
- Dogma**, f. -s .. men = dogma, leer-, ge-loofsſtelling.
- Dogma'tiſch**, m. - = dogmatiek.
- Dogma'tiſer**, m. -s, - = dogmaticus.
- dogma'tiſch** = dogmatiſch, leerſtellig.
- dogmatif'ic'ren**, fchm. (h.) = dogmatizeeren.
- Dogmatif'mus**, m. - = dogmatisme.
- Doh'le**, w. -, -n = kauw; slet.
- Doh'ne**, w. -, -n = ſtrik, vogelſtrik.
- Doh'nenfangen**, f. = vangſt met den ſtrik, het ſtrikken.
- Doh'nenſtreig, Doh'nenſtrich**, m. = reeks van ſtrikken of knippen, vinkebaan.
- doh'tern**, fchm. (h.) = dokteren.
- Dok'tor**, m. -s, .. to'ren = docter; dokter; **D.** der Theologie, der Medicijn, Juris, der Philoſofie = doctor in de theologie, de medicijnen, de rechten, de philoſophie; jeinen **D.** machen = zijn doctoraal doen.
- Doktorand'**, m. -en, -en = doctorandus.
- Doktorarbeit**, w. -e = dissertatie.
- Doktoraf**, f. -es, -e = doctoraat.
- Doktor'grad**, m.; **hut**, m. = dokters|graad; -hoed
- doktorie'ren**, fchm. (h.) = doctoreeren.
- Dok'torin**, w. -, -nen = doktores; vrouw van den dokter.
- Dok'toringenieur**, m. = ingenieur met doctorsgraad, Dr. Ing.
- Dok'tor'titel**, m., **würde**, w. = doctors|titel, -waardigheid (-ambt).
- Doftrin'**, w. -, -en = doctrine, leer, ge-leerdheid.
- doftrinär** = doctrinair, aan een leer vasthoudend, eenzijdig.
- Dokument'**, f. -(e)s, -e = dokument, stuk, oorkonde.
- dokumentie'ren**, fchm. (h.) = dokumenteeren, met de ſtukken bewijzen.
- Dol'cfarnien'te** (spr.: **doltsjefarnjente**), f. - = dolce far niente, zalig-nietsdoen.
- Dolſch**, m. -(e)s, -e = dolk, ponjaard.
- Dolſch'meſſer**, f.; **-ſtok**, m.; **-ſtiſch** (-ſtoſſ), m. = dolk|mes; -stok; -steek (-stoot).
- Dol'de**, w. -, -n = bloeſcherm; [**D.** eines Baumes = kruin].
- dol'denartig, -förmig** = ſchermvormig.
- Dol'dengewächſ**, f., **-pflanze**, w. = ſchermplant.
- dol'denſtändig, -tragend** = ſchermdragend.
- Dolichozephal'e**, m. -n, -n = dolichocephaal, langſchedelige.
- Doll.** = **Dol'lar**, m. -s, -s = dollar.
- Dolle**, w. -, -n = dol (van roeiboort).
- Dol'man**, m. -s, -s, u. -e = dolman, hu-zarebuis.
- Dol'men**, m. -s, - = dolmen, steenen tafel, steenaltaar.
- Dol'metiſch**, m. -(en), -e, u. -en; **Dol'metiſcher**, m. -s, - = tolk, taalman.
- dol'metiſchen**, fchm. (h.) = vertolken.
- Dolomit'**, m. -(e)s, -en = dolomiet, bitterkalk.
- dolo's'** = doleus, (arg)liſtig.
- Dol'uſ**, m. - = list, kwaadwilligheid, dolus.
- I. Dom**, m. -(e)s, -e = domkerk, kathedraal; dom, koepel.
- II. Dom**, m. = dom, heer.
- Domä'ne**, w. -, -n = domein, kroonbezitting.
- Domä'nenamt**, f. = kantoor der domeinen.
- Domä'nenverwalter**, m. = beheerder (adminiſtrateur) der domeinen.
- Dom'bau**, m. = bouw van een domkerk.
- Dom'dehant**, m.; **-frau**, w.; **-herr**, m. = dom|deken; -vrouw; -heer.
- dom'herrliſch** = van den domheer.
- Domestif'**, m. -en, -en = domestiek.
- Domestifikation'**, w. - = temmen, temming.
- domestifizie'ren**, fchm. (h.) = temmen.
- Domicil'**, zie Domizil.
- Dominan'te**, w. -, -n = dominant.
- dominie'ren**, fchm. (h.) = domineeren, over-heerschen.
- Dominika'ner**, m. -s, - = Dominikaan.
- Dominika'ner'kloſter**, f.; **-mönch**, m.; **-nonne**, w.; **-orden**, m. = Dominikaan klooster; **D.** monnik; **D.** non; **D.** orde.
- Dom'i'nium**, f. -s, .. nien = domein, ridder-goed, gebied.
- Do'mino**, m. -s, -s = domino, masker;
- D.**, f. = domino (spel).
- Domizil'**, f. -(e)s, -e = domicilie, woon-plaats, zetel; jein **D.** auffſtügen = zijn domicilie vestigen.
- Domiziliant'**, m. -en, -en = betrokkene.
- Domiziliant'**, m. -en, -en = gedomiciliëerde.
- domizilie'ren**, fchm. (h.) = domiciliëeren.
- Domizil'wechſel** of **domizilierter Wechſel**, m. = gedomiciliëerde wissel.
- Dom'kapitel**, f.; **-firche**, w. = dom|kapittel; -kerk.
- Dom'paff**, m. = goudvink.
- Dom'propft**, m. = domproost.

- Don'propstei**, w. = woning van den proost, proostschap.
- Don'fchule**, w.; -fift, f. = kapittelschool; domkapittel.
- I. Don**, m. = don: heer.
- II. Don**, m. = Don (riv.).
- Donatar'**, m. -(e)s, -e = donatair, begiftigde.
- Donation'**, w. -, -en = donatie, schenking.
- Donator'**, m. -s, ..to'ren = donator, donateur, schenker.
- Donau**, w. - = Donau.
- Donaufürstentümer**, Pl. = Donauvorstendommen.
- Don'na**, w. -, -s = donna.
- Don'ner**, m. -s, - = donder: gebulder (der Geschnüße); D. und Doria! = alle duivels!
- Don'ner|bart**, m.; -büchse, w. = donder|baard (of: huislook); -bus.
- Don'nerer**, **Don'nergott**, m. = donderaar, Jupiter tonans.
- Don'nerfeil**, m. = donderkeil, bliksemschicht.
- don'nern**, fchm. (h.) = donderen, razen.
- Don'nerfchlag**, m. = donderslag.
- Don'nerftag**, m. = Donderdag; grüner D. = witte Donderdag.
- Don'nerstein**, m. = dondersteen.
- Don'nerstimme**, w. = donderende stem.
- Don'nerstrahl**, m. = bliksemstraal.
- Don'nerweiser**, f. = onwezer, stormwezer; D.! = bliksems! donders! wat donder!
- Donquichotterie'** (spr.: ..kisjott..), w. -, -n = Donquichotterie, dwaze onderneming.
- Dop'peldader**, m. = dubbele adelaar.
- Dop'peldeser**, m. = dubbele beker, dobbelbeker.
- Dop'peltett**, f. = (lit) jumeau.
- Dop'peltier**, f. = dubbel, sterk bier.
- Dop'peltüchse**, w., **Dop'peltinte**, w. = ge-weer met dubbelen loop.
- dop'peldentig** = dubbelzinnig.
- Dop'pellehe**, w. = dubbel huwelijk, bigamie.
- Dop'pelfenster**, f. = tochttraam.
- Dop'peltgänger**, m. = dubbelganger.
- [Dop'peltgeige**, w. = viola d'amore, liefdesviool].
- Dop'peltgeleise**, -gleis, f. = dubbel spoor.
- dop'peltgedrig** = aan Engelsche ziekte lijdende.
- Dop'peltgatte**, w. = houweel.
- Dop'peltgeit**, w. - = dubbelzinnigheid, dubbelhartigheid.
- dop'peltgohlfenfaures** Natron = dubbelkoolzure soda.
- Dop'peltkrone**, w. = 20-markstuk.
- Dop'peltlauf**, m. = dubbele loop.
- dop'peltläufig** = dubbelloops.
- Dop'peltlaut**, m. = tweeklank.
- dop'peltlebig** = tweeslachtig.
- Dop'peltmutter**, f. = monster in duplo.
- dop'peltin**, fchm. (h.) = dubbelen, zolen, voeren, bekleeden; [dobbelen].
- Dop'peltposten**, m.; -punkt, m. = dubbele wachtpost; d. punt.
- Dop'peltquittung**, w. = kwitantie in duplo.
- Dop'peltreihe**, w. = dubbele rij.
- dop'peltfchattig** = dubbel-, tweeschaduwig.
- Dop'peltfchluf**, m. = dilemma.
- Dop'peltfchinn**, m. = dubbelzinnigheid.
- dop'peltfchinnig** = dubbelzinnig.
- dop'pelt** = dubbel; tweemaal; d. reift nicht = te veel schaaft niet; d. fobiel, d. fo alt = tweemaal (dubbel) zooveel, tweemaal zoo oud.
- Dop'peltung**, zie dop'peltin.
- Dop'peltvokal**, m. = tweeklank.
- Dop'peltwahl**, w.; -wahlung, w.; -waife, w. = dubbele verkiezing; d. standaard (of: bimetalisme); d. wees (of: heele wees).
- dop'peltzünftig** = tweetongig, dubbeltongig.
- Dora**, w. = Dora, Door.
- Dora'do**, f. -s, -s = Dorado, Eldorado, Goudland, beloofde land.
- Dor'chen**, f. -s = Doortje.
- Dor'er**, zie Dorier.
- Dorf**, f. -(e)s, Dörfer = dorp; das find ihm bühmische (ob. spanische) Dörfer = dat is Latijn voor hem.
- Dorf'engel**, m. = boerekinkel.
- Dorf'chen**, f. -s, - = dorpje.
- Dorf'er**, zie Dörfler.
- Dorf'flur**, -mark, w. = dorpsgebied.
- Dorf'gerechtigfeit**, w. = dorpsprivilegie.
- Dorf'gefchichte**, w. = dorpsvertelling.
- Dorf'gefworener**, m. = wethouder.
- Dorf'herrfchaft**, w. = dorpsheer.
- Dorf'junfer**, m. = landedelman, landjonker.
- Dorf'ler**, **Dorf'ner**, m. -s, - = dorpeling.
- Dorf'leute**, Pl. = dorpelingen.
- Dorf'richter**, m. = burgemeester; landrechter.
- Dorf'fchaft**, w. -, -en = dorp; dorpsgemeente; dorpsbewoners.
- Dorf'fchente**, w. = dorpsherberg.
- Dorf'fchultheiß**, -fchulze, m. = schout van het dorp.
- Dor'rier**, Pl. = Doriërs.
- do'rifch** = Dorisch.
- Dormeu'fe**, w. -, -n = dormeuse, ruststoel.
- Dorn**, m. -(e)s, -e(n) u. Dörner = doorn, doren; tong (van een gesp); stift; er ift mit ein D. im Auge = hij is mij een doorn in het oog; keine Hofe ohne Dornen = geen roos zonder doornen.
- Dorn'apfel**, m. = doornappel.
- dorn'artig** = doornachtig.
- Dorn'baum**, m. = hagedoorn.
- Dorn'busch**, m. = doornbosch, doornstruik, braambosch.
- dor'nen** = doornen, van doornen.
- Dor'nen|gebüfch**, f.; -hecke, w. = doorn|struik; -haag.
- Dor'nenkrone**, w. = doornekroon.
- Dor'nenpad**, m. = doornig pad.
- Dor'nenftrauch**, m. = doornstruik.
- dor'nenboll** = doornig, moeilijk, moeitevol.
- dor'nicht** = doornachtig, stekelachtig.
- dor'nig** = doornig, stekelig.
- Dor'nif**, f. = Doornik.
- Dorn'röfchen**, f. = de Schoone Slaapster.
- Dorothe'a**, **Dorothe'e**, w. = Dorothea.
- dor'ren**, fchm. (f.) = drogen, droog worden.
- dör'ren**, fchm. (h.) = drogen, laten drogen.
- Dor'fch**, m. -es, -e = dorsch (kleine soort kabeljauw).
- Dor'fche**, w. -, -n = koolstronk.
- dort** = daar, ginds.
- dort'her** = daar vandaan, van daar.
- dort'hin** = daar heen, daar.
- dort'ig** = van die plaats, (al)daar wonend.
- Dös'chen**, f. -s, - = doosje.
- Do'fe**, w. -, -n = doos; dosis.
- Do'fengewehr**, f. = oud-modelgeweer, veranderd in een achterlader.
- Do'fenftück**, f. = schilderstukje op een snuifdoos.
- dö'ftig** (norðd.) = suf, sufferig.
- Do'fif**, w. -, ..fer = dosis.

Doffier (spr.: *dos-jee*), m. -s, -s = dossier, bundel stukken.
doffie'ren, *schw.* (h.) = dosseeren, glooiend maken.
Doffi, m. -es; **Doffte**, w. -; **Dofften**, m. -s = marjolein.
Dotation, m. -, -en = dotatie, huwelijkgift, schenking.
dotie'ren, *schw.* (h.) = doteeren.
Dotter, m. (u. f.) -s, - = dooier, door; (*planth.*) doornappel.
Dotterblume, w. = dotterbloem.
Douane (spr.: *doe..*), w. -, -n = douane, tol, tolkantoor.
Douanier (spr.: *doeaanjee*), -s, -s = douanebeambte.
Double (spr.: *doe..*), f. -s, -s = doublé.
Doublette, zie *Dublette*.
Douceur (spr.: *doeseur*), f. -s, -e u. -s = douceur, fool.
Douche (spr.: *doesje*), zie *Duschje*.
Dozent, m. -en, -en = docent, leeraar.
dozie'ren, *schw.* (h.) = doceeren.
Draache, m. -n, -n; **Draachen**, m. -s, - = draak; vlieger.
Draachenbaum, m.; **drakblut**, f. = drakeboom (*of*: *dracena*); -bloed.
Draachenfisch, m. = zeedraak; pietermannetje.
Draachenkopf, m. = drakekop (in de bouwkunde, een sterrebeeld, een plant).
Draachenknecht, f.; **drakestein**, m. = drakeknecht (eig. en fig.); -steen.
Drachme, w. -, -n = drachme.
Dragee (spr.: *zjee*), f. -s, -s; **Dr.**, m. -, -n = suikergoed, bruidsuiker(s).
Dragee, w. -, -n = dreg.
Dragee, m. -, -n = dreg.
Dragee, m. -, -s u. -e = dragoman, tolk.
Dragon, m. u. f. -(e)s = dragon.
Dragee, m. -, -n = dragonder.
Dragee, m. u. f. -(e)s = dragon, keizer-salade.
Draht, m. -(e)s, *Drähte* = draad (van ijzer, koper enz.); (pek)draad; per *D.* = telegrafisch.
Drahtantwort, w. = telegrafisch antwoord.
Drahtarbeit, w. = filigraan, goud- of zilverdraadwerk.
Drahtbank, w. = trekbank.
Drahtbauer, m. (u. f.) = kooi van koperdraad.
Drahtbericht, m. = draadbericht, telegrafisch bericht, telegram.
Drahtbogen, m. = drillboog.
I. drahten, *schw.* (h.) = telegrafeeren.
II. drahten, *drahtern* = van metaal draad.
Drahtfeber, w. = ijzerdraadveer.
Drahtfenster, f. = venster met ijzerdraad.
Drahtförmig = draadvormig.
Drahtgaze, w. = metaalgaas.
Drahtgeflecht, f. = vlechtwerk van metaal-draad.
Drahthammer, m. = draadtrekkerij.
Drahthemd, f. = pantserhemd.
Drahtkugel, w. = kettingkogel.
Drahtleitung, w. = telegrafische geleiding.
Drahtmühle, w.; **drachricht**, w.; **drachpuppe**, w.; **drachfisch**, f. = draadmolen (*of*: -trekkerij); -bericht (telegram); -pop (*of*: lededop); -kabel.
Drahtseilbahn, w.; **drachbrücke**, w. = kabelspoor; -brug.
Drahtständer, m. = horretje.
Drahtwerk, f., **drachzaun**, m. = afsluiting van ijzerdraad.
Drahtzieher, m. = draadtrekker.

Drainaage (spr.: *drënaazje*), w. - = drainage, draineering.
drainie'ren, *schw.* (h.) = draineeren.
drako'nisch = draconisch, zeer streng.
I. drall = flink, ferm, stevig.
II. drall, m. -(e)s = spoed (van de trekken in vuurwapenen).
Drama, f. -s, ..men = drama.
Dramatist, w. - = dramatische poëzie.
Dramatiker, m. -s, - = dramatisch dichter.
dramatistisch = dramatisch.
dramatise'ren, *schw.* (h.) = dramatizeeren.
Dramaturg, m. -(e)s u. -en, -en = dramaturg, dramaschrijver, -kundige.
Dramaturgie, w. -, -n = dramaturgie.
dran, zie *draran*.
Dranaage *ic.*, zie *Drainage* *ic.*
Drang, m. -(e)s = gedrang, gewoel; drang, druk; aandrang, aandrif.
drän'geln, *schw.* (h.) = dringen, opdringen.
drän'gen, *schw.* (h.) = dringen, opdringen, aandrijven, aanzetten; drukken, verdrücken; *es drängt mich, zu der Feder zu greifen* = ik heb veel lust de pen op te vatten; *sich d.* = zich verdringen; *er drängt sich in die Gesellschaft* = hij dringt zich aan het gezelschap op; *ge drängt = dicht opeen; dicht in elkaar.*
[Drän'ger], m. -s, - = onderdrukker].
Drängsal, f. -(e)s, -e od. w. -, -e = kwelling, lijden, tegenspoed, druk; ramp.
drangsalie'ren, **drängsalen**, *schw.* (h.) = kwellen, treiteren, mishandelen.
Draperie, w. -, -n = draperie.
drapie'ren, *schw.* (h.) = drapeeren.
drastisch = drastisch, sterk werkend, pakkend.
Drau, w. = Drau, Drave.
dräue'n, zie *droehen*.
drauf, zie *drarauf*.
Draufgabe, w. = handgift, godspenning.
Draufgänger, m. -s, - = praatsmaker; driftkop.
draufgängerisch = driftig; druk; parmantig, beslist.
Draufgeld, f. = handgeld, strijkgeld.
drauflos'gehn *ic.* = er op los gaan enz.
draus, zie *draraus*.
[drän'schen], *schw.* (h.) = stortregenen.]
drau'en = buiten, in de open lucht; in den vreesde.
Draufselbank, w. = draaibank.
Draufselmühle, w. = draaiersmolen.
drauf'seln, *schw.* (h.) = draaien, (kunst)draaien; afwerken, beschaven; bedisselen; wie *gedrauf'selt = om door een ringetje te halen.*
Drauf'sler, m. -s, - = draaijer.
Drauf'slerei, w. -, -en = draaijerij, draaikunst, het draaien; draaierswerkplaats.
Drauf'slerware, w. = gedraaide voorwerpen, draaiwerk.
Dreck, m. -(e)s = drek, vuil, afval, smeerboel; nietigheid.
dreck'fig = vuil, vies, armzalig, min, akelig, beroerd; *es geht ihm d.* = beroerd, ellendig.
Dreckkäfer, m. = mestkever.
Dreck'starren, m.; **drachneft**, f.; **drachwinkel**, m. = vuilnisbak; -gat (drekgat); -hoek.
Dred'sche, w. -, -n = sleepnet.
Dreesch'ling, zie *Driesch'ling*.
Dreg'ge, w. = dreg.
dreg'gen, *schw.* (h.) = dreggen.
Dreh'bahn, w. = lijnbaan; draaimolen.
Dreh'bank, w.; **drachbaffe**, w.; **drachbrücke**, w.; **drachreifen**, f. = draaibank; -bas; -brug; -beitel.

dre'hen, *f*dv. (h.) = draaien, wenden, keeren; wringen; draaien, op de draaibank maken; er drehte mir den Rücken = hij draaide mij den rug toe; den Mantel nach dem Winde d. = de huik naar den wind hangen; Tabak d. = tabak spinnen; einem eine Nase d. = iem. een poets bakken, iem. een langen neus geven; ein Ding d. = een zaakje doen, zijn slag slaan; die Erde dreht sich um die Sonne = draait om.; der Wind dreht sich = de wind draait; sich im Kreise d. = ronddraaien; alles dreht sich um ihn = hij is de spil van alles; er mag sich d. und wenden = al draait hij ook nog zoo; sich d. und wenden = er om heen draaien, zich wringen en draaien.

dre'hend = draaiend enz. *vgl.* dre'hen; duizelig.

Dre'her, m. -s, - = draaier.

Dre'h'feuer, f.; -hals, m.; -säfer, m.; -kreuz, f. = draailicht (*of*: draaiend licht); -hals (een vogel); -kever; -hek (*of*: tourniquet).

Dre'h'lade, w.; -orgel, w.; -scheibe, w.; -schmelgen, f. = draaibank; -orgel; -schijf (*of*: rad, pottbakkerswiel); -krukje.

Dre'hung, w. -, -en = draaiing.

I. **drei** = drie; d. und d. *of* je d. und d. *of* zu dreien = drie aan drie; er kann nicht (bis) d. zählen = hij kan geen tien tellen; aller guten Dinge sind d. = alle goede dingen bestaan in drieën.

II. **Drei**, w. -, -en = drie.

Dreia'h'teltast, m. = drieachtste-maat.

Drei'angel, *zie* Triangel.

Drei'armig = driearmig.

Drei'bastig = parmantig.

Drei'beinig = met drie pooten.

Drei'blatt, f. = drieblad, klaver.

Drei'blätterig = driebladerig.

Drei'bund, m. = Driebond (Duitsland, Oostenrijk en Italië).

Drei'bündnis, f. = drievoudig verbond.

Drei'decker, m. = driedekker.

Drei'drehtig = driedradig, driedraadsch.

Drei'ed, f. = driehoek.

Drei'edig = driehoekig.

Drei'einig = drieëinig.

Drei'einigheit, w. = Drieëenigheid, Drieëenheid.

Drei'er, m. -s, - = driepeningstuk, driekruzerstuk; feinen D. dazu geben = ook een duit in 't zakje gooien.

drei'erlei = drieërlei, drieërhande.

drei'fach *z*., -fältig = drievoudig; das Drei'fache = 't drievoud.

Dreifal'tigkeit, w. - = Drievuldigheid.

Dreifal'tigkeitsblume, w. = drievuldighedsbloem, driekleurig viooltje.

drei'farbig = driekleurig.

Drei'fuß, m. = drievoet, treeft, driestiel.

drei'füßig = met drie voeten, drie pooten.

Drei'gefang, m. = trio.

drei'gliedrig = drieledig; van drie gelederen.

drei'härlg, -haarig = drieharig, met drie haren; geslepen, slim.

Drei'heit, w. - = Drieëenheid; drieheid, driestiel.

Drei'herrschaft, w. = driemanschap.

dreihun'dert = driehonderd.

Dreihun'dertste = driehonderdste.

Dreihun'derttel, f. = driehonderdste (deel).

drei'jährig = driejarig.

Dreiß'fehoh, m. - = dreumes, peuter.

drei'tantig = driekantig, driehoekig, driezijdig.

Drei'klang, m. = drieklank.

Dreiß'tigste, f. = Driekoningen.

drei'köpfig = driehoofdig.

Drei'ling, m. -(e)s, -e = een derde (deel van zekere maat); driepeningstuk; een broodje van dien prijs.

drei'mal = driemaal, drie keer.

drei'malig = driemaal herhaald, drievoudig, -werf.

drei'männ(er)ig = met drie meeldraden.

Drei'master, m. -s, - = driemaster; steek.

drei'mästig = driemastig, driemast...

drei'monattig = driemaandelijks(ch), driemaandsch.

drein, *zie* darein.

Drei'rad, f.; -pfünder, m. = drie|wiel; -ponder.

drei'räderig = driewielig.

Drei'ruderer, m. = trireme.

drei'ruderig = driერიemig, voor drie stellen roeiers; d. e. Galeere = trireme.

drei'saitig = driesnarijg.

Drei'satz, m. = regel van drieën.

Drei'schlag, m. = driedeelige maat.

Drei'schlig, m. = driespleet.

drei'schlig, -fältig = drie|zijdig; -lettergrepig.

drei'spannig = met drie paarden bespannen.

Drei'spiz, m. = driestand; steek.

drei'stig = dertig; er ist, steht in den Dreißigen = hij is in de dertig.

Drei'stger, m. -s, - = dertiger; in den dreißiger Jahren = in de jaren tusschen . . 30 en . . 40.

drei'stigfach, -fältig = dertigvoudig.

drei'stigjährig = dertigjarig.

drei'stigste = dertigste.

Drei'stigstel, f. = dertigste (deel).

dreißt = stout, (vrij)moedig; driest, onbeschaamd.

Drei'stigkeit, w. - = stoutheid, moed; driestheid.

drei'stimmig = driestemmig.

drei'stödig = van drie verdiepingen.

drei'stündig = van drie uren (uur).

Drei'stück, m. = steek.

drei'tägig = driedaagsch; dreitägiges Fieber = derdedaagsche koorts.

drei'tausend = drieduizend.

drei'teilig = driedeelig.

Dreivier'teltast, m. = driekwartmaat.

Drei'wandspiegelnet, f. = schakelnet.

drei'wöchentlich = drieweekelijks(ch).

drei'wöchig = drieweeksch, van drie weken.

Drei'zahl, m. -(e)s, -e = driestand.

drei'zadig = met drie tanden.

drei'zehn = dertien.

drei'zehnjährig = dertienjarig.

drei'zehnte = dertiende.

Drei'zehntel, f. = dertiende (deel).

Dreiß, m. -(e)s, -r = driil.

Dremp'el, m. -s, - = drempel (van een sluis).

dre'schen, *ft.* (h.) (bu drißch(e)ft, er drißcht; drasch u. droßch; drüßche; drißch gebroßchen) = dorschen; ranselen; leeres Stroh d. = moeite voor niemandal, monnikewerk doen; leuteren.

Dre'scher, m. -s, - = dorscher; er frißt wie ein D. = hij vreet als een wolf.

Dre'sch'flegel, m. = dorschvlegel.

Dre'sch'maschine, w.; -tenne, w.; -walze, w.

u. ä. = dorschmaschine; -vloer; -wals, e. d.

Dre's'den (spr.: Dreezdri), f. = Dresden.

Dre's'd(e)ner, m. -s, - = Dresdenaar.

dres'denisch = Dresdensch.
Dre'sen, m. -s, - = toonbank (met geld-lade).
dressie'ren, schw. (h.) = dresseeren.
Dressur', m. -, -en = dressuur.
Drie'sch'ling, m. -(e)s, -e = eetbare paddestool, champignon.
Drift, m. -(e)s, -e = slechte turf; (zeem). drift, strooming.
drif'ten, schw. (h.) = drijven, driften.
Dril'sch, zie Dril'sich.
Drill', m. -(e)s, -e = drill (een stof); oefening (van rekruten); africhting.
Drill'bogen, m.; **boh'rer**, m. = drillboog; -boor.
dril'len, schw. (h.) = drillen, draaien, boren; (Häben) in elkaar draaien; (die Rekruten) drillen; (einen) plagen, kwellen.
Dril'sich, m. -(e)s, -e = drill, trielje.
Dril'sing, m. -(e)s, -e = drieling; drijsrad (in een molen); derde (deel als maat); drie-loopsgeweer.
Dril'sing's|bruder, -**schwester** = drieling-sbroer, -zuster.
Dril'kunst, m.; **-meister**, m. = drillkunst (of: exerceerkunst); -meester (of: -sergeant).
drin, zie dar in.
drin'gen, it. (f.) (ich dringe; ich drang; dränge; dringe! gedruagen) = dringen; die Feinde b. in die Stadt = dringen de stad binnen; das bringt mir durchs Herz = dat snijdt me door het hart; das Gerücht ist bis zu uns gedrun-gen = het gerucht is tot ons doorgedrongen; in einen d. = bij iem. aandringen; d., (h.): auf etw. d. = op iets aandringen (er hat auf Bezahlung gedrungen z. B.).
drin'gend, **dring'lich** = dringend, urgent (z. B. Geschäfte, Gefahr).
Dring'lichheit, w. - = noodzakelijkheid, haast, urgentie; die D. beantragen = urgent-verkla-ring voorstellen.
drin'nen = (daar) binnen.
dritt: zu d. = met zijn drieën.
drüt'te = derde; das ist sein drittes Wort = dat zegt hij om het andere woord; aus dritter Hand = uit de derde hand.
drüt't(e)halb = derdehalf.
Drüt'tel, **Drüt'tel**, f. -s, - = derde (deel).
drüt'tens = ten derde, in de derde plaats.
drüt'tlest = op twee na (de) laatste.
Drüt'tmädchen, f. = derde meisje.
drüb, zie darüber.
drüb'en = (daar) boven.
Drög'e, w. -, -n = drogererij, drogistwaren.
Drög'ehandler, m. = drogist.
Drogerie'waren, Pl. = drogerijen.
Drogett', m. -(e)s, -e = droget (een zekere wollen stof).
Drogist', m. -en, -en = drogist.
Droh'brief, m. = dreigbrief, brandbrief.
dro'h'en, schw. (h.) = (einem) dreigen (mit etw.); dro'hend = dreigend.
Droh'ne, w. -, -n = dar, hommél.
dröh'nen, schw. (h.) = dreunen, schudden, daveren, weerklinken.
Droh'rede, w., **Droh'wort**, f. = dreigende rede, woord(en), dreigement.
Droh'ung, w. -, -en = bedreiging, dreige-ment.
drof'lig = koddig, aardig, grappig.
Drol'ligheit, w. -, -en = koddigheid.
Dromedar', f. -(e)s, -e = dromedaris.
Dromme'te, w. -, -n = trompet.

Dron'te, w. -, -n = dronté, walgvoegel (een uitgestorven vogel).
Drop's, Pl. = drops.
Drosh'fe, w. -, -n = huurrijtuig, vigilante.
Drosh'fenhalteplatz, m. = standplaats voor rijtuigen.
Drosh'fenkutscher, m. = huurkoetsier.
Drosh'fen|marke, w.; **-pferd**, f. u. ä. = num-mer, paard van een huurrijtuig (vigilante-paard) e. d.
[Drü'selei], m. -, -en = uitpluizerij].
Drüs'fel, w. -, -n = lijst.
Drüs't, m. -es u. -en, -e(n) = drost, drossaat.
drüs'ten = aan de overzij, hierover; ginds.
drüs'ter = er boven, er over.
Drüs't, m. -(e)s, -e = druk, drukking; ge-wicht, last, zwaarte; (beurst.) depressie; druk (boek-, katoen-); in D. geben = laten drukken; im D. befindlich ob. begriffen = ter perse.
drüs'tbar = geschikt om gedrukt te worden, te drukken.
Drüs'tberichtigter, m. = corrector.
Drüs'tbeforger, m. = redacteur, uitgever.
Drüs'tbewilligung, w. = toestemming om te drukken.
Drüs'tbogen, m. = vel druks.
Drüs'tbuchstabe, m. = drukletter.
Drüs'tfeberger, m. -s, - = weglooper, dezer-teur, uitknijper.
drüs'tfebergern, schw. (h.) = uitknijpen, ach-teruitkrabbelen.
drüs'ten, schw. (h.) = drukken (letters, figuren); er liegt wie gedruckt = hij ligt alsof het ge-drukt staat.
drüs'ten, schw. (h.) = drukken; duwen; pres-sen; klemmen; wringen; bezwaren, zwaar wegen op; verdrukken, onderdrukken; einen die Hand d. = iem. de hand drukken; einen an die Wand d. = iemand tegen den muur duwen; sein Siegel auf etw. d. = zijn stempel op iets zetten, zijn zegel aan iets hechten; das drüdt ihn zu Boden = dat drukt hem neer; er weiß nicht, wo mich der Schuh drüdt = hij weet niet waar mij de schoen wringt; drüdt es da? = zit het hem daar? zie ook Dan f.; sich d. = elkaar verdringen; zich of elkaar platdrukken; stilletjes weggaan, zich uit de voeten maken, uitknijpen; sich von etw. dr. = zich (ongemerkt) van iets afmaken; sich vom Dienste dr. = op een slimme manier van den dienst vrijkomen.
drüs'tend = drukkend, zwaar; lastig.
Drüs'ter, m. -s, - = drukker.
Drüs'ter, m. -s, - = drukker, knop, knopje (om op te drukken); trekker (aan een geweer bijv.); sleutel (bij de telegraaf).
Drüs'terei', w. -, -en = drukkerij.
Drüs'terfarbe, w. = drukinkt.
Drüs'terghilfe, m. = drukkersgezel.
Drüs'terlaubnis, w. = verlof om te drukken.
Drüs'ter|lohn, m.; **-schwärze**, w. = drukflood; -zwart (of: -inkt).
Drüs'tfehler, m. = drukfout, drukfeil.
Drüs'tfertig = persklaar.
Drüs'tfreiheit, w. = druk-, persvrijheid.
Drüs'tfaktum, m. = gedrukt katoen, bont.
Drüs'tkosten, Pl. = drukkosten.
Drüs'tlegung, w. = 't in druk-bezorgen.
Drüs'tort, m. = plaats, waar een boek wordt of is gedrukt.
Drüs'tpresse, m.; **-probe**, m. = druk|pers; -proef.

Druckpumpe, w. = persomp.
druckrichtig = correct, zuiver, zonder drukfouten.
Druckfache, w. = drukwerk.
Druckschrift, w. = gedrukt stuk, gedrukt werk.
druckfen, fchw. (h.) = talmen, treuzelen.
Druckfer, m. -s, - = treuzelaar.
Druckfempel, m. = zuiger (van een persomp).
Druckverbesserung, w. = verbetering van den druk, correctie.
Druckverbot, f.; **verweigerung**, w. = verbod om te drukken.
Druckwalze, w. = drukrol.
Druckwaren, Pl. = gedrukte stoffen.
Druckwert, f. = gedrukt (boek)werk; persomp; hefboom (aan de muntschroef).
Drucke, m. -n, -n = toovenaar, duivelskünstenaar; **D.** m. -, -n = toovenaar, heks.
Druckbaum, m. = boom waaronder de heksen bijeenkomen.
Druckfuß, w. = drudevoet, pentagram (een tooverteeken ☆).
Drucke, m. -n, -n = druide (keltisch priester).
Druck, zie darum.
drucken = daar ginds, daar beneden.
druckter, zie darunter.
Druck, m. -s = 't dorschen, 't gedorschte.
Druckchen, f. -s, - = kliertje.
Druckling, zie Driechling.
Drucke, w. -, -n = opeenhooping van kristallen in het gesteente; droes (paarderiekte); hösartige **D.** = kwade droes.
Drucke w. -, -n = klier.
druckeln, drucken, fchw. (h.) = dommelen, doezelen.
Drucke, w. = droesem.
Druckanschwellung, w. = opzwellung van de klieren.
druckartig = klierachtig, -vormig.
druckentzündung, w. = klierontsteking.
druckförmig = kliervormig.
Druckgeschwulst, w.; **krankheit**, w. = kliergezwell; -ziekte.
druckig = (gesteente) vol van kristallen.
druckig = klierachtig.
druckeln, zie druckeln.
Druckwurzel, w. = ranonkel, wilde peterselie.
Drucke, w. -, -n = dryade, woudnimf.
Druckschiff, w. -, -n = jonk; Chineesch schip.
Druckgel, w. -, -n = dzjungle; met riet begroeide moerassige streek.
Druck = Druckend.
du = jij, je, u, gij; mit einem du und du setzn, auf du und du stehen = iem. met „jij” en „jou” aanspreken, zeer gemeenzaam met iem. zijn.
Dual, m. -(e)s, -e; **Dualis**, m. -, -ale = dualis, tweevoud.
Dualismus, m. = dualisme, heerschappij van twee, 't tweevoudig-zijn.
Dualist, m. -en, -en = dualist; aanhanger van het dualisme.
Dubel, zie Doppel.
dubios, dubios = dubieus; twijfelachtig.
Dublette, w. -n, -n = doeblet, dubbele.
dublieren, fchw. (h.) = verdubbelen; voeren; doubleeren, een doeblet maken.
Dubloine m. -, -n = dubloen, dubbele pistool (Spaansche munt).
Dublure, w. -, -n = doublure, voering, opslag (aan uniform).

Ducdalbe, zie Düddalbe.
Ducht, w. -, -en = roelbank; kronkel (van een touw).
Düddalbe, w. -, -n = ducdal, dukdal.
ducfen, fchw. (h.) = neerdrukken, neerbuigen; klein maken, vernederen; nekken; buigen; **fich d.** = het hoofd buigen; zich klein maken, in zijn schulp kruipen; wegruipen; duiken (van eenden).
ducker, m. -s, - = duiker(leiding); duiker(eend).
Duckmäuser, m. -s, - = geniepigerd, glui-per, huichelaar; stille in den lande.
duckmäuserig = glui-perig.
Duckstein, m. = tufsteen.
Duddelei, f. -s = ijdele praat; gebazel; beuzeling.
Duddelei, w. -, -en = gedoedel, gedeem.
Duddelei, m. -s, - = doedelzakspeler, knoeier (in muziek of zang).
duddeln, fchw. (h.) = doedelen; deunen.
Duddelei, m. = doedelzak; er sieht den Himmel für einen **D.** an = hij ziet den hemel voor een blaasbalg aan.
Dudler, zie Duddelei.
Duell, f. -(e)s, -e = duel, tweegevecht.
Duellant m. -en, -en = duellist.
duellieren sich, fchw. (h.) = duelleeren.
Duellmandat, f. = verordening tegen het duel.
Duenna, Duenna, w. -, -s u. .jen}(..nen) = duenna, eerehoedster.
Duett, f. -(e)s, -e = duet, duo.
Duffel, m. -s, - = duffel.
Duft, m. -(e)s, Duffe = geur, reuk; waas, fijne damp, wasem.
duften, fchw. (h.) = geuren; uitdampen.
duftend = geurig, geurend; welriekend.
duftig = geurig, aromatisch; wazig, dampig.
Duf = Dufaten, m. -s, - = dukaat.
Dufatengold, f. = dukategoud.
duftig = ductiel, rekbaar.
Ductilität, w. = ductiliteit, rekbaarheid.
Dulcinea, w. = Dulcinea, beminde.
duldbar = duldbaar, draaglijk, verdraaglijk, te verdragen.
dulden, fchw. (h.) = dulden, lijden, verdragen; es dulde mich da nicht länger = ik ken 'ter niet langer uithouden.
Dulder, m. -s, - = lijder, martelaar.
duldzaam = verdraagzaam, gelaten.
Duldzaamheit, w. = duldzaamheid, verdraagzaamheid.
Duldung, w. = het dulden, lijden.
Dulfe, w. -, -n = roelpen, dol.
Dult, w. -, -e(n) = mis, jaarmarkt.
Dulzine'a, zie Dulcinea.
Duma, w. -, -s = Doema.
dumm (dümm, dümmst) = dom, onnoozel; dwaas, gek; das ist eine dumme Geschichte = dat is een gekke, een lastige geschiedenis, een gek geval; er schwagt dummes Zeug = hij praat zotteklap; ach was, dummes Zeug! = onzin! damit fängt man Dümme = dat is goed voor botteriken; die Dummen haben das meiste Glück = de gekken krijgen de kaart; der Kopf ist mir ganz d. = mijn hoofd is niet suf; es wird mir d. im Kopfe = ik word suf, duizelig.
Dummbart, m. = domoor.
dumm'dreist = domdriest, -brutaal.
Dummerjan, m. -s, -e = onnoozele bloed, botterik.
Dummheit, w. -, -en = domheid, onnoozelheid; dwaasheid, stommitheit.

Dummkopf, m. = domkop.
Dummrain, zie Dummerjan.
dumppf = dof, gedempt, mat (Ton, Stimme);
 dumppfer Schmerz = drukkende smart; dumppfe
 Luft = zware, zoele, benauwde lucht; eš ist
 dumppf im Zimner = drukkend, benauwd; die
 Fingere find mir dumppf = mijn vingers zijn dood;
 ein dumppfer Raum = een dof, dof vertrek.
Dümpfel, zie Dümpel.
Dümpfheit, w. - = dofheid, matheid, enz.
 vgl. dumppf.
dumppfig = bedompt, dof, dof (fig), vochtig.
Düne, zie Dune.
Düne, w. -, -n = duin.
Düningras, f. = duingras, helm.
Dung, m. -(e)s = mest.
Dünger, fchw. (h.) = bemesten, mesten.
Dünger, m. = mest, bemesting.
Düngererde, w.; -haufen, m. = mesthaarde;
 -hoop.
Dunggabel, w. = mestvork.
Düngung, w. -, -en = bemesting.
 I. **dunfel** = donker, duister: onduidelijk,
 onbegrijpelijk; eš wird d. = het wordt donker;
 die Lampe brennt d. = brandt donker; eine
 dunkle Höhle = een duister hol; eine dunkle
 Erinnerung = een vaag voorvoel; eine dunkle
 Erinnerung = een zwakke herinnering; ein
 dunkler Schriftsteller = een moeilijk te begrijpen
 ſchrijver; von dunkler Herkunft = van onbe-
 kende, geringe, twijfelachtige afkomst; im
 Dunkel = in het donker.
 II. **Dunfel**, f. -s = donker, duisternis.
Dunfel, m. -s = verwaandheid, laatdunkend-
 heid, eigendunk, inbeelding.
dunfelblau; -braun; -farbig; -gelb u. ä. =
 donkerblauw; -bruin; -kleurig; -geel.
dunfelhaft = verwaand, laatdunkend.
Dunfelheit, w. - = donkerheid, duisterheid,
 duisternis; onduidelijkheid, onklarheid, on-
 begripelijkheid; in der D. leben = terugge-
 trokken leven.
Dunfelkammer, w. = donkere kamer, camera;
 acht Tage D. = acht dagen cachot.
Dunfelmann, m. = domper, duisterling.
dunfeln, fchw. (h.) = donker maken; donker
 worden; der Baum dunfelt ins Haus = maakt
 't donker in 't huis.
dunfelvoll, zie dunfelhaft.
dünfen, fchw. (h.) = dunken, voor'komen; mir
 od. mich dünkt [od. denkt] = mij dunkt; sich
 d. = zich dunken, zich gelooven; er dünkt sich
 flug od. läßt sich flug d. = hij meent, dat hij
 slim is; er dünkt sich etw. Großes = hij meent
 dat hij heel wat is.
Dünfirchen, f. = Duinkerken.
Dünfirchner = Duinkerker.
dünn = dun, fijn, spichtig; durch dick und d. =
 door dik en dun; ein dünner Wald = ijl bosch.
dünnbärtig = met een ijlen baard.
Dünnbier, f. = dunbier.
Dünne, **Dünneheit**, w. - = dunte, dunheid,
 magerheid, ijtheid.
dünnhaarig; -halzig; -leibig u. ä. = dun-
 harig; -halzig; -lijvig o. d.
Dünnung, w. -, -en = flank, dunne lap
 wild.
Duns, m. -es, -e(n) = domkop, ezol.]
Dunst, m. -es, Dunste = damp, uitwaseming,
 wasem; sijne hagel, schroot; begrip, idee;
 einem einen blauen D. vormachen = iem. een
 rad voor de oogen draaien; im Dunste sein =
 beneveld, aangeschoten zijn; von Gefchäften

hat er keinen D. = van zaken heeft hij niet
 't minste begrip.
dunstartig = dampvormig.
Dunstbad, f. = damp-, stoombad.
dunsten, fchw. (h.) = dampen, stoomen, rooken.
dünsten, fchw. (h.) = stoven.
Dunstfinte, w. = (vogel)jachtgeweer.
dunstförmig = dampvormig.
dunstig = dampig, nevelig.
Dunstkreis, m. = dampkring.
Dünung, w. -, -en = deining.
Duo, f. -s, -s = duo.
Duodez, f. -es = induodecimo (in-12°, boek-
 formaat).
Duodezürst, m. = prinsje, vorstje.
duodezimal = twaalfdeelig, twaalfvallig.
Duodezimalsystem, f. = twaalfvallig stelsel.
Duodezime, w. -, -n = duodecime (interval).
düpiere, fchw. (h.) = dupeeren.
duplicieren, fchw. (h.) = doubleeren, verdubbelen.
Dupliert, w. -, -en = dupliek.
Duplikat, f. -(e)s, -e = duplicaat, copie.
Duplikation, w. -, -en = duplicatie, ver-
 dubbeling.
Duplikator, m. -s, .. te'ren = duplicator.
duplizieren, fchw. (h.) = van dupliek dienen.
Dur, f. - = majeur toonaard.
durabel = durabel, duurzaam.
 I. **durch**, Präp mit Akk. = door, doorheen, door
 (door middel van, ter oorzaak van); gedurende;
 etnem. etw. d. die Finger sehen = van iem. iets
 door de vingers zien; d. die Post = met de
 post, per post; die kleinen Scheiben werden d.
 größere ersetzt = door grootere vervangen; d.
 einen Vergiftung, Feuer, Sturm zerfört = door
 een bergstorting, brand, storm vernield; die
 Befreiung von Indien durch Vet = door Vet.
 II. **durch**, Adv. = door; d. und d. = door en
 door, geheel en al; die Schuhe sind d. = mijn
 ſchoenen zijn door; er ist d. = hij is er door
 (t. w. door zijn examen, een ziekte); er ist
 unten d. = hij is geruineerd, op de fleſch.
durchdauern, fchw. (h.) = flink bewerken, be-
 ploegen; geheel afploegen; (ein Buch) döör-
 werken, döörblokken.
durcharbeiten, fchw. (h.) = werken door, goed
 bewerken; goed kneden; (ein Buch) goed be-
 studeeren; volledig bewerken, afwerken; sich
 d. = zich doorheen werken (durch das Ge-
 dränge, durch alle Hindernisse, den Schnee).
durchbissen, fchw. (h.) = doorbijten, doorvre-
 ten, verteren.
durchhaus = geheel, geheel en al, heelemaal;
 volstrekt, bepaald, absoluut; alleszins, door
 en door, ten eenenmale; met alle geweld; d.
 nicht = volstrekt niet, stellig niet, geenszins.
durchbaken, ft. (h.) = door en door bakken.
durchbauschen, **durchbausen**, fchw. (h.) =
 doorteekenen, doorprikken.
durchbeben, fchw. (h.) = doortrillen, door
 (iets) gaan of varen.
durchbeissen, ft. (h.) = doorbijten; sich d. =
 zich door (iets) heenbijten, zich er döör red-
 den, zich er döör slaan.
durchbeizen, fchw. (h.) = door (en door) beitsen
 (met een bijtend middel).
durchbekommen, ft. (h.) = doorkrijgen; doen
 slagen.
durchberaten, ft. (h.) = ten einde toe bespreken.
durchbeten, fchw. (h.) = biddend doorbrengen;
 (een gebed) geheel afbidden.
durchbettekn sich, fchw. (h.) = al bedelende zijn
 weg vervolgen, zich met bedelen er doorslaan.

durch'beuteln, *schw.* (h.) = doorbuilen.
durch'bilden, *schw.* (h.) = goed, volmaakt opvoeden, vormen, ontwikkelen.
durch'blazen, *ft.* (h.) = doorblazen; stukblazen; geheel afblazen (een muziekstuk bijv.).
durch'blättern, *schw.* (h.) = door- of uitbladeren; **durch'blättern** = doorbladeren, doorloopen (vluchtig).
durch'bleuen, *schw.* (h.) = aflossen.
Durch'blick, *m.* = doorkijk; inzicht.
durch'blitzen, *schw.* (h.) = door'schijnen, door'schemeren; **durch'blitzen**, *schw.* (h.) = door-zien'.
durch'blinzen, *schw.* (h.); **-blinzen**, *schw.* (h.); **-bohren**, *schw.* (h.) = door (iets) blinken, schitteren, boren.
durch'böhren, *schw.* (h.) = doorboren (met een dolk, met de oogen), doordrin'gen.
durch'braten, *ft.* (h.) = door (en door) braden.
durch'braufen, *schw.* (f.) = bruisen, loeien, stuiven door.
durch'brechen, *ft.* (h.) = door-, stukbreken; (eine Straße, eine Mauer) doorbreken; **d.**, (f.) = doorbreken (van dijken); uitkomen (van pokken); **durch'brechen**, *ft.* (h.) = breken; dringen door (eine Wacht z. B.); door'boren, door'steken, open werken; **durch'brochene Arbeit** = a-jour-werk.
durch'brannen, *unr.* (f.) = er van door gaan, zich uit de voeten maken; door (iets) heen branden.
durch'bringen, *unr.* (h.) = door (iets) heen brengen of krijgen; door (iets) heen doen gaan; er door krijgen, er door helpen (ein Geis, einen Kranken, einen Kandidaten); er door brengen, er door lappen, verkwisten; **sich d.** = zich er door werken; er komen, zijn brood verdienen; er bringt sich nur kümmerlich durch = hij heeft maar een sober bestaan.
Durch'bruch, *m.* = het doorbreken; uitkomen (van de tanden, de pokken); doorbraak; zum D. kommen = uitbreken.
durch'brüllen, *schw.* (h.) = met gebrul vervullen.
durch'buchstabieren, *schw.* (h.) = door'spellen, geheel spellen; van begin tot eind doorlezen; na- of uitpluizen.
durch'dacht = doordacht, wel overwogen.
durch'dampfen, *schw.* (h.) = met damp of rook doortrek'ken, vullen.
durch'den'ken, *unr.* (h.) = doorden'ken, overwe'gen, grondig nagaan.
durch'dringen sich, *schw.* (h.) = er door dringen, zich er door werken.
durch'dringen, *ft.* (f.) = door'dringen, zijn weg vinden, ingang vinden (neue Begriffe, die Wärme); mit seiner Meinung d. = zijn meening ingang doen vinden. **durch'dringen**, *ft.* (h.) = doordrin'gen, geheel vervullen; **durch'dringen d.** = doordringend, scherp; **durch'dringen sein** = overtuigd, doordrongen zijn.
durch'drücken, *schw.* (h.) = doordrukken, indrukken, een gat in (iets) drukken; doórzetten, er door krijgen; **sich d.** = zich er door werken.
durch'duften, *schw.* (h.) = met geur vervullen, parfumeeren, doorgeu'ren.
durch'eilen, *schw.* (f.) = snellen door; **durch'er'fen**, (h.) = doorsnel'len, haastig doorloopen.
I. durcheinan'der = door elkaar, dooreen; **bunt d.** = slordig door elkaar, in bonte wanorde.

II. Durcheinan'der, *f.* - s = verwarring, war-klomp, chaos.
durch'eitern, *schw.* (h.) = dooretteren.
durch'fahren, *ft.* (h.) = door- of stuk rijden; **d.**, (f) = doorvaren, -rijden (unter einer Brücke d.); varende of rijdende doorbrengen; **durch'fahren**, (h.) = doorschie'ten, doorklie'ven; gaan door.
Durch'fahrt, *m.* = doorvaart, doortocht, doortrit; doorvoer.
Durch'fahrsgeld, -recht, *f.*, -zoll, *m.* = door-gangs-, doorvaarts-, doorvoergeld of -recht.
Durch'fall, *m.* = val (door iets heen), val, mislukken; buikloop.
durch'fallen, *ft.* (f.) = door (iets heen) vallen; (von einem Schauspieler, einem Stück, bei einer Wahl) vallen, niet slagen, schipbreuk lijden, fiasco maken; (im Examen) druipen; (in loterij) met een niet uitkomen.
durch'fallen, *schw.* (f.) = door en door verrotten.
durch'fehlen, *ft.* (h.) = er door'halen, met in-spanning van krachten er door krijgen, doorzetten; **sich d.** = zich er door slaan.
durch'feilen, *schw.* (h.) = doorvijlen; geheel beschaven, polijsten (van een letterk. werk).
durch'feuch'ten, *schw.* (h.) = door en door vochtig maken, met vocht doortrekken.
durch'feuern, *schw.* (h.) = vuren of schieten door; door en door verhitten.
durch'finden sich, *ft.* (h.) = zijn weg vinden.
durch'fittchen, *schw.* (h.) = door'wrijven.
durch'flammen, *schw.* (h.) = doorflik'keren, doorvlam'men.
durch'flattern, *schw.* (f.) = doorflad'deren.
durch'flechten, *ft.* (h.) = doorvlech'ten, doorwe'ven.
durch'fliegen, *ft.* (f.) = vliegen door; **durch'fliegen**, *ft.* (h.) = doorvlie'gen, haastig doorlezen, doorzien; ook: er hat das Buch nur durchgeflogen.
durch'fliehen, *ft.* (f.); **-fliehen**, *ft.* (f.) = vluchten, vloeien of stroomen door; **durch'flie'hen**, *ft.* (h.) = doorstróómen, doorlóópen.
Durch'flucht, *m.* = doortocht (al vluchtende).
durch'flüchten, *schw.* (f.) = vluchten door.
Durch'flug, *m.* = het door'vliegen.
Durch'flusz, *m.* = het door'vloeien.
durch'fluten, *schw.* (h.) = doorstróómen, over-stroomen.
durch'forschen, *schw.* (h.) = doo'rvorschen, doorzoeken, doordringen, doorgronden.
durch'fragen, *schw.* (h.) = rondvragen, de rij afvragen; (een les) geheel uitvragen; **sich d.** = vragend zijn weg vinden.
durch'fressen, *ft.* (h.) = vreten of knagen door; **sich d.** = (van insecten) een gang door iets heen vreten; **durch'fressen**, *ft.* (h.) = doorvreten; von Würmern durchfressen = door de wormen opgegeten.
durch'frie'ren, *ft.* (h.) = doordringen (van koude); ich bin ganz durchgefroren = ik ben door en door koud.
durch'fuch'teln, *schw.* (h.) = afranselen.
durch'fühlen, *schw.* (h.) = voelen door; bespeuren; diep(ga)voelen; **durch'füh'len**, (h.) = doorvoelen.
Durch'fuhr, *m.* = doorvoer, transitio.
durch'führ'bar = door te voeren, uitvoerbaar, mogelijk.
durch'führen, *schw.* (h.) = doorvoeren; uitvoeren, doorzetten, ten einde toe volhouden, doorvoeren.

Durchfuhrhandel, m.; **zoll**, m. = doorvoerhandel; -recht.
Durchfurthen, fchw. (h.) = doorklieven, doorsnijden; diepe groeven of rimpels in iets maken.
Durchfutttern, fchw. (h.) = geheel voeren (met voering).
Durchfutttern, fchw. (h.) = door en door voe(de)ren; den Winter d. = gedurende den winter voe(de)ren.
Durchgang, m. = doorgang, passage, doortocht; doorvoer.
Durchgänger, m. -s, - = slechte betaler, oplichter; losbol, doordraaier; doordraver.
Durchgängig = algemeen, altijd, geregeld.
Durchgangspunkt, m. = doorgangspunt.
Durchgangsverkehr, m. = doorvoerhandel.
Durchgangszoll, m. = doorvoerrecht.
Durchgangszug, m. = doorgaande trein.
Durchgeh(e)n, unr. (f.) = doorgaan, passeeren; doorheen gaan; er van door gaan, op hol gaan; die Geseßborlage geht durch = gaat er door, wordt goedgekeurd; eine Regel geht durch = gaat door, gaat op; ich will Ihnen das jetzt noch d. lassen = ik zal 't voor dezen keer nog eens door de vingers zien; d., (h.) = (sich die Süße) doórløopen; doorløopen, nagaan (de boeken, de rekeningen); **Durchgeh(e)n** = doordrin'gen, doortrek'ken.
Durchgehend = doorgaand (waren, wagen, trein, biljet); algemeen, doorgaand.
Durchgehends = (zoowat) altijd, door de bank, geregeld.
Durchgeigen, fchw. (h.) = geheel afspelen, doorspelen (op de viool).
Durchgeiften, **Durchgeifigen**, fchw. (h.) = met geest bezielen, doortrekken.
Durchgerben, fchw. (h.) = door en door looien; afrossen.
Durchgießen, ft. (h.) = er door gieten.
Durchglängen, fchw. (h.) = door (iets) heen schitteren.
Durchglükern, fchw. (h.) = door (iets) heen flikkeren.
Durchglükhen, fchw. (h.) = door en door gloeien, geheel gloeiend maken; **Durchglükhen**, fchw. (h.) = doorgloei'en, doortin'telen.
Durchgraben, ft. (h.) = doorgraven, er door heen graven.
Durchgreifen, ft. (h.) = doorheen grijpen; doortasten, krachtig optreden.
Durchgreifend = krachtdadig, doortastend, grondig; **Durchgreifende Besserung** = ingrijpende verbetering.
Durchgrübeln, fchw. (h.) = doorzoeken, doorsnuffelen, doorvorschen.
Durchgucken, fchw. (h.) = kijken door.
Durchguck, m. = doorgieting; gootsteen; doorzijpeling.
Durchhaken, fchw. (h.) = doen weerklinken.
Durchhämmern, fchw. (h.) = (iets) doorhameren.
Durchhan, m. = doorhacking, doorhouw (in 't bosch).
Durchhauen, ft. (h.) = doorhouwen, -hakken; doorslaan; afranselen; den gordischen Knoten d. = den Gordiaanschen knoop doorhakken; **ich d.** = zich er door heen slaan (met de sabel in de hand bijv.); **Durchhauen** = doorhakken.
Durchhehlen, fchw. (h.) = flink hekelen; doorhalen, kapittelen, de les lezen; over den hekel halen.
Durchheizen, fchw. (h.) = door en door verwarmen, warm stoken.

Durchhelfen, ft. (h.) = (einem) door iets heen helpen, er door helpen, uit de klem helpen; **ich d.** = zich er door redden; **ich müßsam**, **fimmerlich d.** = een kommerlijk bestaan hebben.
Durchhieß, m. = doorhouw (in 't bosch).
Durchhöhlen, fchw. (h.) = een holte, opening door iets heen maken.
Durchholen, fchw. (h.) = over den hekel halen; doorhalen; afrossen.
Durchholzen, fchw. (h.) = afranselen.
Durchhüpfen, fchw. (f.) = huppelen door;
Durchhüpfen, fchw. (h.) = doorhuppelen.
Durchirren, fchw. (h.) = dwalen, zwerwen door.
Durchjagen, fchw. (h.) = door (iets heen) jagen; d., (f.) = door iets heen vliegen, snellen.
Durchjagen, fchw. (h.) = doorja'en, afjagen.
Durchjäten, fchw. (h.) = van koude doordringen, verstijven.
Durchkämpfen, fchw. (h.) = uitvechten, er door slaan; **Durchkämpfen**, fchw. (h.) = doorwor'stelen.
Durchkauen, fchw. (h.) = goed kauwen; fig. kauwen, telkens herhalen.
Durchklettern, fchw. (f.) = klauteren door.
Durchklingen, ft. (h.) = doórklinken, bovenuit klinken; **Durchklingen** = doorklin'ken.
Durchklopfen, fchw. (h.) = door iets heen kloppen; afrossen.
Durchkneten, **stoken**, fchw. (h.) = door en door kneden, .. koken.
I. **Durchkommen**, ft. (f.) = komen door, trekken door; 't ontkomen, ontsnappen; er door komen, slagen (bij een examen); es ist nicht durchkommen = er is geen doorkomen aan; hoffentlich wird er noch d. = zal hij (een zieke nl.) er nog boven op komen; nur fimmerlich d. = met moeite rondkomen.
II. **Durchkommen**, f. = het slagen, het doorkomen enz.
Durchkönnen, unr. (h.) = er door kunnen, kunnen passeeren.
Durchkonnosement, f. = doorcognossement.
Durchkosten, fchw. (h.) = alles proeven; geheel ondervinden.
Durchkraben, fchw. (h.) = door-, stukkrabben.
Durchkreuzen, fchw. (h.) = doorkruisen, doortrekken; tegenwerken.
Durchkriechen, ft. (f.) = door (iets) heen kruipen; **Durchkriechen**, (h.) = doorkruipen, doorsnuffelen.
Durchlangen, fchw. (h.) = reiken door, aangeven door.
Durchlar'men, fchw. (h.) = leven makend doorbrennen, doortieren.
Durchlath, m. .. lathes, .. läße = doorgang, doorklating; doorslag, vergiet(test).
Durchlassen, ft. (h.) = doorlaten; laten slagen, toelaten; door de vingers zien.
Durchlässig: d. sein = doorlaten, poreus zijn.
I. **Durchlaucht**, w. -, -en = Doorluchtigheid; Hoogheid; **Em. D.** = Uwe Hoogheid.
II. **Durchlaucht'** (u. **Durchlaucht**), **Durchlaucht'** **fig.**, **Durchlaucht'igst** = doorluchtig, allerdoorluchtigst.
Durchlauf, m. = doorloop, gang.
Durchlaufen, ft. (h.) = door-, stukloopen; d., (f.) = doorløopen, door'snellen; **Durchlaufen**, ft. (h.) = doorloopen; doorbla'deren.
Durchleben, fchw. (h.) = doorle'ven, beleven; ook **Durchleben**.
Durchleiten, fchw. (h.) = leiden door.
Durchlernen, fchw. (h.) = (iets) doorleeren, van begin tot eind leeren.

durch'lefen, (ft. h.) = geheel doorlezen; flüchtig d. = vluchtig doorlezen.
durch'leuchten, (ftw. h.) = ſchijnen door; doorschemeren; (einem) door iets heen lichten.
durch'leuchten, (ftw. h.) = doorlicht'en, met licht doordrin'gen.
durch'liegen, ft. (h.) = door-, stukliggen; ftw. d. = zich doórliggen.
durch'lochen, (ftw. h.) = knippen (van spoorwegkaartjes), perforeren.
durch'löſen, (ftw. h.) = gaten maken in; die Verfaſſung d. = 't met de grondwet niet zoo nauw nemen.
durch'löſern, (ftw. h.) = doorvlam'men, doorvon'ken.
durch'lüſen, (ftw. h.) = luchten, ventileren.
durch'lügen ſich, ft. (h.) = zich er door liegen.
durch'lüſen, (ftw. h.) = die Nacht d. = den heelen nacht door boemelen.
durch'machen, (ftw. h.) = doormaken, afloopen (alle klassen, een cursus); doormaken, ondervinden, meemaken.
Durch'marſch, m. = doormarſch.
durch'marſchieren, (ftw. f.) = doormarſcheeren, doortrekken.
durch'meſſen, ft. (h.) = geheel meten; **durch'meſſen** = (stappend) door'trekken.
Durch'meſſer, m. = doorsnede, middellijn.
durch'miſchen, (ftw. h.) = door iets heen mengen; doorschudden; **durch'miſchen**, (ftw. h.) = door elkaar mengen, vermengen.
durch'müſſen, unr. (h.) = er door moeten.
durch'muſtern, (ftw. h.) = doorzoeken, doorsnuffelen, nagaan, bevittien; **durchmuſtern** = onderzoeken.
durch'nähen, (ftw. h.) = in duisternis hullen.
durch'nagen, (ftw. h.) = doorknagen.
durch'nähen, (ftw. h.) = doornaaien, ſich die finger d. = zich de vingers stuk naaien; **durchnähen** = doornaaien.
durch'nähen, (ftw. h.) = door en door nat maken, met vocht doortrekken.
durch'nehmen, ft. (h.) = behandelen, uitleggen; onderzoeken, nazien; onderhanden nemen.
durch'netzen, zie **durchnähen**.
Durch'paß, m. = pas, doorgang, engte.
durch'paßieren, (ftw. f.) = gaan door, paſſeeren door.
durch'paſſen, (ftw. h.) = doorheen plassen.
durch'paſſen, (ftw. h.) = doorprikken, doortekenen, (een teekening) doortrekken, doordrukken.
durch'peitſen, (ftw. h.) = met de zweep afranselen; vluchtig doorlööpen.
durch'peitſen, ft. (h.) = van begin tot eind fluiten, afluiten.
durch'pflügen, (ftw. h.) = degelijk beploegen, door-, stukploegen; **durchpflügen** = doorploegen.
durch'pilgern, (ftw. f.) = (ergens) door reizen, trekken.
durch'placken, -plagen ſich, (ftw. h.) = met moeite er door komen.
durch'plumpfen, (ftw. f.) = zakken, druipen, stralen.
durch'praſſen, (ftw. h.) = er door brassen, lappen; **durchpraſſen**, (ftw. h.) = brassend (den tijd) doorbrengen.
durch'preſſen, (ftw. h.) = drukken, persen door.
durch'probieren, (ftw. h.) = een voor een probeeren, onderzoeken.

durch'prügeln, (ftw. h.) = afranselen.
durch'prügeln, zie **plumpfen**.
durch'quellen, ft. (f.) = (er) door dringen; sijpelen; **durchquellen**, (h.) = doordrin'gen, doorstroo'men.
durch'queren, (ftw. h.) = dwars doortrekken.
durch'räuchern, (ftw. h.) = goed rooken; **durchräuchern** = met rook doortrekken.
durch'räſſeln, zie **plumpfen**.
durch'rechnen, (ftw. h.) = van begin tot eind (be)rekenen, narekenen.
durch'regnen, (ftw. h.) = door'regenen; **durch'regnen** = door'regenen.
durch'reißen, (ftw. h.) = door iets heen wrij'en, stuk wrijven.
durch'reißen, (ftw. h.) = doorheen reiken.
Durch'reiße, w. = doorreis.
durch'reißen, (ftw. f.) = reizen door, doorreizen; **durch'reißen**, (ftw. h.) = doorreizen.
durch'reißen, ft. (h.) = doorscheuren, stuk rijten; **d.**, (f.) = scheuren; **ſich d.** = zich (er) door werken, (er) uit redden.
durch'reiten, ft. (h.) = doorrijden, openrijden; rijdende doorbrengen; **d.**, (f.) = door rijden, rijdende doortrekken; **durch'reiten**, ft. (h.) = rijdende in alle richtingen doortrekken.
durch'rennen, unr. (f.) = doorrennen, rennen door; **durch'rennen**, (h.) = doorrennen; doorste'ken.
durch'riefeln, (ftw. f.) = kabbelen door, druppelen door; **durch'riefeln**, (ftw. h.) = doorzijpelen, doorkabbelen; es **durch'riefelt** mich falt = er gaat mij een koude rilling door de leden.
Durch'ritt, m. = doorrit, doortocht.
durch'rollen, (ftw. h.) = geheel mangelen; **d.**, (f.) = rollen door.
durch'roffen, (ftw. f.) = door en door roosten.
durch'röſten, (ftw. h.) = door en door roosteren.
durch'rübren, (ftw. f.) = roeiend doorkomen.
durch'rühren, (ftw. h.) = doorroeren.
durch'rütteln, (ftw. h.) = flink schudden, doorschudden; door elkaar schudden, schokken.
durch's = **durch's** a s.
durch'säen, (ftw. h.) = doorzaai'en.
durch'sägen, (ftw. h.) = doórzagen.
durch'salzen, unr. (h.) = doórzouten, met zout doortrek'ken.
durch'säu'ern, (ftw. h.) = met een zuur doortrek'ken, zuren; goed van gist voorzien.
durch'saufen, (ftw. f.) = stuiven, jagen door.
durch'säu'ern, (h.) = doorja'gen, doorza'en.
durch'schaben, (ftw. h.) = doorschaven, doorschrammen.
durch'schaffen, (ftw. h.) = doorbezorgen, door (iets heen) brengen.
durch'schallen, (ftw. h.) = door (iets heen) klinken, schallen; **durch'schal'len**, (ftw. h.) = doorschal'len, doorklin'ken, doen weerklinken, doordringen.
durch'schau'dern, **durch'schau'ern**, (ftw. h.) = doortril'len; doorhul'veren; es **durch'schauert** mich = er gaat mij een huivering door de leden.
durch'schauen, (ftw. h.) = doórkijken, er door kijken, te zien zijn; **durch'schau'en**, (ftw. h.) = doorzien, vatten, begrijpen.
durch'scheinen, ft. (h.) = doórschijnen, doorheen schijnen; **durch'schei'nen** = doórschij'nen.
durch'scheuern, (ftw. h.) = doórschuren, stuk schuren.
durch'schießen, ft. (h.) = door (iets) heen schieten; **d.**, (f.) = doorheen schieten of vliegen; **durch'schießen**, ft. (h.) = doorschie'ten; doorklie'ven.

durch'schiffen, *schw.* (f.) = door'varen; **durch'schiffen**, *schw.* (h.) = bevaren (in alle richtingen).
durch'schimmern, *schw.* (h.) = (er) door'schemeren, door'schijnen, door'schitteren; **durch'schim'ern** = doorschij'nen.
durch'schlafen, *ft.* (h.) = doórslapen (die ganze Nacht).
Durch'schlag, *m.* = 't doorslaan, openen, opening, doorgebroken gat; vergiet(test), doorslag; doorslag, kort suljmes = **Durch'schlagstein**.
durch'schlagen, *ft.* (h.) = doorslaan: (eine Wand) doorbreken; doorslaan, nl. door de vergiettest laten gaan; (einen) afranselen; door'dringen; vloeien (van papier); werken (van geneesmiddelen); das schlägt bei ihm nicht durch = dat werkt bij hem niet, heeft op hem geen vat; sich d. = zich er doorheen slaan (*ook fig.*); er schlägt sich nur kümmerlich durch = hij heeft een kommerlijk bestaan, verdient nauwelijks zijn brood.
durch'schlingeln sich; **durch'schlan'geln**, *schw.* (h.) = kronkelen door, slingeren door.
durch'schlei'chen, *ft.* (h.) = doorslui'pen; **durch'schleichen (sich)**, *ft.* (h.) = doorheen sluipen.
durch'schleifen, *ft.* (h.) = door- of stuk'slijpen.
durch'schleppen, *schw.* (h.) = (er) doorheen sleepen.
durch'schlingen, *ft.* (h.) = door (iets) heen slingeren, winden, draaien; sich d. = door'glippen; **durch'schlin'gen**, *ft.* (h.) = doorslin'geren, kronkelen door; doorsenslingereren, -winden, -draaien, -vlechten.
Durch'schlupf, *m.* = opening, gaatje om door te sluipen, door te kruipen.
durch'schlüpfen, *schw.* (f.) = (er) door'sluipen, door'kruipen, door'glippen, door'slippen.
durch'schmachteln, *schw.* (h.) = smachtend doorbrengen.
durch'schmecken, *schw.* (h.) = door iets heen proeven; tot den smaak door'dringen.
durch'schmiggeln, *schw.* (h.) = er door smokkelen.
durch'schneiden, *ft.* (h.) = door'snijden; **durch'schneiden** *ft.* (h.) = doorsnij'den; doorstroo'men; (die Luft, die Wellen) doorklie'ven; (das Herz) door'dringen, snijden door; sich d. = elkander (door)snij'den, doorkruisen.
durch'schneiden, *schw.* (h.) = ergens door sneeuwen.
Durch'schnitt, *m.* = snede, doorsnede, profiel; middellijn, middelterm; im D. = in doorsnede, gemiddeld, door elkander.
durch'schnittlich = gemiddeld, door elkander, in doorsnede.
Durch'schnittsan'zicht, *w.* = gezicht op doorsnede, profiel.
Durch'schnittsernte, *w.* = middelmatige oogst.
Durch'schnittsertrag, *m.* = gemiddelde opbrengst.
Durch'schnitts'linie, *w.* = doorsneelijn, snijlijn; diametrale lijn.
Durch'schnittsmensch, *m.* = alledaagsch, gewoon mensch.
Durch'schnittspreis, *m.* = gemiddelde prijs.
Durch'schnittspunkt, *m.* = doorsnedepunt, snijpunt.
Durch'schnitts'reif, *m.* = profiel.
Durch'schnitts'summe, *w.*; -tara, *w.*; -wert, *m.*; -zahl, *w.* = gemiddelde som; g. tarra; g. waarde: g. getal.

durch'schnüffeln, *schw.* (h.) = doorsnuffelen, doorzoeken.
durch'schreiten, *ft.* (f.) = stappen door; **durch'schreit'en**, *ft.* (h.) = heen en weer stappen door; afstappen; doorstappen.
Durch'schuf, *m.* = inslag (in het weefsel); interlinie (tusschen twee gedrukte regels).
durch'schütteln, *schw.* (h.) = doorschudden, goed schudden, door elkaar schudden.
durch'schütten, *schw.* (h.) = doorgieten.
durch'schüt'tern, *schw.* (h.) = doorschok'ken.
durch'schwär'men, *schw.* (h.) = brassend doorbrengen.
durch'schwel'fen, *schw.* (h.) = doorzwer'ven, rondzwerfen door.
durch'schwimmen, *ft.* (f.) = (ergens) doorzwellen; **durch'schwim'men**, *ft.* (h.) = doorzwellen.
durch'schwindeln sich, *schw.* (h.) = van zwendelarij leven; zich er door zwendelen.
durch'schwitzen, *schw.* (h.) = doorzweeten, met zweet doortrekken; d., (f.) = geheel bezweet zijn.
durch'segeln, *schw.* (f.) = (ergens) doorzeilen; **durch'se'geln**, *schw.* (h.) = doorzei'len, bevaren; doorklie'ven.
durch'sehen, *ft.* (h.) = (durch etw.) doorheenzien; doorzien, nagaan, nazien, van iets kennis nemen, onderzoeken.
durch'sehen, *schw.* (h.) = doorzigen, filtreren.
durch'sehen, *schw.* (h.) = doorzetten, door'drijven, het gedaan krijgen; durch einen Fluß d. = door een rivier zwemmen of waden; **durch'setzen**, *schw.* (h.) = vermengen.
Durch'sicht, *w.* -, -en = doorkijk, opening; doorzien, kennisneming, inzage, onderzoek.
durch'sichtig = doorzichtig; opengewerkt; duidelijk. **Durch'sichtigheit**, *w.* - = doorzichtigheid; duidelijkheid.
durch'siefern, *schw.* (f.) = doorzippelen, door'druppen; uitlekken; **durch'sie'fern**, (h.) = doortrek'ken.
durch'sieben, *schw.* (h.) = zeven, doorzeven, ziften.
durch'singen, *ft.* (h.) = (een lied) doorzingen; (een tijd) zingend doorbrengen.
durch'sitzen, *ft.* (h.) = doorzitten, stuk zitten.
durch'sollen, *unr.* (h.) = er door moeten.
durch'späh'en, *schw.* (h.) = doorspieden, be'loeren.
durch'spalten, *ft.* (h.) = doorsplijten, klooven.
durch'spielen, *schw.* (h.) = (een stuk) door'spelen (van begin tot einde); spelend doorbrengen; **durch'spie'len** = spelen door.
durch'spiet'en, *schw.* (h.) = doorspietsen, door'steken.
durch'sprechen, *ft.* (h.) = grondig bespreken; **durch'spre'chen** = uiteenzetten.
durch'spre'ngen, *schw.* (h.) = doorrennen.
durch'springen, *ft.* (f.) = (ergens) doorspringen; stuk springen, barsten.
durch'stampfen sich, *schw.* (h.) = door'dringen; **durch'stamp'fen**, *schw.* (h.) = stukstampen; trappelend doortrekken.
durch'stauben, *schw.* (h.) = doorstuiven.
durch'stauben, *schw.* (h.) = (een tekening) doorprikken; **durch'sta'u'ben** = door-, be'stuiven.
durch'staupen, *schw.* (h.) = (flink) geeselen.
durch'stechen, *ft.* (h.) = (ergens) doorheensteken, -prikken; **durch'ste'chen**, *ft.* (h.) = doorste'ken.

Durchstecherei, w. —, —en = doorgestoken kaart, knoeierij, intrige.
durchsteken, fchw. (h.) = door (iets) steken.
durchstehlen sich, ft. (h.) = er doorsluipen.
durchsteigen, ft. (f.) = doorklimmen (door een venster bijv.).
Durchstich, m. = het doorsteken; opening, gat.
durchsticken, fchw. (h.) = geheel borduren.
durchstüßern, fchw. (h.) = doorsnuffelen, doorzoe'ken.
durchstößen, ft. (h.) = doorheen stooten, duwen; doorstooten, door'steken; **durchstößten**, ft. (h.) = doorste'ken.
durchstrahlen, fchw. (h.) = doorstra'len, met stralen vullen.
durchstreifen, ft. (h.) = doorhalen, doorschrijven, doorstrepen; **d.**, (f.) = (er) door strijken (van den wind bijv.); **durchstreifen**, ft. (h.) = uit-, doorstrepen; doorloo'pen, doortrek'ken, doorzwer'ven.
durchstreifen, fchw. (h.) = doorzwer'ven, doortrek'ken.
Durchstrich, m. = het doortrekken (van vogels); doorhaling.
durchstriegeln, fchw. (h.) = ter dege roskammen.
durchströmen, fchw. (h.) = (ergens) doorstroomen; **durchströmen**, fchw. (h.) = doorstroomen.
durchstudieren, fchw. (h.) = goed, geheel bestudeeren; doorstudeeren (een tijd).
durchstrützen, fchw. (f.) = (ergens) door(heen) vallen, ploffen; niet slagen, zakken.
durchsuchen, fchw. (h.) = doorzoe'ken, viziteeren.
durchtanzen, fchw. (h.) = door- of stuk dansen; (een dans) geheel dansen; (een tijd) dansende doorbrengen.
durchtoben, fchw. (h.) = doorra'zen, razende doortrekken, razende doorbrengen.
durchtönen, fchw. (h.) = door'klinken; **durchtönen** = doorklin'ken.
durchtraben, fchw. (f.) = (ergens) door draven.
durchtränken, fchw. (h.) = drenken, doortrek'ken.
durchtränmen, fchw. (h.) = droomend doorbrengen, verdroomen.
durchtreiben, ft. (h.) = (ergens) door drijven of jagen; (iets) doordrijven.
durchtreten, ft. (h.) = door-, stuk treden of trappen; intrappen; goed kneden (met den voet).
durchtrichtern, fchw. (h.) = door een trechter laten loopen.
Durchtrieb, m. = het doordrijven (van vee bijv.).
durchtriebten = sluw, geslepen, doortrapt.
Durchtriebtheit, w. — = sluwheid, geslepenheid.
durchtriefen, **durchtropfen**, fchw. (f.) = doordruppelen, doorlekken.
durchüben, fchw. (h.) = (een stuk) geheel instudeeren.
durchwachen, fchw. (h.) = wakend doorbrengen, waken, doorwa'ken.
durchwachsen, ft. (f.) = door (iets) heen groeien; **durchwachsen** = doorragen, met vet doorgrooid (vleesch).
durchwageln sich, fchw. (h.) = zich (ergens) doorwageln.
durchwalken, fchw. (h.) = door en door walken of vollen; afranselen.
durchwamfen, fchw. (h.) = afrossen, afranselen.

durchwandern, fchw. (f.) = door'trekken; **durchwandern**, fchw. (h.) = te voet doorreizen.
durchwärmen, fchw. (h.) = goed verwarmen, door en door warmen.
durchwaschen, ft. (h.) = door-, stuk wasschen; stuk voor stuk wasschen; doorwasschen.
durchwaten, fchw. (h.) = (ergens) door waden; **durchwaten**, fchw. (h.) = doorwa'den.
durchwehen, ft. (h.) = doorwe'ven.
Durchweg, m. = doorgang; doorreis.
durchweg, **durchweg** = altijd, geregeld, door de bank, zonder uitzondering.
durchwehen, fchw. (h.) = (ergens) doorwaaien; **durchwehen**, fchw. (h.) = doorwaai'en.
durchweihen, fchw. (f.) = doorweeken, doorweekt worden; **durchweihen**, fchw. (h.) = doorwee'ken, doornat maken.
durchwerfen, ft. (h.) = door (iets) heen werpen, gooien; ziften.
durchwehen, fchw. (h.) = door-, stukslijpen of wetten.
durchwischen, fchw. (h.) = afranselen, smeren.
durchwinden, ft. (h.) = door'wringen; **sich d.** = zich er door werken, dringen; zich er uit redden; **durchwinden**, ft. (h.) = doorvlech'ten.
durchwintern, fchw. (h.) = overwinteren.
durchwischen, fchw. (h.) = [uitwisschen, uitvegen]; **d.**, (f.) = ontsnappen.
durchwollen, unr. (h.) = er door willen.
durchwühlen, fchw. (h.) = doorwoe'len; doorsnuffelen; doorgraven; **von Äugeln durchwühlt** = doorboord; **sich durchwühlen**, fchw. (h.) = door (iets) heen woelen.
Durchwurf, m. = het doorgooien; zeef.
durchwürzen, fchw. (h.) = kruiden; met geuren doortrekken.
durchzählen, fchw. (h.) = natellen, geheel tellen.
durchziehen, **durchziehen**, fchw. (h.) = drinkend doorbrengen.
durchzeichnen, fchw. (h.) = doordrukken (een teekening), overtrekken.
Durchziehbandchen, f. = bandje.
durchziehen, ft. (h.) = er door trekken, er door halen; (iém.) over de tong laten gaan; (een dwarsbalk) leggen; **d.**, (f.) = (ergens) doortrekken, reizen; **durchziehen**, (h.) = doortrek'ken, doorsnij'den; doorrei'zen.
durchzittern, fchw. (h.) = doortril'len.
Durchzoll, m. = doorvoerbelasting.
durchzucken, fchw. (h.) = doorschie'ten (van den bliksem bijv.); doorschok'ken; **der Gebante durchzuckte ihn** = die gedachte schoot bliksemsnel door zijn brein; **es durchzuckte ihn** = er ging een schok door zijn leden.
Durchzug, m. = doortocht, het doortrekken; architraaf.
durchzwängen, fchw. (h.) = door iets heen drukken, persen.
dürfen, unr. (ich darf, du darfst, er darf, wir dürfen; durft; dürft; gedurft) (h.) = mogen verlof of recht tot iets hebben; [noodig hebben; durven]; **er hat es nicht tun d.** = hij heeft het niet mogen doen; **menn ich bitten darf** = als ik vragen mag, als 't u beheft; **dürfte ich Sie bitten?** = zou ik U mogen verzoeken? **das dürfte wohl falsch sein** = dat kon wel verkeerd zijn; **Sie d. nicht glauben** = U moet niet gelooven; **Sie d. auf mich rechnen** = U kunt op mij rekenen; **Sie d. nur befehlen** = U hebt maar te bevelen.

dürftig = [arm, nooddruftig]; armoedig; behoefstig, schamel, schraal; gebrekkig, onvoldoende, schaarsch.

Dürftigkeit, w. -- = behoefstigheid; armoede; schraalheid.

dürr = dor, droog, verdord; gedroogd; schraal, mager, houterig; einem mit dürren Worten sagen, daß... = iem. onomwonden zeggen dat...

Durra, w. -- = durra, negerkoren.

dürr'beinig = dunbeenig; met magere, schrielle beenen.

Dür're, w. -- = dorheid, droogte; schraalheid, magerheid, dunheid.

Dürr'obst, f. = gedroogde vruchten.

Durst, m. -es = dorst; begeerte, zucht (nach); ein Glas über den D. trinken = te diep in 't glaasje kijken.

dür'sten, **dür'sten**, f. (h.) = dorsten, dorst hebben; mich dür'stet od. es dür'stet mich = mij dorst; ik heb dorst; mich dür'stet nach = ik dorst naar.

dür'stig = dorstig; begeerig, smachtend; dür'stiger Bruder = drinker; er hat eine dür'stige Leber = hij heeft een droge lever.

dür'st'löschend, -stillend = dorststillend.

dür'st, **dür'st** = zachtjes, stil, bedeest.

Dür'st'bad, f.; **Dür'st**, w. -, -n = douche; stortbad.

Dür'st, w. -, -n = blaaspip (bij smeltovens).

I. **Dür'st**, w. -, -n = wijfje (van kleine vogels); oorveeg.

II. **Dür'st**, m. -s = droomerij, duizeligheid, dommel; im D. = in de soes, halfaangeschoten;

D. haben = meer geluk dan wijsheid hebben.

Dür'stel, w. -, -en = dommeligheid; onachtzaamheid.

du'felig = suf, soezig, dommelig, duizelig.

du'feln, f. (h.) = duizelig zijn, dommelen, soezen.

Du'felter, f. = suffer, slaapmuts.

du'fig = slaperig, suf.

Du'fel (nordd.) = Dufel en Dufeltier.

Dü'feldorf, f. = Dusseldorp.

[**Dü'feln**, f. (h.) = fluisteren].

[**Dü'feln**, f. (h.) = 't stof].

dü'fter = donker, duister; somber, triest; akelig.

Dü'fterheit, -heit, w. -- = duisterheid, somberheid.

dü'ftern, f. (h.) = duister worden; verduisteren.

[**Dü'fternis**, w. --, -se = duisternis.]

Dü'te, zie Lüte.

Du'tel, m. -s, -e = zoethouder.

Du'tend, f. -s, -e = dozijn; sechs D. = zes dozijn.

du'tendarzt, m. = knoeier van een dokter.

du'tendmal = dikwijls, herhaaldelijk.

du'tendmensch, m. = heel gewoon, alle-daagsch mensch.

du'tendweise = bij dozijnen, bij het dozijn.

Du'tbruder, m. = intiem vriend (dien men met „jij" aanspreekt).

du'ten, f. (h.) = met „jij" en „jou" aanspreken.

Du'tschwester, w. = intieme vriendin.

Dyna'mik, w. -- = dynamica, leer van de dynamiek. [krachten.]

Dyna'misch = dynamisch.

Dyna'mit, f. -(e)s = dynamiet.

Dyna'mometer, m. u. f. -s, -e = dynamometer, krachtmeter.

Dyna'st, m. -en, -en = dynast, klein vorst.

Dyna'stie, w. -, -n = dynastie.

dyna'stisch = dynastisch.

Dys'enterie, w. -- = dysenterie, buikloop.

Dys'pepsie, w. -- = dyspepsie, maagzwakte.

E.

E, f. = E; (muz.) E of mi; E-dur = e-majeur; E-moll = E-mineur; E. od. Em. (euer) Ergellenz = Uwe Excellentie.

Eau de Cologne, w. u. f. -- = eau de Cologne.

Ebb'anker, m. = ebanker.

Ebbe, w. -, -n = eb; ebbe; E. und Flut = eb en vloed; es ist E. in meiner Börse = mijn beurs is plat; die E. tritt ein = begint.

eb'ben, f. (h.) = ebben.

ebb. = ebenda; aldaar.

e'ben = effen, glad, vlak, plat; eenvoudig, braaf; juist, net, precies; nauwelijks; net, zoo net, zooëven; nu eenmaal; wir wohnen zu ebener Erde = beneden, gelijkvloers; ebenen Fußes = gelijkgronds, zonder naar beneden of naar boven te gaan; das ist e. = dat is 't 'm juist; das wäre mir e. recht = dat zou net naar mijn zin zijn; darauf war es e. angekommen = dat bedoelde ik net; er ist e. erst angekommen = hij is zoo pas angekommen; an e. dem Tage = juist op denzelfden dag; nicht e. schön = nu juist niet mooi; es ist e. nicht anders = 't is nu eenmaal niet anders.

E'benbaum, m. = ebbenboom.

E'benbild, f. = evenbeeld, beeld; er ist daß E. seines Vaters = hij is precies zijn vader.

e'benbürtig = evenboortig, van gelijke geboorte, afkomst; einem e. sein = iem. gelijke zijn, de vergelijking met iem. kunnen doorstaan.

E'benbürtigkeit, w. -- = gelijkheid (in geboorte of stand).

e'benda = daar, terzelfder plaatse.

e'bendaber = van daar, van die plaats.

e'bendahn = (juist) daarheen.

e'bendafelbst = terzelfder plaatse.

e'bender, **e'bender** (**die**, **das**)**selbe** = (juist) dezelfde.

e'bendeshalb = juist daarom.

E'bene, w. -, -n = vlakke; f. (h.) = hellend vlak.

e'h(e)nen, f. (h.) = effenen, glad maken, e'benerdig = gelijkvloers(ch). [banen.]

e'benfalls = eveneens, evenzoo, insgelijks.

E'benheit, w. -, -en = effenheid, gelijkheid.

E'benholz, f. = ebbenhout.

E'benist, m. -en, -en = kunstschrijnwerker.

E'benmaß, f. = evenmaat, verhouding, gelijkmatigheid, symmetrie.

e'benmäßig = evenmatig, naar verhouding, gelijkmatig.
 e'beno = even, zoo, evenzoo.
 e'beno|gut; :feh'r = even|goed; -zeer.
 e'beno|viel; :wenig; :wohl = even|veel; -weinig; -goed.
 E'b(e)nung, w. -, -en = effening, gelijkmaking.
 E'ber, m. -s, - = ever, beer (varken), wild zwijn; er schäumt wie ein E. = hij schuimbekt van woede.
 E'beresche, m. = lijsterbes (boom).
 E'berhard, m. = Ever(h)ard, Evert.
 E'berraute, m. = citroenkruid.
 e'b'nen, zie eb'enen.
 E'bonit, f. -s, - = eboniet.
 E'bra'er, zie E'bra'der.
 E'bro, m. = Ebro.
 E'carté, f. -s, -s = écarté.
 Ecce-ho'mo, m. -s, -s = ecce-homo (Christusbeeld).
 echauffie'ren (spr.: esjo . .), schw. (h.) = echauffeeren, verbitteren.
 Echinoder'men, Pl. = echinodermen, dikhuidigen.
 E'cho, f. -s, -s = echo.
 e'choen, schw. (h.) = echoën.
 E'chse, w. -, -n = hagedis.
 echt = echt, waar, zuiver, onvervalscht, oorspronkelijk.
 E'cht'heit, w. - = echtheid, enz., vgl. e'cht.
 e'cht'loos = vogelvrij, burgerlijk dood.
 E'ck, f. - (e)s, -e, zie E'cke.
 E'ck|balken, m.; :brett, f. = hoek|balk; -plank.
 E'ck'hen, f. -s, - = hoekje.
 E'cke, w. -, -n = hoek, uitstekende punt of kant; um die E. biegen = den hoek omslaan; an allen Ecken und Enden = aan alle kanten, overal; einen um die E. bringen = iem. naar de andere wereld helpen; ich traue ihm nicht um die E. = ik vertrouw hem geen zier; nehmt nicht um die E. = neem 't niet verkeerd op; er ist um die E. = hij is 't hoekje om; es geht bunt über Eck = 't gaat er dol toe.
 E'ckensteher, m. -s, - = balieklouwer.
 E'cker, w. -, -n = eikel, akker; peuter, kleintje; klaver (in het spel).
 E'ck'fenster, f.; :haus, f.; :laden, m. u. ä. = hoek|venster; -huis; -winkel, e. d.
 e'ck'ig = hoekig; onbehouden, ruw; [buiten zich zelf].
 E'ck|laden, m.; :Luch, f. = hoek|winkel; -zak (biljart).
 E'ck'stein, m. = hoeksteen; schutsteen; ruiten (in het spel).
 E'ck'zahl, m. = hoektaand.
 E'd. = Edition: editie, uitgave.
 E'd'da, w. -, -s = Edda (Scandinavische Mytheverzameling).
 e'del = edel, nobel, kostbaar.
 E'delbürger, m. = voornaam burger, patriciër.
 e'delbürtig = van adellijke geboorte.
 E'delb'ame, w. = adellijke dame.
 E'delers, f. = rijk of edel erts.
 E'del'falk, m. = edelvalk.
 E'del'frau, w. = edelvrouw, adellijke dame.
 E'del'fräulein, f. = freule, jonkvrouw.
 e'delgeborren = van adel.
 e'delgestunt = edelgezind, edeldenkend.
 E'delgestein, f. = edelgesteente.
 E'delherzig = edelaardig, edelmoedig.
 E'del'hirsch, m. = edelhert.
 E'delhof, m. = adellijk kasteel.

E'deling, m. -(e)s, -e = edeling, ridder.
 E'delknabe, m. = edelknaap, page.
 E'delknaap, m. = schildknaap.
 E'delkoralle, w. = bloedkoraal.
 E'delmann (leute), m. = edelman.
 E'delmännisch = adellijk, edel, ridderlijk.
 E'delmarter, m. = edelmarter.
 E'delmetaal, f. = edel metaal.
 E'delmut, m. = edelmoedigheid.
 e'delmütig = edelmoedig.
 E'del'sinn, m. = edelaardigheid, edele inborst.
 E'del'sig, m. = adellijk goed, heerlijkheid.
 E'del'stein, m. = edelsteen.
 E'del'stein'saffer, m. = zetter (van edelsteenen).
 E'del'stein|gewicht, f.; :handel, m.; :schneider, m. u. ä. = edelsteen|gewicht (karaat); -handel; -snijder.
 E'deltanne, w. = zilverspar, pitch-pine.
 E'deltat, w. = edele daad.
 E'delweiz, f. - u. -s = edelweisz.
 E'delw'ild, f. = edelwild.
 E'den, f. -s = Eden, paradijs.
 e'die'ren, schw. (h.) = uitgeven.
 E'dict, f. -(e)s, -e = edict, verordening.
 E'dictal'sadung, w. = openbare rechterlijke dagvaarding.
 E'dinburg, f. = Edinburg.
 E'dith(a), m. = Edith.
 E'dition, w. -, -en = editie, uitgave.
 E'ditor, m. -s, . . to'ren = uitgever.
 E'dler von Tanner = De Heer v. T.
 E'dmund, m. = Edmond.
 E'duard, m. = Eduard.
 E. G. = Guer Gele of Guer(e) Excellenz = UED. of Uwe Excellentie.
 E'fen'di, m. -s, -s = Effendi, Heer.
 E'feu, m. (u. f.), -s = klimop.
 E'feff' od. F. f.; : etw. aus dem E. verstehen = op zijn duimpje, in de puntjes kennen.
 E'ffekt, m. -(e)s, -e = effect, uitwerking.
 E'ffekten, Pl. = bezittingen, goederen, bagage; effecten, papieren.
 E'ffekten|börse, w.; :handel, m.; :händler, m. = effecte|beurs; -handel; -koopman.
 E'ffekt'hascherei, w. = jacht op effect.
 e'ffektiv = effectief, werkelijk (Dienst z. B.).
 E'ffektiv'bestand, m. = effectief: wat waarlijk voorradig is.
 E'ffektiv'kraft, -stärke, w. = effectieve sterkte (van het leger).
 e'ffektue'ren, schw. (h.) = effectueeren, bewerkstelligen, uitvoeren.
 e'ffekt'voll = effectvol, met veel uitwerking.
 E'ffer (spr.: effe), f. -s = effect (bij 't biljard).
 E'floch od. F-Loch, f. = het S-vormige gat in een viool e. d.
 egal = egaal, hetzelfde, om 't even; [voortdurend].
 e'galisier'en, schw. (h.) = egalizeeren, gelijk maken, vereffenen.
 E'galität, w. - = egaliteit, gelijkheid.
 E'gel, m. -s, - = bloedzuiger.
 E'gerling, m. -(e)s, -e = eetbare paddestoel.
 E'gge, w. -, -n = eg, egge.
 e'ggen, schw. (h.) = eggen.
 E'gger, m. -s, - = egger.
 E'ggenzähne, od. :zähne, Pl. = egtanden.
 E'g'dius = Eloi.
 E'ginhard = Eginhard.
 E. G. m. b. S. = etingetragene Genossen'schaft mit beschränkter Haftung: ingeschreven naamlooze vennootschap.
 E'gois'mus, m. - = egoïsme, zelfzucht.

Egoïst, m. -en, -en = egoïst.
egoïstisch = egoïstisch, zelfzuchtig.
egrenieren, schw. (h.) = uitkorrelen, uitpellen.
eh! = ah! hé!

I. **e'he** = eer(dat), voor(dat).

II. **E'he**, w. -, -n = huwelijk, echt; **E'he zur linken Hand**, morgaanatische **E'he** = huwelijk met de linkerhand, morgaanatisch h.; wilde **E.** = vrij huwelijk; die **E'he brechen** = echtbreuk plegen; **einem die E'he versprechen** = beloven iem. te huwen; **Kind erfter, zweiter E'he** = uit het eerste, tweede h.; **außer der E'he geboren** = buiten huwelijk, buiten echt geboren; **E'hen werden im Himmel geschlossen** = huwelijken worden enz.

E'heband, f.; **-bett**, f. = huwelijksband; -bed.
E'hebrechen, ft. (h.) (ich breche die E'he, ic.) = echtbreken, echtbreuk plegen, overspeldrijven.
E'hebrecher, m. -s, - = echtbreker.

e'hebrecherisch = overspelig.

E'hebruch, m. = echtbreuk, overspel.

E'hebund, m., **-bündnis**, f. = echtvereniging, -verbintenis.

e'hedem = eertijds, voorheen, vroeger.

E'hefran, **-gatte**, **-gattin** = echtgenoot(e).

E'hegeflüde, f. = huwelijksbelofte.

E'hegemahl, **-genos**, **-genossin** = echtgenoot(e).

E'hegericht, f. = rechtbank voor huwelijkszaken.

E'hegeponz, m. u. f. = echtgenoot(e).

e'hegestern = eergisteren.

E'heglück, f.; **-gott**, m. = huwelijksgeluk; -god.

E'hehälfte, w. = wederhelft, eega.

E'hehalt, m. -en, -en = (gewest.) dienstbode; echtgenoot.

E'heherr, m. = echtgenoot.

e'heherrlich = den echtgenoot betamend of toekomstend, mannelijk.

E'hehindernis, f. = beletsel voor een wettig huwelijk.

E'hejoch, f.; **-kontrakt**, m. = huwelijksjuk; -contract.

E'hekreuz, f. = huwelijkslast, -juk; wederhelft, booze vrouw.

E'hekrüppel, m. = oude lichtmis, suffer.

e'heleiblich = wettig, in den echt geboren.

E'heleute, Pl. = echtlieden, echtgenooten.

e'helich = van het huwelijk, huwlijks... wettig.

e'helichen, schw. (h.) = huwen, trouwen.

E'heleibste (ber u. die) = echtgenoot(e).

e'hele = ongehuwd.

E'helesigkeit, w. = ongehuwde staat.

e'helustig = trouwlustig.

e'hemalig = voormalig, vroeger, gewezen, oud.

e'hemals = voormaals, eertijds, vroeger.

E'hemann = echtgenoot, man.

e'hemännisch, zie e'heherrlich.

E'heordnung, w. = huwelijksrecht.

E'hepaar, f.; **-paffen**, Pl.; **-pfand**, f.; **-pflicht**, w. = echt-, huwelijkspaar; -contract; -pand; -plicht.

e'her = eerder, vroeger; eer, liever; je e'her, je (ob. desto) lieber = hoe eer, hoe liever.

E'heredst, f. = huwelijksrecht.

e'hern = metalen, bronzen; **eine e'herne Stirn** = een stalen voorhoofd.

E'hesache, w. = huwelijkszaak.

E'hesänder, m. = huwelijkschender, echtbreker.

E'hescheidung, w. = echtscheiding.

E'hescheidungsflage, w. = eisch tot echtscheiding.

E'heiden, w. = schroom, afkeer van 't huwelijk.

E'hegegen, f. = huwelijkszeggen (inzegening en kinderen).

E'hestand, m. = huwelijk, gehuwde staat; (ber)

E. (ist ein) **Bestand** = trouwen is berouwen.

e'heft: **am ehesten** = het eerst, het vroegst;

in de eerste plaats; **mit ehesten**, **beß ehesten**,

ehestens = binnenkort, eerlang.

E'hesteuer, m. = huwelijksgift.

E'heffister, m.; **-streitigkeit**, w. = huwelijksmaker; -twist.

E'heufel, m. = verstoorder van den huwelijksvrede; **Asmodee**; **boos wijf**, **tang**, **feeks**.

E'heverbot, f. = verbod om te trouwen.

e'heverlassen = verlaten door den echtgenoot.

E'heverlöbnis, f. = verloving.

E'hevermächtnis, f. = bij het huwelijk vastgestelde weduwgift.

E'heversprechen, f. = trouwbelofte.

E'hevertrag, m. = huwelijkscontract.

E'heweis, f. = echtgenoot, vrouw.

eh'lichen, zie e'helichen.

Ehr'abstneider, m. = eerroover, lasteraar.

ehr'bar = eerzaam; eerbaar, zedig; eerlijk.

Ehr'barkeit, w. = eerzaamheid; eerbaarheid, zedigheid.

Ehr'begier(de), w. = eerezucht.

ehr'begierig = eergierig, eerezuchtig.

Ehr'e, w. -, -n = eer; **das macht Ihrem**

Geschmack E. = dat doet uw smaak eer; **die**

Ehren eines Hauses machen = de honneurs

waarnaemen; **sein Anerbieten ist aller Ehren**

wert = is eervol; **seine E.** **darein setzen**, **eth.**

zu tun = er een eer in stellen; **sich eine E.**

aus etw. machen, **sich etw. zur E. anrechnen** =

het zich tot een eer rekenen; **ich werde die E.**

haben od. mir die E. geben = ik zal de eer

hebben; **einem (die letzte) E. erweisen** = iem.

(de laatste) eer bew.; **aller Ehren wert** = eervol,

achtenswaardig; **einem die E. abjähnen** =

iemands eer bekladden, rooven; **der Wahrheit**

die E. geben = de waarheid huldigen; **E. dem**

E. gebührt = eere wien eere toekomt; **einem**

an die E. greifen = iems. eer aantasten; **auf**

E., **auf meine E.**, **bei meiner E.** = op mijn

eer; **auf E. halten** = op zijn eer gesteld zijn;

bei E. n. bleiben = zijn eer bewaren; **einen**

bei seiner E. paffen, **fassen** = op iems. eer-

(gevoel) werken; **in E. n. halten** = in eere

houden; **in allen E. n.** = in alle eer en

deugd; **er ist in E. n. grau gemorden** = hij

is met eere grijs geworden; **jens, in (allen)**

E. n. gedenken = iem. eervol gedenken; **Ihr**

Wort in E. n. = met uw verlof; **einen Kuß**

in Ehren kann niemand wehren = die erg

denkt, vaart erg in 't hart; **er hat mit E. n.**

bestanden = hij heeft 't er eervol afgebracht;

zu E. n. der Königin od. der Königin zu

E. n. = ter eere van de koningin; **zur E.**

des Directors = ter eere van den directeur;

einen wieder zu E. n. bringen = iem. in zijn

eer herstellen.

eh'ren, schw. (h.) = eeren, eerbiedigen, respect-

teeren; vereeren; **wer den Pfennig nicht ehrt,**

ist den Taler nicht wert = wie het kleine niet

eert, is het groote niet waard.

Ehr'ten = Herr; **Eh'rn Hans**.

Eh'renamt, f. = eereambt, eerepost, eere-

baantje.

Eh'renannahme, w. = acceptatie ter eere.

Eh'renbahn, w. = weg van eer, eervolle

loopbaan.

Ehrenbecher, m. —s, — = eerebeker.
Ehrenbesud, m. = ceremonieel bezoek, beleefheidsvisite.
Ehrenbett, f. = staatsiebed.
Ehrenbezeugung, **bezeugung**, w. = eerbewijs, -betoon, -betuiging.
Ehrenbürger, m. = eereburger.
Ehrenbürgerbrief, m. = diploma van eereburgerschap.
Ehrendame, w. = staatsdame, hofdame.
Ehrendegen, m. = eerelegen.
Ehrenerklärung, w. = herstel van eer, eetherstel, satisfactie.
Ehrenfest, f. = eerefeest.
Ehrenfest = eerzaam, braaf, erentfest.
Ehrenfolge, f. = eerestoet, eeregevolg.
Ehrengehalt, f. = pensioen.
Ehrengeleite, f. = eerestoet.
Ehrengepränge, f. = groot eerbetoon.
Ehrengericht, f. = raad van eer.
Ehrengeſchent, f. = eeregeschenk.
Ehrengrad, m. = eeregraad, honoraire graad.
Ehrenhaft = eervol, eerwaardig, waardig.
Ehrenhaftigkeit, w. = achtenswaardigheid, achtbaarheid.
Ehrenhalber = eersholve.
Ehrenhalle, w. = eeretempel.
Ehrenhandel, m. = zaak van eer, eerezaak.
Ehrenhof, m. = hof (rechtbank) van eer.
Ehrenhüterin, w. = duenna, eerehoedster.
Ehrenkette, w. = eereketen.
Ehrenflage, w. = eisch tot eerherstel.
Ehrenkleid, f. = eerekleed, eeregewaad, staatsiekleed.
Ehrenkränkung, w. = krenking van (iemand's) eer, beleediging.
Ehrenkrans, m. = bruidskrans, -kroon.
Ehrenkruis, f. = eerekruis, kruis van eer.
Ehrenlegion, w. = legioen van eer.
Ehrenlohn, m. = eerloon, honorarium.
Ehrenmahl, f. = eeremaaltijd, feestmaal.
Ehrenmann, m. = man van eer, braaf, achtenswaardig man.
Ehrenmitglied, f. = eerelid.
Ehrenmünze, w. = gedenkmunt, -penning, medaille.
Ehrenname, m. = eernaam.
Ehrenpoort, w. = eerepoort.
Ehrenplatz, m. = eereplaats.
Ehrenposten, m. = eerepost, eereambt; eere(wacht)post.
Ehrenpräsident, m. = eereprezident.
Ehrenpreis, m. = eereprijs; eereprijs(veronica).
Ehrenpunkt, m. = punt van eer.
Ehrenrat, m. = eerelid van een raad; raad van eer.
Ehrenraub, m. = eerroof, laster.
Ehrenräuber, m. = eerroover, lasteraar, verleider.
Ehrenrecht, f. = honorair recht, recht van eer.
Ehrenretter, m. = eereredder, verdediger.
Ehrenrichter, m. = rechter in zaken van eer.
Ehrenriibrig = beleedigend, smadend.
Ehrensäbel, m. = eeresabel.
Ehrenſache, w. = eerezaak.
Ehrenſalve, w. = eeresalvo, eeresalut.
Ehrensäule, w. = eerzuil.
Ehrenſchänder, m. = eerroover, lasteraar, verleider.
Ehrenſchein, m. = eerebriefje.
Ehrenſchild, m. = eereschild.
Ehrenſchmuck, m. = eereotoi, groot ornaat, plechtgewaad.

Ehrenſchuld, w. = eereschuld.
Ehrenſchuß, m. = eereschot, salvo.
Ehrenſold, m. = honorarium.
Ehrenſtaffel, m. = eeregraad, trap van eer.
Ehrenſtelle, w. = eereplaats, eereambt, plaats van vertrouwen.
Ehrenſtrafe, w. = straf met verlies van eer.
Ehrenſtufe, w. = Ehrenſtaffel.
Ehrentag, m. = eeredag, groote dag, feestdag ter eere van.
Ehrentanz, m. = eeredans, eerste dans.
Ehrenthalben, **Ehrenthalber** = eershalve.
Ehrentitel, m. = eeretitel.
Ehrentrunk, m. = eeredronk, feestdronk, toast.
Ehrenvoll = eervol.
Ehrenvormund, m. = toeziende voogd.
Ehrenwache, w. = eerewacht.
Ehrenwein, m. = eerewijn.
Ehrenwert = eerwaardig, waardig, achtbaar.
Ehrenwort, f. = eerewoord.
Ehrenzahlung, w. = betaling ter eere.
Ehrenzeichen, f. = eereteken.
Ehriebietig = eerbiedig.
Ehriebietigkeit, **Ehriebietung**, w. = eerbied, eerbiedigheid.
Ehriſucht, w. = eerbied, hulde.
Ehriſüchtig = eerbiedig.
Ehriſüchtvoll = eerbiedig, nederig, deemoedig.
Ehrigefühl, f. = eergevoel; an jemand's E. appellieren = een beroep doen op iemand's eergevoel.
Ehrigeiz, m. = eerzucht, eergierigheid.
Ehrigeizig = eergierig.
Ehriqier, w. = hevige eerzucht.
Ehriqierig = eerzuchtig.
Ehriſch = eerlijk, braaf, oprecht; eervol, fatsoenlijk; eine ehriſche ſaut = een goeie vent; e. wäbrt am längſten = eerlijk duurt het langst; er hat ſein ehriſches Auskommen = hij kan fatsoenlijk bestaan; einen mieber e. machen = iemand in zijn eer herstellen; ein Kind e. machen = wettigen.
Ehriſchheit, w. = eerlijkheid, braafheid, oprechtheid.
Ehriſiebe, w. = eerzucht, eerlieſde.
Ehriſieband = eergierig.
Ehriſoß = eerloos.
Ehriſigkeit, m. = eerloosheid.
Ehri, zie Ehren.
Ehriſufelig = erg lief en aardig.
Ehriſam = eerzaam, eerbaar, net, achtbaar.
Ehriſamkeit, w. = eerzaamheid, eerbaarheid, fatsoenlijkheid.
Ehriſucht, w. = eerzucht.
Ehriſüchtig = eerzuchtig.
Ehribergeſſen = eervergeten.
Ehribergeſſenheit, w. = eerloosheid, laagheid.
Ehriberſend = beleedigend, eerkrenkend.
Ehriwidrig = in strijd, strijdig met de eer.
Ehriwürden, w. = Eerwaarde; Em. E. = Uw Eerwaarde.
Ehriwürdig = eerwaardig, eerbiedwaardig.
Ehriwürdigſt = zeer eerwaardig.
Ei = ei! well ei maſ! = och kom!
Ei, f. — (e)s, —er = ei; weidnes Ei = zacht ei; hartes Ei = hard ei; das Ei will flüger ſein als die ſpenne = het ei wil wijzer zijn dan de hen; er ſieht aus wie aus dem Ei geſchält (gepellt) = hij ziet er uit, alsof hij uit een doosje kwam; e i n faules Ei verdirbt den ganzen Brei = een rotte appel in de mande maakt al de rest te schande; er geht wie auf

- Eiern = hij loopt als op eieren (zoo voorzichtig); wer will sich um ungelegte Eier kümmern? = zorgen voor den tijd maken; sie sind einander ähnlich, sie gleichen sich wie ein Ei dem andern = ze gelijken op elkaar als twee droppels water; er ist faum aus dem Ei gefrohen = hij is nog nauwelijks uit den dop.
- ei'apopeia!** = heiapopeia!
- Ei'be**, w. -, -n = taxus.
- ei'ben** = van taxus(hout).
- Ei'benbaum**, m. = taxus.
- Ei'büsch**, m. -es = heemst; hibiscus.
- Eid'ant**, f. = ijkantoor.
- Eid'appel**, m. = galappel, galnoot.
- Eid'baum**, m. = eik(eboom).
- I. **Ei'de**, w. -, -n = eik, eikeboom.
- II. **Ei'de**, w. -, -n = ijk, ijkletter, ijkmaat; het ijen, roeien, peilen.
- Ei'del**, w. = eikel, akker, aardnoot; (im Kartenspiel) klaveren.
- ei'delförmig** = eikelvormig.
- Ei'delgarten**, m. = eikeltuin, eikeplantsoen.
- Ei'delhäher**, m. = markol. Vlaamsche gaal.
- Ei'delkaffee**, m. = eikelkoffie.
- Ei'delkappe**, w., -feld, m., -näpfchen, f. = dopje van den eikel.
- Ei'delfront**, w. = krans van den eikel.
- Eid'elle**, w. = ijk-el, standaard-el.
- Ei'dellese**, w. = eikelooft.
- Ei'delmaß**, w. = eikelvoeder, eikelmesting.
- Ei'delshwein**, f. = met eikels gemest zwijn.
- I. **ei'den** = eiken, van eikehout.
- II. **ei'den**, fchw. (h.) = ijken, roeien, peilen.
- III. **Ei'den**, f. -s, - = eitje.
- Ei'denblatt**, f. = eikeblad.
- Ei'dendicht**, -gefrüß, f. = eikehakhout.
- Ei'denfarbe**, m. = eikehoutkleur.
- Ei'denholz**, f. = eikehout.
- Ei'denkranz**, m. = krans van eikeblaren.
- Ei'denmoos**, f. = mos op de eikeschors.
- Ei'denrinde**, w. = eikeschors.
- Ei'denschwamm**, m. = tonder- of vuurzwam.
- Ei'denwald**, m. = eikenbosch, -woud.
- Ei'der**, m. -s, - = ijker, roeier, peiler.
- Eid'gebühr**, w. = ijkloon.
- Eid'horn**, -hörndchen, -fähdchen, f., -fage, w. = eekhoornkje.
- Eid'maß**, f. = ijkmaat, standaardmaat.
- Eid'meister**, m. = ijker.
- Eid'pfund**, f. = ijk-, standaardpond.
- Eid'stab**, m. = meeststok, peil-, roeistok.
- Eid'strich**, m. = ijkstreep.
- Eid'zung**, w. -, -en = ijk, ijkletter.
- Eid'wald**, zie Ei'denwald.
- Eid**, m. -(e)s, -e = eed; einen E. ablegen, schwören, leisten = afleggen, doen; leiblicher, fürperslicher E. = persoonlijke eed; einem den E. zuschreiben = iem. den eed opleggen.
- Eid'am**, m. -(e)s, -e = schoonzoon.
- Eid'brecher**, m. = eedbreker, meenedige.
- Eid'bruch**, m. = eedbreuk, meened.
- eid'brüchig** = meenedig.
- Eid'echte**, w. -, -n = hagedis.
- ei'dechtenartig** = hagedisachtig.
- Eid'er**, m. -s, -; ob. m. -, -n = eider(eend). **Eid'erdaunen**, -dunen, Pl. = eiderdons.
- Eid'erente**, w. = eider-eend.
- Eid'ergans**, w., -vogel, m. = eidergans.
- Eid'esablegung**, w. = afleggen van een eed.
- Eid'esablehnung**, w. = eedsweigerung.
- Eid'esformel**, w. = eedsformulier.
- Eid'esleistung**, w. = afleggen van een eed.
- Eid'espflicht**, w. = gezworen trouw; die E. leisten = hou en trouw zweren.
- Eid'esstatt**: an E. versthern = plechtig verklaren (in plaats van een eed te doen).
- Eid'esverweigerung**, w. = eedsweigerung.
- Eid'genos**, m. = eedgenoot.
- Eid'genossenschaft**, w. = eedgenootschap.
- eid'genössisch** = eedgenootschappelijk.
- eid'lich** = onder eede; e. besträtigen, besträtigen, erhärten = onder eede bevestigen.
- Eid'dotter**, f. = eierdooier.
- Eid'schnur**, m. = eed.
- eid'bergeffen** = meenedig.
- Eid'eräpfel**, m. = melanzaanappel, vrucht van de nachtschade.
- Eid'erbecher**, m. = eierdopje.
- Eid'erbier**, f. = bier met brood en kruiden.
- Eid'erbrot**, f. = brood met eieren, eiergebak.
- Eid'erbrühe**, w. = eiersaus.
- Eid'erfladen**, m. = eierkoek, omelet.
- Eid'erhändler**, m. = eierhandelaar.
- Eid'erfäse**, m. = eiervla.
- Eid'erfress**, m. = wijfjeskreeft.
- Eid'erfugen**, m. = eierpannekoek; (boekdr.) pastei.
- ei'erlegend** = eierlegend.
- Eid'erloch**, f. = nest v. een kip.
- Eid'erinäpfchen**, f. = eierdopje.
- Eid'erpflanze**, w. = eierplant.
- Eid'erpruime**, w. = eierpruim.
- Eid'erfchale**, w. = schaal, dop van een ei.
- Eid'erfchneem**, m. = geklutste eieren.
- Eid'erfchnee**, m. = schuim van eieren.
- Eid'erfchtof**, m. = eierstok, ovarium.
- Eid'erfantz**, m. = eierdans.
- ei'ertragend** = eierdragend.
- Eid'fel**, m. - = Eifel.
- Eid'fer**, m. -s = ijver, dienstijver, vuur, drift; verantwortigung, toorn; in E. geraten = boos worden.
- Eid'ferer**, m. -s, - = ijveraar.
- ei'ferig**, zie ei'frig.
- ei'fern**, fchw. (h.) = ijveren (für u. gegen ob. miber); boos worden (über etw.).
- Eid'ferfucht**, m. = ijverzucht, jaloerie.
- Eid'ferfuchtelei**, w. - = kleingeestige, kinderachtige jaloerie.
- ei'ferfuchtig** = ijverzuchtig, jaloersch (auf einen).
- Eid'form**, w. = eivorm.
- ei'förmig** = eivormig, ovaal.
- ei'frig** = ijverig, vurig, druk, gediensig, driftig; jaloersch.
- Eid'geib**, f. = geel van een ei.
- ei'gen** = eigen, eigenaardig, bijzonder, vreemd, nauwgezet, precies; in eigener Person = in (eigen) persoon; eigene Leute = lijfeigenen; er besitzt nichts Eigenes = hij bezit niets van zich zelf; sich etw. zu e. machen = zich iets toeëigenen, zich van iets meester maken; daß ist mein e. = dat is van mij, mijn eigendom; sie bildeten eine eigene Kirche = zij vormden een kerk op zich zelf, een eigen kerk; sein eigener Herr sein = zijn eigen meester zijn; sein eigenes Wesen = zijn meest bijzondere, innige aard; aus eigenem Antrieb = uit eigen beweging; auf eigene Hand od. Faust = op zijn eigen hand; ein eigener Mensch = een eigenaardig mensch; ein eigener Fall = een vreemd of lastig geval.
- Eid'genanftcht**, w. = eigen, persoonlijke meening.
- ei'genartig** = eigenaardig, bijzonder.

Eigenbericht, m. = origineel, particulier bericht, verslag.
Eigendünkel, m. = eigendunk, verwaandheid, laaidunkendheid.
eigenhändig = eigenhandig; e. l. er Brief = eigenhandig schrijven; e. übergeben = in handen overgeven.
Eigenheit, w. -, -en = eigenaardigheid, bijzonderheid; zonderlingheid.
Eigenhilfe, w. = eigen hulp; zelfverdediging; zur E. greifen = tot zelfverdediging zijn toevlucht nemen.
Eigenliebe, w. - = eigenliefde.
Eigenlob, f. = eigen lof; E. stinkt = eigen lof stinkt.
Eigentöner, m. -s, - = die voor eigen rekening een mijn exploiteert.
eigenmächtig = eigenmachtig, willekeurig.
Eigenname, m. = eigenaam.
Eigennut, m. = eigenbelang, eigenbaat, baatzucht.
eigenützig = baat-, belangzuchtig, egoïstisch.
eigens = opzettelijk, expreselijk, in 't bijzonder, uitdrukkelijk.
Eigenschaft, w. -, -en = eigenschap, hoedanigheid, kenmerk, aard.
Eigenschaftswort, f. = bijvoeglijk naamwoord, adjectief; eigenschapswoord.
Eigentum, m. = eigennigheid, hoofdigheid; wonderlijkheid.
eigentünnig = eigennig, stijfhoofdig, koppig; grillig, kurig, wonderlijk.
eigentüchtig = zelfzuchtig.
eigentlich = eigenlijk, werkelijk, welbeschouwd.
Eigentum, f. -(e)s, . . tümer = eigendom, bezitting; öffentliches E. = publiek domein.
Eigentümer, m. -s, - = eigenaar, bezitter.
eigentümlich = eigenaardig, bijzonder, kenmerkend, onderscheidend; zonderling, vreemd; eigen; in eigendom.
Eigentümlichkeit, w. -, -en = eigenaardigheid, eigenaardige eigenschap of hoedanigheid, zonderlingheid.
Eigentumsentfegung, w. = eigendomsontzetting, onteigening.
Eigentumsherr, m. = eigenaar.
Eigentumsrecht, f. = eigendomsrecht.
Eigentwille, m. = eigennigheid.
eigenwillig = eigenzinnig; ook: vrij, onafhankelijk.
Eigenwilligkeit, w. = eigennigheid, enz.
eigen, f. (h.) = eigen zijn, behoren bij; passen; eigen maken, in bezit nemen; sich e. od. ge eig'net sein (zu od. für etw.) = passen, geschikt, passend zijn (voor iets).
Eig'ner m. -s, - = eigenaar, bezitter.
Eiland, f. -(e)s, -e = eiland.
Eiländer, m. -s, - = eilandbewoner.
Eilbestellung, w. = expresse bestelling.
Eilbote, m. = ijlbode, koerier, renbode, estafette; durch Eilboten = expresse bestelling.
Eilbrief, m. = expresse brief.
Eile, w. - = haast, ijl, spoed; es hat keine E. = het heeft geen haast; die Eade hat E. = is spoedeischend.
eilen, f. (h.) = zich haasten, zich spoeden, haast maken; eile mit Wette = haast u langzaam; es eilt = er is haast bij; e., (f.) = ijlen, snellen, hard loopen.
eilend = haastig, snel, ijlend.
eilends = ijlings, haastig, in haast, onverwijld. eilf, zie eilf.
eilfertig = gehaast, haastig in haast, overijld.

Eilfertigkeit, w. = haastigheid.
Eilfracht, w. : per E. = als ijlgoed.
Eilfuhrer, w. = snel vervoer.
Eilgut, f. = ijlgoed.
eilig = gehaast, haastig; dringend, spoedeischend; snel, vlug; in haast; er hat es immer e. = hij heeft altijd haast.
eiligst = ijlings, ten spoedigste, in allerijl.
Eilinie, w. = ovaal, ellips.
Eilmarsch, m. = geforceerde marsch.
Eilpost, w. = snelpost, diligence.
Eilschritt, m. = ver-nelde pas.
Eilwagen, m. = snelle postwagen.
Eilzug, m. = sneltrein; ook: snelle tocht.
Emmer, m. -s, - = emmer, maat (voor wijn of bier) van 69 liter. **Emmerchen**, f. -s, - = emmertje.
Emmerkette, w. = emmerketting, pompketting.
Emmerwerk, w. = paternosterwerk (een soort e. eprad).
emmerweise = bij emmersvol.
I. a. ein (eine, ein), Num. = één, ééne; einer (ein) und derselbe = een en dezelfde; ein für allemal = eens voor al; sie sind eines Alters = van denzelfden leeftijd; ein Herz und eine Seele sein = één hart en één ziel zijn; ein vierzig Jahre od. ein Fahrer 40 = een jaar of veertig; sie ist sein ein und sein alles = zij is zijn alles; es läuft auf ein's hinaus = 't komt op 'tzelfde neer; es gibt nur ein's, das... = er is maar één ding, dat...; mit ein's = op eens; es hat ein's geschlagen = 't heeft één (uur) geslagen; in einem Fort = in eens door, in één adem, aan een stuk door; ein's werden = het eens worden; b. e., Bron. = iemand, men; unfer einer = iemand als wij, wijl; jo einer = zoo iemand; das ist einer! = dat is me d'r een! was soll einer dazu sagen = wat zal men er van zeggen; wenn's einem immer schlecht geht = als 't je altijd slecht gaat; einen, ein's nehmen, trinken = er eentje (een borrel) nemen; einem ein's berfehen = iem. een klap geven; die einen... und die andern = sommigen... en anderen; ich habe einen Müller gefannt = ik heb een zekeren M. gekend; noch ein's = nog een woordje; c. e., Art. = een, eene.
II. ein, Abb. = in, naar binnen; er wußte weder ein noch aus = hij wist geen raad; es mußte ihm nicht ein = het wou er bij hem niet in, hij kon het niet gelooven, niet aannemen, niet begrijpen.
ein'acern, f. (h.) = inploegen, inwerken.
Ein'akter, m. -s, - = stuk van één bedrijf.
ein'atig = van (of in) één bedrijf.
einan'der = elkander, elkaar.
ein'arbeiten, f. (h.) = sich in etw. e. = zich in iets inwerken, zich van iets op de hoogte stellen.
ein'armig = eenarmig.
ein'artig = eensoortig, gelijksoortig, van denzelfden aard.
ein'äschern, f. (h.) = in de asch leggen; met asch bedekken; inrekenen.
ein'atmen, f. (h.) = inademen, inhalen, inzuigen.
Ein'atmung, w. = inademing.
ein'ägen, f. (h.) = ingraveeren, inetsen, laten inbijten.
ein'äugig = eenoogig; unter den Blinden ist der Einäugige König = in het land der blinden is Eenooig koning.
ein'backen, f. u. f. (h.) = inbakken.

ein'ballen, **ein'ballieren**, *ſchw.* (h.) = inpakken (in balen), emballeeren.
ein'balsamieren, *ſchw.* (h.) = balsemen, inbalsemen
Ein'balsamierung, *w.* = balseming.
Ein'band, *m.* = band, boeckband.
ein'bändig = in één band, in één deel.
ein'banfen, *ſchw.* (h.) = optasten, in de schuur bergen, opschuren.
Ein'baum, *m.* = boot (uit een uitgeholden boomstam).
ein'bedingen, *ft.* (h.) = er bij bedingen, mede in 't contract bepalen.
Ein'beere, *w.* = eenbes; jeneverbes.
ein'begreifen, *ft.* (h.) = er in begrijpen, meerekenen; **ein'begriffen** = er in begrepen.
ein'behalten, *ft.* (h.) = inhouden, niet uitbetalen.
ein'beinig = eenbeinig, met één been.
ein'beissen, *ft.* (h.) = in (iets) bijten, invreten.
ein'befommen, *ft.* (h.) = ontvangen, beuren, in kas krijgen.
ein'berufen, *ft.* (h.) = oproepen, samenroepen, bijeenroepen.
Ein'berufungsorder, *w.*, **-ſchreiben**, *f.* = oproepingsbevel, -brief.
ein'beten, *ſchw.* (h.) = in slaap bidden.
ein'betten, *ſchw.* (h.) = (iem.) in een bed leggen, voor iem. een bed opslaan; inzinken; **ſich e.** = zich slaapgelegenheid verschaffen, een bed in beslag nemen.
ein'beulen, *ſchw.* (h.): *etw. e.* = een deuk of deuken in iets maken, slaan.
ein'biegen, *ft.* (h.) = in- of naar binnen buigen; weer op de hoofdzaak terugkomen; in eine Straſſe e. = een straat inslaan.
Ein'biegung, *w.* = inbuiging, kromming.
ein'bilden ſich, *ſchw.* (h.) = zich verbeelden, zich inbeelden, wanen; **ſich etw. e.** = verbeelding, eigenwaan hebben, ingebeeld zijn; **ſich viel e. auf (Akk.)** = zich veel laten voorstaan op, een noogen dunk hebben van.
Ein'bildung, *w.* = verbeelding, fantazie; inbeelding, verwaandheid.
Ein'bildungskraft, *w.* = verbeeldingskracht.
Ein'bildungsvermögen, *f.* = voorstellingsvermogen.
ein'binden, *ft.* (h.) = inbinden; inpakken, in elkaar binden, inwikkelen; (die Segel) inhalen.
ein'blasen, *ft.* (h.) = inblazen; neerwaaien, in elkaar w.; in 't oor blazen, influisteren.
Ein'bläſer, *m.* = aanzetter, opstoker.
Ein'blattung, *w.* -, -en = inblazing.
Ein'blatt, *f.* = eenblad (een plant).
ein'blätt(e)rig = eenbladig.
ein'bläuen, *ſchw.* (h.) = (die Wäſſe) doorhalen.
ein'bleuen, *ſchw.* (h.) = (etnem etw.) inranselen.
Ein'blick, *m.* = blik in iets, inkijk.
ein'bohren, *ſchw.* (h.) = inboren, boren d binnendringen.
ein'brechen, *ft.* (h.) = (eine Tür) met geweld openbreken; e. (f) - instorten, breken, inzakken, door 't ijs zakken; inbreken; met geweld, binnendringen; inbraak plegen; invallen, een inval doen; aanbreken, invallen; bei einbrecher Nacht = met het vallen van den nacht.
Ein'brecher, *m.* -s, - = inbreker.
ein'brennen, *unr.* (h.) = inbranden; brandmerken; (ein Faß) zwavelen; (Metl) branden, bruun laten worden.
ein'bringen, *unr.* (h.) = inbrengen, binnenbrengen, binnenhalen; (in die Ehe) meebrengen (ten huwelyk); (einen Antrag) indienen; (Ge-

winn) opbrengen, opleveren; (etw.) reudeeren; wieder e. = herstellen, inhalen, goedmaken (verlorene Zeit s. B.).
ein'bringlich = inbaar.
ein'brocken, *ſchw.* (h.) = inbrokken, inbrokkelen; einem etw. e. = iem. een leelijke poets spelen; wer es eingebracht hat, mag es auch auſſen = wie kaatst, moet den bal verwachten of wie zijn billen brandt, moet op de blaren zitten: er hat etwas eingebroden = hij heeft wat in de melk te brokkelen; **zie ook** *Se u p p e.*
ein'bröſeln, *ſchw.* (h.) = met fijn gewreven brood, met paniermeel bestrooien.
Ein'bruch, *m.* = inbraak; inval; het invallen, het aanbreken; [inbreuk].
Ein'bruchdiebstahl, *m.* = diefstal met inbraak.
Ein'bruchversicherung, *w.* = verzekering tegen inbraak.
ein'brüderig = eenbroederig, monadelphisch.
Ein'buschung, *w.* -, -en = inham, bocht, nauwe baai.
ein'bugen, *ſchw.* (f.) = binnenloopen, inboegseeren.
ein'bürgern, *ſchw.* (h.) = inburgeren, burger maken, naturalizeeren; **ſich e.**, (h.) = zich inburgeren.
Ein'bürgerung, *w.* - = inburgering.
Ein'buſſe, *w.* = verlies, schade.
ein'buſſen, *ſchw.* (h.) = verliezen, inschieten; ſie haben das Leben dabei eingebüſt = het leven er bij ingeschoten, verloren.
ein'dämmen, *ſchw.* (h.) = indammen, indijken, bedijken.
Ein'dämmung, *w.* = indijking.
ein'dampfen, *ſchw.* (h.) = verdampen.
ein'dämpfen, *ſchw.* (h.) = laten verdampen; stoven; (een vogel) in 't donker sluiten.
ein'decken, *ſchw.* (h.) = (een dak) afdekken; met aarde toedekken (in den tuin- en wijnbouw).
ein'deichen, *ſchw.* (h.) = indijken.
ein'deutig = met niet meer dan één beteekenis.
ein'deutschen, *ſchw.* (h.) = verduitschen.
ein'dicken, *ſchw.* (h.) = verdikken, inkoken.
ein'dienen ſich, *ſchw.* (h.) = zich ergens indienen, in een dienst geheel thuis raken.
ein'dorren, *ſchw.* (f.) = indrogen, inkrimpen.
ein'drängen, *ſchw.* (h.) = induwen, indrukken, indringen; **ſich e.** = zich binnendringen, indringen.
ein'drehen, *ſchw.* (h.) = indraaien, binnendraaien.
ein'dringen, *ft.* (f.) = indringen, binnendringen, (in iets) doordringen; auf einen e. = bij iem. aandringen.
ein'dringlich = nadrukkelijk, krachtig, met aandrang, dringend.
Ein'dringlichkeit, *w.* - = aandrang, kracht.
Ein'dringling, *m.* -(e)s, -e = indringer.
Ein'druck, *m.* -(e)s, ... brüde = indruk, merk; indruk.
ein'drucken, *ſchw.* (h.) = in-, opdrukken.
ein'drücken, *ſchw.* (h.) = naar binnen drukken, er in drukken, persen; in-, stukdrukken, platdrukken; **ſich e.** = zich indrukken, zich inprenten.
ein'drucklos = zonder indruk.
ein'druckvoll = indrukmakend, werkingvol, krachtig.
Ein'drückung, *w.* = het in- of platdrukken.
ein'duſeln, *ſchw.* (f.) = indommelen.
ein'ebenen, *ſchw.* (h.) = effenen, vlak maken.

ein'eggen, *fdm.* (h.) = door eggen on'derwerken, ondereggen.
ei'nen, *fdm.* (h.) = vereenigen.
ein'engen, *fdm.* (h.) = insluiten, inpersen, binnen nauwe grenzen ingesloten houden.
einer (eine, eines) = men, iemand, je (*zie ein I*).
Ein'er, m. -s, - = eenheid.
ei'nerlei = eenerlei, eender, zelfde; **einerlei'** = eender, 'tzelfde, onverschillig.
II. Einerlei', f. -s = eenerlei, eenvormigheid, eentonigheid; immer das ewige G.! = altijd 'tzelfde liedje!
Einerlei'heit, w. - = gelijkheid, eentonigheid.
ein'eruten, *fdm.* (h.) = inoogsten, inzamelen, behalen.
ei'nerzeits, ei'nerseits = eenerzijds, eensdeels.
ein'execzeren, *fdm.* (h.) = inexecereeren, instudeeren, drillen.
ein'fach = eenvoudig, gewoon, enkelvoudig; nederig, bescheiden; (*van stoffen*) effen.
Ein'fachheit, w. - = eenvoud, bescheidenheid.
ein'fächerig = éénvakkig.
ein'fäden, *fdm.* (h.) = (die Nadel) een draad in (de naald) doen; (einen) lijmen; (etw.) op touw zetten, beginnen; inpikken.
ein'fahren, f. (h.) = binnenbrengen (op een wagen); (Pferde) gewennen, africhten, inrijden; (einen Wagen) probeeren; stukrijden, overrijden, neerrijden, omrijden; e., (f.) = komen binnenvaren, in-, neerdalen (in een mijn).
Ein'fahrer, m. -s, - = mijnopzichter.
Ein'fahrt, w. = het binnenrijden, binnenvaren; koetspoort; invaart, ingang (in de mijn).
Ein'fall, m. = inval, het invallen, instorten; inval, overval; inval, invallende gedachte; auf den G. geraten, kommen (etw. zu tun) = op 't idee, 't denkbeeld komen.
ein'fallen, f. (f.) = invallen, instorten, in elkaar storten; afvallen, mager worden; invallen, een inval doen; in de rede vallen; aan iets denken, in de gedachte komen, te binnen schieten; was fällt Ihnen ein? = waar denk je aan? wat een idee! es wird sich niemand e. lassen, bies zu sagen = niemand zal 't in zijn hoofd krijgen...
Ein'fallslinie, w., -punkt, m., -winkel, m. = lijn, punt, hoek van inval.
Ein'falt, m. - = eenvoud, goedhartigheid, ongekunsteldheid, onnoozelheid, domheid, sufferigheid; G. vom Lande = onnoozel kind.
ein'fältig = eenvoudig, onnoozel, dom; ein'fältiges Zeug = dombeden, zotteklap.
Ein'fältigkeit, w. - = onnoozelheid, domheid.
Ein'faltspinsel, m. = sul, sukkel, onnoozele bloed, suffer.
ein'falzen, *fdm.* (h.) = invoegen, inkepen, inschieten; vrouwen; bodemen.
ein'fangen, f. (h.) = opvangen, grijpen, vatten, gevangen nemen; insluiten.
ein'farbig = eenkleurig, van één kleur, effen.
Ein'farbigkeit, w. = eenkleurigheid, effenheid.
Ein'farbband, f. = boordlint, boordband.
ein'fassen, *fdm.* (h.) = invatten; in- of omsluiten, omgeven; in- of omlijsten; vatten of zetten in; omwikkelen, inwikkelen; boorden, azetten; in vaten doen, in korven doen.
Ein'fassung, w. - = het invatten, in- of omsluiten, omlijsting, enz., *vgl. ein'fassen*.
ein'faulen, *fdm.* (f.) = rotten, rot worden.
ein'feilen, *fdm.* (h.) = invijlen.
ein'fengen, *fdm.* (h.) = omheinen.

ein'fetten, *fdm.* (h.) = insmeren, smeren, in 't vet zetten.
ein'feuchten, *fdm.* (h.) = invochten, vochten.
ein'feuern, *fdm.* (h.) = stoken; auf die Feinde e. = losvuren op, inschieten op.
ein'finden sich, f. (h.) = zich bevinden, komen, aankomen; verschijnen (vor Gericht z. B.).
ein'flechten, f. (h.) = invlechten, ineenvlechten; inwerken, inbrengen, inlasschen.
ein'flecken, *fdm.* (h.) = invlechten, inlappen, inwerken.
ein'fliegen, f. (f.) = in- of naar binnen vliegen.
ein'fließen, f. (f.) = instroomen, invloeiën, uitloopen (in), binnenkomen, inkomen; ein Wort des Dankes z. e. lassen = een woord van dank enz. laten invloeiën.
ein'flößen, *fdm.* (h.) = ingieten, laten inloopen, ingeven, laten drinken; inboezemen.
Ein'flug, m. = het binnenvliegen (in den bijekor), de opening (daarvoor).
Ein'flügelig = eenvleugelig.
Ein'fluss, m. = het invloeiën, uitwatering, monding; invloed (auf einen ob. etw.); er steht unter dem Einflusse... = hij ondergaat den invloed..., staat onder den invloed...
ein'flussreich = invloedrijk, aanzienlijk.
Ein'flussröhre, w. = uitwateringspijp.
ein'flüstern, *fdm.* (h.) = influisteren, inblazen, ingeven.
ein'fordern, *fdm.* (h.) = invorderen, opeischen, in ontvangst nemen.
Ein'forderung, w. = invordering.
ein'förmig = eenvormig, eentonig.
Ein'förmigkeit, w. -, -en = eenvormigheid, eentonigheid.
ein'fressen, f. (h.) = invreten, inbijten, inkankeren.
ein'frieden, ein'friedigen, *fdm.* (h.) = insluiten, omheinen.
Ein'friedigung, Ein'friedung, m. -, -en = omheining, omsluiting, hekwerk, haag.
ein'frieren, *fdm.* (f.) = invriezen, vastvriezen in 't ijs; bevroezen.
ein'früchtig = met één vrucht.
ein'fucheln, *fdm.* (h.) = afrossen.
ein'fuchten, *fdm.* (h.) = ineen etw. = iem. iets instampen, inpompen.
ein'fugen, *fdm.* (h.) = invoegen, inzetten, inschieten.
ein'fügen, *fdm.* (h.) = invoegen, inzetten, inschieten; bijvoegen, insluiten.
Ein'fuhr, m. - = invoer, inkomst, import.
Ein'fuhrartikel, m. = invoerartikel.
ein'führbar = invoerbaar, in te voeren, wat ingevoerd mag worden.
ein'führen, *fdm.* (h.) = invoeren; importeeeren; (einen bei Hofe) e. = (aan 't hof) voorstellen, introduceeren, prezenteeren; (in ein Amt) installereeren; (in einen Verein) introduceeren; invoeren, in zwang brengen, instellen.
Ein'fuhrhandel, m. = invoerhandel.
Ein'fuhrung, w. = invoer, importatie, voorstelling, introduceering, introductie, installatie, instelling.
Ein'fuhrverbot, f. = verbod van invoer.
Ein'fuhrwaren, Pl.; -zoll, m. = invoerartikelen; -recht.
ein'füllen, *fdm.* (h.) = indoen, ingieten, volmaken met.
ein'füßig = éénvoetig, met één voet, met één poot.
Ein'gabe, w. = verzoekschrift, verzoek, petitie.
Ein'gang, m. = ingang, toegang; aankomst;

het binnenkomen; invoer; einer Sache & berſchaffen = ingang doen vinden; (van brieven e. d.) begin, inleiding; voorspel.
ein'gangſ = in 't begin, aan 't begin; eing. erwähnt = boven of aan 't begin vermeld, genoemd.
Ein'gangſartikel, m. = invoerartikel.
Ein'gangſdeklaration, w. = inklaringsbewijs.
Ein'gangſrede, w. = intreerede; voorrede.
Ein'gangſzoll, m. = invoerrecht.
ein'geben, ft. (h.) = ingeven; inboezemen, inblazen, tot iets brengen, indienen.
Ein'geber, m. = inblazer; indienner.
ein'gebildet = ingebeeld, hersenschimmig, denkbeeldig; verwaand, ijdel, laatlunkend.
Ein'gebilde, f. —s, — = peetgeschenk.
ein'gebogen = gebogen, krom, naar binnen gebogen.
ein'geboren = ingeboren, natuurlijk, daar thuisbehoorend; aangeboren; der Eingeborene = inboorling; der eingeborene Sohn Gottes = de eeniggeborene...
Ein'gebung, w. —, —en = ingeving, inboezeming.
Ein'geburtsrecht, f. = recht van inboorling.
ein'gebut = indachtig (einer Sache e. sein, bleiben).
ein'gefleischt = vleeschgeworden, menschgeworden; in persoon, verstokt, volbloed; ein'gefleischer Aristokrat = aristokraat in merg en been.
ein'geh(e)n, unr. (f.) = ingaan, binnengaan; (von Briefen, Geldern zc.) in-, binnenkomen; in 't hoofd komen, in 't begrip doordringen; mir geht nicht ein = het wil er bij mij niet in; (auf etw.) ingaan (op iets), genoegen nemen (met iets); (von Zeug) inkrimpen, krimpen, kleiner worden; (von Pflanzen) uitdrogen; (von Einrichtungen, Verbindungen, Zeitstrahlen zc.) ophouden te bestaan, te niet gaan; e., (f. u. h.) = (eine Wette, eine Ehe, Verpflichtungen u. ä.) aangaan, aannemen.
ein'gehend = uitvoerig, degelijk, nauwkeurig.
Ein'gemachtet, f. = ingelegde vruchten, confituren, compote.
ein'gemeinden, fchw. (h.) = vereenigen: einen Ort einem andern od. in einen andern e. = een plaats met een andere tot een gemeente vereenigen, een plaats bij een andere trekken.
Ein'gemeindung, w. — = vereeniging, zie eingemeinden.
ein'genommen (gegen, für) = ingonomen (tegen, voor); von einem, von sich selbst e. = met iem., met zich zelf ingonomen; mir ist der Kopf ganz e. = zwaar, duizelig.
Ein'genommenheit, w. — = ingonomenheid; dofheid.
Ein'gesandt, f. —s, —s = ingezonden (stuk).
ein'geschränkt = beperkt, bekrompen, begrensd, zuinig.
ein'geschrieben = aangeteekend, aangegeven.
ein'geſſen = inwonend, ingezeten.
ein'gedrengt = als spranken, droppels of spikkels zich bevindend in, ingesprekeld.
ein'gestandenermaßen = zooals toegegeven is of wordt.
Ein'geständnis, f. = bekentenis.
ein'gesteh(e)n, unr. (h.) = bekennen; erkennen, toegeven.
ein'getragen = ingeschreven, geregistreerd.
Ein'geweide, f. —s, — = ingewanden, binnenste, gedarmte.
ein'gewöhnen, ein'gewohnen, fchw. (h.) = gewennen (aan een plaats), akklimatizeeren.

ein'gezogen = ingetogen, teruggetrokken, afgezonderd.
Ein'gezogenheit, w. — = ingetogenheid, teruggetrokkenheid, afzondering.
ein'gießen, ft. (h.) = ingieten, vastgieten; den Tee e. = thee schenken.
ein'gipfen, fchw. (h.) = in het gips doen.
ein'gittern, fchw. (h.) = traliën, met traliëwerk omgeven.
Ein'glas, f. = monocle.
ein'gleisig = met enkel spoor.
ein'graben, ft. (h.) = ingraven, begraven, wegstoppen; ingraveeren; (ins Gedächtnis) inprenten; fchw. e. = een leger of hol onder den grond maken; zich ingraven, zich verschansen; zich verbergen.
Ein'grabung, w. —, —en = ingraving; gravure; verschansing.
ein'grabieren, fchw. (h.) = (in)graveeren.
ein'greifen, ft. (h.) = ingrijpen; de hand slaan in, (in die Seiten) grijpen, aanslaan; zich met iets bemoeien, ingrijpen; in jems Rechte e. = inbreuk maken op iems. rechten.
ein'greifend = ingrijpend, krachtig.
Ein'griff, m. = het ingrijpen, het in elkaar grijpen; inbreuk (tun: maken).
ein'gürten, ein'gürten, fchw. (h.) = met een gordel of riem insluiten.
Ein'guß, m. = ingieting, het ingieten; vorm, gietopening (in den vorm).
ein'hacken, fchw. (h.) = neerbakken, inhakken, neerslaan, stukslaan.
ein'haken, zie ein'hegen.
ein'haken, ein'haken, fchw. (h.) = inhaken, vasthaken.
einhalb'acht Uhr = halfacht.
Ein'halt, m. —(e)s = het tegenhouden; stilstand; & tun, & gebieten = tegengaan, doen ophouden, een einde maken aan, betugelen.
ein'halten, ft. (h.) = inhouden, binnenhouden, tegenhouden; (mit etw.) ophouden met, staken; (im Leben) ophouden; (eine Frist, einen Termin, ein Limitum) zich houden aan.
ein'handeln, fchw. (h.) = inkoop, opkopen.
ein'händig = éénhandig, met één hand; voor één hand.
ein'händigen, fchw. (h.) = overhandigen, ter hand stellen, overgeven, zenden.
Ein'händigung, w. —, —en = overhandiging, terhandstelling, overgave.
Ein'händigungsbeweis, m. = ontvangstbewijs.
ein'hängen, fchw. (h.) = inhangen; hangen, (in)doen.
Ein'hard = Eginhard.
ein'hauchen, fchw. (h.) = inademen, inblazen, inboezemen, ingieten.
ein'hauen, unr. (h.) = inslaan, inhakken, stukhouwen, in iets uithakken, uithouwen, uitsnijden; inhouwen (auf den Feind); er faun wader e. = hij kan flink eten.
ein'häufig = éénhuizig; graag thuis zijnd, hokvast.
ein'heben, ft. (h.) = (eine Tür) inhangen; einen Bogen e. = een vel opmaken; inzetten, inschrijven, inlichten.
ein'heften, fchw. (h.) = innaaien, inhechten.
ein'hegen, fchw. (h.) = insluiten, omheinen.
Ein'hegung, w. —, —en = omheining, haag.
ein'hellen, fchw. (f.) = ingroeiën in een genezende wonde.
ein'heimisch = inheemsch, ingeboren, binnenlandsch, inwendig; thuis.
ein'heimſen, fchw. (h.) = inoogsten, binnenhalen.

- ein'heiraten**, *fich* in eine Familie = in een familie trouwen.
- Ein'heit**, w. -, -en = eenheid, enkelvoud, eendracht.
- ein'heitlich** = in een hand vereenigd, onverdeeld; een geheel vormend; overeenstemmend, uniform.
- ein'heizen**, *fchw.* (h.) = stoken, vuur of kachel aanmaken, verwarmen; eiuem e. = iem. 't hoofd warm maken; 't iem. benauwd maken.
- Ein'heizung**, w. = verwarming, het stoken.
- Ein'heizer**, m. = stoker.
- ein'helfen**, *ft.* (h.) = (eiuem) voorzeggen, helpen herinneren; (ergens) inhelfen.
- ein'hellig** = eenstemmig, eensgezind, eenparig.
- Ein'helligkeit**, w. = eenstemmigheid, eenparigheid.
- ein'hemmen**, *fchw.* (h.) = remmen, de rem aanleggen; tegenhouden.
- ein'henf(e)lig** = met één hengsel, één oor.
- ein'her'** = daarheen, voort, aan.
- ein'her'fuchen**, *fchw.* (h.) = den wijnoogst binnenhalen; binnebrengen.
- ein'her'fahren**, *ft.* (f.) = daarheenrijden, -varen.
- ein'her'geh(en)**, *unr.* (f.) = voortgaan, voortloopen, daarheenloopen.
- ein'her'reiten**, *ft.* (f.) = voort-, daarheenrijden.
- ein'her'schreiten**, *ft.* (f.) = daarheen-, voortstappen.
- ein'her'stolzieren**, *fchw.* (f.) = trotsch voortloopen, daarheen loopen, loopen als een pauw.
- ein'her'sziehen**, *ft.* (f.) = voorttrekken, daarheen trekken, aangetogen komen.
- ein'höf(e)rig** = eënbultig.
- ein'holen**, *fchw.* (h.) = einen Fürften, einen Rüdichtigen, das Verjämte, die Segel inhalen; (Madriichten, Rat) inwinnen; (*zonder object*) hoedschappen doen; (Waren) halen, inkooppen; Preise e. = vragen naar prijzen; (Stimmen) verzamelen.
- Ein'hohlung**, w. = inhaling, het inhalen.
- Ein'horn**, f. -(e)s, ..hörner = eenhoren.
- Ein'hornfifch**, m. = zeeëenhoren, narwal.
- ein'hörnig** = eenhoornig.
- Ein'hüfer**, m. -s, - = eenhoevig dier.
- ein'hüfig** = eenhoevig.
- ein'hüllen**, *fchw.* (h.) = inhullen, inwikkelen (in einen Mantel).
- Ein'hüllung**, w. -, -en = inhulling, inwikkeling.
- ei'nig** = eenig; alleen; (jein, werden) 't eens (zijn, worden), eensgezind; eenig, een of ander; eenig, eenige, wat, sommige; ook: darin waren *fich* alle e. = daarover waren 't allen eens; eintige zwanzig = een twintig, ruim twintig; eintge's = iets, wat, een en ander.
- ei'nigermal** = soms, somtijds.
- ei'nigen**, *fchw.* (h.) = tot één maken, vereenigen; eensgezind maken, goede vrienden maken: *fich* e. = 't eens worden, tot overeenstemming geraken.
- ei'nigermachen** = eenigermate, eenigszins.
- Ein'igkeit**, w. = eensgezindheid, eendracht; *Es* macht *Itarf* = eendracht maakt macht.
- Ein'igung**, m. -, -en = overeenstemming.
- Ein'igungsaunt**, f. = bemiddelingscomité.
- ein'impfen**, *fchw.* (h.) = inenten, vaccineeren, enten.
- Ein'impfung**, w. = inenting, vaccinatie.
- ein'jagen**, *fchw.* (h.) = op de jacht africhten; naar binnen jagen; (Fürcht, Schreden) aanjagen.
- ein'jährig** = éénjarig, van (den duur van) één jaar; Einjähriger = Einjährig Freiwilliger = vrijwilliger voor één jaar.
- ein'jochen**, *fchw.* (h.) = in het juk spannen; onderdrukken.
- ein'falken**, *fchw.* (h.) = inkalken, in de kalk leggen.
- Einfam'nerstiften**, f. = éénkamerstelsel (vertegenwoordiging).
- ein'fapfeln**, *fchw.* (h.) = inkapselen.
- ein'faffieren**, *fchw.* (h.) = incasseeren.
- Ein'fauf**, m. = inkoop; Einfaufe machen = inkooppen doen.
- ein'faufen**, *fchw.* (h.) = koopen, inkooppen; eiuem e. = iem. (ergens) inkooppen; daß heißt ich gut e. = dat noem ik een koopje.
- Ein'fäufer**, m. = inkoopper; ekonoom (einer Ein'faufsbuch, f. = inkoopboek. [Inftalt]).
- Ein'faufspreis**, m. = inkoopsprijs; zum *Es*. = tegen inkoopsprijs.
- Ein'faufrechnung**, w. = inkooprekening.
- ein'fehlen**, *fchw.* (h.) = ingroeven, groeuen in iets maken.
- Ein'fehr**, w. = intrek, het bezoeken; pleistorplaats, halte; inkeer, zelfbeschouwing.
- ein'fehren**, *fchw.* (f.) = (in einem Gasthofe) intrek nemen, afstappen; (bei eiuem) aangaan, aanloopen; in *fich* e. = in zich keeren, tot zich zelf inkeeren.
- Ein'fehrhaus**, f. = herberg, logement.
- ein'feilen**, *fchw.* (h.) = indrijven, inslaan.
- ein'feilern**, *fchw.* (h.) = keldereren, in den kelder leggen.
- ein'ferben**, *fchw.* (h.) = inkerven, insnijden.
- Ein'ferbung**, w. -, -en = inkerving.
- ein'ferfern**, *fchw.* (h.) = inkerkeren, opsluiten.
- Ein'ferferung**, w. -, -en = inkerkering, opsluiting.
- ein'fetten**, *fchw.* (h.) = tot een ketting vastmaken; ketenen; aaneenketenen.
- Ein'findfchaft**, w. = gerechtelijke gelijkstelling van kinderen uit verschillende huwelijken.
- ein'fitten**, *fchw.* (h.) = vastlijmen.
- ein'flagen**, *fchw.* (h.) = aanklagen, gerechtelijk vervolgen.
- ein'flammern**, *fchw.* (h.) = inklemmen, vastklemmen, vastkrammen; tusschen haakjes (in parenthese) zetten.
- Ein'klang**, m. = samenklank, accoord, overeenstemming; in *Es* bringen = in, tot overeenstemming brengen, verzoenen.
- ein'flapbig** = met één klapvlies, éénvliezig.
- ein'flarieren**, *fchw.* (h.) = inklaren.
- ein'flaffig** = éénklassig, van één klasse.
- ein'fleben**, *fchw.* (h.) = implakken.
- ein'fleiden**, *fchw.* (h.) = in de kleeren steken, kleeden; met het passende kleed voorzien; eingefleidet werden = de pij, den sluier aannemen; inkleeden.
- ein'fleistern**, *fchw.* (h.) = implakken.
- ein'flemmen**, *fchw.* (h.) = inklemmen, klemmen; inpersen, indrukken.
- Ein'flemmung**, w. = beklemming.
- ein'flinfen**, *fchw.* (h.) = (de deur) op de klink doen.
- ein'flopfen**, *fchw.* (h.) = inkloppen, insluiten.
- ein'fneten**, *fchw.* (h.) = inkneden.
- ein'fniden**, *fchw.* (h.) = knakken, knikken, ombuigen; e., (f.) = knakken, breken.
- ein'fnochen**, *fchw.* (h.) = inkoken, opkoken; e., (f.) = verkoken.
- ein'fnoffern**, *fchw.* (h.) = in koffers pakken.
- i. ein'fommen**, *ft.* (f.) = binnenkomen; um *etw.* e. bei einer Beförbe = bij de bevoegde macht

om iets verzoeken: inkomen, inleveren; (bon Briefen, Geldern) binnenkomen, inkomen, betaald worden; invallen, in de gedachte komen.

II. Ein'kommen, f. = het binnen- of inkomen (bon Geldern); inkomen, inkomsten.

Ein'kommensteuer, w. = inkomstebelasting.

Ein'kömmling, m. -(e)s, -e = vreemdeling, pas aangekomene.

ein'koppeln, fchw. (h.) = insluiten, omsluiten.

Ein'korn, f. -(e)s = éenkoren. [omheinen.

ein'krassen, fchw. (h.) = inpakken; inkoop.

ein'fragen, fchw. (h.) = inkrassen.

ein'kriegen, fchw. (h.) = inkrijgen, verkrijgen, te pakken krijgen.

Ein'künste, Pl. = inkomsten.

Einl. = Einlage.

ein'laden, ft. (h.) = inladen, laden; uitnodigen, noodigen.

ein'ladend = uitlokkend, verleidelijk, uitnodigend, vriendelijk.

Ein'ladung, w. = het inladen, laden; uitnodiging; convocatie.

Ein'ladungsschrift, w. = programma (voor de een of ander plechtigheid).

Ein'lage, w. = het inleggen; binnegoed (bon Zigaretten); ingesloten inliggende brief, inliggend stuk; inleg (beim Spiel od. in die Sparfaffe u. ä.); deposito.

Ein'lagefapital, f. = maatschappelijk kapitaal.

Ein'lagerer, m. -s, - = eigenaar van opgeslagen goederen.

ein'lagern, fchw. (h.) = inleggen. inkwartieren; (Waren) opslaan, opleggen.

ein'lappig = éénlappig.

Ein'lafz, m. . . lafz, . . lafz = toegang, toelating; ingang, poortje, hek.

ein'laffen, ft. (h.) = inlaten, binnenlaten, toelaten; invoegen, inlaten, inwerken; **fich auf etw. e.** = op iets ingaan, tot iets overgaan; **fich mit einem e.** = zich met iem. inlaten; er läßt **fich auf seine Gründe ein** = er is met hem niet verstandig te praten.

Ein'lafz'geld, f.; :farte, w. = toegangs'geld (of -prijs); -kaart.

Ein'lafzklappe, w. = (inlaat) klep (an einer Maschine).

ein'lafzlich = uitvoerig. [fchw. (h.)]

Ein'lafzthür, w. = ingang (deur), toegangsdeur.

Ein'laffung, w. = toelating, inlating.

ein'laufen, ft. (f.) = inloopen, binnenloopen, binnenkomen, inkomen; inkrimpen, krimpen; in einen Hafen e. = een haven binnenloopen; einlaufende Bestellungen = inkomende bestellingen.

ein'laugen, fchw. (h.) = inloogen, loogen, in de loog zetten.

Ein'laugung, w. -, -en = 't loogen.

ein'läuren, fchw. (h.) = inluiden.

ein'leben **fich**, fchw. (h.) = zich inleven; zich gewinnen.

Ein'legeholtz, f. = inleghout, fourneerhout.

Ein'legemeffer, f. = knipmes.

ein'legen, fchw. (h.) = inleggen, er in leggen, indoen; (Kapitalien) storten; (einen Brief) insluiten; (Bier) opleggen, kelderen, opdoen; inlegwerk maken, fourneeren, inleggen; (ein gutes Wort für einen) doen; (eine Lanze für einen) breken; Protest e. = protest aantekenen, protesteeren; Berufung e. = in beroep komen, appelleeren.

Ein'legung, w. = inlegging, storting enz., vgl. einlegen.

ein'lehren, fchw. (h.) = laten instudeeren, onderwijzen, aanleeren, aanbrengeen.

ein'leiten, fchw. (h.) = in slaap deunen.

ein'leimen, fchw. (h.) = inlijmen.

ein'leiten, fchw. (h.) = inleiden, binnenleiden, binnenbrengen; in- of opleiden; inleiden, beginnen, (een tijdperk ook) openen; (einen Prozeß) voorbereiden ter behandeling.

Ein'leitung, w. = inleiding, begin, instructie.

ein'lenken, fchw. (h.) = inouigen, indraaien; weer in orde zetten of brengen; weer op den goeden weg komen; weer op het onderwerp komen; van toon veranderen, bijdraaien.

Ein'lenkung, w. = het inbuigen, enz.; vgl. einlenken.

ein'lernen, fchw. (h.) = instudeeren, uit het hoofd leeren; inprenten, aanbrengeen.

ein'leuchten, fchw. (h.) = duidelijk zijn, helder in 't oog springen; daß will mir nicht e. = dat is mij niet recht duidelijk.

ein'leuchtend = helder, duidelijk.

ein'liefern, fchw. (h.) = inleveren, overleveren, overhandigen.

Ein'lieferung, w. = inlevering.

Ein'lieferungsfchein, m. = regu.

ein'liegen, ft. (h.) = inliggen, gelegerd zijn in, inwonen, ingesloten zijn; einliegend = inliggend, ingesloten.

Ein'ling, m. -(e)s, -e = kluizenaar, zonderling.

ein'lippig = éénlippig.

ein'löchen, fchw. (h.) = doorboren, een gat maken in; in een gat doen; in de doos stoppen, inrekenen.

ein'löffeln, fchw. (h.) = inlepelen, bij lepels innemen of ingeven.

ein'logieren (spr.: ..lozjie..), fchw. (h.) = inwonen; **fich e.** = zijn intrek nemen.

ein'lösen, fchw. (h.) = (ein Pfand, sein Wort) inlossen; (einen Wechsel) honoreeren, betalen.

ein'lösen, fchw. (h.) = insoldeeren.

ein'lösen, fchw. (h.) = binnenloodsen.

ein'lossen, fchw. (h.) = in slaap neuriën, zingen.

ein'machen, fchw. (h.) = inmaken, inleggen, (Saff) mengen.

ein'malen, ft. (h.) = malen (in voorraad).

I. ein'mal = éénmaal, één keer, eens; auf e. = opeens; alle auf e. = allen tegelijk; e. über daß andere = keer op keer, voor en na, slag op slag; einmal um daß andere = om den anderen; e. ist feinmal = eenmaal is geenmaal.

II. einmal' = eens, op een keer, ereis; nicht e. = niet eens, zelfs niet.

Einmaleins, f. -, - = tafel (van vermenigvuldiging), tafels.

ein'malig = van één keer; einmalige Prämienzahlung = storting in eens.

ein'männisch = éénmannig, éénhelmig.

ein'marinieren, fchw. (h.) = marineeren.

Ein'marsch, m. = intocht.

ein'marschieren, fchw. (f.) = binnentrekken, binnenrukken.

Ein'master, m. -s, - = eenmaster.

ein'mastig = met één mast.

ein'mauern, fchw. (h.) = in metselen, ommuren, inzetten.

ein'meißeln, fchw. (h.) = inbeitelen.

ein'mengen, fchw. (h.) = inmengen; **fich in etw. e.** = zich in iets mengen, zich met iets bemoeien.

Ein'mengung, w. = inmenging, mengsel.

ein'messen, ft. (h.) = er in meten, inmeten.

ein'mieten, fchw. (h.) = inhuren, een verblijf huren voor (iem.); **fich bei einem e.** = bij iem. kamers huren.

ein'mischen, fchw. (h.) = inmengen, mengen in; **fich in etw. e.** = zich in iets mengen, zich met iets bemoeien.

Ein'mischung, w. = inmenging, mengsel.
ein'monattich = (één)maandelijksch.
ein'muumme(ſ)u, ſchw. (h.) = vermommen; (warm) inpakken.
ein'münden, ſchw. (h.) = (uit)monden, uitloopen, zich uitstorten, zich ontlasten.
Ein'mündung, w. = monding.
ein'münzen, ſchw. (h.) = smelten voor de munt; hersmelten, overmunten.
Ein'mut, w. = eensgezindheid.
Ein'mütiq = eensgezind, eenstemmig.
Ein'mütiqfeit, w. = eensgezindheid, eenstemmigheid.
ein'nageln, ſchw. (h.) = inslaan, inspijkeren.
ein'nähen, ſchw. (h.) = innaaien; (ein Kleid) innemen.
Ein'nahme, w. -, -n = inneming, vermeerstering, in-bezit-neming; ontvangst, ontvang; inkomsten; in G. brengen, ſtellen = in ontvang boeken.
Ein'nahmepoſt, m. = ontvangſtpoſt.
Ein'nahmepoſte, w. = bron van inkomsten.
Ein'nahmepoſte, w. = ontvangkantoor.
ein'nehmen, ſt. (h.) = innemen, vermeersteren, in bezit nemen; mit Sturm e. = stormenderhand inn.; innemen, bekleeden, in beſlag nemen; vervangen; incasseeren, in ontvangst nemen; inkomen hebben; (Münet) innemen; (baſ Frühſtück) gebruiken; (die Segel) inhalen, bergen; (den Kopf) bezwaren, benevelen; für od. gegen einen eingenommen ſein = voor of tegen iem. ingenomen zijn; er war ſehr bon ſich eingenommen = met zich zelf ingenomen.
ein'nehmend = innemend, aantrekkelijk, aangenaam.
Ein'nehmer, m. = ontvanger.
Ein'nehmerrei, w. -, -en = ontvangkantoor.
Ein'nehmerſtelle, w. = ontvangersplaats.
ein'nehen, ſchw. (h.) = invochten, insprekelen.
ein'nicken, ſchw. (h.) = indutten, in ſlaap vallen, insluimeren.
ein'nieten, ſchw. (h.) = vastklinken.
ein'nitten ſich, ſchw. (h.) = zich er in nestelen, zich veſtigen, zich indringen.
Ein'öde, w. -, -n = woetenij, eenzaamheid.
ein'ölen, ſchw. (h.) = oliën, met olie insmeren.
ein'ordnen, ſchw. (h.) = rangſchikken, op zijn plaats zetten.
ein'packen, ſchw. (h.) = inpakken; zijn koffers pakken; zijn biezen pakken; gehörig e. = zich volſtoppen (met eten).
Ein'paker, m. = pakker, emballleur.
Ein'packung, w. = inpakking, verpakking, emballage; het inpakken.
ein'packen, ſchw. (h.) = binnensmoken.
ein'packen, ſchw. (h.) = inpakken, invoegen.
ein'packen, ſchw. (h.) = inpakken, instampen.
Ein'packer, m. -s, -n = repetitor.
ein'packen, ſchw. (h.) = inslaan, inranselen.
ein'packen, ſchw. (h.) = ompalen, met palen insluiten, palissadeeren.
Ein'packung, w. = palissadeering.
ein'packen, ſchw. (h.) = bij één parochie of kerspel inlijven.
ein'packen, ſchw. (h.) = inperken, omperken, insluiten.
ein'packen, ſchw. (h.) = inplanten, planten; inprenten.
ein'packen, ſchw. (h.) = met plaveisel omgeven; in het plaveisel inwerken.
ein'packen, ſchw. (h.) = inpinnen, met pinnen inslaan.

ein'packen, ſchw. (h.) = inploegen.
ein'packen, ſchw. (h.) = inenten, enten; inprenten, instampen, instoppen.
Ein'packer, m. -s, -n = éénponder.
ein'packen = van één pond, éénponds...
ein'packen, ſchw. (h.) = pekken, met pek insmeren, vastpekken.
ein'packen, ſchw. (h.) = binnentrekken (als pelgrim).
ein'packen, ſchw. (h.) = omheinen, omschutten.
ein'packen, ſchw. (h.) = pekelen, inpekelen, inzouten; eingepöfelt wie die Fertige = ingepakt als haringen.
ein'packen, ſchw. (h.) = indrukken, instempelen, inprenten; dem Gedächtniſſe e. = in het geheugen prenten.
ein'packen, ſchw. (h.) = in de pers doen, persen.
ein'packen, ſchw. (h.) = passen, probeeren.
ein'packen, ſchw. (h.) = poederen, inpoederen.
ein'packen, ſchw. (h.) = er in pompen.
ein'packen ſich, ſchw. (h.) = zich inpoppen.
ein'packen, ſchw. (h.) = inkwartieren, onder dak brengen, veſtigen.
Ein'packung, w. -, -en = inkwartiering.
ein'packen, ſchw. (h.) = in de week zetten of doen, weeten, wellen.
ein'packen, ſchw. (h.) = inpersen.
ein'packen, ſchw. (h.) = in een lijst zetten, encadreeren.
ein'packen, ſchw. (h.) = inslaan, inheien.
ein'packen (spr.: .. rözje ..), ſchw. (h.) = indeelen, rangſchikken; sorteeren.
ein'packen, ſchw. (h.) = den raad geven, aanraden.
ein'packen, ſchw. (h.) = berooken, rookerig maken.
ein'packen, ſchw. (h.) = inruimen, opruimen, op zijn plaats zetten; de plaats ruimen, overlaten, overgeven, afstaan; toegeven, toestemmen.
Ein'packung, w. = inruiming, opruiming; afstand; toegeving, toestemming.
Ein'packungſatz, m. = toegevende zin.
ein'packen, ſchw. (h.) = meerekenen, er bij rekenen; mit eingerechnet = er in begrepen, meegerekend.
Ein'packe, w. = tegenspraak, tegenwerping; protest; antwoord; exceptie.
ein'packen, ſchw. (h.) = (einem etw.) inpraten, wijsmaken; (Mut) inboezemen, inspreken; [in de rede vallen].
ein'packen, ſchw. (h.) = (die Segel) opgeien, geien; reven.
ein'packen, ſchw. (h.) = registreeren, inschrijven.
ein'packen, ſchw. (h.) = inregenen; eingerechnet (ſein) = door den regen (ergens) opgehouden.
ein'packen, ſchw. (h.) = er in wrijven; inwrijven, wrijven; e. einem e. = onder den neus wrijven (fig.).
ein'packen, ſchw. (h.) = aanbieden, indienen.
Ein'packung, w. -, -en = indiening.
ein'packen, ſchw. (h.) = inrijgen, aanrijgen, aaneenrijgen; scharen, in de rij of het gelid plaatsen, indeelen; (bij een wapen) inlijven; e. unter = rangſchikken onder.
ein'packen = van één rij, van een gelid; met één rij knoopen.
ein'packen, ſchw. (h.) = inscheuren, een scheur in iets maken; afbreken, omverhalen; e., (f.) = [met geweld indringen], zich verspreiden, zich verbreiden, voortgang maken, inwortelen (von Gewohnheiten, Ansitten, Mißbräuchen); ein

tief eingerissenes Übel = een diep ingeworteld kwaad.

einreiten, ft. (h.) = inrijden, stuk rijden; (ein Reitpferd) afrijden, gewinnen; e., (f.) = binnenrijden.

einrenken, fchw. (h.) = (ein Glied) weer zetten; eine Sache wieder e. = weer in orde brengen, opknappen, weer in 't reine brengen.

einrennen, fchw. (h.) = in-, stuk- of openrennen; einem die Tür e. = iem. de deur platloopen.

einrichten, fchw. (h.) = inrichten, regelen, in orde brengen, aanleggen; (ein Glied) weer zetten; sich e. = zich inrichten, zijn huis inrichten, meubelen; zuinig leven.

Einrichtung, w. = inrichting, regeling, schikking; het zetten; stoffeering; huishouden; seine Einrichtungen treffen = zijn schikkingen maken.

einriegeln, fchw. (h.) = (achter grendel) opsluiten.

Einritt, m. = het inrijden; de inrij.

einrücken, fchw. (h.) = opscheuren, openrijten, inklassen, insnijden.

einrollen, fchw. (h.) = inrollen.

einrosten, fchw. (f.) = inroesten, roesten.

einrücken, fchw. (f.) = binnenrukken; (in jemand's Stelle) opvolgen; (in eine Zeitung) opnemen, plaatsen; eine Annonce e. lassen = een advertentie plaatsen.

Einrückungsgebühren, Pl. = kosten van plaatsing, advertentiekosten.

einrühren, fchw. (h.) = (Eier) roeren; (Kaff, Teig) beslaan, mengen; einem etw. e. = iem. een poets bakken.

I. **Einß**, w. -, -en = een, aas.

II. **einß** (worden, sein) = 't eens (worden, zijn); zie verder e n I.

Einfaat, m. = het gezaaide, zaaisel.

einfaßeln, **einfaßen**, fchw. (h.) = in zijn zak, zijn beurs doen, opsteken, opstrijken.

einfaen, fchw. (h.) = inzaaien, bezaaien.

einfaen, fchw. (h.) = inzagen.

einfaßig = met één snaar, éénsnarig.

einfaßeln, fchw. (h.) = inzalven, zalven, balsemen.

Einfaßlung, w. = zalving, balseming.

einfaßen, fchw. (h.) = inzouten.

einfaß = eenzaam, teruggetrokken, afgezonderd, alleen.

einfaßelappig = éénzaadlobbig.

einfaßig = éénzadig.

Einfaßheit, w. = eenzaamheid, afzondering.

einfaßeln, fchw. (h.) = inzamelen, bijeenbrengen; (Ulmosen) ophalen; (Stimmen) verzamelen.

Einfaßlung, w. = inzameling, opzameling.

einfaßeln, fchw. (h.) = in de kist leggen, kisten.

Einfaß, m. = inzet, inleg; (an Tisch) (inleg)blad; (am Kleide) tusschenzetsel; olie- en azijnstel; vischvijver; het inzetten (v. d. stem).

Einfaßbeker, m. = inschuifbeker.

Einfaßgewicht, f. = stel in elkaar te schuiven gewichten.

Einfaßbüchse, w. = aanzetbuis, aanhechtingsbuis.

Einfaßstück, f. = aanzetstuk; wisselstuk (an einer Flöte).

einfaßen, fchw. (h.) = bevuilen.

einfaßern, fchw. (h.) = met gist doormengen; in 't zuur leggen.

einfaßen, ft. (h.) = inzuigen; opslorpen.

Einfaßung, w. = inzuiging, inslorping.

einfaßen, fchw. (h.) = zoomen, inzoomen.

einfaßeln, fchw. (h.) = in een doos doen, inpakken; (fig.) in eine Rubrik e. = in een rubriek schuiven, brengen.

einfaßig = met één hulsel of vlies; één-schalig.

einfaßeln, fchw. (h.) = inlasschen, invoegen, tusschenzetten, er tusschenin voegen, inschakelen.

Einfaßtier, f. = één-schalig dier.

Einfaßung, w. -, -en = invoeging, inlassching, wat tusschengevoegd wordt, inschakeling.

einfaßeln, fchw. (h.) = verschansen.

einfaßeln, fchw. (h.) = inscherpen, op het hart drukken, inprenten.

einfaßeln, fchw. (h.) = begraven, in den grond stoppen.

einfaßig = één-schaduwig.

einfaßeln, fchw. (h.) = schatten, waardeeren, aanslaan.

Einfaßung, w. = schatting, taxatie, aanslag.

einfaßeln, fchw. (h.) = inscheppen.

einfaßeln, fchw. (h.) = inschenken; einem reinen Wein e. = klaren wijn schenken.

einfaßeln, fchw. (h.) = in de schuur bergen, opschuren.

einfaßig = van één laag; alleen, onge-trouwd, in weduwstaat; eenzaam.

einfaßeln, fchw. (h.) = inzenden, zenden.

Einfaßung, w. = (in)zending.

einfaßeln, ft. (h.) = inschuiven, induwen, instooten; inlasschen; instoppen, indringen; (das Brot) inschieten; sich e. = (zich) indringen; zich in het kegelspel oefenen.

Einfaßer, m. = inschieter; inlasscher.

Einfaßel, f. = 't ingelaschte, ingescho-vene, invoegsel; tusschenzin.

einfaßeln, ft. (h.) = [te binnen schieten]; inschieten, stukschieten, platschieten; oefenen in 't schieten: inschieten; (eine Flinte) probeeren, inschieten; (Gelb) schieten; (das Brot) inschieten; (Weber) inslaan, inschieten; ein-geschoßen sein = geoeftend, gedrild zijn.

einfaßeln, fchw. (h.) = inscheppen.

Einfaßung, w. -, -en = inschepping.

einfaßeln, fchw. (h.) = in 't tuig doen, 't tuig aanleggen, tuigen, inspannen.

einfaßeln, fchw. (h.) = slachten.

einfaßig = éénsporig.

einfaßeln, ft. (f.) = inslapen, in slaap vallen; verzwakken, verkoelen; sterven, overlijden; der Fuß ist mir eingeschlafen = mijn voet slaapt.

einfaßel(e)rig = éénpersoons.

einfaßeln, fchw. (h.) = doen inslapen, in slaap doen vallen, staperig maken.

Einfaß, m. = inslag, plooi; opnaaisel; hulsel; ingesloten brief; toevoegsel; bijzonderheid, eigenaardigheid, trek.

einfaßeln, ft. (h.) = (einen Nagel, eine Tür, Scheiben, den Boden eines Faßes, ein Kleid, einen Weg) inslaan; inranselen; open- of stuk-slaan; (Eier) doorroeren, mengen; inwikkel-en, inpakken; (Pflanzen) begraven; toeslaan; tref-fen; behooren tot; es hat eingeschlafen = de bliksem is ingeslagen; e., (f.) = gelukken, slagen, goed uitvallen.

Einfaßfad, m. = inslagdraad.

einfaßig = er bij behoorend, overeenkom-stig, betrekkelijk, desbetreffend.

einfaßeln sich, ft. (h.) = binnensluipen, zich indringen.

einſchletern, ſch. (h.) = den sluier doen aannemen, in een sluier hullen.
I. einſchleifen, ſch. (h.) = insleepen, naar binnen sleepen.
II. einſchleifen, ft. (h.) = inslijpen, insnijden, graveeren in.
einſchleppen, ſch. (h.) = insleepen, naar binnen sleepen, sleuren.
einſchließen, ft. (h.) = insluiten, opsluiten, omsluiten, omsingelen, bijinsluiten, mee insluiten, (in Klammern) tusschen haakjes zetten; bevatten, inhouden.
einſchließen = er in begrepen, vervat; bis zu . . e. = tot en met; e. mit & en. = met inbegrip van.
Einſchließung, w. = insluiting enz.; vgl. einſchließen.
einſchlingen, ft. (h.) = in een slinger doen, ineenslingeren, ineenvlechten; inzwelgen.
einſchluden, ſch. (h.) = inslikken, opslokken.
einſchlummern, ſch. (f.) = insluimeren.
einſchlüpfen, ſch. (f.) = insluipen.
einſchlürfen, ſch. (h.) = inslorpen, inslurpen.
Einſchluß, m. = het insluiten, insluiting, ingesloten stuk; Brief mit &. = brief met geldswaarde; mit &. von = er in begrepen, inclusief.
einſchmauchen, ſch. (h.) = berooken, met rook doortrekken.
einſchmeicheln ſich, ſch. (h.) bei etnem = zich bij iem. in de gunst dringen, bemind maken.
einſchmeicheln = innemend, vleierig.
einſchmeißen, ft. (h.) = insmijten, stuksmijten, ingooien, stukgooien.
einſchmelzen, ſch. u. ft. (h. u. f.) = smelten, samensmelten, versmelten.
einſchmieden, ſch. (h.) = (einen Verbrecher) in de boeien sluiten.
einſchmieren, ſch. (h.) = insmeren; inwrijven; kladden in.
einſchmuggeln, ſch. (h.) = binnensmokkelen; ſich e. = binnensluipen.
einſchmücken, ſch. (h.) = vuil maken, bevullen.
einſchnallen, ſch. (h.) = ingespen, vastgespen.
einſchneiden, ft. (h.) = insnijden, aansnijden, ingraveeren; (ein Buch) inkepen; die Schießarten e. = de schietgaten openen; tief ins Herz e. = het hart doorboren; [das Getreide e. = oogsten, maaien]; einſchneidend = diepgaand, ingrijpend.
Einſchneidefäße, w. = handzaagje (der Buchſinber).
einſchneidig = met één snede, éénsnijdend.
einſchneten, ſch. (h.) = insneeuwen, onderde sneeuw bedelven.
Einſchnitt, m. = insnijding, keep; uitgraving, geul; schietgat; (im Berge) snijding, caesuur.
einſchnitzen, ſch. (h.) = insnijden (in Holz u. ä.).
einſchnüren, ſch. (h.) = insnoeren, inpakken, vastbinden, inrijgen.
einſchränken, ſch. (h.) = inperken, beperken, inkrimpen, besnoeien, verminderen; ſich e. = bezuinigen; ſich, seine Ausgaben auf das Notwendigſte e. = tot het noodzakelijkste beperken, bepalen, inkrimpen.
einſchränkend = beperkend.
Einſchränkung, w. -, -en = beperking, inkrimping, vermindering, bezuiniging; voorbehoud.
einſchrauben, ſch. (h.) = inschroeven, vastschroeven.
einſchreiten, zie einſchütern.]

Einſchreibeamt, f. = kantoor van inschrijving, van registratie.
Einſchreibebrief, m. = aangeteekende brief.
Einſchreibgebühr, w.; -geld, f. = kosten van inschrijving, van aanteekening (von Briefen).
einſchreiben, ft. (h.) = inschrijven, registreeren; (einen Brief) aanteekenen.
Einſchreibung, w. = inschrijving; overschrijving; aanteekening.
einſchreiten, ft. (f.) = met afgemeten stap binnenkomen; tusschenheide komen, ingrijpen; gerichtlich e. = gerechtelijk optreden.
Einſchreiten, f. = tusschenkomst, bemoeiing, interventie.
einſchrotten, ſch. (h.) = keldereren, in den kelder neerlaten.
einſchrumpfen, ſch. (f.) = inkrimpen, in elkaar krimpen, verschrompelen.
Einſchub, m. = inschuiving, begunstiging; interpolatie.
einſchütern, ſch. (h.) = vrees aanjagen, bang of beschroomd maken, intimideeren.
einſchulen, ſch. (h.) = africhten, dresseeren; opleiden in een bepaalde leer; op school doen.
einſchürig = wat slechts éénmaal per jaar gemaaid wordt.
Einſchuß, m. = storting (van geld); inslag.
einſchüttern, ſch. (h.) = inschieten, verliezen, inboeren.
einſchütten, ſch. (h.) = ingieten, instorten.
einſchwärzen, ſch. (h.) = zwart maken, vuil maken; binnensmokkelen.
Einſchwärzer, m. -s, - = smokkelaar.
einſchwätzen, ſch. (h.) = inspraken, wijsmaken.
einſchwefeln, ſch. (h.) = zwavelen.
einſegeln, ſch. (f.) = binnenzellen.
einſegnen, ſch. (h.) = inzegenen, wijden; (Kinder) kerkelijk aannemen.
Einſegnung, w. = inzegening, wijding, aanneming of communie.
einſehen, ft. (h.) = inzien, doorzien, inkijken, onderzoeken, begrijpen, vatten.
Einſehen, f. = inzicht, inzage; ein &. haben = reden verstaan.
einſeifen, ſch. (h.) = inzeepen; voor den gek houden, er in laten loopen, dronken maken.
einſeigen, ſch. (h.) = doortrekken, doordringen.
einſeitig = eenzijdig, oppervlakkig, bekrompen, partijdig; einſeitiger Kopfschmerz = schele hoofdpijn.
Einſeitigfeit, w. -, -en = eenzijdigheid, oppervlakkigheid, bekrompenheid.
einſenden, unr. (h.) = inzenden, overhandigen, zenden.
Einſendung, w. = inzending, zending.
einſenken, ſch. (h.) = laten zinken in, doen nederdalen; (Reben) zetten, poten.
Einſer, m. -s, - = eenheid (in getallen).
einſetzen, ſch. (h.) = inzetten (Seine, Zähne u. ä.); [gevangen zetten]; (bij het spel) inzetten, op het spel zetten; (ein Feſt) instellen, invoeren; (einen in ein Amt, eine Würde) aanstellen, installeeren; (zu seinem Erben) aanstellen, benoemen, maken; ſich für etw. e. = voor iets opkomen; (intr.) inzetten, intreden, beginnen, openen.
Einſetzung, w. = insetting, instelling, installatie.
Einſetzungsworte, Pl. = inwijdingswoorden.
Einſicht, w. -, -en = inzage, onderzoek; inzicht, begrip, oordeel; zur &. = ter inzage.

ein'fichtig, **ein'fichtsboll** = verstandig, oordeelkundig, schrander.
ein'fütern, [d]w. (f.) = wegzakken, wegzijpelen, inzijpelen.
Ein'fiedeler, m. —, —en = kluzenaarswoning, kluis, hermitage.
Ein'fiedler, m. —s, — = kluzenaar.
ein'fiedlerisch = kluzenaars..., als een kluzenaar, eenzelvig.
ein'fiedeln, [d]w. (h.) = een kluzenaarsleven leiden; **sich e.** = zich vestigen.
ein'fiegeln, [d]w. (h.) = verzegelen, inlakkén.
ein'fihlig = éénlettergrepig; kort; onsprakzaam, zwijgend, stil.
ein'fingen, [t] (h.) = in slaap zingen; instudeeren, oefenen (einen Gesang).
ein'finken, [t] (f.) = in- of wegzinken, wegzakken; inzakken, instorten.
[ein'fizen], [t] (f.) = in gaan zitten.
ein'fizig = met één zitplaats, éénpersoons.
ein'smal's = eens, op een keer, ereis.
ein'foblig = éénzellig.
ein'fpannen, [d]w. (h.) = in-, voorspannen; (in einen Rahmen) spannen.
Ein'fpanner, m. —s, — = rijtuig voor één paard.
ein'fpannig = met één paard. [paard].
ein'fpeichern, [d]w. (h.) = op den zolder of in de graanschuren bergen, opschuren.
ein'fpeilig = éénvliezig.
ein'fperren, [d]w. (h.) = opsluiten, inrekenen, gevangen zetten.
Ein'fpernung, w. = opsluiting.
ein'fpielen [d]w. (h.) = zich in het spelen oefenen, zich inspelen.
ein'fpienen, [t] (h.) = inspianen.
Ein'fprache, w. = tegenspraak, protest, verzet; **E.** gegen etw. tun od. erheben = verzet tegen iets aantekenen, protesteeren.
ein'fprechen, [t] (h.) = (Mut, Trost) inspreken; [een goed woord doen; in de rede vallen]; (bei einem) aanloopen, inloopen.
ein'fprengen, [d]w. (h.) = insprekelen, besprekelen; doen openspringen; strooien; inzetten, vatten; **e.**, (f.) = (naar) binnen galoppeeren.
ein'fpringen, [t] (f.) = inspringen, naar binnen springen.
ein'fprigen, [d]w. (h.) = inspuiten; begieten.
Ein'fprigung, w. —, —en = inspuiting.
Ein'fpruch, m., zie Ein'fprache.
ein'f = eens (nl. lang geleden of in verre toekomst).
ein'fstampfen, [d]w. (h.) = instampen, inslaan, instoppen; (Bücher, Alfen) vernietigen.
Ein'ftrand, m. = in-dienst-treding; intreegeld; leergeld; wo **E.** nehmen = ergens een bezoek brengen, aanloopen.
Ein'frandsmann, m. = plaatsvervanger, remplaçant.
ein'fräntern, [d]w. (h.) = verpesten (door stank).
ein'frauben, [d]w. (f.) = onder 't stof raken.
ein'frauben, [d]w. (h.) = met stof bedekken.
ein'frachen, [t] (h.) = steken, prikken (in); (im Spiel) troeven; jeemärts e. = in zee steken.
ein'frachen, [d]w. (h.) = insteken, indoen; (den Degen) opsteken; (Geld u. ä.; auch fig.) in den zak steken; (einen Verbrecher) opsluiten, inrekenen; (einen Brief) in de bus doen; seine Weifen e. = zijn boeltje pakken; wer austritt, muß auch e. = wie kaatst, moet den bal verwachten.
ein'frachten, m. (h.) = (für einen) in de plaats treden, (iem.) vervangen, remplacieren; (für einen od. etw.) instaan, borg staan; (für seine

Überzeugung) uitkomen: in dienst treden; [aanstaan, op handen zijn].
Ein'frachter, m. —s, — = plaatsvervanger, remplaçant.
ein'frehlen [d]w. (h.) = binnensluipen.
ein'friegen, [t] (f.) = instappen, naar binnen stappen; instijgen, inklimmen.
ein'frellen, [d]w. (h.) = plaatsen, zetten in; aanstellen, in dienst nemen; indeelen; (Maschine) instellen; (Weder) zetten (op); (die Pferde) stallen; Zahlungen, Arbeit, Feindseligkeiten staken, schorsen; (Mißbräuche) doen ophouden; **sich e.** = (op een afgesproken plaats) komen, verschijnen; zich vertoonen, (onverwachts) komen.
Ein'frellung, w. = staking, schorsing.
ein'frellig = uit één cijfer bestaande.
ein'frimmen, [d]w. (h.) = uitstooten, in- of uitbertelen; (die Arme) in de zij zetten.
ein'frrens = eens.
ein'frreden, [d]w. (h.) = inborduren.
ein'frriegel = éénstengelig.
ein'frzig = vroeger; toekomstig.
ein'frimmen, [d]w. (h.) = meezingen, mee aanheffen; instemmen, toestemmen; [overeenstemmen].
ein'frimmig = éénstemmig; eensgezind, overeenstemmend, met algemeene stemmen.
Ein'frimmigkeit, w. = eenstemmigheid.
ein'frmal's = eens, op een keer, ereis.
ein'frödig = van één verdieping.
ein'fröpfen, [d]w. (h.) = er in stoppen.
ein'frößen, [t] (h.) = er in stooten, duwen; in- of stukstooten, inslaan.
ein'frreiben, [t] (h.) = instrijken, insmeren; (Gelb) opstrijken.
ein'frreuen, [d]w. (h.) = instrooien; (den Pferden) nieuw ligstroo geven.
ein'frreiben, [d]w. (h.) = mee inbreien.
ein'frömen, [d]w. (f.) = instrroomen, binnenstroomen.
ein'fründen, [d]w. (h.) = een stuk inzetten; inbrokkelen.
ein'frudieren, [d]w. (h.) = instudeeren.
ein'fründig = van één uur, éénurig.
ein'frürmen, [d]w. (f.) = binnenvliegen, binnenstormen, (op iem.) instormen; auf seine Gesundheit e. = zijn gezondheid verwoesten; **e.**, (h.) = overhoop gooien, vernielen.
Ein'frurz, m. = instorting, inzakking.
ein'frürzen, [d]w. (f.) = naar binnen vliegen; instorten, invallen, inzakken; auf einen e. = op iem. toevliegen, iem. overvallen.
ein'frweilen = onderdehand, intusschen, voorloopig, zoolang.
ein'frweilig = voorloopig.
ein'frubeln, [d]w. (h.) = bemorsen, bezoedelen.
ein'frügig = één dags..., één daagsch, van één dag.
Ein'früglblume, w.; -fliege, w. = eendagsbloem; -vlieg.
ein'fruchen, [d]w. (h.) = indoopen, indompelen.
Ein'fruch, m. = ruil, inruiling.
ein'fruchen, [d]w. (h.) = inruilen, inwisselen.
ein'freren, [d]w. (h.) = teren.
ein'frtigen, [d]w. (h.) = 't deeg gereed maken.
ein'frteilen, [d]w. (h.) = indeelen, verdeelen.
ein'frteilig = ééndeelig.
Ein'frteilung, w. = indeeling; verdeeling.
ein'frtönig = eentonig.
Ein'frtönigkeit, w. = eentonigheid, eenvormigheid.
ein'frtonnen, [d]w. (h.) = in tonnen of vaten doen, tonnen, intonnen.

Ein'tracht, w. = eendracht, eensgezindheid, goede verstandhouding.
ein'trächtig = eendrachtig, eensgezind, in goede verstandhouding.
Ein'trächtigkeit, w., zie Eintracht.
Ein'trag, m. -(e)s, ..träge = nadeel, hinder, schade; inschrijving; [inslag; tegenwerping]; **Ein'tun** = benadeelen, afbreuk doen.
ein'tragen, ft. (h.) = in- of binnendragen; inschrijven, boeken, aanteekenen; registreeren; opleveren, opbrengen; [inslaan, inslag maken].
ein'traglich = winstgevend, voordeelig.
Ein'traglichkeit, w. = voordeeligheid.
Ein'tragung, w. -, -en = inschrijving, boeking.
ein'tränken, fchw. (h.) = drinken, doortrekken; etnem etw. e. = iem. iets betaald zetten.
Ein'tränkung, w. = doortrekking, drenking.
ein'tränken, fchw. (h.) = indruppelen, indroppelen.
 I. **ein'treffen**, ft. (f.) = aankomen; binnenkomen; uitkomen, vervuld worden, gebeuren, verwezenlijkt worden.
 II. **Ein'treffen**, f. = aankomst; vervulling, verwezenlijking.
ein'treiben, ft. (h.) = indrijven, inslaan; naar binnen drijven; innen, incasseeren, ontvangen; (einen **Stut**) inslaan; [dringen, in 't nauw drijven, vrees aanjagen].
Ein'treiber, m. = ontvanger, kassier.
ein'treten, ft. (h.) = intrappen, stuk trappen, in elkaar trappen; in den grond trappen of treden; **e.**, (f.) = binnentreden, binnenkomen; in ein **Stunt** e. = een ambt aanvaarden; in ein **Gefchäft** e. = in een zaak komen, treden; in dienst gaan; (für einen) in de plaats treden, (iem.) vervangen, 't (voor iem.) opnemen; opkomen, ontstaan, intreden, beginnen; es trat **Stube** ein = 't werd rustig; **ein'treten** den **Fall** = als 't geval zich voordoet.
ein'trettern, fchw. (h.) = ingieten (met een trechter); etnem etw. e. = instampen, in-pompen.
Ein'tritt, m. = intrede; toegang; begin, intrede; immersie.
ein'trittsfähig = geschikt om ontvangen te worden.
Ein'trittskarte, w. = toegangskaart.
Ein'trittszimmer, f. = wachtkamer, spreekkamer.
ein'troffen, fchw. (f.) = indrogen, uitdrogen, verdrogen, verschrompelen; **e.**, (h.) = uitdrogen.
ein'tropfen, fchw. (h.) = indroppelen.
ein'tun, unr. (h.) = er in doen; Bier e. = opdoen; (einen **Brief**) in de bus doen; [overgeven].
ein'tunfen, fchw. (h.) = indoopen, insoppen.
ein'tüben, fchw. (h.) = instudeeren; oefenen, africhten, drillen.
ein'tundachtzig = een en tachtig.
Ein'tungsamit, zie Einigungsamit.
ein'tverleiben, fchw. (h.) = vereenzelvigen; (ein **Land** einem andern) inlijven bij, annexeren.
Ein'tverleibung, w. -, -en = inlijving, annexatie; vereenzelving.
Ein'tvernehmen, f. -s = overeenstemming, overleg, verstandhouding.
ein'tverhanden = eensgezind, eens, accoord; e.! = accoord! aangenomen!
Ein'tverständnis, f. = verstandhouding, betrekking, overeenstemming; im **Ein't** mit = in overleg met.

Ein'tversteht(e)n sich, unr. (h.) = 't eens worden].
ein'twachsen, ft. (f.) = ingroeien, inwassen, samengroeien.
ein'twalzen, fchw. (h.) = inwalzen, rollen.
Ein'twand, m. -(e)s, ..wände = tegenwerping, bedenking, voorwendsel; etnen **Ein't** erheben = een bedenking, exceptie opwerpen.
Ein'twand(er)er, m. = landverhuizer, immigrant.
ein'twandern, fchw. (h.) = binnentrekken; als landverhuizer intrekken, immigreren; in-komen.
Ein'twand(er)ung, w. = immigratie.
ein'twandfrei = onbedenklijk; onberispelijk.
ein'twärts = binnenwaarts, naar binnen.
ein'tweben, fchw. u. ft. (h.) = inweven, omweven; invlechten, ineenwerken.
ein'twecheln, fchw. (h.) = inwisselen, inruilen.
Ein'twech(e)lung, w. -, -en = inwisseling.
ein'twehen, fchw. (f.) = inwaaien, invallen; naar binnen waaien.
ein'tweihen, fchw. (h.) = weeten, in de week zetten of leggen.
ein'tweihen, fchw. (h.) = inwijden, wijden.
Ein'tweihung, w. -, -en = inwijding.
Ein'tweihungsfeier, w.; -fest, f.; -predigt, w.; -rede, w.; -tag, m. = inwijdingsplechtigheid; -feest; -preek; -rede; -dag.
ein'tweifen, ft. (h.) = aanstellen, installeren, bevestigen.
ein'twenden, fchw. u. unr. (h.) = tegenwerpen, inbrengen, bedenkingen maken, protesteeren; [besteden].
Ein'twendung, w. = tegenwerping, bedenking, protest.
ein'twerfen, ft. (h.) = inwerpen, ingooien, stukwerpen; tegenwerpen, antwoorden; weer inbrengen (bij de goederen).
ein'twischen, fchw. (h.) = insmeren, inwrijven, poetsen, boenen.
ein'twickeln, fchw. (h.) = inwikkelen; in **Papier** e. = in papier wikkelen, pakken, doen; ein **Stüb** in 't pak doen, in de luren doen; die **Haare** e. = papillotten zetten.
ein'twiegen, fchw. (h.) = in slaap wiegen; tot zwijgen brengen.
ein'twilligen, fchw. (h.) (in etw.) = in iets toestemmen, iets inwilligen, toestaan.
Ein'twilligung, w. -, -en = inwilliging, toestemming, verlof, vergunning.
ein'twirken, fchw. (h.) = inwerken, inweven; (auf einen) inwerken, drang uitoefenen.
Ein'twirkung, w. = inwerking, invloed, werking.
ein'twöchig = van een week, éénweeksch.
ein'twöhnen, fchw. (h.) = inwonen; (een kamer) uitwonen, bederven, beschadigen; **fich** e. = gewonnen, akklimatizeeren, zich inwonen.
Ein'twohner, m. -s, - = inwoner.
Ein'twohnermeldeamt, f. = (kantoor van 't) bevolkingsregister.
Ein'twohnerschaft, w. - = de inwoners.
ein'twollen, unr. (h.) = er in willen; das **Will** ihm nicht ein = dat wil er bij hem niet in, dat begrijpt hij niet of dat vindt hij niet goed.
ein'twüchsig = met één gladden stam of stengel.
ein'twühlen, fchw. (h.) = inwoelen, ingraven, onderwoelen.
Ein'twurf, m. = tegenwerping, bedenking; opening (**Briefe**, **Geldstücke** u. d. **Stemzettel** werfen).
ein'twurzeln, fchw. (h.) = inwortelen, wortel schieten, invreten, inkankeren.

Ein'zahl, w. — = enkelvoud.
ein'zahlen, [schw. (h.)] = betalen, storten.
ein'zählen, [schw. (h.)] = (er) in tellen, tellende er in doen; meetellen, meerekenen.
Ein'zahlung, w. = betaling, storting, gedeeltelijke storting.
ein'zähnen, [schw. (h.)] = uittanden, uitsnijden, intanden, getand maken.
ein'zapfen, [schw. (h.)] = op flesschen doen, aftappen; invoegen, inkepen; met een spie of pin sluiten.
ein'zäunen, [schw. (h.)] = omheinen, met een heg of heining omsluiten.
ein'zchtig = eenteenig.
ein'zeichnen, [schw. (h.)] = (er) in teekenen; aantekenen, merken; inschrijven, noteeren.
ein'zeitig = éénregelrig.
Ein'zelanteil, m. = afzonderlijk, speciaal aandeel.
Ein'zelding, f. = elk ding op zich zelf, individu.
Ein'zelfall, m. = afzonderlijk, eenig geval.
Ein'zelkraft, m.: in E. = als stukgoed verzonden.
Ein'zelgefecht, zie *f a m p f*.
Ein'zelhaft, m. = cellulaire gevangenschap, eenzame opsluiting.
Ein'zelheit, w. —, —en = bijzonderheid, detail.
Ein'zeltampf, m. = gevecht van man tegen man.
Ein'zelleben, f. = leven alleen, eenzaam leven.
ein'zeln = alleen, afgezonderd, eenzaam, enkel, afzonderlijk, per stuk, één voor één; die einzeln Umstände = de bijzondere omstandigheden; Ein'zeln hat mir gefallen = enkele deelen zijn mij bevalen; im einzeln = in bijzonderheden.
Ein'zelrichter, m. = alleenrechtsprekende rechter, unus iudex.
Ein'zelverehr, m. = detailhandel.
Ein'zelwesen, f. = individu, eenling.
ein'ziehen, f. (h.) = intrekken, inhalen; inademen; innen, inkasseeren, in ontvangst nemen, invorderen; verbeurd verklaren; terugnemen, innemen, nauwer maken; [beperken]; arresteeren, gevangen nemen; (einen Posten) in-, terugtrekken; (die Steuer) laten opkomen; (die Hörner) intrekken, in zijn schelp kruipen; (Erfundigungen) inwinnen; (ein Amt) afschaffen; (bei Versteigerungen) aanhouden; die Segel e. = zeil minderen; e., (f.) = binnentrekken, zijn intocht houden; een woning betrekken; (bei einem) komen wonen; (von Flüssigkeiten) intrekken, indringen.
Ein'ziehung, w. —, —en = intrekking, het inhalen; inkasseering, ontvangst; verbeurdverklaring; gevangenneming; oproeping voor den dienst; verhuizing; *vgl.* ein'ziehen.
ein'zifferig = van één cijfer.
ein'zig = eenig, enkel, zonder gelijke; e. und allein = eenig en alleen.
ein'zigartig = eenig (in zijn soort).
Ein'zer, m. —s, — = snorder (rijtuigondernemer die maar één paard heeft).
ein'zöllig = van één duim, éénduims.
ein'zuckern, [schw. (h.)] = suikeren, in de suiker leggen.
Ein'zug, m. = intocht; intrek (in eine Wohnung).
ein'zwängen, [schw. (h.)] = inklemmen, inpersen.
ei'rund = eirond, ovaal, elliptisch.
I. Eis (spr.: eëtes), f. —, — = eis, e-kruis.

II. Eis, f. . . eis = ijs; der Fluß geht mit E. = de rivier kruit; das E. brechen = het ijs breken, een begin maken; einen auf's E. führen = iem. een strik spannen.
Eis'bahn, w. = ijs-, glijbaan.
Eis'bank, m. = ijsschol, -bank, -veld.
Eis'bär, m. = ijsbeer.
eis'bedekt = met ijs bedekt.
Eis'bein, f. = heupbeen, stuitbeen.
Eis'berg, m. = ijsberg, gletscher.
Eis'beutel, m. = ijszak.
Eis'bock, m., **Eis'brecher**, m. = ijsbreker.
Eis'creme, w. = roomijs.
Eis'dede, w. = ijsvloer, ijskorst.
I. ei'sen, [schw. (h.)] = ijs uithakken, breken; doen bevrozen; in de bijt visschen; e., (f.) = bevrozen.
II. ei'sen, [schw. (h.)] = (paarden enz.) beslaan.
III. Eis'en, f. —s, — = ijzer, hoefijzer; die E. = de boeien, de ijzers; man muß das E. schmieden, so lange es heiß ist = men moet het ijzer smeden, terwijl het heet is; Rot bricht E. = nood breekt wet; er gehört schon unter das alte E. = hij is niet veel meer waard.
Eis'enader, m. = ijzerader.
Eis'enartien, Pl. = ijzerwaarden.
Eis'enarbeit, m. = ijzerwerk, werk in ijzer.
Eis'enauflösung, w. = ijzeroplossing.
Eis'enbahn, w. = spoorweg, spoorbaan; mtt der E. reisen = per spoor reizen.
Eis'enbahnstätt, w. = spoorwegaandeel.
Eis'enbahnbau, m. = aanleg van spoorwegen.
Eis'enbahnbeförderung, w. = vervoer per spoor.
Eis'enbahndirection, w. = spoorwegdirectie.
Eis'enbahner, m. —s, — = spoorwegman, spoorbeampte, spoorwegaarbeider.
Eis'enbahn-gesellschaft, w.; -könig, m.; -werte, Pl. = spoorweg-maatschappij; -koning; -waarden.
Eis'enbergwerk, f. = ijzermijn.
Eis'enbeslag, m. = ijzeren beslag.
Eis'enblech, f. = geslagen plaatijzer, ijzerblik.
Eis'endraht, m. = ijzerdraad.
Eis'endrahtseil, f. = ijzerdraadkabel.
Eis'endruse, w. = gekristalliseerd ijzererts.
Eis'enerde, w. = ijzeraarde.
Eis'enerz, f. = ijzererts.
ei'senfarbig = ijzerkleurig.
Eis'enfeilsicht, f. = ijzerijfvel.
ei'senfest = ijzerhard, ijzersterk.
Eis'enflecken, m. = ijzer-, roestvlek.
Eis'enfresser, m. = ijzervreter; vechtersbaas.
Eis'engang, m. = ijzerader.
Eis'engehalt, m. = ijzergehalte.
Eis'engerät, f. = ijzeren gereedschap, gerei.
Eis'engeretei, w. = ijzergieterij.
Eis'engitter, f. = ijzeren hek.
ei'sengrau = staalgruis.
Eis'enguß, m. = het gieten van ijzer.
Eis'engußwaren, Pl. = voorwerpen van gegoten ijzer.
ei'senhaltig = ijzerhoudend.
Eis'enhammer, m. = groote smidshamer; ijzergieterij, smederij.
Eis'enhandel, m. = ijzerhandel.
Eis'enhandlung, w. = ijzerzaak, -winkel, -magazijn.
ei'senhart = ijzerhard.
Eis'enhut, m. = ijzeren helm, kap; aconiet, monnikskap, grasklokje.
Eis'enhütte, w. = ijzersmelterij, smederij.

- Eifenfies**, m. = ijzerachtige zwavelkies, zwavelijzer.
- Eifenkonstruktion**, w. = ijzerkonstruktie.
- Eifenfram**, m. = handel in allerlei ijzerwaren.
- Eifenfraut**, f. = ijzerhard, ervaena.
- ei'fenloß** = zonder hoefijzer.
- Eifenmittel**, f. = ijzerhoudend middel.
- Eifenofen**, m. = smidshaard.
- Eifenoxyd**, f. = ijzeroxyde.
- Eifenplatte**, w. = ijzeren plaat.
- Eifenprobe**, m. = monster, proef (uit een mijn).
- Eifenrahm**, m. = rood of bruin ijzererts.
- Eifenroß**, m. = ijzerroest.
- Eisensalz**, f. = ijzersulfaat.
- Eisensand**, m. = ijzerhoudend zand.
- Eisensäure**, w. = ijzerzuur.
- Eisenschimmel**, m. = ijzerschimmel (een donkergraauw paard).
- Eisenschlacke**, w. = ijzerslak.
- Eisenschlag**, m. = ijzerhamerslag.
- Eisenschwärke**, m. = koolstofhoudend ijzer.
- Eisenspäne**, Pl. = ijzervijlsel.
- Eisenspat**, m. = ijzerspaat.
- Eisenstaab**, m. = ijzeren staaf.
- Eisenstein**, m. = ijzersteen, ijzererts.
- Eisenstufe**, w. = ijzermijn.
- Eisente**, w. = ijseend, New-Foundlandsche eend.
- Eisentinktur**, w. = tinctuur van ijzer.
- Eisenvitriol**, m. = ijzervitriool.
- Eisenware**, w. = ijzerwaar.
- Eisenwasser**, f. = ijzerhoudend water.
- Eisenwerk**, f. = ijzerwerk; smederij; smelterij, gieterij.
- Eisenuurz**, w. = duizendguldenkruid.
- Eisenzeit**, w. = ijzeren eeuw.
- Eisenzeug**, f. = ijzeren gereedschap, ijzergerei.
- ei'fern** = ijzeren; fig. vast, stevig, sterk, onveranderlijk; eiferner Fieß = stalen vlijt; das Eiserne Kreuz = 't IJzeren kruis.
- Eis'fahrt**, w. = ijstocht, sledevaart.
- Eis'feld**, f. = ijsveld, ijsvlakte.
- Eis'fisch**, m. = ijswalvisch.
- Eis'flähe**, w. = ijsvlakte.
- eiß'tret** = vrij van ijs.
- Eis'gang**, m. = ijsgang, kruien van 't ijs.
- Eis'gebirge**, f. = ijsgebergte, gletscher.
- eiß'grau** = vaalgrijs, wit van ouderdom, bejaard.
- Eis'grube**, w. = ijskelder.
- Eis'heilige(r)** = ijsheilige.
- Eis'höhle**, m. = ijsgrot.
- ei'fig** = met ijs bedekt; ijskoud, ijzig.
- Eis'jacht**, w. = ijschuit.
- eiß'falt** = ijskoud, bevroren, verkleumd.
- Eis'keller**, m. = ijskelder.
- Eis'luft**, w. = vorstspleet (in Bäumen).
- eiß'luftig** = gebarsten, gesprongen.
- Eis'kraut**, f. = ijsplant.
- Eis'kruste**, w. = ijskorst, ijsbedekking.
- Eis'tübel**, m. = ijsemmer.
- Eis'tübler**, m. = wijnkoeler.
- Eis'lauf**, m. = het schaatsenrijden.
- Eis'laufverein**, m. = ijsclub.
- Eis'meer**, f. = IJzee.
- Eis'nebel**, m. = rijk, rijm, witte nevel.
- Eis'netz**, f. = ijsnet.
- Eis'pfahl**, m. = ijsbreker (vor einer Brücke).
- Eis'pflanze**, w. = ijsplant.
- Eis'pflug**, m. = ijsploeg.
- Eis'rinde**, w. = ijskorst.
- Eiß**, m. -es, -e = bloedzweer.
- Eis'säge**, w. = ijszaag.
- Eis'scholle**, w. = ijsschol, schots.
- Eis'schrank**, m. = ijskast.
- Eis'schuh**, m. = schaats, sneeuwschoen.
- Eiße**, w. -, -n = bloedzweer.
- Eis'spize**, w., **Eis'sporn**, m. = ijsspoor.
- Eis'stok**, m. = ijsgang.
- Eis'vogel**, m. = ijsvogel.
- Eis'zacken**, **Eis'zapfen**, m. = ijskegel.
- Eis'zeit**, w. = ijstijd.
- ei'tel** = ijdel, nietswaardig, leeg; ijdel, verwaand, ingebeeld; enkel, louter, onvermengd.
- Ei'telfeit**, w. -, -en = ijdelheid, nietswaardigheid, beuzelarij; ijdelheid, verwaandheid, inbeelding, behaagzucht; zuiverheid.
- Ei'ter**, m. -s = etter.
- ei'terartig** = etterachtig.
- Ei'terbente**, w. = etterzweer, abces, gezwel.
- Ei'terbildung**, w. = ettervorming.
- Ei'terblatter**, w. = etterblaas, puist.
- Ei'terfluß**, m. = ettering, uitscheiding van etter.
- Ei'terfraß**, m. = invretende verettering.
- Ei'tergefchwulst**, w. = ettergezwel.
- ei't(e)richt** = etterachtig.
- ei't(e)rig** = etterend, etterig.
- ei'tern**, fchw. (h.) = etteren, dragen.
- Ei'terpfod**, m. = etterprop.
- Ei'terung**, w. -, -en = ettering.
- Ei'weiß**, f. -es = eiwit.
- ei'weißhaltig** = eiwithoudend.
- Ei'weißstoff**, m. = eiwitstof, eiwit.
- ei** = ejusdem: van dezelfde maand, van 't zelfde jaar.
- Ejakulation**, w. -, -en = uitspuiting.
- ejakulier**, fchw. (h.) = uitspuiten.
- Ejektion**, w. -, -en = uitwerping, uitdrijving (aus dem Befiß).
- ejizie'ren**, fchw. (h.) = uitwerpen, uitdrijven.
- Ecbatana**, f. -s = Ecbatana (Hauptstadt der Meder).
- I. E'fel**, m. -s = hekel, tegenzin, afkeer, walging; E. bor = afkeer van, tegenzin in; die Welt ist ihm zum E. = hij walgt van de wereld; das E. = die naarling.
- II. e'fel** = tegenzin-, afkeer-, weezinwekkend, akelig; kieskeurig, vies.
- e'felhaft** = weezinwekkend, terugstootend, akelig; kieskeurig, vies.
- e'felig**, zie e'flig.
- e'felst**, fchw. (h.) = walgen, hinderen; eß efelt mir (od. mich) bor = ik heb een afkeer van, ik walg van; fisch e. bor = walgen van, een afkeer hebben van.
- E'felname**, m. = bij-, schimpnaam.
- E'claircur** (spr.: *ekle...*), m. -s, -e = eclaireur, veldverkenner.
- E'clat** (spr.: *eekla*), m. -s = éclat, glans, opzien.
- eclatant** = eclatant, in-'t-oogloopen, schitterend.
- E'flektifer**, m. -s, - = eklektikus, uitkiezend filozof.
- effle'tisch** = eklektisch, uitkiezend.
- E'flektizis'mus**, m. - = eklekticisme, keuze, verkiezing (in de filozofie).
- ef'lig** = akelig, weezinwekkend, onaangenaam; netelig, lastig; kwaad, boos; effiger Junge = nare jongen; das fofiet effiges Weib = akelig veel.
- E'flip'fe**, w. -, -n = eklips, verduistering.
- E'flip'tif**, w. - = ekliptika, zonneweg, die-riem.
- efflip'tifch** = ekliptisch.
- E'flö'ge**, w. -, -n = ekloge, herderszang.

- Estoffaise** (spr.: ..sèze), w. —, —n = ecosaise, schotsch(e dans).
- Efta'ise**, w. — = extaze, verrukking.
- Efta'tifer**, m. —s, — = extatikus; verrukt, beziel prediker; waarzegger.
- effta'tisch** = extatisch, verrukt.
- Ekzem'**, f. —(e)s, —e = ekzeem, huiduitslag.
- Elaborat'**, f. —(e)s, —e = elaboratie, bearbeiding, uitgewerkt voorstel.
- Elasticitát', Elasticitát'**, w. — = elasticiteit, rekbaarheid, veerkracht, spankracht.
- ela'stisch** = elastisch.
- El'be**, w. — = Elbe.
- elbav'wärts, elbauf'wärts** = de Elbe af, de Elbe op.
- Elch**, m. —(e)s, —e = eland.
- Elidra'do**, zie Dorado.
- Elfant'**, m. —en, —en = olifant; er macht aus einer Mäde einen Elefanten = hij overdrijft sterk.
- Elefant'en|föhrer**, m.; —orden, m.; —rüffel, m.; —ahn, m. = olifants|leider (kornak); —orde (in Denemarken); —snuit; —tand.
- Elefant'i'asid**, w. — = elefantiasis, verbeening, verharding van de huid.
- elegant'** = elegant, fijn, smaakvol.
- Elegant'**, w. — = elegantie, fijne smaak, bevalligheid.
- Elegie'**, w. —, —n = elegie, klaaglied.
- Elegifer**, m. —s, — = elegisch dichter.
- elegisch** = elegisch, klagend, weemoedig.
- Elektoral'shaf**, f. = keursaksisch schaaap.
- Elektoral'wolle**, w. = wol van het keursaksische schaaap, fijnste wol.
- elek'trisch** = electrisch, electrieck.
- elek'trisie'ren**, fch.w. (h.) = elektrizeeren (ook fig.).
- Elektrifier'machine**, w. = elektrizeermachine.
- Elektricitát'**, m. — = electriciteit.
- Elektricitáts'|leiter**, m.; —lehre, w. = electriciteits|geleider; —leer.
- Elektricitáts'|messer**, m.; —träger, m. = electro|meter; —foor.
- Elektrochemie'**, w. = electrochemie.
- Elektro'de**, w. —, —n = electrode, electrische pool.
- Elektrodyna'mif**, w. = electrodyna'mika.
- elektroal'ba'nisch** = electrogalvanisch.
- Elektroly'se**, w. — = electrolyze, scheiding van chemische verbindingen door electriciteit.
- elektromagne'tisch** = electromagnetisch.
- Elektromagnetis'mus**, m. = electromagnetisme.
- Elektro'me'ter**, f. (u. m.); —mo'tor, m.; —nen, Pl.; —phor', m. —(e)s, —e; —stop', f. —(e)s, —e = electro|meter; —motor; —nen, —foor; —skoop.
- Elektro'sta'tif**, w.; —sch'nif, w.; —therapie', m.; —thypie', w. — = electro|statika; —techniek; —therapie; —typie.
- Element'**, f. —(e)s, —e = element, grondstof, bestanddeel; beginsel.
- elementar'** = elementair, onontwikkeld, eenvoudig; lager.
- Elementar'buch**, f. = eerste beginselen, gronden, aanvangsboek.
- Elementar'gehalt**, w. = natuurkracht, onweerstaanbaar geweld.
- elementa'rifch** = elementair, eenvoudig.
- Elementar'|klasse**, w.; —lehrer, m.; —schule, w.; —unterricht, m. = lager(e) klasse; l. onderwijzer; l. school; l. onderwijs.
- Elementar'werk**, f. = werk dat de eerste beginselen bevat.
- El'end**, m. u. f. —s, — = eland.
- El'end**, f. —s = ellende, ongeluk, nood, [ballingschap].
- El'end** = ellendig, ongelukkig, jammerlijk, erbarmelijk, gering, slecht.
- el'endiglich** = ellendig.
- El'end|haut**, w.; —horn, f.; —leder, f. = elands|huid; —hoorn; —leder.
- El'entier**, f. = eland.
- Eleono're**, w. = Eleonora.
- eleni'nische** (Feste, Geheimnisse) = Eleuzinische (mysteriën).
- Elevation'**, w. — = elevatie.
- Elevation's'winkel**, m. = elevatiehoek.
- Eleva'tor**, m. —s, . . . to'ren = elevator.
- Ele've**, m. —n, —n = élève, leerling.
- El'bin**, w. —, —nen = élève, leerlinge.
- I. elf** = elf; die Elf = de elf; elfe = elf.
- II. Elf**, m. —en, —en; **Elf'e**, w. —, —n = elf, alf, luchtgeest.
- Elf'el**, f. = elfhoek.
- El'fenbein**, f. = elpenbeen, ivoor.
- el'fenbeinartig** = ivoorachtig.
- El'fenbeindrehsler**, m. = ivoordraaier.
- el'fenbeinern** = ivoren.
- el'fenhaft** = tooverachtig, als van een elf, elfen.
- El'fenkönig**, m. = elfenkoning.
- El'fentanz**, m. = elfendans.
- el'ferlei' u. el'ferlei** = ellderlei.
- el'flich**; —jährig; —mal; —silbig, u. ä. = elf|voudig; —jarig; —maal; —lettergreep e. d.
- El'friede**, w. = Elfrieda.
- elfte** = elfde.
- elf'thalb** = elfdehalf.
- El'fel**, f. —s, — = elfde (deel) (das E. vom Gewinn, drei E. des Ganzen, ein e. Meter, eine e. Meile).
- elf'tens** = ten elfde.
- El'ias**, m. = Elias, Elie.
- elide'ren**, fch.w. (h.) = elideeren, uitlaten, uitstooten.
- El'igi'us**, m. = Eligius, Eloysius.
- Elimination'**, w. —, —en = eliminatie, wegmaking, verduistering.
- eliminie'ren**, fch.w. (h.) = elimineeren, verduisteren.
- El'iza**, **El'ize**, w. = Elize.
- El'izabeth**, w. = Elizabeth.
- El'ize**, w. = Elize, Lize.
- El'izion'**, w. —, —en = elizie, uitlating, weglating.
- El'ite**, w. — = elite, keur, het beste, de bloem.
- El'ixter**, f. —(e)s, —e = elixir, elixer, uittreksel.
- eljen!** = eljen! hij leve!
- El'la**, w. = Ella.
- El'l'bogen**, m. —s, — = elleboog.
- El'l'bogengelenk**, f. = ellebooggewricht.
- El'le**, w. —, —n = el.
- El'l'enbogen**, zie Ellbogen.
- el'l'enbreit** = een el breed.
- el'l'enlang** = een el lang; ellenlang.
- El'l'enmaß**, f. = ellemaat.
- El'l'enreiter**, —ritter, m. = elleridder, garenen bandkoopman.
- El'l'enware**, w. = ellewaar, manufacturen.
- el'l'enweise** = bij de el.
- El'li**, zie Ellie.
- El'li**, w. = Elli.
- El'l'ip'se**, w. —, —n = ellips, weglating; kegel-sneelijn.
- Ellipsoïd**, f. —(e)s, —e = ellipsoïde.

elliptisch = elliptisch.
Ellipticität, m. - = ellipticiteit, verhouding van het verschil tusschen groote en kleine as tot de groote as: $\frac{A-a}{A}$.
Elm'sfeuer, f. = St.-Elm(u)svuur.
Elchim, Pl. = God.
Elouenz, w. - = welsprekendheid.
Elrige, w. -, -n = grondeling.
Elza, w. = Elza.
Elzah, das, der, .. fjes = Elzas.
Elzasser, m. -s, - = Elzasser.
elzassisch = Elzasser.
Elzah-Lotharingen, f. -s = Elzas-Lotharingen.
Elzbeere, w. = elsbes; vogelbes.
Elzbeerbaum, m. = elsbes(seboom).
Elzbeth, m. = Elizabet.
Elze, w. = Elze.
Elze, w. -, -n = elft; els, elzeboom.
Elzenbrud, f. = moerasland met elzeshout.
Elzer, w. -, -n = ekster.
Elzernauge, f. = eksteroog, likdoorn.
elzertich = ouderlijk.
Elzern, Pl. = ouders.
Elzernliebe, w. = ouderliefde.
elzertloos = ouderloos.
Elzertische Felber = Champs-Elysées (in Paris); die Elzertischen Gefilde = de Elyzeesche velden.
Elzium, f. -s = Elyzium, verblijf der zaligen, verrukkelijk oord.
elzisch = elyzisch, paradijsachtig, zalig.
Elzevir = Elzevir. [hemelsch].
Elzevir|ausgabe, w.; -format, f. = Elzevir|uitgave; -formaat.
Email, f. -s; **Emaille**, w. - = email, verglaassel.
emaille'ren, fchw. (h.) = emailleeren.
Emanation, m. -, -en = emanatie, uitstraling, uitstrooming; afkondiging.
Emanuel, m. = Emanuel.
Emanzipation, w. - = emancipatie, zelfstandigmaking.
emanzipie'ren, fchw. (h.) = emancipeeren.
Emballage (spr.: *abalaazje*), m. -, -n = emballage, verpakking.
emballe'ren (spr.: *ab...*), fchw. (h.) = emballeeren.
Embargo, f. u. m. -s = embargo, in-beslag-neming (von Schiffen).
Emblem, f. -(e)s, -e = emblema, zinnebeeld, kenteeken.
emblematisch = emblematisch, zinnebeeldig.
Embry, m. -, -en = goudmerel, geelvink.
Embryo, m. -s, -s u. -nen = embryo, vruchtkiem.
embryonisch = embryonisch, onontwikkeld.
Emendation, w. -, -en = emendatie, verbetering.
emendie'ren, fchw. (h.) = emendeeren, verbeteren.
Emerit, m. -, -en, -en; **Emeritus**, m. -, .. ti = emeritus, afgetreden; Pastor e. = emeritus predikant.
emeritie'ren, fchw. (h.) = emeritus maken, pensioneeren.
Emigrant, m. -, -en, -en = emigrant, landverhuizer.
Emigration, w. -, -en = emigratie.
emigrie'ren, fchw. (h.) = emigreeren.
Emil, m. = Emilius, Emil.

Emilia, Emilie, w. = Emilia, Emilie.
eminent = eminent, uitstekend, uitmuntend.
Eminenz, w. -, -en = Eminentie (kardinaalstitel).
Emir, m. -s, -e = emir, (Arab.) vorst.
Emissar, m. -(e)s, -e = emissario, boodschapper, gezant.
Emission, w. -, -en = emissie, uitstraling; uitgifte (von Wertpapieren, Anleihen).
Emissionskurs, m. = koers van uitgifte.
emittie'ren, fchw. (h.) = emittieren, uitgeven, doen uitgaan.
Emma, w. = Emma.
Emmentaler, m. -s, - = bewoner van t Emmendal, Emmendaler.
Emmerich, f. -s = Emmerik.
Emmerling, zie Immerling.
Emolument, f. -(e)s, -e = emolument, bijverdienste, voordeel.
Emotion, w. -, -en = emotie.
Empfangen, zie empfangen.
Empfang, m. -(e)s = ontvangst, onthaal, opname; in G. nehmen = in ontv. nemen; der gute E. = de goede ontvangst, overkomst; den E. becheinigen, bektätigen, erkennen = de ontv. melden, bevestigen.
empfangen, ft. (h.) (du empfangst, er empfängt; empfing; empfang(e)! empfangen) = ontvangen, krijgen; opnemen.
Empfänger, m. -s, - = ontvanger, acceptant, geconsigneerde.
empfanglich = ontvankelijk, vatbaar.
Empfanglichkeit, w. - = ontvankelijkheid, vatbaarheid.
Empfangnahme, w. = ontvangst.
Empfangnis, w. - = ontvangenis.
Empfangsanzeige, w., -bestätigung, w. = bericht van ontvangst.
Empfangsbescheinigung, w., **Empfangschein**, m. = bewijs van ontvangst, kwitantie, reçu, recief.
Empfangstag, m.; -zimmer, f. = ontvang|dag; -kamer (salon).
[Empfehl, m. zie Empfehlung.]
empfehlbar = aan te bevelen, recommandabel.
empfehlen, ft. (h.) (du empfehlest, er empfiehlt; empfahl; empföhle; empfehl! empföhlen) = aanbevelen, aanprijzen, recommandeeren; e. Sie mich Ihrer Frau Mutter = groet uw moeder voor mij; sich e. = zich aanbevelen, groeten, er van door gaan; ich empfehle mich (Ihnen) = ik heb de eer (u te groeten); ich halte mich bestens empfohlen = ik houd me gerecommandeerd; es empfiehlt sich, daß... = het is wel goed, wel nuttig, dat...
empfehlenswert = aanbevelenswaardig.
Empfehlung, w. -, -en = aanbeveling; groet, compliment.
Empfehlungsbrief, m. ob. -schreiben, f. = aanbevelingsbrief of -schrijven.
empfehlungswert, -würdig = aanbevelenswaardig.
empfindbar = voelbaar, merkbaar.
Empfindlich, w. -, -en = overdreven gevoeligheid, gevoelerigheid, sentimentaliteit.
empfindeln, fchw. (h.) = den gevoelige spelen, sentimenteel doen.
empfinden, ft. (h.) (siehe finden) = voelen, gevoelen, gewaar worden, ondervinden, merken; opnemen.
empfindlich = gevoelig, goed merkbaar (Schlag, Kälte); gevoelig, ontvankelijk, licht gevoelend (gegen: voor); setne empfindliche

Sette = ziju gevoelige, zwakke plek; gevoelig, lichtgeraakt, prikkelbaar, aantrekkelijk.
Empfindlichkeit, w. - = gevoeligheid, ontvankelijkheid, prikkelbaarheid, lichtgeraaktheid.
empfindsam = gevoelig, sentimenteel.
Empfindsamkeit, w. - = gevoeligheid, sentimentaliteit.
Empfindung, w. -, -en = gevoel, gewaarwording, indruk.
empfindungsfähig = vatbaar voor indrukken.
Empfindungskraft, m. = gevoelskracht.
Empfindungslaut, m. = gevoelsuitdrukking, -klank, tusschenwerpsel.
empfindungslos = gevoelloos, ongevoelig.
Empfindungsvermögen, f. = gevoelvermogen.
empfindungsvoll = gevoelvol.
Empfohlene(r) = aanbevolene.
Empfänge, w. = emfaze, nadruk, klem.
empfindlich = emfatisch, nadrukkelijk, met klem.
Empirestil (spr.: *ap.*), m. = empire-stijl.
Empirie, w. -; **Empirif**, w. - = empirie, empirisme, ervaringsleer.
Empiriker, m. -s, - = empirist, empiricus, die het empirisme aanhangt.
empirisch = empirisch, op ervaring gegrond.
Empfänger (spr.: *āplasmā*), f. -s, -s = emplacement, plaats voor een gebouw, voor een station enz.; het plaatsen.
empor = omhoog, in de hoogte, op(waarts).
emporarbeiten sich, f. (h.) = zich omhoog-, zich opwerken.
emporbringen, f. (h.) = omhoog brengen, doen opkomen, vooruitbrengen, doen bloeien.
emporbringen, f. (f.) = omhoog dringen, zich opwerken.
Empore, w. -, -n = koor (in de kerk), galerij.
emporren, f. (h.) = tot opstand of oproer brengen, doen opstaan, opruien; stuiten, tegenstaan, hinderen; **sich e.** = opstaan, in opstand komen, oproer maken.
emporrend = stuitend, hinderlijk, weerzinwekkend.
Empörer, m. -s, - = rebel, oproerling, opstandeling, oproermaker.
emporreich = oproerig, roerig.
emporfahren, f. (f.) = opspringen, opvliegen.
emporfliegen, f. (f.) = op-, omhoogvliegen.
emporhalten, f. (h.) = omhoog houden.
emporheben, f. (h.) = opheffen.
emporthelfen, f. (h.) = eenem = op-, in de hoogte helpen.
Emporium, f. -s, ..rien = emporium, handelsplaats, markt-, stapelplaats.
Emporkirche, w. - = koor (in de kerk), galerij.
emporkommen, f. (f.) = omhoog-, opkomen, fortuin maken.
Emporkömmling, m. -(e)s, -e = opkoming, parvenu.
emporlodern, f. (h.) = opvlammen, opslaan (van flammen).
emporraffen sich, f. (h.) = opspringen; **sich wieder e.** = weer opkomen, herstellen, er weer bovenop komen.
emporragen, f. (h.) = op-, omhoogsteken.
emporraufen sich, f. (h.) = rankend opschieten.
emporstichten, f. (h.) = opheffen.
emporringen sich, f. (h.) = zich opwerken.
emporsehen, f. (h.) = omhoogzien.

empor schweben, f. (f.) = omhoog zweven.
empor schwingen sich, f. (h.) = zich verheffen, omhoog stijgen, zich opwerken, zich ontwikkelen.
empor stehen, unr. (h.) = in de hoogte staan, zich opheffen.
empor steigen, f. (f.) = omhoog stijgen, opklimmen.
empor streben, f. (h.) = naar hooger streven.
Empörung, w. -, -en = oproer, opstand, onlusten; verontwaardiging.
emporwachsen, f. (f.) = op-, omhoog groeien.
emporziehen, f. (h.) = omhoog trekken; te voorschijn doen komen.
Empyreum, f. -s, ..en = vuurhemel, verblijf der gelukzaligen.
empyreisch = hemelsch.
em'ig = ijverig, nijver, vlijtig, werkzaam, naarstig.
em'igkeit, w. - = naarstigheid, ijver, vlijt, werkzaamheid.
Emulsiōn, f. -(e)s = emulzine, amandelstof.
Emulsion, w. -, -en = emulzie, melkachtige, kunstmatig bereide vetachtige vloeistof.
Enakskind, f. = Enakskind, reus.
en bloc (spr.: *āblok*) = en bloc.
encanaillieren (spr.: *ākanaljieren*), f. (h.) = encanaillieren.
Enchil..., zie *Enchil...*
End'absicht, w.; **End'absicht**, m.; **End'absicht**, m. = einddoel; -uitspraak; -besluit; -letter.
End'chen, f. -s, - = eindje, stukje, stompje.
Ende, f. -s, -n = einde, eind, slot, besluit, doel, stuk, dood; ein ziemliches E. = een vrij groot eind (weg); das obere, untere E. des Tisches = het boven-, het benedeneinde v. d. tafel; die Enden des Hirsches = de takken v. h. hert; E. Januar, E. nächster Monats = op het einde van J., v. de volgende maand; ein tragisches E. nehmen = tragisch eindigen, afloopen; letzten E..s = ten slotte; einem Streit ein E. machen = een einde maken aan een twist; das Värmen's ist kein E. = aan het geraas komt geen eind; das E. vom Lied = het eind van het liedje, van de geschiedenis; das dicke E. kommt nach = het einde draagt den last; E. gut, alles gut = einde goed, al goed; am E. = ten slotte, misschien, toch; an allen E..n od. an allen Enden und E..n = overal; zu E. gehen = ten einde loopen, op een eind loopen; ich bin mit meiner Geduld zu E. = mijn geduld is op; zu dem E. = met dat doel, te dien einde.
Endemie, w. -, -n = endemie, inheemsche ziekte.
endemisch = inheemsch.
en'den, f. (h.) = eindigen, ophouden, uitgaan, sluiten, sterven; in einer Epöge e. = in een punt, spits uitloopen, eindigen; **sich e.** (auf) = uitgaan (op).
End'ergebnis, f. = einduitkomst, eindresultaat.
End'unterzeichneter, m.: Ich E. = ik ond-rgeteekende.
en detail, zie Detail.
Endgeschwindigkeit, w. = eindsnelheid.
endgültig = afdoend, beslissend, definitief, eind...
en'digen, zie *enden*.
Endigung, zie *Endung*.
End'bie (4 Stiben), w. -, -n = andijvie.
End'biensalat, m. = andijviesalade.
end'lich = eindelijk, eindig, beëindigd, aan 't

einde, beslissend, afdoend; eindelijk, ten laatste.
Endlichheit, m. — = begrensdheid, eindigheid.
endloos = eindeloos, oneindig, onbegrensd.
Endoskoop, f. — (e)s, — e = endoskoop, chir. instrument: „naar-binnen-kijker“.
Endosmoze, w. — = endosmoze, inzuiging, „sappenuitwisseling“.
Endpunt, m. = eindpunt.
Endreim, m. = eindrijm.
Endschaff, w. — = einde, besluit.
Endstille, w.; **station**, w. = eindlettergreep; -station.
Endung, w. —, — en = uitgang.
Endurfsache, w.; **urteil**, f. = eindoorzaak; -oordeel (-vonnis).
Endziel, f., **zweck**, m. = einddoel.
Energie (spr.: ..g^{kie}), w. — = energie.
energie-loos = zonder energie.
Energie-loosheit, w. — = gebrek aan energie.
energie-rijk = energiek, krachtig.
eng, zie **enge**.
Engadin (tal), f. — s = Engadin, dal van de Inn.
Engagement (spr.: **ag^kazjemä**), f. — s, — s = engagement, aanstelling, verplichting, dienst, plaats, betrekking.
engagie-ren (spr.: **ag^kazjieren**), f.w. (h.) = engageeren, verplichten, aanstellen, in dienst nemen.
eng-begrenzt = eng-, nauwbegrensd.
eng-brüftig = aamborstig, beuauwd.
Eng-brüftigkeit, w. — = aamborstigheid.
Engte, w. —, — n = nauwheid, engheid, engte, benauwdheid, nauw; eimen in die G. treiben = iem. in het nauw drijven.
Eng(e) = eng, nauw, beperkt, innig, dicht in elkaar; **enger Stamm** = fijne kam; **enger Sieb** = fijne zeef; **es wird mir e. ums Herz** = ik voel mij beklemd; **der engere Ausfluss** = klein comitè; **engere Wacht** = herstemming.
Engel, m. — s, — = engel.
Engelbett, f. = lit d'ange.
Engelbild, f. = engelachtig wezen.
Engelbröt, f. = hemelsch manna, hemelspijze.
Engelchor, m. = engelekoor.
Engelgestalt, w. = engelgestalte, -gedaante.
engelgleich, **engelhaft** = engelachtig.
Engeltraut, f. = engelwortel.
Engelmacherin, w. —, — nen = engeltjes-maakster.
engelmitd, **rein** = engelzacht, -rein.
Engelsburg, w. = Engelenburch (in Rom).
Engelschar, w. = engeschaar.
Engelschön = zoo mooi als e-n engel.
Engelsgeduld, w. = engelgeduld.
Engelsgelicht, f. = engelachtig gelaat.
Engelsgruß, m. = engelegroet.
Engelsgüte, w. = engelgoedheid.
Engelskopf, m. = engelekopje.
Engelwort, w. = engelwortel, angelica.
engen, f.w. (h.) = beengen, benauwen, beperken, hinderen.
Engerling, m. — (e)s, — e = larve, pop, engering.
Engern, f.w. (h.) = vernauwen.
engherzig = enghartig, kleinzielig, egoïstisch.
Engherzigheit, w. = enghartigheid, kleinzieligheid, zelflucht.
England, f. — s = Engeland.
Engländer, m. — s, — = Engelschman.
englich = Engelsch; [engelachtig]; **auf e.** = op zijn Engelsch; **engliches Pfaster** = Engelsch

pleister; **englische Krankheit** = Engelsche ziekte, rachitis; **sich e. empfehlen** = heengaan zonder te groeten.
Englischlehrer, f. = Engelsch leer.
Englischpflaster, f. = Engelsch pleister.
englischen, f.w. (h.) = (Ferber) anglizeeren, kortstaarten.
Engpaß, m. = pas, bergengte.
Engroit, zie **Engroiff**.
Engros-handel (spr.: **ag^kro-**), f.; **handel**, m.; **händler**, m.; **preis**, m. = engros-zaak; -handel; -koopman (-handelaar, grossier); -prijs.
Engroiff (spr.: **ag^krossist**), m. — en, — en = grossier.
enharmonisch = enharmonisch.
enfaust, w. — = enkaustiek; het schilderen met „ingebrende“ wasverven.
enfaustlich = enkaustisch.
Enfel, m. — s, — = kleinkind, kleinzoon, [enkel].
Enfelin, w. —, — nen = kleindochter.
Enfelkind, f.; **fohn**, m.; **rochter**, w. = achterkleinkind; -zoon; -dochter.
Enflave, w. —, — n = enclave, ingesloten gebied.
Enklizis, w. — = enklizis, aanleuning.
Enklizis, w. —, — fen; **Enklizis**, f. — s, — fa u. — fen = enklitisch woord; zulk een, dat zich aan 't voorafgaande aanleunt en zijn accent daaraan verliest.
enklitisch = enklitisch.
Enkmon, **Enkmonium**, f. — s, — mien = lofredde, lofspraak, lofgeschrijf.
enorm = enorm.
Enormität, w. —, — en = enormiteit, ongehoordheid.
Enquete (spr.: **akete**), w. —, — n = enquête.
enragiert (spr.: **araziert**) = woedend, razend.
enrollieren (spr.: **är..**), f.w. (h.) = aanwerven.
Ensemble (spr.: **asabl**), f. — s, — s = ensemble, geheel, troep.
entarren, f.w. (h. u. f.) = ontwaarden, verbasteren.
Entartung, w. —, — en = ontarding.
Entatmen, f.w. (h.) = van den adem berooven.
entäußern sich, f.w. (h.) eines Dinges = zich van een zaak ontdoen, ontslaan.
entäußern, w. = het ontdoen, afstand.
entbehren, f.w. (h.) = ontberen, missen, derven; e. können (poet. mit Gen.) = er buiten of er zonder kunnen.
entbehrlich = ontbeerlijk, te missen; e. sein = gemist kunnen worden.
Entberung, w. —, — en = ontbering, gemis.
entbieten, it. (h.) = [laten weten], overbrengen (Gruß, Befehl); [gebieden]; ontbieden.
entbinden, it. (h.) = [losmaken], (einen jeines Amtes, jeines Berpfrechens, Eides od. von jeinem...) ontslaan, ontlasten, vrijstellen; (eine Frau von einem Kinde) verlossen, doen bevallen.
Entbindung, w. —, — en = ontslag, vrijstelling; verlossing, bevalling.
Entbindungsanstalt, w. = inrichting voor kraamvrouwen.
Entbindungskunst, w., **wissenschaft**, w. = verloskunde.
entblättern, f.w. (h.) = ontbladeren.
entblößen sich, f.w. (h.) = zich verstouten, het wagen, ondernemen; zich schamen.
entblößen, f.w. (h.) = ontblooten, ontdekken,

ontdoen, berooven; **ſich e.** = zich ontblooten; alles uitgeven.

Entblöpfung, w. - = ontblooting, berooving.
entbrechen **ſich**, **ſchw.** (h.) = zich onthouden van: **ich kann mich nicht e. zu...** = ik kan niet nalaten te...

entbrennen, **unr.** (f.) = ontbranden, ontvlammen, vlam vatten.

entdecken, **ſchw.** (h.) = ontdekken, vinden, openbaren, bekend maken, ontblooten; ontsluitieren; **ſich e.** = iets in vertrouwen meedeelen; zich voordoen.

Entdecker, m. = ontdekker.

Entdeckung, w. = ontdekking, ontsluiting.

Entdeckungstreife, w. = ontdekkingsreis.

Ente, w. -, -n = eend; canard, verzonnen bericht.

entehren, **ſchw.** (h.) = onteeren, bezoedelen.

entehrend = onteerend.

Entehnung, w. -, -en = onteering, schending.

enteignen, **ſchw.** (h.) = onteigenen.

Enteignung, w. -, -en = onteigening.

Enteignungsrecht, f. = onteigeningsrecht.

Enteignungsverfahren, f. = onteigening.

entellen, **ſchw.** (f.) = wegsnellen, heensnellen, ontvlieden.

Entenbraten, m. = gebraden eendvogel.

Entenjung, m.; **ent**, f.; **-fang**, m.; **-flott**, f.; **-flug**, m.; **-grün**, f. (= **grüne**, w.); **-haus**, f.; **-jagd**, m.; **-loje**, w. u. ß. = eende|hagel; **-ei**; **-vangst**; **-kroos**; **-poot**; **-kroos**; **-kooi**; **-jacht**; **-kooi** e. d.

Entenschrot, m. u. f. = eendehagel.

Entente (spr.: *Ente*), w. - = entente; verstandhouding, overoestemming.

Enteranker, m. = enteranker.

Enterbeil, f. = enterbijl.

enterben, **ſchw.** (h.) = enterven.

Enterbung, w. -, -en = onterving.

Enterbrücke, w. = enterbrug.

Enterhafen, m. = enterhaak.

Enterich w. -(e)ß, -e = waard, woord, woord, mannetjes-eend.

entern, **ſchw.** (h.) = enteren, aan boord klampen.

entfachen, **ſchw.** (h.) = aanblazen, doen ontbranden, doen ontvlammen.

entfäden, **ſchw.** (h.) = (boonen) afhalen.

entfahren, **ſt.** (f.) = ontsnappen, ontglippen; **dieſes Wort iſt mir e. =** is mij ontsnapt, ontshoten, ontvallen.

entfallen, **ſt.** (f.) = (einen) ontvallen, ontglippen, ontgaan, ontschieten; **ontzinken**; **auf einen entfällt ein Teil des Gewinnes, der ſollten =** valt, komt.

entfallen, **ſchw.** (h.) = ontvouwen, ontplooiën, ontrimpelen, ten toon spreiden, ontwikkelen;

ſich e. = zich ontrimpelen, glad worden, ontluiken, zich ontwikkelen.

Entfallung, w. -, -en = ontwikkeling, ontplooiing, ontluiking, uiteenzetting.

entfärben, **ſchw.** (h.) = verkleuren, verbleeken;

ſich e. = verbleeken, verschieten.

entfärren, **ſchw.** (h.) = ontvezelen, ontfaelen.

entfernen, **ſchw.** (h.) = verwijderen; **ſich e.** = zich verwijderen, weggaan.

entfernt = verwijderd, afgelegen, afwezig. gering, klein; **wie e. daß...** = wel verre van...; **ich bin weit davon e. zu...** = ik ben er verre van te...; **nicht im entferntesten =** niet in 't minst;

nicht e. an etw. denken = in de verste verte niet aan iets denken.

Entfernung, w. -, -en = verwijdering, afstand, verte; afwezigheid.

entfernen, **ſchw.** (h.) = ontboeien, ontketenen.

Entfernung, w. = ontketening.

entfernen, **ſchw.** (h.) = ontmantelen.

Entfernung, w. - = ontmanteling.

entfernen, **ſchw.** (h.) = ontvetten.

Entfernung, w. - = ontvetting.

entfernen, **ſchw.** (h.) = ontvederen.

entflammen, **ſchw.** (h.) = doen ontbranden, ontsteken; **e.**, (f.) = ontvlammen.

entfliegen, **ſt.** (f.) = ontvliegen, wegvliegen, vluchten.

entfliehen, **ſt.** (f.) = ontvluchten, wegvluchten.

entfließen, **ſt.** (f.) = ontvloeiën, vloeien uit.

entfremden, **ſchw.** (h.) (einem) = (van iem.) vervreemden, afvreemden; [ontvreemden].

Entfremdung, w. - = vervreemding.

entführen, **ſchw.** (h.) = ontvoeren, wegvoeren, schaken.

Entführer, m. = schaker.

Entführung, w. - = ontvoering, schaking.

Entgang, m. -(e)ß = vermijding.

entgegen, **mit Dativ** = tegemoet, tegenovergesteld, tegen, toe.

entgegenarbeiten, **ſchw.** (h.) (einem) = tegenwerken.

entgegenbringen, **unr.** (h.) = toebrengen, brengen.

entgegenellen, **ſchw.** (f.) = tegemoet snellen.

entgegengehen, **unr.** (f.) = tegemoet gaan of -loopen, trotseeren, loopen naar.

entgegengeſetzt = tegengesteld, tegenovergesteld.

entgegenhalten, **ſt.** (h.) = toe-, tegenhouden, tegenwerpen, vergelijken met, tegenoverstellen.

entgegenhandeln, **ſchw.** (h.) = handelen tegen of in strijd met, tegenwerken.

entgegenjubeln, **-jubeln**, **ſchw.** (h.) = tegen-, toe- of tegemoetjuichen, -jubelen.

entgegenkommen, **ſt.** (f.) = tegen- of tegemoetkomen, voorkomend zijn voor.

entgegennehmen, **ſt.** (h.) = aannemen, ontvangen, ontvangst nemen.

entgegenrücken, **ſchw.** (f.) = tegemoet trekken.

entgegensehen, **ſt.** (h.) = tegemoetzien, afwachten.

entgegenstellen, **ſchw.** (h.) = tegenoverstellen; **einer Sache Schwierigkeiten e.** = aan iets moeilijkheden in den weg leggen.

entgegenstehen, **unr.** (h.) = in den weg staan, bemoeilijken.

entgegenstehen, **ſchw.** (h.) = toesteken.

entgegenstürzen, **ſchw.** (f.) = tegemoet snellen.

entgegenstehen, **ſt.** (f.) = weerstaan; optreden tegen; te keer gaan; tegemoet gaan.

entgegenwirken, **ſchw.** (h.) = tegenwerken, tegengaan.

entgegenziehen, **ſt.** (f.) = tegemoet trekken.

entgegen, **ſchw.** (h.) = antwoorden, hernemen; [ontmoeten, tegemoetkomen, bejegenen].

Entgegnung, w. -, -en = antwoord.

entgehen, **unr.** (f.) = ontgaan, ontsnappen, ontkomen; **soms:** vermijden; **der Gewinn entgeht mir =** ik derf de winst; **eß iſt mir entgangen =** 't is me ontgaan, ontsnapt of ik heb 't niet gemerkt.

entgehen, **ſchw.** (h.) = ontzielen, bewusteloos maken, uit de geestewereld wegrukken].

Entgelt, f. -(e)ß = belooning, betaling, vergoeding; **ohne G.** = kosteloos, gratis.

entgel'ten, ft. (h.) = boeten voor, ontgelden, betalen.
entglei'ten, fchw. (f.) = ontsporen, derail-
 leeren, uit 't spoor raken.
Entglei'tung, w. -, -en = ontsporing, de-
 raillement.
entglei'ten, ft. (f.) = ontglijden, ontsnappen,
 ontglijpen.
entglim'men, ft. (f.) = ontglimmen, aan-
 glimmen, ontvonken.
entgloi'ten, fchw. (f.) = ontgloeien, ontvlam-
 men, ontbranden.
enthaa'ren, fchw. (h.) = ontharen, het haar
 doen uitvallen.
enthaif'tern, fchw. (h.) = ontzuigen, aftuigen.
enthaif'ten, ft. (h.) = bevatten, inhouden, be-
 helzen; [herbergen, opnemen]; fchw. e. = zich
 onthouden, [zich ophouden]; fchw. des Ladens,
 der Tränen nicht e. können = zijn lachen, zijn
 tranen niet kunnen inhouden of bedwingen;
 fchw. nicht e. können zu... = zich niet kunnen
 onthouden te..., niet kunnen nalaten te...
enthaif'tam = onthoudend, matig.
Enthaif'tamkeit, w. - = matigheid, ingeto-
 genheid, onthouding.
Enthaif'tung, w. - = onthouding.
enthaup'ten, fchw. (h.) = onthoofden.
Enthaup'tung, w. -, -er = onthoofding.
enthaui'ten, fchw. (h.) = onthuiden, villen,
 huiden.
Enthaui'tung, w. - = 't villen, 't huiden.
enthe'ben ft. (h.), [einem etw. e. = iets van
 iem. wegnemen]; einen eires Amtes, Eides e. =
 ontheffen van, onlasten van, ontslaan uit.
Enthe'bung, w. - = bevrijding, ontheffing.
entheil'igen, fchw. (h.) = ontheiligen, ontwijden.
Entheil'igung, w. = ontheiliging, ontwijding,
 heiligschennis.
enthol'zen, fchw. (h.) = van 't hout, bosch
 berooven.
enthül'ten, fchw. (h.) = onthullen, ontslui-
 eren, ontdekken.
Enthül'tung, w. -, -en = onthulling, ont-
 sluiering, ontdekking.
enthül'ten, fchw. (h.) = doppen, pellen.
enthusia'smie'ren, fchw. (h.) = verrukken,
 in geestdrift brengen.
Enthusia'smus, m. - = enthousiasme, geest-
 vervoering, geestdrift.
Enthusia'st, m. -en, -en = enthousiast,
 dweper.
enthusia'sti'sch = enthousiast, verrukt, vol
 ijver.
entjo'shen, fchw. (h.) = van 't juk bevrijden,
 verlossen.
Entjo'shung, w. - = bevrijding.
entkei'men, fchw. (f.) = ontkiemen, ontsprui-
 ten, uitloopen.
entklei'den, fchw. (h.) = ontkleeden, uitkleeden
 (auch fig.); (mit Gen.) ontdoen, berooven.
entkno'spen, fchw. (f.) = ontknoopen, open gaan.
entkno'ten, fchw. (h.) = ontknoopen, ontwar-
 ren, losmaken.
Entkno't(ig)ung, w. - = ontknooping, ont-
 warring, 't losmaken.
entkom'men, ft. (f.) = ontkomen, ontsnappen.
entkor'ren, fchw. (h.) = ontkurken.
entkör'ren, fchw. (h.) = ontkorrelen.
entkrä'ten, fchw. (h.) = van kracht berooven,
 verzwakken; verzachten; krachteloos maken,
 ontzenuwen.
Entkrä'tung, w. - = verzwakking, uitput-
 ting, verzachting, ontzenuwing.

entla'den, ft. (h.) = (einen, fchw. einer Bürde)
 onlasten, ontheffen, ontdoen (van); fchw. e. =
 ontladen, afgaan.
Entla'dung, w. = ontlading.
entlang' = langs: er geht am Bach e. od. den
 Bach e. od. e. den Bach od. e. des Baches; [ben
 Tag e. = den heelen dag].
entlar'ven, fchw. (h.) = ontmaskeren.
entlar'fen, ft. (h.) = ontslaan, wegsturen,
 afdanken, laten gaan, vrij laten; einen aus
 seinem Dienste (od. seines Dienstes) e. = uit zijn
 betrekking ontslaan.
Entlar'fung, w. -, -en = ontslag, afdan-
 king, vrijlating; seine G. geben, einreichen =
 zijn ontslag indienen, aanvragen.
Entlar'fung'schreiben, f. = ontslagbrief;
 terugroepingsbrief, recreditief.
entla'sten, fchw. (h.) = (einen eines Dinges od.
 von einem Dinge) onlasten, bevrijden; credi-
 tteeren (einen für eine gewisse Summe).
Entla'stung, w. -, -en = ontlasting, ont-
 heffing, décharge.
Entla'stungszeuge, m. = getuige à décharge.
entlau'ben, fchw. (h.) = ontbladeren.
entlau'fen, ft. (f.) = ontloupen, ontvluchten,
 ontsnappen, wegloopen.
entle'digen, fchw. (h.) einen eines Dinges = iem.
 van iets bevrijden, ontheffen, ontslaan; fchw.
 eines Auftrags e. = zich van een last kwijten.
Entle'digung, w. -, -en = ontheffing, kwijting.
entlee'ren, fchw. (h.) = ledigen, leegen.
entle'gen = afgelegen, ver, eenzaam.
Entle'genheit, w. - = afgelegenheid.
entleh'nen, fchw. (h.) (einem od. von einem
 etw.) = (iets van iem.) leenen; (iets aan iem.)
 ontleenen.
Entleh'nung, w. -, -en = ontleening.
entle'i'ben, fchw. (h.) = ontlieven, dooden
 vermoorden.
Entle'i'ben, fchw. (h. u. f.) = tegenstaan,
 tegenmaken.
entle'i'hen, ft. (h.) = ontleenen, afleenen, leenen.
Entle'i'her, m. -s, - = leener.
entloc'ken, fchw. (h.) = ontlokken, uitlokken.
entlo'h'nen, fchw. (h.): einen e. = iem. be-
 talen.
entma'n'nen, fchw. (h.) = ontmannen; ver-
 minken; uitputten, ontzenuwen.
entma'sten, fchw. (h.) = ontmasten, van de
 mast(en) berooven, onttakelen.
entmen'schen, fchw. (h.) = ontaarden, verdier-
 lijken.
entmen'sch' = onmensschelijk, dierlijk, laag.
entmün'digen, fchw. (h.) = onder curateele
 stellen.
Entmün'digung, w. - = onder-curateele-
 stelling.
entmu'tigen, fchw. (h.) = ontmoedigen.
Entmu'tigung, w. -, -en = ontmoediging.
entna'geln, fchw. (h.) = ontzagelen, (een
 vernageld kanon) weer bruikbaar maken.
Entna'h'me, w. = ontneming, 't nemen,
 't koopen.
entneh'men, ft. (h.) = ontnemen; Geld (aus)
 der Kasse e. = geld uit de kas wegnemen;
 eine Stelle (aus) einem Buche, Autore e. =
 ontleenen aan; eine Summe, einen Vorfuß
 auf einen e. = op iem. trekken; aus deinem
 Briefe e. wir = zien wij, maken wij op, leiden
 wij af.
Entneh'mer, m. = trekker.
entner'ben, fchw. (h.) = ontzenuwen.
Entner'bung, w. - = ontzenuwing.

entnũch'tern, ſchw. (h.) = ontuuchteren; ſich e. = ontbijten].

Entomolog, m. -en, -en = entomoloog, inſektekenner.

Entomologie, w. = entomologie.

entomolog'ig = entomologisch.

Entoutcaš' (ſpr.: *atoeká*), m. -, - = entoutcaš.

Entozo'en, Pl. = ingewandswormen.

entban'zern, ſchw. (h.) = ontpantseren.

entbrop'fen, ſchw. (h.) = ontkurken.

entbrop'fen ſich, ſchw. (h.) = (zich) ontpoppen, uitkomen, zich vertoonen, blijken te zijn.

entque'ten, ſt. (f.) = ontwellen, ontspringen, voortkomen uit.

entraf'fen, ſchw. (h.) = onttrekken, ontrukken, ontworſtelen].

entra'ten, ſt. (h.) = ontberen, miſſen; eineš Dingeš (od. ein Ding) e. können = kunnen miſſen.

entra't'ſeln, ſchw. (h.) = ontraadselen, ontcijferen.

entra't'ſelung, w. = ontcijfering.

Entree' (ſpr.: *átree*), f. -š, -š = toegangsprijs, entree; voorkamer; **E.**, w. -, -š = toegang; portaal; voorspijs.

entrei'ſen, ſt. (h.) = ontrukken, ontscheuren, wegrukken; [wegloopen van].

Entresol' (ſpr.: *átresol*), f. u. m. -š, -š = entresol, tuſſchenverdieping.

Entrič, zie Enterič.

entrič'ten, ſchw. (h.) = betalen, voldoen, afdoen, vereffenen.

entrie'geln, ſchw. (h.) = ontgrendelen.

entrin'gen, ſt. (h.) = ontworſtelen, ontwringen, ontpersen.

entrin'ten, ſt. (f.) = wegloopen, wegvloeien; (dem Tode) ontkloopen, ontsnappen; (auš dem Gefängniš) wegloopen, ontsnappen.

entrol'ten, ſchw. (h.) = ontrullen, ontplooiën; **e.**, (f.) = weggrollen.

entru'e'ten, ſchw. (h.) = ontrukken, wegrukken, wegnemen.

entru't'ten, ſchw. (h.) = verontwaardigen, boosmaken, vertoornen; ſich e. = boos, verontwaardigd worden.

entru't'tet = verontwaardigd, boos.

entru't'tung, w. = verontwaardiging.

entſa'gen, ſchw. (h.) mit Dat. = afstand doen van, afzweren (der Welt, B.); (ſeinem Rechte) afzien van; (ſeinem Glauben) verzaken, verloochenen.

entſa'gung, w. -, -en = afstand, afzwering, verzaking.

entſa'g, m. = ontzet, opbreking van 't beleg; hulp.

entſchäd'igen, ſchw. (h.) = (einen, ſich für etw.) ſchadeloos ſtellen, vergoeden, ſchadevergoeding geven.

entſchäd'igung, w. -, -en = ſchadeloosſtelling, vergoeding.

entſchei'den, ſt. (h.) = beſliſſen, uitmaken; ſich e. (in einer, über eine Sačhe, für, ge. en etw. od. einen) = een beſluit, een beſliſſing nemen, tot een beſl. komen (in, over een zaak, voor, tegen iets of iem.).

entſchei'dend = beſliſſend, afdoend.

entſchei'dung, w. = beſliſſing; eine G. tref'fen = een beſliſſing, beſluit nemen.

entſchei'dungš!augenblik, m.; -rid, m.; -grund, m.; -ſampf, m.; -tag, m. v. á. = beſliſſend oogenblik; beſliſſende eed; b. reden; b. gevecht; b. ſlag e. d.

entſchei'den = beſliſt, vaſt beſloten, ſtellig, onbetwistbaar, uitgemaakt, bepaald, wel degelijk.

entſchei'denheit, w. = beſliſtheid, vaſtberadenheit, ſtelligheit.

entſchim'mern, ſchw. (h.) = ontglanzen, verdooven.

entſchla'fen, ſt. (f.) = [ontſlapen, inſlapen], ontſlapen, ſterven, overlijden.

entſchla'gen ſich, ſchw. (h.) = (ber Sorgen, eineš böſen Gedankens) zich ontdoen van, zich vrijmaken van, verbannen, verdrijven.

entſchlei'ern, ſchw. (h.) = ontſluieren, onthullen.

entſchie'ſen, ſt. (h.) = [ontſluiten]; ſich e. = beſluiten, een beſluit nemen.

entſchie'ſung, w. = beſluit, beſliſſing.

entſchlo'ffen = beſloten, beſliſt, vaſtbeſloten.

entſchlo'ffenheit, w. = vaſtberadenheit, beſliſtheid.

entſchlum'mern, ſchw. (f.) = inſluieren, inſlapen, ontſlapen, zachtjes ſterven.

entſchlüp'fen, ſchw. (f.) = ontsnappen, ontglippen.

entſchluš', m. = beſluit, beſliſſing; ſeinen G. faſſen = een beſluit nemen.

entſchmũ'ken, ſchw. (h.) = van verſiersel of tool ontdoen.

entſchũ'ken ſich, ſchw. (h.) = weggeſchoten worden].

entſchũ'ren, ſchw. (h.) = loſrijgen, loſmaken.

entſchũ'chern, ſchw. (h.) = aanmoedigen, op zijn gemak zetten.

entſchũ'd'bar = te verontſchuldigen, verſchoonbaar, vergeeflijk.

[entſchũ'd'en], **entſchũ'd'igen**, ſchw. (h.) = verontſchuldigen; ſich e. = zich verontſchuldigen; e. Sie = neem me niet kwalijk, met uw verlof.

entſchũ'd'igung, w. -, -en = verontſchuldiging, verſchooning, vergeffenis.

entſchũ'w'zen, ſchw. (h.) = ontgroenen.

entſchũ'we'ben, ſchw. (f.) = wegzweven, verdwijnen.

entſchũ'w'ſeln, ſchw. (h.) = ontzwevelen.

entſchũ'w'ſelung, w. = ontzweveling.

entſchũ'w'e'ſen, ſchw. (h.) = (Wolle) reinigen.

entſchũ'w'in'den, ſt. (f.) = verdwijnen, vergaan, vervliegen.

entſeelt' = ontzield, levenloos, dood.

entſen'den, unr. (h.) = afzenden, verzenden; (einen Pfeil) afſchieten.

entſet'bar = afzetbaar, af te zetten, te ontzetten.

I. **entſet'zen**, ſchw. (h.) = (einen deš Amtes, auš dem Amte) ontslaan, zetten uit of ontzetten van; [einen eineš Dingeš e. = van iets berooven, ontdoen]; (eine Feſtung) ontzetten; ſich e. = ontſtellen, verſchrikken, ontzetten.

II. **Entſet'zen**, f. -š = ontzetting, ontſteltentis.

entſet'ſich = ontzettend, verſchrikkelijk, afgrijſelijk, verbazend.

entſet'ſichkeit, w. = ontzetting, afgrijſelijkheid.

entſet'zung, w. -, -en = afzetting, uitzetting, ontslag.

entſet'zeln, ſchw. (h.) = ontzegelen, van 't zegel ontdoen.

entſin'ten, ſt. (f.) = entzinken, ontvallen, in de ſchoenen zakken.

entſin'nen ſich, ſchw. (h.) = (einer Sačhe) zich herinneren; wir e. unš nicht, daš... = wij herinneren ons niet, dat...

entſitt'lichen, ſchw. (h.) = zedeloos maken, ontzenuwen, demoralizeeren.

- Entfittlichung**, w. — = demoralizatie, zedebederf.
- entfpin'nen**, ft. (h.) = ontwerpen, beramen, op touw zetten; **ſich e.** = zich ontspinnen, beginnen, ontstaan, zich ontwikkelen.
- entfpre'chen**, ft. (h.) mit **Dat.** = overeenstemmen met, beantwoorden aan, overeenkomstig zijn met; den Anforberungen e. = aan de eischen voldoen; die Einnahmen e. den Ausgaben = de ontvangsten en uitgaven houden gelijken tred.
- entfpre'chend**, mit **Dat.** = overeenstemmend, overeenkomstig, beantwoordend (aan), passend (bij).
- entfpre'ten**, ft. (f.) = ontspruiten, voortspuiten, voortkomen, geboren worden, afstammen.
- entfprin'gen**, ft. (f.) = (aus dem Gefängniſſe) ontsnappen; ontspringen; afkomstig zijn, voortkomen, voortvloeien.
- entfprun'gen**, ſchw. (f.) = (einem edlen Geſchlechte) afstammen van, stammen uit.
- entſte'h(en)**, unr. (f.) = ontstaan, tot stand komen, voortkomen, geboren worden; [ontstaan, ontbreken].
- Entſte'hung**, w. —, —en = 't ontstaan, wording.
- entſte'gen**, ft. (f.) = ontstijgen, opstijgen uit, uitstappen.
- entſtel'en**, ſchw. (h.) = misvormen, mismaken, onkenbaar maken, vervalschen.
- Entſtel'ung**, w. = misvorming, vervalsching.
- entſtrö'men**, ſchw. (f.) = stroomen uit, ontspringen in.
- entſtür'zen**, ſchw. (f.) = snellen uit, vliegen uit, zich storten uit.
- entſüh'nen**, **entſün'digen**, ſchw. (h.) = ontzondigen, van schuld, van zonde reinigen.
- entſün'digen**, ſchw. (h.) = uit de dwaling, uit den droom helpen; beter inlichten, de oogen openen; teleurstellen.
- Entſün'digung**, w. = ontgoocheling, teleurstelling.
- entthron'en**, ſchw. (h.) = onttroonen.
- Entthron'ung**, w. —, —en = onttrooning.
- enttö'drigen**, ſchw. (h.) = overhouden, besparen; enttö'brigt sein, werden = bevrijd, ontbeven, ontslagen zijn, worden.]
- enttö'dern**, ſchw. (h.) = ontvolken.
- Enttö'derung**, w. — = ontvolking.
- entwach'sen**, ft. (f.) = ontspruiten uit, ontgroeien aan, ontwassen aan.
- entwaä'nen**, ſchw. (h.) = ontwapenen.
- Entwaä'nung**, w. = ontwapening.
- entwä'hen**, ſchw. (h.) = (gerichtl.) onteigenen; (Münzen) buiten omloop stellen.
- entwä'den**, ſchw. (h.) = van hout, van bosch berooven.
- entwä'fern**, ſchw. (h.) = ontwateren, droogleggen, draiseeren, drooghouden.
- entweder** u. **entwe'der**: e ... oder = of ... of; e. oder = kiezen of deelen, één van beide; hollen of stilstaan.
- entweh'ren ſich**, ſchw. (h.) eines Dinges = (ver)weren tegen].
- entwe'r'hen**, ft. (f.) = (der Gefahr, aus dem Gefängniſſe) ontwijken, ontlopen aan, uitwijken; ontsnappen aan of uit.
- Entwe'r'ung**, w. — = ontsnapping, ontcoming, uitwijing.
- entwe'iden**, ſchw. (h.) = ontwijden.
- Entwe'r'ung**, w. = ontwijding.
- entwe'r'den**, ſchw. u. unr. (h.) = afnemen, wegnemen, afhandig maken, ontvreemden, ontstelen.
- Entwe'r'dung**, w. = ontvreemding, diefstal.
- entwe'r'fen**, ft. (h.) = ontwerpen, schetsen, opmaken.
- entwe'r'ten**, ſchw. (h.) = in waarde doen verminderen; (Münzen, Marken) waardeloos maken, buiten omloop stellen.
- Entwe'r'tung**, w. — = waardevermindering, waardebeneming, afzetting, 't buiten-omloopstellen.
- entwe'r'ten**, ſchw. (h.) = loswikkelen, afwikkelen, ontplooien, ontwikkelen, vormen, uiteenzetten, verklaren, ontvouwen, toonen, blijk geven van; **ſich e.** = zich ontwikkelen, vormen.
- Entwe'r'tung**, w. —, —en = ontwikkeling, uiteenzetting, ontplooiing, vorming, ont-knooping.
- entwri'nden**, ft. (h.) = ontwringen, ontrukken.
- entwri'fen**, ſchw. (h.) = ontwikkelen.]
- entwarr'en**, ſchw. (h.) = ontwarren, uit de war maken.
- Entwarr'ung**, w. = ontwarring.
- entwi'ſchen**, ſchw. (f.) = ontsnappen, ontkomen.
- entwöh'nen**, ſchw. (h.) = ontwennen, afwennen.]
- entwöh'nen**, ſchw. (h.) = ontwennen, afwennen (einen des Truntes); (ein Kind) spenen.
- Entwöh'nung**, w. — = spening.
- entwöl'fen**, ſchw. (h.) = ontwolken; **ſich e.** = zich ontwolken, opklaren.
- entwü'r'digen**, ſchw. (h.) = vernederen, verlagen, ootereen.
- Entwürf**, m. = ontwerp, schets, klad, plan.
- entwür'zeln**, ſchw. (h.) = ontwortelen, uit-roeien.
- entzän'bern**, ſchw. (h.) = onttooveren.
- Entzän'berung**, w. — = onttoovering.
- entzie'hen**, ft. (h.) = (einem etw.) onttrekken, wegnemen, ontnemen, berooven van; **ſich e.** = zich onttrekken; das entzieht ſich aller Berechnung = dat ontsnapt aan alle berekening.
- Entzie'hung**, w. — = onttrekking, berooving.
- entzif'ferbar** = ontcijferbaar, te ontcijferen.
- entzif'fern**, ſchw. (h.) = ontcijferen, ontraadselen.
- Entzif'ferung**, w. —, —en = ontcijfering.
- I. **entzic'fen**, ſchw. (h.) = [onttrekken], ver-rukken, bekoren, betooveren.
- II. **Entzic'fen**, i. — = verrukking, vervoering; zum G. = verrukkelijk, betooverend.
- entzic'fend** = verrukkelijk, heerlijk, betoo-verend.
- Entzic'fung**, w. —, —en = verrukking, geest-vervoering, extaze.
- entzün'gen**, ſchw. (h.) = ontleugelen, ontbrei-delen, loslaten.
- entzünd'bar** = ontvlambaar, licht ontbrand-laar.
- Entzünd'barkeit**, w. — = ontvlambaarheid.
- entzün'den**, ſchw. (h.) = ontsteken, ontvlam-men, aansteken, in brand steken, een ontste-king teweeg brengen, (doen) uitgloeien, aan-vuren; **ſich e.** = ontvlammen, vuur vatten, ontbranden.
- entzünd'lich** = ontvlambaar, ontbrandbaar.
- Entzün'dung**, w. —, —en = ontsteking.
- Entzün'dungsfieber**, f. = ontstekingskoorts.
- entzwei'** = stuk, in stukken kapot, (ent-zwei'bre'chen, entzwei'ge'hen zc).
- entzwei'en**, ſchw. (h.) = oneeng maken, twee-

dracht zaaien tusschen; **sch e.** = kwade vrienden worden.
Entzweiung, w. -, -en = verdeeldheid, oneenigheid.
entzwingen, ft. (h.) = afdwingen.
Enunciation, w. -, -en = enunciatie, uitdrukking, verklaring, meening, zin.
Enveloppe (spr.: *ave.*), w. -, -n = enveloppe, couvert; wijde damesmantel.
Enzian, m. -(e)s = gentiaan.
Enzyklika, w. -, -en = encyklik, pauselijk rondschriften.
enzyklich = encyklich, in een kring omlopend.
Enzyklopädie, w. -, -n = encyklopaedie.
enzyklopädisch = encyklopaedisch, algemeen wetenschappelijk.
Enzyklopädist, m. -en, -en = Encyklopaedist, medewerker aan de beroemde Fransche "Encyclopédie".
Eos, m. - = Eos, Aurora.
Eozin, f. -(e)s = eozine, roode verfstof.
Eozoon, f. -s, ..zoen (u. ..zoa) = eozoon, versteening.
Epaakte, w. -, -n = epakta, getal van de dagen na de laatste nieuwe maan in Dec. tot den 1sten Jan.
Eparch, m. -en, -en = eparch, distriktsbestuurder in Griekenland.
Epaulette (spr.: *epo.*), f. -s, -e; **Epaulette**, w. -, -n = epaulette.
Epenthetic, **Epenthetic**, m. - ..thetic = epenthes, epenthes, inlassching.
epenthetisch = epenthetisch, ingelascht.
Ephemere, w. -, -n = ephēmera, ephemerē, eendagsvlieg.
Ephemeren, pl. = ephemeriden, dagbladen, astronomische tabellen.
ephemerisch = ephemer, kortstondig, vluchtig, éendaagsch.
Ephezer, m. -s, - = Ephezer; drinkebroer.
Ephen, zie **Efen**.
Ephor, m. -en, -en = ephoor, opziener in Sparta.
Ephorat, f. -(e)s, -e = ephoraat, ephoreambt.
Ephorus, m. -, ..ren = (in verschillende inrichtingen als seminarium e. d. titel van den) directeur.
Epichf. .., zie **Epichf.**..
Epidemie, w. -, -n = epidemie.
epidemisch = epidemisch.
Epidermis, w. - = epidermis, opperhuid.
Epigone, m. -n, -n = epigoon, nakomeling, navolger.
Epigonentum, f. = epigonedom, zij, die het vervaltijdperk uitmaken.
Epigram, f. -(e)s, -e = epigram, op-, bijschrift.
Epigrammatiker, m. -s, - = bijschriftedichter, puntdichter.
epigrammatisch = epigrammatisch, kort, puntig.
Epigrammatist, m. -en, -en = **Epigrammatiker**.
Epigraph, f. -(e)s, -e = opschrift, inschrift, kernspreuk.
Epigraphif, w. - = epigrafie, in- of opschriftkunde.
Epik, w. - = epiek, epische poëzie.
Epiker, m. -s, - = episch dichter.
Epikur, m. = Epikurus, Grieksch filosoof.
Epikureer, m. -s, - = Epikurist; wereldsch, genotzuchtig mensch.

epikureisch (ob. **epikurisch**) = epikurisch, wereldsch, genotzuchtig.
Epilepsie, w. - = epilepsie, vallende ziekte.
Epileptiker, m. -s, - = iem. die aan epilepsie lijdt, epileptikus.
epileptisch = epileptisch, aan epilepsie lijdend.
Epiloog, m. -(e)s, -e = epiloog, narede.
Epiphania, w. -; **Epiphanië**, f. = driekoningfeest.
episch = episch, verhalend.
episcopaal = bisschoppelijk, episcopaal.
Episcopaat, f. u. m., -(e)s, -e = episcopaat, bisdom, bisschoppelijke waardigheid.
Episode, w. -, -n = epizode, ingelascht stuk, tusschenhandeling, tusschenverhaal.
epizodisch = epizodisch, ingelascht, tusschen.
Epistel, w. -, -n = epistel, brief; eüem die **E.** lezen = iem. de les lezen.
Episcenium, f. -s, ..nien = episcenium, bovengedeelte van 't tooneel.
Epitaph, f. -(e)s, -e; **Epitaphium**, f. -s ..ien = epitaaph, grafscrift.
Epithalamium, f. -s, ..mien = epithalamium, bruiloftslied.
Epitheton, f. -s, ..ta = epitheton, bijvoeglijk naamw., bijnaam.
epizon = gemeenslachtig.
Epizoon, f. -s, ..zoen (u. ..zoa) = woekerdier.
Epizyklode, w. -, -n = epicyklode.
Epöche, w. -, -n = epoche, merkwaardig tijdperk; **E. machen** = opgang maken, opzien baren.
Epöde, w. -, -n = epode, nazang, slotstrophe.
Epopee, w. -, -n = epopee, epos, heldedicht.
Epös, f. -, **Epös** = epos.
Episch, m. -(e)s, -e = selderie, eppe.
Equipage (spr.: *ekipaazje*), w. -, -n = equipage.
equipieren, fchw. (h.) = equipieren, uitrusten.
Equipierung, w. -, -en = equipering, uitrusting.
er = hij.
I. erachten, fchm. (h.) = denken, begrijpen, achten, meenen, er voor houden.
II. Erachten, f. -s = meening, inzicht; meins Erachten ob. nach meinem **E.** = naar mijn meening, mijn inziens (m. i).
erangelu, fchw. (h.) = vangen met den hengel, met den haak, ophengelen, aanhaken, aan den haak pikken, snappen.
erarbeiten, fchm. (h.) = met werken verdienen.
eratmen, fchm. (h.) = diap ademhalen].
Era'to, w. = Erato (muze van 't minnedicht).
Erbacker, m. = erfakker.
Erbackel, m. = erfelijke adel.
Erbackt, f. = erfelijk ambt.
Erbackfall, m. = erfenis.
Erbackfallteuer, w. zie **Erbackfallteuer**.
I. erbarmen, fchm. (h.) = erbarmen, medelijden inboezemen; [daß muß auch einen Stein e. = vermurwen]; daß (es) Gott erbarm(e)! = barmhartige God! **sch e.** über einen (ob. eine)s = zich over iem. erbarmen, ontfermen.
II. Erbarmen, f. -s = erbarming, medelijden, ontferming; zum **E.** = erbarmelijk, om medelijden mee te hebben.
erbarmentwert = erbarmelijk, deerniswaardig.
Erbarmer, m. -s = Ontfermer.
erbärmlich = erbarmelijk, [beklagenswaardig], ellendig, erg, verschrikkelijk, verachtelijk.

Erbärm'lichheit, w. —, —en = ellende, armoede, beklagenswaardigheid, laagheid, gemeenheid.
Erbarm'ning, w. — = erbarming, ontferming, medelijden.
erbar'mungslos = onmeedoogend, meedoogenloos.
erbar'mungsvoll = medelijdend, goedertheren, meedoogend.
erbar'mungswürdig, zie erbarmenswert.
erbaun'en, idm. (h.) = bouwen, opbouwen, stichten (ook fig.), [verbouwen]; **sich an einer Rede e.** = zich stichten, gesticht worden; **erbaut sein von einem od. über einen** = gesticht zijn over.
erbaun'lich = stichtelijk; plechtig.
Erbau'ung, w. — = stichting, oprichting.
Erbau'ungs'buch, f.; **rede**, w.; **schrift**, w.; **stunde**, w. = stichtelijk boek; s. e. rede; s. geschrift; s. uur.
Erb'baurecht, m. (f.) = (recht van) opstal.
Erb'beqräbnis, f. = erfelijk graf, familiegraf.
Erb'beiz, m. = erfbeiz.
 I. **Erb'e**, m. —n, —n = erfgenaam.
 II. **Erb'ic**, f. —s = erfenis, erfgoed.
erb'euen, idm. (h.) = beven, sidderen, trillen, dreunen.
erb'eigen = geërfd, in erfelijk bezit.
Erb'elcentum, f. = erfenis, erfelijk bezit.
Erb'elcirkung, w. = erfstelling.
erb'el'zen, ft. (h.) = doodbijten].
erb'en, idm. (h.) = erven (eth. von einem); (auf einen) overgaan.
erb'eten, idm. (h.) = afbidden, afsmeken.
erb'eteln, idm. (h.) = afbedelen, met bedelen krijgen, bedelen.
eröen'ten, idm. (h.) = buitmaken, veroveren, behalen, kapen.
erb'fähig = bevoegd om op te volgen, erfge-rechtigd.
Erb'fall, m. = opvolgingsgeval; erfenis.
erb'fällig = erfelijk, als erfenis vermaakt.
Erb'fehler, m. = erfelijk gebrek, familiegebrek.
Erb'feind, m. = erfvijand.
Erb'feindschaft, w. = erfveete.
Erb'folge, w. = erfopvolging.
Erb'folgegesetz, f. = successiewet, erfopvol-gingswet.
Erb'folgekrieg, m. = successieoorlog.
Erb'folger, m. = ertopvolger.
Erb'folgerecht, f. = successierecht.
Erb'fürster, m.; **fürst**, m. = erf|houtvester; -vorst.
erb'geffen = eigenerfd, eigengeërfd.
Erb'herr'schaft, w. = erfheerlijkheid, erfgebied.
 I. **erb'eten**, ft. (h.) = [aanbieden, bewijzen]; **sich e.** = zich aanbieden, zich bereid verklaren.
 II. [**Erb'ieten**, f. —s = aanbod.]
Erb'in, w. —, —nen = erfgenaam, erfgename.
erbit'ten, ft. (h.) = afbidden, afsmeken, om iets verzoeken, vragen; die **erb'etene** **Mu-sik** = de gevraagde, verzochte inlichting; **sich e. lassen** = zich laten verbidden, bewegen of overhalen; **er lässt sich nicht e.** = hij is onverbiddelijk.
erbit'tern, idm. (h.) = verbitteren, vertoornen.
erbit'terung, w. — = verbittering.
erbit'tlich = verbiddelijk, te verbidden.
Erb'kaiser, m.; **könig**, m.; **frankheit**, w.; **land**, f. = erfkeizer; -koning; -ziekte; -land.
erb'lassen, idm. (f.) = verbleeken, bleek worden, verschielen, slerven.
Erb'laffer, m. —s, — = erflater, testateur, legataris.

Erb'lehen, f. = erfleen.
erb'letzen, ft. u. idm. (f.) (erb'lechte [u erb'lich]; **erb'letzt u. „gestorven“**: **erb'letzen**) = verblee-ken, slerven.
erb'lich = erfelijk.
Erb'lichheit, w. — = erfelijkheid.
erb'licken, idm. (h.) = zien, merken, bemerken, gewaar worden; **das Sicht der Welt e.** = het levenslicht zien.
erb'lieden, idm. (f.) = blind worden, het ge-zicht verliezen; dof worden.
Erb'lin'dung, w. — = 't blind worden, verlies van 't gezicht.
erb'löden, idm. (h.) = verlegen maken; **e.**, (f.) = verlegen worden.
erb'los = zonder erfgenaam, onterfd; **e. machen** = onterven.
erb'löhen, idm. (f.) = opploeiën, ontluiken, voortkomen, voorspruiten.
Erb'nehmer, m. = erfgenaam.
Erb'ontel, m. = erfboom.
erb'orgen, idm. (h.) = afborgen, leenen van.
erb'osen, idm. (h.) = boos maken; **sich e.** = boos worden, zich boos maken.
erb'ötig = bereid, genegen.
Erb'pacht, w. = erfpacht.
Erb'pächter, m. = erfpachter.
Erb'prinz, m. = erfprins, kroonprins.
erb'raufen, idm. (f.) = opbruisen.
erb'rechen, ft. (h.) = openbreken, openmaken; **sich e.** = braken, overgeven.
Erb'recht, f. = erfrecht, recht van opvolging, successierecht.
Erb'rechung, w. = verbreking, 't openbreken.
erb'ringen, umr. (h.) = (Beweis) leveren.
Erb'sache, w. = erfstuk, erfenis.
Erb'satz, **Erb'sasse**, m. = eigen(ge)ërfde, erf-bezitter.
Erb'schaden, m. = familiekwaal.
Erb'schaft, w. —, —en = erfenis.
erb'schaftlich = een erfenis betreffende, tot de e. behoorende, erfenis...
Erb'schaftsfrage, w. = eisch om een goed als erfenis te mogen aanvaarden.
Erb'schaftsmasse, w. = massa van de goe-deren, die de erfenis uitmaken.
Erb'schaftssteuer, w. = successierecht, -be-lasting.
Erb'schein, m. = bewijs van erfgenaam, erf-genaamsattest.
Erb'schleicher, m. = iem. die als erfgenaam insluipst, erfenisjager.
Erb'schuld, w. = erfschuld.
Erb'se, w. —, —n = erwt.
Erb'sen'ader, m.; **bau**, m.; **brei**, m. (od. **suppe**, w.) u. ñ. = erwtelakker; -bouw; -soep e. d.
Erb'staut, m.; **stück**, f.; **stunde**, w. = erf|staut; -stuk; -zonde.
Erb'stuurft, w. = erwteworst (verduurzaamd levensmiddel, bestaande uit erwtemeel, spek, uien, zout en specerijen).
Erb'tante, w.; **teil**, f. (u. m.); **übel**, f. u. ñ. = erf|tante; -deel; -kwaal (erfelijke kwaal).
Erb'vertrag, m. = contractueel testament.
Erb'worte, w. = eardas.
Erb'worte, m. = aardappel, aardpeer, truffel, varkensbrood.
Erb'werk, w. = grondwerk.
Erb'wort, w. = grond-, aardsoort.
erb'artig = aardachtig.
Erb'bahn, w. = aard(e)baan.
Erb'ball, m. = aardbol.

Erdbalsam, m. = nafta.
Erdbau, m. = grondbouw.
Erdbeben, f. -s, - = aardbeving.
Erdbearbafjel, m. = kalvijn- of kalvielappel.
Erdbearbaum, m. = haagappelboom.
Erdbearbowle (spr.: ... *bote*), w. = aardbeiebowl.
Erdbearre, w. = aardbei, aardbezie.
Erdbearpflanze, -ftaude, m. = aardbeiplant, -struik.
Erdbearfchreiber, m. = aardbeschrijver, geograaf.
Erdbearfchreibung, w. = aardbeschrijving, geografie.
Erdbearwohner, m. = aardbewoner.
Erdbibet, m. = landbever.
Erdbiene, w. = aardbij, hommelm.
Erdbildungslehre, w. = leer van de aardvorming, geologie.
Erdbirne, w. = aardpeer.
Erdboden, m. = aardbodem; dem *E.* gleich machen = met den grond gelijk maken.
Erdborher, m. = aard-, bergboor.
Erbrand, m. = brand in den grond (de mijn, het veen).
Erbdamm, m. = aarden dijk of dam.
Erdburchmefler, m. = middellijn van de aarde.
Erde, w. -, -n = aarde, grond, bodem, aardbol; gebrannte *E.* = gebakken aarde, terracotta; zur *E.* fallen = op den grond vallen; zur ebenen *E.* wohnen = gelijkvloers wonen; auf Erden = op aarde.
Erdefen, m. = aardveil, hondsdrif.
Erdeichel, w. = aardnoot, -aker.
erden, zie ir den.
Erdenbürger, m. = mensch, aardbewoner.
Erdenge, w. = landengte.
Erdenluft, f. = aardsch geluk.
Erdenquiter, Pl. = aardsche goederen.
erdenkbar = uitdenkbaar, denkbaar, te bedenken, uit te denken.
erdenfen, unr. (h.) = uitdenken, verzuimen, bedenken.
erdenflich = denkbaar, mogelijk.
Erdenfind, f. = sterveling.
Erdenlast, w. = aardsche last, levenslast.
Erdennot, w. = aardsche ellende.
Erdenrund, f. = aarde.
Erdenfchof, m. = schoot der aarde.
Erdenwallen, f. = aardsche pelgrimsreis.
Erdenfchütterung, w. = aardfchok.
Erdenfe, w. = wouduil.
erd'fahl = aardkleurig, vaal.
Erdfall, m. = aardstorting.
Erdfarbe = aardkleur.
erd'farben = aardkleurig.
Erdferne, w. = aardverte, apogeum.
Erdfäche, w. = aardoppervlakte.
Erdfloß, m. = aardvloo.
Erdfriichte, Pl. = aardvruchten.
Erdfgang, m. = mijngang.
erd'geboren = aardsch, sterfelijk; *Erdfgeborener* = sterveling.
Erdfgeist, m. = aardgeest, aardmannetje, kabouter.
Erdfgeß, f. = aardgeel, oker.
Erdfgeruch, m. = aardgeur.
Erdfgefchoß, f. = benedenverdieping; im *E.* wohnen = beneden wonen.
Erdfgürtel, m. = aardgordel, zone.
Erdfhars, f. = aardhars, aardpek, jodelijm.
erd'icht = aardachtig.
erd'ichten, fchw. (h.) = verdichten, verzinnen, uitdenken.

Erdfichtung, w. = verdichting, verzinsel, fictie.
erd'ig = aardachtig, aarde bevattend.
Erdfäfer, m. = aardkever.
Erdfafante, w. = aardnoot.
Erdfloß, -flumpen, m. = aardkluit.
Erdföhle, w. = bruinkool.
Erdförper, m. = aardbol.
Erdfreis, m. = aardbodem, aardkring.
Erdfugel, w. = aardbol.
Erdfunde, w. = aardrijkskunde.
Erdfundiger, m. = aardrijkskundige.
erd'fundlich = aardrijkskundig.
Erdfage, w. = aardlaag.
Erdfmannen, f. = aardmannetje.
Erdfmauß, w. = veldmuis.
Erdfmefler, m. = landmeter, geometer.
Erdfmefunft, w. = aardmeetkunde, geodezie.
Erdfnähe, w. = aardnabijheid, perigeum.
Erdfnuß, w. = aardnoot, aardaker.
Erdfoberfläche, w. = aardoppervlakte.
Erdföl, f. = aardolie.
erdof'ten, fchw. (h.) = doorsteken (met een dolk).
Erdfpeß, f. = aardpek, asfalt.
Erdfpul, m. = aardpool.
Erdfrauß, m. = aardrook, duivekervel.
Erdfraumer, m. = aardschepper.
Erdfreich, f. = aardrijk, bodem, grond.
erd'reifen, fchw. (h.) = [moedig, driest maken]; *fich e.* = zich vermeten, zich verstoppen.
Erdfrevolution, w. = aardomwenteling.
Erdrinde, w. = aardkorst.
Erdrif, m. = spleet, scheur in den grond.
erd'röhren, fchw. (f. u. h.) = dreunen, weerklinken.
erd'rof'feln, fchw. (h.) = worgen, verworgen.
erd'rof'felung, w. -, -en = worging.
Erdrüden, m. = aardrug.
erd'rüefen, fchw. (h.) = dooddrukken, verfmoren, smoren, dempen; zum *E.* voll = stikvol.
Erdrufch, m. -es = wat het dorschen oplevert.
Erdrufch, m.; *Erdrufchen*, m.; *Erdrufche*, w.; *Erdrufcht*, w.; *Erdrufch*, m.; *Erdrufche*, w. = aardstorting; -fchaduw; -fchiff (*plant*: Alpenviooltje); -laag; -storting; -kluit.
Erdfchwefel, m. = aard-, mijnzwavel.
Erdfchok, m. = aardfchok.
Erdftrich, m. = luchtstreek, zone.
Erdfteil, m. = werelddeel.
erdul'den, fchw. (h.) = dulden, doorstaan, verdragen, verduren.
Erdfumfang, m. = omtrek van de aarde.
erdur'ften, fchw. (f.) = verfmachten.
Erdfwadß, f. = aardwas.
Erdfwall, m. = aarden wal, terras.
erd'wärts = naar de aarde.
Erdfwurm, m. = aardworm.
Erdfboß od. **Erdfbus**, m. = Erebus, onderwereld.
Erdftheion, f. -s = Erechtheion, heiligdom v. Athene op de Akropolis.
erd'fernt fch, fchw. (h.) = zich boos maken, zich opwinden, boos of driftig worden.
Erdfferung, w. = drift, opgewondenheid.
erd'fneuen fch, fchw. (h.) = gebeuren, voorvallen, voor'komen, geschieden.
Erdfnitß, f. -fes, -fe = voorval, gebeurtenis, geval.
erd'fneißvoll = vol van gewichtige gebeurtenissen.
erd'fent, fchw. (h.) = inhalen, achterhalen, overvallen, verrassen.
Erdfktion, w. -, -en = erectie, oprichting.

Eremit, m. -en, -en = hermit, kluisenaar.
Eremitage (spr.: ..taazje), w. -, -n = hermitage, kluis.

[**Eren**, m. -, - = voorhuis].

ereren, *schw.* (h.) = erven, overerven.

I. **erfahren**, *ft.* (h.) = vernemen, te weten komen, hooren, gewaar worden, ondervinden, ondergaan; [inhalen, achterhalen, doorreizen].

II. **erfahren** = ervaren, ondervindingrijk.

Erfahrtheit, w. - = ervarenheid, bedrevenheid, ervaring.

Erfahrung, w. -, -en = ervaring, ondervinding; aus *E.* = bij ervaring, bij ondervinding; in *E.* bringen = te weten komen, vernemen; *E.* ist die beste Lehrmeisterin = ondervinding is de beste leermeesteres.

erfahrungsgemäß, -mäßig = op ervaring gegrond, proefondervindelijk, volgens de ervaring, zooals de ondervinding (of de ervaring) leert.

Erfahrungsfaß, m. = stelling, die op de ervaring berust.

Erfahrungsweisenschaft, w. = ervaringswetenschap.

erfallen, *ft.* (f.) = vervallen (von *finfen* u. *ä.*).
erfassen, *schw.* (h.) = aanvatten, grijpen; vatten, beseffen, begrijpen.

erfechten, *ft.* (h.) = bevechten, behalen.

erfechten, *schw.* (h.) = met vooispielen verdien.

erfinden, *ft.* (h.) = uitvinden, bedenken, verzinnen, [vinden, bevinden].

erfinder, m. = uitvinder.

erfinderisch = vindingrijk, vernuftig.

Erfindung, w. -, -en = uitvinding, ontdekking, vinding, verdichting, fictie.

Erfindungsgabe, w.; **kräft**, w.; **kunst**, w. = vindingsgave; -kracht; -kunst.

Erfindungspatent, f. = patent voor een uitvinding.

erfindungsreich, zie *erfindereich*.

erfhen, *schw.* (h.) = afsmeken.

Erfolg, m. -(e)s, -e = gevolg, afloop, uitkomst, resultaat; goed gevolg, succes, geluk, welslagen; *schlechten E.* haben = mislukken, slecht afloopen; *E.* haben = succes hebben, slagen; *keinen E.* haben = niet slagen, mislukken.

erfolgen, *schw.* (f.) = voortvloeien, volgen (uit), voortkomen; volgen, gebeuren, plaats hebben.

erfolgslos = zonder gevolg, vergeefs.

Erfolglosigkeit, w. - = nutteloosheid.

erfolgreich = rijk aan gevolgen, met succes bekoord.

erforderlich = vereischt, gevorderd, noodig.

erforderlichenfalls = in geval van nood, als 't noodig mocht zijn, desnoodig.

erfordern, *schw.* (h.) = vorderen, eischen, vereischen.

erfordernd, f. -jes, -je = eisch, vereichte, noodzakelijkheid, behoefte, benooidige.

erforschen, *schw.* (h.) = doorvorschen, doorzoeken, onderzoeken, nasporen, uitvorschen.

erforscher, m. = onderzoeker.

erforschlich = te doorgronden, te onderzoeken.

Erforschung, w. = onderzoek, doorzoeking, uitvorsching, nasporing.

erfragen, *schw.* (h.) = [ondervragen, verhooren]; door vragen te weten komen, uitvragen; *einen e.* = iemands adres, verblijft te weten komen; *nicht zu e.* = niet te vinden.

erfragen sich, *schw.* (h.) = zich vermeten,

de brutaliteit hebben; wie kann er sich e., das zu sagen = waar haalt hij de brutaliteit vandaan, dat te zeggen.

erfreuen, *schw.* (h.) = verheugen, verblijden; **sich e.** = zich verheugen; **sich einer Sache e.** = zich verheugen in, genieten, in het blijde bezit zijn van; **sich e. über (Uff.) od. an (Dat.)** = zich verheugen over of in.

erfreulich = verblijdend, aangenaam.

erfrieren, *schw.* (f.) = bevriezen, doodvriezen, verstijven.

Erfrischung, w. - = bevrizing.

erfrischen, *schw.* (h.) = verfrisschen, verkwikken, versverschen.

Erfrischung, w. -, -en = versversching, verfrissching, verkwikking.

erfroren = bevroren.

[**erfroren** = verstijfd]

erfüllen, *schw.* (h.) = vullen, vervullen; (seine Pflicht) nakomen, vervullen, betrachten; **sich e.** = uitkomen, vervuld, verwezenlijkt worden.

Erfüllung, w. = vervulling, verwezenlijking, betrachtting; in *E.* gehen = uitkomen, vervuld worden.

Erfüllungsort, m. = plaats van levering, van betaling.

erg. = ergenheit, zie *dit woord*.

ergänzen, *schw.* (h.) = volmaken, aanvullen, invullen, voltallig maken; (ein Kunstwerk, einen Text) herstellen, bijwerken.

ergänzend = aanvullend, vergoedend.

Ergänzung, w. -, -en = aanvulling, invulling, herstelling, verbetering, (Gramm.) voorwerp; bij- of toevoegsel, supplement.

Ergänzungsband, m. = supplement(deel).

Ergänzungsbillet, f. = suppletiekaartje.

Ergänzungsbillett, f., **-bogen**, m. = bijblad, verbeterblad.

Ergänzungsfarben, *Pl.* = aanvullingskleuren, complementaire kleuren.

Ergänzungsmannschaft, w. = aanvullingsmannschappen, reserve.

Ergänzungsort, w. = aanvullingsorder.

Ergänzungspferde, *Pl.* = remonte paarden.

Ergänzungstuch, f. = aanvulsel, complement.

Ergänzungswerk, f. = supplement.

Ergänzungswinkel, m. = complementshoek.

ergattern, *schw.* (h.) = beet krijgen, te pakken krijgen, snappen.

I. **ergeben**, *ft.* (h.) = [overgeven, overleveren]; geven, opleveren, tot gevolg hebben, leiden tot; **sich e.** = blijken, uitkomen; (dem Feinde, der Freude) zich overgeven, zich overleveren, zich wijden; **sich dem Trunke e.** = aan den drank (verslaafd) raken; **sich in das Schicksal e.** = zich in het lot schikken, voegen, berusten.

II. **ergeben** = toegedaan, onderdanig, dienstwillig, nederig; *Ihr ergebenster (Diener)* = Uw dienstwillige dienaar.

Ergebenheit, w. - = toegenegenheid, gehechtheid, onderdanigheid; berusting, onderworpenheid.

ergebenft: *ich bitte e.* = ik verzoek zeer beleefd, nederig, onderdanig, zie *ergeben* II.

Ergebnis, f. -jes, -je = uitslag, uitkomst, resultaat.

Ergebung, w. - = onderworpenheid, berusting, overgave.

ergehen, *unr.* (h.) = door of met loopen verdienen; **e.**, (f.) = (von Befehlen, Einladungen u. *ä.*) uitgaan, uitgevaardigd of gericht worden; gebeuren, (über einen) handelen, iem. treffen; *Gnade für Recht e. lassen* = genade

voor recht laten gelden; über sich e. lassen = geduldig laten gebeuren, verdragen; wie wird es ihm e.? = hoe zal 'hem (ver)gaan? sich e. = zich gaan vertreden, een luchtje scheppen; sich (in Klagen, Schmähungen) e. = uitweiden in, overvloeren van, lang en breed laten hooren; sich in düstern Gedanken e. = zich overgeven aan sombere gedachten.

ergetzen zc., zie ergötzen zc.

ergiebig = vruchtbaar, rijk, voordeelig, winstgevend.

Ergiebigkeit, w. — = vruchtbaarheid, rijkdom, voordeeligheid, winstgevendheid.

ergießen, ft. (h.) = uitgieten, uitstorten; sich e. = zich uitstorten, uitmonden, uitloopen, zich lucht geven, zich ontboezemen.

Ergiehung, w. —, —en = uitmonding, overstorting, uitstorting, ontboezeming.

erglänzen, ftw. (h. u. f.) = schitterend verschijnen, schitteren.

erglühen, ftw. (f.) = ontgloeien, ontbranden, ontvonken.

ergo = ergo, dus.

Ergostat, m. —(e)s, —e = ergostaat (geoesk. toestel: arbeidsmeter).

I. **ergötzen**, ftw. (h.) = vermaken, verlustigen, amuzeeren; sich an, mit, durch etw. e. = zich met iets vermaken, amuzeeren.

II. **Ergötzen**, f. —s = vermaak, amuzement.

ergötlich = vermakelijk, amuzant.

Ergötlichkeit, **Ergötzung**, w. —, —en = vermaak, amuzement.

ergrauen, ftw. (f.) = vergrijzen, grijs worden.

ergreifen, ft. (h.) = aangrijpen, grijpen, aan- of opnemen, aandoen; (einen) vatten, arresteren; (die Feder, die Waffen, jemaands Partei) opnemen; (die Flucht, Maßregeln, das Wort) nemen; (ein Mittel, die Gelegenheit) aangrijpen; Besitz neben e. = iets in bezit nemen; der Wind, Angst, Furcht, Entzücken ergreift einen = grijpt iem. aan; das Feuer, eine Krankheit ergreift etw. od. einen = tast iets of iem. aan; das hat ihn sehr ergriffen = zeer aangedaan.

Ergreifung, w. — = (het) aangrijpen, opnemen; gevangenneming, arrestatie.

ergreifen = aangedaan, ontroerd.

Ergreiftheit, w. — = ontroering, aandoening.

ergriemen, ftw. (f.) = boos, woedend worden.

ergriinden, ftw. (h.) = peilen, doorgronden, naspeuren.

ergriindlich = peilbaar, doorgrondelijk, te doorgronden, naspeurlijk.

Ergriindung, w. = doorgronding, naspeuring.

Erguß, m. = overstroming, uitstorting, ontboezeming.

erhaben = hoog, verheven, grootsch; erhabene Arbeit = verheven beeldwerk, relief.

Erhabenheit, w. —, —en = verhevenheid, hoogte, hoogheid, grootschheid.

erhalten, ft. (h.) = [houden, vasthouden, komen tot, bereiken; über sich e. = van zich verkrijgen; houden, behouden, bewaren; aufrecht e. = handhaven, staande houden; kriegen, ontvangen; (seine Eltern) onderhouden; einen am Leben, bei guter Laune e. = iemand in 't leven, in goede luim houden; Wert e. = waarde genoten; sich e. = blijven bestaan, zich staande houden; bestaan.

Erhalter, m. = bewaarder, onderhouder, steun.

erhältlich = verkrijgbaar, te (ver)krijgen, te koop.

Erhaltung, w. = instandhouding, bewaring, behoud, handhaving, onderhoud, verkrijging, ontvangst.

erhandeln, ftw. (h.) = aankopen, inkoop.

erhandeln sich, ftw. (h.) = zich ophangen.

erharthen, ftw. (f.) = hard worden, opdrogen.

erhärten, ftw. (h.) = verharden, hard maken; bewijzen; eiblich e. = onder eede bevestigen.

Erhärtung, w. —, —en = bewijs, bevestiging.

erhaschen, ftw. (h.) = pakken, aanpakken, te pakken krijgen, snappen; einen kleinen Gottesdienst e. = een kerkje knappen.

erheben, ft. (h.) = ophessen, verheffen, heffen, aanheffen; (die Augen, die Hand, sein Glas) ophessen; (die Stimme, einen in den Adelstand, eine Zahl ins Quadrat) verheffen; (einen bis in den Himmel) verheffen, prijzen; (Steuern, Zoll, Zinsen) heffen, invorderen; (einen opnemen, beuren; (einen Gesang, ein Geschrei, Klagen) aanheffen; (eine Klage) indienen; (Zank, Streit) beginnen; (eine Frage, Schwierigkeiten) opwerpen; sich e. = zich verheffen, opstaan, oprijzen, verrijzen; [zich opmaken]; ein Sturm erhebt sich = steekt op; es erhebt sich ein Streit, Krieg, Zweifel = er ontstaat; [sich eines Dinges e. = zich op iets verheffen].

erhebend = verheffend, plechtig stemmend.

erheblich = aanzienlijk, belangrijk.

Erheblichkeit, w. — = belang, belangrijkheid, betekenis.

Erhebung, w. = opheffing, verheffing, heffing, invordering, inning, opstand, onderzoek, vgl. erheben; Erhebungen anordnen = een enquête instellen.

erhehten, ftw. (h.) = door huwelijk verkrijgen, trouwen.

erheischen, ftw. (h.) = eischen, vereischen, vorderen.

erheitern, ftw. (h.) = opvroolijken, opmonteren, ophelderen; sich e. = ophelderen, opklaren.

erhellten, ftw. (h.) = verhelderen, verlichten; (eine Frage) ophelderen; daraus erhellt = daaruit blijkt.

erheften, ftw. (h.) = ophangen, opknoopen.

erheheln, ftw. (h.) = huichelen, veinzen; door huichelen verkrijgen.

erhitzen, ftw. (h.) (sich) = (zich) verhitten, opwinden.

Erhitzung, w. —, —en = verhitting.

erhöhen, ftw. (h.) = verhoog, verheffen, ophoogen, vermeederen; doen stijgen, in de hoogte doen gaan; wer sich erhöht, wird erniedrigt werden = wie zich verhoogt, zal vernederd worden.

Erhöhung, w. —, —en = verhooging, op-
hooging, vermeederding, rijzing, hoogte.

Erhöhungswinkel, m. = elevatiehoek.

erhollen, ftw. (h.) = [verdiene, sich Rat e. = raad inwinnen; sich eines Schadens e. = zich schadeloos stellen voor een nadeel]; sich e. = weer bijkomen, tot zich zelf komen, zich herstellen, zich ontspannen; (von einer Krankheit) herstellen, weer opkomen; sich bei einem Rat e. = iems. raad inwinnen.

Erholung, w. —, —en = herstel, ontspanning, rust.

Erholungstreife, w. = ontspannings-, plezierreis.

Erholungstunde, w. = ontspannings-, speeluur.

erhören, ftw. (h.) = hooren, vernemen

verhooren; ist so etwas je erhört? = is zoo iets ooit gehoord?

Erhörung, w. — = verhooring.

Erich, m. = Erik.

Erie-See (spr.: *ierie...*), m. = Eriemeer.

Erika, w. —, —s u. ..fen = erika, heidekruid.

erin'nerlich: es ist mir nicht e. = ik herinner het mij niet.

erin'nern, [schw. (h.) = herinneren; [einen eines Dinges e.] = einen an ein Ding e. = iem. aan iets herinneren; ich habe dabei das zu e. = ik moet daarbij dit opmerken, doen opmerken; sich einer Sache od. an eine Sache e. = zich een zaak herinneren; ich erinnere mich (mir) das nicht = ik herinner het mij niet.

Erin'nerung, w. —, —en = herinnering, vermaning, aanmaning.

Erin'nerungsbuch, f. = memorie-, aantekenboekje.

Erin'nerungsscheiben, f. = herinnerings-, vermaningsbrief.

Erin'nerungsvermögen, f. = herinneringsvermogen.

Erin'nye, w. —, —n; **Erin'nye**, w. —, ..nyen = Erinny's, wraakgodin, furie.

Erisäpfel, m. = Erisappel, twistappel.

erja'gen, [schw. (h.) = vangen, inhalen, met moeite verkrijgen, behalen.

erfal'ten, [schw. (f.) = koud worden, afkoelen, bekoelen.

erfal'ten sich, [schw. (h.) = verkouden worden, kou vatten.

erfal'tung, w. — = af-, bekoeling.

erfal'tung, w. —, —en = verkoudheid, kou(de), kouvassing.

erfämp'fen, [schw. (h.) = met vechten verkrijgen, bevechten, behalen.

erfaufen, [schw. (h.) = koopen, aankopen, bekoopen, omkoopen.

erkauflich, zie kauflich.

erkenn'bar = kenbaar, herkenbaar, zichtbaar, te onderscheiden.

erken'nen, unr. (h.) = herkennen, erkennen, kennen, onderscheiden, constateeren; inzien, uitkomen voor, bekennen; crediteeren: man erkennt den Baum an seinen Früchten = men kent den boom...; etw. zu e. geben = iets te verstaan, te kennen geven; sich e. lassen = te constateeren zijn of vallen; das Gericht hat hier zu e. = te vonnissen; auf Todesstrafe e. = de doodstraf uitspreken, ter dood veroordeelen; einen für einen Betrag e. = iem. een bedrag crediteeren.

erkenn'tich = kenbaar, herkenbaar, erkentelijk, dankbaar.

erkenn'tichkeit, w. — = erkentelijkheid, dankbaarheid.

I. **Erkennt'nis**, w. — = erkenning, kennis, inzicht; die E. weßen = tot 't i. brengen.

II. **Erkennt'nis**, f. —fes, —fe = vonnis, beslissing, uitspraak.

Erkennt'nisgrund, m. = beginsel van kennis; grond voor een vonnis.

Erken'nung, w. — = herkenning.

Erken'nungswort, f. = herkennings- of wachtwoord.

Erken'nungsscheiben, f. = herkenningsteeken.

Erker, m. —s, — = uitspringend vertrek of deel van een vertrek, hoekbalkon, erker.

erleic'fen, ft. u. [schw. (h.) (ich erfor; erfören); minder gut: erleicte; erleicte] = verkiezen, kiezen].

erklamm't = verkleumd (Stinger 3. B.)

erklär'bar = verklaarbaar.

erklä'ren, [schw. (h.) = verklaren, uitleggen, te kennen geven; in die Welt e. = in den ban doen; ein erklärter Gegner = een verklaard, erkend tegenstander; sich e. = zich verklaren, zich uitspreken, zijn meening uitspreken; blijken, aan den dag komen, zich openbaren; sich mit einem e. = met iem. tot een verklaring komen.

Erklär'er, m. —s, — = verklaarder, uitlegger, aanzegger.

erklär'lich = verklaarbaar, duidelijk, begrijpelijk.

Erklär'ung, w. —, —en = verklaring, uitlegging, uiteenzetting, aanzegging.

Erklär'ungsschrift, w. = commentaar.

erleic'fen, [schw. (h.) = voldoende of toereikend zijn, helpen].

erleic'lich = aanzienlijk, aanmerkelijk, belangrijk.

erleic'tern, [schw. (h.) = (einen Baum) klimmen, klauteren in; eine Mauer beklimmen.

erleim'en, ft. (h.) = beklimmen.

erlinc'gen, ft. (f. u. h.) = klinken, weerklinken, op- of uitklinken.

erlinc'ren, [schw. (h.) = rammelen; rinkinken.

erlinc'gen, [schw. (h.) = op spitsvondige wijze uitdenken.

erlnal'ten, [schw. (h.) = knallen, losknallen.

erlnal'tern, **erlnic'tern**, [schw. (h.) = bijenschrapen, uitzuinigen.

erlnob'eln, [schw. (h.) = met dobbelen winnen.

erln'ren, = uitverkoren, uitgelezen.

erlnran'fen, [schw. (h.) = ziek worden.

erlnran'tung, w. —, —en = ziekte.

erln'nen sich, [schw. (h.) = zich verstouten, den moed hebben; sich einer Tat e. = een daad bestaan, durven ondernemen; er erln'hte sich das zu tun = hij verstoutte zich dat te doen.

erln'nen, [schw. (h.) = (bij 't leger) verken- nen; inlichting inwinnen omtrent; sich e. = sich erfunden].

erln'ndigen sich, [schw. (h.) [einer Sache], nach etw. = inlichtingen inwinnen omtrent of over, onderzoek doen naar, informeeren naar.

erln'ndigung, w. —, —en = inlichting, informatie; Erfundigungen einziehen (über einen) inlichtingen inwinnen (over of omtrent iem.).

erln'ndigungsbureau, f. = informatiebureau.

erln'ndung, w. —, —en = (bij 't leger) verkenning.

erln'n'seln, [schw. (h.) = veinzen, huichelen, nabootsen, affecteeren; erln'n'selt = gemaakt.

erln'nen, zie erleic'fen].

erln'b'men, [schw. (f.) = lam worden, verlammen; anemen; e., (h.) = l' d h m e n.

erln'gen, [schw. (h.) = [bereiken], erlangen, verkrijgen, krijgen, verwerven (Ehre, Gnade u. ä.).

erln'g, m. ..laffe, ..laffe = vrijstelling, kwijtschelding; vergunning; vermindering, aftrek; verordening, besluit, aankondiging, decreet.

erln'ffen, ft. (h.) = [loslaten, vrijlaten]; (einem eine Strafe, eine Schuld) kwijtschelden; (einen Befehl, eine Verfügung) uitvaardigen, afkondigen.

erln'g'lich = vergeeslijk.

erln'fung, w. —, —en = kwijtschelding, vergeving; afkondiging, uitvaardiging, publicatie.

erln'fungsjahr, f. = jubeljaar.

erln'fungsjunde, w. = vergeeslijke zonde.

erln'ben, [schw. (h.) = veroorlooven, toestaan, toelaten, gedoogen; e. Sie (gütigst) = met uw

verlof; *ich* erlaube mir Ihnen anzuzeigen = ik ben zoo vrij u te melden; er kann sich das e. = hij kan dat doen.

Erlaubnis m. - = verlof, vergunning, permissie.

Erlaubnischein, m. = patent, octroobrief, akte, vergunningsbewijs.

I. **erlaubt** = doorluchtig, verheven, beroemd.

II. **Erlaubt**, w. -, -en; *Se.*, *Sw* *Se.* = Zijne, Uwe Doorluchtigheid; *Zijne*, Uwe Hoogheid.

erlauben, *schw.* (h.) = beloozen, bespieden, afloeren.

erlaufen, *ft.* (h.) = achterhalen.

erlauchen, *schw.* (h.) = afuisteren.

Erläuterer, m. -s, -en = verklaarder, uitlegger.

erläutern, *schw.* (h.) = ophelderen, verklaren, uitleggen, commenteeren.

Erläuterung, w. -, -en = opheldering, commentaar.

Erle, w. -, -n = els, elzeboom.

erleben, *schw.* (h.) = beleven, zien, ondervinden; (ein hohes Alter) bereiken.

Erebnis, f. -is, -e = gebeurtenis, ervaring; *Erebnisse* = wederwaardigheden, lotgevallen.

erledigen, *schw.* (h.) = [vrijmaken, bevrijden]; ein Geschäft e. = een zaak afdoen; einen Zweifel e. = een twijfel opheffen, uit den weg ruimen; eine Frage e. = een kwestie uitmaken; einen Auftrag e. = zich van een opdracht, last kwijten, een bestelling (order) uitvoeren; eine erledigte Stelle = een vacante betrekking; sich eines Dinges e. = entledigen.

Erledigung, w. -, -en = afdoening, beëindiging, vrijmaking.

erlegen, *schw.* (h.) = dooden, neerschieten, verslaan; betalen.

Erlegung, w. - = het dooden; betaling.

erleichtern, *schw.* (h.) = verlichten, ontlasten, vergemakkelijken, gemakkelijk maken.

Erleichterung, w. -, -en = verlichting, vergemakkelijking.

erleiden, *ft.* (h.) = (Schmerzen, Verluste, Schanden, eine Niederlage) lijden; den Tod e. = sterven; (Veränderungen) ondergaan; (Verzögerung) ondervinden; Verletzungen e. = verwondingen krijgen, opdoen, gewond, gedeerd worden.

erlen = elzen, elzehouten.

Erlenbaum, m. = elzeboom.

Erlenholz, f. = elzehout.

Erlentüchtig, *zie* Erlöslich.

erlernen, *schw.* (h.) = aanleeren, leeren.

Erlehnung, w. - = het aanleeren, studie.

erlesen, *ft.* (h.) = uitlezen, uitkiezen, verkiezen; e. *Wd.* = uitverkoren, uitgelezen

erlesen sich, *schw.* (h.) = (zich) verkwikken, laven.

erleuchten, *schw.* (h.) = verlichten, van licht voorzien, illumineeren; beschaven, verlichten.

Erleuchtung, w. -, -n = verlichting.

erliegen, *ft.* (f.) = (dem Feinde, einer Krankheit) bezwijken; onderdoen voor, het onderspit delven; (unter der Last) bezwijken.

erlitten, *schw.* (h.) = door list verkrijgen, listig verwerven, list gebruiken.

Erlkönig, m. = Elfe-koning.

erlögen = gelogen, verzonnen, valsch.

Erlös, m. -es = opbrengst, bedrag, ontvangst (van verkochte waren).

erlösen, *ft.* (f.) (du erlösch(e)st, er erlöschst; erlösch; erlösch; erlösch! ob. erlösch! erlösch) =

uitgaan, uitdooven; verbleeken, verdwijnen; te niet gaan; uitsterven.

erlösen, *schw.* (h.) = loten, trekken, winnen.

erlösen, *schw.* (h.) = redden, bevrijden, verlossen.

Erlöser, m. -s, -en = bevrijder; Verlosser, Heiland, Zaligmaker.

Erlösung, w. = bevrijding, verlossing.

erliegen, *ft.* (h.) = liegen, verzinnen.

ermächtigen, *schw.* (h.) = machtigen.

Ermächtigung, w. -, -en = machtiging, volmacht, bevoegdheid.

ermahnen, *schw.* (h.) = vermanen, aanmanen, aansporen.

Ermahnung, w. -, -en = vermaning, aansporing, waarschuwing.

ermangeln, *schw.* (h.) = eines Dinges e. = iets ontberen, gebrek hebben aan; *ich werde nicht e. zu schreiben* = ik zal niet in gebreke blijven, niet vergeten, niet nalaten te schrijven; die Mittel e. mir = ontbreken mij; *ich werde es an nichts e. lassen* = ik zal zorgen, dat er niets ontbreekt.

Ermangelung, w. - = gebrek, gemis; in *Se.* eines Dinges = bij gebrek aan een tafel; in *Se.* eines Besten = bij gebrek aan beter.

ermannen, *schw.* (h.) = [vermannen]; *sich e.* = zich vermannen, moed vatten.

ermäßigen, *schw.* (h.) = matigen, (den Preis) verminderen, verlagen.

Ermäßigung, w. -, -en = matiging, vermindering, verlagening.

ermatten, *schw.* (h.) = afmatten, uitputten, vermoeien; e., (f.) = mat of zwak worden, verzwakken, opraken.

Ermattung, w. - = afmattening, verzwakking, vermoeyenis, uitputting.

I. **ermessen**, *ft.* (h.) = uitmeten; beoordeelen, meenen, beseffen, achten, vermoeden, begrijpen.

II. **Ermessen**, f. -s = oordeel, meening, gevoelen.

ermessen = te meten; begrijpelijk, te gissen.

ermitteln, *schw.* (h.) = vaststellen, uitmaken, ontdekken, vinden.

Ermittlung, w. -, -en = vaststelling, opsporing, ontdekking, uitvorsching.

ermöglichchen, *schw.* (h.) = mogelijk maken.

Ermöglichung, w. - = gelegenheid.

ermorden, *schw.* (h.) = vermoorden.

Ermordung, w. -, -en = het vermoorden, moord.

ermüden, *schw.* (h.) = vermoeien, moe(de) maken; e., (f.) = moe(de) worden.

Ermüdung, w. -, -en = vermoeyheid, vermoeyenis, moeheid.

ermuntern, *schw.* (h.) = wekken; opvroolijken, opmonteren; aanmoedigen, aansporen, opwekken.

Ermunterung, w. -, -en = aanmoediging, opwekking.

[*ermunten*, *zie* ermutigen].

ermunten, *schw.* (h.) = aanmoedigen, opwekken.

Ermütigung, w. -, -en = aanmoediging.

Ern, *zie* *Ern*.

ernähren, *schw.* (h.) = voeden, onderhouden, grootbrengen; (seine Familie) in de behoefte van (zijn gezin) voorzien; *sich e.* = in zijn onderhoud voorzien, zijn brood verdienen; *sich vom Fischfang e.* = leven van de vischvangst; Friede ernährt, Unfriede berzehrt = de vrede maakt rijk, de oorlog maakt arm.

Ernährer, m. -s, - = verzorger (der Familie), kostwinner, steun.
Ernährung, w. - = voeding, onderhoud verzorging.
ernennen, unr. (h.) = benoemen (zu einem Amte, zum Professor) = in een ambt, tot professor), aanstellen.
Ernenning, w. -, -en = benoeming.
Ernenningsbrief, m., -urkunde, w. = aanstelling, diploma.
Ernestine, m. = Ernestine.
erneueren, (h.) = vernieuwen, hervatten.
Erneuer, **Erneuerer**, m. -s, - = vernieuwer.
Erneuerung, **Ernenung**, w. -, -en = vernieuwing, hervatting.
Ernenningschein, m. = talon.
erniedrigen, (h.) = verminderen, verlagen, vernederen; **sich e.** = zich vernederen.
Erniedrigung, w. -, -en = vermindering, verlagung, vernedering.
Ernst, m. = Ernst.
Ernst, m. -es = ernst, gestrengheid; es ist mir E. = ik meen het in ernst; das ist nicht Ihr E. = dat meent U niet; im E. sprechen = ernstig spreken; E. machen = 't ernstig meenen; mit E. = ernstig, ijverig; alles (od. allen) Ernstes = in allen ernst.
Ernst = ernstig; (Wort ook) waardig, streng; ich nehme es e. = ik neem het ernstig op.
ernsthaft = ernstig (Mann, Auftreten), bedaard, deftig, streng.
Ernsthaftigkeit, w. - = ernst, ernstigheid, deftigheid.
ernstlich = ernstig (Wort, Ermahnung, Strafe), streng, ijverig.
Ernte, w. -, -n = oogst, inzameling, opbrengst; wie die Saat so die E. = zooals men zaait, zoo maait men.
Ernteausicht, w. = vooruitzicht van den oogst.
Erntebericht, m.; -bier, f.; -ertrag, m.; -ferien, Pl.; -fest, f. = oogst|bericht; -bier -opbrengst; -vacantie; -feest.
Erntefronde, w. = heeredienst bij den oogst.
Erntekrans, m.; -lieb, f.; -monat, m. = oogst|krans; -lied; -maand.
ernten, (h.) = oogsten, inzamelen; wie man säet, so wird man e. = zooals men zaait, zoo maait men.
Ernteerschätzung, w.; -sagen, m.; -wetter, f.; -zeit, w. = oogst|raming; -preek; -we(d)er; -tijd.
ernüchtern, (h.) = nuchter maken, ont-nuchteren; e., (f.) = nuchter worden, ont-nuchteren.
eroverer, m. -s, - = veroveraar.
erovern, (h.) = veroveren, zich meester maken van; e. von = veroveren op.
eroverung, w. -, -en = verovering, in-bezitneming, inneming.
eroverungsbegierde, w. (od. -durst, m., -sucht, w.); -krieg, m.; -zug, m. = veroverings|zucht; -oorlog (of -krijg); -tocht.
eroverungsstüchtig = veroveringszuchtig; behaagziek.
eröffnen, (h.) = openen; (ein Testament, die Sitzung, die Jagd, eine Eisenbahn, den Wall, ein Geschäft, den Feldzug, die Ausstellung) openen; (eine Vorstellung, Vorlesung) beginnen; (eine Meinung, Absicht) meedeelen, te kennen geven, bekend maken; einem einen Kredit e. = iem. een krediet verlenen, openen; sich gegen

einen od. sich einem e. = zijn hart voor iem. uitstorten, iem. zijn gevoelen openbaren; es eröffnet sich eine Aussicht = er doet zich een vooruitzicht op.
Eröffnung, w. -, -en = opening, begin, mededeeling, opening van zaken, verklaring.
Eröffnungsfeierlichkeit, m.; -rede, w. = openings- of inwijdings|plechtigheid; -rede.
erörtern, (h.) = nauwkeurig verklaren; uiteenzetten, beredeneeren.
Erörterung, w. -, -en = verklaring, uiteenzetting, betoog.
Eros, m. = Eros, liefdegod.
erotisch, w. - = erotica, minnepoëzie.
erotischer, m. -s, - = minnedichter.
erotisch = erotisch, liefdes... minne...
erproben, (h.) = beproeven, op de proef stellen; erprobte Freunde, Treue = beproefde vrienden, trouw.
erquieschen, (h.) = platdrukken, dood-drukken.
erquicken, (h.) = verkwikken, laven, oprissschen.
erquicklich = verkwikkend, verfrisschend, lavend.
Erquickung, w. -, -en = verkwikking, verfrissing, lavenis.
errafen, (h.) = grijpen, zich meester maken van, bijeengaren.
erraten = te raden.
erraten, ft. (h.) = raden, vinden, treffen; oplossen.
erratisch = erratisch, dwalend, verstrooid.
erratum, f. -s, ...ia = erratum, drukfout.
erregbar = prikkelbaar, ontvlambaar, beweeglijk, lichtgeraakt, licht opgewonden.
Erregbarkeit, w. - = prikkelbaarheid.
erregen, (h.) = [bewegen, in beweging brengen]; veroorzaken, voortbrengen, doen ontstaan; (einen) opwinden, prikkelen, ver-toornen, aanzetten; einem die Walle e. = iems. toorn, gal wekken; (Mitleid, Appetit) opwekken; (Aufmerksamkeit) verwekken; (Staunen) wekken; (Sturm, Lärm) veroorzaken; (Argernis, Unzufriedenheit, Neugierde) gaande maken; (Krieg) doen ontstaan; (Auffechen) baren.
Erregung, w. -, -en = opwinding, ontroering, opgewondenheid, agitatie; opwekking.
erreichbar = bereikbaar; verkrijgbaar; bin-nen 't bereik.
erreichen, (h.) = bereiken, reiken tot, raken aan; einen e. = iem. evenaren; berei-ken, komen tot.
Erreichung, w. - = bereiking, 't bereiken.
erreiten, ft. (h.) = rijdend inhalen, rijdend verkrijgen.
errennen, unr. (h.) = inhalen.
erretten, (h.) von, aus = redden (van, uit).
erretter, m. -s, - = redder, bevrijder.
errettung, w. = redding, bevrijding.
errichten, (h.) = oprichten, stichten, vestigen; eine Handels-gesellschaft e. = een vennootschap aangaan; ein Testament zc. e. = een testament maken; (einen Vertrag e. = verdrag sluiten).

Erchtung, w. — = oprichting, stichting, vestiging.
errin'gen, ft. (h.) = door inspanning verwerken, behalen, bevechten.
errö'ten, fchw. (f.) = blozen, rood worden.
errufen, ft. (h.) = beroepen, naar zich toe roepen.
Errun'genfchaft, w. —, —en = 't verworvene, aanwinst; verovering.
errät'tigen, fchw. (h.) = verzadigen, voldoen, errät'tlich = te verzadigen. [zat maken].
Errat', m. —es = vergoeding, schadeloosstelling, vervanging; opbrengst, tegenwaarde; einem E. leiften = vergoeding geven, schadeloos stellen.
Errat'gefchäft, f. = werving, recruteering.
Errat'tomatifion, w. = militieraad.
Errat'mann, m. = plaatsvervanger, remplaçant.
Errat'mannfchaft, w. = aanvulling v. d. troepen, nieuwe lichtung.
Errat'mittel, f. = surrogaat.
Errat'teil, m. = onderdeel, fitting.
Errat'truppen, Pl. = reserve.
Errat'wahl, w. = tusschentijdsche verkiezing.
erräufen ft. (f.) = verzuipen.
erräufen, fchw. (h.) = verzuipen, in 't water gooien.
Errät'zung, w. — = 't verdraken.
errät'chern, fchw. (h.) = met kleinhandel verdienen.
errät'ffen, ft. (h.) = scheppen; [e., fchw. verschaffen].
Errät'ffer, m. —s, — = schepper.
Errät'fung, w. — = ('t) scheppen, schepping.
errät'fen, fchw. u. ft. (f.) = klinken, weerklanken.
errät'uen, fchw. (h.) = aanschouwen, gewaar worden, zien.
errät'nen, ft. (f.) = verschijnen; fchijnen te zijn; vor Gericht e. = voorkomen, voor 't gerecht verschijnen, komen; die Stumbe errät'nt = verschijnt, breekt aan; (von Büchern) verschijnen, uitkomen.
Errät'nung, w. —, —en = verschijning; (droom)gezicht; aanblik; verschijnsel; E. Schrift = Driekoningefeest; zur E. kommen od. in die E. treten = zich openbaren, zich vertoonen, zichtbaar worden; zur E. bringen = doen verschijnen.
errät'ten, ft. (h.) = doodschieten; fch e. = zich doodschieten, zich voor den kop fchieten.
errät'ten, ft. (h.) = afwoekeren, door afzetterij verkrijgen.
errät'ten, ft. (h.) = slapend verkrijgen.
errät'ten, fchw. (h.) = verslappen, verzwakken, slap of zwak maken; e., (f.) = verslappen, verzwakken, vervallen, slap of zwak worden.
Errät'tung, w. —, —en = verslapping, verzwakking, verval.
errät'ten, ft. (h.) = doodslaan, doden, verflaan.
errät'ten, ft. (h.) = ter sluik pakken, steelsgewijze krijgen, besluipen, verschalken.
Errät'tung, w. —, —en = verschalking; 't ter sluik verkrijgen, listige vererving.
errät'ten, ft. (h.) = ontsluiten, openen; afleiden; fch e. = zich ontsluiten, ontsluiten.
errät'ten, fchw. (h.) = [uit- of leegscheppen]; (eine Kräfte, Geduld, Mittel) uitputten; (einen) uitputten, afmaken; (Menfchen) door en door leeren kennen; einen Gegenstand errät'tend

behandeln = een onderwerp tot in de kleinste bijzonderheden behandelen.
errät'ten = uit te putten.
errät'tung, w. — = uitputting.
errät'ten, fchw. (h.) = doen fchrikken, ver- fchrikken; e., ft. (f.) (du errät'test, er errät'test; errät't; errät'te; errät't! errät'ten) = fchrikken, ontstellen (über, vor).
errät'tlich = verschrikkelijk, vreeselijk.
errät'tnis, f. = schrik, ontsteltenis].
errät'ten, ft. (h.) = beschreeuwen, met fchreeuwen bereiken.
errät'theit, w. — = verschriktheid, ontsteltheid.
errät'tern, fchw. (h.) = fchokken, doen wankelen, hevig aandoen.
errät'terung, w. —, —en = fchok, stoot, fchudding, hevige aandoening.
errät'ten, fchw. (h.) = verzwaren, zwaarder of moeilijker maken, bemoeilijken, erger maken, verergeren.
errät'tung, w. —, —en = verzwaring, 't moeilijker worden, verergering.
errät'ten, fchw. (h.) = door zwendelarij krijgen, door afzetterij bijeenkrijgen.
errät'ten, ft. (h.) = bereiken, komen tot; (das kann ich nicht) e. = opbrengen, betalen.
errät'tlich = te bereiken, bereikbaar, op te brengen.
errät'ten, ft. (h.) = [zien, gewaar worden]; zien, besluiten; kiezen, uitkiezen; aus Ihrem Briefe erfehe ich = zie ik, maak ik op; [fich eines Vorteils e. = zijn voordeel in iets zien].
errät'ten, fchw. (h.) etw. = hevig verlangen, smachten naar.
errät'ten = verzoft].
errät'ter = herstelbaar, te vergoeden.
errät'ten, fchw. (h.) = vervangen, vergoeden; herstellen; einem etw. e. = iem. schadeloos stellen voor; restituieren.
Errät'tung, w. — = vervanging, vergoeding, herstel.
errät'tlich = duidelijk te zien, blijkbaar; daraus ift e. = hieruit blijkt.
errät'ten, ft. (h.) = met zingen verdienen.
errät'ten, ft. (h.) = verzinnen, uitdenken, bedenken, verdenken.
errät'tlich = uit te denken, te bedenken.
errät'ten, ft. (h.) = door verjaring verkrijgen; ein Zeugnis e. = een getuigschrift verkrijgen door een zekeren tijd in een klasse door te brengen; [zitten blijven; erfe]ffen = verzoft].
Errät'tung, m. — = (acquisitieve) verjaring.
errät'ten, fchw. (h.) = bespieden, beloeren, afloeren, bespeuren, ontdekken.
errät'ten, fchw. (h.) = uitsparen, uitzuinigen, besparen.
I. Errät'tnis, f. —[es, —fe = het bespaarde (geld), spaarpenning.
II. Errät'tnis, w. —, —fe = besparing, bespaarde.
Errät'tung, w. —, —en = besparing.
errät'ten, ft. (f.) = voortspuiten, ontspruiten; [bevorderlijk zijn (mit Dat.)].
errät'tlich = bevorderlijk, nuttig, oorbaar.
I. erft = eerst; firs erft = ten eerste; voor- eerst; zum erften = ten eerste; am erften = het eerst, (op) den eersten (des Monats); zum erftenmal od. zum erften Male = voor 't eerst; der Erfte in der Klasse = de eerste; der erftste od. der erfte beste od. der erfte der beste = de eerste de beste; die Erften werden die Besten sein = de eersten zullen de laatsten zijn.

II. **erft** = eerst, vooraf, pas; eben e. = pas, net; jekt e. recht! = nu juist! wäre ich nur e. da! = was ik er maar alvast!

erftan'den, Part. von **erftehen**.

erftar'fen, fchw. (f) = versterken, sterk worden, opsterken, opbloeien.

erftar'ren, fchw. (f.) = verstijven, stollen.

erftarrt' = verstijfd, versteend, verstomd.

erftar'ung, w. - = verstijving, verstomming.

erftat'(en), fchw. (h.) = (Ausgaben, Auslagen) teruggeven, vergoeden; (eine Wohlthat) vergelden; [geven, (Danf) brengen, betuigen]; Bericht e. = verslaggeven, verslag uitbrengen.

erftat'ung, w. -, -en = teruggave, vergoeding, restitutie; het uitbrengen (van een verslag).

I. **erftau'nen**, fchw. (h.) = verbazen, verwonderen; e., (f.), [ich e.] = zich verbazen, verbaasd of verwonderd zijn of staan.

II. **erftau'nen**, f. = verbazing, verwondering; in G. jagen = verbazen, verbaasd doen staan; in G. geraten = verbaasd zijn.

erftau'nenstwert, -würdig, **erftaun'lich** = verbazingwekkend, verbazend, verwonderlijk.

erfte'hen, ft. (h.) = doodsteken.

erfte'hen, unr. (h.) = koopen (namentlijk bei einer Versteigerung); e., (f.) = (von den Toten) verrijzen, opstaan; [doorstaan].

erfte'bung, w. - = opstanding, verrijzenis.

erfteig'bar = beklimbaar, bestijgbaar, te beklimmen.

erfte'gen, ft. (h.) = beklimmen, bestijgen, geraken tot, opstijgen tot.

erfte'gung, w. = bestijging, beklimming.

erfte'llen (fchw. u. fchw.), fchw. (h.) = maken, samenstellen, vervaardigen.

erfte's = ten eerste, eerstens.

erfter'ben, ft. (f.) = besterven; wegsterven, wegwijnen, afsterven; [sterven, den dood vinden]; ich erfterbe in tiefter Demut = ik blijf tot in den dood uw onderdanige...

erftere (bet, bie, das) = de eerste; erfterer = de eerste, gene, eerstgenoemde.

erft'geboren = eerstgeboren.

erft'geburrt, w. = eerstgeboorte.

erft'geburt'recht, f. = eerstgeboorterecht.

erft'gemeldet, **erft'genannt** = eerstgenoemd, bovenvermeld, voorschreven.

erftic'fen, fchw. (h.) = doen stikken, smoren, verstikken; e., (f.) = stikken, smoren; zum Erftiden heiß = snikheet, om te stikken.

erftic'fung, w. -, -en = verstikking.

erft'lich = ten eerste, eerstens.

erft'ling, m. -(e)s, -e = eersteling.

erft'lingsverfuch, m. = eerste poging, eerste proef.

erft'lo'peln, fchw. (h.) = bijelkaar zoeken, bijelkaar scharrelen.

erft're'ben, fchw. (h.) = ijverig staan naar, streven naar, najagen, door ijverig streven verkrijgen.

erft'rec'fen, fchw. (h.) = uitstrekken, [strekken, uitsteken, rekken]; **ich e.** = zich uitstrekken, reiken.

erft'rec'fung, w. - = uitstrekking, uitgestrektheid.

erft'rei'ten, ft. (h.) = door strijd winnen, (den Sieg) behalen; (sein Recht) verkrijgen door een proces.

erft'un'fen: das ist e. und erlogen = dat is een gemeene leugen.

erft'ür'men, fchw. (h.) = stormenderhand nemen.

erft'ür'mung, w. -, -en = (inneming door) bestorming.

erft'wärterin, w. = hoofdverpleegster.

I. **erft'uchen**, fchw. (h.) = verzoeken, een billijk verzoek doen.

II. **erft'uchen**, f. = verzoek.

erftan'zen, fchw. (h.) = met dansen verkrijgen.

erftap'pen, fchw. (h.) = betrappen, snappen; auf dem Diebstahl, auf frischer Tat e. = op diefstal, op heeter daad betrappen.

erfte'llen, fchw. (h.) = (Beschleiß, einen Befehl, einen Rat, die Erlaubnis, Unterricht) geven; (Decharge) verlenen; (Pässe) uitreiken; (einen Kreditbrief) afgeven.

erftö'nen, fchw. (h. u. f.) = klinken, weerklinken.

erftö'ten, fchw. (h.) = (die Begierden) doodden, beteugelen, verstikken.

erftö'tung, w. - = dooding.

erfttrag, m. -(e)s, ..träge = opbrengst, bedrag; reiner G. = zuivere of netto opbrengst; G. geben = opbrengen, opleveren.

erfttrag'en, ft. (h.) = verdragen, dulden, uithouden; [opbrengen].

erfttrag'lich = verdraaglijk, draaglijk, te dulden, uit te houden.

[**erfttrag'nis**, f. -[es, -se = **erfttrag**].

erfttrag'reich = veel opbrengend, voordeelig, winstgevend, productief.

erfttrag'sfähig = winstgevend, vruchtbaar, veel opbrengend, productief.

erfttrag'sfähigkeit, w. = productiviteit, rentabiliteit.

erfttrag'ssteuer, w. = directe belasting.

erftträu'fen, fchw. (h.) = verdrinken, in 't water werpen of gooien.

erftträu'men, fchw. (h.) = droomen, zich verbeelden.

[**erfttre'ten**, ft. (h.) = vertreden, vertrappen].

erfttrin'fen, fchw. (f.) = verdrinken.

erfttror'zen, fchw. (h.) = afdwingen.

erfttrun'fen = verdrinken (*ook van land*).

erfttrüb'igen, fchw. (h.) = overleggen, overhouden, oververdienen, op zijde leggen, besparen; jekt erfttrübigt (mitr) noch zu jagen = nu blijft mij nog over (rest mij nog) te zeggen.

erfttrüb'igung, w. -, -en = besparing, het overgelegde.

erftudition', w. - = eruditie, geleerdheid.

erftruption', w. -, -en = eruptie, uitbarsting.

erft'uc, w. -, -n = kleine wikke.

I. **erftwa'chen**, fchw. (f.) = wakker worden, ontwaken; der Tag erftwaht = breekt aan.

II. **erftwa'chen**, f. = het ontwaken.

I. **erftwach'fen**, ft. (f.) = opgrocien, zijn vollen wasdom bereiken; baraus e. einem Schmärtigfeiten, Koften, Bortelle = voortvloeien, voortkomen, ontstaan.

II. **erftwach'fen** = volwassen, huwbaar; ein Erftwachstener = een volwassen mensch.

erftwä'gen, ft. (h.) = overwégen, nagaan, overleggen, in aanmerking nemen; alles wohl erftwogen = alles wel beschouwd.

erftwä'gung, w. -, -en = overweging, overlegging; in G. feiner Dienfte = uit aanmerking van zijn diensten; in G. daß... = overwegende, dat; in G. jich'en = in aanmerking nemen ?

erftwäh'len, fchw. (h.) = kiezen, verkiezen.

erftwäh'lung, w. -, -en = keus, keuze; verkiezing.

erftwäh'nen, fchw. (h.) [mit Gen.] = vermelden, melding of gewag maken van, noemen.

erftwäh'n'termaken = zooals gemeld (is).

erftwäh'nung, w. -, -en = melding, vermelding, gewag; einer Sache G. tun = iets vermelden, melding of gewag van iets maken.

[**ertwahren**, *fchw.* (h.) = waar maken, bewaarhouden].
erwärmen, *fchw.* (f.) = warm worden.
erwärmen, *fchw.* (h.) = verwarmen, warm maken, warmen; (*oock*: einen für eine Sache) warm maken.
Erwärnung, *w.* - = verwarming, 't warm worden.
Erwärnung, *w.* - = verwarming.
erwarten, *fchw.* (h.) = verwachten, afwachten; das läßt sich von ihm e. = dat is van hem te verw.
Erwartung, *w.* -, -en = verwachting; in G. Ihrer Antwort = in afwachting van uw antwoord.
erwartungsvoll = vol verwachting, hoopvol, ongeduldig.
erwecken, *fchw.* (h.) = wekken, wakker maken; (Fürcht, Mitleid, Argwohn, Efel) (op)wekken; [doen gebeuren, vortrekken, verwekken, doen geboren worden].
Erweckung, *w.* -, -en = het wekken, opwekking.
erwehren sich, *fchw.* (h.) = [zich teweer stellen, zich verweren, zich verdedigen]; ich kann mich des Verdachtes nicht e. = ik kan de verdenking niet van mij afzetten; sich der Tränen e. = zijn tranen bedwingen, weerhouden; ich kann mich seiner Besuche kaum e. = ik kan hem moeilijk verhinderen (beletten), mij te bezoeken.
erweidbar = te weeten, week te maken; te treffen, aandoenlijk, te vermurwen.
erweiden, *fchw.* (h.) = weeten, week maken, roeren, aandoen, verteederen, vermurwen; e., (f.) = week worden, geroerd worden, zich verteederen.
Erweidung, *w.* -, -en = verweeking, verteedering.
Erweis, *m.* -es, -e = bewijs, blijk, proef.
erweisen, *f.* (h.) = volledig bewijzen; (Wohltaten, Dienste, Ehre) bewijzen, betoonen, betuigen; sich dankbar e. = zich dankbaar betoonen; sich (als ein od. einen Freund) e. = bewijzen te zijn, blijken; unsre Hoffnung hat sich als eitel erweisen = onze hoop bleek ijdel te zijn.
erweislich = bewijsbaar, blijkbaar.
Erweisung, *w.* -, -en = bewijs; betuiging.
erweisen, *fchw.* (h.) = verwijden, wijder maken; (seine Macht, Kenntnisse, ein Geschäft, sein Reich) uitbreiden; (die Grenzen) uitzetter.
Erweiterung, *w.* -, -en = verwijding; uitzetting, vergrooting, uitbreiding, vermeerdering.
Erwerb, *m.* -(e)s, -e = bedrijf, handwerk; verdienste, opbrengst, profijt.
erwerben, *f.* (h.) = verwerven, verdienen, winnen.
Erwerber, *m.* = verkrijger, winnaar.
Erwerbseitz, *m.* = nijverheid.
Erwerbssam = ijverig, nijver.
Erwerbssamkeit, *w.* - = ijver, werkzaamheid.
erwerbssähig = in staat zijn brood te verdienen.
Erwerbssähigkeit, *w.* - = geschiktheid om zijn brood te verdienen.
Erwerbsegenos, *m.* = vakgenoot.
Erwerbseben, *f.* = handel en verkeer.
Erwerbemittel, *f.* = middel van bestaan.
Erwerbsequelle, *w.* = bron van bestaan, van verdienste.
Erwerbstrieb, *m.* = handelsgeest, winzucht.

erwerbssähig = niet in staat zijn brood te verdienen.
Erwerbseweig, *m.* = tak van nijverheid.
Erwerbung, *w.* - = verwerving, het verwerven, aanwinst.
erwidern, *fchw.* (h.) = (Gutes mit Bösem, Liebe mit Gegenliebe) vergelden; (einen Gruß, einen Besuch) beantwoorden; antwoorden, heremenen.
Erwidernng, *w.* -, -en = vergelding, beantwoording; in G. Ihres Briefes od. auf Ihren Brief = in antwoord op uw brief.
erwiefeuermaßen = zooals bewezen of gebleken is.
erwirken, *fchw.* (h.) = uitwerken, bewerken, verkrijgen, gedaan krijgen; einen etw. e. = voor iem. iets gedaan krijgen; iem. iets bezorgen, verschaffen.
erwirtschäften, *fchw.* (h.) = oversparen; uitzuinigen.
erwischen, *fchw.* (h.) = betrappen, snappen, pakken.
erwünschen, *fchw.* (h.) = wenschen, hopen].
erwünscht = gewenscht, aangenaam; welkom, gelegen.
erwürfen, *fchw.* (h.) = met dobbelen verdienen.
erwürgen, *fchw.* (h.) = worgen, verworgen, smoren, vermoorden.
Erwürgung, *w.* -, -en = worging, verworging, moord.
Erzpelas, *f.* - = erysipelas, roos (een huidontsteking).
Erzthräisches Meer = Rooie zee.
Erz, *f.* -es, -e = erts, geel koper, klokspijs.
Erzader, *w.* = ertsader. [brons.
erzählbar = vertelbaar, te vertellen.
erzählen, *fchw.* (h.) = vertellen, verhalen.
erzählenswert = waard verteld te worden.
Erzähler, *m.* -s, - = verteller, verhalen.
Erzählung, *w.* -, -en = vertelling, vertelsel, verhaal, sprookje.
erzählungswertig = verhalenderwijs.
Erzamt, *f.* = keurvorstelijk rijksambt.
Erzarbeit, *w.* = brons-, metaalarbeit.
Erzart, *w.* = soort erts of brons.
Erzartig = brons-, erts-, metaalachtig.
Erzbedrüger, *m.* = aartsbedrieger.
Erzbeid, *f.* = bronzen beeld.
Erzbischof, *m.* = aartsbisschop, metropolitaan.
Erzbischoflich = aartsbisschoppelijk.
Erzbisdom, *f.*; **Erzbisdom**, *m.*; **-bediant**, *m.*; **-dieb**, *m.* = aartsbisdome; -booswicht; -diaken (of -deken); -dief.
Erzdrüse, *w.* = metaalgroep, klomp erts.
Erzdumm = aartsdom.
Erzdummkopf, *m.* = aartsdomoor.
erzeigen, *fchw.* (h.) = (Gnade, Günst) betoonen; (einen Dienst, eine Wohltat) bewijzen; (Ehre) aandoen, bewijzen; sich e. = zich toonen, zich doen kennen (als).
Erzeigung, *w.* -, -en = bewijs, betuiging.
I. erzen, *fchw.* (h.) = iem. met er aanspreken.
II. erzen = bronzen, metalen = e h e r n.
Erzengel, *m.* = aartsengel.
erzeugen, *fchw.* (h.) = verwekken, voortbrengen, doen geboren worden, in 't leven roepen.
Erzeuger, *m.* -s, - = voortbrenger, producent.
Erzeugnis, *f.* = voortbrengsel, product, fabrikaat.
Erzeugung, *w.* = verwekking, voortbrenging, voortplanting; productie, aanmaak.
Erzfarbe, *w.* = bronskleur.

erzfarbig = bronskleurig.
 erzfaul' = aartslui.
 Erzfaulenzer, m.; -feind', m.; -fle'gel, m. = aarts|luisaard; -vijand; -vlegel.
 Erzförderung, w. = mijnexploitatie.
 Erzgang, m. = metaalader.
 Erzgan'ner, m. = aarts|schelm, -schurk.
 Erzgebirge, f. = Ertsgebergte.
 Erzgeiz'halß, m. = aartsgerigaard.
 Erzgießer, m. = brons- of metaalgieter.
 Erzgießerei, w. = bronsgieterij.
 Erzgräber, m. = ertsgraver, mijnwerker.
 Erzgro'bian, m. = aartsvlegel, aartslomperd.
 Erzgrube, w. = ertsgroeve.
 Erzhalde, w. = groep ertsgesteente van weinig waarde.
 erzhaltig = ertshoudend.
 Erzhaud, f. = mijndepôt.
 Erzherzog, m. = aartshertog.
 Erzherzogin, w. = aartshertogin.
 erzherzoglich = aartshertogelijk.
 Erzherzogtum, f. = aartshertogdom.
 Erzhuich'ler, m. = aartshuichelaar.
 Erzhitte, w. = metaalsmelterij, -gieterij.
 erzihen, ft. (h.) = [voorttrekken; opkweken, grootbrengen]; opvoeden.
 Erzih'er, m. = opvoeder, paedagoog, onderwijzer, goeverneur.
 erzih'lich = opvoedkundig.
 Erzih'ung, w. = opvoeding, beschaving, vorming.
 Erzih'ungsanstalt, m. = inrichting voor opvoeding en onderwijs.
 Erzih'ungsart, w.; -fach, f.; -methode, w. = opvoedings|wijze; -wetenschap; -methode.
 Erzih'ungsfunde, w. = opvoedkunde, paedagogie.
 Erzih'ungswesen, f. = onderwijs en opvoeding.
 erzih'en, fchm. (h.) = [treffen, raken; voortbrengen]; op 't oog hebben, doelen op; bereiken; (hohe Preise) maken, bedingen; (Wortteile) behalen; (Vesultate) verkrijgen.
 erzih'ten, fchm. (f.) = sidderen, trillen, beven.
 Erzih'mmerer, m.; -kanzler, m. = aarts|kammerheer; -kanselier.
 Erzih'ten, m. = ertskist.
 Erzih'ter, m.; -feberei', w.; -fnau'fer (ob. -nic'fer), m. = aarts|ketter; -ketterij; -vrek (of -schrok).
 Erzih'forn, m.; -fübel, m.; -funde, w.; -funderger, m. = erts|mand; -bak; -kunde (of mineralogie); -kundige (mineraloog).
 Erzih'lafte, m.; -liug'ner, m.; -liim'mel, m.; -marthall, m.; -mund'shent, m.; -narr', m. = aarts|fat (of -lafbek); -leugenaar; -lummel; -maarschalk; -schenker; -gek.
 Erzih'ofen, m. = smeltoven.
 Erzih'pocher, m. = ertsstamper.
 Erzih'pocher, m.; -prah'ler, m.; -prieft'er, m.; -prieft'erlich; -prior, m. = aarts|pocher; -praler (of -snoever); -prieft'er; -prieft'erlijk; -prior.
 Erzih'probe, w. = ertsproef.
 erzih'reich = ertsrijk.
 Erzih'säu'fer, m.; -schalk', m.; -schat'meifter, m. = aarts|zuiper; -schalk (of -guit); -schatmeester.
 Erzih'schaum, m. = metaalschuim.
 Erzih'scheiben, f. = 't schiffen van 't erts.
 Erzih'scheiber, m. = ertsschifter.
 Erzih'schelm', m.; -shent, m.; -shmeich'ler, m.; -shur'fe, m.; -shwa't'zer, m.; -shwel'ger,

m. = aarts|schelm; -schenker; -vleier; -schurk; -klets'er; -zweiger (of -brasser).
 Erzih'weise, w. = klokspijs, brons.
 Erzih'spie'ler, m.; -spih'bube, m. = aarts|speler; -spitsboef.
 Erzih'staub, m. = ertsstof.
 Erzih'stiff, f. = aartsbisdom, aartssticht.
 Erzih'stufe, w. = erts|laag.
 Erzih'teufe, w. = diepte van de mijn.
 Erzih'tron, m. = ertskuip.
 Erzih'tropfen, m. = druppelvormig zilvererts.
 Erzih'truch'seh, m. = aartsvoornijder.
 erzih'nen, fchm. (h.) = vertoornen, boosmaken, vergrammen; sich e. = zich vertoornen, boos worden.
 Erzih'vater, m. = aartsvader.
 erzih'vaterlich = aartsvaderlijk.
 Erzih'ver'shwen'der, m. = aartsverkwister.
 Erzih'wage, w. = erts|schaal.
 Erzih'wand, w. = ertswand.
 Erzih'wä'sche, w. = het wasschen van het erts; waschplaats.
 Erzih'werk, f. = bronswerk.
 erzih'wec'fen, fchm. (h.) = bereiken = erzih'en.
 Erzih'wind'beutel, m. = aartsblaaskaak, -windbuis.
 erzih'win'gen, ft. (h.) = (af)dwingen, afpersen.
 erzih'win'gen = gedwongen, gemaakt, geafsecteerd.
 Erzih'wunderer, m. = aartswoekeraar.
 Erzih'zau'berer, m. = aartstoovenaar.
 es, Pron. = het; es gibt = er is, er zijn; es war einmal = er was eens; da schließt es heran = daar komt iets aansluiten; es heißt der Sturm = de storm loeit.
 Es, f. -, - = es (muz.).
 Esch, m. u. f. -es, -e = akker, dorpsweide.
 Eschatologie, w. = eschatologie, leer van de laatste dingen.
 Esche, w. -, -n = esch, esscheboom.
 Eschel, m. -s = saffloers, soort kobaltkalk.
 Eschen = esschen, esschehout.
 Eschenholz, f. = esschehout.
 Esdragon, m. = dragon.
 Esel, m. -s, -n = ezel; druiprek; der Eschreit, iacht = balkt; bom Pferd auf den Es. kommen = aan lager wal komen; den Esd schlagen und den Es. meinen = steken onder water geven; ein Es. schimpft den andern Langohr = de pot verwijt den ketel, dat hij zwart is; den Es. zu Grabe läuten = met de beenen onder de tafel heen en weer schommelen; der Es. fährt heraus = zijn haar begint grijs te worden; einem Es. höhren = iem. bespotten.
 Esel', w. -, -en = domheid, ezelachtigheid, stomtheit.
 Esel'sfüllen, f. = ezelsveulen.
 Esel'grau = ezelgrijs, grau.
 Esel'hast = ezelachtig.
 Esel'in, w. -, -nen = ezelin.
 Esel'in, fchm. (h.) = blokken, vossen, sjouwen; zich als een ezel gedragen.
 Esel'sbrücke, w.; -haut, w.; -kopf, m. = ezels|brug; -vel; -kop.
 Esel'sdistel, w. = wegdistel.
 Esel'smilch, w. = ezelnemmel.
 Esel'sohr, f. = ezelsoor, vouw (in een boek); Es. en = (ook:) aronskelk.
 Esel'srüden, m. = ezelsrug, boog in een gewelf.
 Esel'treiber, m. = ezelrijver.
 Eska'der, Eska'dre, w. -, -s = eskader.
 Esfadron, w. -, -en = eskadron.

Eskalade, w. -, -n = escalade (bestorming met ladders).
escamoteer'en, fchw. (h.) = escamoteeren, wegtooveren, -goochelen.
Escarpe, w. -, -n = escarpe.
Eskimo, m. -s, -s = Eskimo.
escompte, **Escompt**, m. -s = esconto, disconto, korting.
escomptier'en, **escontier**'en, fchw. (h.) = escontieren, discontieren.
Escurial, zie **Escurial**.
Escorte, w. -, -n = escorte, geleide, bedekking.
escortier'en, fchw. (h.) = escortieren.
Escurial, f. -(e)s = Escuriaal (koninkl. slot en klooster bij Madrid).
Esmeralda, w. = Esmeralda.
esoteriker, m. -s, - = esotericus, ingewijde.
esoterisch = esoterisch, mistiek, geheim.
Espere, w. -, -n = ratelpopulier, esp(eboom).
espen = espen.
Espenbaum, m.; **-blatt**, f.; **-holz**, f.; **-laub**, f. = espenboom; **-blad**; **-hout**; **-loof**; er zitert mie **Espenlaub** = hij heeft als een espeblad.
Esplanade, w. -, -n = esplanade, vlakke, wandelplein.
Essai' (spr.: *essee*), m. -s, -s = essai, verhandeling, vertoog.
esbar = eetbaar.
 I. **Esfe**, w. -, -n = vuurhaard, smidse, schoorsteen.
 II. **Esfe**, f.: in **seinem** **Esfein** = in zijn element, in zijn knolletuin zijn.
 I. **essen**, f. (h.) (bu ijselt u. ijt, er ijt; **ah**; **ähe**; ijt' gegeffen) = eten; zu Mittag, zu Abend e. = 't middagmaal, 't avondeten gebruiken; auswärts e. = buitenshuis eten.
 II. **Esfen**, f. -s = eten, maaltijd, maal, spijs; zum **Esfeinladen** = uitnodigen om te komen eten.
Esfeneger, **-lehrer**, m. = schoorsteenveger.
Esfenzeit, w. = etenstijd, tijd om te eten.
essential, **e. entuell** = essentieel, in 't wezen van de zaak (gegrond), voornaam, hoofdzakelijk.
Essenz, w. -, -en = essentie, het wezen van iets; afreksel, extract, geest.
Esfer, m. -s, - = eter; ein **Esfer** **Esfe** = iem. die flink kan eten, een goed eter.
Esfestage, f. = feestmaal.
Esfig, m. -s, -e = azijn; zu **Esfein** werden = zuur worden, verzuren; verongelukken, in 't water vallen.
Esfigälchen, f. = azijnaaltje.
esfigartig = azijnachtig.
Esfigäther, m. = azijnether.
Esfigbaum, m. = azijnboom.
Esfigbraten, m. = zuurgebraden vleesch.
Esfigbrauer, m.; **-brauerei**, w.; **-brühe**, w.; **-fabrik**, w.; **-flasche**, w.; **-geist**, m. = azijnmaker; **-makerij**; **-saus**; **-fabriek**; **-flesch**; **-geest**.
Esfiggurke, w. = augurkje (in azijn).
Esfighandel, m.; **-händler**, m.; **-frug**, m.; **-mutter**, w. = azijnhandel; **-koopman**; **-kruik**; **-moer**.
Esfigrose, w. = provincieroos.
esfigsaure = azijnzuur.
Esfigsäure, w. = azijnzuur.
Esfigkorb, m.; **-büffel**, m.; **-lutt**, w.; **-saal**, m.; **-stich**, m.; **-waren**, f. l.; **-zimmer**, f. = eetmand (of ménagère); **-lepel**; **-lust**; **-zaal**; **-tafel**; **-waren**; **-kamer**.
Esfigtunde, w. = etensuur.
Eskalade, w. -, -n = estakade, paalwerk.

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek*. I.

Estlander, m. -n, -n = Estlander.
Estland, f. = Estland.
Estländer, m. -s, - = Estlander.
Estländisch, **Estländisch** = Estlandsch.
Ester, w. = Ester.
Estrade, w. -, -n = estrade, verhooging, optred.
Estrik, m. -(e)s, -e = steenen vloer, estrik; (schw.) zolder, ook zoldering.
etablier'en, fchw. (h.) = etablisseeren, vestigen, oprichten.
etablissement' (spr.: *..mä*), f. -s, -s = etablissement, inrichting, vestiging.
Etage' (spr.: *etazje*), w. -, -n = etage, verdieping.
Etage're (spr.: *etazjere*), w. -, -n = etagère.
Etape, w. -, -n = etap(p)e, rustplaats, dagmarsch, afdeling.
Etappenstraße, w. = heirweg.
etappenweise = bij gedeelten.
Etat' (spr.: *etä*), m. -s, -s = begrooting, budget; den **Esfe** **auffstellen** = de begrooting opmaken.
etatifier'en, fchw. (h.) = op de begrooting brengen.
etat(s)mäßig = volgens de begrooting.
 etc. = et cetera.
Ethik, w. = ethica, zedeleer.
ethisch = ethisch, zedelijk.
Ethnograph', m. -en, -en = ethnograaf, volksbeschrijver.
Ethnographie, w. = ethnografie.
ethnographisch = ethnografisch.
Ethnolog', m. -en, -en = ethnoloog, volkekundige.
Ethnologie', m. = ethnologie, volkekunde.
ethnologisch = ethnologisch.
Etiket', f. -s, -s = etiket.
Etikette, w. -, -n = etiket; etikette.
etiketter'en, fchw. (h.) = etiketteren.
etliche = ettelijke, eenige; e. **dreißig** = goed dertig; e. **sagen** = sommigen zeggen; **etliche** s = iets, een deel.
[etlichemal = soms, somtijds, dikwijls.]
Etmaal, f. -(e)s, -e = (*schleepst.*) etmaal.
Etrurien, f. -s = Etrurië.
Etrusker, m. -s, - = ktrusker.
Etisch, w. = Etsch, Adige.
[Ester, m. -s, - = heining, schutting, afsluiting].
Etude, w. -, -n = etude, studie.
Etui' (spr.: *eetw.e'*), f. -s, -s = etui, doosje, koker.
etwa u. **etwa'** = misschien, mogelijk, ongeveer, zoowat, bijvoorbeeld, om maar iets te noemen, gesteld; **glauben** **Esfe** **nicht** e. = geloof maar niet; **du** **verreißt** e. = stel je voor of gesteld, je gaat op reis.
[etwan(e) = **etwa**].
etwa'ig [ob. **etwa'nig**] = mogelijk, eventueel.
etwas = wat, iets, een beetje; een weinig; e. **Geld** = wat geld; e. **Neues** = iets nieuws; e. **andere**s = ie's of wat anders; **das** **ist** **doch** e. = dat is altijd nog iets; ein **gewisses** **Esfe** = een zeker iets; **jenes** **Esfe** = dat zeker iets; **wie** **nur** **etw.** = als iets.
[etwelche = **etliche**].
Ethnolog', m. -en, -en = etymoloog, woordgronder.
Ethnologie', w. -, -n = etymologie.
ethnologisch = etymologisch.
etymologifiser'en, fchw. (h.) = etymologizeeren.

Etymon, f. -s, ..ma = etymon, wortel-,
stamwoord.
Etzel, m. = Attila.
Eubiotif, w. -, -en = eubiotiek, gezond-
heidsleer.
euch = u of jullie; (aan of voor) u of jullie.
Eucharistie, w. - = eucharistie, dankzeg-
ging, het Heilige Avondmaal.
Eudaemonie, w. - = eudaemonie, geluk-
zaligheid.
eu'er (eu(e)re, euer) = uw, jullie, van u, van
jullie; e. aller vriend = u(w) aller vriend.
eu'ertalven, **eu'ertvegen**, **um eu'ertwillen**
= uwentwege, om uwentwille.
Eugen, m. -s = Eugenius.
Eugenie, w. - = Eugenie, Eugenia.
Eulalia, **Eulalie**, w. = Eulalia.
Eule, w. -, -n = uil, kerkuil; raagbol; er
ist E. unter den Krähen = hij wordt door
iedereen voor den gek gehouden, bespot;
Eulen nach Athen tragen = uilen naar Athene
brengen of water naar de zee dragen: over-
bodig werk doen; eine E. fangen = den wind
voortin krijgen (eig.).
Eulenpiegel, m. = Uilenpiegel, schalk,
grappemaker.
Eulenspiegel, w. -, -en = grappema-
kerij, guitestreek.
Eumeniden, Pl. = Eumeniden, Erinnyen,
Furiën.
Eunuch, m. -en, -en = eunuch, gesnedene,
opzichter in den harem.
Euphemismus, m. -, ..men = eufemisme,
verzachtende uitdrukking.
euphemistisch = eufemistisch, verzachtend,
verschoonend.
Euphonie, w. - = eufonie, welluidendheid.
euphonisch = eufonisch, welluidend.
Euforat, m. -s = Eufraat.
eu'ersels = van uw kant.
eu'redgeliken = uwsgelijke.
eu'rethalven, **eu'retvegen**, **um eu'retwillen**
= uwentwege, om uwentwille.
eu'rige (ber, die, dat) = de, het uwe; dat
Eu'rige = het uwe; die Eu'rigen = de uwen.
Europa, f. -s = Europa.
Europäer, m. -s, -n = Europeaan.
europäisch = Europeesch.
eustachische Röhre = buis van Eustachius.
Euter, f. -s, -n = uier.
eu'tern, f. (h.) = melk geven.
Euterpe, w. = Euterpe (muze v. d. toon-
kunst).
ev. = eventualiter, zie dit woord.
Eva, w. - = Eva. **Evähen**, f. -s = Eefje.
Evacuation, w. -, -en = evacuatie, ont-
ruiming.
evacueeren, f. (h.) = evacueeren, ledigen,
leegen, uitrusten, luchtledig maken.
evangelisch = evangelisch, protestantsch.
Evangelist, m. -en, -en = Evangelist.
Evangelium, f. -s, ..lien = evangelie; dat
E. Matthäi = het Evangelie van Mattheüs.
Evazion, w. -, -en = evasie, uitvlucht,
ontwijking.
Eveline, w. = Eveline.
Eventualität, w. -, -en = eventualiteit,
gebeurlijkheid.
eventua liter = eventueel, als 't geval zich
voordoeft, naar omstandigheden.
eventueel = eventueel, mogelijk.
E'ber, zie E'wer.
evident = evident, blijkbaar.

Evidenz, w. -, -en = evidentie, blijkbaar-
heid, duidelijke zekerheid.
evoe! = evoe! (jubelkreet bij 't Bacchusfeest).
Evolution, w. -, -en = evolutie, ontwik-
keling(sgang).
evviva! = evviva! lang zal hij (zullen zij)
leven.
Ev. ob. **E'wer.** (= E'wer, E'ure) = Uwe; E'w.
Majestät = Uwe Majesteit.
E'wer, m. -s, -n = open schip met één mast.
e'wig = eeuwig; der emige Jude = de wan-
delende Jood; auf e. = voor eeuwig; es ist e.
f. (h.) = 't is eeuwig (of verschrikkelijk)
jammer.
E'wigheit, w. -, -en = eeuwigheid; in alle
E. = bon E. zu E. = in alle eeuwigheid,
eeuwig en altijd; dat tut er in E. nicht = in
der eeuwigheid niet.
e'wiglich = eeuwig.
exakt = exakt, nauwkeurig.
Exaktheit, w. - = exaktheid, nauwkeurig-
heid.
Exaltation, w. -, -en = exaltatie, over-
spanning.
exaltiert = geëxalteerd, overspannen.
Examen, f. -s, ..mina = examen; ein E.
machen, bestehen = een examen doen; ein E.
abnehmen = examen houden, examineeren;
durch das E. kommen = slagen; beim E.
durchfallen = druipen, afgewezen worden.
Examenarbeit, w.; -aufgabe, w.; -frage,
w. = examen|werk; -opgaf; -vraag.
Examinand, m. -en, -en = examinandus,
kandidaat.
Examinator, m. -s, ..to'ren = examiner.
examineeren, f. (h.) = examineeren.
Exanthem, f. -(e)s -e = exantheem, uit-
slag.
Exarch, m. -en, -en = exarch, stadhouder.
Exarchat, f. -(e)s, -e = gebied van een
exarch, exarchaat.
Excellenz, **excellieren**, **Excentricität** :c.,
zie E'f. . .
excl. = exclusive: met uitsluiting van.
Exegese, w. -, -n = exegese, (bijbel)ver-
klaring.
Exeget, m. -en, -en = exegeet, bijbelver-
klaarder.
exegetisch = exegetisch.
executieren, f. (h.) = executeeren, uit-
voeren.
Execution, w. -, -en = executie, uitvoe-
ring, voltrekking; beslaglegging, arrest.
executiv = executief, uitvoerend.
Executiv ob. **Executivgewalt**, w. = uit-
voerende macht.
Exe'utor, m. -s, ..to'ren = executeur, deur-
waarder.
executo'risch = executorisch, gerechtelijk.
Exem'pel, f. -s, -n = exempel, voorbeeld;
rekensom; an einem ein E. statuieren = een
voorbeeld stellen.
Exemplar, f. -(e)s, -e = exemplaar, afdruk.
exempla'risch = exemplarisch, voorbeeldig.
Exequatur, f. -s = exequatur, toestem-
ming, erkenning van een consul.
Exequien, Pl. = exequiën, lijkplechtigheid.
exequieren, f. (h.) = executeeren, beslag
leggen op (meubels e. d.).
exercieren, f. (h.) = exercereeren.
Exerziermeister, m. = instructeur, drill-
meester.
Exerzierplatz, m. = exercitieplein, -veld.

Exerzitiium, f. -s, ..ftet u. . .tia - exercitie; huiswerk voor de school.
ex. f. = extra fein.
Exhaustor, m. -s, ..to'ren = exhaustor, ventilator, luchtverscher.
Exil, f. -(e)s, -e = ballingschap.
Exilie'ren, fchw. (h.) = verbannen.
Existenz, w. -, -en = existentie, bestaan, aanzijn; er hat seine geficherte E. = hij heeft een verzekerd bestaan.
Existenzbedingung, w. = bestaansvoorwaarde.
Existenzberechtigung, w. = recht van bestaan.
Existenzfähig = levensvatbaar.
Existie'ren, fchw. (h.) = bestaan, zijn.
Exclamation, w. -, -en = exclamatie, uitroep.
Excludie'ren, fchw. (h.) = excludeeren, uitsluiten.
Exclusion, w. -, -en = exclusie, uitsluiting.
Exklusiv = exclusief, uitsluitend, in afgesloten kring levend.
Exklusiv'e = met uitsluiting van.
Exklusivität, w. - = afgeslotenheid.
Exkommunikation, w. -, -en = excommunicatie, kerkelijke ban.
Exkommunikatie'ren, fchw. (h.) = excommuniceren, in den ban doen.
Exkrement, f. -(e)s, -e = exkrement, uitwerpsel.
Excurs, m. -es, -e = excursus, afdwaling, toegevoegde verhandeling.
Excursion, m. -, -en = excursie, uitstapje.
Exlibris, f. -, - = exlibris, boekteeken.
Exmatriculation, w. -, -en = schrapping van de lijst (der studenten).
Exmatriculatie'ren, fchw. (h.) = van de lijst (der studenten) schrappen.
Exodus, m. - = exodus, uittocht.
Exorbitant = exorbitant, overdreven.
Exorciste'ren etc., zie Exorcist...
Exordium, f. -s, ..dia u. . .dien = exordium, inleiding.
Exorzitie'ren, fchw. (h.) = exorciseeren, van den duivel bevrijden.
Exorzis'mus, m. - = duivelbanning.
Exorzist, m. -en, -en = exorcist, duivel.
Exosmose, w. = exosmose. [banner.
Exoteriker, m. -s, - = oningewijde, exotericus.
Exotie'risch = exoterisch, voor oningewijden verstaanbaar.
Exotisch = exotisch, buitenlandsch, uitheemsch.
Expansion, w. -, -en = expansie, uitzetting, spanning.
Expansiv = expansief, uitzettend; mededeelzaam, openhartig.
Expansiv'kraft, w. = spankracht.
Expatrie'ren, fchw. (h.) = expatriëeren, uitzetten (uit het land).
Expeditief (spr.: ..ekspe'dient), m. -en, -en = verzender, klerk (bij de expeditie).
Expédie'ren, fchw. (h.) = expediëeren, afzenden, wegsturen.
Expeditie'n, w. -, -en = expeditie, wegzen-ding, expeditiekantoor, goederevervoer.
Expedit'or, m. -s, ..to'ren = expeditie.
Expectoration, w. -, -en = expectoratie, ontboezeming.
Expectorie'ren, fchw. (h.) = expectoreeren, zijn hart uitstorten.
Experiment, f. -(e)s, -e = experiment, proef.
Experiment'al'phyfik, w. = proefondervindelijke natuurkunde.

experimentie'ren, fchw. (h.) = experimentee-ren, proeven nemen.
experf = ervaren; der Experie = de expert, deskundige.
Expertise, w. -, -n = expertise, onderzoek door experts.
Explication, w. -, -en = explicatie, verklaring.
Explicie'ren, fchw. (h.) = expliceeren, uitleggen.
Explosie'ren, fchw. (h.) = ontploffen, springen.
Exploite'ren (spr.: *explwa.*), fchw. (h.) = exploiteeren.
Exploration, w. -, -en = exploratie, onderzoeking.
Explore'ren, fchw. (h.) = exploreeren, onderzoeken.
Explosion, w. -, -en = explosie, ontploffing.
Explosiv = licht ontploffend.
Explosiv'stoff, m. = ontploffingsstof.
Explosiv'laut, m. = ontploffingsgeluid, scherpe medeklinker.
Exponent, m. -en, -en = exponent.
Exponential = exponentiaal.
Exponenten, fchw. (h.) = uiteenzetten, verklaren; blootstellen, ten toon stellen.
Export, m. -es, -e: **Exportation**, w. -, -en = export, uitvoer.
Exporteur, m. -s, -e = exporteur.
Export'geschäft, f. **ab-handel**, m. = export-zaak of -handel (*dit ook*: uitvoerhandel).
Exportie'ren, fchw. (h.) = exporteeren.
Export'prämie, m. = uitvoerpremie.
Export'uaren, Pl. = exportartikelen.
Exposé, f. -s, -s = exposé, uiteenzetting.
Exposition, w. -, -en = expositie (tentoonstelling; inleiding).
express = expres, opzettelijk, afzonderlijk; der *Expresse* = de afzonderlijke of bijzondere bode.
expressiv = expressief, vol uitdrukking, veelzeggend.
exquisit = exquis, uitgezocht, uitgelezen.
Expectant, m. -en, -en = expectant, iem. die uitzicht heeft op een betrekking, aange- wezen persoon, kandidaat.
Exstirpa'tor, m. -s, ..to'ren = extirpator, werktuig om 't onkruid uit te roeien.
Extra'fe, zie *Extraste*.
Extempora'le, f. -s, ..lia u. . .lien = ex- temporale, werk voor de vuist, proefwerk.
Extempore = voor de vuist, onvoorbereid.
Extempore'ren, fchw. (h.) = improviseren, voor de vuist spreken, schrijven, vertalen.
Extern, fchw. (h.) = plagen.
extern = extern, buitenstaand, vreemd; bui- tenlandsch; *externer Handel* = buitenlandsche handel; der *Externe* = de externe, hij, die buiten de inrichting woont, die hij dagelijks bezoekt.
Externat, f. -(e)s, -e = externaat, dagschool.
Extincteur, m. -s, -e = extincteur, blus- scher, bluschapparaat.
extra = extra, bovendien, bijzonder; mir ist heute nicht ganz e. = ik voel mij vandaag niet heel lekker.
Extragutgewicht, f. = extragoedgewicht.
Extrakt, m. -(e)s, -e = extrakt, uittreksel;
E., m. u. f. = extrakt, aftreksel.
Extra'neus, m. -, ..nei u. . .neer = extra- neus, iem. die van buiten af examen komt doen.
extraordinär = extraordinair.
Extratarra, w. = extra tarra.
extravagant = extravagant, buitensporig.

Extravaganz, w. -, -en = extravagantie, buitensporigheid.
extravagie'ren, [schw. (h.) = buitensporig doen.
Extrazug, m. = extratrein.
I. extrem = extreem, uiterst, dringendst.
II. Extrem, f. -(e)s, -e = uiterste, hoogste graad, overdrifving; die **Extreme** berühren sich = de uitersten raken elkaar.
Extremität, w. -, -en = extremititeit, uiterste einde, hoogste nood; **Extremitäten** = uiterste ledematen, handen en voeten.
Exulant, m. -en, -en = balling.
exzellent = excellent.
Exzellenz, w. -, -en = excellentie.

exzellie'ren, [schw. (h.) = excelleeren, uitmunten.
Exzen'trif, w. - = excentriek.
exzen'trifisch = excentriek, uitmiddelpuntig, afwijkend, overspannen.
Exzentrisität, w. -, -en = excentriciteit.
Exzeption, w. -, -en = exceptie, uitzondering, tegenwerping.
exzeptionell = exceptioneel.
exzerpire'n, [schw. (h.) = excerpereen, uittrekkel maken.
Exzerpt, f. -(e)s, -e = excerpt, uittreksel.
Exzeß, m. -es, -e = excès, uitspatting.
Exzeßtel, m. = Ezechiël.

F.

F. f. = F: (mul.) f, fa; F-dur = f-majeur; F-moll = f-mineur.
f. = volgende Seite: volgende bladzijde; fein: fijn.
f. a. W. = frei an Bord: vrij aan boord (fob.).
Fabel, w. -, -n = fabel, sprookje, verzinzel, praatje.
Fabeldichter, m. = fabeldichter.
Fabeler, w. -, -en = fabel, verzinzel.
fabelhaft = [mythologisch, dichterlijk]; fabelachtig, ongelooflijk.
Fabelland, f. = land v. d. sprookjes, fabelachtig land.
Fabellehre, w. = fabelleer, mythologie.
fabeln, [schw. (h.) = verzinnen, fabels vertellen; onzin praten, ljen.
Fabelsammlung, w. = verzameling of bundel fabels.
Fabelschmied, m. = fabelfabrikant.
Fabelwelt, w. = fabelachtige wereld of tijd.
Fabrik, w. -, -en = fabriek.
Fabrikanlage, w. = fabriekbouw.
Fabrikant, m. -en, -en = fabrikant.
Fabrikarbeiter, m. = fabrieksarbeider.
Fabrikat, f. -(e)s, -e = fabrikaat.
Fabrikation, w. -, -en = fabricatie, bewerking; bereiding.
Fabrikationsmünze, w. = handelspenning.
Fabrikbesitzer, m. = eigenaar van een fabriek, fabrikant.
Fabrikgeheimnis, f. = fabrieksgeheim.
Fabrikgeschäft, f. = fabriekszaak.
Fabrikherr, -inhaber = Fabrikbeijer.
Fabrikmäßig = fabriekmatig, machinaal.
Fabrikmarke, w.; **ort**, m.; **preis**, m.; **stadt**, w.; **ware**, w.; **zeichen**, f. = fabrieksmerk; -plaats; -prijs; -stad; -goed; -merk.
Fabrikieren, [schw. (h.) = fabricereen.
fabulieren, [schw. (h.) = verzinnen, fabels vertellen, dichten, fabelen.
Fabulist, m. -en, -en = fabulist, fabeldichter.
Façade, zie Façade.
fa'ce (spr.: faasse), w. -, -n = vooraanzicht; en f. = en face, van voren gezien.
facette (spr.: fasette), w. -, -n = facette, geslepen oppervlakte.
facettieren, [schw. (h.) = met facetten slijpen.
facettiert = netvormig, met facetten.
Fach, f. -(e)s, **Fächer** = vak, gevlochten waterkeering, muurvak; unter **Dach** u. **F.** = onder dak; **Dach** u. **F.** = huisvesting; **vak** (v. een

kast, bureau); **vak**, tak (v. handwerk, kunst, wetenschap); [zu **Fache** kommen = tot een eind komen, klaar komen]; ein **Schneider** vom **F.** = een kleermaker van zijn vak; das **Fach** läßt nicht in mein **F.** = dat behoort niet tot mijn vak of ressort; ein **Mann** vom **F.** = een man van het vak.
Fachbildung, w. = vakonderwijs.
Fachbogen, m. = hoedemakersboog.
fächeln, [schw. (h.) = waaieren, met een waaiert koelte aanbrengeen, zuizelen, blazen, aanblazen.
[fächeln], [schw. (h.) = aanblazen, aanwakkeren, ontsteken].
Fächer, m. -s, - = waaiert.
fächerartig = als een waaiert, waaiervormig.
fächerförmig = waaiervormig.
fächerig = in vakken of hokjes verdeeld.
Fächermacher, m. = waaiertfabrikant.
fächern, [schw. (h.) = waaieren.
Fächerpalme, w. = waaiertpalm.
Fachgelehrter, m.; **genosse**, m.; **mann**, m. = vakgeleerde; -genoot; -man.
Fachordnung, w. = indeeling, classificatie.
Fachfer, zie Fächer.
Fachschule, w. = vakschool.
Fachstempel, [schw. (h.) = altijd over zijn vak praten.
Fachstudium, f.; **unterricht**, m. = vakstudie; -onderwijs.
Fachweise = vaksgewijs.
Fachwerk, f. = vakwerk, paneelwerk.
Facht, zie Facht.
Fackel, w. -, -n = fakkelt, flambouw, toorts.
Fackelbeleuchtung, w.; **fang**, w.; **fänger**, m.; **musik**, w. = fakkelt[schijn (of-verlichting); -jacht; -looper; -muziek.
fackeln, [schw. (h.) = flakkeren; er om heen draaien, talmen, complimenten maken; er fackelt nicht = hij gaat recht op zijn doel af.
Fackelstein, m.; **stanz**, m.; **träger**, m.; **zug**, m. = fakkelt[lood; -dans; -drager; **Facon** zc., zie Façon zc. [-optocht.
Fäden, f. -s, - = draadje.
fad(e) = laf, flauw, onnoozel, stom; **fades** **Beug** = flauwiteiten, onnoozele praat.
fädeln, zie einfädeln.
Fäden, m. -s, **Fäden** = draad (eig. en fig.), vadem, vaam, vezel; der **F.** geht ihm aus ob. er verliert den **F.** = hij verliest den draad (van het gesprek); der **F.** der **Geduld** reißt ihm =

zijn geduld is op; feinen guten *F.* an einem lassen = geen goed haar aan iem. laten; den *F.* wieder aufnehmen = weer opvatten; wie ein roter Faden sich hindurchziehen = als een roode draad er doorheen loopen; zu *F.* schlagen = de schering in orde brengen; op elkaar rijgen; *fig.* voorloopig in orde brengen, uitpluizen.
fadenähnlich, -förmig = draadachtig, -vormig.
fadengerade = regelrecht op 't doel, ronduit.
fadengewebe, *f.* = draadweefsel, webbe.
fadengold, *f.* = draadgoud.
fadenhalter, *m.* = draadhouder (v. een haspel).
fadenholz, *f.* = vaamhout.
fadenacht = spier-, modernaakt.
fadensteinig = kaal, tot op den draad afgesleten; (*fig.*) dunnetjes, zwak, weinig steekhoudend.
fadenweise = draad voor draad; bij de vadem.
fahheit, *m.* -, -en = flauwheid, flauwiteit, lafheid, smakeloosheid.
fahlein, *f.* -s, - = draadje.
fahfir, *m.* -s = Fafir (een draak in de Noordsche mythologie).
fagott, *f.* -(e)s, -e = fagot, basfluit.
fagottist, *m.* -en, -en = fagottist.
fahne, *w.* = teef, zie ook: Fahne.
fahnen, zie fangen.]
fahig = in staat, bekwaam; er ist keines Betruges *f.* od. zu keinem Betrüge *f.* = tot geen bedrog in staat.
fahigkeit, *w.* -, -en = bekwaamheid, vatbaarheid, geschiktheid, talent.
fahigkeitdiplom, *f.* = diploma van bekwaamheid.
fahl = vaal, grauw, taankleurig; kleurloos; [einen auf fahlem Pferde ertappen = iem. op een leugen betrappen].
fahlband, *f.* = vaalkleurige ertslaag.
fahlerz, *f.* = grauw kopererts.
fahlgelb; -grau; -rot = vaal|geel; -grijs; -rood.
fahnen, *f.* -s, - = vaantje, vlagje; vodie van een japonnetje.
fahnen, *idm.* (h.) auf einen = (politie)herfets] iem. vervolgen, loeren op, opsporen, najagen.
fahnenrich, zie Fahnenrich.
fahne, *w.* -, -n = vaan, vlag, vaandel, banier, wimpel, dundoek, vendel; vlag (einer Feder); pluim (eines Hahnen); vod van een japon; die rote *F.* aufstecken = de roode vlag uitsteken.
fahnenraub, *m.* = eed van trouw aan de vlag.
fahnenflucht, *m.* = dezertie.
fahnenflüchtig = gedezerteed, voortvluchtig uit het leger.
fahnenjunker, *m.* = aspirant-officier.
fahnenknecht, *m.* = hoesfmid bij de cavallerie.
fahnenkühn, *m.*; -stange, *w.* (od. -stod, *m.*) = vlaggelschoen (om de vlag te dragen); -stok.
fahnenträger, *m.*; -wache, *w.*; -weibe, *w.* = vaandel|drager; -wacht; -wijding.
fahnenweise = bij vendels.
fahnelein, *f.* -s, - = vaandeltje, wimpeltje; vendel.
fahnenrich, *m.* -(e)s, -e = vaandrig.
fahnenrichspretse, *w.* = drill-, opleidingschool voor vaandrig.
fahrbahn, *w.* = spoorweglijn.
fahrbar = berijdbaar, bevaarbaar.
fahrbareit, *w.* - = berijdbaarheid, bevaarbaarheid.
fahrbetrieb, *m.* = verkeer; exploitatie van een (spoor)weg.

fahrbuch, *f.* = dagboek van de mijnwerkers.
fahrdamm, *m.* = straat (tusschen de trottoirs), rijweg, straatweg.
fahrde, *w.* -, -n = gevaar; list.
fahre, *w.* -, -n = pont, veerpont; 't veer.
fahren, *ft.* (f.) (du fährst, fährt; fuhr; fahre! gefahren) = gaan, varen, rijden, zich bewegen; een plotselinge beweging maken, schieten; *f.* lassen = laten varen, opgeven, laten schieten; einen Irrtum *f.* lassen = van een dwaling terugkomen; [fahre wohl = lebe wohl!]; fahre *f.* = een rijtoer doen, uit rijden gaan; Schlitten *f.* = sleetje rijden; aus dem Bette *f.* = uit 't bed springen; das Meffer fuhr ihm aus der Hand = ... schoot hem uit ...; aus der Haut *f.* = uit zijn vel springen; gut, schlecht (übel) bei etw. *f.* = goed, slecht bij iets varen; wie bist du dabei gefahren? = hoe is 't je daarmee gegaan? ein Gedante fuhr ihm durch den Kopf = .. schoot door zijn brein; eine Kugel fuhr ihm durch den Leib = een kogel doorboorde zijn lichaam; gen Himmel *f.* = ten hemel varen; in einem Wagen *f.* = rijden; in die Grube *f.* = in de mijnput afdalen, ook: ten grave dalen; der Blitz fuhr in den Baum = .. sloeg in ...; in die Höhe *f.* = opspringen; einen in die Haare *f.* = iem. in 't haar vliegen; mit der Eisenbahn *f.* = met 't spoor reizen; mit bieren, mit seihen *f.* = met de vier, met de zes rijden; einem über's Maul *f.* = iem. aansnauwen; zur Hölle *f.* = ter helle varen; *f.*, (h.) = (Steine, Waren) rijden, vervoeren; einen über den Fluß *f.* = iem. over de rivier zetten; die Pferde zu Schanden *f.* = bijna dood rijden; dieser Wagen fährt sich gut = deze wagen rijdt goed.
fahrend = dolend, reizend, trekkend; fahrender Lehrer = rondtrekkend, ambulant onderwijzer; fahrende Gabe = roerend goed.
fahrer, *m.* -s, - = bestuurder (van rijtuig); chauffeur.
fahrgast, *m.* = passagier, reiziger.
fahrgelag, *f.* = wagenafdeeling, coupé.
fahrgeld, *f.* = vracht; prijs voor een rit.
fahrgeliste, -gleis, *f.* = wagenspoor.
fahrig = beweeglijk, onrustig, gejaagd, haastig, onvast, ongeregeld.
fahrsahn, *m.* = veerschuit, pont.
fahrsapbe, *w.* = mijnwerkerskap of -pet.
fahrsarte, *w.* = kaartje, biljet; einfache *f.* = enkele reis.
fahrsässig = slordig, achteloos, onverschillig, zorgeloos, nalatig.
fahrsässigkeit, *w.* = slordigheid, achteloosheid, zorgeloosheid, nalatigheid.
fahrleder, *f.* = lederen voorschoot v. d. mijnwerkers.
fahrlicht, *m.* -, -en = gevaar.
fahrlohn, *m.* = veergeld.
fahrlos = doelloos, zonder reden.
fahrmann, *m.* -s, -teute = veerman, schipper.
fahrnis, *w.* -, -te; Fahrnis, *f.* -te, -te = roerende goederen, meubelen, meubilair.
fahrnisgemeinschaft, *w.* - = gemeenschap van roerende goederen.
fahrsplan, *m.* = spoor(weg)boekje; dienstregeling (voor spoor of boot); spoorwegdienst; bootdienst.
fahrsplanmäßig = volgens tabel, geregeld.
fahrspreis, *m.* = vracht(prijs).
fahrrad, *f.* = rijwiel, fiets.
fahrradmühe, *w.* = fietspet.

Fahrinne, w. = vaargeul.
Fahrinacht, m. = ingang v. d. mijnput.
Fahrchein, m. = kaartje, biljet (op spoor of boot).
Fahr Schiff, f. = veerschip, pont.
Fahrseil, f. = veertouw.
Fahrseffel, m. = rolstoel.
Fahrstraße, w. = rijweg.
Fahrstuhl, m. = rolstoel; lift; leidekkersstoel.
Fahrt, w. -, -en = vaart, tocht, reis, wandeling, rit, rijtoer; rechte weg; ingang in een mijn.
Fahrtaxe, w. = tarief (für Droschken u. ä.).
Fahrtre, w. -, -n = spoor (des Wildes); einen auf die richtige F. bringen = iem. op het juiste spoor helpen.
Fahrtplan, m. = Fahrplan.
Fahrtwasser, f. = vaarwater; in seinem F. sein = in zijn element zijn.
Fahrtweg, m. = rijweg.
Fahrtwind, m. = gunstige wind.
Fahrtzeit, w. = duur v. d. overtocht.
Fahrtzeug, f. = voertuig, vaartuig.
Faiseur (spr.: fezeur), m. -s, -e = faiseur, intrigant.
fäkal = faecaal.
fäkalien, pl. = faecaliën.
fälschen, fchw. (h.) = talmen].
fälsch, m. -s, -e u. -s = fakir, bedelmonnik.
fälschte, f. -s, -s = facsimile, afdruk.
faktaage (spr.: faktaazje), w. - = pakketbestelling.
faktion, w. -, -en = factie, politieke partij.
faktisch = factisch, feitelijk, werkelijk, in 't wezen van de zaak, inderdaad.
faktitiv = factitief, causatief.
faktor, m. -s, -n = factor; bestuurder, opzichter; vermenigvuldiger; hoofdpunt.
faktorel, w. -, -en = faktoriël, nederzetting.
faktotum, f. -s, -s = factotum, helper in alles, rechterhand.
faktum, f. -s, -ta = feit.
faktur(a), w. -, -ren = factuur, warenrekening; f. erteilen, behändigen, einfordern = factuur aanbieden.
fakturbuch, f. = factuurboek.
fakturieren, fchw. (h.) = factureren, een factuur opmaken.
facultät, w. -, -en = faculteit.
facultativ = facultatief, vrijgesteld, niet verplicht(end).
fals, zie fals].
falbe, m. u. w. -(n), -n = izabelkleurig of vaalgeel paard, izabel.
falbel, w. -, -n = falbala, geplooid boordsel.
falbeln, fchw. (h.) = met falbala's versieren].
falerner, m. -s, -n = Falerner (inwoner en wijn van Falerno).
falsche, w. -, -n = veldslang, dubbel falkonet (oed soort geschut).
falke, m. -n, -n = valk; veldslang.
falkeauge, f.; -beize, w.; -blik, m.; -haube, w. = valkeoog (en -blik); -jacht; -blik; (-)kap.
falkenier, m. -(e)s, -e = valkenier.
falkenierhaus, f. = valkehuis of -hof.
falkenierkunst, w.; -tasche, w. = valkenierskunst; -tasch.
falkenjagd, w.; -jäger, m.; -fappe, w. = valkelijacht; -jäger; (-)kap.
falkenrecht, f. = valkerecht, wat den valk bij de jacht toekomt.

Falkenwärter, m. = valkenier.
falkner, m. -s, -n = valkenier.
falknerij, w. -, -en = valkerij, valkehof.
falkonett, f. -(e)s, -e = falkonet, kleine veldslang.
I. Fall, m. -(e)s, Fälle = val, 't vallen, ondergang, naamval, geval, [gelegenheid, mogelijkheid, staat]; (des Waffers) verfall; zu Falle kommen = vallen; Knall u. F. = plotseling, opeens, op stel en sprong, op slag; besten, schlimmsten Falls = in 't beste, 't ergste geval; eintretenden, vorkommenden of gegebenen Falls = als 't geval zich voordoet of er toe lgt; nötigen Falls ob. im Fall der Not = in geval van nood of des noods; auf jeden F. ob. auf alle Fälle = in alle geval; das ist gerade mein F. = dat is juist iets voor mij, van mijn gading.
II. Fall, f. -(e)s -en = val, kardeel, hijschtouw, draaireep.
fallbar = velbaar, geschikt om gehakt te worden.
Fallbaum, m. = valhek, sluitboom.
Fallbeil, f.; -brett, f.; -brücke, w. = valbijl; -deur; -brug.
Falle, w. -, -n = val, knip, valstrik, [deurklink]; einem eine F. stellen = iem. een strik spannen; in die F. gehen = in de val loopen, er in loopen.
fallen, ft. (f.) (du fällst, er fällt; fiel; fielen; fielel gefallen) = vallen, dalen, zakken, sneuvelen, omkomen; ein Wort f. lassen = een woord laten ontsnappen of vallen; die Anklage f. lassen = laten varen; fallende Sucht = vallende ziekte; der Preis fällt = valt of daalt; ein Weg, eine Eisenbahn fällt = helt (af); eine Erbschaft fällt an einen = valt iem. toe; Ostern fällt auf den 2. April = Paschen valt op den 2den April; er ist nicht auf den Kopf gefallen = hij weet zijn weetje wel, hij is lang niet mis of hij is niet van gisteren; er ist nicht auf den Mund gefallen = hij is niet op zijn mondje gevallen; der Fluß fällt ein Meter auf die Meile = heeft een verval van 1 M. op de mijl; [auf die Erde f. = vruchteloos blijven]; einem ins Wort, in die Rede f. = iem. in de rede vallen; dem Pferde in die Zügel f. = ... in den teugel grijpen; in die Augen f. = in 't oog vallen of springen; ins Grüne f. = naar groen zweemen; ins Lächerliche f. = belachelijk worden of zijn; in die Bagische ob. ins Gewicht f. = wegen, van invloed zijn; einem zu Füßen f. = iem. te voet vallen; zur Erde f. = op den grond (ter aarde) vallen; einem zur Last f. = iem. lastig vallen; zie ook Verb.
fällen, fchw. (h.) = vellen, neerslaan, uitspreken; ein Lot f. = een loodlijn neerlaten.
Fallfenster, f.; -gatter, f.; -gefes, f.; -grube, w. = vallicht (valraam); -hek; -wet; -luik (of -kuil).
fallieren, fchw. (h.) = faillieeren, failliet gaan.
fallig = betaalbaar; f. werden, sein = vervallen.
Fälligkeitstfrist, w. = omlooptijd (van wissel).
Fälligkeitstag, m. = vervaldag.
Fälligkeitstermin, m. = omlooptijd (van wissel).
Fälliment f. -(e)s, -e of Fällissement (spr.: ... m), f. -s, -s = faillissement, bankroet.
I. fallit = failliet, bankroet.
II. fallit, m. -en, -en = gefailleerde.
Fallflappe, w.; -flinte, w. = valklep (-luik); -klink.

[Falsmeister, m. = vilder].
Fals obit, f. = afgefallen vruchten.
Fals reep, f. -(e)s, -e = valreep.
fals = ingeval, voor 't geval dat, indien, als.
Fals scherm, m. = valscher, parachute.
Fals strid, m. = valstrik; eiem Falsstride legen = iem. (val)strikken spannen.
Falsucht, w. = vallende ziekte.
falsuchtig = epileptisch, aan vallende ziekte lijdend.
Falsuur, w. = valdeur, -luik.
Falsung, w. -, -en = het vellen.
I. falsch = valsch, onecht, onjuist, verkeerd, mis, onoprecht, boos, boosaardig; (von Belstemen, Daren, Münzen, Gewichten, Unterschriften, Propheeten) valsch (= onecht); (von einem Zeugnis, Eid, Licht, von Scham, Stolz) valsch (= onjuist); (von einer Nachricht, Meinung, Schreibung, Aussprache) verkeerd; (von einem Menschen, von dem Herzen, der Zunge, Worten) valsch (= onoprecht); ein falsches Gesicht schneiden = een valsch, boos gezicht zetten; einen f. machen = boosmaken; valsch (schreiben, singen) verkeerd (bestehen, urteilen, schreiben, rechnen).
II. falsch, m. u. f. -es = valscheid.
falschen, schw. (h.) = vervalschen.
falscher, m. -s, - = vervalscher, falsaris.
falschgäubig = kettersch, onrechtzinnig.
falschheit, w. -, -en = valscheid, trouweeloosheid, dubbelhartigheid, verkeerdheid.
falschlich, falschlichertweise = valschelijk.
falschmünzer, m. = valsche munter.
falschung, w. -, -en = vervalsching, nage-maakte waar, valscheid, het vervalschen; valscheid in geschrieft.
falsset, f. -(e)s -e = fausset, kopstem.
falsificieren, zie falsifizieren.
falsifikation, f. -(e)s, -e = falsificaat, vervalscht artikel, vervalsching.
falsifizieren, schw. (h.) = falsificeeren, vervalschen.
falsum, f. -s, .fa = falsum, opzettelijk bedrog, vervalsching, schriftvervalsching.
falschen, f. -s, - = vouwtje, plooitje, rimpeltje.
falte, w. -, -n = vouw, plooi, rimpel; die Stirn in Falten ziehen = 't voorhoofd fronsen.
falten, schw. (h.) = plooiën, vouwen, fronsen.
falten, schw. u. f. (h.) (faltete; gefaltet u. gefalten) = vouwen, opvouwen, samenvouwen, in elkaar leggen, plooiën, fronsen.
faltenkleid, f. = kleed met plooiën.
faltenlos = zonder plooi, vouw of rimpel.
faltenreich = vol plooiën, vouwen of rimpels, rijk-geplooid.
faltenrock, m. = geplisseerde rok.
faltenschlag, **faltenwurf**, m. = plooiing van kleedoren, behangsels enz., drapering, draperie.
falter, m. -s, - = vlinder, kapel.
faltig = geplooid, gerimpeld.
fals, m. -es, -e = voeg, groef, keep, sponning; gergel; vouw.
falsbein, f. = vouwbeen.
falsbrett, f. = vouwplank, vouwtafel afstootbank, afstootboom.
fals-eisen, f. = stootmes, schaaflizer.
falsen, schw. (h.) = vouwen, plooiën; afschaven, afstooten (ber Häute); inkepen, groeven; gergelen; auch = falsen.
fals-hobel, m. = groeschaaf.

falsmaschine, w. = vouwmachine.
falsmesser, f. = schaaflmes, (af)stootmes.
fama, w. - = faam, gerucht.
familiar = familjaar, gemeenzaam,
familiaristen, schw. (h.) = familjarizeeren.
familiarität, w. -, -en = gemeenzaamheid, familjariteit.
familie, w. -, -n = gezin, familie.
familienbegräbnis, f. = familiegraf.
familienhalter, m. = kostwinner.
familienstück, f. = huiselijk geluk.
familiengut, f. = familie-erfgoed, fideicommiss.
familienhaupt, f. = hoofd van het gezin.
familienkreis, m. = huiselijke kring, familiekring.
familienleben, f. = huiselijk leven.
familienstul, m. = zetel van de familie.
familienstück, f. = erfstuk, familiestuk; schilderij van het geheele gezin.
familienvater, m. = huisvader.
familienzug, m. = familietrek.
fameus = fameus, kolossaal, verbazend, prachtig, kostelijk.
famulus, m. -, .li u. -je = famulus, op-passer, bediende.
fanaal, m. u. f. -(e)s, -e = fanaal, vuurtoren, lichttoren, baak, kust- of havenlicht.
fanatiker, m. -s, - = fanaticus, dweper,
fanatiker = fanatiek, dweeppiek. ijveraar.
fanatisme, m. = fanatisme.
fandango, m. -s, -s = fandango (Spaan-sche dans).
fanfare, w. -, -n = fanfare.
fange, m. -(e)s, fänge = vangst, buit; strik, net, val; auf den f. ausgehen = op de vangst gaan; dem Wilde den fang geben = het wild opvangen en doorsteken; fänge = tanden (des Wildes), klauwen (ber Raubtiere).
fangball, m. = vang- of speelbal.
fangeisen, f. = jachtspies.
fangen, f. (h.) (bu fängt, er fängt; fing; fänge; fang(e)l gefangen) = vangen, pakken, grijpen, vatten, opvangen, verschalken, betrappen; Feuer f. = vuur vatten; das Pulver will nicht f. = 't kruit wil niet vatten; sich f. = er in loopen, gepakt worden; der Rauch, der Wind fängt sich = de rook, de wind stuit, slaat neer; f. spielen = krijgertje spelen.
fänger, m. -s, - = vanger, jager; jagersmes, hartsvanger.
fangarn, f. = vangnet.
fangmesser, f. = jachtmes.
fangnetz, f. = vangnet.
fangschuur, w. = vangshoer.
fangstahn, m. = slagland.
fanni, w. = Fanny.
fant, m. -(e)s -e = jongmensch, fat, lafbek.
fantasie zc. zie Phantasie zc.
färb, w. -, -n = kleur, verf, tint, kenmerk, drukinkt; ververij; die f. verändern od. wechseln = van kleur veranderen of verschie-ten, verbleeken; f. halten = kleur houden; standvastig blijven; f. bekennen, zeigen = kleur bekennen (eig. en fig.).
färbetisch, f. = inkttafel (ber Buchdrucker).
färbbrühe, w. = kleur- of verfbad.
färbhaus, f. = ververij.
färbholz, f. = verfhout, campêchehout.
färbkufe, w. = verfkup.
färben, schw. (h.) = verven; kleuren, schilderen; in der Rolle gefärbt = trouw, echt, onveranderlijk; sich f. = zich verven; sich laten verven; een kleur krijgen.

Far'benabstufung, w. = ineensmelting van kleuren, nuanceering.
 Far'benauftrag, m. = laag verf, 't opbrengen van de verf.
 Far'benbrechung, w. = kleurbreking.
 Far'benbrett, f. = palet.
 Far'benbdruck, m. = kleuredruk.
 Far'benkasten, m. = verdoos.
 Far'benkörper, m. = kleurgevend lichaam.
 Far'benlage, w. = verflaag.
 Far'benlehre, w. = leer van de kleuren.
 Far'benleiter, w. = kleureeeks.
 Far'benmischung, w. = kleuremenging.
 Far'benmühle, w. = schildersverfmolen.
 Far'benmüschel, w. = kleur- of verschelp.
 Far'bennäpfchen, f. = verfbakje, -potje.
 Far'benreich = kleurrijk.
 Far'benspiel, f. = kleurespel; kaleidoskoop.
 Far'benstein, m. = wrijfsteen; inktafel.
 Far'benstift, m. = verfstift, schilderstift, pastel, kleurpotlood.
 Far'benstufe, w. = kleurschakeering.
 Far'benton, m. = tint.
 Far'bentopf, m. = verfpot.
 Far'benwäschel, m. = kleurewisseling.
 Far'benwerk, f. = kleureboel, -gedoe.
 Far'ber, m. -s, - = (blauw)verver.
 Farberet', w. -, -en = (blauw)ververij.
 Far'berlechte, w. = verfmos, orseille.
 Far'bergestelle, m. = verfersknecht.
 Far'bergrünster, f. = verfbrem.
 Far'bermoos, f. = verfmos, orseille.
 Far'berrotte, w. = krap, meekrap.
 Far'berschwärze, w. = verfwart.
 Far'berzunft, w. = verfersgilde.
 Far'berstoff, m. = verfstof.
 Far'berholz, zie Far'berholz.
 Far'big = kleurig, gekleurd, bont; ein Far'bigiger = een kleurling.
 Far'bloß = kleurloos.
 Far'bstoff, m. = verf, kleurstof.
 Far'bung, w. -, -en = kleuring, verving, schakeering, tint.
 Far'ce (spr.: farse), w. -, -n = farce, grap.
 Far'ceur' m. -s, -e u. -s = grappemaker.
 Far'cie'ren, fchw. (h.) = farceeren, vullen.
 Far'cin'zucker, m. = fariensuiker, poedersuiker.
 Far'm, w. -, -en = farm, hoeve.
 Far'mer, m. -s, - = farmer, pachter, eigenaar van een farm.
 Far'n, m. -(e)s, -e; Far'n'kraut, f. = varen.
 Far'ne'fisch = Farnesisch.
 Far'n'kraut, f. = varen.
 Far'ro, m. -s, -s = vuurtoren.
 Far'öer(-Inseln), Pl. = Far'öer(-eilanden).
 Far'ze, m. -n, -n = jonge stier].
 Far'ze, w. -, -n = vaars.
 Far'zentalb, f. = vaarskalf.
 Far'zan', m. -(e)s, -e(n) = fazant.
 Far'zan'beize, -jagd, w. = fazantejacht.
 Far'zan'nhaus, f. = fazantekooi.
 Far'zan'nhof, m., Far'zanerie', w. -, -n = fazantepark.
 Far'zan'lhahn, m.; -huhn, f. = fazante|haan;
 Far'ces, zie Far'ze.
 Far'cine, w. -, -n = fascine, takkebos.
 Far'cht'nendestellung, w., -werk, f. = beslagwerk van rijshout, rijswerk.
 Far'cht'nemesser, f. = mes (voor rijswerk); sabel.
 Far'ching, m. -s, -e = vastenavond, vastenavond, carnaval = Far'ching.
 Far'chtel, zie Far'chtel.

Far'fe, w. -, -n = vezel, draadje.
 Far'fel, m. -s, - = teelt, geslacht.
 Far'felet', w. -, -en = zottepraat, gebazel, domheid.
 Far'feler, m. -s, - = babbelaar, leuteraar, bazelaar.
 Far'felhaft = dom, onnadenkend, lichtzinnig.
 Far'felhammel, m. = springram.
 Far'felhaus, m. = bazelaar, leuteraar.
 Far'felhengst, m. = dekhengst.
 Far'felig = beuzelachtig, lichtzinnig.
 Far'felu, fchw. (h.) = jongen, teelen, fokken; bazelen, raaskallen, leuteren.
 Far'felvieh, f. = fokvee.
 I. Far'fen, zie Far'fer.
 II. Far'fen, fchw. (h.) = uitrafelen.
 Far'fennadt = moedernaakt, spiernaakt.
 Far'fer, w. -, -n = vezel, draad, draadje.
 Far'ferden, f. -s, - = vezeltje, draadje.
 Far'ferig = draderig, vezelachtig.
 Far'feru, fchw. (h.) = uitrafelen, uithalen; fchw. f. = rafelen.
 Far'ferstoff, m. = vezelstof.
 Far'fion (spr.: fesjen), w. - = fashion, mode, gebruik.
 Far'fionabel (spr.: fesjenebl) = fashionabel.
 Far'fig, zie Far'ferig. [naar de mode, fijn.
 Far', f. Far'les, Far'ler = vat, ton, mud, hectoliter; dem Far' den Boden aus'dringen od. aus'toßen = het vat den bodem inslaan (eig. em fig.); volle Far'ler flingen nicht, leere desto mehr = holle (leege) vaten klinken 't hardst.
 Far'fide, w. -, -n = voorgevel, facade.
 Far'fband, f. = band, hoepel.
 Far'fbar = te vatten, begrijpelijk.
 Far'fbinder, m. = kuiper.
 Far'fbohrer, m. = handboor, boor voor het spongat.
 Far'fbutter, w. = boter in (of uit) 't vat, tonneboter.
 Far'fchen, f. -s, - = vaatje, tonnetje.
 Far'fbaube, w. = duig.
 Far'fbaubeholz, f. = duighout, wagenschot.
 Far'fien, fchw. (h.) = vatten, grijpen, vangen, aangrijpen, inhouden, bevatten, begrijpen, opvatten; fchw. ein Far'z f., Mut f. = moed vatten; der Saal faßt 1000 Menfchen = kan ... bevatten; das Far' faßt 100 l = heeft een inhoud van 100 L.; einen (feinen) Entfchluf f. = een besluit nemen; feften Far'f = vasten voet krijgen; Wurzel f. = wortel schieten; einen bei der Ohre f. = op iets. eergevoel werken; Abneigung, einen Far'f gegen einen f. = afkeer, haat tegen iem. opvatten; in Gold f. = in goud vatten of zetten; einen Gebanfen in Worte f. = ... in woorden uitdrukken; Vertrauen, Neigung zu einem f. = vertrouwen in, genegenheid voor iem. opvatten; fchw. f. = zich herstellen, kalm zijn, tot bedaren komen; fchw. kurz f. = kort zijn, niet veel woorden gebruiken.
 Far'ffer, m. -s, - = vang(bije)korf.
 Far'ferweise = bij vaten, bij tonnen.
 Far'fig = geschikt voor 't vat.
 Far'fion', m. -, -en = aangifte (van 't belastbaar vermogen e. d.).
 Far'flich = te vatten, begrijpelijk, duidelijk.
 Far'flichkeit, w. - = begrijpelijkheid, duidelijkheid.
 Far'fion' (spr.: fassō), w. -, -s = fatsoen.
 Far'fionie'ren, fchw. (h.) = fatsoeneeren.
 Far'freif, m. = hoepel, band.
 Far'ftung, w. -, -en = invatting, zetting

(eines Edelsteines), montuur; redactie, 't onder woorden brengen (eines Antrags, eines Gedankens); kalmte, gemoedsrust; bevatting, begrip; aus der F. kommen od. die F. verlieren = van zijn stuk raken; aus der F. bringen = in de war, van zijn stuk brengen.

Fassungsgabe, w., **Frast**, w., **Bermögen**, f. = bevatting-, begripsvermogen.

fassungslös = van zijn stuk, in de war, buiten westen.

Faßwaren, Pl. = kuiperswaren, waren in vaten.

fäßweise = bij vaten, bij 't vat.

Fäßwerk, f. = vaatwerk, kuiperswerk, kisten.

fäß = bijna, haast, schier, ongeveer.

Fäßtage (spr.: *...aazje*), w., -n = verpakking (*in 't bijz. vaten en kisten*).

f. fassen, fchw. (h.) = vasten.

f. fassen, f. -s = het vasten; **F.**, Pl. (auch noch **f. fassen** und **F. fassen**, w.) = vasten, vastentijd.

f. fassenabend, m. = vasten- of vastelavond.

f. fassenpeise, w., **fuppe**, w. = spijs, soep zonder vleesch of vet.

f. fassenacht, w. = vastenavond, vastelavond, carnaval.

f. fassenachtbruder, m. = zvierbol.

f. fassenachtluftbarkeiten, Pl.; **narr**, m.; **posse**, w.; **spiel**, f.; **spul**, m.; **zett**, w. = vastenavond|vermaken (*of -pret*); **-gek** (*of -zot*); **-grap**; **-spel**; **-uitgelatenheid**; **-tijd**.

f. fassen tag, m. = vastendag.

f. fassen, **f. fassen**, Pl. = fascies (roedebundel met bijl).

f. fassenfel, **f. fassenfel**, m. -s, - = bundel, bos, las.

f. fassenieren, **f. fassenieren**, fchw. (h.) = fascineren, betoveren.

fatal = fataal, noodlottig, erg, lastig.

f. fassenismus, m. = fatalisme, leer van het noodlot.

f. fassenist, m. -en, -en = fatalist.

f. fassenlät, w. -, -en = fataliteit, noodlottige gebeurtenis; noodlot.

f. fassen Morgana, w. -, - (of *..nen of -s*) = fata morgana, luchtspiegeling.

f. fassenren, fchw. (h.) = aangeven (van 't belastbaar vermogen).

f. fassenrum, f. -s, ..ta = fatum, (nood)lot; **f. fassen** = lotgevallen.

f. fassenke (Berl.), m. -n, -n = fat, modegek, zot.

f. fassenchen, fchw. (h.) = snuiven, blazen, sissen (bon klagen, f. fassenchen, Sofomotiben u. ä.).

f. fassen = rot, verrot, bedorven; wormstekig; lui, traag; **f. fassen f. fassen** = slauwe uitvluchten; **f. fassenler** **f. fassen** = slauwe mop; **f. fassenle** **f. fassen** = wissel zonder waarde; **f. fassenle** **f. fassen** = smerige geschiedenis; **die** **f. fassen** **f. fassen** = is is niet in den haak, niet zuiver, is verdacht, er is een steek aan los; er legt sich auf die **f. fassen** **f. fassen** = hij leidt een lui leven; **f. fassenle** **f. fassen** = luihak.

f. fassenbar = aan bederf onderhevig.

f. fassenbaum, m. = vuilboom; zwarte els; ook: vogelkers.

f. fassenbeere, w. = vuilbes.

f. fassenbett, f. = rustbed, ledigheid, luiheid.

f. fassenbütte, w. = rotbak.

f. fassenle, w. - = verrotting, bederf.

f. fassenren, fchw. (h.) = rotten, verrotten, bederven.

f. fassenrenzen, fchw. (h.) = luieren, luihakken.

f. fassenrenzer, m. -s, - = luihaard, luihak; luihaardstoel.

f. fassenrenzer, w. -, -en = luihakkerij, leeg-f. fassenrenzerisch = luihakkelig. [loopery.]

f. fassenrenzeber, f. = rotkoorts.

f. fassenrenheit, w. - = luiheid, traagheid.

f. fassenrenstig = rottig.

f. fassenrennis, w. - = verrotting, bederf.

f. fassenrenpelz, m. = luihaard, luihak.

f. fassenrenstier, f. = luihaard, ai.

f. fassenren, m. -(e)s, -e = faun (Rom. veld- of boschgod).

f. fassenrena, w. -, .net = fauna, dierewereld (v. een landstreek).

f. fassenrennenblik, m. = ontuchtige blik.

f. fassenrennisch = faunachtig, grofzinnelijk, geil, ontuchtig.

f. fassenren, w. -, **f. fassenren** = vuist; eine **f. fassenren** in der **f. fassenren** machen = zijn vuisten ongemerkt ballen, zich opvreten van nijd; auf (feine) eigene **f. fassenren** handeln = op eigen hand; das **f. fassenren** past wie die **f. fassenren** auf's Auge = dat past (slaat) als een tang op een varken.

f. fassenren amboß, m. = bank- of handaamt eeldje.

f. fassenren birne, w. = pondspeer.

f. fassenren büchse, w. = zakpistool.

f. fassenren chen, f. -s, - = vuistje; sich in's **f. fassenren chen** lachen = in zijn vuistje lachen.

f. fassenren begen, m. = dolk, ponjaard.

f. fassenren did = zoo dik als een vuist; er hat es f. hinter den Ohren = hij heeft ze leelijk achter de mouw.

f. fassenren stel, m. -s, - = (mijnwerkers)hamer.

f. fassenren groß = zoo groot als een vuist.

f. fassenren hammer, m. = hamer (als wapen), strijdhamer, vuisthamer.

f. fassenren handschuh, m. = want.

f. fassenren kampf, m. = vuistgevecht.

f. fassenren kämpfer, m. = vuistvechter.

f. fassenren ling, m. = want; knuppel.

f. fassenren pfand, f. = (onder)pand.

f. fassenren pfänder, m. = pandhouder.

f. fassenren pinfel, m. = korte schilderskwast.

f. fassenren recht, f. = vuistrecht.

f. fassenren riemen, m. = leeren sabelkwast.

f. fassenren säge, w. = handzaag.

f. fassenren schlag, m. = vuistslag.

f. fassenren steuil (spr.: *fo-tai*), m. -s, -s = fauteuil, leunstoel.

f. fassenren fracht, w. = foutvracht.

f. fassenrennieren, fchw. (h.) = favorizeeren, begunstigen.

f. fassenrennieren, m. -en, -en = favoriet, gunsteling.

f. fassenrennieren, **f. fassenrennieren**, m. -, -n u. ... **f. fassenrennieren** = favoriete, gunsteling(e).

f. fassenren, w. -, -n = grap, klucht; feine **f. fassenren**! = geen complimenten!

f. fassenrenmacher, m. = grappemaker, vroolijke klant.

f. fassenrence (spr.: *fajase*), w. - = faience, plateel- of aardewerk, halfporselein.

f. fassenren zit, f. -s, -e u. -s = uitkomst, som.

f. fassenrennieren = febriël, koortsachtig.

f. fassenrennieren u. **f. fassenrennieren**, m. -(e)s, -e = Februari; im **f. fassenrennieren** = in Februari.

f. fassenrennieren, fchw. (h.) = oogsten, inzamelen.

f. fassenrennieren, m. -s, - = stek, loot (des Wein- [stok]).

f. fassenrennieren, w. = strijdwijze.

f. fassenrennieren, m. = schermzaal, -school.

f. fassenrennieren, m. = bedelend gezelschap, bedelaar.

f. fassenrennieren, m. = schermdegen, floret.

f. fassenrennieren, f. (h.), (du sichst, er dichst; f. fassenrennieren; f. fassenrennieren) = schermer; vechten; (mit den Händen) gesticuleeren, gebaren maken; (v. den Wanderburjchen) bedelen.

Fechter, m. -s, - = vechter, schermer, zwaardvechter.
Fechtergang, m. = scherp partij, assaut.
Fechterstreich, m. = stoot, steek, uitval.
Fechterhandschuh, m.; -funkt, w.; -lehrer (od. -meister), m. = scherm|handschoen; -kunst; -meester.
Fechterplatz, m. = schermzaal; kampplaats, strijdperk.
Fechterschule, w. = scherm school.
Fechterstück, f.; -stunde, w. = scherm|kunstje; -les.
Fechter, m. -, -n = veder, veer, pluim, pen, (spring-, drijf-)veer; den Vogel erkennt man an den Federn = men kent den vogel aan zijn veeren; in den Federn liegen = in de veeren (in bed) liggen; er hat eine spitze F. = een scherpe pen; sich mit fremden Federn schmücken = met anderzins veeren pronken; eine F. schneiden = een pen vermaken; die F. ergreifen = naar de pen grijpen, de pen ter hand nemen; einem etw. in die F. diktieren = iem. iets dicteeren.
federartig = veerachtig; veerkrachtig.
Federasbest, m. = hard asbest.
Federball, m. = pluimbal, volant; F. spielen = raketten.
Federballspiel, f. = raketspel.
Federbesen, m. = plumeau, pluimstof.
Federbett, f. = veeren bed.
Federbüchse, w. = pennekoker.
Federbusch, m. = (von Bügeln) kuif, (auf dem Gute) pluim.
Federbede, w. = veeren dekbed.
Federförmig = ve(d)ervormig.
Federfeder, m. -s, - = pennelikker.
Federgras, f. = vedergras.
Federhafen, m. = trekker aan de veer van een geweer.
Federhalter, m. = pen(ne)houder.
Federhandel, m. = handel in veeren.
Federhars, f. = kaotsjoek; vlakgom.
Federheld, m. = held van de pen.
Federhut, m. = hoed met veeren, pluimhoed.
Federicht = ve(d)erachtig.
Federig = beveerd, be- of gevederd.
Federkampf, m. = pennestrijd.
Federfalten, m. = pennaedoo, -koker.
Federfiedel, m. = penneschacht.
Federfissen, f. = veeren kussen.
Federkraft, w. = veerkracht, elasticiteit.
Federkrieg, m. = pennestrijd.
Federleicht = (zoo) licht als een veer.
Federlesen, f. -s = [t wegzoeken van de veertes van een kleeid = pluimstrijken], complimenten, plichtplegingen, omslag; nicht viel Federlesens machen = niet veel complimenten maken; ohne (viel) Federlesens = zonder veel complimenten.
Federleser, m. = pluimstrijker.
Federlos = zonder veeren, veerloos.
Federmatratze, w. = springveeren matras.
Federmesser, f. = pennemes.
Federn, f. w. (h.) = plukken; de veeren verliezen, ruien; veeren; sich f. = ruien; veeren.
Federbühl, m. u. f. = veeren peluw.
Federpose, w. = penneschacht, veeren pen.
Federzug, m. = veeren tooi, vedertooi.
Federzahn, m. = spleet in de pen.
Federspanner, m. = spanner van de veer.
Federzettel, f. = lokvogel, jachtvogel, valke-jacht.
Federzitze, w. = punt van de pen.

Federzitze, w. = penneschacht, spoel.
Federzitze, m. = pennestrijd.
Federzitze, m. = pennestreek, haal.
Federzitze, f. = pluimgedierde; pennelikkergilde.
Federzitze, w. = balans met veer.
Federzitze(r), der F..c = schuimende jonge wijn, most.
Federwildpret, f. = klein wild, wild gevogelte.
Federwisser, m. = inktlap.
Federzeichnung, m. = pennaekening.
Federzirkel, m. = passer met veer.
Federzug, m. = pennestreek, haal.
Fee, w. -, -n = fee, toovergodin.
Feehaft = tooverachtig, betooverend, wonder...
Feehärchen, f.; -palast, m. = toover|spreekje; -paleis.
Feehütchen, f. = feeërie, tooverstuk.
Feehüter, w. = feeëwereld.
Feeher, **Feeherie**, w. -, -en = feeërie.
Feegeuer, f. = vagevuur.
Feegeuel, f. = veegloon.
Feegeu, f. w. (h.) = keeren, vegen; (die Straße, den Schornstein, die Bahn, ein Schwert) vegen; (einen Brunnen, einen Graben) schoonmaken.
Feegeu, m. -s, - = veger, schoonmaker.
Feegeuer, f., zie Feegeuer.
Feegeuel, f. -s, - = veegsel.
Feeh, zie Feehe.
Feehe, w. -, -n = veete, vijandschap, strijd, twist.
Feehebrief, m. = veetebrief, oorlogsverklaring.
Feehe, w. -, -n = (Siberisch) eekhorntje, bont.
Fehl, m. -(e)s, -e = gebrek, feil, fout; mislag; ohne F. = zonder gebrek, volmaakt; zonder mankeeren.
fehlbar = feilbaar.
fehlbarkeit, w. = feilbaarheid.
fehlbetrag, m. = tekort.
fehlbitte, m. = geweigerd verzoek.
fehlblatt, f. = lage kaart, geen troefkaart.
fehlbogen, m. = mistuikt vel druks.
fehlbruch, m. = misdruk.
fehlbruden, f. w. (h.) = verkeerd drukken.
fehlen, f. w. (h.) = falen, missen, mislukken, ontbreken, verkeerd handelen; weit gefehlt! = glad mis! es kann ihm nicht f. = het kan hem niet mislukken; es fehlt mir an dem nötigen Gelde od. das Geld fehlt mir = 't ontbreekt mij aan ('t noodige) geld; es f. mehrere Gegenstände = er ontbreken verscheiden voorwerpen, er worden.. gemist; es fehlte wenig (daran), so wäre ich gefallen = het scheelde weinig, of ik was gevallen; es kann nicht f., daß... = het kan niet missen, niet uitblijven, dat...; das fehlte noch gar! = dat ontbrak er nog maar aan; was fehlt dir? = wat scheelt, wat mankeert je? fehlen ist menschlich = dwalen is menschelijk.
Fehler, m. -s, - = fout, gebrek, gebrek-kigheid, kwaal, misslag, misschot, niet.
fehlerfrei = zonder fouten.
fehlerhaft = fout, verkeerd, met fouten, foutief, onjuist, gebrekkig.
Fehlerhaftigkeit, w. = onnauwkeurigheid, foutiviteit, gebrekkigheid.
fehlerlos = zonder één fout.
fehlerfahren, f. (f.) = verkeerd varen of rijden.
fehlerlos, w. (im Starten|spiel) = renonce.
fehlerlos, f. = wan- of miskeurig.
fehlerlos, m. = vergeefsche boodschap, loop.
Fehlgeburrt, w. = misgeboorte.

fehl'geh(en), unr. (f.) = verkeerd loopen, misloopen.
fehl'greifen, ft. (h.) = een misslag doen, zich vergissen, misgrijpen.
fehl'griff, m. = misgreep.
fehl'hieb, m. = misstoot, verkeerde houw of slag.
fehl'karte, w. = lage kaart, geen troefkaart.
fehl'schießen, ft. (h.) = misschieten; zich vergissen.
fehl'schlag, m. = misslag, verkeerde slag.
fehl'schlagen, ft. (h.) = mislaan; f., (f.) = mislukken, falen.
fehl'schießen, ft. (h.) = verkeerde gevolgtrekking(en) maken.
fehl'schluß, m. = verkeerde gevolgtrekking.
fehl'schuß, m. = misschot.
fehl'stoß, m. = misstoot.
fehl'stoßen, ft. (h.) = misstooten.
fehl'treten, ft. (h.) = misstappen.
fehl'tritt, m. = misstap.
fehm, w. -, -en, zie *Feim*.
feh'me, zie *Feime*.
feh'l'rücken, m.; -spigen, Bl.; -wanne, w. = eekhoortjesbont || van den rug; van de staarten; van den buik.
feh, w. -, -en, zie *Feie*.
fein, schw. (h.) = betooveren; (tegen ziekte, betoovering en wapens door tooverkracht) vrijwaren.
fein'er, w. -, -n = feest, plechtigheid, viering.
fein'erabend, m. = rust van 't werk; *Fein'macher* = ophouden met werken.
fein'erabendkloß, w. = avond(rust)klok.
fein'erabendhaus, f. = thuis (voor werklieden e. d.).
fein'erig = werkeloos, nietsdoend.
fein'erklang, m. = plechtige of feestelijke klank.
fein'erkleid, f. = feestkleed, plechtgewaad.
fein'erlich = plechtig, indrukwekkend, statig, feestelijk.
fein'erlichfeit, w. -, -en = plechtigheid, feestelijkheid, feest.
fein'ern, schw. (h.) = vieren, verheerlijken, prijzen; rusten van 't werk; staken.
fein'erkunde, w. = rustuur, schafttijd; ontspanningsuur.
fein'ertag, m. = feestdag, feest; rustdag.
fein'ertagskleider, Bl. = zondagsche kleeren.
fein'fel w. -, -n; *Fe.* m. -s, - = oordroes, keeldroes.
feig(e) = laf, lafhartig, flauw; bros.
feige, w. -, -n = vijg; etnem die *Fe.* zeigen, meisen = iem. astroeven, spottend afwijzen.
feigenapfel, m. = vijgappel.
feigenbaum, m.; -blatt, f.; -kaffee, m.; -korb, m.; -wald, m. = vijgeboom; -blad; -koffie; -mandje; -bosch.
feig'heit, w. -, -en = lafheid, lafhartigheid, flauwheid.
feig'herzig = lafhartig, bleu of bloo.
feig'herzigheit, w. = lafhartigheid, bleuheid.
feig'ling, m. -(e)s, -e = lafaard, bloodaard.
feig'wurz, w. = speenkruid.
feig'warze, w. = vijg(gezwel, -uitwas).
feig'warzenkraut, f. = speenkruid.
feil = te koop; veil, koopbaar, omkoopbaar.
feil'arbeit, w. = vijlwerk, 't vijlen.
feil'bank, w. = vijlbank.
feil'bieten, ft. (h.) = te koop aanbieden, (uit-)venten.
feil'ie, w. -, -n = vijl; geräufchloße *Fe.* =

doffe vijl; er legt die letzte *Fe.* an = hij legt er de laatste hand aan.
feilen, schw. (h.) = vijlen; ein *Werk f.* = een werk beschaven, de vijl er over laten gaan.
feilengriff, m. = heft of hecht van een vijl.
feilenhalter, m. = klem.
feilenbauer, m. = vijlekapper.
feilenbest, f. = *Feilengriff*.
feiler, m. = vijler, beschaver.
feil'heit, w. - = veilheid, (om)koopbaarheid.
feil'licht, i. -(e)s = vijsel.
feil'floben, m. = handschroef.
feil'föden, schw. (h.) = (af)dingen, marchandeeren.
feil'föher, m. -s, - = afdingen.
feil'fel, f. -s, **feil'fpane**, Bl., **feil'fstaub**, m. = vijsel.
feil'frod, m. = handschroef.
I. **Feim**, m. -(e)s, -e = schuim.
II. **Feim**, m. -(e)s, -e; **Feimen**, m. -s, - = hooiberg, milt, hoop koren].
fein = fijn (in allen Verwendungsweisen); leuk; das ist nicht *f.* = dat is niet aardig; *f.* artig = heel zoet.
feind, m. -(e)s, -e = vijand; der böße *Fe.* = de duivel; einem feind fein = iem. vijandig gezind zijn.
feind'esland, f. = vijandig land, land van den vijand.
feind'lich = vijandelijk (z. B. das *f. . e* Meer); vijandig (z. B. einem *f.* gefinnt fein).
feind'schaft, w. -, -en = vijandschap, vijandigheid.
feind'schaftlich, *seilig* = vijandelijk, vijandig.
feind'seligheit, w. = vijandelijkheid.
feine, w. - = fijn gehalte.
fein'fühlig = sijngevoelig, teergevoelig,
fein'fühligkeit, w. -; **fein'gefühl**, f. = sijngevoeligheid.
fein'gehalt, m. = gehalte (der Münzen).
fein'gliedriger Wuchs = sijngebouwde, tengere gestalte.
fein'hechel, w. = sijnne (vlas- of hennep)hekel.
fein'heit, w. -, -en = sijnheid; sluwheid, schrandereid; gehalte.
fein'körnig = sijnkorrelig.
fein'maler, m. = miniatuurschilder.
fein'maschig = met sijnne mazen of steken, sijn geweven.
fein'schmeckend = sijnproevend.
fein'schmecker, m. = sijnproever, lekkerbek.
fein'slieb'chen, f. = zoetelief.
fein'spitzer, m. = sijnslipper.
fein'zucker, m. = geraffineerde suiker.
fein'zig, zie *feierig*.
feist = (von tierischen und menschlichen Körpern und Körperteilen) vet, omvangrijk.
feiste, w. - = vetheid, zwaarheid.
feisten, schw. (h.) = vetmesten.
feist'heit, **feist'igkeit**, w. = *Feiste*.
feist'zeit, w. = jachtijd.
feitel, f. -s, - = (*gewest.*) mes.
feiten, schw. (f.) = grijzen, grijslachen.
fel'bel, m. -s, -, of w. -, -n = katoen-fluweel, pluche, trijp.
fel'ber, m. -s, - = wilg].
feld'en, f. -s, - = meezalm.
feld, f. -(e)s, -er = open vlakke, veld (*ook in de wapenkunde*); akker, gebied, slagveld, vlak, paneel; über *Fe.* gehen = naar buiten gaan, buiten wandelen; das steht noch in weitem *felbe* = dat is nog ver af, hangt nog in de lucht; eine *Armee ins Fe.* stellen = een

leger te velde brengen; das *F.* behalven ob. behaupten = het veld behouden; das *F.* räumen = het veld ruimen; ins *F.* rüden ob. zu *F.* ziehen = te velde trekken.
Feld'altar, m.; -apotheke, w.; -arbeit, w.; -arbeiter, m. = veld|altaar; -apotheek; -arbeid; -arbeider.
Feld'bäcker, m. = bakker in 't leger.
Feld'batterie, w. = veldbatterij.
Feld'bau, m. = akkerbouw, landbouw.
Feld'bereinigung, w. = reguleering van grondbezit.
Feld'binde, w. = sjerp.
Feld'blume, w. = veldbloem.
Feld'bohne, w. = tuinbo-n.
Feld'dieb, m. = akkerdief.
Feld'dienst, m. = velddienst.
Feld'dienstordnung, w. = reglement op den velddienst.
feld'ein' = door de velden, het veld in.
Feld'erbte, w. = gewone erwt.
Feld'fleisch, m. = veldflesch.
Feld'flucht, zie *F.* ahnenflucht. **feld'fluchtig**, zie *F.* ahnenfluchtig.
Feld'frevel, m. = strooperij, nl. baldadige beschadiging van wat te velde staat.
Feld'geflügel, f. = veldgevogelte.
Feld'geflücher, m. = veldprediker.
Feld'gerät, f. = akkergereedschap; oorlogsveld'gerät = kundig (jäger). [tuig.
Feld'geschrei, f.; -geschrei, f.; -gewächs, f. = veld|geschreeuw; -geschut; -gewas.
Feld'graben, m. = greppel.
Feld'grille, w. = veldkrekkel.
Feld'hauptmann, m. = opperbevelhebber.
Feld'herr, m.; -huhn, f.; -hüter, m.; -hütte, w. = veld|heer; -hoen (patrijs); -wachter; -hut (barak).
Feld'jäger, m. = jager (op klein wild); koe-rier; jager (militair).
Feld'kanzlei, w. = kanselarij te velde.
Feld'keffel, m. = veldketel.
Feld'küche, w. = veldkeuken.
Feld'kümmel, m. = wilde komijn.
Feld'lager, f. = kamp.
Feld'lattich, m. = veldlatuw, veldsla.
Feld'lazarett, f. = ambulance.
Feld'leiche, w. = veldleeuwerik.
Feld'mark, w. = veldgrens; gemeentegebied.
Feld'marshall, m. = veldmaarschalk.
Feld'maus, w. = veldmuis.
Feld'messer, m. = landmeter.
Feld'musik, w. = veld- of krijgsmuziek.
Feld'mühe, w. = politiemuts.
Feld'nachbar, m. = landbuurman.
Feld'polizei, w. = veldpolitie, maréchaussée.
Feld'post, w. = veldpost.
Feld'postamt, f. = postkantoor te velde.
Feld'prediger, m. = veldprediker.
Feld'propit, m. = kapiteingeweldige].
Feld'ratte, w. = veldrat.
Feld'recht, f. = landrecht, akkerwet.
Feld'ruf, m.; -salat, m. = veld|kreet; -sla.
Feld'schachtelhaln, m. = heermoes.
Feld'schaden, m. = schade (aan de akkers door 't onweer).
Feld'schanze, w. = veldschans.
Feld'scher ob. -scherer, m. = veldscheerder, chirurg].
Feld'schneide, w. = vogelverschrikker.
Feld'schlacht, w. = veldslag.
Feld'schlange, w. = veldslang (kanon).
Feld'schreiber, m. = regimentsschrijver.

Feld'schütz, m. = veldwachter.
Feld'schwamm, m. = paddestoel.
Feld'spat, m. = veldspaat.
Feld'spinaat, m. = ganzevoet.
Feld'stein, m. = grenssteen.
Feld'stuhl, m. = vouwstoel.
Feld'truppen, Pl; -wache, w.; -wächter, m. = veld|troepen; -wacht; -wachter.
Feld'weibel, m. = sergeant-majoor, (adjutant-onderofficier).
Feld'weg, m. = landweg.
Feld'wiese, w. = veldwikke.
Feld'wiese, w. = akkerweide.
Feld'winde, w. = akkerwinde.
Feld'wirtschaft, w. = landhuishoudkunde.
Feld'zeichen, f. = veldteeken, standaard.
Feld'zeug, f. = oorlogstuig.
Feld'zeugmeister, m. = generaal van de artillerie.
Feld'zug, m. = veldtocht.
Fel'ge, w. -, -n = velg; omgeploegd land.
Fel'gen, schw. (h.) = velgen; omploegen.
Fel'genbauer, m. = wagenmaker.
Fell, f. -(e)s, -e = vel, huid, vlies; er hat ein dickes *F.* = hij heeft een dikke (harde) huid; einem das *F.* über die Ohren ziehen = iem. het vel over de ooren halen; einem das *F.* gerben = iem. op zijn huid komen, afrossen; es sitzt mir noch zwoischen *F.* und *F.* = ik ben nog niet vast be-loten.
Fel'lah, m. -s, -s = fellah (landbouwdrijvend Arabier).
Fell'bereiter, m. = leerbereider, leertouwer.
Fell'eisen, f. -s, - = valies, reistasch, ransel, briefvzak.
Fell'eisenferd, f. = pakpaard (dat de brievenmaal draagt).
Felonie', w. -, -n = felonie, ontrouw, arglist, verraad.
Fels, m. -en, -en = rots, rotssteen, steen.
Fels'art, w. = rotssoort.
Fels'block, m. = rotsblok.
Fel'sen, m. -s, - = rots, rotssteen.
Fel'senabhang, m. = rotsstelling.
Fel'senbett, f. = rotsbedding.
Fel'senberg, m. = rotsberg.
Fel'senblock, m. = rotsblok.
Fel'senbock, m. = steenbok.
Fel'senfest = vast als een rots, onwankelbaar, onwrikbaar.
Fel'senfeste, w. = rotsvesting.
Fel'senföhre, w. = rots- of bergpijnboom.
Fel'sengebirge, f. = Rotsgebergte.
Fel'sengrund, m. = rots harde grond(slag), dal tusschen rotsen, rotsdal.
Fel'senhalde, w. = steengroep, steenhoop; zachte rotsglooiing.
Fel'senhart = steenhard, hard als een rots.
Fel'senherz, f. = steenen hart.
Fel'seninsel, w.; -feller, m.; -fette w.; -fluff, w. = rots|eiland; -kelder; -keten; -kloof.
Fel'senmasse, w.; -nest, f.; -pfad, m. = rots|massa; -nest; -pad.
Fel'senplatte, w.; -riff, f.; -riff, m. = rots|plateau; -klip (of -riff); -spleet.
Fel'senschacht, m.; -schlucht, w.; -schlund, m. = rotskloof.
Fel'senschicht, w.; -spitze, w.; -steig (ob. -steig), m. = rots|laag; -punt; -pad.
Fel'sental, f.; -ufer, f.; -wand, w. = rots|dal; -oever; -wand.
Fel'senwerk, f. = sijn rotsgesteente.
Fel'senziege, w. = klipgeit.

felficht = steenachtig, rotsachtig.
 felfig = rotsig, vol rotsen.
 Fels'far, f.; kristall, m.; fuppe, w.; maffe, w.; schroffen, m.; stein, m. = rots|kloof; -kristal; -top; -massa; -klip; -steen.
 Felu'fe, w. -, -n = feloek, bark, klein vaartuig zonder dek met zeilen en riemen.
 Fe'me, w. -, -n = veem.
 Fen'gericht, f. = veemgerecht.
 Fe'minum, f. -s, .na = femininum, vrouwelijk geslacht.
 Feminis'mus, m. - = feminisme (sociaal stelsel, dat in alle opzichten gelijkheid predikt van de rechten van vrouwen en mannen).
 femini'stisch = feministisch.
 Fensch, m. -es = wilde gierst.
 Fen'chel, m. -s = venkel.
 Fen'chel|appel, m.; brandwijn, m.; -holz, f.; -öl, f.; -tee, m.; wasser, f. = venkel|appel; -brandewijn; -hout (sassefras); -olie; -thee; -water.
 Fenianis'mus (spr.: fle.), m. - = Fenianisme (Ierse nationale en socialistische partij).
 Fen'ier, m. -s, - = Fenian. fen'isch = Feniansch.
 Fenn', f. -(e)s, -e = veen, moerasland.
 Fen'ier, f. -s, - = venster, raam, raampje; er wirft das Geld zum F. hinaus = hij gooit het geld weg.
 Fen'ierband, f. = riem aan het raampje in een rijtuig.
 Fen'ierbank, w. = vensterbank.
 Fen'ierblei, f. = lood van het raam.
 Fen'ierbogen, m. = vensterboog.
 Fen'ierbrett, f. = bank onder het raam, vensterbank.
 Fen'ierbrüstung, w. - = vensterleuning.
 Fen'ierchen, f. -s, - = venstertje.
 Fen'ierreisen, f. = ijzeren vensterstaf.
 Fen'ierflügel, m. = venstervluegel.
 Fen'iergardine, w. = venstergordijn.
 Fen'iergiebel, m. = vensterfronton.
 Fen'iergitter, f. = traliwerk voor een venster.
 Fen'ierglas, f.; -hafen, m.; -haube, w. = venster|glas; -haak; -knipje.
 Fen'ierkissen, f. = kozijnkussen.
 Fen'ierkitt, m. = stopverf.
 Fen'ierkruz, f. = kruis van het venster.
 Fen'ierladen, m. = luik, blind.
 Fen'ierlehne, w. = vensterleuning.
 fen'ier'n, f. (h.) = een meisje voor haar venster het hof maken; doorhalen, de les lezen.
 Fen'ier'nische, w.; -öffnung, m.; -parade, m. = venster|nis; -opening; -parade.
 Fen'ierpfeiler, m. = dam, penant.
 Fen'ierpöster, f. = kozijnkussen.
 Fen'ierpromenade, w.; -rahmen, m.; -riegel, m.; -scheibe, w. = venster|promenade(-parade); -raam (-kozijn); -grendel; -ruit.
 Fen'ierschirm, m. = jaloezie.
 Fen'iersturz, m. = vensterdorpel.
 Fen'ierspiegel, m. = penantspiegel; spionnetje.
 Fen'ierstrosse, w. = houten bout voor een venster.
 Fen'ierstäbe, -stangen, Pl. = vensterstaven, spanjoletten.
 Fen'iersteuer, m. = belasting op de vensters.
 Fen'ierstuck, m. = vensterbank, kozijn.
 Fen'iersturz, m. = bovendorpel van een venster.
 Fen'iertür, w. = glazen deur.
 Fen'iervertiefung, w. = indieping van den muur voor het venster.
 Fen'iervorhang, m. = gordijn.

Fen'ierwerk, f. = de vensters.
 Fen'ierwirbel, m. = grendel, pin om 't raam vast te zetten.
 Fe'nz, w. -, -en = omheining.
 Fer'ge, m. -n, -n = veerman.
 Fer'g(e)der, m. -s, - = (Zwitsers) tusschenpersoon, afzender.
 Fer'ien, Pl. = vacantie; zu den F. daheim sein = met de vacantie thuis zijn.
 Fer'ienabteilung, -deputation, -kammer, w. = vacatiekamer (het Gericht).
 Fer'ienkolonie, w.; -reise w.; -zeit, w. = vacantie|kolonie; -reis; -tijd.
 Fer'fel, Fer'felden, f. -s, - = big, biggetje; viezerik, vuilpoes.
 Fer'felkraut, f. = biggekruid.
 fer'feln, f. (h.) = jongen, biggetjes krijgen; zich zwijmachtig gedragen (auch in Worten).
 Fer'felstecher, m. = knoeier, beunhaas; = Winfelabbotat.
 Fer'felsteharbeit, w. = beunhazerij.
 fern = ferm, fink, stevig, vast, zeker.
 Fernan', m. -(e)s, -e = firman, ferman, verordening v. d. Sultan.
 Fernate, w. -, -n = (Mus.) fermate, rustpunt.
 Ferment', f. -(e)s, -e = ferment, zuurdeeg, gistingsstof.
 Fermentation', w. -, -en = fermentatie, gisting.
 fermentie'ren, f. (h.) = fermenteerden, gisten.
 fern = ver, veraf, verwijderd; [in 't vorige jaar]; er steht mir f. = ik sta in geen betrekking tot hem; es liegt mir f., daran zu denken = ik denk er in de verste verte niet aan; ich habe nicht von f. daran gedacht = ik heb er volstrekt niet aan gedacht; das sei f. von mir! = het zij verre van mij! von f. = van verre; von nah und f. = van heinde en ver.
 Fernambuf'holz, f. = fernambukhout, braziliehout.
 Fernansicht, w. = vergezicht.
 Fern'e, w. -, -n = verte, afstand, verschiet; aus der F. = van verre; das liegt noch in weiter F. = dat is nog ver af.
 [fer'nen, f. (h.) = veraf zijn, zich in de verte voordoen; verwijderen].
 I. fer'ner, m. -s, - = gletscher.
 II. fer'ner = verder; van nuaf, voortaan, langer, nog meer.
 fer'nerhin = voortaan, vervolgens.
 fer'nerweit, fer'nerweitig = verder, later.
 Fern'glas, f. = verrekijker.
 fern'her = van verre.
 fern'hin = in de verte.
 Fern'maleret, w. = decorschilderkunst.
 Fern'rohr, f. = verrekijker, teleskoop.
 Fern'sicht, m. -, -en = vergezicht.
 fern'sichtig = verziende.
 Fern'sichtigkeit, w. - = verziendheid.
 Fern'sprecher, m. = telefoon.
 Fern'sprecheramt, f. = telefoonkantoor.
 Fern'sprechhilfen, w. = telefonista.
 Fern'sprechkunst, w. = telefonie.
 Fern'sprechstelle, w. = spreekceel; öffentliche F. = publieke spreekceel.
 Fern'vekehr, m. = grootverkeer (tegenst.: buurtverkeer).
 Fer'te, w. -, -n = hiel, hak; einem auf der F. (od. den Fer'ten) nachfolgen, sein = iem. op de hielen volgen, zitten.
 Fer'tenflechte, w. = Achillespees.
 Fer'tenflügel, Pl. = hielvleugels (v. Mercurius).

Ferfengeld geben = zijn hieten lichten, er van door gaan.
Ferfieneder, f. = hielstuk.
Ferftig = klaar, gereed, af, vaardig; f. zur Abreise = gereed voor 't vertrek, om te vertrekken; er ist f. = hij is klaar of dood of op of dronken of bankroet; mit einem f. werden = het met iem. klaar spelen; mit etw. f. werden = met iets klaar komen, iets klaar spelen; fix und f. = kant en klaar.
fertigen, fchw. (h.) = zenden, gereed maken, klaar maken, afmaken, afdoen; vervaardigen].
Ferftigkeit, w. -, -en = vaardigheid, vlugheid, handigheid.
Ferftigstellung, w. = voltooiing.
fertil = fertiel, vruchtbaar.
Fertilität, w. - = fertiliteit, vruchtbaarheid.
I. Fes, f. -, - = ies, f-mol.
II. Fes, m. u. f. - u. Fesse, - u. Fesse = fes (Turksche muts).
fesch = kranig, hupsch, niet preutsch.
Fesh, zie Fes II.
Festel, w. -, -n = boei, keten, kluister; koot (eines Pferbefuges); einem Fesseln anlegen od. einen in Fesseln schlagen = iem. de boeien aandoen of in de boeien slaan.
Festballon, m. = ballon captif.
Festgefchwür, f. = kootzweer.
Festluftschiff, f. = ballon captif.
Festeln, fchw. (h.) = boeien, kluisteren (eig. en fig.); ketenen.
fett = vast, samenhangend, stevig, flink, bestendig, standvastig, versterkt; ich bin der festen Meinung = ik ben van de stellige meening; fett und f. behaupten = stijf en strak volhouden; f. bleiben = (ook:) zich staande houden; standvastig blijven.
Fett, f. -(e)s, -e = feest.
Festausflug, m. = feestcomité, feestcommissie.
festbinden, ft. (h.) = vastbinden.
I. Feste, w. -, -n = vesting, versterkte plaats; die Feste des Himmels = uitspansel.
II. Feste! = toe maar! houd je goed!
Festessen, f. = feestmaal, feestmaaltijd, gastmaal, banket.
Festfeier, w. = feestviering.
Festgabe, w.; **gedicht**, f. = feest|gave; -gedicht.
Festgelage, f. = festijn, gastmaal.
Festgenossen, Pl.; **gesang**, m.; **gestümmel**, f.; **gewand**, f. = feest|genooten; -gezing; -gewoel; -gewaad.
festgesetzt = vast, gezet (Preis), bepaald.
festhalten, ft. (h.) = vasthouden, tegenhouden; standhouden, houden, stevig zijn.
festigen, fchw. (h.) = vast maken, bevestigen.
Festigkeit, w. - = vastheid, stevigheid. degelijkheid, flinkheid, zekerheid, standvastigheid.
Festivität, w. -, -en = festiviteit.
Festlied, f. = feestlied.
Festland, f. = vasteland.
festlegen, fchw. (h.) = vastleggen.
festlich = feestelijk, plechtig; f. begehren = vieren.
Festlichkeit, w. -, -en = feestelijkheid, feest, plechtigheid.
Festlied, f. = feestlied.
Festlokal, f. = feestzaal, -lokaal.
festmachen, fchw. (h.) = vastmaken; gevangen nemen; f. an (mit Dat.) = bevestigen aan.
Festmahl, f. = feestmaal, banket.

festnageln, fchw. (h.) = vastspijkeren.
Festnahme, w. - = gevangenneming, arrestatie.
festnehmen, ft. (h.) = gevangennemen, arresteeren.
Feston, (spr.: festö), f. -s, -ä = festoen, bloem- en loofversiering.
festonnie'ren fchw. (h.) = festonneeren, versieren; omzoomen.
Festordner, m.; **ordnung**, m.; **predigt**, w.; **rede**, w.; **redner**, m. = feest|commissaris; -regeling; -preek; -rede; -redenaar.
Festreiben, m.; **schmaus**, m.; **schmaus**, m.; **schrift**, w. = feest|dans; -maal; -tooi; -programma.
festsetzen, fchw. (h.) = (einen Preis, Tag) vaststellen, bepalen; einen f. = gevangen zetten; sich f. = zich vestigen.
Festsetzung, w. -, -en = vaststelling, bepaling; opsluiting.
festsitzen, ft. (h.) = vast of stevig zitten; aan den grond zitten; vastzitten, niet verder kunnen, blijven steken.
Festspiel, f. = feeststuk, gelegheidsstuk.
feststehen, unr. (h.) = vast staan, stevig zijn, zeker of standvastig staan.
feststellen, fchw. (h.) = vaststellen, bepalen, staven, constateeren.
Festtag, m. = feestdag.
festtäglich = feestelijk, plechtig, zondagsch, op zijn zondags.
Festtrübel, m. = feestdrukte, -gewoel.
Festung, w. -, -en = vesting, versterkte plaats.
Festungsarrest, m.; **artillerie**, w.; **bau**, m. = vesting|arrest; -artillerie; -bouw.
Festungsbatt, w.; **kommandant**, m. = vesting|straf; -kommandant (of plaats-).
Festungskrieg, m. = belegeringsoorlog.
Festungspfad, m. = schanspaal, palissade.
Festungswand, w.; **wall**, m.; **wert**, f. = vesting|straf; -muur (of -wal); -werk.
Festzeit, w. = feesttijd.
Festzug, m. = (feestelijke) optocht.
Feste, w. -, -n = feest, partij.
fetic'ren, fchw. (h.) = feteeren, vieren, eeren.
fetisch, m. -es, -e = fetisch, tooverding, amulet, godsbeeld.
Fetischismus, m. - = fetischisme, fetisch-vereering.
I. fett = vet, dik, vruchtbaar, voordeelig, rijk; das wird den Hohl (od. das Kraut) auch nicht f. machen = dat zal ook niet helpen; ein fettes Amt, eine fette Prüfnnde = een vet baantje of postje; ein fetter Braten = een vetje, een voordeelige zaak.
It. Fett, f. -(e)s, -e = vet, smout; einem fetn f. geben = iem. zijn vet geven, flink de waarheid zeggen; er kriegt noch kein f. = hij heeft nog wat (standjes) te wachten.
Fettablagernng, w. = vetlaag.
Fettammer, w. = ortolaan.
Fettauge, f. = oog (op de soep).
Fettbauch, m. = dikbuik, smeerbuik.
Fettbäuchig = dikbuikig.
Fettblatt, f.; **bruch**, m.; **darm**, m. = vet|kruid; -breuk; -darm.
Fette, w. - = vetheid, zwaarlijvigheid.
fetten, fchw. (h.) = vetten, smeren.
Fettfeder, w. = stuitveer.
Fettflecken, m.; **gans**, w.; **geruch**, m.; **geschmack**, m.; **geschwulst**, w. = vet|vlek (of -vlak); -gans; -reuk; -smaak; -gezwel.

- Vetthammel**, m. = vetschaap.
Vetthändler, m. = vetkoopman.
Vetthaut, w. = vetvlies.
Vetthetz, f. = hartvervetting.
vettig = vetachtig. **vettig** = vettig.
Vetthigheit, w. = vettigheid.
Vetthlumpen, m.; **-kraut**, f.; **-magen**, m. = vetklomp; -blad; -maag.
Vetthüpfchen, zie **Näpfchen**.
Vetthäure, m.; **-schwanz**, m.; **-sucht**, w. = vetzuur; -staart; -zucht.
Vetthware, m. = spekslagerswaar.
Vetthwanst, m. = vetzak, dikzak.
Vetthweide, w.; **-zelle**, w. = vetweide; -cel.
Vetthzen, m. -s, - = vod, lap, lor; flarde, stukje, snipper; er **schlug drein**, dat es **z**. gab = hij sloeg er op, dat de lappen er bij hingen; er hat einen **z**. = hij heeft een stuk
vecht = vochtig, nat, klam. [in zijn kraag.
vechtbrett, f. = vochtplank.
vechte, zie **vechtigkeit**.
vechten, **schw.** (h.) = vochten, bevochtigen.
vechtigkeit, w. = vochtigheid, vocht.
vechtigheidsgrad, m. = vochtigheidsgraad.
vechtigt = natkoud, kil.
vechtammer, m. = vochtkamer (Buchdr.).
vechtmulde, w. = vochtbak, kuip (Buchdr.).
vechtobrig = nog niet droog achter de ooren, groen, onrijp.]
feudal = feudaal, 't leenstelsel betreffende; reactionair; (stud.) fijn; ein **Feudaler** = een reactionnair.
feudalis'mus, m. = feudalisme, leenstelsel.
feudalstaat, m. = feudaalstaat.
feudalstystem, **feudalwesen**, f. = leenstelsel.
feudalster, f. -s, - = onecht leen.
Feuer, f. -s, - = vuur, brand, vurigheid, hitte, ijver; **z**. anlegen = brandstichten; **z**. anmachen = vuur aanleggen, aanmaken; **z**. fangen = vuur vatten; **z**. rufen = brand roepen; **z**. geben = vuur geven; für einen **burz** **z**. gehn = voor iem. door 't vuur loopen; er macht **z**. dahinter (of hinter die Bude) = hij zet er kracht (of haast) achter; das **z**. schlägt aus dem Dache = 't vuur slaat 't dak uit, de twist breekt uit; er hat **z**. im Dache = hij is kwaad; **z**. und Flamme speien = vuur en vlam spuwen; mit **z**. und Schwert verwüsten, verdelgen; gebranntes **z**. kind schent das **z**. = een ezel stoot zich geen tweemaal aan denzelfden steen; **z**. zwischen zwei **z**. geraten = tusschen twee vuren raken.
Feueranbeter, m. = vuuraanbidder.
Feueranstalt, w. = brandweerinrichting.
Feueranzeiger, m. = brandsein.
Feuerarbeiter, m. = vuurwerker.
feuerartig = vurig.
Feuerassuranz, w. = brandassurantie.
Feuerbake, w.; **-ball**, m.; **-beden**, f. = vuurbaak; -bol; -bekken.
feuerbeständig = vuurvast, vuurbestendig.
Feuerbestattung, w. = lijkverbranding.
Feuerbof, m. = haardijzer.
Feuerbohne, w. = pronkboon.
Feuerbrand, m. = brandend stuk hout, fakkel.
Feuerbüchse, w. = tondeldoos; vuurhaard.
Feuerdienst, m. = vuurdienst, -aanbidding.
Feuereifer, m. = vurige ijver.
Feuereimer, m. = brandemmer.
Feuereisse, w. = schoorsteen.
Feuerfächer, m. = vuurwaaier.
Feuerfahne, w. = brandvlag.
feuerfangend = (ont)brandbaar, ontvlambaar.
feuerfest = vuurvast.
Feuererlecken, m. = brand-, wijnvlek.
Feuergabel, w. = ovenijzer, vuurpook.
Feuergarbe, w. = vuurschoof.
Feuergatter, f. = haardijzer, rooster.
Feuergefährlich = brandgevaarlijk.
Feuerglocke, w. = brandklok.
Feuerglut, w. = vuurgloed.
Feuerhafen, m. = pook, brandhaak.
Feuerherd, m. = vuurhaard.
Feuerholz, f. = brandhout.
Feuerhufe, w. = brandhoorn.
Feuer! = brand!
Feuerkäufer, m. = vuurkever, lichtkever.
Feuerkasse, w. = brandassurantiekas.
Feuergugel, w. = vuurkogel, vuurbol.
Feuerkunst, w. = vuurwerkerskunst.
Feuerkünstler, m. = vuurwerker.
Feuerland, f.; **-länder**, m. -s, - = Vuurland; -lander.
Feuerlarm, m. = brandalarm.
Feuerlehre, w. = leer van het vuur.
Feuerleiter, w. = brandladder.
Feuerlöschmannschaft, w. = mannen van de brandweer.
Feuermal, f. = brandvlek, litteken, wijnvlek.
Feuermann, m. = stoker.
Feuermaterial, f. = brandstof, brandmateriaal.
Feuermauer, w. = schoorsteen.]
Feuermeer, f. = vuurzee.
Feuermelder, m. = brandsignaal.
Feuermörser, m. = mortier.
Feuern, **schw.** (h.) = vuren, schieten; (einen **Dfen**) stoken; (**z**) stoken, branden.
Feuerosen, m. = vuuroven.
Feuervordnung, w. = brandverordening.
Feuervanne, w. = vuurpan.
Feuerveil, m. = vuurpijl.
Feuerviel, m. = vuurpoel.
Feuervprobe, w. = vuurproef, toets.
Feuerrad, f. = vuurrad, fontein.
Feuerrum, m. = haard.
Feuerrregen, m. = vuurregen.
Feuerröden, f. = herfstadon.
Feuerröhr, f. = vuurroer.
Feuerröt = vuurrood, gloeiend rood.
Feuerröhre, w. = vuurzuil, -kolom.
Feuerröhrst, w. = brand.
Feuerrschaden, m. = brandschade.
Feuerrschau, w. = brandschouw.
Feuerrschein, m. = vuurgloed, -schijnsel.
Feuerrscheu = bang voor vuur.
Feuerrschiff, f. = vuurschip, brander.
Feuerrschirm, m. = vuur-, haardscherm.
Feuerrschloß, f. = geweerslot.
Feuerrschlund, m. = vuurpoel; vuurmond.
Feuerrschwamm, m. = vuur-, tonderzwam.
Feuerrsegefahr, w. = brandgevaar.
Feuerrsther = brandvrij.
Feuerrsignal, f. = vuursein, brandsein.
Feuerrstnot, w. = brandnood.
Feuerrsonne, w. = brandende zon.
Feuerrspeiend = vuurspuwend.
Feuerrspitze, w. = brandspuit.
Feuerrstahl, m. = vuurstaal, vuurslag.
Feuerrstätte, w. = plaats of tooneel van een brand; haard.
Feuerrstein, m. = vuursteen.
Feuerrstelle, w. = vuur, stookplaats.
Feuerrstoff, m.; **-strafe**, w.; **-strahl**, m.; **-strom**, m. = vuur|stof; -straf; -straal; -stroom.

Feuertaufe, w.; **-taufe**, w.; **-tonne**, w.; **-tod**, m. = vuur|doop; -ton; -dood.
Feu'erung, w. -en = verwarming; brandstof (fen).
Feu'erverguldung, w. = 't vergulden in 't vuur.
Feu'erversicherung, w. = brandverzekering, -waarborg, -assurantie.
Feu'erversilberung, w. = verzilvering in 't vuur.
Feu'erwache, w. = brandwacht; bewaker van een vuurtoren.
Feu'erwaffe, w. = vuurwapen.
Feu'erwaarte, w. = baak, kustvuur.
Feu'erwehr, w. = brandweer.
Feu'erwehmann, m. = brandspuitgast, brandweerman.
Feu'erwerk, f. = [brandstof; schietmateriaal]; vuurwerk; ein \mathfrak{F} . abbrennen = een v. afsteken.
Feu'erwerker, m. -s, -en = vuurwerker, vuurwerkmaker.
Feu'erwerferkunst, w. = vuurwerkerskunst.
Feu'erwerferschule, w. = pyrotechnische school.
Feu'erwolf, m. = vuurtong, die uit de kachel slaat.
Feu'erzange, w. = vuurtang.
Feu'erzeichen, f. = vuur- of brandsignaal; brandvlek.
Feu'erzeug, f. = tondeldoos (met toebehooren); vuurslag, vuurtoestel.
Feu'erzunder, m. = vuurzwam, tonder, brandstof.
Feuillant (spr.: *föjant*), m. -en, -en, of **Feuillant'nermönch**, m. = feuillant, voorm. Fransche monnikorde; gematigde politieke club in de Fr. revolutie.
Feuilleton (spr.: *föjleton*), f. -s, -s = feuilleton.
Feuilletonist, m. -en, -en = feuilletonist.
feu'rig = vurig, brandend heet, gloeiend, driftig, hartstoechtelijk.
feu'rio! = brand!
Feu'ring, zie Feu'erung.
Fez, m. -es u. -en, -e(n) = nar, grappemaker, idioot, „die op iets verzet is“.
fz., zie Effeff.
ff. = folgende Seiten: volgende bladzijden; fehr fein: zeer fijn.
Fi'a'fer, m. -s, -en = huurrijtuig, vigelante; koetsier.
Fi'a'le, w. -, -n = faal, spits torentje.
Fi'a'sto, f. -s, -s = flasco; \mathfrak{F} . machen = flasco maken, mislukken, schipbreuk lijden.
fi'at = fiat.
Fi'bel, w. -, -n = a-b-boekje, eerste leesboekje.
Fi'ber, w. -, -n = vezel.
Fi'brin, f. -(e)s = fibrine, vezelstof.
fi'brös' = vezelig, draderig.
Fi'che (spr.: *fiesje*), w. -, -n = fische.
Fi'ch'te, w. -, -n = spar.
fi'ch'ten = pijnen, pijnboomhouten, vuren.
Fi'ch'tenapfel, m. = sparappel.
Fi'ch'tenbaum, m. = sparreboom.
Fi'ch'tengrün, f. = sparregroen.
Fi'ch'tenhain, m. = pijn(booms) -, sparrewoud.
Fi'ch'tenharz, f. = pijnboomhars.
Fi'ch'tenholz, f. = pijnboomhout, vurenhout.
Fi'ch'tenmarder, m. = houtmarter.
Fi'ch'tenwald, m. = sparrebosch.
Fi'ch'tenzapfen, m. = sparappel.
Fi'chu (spr.: *fisju*), f. -s, -s = fichtu.
fi'c'fe (nordd.) w. -, -n = Fa[che].
fi'c'faden, f. w. (h.) = heen en weer draaien.

fi'c'fader, m. -s, -en = grootspreker, onbetrouwbaar mensch.
fi'c'fommis (spr.: ..de-ä.), f. . . misse, . . misse = fideicommiss, onvervreemdbaar erfgoed.
fi'c'fel = fideel, vroolijk, opgeruimd, jolig; ein fi'c'felles Haus = een jolige klant.
fi'c'fittät, w. - = fideliteit, opgeruimdheid, trouwhartigheid.
fi'dibus, m. - u. -es, - u. -e = fidibus, gevouwen strookje papier om de pijp aan te steken.
fi'duz, f. -(e)s = fiducia, vertrouwen; ich habe kein recht's \mathfrak{F} . dazu = ik heb er niet veel fiducia in.
fi'duzit! = op uw gezondheid!
I. fi'ber, w., zie Fi'ber.
II. fi'ber, f. -s, -en = koorts; gelbes, hitziges \mathfrak{F} . = gele, heete koorts; dreitägiges, biertägiges \mathfrak{F} . = anderdaagsche, dertendaagsche k.
fi'beranfall, m. = aanval van koorts.
fi'berangst, w. = koortsachtige angst.
fi'berartig = koortsachtig.
fi'berarznei, w. = middel tegen de koorts.
fi'berfrei = vrij van koorts.
fi'berfroft, m. = huivering van koorts, koortskoude, -rilling.
fi'berglut, w. = koortsgloed.
fi'berhaft = koortsachtig, koortsig.
fi'berhitze, w. = koortshitte.
fi'berkälte, w. = koortskoude.
fi'berkrank = ziek van de koorts, koortslidend.
fi'berlatwerge, w. = likkepoot tegen de koorts.
fi'bermittel, f. = middel tegen de koorts.
fi'bern, f. w. (h.) = (de) koorts hebben, rillen.
fi'berinde, w. = koortsbaas, kina.
fi'berschauer, m. = koortsrilling.
fi'bertraum, m. = koortsdroom; koortsig, ijende droom.
fi'berwechfel, m. = het afnemen en weer opkomen van de koorts.
fi'edel, w. -, -n = fiedel, viool, vedel.
fi'edelbogen, m. = strijkstok.
fi'edeln, f. w. (h.) = fiedelen, zagen, krassen.
fi'edern, f. w. (h.) = van veeren voorzien.
fi'ed'ler, m. -s, -en = vioolspeeler, vedelaar.
fi'ef, m. -(e)s, -e = ingewandworm; sijt.
fi'efchen, f. -s = Fietje, Sufietje.
fi'erant (spr.: *fi-ä.*), m. -en, -en = kramer, kermisman.
fi'eren, f. w. (h.) = (zeem.) vieren.
fi'gur, w. -, -en = gestalte, figuur, afbeelding, schaaftuk; Bild in ganzer \mathfrak{F} . = portret te voeten uit; \mathfrak{F} . machen = figuur slaan.
fi'guraf'muff, w. = figurale of gefigureerde muziek.
fi'gurant, m. -en, -en = figurant.
fi'gurieren, f. w. (h.) = figureeren, voorstellen.
fi'guur'lich = figuurlijk, oneigenlijk, overdachtelijk.
fi'ktion, w. -, -en = fictie, verbeelding.
fi'ktiv = fictief, verdict, in de verbeelding bestaande, niet werkelijk.
fi'lament, f. -(e)s, -e = fijne vezel; meel-draad.
fi'let (spr.: *flee*), f. -s, -s = flet, lende-stuk; fijn breiwerk.
fi'leten, Pl. = goudversieringen op boek-banden.
fi'lial'anftalt, w. = filiaalinstelling, filiaal, bij-inrichting.
fi'lial'le, w. -, -n = filiaal, bijkerk, bij-kantoor.
fi'lial'kirche, w. = bijkerk.

Fliligran', f. -(e)s = fliligran.
Fliligran'arbeit, w. = fliligranwerk, open goud- en zilverdraadwerk.
Flilm, m. -(e)s, -e u. -s = film, celluloid-plaat.
Flil'ter, m. u. f. -s, - = filter.
Flil'tern = fliltreeren.
Flil'trat, f. -(e)s, -e = fliltraat, 't gefiltreerde.
Flil'tration, w. -, -en = fliltratie.
Flil'tric'ren, fchw. (h.) = fliltreeren.
Flil'tric'maschine, w. = fliltreermachine.
Flil'trum, f. -s, -fren = fliltrum, filter.
Flil't, m. -es, -e = vilt, vilten hoed, slijkerts; vrek, duidedief; verwarde haarbos; etn grober f. = lomperd.
Flil'tarbeit, w. = viltwerk.
Flil'tballen, f. = inktrol, inktbal.
Flil'tdecken, w. = vilten deken.
I. Flil'tzen, fchw. (h.) = vilten, tot vilt maken, met vilt overtrekken; vrekkelig zijn.
II. Flil'tzen = vilten.
Flil'tzer, m. -s, - = viltwerker.
Flil'thut, m. = vilten hoed.
Flil'tzig = viltachtig; vrekkelig, krenterig.
Flil'tzigheit, w. - = vrekkelijkheid.
Flil'tkraut, f. = viltkruid.
Flil'tlappen, m. = villlap.
Flil'tlans, w. = platluis.
Flil'tmantel, m.; -mütze, w.; -stuh, m.; -sohle, m. = vilten mantel; v. muts of pet; v. schoen; v. zool.
Flil'ttafel, w. = hoedemakersplank.
Flil'tunterlage, w. = blanchet.
Flim'mel, m. -s, - = wig; zware hamer.
Flinal'abfchluff, m. = finale sluiting.
Flinal'e, f. -s, -s = finale.
Flinal'fat, m. = doelaanwijzende zin.
Flinanc'e; **Flinanz'**, w. - = financiewezen.
Flinancier (spr.: *flinds-je*), m. -s, -s = financier, geldman.
Flinanz'beamter, m. = ambtenaar bij financiën.
Flinanz'en, Pl. = financiën, geldmiddelen.
Flinanz'frage, w. = geldkwestie, financiële kwestie.
flinanziell = financieel.
Flinanzier (spr.: *flinds-je*), m. -s, -s = financier, geldman.
flinanzie'ren, fchw. (h.) = geld bezorgen.
Flinanz'kammer, m. = rekenkamer.
Flinanz'minifter, m. = minister van financiën.
Flinanz'pächter, m. = pachter van de geldmiddelen.
Flinanz'rat, m. = financieraad.
Flinanz'sache, w. = geldzaak.
Flinanz'verwalter, m. = bestuurder van de geldmiddelen, administrateur, rentmeester.
Flinanz'welt, w. = financiewezen, financiële wereld.
Flinanz'wesen, f. = financiewezen; departement van financiën.
flind'bar = vindbaar, te vinden.
Flind'elhauſ, f. = vondelingshuis.
Flind'elfind, f. = vondeling.
flin'den, ft. (h.) (bu flindet, er flindet; fand; fände; flindel gefunden) = vinden, treffen, ontmoeten; für gut f. = goed vinden; Beifall f. = instemming vinden, succes hebben; sich f. = zich vinden; gefunden worden; [zich bevinden]; das flindet sich = dat zal wel fchikken, we zullen zien; es f. sich Reute = er worden menschen gevonden of er zijn m.; es fand sich, daß... = het bleek, dat...; sich zurecht f. = zijn weg vinden; er fand sich in diesem

Wirrwarr nicht zurecht = hij kon uit dien warboel niet wijs worden; sich in die Welt, in die Umstände f. = zich in de wereldsche dingen, in de omstandigheden fchikken.
Flind'eort, m. = vindplaats.
Flind'er, m. -s, - = vinder.
Flind'erlohn, m. = belooning voor den vinder.
flind'ig = vindingrijk, handig, fcherp, fchrander.
Flind'ling, m. -(e)s, -e = vondeling; zwerf blok.
Flind'ling'bloß, m. = zwerf blok.
Flind'lung, w. -, -en = vinding.
Flin'effe, w. -, -n = finesse, fijne bijzonderheid, sluwheid.
Flin'ger, m. -s, - = vinger; der fleine f. = de pink; er leßt alle zehn f. danach = hij likt er vinger en duim naar (af), hij zou 't wat graag hebben; sich die f. verbrennen = zijn vingers branden, zich in de vingers snijden; er rührt feinen f. = hij steekt geen hand uit; er hat (ob. macht) lange f. = hij heeft lange vingers, hij steelt; er kann die f. nicht halten = hij kan zijn vingers (handen) niet thuis houden; das kann man sich an den Fingern abherzählen = dat kan men op zijn vingers narekenen; er kann es an den Fingern herſagen = hij kent het op zijn duim (pje); einen auf die f. klopfen = iem. op zijn vingers tikken; einem auf die f. ſehen = iem. op de vingers zien; etw. aus den f. . n ſaugen = iets uit zijn duim zuigen; einem etw. durch die f. ſehen = van iem. iets door de vingers zien; mit f. . n auf einen weifen (ob. zeigen) = met den vinger iem. nawijzen; met allen fünf Fingern zugreifen = met zijn beide handen aanpakken; man kann ihn um den fleinen f. windeln = men kan hem om den vinger winderen.
flin'gerbreit, -dick = een vinger breed, dik; zoo breed, zoo dik als een vinger.
flin'gerfertig = vingervlug.
flin'gerfertigkeit, w. = vingervlugheid.
flin'gerförmig = vingervormig.
flin'gergelenk, f. = vingergewricht.
flin'gergefchwür, f. = fljt.
flin'gerhut, m. = vingerhoed; vingerhoedskruid.
flin'gerkraut, f. = (plant) ganzerik.
flin'gerlang = zoo lang als een vinger, een vinger lang.
flin'gerling, m. -(e)s, -e = vingerling, duimeling.
flin'gern, fchw. (h.) = vingeren, de vingers heen en weer bewegen; (fig.) flikken, lappen.
flin'gernagel, m. = nagel.
flin'gerſatz, m. = vingerzetting (Ruf.).
flin'gerſpize, w. = vingertop.
flin'gerſprache, w. = vingertaal, -spraak.
flin'gerſtod, m. = vingerhout (beſ. ſtandſchuhmachers).
flin'gerſtrecker, m. = strekker, strekspier.
flin'gerſtuch, f. = vingerdoekje.
flin'gerübung, w. = vingeroefening.
flin'gerwurm, m. = fljt.
flin'gerzeig, m. = vingerwijzing, wenk.
flingie'ren, fchw. (h.) = fingeeren, verzinnen, aannemen; der flingerte Gewinn = de imaginaire winst.
flin'iff (spr.: *flinnisj*), m. u. f. = finish.
flin't(e), m. . . fen . . fen = vink; varken, knor, boef (stud. die geen lid van 't corps is).
flin'teln, fchw. (h.) = vinken.
flin'tenbauer, m. (u. f.) = vinkekooi.
flin'tenfang, m. = vinkevangst.

Fin'fenmeife, w. = koolmees.
Fin'fennek, f. = vinkenet.
Fin'fenfchlag, m. = vinkefang, -slag, -knip.
Fin'fler, m. -s, - = vogelaar, vinker.
 I. **Fin'ne**, w. -, -n = vin; puist, pukkel; huidziekte.
 II. **Fin'ne**, m. -n, -n = Fin, Finlander.
Fin'n'fifch, m. = vinvisch.
fin'nig = puisterig.
fin'nifch = Finsch, Finlandsch; ber Fin'nifche Meerbufen = de Finsche Golf.
Fin'n'land, f. = Finland.
Fin'n'länder, m. -s, - = Finlander.
fin'n'ländifch = Finlandsch.
Fin'n'wal, m. = vinvisch.
fin'fter = donker, duister, geheel donker; somber, onheilsPELLend; im Fin'ftern = in het donker; im fin'ftern tappen = in 't duister rondtasten, onzeker zijn.
Fin'fterkeit, w. -, -en = donkerte; duisterheid.
Fin'fterling, m. = duisterling.
Fin'fternis, w. -, -en = duisternis, donkerheid, (zons)verduistering.
Fin'te, m. -, -n = schijnstoot; kunstgreep, kneep, streek, voorwendel.
Fin's, m. -es, -e = knip (met duim en middelvinger); Meister F. = snij(d)er, kleermaker.
Fin'lefanz, m. -es, -e; Fin'lefanzeref, w. -, -en = beuzelarij, nietigheid, gekheid, zottepraat, onzin.
firm = ferm.
Fin'ma, w. -, ..men = firma.
Firmament', f. -(e)s, -e = firmament, uitspanfel.
fin'me(Um), fchw. (h.) = vormen, 't vormfel toedienen.
Fin'melung, w. -, -en = vormfel.
Fin'menbuch, f. = boek der firma's.
fin'm'eren, fchw. (h.) = de firma onderteekenen.
Fin'm'ing, m. -(e)s, -e = communiciekind.
 I. **Fin'n**, m. -(e)s, -e = sneeuw van het vorige jaar, de eeuwige sneeuw; Alpentop.
 II. **fin'n** = oud, van 't vorige jaar.
Fin'ne, w. -, -n = eeuwige sneeuw; rijpheid van den wijn.
Fin'ner, m. -s, zie Fin'n I.
Fin'newein, m. = oude wijn.
Fin'nis, m. -jes, -je = vernis, fchijn, mooi uiterlijk.
Fin'nisfarbe, w. = vernisverf.
fin'niffen, fchw. (h.) = vernissen.
Fin'n, m. -es, -e; F., w. -, -en = vorst, nok (eines Daches); top, kruin (des Berges).
Fin'n'balken, m. = nokbalk.
Fis, f. - = (Wulf.) f. kruis, fis.
Fifch, m. -es, -e = visch; gefund wie ein F. = (zoo) gezond als een visch; flumm wie ein F. = stom als een visch, stilzwijgend; er ift weder F. noch F'leifch = hij is visch nog vleesch, hij weet niet wat hij wil; faule F'fche = uitvluchten, praatjes; er bekommt F. ohne Grä'ten = hij krijgt slaag.
Fifch'abler, m. = vischarend.
Fifch'angel, w. = vischhaak, hoek.
Fifch'behälter, m. = vischkom, vischkaar.
Fifch'bein, f. = balein.
fin'beinern = baleinen.
Fifch'beinrod, m. = hoepelrok.
Fifch'blafe, w. = vischblaas.
Fifch'blut, f. = vischbloed.
fin'blütig = vischbloedig.
Fifch'brut, m. = vischbroedsel; heel jonge visch; pootvisch.

Fifch'den, f. -s, - = vischje; fische.
Fifch'dampfer, m. = stoomtrawler.
Fifch'den, fchw. (h.) = vifchen; im Trüben f. = in troebel water vifchen.
Fifcher, m. -s, - = vifcher.
Fifcherbarfe, w., -boot, f. = vifchersfchuit, -pink.
Fifcherdorf, f. = vifchersdorp.
Fifcherrei, w. -, -en = vifcherij, vifchvangst.
Fifchergarn, f. = vifchnet.
Fifchergemat, f. = vifchtug.
Fifcherhütte, m. = vifchershut.
Fifcherinnung, w. = vereeniging v. vifchers.
Fifcherfahn, m. = vifchersboot.
Fifchertutter, m. = vifchersfchuit.
Fifcherleine, w. = lijn, touw.
Fifchernek, f. = vifchnet.
Fifcherficken, f. = watersteekfel.
Fifch'erzunft, w. = vifchersgilde.
Fifch'fang, m. = vifchvangst.
Fifch'flotte, w. = vin.
Fifch'gallerie, w.; -garn, f.; -gater, m.; -gerechtigfeit, w.; -geruch, m. = vifch|gelei; -net; -gier; -recht; -reuk (of -lucht).
Fifch'gräte, w.; -hafen, m. = vifch|graat; -baak.
Fifch'hälter, m. -s, - = vifchbun, -kaar.
Fifch'hamen, m. = kruisnet.
Fifch'handel, m. = vifchhandel.
Fifch'händler, m. = vifchkoopman.
Fifch'haut, w. = vifschehuid.
Fifch'höfer, m. = vifchventer.
fin'ficht = vifchachtig, vifch...
Fifch'faffen, m. = vifchkaar.
Fifch'felle, w.; -fettel, m.; -fieme, w.; -füßer, m. = vifch|lepel (of -spaan); -ketel (of -pan); -kieuw; -aas.
Fifch'forn, m.; -fain, m.; -fafe, w. = vifch|mand (of -ben); -kuit; -pekel.
Fifch'markt, m.; -mek, f.; -otter, w.; -pafete, w. = vifch|markt; -net; -otter; -pastel.
fin'reich = vifchrijk.
Fifch'reiher, m. = (gewone) reiger.
Fifch'reufe, w. = fuik.
Fifch'fchuppe, w.; -fpeife, w. = vifch|fchub; -fpijs.
Fifch'tag, m. = vifchdag; vastendag.
Fifch'teifch, m. = vifchvijver.
Fifch'traan, m. = walvifchtraan.
Fifch'topf, m. = vifchpot.
Fifch'tuaffer, f. = vifchwater.
Fifch'wehr, f. = vijverrooster.
Fifch'weib, f. = vifchwijf, -vrouw.
Fifch'weiber, m. = vifchvijver.
Fifch'zaun, m. = vijverrooster.
Fifch'zeug, f. = vifchtug.
fin'zucht, w. = vifchteelt.
fin'zug, m. = trek, haal met het net, vangst.
fin'maten'ten, Pl. = praatjes, mooie woorden.
Fifskal', m. -(e)s, -e = fiskaal, ambtenaar die den fiscus vertegenwoordigt; ambtenaar van het openbaar ministerie.
Fifskal'anwalt, m. = advocaat-fiskaal.
Fifskal'gefek, f. = fiskale wet.
fifka'lifch = fiskaal.
Fifsk'fuf, m. - = fiscus, fchatkist.
fin'fpein, fin'fbern, fchw. (h.) = fluiften.
fin'fur, m. -, -en = fiffuur, barst, spleet.
fin'n, m. -(e)s, -e = windje; paddestoel.
fin'fchel, w. -, -n = fiftel, etterkanaal; fausset, kopstem; durch die F. fingen = fausset zingen.
fin'fchel'fchwir, f. = fiftelzweer.
fin'fiftelstimme, w. = faussetstem.

fistulieren, *schw.* (h.) = fausset zingen.
fistich, m. -(e)s, -e = vlerk, wiek.
fistbohne, w. = snijboon.
fistchen, f. -s, - = draadje, spiertje.
fistze m. -, -n = streng garen of zijde, streng.
fistzen, *schw.* (h.) = aan strengen winden; frouzen, rimpelen; tuchtigen.
fix = vast (Gehalt, Brei); fixe Idee = idee fixe; sein und fertig = kant en klaar; fix in etw. sein = knap in iets zijn; f. l. = vlug!
Kauf auf fixe Lieferung = levering op termijn fixe; Lieferung f. und täglich = levering in kooperskeuze.
Fixation, w. -, -en = fixatie.
fixen, *schw.* (h.) = speculeeren.
fixer, m. -s, - = speculant.
fixieren, *schw.* (h.) = vasthouden, vastmaken, bevestigen; fixeeren, aanstaren.
fixstern, m. = vaste ster.
fixum, f. -s, -ra = vaste som; fixum.
fjeld, m. -(e)s, -e = fjeld, bergvlakte.
fjord, m. -(e)s, -e = fjord, golf.
f. = Gulden; gulden.
flach = plat (Brot, Dach, Fahrzeug, Land, Nase, Zeller); vlak (Sand, Land, Ufer, Winkel); laag (Ufer, Wasser); oppervlakkig (Gebirge, Mensch).
flache, w. -, -n = vlak, zijvlak; oppervlakte; vlak (ber Sand); plat (beß Degen); vlakte; geneigte f. = hellend vlak.
flachen, *schw.* (h.) = vlak, glad maken.
flacheninhalt, m. = oppervlak, vlakte-inhoud.
flachenmaß, f. = vlaktemaat.
flachenmessung, w. = planimetrie, vlaktemeting.
flachentraum, m. = oppervlak ruimte, grootte.
flachfeld, f. = open veld, vlakke veld.
flachfuß, m. = platvoet.
flachfüßig = platvoetig.
flachheit, m. -, -en = vlakheid, platheid.
flachkopf, m. = bekrompen, oppervlakkig mensch, domkop.
flachland, f. = laag land.
flachländer, m. -s, - = laaglander.
flachnase, w. = platneus.
flachs, m. -(e)s = vlas.
flachsartig = vlasachtig.
flachs'bart, m. = vlasbaard, melkmuil.
flachs'bau, m. = vlasbouw.
flachs'breche, w. = vlasbraak.
flachs'bündel, f. = bos vlas.
flachs'je(r)n = van vlas; einem einen flachs'jernen Bart brechen = iem. voor den gek houden.
flachs'farbe, w. = vlaskleur.
flachs'farbig = vlaskleurig.
flachs'feld, f.; -fink, m.; -haar, f. = vlasakker (of -veld); -vink; -haar.
flachs'handel, m.; -hekel, w.; -kopf, m. = vlas(handel); -hekel; -bol (of -kop).
flachs'mühle, w.; -samen, m.; -stengel, m. = vlas(molen); -zaad; -stengel.
flach'ferneer, f. = slakkervuur.
flach'fern, *schw.* (h.) = slakkeren, slakkeren.
flacon, zie flakon.
fladen, m. -s, - = vla, vlade; par nekoek.
fladenbäcker, m. = banketbakker.
fladenkrieg, m. = pannekoekekrijg (Hertog Maurits tegen Fr. v. Saksen 1542).
flader, m. -s, -n = zorn; vlek.
fladerig = ahorn; vlekkerig.
fladuse, w. -, -n = floddermuts.
flagellant, m. -en, -en = flagellant, geesell-
 monnik.

flageolet (spr.: flazjolet), f. -(e)s, -e = flageolet, kleine fluit.
flage, w. -, -n = vlag; die f. aufhissen, einziehen, aufstecken, streichen = de vlag hijschen, inhalen, uitsteken, strijken.
flagen, *schw.* (h.) = vlaggen, met de vlag saluieren.
flagen'demonstration, -kundgebung, w. = vlagvertoon.
flagenoffizier, m. = vlagofficier.
flagenstück, f. = vlaggeschip.
flagenstange, w. = vlaggestok.
flagrante = flagrant, schreeuwend, openlijk.
flaße, w. -, -n = schakelnet. [duidelijk].
flaßen, *schw.* (h.) = met den schakel visschen.
flafon (spr.: .kō), f. -s, -s = flacon, flesch.
flamänder, m. -s, - = Vlaming.
flamändisch = Vlaamsch.
flamberg, m. -(e)s, -e = tweehandig zwaard.
flame, m. -n, -n = Vlaming.
flamingo, m. -s, -s = flamingo.
flamisch = Vlaamsch; knorrig, pruttelig.
flamländer, m. -s, - = Vlaming.
flamländisch = Vlaamsch.
flammen, f. -s, - = vlammetje.
flamme, w. -, -n = vlam (in alle bet.); in f. n setzen, stehn = in vlam zetten, staan; Feuer u. f. speien = vuur en vlam spuwen.
flammen, *schw.* (h.) = vlammen, zengen, branden, slakkeren, vonkelen.
flammenauge, f. = fonkelend oog.
flammenblume, w. = herfststering, flox.
flammenmeer, f. = zee van vlammen.
flammenchrift, w. = vlammeschrift, vurig schrift.
flammenwert, f. = vlamr end zwaard.
flammenpise, m. = vurige, vlamrende schicht.
flammen, *schw.* (h.) = slakkeren.
flammig = vlammend, gevlamd.
fländer, f. -s = Vlaanderen.
fländer, m. -s, - = Vlaming.
fländisch = Vlaamsch.
flanel, f. -(e)s, -e = flanel.
flanel'len = flanelen.
flanel'anzug, m.; -hofen, fl.; -fleiß, f. = flanelen pak; fl. broek; fl. japon.
flaneur, -s, -e = flaneur.
flaneuren, *schw.* (h.) = flaneeren.
flanke, w. -, -n = flank, zijde.
flankenangriff, m. = aanval in de flank.
flankieren, *schw.* (h.) = flankeren; in de flank aanvallen; flaneeren, straatslijpen, rondsleten.
flank'ische, w. -, -n = koppeling. [ren].
flap'pe, w. -, -n = hanglip; eine f. machen = de lip laten hangen.
flaps, m. -es, -e = lomperd.
flap'ig = lomp, vlegelachtig.
flap'de, w. -, -n = breed stuk.
fläschchen, f. -s, - = fleschje, karafje.
fläsche, w. -, -n = flesch, karaf; katrol; auf od. in fläsch'en füllen = op flesschen doen.
fläschenbier, f. = flesschebier.
fläschenbeck, f. = flesscherek.
fläschen'feller, -futter, n. = likeurkeldertje.
fläschen'korb, m. = flesschemand.
fläschen'fürbiß, m. = kalebas.
fläschen'länder, m. = flesschebakje.
fläschenwein, m. = wijn op flesschen.
fläschenzug, m. = takel, katrol.
fläsch'ner, m. -s, - = blkslager.
flä'fer, w. -, -n = ader in 't hout, vlek, stipfel.
flä'ferig = geaderd, vlekkerig, gestippeld.

Flat'tergeest, m. = onbestendigheid, wuftheid; wuft mensch.
Flat'terhaft = onbestendig, wuft, lichtzinnig.
Flat'terhaftigheit, w. = wuftheid, onbestendigheid.
Flat'terhond, m. = vliegende hond.
flat't(e)rig = wuft, onbestendig.
Flat'termin, w. = floddermijn.
flat'tern, *schw.* (h.) = fladderen, wapperen, klapwieken, dartelen, wuft doen.
Flat'termin, m. = lichtzinnigheid, wuftheid.
flattie'ren, *schw.* (h.) = flatteeren.
flauw = flauw (von der Würfe, von Geschäften, vom Winde), zwak, mat; das Geschäft ist od. geht f. = de zaken staan flauw.
flau'e, **flän'e**, w. -, -n = slapte (in zaken).
flauen, *schw.* (h.) = flauw, laag zijn (von Bretten).
flaun, m. -(e)s = dons, vlashaar (am Rinn); nierevet.
flaun'macher, m. -s, - = baissier.
flaun'bart, m. = vlasbaard, donsbaard.
flaun'feder, w. = donsveer.
flaun'weich = zacht als dons.
flaus, **flausch**, m. -es, -e = vlok wol of haar; harige jas.
flausch'weife = in vlokken.
flaun'fe w. -, -n = praatje(s), flauwe drukte, uitvlucht.
flaun'fenmacher, m. -s, - = praatjesmaker, druktemaker, bluffer.
flaus'roft, m. = harige jas, duffelsche jas.
fläz, m. -es, -e = vlegel, lomperd.
fläzen sich, *schw.* (h.) = lomp gaan liggen.
fläch'te, w. -, -n = pees.
fläch'tig = pezig, vol peren.
fläch'te, w. -, -n = vlecht, [vlechtwerk]; huiduitslag; korstmos.
fläch'ten, *h.* (h.) (du flächst, er flächt; flöcht; flöchte; flücht! geflochten) = vlechten; in elkaar zetten; tot stand brengen; einen auf's Rad f. = iem. op het rad spannen.
fläch'tenartig = vurig (von der Haut).
fläch'tweide, w. = bindwilg.
fläch'twerf, f. = vlechtwerk.
fläch't, m. -(e)s, -e = lap, stuk; vlek of vlak; plek, plaats; mikpunt; er kommt nicht vom f. = hij schiet niet op; er hat das Herz auf dem rechten f. = hij heeft het hart op de rechte plaats; das Maul auf dem rechten f. haben = niet op zijn mondje gevallen zijn.
fläch'ten, f. -s, - = stukje, vlekje, vlakje.
f. fläch'ten, m. -s, - = vlek, smet; vlek, groot dorp.
fl. fläch'ten, *schw.* (h.) = vlakken, [bevekken, bemetten], spikkelen; (schoen) stukje opzetten, lappen; opschieten, vorderen.
fläch'tenlos = vlekkeloos, zonder smet.
fläch'tenwasser, f. = vlekkewater.
fläch'tieber, f. = vlekkoorts, purperkoorts.
fläch'tig = gevlekt, vlekkerig, vuil; gespikkeld.
fläch'teife, w. = vlekkezeep.
fläch'twasser, f. = vlekkewater.
fläch'terhund, m. = vliegende hond.
fläch'termaus, m. = vleermuis.
fläch'terwisch, m. = stofvleugel, veger; [*spot-tend.* degen].
fläch't, f. -(e)s, -e; **fläch'te**, w. -, -n = vaart.
fläch't, m. -s, - = vlegel, dorschv'egel; vlegel, lomperd, lummel.
fläch'tet, w. -, -en = lomphheid, vlegel-achtigheid.
fläch'thaft = vlegelachtig, lomp.

fläch'tjahre, *Bl.* = vlegeljaren.
f. fläch'ten, *schw.* (h.) zu einem um etw. = iem. of tot iem. om iets smeeken, bidden.
fl. fläch'ten, f. -s, - = smeeking, smeekbede.
fläch'tentich = smeekend, dringend, vurig.
fläch't, f. -es = vleesch (in alle bet.); f. anfehen = dik worden.
fläch'tbank, w. = vleeschbank, vleeschstalletje.
fläch'tbrühe, w. = bouillon, vleeschnat.
fläch'tbrüh'tafelchen, f. = bouillontablet.
fläch'teifen, f. = schrap-, schaaftmes.
fläch'ter, m. -s, - = vleeschhouwer, slager.
fläch'tergang, m. = einen f. tun = een ver-geefsch en gang doen.
fläch'terburche (od. -gefelle), m.; -hund, m.; -innung, m. = slagersknecht; -hond; -vereniging (of -bond).
fläch'tern = vleezen, van vleesch.
fläch'terzeugend = vleeschaanzettend, -verwekkend.
fläch'tschelust, w. = vleeschelijke lust.
fläch'tschiffer, m.; -extrakt, m. u. f.; -farbe, w. = vleesch|eter; -extrakt; -kleur.
fläch'tscharben = vleeschkleurig.
fläch'tsifer, m.; -fah, f.; -fiene, w. = vleesch|vezel; -kuip; -vleg.
fläch'tstehend = vleeschetend.
fläch'tstreffter, m.; -gabel, w.; -gewäch's, f.; -hafen, m.; -haner, m. = vleesch|eter (carnivoor); -vork; -uitwas (of -gezwell); -haak; -houwer.
fläch'tshaut, w. = vleezig vlies.
fläch'tschicht = vleeschachtig.
fläch'tschig = vleezig.
fläch'tschammer, w. = bewaarkamer voor gezouten vleesch.
fläch'tschliffen, f.; -flumpen, m.; -foft, w.; -faden, m. = vleesch|balletje; -klomp; -spijs; -winkel.
fläch'tschlehre, w. = leer van de vleezige deelen.
fläch'tschlim, m. = vleeschlijm.
fläch'tschlich = vleeschelijk.
fläch'tschlicht, w. = vleeschelijkheid, zinnelijkheid.
fläch'tschmade, w. = vleeschmade.
fläch'tschmagen, m. = derde maag (der Wögel).
fläch'tschmangel, m.; -markt, m.; -messer, f.; -not, w. = vleesch|nood (of -gebrek); -markt; -mes; -nood (-gebrek).
fläch'tschpafete, w.; -fcharren, m.; -fchmitte, m.; -fpeife, w. = vleesch|pastei; -bank (of -stalletje); -plak; -spijs.
fläch'tschreher, m. = peilstift.
fläch'tschreuer, w. = belasting op vleesch.
fläch'tschuppe, w.; -tag, m.; -fette, *Bl.*; -topf, m. = vleesch|soep; -dag; -deelen; -pot.
fläch'tschware, w.; -wage, w.; -warze, w.; -wurbung, w.; -wunde, w.; -wurft, w.; -zeit, w. = vleesch|waar; -schaal; -klier; -wording; -wonde; -worst; -tijd.
fläch't, m. -es = vlijt, ijver, naarstigheid; mit f. = met opzet; f. bricht Eis = ijver overwint alles.
fläch'tig = vlijtig, ijverig; druk.
fläch'tren, *schw.* (h.) = verl'uigen, vervoegen.
fläch'tren, *schw.* (h.) = grienen, huilen, schreien, drenzen.
fläch'tner, m. -s, - = drenzer, schreuwleelijk.
fläch'tnerer, w. = drenzerij, huilerij.
fläch'tne, w. -, -n = pijlschans.
fläch't, f. -(e)s, -e = flect.
fläch'ten, *schw.* (h.) die Zähne = de tanden knarsen, laten zien.

[fleucht = vliecht.]
 [fleugt = vliegt.]
flexibel = buigbaar, veranderlijk.
flexion, w. -, -en = flexie, buiging, ver-
fl. holl. = hollandscher Gulden. [voeging.
flüßwässer, spr.: ... *sti-er*), m. -s, - = zee-
 roover, vrijbuiters.
flüßarbeit, w. = lapwerk, verstelwerk.
 I. **flüßen**, schw. (h.) = lappen, verstellen;
 einem etw. am Zeuge f. = iem. een poets
 spelen, iem. iets vrouwen.
 II. **flüßen**, f. -s, - = stuk, lap.
flüßer, m. -s, - = lapper, versteller.
flüßerei, w. -, -en = lapperij, gelap, lap-
 werk, knoeierij, verstellen.
flüßerlohn, m. = verstellloon.
flüßlappen, m. = lap of stuk om te ver-
 stellen, in te zetten.
flüßschneider, m. = lapper, versteller.
flüßschuster, m. = schoenlapper.
flüßwäsche, w. = verstelgoed.
flüßwerk, f. = lapwerk, verstelwerk, knoei-
 werk.
flüßwort, f. = stopwoord, stoplap.
flüßder, m. -s, - = sering; ook *wel*: vier.
flüßerbaum, m.; -blüte, w.; -muß, f.;
 -strauch, m.; -tee, m. = vierboom (ook:
 sering); -bloesem; -stroop; -struik; -thee.
flüßge, w. -, -n = vlieg, vliegje (kinbaardje
 vlak onder de lip); zwei fliegen mit einer
 Klappe schlagen = twee vliegen met (of in)
 één klap slaan; er ärgert sich über die fl. an
 der Wand = hij maakt zich over elke kleinig-
 heid boos; spanische fl. = Spaansche vlieg.
fliegen, ft. (f. u. h.) (du fliegst, er fliegt; flög; flöge;
 flieg! geflogen) = (in die Höhe, in Stöße)
 vliegen; (in die Luft) vliegen, springen; flie-
 gendes Blatt = vliegend blad, vlugschrift;
 fliegende Brücke = gierbrug; fliegendes Laga-
 rett = ambulance; mit fliegenden Fahnen =
 met vliegende vaandels.
fliegenbaum, m. = olmboom.
fliegenfänger, m.; -garn, f.; -gift, f.; -gott,
 m.; -klappe, w. = vliege|vanger (Vogel und
 Pfauze); -net; -gif; -god (duivel); -klap.
fliegennetz, f.; -papier, f.; -schnäpper, m. =
 vliege|net; -papier (of -dood); -vanger.
fliegenstrank, m.; -schwarz, m.; -vogel,
 m.; -wedel, m. = vliege|kast; -zwerm;
 -vogeltje (colibri); -waaier (of -net).
flieger, m. -s, - = vlieger (een lichte boot,
 ook iem. die vliegt en) vliegmachine.
fliegen, ft. (h.) (du fliehst, er fliehet; flöh; flöhe;
 flieh(e)! geflohen) = (einen od. etw.) vluchten,
 vermijden, vlieden, schuwen; f., (f.) vor
 einem od. etw. = vluchten voor iem. of iets;
 de wijk nemen.
fließe, w. -, -n = tegel, muur- of vloer-
 tegel, platte vloersteen, zerk.
fliesenbild, f. = tegelschilderij.
fließ, f. -es, -e = beek, vliet.
fließen, ft. (f.) (du fließest, er fließt; flöh;
 flöhe; fließe; geflossen) = stroomen, vloeien,
 loopen; die Haare f. ihr um die Schultern =
 golven; voortvloeien; vloeibaar worden; voor-
 bijgaan, heenvlieden.
fließend = (vom Wasser) stroomend; (vom
 Stille, vom Sabier) stiel, vom der Rede) vloeiend,
 vlot, gemakkelijk.
fließpapier, f. = vloeipapier.
flotte, w. -, -n = laatjzer.
flimmer, m. -s, - = zwak schijnsel, flik-
 kering; glimmer; klatergoud.

flimmern, schw. (h.) = flikkeren, flakkeren,
 schijnen, glinsteren; es flimmert mir vor den
 Augen = ik heb een waas voor de oogen.
flimder, m. -s, - = loovertje.
flinf = vlug, gauw, rap, behendig, net, aardig.
flinfheit, w. - = vlugheid, rapheid.
flint, m. -(e)s, -e = vuursteen, flint.
flinte, w. -, -n = geweer; die fl. ins Korn
 werfen = het bijtje er bij neerleggen.
flintenkolben, m.; -kräger, m.; -kugel, w.;
 -lauf, m. = geweer|kolf; -krasser; -kogel; -loop.
flintenschäft, m.; -schloß, f.; -schuß, m.;
 -schuß, m. = geweer|lade; -slot; -koker (of
 -drager of -schoen); -schot.
flintenschußweite, w. = geweer-schotsafstand;
 bis auf fl. = tot op een geweer-schot afstand.
flintstein, m. = vuursteen.
flintglas, f. = flintglas.
flirre, w. -, -n = praatje(s), larie.
flirren, schw. (h.) = flikkeren, schemeren,
 onvast heen en weer bewegen.
flirt (spr.: flört), m. -s = flirt.
flirten, schw. (h.) = flirten.
flirtere, w. -, -en = geflirt.
flirpern, schw. (h.) = fluisstaren.
flirtscherl, f. -s, -e = nuffe.
flirter, m. -s, - = loovertje, prul, opschik,
 klatergoud, beuzeling.
flirterglanz, m. = bedrieglijke flikkerglans,
 schijnschoon.
flirtergold, f. = klatergoud.
flirtertram, m. = snuisterijen, prulleboel.
flirtern, schw. (h.) = flikkeren, glinsteren,
 fonkelen.
flirterstrand, m. = schitterstrand.
flirterstaat, m. -werk, f. = opschik, schoon-
 schijnende pronk.
flirterwoche, w. = wittebroodsweek.
flitbogen, m. = boog, pijlboog.
flitzen, schw. (h.) = flitsen, schieten, vliegen.
fl. v. = österrerscher Gulden.
flodische, w. = vlokasch, vlokkeg asch.
flodchen, f. -s, - = vlokke.
flodde, w. -, -n = vlok.
flodden, schw. (h.) = vlokken, vlokkelig worden,
 krullen, in vlokken vallen.
floddenartig = vlokachtig, vlokkelig.
floddenbett, f. = vlokbed, wollen bed.
floddenpeter, m. = vlokspeter.
floddenstuch, f. = grof laken.
floddensticht = vlokachtig.
floddenstich = vlokkelig, vol vlokken.
floddenstich, w. = vlokzijde, floszijde.
floddenwolke, w. = vlokwol, vlokkewol.
flodde, m. -(e)s, flöhe = vloot; einem einen fl.
 ins Ohr setzen = iem. verontrusten, ongerust
 maken.
floddenbeet, m. = vlooi-beet.
flodden, schw. (h.) = vlooiën.
floddenfarbe, w.; -fraut, f.; -stich, m. =
 vlooië|kleur; -kruid; -steek (of -beet).
flodden(en), flodden(en) = flodden, nierevet.
flodden, m. -(e)s, -e = fleur, bloei, bloeitijd;
 floers, rouwfloers, krip, stuier; in fl. sein =
 in bloei zijn, in de mode zijn; einem den fl.
 von den Augen ziehen = iem. de oogen openen.
 I. **flodden**, w. - = Flora, bloemegodin.
 II. **flodden**, w. -, -ren = flora, bloemewereld.
floddenband, f. = krip, floers, rouwband.
floddenbinde, w. = rouwband.
flodden, m. - = Floris.
floddenner, m. -s, - = Florentijn.
floddennisch = Florentijnsch.

Florenz, f. = Florence.
Florenz, **Florenz**, **Florenz**, w. — = inflorescentie, bloeiwijze.
Florett, f. — (e)s, — e u. — s = floret, stoot- of schermdegen.
Florett, m. — (e)s, — e (u. — s) = floretzijde.
Florettband, f. = floretlint.
Florettzijde, w. = floretzijde.
Flores, w. = gaaslied.
Flores, m. = hoed van krip, hoed met rouw.
Flores, f. (h.) = floreeren, bloeien.
Floresgum, f. — s, — gien = bloemlezing.
Flores, m. — s, — e u. — s = florijn.
Flores, m. — en, — en = bloemist.
Flores, w.; **Flores**, f.; **Flores**, m.; **Flores**, f. = krippen muts; kr. kleed; kr. sluier; kr. kripwever. [doekje].
Flores, w. —, — n = rhetorische bloem, bloempje, zwierige bloemrijke wending, fraze.
Flores, f. (u. m.) — es, **Flores** = vlot, houtvlot.
Flores, f. = (kantoor van het) toezicht op de vlotterij.
Flores, m. = vlotbaar water.
Flores = vlotbaar.
Flores, m. = boom van een vlot.
Flores, m. = ambtenaar van de vlotterij.
Flores, w. = vlotbrug.
Flores, w. —, — n = vin.
Flores, w. —, — n = 't vloten, vlotterij; vlot, vlotgeld; drijver (van een vischnet); waschbak (in Bergwerk).
Flores, f. (h.) = (Fol) vloten, laten drijven; gieten, ingieten, inboezemen.
Flores, m. — s, — = vlotter.
Flores, m. — s, — = vinpootige.
Flores, w. = vin.
Flores, m.; **Flores**, f. = gerechtigheid, w.; **Flores**, m.; **Flores**, f. = vlot|schipper; —recht; —gracht; —hout.
Flores, m.; **Flores**, m. = vlot|wachter; —knecht.
Flores, m.; **Flores**, w.; **Flores**, w. = hoofdopzichter bij de vlotterij; verordening op de vl.; directeur bij de vl.
Flores, f. = vlotwater.
Flores, f. = vlotterij.
Flores, m. = vlotterijbelasting.
Flores, f. — s, — = sluitje.
Flores, w. —, — n = sluit; die **Flores** blazen = (op) de sluit blazen; nach jem's **Flores** tanzen = naar iems. pijpen dansen.
Flores, f. (h.) = op de sluit blazen, de sluit bespelen, sluiten; **Flores** gebt = verloren gaan, er van doorgaan.
Flores, m.; **Flores**, f.; **Flores**, w.; **Flores**, f.; **Flores**, w.; **Flores**, m. = sluit|speler; —foedraal (of —etui); —pijp; —register; —stem (en —partij); —werk.
Flores, m. — en, — en = sluitist.
Flores, f. (von Schiffen) vlot, vrij; **Flores**, f. jolig, zorgeloos, vrolijk, vlot.
Flores, f. — (e)s = vlot; drijver (bij 't vischen), (eende)kroos; room].
Flores, w. —, — n = vloot, zeemacht.
Flores, m. = vlootvoogd.
Flores, f. (spr.: **Flores**), w. —, — n = flottielje, kleine vloot.
Flores = vlotweg.
Flores, zie **Flores** zc.
Flores, f. — es, — e = **Flores** f. d. h.
Flores, f. = erts in lagen.
Flores, f. = uit lagen bestaand ge-
Flores, w. = horizontale laag. [bergte.

Flores = in lagen, laagswijze.
Flores, m. — (e)s, **Flores** = vloek, verwensching* vervloeking, eed.
Flores = waarop een vloek rust, vervloekt, gevloekt.
Flores, f. (h.) = vloeken, razen, zweren; einem f. = iem. vloeken, vervloeken; auf einen f. = op iem. vloeken, op of tegen iem. razen; f. wie ein Türke = vloeken als een **Flores** = vloekwaardig. [ketter].
Flores, m. — s, — = vloeker.
Flores, w. — = vlucht; zwerm; speelruimte; gelijke richting, rooilijn; reeks, rij; die **Flores** ergreifen = de vlucht nemen, op de vl. gaan; in die **Flores** schlagen, treiben, jagen = op de vl. drijven of slaan; die **Flores** stehen alle in einer **Flores** = in één richting, lijn; er hat sie gehörig in der **Flores** = hij heeft er den wind onder.
Flores, m. = vluchthol (bes **Flores**).
Flores, f. (i.) = vluchten = **Flores**; f. (h.) = in veiligheid brengen; redden; **Flores** f. = vluchten; de wijk nemen.
Flores = voortvluchtig; snel, vlug; voorbijgaand, vergankelijk; oppervlakkig (**Flores**, **Flores**, **Flores**, **Flores**, **Flores**); vluchtig (**Flores**, **Flores**, **Flores**); **Flores** auf **Flores** **Flores** setzen = op de vlucht gaan; f. werden = vluchten, op den loop gaan.
Flores, w. — = snelheid; vergankelijkheid, onbestendigheid, oppervlakkigheid; afgetrokkenheid, onplettendheid; vluchtigheid.
Flores, m. = fout uit onachtzaamheid.
Flores, m. — (e)s, — e = vluchteling, voortvluchtige.
Flores, w. = rooilijn.
Flores, m. = poging om te ontvluchten.
Flores = vloekwaardig, verdoemelijk.
Flores = **Flores**.
Flores, m. — s, — = houten waterloop, kanaal (beim Mühlsteinbau), molengoot.
Flores, f. (h.) = hout in de rivier vloten.
Flores, m. — (e)s, **Flores** = vlucht, 't vliegen; zwerm, vlucht; im **Flores** = in de vlucht; sluks.
Flores, w. = kogelbaan.
Flores, w. = werkbij.
Flores, f. = vliegend blad, vlugschrift, strooibiljet.
Flores, m. = vliegende draak.
Flores, m. — s, — = vleugel (eines Vogels, der Nase, einer Tür, eines Gebäudes, eines Heeres, eine Flabierart); wiek (einer Mühle); er läßt die **Flores** hängen = hij laat de vleugels hangen, is moedeloos; er hat sich die **Flores** verbrannt = hij heeft zijn vingers gebrand, is er leelijk ingeloopt; einen beim **Flores** erwischen = iem. bij zijn vlerk pakken; einem die **Flores** hängen od. beschneiden = iemands vleugels korten, iem. kortwieken.
Flores, m. = vleugeladjudant.
Flores, m. = pianofabrikant.
Flores, w. = dekvleugel, dekschild.
Flores = vleugelvormig.
Flores, w. = gevleugeld vruchtje.
Flores, m. = vleugelvogel weekdier.
Flores, w. = muts met afhangende zijstukken, kap.
Flores, f. = vleugelhek.
Flores, f. = jurk met wijde afhangende mouwen („im 18. Jahrh. Kleid für unerwachsene Mädchen“).
Flores = vleugellam.
Flores = ongevleugeld, vleugeleloos.
Flores, m. = vleugelman, flankoer.

Flü'gelmilche, m. = pet met oorkleppen.
flü'geln, [schw. (h.)] = bevlugelen; als op vleugels voortdragen.
Flü'gelpferd, f. = gevleugeld ros of paard, Pegasus.
Flü'gelschlag, m. = vleugelslag, wiekslag.
Flü'gelspize, w. = vleugelspits.
Flü'gelfür, w. = vleugeldeur, porte-brisée.
Flü'gelfuß, f. = zeil v. d. molenwiek.
flug'fertig = gereed om te gaan vliegen.
flug'feuer, f. = brandend stuk; kortstondige roode uitslag.
flug'ge = (von Vögeln) vlug, rijp, kunnende vliegen; fig. zelfstandig, rijp; f. werden = opvliegen, uitvliegen.
flug'haver, m. = wilde haver, vlughaver, oot.
flug'hund, m. = vliegende hond.
flug'linie, w. = kogelbaan.
flug'loch, f. = gat in den bijekorf.
flug'maschine, w. = vliegmaschine.
flug'mehl, f. = stuif- of stofmeel.
fluge = fluks, dadelijk, onmiddellijk.
flug'sand, m. = stuifzand.
flug'schrift, w. = vlugschrift, brochure.
flug'schüße, m. = hij, die in de vlucht schiet.
flug'technik, w. = vliegtchniek.
fluh (Schmeiß), m. -, flühe; ook flüh(e), w. -, -en = stiele rots.
flu'idum, f. -s, ..ba = fluidum, vloeistof.
fluctuation, w. -, -en = fluctuatie, golfing, weifeling, schommeling.
fluctuie'ren, [schw. (h.)] = fluctueeren.
flun'der, m. -s, -; fl., w. -, -n = (zoetwater)bot.
flun'ferer, m. -s, - = pocher, opsnijder, zwetser.
flun'ferel, m. -, -en = pocherij, opsnijderij.
flun'fern, [schw. (h.)] = [flikkeren, glinsteren], pochen, opsnijden.
flun'sch, m. -es: einer fl. ziehen, machen = een lip (ontevreden of verachtelijk gezicht) trekken.
flu'or, f. -s = vloeispaat.
fluoreszenz, **fluoreszenz**, w. - = fluorescentie, uitstraling.
 I. flur, w. -, -en = veld, beemd.
 II. flur, m. -(e)s, -e; (auch w.) = gang, portaal, vestibule.
flur'buch, f. = kadaster.
flur'fenster, f. = raam in de vestibule.
flur'gang, m. = gang; inspectie.
flur'gott, m. = veldgod.
flur'grenze, w. = grens van een veld of terrein.
flur'hüter, m. = veldwachter.
flur'karte, w. = kadastrale kaart.
flur'register, f. = kadaster.
flur'schüs, m. = veldwachter.
flur'stein, m. = grenssteen.
flur'umzug, m. = omgang langs de grens van een gemeente.
flur'wächter, m. = veldwachter.
flur'schen, [schw. (h.)] = opschieten, vorderen; mit dem Gelde f. = geld verkwisten].
fluh, m., flüheß, flüße = rivier, stroom, vloed; strooming; smelting, gesmolten toestand; zinking, jicht, rheumatisme; vloeijing; in fl. bringen, kommen = op gang brengen, komen, (van gesprek ook.) vloten; der fl. der Rebe (od. von Worten) = de wordevloed; in fl. kommen = vloeibaar worden.
fluh'ab = stroomaf.
fluh'antwohner, m. = oeverbewoner.

fluh'arm, m. = rivierarm.
fluh'barfch, m. = rivierbaars.
fluh'bett, f. = bedding.
fluh'ieber, f. = zinkingkoorts, rheumatische koorts.
fluh'igebiet, f.; -golt, f.; -gott, m.; -hecht, m. = rivier|gebied (stroomgebied); -goud; -god; -snoek.
fluh'ig = vloeibaar, in gesmolten toestand; vloeïend (von Konsonanten); f. machen = smelten (trans.); f. werden = smelten (intr.); (von Geld) los, beschikbaar; sein Vermögen f. machen = te gelde maken; Gelder f. machen = realizeeren; fl..r (von Geldstand) = ruimer.
fluh'igkeit, w. -, -en = vloeibaarheid, vloeistof.
fluh'igkeitsmaß, f. = inhoudsmaat voor natte waren.
fluh'karpfen, m.; -krebß, m.; -muschel, w.; -netz, f.; -ritze (od. -nhmphe), w. = rivier|karpfer; -kreeft; -mossel; -net; -nimf (nájade).
fluh'pferd, f.; -priefe, w.; -sand, m. = rivier|paard; -prik; -zand.
fluh'scharbe, w. = schollevaar.
fluh'schiff, f.; -schiffahrt, w. = rivier|schip; -vaart.
fluh'schotter, zie Schotter.
fluh'spat, m. -(e)s = vloeispaat.
fluh'tal, f.; -ufer, f. = rivier|dal; -oever.
fluh'wage, w. = waterpas.
fluh'wasser, f. = rivierwater.
fluh'wäher, m. -s, - = fluisteraar.
fluh'wäher, [schw. (h.)] = fluisteren, mompelen.
flut, w. -, -en = vloed, hoog tij, hoog water; overstroming; vloed, stroom (von Tränen, Sticht); die fluten = de golven, de baren, de wateren.
flut'anfer, m. = vloedanker.
flut'bett, f. = molengoot.
flut'deich, m. = binnendijk.
flüte, w. -, -n = fluit, fluitschip.
fluten, [schw. (h.)] = opkomen van den vloed, golven, stroomen; es flutet = de vloed komt op.
flut'hafen, m.; -zeit, w. = vloed|haven; -tijd.
 f. m. = sein mittel: sijn middelsoort.
fok(e), w. -, -en = fok, fokzeil.
fok'mars, m.; -mast, m.; -rahe, w.; -segel, f.; -stange, m.; -wand, w. = fokke|mars; -mast; -ra; -zeil; -ra; -want.
föderalist'muß, m. - = federalisme.
föderalist, m. -en, -en = federalist.
föderation, -, -en = federatie.
föderativ = federatief.
föderativ'staat, m. = federatie.
föderie'ren sich, [schw. (h.)] = zich federeeren, zich verbinden.
fo'dern, zie for'dern].
 I. foh'len, f. -s, - = veulen.
 II. foh'len, [schw. (h.)] = een veulen krijgen.
fohn, m. -(e)s, -e = warme zuidewind, föhn.
fo(h)r'be, w. -, -n = zeeboezem, golf, [inham.
foh're, w. -, -n = forel].
foh're, w. -, -n = den.
foh'ren ... = vuren.
fofal'distanz, w. = brandpuntsafstand.
fo'fus, m. -, - = brandpunt.
fol = folio.
fol'ge, w. -, -n = uitslag, gevolg, resultaat; vervolg, reeks; in einer fl. = zonder onderbreking; einer Sache fl. geben = aan een zaak gevolg geven; einem fl. leisten = iem. gehoorzamen; einer Einladung fl. leisten = aan een uitnodiging gevolg geven, gehoor geven

in der *g.* = in 't vervolg; [gevolg, stoet; volgorde; gevolgtrekking].
Volgeleiding, w. = gereede opvolging.
Volgen, *schw.* (h.) = (einem Führer, einem Beispiel, einem Ratgeber, einem Räte, der Mode) volgen; auf einen f. = op iem. volgen; daraus folgt = daar volgt uit: warum hast du nicht gefolgt? = waarom heb je (mijn raad) niet gevolgd? wie folgt = als volgt.
Volgend = volgend; er laß folgenbeß = hij las het volgende; folgenbeß sind die Namen = hier volgen de namen; im folgenden = in hetgeen volgt, in de volgende regels, hoofdstukken enz.; das Folgende = het volgende.
Volgendergestalt, **Volgendermaßen** of **Volgenderweise** = op de volgende wijze, als volgt.
Volgentos = zonder gevolg(en).
Volgenreich = rijk aan gevolgen.
Volgenreihe, w. = volgreeks, reeks, rij, orde, beurt.
Volgenstücker = rijk aan ernstige gevolgen.
Volgerecht, **richtig** = juist, logisch, consequent.
Volgerichtigheit, w. = juistheid, consequentie.
Volgern, *schw.* (h.) = afleiden, besluiten trekken, opmaken.
Volgerung, w. -, -en = gevolgtrekking, besluit, konkluzie; Folgerungen ziehen = gevolgtrekkingen maken.
Volgesatz, m. = gevolgtrekking, gevolgstelling.
Volgewidrig = onjuist, onlogisch, inconsequent.
Volgewidrigkeit, w. = onjuistheid.
Volgezeiger, m. = volgteeken, aanwijzer onder aan 't blad; custos.
Volgezeit, w. = volgende tijd, vervolg, toekomst.
Volg'sich = bijgevolg, dus, derhalve.
Volg'sam = volgzzaam, gedwee.
Volg'samkeit, w. = volgzzaamheid, gedweehheid.
Voliant', m. -en, -en = foliant, in-folio.
Volle, w. -, -n = verfoeliesel (eines Spiegels); loelle (unter Edelsteinen); iets onbeduidends, dat iets beters, iets mooiers sterker doet uitkomen; zur *g.* dienen = relief geven, als voorwendsel gebruikt worden.
Vollieren, *schw.* (h.) = pagineeren; verfoelien.
Vollio, f. -s, ..lien u. -s = folio.
Vollioband, m.; **Volformat**, f. = folio|deel; -formaat.
Vollore, w. = folklore, volkskunde.
Folter, w. -, -n = pijnbank, foltertuig; kwelling, pijniging, marteling; einen auf die *g.* spannen = iem. op de pijnbank leggen.
Folterbank, w. = pijnbank.
Folterer, m. -s, - = pijniger, beul.
Foltergerät, f. = marteltuig, folterwerktuig.
Folterkammer, w. = folterkamer.
Foltern, *schw.* (h.) = folteren, martelen, pijnigen, kwellen.
Folterquäl, w. = folterkwelling, martelpijn.
Folter(werk)zeug, f. = Foltergerät.
Foment, f. -(e)s, -e = foment, warme omslag.
Fond (spr.: *fö*), m. -s, -s = grondslag, achtergrond.
Fonds (spr.: *fö*), m. -, - (spr.: *fös*) = fonds, kapitaal; öffentliche *g.* = effecten.
Fonds'handel, m. = actiehandel.
Fontäne, w. -, -n = fontein.
Fontanell, f. -(e)s, -e; **Fontanell'e**, m. -, -n = fontanel; alleen door huid gesloten plek in den schedel van pasgeborenen; kunstmatige etterwonde, afvoeringszweer.

Fontanell'eisen, f. = schroei-, brandijzer.
Fontanell'erbsie, w., **Fügelchen**, f. = fontanelballetje.
Fontanell'stein, m. = helsche steen.
Football (spr.: *foetbaal*), zie Fußball.
Foppen, *schw.* (h.) = foppea, beetnemen, voordien gek houden.
Fopperrei, w. -, -en = fopperij, plagerij.
Force (spr.: *forse*), w. -, -n = geweld, dwang.
forcieren (spr.: *..sie..*), *schw.* (h.) = forceeren.
f. ord. = fein ordinär: sijn gewone kwaliteit.
För'de, w. -, -n = zeeboezem, golt, inham.
För'der, zie für'der.
För'derer, m. -s, - = bevorderaar, beschermer, begunstiger.
för'derlich = bevorderlijk, nuttig, voordeelig; [snel, spoedig].
för'dern, *schw.* (h.) = vorderen, eischen, verlangen; (einen Preis) vragen; etw. von einem [an einen] f. = iets van iem. verlangen; einen vor Gericht f. = iem. (voor de rechtbank) dagvaarden, dagen; einen f. = iem. uitdagen.
för'dern, *schw.* (h.) = beför'dern; bevorderen, aanmoedigen, beschermen; (die Arbeit) doen vlotten; zu Tage f. = aan den dag, aan 't licht, te voorschijn brengen; [die Schritte f. = voortstappen; die Arbeit för'dert = schiet op, vordert; sich f. = zich haasten].
för'dernis, f. -jes, -je = nut, begunstiging].
för'dersam = nuttig, bevorderlijk; [snel]; för'dersamer Anhänger = ijverig aanhanger.
för'derschaft, m. = mijnschacht, waaruit de delfstoffen naar boven gebracht worden.
för'derung, w. -, -en = vordering, eisch, verlangen, pretensie; dagvaarding; uitdaging.
för'derung, w. -, -en = Beför'derung; bevordering, bescherming, aanmoediging; 't tevoorschijn-brengen (uit de mijn).
för'derungsfasen, **Füßel**, m. = kist, om de leien uit de groeve te brengen.
Forelle, w. -, -n = forel.
Forellen'bach, m.; **Fang**, m.; **teich**, m. = forelle|beek; -vangst; -vijver.
Foren'se, m. -n, -n = forens, buitenwonende.
För'se, w. -, -n = vork, hooivork].
Form, w. -, -en = vorm.
formal = vormelijk, wat den vorm betreft, vormend, ontwikkelend.
Formalien, Pl. = formaliteiten.
Formalismus, m. -, ..men = formalisme, overdreven in-acht-neming v. d. vormen.
Formalist, m. -en, -en = formalist, pedant.
Formalität, w. -, -en = formaliteit.
forma'liter = vormelijk, in of naar den vorm.
Form'arbeit, w. = gegoten werk, vormwerk.
Format, f. -(e)s, -e = formaat.
Formation, w. -, -en = formatie.
Formel, w. -, -n = formule.
Formelbuch, f. = formulierboek.
formelhaft = als een formule, aforistisch.
formell = vormelijk; formeel, uitdrukkelijk.
formell'wesen, f. = formaliteiten, ceremonieel.
formen, *schw.* (h.) = (in een of andere gedaante) vormen, latsoeneeren, formeeren.
Formenlehre, w. = vormleer.
Formenschnyder, m. = houtsnijder.
Formenwesen, f. = formaliteiten, ceremonieel.
Form'er, m. -s, - = gieter, vormer, modelleur.
Form'fehler, m. = fout tegen den vorm.
form'gewandt = knap, handig in de vormen; welgemanierd.
Form'gieker, m. = vormgieter.

formida'bel = formidabel, geducht.
formie'ren, *schm.* (h.) = formeeren, vormen, maken, rangschikken, in den vereischten vorm schicken.
form'lich = vormelijk, komplimenteus; formeel, uitdrukkelijk, in den behoorlijken vorm, bepaald, werkelijk, geregeld, gewoon(weg).
form'lichheit, w. -, -en = formaliteit, plichtpleging, etikette.
form'loos = zonder vorm, vormloos, misvormd, onbeschaafd, ongemanierd.
form'loosheit, w. - = vormloosheid, onbehouwenheid, ongemanierdheid.
form'presse, w. = vormpers.
form'rahmen, m. = vormraam.
form'schneider, m., zie *Formen[schneider]*.
formular', f. -(e)s, -e = formulier.
formulie'ren, *schm.* (h.) = formuleeren.
form'verlegung, w. = vergrijp tegen den vorm.
for'sch = stevig, krachtig, flink, robuust,forsch.
for'sch'begierde, w. = onderzoekingsgeest, zucht tot onderzoek.
for'sche, w. - = kordaatheid, flinkheid.
for'schen, *schm.* (h.) = vorschén, onderzoeken; nadó ehw. ob. einem f. = naar iets of iem. onderzoek doen, zoeken, iets nasporen.
for'scher, m. -s, - = onderzoeker, (na-)vorschér.
for'scherblik, w. = onderzoekende, vorschende blik.
for'sch'geist, m. = onderzoekingsgeest.
for'schung, w. -, -en = vorsching, navorsching, onderzoeking, nasporing.
for'schungsgebiet, f. = gebied van nasporing, van onderzoek, exploratiegebied.
I. **fort**, m. -(e)s, -e = woud, bosch (van een landheer).
II. **fort**, w. -, -en = jachtgebied.
fort'academie, w. = academie voor boschcultuur, voor 't boschwezen; houtvesters-academie.
fort'amt, f. = administratie van de bosschen.
fort'anschlag, m. = schatting van een bosch.
fort'aufscher, m. = boschwachter.
fort'beamter, m. = ambtenaar bij de houtvesterij, bij 't boschwezen.
fort'bezirk, m.; **fort'dienst**, m. = bosch-district; -dienst.
fort'feilich = 't boschwezen betreffende.
fort'fiter, m. -s, - = houtvester.
fort'fiterhaus, f. = houtvesterswoning.
fort'fach, f. = administratie van 't boschwezen; kennis van 't boschwezen; houtvestersvak.
fort'friebel, m. = vergrijp tegen de bosch-wetten.
fort'geredht = overeenkomstig de bosch-wetten; kundig in 't boschvak.
fort'gericht, f. = boschgerechtshof.
fort'gesch, f. = boschwet.
fort'haus, f. = houtvesterswoning.
fort'hüter, m.; **fort'inspektor**, m.; **fort'kultur**, w. = bosch[wachter]; -inspecteur; -cultuur.
fort'kunde, w. = kennis, wetenschap van 't boschwezen.
fort'lich = 't boschwezen betreffende.
fort'mann, m. (Bl.: ..leute) = houtvester.
fort'mäßig = overeenkomstig de wetten van 't boschwezen.
fort'meister, m. = inspecteur bij 't boschwezen.

fort'nühhung, w. = opbrengst, inkomsten van een bosch.
fort'ordnung, m. = boschwet.
fort'rat, m. = lid van 't boschbestuur.
fort'rechnung, w. = rekening over de opbrengsten van een bosch.
fort'recht, f. = boschrecht, boschwet.
fort'rechtlich = overeenkomstig het boschrecht.
fort'rebier, f. = boschdistrict.
fort'sache, w. = zaak die het boschwezen betreft.
fort'säule, w. = grenspaal van een bosch.
fort'schreiber, m. = griffier, klerk bij 't boschwezen.
fort'schule, w. = school voor boschcultuur.
fort'vergehen, f. = vergrijp tegen de bosch-wetten.
fort'verwalter, m. = administrateur bij 't boschwezen.
fort'verwaltung, w. = boschbestuur.
fort'wesen, f. = boschwezen.
fort'wirtschaft, m. = houtvesterij, economie van het boschwezen.
fort'wissenschaft, w. = wetenschap van 't boschwezen.
I. **fort** (spr.: *foor*), f. -s, -s = fort, versterking.
II. **fort** = weg; voort, verder, vooruit; und so f. = enzoovort (enz.), en zoo verder; in einem f. = aan een stuk (door), al maar door; f. und f. = aldoor, aanhoudend.
fortan' = voortaan, in 't vervolg.
fort'arbeiten, *schm.* (h.) = doorwerken; *sch* f. = zich gewinnen, zich trainen.
fort'bauen, *schm.* (h.) = door-, voortbouwen.
fort'begeben sich, ft. (h.) = weggaan, vertrekken.
fort'bestehen, unr. (h.) = voortbestaan, blijven bestaan.
fort'bewegen, *schm.* (h.) = voortbewegen.
fort'bilden, *schm.* (h.) = verder ontwikkelen, verder beschaven.
fort'bildung, w. = verdere ontwikkeling, voortgezet onderwijs.
fort'bildungsanstalt, *schule*, w. = inrichting, school voor voortgezet onderwijs.
fort'blasen, ft. (h.) = wegblazen, voortjagen; doorblazen.
fort'bringen, unr. (h.) = wegbrengen,ervoeren; doen gedijen, voorhelpen; *ich konnte ihn nicht f.* = ik kon hem niet weggrijpen; *ich f.* = zich erdoor slaan, zijn broodje verdienen.
fort'brüten, *schm.* (h.) = doorbroeden; blijven peinzen of soezen.
fort'dauer, m. = duur, het voortduren.
fort'dauern, *schm.* (h.) = voortduren, duren.
fort'drängen, *schm.* (h.) = voortdringen, wegdringen, wegduwen.
fort'dürfen, unr. (h.) = weg mogen, mogen heengaan.
forte (Mus.) = forte, sterk.
fort'eilen, *schm.* (f.) = wegsnellen, voortsnelen.
fort'entwickeln, *schm.* (h.) = verder ontwikkelen, beschaven.
fort'entwicklung, w. = verderontwikkeling.
fort'fabiano, f. = piano.
fort'erben of sich f., *schm.* (h.) = overerven.
fort'fahren, ft. (f.) = wegvaren; (tm Wagen) weggaan of weggrijden; f., (h.) = voortgaan, doorgaan; er fuhr fort in seiner Erzählung = hij ging voort met zijn vertelling; er fährt

fort zu schreien = hij gaat door met schreeuwen; (in Schiffe, im Wagen) wegbrengen, wegvoeren.
Fortfall, m. = 't wegvallen, afschaffing, 't ophouden.
fortfallen, ft. (f.) = ophouden, niet weer gebeuren; wegvallen.
fortfegen, fchw. (h.) = wegvegen; doorvegen.
fortfeilen, fchw. (h.) = wegvijlen; voortgaan met vijlen.
fortfliegen, ft. (f.) = wegvliegen; doorvliegen.
fortfliehen, ft. (f.) = wegvloeien; voort- of doorvloeien.
fortführen, fchw. (h.) = wegvoeren, wegbrengen; doorzetten, voortgaan; ein Geschäft f. = een zaak voortzetten.
Fortgang, m. = vertrek, 't weggaan; voortgang, vooruitgang; die Vorstellung mirb feinen G. haben = de voorstelling zal niet doorgaan.
fortgeben, ft. (h.) = weggeven.
fortgeh(en), unr. (f.) = weggaan, vertrekken, voortloopen, doorgaan, vooruitgaan.
fortgesetzt = aanhoudend, voortdurend; zie fortsetzen.
fortglimmen, ft. (h.) = doorsmeulen; voortvonken.
fortheifen, ft. (h.) (einem) = iem. voorthelpen, vooruithelpen, verder helpen; weghelpen; sich f. = zich weten te helpen.
fortjagen, fchw. (h.) = met honden weggagen, door felle vervolging verdrijven.
forthin = voortaan.
forthinken, fchw. (f.) = weghinken, doorhinken.
forthüpfen, fchw. (h.) = weghuppelen, doorhuppelen.
Fortifikation, m. —, —en = fortificatie.
Fortifikationsarbeiten, Pl. = versterkingswerken.
fortifizieren, fchw. (h.) = fortificeeren.
fortissimo = fortissimo.
fortjagen, fchw. (h.) = weggagen, voortjagen; f., (f.) = wegdreven.
I. fortkommen, ft. (f.) = weggkomen; wegraken; vooruitkomen; er ist früh von Hause fortgekommen = vroeg, jong van huis gegaan; das Buch ist mir fortgekommen = ik heb mijn boek verloren; die Pflanzen kommen gut fort = komen goed uit (op), gedijen of tieren goed.
II. Fortkommen, f. = vlucht; 't vooruitkomen, vooruitgang, geluk; er mirb schon sein G. finden = hij zal zijn weg wel vinden.
fortkönnen, unr. (h.) = weg kunnen, voortkunnen.
fortkriechen, ft. (f.) = voortkruipen, weggkruipen.
fortkriegen, fchw. (h.) = weggkrijgen.
fortlassen, ft. (h.) = laten wegggaan; weglaten.
fortlaufen, ft. (f.) = weglooppen, ontsnappen, ontvluchten; doorloopen, voortloopen, -gaan.
fortleben, fchw. (h.) = voortleven, leven blijven.
fortlegen, fchw. (h.) = wegleggen.
fortleiten, fchw. (h.) = weg-, afleiden.
fortmachen, fchw. (h.) = voortgaan; mach so fort = ga zoo voort; sich f. = zich uit de voeten maken, maken dat men weggkomt.
fortmarschieren, fchw. (f.) = weggmarcheeren, -trekken; doermarcheeren, voortmarcheeren.
fortmühen, unr. (h.) = weg moeten, verder moeten.
fortnehmen, ft. (h.) = wegnemen.
fortpacken, fchw. (h.) = wegpakken; sich f. = zich wegpakken, zich weggchieren.
fortpflanzen, fchw. (h.) = voortplanten; verspreiden.

Fortpflanzung, w. — = voortplanting, verspreiding.
fortplappern, **fortplaudern**, fchw. (h.) = doorbabbelen.
fortprügeln, fchw. (h.) = wegganselen.
forträumen, fchw. (h.) = weggruimen.
fortreden, fchw. (h.) = doorspreken.
Fortreise, w. — = afreis, vertrek.
fortreisen, fchw. (f.) = afreizen, vertrekken.
fortreizen, ft. (h.) = weggrukken, weggsleepen; mit f. = meesleepen.
fortreiten, ft. (f.) = weggrijden; door-, voortrijden.
fortrennen, unr. (f.) = weggrennen.
fortrollen, fchw. (h.) = voortrollen, weggrollen; f., (f.) = weggrollen; doorrollen.
fortrüden, fchw. (h.) = weggrukken, weggtrekken, verzetten.
fortrübem, fchw. (h. u. f.) = weggroeien.
Fortruf, m. = verlengsel, aangeroeisel, uitsteeksel.
fortschaffen, fchw. (h.) = weggbrengen, weggdoen; verzenden; (einem) loozen, weggkrijgen.
fortscheren sich, ft. (h.) = zich weggchieren.
fortschicken, fchw. (h.) = weggchieren.
fortschicken, fchw. (h.) = weggzenden, weggsturen; verzenden.
fortschieben, ft. (h.) = voortschuiven, voortduwen, weggchuiven, weggduwen; doorkegelen.
fortschiffen, fchw. (f.) = weggvaren; doorvaren.
fortschlagen, ft. (h.) = weggslaan.
fortschlingeln sich, fchw. (h.) = zich voort-slingeren, voort- of verderkronkelen.
fortschleichen, ft. (f.); sich f. (h.) = weggsluipen, voortsluipen.
fortschleifen, ft. (h.) = weggslippen, voortgaan met slippen; f., fchw. (h.) = voortsleepen.
fortschleppen, fchw. (h.) = voortsleepen.
fortschleudern, fchw. (h.) = weggslingeren.
fortschlüpfen, fchw. (f.) = weggsluipen, weggslippen.
fortschreiben, ft. (h.) = doorschrijven, verder schrijven.
fortschreiten, ft. (f.) = voortstappen, voortgaan, vorderingen maken, vooruitkomen; fortschreitende Bewegung = voorwaartsche, voortgaande beweging.
Fortschritt, m. = vordering, voortgang, vooruitgang.
Fortschrittler, m. —s, — = man van vooruitgang, van de vooruitstrevende partij.
fortschrittlich = vooruitstrevend.
Fortschrittman, m. = Fortschrittler.
Fortschrittspartei, w. = vooruitstrevende partij.
fortschwemmen, fchw. (h.) = weggspoelen, voortdrijven.
fortschwimmen, ft. (f.) = weggzwemmen, doorzwemmen.
fortsegeln, fchw. (f.) = weg-, doorzeilen.
fortsehen sich, fchw. (h.) = weg verlangen.
fortsenden, unr. (h.) = weggzenden.
fortsetzen, fchw. (h.) = voortzetten, vervolgen; weggzetten.
Fortsetzung, w. —, —en = voortzetting, vervolg; G. folgt = wordt vervolgd.
fortstellen, unr. (h.) = weg moeten.
fortspielen, fchw. (h.) = door-, verderspelen.
fortspringen, fchw. (f.) = weg-, doorgalopperen.
fortspringen, ft. (f.) = weg-, doorspringen.
fortspülen, fchw. (h.) = weg-, voortspoelen.
fortstehlen sich, ft. (h.) = weggsluipen.

fortstellen, fchw. (h.) = wegzetten.
fortstooten, ft. (h.) = wegstooten, voortstooten; doorstooten.
fortstromen, fchw. (f.) = wegstroomen.
fortsnellen, fchw. (f.) = wegsnellen, wegstormen.
fortvaaren, fchw. (f.) = met een vaart wegsnellen.
fortwankelen, fchw. (f.) = weg-, voortwankelen.
fortdraven, fchw. (f.) = weg-, voortdraven, doordraven.
fortdragen, ft. (h.) = wegdragen.
fortdrijven, ft. (h.) = wegdrijven, voortdrijven; voortgaan, volhouden; f., (f.) = wegdrijven.
Fortuna, m. = Fortuna, geluksgodin.
fortwagden, fchw. (h.) = wegdurven.
fortwahren, fchw. (h.) = voortduren, aanhouden. **fortwährend** = aanhoudend, voortdurend.
fortwählen, fchw. (h.) = voort-, wegwentelen, -rollen.
fortwandeln, fchw. (f.) = weg-, voortwandelen, -gaan.
fortwandern, fchw. (f.) = wegtrekken, verder-trekken, -reizen.
fortwachen, fchw. (h.) = wegwachten.
fortwischen, ft. (h.) = wegwischen, afwijzen.
fortwerpen, ft. (h.) = wegwerpen, weggooien.
fortwerken, fchw. (h.) = blijven werken.
fortwissen, fchw. (h.) = wegwissen, wegvegen.
fortwillen, umr. (h.) = weg willen, voort-, vooruit-, verder willen; die Sache will nicht fort = gaat niet vooruit; es will mit ihm gar nicht fort = hij gaat heelemaal niet vooruit.
fortzerren, fchw. (h.) = weg-, voorttrekken, -rukken, -sleuren.
fortziehen, ft. (h.) = weg- of -voorttrekken; f., (f.) = wegtrekken, weggaan, verhuizen.
fortzug, m. = uittocht, verhuizing.
Forum, f. -s, -s u. . ra = forum, markt-plaats; das gehört nicht zu meinem F. = dat ligt niet op mijn gebied, behoort niet tot mijn ressort.
I. fossil = versteend, voorwereldlijk.
II. fossil, f. -(e)s, -ien = fossiel, versteening.
Fossilienbildung, m. = fossielvorming.
Fötus, m. -, - = foetus, vrucht.
Foulard (spr.: foelaar), m. -s, -s = foulard-zijde, foulard of zijden doek.
Fourage (spr.: foeraazje), m. = fourage.
fouragieren (spr.: foerazjieren), fchw. (h.) = fourageeren, levensmiddelen halen.
Fourgon (spr.: foerg^ho), m. -s, -s = fourgon, pak- of munitiewagen.
Fourier, zie Furier.
Fournier, zie Furnier.
Foxterrier, m. -s, -s = foxterrier.
Foyer (spr.: foajee), m. u. f. -s, -s = foyer.
fr. = franco, frei: franco.
Fr. = Frank(en): franc(s).
Fracht, m. -, -en = vracht (lading, vracht-geld, vrachtloon).
frachtbaar = vervoerbaar.
Frachtbrief, m. = vrachtbrief, (Schiff) cog-nossement.
Frachtdampfer, m. = vrachtboot.
frachten, fchw. (h.) = vervoeren; vrachten, bevrachten.
frachtfrei = vrachtfrij, franco.

Frachtführer (-fuhrmann), m.; -geld, f.; -gut, f. = vrachtlijder; -geld (-loon); -goed.
Frachthandel, m. = expeditiehandel.
Frachtfarte, m. = geleibijet.
Frachtfutige, m. = huurrijtuig.
Frachtpreis, m.; -schein, m.; -schiff, f.; -schiffer, m.; -stück, f.; -tarif, m. = vracht-prijs (vracht); -brief; -schip (beurtschip); -vaarder; -stuk (of kolli); -tarief.
Fracht- und Zollfrei = franco vracht en rechten.
Frachtvereinbarung, m. = vrachtregeling.
Frachtverfender, m. = expeditie.
Frachtwagen, m. = vrachtwagen.
Frachtzettel, m. = vrachtbrief.
Frack, m. -(e)s, -s u. Fräcke = heererok.
Frage, m. -, -n = vraag, ondervraging, vraagstuk, kwestie; eine F. an einen ridten = een vraag tot iem. richten; es ist noch die F., steht noch in F. = het is nog de vraag, het staat nog te bezien; das ist keine F. = dat is zeker; ohne F. = ongetwijfeld, zonder kwestie; in F. stellen = in twijfel trekken, ook onzeker, twijfelachtig maken; es kommt in F. = in overweging, in aanmerking; die in F. stehende Angelegenheit = de zaak in kwestie, waarvan sprake is; die orientalische F. = de Oostersche kwestie; die peinliche F. = de pijnbank (aaf die p. F. kommen).
Fragebogen, m. = vragelijst.
fragen, fchw. (h.) = vragen, ondervragen; einen nach etw., um Rat f. = iem. naar iets, om raad vragen; es fragt sich, ob... = het is de vraag, of...; nach einem f. lassen = naar iem. laten vragen (hoe 't met iem. gaat); ich frage nicht den Fenster od den Teufel nach ihm = ik bekommer mij geen drommel om hem of ik stoor me geen drommel aan hem; dieser Artikel ist stark gefragt = er is veel vraag naar dit artikel.
fragend = vragend, ondervragend.
Fragepunkt, m. = punt in kwestie, vraag.
Frager, m. -s, - = vrager.
fragefich = vraagziek, vragerig.
Fragezahn, m. = vraagzin, vragende zin.
Fragestellung, m. = 't stellen van de vraag.
I. Frageweise, m. = manier van vragen.
II. Frageweise = wijze van vraag, vragenderwijs, vraagsgewijze.
Fragewort, f. = vraagwoord.
Fragezeichen, f. = vraagteeken.
fraglich = twijfelachtig, betwistbaar; es ist f. = het is de vraag; das fragliche Haus = het huis in kwestie, het bewuste huis.
fraglos = onbetwistbaar, onbetwistbaar.
Fragment, f. -(e)s, -e = fragment.
Fragmentarisch = fragmentarisch, broksgewijze.
Fragner, m. -s, - = marskramer.
fragweise = vraagsgewijze, vragenderwijs.
fragwürdig = onzeker, twijfelachtig.
Fracten, ft. = stuipen, toevallen.
Fraktion, m. -, -en = breuk, fractie; politi-eke partij, afdeling, fractie.
Fraktur, m. -, -en = fractuur, (been)breuk.
Frakturchrift, m. = hoekige, gebroken of Deutsche drukletter, Gotisch schrift.
francaise (spr.: fräseze), m. -, -n = fran-caise (een dans).
frank = frank, vrij; f. und frei = frank en vrij.
frant, m. -s, -en = franc.
frantatur, m. -, -en = frankeering.
frantaturzwang, m. = verplichte frankeering.

Frankfe, m. -n, -n = Frank, bewoner van Frankeland, Europeaan (Name des Europäers im Orient); Franchman.

I. **Franken**, f. -s, = Frankeland.

II. **Franken**, m. -s, -e = franc.

Frankenveid, f. = Frankenrijk, Franschisch rijk.

Frankenwald, m. = Frankenwoud.

Frankfurt, f. = Frankfort; F am Main, F . an der Oder = Frankfort aan de Main, Fr. aan de Oder.

Frankfurter, m. -s, - = Frankforter.

Frankieren, f dm. (h.) = frankceeren.

Frankierung, w. = frankceering.

frankisch = Franschisch.

franko = franco, portvrij, vrij van port.

Frankreich, f. -s, = Frankrijk.

frankireur m. -s, -e = francireur.

frankieren, f. -s, - = franjetje.

frankie, w. -, -n = franje.

frankicht = franjeachtig.

frankig = met franjes.

franz, m. = Frans.

franz'apfel, m. = renetappel.

franz'band, m. = le(d)eren band, boek in le(d)eren band.

franz'brandwein, m. = Fransche brandewijn.

franz'brod, f. = Fransch brood, melkbrood.

franz'chen, f. -s, - = Fransje.

franz'iska, w. = Franciska.

franz'iska'ner, m. -s, -; **franz'iska'ner** -mönch, m. = Franciskaner (monnik), minderbroeder.

franz'iska'nerin, w. -, -nen; **franz'iska'ner** -nonne, w. = Franciskaner non.

franz'iska'nerorden, m. = Franciskaner orde.

franz'is'fus, m. = Franciskus.

franz'mann, m. = Franschman.

franz'männlich = Fransch.

franz'obst, f. = ooft van leiboomen.

franz'ose, m. -n, -n = Franschman; Fransch-Oostenrijksche spoorwegen(aandeel).

franz'öflei' w. = gallomanie, frankomanie, overdreven voorliefde voor alles wat Fransch is.

franz'öfeln, f dm. (h.) = Fransch doen.

franz'öfseind, **franz'öfseffer**, m. = vijand, hater van de Franschen.

franz'öfseucht, w. = gallomanie.

franz'öfin, w. -, -nen = Fransche (vrouw).

franz'öf'ren, f dm. (h.) = francificeeren; ook = franz'öfeln.

franz'öf'sich = Fransch; das F . = het Fransch; in's franz'öf'siche überjehen = in 't Fr. vertalen; auf f . = op zijn, in het Fransch; sich auf f . empfehlen = heengaan zonder goeden dag te zeggen.

franz'wein, m. = Fransche wijn.

frappant = frappant, treffend, in-'t-oog-loopend.

frappieren, f dm. (h.) = frappeeren, treffen, bevreemden; laten bevriezen.

frä'fe, w. -, -n = ronde vijl, draaivijl, fraise, doorslag.

frä'fen, f dm. (h.) = vijlen, draaien, fraisen.

frä'smaschine, w. = fraismachine.

fräh, m. -es, -e = voer, voeder, vreten; beeneter.

fräh'trog, m. = voederbak.

frat = door (gezeten, gelegen, gewreven e.d.).

fraternitieren, f dm. (h.) = fraternizeeren.

fraternität', w. -, -en = broederschap.

fräh, m. -es u. -en, -en = leelijk mensch, leelijkkerd; kwajongen.

fräh'e, w. -, -n = leelijk gezicht, grimas,

karikatuur; frats, snakerij; Fragen schneiden =

leelijke gezichten trekken, grimassen maken.

fratzenbild, f. = karikatuur.

fratzengezicht, f. = bespottelijk gezicht.

fratzenhaft = grillig, onnatuurlijk, verdraaid, grotesk, leelijk, weerzinwekkend.

fratzenmacher, m., **fratzen Schneider**, m. = grimassemaker.

frau, w. -, -en = vrouw, echtgenote,

Mevrouw (Mevr.); unsere liebe F . = Onze

lieve Vrouw (Maria); die Kirche unserer lieben

Frauen = Onze-lieve-Vrouwenkerk; unsere

F . = onze Mevrouw; F . Meier = Mevrouw,

Juffrouw, Vrouw Meier; die F . Doktor ist nicht

zu Hause = Mevrouw is niet thuis; guten

Morgen F . Käsin, F . Götz = goeden morgen,

Mevrouw; gnädige F . = Mevrouw; die F .

Gräfin = (Mevrouw) de gravin; ist Ihre F .

Gemahlin noch krank? = is uw vrouw of is

Mevrouw nog ziek? schöne F . = belladonna,

fräuchen, f. -s, - = vrouwtje. [wolfkers.

fräuenarzt, m. = vrouwearts, -dokter.

fräuenstüb, f. = thuis voor vrouwen.

fräuenbild, f.; -brust, w.; -bunnd, m. =

vrouwe||beeld (of -portret); -borst; -bond.

fräuenemancipation, w.; -feind, m.;

-gemach, f. = vrouwe||emancipatie; -hater;

-vertrek.

fräuen||glas, f.; -haar, f. = vrouwe||glas;

-haar (ook planten: venushaar; bergglas).

fräuenhaft = vrouwelijk.

fräuen||handschuh, m.; -hemd, f.; -fleid, f.;

-floher, f. = vrouwe||handschoen; -hemd;

-kleed (japon); -klooster.

fräuenfucht, m. = nederig vrouwevereerder,

vrouweslaaf.

fräuen||frankheit, w.; -liebe w.; -list, w.;

-lob, f.; -mantel, m.; -put, m. = vrouwe||

ziekte; -liefde; -list; -lof; -mantel (ook plantn.);

-tooi.

fräuen||rechtler, m. -s, -; -rechtlerin, w.

-, -nen = voorstan(der, ster), strijder,

strijdster voor de rechten der vrouw.

fräuen||fattel, m.; -schneider, m.; -schuh,

m. = dames||zadel; -kleermaker; -schoen

(plantn: vrouweschoentje; akelei).

fräuen||leute, f l.; -mensch, m.; -person,

w. = vrouw||lui; -mensch; -spersoon.

fräuen||stift, f.; -stimme, w.; -tracht, w.;

-tuch, f.; -verein, m. = vrouwe||klooster;

-stem; -dracht (of -kleeding); -laken (dames-

laken); -vereeniging.

fräuenzimmer, f. = [vrouwevertrek]; vrouw,

vrouwspersoon; mensch, meid.

fräuenzwinger, m. = harem.

fräulein f. -s, - = juffrouw, mejuffrouw,

juffer, jonge dame; freule; Ihre F . Schwester =

(Mejuffrouw) Uw zuster.

fräuleinsteuer, w. = belasting ten voordeele

van princessen (als zij huwden).

fräuleinstift, f. = klooster voor adellijke

jonge dames.

frdl. = freundlich: vriendelijk; Ihr frdl.

Schreiben = Uw geacht schrijven.

fröh = onbeschaamd, brutaal, vrijpostig; ver-

metel.

fröh'dach's, m. = brutale aap, br. vlegel.

fröh'heit, w. -, -en = onbeschaamdheid,

brutaliteit, vrijpostigheid; vermetelheid.

fröh'ling, m. -(e)s, -e = brutale klant.

fredegunde, w. = Fredegonde.

frederiksdor, m. -s, -e (u. -s) = Frede-

riksdor (een Deensche munt).

Fregatte, m. -, -n = fregat.
Fregat'vogel, m. = fregatvogel.
frei = vrij, onafhankelijk, onbeperkt, ongebonden, bevrijd, onbelast, open, onbezet, vacant, niet in beslag genomen, gratis, openhartig, los, zonder steun; franco; auf **freien Fuß** gehen = op vrije voeten stellen; **freie Hand** haben = de handen vrij, ruim, volle vrijheid hebben; aus **freier Hand** verkaufen = onder de hand verkoopen; unter **freiem Himmel** (schlafen) = onder den blooten hemel; in **freier Luft** = in de open lucht; (einem Dinge) **freien Lauf** lassen = den vrijen loop laten; ein **freier Platz** = een open plein; eine **freie Stelle** = een vacante betrekking, een vrije (open) plek; aus **freien Stücken** = uit eigen beweging; **freie Wohnung**, **Rost und Räder** = vrije inwoning, kost en bewassing; f. werden = vacant komen, worden; im **Freien** = in de open lucht, buiten; morgen ist f. = morgen hebben we vrijaf; **frei** (auf Briefen) = franco; f. heraus! = ronduit! f. sprechen = vrijuit spreken of voor de vuist spreken; f. ausgehen = niets te betalen hebben.
II. frei, m. -en, -en = **Freiherr**.
Freia, m. - = Freya, Frikka.
Freibeuter, m. -s, - = vrijbuitter, zeeroover, kaper.
Freibeuterij, w. -, -en = vrijbuitterij enz.
freibeuterisch = als vrijbuitter.
freibier, f. = gratis bier.
freibillett, f. = vrijkaart, vrijbiljet.
freibrief, m. = vrijbrief, brief van vrijstelling; privilegie.
Freibürger, m. = vrije burger.
freiburgisch = Freiburgsch.
Freidenker, m. = vrijdenker, vrijgeest.
Freidenkerij, w. - = vrijdenkerij, vrijgeesterij.
freidenkerisch = ongelooftig, sceptisch.
freien, sch. (h.) = trouwen; f. um = aanzoek doen om, dingen naar.
Freier, m. -s, - = pretendent, vrijer, minnaar.
Freierij, w. - = vrijerij, huwelijksaanzoek.
Freierstuf, m. : auf **Freierstufen** gehen = uit vrijen gaan, een vrouw zoeken.
Freiermann, m. = aanstaande, vrijer, pretendent.
Freiexemplar, f. = gratis exemplaar, presentexemplaar.
Freifrau, w. = barones, vrijvrouw.
Freifraulein, f. = freule, baronsdochter.
Freifron, m. -(e)s, -e = gerechtsdienaar bij het veemgericht.
freigeben, ft. (h.) = in vrijheid stellen, vrijlaten, (einen Soldaten) afdanken, naar huis sturen; (den Schülern) vrij(af)geven.
freigebig = vrijgevig, mild, royaal.
Freigebigkeit, w. -, -en = vrijgevigheid, mildheid.
freigeboren = vrijgeboren, (kind) van vrije ouders.
Freigeist, m. = vrijgeest, vrijdenker.
Freigeisterij, w. - = vrijgeesterij, vrijdenkerij.
freigeisterisch = vrijgeestig, sceptisch.
Freigelatener, m. = vrijgelatene.
Freigepäck, f. = vrachtvrije bagage.
Freigericht, f. = veemgericht.
freigewinnt = vrijzinnig.
Freigraf, m. = vrijgraaf, veemrechter.
Freigrafchaft: die f. **Schönbund** = Franche-Comté.

Freigut, f. = cijnsvrij goed of eigendom.
Freihafen, m. = vrije haven.
freihalten, ft. (h.) = vrijhouden.
Freihandel, m. = vrijhandel.
Freihändler, m. = vrijhandelaar.
freihändig = uit de vrije hand; **freihändiger Verkauf** = onderhandsche verkoop.
Freihandschützen, f.; **Freihänder**, f. = schieten uit de vrije hand; teekenen u. d. v. h.
Freihaus, f. = belastingvrij huis.
Freiheit, w. -, -en = vrijheid, onafhankelijkheid, verlof, vrijdom, voorrecht, privilegie; ich **nehme mir die f.** = ik neem de vrijheid.
freihetlich = vrijzinnig, liberaal.
Freihetsapostel, m.; **-baum**, m. = vrijheidsapostel; -boom.
Freihetsbrief, m. = keur, privilegie.
Freihetsdrang, m.; **-kampf** (-krijg), m.; **-liebe**, w.; **-mütze**, w. = vrijheidszucht; -oorlog (of -krijg); -liefde; -muts (jacobijnemuts).
Freihetsdrangsch, m. = vrijheidszwingel.
Freihetschwärmer, m. = dweper voor de vrijheid.
Freihetszinn, m. = vrijheidszin.
Freihetsstrafe, w. = vrijheidsstraf.
Freiherr, m. = vrijheer, baron.
freiherrlich = vrijheerlijk.
Freiherrschaft, w. = baronie.
Freihof, m. = vrijhof, vrijgoed.
Freihufe, w. = vrijleen.
Freiin, w. -, -nen = vrijvrouw, barones.
Freikarte, w. = vrijkaart, vrijbiljet.
Freikorps, f. = vrijkorps.
Freikonfervatib = vrijconservatief.
Freikugel, w. = vrijkogel (die door tooverkracht zeker treft).
Freilager, f. = entrepôt; bivak.
Freilassen, ft. (h.) = vrijlaten, in vrijheid stellen.
Freilassung, w. - = vrijlating, loslating.
Freilauf, m. = vrijwiel.
Freilegen, sch. (h.) = vrij- of openleggen; (**gebouw**) weg-, opruimen.
Freilich = wel zeker, ja zeker; wel, wel is waar.
Freilos, f. = vrij lot, gratis lot.
Freiloslich, sch. (h.) = vrijloten.
Freimachen, sch. (h.) = (einen Brief) frankeren; vrij maken (von Schulden, von Sündensünden), bevrijden.
Freimachung, w. -, -en = frankering, vrijmaking, bevrijding.
Freimarte, w. = postzegel.
Freimarkt, m. = vrije markt.
Freimaurer, m. = vrijmetselaar.
Freimaurerij, w. = vrijmetselarij.
freimaurerisch = maçonniek.
Freimaurerloge, w. = vrijmetselaarsloge.
Freimaurerorden, m. = orde van de vrijmetselaars.
Freimut, m. = vrijmoedigheid, openhartigheid.
Freimütig = vrijmoedig, openhartig, oprecht.
Freimütigkeit, w. - = vrijmoedigheid, openhartigheid, goede trouw.
Freipaß, m. = vrijgeleide, pas, bewijs van vrijen invoer.
Freipaße, **Freipaß**, m. = vrijboer.
Freischar, w. = vrijschaar, troep vrijwilligers.
Freischarler, m. -s, - = soldaat die tot een vrijschaar behoort.
Freischein, m. = bewijs van tolvrijheid.
Freischützen, f. = vogelschieten.

Frei'schule, w. = kosteloze school.
Frei'schüler, m. = kosteloos geplaatst leerling.
Frei'schütze, m. = vrijschot, gratis schot; onfeilbaar schot (vgl. Freifugel).
Frei'schütze(n), m. = vrijschutter, scherpschutter; Freischütz (opera).
Frei'sinn, m. = vrijzinnigheid.
Frei'sinnig = vrijzinnig, liberaal.
Frei'sinnigkeit, w. = vrijzinnigheid.
Frei'sprechen, ft. (h.) = vrijspreken.
Frei'sprechung, w. -, -en = vrijspraak.
Frei'staat, m. = vrijstaat, republiek.
Frei'staatsch = vrijstaatsch.
Frei'stadt, w. = vrije stad.
Frei'statt, -stätt, m. = vrijplaats, asyl.
Frei'st(e)n, unt. (h.) = vrijstaan, geoorloofd zijn; afgezonderd staan.
Frei'stehend = vrijstaand, afgezonderd.
Frei'stelle, w. = kosteloze plaats(ing), beurs.
Frei'stellen, ftw. (h.) = (einem etw.) overlaten, de keus laten.
Frei'stunde, w. = vrij uur, uitspanningsuur.
Frei'stag, m. = Vrijdag; Stillter F. = Goede Vrijdag.
Frei'ste, w. = 't vrijen, aanzoek; auf die F. gehn = uit vrijen gaan, een vrouw gaan zoeken.
Frei'stisch, m. = vrije tafel.
Frei'streppe, w. = stoep, bordes.
Frei'stubung, w. = vrije oefening.
Frei'stüber, m. = tusschenpersoon (bij huwelijksaanzoek).
Frei'stwillig = vrijwillig.
Frei'stwillig, der; ein F...r = vrijwilliger, volontair; der Einjährig-Freiwillige = vrijwilliger die één jaar in dienst is.
Frei'stwilligenamen, f. = examen van vrijwilliger.
Frei'stittel, m. = bewijs van tolvrijheid.
Frei'stügig = vrij om uit te trekken, weg te gaan; vrij om zich te vestigen.
Frei'stügigkeit, w. = vrijheid van vestiging.
Fremd = vreemd, buitenlandsch, onbekend, zonderling, andersmans; sich mit fremden F. beern = met andermans veeren pronken; sich in fremde H. mischen = zich in andermans zaken mengen; unter fremdem N. = onder een vreemden naam; ein Fremder = een vreemde, vreemdeling; jemand Fremdes = iemand vreemds, een vreemde; Fremde haben = gasten hebben; sich f. gegen einen stellen = doen, alsof men jem. niet kent.
Fremd'artig = vreemdsortig, vreemdslachtig, ongewoon, vreemd, zondeeling.
Fremd'e, w. = vreemde, buitenland; (ook wcl:) verblijf in 't buitenland, afwezigheid; in der F. = in den vreemde.
Fremd'enblatt, f. = Vreemdelingsblad.
Fremd'enbuch, f. = vreemdelingsboek.
Fremd'enführer, m. = gids voor vreemdelingen.
Fremd'enliste, w. = vreemdelingslijst.
Fremd'enstube, w., -zimmer, f. = logeerkamer.
Fremd'enverkehr, m. = vreemdelingsverkeer.
Fremd'heit, w. = (het) vreemde, vreemdheid, vreemd-zijn.
Fremd'herrschafft, w. = vreemdeheerschappij.
Fremd'körper, m. = vreemd lichaam.
Fremd'ländisch = vreemd, buitenlandsch, uitheemsch.
Fremd'ling, m. -(e)s, -e = buitenlander; vreemdeling, onbekende; onbedrevene.
Fremd'lingsrecht, f. = vreemdelingsrecht.

fremd'sprachig = een vreemde taal sprekend.
fremd'sprachlich = op vreemde talen betrekkelijk; fremd'sprachlicher Unterricht = onderwijs in vreemde talen; fremd'sprachliches Wörterbuch = woordenboek voor een vreemde taal.
Fremd'wort, f. = vreemd woord, bastaardwoord.
Fremd'wörterbuch, f. = woordenboek van de vreemde woorden.
frequent = talrijk, druk bezocht.
frequentie'ren, ftw. (h.) = frequentieeren, druk bezoeken.
Frequenz, w. -, -en = frequentie, bezoek, aantal bezoekers, verkeer.
Fres'co, w. -, -n; **Fres'fo**, f. -s, .. fen = fresco, muurschildering.
Fres'cogemälde, f. = frescoschilderij.
Fret'sack, m. = vreetzak.
Fret'sbegierde, w. = vreetachtigheid, gulzigheid, vraatzucht.
Fret'sbegierig = gulzig, vreetachtig.
Fret'sbeutel, m. = etenszak (voor de paarden).
Fret'se, w. -, -n = bek, mull.
fret'sen, ft. (h.) (du frist, er frist; frag; fräge; friß! gefressen) = vreten, opeten; er frist seinen Stummer in sich = hij verkropt zijn verdriet; er hat die Weisheit mit Köpfeln gefressen = hij heeft de wijsheid in pacht; er hat einen Narren an ihm gefressen = hij is gek (verzot) op hem; die Krantheit frist um sich = grijpt om zich heen, breidt zich uit.
II. Fret'sen, f. -s, -e = vreten, eten, voe(de)r; das ist ihm ein gefundenes F. = dat is een buitenkansje voor hem.
Fret'ser, m. -s, -e = vreter.
Fret'serei, w. -, -en = vreterij, zwelgerij.
Fret'sicher, f. = geuwonger.
Fret'sier, w. = vraatzucht.
Fret'sierig = vraatzuchtig.
Fret'slust, w. = vraatlust, -zucht.
Fret'snäschen, f. = etensbakje.
Fret'sack, m. = etens-, voederzak; vreetzak.
Fret'sack, w. = vraatzucht, geuwonger.
Fret'strog, m. = etensbak, voederbak.
Fret'staut, m. = vreetzak.
Fret't, f. -(e)s, -e; **Fret'tchen**, f. -s, -e = fret.
fret'ten, ftw. (h.) = stuk- of openwrijven; plagen, kwellen.
Fret'twiesel, f. = fret.
Freu'de, w. -, -n = vreugde, blijdschap, plezier, genoegen; die Freuden = de genoegen, de genietingen; mit Freuden = met plezier, met genoegen; das macht mir F. = dat doet mij genoegen, verheugt mij; vor Freude(n) = van plezier, van vreugde.
freu'deglänzend = schitterend of stralend van vreugde.
freu'denarm = arm aan vreugde.
freu'denbeker, m. = vreugdebeker, -kelk.
freu'denbezeugung, w. = vreugdebetoon.
freu'denfeier, w. (=fest, f.); =feur, f.; =gcfchrei, f. = vreugdefeest; -vuur; -kreten.
freu'denleben, f. = leven van genot, vrolijk leven.
freu'denleer, freu'densos = vreugdeloos.
freu'denlied, f. = vreugdelied, -zang.
freu'denmal, f. = feestmaal.
freu'denmädchen, f. = lichte vrouw.
freu'denmeer, f. = zee van genietingen.
freu'denopfer, f. = dank-, vreugdeoffer.
freu'denpost, w. = aangenaam, blij bericht, blijde tijding.
freu'denreich = rijk aan genoegen, vreugderijk.

Freudenschieken, f. = salvo.
Freuden|schrei, m.; **-schrei**, m. = vreugde|kreet; -schot.
Freuden|störer, m. = vreugdebederver.
Freudentag, m. = vreugdedag.
Freudentanz, m. = vreugdedans.
Freudentaumel, m. = vreugderoes, vervoe- ring van vreugde.
Freudentranen, Pl. = tranen van vreugde.
Freundenzeit, w. = tijd van vreugde, van blijdschap.
freudetrahlend = stralend van vreugde, van blijdschap.
freude|trunken = dronken van vreugde.
freudig = vreugdevol, blijde, vroolijk.
Freudigkeit, w. = blijdschap, vreugde, vroolijkheid.
freud|los = vreugdeloos, treurig, somber.
freud|voll = vreugdevol, blijde.
freu|en, (schw.) (h.) = verheugen, plezier doen, verblijden; **ich f.** = zich verheugen, zich verblijden; [**ich eines Dinges f.**] = **ich f.** über etw. = zich over iets verheugen, blij zijn over; **ich f. auf** = zich verheugen op, zich blij maken op of tegen (Künftiges); **ich f. an einer Sache** = zich verheugen in of over iets.
Freund, m. -(e)s, -e = vriend; liefhebber; [bloedverwant, familie]; **ste sind die Freunde** = zij zijn dikke vrienden; **er ist mein F.** = hij is mijn vriend; **er ist mir Freund** = hij is mij vriendschappelijk gezind; **den F. erkennen** = in den nood leert men zijn vrienden kennen.
Freund|bedienst, m.; **-graf**, m.; **-hand**, w. = vriende|dienst; -groot; -hand.
freund|lich = (gegen einen, zu einem) vriendeljk (voor iem.), welwillend; aangenaam, lief.
Freund|lichkeit, w. = vriendelijkheid, welwillendheid; bevalligheid.
freund|los = zonder vriend(en), verlaten.
freund|nachbarlich = als goede, bevriende bureu.
Freund|schaft, w. =, -en = vriendschap; vriendschapsbewijs, vriendelijkheid; (de) vrienden; [familie].
freund|schaftlich = vriendschappelijk, gemeenzaam, vriendelijk, beleefd.
Freund|schaftlichkeit, w. = vriendschappelijkheid.
Freund|schafft|band, f.; **-betweis**, m.; **-bezei- gung** (u. **-bezeugung**), w.; **-bündnis**, f.; **-dienst**, m.; **-inseln**, Pl.; **-pand**, f. = vrien- dschaps|band; -bewijs; -betuiging; -verbond; -dienst; V-eilanden; -pand.
Fre|vel, m. -s, - = moedwil, vermetelheid, baldadigheid, vergrijp, misdaad, euveldaad, heiligschennis.
[fre|vel =] fre|velhaft = baldadig, misdadig, zondig, goddeloos, schendend.
fre|veln, (schw.) (h.) = (gegen) zondigen (tegen). overtreden; misdoen, stelen, stroopen.
Fre|velsache, w. = crimineel proces.
Fre|veltat, w. = misdaad, vergrijp, euvel- daad.
fre|ventlich, zie **frevelhaft**.
Fre|veler, m. -s, - = boosdoener, misdadi- ger, zondaar, schender, snoodaard.
fre|velerisch, zie **frevelhaft**.
Fre|velja, zie **Freia**.
Freican|beau, zie **Frifanbeau**.
Fri|da, w. = Frieda.

Friberizianische Taktik, Fr. = 18^{de} Beitalter = taktiek, eeuw van Frederik den Grooten.
fried|brüchig = schuldig aan vredebreuk.
Frie|de, m. -ns, -n = vrede, rust; ombe- ning; **F.** ernährt, Unfriede berzehrt = eendracht maakt macht, tweedracht verzwakt; **laßt mich in Frieden** = laat mij met vree (met rust); **ich traue dem Frieden nicht** = ik vertrou de zaak niet; **Frieden schließen**, unterzeichnen, bestätigen, vermitteln = vrede sluiten, onder- teekenen, bekrachtigen, bewerken.
Friedens|abschluss, m. = sluiten van den vrede.
Friedens|antrag, m.; **-artikel**, m.; **-bedin- gung**, w.; **-bode**, m.; **-botfchaft**, w. = vredes| voorstel; -artikel; -voorwaarde; -bode; -bood- schap (of -tijding).
Friedens|bruch, m. = vredebreuk.
friedens|brüchig = schuldig aan vredebreuk.
Friedens|engel, m.; **-feist**, f.; **-flagge**, w. = vrede|engel; -feest; -vlag.
Friedens|fürst, m.; **-gericht**, f.; **-geschäft**, f. = vrede|vorst; -gerecht (nu: kantonge- recht); -(s)onderhandeling.
Friedens|fuß, m. = voet van vrede.
Friedens|göttin, w. = godin van den vrede.
Friedens|kongress, m. = vredescongres.
Friedens|kus, m. = vredekus.
Friedens|nachricht, w. = vredesbericht.
Friedens|speife, w. = vredespijp.
Friedens|präliminaren, Pl. = voorloopige vredesonderhandelingen.
Friedens|richter, m. = vrede-, kantonrechter.
Friedens|schluss, m. = 't sluiten van den vrede.
Friedens|stifter, m. = vredeftichter.
Friedens|störer, m. = verstoorder van den vrede, spelbreker.
Friedens|traktat, m. = vredestraktaat.
Friedens|unterhandlung, w. = vredesonder- handeling.
Friedens|vermittler, m. = tusschenpersoon bij 't sluiten van den vrede.
Friedens|vertrag, m.; **-vorschlag**, m.; **-zei- chen**, f.; **-zeit**, w. = vredes|verdrag; -voor- stel; -teeken; -tijd.
Frieder|ke, w. -(n)s = Frederika, Frida, Rika.
fried|fertig = vreedzaam, vredelievend.
fried|fertigfeit, w. = vreedzaamheid, vrede- lievendheid.
Fried|hof, m. = kerkhof.
Fried|länder, m. -s, - = bewoner van Fried- land; hertog van Fr.: Wallenstein.
fried|lich = vredelievend, vreedzaam, kalm, ongestoord.
Fried|lichkeit, m. = vreedzaamheid, vrede- lievendheid, kalmte.
fried|liebend = vredelievend.
fried|los = on|eschermd, vogelvrij.
Fried|rich, m. = Frederik.
Friedrich|sdor, m. -s, -e (u. -s) = Fie- derik d'or.
fried|sam = vreedzaam.
I. frie|ren, ft. (h.) (du frierst, er friert; **fror**; **fröre**; **friere!** gefroren) = koud zijn. 't koud hebben; **vriezen**; **mich friert an den Händen** (od. an die Hände) u. **ich friere an den Händen** = mijn handen zijn koud, ik heb 't koud aan mijn handen; **f., (f.)** = bevrozen.
II. Frie|ren, f. -s = vorst, koude; **er hat das F.** = hij heeft koortsrillingen.
Frier|punft, m. = vriespunt.

Frieß, m. -es, -e = baai, duffel; fries, platte lijst.
Frieße, m. -n, -n = Fries.
Frießin, w. -, -nen = Friezin, Friesche vrouw.
Frießel, f. u. m. -s; **Frießelheber**, f. = gierst-, purperkoorts.
Frießeln, Pl. = gierstpuutjes.
frießich = Friesch.
Frießland, f. = Friesland.
Frießländer, m. -s, - = Fries.
frießländich = Friesch.
Frießrod, m. = duffelsche jas, duffel, pijjekker.
Friigg, w. = Friikka, Frijja.
Frifandean (spr.: . . doo), f. -s, -s = fricandean.
Frifandelle, w. -, -n = frikandel.
Frifasse, f. -s, -s = fricassee.
frifassieren, fchw. (h.) = fricasseeren; toetakelen.
friffrion, w. -, -en = frictie, wrijving.
Frimaire (spr.: *frimère*), m. -(s), -s = Primaire, vriesmaand (21 Nov. - 20 Dec.).
frifsch = versch (Brot, Butter, Ei, Spuren, Bunde, Berde, Truppen); frisch, versch (Luft, Wasser); frisch, koel (Wasser, Wind, Wetter); frische Wäße = schoon linnen; frisches Mäßen = frisch, levendig meisje; in frischem Andenten sein = versch in 't geheugen liggen; frischen Datum = jong, van recenten datum; auf frischer Tat = op heeter daad; von frischem = op nieuw; pas, versch; f. rasert, gepflüdt = pas geschoren, geplukt; f. auf! = welaan! kom aan! wakker op! f. darauf los = flink er op los! f. gemagt ist halb gewonnen = wie waagt, die wint; een goed begin is 't halve werk; die Frifche Mähung = de Friesche landtong.
frifsch'arbeit, w. = 't uitzijgen, afdrijven, frischerheid (metaalbewerking).
frifche, w. = frisheid, koelte; flinkheid, kracht.
frifchen, fchw. (h.) = verfrissen, koelen, oprifschten; schoon schip maken; frifschten, zuiveren, louteren, afdrijven (van metalen).
frifcher, m. -s, - = frifschter, afdrijver, metaalzuiveraar.
frifsch'herd, m. = smidse, frifschhaar.
frifsch'ling, m. -(e)s, -e = jong wild zwijn.
frifsch'ofen, m. = frifschoven.
frifsch'ung, w. = verfrifsching, verkoeling; frifsching, loutering (van metalen); afdrijving.
frifsch'weg = flink weg, zonder aarzeling.
frifteur, m. -s, -e = frifteur, kapper.
frifteur, w. -, -n = kapster.
frifteur'eisen, f. = frifteerijzer.
frifte'ren, fchw. (h.) = frifteeren.
frifst, w. -, -en = tijdstip, tijd; tijdruimte, tijdperk, termijn; uitstel; einem eine längere ob.: längere fr. gewähren = iem. een korter of langer uitstel toestaan.
friften, fchw. (h.) = verlengen, uitstellen; behouden, bewaren, beschutten; einem das Leben f. = iem. in 't leven behouden; sein Leben kümmerlich f. = zijn leven kommerlijk rekken.
frifst'gefuß, f. = verzoek om uitstel, om verlenging.
frifst'ung, w. -, -en = verlenging, behoud (des Lebens).
frifst'verlängerung, w. = verlenging van termijn.
frifst'weise = in termijnen.

frifur, w. -, -en = frizuur, kapsel.
frifst, m. -(e)s, -e; **frifst'bohrer**, m. = fretboor.
frifste, w. -, -n = fritte, gebrand mengsel van zand, kiezelarde en zout in de glassmelterij.
frifst'ofen, m. = glasoven.
frifst, m. -ens = Frits; für den alten fr. = voor niemendal, tevergeefs.
frifst'ol = nietig, lichtzinnig, onkiesch.
frifst'olität, w. -, -en = nietigheid, lichtzinnigheid, onkiesheid.
frifst = vroolijk, blij(de), aangenaam, vergeenoegd, opgeruimd; f. über ein. = blij over of om iets; frohen Mutes = blijmoedig, goed gestemd; seines Lebens nicht f. werden = geen genoegen hebben in 't leven.
frifst'gemut = blij, blihartig, vroolijk.
frifst'lich = vroolijk, blij(de), opgeruimd.
frifst'lichkeit, w. = vroolijkheid, plezier, opgeruimdheid, genoegen.
frifst'loc'fen, fchw. (h.) (2. Part.: frohloßt u. gefrohloßt) = juichen, jubelen, lofzingen.
frifst'mütig = blijmoedig, opgeruimd, vroolijk gestemd.
frifst'ne, zie Fronne.
frifst'nen, zie frönen.
frifst'sinn, m. = vroolijkheid, opgeruimdheid, blijmoedigheid.
frifst'sinnig = blij, -hartig, -moedig, vroolijk.
frifst'mm (frömmen, frömmen) = [braaf], vroom, godvruchtig; frommer Wunsch = vrome wensch; frommes Pferd = mak paard; f. wie ein Lamm = gedwee als een lam.
frifst'mme, m.: zum Frömmen = ten bate; zu Ruh und Frömmen = tot nut en voordeel.
frifst'mmelei, w. = schijnvroomheid, kwezelarij, femelarij.
frifst'mmen, fchw. (h.) = vroom doen, femelen, den vrome uithangen.
frifst'mmen, fchw. (h.) = baten, helpen; das kommt zu nichts = dat is tot niets nut.
frifst'migkeit, w. = vroomheid, godsvrucht, piëteit.
frifst'mler, m. -s, - = schijnvrome, femelaar.
frifst, zie Fronne.
frifst'ader, m. = heeredienststakker.
frifst'arbeit, w. = heeredienst.
frifst'arbeiter, m. = leen- (of heere)dienstplichtige.
frifst'bar = leen-, heeredienstplichtig.
frifst'bauer, m. = leenplichtige boer.
frifst'bode, m. = bode van den rechtsprekenden heer.
frifst'be, w. = Fronde; oppositie(partij).
frifst'ben, Pl. = Fronne.
frifst'dienst, m. = heeredienst.
frifst'dieren, fchw. (h.) = frondeeren, oppositie voeren.
frifst'n(e), w. = heeredienst, zware dienst.
frifst'nen, fchw. (h.) = heeredienst verrichten.
frifst'nen, fchw. (h.) = (feinen Lüften) botvieren, (dem Lafter) zich overgeven aan.
frifst'ner, m. -s, - = heeredienstplichtige.
frifst'fasten, Pl. = vasten, quateremper.
frifst'feste, w. = staatsgevangenissen.
frifst'frei = vrij van heeredienst.
frifst'fuhrer, w. = vervoer in heeredienst, spandienst.
frifst'geld, f. = heeredienstbelasting.
frifst'gut, f. = leengoed.
frifst'herr, m. = leenheer.
frifst'hof, m. = erf van den leenheer.

- Fronleichnam**, m. = lichaam van Christus; ook = Fronleichnamsfest, f. = sacramentsfeest.
- Fronpferd**, f. = paard in heeredienst.
- Fronpflichtig** = heeredienstplichtig, leenplichtig.
- Fronregister**, f. = register van de heerediensten.
- Fronvogt**, m. = opzichter bij de heerediensten.
- Front**, w. -, -en = front, voorzijde, voorgevel; f. machen = front maken; (gegen einen) f. machen = weerstand bieden, zich verzetten.
- Fronspiz**, f. -es, -e = frontispice, voorgevel, titelblad.
- Fronzung**, w. - = 't botvieren, 't zich overgeven aan.
- Frosch**, m. -es, Frösche = kikvorsch, kikker, vorsch; kikvorschgezweil; slof (aan de viool); voetzoeke; springbusplaat, waarin een spil draait; houten blokje om iets vast te zetten.
- Froschader**, m. = kikvorschader (unter der Bunge).
- Froschbeiz**, m. = kikvorschebeest; duitblad.
- Froschchen**, f. -s, - = kikkertje.
- Froscheisen**, f. = ijzer voor 't kikvorschgezweil.
- Froschgeschweil**, w. = kikvorschgezweil (unter der Bunge).
- Froschheule**, w. = kikvorschebilletje.
- Froschlache**, w. = poel met kikkers, kikkerpoel.
- Froschlach**, m. = kikkerrit, kikvorscheschot.
- Froschlöffel**, m. = waterweegbree.
- Froschmause** u. **Froschmäuslerkrieg**, m. = de oorlog van de muizen en kikvorschen.
- Frost**, m. -es, Fröste = vorst, koude, koorts-huivering.
- Frostheule**, m. = winter (in handen of voeten), winterbuil, winterhand, -voet.
- I. **frösteln**, fchm. (h.) = huiveren van de koude, huiverig zijn, rillen; ich fröstele od. mich fröstelt = ik vil, huiver; es fröstelt = het vriest wat.
- II. **Frösteln**, f. -s = koude rilling, huivering.
- fröstig** = rillig, huiverig, kouwelijk; koud, vriezend; koel, koud, ijsig onverschillig.
- Fröstigkeit**, w. - = koude, vriezend weer, koelheid.
- Fröstling**, m. -(e)s, -e = kouwelijk mensch, kouwelijke Dries.
- Frostplaster**, f., **Frostfalbe**, w. = pleister, zalf voor wintergezwellen.
- Frostschaden**, m. = schade door de vorst veroorzaakt.
- Frostspanner**, m. = wintervlinder.
- Frostwetter**, f. = vriezend weer, vorst.
- frotte ren**, fchm. (h.) = wrijven, boenen.
- Frottierhandschuh**, m. = frotteer-, bad-
rës. = Franfen: franks. [handschoen.]
- Frucht**, m. -, Früchte = vrucht; graan, tarwe; vrucht, resultaat, gevolg.
- Fruchtabgabe**, w. = belasting op de vruchten, op 't graan.
- Fruchtdafer**, m. = korenveld.
- Fruchtdaß**, m. = tak met vruchten.
- Fruchtauge**, f. = vruchtknop.
- Fruchtbare** = vruchtbaar, vruchtdragend, vruchtbaar makend; f. an = vruchtbaar in.
- Fruchtbareit**, w. - = vruchtbaarheid.
- Fruchtbarm**, m. = vruchtboom.
- Fruchtbekanntnis**, f. = zaaddoos, klokhuis.
- Fruchtblüte**, w. = vruchtbloesem.
- Fruchtboden**, m. = graanzolder; vruchtbodem.
- Fruchtbrandwein**, m. = korenbrandewijn.
- Fruchtbringend** = vruchtdragend; vruchtbaar, voordeelig, winstgevend.
- Fruchtden**, f. -s, - = vruchtje; sauberes f. = deugniet, rakker, (iron.) lief wicht.
- frucht en**, fchm. (h.) = uitwerken, nut doen, baten, [vruchtbaar maken, vrucht dragen].
- Fruchtertrag**, m. = opbrengst (in vruchten, graan e. d.).
- fruchtehend** = vruchtehend.
- Fruchteilig**, m. = vruchteazijn.
- Fruchtfeld**, f. = korenveld.
- Fruchtgarten**, m. = boomgaard.
- Fruchtgehäuse**, f. = zaaddoos.
- Fruchtgöttin**, w. = Godin van de veld- en boomgewassen, Ceres, Pomona.
- Fruchthandel**, m. = handel in vruchten, in graan.
- Fruchthändler**, m. = graanhandelaar.
- Fruchthaut**, w. = vruchtvlies.
- Fruchthorn**, f. = horen van overvloed.
- Fruchthülse**, w. = zaadhulsel.
- Fruchthülse**, w. = schil van graanvruchten.
- Fruchtkapsel**, w. = zaadhulsel.
- Fruchtkiem**, m. = vruchtkiem.
- Fruchtkern**, m. = pit, kern van een vrucht.
- Fruchtknospe**, w. = vruchtknop.
- Fruchtknoten**, m. = vruchtkiem, -beginsel.
- Fruchtkorb**, m. = vruchtemand.
- Fruchtkorn**, f. = graankorrel.
- Fruchtlos** = vruchteloos, onvruchtbaar, nutteloos.
- Fruchtlosigkeit**, w. - = vruchteloosheid, onvruchtbaarheid, nutteloosheid.
- Fruchtmaler**, m. = vruchteschilder.
- Fruchtmangel**, m. = gebrek aan vruchten, aan graan.
- Fruchtmarkt**, m. = graanmarkt.
- Fruchtmonat**, m. = vruchtmaand.
- Fruchtreich** = vruchterijk, rijk aan vruchten, voordeelig, vruchtbaar.
- Fruchtreife**, w. = rijpheid van de vruchten.
- Fruchtschale**, w. = vruchteschil; -schaal.
- Fruchtsüß**, f. = (geschilderde) vruchten, vruchttestuk.
- fruchttragend** = vruchtdragend; voordeelig.
- Fruchtwein**, m. = vruchtwijn.
- frugal** = matig, sober, eenvoudig.
- Frugalität**, w. - = matigheid, soberheid.
- früh** = vroeg, vroegtijdig; von früher, frühesten Jugend an = van de vroegste, prilste jeugd af; die frühesten Minister = de vorige ministers; die frühesten Nachrichten = de eerste (vroegste) berichten; heute f. = van morgen vroeg; morgen f. = 's morgens vroeg; f. am Morgen, am frühen Morgen = vroeg in den morgen; möglichst f. = zoo vroeg mogelijk; meine Uhr geht zu f. = mijn horloge loopt voor; früh er = vroeger, eertijds; früher oder später = vroeger of later; früh(e)stens = op zijn vroegst; am frühesten = het vroegst.
- Frühapfel**, m.; **abrisofe**, w.; **birne**, w. = vroege appel; v. abrikoos; v. peer.
- Früharbeit**, w. = vroegewerk, morgenwerk.
- I. **frühe**, zie früh.
- II. **Frühe**, w. - = vroegte; in aller f. = heel in de vroegte.
- Früherte**, w. = vroege erwt.
- Frühgrit**, w. = vroegrit.
- Frühgebet**, f. = ochtendgebed.
- Frühgebur**, m. = ontijdige geboorte.
- Frühgottesdienst**, m. = vroegdienst; vroegkerk; vroegmis.
- Frühjahr**, f. = voorjaar.
- Frühkartoffel**, w. = vroege aardappel.
- Frühkirche**, w. = vroegkerk.

Frühfirſche, w. = vroege kers.
 frühflug = vroegwils, vroegrijp.
 Frühling, m. -(e)s, -e = lente; te vroeg geboren kind; vroegeling.
 Frühlingsblume, w.; -feter, m.; -luft, w.; -morgen, m. = lente||bloem; -feest; -lucht; -morgen.
 Frühlingsnachtgleide, w. = voorjaarsnacht-evening.
 Frühlings||tag, m.; -wetter, f.; -zeihen, f.; -zeit, m. = lente||dag; -weer; -teeken; -tijd.
 Frühmesse, w. = vroegmis.
 Frühmette, w. = melten.
 Frühmorgens = 's morgens vroeg.
 Frühocht, f. = vroeg ooft.
 Frühperück(e), w. = vroege perzik.
 Frühpredigt, w. = vroegpreek.
 Frühregen, m. = morgenregen.
 Frühreif = vroegrijp, voorlijk.
 Frühreife, w. = vroegrijpheid, voorlijkheid.
 Frühfaat, w. = vroeg gewas.
 Frühſicht, w. = ochtendwerk, vroegwerk (im Bergbau).
 Frühſchoppen, m. = morgendronk, borrel.
 Frühſtück, f. = ontbijt; zmettes \mathfrak{F} . = twaalf-uurtje.
 Frühſtücken, \mathfrak{f} dm. (h.) = ontbijten.
 Frühſtückszeit, w. = tijd voor 't ontbijt.
 Frühſtunde, w. = morgenuur.
 Frühtraube, w. = vroege druif.
 Frühzeitig = vroegtijdig, vroeg.
 Frühzeitigkeit, w. = vroegrijpheid.
 Fructidor' (spr.: fruk...), m. -s, -s = fructidor, vruchtmaand (18 Aug.-16 Sept.).
 Fructifikation', m. -, -en = vruchtvorming; aanwending, ten-nutte-making.
 fruchtigste'ren, \mathfrak{f} dm. (h.) = vrucht dragen: aanwenden, in praktijk brengen, partij trekken van.
 \mathfrak{F} . = \mathfrak{F} as, vat.
 Fuchs, m. -es, Füchse = vos; ein ſchlauer \mathfrak{F} . = een slimme vos, een slimmerd; Reineſe \mathfrak{F} . = Reintje de Vos; (Werb) vos; (Menſch) rooie; slimmerd; student (in 't eerste halfjaar); goudstuk, geeltje, goudvisch; (Stülb) beest; dieſen Weg hat der \mathfrak{F} . gemeſſen = deze weg is langer dan opgegeven is; dem Fuchs beichten = bij den duivel te biecht gaan; einen \mathfrak{F} . ſchteßen = overgeven, kalven; der \mathfrak{F} . ändert wohl den Balg, behält aber den Schall = de vos verliest wel zijn haren, maar niet zijn streken.
 fuchs'artig = vosachtig, als een vos.
 Fuchs'balg, m. = vossehuid, vossevel.
 Fuchs'bart, m. = roodbaard; boksdooorn.
 Fuchs'bau, m. = vossehol.
 Fuchs'ejen, f. -s, - = vosje.
 Fuchs'eifen, f. = vosseknip.
 fuch'sen, \mathfrak{f} dm. (h.) = plagen; es fuchst mich, daß... = het ergert mij, dat...; ſich f. = zich ergeren, nijdig zijn; etnen Ball f. = een beest maken.
 Fuchs'falle, w. = vosseval.
 Fuchs'grube, w. = vossehol.
 Fuchs'haar, f. = vossehaar; rossig haar.
 Fuchs'hütte, w. = hut, waar de jager op den vos leert.
 Fuch'sia, w. -, .. ſien = foksia, fuchsia.
 fuch'sticht = vosachtig.
 fuch'sig = ros(sig).
 Fuch'sin', f. -(e)s = fuchsine, roode anilinekleur.
 Fuch'sin, w. -, -nen = wijfjesvos.
 Fuchs'jagd, w.; -loch, f. = vosse||jacht; -hol.

Fuchs'major, m. = oudere student, die de Füchse inwijd.
 Fuchs'mitt, m. = vossedek.
 Fuchs'pelz, m. = vossevel.
 fuchs'rot = ros, rossig.
 Fuchs'schefe, w. = vossechimmel.
 Fuchs'schrot, m. = grove hagel.
 Fuchs'schwanz, m. = vossestaart (ook plantn.); handzaag; mit dem \mathfrak{F} . streichen = pluimstrijken, ſlikflooiën.
 fuchs'schwänze(l)n, \mathfrak{f} dm. (h.) = pluimstrijken, ſlikflooiën.
 Fuchs'schwänzer, m. -s, - = ſlikflooiër, pluimstrijker.
 Fuchs'schwänzerei', w. -, -en = ſlikflooiërij, pluimstrijkerij.
 fuchs'schwänzerisch = ſlikflooiërij.
 Fuchs'stute, w. = vosmerrie.
 fuchs'teufelswild, fuchs'twild = woest, woedend, schrikkelijk kwaad.
 Fuch'tel, w. -, -n = [een soort breede degen]; slag met de platte kling; unter der \mathfrak{F} . stehen = onder tucht staan; onder de plak staan.
 fuch'teln, \mathfrak{f} dm. (h.) = [(einen) afstraffen (met de platte kling)]; (mit den Händen) schermen, beweging maken, in 't rond slaan.
 Fu'der, f. -s, - = voer, wagenvracht; voeder-vat (groot wijnvat).
 fu'derweise = bij wagenvrachten; bij voeder-vaten.
 Fug, m. -(e)s = [doelmatigheid, gepastheid, geschikte gelegenheid]; recht, bevoegdheid; mit \mathfrak{F} . und Recht od. mit gutem \mathfrak{F} . = met goed recht, terecht, naar eisch en recht, gevoeglijk, redelijkerwijze.
 Fu'ge, w. -, -n = voeg, keep, sponning; fuga; aus den Fugen gehen = uit de voegen gaan, uit 't verband raken; verkeerd gaan.
 fu'gen, \mathfrak{f} dm. (h.) = verbinden, voegen.
 fü'gen, \mathfrak{f} dm. (h.) = voegen (aneinander: aan elkaar), verbinden; der Zufall hat es so ge-fügt = het toeval heeft het zoo beschikt; ſich f. = zich voegen, zich schikken, zich plooiën; ſich den Umständen, ſich in die Umstände f. = zich naar de omstandigheden plooiën, schikken; berusten in; ſich nach andern f. = zich naar anderen schikken, voegen; er will ſich nicht f. = hij wil zich niet onderwerpen; wie es ſich gerade fügt = zooals het uitkomt.
 fu'genartig = bij wijze van fuga.
 fu'gentwert, f. = vakwerk; samenvoeging.
 fü'ge'wort, f. = voegwoord.
 fu'gern, \mathfrak{f} dm. (h.) = kwanselen.
 fü'glich = gevoeglijk, geschikt.
 fu'glos = onrechtmatig, willekeurig.
 fü'g'sam = handelbaar, gedwee, meegaand.
 fü'g'samkeit, m. = handelbaarheid, mee-gaandheid.
 fü'gung, w. -, -en = voeging, verbinding; schikking, beschikking; eine \mathfrak{F} . der Umstände = een samenloop van omstandigheden.
 fü'hl'bar = voelbaar, tastbaar; [gevoelig]; einem etw. f. machen = iem. iets doen gevoelen, begrijpen; ſich f. machen = zich doen gevoelen.
 fü'hl'barkeit, m. = voel- of tastbaarheid; [gevoeligheid].
 fü'hlen, \mathfrak{f} dm. (h.) = voelen, tasten, gevoelen, gewaar worden; einem auf den Zahn f. = iem. aan den tand voelen; einem den Puls f. = iem. den pols of iems. pols voelen; ſich f. = zich voelen, besef van zijn eigenwaarde hebben; ſich glühdlich, geſchmeichelt, berlegt f. = zich

gelukkig, geveid, beleedigd (ge)voelen; sich ein(en) Mann f. = zich als man voelen.
fühfend = gevoelend, gevoelig.
fühf'er, m., **fühf'faden**, m., **fühf'horn**, f. = (voel)spriet, voeldraad, voelhoren, voeler (ook fig.).
fühf'loos = gevoelloos, ongevoelig.
fühf'lofigkeit, m. = gevoelloosheid, ongevoeligheid.
fühf'lwitz, w. = voelspriet, baardvezel.
fühf'luna, w. = [gevoel], voeling, aanraking (mit etnem haben, behaiten: met iem. hebben, houden).
fühf'nen, f. -s = Funen.
fühf're, w. -, -n = voer, wagenlading, wagenvracht; het rijden (met een wagen), tocht; rijtuig.
fühf'ren, fchw. (h.) = (einen Münden, einen an der Hand, ein glüdfliches Leben, in Versuchung) leiden; (einen Titel, Krieg, einen Prozeß, das Wort, das Kommando) voeren; (einen Beweis) aanvoeren; das würde mich zu weit f. = dat zou me te ver voeren; das große Wort f. = het hooge woord voeren, hebben; Reden, die Bücher, die Kasse f. = redeneeringen, de boeken, de kas houden; (etnem die Hand, ein Geschäft) leiden of besturen; ein Geschäft f. = (ook) een zaak drijven; eine Dame f. = een dame den arm geven, de cavalier van een dame zijn; einen Fremden f. = den weg wijzen; (auf die Spur, mit sich) brengen; (ein Amt) uitoefenen; das Regiment, das Kubel f. = het bestuur, het roer in handen hebben; (das Schwert, die Feder, den Besen) voeren of hanteeren; (etw. bei sich, im Munde) hebben; du sollst den Namen Gottes nicht unnützlich f. = niet ijdelijk gebruiken; Klage f. = klagen; (einen Heß, Schlag, Stoß) toebrengen, doen; diesen Artikel f. wir nicht = dit artikel verkoopen, hebben we niet; ein Protokoll f. = een proces-verbaal opmaken; paqieren f. = laten wandelen; irre f. = op een dwaalspoor brengen; am Gängelbarte f. = aan den leiband voeren (of laten loopen); einen auf's (Blatt)Eis f. = iem. een strik spannen; beetnemen; einen hinter's Licht f. = iem. om den tuin leiden; ins Verderben f. = ten verderve voeren; alle Wege f. nach Rom = alle wegen leiden naar Rome; einen Graben, eine Mauer um etw. f. = een gracht om iets graven, een muur om iets bouwen of optrekken; die Aufsicht über etw. od. einen f. = 't toezicht op iets of iem. houden; zu Ende f. = ten einde brengen; einem etw. zu Gemüte f. = iem. ernstig op iets wijzen, iem. iets op 't hart drukken; sich etw. zu Gemüte f. = iets gebruiken (eten of drinken); sich f. = zich gedragen, zich houden.
fühf'rer, m. -s, - = leider, gids; handleiding; aanvoerder.
fühf'reramt, f. = post van leider of gids, leiding.
fühf'rerfchaft, w. = leiding, bestuur, bevel; de gidsen.
fühf'rone, w. = verplichte karredienst, spandienst.
fühf'herr, m. = stalhouder.
fühf'rnecht, m. = voermansknecht.
fühf'lohn, m. = vrachtlloon, vracht.
fühf'mann, m. -(e)s, ..leute = voerman, karrevoerder.
fühf'runq, w. -, -en = leiding, bestuur; gedrag; 't voeren (eines Prozeßes); 't houden (der Bücher); bezoek (onder geleide).

fühf'runqsattest, -zeugnis, f. = bewijs van goed gedrag.
fühf'runqsliste, w. = conduitestaat.
fühf'rwagen, m. = boerewagen, vrachtwagen.
fühf'rweg, m. = rijweg.
fühf'werk, f. = voertuig, rijtuig, wagen; f. zu vermieten = paard en rijtuig te huur.
fühf'werken, fchw. (h.) = rijden, zich druk bewegen.
fühf'werkbesitzer, m. = stalhouder.
fühf'wesen, f. = karrevoervoer, vervoer per as.
fühf'apparat, m. = vultoestel.
fühf'bier, f. = bier om aan te vullen.
fühf'le, w. = overvloed, menigte, volheid; zwaarlijvigheid; vulsel (einer Kaffete u. dgl.); schöne Bilder die f. od. in Hülle und f. = in overvloed, bij de vleet.
I. fühl'en, f. -s, - = veulen.
II. fühl'en, fchw. (h.) = vullen, vol maken; opvullen: Wein in od. auf f. (afsch)en f. = op fleschen doen; in f. (afsch)er f. = in vaten doen.
fühl'en(garten), m.; -stall, m.; -stute, w. = veulen|park; -stal; -merrie.
fühl'(en)zahn, m. = wisseltand v. h. paard.
fühl'erde, w. = grond of aarde om aan te vullen.
fühl'haar, f. = vulhaar, stophaar.
fühl'horn, f. = horen des overvloeds.
fühl'ofen, m. = vulkachel.
fühl'sel, f. -s, - = vulsel.
fühl'steine, Pl. = vulsteen, stopsteen.
fühl'tung, w. -, -en = 't vullen; vulling, aanvulling; vulsel; paneel.
fühl'twein, m. = wijn om aan te vullen.
fühl'wort, f. = stopwoord.
fulminant = fulminant, bliksemend, razend, woedend, dreigend.
Fulmination, w. -, -en = fulminatie, 't bliksemen; pauselijke banbliksem.
fulminieren, fchw. (h.) = fulmineeren.
fummeln, fchw. (h.) = frömmelen, rondtasten.
fund, m. -(e)s, -e = vondst, tref; gevonden voorwerp; vinding; list; einen guten f. machen = een buitenkansje hebben.
Fundament, f. -(e)s, -e = fundament, grond, grondslag; etw. aus dem f. kennen, verstehen = iets in den grond kennen.
fundamental = fundamenteel, eerste, tot grondslag dienend.
fundamentieren, fchw. (h.) = fundamenteeren, fundeeren, fundament leggen, de gronden leggen.
Fundation, w. -, -en = fundatie, stichting.
Fundgeld, f. = vinderloon.
Fundgrube, w. = mijn, groeve; bron.
fundieren, fchw. (h.) = fundeeren, stichten; fundierte Schuld = gefundeerde schuld.
Fundierung, w. -, -en = fundeering, stichting.
Fundort, m. = vindplaats.
Fundrecht, f. = recht van den vinder.
Fundschacht, m. = mijnschacht, waarin nieuwe lagen gevonden zijn.
fünf = vijf; die fünf = de 5; f. gerade sein lassen = 't niet zoo nauw nemen; er kann nicht bis f. zählen = hij kan geen tien tellen; es sind unser fünf(e) od. wir sind zu fünf(t) od. zu fünfen = we zijn met 2'n vijven.
fünfsach'teltakt, m. = vijf-achtste-maat.
fünfsattig = in vijf bedrijven.
fünfarmig = met vijf armen, vijfarmig.
fünfbätterig = vijfblad(er)ig.

fünfe, zie fünf.
fünfe, f. -(e)s, -e = vijfhoek.
fünfedig = vijfhoekig.
fünfer, m. -s, - = een van 't vijfde regiment; wijn van 't jaar '05; stuiver (5-kreutzerstuk), dubbelte; lid van een raad van vijven.
fünferlei = vijfderlei.
fünffach, -fältig = vijfvoudig.
fünfflach, f. -(e)s; **fünfflächer**, m. -s, - = vijfvlak.
fünffranf(en)ftück, f. = vijf Frankstuk.
fünffüßig = vijfvoetig.
fünfhundert = vijfhonderd.
fünfhundertste (der, die, das) = vijfhonderdste.
fünfhundertstel, f. -s, - = vijfhonderdste (deel).
fünffährig = vijfjarig.
fünffährlich = vijfjaarlijks(ch).
fünffro'nenftück, f. = stuk van 5 kronen (Oostenr.).
fünffmal = vijfmaal.
fünfmännig = met 5 meesdraden.
fünfmärk'stück, m.; -stück, f. = biljet, geldstuk van 5 Mark.
fünffmonatlich = vijfmaandelijks(ch).
fünffpünder, m. -s, - = vijfponder.
fünffpündig = van 5 pond, vijfponds...
fünffprocentig = à 5 procent; vijfprocents...
fünffreihig = van of met vijf rijen.
fünffstättig; -stättig; -stättig; -sprachtig; -stimmig; -stättig = vijfsnarig; -zuiltig; -zijdig; -lettergreppig; -talig; -stemmig; -daagsch.
fünftausend = vijfduizend.
fünftausendste (der, die, das) = vijfduizendste.
fünftausendstel, f. -s, - = vijfduizendste (deel).
fünfte (der, die, das) = vijfde; Heinrich der Fünfte ob. V. = Hendrik de Vijfde; das f. Rad am Wagen = het vijfde rad aan den wagen, te veel, overbodig.
fünfte(halb) = vijfdehalf.
fünfteilig = vijfdeelig.
fünfteil, f. -s, - = vijfde(deel); das f., drei fünfteil vom Gewinn = het vijfde, drie vijfden van de winst; ein f. Meter, eine f. Meile = 1/5 Meter, 1/5 mijl.
fünften = ten vijfde.
fünfundzwanzig = vijfentwintig.
fünfuhr, m. = five o'clock (tea).
fünfwink(e)lig = vijfhoekig.
fünffzählig = vijfzallig.
fünffzähig = vijfteenig.
fünffzehn (u. **fünffzehn**) = vijftien.
fünffzehner, f. = vijftienhoek.
fünffzehner, m. = 15-kreutzerstuk, schelling; een van 't vijftiende regiment; lid van de kamer van 15.
fünffzehnte (der, die, das) = vijftiende.
fünffzehntel, f. = vijftiende (deel).
fünffzeilig = vijfregelig.
fünffzig (u. **fünffzig**) = vijftig.
fünffziger, m. -s, - = vijftiger; een van 't vijftigste regiment; wijn van 't jaar '50; die f. Jahre = de vijftig jaren (tusschen '50 en '60).
fünffzigjährig = vijftigjarig.
fünffzigste (der, die, das) = vijftigste.
fünffzigstel, f. -s, - = vijftigste deel.
fünffziger, fchw. (h.) = fungeeren, een ambt bekleden, werkzaam zijn.
fünfguß, m. -, - = zwam, fungus.
fünfgußsäure, w. = zwamzuur.

fünffchen, f. -s, - = vonkje; kein f. Berstand = geen vonkje, geen greintje verstand.
fünfften, m. .. fen(s), .. fen = vonk, sprank; kein f. (von) Hoffnung = geen zweem van hoop.
fünfflein, fchw. (h.) = vonkelen, fonkelen, schitteren, blinken.
fünffelnagelneu = (spik)splinternieuw.
fünffemesser, m. = vonkemeter (electr.).
fünffensprühend = vonkelend, vonkespattend.
fünffensbruch, m. **fünffentelegraphie**, w. = vonketelegrafie, draadlooze telegrafie.
fünffenzicher, m. = ontlander (electr.).
fünffion, w. -, -en = functie, dienst, verichting, betrekking.
fünffionär, m. -(e)s, -e = functionaris.
fünffionieren, fchw. (h.) = fungeeren, dienst doen, werken, (van mechanismen) funktionneeren, gaan.
fünffel, w. -, -n = (gew.) slecht licht.
I. für, Präp. mit Akk. = voor; Schritt f. Schritt = stap voor stap; ein Mittel für das Fieber = een middel voor de koorts; Mädchen f. alles = maid alleen; Gefühl f. Musik = gevoel voor muziek; eine Warnung f. dich = een waarschuwing voor jou; f. nichts und wieder nichts = voor niemendal; das Ich ist nicht f. Sie = dat past niet voor u; fürchten f., sich ängstigen f., zittern f. einen = (uit belangstelling) voor of om iem. bang zijn, zich ongerust maken, beven; f. ihn ist das zu viel, schädlich = voor hem is dat te veel, schadelijk; ich f. meine Person = ik voor mij; f. meinen Teil = voor mijn part; er ist groß f. sein Alter = voor zijn leeftijd; f. immer = voor altijd; fürs erste = vooreerst, ten eerste; er ist immer f. sich = hij is altijd op zich zelf; an und f. sich = op zich zelf (beschouwd); f. einen sprechen, Partei ergreifen = voor iem. spreken, de partij opnemen; das hat viel f. sich = daar is veel voor; f. zwei arbeiten = voor twee werken; ein f. allemal = eens voor al; was f. ein Buch = wat voor een boek; ich halte ihn f. einen Feindler, f. dumm = ik houd hem voor een huichelaar, voor dom; einen f. hoch nehmen = voor vol aanzien; nichts f. ungut = neem 't niet kwalijk; f. viel Geld etw. kaufen = voor veel geld; f. sein Leben gern etw. tun, essen = dolgraag iets doen, eten; f. etw. bisßen = voor iets boeten; f. und f. = voortdurend, telkens, onophoudelijk.
II. für, f.: das f. und Wider = het voor en tegen.
fürage (spr.: aazje), w. - = fourage.
füragieren (spr.: zie.), fchw. (h.) = fourageeren, levensmiddelen halen.
für'bah ob. **fürbah** = voort, vooruit, verder; f. gehen = doorloopen.
für'bitte, m. = voorspraak, een goed woord, voorbede; bei einem f. einlegen, tun für = bij iem. een goed woord doen, voorspraak zijn, voorbede doen voor.
für'bitter, m. -s, - = voorspreker, bemiddelaar.
furchen, w. -, -n = voor, groef, rimpel; Furchen ziehen = voren maken, rimpels te voorschijn roepen.
furchen, fchw. (h.) = voren graven, groeven, rimpelen; gefurchte Stirn = gerimpeld voorhoofd.
furchenartig = gelijk een voor.
furchenweise = bij groeven, bij voren.
furchenziehen, f. = het graven van greppels voor afwatering.

- Furcht**, m. - = vrees, angst, bezorgdheid; aus *F.* vor dem Tode = uit vrees voor den dood; etnen in *F.* setzen, jagen = iem. vrees aanjagen; aus *F.* zu fallen = uit vrees van (of om) te vallen.
- furcht'bar** = vreeselijk, verschrikkelijk, geducht, ontzettend, ontzaglijk, verbazend.
- Furcht'barkeit**, w. - = verschrikkelijkheid, geduchtheid.
- furch'ten**, *fchw.* (h.) = vreezen, bang zijn, vrees koesteren, zich ongerust maken; ich fürchte ihn = ik vrees hem, ik ben bang voor hem; ich fürchte für ihn = ik maak me ongerust over hem, ik vrees voor hem, ben bang voor hem; sich (vor etw.) f. = bang zijn (voor iets).
- furch'terlich** = vreeselijk, verschrikkelijk, erg, afgrijselijk, afschuwelijk.
- furcht'los** = onbevreesd, onversaagd, stout, zonder vrees.
- Furcht'losigkeit**, w. - = onbevreesdheid.
- furcht'sam** = bang, bleu, angstvallig.
- für'der, für'derhin** = voortaan, verder; [vooruit, voorwaarts].
- füreinander** = voor elkander.
- Furie**, w. -, -n = furie, Furie; woede, razernij.
- Furier**, m. -(e)s, -e = foerier.
- Furier'schügen**, Pl. = soldaten, die een foerier vergezellen.
- für'te**, w. -, -n = (hooi)vork, (mest)vork].
- für'tlieb** = voorlief; mit etw. f. nehmen = iets voorlief nemen; bei Tische f. nehmen = voorlief nemen, wat er is.
- furnier**, f. -(e)s, -e = forneer (blad), fineer.
- furnier'en**, *fchw.* (h.) = forneeren, fineeren, met houtblad beleggen.
- furnitur**, w. -, -en = furnituur.
- furo're**, f. -s = furore, groot opzien, drukte.
- für's** = für das.
- Für'sorge**, w. = liefderijke zorg, voorzorg, zorg.
- Für'sorgeerziehung**, w. = rijksopvoeding (in Pruisen), dwangopvoeding.
- Für'sorgezählung**, m. = verpleegde in een rijksopvoedingsgesticht.
- für'sorglich** = zorgvol.
- Für'sprache**, w. = voorspraak; *F.* für einen einlegen = iem. voorspraak zijn, een goed woord voor iem. doen.
- Für'sprecher**, m. -(e)s u. -en, -e(n) = voorspreker, woordvoerder, advocaat.
- Für'sprecher**, m. = voorspreker, bemiddelaar, beschermer.
- Fürst**, m. -en, -en = vorst, heerscher, soeverein; Vorst (titel tusschen Herzog en Graf); was die Fürsten geigen, das müssen die Untertanen tanzen = wat de heeren wijzen, moeten de gekken prijzen.
- Fürst'abt, -bischof**, m. = abt, bisschop tevens vorst, abt en vorst, bisschop en vorst.
- Für'stenbank**, w. = vorstebank (im Reichstage).
- Für'stenbirne**, w. = bergamotpeer.
- Für'stenbrief**, m. = oorkonde van de verheffing tot Vorst.
- Für'stenbund**, m.; -geschlecht, f. = vorstebond; -geslacht.
- Für'stenglanz**, m. = vorstelijke glans.
- Für'stengruft**, w. = vorstelijke grafkelder.
- Für'stenhaus**, f. = vorstehuis, -geslacht; vorstelijk paleis.
- Für'stenhut**, m. = diadeem, vorstehoed.
- Für'stenknecht**, m. = vorsteknecht (verachtelijk).
- Für'stenkrone**, w. = vorstekroon.
- Für'stenlehen**, f. = vorstelijk leengoed.
- Für'stenmantel**, m. = vorstemantel.
- für'stenmäßig** = vorstelijk, een vorst passend, een vorst waardig.
- Für'stenrat**, m.; -recht, f.; -schule, w. = vorsteraad; -recht; -school.
- Für'stenfisch**, m. = vorstelijke rezidentie.
- Für'stenstand**, m. = vorstelijke stand, vorstestand.
- Für'stenstuhl**, m. = vorstetzel, -troon.
- Für'stentag**, m. = vorsteraad, -vergadering.
- Für'stentitel**, m. = vorstetitel.
- Für'stentum**, f. -s, . tümer = vorstedom.
- Für'stenwort**, f. = vorstewoord.
- Für'stenwürde**, w. = vorstelijke waardigheid.
- Für'stin**, w. -, -nen = vorstin.
- für'stlich** = vorstelijk; Seine Fürstliche Durchlaucht = Zijne Vorstelijke Hoogheid.
- für'stlichkeit**, w. - = vorstelijkheid, pracht, luister; Fürstlichkeiten = vorsten.
- Furt**, w. -, -en = voorde, doorwaadbare plaats.
- furt'bar** = doorwaadbaar.
- Furur'fel**, m. -s, - = bloedzweer.
- für'wahr** = voorwaar, waarlijk, in waarheid.
- Für'wich**, m. -s, zie Wormich.
- Für'wort**, f. = voornaamwoord; ook = Fürbitte.
- Furz**, m. -es, Fürze = wind.
- fur'zen**, *fchw.* (h.) = een wind, winden laten.
- fu'scheln**, *fchw.* (h.) = heen- en weer draaien, fluisteren, knoeien.
- Fu'sel**, m. -s = foezel, slechte brandewijn.
- fu'seln**, *fchw.* (h.) = foezel drinken.
- Fuß'ler**, m. -s, -e = fuzelier.
- fuß'lic'ren**, *fchw.* (h.) = fuzileeren, doodschieten.
- Fuß'zillade**, w. -, -n = fuzillade.
- Fusion**, w. -, -en = fuzie, versmelting, samensmelting.
- Fuß**, m. -es, Füße = voet, poot (van Dieren und Mäßen), voetstuk; stehen Füße = staande voets; setzen *F.* fallen = vasten voet krijgen; die Sache hat Hand und *F.* = dat zit goed in elkaar, staat op pooten, is goed gezegd, daar is wat mee te beginnen; hundert Fuß (einige Füße) hoch = honderd voet (eenige voeten) hoog; einem auf dem *F.* folgen = iem. op den voet volgen; auf Treter's Füßen gehn od. stehn = trouwplannen hebben of op een vrouw uit gaan; er lebt auf großem (glänzenden) *F.* = hij leeft op grooten (schitterenden) voet; mit einem auf gutem, auf gelbanntem *F.* leben od. stehn = met iem. op goeden, op gespannen voet leven; etnen auf treten *F.* setzen = iem. op vrije voeten stellen; die Sache steht auf schwachen Füßen = de zaak staat zwak; mit dem linken *F.* zuerst aufgestanden sein = met 't linkerbeen uit bed gestapt zijn; mit Füßen, unter die Füße treten = onder den voet treden; einem zu Füßen fallen, sich einem zu Füßen werfen = iem. te voet vallen; gut zu *F.* sein = goed ter been zijn.
- Fuß'angel**, w. = voetangel.
- Fuß'artillerie**, w. = vesingartillerie.
- Fuß'bad**, f. = voetbad.
- Fuß'ball**, m. = voetbal.
- Fuß'balle**, m. = bal van den voet.
- Fuß'bank**, w. = voetebank; ook: trottoir.
- Fuß'bekleidung**, w. = voetbekleding.
- Fuß'beuge, -biege**, m. = wreef, buiging van den voet.
- Fuß'bände**, w. = voetverband.

Fußblatt, f. = voetsool.
Fußboden, m. = vloer.
Fußbreit, m.: feinen F. Landes = geen voetbreed land.
Fußchen, f. -s, - = voetje.
Fußdecke, m. = voetdecken; voetkleed, tapijt, karpel.
Fußdeifen, f. = voetboei, voetijzer; voetangel.
Fußeln, fhm. (h.) = trippelen; met de voeten spelen, elkaar met de voeten zachtjes aanraken.
Fußern, fhm. (h.) = den voet zetten; voeteeren; loopen; auf etw. (Wff.) f. = op iets steunen; berusten; sich f. auf = zich gronden, steunen op.
Fußfall, m. = voetval.
Fußfällig = neergeknield, op de knieën.
Fußflöße, w. = warmflesch, -kruik.
Fußförmig = voetvormig.
Fußgänger, m. -s, - = voetganger.
Fußgelenk, f. = voetgewricht.
Fußgelenk, f. = lijst van 't voetstuk.
Fußgestell, f. = voetstuk, schraag.
Fußgestel, f. = inlegwerk (van een vloer).
Fußgicht, w. = voetjicht, podagra, voeteuvel.
Fußhoch = een voet hoog, voeten hoog.
Fußkissen, f. = voetkussen.
Fußklaviatur, w. = pedaal.
Fußklemmer, w. = voeteklem (für Radfahrer).
Fußknöchel, m. = enkel.
Fußkuß, m. = voetekus.
Fußlahm = lam aan den voet.
Fußling, m. -(e)s, -e = voeteling, voet van de kous.
Fußmaß, f. = voetmaat, maat van den voet.
Fußmatte, w.; -pfad, m.; -punkt, m. = voetmat; -pad; -punt.
Fußregister, f.; -reise, w.; -reisender, m. = voetregister; -reis; -reiziger.
Fußsack, m.; -schmel, m.; -sohle, w. = voetzak; -schabel (voetbankje); -zool.
Fußsoldat, m. = infanterist.
Fußspitze, w. = punt van den voet.
Fußspur, w. = voetspoor.
Fußstab, m. = standaard-maat, maatstok.
Fußstandbild, f. = standbeeld te voet.
Fußstapfe, w. -, -n = voetstap; in jems. Fußstapfen treten = in iems. voetstappen treden.
Fußsteig, m. = voetpad.
Fußstapfe, zie Fußstapfe.
Fußtaste, w. = pedaal.
Fußteppich, m. = tapijt, voetekleedje.
Fußtritt, m. = trap, schop; trede, opslag (eines Wagens).

Fußvolk, f. = voetvolk; unter's F. geraten = den breeden weg opgaan.
Fußwanne, w. = kuip (voor een voetbad).
Fußwärmer, m. = stoof.
Fußwaschen, f. = voetwassching.
Fußweg, m. = voetpad.
Fußwerk, f. = schoeisel.
Fußwege, zie Fußwege.
Fußtern, fhm. (h.) = foeteren, schelden, razen, vloeken.
futil = futiel, nietig.
Futilität, w. -, -en = futiliteit.
futsch = weg, verdwenen, marsch.
Fütter, f. -s = voeder, voer, eten; voering; lijstwerk (om deuren en vensters).
Fütteral, f. -(e)s, -e = foedraal, omhulsel, etui, doosje, scheede.
Fütterische für Fütterage, w. - = fourage.
Fütterband, f. = kapje (van de pruik).
Fütterbank, w. = snijbank (voor 't hakstroo).
Fütterbarant, m. = bombazijn voor voering.
Fütterboden, m. = voe(de)rzolder.
Fütterholen, f. = fourage halen, fourageeren.
Fütterholz, f. = hout voor beschoeiing.
Fütterhammer, w. = fouragekamer.
Fütterkasten, m. = voerkist, hooi- of haverkist.
Fütterknecht, m. = fourageur.
Fütterkorb, m. = voederzak, -korf.
Fütterraut, f. = versch of groen voer.
Fütterleinwand, w. = voeringlinnen.
Füttermauer, w. = dubbele muur.
Füttertern (füttertern), fhm. (h.) (das Pferd, die Kuh, das Rind f.; u. dem Pferde, der Kuh Hafer, Sen f.) = voederen, voeren; (auch: das Pferd mit Stroh f.); (mit Watte, Leinwand) voeren.
Fütternetz, f. = voederzak, -net.
Fütterpreis, m. = voederprijs.
Fütterraufe, w. = ruif.
Fütterrübe, w. = mangelwortel.
Fütterrad, m. = voederzak.
Fütterreißer, m. = stroohakker.
Fütterschwinge, w. = voederwan.
Füttertrug, m. = voedertrog, -bak.
Füttertruch, f. = voering.
Fütterung, w. -, -en = voeding; voering, bekleeding, beschoeiing.
Fütterwanne, w. = voederwan.
Fütterwikke, w. = voederwikke.
Fütterzeug, f. = voering.
Füterum, f. -s, -ra = futurum, toekomstige tijd; amtes F. = voltooid toekomstige tijd.

6.

G, f. = G; (Mus.) G ob. sol; G dur = G majeur; G moll = G mineur; G-fußfüßel = G- of G. = Geld (op koerslijsten). [vioolsleutel.
g. = Gramm.
Gäa, m. - = Gaea, (Godin der Aarde).
Gaba're, w. -, -n = gabaar (een soort schip), uitlegger, wachtschip.
Gabe, w. -, -n = gift, geschenk, gave; dosis; gave, aanleg, vermogen, begaafdheid; milbe G. = milde gift.

gäbe: gäng (ob. gang) und g. = algemeen gebruikelijk, veel voorkomend.
Gabel, w. -, -n = vork; gaffel; lemoen; gewei; die fünfjüngige G. = de hand, je natuurlijke vork; einen auf die G. nehmen = tegen iem. een eed doen.
Gabelanker, m. = (ver)tuianker.
Gabeldüssel, w. = gaffeldissel, lemoen.
Gabeler, zie Gabeler.
gabelförmig = gaffelvormig, gevorkt.

Ga'belfrühstück, f. = tweede ontbijt, déjeuner à la fourchette.
Ga'belhert, m. = gaffelhert.
Ga'belholz, f. = gevorkt hout; lemoen, disselboom.
ga'belig = gaffelvormig, gevorkt.
Ga'bellkling, w.; **-kruis**, f.; **-mast**, m. = gaffelkling; -kruis; -mast.
ga'beln, f. (h.) = aan of op een vork steken; oppikken; nach etw. g. = (fig.) naar iets hengelen; **fich g.** = zich in tweeën verdeelen, splitsen.
Ga'belpferd, f. = paard voor een gaffeldissel.
Ga'belstanz, m. = gaffelvormige staart; gaffelstaart (een kolibri).
ga'belständig = vork-, gaffelstandig.
Ga'belstange, w. = gaffelstang.
Ga'belstück, m. = steek met een vork of gaffel.
Ga'belstiel, m. = steel van een vork.
Ga'belstütze, w. = gaffelsteun (om iets op te laten rusten, bijv. een wagenas).
Ga'belwagen, m. = gaffelwagen (voor één paard).
Ga'belweibe, w. = kiekendief, wouw.
Ga'belzahn, m. = tand van een vork.
Gab'ler, m. -s, - = gaffelhert, gaffelbok.
Gab'riel, m. = Gabriël.
Gabrie'le, w. = Gabriëlle.
gac'eln, **gac'ern**, f. (h.) = kakelen, snateren; babbelen, kletsen.
Ga'den, m. -s, - = klein huis (van één vertrek), hut].
Gaf'fel, w. -, -n = gaffel, groote vork, gaffel(spriet), gaffelzeil; [gild]; grofe G. = fokkegaffel.
gaf'fen, f. (h.) = gapen, met open mond staan te kijken.
Gaf'fer, m. -s, - = gaper, botmuil.
Gagat', m. -(e)s, -e = git.
Ga'ge (spr.: *g'azje*), w. -, -n = soldij, betaling, loon, gage.
Ga'gel, m. - = gagel.
I. gäh'nen, f. (h.) = geeuwen, gapen.
II. Gäh'nen, f. -s, - = gegeeuw, geegaap.
Gäh'naut, m. = gaping, hiaat.
Gäh'nucht, w. = geeuw-, gaapzucht.
gäh'ren, zie gähren.
gäh'rig = (f. meiz.) afhellend, steil].
Ga'la, w. - = gala, hofkleeding; hoffeest.
Ga'lanzung, m., **-heid**, f. = galakleed, galagewaad.
Galaktit', m. -(e)s, -e = galaktiet, melksteen.
Galaktome'ter, f. (u. m.) -s, - = melkweger.
Galant', m. -(e)s, -e = galant, beminde, hofmaker.
Galant'ber, m. -s, - = korenworm; kuiflesuwerik.
galant = galant, hoffelijk, oplettend, aardig; los, lichtzinnig.
Galanterie', w. -, -n = galanterie, hoffelijkheid, hoffelijk woord; avontuur.
Galanterie'arbeiten, Pl. = galanterieën, bijouterieën.
Galanterie'waren, Pl. = galanterieën.
Ga'latag, m. = galadag.
Gala'terbrief, m. = brief aan de Galaten.
Gala'tien, f. -s = Galatië.
Gala'tiform, w. = groot-tenuë.
Gala'twagen, m. = galarijtuig.
Galban'ium, f. -s = galbanum, gomhars.
Galca'fe, w. -, -n = galjas, groote galei.
Galee're, w. -, -n = galei.

Galee'renarbeiten, Pl. = galei-, dwangarbeid.
Galee'renflabe, m. = galeislaaf, galeiboef.
Galeo'ne, w. -, -n = galjoen.
Galeo'te, w. -, -n = galjoot, kleiner schip.
Galerie', w. -, -n = galerij, gang, omgang, zuilehal, schilderijzaal.
Galgant', m. -(e)s = galigaan, cypergras (op Sumatra wildgrosiend).
Gal'gen, m. -s, - = galg; einen an den G. bringen = iem. aan de galg helpen; er sieht aus, als ob er vom G. gefallen wäre = hij ziet er uit, alsof hij van de galg gedropen was.
Gal'genbraten, m. = galgeaas, galgebok.
gal'genförmig = galgvormig.
Gal'genfrist, w. = kort nutteloos uitstel.
Gal'gengezicht, f. = galgezicht, galgetronie.
Gal'genholz, f. = galgehout; falsch wie G. = zoo valsch als een kat, als de nacht.
Gal'genhumor, m. = galgehumor.
Gal'genmännchen, f. = galgemannetje, alruinmannetje.
gal'genmächtig = galgachtig.
Gal'genpflaster, m. = (*scherts*) touwslager.
Gal'genstängel, **-stiel**, **-vogel**, m. = galgebok, galgeaas.
Gal'gien, f. -s = Galicië (in Spanje).
Gallä'a, f. -s = Galilea.
Gallä'er, m. -s, - = Galileër.
gallä'isch = Galileisch.
Gallimath'ias, zie Gallimathias.
Gallo'ne, zie Galeone.
Gall'o'te, zie Galeote.
gäl'isch = Gaelisch.
Gall'zien, f. -s = Galicië (in Oostenrijk).
gäl'zig = Galicisch.
Gall'jak, w. -, -n = galjas.
Gall'jot, m. -, -en = galjoot.
Gall'apfel, m. = galappel, galnoot.
Gall'apfelsäure, w. = galnootzuur.
Gall'e, w. -, -n = gal; opening, holte (in een gegoten voorwerp); galgezwel; galnoot; schwarze G. = zwaarmoedigheid, zwartgalligheid; die G. läuft ihm über = zijn gal loopt over, hij wordt kwaad; seine G. ausstüßen = zijn hart luchten, zijn gal uitstorten; er hat seine G. = hij heeft geen gal, hij wordt niet kwaad; Gift unb G. speien = giften gal braken.
Gall'eiche, w. = galeik.
gal'len, f. (h.) = gallen (einen Trif); in een galnootbad doopen.
[gäl'len, f. (f.) = bitter worden.]
gal'lenbitter = bitter als gal.
Gal'lenblase, w.; **-feber**, f.; **-gang**, m.; **-gefäße**, Pl.; **-stein**, m. = galblaas; -koorts; -kanaal; -vaten; -steen.
Gal'lenucht, w. = geelzucht; zwartgalligheid.
gal'lenüchtig = geelzuchtig, (zwart)gallig.
Gal'tert, f. -(e)s, -e; **Gal'terte**, w. -, -n = gelatine; gelei.
gal'tertartig = geleiachtig.
Gal'tertsäure, w. = geleizuur.
gal'ticht = gallig, galachtig.
Gallici's mus, zie Gallizismus.
Gal'lien, f. -s = Gallië.
Gal'lier, m. -s, - = Galliër.
gal'tig = gallig, vol gal; zwartgallig.
gallia'nisch = Gallicaansch.
Gallimath'ias, m. u. f. - = zotte praat, wartaal.
Gall'insekt, f. = galwesp, galinsekt.
Gallo'ne, zie Galeone.
Gall'o'te, zie Galeote.

gal'fisch = Gallisch.
gallicie'ren, fchm. (h.) = gallicieeren, verfranschen; (Wein) kunstmatig verbeteren.
Gallizis'mus, m. -, ..men = gallicisme.
Gallomanie', w. - = gallomanie.
Gallon'e, w. -, -n = gallon (Eng. maat van ruim 4,5 liter.)
Gal'suë'zure, w. = galnotezuur.
Gal'we'spe, w. = galwesp.
Galmei', m. -(e)s = galmei, kalamijn(steen).
Galon' (spr.: g^kald), m. -s, -s = galon, tres, boordseil.
galonie'ren, fchm. (h.) = galonneeren.
Galopp', m. -(e)s = galop; in galop; G. tanzen = galoppeeren.
Galoppa'de, w. -, -n = galoppade.
galoppie'ren, fchm. (h.) = galoppeeren.
Gal'o'sche, w. -, -n = overschoen.
gal't(e)rig (vorb.) = ransig; bedorven.
gal't (oerb.) = droog (geen melk gevend).
galva'nisch = galvanisch.
galvanisier'en, fchm. (h.) = galvanizeeren.
Galvani's'mus, m. - = galvanisme.
Galvanogly'fie, w. - = galvanoglyfie ('t galvanisch vervaardigen van metalen relief-drukplaten).
Galvanograp'hie', w. - = galvanografie ('t overbrengen van schilderij langs galvanischen weg op drukplaten).
Galvanokaust'ik, w. - = galvanokaustiek ('t gebruiken van den galvanisch gloeiend gemaakten platinadraad om te etsen).
Galvanome'ter, m. (u. f.) = galvanometer.
Galvanopla'stik, w. - = galvanoplastiek ('t vervaardigen van metalen beelden door galvanische precipitaten).
Galvanoskop, f. -(e)s, -e = galvanoscoop (werktuig om den galv. stroom te meten).
Galvanotyp'ie, w. - = galvanotypie.
Gaman'der, m. -s, - = gamander, manderkruid.
Gama'sche, w. -, -n = slobkous; große G. n im Kopfe haben = große Rosinen im S. haben, zie Rosine.
Gama'schendienst, m. = kleine, kleinzielige dienst; knoepoetsersij.
Gam'be, w. -, -n = violoncel.
Gambit', f. -s, -s = gambiet (im Schach).
Gam'ma, w. -s, - = gamma; (vlinder) pistooltje.
Gama'sche, w. -, -n = onderkaak (eines Pferdes).
Gan'er'be, m. = medeërfgenaam.
gan'fen, fchm. (h.) = gappen, stelen.
Gang, m. -(e)s, Gänge = gang, loop, duel; wandeling; (bei Tafel) gerecht, schotel, gang; molensteen; mijnader; feinen eignen G. gehn = zijn eigen gang of weg gaan; loop (bes Mondes, der Zeit, der Verhandlungen, der Geschäfte); er hat einen leichten, einen stolzen G. = een lichter, trotschen gang, loop, stap; einen G. mit einem machen = met iem. duelleeren; einen G. in die Stadt tun = een boodschap .. (in einem Hause, unter der Erde) gang; (im Garten) pad, laan; Gänge (im Körper) buizen, kanalen; im G. sein = aan den gang zijn, in beweging zijn, op dreef zijn, ook: in zwang zijn; in G. setzen, bringen = aan den gang maken; in G. kommen = aan den gang, op dreef komen.
ganz (ob. ganz) und **ganz** = algemeen gebruikelijk, in zwang, veel voorkomend.

Gang'art, w. = gang, loop, manier van loopen; gangsteen, bergsoort.
gang'bar = begaanbaar, druk begaan; (im Bergbau) in exploitatie; [(bon Münzen und Waren) gezocht, gewild]; gebruikelijk, in zwang, in omloop zijnde, algemeen verbreid.
Gang'barkeit, w. - = begaanbaarheid; algemeenheid, gangbaarheid.
Gan'gelband, f. = leiband; einen am G. führen = iem. aan den leiband laten loopen.
gan'geln, fchm. (h.) = aan den leiband laten loopen; [slenteren].
Gang'ert, f. = erts uit den gangsteen.
Gan'ges, m. - = Ganges.
Gang'höhe, w. = spoed (van een schroef).
gan'gig = gang hebbend, goed loopend.
Gang'läufer, m. = ganglooper.
Gang'lion, f. -s, ..ffen = ganglion, peesknoop; overbeen, kraakbeenig uitwas.
Gang'sbill, f. -(e)s, -e = gangspil.
gang'weise = bij gangen, bij lügen (im Bergbau).
Gans, w. -, Gänse = gans (eig. en fig.); harde rotssteen, gens, gieling; die Gänse gehn überall barfuß = doe maar niet te voornaam; so weit gehn keine Gänse nicht = dat gaat boven zijn begrip.
Gans'braten, zie Gänsebraten.
Gans'den, f. -s, - = gansje; zottin.
Gan'senaar, -adler, m. = wouw, kiekendief.
Gan'seliumben, f., -blume, w. = madeliefje.
Gan'sebraten, m. = gebraden gans.
Gan'sebrust, w. = (gerookte) ganzeborst; (bon Menschen) kippeborst.
Gan'sel'distel, w.; -feder, w.; -fett, f.; -fleisch, f.; -fuß, m. = ganze'distel (melkdistel); -veer; -vet; -vleesch; -poot (plant. -voet).
Gan'sel'schen, f. = aanhalingsteeken.
Gan'segefröse, f. = afval van geslachte gans (kop, pooten, lever e. d.).
Gan'sehaut, w. = ganzevel, -huid; fig. kippevel.
Gan'sehirt, m. = ganzehoeder.
Gan'settel, m. = veeren pen.
Gan'setlein, zie Gänsegefröse.
Gan'setraut, f. = zilverschoon; scheeffkelk.
Gan'setresse, w. = scheeffkelk.
Gan'seleberpasteie, w. = ganzeleverpastei.
Gan'semarsch, m.: im G. gehn = als de ganzen (d. i. achter elkaar), in ganzeorde loopen.
Gan'senudel, w. = pil, meelbal (om de ganzen te mesten).
Gan'sepfeffer, m. = ganzepeper.
Gan'ser, m. -s, -; **Gan'serich**, m. -(e)s, -e = ganzenik, gent.
Gan'sel'spiel, f.; -stall, m.; -wein, m. = ganze'sbord (-spel); -hok; -wijn (water).
Gant, w. -, -en = gerechtelijke verkoop wegens failliet; faillissement.
Gan'tbuch, f. = lijst, catalogus van den verkoop.
gan'ten, fchm. (h.) = gerechtelijk verkoopen.
Gan'ter, m. -s, - = kelderstallage (voor biervaten).
Gan'thaus, f. = verkoop-, venduhuis.
Gan'tmasse, w. = failliete boedel.
Gan'tmed' (es), m. = Ganymedes.
ganz = heel, gaaf, ongeschonden; heel, geheel; geheel en al; es ist mein ganzes Ernst = ik meen het in vollen ernst; in ganz Europa = in heel (of gansch) Europa; ganzer 50 Gulden = volle 50 gulden; bon ganzem Herzen = van ganscher harte; mein ganzes Leben = al mijn, mijn geheele leven; ein ganzer Mensch = een heele kerel, een heele man; [die ganzen

Menschen hier = alle menschen hier; ganzer 3 Monate = volle 3 maanden; ein ganzer Redner = een heele (een knap) spreker; die ganze Stadt = de heele stad; er ist mein ganzer Stolz = al mijn trots; das Glas ist noch g. = is nog heel; - das Ganze = het geheel; ein Ganzes = een geheel; im großen (und) ganzen = over 't geheel; ein Ganzer = eene heele (Schoppen); es ist g. verzehrt = geheel opgegeten; ich danke g. ergebenst = wel nederig; ich bin ganz Ohr = ik ben geheel oor; g. gut = heel goed; g. recht = heel goed, juist, goed zoo; g. gewiß = zeer zeker; etw. g. anderes = heel iets anders; g. und gar = geheel en al.

Ganz, Ganz, w. -, -e = vast gesteente; staaf ruw ijzer.

Ganzfabrikate, Pl. = bewerkte goederen.

Ganzheit, w. - = geheel, samenhang.

ganzlich = geheel, volkomen, totaal; geheel en al.

gar = gaar; geheel; das Fleisch ist g. gefocht = week, zacht; (ich) mag g. ist, trink mag klar ist, (strich) mag wahr ist; gares Leder, Eisen, gare Köhler = toebereid, gereed voor 't gebruik; (das) Leben ist g. = voorbij, ten einde; der Wein ist g. = is op; g. nicht = in 't geheel niet; gar kein Geld = in 't geheel geen geld; ganz und g. = geheel en al, volstrekt; g. zu sehr = al te zeer; g. oft = heel dikwijls; ober g. = of zelfs; am Ende bist du g. böse? = per slot van rekening ben je nog boos ook? warum nicht g.! wel zeker, waarom ook niet!

Garage (spr.: *g'arazje*), w. = garage.

Garant, m. -en, -en = garant, borg.

Garantie (spr.: *.tie*), w. -, -n = garantie, waarborg; G. leisten = garantie geven.

Garantiefonds, f. = waarborgfonds.

garantieren, fchw. (h.) = garandeeren; für etw. g. = instaan voor iets.

Garantieschein, m. = garantiebewijs.

Gararbeit, w. - = verfijning, loutering.

Garauß, m.: einem den G. machen = iem. van kant maken, naar de andere wereld helpen.

Garbe, w. -, -n = garve, schoof; duizendblad, gerw.

gärben, fchw. (h.) = aan elkaar smeden, solderen.

Garbenbinder, m. = schoofebinder.

garbenförmig = schoofvormig.

Garbenhaufen, m. = hoop schooven.

Garbottich, m. = gistkuip.

Garçon (spr.: *.sö*), m. -s, -s = garçon.

Garbafec, m. = Gardameer.

Garbe, w. -, -n = garde.

Gardeufors's (spr.: *.koor*), m. = lijfgardist.

Gardefors's (spr.: *.koor*), f. = lijfgardekorps.

Gardeförstier, m. = officier van de garde.

Garderobe, w. -, -n = garderobe, kleerevoorraad, kleedkamer, kleerebewaarplaats; W.C.

Gardrobe(n)halter, f. = kapstok.

Gardine, w. -, -n = gordijn.

Gardinenpredigt, w. = bedsermoen, gordijnpreek.

Gardinenring, m. = gordijnring.

Gardinenfange, w. = gordijnroede.

Gardist, m. -en, -en = gardist, soldaat van de garde.

Gäre, w. -, -n = toebereiding, 't looien, leertouwen; verkoling (van hout); mest, gier; gisting; 't roosten (van erts); das Erz hat seine G. = is voldoende geroost.

Gäre, w. - = Gärung.

Gäreisen, f. = proefstang.

gären, ft. u. fchw. (h.) (es) gärt, es gort u. garte; göre u. gär(e)te; gäre! gegoren u. gegärt) = gisten; woelen, gisten.

Garfisch, m. = gaarkok, houder van een

Garfische, w. = gaarkeuken. [gaarkeuken.

Garmond, (spr.: *.mö*), w. = Garmond (een lettersoort).

Garn, f. -(e)s, -e = garen, net; das G. aufstellen = het net spannen; einen ins G. lofen = iem. in den strik lokken; ins G. gehn = in den strik, het net loopen.

Garnale, Garnele, w. -, -n = garnaal.

Garnhandel, m.; f. = händler, m.; f. = haffel, w. = garenhandel; -koopman; -winder.

garnieren, fchw. (h.) = garneeren, omzetten, versieren, meubelen.

Garnierung, w. -, -en = garneering.

Garnison, w. -, -en = garnizoen, bezetting.

garnisonieren, fchw. (h.) = garnizoeneeren, in garnizoen liggen.

Garnisonskirche, w.; f. = dienst, m.; f. = lazarett, f.; f. = prediger, m. = garnizoenskerk; -dienst, -lazaret; -prediker (of -geestelijke).

Garnitur, w. -, -en = garnituur.

Garnweber, m. = (garen)wever.

Garnwinde, w. = garenwinder.

Garofen, m. = gaaroven (waarin 't koper gezuiverd wordt).

Garfhlacke, w. = gaarslak.

garstig = vuil, vies, leelijk, naar, gemeen.

Garfigkeit, w. -, -en = vuilheid, narigheid, gemeenheid, gemeene streek.

Garfboget, m. = vuilpoe(t)s.

Gärtchen, f. -s, -s = tuintje.

Gärten, m. -s, Gärten = tuin; einem einen Stein in den G. werfen = iem. met een weldaad verrassen.

Gärtenaufseher, m. = spinazie-, tuinzuring.

Gärtenanlage, w. = plantsoen, wandeling; tuinaanleg.

Gärtenaufseher, m. = opzichter voor de plantsoenen.

Gärtenbau, m. = tuinbouw, horticultuur.

Gärtenbauhule, w. = tuinbouwschool.

Gärtenbeet, f. = tuinbed.

Gärtenbohne, w. = boon.

Gärtenbuch, f. = boek over tuinbouw.

Gärtenerde, w. = tuinaarde.

Gärtenfeld, f. = afgesloten veld.

Gärtenfreund, m. = liefhebber van tuinieren.

Gärtengerät, f. = tuingereedschap.

Gärtengewächs, f. = tuinplant, -gewas.

Gärterkübel, m. = kervel.

Gärtentresse, w. = tuinkers.

Gärtenkunst, w. = tuinbouwkunst, horti-

Gärtenlaube, w. = priëel. [cultuur.

Gärtenleiter, w. = trapladder, tuinladder.

Gärtenmesser, f. = snoeimes.

Gärtenmohn, m. = slaapbol.

Gärtenhaufel, w. = tuinschop, -schoffel.

Gärtenpargel, m. = tuinasperge.

Gärtenbergmägen, f. = publieke vermakelijkheden in een tuin.

Gärtner, m. -s, -s = tuinman, tuinier; den

Boß zum G. machen = den vos op de ganzen laten passen.

Gärtnerburche, m. = tuiniersjongen, -knecht.

Gärtneret, w. -, -en = bloemisterij, tuinbouw, tuinierderij.

Gärung, w. -, -en = gisting; opwinding, woeling.

gärungsfähig = geschikt om te gisten.
Gärungsmittel, f. = gismiddel, zuurdeeg.
Gärungsproces, m. = gistingsproces.
Gärungsstof, m. = giststof.
Gas, f. -es, -e = gas.
Gasanaalen, Pl. = aanleg voor gasleidingen.
Gasanstalt, m. = gasfabriek.
Gasart, w. = gassoort.
gasartig = gasachtig, gasvormig.
Gasbehälter, m.; **beleuchtung**, w.; **bil-**
dung, w.; **brenner**, m. = gas|houder; **-ver-**
lichting; **-vorming**; **-brander**.
gasföhen, fchw. (h.) = schuimen, mousseeren,
 borrelen, gisten.
Gasföher, m. -es = (gist)schuim, gist, droesem.
Gasfel, f. -(e)s, -e; **Gasfele**, w. -, -n =
 g(h)azal (Perzische dichtvorm).
Gasfentwid(e)lung, w.; **fabrif**, w.; **flamme**,
 w. = gas|ontwikkeling; **-fabriek**; **-vlam**.
gasförmig = gasvormig.
Gasgeruch, m. = gaslucht.
Gasgahn, m. = gaskraan.
gashaltig = gashoudend.
Gasheizung, w. = gasverwarming.
Gasifikation, w. = gasvorming.
gasifizieren, fchw. (h.) = in gas veranderen.
gasig = gasachtig.
Gaslampe, w.; **laterne**, w.; **leider**, m. =
 gas|lamp; **-lantaarn**; **-leider** (of **-voerder**).
Gasleitung, w.; **leuchter**, m.; **licht**, f.;
meter, m. = gas|leiding; **-kroon**; **-licht**;
-meter (en **-houder**).
Gasometer, m. = gasmeter, gashouder.
Gasröhre, w. = gaspijp, gasbuis.
Gasföhen, f. -s, - = straatje, steegje.
Gasfe, w. -, -n = straat, steeg; **höhe** G. =
 holle weg; **auf der G. herumlaufen** = op
 straat rondlopen; **Gasfen laufen** = spitsroeden
 loopen; **Ganß in allen Gasfen** = Jan Overal.
Gasfen|bettelei, w.; **bettler**, m.; **bube**, m. =
 straat|bedelaar; **-bedelaar**; **-jongen**.
Gasfen|hauer, m.; **junge**, m.; **lehrer**, m.;
fof, m. = straat|deun; **-jongen**; **-veger**; **-vuil**.
Gasfenlaufen, f. = spitsroeden-loopen.
Gasfen|lied, f.; **rinne**, w.; **fänger**, m.;
wig, m. = straat|lied; **-goot**; **-zanger**; **-ui**.
Gasfroom, m. = gasstroom.
Gast, m. -es, Gäfte = gast, logé, klant,
 kerel; (in **Gasthöfen**) gast, vreemdeling; **ein**
ungebetener G. = een ongenooide gast; **zu**
G. bitten, einladen = te gast vragen, te
 logeeren vragen; **zu G.** fein = gelogéerd zijn;
 Gäfte haben = gasten, logé's hebben; **unge-**
ladener G. ist eine Last od. ungebetene Gäfte
 fügen hinter der Thür = ongenooide gasten zijn
 zelden welkom; **Gasten** = gasten (matro-
zen); **zie ook** spät.
Gastbett, f. = logeerbed.
Gasterei, w. -, -en = gastmaal, feestmaal,
 festijn, banket.
gastfrei = gastvrij.
Gastfreiheit, w. = gastvrijheid.
Gastfreund, m. = gastheer, gastvriend.
gastfreundlich = gastvrij, hartelijk, gul.
Gastfreundlichkeit, m. = gastvrijheid, enz.
Gastfreundschaft, w. = gastvrijheid,
 gastvrijheid.
Gastgeber, m. = gastheer.
Gasthaus, f.; **hof**, m. = logement, hétel.
Gasthof(s)besitzer, m. = logementhouder,
 hételhouder.
gastieren, fchw. (h.) = als gast optreden,
 gastrollen geven.

gastlich = gastvrij.
Gastmahl, f. = gastmaal, feestmaal, festijn.
Gastmeister, m.; **mutter**, w. = (in **Äföftern**)
 broeder, zuster, die voor de vreemdelingen
 zorgt.
Gastordnung, w. = verordening voor de
 logementen en hôtels.
Gastprediger, m. = predikant uit een vreemde
 gemeente, gastpredikant.
Gastpredigt, w. = gastpreek, proefpreek.
Gastrecht, f. = gastrecht.
Gastreife, w. = gastreis, tournée.
Gastrilogie, w. - = buikspreekkunst.
gastriifch = gastrisch, op onderbuik of maag
 betrekking hebbend.
Gastrolle, w. = gastrol.
Gastronom, m. -en, -en = gastronom,
 fijnproever, lekkerbek.
Gastronomie, w. - = gastronomie, fijn-
 proeverij, smullerij.
gastronomifch = gastronomisch, keurig.
Gastrotomie, w. - = opensnijding van de
 maag (om een kunstmatige fistel te maken).
Gastspiel, f. = gastvoorstelling.
Gaststube, w. = gelagkamer; logeerkamer.
Gasttisch, w. = open tafel.
Gastwirt, m. = waard, gastheer.
Gastwirtschaft, w. = herberg, logement;
 herbergiersbedrijf.
Gastzimmer, f. = logeerkamer; gelagkamer.
Gasuhr, m. = (teller aan den) gasmeter.
gä'ten, **zie** jät en.
gätlich (norðd.) = passend, aangenaam; vrij
 groot.
Gatt, f. -(e)s, -s u. -en = (feemännifch) gat.
Gatte, m. -n, -n = gade, man, echtgenoot.
Gattin, w. -, -nen = gade, vrouw, echt-
 genoot(e).
[gat'ten], fchw. (h.) = bijeenvoegen, sorteeren;
fich g. = (zich) paren].
Gatter, f. -s, - = hek-, tralie(werk), tralies.
gatteren, fchw. (h.) = loeren, gagen; traliën.
Gattertor, f., **-tür**, w. = traliehek, -deur.
Gatterwerk, f. = traliwerk.
gätlich, **zie** gätlich.
Gattung, w. -, -en = soort, aard, klasse,
 geslacht.
Gattungsbegriff, m. = begrip van de soort,
 van het geslacht.
Gattungsname, m. = soortnaam.
Gau, m. [u. f.] -(e)s, -e (besser als: -en) =
 streek, landstreek, district, kanton.
Gauch, m. -(e)s, -e u. **Gäuche** = [koekoek],
 gek, schelm.
Gauchblume, w. = veldkers.
Gauchheil, f. = guichheil.
Gauch (spr.: *g'aucho*), m. -s, -s = gauch
 (veeboer in La Plata).
Gauchdieb, m. = dief, gauwdief.
gauchieren sich, fchw. (h.) = zich vermaken;
 jool hebben.
Gauchium, f. -s = vreugde, plezier, genot, jool.
Gauchgraf, m. = gougwraaf.
Gauchbild, f. = fantaziebeeld, goochelbeeld,
 tooverbeeld, verrukkelijk vizioen.
Gaucherei, w. -, -en = goochelarij, voor-
 spiegeling, begoocheling.
gauchhaft = bedrieglijk, tooverachtig; dartzel.
Gauchkunst, w. = goochelkunst, goochelarij.
gaucheln, fchw. (h.) = goochelen, kunstjes
 doen; dartzelen, spelen.
Gauchspiegel, m. = tooverspiegel.

Gaukelspiel, f. = goochelspel, -kunstje.
Gaukeltasch, m. = dartele, betooverende dans.
Gaukeltasche, w. = goocheltasch, -zak.
Gaukeltwert, f. = goochelkunst, goochelarij.
Gaukler, m. -s, - = goochelaar, kunstemaker, kermisklant.
gauklerisch = bedrieglijk, tooverachtig, dartel.
Gaul, m. -(e)s, Gäule = paard, (*vrijwel in gebruik gelijkstaande met ons*) peerd; knol; den geschenken G. sieht man nicht ins Maul = een gegeven paard kijkt men niet in den bek; er sam bom G. auf den Esel = hij is van den os op den ezel gekomen.
Gaumen, m. -s, - = verhemelte, gehemelte.
Gaumenbuchstabe, m. = verhemelteletter.
Gaumenlaut, m. = verhemelteklank.
Gaumeniegel, f. = zacht verhemelte.
Gauner, m. -s, - = afzetter, bedrieger, dief.
Gaunerbande, w. = dievebende.
Gaunerei, w. -, -en = afzetterij, schurkerij.
gaunerhaft, **gaunerisch**, **gaunerlich** = diefachtig, schelmachtig.
gaunern, fchw. (h.) = afzetten, bedriegen, stelen.
Gauner|sprache, w.; -streich, m.; -tum, f. = dieveltaal; -streek; -wereld (*of* -pak).
Gaun|sprache, w.; -wort, f. = gouwtaal (= dialect); -woord.
gaun|schen, fchw. (h.) = persen (in der Papierfabrik); schommelen.
Gaunverband, m. = gouwverband.
Gavotte, w. -, -n = gavotte (een dans).
Gas (spr.: *g'aze*), w. -, -n = gaas.
Gazelle, w. -, -n = gazel.
Geb. = Gebrüder: gebroeders.
g. D. = geforjamliher Diener: onderdanige dienaar.
Geaderte, f. -s = gesteun, gekerm, gezucht.
Geadert, f. -s = adernet, aderwerk.
geadert = geaderd.
Geäfter, f. -s, - = kleine hoeven van het ree.
geartet = geaard, gesteld, van ... natuur, van ... aard.
Geäff, f. -(e)s, -e = (weibmännlich) voeder, weide; bek.
Geäße, f. -s = takwerk, takken.
geb. = geboren(e): geboren.
Gebäck, f. -(e)s, -e = gebak, koek; brood, bakkerswaar.
Gebälge, f. -s = getwist, gekijf.
Gebälk, f. -(e)s, -e = balkwerk, balken, geraamte.
Gebände, f. -s = linten en strikken, lintversiering.
Gebärnkammer, w. = kraamkamer, -inrichting.
Gebärde, w. -, -n = gebaar, manier van doen, voorkomen.
gebärden sich, fchw. (h.) = gebaren maken; zich voordoen, zich gedragen, zich houden; sich wie toll g. = zich als gek, razend aanstellen.
Gebärden|kunst, w.; -spiel, f.; -sprache, w. = gebarekunst; -spel; -taal.
I. Gebären, f. -s = gedrag, manier van doen.
II. gebären sich, fchw. (h.) = zich gedragen, te werk gaan, handelen.
gebären, ft. (h.) (bu gebierst od. gebärit, er gebiert od. gebärt; gebar; gebäre; gebier od. gebäre! geboren) = baren, voortbrengen, doen ontstaan; geboren werden = geboren worden; Frau Dr. M. geborene (geb.) M. = Mevr. M. geb. K.; geboren und erzogen = geboren en getogen.
Gebärmutter, w. = baarmoeder.

Gebäude, f. -s, - = gebouw, hol, samenstel, stelsel, systeem.
Gebäudesteuer, w. = grondbelasting (op gebouwd eigendom).
Gebene, f. = gebeente, ledematen, geraamte; feine Gebene = zijn stoffelijk overschot.
Gebelfer, **Gebell**, **Gebelre**, f. -s = geblaf, gekel.
geben, ft. (h.) (bu gi(e)bt, er gi(e)bt; gab; gäbe; gi(e)bt! gegeben) = geven, schenken; overgeven; toelaten, vergunnen; verschaffen, opleveren; spelen, vertoonen; ein Schelm gibt mehr als er hat = niemand kan meer geven dan hij heeft; ein Wort gab das andre = het eene woord lokte het andere uit; einem etw. an die Hand g. = iem. iets aan de hand doen; ich gebe nichts, viel auf sein Urteil = ik geef niets, veel om - ik hecht niets aan - zijn oordeel; einen Brief auf die Post g. = een brief op de post doen; ich gäbe viel darum, wenn = ik gaf er wat om, als ..; zu erkennen g. = te kennen geven; das war gut gegeben = goed gezegd, goed geantwoord; er wird einen guten Soldaten geben = er zal een goed soldaat van hem groeien; es gibt noch ein Inglid = er gebeurt nog...; es gibt ein Gebitter = er komt onweer; da wird's was g. = dat zal wat moois worden; gibt es einen Gott? = is er een God? es gibt hier Fovellen = er zijn...; sich Mühe g. = zich moeite geven, getroosten; sich eine Blöße g. = vat op zich geven; sie mußten sich g. = zij moesten zich gewonnen geven; sich in etw., sich darein g. = zich in iets schikken; das Fieber gibt sich = de koorts neemt af, houdt op; wenn sich die Gelegenheit gibt = als de gelegenheid zich voordoet; das Übrige wird sich schon g. = de rest zal wel in orde komen, zal wel schikken; sich (mit etw.) zufrieden g. = vrede met iets nemen; sich g. wie man ist = zich voordoen zoals men is.
Geber, m. -s, - = gever, schenker.
Gebende, zie Gebäude.
Gebet, f. -(e)s, -e = gebed; sein G. berichten = zijn gebed doen; einen in's G. nehmen = iem. scherp ondervragen, onder handen nemen.
Gebetbuch, f. = gebedeboek.
Gebetrieden, m. = gebedried.
Gebet, f. -(e)s, -e; **Gebetste**, f. -s, - = bed met toebehooren.
Gebetel, f. -s = gebedel.
Gebiet, f. -(e)s, -e = gebied, terrein, domein.
gebieten, ft. (h.) = gebiedten, bevelen; Geyfurdit g. = eerbied afdwingen; seinen Lebentfchaften, seinem Zorne g. = zijn hartstochten, zijn drift beteugelen; das ist geboten = is noodzakelijk.
gebietend = bevelvoerend, bevelend; gebiedend.
Gebierter, m. = gebiedter, heer, meester.
Gebietlerin, w. = gebiedster, meesteres.
gebietlich = gebiedend, bevelend, meesterachtig, dringend.
Gebietsabtretung, w. = afstand van gebied.
Gebiets|erweiterung, w. = vergrooing, uitzetting van gebied.
Gebilde, f. -s, - = maaksel, schepping, voortbrengsel; [beeld; damast].
gebildet = beschaafd, fatsoenlijk, wel-opgevoed.
Gebimml, f. -s = gebimml, gebeier.
Gebinde, f. -s, - = bundel, bos, streng; fust; slinger, guirlande.
Gebingen, f. er ist nicht von G. = hij houdt niet van geven.

Gebir'ge, f. -s, - = gebergte, bergketen; gesteente.
gebir'gen, f. (h.) = opeenstapelen.
gebir'gig = bergachtig.
Gebirg's|art, w.; -artillerie, w.; -bewo'ner, m. = berg|soort; -artillerie; -bewoner.
Gebirg's|dorp, f.; -gegend, w.; -famm, m.; -fette, w. = berg|dorp; -streek; -kam; -keten.
Gebirg's|kunde, w. = bergkunde, geognozie.
Gebirg's|land, f.; -luft, w.; -paß, m. = berg|land; -licht; -pas.
Gebirg's|riißen, m.; -schlucht, w.; -storf, m.; -wolf, f.; -weg, m.; -zug, m. = berg|rug; -kloof; -massa; -volk; -weg; -keten (of -reeks).
Gebiß, f. . . ißes, . . iße = gebit.
Gebla'fe, f. -s = geblaas, getoeter.
Geblä'fe, f. -s, - = blaaspip, aanblazer.
Geblo't(e), f. . . f(e)s = geblaas, gebulk.
gebliim't = gebloeind, bebloemd.
Gebliit, f. -(e)s = bloed, bloedmenging; es stekt ihm im G. = het zit hem in 't bloed; fürstliches G. = vorstelijk bloed; Prinzen von G. = prinsen van den bloede.
gebö'ren, zie bij gebä'ren.
Gebot'sel, f. -s = geputerwerk.
Gebot, f. -(e)s, -e = gebod, bevel, voorschrift, verordening; bod; inschrijving (voor een leverantie); die zehn Gebote = de tien geboden; wir, unsre Mittel, sehn Ihnen zu Gebot(e) = wij, onze middelen, zijn of staan tot uw dienst, te uwer beschikking; Rot kennt kein G. = nood breekt wet; ein G. tun = een bod doen.
Gebra'me, f. -s, - = boordsel, bezetsel.
Gebra'tenes, f. = gebraad; Gefottenes und G. = alles wat maar lekker is, overvloed van spijzen.
Gebrau't, f. -(e)s, -e = gebrouw, brouwsel.
Gebrauch, m. = gebruik, aanwending, toepassing, gewoonte, rede; G. von etw. machen = gebruik van iets maken; im G. sein = in gebruik zijn; in G. nehmen, kommen = in gebruik nemen, komen; außer G. kommen = ongebruikelijk worden.
gebrau'then, f. (h.) = gebruiken, aanwenden; einen zu etw. g. = iem. voor iets gebruiken.
gebrauch'lich = gebruikelijk, in gebruik zijnde, gewoon, in de mode.
Gebrauch'lichkeit, w. -, -en = gebruikelijkheid, algemeenheid.
Gebrauch's|anweisung, -vorschrift, w. = gebruiksaanwijzing.
Gebrau'de, f. -s, - = brouwsel.
Gebrau'fe, f. -s = gebruis, gesuis, bruisen, suizen.
Gebre'ch(e), f. . . ch(e)s, . . che = gebrak; brosgesteente; (door het wälde zijnen) losgeweide plek.
I. gebre'chen, f. (h.) = ontbreken, mangelen.
II. Gebre'chen, f. -s, - = gebrek, gebrekigheid, (lichamelijk) ongemak; die G. des Alters = de gebreken van den ouderdom.
gebrech'lich = gebrekkelijk, zwak, broos.
Gebrech'lichkeit, w. -, -en = gebrekigheid, zwakheid, broosheid.
[Gebreit, f. -(e)s, -e = akker, veld.]
Gebre'tet(n), f. -s, - = gebrek, verdriet, last, bezwaar.
Gebro'ckel, f. -s, - = gebrokkel, stukken, brokken.
Gebro'del, f. -s = gepruttel, geborrel.
Gebro'der, Pl. = gebroeders.
Gebro'ül, f. -(e)s = gebrul, geloei.
Gebro'm'me, f. -s = gebrom, gegons.

geb'schü'nig = verkwistend, te gul, te royaal.
Gebü'cke, f. -s, - = versperring van boomstammen, grensverdediging; struikwerk.
Gebü'hr, w. -, -en = 't verschuldigde, wat iem. toekomt; retributie; betamelijkheid, verplichting; nach G. = naar verdienste, betamelijk, behoorlijk, zooveel als noodig is; über die G. = meer dan noodig, overmatig, onbehoorlijk; Gebü'hren = kosten, rechten, honorarium leges.
gebü'h'ren, f. (h.) = toekomen, passen; sich g. = passen, voegen, schicken, betamen; Ehre dem Ehre gebü'ht = eere, wien eere toekomt.
gebü'h'rend = toekomend, verschuldigd, naar behooren, passend, voegend, betamelijk.
gebü'h'rendermaßen = rechtmatig, behoorlijk.
Gebü'h'renerecht, m. = vrijstelling van rechten, van kosten, van leges.
gebü'h'ren)frei = kosteloos, vrij van rechten.
gebü'h'r'lich = passend, behoorlijk. **Gebü'h'r'lichkeit**, w. - = betamelijkheid, welvoeglijkheid].
Gebund, f. -(e)s, -e = bos (stroo bijv.).
Gebur'denheit, w. - = gebondenheit, verplichting.
Geburr, m. -, -en = geboorte; bevalling; vrucht, kind, geboedsel; ontstaan, oorsprong, afkomst; vor, nach Christi G. = vöör, na de geboorte van Chr.; ein libel in der G. erhitzen = een kwaad in de geboorte smoren; von bor-nnehmer G. = van voorname afkomst, van hoege geboorte.
gebür'tig = geboortig, afkomstig (aus Berlin g.).
Geburts'adel, m. = erfadel.
Geburts'anzeige, w. = geboorteadvertentie, -aankondiging, -aangifte.
Geburts'fehter, m. = aangeboren, erfelijk gebrek.
Geburts'feier, w., -fest, f. = geboorte-, verjaringsfeest.
Geburts'helfer, m. = verloskundige.
Geburts'helferin, w. -, -nen = vroedvrouw.
Geburts'hilfe, w. = verloskundige hulp.
Geburts'jahr, f. = geboortejar.
Geburts'mat, f. = moedervlek.
Geburts'ort, m.; -recht, f.; -register, f. = geboorte|plaats; -recht; -register.
Geburts'schein, m. = geboortebewijs, -akte.
Geburts'schmerzen, Pl. = barensweeën.
Geburts'stadt, w.; -stunde, w.; -tag, m. = geboorte|stad; -uur; -dag (of verjaardag).
Geburts'tagsgeschenk, f. = verjaardagsgeschenk, verjaringsgeschenk.
Geburts'wehen, Pl. = barensweeën.
Gebü'ch, f. -es, -e = boschje, struikgewas, jong hout.
Ged, m. -en, -en = ijdele gek, zot, dwaas, fat.
ged'fen, f. (h.) = voor den gek houden; zich mal aanstellen.
ged'fenhaft = gek, dwaas, zot, fatterig.
Ged'ferei, m. -, -en = zotternij, mallerij, dwaasheid.
ged'fern, f. (h.) = schreeuwen (van een ekster).
Ged'fo, m. -s, -s u. -nen = gekko (een hagedissoort).
Gedäch't'nis, f. -fess, -je = herinnering, gedachtenis, geheugen, herinneringsteeken.
Gedäch't'nisbuch, f. = boek der herinnering, aanteekenboekje, memorieboekje.
Gedäch't'nisfeier, w., -fest, f. = herinnerings-

feest, jubileum; G. eines Verstorbenen = feest ter nagedachtenis van een overledene.
Gedächtnisfirche, w. = kerk ter nagedachtenis van . . .
Gedächtnisfrakt, w. = geheugen.
Gedächtniskunst, w. = herinneringskunst, mnemoniek.
Gedächtnismünze, w. = herinneringspenning, -medaille, -munt, gedenkpenning.
Gedächtnisrede, w. = rede ter nagedachtenis.
Gedächtnisrafche, m. = geheugenzaak, -werk.
Gedächtnisrag, m. = herinneringsdag, gedenk-dag.
gedacht (von Orgel Pfeifen) = gedekt, gesloten.
Gedanfe(n), m. . . fenš, . . fen = gedachte, gepens, nadenken, geest, voorstelling, zin, inval, denkbeeld; feinen G. . n nachhängen = in gedachten verzonken zijn, peinzen; der G. an die Gefahr = de gedachte aan 't gevaar; Ich sage dir daß aus den G. . n = zet je dat uit 't hoofd: er verfiel auf den G. . n = hij kwam op het denkbeeld, op 't idee, op de gedachte; in G. . n = in gedachte, in verstrooidheid; sein G. ! = geen gedachte! ik denk er niet aan! er macht sich G. . n = hij maakt zich ongerust; daß macht mir G. . n = dat geeft me te denken; G. . n find sollfrei = gedachten zijn tolvrij.
gedanfenarm = arm aan gedachten, aan denkbeelden.
Gedanfenflüß, m. = gedachteflits, plotse-linge inval.
Gedanfenfolge, w. = gedachtereeks.
Gedanfenfreiheit, w. = vrijheid van gedachte, van denken.
Gedanfenfülle, w. = overvloed, rijkdom van gedachten, van denkbeelden.
Gedanfenfang, m. = gedachtegang.
gedanfenfer = zonder gedachten, van gedachten beroofd, onzinnig, gedachteloos, suf.
gedanfenlos = gedachteloos, verstrooid, onbezonnen.
Gedanfenlosigkeit, w. = gedachteloosheid, onbezonnenheid, onnadenkendheid.
gedanfenreich = rijk in denkbeelden, in gedachten.
Gedanfenräne, **Gedanfenblätter**, Pl. = losse gedachten, losse invallen, invallende gedachten (ook wel „snippers" genoemd).
Gedanfenstreif, m. = gedachtestreep.
gedanfenvoll = peinzend, in gedachten verzonken, vol gedachten.
Gedanfenwelt, w. = gedachtewereld.
Gedärm, f. -(e)s, -e = gedarmte, darmen, ingewanden.
Gedeck, f. -(e)s, -e = [dek], tafelgoed, cou-vert (tafelgerei voor één persoon).
I. **gedeißen**, ft. f. (du gedeißt, er gedeißt; gebieße; gebieße; gebieße! gebieße) = gedijen, tieren, welig opschieten, voorspoedig gaan, gelukken, groeien; die Sache ist nun so weit gebießen, daß . . = is nu zoover (gekomen), dat . . ; unrecht Gut gedeißt nicht = onrecht-matig verkregen goed gedijt niet.
II. **Gedeißen**, f. -s = gedijen, welslagen, groei, opname, voorspoed; Gott gebe sein G. dazu! = God late het gedijen!
gedeißlich = voorspoedig, nuttig, voordeelig, groeizaam, vruchtbaar.
gedent, zie eingedenf.
Gedenfbuch, f. = gedenkboek, dagboek, album, memoriaal, journaal.

I. **gedenfen**, unr. (h.) = gedenken, denken aan, zich herinneren; denken, van plan zijn; ont-houden, vergelden, betaald zetten, inpeperen; melding maken van, gewagen van, reppen van; gedenft der Armen = gedenk de armen; er gedachte der alten Zeiten = hij dacht aan, hij herinnerde zich de oude tijden; ich gedenke auch hinzugehen = ik denk er ook heen te gaan; ich werde ob. ich will es dir g. = ik zal het niet vergeten (nl. iets goeds) of wel ont-houden of ik zal 't je inpeperen; seines Bruders gedachte er nur mit einem gleichgültigen Worte = van zijn broer repte hij maar met een onverschillig woord; dessen nicht zu g. = om daarvan niet te spreken; daß gedenft mich noch = dat heugt me nog.
II. **Gedenfen**, f. -s = gedachtenis, herinne-ring.
Gedenfstein, m. = gedenksteen.
Gedenfzettel, m. = memorandum.
Gedicht, f. -(e)s, -e = gedicht, vers, dicht-stuk.
Gedichtform, w. = dichtvorm; in G. = in verzen.
Gedichtsammlung, w. = verzameling, bun-del gedichten.
gediegen = gedegen (Silber, Gold); degelijk, slink (Charakter, Kenntniße).
Gedinge, f. -s, -e = het voortdurend af-dingen; overeenkomst, kontrakt; aangenomen werk (in de mijn).
gedoppelt = dubbel.
gedrang(e) = dicht, nauw, engl.
Gedrang, f. -s = gedrang, 't dringen, drukte, menigte, hoop; im G. = in 't gedrang, in de klem, in de benauwdheid.
gedrängt = dicht opeen, dicht bij elkaar, gedrongen; gedrängter Stil = gesperde stijl; g. voll = propvol; g. schreiben = dicht in elkaar schrijven of bondig schrijven.
Gedrängtheit, w. = samengedrongenheid, opeenhooping; beknoptheid, bondigheid, kort-heid, gedrongenheid.
Gedröhn, f. -(e)s = gedreun.
gedrungen = gedrongen, ineengedrongen, kort, bondig; gedrongen, aangedreven.
Gedrungenheit, w. = (ineen)gedrongen-heid, kortheid, bondigheid.
Geduld, f. -s = gelol, gedeun.
Geduld, w. = geduld, geduldigheid; sich in G. fassen = geduld oefenen; da riß mir die G. ob. ging mir die G. aus = toen was 't uit met mijn geduld; G. bringt Rosen = geduld overwint alles.
gedulden sich, fchw. (h.) = geduld hebben, geduldig zijn.
geduldig = geduldig, lijdzaam; gedulbige Schafe gehn viele in einen Stall = er gaan veel makke schapen in één hok.
Geduldsfaden: der G. reißt ihm = zijn ge-duld is uit.
Geduldspiel, f. = geduldspel, patience.
Geduldsprobe, w. = geduldoefening, -werk.
gedunßen = (op)gezwollen, opgelopen, op-geblazen.
gehrft = geëerd, geacht; Ihr Gehrtes = uw geacht schrijven.
geignet zu, für = geschikt tot, voor; g. sein = (ook:) zich leenen (tot).
Geisha, w. -, -s = (Japan.) geesja, thee-meisje.
Geest, w.; **Geestland**, f. = geest, geestland, droge zandgrond.

gef., zie gefl.
Gefäde, f. -s, - = draadwerk, draden.
Gefahr, w. -, -en = gevaar; G. laufen = gevaar loopen; auf die G. hin alles zu verlieren = op gevaar af alles te verliezen; es ist G. im Verzuge = er is gevaar bij verwijl, *periculum in mora*; es hat seine G. = er is geen gevaar; auf Ihre G. = op, voor uw risico; op uw eigen verantwoording.
gefahrbringend = gevaarlijk, dreigend.
Gefährde, w. -, -n = gevaar.
gefahrden, (schm. (h.)) = in gevaar brengen, blootstellen aan gevaar, in verlegenheid brengen; gefährdet sein = gevaar loopen.
gefahrdrohend = gevaarlijk, dreigend.
Gefährte, f. -s = gerij, drukte van ruituigen.
gefahrlos = gevaarlijk, erg.
Gefährlichkeit, w. - = gevaar, gevaarlijkheid.
gefahrlos = gevaarloos, ongevaarlijk, niet gevaarlijk.
Gefahrlosigkeit, w. - = ongevaarlijkheid.
Gefährt, f. -(e)s, -e = ruittuig, voertuig.
Gefährte, m. -n, -n = metgezel, makker, kameraad.
gefahrvoll = zeer gevaarlijk, gevaarvol, vol gevaren.
Gefälle, f. -s, - = verval (eines Flusses); helling (einer Straße, Eisenbahn); die G., Pl. = opbrengst van belastingen, rechten.
I. gefallen, ft. (h.) = bevallen, behagen, aangenaam zijn, welgevallig zijn; es gefällt mir hier nicht = het bevalt mij hier niet; er gefällt sich in gewagten Behauptungen = hij heeft een zekere voorliefde voor gewaagde beweringen; sich etw. g. lassen = zich iets laten welgevalen; das kann ich mir nicht g. lassen = dat kan ik maar niet zo laten doorgaan; das lasse ich mir g. = vooruit dan maar! komaan! dat vind ik goed!
II. Gefälte(n), m. -ns, -n = behagen, genoegen, plezier; believeen, welgevalen, genoegen, vriendendienst, liefdedienst; G..n an einer Sache finden = behagen, plezier in iets hebben; auch zu G..n = om u een plezier te doen; einem zu G..n haben = iem. naar den mond praten; tun Sie mir den G..n = doe mij het genoegen.
gefällig (gegen) = dienstwillig, dienstvaardig, gediensstig, vriendelijk (voor), beleefd, voorkomend; bevallig, aangenaam; ein gefälliges Äußeres = een aangenaam voorkomen; was ist Ihnen g.? = wat is er van uw dienst? was ist g.? = wat blijft U? wat is er van uw orders? Zigarette g.? = wilt u een sigaar?
Gefälligkeit, w. -, -en = dienstvaardigheid, gediensstigheid, voorkomendheid, beleefdheid; dienst, plezier.
Gefälligkeitserückzicht, w.: aus G..en = uit beleefdheid, uit dienstvaardigheid, om iem. (of elkaar) plezier te doen.
gefälligst = als 't u blieft.
Gefälligkeit, w. - = behaagzucht, koketterie.
gefälligst = behaagziek, koket.
Gefälte, f. -s = plooiën, vouwen, geplooi, gevouwen.
gefangen = gevangen; g. nehmen, setzen, fügen, halten = gevangen nemen, zetten, zitten, houden; mit g., mit gefangen = mee gevangen, mee gehangen; Gefangener = gevangene.
Gefangennehmer, zie Gefangenwärter.
Gefangenhaus, f.; -nahme (ob. :nehmung), w. = gevangenis; huis; -neming.

Gefangenschaft, w. = gevangenschap; die babylonische G. = de Babylonische ballingschap.
Gefangenwärter, m. = gevangenvaarder, cipier, stokbewaarder.
gefangen = gevankelijk, als gevangene; g. einziehen = gevangen zetten, arresteeren; die gefängliche Haft = de arrestatie, gevangenneming.
Gefängnis, f. -es, -e = gevangenis; zu zwei Jahren G. verurteilt = tot twee jaren gevangenisstraf veroordeeld.
Gefängnisstrafe, w. = gevangenisstraf.
Gefängniswesen, f. = gevangeniszaken, gevangeniswezen, -stelsel.
Gefängsel, f. -s = geleuter, gebazel.
Gefäß, f. -es, -e = vat; gevest, greep (eines Wegens).
gefaßt = kalm, bedaard, rustig, onderworpen; ich war auf das Schlimmste g. = op 't ergste voorbereid; sich auf. etw. g. machen od. halten = zich op iets voorbereiden.
Gefecht, f. -(e)s, -e = gevecht, strijd, kamp.
Gefüge, f. -s = geveeg, 't vegen.
Gefiedel, f. -s = gefiedel, gezaag, gekras op de viool.
Gefieder, f. -s = gevederte, pluimage; vederen (eines Pfeiles); (spring)veeren (eines Schloßes).
gefiedert = gevederd, gepluimd; (blad) gevind, vinnervig.
Gefilde, f. -s, - = (poet.) veld, akker, vlakte; vgl. Ebfäufch.
gefingert = gevingerd, vingervormig.
gefällig (ft) = vriendelijk, beleefd, als 't u blieft.
Geflächer, f. -s = geflakker, geflikker.
geflanmt = gevlamd, gewaterd, gegolfd.
Gefläster, f. -s = gefladder, gewapper.
Geflecht, f. -(e)s, -e = gevecht, vlechtwerk, netwerk.
gefleckt = gevlekt, gevlekt, gestippeld.
Geflügel, f. -e = gehuil, gedrens.
Geflügel, f. -s = gelap.
Geflügel, f. -es, -e = riviernet, rivierbed.
Geflümmel, f. -s = geflikker, geschitter, [gefliessen = bezorgd, ijverig.] [gefunkel.]
Geflümmelheit, w. -, -en = zorg, bezorgdheid, ijver, volharding.
gefliissentlich = met opzet, opzettelijk, voorbedachtelijk, expres.
Geflüche, f. -s = gevloek.
Geflügel, f. -s = gevogelte.
Geflügelhändler, m. = koopman in gevogelte.
Geflügelmarkt, m. = hoendermarkt.
gefliisselt = gevleugeld, gewiekt; gefliisselt Wort = gevleugeld woord.
Geflüster, f. -s = snoeverij, pocherij, windmakerij.
Geflüster, f. -s = gefluister; gelispel.
Gefolge, f. -s, - = gevolg, stoet, sleep; im G. = ingevolge, in zijn gevolg, als nasleep.
Gefolgshaft, w. -, -en = gevolg, stoet; gehoorzaamheid; einem die G. versagen = iem. de gehoorzaamheid opzeggen.
Gefolge, f. -s = gefop, geplaag.
Gefrage, f. -s = gevraag.
Gefraß, f. -es = stuipen].
Gefräß, f. -es, -e = vreten, voe(de)r, aas; müll, bek.
gefäßig = gulzig, vraatzuchtig, begeerig.
Gefäßigkeit, w. - = gulzigheid, vraatzucht.
Gefreite (ber), -n, -n; ein Gefreiter = in-

fanterist (kavallerist, artillerist) 1e klasse (die soms gewone soldaten aanvoert).

Gefrett, f. -(e)s = gedoe, gezeur, gehaspel, plaag, kwelling.

gefrennd = bevriend.

gefrier'bar = bevroesbaar.

gefrier'en, ft. (f.) = bevrozen, verstijven.

Gefrier'punkt, m. = vriespunt.

Gefro'r(en)cs, f. = ijs (vanille-, koffie-enz.).

Gefü'ge, f. -s, - = samenstel, bouw, samenstelling, invatting, raderwerk.

gefü'gig = voegzaam, buigzaam, plooibaar, gedwee, meegaand.

Gefü'gigkeit, w. - = voegzaamheid enz., vgl. gefü'gig.

Gefühl, f. -(e)s, -e = gevoel, gevoelen, aandoening, gewaarwording.

gefüh'lig, zie gefüh'ligheit.

gefüh'los (gegen) = gevoelloos (voor), ongevoelig, hard, koud, onverschillig.

Gefüh'loſigkeit, w. - = gevoelloosheid, ongevoeligheid, koudheid, hardheid.

Gefüh'ls'mensch, m.; -ſache, w.; -ſinn, m. = gevoels|mensch; -zaak; -zin.

gefüh'voll = gevoelvol, gevoelig, teeder, hartelijk, liefderijk, met gevoel, met warmte.

gefünſt: der gefünſte Sdein = vijfde aspect, stand van 2 planeten die 1/5 v. d. diereriem (72°) van elkaar verwijderd zijn.

Gefun'fel, f. -s = gevonkel, gefonkel, fonkeling.

gefür'het = in den vorstestand verheven.

Geſac'fer, f. -s = gekwaak, gesnater.

gege'benenfall = casu quo.

Gege'ge, f. -s = gezaag, gekras (op de viool).

gegen, Präp. mit Akk. = tegen, jegens, tegenover, voor; freundlich, güttig, taub g. = vriendelijk, lief, doof voor of jegens; tegen (in feindlichem Sinne), in strijd met: g. den Feind kämpfen, g. das Geleg, g. feinen Willen; tegen, voor, in plaats van, in ruil voor, à: g. Barzahlung, g. Bar = tegen contante betaling, à comptant; Spott g. Spott = spot tegen, voor spot; ich weiße gegen g. ein's = tien tegen een; tegen, bij, vergeleken bij: g. feinen Bruder ist er ein Meise; tegen (zeitlich), naar: er ging g. die Fünzig = hij liep naar de vijftig; g. Abend = tegen den avond; g. ein Uhr = omstreeks 1 uur; tegen, ongeveer (in Quantitätsbestimmungen); gegen 100 Menschen = ongeveer 100, bij de 100 mensen; [(in räumlichem Sinne) naar, in de richting van, tegenover].

Ge'genab'drud, m. = tegenproef, tegenafdruk.

Ge'gen'angriff, m.; -anſlage, w.; -anſchlag, m. = tegen|aanval; -aanklacht; -aanslag (of -list).

Ge'gen'anſtalt, w.; -anſirengung, w.; -antrag, m. = tegen|list (-maatregel); -poging; -voorstel.

Ge'genant'wort, w. = wederwoord, repliek.

Ge'genart'ikel, m. = tegenartikel.

Ge'genarznei, w. = tegengeneesmiddel.

Ge'genau'sſage, w. = tegenstrijdige verklaring.

Ge'gen'batterie, w.; -bedingung, w.; -befehl, m. = tegen|batterij; -voorwaarde; -bevel.

Ge'genbemer'kung, w. = opmerking tegenover (een andere opmerking).

Ge'genber'icht, m.; -beſchuldigung, w.; -beſuch, m.; -beweis, m. = tegen|bericht; -beschuldiging; -bezoek; -bewijs.

Ge'genbild, f. = evenbeeld, pendant; juiste

afbeelding, evenbeeld; tegenbeeld, tegenstelling.

Ge'genbit'te, w. = tegenverzoek.

Ge'genbö'schung, w. = contrescarpe.

Ge'genbür'ge, m. = tweede borg.

Ge'genbür'gerschaft, w. = tweede borgtocht.

Ge'gend, w. -, -en = streek, landstreek, landschap, plaats.

Ge'gendien'ſt, m. = wederdienst; zu Gegen dienſt(en) gern bereit = tot wederdienst gaarne bereid.

Ge'gendrud, m. = tegendruk, reactie.

ge'ge'nin'an'der = tegen elkaar, wederkeerig, voor elkaar.

ge'ge'nin'an'der'halten, ft. (h.) = tegen elkaar houden, vergelijken.

ge'ge'nin'an'der'stellen, f. (h.) = tegenover elkaar stellen, confronteren.

Ge'ge'nin'an'der'stellung, w. = confrontatie.

Ge'ge'nent'wurf, m. = tegenonderwerp.

Ge'gener'flärung, w. = tegenverklaring, weerlegging.

Ge'genfor'derung, w. = reconventioneele vordering.

Ge'genfrage, m. = wedervraag.

Ge'genfü'hrer, m. -s, - = tegenvoester.

Ge'gengefäll'igkeit, w. = wederdienst.

Ge'genge'schenk, f. = tegengeschenk.

Ge'genge'wicht, f. = tegengewicht; tegenwicht; einer Sache das G. halten = tegen iets opwegen, evenwicht met iets maken, iets in balans houden.

Ge'gengift, f. = tegengif.

Ge'gengr'und, m. = tegenargument.

Ge'gengr'ust, m. = weder-, tegenroost.

Ge'gen'hieb, m.; -ſaifer, m.; -ſlage, w. = tegen|houw (-stoot); -keizer; -klacht (reconventie).

Ge'gen'kompliment, f.; -könig, m.; -laufgraben, m. = tegen|kompliment; -koning; -loopgraaf (of -mijn).

Ge'genle'stung, w. = wederdienst; kontraprestatie.

Ge'genlie'be, w. = wederliefde.

Ge'genli'st, w. = tegenlist.

Ge'genmar'sch, m. = tegenmarsch.

Ge'genma'uer, w. = tegenmuur, tweede muur.

Ge'genme'inung, w. = tegenovergestelde meening.

Ge'genmijn, w. = tegenmijn.

ge'genmin'ieren, f. (h.) = tegenmijnen maken, contremineeren.

Ge'gen'mittel f.; -müſkel, m.; -paus, m.; -part, m. = tegen|middel; -spier (antagonist); -paus; -stander (of -partij).

Ge'gen'partei, w.; -pfeller, m. = tegen|partij; -pijler.

Ge'genprobe, w. = tegenproef, vergelijkende proef; control (bij stemmingen).

Ge'genre'chnung, w. = proef, verificatie; tegenrekening.

Ge'genre'de, w. = tegenrede, tegenspraak, antwoord, wederwoord.

Ge'genſag, m. = tegenstelling, tegenovergestelde bewering, antithese, contrast; im G. zu (ob. gegen) = in tegenstelling met.

ge'genſä'glich = tegen(over)gesteld.

Ge'genſch'ein, m. = weerschijn; tegenbewijs, tegenbrief.

Ge'genſchen'kung, w. = wederzijdsch geschenk, -e schenking.

Ge'genſch'lag, m. = weerslag, terugslag.

Ge'genſch'rift, w. = weerlegging, verweer.

Ge'genſchuld, m. = ſchuld tegenover ſchuld.
Ge'genſeite, m. = tegenkant, weerszijde, keerzijde.
ge'genfeitig = tegenovergeſteld, wederzijds(ch), wederkeerig.
Ge'genfeitigheid, m. — = wederkeerigheid, beantwoording, reciprociteit; Verſicherung auf G. = onderlinge verzekering.
ge'genfeitſ = wederkeerig.
Ge'genſiegel, f. = tegenzegel.
Ge'genſinn, m. = tegenovergeſtelde meening; tegengeſtelde betekenis.
Ge'genſonne, m. = bijzon. parhelium.
Ge'genſpiel, m. = tegenspel.
Ge'genſpieler, m. = tegenspeler; tegenspeler van den held in 't drama.
Ge'genſtand, m. = voorwerp, ding, zaak; voorwerp (einer Unterſuchung Wiſſenſchaft), onderwerp (einer Abhandlung, Rede).
ge'genſtändig = tegenoverſtaand, tegenſtandig, tegenſtaand.
ge'genſtändig = zakelijk, objectief.
Ge'genſtändigheit, m. — = zakelijkheid, objectiviteit.
ge'genſtandsloſ = zonder inhoud.
Ge'genſtimme, w; **ſtoß**, m.; **ſtrömung**, m.; **ſtroppe**, w. = tegenſtem; -stoot; -strooming; -strofe.
Ge'genſtück, f. = tegenſtuk, tegenhanger, pendant, we(d)erga; tegenſtelling (zu, van).
Ge'gentauſch, m. = tegenruil.
Ge'gentheil, f. = tegendeel; [tegenpartij].
ge'gentheilig = tegengeſteld, tegenovergeſteld;
Ge'gentheiliges = 't tegen(over)geſtelde, tegenbericht e. d.
ge'gentheils = in tegendeel: van den anderen kant].
I. gegenü'ber, Präp. mit Dativ = tegenover; er wohnt mir, der Kirche g. = hij woont tegenover mij, tegenover de kerk; g. von Mann: heim = Mannheim g.
II. Gegenü'ber, f. -s, — = overbuur, *vis-à-vis*.
gegenü'berſteh(e)n, unr. (h.) = tegenover (iets) staan; ſie ſtehen ſich gegenü'ber = zij staan tegenover elkaar.
gegenü'berſtellen, ſchm. (h.) = tegenſtellen.
Gegenü'berſtellung, m. = tegenſtelling, tegenover-elkaar-ſtelling, confrontatie.
gegenü'bertreten, ft. (f.) = zich verzetten tegen.
Ge'genunterſchrift, **unterzeichnung**, m. = medeonderteekening, contraseign.
Ge'genverpflichtung, m. = wederzijdsche verplichting.
Ge'genverſchreibung, m. = tegenbrief; wederzijdsche overeenkomst.
Ge'genverſicherung, w. = herverzekering; tegenſtrijdige bewering.
Ge'genverſprechen, f. = tegenbelofte.
Ge'genvormund, m. = toezierende voogd.
Ge'genvorſchlag, m. = tegenvoorstel.
Ge'genvorſtellung, m. = tegenwerping, tegenbetoog.
Ge'genwall, m. = tegenwal.
Ge'genwart, m. — = tegenwoordigheid, aanwezigheid; 't tegenwoordige, tegenwoordige tijd, heden.
ge'gentwärtig of **gegentwärtig** = tegenwoordig, aanwezig, prezent; tegenwoordig, nu, thans: daß ſt mir nicht mehr g. = dat staat mij niet meer voor (den geest); **G. . . es** = dit ſchrijven, deze.
Ge'gentwechſel, m. = herwiſſel; ruil, toegift.
Ge'gentwehr, m. = tegenweer.

Ge'gentwind, m. = tegenwind.
Ge'gentwinkel, m. = overſtaande hoek.
Ge'gentwirkung, m. = tegenwerking, terugwerking.
Ge'gentwoner, m. = tegenwoner.
Ge'gentzeiſchen, f. = tegenbewijs, contramerk; tegensein.
ge'gentzeichnen, ſchm. (h.) = medeonderteekenen.
Ge'gentzeuge, m. = tegengetuige; getuige à décharge.
Ge'gentzug, m. = tegenzet.
Gegir're, f. -s, — = gekir.
Geg'ner, m. -s, — = tegenſtander, tegenpartij.
geg'nerſch = tegenoverſtaande, van de tegenpartij.
Geg'nerſchaft, w. -, -en = vijandſchap; de tegenſtanders.
Gegrü'(h)le, f. -s = gebrul, gebulk, gehuil.
Gegrün'ze, f. -s = geknor.
[geha'ben ſich], ſchm. (h.) = zich houden, zich gedragen; gehab(e) dich wohl! = vaarwel! het ga je goed!
Gehac'fe, f. -s = gehak
[Gehac'fe], f. -s = gehakt].
Geha'der, f. -s = getwist, geharrewar, geklijf, strijd.
Gehä'ge, zie Gehege.
I. Gehalt', m. -(e)s = inhoud, gehalte, allooi, waarde, innerlijke waarde.
II. Gehalt', m. u. f. -(e)s, — e u. Gehälter = ſalaris, traktement, jaarwedde; er bezieht ein G. von 3000 Mark = hij heeft een jaarwedde...
gehalt'en = gehouden; ernstig, kalm.
gehalt'leer, -loſ = zonder waarde, onbeduidend.
Gehalt'loſigkeit, m. — = waardeloosheid, onbeduidendheid.
gehalt'reich, -voll = rijk aan inhoud, kernachtig, vol betekenis.
Gehalts'abzug, m. = traktementsvermindering, aftrek van traktement.
Gehalts'anſprüche, Pl. = 't gevorderde ſalaris.
Gehalts'aufbeſterung, **erhöhung**, **zulage**, m. = verhooging van traktement, opslag, traktements-toelage.
Gehäm'mer, f. -s = gehamer.
Gehän'ge, f. -s, — = riem, koppel; guirlande, feſtoen; ooren (des Hundes); hanger (an Hürketten, Öhrringen ic.); wat aan iets hangt (aan den kerstboom bijv.), versieringen.
gehar'nicht = geharnast, krachtig.
gehä'ſſig = hatelijk, vijandig, afschuwelijk, verfoeilijk.
Gehä'ſſigkeit, m. — = hatelijkheid, bitterheid.
Gehäu', f. -(e)s, — e = hakhout.
Gehäu'fe, f. -s, — = koker, kast(je) (einer Uhr); huiſel, zaaddoos, klokkehuis; huiſ(je) (einer Schneſe); omhulſel.
geh'bar = begaanbaar.
[gehe'b(e)] = stevig, dicht].
Gehet'fe, f. -s, — = broedsel, teelt.
Gehet'ge, f. -s, — = omheining, afſluiting, park, wildbaan; einem ins G. kommen = onder iets. duiven ſchieten, op een and-ers terrein komen.
Gehet'geauffeher, m. = jachttopzichter, boschwachter.
geheim' = [vertrouwd, bevriend], geheim, verborgen, ſtil, geheimzinnig; g. tun = geheimzinnig doen; im geheimen, in's geheim = in 't geheim, heimelijk; geheim'er Rat = vertrouwde raad(sman), ook titel.
Gehheim'brief, m. = geheimbrief, geheimbevelſchrift.

Geheimbuch, f. = geheimboek.
Geheimbund, m. = geheime bond, geheim verbond, geh. genootschap.
Geheimbündler, m. = lid van een geheim genootschap.
Geheimerrat, zie Geheimrat.
Geheimhalten, ft. (h.) = geheim, verborgen houden.
Geheimhaltung, w. = geheimhouding.
Geheimkraft, w. = geheime of geheimzinnige kracht.
Geheimlehre, w. = geheime leer.
Geheimmittel, f. = geheimmiddel.
Geheimnis, f. -nis, -fe = geheim, geheimenis; ein öffentliches G. = een openbaar of publiek geheim.
Geheimnisrämer, m. = geheimzinnig mensch, iem. die geheimzinnig doet, die altijd geheimen heeft.
Geheimnisrämerei, w. = geheimzinnigheid.
Geheimnisvoll = geheimzinnig.
Geheimpolitist, m. = geheime agent, detektive.
Geheimrat, m. = geheimraad.
Geheimschreibekunst, w. = geheimschrijfkunst, cryptografie.
Geheimschreiber, m. = geheimschrijver.
Geheimschreiberel, w. = secretaris.
Geheimschrift, w. = geheimschrift.
Geheimsekretär, m. = geheime secretaris.
Geheimvorbehalt, m. = reservatio mentalis.
Geheiß, f. -es = bevel, order; auf sein G. = op zijn bevel.
 I. **ge(h)en**, unr. (f.) (bu geht, er geht; ging; giuge; geh(e) gegangen) = gaan, loopen, reizen, vertrekken; Schritt g. = stapvoets loopen; seines Weges od. seiner Wege g. = zijns weegs gaan; schlafen, betteln, spazieren g. = gaan slapen, bedelen, wandelen; wie er geht und steht = zooals hij reikt en zeilt; ach geh! = och, loop heen! der Zeit geht = het deeg rijst; das geht mir nahe = dat gaat mij aan 't hart; meine Meinung geht dahin, daß... = mijn meening is, dat...; ich will sicher g. = ik wil zeker zijn; die Sache geht schief = loopt verkeerd; so geht's = zoo gaat het, zoo kan 't; das geht nicht = dat kan niet; es geht wie nach Nuten, wie geschmiert, wie am Schnürchen = van een leien dakje; müßig g. = leeg loopen; geht mir's los g. = nu zal 't beginnen; es geht ein starker Wind = er waait een hevige wind; es g. seltsame Reden von ihm = er loopen rare praatjes over hem; es geht ein Gerücht = er loopt een gerucht; an die Arbeit g. = aan 't werk gaan; ich werde morgen daran g. = ik zal er morgen mee beginnen; einem an die Hand g. = iem. een handje helpen, steunen; einem an der Hand g. = aan iems. hand loopen; an einer Krücke g. = met, op een kruik loopen; wenn Not an den Mann geht = als de nood aan den man komt; es geht auf 12 = 't loopt naar 12; auf allen vieren g. = op handen en voeten loopen, kruipen; das geht auf mich = dat gaat, doelt op mij; auf den Fein g. = er in (in de val) loopen; auf die Reize g. = ten einde, op een eind loopen; auf Reisen g. = op reis gaan; auf Stelzen g. = (op) stellen loopen; das Fenster geht auf die Straße = ziet op de straat uit; auf einen Taler g. 30 Silbergräßen = in een daalder gaan 30 Silbergröschen; diese Arie geht aus F = deze aria staat in F; der Hof geht ihm bis an die Kniee = de jas reikt hem

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek*. I.

tot de knieën; in die Falle g. = in de val loopen; er geht ins 20. Jahr = hij gaat in zijn 20ste jaar; in sich g. = in zich zelf keeren; in Stücke g. = stuk gaan; mit der Bahn, mit der Post, mit dem Schiff g. = met 't spoor, met de diligence, met de boot gaan; es geht nach der Reihe = 't gaat volgens de beurt; das geht über alles = dat overtreft alles; es geht über meinen Horizont (über meinen Verstand) = 't gaat mijn verstand te boven; über Land g. = naar buiten gaan; Zufriedenheit geht über Reichtum = tevredenheid is meer dan rijkdom; von Statten g. = vorderen, opschieten; Gewalt geht vor (ob. über) Recht = macht, geweld gaat boven recht; wie geht das vor sich? = hoe gaat dat, heeft dat plaats, gebeurt dat? zu Ende g. = ten einde, op een eind loopen; mit einem zu Rats g. = met iem. te rade gaan, beraadslagen, overleggen; zu Schiffe g. = scheep gaan; zu Tisch g. = aan tafel gaan; g., (h.): ich habe mich müde gegangen = ik heb me moe geloopt; ich habe mir die Füße müde gegangen = ik heb mijn voeten stuk geloopt.

II. **Ge(h)en**, f. -s = 't gaan, 't loopen; im G. = onder 't loopen.

Geheul, f. -(e)s, -e = draagband, degeneriem, hanger.

gehenfelt = met een hengsel.

Geheze, f. -s = gestook, gehits, aanbitsing, vervolging, gejaag, drijven.

gehen'er = pluis, in den haak, zooals 't hoort; es ist hier nicht g. = het is hier niet pluis, niet in den haak, het spookt hier; mir ist da nicht g. = ik ben daar niet op mijn gemak.

Geheil, f. -(e)s = gehuil, geloei, gekerm.

Gehilfe, m. -n, -r = helper, bediende, adjunct.

Gehirn, f. -(e)s, -e = hersens, brein; verstand.

Gehirnentzündung, w.; **erzhütterung**, w.; **erweichung**, w.; **fieber**, f.; **häuten**, f. = hersenontsteking; -schudding; -verweeking; -koorts; -vlies.

Gehirnkrankheit, w.; **leiden**, f. = hersen[ziekte; -aandoening.

gehirnlos = hersenloos, breinloos.

Gehirnlosigkeit, w.; **nerven**, Pl.; **schale**, m. = hersen[loosheid; -zenuwen; -pan.

Gehirnsubstanz, w.; **tätigkeit**, w. = hersen[substantie; -werkzaamheid.

gehoben = verheven, hoog.

Gehöft, f. -(e)s, -e = hoeve, hofstede, boerderij, boereplaats.

Gehühne, f. -s = gehoon, gespot, geschimp.

Gehülz, f. -es, -e = hout, boschje, bosch.

Gehör, f. -(e)s = gehoor; ooren; nach dem G. spielen = op gehoor spelen; um G. anjucken = om audientie verzoeken; G. geben, schenken, finden = gehoor geven, schenken, vinden.

gehörchen, f. (h.) = (einem) gehoorzamen, volgen.

gehören, f. (h.) = behooren, hooren, toekomen; das gehört nicht hierher = dat behoort hier niet thuis, komt hier niet te pas; der Salat gehört zum Braten = behoort bij het vleesch; sie g. zusammen = zij behooren bij elkaar; er gehört zu meinen Freunden = hij (be)hoort tot mijn vrienden; es gehört Salz in die Suppe = er moet, behoort zout in de soep; dazu gehört Mut = daar is moed voor noodig; das gehört zur Sache = dat hoort er

zoo bij; dir gehört eine Tracht Prügel = jij moest een pak slaag hebben; (landschaffl.) der gehört ausgelacht = hij verdient uitgelachen te worden; **föh g.** = passen, betamen; wte föh's gehört = zooals 't (be)hoort, betaamt.

Gehörang, m. = gehoorgang.

gehörig = toebehoorend, behoorend; vereischt; behoorlijk, flink, echt; der zum Hause g..e Garten = de bij 't huis behoorende tuin; daß ihm g..e Haus = 't hem (toe)behoorende huis; daß g..e Alter = de vereischte leeftijd; ein g..er Sturm = een flinke storm; es regnet g. = het regent flink.

Gehörigkeit, m. = gepastheid, betamelijkheid.

Gehörknochen, m. (=Hörknöchelchen, f.); **-krankheit**, m.; **-lebre**, w. = gehoor[beent]je; -ziekte; -leer.

gehörtlos = gehoorloos, doof.

Gehörlosigkeit, w. = doofheid.

Gehörn, f. -(e)s, -e = horens, gewei.

Gehörnerb, m. = gehoorzenuw.

gehörnt = gehoorn.

Gehörorgan, f. = gehoororgaan.

Gehörrohr, f. = hoorbuis, spreekhoorn.

Gehörsaal, m. = gehoorzaal, auditorium.

I. **gehörsam** = gehoorzaam; für gehörsamster Diener = Uw onderdanige dienaar.

II. **Gehörsam**, m. -(e)s = gehoorzaamheid, onderwerping; der G. fündigen = de gehoorzaamheid opzeggen.

gehörtsamen, fhm. (h.) = gehoorzamen].

Gehörshneise, w. = oorschelp.

Gehörzinn, m. = gehoorzin.

Gehörtrichter, m. = hoorbuis, spreekhoorn.

Gehörtrömmel, w. = oortrommel.

Gehörwerkzeug, f. = gehoororgaan.

Gehre, w. -, -n; **Gehren**, m. -s, - = geer, baan, sleep (eines Meides); scheeve lijn, schuine strook, bié.

Gehrock, m. = gekleede jas.

Gehrung, w. -, -en = geering, schuinte; auf G. schneiden = schuin, overdwars knippen.

Gehstok, m. = wandelstok.

Gehudel, f. -s = geplaat, plagerij.

Gehülfe, zie Gehilfe.

Gehülfe, f. -s = gehoest.

Gehwert, f. = loopend werk, raderwerk.

geihen, fhm. (h.) = (die Segel) geien, inhalen.

Geier, m. -s, - = gier; hoi dich der G. = de drommel haal je!

Geieradler, m. = lammergier.

Geierente, m.; **-falke**, m.; **-fönig**, m. = gier[huil]; -valk; -koning.

Geifer, m. -s = speeksel, kwijl, zeever, venijn, woede.

Geiferer, m. -s, - = zeeveraar, kwijler; nijdigaard.

geiferig = bewijld, bezeeverd, met speeksel bedekt; nijdig.

geifern, fhm. (h.) = zeeveren, kwijlen; nijdig doen, giftig spreken; vor Rut g. = venijn spuwen.

Geifertuch, f. = slab, kwijldoekje.

Geige, w. -, -n = viool; die crtte Geige spielen = de eerste viool spelen; nach jemand's G. tanzen = naar iems. pijpen dansen; ihm hängt der Himmel voller Geigen = de speelman zit bij hem op 't dak, hij is bijzonder opgeruimd.

geigelt (geigelt) = borstelig, stekelig.

geigen, fhm. (h.) = viool spelen.

Geigenbogen, m. = strijkstok.

Geigenbohrer, m. = drillboor.

Geigenfutteral, f.; **-hals**, m.; **-hars**, f. = viool[kist (of -zak); -hals; -hars.

Geigenholz, f.; **-macher**, m.; **-register**, f.; **-saite**, w. = viool[hout; -maker (of -fabrikant); -register; -snaar.

Geigenklüffel, m.; **-spieler**, m.; **-stimme**, w. = viool[sleutel; -speler; -partij.

Geigenkamm, m. = kam van de viool.

Geigenkreis, m. = streek op de viool.

Geigenrinde, w. = vioolles.

Geigenwirbel, m. = schroef van een viool.

Geiger, m. -s, - = violist, vioolspeler.

Geigerei, w. -, -en = gespeel op de viool, gefiedel.

geil = weelderig, geil, welig.

Geile, w. - = geilheid, weelderigheid; die Geilen = de teelballen (des Biers).

geilen, fhm. (h.) = geilen, geil zijn.

Geilheit, w. - = geilheid, weelderigheid.

Geißel, w. -, -n; (auch: m. -s, -) = gijzelaar, borg.

Geißer, m. -s, - = geizer, heete springbron.

Geißha, zie Geißha.

Geiß, w. -, -en = geit.

Geißbart, m. = boksbaard; (plant) geitebaard.

Geißbaum, m. = witte ahorn.

Geißblatt, f. = geiteblad, kamperfoelie.

Geißbuch, m. = geiteboek, bok.

Geißel, m. -, -n = geesel, karwats, zweep; ramp, plaag.

Geißelbruder, m. = geeselbroeder, flagellant.

Geißelstich, m. = geeselslag, zweepslag.

geißeln, fhm. (h.) = geeselen, tuchtigen, kastijden.

Geißeltierchen, f. = zweepdiertje.

Geißelung, w. -, -en = geeseling.

Geißfell, f.; **-fuß**, m.; **-haar**, f. = geitelvel; -voet (of -poot; zevenblad); -haar.

Geißherde, m.; **-hirt**, m.; **-leder**, f. = geitelkudde; -herder (of -hoeder); -le(d)er.

Geißlein, f. -s, - = geitje.

Geißler, m. -s, - = geeselaar.

Geist, m. -(e)s, -er = geest, ziel; bewustzijn; adem, levensgeest; onlichamelijk wezen, geest; verstand, vernuft; genius; gas, essens; den G. aufgeben = den geest geven; den G. aushauchen = den adem uitblazen; im Geiste = in verbeelding; dienstbarer G. = dienstbare, gediensstige geest, dienstbode; gute, böse Geister = goede, booze geesten; der (heilige) G. = de heilige geest; der G. kommt über ihn = hij krijgt den geest, de geest wordt vaardig over hem; es steht noch lebendig vor meinem G..e = 't staat me nog levendig voor den geest; ein Mann von G. = een man van geest, van vernuft; den G. ausbilden = den geest, het verstand vormen; me's Geistes Kind ist er? = van welken geest is hij doortrokken? wie is zijn geestelijke vader? G. einer Körperschaft, eines Betalters, der Gesetze = geest van een vereeniging, van een tijd, der wetten.

geistlich = vermoeiend, inspannend voor den geest.

geistlich = vormend, ontwikkelend.

geisterlich = spookachtig.

Geisterbann, m. = geestbezweering.

Geisterbann, m. = geestbezweerder, -uitdrijver.

Geisterbeschwörung, w. = geestbezweering, exorcisme; oproeping van geesten.

Geisterbleich = bleek als een geest.

Geistererscheinung, w. = geestverschijning.

- Geisterfurcht**, w. = vrees voor spoken.
Geistergeschichte, w. = spookgeschiedenis.
geisterhaft = spookachtig, als een geest.
geistern, *schw.* (h.) = spookachtig opdoemen.
Geisterfeher, m. = geestziener.
Geisterkunde, w. = spookuur.
Geisterwelt, w. = geestewereld.
geistesabwesend = verstrooid, afgetrokken, onbewust.
Geistesabwesenheit, w. = verstrooidheid, afgetrokkenheid, geestesafwezigheid.
Geistesanlage, w. = verstandelijke aanleg.
Geistesanstrengung, w. = geestesinspanning.
Geistesarbeit, w. = verstandswerk, hoofdwerk, arbeid van den geest.
Geistesarmut, w. = geestesarmoede.
Geistesbildung, w. = vorming van den geest.
Geistesfreiheit, w. = geestesvrijheid, vrijheid van denken.
Geistesgabe, w. = geestesgave.
Geistesgegenwart, w. = tegenwoordigheid van geest.
Geistesgröße, w. = grootheid van geest, zielgrootheid.
Geisteskraft, w. = geestvermogen, geestkracht.
geisteskrank = krankzinnig, geestelijk ziek.
Geisteskrankheit, w. = krankzinnigheid.
Geistesrichtung, w. = geestesrichting.
geisteschwach = zwak van geest, verstandelijk zwak, achterlijk, idioot.
Geisteschwäche, w. = zwakheid van geest.
Geisteschwung, m. = vlucht van den geest.
Geistesstärke, w. = sterkte van geest, van verstand.
Geistesstätigkeit, w. = geesteswerkzaamheid.
geistesverwand = geestverwant, in gevoelen, neiging overeenstemmend, sympathetisch.
Geistesverwandtschaft, w. = geestverwantschap, sympathie.
Geistesverwirrung, *zerrüttung*, w. = verstandsverbijstering.
Geisteswert, f. = werk, product van het verstand, van den geest.
Geisteszustand, m. = geestvermogens, geestestoestand.
geistig = onstoffelijk; geestelijk, verstandelijk, intellectueel; geestrijk; g. e. Kräfte = geesteskrachten; g. e. Interessen = intellectuele of moreele belangen; g. e. Getränke = sterke dranken; g. er Wein = krachtige wijn; g. krank = ziek van geest.
Geistigkeit, w. = onstoffelijkheid; geestrijkeid; alkoholgehalte.
geistlich = geestelijk, kerkelijk-godsdienstig, priesterlijk; g. e. Lied = geestelijk lied; die g. e. und weltliche Macht des Papstes = de geestelijke en wereldlijke macht; g. werden = geestelijke worden; der Geistliche, ein Geistlicher = geestelijke.
Geistlichkeit, w. = geestelijkheid.
geistlos = geesteloos, onbeduidend, laf.
Geistlosigkeit, w. = geesteloosheid, onbeduidendheid.
geistreich = geestrijk, geestig.
geistreichen, **geistreicheren**, *schw.* (h.) = geestig willen zijn, geestig doen.
geisttötend = geestdoodend.
geistvoll = geestvol, geestig.
Geitau, f. = geitouw.
Geiz, m. -es = gierigheid, vrekkeligheid, inheligheid; begeerte, zucht; wilde looten.
Geizdrache, m. = vrek, gierige draak.
geizen, *schw.* (h.) = (mit etw.) gierig zijn (op iets); schrapen; g. nach etw. = hunkeren, haken naar iets.
Geizhals, m. = gierigaard, vrek.
geizig (mit) = gierig (op), vrekkelig.
Geizfragen, m. = vrek.
Geizd, f. -(e)s = jacht.
Gejammer, f. -s = gejammer, geklaag, gekerm.
Gejandze, f. -s = gejuich, gejubel.
Gejodel, f. -s = gejoel.
Gejohle, f. -s = gejoel.
Gejubel, f. -s = gejubel, gejuich.
Gefälte, **Gefälte**, f. = gekalk, ('t) kalken.
Gefelste, f. -s = gekijf.
Gefelster, f. -s = gepers, 't uitpersen (van druiven).
Gefichter, f. -f = gegichel.
Gefitzel, f. -s = gekittel.
Gefläff, f. -(e)s = gekef, geblaf.
Geflapper, f. -s = geklep(per), gerammel.
Geflatsche, f. -s = handgeklap; geklets gebabbel.
Geflimper, f. -s = getik, getjingel (op de piano).
Geflin gel, f. -s = gebel, gelui.
Geflirr, f. -(e)s = gekletter, gerammel (van wapenen e. d.); klinken (van glazen).
Geflopfe, f. -s = geklop.
Geflüff, f. -(e)s, -e = kloven, spleten.
Gefnatfer, f. -s = geknetter, gekraak.
Gefnirische, f. -s = geknars.
Gefnirter, f. -s = geknetter, geknapper (van het vuur); ruischen (van zijde).
Gefoche, f. -s = gekook, kooksel.
Geföche, f. -s = kooksel.
Gefolter, f. -s = geklok (van een kalkoen).
geförnt = gekorrelt.
Gefoße, f. -s = gekoos, 't liefkoozen, gevrij.
Gefraß, f. -(e)s = gekraak.
Gefräßze, f. -s = gekraai, geschreeuw, gekras.
Gefratze, f. -s = gekrab(bel), gekras.
Gefrätsel, f. -s = schraapsel, afvijsel, afval van metalen.
Gefrätzel, f. -s = gekroes, gekrul; rimpels.
Gefreisch, f. -es = geschreeuw, gekrijt.
Gefritzel, f. -s = gekrabbel, geknoel.
Gefrüße, f. -s, - = darmscheel; omloop (van een kalf, lam).
gefünstelt = gekunsteld, gemaakt, onnatuur.
Gefüßte, f. -s = gekus, gezoen. [lijk.
Gelächte, f. -s = gelach.
Gelächter, f. -s = gelach; *schallendes G.* = schaterend gelach, schaterlach; zum G. werden = uitgelachen worden, de spot worden.
Gelag(e), f. ..g(e)s, ..ge = maal, feestmaal, gastmaal; ins G. hinein reben = in 't honderd redeneeren, in 't wild praten.
gelähmt = verlamd, kreupel.
gelahrt = geleerd. **Gelahrtheit**, w. = geleerdheid].
Gelalte, f. -s = gestamel.
Gelände, f. -s, - = land, landschap, bebouwde streek, terrein.
Geländer, f. -s, - = leuning, borstwering; latwerk; leiboorn.
Geländerdose, w. = stijl, baluster.
Geländerfenster, f. = balkonvenster.
gelangen, *schw.* (h.) = (an einen Ort, zum Hafen, ans Ende) komen; (zu Ehren, zur Entwidlung) komen, geraken.
Gelärm, f. -(e)s = lawaai, geraas, getier, spektakel.

Gelaß, f. ..Iaßes, ..Iasse = vertrek, kamer, ruimte.
gelaßen = gelaten, kalm, bedaard, rustig, onderworpen.
Gelassenheit, w. = gelatenheid, kalmte enz.
Gelatine (spr.: zjel.), w. = gelatine.
Gelauße, f. -s = geloop, gedraaf.
gelaußig = vlug, vaardig; eine gelaußige Hand = een loopende, vlugge hand; eine gelaußige Zunge = radde tong; diese Sprache ist ihm g. = hij spreekt die taal vlot; etw. ist mir g. = is voor mij gewoon, ik ben er gemeenzaam mee; g. sprechen = vloeiend, vlot spreken.
Gelaußigkeit, w. = gemakelijkheid, vlugheid, radheid.
gelaußt = geluimd, gehumeurd (gut, schönst, übel).
Gelauße, f. -s = gelu, ('t) luiden, gebel, ('t) lellen; schelletjes, klokjes.
gelb = geel; das Gelbe (vom Ei) = het geel.
Gelbgießer, m. = geelgieter (koperwerker), die van geel koper voorwerpen giet.
gelbgrün = geel-groen, geelachtig groen.
Gelbholz, f. = vuilboom; geel Braziliehout.
Gelbfäßer, f. = geel koper.
gelblich = gelig, geelachtig.
gelbreif = geel van rijpheid.
gelbrot = geelachtig rood.
Gelbschete, w. = vaal paard.
Gelbschnabel, m. = melkmuil, lafbek.
Gelbspecht, m. = gele specht.
Gelbsucht, w. = geelzucht.
gelbsüchtig = geelzuchtig, met geelzucht behept.
Gelbsüßlein, f. = maurbloem.
Gelbsüßerich, m. = wederik.
Gelbwurz, w. = affodil.
Geld, f. -(e)s, -er = geld; ffeines G. = kleingeld; bares G. = contant geld; bei Gelde sein = bij kas zijn; zu Gelde kommen = geld krijgen, vermogend worden; zu Gelde machen = te gelde maken; von seinem Gelde leben = van zijn geld, van zijn rente leven; er hat Geld wie Heu, wie Mist = hij heeft geld als water; das kostet mich ein schmerz G. = een heelen hoop geld; er ist überall bekannt wie das schlechte G. = hij is bekend als de bonte hond.
Geldadel, m. = geldadel, -aristokratie.
Geldanlage, w. = plaatsing van geld.
Geldanleihe, w. = geldleening.
Geldaristokratie, w. = geldaristokratie.
Geldarm = arm aan geld.
Geldarmut, w.; -ausgabe, w.; -bedarf, m. = geldarmoede; -uitgaaf; -behoefte.
geldbedürftig = gebrek aan geld hebbende, arm, geldzoekend.
Geldbegierde, w. = geldzucht.
geldbegierig = geldzuchtig, geldgierig.
Geldbeitrag, m. = geldbijdrage.
Geldbeutel, m. = geldbuidel, -beurs.
Geldbrief, m. = brief met geldswaarde.
Geldbuße, w. = geldboete.
Geldcinnahme, w. = geldontvangst, ontvangst in of van contanten.
Geldentfädigung, w. = schadeloosstelling in geld.
Geldern, f. = Gelder, Gelderland.
Geldverkehr, m.; -verkehr, m.; -forderung, w. = geld|verkljging; -swaarde; -vordering.
Geldgeschenk, f. = geldgescherk, geschenk in geld.
Geldgier, w. = geldzucht.

geldgierig = geldgierig, geldzuchtig.
Geldhandel, m. = geldhandel.
Geldheirat, w. = huweljk om geld.
Geldhilfe, w. = geldelijke steun.
Geldhunger, m.; -fasten, m.; -frage, w. = geld|honger (-zucht); -kist; -gordel.
Geldklemme, w.; -krisis, w.; -kurs, m. = geld|verlegenheid; -krisis; -koers.
Geldkute, Pl.; -lotterie, w.; -maßer, m.; -mangel, m. = geld|mannen; (-)loterij; -makelaar; -gebrek.
Geldmarkt, m.; -mittel, Pl.; -not, w. = geld|markt; -middelen; -nood (financiële moeilijkheid).
Geldpaket, f. = pakket met geld, rolletje geld.
Geldposten, m. = post, som gelds.
Geldpreis, m.; -proß, m.; -quelle, w. = geld|prijs (-koers); -patser (protz); -bron.
Geldsache, w. = geldzaak; in Geldsachen hört die Gemitteltfheit auf = handelschap (koopmanschap) scheidt de vriendschap.
Geldsack, m. = geldzak.
Geldschiff, f. = geldschip; schip met dubbeltjes.
Geldschinder, -schneider, m. = beurzesnijder; geldsnoeier.
Geldschrank, m. = geldkist, brandkast.
Geldschrankfuder, m. = inbreker (die brandkasten plundert).
Geldschuld, w. = geldschuld.
Geldschwierigkeiten, Pl. = financiële moeilijkheden.
Geldschlinge, w. = geldbakje.
Geldsendung, w. = geldzending.
Geldsorte, w. = geldsoort, specie.
Geldfortzettel, m. = speciebrieffe.
Geldspende, w. = gift, aalmoes in geld.
Geldspinde, w.; -steuer, w. = geld|kist; -belasting.
Geldstock, m. = armebus; grondkapitaal, fonds.
Geldstolz, m. = geldtrots.
geldstolz = trotsch op 't geld.
Geldstrafe, w.; -strafe, f.; -sucht, w. = geld|boete; -stuk; -zucht.
Geldsumme, w.; -tasche, w.; -tisch, m. = geld|som; -zakje (-tasche); -bank (toonbank).
Geldumlauf, m.; -umsatz, m.; -verkehr, m. = geld|omloop (-circulatie); -omzet; -verkeer.
Geldverlegenheit, w. = financiële moeilijkheid, geldverlegenheid.
Geldverpfändung, w. = uitkeering in geld.
Geldvorschuß, m. = voorschot.
Geldvorteil, m. = geldelijk voordeel.
Geldwage, w. = geld- of goudschaaltje.
Geldwechsel, m. = wisselzaken.
Geldwechsler, m. = geldwisselaar.
Geldwechslerladen, m. = wisselkantoor.
Geldwechslergeschäft, f. = wisselzaak.
Geldwoeker, m. = geldwoeker.
Geldzähler, m. = geldteller.
Geldzulage, w. = toelage, verhooging.
Gelee (spr.: zjelee), f. -s, -n u. -s = gelee, gelatine; gelei.
gelegen = gelegen, geschikt, van pas; es ist mir viel daran (an ihm) g. = er is mij veel aan (aan hem) gelegen; zu gelegener Zeit = ter gelegener tijd.
Gelegenheit, w. -, -en = gelegenheid, kans, mogelijkheid; toestand, omstandigheid; vervoergelegenheid; een zekere gelegenheid (No. 100); gesteldheid; inrichting; ligging; [geschikte tijd]; die G. ergreifen, berapfen = de gelegenheid aangrijpen, verzuimen; bei G. bes. festes = bij gelegenheid van 't feest.

die G. beim Schöpfe fassen = de gelegenheid bij de haren pakken; G. macht Diebe = gelegenheid maakt den dief, gelegenheid maakt genegenheid.

Gelegenheidsarbeiter, m. = los werkman.
Gelegenheidsdichter, m.; -gedicht, f.; -lauf, m.; -predigt, w. = gelegenheidsdichter; -gedicht; -koop; -preek.

gelegentlĳch = bij gelegenheid, toevallig, van tijd tot tijd, occasioneel; (Präp. mit Gen.) bij gelegenheid.

gelegrig = leerzaam, bevattelijk, goedleersch, volgzzaam.

Gelegrĳheit, w. - = leerzaamheid, enz.
Gelehrſamkeit, w. - = geleerdheid, kennis, wetenschap.

geleht = geleerd, gestudeerd, wetenschappelijk, kundig, geletterd; ein Gelehrter, der Gelehrte = een, de geleerde; es fällt kein Gelehrter vom Himmel = niemand wordt als geleerde geboren; Gelehrten ist gut prebigen = een goed verstaander heeft maar een half woord nodig.

Gelehrtenrepublik, w. = geleerde wereld, republiek der wetenschappen.

Gelehrtenstand, m. = geleerde stand.

Gelehrtenverein, m. = maatschappij van geleerden, academie.

Gelehrtenzunft, m. = vereeniging, gilde, bent van geleerden.

Geleier, f. -s = gedreun, geneurie; immer das alte G. = altijd het oude liedje.

Geleise, f. -s, - = spoor, wagenspoor; sleur, gewone gang; wieder ins rechte G. bringen = weer in 't goede spoor brengen, in orde brengen; er kommt nicht aus dem G. = hij gaat niet uit zijn sleur.

Geleite, f. -(e)s, -e = geleide, begeleiding, escorte; escortebelasting; einem das G. geben = iem. uitgeleide doen, iem. uitlaten; ſcheres G. = vrijgeleide.

geleit, ſchw. (h.) = geleiden, begeleiden, escorteeren, convoyeeren.

Geleiter, m. -s, - = geleider.

Geleitbrief, m. = geleidebrief, geleibiljet, vrijgeleide.

Geleitſchiff, f. = konvoischip.

Geleit, f. -(e)s, -e = gewicht, lid, schakel, voeg, scharnier.

geleit, **geleitig** = buigzaam, lenig, soepel, vlug.
Geleitigkeit, w. = lenigheid, buigzaamheid, vlugheid.

Geleitpflanze, w. = gewrichtsholte.

Geleitpuppe, w. = ledpop; beweegbare pop.

Geleit-rheumatismus, m.; -ring, m. = gewrichts-rumatisme; -wervel.

Geleitstück, f. = verbindingsstuk.

Geleitwasser, f. = leewater.

Geleſe, f. -s = gelees, lezerij.

Geleucht(e), f. = licht, verlichting.

Geleuhter, f. -s = soort, slag, troep, zootje, rommel; gemeen, gespuis.

Geleuhte (der u. die), ein Geleuhter = geliefde, beminde.

gelind(e) = (von Regen, Wind, Wetter) zacht, mild; (Kälte, Feuer) matig; (vom Benehmen) zachtzinnig, toegevend; gelindere Saiten aufziehen = bijdraaien, zoets broodjes bakken, water in zijn wijn doen; ich bin, g. gelagt, das fünfte Rad am Wagen = ik ben, zacht uitgedrukt, enz.

Gelindigkeit, w. - = zachtheid, toegevendheid.

I. gelingen, ft. (f.) (es gelingt; gelang; gelänge;

gelungen) = gelukken; es ist ihm nicht gelungen . . . = het is hem niet gelukt, hij is er niet in geslaagd . . . ; das ist gelungen! = die is goed! leuk!

Gelingen, f. -s = 't slagen, welslagen.

Gelispel, f. -s = gelispel, gefluister, gemurmel.

gelien, ſchw. (h.) = gillen, galmen, schel klinken; gelienend = schel, scherp.

geloben, ſchw. (h.) = plechtig beloven; toezeggen; das Gelobte Land = het beloofde land; sich g. = zich plechtig tot iets verbinden.

Gelöbniß, f. -es, -e = gelofte, toezegging.

Gelockt, f. -(e)s = gelok, 't lokken; (haar)lockgelockt = gelokt, gekruld. [ken, gekruld.

Gelockt, f. -s = gevlam, gelikker.

Gelöte, f. -s = gesoldeer, soldaersel.

Gelte, w. -, -n = mug.

I. gelt = onvruchtbaar, niet drachtig, droog, gust, geld, gelt.

II. gelt? = niet waar? wel, wel! waarlijk?

Gelte, w. -, -n = (gewest.) bak, ketel, (grootte) emmer.

gelten, ft. (h.) (du gilst, er gilt; galt; gülte (u. gälte); gilt! gegolten) = gelden, oppren-

gen, waard zijn, geldig zijn, vermogen, betreffen; das Hund gilt eine Mark = doet een Mark; ein Geld und Kaiser gilt ein ganzes Volk = is zooveel waard als . . . , weegt tegen een heel volk op; seine Sprache gilt viel = zijn voorspraak vermag veel; was gilt die Wette? = om wat gewed? was gilt's? = wat gewed? es gilt mir gleich = 't is mij 'tzelfde; für etw. g. = voor iets gehouden worden, voor iets doorgaan; diese Münze gilt hier nicht = gaat hier niet, wordt hier niet aangenomen; das gilt nicht = dat geldt niet, dat doet niet, dat telt niet; da gilt kein Leugnen = daar (hier) helpt geen ontkennen; etw. g. lassen = iets laten gelden, niet betwisten; das lasse ich g. = dat vind ik goed; es gilt! = aangenomen! es gilt dein Leben (um dein Leben) = uw leven is er mee gemoed, staat op 't spel; jetzt gilt es = nu komt 't er op aan; diese Bemerkung gilt mir = die opmerking gaat, doet op mij; es gilt dir! = op je gezondheid! bange machen gilt nicht = ik laat me niet bang maken; der Prophet gilt nichts in seinem Vaterlande = een profeet wordt in zijn vaderland niet geerd; gelte n d machen = doen gelden.

Geltdmachung, w. - = geldend-making.

Gelter, m. -s, - = lubber, snijder; betaler, schuldenaar, schuldeischer.

Gelstuh, w. = droge, guste koe.

Gelsting, m. -(e)s, -e = eenjarig kalf.

Gelstier, f. = gelt, wijfshert, gelte hinde.

Gelstung, w. - = waarde, geldigheid, koers, opvatting, beteekenis; zur G. bringen = doen gelden; dem Geſe G. beschaffen = de wet doen eerbiedigen.

Gelstungsverſich, m., -gebiet, f. = geldigheidsgebied (cinc's Geſe's).

Gelstver, f. -s, - = gelofte, plechtige verzekering.

Gelst(e), f. = begeerte, begeerlijkheid, zin, lust.

gelüften, ſchw. (h.) = begeeren, lust hebben, verlangen naar; mich gelüftet nicht nach deinem Gelbe = ik begeer uw geld niet; es hatte sie gelüftet in den Wald zu gehen = het had hun behaagd . . . ; laß dich nicht gelüften beim's Nachsten Weib = gij zult niet begeeren uws naasten vrouw.

Gefze, w. -, -n = eenjarig zwijn.
I. Gemach, f. -(e)s, Gemächer (auch: -e) = vertrek, kamer; das heimliche G. = het heimelijk gemak.
II. gemak = op zijn gemak, zachtjes aan.
gemächlich = op zijn gemak, zachtjes aan.
Gemächlichfeit, w. - = gemak, bedaardheid; nach meiner G. = op mijn gemak.
[Gemäch], f. -es, -e = maaksel, maakwerk].
Gemahl, m. -(e)s, -e = gemaal, echtgenoot; Ihr Herr G. = uw man.
Gemahlin, w. -, -nen = gemalin, echtgenoot(e); Ihre Frau G. = uw vrouw.
gemahnen, fchiv. (h.) = (einen an etw.) berin- neren, doen denken.
Gemälde, f. -s, - = schilderij, schilderstuk.
Gemäldeausstellung, w.; -galerie, w.; -sammlung, w. = schilderij|tentoonstelling; -muzeum; -verzameling.
Gemäße, f. -s = gemors, geploeter.
Gemäße, w. -, -en = grens, mark.
I. Gemäß, f. -es, -e = gemet, eenheid van maat.
II. gemäß, Präp. mit Dativ = volgens, overeenkomstig, naar; Ihrem Wunsche g. od. g. Ihrem Wunsche = volgens uw wensch.
Gemäßheit, w. - = overeenstemming.
gemäßigt = gematigd, bescheiden.
Gemäuer, f. -s, - = muurwerk, stuk muur.
gemein = [algemeen, gemeenschappelijk; g. machen = openbaar maken; das gemeine Beste = 't gemeenebest; gemeine Sache machen = gemeene zaak maken]; ich habe nichts mit ihm g. = ik heb niets met hem gemeen; gewoon, gemeen, laag; ein gemeiner Soldat, ein Gemeiner = een gemeen soldaat; im gemeinen Leben = in 't gewone leven; gemeiner Bruch = gewone breuk; ein gemeiner Mensch, gemeine Befinnung = een gemeen, laag mensch, gemeen karakter.
Gemeinde (u. Gemeine), w. -, -n = gemeente; parochie; politische G. = burgerlijke gem.; Haus der Gemeinen = Huis der Gemeenten, Lagerhuis.
Gemeindebevollmächtigter, m. = gemeenteraadslid (in Beieren).
Gemeindebezirk, m. = gemeentegebied.
Gemeindeglied, f.; -gut, f.; -haus, f. = gemeente|lid; -goed; -huis (of raadhuis).
Gemeindefirt(e), m. = herder der gemeente.
Gemeinderat, m. = gemeenteraad; lid van den g.; ook: College van B. en W.
Gemeindesteuer, w. = gemeentebelasting.
Gemeindevorsteher, m. = vertegenwoordiger van de gemeente.
Gemeindevorsteher, m. = hoofd v. d. gemeente, burgemeester.
Gemeindevaifenrat, m. = voogdijraad.
Gemeine, zie Gemeinde.
Gemeiner, zie gemein.
gemeinerhand = gewoonlijk, in den regel.
gemeinfaßlich = voor iedereen te begrijpen, populair.
Gemeinfaßlichkeit, w. = populariteit.
gemeingefährlich = gevaarlijk voor allen, g. voor 't algemeen belang.
Gemeingeist, m. = geest van eenheid van belangen, geest van solidariteit; gemeenschapsgeest.
gemeingültig = algemeen geldig, a. aangenomen.
Gemeingut, f. = gemeen goed, algemeen bezit.

Gemeinheit, w. -, -en = gemeenheid, laagheid, [gemeente].
gemeinhin, gemeiniglich = gemeenlijk, gewoonlijk.
gemeinnützig = van algemeen nut.
Gemeinnützigkeit, w. = algemeen nut, alg. welzijn, voordeel.
Gemeinplatz, m. = gemeenplaats.
gemeinſam = gemeenschappelijk, onderling, algemeen; g. . e. Sache = gemeene zaak.
Gemeinſamfeit, w. - = gemeenschappelijkheid.
Gemeinſchaft, w. -, -en = gemeenschap; gemeente; betrekking, omgang.
gemeinſchaftlich = gemeenschappelijk, algemeen, gemeen.
Gemeinſchaftlichkeit, w. - = gemeenschappelijkheid, gemeenschappelijk bezit.
Gemeinſchuldner, m. = gefailleerde.
Gemeinſinn, m. = zin voor de gemeenschap.
Gemeinſprache, w. = algemeene taal, landst.
Gemeinſpruch, m. = Gemeinplatz.
gemeinverſtändlich = algemeen begrijpelijk, populair.
Gemeinweſen, f. = de openbare zaak, gemeenschap.
Gemeinwohl, f. = algemeen welzijn, gemeenebest.
Gemenge, f. -s, - = mengsel; menigte, gedrang, gewoel, vechtpartij.
Gemengfel, f. -s, - = mengsel, amalgama.
Gemerf(e), f. . . f(e)s, . . fe = merk, teeken.
gemefen = passend, gemeten; plechtig, ernstig, afgemeten; juist, nauwkeurig, scherp.
Gemefenheit, w. - = gepastheid; afgemetenheid, ernst, juistheid.
Gemetzel, f. -s, - = bloedbad, slachting.
Gemination, w. -, -en = geminatie, verdubbeling.
Gemifch, f. -es, -e = mengsel, vermenging.
gemifcht = gemengd (Chor, Empfandung).
Gemifchwarenhandlung, w. = komeenijswinkel.
Gemme, w. -, -n = gemme, gesneden steen.
Gemfbock, m. = gemsbok.
Gemfe, w. -, -n = gems, klipgeit.
Gemffarbe, w. = gemfkleur, bleekgeel.
Gemfhoru, f.; -jagd, w.; -jäger, m.; -leber, f. = gemze|hoorn; -jacht; -jager; -le(d)er.
Gemfziege, w. = gems, klipgeit.
Gemiß, f. -(e)s = puin, mofm, mul.
Gemunftel, f. -s = gebrom, gemompel, geprevel, geluister.
Gemurmel, f. -s = gemurmel, gemompel.
Gemurre, f. -s = gemor, gemompel.
Gemiße, f. -s, - = groente, moesgroente.
Gemißebau, m. = groenteteelt.
Gemißearten, m. = moestuin.
Gemißeändler, -mann, m. = groenteboer, -man.
gemüßigt = genoodzaakt, genoopt, verplicht.
gemüßert (van stoffen) = met een werkje of patroontje.
gemüt = gestemd.
Gemüt, f. -(e)s, -er = gemoed, inborst, hart, gevoel; einem etw. zu Gemüte führen = iem. iets gemoedelijk onder 't oog brengen; ſich etw. zu Gemüte führen, nehmen, ziehen = zich (van) iets (wat) aantrekken, (scherts.) iets gebruiken (eten of drinken).
gemütlich = gezellig, prettig, behaaglijk, kalmjes; gemoedelijk, aangenaam, hartelijk, goedhartig, goedaardig, minzaam.

Gemütslichkeit, w. — = gezelligheid, behaaglijkheid; gemoedelijkheid, hartelijkheid, goedhartigheid; zie *Geldfacke*.

Gemütslos = harteloos, ongevoelig.

Gemütslosigkeit, w. — = harteloosheid, ongevoeligheid.

Gemütsarm = arm aan gevoel.

Gemütsart, w. = gemoedsaard, inborst, natuur, karakter.

Gemütsbeschaffenheit, w.; = *bewegung*, w. = gemoeds[toestand (-gesteldheid)]; -beweging (of -aandoening).

Gemütserschütterung, w. = hevige gemoedsaandoening.

Gemütsfassung, w. = kalmte, bedaardheid.

Gemütsfrant = zielsziek.

Gemütskrankheit, w. = zielsziekte.

Gemütsleben, f.; = *menschen*, m.; = *regung*, w.; = *ruhe*, w. = gemoeds[leven]; -menschen (gevoelsmenschen); -aandoening; -rust.

Gemütsstimmung, w.; = *verfassung*, w. = gemoeds[stemming]; -gesteldheid (-toestand).

Gemütswelt, w. = gevoelswereld.

Gemütszustand, m. = gemoedstoestand.

Gemütsvoll = gevoelvol.

gen, Präp. mit Acc. = naar, ten; g. Himmel = ten hemel.

Genähe, f. — = geknaag.

Genähe, f. — = genaai.

genant (spr.: *zjend*) = genant, hinderlijk.

genäschig = snoepustig. [lastig.]

genau: g. 10 Pfund, es schließt g. = juist, precies, net; es nicht g. nehmen = 't niet nauw nemen; g. genommen = strikt genomen; genaue Freundschaft, Bekanntschaft = enge, intieme ...; mit genauer Not = ternauwernood, maar net; er ist g. = hij is precies, of: hij is zuinig; eine genaue Prüfung = een nauwkeurig onderzoek; der genaue Preis = de naaste prijs.

Genauigkeit, w. — = nauwkeurigheid, juistheid, stiptheid, ernst, strengheid; zuinigheid.

Gendarm (spr.: *zjä...*), m. — en, — en = gendarm, politieagent.

Gendarmerie, w. —, — n = gendarmerie.

Gene (spr.: *zjène*), w. — = gène.

Genealog, m. — en, — en = genealoog, geslachtskundige.

Genealogie, w. —, — n = genealogie; stam-

genealogisch = genealogisch. [boom.]

genehm = aangenaam, welgevallig; [etw. g. halten = iets goedkeuren].

genehmigen, fhw. (h.) = (eine Bitte) inwilligen, toestaan; (einen Plan, einen Antrag) annehmen, goedkeuren; (eine Zahlung) flattoeren; (als Briefschluß) genehmigen Sie die Versicherung meiner Achtung ... = wees verzekerd van ...; (slang) einen g. = er eentje nemen.

Genehmigung, w. —, — en = inwilliging, toestemming, goedkeuring, aanneming.

geneigt = geneigd, hellend; genegen (etw. zu tun); welwillend, goedgunstig; der geneigte Leser = de welwillende, vriendelijke lezer; geneigtes Gehör, Ohr = welwillend gehoor, open oor; zie ook *Flüche*.

Geneigtheit, w. — = geneigtheid, helling; genegenheid, welwillendheid.

General, m. — (e)s, — e (auch: .. rüle) = generaal, bevelhebber.

Generaladjutant, m. = vleugeladjutant.

Generaladmiral, m. = admiraal-generaal.

Generalagent, m. = hoofdagent.

Generalarzt, m. = dirigeerend officier van gezondheid.

Generalat, f. — (e)s, — e = generaalschap, waardigheid van generaal; generaalswoning.

Generalauditeur, m. = auditeur-generaal.

Generalausstand, m. = algemeene staking.

Generalbas, m. = generale bas, grondbas.

Generalbefehl, m. = dagorder.

Generalfeldzeugmeister, m. = inspecteur der artillerie.

Generalintendant, m. = generaal-intendant.

generalisieren, fhw. (h.) = generalizeren.

Generalifimus, m. —, .. mußte u. .. mi = opperbevelhebber.

Generalität, w. — = generaalkorps, generaliteit, algemeenheid.

Generalkarte, w. = algemeene kaart.

Generalkommando, f. — s, — s = opperbevel.

Generalleutnant, m. = luitenant-generaal.

Generalmajor, m. = brigade-generaal.

Generalmarsch, m. = generale marsch, algemeen alarmsein.

Generalnummer, m. = algemeene noemer.

Generalpächter, m. = algemeene pachter.

Generalpostmeister, m. = postmeester-generaal, directeur-generaal der postzaken.

Generalprobe, w. = generale repetitie.

Generalquartiermeister, m. = kwartiermeester-generaal.

Generalstaff, w. = generaalschap.

Generalsecretär, m. = secretaris-generaal.

Generalstaaten, Pl. = Staten-Generaal.

Generalstab, m. = generale staf.

Generalstabsoffizier, **Generalstabler**, m. = stafofficier.

Generalstatthalter, m. = Stadhouder-generaal.

Generalstreich, m.; = *versammlung*, w. = algemeene staking; a. vergadering.

Generation, —, — en = generatie, geslacht.

Generationswechsel, m. = (*in plant- en tierk.*) geslachtswisseling.

generell = algemeen (geldig); in 't algemeen.

generisch = generiek, wat 't geslacht betreft, geslachts ...

generös = generuus, edelmoedig, mild.

Generosität, w. —, — en = generuusheid.

generfen, ft. (h.) (du genefst, er geneft, genaß; genäße; geneße! geneßen) = genezen, herstellen; der Genefernde = de herstellende; eines Kindes (von einem Kinde) g. = bevallen.

Genesis, w. — = Genesis; wording, wordingsgeschiedenis.

Geneſung, w. —, — en = genezing, herstel.

genetisch = genetisch, volgens de ontwikkeling.

Genetiv, m. — (e)s, — e = genitief.

Genetiv, m. — s, — e = jenever.

Genf, f. = Genève.

Genfer See = meer van Genève.

genferisch = van Genève, Geneeisch.

genial = geniaal, schrandere.

Genialität, w. — = gen aliteit, schrandereheid.

Genie, f. — (e)s, — e = nek, hals.

Geniefang, m. = steek met den hartsvanger; ganadeslag, nekslag.

Geniefänger, m. = hartsvanger.

Geniefarre, w. = ruggemerg-hersenvliesontsteking.

Genie (spr.: *zjenie*), f. — s, — s = genie (in alle bet.).

Genieforps, f. = geniekorps.

genieren (spr.: *zje...*), fhw. (h.) = geneeren, hinderen; **sich g.** = zich geneeren.

[Genief], m. -es = genot, (vrucht)gebruik, voordeel.
geniefbar = bruikbaar, eetbaar, drinkbaar; genietbaar, aangenaam, te genieten.
Geniefbarfeit, w. = genietbaarheid, enz.
geniefen, ft. (h.) (du genieft, er genieft; genöß; genöße; genieße! genoßen) = genieten, eten, drinken, gebruiken.
Geniefing, m. -(e)s, -e = genotmensch.
Geniefreich (spr.: zje.), m. = geniale streek, g. zet.
Geniefen, f. = (de) genie.
Geniefte, f. -s = nesthalmea, -strootjes, takjes enz.; laag struikgewas.
Geniefen, ft. = geslachtsdeelen, genitalien.
Geniefiv, zie Geniefiv.
Genief, m. -, ..niet = genius, geest, beschermgeest.
Genief, **Geniefte**, m. ..noffen, ..noffen = genoot, makker, collega.
Geniefen, m. -, -en = genootschap, maatschappij, coöperatieve vereeniging.
Genief, m. (schweiz.) = vereeniging, gemeente, district.
Genief (spr.: zjare), f. -s, -s = genre, soort.
Genief, f. = genrebeeld.
Genief (spr.: ..zi.), w. -, -n = gentiaan.
Genief (spr.: dzjentelemen), m. -(s), ..men = gentleman.
gentlemanlike (spr.: dzjentelemenlike) = gentlemanlike.
Genief, m. -n, -n = Genuees.
Genief, **genief** = Genuees(ch).
genug = genoeg; Brot[s] g. = brood genoeg of genoeg brood; er ist Kenner g. = genoeg of voldoende kenner; Mann[s] g. = mans genoeg; sich nicht g. tun können = er niet genoeg van kunnen krijgen; [es] g. haben = er genoeg van hebben].
Genief, m. = voldoende, tevredenheid; zur G. = voldoende, genoeg; einem G. tun od. lassen = voldoende geven, bevredigen, voldoen (aan).
genief, ftw. (h.) = voldoende, toereikend zijn, volstaan; einem Verfprechen, einer Pflicht g. = voldoen aan, nakomen; sich mit ob. an (Dat.) g. lassen = tevreden zijn met.
genief = voldoende.
genief = voldoende, genoegzaam, genoegl.
genief = bescheiden, tevreden, licht te bevredigen, matig, sober.
Genief, m. = bescheidenheid enz.
genug, unr. (h.) = genoegdoening of voldoende geven; voldoen; vgl. ook genug.
Genief, w. = genoegdoening, voldoende, satisfactie.
genief = aangeboren, echt.
Genief, f. -, ..nera = geslacht, soort.
Genief, m. ..nuffes, ..nuffe = genot, genieting; (von Speifen) gebruik.
Genief, m. -(e)s, -e, zie Geniefing.
Genief, m. = genotmensch.
Genief, f. = genotmiddel.
genief = genotrijk, heerlijk.
Genief, m. = action de jouissance.
Genief, w. = genotzucht.
genief = genotzuchtig, genotlievend.
genief, zie geogenief.
geodief, w. = geodezie, aardmeetkunde, landmeetkunde.
geodief = geodetisch (vgl. Geodief).
Geogenief, w. = geognozie, leer van de formatie der aardkorst.

geogenief = geognostisch (vgl. Geogenief).
Geogenief, m. = geogonie, leer van 't ontstaan der aarde.
Geografief, m. -en, -en = geograaf, aardrijkskundige.
Geografie, w. -, -n = geografie.
geografief = geografisch.
Geoloog, m. -en, -en = geoloog, aardkundige.
Geologie, w. = geologie.
geologisch = geologisch.
Geomantie, m. = geomantie, kunst om uit zand, figuren in 't zand, waar te zeggen.
Geomet, m. -s, - = landmeter, meetkundige.
Geometrie, w. = geometrie, meetkunde.
geometrie = geometrisch, meetkundig.
Geophag, m. -n, -n = geophag, aardeter.
Georg, **George**, **Georges**, m. = George, Joris.
Georgel, f. -s = georgel.
Georgien, f. = Georgië.
Georgif, ft. = Georgika (gedicht v. Virgilius).
I. Georgine, w. = Georgina.
II. Georgine, w. -, -n = dahlia.
Geoskopie, w. = geoskopie, aardbeschouwing.
geozentrie = geocentrisch, van 't middelpunt der aarde uit gerekend, gezien.
gepaart = gepaard, dubbel.
Gepäck, f. -(e)s, -e = bagage, pakjes; sein G. aufgeben = zijn bagage aan- of afgeven.
Gepäck, w. = aangifte van bagage, goederbureau, „bagage”, bagagekantoor.
Gepäck, m. = reu, bagagebiljet.
Gepäck, m. = pakjesdrager, besteller, kruier.
Gepäck, m. = goedere-, bagagewagen.
Gepard, m. -(e)s, -e = guepard, jachtluipaard.
Gepauk, f. -s = gepauk, getrommel; (stud.) geduelleer; ('t) instampen (van leerstof).
Gepfeife, f. -s = gefluit.
gepfeifen! = morgen brengen!
Gepflogenheit, w. -, -en = gewoonte.
Gepfische, f. -s = geknoel.
Gepiepe, f. -s = gepiepe.
Gepfäufel, f. -s = geschermtsel, 't tirailleen.
Gepfäufel, f. -s = gebabbel, gewauwel, gesnap.
Gepfäufel, f. -(e)s = gehuil, gegrien, gebler, geteem.
Gepfäufel, f. -s = geplasp, geklater, gekletter.
Gepfäufel, f. -s = gebabbel.
Gepfäufel, f. -s = geklop; gepoch.
Gepfäufel, f. -s = geraas, lawaai, spektakel.
Gepfäufel, f. -s = stempel, afdruk.
Gepfäufel, f. -s = gepraal, gepoch, pralerij, pocherij, gesnoef.
Gepfäufel, f. -s = pronk, staatsie, praal, praalvertoon; ruhrediges G. = ophef van mooie woorden.
Gepfäufel, f. -s = gerammel, geknetter, geknap.
Gepfäufel, f. -s = geprik, geprikkel.
Gepfäufel, f. -s = gekwaak.
Ger, m. -(e)s, -e = werpspies.
I. gerade = recht, rechtstreeks(ch); juist, net, vlak; rond, eerlijk; even; eine g. Linie = een rechte lijn; geraden Weges = rechtstreeks; g. gegenüber = recht tegenover; das g. Gegenstück = juist 't tegendeel; in geradem Widerspruch = in rechtstreeksche, directe tegenpraak; ein gerader Verstand = een onbedorven

verstand; g. heraus = ronduit; ein gerader Charakter = een rond, open, eerlijk karakter; g. recht = net, juist goed; juist van pas; das ist nicht g. biel = dat is nu juist niet veel; nun (tue ich es) g. = nu juist, nu expres; fünf g. sein lassen = wat door de vingers zien, 't niet zoo nauw nemen.

II. **Gerade**, w. = rechte lijn (die beiden Geraden; zwei Gerade).

III. [**Gerade**, w. - = zaken, die de vrouw toekwamen].

geradeaus = rechtuit; ronduit.

geradefin = rechtuit, ronduit, oprecht.

geradefo = rote = juist zoo als.

geradestwegs (met e) = rechtstreeks.

geradeweg (met e) = ronduit, zonder komplimenten.

geradegu = rechtstreeks, onmiddellijk, openhartig, ronduit, op den man af, bepaald, zoo maar.

Geradflügel, Pl. = rechtvleugeligen.

Geradheit, w. -, -en = rechtheid, oprechtheid, rondborstigheid.

geradlinig = rechtstreeksch.

geradlinig = rechtlijnig, rechttoe rechtaan.

gerädert = gekarteld.

Geranium, f. -s, ..nien = geranium.

Geranfc, f. -s = gerank, slingerwerk.

Gerant (spr.: zje...), m. -en, -en = gerant, bestuurder.

Geratse, f. -s = geraas, razen.

Geratfel, f. -s = geratel, gerammel, geraas, gekletter.

Gerät, f. -(e)s, -c = gereedschap, werktuig; huisraad, gerei.

I. **geräten** = geraden, raadzaam.

II. **geräten**, ft. (f.) (bu gerät, er gerät, geriet; geriete; gerate! geraten) = (ge)raken, komen; uitvallen, worden; goed uitvallen, slagen, gelukken; aneinander g. = slaags raken; außer sich od. in Wut g. = woedend worden; ins Stoden g. = blijven steken; es gerät ihm gut, schlecht = het lukt hem goed, slecht; die Kartoffeln sind gut g. = zijn goed uitgevallen; das Unternehmen ist ihm g. = is hem gelukt.

Gerätewohl od. **Gerätewohl**, f.: aufs G. = op goed geluk, luk of raak.

Geräteholz, f. = timmerhout.

Gerätehammer, w. = kamer waar 't gereedschap bewaard wordt.

Gerätehaft, w. -, -en = gereedschap, gerei.

Geräteturnen, f., -übungen, Pl. = werken, oefeningen aan de (gymnastiek)toestellen.

Gerätefc, f. -s = gebakkelei, kloppartij.

geräum = (Zeit) geruim, lang.

geräumig = ruim, groot.

Geräumigkeit, w. - = ruimte, grootte, uitgestrektheid.

Geräusch, f. -es = geruisch, geluid, gedruisch; (jagersturm) ingewanden.

geräuschlos = geruischloos, zonder geluid, onhoorbaar, stil, (in den handel ook:) caché, zonder optien te baren.

Geräuschlosigkeit, w. - = stilte, geluidloosheid.

geräuschvoll = luidruchtig, druk.

Geräuschper, f. -s = geschraap (met de keel).

Gerätebank, w. = looiersbank.

Gerätehaus, f. = looiery, zeemtouwerij.

gerben, fhw. (h.) = looien, leerlooien; (Stahl) raffineeren; einem den Bufel, das fessl od. einen g. = iem. afranselen; (Stud.) overgeven, kotsen.

Gerber, m. -s, - = (leer)looiery, zeemtouwer.

Gerberei, w. -, -en = (leer)looiery.

Gerbergefelle, m. = (leer)looiersgezel,-knecht.

Gerberkalk, m. = looierskalk.

Gerberlohe, w. = run.

Gerberöl, w.; -stoff, m. = looi||zuur; -stof.

Gerda, m. = Gerrit. **Gerda**, w. = Gerda.

geredit = juist, geschikt, passend; billijk, rechtvaardig; er ist in alle Sättel (auch: in allen Sätteln) g. = hij is van alle markten thuis, van zessen klaar; einet (einer Sache) g. werden = iemand (iets) recht laten wedervaren.

Gereditigkeit, w. - = rechtvaardigheid, gerechtigheid, recht, recht en wet; gerecht; voorrecht, privilege.

Gereditpflege, w. = rechtspleging, rechtsbedeeling.

Gereditfame, w. -, -n = voorrecht, vrijheid, keur, privilege, vrijdom.

Geredit, f. -s = gepraat, gebabbel, praatjes; ins G. kommen, bringen = op de spraak, in opspraak komen, brengen; sich nicht kümmern um, nicht kehren an das G. der Leute = zich niet storen aan wat de menschen zeggen.

Geredit, f. -s = gewrijf.

gerediten, fhw. (h.) = strekken, dienen (zur Freude, zur Ehre, zum Ruhme, zur Ehre).

Geredit, f. -s = gerijm, gerijmel.

Geredit, f. -s: es ist viel G. um diese Ware = deze waar is bijzonder in trek, bijz. begeerd; es ist viel G. um ihn = de menschen vechten om hem.

geredit = geprikkeld, opgewonden.

Gereditheit, w. - = opgewondenheid, zenuwachtigheid.

Geredit, m. -s, - = gergel, groef in duigen.

Geredit, m. - = Gerard, Gerrit.

Geredit, f. -(e)s, -e = spijs, schotel, gerecht; recht, rechtspraak, gericht, oordeel, gerechtshof, rechtbank, rechter, paleis van justitie, jurisdictie; G. halten über einen = recht doen, spreken over iem.; zu G. fhen = de vreeschaar spannen; das jüngste G. = het laatste oordeel; vor G. forbern, laden = voor 't gerecht dagen, roepen; einen beim G. verflagen = iem. bij 't gerecht aanklagen; vor G. belangen = gerechtelijk vervolgen.

gereditlich = gerechtelijk; gerichtliches Verfahren = proces; einen g. belangen, g. gegen einen borgehn = iem. gerechtelijk vervolgen.

Gereditakten, Pl. = stukken, akten, dossier.

Gereditaktuar, m. = griffier bij de rechtbank.

Gereditbarkeit, w. - = jurisdictie, rechtsgebied.

Gereditbeamter, m. = officier van justitie.

Gereditbehörde, w. = gerechtshof, rechtbank.

Gereditbezirk, m. = ressort, rechtsgebied.

Gereditboic, m. = deurwaarder.

Gereditbrauch, m. = rechtsgebruik.

Gereditbuch, f. = register, protocol.

Gereditdiener, m. = deurwaarder, gerechtsdienaar.

Gereditgebäude, f. = rechtsgebouw, paleis van justitie.

Gereditgebühren, Pl. = kosten, leges.

Geredithalter, m. = baljuw.

Geredithandel, m. = rechtshandel, proces.

Gereditherr, m. = ambachtsheer, drost.

Gereditherrschaft, w. = rechtsheerlijkheid.

Geredithof, m. = gerechtshof.

Gereditkanzlei, w. = kanselarij van een gerechtshof, griffie.

Gereditkosten, Pl. = gerechtskosten.

Gerichtsfokal, f. — rechtszaal.
Gerichtsmann, m. = wethouder.
Gerichtsförderung, w. = rechtsboek.
Gerichtsperson, w. = rechterlijk ambtenaar.
Gerichtsrat, m. = raadsbeer.
Gerichtssaal, m.; **-saal**, w. = rechtzaal; -zaal.
Gerichtsschreiber, m. = griffier.
Gerichtssiegel, f. = rechterlijk zegel.
Gerichtskosten, Pl. = kosten.
Gerichtsprache, w. = rechtstaal.
Gerichtsprängel, m. = ressort, jurisdictie.
Gerichtsstand, m. = rechtsgebied, rechtsban, ressort.
Gerichtsstätte, w. = zetel van een rechtbank.
Gerichtsstil, m. = stijl van de balie.
Gerichtsstube, w.; **-stuhl**, m. = rechtzaal; -bank.
Gerichtstaxe, w. = schatting van de kosten.
Gerichtstermin, m. = gerechtelijke termijn.
Gerichtsverfahren, f. = procedure, rechtspleging.
Gerichtsverfassung, w. = rechterlijke organisatie.
Gerichtsverhandlung, w. = gerechtelijke behandeling, proces.
Gerichtsverwalter, m. = officier van justitie.
Gerichtsvollzieher, m. = deurwaarder.
Gerichtswesen, f. = rechtswezen.
Gerichtszwang, m. = jurisdictie; lijfdwang.
gerieben = gewreven; geslepen, doortrapt, sluw.
gerieft = gegroefd.
Geriefel, f. — = gekabbel, gedruppel, gemurmel.
gering = gering, min, onaanzienlijk, klein; dat ist meine geringste Sorge = dat is mijn minste, kleinste zorg; bon geringem Stande ob. Personen = van geringen, lagen stand of van geringe, lage afkomst; die geringen Leute = de kleine lieden; nicht im geringsten = niet in 't minst; auch im geringsten ist er treu = ook in 't kleinste is hij trouw.
Geringschätzung, w. = geringschatting.
geringfügig = min, onbeduidend, gering, nietig.
Geringsfügigkeit, w. — = onbeduidendheid, nietigheid.
geringhaltig = gering van waarde, van weinig gehalte, onbeduidend (van inhoud).
geringschätzen, f. w. (h.) = geringschatten, minachten.
geringschätzig = geringschattend, minachtend.
Geringschätzung, w. = geringschatting, minachtting.
gerinnbar = strembaar, stolbaar.
Gerinnbarkeit, w. — = strembaarheid, stolbaarheid.
Gerinne, f. — = geloop, gevloei; goot, kanaal, waterloop, pijp.
gerinnen, ft. (f.) = stollen, stremmen, in elkaar loopen, dik worden (von Milch, Blut).
Gerinnfel, f. — = geronnen, gestremde, gestolde massa.
Gerippe, f. — = geraamte, rif, skelet; balkwerk, gebinte, ribben.
gerippt = geribd, gegroefd; (von Blättern) geaderd.
geriffen = gewiekt, leep; ein g. er Hund = een gewiekte klant.
Germa'ne, m. — n, — n = Germaan.

Germa'nentum, f. — = Germanedom, alles wat Germaansch is.
Germa'nia, w. — = Germania, Germanië.
Germa'nien, f. — = Germanië.
Germa'nisch, m. = Germanicus.
germa'nisch = Germaansch.
germanisieren, f. w. (h.) = germanizeeren.
Germanisierung, w. — = germanizeering.
Germanismus, m. —, ..nen = germanisme.
Germanist, m. — en, — en = germanist (kenner van Germaansche taal, van Germaansch recht).
germanistisch = germanistisch.
Germinäl (spr.: zjer.), m. = Germinäl, ontkiemingsmaand (21 Maart—19 April).
ger'n(e) = gaarne, graag, met genoegen; einen g. haben = van iem. houden; ein g. geliebener Gast = een welkome gast; es ist g. gelieben = niet te danken; g. oder ungern = goedschiks, kwaadschiks; graag of niet graag.
Ger'n(e)groß, m. —, — e = graag groot, pocher.
Ger'n(e)füg, m. —, — e = waanwijze, betweter.
Gerö'chel, f. — = gerochel, geratel.
Geröl'le, f. — = gerol, geratel.
Geröl'(e), f. — = losse steenen, rolsteenen; los gesteente (dat de wegen bedekt).
Geront, m. — en, — en = geront, lid van den Raad der Ouden in Sparta.
Gerste, w. — = gerst; geßälte G. = gepelde gerst.
Gerstenacker, m.; **-bier**, f.; **-brot**, f. = gerste|veld; -bier; -brood.
Gerstenerte, w.; **-feld**, f. = gerste|oogst; -veld.
Gerstengrauben, Pl. = gepelde gerst.
Gerstengröße, w. = gort, grutten.
Gerstenkorn, f. = gerstekorrel; (am Auge) puistje, strontje.
Gerstenmehl, f.; **-saft**, m. = gerste|mout; -meel; -sap (orgeade).
Gerstenschleim, m. = gersteslemp.
Gerstenschrot, m. u. f. = fijne gerst.
Gerstenstroh, f.; **-strant**, m.; **-wasser**, f.; **-zucker**, m. = gerste|stroo; -drank; -water; -suiker.
Gerste, w. —, — n = gard, roede, karwats.
Gerstenschieb, m. = slag met de roede, met de zweep.
Gertraud, **Gertrud**, w. = Geertuida, Truida, Trui, Truitje.
Geruch, m. — (e)s, ..riiche = reuk, geur, lucht; roep; in gutem G. stehen = te goeder naam en faam bekend zijn; im G. der Heiligkeit stehen = in een reuk van heiligheid staan.
geruchlos = reukeloos.
Geruchlosigkeit, w. — = reukeloosheid.
Geruchsinne, zie Geruchsinne.
Geruchsinne, m.; **-organ**, f.; **-sinne**, m. = reuk|zenuw; -orgaan; -zin.
Gerücht, f. — (e)s, — e = gerucht, spraak, zeggen; [roep, naam].
Gerüfte, f. — = geroep.
gerühen, f. w. (h.) = zich verwaardigen, goedvinden, behagen; Se. Majestät haben gerüht ihm zu sagen = het heeft Z. M. behaagd hem te zeggen of Z. M. heeft goedgevonden, zich verwaardigd enz.
gerühig, **gerühig**, zie ruhig.
Gerüh, f. — (e)s, zie Gerühpel en Gerüh.
Gerühpel, f. — = geraas, getier; geschok, gehots.
Gerühpel, f. — = oude rommel, rommelboel.
Gerühpler, m. — = uitdrager.
Geründium, f. — = ..bien = gerundium.

Gerundiv(um), f. -s, ..be u. ..ba = gerundivum.
Gerüst, f. -e^s, -e = steiger, stelling, tribune, schavot, getimmerte.
Gerüstfel, f. -s = geschok, gestoot, geschud, gehots.
Gerwerfen, f. -s = werpen met de lans.
Ges, f. - = ges, g-mol.
Gesä^ge, f. -s = gezaag.
Gesalva^{der}, f. -s = gewauwel, gezeur.
Gesalt^{ter} (ein), der Gesalte = Gezalfde.
Gesä^me, f. -s = zaad.
gesamt = geheel, totaal, al(le); das Gesante = het geheel.
Gesamt^{begriff}, m. = totaal, algemeen begrip.
Gesamt^{betrag}, m. = geheel, totaal bedrag.
Gesamt^{eindruck}, m. = algemeene indruk, totaalindruk.
Gesamt^{erbe}, m. = universeel erfgenaam.
Gesamt^{ertrag}, m. = geheele opbrengst, totaalopbrengst.
Gesamt^{gut}, f. = gezamenlijk bezit (van echtgenooten).
Gesamt^{heit}, m. - = geheel, totaal, massa.
Gesamt^{macht}, m. = gezamenlijke macht.
Gesamt^{ministerium}, f. = geheel ministerie.
Gesamt^{prokura}, w. = gemeenschappelijke procuratie.
Gesamt^{resultat}, f. = totale uitslag.
Gesamt^{schuldner}, m. -s, - = hoofdelijk, solidair schuldenaar.
Gesamt^{wert}, m. = gezamenlijke, geheele waarde.
Gesamt^{wohl}, f. = algemeen welzijn.
Gesamt^{zahl}, w. = geheel getal, g. aantal.
Gesand^{ter} ein, der Gesandte = gezant, afgezant, ambassadeur.
Gesand^tschaft, w. -, -en = gezantschap, ambassade, legatie.
gesand^tschaflich = diplomatiek.
gesand^tschafte^{personal}, f.; -posten, m.; -rat, m.; -sekretär, m. = gezantschaps|personeel; -post; -raad (legatieraad); -secretaris.
Gesang, m. -(e)s, Gesänge = gezang, zang, lied.
Gesang^{buch}, f. = gezangboek.
Gesang^{lehrer}, m. = zangonderwijzer.
gesang^{reich} = zangrijk, zangerig, melodieus.
Gesang^e..., zie Gesang...
Gesang^{stunde}, w. = zangles.
Gesang^{weise}, w. = zangwijze, wijs, melodie.
Gesäß, f. -e^s, -e = zitvlak, achterste; [zitting (eines Stuhles)].
Gesäu^{te}, f. -s = gezuip.
Gesäu^{te}, f. -s = gesuis, geroezemoes, geruisch.
Gesäu^{tel}, f. -s = gesuizel, gemurmel, zacht gesuis.
Geschäft, f. -(e)s, -e = zaak, handelszaak; koop; magazijn, winkel, kantoor; beroep; bezigheid, werk, zaak; welches G. treiben Sie? = wat is uw vak? ein G. eröffnen = een zaak openen; sein G. aufgeben = zijn zaken aan kant doen; das ist ein gutes G. = (ook:) dat is een koopje; sich ein Geschäft machen = zich wat te doen maken (voor den schijn); ein großes (kleines) G. machen = een groote (kleine) boodschap doen.
geschäft^{ig} = druk, bezig, gehaast, ijverig, werkzaam, vlijtig.
Geschäft^{igkeit}, w. - = werkzaamheid, druk-bezig-zijn, ijver, haast.
geschäft^{lich} = op de zaak, op den handel, op den dienst betrekking hebbende; geschäftliche Pünktlichkeit = stiptheid in zaken; der ge-

schäftliche Teil eines Briefes = dat deel, dat over zaken handelt; er kam g. nach Wien = voor zaken.
geschäft^{los} = zonder zaken, zonder bezigheid, werkeloos.
Geschäft^{losigkeit}, w. - = werkeloosheid, 't niets doen.
Geschäfts^{angelegenheit}, w. = zaak, iets dat de zaken betreft.
Geschäfts^{arbeiten}, Pl. = bezigheden in of voor de zaak; (ook:) kantoorwerkzaamheden.
Geschäfts^{bericht}, m. = handelsbericht.
Geschäfts^{brief}, m. = brief over zaken, handelsbrief.
Geschäfts^{buch}, f. = koopmansboek.
Geschäfts^{erfahrung}, w. = ondervinding, ervaring in zaken, routine.
geschäft^sfähig = handelingsbevoegd, gerechtigd om rechtshandelingen te doen.
geschäft^sfrei = vrij, niet in beslag genomen door zaken.
Geschäfts^{freund}, m. = handelsvriend.
geschäft^sführender Aufsicht = commissie, comité, bureau.
Geschäfts^{führer}, m. = zaakgelastigde, gérant, chef; directeur (einer Gesellschaft).
Geschäfts^{führung}, w. = leiding v. d. zaak, wijze van werken.
Geschäfts^{gang}, m. = gang van zaken; boodschap, reis voor zaken.
Geschäfts^{gegend}, w. = handelswijk, winkelbuurt.
Geschäfts^{geheimnis}, f. = geheim van de zaak, handelsgeheim.
Geschäfts^{inhaber}, m. = bezitter van een zaak.
Geschäfts^{jahr}, f. = boekjaar.
Geschäfts^{kreis}, m. = arbeidsveld, -kring; gebied, ressort.
geschäft^skundig = ervaren in zaken, zaakkundig.
Geschäfts^{lage}, w. = (winkel)stand; in bester G. = op goeden, op den besten stand.
Geschäfts^{leben}, f. = 't praktische leven, bedrijfsleven, 't leven in zaken.
Geschäfts^{leute}, Pl. = mensen van zaken.
Geschäfts^{lokal}, f. = zaak, winkel, kantoor, kantoorlokaal, magazijn.
geschäft^slos = (van de markt e. d.) lusteloos, zonder zaken.
Geschäfts^{mann}, m. = man van zaken.
geschäft^smäßig = zooals 't in den handel (in zaken) gebruikelijk is; handels...
Geschäfts^{nachfolger}, m. = opvolger (in de zaak).
Geschäfts^{ordnung}, w. = reglement van orde, orde, gang van zaken.
Geschäfts^{papiere}, Pl. = papiers de commerce.
Geschäfts^{raum}, m. = kantoorlokaal.
Geschäfts^{reise}, w. = reis voor zaken.
Geschäfts^{reisender}, m. = handelsreiziger.
Geschäfts^{sache}, w. = zaak, handelszaak.
Geschäfts^{schluss}, m. = winkelsluiting.
Geschäfts^{schrist}, w. = koopmanshand.
Geschäfts^{stillung}, w. = stilstand in zaken, stremming.
Geschäfts^{tube}, w. = kantoor.
Geschäfts^{stunden}, Pl. = kantooruren, werkuren.
Geschäfts^{träger}, m. = (diplom.) zaakgelastigde.
geschäft^sunfähig = onbevoegd om rechtshandelingen te verrichten.
Geschäfts^{verbindung}, w. = handelsbetrekking, -relatie.

- Geschäftsverkehr**, m. = bedrijfsverkeer, handelsverkeer, handelsrelatie.
- Geschäftsverwalter**, m. = administrateur, chef, gerant.
- Geschäftsweil**, m. = handels-, zakewereld.
- Geschäftszimmer**, f. = kantoor.
- Geschäftsziel**, m. = tak van handel of bedrijf, specialiteit.
- Geschau'fel**, f. -s = geschommel, gelsing, gehots.
- gesche'hen**, ft. (f.) (es geschieht; geschah; geschähe; geschähen) = geschieden, gebeuren, overkomen; mir ist unrecht g. = men heeft mij onrecht gedaan; ihm geschieht recht = hij heeft, wat hem toekomt; ich wußte nicht, wie mir geschah = ik wist niet, hoe ik 't had; es ist um ihn g. = het is met hem gedaan; geschähe Dinge sind nicht zu ändern od. g. ist g. = gedane zaken nemen geen keer.
- Gesche'nis**, f. -feß, -fe = gebeurtenis.
- Gesche'id**, f. -(e)s, -e = zekere (koren)maat (0.43 L.).
- Gesche'ide**, f. -s = ingewanden van jachtdieren.
- gescheit** = verstandig, wijs, bijdehand; ein gescheiter Kopf = een schrandere kop; er ist nicht g. = hij is niet goed wijs; etw. Gescheites = iets behoorlijks, flinks, degelijks.
- Gescheitheit**, w. = verstand(ig)heid, wijsheid, schranderheid.
- Geschenk**, f. -(e)s, -e = geschenk, present; einem ein G. mit etw. machen od. einem etw. zum G. machen = iem. iets ten geschenke geven.
- gescheut**, zie geschheit.
- Geschied'chen**, f. -s, - = geschiedenisje, verhaaltje, anekdote.
- Geschied'te**, w. -, -n = geschiedenis, verhaal, vertelling, gebeurtenis; die G. ist gut = dat is wat moois, die grap is goed; das ist eine dumme G. = dat is een leelijk geval; die ganze G. fiel auf den Boden = de heele rommel, boel, viel op den grond.
- Geschied'tenbuch**, f. = boek met vertellingen.
- geschicht'lich** = geschiedkundig, historisch.
- Geschied'tsbuch**, f. = geschiedenisboek.
- Geschied'tschreiber**, m. = geschiedschrijver.
- Geschied'tschreibung**, w. = geschiedbeschrijving.
- Geschied'tsforscher**, m. = geschiedvorscher.
- Geschied'tskalender**, m. = geschiedkundige kalender.
- Geschied'tsfenner**, m. = geschiedkundige.
- Geschied'tsfenntnis**, w. = geschiedkunde, historische kennis.
- Geschied'tsfunde**, w. = kennis van de geschiedenis, geschiedkunde.
- geschicht'skundig** = geschiedkundig.
- Geschied'tsmaler**, m. = historieschilder.
- geschicht'smäßig** = historisch.
- Geschied'tstabelle, -tafel**, w. = geschiedkundige tabel.
- Geschied'tswert**, f. = geschiedkundig werk.
- Gesicht**, f. -(e)s, -e = noodlot, lot; goede orde, goed voorkomen, schikking, geschiktheid, vaardigheid, handigheid, bekwaamheid; ertsaler; er hat kein G. dazu = hij heeft er geen slag van; einer Sache ein G. geben = fatsoen, een plooi aan iets geven; wieder ins G. bringen = weer in 't fatsoen, in den goeden vorm brengen.
- Gesicht'fe**, f. -s = gestuur.
- Gesicht'lichtfeit**, w. -, -en = handigheid, bekwaamheid, vaardigheid, talent.
- geschickt** = gestuurd, gezonden; handig, bekwaam, vaardig, knap.
- Gesicht'be**, f. -s = geschuif; afgebrokkeld gesteente.
- geschic'den** = gescheiden; wir sind geschiedene Leute = 't is mit tusschen ons.
- Gesicht'ße**, f. -s = geschiet, 't schieten.
- Geschimp'fe**, f. -s = geschimp, gescheld.
- Geschirr**, f. -(e)s, -e = vaatwerk, servies, gerei; een enkel stuk vaatwerk: nachtpot; tuig (von Pferden); paard en rijtuig; weefgetouw; ins G. gehn od. sich ins G. legen = zich inspannen, flink aanpakken; im G. liegen = in 't touw zijn.
- Geschirr'bürste**, w. = borstel voor 't paardetuig.
- Geschirr'führer**, m. = vrachtrijder.
- Geschirr'hammer**, w. = gereedschapskamer.
- Geschirr'macher**, m. = zadelmaker.
- Geschirr'meister**, zie Schirrmmeister.
- Geschlecht**, f. -(e)s, -e = geslacht; patriërsfamilie (in de Rijkssteden); familie, ras, geslacht'lich = geslachts... [soort].
- geschlecht'los** = geslachtloos, onzijdig.
- Geschlecht'losigkeit**, w. = geslachteloosheid.
- Geschlecht'sadel**, m. = geslachts-, familieadel.
- Geschlecht'salter**, f. = ouderdom van een geslacht.
- Geschlecht'sart**, w. = aard v. een geslacht, ras.
- Geschlecht'sendung**, w. = geslachtsuitgang.
- Geschlecht'sfolge**, w.; -funde, w.; -linie, w. = geslachts[opvolging; -kunde (genealogie); -lijn].
- geschlecht'slos zc.**, zie geschlechtlos zc.
- Geschlecht'sname**, m.; -register, f. = geslachts[naam (familienaam); -register.
- Geschlecht'sreife**, w. = puberteit.
- Geschlecht'stafel**, m. = genealogische tabel.
- Geschlecht'strieb**, m.; -untertrieb, m.; -berstehenheit, w.; -wappen, f. = geslachts[drift; -verschil; -verscheidenheid (-verschil); -wapen].
- Geschlecht'swort**, f. = lidwoord.
- Geschlei'f(e)**, f. -(e)s = ingang (van een dasselhol); geslijp.
- Geschlen'der**, f. -s = geslenter, geflaneer.
- Geschlep'pe**, f. -s = sleep, aanhang, toebehoor, nasleep.
- geschlif'fen** = geslepen, gepolijst, slijp, net.
- Geschlin'ge**, f. -s = slingerwerk, vlechtwerk, slinger(s), guirlande; hart, long en lever van een geslacht dier.
- Geschluch'ze**, f. -s = gesnik.
- Geschmack**, m. -(e)s, Geschmack(e) = smaak; schoonheidszin; zin, neiging; modo; über den G. läßt sich nicht streiten = over den smaak valt niet te twisten; nach meinem G. = naar mijn smaak; G. an etw. finden = smaak in iets hebben; ich kann dieser Sache keinen G. abgewinnen = ik kan in die zaak maar geen smaak krijgen.
- geschmack'los** = smakeloos, flauw, laf, zonder goeden smaak.
- Geschmack'losigkeit**, w. = smakeloosheid, lafheid; gebrek aan goeden smaak.
- Geschmack'sinn**, m. = smaakzin.
- Geschmack'ssache**, w.: das ist G. = dat is een kwestie van smaak.
- Geschmack'swurzeln**, f. = smaaktepeltje.
- Geschmack'swerkzeuge**, Pl. = smaakorganen.
- geschmack'voll** = smaakvol, keurig.
- geschmack'widrig** = weersinwikkend, smakeloos, strijdig met den goeden smaak.
- Geschmat'ze**, f. -s = gekus, gesmak.

Geschnauche, f. -s = gesmook, gerook.
Geschnauche, f. -s = goede sier, gesmul.
Geschnauche, f. -s, - = sieraad, tooi (van edel metaal of juweelen).
Geschnauchhandel, m. = handel in gouden en zilveren voorwerpen, bijouerie.
Geschnauchdefaschinen, f. = juweelkistje.
geschnauchdig = buigzaam, smijdig, hamerbaar, handelbaar, meegaand, gedwee.
Geschnauchdigkeit, w. - = buigzaamheid enz.
Geschnauchig, f. -es = uitwerpselen; gebroed, ongedierte; gemeen, canaille.
Geschnaucher, f. -s = 't schetteren (van trompetten).
Geschnauche, f. -s = 't smeden.
Geschnauche, f. -s = 't smeren, 't insmeren, vetten; gesmeer, geknoel, geklad.
Geschnauchel, f. -s = getrekkebek.
Geschnaucher, f. -s = gesnork.
Geschnaucher, f. -s = gesnater, gekakel.
geschnauchgelt (und gebügelt) = keurig, in de puntjes (gekleed), om door een ringetje te halen.
Geschnauchfel, f. -s = gesnuffel.
Geschnaupf, f. -(e)s, -e = schepsel.
Geschnaupf, f. - , . . offes, . . offe = projectiel: pijl, kogel, [schiettuig]; verdieping; [schot en lot, geschot].
Geschnaucht, f. -(e)s = geschreeuw, gekrijt, gegil; biel G. und wenig Woll = veel geschreeuw en weinig wol; [in G. kommen = op de spraak komen].
Geschnaucht, f. -s = geschrijf, gekrabbel.
Geschnaucht, f. = gekrabbel.
Geschnaucht, **Geschnaucht**, **Geschnaucht**, f. -(e)s = geschnupp = geschubd. [schneisel.
Geschnaucht, f. -(e)s = metaalslakken.
Geschnaucht, f. -s = gemengde lagen.
Geschnaucht, f. -es, -e = geschut, artillerie, stuk geschut, kanon; das G. aufpflanzen = 't geschut opstellen, planten.
Geschnaucht, w. = artilleriekunst.
Geschnaucht, w. = geschutpoort.
Geschnaucht, f. = artillerie.
Geschnaucht, m. = artillerietrein.
Geschnaucht, f. -s, - = eskader; smaldeel; schaar; [legertroep, eskadron].
Geschnaucht, f. -s = gewaauw, gezeur.
geschnaucht = bezwangerd.
Geschnaucht, f. -es = gebabbel, gekakel, geklets.
geschnaucht = babbelachtig, praatziek.
Geschnaucht, w. - = babbelachtigheid.
geschnaucht = laat staan, nog minder (bijv.: das erträgt ein jüngerer Mann nicht, g. (benn) ein alter).
geschnaucht, f. (h.) mit Gen. = met stilzwijgen voorbijgaan; anderer Vorteile zu g. = om niet te spreken van andere voordeelen.
Geschnaucht, f. -s = gezwelg, zwelgerij.
Geschnaucht, f. -s = 't laten baden.
geschnaucht = gezwind, vlug, snel, gauw.
Geschnaucht, w. -, -en = snelheid, vlugheid, radheid; in der G. = in de gauwte.
Geschnaucht, m. = snelheidsmeter.
Geschnaucht, w. = snelschrijven, stenografie.
Geschnaucht, m. = gezwinde pas, versnelde pas.
Geschnaucht, f. -(e)s = gesjilp, gegons, gesluit, gepiep.
Geschnaucht, Pl. = broeders en zusters.
Geschnaucht, f. = volle neef of nicht.
geschnaucht = broederlijk, als broeders en zusters.

Geschnaucht, w. = broederlijke, liefde onder broers en zusters.
Geschnaucht = gezworene, jurylid.
Geschnaucht, f. = rechtbank van gezworenen, jury.
Geschnaucht, w. -, . . üfste = gezwel, zwelling, zweer, puist.
Geschnaucht, f. -(e)s, -e = zweer, verzwering.
geschnaucht: der geschnaucht = zesde aspekt (vgl. geschnaucht).
geschnaucht, f. (h.) = zegenen, vaarwel zeggen].
Geschnaucht, f. (h.) = rookvleesch].
Geschnaucht, m. -en, -en = gezel, makker, knecht, jongen, jonge man; lustiger, schnurriger, schlaue G. = vroolijke, jollige, sluwe klant.
geschnaucht, f. (h.) = (einen einen od. einen zu einem) in gezelschap brengen met, verbinden met, doen vergezellen; sich einem g. od. sich zu einem g. = zich bij iem. voegen, zich met iem. vereenigen, verbinden; dazu geschnaucht sich . . . = daarbij kwam, daaraan paarde zich; gleich und gleich geschnaucht sich gern = soort zoekt soort.
Geschnaucht, Pl. = leerjaren (van een handwerksgezel).
Geschnaucht, f. = leven v. d. gezel.
Geschnaucht, w. = (de) handwerksgezellen.
Geschnaucht, m. = stand van den gezel.
Geschnaucht, w. = leerjaren.
geschnaucht = gezellig, aangenaam, prettig.
Geschnaucht, w. - = gezelligheid.
Geschnaucht, w. -, -en = gezelschap, partij, maatschappij, vennootschap, societeit, genootschap, samenleving; einem G. leisten = iem. gezelschap houden; in eine G. gehen = naar een partij gaan; die (vornehme) G. = de voorname kringen; Sie bekommen G. = u krijgt bezoek; historische G. = historisch genootschap; eine industrielle G. = een industriële maatschappij; die bürgerliche G. = de burgerlijke maatschappij; anonyme G. of G. mit beschränkter Haftung of Haftpflicht (G. m. B. S.) = naamlooze vennootschap.
Geschnaucht, m. -s, - = makker, kameraad, gezel; deelgenoot, vennoot; ein guter G. = een gezellig, onderhoudend mensch.
Geschnaucht, w. -, -nen = kameraad, gezellin; juffrouw van gezelschap.
geschnaucht = maatschappelijk; gezellig, kameraadschappelijk; geschnauchtlicher Verein = gezellige vereeniging, societeit, club, casino.
Geschnaucht, w. - = gezelligheid.
Geschnaucht, m. = avondkostuum.
Geschnaucht, w. = firma van een vennootschap.
Geschnaucht, f. = lid van een maatschappij, van een genootschap, societeit, enz.
Geschnaucht, w. = handelsvereeniging.
Geschnaucht, f. = vereenigingsgebouw, societeit, casino.
Geschnaucht, Pl. = Gezelschaps-eilanden.
Geschnaucht, f. = maatschappelijk kapitaal.
Geschnaucht, f. = -toilette, w. = avondtoilet.
Geschnaucht, w.; -spiel, f. = gezelschapsrekening; -spel.
Geschnaucht, w. = taal van de goede kringen, beschaafde omgangstaal, konverzati-toon.

Gesellschaftston, m. = gezelschaps-, konverzatieloon.
Gesellschaftsvertrag, m. = maatschappelijke overeenkomst, maatsch. contract; acte van vennootschap, statuten.
gesellschaftswidrig = onmaatschappelijk, strijdig met de maatschappelijke orde of belangen.
Gesellschaftszimmer, f. = salon, ontvangkamer.
Gesent, f. -(e)s, -e = mijnput; lood, gewicht (am Nege); aflegger, loot (des Weinlodes).
Gesetz, f. -es, -e = wet, bepaling, regel, voorschrift, [strofe].
Gesetzblatt, f. = verzameling van door de regering gepubliceerde wetten: „Staatsblad“.
Gesetzbuch, f. = wetboek.
Gesetzchen, f. = versje, stukje; wetje.
Gesetzentwurf, m. = wetsontwerp.
Gesetzestuch, f. = boek der wet.
Gesetzestraft, w. = kracht van wet.
Gesetzestvoilage, w. = wetsontwerp.
gesetzgebend = wetgevend.
Gesetzgeber, m. = wetgever.
gesetzgeberisch = wetgevend.
Gesetzgebung, w. -, -en = wetgeving.
gesetzfundig = de wet(ten) kennende, wetgeleerd.
gesetzlich = wettelijk; wettig; auf gesetzlichem Wege = langs wettelijken weg; gesetzlicher Erbe = wettig erfgenaam; g. geschützt = wettelijk gedeponeerd (handelsmerk), bij de wet gewaarborgd.
Gesetzlichkeit, w. - = wettelijkheid, wettigheid.
gesetzlos = wetteloos, regeeringeloos.
Gesetzlosigkeit, m. - = wetteloosheid.
gesetzmäßig = wettig, wettelijk, volgens bepaalde wetten.
Gesetzmäßigkeit, w. = wettigheid, wettelijkheid, regelmatigheid.
Gesetzsammlung, w. = verzameling, bundel wetten.
gesetz = gezet, bezadigd, bedaagd; gesteld, verondersteld; g. den Fall = gesteld 't geval.
Gesetztafel, w. = tafel der wet.
Gesetzvorlage, w. = wetsontwerp.
gesetzwidrig = onwettig, strijdig (in strijd) met de wet.
Gesetzwidrigkeit, w. - = onwettigheid, strijdigheid met de wet.
Gesetzze, f. -s = gezucht, geklaag.
Gesicht, f. -(e)s, -er = gezicht, 't zien, gezichtsvermogen, gezichtsorgaan, oog, gelaat, voorkomen; mit Bl. Gesichte = vizioen, verschijning, droomgezicht; das zweite G. haben = 't tweede gezicht hebben, iets kunnen voorzien; er macht ein G. wie sieben Tage Regenmeter = hij zet een gezicht van oude lappen, als een oorworm; (einem) Gesichter schneiden = leelijke gezichten trekken, grimassen maken; es kommt mir aus dem G. = 't raakt uit mijn gezicht; es fällt, springt ins G. = 't loopt, springt in 't oog; ins G. fallen = in 't oog vatten; einem ins G. lachen, etw. sagen = iem. in zijn gezicht uilachen, iets zeggen; einen ins G. loben = in zijn gezicht prijzen; etw. kommt mir zu G., ich bekomme etw. zu G. = ik krijg iets in 't gezicht, in 't oog; es steht ihm gut, schlecht zu G. = 't staat hem goed, slecht.
Gesichtersneider, m. = grimassemaker.
Gesichts'ausdruck, m.: -betrug, m. = gezichts'uitdrukking; -bedrog.

Gesichts'bildung, w. = gezichtsvorming, uitdrukking, trekken.
Gesichts'deuter, m. = gelaatkundige.
Gesichts'farbe, w. = gelaatskleur.
Gesichts'fehler, m. = gebrek in 't gezicht, in 't oog.
Gesichts'feld, f. = gezichtsveld, objectief van een teleskoop, gezichtskring.
Gesichts'femer, m. = gelaatkundige.
Gesichts'kreis, m. = horizon, gezichtseinder, gezichtskring, -veld; feinen G. erweiteren = zijn gezichtskring uitbreiden, zijn kennis vermeederen.
Gesichts'funde, w.; -fundiger, m. = gelaat-kunde; -kundige.
Gesichts'länge, w. = lengte v. h. gezicht.
Gesichts'linie, w. = gezichtslijn, gelaats'trek.
Gesichts'muskul., m.; -nerb, m. = gelaats-spier; -zenuw.
Gesichts'punkt, m. = gezichtspunt, oogpunt.
Gesichts'rose, w. = roos in 't gezicht.
Gesichts'schmerz, m. = aangezichtspijn.
Gesichts'schwäche, w.; -stun, m.; -strahl, m. = gezichts'zwakte; -zin; -straal.
Gesichts'täuschung, w.; -verzerrung, w. = gezichts'bedrog; -verwringing.
Gesichts'teile, w. = gezichts'bereik, horizon.
Gesichts'winkel, m. = gezichts- of gelaatshoek.
Gesichts'zug, m. = gelaats'trek, lijn.
Gesims, f. -es, -e = lijst, kroonlijst, uitstekende rand (aan kozijnen, schoorsteen, pilaren enz.).
Gesin'de, f. -s = dienstpersoneel, dienstboden, volk.
Gesin'de'bier, f.; -brot, f.; -kost, w. = bier, brood, eten voor de dienstdoden.
Gesin'del, f. -s = gemeen, gepeupel, janhagel, gespuis.
Gesin'de'leben, m.; -ordnung, w.; -stube, w.; -wein, m. = dienstdode'loon; -verordening (of -reglement); -kamer; -wijn.
gesinnt = gezind, gestemd, van plan; einem feindlich, gut g. sein, ob. feindlich gegen einen g. sein = iem. vijandig enz. gez. zijn.
Gesin'nung, m. -, -en = gezindheid, inborst, gevoelen, meening, zienswijze.
Gesin'nungs'genosse, m. = geloofsgenoot, gelijkdenkende, geestverwant.
gesin'nungslos = zonder meening, onverschillig.
gesin'nungsstüchtig = degelijk, krachtig voor zijn gezindheid uitkomend.
Gesin'pe, f. -s = verwantschap, familie.
gestit'tet = welgemanierd, welopgevoed, beschaafd.
Gest'tung, m. - = welgemanierdheid, netheid, beschaving.
Gest'uff, f. -(e)s = gezuip; slechte drank, bocht.
geston'nen = van plan; ich bin nicht g. nachzugeben = ik denk er niet aan, toe te geven.
Gest'rautes, zie Gebrat'enes.
I. [Gespan', m. -(e)s u. -en, -e(n) = kameraad, echtgenoot.
II. Gespan', m. -(e)s, -e = (ungar.) graaf, hoofd van een distrikt.
Gespann', f. -(e)s, -e = span (trekdieren), koppel; paar.
gespannt = gespannen, levendig; auf gespanntem Fuße = op gespannen voet; g. sein auf = benieuwd zijn naar.
Gespannt'heit, w. - = spanning; gespannen verwachting; nieuwsg'righeid; onenigheid gespannen toestand.

- Gefpannschaft**, w. —, —en = vereeniging; (ungar.) graafschap, Komitaat.
- Gefparre**, f. —s = sparwerk (des Daches).
- Gefparre**, f. —s = grappemakerij.
- Gefpeie**, f. —s = gespuw.
- Gefpenff**, f. —(e)s, —er = spook, geest, verschijning.
- gefpenfferartig** = spookachtig.
- Gefpenfferfurdjt**, w. = vrees voor spoken.
- Gefpenfferglaube**, m. = geloof aan spoken.
- gefpenfferhaft** = spookachtig.
- Gefpenfferreich**, f. = rijk der spoken.
- Gefpenfferftunde**, w. = spookuur.
- gefpenffidj** (ook: gefpenffig) = spookachtig.
- Gefperre**, f. —(e)s = 't afsluiten, blokkade, versperring, belemmering; weerstand, verzet; spanten (v. een dak), sparwerk; pal (in einer Ith).
- Gefpiele**, m. —n, —n = gespeel, speelmaker, kameraad.
- Gefpielin**, w. —, —nen = speelgenoot.
- Gefpinne**, f. —s = gespin.
- Gefpinne**, f. —es, —e = weefsel, webba, doek; bedenkfel.
- Gefponne**, m. u. f. —es, —e = echtgenoot, bruidegom, gade, bruid.
- Gefpott**, f. —(e)s = gespot, spot, spotternij, voorwerp van spot; fein G. mit etw. treiben = met iem. den spot drijven; zum G. dienen = de spot zijn.
- Gefpottel**, f. —s = gespot, spot.
- Gefprach**, f. —(e)s, —e = gesprek, onderhoud; samenspraak; das of zum G. der Stadt werden = overal over de tong gaan.
- gefprachig** = spraakzaam, praatgraag, onderhoudend, mededeelzaam.
- Gefprachigkeit**, m. — = spraakzaamheid, praatlust(igheid), mededeelzaamheid.
- Gefprachform**, w. = gesprekform.
- Gefprachstoff**, m. = stof voor gesprek.
- Gefprachston**, m. = konverzatiatoon.
- gefprachswucife** = bijwijze van gesprek, van samenspraak, dialooggewijze; in den loop van 't gesprek.
- gefpreizt** = wijdbeens; bombastisch, hoogdravend.
- Gefprengel**, f. —s, — = gesprengel; 't begieten; 't doen springen: stukken (van iets dat men heeft doen springen).
- gefprengelt** = gespikkeld, gevlekt.
- Gefprengel**, f. —s = gespat, gespuut, gesputter.
- Gefprengel**, f. —s = gespat, gebarrél, gesprankel, getintel.
- Gefprengel**, f. —s = gespoel, geplasp.
- Gest**, w. — = gist.
- Gestade**, f. —s, — = oever, zoom, kust, strand.
- Gestalt**, w. —, —en = gestalte, vorm, gedaante, figuur; verschijning; einer Sache eine andere G. geben = een ander aanzien, voorkomen geven; nach G. der Dinge = naar den stand van zaken, zooals de zaken zich laten aanzien.
- gestalten**, f. (h.) = vormen, fatsoeneeren, inrichten, in elkaar zetten; sich g. = een vorm aannemen, zich vormen, worden, zich ontwikkelen.
- gestaltlos** = vormloos, zonder gedaante, mistaligheid.
- Gestaltlosigkeit**, w. — = vormloosheid, wanstaligheid.
- Gestaltung**, w. —, —en = vorming, inrichting, samenstelling, voorkomen, uiterlijke gedaante; G. der Dinge = stand van zaken.
- Gestammel**, f. —s = gestamel, gestotter.
- Gestampfe**, f. —s = getrappel, gestamp.
- geständig**, mit Gen. od. Aff.: eine(r) Lüge g. sein = een leugen bekennen; g. er Mörder = moordenaar, die bekend.
- Geständnis**, f. —is, —is = bekentenis; ein G. ablegen = bekentenis afleggen.
- Gestänge**, f. —s, — = (waidm.) gewei, takken; (Bergw.) palen en planken.
- Gestank**, m. —(e)s = stank, reuk.
- gestanzen**, f. (h.) = toestaan, toelaten, dulden, veroorloven, permitteeren; g. Sie? = is 't gepermitteerd?
- Gestattung**, w. — = vergunning, verlof, permissie.
- Gestäude**, f. —s = struikgewas.
- Geste**, w. —, —n = geste, gebaar; eine große G. = een breed gebaar.
- Gesteck**, zie Befteck.
- gesteh(e)n**, unr. (h.) = bekennen, belijden, toegeven, erkennen; das muß ich g. = dat moet ik zeggen! (stollen, in elkaar loopen; gestandene Milch = dikke melk).
- Gestein**, f. —(e)s, —e = gesteente, steenmassa; steenblok; edelsteen.
- Gestell**, f. —(e)s, —e = onderstel, voetstuk, voet, onderstuk, stellage, rek, ezel (voor een bord).
- gestellen**, f. (h.) = verschaffen, leveren; sich g. = opkomen (in dienst).
- Gestellung**, w. = opkomst (onder de wapenen).
- gestellungspflichtig** = dienstplichtig.
- Gestehwe**, f. —s = stikwerk.
- gestern** = gisteren; g. abend, g. morgen = gisteren avond, g. morgen; er ist nicht bon g. = hij is niet van gisteren, hij is niet onnoozel.
- gestern** = gestern, besterd, geridderd.
- Gestheil**, f. —s = (fig.) gesteek, geprik, toespelingen, speldeprikken.
- gesteifelt** = gelaarsd, gesteeld; g. und gepornt = gelaarsd en gespoord; der gestiefte Stater = de gelaarsde kat.
- gesteilt** = gesteeld.
- Gesticulation**, w. —, —en = gesticulatie, gebaar, gebaretaal.
- gesticulieren**, f. (h.) = gesticuleeren, gebaren maken.
- Gestirn**, f. —(e)s, —e = gesternte, stersterbeeld, hemellichaam.
- gestirnt** = gesternd, besterd.
- Gestöber**, f. —s = stofregen, (sneeuw)jacht.
- gestremt** = gestremd, gestold.
- Gestöhn**, f. —(e)s = gesteun, gezucht, gekerm.
- Gestolper**, f. —s = gestruikeld.
- Gestör**, f. —(e)s, —e = eenige saamgebonden stammen bij een vlot.
- Gestotter**, f. —s = gestotter, gestamel.
- Gestrampel**, f. —s = getrappel, stampvoeten, getrippel; (van kinderen in de wieg) gewoel.
- Gestrauch**, f. —(e)s, —e = struikgewas, struiken, kreupelhout.
- Gestreichel**, f. —s = gestreel, geai.
- gestreckt** = gestrekt (bijv.: in gestredtem Trab, Galopp, Lauf; gestrecker Winkel).
- gestreift** = gestreept.
- Gestreich**, f. —s = getwist, gestrij(d).
- gestreng** = gestreng, streng.
- Gestreu**, f. —(e)s = (met een of ander) bestrooid stuk weg; 't gestrooide, (gestrooide) laag.
- gestricelt** und gebügelt = in de puntjes, klaar.
- gestrig** = van gisteren; am gestrigen Tage = gisteren; unterm Gestrigen = onder datum van gisteren; Ihr gestriges Gestriges = Uw geëerd schrijven van gisteren.

Geftru'del, f. -s = gedraai, kolk, maalstroom.
Geftrüpp', f. -(e)s, -e = kreupelhout, struikgewas.
Gefstüb'be, f. -s = kolestof; mengsel van kolestof en leem.
Gefstüb'(e), f. . . I(e)s, . . le = gestoelte, kerkstoelen: voetstuk.
Gefstümp'er, f. -s = gestumper, onbeholpen werk, gesukkel.
gestun'den, fchw. (h.) = uitstel verleenen.
Gefstus, m. -; (Gesten = geste, gebaar.
Gefstütt', f. -(e)s, -e = stoeterij.
Gefstütt'buch, f. = stamboek (voor paarden).
Gefstütt'garten, m. = stoeterij(park).
Gefstütt'hengst, m. = springhengst.
Gefstütt'meister, m. = stoeterij-inspecteur.
Gefstüh', f. -(e)s, -e = verzoek, aanzoek, rekest, verzoekschrift.
gestucht = gezocht, gevraagd, gewild, onnatuurlijk; diefer Misset ist stark (sehr) g. = er is veel vraag naar dit artikel.
Gefstü'el, f. -s = geknoei, geklad, gemors.
Gefstüm'me, f. -s = gegons, gebrom, gezoem.
gestund' (gestunder u. gestündet) = gezond (in alle bet.); die gesunde Vernunft, der gesunde Menschenverstand = het gezonde verstand; so g. wie der Fisch im Wasser = zoo gezond als een visch.
Gefund'bad, f. = gezondheidsbad, badplaats.
Gefund'brunnen, m. = gezondheidsbron.
gestunden, fchw. (f.) = gezond worden, herstellen.
Gefund'heit, w. -, -en = gezondheid; bei guter G. sein = in goede gezondheid verkeren; auf Ihre G. = op uw gezondheid; eine G. ausbringen = een heildronk, toast uitbrengen, instellen.
gestund'heitlich = gezondheids...
Gefund'heitsamt, f. = gezondheidsbureau.
Gefund'heitsattest, f. = bewijs of attest van gezondheid; gezondheidspas.
gestund'heitsbalbe = gezondheidsbalve.
Gefund'heitslehre, w.; -paß, m.; -polizei, w.; -rat, m.; -regel, w. = gezondheidsleer; -bewijs; -politie; -raad; -regel (leefregel).
Gefund'heitsrückfichten, Pl.: aus G. = om redenen van gezondheid.
Gefund'heitszustand, m. = gezondheids-toestand.
Gefund'machung, w. = genezing.
Gefund'el, f. -s = gegisp, voordurende afkeuring, berisping.
Gefund'fel, f. -s = beschoot, lambrizeering.
Gefund'fel, f. -s = gespeel, gebeuzel.
Gefund'ze, f. -s = gedans.
Gefund't', f. -(e)s = lastgevoel.
Gefund't'mane, f. = Gethsemane.
Gefund't', f. -(e)s = gedierte, dieren.
gestü'ert = getijgerd, gevlekt.
Gefund't', f. -(e)s = geklank, 't klinken, geluid.
Gefund'te, **Gefund'te**, f. -s = geraas, spektakel, lawaai; 't razen, 't woeden.
Gefund'te, f. -s = gedraaf, 't draven.
Gefund't'pel, f. -s = getrappel, gestampvoet.
Gefund't'rank, f. -(e)s, -e = drank; itarfes G. = sterke drank.
Gefund't'rad(e), **Gefund't'rad(e)**, f. -es = geklets, gewauwel.
gestund't'u fchw. (h.) = wagen, durven, zich vermeten, zich verstouten; ich gestraue mir nicht hinein, ich gestraue mich nicht hinein = ik durf er niet in (te gaan).

Gefund'te, f. -s = 't drijven, 't aanzetten; beweging, drukte, gewoel, gedoe.
Gefund'te, f. -s, -e = graan, koren, graan-gewas.
Gefund'te|art, m.; -ausfuhr, w.; -bau, m. = graan|soort; -uitvoer; -bouw.
Gefund'teboden, m. = grond voor graanbouw; graanzolder.
Gefund'tebrand, m. = brand, bederf in 't graan.
Gefund'tedarre, w. = droogoven.
Gefund'te|einfuhr, w.; -feld, f.; -handel, m.; -land, f. = graan|invoer; -veld; -handel; -grond (-land).
Gefund'temangel, m. = gebrek aan graan, graangebrek.
Gefund'temaß, f. = korenmaat.
Gefund'temühle, w. = korenmol.
Gefund'teperrre, w. = verbod van graanin- of -uitvoer.
Gefund'tetwaage, w. = graan-, korenschaal.
Gefund'tezoll, m. = belasting of recht op 't graan.
gestreu' = trouw, getrouw, nauwgezet, stipt.
gestreu'sich = trouw, getrouw.
Gefund'te, f. -s = drijfwerk, raderwerk, machinerie, veer, drijfveer; drukte, beweging, gewoel, gedoe.
Gefund'ter, f. -s = gedeun, geneurie.
Gefund't'pel, f. -s = getrippel, getrappel.
Gefund't'bel, f. -s = getreuzel, gerommel, gezanik.
gestroft = getroost, gerust; welgemoed; gestroften Mutes = welgemoed.
geströ'ten sich, fchw. (h.) einer Sache = op iets vertrouwen, met vertrouwen afwachten.
Gefund't'mer, f. -s = puin, puinhoopen, ruïne.
Gefund'to, m. u. f. -s, -s = Getto, jodewijk, afzondering.
Gefund'te, f. -s = gedoe.
Gefund't'mel, f. -s = tumult, drukte, goraas, gewoel, menigte, gedrang.
gestü'p'felt = gestippeld, gepunctilleerd.
gestü'bt = geoefend.
Gefund't'heit, w. - = geoefend-, bedrevenheid.
Gefund'te, m. -n, -n = Geus.
Gefund'teubund, m. = geuzeverbond.
Gefund't'er, m. -s u. -n, -n = peet, peetoom, vriend, kameraad; (zu) G. sein = een kind ten doop houden; G. sein = (stud.) in den lommerd staan.
Gefund't'erbrief, m. = schriftelijke uitnoodiging om peet te willen zijn.
Gefund't'erin, w. -, -nen = peetant, peetmoei; vriendin.
Gefund't'erichhaft, w. -, -en = peetschap, alle peten.
Gefund't'erichmauß, m. = doopmaal.
Gefund't'erichte, Pl. = peten.
I. gebiert' = viervoudig; in vieren verdeeld; vierhoekig, vierkant; der gebierte Schem = het vierde aspect (vgl. gestü'ft).
II. Gebiert', f. -(e)s, -e = vierkant, vierkant, kozijn; ins G. = in 't vierkant, in 't vierkant.
Gefund't'ersuch, m.; -maße, w. = vierkante voet; v. mijl.
Gefund't'el, f. -s = gevogelte.
Gefund't's', f. -es, -e = gewas, plant; teelt, soort, groei, gestalte, uitwas; eignes G. = wijn van eigen aanplanting.
gestund't'en = gegroeid, gewassen; einer Sache, einem g. sein = tegen iets of iem. opgewassen; voor iets berekend of de man zijn.
Gefund't's'erde, w. = teelaarde, tuinaarde.
Gefund't's'haus, f. = broeikas, serre, plantehuis.

Gewattel, f. -s = gewagel, geschommel.
gewählt = gekozen; uitgezocht, keurig.
gewahrt werden (eine Sache, ook nog einer Sache) = gewaar worden, waarnemen, zien, bespeuren.
Gewähr, m. - = borg, zekerheid, borgtocht, grond, verzekering.
gewähren, fchw. (h.) (bisw. noch mit Gen.) = gewaar worden; waarnemen, bespeuren, zien.
gewähren, fchw. (h.) = toestaan, inwilligen; (Schuß, Hilfe, Boteil, Auskunft) geven, verleenen, verschaffen, opleveren, aanbieden; instaan, borg blijven; laß ihn nur g. = laat hem maar begaan; **gewährt!** = toegestaan; fiat!
gewährleisten, fchw. (h.) = borg blijven voor, instaan voor, waarborgen, verzekeren, vrijwaren.
Gewährleister, m. -s, - = borg.
Gewährleistung, w. = borgstelling.
Gewährsam, m. u. f. -(e)s, -e = bewaring, toezicht, verzekerde bewaring; in G. nehmen = in bewaring nemen; in G. bringen = in zekerheid brengen; in engem G. halten = streng afgezonderd, gevangen houden.
Gewährsmann, m. = borg, waarborg, zegsman, iem. op wien men zich beroepen kan.
Gewährung, w. -, -en = inwilliging enz. vgl. gewähren.
Gewalt, w. -, -en = macht, gezag, autoriteit; geweld, dwang; hevigheid, kracht, geweld, macht; die väterliche G. = het vaderlijk gezag; die obrigkeitliche G. = de macht der overheid; gefeßgebende, ausübende G. = wetgevende, uitvoerende macht; ich bin in seiner G. = in zijn macht; höhere G. = force majeure; G. anwenden, gebrauchen = geweld gebruiken; die G. des Windes, der Leidenschaften = de kracht v. de wind, v. d. hartstochten; G. geht vor Recht = macht gaat boven recht.
Gewalthaber, m. -s, - = machthebber, soeverein.
Gewalt herr, zie Gewalt herrscher.
Gewalt herrschaft, w. = heerschappij, tirannie, dwingelandij.
Gewalt herrscher, m. = dwingeland, tiran.
gewaltig = geweldig, machtig, hevig, verschrikkelijk, erg; sich g. irren = (ook:) zich deerlijk vergissen.
Gewaltmarsch, m. = zeer geforceerde marsch.
gewaltfam = gewelddadig, geweldig, met geweld.
Gewaltfamkeit, w. -, -en = gewelddadigheid, heftigheid.
Gewaltfchritt, m. = maatregel van geweld, gewelddadige wijze van doen.
Gewaltfpruch, m. = machtspreuk.
Gewaltfreich, m. = daad van geweld.
Gewalttat, w. = daad van geweld, gewelddadigheid; zu Gewalttaten fchreiten = tot gewelddadigheden overgaan.
gewalttätig = gewelddadig.
Gewalttätigkeit, m. = gewelddadigheid, onbeschaamheid.
Gewand, f. -(e)s, ..wänder u. (poet) -e = gewaad, kleed, kleding; drapeering, behangsel.
Gewände, f. -s, - = kozijn.
Gewandhaus, f. = lakenhal; een concertgebouw in Leipzig.
Gewandmaler, m. = schilder van draperieën.
Gewandrecht, f., zie Befthaupt.
Gewandfchneider, m. = manufacturier.

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek*. I.

gewandt = gewend, gekeerd; handig, behendig, vlug.
Gewandtheit, w. - = handigheid, enz.
Gewandung, w. -, -en = drapeering, bekleeding.
gewarten, fchw. (h.) = [(mit Gen.) wachten, afwachten]; (mit Aff.) etw. zu g. haben, etw. ist zu g. = iets te wachten hebben, iets is te verwachten.
gewärtig = (mit Gen. u. Aff.) verwachgend, voorbereid op; ich bin Ihre Befehle g. = ik wacht uw bevelen; [beschikbaar, tot dienst bereid].
gewärtigen, fchw. (h.) = wachten, verwachten; etw. zu g. haben = iets te wachten hebben, verdacht moeten zijn op iets.
Gewäsch, f. -es = gebabbel, gepraat, gewauwel.
Gewässer, f. -s = wateren, golven.
gewässert = gewaterd, gemoireerd (von Zeug).
Gewebe, f. -s, - = geweeft, 't weven; weefsel (ook fig.).
Gewebebaum, m. = weversboom.
geweckt = levendig, opgewekt, vlug.
Gewecktheit, w. - = levendigheid enz.
Gewehr, f. -(e)s, -e = geweer; [wapen]; (meibn.) tanden en klauwen van roofdieren, slagtanden.
Gewehrfabrik, w.; -feuer, f.; -kammer, w.; -kolben, m.; -probe, w. = geweerfabriek; -vuur; -kamer (wapenkamer); -kolf; -onderzoek.
Gewehrpyramide, w. = rot.
Gewehrriihe, w. = geweerrek.
Geweih, f. -(e)s, -e = gewei, horens.
Gewerne, f. -s = geweene, geschrei.
gewellt = gegolfd, golvend.
Gewelfche, f. -s = gekoeterwaal, gebrabbel.
Gewende, f. -s, - = akkerbouw, akkermaat, morgen; spoor van het hert in 't loof; stel (Reiber, Knöpfe); span (Berde).
Gewerbe, f. -s, - = beroep, ambacht, handwerk, bedrijf, nering, nijverheid; opdracht, boodschap; [gewicht, scharnier, wervel]; Handel und G. = handel en bedrijf; ein G. treiben = een bedrijf uitoefenen.
Gewerbeausstellung, w. = nijverheidstoonstelling.
Gewerbefreiheit, w. = vrijheid van beroep, van industrie.
Gewerbegericht, f. = rechtbank van koophandel.
Gewerbekammer, m. = kamer van arbeid.
Gewerbeordnung, w. = bedrijfsverordening.
Gewerbefchein, m. = patent.
Gewerbefchule, w. = ambachts-, industrieeschool.
Gewerbefsteuer, w. = bedrijfsbelasting, patent.
Gewerbetreibender, m. = neringdoende, handeldrijvende.
Gewerbeverein, m. = ambachtsvereniging, vakvereniging.
Gewerbefleiß, m. = nijverheid, industrie.
gewerbefleißig = nijver, industrieel.
Gewerbefunde, m. = ambachtsleer, technologie.
gewerbefich = van het beroep, volgens 't beroep, beroeps...
gewerbefloß = zonder beroep of bedrijf.
gewerbefreich, -fam = nijver, industrieel.
Gewerbefamkeit, w. - = nijverheid.
gewerbefarm = arm aan bedrijf, aan industrie.
Gewerbefmann, m. (leute) = nijverheidsman, industrieel, neringdoende.
Gewerbefzweig, m. = tak van nijverheid, van industrie.
gewerbefätig = nijver, industrieel.

- Gewerbſtätigkeit**, w. = industriële werkzaamheid.
- gewerbſtreibend** = nijver, industriël, neringdoend, ambachts...
- Gewerf**, f. -(e)s, -e = vakvereniging, corporatie, gilde; werk, arbeid; drijfwerk; handwerk, ambacht.
- Gewerf**, m. -n, -n = lid van een vakvereniging (vooral van bouwers); mijnwerker; bezitter van mijnaandeelen.
- Gewerfſchaft**, w. -, -en = werklidvereniging (van mijnwerkers, ook van anderen), vakvereniging.
- Gewerfſherr**, m. = hoofd van een werk, van een industriële instelling, chef.
- Gewerfſverwalter**, m. = opzichter, administrateur.
- Gewerfſverein**, m. = vakvereniging.
- Geweſe**, f. -s, - = goed, erf, hoeve.
- Gewicht**, f. -(e)s, -e = gewicht, zwaarte, belangrijkheid, belang; datſ ſpeziële G. = 'soortelijk gewicht; nach dem G. verkaufen = bij 't gewicht verkoopen; G. auf etw. legen = gewicht aan iets hechten.
- gewichtig** = gewichtig, van belang, belangrijk.
- Gewichtigkeit**, w. - = gewicht(igheid), belang(rijkheid).
- Gewichtſabgang**, m. = gebrek aan gewicht.
- Gewichtſabzug**, m. = korting op 't gewicht.
- Gewichtſtange**, w. = balanceerstok.
- Gewichtſteil**, m. = gewichtsdeel.
- Gewichtſtein**, m. = gewicht.
- gewieft** u. **gewiegt** = (gewiegd), handig, ervaren, doorkneed.
- Gewieher**, f. -s = gehinnik.
- gewiezig** = toestemmend, goedkeurend].
- Gewilde**, f. -s = wild, wild gedierte.
- gewillt** = geuegen, gezind (etw. zu tun).
- Gewimmel**, f. -s = gewemel, gowriemel, gewoel.
- Gewinmer**, f. -s = geklaag, gekerm, gezucht.
- Gewinde**, f. -s, - = draad (einer Schraube); vlechtwerk (van bloemen), krans; doolhof (von Gängen); wat opgewonden is, klos, streng; gedraai, gekronkel.
- Gewindebohrer**, m. = schroefboor.
- Gewinſel**, f. -s = hokkerige ruimte.
- Gewinn**, m. -(e)s, -e = winst, verdienste, voordeel; prijs (einer Lotterie); G. abmerfen, bringen = winst opleveren, rendeeren.
- Gewinnanteil**, m. = aandeel in de winst, winstaandeel, dividend.
- Gewinnanteilſchein**, m. = dividendbewijs.
- gewinnbringend** = winstgevend.
- gewinnen**, f. (h.) gewinne; gewann; gemönne u. gemönne; gewinnel gewonnen) = (eine Schlacht, einen Prozeß, ein Spiel, eine Wette, viel Geld, Raum, Zeit, einen für ſich) winnen; (den Sieg), einen Vorteil behalen; (die Oberhand, Zügel aus Röhren, die Gewißheit) verkrijgen; (Reichtümer, Befiß, Ehre, Anſehen, jemſ. Liebe) verwerven; (den Haſen, das Ufer, das freie Feld) bereiken; (Geschmad an einer Sache) krijgen; den Sieg über einen g. = de overwinning op iem. behalen; ich konnte es nicht über mich g. = ik kon 't niet van mij verkrijgen; lieb g. = lief krijgen; seine Bescheidenheit gemann ihm die Neigung aller = zijn bescheidenheid deed hem allen geuegenheid verwerven; er hat gewonnenes Spiel = hij heeft gewonnen spel; wte gewonnen so zerronnen = zoo gewonnen, zoo geronnen.
- gewinnend** = innemend.
- Gewinner**, m. -s, - = winner, overwinnaar; winnummer.
- Gewinnlieber**, f. = winzucht, -koorts.
- Gewinnliſte**, w. = lijst van de prijzen.
- gewinnreich** = winstgevend, voordeelig.
- Gewinnſucht**, w. = winzucht.
- gewinnſüchtig** = op winstbejag uit, tuk op winst, winzuchtig.
- Gewinn- und Verluſtkonto**, f. = winst- en verliesrekening.
- Gewinnung**, w. - = het verkrijgen (van ertsen e. d.), fabricatie.
- Gewinſel**, f. -s = gejack, gekerm, gehuil.
- Gewinſt**, m. -es, -e = winst.
- Gewirbel**, f. -s = geroffel; (von Bügeln) gekwinkeleer, gekweel.
- Gewirf**, f. -(e)s = gewoef, weefsel.
- gewirft** = gewerkt, (van) garen.
- Gewirre**, f. -s = verwarring, gewar, verwarde menigte, gewoel.
- gewiſſ** = gewis, zeker, vast; zeker, onbepaald, onbestemd; sommige; ich bin meiner Sache g. = ik ben zeker van mijn zaak; jähr- lich etw. Gewiſſes beſommen = jaarlijks een vaste som, rente, krijgen; ein gewiſſer Herr, ein gewiſſer Schmitz = een zeker heer, een zekere Schmidt.
- Gewiſſen**, f. -s = geweten, gemoed; ein reines, böſes, wettes G. = een zuiver (rein), kwaad, ruim gew.; mit gutem G. = met een goed gew.; einen aufſ G. fragen = iem. op zijn geweten af vragen; einem ins G. reden = op iems. gemoed werken; einem etw. auf das G. binden = iem. iets op 't hart drukken; ſich ein G. aus etw. machen = een gewetens- zaak van iets maken; ein gutes G. iſt ein ſanftes Ruckſiſſen = een goed geweten is een zacht peluw.
- gewiſſenhaft** = nauwgezet, volgens (mijn, zijn, enz.) geweten.
- Gewiſſenhaftigkeit**, w. - = nauwgezetheid, goede trouw, stipte eerlijkheid.
- gewiſſenlos** = gewetenloos.
- Gewiſſenloſigkeit**, w. - = gewetenloosheid, kwade trouw.
- Gewiſſensangſt**, w. = angst van het geweten.
- Gewiſſenſbiſſe**, Pl.; -frage, w.; -freiheit, w. = gewetens]wroeging; -vraag; -vrijheid.
- Gewiſſenſpflicht**, w. = plicht v. h. geweten.
- Gewiſſenſrat**, m. = biechtvader, geestelijk raadsman.
- Gewiſſenſruhe**, w.; -ſache, w.; -zwang, m.; -zweifel, m. = gewetens]rust (gemoeds- rust); -zaak; -dwang; -bezwaar.
- gewiſſermaßen** = eenigszins, eenigermate, om zoo te zeggen.
- Gewiſſheit**, w. - = zekerheid, gewisheid; pand.
- [gewiſſlich** = zekerlijk].
- Gewiſſter**, f. -s, - = onweer; storm; das G. hat (in die Mühle) ingeſlagen = het onweer is . . ingeslagen; es iſt ein G. im Anzug = er komt een onw. opzetten.
- Gewiſſterquiß**, m. = onweersbui.
- gewiſſterhaft** = onweerschichtig, onweer(s) . . .
- gewiſſtern**, ſchw. (h.) = onweeren, razen, tieren.
- Gewiſſterluſt**, w.; -nacht, w.; -regen, m. = onweers]lucht; -nacht; -bui.
- gewiſſterſchwer** = onweerszwanger, dreigend.
- Gewiſſtervogel**, m. = onweersvogel.
- Gewiſſterwolfe**, w. = onweerswolk.
- gewiſſigt** = verſtandig gemaakt, wijs geworden (durch Schaben, durch Erfahrung).

Getooge, f. -s = gegolf, gevloei, gerol, heen-en-weer-beweeg.
getoogen = gewogen; (toe)genegen, welgezind.
Getoogenheit, w. - = genegenheid, toe-genegenheid, welgezindheid, goedheid.
getoohen, fchm. (f.) mit Gen. od. Acc. = gewinnen, gewoon worden.
getoohnen, fchm. (h.) = gewinnen, wennen, gewoon maken; **ich g.** = (zich) gewinnen; einen, **ich an eine Sache**, an eine Person g. = iem., zich aan iets of iem. (ge)winnen; **ich bin es** od. **daran nicht gewöhnt** = ik ben 't niet gewoon (auch mit Gen.).
Getoohnheit, w. -, -en = gewoonte, gebruik, gewone manier, sleur; G. ist eine zweite Natur = gewoonte is een tweede natuur.
getoohnheitshalber = om de gewoonte, omdat 't de gewoonte is.
getoohnheitsmäßig = naar of uit gewoonte, gewoonte...
Getoohnheitsmenschen, m. = sleurmensch.
Getoohnheitsrecht, f. = gewoonterecht.
Getoohnheitsstier, f.: der Mensch ist ein G. = de mensch is een sleurdier.
Getoohnheitsünde, w. = hebbelijkheid, gewoontezonde.
getoohnlich = gewoon, alledaagsch, gebruikelijk, middelmatig; meestal; gewoonlijk; wie g. = als naar gewoonte.
Getoohnlichkeit, w. - = alledaagschheid, gewooneheid, middelmatigheid, onbeduidendheid.
getoohnt = gewoon, gewend [mit Gen.]; g. sein, g. werden = gewoon zijn, worden (**ich bin soch einen Arm nicht g.**); zur getoohnten Stunde = op 't gewone uur; jung g., alt getan = jong gewend, oud gedaan.
getoohntermachen = volgens gewoonte, zooals gewoonlijk.
Getoohnung, w. - = gewenning, aanwensel, hebbelijkheid.
Getoohnbogen, m. = boog, ronding van een gewelf.
Getoohlbe, f. -s, - = gewelf, magazijn, winkel.
Getoohlbehalter, m. = gewelfpilaar, schoor.
Getoohlstein, m. = sluitsteen.
Getoohlstein, w. = schoormuur.
Getoohl, f. -(e)s = wolk, wolken.
getoohlt = gewolkt, bewolkt.
Getoohl, f. -(e)s = gewoel, gedrang, menigte, drukte.
getuuden = gewonden, kronkelend, kronkelig.
Getuude, f. -s = slachting, doodslag, moord; gebrak.
Getuuden, f. -(e)s, -e = wormen, kruipend gedierte, gewormte, worm.
Getuuden, f. -es, -e = kruiderij, specerij.
getuudenartig = geurig, kruidig.
Getuudenbrühe, w. = gekruide saus.
Getuudengurke, w. = augurkje, pickle.
getuudenhaft, -haftig = geurig, kruidig.
Getuudenhandel, m. = specerijhandel, -winkel, kruidenierswinkel.
Getuudenhändler, -främer, m. = specerijkoopman, kruidenier.
getuudenig = geurig, kruidig, hartig.
Getuudenladen, m. = kruidenierswinkel, specerijwinkel, kruidenierswinkel.
Getuudennelke, w. = kruidnagel.
Getuudenpflanze, w. = specerijplant.
getuudenreich = sterk gekruid, zeer geurig.
Getuudenwaren, w. = specerijen, kruidenijen.
Getuudenwein, m. = kruidewijn.
gez. = gezetstet.

gezacht = getand, puntig.
Gezacht(e), f. -(e)s = mijnwerkersgereedschap.
gezacht = getand, uitgetand.
Gezacht, f. -es = getwist, gekijf, geharrewar.
Gezacht, f. -s = gespartel.
Gezachte, f. -s = gedrink, drinkpartij, drinkgelag, gezuip.
Gezeit, w. -, -en = getij; die Gezeiten = eb en vloed.
Gezeit, f. -(e)s, -e = tent.
Gezetter, f. -s = getrek, heen-en-weer-getrek.
Gezetter, f. -s = geschreeuw, wegeklaag.
Gezeug, f. -(e)s = gereedschap; [linnengoed; goed, zaak].
Geziefer, f. -s = gedierte, insecten.
gezie ment (fisch), fchm. (h.) = passen, betamen, voegen, toekomen; es gezieht dir nicht zu... = het past u niet te...; wie es sich gezieht = zooals 't past, betaamt.
gezie ment = betamelijk, passend, voegzaam.
Geziere, f. -s = aanstellerij, gemaaktheid, preutscheid, affectatie.
geziert = aanstellerig, preutsch, gemaakt, geaffecteerd.
Geziertheit, w., zie Geziere.
Gezimmer, f. -s = getimmer, timmerij, timmerwerk.
Gezichte, f. -s = gesis, geblaas; gejuw.
Gezichte, f. -s = gefluister.
Gezitter, f. -s = gesidder, getril, gebeef.
Gezücht, f. -(e)s = gebroed, teelt, ras.
Gezücht, f. -s = takken, takwerk; gewei.
Gezücht, f. -s = getijl, gekweel.
G. G.: von G. G. = von Gottes Gnaden: bij de gratie Gods.
Ggw. = Gutgewicht.
Ghabel, zie Gabel.
Ghetto, zie Ghetto.
Ghibelline, m. -n, -n = Ghibellijn.
Giaur, m. -s, -s = Giaur, ongeloofige.
gibberig = hebbelijk, zie ook gieprig.
Gibbon, m. -s, -s = gibbon (een apesoort).
I. Gicht, w. -, -en = gang (naar den oven in een metaalgietery).
II. Gicht, w. - = jicht, rumatiek.
Gichtanfall, m. = jichtaanval.
Gichtartig = jichtachtig, rumatisch.
Gichtbrüdig = jichtig, rumatisch, aan jicht lijdend, [verlamd door een beroerte].
Gichtheber, f. = jichtkoorts.
Gichtfluss, m. = jichtzinking.
Gichtstich = jichtig.
Gichtnoten, m. = jichtknobbel.
Gichttraut = lijdend aan de jicht.
Gichtschmerz, m.; -stoff, m. = jichtpijn; -stof.
Giefelhahn, zie Godelhahn.
Gies: sie weiß weder G. noch Gads = ze is nog dommer dan een gans.
gidfen, fchm. (h.) = schreeuwen; stooten.
Giebel, m. -s, - = sluit-, tuitgevel, bovendriehoek van den voorgevel.
Giebeldach, m. = geveldak.
Giebelfenster, f. = dakvenster.
Giebelmäßig = gevelvormig.
Giebelkammer, w. = bovenkamer, dakkamer.
Giebelmauer, w. = gevelmuur.
Giebelseite, w. = voorzijde, voorgevel, façade.
Giebelspitze, w. = gevelspits.
Giebigkeit, w. - = opbrengst, belasting.
Giegerl, zie Gigerl.
gieprig (auf den Pfennig) = op den penning.
Gier, Gierde, w. - = begeerigheid, gretigheid, hebzucht, vraatzucht, gulzigheid.

- gieren**, *schw.* (h.) = begeerig zijn, hunkeren, haken).
- gierig** = begeerig, gretig, gulzig, vraatzuchtig.
- Gierigheid**, *w.*, *zie* Gier.
- Gierponte**, *w.*, -n = gierpont.
- Gierich**, *m.* -es, -e = zevenblad.
- Gierbad**, *m.* = stortbeek, bergbeek.
- Gierbad**, *f.* = stortbad.
- gierpen**, *fl.* (h.) (giefte; goß; göße; giefte! ge-gossen) = gieten, schenken, storten; es gießt = 't giet, 't stortregent; gegossenes Eisen = gegoten ijzer.
- Gierher**, *m.* -s, - = (ijzer-, koper)gieter.
- Giererei**, *w.* -, -en = gieterij.
- Gierform**, *w.* = gietvorm.
- Gierhütte**, *w.* = gieterij.
- Gierkanne**, *w.* = gieter, sproeier.
- Gif**, *f.* -(e)s, -e = gif, vergif(t), venijn; G. und Galle (pein = gif en gal braken, vuur en vlam spuwen; darauf tanzt du G. nehmen = dat staat als een paal boven water.
- Gifbaum**, *m.* = giftappelboom.
- Gifbecher**, *m.* = giftbeker.
- Gifbeere**, *w.*; **biffen**, *m.* = vergiftige bes, vergiftigd aas, hapje.
- Gifessig**, *m.* = azijn tegen vergift.
- giftgeschwängert** = met gif bezwangerd, vergiftigd.
- Gifgewächse**, *f.* = vergiftige plant.
- Gifhauch**, *m.* = vergiftigende adem.
- giftig** = vergiftig, giftig; nijdig; eine giftige Jungte = een venijnige, giftige tong.
- Giftigkeit**, *w.* - = vergiftigheid; giftigheid, nijdigheid.
- Gifkraut**, *f.* = vergiftig kruid.
- Gifkunde**, **lehre**, *w.* = vergiftleer.
- Gifmischer**, *m.* = giftmenger.
- Gifmittel**, *f.* = tegengif(t).
- Gifpflanze**, *w.* = giftplant.
- Gifpille**, *w.* = vergiftigde pil, pil tegen vergift.
- Gifpulver**, *f.* = poeder tegen vergift.
- Gifschlange**, *w.* = vergiftige slang.
- giftig** = giftig, nijdig, scherp.
- Giftrank**, *m.*; **zahn**, *m.* = gift|drank; -tand.
- Gig** (spr.: *dzjig*^k), *f.* -s, -s = gig; rijtuigje voor 1 paard, lichte roeiboot.
- Gigant**, *m.* -en, -en = gigant, reus.
- gigantisch** = gigantisch, reusachtig.
- Gigert**, *m.* -(e)s, -(e) = fat, modepop.
- Gilde**, *w.* -, -n = gilde, vakvereniging, corporatie.
- Gildemeister**, *m.* = gildemeester; overman.
- Gilfa**, *m.* -s, -s = gilka (een likeur).
- Gilling**, *w.* -, -en = gilling.
- Gimbel**, *m.* -s, - = goudvink, bloedvink; onnoozele bloed, sul.
- Gin** (spr.: *dzjin*), *m.* -s = gin (Eng. jenever).
- Gin(gan)**, *m.* -s, -s = guingan, een soort linnen-katoen, ook: **Gingham**.
- Ginst**, *m.* -es; **Ginster**, *m.* -s = heidebrem.
- Ginstersage**, *w.* = civeikat.
- Gipfel**, *m.* -s, - = top, kruin; toppunt, hoogtepunt; (iübb.) halvemaaibroodje, hoorntje.
- gipfel(e)lig** = met toppen, getopt.
- gipfeln**, *schw.* (h.) = (fig.) het hoogtepunt, toppunt bereiken, culmineeren.
- Gipfelpunkt**, *m.* = toppunt.
- Gips**, *m.* -es, -e = gips, pleister.
- Gips'abbruck**, *m.*; **amburj**, *m.*; **arbeit w.**; **arbeiter**, *m.* = gips- of pleister|afdruk; -laag (-bedekking); -werk; -werker.
- gipsartig** = gipsachtig.
- Gipsbild**, *f.* = gips- of pleisterbeeld.
- Gips'brei**, *m.*; **-brenner**, *m.*; **-bruch**, *m.* = gips|brij; -werker; -groeve.
- Gips'deck**, *w.* = pleisterlaag, -bedekking; gestukadoord plafond.
- I. **gipfen**, *schw.* (h.) = in pleister werken.
- II. **gipfen** = van pleister, van gips, gipsen.
- Gips'er**, *m.* -s, - = gipswerker.
- Gips'erde**, *w.*; **-fah**, *f.*; **-figur**, *w.*; **-form**, *w.*; **-grube**, *w.* = gips|aarde; -vat; -figuur; -vorm; -groeve.
- gips'haltig** = gipshoudend.
- Gips'kalk**, *m.* = gips-, pleisterkalk.
- Gips'marmor**, *m.* = nagemaakt marmer.
- Gips'mehl**, *f.*; **-mergel**, *m.* = gips|poeder; -mergel.
- Gips'mörtel**, *m.* = stuc.
- Gips'mühle**, *w.*; **-müller**, *m.*; **-ofen**, *m.* = gips|molen; -werker; -oven.
- Gips'sand**, *m.*; **-stein**, *m.*; **-überzug**, *m.*; **-verband**, *m.* = gips|zand; -steen; -bedekking (-laag); -verband.
- Gips'twand**, *w.*; **-ware**, *w.* = pleister|muur, -waren.
- Gipurc**, *w.* -, -n = guipure.
- Giraffe** (spr.: *gki*.. of *zji*..), *w.* -, -n = giraffe.
- Girandol**, **Girandole** (spr.: *zji*..), *w.* -, -n = girandole, vuurzon.
- Girant** (spr.: *zji*..), *m.* -en, -en = endossant.
- Girat** (spr.: *zji*..), *m.* -en -en = geëndosseerde.
- Girgel**, *zie* Gergel.
- girieven** (spr.: *zji*..), *schw.* (h.) = endosseeren.
- Girlande**, *w.* -, -n = guirlande.
- Girlich**, *m.* -es, -e = geelvink.
- Giro** (spr.: *zji*..), *f.* -s, -s u. Giri = giro, endossement.
- Giro'bank**, *w.*; **-konto**, *f.* = giro|bank; -rekening.
- Girondist** (spr.: *zji*..), *m.* -en, -en = Girondist, Girondijn.
- girren**, *schw.* (h.) = kirren.
- Gis**, *f.* - = gis, g-kruis.
- gischen**, *schw.* (h.) = schuimen, werken, opschuimen, opbruisen.
- Gischt**, *m.* -es, -e = schuim.
- gissen**, *schw.* (h.) = (zeem.) gissen.
- Gistung**, *w.* -, -en = gissing.
- Gitarre**, *w.* -, -n = gitaar.
- Gitter**, *f.* -s, - = hek, traliwerk, tralies.
- gitterartig** = tralieachtig, als tralies uitzierend, als een hek.
- Gitterbrücke**, *m.* = traliebrug.
- Gitterfenster**, *f.* = tralievenster.
- gitterförmig** = tralievormig, hekvormig.
- Gitterschrank**, *m.* = kast met tralies.
- Gitterstab**, *m.*; **-stange**, *w.* = tralie.
- Gittertor**, *f.*; **-tür**, *w.* = traliehek, getraliede deur.
- Gitterwerk**, *f.* = traliwerk, hekwark.
- Gitterzaun**, *m.* = hek.
- Gl** = Gulden: gulden (gld.).
- Glacé'handschuh** (spr.: *see*..), *m.*; **-leder**, *f.* = glacé handschoen; gl. leer.
- glacial'ic**, *zie* glacial'ic.
- glacieren** (spr.: *see*..), *schw.* (h.) = glacieeren.
- Glacis** (spr.: *see*..), *f.* -, - = glacis, borstwering.
- Gladiator**, *m.* -s, ..to'ren = gladiator, zwaardvechter.
- Glan'del**, *w.* -, -n = klier, amandel.
- Glanz**, *m.* -es = glans, luister, schittering, pracht, praal.
- Glanzbürste**, *w.* = glans-, glimborstel.

glän'zen, [schw. (h.)] = glanzen, schitteren, blinken, glimmen; es ist nicht alles Gold, was glänzt = 't is niet alles goud, wat (er) blinkt.
Glanz'farbe, w. = glansverf; vernis.
Glanz'firnis, m. = glimmende vernis, glimmende lak.
Glanz'geber, m. = polijster, glanzer.
Glanz'gold, f. = klatergoud.
Glanz'hammer, m. = polijsthamer.
Glanz'tattun, m. = geglansd katoen, sits, satinet.
Glanz'tohle, w. = glimkool, anthraciet.
Glanz'teher, f. = governist leder.
Glanz'teinwand, w. = gewast linnen.
Glanz'tos = glansloos, dof; onbekend, nederig.
Glanz'punkt, m. = glanspunt.
Glanz'reich = glansrijk, schitterend.
Glanz'taffel, m. = geglansd taf.
Glanz'tag, m. = gloriëdag, glorierijke dag.
Glanz'voll = glansvol, glansrijk, schitterend.
Glanz'wische, w. = glimwas, glansschoensmeer.
Glas, f. -es, Gläßer = glas (stofen voorwerp), zmet Glas Bier = twee glazen bier; zu tief ins G. sehen, gucken = te diep in 't glaasje kijken; unter G. und Rahmen = geëncadreerd, in orde; (zeem.) Gl., f. -es, -en = glas (half uur).
glas'ähnlich = glasachtig.
Glas'arbeit, w. = glaswerk, werk in glas.
glas'artig = glasachtig.
Glas'auge, f. = glazen oog, kunst oog; glazig oog; glas oog (eines Pferdes).
Glas'augig = glas oogig, met glas oog.
Glas'birne, w. = glanspeer, ijspeer.
Glas'blase, w.; -bläser, m. = glas|blaas(je); -blazer.
Glas'dach, f.; -deckel, m. = glazen dak; gl. deksel.
Glä'ser, m. -s, - = glazemaker.
Glä'sermeister, m. = glazemakersbaas.
Glä'serlang, m. = klank, klinken of geluid van glazen.
glä'sern = glazen; glä'sernes Auge = glazig of glazen oog.
Glas'fabrik, m.; -fabrik, w. = glas|draad; -fabriek.
Glas'fenster, f. = venster met ruiten; raampje; ruit (van een kast).
Glas'galle, w. = glasschuim, -zout, -gal.
Glas'gehäuse, f. = glazen stomp.
Glas'geschirr, f. = glaswerk.
Glas'glocke, w. = glazen klok, stomp.
glas'grün = glasgroen.
Glas'haut, f. = glazen huis, kast, kooi, serre.
Glas'hütte, w. = glasblazerij.
glä'sicht = glasachtig.
glä'st'ren, [schw. (h.)] = verglazen, vernissen.
glä'stig = glasachtig, glazen.
Glas'tafel, m. = glazen kast, doos, vitrine.
Glas'tische, w. = morel.
Glas'tolben, m. = glazen kolf.
Glas'torb, m. = glazen mand, glazemand.
Glas'törper, m. = glasachtig lichaam (im Auge).
Glas'tram, m. = glaswinkel, -kraam, -handel.
Glas'tügel, w. = glazen bol.
Glas'tüte, w. = glazen lens.
Glas'maler, m. = glasschilder.
Glas'ofen, m. = glasoven, smeltoven.
Glas'perle, w. = glazen, valsche parel, kraal.
Glas'platte, w. = glazen plaat.
Glas'röhre, w. = glazen buis.
Glas'sand, m. = zand voor de glasbereiding; glaspoeder.

Glas'schmalz, f. = zoekraal.
Glas'schrank, m. = glazen kast, kast voor glaswerk.
Glast' m. -es = glans.
Glast'tafel, w. = glazen tafel, glazen plaat.
Glast'traue, w. = glasoven.
Glast'tür, w. = glazen deur.
Glast'tiegel, m. = smeltkroes.
Glast'tropfen, m. = druppel glas, glasoven.
Glast'überzug, m. = verglaassel, glazuur.
Glast'ur, w. -en = glazuur, verglaassel, email.
Glast'wand, w. = glazen wand.
Glast'waren, Pl. -wert, f. = glaswaren, -werk.
Glast'zylinder, m. = glazen cylinder, gl. buis.
glatt (glatter u. glätter) = glad, effen, kaal, onbehaard, glimmend; vleierend, overredend; ronduit, rondweg, volkomen, totaal; eine glatte Zunge = een gladde tong; glatte Worte = mooie, lieve woorden; g. anliegen = nauw, precies aan ('t lijf) sluiten; g. abfchlagen = gladweg, rondweg afslaan; die Geshichte ist noch g. abgelaufen = nog al vrij goed afgelopen; alles geht ihm g. von der Hand, von Händen = alles gaat hem glad af.
Glatt'bein, f. = likbeen, polijstbeen.
Glatt'heit, w. = gladheid, glibberigheid.
Glatt'eis, f. = ijzel; einen auf's G. führen = iem. er in laten loopen.
glatt'eisen, [schw. (h.)] = ijzelen.
Glatt'eisen, f. = polijststaal, bruneerstaal.
glät'ten, [schw. (h.)] = glad maken, glad strijken, uit de vouwen doen; polijsten; sich g. = glad worden, zich ontrimpelen.
Glät'ter, m. -s, - = polijster, bruneerder; polijststok, -staal enz. of polijster.
Glatt'feile, w. = zoetvjl.
Glatt'heit, w. - = gladheid.
Glatt'holz, f. = likhout, bruneerhout.
Glatt'igkeit, w. - = gladheid.
glatt'randig = met gladden rand.
Glatt'schleifer, m. = polijster, gladlijper.
Glatt'stahl, m.; -stein, m. = polijst-, bruneer|staal; -steen.
Glatt'walze, w. = polijst-, glansrol.
glatt'weg = gladweg, ronduit.
glatt'züngig = vleierig, huichelachtig, met (zijn, haar) gladde tong; babbelachtig.
Glatt'züngigkeit, w. - = vleierij, afklooielij, mooie praatjes.
Glätz, w. -, -n = kaal hoofd, kale kruin.
glätzig = kaalhoofdig.
Glaß'topf, m. = kaalkop.
glau (nrb.) = hel, helder, scherp.
Glaube, m. -ns = geloof, godsdienst, vast vertrouwen; der G. an Geshenken = het geloof aan spoken; einem Bericht Glauben schenken od. beimeßen = geloof schenken of hechten aan; auf Treu und Glauben = op goed geloof; seinen Glauben wechseln = van geloof veranderen; seinen Glauben verleugnen = zijn geloof verzoeken; seinem Glauben entgegen, vom Glauben abfallen = afvallig worden; zu welchem Glauben bekennen Sie sich? = welk geloof belijdt U?
glaube, [schw. (h.)] = gelooven, meenen, denken; ich glaube es dir = ik geloof je, ik geloof het; das will ich g. = dat zou ik meenen; ich glaube es zu wissen = ik meen het te weten; an Geshenken g. = aan spoken gelooven; ich glaube einem, seinen Worten = ik geloof iem., zijn woorden; er glaubt sich eine wichtige Person = hij houdt zich voor...

Glaubensabfall, m.; -änderung, w. = afval van het geloof; verandering van geloof.
Glaubensarmee, w.; -artikel, m.; -bekenntnis, f. = geloofsleger; -artikel; -belijdenis.
Glaubenseifer, m. = geloofsijver.
Glaubenseft = vast in 't geloof.
Glaubensfrage, w.; -vrijheid, w.; -genoot, m. = geloofs|kwestie (-zaak); -vrijheid; -genoot.
Glaubensgericht, f.; -grond, m.; -held, m.; -kandf, m. = geloofs|rechtbank (inquisitie); -grond (of -beginsel); -held; -strijd (godsdienststrijd).
Glaubenskrieg, m. = godsdienstoorlog.
Glaubensleere, w.; -partei, w.; -punt, m. = geloofs|leer; -partij; -artikel (-punt).
Glaubensregel, w.; -fahne, w.; -schwärmer, m. = geloofs|regel; -kwestie (of -zaak); -dweper.
Glaubensstreit, m. = godsdiensttwist; godsdienstig dispuut.
Glaubensstreiter, m.; -treue, w.; [-berbeffering]; -zeuge, m. = geloofs|verdediger; -rouw; -hervorming; -martelaar.
Glaubenszwang, m.; -zwist, m. = geloofs|dwang; -twist.
Glaubersalz, f. = glauberzout, zwavelzuur natron.
glaubhaft = geloofwaardig, geloofelijk.
Glaubhaftigkeit, w. = geloofwaardigheid.
glaubig = geloovig, vroom.
Glaubiger, m. -s, - = schuldeischer, crediteur.
glaublich = te gelooven, geloofelijk.
Glaublichkeit, w. = geloofelijkheid, vertrouwbaarheid.
glaubwürdig = geloofwaardig; betrouwbaar.
Glaubwürdigkeit, w. = geloofwaardigheid enz.
glazial = glaciaal (tot de ijstreek of 't ijs-tijdperk behoorend).
glazialperiode, w. = ijsperiode.
Gld. Gldn. = Gulden: gulden (gld.).
gleich = gelijk, effen, zelfde; dadelijk, onmiddellijk; al, ofschoon; ein gleicher Weg = een gelijke, effen weg; etw. ins gleiche bringen = in orde, in 't gelijk brengen; von gleichem Alter = van gelijken, denzelfden leeftijd; er ist immer der Gleiche = hij is altijd dezelfde; zu gleicher Zeit = terzelfder tijd; einem g. sein = aan iem. gelijk zijn; gl. und ähnlich = gelijk en gelijkvormig; das ist, gilt mir g. = dat is mij 'tzelfde, onverschillig; das sieht ihm g. = dat is iets van hem, zoo iets kan men van hem verwachten; ein Gleiches = 'tzelfde; Gleiches mit Gleichem vergelten = met gelijke munt betalen; sie sind g. alt = even oud; g. anfangs = dadelijk bij 't begin; Milch g. von der Kuh = melk, zoo van de koe; ich komme g. = ik kom dadelijk, meteen; ist er g. nicht reich, so ist er doch großmütig = is hij ook al niet rijk... (ziehe Bruder, Geleiben, Gefellen und weiter die Zusammenfegungen!).
gleichalterig = van gelijken leeftijd.
gleicharmig; -artig = gelijk|armig; -soortig.
Gleichartigkeit, w. = gelijksoortigheid.
gleichbedeutend = van 'tzelfde belang, gelijkbeteekenend, zinverwant, synoniem.
gleichberechtigt = gelijkgerechtigd; g. sein = hetzelfde recht hebben.
Gleichberechtigung, w. = rechtsgelijkheid.
gleichbleiben *syn.* *vgl.* *bleiben*.
Gleichbr., m. = evening; [gelijkheid, gewicht]; etw. in die Gl. bringen = in orde brengen.
gleichben., ft. (b.) (ich gleiche; gleich; gleiche;

gleich; geglichen) = gelijken, slachten; einem an (Dat.) g. = iem. gelijken **in**; sein Haus gleich einem Palaste = gelijkt op een paleis; [gl., schw. = gelijk maken]; zie G. i.
Gleichbr., m. -s = evenaar, evennachtslijn, equator; lijn, streep; pletter.
Gleichbr|gestalt, -maffen, -weise = evenzoo, eveneens, gelijkewijze, op dezelfde wijze.
gleichfalls = evenzoo, eveneens, op dezelfde wijze, insgelijks, ook.
gleichfarbig = gelijkkleurig, van dezelfde kleur.
gleichförmig = van gelijken vorm, gelijkvormig; eenvormig, eentonig; conform.
Gleichförmigkeit, w. = gelijkvormigheid, eentonigheid.
gleichgezint = gelijk gezind.
gleichgestimmt = gelijkgestemd, gelijkstemmig, gelijkgezind, eensgezind, medegevoelend, gelijkdenkend, zich gelijk blijvend.
Gleichgewicht, f. = evenwicht, balans; im G. sein = in evenwicht zijn; einem das G. halten = tegen iem. opwegen; sich das G. halten = elkaar in balans houden.
Gleichgewichtslage, w.; -lehre, w.; -punkt, m. = evenwichts|toestand; -leer (statica); -punt (zwaartepunt).
gleichgradig = met gelijke graden; gleichgradige Seefarten = platte zeekaarten.
gleichgültig = [van gelijke waarde of betekenis]; onverschillig, onbeduidend; verstrooid; es ist mir g. = 't is mij om 't even, 'tzelfde, onverschillig; g. gegen einen = onverschillig voor of tegen iem.
Gleichgültigkeit, w. = onverschilligheid, gebrek aan belangstelling.
Gleichheit, w. -, -en = gelijkheid, identiteit.
Gleichheitszeichen, f. = gelijktteken.
Gleichklang, m. = gelijkkluidendheid, accoord, eenheid van toon.
gleichkommen, ft. (f.) einem = iem. evenaren, gelijkstaan met (an Fähigkeiten = in bekwaamheden).
gleichlaufend = gelijklopend, evenwijdig.
Gleichlaut, m. = gelijkkluidendheid.
gleichlautend = gelijk-, eenskluidend, conform.
gleichmachen, schw. (b.) = gelijk, effen maken, nivelleeren; der Erde, dem Erdboden g. = met den grond gelijkmaken.
Gleichmacher, m. -s, -; -zung, w. -, -en = gelijk|maker (nivelleerder); -making (nivelleering).
Gleichmaß, f. = evenmaat, verhouding, evenredigheid, symmetrie.
gleichmäßig = gelijk-, even-, regelmatig.
Gleichmäßigkeit, w. = gelijkmatigheid enz.
Gleichmesser, m. = evenaar, equator.
Gleichmut, m. = kalmte, bedaardheid, koelbloedigheid, kalme moed.
gleichmütig = gelijkmoedig, kalm, bedaard, koelbloedig.
Gleichmütigkeit, w. = Gleichmut.
gleichnamig = gelijknamig.
Gleichnamigkeit, w. = gelijknamigheid.
Gleichnis, f. -fes, -fe = [beeld, evenbeeld]; gelijkenis, parabel; figuur; zie hinfen.
Gleichnißrede, w. = parabel, allegorie.
gleichsam = als 't ware, om zoo te zeggen; g. als wäre es wahr = alsof het waar was.
gleichschichtig; -seitig = gelijk|beendig; -zijdig.
gleichstellen, schw. (b.) einen einem andern = iem. met een ander gelijkstellen.

Gleich'stelling, w. = gelijkstelling.
gleich'stimmig = gelijkstemmig, overeenstemmend, gelijkgestemd, eenstemmig.
Gleich'stimmigheit, w. = eenstemmigheid, overeenstemming.
Gleich'stimmung, w. = gelijke stemming, unison.
gleich'stun, unr. (h.) eš einem = iem. evenaren, wedijveren met iem.
Gleich'stung, w. -, -en = vergelijking; quadratische G. = vierkantsvergelijking.
gleich'sviel = onverschillig, 't komt er niet op aan, 't doet er niet toe, om 't even.
gleich'sweit = even ver (van elkaar verwijderd).
gleich'swertig = gelijkwaardig.
gleich'swie = evenals of, evenals.
gleich'swinklig = gelijkhoekig.
gleich'swohl = evenwel, toch, niettemin, nochtans.
gleich'szeitig = gelijktijdig, gelijk; tegelijkertijd.
Gleich'szeitigkeit, w. = gelijktijdigheid.
Gleich's, zie Geleise.
Gleich'seck, f. -(e)s, -e = parallelogram.
Gleich'sfel, m. -s = paralleloepedum.
Gleich'sfen, Pl. = evenwijdige lijnen.
Gleich'sner, m. -s, - = gluisper, huichelaar, veinzaard, dubbelhartig mensch.
Gleich'sneret, w. = gluisperij, veinzerij.
gleich'snerisch = gluisperig, geveinsd.
gleich'snen, f. u. f. (h.) (gleiße, gliß u. gleiße; gliße u. gleiße; gletße! gegleißt u. geglißen) = glanz, schijnen, schitteren, verblinden.
gleich'snend = gluisperig, gluispend, geveinsd; schoonschijnend.
Gleich'sbahn, w. = glijbaan, sullebaan.
gleich'sten, f. (f. u. h.) (gleite; glitt; glitte; gleite! geglitten) = glijden, glippen, glissen, glibberen.
Gleich'stug, m. = vol planē, zweefval.
Gleich'schlitten, m. = prikslee.
Gleich'scher, m. -s, - = gletscher, ijsberg.
Gleich'schermühle, w. = gletschermolen.
Gleich'srig = glibberig].
Glied, f. -(e)s, -er = lid, lichaamsdeel, geleding; schakel, schalm; gelid; medelid, lid; term (van een evenredigheid); eš fährt ihm in die Glieder = hij ontstelt hevig, de schrik staat hem in zijn leden; die Krankheit steckte ihm schon lange in den Gliedern = zat hem al lang onder zijn leden; eš liegt mir in allen Gliedern = al mijn leden doen me zeer; ik heb 't erg beet; in Reih und Glied = in rij en gelid.
Glied'erbau, m. = bouw, samenstel van de leden; zinsbouw, constructie.
Glied'erküßter, Pl. = geleedpootigen.
Glied'ergicht, w. = jicht in de gewrichten.
glied'erig = geleed, met geledingen.
Glied'erkette, w. = schakelketting.
Glied'erkrantheit, w. = gewrichtsziekte.
glied'ersahn = lam in de leden, in de gewrichten, verlamd.
Glied'ersähmung, w. = verlamming.
Glied'ermann, m. = ledepop, marionnet.
glied'ern, f. u. (h.) = van leden, schakels voorzien; aaneenschakelen, indeelen, schikken.
Glied'erpuppe, w. = ledepop, marionnet.
Glied'erreißer, f., -schmerz, m. = vliegende jicht, pijn in de leden.
Glied'ertiere, Pl. = gelede dieren.
Glied'erung, w. -, -en = verbinding, aaneenschakeling.
glied'erweise = schakelsgewijze, in geledingen; in gelederen.
Glied'erkraften, f. = kramp'trekkingen.

Glied'maken, Pl. = ledematen.
Glied'wasser, f. = leewater.
glied'weise = in of bij gelederen.
glim'men, ft. (h.) (ich glimme; glimm u. glimmte; glümme u. glümmte; glimme! geglommen u. geglimmt) = glimmen, smoulen.
Glim'mer, m. -s = glimmer, mika; zwak schijnsel.
glim'merartig = glimmerachtig, mikaächtig.
Glim'mererde, w. = glimmeraarde.
glim'mern, f. u. (h.) = glimmen, schijnen, flikkeren.
Glimm'stengel, m. = sigaar.
Glimp's, m. -(e)s = billijkheid, redelijkheid, verschooning, zachtheid, oplettenheid, toegavendheid].
glimp'sich = zacht, toegevend, verschoonend; g. dabonkommen = er gemakkelijk, nog al schappelijk afkomen.
Glit's'bahn, **Glit's'che**, w. -, -n = glijbaan.
glit's'chen, f. u. (h.) = glijden, glippen, slippen.
glit's'ch(e)rig, **glit's'chig** = glad, glibberig; das Brot ist glit'schig = week, klef.
glit's'ern, f. u. (h.) = glinsteren, fonkelen, flikkeren, fonkeren.
Glo'b'us, m. - u. -es, ..ben u. -se = globe, bol.
Glo'd'sten, f. -s, - = klokje, belletje, schelletje, stolpje.
Glock'e, w. -, -n = klok, bel, uurwerk; stomp; ballon (etner Lampe); (plant) klokje; etw. an die große G. hängen = iets aan de groote klok hangen; er hat läuten gehört, weiß aber nicht, wo die Glocken hangen = hij heeft de klok hooren luiden, maar weet niet, waar de klepel hangt; G. jech's = klokke of klokslag zes; was ist die G.? = hoe laat is het?
Glock'enblume, w. = klokke, campanula.
glock'enförmig = klokvormig.
Glock'en'gehäuse, f.; -gäule, f.; -glock'er, m. = klok|kekamer (-kestoel); -gelui (-kessel); -kageter.
Glock'en'gut, f.; -haus, f.; -klang, m. = klok|spijs; -ketoren (-kekamer); -gelui.
Glock'en'klöppel, m.; -läuter, m.; -mantel, m. = klok|klepel; -luider; -mantel.
Glock'en'schlag, m.; -schwengel, m.; -seil, f.; -speise, w.; -spiel, f. = klok|slag; -zwengel; -ketouw; -spijs; -kessel.
Glock'en'strang, m.; -stube, w.; -stuhl, m. = klokke|touw; -kamer; -stoel.
Glock'en'taufe, w.; -turm, m.; -ton, m.; -weibe, w. = klokke|doop; -toren; -toon; -wijding.
Glock'en'zug, m. = schelkoord, -knop, -trekker. klokketouw; gebel, klinken van de bel.
Glo'd'sten, f. -s, - = klokje, belletje, schelletje, stolpje.
Glo'd'ner, m. -s, - = klokkenist.
Glo'ria, f. -s = gloria (een lofzang).
Glo'rie, w. -, -n = glorie, roem, glans; stralekrans, nimbus.
Glo'rien'schein, m. = glorie, stralekrans; invloed, aanzien.
Glorifikation, w. -, -en = verheerlijking.
glorifizieren, f. u. (h.) = verheerlijken, hemelhoog verheffen.
Glorio'se, m. -, -n = heiligekrans.
glorio's = glorieus.
glor'reich = glorierijk.
glor'würdig = roemwaardig.
Glossar, f. -(e)s, -e u. -ten = glossarium.

Glosse, w. -, -n = glosse, rand- of kantteekening; Glossen machen = aan- of opmerkingen maken.
glosse'ren, fchm. (h.) = glosseeren, van glossen voorzien.
glotzen, fchm. (h.) (oberb.) = glimmen, schitteren, gloeien].
Glotzauge, f. = koeieoog, kalfsoog, groot uitpuilend oog.
glotzen, fchm. (h.) = de oogen openspalken, met wijde oogen staan gapen.
glut'schen, fchm. (h.) = gluren.
gludjen, **gludzen**, zie gludjen.
glud! = klokklok!
Glück, f. -(e)s = geluk, voorspoed, fortuin; G. haben = gelukkig zijn; ich fann von G. fagen = van geluk spreken; zum G. = bij geluk, gelukkig(erwijze), toevallig; zum größten G. = tot overmaat van geluk; einem zum Geburtstog, zum neuen Jahre G. wünschen = iem. met zijn verjaardag, met . . . geluk wenschen; auf gut G. = op goed geluk; G. auf (den Weg)! G. zu! = veel geluk, het ga u goed! mer das G. hat, führt die Braut heim = zonder geluk vaart niem. wel, of men moet maar gelukkig wezen; sein G. versuchen, machen = zijn fortuin beproeven, maken; jeder ist seines Glückes Schmied = ieder is de bewerker van zijn eigen fortuin; das G. ist dem Rutigen hold = wie niet waagt, die niet wint; zie ook dumm.
glückauf! = veel geluk!
Glucke, w. -, -n = klokken, kloek.
glücken, fchm. (h.) = klokken, kakelen, kloeken.
glücken, fchm. (h.) = gelukken, lukken.
Glückhenne, w. = klokken, kloek.
glücklich = gelukkig, voorspoedig, gunstig; das Glückliche Arabien = Gelukkig Arabië.
glücklicherweise = gelukkigerwijze, gelukkig.
Glücksball, m. = speelbal van de fortuin.
Glücksbote, m. = geluksbode.
Glücksbrief, w. = gelukstijding, goede tijding.
Glücksbude, w. = loterij-, speelhuis.
glücklich = gelukzalig, zalig, gelukkig.
Glückseligkeit, w. = (geluk)zaligheid.
gludjen, fchm. (h.), zie gludzen.
Glücksfall, m. = geluk(je), gelukkig geval.
Glücks Göttin, w. = geluksgodin.
Glücks gut, f. = aardsch goed, rijkdom.
Glücksjäger, m. = avonturier, gelukszoeker.
Glückskind, f.; -pfl., m. = gelukskind; -vogel.
Glücksrad, f. = rad van fortuin, van avontuur; speelbank, roulette.
Glücksritter, m. = gelukszoeker, avonturier.
Glücks spiel, f. = kansspel, hazardspel.
Glücksstern, m. = gelukkig gesternte.
Glücksstunde, w. = gelukkig uur.
Glücks tag, m. = geluksdag.
Glücks topf, m. = lotbus, geluksbeker; in den G. greifen = loten.
Glücks umstände, Pl. = gelukkige omstandigheden, fortuin.
Glücks vogel, m. = geluksvogel.
Glücks wahn, m. = ingebeeld geluk.
Glücks wechsel, m. = wisseling van het geluk, van het lot.
Glückswurf, m. = gelukkige worp.
Glückwunsch, m. = gelukwensch, felicitatie.
Glückwünschungs schreiben, f. = felicitatiebrief.
Glucke, w. (oberb.) -, -n = speld.

glüh (norrb.) = fel, (rood)gloeïend.
glüh'en, fchm. (h.) = gloeien, gloeiend maken, gl. worden; rood worden, blozen; branden; vor Born g. = van toorn gloeien, branden; die Augen g. ihm = zijn oogen branden.
glüh'end = gloeiend, rood, brandend heet.
Glüh'feuer, f. = gloed, gloedvuur.
Glüh'krenner, m.; -körper, m.; -lampe, w.; -licht, f. = gloei|brander; -lichaam (-kousje); -lamp; -licht.
Glüh'ofen, m. = gloeioven, gloeiingsoven.
Glüh'strumpf, m. = gloeikousje.
Glüh'wein, m. = warme wijn, kruidewijn, bisschop.
Glüh'wurm, m., -würmchen, f. = glimworm.
Glüh'ze, zie Glüh'ze.
glu'pen, fchm. (h.) = gluipen.
glu'bend, **glu'pisch**, **glu'pisch** = gluiperig, geniepig, valsch, raar.
Glut, w. -, -en = gloed, vuurgloed, hitte, vuur, brand.
Glutin, f. -(e)s = glutine, heenderlijm.
Glut'sfanne, zie Röhrenpfanne.
glut'rot = gloedrood, vuurrood.
Gluzerin, zie Glycerin.
Glucose, w. = glyucose, druivesuiker.
Gluzten, Pl. = gesneden steenen.
Gluzt, w. -- = steensnijkunst.
Gluztheek, w. -, -en = glyptotheek, museum van gesneden steenen of beeldhouwwerken.
Gluzerin, f. -(e)s = glycerine.
G. m. v. S. = Gesellschaft mit beschränkter Haftung of Haftpflicht: naamlooze vennootschap.
g. mtl. = gut mittel: goede middelsort.
Gnade, w. -, -n = genade, goedertierenheid, gunst, goedheid, gratie; König von Gottes Gnaden = koning bij de gratie Gods; vor einem G. finden = bij iem. genade vinden; bei einem in G. stehen = in de gunst staan; einen wieder zu Gnaden aufnehmen = iem. weer in genade opnemen; sich auf G. und Ungnade ergeben = zich op genade en ongenade overgeven; G. für Recht ergeben lassen = genade voor recht laten gelden; Euer Gnaden = Uw Hoogheid.
gnaden, fchm. (h.) = genade bewijzen, genadig zijn; nun gnade uns Gott = nu zij God ons genadig, nu wordt het kwaad.
Gnadenbeweis, w. = genade-, gunstbewijs.
Gnadenbild, f. = wonderdoend heiligebeeld.
Gnadenbrief, m.; -brot, f.; -gabe, w. = genade|brief; -brood; -gift.
Gnadenfrist, w. = termijn van uitstel (van betaling, veroordeeling e. d.).
Gnadenhalt, f. = pensioen, jaargeld.
Gnadenheft, f. = genadegift, gratificatie.
Gnadenhuch, f. = verzoek om gratie.
Gnadenjahr, f. = jaar van vrijdom, jubeljaar, jaar van gratie.
Gnadenkraut, f.; -lohn, m.; -mittel, f. = genade|kruid; -loon; -middel.
gnadenreich = rijk in genade, genadig, genaderijk.
Gnadensohn, m. = pensioen.
Gnadenstoss, m. = genadestoot, -slag.
Gnadenverheißung, w. = toezegging van gratie.
Gnadenwahl, w. = genadekeus, predestinatie.
Gnadenzeit, w. = Gnadenfrist.
gnädig = genadig, goedertieren, toegevend, minzaam; gnädiger Herr = Weldele Heer, Mijnheer; die Gnädige (Frau) = Mevrouw;

- meine Gnädige! = Mevrouw! er ist g. dabon-
gekommen = hij is er genadig afgekomen.
gnädiglich = genadig(lijk).
Gneis, m. -es = gneis (een gesteente).
gnid'bern, [sch. (h.) = giechelen.]
gnietich = nijdig, vervelend.
Gnom, m. -en, -en = gnoom, kabouter,
aardmannetje, berggeest.
Gno'me, m. -, -n = gnome, spreuk, zinspreuk.
Gno'mifer, m. -s, -s = schrijver van spreuken.
gno'misch = gnomisch, in spreukvorm; gno-
mischer Dichter = spreukedichter.
Gnu, f. -s, -s = gnoe (een soort antiloop).
Goal (spr.: g^kool), f. -s, -s = goal; ein G.
treten = een goal maken.
Gobelin' (spr.: g^kobelén), m. -s, -s, (Duit-
sche uitspraak: -s, -e) = gobelijm.
Goefel(hahn), m. = haantje kukeleku; haan.
Goethe, m. = Goethe.
I. **Goetheich**, **Goethisch** = van Goethe.
II. **goetheich**, **goethisch** = volgens de manier
v. Goethe.
Go'jitu, pl. = heidenen, niet-joden.
Gold, f. -(e)s = goud; im Golde sitzen = heel
rijk zijn; etw. mit G. aufwägen = tegen goud
opwegen of betalen; zie glänzen.
Gold'ader, w.; -ader, m. = goud|ader;
-adelaar (in de wapenkunde).
Gold'ammer, w. = geelgors.
Gold'amfel, w. = wiewaal.
Gold'apfel, m. = liefdesappel, tomaat.
Gold'arbeit, w. = goudsmidswerk.
Gold'auflösung, w.; -handliche, w.; -barre,
m.; -bergwerk, f. = goud|oplossing; -liefje,
-staaf (baar goud); -mijn.
Gold'blättchen, f.; -blech, f.; -blume, m. =
goud|blaadje; -blik; -sbloem (ook: ganze-
bloem).
Gold'borste, w.; -draht, m. = goud|galon;
-draad.
gold'ehrlich = (zoo) eerlijk als goud.
gold'en = gouden, gulden; das goldene Zei-
talter = de gulden of gouden eeuw; einem
goldene Berge versprechen = iem. gouden
bergen beloven; das goldene Vlies = het
gulden en het gouden Vlies; goldene Regel =
gulden regel; goldene Saßl = guldengetal.
Gold'erz, f. = gouderts.
Gold'faden, m. = gouden draad.
Gold'farbe, w. = goudkleur.
gold'farbig (ob. sig) = goudkleurig.
Gold'fasan, m. = goudlakensche fazant.
Gold'finger, m. = ringvinger.
Gold'fisch, m.; -fischer, m.; -fischeret, w.;
-fische, w. = goud|visch; -visscher (-wasscher);
-visscherij (-wasscherij); -vlieg.
Gold'flimmer (=fitter), m.; -fuchse, m. =
goud|loovertje; -vos (of geeltje).
Gold'gehalt, m. = goudgehalte; karaat.
gold'gelb = goudgeel.
gold'gelockt = met blonde krullen; blondharig.
Gold'geschirr, f. = gouden vaatwerk.
Gold'gewicht, f.; -gier, w.; -glimmer, m. =
goud|gewicht; -dorst; -glimmer.
Gold'gräber, m.; -grube, w. = goud|delver;
-mijn.
Gold'grund, m. = gouden grond.
Gold'gulden, m. = goudgulden.
Gold'häuschen, f. = (vogel) goudhaantje.
gold'haltig = goudhoudend.
Gold'handel, m. = goudhandel.
gold'ig = gouden, gulden, heerlijk, lieflijk, lief.
Gold'junge, m. = lieve jongen.
Gold'küfer, m.; -kieß, m. = goud|kever;
-kiezel (-zand).
Gold'kind, f. = heerlijk kind, lieveling.
Gold'klumpen, m.; -korn, f. = goud|klomp;
-korrel.
Gold'krone, w. = gouden kroon.
Gold'küste, w. = Goudkust.
Gold'lack, m. = goudlak, -vernis; muurbloem.
Gold'lauffäßer, m. = (goudgele) schallebijter.
Gold'leiste, w. = gouden lijst.
Gold'macher, m. = goudmaker, alchemist.
Gold'münze, w. = gouden munt.
Gold'platte, w. = plaat goud, gouden plaat.
Gold'plättchen, m. = goudpletter.
Gold'plombe, w. = gouden vulling, goud-
vulling.
Gold'probe, w. = onderzoek v. h. goud, toets.
Gold'rand, m. = ringeling; gouden rand.
Gold'regen, m. = goudregen; goudenregen.
gold'reich = goudrijk, rijk aan goud.
Gold'ring, m. = gouden ring.
Gold'sand, m. = goudzand, stofgoud.
Gold'schaum, m. = goudschuim, bladgoud.
Gold'scheider, m. = goudzuiveraar.
Gold'scheidewasser, f. = koningswater.
Gold'schmied, m. = goudsmid; schallebijter.
Gold'schmuck, m. = gouden tool, versiersel.
Gold'schnitt, m. = vergulde snede, verguld
op snede.
Gold'spinner, m.; -staub, m.; -sticker, m. =
goud|spinner; -stof; -borduurder.
Gold'stoff, m. = goudstof, brokaat, goudlaken.
gold'trohend = stijf van 't goud, met goud
overladen.
gold'treifig = met gouden strepen.
Gold'tstück, f.; -strecke, w.; -waren, pl. =
goud|stuk; -galon; -waren.
Gold'waage, w. = goudschaal; feine Worte auf
die G. legen = zijn woorden wikken en wegen,
op een goudschaaltje wegen.
Gold'währung, w. = gouden standaard.
Gold'wässer, m. = goudwasscher.
Gold'wasser, f. = goudwater.
Gold'wirker, m. = brokaatwever.
Gold'wolf, m. = jakhals.
Golf, m. -(e)s, -e = golf, bocht.
Golf'strom, m. = golfstroom.
Gol'gotha, f. = Golgotha.
Gon'del, w. -, -n = gondel, (luchtbal)schuitje.
Gon'delführer, m.; **Gondelier'**,
m. -(e)s, -e = gondelier.
Gonfalonie're (spr.: ..ni-cere), m. -s, -s
u. . . nieri = baanderheer.
Gong, m. -s, -s = gong.
Goniomet'er, f. u. m. = goniometer, hoekmeter.
Goniometrie', w. = goniometrie.
goniomet'risch = goniometrisch.
gon'nen, [sch. (h.) = gunnen, [toestaan, ver-
gunnen].
Gön'ner, m. -s, -s = beschermer, patroon,
bevorderaar, voorstander.
gön'nerhaft = beschermend.
Gön'nerschaft, w. = bescherming, patronaat.
Gö'pel, m. -s, -s = gangspil, kaapstander,
tredmolen.
Gör, f. -(e)s, -en = kind, wicht.
Gör'le, m. -n, -n = Hooglander uit de
westel. Karpathen.
gor'disch: den gordijden Knoten zerhauen,
lösen = den Gordiaanschen knoop doorhakken,
losmaken.
Gö're, w. -, -n, zie Gör.

Gorgonen, Pl. = Gorgonen (drie vrouwelijke monsters).
Gorilla, m. -s, -s = gorilla.
Gösch, m. -es, -e; **Gösch**, w. -, -en = kleine viag aan de boegspriet van oorlogsschepen.
Gösch, w. -, -n = (mundartl.) mond.
Gösch(e)l, f. -s, - = mondje, kus.
Göse, w. -, -n = een soort witbier (in Leipzig).
Göschentke, **stube**, m. = bierhuis (Leipzig).
Göse, m. -, -n = straatgoot, steenen goot, waterloozing.
Göschenstein, m. = gootsteen.
Göse, m. -, -n = Got.
Gösch *z.*, zie blz. 281.
Gösch = Gotisch.
Gotland, f. = Gotland.
Got, m. -es, Götter = God; G. sei dank! = Goddank! um Gottes willen = om godswil; bei G.! = bij God! er läßt den lieben G. einen guten Mann sein = hij bekommert zich om niets, laat Gods water over Gods land loopen.
gotähnlich = godgelijk.
Gotähnlichkeit, w. = godgelijkheid, goddelijkheid.
gotbegeistert = door God beziel.
gotbegnadet = door God begenadigd.
Götterbild, f. = afgodsbeeld, godebeeld.
Götterbote, m. = bode der goden.
gotergeben = berustend in, vertrouwend op God.
Gotergebenheit, w. = berusting in God, Godsvertrouwen.
Götterfunke, m. = goddelijke vonk, sprank.
Göttergestalt, w. = godegestalte.
gottergleich = gelijk (aan) de goden, goddelijk.
Götterlehre, w.; **mahl**, f.; **fest**, m. = godelleer; -maal; -verblif.
Göttersohn, m.; **spise**, w. = gode|zoon; -spijs (ambrosijn).
Götterspruch, m. = godsspraak.
Göttertrank, m.; **welt**, w. = gode|drank (nectar); -wereld.
Gottesacker, m. = godsakker, kerkhof, begraafplaats.
Gottesdienst, m. = godsdienst.
gottesdienstlich = wat den godsdienst betreft, godsdienst...
Gottesfriede, m.; **fürcht**, w. = gods|vrede; -vrucht (vroomheid).
gottesfürchtig = godsvruchtig, godvreezend, vroom.
Gottesgabe, m. = godsgave, godsgeschenk.
Gottesgelehrtheit (-gelehrsamkeit), w.; **gelehrter**, m. = god|geleerdheid; -geleerde.
Gottesgericht, f.; **haus**, f. = gods|gericht (-oordeel); -huis (tempel, kerk).
gottesjammerlich = godsjammerlijk.
Gotteslasten, m. = kerkekas, kerkbuis.
Gotteslästerer, m. = godslasteraar, heiligschennis.
gotteslästerlich = godslasterlijk.
Gotteslästerung, w. = godslastering, heiligschennis.
Gottesleugner, m. = godloochenaar, atheïst.
Gottesleugnung, w. = godloochening, atheïsme.
Gotteslohn, m. = godsloon.
Gottesstisch, m. = avondmaalstafel.
Gottesurteil, f. = godsoordeel.
Gottesverehrung, w. = godsvereering, aanbidding.
Gottfried, m. = Godfried.

gottegefällig = godgevallig, Gode welgevallig.
Gotthard: **Sant** G. = Sint Gotthard.
Gottheit, w. -, -en = godheid, goddelijkheid.
Gottin, w. -, -nen = godin, godes.
göttlich = goddelijk, van God; hoog, verheven.
Göttlichkeit, w. - = goddelijkheid.
gotlob! = godlof! goddank!
gotlos = goddeloos, slecht, ontaard; die Gottlosen bekommen die Meige = het grondsoep is voor de goddeloozen.
Gotlosigkeit, w. -, -en = goddeloosheid, slechtheid, ontaardheid.
Gottmensch, m. = Godmensch.
Gottebelunz, m. = duivel, satan.
gotteilig = godzalig, vroom, devoot.
Gotteiligkeit, w. = godzaligheid, vroomheid, devotie.
gottesjammerlich = godsjammerlijk.
gottebergeben = godvergeten, goddeloos, ontaard.
gotteverlassen = van God verlaten, vervloekt.
gottevoll = goddelijk, heerlijk, prachtig.
Götze, m. -n, -n = afgod, afgodsbeeld.
Götzenbild, f. = afgodsbeeld.
Götzendienster, m. = afgodedienaar.
Götzen dienst, m.; **opfer**, f.; **priester**, m.; **tempel**, m. = afgode|dienst; -offer; -priester; -tempel.
Gouachenmalerei, zie Gouachmalerei.
Goudaer Zonpfeife, w. = Goudsche pijp.
Gouvernan'te (spr.: *g^{oe}oe...*), w. -, -n = gouvernante.
Gouvernan'tenstelle, w. = betrekking van gouvernante.
Gouverneur, m. -s, -e = gouverneur.
G. R. = tegen Rüdgabe.
Gr. = Grafden.
Grab, f. -es, Gräber = graf, groeve; iber-tündte Gräber = gepleisterde graven; zu Grabe tragen = ten grave dragen; zu Grabe = grafwaaris; über das G. hinaus = tot aan gene zijde van het graf; er steht mit einem Fuße im Grabe = hij staat met een voet in 't graf.
Grab'bel: in die G. herfen = te grabbel(en) gooien (eig.).
grab'beln, f. (h.) = grabbelen; krielen.
I. Grab'en, m. -s, Gräben = sloot, gracht.
II. grab'en, f. (h.) (du grabst, er grabt; grab; grabe; grabe! gegraben) = graven, uitgraven; graveeren; wer andern eine Grube grabt, fällt selbst hinein = wie een kuil graaft voor een ander, valt er zelf in.
Gräber, m. -s, - = graver, spitter, doodgraver, mijnwerker, delver.
Grabes'dunkel, f.; **nacht**, w.; **rand**, m.; **ruhe**, w.; **stille**, w. = donkerheid (of duister-nis), nacht, rand, rust, stilte van het graf.
Grabes'stimme, w. = grafstem.
Grab'gedanke, m. = grafgedachte.
Grab'geläute, f. = begrafenisgelui, doods-klok.
Grab'gewölbe, f.; **hügel**, m. = graf|gewelf; -heuvel.
Grab'legung, w. = teraardebestelling, begrafenis, graflegging.
Grab'lied, f.; **mal**, f. = graf|lied; -teeken (-monument).
Grab'meißel, m. = graveerijzer, graveerstift.
Grab'säule, w. = grafzuil.
Grab'schäufel, w.; **schop**, f. = schop; spade.
Grab'schrift, w. = grafschrift.
Grab'stätte, w. = begraafplaats.
Grab'stein, m. = grafsteen, zerk.

Grabfichel, m. = graveerijzer, -stift.
Grabfuch, f. = doodskleed, lijkkleed.
Gracchen, Pl.: die G. = de Gracchen.
Gracht, w. -, -en = gracht.
Grad, m. -(e)s, -e = graad; 10 G. über od. unter Null = 10 graden boven (onder) 0; in Grabe abteilen = in graden verdeelen; im höchften Grabe = in den hoogsten graad, in de hoogste mate; ein akademischer G. = een akademische graad.
Grad[abteilung, -einteilung], w. = graad-verdeeling.
gradatim = trapsgewijze, gradatim.
Gradation, w. -, -en = gradatie, trappen van vergelijking.
Gradbogen, m. = graadboog.
Gradel, m. -s = weefsel.
Gradier-eifen, f. = gradeerijzer.
gradieren, fchw. (h.) = verhoogen (rang of salaris); de verdamping (bij de zoutbereiding) doen plaats hebben, gradeeren.
Gradier[hauß], f.; -herd, m.; -ofen, m.; -werk, f. = verdampings- of gradeer[huis]; haard; -oven; -gebouw (of -werk).
Gradleiter, w. = verdeelde schaal.
Gradmesser, m.; -messung, w. = graadmeter; -meting (-verdeeling).
 I. **gradual** = graueel.
 II. **Gradual**, f. -s, -e u. . . fien = trappe-zang; gezangboek.
graduell = trapsgewijze, graueel.
graduiert, fchw. (h.) = graueeren, een graad toekennen; in graden verdeelen.
gradweise = trapsgewijze, bij graden.
Gras, m. -en, -en = graaf.
Grasfenbank, w.; -krone, w.; -stand, m. = grave[bank (in den Rijksdag); -kroon; -stand.
Grasfeting, m. = vergadering der rijks-graven.
Grasentitel, m. = gravetitel.
Grasfin, w. -, -nen = gravin.
graslich = grafelijk, grave . . ., gravinne . . .
Grasnachst, w. -, -en = graafschap.
Grasomanie, w. = graecomanie, zucht om de Grieken na te volgen.
Gras, m. -(e)s = graal.
 I. **Gram**, m. -(e)s = verdriet, hartzeer, kommer.
 II. **gram**: einem g. sein = boos, nijdig op, ver-toornnd tegen, afkeerig van iem. zijn.
grämeln, fchw. (h.) = verdrietig, wrevelig, knorrig zijn.
grämen, fchw. (h.): das soll mich wenig g. = daar trek ik me niet veel van aan; sich gr. = kniezen, treuren; sich zu Tode g. = zich dood kniezen.
gramerfüllt = zeer verdrietig, bedroefd.
gramgefurcht = door 't verdriet gerimpeld.
Gramineen, Pl. = gramineeën, grassen.
grämlich = kniezerig, verdrietig, gemelijk.
Grämlichkeit, w. = verdrietelijkheid, geme-lijkheid, knorrigheid.
Gramm, f. -(e)s, -e = gram.
Grammatik, w. -, -en = grammatica, spraakkunst, -leer.
grammatikalisch = grammaticaal.
Grammatiker, m. -s, - = grammaticus, spraakkunstige.
grammatisch = grammaticaal, grammatisch.
Grammatologie, w. = grammatologie.
Grammophon, f. -(e)s, -e = grammofoon.
Gras, f. u. m. -(e)s, -e = korrel, grein.
Gras, f. -(e)s, -e = grein.

Grana'da u. Gra'nada, f. = Granada. **grana'disch** = Granadaasch.
 I. **Granat**, m. -(e)s, -e = garnaal.
 II. **Granat**, m. -(e)s, -e(n) = granaatsteen, bloedsteen.
Granat'apfel, m. = granaatappel.
Grana'te, w. -, -n = granaatappel; granaat(kogel), springkogel.
Granat'fern, m. = pit van den granaatappel.
Granat'schnur, w.; -splitter, m.; -stein, m. = granaat[snoer; -splinter; -steen.
Granat'vogel, m. = granaatvink, Brazili-aansche vink.
Gras, m. -(e)s = kiezelzand, grind, kiezel; wrevel, gemelijkheid.
Gras'de, m. -n, -n = grande (Spaansch).
Gras'dezza, w. = grandezza, grootheid, waardigheid.
gras'dicht = kiezelachtig.
gras'dig = kiezelig, grinterig; gemelijk.
gras'dios = grandioos, grootsch.
gras'ieren, fchw. (h.) = greineeren, korrelen, tot korrels maken.
Grasit, m. -(e)s, -e = graniet.
grasit'artig; -en = graniet[achtig; -en.
Grasit'felsen, m. = granietrots.
Grasit'säule, w. = granieten zuil.
Gras'te, w. -, -n = rotsbes.
Gras'te, w. -, -n = stekel, haar van een aar.
Gras's, m. -es, -e; **Gras'sen**, m. -s, - = scheepssnavel].
granuliert, fchw. (h.) = korrelen, granuleeren.
granulos = granulatus, korrelig.
Gras'sen, m. -s, - = ketel.
gras'sich = grafisch.
Gras'sit, m. -(e)s, -e = grafiet, potlooderts.
Gras'stolog, m. -en, -en = grafoloog.
Gras's, zie Gras's.
gras'sen, fchw. (h.) (nordb.) = grijpen, grabbelen.
Gras, f. -es. **Gras'ser** = gras; in's G. beifsen = in 't zand bijten; er hört das G. wachsen = hij houdt zich voor bijzonder verstandig; es ist schon G. darüber gewachsen = er is al gras over gegroeid, 't is al lang vergeten.
gras'shlich = grasachtig.
Gras'sanger, m. = grasveld, weide.
Gras'sart, w. = grassoort.
gras'sartig = grasachtig.
Gras'sbank, w. = zodebank.
Gras'sblume, w. = anjelier.
Gras'sboden, m.; -butter, w. = gras[grond; -boter.
gras'sen, fchw. (h.) = grazen, weiden; gras-maaien; der Unter gras't = schuurt langs den grond.
Gras'ser, m. -s, - = grasmaaijer.
Gras'serei, w. -, -en = grasmaaijerij; weiland.
Gras'sfeld, m. = grasperk, -veld.
gras'sfressend = grasetend.
Gras'stroch, m. = groene kikvorsch.
Gras'sutter, f. = groenvoed(er).
Gras'sgarten, m. = afgesloten weide.
gras'sgrün = grasgroen.
Gras'shopfen, m. = grashop.
Gras'shüpfer, m. = sprinkhaan.
gras'sicht = grasachtig.
gras'sig = grazig, begraasd, grasrijk.
Gras'sliffe, w. = graslelie.
Gras'smücke, w. = grasmusch.
Gras'snelle, w. = Engelsch gras.
Gras'splatz, m. = grasperk.
gras'sreich = grasrijk, grazig.
igras's, zie gras'slich].

graffie'ren, *ſchm.* (h.) = woeden, heerschen (von *Krantheiten*).
gräff'lich = vreeselijk, afschuwelijk, afgrijselijk, gruwelijk, akelig.
Gräff'lichteit, *w.* -, -en = afschuwelijkheid, afgrijselijkheid, gruwel.
Gräs'specht, *m.* = groene specht.
Gräs'stück, *f.* = grasperk, -veld.
Gräs'sung, *w.* - = 't grasmaaien.
Gräs'tuuch, *m.* = groen, grasgewas.
Grat, *m.* -(e)s, -e = kam, rug (eines Berges); draad (eines Messers).
Grä'te, *w.* -, -n = graat (eines Fisches).
Gratias, *f.* -(e)s, ..lien = dankgebed; geschenk, foel.
Grä'tias, *f.* -, - = gratias, dankzegging, -gebed.
Gratification, *w.* -, -en = gratificatie, toelage.
gratificie'ren, *ſchm.* (h.) = vergoeden.
grät'ig = graterig.
grät'is = gratis.
Grä'tisbeilage, *w.* = gratis bijvoegsel.
grät'shen, *ſchm.* (h.) = wijdbeens loopen.
Grät'tier, *f.* -(e)s, -e = gems, klipgeit.
Gratulant, *m.* -en, -en = gelukwenscher.
Gratulation, *w.* -, -en = gelukwensch(ing), felicitatie.
Gratulations'schreiben, *f.* = brief van gelukwensching, felicitatiebrief.
grautte'ren, *ſchm.* (h.) (einem zu etw.) = gelukwenschen, felicitateeren (iem. met iets).
grau = grijs, grauw; die graue *Zeit* = de grijze voortijd; *sich keine grauen Haare über etw. machfen lassen* = zich iets niet erg aantrekken; graue *Mönche* = grauwbroeders, Franciscaner monniken; *g. in g. malen* = grauw-in-grauw schilderen.
Grau, *f.* - = grauw, grijs; in *G.* gefleidet = in 't grijs gekleed.
Grauwbart, *m.* = grauwbaard, grijskop.
grau'bartig = met grijzen baard, grijsgebaard.
Graubünden, *f.* = Grauwbunderland.
grauen, *zie graufen*.
I. grauen, *ſchm.* (h.) = [grijs worden]; grauwen, dagen; *der Morgen graut* = de morgen grauw, daagt; *mir graut vor etw.* = ik huiver, ijs, ril, gruw voor, van iets.
II. Grauen, *f.* -s = grauwen, dagen; dage-raad; afgrijzen, huivering, ijzing.
grau'en'eregend, -haft, -voll = huiveringwekkend, ijzingwekkend, afgrijselijk.
grau'grün = grijsgroen.
grau'kopf, *m.* = grijskop.
grau'len, *ſchm.* (h.): *e3 grault mir en ich graule mich* = ik griezelt, 't maakt me griezellig.
grau'lich = grijsachtig, grijzig; vreesachtig; vreesverwekkend, akelig.
gräu'lich = grijsachtig, grijzig, ook = grau'lich.
Grauw'elze, *w.* -, -n = gepelde gerst, geparelde gerst; fijne hagel.
grau'peln, *ſchm.* (h.) = hagelen.
Grauw'peln, *m.* = grauwte (ezel, kat e. d.).
Grauw'pennmühle, *w.* = pelmolen.
Grauw'penschleim, *w.* = gersteslemp.
Grauw'pennuppe, *w.* = gerstesoepp.
Graup'ner, *m.* -s, - = hij, die in gepelde gerst doet.
I. Graus, *m.* -es = puin, gruis; verschrikking, ontsteltenis, akeligheid.
II. graus = verschrikkelijk, naar, akelig.

grau'sam = wreed, wreedaardig, onmeedogend, gruwelijk, verschrikkelijk, buitensporig.
Graus'amt, *m.* -, -en = wreedheid, barbaarsheid.
grau'schäftig = grijsgevekt, gespikkeld.
Graus'schimmel, *m.* = schimmel.
I. graufen, *ſchm.* (h.): *mir (ook mich) grauft* = ik word akelig, ik ril, ik huiver.
II. Graufen, *f.* -s = huivering, afgrijzen.
grau'ferreugend, **grau'fig** = huiveringwekkend, ijzingwekkend, afgrijselijk, akelig.
Grauf, *m.* -es = puin, gruis.
Grauf'tier, *f.* = grauwte.
Grauw'wade, *w.* = grauwwakke.
Grauw'wert, *f.* = pelswerk, bont.
Grauw'we, *m.* - = Graves (een Fransche wijn).
Graveur, *m.* -s, -e = graveur.
grave'ren, *ſchm.* (h.) = graveeren; bezwaren, belasten.
Graber'kunst, *w.* = graveerkunst.
Grabität, *w.* - = deftigheid, statigheid.
Grabitätion, *w.* - = zwaartekracht.
grabität'lich = deftig, statig.
grabitie'ren, *ſchm.* (h.) = overhellen.
Grabit're, *w.* -, -n = gravure.
Grä'tie, *w.* -, -n = Gratie; gracie, lieflijkheid, aanvalligheid, bevalligheid.
graziös = lief, bevallig, gracieus.
grazil = teer, broos, broos.
Grä'tis'mus, *m.* -, ..men = graecisme.
Grä'de, *w.* -, -n = bordes, trap (naar de zaal in den burecht).
Gregor, *m.* = Gregorius.
gregoria'nisch = Gregoriaansch.
Greif, *m.* -(e)s u. -en, -e(n) = Grijp, grifloen, condor; Griffioen (Meckl.-Schw. orde).
greif'bar = grijpbaar, te grijpen, tastbaar.
greif'en, *ſt.* (h.) (ich greife; griff; griffe; greife; gegriffen) = grijpen, pakken, vatten; *bas sit mit händen zu g.* = dat is duidelijk, tastbaar; *Blas g.* = voet vatten, grond winnen; *einen g.* = gevangen nemen; *nach dem Hüte, dem Schatten g.* = naar zijn hoed, de schaduw grijpen (om ze te vangen); *zu den Waffen, der Feder g.* = naar de wapens, de pen grijpen (om ze te gebruiken); *zu gewiffen Mitteln g.* = zekere middelen te baat nemen; *falsch, fehl g.* = verkeerd, mis grijpen; *zu hoch g.* = overdrijven; *um sich g.* = om zich heen grijpen, terrein winnen; *zie ook Arm, Busen*.
Greif'enorden, *zie Greif*.
lgreif'lich, *zie greif'bar*.
grei'nen, *ſchm.* (h.) = grienen, huilen.
Greif'ner, *m.* -s, - = griener, huilebalk; *Eberhard der G.* = E. de Twistzoeker.
I. Greis, *m.* -es, -e = oud man, grijsaard.
II. greis = oud, grijs, grauw.
Greif'enalter, *f.* = ouderdom, hooge leeftijd.
greif'enhaft = den ouderdom, den grijsaard eigen, ouderdoms...
Greif'in, *w.* -, -nen = oude, grijze vrouw.
Greis'ler, *m.* -s - = (född.) kleinhandelaar, grutter, kruidenier, komeijnsman.
grell (von der Stimme, von Tönen, Licht, Farben) = schril, scherp, hard, doordringend, schel, schreeuwend, bont.
Grell'heit, *w.* - = schrilheid, scherpte, hardheid, bontheid.
Grenadier, *m.* -(e)s, -e = grenadier.
Grenadi'ne, *w.* - = grenadine (halfzijde; een soort limonade).
Gren'del, **Gren'gel**, *m.* -s, - = ploegboom.

Grenzauflöher, m. = grens-, tolbeambte.
Grenzbaeh, m. = grensbeek.
Grenz|befeftigung, w.; **-beröhtigung**, w.; **-beföhtigung**, w. = grens|verfterking; -regeling; -inspectie (-fchouw).
Grenz|e, w. -, -n = grens; fejn Öhrgeiß feunt feine Grenzen = zijn eerzucht kent geen palen; einer Sache Grenzen feßen = aan een zaak paal en perk stellen.
gren|zen, fchw. (h.) = grenzen, belenden, nabijkomen, naderen (an mit Aff.).
gren|zenlos = grenzeloos, onbegrensd, eindeloos, verbazend, uiterst.
Grenz|feftung, w.; **-fluß**, m.; **-gott**, m. = grens|vesting; -rivier; -god.
Grenz|graben, m.; **-jäger**, m.; **-fette**, w. = grens|gracht; -beambte; -keten (cordon).
Grenz|linie, w.; **-maef**, w.; **-mauer**, w.; **-pfahl**, m. = grens|lijn; -fcheiding; -muur; -paal.
Grenz|fcheibe, w. = grens, limiet.
Grenz|fcheiding, w. = grensbepaling, -regeling; grens.
Grenz|fperre, w. = (af)sluiting v. d. grenzen.
Grenz|ftein, m. = grenssteen, -paal.
Grenz|freiheit, w. = oneenigheit, verschil over de grenzen.
Grenz|zeihen, f. = grenspaal, -steen, -teeken.
Gret|chen, f. = Grietje; Ö. im Buß = jufertje-in-'t groen.
Gret|e, w. = Griet, Greta, Grietje.
Gret|el = Öretchen.
Gruel, m. -s, - = gruwel, afschuw, wreedheit.
Gruel|tat, w. = gruweldaad, afschuwelijke daad.
gru|elvoll, **gru|lich** = gruwelijk, afschuwelijk.
Gru|e, w. -, -n = kaan (uitgebraden stukje vet).
Gru|eß, m. -es, -e = klokhuis.
Gru|e, m. -n, -n = Griek.
Gru|enland, f. = Griekenland.
Gru|enium, f. -s = Hellenisme.
gru|ifch = Grieksch, Helleensch.
Gru|eß|gram, m. -(e)s, -e = brompot, brombeer, knorrepot, kniesoor.
gries|gräm|ig, -ifch, -lich = brommerig, kniezerig, knorrig.
Gru|e, m. -es, -e = grof zand, gruis; gries-(meel); graveel, steengruis.
Gru|e|ler, zie Öreisler.
Gru|e|mehl, f. = griesmeel.
Gru|e|juppe, w. = griesmeelsoep.
Gru|e|wart, m. -(e)s, -e; **Gru|e|wärtel**, m. -s, - = wapenkoning, kamprechter.
Gru|f, m. -(e)s, -e = greep, handgreep; list, streek; knop (einer Tür); handvat, gevest; hengel, klauw (eines Staubogels); handvol; einen falschen Ö. tun = een verkeerde noot aanslaan; Öriffe machen = handgrepen maken; er hat es im Ö. = hij heeft er den slag van; er hat den rechten Ö. heraus = hij heeft den slag er van beet; 't gaat hem handig af; etw. am Ö. fennen = iets op 't gevoel kennen.
Gru|f|blatt, f. = aanwijzing voor de vingerzetting.
Gru|f|brett, f. = hals (einer Violine); toetsbord, claviatuur.
Gru|f|fel, m. -s, - = griffel; stift, schrijfstift; graveerstift; stijl (in Blumen).
gru|f|förmig; **-loß** = stijl|vormig; -loos.
Gru|f|le, w. -, -n = krekel; gril, kuur, luim;

Ö. n = viezevazen; sich Grillen in den Kopf feßen = zich dwaze, vaste denkbeelden in 't hoofd halen; Grillen fangen = zich muizenissen in 't hoofd halen.
Gril|enfänger, m. = wonderlijk mensch; zwartkijker.
[gril|en, fchw. (h.) = tsjirpen, piepen; kuren hebben. **grill|ie|ren**, fchw. (h.) = greizen, vreemde invallen hebben].
gril|enfahst, **gril|ig** = grillig, kurig, vreemd, somber, droomerig.
Grim|af|fe, w. -, -n = leelijk verwrongen gezicht, grijs, grimas; frats; Grimaffen fchneben = grimassen maken, gekke gezichten trekken.
Grim|af|fchneider, m. = grappemaker, clown.
Grim|bart, m. = Grimbaart (de das).
I. Grimm, m. -(e)s = grimmigheit, nijd, woede, toorn, razernij, grim.
II. grim = grimmig, verwoed, woedend.
Grim|m|darm, m. = kartel-, kronkeldarm.
Grimmen, f. -s = kramp, buikpijn.
grim|mig = grimmig, woedend, verwoed, nijdig, woest, wild, razend; er trinkt einen grimmtigen Wein = hij heeft een boezen drank.
Grim|migheit, w. - = grimmigheid, woede, verwoedheit, woestheit, razernij.
Grind, m. -(e)s = schurft; hoofdzeer.
Gri|ndel, zie Örenbel.
grin|dig = schurftig.
grin|fen, fchw. (h.) = grijnzen, grimlachen.
Grip|pe, w. - = griep, influenza.
Grip|s, m. -es = verstand, hersens; einen beim Ö. friegten = iem. in zijn nek pakken.
Gri|f|fel (spr.: ..zafje), w. -, -n = grisaille, grauw-in-grauw teekening.
Gri|f|fe, w. -, -n = grisette.
grob (gröber) = grof (Öelchüß, Zud, Sand, Biige); grof, ruw (Arbeit, Stimme); grof, ruw, ongemanierd, onnet (Mensch, Benehmen); aus dem groben arbeiten = uit den ruwe bewerken; einen g. anfahren = iem. barsch, ruw toefnauwen.
Grob|feife, w. = grove vijl, raspvijl.
grob|haarig = grofharig.
Grob|heit, w. -, -en = grofheit, ruwheit, lomphoid, ongemaniertheit.
Gro|bian, m. -(e)s, -e = lomperd, vlegel, kinkel.
grob|förmig = grofkorrelig, grof van aard.
gröb|lich = grof, erg (beleibigen).
Grob|fad, m. = lomperd.
Grob|fchmid, m. = grofsmid, smid.
[Grob|zeug, zie Öropzeug].
Gro|den, m. -s, - = kwelder.
Grog, m. -s, -s = grog.
Gro|(h)|len, fchw. (h.) = hard huilen, bulken, brullen, loeien; grommen.
Groß, m. -(e)s = wrok, kwaad bloed, nijd.
groß|en, fchw. (h.) = (etnem) een wrok hebben of koesteren (tegen iem.); (op iem.) nijdig, boos zijn; (vom Donner) rollen.
Gro|ningen, **Grö|ningen**, f. = Groningen.
Grön|land, f. = Groenland.
Grön|länder, m. -s, - = Groenlander.
grön|ländifch = Groenlandsch.
Grön|lands|fabrer, m. = Groenlandsvaarder, walvischvaarder, -vanger.
Groom (spr.: g^kroem), m. -s, -s = groom, jockey, rijknecht.

I. **Gros** (spr.: *g^kros*), f. -jes, -je = gros, 12 dozijn; 10 Gros Federn.

II. **Gros** (spr.: *g^kroo*), f. = gros, hoofddeel, hoofdmasa.

III. **gros**: en g. (spr.: *g^kroo*) = en gros.

Groschen, m. -s, - = groschen, 6-centstuk; er gat keinen G., = hij heeft geen cent; met den G. nicht ehrt, ist des Talers nicht wert = wie 't kleine niet eert, is 't groote niet weerd.

groschenweise = bij groschen.

I. **groß** (größer, größt) = groot, voornaam, aanzienlijk, gewichtig; ein großer Mann = een groote (lange) of groot (hoog staand) man; Karl der Große = Karel de Gr.; der Große Kurfürst = de Gr. Keurvorst; der Große Ozean = de Gr. Oceaan; g. und klein = groot en klein; Große und kleine = grooten en kleinen; im Großen wie im Kleinen = in 't groote zoals in 't kleine; das große Loß = de hoofdprijs; einen g. ansehen, anschauen = iem. met groote oogen, verwonderd aanzien; da geht es g. her = het gaat daar voornaam, grootscheeps toe.

II. **Grosß** = Grosß (1).

großartig = grootsch, verheven, indrukwekkend, grootscheeps(ch).

großartigkeit, w. - = grootschheid, enz.

großbetrieb, m. = groot bedrijf.

großbritannien, f. = Grootbrittanje.

großbritannienisch = Grootbrittisch, Engelsch.

Größe, m. -, -n = grootte, uitgestrektheid, omvang; grootheid. beroemdheid; hoegrootheid, getal.

großeltern, Pl. = grootouders.

großentel, m. = achterkleinkind, -zoon.

Größenlehre, w. = leer der grootheden, wiskunde.

Größenreihe, w. = reeks.

größenteils = grootendeels, voor 't meeren-deel.

Größenwahn, m. = groothedswaanzin.

Größenfeuer, f. = hevige, ernstige, uitslaande brand.

großfürst, m. = grootvorst.

großfürstlich = grootvorstelijk.

großgriechenland, f. = Groot-Griekenland.

großgrundbesitz, m.; -grundbesitzer, m.; -handel, m.; -händler, m. = groot|grondbezit; -grondbezitter; -handel; -handelaar (grossier).

Größeheit, w. - = grootheid, verhevenheid, schoonheid.

großherr, m. = Groote Heer.

großherrlich = van den Grooten Heer.

großherzig = groothartig, grootmoedig.

großherzigkeit, w. - = groothartigheid, grootmoedigheid.

großherzog, m. = groothertog.

großherzoglich = groothertogelijk.

großherzogtum, f. = groothertogdom.

großhüt, m. -en, -en = grossier, groothandel.

großjährig = mondig, meerderjarig.

großjährigkeit, w. - = mondigheid enz.

großkammerer, m. = opperkamerheer.

großknecht, m. = eerste knecht (op een boerderij).

großkreuz, f. = grootkruis.

großloge, w. = Groot-Oosten.

großmacht, w. = groote mogendheid.

großmächtig = grootmachtig, hoogmogend.

großmäd, w. = eerste dienstmeid (op een boerderij).

großmama, w. = grootmama.

großmässig = grootmazig.

großmast, m. = groote mast.

großmaul, m. = grootbek, windbui, groot-spreker, zwetser, pocher.

großmeister, m. = grootmeester.

großmeistertum, f. = grootmeesterschap.

großmogul, m. = Groote Mogol (ook fig.).

großmut, m. = grootmoedigheid, edelmoedigheid, groothartigheid.

großmütig = groot-, edelmoedig, groothartig.

großmutter, w. = grootmoeder.

großmütterlich = grootmoederlijk, van grootmoeder (szijde).

großneße, m. -nichte, w. = achterneef, -nicht.

großobem od. -onfel, m. = oudoom.

großpapa, m. = grootpapa.

großprahler, m. = pocher, praalhans.

großprior, m. = groot-prior.

großraße, w. = groote ra.

großreinmachen, f. = groote schoonmaak.

großsprecher, m. = grootspreker, zwetser, pocher, druktemaker.

großsprecheret, m. = grootsprekerij enz.

großsprecherisch, **großspürig** = grootsprekerig, pocherig.

großstaat, m. = groote mogendheid.

großstadt, w. = groote stad.

großstädter, m. = bewoner van een groote stad.

großstädtisch = grootsteedsch.

großstädtluft, w. = grootsteedscheid.

großsultan, m. = Groote Heer, Sultan.

großtante, w. = oudtante.

großtät, w. = groote, edele, heldhaftige daad.

größtenteils = grootendeels, voor 't grootste (ge)deel(te).

größtmöglich = zoo groot mogelijk.

größtuer, m. -s, -; -tueret, w. = pocher (praler, pronker); pocherij, druktemakerij.

größtuerisch = pocherig.

größtun, unr. (h.) mit = pochen op, pronken met.

größtürke, m. = Groote Heer.

größvater, m. = grootvader.

größväterlich = grootvaderlijk, van grootvader (szijde).

größvizier, **größvizeir**, m. = grootvizier.

größwürdenträger, m. = grootwaardigheidsbekleeder.

größziehen, f. (h.) = (Plflanzen, junge Tiere, Kinder) grootbrengen, opbrengen.

größzügig, = in groote trekken; breed opgezét; stout, weidsch.

Grot, m. -(e)s, -e = (nordd.) groot (een munt).

grotesk = grotesk, wonderlijk.

grotte, w. -, -n = grot, hol.

grotenarbeit, w., -wert, f. = grotwerk.

grubber, m. -s, - = grubber (een landbouwwerktuig).

grübchen, f. -s, - = kuiltje, putje.

grube, w. -, -n = kull, gat; (bitl.) graf, groeve; (bergm.) groeve, mijn; holte (ber Gefente).

grübele, w. -, -en = droomerij, tobberij, muizenissen, spitsvondigheid, muggezifterij.

grübeln, f. (h.) = peinzen, angstvallig (over iets) nadenken, tobben.

Grubenarbeit, w.; -arbeiter, m.; -bau, m. = mijn|werk; -werker; -bouw.

Grubenbetrieb, m.; -gebäude, f. = mijn|exploitatie; -put.

Grubenfahrt, w. = afdalen in de mijn.

Grubenfittel, m. = mijnwerkerskiel.

Grubenlicht, f. = mijnwerkerslamp.

Grubensteiger, m.; **Wasser**, f.; **Werk**, f.; **Wetter**, W.; **Wurm**, m. = mijn/opzichter; -water; -werk; -lucht; -worm.

Grüb'ler, m. -s, - = vitter; peinzer, peunteraar, tobt'er.

Grü'de, w. -, -n = (norðd.) heete asch; kookgruis; kookshandel.

Gruff, w. -, Grüfte = groeve, graf(kelder).

Gruffgewölbe, f. = grafgewelf.

Grün'met, **Grünt**, f. -(e)s = naweide, et-groen, nagras.

grün = groen; grüne Ware = (versche) groente; grüner Tisch = groene tafel; (von Erbsen, Bohnen, Obst, auch von Fleisch u. Fischen) versch; (von Früchten u. Hg.) onrijp, erg jong, onervaren; auf einen grünen Zweig kommen = het goed krijgen, voorspoed hebben; einem nicht g. sein = een hekel, 't land aan iem. hebben; wer sich g. macht, den freßen die Ziegen = al te goed is buurmans gek; es wird ihm g. und gelb (ob blau) vor den Augen = 't wordt hem groen en geel voor de oogen; sei Mutter G. wohnen = onder den blooten hemel wonen.

grün'belaubt = met loof bedekt.

Grund, m. -(e)s, Gründe = grond, bodem; dal; onderlaag; ondergrond, grondslag; (logische) grond, (redeneer)grond, beweegreden, reden; er hatte G. und Boden genug = hij had heel wat grond; landerijen; den G. zu etw. legen = den grondslag leggen; G. zu etw. geben = grond, aanleiding tot iets geven; auf G. des Gesetzes = op grond van de wet; einer Sache auf den G. gehn od. kommen = grondig onderzoeken, nagaan; aus diesem G...e = om deze reden; im G...e = in den grond, nauwkeurig beschouwd; in G. und Boden verderben = in den grond bederven; von G. aus = geheel, totaal, grondig; von G. aus etw. lernen = iets grondig, geheel en al, door en door leeren; zu G...e gehn = te gronde gaan, vergaan; zu G...e richten = te gronde richten; etw. zu G...e legen = iets als grondslag, basis, punt van uitgang nemen.

Grund'artikel, m.; **Bas**, m.; **Bau**, m. = grond/artikel; -bas; -slag (-bouw).

Grund'bedeutung, w. = grondbeteekenis.

Grund'bedingung, w. = eerste of hoofdvoorwaarde.

Grund'besitz, m.; **Besitz**, m.; **Besitzer**, m.; **Bestandteil**, m. = grond/begrip; -bezit; -bezitter; -bestanddeel.

grund'brav = inbraaf.

Grund'buch, f. = kadaster; (handl.) hoofdboek.

Grund'buchamt, f. = kantoor van het kadaster.

Grund'ehrlich = door-en-door eerlijk, ineerlijk.

Grund'eigentum, f.; **eigentümer**, m.; **et's**, f. = grond/eigendom (-bezit); -bezitter; -ijs.

Grün'del, **Grün'del**, w. -, -n = grondel(ing).

grün'den, fchw. (h.) = in den grond bevestigen; grondvesten, den grondslag (tot iets) leggen; (eine Stadt, einen Verein, eine Schule) stichten; (ein Geschäft) oprichten; eine Handels-gesellschaft g. = een vennootschap aangaan; Theorien auf etw. (Auff.) g. = gronden, doen berusten, steunen, vestigen op; (von Malern, Fürbern) gronden; gegründete Hoffnung = gegronde hoop; sich g. auf (Auff.) = steunen op, berusten op, zich gronden, zich beroepen op.

Grün'der, m. -s, - = stichter, grondlegger, grondvester, oprichter; gewetenloos speculant, beurzessnijder, windhandelaar.

Grün'derattie, w. = oprichtersaandeel.

Grün'derperiode, w. = windhandelstijdperk (vooral kort na 1870).

Grün'derschwindel, m. = windhandel.

grund'falsch = totaal verkeerd, inverteerd.

Grund'farbe, w.; **sefte**, w.; **fläche**, w. = grond/verf; -vest (-slag); -vlak (-basis, bodemoppervlakte).

Grund'form, w. = grondvorm.

Grund'gebirge, f. = grondgebergte, oorspronkelijk gebergte.

grund'geleert = door-en-door of in-geleerd.

Grund'gesetz, f. = grondwet, hoofd- of allereerste wet.

Grund'herr, m. = heer (v. een heerlijkheid).

Grund'herrlichkeit, w. = heerlijkheid.

Grund'holz, m. -en, -en = grondhoorje.

grund'ren, fchw. (h.) = grondeerea, gronden.

Grund'irrtum, m. = eerste of grondwaling.

Grund'kapital, f. = grondkapitaal, maatschappelijk kapitaal.

Grund'lage, w. = grondslag, grondbeginsel.

Grund'legung, w. = grondlegging, fundeering.

Grund'lehre, w. = fundamentele leer.

grund'lich = grondig, diep, degelijk, algeheel, totaal, radikaal; in den grond.

Gründ'lichkeit, w. - = grondigheid, degelijkheid, diepte.

Gründ'ling, m. -(e)s, -e = grondel(ing).

Grund'linie, w. = grondlijn, basis; hoofdlijn.

grund'los = grondeloos, ongegrond, op niets steunend; onpeilbaar, bodemloos; grund'loser Weg = onbegaanbare weg.

Grund'losigkeit, w. - = bodemloosheid, onpeilbaarheid; onbegaanbaarheid; ongegrondheid, nietigheid.

Grund'mauer, w. = grondmuur.

Grün'don'nerstag, m. = Witte Donderdag.

Grund'pfeiler, m. = grondpijler, -paal, steun.

Grund'quelle, w. = eerste bron, oorsprong.

Grund'recht, f. = grondrecht.

Grund'regel, w. = grondregel, beginsel.

Grund'riß, m. = grondplan, grondteekening, platte grond, ontwerp, schets, kort begrip.

Grund'satz, m. = grondstelling, grondslag, beginsel, leefregel, principe.

grund'sächlich = principiëel, in beginsel, volgens beginsel.

Grund'säule, w. = grondzuil, -slag, steunpilaar.

grund'schlecht = inslecht, door-en-door slecht.

Grund'schwelle, w. = grondbalk.

Grund'sprache, w. = grondtaal, oorspronkelijke taal.

Grund'stein, m. = grondsteen, eerste steen.

Grund'steuer, w. = grondbelasting (op ongebouwd).

Grund'stock, m. = grondkapitaal; G. einer Sammlung = kern van een verzameling.

Grund'stoff, m. = element.

Grund'strich, m. = eerste trek, haal of streep; neerhaal.

Grund'stück, f. = stuk grond.

Grund'stütze, w.; **Stütze**, w.; **Text**, m.; **ton**, m. = grond/zuil (-slag); -sop; -tekst; -toon.

Grund'tugend, w. = grond-, hoofddeugd.

Grund'übel, f. = hoofdzonde, ergste kwaad.

Grün'dung, w. -, -en = stichting, oprichting, vestiging; speculatie.

grund'verschieden = totaal verschillend.

Grund'ursache, w.; **Wahrheit**, w.; **Wasser**, f. = grond/oorzaak; -waarheid; -water.

Grund'wesen, f. = eigenlijk wezen, natuur.

Grund'wissenschaft, w.; **Wort**, f.; **Zahl**, w. = grond/wetenschap; -woord; -getal.

Grundzahlwort, f. = hoofdtelwoord.
Grundzehent, m. = tiende van den grond.
Grundzins, m. = grondrente.
Grundzug, m. = grondtrek, hoofdtrek; Grundzüge = grondtrekken, beginselen.
Grüneberger, m. -s = Grüneberger(wijn).
grünen, fchw. (h.) = groenen, groen worden, groeien.
Grünfütter, f. = groenvoe(de)r.
grüngeel = groengeel, groenachtig geel.
Grünfohl, m. = boerekoel.
Grünfram, m., **Grünkraut**, f. = (versche) groente; soepgroente.
Grünframhandel, m. = groentehandel.
Grünframkeiler, m. = groentekeider.
grünlich = groenachtig.
Grünling, m. -(e)s, -e = groening.
Grünmahd, w. - = Grummet.
Grünroß, m. = groenrok, jager.
Grünshabel, m. = melkmuil, vlasbaard.
Grünspan, m. -(e)s, -e = kopergroen, spaansch groen.
Grünspecht, m. = groene specht.
grunzen, fchw. (h.) = knorren, grommen.
Gruppe, w. -, -n = groep.
grubbenweise = groepsgewijze.
gruppieren, fchw. (h.) = groepeeren.
Gruppierung, w. -, -en = groepeerings.
Grus, m. -es = gruis, puin, afval.
grufelig = griezelig, ijzig.
grufeln, fchw. (h.): mitr grufelt = ik huiver, ril, ijs.
gruficht, **grufig** = tot gruis vervallen.
Gruß, m. -es, **Grüße** = groot, groetenis, complimenten; einen G. an etnen ausdrücken = een groot aan iem. overbrengen, doen.
grüßen, fchw. (h.) = groeten; ich grüße Sie gehoramt = ik heb de eer u te groeten.
Grüßerei, m. = gortpap.
Grüße, w. - = gruiten, gort; gortpap; er hat G. im Kopfe = hij heeft verstand, hersens.
Grüßhafer, m. = haverwort.
Grüßhandel, m. = handel in grutterswaren.
Grüßhändler, m. = grutter.
Grüßkopf, m. = domkop, stommeling.
Grüßmühle, w.; **Grüßmühle**, w. = gort|molen; -pap.
Gua'no (spr.: *g'koano*), m. -s = guano.
Guardian' (spr.: *g'oeaar...*), m. -(e)s, -e = gardiaan, hoofd van een monnikenklooster.
Guaſch'water, w. - (een soort) waterverfschilderen.
gucken, fchw. (h.) = kijken, zien.
Gucker, m. -s, - = kijker (persoon en zaak).
Guckfenster, f.; **glas**, f. = kijk|venster (-raampje); -glas.
Guckindiewelt, m. = jong schepseltje.
Guckkasten, m.; **Loß**, f. = kijk|kast; -gat.
Gurdrum, w. = Goedroen.
Gueridon' (spr.: *g'erið*), m. -s, -s = guéridon.
Guer(r)illa (spr.: *g'kerilja*), w. -, -s = guerilla, kleine oorlog.
Gurghopf, **Gurghopf**, m. -en, -en = tulband.
Gurde (spr.: *g'iede*), m. = guide.
guillochieren (spr.: *g'ijosjieren*), fchw. (h.) = guillocheeren, kromlijngige versieringen aanbrengen.

Guillotine (spr.: *g'kijjo...*), w. -, -n = guillotine, valbijl.
guillotineeren, fchw. (h.) = guillotineeren.
Guinea (spr.: *g'ki...*), f. = Guinea.
Guineaafahrer, m. = negerhaler, slaveschip.
Guinee (spr.: *g'kini*), w. -, -n = guinje.
Guirre, zie **Gipüre**.
Guirlande, zie **Girlande**.
Guitarre, zie **Gitarre**.
Gulasch, f. -(e)s = (Hong.) goelasch, pepervleesch.
Gulden, w. -s, - = gulden.
guld'en = gulden, gouden.
Guldenkraut, f. = duizendguldenkruid.
Guldenstein, m. = biljet v. een gulden.
guld'ne Barre = vergulde baar.
Gulle, w. - = aal, aalt, gier.
Gült, w. = uitstaande rente, huur enz.; schuldbrief.
gültig = geldig, gangbaar, wettig, deugdelijk.
Gültigkeit, w. - = geldigheid enz.
Gültigkeitsdauer, w. = geldigheidsduur.
Gültigmachung, w. = goedkeuring, bekrachtiging, 't geldig-maken.
Gummi, f. (u. w.) -s = gummi, gom, elastiek.
Gummiara'bifum, f. = Arabische gom.
Gummi-elastikum, f. = elastiek.
gummiartig = gom- of gummiachtig.
Gummi-ball, m. = elastieken bal.
Gummi-band, f. = elastieken band, gummi-band.
Gummi-boom, m. = gummiboom.
gummieren, fchw. (h.) = gommen.
Gummitutt, f. -(e)s = guttegom.
gummiachtig = gomachtig, gomhoudend.
Gummihaar, f. = gomhaar.
Gummireifen, m. = gummiband.
Gummi-overschoen, m. = gummi-overschoen.
Gummi-traktor, m. = gummiband, -trekker.
Gummiwasser, f. = gomwater.
Gurdelkraut, f. = wilde thijm, lieve-vrouwenbedstroo.
Gurdelrebe, w., **Gurdermann**, m. = aard-veil, hondsdrif.
Gurjel, m. -s, - = zenegroen.
Gurte, w. -, -en = gunst, genegenheid, goede gezindheid, welwillendheid; zu Gurten von = ten gunste van, ten bate van; bei einem in G. stehen = in de gunst, in de gratie staan; mit Gurten = met Uw verlof.
Gurtebezeugung, w. = gunstbewijs, -betoon.
günstig = gunstig, genegen, voordeelig, welgezind.
Günstling, -(e)s, -e = gunsteling.
Gurget, w. -, -n = gorgel, keel; alles durch die G. jagen = door de keel jagen.
Gurgelabschneider, m. = moordenaar, bandiet.
Gurgelader, w. = keelader.
Gurgeteln, fchw. (h.) = gorgelen, neuriën, orgelen.
Gurgeton, m. = keeltoon.
Gurgetwasser, f. = gorgeldrank.
Gurke, w. -, -n = komkommer, augurk; kleine G. = augurk; saure G. = k., aug. in 't zuur.
gurkenartig = komkommerachtig.
Gurkenbeet, f.; **fern**, m.; **salat**, m. = komkommer|bed; -zaadje; -salade.
Gurkenkraut, f. = bernagie.
Gurre, w. -, -n = slecht paard, knol.
gurren, fchw. (h.) = kirren.

Gurt, m. -(e)s, -e = gordel, riem; singel; buikriem; plint.

Gurtbett, f. = singelbed.

Gurte, w. -, -n, zie Gurt.

Gürtel, m. -s, - = gordel, riem, draagriem.

Gürtelbahn, w. = ring-, ceintuurbaan, ringlijn.

Gürteltier, f. = gordeldier, schildvarken, armadil.

gürten, f. (h.) = omgorden, aangorden; f. (g.) = (zich) den gordel, riem aandoen; zich gereed maken.

Gürtelhaak, m. = gordelhaak.

Gürtler, m. -s, - = gordelmaker, gespelemaker, geelgieter, koperslager.

Gürtriemen, m. = buikriem.

Gürtwerk, f. = plintwerk.

Guß, m. Gusses, Güsse = (het) gieten; gesmolten suiker, suikerglazuur; stortbui, stroom; auß einem Guß = (fig.) uit één stuk.

Gußabdruck, m. = afgietsel, cliché, drukplaat.

Gußarbeit, w. = gietwerk, gegoten werk.

Güßeisen, f. = gietijzer.

gußeisern = van gietijzer.

Güßmetall, f. = gietmetaal.

Güßregen, m. = stortregen.

Güßstahl, m. = gietstaal.

Güßstein, m., zie Steinstein.

Gußwaren, Pl. = gegoten voorwerpen.

gußweise = bij stroomen.

Gustav, m. = Gustaaf.

Gustav-Adolf-Stiftung, w. = Gustaaf-Adolfstichting.

gütieren, f. (h.) = gouteeren, smaken, billijken.

I. **gut** (beter, der beste) = goed; g. Heil! = gegroot! in autem Glauben = te(r) goeder trouw; gutes Mutes = goedsmoeds; f. (h.) einen guten Tag machen = zich te goed doen, een gemakkelijk leven leiden; das hat noch gute Wege = dat gaat nog zoo gauw niet, heeft niet zoo'n haast; einem gute Worte geben = iem. (om iets) verzoeken, smeeken; hier ist g. fein = hier is 't goed, heerlijk, prettig; zum guten Abend = ten goede keeren; im guten ob. in gutem (sagen, abmachen) = vriendschappelijk, in der minne; g. zu allem = goed voor alles; schon g. = ('t is) goed! lassen Sie das g. fein = laat dat maar rusten, praat er niet meer over; alles hat sein Gutes = zijn goeden kant, iets goeds; Gutes und Böses = goed en kwaad; des Guten zu viel tun = te ver gaan, te veel eten; alles Gute = alles goeds; er war bis immer g. = hij had altijd met je op, was je altijd genegen, hield van je; zu gut haben (bei einem) = te goed hebben (van (aan) iem.); einem etw. zu gute halten = iets (geld) bijv. aan iem. te goed houden of iem. iets ten goede houden, niet kwalijk nemen; zu gute kommen = ten goede komen, ook: te pas komen; sich zu gute tun = zich tegoed doen, zijn hart ophalen; sich auf etw. zu gute tun = zich op iets laten voorstaan; er hat g. reden = hij heeft goed praten.

II. **Gut**, f. -(e)s, Güter = goed, bezitting, landgoed, waar; irdenes G. = aardewerk.

Gutachten, f. -s, - = advies, rapport, gevoelen, meening.

gutachtlich = als advies, wijze van advies.

gutartig = goedaardig, -hartig, onschadelijk.

gutbringen, zie gutschreiben.

Güter, f. -s, - = goedje, landgoedje, bezittingje; f. (h.) ein G. tun = zich tegoed doen.

Gutdünken, f. -s = goeddunken, goedvinden, genoeg.

Güte, w. = goede hoedanigheid, deugdelijkheid; goedheid, vriendelijkheid; erster G. = van de beste, eerste soort; bu ewige G., bu meine G. = hemelsche goedheid! in G., mit G., auf dem Wege der G. = in der minne, langs minnelijken weg; ein Vorschlag zur G. = een voorstel tot minnelijke schikking; durch G. des Herrn N. (bei Sendungen) = door de welwillendheid.

Gutenacht | gruß, -fuß, m. zc. = goede-nachtgroet, nachtkus enz.

Güterabretung, w. = afstand van goederen, boedelafstand.

Güteragentur, w.; -bahnhof, m. = goederagentuur; -station.

Güterbestätter, m.; -bestätterei, w. = expediteur; expeditie.

Güterdienst, m. = goederdienst.

Gütergemeinschaft, w. = gemeenschap van goederen.

Gütergruppen, m. = goedereloods.

Gütertrennung, w. = scheiding van goederen.

Güterverkehr, m. = goederenverkeer.

Güterwage, w.; -wagen, m.; -zug, m. = goederenwaaag; -wagen (bagagewagen); -trein.

gutgeartet; -gelaut; -gemeint; -geinnt = goed | geaard; -geluimd (-gehumeurd); -gemeend; -gezind.

Gutgewicht, f. = goedgewicht.

Guthaben, f. -s = tegoed; mein G. = wat mij te goed komt, wat ik te goed heb, mijn credit.

gutheßen, f. (h.) = goedkeuren, billijken, toestemmen.

Gutheißung, m. = goedkeuring enz.

gutherzig = goedhartig, goedaardig, goedig.

Guthezigkeit, w. = goedhartigheid enz.

gütig = goedig, vriendelijk, welwillend; Sie sind sehr g. = u is heel vriendelijk, lief; senden Sie mir gütig = wees zoo goed mij te zenden.

Gutleuthaus, f. = armhuis.

gütlich = minnelijk, vriendelijk, best; gütlicher Bergleith = minnelijke schikking; g. beilegen = in der minne schikken, bijleggen; sich g. tun = zich tegoed doen, zijn hart ophalen.

gutmachen, f. (h.) = goedmaken.

gutmütig = goedmoedig, goedig.

Gutmütigkeit, w. = goedmoedigheid.

gutragen, f. (h.) für einen = voor iem. borg blijven, instaan, goedspreken.

Guttragung, w. = borg, borgstelling, -tocht.

Gutbesitzer, -herr, m. = bezitter van een landgoed, landeigenaar, grondbezitter.

Gutsein, m. = bon.

gutschreiben, f. (h.) = crediteeren; wir werden Ihnen diese Summe g. = wij zullen u voor die som crediteeren.

Gutschrift, w. = credit.

Gutsherrschaft, w. = landgoedeigenaars.

gutsprechen, f. (h.), zie gutfragen.

Gutsverwalter, m. = rentmeester, administrateur van een landgoed.

Guttapercha (spr.: ..pertsja of ..percha), w. = guttapercha.

Guttat, w. = goede daad, weldaad.

gut tun, unr. (h.) = goed doen; goed oppassen, zoet zijn.

guttural = gutturaal, keel...

Gutturale, **Gutturale's**, w. -, ..len = keelletter.
gutwillig = goedwillig, gewillig, gediensig, van goeden wille; goedschiks, vrijwillig.
Gymnasialbildung, w. = gymnaziale opleiding.
Gymnasialdirektor, m.; **Lehrer**, m.; **Schüler**, m. = rector v. een gymnasium; leeraar aan een g.; leerling v. een g.
Gymnasialunterricht, m. = gymnaiaal onderwijs.
Gymnasiast, m. -en, -en = gymnaziast.

Gymnasium, f. -s, ..len = gymnasium
Gymnast, m. -en, -en = gymnast.
Gymnastik, w. = gymnastiek.
Gymnastiker, m. -s, - = gymnast.
Gymnastisch = gymnastisch.
Gynastus, m. -, ..ten = sidderaal.
Gynaecologie, m. -n, -n = gynaekoloog, vrouwearst.
Gynäologie, w. = gynaekologie.
Gyps, zie **Gips**.
Gyromantie (spr.: ..tie), w. = gyromantie, kringwaarzeggerskunst.

S.

S, f. = H; (Wuf.) B, si; H-bur = B-kruis, B-majeur; H-moll = B-mol, B-minneur.
sa = Seltar.
sa! = ha!
Saag, m. = Den Haag, 's-Gravenhage.
Saar, f. -(e)s, -e = haar; sich das S. machen = zich kappen; er hat S. e auf den Zähnen = hij heeft haar op de tanden; er hat Saare lassen müssen = hij heeft een veer moeten laten, is er niet zonder kleerscheuren afgekomen; es soll dir kein S. gekrümmt werden = geen haar zal u gekrenkt worden; ein S. in etw. finden = een tegenzin in iets krijgen, tegen iets opzien; die Saare steht einem zu Berge = het haar rijst iem. te berge; kein gutes S. an einem lassen = geen haar aan iem. heel laten; fraules S., krauler Sinn = gekrulde haren, gekrulde zinnen; etw. an (bei) den S. en herbetzchen = iets bij de haren er bij sleepen; auf ein S. od. aufs S. = op een haar, precies; sich in den S. en legen = elkaar in 't haar zitten; einem in die S. e fahren = iem. in 't haar vliegen; mit Haut und S. (en) = met huid en haar; er ist um kein S. besser = geen haar beter; um ein S. = 't scheelde maar een haar; zie ook **grau**.
Saarband, f. = haarlint.
Saarbelen, m. = haren borstel, stoffer.
Saarbeutel, m. = haarnet; einen S. haben = een roes aan hebben, dronken zijn.
Saarbürste, w. = haorborstel.
Saarbusch, m. = pluim.
Saarbüschel, m. = haarboschje, kuif, lokje.
Saarbt, w., zie **Sardt**.
Saar'eisen, f. = frizeerijzer.
Saar'en, schw. (h.) = de haren uittrekken; sich h. = verbaren, 't haar verliezen; vechten, elkaar in de haren zitten, plukharen.
Saarfarbe, w. = haarverf, haarkleur.
Saarfarn, m. = venushaar.
Saarfaser, w. = (haar)vezel.
Saarfein = haarfijn, haarklein.
Saarflechte, w. = haarvlecht; haarroos.
Saarförmig = haarvormig.
Saarfrisur, w. = kapsel.
Saargefäße, Pl. = haarvaten.
Saarhemd, f. = haren kleed, boetekleed.
Saarig = harig, behaard, ruig; onbeschaamd.
Saar'kamm, m. = kam, haarkam.
Saar'hauber, m. -s, - = haarkloover, muggezifter.

haarfein = haarklein, haarfijn.
haar'fomet, m. = haarster, staartster.
haar'frankheit, w. = haarziekte.
haar'franse, w. = frizuur, kapsel, krul in 't haar.
haar'fräusler, **haar'früstler** m. = kapper.
haar'lem, f. = Haarlem.
haar'locke, w. = haarlok, krul.
haar'los = haarloos, kaal.
haar'losigkeit, w. = haarloosheid, kaalheid.
haar'mantel, m. = peignoir, haar- of poeder-mantel.
haar'matratze, w. = paardeharen matras.
haar'nadel, w. = haarspeld.
haar'nest, f. = chignon, haardot.
haar'pinsel, m. = fijn penseel.
haar'puder, m. = haarpoeder.
haar'pus, m. = kapsel, haartooi.
haar'rauch, m. = haarrook, veenrook.
haar'rohchen, f. = haarbuisje.
haar'salbe, w. = haarzalf.
haar'scharf = vlijmscherp; haarfijn, scherp; uiterst nauwkeurig.
haar'scheitel, m. (u. w.) = scheiding in 't haar.
haar'schleife, w. = haarlint, -strik.
haar'schmud, m. = kapsel.
haar'schneidekabinett, f. = kapperssalon.
haar'schneider, m. = kapper, barbier.
haar'schopf, m. = kuif, haarbos.
haar'schur, w. = haarknippen; tonsuur.
haar'seide, w. = haarzijde.
haar'seil, f. = haarsnoer, seton.
haar'seite, w. = haarkant (bes Leder's).
haar'sieb, f. = haren zeef.
haar'sohle, w. = paardeharen zool.
haar'spalter, m. = haarkloover.
haar'stern, m. = komeet.
haar'strang, m. = haren koord; varkensker-vel; Haarstrang-(gebergte).
haar'sträubend = om 't haar te berge te doen rijzen, afgrijselijk, vreeselijk.
haar'strich, m. = ophaal.
haar'tolle, w. = haarbosje, kuif, staartje.
haar'tracht, w. = haardracht, kapsel.
haar'wachs, f. = haarmiddel, cosmetiek.
haar'widel, m. = papiljot.
haar'wuchs, m. = haargroei, haardos.
haar'wulst, m. = haarwong, chignon.
haar'wurzel, w. = haarwortel.
haar'zeug, f. = haren stof.
haar'zopf, m. = prukstaart, staartpruk, vlecht, staart.

Ha'be, w. - = have, bezitting, eigendom, vermogen; fahrende Φ . = roerend(e) goed(e-ren); mein Φ ab' und Φ ut = mijn have en goed.
Habeas'corp'usakte, w. = habeascorpusakte.
I. ha'ben, unr. (Φ .) (habe, haft, hat; hatte; hütete; habe; gehabt) = hebben; (einen) gern Φ . = lief hebben, houden van: hier zu Φ . = alhier verkrijgbaar; noch zu Φ . sein = nog vrij zijn; das hat nichts auf sich = dat heeft niets te beteekenen; haben Sie Dank! = ik dank u; acht Φ . = opletten; nun mag er es haben = nu moet hij maar hebben, wat er op staat; damit hat es gute Wege = dat gaat nog zoo gauw niet, dat heeft geen haast of er is niets te vreezen; sich Φ . = zich gedragen, zich voordoen; habe dich nur nicht = doe maar niet zoo, houd je maar niet zoo; es hat sich was! = och kom! het zou wat! er lief was haft du = hij liep (van) wat ben je me.
II. Ha'ben, f. - Φ = credit; Soll und Φ . = debet en credit; in das Φ . bringen = in (op) 't credit brengen.
Ha'benichts, m. - (e) = arme drommel; Walter von Φ . = Wouter Zonderhave.
Ha'ber, zie Φ aber.
Ha'bercht, m. - u. - Φ , -(e) = betweter, rechthebber.
[Ha'berfeldtreiben, f. - Φ = oudtijds een soort volksjustitie.]
Ha'bermus, f. = havergortpak.
Ha'berfack, m. = knapzak.
[Ha'berrohr, f. = herdersluit.]
Ha'bergier, w. = hebzucht.
ha'bergierig = hebzuchtig, begeerig.
ha'berft (mit Φ en od. Φ ff.) werden = machtig, meester worden, de hand leggen op.
Ha'bit, zie Φ ättid.
Ha'bit, m. -(e) Φ , -e = havik.
Ha'bitts'Haue, w.; - Φ raut, f.; -nase, w. = haviks'klauw; -kruid; -neus.
habilitie'ren, (Φ .) (Φ .) = habilitieeren, de bevoegdheid bewijzen; sich Φ . = zich als priva't-docent vestigen.
Habit', f. - Φ , -e = habijt, kleed.
Habitue', m. - Φ , - Φ = habitué.
Ha'bitus, m. - = houding, voorkomen.
hab's'burgisch = Habsburgsch.
Ha'b'schaft, w. - , -en; - Φ elgheit, w. = vermogen, goed, reisgoed.
Ha'b'schaften, Pl. = goed, klóeren, pak en zak, houden en hebben.
Ha'b'sucht, w. = hebzucht.
ha'b'suchtig = hebzuchtig.
Hache', f. - Φ = hachee, gehakt vleesch.
Ha'f'und'Wad = mengsel, rommelboel, janhagel.
Ha'f'bank, w.; - Φ eil, f.; - Φ loft, m. = hak|bank; - Φ l (-mes); -blok.
Ha'f'breit, f. = hakbank; hakkebord, handpauk.
Ha'f'e, w. - , -n = ('t) hakken; haktijd; hak, houweel, schoffel; hiel, hak; sich auf die Φ aden machen, die Φ aden weifen = zich uit de voeten maken; einem auf den Φ aden sein = iem. op de hiel en zijn.
Ha'f'eisen, f. = hakijzer, -mes.
ha'f'eln, (Φ .) (Φ .) = schoffelen.
Ha'f'emat = Φ ad und Φ ad.
I. ha'f'en, (Φ .) (Φ .) = hakken; klooven; spitten; opakken; (mit dem Φ chnabel) pikken, bijten; vastplakken.
II. Ha'f'en, m. - Φ , - = hiel, hak.
Ha'f'eleber, f. = hakleer.
Ha'f'er, m. - Φ , - = houwer, spitter, graver.
Hä'f'erling, m. -(e) Φ = hakstroom, haksel.

Ha'f'erlohn, m. = houthakkersloon.
Ha'f'messer, f. = hakmes.
Ha'f'fch, m. -e Φ , -e = mannetjes-varken.
ha'f'fchen, (Φ .) (Φ .) = vuile taal uitslaan.
Hä'f'fel, m. u. f. = hakstroom, haksel.
Ha'f'fder, m. - Φ , - = twist, onmin, ruzie, gekijf; [Φ ., m. - Φ , -n = lomp, lor, vodde].
Ha'f'f'er, m. - Φ , - = twistzoeker, ruzie-maker.
Ha'f'f'erlump, m. = in lomp en gehuld persoon, vuilik.
ha'f'f'ern, (Φ .) (Φ .) = twisten, kijven, krakeelen.
ha'f'f'f'chtig = twistziek, strijdzuchtig.
Ha'f'f'es, m. - = Hades, onderwereld.
Ha'f'f'er, zie Φ aberer.
Ha'f'f'rian, m. = Hadrianus, Adriaan.
Ha'f'f'f'f'f'f', m. - Φ , - Φ = Had(s)ji, Mekkapelgrim.
Ha'f'f'en, m. - Φ , - Φ = haven, veilige plaats, toevluchtsoord; pot, vat, emmer.
Ha'f'f'enarbeiter, m. = havenwerker, sjouwer-man, bootwerker.
Ha'f'f'en'damm, m.; - Φ euere, f.; - Φ eld, f.; - Φ meister, m.; - Φ platz, m.; - Φ stadt, w.; - Φ oll, m. = haven'hoofd (pier); -licht; -geld; -meester; -plaats; -stad; -geld.
Ha'f'f'er, m. - Φ , - Φ = haver; der Φ . sticht ihn = de broodkruimels steken hem; es ist gut Φ . Φ ten = daar gaat een dominee voorbij.
Ha'f'f'er'breit, m.; - Φ rot, f. = haver'gortpap; -brood.
Ha'f'f'erel, zie Φ abarie.
Ha'f'f'er'ernie, w.; - Φ eld, f.; - Φ grütze, w. = haver'loogst; -veld; -gort.
Ha'f'f'er'f'f'f'f'f', m.; - Φ orn, f.; - Φ malz, f.; - Φ mehl, f. = haver'kist; -korrel; -mont; -meel.
Ha'f'f'er'f'f'f'f'f', w. = kroosje.
Ha'f'f'er'f'f'f'f', m. = haverzak, knapzak.
Ha'f'f'er'f'f'f'f', m. = afkooksel van haver.
Ha'f'f'er'f'f'f', f. = haverstroom.
Ha'f'f'f', f. -(e) Φ , -e = haft, baai, inham; das Φ rische, das Φ urische Φ . = het Frische, het Koerische haft.
Ha'f'f'ner, m. - Φ , - = pottebakker.
I. Ha'f'f't, m. -(e) Φ , -e(n) = haak, gesp.
II. Ha'f'f't, m. u. f. -(e) Φ , -e(n) = haft, eendagsvlieg.
III. Ha'f'f't, w. - = hechtenis, gevangenschap, [pand].
ha'f'f'bar = aansprakelijk, verantwoordelijk.
Ha'f'f'befehl, m. = bevel tot inhechtenis-neming.
ha'f'f'ten (Φ .) (Φ .) = gehecht zijn, vastkleven, blijven zitten; ihre Φ ilde ha'f'f'ten an (auf) ihm = vestigden zich; es Φ . Φ chulden auf dem Φ ute = dit goed is met schulden belast; ein Φ ann an dem fein Φ afel ha'f'f't = op wien geen smet kleeft; Φ . für etw. = voor iets borg blijven, instaan, iets waarborgen.
Ha'f'f'geld, f. = handgeld, godspenning.
Ha'f'f'ling, Φ ä'f'f'ling, m. -(e) Φ , -e = gevangene.
Ha'f'f'pflicht, w., Φ af'tung, w. - = aansprakelijkheid, verantwoordelijkheid.
Ha'g, m. -(e) Φ , -e = heg, heining; [struik-gewas, boschje].
Ha'gebüde, w. = hagebeuk, witte beuk.
ha'gebüden = beuken; ruw, lomp, ruw.
Ha'gebütte, w. = rozebottel, eglantierbezie.
Ha'gedorn, m. = mei-, hagedoorn.
Ha'gcl, m. - Φ = hagel, schroot.
ha'geldicht = zoo dicht als hagel, hageldicht.
Ha'gclgans, w. = sneeuw-gans.
Ha'gclhorn, f. = hagelkorrel.
ha'geln, (Φ .) (Φ .) = hagelen (ook Φ g.).

- Ha'gellſchaden**, m.; -ſchauer, m.; -ſchlag, m.; -ſchloſe, w. = hagelſchade; -bui; -slag; -steen.
Ha'gellſchrot, m. = eendehagel.
Ha'gellſturm, m. = storm met hagel.
Ha'gelverſicherung, w. = verzekering tegen hagelſchade.
Ha'gellwetter, f. = onweer met hagel, hagelſlag.
ha'gen, zie hegen.
ha'ger = mager, ſchraal; afgewallen.
Ha'gerfeit, w. = magerheid, ſchraalheid.
Ha'geſtoſz, m. -en u. -es, -e(n) = vrijgezel, oude vrijer.
haha! = haha!
Ha'her, m. -s, - = meerkol.
Ha'hn, m. -(e)s, Hähne = haan; (von Bügel) mannetje; haan (am Gehehr); kraan (an Häh-jern ic.); H. im ſtorbe ſein = de lieveling zijn, een wit voetje hebben; eitem den roten H. auf's Dach ſetzen (ob ſtecken) = bij iem. den rooden haan laten kraaien of op 't dak zetten, iems. huis in brand ſteken.
Häh'n'chen, f. -s, - = haantje.
ha'h'nebüchen, zie hagebüchen.
Ha'h'nenfuß, m.; -geſchrei, f.; -ſamm, m. = haneſvoet (paardebloem; boterbloem, ranonkel); -gekraai; -kam (*plantn.* ook: ratelaar);
Ha'h'nenkamm, m.; -ruſ, m.; -ſporn, m.; -ſchrei, m. = haneſgevecht; -gekraai; -spoor; -gekraai.
Ha'h'nentritt, m. = hanetred (kiem in een ei, paardeziekte).
Ha'h'nrei, m. -(e)s, -e = hoorndrager.
hai, m. -(e)s, -e = haai.
Haibud' u. **Haibud'**, zie Heibud'.
Ha'iffiſch, m.; -fang, m. = haai; -evangst.
Ha'imonsfinder, Pl. = Heemskinderen.
Ha'in, m. -(e)s, -e = bosch, bosſchage, woud; Göttinger dichterbond, ook **Ha'inbund**, m.
Ha'inbinſe, w. = veldbies.
Ha'inbunde, -bunde, zie Hagebunde, -bunde.
Ha'inlette, w. = bergreeks in Thüringen.
Ha'ien, f. -s, - = haakje, haakpen; afkap-pingſteeken; cedille; wrok, pik.
Ha'eifen, f. = haak.
Ha'felarbeit, w. = haakwerk.
Ha'felei, w. -, -en = haakwerk(je); twist, oneenigheid, geharrewar, haken-en-oogen.
Ha'felhaken, m. = haakpen.
ha'fel(e)lig = met haakjes; lichtgeraakt, prikkelbaar, kieskeurig, netelig, laſtig, nachelijk.
ha'feln, fchm. (h.) = vasthaken, grijpen; haken; **ſich h.** = ruzie maken, ruzie hebben, elkaar in 't haar zitten.
Ha'felnadel, w. = haakpen.
h. ha'fen, fchm. (h.) = haken, grijpen, pakken; vastraken.
h. Ha'fen, m. -s, - = haak, haakje; moeilijkheid, bezwaar; haak, vork (van een haakbus); was ein H. werden will, frümmt ſich bezejten = wat een goede haak wil worden, moet zich vroeg krommen; die Sache hat einen H. = er is een kink in de kabel, er is een moeilijkheid.
Ha'fenbüchſe, w. = haakbus.
ha'fenförmig = haakvormig.
Ha'fenleiter, w. = haakladder.
Ha'fenſchlüſſel, m. = haakſleutel, looper.
Ha'fenbüſe, m. = buſſchietor.
Ha'fenbiek, m. = harpoen.
ha'fig = hakig, gehaakt.
ha'flig, zie häfelig.
Ha'ali, f. -s, -s = halali (jachtroep).
halb = half; auf halben Wege = halfweg; **das iſt nicht h. und nicht ganz** = dat is koud

noch heet; mit halben Ohren zuhören = maar half luisteren; h. und h. = half en half.
Halb'affe, m. = halfaap, maki.
Halb'ärmel, m. = halve of valsche mouw.
Halb'atlas, m. = halzijdien atlas, satinade.
Halb'auer, m. = kleine boer.
Halb'bier, f. = dunbier.
Halb'bild, f. = buste.
Halb'bildung, w. = halve beſchaving, halve wetenschap.
Halb'blut(vferd), f. = halfbloed.
Halb'bruder, m. = halfbroeder.
halb'bütig = half bloed; halfras.
Halb'dor, m.; -damast, m.; -dek, f.; -dunkel, f. = half(koor); -damast; -dek; -donker.
hal'ber, Präp. mit Gen. = wegens, om; Umzug's h. (umzug's h.) = wegens verhuizing; ſeiner Geſundheit h. (*aber*: geſundhetts halber) = om, wegens zijn gezondheid.
halb'erhaben = vlak verheven, halfrelief, bas-relief.
Halb'fabrikat, f.; -faſten, f.; -fenſter, f. = half(fabrikaat); -vasten; -venster.
Halb'franzband, m. = half-leeren band.
halb'gar = halfjaar.
Halb'gelehrter, m.; -geſchwifter, Pl.; -gott, m. = half geleerde; -broers en zusters; -god.
Halb'heit, w. -, -en = halfheid, oppervlak-kigheid, dubbelzinnigheid.
Halb'hemd, f. = halfhemd, front.
Halb'insel, w. = schiereiland.
halb'ren, fchm. (h.) = halveeren.
Halb'ring, w. = halveering.
Halb'jahr, f. = halfjaar, semester.
halb'jährig = halfjarig, van zes maanden.
halb'jährlich = halfjaarlijks(ch).
Halb'kenntnis, m. = half kennis, halve kennis.
Halb'kost, w. = halve kost.
Halb'kreis, m. = halve cirkel.
halb'kreisförmig = halfcirkelvormig.
Halb'kugel, w. = halve bol, halfrond.
Halb'kutsche, w. = sjees, tilbury, cabriolet.
halb'laut = halfstuid, met gedempte stem.
Halb'laut(er) m. = half klinker.
Halb'leinen, f. = halfsinnen.
Halb'licht, f. = halfdonker, schemering.
Halb'ling, **Halb'ling**, m. -(e)s, -e = weifelaar, middenman.
Halb'mast, m. = halfstok; eine Fahne auf H., eine Fahne h. = een vlag halfstok.
Halb'messer, m. = straal.
Halb'mond, m. = halve maan.
halb'mondförmig = halvemaaenvormig.
halb'nacht = halfnaakt.
Halb'pacht, w. = voor de helft van het vruchtgenot verhuurde hoeve.
halb'part = voor de helft; h. machen = half om half doen.
Halb'pfunder, m. = halfponder.
Halb'porzellan, f. = halfporcelein, fayence.
halb'recht = halve draai rechts.
Halb'ring, m. = halve kring.
halb'rund = halfrond.
[Halb'scheid, w. = helft.]
Halb'schlüchtig = van gemengd ras.
Halb'schlaf, m. = dommeling, dommeling, toestand tusschen waken en slapen.
Halb'schuh, m. = pantoffel.
halb'schürig = (eig. van wol) tweemaal per jaar geſchoren; (fig.) minderwaardig, onrijp.
Halb'schwester, w. = halfzuster.
Halb'seide, w. = halve zijde.
halb'seiden = halfzijdien.

halbseitig = van een halve bladzijde.
Halb'silber, f. = nieuwzilver.
Halb'spänner, m. = kleine boer.
Halb'sold, m. = halve soldij.
Halb'stiefel, m. = halflaarsje, bottine.
halb'stündig = van een half uur.
halb'stündlich = om 't halve uur.
halb'tägig = van een halven dag.
halb'tot = halfdood.
Halb'trauer, w. = halve rouw.
Halb'tuch, f. = halfaken.
Halb'verdeck, f. = halfdek.
Halb'vers, m. = 1e of 2e helft van een vers.
Halb'vetter, m. = verre neef.
halb'voll = half vol.
Halb'wagen, m. = sjees, tilbury, cabriolet.
halb'wegs = halfweg, halverwege; ten halve.
Halb'welt, w. = demi-monde.
Halb'wiffer, m. = halfgeleerde, schijngeleerde.
Halb'wifferei, w. = halve geleerdheid.
Halb'wolle, w. = halve wol.
halb'wüchsig = halfwas(sen), halfvolwassen.
Halb'zirfel, m. = halve cirkel.
Hal'de, w. -, -n = bergbelling; heuvel.
Hal'fe, Hal'fen, m. -s, Hal'fen = kleine boer.
Hal'fer, Hal'leute, Hal'fer, Pl. = menschen, die de schepen met paarden stroomop trekken.
Hal'fe, w. -, -n = helft; mit einem zur \mathcal{F} . gehn = met iem. half om half doen, iem. half staan; seine bessere \mathcal{F} . = zijn betere helft, wederhelft.
Hal'fer, w. -, -n, auch f. u. m. -s, - = halster, toom; pistolettasch (aan het zadel).
Hal'ferbinde, w. = halsterverband; galg.
Hal'ferfette, w.; -leine, w.; -riemen, m. = halsterketting; -lijn (reep); -riem.
hal'fern, fchw. (h.) = halsteren, den halster aandoen.
Hal'gans, m. = magere gans, meeuwgans.
Hal', m. -(e)s, -e = klank, toon, galm.
Hal'fe w. -, -n = hal, halle, zuilegang, portiek, zaal, paleis.
Hallein'ja(h), f. -(s), -s = halleluja.
Hallein'ja(h)! = halleluja!
hal'en, fchw. (h.) = klinken, galmen, weerklinken.
Hallen'fer, Hal'fer, m. -s, - = bewoner van Halle, Haller.
hal'lesch, hal'lesch = Hallisch.
Hal'lig, w. -, -en = waddeneiland.
Hal'jahr, f. = jubeljaar.
hallo! = hallo! allons!
hallo'dri, m. -s, -s = snaak, klant, rare.
hallo're, m. -n, -n = arbeider in de zoutgroeven van Halle.
hallun'fe, zie \mathcal{H} a l u n f e.
halluzination', w. -, -en = hallucinatie.
hal'm, m. -(e)s, -e = halm, stengel, riet; halme zichen = loten, vechten.
Hal'ma, f. -s = Halma (spel).
hal'm'ernte, w. = koren-, graanoogst.
hal'm'frucht, w. = koren.
hal'm'knoten, m. = halmknoop.
hal's, m. -es, hal'se = hals, keel, nek; einen sich'mmen \mathcal{F} . haben = pijn in de keel hebben; aus vollem hal'se = uit volle borst, uit alle macht; das bricht ihm den \mathcal{F} . = dat breekt hem den nek, stort hem in 't ongeluk, geeft hem den genadeslag; es geht ihm an den \mathcal{F} . = zijn leven staat op 't spel, hij moet er zwaar voor boeten; sich etw. auf den \mathcal{F} . laden = zich iets op den hals halen; sich etw. ob. einen barm hal'se schaffen = zich van iem. of iets afmaken;

einem über den \mathcal{F} . kommen = iem. verrassen, overvallen; einem auf dem \mathcal{F} . liegen = iem. voortdurend lastig vallen; ich habe es bis an den \mathcal{F} . satt = het hangt me de keel uit; \mathcal{F} . über Kopf = hals over kop; \mathcal{F} . geben (van jachthonden) = blaffen, aanslaan.
Hal's'abschneider, m. = afzetter, vookeraar, bloedzuiger.
Hal's'ader w. = halsader.
Hal's'band, f. = halsband; das hünfene \mathcal{F} . = de strop.
Hal's'berge, w. = halsberg, pantserhemd.
Hal's'binde, w. = das, halsdoekje.
Hal's'bräune, w. = keelontsteking, angina.
hal's'brechend = halsbrekend, gevaarlijk.
Hal's'e, w. -, -n = halsband; hals (am Segel).
Hal's'eisen, f. = halsboei, -ijzer, -beugel.
hal's'en, fchw. (h.) = [omhelzen]; vóór den wird draaien.
Hal's'entzündung, w. = keelontsteking.
hal's'gebend = (van jachthonden) blaffend, aanslaand.
Hal's'gericht, f. = halsrecht, -gericht.
Hal's'geschmeide, f.; -geschmuck, m.; -geschwür, f. = hals|versiersel; -gezwel; -zweer.
Hal's'kappe w. = capuchon, halskap, kap (voor een paard).
Hal's'kette, w. = halsketen.
Hal's'fragen, m. = (hals)boord, kraagje.
Hal's'krankheit, w. = hals- of keelziekte.
Hal's'krause, w. = plooiakraag(je), plooisel.
Hal's'mandeln, Pl. = keelamandelen.
Hal's'muskel, m.; -nerv, m. = hals- of nek|-spier; -zenuw.
Hal's'ring, m. -schlagader, w. = hals|band; -slagader.
Hal's'schleife, w. = strik, das.
Hal's'schmuck, m. = halsversiersel, -snoer.
Hal's'schnur, m. = hals-snoer.
Hal's'schwindsucht, m. = keeltering.
hal's'starrig = halsstarrig, hardnekkig, stijfhoofdig, koppig, eigenzinnig.
Hal's'starrigkeit, w. = halsstarrigheid enz.
Hal's'stimme, w. = keel-, kopstem, fausset.
Hal's'stück, f. = halsstuk (rondvleesch of deel van een harnas).
Hal's'tuch, f. = das, halsdoek.
Hal's'tung, w. = halsvorming (bij 't paard).
Hal's'wch, f. = pijn in de keel, keelpijn.
Hal's'weite, w.; -wirbel, m. = hals|wijdte; -wervel.
I. Hal't, m. -(e)s, -e = halt, rusttijd, stilstand; steun, steunpunt, stut, houvast; \mathcal{F} . maden = halt houden; dieser Stoff hat feinen \mathcal{F} . = heeft geen pit, geen stevigheid; halt! = halt! stop!
II. [halt (südb.) = nu juist, nu eenmaal, immers, toch.]
halt'bar = houdbaar, vol te houden, te verdedigen, duurzaam, stevig, solide.
halt'barkeit, w. = houdbaarheid, verdedigbaarheid, sterkte, duurzaamheid, soliditeit, stevigheid.
I. halten, ft. (h.) (bu hältst, er hält; hielt; hielt; halte! gehalten) = houden, vasthouden, tegenhouden, inhouden, bevatten; stevig, solide zijn; der Zug hält = de trein stopt; es hält ein Wagen vor der Tür = er staat een rijtuig voor de deur; das Faß hält 100 l = 't vat heeft een inhoud van 100 L.; Gottes Gebote h. = Gods geboden houden of in acht nemen; seine Bedienten gut h. = goed behandelen; seine Kleider gut h. = goed in orde

houden; einen kurz, knapp h. = iem. kort houden; einen lieb und wert h. = veel van iem. houden en hem achten; (seine Maßzeit) houden of doen; Musterung h. = inspectie h.; (sich) Pferd und Wagen, eine Zeitung h. = equipage, een courant (er op na) houden; schuldlos h. = schadeloos stellen; Treu' und Glauben h. = de goede trouw in acht nemen, eerbiedigen; Tritt h. = den pas markeeren; den Atem an sich h. = den adem inhouden; er konnte nicht länger an sich h. = hij kon zich niet langer inhouden, bedwingen; große Stücke (ob. viel) auf einen h. = veel met iem. ophebben; auf etw. h. = op iets gesteld zijn, hechten aan iets; du mußt etw. auf dich h. = je moet wat gevoel van eigenwaarde hebben; einen beim Wort h. = iem. aan zijn woord houden; h. für = houden, aanzien voor; ich halte es für gut, daß... = ik ben van oordeel dat...; ich halte dafür, daß... = ik houd 't er voor, dat...; in Respekt h. = in respekt, in bedwang h.; im Zaume h. = in toon h.; (gleichen) Schritt mit einem h. = gelijken pas met iem. houden; es mit einem h. = 't met iem. houden; wie wollen Sie es damit gehalten haben? = hoe wilt U, dat 't gebeuren zal? of dat daarmee gehandeld wordt? ich halte es damit so = ik doe dat zoo; das Schiff hält nach Süden = houdt zuidwaarts aan; ein Kind über die Taufe h. = ten doop h.; ich halte nicht viel von ihm = ik acht, stel hem niet hoog; was halten Sie davon? = wat dunkt, wat zegt U daarvan? das Seinige zu Rate h. = zuinig omgaan met 't zijne; sich h. = zich houden, zich staande houden, stand houden; sich zu einem h. = iems. partij houden; sich an etw. (Nf. u. Dat.) h. = zich aan iets vasthouden, zich aan iets houden; ich halte mich an ihm od. ihn = ik houd mij aan hem; sich aufrecht h. = blijven staan; die Kartoffeln h. sich nicht = blijven niet goed, kunnen niet goed bewaard blijven, duren; er konnte sich nicht h. = hij kon zich niet inhouden; es hält länger ihn zu überzeugen = het is, gaat moeilijk, lastig, het is bijna niet te doen om hem te overtuigen.

II. Halten, f. -s = houden; es war kein F. (mehr) = er was geen houden (meer) aan.
Halteplatz, m. = standplaats (für Droschken); verder ook: pleisterplaats.

Halter, m. -s, -n = stut, steun; houder (voor pen, potlood enz.); handvat; oor; (öferr.) herder, veehoeder.

Halterbube, m. = herdersjongen.

Halteзнал, f. = sein om te stoppen.

Haltestelle, w. = halte, stop-, pleisterplaats.
haltlos = onbestendig, onstandvastig, onvast, broos; onhoudbaar.

Haltslosigkeit, w. = onbestendigheid, broosheid.

Hal tung, w. -, -en = houding, stand, gedrag, manier van zijn; (handel) stemming; schwache h. = slauwe stemming.

haltungelos = onbestendig; onbehoorlijk.

Halunke, m. -n, -n = schoelje, schelm, Cham. [schurk.]

Hamabryden, Pl. = boomnimsen.

Hamatoogen, f. -(e)s = haematogeen.

Hamburg, f. = Hamburg.

hamburgisch = Hamburgsch.

Hambrute, zie Hagebrute.

Hammen, m. -s, -n = weip- of kruisnet; vischhaak; patrijzenet.

Hamfel, w. -, -n = handvol.
hamfisch = boosaardig, kwaadaardig, valsch, gemeen.

Hamling, m. -(e)s, -e = gesnedene, eunuch.

Ham mel, m. -s, Hämmel u. = hamel, ram; slikrand aan kleeren; um wieder auf besagten F. zurückzukommen = om weer op ons onderwerp te komen.

Ham melbraten, m. = gebraden schapevleesch.

Ham melbrust, w.: -fell, f.; -fleisch, f.; -feule, w. = schapeborst; -vel; -vleesch; -bout.

Ham mel sprung, m. = zijsprong, bokkesprong.

Ham mer, m. -s, Hämmel = hamer; klepel; smederij, fabriek; unter den F. bringen = onder den hamer brengen.

Ham mer arbeiter, m. = hameraar, smidsknecht.

ham mer bar = hamerbaar.

Ham mer barkeit, w. = hamerbaarheid.

Ham mer fisch, m. = hamervisch, soort van haai.

ham mer förmig = hamervormig.

Ham mer hai, m. = hamerhaai.

Ham mer herr, m. = eigenaar van een smederij.

Ham mer lein, m. -s, -; **Häm mer ling**, m. -(e)s, -e: Meister F. = beul, duivel, hansworst, goochelaar.

Ham mer meister, m. = baas, directeur van een gieterij of smederij.

ham mern, f. (h.) = hameren, slaan met den hamer, bewerken met den hamer.

Ham mer schlaße, w. = metaalslak.

Ham mer schlag, m.; **schmieß**, m. = hamer]slag; -smid.

Ham mer stiel, m. = steel v. d. hamer.

Ham mer werk, f. = smederij, gieterij.

Häm oglobin, f. -(e)s = bloedkleurstof.

Häm orrhagie, w. = bloeding.

Häm orrhoidal seiben, f. = last van aambeien.

Häm orrhoiden, Pl. = aambeien.

Ham pel mann, m. = draadpop, hansworst.

Ham pel, zie Hamfel.

Ham ster, m. -s, - = hamster; iem. die een zittend leven leidt; symb. voor „dief“.

Ham ster bau, m. = hamsterhol.

Hand, w. -, Hände = hand, schrift; alle Hände voll zu tun haben = de handen vol hebben; seine H. rühren = geen hand uitsteken; F. ans Werk legen = de handen aan 't werk slaan; F. an sich legen = de hand aan zich zelf slaan; freie H. haben = de handen vrij hebben; F. auf etw. legen = de hand op iets leggen, iets in bezit nemen; lange Hände haben = groote macht, lange armen (fig.) hebben; eine Sache hat F. und Fuß = staat op pooten, is sink in orde; kurzer F. = zonder dralen; rechter, linker F. = aan de rechter, linkerhand; viele Hände machen leicht ein Ende = vele handen maken licht werk; einem etw. an die F. geben = iem. iets aan de hand doen; einem an die F. gehn = iem. een handje helpen; einem mit Rat und Tat an die F. gehn = iem. met raad en daad bijstaan; auf (den) Händen tragen = op de handen dragen; es liegt auf der (flachen) F. = 't ligt voor de h.; aus freier H. verkaufen = onderhands verkoopen; aus erster H. = uit de eerste h.; aus (von) der F. in den Mund = van de h. in den tand; bei der F. (zur F.) sein, haben = bij de hand zijn, hebben; einem etw. in die Hände spielen = iem. iets in handen spelen; Gitter in toter F. = goederen in de doode h.; die Weine in die F. nehmen = beenen maken, de beenen

onder den arm nemen; das Herz in der H. tragen = open(hartig) zijn; unter der H. = onderhands; etw. geht einem schnell von der H., von Händen = iets gaat iem. vlug af of vlug van de h.; Ehe zur linken H. = huwelijk met de linker h.; zu Händen des Herrn. = den Heer. in handen; zie ook eigen.

Hand|amboek, m.; -arbeit, w.; -arbeiter, m. = hand|aambeeldje; -werk (-arbeid); -arbeider.

Hand|atlas, m.; -auflegung, w.; -ausgabe, w. = hand|atlas; -oplegging; -uitgave (zak-uitgave).

Hand|beil, f.; -befen, m.; -bewegung, w. = hand|bijl.; -bezem; -beweging.

Hand|bibel, w.; -bibliothek, w.; -bohrrer, m. = hand|bijbel (zakb.); -bibliotheek (zakb.); -boor.

Hand|breit, w.; -breite, w. = hand|breed; -breedte.

Hand|briefchen, f. = briefje.

Hand|buch, f.; -büchse, w.; -bügel, m. = hand|boek; -bus (karabijn, snaphaan); -beugel (aan een geweer).

Hand|decke, w. = dekentje, dekkleedje; paarde-dek, schabrak.

Hand|dienst, m. = handdienst, heeredienst.

Hand|druck, m. = handdruk.

Hand|emmer, m.; -eisen (od. -fesseln), Pl. = hand|emmer; -boeien.

Hand|eklappen, f. = handgeklap, toejuicing, applaus.

Hand|el, m. -s, Handel = zaak, aangelegenheid, onaangename zaak, twistzaak, twist, standjes, proces; handel, koophandel, koop; Handel suchen, anfangen = twist, standjes zoeken; einen H. abschließen = een koop sluiten; H. und Wandel = doen en laten; H. hat Wandel = 't kan verkeeren.

hand|eln, fchw. (h.) = handelen, te werk gaan, handel drijven; afdingen; das Buch handelt von der Arbeitfreiheit = het boek handelt over de vrijheid van arbeid; um etw. h. = over iets marchandeeren; er läßt mit sich h. = hij laat wel afdingen, is schikkelijk; mit Wille h. = in wol handelen, doen; sich h.: es handelt sich um sein Glück [von seinem G.] = het gaat om zijn geluk, er is sprake, kwestie van ...

Hand|el|agent, m.; -akademie, w.; -angelegenheit, w. = handels|agent; -akademie (-school); -aangelegenheid.

Hand|el|arithmetik, w.; -artikel, m.; -aus-schuf, m. = handels|rekenen; -artikel; -comité.

Hand|el|bediener, m. = handelsbediende.

Hand|el|bericht, m.; -beziehungen, Pl.; -bilanz, w. = handels|bericht (-verslag); -betrekkingen; -balans.

Hand|el|brauch, m. = gebruik, usantie in den handel.

Hand|el|brief, m.; -buch, f. = handels-, koopmans|brief; -boek.

Hand|el|schaft, w. = handel, koopmanschap.

Hand|el|diener, m. = handelsbediende.

hand|el|einig sein, werden = 't (over een zaak) eens zijn, worden.

Hand|el|firma, w.; -flotte, w. = handels|firma; -vloot.

Hand|el|frau, w. = koopvrouw.

Hand|el|freiheit, w. = vrijheid van handel.

Hand|el|gärtner, m. = hovenier.

Hand|el|geist, m.; -geographie, w. = handels|geest; -aardrijkskunde.

Hand|el|gericht, f. = rechtbank v. koophandel.

Hand|el|geschäft, f.; -geschäft, w.; -gefell-

schaf, w.; -gefes, f. = handels|zaak; -geschie-denis; -maatschappij (vennootschap); -wet.

Hand|el|gesetzbuch, f. = wetboek van koop-handel.

Hand|el|gewicht, f.; -gewohnheit, w.; -ge-wölbe, f.; -haus, f. = handels|gewicht; -gebruik; -magazijn; -huis.

Hand|el|herr, m. = koopman, handelaar; hoofd van een handelszaak.

Hand|el|hochschule, w.; -interesse, f. = handels|hoogeschool; -belang.

Hand|el|kammer, w. = kamer van koophandel.

Hand|el|korrespondenz, w.; -krisis, w.; -kunde (-lehre), w. = handels|correspon-dentie; -krisis; -kennis.

Hand|el|maler, m.; -mann, m.; -marke, w. = handels|makelaar; -man (koopman); -merk (fabrieksmerk).

Hand|el|münze, w. = negotiepenning.

Hand|el|platz, m.; -recht, f.; -reise, w. = handels|plaats; -recht; -reis.

Hand|el|reisender, m.; -sache, w. = handels|reiziger; -zaak.

Hand|el|schiff, f. = koopvaardij-schip.

Hand|el|schule, w. = handelschool.

Hand|el|schüler, m. = leerling van de han-delsschool.

Hand|el|sperr, w. = handelsverbod, afslui-ting; (continentaalstelsel).

Hand|el|staat, m.; -stadt, m.; -tag, m. = handels|staat; -stad; -stand; -congres.

hand|el|stichtig = twistziek.

Hand|el|unternehmung, w.; -verbindung, w.; -verkehr, m.; -vertrag, m. = handels|onderneming; -relatie (-betrekking); -verkeer; -verdrag.

Hand|el|volk, f. = handeldrijvend volk.

[**Hand|el|weise**, zie Handlungsmittel].

Hand|el|weg, m.; -welt, w.; -wissenschaft, w.; -zeichen, f.; -zeitung, w.; -zweig, m. = handels|weg; -wereld; -wetenschap; -merk; -courant; -tak (-twijg).

Hand|el|waschen, f. = ('t) wasschen van de handen.

[**Hand|sach**, f. = waschkom].

Hand|seger, m. = stoffer.

Hand|fertigfeit, w. = vaardigheid in de han-den, handigheid.

Hand|fertigfeit|unterricht, m. = onderwijs in hande-arbeid.

Hand|fesseln, Pl. = handboeien.

hand|fest = stevig, sterk, kloek, pootig, robuust; [einen h. machen = iem. gevangen zetten].

Hand|feste, w. -, -n = oorkonde.

Hand|fläche, w. = vlakke hand, palm v. d. hand.

Hand|flügel, Pl. = handvleugeligen.

hand|förmig = handvormig.

Hand|geld, f. = handgeld, godspenning, handgift.

Hand|gelenk, f. = handgewricht, pols.

hand|gemein = handgemeen.

Hand|gemenge, f. = vechtpartij, kloppartij, gevecht van man tegen man; (mit einem) ins H. geraten = handgemeen worden.

Hand|gepäck, f. = handbagage.

Hand|gicht, w. = jicht in de handen.

Hand|granate, w. = handgranaat.

hand|greiflich = tastbaar, voelbaar, blijkbaar, voor de hand liggend; h. werden = handge-meen, handtastelijk worden.

Hand|greiflichkeit, w. -, -en = blijkbaar-heid; handtastelijkheid.

- Handgriff**, m. = handgreep, kunstgreep, manipulatie; gevest, greep; heft.
- Handgroß** = zoo groot als een hand.
- Handhabc**, w. = handvat, handvat, heft, hengel, oor, ring, knop, houvast (ook fig.).
- Handhaben**, (schw. (h.)) = hanteeren, behandelen; (das Gesetz, das Recht, die Ordnung) handhaven.
- Handhabung**, w. = hanteering; handhaving.
- Handhaft**: auf h. . . er Tat = op heeter daad].
- Handhoch** = zoo hoog als een hand.
- Handicap** (spr.: *hendikèp*), f. -s, -s = handicap.
- Handkäse**, m. = (met de hand gemaakt) roomkaasje.
- Handkauf**, m. = koop uit de hand; kleinhandel.
- Handklapper**, w. = handklapper, castagnet.
- Handkorb**, m. = hengselmand, handkorf(je); korf (van een degen).
- Handkrause**, w. = plooisel, manchete, lub.
- Handkuch**, m. = handkus; er kommt gerade zum h. = hij komt juist op tijd.
- Handlanger**, m. = opperman.
- Handlaterne**, w. = handlantaarn.
- Handleiter**, w. = draagbare ladder, touwladder.
- Handler**, m. -s, -s = handelaar, koopman.
- Handleuther**, m. = blaker.
- Handlexikon**, f. = hand- of zakwoordeboek.
- Handlich** = gemakkelijk (te hanteeren), handig, handzaam, handelbaar; (schmeiß.) flink, stevig.
- Handlos** = handeloos; ongrifbaar, zonder houvast].
- Handlung**, w. -, -en = handeling, daad; actie; handel, handelszaak, winkel.
- Handlungsbefähiger** (-diener, -gehilfe), m.; -reisender, m. = handelsbediende; -reiziger.
- Handlungsweise**, w. = handelwijze, manier van doen.
- Handmehle**, f.; -mörser, m.; -muff, m. = handmolen; -paard; -pers; eiten unter die Handmühle friegen = iem. te pakken, in zijn vingers krijgen.
- Handreichung**, w. -, -en = ondersteuning, bijstand, hulp, handreiking.
- Handsäge**, w. = handzaag.
- Handschär**, m. -(e)s, -e = lange Turksche kromme sabel.
- Handschein**, m. = ontvangstbewijs, reçu.
- Handschlag**, m.; -schraube, w. = handslag; -schroef.
- Handschreiben**, f. = eigenhandig schrijven.
- Handschrift**, w. = handschrift, manuscript; hand(schrift); stuk, geschrift.
- Handschriftlich** = eigenhandig (geschreven); schriftelijk, in handschrift, in manuscript.
- Handschuh**, m. = handschoen; den h. hinwerfen, aufheben = den handschoen toewerpen, opnemen; er ist wie ein umgekehrter h. = hij is omgekeerd als het blad van een boom.
- Handschuhfabrik**, w.; -fabrik, m.; -leder, f.; -macher, m. = handschoenfabriek; -winkel; -le(d)er; -maker.
- Handseife**, w.; -seife, f.; -spitze, m. = handzeep; -zegel (privaat zegel); -spuit.
- Handstreich**, m. = vlugge, snelle, onverwachte manoeuvre.
- Handteller**, m., zie fl ä ch e.
- Handtrommel**, w. = handtrom(mel), tamboerijn.
- Handtuch**, f. = handdoek.
- Handtuchhalter**, m. = handdoekrek.
- Handumdrehen**, f.: im h. = in een ommemien, in een wip.
- Hand- und Spanndienste**, Pl. = hand- en spandiensten.
- Handverkauf**, m. = verkoop in 't klein.
- Handvoll**, w.; -waffe, w.; -wagen, m.; -weiser, m. = handvol; -wapen; -wagen; -wijzer.
- Handwerk**, f. = handwerk, ambacht, vak; er ist seines Handwerks ein Schneider = hij is kleermaker van zijn ambacht; einem das h. legen = iem. beletten zijn bedrijf uit te oefenen, ook: iem. iets afleeren; das h. grüßen = bij zijn vakgenooten aanloopen (om ondersteuning); neuerlei h., achtzehnerlei Unglück = twaalf ambachten, dertien ongelukken; h. hat einen goldenen Boden = wie een ambacht kent, behoeft geen gebrek te lijden.
- Handwerker**, m. -s, -s = handwerks-, ambachtsman.
- Handwerkerverein**, m. = werklievereening.
- Handwerksältester**, m. = deken (van een gilde), overman.
- Handwerksburche**, m. = reizend ambachtsgezel, ambachtsjongen.
- Handwerksbrauch**, m. = gebruik onder ambachtsheden.
- Handwerkgefelle**, m. = ambachtsknecht.
- Handwerksgruß**, m. = kameraadschappelijke groet; hulp aan rondtrekkende vakgenooten (vgl. *Handwerk*).
- Handwerkslade**, w. = gildekas.
- Handwerksmann**, m. = handwerksman, ambachtsman.
- handwerksmäßig** = volgens het gebruik onder ambachtsheden, ambachts...; alle-daagsch, den sleur volgend, zonder geest.
- Handwerksneid**, m. = beroepsnijd.
- Handwerkszeug**, f. = gereedschap.
- Handwerkszunft**, w. = gilde.
- Handwinde**, w.; -wörterbuch, f.; -wurzel, w. = handhaspel; -woordboek; -wortel (gewricht).
- Handzeichnen**, f. = teeken, kruisje (in plaats van handteekening).
- Handzeichnung**, w. = teekening uit de hand; handteekening.
- Handzirkel**, m. = handpasser.
- Handzug**, m. = paraaf.
- Hanf**, m. -(e)s = hennep; sich nicht aus dem Hanf finden können = zich niet uit een moeilijkheid weten te helpen.
- Hanfader**, m.; -bau, m.; -breche, w. = hennepakker; -teelt; -braak.
- Hanfbrant**, w.: er ist mit der h. getraut worden = hij is opgehangen.
- Hanfbarre**, w. = hennepoest; hennepdroging.
- Hanfbarren**, hantfen = hennepen, van hennep.
- Hanfbarren**, f.; -händler, m.; -hechel, w.; -horn, f. = hennepigaren; -handelaar; -bekel; -zaad.
- Hanfbling**, m. -(e)s, -e = kneu(tje), robijntje.
- Hanfmeise**, w. = boommees.
- Hanfmuhle**, w.; -öl, f.; -famen, m.; -schwingel, w. = hennepmolen; -olie; -zaad; -braak.
- Hanfsteugel**, m. = hennepsteel, -stengel, -stok.
- Hanf**, m. -(e)s = neiging, lust, trek; helling.
- Hanfgeboden**, w.; -balken, m.; -band, m. = hangspoor; -balk; -balk.
- Hanfgeboden**, m. = droogzolder.
- Hanfgebäude**, w.; -lampe, w.; -matte, w. = hangbrug; -lamp; -matte.

han'gen, ft. (h.) (ich hänge, du hängst; hing; hänge; hänge! gehangen) = hangen, hangende zijn, opgehangen zijn; an einem festen Baden h. = aan een zijden draadje hangen; der Himmel hängt ihm voller Weigen = de speelman zit bij hem op 't dak; an einem, etw. hangen = aan iem., iets hechten, gehecht zijn; h. bleiben = blijven zitten (in de klasse).

I. **han'gen**, fchw. (h.) = hangen, ophangen; er läßt den Kopf, die Ohren, die Flügel h. = hij laat 't hoofd, de ooren, de vleugels hangen (is moedeloos); an den Nagel h. = aan den kapstok hangen; sein Herz an etw. h. = zijn hart aan iets hechten; den Mantel nach dem Winde h. = de huik naar den wind hangen; ook voor hangen; sich h. = zich ophangen.

II. **Hän'gen**, f.: mit h. und Würgen = met hangen en worgen.

Han'genbes, f. = de hellende bovenwand van een mijngang.

han'genswert = waard om opgehangen te worden.

Hän'ger, m. -s, - = hanger.

Hän'geschloß, f. = hangslot.

Hän'geweid, w. = treurwilg.

Hän'te, w. -, -n = dij (etw. Pferd's).

Hän'na, **Hän'ne**, w.; **Hän'nchen**, f. = Johanna, Hanna, Hansje, Jeanne.

Hän'emann, m. -(e)s, .. männer = Hanne-man (spota. voor „Deen").

Hannoveraner, **Hannoverer**, m. -s, - = Hannoveraan.

Hannover(i)sch, **Hannö'berisch** = Hannoversch.

Hän's, m. = Hans, Jan; h. ohne Sorgen = zielezonde zorg; zie Gasse.

Hän'sa, **Hän'se**, w. = Hanza.

Hän'sabund, m. = Hanzaverbond.

Hän'schen, f. = Jantje; was h. nicht lernt, lernt Hän's nimmermehr = wat Jantje niet leert, zal Jan nooit leeren.

Hän'seat, m. -en, -en = Hanzeaat.

Hän'seat'sch = Hanzeatisch.

Hän'sebund, m. = Hanza-, Hanzeverbond.

Hän'sdampf, zie Dampf.

Hän'seln, fchw. (h.) = foppen, beetnemen, sollen met, ontgroenen, (onder de linie) doopen.

Hän'sestadt, m. = Hanzestad.

Hän'snarr, m. = Mallejan, gek, idioot.

Hän'swürst, m. -(e)s, -e u. .. wüste = Hansworst.

Hän'swürstia'de, m. = hansworstspel, klucht.

Hän'tel, w. -, -n = halter.

Hän'tieren, fchw. (h.) = bezig zijn; h. mit = hanteeren, omgaan met; [handel drijven, bedrijf uitoefenen].

Hän'tierung, w. -, -en = bedrijf, beroep, werk.

Hän'tag (telegramadres van de Sanktburg-Amerikanische Wasserfahrt-Verein-Gesellschaft).

Hän'terig = ruw, onbeholpen.

Hän'tern, fchw. (h.) = haperen; da hapert es = daar zit hem de moeilijkheid, daar schort het; es haperte jedesmal = 't hokte telkens.

I. **Hän'ten**, m. -s, - = hap, beet, brok.

II. **hap'ten**, fchw. (h.) = happen.

hap'tig = gulzig, begeerig; ruw, erg.

har! = haar! (naar links!)

harangieren (spr.: .. g'ie.), fchw. (h.) = harangueeren, aanspraak houden.

Har'ten, f. -s, - = haartje.

Har'te, w. -, -n = dorpsdistrict.

Har'tesbocht, m. = baljuw.

Har't, die = de Haardt.

Har't'gebirge, f. = Haardtgebirge.

Har'tem, m. -s, -s = harem.

Har'ten = haren, van haar; haren's Gewand, Hemd = haren kleed, boetekleed.

Har'tie, w. -, -n = herezie, ketterij.

Har'tifer, m. -s, - = ketter.

Har'tisch = kettersch.

Har'te, w. -, -n = harp.

Har'tett', f. -(e)s, -e = kleine harp.

Har'tist', m. -en, -en; **Har'tner**, m. -s, - = harpist, harpspeler.

Har'tistin, **Har'tnerin**, w. -, -nen = harpiste.

Har'ten'klang, m.; **Har'ten'**, f.; **Har'ten'**, m. = harp'toon; -speelster; -spel; -spel.

Har'ting, m. zie Hering.

Har'te, m. -, -n = hark; ich will ihm zeigen, was eine h. ist = ik zal het hem eens aan zijn verstand brengen.

Har'ten, fchw. (h.) = harken.

Har'tekin, m. = Harlekijn (ook de vlinder).

Har'tekina'de, w. -, -n; **Har'tekin'spoffe**, w. = Harlekinade, klucht.

Har't, m. -(e)s = knagend verdriet, smart, kommer; ongelijk, krenking.

Har'ten sich, fchw. (h.) = zich bedroeven, kniezen, zich kwellen.

har'tlos = onschuldig, onschadelijk, onnoozel, argeloos.

Har'tlosigkeit, w. - = onschuld enz.

Har'tonie, w. -, -n = harmonie, overeenstemming, eenstemmigheid, eendracht.

Har'tonie'lehre, w.; **Har'tonie'**, w. = harmonie'leer; -muziek (kopermuziek).

har'tonieren, fchw. (h.) = harmonieeren, overeenstemmen.

Har'tonif, w. - = harmonieleer.

Har'tonifa, w. -, -s u. .. fen = harmonika.

har'tonisch = harmonisch; welluidend, samenstemmend, eensgezind.

Har'tonium, f. -s, -en s u. .. nien = har-

Har't, m. -(e)s = urine. [monium.]

har'tartig = urineachtig.

Har'tbrennen, f. = branderige urine.

Har'ten, fchw. (h.) = urineeren, wateren.

Har'tfluß, m. = pisvloed.

Har'tgang, m. = urineeweg, -leider.

Har'tgefäß, f. = urinevat.

Har'tgrieb, m. = graveel.

Har'tisch, m. -es, -e = harnas, wapenrusting, kuras; einen in h. jagen of bringen = iem. in 't harnas jagen; in h. geraten = in woede, in toorn geraken, driftig worden.

Har'tlassen, f. = urineloozing.

Har'tlöcher, w. = urinebuis, -leider.

Har'truhr, w. = diabetes.

Har'tstein, m. = blaas-, niersteen.

har'treibend = urinedrijvend.

Har'tverstopfung, w.; **Har'tweg**, m.; **Har'tzapfer**, m. = urine|verstopping; -weg; -aftapper.

Har'twunde, w. -, -n = harpoen.

har'tunieren, fchw. (h.) = harpoeneeren.

Har'tunierer, m. -s, - = harpoenier.

Har'twie, w. -, -n = harpij.

Har'ten, fchw. (h.) einer Sache od. auf etw. = (met ongeduld) op iets wachten, iets verbeiden, verlangend naar iets uitzien; mit h. und Hoffen hat's mancher getroffen = geduld overwint alles; Hoffen und h. macht manchen zum Har'ten = menigeen wordt in zijn hoop bedrogen of wachten is erg vervelend.

har'tsch = hard, ruw (von einer Brot'schnitte, von der Rinde einer Wunde).

Harst, m. -es, -e; **§.**, w. -, -en = (schweiz.) legerafdeeling, troep.
hart (harter) = hard, ruw, hevig, hardvochtig, streng, zwaar; vlak, dicht; einen harten Leib haben = hardlijvig zijn; er hat einen harten Kopf = hij heeft een harden kop, een hard hoofd, is dom, onbevattelijk of eigenzinnig; eine harte Sitze = een stalen voorhoofd; ich werde einen harten Stand haben = ik zal een harden dobber hebben, 't zal mij veel moeite kosten; harter Taler = klinkende daalder, zilveren daalder; einem h. zusetzen = iem. onstuimig aanvallen, krachtig aangrijpen, in 't nauw brengen, bij iem. krachtig aanhouden; h. am Wege, h. bei dem Tor = vlak aan den weg, bij de poort; es tam ihn (od. ihm) h. an = het viel hem moeilijk, lastig, was hem niet aangenaam.
Härte, w. -, -n = hardheid, ruwheid, hardvochtigheid, gestrengheid.
Hartebeest, f. -es, -e(r) = hartebeest, osseantiloop.
härten, (schw. (h.)) = harden, hard maken.
Hartflügler, m. -s, - = schildvleugelig insect.
hartgefotten = hardgekookt; verstokt, verhard.
Hartheu, f. = hertshooi, St.-Janskruid.
hartherzig = hardvochtig, ongevoelig, onmeedoogend.
Hartherzigkeit, w. - = hardvochtigheid enz.
harthörig = hardhoorig.
Harthörigkeit, w. - = hardhoorigheid.
hartköpfig = hardhoofdig, koppig, eigenzinnig; dom, onbevattelijk.
hartlebig = hardlijvig.
hartmäutig = hardbekkig, hard in den bek (von Werten); onwillig, weerspannig.
hartneckig = hardnekkig, halsstarrig, koppig, stijf en strak.
Hartneckigkeit, w. - = hardnekkigheid enz.
Hartpulver, f. = poeder om vijlen te harden.
Hartregel, m. = kornoelje.
hartwindig = met een harde korst of bast.
Hartschier, zie Hartschier.
Hartung, w. (des Stahles) = harding.
Haruspex, m. -, -e = waarzegger (uit ingewanden), kwakzalver.
I. Harz, m. -es; **Harzgebirge**, f. -s = Harz(gebergte).
II. Harz, f. -es, -e = hars.
Harzbaum, m. = harsboom.
harzen, (schw. (h.)) = harsen, met hars besmeren; 't hars inzamelen.
harzig = harsachtig.
Harzkohe, w.; **Harzplanze**, w. = hars|kool (vetk.); -plant.
Harzreise, w. = reis door den Harz, Harzreis.
Harztaune, m. = harspijnboom.
Has, f. = pak, 't buis, hes.
Hazard (spiel), f. = hazardspel.
hazardieren, (schw. (h.)) = wagen, hazardeeren.
Haschee, f. -s, -s = bache.
Haschemann (spelen) = krijgertje spelen.
haschen, (schw. (h.)) = vangen, grijpen, pakken; h. nach etw. = naar iets grijpen, jagen.
Haschen spielen = krijgertje spelen.
Haschen, f. -s, - = haasje.
Hascher, m. -s, - = grijper; arme drommel.
Hascher, m. -s, - = gerechtsdienaar, vervolger, speurhond.
Haschisch, f. - = hasjes (bedwelmend middel).
Hasse, m. -n, -n = haas, lafaard, bloodaard;

da liegt (sitt) der §. im Pfeffer = daar zit 'm de knoop; die Arbeit ist kein §. = 't werk loopt niet weg; der §. brant = 't wordt mistig; abwarten wie (der) §. läuft = de kat uit den boom kijken.
Hasel, w. -, -n = hazelaar.
Haselauf, m. -en, -en = zotskap, nar, gek.
Haselgerte, w. = hazelaarsstok, hazelroede.
Haselhuhn, f. = hazelhoen.
haselieren, (schw. (h.)) = grappen maken, stoeien, dartelen.
Haselnuss, w. = hazelnoot.
Haselöl, f. = eimen mit §. schmieren = iem. rottingolie geven.
Haselrute, zie Haselgerte.
Haselstrauch, m. = hazelaar.
Haselwurm, m. = hazelworm, hageslang.
Haselwurz, w. = mansoor.
Hasentart, w. = hazelaar, -natuur; hazesoort.
Hasenbalg, m. = hazevel.
Hasenbraten, m. = gebraden haas.
Hasenbrat, f. = veldbies.
Hasenfuß, m. = hazepoot, -voet; lafaard.
hasenfüßig = laf.
Hasenherz, f. = hazehart; lafaard; laffe aard.
Hasenhund, m. = hazewind, windhond.
Hasenflein, f. = hazepaper.
Hasenpanier, f. = dat §. ergreifen = het hazepad kiezen.
Hasenpfeffer, m.; **Haspöthen** (Pflanze); **Hasarte**, w. = hazelpeper; -pootje; -lip.
Hasenschrot, m. u. f. = klein schroot.
Haslein, f. -s, - = haasje.
Haslinger, m. -s, - = zie Haselrute.
Haspe, m. -, -n = deurhengsel, duim voor een scharnier; haspel.
Haspel, m. -s, -, od. w. -, -n = haspel, garenwinder; draaihek, tourniquet.
haspeln, (schw. (h.)) = haspelen, opwinden, opbijschen, draaien, om zich heen slaan.
Haspelrad, f. = kruisboom.
Has, m. Hases = haat.
hasen, (schw. (h.)) = haten, een hekel hebben aan.
hasenswert = hatelijk, naar, verfoeilijk.
Haser, m. -s, - = hater.
haserfüllt = vol haat.
haslich = leelijk, onaangenaam, gemeen, slecht.
haslichkeit, w. -, -en = leelijkheid, onaangenaamheid, gemeenheid, slechtheid.
Haast, w. - = haast, gejaagdheid, overijling.
haaten, (schw. (h.)) = haasten, jagen.
haatig = haastig, gehaast, gejaagd.
Haatigkeit, w. - = gehaastheid, gejaagdheid.
hatschen, (schw. (h.)) = liefkoozen, mokkelen.
hatschen, (schw. (h.)) (öfter) = humpelen.
Hatschier, m. -(e)s, -e = lijftrawant te paard (in Weenen); eig. boogschutter.
Hatich: **Hatich** ist ein besserer Vogel als §. of ein Hatich ist besser als ein (geh) §. = Hadden was een rijk man, Hebben is er beter an.
Hauch, w. -, -en = jacht met windhonden, jacht, drijfjacht; haast.
Haue, m. -(e)s, -e = houw, slag; houtslag, hak, hakhout; §. e friegen = slaag krijgen.
Haubchen, f. -s, - = mutsje.
Haube, w. -, -n = muts, kap; kuif (eines Vogels); unter die §. bringen = aan den man brengen, doen trouwen; unter die §. fommen = trouwen (von Frauen).
Haubenband, f. = mutselint, keelband.
Haubenente, w. = kuifeend.
Haubentopf, m. = mutsebol.
Haubenlerche, w. = kuifeeuwerik.

Hau'benmuster, f. = mutsemodel.
Hau'bensleife, f. = strik aan de muts.
Hau'bensteifkuh, m. = fuut.
Hau'benstod, m. = mutsebol.
Hau'bentaucher, m. = fuut.
Hau'bitze, w. -, -n = houwitser.
Hau'bitzenfugel, w. = houwitserkogel.
Haudh, m. -(e)s, -e = adem, ademhaling, ademtocht; geur; waas, zweem.
hau'dhen, fchm. (h.) = ademen, blazen; fluis-teren.
Haudh'laut, m. = geaspireerde klank.
Hau'degen, m. = houwdegen; ijzervreter, vechtersbaas.
Hau'derer, m. -s, - = huurkoetsier. **hau'dern**, fchm. (h.) = huurrijtuig houden; in een huurrijtuig rijden.]
Hau'e, w. -, -n = pik, hak, houweel.
Hau'en, ft. (h.) (haue; hieb u. haute; hiebe u. haute; haue! gehauen) = houwen, hakken, slaan; Feilen h. = vijlen kappen; den Weinberg h. = met de hak omwerken; das ist weder gehauen noch gestochen = dat raakt kant noch wal, dat is geen vleesch en geen visch, dat lijkt nergens naar; über die Schnur h. = de perken te buiten gaan; (einen) über's Ohr h. = afzetten; sich h. = vechten; duelleeren; sich durch den Feind h. = zich door den vijand heenslaan.
Hau'er, m. -s, - = wild zwijn; houwer (persoon en voorwerp); (h)auer ertshouwer; h., Pl. = slagstanden (van 't wilde zwijn).
Hau'fchen, f. -s, - = hoopje, troepje, kleine massa, handvol.
Hau'fe, m. -ens, -n = hoop, stapel, menigte, massa, troep, bende; in Haufen setzen = op hoopen zetten; über den Haufen (merfen, reiten, stoten) = overhoop (gooien, rijden, stooten, steken); in hessen Haufen = in groote troepen.
hau'fein, fchm. (h.) = op hoopjes leggen; met aarde bedekken.
hau'fen, fchm. (h.) = hoopen, ophoopen, opstapelen; (das Maß) van een kop voorzien; sich h. = zich ophoopen, zich opstapelen, zich opeenhoopen, toenemen.
hau'fenweise = bij hoopen; bij of in menigte, in grooten getale.
hau'fig = talrijk, menigvuldig, herhaald; herhaaldelijk, dikwijls, vaak.
Hau'figkeit, w. - = menigvuldigheid, ('t) dikwijls voorkomen.
Hau'fung, m. - = opeenhooping.
Hau'hebel, w. -, -n = stalkruid.
Hau'flok, m. = hakblok.
Haupt, f. -(e)s, Häupter = hoofd; opperhoofd, chef; bemooftes h. = oud student; den Feind auf's h. schlagen = den vijand verslaan; zu Häupten = aan 't hoofdeinde, bovenaan.
Haupt'abschnitt, m.; -abſicht, w.; -ader, w. = hoofd|afdeeling; -doel; -ader.
Haupt'altar, m. = hoogaltaar.
Haupt'anker, m. = plechtanker, groot anker.
Haupt'antifter, m.; -arbeit, w.; -armee, w. = hoofd|bewerker; -werk; -leger.
Haupt'artikel, m.; -augenmerk, f.; -bahnhof, m.; -balken, m. = hoofd|artikel; -doel; -station; -balk.
Haupt'bastion, w.; -begebenheit, w.; -begriff, m. = hoofd|bastion; -gebeurtenis; -begrip.
Haupt'beistätigung, w.; -bestandteil, m. = hoofd|bezigheid; -bestanddeel.
Haupt'bände, w. = hoofdband; diadeem.
Haupt'buch f. = hoofdboek, grootboek.

Haupt'buchstabe, m.; -eigenschaft, w.; -ein-
fahrt, w.; -eingang, m. = hoofd|letter; -eigenschap; -inrij (-invaart); -ingang.
Haupt'en: zu h. = aan 't hoofdeinde, bovenaan.
Haupt'ende, f. = hoofdeinde.
Haupt'erbe, m. = voornaamste erfgenaam.
Haupt'fack, f.; -farbe, w.; -fehler, m. = hoofd|vak; -kleur; -fout (of -gebrek).
Haupt'feind, m.; -festung, w.; -fluß, m. = hoofd|vijand; -vesting; -rivier.
Haupt'frage, w.; -gebäude, f.; -gefälle, Pl. = hoofd|vraag; -gebouw; -inkomsten.
Haupt'gend, w. = voornaamste streek; hoofd|punt.
Haupt'gewinn, m. = hoofdprijs.
Haupt'gläubiger, m. = voornaamste schuldeischer.
Haupt'grund, m.; [-gut, f.]; -haar, f.; -hahn, m. = hoofd|reden; [-som]; -haar; -kraan (ook: haantje de voorste).
Haupt'handlung, w.; -heer, f.; -idee, w.; -inhalt, m. = hoofd|handeling; -leger; -idee; -inhoud.
Haupt'jagd, w. = groote jacht.
Haupt'karte, w. = hoofdlandkaart, algemeene kaart; voornaamste kaart.
Haupt'kerl, m. = kranige kerel, baas.
Haupt'kirche, w.; -flage, w.; -fläger, m. = hoofd|kerk; -aanklacht; -aanklager.
Haupt'laster, f. = overheerschende, voor-
naamste ondeugd.
Haupt'lehre, w. = voornaamste of grondleer.
Haupt'lehrer, m. = hoofdonderwijzer; hoofd (der school).
Haupt'leidenschaft, m. = grootste, ergste hartstocht.
Haupt'leute, Pl. = kap(i)teins.
Haupt'ling, m. -(e)s, -e = hoofd, stamhoofd.
hau'pt'ling's = met het hoofd vooruit, voorover.
Haupt'linie, w. = hoofdlijn.
hau'pt'los = hoofdeloos; zonder aanvoerder.
Haupt'macht, w. = hoofdmacht.
Haupt'mann, m. (-leute) = hoofdman, hoofd; kap(i)tein.
Haupt'mannschaft, w. = kapiteinschap; alle kapiteins; gros van 't leger.
Haupt'mast, m.; -mauer, w.; -merkmal, f. = hoofd|mast (groote mast); -muur; -kenmerk.
Haupt'messe, w. = groote mis.
Haupt'mittel, f. = voornaamste middel.
Haupt'musterung, m. = groote inspectie.
Haupt'narr, m. = uitgemaakte gek.
Haupt'neigung, w. = hoofdneiging.
Haupt'nommer, m. = algemeene noemer.
Haupt'niederlage w. = belangrijkste nederlaag; hoofddepot.
Haupt'ort, m. = hoofdplaats, voornaamste plaats.
Haupt'person, w. = hoofdpersoon.
Haupt'pfeiler, m. = voornaamste pilaar, steunpilaar.
Haupt'post, w. (-postamt, f.); -preis, m.; -punkt, m. = hoofd|postkantoor; -prijs; -punt.
Haupt'quartier, f.; -quelle, w. = hoofd|kwartier; -bron.
Haupt'rechnung, w. = algemeene rekening.
Haupt'redakteur, m.; -regel, w.; -register, f. = hoofd|redakteur; -regel; -register.
Haupt'ronde, w. = hoofdronde, -patrouille.
Haupt'sache, w. = hoofdzaak; in der h. = in hoofdzaak.
hau'pt'fächlich = hoofdzakelijk, voornaamst, gewichtigst; voornamelijk.

Sauptfänger, m. = eerste zanger.
Sauptfah, m.; **-säule**, w. = hoofd|zin; -zuil.
Sauptfahden, m. = ergste, voornaamste verlies.
Sauptfchiff, f. = hoofdschip.
Sauptfchlacht, w. = algemeen gevecht; beslissende slag.
Sauptfchlüffel, m. = looper.
Sauptfchmud, m. = kapsel; hoofdsieraad, voornaamste tool.
Sauptfchuld, w. = meeste schuld; hoofdschuld.
Sauptfchuldner, m. = hoofdschuldenaar.
Sauptfchwierigkeit, w. = grootste, voornaamste moeilijkheid.
Sauptfseite, w.; **-ftüb**, m. = hoofd|kant; -zetel.
Sauptforge, w. = voornaamste, grootste zorg.
Sauptfpas, m. = dolle grap, echte grap.
Sauptftadt, w. = hoofdstad.
Sauptftädtifch = van de hoofdstad.
Sauptftärke, w.; **-ftation**, w.; **-ficueramt**, f. = hoofd|macht; -station; -kantoor van de belastingen.
Sauptftimme, w. = voornaamste, eerste stem.
Sauptftoff, m.; **-ftrafe**, m. = hoofd|onderwerp (voornaamste stof); -straat.
Sauptftreich, m. = groote slag, meesterlijke zet.
Sauptftück, f. = voornaam stuk; hoofdpunt; hoofdstuk.
Sauptfturm, m. = algemeene aanval.
Sauptftünke, w.; **-ftunne**, w.; **-ftünde**, w. = hoofd|steun; -som; -zonde.
Sauptftell, m.; **-ftitel**, m.; **-fton**, m. = hoofd|deel; -titel; -toon.
Sauptftor, f.; **-ftür**, w. = hoofd|poort; -deur.
Sauptftreffen, f. = groote, beslissende slag.
Sauptftreffer, m. = hoogste prijs.
Sauptftreppe, w. = groote trap, hoofdtrap.
Sauptftromp, m. = hoofd|troef, matador.
Sauptftugend, w.; **-ftunftand**, m.; **-ftunterfchied**, m. = hoofd|deugd; -omstandigheid; -verschil.
Sauptfturheber, m.; **-fturfache**, w.; **-fturbrechen**, f. = hoofd|bewerker; -oorzaak; -misdaad.
Sauptftvergüngen, f. = voornaamste genoegen; groot plezier.
Sauptftverfamlung, w. = groote, algemeene vergadering.
Sauptftwache, w.; **-ftwaffe**, w.; **-ftwahrheit**, w. = hoofd|wacht; -wapen; -waarheid (grondwaarheid).
Sauptftwall, m.; **-ftweg**, m.; **-ftwerk**, f. = hoofd|wal; -weg; -werk.
Sauptftwind, m. = hoofd-, voornaamste wind.
Sauptftwort, f. = substantief, zelfstandig naamwoord; hoofdwoord.
Sauptftzahlwort, f.; **-ftzeichen**, f.; **-ftzeuge**, m. = hoofd|telwoord; -teeken; -getuige.
Sauptftziel, f.; **-ftzollamt**, f.; **-ftzug**, m.; **-ftzweck**, m. = hoofd|doel; -kantoor van in- en uitgaande rechten; -trek; -doel (-bedoeling).
Sauß, f. -es, **Säußer** = huis, woonhuis; geboorteplaats, -land; gezin; handelshuis, firma; **das** **S.** Oranien = het Huis van Oranje; ein **großes** **S.** machen = op grooten voet leven, een grooten staat voeren; **sein** **S.** befehlen = orde op zijn zaken stellen (met 't oog op den dood); ein **offenes** **S.** haben = gastvrij zijn; **das** **S.** war voll = de schouwburg, de zaal was vol; **altes** **S.**! = oude man! ouwe jongen! oude vriend, kameraad! **fideles** **S.** = fidele kerel; **aufßer** dem **S.** . . e = buitenshuis; mit der **Zür**

inß **S.** fallen = met de deur in huis vallen; **nach** **S.** kommen = thuis komen; **von** **S.** . . e aus = van huis uit; der **Ferr** vom **S.** . . e = de heer des huizes; **zu** **S.** . . e sein, bleiben = thuis zijn, blijven; damit bleiben **Sie** mir zu **S.** . . e = houd dat maar voor je; wo find **Sie** zu **S.** . . e? = waar hoor je thuis? in einer **Sache** zu **S.** . . e sein = in iets thuis zijn, op de hoogte zijn.
Saußaltar, m.; **-andacht**, w.; **-apothefe**, w.; **-arbeit**, w. = huis|altaar; -godsdienst-oefening; -apothek; -(houd)werk.
Saußarmer, m. = huiszittende arme.
Saußarrest, m.; **-arzt**, m. = huis|arrest; -dokter.
Saußbaden = huisbakken; alledaagsch, prozaïsch, bekrompen.
Saußball, m. = particulier bal, bal thuis.
Saußbeamter, m. = huisbeamte.
Saußbedarf, m. = huishoudelijke benodigdheden.
Saußbesitzer, m.; **-bewohner**, m.; **-bibliothek**, m. = huis|eigenaar; -bewoner; -bibliothek.
Saußbrauch, m. = vast huiselijk gebruik, familietraditie.
Saußbuch, f.; **-burfche**, m. = huis|houdboek; -jongen.
Saußden, f. -s, - = huisje; aus dem **S.** sein = buiten zich zelf zijn.
Saußdieb, m. = huisdief.
Saußdiene, w. = voorhuis.
Saußdiener, m.; **-drache**, m.; **-ehre**, w.; **-eigentümer**, m. = huis|bediende (-knecht); -duivel(in); -eet; -eigenaar (-baas).
I. haufen, f. (h.) = huizen, wonen, verblijf houden; huishouden, te werk gaan; huisvesten, herbergen.
II. haufen, m. -s, - = steur.
Saußente, w. = huiseend.
Saußerbau, m. = huizebouw, bouw van huizen.
Saußer(e)n, m. -s, - = voorhuis.
Saußerreihe, w. = huizerij, rij huizen.
Saußerverkauf, m. = verkoop v. huizen.
Saußflur, m. = voorhuis.
Saußfranzose, m. = huisonderwijzer, goeverneur.
Saußfrau, w.; **-freund**, m.; **-friede**, m.; **-friedensbruch**, m. = huis|vrouw; -vriend; -vrede (ook: huiselijke vrede); -vredebreuk.
Saußgebrauch, m. = huiselijk gebruik; gewone doen.
Saußgenosse, m.; **-gerät**, f.; **-gefch**, f. = huis|genoot; -raad; -wet.
Saußgefinde, f. = dienstpersoneel.
Saußglude, w.; **-gott**, m.; **-gottesdienft**, m.; **-grille**, w.; **-hahn**, m.; **-halt**, m. = huis|hen; -god; -godsdienst-oefening; -krekel; -haan; -houding.
Saußhalten, ft. (h.) = huishouden; einem **h.** = iems. huishouding doen; mit **vielen** **hät** man **haus**, mit **wenigen** kommt man aus = men moet de tering naar de nering zetten; hoe meer men heeft, hoe meer men uitgeeft; mit **etw.** **h.** = zuinig met iets zijn.
Saußhälter, m. -s, - = huishouder, intendant.
Saußhälterin, w. -, -nen = huishoudster.
Saußhälterifch = zuinig, spaarzaam.
Saußhaltung, w. = huishouding, huishouden.
Saußhaltungsbuch, f. = huishoudboek.
Saußhaltungsforgen, Pl. = huishoudelijke zorgen.
Saußherr, m. = heer des huizes; hoofd (van 't gezin).

haus'hoch = een huis hoog, huizehoog, ver-
bazend of zeer hoog.
haus'hofmeester, m. = huishofmeester.
haus'huhn, f. = kip.
haus'hund, m. = huishond.
haus'ien, f. (h.): mit etw. h. (geh'n) = met
iets venten, langs de huizen te koop loopen.
haus'ier, m. -s, - = venter, marskramer.
haus'ierhandel, m. = marskramershandel,
marskramerij.
haus'ierschein, m. = venterspatent.
haus'industrie, m. = huisindustrie.
haus'ianter, m. = huisjas.
haus'jungfer, w. = hulp in de huishouding,
juffrouw, dochter des huizes.
haus'kandiden, f.; **kapelle**, w.; **katze**, w. =
huis|konijn; -kapel; -kat.
haus'kleid, f.; **fnecht**, m. = huis|kleed
(-japon); -knecht.
haus'kollekte, w. = kollekte langs de huizen.
haus'kreuz, f. = huiskruis, huiselijk verdriet.
haus'laterne, w. = ganglantaarn.
haus'lauch, f., **lauch**, m. = huislook.
haus'lehrer, m. = huisonderwijzer, goeverneur.
haus'ler, m. -s, - = dorpeling (die wel
een woning, maar geen land heeft).
haus'leute, Pl. = huurders.
haus'lich = huiselijk, gezellig; huishoudelijk;
huiszittend; f. h. niedertaffen = zich metter-
woon vestigen.
haus'lichfeit, w. = huiselijkheid; huishou-
ding, thuis.
haus'mädchen, f., **magd**, w. = tweede of
binnenmeisje; dienstmeisje, -meid, -bode.
haus'mann, m. = [hoofd van 't gezin],
portier, conciërge.
haus'mannssohn, w. = eenvoudige burger-
kost.
haus'marter, m. = huis- of steenmarter.
haus'maus, w. = huismuis.
haus'meier, m. = hofmeier.
haus'meister, m. = conciërge, huisbewaarder.
haus'miete, w. = huishuur.
haus'ministerium, f. = ministerie van 't
koninklijke huis.
haus'mittel, f.; **mutter**, w. = huis|middel;
-moeder.
haus'mütterlich, = van of als huismoeder.
haus'nummer, w.; **orden**, m.; **ordnung**,
w. = huis|nummer; -orde; -regel (reglement).
haus'plage, w. = huisplag.
haus'poffille, w. = verzameling leerredenen
voor 't huisgezin.
haus'prophet, m. = haan.
haus'putz, m. = schoonmaak.
haus'rat, m.; **recht**, f.; **regiment**, f. =
huis|raad; -recht; -bestuur.
haus'rod, m.; **schliffel**, m.; **schuh**, m.;
schwalbe, w. = huis|jas; -sleutel; -schoen
(pantoffel); -zwaluw.
haus'schwelle, w. = drempel van 't huis.
haus'ste (spr.: *hoosse*) = hausse, stijgen van
de effecten; auf eine (die) h. |pekulieren =
à la hausse spekuleren.
haus'tegen, m. = huiselijke voorspoed;
kinderen.
haus'tier (spr.: *hoos-je*), m. -s, -s = haussier.
haus'tinne, w. = huisspin.
haus'taal, m. = huis (des konings e. d.).
haus'tafel, w. = bordes.
haus'tand, m. = huishouding, leefwijze; eimen
eigenen h. gründen = een eigen huishouding
oprichten.

haus'teuer, w.; **fuchung**, w.; **taube**, w. =
huis|belasting; -zoeking; -duif (tamme duif).
haus'tein, m. = hardsteen.
haus'teufel, m.; **tter**, f.; **tor**, f. = huis|
duivel (-draak); -dier; -poort.
haus'trauer, w. = familierouw.
haus'trauwung, w. = trouwen in huis.
haus'truppen, Pl.; **tür**, w.; **uhr**, w. =
huis|troepen; -deur; -klok.
haus'vater, m.; **vertrag**, m.; **verwalter**,
m.; **verwaltung**, w. = huis|vader; -verdrag;
-meester (intendant, conciërge, ook: admini-
strateur van huizen); -administratie.
haus'vogt, m. = slotvoogd; intendant; raad-
huismeester en gevangenenbewaarder.
haus'vogtei, w. = woning van den slotvoogd;
stedelijke gevangenis (in Berlijn).
haus'wesen, f. = huishoudelijke zaken, huis-
houding.
haus'weifel, f. = huiswezel, tamme wezel.
haus'wirt, m. = huisheer, huisbaas; gast-
heer; heer des huizes.
haus'wirtschaft, w. = huishouding; huishoud-
kunde.
haus'wurz, w. = huislook.
haus'zins, m. = huishuur.
haut, w. -s, **häute** = huid, vel, vlies; juht
dich die h.? = heb je soms zin in een pak
slaag? f. h. wehren = zijn leven
verdedigen; er ist nichts als h. und knochen =
hij is vel over been; feine h. zu Marthe tra-
gen = op eigen gevaar iets wagen, zijn leven
wagen; er ist eine gute, ehrliche, natürliche h. =
hij is een goede, eerlijke, onnoozele ziel, bloed;
auf der faulen h. liegen = lui lakken; man
möchte aus der h. fahren = 't is om uit te
vel te springen; aus andrer Leute h. ist gut
Riemen schneiden = 't is goed riemen snijden
van andermans leer; er stekt in feiner guten
h. = hij steekt in geen goed vel; ihm ist
wohl in feiner h. = hij voelt zich heel be-
haaglijk; mit h. und Haaren = met huid en
haar; mit heller h. davontommen = er heel-
huids afkomen.
Hautauschlag, m. = huiduitslag.
Hautchen, f. -s, - = huidje, velletje, vliesje.
Hautdrüse, w. = huidklier.
haut'en, f. (h.) = huden, villen; f. h. =
vervellen; veranderen, zich beteren.
Hautentzündung, w. = huidontsteking.
Hautevolee' (spr.: *hoote*...), w. = haute
volée; voornaamste stand.
Hautfarbe, w. = huidkleur.
Hautflügel, m. -s, - = vliesvleugelige.
Hautgout' (spr.: *hoog'oe*), m. -s = wildsmaak.
hautig = met een huid of vlies bedekt,
vliezig.
Hautkrankheit, w. = huidziekte.
hautlos = huidloos, zonder huid.
Hautrelief' (spr.: *hoorelief*), f. = hautrelief,
verheven beeldwerk.
Hautsalbe, w. = huidzalf.
Hautung, w. - = vervelling, 't huden,
villen.
haut: es ist h. wie mauz = 't is lood om oud
ijzer.
Hautzahn, m. = slag tand.
Havane'se, m. -n, -n = Havanees.
Havan'na, w. = Havanna.
Havan'na|tabak, m.; **zigarre**, w. = Havan-
na|tabak; -sigaar.
Havaret', **Savaric'**, w. - = averij; h. erlei-

den = averij krijgen; groſe ob. gemeinſchaft-
liche Φ . = averij-groſe; beſondere ob. partitu-
lare Φ . = averij-particulier.
Savarieverteiling, w. = averijomslag.
Ha'veloed (s-r.: *hävlok*), m. - \bar{z} , - \bar{z} = havelock,
soort overjas.
Hazard', zie Φ a r b.
Hazien'da, w. -, ..den = hacienda (Spaansche
hoeve).
he! = he! hola! hê?
He'ammc, w. = vroedvrouw.
He'be, w. = Hebe, godin der jeugd.
He'bepparat, m. = heftoestel.
He'bearm, m. = hefboomsarm.
He'bebaum, m. = hefboom.
He'beboed, m. = kraan, bok.
He'bel, m. - \bar{z} , - = hefboom; er ſeſt alle
 Φ . in Bewegung = hij brengt alle raderen in
beweging.
He'belarm, m. = hefboomsarm.
he'ben, ft. (h.) (du heſt, er heſt; heb [hüb];
hübe [hübe]; hebe! gehoben) = heffen, opheffen,
beuren, opbeuren, doen uitkomen, [aanheffen,
houden]; Wein aus dem Faſſe h. = havelen;
ein Kind aus der Laufe h. = een kind ten
doop heffen; aus dem Sattel h. = uit het
zadel lichten; (ein Schiff) lichten; einen Schatz
h. = een ſchat lichten, opgraven; Geld h. =
geld opnemen; dieſen Uebelſtand wollen wir
h. = dezen miſtand zullen we opruimen,
uit den weg ruimen; die Stimme h. = de
stem verheffen; den Wohlſtand h. = de wel-
vaart bevorderen, doen toenemen; einen h. =
een borrel nemen, er eentje verſchalken; ſich
h. = stijgen, omhooggaan, rijzen, beter wor-
den; [zich verheffen]; die Größten h. ſich =
heffen elkaar op.
He'beputt, m. = steunpunt.
He'beopfer, f. = heſoffer.
He'bet, m. - \bar{z} , - = hefboom; hevel.
He'berolle, w. = lijst van heffingen, kohier.
He'beſtange, w. = hefboom.
He'beſtelle, w. = ontvangkantoor.
He'bewerk, f. = heftuig, hefwerktuig.
He'bewinde, w. = windas, katrol, ſchijf.
He'bezeug, f. = hefwerktuig.
Hebrä'er, m. - \bar{z} , - = Hebreëër.
hebrä'isch = Hebreëuwsch.
He'bung, w. -, -en = heffing, verheffing;
hoogte; 't doen uitkomen; bevordering; op-
komst; herſtel; inning (ber Steuern).
He'keſel, w. -, -n = hekel; eiten durç die
 Φ . ſtehen = over den hekel halen.
He'kelbank, w. = hekelbank.
He'kelſtran, w. = hekelaarſter.
he'keln, ſchw. (h.) = hekelen (*ook fig.*), over
den hekel halen, doorhalen, bevittten.
He'kſte, w. -, -n = knieboog.
He'kſt, m. -(e) \bar{z} , -e = snoek; (in ſchool)
kraan, bol; ein feiner Φ . = een geſlepen
klaat; der Φ . im Karpentende = de wolf in
de ſchaapſkool.
He'kſt'barſch, m. = snoekbaars.
He'kſt'brut, w. = snoekebroedsel, -pootſel.
He'kſt'grau = snoekgrijs, blauwgrijs.
He'kſt'känig, m. = groote snoek.
He'kſt'ſchimmel, m. = rood(geſpikkelde) ſchim-
mel.
He'k, f. (norbb.) -(e) \bar{z} , -e = afsluiting, om-
heining; deur in een omheining, poortje,
hek; achterſteven, ſpiegel.
He'ke, w. -, -n = heg, haag; ſtruikgewas;
broedplaats; broedsel; broeitijd.

he'ken, ſchw. (h.) = paren, broeden, jongen;
uitbroeden (*ook fig.*).
He'kenadel, m. = kleine adel.
He'kenäpfel, m. = paradysappel.
He'kenbeere, w. = doornbes.
He'kenfeuer, f. = tirailleurvuur.
He'kenhopfen, m. = wilde hop.
He'kenfirſche, w. = kamperfoelie.
He'ken(prediger, m.; :predigt, w. = hage||-
preker; -preek.
He'kenreiter, m. = ſtruikroover.
He'kenroſe, w. = wilde roos, hondroos.
He'kenſchere, w. = tuinſchaar.
He'kenſaun, m. = heg, haag.
He'kenſpennig, m. = potſtuk.
He'kenfeuer, f. = tirailleurvuur.
He'kenſlaage, w. = hekvlag, achttervlag, kam-
panjevlag.
He'kenzeit, w. = legtijd, broeitijd, broei.
he'da! = heidaar! hê! hola!
He'de, w. -, -n = werk, vlas.
He'derich, m. -(e) \bar{z} = hondsdrif; wilde mos-
terd, herik.
He'dſjra, w. - = hedsjra; Mohammets
vlucht, begin v. de Arab. tijdrekening.
He'dwig, w. = Hedwig.
He'er, f. -(e) \bar{z} , -e = heir, leger; ſchaar,
groote menigte, troep.
He'er'dann, m. -(e) \bar{z} = heerban.
He'er'dienſtverſicht, w. = dienſtplicht.
He'er'reſttheilung, w. = legerafdeeling, troep.
He'er'reſtmacht, w. = legermacht.
He'er'rezſug, m. = leger-, krijgſtocht, expeditie.
He'er'ſahrt, w. -, -en = heirvaart, krijgſtocht.
He'er'führer, m. = legeraanvoerder, generaal.
He'er'haufe, m. = legerschaar; legerkorps.
He'er'lager, f. = kamp.
He'er'rauch, m. = veenrook.
He'er'ſäule, w. = colonne.
He'er'ſchar, w. = heir-, legerschaar, krijgſbende.
He'er'ſchau, w. = inspectie, revue, wapen-
ſchouwing.
He'er'ſtraße, w. = heirweg, groote weg, heirbaan.
He'er'weſen, f. = leger(zaken).
He'fe, w. -, -n = gist; ſchuim; droesem;
die Φ . des Wolfes = de heffe (van het volk);
den Kelch bis auf die (bis zur) Φ . leeren, aus-
trinken = den kelk tot op den bodem leeg-
drinken; auf die Φ . ſommen = aan lager wal
raken.
He'fenbrot, f., :ſuchen, m. = brood, koek,
pannekoek met gist.
he'ſicht = gistachtig.
he'ſig = met gist.
He'ft, f. -(e) \bar{z} , -e = hecht, handvat, ſteel,
(fig.) heft, leiding; ſchrijfboek, ſchrift, afleve-
ring, brochure, boekje; daß Φ . in der Hand
behalten = 't heft in de hand houden.
He'ftchen, f. - \bar{z} , - = ſchriftje, boekje.
He'ftel, m. u. f. - \bar{z} , -, ob. w. -, -n =
haakje, kram.
He'ftelmacher, m. - \bar{z} , - = naalde-, spelde-
maker.
he'fteln, ſchw. (h.) = vastbaken, vasthechten.
he'ften, ſchw. (h.) = hechten, heften, naaien,
vastmaken, rijzen; (ein Buch) innaaien; (die
Augen, die Gedanken) auf, etw. h. = op iets
vestigen, richten; ſich h. (an) = zich hechten
(aan); zich vestigen (op).
He'ftſaden, m. = rijdraad.
He'ftſafen, m. = haak, pin, spie.
he'ftig = heftig, hevig, geweldig, erg; driftig,
hartſtochtelijk.

Heftigkeit, w. - = heftigheid, hevigheid, geweld; drift.
Heftloos = zonder hecht, zonder handvat.
Heftnadel, w. = boekbindersnaald.
Heftnagel, m. = punaise.
Heftpflaster, f. = hechtpleister.
Heftzweck, m., **Heftzwecke**, m. = nagel, punaise.
Heftzwirn, m. = boekbindersgaren.
Hege, w. - = koestering, verzorging; \S . und Pflege = verzorging en verpleging.
Hegemonie, w. - , -n = hegemonie.
hegen, \S hw. (h.) = [(Ding, Gericht) houden; (Recht, Urteil) spreken, uitspreken]; (Wiß, Wiße, Wissen) ter bescherming afsluiten, omheinen; sparen, ontzien, verzorgen, koesteren; (eine Meinung, Achtung, Mißtrauen, Verdacht, eine Schlange im Busen) koesteren; einen bescheidenen Sinn h. = bescheiden zijn.
Heger, m. = (bosch)wachter, opzichter.
Hegeleiter, m. = bereden boschwachter.
Hegezeit, w. = paartijd, gesloten tijd (voor jacht en visscherij).
Hehl, f. -(e)s = geheim; ich mache daraus kein \S . (ook: ich habe dessen kein \S . of ich habe es kein \S .) = ik maak er geen geheim van; ohne \S . = zonder omwegen, ronduit.
Hehlen, \S hw. (h.) = verbergen, geheim houden, helen.
Hehler, m. -s, - = heler; der \S . ist so gut wie der Stehler = de heler is zoo goed als de steler.
Hehlerel, m. -, -en = helerij.
hehr = hoog, verheven, heilig, heerlijk, grootsch, stout.
hei! = heil!
heilapostel! = heilaposteia.
heid! = hal! ho! toemaar! toe!
I. Heide, m. -n, -n = heiden.
II. Heide, w. -n, -n = heide, hei; steppe; heidekruid, hei; boekweit.
Heidelbese, m.; -blume, w.; -futter, f.; -gras, f. = hei(de)lbezem; -bloem; -voer; -gras.
Heidegruete, w. = boekweitegort.
Heidehonig, m. = heidehonig.
Heidehorn, f. = boekweit.
Heidekraut, f. = bezemheide, heidekruid, hei.
Heideland, f. = heide, heideland.
Heidebeere, w. = blauwbes, boschbes.
Heidenangst, w. = verschrikkelijke angst, doodsangst.
Heidenbefehrer, m. = heidenapostel.
Heidenbild, f. = afgodsbeeld.
Heidengeld, f.: das kostet mich (mir) ein \S . = dat kost me een heele hoop geld.
Heidenlärm, m. = helsch, heidensch spektakel.
Heidenleben, f. = heidenleven.
heidennäßig = heidensch, verbazend, verschrikkelijk, duivelsch, helsch.
Heidentempel, m. = heidensche tempel.
Heidentum, f. -s = heidendom.
Heidenvolk, f. = heidensch volk.
Heiderauch, m. = veen-, heiderook, dikke droge mist.
Heideretter, m. = bereden boschwachter.
Heide(s)hunde, w. = klein heideschaap.
Heidestrecke, w. = heidestreek, wijd heideveld.
heid! = vlug! huup! h. gehn, jett = weg, verloren gaan, zijn.
heidnisch = heidensch.
Heid(s)hunde, zie Heide(s)hunde.
Heidud u. **Heidud**, m. -en, -en = Heiduk, looper.

heifel, **heiflig** = kieskeurig, vies, netelig, hachelijk, lastig, moeilijk; etne heisse Frage = een netelige kwestie.
I. Heil, f. -(e)s = heil, zaligheid, geluk, redding; sein \S . versuchen = zijn geluk beproeven; im Jahre des Heils = in 't jaar des Heeren.
II. heil = heel, gaaf, ongedoerd, onbeschadigd; genezen, beter.
Heiland, m. -(e)s, -e = Heiland, Verlosser, Zaligmaker.
Heilanstalt, w. = geneesinrichting, herstellingsoord, sanatorium.
Heilart, w. = geneeswijze.
Heilbad, f. = mineraal bad, gezondheidsbad.
heilbar = heelbaar, te genezen, geneeslijk.
Heilbarkeit, w. - = genees-, heelbaarheid.
heilbringend = heil(aan)brengend, heilzaam, zegerijk.
Heilbringer, m. = redder, verlosser, heil-aanbrenger.
Heilbrunnen, m. = gezondheidsbron.
Heildistel, w. = gezegende distel.
heilen, \S hw. (h.) = genezen, beter maken, heelen; beter worden, herstellen, heelen; goed-maken, herstellen; sich h. = heelen, genezen.
Heiler, m. -s, - = genezer, redder.
Heilgymnastik, w. = heilgymnastiek.
heilig = heilig, gewijd; das heilige römische Reich deutscher Nation = het Roomsche Keizerrijk; die Heilige Schrift = de Heilige Schrift; der Heilige Stuhl = de Heilige Stoel; ein wunderlicher Heiliger = een zonderling, een origineel; einen h. sprechen = iem. heilig verklaren; etw. h. halten = iets heilig, hoog in eere houden; etw. hoch und h. od. h. und teuer beschern, beschreiben = iets hoog en heilig, hoog en duur verzekeren, beloven; du fannst dich h. darauf verlassen = je kunt er gerust, vast op rekenen.
heiligen, \S hw. (h.) = heiligen, wijden.
Heiligenbild, f.; -dienst, m.; -geschichte, w. = heiligebeeld (ook heiligeafbeelding); -dienst; -legende.
Heiligengeschichtsschreiber, m. = schrijver van heiliglegenden.
Heiligenkranz, -schein, m. = stralekrans, aureool, nimbus.
Heiligenkraut, f., -pflanze, w. = heiligebloem.
Heilighaltung, w. = strenge waarneming, 't heilighouden, heiliging.
Heiligkeit, w. - = heiligheid; Seine \S . = Z. Heiligheid (de paus).
Heilig(s)prechung, w. -, -en; -tum, f. -(e)s, .. tümer = heilig(s)verklaring; -dom (reliquie).
Heiligumschänder, m. = heiligschener.
Heiligung, w. -, -en = heiliging, wijding.
Heilkräft, w. = geneeskraft.
heilkräftig = heil-, geneeskraftig, heilzaam-werkend, machtig.
Heilkräut, f. = bereklauw; daglelie; heelkruid.
heilkundig = genees-, heelkundig.
Heilkunst, w. = geneeskunde.
Heilkünstler, m. = geneesheer, dokter; knoacier.
heillos = goddeloos, schandelijk, inleecht; noodlottig, heilloos, erg; h. es Wetter = nood-weer.
Heillosigkeit, w. - = goddeloosheid enz.
Heilmethode, w.; -mittel, f. = genees|me-thode; -middel.
Heilquelle, w. = gezondheidsbron.
Heilfalbe, w. = balsem.
heilsam = heilzaam, gezond, heilrijk, nuttig, weldadig.

- Seil'samfeit**, w. — = heilzaamheid enz.
- Seil'sarmee**, w. = heilsleger, leger des heils.
- Seil'serum**, f. —s, —s u. . . ra = heilsorum.
- Seil'slehre**, w. = leer des heils, der genade.
- Seil'smittel**, f. = heilmiddel, genademiddel.
- Seil'ssoldat**, m. = heilsoldaat.
- Seil'swahrheit**, w. = waarheid der genade.
- Seil'strank**, m. = heil drank, gezondheidsdrank.
- Seil'slung**, w. —, —en = heeling, genezing.
- Seil'slungsprozeß**, m. = genezingsproces.
- Seil'slungsverfahren**, f. = geneeswijze, kuur.
- Seil'slungswissenschaft**, w. = geneeskundige wetenschap.
- I. Heim**, f. —(e)s, —e = woonplaats, thuis.
- II. heim** = naar huis, thuis.
- Heim'arbeit**, w.; **-arbeiter**, m. = thuiswerk (huisvlucht, -industrie); -werker.
- Heim'at**, w. —, —en = geboorteland, vaderland, geboorteplaats, ouderhuis; die laatste \S . = de laatste verblijfplaats.
- heim'atberechtigt** = recht van inboorling, recht op onderstand bezittend.
- Heim'atland**, f. = geboorteland.
- heim'atlich** = vaderlandsch, van 't (of zoolks in 't) geboorteland.
- heim'atlos** = vaderlandloos, rondzwerfend, als balling. **Heim'atlofer** (ein), (ber) **Heimatlose** = zwerfeling, balling.
- Heim'atdorf**, f. = geboortedorp.
- Heim'atrecht**, f. = inboorlings-, burgerrecht.
- Heim'atschein**, m. = certificaat van oorsprong.
- Heim'atshafen**, m. = haven van herkomst.
- heim'begeben sich**, ft. (h.) = naar huis gaan.
- heim'begleiten**, fchw. (h.), **heim'bringen**, unr. (h.) = naar huis geleiden, ... brengen, thuisbrengen.
- Heim'chen**, f. —s, — = huiskrekel, heimpje.
- heim'eilen**, fchw. (f.) = naar huis ijlen.
- heim'elig** = vertrouweljk, gezellig, knus(jes).
- heim'fahren**, ft. (f.) = naar huis rijden, varen.
- Heim'fahrt**, w. = terugtocht, -rit, -reis.
- Heim'fall**, m. = 't toevallen (van een erfgoed).
- heim'fallen**, ft. (f.) = toevallen (als erfgoed), vervallen (aan).
- heim'finden sich**, ft. (h.) = den weg naar huis vinden.
- heim'führen**, fchw. (h.) = naar huis brengen; (ein Mädchen) huwen; zie **Glück**.
- Heim'führung**, w. = begeleiding naar de woning, naar huis; bruidstocht, bruiloft.
- Heim'gang**, m. = terugkeer, -komst; dood, overlijden, heengaan.
- heim'gehen**, unr. (f.) = naar huis gaan; overlijden.
- heim'ig** = inheemsch; vaderlandsch; eigen; als thuis, op zijn gemak; [in huis]; heim'igcher Handel = binnenlandsche handel.
- Heim'kehr**, w. — = terugkeer, -reis, -komst.
- heim'kehren**, fchw. (f.), **heim'kommen**, ft. (f.) = naar huis terugkeeren, ... komen, thuishkomen.
- Heim'kunft**, w. = thuishkomst.
- heim'leuchten**, fchw. (h.) einem = bijlichten; afwijzen, de waarheid zeggen.
- heim'lich** = geheim, verborgen; gezellig, vertrouweljk, aangenaam, op zijn gemak, thuis; heimeljk, stilletjes, in 't geheim, tersluik; [das heim'liche Gemach = 't geheim gemak]; h. tun = geheimzinnig doen.
- Heim'lichtheit**, w. —, —en = geheim, heimelijkheid, geheimzinnigheid; gezelligheid, behaaglijkheid.
- Heim'reise**, w., **Heim'ritt**, m. = terugreis, -rit.
- heim'schicken**, fchw. (h.) = naar huis sturen, zenden; afwijzen.
- heim'schiffen**, fchw. (f.) = naar huis terugvaren.
- heim'sehen sich**, fchw. (h.) = naar huis verlangen.
- Heim'stätte**, w. = eigen erf (Am. *homestead*).
- heim'suchen**, fchw. (h.) = bezoeken; beproeven, bezoeken, teisteren, kastijden, treffen.
- Heim'suchung**, w. —, —en = bezoek; bezoeking, kastijding, slag, plaag; \S . Maria = feest der Visitatie (2 Juli).
- heim'stragen**, ft. (h.); **-treiben**, ft. (h.) = naar huis dragen; n. h. drijven.
- Heim'tuße**, w. = valscheid, huichelarij, geniepigheid, gemeenheid, boosaardigheid, arglist.
- Heim'tücker**, m. —s, — = geniepigerd.
- heim'tüsch** = valsch, geniepig, gemeen, boosaardig.
- heim'wärts** = huiswaarts, naar 't vaderland.
- Heim'weg**, m. = weg naar huis, terugweg; er machte sich auf den \S . = hij ging op weg naar huis.
- Heim'weh**, f. = heimwee.
- Heim'wesen**, f. = thuis, eigen haard.
- heim'wollen**, unr. (h.) = naar huis terug willen.
- heim'zahlen**, fchw. (h.) = betaald zetten.
- heim'ziehen**, ft. (f.) = naar huis terugtrekken, reizen.
- Heim'zug**, m. = terugtocht, -reis.
- Heim**, m.: **Freund** (of **Gebatter**) \S . = vriend Hein (de dood).
- Heim'rich**, m. = Hendrik; blauw \S . = slangekruid; guter \S . = (plant) Brave Hendrik.
- heint** (mundartl.) = vannacht, -avond, -daag.
- Heinz**, m. = Hendrik, Hein.
- Heim'zelmannchen**, f. = aardmannetje, kabouter.
- Heim'rat**, w. —, —en = huweljk, echt; \S . in \S il bereut man mit **Heil** = vroeg (vlug) getrouwd, lang berouwd.
- heim'raten**, fchw. (h.) = huwen, trouwen; in etne achtbare Familie h. = in een achtenswaardige familie huwen.
- Heim'ratsantrag**, m.; **-anzeige**, w.; **-bureau**, f. = huwelijksaanzoek; -aankondiging (-advertentie); -kantoor.
- heim'ratsfähig** = in staat om te trouwen, huwbaar.
- Heim'ratsgedanke**, m. = trouwplan.
- Heim'ratsgesuch**, f.; **-gut**, f. = huwelijksaanzoek; -goed (uitzet).
- heim'ratslustig** = trouwlustig.
- Heim'ratsstifter**, m. = koppelaar.
- Heim'ratsvermittler**, m. = huwelijksmakelaar, koppelaar.
- Heim'ratsvertrag**, m. = huwelijkskontraakt.
- heim'sa! heim'sa!** = heisa! toe maar! goed zoo.
- heim'sehen**, fchw. (h.) = eischen, vorderen, gebieden, dringend verzoeken.
- Heim'schefaz**, m. = gebiedende zin.
- heim'ser** = heesch, schor.
- Heim'serkeit**, w. — = heeschheid.
- heiß** = heet, warm; vurig, driftig; einem den Kopf h. machen = iem. het hoofd (den kop) warm maken; einem die Hölle h. machen = iem. het vuur (na) aan de schenen leggen; ma's ich nicht weiß, macht mich nicht h. = wat niet weet, deert niet; heißes Blut haben = driftig zijn; es ging da h. her = het ging er heet toe.
- heim'sa!** = heisa!
- heiß'blütig** = warmbloedig, driftig.
- I. heim'sert**, ft. (h.) (ich heiß; hieß; hieße; heiß; gehießen) = noemen, heeten; beteekenen, be-

duiden; bevelen, heeten; etnen willkommen h. = iem. welkom heeten; das heiße ich pünktlich sein = dat noem ik stipt zijn; das heiße die Sache verderben = dat zou zijn de zaak bederven; das will etw. (viel) h. = dat beteekent nog al wat; was heißt das? was soll das h.? = wat moet dat beteekenen? das heißt (b. h.) = dat is (d. i.) of dat wil zeggen (d. w. z.); es heißt = men zegt, er wordt gezegd; het bevel luidt; hier heißt es wohl mit Recht = hier mag men wel terecht zeggen; hier (of da) heißt es aufgepaßt (ob. aufpassen) = oppassen is de boodschap; ich will ein Schelm, Hans heißen, wenn... = ik ben een boon, als...; er hieß mich bleiben = hij beval (heette, zei) mij te blijven; wer hat dich (ob. dir) das gehießen = wie heeft u dat bevolen.

II. heifen, *schw.* (h.) = (zeem.) hijschen. heif'lerflicht; -gefiebt = vurig afgesmeekt; v. geliefd (v. bemind).

heif'hunger, m. = geuwwhonger, hevig verlangen.

heif'hungrig = uitgehongerd.

heif'lufmaschine, w. = heete-luchtmaschine.

heif'horn, m. = drifkop, heethoofd.

heif'wasserheizung, w. = verwarming door heet water.

heif'ter, m. -s, -; u. w. -, -n = jonge boom, jonge beuk, haagbeuk.

heif'ter = helder, klaar, niet betrokken, niet bedekt (Himmel, Luft, Wetter, Tag); hel, licht; vroolijk, blij(de), opgeruimd (Stimmung, Ausblick, Spiel).

heif'terfeit, w. - = helderheid, klaarheid; vroolijkheid, opgeruimdheid; (allgemeine) *h.*! (in vergaderingen) = hilariteit!

heif'tern, *schw.* (h.) = ophelderen, opvroolijken.

heif'apparat, m. = verwarmings-, stooktoestel.

heif'bat = waar gestookt kan worden, met stookplaats.

heif'zen, *schw.* (h.) = verwarmen, stoken, vuur aanmaken; ich h.: diefes Zimmer heift sich gut = deze kamer is makkelijk te verwarmen.

heif'zer, m. -s, - = stoker.

heif'fläche, w. = verwarmingsvlakte.

heif'loch, f. = stookgat.

heif'material, f. = brandstof.

heif'raum, m. = stookruimte.

heif'röhre, w. = verwarmingsbuis.

heif'stoff, m. = brandstof.

heif'zung, w. = verwarming, (t) stoken.

heif'vorrichtung, w. = verwarmings-, stookinrichting.

he'fate, w. = Hekate, godin der maan, der onderwereld, toovergodin.

he'fatomb'e, w. -, -n = hekatombe, offer van 100 stieren, groot offer.

he'ftar, f. (u. m.) = hektare.

he'tif, w. - = toring.

he'tifer, m. -s, - = toringlijder.

he'tifich = teringachtig, tering...

he'tographie'ren, *schw.* (h.) = hektografeeren.

he'to|gramm, f.; -liter, f.; -meter, f. u. m. = hektogram; -liter; -meter.

he'tor, m. = Hektor.

he'ld, m. -en, -en = held.

he'lden|alter, f.; -bahn, w.; -busch, f. = helde|tijdperk; -loopbaan; -boek.

he'lden|dichter, m.; -gedicht, f.; -gestalt, f.; -gestalt, w. = helde|dichter; -dicht; -geslacht; -gestalte.

he'ldenhaft = heldhaftig.

he'ldenhihn = koen als een held, stout.

he'ldenlied, f. = heldelied, -zang, -dicht.

he'ldennädchen, f. = heldhaftig meisje.

he'ldennützig = heldhaftig, stout, dapper, als een held.

he'ldennüt, m. = heldemoed, heldhaftigheid.

he'ldennützig = heldhaftig, moedig, dapper.

he'lden|fchar, w.; -finn, m.; -fat, w. = helde|fchaar; -geest; -daad.

he'lden|tum, f.; -tod, m.; -volk, f.; -zeit, w. = helde|dom; -dood; -volk; -tijd.

he'ldin, w. -, -nen = heldin.

he'lena, w. = Helena.

he'fen, f. (h.) (du hilfst, er hilft; half; hülf; hilf! geholfen) = (etnem) helpen, behulpzaam zijn; baten, dienen, goed zijn, nuttig zijn; einem bei der Arbeit h. = iemand aan zijn werk helpen; ihm ist nicht zu h. = hij is niet te helpen; ich kann dir nicht h. = ik kan er niets aan doen; so wahr mir Gott helfe! = zoo waar helpe mij God! einem auf die Sprünge h. = iem. op weg, op 't spoor helpen; ich kann mir nicht h. = ik weet niet, (maar...); er weiß sich zu h. = hij weet zich te redden, te helpen; helf Gott! = God zegen u; hilf's nicht, so schadet's nicht = baat het niet, het schaad ook niet.

he'fer, m. -s, - = helper, hulp, ondersteuner; (Schwefel) hulpprediker.

he'fers'helfer, m. = handlanger, heler, medeplichtige.

he'fen, m. -s, -; he'fge, w. -, -n = (scheeps)helling.

[he'fge, m. -n, -n = beeld.]

he'fgo|land, f.; -länder, m. -s, - = Helgo|land; -lander.

he'fikon, m. = Helikon; berg der muzen.

he'liographie' w. - = heliografie.

he'liographie' w. = heliografie, koperlicht-druk.

he'liome'ter, f. u. m. = heliometer.

he'lios, m. = Helios, zonnegod.

he'liofkop, f. -(e)s, -e = helioskoop, zonnemeter.

he'liofkop, m. -(e)s, -e = heliostaat.

he'liotrop, f. -(e)s, -e = heliotrop, zonnewende; (delfstof) kateog; zonnepiegel.

he'liozen'trifich = heliocentrisch, met de zon tot middelpunt.

hell = helder, hel, luidklinkend, licht, schitterend, klaar, levendig; helles Gelfächter = schaterend gelach; h. aufstehen = schaterlachen; es ist schon heller Tag = 'tis al klaar dag; um hellen lichten Tage = op klaarlichten dag; es wird h. = 't wordt licht; ein heller Kopf = een vlugge, schrandere, heldere kop; heller Wahnsinn = klinkklare onzin; in hellen Häufen = in groote scharen; die hellen Tränen = tranen met tuiten, dikke tranen; h. sehen = helderziende zijn.

hell'auf = helder, luid.

hell'äugig = met heldere oogen, klaaroogig.

hell'blau; -braun = licht|blauw; -bruin.

hell'denkend = helderdenkend.

hell'dunkel, f. = licht-en-schaduw, licht-en-bruin; schemerlicht.

hell'e, w. - = helderheid, licht, glans.

hellebar'de, w. -, -n = hellebaard.

hellebardier, m. -(e)s, -e = hellebardier.

hel'len, *schw.* (h.) = hel(der) maken, verhelderen.

helle'ne, m. -n, -n = Hellenen, Griek.

helle'nisch = Helleensch, Grieksch.

Hellenis'mus, m. -, ..men = Hellenisme.

Hellenist', m. -en, -en = Hellenist.

Sel'ler, m. -s, - = penning, halve cent; er hat seinen roten S. = hij heeft geen rooien duit; auf od. bei S. und Pfennig bezahlen = tot den laatsten halven cent of tot op een cent betalen.
hel'ferlicht: am hellerlichten Tage = op klaarlichten dag.
Sel'lespont, m. -(e)s = Hellespont.
hell'farbig = lichtkleurig, helkleurig.
Sel'fuch, m. = lichtvos.
hell'glänzend = helderschitterend.
hell'grau, -grün = lichtgrijs, -groen.
hell'hörig = goed hoorend; gehoorig.
Sel'ligkeit, w. = helderheid, glans, licht.
Sel'ting, m. -(e)s, -e; S., w. -, -en = (scheeps)helling.
hell'(U)chtend = helder schitterend, helder schijnend.
hell'(D)icht = klaarlicht.
hell'rot = licht-, helderrood.
hell'sehend = helderziend.
Sel'sichtigfeit, w. = helderziendheid.
Sel'tung, w. - = verheldering, glans.
hell'weiß = helderwit.
Selm, m. -(e)s, -e = helm (hoofdeksel, van een distilleerkolf, van het roer); kap; koepel (van kerktoren); dom; [steel].
Selm'büde, w. = helm lint, -strik.
Selm'büh, m. = helmpluim.
Selm'dach, f. = koepeldak.
Selm'feder, w. = veer op den helm.
helm'förmig = helmvormig.
Selm'gewölbe, f. = koepelgewelf.
Selm'gitter, f. = vizier.
Selm'holz, f. = helmstok, -hout, roerstok.
Selm'm'chen, Pl. = ingewandswormen.
Selm'kraut, f. = glikdruid, blauwe godsgenade.
Selm'schmud, m. = helmversiersel.
Selm'stöck, m. = helmstok, roerstok.
Selm'vizier, m. = vizier.
Selot'e, w. = Heloise.
Selot'e, m. -n, -n = Heloot.
Selvet'ien, f. = Helvetië.
Selvet'ier, m. -s, - = Helvetiër.
helvet'isch = Helvetisch, Zwitsersch.
Hemd, f. -(e)s, -en; **Hemde**, f. -s, -n = hemd; härenes S. = haren kleed, boetekleed; einen bis aufs S. ausziehen = iem. naakt uitschudden; das S. ist (od. liegt) mir näher als der Rock = het hemd is mij nader dan de rok.
Hemd'ärmel, m. = hemdsmouw; in Hemd'ärmeln = in 't overhemd, in hemdsmouwen.
Hemd'ärmelig = in 't overhemd, in hemdsmouwen; gemeenzaam; onbeschaafd.
Hem'dentraagen, m. = hemdskraag.
Hem'dentrause, w. = hemdsplooisel, jabot.
Hem'dennat, m. = klein kind in 't hemdje.
Hem'dennadel, w. = borstspeld.
Hemd'hofe, w. = hemdbroek, combinaison, hansop.
Hemde'ärmel zc., zie Hemd'ärmel zc.
Hemiglob, m. -en, -en = halve bol.
Hemigte'ren, Pl. = halfschildvleugeligen.
Hemipha're, w. -, -n = halve bol, halfronde.
Hemist'adium, f. -s, . sijen = halfvers.
Hem'me, w. -, -n = wagenrem.
Hem'men, fchw. (h.) = remmen; tegenhouden, stuiten, schorsen; inhouden, matigen, tegenwerken.
Hemm'gabel, w. = remgaffel, -vork.
Hemm'tette, w. = remketting.
Hemm'nis, f. -feß, -fe = beletsel, hindernis.

Hemm'schuh, m. = rem(toestel); hindernis; einen S. anlegen = een rem aanzetten, hinderen, tegenhouden.
Hem'mung, w. -, -en = remming, vertragen; stremming, storing, verhindering.
Hendiady's, f. - = hendiadys ('t noemen van één begrip door twee woorden).
Hengst, m. -(e)s, -e = hengst.
Hengst'füllen, f. = hengstveulen.
Hen'tel, m. -s, - = hengsel, oor, handvat.
Hen'telglas, f. = glas met een oor.
Hen'telforb, m. = hengselmand.
Hen'teltopf, m. = pot met hengsel, met ooren.
Hen'teltopfen, f. = potje met 2 ooren (iem. met de handen in de zij of in de zakken).
hen'ten, fchw. (h.) = ophangen.
hen'tenswert = waard om opgehangen te worden.
Hen'fer, m. -s, - = beul, duivel, drommel; zum S.! = wat drommel! daß dich der S.! = de duivel haal je! ich habe den S. davon = ik geef er den brui van; zie fragen.
Hen'fer'heil, f.; **-bloß**, m. = bijl, blok van den beul.
Hen'fermah'zeit, f. (w.) = galge-, afscheidsmaal.
Hen'fer'schwert, f.; **-s'hand**, w.; **-s'knecht**, m. = beulszwaard; -hand; -knecht.
Hen'na, w. - = henna, een wortel, blanketselverf.
Hen'ne, w. -, -n = hen, kip; etne S. mit Esporen = een kat van een vrouw.
Hen'negat, f. -s = hennegat, gat voor de roerpen.
Hen'negau, f. = Henegauwen.
Henric'te, w. = Henriette.
Henriqua'tre (spr.: *Henrikatre*), m. -s, -(s) = Henri-quatre (baard).
Hepha'istos, **Hepha'ist**(us), m. = Hefaistos, god v. het vuur.
Septachord' (spr.: *..kord*), m. -(e)s, -e = groote septime; zevensnarige lier.
Septae'der, f. -s, - = zeventvlak.
her = hierheen, hier; vandaan: nur h. damit! = geef (of spreek) maar op! voor den dag er mee! bon da h. = van dien kant; bon oben h. = van boven (hierheen); um mich h. = om mij heen; hin und h. = heen en weer; wo ist, kommt er h.? = waar is, komt hij vandaan? hinter einen h. sein = iem. achterna zitten, vervolgen; über einen h. sein = iem. overvallen, zich op iem. werpen; über etw. h. sein = zich met iets bezighouden; das ist nicht weit h. = dat heeft niet veel om 't lijf; bon alters h., bon jeher = van oudsher; es ist schon lange, ein Jahr h. = het is al lang, een jaar geleden.
He'ra, w. = Hera, Juno.
herab' = naar beneden, neer, omlaag; den Strom h. = stroomaf.
herab'bemühen, fchw. (h.) einen = iem. naar beneden laten komen; sich h. = de moeite doen naar beneden te komen, beneden komen.
herab'blicken, fchw. (h.) = neerzien, naar beneden zien.
herab'drücken, fchw. (h.) = neer, naar beneden drukken; die Preise h. = de prijzen omlaag doen gaan.
herab'finden, ff. (h.) = den weg (naar beneden) vinden.
herab'flehen, fchw. (h.) = afsmeken.
herab'follern, fchw. (f.) = naar beneden komen rollen, tuimelen.

herab'kommen, ft. (f.) = naar beneden komen, neerkomen; aan lager wal komen, vervallen; verlopen.

herab'lassen, ft. (h.) = naar beneden laten, neerlaten, (Vorhänge) laten zakken; (etw. vom Preise) laten vallen; **sich h.** zu einem = tot iem. afdalen, neerdalen; das läßt er sich nicht herab = daartoe verlaagt hij zich niet; **sich h.** etw. zu tun = zich verwaardigen tot iets.

herab'lassend = minzaam, vriendelijk, welwillend, gemeenzaam; uit de hoogte.

Herab'lassung, w. — = neerlating, vermindering; minzaamheid, gemeenzaamheid.

herab'leiten, ftw. (h.) = opdreunen.

herab'schaffen, ftw. (h.) = naar beneden brengen, bezorgen.

herab'schießen, ft. (h.) = neer-, afschieten; van boven naar beneden schieten; **h.**, (f.) = snel neerdalen, neerschieten.

herab'sehen, ft. (h.) = neerzien; auf einen h. = (met minachting) op iem. neerzien.

herab'setzen, ftw. (h.) = neer-, afzetten; einen h. = iem. in discredit brengen, in rang verlagen, degradeeren; (die Löhne) verlagen, (die Preise) verminderen, doen dalen; zu stark herab'gesetzten Preisen = tegen veel verminderde prijzen; **sich h.** = zich verlagen.

Herab'setzung, w. — = af-, neerzetting; verlaging, degradeering; verkleining; minachting; vermindering, verlaging.

herab'sinken, ft. (f.) = dalen, zakken.

herab'stimmen, ftw. (h.) = (ein Instrument) lager stemmen; seine Ansprüche h. = minder eischen, lagere eischen stellen; matigen, verminderen; ternerslaan, neerslachtig maken; een toontje lager spreken.

herab'würdigen, ftw. (h.) = verlagen, vernederen, in minachting brengen.

herab'ziehen, ft. (h.) = naar beneden trekken, neerhalen, laten zakken; einen h. = iem. naar beneden halen, verlagen, vernederen, in minachting brengen; **h.**, (f.) = naar beneden gaan, trekken.

Herakles, m. = Herakles, Herkules.

Heraklide, m. —n, —n = Heraklide, nakomeling v. Herakles.

Heraldik, w. — = heraldiek, wapenkunde.

heraldiker, m. —s, — = heraldikus.

heraldisch = heraldisch.

heran' = hierheen, naar dezen kant, aan, nader: nur h.! = kom maar hier!

heran'bilden, ftw. (h.) = vormen, ontwikkelen, opvoeden.

heran'blühen, ftw. (f.) = opbloeien, zich ontwikkelen, opgroeien.

heran'eilen, ftw. (f.) = aansnellen, toesnellen, komen aanvliegen.

heran'geh(e)n, unr. (f.) = naderen; an einen h. = naar iem. toegaan, iem. naderen; bei einem h. = bij iem. aanloopen.

heran'kommen, ft. (f.) = aankomen, naderkomen, naderen; komm heran! = kom maar op!

heran'machen sich, ftw. (h.) an einen = iem. naderen, op iem. toegaan.

heran'nahen, ftw. (f.) = naderen, naken; droeigen (von Gefahren).

heran'reifen, ftw. (f.) = rijpen, rijp worden, zich ontwikkelen.

heran'rücken, ftw. (f.) = aanrukken; dichter bij schuiven, komen, schikken.

heran'sprengen, ftw. (f.) = aangalopperen, komen aangalopperen.

heran'treten, ft. (f.) = naderen, nadertreden;

etw. tritt an einen heran = iets gewordt iem., iets komt voor iem.; nadert iem.

heran'wachsen, ft. (f.) = opgroeien, zich ontwikkelen, groot worden, toenemen; zum Manne h. = tot een man opgroeien; das heranwachsende Geschlecht = het opkomende geslacht.

heran'wagen sich, ftw. (h.) = zich wagen aan, (f.) aandurven; er bij durven.

heran'ziehen, ft. (h.) = aantrekken, -halen, -voeren; **h.**, (f.) = naderen.

heran'zücken, ftw. (h.) = aankweeken, aan-**Sch'rauchen**, zie Fei d e r a u d. [fokken.]

herauf' = naar boven, boven, opwaarts, op, omhoog; von unten h. = van onder op; nur h.! = kom maar boven! al hooger! von dort h. = van daar, van dien kant.

herauf'beschwören, ftw. (h.) = bezweren; oproepen.

herauf'bringen, unr. (h.) = boven, naar boven brengen; boven-, op-, omhoogkrijgen.

herauf'finden sich, ft. (h.) = den weg naar boven vinden.

herauf'fuhrwerke, ftw. (h.) = naar boven rijden, trekken, brengen.

herauf'puffen, ftw. (h.) = (eine Wase) opdrijven.

herauf'rücken, ftw. (h.) = naar boven, omhooghalen, trekken, rukken, dichterbij halen, schikken; **h.**, (f.) = (in rang) vooruitkomen, vooruitgaan.

herauf'schrauben, ftw. (h.) = opschroeven; (prijzen) opdrijven.

herauf'setzung, w. = verhooging (van tarieven e. d.).

herauf'ziehen, ft. (h.) = op-, omhoogtrekken, op-, omhooghalen; zu sich h. = tot zich oppellen; **h.**, (f.) = opkomen, (vom Gewitter, Sturm) komen opzetten.

heraus' = naar buiten, buiten, eruit, uit; von innen h. = van binnen uit; nach vorn h. = naar voren, op (aan) den voorkant; da h. = hierheen; (zum Hause) h.! = er uit! de deur uit! het huis uit! grade h. = ronduit; h. mit der Sprache = spreek op! laat hooren, wat je op 't hart hebt! h. damit! = voor den dag er mee; das Buch ist noch nicht h. = is nog niet uit(gekomen).

heraus'arbeiten, ftw. (h.) = naar buiten werken, er uit werken; **sich h.** = zich er uit werken, zich er uit redden.

heraus'beigen, ft. (h.) = uitbijten; den Feinen h. = den lijnen man spelen; **sich h.** = zich er uit redden.

heraus'bekommen, ft. (h.) = naar buiten of er uit krijgen; noch Geld h. = nog geld terugkrijgen; (ein Geheimniß) ontdekken; (ein Rätsel) raden.

heraus'bemühen sich, ftw. (h.) = naar buiten komen.

heraus'brechen, ft. (h.) = uitbreken, uitrukken; braken, overgeven; **h.**, (f.) = uitbreken.

heraus'bringen, unr. (h.) = (naar) buiten brengen, er uit br.; er uit krijgen; ontdekken; raden; eindelijk begrijpen; er konnte kein Wort h. = hij kon geen woord uitbrengen of hij kon er geen woord uitkrijgen.

heraus'fahren, ft. (h.) = naar buiten rijden of varen, met een rijtuig, in een schip naar buiten brengen; **h.**, (f.) = uitrijden, naar buiten rijden of varen; naar buiten of er uit vliegen, schieten; es fuhr mir so heraus = het kwam er zoo plotseling uit, het ontschoot me zoo opeens.

herausfinden, ft. (h.) = uit velen vinden, herkennen, ontdekken; **sich h.** = den weg naar buiten vinden; elkander vinden, herkennen, ontdekken; uit den doolhof geraken (ook fig.).

herausfordern, fchw. (h.) = uitdagen, uit-tarten, aanzetten, aanhitsen; terugvorderen, terugeischen (het teveel betaalde e. d.).

herausforderer, m. -s, - = uitdager.

herausforderung, w. = uitdaging.

herausfühlen, fchw. (h.) = voelen, als van zelf merken.

herausgabe, w. = teruggave, restitutie; uitgave (van een boek).

herausgeben, ft. (h.) = naar buiten geven, aangeven (door een raam bijv.); teruggeven, opgeven, afgeven; teruggeven, terugbetalen; (een boek) uitgeven, doen verschijnen; er konnte mir nicht h. = (ook:) hij kon me niet antwoorden.

herausgeber, m. = uitgever.

herausgehen, unr. (f.) = uitgaan, naar buiten gaan; (ben *Stücken*) er uit gaan; mit der *Sprache* h. = ronduit spreken, vrijuit spreken.

heraushaben, unr. (h.) = er uit hebben; ich hab's heraus = ik ben er, ik heb 't gevonden of ik ben er achter.

herausheben, ft. (h.) = (er)uit lichten, beuren, helpen.

herausheben, fchw. (h.) = naar buiten vegen; (ben *Schelm*) laten zien, (zich) toonen (als).

herausheben, **herausheben**, **herausheben** = **herausheben**, **herausheben**, **herausheben**, fchw. (h.) = langs den weg van spitsvondigheden en muggezifterijen eindelijk vinden.

herausheben, fchw. (h.) = (door applaus) terugroepen (op 't tooneel).

herauskommen, ft. (f.) = er uit komen, naar buiten komen; uitkomen, verschijnen; uitkomen, bekend worden; dabei kommt nichts heraus = dat leidt tot niets, dat helpt niets, dat loopt op niets uit; was kommt ihm dabei heraus? = wat heeft hij daaraan? wat wint hij daarmee? das kommt auf eins (ook: auf's Gleiche) heraus = dat komt op 'tzelfde neer; sie kam mehr auf den Vater heraus = zij had meer van haar vader.

herauslangen, fchw. (h.) = toesteken, naar buiten steken, reiken.

herauslesen, ft. (h.) = uitlezen, uitzoeken; er uit lezen, er uit opmaken.

herausmachen, fchw. (h.) = uitmaken, er doen uitgaan, wegmaken; **sich h.** = uitgaan; opkomen, vooruitgaan.

herausmühen sich, fchw. (h.) = zich ont-poppen, blijken te zijn.

herausnehmen, ft. (h.) = er uit nemen; **sich** etw. h. = zich iets aanmatigen; sich freibeiten h. = zich vrijheden veroorloven.

herausplatzen, fchw. (f.) = uitbarsten, uitvallen, er uit slappen; mit etw. h. = iets er uitflappen.

herauspoltern, fchw. (h.) = luidruchtig, met geraas en lawaai naar buiten komen; mit etw. h. = iets er uitflappen.

herausputzen, fchw. (h.) = optoaien, opronken, opschikken, opsmukken, opdirken.

herausragen, fchw. (h.) = uitsteken, vooruitsteken.

herausreden, fchw. (h.) frei = vrijuit spreken; **sich h.** = zich er uit praten.

herausreifen, ft. (h.) = uittrekken, uitrukken, uitscheuren; uit de verlegenheid helpen, reddden; **sich h.** = zich er uittrekken.

herausrücken, fchw. (h.) = naar buiten halen, te voorschijn halen; (Geld) voor den dag halen, geven, dokken, over de brug komen; mit der *Sprache* h. = spreken, voor den dag komen met iets; er rückt nicht aus seinem *Platz* heraus = hij komt niet uit zijn plooi.

herausrufen, ft. (h.) = naar buiten roepen; (einen *Schauspieler*) terugroepen.

herausruhen, fchw. (h.) = etw. frei, gerade h. = iets gerust, ronduit zeggen.

herausbringen, fchw. (h.) = naar buiten brengen, bezorgen; wegmaken, uitmaken.

herausfahren sich, fchw. (h.) = zich weg-scheren, zich wegpakken.

herausfahren, ft. (h.) = uitslaan; uitdrijven, verjagen; naar buiten slaan; einen *Gewinn* h. = een winst er uit slaan, maken, halen.

herausstechen, unr. (h.) = uitsteken, vooruit-springen.

herausstehlen, ft. (h.) = er uit stelen; **sich h.** = ontsnappen, wegsluipen.

herausstellen, fchw. (h.) = buiten plaatsen, zetten; ten toon stellen; **sich h.**: es stellt sich heraus, daß... het blijkt, dat...; er stellte sich als einen *Spieler* heraus = hij bleek een spion te zijn.

herausstechen, fchw. (h.) = uitsteken (die *Zunge* z. B.).

herausstreichen, ft. (h.) = uit-, wegstrijken; ophemelen, in de hoogte steken, opvrijzelen.

herausstürzen, fchw. (h.) = naar buiten of er uit werpen, storten; h., (f.) = naar buiten of er uit stormen, vliegen.

herauswachsen, ft. (f.) = uit (iets) opgroeien, uitkomen, ontspruiten; aus seinen *Ädtern* h. = uit de kleeren groeien; diese *Geschichte* wächst mir zum *Halse* heraus = hangt mij de keel uit.

herauswerfen, ft. (h.) = er uit werpen, gooien.

herauswickeln, fchw. (h.) = uitwikkeelen, uitrollen; er uit helpen, reddden.

herauswimmeln, fchw. (h.) = (er)uitbionjuren.

herauswinden, ft. (h.) = er uit draaien; er uit helpen, reddden.

herauswollen, unr. (h.) = er uit of naar buiten willen; nicht mit der *Sprache* h. = zich niet willen uitlaten, niet spreken willen, niets willen zeggen, er omheen draaien.

herauswürgen, fchw. (h.) = met moeite en geweld uitbrengen.

herauszahlen, fchw. (h.) = terugbetalen.

herausziehen, ft. (h.) = uittrekken, er uit halen of trekken, naar buiten trekken; uit de verlegenheid helpen, reddden; h., (f.) = verhuizen.

herb = zuur, wrang, bitter, hard, rauw, guur, scherp.

Herbarium, f. -s, .rien = herbarium.

Herbe, w. -, zie *Herbheit*.

herbei = hier(heen), er heen, er bij, aan, toe.

herbeibringen, fchw. (h.) = aanvoeren; tewoeg brengen, tot stand brengen, aanleiding geven tot, veroorzaken.

herbeilassen, ft. (h.) = toelaten, er bij laten; **sich h.** = toestemmen, zich laten vinden, zich verwaardigen.

herbeimachen sich, fchw. (h.) = naderen, er naar toe gaan.

herbeirufen, ft. (h.) = (er bij) roepen, bij zich roepen.

herbeischaffen, fchw. (h.) = aanbrengen, bezorgen, verschaffen.

herbeistürzen, *schw.* (f.) = toesnellen, aansnellen, toeschieten.

herbeiwünsfen, *schw.* (h.) = naar zich toe wenken.

herbeiwünschen, *schw.* (h.) etw. = wenschen dat iets zal komen of gebeuren, verlangend uitzien naar.

herbeiziehen, *ft.* (h.) = naar zich toe trekken, aantrekken; etw. bei (an) den Haaren h. = iets bij de haren er bij sleepen; h., (f.) = naderen, aankomen, komen opzetten.

herbemühen, *schw.* (h.) = (hierheen) laten komen; *sich* h. = (hierheen) komen.

Herberge, *w.* -, -n = herberg, onderkomen, nachtverblijf, logement, toevlucht(soord).

herbergen, *schw.* (h.) = verblijf houden, logeeren; herbergen, huisvesten.

Herbergsmutter, *w.*, -vater, *m.* = waardin, waard in een gildeherberg; (*nu ook*) kostbaas.

herbestellen, *schw.* (h.) = oproepen, aanzeggen te komen, ontbieden.

herbeten, *schw.* (h.) = opbidden, (een gebed) van begin tot eind opzeggen, opdreunen.

Herbheit, *w.* -, -en = zuurheid enz., *vgl.* herb.

herbitten, *ft.* (h.) = hierheen verzoeken, ontbieden.

herbringen, *unn.* (h.) = hierheen brengen; *zie ook*: hergebracht.

Herbst, *m.* -es, -e = herfst, oogsttijd, wijnoogst.

Herbstabend, *m.*; -arbeit, *w.*; -blume, *w.* = herfstavond; -werk (-arbeid); -bloem.

herbsten, *schw.* (h.) = wijnoogst houden; e^s herbstet = het wordt herfst.

Herbstferien, *Pl.*; -frucht, *w.* = herfstvacantie; -vrucht.

herbstlich = herfstachtig; van den herfst, herfst....

Herbstling, *m.* -(e)s, -e = herfstvrucht, late vrucht; nakomer; eetbare paddestoel.

Herbstluft, *w.* = herstlucht.

herbstmäßig = herfstachtig.

Herbstmesse, *w.*; -monat, *m.*; -nachtgleiche, *w.* = herfstjaarmarkt; -mand; -nachtevening.

Herbstsaat, *w.*; -zeitlose, *w.* = herfstjaaisel (-koren); -tijloos.

herbustspielen, *schw.* (h.) = geheel (af-)spellen.

Herb, *m.* -(e)s, -e = haard, stookplaats, aschkolk; thuis; brandpunt; nest of roest (eines Raubvogels); vinkebaan; eigner h. ist Goldes wert = eigen haard is goud waard; einen eignen h. gründen = een eigen huis houden opzetten; er hat weder Haus noch h. = hij heeft geen onderkomen.

Herbstsche, *w.* = haardasch.

Herde, *w.* -, -n = kudde, troep, schaar.

herdenreich = rijk in kudden.

Herdentier, *f.* = kuddedier.

herdentweife = bij of in kudden.

Herre, *w.* = Hera, Juno.

herreisen, *schw.* (h.) = aan- of toesnellen.

herein = naar binnen, binnen; h. = binnen!

hereinbemühen, *schw.* (h.) = naar binnen laten komen; *sich* h. = naar binnen komen.

hereinbrechen, *ft.* (f.) = invallen, binnendringen; aanbreken.

hereinfallen, *ft.* (f.) = invallen, er in vallen; er in loopen; in de val loopen; mit etw. h. = bedrogen uitkomen met iets.

hereinlegen, *schw.* (h.) = er in leggen; (fig.) in de put krijgen, onderkrijgen, overwinnen; een koopje leveren, er in laten loopen.

hereinschneien, *schw.* (h.) = naar binnen sneeuwen; h., (f.) = onverwachts verschijnen, uit de lucht komen vallen, komen aanwaaien.

hereinstehlen, *ft.* (h.) = steelsgewijze naar binnen brengen, doen binnensluipen; *sich* h. = (naar) binnen sluipen.

hereinziehen, *ft.* (h.) = (naar) binnen trekken, sleepen; h., (f.) = naar binnen trekken, gaan; een huis betrekken, naar de stad verhuizen.

hererzählen, *schw.* (h.) = van begin tot eind vertellen, opvertellen.

herfahren, *ft.* (f.) = (daar)heen varen of rijden, varende of rijdende aankomen; über einen h. = zich op iem. werpen, iem. overvallen, iem. toesnauwen; mit Vorwürfen, Schimpfzügen über einen h. = iem. met verwijten, scheldwoorden overladen.

Herfahrt, *w.* = terugrit, -vaart, -reis.

herfallen, *ft.* (f.) über einen = iem. overvallen, op iem. aanvallen; iem. uitmaken voor al wat leelijk is.

herfinden sich, *ft.* (h.) = zijn weg (hierheen) vinden.

Hergabe, *w.* = overgave, 't opgeven.

Hergang, *m.* = nadering, komst; loop, gang, verloop; toedracht.

hergeben, *ft.* (h.) = geven, aangeven, overgeven, opgeven; dazu müßte ich meinen Namen nicht h. = daartoe zou ik mijn naam niet willen leenen; die Seife gibt wenig her = die zeep geeft weinig af.

hergebracht = traditioneel, gewoon, gebruikelijk, van ouds in gebruik zijnde, (over)oud.

hergebrachtmaßen = naar oude gewoonte, ouder gewoonte.

hergehen, *unn.* (f.) = komen, naderen, loopen; hinter, vor, neben einem h. = achter, voor, naast iem. aanloopen; über etw. h. = zich met iets bezig houden, met iets aan 't werk gaan, iets aanpakken, iets aanspreken (*fig.*); e^s geht da lustig her = het gaat daar vroolijk toe; e^s geht darf her = het gaat er heet toe; jezt geht's über dich her = nu hebben ze 't over jou, nu moet jij 't ontgelden, nu krijg jij je beurt.

hergehören, *schw.* (h.) = behooren, op zijn plaats zijn, thuis behooren.

hergelaufen = hierheen gekomen, geloopt; hergelaufenes Rad = lui die op een stroovisch zijn komen aandrijven, vagebonden, zwerfelingen.

herhalten, *ft.* (h.) = (die Hand, den Hut) ophouden, toesteken; er muß immer h. = hij moet 't altijd ontgelden, hij moet altijd 't gelag betalen; meinbeutel hat h. müßen = ik heb moeten bloeden, opdokken.

herholen, *schw.* (h.) = hier(heen) halen, halen, weg- of vandaanhalen.

herhören, *schw.* (h.) = luisteren, toehooren.

Herhing, *m.* -(e)s, -e = haring; wir saßen wie die Heringe = als haring in de ton.

Heringsbüße, *w.*; -fang, *m.* = haring|buis; -vangst.

Heringsmilch, *w.* = hom van haring.

I. **herkommen**, *ft.* (f.) = hier(heen) komen, aankomen; (ergens) vandaan komen, afkomstig zijn, herkomstig zijn, voortspruiten.

II. **Herkommen**, *f.* -s = afkomst, afstamming, oorsprong; gewoonte, gebruik.

herkömmlich = gebruikelijk; gewoon, overgeleverd, volgens oude gewoonte; da^s herkömmliche Recht = het gewoonterecht.

herkönnen, *unn.* (h.) = kunnen naderkomen, er bij kunnen.

her'friecken, ft. (f.) = hierheen kruipen.
her'friecken, fchw. (h.) = hier(heen) krijgen.
Her'kules, m. = Herkules; f. am Scheide-
 wege = H. aan den kruisweg.
her'kulis = Herkulisch.
Her'kunft, w. - = (aan)komst, nadering; af-
 komst; afstamming, geboorte, oorsprong, familie.
her'lassen, fchw. (h.) = stamelen, af-, opstotteren.
her'langen, fchw. (h.) = aanreiken, aangeven;
 er kann nicht h. = hij kan hier niet bij.
her'lassen, ft. (h.) = hie(heen) laten.
her'laufen, ft. (f.) = toesnellen, komen aan-
 loopen; bergelaufene Leute, zie bergelaufen.
her'leihen sich = sich hergeben.
her'leiren, fchw. (h.) = opdreunen, afdreunen;
 in een dreun afspeelen, afzingen.
her'leiten, fchw. (h.) = hierheen leiden of
 brengen; afleiden.
her'lesen, ft. (h.) = eentonig op- of aflezen,
 voorlezen, opdreunen.
Her'ling, m. -(e)s, -e = ourtipe druif.
Her'linge, w. -, -n = kornoelje.
her'locken, fchw. (h.) = hierheen lokken.
her'machen sich, fchw. (h.) = hierheen gaan,
 zich hierheen begeven; sich über etw. h. = op
 iets aanvallen.
Herman'dad, w. = Herman'dad, politie.
Hermaphrodit, m. -en, -en = hermafrodiet,
 tweeslachtige.
Her'marsch, m. = marsch hierheen, terugmarsch.
Her'me, w. -, -n = herme, Hermeszuil.
Hermelin, f. (als „bont" m.), -(e)s, -e =
 hermelijn.
Hermelin'mantel, m. = hermelijnen mantel.
Hermelin'pelz, m. = hermelijnsbont.
Hermenentik, w. - = hermenentika, uit-
 legkunst.
Hermen'äule, w. = Hermeszuil.
Her'mes, m. = Hermes, Mercurius.
hermetisch = hermetisch, luchtdicht.
Hermi'ne, w. = Hermien, Hermine.
her'murmeln, fchw. (h.) = afmompelen.
her'mühen, uur. (h.) = hierheen moeten.
her'nach = toen, daarna, vervolgens, later.
her'nehmen, ft. (h.) = vandaan nemen, weg-
 nemen, vandaan krijgen, weghalen, ontleenen;
 einen h. = iem. onderhanden nemen, de les lezen.
her'nennen, uur. (h.) = (achter elkaar) op-
 noemen.
her'nieder = naar beneden, neder, neer.
her'nütigen, fchw. (h.) = hierheen uitnoodigen,
 noodzaken hierheen te komen.
Herodian, m. = Herodianus.
Herodot, m. = Herodotus.
Her'o'en'alter, f.; zeit, w. = helde[euw
 (-tijdperk); -tijd.
Her'o'de, w. -, -n = heroïde, heldebrief
 (een dichtsoort).
her'o'isch = heroïsch, heldhaftig.
Her'o'ismus, m. = heroïsme, heldemoed.
Her'old, m. -(e)s, -e = heraut, krijgs- of
 wapenbode, krijgsgezant, bode, nitroeper.
Her'old'samt, f. = ambt van heraut.
Her'old'sbrunnen, m. = wapenkunde, heraldiek.
Her'old'sbrunnen, m. = fontein van Heron.
Her'old, m. -, Heroen = heros, held, halfgod.
her'plappern, fchw. (h.) = aframmelen, af-
 ratelen.
Herr, m. -(e)n, -en = heer, meester, ge-
 bieder, eigenaar; cavalier; einer Sache h.
 werden = een zaak meester worden; sein
 eigener h. sein = zijn eigen heer en meester
 zijn; jeder findet seinen Herrn = er is altijd

baas boven baas; Ihr h. Vater = Mijnheer
 uw vader; h. Schulze = Mijnheer of de Heer
 Schulze; gnädiger h. = welediele Heer of
 Mijnheer; mit großen Herren ist nicht gut Kir-
 schen essen = met groote heeren is 't kwaad
 kersen eten.
Herr'chen, f. -s, - = heertje.
her'rechnen, fchw. (h.) = rekenen, (van begia
 tot einde) oprekenen.
her'reichen, fchw. (h.) = hierheen reiken, aan-
 reiken.
Her'reise, w. = reis hierheen, terug-, thuisreis.
her'reisen, fchw. (f.) = hierheen, terugreizen.
her'reiten, ft. (f.) = hierheen rijden.
Her'ren'anzug, m.; -arbeit, w.; -artikel, m.;
 -bad, f. = heere|pak (of -kleeding); -dienst
 (-arbeit machen = ook: voor heeren werken);
 -artikel; -bad.
Her'renbank, w. = heerebank, bank der
 edelen (in 't rijkskamergeroet).
Her'ren'bauer, m.; -birne, w. = heere|boer;
 -peer.
Her'renbrot, f. = heerebrood; h. essen =
 dienstbaar zijn.
Her'renburg, w. = heerehuizinge, ridderburg.
Her'rendienst, m. = heeredienst; h. geht
 vor Gottesdienst = plicht tegenover zijn meer-
 deren gaat vóór alles.
Her'renessen, f. = sijn eten, lekker maal.
Her'reneshäft, f. = zaak van heerearti-
 kelen.
Her'renhand, w. = macht van den heer: h.
 geht durchs ganze Land = vorsten hebben
 lange handen.
Her'renhaus, f. = heerehuizing, slot; (in
 Preußen) Heerehuis, Eerste Kamer.
Her'renhof, m. = woning van den landheer,
 van den ambachtsheer.
her'renlos = zonder heer of meester: herren-
 loses Gefindel = vagebonden, landloopers;
 herrenloses Gut = onbeheerd goed.
Her'renmeister, m. = Meester v. d. Deutsche
 orde.
Her'ren'moral, w.; -natur, w. = heere|-
 moraal; -natuur.
Her'renrecht, f. = recht v. d. heer of meester.
Her'renrik, m. = heerehuizing, slot, kasteel.
Her'ren'gott, m. = Heer, God, Lieve Heer,
 Heere God; crucifix; er läßt unsern h. einen
 guten Mann sein = hij laat Gods water over
 Gods land loopen; unser h. hat allerlei Postgän-
 ger = onze Lieve Heer heeft rare kostgangers.
Her'rengott'sgabel, w. = vork, die men van
 onze Lieven Heer heeft, hand, vingers.
Her'rengott'späper, m. = lieveheersbeestje.
Her'rengott'sschneider, m. = beeldjessnijder, cru-
 cifixmaker.
her'ren'richten, fchw. (h.) = inrichten, in orde
 maken, klaarmaken, oprichten.
Her'rein, w. -, -nen = meesteres, gebiedster,
 mevrouw.
her'rein = heerschzuchtig, gebiedend, aan-
 matigend, meesterachtig.
Her'reit, m. = rit, tocht hierheen, terugrit.
her'reje! = heerejeel o jee!
her'relich = heerlijk, verheven, prachtig, schit-
 terend, kostelijk, voortreffelijk.
Her'relichkeit, m. -, -en = heerlijkheid,
 majesteit, verhevenheid, pracht.
Her'renhuter, m. -s, - = Hernhutter, Mora-
 vische Broeder.
Her'renschaft, w. -, -en = heerschappij, macht,
 gebied, gezag, heerlijkheid; mijnheer en me-

vrouw; eine gute f. haben = bij goede menschen dienen; meine Herrschaften! = heeren en dames! die Herrschaften werden gebeten... = de heeren (en dames) worden verzocht...
herrschaftlich = leenheerlijk, ambachtsheerlijk; als van een heer; ein herrschaftliches Haus = een mooi heerehuis.
Herrschbegierde, w. = heerschezucht.
Herrschbegierig = heerschezuchtig.
Herrsch, [schw. (h.) = heerschen, gebieden, beheerschen; Herrschend = (over)heerschend.
Herrscher, m. -s, - = heerscher, heer, vorst, gebieder, beheerscher.
Herrschersgewalt, w. = soevereine macht.
Herrschersbündel, w. = vorstelijke diadeem.
Herrschersblik, m. = gebiedende blik, heerschersblik.
Herrschersfamilie, w. = regeerende familie, vorstefamilie, dynastie.
Herrschergabe, w. = heerschersgave.
Herrschergeist, m. = heerschersgeest.
Herrschergewalt, w. = soevereine macht.
Herrscherhaus, f. = dynastie.
Herrschersitz, m. = residentie van den vorst.
Herrschersstab, m. = heerschersstaf, sceptor.
Herrscherswille, m. = wil van den heerscher, almachtige wil, soevereine wil.
Herrscherswürde, w. = heerscherswaardigheid.
Herrschsücht, m. = heerschezucht.
Herrschsüchtig = heerschezuchtig, gebiedend.
herücken, [schw. (h.) = hier(heen) schuiven, bijschuiven, -brengen; h., (f.) = naderen, hier(heen) komen.
herufen, ft. (h.) = hier(heen) roepen.
herühren, [schw. (h.) = afkomstig zijn, (vandaan) komen, afstammen, zijn oorsprong of zijn oorzaak hebben.
herzagen, [schw. (h.) = opzeggen, uitpraten, uitkramen; etw. an den Fingern h. können = iets op zijn duimpje kennen.
herzählen, [schw. (h.) = aanbrengen, hier(heen) brengen, bezorgen, doen toekomen.
herzählen, ft. (f.) u. sich h. (h.) = hierheen sluipen, aansluipen.
herzählen sich, ft. (h.) = vandaan-, afkomen, afkomstig zijn, afstammen; dagteekenen (van).
herzählen, ft. (f.) = hierheen stappen; hinter, neben einem h. = achter, naast iem. aanstappen.
herzählen, ft. (h.) = hier(heen) zien.
herzählen sich, [schw. (h.) = sterk hierheen verlangen.
herzählen, [schw. (h.) = hierheen zenden.
herzählen, ft. (h.) = af-, opzingen, van begin tot eind zingen, opdrönnen.
herzählen, [schw. (h.) = afstotteren, stamelend opzeggen.
herzählen, [schw. (h.) = afstammen, afkomen, afkomstig zijn.
herzählen sich, ft. (h.) = steelsgewijze aankomen, komen aansluipen.
herzählen = te vervaardigen, te maken.
herzählen, [schw. (h.) = hier plaatsnemen; tot stand brengen, vestigen, aanleggen, maken, vervaardigen; wieder h. = weer in orde brengen, herstellen, beter maken en beter worden.
Herstellung, w. - = grondvesting, aanleg, vervaardiging, bereiding, fabriekatie.
Herstellungsart, w. = wijze van bereiding.
Herstellungskosten, Pl. = kosten van aanleg.
Herstellungspreis, m. = kostende prijs.

herstottern, [schw. (h.) = afstotteren.
herstürzen, [schw. (h.) = hierheen werpen; h. (f.) = komen aanvliegen, aanstormen; über einen h. = op iem. aanvallen.
herstreifen, ft. (h.) = hierheen jagen, drijven; vor sich h. = voor zich uitdrijven.
herüber = hierheen, hier, naar dezen kant, herwaarts, er over.
herüberfliegen, [schw. (f.) = even overwippen.
herüberhelfen, ft. (h.) = (einem) van den anderen kant, van de overzijde hierheen helpen, er over helpen.
herüberreichen, [schw. (h.) = over-, aanreiken.
herum = om(heen), rond(om), hier en daar; um die Stadt h. = om de stad (heen); rund od. rings h. = rondom, in 't rond; die Reihe h. = om de beurt; immer um einen h. sein = altijd om en bij iem. zijn; da h. = in dien omtrek, in die streek, daar ergens; die Nachricht ist schon in der ganzen Stadt h. = dat bericht doet al in de heele stad de ronde; um 100 Taler h. = omtrent, ongeveer 100 daalders.
herumwalzen sich, [schw. (h.) = plukharen, voortdurend vechten.
herumwaffeln, [schw. (h.) = knoeien, knutselen.
herumwischen sich, ft. (h.) = elkaar in de haren zitten.
herumwischen, ft. (h.) = omkrijgen, (iem.) van meening doen veranderen, ompraten.
herumbringen, unr. (h.) = omkrijgen, omdraaien; (einen) tot een andere meening brengen, bepraten, ompraten, (tot iets) overhalen, krijgen; (Nachrichten) verspreiden, rondbrengen; (ein Spiel) doen verliezen.
herumfahren, ft. (f.) = rondrijden, rondvaren, omvaren; mit den Händen h. = de handen heen en weer bewegen; er läßt seine Büsche h. = rondslingeren.
herumfechten, ft. (h.) mit den Händen = met de handen in 't rond slaan, in 't rond schermmen.
herumflügen sich, [schw. (h.) = rondbungelen, -boemelen.
herumfragen, [schw. (h.) = rondvragen, op de rij af vragen.
herumführen, [schw. (h.) = rondleiden; eine Mauer um einen Garten h. = een muur om een tuin zetten, bouwen; einen bei der Nase h. = iem. bij den neus nemen, misleiden, voor den gek houden.
herumfuhrwerken, [schw. (h.) = rondrijden.
herumgeben, ft. (h.) = rondgeven, doorgeven, laten rondgaan.
herumgehen, unr. (f.) = rondloopen, rondgaan; um etw. h. = om iets heenloopen; om iets heen gaan of kunnen; om iets heen draaien; es geht ein Gerücht herum = doet de ronde; das geht mir im Kopfe herum = dat maalt me in 't hoofd; h. lassen = laten rondgaan, doorgeven.
herumhandieren, [schw. (h.) = bezig zijn.
herumhauen, ft. (h.) = (om zich) heen slaan, houwen; sich h. = krakeelen, ruzie hebben, harrewarren, vechten.
herumirren, [schw. (f.) = om- of rondzwalen, om- of rondzwerven.
herumkommen, ft. (f.) = om (iets) heen komen; hier komen; viel h. = veel reizen, overal komen; er ist viel in der Welt herumgekommen = hij heeft veel van de wereld gezien; ich kann kaum h. = ik kan moeilijk of nauwelijks klaar komen of met iets uitkomen.

- die Nachricht kam schnell herum = werd spoedig bekend.
- herumfriezen**, *fdw.* (h.) = omkrijgen; (einen) doen omslaan, tot een andere meening brengen, bepraten, ompraten.
- herumlagern**, *fdw.* (h.) = (um etw., om iets) heen liggen, kampeeren; hier en daar gelegerd zijn.
- herumliegen**, *ft.* (h.) = om (iets) liggen, (iets) omgeven; rondliggen, rondzwerfen; die herumliegenden Ortshäuser = de omliggende plaatsen.
- herumlungern**, *fdw.* (h.) = om- of rondzwerfen, ombedelen.
- herumspähen sich**, *fdw.* (h.) = zich afplagen, zich kwellen, zich veel moeite getroosten.
- herumprügeln sich**, *fdw.* (h.) = vechten, bakkeleien, elkaar afranselen.
- herumpuffeln**, *fdw.* (h.) = knoeien, knutselen.
- herumreichen**, *fdw.* (h.) = rondgeven, laten doorgaan, overgeven; voldoende zijn, uitkomen.
- herumreißen**, *ft.* (h.) = omrukken, omvertrekken; met een ruk doen omkeeren.
- herumreiten**, *ft.* (h. u. f.) = om (iets) rijden, rondrijden; auf etw. h. = op iets afgeven, telkens in afkeurenden zin op iets terugkomen.
- herumröffeln**, *fdw.* (f.) = omvaren, omzeilen, rondvaren.
- herumschlagen**, *ft.* (h.) = om(heen) slaan, -doen; sich mit einem h. = het met iem. aan den stok hebben, twisten, strijden.
- herumschleichen**, *ft.* (f.), *sich h.* (h.) = om(heen) sluispen, rondsluipen, -zwerfen, -slenteren.
- herumschwärmen**, *schwärfen*, *fdw.* (h. u. f.) = rondzwerfen, rondwalen.
- herumsegen**, *fdw.* (f.) = herumschiffen.
- herumsetzen**, *fdw.* (h.) = om(heen) zetten, -plaatsen; sich um etw. h. = om iets heen gaan zitten.
- herumspielen**, *fdw.* (h.) einmal, dreimal = een rondje, drie rondjes spelen.
- herumstreuern**, *fdw.* (h.) = rondstrooien, uitstrooien; rondgaloppeeren.
- herumspringen**, *ft.* (f. u. h.) = om(heen) springen; rondspringen; (mit einem) omspringen, (iem.) voor den gek houden; der Wind springt herum = springt om, draait.
- herumstehen**, *unr.* (h.) = om(heen)staan, in 't rond staan; wanordelijk hier en daar staan; müßig h. = staan gapen, werkeloos hier en daar staan.
- herumstreichen**, *ft.* (h.) = om(heen)strijken, -meren; h., (f.) = om- of rondzwerfen, om- of rondwalen, vagebondeeren.
- herumstreifen** = herumschwärmen.
- herumstreiten sich**, *ft.* (h.) = twisten, krakeelen, met elkaar overhoop liggen.
- herumstricken**, *fdw.* (h.) dreimal = drie naadjes breien.
- herumtanzen**, *fdw.* (h.) = om(heen)dansen; zweimal h. = twee dansen doen; einem auf der Nase h. = met iem. doen wat men wil, met iem. sollen.
- herumtappen**, *fdw.* (h.) = rondtasten.
- herumtollen**, *fdw.* (h.) = rondartelen.
- herumtreiben**, *ft.* (h.) = om(heen)drijven, -bewegen, -jagen, heen en weer of rond-drijven; sich h. = rond- of omzwerfen, vagebondeeren.
- herumtrinken**, *ft.* (h.) = ronddrinken, de flesch laten rondgaan.
- herumtrödeln**, *fdw.* (h.) = rondzeuren, talmen.
- herumtummeln**, *fdw.* (h.) = (ein Pferd) oefenen, berijden, afrijden; (einen) aan 't werk houden, voortdurend laten werken; sich h. = beweging nemen, bezig zijn.
- herumwerfen**, *ft.* (h.) = omwerpen, omgooien; rondgooien, rondstrooien; (ein Pferd) omwerpen, snel doen keeren.
- herumwurmfieren**, *fdw.* (h.) = om-, -rond-scharrelen.
- herumzaufen sich**, *fdw.* (h.) = twisten, ruzie hebben, krakeelen, harrewarren.
- herumziehen**, *ft.* (h.) = om(heen)trekken; heen en weer trekken; eine Mauer um einen Garten h. = een muur om een tuin zetten, bouwen; h., (f.) = om(heen)trekken, -gaan, rondtrekken, vagebondeeren; verhuizen; sich h. = omgeven, omheenloopen.
- herunter** = naar beneden, beneden, ne(d)er, af; h. mit ihm! = weg met hem!
- herunterbringen**, *unr.* (h.) = naar beneden brengen; achteruit doen gaan, aan lager wal brengen, doen verminderen, doen verarmen.
- heruntergehen**, *unr.* (f.) = naar beneden gaan, dalen, zakken, verminderen, minder worden.
- herunterhandeln**, *fdw.* (h.) etw. am (bom) Preise = iets van den prijs afdingen.
- herunterhaspeln**, *fdw.* (h.) = (een lied e. d.) afdraaien.
- herunterkangeln**, *fdw.* (h.) einen = de les lezen, kapitelen.
- herunterkommen**, *ft.* (f.) = naar beneden komen; in verval (ge)raken, aan lager wal komen, zijn krediet verliezen, vervallen.
- herunterlegen**, *fdw.* (f.) = neer-, af-, naar beneden rollen, tellen.
- herunterlassen**, *ft.* (h.) = naar beneden of neerlaten, laten zakken.
- herunterlügen**, *ft.* (h.), zie Himmel.
- heruntermachen**, *fdw.* (h.) = naar beneden doen, afdoen, wegnemen; kapitelen, doorhalen, de les lezen; (eine Schrift) (door critiek) afmaken.
- herunterpuken**, *fdw.* (h.) = (einen) den mantel uitgeven.
- herunterreißen**, *ft.* (h.) = neerrukken, af-rukken; (ein Haus) afbreken, omverhalen; (einen) havenen, geen goed haar aan hem laten.
- herunter schluden**, *fdw.* (h.) = inslikken.
- herunterwürgen**, *fdw.* (h.) = met moeite door-, inslikken, naar binnen werken.
- hervor** = naar voren, te voorschijn, voor den dag, naar buiten, vooruit.
- hervorarbeiten**, *fdw.* (h.) = voor den dag doen komen, vrijmaken.
- hervorbläuen**, *fdw.* (h.) = (achter, onder iets) uitkijken; te voorschijn komen, verschijnen, doordringen.
- hervorblühen**, *fdw.* (h. u. f.) = opbloeien, uitkomen, ontluiken, zich ontwikkelen.
- hervorbrechen**, *ft.* (f.) = plotseling te voorschijn komen, naar voren dringen, uitbreken, losbarsten.
- hervorbringen**, *unr.* (h.) = voortbrengen, verwekken, doen ontstaan; te voorschijn of voor den dag brengen; (Worte) uitbrengen, spreken.
- hervorbrängen**, *fdw.* (h.) = vooruit dringen of stuwen; sich h. = te voorschijn komen, vooruitdringen, zich op den voorgrond plaatsen.
- hervorgehen**, *unr.* (f.) = uitgaan, voort-, voor den dag komen; volgen, 't gevolg zijn, blijken.
- hervorheben**, *ft.* (h.) = doen uitkomen, kracht bijzetten, op den voorgrond plaatsen; etw. be-

sonders h. = iets sterk in 't licht stellen; **fiſch h.** = uitkomen, afsteken.
herbor'holen, ſchw. (h.) = voor den dag of te voorschijn halen.
herbor'fehren, ſchw. (h.) = doen uitkomen, in 't licht stellen, laten zien.
herbor'fangen, ſchw. (h.) = te voorschijn halen of krijgen.
herbor'leuchten, ſchw. (h.) = uitschitteren, uitschijnen, stralend of lichtend te voorschijn komen; duidelijk blijken.
herbor'machen ſich, ſchw. (h.) = te voorschijn komen, naar voren treden, zich vertoonen, zich op den voorgrond plaatsen.
herbor'nehmen, ſt. (h.) = te voorschijn halen of krijgen.
herbor'ragen, ſchw. (h.) = vooruitsteken, uitsteken; über einen ob. etw. h. = boven iets uitsteken; uitblinken.
herbor'raged = uitstekend, vooruitstekend; in 't oog loopend, uitstekend, uitnemend, voortreffelijk, voornaam.
herbor'rufen, ſt. (h.) = te voorschijn roepen, naar buiten roepen; doen ontstaan, oproepen, opwekken, wakker roepen.
herbor'scheinen, ſt. (h.) = uitschijnen, te voorschijn komen.
herbor'schießen, ſt. (f.) = te voorschijn schieten, plotseling te voorschijn komen.
herbor'spritzen, ſt. (f.) = uitkomen, ontspruiten.
herbor'springen, ſt. (f.) = naar voren of te voorschijn springen; (voor)uitspringen.
herbor'sprudeln, ſchw. (h.): eine Rede = een rede met tintelende levendigheid uitspreken; h., (f.) = spattend, bruisend (te voorschijn) komen (uit).
herbor'stechen, ſt. (h.) = (voor)uitsteken; uitkomen, in 't oog loopen, zich onderscheiden.
herbor'steh(e)n, unr. (h.) = vooruitstaan, vooruitspringen; uitspringen.
herbor'steigen, ſt. (f.) = voor den dag komen.
herbor'stoßen, ſt. (h.) = uitstooten.
herbor'strecken, ſchw. (h.) = naar voren strekken, uitsteken, uitrekken.
herbor'stürzen, ſchw. (f.) = naar voren schieten of snellen, te voorschijn springen.
herbor'suchen, ſchw. (h.) = opzoeken, voor den dag halen, uit den grond halen, opgraven.
herbor'suchen, ſchw. (f.) = opduiken, opdagen, te voorschijn komen.
herbor'treiben, ſt. (h.) = naar voren, naar buiten of vooruitdrijven; uitkomen, ontkiemen, uitspruiten.
herbor'treten, ſt. (f.) = naar voren komen, voor 't geld komen; uitkomen, vooruitspringen, in 't oog loopen, spreken.
herbor'tun, unr. (h.) = naar voren doen, buiten brengen; onderscheiden, doen uitkomen; **fiſch h.** = zich onderscheiden, zich doen opmerken, uitmunten.
herbor'wachsen, ſt. (f.) = opkomen, opgroeien, uitkomen, ontspruiten.
herbor'ziehen, ſt. (h.) = voor den dag halen, te voorschijn doen komen.
her'wagen ſich, ſchw. (h.) = hierheen durven komen, zich hierheen wagen.
her'wälzen, ſchw. (h.) = hierheen rollen, h. wentelen.
her'wärts = herwaarts.
Her'weg, m. -(e)s = weg hierheen, terugweg.
her'wehen, ſchw. (h.) = hierheen waaien.
her'weisen, ſt. (h.) = hierheen (ver)wijzen.

her'wenden, unr. (h.) = hierheen wenden, h. keeren.
her'werfen, ſt. (h.) = hierheen werpen, h. gooien; **fiſch über einen h.** = iem. overvallen, op iem. aanvallen.
her'winken, ſchw. (h.) einem = iem. naar zich toe wenken.
her'wünschen, ſchw. (h.) = hierheen wenschen, verlangen naar, wenschen naar; **fiſch h.** = wenschen hier te zijn.
Herz, f. -ens, -en = hart, gemoed, gevoel, moed; (im Spiel) harten; ein h. für die Armen haben = hart voor de armen hebben; er hat das h. auf der Zunge = hij heeft (draagt) het hart op de tong; das h. fällt ihm in die Schuhe, in die Hufe = het hart zinkt hem in de schoenen; wies das h. voll ist, des geht der Mund über = waar 't hart vol van is, daar loopt de mond van over; das h. ist mir schwer = ik ben treurig gestemd; **fiſch ein h. fallen** = de stoute schoenen aantrekken, moed vatten; ein h. zu einem fallen = in iem. vertrouwen stellen; Herzen zeln = harten tien; das Kind ist ihm ans h. gemachsen = hij houdt zielsveel van dat kind; einem etw. ans h. legen = iem. iets warm aanbevelen, (ook:) iem. iets op 't hart drukken; **Hand aufs h.!** = met de hand op 't hart; **ich kann es nicht über's h. bringen** = ik kan 't niet van mij verkrijgen; wie ist es dir ums h.? = hoe gevoel je je? er spricht, wie 's ihm ums h. ist = hij spreekt openhartig; es würde mir warm ums h. = ik werd aangedaan; es würde ihm schmach ums h. = hij verloor den moed; **bon h. en gern** = van harte gaarne; **bon ganzem h. en** = van ganscher harte; (**fiſch**) etw. zu h. en nehmen = iets ter harte nemen; das geht mir zu h. en = dat gaat me ter harte, aan 't hart.
Herzader, w. = hartader.
her'zählen, ſchw. (h.) = optellen, oprekenen, opsommen, narekenen, achter elkaar opzeggen; etw. an den Fingern h. können = op de vingers kunnen narekenen.
herz'allerliebſt = allerlieft, verrukkelijk.
Herz'as, f. = hartenaas.
her'zaubern, ſchw. (h.) = hierheen tooveren, te voorschijn tooveren.
Herz'balsam, m. = hartebalsem, levensbalsem.
Herz'beklemmung, w.; **Beutel**, m.; **Blatt**, f.; **Blut**, f. = hart|beklemming; -(e)zakje; -eblad (lieveling, hartelap); -ebloed.
herz'brechend = hartbrekend, hartverscheurend.
Herz'boer, m. = hartenboer.
Herz'chen, f. -s, - = hartje; lieveling.
Herz'dame, w. = hartenvrouw.
Herz'drüſen, f. = hartbeklemming, benauwdheid.
Herzegowina die = Herzegowina.
her'zeigen, ſchw. (h.) = laten zien, toonen.
Her'zeleid, f. = harteleed, diepe smart.
her'zen, ſchw. (h.) = liefkoozen, aan 't hart drukken.
Herzenas, f., zie Herz'as.
Herzen'sanliegen, i., -angelegenheit, w. = zaak van het hart.
Herzen'sangſt, w. = hevige angst.
Herzen'sbruder, m. = lieve broeder.
Herzen'sgierigkeit, w. = hartuistorting, ontboezeming.
Herzen'sfreude, w. = vreugde van het hart, groote vreugde, hartelijke blijdschap.
Herzen'sfreund, m. = boezemvriend.

herzensfroh = hartelijk blij(de).
 Herzensgrund, m. = grond of bodem van het hart; aus Φ . = uit den grond van mijn (zijn enz.) hart, van ganscher harte, hartelijk.
 Herzensgut = ingoed.
 Herzensgüte, w. = goedhartigheid.
 Herzensjunge, m., -find, f. = lieve jongen, lief kind, lieveling.
 Herzenskönigin, w. = koningin van het hart.
 Herzenskummer, m. = hartzeer, zielsverdriet.
 Herzenslust, m. = hartelust.
 Herzensmeinung, w. = oprechte, innige meening.
 Herzensqual, w. = vreeselijke kwelling, zielskwelling.
 Herzensruhe, w. = zielsrust, gemoedskalmte.
 Herzenssprache, w. = taal van 't hart.
 Herzensstroph, m. = innerlijke troost.
 Herzenswunsch, m. = hartewensch.
 Herzenszündung, w. = hartontsteking.
 Herz erfreuend = hartverblijdend.
 Herz ergreifend = aangrijpend, zeer aandoenlijk.
 Herz erhebend; -erquickend; -erwärmend = hartverheffend; -verkwikkend; -verwarmend.
 Herzerweiterung, w.; -erweiterung, m.; -fehlung, m.; -fell, f. = hartverweaking; -verwijding; -gebrek; -vlies (hartzakje, weivlies).
 Herzförmig = hartvormig.
 Herzgrube, w. = hartkuil.
 Herzhaft = kloek(hartig), (kloek)moedig, dapper, flink; ferm, krachtig; stevig; hartig.
 Herzhafteit, w. = kloekheid enz.
 Herzhaut, w.; -häute, w. = hartvlies; -holte.
 Herziehen, ft. (h.) = hierheentrekken, -lokken, aantrekken, hierheen doen komen; h., (f.) = hierheen komen, zich hier vestigen; über einen h. = zich vroolijk maken over iem., iem. over den hekel halen, op iem. afgeven.
 herzig = lief, teergeliefd, dierbaar.
 Herzzinnig (auch: Herzzinnigkeit) = innig hartelijk, hartgrondig.
 Herzkammer, w. = hart(e)kamer.
 Herzkirsche, w. = Spaansche kers.
 Herzkloppe, w. = hartkloppe.
 Herzkloppen, f. = hartklopping.
 Herzkohl, m. = kropkool, savooiekool.
 Herzkönig, m. = hartenheer.
 Herzkisch = hartelijk, oprecht, eerlijk, werkelijk, waarlijk, welgemeend; h. gern = heel graag, dol graag; h. dumm, h. schlecht = erg dom, vrij slecht.
 Herzkisheit, w. = hartelijkheid, oprecht-heid, eerlijkheid.
 Herztieb = hartelijk, geliefd, lief.
 Herztiebschen, f. = liefje, hartje.
 Herztos = harteloos, ongevoelig, koel, koud, gevoelloos.
 Herztlosigkeit, w. = harteloosheid enz.
 Herztmuschel, w.; -muskel, m. = hart-|-mossel (gew.: zandschelp); -spier.
 Herztzug, m. -(e)s, -e u. . . züge = hertog.
 Herztzogenbusch, f. = 's-Hertogenbosch.
 Herztzugin, w. -, -nen = hertogin.
 Herztzöglich = hertogelijk.
 Herztzogs-hut, m.; -titel, m. = hertogs-hoed; -titel.
 Herztzowsürde, w. = hertogelijke waardigheid.
 Herztzogtum, f. -(e)s, . . tümer = hertogdom.
 Herztzohr, f. = hartoor.
 Herztzschämig = kortademig, aamborstig, dempig.
 Herztzschämigkeit, w. = dempigheid.
 Herztzschlag, m. = hartslag, (hart)beroerte.

herztzstärkend = hart(ver)sterkend, hartig.
 Herztzstärkung, w. = hart(ver)sterking.
 Herztzstoch, m. = genadestoot; snik, schok.
 herztzu = hier(heen), naar dezen kant, er heen.
 Herztzverfettung, w. = hartvervetting.
 Herztzvergrößerung, w. = vergrooting v. h. hart.
 herztzvoll = gevoelvol, vol hartelijkheid, hartelijk, innig.
 Herztzwasser, f. = hartwater.
 Herztzweh, f. = pijn aan 't hart; hartzeer.
 Herztzwunde, w. = hartwonde.
 Herztzwurm, m. = hartworm; wroeging, ge-heim verdriet.
 herztzzerreichend = hartverscheurend.
 Hes, f. -, - = bes, si-mol.
 Heseftiel, m. = Ezechiël.
 Hesperiden, Pl. = Hesperiden.
 Hesperidenäpfel, m. = appel der Hesperiden, gouden appel.
 Hesperus, m. = Venus (als avondster).
 Hesse, m. -n, -n = Hes; blinder Φ .! = blinde kerel!
 Hesse, f. = Hessen. Hesseftisch = Hessisch.
 Hetaere, w. -, -n = hetaere.
 Hetaerie, w. -, -n = hetaerie, politieke of sociale bond, club.
 heterodox' = heterodox, onrechtzinnig.
 Heterodoxie, w. -, -n = dwaalleer, hetero-doxie.
 heterogen' = heterogeen, ongelijksoortig, niet bij elkander behoorend.
 Heterogen(e)ität, w. = heterogeniteit.
 heteroklitisch = heteroklitisch, onregelmatig, zonderling.
 Hetman, w. -s, -e = hetman, Kozakkehoofd.
 Hetze, w. -, -n = drieffjacht, lange jacht; vervolging, jacht; troep (Hunde, Staber); haast, drukte.
 hetzen, fhm. (h.) = een drieffjacht houden; jagen, achternazitten, vervolgen; bitter ver-volgen; (aan)jagen, (aan)drijven; overjilen; aanhitsen, ophitsen, opzetten; die Hunde auf einen h. = tegen of op iem. aanhitsen; er ist mit allen Hunden gebest = hij zit vol streken, hij is geslepen.
 Hetzer, m. -s, - = driever, jachtknecht; vervolger; ophitsen.
 Hetzhund, m. = jachthond.
 Hetzjagd, w. = drieff-, lange jacht; vervolging.
 Hetzpeitsche, w. = jachtzweep.
 Heu, f. -(e)s = hooi; h. madden = hooien.
 Heubaum, m. = weesboom; (fig.) boonestaak.
 Heubinder, m.; -boden, m. = hooi|binder; -zolder.
 Heucheler, w. -, -en = huichelarij, vein-zerij, geveinsdheid.
 Heucheln, fhm. (h.) = huichelen, veinzen, schijnheilig doen.
 Heuchelschein, m. = valsche schijn, huichelarij.
 Heuchler, m. -s, - = huichelaar, veinzaard, schijnheilige.
 Heuchlerisch = huichelachtig, geveinsd, schijn-heilig.
 Heuen, fhm. (h.) = hooien.
 I. Heuer, m. -s, - = hooier.
 II. Heuer, w. = huur, gage (v. schepelingen).
 III. Heuer = dit jaar.
 Heuerbaas, m. = huurbaas (van scheepsvolk).
 Heuergeschaft, f., zie Bromel|enge|schäft.
 Heuern, fhm. (h.) = huren, werven; [trouwen].
 Heu|ernte, w.; -feimen, m.; -feiber, f.; -gabel, w.; -haufen, m. = hooi|oogst; -berg; -koorts; -vork; -hoop.

[Seuet, m. ob. w. = hooioogst, hooitijd.]
heulen, [schm. (h.) = huilen, loeien, gieren, schreien; mit den Wölfen muß man h. = men moet huilen met de wolven, waarmee men in 't bosch is.
Heuler, m. -s, -; **Heulmeter**, -michel, -meter, m. = huiler, huilebalk, schreeuwelelijk.
Heulfreifel, m. = bromtol.
Heulmacher, m. = hooier.
Heulmäher, m.; **-markt**, m.; **-monat**, m. = hooi|maaijer; **-markt**; **-maand**.
Heulochje, m. = lomperd, os, buffel.
Heulpieder, f. = sprinkhaan; lomperd, vlegel.
Heulrechen, m. = hooihark.
Heurig = van dit jaar.
Heurist, w. - = vindingsleer.
Heuristisch = heuristisch, zelfvindend, zelfzoekend.
Heurifamen, m.; **-scheuer** (-scheune, w.); **-schober**, m. = hooi|zaad; **-schuur**; **-berg** (-schelf, -opper).
Heurschrede, m. -, -n = sprinkhaan.
Heurschredengrille, w. = boomkrekel.
Heurschredenschwarm, m. = sprinkhaanzwerm.
Heurschuppen, m. = hooischuur.
Heurstock, m. = hooiberg.
Heute (**heut**) = heden, vandaag, thans, heden-tendage, tegenwoordig; h. mtr, morgen bit = ieder zijn beurt; h. rot, morgen rot = heden rood, morgen dood of heden rijk, morgen een lijk.
Heutig = huidig, hedendaagsch, tegenwoordig; die heutige Zeitung = de courant van vandaag; der heutige Tag = de dag van heden; am Heutigen = op heden.
Heutigestags, **heutzutage** = heden-ten-dage, heden, tegenwoordig.
Heu|lwage, w.; **-wagen**, m.; **-zeit**, w. = hooi|waag; **-wagen**; **-tijd**.
Hexachord (spr.: ...kord), m. -(e)s, -e = hexachorde, sext, zessnarig instrument.
Hexaeder, f. -s, - = hexaëder, zesvlak, kubus.
Hexagon, f. -(e)s, -e = zeshoek.
Hexameter, m. -s, - = hexameter, zesvoetig dactylisch vers.
Heze, m. -, -n = heks, toovenaarster, tooverkol; tang, boos wijf.
Hezen, [schm. (h.) = heksen, tooveren, aan tooverij doen; daß Ding geht wie geht = 't gaat als gesmeerd.
Hezenartig = op tooverij gelijkend, als bij tooverij.
Hezenbrut, w. = heksegebroed.
Hezenbuch, f. = tooverboek.
Hezenfahrt, w. = heksetocht (naar den Blocksberg).
Hezenfest, f. = heksesabbat.
Hezenfer, m. = heksebewonderaar.
Hezengechichte, w. = hekse-, toovergeschiedenis.
Hezen glaube, m. = geloof aan heksen.
Hezenkreis, m. = tooverkring, -cirkel.
Hezenkunst, w. = hekserij.
Hezenmeister, m. = heksemeester, duizend-kunstenaar.
Hezenprobe, w.; **-prozeß**, m.; **-sabbat**, m. = hekse|proef; **-proces**; **-sabbat**.
Hezenrug, m. = steek in de zijde, in den rug of in den hals, spit in den rug.
Hezenpruck, m. = tooverformulier, -spreuk.
Hezenwert, f. = hekserij, tooverij, hekswerk.
Hexerei, w. -, -en = hekserij, tooverij, hekswerk; daß ist keine H. = dat is geen

hekswerk, geen groote kunst; Geshwindig-keit ist keine H. = vlugheid is geen tooverij.
Hpr. = Herren.
Hiat, m. -, - = hiaat, opening, gaping.
Hibernien, f. = Hibernië (Ierland).
Hibridisch = hibridisch, onecht, bastaard...
Hickeln, [schm. (h.) = hinken, hompelen].
Hidalgo, m. -s, -s = hidalgo, Spaansch edelman.
Hie, zie hier.
Hieb, m. -(e)s, -e = houw, slag, stoot; wonde; steek onder water; auf H. und Stidh fecten = steken en houwen; der H. list = die (zet, toespeling, steek) is raak; Hiebe auß-teilen = slagen, klappen, ransel uitdeelen, fig.: steken onder water geven; er hat einen H. = hij is aangeschoten, heeft hem om; die Hiebe einer Helle = de inkepingen van een vijl.
Hiebei, zie hierbei.
Hieber, m. -s, - = houwer, rapier, slag-zwaard.
Hieb|wunde, w. = houw, wonde (met een degen, mes e. d.).
[Hie|burdy, -ge|gen, -her, zie hier... x.]
Hie|len, [schm. (h.) = (met het achterschip) krenge, hellen.
Hienieden = hier beneden, op deze aarde.
Hier = hier, op deze plaats, hier op aarde; h. und dort, h. und da = hier en daar; h. ! = present! (Vdresse) Herrn H hier = Den Heer A, alhier.
Hier|an (ob. **hieran**) = hieraan, aan dit.
Hierarchie, w. -, -n = hierarchie, priester-heerschappij.
Hierarchisch = hierarchisch.
Hieratisch = hieratisch, priesterlijk.
Hier|auf (ob. **hierauf**) = hierop, daarop, toen.
Hier|aus (ob. **hieraus**) = hieruit, daaruit.
Hier|bei (ob. **hierbei**) = hierbij, daarbij, bij dit, hierme(d)e, ingesloten.
Hier|durch (ob. **hierdurch**) = hierdoor, daardoor, door dit; bij dezen, hierbij.
Hier|für (ob. **hierfür**) = hiervoor, daarvoor, voor dit.
Hier|gegen (ob. **hiergegen**) = hiertegen, daartegen, tegen dit.
Hier|her (ob. **hierher**) = hierheen, hier; bis h. = tot hiertoe, tot nu toe.
Hier|herum (ob. **hierherum**) = hierheen, hier om, in dezen omtrek.
Hier|hin (ob. **hierhin**) = hierheen, hier.
Hier|in (ob. **hierin**) = hierin, hier, ingesloten.
Hier|lands = hier-te-lande.
Hier|mit (ob. **hiermit**) = hierme(d)e, met dit, bij dezen, door dezen.
Hier|nach (ob. **hiernach**) = hierna, daarna.
Hier|näht (ob. **hiernäht**) = hier vlak bij, hier vlak naast; bovendien; onmiddellijk daarna.
Hierna|ben = hiernaast.
Hiernieden, zie Hienieden.
Hierodule (spr.: hi-ee...), m. (m.) -n, -n = hierodul, tempelslaaf, (-slavin).
Hieroglyph (spr.: hi-ee...), w. -, -n = hieroglyph.
Hieroglyphisch = hieroglyphisch.
Hierophant (spr.: hi-ee...), m. -en, -en = hierophant, mysterien-verklaarder, Grieksch kloosteroverste.
Hierort (ob. **hierorts**) = te dezer plaatse.
Hier|sein, f. -s = hierzijn, tegenwoordigheid (al)hier.
Hierfelbst = alhier.

hier'über (ob. **hierü'ber**) = hierover, hierboven, daarover, daarvan.
hier'um (ob. **hierum'**) = hierom, daarom; hier- of daarvan.
hier'unter (ob. **hierun'ter**) = hier-, daaronder.
hier'von = hiervan, daarvan.
hier'vor (ob. **hiervor'**) = hiervóór, daarvóór.
hier'wider = hiertegen.
hier'zu (ob. **hierzu'**) = hiertoe, daartoe, hiervoor, daarvoor.
hier'zulande = hier te lande.
hier'sig = van hier, hier thuis behoorende, van deze stad of streek; der hiesige Bürgermeister = de burgemeester (al)hier; hiesiges Gewächs = gewas, wijn van eigen grond; auf hiesigem Plage = te dezer plaatse, alhier.
hier'sen, [schw. (h.) = (zeem.)] lichten, opwinden.
Hier'horn, f. = jachthoorn.
Hilaritat', w. = hilariteit.
Hil'debrand, m. = Hildebrand.
Hil'degard, w. = Hildegard.
Hildegunde, w. = Hildegonda, Hillegonda.
Hil'fe, w. -, -n = hulp, bijstand, behulp, hulpmiddel, ondersteuning; einem §. leisten = iem. hulp verleen; zu §. = help! help! mit §. der Nacht = onder begunstiging van den nacht; ärztliche §. = geneeskundige hulp of bijstand.
Hil'(e)leistung, w. = hulp, ondersteuning.
Hil'feruf, m. = hulpgeschreeuw, hulpgeroep, geroep om hulp.
Hil'flos = hulpeloos, verlaten, van hulp beroofd.
Hil'flosigkeit, w. = hulpeloosheid enz.
Hil'reich = behulpzaam, hulpvaardig, gedienstig; hilfreiche Hand leisten = de behulpzame hand bieden.
Hilfs'amt, f. = adjunctsbetrekking.
Hilfs'arbeiter, m. = hulpwerkman, -arbeider.
Hilfs'beamter, m. = adjunct.
Hilfs'bedürftig = hulpbehoevend; behoeftig.
Hilfs'bedürftigkeit, w. = hulpbehoevendheid.
Hilfs'bereit = bereid om te helpen, hulpvaardig.
Hilfs'buch, f. = hulpboek.
Hilfs'geld, f. = geldelijke steun, subsidie.
Hilfs'heer, f. = hulpleger.
Hilfs'kasse, w. = hulpkas, ondersteuningsfonds; armekas; bijbank.
Hilfs'kirche, w.; -lehrer, m.; -leistung, w. = hulpkerk; -onderwijzer; -bieding (-betoon, hulp, bijstand, handreiking).
Hilfs'macht, w. = verbonden macht of mogendheid, bondgenoot.
Hilfs'machine, w. = hulpmachine.
Hilfs'mittel, f. = hulpmiddel, redmiddel.
Hilfs'prediger, m.; -quelle, w.; -truppen, Pl.; -verb, f. = hulp|prediker; -bron; -troepen; -werkwoord.
Hilfs'verein, m. = vereeuiging tot hulpbetoon; lief-, of weldadigheidsvereeniging.
Hilfs'wissenschaft, w. = hulpwetenschap.
Hilfs'wort, f. = aanvullingswoord; stopwoord.
Hilfs'zeitwort, f. = hulpwerkwoord.
Hil'perich, m. = Chilperik.
Hil'perichgriff, m. = kunstgreep, streek, handigheid.
Himalaja, m., **Himalajagebirge**, f. = Himalaya(gebergte).
Him'beere, w. -, -n = framboos.
Him'beer|eis, f.; -essig, m.; -limonade, w. = framboze|ijs; -azijn; -limonade.
Him'beer|fakt, m.; -strauch, m.; -wein, m. = framboze|sap (-stroop); -struik; -wijn.

Him'mel, m. -s, - = hemel; wolken, luchtstreek; zum §. gen §. = ten hemel; einen bis in den §. erheben = iem. tot in de wolken verheffen; er sieht den §. für eine Maßgabe (für einen Dubelmaß) an, zie Du d e l | a §.; er läßt das Blaue vom §. herunter = hij liegt wat los en vast is; wie vom §. gefallen = uit de wolken gevallen; wenn der §. einfällt, ist's um die armen Sperlinge geschehen = als de hemel valt, zijn we allemaal dood; §. und Hölle (§. und Erde) in Bewegung setzen = hemel en aarde bewegen; behüte der §. = de hemel beware!
Him'melan, -auf = hemelwaarts.
Him'melanast: mir ist h. = ik ben verschrikkelijk angstig, bang.
Him'melbett, f. = hemelbed, bed met hemel.
Him'melblau = hemelsblauw, azuurblauw.
Him'meldecke, w. = hemel (van een bed e. d.).
Him'melfahrt, w. = hemelvaart.
Him'melfroh = heerlijk, goddelijk blij(de).
Him'melhoch = hemelhoog, tot in den hemel; h. bitten = dringend smeecken.
Him'melkraber, m. = wolkekrabber, skyscraper.
Him'meln, [schw. (h.) = hemelen, onweeren; langs den hemel zwaven, vliegen; schijnvroom zijn, huichelen, kwezellen; in zalige verrukking (over iets) zijn; sterven].
Him'melreich, f. = hemelrijk; daß Menschen Wille ist sein §. = 's menschen zin is 's menschen leven.
Him'mel|achse, w.; -bahn, w.; -beschreibung, w.; -bogen, m. = hemel|as; -baan (-loop); -beschrijving; -boog (-gewelf).
Him'mel|braut, w. = bruid des hemels.
Him'mel|brod, f. = hemelsch brood, manna.
Him'mel|bürger, m. = hemelburger, -bewoner.
Him'mel|schreier = hemelschreier, hemel-tergend.
Him'mel|fackel, w. = hemelfakkelt, -toorts, zon.
Him'mel|feste, w. = uitspansel, trans.
Him'mel|feuer, f.; -gabe, w.; -gegend, w. = hemel|vuur; -gave; -streek (wind- of luchtstreek).
Him'mel|gewölbe f.; -karte, w.; -körper, m. = hemel|gewelf; -kaart; -lichaam.
Him'mel|kreis, m.; -flugel, w.; -funde, w. = hemel|kring (-sfeer, -baan); -bol; -konde.
Him'mel|leiter, w. = hemel- of Jacobs ladder.
Him'mel|licht, f. = hemellicht.
Him'mel|luft, w. = ether, reine lucht.
Him'mel|luft, w. = zalige vreugde.
Him'mel|pforte, w. = hemelpoort.
Him'mel|punkt, m. = toppunt, zenith.
Him'mel|rund, m. = hemelzooom, gezicht-einder.
Him'mel|raum, m. = hemelgewelf, -ruimte.
Him'mel|richtung, w. = hemelstreek.
Him'mel|schlüssel, m. = sleutel v. d. hemel; primula, sleutelbloem.
Him'mel|speise, w. = hemelspijs.
Him'mel|spur, w. = spoor van het hert (in de takken en twijgen), hoog spoor.
Him'mel|streich, m.; -stürmer, m.; -tau, m. = hemel|streek (luchtstreek); -bestormer; -dauw (manna).
Him'mel|stochter, w. = dochter des hemels.
Him'mel|stür, w. = hemelpoort.
Him'mel|wagen, m. = hemelwagen, zonnwagen; groote beer.
Him'mel|wonne, w. = hemelwellust.
Him'mel|zeichen, f. = hemelteeken, gesternte.

Him'melszelt, f. = hemelgewelf, uitspansel.
Him'melwärts = hemelwaarts.
Him'melweit = zoo ver als de hemel, zeer ver; hemelsbreed.
Himm'lich = hemelsch, hoog, verheven, goddelijk, verrukkelijk, zalig.
hin = heen, weg, daarheen, erheen, toe; ne(d)er; ein Billeit für h. und jurid = een biljet voor heen en terug; am Walde h. = langs 't bosch; h. und her = heen en weer, in 't wild, op goed geluk af, er zoo maar op los; Kaiser h., Kaiser her! = (altijd) keizer en nog eens keizer of nu ja, met dat gekeizer! das ist h. wie her = dat is precies 'zelfde; h. und wieder = van tijd tot tijd, zoo nu en dan, af en toe; auf die Gefahr h. = op gevaar af; auf sein Wort. h. = op zijn woord (afgaande); es ist noch lange h. = 't is nog ver af; h. ist h. = weg is weg, op is op; er ist h. = hij is heen, dood.
hinab' = naar beneden, beneden, af (= herab); h. mit ihm! = neer of weg met hem! den Fluß h. = stroomaf, de rivier af.
(Voor de samenstellingen met hinab, die hier niet opgenomen zijn, vergelijk men die met herab).
hinab'dringen, ft. (h.) = naar beneden dringen, door'dringen.
Hinab'fahrt, w. = ne(d)erdaling, afvaart, vaart stroomaf; afrist.
hinab'schlingelt sich, fchw. (h.) = naar beneden kronkelen, zich naar b. slingeren.
hinab'schlingen, fchw. (h.) = naar binnen werken, verslinden.
hin'altern, fchw. (f.) = oud worden, vervallen.
hinan' = naar boven.
(Voor de samenstellingen met hinan vergeleijke men die met heran).
hin'arbeiten, fchw. (h.) auf etw. = op iets werken, op iets uit zijn; sich h. = zich er heen werken, zich opwerken; zich ziek of dood werken.
hinanuf' = naar boven, boven; omhoog, op; den Fluß h. = stroomop, de rivier op; zehn Stufen bis h. = tien treden tot boven; zum Himmel h. = ten hemel op.
(Voor de samenstellingen met hinanuf, die hier niet opgenomen zijn, vergelijk men die met herauf).
hinanuf'arbeiten sich, fchw. (h.) = zich (er boven) opwerken, zich omhoogwerken.
hinanuf'fahren, ft. (h.) = naar boven brengen (per schip of per rijtuig); h., (f.) = naar boven varen of rijden.
hinanuf'langen, fchw. (h.) = naar boven geven, overreiken; naar boven reiken, er bij komen.
hinanuf'leuchten, fchw. (h.) einem = iem. naar boven (bij)lichten.
hinanuf'rücken, fchw. (h.) = naar boven rukken, trekken; h., (f.) = vooruitgaan, hooger komen.
hinanuf'schlagen, ft. (h.) = (den stragen) opslaan.
hinanuf'schwingen sich, ft. (h.) = opvliegen, omhoogvliegen, zich verheffen; zich opwerken, zich in de hoogte werken, stijgen, er op springen.
hinanuf'wärts = opwaarts, omhoog.
hinanüs' = naar buiten, buiten; er uit; nach vorn h. = op de straat, aan den voorkant (uitkomend); nach hinten h. = naar achter, aan de achterzijde, op de plaats (uitkomend); zur Thür h. = de deur uit; wo soll, will das h.? = waar moet dat heen? waar zal dat op uitloopen? id mußte nicht wo h. = ik wist niet

waar de uitgang was of ik wist me geen raad; über das Gewöhnliche h. = boven 't alledaagsche; über etw. h. = boven iets verheven.
(Voor de samenstellingen met hinanüs, die hier niet opgenomen zijn, vergelijk men die met heraus).
hinanüs'führen, fchw. (h.) = (naar) buiten brengen of leiden; etw. glücklich h. = iets tot een goed einde brengen.
hinanüs'fuhrwerken, fchw. (h.) = naar buiten rijden; einen h. = iem. er uitbonjournen, er uitdringen.
hinanüs'geben, ft. (h.) = teruggeven (geld bijv.), betaald zetten.
hinanüs'geh(en), unr. (f.) = naar buiten gaan, (er) uitgaan; mein Zimmer geht auf die Straße h. = komt of ziet op de straat uit, heeft 't uitzicht op de straat; das geht über meine Kräfte h. = dat gaat boven mijn krachten; das geht auf mich h. = dat doet (of gaat) op mij.
hinanüs'graulen, fchw. (h.) = (iem.) wegstijken, wegpesten.
hinanüs'laufen, ft. (f.) = naar buiten of er uit loopen; uitloopen, uitmonden; das läuft auf etw. hinanüs = dat komt op 'zelfde neer.
hinanüs'legen, fchw. (h.) = uitleggen, uitstellen.
hinanüs'machen sich, fchw. (h.) = zich naar buiten of er uit begeven, maken dat men er uit komt.
hinanüs'packen sich, fchw. (h.) = zich wegpakken, maken dat men wegkomt.
hinanüs'ragen, fchw. (h.) über etw. = boven iets uitkomen of uitsteken.
hinanüs'rücken, fchw. (h.) = naar buiten of er uit duwen, rukken, schuiven; uitstellen, opschuiven; h., (f.) = uitrukken.
hinanüs'schaffen, fchw. (h.) = naar buiten of er uit brengen, weg laten gaan, wegdoen, verwijderen.
hinanüs'schieben, ft. (h.) = naar buiten of er uit schuiven, duwen; uitstellen, opschuiven.
hinanüs'schießen, ft. (h.) über das Ziel = het doel voorbijschieten, voorbijstreven.
hinanüs'schreien, ft. (h.) = naar buiten schreeuwen, uitschreeuwen; in alle vier Winde h. = van de daken verkondigen.
hinanüs'spielen sich, fchw. (h.) = er speelt sich auf den gebildeten Mann hinanüs = hij neemt de manieren van een beschaafd man aan.
hinanüs'wollen, fchw. (h.) = naar buiten of er uit willen; er will hoch hinanüs = hij wil hooger op, hij heeft hooge aspiraties; id weiß schon wo du hinanüs willst = ik weet wel waar jij heen wilt, wat jouw bedoeling is; wo soll, will das hinanüs? = waar moet dat heen? waar moet dat op uitloopen?
hinanüs'ziehen, ft. (h.) = naar buiten of er uit trekken, slepen; steeds uitstellen, rekken, op de lange baan schuiven; h., (f.) = uitgaan, naar buiten gaan of trekken; sich h. = gerekt worden, maar steeds voortduren.
hin'begleiten sich, ft. (h.) = zich er heen begeven.
hin'begleiten, fchw. (h.) = er heen begeleiden.
Hin'blick, m. = gezicht, blik; im Ä. auf = met het oog op.
hin'blicken, fchw. (h.) = (er) heen zien.
hin'bringen, unr. (h.) = (er) heen brengen; (die Zeit) omkrijgen, (vervelend) doorbrengen; sein Leben kümmerlich h. = zijn leven in ellende slijten; ook = hintun.

hin'brüten, [chw. (h.) = in doffe mijmering verzonken zijn, dof mijmerend voortleven.
Hin'de, zie Hindin.
hin'dehnen [sch, [chw. (h.) = zich uitstrekken.
hin'denfen, unr. (h.) = aan iets ver-afs denken; wo denken Sie hin? = waar denkt u aan? wat meent u wel? hoe komt u er bij?
hin'derfch = hinderlijk, lastig; belemmerend; einem (in etw.) h. fein = iem. (in iets) hinderlijk zijn, tegenwerken, lastig vallen.
hin'dern, [chw. (h.) = verhinderen, beletten; hinderen (an der Arbeit: in 't werk); mer hindert dich daran? = wie hindert u daarin? wie belet u dat?
Hin'dernis, f. -fe, -se = hindernis, beletsel, hinderpaal, moeilijkheid; etnem Hindernisse in den Weg legen = iem. hinderpaten in den weg leggen, iem. moeilijkheden bereiden.
hin'deuten, [chw. (h.) = aanwijzen, aanduiden, er heen wijzen; auf etw. h. = op iets toespelen, duiden; alles deutet darauf hin, daß... = alles wijst er op, dat...
Hin'din, m. -, -nen = hinde.
Hin'dostan, f. = Hindostan.
hin'dostan'nis = Hindostansch.
hin'drängen, [chw. (h.) = (er) heen dringen, duwen, stuwen; sich h. = zich er heen (of er door) dringen.
Hin'du, m. -s, -s = Hindoe.
hindurch = doorheen, er door (heen); durch... h. = door... heen; den ganzen Tag h. = den heelen dag door, lang; Jahre h. = jaren lang, jaren achtereen.
(Voor de samenstellingen met hindurch vergelijkelijke men die met durch).
hinein' = naar binnen, er in; in den Wald h. = in het bosch of het bosch in; zum einen Ohr h., zum andern heraus = 't eene oor in, 't andere uit; in den Tag h. = onbezorgd, gedachteloos.
(Voor de samenstellingen met hinein, die hier niet zijn opgenomen, vergelijkelijke men die met herein).
hinein'arbeiten, [chw. (h.) = er in werken, met moeite er in krijgen; sich h. = zich er in werken, in iets doordringen.
hinein'denfen [sch, unr. (h.) in etw. = zich in iets indenken.
hinein'finden [sch, ft. (h.) in etw. = zich in iets schikken, in iets thuis raken, aan iets gewennen.
hinein'geben, ft. (h.) = naar binnen geven; prolongeeren.
hinein'leben, [chw. (h.) in den Tag = een onbezorgd leven leiden; sich in etw. h. = zich in iets inleven, aan iets gewennen, in iets thuis raken.
hinein'legen, [chw. (h.) = beetnemen, foppen.
hinein'mischen, [chw. (h.) = (er) in mengen; sich h. = zich er mee bemoeien.
hinein'reden, [chw. (h.): in einen h. = ernstig met iem. spreken, iem. trachten te overtuigen.
hinein'zwingen, [chw. (h.) = er in wringen of persen, met geweld er in brengen.
hin'fahren, ft. (h.) = (er) heen of weg rijden, brengen; h., (f.) = (er) heen of weg varen, rijden, gaan.
Hin'fahrt, w. - = heenreis, heenvaart; Hin- und Rückfahrt = heen- en terugreis.
Hin'fall, m. = val, verval, instorting.
hin'fallen, ft. (f.) = neervallen.
hin'fällig = (von Menschen) broos, zwak, gebrekkig; (Gesundheit) wankel, zwak; (von

Gebäuden) in verval zijnde, op instorten staande; (von Behauptungen) zwak, ongegrond; (von Affen) vervallen, nietig.
Hin'fälligkeit, m. = zwakheid, broosheid, vervallen toestand.
hin'finden [sch, ft. (h.) = zijn weg (er heen) vinden.
hin'fliegen, ft. (f.) = (er) heen of weg vliegen.
hin'fliehen, ft. (f.) = (er) heen of weg vluchten, ontvlieden; heenvlieden, snel voorbijgaan.
hin'fließen, ft. (f.) = (er) heen of weg stroommen, vloeien; heenvloeien, verlopen, vergaan.
hin'fort' = voortaan, in 't vervolg, van nu af.
hin'führen, [chw. (h.) = er heen of weg leiden, voeren.
[Hinfür'der, hinfür'ro, zie hinfort].
Hin'gabe, w. = overgave, gelatenheid, toewijding.
Hin'gang, m. = heenweg, heengaan; verscheiden, heengaan, overlijden, dood.
hin'geben, ft. (h.) = geven, afgeven, afstaan, overgeven, overlaten, opofferen; wijden; sich einem od. einer Sache h. = zich aan iem. of iets overgeven, zich voor iem. opofferen, zich aan iem. of iets wijden; hin'gebend = op-offerend.
Hin'gebung, w. - = overgave, toewijding, gelatenheid, onderworpenheid, zelfverloochening.
hingegen = daarentegen, integendeel.
hin'gehen, unr. (f.) = (er) heen gaan, weggaan; voorbijgaan, verlopen; heengaan, sterfen, verscheiden, overlijden; fo etw. kann ich nicht h. lassen = zoo iets kan ik er niet door laten, niet laten passeeren, niet door de vingers zien; daß mag fo h. = dat kan er door, vind ik goed; daß wird dir nicht fo h. = daar kom je niet zoo gemakkelijk af.
hin'gehören, [chw. (h.) = er bij behooren.
hin'gelangen, [chw. (f.) = er komen.
hin'geraten, ft. (f.) = er heen geraken, toevallig ergens komen.
hin'halten, ft. (h.) = toesteken, aanbieden, voorhouden; op-aan-, tegenhouden; einen h. = iem. met beloften paaien, aan 't lijntje houden; eine Sache h. = op de lange baan schuiven.
hin'hängen, [chw. (h.) = ophangen, vastmaken.
hin'helfen, ft. (h.) einem = (er)heen of weg-helpen.
hin'hörchen, [chw. (h.) = er naar luisteren.
[Hin'fel, f. -s, - = kuiken, kippetje].
hin'fen, [chw. (h.) = hinken, kreupel zijn; er hinkt mit dem rechten Fuße = hij hinkt aan (of met) den rechter voet; diefes Geleidnis, diefer Bergleith hinkt = die vergelijking gaat mank; zie Note.
Hin'festiel, f. = hinkebaan.
hin'fnien, [chw. (f.) = neerknielen.
hin'kommen, ft. (f.) = er (heen) komen.
hin'können, unr. (h.) = er heen kunnen.
Hin'kunft, w. = aankomst.
hin'langen, [chw. (h.) = aanreiken, toereiken, aangeven; reiken, zich uitstrekken, voldoende of toereikend zijn.
hin'länglich = voldoende, toereikend.
Hin'länglichfeit, w. - = toereikendheid; afdoendheid.
hin'lassen, ft. (h.) = er heen laten.
[Hin'lässig, zie nachlässig].
hin'leben, [chw. (h.) = voortleven, heenleven.
hin'legen, [chw. (h.) = leggen, neerleggen; sich h. = gaan liggen.
hin'lefen, [chw. (h.) = er heen sturen, leiden.

Sin'marſch, m. = heenmarsch.
hin'marſchieren, ſchw. (f.) = er heen marſcheeren.
hin'martern, ſchw. (h.) = dood martelen.
hin'morden, ſchw. (h.) = zonder genade vermoorden, slachten.
hin'müſſen, untr. (h.) = er heen of weg moeten.
hin'nehmen, ft. (h.) = er heen (mee)nemen; aannemen; zich laten aanleunen, zich laten welgevallen.
hin'neigen, ſchw. (h.) = heenneigen, er naar toe buigen; zu etw. h. = tot iets overhellen.
Sin'neigung, w. = overhelling, neiging.
hin'nen: bon h. = van hier, weg; bon h. gehu = heengaan; ſterven, verſcheiden.
hin'opfern, ſchw. (h.) = opofferen.
hin'paſſen, ſchw. (h.) = er bij paſſen.
hin'pflanzen, ſchw. (h.) = (ergens) planten, neerzetten.
hin'raffen, ſchw. (h.) = wegnemen, wegrukken.
hin'reiſen, ſchw. (h.) = aanreiken, overreiken, toetſteken; reiken tot, raken; toereikend of voldoende zijn.
hin'reiſend = toereikend, voldoende.
Sin'reiſe, w. = heenreis; die Sin- und Herreiſe = heen- en terugreis.
hin'reiſen, ſchw. (f.) = er heen reizen, weg-reizen.
hin'reiſen, ft. (h.) = [uit-, wegrukken]; meeſleepen, voortsleepen, wegsleepen, verrukken.
hin'reiſend = weg-, meeſleepend, verrukkelijk.
hin'richten, ſchw. (h.) = (er) heen richten, wenden; terechtſtellen, ter dood brengen; [dooden, te gronde richten.]
Sin'richtung, w. - , -en = terechtſtelling.
hin'rollen, ſchw. (h.) = (er) heen of weggrollen.
hin'rollen, ſchw. (h.) = er heen rullen, ſchuiven.
hin'rollen, ſchw. (h.) = er heen rollen, wegbrengen, bezorgen.
hin'rollen, ſchw. (h.) = er heen of er naar kijken, toekijken, toezien.
hin'rollen, ft. (f.) = verſcheiden, overlijden, heengaan; die Singelrollen = de overledenen.
hin'rollen, ft. (h.) = er heen ſchuiven, wegschuiven, duwen.
hin'rollen, ft. (h.) = op iets ſchieten; h., (f.) = ergens heen ſchieten, (voort)snellen.
hin'rollen, ſchw. (h.) = vervoeren (per ſchip), wegbrengen; h., (f.) = er heen varen, wegzeilen; (längs der Küſte) varen.
hin'rollen, ſchw. (h.) = zonder genade vermoorden, slachten, afmaken.
hin'rollen, ft. (h.) = vast- of inslaan; er heen slaan, wegslaan (den Ball z. B.); h., (f.) = neerslaan, neervallen.
hin'rollen, ſchw. (h.) = voortkronkelen, daarheenslingeren.
hin'rollen, ft. (f.), ſchw. (h.) = er heen sluipen, wegsluipen, (bon der Zeit) voortkruipen.
hin'rollen, ſchw. (h.) = er heen ſleepen, wegsleepen, voortsleepen.
hin'rollen, ſchw. (f.) = wegwijnen, verſmachten, zich doodtreuren.
hin'rollen, ſchw. (h.) = maar wat knoeien of kladden, verknoeien, vermorsen.
hin'rollen, ft. (h.) = opſchrijven, op ſchrift brengen, neerschrijven; er heen ſchrijven.
hin'rollen, ſchw. (h.) = uitgieten, uitstorten, (ergens) heengieten, neerstorten.
hin'rollen, ft. (f.) = wegwijnen, wegteren, vervallen, verdwijnen.
hin'rollen, ſchw. (f.) = er heen zeilen, wegzeilen; voortzeilen.

hin'rollen, ft. (h.) = er heen of er naar zien of kijken, opletten.
hin'rollen, ſchw. (h.) = er vurig heen verlangen, verlangen naar.
hin'rollen, ſchw. (h.) = neerzetten, plaatsen; ſich h. = gaan zitten, plaats nemen.
Sin'rollen, w. = opzicht, betrekking; aanzien; in h. auf = met het oog op, met betrekking tot; in gewijſer, manſer h. = in zeker, menig opzicht.
hin'rollen, ſchw. mit Gen. = met betrekking tot, met 't oog op, ten opzichte van, ten aanzien van.
hin'rollen, ft. (f.) = neerzinken, neervallen, neerzlijgen, ineenzakken, in onmacht vallen.
hin'rollen, ſchw. (h.) = er plaatsen, neerzetten, voorzetten; als Mutter h. = als voorbeeld ſtellen, aangeven; etw. h. als = iets voorſtellen als, willen laten doorgaan voor; ſich h. = er gaan staan.
hin'rollen, ft. (f.) = wegsterven, wegwijnen, vervallen.
hin'rollen, ſchw. (f.) = ſtruikeleen, er heen strompelen.
hin'rollen, ſchw. (h.) = uit-, toetſteken; einen h. = iem. neerslaan, -vellen, op den grond leggen of werpen; ſich h. = zich uitstrekken, gaan liggen.
hin'rollen, ft. (f.) = verſtrijken, voorbijgaan; an etw. h. = langs iets heenſtrijken.
hin'rollen, ſchw. (f.) = voort-, heenſtroomen.
hin'rollen, ſchw. (h.) = neerwerpen, -storten; h., (f.) = neervallen, -storten; er heen snellen.
hin'rollen, ſchw. (h.) = knoeien, morsen.
hin'rollen = achteraan, naar achteren.
hin'rollen, ſchw. (h.) = verbeuzelen.
hin'rollen, ft. (h.) = achter(af)houden.
hin'rollen, ſchw. (h.) = verwaarlozen, ter zijde ſtellen; achterſtellen, achteraanplaatsen.
Sin'rollen, w. = achterſtelling.
hin'rollen, ſchw. (h.) = voorttaſten, op den taſt voortgaan.
hin'rollen, ſchw. (f.) = voortstrompelen, voortwankelen; neertuimelen.
hin'rollen = achter, achteren; bon h. = van achter(en); er woht (nach) h. heraus = hij woont achter.
hin'rollen = achteraan.
hin'rollen = achterom; bon h. erfahren = langs een omweg of van de achterwacht hooren.
hin'rollen = aan den achterkant.
hin'rollen = achteraan, achter de anderen aan.
hin'rollen = achterover.
I. hinter, Präp. a) mit Dativ = achter: h. einem hergehen = achter iem. aan loopen; h. einem her ſein = iem. achterna zitten, vervolgen; h. etw. her ſein = druk met iets aan 't werk zijn; h. einem zurückbleiben = bij (of tegen) iem. achterblijven; es ſteht nicht viel h. ihm = er zit niet veel in hem, er zit niet veel bij; er hat es h. den Ohren = hij heeft ze achter de mouw; b) mit Acc. = achter: er trat dicht h. ihn = hij naderde hem dicht van achteren; einem h. die Ohren ſchlagen = iem. om zijn ooren geven; er ſteht ſich h. ſeinen Vater = hij verſchuilt zich achter zijn vader; h. die Schule gehu = ſpijbelen; ſich etw. h. die Ohren ſchreiben = iets goed onthouden, iets in zijn oor knoopen; in zijn boekje ſchrijven; h. jemand's Schuld kommen = achter iem. streken komen; h. ſich gehu = achteruitgaan.
II. hinter = achterſte; die hintere Seite =

de achterkant; das hinterste Haus = het achterste huis.
Hin'terbace, w. = bil.
Hin'terbein, f. = achterbeen, achterpoot; sich auf die Hinterbeine stellen = op de achterpooten gaan staan, steigeren; op zijn achterste beenen gaan staan, zich hardnekkig verzetten.
Hinterbliebene, Pl. = achterblijvenden, overlevenden, nagelaten betrekkingen.
Hinterbringen, unr. (h.) = aanbrengen, verklikken, overbrieven.
Hinterbringer, m. = aanbrenger, verklikker, klikspan.
Hin'terbug, m. = spronggewricht.
Hin'terbühne, w. = achtergrond van 't tooneel.
Hin'terdeck, f. = achterdek.
Hinterdrein = daarna, -op, vervolgens, achteraf.
Hin'tere, m. -n, -n = achterste.
Hintereinander = achter elkaar, achtereen.
Hin'teressen, f. = achter(hoef)lizer.
Hin'terflage, w. = achtervlag, kampanjevlag.
Hin'terflod, m. = achterlap.
Hin'terfuß, m. = achtervoet, achterpoot; sich auf die Hinterfüße stellen, zie Hinterbein.
Hin'tergalerie, w. = uitstek aan 't achterschip.
Hin'tergebäude, f. = achtergebouw.
Hin'tergebäude, m. = bijgedachte, bijbedoeling.
Hin'tergehe(n), unr. (h.) = misleiden, bedriegen; verschalken.
Hin'tergehung, w. -, -en = misleiding enz.
Hin'tergestell, f. = achterstel (eines Wagens, eines Stuges, eines Pferdes).
Hin'terglied, f. = achterste lid.
Hin'tergrund, m. = achtergrond; in dem (den) h. = op den achtergrond.
Hin'terhalt, m. = hinderlaag, valstrik; terughoudendheid; bijbedoeling, -gedachte; (rugge)steun, reserve; im h. liegen = op den loer liggen.
Hin'terhalten, ft. (h.) = (eig.) achterhouden; **hinterhalten** (fig.) = verzwijgen; terughoudend zijn.
Hin'terhaltig, -hältig = terughoudend, stiekem.
Hin'terhand, w. = achterhand; in der h. sitzen = aan de a. zitten.
Hin'terhaus, f. = achterhuis.
Hinterher = achteraf, later, te laat; achterna, naderhand.
Hin'terindien, f. = Achter-Indië.
Hin'terindisch = Achter-Indisch.
Hin'terlamm, w.; -kopf, m.; -lader, m.; -land, f. = achterlamm; -hoofd; -lader; -land.
Hin'terlassen, schw. (h.) = (einen Schatz) naar binnen gooien, omgooien.
Hinterlassen, ft. (h.) = nalaten, vermaken; die Hinterlassenen = de nagelaten betrekkingen, de overlevenden, de achtergelatenen.
Hinterlassenschaft, w. - = nalatenschap, erfenis.
Hinterlassung, w. = achterlating, nalating.
Hinterlegen, schw. (h.) = in bewaring geven, in depot geven, deponeren; opslaan; (rechtl.) consigneren.
Hinterleger, m. = deponent.
Hinterlegung, w. -, -en = depozito; (rechtl.) consignatie.
Hin'terlist, w. = list, arglist, sluwheid, slinksche streek.
Hin'terlistig = listig, arglistig, sluw, slinksch.
Hin'terlmann, m. = achterman; opsluiter van

't gelid; (im Handel) naman; (im Spiel) wer ist mein h.? = wie zit achter mij?
Hin'terpaard, f. = disselpaard.
Hin'terpoorten, f. = achterpoortje, -deurtje; sich ein h. offen halten od. lassen = een achterdeurtje open houden.
Hin'terpote, w. = achterpoot.
Hin'terpommeren, f. = Achter-Pommeren.
Hin'terrad, f. = achterrad, -wiel.
Hin'terreihe, w. = achterste rij, gelid.
Hin'terrein, m. = Achter-Rijn.
Hin'terrück = van achteren, achterbaks; ver-raderlijk.
Hin'ters = hinter das.
Hin'tersack, -sack, m. = achterleenman, kleine boer.
Hin'tersette, w. = achterzijde, -kant.
Hin'tersitz, m. = achterbank, achterplaats.
Hin'tersteben, m. = achtersteben.
Hin'terstück, f. = achterstuk, staartstuk.
Hin'terteil, m. u. f. = achterdeel, achterste deel; achtersteben.
Hin'tertreffen, f. = achterhoede; ins h. fommen = achteruitgaan, aan lager wal raken.
Hin'tertreffen, ft. (h.) = tegenwerken, ver-biinderen, verijdelen.
Hin'tertreppe, w. = achtertrap.
Hin'tertür, w. = achterdeur; sich eine h. offen halten od. lassen = een achterdeurtje openhouden.
Hin'terfuß, f. = achtervoet (eines Menschen), achterkwartier, achterbout (eines Schafes).
Hin'terwagen, m. = nasleep, tros.
Hin'terwälder, **Hin'terwälder**, m. -e, - = Hinterwalder.
Hin'terwand, w. = achtermuur, -wand.
Hin'terwärts, zie rückwärts.
Hin'terwippen, zie fippen.
Hinterziehen, ft. (h.) = ontduiken.
Hin'terzimmer, f. = achterkamer.
Hin'traben, schw. (f.) = (er) heen draven.
Hin'treiben, ft. (h.) = er heen drijven, wegdr., -jagen; h., (h.) = (er) heendrijven, wegdr.
Hin'treten, ft. (f.) = er gaan staan, er heen stappen.
Hin'tritt, m. = dood, overlijden].
Hin'tun, unr. (h.) = er bij doen, wegdoen; ich weiß nicht, wo ich ihn h. soll = ik kan hem niet thuis brengen.
Hinü'ber = naar den anderen kant, overheen, over, naar den overkant.
(Voor samenstellingen met hinü'ber, die hier niet zijn opgenomen, vergelijkte men die met herü'ber).
Hinü'bergeh(e)n, unr. (f.) = naar den overkant gaan, loopen; overloopen; heengaan, verdwijnen, uitsterven; über einen Fluß h. = een rivier overtrekken.
Hinü'berlegen, schw. (h.) = er over heen leggen.
Hinü'berreichen, schw. (h.) = overreiken, naar den overkant reiken, zich tot aan den overkant uitstrekken.
Hinü'bersehen, schw. (h.) = overzetten, overbrengen; h., (f.) = overtrekken; über einen Graben h. = over een sloot springen.
Hinü'berziehen, ft. (h.) = overtrekken, naar den overkant trekken, sleepon; verbinden; h., (f.) = naar den overkant gaan, overvaren, zich aan den overkant vestigen.
Hinun', zie herum.
Hinun'ter = naar beneden, ne(d)er, (er) af, zie herab.

hin'wagen fch., fchm. (h.) = er heen durven.
hin'wanken, fchm. (f.) = (er) heen wankelen.
hin'wärts = er heen (gaande).
hin'weg, m. = heenweg.
hinweg = weg, van hier; über etw. h. = over iets heen.
(Voor samenstellingen met hinweg, die hier niet opgenomen zijn, vergelijkte men die met weg).
hinweg'heben fch., fchm. (h.) = zich wegmaken, zich uit de voeten maken, weggaan.
hinweg'nehmen, ft. (h.): die Aufmerksamkett h. = de aandacht in beslag nemen.
hinweg'raffen, fchm. (h.) = wegrukken.
hinweg'sehen, ft. (h.): über etw. h. = over iets heenzien; iets over 't hoofd zien, iets door de vingers zien.
hinweg'setzen, fchm. (h.) = wegzetten; fch über etw. h. = zich over iets heen zetten; zich boven iets plaats, zich van iets ontslaan, zoo vrij zijn iets niet te doen; fch über alle Rücksichten h. = zich om niets bekommeren.
Hin'weis, m. -es, -e = heenwijzing, verwijzing; unter h. auf = met verwijzing naar.
hin'weisen, ft. (h.) = aanwijzen, er heen wijzen; einen h. = iem. den weg wijzen; auf etw. h. = op iets wijzen, naar iets verwijzen.
hin'weisend = aanwijzend.
Hin'weisung, w., zie Hinweis.
hin'welken, fchm. (f.) = verwelken, wegwijnen, wegsterven.
hin'wenden, unr. (h.) = er heen, er naar toe wenden, keeren.
hin'werfen, ft. (h.) = wegwerpen, neerwerpen; terloops zeggen, zich laten ontvallen; etw. auf das Papier h. = iets op 't papier werpen; fch h. = neervallen, zich neerwerpen.
hinwider(um) = we(d)erom, daartegenover; van den anderen kant, van mijn (zijn, enz.) kant.
hin'wirfen, fchm. (h.): auf etw. h. = op iets uit zijn, er op werken.
hin'wollen, unr. (h.) = (er) heen, weg willen.
hin'wünschen fch., fchm. (h.) = er graag heen willen, wenschen er te zijn.
Hinz, m. -ens = Hein; h. und Kunz = Piet en Klaas, Jan en alleman.
hin'zählen, fchm. (h.) = neer- of voortellen.
hin'zaubern, fchm. (h.) = als door betoovering aanbrengen, tooveren.
hin'zeigen, fchm. (h.) = heenwijzen, aanwijzen.
hin'ziehen, ft. (h.) = er heen trekken, wegtr.; op de lange baan schuiven; zich er vestigen; fch h. = gaan, loopen naar of er heen, zich uitstrekken; uitgesteld worden, verlengd of gerekt worden, duren, aanhouden.
hin'zielen, fchm. (h.) auf etw. = op iets mikken, op iets doelen.
hinzu = daarheen, er heen, er naar toe; er bij, bovendien.
hinzu'denken, unr. (h.) = er bij denken, in gedachte er bij voegen.
hinzu'drängen fch., fchm. (h.) = er naar toe, er bij dringen.
hinzu'dichten, fchm. (h.) = er bij verzinnen, er bij fantazeeren.
hinzu'dringen, ft. (f.) = er bij dringen.
hinzu'fügen, fchm. (h.) = er bij voegen of doen.
Hinzu'fügung, w. = bijvoeging.
hinzu'geh(e)n, unr. (f.) = er heen gaan.
hinzu'gehören, fchm. (h.) = er bij hooren.
hinzu'gefallen fch., fchm. (h.) = zich er bij voegen, zich er mee verbinden.

hinzu'kommen, ft. (f.) = er bij komen.
Hinzu'kunft, w. = nadering.
hinzu'lassen, ft. (h.) = er bij laten, laten naderen.
hinzu'rechnen, fchm. (h.) = er bij rekenen, er bij tellen.
hinzu'schleichen, ft. (f.) = er naar toe sluipen.
hinzu'sehen, fchm. (h.) = er bij voegen of doen.
hinzu'treten, ft. (f.) = nadertreden, er bij komen; toetreden, lid worden.
Hinzu'tritt, m. = nadering, toetreding.
hinzu'tun, unr. (h.) = er bij doen, er aan toevoegen, er bij voegen.
hinzu'werfen, ft. (h.) = er bij werpen, er bij voegen.
hinzu'zählen, fchm. (h.) = er bij tellen.
hinzu'ziehen, ft. (h.) = er bij halen (z. B. einen andern Arzt); er hat mich hinzugezogen = hij heeft mij er in gehaald.
H'ob, m. = Job.
H'ob'sgeduld, w.; -poft, w.; -träne, w. = Jobsgeduld; -tijd; -traan (een Ind. plant).
H'ipparch, m. -en, -en = hipparch, ruiteraanvoerder.
H'ip'pe, w. -, -n = zeis, sikkelmes, snoeiemes; oblie, ijzerkoek; geit.
H'ip'penbäcker, m. = ijzerkoekbakker.
H'ippodrom, m. -(e)s, -e = hippodroom.
H'ippogriff, m. -(e)s u. -en, -e(n) = hippogryph, pegazus, gevleugeld ros.
H'ippokras, m. - = hippokras, kruidewijn.
H'ippokratifches Gesicht = hippokratisch gezicht, gezicht van een stervende.
H'ippokrene, w. = Hippokrene, paardebron, dichterbron.
H'ippolog, m. -en, -en; -logie, w. - = hippoloog (paardekenner); -logie (paardekunde).
H'ippopotamus, m. -, - = hippopotamus, nijlpaard.
Hirn, f. -(e)s, -e = hersenen, brein.
Hirn'arm = onnoozel, dom.
Hirn'blatt, f. = fontanel.
Hirn'bohret, m. = schedelboor, trepaan.
Hirn'gepink, f. = hersenschim, droombeeld, fantazie.
Hirn'krank = zwak van hersens; krankzinnig.
Hirn'los = hersen-, breinloos; onwijs, dolzinnig.
Hirn'masse, w.; -schädel, m.; -schale, w. = hersen[massa]; -pan (schedel, bekkeneel); -pan.
Hirn'schlag, m. = beroerte.
Hirn'spalt, m. = hersenspleet.
Hirn'verbrannt = razend, dol, totaal gek.
Hirsh, m. -es, -e = hert.
Hirsh'artig = hertachtig.
Hirsh'baum, m. = sumak of smakstruik, looiersboom.
Hirsh'bock, m. = hertebok.
Hirsh'fährte, w. = spoor van 't hert.
Hirsh'fänger, m. = hartsvanger, jachtmes.
Hirsh'farben, -farbig = hertkleurig, vaal.
Hirsh'geweih, f.; -haut, w.; -horn, f. = herts'gewei; -leder (hertvel); -hoorn.
Hirsh'horn'geist, m.; -öl, f.; -salz, f. = herts'hoorn'geest; -olie; -zout.
Hirsh'jagd, w. = hertejacht.
Hirsh'käfer, -schwärter, m. = vliegend hert.
Hirsh'kalb, f. = jong hert.
Hirsh'kamel, f. = lama.
Hirsh'keule, w. = hertebout, reebout.
Hirsh'kuh, w. = hinde, wijfshert.
Hirsh'lager, f. = leger van een hert.

Sirschlauf, m. = hertepoot.
Sirschleber, f. = hertsle(d)er.
Sirschlebern = hertsle(d)eren.
Sirschlofung, w.; -part, m.; -ruf, m. = herts(d)rek; -kamp; -fluit (-horen).
Sirschschweiß, m.; -taig, m.; -ziemer, m. = herts(z)weet (-bloed); -vet; -bilstuk.
Sirschzunge, w. = herts(z)ong, tongvaren.
Sirse, w. - = gierst.
Sirfe, m.; -heber, f.; -gras, f.; -storn, f.; -mehl, f.; -brüfe, w. = gierst|brj (-pap); -koorts; -gras; -korrel; -meel; -klier.
Sirs, m. -en, -en = herder, hoeder; wie der *h.* so die *herbe* = zoo heer, zoo knecht.
Sirtenamt, f. = herd(ers)ambt, herderlijk ambt.
Sirtenart, w. = herd(ers)manier.
Sirtenbrief, m. = herderlijke brief.
Sirten|dichter, m.; -fest, f.; -flöte, w. = herd(ers)|dichter; -feest; -fluit.
Sirten|gedicht, f.; -gesang, m.; -gespräch, f. = herd(ers)|dicht (idylle); -zang; -zang (ecloge).
Sirten|gott, m.; -haus, f.; -hund, m. = herd(ers)|god (Pan); -huis; -hond.
Sirten|kleid, f.; -stabe, m.; -lager, f.; -leben, f.; -lieb, f. = herd(ers)|kleed; -knaap; -kamp (zwervende stam); -leven (zwervend leven); -lied.
Sirtenlos = herderloos.
Sirtenmädchen, f. = jonge herderin.
Sirtenmäßig = herderlijk, pastoraal; zooals van of bij herd(ers), herd(ers)...
Sirten|prelle, w.; -schauspiel, f.; -stab, m. = herd(ers)|fluit; -spel (landspel); -staf.
Sirten|stück, f.; -stafche, w.; -stüchchen, f.; -volk, f. = herd(ers)|stuk (-spel); -tasch; -tasche (plant.); -volk.
Sirtin, w. -nen = herderin.
Sirtlich = herderlijk.
Sis, f. = bis, si-kruis.
Sispanien, f. = Spanje.
Sispanier, m. -s, -n = Spanjool, Spanjaard.
Sisfe, m. -n, -n = windas, katrol, takel.
Sisfen, *schw.* (h.) = hjschen, ophijschen.
Sisf! = haar! links! er wets nicht *h.* noch hott = hij weet geen raad.
Sisfologie, m. - = histologie, weefleer.
Sisföhen, f. -s, -n = historietje, verhaaltje.
Sisförie, m. -n, -n = historie, geschiedenis.
Sisförienbuch, f. = geschiedenis-, vertelselboek.
Sisförienmaler, m. = historieschilder.
Sisförit, w. - = geschiedkundige wetenschap.
Sisföriter, m. -s, -n = historicus, geschiedkundige.
Sisföriograph, m. -en, -en = historieschrijver.
Sisföritsch = geschiedkundig, historisch.
Sisförie, *Sisförie*, m. ..o'nen, ..o'nen = tooneelspeler.
Sisföte, m. -n, -n = voetbankje, sleetje.
Sisföbläschen, f.; -blatter, w. = warmte- of zweetpuistje.
Sisföze, w. - = hitte, warmte; vuur, drift, toorn.
Sisföze|grab, m.; -messer, m.; -messung, w. = warmte|graad; -meter; -meting.
Sisfözig = heet, vurig; driftig, heetgebakerd; er hat ein *hijziges* Temperament = hij is driftig van aard.
Sisfökopf, m. = driftkop, beethoofd.
Sisföpfote, w. = warmte-, zweetpuist.
Sisföwelle, w. = hittegolf.

hl = Hektoliter.
hm! = hm!
ho!, **hoho!** = ho! ho!
Hoan'gho, m. -s = Hoangho (riv.).
Ho'bel, m. -s, -n = schaaft; dissel, baars (der Böttcher).
Ho'belbank, w. = schaaftbank.
Ho'belstein, f. = schaaftbeitel.
Ho'bein, *schw.* (h.) = schaven, afschaven, bedisselen; beschaven, fatsoeneeren.
Ho'belspan, m. = krul, schaaftkrul.
Ho'boe, w. -n, -n = hobo.
Hoboist, m. -en, -en = hoboist.
H. **hoch** (höher, höchst) = hoog, groot, verheven, voornaam; *h.* **aufhorchen** = de ooren spitsen; *etw.* *h.* **aufnehmen** = iets zeer waardeeren; *ein höher Ged* = een hooge, heilige, dure eed; *auf höherm Fuße leben* = op grooten voet leven; *die See geht h.* = de zee staat hol; *h.* **gewachsen** = van hooge gestalte; *von höher Hand* = van hooger hand; *es geht da hoch her* = 't gaat daar rijk, voornaam toe; *das Lied geht h. hinauf* = 't lied gaat hoog; *er will zu h. hinaus* = hij wil te hoog op, te hoog vliegen; *h.* **zu stehen kommen** = hoog of duur te staan komen; *etwas h.* **leben lassen** = op iets. gezondheid drinken; *das hohe Lied* = 't Hooglied; *höhern Orts* = bij de regeering, in de hoogste kringen; *van hooger hand*; *vom hohen Pferde herab* = trots, verwaand; *die hohe See* = de volle zee, 't ruime sop; *in die hohe See gehn* = 't ruime sop kiezen; *eine hohe Strafe* = een zware straf, hooge boete; *es ist höher Tag* = 't is klaar dag; *es ist hohe ob.* *die höchste Zeit* = 't is hoog tijd; *vier Mann h.* = vier man diep of ten getale van 4; *h.* **und teuer**, *h.* **und heilig** *schweben*, *berstern* = hoog en duur zweren, verzekeren; *h.* **zu Hoch** = te paard; *h.!* *h.!* = lang zal hij (zij) leven! *zie ook Vrett*.
H. **hoch**, f. -s = hoezee, toast, gezondheidsdronk; *ein h.* **auf einen ausbringen** = op iets. gezondheid drinken.
hochachtbar = hoogachtbaar, edelachtbaar.
hochachten, *schw.* (h.) = hoogachten.
hochachtung, w. = hoogachting, aanzien, eerbied; *mit vorzüglicher h.* **berbleibe ich** = met de meeste hoogachting heb ik de eer te zijn.
hochachtungsvoll = hoogachtend, eerbiedig; met de meeste hoogachting.
hochadelig = hoogadelijk.
Hochalpen, Pl. = Hoog-Alpen, Hooge Alpen.
Hochaltar, m. = hoogaltaar.
Hochamt, f. = hoogmis, groote mis; *das h.* **halten** = de mis bedienen.
hochansehlich = zeer of hoogaanzienlijk.
Hochbahn, w. = viaduct, spoorbaan in de lucht.
Hochbau, m. = bouw boven den grond, 't oprichten van gebouwen in engeren zin.
hochbegabt = hoogbegaafd.
hochbeglückt = zeer gelukkig.
hochbeinig = hoogbeenig, hoog op de beenen; aanmatigend.
hochbejährt = hoogbejaard.
hochberühmt = zeer beroemd.
hochbetagt = hoogbegaafd, bejaard.
hochbetrubt = zeer bedroefd.
hochblau = sterk of zeer blauw.
Hochbootsmann, m. = hoogbootsman.
hochbrüftig = met een hooge borst, een hooge borst opzettend, trotsch.

Hooh'burgund, f. = Hoog-Bourgondië, Franche-Comté.
hooh'deutfch = Hoogduitsch; das Hooh'deutfch(e) = het Hoogduitsch.
Hooh'druk, m. = hooge drukking.
Hooh'drukmafchine, w. = machine met hooge drukking.
Hooh'ebene, w. = hoogvlakte, plateau.
hooh'edel = hoogedel, weledel, edelachtbaar.
Hooh'ehrwürden, w.: Euer of Uw. f. = Uweleerwaarde.
hooh'ehrwürdig = zeer eerwaardig.
hooh'erfreut = hoogverheugd, zeer verblijd.
hooh'erhaben = hoogverheven; hooh'erhabene Arbeit = hoog-relief.
hooh'fahrend = hoovaardig, trots(ch), gebiedend, meesterachtig; (*adv. ook:*) op hoogen toon.
hooh'fein = zeer fijn.
hooh'fliegend = hoogvliegend; verheven, hoog.
Hooh'flug, m. = hooge vlucht; hoogvliegend gevogelte.
Hooh'flut, w. = hoog water; springvloed.
hooh'geacht = hooggeacht.
hooh'gebenedeit = hooggeenedijd, vol genade.
hooh'gebietet = hoog en machtig.
Hooh'gebirge, f. = hooggebergte.
hooh'geboren = weledelgeboren, hooggeboren.
hooh'geehrt = zeergeëerd.
Hooh'gefühl, f. = hoog, heerlijk gevoel.
hooh'gebend = hooggaand.
hooh'geib = hooggeel.
hooh'gelahrt, :geleht = zeer- of hooggeleerd.
hooh'gelobt = hooggelooft, zeer geprezen.
[hooh'gemut = welgemoed, hooggestemd].
hooh'genetig = zeer genadig.
Hooh'genuß, m. = hoog, heerlijk genot.
hooh'gebrieten = hooggeprezen, hooggeroemd.
Hooh'gericht, f. = [hooggerecht; crimineel gerechtshof; galg, schavot]; plaats van terechtstelling, rechtplaats.
hooh'geschätzt = hooggeschat, hooggeacht, zeer gewaardeerd.
hooh'geschürzt = met korte rokken, met de kleeren hoog opgenomen.
hooh'gefequet = zeer gezegend, rijk gezegend.
hooh'gefinnt = edelgezind, hoogzinnig.
hooh'geftant = hooggespannen.
hooh'geftelt = hooggeplaatst.
hooh'geftirnt = met een hoog voorhoofd.
hooh'geftochen = ijdel, aanmatigend.
hooh'geftürmt = hooggeftapeld, hoog opeengehoopt; van hooge torens voorzien.
hooh'gewachfen = van hooge gestalte, hoog opgeschoten.
Hooh'gewilde, f. = hoogwild.
Hooh'gewölbe, f. = hoog gewelf.
hooh'gewölbt = hooggewelfd; bol, buikvormig.
hooh'gravid = sterk, krachtig, in hooge mate aanwezig.
hooh'halfen, ft. (h.) = hooghouden, -schatten.
hooh'herzig = fier, edel, edelhartig, groothartig.
Hooh'herzigkeit, w. = fierheid enz.
Hooh'kirche, w. = episcopale, Anglikaansche kerk.
hooh'kirchlich = episcopaal.
hooh'flingend = hoogklinkend, luidklinkend; 'hoogdravend, pralend.
hooh'komifch = hoogkomiek.
Hooh'land, f. = hoogland, bergland.
Hooh'länder, m. -s, - = hooglander, bergbewoner; Hooglander.
hooh'ländifch = hooglandsch, van 't bergland.
hooh'lehnig = met hooge leuning.

hooh'lich = grootelijks, zeer, hooglijk.
hooh'löblich = edelachtbaar.
hooh'maftig = met hoogen mast, met hooge masten.
Hooh'meifter, m. = grootmeester.
Hooh'moor, f. = hoogveen.
Hooh'nut, m. = hoogmoed, trots; f. fommt vor dem Fall ob. wenn f. aufgeht, geht Glied unter = hoogmoed komt vóór den val.
hooh'mütig = hoogmoedig, trotsch.
hooh'naufig = hoogneuzig, verwaand, aanmatigend.
hooh'notpeinlich = lijftraffelijk, crimineel; das hooh'notpeinliche Hofgericht = 't crimineel halsgericht.
Hooh'ofen, m. = hoogoven.
Hooh'parterre, f. = benedenverdieping (boven een souterrain).
Hooh'pfad, m. = steop, trottoir.
hooh'poetifch = hoogpoëtisch, verheven, dichtertlijk.
hooh'preislich = hoogloffelijk.
Hooh'relif, f. = hoog relief.
hooh'rot = hoogrood.
hooh'fchätzen, (sch.) w. (h.) = hoogfchatten, -achten.
Hooh'fchätzung, w. = hoogfchatting enz.
Hooh'fchule, w. = hoogfchool, academie, universiteit.
Hooh'fchüler, m. = student.
hooh'fchult(e)rig = hoogfchouderd, met een hoogen fchouder, met hooge fchouders, fcheef.
hooh'felig = zalig, overleden, wijlen.
Hooh'finn, m. = verheven of edele gezindheid; fierheid.
hooh'finnig = edel, fier.
Hooh'fommer, m. = 't hartje van den zomer.
hooh'ft = hoogst, zeer, ten hoogste.
hooh'ftämmig = hoogftammig, hoog opgaand, hoog opgefchoten.
Hooh'ftapelei, w. = afzetterij, oplichterij.
Hooh'ftapler, m. -s, - = oplichter, chevalier d'industrie.
hooh'ft'befteuert = hoogst aangeslagen of belast.
hooh'ft'de'ro = Zijn, Zijn(er) Hoogheids, Zijn(er) Majesteits; f. = Uwer enz.
hooh'ft'derfel'be = hoogstdezelve, Z. M., Z. H., Z. E. enz.; f. = U. M. enz.
hooh'ft'eigenhändig = hoogfteigenhandig.
hooh'ft'enä = hoogstens, op zijn hoogst.
hooh'ft'gewicht, f. = maximum gewicht.
Hooh'ftift, f. = domkapittel.
Hooh'ftiftskirche, m. = kapittelkerk.
hooh'ft'revend = eerzuchtig, vooruitftrevend.
Hooh'ton, m. = hoofdtoon, hoofdklemtoon.
hooh'tönend = hoogklinkend, weidsch, pralend.
hooh'trabend = hoogdravend, weidsch.
Hooh'trabendheit, w. = hoogdravendheid.
hooh'terdient = zeer verdienstelijk.
hooh'terheert = hooggeëerd.
Hooh'terrat, m. = hoogverraad.
Hooh'terräter, m. = hoogverrader.
hooh'terräterifch = van hoogverraad, als een hoogverrader.
Hooh'twache, :wachst, w. = hoogwacht, signaal, seinvuur.
Hooh'wald, m. = hoog hout, dicht hoog bosch.
Hooh'warte, w. = hoogwacht.
Hooh'waffer, f. = hoog water, vloed.
Hooh'weg, m. = straatweg.
hooh'weife = zeer wijs.
hooh'wichtig = zeer gewichtig.
Hooh'wild, f. = grof wild, hoog wild.

hochwohlgeboren = hooggeboren, welgeboren, weledel; *Et. H.* = Weledede Heer.
Hochwürden, w.: *Et. H.* = Uweleerwaarde; *H.* = Eerwaarde.
hochwürdig = zeer eerwaardig; *das Hochwürdigste* = het Hoogwaardige, de heilige Hostie.
Hochzeit, w. -, -en = bruiloft, trouwpartij, huwelijk.
hochzeitlich = van of voor de bruiloft; bruilofts...
Hochzeitbitter, m. = die op de bruiloft verzoekt.
Hochzeitbrief, m. = uitnodiging voor een bruiloft.
Hochzeiter, m. -s, -en = bruidegom.
Hochzeiterin, w. -, -nen = bruid.
Hochzeitsfakel, w.; -feier, w. (o.v. -fest, f.) = bruilofts- of huwelijksfakkel; -feest.
Hochzeitsgast, m.; -gedicht, f.; -geschenk, f. = bruiloftsgast; -gedicht; -geschenk.
Hochzeitsgesellschaft, w. = bruiloftspartij.
Hochzeitsgott, m. = huwelijksgod.
Hochzeitskleid, f. = huwelijks- of trouwkleed.
Hochzeitskrans, m. = bruiloftskrans.
Hochzeitsleute, Pl. = bruiloftsgasten.
Hochzeitsmutter, w. = moeder van de bruid.
Hochzeitsreise, w. = huwelijksreis.
Hochzeitsmahls, m. = bruiloftsmaal.
Hochzeitsstag, m. = bruilofts- of trouwdag.
Hochzeitsvater, m. = vader van de bruid.
Hoch, f. -(e)s, -e = beestehok (aaf dem *Ediff*).
Hoch, w. -, -n = hoop schooven; last (op den rug).
Hochelorb, m. = draagkorf (op de schouders gedragen).
hoch, *schm.* (h.) = in schooven bij elkaar zetten; gebukt of gehurkt (gaan) zitten; er houdt immer zu Hause = hij zit altijd thuis; h. bleiben = blijven steken.
Hocher, m. -s, -en = voetbankje, stoeltje, krukje.
Hocher, m. -s, -en = voorsprong, uitwas, knobbel, bochel, bult.
hoch(e)rig = bultig, gebocheld, hobbelig, oneffen.
Hoch, w. -, -n; *H.*, m. ..den(s), ..den = teelbal.
Hochbruch, m. = balzakbreuk.
Hochsack, m. = balzak.
Hof, m. -(e)s, Höfe = hof; (binnen)plaats; hofstede, hoeve, erf; logement; kring (um Sonne od. Mond); bei Hofe = aan 't hof; aaf dem Hofe = op de (binnen)plaats; einem den Hof machen = iem. 't hof maken; Haus und Hof = huis en erf.
Hofadel, m.; -advokat, m.; -amt, f. = hofadel; -advokaaf; -betrekking.
Hofart, w. = hoofscheid, hoofsche manieren, hoffelijkheid, hoofsche gebruik.
Hofarzt, m.; -bäcker, m.; -ball, m. = hofarts; -bakker; -bal.
Hofbauamt, f. = intendance voor de hofgebouwen.
Hofbauer, m. = boer.
Hofbeamter, m. = hofbeambte.
Hofbesitzer, m. = eigenaar van een hoeve.
Hofbrauch, m. = hofgebruik, etiquette.
Hofburg, w. = hofburcht, keizerlijk slot.
Hofdame, w.; -dienerichaf, w.; -dienst, m. = hofdame; -personeel; -dienst (ook: heeredienst).
Hofferolle, w. = register van landhoeven.
hoffähig = toegelaten aan 't hof.

Hoffähigkeit, w. = recht om aan 't hof te komen.
Hoffart, w. - = hoovaardij, trots, hoogmoed; *H.* muß Not leiden = weelde moet pijn lijden.
hoffärtig = hoovaardig, trotsch, hoogmoedig, ijdel.
hoffen, *schw.* (h.) = hopen, verwachten; ich hoffe nicht = ik hoop van niet; auf einen Hof = op iem. hopen; ich hoffe zu Gott, daß... = ik hoop hartelijk, dat...; zie *harren*.
hoffentlich = naar ik hoop, naar wij hopen; 't is te hopen.
Hoffest, f. = hoffeest.
Hoffnung, w. -, -en = hoop, verwachting; *H.* auf etw., auf einen = hoop op iets, op iem.; Hoffnungen schöpfen = verwachtingen koesteren, opvatten; sich Hof. auf etw. machen = hoop op iets koesteren, zich vleien met de hoop op iets; guter Hof. sein = in gezegende omstandigheden zijn; Hof. läßt nicht zu Schanden werden = hoop doet leven: daß Rab der guten Hof. = de Kaap de Goede Hoop.
hoffnungslos = hopeloos, wanhopig.
hoffnungreich = hoopvol, rijk aan verwachtingen.
Hoffnungsschimmer, m. = zweem, schijn v. hoop.
Hoffnungstrahl, m. = straal v. hoop.
hoffnungsvoll = hoopvol; veelbelovend.
Hoffräulein, f. = hofjuffer.
Hofgebrauch, m. = hofgebruik.
Hofgericht, f. = hoog gerechtshof, hooge raad.
Hofgenüde, f. = hofpersoneel; dienstpersoneel op een hoeve.
Hofgehör, f. = inboedel van een hoeve.
Hofgraf, m. = paleisgraaf.
Hofgunst, w. = hofgunst.
Hofhant, m. = hofhouding.
hofhalten, ft. (h.) = hof houden, verblijf houden, rezideeren.
Hofhaltung, w. = hofhouding.
Hofherr, m. = ambachtsheer.
hofhörig = hofhoorig, lijfeigen, onderhoorig.
Hofhund, m. = heemhond.
hofieren, *schw.* (h.) = (einem) 't hof maken; op grooten voet leven; zijn behoefte doen.
höflich = hoofsche, hoffelijk, ridderlijk; die höfliche Hofe = de ridderpoëzie.
Hofkammer, w. = kamer van financiën (te Weenen).
Hofkanzlei, w.; -kanzler, m.; -kasselle, w. = hofkanselarij; -kanselier; -kapel.
Hofkaplan, m. = hofkapelaan.
Hofkeller, m. = slotkelder.
Hofkirche, w.; -kreife, Pl. = hofkerk; -kringen.
Hofkriegsrat, m. = hoogere krijgstraad.
Hofküchenamt, f. = intendance v. d. hofkeuken.
höf. = höflichst: (zeer) beleefd.
Hoflager, f. = rezidentie.
Hofleute, Pl. = hovelingen.
höflich = beleefd, vriendelijk, minzaam, hoffelijk.
Höflichkeit, w. -, -en = beleefdheid, hoffelijkheid, attentie, dienst.
Höflichkeitbezeugung, w. = beleefdheidsbetuiging, beleefdheid, compliment.
Höflichkeitformel, w. = beleefdheidsformule.
Hoflieferant, m. = hofleverancier.
Höfling, m. -(e)s, -e = hoveling.
Hofluft, w.; -luftbarkeit, w.; -manier, w. = hoflucht; -vermaak; -manier.
Hofmann, m. = hoveling.
hofmännisch = hoofsche, hoveling..

Hofmarschall, m. = hofmaarschalk.
hofmächtig = zooals aan 't hof, naar hofmanier.
Hofmeister, m. = intendant, beheerder van een goed; (opper)hofmeester; goeverneur, kuisonderwijzer; zedepreeker, schoolvos.
hofmeisterlich = schoolmeesterachtig.
hofmeistern, fch. (h.) = vitten, bedillen, den schoolmeester uithangen.
Hofmeisterstelle, w. = goeverneursplaats, -betrekking.
Hofnar, m.; **-partei**, w.; **-poet**, m. = hofnar; -partij; -poët.
Hofprediger, m. = hofprediker; aalmoezener.
Hofrat, m. = (Titel) Hofraad.
Hofrätin, w. = vrouw van een Hofraad.
Hofraum, m. = plaats, besloten ruimte.
Hofreite, w. -, -n = erf (van een landgoed, met wat er op is).
Hofschneider, m. = hofkleermaker.
Hofschranz(e), m. = lage hoveling, vleier, kruiper.
Hofschulze, m. = scholteboer.
Hofsitte, w. = hofgebruik, -manier.
Hofstich, m. = rezidentie, zetel van 't hof.
Hofstraße, w. = hoftaal.
Hofstaat, m. = gevolg, hofhouding.
Hofstag, m. = galadag, receptiedag ten hove.
Hoftheater, f. = hoftheater.
Hoftor, f. = koetspoort.
Hoftracht, w. = hofdracht, -kleeding.
Hoftrauer, w. = hofrouw.
Hoftiir, w. = koetspoort.
Hofwelt, w. = wereld van het hof.
Hofzwang, m. = hofdwang, -etiquette.
hohe, zie bij hoch.
Höhe, w. -, -n = hoogte; heuvel, berg; hoogtegraad; toppunt; das Haus hat 20 M Höhe = het huis is 20 M. hoog; eine Summe in (der) f. von = een som ter hoogte van ..; Gott in der f. = God in den hoogte; von der f. des Turmes = boven van den toren; sich in die f. richten = zich oprichten; sich in die f. schwingen = zich omhoog werken, stijgen; in die f. bringen = doen stijgen (van prijzen).
Hoheit, w. -, -en = hoogheid, grootheid, verhevenheid, adel; Seine Königliche f. = Zijn Koninklijke Hoogheid (Z. K. H.).
Hoheitsrecht, f. = soeverein recht, hoogheidsrecht, regaal.
Hoheit u. **Hoheitslied**, f. (des Höhenliedes), ook: das hohe Lied = Hooglied, Lied der Lieder.
Hohenkreis, m.; **-maß**, f.; **-messung**, w.; **-punkt**, m. = hoogte[cirkel]; -maat; -meting; -punt (toppunt).
Hohenrauch, m. = hei-, veenrook.
Hohenstaufen, Pl. = Hohenstaufen (geslacht).
Hohenstaufisch = Hohenstaufensch.
Hohensteuer, f. = hoogtestuur.
Hohenzirkel, m. = hoogtecirkel.
Hohenzollernisch = Hohenzollernsch.
Hohenzollern, Pl. = Hohenzollern (geslacht).
Hohenzollernsch = Hohenzollernsch.
Hohenzug, m. = hoogteketen.
Hohenpriester u. **Hohenpriester**, m. (des Höhenpriesters) = hoogepriester.
Hohenpriesterlich = pontificaal.
Hohenpunkt, m. = hoogtepunt, toppunt, culminatiepunt; das Glend (die Freude) erreicht seinen (ihren) Höhenpunkt = bereikt haar toppunt.
Höher = hooger.
Höflichkeit, zie Höflichkeit.

hohl = hol (in allen Anwendungen); ein höherer Weg, eine hohle Waffe = een holle weg; ein höherer Kopf = een leeg hoofd, een holle kop.
hohlängig = holoogig.
hohlbackig = holwangig, met holle wangen.
Hohle, w. -, -n = hol, grot, gat, holte.
Hohleisen, f. = guts.
Hohlen, fch. (h.) = (uit)hollen, hol maken.
Hohlenbewohner, m. = grotbewoner, troglodyt.
Hohlglas, f. = hol glas.
Hohlheit, w. = holheid; onbeduidendheid, leegheid.
Hohlkehle, w. = holkeel, hollijst, uitholling, uitroncing.
Hohlkopf, m. = leeghoofd, domkop.
Hohlfugel, w. = holle bol; holle kogel, bom.
Hohlmaß, f. = inhoudsmaat.
Hohlspiegel, m. = holle spiegel.
Hohltaube, w. = houtduif.
Hohltier, f. = holtedier.
Hohlzug, w. -, -en = uitholling, uitdieping; holte, holligheid.
hohlwangig = met holle wangen, holwangig.
Hohlweg, w. = holle weg, ravijn.
Hohlwurz, w. = pijpbloem; helmblom.
Hohn, m. -(e)s = hoon, smaad, spot, schimp, oneer; ihm zum f. = hem ten spijt; f. für Lohn = stank voor dank; f. lachen, f. sprechen, vgl. hochlachen, hochsprechen.
[hohn'eten, zie hohn'eden].
Hohnen, fch. (h.) = hoonen, krenken, verachten, beschimpen, trotseeren, bespotten.
Hohngelächter, f. = hoongelach, spottgelach; bespotting, voorwerp van spot.
Hohnisch = verachtelijk, smadelijk, spottend, hoonend.
hohn'lachen, -lächeln, fch. (h.) = hoonend, spottend lachen; grinniken; einem h. = iem. spottend uitlachen.
[hohn'eden, fch. (h.) = voor den gek houden, beetnemen].
Hohnrede, w. = spot-, smaadrede, schimpwoorden.
hohn'sprechen, f. (h.) = (einem) hoonen, smaden, bespotten, beleedigen, trotseeren; das spricht allem Rechte hohn (od. Hohn) = dat spot met alle recht.
Hohnsprecher, m. = spotter, smader.
hoho! = hoho!
hohlen, hoh'len, fch. (h.) = geeuwen, balken.
höl'en, zie höf'ern.
Höfer, m. -s, -nen = kleinhandelaar (met een stalletje).
Höferin, w. -, -nen = koopvrouw, fruit-, groente-, vischvrouw.
Höfertram, m. = groente-, fruitwinkel, kleinhandel.
höf'ern, fch. (h.) = kleinhandel drijven.
Höferweib, f. = Höferin.
Hokuspokus, m. = hokuspokus, goochelarij.
Hokuspokusmacher, m. = goochelaar, kunstemaker.
hold = goedgunstig, genegen, toegenegen, toegedaan; lief, lieflijk, bekoorlijk, bevallig, liefstallig, beminnelijk; das Glück ist ihm h. = het geluk dient hem; die Golden = de Gratien.
hold'erd, m. -s, -nen = vlier.
hold'ern, w. -, -nen = Gratie; geliefde.
hold'elig = liefelijk, bekoorlijk, bevallig, beminnelijk.

Soldfeligkeit, m. = liefelijkheid enz.
hol'en, fchw. (h.) = (gaan, komen) halen;
hol' dich der Zentel = de duivel haal je;
babel ist nichts zu h. = daar valt niets te
 halen (te verdienen); Luft h. = lucht schep-
 pen; **sich** etw. h. = iets halen; **sich** einen
 Schnubfen h. = een verkoudheid opdoen.
Solfter, zie Salfter.
hol'ta! = holal!
Holland, f. = Holland; da war h. in Not
 (ob. in Nöten) = toen was H. in last.
Holländer, m. -s, - = Hollander; cylinder-
 molen; kuip (in papierfabrieken); hoevenaar;
 h. Käse = Hollandsche kaas.
Holländerel', w. -, -en = boerehofstede,
 waar veel zuivel bereid wordt; melkerij.
Holländerkäse, m. = Hollandsche kaas.
Holländern, fchw. (h.) = beentje-over rijden,
 zwieren.
holländisch = Hollandsch.
Holland(s)gänger, m. = hannekemaaiër.
Holle, m. - = Holle, Holda; ook: kuif (van
 sommige vogels); Frau h. macht ihr Bett =
 het sneeuwt.
Hölle, w. - = hel, onderwereld, afgrond;
 Himmel und h. aufbieten, in Bewegung setzen =
 hemel en aarde in beweging brengen; einem
 die h. heiß machen = iem. iets heel moeilijk
 maken, het vuur na aan de schenen leggen.
Höllenangst, w. = doodelijke angst, helsehe
 vrees.
Höllensbrand, m. = helsch vuur, helsehe
 gloed; helleveeg, verdoemeling.
Höllensbrut, m. = helsch gebroed.
Höllendrache, m. = helsehe draak.
Höllensfahrt, w. = hellevaart.
Höllensfeuer, f. = helsch vuur.
Höllensfluß, m. = rivier in, om de onder-
 wereld; Acheron, Styx.
Höllengefank, m. = helsehe stank.
Höllenshetz = verschrikkelijk of hel'ch heet,
 zoo heet als de hel.
Höllenhund, m. = helhond, Cerberus.
Höllenkunst, w. = helsehe kunst.
Höllenslärm, m. = helsch spektakel.
Höllensmaschine, w. = helsehe machine.
Höllenspein, w. = helsehe pijn.
Höllenspehl, m. = hellepoel.
Höllensqual, w. = helsehe kwelling, pijn.
Höllensraden, m. = mul, kaak v. d. hel,
 helsehe afgrond.
Höllensrichter, m. = rechter in de hel, in de
 onderwereld.
Höllenschnurz, m. = helsehe smart, pijn.
Höllenstein, m. = helsehe steen.
Höllensstrafen, Pl. = straffen der hel.
Höllenswang, m. = helbedwinging.
holl'isch = helsch, duivelsch; hevig, erg.
Holm, m. -(e)s, -e = klein eiland, rivier-
 eiland, holm; heuvel; sloopstimmerwerf;
 dwarsbalk (ook van 't gymn. toestel de brug).
[Holm'gang, m. = tweegevecht (vooral oud-
 tijds in Noorwegen).]
holoqra'phisch = eigenhandig.
holp(ter)richt, -ig = oneffen, hobbelig; h. lesen,
 spreken = stotterend, hakkellend, met horten
 en stooten lezen, spreken.
hol'pern, fchw. (h.) = strompelen, moeilijk
 gaan, moeilijkheden ondervinden; es holpert =
 't loopt mis, verkeerd; de zaak zit niet glad.
Hol'schuld, w. = haalschuld.
Hol'stein, f. = Holstein.

hol'steinisch = Holsteinsch.
hol'terdiepotter! = holderdebolder! hals over
 kop!
holli'ber! = haal over!
Holun'der, m. -s, -; -baum, m. = vlier,
 vlierboom, vlierstruik.
Holun'der|beere, w.; -blüte, w.; -strauch, m.;
 -tee, m. = vlier|bes; -bloesem; -struik; -thee.
Holz, f. -es, Hölzer = hout, bosch, woud,
 stuk of eind hout; der Baum treibt ob. schießt
 ins h. = maakt hout; viel h. merfen = veel
 hout gooien, veel kegels omwerpen; h. in
 den Wald tragen = water naar de zee dragen,
 monnikewerk doen; Holze befehen = afge-
 ranseld worden; nicht aus jedem Holze kann
 man Weife schnneiden = alle hout is geen tim-
 merhout, vgl. Holz; er bohrt sein hart h. =
 hij is op zijn gemak gesteld, hij is liever lui
 dan moe; er läßt h. auf sich haben = hij laat
 met zich sollen; das ist viel h. = kost heel
 wat, is duur.
Holz'abfall, m. = spaanders; afgevallen hout.
Holz'acker, m. = boschgrond.
Holz'anweiser, m. = werfinspecteur.
Holz'apfel, m. = wilde appel.
Holz'arbeit, w. = houtarbeid, houtsnijwerk.
Holz'arm = arm aan hout, aan bosch.
Holz'art, w. = houtsoort.
holz'artig = houtachtig, als hout.
Holz'asche, w. = houtasch.
Holz'auffeher, m. = opzichter bij 't houtveilen.
Holz'axt, w. = houthakkersbijl.
Holz'bahn, w. = met hout geplaveide weg.
holz'bar = geschikt om geveld, gehakt te
 worden.
Holz'birne, w. = wilde peer; einen mit Holz-
 birnen traffieren = iem. op stokslagen trak-
 teeren.
Holz'boden, m. = houtzolder; boschgrond.
Holz'bohrer, m. = houtboor; -rups.
Holz'bündel, f. = takkebosch.
Holz'chen, f. -s, - = houtje; boschje.
Holz'dieb, m. = houtdief.
Holz'diebstahl, m. = houtdiefstal.
Holz'drehschl., m.; -druck, m.; -druckkunst,
 w. = hout|draaier; -druk; -drukunst (xylo-
 grafie).
Holz'en, fchw. (h.) = houtvellen, takkebossen
 maken; sprokkelen; betimmeren, beschieten;
 (dijken) beschoeien; hout (in den bakkers-
 oven) doen; afranselen.
Holz'erde, w. = boschtuinaarde.
Holz'eret', w. -, -en = vechtpartij, klop-
 partij.
Holz'ern = houten; lomp, onhandig, onge-
 schikt, stijf, linksch, houterig.
Holz'essig, m. = houtazijn.
Holz'fadel, w. = pijntoorts.
Holz'fäller, m.; -farbe, w.; -faser, w. =
 hout|hakker; -kleur; -vezel.
Holz'fäule, w. = rotting van het hout.
Holz'feile, w. = houtvijl.
Holz'feuerung, w. = verwarming met hout,
 ('t) stoken met hout.
Holz'flöß, f.; -flößer, m. = hout|vlot; -vlotter.
Holz'frevel, m. = strooperij.
Holz'fuhr, w. = voer of karrevracht hout;
 weg voor 't houtvervoer.
Holz'geist, m. = houtgeest, -alkohol.
Holz'geld, f. = stookgeld.
Holz'haber, m.; -handel, m.; -händler, m. =
 hout|hakker; -handel; -handelaar.
Holz'hauer, m.; -haufen, m.; -hof, m.;

huhn, f. = hout|hakker; -mijt (-stapel); -werf (-stek); -snip.
hol'acht = houtachtig.
hol'zig = houten, vol hout, houtrijk.
Holz'flog, m.; **fohle**, w.; **lact**, m. = hout|blok; -skool; -lak.
Holz'lager, f.; **lese**, w.; **lefer**, m.; **mafer**, m.; **mangel**, m. = hout|werf (-stek); -sprokkelen; -sprokkelaar; -schilder; -gebrek.
Holz'markt, m.; **maß**, f.; **meßen**, f. = hout|markt; -maat; -meting (-vademing).
Holz'nagel, m. = houten pin.
Holz'plag, m. = houtwerf.
Holz'reich = houtrijk.
Holz'riefe, **ruffche**, w. = houtbaan, vgl. Riefe II.
Holz'säge, w.; **fäure**, w.; **fcheit**, f. = hout|zaag; -zuur; -blok.
Holz'schlag, m. = houtvelling; recht van 't vellen.
Holz'schläger, m.; **schneidekunst**, w.; **schnitt**, m. = hout|hakker; -snijkunst, -sneede (-gravure).
Holz'schneider, m. = houtsnijder.
Holz'schraube, w. = houtschroef, houten schroef.
Holz'schuh, m. = klomp, holsblok.
Holz'schuhmacher, m. = klompemaker.
Holz'schuppen, m. = houtschuur, -hok, -stapel.
Holz'span, m.; **splitter**, m.; **stall**, m.; **stich**, m. = hout|spaan; -splinter; -hok (-schuur); -gravure.
Holz'stül, m.; **stoh**, m.; **taube**, w.; **tage**, w. = hout|stijl (van Zwits. huizen); -mijt (-stapel); -duif; -belasting.
Holz'trage, w. = draagbaar om hout te vervoeren.
Holz'jung, w. -, -en = houtvelling enz., vgl. Holzgen.
Holz'zungsrecht, f. = recht om brandhout te sprokkelen.
Holz'verschlag, m. = houten beschoot.
Holz'verwaltung, w. = boschbestuur.
Holz'vorrat, m.; **waren**, Pl.; **wagen**, m. = hout|voorraad; -waren; -wagen.
Holz'wärtter, m. = boschwachter.
Holz'weg, m. = weg in de bosschen; auf dem Holzwege sein = op den verkeerden weg zijn, 't mis hebben, het spoor bijster zijn.
Holz'werk, f. = houtwerk, betimmering.
Holz'wespe, w. = houtwesp.
Holz'wurm, m. = houtworm, houtluis.
Homagial'cid, m. = leeneed.
Homer, m. = Homerus.
Homer'den, Pl. = Homeriden, Homerische zangers.
home'riß = Homerisch; **homertijdeß** **Geläch'ter** = Homerisch gelach.
Homile'tik, w. - = homiletika, leer van de geestelijke welsprekendheid.
Homilie, w. -, -n = homilie, predikatie, kanselvoordracht.
homogen = homogeen, gelijksoortig.
Homogen(e)ität, w. - = homogeniteit.
homolog = homoloog, overeenstemmend, gelijknamig, overeenkomstig, gelijkliggend.
I. **Homonym**, f. -(e)s, -e(n) = homoniem, gelijkkluidend, dubbelzinnig woord.
II. **homonym** = homoniem, gelijkkluidend.
Homöopat'h, m. -en, -en = homoeopaath.
Homöopat'he, w. - = homoeopathie.
homöopa'thisch = homoeopathisch.
Homun'fulus, m. -, ..fuffe = homunculus, „menschje“.

honett' = eerlijk, net.
ho'nicht = honi(n)gachtig, honi(n)gzoet.
Ho'nig, m. -(e)s = honi(n)g; einem **h.** um's Maul (od. um den Bart) schmiren = lem. honi(n)g om den mond smeren.
Ho'nigäpfel, m. = paradijsappel.
ho'nigartig = honi(n)gachtig, honi(n)gzoet, zoetsappig.
Ho'nigbar, m.; **bereitung**, w.; **biene**, w. = honi(n)g|beer; -bereiding; -bij.
Ho'nigbirne, w. = honi(n)g- of suikerpeer.
Ho'nigblume, w. = honi(n)gbloem, melianthe.
Ho'nigbrot, f. = peperkoek.
Ho'nigfarbe, w. = honi(n)gkleur.
ho'nigfarben, **gelb** = honi(n)gkleurig, -geel.
ho'nigfressend = honi(n)getend.
Ho'nigflie, m. = honi(n)gklaver.
Ho'nigfuchen, m. = honi(n)g-, ontbijt-, peperkoek.
Ho'nigmonat, m. = wittebroodsweken.
Ho'nigmund, m. = lieve woorden, zoete taal.
Ho'nigpflaster, f. = honi(n)gpap, -zalf.
Ho'nigsaft, m.; **scheibe**, w.; **seim**, m. = honi(n)g|sap (-zeem); -raat; -zeem.
ho'nig süß = honi(n)gzoet, lief, zoet.
Ho'nigtau, m.; **trauf**, m.; **tuabe**, w.; **wasser**, f.; **zelle**, w. = honi(n)g|dauw; -drank; -raat; -drank; -cel.
Honneur, f. -s, -s = honneur; die **Honneurs** machen = de honneurs waarnemen.
Honorant, m. -en, -en = intervenant.
Honorar, f. -(e)s, -e = honorarium.
Honoratio'ren, Pl. = notabelen, voornamen.
honorie'ren, fchw (h.) = honoreeren, betalen; (etne Klippe) omzeilen, omvaren; eine **Tratte** h. = een traite alle eer bewijzen.
hono'rig = eerlijk, rechtschapen; mild, vrijgevig.
Hon'ved, m. -s, -s = honved, (Hongaarsche) vrijwilliger.
hop! of **hopp!** = hop!
Hop'fen, m. -s, - = hop; da ist **h.** und Malz verloren = dat is allemaal vergeefse moeite of boter aan de galg; an ihm ist **h.** und Malz verloren = 't is met hem den Moriaan gewassen (of geschuurd).
Hop'fenbau, m.; **blüte**, w.; **darre**, w.; **feld**, f. = hop|bouw; -bloesem; -eest; -akker.
Hop'fenstange, w. = hopstang, -stok; boonestaak (lang mensch).
Höpf'ner, m. -s, - = hopbouwer.
hopp hopp! = hop hop!
Hop'pegarten: es geht etw. **h.** = 't gaat wat plotseling.
hopp'la! = hopla!
Hops, m. -es, -e = sprong. **hop'fa!** = hopsa!
hop'fen, fchw (h.) = springen, hopen, lucht-sprongen maken.
Hop'fer, m. -s, - = hopser, spring- of huppeldans.
Ho'ra, w. -, **horen** = hora, morgendienst.
Ho'r'abparat, m. = hoortoestel.
Ho'r'atier, m. = Horatiër.
Horaz, m. = Horatius.
Ho'ra fisch = van Horatius.
hör'bar = hoorbaar; sich h. machen = zich doen hooren.
Hör'barkeit, w. - = hoorbaarheid.
hör'chen, fchw (h.) = hooren, luisteren (an der Tür, an der Wand); hörche meinen Worten od. auf meine Worte = luister naar mijn woorden.
Hör'cher, m. -s, - = luisteraar, luistervink, spion.

Horchlappen, Pl. = ooren.
Horchrohr, f. = hoorbuis.
Horchschwefel, w. = luister-, hoorzuster (-non).
Horchwinkel, m. = luisterhoekje.
Horde, w. -, -n = horde, nomadetroep, zwerwersbende, [schaapskooi].
hordenweise = bij horden.
Ho'ren, Pl. = Horen, tijdgodinnen; horen, bidstonden (in Klöthern).
 I. **hören**, fch.w. (h.) = hooren, vernemen; h. Sie auf mich, auf meine Worte = hoor, luister naar mij, naar mijn woorden of let op mijn woorden; das läßt sich h. = dat laat zich hooren, dat is te begrijpen of dat vind ik goed; der Hund hört auf den Namen Leo = de hond luistert naar den naam van Leo; ein Kolleg h. = een college volgen, loopen.
 II. **Hören**, f. -s = ('t) hooren, gehoor; h. und sehen berging mir = hooren en zien verging mij.
Hörfagen, f. = hooren zeggen; vom h. = van hooren zeggen.
Hörer, m. -s, - = hoorder, toehoorder; student.
hörig = (aan-, onder)hoorig, eigen, dienstbaar.
Hörigkeit, w. - = (aan-, onder)hoorigheid enz.
Horizont (ob. **Horizont**), m. -(e)s, -e = horizon, gezichtslinder; das geht über meinen h. = dat gaat boven mijn begrip.
horizontal = horizontaal, waterpas.
Horizontale, w. -, -n = horizontale lijn.
Horizontalfäche, w. = horizontaal vlak.
Horn, f. -(e)s, Hörner = hoorn of horen (eines Tieres, Instrument etc., auch der Stoff); hoorn, hoek of punt (des Altars, des Mondes); bergspits, naald; halve-maantje (Gebüsch); einem das Eeßl. den Strich um die Hörner weifen = iem. onvoorziens overweldigen, weerloos maken; den Stier bei den Hörnern packen, fassen = den stier bij de horens vatten; etw. auf seine eignen Hörner nehmen = iets voor z'n rekening nemen; sich die Hörner abstoßen, ablaufen = uitzagen; das h. blasen = den hoorn blazen; ins h. stoßen = op den hoorn blazen; sie blasen in ein h. = ze zijn 't eens.
Hornarbeit, w. = hoornarbeid, hoornwerk.
hornartig = hoornachtig.
Hornberger; es geht aus wie das h. Schießen = 't loopt op niets uit.
Hornbläser, m. = hoornblazer.
Hornblende, w. - = hoornblende.
Hörnchen, f. -s, - = horentje; halvemaantje (Gebüsch).
Horndrehsler (ob. **dreher**), m. = hoorn-draaier.
 I. **hörnen**, fch.w. (h.) = hoornen, van horens voorzien.
 II. **hörnen** Siegfried = hoornen Siegfried.
Hörnklang, m. = hoorngeschal, -klank.
Hörnern = hoornen.
Hörnerschall, m. = hoorngeschal, -klank.
hornförmig = hoornvormig, in den vorm van een hoorn.
Hornhaut, w. = hoornvlies; hoornachtige huid, eelt.
hornhäutig = eeltig.
hornicht = hoornachtig.
hornig = met horens, gehoord.
Hornis, w. -, -fe; **Hornisse** u. **Hornisse**, w. -, -n = horzel, horentje; ook: paardevlieg.
Hornschwärmer, m. = horzelvlieder.

Hornist, m. -en, -en = hoornist, hoornblazer.
Hornkamm, m. = hoornen kam.
Hornkluff, w. = hoornspleet, hoefkloof.
hornkluffig = met gespleten hoeven.
Hornmasse, w. = hoornachtige massa.
Hornmusik, w. = hoornmuziek, kopermuziek.
Hornochse, m. = stommeling.
Hornplatte, w. = hoornen plaat.
Hornspitze, w. = punt van een hoorn; hoornen punt.
Hornstrauch, m. = kornoelje.
Hornsubstanz, w. = hoornachtige zelfstandigheid.
Hornung, m. -(e)s = sprokkelmaand, Februari.
Hornvieh, f. = hoornvee; os, ezel, stommerik.
Hornwerk, f. = hoornwerk (im Zettungsbau).
Horoskop, f. -(e)s, -e = horoskoop; das h. stellen = het horoskoop trekken.
horrend = verschrikkelijk, verbazend, ontzaglijk.
Horrido, f. -s, -s = horrido! (een jachtroep).
Hörrohr, f. = hoorbuis, spreekhoorn.
Hörsaal, m. = gehoorzaal, auditorium.
Hörsam = gehoorig.
Horst, m. -(e)s, -e = boschstreek, bosschage; nest (eines Raubvogels).
horsten, fch.w. (h.) = nestelen, wonen.
Hörstummheit, w. - = hoorstomheid.
Hort, m. -(e)s, -e = schat, toevlucht, vertrouwen, heil, steun, beschermer.
Hortensta, w. = Hortensia, Hortense.
Hortenste, w. -, -n = hortensia.
Hortikultur, w. - = horticultuur, tuinbouw (kunde).
Hörweite, w. - = bereik van de stem, gehoor.
Hörwerkzeug, f. = gehoororgaan.
Höschen, f. -s, - = broekje.
Hoße, w. -, -n = broek; (water-, wind)hoos; sie hat die Hoßen an = zij heeft de broek aan; das Herz ist ihm in die Hoßen gefallen = het hart, de moed is hem in de schoenen gezonken; h. wie Zade = lood om oud ijzer.
Hoßenband, f. = nestelband; Kouseband (orde); Ritter vom h. = ridder van den K.
Hoßenbandorden, m., **ritter**, m. = orde, ridder van den Kouseband.
Hoßenbein, f. = broekspijp.
Hoßenbund, m. = band van een broek.
Hoßenflügel, m.; **flappe**, w.; **knopf**, m.; **lah**, m. = broeklapper; -klep; -knoop; -klep.
hoßenlos = broekloos, sans-culotte.
Hoßenmäh, m. = broekeman.
Hoßenstich, m. = split, gulp van een broek.
Hoßenstuhle, w.; **stoffs**, m.; **tasche**, w. = broekgesp; -stof; -zak (das Herz fiel ihm in die tasche = zijn moed zonk hem in de schoenen).
Hoßenträger, m. = draagband, bretel.
Hoßentrompeter, m. = broekeman.
Hoßenzeug, f. = broekestof.
Hosanna, f. -s, -s = hosanna.
Hospital, f. -(e)s, -e u. ..fäler = hospitaal, ziekehuis, gasthuis, armehuis.
Hospitalarzt, m. = hospitaaldokter.
Hospitalbrand, m. = koudvuur.
Hospitalant, m. -en, -en = hospitant, toehoorder.
hospitiere, fch.w. (h.) = hospiteeren, als toehoorder of gast bezoeken.
Hospiz, f. -es, -e = hospitium, herberg, thuis, kloosterherberg.
Hospodar, m. -(e)s u. -en, -e(n) = hospodar

(vroeger titel v. d. vorsten v. Moldavië en Wallachje).
Softie (spr.: *hostie*), w. -, -n = hostie, avondmaalsbrood, hoogwaardige, ouwel.
Softiengefäß, f. = hostievaas, ciborie.
Softienhäuslein, f. = sakramentshuisje.
Softienteller, m. = hostieschotelkje, pateen.
Softel, f. -s, -s = hôtel.
Softelbeißer; **Softelier** (spr.: *hooſeljee*), m. -s, -s = hotelhouder, hôtelier.
hoff! = hot! rechts!
Softentotte, m. -n, -n = Hottentot.
Softentottifch = Hottentotsch.
Softo! = hot! hop! h., h., h. h. = hop, hop, paardje!
Softri (spr.: *hoe.*), w. -, -s = houri, schoone vrouw in Moh. paradys.
H. P. = horse power, paardekracht.
H. P. = *h. p.*
hu! **huh!** = hu! hu!
hü! **hüh!** = hul! hu! (links! of halt!).
Hüb, m. -(e)s, Hüb = ('t) heffen, tillen.
Hübe, w. -, -n = (groote) hoeve.
Hübel, m. = (kleine) heuvel, heuvelkje.
Hüben = aan dezen kant, hier; h. und drüben = aan dezen en aan genen kant, hier en ginds; h. wie drüben = overal.
Hubertus, m. = Hubertus.
Hübner, m. -s, - = groote boer, bezitter van een hoeve.
Hübſch = aardig, lief, mooi; hupsch; eine hübsche Geſchichte = een mooie geschiedenis, een mooi ding; sei h. artig = wees heel zoet; daß werde ich h. bleiben laffen = dat zal ik wel laten.
Hüſen, m. -, - = Donauzalm.
Hüſe, w. -, -n = pak, last (op den rug); draagkorf.
Hüſelforb, zie *Höſelforb*.
Hüſen, ſchw. (h.) = gebukt of gekurkt zitten.
Hüſepad = op den rug.
Hübel, m. -s, -(n) = lap, vod, lomp, lor; ploert.
Hüdel, w. -, -en = knoeierij, knoeiwerk, slordig werk, broddelwerk; plagerij.
Hüdeln, ſchw. (h.) = knoeien, broddelen; plagen, kwellen.
Hüdeln, m. -s, - = knoeier, broddelaar; plager.
Hüdelnbat (spr.: *Hödeln.*), w. = Hudsonsbaai.
Hüſ, m. -(e)s, -e = hoef.
Hüſbeſlag, m. = hoefbeſlag.
Hüſe, w. -, -n = kleine hoeve; een zekere akkermaat (van 15 tot 60 morgen).
Hüſeifen, f. = hoefijzer; einem Pferde h. auflegen = een paard beſlaan.
Hüſeifenform, w. = hoefijzervorm.
Hüſeifenförmig = hoefijzervormig.
Hüſeifennaſe, w. = hoefijzerneus (een vleermuis).
Hüſen, ſchw. (f. u. h.) = teruggaan; terugdringen.
Hüſlattich, m. = (klein) hoefblad.
Hüſnagel, m. = hoefſpijker, hoefnagel.
Hüſner, m. -s, - = bezitter van een klein stuk land, boer.
Hüſſlag, m. = hoefbeſlag; ſlag met de hoef; 't ſtappen v. een paard, hoefſlag; paardespoor.
Hüſſmied, m. = hoefſmid.
Hüſſader, w.; -bein, f. = heup|ader; -been.
Hüſte, w. -, -n = heup.
Hüſtenlahm = lendelam, ontwricht aan de heup.
Hüſthorn, zie *Höſthorn*.

Hüſtenberrenkung, w. = ontwrichting v. d. heup.
Hüſtentueh, f. = heuplijden.
Hüſgel, m. -s, - = heuvel, hoogte, aardhoop.
Hüſg(e)licht, -ig = heuvelachtig, heuvelig.
Hügenofte, m. -n, -n = Hugenoot.
Hügenoftiſch = Hugenootsch.
huh! **hu!** = hoe! hoel, hu, hul
Huhn, f. -(e)s, Hühner = hoen, kip, hen; er erzählt all seine Hühner und Gänse = hij vertelt al zijn bijzonderheden, zijn heele hebben en houwen.
Hühndien, f. -s, - = hoentje, kippetje; wir haben noch ein H. miteinander zu rupfen (ob. zu plündern) = wij hebben nog een appeltje met elkaar te schillen.
Hühnerartig = hoenderachtig.
Hühnerauge, f. = eksterooog, likdoorn.
Hühneraugenoperateur, m. = pedicure.
Hühnerbeize, w. = patrijzejacht.
Hühnerbraten, m. = gebraden kip.
Hühnerbrühe, w.; -brust, w.; -dieb, m.; -ei, f. = kippe|soep; -borst; -dief; -ei.
Hühnerfang, m. = patrijzejacht.
Hühnerfrau, w.; -geſchlecht, f.; -handel, m.; -haus, f. = hoender- of kippe|verkoopster; -geslacht; -handel; -hok.
Hühnerhof, m. = hoenderhof.
Hühnerhund, m. = staande hond, patrijshond.
Hühnerkorb, m. = hoenderkorf, -mand.
Hühnerlager, f. = leger van patrijzen.
Hühnerleiter, w.; -markt, m.; -paſtete, w. = kippe|ladder; -markt; -pastei.
Hühnerroß, m. = roep van de patrijz.
Hühnerſchrot, m. u. f. = patrijzehagel.
Hühnerſtall, m. = hoender-, kippenhok.
Hühnerſtange, w. = hoenderrek, -stok, -roest.
Hühnerſteige (-ſtiege), w.; -ſuppe, w. = kippe|ladder; -soep.
Hühnerzucht, w. = hoenderteelt.
hui! = hei! hu! vlugt als de wind! in einem h. = in een wip.
Huld, w. - = genade, gunst, welwillendheid.
Huldgöttin, w. = Gratie.
Huldigen, ſchw. (h.) = (einem Fürſten) huldigen, den eed van trouw afleggen; (einem) hulde bewijzen; einer Anſicht h. = voor een meening uitkomen, een meening omhelzen, toegedaan zijn; (der Wahrheit) hulde doen, recht doen; (einer Partei) aanhangen.
Huldigung, w. -, -en = (in)huldiging; hulde; h. darbringen = hulde brengen, bewijzen.
Huldigungseid, m. = eed van trouw, inhuldigingseid.
Huldigungsfeierlichkeit, w.; -tag, m. = inhuldigings|plechtigheid; -dag.
Huldin, w. -, -nen = Gratie, bevallige vrouw.
Huldreich, -voll = genadig, goedertieren.
Hülfe zc., zie *Hilfe*, zc.
Hulſ, m. u. f., -(e)s, -e(n) = blokschip.
Hülſe, w. -, -n = hulsel, omhulsel; bedekking, kleeding; band, blinddoek, masker; die ſterbliche h. = 't stoffelijk omhulsel; zie *Hülle*.
Hüllen, ſchw. (h.) = omhullen, hullen, wikkelen; ſich h. = zich hullen, zich bedekken.
Hülſdorn, m. = hulst.
Hülſe, w. -, -n = peul, dop, schil; vel, huid; huls, kardoos, koker; ook: hulst.
Hülſen, ſchw. (h.) = doppen, uit de peul halen.
Hülſenartig = peulachtig.
Hülſenfrucht, w. = peulvrucht.
Hülſicht = peulachtig.

hülfig = met een peul of dop.
Hülft, Hülfst, m. -es = hulst.
human = humaan, menschelijk, menschlievend.
Humaniora, Pl. = humaniora, de oud-klassieke taal en literatuur.
humanisierren, fchw. (h.) = humanizeeren, beschaven.
Humanist, m. -en, -en = humanist, iem. die de humaniora beoefent.
humanistisch = humanistisch, klassiek; humaan.
humanitär = humanitair, menschlievend.
Humanität, w. = humaniteit, menschlievendheid, goedaardigheid.
Humbig (spr.: *hombig*), m. -s = humbug, grootspraak, larie.
Hummel, w. -, -n = hommél; eine wilde H. = een uitgelaten, dertel meisje; er hat große Hummeln im Kopfe = hij heeft groote plannen; Hummeln im Gefäß haben = geen rust in 't lijf, geen zit in 't gat hebben.
Hummel, fchw. (h.) = gonzen, brommen.
Hummer, m. -s, -(n) = kreeft, zeekeest.
Hummeralat, m. = kreeftesalade.
Humor, m. -(e)s = luim, humeur, stemming; humor.
Humoreske, w. -, -n = humoreske, humoristische vertelling.
Humorist, m. -en, -en = humorist.
humoristisch = humoristisch, luimig.
humos = humeus, rijk aan humus.
Humpeln, fchw. (h.) = hompelen, hinken, kreupel loopen.
Humpetrock, m. = strompeltrok.
Humpfer, m. -s, - = kneeler.
Humpen, m. -(e)s, - = groot glas, bokaal, bierpot.
Humus, m. - = teelaarde, humus.
Hund, m. -(e)s, -e, = hond; mijnkarretje; hondsch mensch; vliegender H. = vliegende h.; damit lockt man seinen H. vom Ofen = dat beduidt niets, is waardeloos, haalt niets uit; vor die Hunde gehen = te gronde, naar de haaien gaan; auf den H. kommen = aan lager wal komen; bekannt wie ein Schiefher ob. bunter H. = bekend als de bonte hond; er ist auf dem Hund = hij is op de flesch; den letzten beißen die Hunde = de laatsten komen er 't slechtst af; das ist unterm Hund = dat is beneden alle kritiek; zie ook hetzen, begraben, böde.
Hundchen, f. -s, - = hondje.
Hundearbeit, w. = hondewerk.
Hundearzt, w. = hondesoort; hondemanier.
Hundartig = hondachtig.
Hundausstellung, w.; -brot, f.; -fell, f.; -fahrwerk, f.; -haus, f. (ed. -hütte, w.) = hondtentoonstelling; -brood; -vel; -kar; -hok.
Hundefraß, m., -fressen, f. = hondevoer; ellendige kost.
Hundegeld, f. = nietige som of prijs, spotprijs.
Hundelunge, m. = hondejongen, -knecht; deugnet, schelm, schurk.
Hundfalte, w. = hondekoude, verschrikkelijke koude.
Hundferkel, m. = schelm, schavuit, hond van een kerel.
Hundeleben, f. = hondeleven.
Hundeloch, f. = hondekot, -hok; kot, gat, nest, krot.
Hundemarke, w. = hondepenning.
Hundemüde = zoo moe als een hond.
Hundebettische, w. = hondezweep.

I. **hundert** = honderd; h. gegen einß wetten = honderd tegen een wedden.
 II. **Hundert**, f. -(e)s, -e = honderd, honderdtal; Hunderte von Menschen = honderden menschen; zu Hunderten = bij honderden.
Hundertarmig = honderdarmig.
Hundertarter, m. -s, - = honderdtal.
Hundertlei = honderderlei.
Hundertfach, -fältig = honderdvoudig.
Hundertfüßig; -gradig; -jährig; -köpfig = honderdvoetig; -gradig; -jarig; -koppig.
Hundertmal = honderdmaal, -werf, -keer.
Hundertmalig = honderdmaal herhaald.
Hundertpfünder, m. -s, - = honderdponder.
Hundertpfündig = van honderd pond.
Hundertste (ber, bite, das) = honderdste; von Hunderten ins Tausendste kommen = van den hak op den tak springen, alles door elkaar balen; das weiß der H. nicht = dat weet er niet één van de honderd.
Hundertstel, f. -s, - = honderdste (deel).
Hundertstenß = ten honderdste.
Hunderttägig = van 100 dagen, honderddaagsch.
Hunderttausend = honderdduizend.
Hundertteilig = honderddeelig.
Hunderttorig = met 100 poorten, honderdpoortig.
Hundertundeinß = honderd (en) een.
Hundertweise = bij honderd(tal)len, met (of bij) de honderd.
Hundescheu, w. = vrees, angst voor honden.
Hundesperre, w. = verbod om de honden los te laten loopen.
Hundestall, m.; -steuer, w.; -wagen, m. = hondehok; -belasting; -kar.
Hundelwarter, m.; -wetter, f.; -zeichen, f. = hondeoppasser; -weer; -penning.
Hündin, w. -, -nen = teef.
Hündisch = hondachtig, hondsch; vuil, gemeen; kruiperig.
Hundsaffe, m. = hondaap.
Hundsfort, m. -(e)s, . . fötter = hondsvot, schoelje.
Hundsforterei, w. -, -en = hondsvotterij, schelmerij.
Hundsfortisch = schelmachtig, laag, gemeen.
Hundsgemein = ingemeen, inlaag.
Hundshaar, f. = hondehaar.
Hundskopf, m. = hondekop.
Hundsleber, f. = hondeleer.
Hundstoden, m. = harde, grove scheldwoorden.
Hundsmaul, f. = hondemuil, -snoet.
Hundsmüde = zoo moe als een hond.
Hundsrose, w. = hondsmoos, wilde roos.
Hundstern, m.; -stige, Pl.; -wurf, w.; -wurf, w.; -zahn, m.; -zunge, w. = hondster (Sirius); -dagen; -wortel; -dolheid; gras; -tong.
Hüne, m. -n, -n = Hun, reus.
Hünngestalt, m. = Hunne, reuzegestalte.
Hünngrab, f. = Hunnegraf, -bed.
Hünenhaft = reusachtig.
Hunger, m. -s = honger, trek, lust, verlangen; H. ist der beste Koch = honger is de beste kok of saus; H. lehrt geigen = honger leert dansen; der H. scheint ihm zum Fenster hinaus = de honger ziet hem de oogen uit.
Hungergehalt, f.; -gestalt, w. = hongertraktament (-loon); -figuur.
Hungerharte, w. = groote hark om de ligen gebleven aren bijeen te rapen.
Hungerjahr, f.; -fur, w.; -leder, m. =

honger||jaar (jaar van hongersnood); -kuur; -lijder.
hungern, fchw. (h.) = honger hebben, honger lijden; sich zu Tode h. = van honger sterven; mich hungert = ik heb honger; ich hung(e)re = ik lijd honger.
Hungerpfote, w.: an den Hungerpfoten saugen = honger, gebrek, armoede lijden.
Hungerquelle, w. = armoedige wel, put.
Hungersnot, w. = hongersnood.
Hungertod, m. = hongerdood.
Hungertuch, f.: am Hungertuche nagen = gebrek, honger lijden.
Hungerturm, m. = hongertoren.
Hungerthphus, m. = hongertyphus.
hung'rig = hongerig; h. sein = honger hebben; einem hung'rigen Magen ist schlecht presdigen = praatjes vullen den buik niet.
Hun'nen, Pl. = Hunnen.
hun'nisch = Hunsch.
hun'zen, fchw. (h.) = uitschelden; plagen, tergen, mishandelen.
Hu'pe, w. -, -n = signaalhoorn (voor auto's bijv.), brandhoorn.
Hupf, m. -(e)s, -e = sprong.
hup'fen, fchw. (h.) = huppelen, springen; gehüpft wie gefprungen = lood om oud ijzer.
Hup'fer, m. -s, - = huppelaar, springer, sprinkhaan.
Hup'pe, zie Hu'pe.
Hur'de, w. -, -n = schaapskooi; horde, vlechtwerk van twijgen.
Hur'denschlag, m.; **Hur'dung**, w. - = om- [heining].
Hur'te, w. -, -n = hoer.
Hu'ri, zie Hur'i.
Hur'lebuich, m. -es, -e = loshoofd, windbuil.
Hur'nen Siegfried, zie Hur'nen II.
Huro'nefee, m. = Huronmeer.
huro'nisch = Huronsch, Huronisch.
hur'ra! = hoera! hoezee!
hur're! = vlug! gauw! voort!
Hurrifan, m. -(e)s, -e = orkaan.
hur'tig = vlug, snel, gauw.
Hur'tigfeit, w. - = vlugheid, snelheid.
Husar, m. -en, -en = huzaar.
husarenmäßig = op huzaremanier, huzaren...
Husaren|müsc, w.; **offizier**, m.; **regiment**, f. = huzare||muts (kolbak); -officier; -regiment.
Husaren|tasche, w. = sabeltasch der huzaren.
Husch! = voort! vlug! plots!
Hu'sche, w. -, -n = regen-, sneeuwvlaag; oorveeg.
Hu'schen, fchw. (h.) = glippen, vlug voortsluipen, wippen.
Hu'sta! = hupsa! vooruit! heisa!
Hussit, m. -en, -en = Hussiet.
Hussit'enkrieg, m. = Hussietoorlog.
Hu'steln, fchw. (h.) = kuchen.
Hu'sten m. -s = hoest; ich habe den S. = ik ben verkouden.
Hu'sten, fchw. (h.) = hoesten; ich hu'ste dir etw. = ik fluit je wat, ik heb maling aan je.
Hu'sten|anfall, m.; **fieber**, f. = hoest|aanval; -koorts.
Hut, m. -(e)s, Hüte = hoed; suikerbrood; den Hut vor einem abnehmen, (ab)ziehen = den hoed voor iem. afnemen; viele Köpfe unter einen S. bringen = velen onder een hoed vangen, tot dezelfde meening brengen.
Hut, w. - = hoede; weiderecht; auf seiner S. sein = op zijn hoede zijn, zich in acht nemen.

Hut'band, f. = lint om of aan den hoed.
Hut'bürste, w. = hoedborstel.
Hut'den, f. -s, - = hoedje.
Hu'ten, fchw. (h.) = hoeden, passen op; weiden; das Zimmer, das Bett h. = de kamer, het bed houden; sich h. = zich hoeden, zich wachten, oppassen; sich vor etw. h. = zich voor iets in acht nemen, zich voor iets wachten.
Hu'ter, m. -s, - = hoeder, wachter, oppasser.
Hut'fabrik, w. = hoedefabriek.
Hut'feder, w. = pluim, veer op een hoed.
Hut'filz, m. = vilt.
Hut'form, w. = hoedebol, hoedvorm.
Hut'futter, f. = voering, kap van een hoed.
Hut'futteral, f. = hoededoos, -etui, -zak.
Hut'geschäft, f., **handel**, m. = hoedewinkel.
Hut'krempe, w. = opgeslagen rand van den hoed.
Hut'loß = onbehoed; zonder hoed.
Hut'macher, m. -s, - = hoedemaker.
Hut'macherei, w. -, -en = hoedefabriek.
Hut'macherin, w. -, -nen = hoede-, mode-
 maakster, modiste.
Hut'pilz, m. = hoedzwam.
Hut'schachtel, w. = hoededoos.
Hut'sche, **Hu't'sche**, w. -, -en = (norbb.)
 voetebankje, schabel, tabouret, kinderslede;
 (bair.) schommel.
Hut'schleife, w. = lintje of strikje aan den
 hoed (van een bepaalde kleur, Oranje bijv.).
Hut'schnalle, w. = hoedgesp.
Hut'schnur, w. = koord, lint van een hoed;
 das geht mir über die S. = dat gaat mij te
 ver, dat is me te bont.
Hut'spange, m. = haak, gesp van een hoed.
Hut'ständer, m. = hoedstander, kapstok.
Hu't'den, f. -s, - = hutje.
Hu't'e, w. -, -n = hut, keet, loods, krot;
 smederij, fabriek, gieterij, smelterij.
Hu't'enakkie, w. = mijnnaandeel.
Hu't'enamt, f. = bestuur v. d. metaalgietterij.
Hu't'enbau, m. = 't bouwen van hutten,
 loodsen; (werkzaamheden in de) metaalgietterij.
Hu't'enbeamter, m. = ambtenaar in een
 gieterij.
Hu't'enbewohner, m. = hutbewoner.
Hu't'enfunde, w. = metallurgie, wetenschap
 v. d. metaalsmelterij.
Hu't'en|leute, Pl.; **meister**, m. = arbeiders
 in een metaalsmelterij; inspecteur, opzichter
 in een m.
Hu't'enwerk, f. = smederij, fabriek, metaal-
 gieterij, smelterij.
Hu't'enwesen, f. = alles wat op de ertsbe-
 werking en metaalsmelterij betrekking heeft.
Hu't'ner, m. -s, - = kleine boer.
Hu't'reife, w. = hoedgalon.
Hu't'roddel, w. = hoedkwast.
Hu't'ung, w. -, -en = weiderecht; weide.
Hu't'zel, w. -, -n = (gewest.) gedroogde
 appel- of peerschijf; oud, uitgedroogd persoon.
Hu't'zelgezicht, f. = oud-mannetjesgezicht.
Hyacin'the, zie Hyazint'the.
Hyad'en, Pl. = hyaden, regengesternte; Hyaden, beek- of vijvernimfen.
Hyalit, m. -(e)s, -e = hyaliet, glassteen.
Hyalographie, w. - = hyalografie, kunst
 van in glas etsen te drukken.
Hyä'ne, w. -, -n = hyena.
Hyazint'h, m. -(e)s, -e = hyacinth, een
 edelgesteente.
Hyazint'the, w. -, -n = hyacinth (plant).
Hy'der, **Hy'dra**, w. - = hydra, slang.

Hydrant', m. -en, -en = hydrant, brandkraan.
Hydrat', f. -(e)s, -e = hydraat.
Hydraul'ik, w. - = hydraulika, leer van de waterdrukking.
Hydrau'liſch = hydraulisch.
Hydriot', m. -en, -en = Hydrioot (bewoner van 't eil. Hydra).
Hydrodyna'mik, w. - = hydrodynamika, leer van de waterkracht.
Hydrogen', f. -(e)s = hydrogenium, waterstof.
Hydrographie', w. - = hydrografie, beschrijving v. d. wateren op aarde.
Hydrogra'phisch = hydrografisch.
Hydrom'eter, f. u. m. = hydrometer, areometer, waterbalans.
Hydropath', m. -en, -en = hydropaath, watergeneeskundige.
Hydropathie', w. - = hydropathie, watergeneeskunde.
Hydropa'thisch = hydropathisch.
Hydrophobie', w. - = hydrophobie, waterrees.
Hydroſta'tif, w. - = hydrostatika, leer v. h. evenwicht van water.
Hydroſta'tiſch = hydrostatisch.
Hydrotech'nik, w. = hydrotechnika, waterbouwkunde.
Hydrotherapie', w. = hydrotherapie, watergeneeskunde.
Hygie'(i)a, w. = Hygieia, godin v. d. gezondheid.
Hygie'ne, w. - = hygiëne, gezondheidsleer.
Hygie'nisch = hygiënisch.
Hygrom'eter, f. u. m. = hygrometer.
Hygroſkop', f. -(e)s, -e = hygroskoop, luchtvochtigheidswijzer.
Hygroſkop'iſch = hygroskopisch, vocht aantrekkend.
Hym'en, m. -s = Hymen, god v. h. huwelijk; huwelijk; bruiloftslied.
Hym'ne, w. -, -n; **Hym'nuſ**, m. -, ..nen = hymne, lofzang.
Hyper'bel, w. -, -n = hyperbool, overdrijving; kegelsnede.
Hyperbo'iſch = hyperbolisch.
Hyperbore'er, m. -s, - = Hyperboreër, fabelachtig volk in 't uiterste Noorden.
Hyper'ion, m. = Hyperion, zonnegod.

Hypertrophie', w. - = hypertrophie, vergrooting, overvoeding.
Hypno'ſe, w. - = hypnoze, magnetische slaap.
Hypno'tif, w. - = hypnotika, leer v. den magnetischen slaap.
Hypno'tiſch = hypnotisch.
Hypnotiſie'ren, ſch.w. (h.) = hypnotizeeren.
Hypnotiſ'muſ, m. - = hypnotisme.
Hypochon'der, m. -s, - = hypochonder, iem. die aan zwaarmoedigheid lijdt.
Hypochondrie', w. -, -n = hypochondrie, ziekelijke zwaarmoedigheid.
Hypochon'driſch = hypochondrisch, zwaarmoedig.
Hypochondriſt', m. -en, -en = hypochonder.
Hypokriſe', w. - = hypokrizie, huichelarij.
Hypokri't, m. -en, -en = hypokriet, huichelaar.
Hypotenu'ſe, w. -, -n = hypotenuza.
Hypothek', w. -, -en = hypotheek; eine \mathcal{H} . auf ein Haus aufnehmen = een hypotheek op een huis nemen; eine \mathcal{H} . löſen = een hypotheek aflossen.
Hypothekar', m. -(e)s, -e = hypotheekhouder.
Hypotheka'riſch = hypotheecair.
Hypothek'enamt, f. = kantoor voor de bewaring van de hypotheeken, hypotheekkantoor.
Hypothek'enbank, w.; -brief, m.; -buch, f. = hypotheek|bank; -brief (pandbrief); -boek.
Hypothek'enfrei = vrij van hypotheek.
Hypothek'engläubiger, m. = schuldeischer op vast pand.
Hypothek'eninstrument, f. = hypotheekakte.
Hypothek'enordnung, w. = hypotheekrecht.
Hypothek'enſchuld, w. = hypotheecaire schuld.
Hypothek'ſe, w. -, -n = hypotheze, onderstelling.
Hypothet'iſch = hypothetisch, ondersteld, bij wijze van onderstelling.
Hypsometrie', w. - = hypsometrie, hoogteteaming.
Hysterie', w. -, -n = hysterie, zenuwziekte.
Hysteriſch = hysterisch, zenuwziek.
Hysteron-Proteron, f. -s = hysteronproteron, omkeering (een rhetorische figuur, waarbij twee begrippen in omgekeerde volgorde genoemd worden).

Ï (i).

Ï, i, f. = I; das Äüpfelchen auf dem Ï = het puntje op de i.
Ï! = he! kijk! goed! ach neen! i wo! = ach wat!
Ï. A. = im Auftrage: in opdracht, op last, volgens order.
Ïa. = Prima.
Ïa! **Ïah!** = ia (het balken van den ezel).
Ïa'hen u. **Ïa'h'nen**, ſch.w. (h.) = iaën, balken.
Ïam'bendichter, m. = jambedichter.
Ïam'bisch = jambisch.
Ïam'buſ, m. -, ..ben = jambus, jambe (—).
Ïbe'rt'en, f. = Iberië (Spanje en Portugal).
Ïbe'riſch = Iberisch.

Ïbis, m. -ſes, -ſe = ibis, nijlreiger.
Ïch = ik; das Ïch, -(s), -(s) = het lk; mein Ïch = mijn eigen ik, mijn zelf; mein andres (zweite)s Ïch = mijn ander ik.
Ïch'heit, w. - = ikheid.
Ïch'ſucht, w. - = ikzucht, zelfzucht, egoïsme.
Ïchneu'mon, m. u. f. -s, -e u. -s = ichneu-mon, spuurwezel, spuurrat.
Ïchthol', f. -(e)s = ichthyl, vischolie.
Ïchtholog', m. -en, -en = ichthyoloog, vischkundige.
Ïchthologie', w. - = ichthyologie.
Ïchthophaga(e), m. ..gen, ..gen = ichthyophaag, vischeter.

Ichthyofau'rus, m. -, ..rien u. ..re = Ichthyozaurus, vischhagedis (een voorwereld-lijk dier).
id. (idem) = idem, 'tzelfde.
Ideal', f. -(e)s, -e = ideaal, model, voorbeeld.
 II. **ideal'** = ideaal.
idealise'eren, fchw. (h.) = idealizeeren.
idealise'ring, w. - = idealizeering.
idealis'mus, m. - = idealisme.
idealist', m. -en, -en = idealist.
idealist'isch = idealistisch.
Idealitat', w. - = idealiteit, hoogste volkomenheid.
Idee', w. -, -n = idee, abstract begrip, oerbegrip; denkbeeld, inval; nicht die Blasse I. = in de verste verte niet; etne fixe I. = een idee-fixe.
ideell' = ideaal, gedacht.
ide'enaar = arm aan ideeën.
Ide'associat'ion, w. = ideeëassociatie.
Ide'ensille, w. = overvloed van ideeën.
Ide'engang, m. = loop der ideeën.
Ide'ewelt, w. = ideeëwereld.
I'den, Pl. = iden (oud-rom.: 13de of 15de dag van de maand).
identificie'eren, fchw. (h.) = identificeeren, gelijk stellen, de persoonlijkheid vaststellen.
ident'isch = identisch, gelijk.
Identitat', w. - = identiteit, algeheele gelijkheid.
Ideolog', m. -en, -en = ideoloog, beoefenaar van de wetenschap, die de gronden van alle kennis leert; droomer, dweper.
Ideologie', w. - = ideologie.
Idiom', f. -(e)s, -e = idioom, taaleigen.
idiotat'isch = idiomatisch.
Idiosynkrasie', w. -, -n = idiosynkrazie, sterke persoonlijke neiging of afkeer.
Idiot', m. -en, -en = idioot.
Idiot'enaufstalt, w. = idiotegesticht.
Idiot'ifon, f. -s, ..fen u. ..fa = idiotikon, woordenboek van het taaleigen.
idiot'isch = idiotisch, idioot; eigenaardig.
Idiotis'mus, m. -, ..men = idiotisme, taal-eigen.
 i. d. I. = in diezem Jahre.
Idol', f. -(e)s, -e = idool, afgod.
Idol'olatrie', w. - = afgodediens; vergodirg.
Idyll', f. -(e)s, -e; **Idyll'e**, w. -, -n = idylle.
idyll'isch = idyllisch.
 i. e. (id est) = dat is.
Egel, m. -s, - = egel; (trüümlich für Egel) bloedzuiger.
Egelartig = als een stekelvarken, stekelig.
Egel'fisch, m. = zeeëgel.
Egel'haut, w. = huid van den egel.
Egel'skopf, -kolben, m. = egelskop, duiker (een plant).
Ignat'ius, **Ignaz'**, m. = Ignatius.
Ignorant', m. -en, -en = ignorant, weetniet.
Ignorant'iner, m. -s, - = ignorantijn (monnikorde).
Ignoranz', w. - = ignorantie, onwetendheid.
ignorie'eren, fchw. (h.) = ignoreeren, negeren; niet weten, met opzet onopgemerkt laten.
ihm, **ihn** = hem.
 I. ih'nen = hun, ze.
 II. Ih'nen = U.
 I. ihr = gij, gijlieden, U, jullie; haar, aan haar; haar, hun.

II. Ihr = Uw.
 I. ih'rerfitts = harer-, hunnerzijds, van haar of hun kant.
 II. Ih'rerfitts = Uwerzijds, van Uw kant.
 I. ih'resgleichen = haars-, hunsgelijke.
 II. Ih'resgleichen = uwsgelijke.
 I. ih'rethalben, -wegen = hunnent-, harentwege, om hunnent-, harentwil(le), om hun, om haar.
 II. Ih'rethalben, -wegen = Uwentwege, om Uwentwil(le), om U.
 I. ih'rige (der, die, das) = (de, het) hare, hunne.
 II. Ih'rige (der, die, das) = (de, het) Uwe.
Ih'ro Gnaden = Uwe (Hare, Zijne) Genade;
Ih'ro Majestät = Hare, Zijne Majesteit.
ih'zen, fchw. (h.) = met „Ihr“ aanspreken.
I. G. G. = Ihre Excellenzen: Hunne excellenties.
I. M. M. = Ihre Majestäten: hunne Majesteiten.
 i. I. = im Jahre.
Ikar'isches Meer = Icarische zee.
Ikonograph', m. -en, -en = ikonograaf, beeldebeschrijver.
Ikonostat', m. -en, -en = ikonoklast, beeldestormer.
Iktos'ber, f. -s, - = twintigvlak.
Iktus, m. -, - = slag, stoot; toon, nadruk.
 i. I. of i. I. = im Sichten: binnenwerks.
Il'en, fchw. (h.) = afschaven (bij kammakers).
Il'er, m. -s, - = schaaftijzer (v.d. kammakers).
Ilia'de, **Ilia's**, w. -, ..den = Ilias.
Ilion, **Ilium**, f. = Ilium, Troje.
il'legal u. **illegal'** = illegaal, onwettig.
Illegalitat', w. -, -en = illegaliteit, onwettigheid.
il'legitim u. **illegitim'** = illegitiem, onecht, onrechtmatig.
Illegitimität', w. - = illegetimiteit.
il'liberal u. **illiberal'** = illiberaal, onedel, kleinhartig.
ilimitiert = onbegrensd.
il'loyal u. **illoyal'** = illoyaal, deloyaal, ontrouw.
Iluminat', m. -en, -en = illuminaat, lid v. d. orde van verlichten.
Ilumination', w. -, -en = illuminatie.
illumine'eren, fchw. (h.) = illumineeren; (ein Gemälde) bont kleuren; illuminiert sein = aangeschoten zijn.
Illusion', w. -, -en = illuzie.
illu'sorisch = illusoir, bedrieglijk.
Illustration, w. -, -en = illustratie.
illustrie'eren, fchw. (h.) = illustreeren.
Illy'rien, f. = Illyrië.
Illy'rier, m. -s, - = Illyriër.
Illy'risch = Illyrisch.
 I. Il'se, w. -, -n = elft.
 II. Il'se, w. - = Ilse (rivier).
 III. Il'se, w. = Elza, Elsje, Betje.
Il'tis, m. -fes, -fe = bunzing.
Il'tis'falle, w.; -fell, f. = bunzingkniip; -vel.
 im = in dem.
imaginär' (spr.: ..zji..) = imaginair.
imbecil' = imbecil, zwakzinnig.
Im'bit, m. ..iffes, ..iffe = ontbijt, wat te eten.
Imitation', w. -, -en = imitatie, nabootsing.
imitie'eren, fchw. (h.) = imiteeren.
Im'ker, m. -s, - = iemker, inker, ijmker, bijhouder.
immaculat' = onbevlekt.
Immatrifulation', w. -, -en = immatricula-
 culatie, inschrijving.

immatrikulieren, *schw.* (h.) = immatriculeren, inschrijven.
Imme, *w.* -, -n = bij, honi(n)gbij, [bijzwermer], *ijm*, *imme*.
Immediat-eingabe, *w.*, -*gefuhr*, *f.* = verzoek onmiddellijk aan den vorst.
immensura-bel = onmeetbaar.
immens' = immens, onmetelijk.
immensura-bel = onmeetbaar.
immer = altijd, immer, steeds, voortdurend, aanhoudend, telkens; *auf ob für i.* = voor altijd; *i. mehr* = steeds meer, al meer en meer, hoe langer hoe meer; *es wird i. heller* = het wordt al lichter en lichter; *was er auch i. tut* = wat hij ook doet; *laß sie nur i. toben* = laat ze maar (gerust) tieren.
immerdar, immerfort = steeds, voortdurend.
I. immergrün = altijd groen.
II. Immergrün, *f.* = maagdepalm.
immerhin u. immerhin' = altijd, in ieder geval; nu goed, mijnentwege; toch; *sie mögen i. lachen* = laat ze maar lachen.
immermehr = altijd, steeds, voortdurend, in alle geval.
immerhin, *f.* = stroobloem.
immerwährend = gedurig, voortdurend, aanhoudend, onafgebroken, aldoor.
immerzu u. immerzu = altijd, steeds, aldoor; vooruit! verder! toch maar.
imminent' = aanstaand, dreigend.
immobiliar-bermögen, *f.* = bezit aan onroerend goed.
immobilien, *pl.* = onroerende goederen.
immoralität', *w.* - = immoraliteit, onzedelijkheid.
immortelle, *w.* -, -n = immortelle, stroobloem.
immun' = vrij (van belasting, ziekte enz.), onaantastbaar, immuun.
immunisieren, *schw.* (h.) = immuun maken.
immunität', *w.* -, -en = immuniteit, onaantastbaarheid, vrijdom.
Imperatib u. Imperatib', *m.* -(e)s -e = imperatief; *i.* = gebiedend, imperatief.
Imperator, *m.* -s, . . to'ren = imperator, opperbevelhebber, keizer.
Imperfekt(um), *f.* = imperfekt, onvoltooid verleden tijd.
I. Imperial, *m.* -(e)s, -e = imperiaal (een Russ. gouden munt v. 5 of 3 roebels).
II. Imperial', *w.* - = groot-nonpareil, de grootste drukletter; imperiaal.
III. Imperial', *f.* -(e)s = grootste formaat papier, imperiaal.
Imperiale, *w.* -, -n = imperiale (van een rijtuig).
Imperialis-mus, *m.* - = imperialisme, wereldheerschappij, neiging daartoe.
Imperialist', *m.* -, -en, -en = imperialist.
Impersonale, *f.* -s, . . lien = impersonale, onpersoonlijk werkwoord.
impertinent' = impertinent, onbeschaamd, vlegelachtig.
Impertinentz', *w.* -, -en = impertinentie.
Impfanstalt, *w.* = vaccine-inrichting.
Impfanzt, *m.* = geneesheer met de vaccinatie belast.
impfen, *schw.* (h.) = enten, oculeeren; inenten, vaccineeren.
Impfer, *m.* -s, - = enter, oculateur; vaccinateur.
Impfgesetz, *f.* = vaccinetwet.
Impfling, *m.* -(e)s, -e = kind dat gevaccineerd wordt, gevaccineerde; entrijs, ent.

Impfliste, *w.* = lijst van gevaccineerde personen.
Impfreis, *f.* = ent, entrijs.
Impfschein, *m.* = vaccinebewijs, -briefje.
Impfung, *w.* -, -en = enting, oculatie, inenting, vaccine.
Impfwang, *m.* = vaccinedwang, -plicht.
implizieren, *schw.* (h.) = impliceren, mee insluiten of intrekken.
implizite = meegerekend, stilzwijgend ingesloten.
Impforant', *m.* -, -en, -en = hij die gerechtelijke hulp inroept.
Impforat', *m.* -, -en, -en = verdediger.
imponieren, *schw.* (h.) *etnem* = iem. imponeren, indruk maken op iem.
Import, *m.* -(e)s, -e(n) = import, invoer.
Importation', *w.* -, -en = importatie, invoer(ing).
Importe, *w.* -, -n = geïmporteerd artikel (vooral sigaar).
Importeur, *m.* -s, -e = importeur.
Importhandel, *m.* = invoerhandel.
importieren, *schw.* (h.) = importeeren.
Importwaren, *pl.* = importartikelen.
imposant' = impozant, indrukwekkend.
Impost, *m.* -es, -en = belasting op waren; impost, kamper, kop van een pilaar.
impotent' = impotent, machteloos.
Impotenz, *w.* - = impotentie.
Impresario, *m.* -s, . . rien u. -s = impresario, (theater)ondernemer.
Impressionist', *m.* -, -en = impressionist (schilder, die den indruk weergeeft, dien het aanschouwde voorwerp op hem maakt).
Impriatur, *f.* -s = imprimatur, vergunning voor den druk van een boek e. d.; ook: kan afgedrukt worden, „afgedrukt" (op drukproeven).
Impromptu (spr.: *Épdrptu*), *f.* -s, -s = impromptu, iets voor de vuist, snedig gezegde.
Improvisation', *w.* -, -en = improvisatie, gedicht of rede voor de vuist.
Improvisator, *m.* -s, . . to'ren = improvisator.
improvisieren, *schw.* (h.) = improviseren, voor de vuist spreken of dichten.
Impuls, *m.* -es, -e = impulsie, aandrift.
impulsiv' = impulsief, levendig, naar indrukken handelend.
Imputation', *w.* -, -en = imputatie, beschuldiging.
imputieren, *schw.* (h.) = imputeeren, ten laste leggen.
imstande sein = in staat zijn.
in, *Fräp. mit Dat. und Akk.*: **in**: in Zimmer sein, hin und hergehen = in de kamer zijn, op en neer loopen; in kurzer Zeit, im kurzen = in korten tijd, binnen kort; in Ru = in een oogwenk; im Namen des Königs = in (den) naam des konings; in dieser Richtung = in deze richting; im Kreise herumgehen = in een kring rondloopen; in Utrecht = in Utrecht; in gutem Einbernehmen = in goede verstandhouding; in Güte beilegen = in der minne schicken; (Geschäfte) in Wein machen = in wijn doen; - in die Falle gehen = in de val loopen; ins zehnte Jahr gehen = in zijn tiende jaar gaan; ins Gebiet = in 't vierkant; das sieht ihm in die Augen = dat steekt hem in 't oog; in Stücke hauen = in stukken hakken; sein Leben in die Schanze schlagen = in de waagschaal stellen; **aan**: sich in Wein be-trinken = zich aan wijn te buiten gaan; **bij**:

im voraus = bij voorbaat; im Aufstreich = bij afslag; im Aufstreich = bij opbod; **blinnen**: in kurzem = binnen kort; **met**: in der Absicht = met 't doel; in der Arbeit begriffen = met 't werk bezig; **naar**: in die Schule, in die Kirche, in die Probe, ins Konzert, ins Theater gehen = naar school, naar de kerk, de repetitie, 't concert, den schouwburg gaan; in die Schweiz reisen = naar Zwitserland reizen; **onder**: etw. in Worte fassen = iets onder woorden brengen; **op**: im ersten Stock (werk) wohnen = op de eerste verdieping wonen; im Konzert sein = op 't concert zijn; im Alter von = op den leeftijd van; im Begriff stehen = op 't punt staan; im Auge haben = op 't oog hebben; in den letzten Augen liegen = op sterven liggen; - in die Flucht schlagen = op de vlucht drijven, slaan; in den Vordergrund, Hintergrund stellen, treten = op den voor-, achtergrond plaatsen, treden; in einen (ob. etw.) verliebt = op iem. (of iets) verliefd; **te**: in Utrecht = te Utrecht; **voor**: in Gefchäften reisen = voor zaken reizen; in einer wichtigen Angelegenheit bereift sein = voor een gewichtige zaak op reis zijn; *zonder voorz.*: das Haus hat 20 Fuß in der Breite = is 20 voet breed; sich in eine Sache teilen = iets onder elkaar verdeelen; sich ins Mittel legen = tusschenbeide komen; in Erfüllung gehen = vervuld worden; in den Tag hineinleben = onbezorgd voortleven; es ist mir in den Tod zumider = daar heb ik een doodelijken hekel aan.

inactiv = inactief, non-actief.
Inaktivität, w. - = inactiviteit, non-activiteit.
Inan-griffnahme, w. - = ter-hand-neming, begin.
Inan-fpruchnahme, w. - = in-beslag-neming, requisitie.
Inaugural-rede, w.; -**schrift**, w. = inauguratief-, intree-, inwijdingsrede; -geschrift.
Inauguration, w. - = inauguratie.
inaugurieren, schw. (h.) = inaugureeren.
In-begriff, m. = inbegrip, geheel; totaal, som, summum; kurzer Z. = kort begrip.
Inbetrachtung = inbegrepen.
Inbetrieb-sehung, w. - = ('t) in-exploitatatie-brengen.
In-brunst, w. - = vuur, brandende ijver, geestdrift.
in-brünstig = vurig, ijverig, geestdriftig, met vuur, met brandenden ijver.
Incess, zie Inzess.
Inchoativum, f. -s, ..ba = inchoatief, beginwerkwoord.
Incl. = inlusie, zie dit woord.
Indecenz, zie Indecenz.
indeclinabel = indeclinabel, onbuigbaar.
indelikat = indelicaat, onkiesch, weinig teergevoelig.
indem = daar, wijl, doordat; terwijl, toen; terwijl, intusschen, in dien tusschentijd, zoolang.
indemnifieren, schw. (h.) = indemnizeeren, schadeloos stellen.
Indemnität, w. - = indemniteit, schadeloosstelling.
Indemnitäts-bill, w. = indemniteitsakte.
Independenz, m. -en, -en = independent, onafhankelijke.
Indier, m. -s, - = Indiër.
indes, **indessen** = ondertusschen, terwijl,

intusschen, in dien tusschentijd; **evenwel**, nochtans, toch.
Index, m. -(e)s, -e u. **Indexes** = index, register, lijst, inhoud(sopgave); auf dem Z. stehen = op den index staan, verboden zijn.
Indezent = indecent, onbetamelijk.
Indezenz, w. -, -en = onbetamelijkheid.
India'ner, m. -s, - = Indiaan.
India'nisch = Indiaansch.
Indien, f. = Indië.
Indienfahrer, m. = Indivevaarder.
Indier, zie Indier.
indifferent = indifferent, onverschillig.
Indifferentismus, m. - = indifferentisme, onverschilligheid.
Indifferenz, w. - = indifferentie.
Indigenat, f. -(e)s, -e = burgerrecht, recht van inboorling.
Indigestion, w. -, -en = indigestie, storing in de spijsvertering.
Indignation, w. -, -en = indignatie, verontwaardiging.
indignieren, schw. (h.) = indigneeren, verontwaardigen.
Indigo, m. -s, -s = indigo.
Indigo-blau, f.; -**farbe**, w.; -**holz**, f.; -**pflanze**, w.; -**pflanzung**, w. = indigo|blauw; -kleur; -hout; -plant; -plantage.
Indikation, w. -, -en = indicatie, aanwijzing.
Indikativ u. **Indikativ**, m. -(e)s, -e = indicatief, aantoonende wijs.
Indikator, m. -s, ..to'ren = indikator.
indirekt = indirekt, middellijk.
indisch = Indisch; der Indische Ozean.
indiscret = indiscreet, onbescheiden.
Indiscretion, w. -, -en = indiscretie.
individualisieren, schw. (h.) = individualizeeren, afzonderlijk beschouwen of behandelen.
Individualität, w. -, -en = individualiteit.
individuell = individueel, persoonlijk, eigenaardig.
Individuum, f. -s, ..duen = individu, enkeling, elk wezen op zich zelf.
Indizium, f. ..zes u. ..giums, ..gien = indicium, teeken, aanwijzing.
indo-europä'isch; **germa'nisch** = Indo-|Euro-peesch; -Germaansch.
indolent = indolent, gevoelloos.
Indolenz, w. -, -en = indolentie.
Indossament, **Indossament**, f. -(e)s, -e = endossement, overdracht van een wissel, overdrachtsmerk.
Indossant, ..**sent**, m. -en, -en = endossant, overdrager.
Indo'at, m. -en, -en = endossaat, geëndosseerde, overnemer.
indossieren, schw. (h.) = endosseeren.
Indossierung, w. -, -en = endosseering.
in du'bio = in dubio, in geval van twijfel.
Induktion, w. -, -en = inductie, gevolgtrekking; opwekking van electriciteit.
Induktions'apparat, m. = inductietoestel.
Induktions'strom, m. = inductiestroom, nevenstroom.
induktiv = inductief, uit bijzondere gevallen tot een gevolgtrekking leidend.
Inductor, m. -s, ..to'ren = inductor!
Indulgenz = toevogend.
Indulgenz, w. - = indulgentie, toevogendheid; kwijtschelding.

Indult', m. -(e)s, -e = indult, uitstel van betaling, respijt; vrijbrief.
in duplo = in duplo.
Industrie', w. -, -n = industrie, nijverheid.
Industrie'ausstellung, w. = nijverheidstoonstelling.
industriell = industrieel.
Industrie'papiere, Pl. = industrieële waarden.
Industrie'ritter, m. = chevalier d'industrie, avonturier.
Industrie'zweig, m. = tak van industrie.
ineinander = in elkander, ineen.
infall'bel = infa(ly)libel, onfeilbaar.
Infallibiliteit', w. = onfeilbaarheid.
infam' = infam, eerloos.
Infamie', w. -, -n = infamie, eerloosheid.
Infant', m. -en, -en = infant.
Infanterie', w. -, -n = infanterie.
Infanterist', m. -en, -en = infanterist.
Infectie', w. -, -en = infectie, besmetting.
Infel, m. -, -n, zie Inful.
Inferiorität', m. = inferioriteit, minderwaardigheid, minderheid.
infernal'(isch) = infernaal, helsch.
Infiltration', w. -, -en = infiltratie, indringen van vloeistoffen.
Infinitezimaal'rechnung, w. = infinitezimaalrekening, berekening met oneindig kleine grootheden.
Infinitiv' u. **In'finitiv**, m. -(e)s, -e = infinitief, onbepaalde wijs.
infectie'ren, schw. (h.) = infecteeren, besmetten, aansteken.
Inflammation', w. -, -en = inflammatie, ontsteking.
inflammato'riëch = inflammatorisch, ontsteking veroorzakend, ontstekings...
Inflexion', w. -, -en = infectie, inflexie, afwijking van de lichtstralen.
Influenza, w. = influenza, griep.
influe'ren, schw. (h.) = influenceeren, inwerken, invloed oefenen.
infol'ge, Frap. mit Gen. = tengevolge.
infolgedes'sen = dientengevolge, dien(s)volgens, daardoor, bijgevolg.
Information', w. -, -en = informatie.
Informator, m. -s, .to'ren = informator, (huis)onderwijzer.
informie'ren, schw. (h.) = informeeren, inlichten; gut informant sein = goed ingelicht zijn.
Inful, w. -, -n = inful, bisschopsmuts, mieter.
infule'ren, schw. (h.) = infuleeren, met de inful bekleeden.
Infusion', w. -, -en = infuzie, in- of opgieting, bevochtiging.
Infusion's'tierchen, f., **Infus'o'rium**, f. -s, .rien = infuziediertje.
Ingenieur' (spr.: *énzjé.*), m. -(e)s, -e = ingenieur.
Ingenieur'kunst, w. = ingenieurswetenschap, genie.
Ingenieur'korps, f.; **offizier**, m. = genie'korps; -officier.
ingeniös' = ingenieus, vindingrijk, schrander.
In'geinde, f. -s = dienstbodepersoneel.
ingl. = inglet'shen = insgelijks, eveneens, ook.
Ingre'diëns, f. -, . dien'zien; **Ingre'dienz'**, w. -, -ten = ingrediënt, bestanddeel.
In'grimm, m. = stille, ingehouden woede, wrovel, wrok.

in'grimmig = hevig woedend, innijdig, door woede vertoerd.
Ing'wer, m. -s = gember.
Ing'werwurzel, w. = gemberwortel.
In'haber, m. -s, - = rechthebbende, bezitter (der Macht); eigenaar, houder (eines Gasthofes, Geschäftes); drager (einer Medaille); bekleeder (einer Stellung); houder, toonder (eines Wechsels).
Inha'berpapier, f. = toonderpapier.
inhaltie'ren, schw. (h.) = gevangen zetten, inkerkeren.
Inhalation', w. -, -en = inhalatie, inademing.
Inhalations'apparat, m. = inhaletoestel.
inhaltie'ren, schw. (h.) = inhaleeren.
In'halt, m. -(e)s = inhoud, ruimte, volume, oppervlak.
in'haltleer, -loos = ledig, waardeloos, onbeduidend.
in'haltlich = volger.; den inhoud.
in'haltreich, -schw. c. = rijk aan inhoud, vol betekenis, belangrijk, stevig.
In'halt'saugabe, w. = inhoudsopgave, korte inhoud.
In'halt'sverzeichnis, f. = inhoud(sopgave), bladwijzer, register.
inhärent' = inhaerent, aanklevend, innig verbonden.
Inhärenz', w. = inhaerentie.
inhärie'ren, schw. (h.) = inhaereeren, aankleven.
inhibie'ren, schw. (h.) = inhibeeren, verbieden, beletten.
in'human = inhumaaan, onvriendelijk, hard.
Initia'le, w. -, -n = initiaal, beginletter.
Initiatie'be, w. = initiatief, 't beginnen uit eigen beweging, 't te berde brengen, 't vermogen om iets uit eigen aandrifft te beginnen; die *z.* ergreifen = het initiatief nemen.
Injektion', w. -, -en = injectie, inspuiting.
injicte'ren, schw. (h.) = injiceeren, inspuiten.
Injurie, w. -, -n = belediging.
Injurient'lage, w. = aanklacht wegens belediging.
in'farnat' = incarnaat, hoogrood.
In'farnation', w. = incarnatie, vleeschwording.
In'fasso, f. -s, -s u. . fass = incasso, inning van gereed geld, incasseering; gereed geld.
In'fasso'geschäft, f. = incasso-zaak.
In'fination', w. -, -en = inclinatie, overhelling van de magneetnaald; neiging.
in'finitie'ren, schw. (h.) = inclineeren, neigen, overhellen.
in'fusi'be = inkluzief, met insluiting van.
in'fog'nito = incognito; dat *z.* bewahren.
in'kohärent = incohaerent, onsamenhangend.
In'kohärenz, w. = incohaerentie, gebrek aan samenhang.
in'fommensura'bel = incommensurabel, onderling onmeetbaar.
in'fommodie'ren, schw. (h.) = incommodeeren, lastig vallen.
In'fommunalisation, w. -, -en, zie Ein'gemeindung.
in'fompetent = incompetent, onbevoegd.
In'fompetenz, w. = incompetentie.
in'fomsequenz = inconsequent.
In'fomsequenz, w. -, -en = inconsequentie.
In'fontenienz, w. -, -en = inconvenient, hinderpaal, ongemak, bezwaar.

Incorporation', w. -, -en = incorporatie, inlijving.
incorporie'ren, *schw.* (h.) = incorporeeren, inlijven.
in'correct = incorrect, onjuist, niet zooals 't behoort.
infrimie'ren, *schw.* (h.) = incrimineeren, beschuldigen.
Infrustation', w. -, -en = incrustatie, steen- of kalkbekleding; overtrekking met goud- of zilverblaadjes.
infrustie'ren, *schw.* (h.) = incrusteeren.
Incubation's'zeit, w. = incubatietijd (perk).
Inculpat', m. -en, -en = inculpaat, beschuldigde.
Incunabel, w. -, -n = incunabel, eerstelingdruk, wiegedruk.
incunabel = incurabel, ongeneeslijk.
In'lage, w. = inlage, bijlage, ingesloten stuk.
In'land, f. -(e)s = binnenland.
In'länder, m. -s, - = inlander, inboorling.
in'landisch = inlandsch, inheemsch.
In'laut, m. -(e)s, -e = inlaut, klank in een woord.
In'lett, f. -(e)s, -e u. -s = overtrek, tijk.
in'legend = inliggend, ingesloten.
inmit'ten, *Bräp.* mit *Gen.* = te midden.
in'ne = in; midden i. = midden in.
in'nehalten, f. (h.) = in of bij zich houden.
in'nehaben, unr. (h.) = hebben, bezitten, in bezit hebben, onder den knie hebben, kennen; bezet houden, beslaan.
in'nehalten, f. (h.) = (einen Termin) zich houden aan; (ein Betragen) volhouden, volgen; (bei einer Arbeit) ophouden, rusten.
in'nen = binnen; von, nach i. = van, naar binnen.
In'nenwelt, w. = binnenwereld.
In'ner = binnenst, inwendig, innerlijk; die innern Teile = de inwendige deelen; innere Stadt = binnenstad; innerste Überzeugung = innigste overtuiging; im innersten Herzen = in 't diepst, in den grond van 't hart; innerer Wert = innerlijke, reële waarde.
In'nerer, f. -n = (het) binnenste, inwendige, hart, hartje, midden, diepste; Binnenlandsche zaken.
in'nerhalb = binnen, aan den binnenkant, van binnen; als *Bräp.* mit *Gen.* = binnen.
in'nerlich = innerlijk, inwendig.
in'newerden, unr. (f.) = gewaar worden, vernemen, merken, beseffen.
in'newohnen, *schw.* (h.) = zich bevinden in, eigen zijn (aan).
in'utig = innig, hartelijk, teeder.
In'utigheit, w. - = innigheid, hartelijkheid.
in'utiglich = iutig(lijk), hartelijk.
Innocen'tius, **Innocenz'**, **Innozenz'**, m. = Innocentius.
In'nung, w. -, -en = vereeniging, arbeiders-, vakvereeniging, gilde, broederschap.
In'nungsbrief, m. = gildekeur.
In'nungsmitglied, f. = lid van een vakvereeniging.
in'offensiv = onschadelijk.
inoculie'ren, *schw.* (h.) = inoculeeren, (in)enten.
in'opportuun = inopportuun, ongelegen, ondoelmatig.
in petto = in petto.
Inquirent', m. -en, -en = rechter van instructie.
inquirie'ren, *schw.* (h.) = inquireeren, onderzoeken, verhooren, ondervragen.
Inquist', m. -en, -en = beklaagde.

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek. I.*

Inquisition', w. -, -en = inquisitie, kettergerecht.
Inquist'or, m. -s, . . to'ren = rechter van instructie, inquisiteur, ketterrechter.
inquisto'risch = inquisitorisch, scherp onderzoekend.
ins = in bā.
In'sasse, m. -n, -n = ingezetene, inwoner; inzittende (in een wagen bijv.).
In'sassenschaft, w. = burgerschap.
ins'beron'dere = in 't bijzonder, vooral, inzonderheid.
in'sentie'ren, zie *in'sentieren*.
In'schrift, zie *in'schriift*.
In'schrift, w. = inschrift, opschrift.
In'schriften'kenner, m.; -kunde, w.; -samm- lung, w. = kenner, wetenschap, verzameling van opschriften.
In'sekt, f. -(e)s, -en = insekt.
In'sekten'beschreibung, w.; -fresser, m.; -kenner, m. = insekte|beschrijving; -eter; -kenner.
In'sekten'kunde (ob. -lehre), w.; -pulver, f.; -sammung, w. = insekte|kunde; -poeder; -verzameling.
In'sel, w. -, -n = eiland.
In'selbewohner, m. = eilandbewoner.
In'selgruppe, w. = eilandegroep.
In'selmeer, f. = eilandzee, archipel.
In'selperron, m. = vluchtstoep.
in'selreich = rijk aan eilanden.
In'selstaat, m. = eilandestaat.
In'selstadt, w. = eilandestad.
In'selt, f. -(e)s, zie *in'schriift*.
In'selwelt, m. = eilandewereld (Polynezië).
In'seraat, f. -(e)s, -e = advertentie; artikel, stuk (in een courant), insertaat.
In'serantentel, m. = advertentiedeelte.
inferie'ren, *schw.* (h.) = inzenden, adverteeren, opnemen.
In'fertion', w. -, -en = insertie, inzending, opneming, plaatsing.
In'fertions'gebühren (ob. -kosten), *Pl.* = kosten van plaatsing, advertentiekosten.
in'sgeheim = in 't geheim, heimelijk.
in'sgemein = in of over 't algemeen, gemeenlijk.
in'sgesamt = gezamenlijk, alles te zamen genomen, allen, allemaal.
In'sichgehen, f. = inkeer.
In'siegel, f. = zegel.
In'signien, *Pl.* = insigniën, (eere)teekenen, rijkskleinodiën.
In'sinuation', w. -, -en = insinuatie, sluwe onderstelling of toespeling, indringing, geheime mededeeling, gerechtelijke inlevering.
in'sinueren, *schw.* (h.) = insinueren.
In'scription', w. -, -en = inscriptie, inschrijving, opschrift.
in'stünf'tige = in toekomst, voortaan.
in'sofern = in- of voorzoover(re).
In'solation', w. -, -en = insolatie, zonnebad, bestraling door de zon.
in'solent = insolent, aanmatigend.
In'solenz', w. -, -en = insolentie.
in'solice'ren, *schw.* (h.) = insoleeren, aan de zon blootstellen.
in'solvent = insolvent, onvermogen om te betalen.
In'solvenz', w. - = insolventie.
in'son'derheit = inzonderheid, in 't bijzonder, vooral.
in'soweit = in- of voorzoover(re).
In'spекteur', m. -s, -e = inspecteur.

22

- Inspektion'**, w. -, -en = inspectie, surveillance.
- Inspektions'reise**, w. = inspectiereis.
- Inspektor**, m. -s, ..to'ren = inspecteur, opzichter.
- Inspiration'**, w. -, -en = inspiratie, inademing, ingeving, bezieling.
- Inspirie'ren**, *schw.* (h.) = inspireeren.
- Inspizient'**, m. -en, -en = inspecteur, opzichter.
- Inspizie'ren**, *schw.* (h.) = inspecteeren, onderzoeken, nazien.
- Installation'**, w. -, -en = installatie, in-zetting in een ambt.
- Installe'ren**, *schw.* (h.) = installeeren.
- Instand'haltung**, w. = instandhouding.
- Instand'ig** = dringend, ernstig, instantelijk, nadrukkelijk; **inständigst** = zeer dringend.
- instand'stellen**, *schw.* (h.) = in staat stellen.
- Instand'stelling**, w. - = in-staat-stelling, herstel.
- Instant'**, w. -, -en = instantie; in erster, in letzter *Z.* = in eersten aanleg, in hoogste instantie.
- Instan'zengang**, m. = loop (van een proces) door de verschillende instanties.
- instan'zenmäßig** = volgens dienstreglement.
- Instan'zenweg**, m. = hierarchische weg.
- Instan'zenzug**, m. = loop v. een rechtzaak.
- instanz'mäßig** = volgens dienstreglement.
- In'ster**, m. u. f. -s, - = (nordb.) omloop, ingewand.
- In't'haus**, f. = boerewoning (*vgl. In't'mann*).
- In'stinkt'**, m. -(e)s, -e = instinct.
- instinkt'ig**, **instinkt'mäßig** = instinctief, instinctmatig.
- In'stitu't'**, f. -(e)s, -e = instituut, inrichting, instelling, gesticht, (kost)school.
- In'stitution'**, w. -, -en = institutie, inrichting, instelling.
- In'stituts'vor'st'her**, m. = hoofd van een instituut.
- In'st'mann**, m. = vast daglooner (*op een landgoed in Noord- en Noordoost-Duitschl.*), kleine boer, landman.
- instru'e'ren**, *schw.* (h.) = instrueeren, onder-richten.
- In'stru'ktion'**, w. -, -en = instructie, onder-richt, voorschrift, consigne (einer Wache).
- instrukt'ig** = instructief, leerzaam, leerrijk.
- In'stru'ktor**, m. -s, ..to'ren = instructeur, onderwijzer.
- In'stru'ment'**, f. -(e)s, -e = instrument, werktuig, gereedschap; oorkonde.
- In'stru'mental'musik**, w. = instrumentale muziek.
- In'stru'mentation'**, w. -, -en = instru-mentatie.
- In'stru'men'ten'fabrik**, w.; **-macher**, m. = instrumente'fabriek; -maker.
- instru'mentie'ren**, *schw.* (h.) = instru-menteeren, in partituur brengen; oorkonde van iets opmaken.
- In'subordination'**, w. -, -en = insubordinatie.
- In'sula'ner**, m. -s, - = eilandbewoner.
- insultie'ren**, *schw.* (h.) = insulteeren, beleedigen.
- In'surgent'**, m. -en, -en = insurgent, op-roering, oproermaker.
- insurgie'ren**, *schw.* (h.) = insurgereen, tot oproer aanzetten.
- In'surrektion'**, w. -, -en = insurrectie, opstand.
- inszenie'ren**, *schw.* (h.) = in scene brengen, insceneeren.
- intakt'** = intact, onbeschadigd.
- Integral'**, f. -(e)s, -e = integraal.
- Integral'rechnung**, w. = integraalrekening.
- integrie'ren**, *schw.* (h.) = integreeren, aan- vullen; **integrie'rend** = integreerend, tot het geheel noodzakelijk.
- Integrität'**, w. - = integriteit, gaafheid.
- Intellekt'**, m. -(e)s, -e = intellect, verstand.
- intellektuell'**, **intellektuell'** = intellectueel, verstandelijk.
- intelligent'** = intelligent, verstandig.
- Intelligent'**, w. -, -en = intelligentie, ver- stand, inzicht, mededeeling.
- Intelligent'blatt**, f. = advertentieblad, blad met kleine mededeelingen.
- Intelligenz'bureau**, **-fontor**, f. = informatie- bureau, ook: bureau voor plaatsing e. d.
- Intendant'**, m. -en, -en = intendant, hoofd- opzichter.
- Intendant'en'stelle**, w. = betrekking van intendant, intendance.
- Intendantur'** (ob. **Intendanz'**) w. -, -en = intendance.
- Intensität'**, w. - = intensiteit, spanning, innerlijke kracht.
- intensiv'** = intensief, krachtig, versterkend.
- Intention'**, w. -, -en = intentie, bedoeling.
- Interdikt'**, f. -(e)s, -e = interdict, verbod, kerkelijke ban; mit *Z.* belegen = onder in- terdict leggen.
- interessant'** = interessant, belangwekkend.
- Interesse**, f. -s, -n = belang, belang- stelling, voordeel; großes *Z.* an einer Sache haben = groot belang bij iets hebben; *Z.* an einer Sache nehmen = belang in iets stellen.
- Interes'sen'sphäre**, w. = belangesfeer.
- Interessent'**, m. -en, -en = geïnteresseerde.
- interesse'ren**, *schw.* (h.) = interesseeren, be- lang inboezemen; das interessiert mich gar nicht = dat laat mij koud; sich für etw. ob. einen i. = belang in iets of iem. stellen, zich voor iets of iem. interesseeren.
- interessiert'** = geïnteresseerd, betrokken; baatzuchtig, interessant.
- Interieur**, f. -s, -e u. -s = interieur, inwendige.
- In'terim**, f. -s, -s = interim, tusschentijd.
- Interim'stitum**, f. -s, ..ten = voorloopige toestand.
- interim'stisch** = interimistisch, interimair, voorloopig, tusschentijds(ch), provizioneel.
- In'terims'be'st'heid**, m. = voorloopig vonnis.
- In'terims'quittung**, w. = voorloopige kwit- tantie.
- In'terim'sregierung**, w. = tusschenregeering.
- In'terim'suniform**, w. = klein tenue.
- Interjektion'**, w. -, -en = interjectie, tus- schenwerpsel.
- Interlinear'methode**, w.; **-über'setzung**, w. = interlineaire methode; i. vertaling.
- Intermezzo**, f. -s, -s = intermezzo, tus- schenspel.
- intermittie'rend** = intermitterend, met regelmatige tusschenpoozen.
- intern'** = intern, tot het binnenste, 't inwen- dige behoorend, inwonend; i. er Handel = binnenlandsche handel.
- Internat'**, f. -(e)s, -e = internaat, kostschool.
- international'** = internationaal, algemeen.
- Internationale**, w. - = internationale, een

communistische arbeidersvereniging (sedert Febr. 1848).

internie'ren, *schw.* (h.) = interneeren, naar 't binnenland brengen, gevangen nemen.

Internuntius, m. —, ..zier = internuntius, onderhandelaar, boodschapper, pauselijk gezant v. d. 2den rang.

Interpellant, m. —en, —en = interpellant.

Interpellation, m. —, —en = interpellatie.

interpellie'ren, *schw.* (h.) = interpellieren, vragen stellen, ter verantwoording roepen.

Interpolation, m. —, —en = interpolatie, inschuiving, inlassing, vervalsching.

interpolie'ren, *schw.* (h.) = interpolieren, tusschenschuiven, inlassen, vervalschen.

Interpret, m. —en, —en = tolk, verklaarder.

Interpretation, m. —, —en = interpretatie, verklaring.

interpretie'ren, *schw.* (h.) = interpreteeren, verklaren, vertolken.

interpunctie'ren, *schw.* (h.) = interpunctieeren, zintekens zetten.

Interpunctie, m. —, —en = interpunctie.

Interregnum, f. —s, ..regnen = interregnum, tusschenregeering.

Interrogati'vum, f. —s, ..be u. ..ba; **Interrogati'vum**, f. = vragend voornaamwoord.

Interrogati'vum, f. —s, ..ria ob. ..rien = vraagpunt, verhoor.

Intervall, f. —(e)s, —e = interval, tusschenruimte, toonafstand.

Intervenent, m. —en, —en = intervenant.

intervenie'ren, *schw.* (h.) = intervenieren, tusschenbeide komen.

Intervention, m. —, —en = interventie, tusschenkomst, bemiddeling.

Interview (spr.: ..vroe), m. —, —s; **I.**, f. —s, —s = interview, onderhoud.

Interviewer, m. —s, — = interviewer.

Intersession, m. —, —en = intercessie, tusschenkomst, protest.

Intestaterbe, m. = wettelijk erfgenaam.

Inthronisation, m. —, —en = inthronizatie, verheffing tot den troon, in 't bijz. de instelling van den paus of een bisschop.

intim' = intiem.

Intimation, m. —, —en = intimatie, betekening; in 't bijz. aanzegging van het doo-vonnis.

intimie'ren, *schw.* (h.) = intimeeren, gerechtelijk aanzeggen.

Intimitat, m. —, —en = intimiteit.

Intimus, m. —, ..mi = intimus, boezemvriend.

intolerant = intolerant, onverdraagzaam.

Intolerant, m. — = intolerantie, onverdraagzaamheid.

Intonation, m. — = intonatie.

intonie'ren, *schw.* (h.) = intoneeren.

Intrade, m. —, —n = intrade, inleiding, voorspel; **Intraden**, Pl. = staatsinkomsten.

Intransigent, m. —en, —en = intransigent, onverzoenlijke.

intransitiv = intransitief.

Intransiti'vum, f. —s, ..be u. ..ba = intransitief werkwoord.

Intrigant, m. —en, —en = intrigant.

Intrige, m. —, —n = intrige.

intrigie'ren, *schw.* (h.) = intrigieren.

Intrigue, **intrigie'ren**, zie **Intrige** zc.

intrikat = ingewikkeld, verward.

Introduktion, m. —, —en = introductie.

introduzie'ren, *schw.* (h.) = introduceeren.

Intuition, m. —, —en = intuïtie, innerlijke aanschouwing, ingeving.

in'tus: das habe ich i. = dat zit er in, heb ik binnen (van iets van buiten geleerd, van eten enz.).

Inum'lauffen, f. = ('t)in-omloop-brengen.

Inundation, m. —, —en = inundatie, overstroming.

invalid = invalide.

Invalide, m. —n, —n = invalide.

Invalidendank, m. = „Invalidedank”, een gesticht voor invaliden.

Invasi'on, m. —, —en = invasie, vijandelijke inval.

Invective, m. —, —n = invective, scheld-, smaadwoord.

Inventar, f. —(e)s, —e = inventaris, boedelbeschrijving; ein **I.** aufnehmen, aufstellen = een inventaris opmaken.

inventarise'ren, *schw.* (h.) = inventarizeeren, den inventaris opmaken.

Inventarium, f. —s, ..rien = inventaris.

Inventur, m. —, —en = inventaris; inventarizeering, inventuur, 't opmaken van den inventaris.

Inversien, m. —, —en = inversie, omkeering, omgekeerde woordschikking.

Investition, m. —, —en = (verdere) kapitaalbelegging.

Investitur, m. — = investituur, plechtige aanstelling v. d. bisschoppen; beleening.

inveterier' = ingeworteld.

Invite, m. —, —n = invite (bij 't kaartspel).

invitie'ren, *schw.* (h.) = inviteeren.

involve'ren, *schw.* (h.) = involveeren, bevatten, inhouden.

inwärts = aan de binnenzijde]

inwendig = inwendig, binnen, aan de binnenzijde.

inwiefern, **inwiefern** = inhoever(re), voorhoever(re), in welke mate.

Inwohner, zie **Einwohner**; ook: inwonend persoon.

Inzest, m. —es, —e = bloedschande.

Inzicht, m. —, —en = beschuldiging, aanklacht, betichting.

Inzucht, m. — = veeteelt door paring van naaste verwanten.

inzwischen = intusschen, ondertusschen.

Ionien, f. = Ionië.

ionisch = Ionisch.

Io'ta, f. —(s), —s = Iota; kein **I.**! = geen Iota, niemendal.

Iotazismus, **Stazismus**, m. = Iotacisme, de uitspraak v. Grieksche η, ε, ο als lange ie.

Ipekakuanha, m. — = ipekakuanha, Amerikaansche braakwortel.

Iper, m. —, —n = iper, een olmboom.

Irade, m. u. f. —s, —n = irade, bevel.

Iran, f. = Iran.

Iranier, m. —s, — = Iraniër.

iranisch = Iranisch.

ir'den = aarden, leemen, steenen; ir'denes **Ge'dirr** = aardewerk, steengoed.

ir'disch = aardsch, wereldlijk; die Ir'dischen = de stervelingen.

Ire, m. —n, —n = Ier.

Irene, m. = Irene, de Vreedzame, Vredesgodin.

ire'nisch = irenisch, vreedstichtend, bemiddelend.

ir'gend = ergens; i. ein Haus = 't een of

andere huis, eenig huis; t. einer, t. jemand = de een of ander, wie ook; t. (et)was = wat ook, 't een of ander; t. wer, t. welcher = de een of ander, wie ook; ohne t. welche Ursache = zonder eenige of de minste oorzaak; wenn ich t. kann = als ik maar eenigszins kan; ist es t. erlaubt? = is 't misschien ook geoorloofd?

ir'gendš = ergens.

ir'gendwie = op de een of andere manier, hoe dan ook.

ir'gendwo = ergens, waar ook.

ir'gendwoher = van de een of andere plaats.

ir'gendwohin = ergens heen, waarheen ook.

Iridium, f. -š = iridium.

Iris, w. -, -nen = Iersche.

Iris, w. -, - = Iris, boodschapster van Zeus; regenboog; (im Auge) iris, regenboogvlies; (plant) iris, lisch.

ir'risch = Iersch; die Iriſche See = de Iersche Zee.

ir'risieren, ſchm. (h.) = irizeeren, de kleuren van den regenboog vertoonen.

Irland, f. = Ierland.

Irländer, m. -š, - = Ier.

ir'ländiſch = Iersch.

Irmenſäule, w. = Irmenzuil, hooge zuil, oorspr. gewijd aan God Irmin, later als denkteekeken voor Herman aangezien.

Irokeſe, m. -n, -n = Irokees.

Irokeſiſch = Irokeesch.

Ironie, w. -, -n = ironie.

iro'niſch = ironisch.

ironiſieren, ſchm. (h.) = ironizeeren.

irrationaſ, irrationeſ = irrationeel, ſtrijdig met 't gezond verstand.

I. **ir're** = verdwaald, op een dwaalweg; onzeker, beſluiteloos; in de war, warhoofdig, ſuf; ich bin t. an ihm = ik weet niet wat ik aan hem heb, ik kan niet wijs uit hem worden; ich laſſ mich nicht i. machen = ik laat me niet van de wijs brengen; t. ſein = zich vergiſſen, 't mis hebben; einen t. führen = iem. op een dwaalſpoor brengen, misleiden; t. gehn = dolen, dwalen, verdwalen, op den verkeerden weg raken of zijn, zich vergiſſen; t. reden = ijlen, wartaal praten.

II. **Ir're**, w. - = dwaling; in die (der) Ir're = op een dwaalſpoor, in den blinde.

irreal = irreeel.

Irrealität, w. - = irrealiteit, niet-werkelijkheid.

ir'reführen, ſchm. (h.), vgl. irre I.

irregulär = onregelmatig.

Irreguläre, Pl. = ongeregelde troepen.

ir'reiten, ſchm. (h.) = op een dwaalſpoor brengen, misleiden.

ir'relevant = irrelevant, onbeduidend, nietig.

ir'religiöſ = ongodsdienſtig, ongeloovig, goddeloos.

Irreligioſität, w. - = ongodsdienſtigheid, ongeloovigheid.

ir'ren, ſchm. (h.) = op een dwaalſpoor brengen, misleiden, in de war, van de wijs brengen; [hinderen]; dwalen, dolen, zwerfen; afdwalen; zich vergiſſen; ſich i. -- zich vergiſſen, dwalen, 't mis hebben.

Ir'renanſtaſt, w. -; -haus, f. = krankzinnigegeſticht, gekkehuis.

Ir'renarzt, m. = krankzinnigedokter.

Ir'renſpäher, m. = verpleegde in een krankzinnigegeſticht, krankzinnige.

Ir'renſtallanſtaſt, w. = krankzinnigegeſticht.

Ir'reſahrt, w. = zwerftocht, omzwerving.

Ir'regang, m. = dwaalweg, afdwaling, doolhof, labyrinth.

Ir'regarten, m. = doolhof.

Ir'reglaube, m. = dwaalleer, ketterij, onrechtzinnigheid.

ir'regläubig = onrechtzinnig, kettersch.

ir'reig = verkeerd, onwaar, onjuist.

Ir'reigator, m. -š, . . to'ren = irrigator.

ir'reigertweiſe = bij vergiſſing, in dwaling.

ir'reitieren, ſchm. (h.) = irriteeren, prikkelen, verbitteren; van de wijs, in de war, van zijn ſtuk brengen.

Ir'rellehre, w.; -lehrer, m.; -licht, f. = dwaal||leer; -leeraar; -licht.

ir'rellieſte'ren, ſchm. (h.) = als een dwaallicht heen en weer bewegen.

Ir'reſat, f. -(e)š, -e = verwarring, chaos; vergiſſing, dwaling.

Ir'reſinn, m. = krankzinnigheid, waanzin.

ir'reſinnig = krank-, waanzinnig.

Ir'reſtern, m. = dwaalster, komeet.

Ir'reſtum, m. -(e)š, . . ſtumer = dwaling, vergiſſing, abuis; im I. ſein = zich vergiſſen; einem ſeinen I. beſchmen = einem auß dem I. helfen = iem. uit de dwaling, uit den droom helpen; I. borbehalten = fouten voorbehouden.

ir'retümlich = verkeerd, bij vergiſſing.

Ir'retung, w. -, -en = vergiſſing, dwaling; misverſtand, twist.]

Ir'rewahn, m. = waan, verkeerde meening, valsch inzicht.

Ir're||weg, m.; -wiſch, m. = dwaal||weg; -licht.

Ir'revingianer, m. -š, - = Irvingiaan (aanhanger van Irvings leer van de wederverſchijning van Christus).

Ir'revingianiſ'muſ, m. - = Irvingianisme.

Izaak, m. = Izaak, Izak.

Izabella, w. = Izabella.

Izabell'farbe, w. = izabel(le)kleur.

Izabell'farben = izabel(le)kleurig.

Iſchialgie, Iſchias, w. - = ischialgie, ischias, heuppijn.

Izegrim, m. -(e)š, -e = Izegrim (wolf); izegrim, brombeer, knorrepot.

Izis, w. = Izis (Egypt. godin).

Iſlam, m. -(e)š = Islam, Mohammedanisme.

Iſlamiſ'muſ, m. - = Islamisme.

Iſlamit, m. -en, -en = Islamiet.

Iſlami'tiſch = Islamietisch.

Iſland, f. = Iſland.

Iſländer, m. -š, - = Iſlander.

Iſ'ländiſch = Iſlandsch.

Iſmael, m. = Ismaël.

Iſmael'it, m. -en, -en = Ismaëliet.

Iſobare, w. -, -n; Iſobarome'triſche Linie = izobaar, lijn van gelijken barometerſtand.

Iſochime'ne, w. -, -n = izochimeen, lijn van gelijke wintertemperatuur.

Iſolator, m. -š, . . to'ren = izolator.

Iſolieren, ſchm. (h.) = izoleeren, afzonderen.

Iſoliert = geizoleerd, afgezonderd, eenzaam.

Iſolier'haft, w. = eenzame opſluiting.

Iſolier'ſchmel, m. = izoleerbankje.

Iſolier'heit, w. - = geizoleerdheid, izolement, afzondering.

Iſolier'ung, w. - = izoleering, afzondering.

Iſometriſch = izometrisch, gelijke maat hebbend.

Iſomorphy = izomorf, gelijkvormig.

Iſop, zie Iſſop.

Iſothe're, w. -, -n = izotheer, lijn van gelijke zomertemperatuur.

Stoetherme, w. —, -n = izotherm, lijn van gelijke jaartemperatuur.
Israël, m. = Israël.
Israëliet, m. —en, —en = Israëliet.
Israëlietisch = Israëlietisch.
Ita'Ein'nahme, w. = werkelijke ontvangst.
Ita'Ein'nisch = isthmisch; isthmische Spiele = isthmische spelen, kampspelen, om de 3 of 5 jaren op de landengte van Korinthe gevierd.
Ita'mus, m. —, —men = isthmus, landengte.
Ita'rien, f. = Istrië.
Ita'risch = Istrisch.
It. (item), zie item.

Ita'ler, Pl. = bewoners van Oud-Italië.
Ita'lien, f. = Italië.
Italie'ner, m. —s, — = Italiaan.
italie'nisch = Italiaansch.
Ita'lisch = Italisch.
Itazis'mus, zie Itazis'mus.
Item = item, zoo, evenzoo, vervolgens; i. e. s. h. l. f. = nu, het werkt.
iterativ' = herhalend, iteratief.
Itinerar', f. —(e)s, —e; **Itenera'tium**, f. —s, —rien = wegwijzer, reisboek; reisgebed.
Itut, zie jeh t.
i. B. = im Vorjahr, in 't vorige jaar.

J (J).

J, f. = J.
ja = ja; immers, toch; vooral; j. freilich = ja zeker; er jagt zu allem j. = hij zegt overal ja op; j. fol = o ja!; geh doch j. hin = ga er toch vooral heen; wenn er j. noch kommen sollte = als hij toch nog mocht komen; das ist j. richtig, aber... = dat is wel waar, maar...; es muß j. sein = het moet immers gebeuren; es ist j. mehr = 't is waar ook; das ist j. nicht auszuhalten = maar dat is niet uit te houden; du bist j. schon wieder zurück = ben je daar nu al weer; da kommt er j. = daar komt hij al; er wird j. wohl nicht so dumm sein = hij zal wel niet zoo dom zijn; das J. und Nein = 't ja en neen.
Jabot' (spr.: zjaboo), m. —s, —s = jabot.
Ja'bruder, m. = jabloer.
Jach, zie jäh.
Jacht, w. —en, —en = jacht, snelzeiler.
Jach'taufe, w. = nooddoopt.
Jach'tern, fchw. (h.) = stoeien, dollen, elkaar achterna jagen.
Jach'zorn, zie Jäh'zorn.
Jäch'ten, f. —s, — = buisje, jakje.
Jack'e, w. —, —n = buis, kiel; einem die J. vollklopfen, ausklopfen, einem etw. auf die J. geben = iem. op zijn jak komen, wat op zijn baaitje geven, iem. afranselen, een pak slaag geven; das ist hohe wie J. = lood om oud ijzer.
Jack'enfett, f. = smeer, ransel.
Jackett' (spr.: zja . .), f. —(e)s, —e u. —s = buisje, jaquet.
Jagd, w. —, —en = jacht, jachtrecht, jachtgebied, jachtstoet; auf die J. geh'n = op jacht gaan; auf der J. sein = op (de) jacht zijn; hohe J. = groote jacht; niedere J. = kleine jacht; die wilde J. = de wilde jacht, het helse heir.
Jagd'anzug, m. = jachtkostuum, jachtkleeding.
Jagd'bar = waarop jacht gemaakt mag (kan) worden, jaagbaar.
Jagd'berechtigt = gerechtigd om te jagen.
Jagd'berechtigung, w.; —bezirk, m.; —flinte, w. = jacht|recht (-verlof); —district; —geweer (-roer).
Jagd'brevel, m. = vergrijp tegen, overtreding van de jachtwetten, jachtovertreding.
Jagd'gehege, f. = jachtterrein, -perk.
Jagd'gerät, f. = jachtgerei, -gereedschap, -tuig.

Jagd'gerecht = bekwaam ter jacht; volgens de regelen van de jacht.
Jagd'gerechtigheit, w.; —geschichte, w.; —geschrei, f. = jacht|recht; —geschiedenis (-verhaal); —kreet (-geschreeuw).
Jagd'hieb, m. = slag met de zweep, karwats.
Jagd'horn, f.; —hund, m.; —joppe, w. = jacht|hoorn; —hond; —buis.
Jagd'lust, w.; —muff, w.; —ordnung, w. = jacht|lust (-vermaak); —muziek; —reglement.
Jagd'partie, w.; —pferd, f.; —polizei, w.; —recht, f. = jacht|partij; —paard; —politie; —recht (-reglement).
Jagd'rechtlich = volgens de reglementen van de jacht.
Jagd'reiter, m. = jachtknecht, jager te paard.
Jagd'revier, f.; —ruf, m.; —schein, m. = jacht|gebied; —kreet; —akte (-bewijs).
Jagd'schloß, f.; —spieß, m.; —stück, f. = jacht|slot; —spies (-spriet); —stuk (schilderij of muziekstuk).
Jagd'tasche, w. = weeltasch.
Jagd'twagen, m.; —stufen, f.; —zeit, w. = jacht|wagen (-rijtuig); —wezen; —tijd.
Jagd'tzelt, f.; —zeug, f. = jacht|tent; —tuig (gerei).
Jagd'zug, m. = jachttrein, -stoet; sneltrein.
Jagello'nen, Pl. = Jagellonen (een Poolsch koningsgeslacht 1382-1572).
ja'gen, fchw. (h.) = jagen, drijven, vervolgen, nazitten; jacht maken op; op de jacht gaan; hard loopen, jachten, rennen, vliegen; in die Flucht j. = op de vlucht drijven; in Eurcht j. = vrees aanjagen; durch die Gurgel j. = door de keel jagen, verbrassen; ein Pferd zu Tode j. = een paard doodrijden; zie Jarnisch.
Ja'ger, m. —s, — = jager.
Ja'gerbataillon, f. = bataljon jagers.
Ja'gerbaum, m. = jaaghout.
Ja'gerburche, m. = jagersknecht, -jongen.
Ja'gerel, w. — = jagerij, jacht; jagerskorps; huis van den jachtopziener, jachthuis.
Ja'gergarn, f. = jachtnet, jagersnet.
Ja'gerhaus, f. = jachtuis.
Ja'gerhof, m. = jagershof, jachtuis.
Ja'gerhorn, f. = jachthoorn.
Ja'gerkunst, w. = jagerskunst, jachtkunst.
Ja'gerlatein, f. = opsnijdery, grootspraak, leugen.
ja'germäßig = volgens jagersgebruik.

Jä'gerrecht, f. = jagersrecht; aandeel in den buit.
Jä'germann, m. = jager(sman).
Jä'gersprache, w. = jagertaal.
Jä'guar, m. -(e)s, -e = jaguaar.
jäh = steil, sterk afhellend (jäher Abgrund); zeer snel (jäher Lauf); plotseling, heftig (jäher Lob, Zorn).
Jä'he, w. -, -n = steile helling; drift, voortvarendheid, heftigheid.
Jä'herr, m. = jadroer.
jäh'ling = steil; zeer snel, plotseling.
Jahr, f. -(e)s, -e = jaar; ein btertel J. = drie maanden; übers Jahr = over een jaar; bei Jahren sein = op jaren zijn; wenn man in die Jahre kommt = als men op jaren komt.
jahraus' jahrein = jaarin jaaruit.
Jahr'buch, f. = jaarboek, kroniek; die Jahr'bücher = de annalen.
jahrein, vgl. jahraus.
jah'relang = jarenlang.
jähren sich, f. (h.) = jarig zijn, een jaar geleden zijn.
Jäh'rer: ein J. drei, vier = een jaar (of) drie vier.
Jäh'reabschluss, m. = einde van 't jaar; balans.
Jäh'resanfang, m. = begin van 't jaar.
Jäh'rebericht, m. = jaarverslag.
Jäh'reeinkommen, f. = jaarlijksch inkomen.
Jäh'reeinnahme, w. = jaarlijksche ontvangst.
Jäh'refeier, w., -fest, f. = jaarfeest.
Jäh'refolge, w. = opeenvolging der jaren, reeks van jaren.
Jäh'refrist, w. = tijdrimte, uitstel van een jaar; binnen od. nach J. = na verloop van een jaar, binnen een jaar tijd.
Jäh'rekursus, m. = jaarkursus.
Jäh'rerate, w. = jaarlijksche termijn.
Jäh'rerechnung, w. = jaarrekening.
Jäh'reschluss, m. = einde van 't jaar; balans.
Jäh'restag, m. = jaardag, verjaardag.
Jäh'rewchsel, m. = wisseling van 't jaar.
Jäh'rezahl, w. = jaartal.
Jäh'rezeit, w. = jaargetijde.
Jäh'rfünft, f. -(e)s, -e = tijdperk van 5 jaren, lustrum.
Jäh'rgang, m. = (jaar)gang, loop van een jaar; jaar (von Studenten); (von Zeitschriften) jaargang; (von Wein, Tabak) gewas, oogst; (von Militär) lichteing.
Jäh'rgelt, f. = jaarlijksch traktement, salaris.
Jäh'rgeld, f. = pensioen.
Jäh'rhundert, f. -(e)s, -e = eeuw, honderd jaar.
jahrhun'dertelang = eeuwenlang.
jäh'rig = jarig, een jaar geleden, een jaar oud, een jaar durend.
jäh'rich = jaarlijks(ch); elk, alle of per jaar.
Jäh'ring, m. -(e)s, -e = dier van een jaar oud, éénjarig dier.
Jahr'lohn, m.; -markt, m. = jaar|loon; -markt.
Jahr'tag, zie Jahrestag.
Jahrtau'send, f. = tijdperk van 1000 jaren, millennium.
jahr'weise = per jaar, jaarlijks.
Jahr'wuchs, m. = gewas, oogst van een jaar.
Jahr'zahl, zie Jahreszahl.
Jahrzehnt, f. -(e)s, -e = tijdperk van 10 jaar, decennium.

jahrzehnt'elang = van of gedurende tientallen van jaren.
Jahr'zeit, w. = jaartijd, gedenkdag van een afgestorvene; zie ook Jahreszeit.
jäh'rtzig = steil, sterk afhellend.
Jäh've, m. = Jahve.
Jäh'zorn, m. = drift, opvliegendheid, aanval van woede.
jäh'zornig = driftig, opvliegend.
Ja'kob, m. = Jacob, Jakob, Jaap; das ist der wahre J. = de rechte Jozef.
Ja'kobben, f. = Jaapie.
Ja'kobi, f. = Sint-Jacob (25 Juli).
Ja'kob'ne, w. = Jakoba, Koba.
Ja'kob'ner, m. -s, - = Jakobijn(er monnik); Jakobijn (aanhanger v. een uiterst radikale partij tijdens de Fr. revolutie).
ja'kobi'nisch = jakobijnsch.
Ja'kobinismus, m. - = Jakobinisme.
Ja'kobi't, m. -en, -en = Jacobiet (aanhanger v. een chr. sekte; aanhanger van Jakob II v. Engeland).
Ja'kobsleiter, w. = jakobs ladder (ook de plant).
Ja'kobs'tag, m. = Sint-Jacob (25 Juli).
Ja'konett (spr.: zja.), m. -(e)s, -e = jaconnet (een soort moessellen).
Ja'lap'wa, **Ja'lap'pe**, w. - = jalappe.
Ja'lon' (spr.: zjalō), m. -s, -s = jalon, afstekpaal; richtvaantje.
Ja'loufie' (spr.: zjaloezie), w. -, -n = jalouzie.
Jama'ika, f. = Jamaica.
Ja'm'be zc., zie Jambū zc. (met J = i).
Ja'm'ner, m. -s = jammer, weeklacht, jammerklacht, gezucht; ellende, nood, lijden, verdriet, droefenis; haarpijn; es ist ein J. = 't is treurig, ellendig; es ist J. und Schade = 't is zonde en jammer.
Ja'm'nerbild, f., -gestalt, m. = beeld van smart of ellende, smartelijke figuur.
Ja'm'nergeschrei, f. = jammergeschrei, jammerklacht, jammer.
Ja'm'nerleben, f. = leven van ellende, ongelukkig leven.
ja'm'nerlich = jammerlijk, ellendig, erbarmelijk, beklagenswaardig; armzalig, bedroefd, slecht.
Ja'm'nerlich'heit, w. - = jammerlijkheid, ellende, beklagenswaardigheid, armzaligheid, nietigheid.
ja'm'nern, f. (h.) = jammeren, klagen (über etw. = over iets), iets bejammeren, lamenteren over iets; es jammert mich = het bedroeft mij, ik heb medelijden; er jammert mich od. mich jammert feiner = hij doet mij leed, ik heb medelijden, deernis met hem.
ja'm'nerschade = (erg) jammer, doodjammer.
Ja'm'ner'tal, f. = tranedal.
ja'm'ner'weil = jammerlijk, ellendig, treurig, beklagenswaardig, erbarmelijk, armzalig.
Ja'n'hagel u. **Ja'n'hagel**, m. -s = janhagel, gepeupel, plebs, jan rap, gemeen.
Ja'nitscha'ren, Pl. = Janitsaren, vroeger kern van 't Turksche voetvolk.
Ja'nitscha'renmusik, w. = Janitsaremuziek, Turksche muziek.
Ja'n'fer, m. -s, - = jas(je), buis.
Ja'n'maat, m. -s, -s = janmaat.
[Ja'n'ner, m. -s = Januari.]
Ja'n'senist, m. -en, -en = Jansenist; in Holl. en Utr. r. katholieken der bisschoppelijke klerzie.

Ja'nuar u. **Januar'**, m. -s, -e = Januari.
Ja'nus, m. = Janus, God met twee gezichten, jaargod.
Ja'nus|kopf, m.; **stempel**, m. = Janus|kop; -tempel.
Ja'pan, f. = Japan.
Japa'ner, m. -s, -; **Japane'se**, m. -n, -n = Japanner, Japanees.
Japa'nerin, **Japane'sin**, m. -, -nen = Japaneesche, Japaneesche.
japane'sisch, **japa'nisch** = Japansch, Japaneesch.
ja'pen, **ja'fen**, fchw. (h.) = gapen, den mond wijd openen, happen.
Jaquet'te (spr.: *zjaket*), w. -, -s = Jaquet't.
Jargon' (spr.: *zjargd*), m. -s, -s = jargon, dievetaal, koeterwaalsch.
Jasmin', m. -(e)s, -e = jasmijn.
Ja'son, m. = Iason (aanvoerder van de Argonauten).
jaspie'ren, fchw. (h.) = jaspeeren, de snede v. een boek als jaspis kleuren.
Ja'spis, m. -u. -jes, -u. -fe = jaspis.
ja'spis'farbig = jaspiskleurig.
Ja'tagan, m. -(e)s, -e u. -s = jatagan, degen, sabel.
ja'ten, fchw. (h.) = wieden.
Ja'ter, m. -s, - = wieder.
Ja'tgras, f. = wiedsel, onkruid.
Ja'thate, m. = wiedzjer, wiedzmes, schoffel.
Ja'the, m. -, -n = gier, ier, vuil vocht, aalt; etter.
jauch'zen, fchw. (h.) = juichen, jubelen; einem Beifall j. = iem. toejuichen.
Jauch'zen, f. -s = gejuich, gejubel.
Ja'ufe, w. -, -n = tusschenmaaltijd, vesper; ontbijt; (Behneer|aufe = tienuurtje).
Ja'va, f. = Java.
Ja'vafaffe, m. = Javakoffie.
Jaba'ner, m. -s, -; **Jabane'se**, m. -n, -n = Javaan.
jabane'sisch, **jaba'nisch** = Javaansch.
ja'wohl' = ja, jawel.
Ja'wort, f. = jawoord; einem sein J. geben = (ook:) iem. zijn woord geven.
je = ooit, te eeniger tijd; warst du j. in Berlin? = ben je ooit (wel eens) in B. geweest? bon j. = van ouds; j. und j. = steeds, soms, somwijlen, van tijd tot tijd; j. zmet (und zmet) = twee aan twee, telkens twee; auf j. drei Mann = op elke drie man; j. der Behnte = een van de tien, om de tien; j. nach den Umständen = al naar de omstandigheden; j. nach dem = dat kan er naar zijn, dat is er naar; dat hangt er van af; al naardat, al naarmate; j. mehr und mehr = al meer en meer of hoe langer hoe meer; je länger j. lieber = hoe langer hoe liever; j. mehr er hat desto (um so) mehr begehrt er = hoe meer hij heeft, hoe meer hij begeert; j. nun = welnu.
je'denfalls = in ieder of in alle geval, stellig.
je'den'noch, zie den'noch.
je'der, **je'de**, **je'des** = ieder, elk, iedereen, al; ohne jeden Zweifel = zonder eenigen twijfel; ein j. = iedereen, een ieder; alle und jede (Pl.) = alle; über alles und jedes sprechen = over alles en nog wat spreken.
je'dermann = ieder, iedereen.
je'derzeit = altijd, steeds, telkens.
je'des'mal = telkens, steeds, iedereen keer.
je'des'malig = van telkens, van elken keer.
je'doch' = echter, maar, intusschen, doch, evenwel, toch.

jedue'der = ieder, elk, iegelijk.
jeg'lich = elk, ieder; jeglich'er = ieder, elk, iegelijk.
je'her: bon j. = van ouds(her).
Jeho'va, m. = Jehova, God.
Jelán'gerjelie'ber, m. u. f. -s, - = hoelanger-hoeliever; kamperfoolie.
je'mals = ooit, te eeniger tijd.
je'mand = iemand, een of ander; ein gewisser J. = zeker iemand; j. anders = iem. anders; j. Fremdes = iem. vreemds.
jemine'! = jeminee! heerejee!
Je'na, f. = Jena.
Je'naer, **Jenen'fer**, m. -s, - = Jenaër, Jenaasch.
je'ner, **je'ne**, **je'nes** = die, dat, igene, gindsch; dieser und jener = deze en gene; in jener Welt = in de andere wereld, hiernamaals; wie jener sagte = zooals die andere zei.
Jene'ber, m. -s = jenever.
jen'feit(s), fchw. mit Gen. = aan gene zijde, aan de andere zijde; aan den overkant.
jen'feit's = aan gene (de andere) zijde, aan den overkant; das Jen'feit's = de andere wereld; im J. = hiernamaals.
jen'feitig = aan gene zijde; das jen'feitige Ufer = de oever aan den overkant, de andere oever.
Jeremia'de, w. -, -n = jeremiade, klaaglied.
Jeru'salem, f. = Jeruzalem.
Jeru'salemer, m. -s, - = Jeruzalemer.
Jesuit', m. -en, -en = Jezufet.
Jesuit'en|kloster, f.; -orden, m.; -schule, w. = Jezufete|klooster; -orde; -school.
Jesuit'entum, f. = Jezufetedom, Jezufitisme.
jesuit'isch = Jezufetisch.
Jesuit's'mus, m. = Jezufitisme.
Je'sus Christus, m. (Gen. Jesu Christi, Dat. Jesu Christo, Alf. Jesum Christum; Dat. u. Alf. auch wie der Rom.) = Jezus Christus.
Je'sus'kind, f. = kind Jezus.
Jetz, f. -(e)s = git.
Jetzen, f., **Jetze**, w. = Jetje, Jet, Henriette.
jet'zig = tegenwoordig, van thans, deze; bei jetziger Zeit = in den tegenwoordigen tijd.
Jetz'ol, **jetzt** = nu, thans, tegenwoordig; toen; bis j. = tot nu toe; bon j. an = van nu af (aan).
Jetzzeit, w. = tegenwoordige tijd, nieuwere tijd, heden.
Jetzund, **jetun'ber** = jetzt.
Jet'weilen = soms, somwijlen.] **je'weilig** = elk, ieder; van thans, nu geldend; telkens, nu en dan voorkomend, tijdelijk.
Job'ber (spr.: *dzjob*.), m. -s, -(s) = makelaar, beursspeculant. **Jobberet'**, w. -, -en = speculatie, beursspel.
Job'bern (spr.: *dzjob*.), fchw. (h.) = speculeeren.
Jobia'de, w. = Jobsiade (een z.g. komisch heldedicht v. Kortum).
Joch, f. -(e)s, -e = juk (in alle bet.); berg-rug; in das J. spannen = in 't juk spannen; unter das J. bringen = onder 't juk brengen, onderwerpen; das J. abschütteln = het juk afwerpen, afschudden; drei J. Döfeln = drie juk (span) ossen.
Joch'bein, f.; -hogen, m.; -muskeln, Pl. = juk|been; -boog; -spieren.
Joch'nerv, m.; -pfahl, m.; -ochs, m.; -träger, m. = juk|zenuw; -paal; -os; -drager.
Joc'tel, zie Jode'n.
Joc'kele, m. = Jaapje, sukkel, bangerd.

Joc'feh (spr.: dzjokee), m. -s, -s = jockey, rijknecht.
Joc'fo, m. -s, -s = Jokko, aap, chimpansee.
Jod (spr.: jot), f. -, -(s) = j.
Jod, f. -(e)s = iodium.
Jod'blei, f. = iodium-lood.
Jod'bel, m. -s, - = allemansgek.
Jod'beln, fchw. (h.) = jodelen.
Jod'haltend, Jod'haltig = iodiumhoudend.
Jod'kalium, f. = iodium-potash.
Jod'saure, m. = iodium-zuur.
Jod'verbindung, m. = iodiumverbinding.
Johann' u. Johann, m. = Johan, Jan.
Johan'na, Johan'ne, w. = Johanna, Jaantje.
Johanne'fch = van den apostel Johannes.
Johan'nes, m. = Johannes.
Johan'ni, m. = Sint-Jan (24 Juni).
Johan'nisbeere, w. = aalbes, aalbezie.
Johan'nisbeersaft, m. = aalbessesap.
Johan'nisbeerstrauch, m. = aalbessetruijk.
Johan'nisberger, m. = Johannisberger(wijn).
Johan'nisblume, m. = valkruid; margriet, ganzbloem.
Johan'nisbrot, f. = St.-Jansbrood.
Johan'nisfeuer, f. = St.-Jansvuur.
Johan'niskäfer, m. = Johanneskever, glimwormpje.
Johan'nistag, m. = St.-Jansdag (24 Juni).
Johan'niswürmchen, f. = Johanneswormpje, glimwormpje.
Johanni'ter(ritter), m. -s, - = Johanniter-ridder, St.-Jansridder, Malthezerridder.
Johanni'terorden, m. = orde van St.-Jan, Johanniterorde.
Joh'len, fchw. (h.) = joelen, schreeuwen, bleren.
John Bull, m. = John Bull.
Joc'fus, m. - = jocus, scherts, boert, kortswijl, jok.
Jolle, w. -, -n = jol.
Joc'lenführer, m. = jolleman.
Jonath'an, m. = Jonathan; Bruder J. = broeder J., bewoner v. d. Vereenigde Staten.
Jongleur (spr.: zj.), m. -s, -e = jongleur, goochelaar.
Jop'pe, w. -, -n = buis, korte jas.
Jor'dan, m. -s = Jordaan.
Josef, Jo'seph, m. = Jozef.
Josefi'ne, Josephi'ne, w. = Jozefine.
Jose'phus, m. = Jozefus.
Joost, m. = Joost.
Jot, f., zie Jod (I.).
Jota, f. -(s), -s = jota.
Journal (spr.: zjoer.), f. -(e)s, -e = journaal, dagboek, dagblad, courant.
Journalist, m. -en, -en = journalist.
Journal'fch, w. - = journalistiek.
journal'fch = journalistisch.
jobtal = joviaal, blijmoedig, vroolijk, opgeruimd.
Jovialität, w. - = jovialiteit, blijmoedigheid.
Jr. = junior.
Ju'bel, m. -s = (ge)jubel, gejuich; feestvreugde.
Ju'belbraut, w. = jubilarresse.
Ju'belbräutigam, m. = jubilaris.
Ju'bell'fest, f.; -gefang, m.; -geschrei, f. = jubell'feest; -gefang; -kraet.
Ju'belreis, m. = grijze jubilaris.
Ju'beljahr, f. = jubeljaar, jubileum.
Ju'belmünze, w. = jubileumsmunt.
Ju'beln, fchw. (h.) = jubelen, juichen.
Ju'belpaar, f. = de beide jubilarissen; 't zilveren of gouden paar.

Ju'belpriester, m. = jubelpriester.
Jubilar, m. -(e)s, -e = jubilaris.
Jubilate, m. = Jubilate, derde Zondag na Paschen.
Jubiläum, f. -s, -läen = jubileum, jubeljaar.
Jubilie'ren, fchw. (h.) = jubileeren, jubelen, juichen, zeevieren.
jud! = hoezee! hoera! heisa! fchrei nicht jud eh du nicht über den Graben bist = men moet geen ho roepen, voor men over de brug is.
Ju'hart, Ju'kert, m. -s, - = akkermaat, morgen.
juhhe'! juhhe'! juhhe'fa! zie jud.
Ju'den, m. -s; -leder, f. = jucht-, of Russisch leer.
Ju'den = juchte(d)eren.
Ju'den, fchw. (h.) = juichen, gieren (van plezier).
Ju'den, fchw. (h.) = jeuken, jukken, krieuwelen; es judt mich = het jeukt mij; die Haut, das Fell, der Buckel judt ihm = zijn rug jeukt hem (hij schijnt slaag te willen hebben); die Finger juden mich (mir) ob. es judt mir in den Fingern = de vingers jeuken mij; fch j. = zich jeuken, zich scheuken, zich krabben.
Ju'den, f. -s = jeuking.
Ju'der, m. -s, - = draver, klein rijtuigpaard.
Juda'a, f. = Judea.
Juda's'mus, m. - = Judaïsme, Jodedom.
Ju'dasbaum, m. = judasboom.
Ju'dasfuch, m. = Judaskus, verraderlijke, valsche kus.
Ju'dasfilberling, m. = judaspenning.
Ju'de, m. -n, -n = Jood; der ewige J. = de wandelende Jood, de Joodsche wandelaar.
Ju'deln, fchw. (h.) = als Jood, bargoensch spreken; op Joodsche wijze handelen.
Ju'denbart, m. = Jodebaard; (plant) moederplant.
Ju'dendentsch, f. = Joodsch Duitsch.
Ju'denfrage, w. = Jodekwestie, Jodevraagstuk.
Ju'dengasse, w. = Jodestraat, -wijk.
Ju'dengenosse, m. = Jodegenoot, prozeliet.
Ju'denhege, w. = Jodevervolgving.
Ju'dentische, w. = jodekers.
Ju'denpach, f. = jodelijm, asfalt.
Ju'denschule, w. = Joodsche school, Jodekerk; warboel, huishouden van Jan Steen.
Ju'denteuer, w. = Jodebelasting.
Ju'dentempel, m. = Jodekerk, synagoge.
Ju'dentum, f. = Jodedom.
Ju'dentiertel, f. = Jodewijk, -buurt.
Ju'der, m. -, -e = rechter.
Judikatur, w. - = judicatuur, rechtspraak.
Ju'din, w. -, -nen = Jodin.
Ju'disch = joodsch.
Judiz', zie Judizium.
Judizie'ren, fchw. (h.) = judiceeren, oordeelen, rechten.
Judizium, f. -s, -sten = judicium, oordeel, rechterlijke uitspraak, gerecht.
Juften, zie Juchten.
Jugend, w. - = jeugd; jeugdige leeftijd; jonge lieden; bon J. auf = van jongs af aan; bon frülhefter J. an = van (mijn, zijn enz.) prilste jeugd; J. hat keine Jugend = jeugd heeft geen daugd.
Jugendalter, f. = jeugdige leeftijd, jeugd.
Jugendarmut, w. = jeugdige bevalligheid.
Jugendblüte, w. = bloem der jeugd, bloeiende jeugd.
Jugenderinnerung, w. = herinnering uit de jeugd.

Ju'gendfehler, m. = gebrek, fout eigen aan de jeugd, jeugdige misstap.
Ju'gendfeuer, f. = jeugdige vuur.
Ju'gendfreuden, Pl. = genoegens van de jeugd.
Ju'gendfreund, m. = vriend uit (mijn, zijn enz.) jeugd; vriend van de jeugd.
Ju'gendfrische, w. = jeugdige frischheid, frischheid van de jeugd.
Ju'gendgefährte, m. = vriend, makker uit de jeugd.
Ju'gendgöttin, w. = godin der jeugd, Hebe.
Ju'gendhize, w. = jeugdige drift, onstuimigheid.
Ju'gendjahre, Pl. = jaren der jeugd, jeugdige leeftijd, jeugd.
Ju'gendkraft, w. = jeugdige kracht.
Ju'gendlich = jeugdige, jong; frisch; onbesuisd, onbezonnen.
Ju'gendlichkeit, w. = jeugdigheid, frischheid.
Ju'gendlust, w. = genot van de jeugd.
Ju'gendschritt, w. = werk voor de jeugd.
Ju'gendstreich, m. = guitestreek, jeugdige dwaasheid.
Ju'gendtünde, w. = zonde der jeugd.
Ju'gendtraum, m. = droom der jeugd.
Ju'gendzeit, w. = tijd der jeugd, jeugd.
Jugurth's nische Krieg = Jugurthijnsche oorlog.
Julep, m. -s = julep, julapium, een koel drank.
Julfest, f. = joelleest, feest van de winter-nachtevening.
Juli, m. -(s), -s = Juli.
Julia, **Julie**, w. = Julia, Julie.
Julian u. **Julian**, m.; -e, w. = Juliaan; Juliana.
Julian'sch = Juliaansch.
Julisch, f. = Gulik.
Julirevolution, w. = Julirevolutie.
Julische Alpen = Julische Alpen.
Julius, m. = Julius, Jules; Juli.
Julkapp, m. = surprise, naar binnen geworpen geschenk op Kerstmis, ook de roep daarbij.
jung (jünger, jünger) = jong (in alle bet.); j. und alt = jong en oud; Junge und Alte = jongen en ouden; junge Eheleute = jonggehuwden.
Jun'brunnen, m. = verjongingsbron; fontein.
Jun'ge, m. -n, -n = jongen, vent; alter J. = ouwe!
II. Jun'ge (das J., die Jungen, ein Junge) = jong (van een dier); zie alt.
Jün'gelchen, f. -s, - = jongetje, ventje, kereltje.
jun'gen, schm. (h.) = jongen.
Jun'genarbeit, m. = jongens-, leerlingewerk.
jun'genhaft = jongensachtig, kinderachtig.
Jun'genjahre, Pl. = leerjaren; jongensjaren.
Jun'genstreich, m. = jongensstreek.
Jün'ger, m. -s, - = jonger, volgeling, discipel.
Jün'gerschaft, w. = (de) jongeren, discipelen.
Jun'ger, w. -n, -n = juf, juffer, juffrouw, jonge dochter, jonge juffrouw, maagd; dienst-meisje, kamerjuffer, -meisje; blok (zum Anbinden von Gefangenen); juffer, stamper; eine alte J. = een oude vrijster; J. im Grünen = juffertje in 't groen; die J. füssen = in een onderaardschen kerker opgesloten worden, van kant gemaakt worden.
Jün'gerhen, f. -s, - = juffertje.
Jün'gerlich = jufferachtig, preutsch maagdelijk.
Jün'gerlichkeit, w. = preutsheid enz.
Jung'fernglas, f. = mica.
Jung'ferngold, f. = onbewerkt goud.
Jung'fernhast = jün'gerlich.
Jung'fernhering, m. = maatjesharing.

Jung'fernhonig, m. = maagdehonig, eerste h., honigzeem.
Jung'fernkloster, f. = jonge-meisjesklooster.
Jung'fernflecht, m. = saletjonker, juffer- of meisjesgek.
Jung'fernkranz, m. = maagdekranz, -kroon.
Jung'fernkrant, f. = maagdepalm.
Jung'fernmilch, w. = maagdemelk, schoonheidswater.
Jung'fernöl, f. = maagdeolie (fijnste olijeolie).
Jung'fernpergament, f. = maagdepergament, sijn perkament.
Jung'fernraub, m. = maagderoof.
Jung'fernrede, w. = eerste rede ((*maidenspeech*)).
Jung'fernschaft, w. = maagdelijkheid.
Jung'fernstand, m. = maagdelijke staat, meisjesstand, ongehuwde staat.
Jung'ferntwasch, f. = maagdegewas.
Jung'frau, w. = maagd, ongehuwde vrouw; jonkvrouw, jonge dochter; die J. von Orleans = de Maagd v.O.; die heilige J. = de Heilige Maagd.
Jung'frauenverein, m. = (jonge)damesvereniging.
Jung'fräulein, f. = jong meisje.
jung'fräulich = maagdelijk; kuisch, rein.
Jung'fräulichkeit, w. = maagdelijkheid, maagdelijke kuischeid.
Jung'frauschaft, w. = maagdelijkheid, maagdom; jufferschap.
Jung'gesell(e), m. = [jongste knecht], jonkman, vrijgezel, ongehuwd man.
Jung'gesellenleben, f. = jongelui'sleven, vrijgezelleleven.
Jüng'ling, m. -(e)s, -e = jongeling, jonkman.
Jüng'lingsalter, f.; -verein, m. = jongelings-leeftijd; -vereniging.
jüngst = jongst, laatst; onlangs, laatst, jongstleden; der Jüngste Tag, das Jüngste Gericht = de jongste dag, het j. of laatste oordeel.
jüngst'hin, zie j. u. g. f.
Jun'i, m. -(s), -s = Juni.
jun'ior = junior.
Jun'ius, m. = Juni.
Jun'ker, m. -s, - = jonker, (jong) edelman, jonkheer, landjonker.
jun'kerhaft, -lich, -mäßig = jonkerachtig, ridderlijk, als edelman.
Jun'kerherrschaft, w. = heerschappij van de (land)jonkers.
Jun'kerpartei, w. = (land)jonkerpartij.
Jun'kertum, f. -s = (land)jonkerdom, -schap.
Jun'ktur, w. -, -en = junctuur, verbinding, gewricht.
Ju'no, w. = Juno (gade van Jupiter).
Jun'o'nisch = Janonisch, majestueus.
Jun'ta, w. -, -ten = junta, vereniging, genootschap.
Ju'piter, m. = Jupiter.
Jup'pe, zie Joppe.
I. Ju'ra, Pl. = jura, rechten; J. studieren = in de rechten studeeren.
II. Ju'ra, m., -gebirge, f. = Jura (gebergte).
juraf'fisch = van 't Juragebergte, Jura...
Jurat', m. -en, -en = gezworene, beëdigde.
Jür'gen, m. = Jorg, Joris, Jurriaan, George.
Juri'disch = juridisch, volgens het recht.
Jurisdiktion', w. -, -en = jurisdictie, rechtspraak, rechtsgebied.
Jurisdiktion', w. = jurisprudentie, rechtswetenschap.
Jurist', m. -en, -en = jurist, rechtskundige, rechtsgeleerde; student in de rechten.

Juristentaag, m. = juristecongres.
Juristerei, w. = juristerij, (iron.) jurisprudentie, rechtswetenschap.
juristisch = juristisch, rechtsgeleerd, rechtskundig; juridisch; j. e. Person = rechtspersoon.
Jurib, w. -, -s u. . rtes = jury, rechtbank van gezworenen.
Jus, j. -, Jura = jus, recht.
juft = juist, in orde, pluis; precies.
justieren, [schw. (h.) = juist maken, richten, afmeten; iken, echten.
Justierfeile, w. = justeervijl.
Justierwage, w. = justeerschaaltje, -balans.
justitieren, [schw. (h.) = justificeeren, rechtvaardigen, de juistheid vaststellen.
Justitierung, w. = justificatie.
Justinian, **Justinianus**, m. = Justinianus.
Justitiar, m. -(e)s, -e; **Justitarius**, m. -, . rien = justitiarius, rechtspersoon, rechtskundig verdediger, advocaat.
Justitium, j. -s = justitium, stilstand van de rechtspleging.
Justiz, w. - = justitie.
Justizamt, j. = departement van justitie.
Justizbeamter, m. = ambtenaar bij 't gerecht.
Justizbehörde, w. = gerecht, rechterlijke macht, gerechtshof.
Justizhof, m. = gerechtshof.
Justizkanzlei, w. = griffie.
Justizkollegium, j. = gerechtshof, rechtscollege.

Justizminister, m. = minister van justitie.
Justizministerium, j. = ministerie van justitie.
Justizmord, m. = justitiële moord.
Justizpalast, m. = paleis van justitie.
Justizpflege, w. = rechtspleging.
Justizrat, m. = raadsheer, rechter.
Justizsache, w. = rechtszaak.
Justizverwaltung, w., -wezen, j. = rechtsbedeeling, -wezen.
Justus, m. = Justus, Joost.
Jute, w. = jute, Oost-Indische hennep.
Jüten, Pl. = Jutten, Jutlanders.
Jutisch = Jutsch, Jutlandsch.
Jutland, j. = Jutland.
Jutländer, m. -s, - = Jut, Jutlander.
Jutländisch = Jutlandsch.
Juvenal, m. = Juvenalis.
Juvenil = jeugdig.
Juwel, j. -(e)s, -en; auch **J.**, m. -(e)s, -e = juweel, kleinood, edelgesteente.
Juwelenhandel, m. = juweelhandel.
Juwelenkästchen, j. = juwelekistje, bijoutriekastje.
Juwelenladen, m. = juwelierswinkel.
Juwelenuhr, w. = horloge met juweelen.
Juwelier, m. -s, -e = juwelier, juweelhandelaar.
Juwelierarbeit, w.; **Jaden**, m. = juwelierswerk; -winkel.
Juz, m. -es, -e = scherts, boert, grap; vuil.

K.

Zie ook G.

K, j. = K.
Kaaba, w. = kaaba (in Mekka).
ka(a)fen, [schw. (h.) = (haring)kaken.
Kabahe, **Kabacfe**, w. -, -n = (norbb.) kabak, Russ. brandewijnhuis, kroeg; hut.
Kabale, w. -, -n = intrige, list, kuiperij.
Kabalenmacher, m. = kuiper, intrigant.
Kabarett, j. -(e)s, -e = koflie, theeblad; cabaret, herberg.
Kabbala, w. = kabbala, geheimenisleer (van de Joodsche rabbijnen), Joodsche bevoegdheid om te slachten.
kabbalistisch = kabbalistisch, geheimzinnig, volgens of uit de kabbala.
Kabbeler, w. -, -en = (norbb.) twist, strijd, ruzie, gekijf.
Kabbeln sich, [schw. (h.) = twisten, kijven.
 I. **Kabel**, j. -s, - = kabel, ankertouw; onderzeesche telegraafleiding.
 II. **Kabel**, m. -, -n = aandeel, portie, lot, kavel.
Kabelbericht, m. = telegram.
Kabelgatt, j. -(e)s, -en u. -s = kabelgat.
Kabeljau, m. -s, -e u. -s = kabeljauw.
Kabellänge, w. = kabellengte.
Kabeln, [schw. (h.) = telegrafeeren, kabelen.
Kabelseil, -raut, j. = kabeltouw.
Kabine, w. -, -n = kajuit, kool, (scheeps)hut.
Kabinett, j. -(e)s, -e = kabinet, zijkamertje; kantoor; vorstelijke, geheime kanselarij; minis-

terie, staatsregeering; kunst- of wetenschappelijke verzameling.
Kabinettausgabe, w. = kabinetuitgaf, bijz. mooie uitgaf.
Kabinettsauslese, w. = uitmuntende wijnsoort.
Kabinettsbefehl, m.; **-frage**, w. = kabinetsorder; -kwestie.
Kabinettsjustiz, w. = persoonlijk, (willekeurige) rechtspraak van den vorst.
Kabinettskrisis, m.; **-minister**, m.; **-rat**, m. = kabinetscrisis (of ministeriële cr.); -minister; -lid.
Kabinettsführung, w. = kabinets- of ministeraad.
Kabinettsstück, j. = kabinetstuk.
Kabis, **Kabis**, zie **Kappes**.
Kabotaage (spr.: . . taazje), w. = cabotage, kustvaart.
Kabriolett, j. -(e)s, -e = kabriolet.
Kabuise, w. -, -n = hut, kleine woning, kombuis.
Kabye, m. -n, -n = Kabil, Kabil.
Kachel, w. -, -n = tegel.
Kachelstein, m. = steenen kachel, faiencekachel.
Kadaver, m. (u. f.) -s, - = kadaver, lijk, krong.
Kadans, w. -, -en = kadans, toonval.
Kadanzieren, [schw. (h.) = kadanseren, kadans doen uitkomen.
Kader, m. -s, - = kader, raam, stam.

Zie ook G.

Kadett, m. -en, -en = kadet, leerling van een militaire school.
Kadetten|austalt, w. (ob. -haus, f.); -forpß, f.; -schule, w. = kadette|school; -korps; -school.
Kadi, m. -s, -s = kadi, rechter.
Kadix, f. = Cadix.
Kadmium, f. -s = kadmium (een metaal).
Kaduk = kaduuk, bouwvallig, vervallen.
Kaduzie'ren, f. w. (h.) = voor vervallen verklaren, neerslaan.
Käfer, m. -s, - = kever, tor; vroolijke, aardige meid; einen K. haben = aangeschoten zijn.
Käferart, w. = kever-, torresoort.
Kaff, f. -(e)s = kaf; beuzeling, nietigheid, larie, onzin; (in ber Gefeßen|prache) dorp.
Kaffee, m. -s = koffie; f. w. = k. zonder melk.
Kaffee|auffatz, m.; -bau, m.; -baum, m. = koffie|servies; -cultuur; -boom.
Kaffee|beutel, m.; -bohne, w. = koffie|filter (zak in de koffiekkan); -boon.
Kaffeebraun = koffiebrouin, -kleurig.
Kaffee|brenner, m.; -brett, f.; -eis, f. = koffie|brander; -blad; -ijs.
Kaffee|gerät (ob. -geschirr), f.; -grund, m.; -haus, f. = koffie|servies (-goed); -dik; -huis.
Kaffee|kanne, w.; -fläsch, m.; -maichine, m.; -mühle, w. = koffie|kan; -praatjes; -kan (met filter); -molen.
Kaffee|pflanzung, w.; -satz, m.; -schale, w. = koffie|plantage; -dik; -kopje.
Kaffee|schweiser, w. = kietstante.
Kaffee|tasse, w.; -topf, m.; -trommel, w.; -wirtschaft, w.; -zeug, f. = koffie|kopje; -pot (of -kan); -trommel (om koffie te branden); -huis; -goed.
Kaffein, f. -(e)s = koffeine.
Kaffer, m. -s u. -n, -n = Kaffer; boer, onnoozele bloed, sul, sukkel.
Kaffer|land, f.; -weib, f. = Kaffer|land; -vrouw.
Kaffrisch = Kaffersch.
Käfig, m. -(e)s, -e = kooi, hok.
Käfler, m. -s, - = vilder.
Käfir, m. -s, -s = kafier, ongeloofige.
Kaftan, m. -(e)s, -e (u. -s) = kaftan, overkleed.
Käfter m. u. f. -s, - = (norbd.) kamertje, kabinetje, hokje.
Kahl = kaal, onbehaard, zonder veeren, zonder bladeren, zonder gewas enz.; zonder geld; naakt, dor; kahle Ausflüchte = nietszeggende, kale uitvluchten; f. und f. = flauw en laf; f. und f. = naakt en kaal.
Kahlheit, w. - = kaalheid, naaktheid, dorheid, onbeduidendheid, flauwheid.
Kahlkopf, m. = kaalhoofd, -kop.
Kahlköpfig = kaalhoofdig.
Kahn, m. -(e)s = kaam, schimmel (op bier, azijn enz.).
Kahn|men, f. w. (h.) = schimmelen, kamen.
Kahn|mig = bekaamd, schimmelig.
Kahn, zie K a h n.
Kahn, m. -(e)s, Kähne = roeiboot, bootje, schuitje, aak.
Kahn|fahren, f. = bootjevaren, spelevaren.
Kahn|fahrer, m. = roeier.
Kahn|fahrt, -partie, w. = boottochtje, roei-tochtje, roeipartij.
Kai, m. -s, -s = kaai, kade, wal.
Kaigeld, f. = kaalgeld.
Kaif, Ka'jit, m. -s, -e u. -s = kaik, Turksch vaartuije.

Kaiman, m. -s, -e u. -s = kaaiman, Z.-Am. krokodil, alligator.
Kaimester, m. = kaameester.
Kain, m. = Kain.
Kainmal, -zeichen, f. = Kainsteeken, -merk.
Kais, = Kaiser ob. Kaiserlich.
Kaiser, m. -s, - = keizer.
Kaiseradler, m. = keizerlijke adelaar.
Kaiserbirne, w. = gele boterpeer.
Kaiserburg, w. = keizers-, keizerlijke burcht.
Kaisergarde, w. = keizerlijke garde.
Kaisergruft, w. = keizerlijke grafkelder.
Kaiserhaus, f. = keizerlijk huis, keizerhuis.
Kaiserin, w. -, -nen = keizerin.
Kaiserkrone, w. = keizerskroon (ook een bloem), keizerlijke kroon.
Kaiserlich = keizerlijk.
Kaiserlos = keizerloos.
Kaisermantel, m. = keizersmantel, keizerlijke mantel; ulster.
Kaiserreich, f.; -saal, m.; -schlacht, w.; -schnitt, m. = keizerrijk; -zaal; -sslag; -snede.
Kaiserchrift, w. = imperiaal, groot-romein.
Kaiserthum, m. = keizerlijke residentie.
Kaiserthee, m.; -titel, m. = keizer|thee; -stiel.
Kaiserthum, f. -(e)s, .. tümer = keizerschap, keizerrijk.
Kaiserwahl, w. = keizerskeus.
Kaiserwürde, w. = keizerlijke waardigheid.
Kajit, zie Kais.
Kajolieren (spr.: ..zjo.), f. w. (h.) = cajoleeren, liefkoozen, vleien.
Kajüte, w. -, -n = kajuit, hut; auch Ka-jütte.
Kajüte|verwalter, m. = hofmeester.
Kakao, m. -s, -e u. -s = kakatoe.
Kakao, m. -s = cacao.
Kakao|baum, m.; -bohne, w.; -pflanzung, w.; -schote, w. = cacao|boom; -boon; -plantage; -schil.
Kake (spr.: keek), m. -s, -s = cake, kaakje; ook wel: ein Kake.
Kakeln, f. w. (h.) = kakelen.
Kaken, zie Kaafen.
Kakerlak, m. -(e)s u. -en, -en = kakkerlak, albino; ook 't insect.
Kakodämon, m. = booze geest.
Kakographie, w. -, -n = kakografie, 't schrijven met fouten; geschreven stuk met veel fouten.
Kakophonie, w. -, -n = kakofonie, wan-klink, wanluidendheid.
Kaktus, m. -, .. teen u. - = cactus.
Kal, = Kalender u. Kalendae (1e v. d. maand).
Kalabafte, Kalabafte, w. -, -n = kalebas.
Kalabrese, m. -n, -n = Calabrier.
Kalabrese, m. -s, - = (een soort) hoed.
Kalabresisch = Calabrisch.
Kalabrië, f. = Calabrië.
Kalamität, w. -, -en = calamiteit, ramp.
Kalan|der, m. -s, - = mangel; koorworm.
Kalauer, m. -s, - = flauwe woordspeling, calembour.
Kalauer, f. w. (h.) = flauwe woordspelingen maken.
Kalb, f. -(e)s, Kälber = kalf; onnoozel, onbezonnen jong mensch, sul; bei einem das K. in die Augen schlagen = iems. wrevel opwekken; mit fremdem Kalbe pflügen = met een anders kalf ploegen; das goldene K. anbeten = het gouden kalf aanbidden.

Zie ook C.

Kal'be, w. -, -n = vaars.
Kal'ben, ſchm. (h.) = kalven.
Kal'berbraten, zie Kalb's braten.
Kal'berei', w. -, -en = kinderachtigheid, dartelheid, gekheid.
Kal'bergefröſe, f. = kalfsomloop.
Kal'berfern, m., -troph, m. = ribzaad, toeters (een plant).
Kal'bermagen, m. = kalfsmaag, -leb.
Kal'ber(en), **Kal'bern**, ſchm. (h.) = dartelen, grappen maken; uitgelaten, baldadig zijn; braken.
Kal'b'fel, f. = kalfsvel; trommel; dem ſ. volgen od. zum ſ. ſchmören = soldaat worden.
Kal'b'fleiß, f.; -leder, f. = kalfs|vleesch; -le(d)er.
Kal'b'ledern = kalfsle(d)eren.
Kal'b'lauge, f.; -braten, m.; -brühe, w. = kalfs|oog; -vleesch; -bouillon.
Kal'b'gefröſe, f.; -teute, m.; -topf, m. = kalfs|omloop; -bout (of -schenkel); -kop.
Kal'b'leber, m.; -milch, m.; -ſchnitzel, m. = kalfs|lever; -zwezerik; -oester.
Kal'b'biertel, f. = voet kalfsvleesch.
Kal'bau'nen, Pl. = ingewanden, darmen, pens.
Kal'baſ'ſe, w. -, -n = kalebas.
Kal'edo'nen, f. = Caledonië.
Kal'edo'nier, m. -s, - = Caledoniër.
Kal'edo'nifch = Caledoniſch.
Kal'eidoffop, f. -(e)s, -e = kaleidoskoop.
Kal'eidoffo'biſch = kaleidoskopifch, bont.
Kal'eu'tiſcher ſchm = kalkoen(sche haan).
Kal'en'de, w. -, -n = kalende (in Oost-Pruiſen een kerkelijke belasting).
Kal'en'der, m. -s, - = kalender, almanak; ſ. maden = verſtrooid zijn, zitten peinzen, ſuffen.
Kal'e'ſche, w. -, -n = kales.
Kal'ſak'tor, m. -s, ..to'ren; (auch Kal'ſak'ter) = stoker; pluimſtrijker; verklikker; drukte-maker, bemoeial.
Kal'ſa'tern, ſchm. (h.) = kalſateren, breeuwen.
Kal'ſi, f. -s = kali, potaſch.
Kal'ſer, f. -s, - = kaliber, binnenwijdte v. geſchut, grootte v. d. kogels; ſoort, slag.
Kal'ſerbohrer, m. = geſchutboor.
Kal'ſermäßig = volgens kaliber.
Kal'ſorie'ren, ſchm. (h.) = kalibreeren, de be-hoorlijke wijdte geven.
Kal'ſif, m. -en, -en = kalif.
Kal'ſif, f. -(e)s, -e = kalifaat.
Kal'ſifornien, f. = Kalifornië.
Kal'ſifornier, m. -s, - = Kaliforniër.
Kal'ſifornifch = Kaliforniſch.
Kal'ſiſa, m. -s, -s = kaliko, gedrukt katoen.
Kal'ſium, f. -s = kalium.
Kal'ſ, m. -(e)s, -e = kalk; geiſd'ſter, unge-iſd'ſter ſ. = gebluschte, ongebluschte kalk.
Kal'ſan'trich, m. = bepleiſtering, laag kalk.
Kal'ſant, m. -en, -en = kalkant, orgeltrapper.
Kal'ſartig = kalkachtig.
Kal'ſbewurf, m. = bepleiſtering, beraping.
Kal'ſbrei, m. = kalkbeſlag.
Kal'ſbrenner, m. = kalkbrander.
Kal'ſbrennerei, w. = kalkbranderij, -oven.
Kal'ſbruch, m.; -brühe, w. = kalk|groeve; -melk (-water).
Kal'ſen u. **Kal'ſen**, ſchm. (h.) = kalken, in de kalk zetten.
Kal'ſerde, w.; -ſelfen, m.; -gebirge, f.; -grube, w. = kalk|jaarde; -rots; -gebergte; -put.

Kal'ſhaltig = kalkhoudend.
Kal'ſhütte, w. = kalkoven, -branderij.
Kal'ſicht = kalkachtig.
Kal'ſie'ren, ſchm. (h.) = kalkeeren, doordrukken, aftrekken.
Kal'ſig = kalkhoudend, kalkig, kalkachtig.
Kal'ſſelle, w. = kalktroffel.
Kal'ſmalerei, m. = fresco-schildering.
Kal'ſmilch, m.; -ofen, m.; -ſchiefer, m. = kalk|melk; -oven; -lei.
Kal'ſſinter, m.; -ſpat, m.; -ſtein, m. = kalk|sintel; -spaat; -steen.
Kal'ſſtichen, f.; -trog, m. = kalk|deeltje; -bak.
Kal'ſtünde, w. = witkalk, kalkwater.
Kal'ſulation', w. -, -en = calculatie.
Kal'ſula'tor, m. -s, ..to'ren = calculateur, onderzoeker van berekeningen.
Kal'ſulie'ren, ſchm. (h.) = calculeeren, berekenen.
Kal'ſwaſſer, f. = kalkwater.
Kal'ſigraph', m. -en, -en = kalligraaf, ſchoon-schrijver.
Kal'ſigraphie', w. -, -n = kalligrafie.
Kal'ſigraphifch = kalligrafifch.
Kal'ſſope, w. = Kalliope, muze v. h. heldendicht.
Kal'manf', m. -(e)s, -e = kalmink (wollen ſtof).
Kal'mäu'fer, m. -s, - = droomer, boeke-wurm, suffer; zemelknopper; pintheuker, krenterig mensch.
Kal'mäu'ferer, w. -, -en = droomerij, sufferij; vrekkingheid.
Kal'men, Pl. = streek van de windſtilten.
Kal'mie'ren, ſchm. (h.) = kalmeeren.
Kal'mie'fen, Pl. = Kalmukken.
Kal'mus, m. - = kalmus, maagwortel.
Kal'moel, f. -s = kalomel, kwikchloruur.
Kal'orie, w. -, -n = kalorie, warmte-eenheid.
Kal'orime'ter, f. u. m. -s, - = kalorimeter, warmtemeter.
Kal'oriſch = calorifch.
Kal'oriſche, zie Kal'oriſche.
Kal'orie, w. -, -n = kalotje, rond mutsje; kogelkap.
Kal'pat, m. -s, -e u. -s = kolbak, huzaremuts.
Kal't (fälter, fälteft) = koud, koel, onverschillig, ongevoelig, hard; f. maden = koud maken; dooden, vermoorden; falte ſchale = koude bier- of wijnsoep, koudſchaal; falte ſtünde = koude keuken, koude ſpijzen; es überläuft mich f. = ik ril, huiver, ik krijg een rilling; mit kaltem Blute = koelbloedig; einen f. ſteßen = iem. uit zijn brood stooten.
Kal'tblütig = koudbloedig; koel(bloedig), ongevoelig.
Kal'tblütigkeit, w. - = koudbloedigheid, koelheid, onverschilligheid, onhartelijkheid.
Kal'te, w. - = koude; koelheid, onverschil-ligheid, onhartelijkheid.
Kal'tegrad, m. = koudegraad.
Kal'ten, ſchm. (h.) = koud maken, af-, verkoelen.
Kal'terzig = koel, onhartelijk, ongevoelig, barteloos.
Kal'thöſlich = koel-beleefd, koel-hoffelijk.
Kal'tlich = kouwelijk, koel.
Kal'tſchale, w. = koudſchaal.
Kal'tſchächter, m. = koudslachter, vilder.
Kal'tſchmid, m. = koude ſmid, koudsmid, koperslager.
Kal'tſinn, m. = koelheid, onverschilligheid, ongevoeligheid.
Kal'twaſ'ſerheil'anſtalt, w.; -methode, w. = koudwatergenees|inrichting; -methode.
Kal'twaſ'ſerkur, w. = koudwaterkuur.

Zie ook **G**.

- [**Kalup'pe**, w. -, -n = slecht huis, hut, krot, kast].
- Kalva'rienberg**, m. = Kalvariënberg, Golgotha.
- Kalvin'**, m. = Calvinj.
- Kalvinie'mus**, m. - = Calvinisme.
- Kalvinist'**, m. -en, -en = Calvinist.
- Kalvinist'isch** = Calvinistisch.
- Kalzinie'ren**, fchw. (h.) = calcineeren.
- Kal'zium**, f. -s = calcium.
- Kamaril'la**, w. -, ..rillen = camarilla, (Sp.) hofpartij.
- Kama'sche**, zie **Gama'sche**.
- Kam'tie'ren**, fchw. (h.) = wisselzaken drijven.
- Kam'brif**, m. -s = kamerdoek, kamerijsch doek.
- Kambü'je**, w. -, -n = kombuis.
- Kame'e**, w. -, -n = kamee, in relief gesneden steen.
- [**Kameel'**, **Kamel'**, f. -(e)s, -e = kameel, kemel, domkop, os, kaffer; (ook:) blokker; (stud. ook:) varken, boef.
- Kameel'boef**, m. = kameelboef, antiloop-kameel.
- Kameel'führer**, m. = kameeldrijver.
- Kameel'haar**, f. = kemelshaar; geitehaar.
- Kameel'haren** = kameelsharen, kemelsharen.
- Kameel'hengst**, m. = mannelijk kameel.
- Kame'lie**, w. -, -n = Camelia.
- Kame'liendame**, w. = Dame met de Camelia's.
- Kamelopard'**, m. = giraffe, kameelpardel.
- Kamelot'**, m. -(e)s = kamelot (een stof).
- Kamel'parder**, m. = kameelpardel, giraffe.
- Kamel'ruite**, w. = wijfjeskameel.
- Kamel'treiber**, m. = kameeldrijver.
- Kamel'ziege**, w. = kameel-, Angorageit; Lama.
- Kame'nen**, Pl. = Muzen, zanggodinnen.
- Kamerad'**, m. -en, -en = kameraad.
- Kamerad'schaft**, w. = kameraadschap; bentsgenootschap.
- Kamerad'schaftlich** = kameraadschappelijk.
- Kameralien**, Pl. = Cameralia, staatswetenschap.
- Kameralist'**, m. -en, -en = cameralist, staathuishoudkundige, oekonoom.
- Kamille'**, w. -, -n = kamille.
- Kamille'tee**, m. = thee van kamille, kamillethee.
- Kamin'**, m. u. f. -(e)s, -e = schoorsteen, haard; am **K**. fügen = in 't hoekje van den haard zitten.
- Kamin'auffas**, m. = schoorsteen(mantel)ornament.
- Kamin'feger**, m. = schoorsteenveger.
- Kamin'feuer**, f.; **gerät**, f. = haard||vuur; -stel (-garnituur).
- Kamin'gestim**, f. = schoorsteenmantel.
- Kamin'gitter**, f.; **-platte**, w. = haard||ijzer; -plaat.
- Kamin'röhre**, w. = schoorsteenpijp, -buis.
- Kamin'schirm**, m. = haard-, vuurscherm.
- Kamin'tepich**, m. = haardkleedje.
- Kamisol'**, f. -(e)s, -e = kamizool, wambuis.
- Kamm**, m. -(e)s, **Kämme** = kam (für die Haare, eines Hahnes, eines Gebirges, eines Helmes); manen; baard (eines Schiffes); steel (der Traube); alles über einen **K**. fcheren = alles over één kam scheren; der **K**. fchwillt ihm = hij zet een hooge borst op; wordt nijdig.
- Kamm'macher**, m. -s, - = kammaker.
- Kamm'aria** = kamvormig, als een kam.
- Kamm'bürste**, w. = kamborstel.
- Kamm'chen**, f. -s, - = kammetje.
- käm'meln**, fchw. (h.) = (wol) fijnkammen, kaarden.
- käm'men**, fchw. (h.) = kammen.
- Kam'mer**, w. -, -n = kamer (in alle bet.), in 't bijz. kleine kamer, slaapkamer.
- Käm'mer**, m. -s, - = kammer.
- Käm'meramt**, f. = rekenkamer; kamer der Domeinen; gemeentelijk beheer.
- Käm'merbote**, m. = bode (bij de eerste, of tweede kamer, enz.).
- Käm'merchen**, f. -s, - = kamertje.
- Käm'merdame**, w. = dame van gezelschap, kamenier.
- Käm'merdiener**, m. = kamerdienaar; stommeknecht (een dientafeltje).
- Käm'merei'**, w. -, -en = administratie der domeinen; financiekamer; gemeentekas.
- Käm'mereigut**, f. = domeingoed; gemeentedomain.
- Käm'mereifaffe**, w. = gemeentekas.
- Käm'merei'verwaltung**, w. = financieel beheer.
- Käm'merer**, m. -s, - = beheerder van de financiën (van steden, stichtingen); intendant; hofbeambte; schatbewaarder.
- Käm'merfrau**, w. = kamenier.
- Käm'merfräulein**, f. = juffrouw v. gezelschap.
- Käm'mergericht**, f. = gerechtshof; kamergerecht.
- Käm'mergut**, f. = domein.
- Käm'merherr**, m. = kamerheer.
- [**Käm'merier'**, m. -s, -e = **Käm'merer**.]
- Käm'meriäger**, m. = lijfjager; (iron.) beroepsratte- en -muizevanger.
- Käm'merjungfer**, w. = kamenier, kamermeisje.
- Käm'merjunfer**, m. = kamerjonker, -heer.
- Käm'merfäschen**, f. = kamenier, kamermeisje.
- Käm'merfnacht**, m. = keizerlijk lijfseigne.
- Käm'merlakel**, m. = kamerlakel.
- Käm'mering**, m. -(e)s, -e = kamerdienaar; kameraar.
- Käm'mermädchen**, f. = kamenier, kamermeisje, -juffrouw.
- Käm'mermaqd**, w. = dienstmeisje.
- Käm'mermusik**, w. = kamermuziek.
- Käm'merpräsident**, m. = president v. d. kamer.
- Käm'merrat**, m. = raadshoofd bij de rekenkamer; (ook: **Kammerrat als titel**).
- Käm'merrihter**, m. = lid v. het kamer-gerecht.
- Käm'merton**, m. = gewone of kamertoon (van muziekinstrumenten).
- Käm'meruf**, f., zie **Kambrif**.
- Käm'merverhandlung**, w. = kamerdebat; handelingen.
- Käm'merzofe**, w. = kamenier.
- Käm'm'fett**, f. = paarde-, hals-, manevet.
- Käm'm'futteral**, f. = kamfoedraal, -etui.
- Käm'm'garn**, f. = kamgaren.
- Käm'm'haar**, f. = paardehaar, kamhaar.
- Käm'm'ling**, m. -(e)s, -e = kammeling.
- Käm'm'rad**, f. = kamrad.
- Käm'm'schachtel**, w. = kametui.
- Käm'm'stiel**, f. = hals-, nekstuk (eines Döfens).
- Käm'm'wolle**, w. = kamwol, fijnste kaardwol.
- Käm'm'zug**, m. = kamsel, kamlont, gekamde lont.
- Kamö'nen**, Pl., zie **Kamenen**.
- Kamp**, m. -(e)s, **Kämpfe** = (norb.) (de) kamp, ingesloten stuk bouwland.
- Kampagne** (spr.: **käpanje**), w. -, -n = Campagne.

Zie ook C.

Kampan'le, m. -s, -s = campanile (afzonderlijk staande toren).
Kampanu'la, w. -s, -s = campnula, klokje.
Kam'pe, m. -n, -n = kampioen, held, strijder; (noord.) beer (mannelijk zwijn).
Kam'pel, m., -s, Kämpel = (oerdb.) kammetje, kam.
Kamp'pele', m. -, -en = gehaspel, ruzie.
Kam'pein sich, [schw. (h.) = kibbelen, kijven, twisten.
Kamp'e'scheholz, f. = campêchehout.
Kampf, m. -(e)s, Kämpfe = kamp, gevecht, worsteling; K. bis aufs Messer = gevecht op leven en dood; zie D a f e i n II.
Kampfbegierde, w. = strijdlust.
Kampfbegierig = strijdlustig.
Kampfbereit = strijdvast.
Kampfbereitschaft, w. = (toestand van) strijdvastigheid.
Kämp'fen, [schw. (h.) (mit) = vechten, strijden, worstelen (met of tegen).
Kämp'fer, m. -s = kamfer.
Kämp'fer, m. -s, - = strijder, vechter, worstelaar, kampioen; (bouw.) impost.
Kämp'ferbaum, m.; -effig, m.; -öl, f. = kamferboom; -azijn; -spiritus.
Kämp'ferfäure, w.; -spiritus, m. = kamferzuur; -spiritus.
Kämp'fähig, **kämp'fertig** = strijdvastig.
Kämp'gefährte, -genosse, m. = strijdenoot.
Kämp'gerüstet = uitgerust (toegerust) tot den strijd, strijdvastig.
Kämp'gerümmel, -gewühl, f. = strijdgewoel.
Kämp'habn, m. = kempaan; vechtersbaas, haantje.
Kämp'lust, w. = strijdlust.
Kämp'lustig = strijdlustig.
Kämp'platz, m.; -preis, m.; -recht, f.; -richter, m. = kampplaats; -prijs; -recht (-wet); -rechter.
Kämp'ros, f. = strijdroos.
Kämp'spiel, f. = kampspel, -strijd, tournooi.
Kämp'unfähig = buiten staat om te strijden; einen f. machen = iem. buiten gevecht stellen.
Kämp'her, zie Kämp'fer.
Kämp'ren, [schw. (h.) = kampeeren.
Kamposantu, m. -s, -s = camposanto, kerkhof.
Kamrad', zie Kamerad.
Kam'ru, m. -s = kamsin (Arab.: heete wind).
Kamtschada'le, m. -n, -n = Kamtsjadaal.
Kamtschat'ka, f. = Kamtsjatka.
Kana'an, f. = Kanaän.
Kana'aniter, m. -s, - = Kanaäniet.
Kana'ada, f. = Canada.
Kana'dier, m. -s, - = Canadees.
Kana'disch = Canadeesch.
Kanaal', m. -(e)s, ..näle = kanaal, gracht, riool.
Kanalisation', w. -, -en = kanalizatie, rioleering.
Kanalise'ren, [schw. (h.) = kanalizereen, rioleeren.
Kananiter, zie Kanaäniter.
Kana'apee, f. -s, -s = kanapee.
Kana'rienbaum, m.; -gras, f.; -famen, m.; -fekt, m.; -vogel, m. = kanarieboom; -gras; -zaad; -sek (-wijn); (-vogel).
Kana'rische Inseln = Canarische eilanden.
Kana'ster, m. -s = knaster (tabak).
Kanda're, w. -, -n = gebitstang; einen auf K. reiten = iem. in 't verhoor nemen, zeggen waar 't op staat, op de stang rijden.

Kan'del, w. -, -n = kan, goot; waterlelie].
Kandela'ber, m. -s, - = kandelaber, kroon.
Kan'delzucker, m. = kandijnsuiker.
Kandidat', m. -en, -en = kandidaat, aspirant.
Kandida'tenliste, w. = kandidatenlijst, voordracht.
Kandidatur', w. -, -en = kandidatuur.
Kandide'ren, [schw. (h.) = zich kandidaat stellen, solliciteeren.
Kandie'ren, [schw. (h.) = versuikeren, kandeeren.
Kan'dis(zucker), m. = kandij(suiker).
Kane(c)l', m. -(e)s = kaneel.
Ka'nevas, m. - u. ..bafte, - u. ..bafte = kanevas, stramien.
Kan'guruh, f. -s, -e u. -s = kangeroos.
Kanin', f. -(e)s, -e = konijnbont, (konijn).
Kanin'chen, f. -s, - = konijn.
Kanin'chenbau, m.; -berg, m.; -fell, f. = konijnhol; -hok (-berg); -vel (-bont).
Kanin'chergarten, m. (ob. -gehege, f.); -fakten, m.; -wiesel, f. = konijn[fokkerij]; -hok; -fret.
Kan'fer, m. -s, - = kanker; spin, spinneweb.
Kan'na, f. = Cannae.
Kann'chen, f. -s, - = kannetje.
Kan'ne, w. -, -n = kan, pot, kruik; zu tief in die K. guden = te diep in 't glaasje kijken.
Kan'negieker, m. = (politieke) tinnegierter.
Kan'negiekeret, w. = (politieke) tinnegietery.
Kan'negiekern, [schw. (h.) = aan politieke tinnegietery doen.
Kan'nel, w. -, -n = groef, gleuf, cannelure; goot.
Kannelie'ren, [schw. (h.) = cannelereen, uitgraven, uithollen.
Kannelie'ring, **Kannelie're**, w. -, -(e)n = cannelure, gootvormige groef.
Kan'nendeksel, m. = deksel van een kan.
Kan'nengieker, m. = tingierter.
Kan'nenweise = bij de kan, bij kannen.
Kanniba'le, m. -n, -n = kannibaal, men-scheeter, wreedaard.
Kanniba'listh = kannibaalsch, wreed, woest, duivelsch.
Ka'noe, f. -s, -s = kano, licht bootje.
I. Ka'non, m. -s, -s = ka'non, regel, richtsnoer, model; kerkwet; heiligelijst; keur; ka'non (een fugaächtig muziekstuk, kettingzang).
II. Ka'non, w. - = canon (dikke drukletter).
Kanona'de, m. -, -n = kanonnade.
Kano'ne, w. -, -n = kanon, stuk, geschut; rijaars; kolomkachel; unter ber (ob. aller) K. = beneden kritiek, slecht.
Kano'nenboot, f. = kanonneerboot.
Kano'nenbouwer, m. = kanongebouder.
Kano'nenfieber, f. = kanonnekoorts.
Kano'nenfutter, f. = kanonnevlesch.
Kano'nengiekeret, w. = geschutgieterij.
Kano'nengut, f. = geschutmetaal, -spijs.
Kano'nenfugel, w. = kanonskogel.
Kano'nenlauf, m. = loop van een kanon.
Kano'nenfslag, m. = knalbus, -hom.
Kano'nenfshu'weite, w. = kanonschotsafstand.
Kano'nenstiefel, m. = rijaars.
Kano'nenwischer, m. = kanonwischer.
Kanonier', m. -(e)s, -e = kanonnier, artillerist.
Kanonie'ren, [schw. (h.) = kanonneeren.
Kanonikat', f. -(e)s, -e = kanonikaat, domheersplaats.
Kano'niter, m. -s, -; **Kano'nitus**, m. -,

Zie ook G.

- ..fer = kanonicus, kanunnik, domheer, koorheer.
Kanonisation', w. -, -en = kanonizatie, heiligverklaring.
Kano'nisch = kanonisch, kerkelijk erkend; volgens den kanon.
Kanonisatie'ren, [d]w. (h.) = kanonizeeren, heiligverklaren, in den kanon opnemen.
Kanonisatie'sin, w. -, -nen = kanonikes, domjuffer, stichtsdame.
Kanonist', m. -en, -en = kanonist, leeraar van 't kerkrecht.
Kantabrien, f. = Cantabrië.
Kantabrisch = Cantabrisch.
Kanta'te, w. -, -n = kantate, zangstuk.
Kant'ie, w. -, -n = kant, hoek, rand, zijde, boord, zoom; [kant(werk)]; auf die Höhe &c. legen = op zij leggen, besparen, overleggen.
Kant'iel, f. -s, - = vierkantig lineaal, karlet.
Kant'elst, [d]w. (h.) = liniëeren; kantelen, wenden.
Kant'en, [d]w. (h.) = kanten, kantig behouwen; kantelen.
Kant'enkleid, -tuch, zie @ bigentkleid n.
Kant'er, m. -s = korte galop; ook: Gant'er.
Kant'ern, [d]w. (h.) = galoppeeren.
Kant'hafen, m. = kanthaak, balkhaak, zetnaak; am &c. haben, beim &c. paden = bij de kladden hebben, grijpen; vastgrijpen.
Kant'har'de, w. -, -n = kantharide, spaansche vlieg.
Kantia'ner, m. -s, - = Kantiaan, volgeling van Kant.
Kant'ig = kantig, met scherpe kanten, hoekig.
Kantil'ne, w. -, -n = cantilene, zangstukje.
Kantil'le (spr.: tielje), w. -, -n = cantille (gedraaid goud- of zilverdraad).
Kantil'ne, w. -, -n = kantine; veldflesch; flesschekelder.
Kant'isch = van Kant, Kantiaansch.
Kanton, m. -(e)s, -e = kanton, distrikt.
Kantonal = kantonaal.
Kantonie'ren, [d]w. (h.) = kantoneeren, de kantonementen laten betrekken.
Kantonie'ring, w. - = kantonneering.
Kantonist', m. -en, -en = dienstplichtige; ein unsiherer &c. = een onbetrouwbaar persoon.
Kantonnement' (spr.: ..mä), f. -s, -s = kantonnement.
Kant'or, m. -s, ..o'ren = cantor, voorzanger; (ook titel van een) volksonderwijzer.
Kant'orat', f. -(e)s, -e = cantoraat, betrekking van cantor.
Kant'orei', w. -, -en = cantorswoning.
Kant'schu, m. -s, -s = kantsjoe, korte lederen zweep (Russ.).
Ka'nu, zie Kanoe.
Kanul'e, w. -, -n = canule, buisje.
Kanzel, w. -, -n = kansel, leer-, preekstoel.
Kanzel|bered'amfeit, w.; -betrachtung, w. = kansel|welsprekendheid; -rede.
Kanzel'de'fel, m. = klankbord.
Kanzel|rede, w.; -redner, m.; -ton, m. = kansel|rede; -redenaar; -stijl (-toon).
Kanzlei', m. -, -en = kanselarij, griffie.
Kanzlei'|amt, f.; -beamter, m.; -bote, m. = kantoor van de kanselarij; ambtenaar v. d. k.; bode v. d. k.
Kanzlei'|diener, m.; -direktor, m. = bediende, bode van de kanselarij; hoofd v. d. k.
Kanzlei'|herrsch'ft, w. = bureaucratie, ambtenaarsheerschappij
Kanzlei'|papier, f. = model-papier, groot formaat schrijfpapier.
Kanzlei'|rat, m. = (een titel van een) griffier.
Kanzlei'|schreiber, m. = klerk bij de griffie.
Kanzlei'|schrift, w. = kanselarijschrift, -hand.
Kanzlei'|sekretär, m. = secretaris van de griffie.
Kanzlei'|siegel, f. = kanselarijzegel.
Kanzlei'|stil, m. = kanselarijstijl.
Kanzlei'|vorstand, -vorsteher, m. = hoofd van de kanselarij.
Kanz'ler, m. -s, - = kanselier.
Kanzli'f, m. -en, -en = schrijver, ambtenaar bij de griffie.
Kanz'ne, w. -, -n = canzone, lied.
Kaolin, f. -s = kaoline, porceleinaarde.
Kap. (Kapital).
Kap, f. -(e)s, -e u. -s = kaap, voorbergte.
Kapa'bel = kapabel, in staat.
Kapaun, m. -(e)s, -e = kapoen.
Kapazität', w. -, -en = capaciteit.
Kapellan', zie Kaplan.
Kapel'le, w. -, -n = kapel (: kleine kerk, muziekvereniging, orkest); smeltkroes.
Kapell'meister, m. = kapelmeester.
I. Kap'ber, m. -, -n = kapper (ingelegde bloesemknop van den kapperboom in Z.-Eur.).
II. Kap'ber, m. -s, - = kaper, vrijbouter, zeeroover, zeeschuimer; kaper(schip).
Kap'berbrief, m. = kaperbrief, -patent.
Kap'erei', w. -, -en = kaperij, vrijbouterij, zeeroof.
Kap'ern, [d]w. (h.) = (weg)kopen, wegpakken.
Kap'ern|brühe (ob. -fauce), w.; -frauch, m. = kapper|saus; -struik.
Kap'ettinger, m. -s, - = Capstinger.
Kap'ien, [d]w. (h.) = begrijpen, vatten, snappen.
Kapillar'gefäß, f. = capillair vat, haarvat.
Kapillarität', w. - = capillariteit.
I. Kapital' = kapitaal, voornaam, aanzienlijk, voortreffelijk, hoofd...
II. Kapital', f. -(e)s, -e u. ..ien = kapitaal, hoofdsom; &c. aus etw. [d]lagen = kapitaal, munt, voordeel uit iets slaan.
Kapital', f. -(e)s, -e u. -er = kapiteel (kop van een zuil).
Kapital'anlage, w. = plaatsing van kapitaal, kapitaalbelegging.
Kapital'fehler, m. = hoofdfout, -gebrek.
Kapitalisatie'ren, [d]w. (h.) = kapitalizeeren.
Kapitalist', m. -en, -en = kapitalist.
Kapital'ferl, m. = uitstekende, goeie kerel.
Kapital'markt, m. = geld-, kredietmarkt.
Kapital'rentensteuer, w. = vermogensbelasting.
Kapital'toll = stapelgek.
Kapital'paß, m. = kapitale, kostelijks grap.
Kapital'vebrechen, f. = kapitale misdaad.
Kapitan', m. -(e)s, -e = (scheeps)kapitein.
Kapitel, f. -s, - = kapittel, hoofdstuk; domkapittel; einem das (ein) &c. lesen = iem. de les lezen.
Kapitel'fest = bijbelvast, tekstvast.
Kapitell, zie Kapitel.
Kapitel'n, [d]w. (h.) = kapittelen, de les lezen.
Kapitol', f. -(e)s = Kapitol.
Kapitol'nisch = kapitolinisch, kapitolijnisch.
Kapitol'sium, f. -s = Kapitol; (burf.) hoofd.
Kapitulant', m. -en, -en = capitulant (iem. die zich tot langdurigen dienst verbindt).
Kapitular', m. -(e)s, -e = kapitulant, kapittelheer.

Zie ook C.

Kapitulation', w. —, —en = capitulatie, overgave, verbintenis.
kapitulie'ren, [schm. (h.) = capituleeren, zich overgeven; onderhandelen; zich verbinden (tot langer diensttijd).
Kap'latan, f. = kaplaken.
Kaplan', m. —(e)s, Kaplane = kapelaan.
Kapok', f. —s = kapok.
Kapores = stuk, te-gronde, dood, kapot.
Kapot'schütchen, f. = kapothoedje, kapotje.
Kappadozien, f. = Cappadocië.
Kapp'chen, f. —s, — = kappe, mutsje, kalotje.
Kapp'pe, w. —, —n = kappe, mutsje, pet; (aan kleedingstuk, muur, dijk) kap; helm, kolfkap (eines Desfilierfalbens); neusleer, punt (des Schuhs); jedem Narren gefällt seine K. = ieder gek heeft zijn gebrek; jeder auf seine eigene K. = ieder op zijn eigen hand(je); einem ein's auf die K. geben = iem. er van langs geven; zie *Ruber*.
Kap'pen, [schm. (h.) = (Bäume) kappen, toppen, uitdunnen; (den Mast, das Untertau) kappen, doorhakken; (den Fahn) snijden; (einen) er van langs geven.
Kap'penmantel, m. = kapmantel, cape.
Kap'per, zie *Kaper* (I.).
Kap'ped, m. —, — = kabuiskool; kropkool, sluitkool.
Kapp'hahn, m. = kapoen.
Kapp'pi, f. —s, —s = kapi, muts, pet, soldatepet.
Kapp'weide, w. = knotwilg.
Kapp'zaun, m. = neuspranger, -nijper; teugel met neusband en scherp gebit.
Kapriole, w. —, —n = kapriool, luchtsprong, bokkesprong.
Kaprizie'ren sich, [schm. (h.)] auf etw. = eigenzinnig bij iets blijven.
Kapriziös' = capricieus.
Kap'sel, w. —, —n = omhulsel, doosje, foedraal, huls, zaaddoos; capsule; kardoos.
Kap'selartig, **Kap'selig** = zaaddoosvormig.
Kap'seltragend = zaaddoosdragend.
Kap'stadt, w. = Kaapstad.
Kap'tiös' = verstrikkend, netelig, lastig; Kap'tiöse Frage = strikvraag.
Kap'tivie'ren, [schm. (h.)] = voor zich innemen, winnen.
Kapua'ner, m. —s, — = Capuaan.
Kaputt' = kapot, stuk, bedorven; op; dood.
Kapuz'e, w. —, —n = kap, capuchon.
Kapuzina'de, w. —, —n = capucinade, capucijner preek, onbeduidend gebabbel.
Kapuzi'ner, m. —s, — = Capucijner.
Kapuzi'nerkloster, f. = Capucijner klooster.
Kapuzi'nerkreffe, w. = Oostindische kers.
Kapuzi'ner|mönch, m.; -orden, m.; -predigt, w. = Capucijner|mönnik; -orde; -preek.
Kap'wein, m. = kaapwijn.
Kar, f. —(e)s, —e = bergkloof, ketel.
Karabi'ner, m. —s, — = karabijn, buks.
Karabi'ner|hafen, m.; -schuh, m. = karabijn|haak; -schoen.
Karabinier' (spr.: ..njee), m. —s, —s = karabinier.
Karaffe, w. —, —n = karaf.
Karai'ben, Pl. = Kariben.
Karai'bi'sch = Karaiöisch.
Karaka', m. —s, —s = karakal (een soort lynx).
Karambola'ge (spr.: ..laazje), w. —, —n = karambolage; botsing.
Karambolie'ren, [schm. (h.)] = karamboleeren; botsen.

Karambol'partie, w. = karambolpartij.
Karamel'le, w. —, —n = karamel.
Karat', f. —(e)s, —e = karaat.
Karat'gewicht, f. = karaat-, goud-, markgewicht.
Karatie'ring: weiße K. = zilverhoudende baren.
Karä'tig = karaats.
Karai'sche, w. —, —n = steenkarper.
Karabes'le, w. —, —n = karveel. Sp. zeilschip.
Karawa'ne, m. —, —n = karavaan.
Karawan'ferai', ..ferai', w. —, —en = karavansera (openbare herberg voor karavanen).
Karbat'sche, w. —, —n = karwats.
Karbat'schen, [schm. (h.)] = karwatsen, zweepen.
Karbid', f. —(e)s = karbid.
Karbol'saure, w. = karbolzuur.
Karbuna'de, w. —, —n = karbonade.
Karbona'ri, Pl. = Carbonari (leden van een vroeger politiek revolutionair genootschap, vooral in Napels).
Karbonat', f. —(e)s, —e = carbonaat, koolzuur zout.
Carbonisie'ren, [schm. (h.)] = carbonizeeren, laten verkolen.
Karbu'nfel, m. —s, — = karbonkel, bloedzweer, pestkool, negenoog.
Kar'ner, m. —s, — = karreman, kruier, voorman.
Kar'dä'r'sche, w. —, —n = kaarde, wolkam; roskam.
Kar'dä'r'schen, [schm. (h.)] = kaarden; roskammen.
Kar'dä'r'scher, m. —s, — = wolkaarder.
Kar'de, w. —, —n = kaardebol; weverskaarde.
Kar'den, [schm. (h.)] = kaarden.
Kar'dendistel, w. = kaardebol.
Kardinal', m. —(e)s, ..nüle = kardinaal (ook een warme drank: bisschop van witten wijn).
Kardinal'punkt, m. = hoofd-, kardinaal punt.
Kardinal's'hut, m. = kardinaalshoed.
Kardinal'tugend, w. = hoofdgetal, grondgetal.
Karobenedikt'en'kraut, f. = cardobenedictekruid, gezegende distel.
Karenz', w. — = strafvasten.
Karenz'zeit, w. = wachttijd.
Kares'sie'ren, [schm. (h.)] = caresseeren, liefkoozen.
Kar'hol', m. —(e)s, —e = bloemkool.
Kar'frei'tag, m. = Goede Vrijdag, Stille Vrijdag.
Kar'fun'fel, m. —s, — = karbonkel, karfonkel (een roode edelsteen).
Kara = karig, zuinig, schraaltjes, gierig, vrekkelig, taal; f. an Worten = karig met woorden.
Kargadeur', m. —s, —e; **Kargador'**, —s u. —en, —e = kargadoor, scheepsmakelaar.
Kar'go, m. —s, —s = cargo, lading; vrachtbrief.
Kar'gen, [schm. (h.)] = zuinig, spaarzaam, gierig zijn; mit etw. f. = karig, zuinig met iets omgaan.
Kara'heit, w. — = karigheid, zuinigheid enz.
Karq'lich = karig, schraal, sober, zuinig, gierig.
Kari'ben zc., zie *Karai'ben* zc.
Karie'ren, [schm. (h.)] = met ruiten beteekenen, ruiten.
Kari'ies (spr.: kari-es), w. — = cariës, beeneter.
Karikatur', w. —, —en = karikatuur.
Karikatur'en|maler, -zeichner, m. = karikatuur|schilder, -teekenaar, karikaturist.
Karistie'ren, [schm. (h.)] = karik(aturiz)eeeren.
Kariös' = cariëus, aangestoken.

Zie ook C.

Karl, m. = Karel.
Karl'shen, f. = Karel'tje.
Karl'in, m. -(e)s, -e = carlijn (een zilveren muntstukje, ook een goudstuk).
Karl'ist, m. -en, -en = Karlist.
Karl'ist'isch = Karlistisch.
Karmel'iter, m. -s, - = Karmeliet(er) (monnik).
Karmes'in, f. -(e)s = karmozijn, roode kleur-(stof).
Karmin, m. -(e)s = karmijn, roode kleur(stof).
Karmin'farben = karmijnkleurig.
Karn, m. -(e)s, -e = (nrb.) karn.
Kar'nen, f. (h.) = karnen.
Karneol, m. -(e)s, -e = karneool, sardussteen, bloedrood edelgesteente.
Karneval, m. -s, -e u. -s = karneval, vasten, vastelavond.
Karnic'fel, f. -s, - = konijntje; *wer ist das K.?* = wie is de beginner, de belhamel?
Karnies', f. -es, -e = kornis, kroonlijst.
Karnivoren, Pl. = karnivoren, vleescheters.
Karn'milch, w. = (nrb.) karnemelk.
Kar'n'ten, f. = Karintië.
Kar'n't'ner, m. -s, - = Karintiër.
Kar'n't'(ner)isch = Karintisch.
Kar'ro f. -s, -s = ruiten.
Kar'ro|as, f.; **-bube**, m. zc. = ruiten|aas; -boer enz.
Karolin, zie **Karlin**.
Karoli'nen, Pl. = Karolinen (eil.).
Kar'rolinger, Pl. = Karolingers.
Kar'roling'isch = Karolingisch.
Karoli'nisch = Karolinisch.
Karof'fe, w. -, -n = karos, staatsiekoets.
Karof'te, w. -, -n = gele peen, wortel; kroot; karot (van tabak).
Karpat'(h)en, Pl. = Karpathen.
Karp'fen, m. -s, - = karp.
Karp'fent'ich, m. = karpervijver; *der Fent im K.* = iem. die wat leven in de brouwerij maakt; ook: de wolf in de schaapskool.
Karra'rischer Marmor = Carrarisch marmer.
Karr'chen, f. -s, - = karretje.
Kar're, w. -, -n = handkar, kruiwagen, kar (ook voor „fiets").
Kar'ree, f. -s, -s = carré; ein K. sprengen = een carré verbreken.
Kar'ren, m. -s, - = kar.
Kar'ren, f. (h.) = kruien, karren, een kar trekken of duwen.
Kar'rengabel, w. = lemoen, boom.
Kar'rengaul, m. = karrepaard.
Kar'rengefangner, m. = dwangarbeider, iem. die tot den kruiwagen veroordeeld is.
Kar'renschieber, m. = kruijer.
Kar'renstrafe, w. = kruiwagenstraf.
Kar're'te, w. -, -n = kar, kast, rammelkast.
Kar'riere (spr.: *kariere*), w. -, -n = carrière, loopbaan.
Kar'riole, w. -, -n = carriole, licht rijtuigje, postwagen, -kar.
Kar'ri'er, m. -s, - = kruijer, koopman met een handwagen, voerman.
Kar'ronade, w. -, -n = scheepskanon, carronade.
Kar'sh = (gewest.) flink, wakker.
Kar'st, m. -es, -e = groep, houweel met twee tanden; (f. w.) kale rotsgrond; nok.
Kar'sten, f. (h.) = houwen, omhakken, omgraven.
Kar'tat'iche, w. -, -n = kartets.
Kar'tat'ichenbüchse, w. = schrootbuks.

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek*. I.

Kar'tat'ichenfeuer, f. = kartetsvuur.
Kar'tat'ichenfassen, m. = kartetsdoos, -koker.
Kar'tat'ichenflugel, w.; **-schuß**, m.; **-spiegel**, m. = kartets|kogel; -schot; -schijf.
Kar'tau'ne, w. -, -n = 25ponder, kartouw.
Kar'tau'ne, w. -, -n = Kartuizerklooster.
Kar'tau'fer, m. -s, - = Kartuizer (monnik).
Kar'tau'ferklooster, f. = Kartuizerklooster.
Kar'te, w. -, -n = kaart; biljet; **Karten** |spielen = kaartspelen; die **Karten** miß|geben, abgeben = de kaarten wasschen; o' schudden, geven, afnemen of coupeeren; die **Karten** |schlagen, legen = (de) kaart leggen; einem in die **Karten** |sehen od. gufen = iem. in de kaart kijken; die **Karten** auf den Tisch legen = (met) open kaart spelen; eine K. |löfen, nehmen = een kaartje nemen.
Kar'tell, f. -(e)s, -e = kartel, uitdaging per kaartje; verdrag, overeenkomst; handelscombinatie, syndicaat, trust, kartel.
Kar'tell'schiff, f. = kartelschip, parlementair vaartuijg.
Kar'tell'träger, m. = bringer van 't kartel.
Kar'ten, f. (h.) = kaarten, kaartspelen; *etw. f.* = iets torichten, aanleggen.
Kar'tenbild, f. = pop, figuur op de kaart.
Kar'tenblatt, f. = kaartblad, kaart.
Kar'tenbrief, m. = postblad.
Kar'tenfabrik, w. = kaartefabriek.
Kar'tengeben, f. = kaartgeven.
Kar'ten|geld, f.; **-haus**, f. = kaart|geld; -huis.
Kar'ten|kunst, Pl. = kunstjes met de kaarten.
Kar'ten|künstler, m. = goochelaar (met de kaarten).
Kar'ten|kunststück, f. = kunstje met de kaarten.
Kar'ten|legerin, w. -, -nen = kaartlegster.
Kar'ten|macher, m.; **-papier**, f.; **-presse**, w. = kaart|fabrikant; -papier; -pers.
Kar'ten|schlägerin, w.; **-spiel**, f.; **-spieler**, m. = kaart|legster; -spel; -speler.
Kar'tenstamm, m. = stok, stok- of koopkaarten.
Kar'tenstempel, m. = kaartjesstempel.
Kar'tenwert, f. = kaartwerk, atlas.
Kar'tenzel'dner, m. = kaarteteekenaar, cartograaf.
Kar'tesia'ner, m. -s, - = Cartesiaan, volgeling v. Descartes.
Kar'tesia'nischer Teufel od. **Teufel** = Cartesiaansch duikertje.
Kar'tha'ger, m. -s, - = Karthager.
Kar'tha'gisch = Karthaagsch.
Kar'thau'fe, zc., zie **Kar'tau'fe** zc.
Kar'tieren, f. (h.) = karteeren, in kaart brengen; inschrijven.
Kar'toffel, w. -, -n = aardappel; **Kar'toffeln** in der Montur, in der **Chale** = aardappelen in de schil.
Kar'toffel|bau, m.; **-braunwein**, m.; **-brei**, m. = aardappel|bouw; -brandewijn; -brj (purée).
Kar'toffel|ernte, w.; **-feld**, f. = aardappel|oogst; -veld (-land).
Kar'toffel|läufer, m. = coloradokever.
Kar'toffel|flöhe, f.; **-krankheit**, m.; **-fuch**, m. = aardappel|kroketje; -ziekte; -koek.
Kar'toffel|mehl, f.; **-puffer**, m.; **-salat**, m.; **-stärke**, w.; **-suppe**, w. = aardappel|meel; -koek; -salade; -meel; -soep.
Kar'tograph, m. -en, -en = cartograaf, landkaarteteekenaar.
Kar'tographie, w. = kartografie.

23

Zie ook **C.**

Kartogra'phisch = cartografisch.
Karton', m. -s, -e u. -s = karton, bord-
 papier, (kartonnen) doos.
Kartonie'ren, [schw. (h.)] = kartonneeren, in
 licht karton inbinden.
Kartonna'ge (spr.: .naazje), w. -, -n =
 kartonnage.
Kartu'sche, w. -, -n = kardoos.
Karussell, f. -(e)s, -e u. -s = caroussel;
 draaimolen.
Kar'be w. - = karwij.
Kar'woche, w. = Stille week.
Karhatt'be, w. -, -n = Karyatide, vrouwe-
 lijke figuur als zuil.
Kar'zer, m. u. f. -s, - = kerker, gevangenis
 (vooral school- en universiteitsgevangenis).
Karzinom', f. -(e)s, -e = kanker(gezwel).
Käs, zie Käse.
Kaschem'e, w. -, -n = dievekroeg.
Kaschmir f. = Kasjmir.
Kaschmirtuch, f. = sjaal.
Kasjub'en, pl. = Kassuben (Slav. volksstam
 in West-Pruiſen).
Käse, m. -s, - = kaas; Schmeizer R. =
 Zwitsersche kaas; ein Kerlchen drei R. hoch =
 een dreumes, een peuter.
Käseartig = kaasachtig, kaasvormig.
Käsebrod, f.: Darum ist kein R. = daarom is
 geen reden.
Käseform, w. = kaasvorm.
Käseformig = kaasvormig.
Käse|haus, f.; -hütte, w. = kaas|huis; -hut
 (op de Alpen).
Käsein' (s. Eiben), f. -(e)s = kazeïne, kaas-
 stof.
Käse|kammer, w.; -tuch, m. = kaas|ka-
 mer; -koek.
Käse|kuchen, f.: ein armes R. = een arme
 slokker.
Käsekrout, f. = kaasjeskruid.
Käse, w. -, -n = kazuifel, misgewaad,
Käseladen, m. = kaaswinkel.
Kasemat'te, w. -, -n = kazemat.
Käsemeſſer, f. = kaasmes, lomp mes.
Käsen, [schw. (h.)] = kazen, kaas maken; kaas
 worden, stremmen.
Käserei', w. -, -en = kaasmakerij, zuivel-
 fabriek.
Kasern'e, w. -, -n = kazerne.
Kasernedienst, m. = kazernedienst.
Kasern(en)hof, m. = binnenplaats van de
 kazerne.
Käsestoff, m. = kaasstof, kazeïne.
Käse|zettel, m. = (school)rapport.
Käse|zigt = kaasachtig.
Käse|zig = kaashoudend, met kaas; bleek.
Kasimtr, m. -(e)s, -e = kazimir (een wol-
 len stof); Kazimier (eigenaam).
Kasino, f. -s, -s = kasino.
Kaskade, w. -, -n = kaskade, waterval.
Kaslett, f. -(e)s, -e u. -s = helm.
Kaspar, **Kas'per**, m. = Kaspar, Kasper, Jas-
 per; Kas'per = ook: malloot.
Kas'perle, m. = Jan Klaassen.
Kas'perle|beater, f. = poppekast.
Kas'pische Meer = Kaspische zee.
Kas'sa, w. - = kassa; per R. = contant.
Kas'sa, w. - = kassa; per R. = contant.
Kas'sabuch, f. = kasboek.
Kas'sapreis, m. = contante prijs.
Kassation', w. -, -en = cassatie, vernieti-
 ging (van een vonnis); ontzetting (uit een
 ambt).

Kassations'gesuch, f. = voorziening in cas-
 satie, indiening v. een verzoek om cassatie.
Kassations'hof, m. = hof van cassatie.
Kassa'wabrod, f. = cassavebrood, maniokbrood.
Kasse, w. -, -n = kas; bureau; loket; zie-
 kebus, -fonds; die R. führen = de kas houden;
 die R. aufmachen, R. machen = de kas op-
 maken; bei R. sein = bij kas zijn.
Kassenabschluss, m. = 'topmaken v. d. kas.
Kassenarzt, m. = busdokter, fondsdokter.
Kassenbeamer, m. = ontvanger, kassier,
 kashouder.
Kassenbestand, m. = kasstaat, bedrag in
 de kas.
Kassenbillett, f. = schatkistbiljet.
Kassenbote, -diener, m. = looper.
Kassenbesetz, m. = te-kort in de kas, deficit.
Kassenbesitz, f. = deficit, te kort in de kas.
Kassendiebstahl, m. = kasdiefstal.
Kassenführer, m. = kassier, kashouder,
 penningmeester.
Kassenchein, m. = bankbiljet, muntbiljet.
Kassenstück, f. = kasstuk.
Kassenzur, m. = recette, ontvangst.
Kassenwart, m. = penningmeester, kassier.
Kasserolle, w. -, -n = kastrol, casserol,
 groote pan.
Kassette, w. -, -n = cassette.
Kassettier' = met kassetten, met vakken of
 vakwerk.
Kassia, w. - = kassia (een specerijplant).
Kassib'er, m. -s, - = geschrift, brief.
Kassite, zie Kassia.
Kassier', m. -(e)s, -e, zie Kassierer.
Kassieren, [schw. (h.)] = casseeren, (een vonnis)
 vernietigen; (uit een ambt) ontzetten; einen
 Stempel f. = een zegel afstempelen.
Kassierer, m. -s, - = kassier, kashouder;
 penningmeester.
Kassierung, w., zie Kassation.
Kassiope'a, w. = Kassiopeia (een sterrebeeld).
Kassona'be, w. - = meel- of keukensuiker.
Kassuben, zie Kassuben.
Kassubisch = verdraaid, duivelsch.
Kastagnette (spr.: kastanjette), w. -, -n =
 castagnette.
Kastalische Quelle = Kastalische bron, dich-
 terbron.
Kastanie, w. -, -n = kastanje.
Kastanienallee, w. = kastanjelaan.
Kastanienbraun = kastanjebruin.
Kast'chen, f. -s, - = kastje, kasje, cassette,
 kistje.
Kaste, w. -, -n = kaste, stand.
Kastel'en, [schw. (h.)] = kastijden, tuchtigen.
Kastel'ung, w. -, -en = kastijding, tuchtiging.
Kastell, f. -(e)s, -e = fort, burcht, citadel,
 versterking.
Kastellan', m. -(e)s, -e = kastelein, slot-
 voogd; huismeester.
Kast'en, m. -s, - (u. Kästen) = kist, kast,
 koffer; (brieve)bus; gevangenis; kas (invat-
 ting voor edelsteenen); [kas, koornzolder];
 ein alter R. = een oude barak.
Kast'enamt, f. = beheer van den klooster-
 voorraad, kantoor voor de ontvangsten in
 klooster of heerlijkheid.]
Kast'en|geist, m.; -herr'schaft, w. = kaste|-
 geest; -heerschappij.
Kast'enmacher, m. -s, - = kaste-, koffer-
 maker.
Kastenuhr, w. = staande klok, Friesche klok.

Zie ook C.

Kaftenvogt, m. = kloostervoogd, rentmeester, thesaurier v. een klooster].
Kastilia'ner, m. -s, - = Kastiliaan.
Kastilia'nisch = Kastiliaansch.
Kastil'ien, f. = Kastilië.
Kast'ner, **Käst'ner**, m. -, -s = ontvanger, rentmeester.
Kast'or, m. -s, -e u. -s = kastoor, bever- (bont); ook = **Kast'orhut**, m. = kastoren hoed.
Kastrat', m. -en, -en = castrat, gesnedene.
Kastration', w. -, -en = castratie.
Kastrie'ren, [schw. (h.) = castreren, versnijden.
Kasualität, w. -, -en = toevalligheid, casualiteit.
Kasuar u. **Kasuar'**, m. -(e)s, -e = kazuaris.
Kasuis', m. -en, -en = casuïst (een god- geleerde van een bijz. richting).
Kasuis'tiek, w. - = casuïstiek.
Kasuis'tisch = casuïstisch.
Kasus, m. -, - = casus, geval, naamval.
Kasus'ending, w. = naamvalsuitgang.
Kat, zie **Kate**.
Katafalk', m. -(e)s, -e = katafalk, lijkstoel.
Katakomb'e, w. -, -n = katacombe, onder- aardsche gang met graven.
Katalekt'isch = katalektisch, onvolledig, ver- kort (van verzen).
Kataleptie', w. - = katalepsie, zinvang, ver- stijving, verdooving, krampberoerte.
Katalept'isch = kataleptisch.
Katalog', m. -(e)s, -e = catalogus.
Katalogis'e'ren, [schw. (h.) = catalogizeeren.
Katalo'nien, f. = Catalonië.
Katalo'nisch = Catalonisch.
Kataplās'ma, f. -s, . . men = kataplasma, omslag, pleister.
Katapult', m. -(e)s, -e; **Katapult'e**, w. -, -n = katapult, werpmachine.
Katarakt', m. -(e)s, -e = katarakt, waterval.
Katarakt'ic, w. - = katarakt, grauwe staar.
Katarrh', m. -(e)s, -e = katarrhe, zieke- lijke slijmazondering, verkoudheid, zinking.
Katarra'h'isch = katarraal.
Kataster, m. u. f. -s, - = kadaster; (ook:) legger (voor belastingen); in den R. eintragen = kadastreeren.
Katastro'phe, w. -, -n = katastrofe, ramp, ontkenning; beslissende wending, keerpunt.
Kate, w. -, -n = (norðd.) boere-arbeiders- woning.
Kateche'ze, w. -, -n = katecheze, kateche- zatie, godsdienstonderwijs.
Katechet', m. -en, -en = katecheet, katechi- zeermeester.
Katechet'ik, w. - = katechetika, leer van de katecheze.
Katechet'isch = katechetisch, vraagsgewijs.
Katechisation', w. - = katechizatie.
Katechis'e'ren, [schw. (h.) = katechizeeren.
Katechis'mus, m. -, . . men = katechismus, leerboek in vragen en antwoorden.
Katsju' (spr.: . . sjoe), f. -s = katsjoe, samentrekkend middel.
Katechume'n(e) m. -en, -en = katechumeen, geloofsleering, katechezant.
Kategorie', w. -, -n = categorie, algemeen begrip, soort, klasse.
katego'risch = kategorisch, bepaald, beslissend.
Katenmann = Käst'ner.
Kater, m. -s, - = kater; haarpijn, katter- igheid; einen R. haben = katterig zijn; einen

moralischen R. haben = gewetenswroeging (over lichtzinnige handelingen) hebben.
Kathari'na, **Kathari'ne** = Katharina.
Kath'hen, **Kathe**, **Käthe** = Kaatje.
Kathe'der, m. u. f. -s, - = kathedr, leer- stoel, redenaarsgestoelte.
Kathe'der|sozialismus, m.; **-weisheit**, w. = kathedr|socialisme; -wijsheid (of) professore- rale wijsheid).
Kathedra'te, w. -, -n = kathedraal, hoofd- kerk, bisschoppelijke of domkerk.
Kathe'te, w. -, -n = rechthoekzijde; loodlijn.
Kathe'ter, m. -s, - = katheter, urineaf- voerbuis.
Katho'de, w. -, -n = kathode.
Katholik', m. -en, -en = katholiek.
Katholi'sch = katholiek.
Katholi'kin, w. -, -nen = katholieke vrouw.
Katholis'tis'mus, m. - = katholicisme.
Katilina'risch = Catilinarisch, (als) van Catilina.
Kät'ner, m. -s, - = (norðd.) boerearbeider, bewoner van een kleine boerewoning.
Kato'nisch = Catonisch, van Cato, streng.
Kat'regat, f. -(e)s = Kattegat.
Kattun', m. -(e)s, -e = katoen; gedrufter R. = gedrukt katoen, sits.
Kattun'|drufter, m.; **-fabrik**, w. = katoen|- drukker; -fabriek.
Kattu'nen = katoenen.
Kattun'leinwand, w. = katoenen stoffen.
Kat'balgen'isch, [schw. (h.) (Part: gefasbalgt) = plukharen, kibbelen.
Kat'balgerei, w. -, -en = vechtpartij, kloppartij, kibbelarij.
Kat'bücheln, [schw. (h.) = veel complimenten, strijkages maken, pluimstrijken, sikkflooen.
Kätz'hen, f. -s, - = katje.
Kätz'e, w. -, -n = kat, poes; valschaard; gordelbeurs, geldriem; er geht um die Gade herum, wie die R. um den Brei = hij draait er omheen, hij zeurt en treuzelt; das ist für die R. = dat helpt niets, betee- kent niets, is niemendal waard, verloren moeite; das trägt die R. auf dem Schwanz fort = dat is bedroefd weinig; die R. mauft links = de zaak loopt verkeerd; das macht der R. keinen Bude! = dat hindert niet; die neunhünzige R. = de kat met negen staar- ten d. i. geesel, karwats, waarmee vroeger de matrozen afgestraft werden; zie n h ä n g e n.
Katzenartig = katarchtig, als een kat, valsch.
Katzenauge, f. = katteoog; doove netel, kat- oog (een edelgesteente).
Katzenäugig = met katteoogen.
Katzenbart, m. = snor, snorrebaard.
Katzenbude!, m. = katterug, kromme rug; einen R. machen = strijkages maken, pluim- strijken, sikkflooen.
Katzenge'schrei, f. = kattergemauw.
Katzenflimmer, m. = mica.
Katzengold, f. = kattergoud, gele mica.
Katzengrau = katgrijs.
Katzenjammer, m. = katterigheid, haarpijn.
Katzenkopf, m. = katterkop, domkop; oor- veeg; klein kanon.
Katzen|minze, w.; **-muzik**, w.; **-pfote**, w. = katte|kruid; -muziek; -poot.
Katzenpöfchen, f. = rozekraansje; droogbloem.
Katzen'schweiz, w.; **-silber**, f. = katte|vrees; -staart; -zilver (witte mica).
Katzenprung, m. = katteresprong; es ist nur ein R. = 't is maar een paar stappen.

Zie ook G.

- Kauzitiesch**, m. = afzonderlijk tafeltje (in een hoek).
- Kau'dern**, [schw. (h.) = kolderen, koeteren, koeterwalen; (oerb.) sjacheren, woekeren.
- Kau'derwellsch** = koeterwaalsch, bargoensch.
- Kau'e**, w. -, -n = hut, kooi.
- Kau'en**, [schw. (h.) = kauwen; an den Nageln f. = op de nagels kauwen; (Zabaf) k., pruimen.
- Kau'ern** (fich), [schw. (h.) = hurken, op de hurken zitten, gaan zitten.
- Kauf**, m. -(e)s, Käufe = koop, inkoop, aankoop; handel, zaak; einen K. abschließen = een koop sluiten; das muß man mit in den K. nehmen = dat moet men op den koop toe nemen, dat is nu eenmaal zoo; mit in den K. geben = op den koop toe geven; er op toe geben; letzten Kaufs dabonkommen = er goed(koop), gemakkelijk afkomen, zonder kleerscheuren er afkomen; [K. und Lauf = de dagelijkse prijs, de gewone gang van zaken].
- Kaufanschlag**, m. = schatting, waardeering; aanplakbiljet van een verkoop.
- Kaufbrief**, m. = koopkontraakt.
- Kauf'en**, [schw. (h.) = koopen; (beim Domino-)spiel) koopen, eten; was kaufe ich mir dafür? = wat heb ik daaraan? sich einen f. = iem. zeggen, waar 't op staat.
- Käufer**, m. -s, - = koper, klant, aankoper.
- Kaufahrer**, m. -s, - = koopvaarder (man en schip).
- Kaufahrtel**, w. - = koopvaardij.
- Kaufahrtel'flotte**, w.; -schiff, f. = koopvaardijvloot; -schip.
- Kaufrau**, w. = koopvrouw, handelaarster, winkelierster.
- Kaufgeld**, f. = inkoopgeld.
- Kaufgeschäft**, f. = koop, handel.
- Kaufgut**, f. = koopwaar.
- Kaufhalle**, w. = verkoophuis, -lokaal, bazar, magazijn.
- Kaufhandel**, m. = koophandel.
- Kaufhaus**, f. = magazijn, entrepôt, verkooplokaal.
- Kaufherr**, m. = koopman, groothandelaar.
- Kaufkarte**, w. = koopkaart (tut Karten-)spiel).
- Kaufkontraht**, m. = koopkontraakt.
- Kaufladen**, m. = winkel, magazijn.
- Kaufleute**, Pl. = kooplieden, -lui.
- Kauflich** = te koop; omkoopbaar, veil; f. an sich bringen, erwerben = door koop verkrijgen, f. überlassen = verkoopen.
- Kauflichkeit**, w. - = veilheid, omkoopbaarheid.
- Kauflust**, w. - = kooplust.
- Kauflustig** = kooplustig, koopgraag.
- Kaufmann**, m. -(e)s, .leute = koopman, handelaar, winkelier, kruidenier; er ist K. = (ook:) hij is in den handel; er ist kein K. = hij is geen man van zaken.
- Kaufmännisch** = handels..., koopmans...; kaufmännischer Stil, Unterrikt = koopmans-, handelsstijl, handelsonderwijs; kaufmännische Hand(schrift) = koopmanshand; das ist nicht f. = dat is in den handel niet gebruikelijk.
- Kaufmannschaft**, m. = koopmanschap; koophandel, de kooplui.
- Kaufmannsbücher**, m. = handelsbediende.
- Kaufmannsgericht**, f. = rechtbank van koophandel.
- Kaufmannsgut**, f. = handelswaar, goederen.
- Kaufmannsjunge**, m. = winkelbediende, -jongen.
- Kaufmannsconsul**, m. = koopmansconsul.
- Kaufmannsladen**, m. = winkel, magazijn.
- Kaufmannslehrling**, m. = jongste bediende.
- Kaufmannsstand**, m. = koopmansstand, handelsstand.
- Kaufmannsware**, w. = koop-, handelswaar.
- Kaufpreis**, m. = koopprijs.
- Kaufrecht**, f. = recht van in- en verkoop.
- Kaufschilling**, m. = koopprijs; handgeld, godspenning.
- Kaufsumme**, w.; -vertrag, m. = koop|som; -kontraakt.
- Kaufzettel**, m. = aanplakbiljet van een verkoop; koopbrief.
- Kaufzamm**, m. = (mijnw.) bijl.
- Kaufzieren**, f. = Kaukazië.
- Kaufzier**, m. -s, - = Kaukaziër.
- Kaufzisch** = Kaukazisch.
- Kaufzusu**, m. = Kaukazus.
- Kaufzusch**, -topf, m. = pos, post (een soort stekelbaars), ook: groot- of dikkop.
- Kaufzusch**, m., -quappe, w., -padde, w. = donderpad, kikkervischje.
- Kaum** = nauwelijks, ternauwernood, net, bijna niet; f. genügen = maar even voldoende: er wird es f. tun = ik denk niet, dat hij 't doet; ich glaube f. = ik geloof haast van niet, ik zou 't niet denken.
- Kaummittel**, f.; -müffel, m. = kauw|middel; -spier.
- Kaupe**, w. -, -n = heuvel; bosje.
- Kauri**, w. -, -s = kauri (schelp als munt).
- Kaurischnecke**, w. = kaurislak.
- Kausal** = cauzaal, oorzakelijk.
- Kausalität**, w. - = cauzaliteit, oorzakelijkheid.
- Kausalverus, -zusammenhang**, m. = cauzaal .of oorzakelijk verband.
- Kausativ(um)**, f. -s, .ba = cauzatief.
- Kauscher**, zie Kofcher.
- Kausit**, w. - = kaustika, inbranding; etskunst.
- Kausisch** = kaustisch, inbrandend, bijtend, scherp; hekelend.
- Kautabak**, m. = kauw-, pruimtabak.
- Kaute**, w. -, -n = kuil, gat.
- Kautel**, w. -, -en = cautela, voorzichtigheidsmaatregel.
- Kauterisation**, m. -, -en = kauterizatie, 't branden bij operaties.
- Kauterisieren**, [schw. (h.) = kauterizeeren.
- Kaution**, m. -, -en = cautie, (waar)borg, zekerheid, garantie, onderpand, borgtocht; gegen K. = onder cautie.
- Kautionssumme**, w. = waarborgsom.
- Kautschuk**, m. u. f. -(e)s = koeetsjoek.
- Kauz**, m. -(e)s, Käuze = steenuil, katuil, nachtuil; zonderling, rare snaak, klant (ein alter, ehrlicher, feiner, furioser, lustiger, narischer, reicher, schnurriger, hunderlicher K.).
- Kauzchen**, f. -s, - = uil.
- Kavalier**, m. -(e)s, -e = cavalier, ruiter, ridder, edelman, danser.
- Kavaliermäßig** = ridderlijk, beleefd, galant.
- Kavalleade**, w. -, -n = cavalcade, ruitertoet.
- Kavallerie**, w. -, -n = cavalerie, ruitertij.
- Kavallerieoffizier**, m. = officier bij de cavalerie, cavalerieofficier.
- Kavallerist**, m. -en, -en = cavalierist.
- Kavattine**, w. -, -n = cavatine, lied.
- Kavent**, m. -en, -en = borg.
- Kaviar**, m. -(e)s = kaviaar.
- Kaviarbrötchen**, f. = broodje met kaviaar.
- Kavieren**, [schw. (h.) = caveeren, borg blijven.

Zie ook G.

Kavil'ler, m. -s, -s = (dievetaal) vilder.
Kavill'eret', w. -, -en = vilderij.
Kawaß, **Kawaßfe**, m. ..affen, ..affen = (Turk.) kawas, lijfgardist, politieagent.
Kazi'fe, m. -n, -n = kaciike, stamhoofd v. d. Indianen.
Keß'fe, w. -, -n = bijzit.
Keß'sche, w. = natuurlijke echt, concubinaat.
Keß'sin, w. -, -nen = bijzit.
Keß'sweib, zie Keß'fe.
keß = vermetel, koen, stout; vrijpostig, driest.
Keß'heit, w. = vermetelheid enz.
keß'lich = vermetel, stout, koen, driest.
Keß'we, m., zie Keß'dive.
Keß, zie Käte.
Keß, f. -es, -e = gletscher.]
Keßel, m. -s, -s = kegel; lettersoort, corpus; **Keß** (schieten ob. spiefen = kegelen; abgestumpfter **Keß** = afgeknotte kegel; mit kind und **Keß** = met 't heele gezin; er hat weder kind noch **Keß** = hij heeft kind noch kraai.
Keßel'achse, w.; **ausseker**, m.; **bahn**, w. = kegel|as; jongen; -baan.
Keßel'brett, f.; **fläße**, w. = kegel|plank; -vlak.
Keßelförmig = kegelvormig.
Keßel'geld, f.; **junge**, m.; **fügel**, w. = kegel|geld; jongen; -bal.
Keßel'linie, w.; **mantel**, m. = kegel|snede; -mantel.
Keßeln, f. w. (h.) = kegelen.
Keßel'partie, w.; **spießer** (ob. **spieler**), m.; **schnitt**, m. = kegel|partij; -aar; -snede.
Keßel'schnittlinie, w.; **spiel**, f. = kegel|snede; -spel.
Keßelstumpf, m. = afgeknotte kegel.
Keßler, m. -s, -s = kegelaar.
Keßel'buchstabe, m. = keelletter.
Keßel'deckel, m. = strotklep.
Keß'le, w. -, -n = keel, hals, strot; groef, sleuf, gootje; einem das Meßer an die **Keß'le** setzen = iem. het mes op de keel zetten; die unrechte **Keß'le** = de verkeerde keel, 't verkeerde keelgat.
Keß'len, f. w. (h.) = (eine Säule) groeven, uithollen; (haring) kaken.
Keßel'kopf, m. = strottehoofd, larynx.
Keßel'kopfentzündung, w. = ontsteking van het strottehoofd, laryngitis.
Keßel'kopfschwindsucht, w. = luchtpijpstering, laryngophthisis.
Keßel'kopfspiegel, m. = keelspiegel, laryngoskoop.
Keßel'laut, m. = keelklank.
Keßel'leiste, w. -, -n = holle lijst, tolaan.
Keß'lung, w. -, -en = groef, sleuf, goot, cannelure.
Keß'r, w.: die **Keß'r** friegen = den slag beet krijgen; een zaak goed aanpakken.
Keß'r'ant, m. = laatste wilde dans op een feest, vrolijk slot, slotpret; den **Keß'r** machen = de laatste zijn (die weggaat); alles schoon vegen.
Keß'r'besen, m. = bezem, stoffer.
Keß'r'bürste, w. = stoffer.
Keß're, w. -, -n = hoek (einer Straße).
Keß'ren, f. w. (h.) = keren, vegen, schoonmaken; keeren, omkeeren, wenden, toekeeren; jeder Keß're vor seiner Tür = laat ieder voor zijn eigen zaken zorgen; neue Besen f. gut = nieuwe bezems vegen schoon; einem den Rücken f. = iem. den rug toedraaien; alle Dinge zum besten f. = alles ten goede keeren;

f., f. = omkeeren, terugkeeren; in sich f. = tot zich zelf inkeeren; in sich gefehrt = in zich zelf gekeerd; sich an einen ob. etwas f. = zich aan iem. of iets storen.
Keß'r'er, m. -s, -s = veger, schoonmaker.
Keß'r'richt, m. u. f. -(e)s = (op)veegsel, vuilnis.
Keß'r'richt'faß, f.; **haufen**, m.; **winkel**, m. = vuilnis|bak; -hoop; -hoek.
Keß'r'reim, m. = keertijm, refrein.
Keß'r'seite, w. = keertzijde, ommezijde; (van munt) keertzijde, revers.
Keß'r! = rechtsomkeert! **Keß'r** machen of Keß'r machen = rechtsomkeert maken, terugkeeren.
I. Keß'r'um, m. = ommezien; in **Keß'r** = in een ommezien.
II. Keß'r'um = beurtelings.
Keß'r'wisch, m. = stoffer, veger, plumeau.
Keß'r'w(c), m. -n, -n = (füßb.) aas, krong, gemeene kerel, schooier, ellendeling.]
Keß'sche, w. -, -n = (füßb.) gevangenis, hok, krot, kot.
Keß'schen, zie Keß'schen.
Keß'sen, f. (feife, fiff, gefiffen) ob. f. w. (h.) = kijven, schelden.
Keß'ser, m. -s, -s = kijver, schreeuwer.
Keß'sil, m. -(e)s, -e = wig, wigge, keg(ge); (biläsem)straal. (-)schicht; sluissteen; auf einen groben Keß'sil gehört ein grober **Keß'sil** = ruwheid moet met ruwheid bejegend worden, hard tegen hard.
Keß'sle, Bl. = slaag, stokslagen.
Keß'slein, f. = wiggebeen.
Keß'slen, f. w. (h.) = inslaan, indrijven (met een wig); ranselen; probeeren te overreden, te lijmen.
Keß'sler, m. -s, -s = over(zwijn).
Keß'sleret', w. -, -en = vecht-, kloppartij.
Keß'sförmig = wigvormig.
Keß'sfiffen, f. = peluw.
Keß'sfleib, f. = japon met schuine strook.
Keß'schrift, w. = spijkerschrift.
Keß'stück, f. = wigvormig of driehoekig stuk.
Keß'sum, m. -(e)s, -e = kiem (eig. en fig.); Keß'sum treiben = ontkiemen, kiemen, uitloopen.
Keß'sbläschen, f. = kiemblaasje.
Keß'smen, f. w. (h.) = kiemen, ontkiemen, uitloopen, uitkomen, ontspruiten, zich ontwikkelen.
Keß'sfähig = kiembaar, in staat om te ontkiemen, levensvatbaar.
Keß'shülle, m. = zaadhulsel, zaadhuisje.
Keß'smonat, m. = germinal, maand van de ontkieming.
Keß'szeit, w. = (ont)kiemtijd.
Keß'sin (feine, fein) = geen; feiner = geen een, niemand; feiner (-e, -(e)s) von betben = geen van beiden; ich habe feinen (-e, -es) = ik heb er geen.
Keß'snerlei = geenerlei, geen enkel(e).
Keß'snerfeit = geenerzijds, van niemand.
Keß'sneßfall, **Keß'sneßweg** = in geen geval, geenszins, volstrekt niet.
Keß'smal = geenmaal, geen enkele maal.
Keß'stel, m. -s, -s = sleepnet.
Keß'sch, m. -(e)s, -e = kelk, beker.
Keß'sch'artig = kelkvormig.
Keß'sch'blatt, f.; **blume**, w.; **deckel**, m. = kelk|blad; -bloem; -deksel (-schotelje, hostie-schotelje).
Keß'sch'förmig = kelkvormig.
Keß'sch'glas, f. = kelkglas, roemer.

Zie ook C.

- Kelch'hülle**, w. = kelkhulsel; foedraal v. d. avondmaalbeker, kelkfoedraal.
kelch'loos = kelkloos.
kelch'tuch, f. = kelkdoekje (v. d. miskelk).
kel'lim, m. -(e)š, -e = kilim (bontgewerkt weefsel voor gordijnen, portières, divankleeden enz.).
kel'le, w. -, -n = troffel, truweel; lepel, scheplepel; groote korf; vorlieb nemen mit dem was die K. gibt = voor lief nemen wat de pot schaft.
kel'ler, m. -š, - = kelder.
kel'leraffel, w. = keldermot, pissebed.
kel'leret', w. -, -en = wijnkelder, drankkelder, schenkkamer.
kel'lerfenster, f.; **geschoh**, f.; **hals**, m. = kelder|venster (-raam); -verdieping; -ingang (*plantm.*: peperboompje).
kel'lerloch, f.; **luft**, w.; **meister**, m.; **raum**, m. = kelder|gat; -lucht; -meester; -ruimte.
kel'lerkabe, w. = keldermot.
kel'lerwechfel, m. = schoorsteenwissel.
kel'lerwirt, m. = waard in een wijnkelder, kastelein.
kel'lerwohnung, w. = kelder(woning).
kel'ner, m. -š, - = kellner, jan; keldermeester.
kel'nerin, w. -, -nen = kellnerin, vrouwelijke koffiehuisbediende.
kel'ten, Pl. = Kelten.
kel'ter, w. -, -n = wijnpers.
kel'terbaum, m. = boom v. d. wijnpers.
kel'terer, m. -š, - = wijnperser, druive-trapper.
kel'terhaus, f. = wijnpershuis.
kel'terlohn, m. = belasting voor het gebruik van de wijnpers.
kel'termeister, m. = opzichter bij 't wijnpersen.
kel'tern, f. w. (š.) = wijnpersen.
kel'terrecht, f. = recht om een wijnpers te te houden.
kel'terwein, m. = geperste wijn.
kel'tisch = keltisch.
ken(e)na'te, w. -, -n = kemenade, klein particulier vertrek, kabinet.
ken'bar = kenbaar, herkenbaar, duidelijk.
ken'nen, unr. (š.) (id fannte; fenn[e]te; gefannt) = kennen, bekend zijn met; id fenne ihn dem Namen nach = ik ken hem van naam; id fenne dich nicht mehr = ik herken je niet meer; id fenne ihn in und auswendig = ik ken hem door en door; er kennt sich nicht vor Stolz = hij is te trotsch, dat hij kijkt; er kennt sich nicht vor Mut = hij is buiten zich zelf van woede.
ken'nenstwert = waard gekend te worden.
ken'ner, m. -š, - = kenner.
ken'ner|auge, f.; **blick**, m.; **miene**, w. = kenners|oog; -blik; -gelaat (-gezicht).
kenut'lich = kenbaar, herkenbaar; blijbaar.
kenut'lichkeit, w. = kenbaarheid, kenmerkende eigenschappen.
kenut'nis, w. -, -je = kennis, bewustzijn, bekendheid; kundigheid, kunde; kennis, nota; id habe es zu seiner K. gebracht, ob. id habe ihn davon in K. gefeht = ik heb 't te zijner kennis gebracht of ik heb hem daarmee in kennis gesteld; seine Kenntnisse sind gering = zijn kundigheden zijn, zijn kennis is gering; K. von etw. nehmen = nota van iets nemen; etw. zur K. nehmen = iets voor kennisgeving aannemen.
kenut'nisarm = arm aan kennis, onwetend.
kenut'nisnahme, m. = kennisneming.
kenut'nisreich = rijk aan kennis, zeer kundig, knap.
ken'nung, w. - = kenning, teken om den ouderdom (van een paard) te weten.
ken'nzeichen, f. = kenteeken, kenmerk, herkenningsteeken.
ken'nzeichnen, f. w. (š.) = kenteekenen, kenmerken, karakterizeeren, merken.
ken'terhafen, m. = kenterhaak.
ken'tern, f. w. (š.) = kenteren, op den kant leggen, kantelen; f. (f.) = omslaan, kenteren, kapseizen.
ken'tisch = Kentsch.
ken'tner, m. -š, - = kelderstellage (voor biervaten).
ker'per, zie K ö p e r.
ker'per(i)sch = Keplersch, van Kepler.
ker'a'mis, w. - = ceramiek, keramiek, pottebakkerskunst.
ker'be, w. -, -n = kerf, keep, insnijding.
ker'bel, m. -š = kervel.
ker'ben, f. w. (š.) = kerven, inkopen, insnijden.
ker'b'holz, f., f. **ker'stok**, m. = kerfstok (-hout); er hat viel auf dem K. = hij heeft heel wat op zijn kerfstok; das will ich dir aufs K. schneiden = dat zul je me betalen; wir führen kein K. = wij nemen 't niet zoo nauw.
ker'b'schnitt, m. = kerfsnede, houtsnijden.
ker'b'tier, f. = gekorven dier, insekt.
kerf, m. -(e)š, -e = insekt, gekorven diertje.
ker'fer, m. -š, - = kerker, kot, cachot.
ker'ferhaft, w. = gevangenschap, opsluiting.
ker'fermeister, m. = kerkermeester, cipier.
ker'ferstrafe, w. = kerkerstraf.
kerl, m. -(e)š, -e = kerel, vent; ein ganzer K. = een kranige kerel, een (kranig) heer.
kerl'chen, f. -š, - = kereltje, ventje.
ker'mes, m. -, - = kermes, een soort schildluis.
kern, m. -(e)š, -e = kern; pit (von Obst, Nüssen, Gurken); steen (von Kirchen u. ä.); korrel; merg (bes Holz); hart (in Salat und Rohlfäpfen); kern, pit, 't inwendig goede, keur, hoofdzaak; bes Budels K. = de verborgen hoofdzaak, het sijne van de zaak.
kern'ausbruch, m. = kernachtige uitdrukking.
kern'beifer, m. = appelvink.
kern'branntwein, m. = op pitten van steenvruchten getrokken brandewijn.
kern'braut = in-braaf.
kern'en, f. w. (š.) = doppen, bolsteren, pellen; (auch = buttern).
kern'erbsc, w. = doperwt.
kern'faul = door-en-door rot.
kern'fest = in-stevig, van een uiterst sterk gestel.
kern'frisch = in-frisch; kersversch.
kern'frucht, w. = pitvrucht, steenvrucht.
kern'gehäuse, f. = klokhuis.
kern'gesund = ingezond, door-en-door-gezond.
kern'haft = flink, stevig, krachtig, pittig, kernachtig.
kern'haftigkeit, w. - = kernachtigheid, stevigheid, pittigheid, kracht.
kern'holz, f. = hard hout, best hout.
kern'rig = vol pitten; pittig, kernachtig, krachtig.
kern'ring, m. -(e)š, -e = uit een pit of uit zaad gekweekt boompje.
kern'los = zonder pitten; zonder pit, krachteloos.

Zie ook G.

Kern'mensch, m. = slink man, iem. waar pit in zit.
Kern'obst, f. = pitvruchten.
Kern'punkt, m. = hoofdpunt.
Kern'schatten, m. = kernschaduw.
Kern'schuh, m. = kernschot (dat juist 't midden raakt).
Kern'sprache, w. = krachtige, pittige taal.
Kern'spruch, m. = kernspreuk.
Kern'stahl, m. = bost staal.
Kern'stamm, m. = gezonde stam; uit zaad gekweekte stam.
Kern'truppen, Pl. = keurtroepen, keurbende.
Kern'ware, w. = sijne, uitgelezen waar.
Kern'wolle, w. = sijne, beste wol.
Ker'ze, w. —, -n = kaars.
Ker'zengerade = kaarsrecht.
Ker'zenlichter, m.; -händler, m. = kaarsemaker; -koopman.
Ker'zenhell = kaarschel, met kaarsen verlicht.
Ker'zenleuchter, m. = kandelaar.
Ker'zenlicht, f. = kaarslicht.
Ker'zenmacher, m. = kaarsemaker.
Ker'zenstein, m. = schijnsel van de kaars, kaarslicht.
Ker'zenstummel, m. = eindje kaars.
Ker'zenträger, m. = kaarsdrager (in der Kirche).
Ker'zenweihe, w. = Vrouwedag, Maria Lichtmis.
Ker'zenzieher, m. = kaarsemaker, -trekker.
Kes, zie *Kees*.
Kescher, m. -s, - = schepnet.
Kesfel, m. -s, - = ketel; bekken, bassin (eines Springbrunnens); kom, keteldal; hol, leger, kuil (des Wilses).
Kesfelbraun = koperkleurig.
Kesselfang, m. = (kokend-)waterproef (een soort godsgericht).
Kesselfäuder, m. = ketellapper, -boeter, koperlager; babbelaar.
Kesselförmig = ketelvormig.
Kesselfestell, f. = onderstel voor een ketel.
Kesselfestölbe, f. = koepelgewelf.
Kesselfesthafen, m. = pot- of schoorsteenbaak.
Kesselfestjagen, f. = een soort kloppjacht, waarbij het wild in een besloten ruimte gedreven wordt.
Kesselfestlauf, m. = loop van een mortier.
Kesselfestloch, f. = ketelgat; gat of kuil voor de visch (in een vijver).
Kesselfestmacher, m. = ketelmaker.
Kesselfesteln, f. (h.) = (den Boden) omwroeten, uitwroeten; omslaan (von Winde); sich f. = den vorm van een ketel aannemen.
Kesselfesthaute, w. = ketelrom.
Kesselfesthämied, m. = ketelmaker, -lapper.
Kesselfeststein, m. = ketelsteen.
Kesselfestreiben, f., zie *Kesselfestjagen*.
Kesselfestler, m. -s, - = ketellapper.
Kesselfeste, w. —, -n = (füß.) kastanje].
Kesselfesteln, f. -s, - = kettinkje.
Kesselfeste, w. —, -n = keten, ketting; (von Blumen) slinger; dekameter; vlucht, zwerm (von Hebhühnern); reeks, aaneenschakeling; die K. aufziehen = den ketting scheren (beim Weben); K. und Einflügel = schering en inslag (ook fig.).
Kesselfestel, m. -s, - = kettinkje; K., w. —, -n = kram.
Kesselfesteln, f. (h.) = met een keten vastmaken; vasthaken, krammen; tamboereeren.
Kesselfestlich, m. = kettingsteek.

Kesselfesteln, f. (h.) = ketenen, boeien, binden.
Kesselfestelbaum, m.; -bruch, m.; -brücke, w.; -faden, m. = kettingboom; -brück; -brug; -draad.
Kesselfestförmig = kettingvormig.
Kesselfestflügel, f. = schakel, schalm.
Kesselfesthund, m.; -fugel, w.; -macher, m.; -nacht, w. = kettinghond; -kogel; -maker; -steek.
Kesselfestpanzer, m. = maliënkolder.
Kesselfestrechnung, w.; -regel, w.; -reim, m. = kettingrekening; -regel; -rijm.
Kesselfestring, m.; -schluß, m.; -stich, m.; -strafe, w. = kettingsschakel; -sluitrede; -steek; -straf.
Kesselfestwert, f. = aaneenschakeling, samen-koppeling, ketting-, schakelwerk.
Kesselfestler, m. = kettingmaker.
Kesselfestler, m. -s, - = ketter.
Kesselfestlerij, w. —, -en = ketterij.
Kesselfestlerijer, m. = ijver tegen de kettlers.
Kesselfestgericht, f. = kettergericht, inquisitio.
Kesselfesthaupt, f. = ketterhoofd.
Kesselfestlich = kettersch.
Kesselfestrichter, m. = ketterrechter, inquisiteur.
Kesselfestverfolgung, w. = kettervervolgung, -jacht.
Kesselfestwe, zie *Reiche*.
Kesselfesteln, f. (h.) = hijgen, zwaar ademen; snuiven.
Kesselfesthusten, m. = kinkhoest.
Kesselfesteln, f. (h.) = (norbb.) kruijen (zand).
Kesselfesteln, w. —, -n = knots, knuppel; stamper (eines Mörser's); bout; (kikker)biljetje.
Kesselfestelnförmig = knotsvormig.
Kesselfestelnlahm = lam in de lenden.
Kesselfestelnschlag, m. = knotsslag.
Kesselfestelnträger, m. = knotsdrager.
Kesselfestler, zie *Reifer*.
Kesselfestper, m. -s = bovenste trias (laag).
Kesselfestsch = kuisch, rein, eerbaar.
Kesselfestschbaum, m. = kuischboom.
Kesselfestschheit, w. — = kuischeid, reinheid, eerbaardheid.
Kesselfestschlamm, f. = kuischlam.
kg = Kilogramm.
kgf. = fönglich.
k. g. (kurzer Hand) = kortaf, zonder omslag.
Khan, m. -(e)s, -e = Khan (Tartarevorst).
Khedive, m. -n, -n = Khedive.
Kibitka, **Kibitke**, w. —, ..faß u. ..fen = kibitka, licht rijtuig (Russ.).
Kibitken, f. (h.) = kijken].
Kiefer, w. —, -n = latherus, lathyrus.
Kiefererose, w. = sisser, grauwe erwt, keker.
Kiefern, f. (h.) = gichelen, giegelen, goegelen.
Kies, m. -es, -e = misstoot.
Kieseln, f. (h.) = misstooten, missen.
Kieser, m. -s, - = Kieser.
Kiebitz, m. -es, -e = kievit; toekijker (beim Kartenpiel); sich freuen wie ein Kiebitz = zoo blij zijn als een engel.
Kiebitzei, f.; -nest, f. = kievitslei; -nest.
Kiefer, m. -s, - = kaak, kakebeen, kinnebak.
Kiefer, w. —, -n = den.
Kiefern = dennen, vuren.
Kiefernholz, f. = denne-, vurenhout.
Kiefernschwärmer, m.; -spinner, m. = dennepijstaart; -spinner.
Kiefernwald, m. = dennebosch.
Kieser, w. —, -n = stoof.
Kiel, m. -(e)s, -e = schacht (einer Feder), pen; kiel, schip.

Zie ook G.

- fielen**, *schm.* (h.) = veeren krijgen, van veeren voorzien; (ein Schiff) van een kiel voorzien.
- fieler**, m. -s, - = Kieler, Kielenaar, Kielsch.
- fiel'förmig** = kielvormig.
- fiel'holen**, *schm.* (h.) = kielhalen; 't schip omleggen, op zij leggen.
- fiel'tropf**, m. = iem. met een kropgezwel; mismaakt kind.
- fiel'lichter**, m. = kiellichter.
- fiel'raum**, m. = ruim (van een schip).
- fiel'recht**, f. = kiel- of ankerrecht, -geld.
- fiel'schwein**, f., *schwinne*, w. = zaadhout, kolsem, tegenkiel.
- fiel'überzug**, m. = valsche kiel.
- fiel'wasser**, f. = kielwater, -zog.
- fieme**, w. -, -n = kieuw.
- fiemen|dekfel**, m.; *schnefe*, w. = kieuw|dekfel; -slak.
- fiem**, m. -(e)s = harsachtig hout, naaldhout.
- fiem'äpfel**, m. = pijn-, denneappel.
- fiem'fackel**, w. = harsfakkel.
- fiem'föhre**, w.; *hars*, f. = pijn|boom; -hars.
- fiem'holz**, f. = harsachtig hout, naaldhout.
- fiem'ig** = harsachtig, harshoudend.
- fiem'öl**, f. = pijnolie.
- fiem'ruß**, m. = rookzwart, zwartsel.
- fiem'span**, m. = pijnspaan, harrspaan.
- fiem'topp**, m. = kinematograaf, bioskoop.]
- fiepe**, w. -, -n = draagkorf.
- fies**, m. -es = kiezel, grint, pyriet; geld, splint.
- fies'artig** = kiezelachtig, steenachtig.
- fies'fel**, m. -s, - = kiezelsteen, kiezelsteenje, kei, vuursteen, [hagelkorrel, -steen].
- fies'felartig** = kiezelachtig, steenachtig.
- fies'felerbe**, w. = kiezelaarde.
- fies'fegur**, w. = bergmeel.
- fies'felhart** = zoo hard als een kei.
- fies'feln**, *schm.* (h.) = hagelen; tollen.]
- fiiesen**, it. (h.) (id) fiiese; for ob. fieste; geforen ob. gefieft) = kiezen.]
- fies'erde**, w. = kiezel-, steenachtige grond.
- fies'grube**, w. = grint-, zandgroeve.
- fies'grund**, m. = steenachtige grond.
- fies'icht**, **fies'ig** = kiezelig, steenachtig, volgrint.
- fies'fand**, m. = kiezelzand.
- fies'weg**, m. = begrint pad, grintweg.
- fietze**, w. -, -n = korf, mand; poes.
- fiereffi'**, m. -s, -s = haan; *bas* fi. = 't kukeleku.
- fiil** = fiilo.
- fiil'be**, w. -, -n = (*zuidwestd.*) feest, kermis.
- fiil'en**, *schm.* (h.) = killen, brassen (in den wind).
- fiilo**, f. -s, -s; **fiil'ogramm**, f. = kilogram.
- fiil'ogramm(m)eter**, f. u. m. = kilogrammeter.
- fiil'ometer**, f. u. m. = kilometer.
- fiilt**, m. -(e)s, -e; **fiilt'gang**, m. = nachtelijk bezoek.
- fiimm**, m. -(e)s; **fiim'm(e)**, w. - = (op zee) horizon, kim, gezichteinder.
- fiim'me**, w. -, -n = keep, inkeping, insnijding; rand, gergel; zie ook *fiimm*.
- fiim'men**, *schm.* (h.) = gergelen, kepen, inkepen.
- fiim'mung**, w. -, -en = (zee)horizon, kim; luchtspiegeling.
- fiim'mo**, m. -s, -s = kimono.
- fiind**, f. -(e)s, -er = kind; *bon* fi. an = van jongs af; *bas* fi. beim rechten Namen nemen = 't kind bij zijn naam noemen; zie ook *Bad, Feuert, Geiß, Regel*.
- fiind'bett**, f. = kraam, kraambed.
- fiind'betterin**, w. -, -nen = kraamvrouw.
- fiind'chen**, f. -s, - = kindje.
- fiind'elbier**, f. = kandeelmaal.
- fiind'er|bewahranstalt**, w.; *blattern*, *Bl.* = kinder|bewaarplaats; -pokken.
- fiind'erbier**, f. = kandeelmaal.
- fiind'erei**, w. -, -en = kinderachtigheid, flauwiteit.
- fiind'erfran**, w. = kindermid, -juffrouw, -juffer.
- fiind'erfresser**, m. = boeman, blaauwbaard, biestebauw.
- fiind'ergarten**, m. = bewaarschool, fröbelschool; kinderspeeltuin.
- fiind'ergärtnerin**, m. = bewaarschoolhouderes, kinderjuffrouw.
- fiind'ergeld**, f. = kindergeld (kost- en schoolgeld).
- fiind'ergeschichte**, w. = kindervertelling.
- fiind'erhort**, m. = thuis voor schoolgaande kinderen.
- fiind'erflapper**, w. = rammelaar, rinkelbel.
- fiind'erkrankheit**, w. = kinderziekte.
- fiind'erschre**, w. = kinderleer, katechismus.
- fiind'erschrer**, m. = lager onderwijzer; katechizeermeester.
- fiind'erleicht** = heel gemakkelijk; *bas* ist f. = dat kan een klein kind.
- fiind'er|liebe**, w.; *lied*, f. = kinder|liefde; -lied.
- fiind'erloos** = kinderloos.
- fiind'erlosigkeit**, w. - = kinderloosheid.
- fiind'er|mädchen**, f.; *mädchen*, f. = kinder|meisje; -spreekje.
- fiind'ermord**, m. = kindermoord; *ber Beth's* lehemittische fi. = de Bethlehemsche k.
- fiind'ermund**, m. = kindermund; *fi.* tut Wahrheit fund = kinderen zeggen de waarheid.
- fiind'er|narr**, m.; *posen*, *Bl.*; *posien*, *Bl.* = kinder|gek; -pokken; -grappen (kinderachtigheden).
- fiind'er|raub**, m.; *schrift*, w. = kinder|roof; -boek (-geschrift).
- fiind'er|schuh**, m. = kinderschoen; er hat die Kinder|schuhe ausgetreten, ausgezogen, abgetreten, [getreten] = hij is de kinderschoenen ontwassen, heeft de kinderschoenen uitgetrokken.
- fiind'er|spiel**, f. = kinderspel, gekheid; kleinigheid, onbeduidendheid.
- fiind'er|streich**, m. = kinderachtigheid, jongensstreek.
- fiind'er|stube**, w.; *stühchen*, f.; *taufe*, w. = kinder|kamer; -stoeltje; -doop.
- fiind'ertrommel**, w. = kindertrommel(tje).
- fiind'ervater**, m. = pleegvader.
- fiind'erwärterin**, w. = kinderjuffrouw, -meisje, -verpleegster.
- fiind'er|wasche**, w.; *welt*, w.; *windel*, w. = kinder|wasch (-goed, luiermant); -wereld; -luur.
- fiind'erzeit**, w. = jeugd, kindsheid, kindertijd.
- fiind'erzeug**, f. = kindergoed, luiermant.
- fiind'erzucht**, w. = kinderopvoeding, paedagogie.
- fiind'esalter**, f. = kinderleeftijd, jeugd, jeugdige leeftijd.
- fiind'esbeinen**: *bon* fi. an = van kindsbeen af.
- fiind'eskind**, f. = kindskind, kleinkind.
- fiind'esliebe**, w. = kinderliefde.
- fiind'esnute**, *Bl.* = barensweeën, barensnood.
- fiind'esstatt**, w.; etnen an kindes Statt annehmen = iem. als kind aannemen.
- fiind'esteil**, f. = kindsdeel, -gedeelte.

Zie ook G.

- Kind'heit**, w. — = kindsheid, jeugd.
kin'dich = kinderachtig; kindsch.
kin'dichermatje = als een kind, kinderachtig.
kin'dich = kinderlijk, naïef, onschuldig, onnoozel.
Kind'lic'heit, w. — = kinderliefde, kinderlijke gehechtheid; kinderlijkheid, naïveteit, onnoozelheid.
Kind'schaft, w. — = kindschap, 't kindzijn.
Kind'taufe, w. = kinderdoop.
Kinema'tif, w. — = kinematika, bewegingleer.
Kinematog'ramm, f. — (e)s, —e; —graff', m. —en, —en = kinematog'ram (bewegingsbeeld); —graff.
Kineto'graff, m. —en, —en = kinetograaf.
Kineto'skop, f. — (e)s, —e = kinetoskoop.
Kin'ferit'gjen, f. —s, — = snuisterij, bagatel, aardigheid, tierelantijntje, snipsnaarderij; kinderachtige uitvlucht.
kin, f. — (e)s, —e = kin.
kin'n'baden, m. = kinnebak, kaak, kakebeen.
kin'n'badenframpf, m. = kaakkramp.
kin'n'band, f.; —bart, m.; —grüßchen, f.; —fette, w.; —lade, w.; —riemen, m. = kin||band (keelband); —baard; —kuiltje; —ketting (—ijzer); —nebak (kaak); —riem (stormband).
kiost, m. —es, —e = kiosk.
ki'p'fel, f. —s, — = halve maantje, hoorntje (*gebakje*).
ki'p'pe, w. — = schommel, wip, balans; randje; *auf der K. stehen* = op 't randje staan, op 't punt van (om)vallen staan, van te verongelukken, van bankroet te gaan, op springen staan.
kip'pen, [schw. (h.)] = omslaan, omwippen, (om)kantelen; doen omslaan, doen omkantelen; (geld) snoeien; (Gier) tikken; (mit dem Stuhle) wippen; er kippte ihn (hinter) = hij gooide hem om (een borrel).
kip'per, m. —s, — = K. und Wipper = geldvervalscher, snoeier.
kip'peret, w. —, —en = geldvervalsching, —snoeierij.
kip'p'regel, w. —, —n = vizierlineaal.
kirch'dorf, f. = kerkdorp.
kir'che, w. —, —n = kerk; kerkdienst; *die K. inu Dorfe bleiben lassen* = de kerk in 't midden laten, den vrede trachten te bewaren; *die K. und Dorf tragen* = onnodigen omslag, omhaal maken.
kir'chenab'fah, m. = afaat.
kir'chenagende, w. = rituaal.
kir'chen'älteste, m.; —amt, f.; —baun, m. = kerk||voogd (ouderling); —ambt; —ban (excommunicatie).
kir'chen'beamter, m.; —buch, f.; —buche, w. = kerk||beambte; —register; —boete.
kir'chendiener, m. = kerkedienaar, sacristein.
kir'chen'dienst, m.; —fahne, w.; —fenster, f. = kerk||dienst; —vaan (*of* —vaandel); —raam.
kir'chen'fest, f.; —gänger, m.; —gebet, f. = kerk||feest; —ganger; —gebed.
kir'chenges'ell, f. = ('t) naar-de-kerk-gaan.
kir'chen'geld, f.; —gemeinde, w.; —gemein'schaft, m. = kerk||geld (-inkomsten); —gemeente; —gemaenschap.
kir'chen'gerät, f.; —gesang, m.; —geschichte, w. = kerk||gereedschap; —gezag; —geschiedenis.
kir'chen'gesek, f.; —heiliger, m.; —jahr, f. = kerk||wet; —heilige; —jaar.
kir'chenkalender, m. = kerkkalender.
kir'chenkaffe, w. = kerkekas.
kir'chen'kollekte, w.; —konzert, f.; —lehre, w. = kerk||kollekte; —concert; —leer.
kir'chen'licht, f. = kerklicht; licht der kerk, groot godgeleerde.
kir'chenmaus, w. = kerkmuis, —rat; *zie arm*.
kir'chenmusik, w. = kerkmuziek.
kir'chen'ordnung, w. = kerk(e)ordering, kerk(e)orde, kerkreglement, liturgie.
kir'chenpatron, m. = kerkpatroon.
kir'chenpolitif, w. = kerkelijke politiek.
kir'chenpolitifch = kerkelijk-politiek, politiek-kerkelijk.
kir'chenrat, m. = kerkeraad, consistorie; lid van den kerkeraad.
kir'chen'raub, m.; —recht, f. = kerk||roof; —recht (kanoniek r.).
kir'chen'rechtlich = kerkrechtelijk.
kir'chen'rechts'lehrer, —professor, m. = leeraar, professor in 't kerkrecht.
kir'chen'regiment, f.; —fahne, w.; —fänger, m. = kerk||regeering (hierarchy); —zaak; —zanger.
kir'chen'sagung, w.; —schaf, m. = kerk||wet (-verordening); —schaf.
kir'chenschein, m. = uittreksel uit het kerkregister; bewijs van lidmaatschap.
kir'chen'schmuck, m.; —stegel, f.; —spaltung, w. = kerk||sieraad; —zegel; —scheuring (schisma).
kir'chen'sprengel, *zie kir'ch'sprengel*.
kir'chen'staat, m. = kerkelijke staat.
kir'chen'steuer, w.; —stift, m. = kerk||belasting; —stift.
kir'chen'stuhl, m. = armbus (in de kerk), kerkbuis.
kir'chen'strafe, w.; —strett, m.; —stuhl, m. = kerk||straf; —twist; —stoel (*ook*: plaats in de kerk).
kir'chen'stag, m.; —tum, f.; —vater, m. = kerk||vergadering (synode, concilie); —wezen; —vader.
kir'chenverbesserer, m. = kerkhervoormer.
kir'chenvermögen, f. = kerkelijk vermogen, bezit.
kir'chen'versammlung, w.; —visitation, w. = kerk||vergadering; —vizitatie.
kir'chen'vorstand, m.; —vorsteher, m.; —wesen, f. = kerk||voogdij (-voogd *of* —bestuur); —voogd (*of* —meester); —wezen.
kir'chen'zeitung, w.; —zettel, m.; —zucht, w. = kerk||courant; —briefje (*of* —rooster, dominee's-briefje); —tucht.
kirch'zeile, w.; —gang, m.; —hof, m. = kerk||uil; —gang; —hof.
kirch'lein, f. —s, — = kerkje.
kirch'lich = kerkelijk, kerksch.
kirch'lich'heit, w. — = kerkelijkheid, vroomheid.
kirch'meister, m. = kerkmeester, —voogd.
kirch'messe, w. = kerkmis, kermis, dorpskermis.
kirch'ner, m. —s, — = koster, kerkedienaar.
kirch'spiel, f. = kerspel, parochie.
kirch'sprengel, m. = diocees.
kirch'tür, w.; —turm, m. = kerk||deur; toren.
kirch'turmpolitif, w. = kleinsteedschheid, kleingeestigheid.
kirch'weg, m.; —weih(e), w. = kerk||weg (*of* —pad); —wijding (*ook* = —weih(e)).
kirch'weihfest, f. = dorpskermis, kerkfeest.
kirch'zeit, w. = kerktijd.
kirg'le, m. —n, —n = Kirgies.
kir'mes, kir'mes, kir'messe, kir'm'se, w. —, —mesen u. kir'mjen = kermis.
kir're = tam, mak, gedwee, handelbaar.

Zie ook G.

onderworpen, gewillig; einen f. machen = iem. gedwee maken, klein krijgen; overreden; f. werden = tam worden, toegeven.

fir'ren, fchw. (h.) = tam maken, temmen, af-richten, volgzzaam maken; lokken, aanhalen; kirren.

firsch, m. -eß, -e = kirsch, kerswater, kersebrandewijn.

firschbaum, m. = kerseboom.

firschbeizer, m. = appelvink.

firschbranntwein, m. = kersebrandewijn, kirsch.

firsch, w. -, -n = kers; zie *Ferr*.

firschfern, m. = kersepit.

firschfernbeizer, m. = appelvink.

firschfuchen, m. = kersetaart.

firschrot = kersrood.

firschsaft, m.; -süel, m.; -suppe, w. = kerse|sap; -steel; -soep.

firschwasser, f.; -zeit, w. = kerse|brandewijn (kirsch); -tijd.

firsch, f. -ß, - = kussentje.

firsch, f. -ß, - = kussen.

firschüberzug, m. = overtrek, kussensloop.

firsch, f. -ß, - = kistje, kassette, koffertje.

fische, w. -, -n = kist, koffer; ding, zaak, zaakje.

fischendamm, m. = kistdam.

fischer, m. -ß, - = kistemaker.

fisch, m. -eß = prulwerk, knoerij.

fisch, w. -, -n = (jüd.) koets, rijtuig.]

fitt, m. -(e)ß, -e = kit, cement, lijm, stop-
verf, mastik.

fittel, m. -ß, - = kiel, bu s, bloeze.

fittelschürze, w. = huishoudschort.

fitten, fchw. (h.) = kitten, lijmen.

fittfuchß, m. = steppevos.

fitt, f. -eß, -e = jong ree.

fittze, w. -, -n = sik, jonge geit, jong ree.

fittzel, m. -ß, - = kitteling, krieuweling, prik-
keling, streeling; jeukte, trek, lust; ber ß.
kومت einen an, richt einen; vergeht einem =
de lust bekruipt iem.; vergaat iem.; einem
den ß. austreiben = iem. den lust doen vergaan.

fittzelhusten, m. = krieuwelhoest.

fittzeilig = kriebelig, gevoelig (voor kitte-
len); netelig, lastig.

fittzeln, fchw. (h.) = kittelen, krieuwen, prik-
kelen, streelen; **fitt f.** = zich kittelen, zich
prettig voelen, zich in stilte verheugen.

fittler, m. -ß, - = kittelaar.

fittwi, m. -ß, -ß = kiwi (een soort struis-
vogel).

f. J. = fünftigen Jahres.

f. f. = fünftich königlich.

fifaba'ftern, fchw. (h.) = ranselen, met ru-
moer loopen, lawaai maken.]

fifab'e, w. -, -n = klad, kladschrift, -boek;

ruwe schets, ontwerp, minuut.

fifab'benbuch, f. = kladboek.

fifadderadatsch! = krak! pats! ß., m. = uit-
barsting; eheec, nederlaag; Kladderadatsch
(naam van een satiriek tijdschrift.).

fifaffen, fchw. (h.) = gapen, wijd openstaan,
gespleten zijn; fifaffende Wunde = gapende
wonde.

fifaffen, fchw. (h.) = keffen, aanhoudend blaf-
fen, kletsen.

fifaffer, m. -ß, - = keffer, blaffer, klets-
er, lasteraar.

fifafter, w. -, -n; ook: m. u. f. -ß, - =
vadern, vaam.

fifafterholz, f. = vaamhout.

fifaftern, fchw. (h.) = vadenen, vamen, in
vamen op elkaar leggen.

fifafterfezer, m. = houtmeter.

fifag'bar: fifagbarer Fall = geval, dat tot een
proces aanleiding kan geven; etw. f. machen =
iets voor 't gerecht brengen; f. werden =
een aanklacht indienen.

fifag'e, w. -, -n = weeklacht, klacht, jam-
merklacht, aanklacht, beschuldiging, proces;
ß. über etw. ob. einen führen = over iets of
iem. klagen; ß. erheben = klagen, een be-
schuldiging inbrengen; eine ß. einreichen, an-
bringen, eingeben = een aanklacht indienen;
eine ß. anhängig machen = een proces, zaak
aanhankelijk maken; zie ook a b weifen.

fifag'ebold, m. = procesjager.

fifag'e'frau, w.; -gedicht, f.; -gefang, m. =
klaag|vrouw (treurvrouw); -gedicht; -zang.

fifag'egrund, m. = reden tot klagen; grond
voor een aanklacht; klaaggrond.

fifag'ehaus, f. = klaag-, rouw- of sterfhuis.

fifag'e'laut, m.; -lied, f. = klaag|toon; -lied.

fifagen, fchw. (h.) = klagen, zich beklagen,
jammeren, treuren, een (aan)klacht indienen;

einem etw. f. = iem. iets klagen; er hat eß
mir geflagt, er hat bet mir darüber geflagt =
hij heeft zich bij mij er over beklaagd; um
einen f. = iem. betreuren; auf Ehescheidung,
auf Ehadenerjah f. = ec:tscheidung, schade-
vergoeding aanvragen.

fifag'end = klagend; aanklagend.

fifag'epunkt, m. = grief, punt van aanklacht.

fifag'er, m. -ß, - = klager, aanklager, (*rechtsst.*)
eischer.

fifag'erin, w. -, -nen = klaagster; (*rechtsst.*)
eischeres.

fifag'erhebung, w. = indiening v. een aan-
klacht.

fifag'erisch = van den klager, van den eischer.

fifag'eruf, m. = klagende roep, klaaggeroep.

fifag'efache, w. = rechtszaak, proces.

fifag'efchrift, w. = klaagschrift, aanklacht.

fifag'estimme, w. = klaagstem, klagende stem.

fifag'eton, m. = klaagtoon.

fifag'eweib, f. = klaagvrouw, treurvrouw.

fifag'lich = klagend; beklagenswaardig, jam-
merlijk, treurig, ellendig.

fifag'lichkeit, w. - = beklagenswaardigheid.

I. **fifamm** = (nordd.) nauw, eng, dicht in el-
kaar, geklemd, in de klemd; verkleumd, ver-
stijfd; klam, vochtig.

II. **fifamm**, w. -, -en = (oberd.) nauw dal,
kloof.

fifammer, w. -, -n = kram, haak(je); klemd,
nijper, klemhoutje; ronde, edige fifammern =
ronde, vierkante haakjes.

fifammern, fchw. (h.) = krammen, klemmen,
fitt f. = zich vastklemmen.

fifamof'ten, ßl. = puin van metselsteen-
en, baksteenstukken.

fifampe, w. -, -n = klamp.

fifamp'fel, f. -ß, - = haakje, krammetje;
einem ein ß. berfehen, anhängen = iem. een
poets bakken, een hak zetten, iem. bekladden.]

fifang, m. -(e)ß, fifänge = klank, geluid;

mit Sang und ß. = met slaande trom; ohne
Sang und ß. abziehen = met stille trom ver-
trekken; einen guten ß. haben, bon gutem
fifange sein = een goeden klank, naam hebben.

fifang'boden, m.; -lehre, w. = klank|bodem;
-leer.

Zie ook C.

Klanglos = klankloos.
Klanglosigkeit, w. = klankloosheid.
Klangnachahmung, w. = klanknabootsing.
Klangreich, *zool* = klankvol, -rijk, helder.
Klangwort, f. = (helder)klinkend woord.
Klappe, w. -, -n = klep (einer Maschine, einer Pistole); klap, blad (eines Fisches); bef, omslag (eines Kleides); sleutel (eines Schlosses); vlieg-geklap; klappvlies, zaadhuisel (einer Pflanze); zwei Fliegen mit einer Klappe schlagen = twee vliegen in één klap slaan; in die K. gehen = naar kool gaan, in zijn mandje kruipen.
Klappen, f. w. (h.) = klappen, kleppen, klapperen; slaan, kloppen; kloppen, uitkomen, in orde of in den haak zijn; das Klapp nicht = dat klopt niet, dat komt niet uit; wenn es zum K. kommt = als 't ernst, meenens wordt.
Klapper, w. -, -n = klepper, klapper, ratel, rammelaar; klappspaan, babbelaar (an einer Mühle); castagnette; (*plantn.*) ratelaar.
Klapperstein, f. = Freund K. = vriend Hein.
Klapperdünn, -dünn = zoo mager als een geraamte, als een hout.
Klapperholz, f. = klepper, castagnette, klapperste.
Klapperig = rammelig, krakerig, broos, bros, zwak.
Klapperjagd, w. = klop-, drijfjacht.
Klappermann, m. = Freund K. = vriend Hein.
Klappermaul, f. zie Klappermaul.
Klappermühle, w. = klappermolen.
Klappern, f. w. (h.) = klapperen, kleppen, rammelen; reclame maken; mit den Tälern f. = de daalders laten rammelen, klinken.
Klappern, f. = (het) klapperen, gekleppen; K. gehört zum Handwerk = drukte maken, reclame behoort er nu eenmaal bij.
Klappernuß, w. = pimpernoot.
Klapperose, w. = klaproos.
Klapperschlange, w. = ratelslang.
Klapperschuld, w. = kladschuld.
Klappertisch, m. = ooielaar.
Klappförmig = klepvormig; klappvliesvormig.
Klapphut, m. = klap-, vouwhoed.
Klappriegel, zie Klapperriegel.
Klappstiefel, m. = kaplaars.
Klappstuhl, m. = klap-, vouwstoel.
Klappstisch, m. = klaptafel.
Klappst, m. -es, -e u. Klappje = klap, slag, tik, pats; er hat einen K. = hij heeft een klap van den molen.
Klappen, f. w. (h.) = klappen, slaan, tikken, patsen.
Klar = helder, doorzichtig, zuiver; duidelijk, helder; ich bin mir darüber nicht f. = het is mij niet duidelijk; über etw. im Klaren sein = iets duidelijk, helder inzien; ins Klare setzen, bringen = helder, duidelijk maken, verklaren, ophelderen; f. wie zweimal zwei = zoo duidelijk als tweemaal twee; f. wie Tinte, wie Kohlrübe = helder als modder; (von Sand, Zucker, Farben, Leinwand u. a.) sijn; (fein.) klaar; zie einfluchen.
Klara, w., **Klärten**, f. = Klara, Klaartje.
Kläre, w. - = klaarheid, helderheid, klaringsmiddel.
Klären, f. w. (h.) = klaren, helder maken; ophelderen, ontwarren; sich f. = ophelderen, helder of klaar worden.
Klarenheit, w. - = klaarheid, reinheid, helderheid, zuiverheid, doorzichtigheid; duidelijkheid, helderheid; helder schijnfel.

Klären, f. w. (h.) = in-, uitklaren.
Klarinet, w. -, -n = klarinet.
Klarinettist, m. -en, -en = klarinettist.
Klarifinnen, Pl. = Clarissen.
Klarlegen, f. w. (h.) = duidelijk maken, aantoonen.
[Klarlich = duidelijk, helder].
Klärung, w. - = klaring; opheldering.
Kläs, m. = Klaas.
Kläschen, f. = Klaasje.
Klässe, w. -, -n = klasse, afdeling.
Klässeältester, m. = oudste, eerste in de klasse.
Klässebuch, f.; *z. einteilung*, w. = klasseboek; -indeeling.
Klässegeist, m.; *z. Lehrer*, m. = klassegeest; -onderwijzer.
Klässetterie, w. = loterij in klassen.
Klässesteuer, w. = belasting naar klassen.
Klässezimmer, f. = schoollokaal.
Klässifikation, w. = klassificatie.
Klässifizieren, f. w. (h.) = klassificeeren.
Klässiker, m. -s, - = klassiek schrijver, klassicus.
Klässisch = klassiek.
Klässizität, w. - = klassiciteit.
Klässizismus, m. - = klassicisme.
Kläster, m. -s, - = smeervlek; lap, lomp.
Kläterig = vuil, gehavend; ellendig, jammerlijk, erg, bedenkelijk, netelig.]
I. Klatsch! = klets! klats!
II. Klatsch, m. -es, -e = klap, tik; geklets, gebabbel, klets, achterklap, praatjes.
Klatschbabe, w.; *z. Blatt*, f. = kletsjtante, (babbelkous); -blad.
Klatsche, w. -, -n = vliegklap; kletstante, aanbrenster; spiek-, smokkelpapiertje.
Klatschen, f. w. (h.) = klappen, slaan; (in de handen) klappen; kletsen, praatjes verkoopen, babbelen; verklappen; einem Beifall f. = applaudisseeren; (vom Regen) kletteren, kletsen, plassen.
Klatscher, **Klatscher**, m. -s, - = kletser, babbelaar.
Klatscherei, w. -, -en = kletsderij, buurpraatjes, achterklap; K. treiben = kletsen, kwaadspreken.
Klatscherin, **Klatscherin**, w. -, -nen = babbelaarster, klapper, kletstante.
Klatschgeschichte, w.; *z. Gesellschaft*, w. = kletspraatje (schandaaltje); -comité.
Klatschhaft = babbelachtig, praatziek.
Klatschhaftigkeit, w. - = babbelachtigheid, babbelzucht.
Klatschig = babbelachtig, praatziek.
Klatschlese, w. - *maul*, f. = babbelkous, klapper.
Klatschnagel, f. = kletsnat.
Klatschnest, f. = babbelnest, nest van een plaats.
Klatschrose, w. = klaproos.
Klatschschwester, w., *z. weib*, f. zie Klatscherin.
Klatschstisch, m. = kletstafel.
Klau, w. (h.) = pluizen, uitzoeken; peuteren, pulken; plukken; kluiven, knabbelen; Kartoffeln f. = aardappels rooien; an etw. zu f. haben = aan iets te pluizen, te kluiven (veel moeite) hebben; über od. an etw. f. = over iets peinzen.
Klauberei, w. -, -en = pluizerij, zifterij, zemelknooperij.
Klaubholz, f. = sprokkelhout.
Klaue, w. -, -n = klauw, nagel, poot.
Klauefett, f. = klauwevet.

Zie ook G.

Klaun'ehieb, m. = klauwslag.
Klaun'ensewe, w. = klauwzeer.
Klaun'ig = klauwig, van klauwen voorzien.
Klaun'se, w. -, -n = kluis, cel, hut; [bergpas, engte; sluis].
Klaun'sel, w. -, -n = clauzule, (onder)bepaling, voorbehoud.
Klaun'senbewoener, **Klaun'sner**, m. -s, - = kluizenaar.
Klaun'sur, w. -, -en = afsluiting; afgesloten vertrek; slot (eines Buches)
Klaun'surarbeit, w. = proefwerk (in afgesloten vertrek of onder toezicht).
Klaun'se, w. = toets.
Klaun'satur, w. -, -en = klaviatuur, toetsbord.
Klaun'ster, f. -(e)s, -e = klavier, piano.
Klaun'sterauszug, m. = klavieruittreksel.
Klaun'sterbegleitung, w.; -lehrer, m.; -falte, w. = piano|begeleiding; -onderwijzer; -snaar.
Klaun'sterschlüssel, m. = ut- of c-sleutel.
Klaun'sterschule, w. = school of methode voor piano-onderwijs.
Klaun'sterstunde, w. = pianoles.
Klaun'ste, w. = warkruid.
Klaun'stealbum, f.; -bild, f.; -buch, f. = plak|album; -plaatje; -boek.
Klaun'stebraun, f. = kleefkruid.
Klaun'sten, f. w. (h.) = kleven, plakken, hechten, vastzitten; am Fribſchen od. Zeitlichen f. = aan aardse goederen gehecht zijn; er hat einen f. = hij heeft te diep in 't glaasje gekoken, hij heeft hem om.
Klaun'steplaster, f. = kleef-, hechtpleister; er ist ein richtiges K. = hij weet van geen weggaan, hij is een plakker, plafonneur.
Klaun'ster, m. -s, - = plakker; lijm-, kleefstof.
Klaun'ster(e)richt, -rig = kleverig, lijmmerig, taal.
Klaun'ster(e)rigkeit, w. = kleverigheid.
Klaun'steneste, w. = silene.
Klaun'steuſel, w. = samengetrokken lettergreep.
Klaun'sten, f. w. (h.) = voldoende, toereikend zijn; opschieten.
Klaun'ste, m. -es, -e = inktvlek, vlak, klad.
Klaun'sten, f. w. (h.) = kladden, vlakken; knoeien, broddelen; ook = flecken.
Klaun'ster, m. -s, - = kladder, knoelier.
Klaun'stererei, w. -, -en = knoelierij, broddelarij.
Klaun'stig = vol vlakken en kladden.
Klaun, m. -(e)s = klaver; deutfcher K. = roode kl.; etw. über den grünen K. loben = iets ophemelen, uitbundig prijzen.
Klaun'sblatt, f. = klaverblad; (auch fig. für) drielal (vrienden).
Klaun'sblattförmig = klaverbladvormig.
Klaun'sfeld, f.; -futter, f.; -krenz, f. = klaver|veld; -voeder; -kruis (in de wapenk.).
Klaun'sfalz, f. = zuringzout.
Klaun'steufel, m. = (een plant) klavervreter.
Klaun, m. -(e)s = klei, vette grond.
Klaun'sten, f. w. (h.) = kleven, blijven kleven, vastkleven].
Klaun'ster, m. -s, - = leenarbeider; blauwe specht.
Klaun'stoben, m. = kleigrond.
Klaun's, f. -(e)s, -er = kleed, bekleding, japon, jurk; kleeding, voorkomen; Kleiber machen Leute = de kleeren maken den man.
Klaun'sten, f. w. (h.) = kleeden, bekleeden, aankleeden; staan, passen, zitten; inkleeden (in Worte, in eine Form); wetſ, f. w. a. z. ge-

kleidet = in 't wit, in 't zwart gekleed; etw. kleidet einen gut = staat, zit hem goed.
Klaun'sterablage, w. -, -n = (bij 't leger) garderobe.
Klaun'steraufwand, m. = weelde, pracht van kleed(de)ren, kleederpracht.
Klaun'sterbarſchent, m. = voeringbombazijn.
Klaun'sterbeſen, m.; -bürſte, m.; -bürſte, w. = klee|borstel; -hanger; -schuier.
Klaun'sterbüſte, w. = buſte.
Klaun'stergeſchäft, f. = kleerwinkel, kleeding-magazijn.
Klaun'stergeſtell, f. = kleerehanger, kapstok.
Klaun'sterhaſen, m. = kleerehaak.
Klaun'sterhalter, m. = rokophouder.
Klaun'sterhammer, w. = garderobe.
Klaun'stermacher, m.; -marſt, m.; -motte, w.; -narr, m. = klee|maker; -markt; -mot; -egek.
Klaun'sterordnung, w. = kleedingreglement.
Klaun'sterpracht, w. = kleederpracht.
Klaun'sterraffer, m. = rokophouder.
Klaun'sterriegel, m. = kleerehanger, kapstok.
Klaun'sterſchrauf, m.; -ſpind, f. = kleerkast.
Klaun'sterſtief, m. = kapstok.
Klaun'stertracht, w. = kleederdracht.
Klaun'stertröbler, m. = uitdrager, kleerkoop.
Klaun'stervorrat, m. = kleerevoorraad, kleer-kast, garderobe.
Klaun'stam = gekleed, goed kleedend, goed zittend, bevallig, net.
Klaun'stung, w. -, -en = kleeding, kleederdracht.
Klaun'stungſtück, f. = kleedingstuk.
Klaun'ste, w. -, -n = zemel, zemelen; wer ſich mißt unter die K., den freſſen die Säue = al te goed is buurmans gek.
Klaun'ste|brot, f.; -mehl, f. = zemel|brood; -meel (kornel).
Klaun'sterde, w. = kleiaarde.
Klaun'stig = kleiig, kleiachtig, kleihoudend.
I. Klein = klein, gering, onbeduidend, min; kleiner Buchſtabe = kleine of gewone letter; kleines Geld = kleingeld; ein f. wenig = een klein weinig; ein f. biſſen = een klein beetje; von f. auf = van klein af; f. und groß = klein en groot; Kleine und Große = kleinen en grooten; etw. Kleines = iets kleins; ein Kleines = een kleintje (een kind); über ein Kleines = binnen kort; es iſt noch um ein Kleines = het zal niet lang meer duren; das iſt mir ein Kleines = dat is voor mij gemakkelijik, niets waard; bei Kleinem = allengs; f. begeben = klein, mak worden, eieren kiezen; etw. nicht f. kriegen können = iets niet ont-cijferen kunnen, niet onder den knie kunnen krijgen; bis ins Kleinſte = tot in de kleinſte bijzonderheden; der Fluß iſt f. = is laag; f. ſchreiben = klein ſchrijven of met een gewone letter beginnen; f. denken = laag, bekrompen denken; f. von einem denken = min over iem. denken.
II. Klein, f. -(e)s = kleine stukjes (vleesch e. d.); gruis (van kolen enz.).
Klein|architektur, w. = kleinarchitectuur.
Klein|aſien, f. = Klein-Azië.
Klein|bahn, w. = lokaalspoor, ook: trambaan.
Klein|bauer, m. = kleine boer, pachter.
Klein|betrieb, m. = klein bedrijf.
Klein|ſten, f. -s, - = kleintje.
Klein|denkend = laag-, geringdenkend, klein-geestig, bekrompen.
Klein|nern, f. w. (h.) = verkleinen, herleiden.
Klein|fügig, zie geringfügig.]

Zie ook G.

Klein'füßig = kleinvoetig, met kleine voeten.
Klein'geld, f. = kleingeld; er wird schon K. nehmen = hij zal zich wel laten afdingen (fig.).
Klein'gläubig = kleingeloovig, kleinhartig, klein- of wankelmoedig.
Klein'handel, m. = kleinhandel.
Klein'händler, m. = kleinhandelaar.
Klein'heit, m. = kleinheid, geringe omvang, geringheid, kleinigheid.
Klein'rigkeit, w. -, -en = kleinigheid, bagatel, nietigheid.
Klein'rigkeitsfrämer, m. = treuzelaar, beuzelaar, (uit)pluizer, peuteraar, vitter.
Klein'ru'berwahrungsbau, w. = kinderbe-waarplaats.
Klein'ru'ber, m. = kleinhandel, kooienij.
Klein'ru'ber, m. = kleinhandelaar, kruidenier, kooienijnsman.
Klein'krieg, m. = guerilla(oorlog).
Klein'laut = moedeloos, schuchter, bedeest, teroer geslagen, in zijn wiek geschoten.
Klein'sich = [klein, onbeduidend], kleingeestig, bekrompen, armzalig, laag.
Klein'sichheit, w. = onbeduidendheid enz.
Klein'maler, m. = miniatuurschilder.
Klein'meister, m. = [fat; peuteraar in wetensch. en letteren]; kleine baas.
Klein'mut, m. = kleinmoedigheid, bloohartigheid, versaagdheid.
Klein'mütig = kleinmoedig, bloohartig.
Klein'ob, f. -(e)s, -e u. o'bien = kleinoed, juweel, schat.
Klein'schmied, m. = kleinsmid, slotmaker.
Klein'staat, m. = kleine staat.
Klein'staater, m. = kleine staten; politiek van kleine staten.
Klein'städter, m. = bewoner v. een kleine stad, kleinstedsch persoon, iem. uit de provincie.
Klein'städtere, w. = kleinstedscheid.
Klein'städtych = kleinstedsch, bekrompen.
Klein'stellbrenner, m. = dagbrander.
Klein'vtesh, f. = kleinvee.
Klein'ware, w. = galanterieën.
Klein'zer, m. -s = stijfjel, plaksel, pap (om te plakken); im K. sitzen = in de verlegenheid, in de rats zitten.
Klein'zerig = gestijfjeld, vol stijfjel, kleverig, pappig.
Klein'zerlöcher, f. = spuuglok.
Klein'zer, f. = stijfselen, plakken.
Klein'zer'pinjel, m.; -stegel, m.; -topf, m. = stijfjellkwast; -pannetje; -pot.
Klein'me, w. -, -n = klem, klemhaak, klem Schroef; in der K. sitzen = in de klem, in 't nauw, in de verlegendheid zitten; platzak zijn.
Klein'men, f. (h.) = klemmen, drukken, nijpen.
Klein'mer, m. -s, -en = lorgnet, neusnijper.
Klein'mer'hafen, m. = klemhaak, -schroef, houvast.
Klein'mer, m. -s, -en = bliklager; loodwerker.
Klein'merarbeit, m. = blikslagerswerk.
Klein'mer'el, w. -, -en = blikslagerij.
Klein'mer'handwerk, f. = blikslagersambacht.
Klein'mer'ware, w. = blikwaren.
Klein'ph'ihen, Pl. = Klepten, Klephthen (rooverbewoners in Noord-Griekenland).
Klein'per, m. -s, -en = klepper, paard, knol, [reispaard].

Kleptomantie, w. = kleptomanie, steelzucht.
Klerikal = klerikaal, kerkelijk.
Kleriker, m. -s, -en = klericus, geestelijke.
Kleriker', w. = klerezie, geestelijkheid.
Klerus, m. = klerus, geestelijkheid.
Kle'nte, w. -, -n = klis, klit, klet, kleefkruid; sich wie eine K. an einen hängen = zich als een klis aan iem. vasthechten, iem. als zijn schaduw volgen.
Kle'tenkerbel, m. = kervel; doornzaad.
Kle'tenwurzel, w. = kliswortel.
Kle'ter'ereisen, f. = klauterijzer, klimijzer, spoor.
Kle'terer, m. -s, -en = klauteraar.
Kle'tergerüst, f. = klimtoestel.
Kle'ter'ast, m. = mast (voor 't mast-klimmen).
Kle'tern, f. (h.) = klauteren, klimmen.
Kle'ter'tange, w. = klimpaal; mast (met prijzen voor 't mastklimmen).
Kle'ter'übung, w.; -vogel, m. = klimoefening; -vogel.
Kle'be, f. = Kleef.
Kle'bijch = Kleefsch.
Kle'cker, m. -s, -en = knikker. **Kle'ckern**, f. (h.) = knikkeren; morsen (bij eten of drinken).
Kle'ben, f. u. f. (h.) (ich Klebe; Klob u. Klebe; Klobe u. Klebe; Klebe! gekloben) = klieven, klooven, splijten.
Kle'ent, m. -en, -en = cliënt; klant.
Kle'entel, w. -, -en; **Kle'ent'schaft**, w. = clientèle, klandizie; cliënten.
Kle'ma, f. -s, -te = klimaat, luchtstreek, lucht- en weersgesteldheid.
Kle'mate'ri'ch, **Kle'ma'ti'ch** = klimatisch.
Kle'matologie, w. -, -n = klimatologie, leer van het klimaat.
Kle'max, m. -s, -e; ook: w. -, -e = klimax, opklimming.
Kle'mbin', m. u. f. -s = gerammel, getjingel, geraas, drukte, omhaal; partij, feest; bei Z's ist heute großer K. = bij de Z's is er vandaag een groote fuif.
Kle'mmen, f. (f.) (ich klicke; Klicke; Klicke! geklickt) = klimmen, stijgen, klauteren.
Kle'mm'zug, m. = optrek (aan 't rek); einen K. machen = zich optrekken.
Kle'mper'el, w. -, -en = gehamer, getik, gerammel, getjingel (op een piano enz.).
Kle'mper'faffen, m. = rammelkast (piano).
Kle'm'pern, f. (h.) = hameren, tikken, rammelen, tjingelen.
Kle'm'perlein = heel klein.
Kle'm'fe, zie Klum'fe.
Kle'm'ge, w. -, -n = kling, lemmet, staal, degen; eine gute, brave K. schlagen, führen = goed den degen hantoeeren, goed kunnen eten; über die K. springen lassen = over de kling jagen; über die K. springen müssen = over de kling gejaagd worden; vor die K. fordern = uitdagen; bei der K. bleiben = bij de zaak blijven; vor der K. haben = voor den boeg, voor de borst hebben; [stortbeek, kloof].
Kle'm'gel, m. -, -n = bel, schel; die K. ziehen = aan de bel trekken.
Kle'm'gelbahn, w. = lokaalspoor.
Kle'm'gelbeutel, m. = kerkezakje, armzakje.
Kle'm'gelbeutelträger, m. = kollektant.
Kle'm'gelbüchse, w. = rammelaar.
Kle'm'gelgriff, m. = belknop.

Zie ook G.

Klingeln, *schw.* (h.) = bellen, schellen, aan de bel trekken; dem Mädchen f. = de meid bellen; nach dem Mädchen f. = om de meid bellen.
Klingelschnur, w. = schelkoord.
Klingelzug, m. = schelknop, bel.
Klingen, *h.* (h.) (ich klinge; Klang; Klänge; Klinge! geflungen) = klinken, luiden; die Ohren f. mir = mijn ooren tuiten; mit klingen dem Spiel = met muziek voorop of met slaande trom; das Klingt und flappt nicht = dat klopt niet, dat komt niet uit; klingender Frost = felle vorst.
Klingenschnitt, m. = zwaardveger.
 I. **Klingklang**, m. = klinkklank, louter woorden, woordespraal.
 II. **Klingklang!** = kling klang!
Klingling! = klingeling!
Klingstein, m. = klinksteen, phonoliet.
Klinik, w. -, -en = kliniek.
Kliniker, m. -s, - = docent en leerling aan een kliniek.
Klinikum, *f.* -s, -fen = kliniek, ziekehuis.
Klinisch = klinisch.
Klinke, w. -, -n = klink, deurklink.
Klinken, *schw.* (h.) = op de klink doen.
Klinker, m. -s, - = klinker, baksteen.
Klinker, *schw.* (h.) = reet, spleet, scheur].
Klio, m. = Klio, muze v. d. geschiedenis.
Klipp (ob. **Klippklapp!**) = klikklak! klip, klap! knipknop! **Klipp und klar** = heel duidelijk, heel helder.
Klippe, w. -, -n = klip; blinde K. = blinde kl.
Klippenreich, *zool.* = vol klippen, klipperijk.
Klipper, m. -s, - = klopper, houten hamer; klipper, klipperschip.
Klippen, *schw.* (h.) = kleppen.
Klippfisch, m. = klipvisch.
Klippig = vol klippen.
Klippstamm, m. = smuiterijewinkel.
Klippstern, m. = kleine herberg, kroeg.
Klippschuld, w. = kleine, nietige schuld, kladschuld.
Klippschule, w. = bewaarschool.
Klippwälder, m. = bewaarschoolkind, a-b-leerling.
Klippwerk, *f.* = klein, onbeduidend werk of goed.
 I. **Klirren**, *schw.* (h.) = rammelen, rinkelen, kletteren, ratelen; (von Gläsern) klinken.
 II. **Klirren**, *f.* = gerammel, gekletter, geratel; geklink.
Klischee, *f.* -s, -s = cliché, afgietsel.
Klischeeren, *schw.* (h.) = clicheeren.
Klistter, *f.* -(e)s, -e = klisteer, klisterspuit, inspuiting.
Klitoris, w. -, -u. . . rbeß = klitoris.
Klitsch! = klets!
Klitsche, w. -, -n = (in Schießen) armoedig landgoed.
Klitschen, *schw.* (h.) = klappen].
Klitschig (es Brot) = week, papperig.
Klitschklatsch! = klets!
Klitschnaß = kletsnat.
Klitter, m. -s, - = vlek, klad.
Klitteren, *schw.* (h.) = vlakken, kladden, morsen.
Klo, = Kilo.
Klitterschuld, w. = kladschuld.
Kloafe, w. -, -n = riool, zinkput.
Kloafentier, *f.* = vogelbekdier.
Kloben, m. -s, - = [klemhout, klem, haak,

gaffel, hengsel; katrol]; stuk brandhout, blok; bundel vlas of wol.
Klobig = zwaar, massief, lomp, onbehouwen.
Kloben, *schw.* (h.) = in 't honderd babbelen, bazelen.
Klopfel, zie Klöppef.
Klopfen, *schw.* (h.) = kloppen, slaan, tikken; man ob. es klopft = er wordt geklopt; einem auf die Finger f. = iem. op de vingers tikken; auf den Busch f. = de struiken, het kreupelhout slaan om 't wild op te jagen; (fig.) (iem.) polsen, 't terrein verkennen.
Klopfein, *schw.* (h.) = tikken, tikkelen.
Klopper, m. -s, - = klopper, deurklopper.
Klopperstecher, m. = vechtersbaas, schermmeester; vechtgraag, schreeuwer.
Klopperstecherei, w. = vechtpartij, geharrewar, getwist.
Klopperstiche, w. = karwats.
Kloppe, *zool.* = slaag.
Kloppe, m. -s, - = klopper, klepel; klos (der Spitzenarbeiter); knuppel.
Kloppelarbeit, m. = kloswerk, kantwerk.
Kloppeln, *schw.* (h.) = (kant) klossen, kant maken.
Kloppelnael, w. = kantnaald.]
Kloppelwirn, m. = kantgaren.
Klopperin, w. -, -nen = kantwerkster.
Klops, m. -es, -e = vleeschballetje.
Klosett, *f.* -(e)s, -e u. -s = closet, W. C.
Kloß, m. -es, Klöße = klont, kluit (aarde, boter); bal, balletje (v. vleesch, deeg e. d.), poffer.
Kloßbrühe: so klar wie K. = zoo helder als slootwater, als modder.
Klößchen, *f.* -s, - = balletje.
Klöster, *f.* -s, Klöster = klooster.
Klosterabt, m.; **brauch**, m.; **bruder**, m. = klooster|abt; -gebruik; -broeder.
Klosterfrau, w.; **fräulein**, *f.*; **gang**, m. = klooster|vrouw (prieores); -juffer (non); -gang.
Klostergehoram, m.; **geistlicher**, m.; **gelübde**, *f.* = klooster|tucht; -geestelijke; -gelofte.
Klostergesellschaft, w.; **kirche**, w.; **leben**, *f.*; **leute**, *zool.* = klooster|gemeente; -kerk; -leven; -lingen.
Klosterlich = kloosterlijk, kloosterachtig, klooster..., afgezonderd, eenzaam.
Klosterlichkeit, w. = kloosterachtigheid, -leven.
Klostermönch, m.; **ordnung**, w.; **porte**, w. = klooster|monnik; -orde; -poort.
Klosterpropf, m. = overste van een stift.
Klosterschule, w.; **schwester**, w.; **strafe**, w. = klooster|school; -zuster; -straf.
Klosterwesen, *f.*; **zelle**, w.; **zucht**, w.; **zwinger**, m. = klooster|wezen; -cel; -tucht; -gevangenis.
Kloß, m. -es, Klöße = blok, klos brandhout; lomperd, lummel, houten Klaas; auf einen groben K. gehört ein großer Keil = op een ruwen kwast past een scherpe bijl, men kan een lomperd niet met glacé-handschoenen behandelen; einen K. am Bein haben = een blok aan 't been hebben.
Klöße, m. -, -n = gedroogde peer].
Klotzig = stevig, lomp, houterig, onbehouwen heel groot.
Kloßschuh, m. = klomp.
Klub, m. -s, -s = klub, societeit.
Klubbift, m. -en, -en = lid van een klub, van een societeit.

Zie ook G.

Knub'lofal, f. = klub-, societeitslokaal.
Knub'sjffel, m. = societeitsfauteuil.
Knuc'fe, zie Gluc'fe.
Knufe, zie Glufe.
Knuff, w. -, Knuffte = kloof, spleet, afgrond, diepte; hol, spelonk; tang; kerker; [gekloofd stuk hout; kleed].
Knufftig, Knufftig = met kloven of spleten.
Knug (Knüger, Knüg) = wijs, verstandig, slim, knap, bij-de-hand, schrander; aus' em. ob. einem nicht f. merben können = uit iets of iem. niet wijs kunnen worden; nun bin ich noch so f. wie vorher = nu ben ik nog even wijs; er ist nicht recht f. = hij is niet goed wijs; durch Schaden wird man f. = door schade en schande wordt men wijs; bei Knügte gibt nach = de wijste geeft toe.
Knügelei, w. -, -en = muggezifterij, haarklooverij, sofist'rij.
Knügelei, f. (h.) = muggeziften, haarklooven, spitsvondig redeneeren.
Knug'heit, m. - = wijsheid, verstand, slimheid, schranderheid, beleid.
Knug'heitsrege, -regel, w. = voorzorgs-, voorzichtigheidsmaatregel.
Knügler, m. -s, - = muggezifter, haarkloover.
Knüglich = verstandig, slim, beleidvol, wijselijk.
Knügling, m. -(e)s, -e = Knügler.
Knüg'schwäcker, -sprecher, m. = iem. die praat, alsof hij er verstand van had.
Knump, m. -(e)s, -e u. Knümpe = meelbal; [klomp, menigte].
Knump'chen, f. -s, - = stukje, brokje; klontje, klontje (in Knüffigkeiten).
Knump'en, m. -s, - = verwarde massa, hoop, brok, homp, klomp; kluit (Erbe); klont (Blut).
Knumpen sich, f. (h.) = zich in een klomp samenvoegen, klouteren.
Knump'enweite = bij hoopen, bij massa's, in verwarde hoopen.
Knump'fuß, m. = horrelvoet.
Knump'füßig = met een horrelvoet.
Knump'ic, w. -, -n = spleet, uitholling, holte].
Knügel, m. -s, -; ob. w. -, -n = kluwen; kwast; ahangend, bengelend stukje; kliek, aanhang].
Knü'fer, w. -, -n ob. m. -s, - = kwast, hanger; klompje vuil, spat.
Knü'ferig = bespat, met slijk.
Knü'fe, w. -, -n = spleet, scheur.
Knü'pe, w. -, -n = klem, tang, schaar, haak, draadsnijzer; einer in die f. frigen = iem. in zijn vingers, in de klem krijgen.
Knü'fe, w. -, -n = kluisgat.
Knü'f'tern, f. (h.) = peuteren, peuterig werken].
Knü'ver, m. -s, - = kluisver, boegsprietzeil, kluisfok.
Knü'verbaum, m. = kluisverboom, kluisfok.
Knü'f'ter, zie Knü'f'tie.
km = kilometer.
f. Mts. = fünfzig Monats: van de volgende maand.
Knab'bern, f. (h.) = knabbelen, knagen.
Knab'be, m. -n, -n = knaap, jongen, [dienaar, knecht, ambachtsleerling]; alter f. = oude jongen, oude kerel, kameraad.
Knab'benalter, f. = knapeleestijd.
Knab'benhaff = jongensachtig.

Knab'entraut, f. = standelkruid, orchis.
Knab'ben'schule, w.; -stimme, w.; -streich, m.; -zeit, w. = jongens[school; -stem; -streek; -tijd].
Knaben und Mäd'chenhort, zie Knabenhort.
Knab'lein, f. -s, - = knaapje, ventje, jongetje.
Knab! Knab! = knak! krak!
Knack, m. -(e)s, -e = knak, scheur, barst.
Knack'en, f. (h.) = (Nüsse) kraken; ook: die Stiege knack = de trap kraakt; (mit den Fingern) knakken.
Knack'mandel, w. = kraakamandel.
Knack'er, zie Knack'nacker.
Knack's, m. -es = knak; er hat einen f. = zijn gezondheid is geknakt; ein alter f. = een oud gebrekkig man.
Knack'würst, w. = knakworst.
Knack'ge, w. -, -n = knoest, kwast; houten pen of wig; ook: pin (om iets aan te hangen).
Knall, m. -(e)s, -e u. Knalle = knal (von Gewehren); klap (der Peitsche); slag; f. und Fall = op eens, plotseling, op stelen sprong.
Knall'blei, f.; -bonbon, m. = knallood; -bonbon.
Knall'brief, m. = klappertje.
Knall'büchse, w. = klappus.
Knall'le, w. -, -n = slag (an einer Peitsche).
Knall'effekt, m. = knaleffekt.
Knall'en, f. (h.) = knallen (von Gewehren); klappen (mit der Peitsche); ploffen, slaan.
Knall'erbse, w.; -frucht, w.; -gas, f. = knal-bolleje; -vrucht; -gas.
Knall'glas, f. = springglas, glastraan.
Knall'gold, f. = knalgold.
Knall'pörs, m. = oerbranie.
Knall'pulver, f.; -quecksilber, f. = knal-poeder; -kwik.
Knall'rot = hardrood, schreeuwend rood.
Knall'sauer = knalzuur; f. es Salz = kn. zout.
Knall'schote, w. = knalvuur; oorveeg.
Knall'silber, f. = knalzilver.
Knapp = eng, nauw, engsluitend; krap, zuinig, schraal, karig; das Geld ist bei ihm f. = hij zit krap in 't geld; es wird f. bei ihm = 't wordt schraal bij hem; es geht damit f. zu = het is daarmee armoedig gesteld; er hat sein Knappes zusammen, er kommt nur f. aus = hij komt maar amper, maar net uit of ruim heeft hij 't niet; mit Knapper Not = ternauwer-nood; zie ook halten.
Knapp'pe, m. -n, -n = knaap, schildknaap, edelknaap; mijnwerker; knecht, gezel.
Knapp'emang' = (stud.) ternauwer-nood.
Knapp'en, f. (h.) = knappen, kraken, knetteren; [op en neer bewegen, hippen; pakken].
Knapp'ern, f. (h.) = knabbelen, knagen.
Knapp'heit, w. - = nauwheid, engsluitendheid; schaarschte, gebrek.
Knapp'fack, m. = knapzak, ransel.
Knapp'schaft, w. -, -en = mijnwerkersvereniging.
Knapp'schaft'skaffe, w. = mijnwerkerskas.
Knaps! = knap! krak!
Knaps'en, f. (h.) = krenterig, bekrompen werken.
[Knar'pe(l)n], f. (h.) = kluiven, knabbelen.]
Knar're, w. -, -n = ratel; geweer, spuit.
Knar'ren, f. (h.) = knarsen, kraken, ratelen.
Knar'f'er, m. -s, - = knaster, kanaster (een soort tabak); oud boek, oude boekewurm, oude paai, brompot.
Knar'f'erbart, m. = oude brombeer, oude knorrepot, oude paai.

Zie ook **G.**

knasteren, *schw.* (h.) = knetteren, kraken, geraas maken.
knasteren, *schw.* (h.) = knetteren, knappen, sprankelen.
knau'el, m. u. f. -s, - = kluwen; opeen-gepakte massa.
knau'elförmig = als een kluwen, in den vorm van een kluwen.
knau'eln, *schw.* (h.) = op een kluwen wikkelen of winden.
knau'f, m. -(e)s, knau'fe = kapiteel, kop (v. een zuil); geveest, greep (eines Dejenes).
knau'feln, *schw.* (h.) = knabbelen, knagen, kluiwen, peuterwerk verrichten.
knau'fer, m. -s, - = vrek, gierigaard, pintheuker, schraper.
knau'feret, w. -, -en = vrekigheid, schraperij.
knau'ferig = vrek, krenterig, schraperig.
knau'feren, *schw.* (h.) = schrapen, vrek, krenterig zijn; pingelen.
knau't'chen, *schw.* (h.) = (ver)kreuken, kreukelen, verformaaen.
knau'fel, m. -s, - = knevel, breidel-, span- of pakstok; mondprang.
knau'felbart, m. = knevel, snor, snorrebaard.
knau'felholz, f. = span- of pakstok, knevel, breidelstok.
knau'feln, *schw.* (h.) = knevelen, binden, prangen.
knacht, m. -(e)s, -e = knecht, dienaar, bediende; slaaf; [soldaat; gezel].
knacht'en, *schw.* (h.) = knechten, onderwerpen, onder 't juk brengen, verdrukken, tot slaaf maken.
knacht'isch = slaafs, onderdanig, kruiperig, kruipend.
knacht'schaft, w. - = knechtschap, dienstbaarheid, slavernij.
knacht'sdienst, m. = knechtsdienst.
knacht'tung, w. - = onderwerping, knechting, onderdrukking.
knacht, m. -(e)s, -e = mes, schoenmakers-, tuinmansmes, knijf.
knacht'en, f. (h.) (id) knacht; knijf; gefniffen) = knippen, nippen, knellen; er af knibbelen.
knacht'fer, m. -s, - = lorgnet, neus(k)nipper.
knacht'zange, w. = nijptang.
knacht'abend, m. = fuif, avondjool, kroeg-avond.
knacht'be, w. -, -n = tangetje; herberg, kroeg; jool; fuif.
knacht'ben, *schw.* (h.) (selten: knipp; gefniffen) = knippen, knellen; kroegloopen, naar de herberg loopen, pooien; es knacht mid im Leibe = ik heb pijn, kramp in 't lijf.
knacht'ben, f. -s = ('t) knippen; kramp; kroeg-looperij, gebras.
knacht'benleben, f. = herberg-, kroegleven.
knacht'beret, w. -, -en = kroeglooperij, brasserie.
knacht'genie, f. = steunpilaar van de kroeg.
knacht'lied, f. = kroeg-, drinklied.
knacht'name, m. = bijnaam (eines Studenten).
knacht'wirt, m. = kroeghouder, kastelein.
knacht'zange, w. = nijptang.
knacht'ler, m. -s = gemeene tabak, „Amersfoorter.“
knacht, **knacht's**, m. -en, -e = Knees, Russisch of Poolsch hoogadelijke.
I. knacht'en, *schw.* (h.) = kneden; masseeren.
II. knacht'en, f. -s = ('t) kneden; massage.
knacht, m. -(e)s, -e = knik, knak, barst; knie

(in einer Gasröhre s. B.); heg, haag; struik-gewas.
knacht'(e)bein, f. = knikkebeen, iem. die met slappe knieën loopt; „knikkebeen“, likeurtje met eierdooler.
knacht'en, *schw.* (h.) = knikken, knakken, springen, barsten; doen springen, buigen; neerslaan, vellen; 'enen Gasen f. = den nek om-draaien.
knacht'fer, m. -s, - = vrek, gierigaard, pintheuker; parasol; zonnescerm, markieze; knikker.
knacht'feret, w. -, -en = vrekigheid, krenterigheid, schraperij.
knacht'(e)rig = krenterig, vrek, gierig.
knacht'feren, *schw.* (h.) = zuinig, vrek, krenterig zijn, schrapen.
knacht's, m. -es, -e = buiging, nijging, dienaar, dienseresse, knik; heg; struikgewas.
knacht'sen, *schw.* (h.) = buigen, nigen, knikken.
knacht, f. -s, - = knie; buiging, knik, hoek; etw. über's K. brechen = iets in de gauwigheid afdoen.
knacht'beuge, w. = kniebuiging ('t buigen van de knie), knieboog.
knacht'beugung, w. = kniebuiging, -val, voetval.
knacht'bug, m. = knieboog.
knacht'bügel, m. = kniestuk (aus Leder, Stahl u.ä.).
knacht'(e)n, *schw.* (h.) = knielen.
knacht'fällig = onderworpen, deemoedig, op de knieën.
knacht'förmig = knie-, elleboogvormig.
knacht'geige, w.; -geleit, f.; -geigt, w. = knieviool (violoncel); -gewricht; -jicht.
knacht'hoch = zoo hoog als een (mijn) knie.
knacht'hofen, Pl.; -fehle, w.; -leder f. = kniebroek; -boog (of -gewricht); -le(der) (of -stuk).
knacht'polster, f. = knielkussen.
knacht'riemen, m. = kniele(der); knieriem, spanriem.
knacht'schneide, w.; -schneide, w.; -schneide, w. = knie'schijf; -stuk (schoenstuk); -gesp.
knacht'stodstube, w. = dakkamer, vliering.
knacht'stück, f. = kniestuk (portretten knieën uit).
knacht'stütze, w. = kniestut, schoorbalk.
knacht'weh, f. = kniepijn.
knacht, m. -(e)s, -e = kneep, [kreuk, vouw]; kneep, slimme streek, handigheid, kunstje; kniffe und Wiffen = listen en streken.
knacht'en, *schw.* (h.) = vouwen, plooiën.
knacht'ig = listig, geslepen, slim.
knacht'lich = lastig.
knacht, m. -(e)s, -e = knip (voor den neus bijv.).
knacht'ben, *schw.* (h.) = knippen, schieten; toe-knippen.
knacht'bügelchen, f. = knikker.
knacht'bügel, w. = knipmuts, neepjesmuts.
knacht's, m. -es, -e; **knacht'schen**, f. -s, - = knip (voor den neus), tik; [beul].
knacht'en, *schw.* (h.) = knippen, knappen; schieten; kieken.
knacht's, m. -es, -e = dreumes, dwerg.
knacht'ren, *schw.* (h.) = krassen, schuren.
knacht'schen, *schw.* (h.) = knarsen, kraken; mit den Zähnen f. = knarsetanden; der Schnee knacht = de sneeuw kraakt.
knacht'stergold, f. = klatergoud.
knacht'tern, *schw.* (h.) = knetteren, knappen, kraken, sputteren.
knacht'tel, zie knacht'tel.
knacht'(e)rig = prikkelbaar, brommig; kreukelig.

Zie ook C.

knit'tern, *schw.* (h.) = kreuken, frommelen; kraken.
knig, zie **knid's**.
knjäs, zie **knés**.
knob'be, m. -n, -n; w. -, -n = korstl.
knob'bel, m. -s, - = kneukel, knok; dobbelsteen.
knob'belbeker, m. = dobbelbeker.
knob'beln, *schw.* (h.) = dubbelen.
knob'lauch, m. -(e)s = knoflook.
knob'lauchbrühe, w. = knoflooksaus.
knob'chel, m. -s, - = enkel, knokkel, dobbelsteen.
knob'chelen, f. -s, - = beentje.
knob'chelfeier, f. = knokkelkoorts.
knob'cheln, *schw.* (h.) = dubbelen.
knob'chen, m. -s, - = been, knook, bot.
knob'chenartig = beenachtig.
knob'chenbrand, m.; -bruch, m. = been|eter; -breuk.
knob'chendiirr = mager als een geraamte, als een hout, tot op 't been afgemagerd.
knob'chen|entzündung, w.; -erweichung, w.; -fäule, w. (ob. -fäulnis, w. ob. -frak, m.); -fisch, m. = been|ontsteking; -verweeking; -bedarf (-eter, -versterving); -visch.
knob'chenfuge, w. = ineenvatting van beenderen.
knob'chen|fügung, w.; -gelenk, f. = been|geleding; -gewricht.
knob'chengerüst, f. = geraamte.
knob'chenhauer, m. = beenhouwer, slager.
knob'chenhaufen, m. = hoop beenderen.
knob'chenhaus, f. = beenderhuis, knekelhuis.
knob'chenhaut, w. = beenvlies.
knob'chenhautentzündung, w. = beenvliesontsteking.
knob'chenlebre, w. = beenderleer, osteologie.
knob'chenmann, m. = geraamte; dood.
knob'chenmark, f. = merg in de beenderen.
knob'chenmehl, f.; -mühle, w. = beender|meel; -molen.
knob'chenpanne, w. = gewrichtsholte.
knob'chenschmerz, m. = pijn in de beenderen.
knob'chenschwarz, f. = beenzwart.
knob'chensplinter, m. = beensplinter.
knob'chensystem, f. = beenderstelsel.
knob'chentrodén = zoo droog als kurk.
knob'chern = beenen.
knob'chig = beenig.
knob'che, w. -, -n = knot vlas.
knob'deln, *schw.* (h.) = treuzelen, zeuren.
knob'del, m. -s, - = bal, meelbal, knoedel.
knob'le, w. -, -n; **knob'len**, m. -s, - = knol; knobbel; lomperd, vlerk.
knob'lenförmig = knolvormig.
knob'lengetwächs, f. = knolgewas.
knob'lenke, m. = lomperd, vlerk.
knob'lig = met knollen, vol knollen of knobbels; f. viel Geld = verbazend veel geld, een heele bom duiten.
knob'pf, m. -(e)s, **knob'pfe** = knoop (am Reibe); knop (am Spazierstod, am Degen); kop (etner Stednabel); [knoop, strik, buil, knobbel, grill, kuur]; ein sonderbarer K. = een raar heer, een rare klant; der alte Knopf = de oude paai; der hat Knöpfe = hij heeft moppen (geld).
knob'pfchen, f. -s, - = knoopje; knopje; kopje.
knob'pfen, *schw.* (h.) = knoopen.
knob'pfarm, w. = knoopvorm.
knob'pfabel, m. = knoopechaar (zum Reinigen der Knöpfe).
knob'pfaten, m. = knoophaak(je).

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek. I.*

knob'floch, f. = knoopsgat.
knob'fmacher, m. = knoopemake.
knob'fper, w. -, -n = galappeltje (an den jungen Schiefelchen).
knob'fel, m. -s, - = kraakbeen.
knob'felartig = kraakbeenachtig.
knob'p(e)lig = kraakbeenig, met kraakbeen.
knob'ren, m. -s, - = kwast, knoest; [enkel].
knob'richt = als een knoest of kwast.
knob'rig = knoestig, frisch, stug, onbehouwen.
knob'rz, m. -es, -e = knoest, kwast; stomp, kort kereltje, stompje.
knob'spe, w. -, -n = knop, bloemknop; jonge, teere bloem.
knob'spen, *schw.* (h.) = botten, knoppen krijgen, uitloopen.
knob'spenartig = op een knop gelijkend.
knob'spenförmig, **knob'spicht** = knoopvormig.
knob'spig = vol knoppen.
knob'te, m. -n, -n = lomperd, vlerk; lummel, botterik; ambachtsjongen.
knob'teln, *schw.* (h.) = kleine knoopen in iets maken.
I. **knob'ten**, m. -s, - = knoop (auch an Pflanzen); strik; knobbel; moeilijkheid; den K. schürzen, lösen = den knoop (in einem Drama, z. B.) leggen, oplossen; jetzt reißt der K. = nu gaat hem een licht op; ich einen K. ins Schlußstück machen, binden = een knoop in zijn zakdoek leggen.
II. **knob'ten**, *schw.* (h.) = knoopen, een knoop leggen.
knob'tenförmig = in den vorm van een knoop of strik.
knob'tengras, f. = knoopgras.
knob'tenhaft = lomp, ruw, onbehouwen.
knob'tenlos = zonder knoop.
knob'tenpunkt, m. = knoop-, vereenigingspunt.
knob'tentisch, m. = knoopsteek.
knob'tentisch, m. = knoestige stok, knuppel.
knob'tentau, f. = knooptouw, touwladder.
knob'terich, m. -(e)s, -e = duizendknoop; knoopgras; varkensgras.
knob'tig = knoestig, lomp.
knob'te, w. -, -n = zaadbol (van vlas).
knob'ben, m. -s, -; **knob'be**, m. -, -n = knoest, kwast.
knuff, m. -(e)s, **knuffe** = vuistslag, stomp.
knuffen, *schw.* (h.) = stompen, slaan.
knuffig falt = vinnig koud.
knufflich = moeilijk, lastig.
I. **knüll(e)** = dronken, beschonken.
II. **knüll'e**, -, -, -n = (*gewest*) kreuk, kreukel, vouw.
knüll'en, *schw.* (h.) = kreuken, kreukelen, frommelen.
knüp'fen, *schw.* (h.) = knoopen, binden, verbinden, vastmaken, (een band) toehalen; sich f. = zich vastknoopen, zich verbinden, geknoopt worden.
knüp'fel, m. -s, - = knuppel; der K. liegt beim Hunde = er is een kink in den kabel.
knüp'felbrücke, w.; -dam, m.; -holz, f. = knuppel|brug; -dam (-weg); -hout (talhout).
knur'ren, *schw.* (h.) = knorren, brommen, grommen; rommelen (im Reibe).
knur'rig = knorrig, brommerig.
knur'berig = knappend, krakend, bros.
knur'bern, *schw.* (h.) = knappen, kraken; knabbelen.
knur'te, w. -, -n = knoet, karwats.
knur'ten, *schw.* (h.) = met de knoet straffen, slaan.

24

Zie ook G.

- knuffchen**, *fdw.* (h.) = in elkaar drukken, persen; kreuken; liefkoozen, knuffelen.
knufftel, m. -s, - = knuppel, stok.
knufftelvers, m. = kreupelvers, rijmelarij.
knufften, *fdw.* (h.) = breien.
ko. = kilo.
koadjutor, m. -s, . . to'ren = coadjutor, ambtswaarnemer v. een bisschop.
koaguleren, *fdw.* (f.) = coaguleeren, stremmen, stollen.
koalife'ren *hd.*, *fdw.* (h.) = zich coalizeeren, zich verbinden.
koalitie, w. -, -en = coalitie, verbond, bondgenootschap.
kobalt, m. -(e)s = kobalt.
kobaltglas, f. = kobaltglas.
kobel, m. -s, - = hut, hok, schuurtje.
koblen, m. -s, - = hok, varkenshok.
kober, m. -s, - = korf als ransel, ben; hoekige vischweer.
kobold, m. -(e)s, -e = kobold, kabouter, dwerg, aardmannetje, berggeest; *hd.* *fdw.* (h.) = kopje buitelen, kopje(over) duikelen.
kobolj; *hdw.* *fdw.* (h.) = kopje(-over) duikelen, kopje buitelen.
koch, m. -(e)s, *hdw.* = kok; viele *hdw.* verberben den Brei (verfalzen die Suppe) = veel koks verzouten de brij; *zie* *hunger*.
koch|appfel, m.; -**apparat**, m.; -**birne**, w.; -**buch**, f. = kook|appel; -toestel; -peer; -boek.
koch|brunnen, m. = warme bron.
kochen, *fdw.* (h.) = koken, zieden; *Kaffe* f. = koffie zetten.
kocher, m. -s, - = kook(toe)stel, stel.
kocher, m. -s, - = koker.
kocher|jungfer(-fliege), w.; -**wurm**, m. = koker|juffer; -worm.
kochgeschirr, f. = kookgerei, kookgereedschap, potten en pannen.
kochherd, m. = fornuis.
kochindiana, *zie* *Kochindina*.
kochjunge, m. = koksjongen.
kochkessel, m. = kookketel.
kochkiste, w. = hooikist.
kochkunst, w. = kookkunst.
kochlöffel, m. = kook-, potlepel.
kochmaschine, w.; -**ofen**, m.; -**pfanne**, w. = kook|machine (-toestel); -kachel (fornuis); -pan.
kochsalz, f. = keukenzout.
kochstöß, m.; -**zucker**, m. = kook|pot; -suiker.
kockeförner, *Bl.* = kokkelskorrels (een geneeskrachtige, vergiftige bes met bedwelmende kracht).
koda, w. -, -s = coda, slot van een muziekstuk.
kodak, m. -s, -s = kodak.
köder, m. -s, - = lokaas, aas, lokmiddel; hakleer; *auf* den *hd.* anbeissen = aan 't aas bijten.
[Köder], f. -s, -e = onderkin; *einem* das *hd.* fragen = iem. vleien].
ködern, *fdw.* (h.) = lokken, aanlokken.
ko'deg, m. -es, -e u. . . *hdw.* = code, codex, handschrift.
Kodifikation, w. -, -en = codificatie.
kodifizieren, *fdw.* (h.) = codificeeren.
kodizil, f. -(e)s, -e = codicil, testament-bijlage.
Ko'dufation, w. - = coëducatie.
Koeffizient, m. -en, -en = coëfficient, getalfactor.
Ko'fen, *zie* *Koben*.
- Ko'fent**, m. u. f. -(e)s = kloosterbier, dun bier.
Ko'feter, m. u. f. -s, - = koffier.
Ko'feterchen, f. -s, - = koffertje.
Kog, m. -(e)s, *hdw.* = ingedijkt land, polder.
Kogge, w., -, -n = kogge, koggeschip.
Kognaf (spr.: *konjak*), m. -s, -s = cognac.
Kohärenz, w. - = cohaerentie, samenhang.
Kohärrer, m. -s, - = (bij de telegraaf) cohaerer.
Kohärreren, *fdw.* (h.) = cohaereeren, samenhangen.
Kohäsion, w. - = cohesie, samenhang.
Kohinur, m. -s = Kohinoor (: beroemde diamant).
Kohl, m. -(e)s = kool (groente, en ook voor »onbeduidende praat"); *alten* *hd.* aufwärmen = oude koeien uit de sloot halen; *zie* *fett*.
Kohl|amfel, w. = zwarte merel.
Kohl|blatt, f. = koolblad.
Kohle, w. -, -n = (houts-, steen-, aard-)kool; *wie* *auf* (brennenden) Kohlen sitzen = op heete kolen zitten; *mit* *hd.* *fdw.* wärzen = met kool schetsen; met kool zwart maken.
Kohl|hydrat, f. = koolhydraat.
Kohlen, *fdw.* (h.) = verkolen, inbranden (van een sigaar); kool verkoopen, domheden praten.
Kohlenaffe, w. = aandeel in kolemijnen.
Kohlenarbeiter, m. = steenkoolbewerker.
Kohlenartig = koolachtig.
Kohlenbecken, f. = kolebekken, -pan, komfoor.
Kohlen|bergwerk, f.; -**brenner**, m.; -**dampf**, m. = kole|mijn; -brander; -damp.
Kohlendämpfer, m. = doofpot (voor houts-kolen).
Kohlen|distrikt, m.; -**flöz**, f.; -**glut**, w.; -**grube**, w.; -**gruß**, m. = kole|distrikt; -laag (-veld); -gloed (*of* -hitte); -mijn; -gruis.
Kohlenhaltig = steenkoolhoudend.
Kohlen|händler, m.; -**handlung**, w. = kole|koopman; -handel.
Kohlenhydrat, f. = koolhydraat.
Kohlen|kafen, m.; -**lager**, f.; -**magazin**, f.; -**maß**, f. = kole|bak; -pakhuis (*of* -bekken); -magazijn; -maat.
Kohlenmeiler, m. = stapel houtskool.
Kohlenmesser, m. = kolemeter.
Kohlenoxyd, f. = kooloxyde.
Kohlenpfanne, w. = kolebekken, -pan, komfoor.
Kohlenplatz, m. = plaats waar kolen opgestapeld liggen.
Kohlenrevier, f. = kolegebied.
Kohlenzak, m. = kolezak.
Kohlenzauer = koolzuur.
Kohlenzäure, w. - = koolzuur.
Kohlen|schaukel, w.; -**schiff**, f.; -**schoppen**, m. = kole|schop; -schip; -hok.
Kohlen|schuppe, w.; -**schuppen**, m.; -**schütter**, m.; -**staub**, m. = kole|schep; -hok; -stort (vulemmer); -stof.
Kohlenstipe, w. = koolspits.
Kohlenstift, m. = houtskoolstift.
Kohlenstoff, m. = koolstof.
Kohlentopf, m. = vuurpot, test.
Kohlen|träger, m.; -**wagen**, m.; -**zelle**, w. = kole|drager; -wagen; -mijn.
Kohlenzeichnung, w. = houtskoolteekening.
Kohlenzug, m. = koletrein.
Köhler, m. -s, - = kolebrander.
Köhlerglaube, m. = kinderlijk geloof, blind (bij)geloof.
Köhlerhütte, w. = kolebrandershut.
Kohlgarten, m. = kool-, moestuin.

Zie ook C.

- Kohlgärtner**, m. = warmoezier.
Kohlfopf, m. = kool (als voorwerp).
Kohlmarkt, m. = groentemarkt.
Kohlmeise, w. = koolmees.
Kohlpechtrauenschwarz = pikzwart.
Kohlplanze, w. = koolplant.
Kohlraut, m. -s, -s = koolraap (boven den grond).
Kohlraupe, w. = koolrups.
Kohlrübe, w. = koolraap (onder den grond).
Kohlfaat, w. = koolzaad.
Kohlschwarz = koolzwart, gitzwart.
Kohlspießen, Pl. = spruitjes.
Kohlstrunk, m.; **-weißling**, m. = kool|stronk; -witje.
Kohorte w. -, -n = kohorte (10de deel van een Rom. legioen).
Koinzidenz, m. = coïncidentie, 't samen-treffen, samenvallen.
Koinzidiëren, fchw. (h.) = coïncideeren.
Koite, w. -, -n = kooi, (slaap)hut.
Koitat, f. -(e)s = cocaine.
Kokarde, w. -, -n = kokarde.
Kokeln, fchw. (h.) = met vuur spelen; wippen met den stoel; kopje-duikelen.
Köfen, fchw. (h.) = overgeven, (uit)braken.
Kokett = koket, behaagziek; bekoorlijk, bevallig.
Kokette, m. -, -n = kokette.
Koketterie, w. -, -n = koketterie.
Koketteren, fchw. (h.) = kokettereeren.
Kokofen, m. = cokeskachel.
Kokon (spr.: ..kō), m. -s, -s = cocoon, kokon.
Kokosbaum, m.; **-nuss**, w.; **-öl**, f.; **-palme**, w. = kokos|boom; -noot; -olie; -palm.
Koks, m. u. Pl. = cokes.
Kolben, m. -s, -s = kolf (am Gewehre; Spielzeug), (destilleer)kolf; zuiger (einer Maschine); zaad-, vruchtbundel (an Mats und Hirse s. B.).
Kolben||schlag, m.; **-spiel**, f. = kolf||slag; -spel.
Kolben||stange, w.; **-stöß**, m. = zuiger||stang; -slag.
Koleopteren, Pl. = koleoptera, schildvleugelingen, kevers.
Kolibri, m. -s, -s = kolibrie.
Kolik, w. = koliek.
Kolk, m. -(e)s, -e = kolk, met water gevuld gat.
Kolkraube, m. = raaf.
Kollaborator, m. -s, ..to'ren = collaborator, medewerker; ook: titel voor onderwijzers en geestelijken.
Kollaboratur, w. -, -en = collaboratuur, post van een collaborator.
Kollateral = collateraal, ter zijde staand.
Kollateralerbe, m. = ervende zijverwant.
Kollateralerbischaft, w. = collaterale erfenis of successie.
Kollateralverwandter, m. = zijverwant.
Kollation, w. -, -en = collatie, vergelijking, tegen-over-elkaar-zetting (in 't bijz. van teksten); collation, lichte maaltijd.
Kollationieren, fchw. (h.) = collationeeren.
Kolleq', zie Kollegium.
Kollege, m. -n, -n = collega, ambtgenoot, vakgenoot.
Kollegial(fchw) = collegiaal.
Kollegialität, w. = collegialiteit.
Kollegienelder, Pl. = collegegelden.
Kollegienfest, f. = dictaatschrift.
Kollegium, f. -s, ..gien = college, alle collega's, raad, onderwijzerskorps, voorlezing.
- Kollektanten**, Pl. = bijeenverzamelde opmerkingen of uittreksels.
Kollektant, m. -en, -en = kollektant.
Kollekte, w. -, -n = kollekte, inzameling.
Kollekteur, m. -s, -e = kollekteur, verkooper van staatsloterijbriefjes.
Kollekteeren, fchw. (h.) = kollekteeren.
Kollekteur, w. -, -en = kollekte.
Kollektiv = collectief, samenvattend, als geheel.
Kollektivum, f. -s, ..be u. ba = collectief, verzamelnaam.
Kollektivismus, m. = collectivisme (socialistisch stelsel, waarbij de gemeenschap in 't bezit is van grond en kapitaal).
Kollektivlinse, w. = verzamellens.
Kollektivprocura, **-vollmacht**, w. = gemeenschappelijke procuratie.
I. Koller, f. -s, -s = (wam)buis, leeren kolder.
II. Koller, m. -s, -s = kolder, uitbarsting van woede.
Kollergang, m. = (een soort) molen (met twee staande molensteenen).
Kollernig = kolderig, razend, woedend.
Kollern, fchw. (h.) = kolderen, razen, woeden; (vom Truthahn) kolderen, kokkelen; (vom Tauben) kirren; (vom Magen) borrelen, rommelen; **f.** (f.) = rollen.
Kollekt, f. -(e)s, -e = buis, wambuis.
Kollit, zie Kollo.
Kollidieren, fchw. (h.) = botsen.
Kollision, w. -, -en = botsing.
Kollier (spr.: koljee), f. -s, -s = collier.
Kollis, f. -s, -s u. Kollis = kolli, stuk vrachtgoed.
Kolloidium, f. -s = collodium (kleefmiddel).
Kolloquium, f. -s, ..quien = colloquium, samenspraak, gesprek, examen in gesprek vorm.
Kollusion, w. -, -en = colluzie, geheime verstandhouding, doorgestoken kaart.
Köln, f. = Keulen.
Köllner, m. -s, -s = Keulenaar.
Köllner, Köllnisch = Keulsch.
Köllon, f. -s, -s = dubbel punt.
Kolonat, f. -(e)s, -e = kolonaat, pachtgoed.
Kolonne, m. -n, -n = boer, volkplanter.
Kolonel, m. -s, -s = kolonel (*Duitsch*: Oberst).
Kolonial = koloniaal.
Kolonialhandel, m. = koloniale handel, zaak in koloniale waren; handel met de koloniën.
Kolonialwaren, Pl. = koloniale waren.
Kolonialwarenceschäft, f. = zaak in koloniale waren, kruidenierszaak.
Kolonialwarenhändler, m. = handelaar in koloniale waren, kruidenier.
Kolonie, w. -, -n = kolonie.
Kolonisation, w. -, -en = kolonisatie.
Kolonisieren, fchw. (h.) = kolonizeeren.
Kolonisierung, w. = kolonizeering, kolonisatie.
Kolonist, m. -en, -en = kolonist, (volk)planter.
Kolonnade, w. -, -n = colonnade, zuilerrij, zuilegang.
Kolonne w. -, -n = kolonne; kolom (in een dagblad).
Kolonnenweise = in kolonnes; in kolommen.
Kolophonium, f. -s = colophonium, vioolhars.
Koloquinte, w. -, -n = kolokwint.
Koloradofäher, m. = coloradokever.
Koloratur, w. -, -en = coloratuur, versiering v. d. melodie, triller.

Zie ook C.

kolorieren, *schw.* (h.) = koloreeren, kleuren.
Kolorist, m. -en, -en = kolorist, kleurschilder.
Kolorit, f. -(e)s = koloriet, kleurschakeering.
Koloss, m. . . fies, . . fte = kolossus, reus, reuzebeeld.
kolossal [iisch] = kolossaal, reusachtig.
Kolotser, m. -s, - = Kolossens.
Kolotserbrief, m. = brief aan de Kolossenzen.
Kolosseum, f. -s = Kolosseum (rest van 't groote amphitheater in Rome).
Kolport, zie Kolport.
Kolportage (spr.: . . taazje), w. -, -n = kolportage.
Kolporteur, m. -s, -e = kolporteur.
Kolportieren, *schw.* (h.) = kolporteerden.
Kolter, m. -s, -; ob. w. -, -n = wollen deken.
Kolter, f. -s, - = (nordd.) kouter.
Kolumbarium, f. -s, . . rien = columbarium, grafgewelf met nissen voor de urnen.
Kolumbien, f. = Columbië.
Kolumne, w. -, -n = kolom (druks), drukzijde.
Kombattant, m. -en, -en = strijder, vechtend soldaat.
Kombination, w. -, -en = combinatie, verbinding, vereeniging, hemdbroek, combinaison.
Kombinationsgabe, w. = combinatiegave, -geest.
combineeren, *schw.* (h.) = combineeren.
Komet, m. -en, -en = komeet, staartster.
Komfort (spr.: . . foor), m. -s = comfort, gemak, geriefelijkheid.
Komfortabel = comfortabel, geriefelijk, behaaglijk.
Komik, m. - = komische kunst.
Komiker, m. -s, - = komicus, komiek.
Komisch = komisch, komiek, grappig; raar, vreemd.
Komitat, f. -(e)s, -e = comitaat, geleide, Hongaarsch graafschap.
Komitee, f. -s, -s = comité.
Komiteemitglied, f. = lid van een comité.
Komitat'afandter, m.; -verhandlungen, Pl. = comitale gezant, c. verhandelingen d. i. bij den rijksdag.
Komitien, Pl. = comitiën, rijksdag, kiesvergadering.
Komma, f. -s, -s u. -ta = komma.
Kommandant, m. -en, -en = kommandant.
Kommandantur, w. -, -en = kommandantuur, kommandantshuis, -plaats.
Kommandeur, m. -s, -e = kommandeur, bevelhebber van een troepeafdeeling; ridder in de hoogste klasse van een orde.
Kommandieren, *schw.* (h.) = kommandeeren, bevelen, bestellen.
Kommanditär, m. -(e)s, -e = commanditair, stille vennoot; leider van een branche, v. een filiaal.
Kommandite, w. -, -n; **Kommanditgesellschaft**, f. = commandite = **Kommanditgesellschaft**, m. = commanditaire vennootschap.
Kommanditist, m. -en, -en = stille vennoot.
Kommando, f. -s, -s = kommando.
Kommandostaf, m. = kommandostaf.
Kommen, ft. (f.) = (bu fomme [u. fomme], er kommt [u. fomme]; kam; käme; fomme) gefommen = komen, aankomen; er fomme geflogen, gefritten, gegangen = hij komt gevlogen of (aan)vliegen, gereden of (aan)rijden, geloopen of (aan)loopen;

er kam und fagte, er kam zu fagen = hij kwam zeggen; bu fomme mir eben recht = je komt me net van pas; ihm kam ein Gedanke = hij kreeg een idee; einem grob f. = iem. grof aanspreken, onbehouwen tegen iem. zijn; fomme bu mir fo? = begin je op die manier? an ein Haus f. = bij een huis komen; aneinander f. = handgemeen worden; bu fomme bu an den Rechten = daar ben je aan 't goede kantoor; etw. an fch f. laffen = kalm afwachten; wenn es auf's äufferste fomme = als 't op 't ergste komt, als 't er om spant; auf einen Einfall f. = op een gedachte komen; auf feinen Freund läßt er nichts f. = van zijn vriend mag men niets zeggen; auf die Welt f. = ter wereld komen; er fomme auf feinen grünen Zweig = hij komt tot niets; wir famen auf ihn zu fprechen = 't gesprek kwam op hem; er ist mir aus den Augen gefommen = ik heb hem uit 't gezicht verloren; außer fch f. = buiten zich zelf raken; etw. in die Quere f. = iem. in 't vaarwater komen; in die Schule f. = op school komen; es ist mir nie in den Sinn gefommen = ik heb er nooit aan gedacht; in die Stadt f. = in of naar de stad komen; er soll mir nur damit f. = laat hij 't maar eens probeeren! dat moest hij eens durven! nach B, nach Holland f. = te A, in Holland (in das große B, in das kleine Holland) komen; f. Sie gut nach Hause! = wel thuis! er fomme mehr nach feinem Vater = hij aardt meer naar zijn vader; um sein Geld, sein Glück, das Leben zc. f. = zijn geld, zijn geluk, 't leven enz. verliezen; er kam nicht von meiner Seite = hij liet me geen oogenblik alleen; nicht von der Stelle, vom Flede f. = niet opschieten, niet vorderen; wie fomme bu dazu? = hoe kom je er bij? zu Ehren f. = tot eer en aanzien komen; er kam zu Gelde = hij heeft geld gekregen, is vermogend geworden; das fomme ihm zu Schaden = dat loopt op zijn nadeel uit; fch etw. zu Schulden f. laffen = zich aan iets schuldig maken; zu fch f. = tot zich zelf komen, bijkomen; mit etw. zuftande f. = iets klaarspelen, tot een goed einde brengen; zu Statten f. = te pas komen; zie ook Sammel.
Kommend = komend, aanstaand.
Kommen'de, w. -, -n = commende, gebied van een orderidder; ordresprenbende.
Kommensurabel = commensurabel, onderling meetbaar.
Komment (spr.: kommd), m. -s, -s = (stud.) gebruik, mos.
Kommentar, m. -(e)s, -e u. . . rien = commentaar, verklaring, uitlegging.
Kommentator, m. -s, . . to'ren = commentator, verklaarder.
Kommentieren, *schw.* (h.) = commenteeren, verklaren.
Kommer's, m. -es, -e = fuif, feestmaal, jool.
Kommer'sbuch, f. = studentezangboek.
Kommerfieren, *schw.* (h.) = fuiven, banketeeren.
Kommerz, m. -es = handel.
Kommerziell = commercieel, handels . . .
Kommerzienrat, m. = handelsraad (een titel).
Kommission, m. -n, -n = kameraad.
Kommiss (spr.: . . mi) m. -, - = (handels-)bediende.
Kommiss m. = (sport.) leger, uniform; beim K. feint = soldaat zijn.

Zie ook G.

Kommissar, **Kommissär**, m. —(e)s, —e = commissaris; chef.
Kommissariat, f. —(e)s, —e = commissariaat, ambt, kantoor, gebied van een commissaris.
Kommissarisch = commissoriaal, voorloopig.
Kommissaribrot, f. = kommissiebrood.
Kommission, w. —, —en = commissie, commissieloon; boodschap.
Kommissionär, m. —(e)s, —e = commissionair.
Kommissions | **buch**, f.: —**gebühr**, w.; —**geschäft**, f. = commissie | boek; —loon (provisie); —handel (zaak).
Kommissionslager, f. = commissiegoederen; ein *R.* übernehmen = goederen in commissie nemen.
Kommissionsstratte, w. = commissiewissel.
Kommissorisch = commissoriaal.
Kommissischuh, m. = kommissie-, soldateschoen.
Kommittent, m. —en, —en = committent, lastgever, ordegever.
Kommitteeren, f. (h.) = committeren, als gevolmachtigde afvaardigen.
Kommissie = passend, geriefelijk, gewenscht.
Kommod = gemakkelijk, geriefelijk.
Kommode, w. —, —n = commode, latafel.
Kommodität, w. —, —en = gemakelijkheid, geriefelijkheid, geheim gemak.
Kommodore, m. —s —n u. —s = commodore, zelfstandig gezagvoerder ter zee.
Kommun = gemeenschappelijk, gemeen, laag.
Kommunal = communaal, gemeentelijk, gemeente ...
Kommunalgarde, w. = stedelijke schutterij.
Kommunalschuler, m.; —**schule**, w.; —**steuer**, w. = gemeente | onderwijzer; —school; —belasting.
Kommune, w. —, —n = commune, gemeente; Commune (zu Paris 1871).
Kommunikant, m. —en, —en = communicant, avondmaalganger.
Kommunikation, w. —, —en = communicatie, mededeeling; verbinding, verkeer.
Kommunikationsweg, w. = communicatie-, verbindingsweg.
Kommunion, w. —, —en = communie, Avondmaal.
Kommunist, m. —en, —en = communisme.
Kommunist, m. —en, —en = communist.
Kommunistisch = communistisch.
Kommunisten, f. (h.) = communiceeren, mededeelen, in gemeenschap staan; communiceren; aan 't Avondmaal deelnemen.
Komödiant, m. —en, —en = komediant.
Komödie, w. —, —n = komedie, blijspel.
Kompa(g)nie, w. —, —n = compagnie, afdeling v. een bataillon, gezelschap.
Kompagnon (spr.: ..panjō), m. —s, —s = compagnon.
Kompakt = compact, dicht, vast, veelomvattend.
Kompanie, zie **Kompagnie**.
Komparation, w. —, —en = comparatie, vergelijking (trappen van —).
Komparativ, m. —(e)s, —e = comparatief, vergrootende trap.
Komparativ, m. —en, —en = comparatief, voor 't gerecht verschagnie te.
Komparieren, f. (h.) = compareeren, vergelijken, voor 't gerecht verschijnen.
Komparie, m. —n, —n = comparse, figurant.
Kompas, m. .. fjes, .. fje = kompas.

Kompas | **händchen**, f.; —**nadel**, w.; —**rose**, w. = kompas | huisje; —naald; —roos.
Kompensarisch = compendiair, bijwijze van uittreksel.
Kompensio = compendiëus, kort, afgekort, saamgevat; gemakkelijk, handig.
Kompensium, f. —s, .. dien = compendium, handboek, korte schets.
Kompensation, w. —, —en = compensatie, vergoeding, vereffening.
Kompensationspendel, f. = compensatieslinger.
Kompensieren, f. (h.) = compenseeren, vergoeden, vereffenen; f. f. = tegen elkander opwegen.
Kompetent = competent, gerechtigd, bevoegd.
Kompetenz, w. —, —en = competentie, bevoegdheid, ambtsgebied.
Kompilation, w. —, —en = compilatie, verzameling, samenleving.
Kompilator, m. —s, .. to'ren = compilator.
Kompilieren, f. (h.) = compileeren.
Komplement, f. —(e)s, —c = complement, aanvulling.
Komplementärfarbe, w. = complementaire kleur.
Komplementwinkel, m. = complementshoek.
Komplett = compleet, volledig.
Kompletteren, f. (h.) = completeeren.
Komplex, m. —es, —e = complex, samenvatting, geheel, groep.
Komplise (spr.: ..pliese), m. —n, —n = medeplichtige.
Komplikation, w. —, —en = complicatie, verwikkeling.
Kompliment, f. —(e)s, —e = compliment.
Komplimentmacher, m. = komplimentemaker.
Komplimentieren, f. (h.) = komplimenteeren.
Komplizieren, f. (h.) = compliceeren, verwickelen, ingewikkeld maken.
Komplot, f. —(e)s, —e = komplot; ein *R.* anzetteln od. f. mieden = een k. smeden.
Komplotteren, f. (h.) = komplotteeren.
Komponieren, f. (h.) = componeeren.
Komponist, m. —en, —en = komponist.
Kompositen, f. = bloemkorfdragenden, composieten.
Komposition, w. —, —en = kompositie.
Kompositum, f. —s, .. ta u. .. ten = samengesteld woord, compositum.
Kompost u. **Kompost**, m. —es, —e = kompost.
Kompott, f. —(e)s, —e = kompot, kompot.
Kompres = kompres, iningedrongen.
Kompresse, w. —, —n = kompres, omslag.
Kompression, w. —, —en = kompressie, samenpersing.
Kompressionspumpe, w. = (lucht)persomp.
Komprimieren, f. (h.) = komprimeeren, samenpersen.
Kompromis, m. u. f. .. fjes, .. fje = compromis, overeenkomst, schikking.
Kompromittieren, f. (h.) = compromitteren, 't eens worden, (em, iets) in opspraak brengen.
Komptabilität, w. — = comptabiliteit, verantwoordelijkheid, ekeoplichtigheid.
Komptoir, zie **Komptoir**.
Komtesse, m. —, —n = comtesse, jonge (oogehuwde) gravin.

Zie ook G.

Komtur, m. -(e)s, -e = komthur, kommandeur (v. een orde).
Koncentration, **Concept**, **Koncert**, **Koncessie**, zie Konz...
Konchylie, w. -, -n = konchylie, schaal, schelpdier.
Koncil, **Koncipient**, zie Konz...
Kondenfation, w. - = kondenzatie, verdichting.
Kondenfator, m. -s, .to'ren = kondenzator.
Kondenfieren, fchw. (h.) = kondenzeeren.
Kondition, w. -, -en = konditie, voorwaarde; toestand; betrekking, dienst.
Konditionaal = konditioneel, voorwaardelijk.
Konditionaalis, m. - = conditionalis, voorwaardelijke wijs.
Konditioneeren, fchw. (h.) = konditioneeren, in betrekking of in dienst zijn.
Konditor, m. -s, .to'ren = suiker-, banketbakker.
Konditorei, w. -, -en = banketbakkerij, confiserie.
Konditorwaren, Pl. = suikerbakkerswaren, confituren.
Kondolenz, w. -, -en = condoleantie, rouwbeklag.
Kondolenzbezoek, m.; **brief**, m. (-schreiben, f.) = condoleantie|bezoek; -brief.
Kondolieeren, fchw. (h.) = eimen = condoleeren.
Kondor, m. -s, -e = condor.
Kondottiere (spr: .tièere), m. -s, -n = condottiere, aanvoerder.
Kondukt, m. -(e)s, -e = geleide, lijkstaatsie.
Kondukteur, m. -s, -e = kondukteur.
Konduktor, m. -s, .to'ren = conductor, (chirurg.) holle sonde.
Konfekt, f. -(e)s, -e = lekkers, suikergoed.
Konfektbuisje, w. = doos of schaal voor suikergoed, bonbonnière.
Konfektion, w. -, -en = confectie, gemaakte kleederen.
Konfektionsartikel, m.; **gefdäft**, f. (od. -laden, m.) = confectie|artikel; -magazijn.
Konferenz, m. -, -en = conferentie, zitting, beraadslaging.
Konferteeren, fchw. (h.) = confereeren, beraadslagen.
Konfession, w. -, -en = confessie, geloofsbelijdenis; geloofsgenootschap.
Konfessionell = confessioneel.
Konfessionsloos = tot geen confessie behoo.
Konferiti, Pl. = confetti. [rende.
Konfident, m. -en, -en = vertrouweling.
Konfidentieel = confidentieel, vertrouwelijk.
Konfiguration, w. -, -en = configuratie, onderlinge stand v. d. planeten.
Konfirmand, m. -en, -en = confirmandus, communiekind.
Konfirmandenunterricht, m. = godsdienst-
 onderwijs.
Konfirmation, w. -, -en = aanneming, inzegening, communie.
Konfirmieren, fchw. (h.) = bevestigen, inzegenen, aannemen.
Konfiscation, w. -, -en = confiscatie, inbeslagneming.
Konfiskeeren, fchw. (h.) = konfiskeeren.
Konfituren, Pl. = confituren.
Konflikt, m. -(e)s, -e = conflict, botsing, strijd.
Konflue, m. -es, -e = confluentie, samenvloeiing.

Konföderation, w. -, -en = confederatie, bond.
Konföderiert = geconfedereerd.
Konform = conform, overeenstemmend, gelijkvormig.
Konformist, m. -en, -en = conformist, lid v. d. Eng. kerk.
Konformität, w. - = conformiteit, overeenstemming.
Konfrontation, w. -, -en = confrontatie, 't tegenover-elkaarstellen.
Konfrontieren, fchw. (h.) = confronteren.
Konfus = konfuus, verlegen, in verwarring.
Konfusion, w. -, -en = confuzie, verwarring.
Konfusionsrat, m. = warhoofd.
Konfusie, **Konfusius**, m. = Konfucius.
Konfuzianisch = Konfuciaansch.
Kongenial = congeniaal, geestverwant.
Kongestie, w. -, -en = congestie.
Konglomerat, f. -(e)s, -e = conglomeraat, 't samengepakte, tot een klomp vermengde.
Kongregation, w. -, -en = congregatie, geestelijke broederschap, kloostervereeniging.
Kongres, m. . . fies, . . fje = congres.
Kongruent = congruent.
Kongruenz, w. -, -en = congruentie.
Kongruieren, fchw. (h.) = congrueeren.
Koniferen, Pl. = koniferen, naaldboomen.
König, m. -(e)s, -e = koning; (in starten-
 (piel) heer, koning; (iron.) das Buch der Könige = het kaartspel.
Königin, w. -, -nen = koningin; (in Kar-
 ten) dame, koningin; die Königin = de koningin-weduwe.
[Königlich], **Königlich** (bei Titeln: K.) = koninklijk; fch f. amüfieren = zich vorstelijk, heerlijk amuzeeren.
Königreich, f. -(e)s, -e = koninkrijk.
Königsadel, m.; **apfel**, m.; **birne**, w. = konings|adelaar (-arend); -appel (ananas); -peer.
Königsblau, f.; **blume**, w.; **edelfe**, w. = konings|blauw (smalt); -bloem (pioen); -hagedis (basilisk).
Königsfarbe, w.; **farn**, m.; **freund**, m. = konings|kleur (purper); -varen; -vriend (of gezinde).
Königsgebe, f.; **ferge**, w.; **fraut**, f. = konings|geel; -kaars; -kruid.
Königsfrone, w.; **lilie**, w.; **mord**, m. = konings|kroon; -lelie (keizerskroon); -moord.
Königsmörder, m.; **papier**, f.; **reher**, m. = konings|moordenaar; -papier (royaal p.); -reiger.
Königsrose, w.; **salbe**, w.; **fäure**, w.; **fcepter**, f. = konings|roos (pioen); -zalf; -water; -scepter.
Königsfchützen, f. = schuttersfeest.
Königsfchlange, w.; **fchuß**, m.; **fif**, m.; **ftab**, m. = konings|slang (boa constrictor); -schot; -zetel; -staf.
Königsftron, m.; **tiger** m.; **titel**, m.; **vogel**, m. = konings|troon; -tijger; -titel; -vogel (paradijsvogel).
Königswahl, w.; **waffer**, f.; **welche**, w. = konings|keuze; -water; -wouw.
Königswürde, w. = koninklijke waardigheid.
Königszepter, f. = koningsscepter.
Königtum, f. -s, . tümer = koningschap; koninkrijk.
konisch = conisch, kegelvormig.
Konjektur, w. -, -en = conjectuur, gissing.
Konjektural . . . = konjektuur . . .

Zie ook C.

- Konjugation'**, w. -, -en = konjugatie, vervoeging.
Konjugie'ren, [d]w. (h.) = konjugeeren, vervoegen.
Konjunktion', w. -, -en = conjunctie, voegwoord; samenstand van planeten in denzelfden meridiaan.
Kon'junktiv u. **Konjunktiv'**, m. -(e)s, -e = conjunctief, aanvoegende wijs.
Konjunktur', m. -, -en = conjunctuur, samenloop v. omstandigheden; tijdsomstandigheden, handelstoestand; uitzicht in zaken.
Konkab' = concaaf, holrond, uitgehold.
Konkavität', w. - = concaviteit, holte.
Konklave, f. -s, -n = conclave, plaats en vergadering waar de kardinalen een nieuwen paus kiezen.
Konklusjon, w. -, -en = conclusie.
Konfordanz', w. -, -en = concordantie, (ook een bijbelregister).
Konfordat', f. -(e)s, -e = concordaat (verdrag tusschen staat en kerk).
Konfordia, m. - = Concordia, Eendracht.
Konfordienformel, m. = concordienformule, -boek (symbolisch geschrift v. d. Luthersche kerk).
Koncret' = concreet.
Koncretum, f. -s, .ta = concreet substantief.
Konkubinär', m. u. f. -(e)s, -e = concubinaat, wilde echt.
Konkubine, w. = bijzit.
Konkurrent', m. -en, -en = concurrent.
Konkurrenz', w. -, -en = concurrentie, wedstrijd; samenloop; etnem fl. maden = iem. concurrentie aandoen; eine fl. ausfchreiben = een prijsvraag, concours uitschrijven.
Konkurrie'ren, [d]w. (h.) = concurreeren, wedijveren, meedingen.
Konkurs', m. -es, -e = bankroef, faillissement; wedstrijd, concours; in fl. geraten = faillieren, bankroet gaan.
Konkurs'eroöffnung, w. = 't uitspreken van 't faillissement.
Konkurs'gläubiger, m. = schuldeischer.
Konkurs'masse, w. = failliete boedel, f. massa.
Konkurs'ordnung, w. = faillissementswet.
Konkurs'verfahren, f. = faillissementsprocedure; handeling van een faillissement.
Konkurs'verwalter, m. = curator (in een faillissement).
Können, unr. (h.) (ich kann, er kann; konnte; könnte; gekonnt) = kunnen; nicht bon der Stelle f. = zich niet kunnen verroeren; ich kann nichts dafür = ik kan 't niet helpen of 't is mijn schuld niet; wenn es kein kann = als 't kan; französisch f. = Fransch kennen; auswendig f. = van buiten kennen.
Konnex', m. -es, -e = connexus, samenhang.
Konnexion', w. -, -en = connexie, verbinding, invloedrijke betrekking of kennis.
Konnivenz', w. -, -en = conniventie, toegeslijkheid, oogluiking.
Konnivieren, [d]w. (h.) = conniveeren, oogluikend toelaten.
Konnoffement', f. -(e)s, -e = cognossement, konnossement.
Kon'rad, m. = Koenraad.
Kon'rabin, m. = Konradijn.
Kon'rektor, m. -s, .to'ren = conrector, titel voor leeraren aan hogere scholen.
Konsecration', w. -, -en = consecratie, inwijding, inzegening.
Konsecrere'n, [d]w. (h.) = consecreeren, wijden, inwijden, inzegenen.
Konsecutiv' = consecutief, gevolgtrekkend, gevolgtrekkend, volgend.
Konsens', m. -es, -e = consent, toestemming.
Konsequent' = konsekwent.
Konsequenz', w. -, -en = konsekwentie.
Konserbativ' = conservatief.
Konserbator, m. -s, .to'ren = conservator, bewaarder.
Konserbatorium, f. -s, .rien = conservatorium, hogere muziekschool.
Konser'be, w. -, -n = conserf, in suiker ingemaakte vruchten, vleesch in blikken e.d.
Konserbire'ren, [d]w. (h.) = conserveeren.
Konfignant', m. -en, -en = consignant, afzender.
Konfignatar', m. -(e)s, -e = consignatair, ontvanger van consignatie-goederen.
Konfignation', w. -, -en = consignatie, zending v. goederen in commissie; in fl. geben (senden), nehmen = in consignatie geven, nemen.
Konfigurations'buch, f.; -factur, m. = consignatieboek; -rekening.
Konfigniere'n, [d]w. (h.) = consigneeeren, ter bewaring of ten verkoop overgeven; (soldaten) het verblijf in een kazerne aanwijzen.
Konfiliüm, f. -s, .lien = raad, rechterlijk advies; zie ook Confiliüm.
Konfitoriaal'rat, m. = lid van een consistorie; ook een titel.
Konfitorium, f. -s, .rien = consistorie, kerkeraad, geestelijke raad e. d.
Konfribire'ren, [d]w. (h.) = conscribereen, manschappen lichten.
Konfcription', w. -, -en = conscriptie, loting, lichtung.
Konfcriptions'pflichtig = dienstplichtig.
Konsole, w. -, -n = console.
Konsolidation', w. -, -en = consolidatie, vereeniging, inz. v.d. staatsschulden tot ééne groote schuld.
Konsolidiere'n, [d]w. (h.) = consolideeren, konsolideerte Schuld = geconsolideerde schuld.
Kon'sols u. **Konfols'**, Pl. = consols, gedekte schuldbrieven.
Kon'somme', f. -s, -s = consommé.
Kon'sonant u. **Kon'sonant**, m. -en, -en = konsonant, medeklinker.
Kon'sonanz', w. -, -en = eenstemmigheid, welluidendheid.
Kon'sorte, m. -n, -n = konsort, deelgenoot, makker, gelijkgezinde.
Kon'sortium, f. -s, .tien = consortium, maatschappij, genootschap.
Kon'spiration', w. -, -en = conspiratie.
Kon'spirire'ren, [d]w. (h.) = conspireeren, samenzweren.
Kon'stab'ler, m. -s, - = constabel, politieagent.
Kon'stant' = constant, standvastig.
Kon'stantin, m. = Constantijn.
Kon'stantinopel, f. = Konstantinopel.
Kon'stantinopolita'ner, m. -s, - = Konstantinopolitaan.
I. **Kon'stanz**, f. = Konstanz, constantie, standvastigheid.
II. **Kon'stanz**, m. = Constant.
Kon'stanz, w. = Constance.
Kon'statie'ren, [d]w. (h.) = constateeren, vaststellen.
Kon'stellation', w. -, -en = constellatie, sterrebeeld, gesternte, onderlinge planetestand.

Zie ook C.

- Konfternation'**, w. - = consternatie, verlegenheid.
konfterne'ren, fchm. (h.) = consterneeren.
konfterniert' = geconsterneerd, verlegen.
konstitu'e'ren, fchm. (h.) = constituereeren, vaststellen, instellen.
Konstitution', w. -, -en = constitutie, grondwet, lichaamsgesteldheid.
konstitutione'el' = constitutioneel, grondwettig.
konstrue'ren, fchm. (h.) = construeeren.
Konstruktion', w. -, -en = constructie, samenstelling, bouw.
Kon'sul, m. -s, -n = consul.
Kon'sular' .. = consular.
Kon'sular'bericht, m.; **gericht**, f. = consular verslag; c. gerecht.
Kon'sular'ri'sch = consular.
Kon'sulat, f. = consulaat.
Kon'sulent', m. -en, -en = consulent, rechtskundig of deskundig raadgever.
Kon'sultation', w. -, -en = consult, consultatie.
kon'sultie'ren, fchm. (h.) = consulteeren.
Kon'sum', m. -(e)s, -e = consumptie, vertering, verbruik, behoefte.
Kon'sument', m. -en, -en = consument, verbruiker.
kon'sumie'ren, fchm. (h.) = consumeeren.
Kon'sumtion', w. - = consumptie.
Kon'sum(tions)'ficuer, w. = verbruiksbelasting.
Kon'sum'verein, m. = verbruiksvereening.
Kon'tagiös' = contagiös, besmettelijk.
Kon'tact', m. -(e)s, -e = contact, aanraking.
Kon'tant' = kontant.
Kon'templati'f' = contemplatief, beschouwend.
Kon'terbande, m. - = contrabande.
Kon'tere'scarpe, w. -, -n = contrescarpe.
Kon'terfel, f. -(e)s, -e = conterfeitseel, beeld, portret.
Kon'termerke, w. -, -n = contramerk.
Kon'terorder, w. -, -s = contra-order.
Kon'tertanz, m. = contre-, gezelschapsdans.
Kon'text', m. -(e)s, -e = context, samenhang, inhoud.
Kon'tinent u. **Kon'tinent'**, m. -(e)s, -e = continent, vasteland.
Kon'tinental' = continentaal.
Kon'tinental'sperre, w. = continentaalstelsel.
Kon'tingent', f. -(e)s, -e = contingent, bijdrage.
Kon'tinuer'lich = voortdurend, aanhoudend.
Kon'tinuität', w. - = continuïteit, duur, samenhang.
Kon'to, f. -s, -s u. .ten = conto.
Kon'tobuch, f. = conto-boek.
Kon'to'sin'to, f. = conto finto.
Kon'to'forrent', f. -(e)s, -e = rekening-courant.
Kon'to'forrent'buch, f. = rekening-courant-boek.
Kon'tor, f. -(e)s, -e = kantoor.
Kon'tor'arbeiten, Pl. = kantoorwerkzaamheden.
Kon'torist', m. -en, -en; **Kon'tori'stin**, w. -, -nen = (kantoor)bediende.
Kon'tra, f. = contra.
Kon'trabas, m. = contrabas.
Kon'tradict'ri'sch = contradictoir, elkaar tegensprekend.
Kon'trafuge, w. = contrefuga, tegenfuga.
Kon'trahent', m. -en, -en = contractant.
- Kon'trahie'ren**, fchm. (h.) = contracteeren; Schulden f. = een leening sluiten.
Kon'trakt', m. -(e)s, -e = contract.
Kon'trakt'bruch, m. = contractbreuk.
Kon'trakt'brüchig = schuldig aan contractbreuk; f. merben = een of 't contract breken.
Kon'trakt'lich, -mä'ßig = contractueel, bij (of volgens) contract.
Kon'trapunkt, m. = contra-punt, kompositie-leer.
Kon'trar' = contrair, ongunstig, tegen...
Kon'trasignie'ren, fchm. (h.) = contrasignereeren, medeonderteekenen.
Kon'trast', m. -es, -e = contrast.
Kon'trastie'ren, fchm. (h.) = contrasteeren.
Kon'trabenient', m. -en, -en = contravenient, overtreders.
Kon'trabenie'ren, fchm. (h.) = contravenieëren, handelen in strijd met..., overtreden.
Kon'trabenition', w. -, -en = contraventie, overtreding.
Kon'tribuent', m. -en, -en = contribuant.
Kon'tribue'ren, fchm. (h.) = contribueeren.
Kon'tribution', w. -, -en = contributie, schatting, bijdrage.
Kon'tro'lie, w. -, -n = contrôle.
Kon'trolleur', m. -s, -e = controleur.
Kon'trollie'ren, fchm. (h.) = controleeren.
Kon'trober'fe, w. -, -n = controverse, twist, twistvraag, woordestrijd.
Kon'tumaz', w. - = contumacie, niet-verschijnen, verstek; in R. berurteilen = bij verstek veroordeelen.
Kon'tumazie'ren, fchm. (h.) = bij verstek veroordeelen.
Kon'tumaz'urteil, f. = vonnis bij verstek.
Kon'tur', w. -, -en = omtrek, omlijnning.
Kon'tusion', w. -, -en = kneuzing.
Ko'nus, m. - = kegel.
Kon'venanz, w. -, -en = convenance, welvoeglijkheid, geriefelijkheid.
Kon'venanz'hetrat, w. = huwelijk van conveniëntie, naar stand e. d.
Kon'ventie'ren, fchm. (h.) = convenieëren, passen, schicken.
Kon'vent', m. -(e)s, -e = convent, vergadering (van de monniken in een klooster), klooster; Conventie.
Kon'venti'fel, f. -s, - = conventikel, geheime vergadering.
Kon'venti'flier, m. -s, -, zie **Kon'ventuäl**.
Kon'vention', w. -, -en = conventie, overeenkomst, verdrag.
Kon'ventional'strafe, w. = conventionele straf, verdragsstraf.
Kon'ventione'el' = conventioneel.
Kon'ventione's'preis, m. = overeengekomen prijs.
Kon'ventuäl', m. -(e)s, -en = conventueel, kloosterbroeder.
Kon'vergenz, w. - = convergentie, 't naar elkander toelopen, 't naderen.
Kon'vergie'ren, fchm. (h.) = convergeeren.
Kon'versation', w. -, -en = converzatie.
Kon'versation's'lexikon, f. = encyclopaedie.
Kon'versation's'sprache, w. = converzatie-taal, -stijl.
Kon'versie'ren, fchm. (h.) = converzeeren.
Kon'version', w. -, -en = conversie, verandering, verwisseling.
Kon'vertier'bar = converteerbaar, convertabel.
Kon'vertie'ren, fchm. (h.) = converteeren.

Zie ook G.

Konvertierung, w. —, —en = conversie, bekeering.
Konvertir, m. —en, —en = convertiet, bekeerde.
Konvex = convex, gewelfd, bolrond.
Konvexität, m. — = convexiteit, bolrondheid, gewelfdheid.
Konvict, f. —(e)s, —e = convict, vrije tafel (voor studenten); 't samenleven; R. K. seminarium.
Konvikium, f. —s, ..bien = feestmaal, banket.
Konvocation, m. —, —en = convocatie.
Konvozierren, fchw. (h.) = convoceeren, bijeenroepen.
Konvulsion, m. —, —en = convulsie, (stuip)trekking.
Konvulsivisch = convulsief, stuiptrekkend, krampachtig.
Konzederen, fchw. (h.) = concedeeeren, toeven, toestaan.
Konzentration, m. — = concentratie.
Konzentrieren, fchw. (h.) = concentreeren.
Konzentrisch = concentrisch.
Konzep, f. —es, —e = concept, ontwerp, schets, klad; aus dem R. kommen = van de wijs raken; einen aus dem R. bringen, einem das R. berrüden = iem. van de wijs, van zijn stuk brengen.
Konzeption, w. —, —en = conceptie, ontvangenis; opvatting in den geest; 't opstellen van een geschrift.
Konzeppapier, f. = kladpapier.
Konzert, f. —(e)s, —e = concert; ins R. gehn = naar 't concert gaan.
Konzertieren, fchw. (h.) = concerteeeren.
Konzertsaal, m.; —fänger, m.; —stück, f. = concertzaal; -zanger; -stuk.
Konzession, w. —, —en = concessie, vergunning; R. erteilen = concessie geven; Konzessionen machen = concessies doen.
Konzessionär, m. —(e)s, —e = concessionaris.
Konzessionieren, fchw. (h.) = concessioneeren.
Konzessiv, **Konzessiv**... = toegevend.
Konzessiv, m. —(e)s = toegevende conjunctief.
Konzessivsatz, m. = toegevende zin.
Konzil, f. —(e)s, —e u. —ien = concilie.
Konzipient, m. —en, —en = concipiënt, samensteller, schrijver.
Konzipieren, fchw. (h.) = concipiëeren, ontwerpen, opstellen.
Konziß = bondig, kort.
Kooperation, w. —, —en = coöperatie.
Kooperator, m. —s, ..to'ren = coöperator; ook: hulpgeestelijke, kapelaan.
Kooperieren, fchw. (h.) = coöpereren.
Kooptation, w. —, —en = coöptatie, zelfaanvullingsverkiezing.
Kooptieren, fchw. (h.) = coöpteeren.
Koordinaten, Pl. = coördinaten.
Koordinatien, w. — = coördinatie, nevenschikking.
Koordinieren, fchw. (h.) = coördineeren, nevenschikken.
Kopal, m. —(e)s = kopal (een gomsoort).
Kopalstein, m. = kopalverniss.
Koppe, w. —, —n = kopske (Russ. 0.01 roebel).
Kopfer, m. —s, — = keper, gekeperd weefsel.
Kopfern, fchw. (h.) = keperen.
Kopernikaner, m. —s, — = Copernicaan, aanhanger van Copernicus.
Kopernikanisch = Copernicaansch.
Kopfe, m. —(e)s, Köpfe = kop, hoofd; zu Kopfe

steigen = naar het hoofd stijgen; er hat R. = hij heeft verstand; ein offener, fluger, feiner R. = een heldere, schranderere, sijne kop of een helder, schrander, sijn hoofd; sie hat ihren eigenen R. ob. sie hat ihren R. für sich = zij heeft een hoofd, een eigen kop; den R. aufsetzen = een hoofd toonen; ich weiß nicht wo mir der R. steht = ik weet geen raad, mijn hoofd loopt om; einem den R. verbrechen = iem. het hoofd op hol brengen, maken; er hat den R. berloren = hij is zijn hoofd kwijt, zijn hoofd is op hol, hij is de kluts kwijt; der R. schwindelt ihm = hij is duizelig in 't hoofd; einem den Kopf zurechtsetzen, ook: einem auf den R. kommen, steigen = iem. terechtwijzen; einem den R. waschen = iem. zeggen waar 't op staat; viel Köpfe, viel Sinne = veel hoofden, veel zinnen; R. oder Schrift = kruis of munt; auf seinem R..e bestehn = op zijn stuk (blijven) staan; er stellt alles auf den R. = hij gooit alles 't onderste boven; sich auf den R. stellen (ook sich R. stellen) = (fig.) op zijn hoofd gaan staan; auf den R. zulagen = op den man af, ronduit zeggen; das will mir nicht in den R. = dat wil er bij mij niet in; im R..e rechnen = uit 't hoofd rekenen; er ist im R..e nicht ganz richtig = er ist vor den R. geschlagen = hij is niet wel bij 't hoofd; zie ook: fallen, Gröhe.

Kopfabsteiner, m. = moordenaar.
Kopflarbeit, w.; —band, f.; —bedeckung, w.; —bürtte, w. = hoofd[arbeid (hersensarbeid); —band (bandeau); —deksel; —borstel.
Kopfen, f. —s, — = kopje, hoofdje; sie hat ihr R. = zij heeft een hoofdje; das R. aufsetzen = een hoofd toonen.
Köpfen, fchw. (h.) = onthoofden, 't hoofd afslaan; (planten) toppen, kappen.
Köpfende, f. = hoofdeinde.
Kopfförmig = hoofdvormig.
Kopfküßler, m. —s, — = koppootige.
Kopfgeld, f.; —gicht, w.; —grind, m. = hoofdgeld; -jicht; -zeer.
Kopfhänger, m. = femelaar, domper, schijnvrome, pietist.
Kopfhängerei, w. = femelarij, bigotterie.
Kopflägererei, w. = koppessnellen.
Kopfkissen, f. = hoofdkussen.
Kopfkohl, m. = sluitkool, (witte, roode kool).
Kopflaus, w. = hoofdluis.
Kopflings = kopje-over, voorover.
Kopfloß = hoofdeloos, onbezonnen, onbesuisd; wezenloos.
Kopfloßigkeit, w. — = onbezonnenheid enz.
Kopfmachine, w. = guillotine.
Kopfmuskel, m. = hoofdspier.
Kopfnacht, w. = schedelnaad.
Kopfnuten, f. = hoofdknik.
Kopfnuß, w. = oorvijg, -veeg, mep.
Kopfbuß, m. = kapsel.
Kopfrechnen, f. = hoofdrekenen.
Kopfroße, w. = roos op 't hoofd.
Kopfsalat, m. = kropsla.
Kopfscheu = wantrouwend, achterdochtig, kopschuw.
Kopfschleier, m.; —schmerz, m.; —schütteln, f. = hoofd[sluier; -pijn; -schudden.
Kopfsprung, m. = duiken.
Kopfstation, w. = kopstation.
Kopfstener, w. = hoofdgeld.
Kopfstemme, w. = kopstem, keelstem.
Kopfstück, f. = kopstuk; kalotje; oorveeg, mep.

Zie ook G.

Kopftuch, f. = hoofddoek.
Kopfu'ber = kopje-over, voorover, hals-over-kop.
Kopfun'ter = met 't hoofd naar beneden.
Kopfweg, f. = hoofdpijn.
Kopfwede, w. = knotwilg.
Kopfwunde, w. = hoofdwond.
Kopfzahl, w. = getal koppen, personen.
Kopfzerbrechen, f. = hoofdbreken.
Kopia'tien, Pl. = kopalien, kopiëerloon.
Kopie', m. - , -n = kopie.
Kopie(r)buch, f. = kopiëerboek, kopieboek.
Kopie'ren, fchm. (h.) = kopiëeren.
Kopie'rer, m. -s, -e = kopiëerder.
Kopier'maschine (-presse), w.; -tinte, w. = kopiëerpers; -inkt.
Kopist, m. -en, -en = kopiist, kopist.
Koppe, zie Kuppe.
Kop'pel, w. - , -n; ook: f. -s, -e = koppel, koppelriem, -band; (sabel)koppel; koppel (honden of paarden); troep; [gemeenschappelijke weide of jacht; omheining, afgesloten veld; gemeenschappelijke bearbeiding van een stuk land; ploeg arbeiders].
Kop'peln, fchm. (h.) = koppelen.
Kop'peliemen, m. = koppelriem.
Kop'ra, w. - = copra, kopra.
Kop'te, m. -n, -n = Kopte.
Kop'tisch = Koptisch.
Kop'pula, w. - = copula, zinsverbinding.
Kopulation', w. - , -en = copulatie, huwelijksverbinding; veredeling van vruchtboomen.
Kopulativ' = copulatief, verbindend.
Kopulie'ren, fchm. (h.) = copuleeren, verbinden; trouwen (in den burgerlijken echt verbinden).
Kora'le, w. - , -n = koraal, kraal.
Kora'lennartig = koraalachtig, -vormig.
Kora'l'enbaum, m.; -fang, m. = koraalstruik; -visscherij.
Kora'lennartig = koraalkleurig.
Kora'l'en'rijfcher, m.; -moos, f.; -schuur, w.; -tier, f.; -wurz, w. = koraalvisscher; -mos; -snoer; -dier (bloemdier); -wortel.
Ko'ram: einen f. nehmen = iem. onder handen nemen, doorhalen, de les lezen.
Ko'ramie'ren, fchm. (h.) = Ko'ram nehmen.
Ko'ran, m. -(e)s = Koran.
Ko'ran'zen, zie Kuranzen.
Korb, m. -(e)s, Körbe = korf, mand; beugel, korf (am Regen); ben; einen K. bekommen = een blauwtje loopen, afgewezen worden; einem einen K. gehen = iem. afwijzen, een blauwtje laten loopen; über die Körbe gehen = de spuitgaten uitloopen; zie ook Korb.
Korb'ball, m. = korfbal.
Korb'ben, f. -s, -e = mandje, korfje.
Korb'flafche, w.; -flechter (od. -macher), m.; -wagen, m. = korf|flesch (matte flesch); -maker; -wagen (mandewagen).
Korb'weide, w. = bind-, teenwilg.
Korb'weise = bij manden.
Korb'el, w. - , -n = draad, touwtje, koord.
Kordial' = cordiaal, hartelijk.
Kordialität', w. = cordialiteit, hartelijkheid.
Kordille'ren (spr.: . . . dilljeeren) = Cordilleras.
Kordon' (spr.: . . . dō), m. -s, -s = cordon, snoer.
Kor'duan', m. -(e)s = korduaan (leersoort).
Kore'a, f. = Korea.
Korea'ner, m. -s, -e = Koreaan.
Ko'ren, fchm. (h.) = keuren].
Korian'der, m. -s = koriander (plant en zaad).
Korinth', f. = Korinthe.

Korin'the, w. - , -n = krent.
Korin'ther, m. -s, -e = Korinthier.
Korin'thisch = Korinthisch.
Kork, m. -(e)s, -e u. Körfe = kurk.
Kork'artig = kurkachtig.
Kork'eide, w. = kurkeik.
Kork'en, fchm. (h.) = kurken.
Kork'fropfen, m. = kurk.
Kork'fen, fchm. (h.) = knoien.
Kork'foble, w. = kurken zool.
Kork'zieher, m. = kurkretrekker.
Kor'moran, m. -(e)s, -e = cormoran, schollevaar, aalscholver, zeeraaf.
Korn, f. -(e)s, Körner = korrel (graan, zand, goud enz.); vizierkorrel, vizier; korrel (gewicht); koren, graan, inz. rogge; korenbrandewijn; einen auf's K. nehmen od. auf dem Korne haben = op iem. aanleggen, mikken, iem. tot 't mikpunt van spot of scherts maken, in 't ootje nemen; etw. auf dem (seinem) K. haben = (ook:) iets op 't oog hebben; ein Mann von altem Schrot und K. = van den ouden stempel; sein K. grün essen = onvriendig huishouden; viele Körner machen einen Haufen = veel kleintjes maken een groote; zie ook Flinte.
Korn'ak, m. -s, -s = kornak, olifantendrijver.
Korn'acker, m.; -ähre, w.; -ausfuhr, w. = koren|akker; -aar; -uitvoer.
Korn'bau, m.; -blume, w. = koren|bouw; -bloem.
Korn'blumenblau = korenblauw.
Korn'blüte, w. = korenbloesem; -bloei.
Korn'boden, m. = graangrond; graan-, korenzolder.
Korn'brandwein, m. = korenbrandewijn.
Korn'chen, f. -s, -e = korreltje, greintje.
Korne'lie, w. = Kornelia.
Korne'lius, m. = Kornelius, Kornelis.
Korn'neffische, w. = kornoelje.
Korn'neffichenbaum, m. = kornoeljeboom.
Kor'nen, fchm. (h.) = (Wet, Schießpulver) korrelen; (Stoffe, Leder) greineeren, korrelen; lokken, aanlokken.
Korn'ernte, w. = korenoogst.
Korn'ett', m. -(e)s, -e u. -s = kornet, vaandrig bij de ruitelij; K. à Piston = kornet à piston.
Korn'feld, f. = korenveld.
Korn'früchte, Pl. = graanvruchten, granen.
Korn'garbe, w.; -gefch, f.; -halm, m.; -handel, m. = koren|schoof (of -garf); -wet; -halm; -handel.
Korn'haus, f. = graanpakhuis.
Korn'icht = korrelachtig, korrelig.
Korn'ig = gekorrelt, vol korrels, korrelig.
Korn'jahr, f.; -hammer, m. = koren|jaar; -schuur (voorraadschuur).
Korn'land, f.; -magazin, f.; -mangel, m. = koren|land; -pakhuis; -gebrek (-nood).
Korn'markt, m.; -maß, f.; -messer, m. = koren|markt; -maat; -meter.
Korn'mühle, w.; -preis, m.; -rade, w. = koren|molen; -prijs; -roos (of -holderik).
Korn'reich = rijk aan koren.
Korn'rase, w.; -speicher, m. = koren|roos (holderik); -zolder.
Korn'sperre, w. = verbod van graanuit- of -invoer.
Korn'wanne, w. = korenwan.
Korn'wicke, w. = wilde wikke.
Korn'wiebel, m. = korenworm, kalander.

Zie ook C.

- Korn**||wucher, m.; -wurm, m.; -zoll, m. = koren||woeker; -worm; -belasting.
- Koro**'na, w. = kring (van toehoorders e. d.)
- Kör**'per, m. -s, - = lichaam.
- Kör**'peranlage, w. = aard, natuur, gestel.
- Kör**'per|bau, m.; -beschaffenheit, w.; -bil-
dung, w. = lichaams|bouw; -gesteldheid;
-ontwikkeling.
- Kör**'perhaltung, w. = houding.
- Kör**'perkraft, m. = lichaamskracht.
- Kör**'perlehre, m. = lichaamsleer (nl. van
't menselijke lichaam).
- Kör**'perlich = lichamelijk, stoffelijk; förperlicher
Eid = persoonlijke eed.
- Kör**'perlichkeit, w. = lichamelijkheid.
- Kör**'perlos = onlichamelijk.
- Kör**'permessung, w. = lichaamsmeting, stereo-
metrie.
- Kör**'perschaft, w. -, -en = corporatie, ver-
eeniging, bond.
- Kör**'perschaftlich = op de corporatie betrekking
hebbende, verenigings...
- Kör**'persstrafe, w.; -übung, w. = lichaams|
straf; -oefening.
- Kor**poral', m. -(e)s, -e = korporaal.
- Kor**poral'schaft, w. -, -en = korporaalschap.
- Kor**poration', w. -, -en = corporatie.
- Kor**porations'recht, f. = recht van corpo-
ratie, rechtspersoonlijkheid.
- Kor**p's (spr.: koor), f. -, - = korps.
- Kor**p's'geist, m. = korpsgeest.
- Kor**pulent' = korpulent.
- Kor**pulentz, w. - = korpulentie.
- Kor**p'us, f. - = korpus, lichaam, geheel;
K., m. - = corpus (lettersoort).
- Kor**p'us'delicti, f. -, -s = corpus delicti.
- Kor**p'us'juris, f. = corpus juris (wetboeken
van Justinianus).
- Kor**'referent, m. = correferent, medebe-
rechtgever.
- kor**rekt' = korrekt.
- Kor**rekt'heit, w. - = korrektieid.
- Kor**rekt'ionär, m. -(e)s, -e = correctionair,
tuchteling.
- Kor**rekt'ions'anstalt, w., **Kor**rekt'ions'haus,
f. = huis van correctie, verbeterhuis.
- Kor**rekt'iv, f. -(e)s, -e = correctief, tegen-
middel.
- Kor**rek'tor, m. -s .. to'ren = corrector.
- Kor**rek'tur', w. -, -en = correctie, verbetering.
- Kor**rek'tur'bogen, m. = drukproef.
- Kor**rek'tur'renlezen, f. = 't nazien van druk-
proeven.
- Kor**relat', f. -(e)s, -e = correlaat, wissel-
begrip, iets dat tot iets anders in wissel-
betrekking staat.
- Kor**relat'iv' = correlatief.
- Kor**res'pondent', m. -en, -en = korrespondent.
- Kor**res'pondenz, w. -, -en = korrespondentie.
- Kor**res'pondie'ren, f. w. (h.) = korrespon-
deeren.
- Kor**ridor', m. -(e)s, -e = corridor, gang.
- Kor**rigen'da, Pl. = corrigenda, drukfouten.
- Kor**rigen'den'anstalt, w. = verbeterhuis.
- Kor**rigie'ren, f. w. (h.) = corrigeeren.
- Kor**rodent'ia, Pl. = corrodentia, bijt- of
etsmiddelen.
- Kor**rodie'ren, f. w. (h.) = corrodeeren, uit-
bijten, wegknagen.
- Kor**ros'iv' = corrozief, bijtend, invretend.
- Kor**ruptie'ren, f. w. (h.) = corrumpeeren,
bederven, omkooopen.
- Korrupt'** = corrupt, bedorven.
- Korruption'**, w. -, -en = corruptie, zede-
bederf, omkooperij.
- Kor**saar', m. -(e)s u. -en, -en = korsaar,
zeeroover, zeeschuimer.
- Kor**'se, m. -n, -n = Korzikaan.
- Kor**sett', f. -(e)s, -e = korset.
- Kor**sika'nisch, **Kor**'sisch = Korzikaansch.
- Kor**'so, m. -s, -s = corso, openbare rit.
- Kor**'trif, f. = Kortrijk.
- Kor**vet'te, w. -, -n = korvet, licht oorlogs-
schip.
- Kor**ybant', m. -en, -en = Korybant, priester
van Cybele.
- Kor**ybant'isch = korybantisch, uitgelaten, wild.
- Kor**yp'hä'e, m. -n, -n = Koryphee, aan-
voerder, voornaamste, eerste.
- Ko**zak', m. -en, -en = Kozak.
- Ko**sch'enil'le (spr.: .. nielje), w. - = cochenille,
scharlakenverf.
- Ko**'scher = koosjer, kouser, rein; plus, in orde.
- Ko**'sefante, w. -, -n = cosecans.
- ko**'sen, f. w. (h.) = koozen, liefkoozen, stree-
len; vrijen; [kouten, lief spreken].
- ko**'stig = lief, innig, hartelijk; zacht, mollig.
- Ko**'sinus, m. - = cosinus.
- Ko**'smet'ik, w. - = cosmetiek, kunst tot
't behoud van de schoonheid, schoonheids-
middel.
- ko**'smet'isch = cosmetisch, schoonheidbevor-
derend, schoonheids...
- ko**'smisch = kosmisch, het heelal betreffend.
- Ko**'smogonie', w. -, -n = kosmogonie, leer
van 't ontstaan der wereld.
- Ko**'smog'graphie', w.; -logie', w.; -polit', m.
= kosmo|grafie (wereldbeschrijving); -logie
(wereldleer); -polit (wereldburger).
- ko**'smopol'it'isch = kosmopolitisch.
- Ko**'smora'ma, f. -s, -s = kosmorama, ver-
tooning van geschilderde tafereelen.
- Ko**'smos, m. - = kosmos, heelal.
- Ko**st'ar', **Ko**st'ate, m. .. ten. .. ten = keuter-
boer, kleine boer.
- Kost**, w. - = kost, spijs; K. und Logis =
kost en inwoning; f. w. bei einem in K. und Logis
tun = bij iem. in pension, in de kost gaan.
- ko**st'bar = kostbaar, duur, prachtig, waarde-
vol, [preutsch, geaffecteerd].
- Ko**st'barkeit, w. -, -en = kostbaarheid.
- Ko**'sten, f. w. (h.) = proeven, smaken, ge-
nieten; kosten; e's kostet mich (od. mir) nur
ein Wort; e's wird ihm das Leben kosten;
[zwaar vallen].
- Ko**'sten, Pl. = kosten, onkosten; auf meine
K. = op mijn kosten of ten mijnen koste; auf
K. fetner Gesundheit = ten koste van zijn
gezondheid; er kommt auf seine K. = hij haalt
zijn onkosten er (weer) uit, maakt zijn kosten
goed; das geht die K. nicht = dat maakt de
kosten niet goed; in die K. beurteilen = in
de kosten veroordeelen.
- Ko**'stenauf'schlag, m. = aanslag in de kosten.
- Ko**'stenauf'schlag, m. = raming, begroting.
- Ko**'stenauf'wand, m. = kosten, onkosten,
vertering.
- Ko**'steberechnung, w. = kosteberekening.
- Ko**'stener'isch, m. = vergoeding van (on)kosten.
- Ko**'stenfäll'ig: f. beurteilen = in de kosten
veroordeelen.
- Ko**'stenfrage w. = (de kwestie van) de kosten.
- ko**'stent'frei = kosteloos, vrij van onkosten, vrij
(an Word s. 2.); gratis; f. halten = vrij houden.

Zie ook C.

ko'stenpflichtig, zie kostenfällig.
Ko'stenpreis, m. = kostende prijs, inkoopsprijs.
Ko'stenpunkt, m. = de kosten; den *K.* in Betracht ziehen = om de kosten denken.
Ko'st frei = in den vrijen kost; einen *f.* halten = iem. vrije tafel geven.
Ko'st freiheit, w. = vrije kost.
Ko'st gänger, m.; **geld**, *f.*; **halter**, m. = kostganger; **geld**; **gever**.
Ko'st hapfen, m. = stukje, hapje (om te proeven); ook: voorproefje.
Ko'st haus, *f.* = kosthuis.
Ko'st lich = kostelijk, heerlijk, lekker; bekoorlijk, voortreffelijk.
Ko'st lichheit, w. = kostelijkheid, iets heerlijks, lekkers, lekkerbeetje.
Ko'st nitz, *f.* = Konstanz.
Ko'st probe, w. = proefje.
Ko'st schule, w.; **schüler**, m. = kostschool; **leerling**.
Ko'st spelig = kostbaar, (zeer) duur.
Ko'st speligheit, w. = duurte, kostbaarheid.
Ko'st tisch, m. = vrije tafel, vrije kost.
Ko'stüm, *f.* -(e)s, -e = kostuum.
Ko'stümieren, *schw.* (*h.*) = kostumeeren.
Ko'stüm schneiderin, w. = kostuumnaaister.
Ko'st verächter, m. = sijnproever, lastig eter, kieskauwer; er ist kein *K.* = hij houdt wel van eten.
I. **Kot**, m. -(e)s = modder, slijk, vuil, drek.
II. **Kot**, *f.* -(e)s, -e = aandeel in een zoutziederij; ook = *Kote*.
Ko'tangente, w. -, -n = cotangens.
Ko'te, w. -, -n = kleine boerewoning, hut, kot.
Ko'telet, *f.* -(e)s, -e u. -s; **Ko'tele'te**, w. -, -n = kotelet, karbonade.
Ko'ter, m. -s, - = (grootte) hond, nijldige hond, mormel.
Ko'terie, w. -, -n = coterie, bent, kliek.
Ko't flege, w.; **grube**, w. = mestvlieg; **put**.
Ko'thurn, m. -(e)s, -e = kothurn, broos, tooneellaars.
Ko'tieren, *schw.* (*h.*) = coteeren, aanslaan, schatten.
Ko'tig = slijkerig, slikkerig, modderig, vuil.
Ko'tillon (spr.: *kotielyd*), m. -s, -s = cotillon, gezelschapsdans.
Ko'tner, m. -s, -; **Ko'tsah**, **Ko'tsaffe**, m. -saffen, -saffen = kleine boer.
Ko'tschin'sina, *f.* = Cochinchina.
Ko'tten, m. zie *Kote*.
Ko'tter, m. -s, - = kot, hut, hondshok.
Ko'tter, m. -s, - = kleine boer, keuter.
Ko'tz metter: Gottes *W.* = potdome.
Ko'tze, w. -, -n; **Ko'tze(n)**, m. -s, - = grove wollen deken, mantel.
Ko'tze, w. -, -n = (rug)draagkorf.
Ko'tzen, *schw.* (*h.*) = braken, overgeven, kotsen.
Ko'tztag, zie *Courtag*.
Kra(a)l, m. u. *f.* -(e)s, -e = kraal, Hottentottendorp.
Kra'b'e w. -, -n = krab(be); garnaal; dreumes, leelijk kereltje.
Kra'b'eln, *schw.* (*h.*) = krabben, krabbelen, kriebelen, wriemelen.
I. **Kra'h!** = krak!
II. **Kra'h**, m. -(e)s, -e = krak, gekraak; krach, groot bankroet; twist, ruzie; herrie; keet; dann gib't's *K.* = dan is 't mis; mit *W.* und *K.* = ternauwernood, met groote moeite; der große *K.* = de groote algemeene financiële crisis in Deutschland tusschen 1871 en '80.

Kra'h'en, *schw.* (*h.*) = kraken, springen, spatten.
Kra'h'zen, *schw.* (*h.*) = krassen.
Kra'h! = krak!
Kra'fe, w. -, -n = knol, vieldersknol.
I. **Kraft**, w. -, **Kräfte** = kracht, sterkte, macht, nadruk; bei **Kräften** sein = sterk zijn; aus allen **Kräften** = uit alle macht; wieder zu **Kräften** kommen = weer op krachten komen; in *K.* treten = in werking treden; außer *K.* setzen = buiten werking stellen; in *K.* sein, bleiben = van kracht zijn, blijven; mit rückwirkender *K.* = met terugwerkende kr.
II. **Kraft**, *Präp.* mit *Gen.* = krachtens, uit kracht van, ingevolge.
Kraft anstrengung, w.; **aufwand**, m.; **ausbruch**, m.; **äußerung**, w. = krachtsinspanning; **ontwikkeling** (-ontplooiing); **uitdrukking** (krachtige uitdr.); **betoon**.
Kraftbrühe, w. = krachtige bouillon.
Kraftfülle, w. = volheid, overvloed van kracht.
Kraftgefühl, *f.* = gevoel van kracht, krachtbewustzijn.
Krafthuber, m. = krachtpatser.
Kräftig = krachtig, sterk, flink, stevig, machtig, goed werkend, versterkend.
Kräftigen, *schw.* (*h.*) = sterken, krachtig maken.
Kräftigkeit, w. = kracht, sterkte, nadruk.
Kräftigung, w. = versterking, steun.
Kraftlehre, w. = krachteleer, dynamica.
Kraftleistung, w. = krachtsbetoon, toer.
Kraftlos = krachteloos, machteloos; buiten werking, ongeldig, nietig.
Kraftloserklärung, w. = nietigverklaring.
Kraftlosigkeit, w. = krachteloosheid, machteloosheid, zwakte, ongeldigheid, nietigheid.
Kraftmehl, *f.* = stijfsel, zetmeel.
Kraftmesser, m. = krachtmeter.
Kraftmittel, *f.* = krachtig middel.
Kraftpatser, m. = krachtpatser.
Kraftsprache, w. = krachtige taal.
Kraftstehend = krachtvol.
Kraftsuppe, w. = krachtige bouillon.
Kraftvoll = krachtvol, krachtig, flink, krachtdadig.
Kraftwagen, m. = motorwagen, automobiel.
Kraftwort, *f.* = krachtig woord.
Krägelchen, *f.* -s, - = kraagje.
Krägen, m. -s, - (*ook*: *Kräger*) = kraag, cape; [hals]; es durch den *K.* jagen = door de keel jagen, verbrassen; einen beim *K.* kriegen, nehmen, fassen = iem. bij zijn kraag pakken; es geht ihm an den *K.* = zijn leven is er mee gemoeid; den *K.* daran setzen = 't leven op 't spel zetten; Sammet am *K.*, Nete im *Wagen* = kale bluf.
Kragenmantel, m. = cape, kraagmantel.
Kragenstück, *f.* = halsdoekje.
Kragstein, m. = kraagsteen, karbeel, balksleutel, -hoofd; console.
Kra'he, w. -, -n = kraai; eine *K.* hat der andern die Augen nicht aus = 't is dief en diefjesmaat.
Kra'h'en, *schw.* (*h.*) = kraaien, schreeuwen.
Kra'h'nauge, *f.* = kraai oog; braaknoot; likdoorn, ekster oog.
Kra'h'enfüße, *Pl.* = hanepooten, gekrabbel.
Kra'h'n, zie *Kra'an*.
Kra'h'winkel, *f.* = Kleinhuizen.
Kra'h'winkler, m. -s, - = provinciaal, bekrompen kleinsteedsch persoon.
Kra'fe, m. .fen(s), .fen = kraken, zeeslak, **zeegedrocht**.

Zie ook G.

- Kraaceel**, m. -(e)s, -e = (ge)kraaceel, voortdurende twist, geharrewaar, gekijf.
Kraaceelen, {schm. (h.) = kijven.
Kraaceeler, m. -s, - = kijver, standjesmaker.
Kraafelstijpe, Pl. = hanepooten, gekrabbel.
Kraafen, zie **Kraafe**.
Kraaf zie **Kraaf**.
Kraafte, w. -, -n = grijpklaauw, nagel.
Kraafsen, {schm. (h.) = grijpen, krauwen, krabben.
Kraafliq = met cherpe klauwen of nagels gewapend.
Kraam, m. -(e)s, Kräme = [kraam, winkel]; kleinhandel, nerinke; winkelwaren; onbeduidende dingen, voddën; der ganze R. = de heele rommel, 't heele zootje; das paßt gerade in seinen R. = dat komt juist in zijn kraam te pas.
Krambamboeli, m. -s = krambamboeli, Danziger goudwater, warme brandewijn, punsch.
Krambude, w. = kraam, winkel.
Krammen, {schm. (h.) = zoeken, snuffelen, rommelen; [kleinhandel drijven; koopjen].
Krammer, m. -s, - = winkelier, kleinhandelaar; (berächtlich) kruidenier.
Krammerij, m. -, -en = kramerij, kleinhandel.
Krammergeest, m. = kramersgeest, kruideniersgeest, kleingeestigheid.
Krammerhaft = kruidenierachtig.
Krammerheele, w. = kleingeestig, bekrompen mensch, kruideniersziel.
Krammerbol, f. = winkeliers; volk van kruideniers.
Krammerware, w. = kramerij, handelswaar.
Kramhandel, m. = kleinhandel.
Kramlaben, m. = winkel.
Kramme, w. -, -n = kram, klem. **Krammen**, {schm. (h.) = klemmen, grijpen.
Krammetšvogel, m. = kramsvogel, dubbele lijst.
Krampe, w. -, -n = kram, klemhaak, slot (an einem Buche).
Krampe, zie **Krampe**.
Krampel, zie **Krampe**.
Krampf, m. -(e)s, Krämpfe = stuijp, stuijp-trekking, kramp, benauwdheid.
Krampader, w. = krampader, aderspat.
Krampartig = stuijp- of krampachtig.
Kramphast = krampachtig, zenuwtrekkend; krachtig.
Kramphuffen, m.; -mittel, f. = kramp-
 hoest; -middel.
Kramphillend = krampstillend.
Kramšvogel, zie **Krammetšvogel**.
Kramš, m. = boeman.
Kramware, w. = kramerij.
Kraan, m. -(e)s, u. -en, -e(n) u. Kräne = kraan (hijschwerktuig).
Kraanarbeiter, m.; -baum, m. = kraan-
 werker; -boom.
Kraanen, m. -s, - = kraan (am Taffe).
Kraanewit, zie **Kraanewit**.
Kraanegen, {schm. (h.) = (een schip) kragen,
 op zij leggen.
Kraanich, m. -(e)s, -e = kraan(vogel).
Kraan (kränter, kränkt) = ziek, krank.
Kraante, w. - = ziekte, stuipen.
Kraanfelet, w. -, -en = sukkelaarij, gesukkel,
 ziekelijkhed.
Kraanfein, {schm. (h.) = sukkelen, ziekelijc zijn.
Kraanfen, {schm. (h.) = ziek zijn, lijden.
Kraanfen, {schm. (h.) = kranken, benadeelen;
 beleedigen; (die Ehre) kwetsen, (einen an der Ehre) te na komen; sich f. = zich bedroeven.
Kraanfenanstalt, w. = ziekehuis.
Kraanfenbericht, m. = bulletin.
Kraanfenbesuch, m. = ziekebezoek.
Kraanfenbett, f. = zieckbed.
Kraanfenhaus, f.; -kaffe, w. = zieke|huis;
 -kas (-fonds).
Kraanfenkorb, m. = brancard.
Kraanfenkost, w. = ziekekost, diët.
Kraanfenlager, f. = zieckbed.
Kraanfenpflege, w.; -pfleger, m.; -saal, m.
 = zieke|verpleging; -verpleger; -zaal.
Kraanfen|schiff, f.; -schiff, w.; -stube, w. =
 zieke|schip (hospitaalschip); -zuster(-verpleeg-
 ster); -kamer.
Kraanfenwache, w. = 't waken bij een zieke.
Kraanfenwagen, m.; -wärter, m.; -zimmer,
 f. = zieke|wagen; -oppasser; -vertrek.
Kraanhaft = ziekelijk, verkeerd, onnatuurlijk.
Kraanhaftigkeit, w. - = ziekelijkheid.
Kraanheit, w. -, -en = ziekte.
Kraanheitserscheinung, w.; -fall, m.;
 -geschichte, w. = ziekte|verschijnsel; -geval;
 -geschiedenis.
Kraanheitshalber = wegens ziekte.
Kraanheitslehre, w.; -stoff, m.; -zeichen,
 f. = ziekte|leer; -stof; -teeken.
Kraanlich = ziekelijk, sukkelend.
Kraanlichkeit, w. - = ziekelijkheid, lijdende
 toestand.
Kraanlung, w. -, -en = krenking, kwetsing
 (der Ehre, der Empfindung); beleediging,
 hartzeer.
Kraanwit, w. -, -en = jeneverbes.
Kraanz, m. -es, Kränze = krans (ook: van
 een rad; kussen op 't hoofd om lasten te
 dragen; uithangbord aan herbergen, en „ge-
 zelschap"); lijstkrans, kroonlijst.
Kraanzchen, f. -s, - = kransje.
Kraanzhen, {schm. (h.) = (be)kransen, versieren.
Kraapfen, m. -s, - = gevulde koek.
Kraap, m. -(e)s = meekrap.
Kraaprot = meekraprood.
Kraapš, w. - = krazis, samentrekking, sa-
 mensmelting.
Kraap = kras, sterk; dik, lomp, log; kraffer
 Tusch, **Kraapfuchš**, m. = student in 't eerste semester.
Kraater, m. -s, - = krater.
Kraaterförmig = kratervormig.
Kraapartig = schurftig.
Kraapbürste, w. = krasborsel, driftkop, kijver,
 nijdas.
Kraapbürstig = nijdig, kwaad.
Kraapdistel, w. = vederdistel.
Kraapze, w. -, -n = krabber, kaarde, krasser.
Kraapze, w. - = afkrabsel, afval (bei der
 Metallbearbeitung); schurft; [korf].
Kraapeisen, f. = krabijzer, voetschrapper.
Kraapzen, {schm. (h.) = krabben, krabbelen;
 zagen, krassen (op de viool); kaarden, kam-
 men; (vom Weine) op de tong bijten; die
 Feder fraßt = de pen kraat.
Kraapzenkraut, f. = schurftkruid.
Kraapzer, m. -s, - = krabber, krasser, kaarder.
Kraapzer, m. -s, - = slechte wijn, bocht.
Kraaperei, w. - = gekrab, gekras, gezaag
 (op de viool).
Kraapfuchš, m. = buiging, compliment, dienaar.
Kraapzig = schurftig.
Kraapmilbe, w. = schurftmijt.
Kraauen, {schm. (h.) = krauwen, krabbelen.

Zie ook G.

- fraus** = kroes, krullend; (von Stoffen) gekrept, gekronkeld; (von Kleibern) verkreukeld, gekreukt; f. machen = verkreuke(le)n; (von der Stirn) gerimpeld, gefronst, stuursch; er macht (treibt) es zu f. = hij maakt 't te bont; bunt und f. = door elkaar; die Stirn f. ziehen = een stuursch gezicht zetten; einem den Kopf f. machen = iem. 't hoofd doen omloopen, iem. den kop gek of suf maken.
- Frau'se**, m. -, -n = geplooid halskraag, jabot, strook, ruche.
- Fraus'felbeere** w. = kruisbes.
- Fraus'felsen**, f. = krul-, frizeer-, plooiijzer.
- fraus'feln**, f. (h.) = krullen, kroezen, frizeeren; plooiën; fronsen, rimpelen; sich f. = rimpelen, kabbelen; kroezen.
- Fraus'feminze**, w. = kruizemunt.
- Fraus'fen**, f. (h.) = fronsen, rimpelen, plooiën, kroezen.
- Fraus'haarig** = met krullend haar, kroesharig.
- Fraus'kopf**, m. = krullebol.
- Fraus'kopfig** = met een krullebol.
- Fraus'ker**, m. -s, - = friseur, kapper.
- Fraus**, f. -(e)s, Kräuter = kruid, groente, kool; vruchtestroop; in's R. schießen = in 't blad schieten; durch einander wie R. und Rüben = verward door elkaar; ein böses R. = een deugniet; Ruß ist ein bitter R. = moeten is dwang.
- fraus'artig** = kruidachtig.
- Fraus'chen**, f. -s, - = kruidje; ein sauberes R. = (iron.) een lieve jongen.
- Fraus'teraznei**, m. = kruidemiddel.
- Fraus'terbrühe**, w. = kruidethee, -aftreksel.
- Fraus'terfressend** = grasetend, kruidetend.
- Fraus'terhandel**, m. = kruidhandel.
- Fraus'terkaas**, m. = kruid(e)kaas, groene kaas.
- Fraus'terkenner**, m. = kruidkenner, kruidkundige.
- Fraus'terkissen**, f. = kruid(e)kussentje.
- Fraus'terkunde**, w. = kruidkunde.
- Fraus'termarkt**, m. = groentemarkt.
- Fraus'terjädchen**, f. = kruid(e)kussentje.
- Fraus'terjafat**, m. = salade van moeskruiden.
- Fraus'terjafat**, m. = kruid(aftreksel, -thee).
- Fraus'terjafalbe**, w.; f. = sammler, m.; f. = sammlung, w. = kruid(e)zalf; -lezer; -verzameling.
- Fraus'terjuppe**, w. = groentesoep.
- Fraus'terjtee**, m.; f. = drank, m.; f. = suiker, m. = kruid(e)thee; -drank; -suiker (conserf).
- Fraus'terjormig** = kruidvormig.
- Fraus'terjarten**: er schaut in das R. = hij kijkt scheel.
- Fraus'tig** = kruidachtig.
- Fraus'tjunfer**, m. = landjonker, stroojonker, kale jonker, agrariër.
- Fraus'tmarkt**, m. = groentemarkt.
- Fraus'twall**, m. -(e)s, -e = lawaai, opstootje, standje, oproer.
- Fraus'twatte**, w. -, -n = das, strik; einem die R. zuziehen = (fig.) iem. den strop toehalen.
- Fraus'twasfabrikant**, m. = dassefabrikant; woekeraar.
- [Fraus'te**, m. -, -n = draagzeel, draagtoestel].
- Fraus'tein**, f. (h.) = op den rug dragen, sjouwen; met moeite stijgen, klauteren.
- Fraus'ter**, m. -s, - = hartstochtelijk klauteraar, bergbeklimmer.
- Fraus'ter**, m. -, -en = creatuur.
- Fraus't**, m. -es, -e = kreeft (in alle bet.); kanker; [pantser (fig.)].
- Fraus'tartig** = kreeftachtig; kankerachtig.
- Fraus'tbrühe**, w.; f. = butter, w. = kreeft(saus); -boter.
- Fraus'ten**, f. (h.) = kreeften visschen, vangen; rückwärts f. = terugkrabbelen.
- Fraus'tfang**, m.; f. = gang, m. = kreefte|vangst; -gang.
- Fraus'tgeschwür**, f. = kankergezwell, -zweer.
- Fraus'tkrankheit**, w. = kanker.
- Fraus'tleuchten**, f. = kreeftevangst met toortslicht.
- Fraus'trot** = zoo rood als een kreeft.
- Fraus'tschaden**, m. = kanker, kankeraandoening, invretende ziekte, woekerende ziekte.
- Fraus'tschale**, w.; f. = schere, w.; f. = suppe, w. = kreefte|schaal; -schaar; -soep.
- Fraus'tzen**, w. -, -en, zie Fraus'tzistijf.
- Fraus'tzen**, f. (h.) = (voor)proeven, probeeren; inschenken, (een glas te drinken) aanbieden.
- Fraus'tzer**, m. -s, - = schenker.
- Fraus'tzisch**, m. = schenktafel, buffet.
- I. Fraus't**, f. -s, -s = credit (tegenst. van „debit“).
- II. Fraus't**, m. -(e)s, -e = krediet, vertrouwen, goede naam; auf R. = op krediet, op borg; der offene R. = 't blanco krediet; einem einen R. gewähren, eröffnen = iem. een krediet verleenen; einem bei einem einen R. eröffnen, gewähren = iem. bij iem. accrediteeren.
- Fraus'tbank**, w. = kredietbank.
- Fraus'tbrief**, m. = kredietbrief; geloofsbrief.
- Fraus'tfähig** = solide; kredietwaardig.
- Fraus'tfähigkeit**, w. = soliditeit.
- Fraus'tieren**, f. (h.) = crediteeren.
- Fraus'tiv**, f. -(e)s, -e = geloofsbrief.
- Fraus'titor**, m. -s, ..to'ren = crediteur, schuldeischer.
- Fraus'trenbuch**, f. = krediteureboek.
- Fraus'tseite**, w. = creditzijde.
- Fraus't**, f. -s, -s = credo, geloofsbelijdenis.
- Fraus't** = vroolijk, levendig, vlug.
- Fraus'te**, w. - = krijt; bei einem in der R. stehen = bij iem. in 't krijt staan; hoch, tief in der R. stehen, sitzen = diep in 't krijt staan; mit doppelter R. schreiben = met dubbel krijt schrijven.
- Fraus'teartig** = krijtachtig.
- Fraus'telerde**, w.; f. = felsen, m.; f. = formation, w. = krijt|laarde; -rots; -formatie.
- Fraus'telgebirge**, f.; f. = grube, w. = krijt|gebergte; -groeve.
- Fraus'tehaltig** = krijthoudend.
- Fraus'ten**, f. (h.) = met krijt aanteekenen, schrijven; met krijt besmeren, krijt doen aan (een ken bijv.).
- Fraus'testift**, m. = krijtpotlood.
- Fraus'tweiß** = krijt wit, wit als krijt, doodsbleek, bleek als een doek.
- Fraus'tzeichnung**, w. = krijt- of crayontekening.
- Fraus'ticht** = krijtachtig.
- Fraus'tig** = met krijt, krijthoudend, vol krijt.
- Fraus'tren** (spr.: kree-ieren), f. (h.) = creëren.
- Fraus't**, m. -es, -e = cirkel, kring (eig. en fig.); sfeer, baan; gebied, distrikt, kreits (des ehemaligen Deutschen Reiches); im Kreise = in een kring, in 't rond.
- Fraus'tabschnitt**, m. = cirkelsegment.
- Fraus'tamtmann**, m.; f. = ausfchuß, m. = kreits|baljuw; -comité (-bestuur; ook: distrikts...).

Zie ook G.

Kreisbahn, w. = loopbaan (eines Planeten).
Kreisbeamter, m.; **-behörde**, w. = distrikts-beambte; -bestuur.
Kreisbewegung, w. = cirkelbeweging.
Kreisblatt, f. = kreits-, distriktsblad, provinciaal blad.
Kreisbogen, m. = cirkelboog.
Kreischien, fchw. (h.) = krijschen, gillen, schreeuwen, knarsen (von der Tür); sissen (vom Fett über dem Feuer).
Kreisdringung, w. = ronddraaiende beweging, rotatie.
Kreiserteilung, w. = indeeling in kringen.
Kreisfel, m. -s, -n = tol, drijfvol; K. spielen = tolleren.
Kreiseln, fchw. (h.) = tolleren.
Kreisfen, fchw. (h.) = zich in een kring bewegen, rondgaan, in een kring vliegen, zweven (die Wöden f.).
Kreisform, w. = cirkel-, kringvorm.
Kreisförmig = cirkel-, kringvormig.
Kreisgang, m. = kringloop, cirkelgang; kringvormige gang of weg.
Kreisgericht, f. = kantongerecht, rechtbank.
Kreishauptmann, m. = kreitsbaljuw, distriktskapitein.
Kreislauf, m. = kringloop.
Kreislinie, w. = cirkellijn, cirkelomtrek.
Kreismessung, w. = cirkelmeting.
Kreisordnung, w. = kreitsverordening.
Kreisphhikus, m. = plattelands-gemeentedokter, hoofddokter in een distrikt.
Kreisrichter, m. = kantonrechter.
Kreisrund = cirkelrond.
Kreisräge, w. = draai- of cirkelzaag.
Kreisrhulinspektor, m. = distriktsschoolopziener.
Kreisren, fchw. (h.) = in barensweeën verkeeren.
Kreisrenbe, w. = vrouw in barensweeën.
Kreisstadt, w.; **-stände**, Pl.; **-synode**, w. = kreitsstad; -standen; -synode (kringsynode).
Kreisstag, m. = vergadering van de kreitsstanden.
Kreisruppen, Pl. = distriktstroepen.
Kreisverfassung, w. = kreitsgrondwet.
Krematorium, f. -s, .. rien = krematorium.
Kremlin, m. -s = Kremlin.
Kremone'jer Geige = Cremonsche viool.
Kremortartari, m. = cremortartari, cremortart, room van wijnsteen.
Krempel, w. -, -n = opstaande rand (eines Gütes).
Krempel, w. -, -n = wolkam, kaarde; K., m. -s = rommel, nietigheden.
Krempelmacher, m. = kaardemaker.
Krempelmachine, w. = kaardmachine, wol-kammachine.
Krempeln, fchw. (h.) = kaarden, wolkommen.
Krempeln, fchw. (h.) = opzetten, opslaan, een opstaanden rand aan iets maken.
Krempfer, m. -s, -n = janplezier, char à bancs.
Krempferweiß, f. -es = loodwit.
Kren', m. -(e)s = mierikwortel.
Krenelle'ren, fchw. (h.) = crenelleeren, inkerwen, van schietgaten voorzien.
Kren'gel, m. -s, -n = krakeling.
Kren'le, m. -n, -nen = Creool.
Kren'lin, w. -, -nen = Creoolsche.
Kreozot', f. -(e)s = kreozoot.
Krepi'eren, fchw. (f.) = barsten, springen; krepereen, verrekken.
Krepp, m. -s = krip.

Kreppel, m. -s, -n = haak; gebakje.
Kresse w. -, -n = kruid, kers, sterkers; waterkers.
Kressling, m. -(e)s, -e = eetbare paddestoel; post (een visch), (ook een soort) forel.
Kressenz', **Kressenz'**, w. -, -en = opbrengst, oogst.
Kreta, f. = Kreta.
Kretter, m. -s, -n = Kretenser.
Krethi und Plethi = Krethi en Plethi, allerhande volk, allerlei gepeupel, Jan en alleman.
Kretin' (spr.: ...*tén*), m. -s, -s; **Kretine**, m. -n, -n = Cretin.
Kretisch = Kretenzisch.
Kretonne, w. = kretonne.
Kretscham (met korte open e), m. -(e)s, -s = dorpsherberg; **Kretschmer**, m. -s, -n = kastelein, herbergier, waard.
Kreucht = friedt, zie friedten.
Kreuz, f. -(e)s, -e = kruis; last, ongeluk, verdriet; (im Spiel) klaveren; kruis, ruggegraat, lenden; ein K. schlagen = een kruis slaan; zu Kreuze friedten = zich onderwerpen, zich vernederen, toegeven; über K. = kruisgevijs; in die K. und Quer = heen en weer, kris en kras; kreuz und quer = kris en kras, in alle richtingen, heen en weer.
Kreuzabnahme, w. = afneming van het kruis, kruisafneming.
Kreuzarm, m.; **-band**, f.; **-berg**, m. = kruisarm; -band; -berg (-hemel).
Kreuzbinde, w.; **-blümchen**, f.; **-bogen**, m. = kruisverband; -bloem; -boog.
Kreuzbrav = heel braaf, inbraaf.
Kreuzen, fchw. (h.) = kruisen (die Arme, an der Hüfte, auf dem Meere); sich k. = elkaar kruisen, snijden; zich kruisen, zich zegenen; zich vermengen.
Kreuzer, m. -s, -n = kreutzer (geldstuk van 1/60 gld.); kruiser; fein K., fein Schweizer = geen geld, geen Zwitsers.
Kreuzerhöhung, w. = kruisverheffing (R. K. feestdag, 14 Sept.).
Kreuzes'tamm, m.; **-tod**, m. = kruispaal; -dood.
Kreuzfahne, w.; **-fahrer**, m.; **-fahrt**, w.; **-feuer**, f. = kruisvaandel; -vaarder; -tocht (-vaart, processie, ommegang); -vuur.
Kreuzfidel = echt jolig, heel fideel.
Kreuzförmig = kruisvormig.
Kreuzgang, m. = kruisgang, processie.
Kreuzgasse, w. = viersprong, kruisweg, -straat.
Kreuzgemebe, f.; **-gewölbe**, f.; **-gurt**, m. = kruisweefsel; -gewelf; -riem.
Kreuzhählich = foel-, schuwleelijk.
Kreuzhalfter, m. (u. f. u. m.); **-heer**, f.; **-hieb**, m. = kruishalster; -løger; -houw.
Kreuzigen, fchw. (h.) = kruisigen; tuchtigen, kastijden; sich k. = zich (be)kruisen, een kruis slaan; sich k. und segnen = uiterst verbaasd zijn.
Kreuzigung, w. -, -en = kruisiging, kastijding.
Kreuzkirch, w. = kruiskerk.
Kreuzknoten, m. = dubbele knoop.
Kreuzköpfel, f. = slimme kop; dwarsdrijver.
Kreuzkraut, f. = kruiskruid.
Kreuzkümmel, m. = komijn.
Kreuzkubert, f. = kruisband.
Kreuzlahm = lam in 't kruis, in de lenden, lendelam, doodaf.
Kreuzmaß, f. = winkelhaak.

Zie ook **C.**

- Kreuzmast**, m. = kruismast.
Kreuzoberbramrahe, w. = grietjesra.
Kreuzmacht, w.; **orden**, m. = kruis[naad (met kruissteken)]; **orde**.
Kreuzotter, w. = gewone adder.
Kreuzpredigt, w. = kruisstichtpreek.
Kreuzpunkt, m.; **ritter**, m. = kruis[punt]; **-ridder**.
Kreuzschmerz, m. = pijn in 't kruis, in de lenden.
Kreuzschnebel, m.; **schnitt**, m.; **spinne**, w. = kruis[bek]; **snede**; **spin**.
Kreuzsprung, m.; **stich**, m.; **träger**, m. = kruis[sprong (kruisliker)]; **steek**; **drager** (dulder).
Kreuzung, w. = kruising.
Kreuzverhör, f.; **weg**, m. = kruis[verhoor]; **-weg**.
Kreuzweise = kruiswijs, **-wijze**, **-gewijs**; **kruislings**.
Kreuzwoche, w. = kruisweek.
Kreuzzeichen, f. = teeken des kruises.
Kreuzzug, m. = kruisstocht.
kribb(e)lig = kribbig, kregel, kriebelig.
kribbelschaf, m. = drietkop, nijdas.
kribbelfrankheit, zie **kriebelkr.**
kribbelen, *schw.* (h.) = kriebelen; wriemelen, krioelen.
kribbestrabbes *ob. kribbstrabes*, m. u. f. = koeterwaalsch, onzin, wartaal.
kribbleur, m. -s, -e = cribleur (een korenzeef).
kribbet, f. -s = cricket.
kriebelfrankheit, w. = krieuwelziekte.
krieche, m. -, -n = kreek, kleine pruim.
krieche, f. (h.) (krieche; froch; fröche; frische! gekrochen) = kruipen; *auf allen vieren k.* = op handen en voeten kruipen; *zie ook Kreuzkrieche* = kruipend, laag, verachtelijk.
kriecher, m. -s, -e = kruiper.
kriecheri, w. -, -en = kruiperij.
krieche, m. -(e)s, -e *zie krieche*.
krieche, f. = kruipend dier.
krieg, m. -(e)s, -e = krijg, oorlog; *ein Land mit k. überziehen* = een land den oorlog aandoen; *in den k. ziehen* = ten oorlog gaan, ten strijde trekken; *an den k. gewöhnen* = tot den oorlog africhten; *k. bis aufs Messer* = oorlog op leven en dood.
kriegen, *schw.* (h.) = krijgen (*schw.*), krijg voeren, oorlog voeren; krijgen (*fl.*), bekomen, ontvangen, nemen, pakken; klaar spelen; [*er kriegte es mit der Angst* = hij werd angstig].
krieger, m. -s, -e = krijger, strijder, krijgsmann, oorlogsmann.
krieges = krijgs-, oorlogszuchtig; krijgshartig, heldhaftig; oorlogs-, militair.
krieges, w. = krijgsmanskaste.
krieges, m. = krijgsmanskast.
krieges, m. = vereniging van oudstrijders.
krieges = oorlogvoerend.
krieges, w. = 't oorlogvoeren, oorlog; leiding van den oorlog.
krieges, m. = oorlogsgadel.
krieges, w. = hogere krijgsschool.
krieges, m.; **anruf**, m.; **bedürfnisse**, *Pl.* = krijgs[artikel]; **oproeping**; **-(of oorlogs)-behoefte**.
krieges, w. = oorlogsgebeurtenis.
krieges, w. = krijgvaardig.
krieges, w. = *sch* in *sch.* *sehen* = zich tot den oorlog voorbereiden.
- Krieges** **brauch**, m.; **budget**, f.; **denkmünze**, w. = oorlogs[gebruik]; **budget**; **medaille**.
Krieges **dienst**, m. = krijgsdienst.
Krieges **drangsal**, f. = verschrikkingen, ellenden van den oorlog, oorlogsramp.
Krieges **entschädigung**, w. = oorlogsvergoeding.
Krieges **erfahren** = ervaren in den oorlog.
Krieges **erfahrenheit**, m.; **erklärung**, w. = oorlogservaring; **verklaring**.
Krieges **eröffnung**, w. = opening, begin van den oorlog.
Krieges **fach**, f. = militair beroep, oorlogsbedrijf.
Krieges **fadel**, w. = oorlogsfakkel.
Krieges **fall**, m. = geval van oorlog.
Krieges **flotte**, w. = oorlogsvloot.
Krieges **fuß**, m. = voet van oorlog; *auf den k. sehen* = op voet van oorlog brengen.
Krieges **gebrauch**, m.; **gefahr**, w. = oorlogs[gebruik]; **gevaar**.
Krieges **gefährte**, m. = krijgsmakker, wapenbroeder.
Krieges **gefangen** = krijgsgevangen.
Krieges **gericht**, f. = krijgsraad.
Krieges **gerichtsrat**, m. = auditeur militair.
Krieges **geschichte**, w.; **geschrei**, f. = oorlogs[geschiedenis]; **-kreet** (*of* **geruchten**; **kriegesgeschreuw**).
Krieges **gesetz**, f.; **getümmel** (*ob.* **gewühl**), f. = krijgs[wet]; **gewoel**.
Krieges **geüb** = krijgskundig, krijgshaftig.
Krieges **glück**, f.; **gott**, m.; **hafen**, m.; **handwerk**, f. = oorlogs-, *of* krijgs[geluk]; **-god**; **-haven**; **-bedrijf**.
Krieges **heer**, f. = leger.
Krieges **held**, m. = krijgs-, oorlogsheld.
Krieges **herr**, m. = staats- en legerhoofd.
Krieges **hilfe**, w. = hulptrouwen, oorlogssubsidie.
Krieges **jahr**, f. = oorlogsjaar.
Krieges **kamerad**, m. = krijgsmakker, wapenbroeder.
Krieges **kantlei**, w. = een afdeling van 't departement van oorlog.
Krieges **kasse**, w. = krijgs-, oorlogskas.
Krieges **knecht**, m.; **kommisfar**, m.; **kosten**, *Pl.* = krijgs[knecht]; **-(of oorlogs)commissaris**; **-(of oorlogs)kosten**.
Krieges **kunst**, w.; **leben**, f.; **leute**, *Pl.* = krijgs[kunst]; **-leven**; **-lieden**.
[Krieges]läufte, *Pl.* = oorlogstijden].
Krieges **lied**, f.; **list**, m.; **macht**, w. = krijgs[oorlogs]lied; **list**; **-macht**.
Krieges **manier**, w.; **mann**, m. = krijgs[oorlogs]gebruik; **-man**.
Krieges **mannschaft**, w. = oorlogsmanschen.
Krieges **minister**, m.; **ministerium**, f. = minister van oorlog; **ministerie** van oorlog.
Krieges **not**, w. = oorlogsramp.
Krieges **pflicht**, w. = krijgs-, dienstplicht.
Krieges **pflichtig** = krijgs-, dienstplichtig.
Krieges **platz**, m. = oorlogsplaats, versterkte plaats.
Krieges **rat**, m. = (lid van een) krijgsraad.
Krieges **recht**, f. = krijgs-, oorlogsrecht; **militaire rechtspraak**.
Krieges **ruf**, m. = oorlogskreet, oproeping ten oorlog.
Krieges **rüstungen**, *Pl.* = krijgs-, oorlogstoerusting.
Krieges **sache**, w. = krijgs-, oorlogsaak.
Krieges **schauplatz**, m.; **schild**, f.; **schuld**, w. = oorlog[schauplatz]; **-schip**; **-schuld**.

Zie ook **G.**

Kriegsschule, w. = militaire academie.
Kriegssecretär, m. = secretaris a./h. departement van oorlog.
Kriegsspiel, f.; **sprache**, w.; **stärke**, w. = oorlogsspel; -taal; -sterkte.
Kriegsteuer, w. = oorlogsbelasting.
Kriegsstrafe, w. = krijgsstraf.
Kriegstat, w. = oorlogsdaad, krijgsbedrijf.
Kriegstüchtig = krijgshaftig, krijgskundig, ervaren in den oorlog, weerbaar.
Kriegsübung, w. = oorlogs-, krijgsoefening.
Kriegsunruhen, Pl. = oorlogswoelingen.
Kriegsverfassung, w. = militaire grondwet.
Kriegsverpflegungsamte, f. = oorlogsintendance.
Kriegsvolk, f.; **wesen**, f.; **wissenschaft**, w.; **zahlant**, f. = krijgsvolk; -wezen; -wetenschap; -kas.
Kriegszahlmeister, m. = betaalmeester bij 't leger.
Kriegszeiten, Pl. = oorlogstijden.
Kriegszucht, w. = krijgstucht, discipline.
Kriegszug, m. = krijgstoet, veldtocht.
Kriegszwang, m. = krijgsgeweld, -tucht.
Kriegsente, w. = taling.
Krim, krimlerig = slikkerend.
Krim, die = de Krim.
Kriminalabteilung, w.; **gericht**, f.; **gefetz**, f. = crimineele kamer (c. afdeling); c. rechtbank; c. wet.
Kriminalist, m. -en, -en = criminalist.
Kriminalpolizei, w. = (gerechtelijke) politie.
Kriminalrecht, f. = crimineel recht, strafrecht.
Krimineel = crimineel, waarop zware straf staat.
Krimkrieg, m. = Krimoorlog.
Krimmelu, f. = kroelen.
Krimmer, m. -s, - = havik; ploeg; teerlansvel.
Krimpe, w. - = krimp, inkrimping; das Tuch ist in der K. = het laken wordt gekrompen.
Krimpen, f. = krimpen, laten krimpen.
Krimstramp, m. - = rommel, snuisterijen; oazin, beuzelpaat.
Krimstecher, m. -s, - = veldkijker.
Kring, m. -(e)s, -e = kring, ring.
Kringel, m. -s, - = krakeling; kringetje, ringetje (van rook bijv.).
Krinoline, w. -, -n = krinoline, hoepelrok.
Kribbe, w. -, -n = krib, kribbe, crèche, verplegingsgesticht voor heel jonge kinderen; schoeiing (van gevlochten rijswerk); hier hängt die K. hoch = men krijgt hier niet veel te eten.
Kribbebijter, m. = kribbebijter.
Kribbebijter, m. = adellijke klaplooper].
Kribbebijter, m. = kribbig paard, kribbebijter.
Kribbe, m.: einen beim K. kriegen, nehmen, fassen = iem. in zijn lurven pakken.
Kris, m. -es, -e = kris (Maleisch dolkmes).
Krise, w. -, -n = krisis.
Krisis, f. = krisis, er hangen krisissen in de lucht, 't wordt kritiek.
Krisis, zie **Krise**.
Krispin, m. = Krispijn.
Kristall, m. u. f. -(e)s, -e = kristal.
Kristallbildung, w.; **brühe**, w. = kristalvorming; -groep (-kluit).
Kristallen = kristallen, kristallijn.

Kristallfabrik, w.; **glas**, f.; **grube**, w. = kristal|fabriek; -glas; -mijn.
Kristallhaltig; **hell** = kristal|houdend; -helder.
Kristallhimmel, m. = kristallijnen hemel.
Kristallinisch = kristallijn.
Kristallisation, m. -, -en = kristallisatie.
Kristalliserbar = kristalliseerbaar.
Kristalliseren, f. = kristallizeeren.
Kristallisierung, w. - = kristallizeering.
Kristalllinse, w.; **ware**, w. = kristal|lens; -waar.
Kristallographie, w. = kristallografie, leer van de kristallen.
Kriterium, f. -s, -rien = criterium, onderscheidend kenteken, toetssteen.
Kritik, w. -, -en = kritiek.
Kritikaster, m. -s, - = kritikaster, muggelzitter.
Kritiker, -s, - = criticus.
Kritiklosigkeit, w. - = gebrek of gemis aan kritiek.
Kritisch = kritisch, scherp onderzoekend; kritiek, beslissend, hachelijk.
Kritikeren, f. = kritizeeren.
Kritizismus, m. - = kriticisme, kritische methode.
Krittelei, w. -, -en = vitterij, kleingeestige kritiek.
Kritikeln, f. = vitten, bedillen, kleingeestig kritizeeren.
Kritiker, m. -s, - = vitter, kritikaster, muggelzitter.
Kritikig = vitterig.
Krittelei, w. -, -en = gekrabbel, geknoei.
Kritzelig = knoerig, onleesbaar.
Kritzeln, f. = krabbelen, knoeien; die Feder kritzelt = ..krast.
Kritzer, m. -s, - = krabbelaar, knoeyer.
Kritzig, zie **kritzig**.
Kroatie, m. -n, -n = Kroaat.
Kroatien, f. = Kroatië.
Kroquet, f. -s = croquet.
Kroft, f. -s, -s = schets.
Kroftren, f. = schetsen.
Kroftbil, f. -(e)s, -e = krokodil.
Kroftbilstränen, Pl. = krokodilletranen.
Kroftus, m. -, -u. kroftusse = krokus.
Kroftle, w. -, -n = krul, lok. **kroftlen**, f. = fräufeln.
Kronamt, f.; **beamter**, m.; **beamber**, m. = kroon|ambt; -beambte; -pretendent.
Krone, w. -, -n = kroon, krans; sieraad; (licht)kroon; (bloem)kroon; kruin, top (eines Baumes); kroon (Geldstück); zur K. gelangen = aan de regeering komen; dem Verdienste seine K. = eere, wien eere toekomt; das feht der Gade die K. auf = dat zet de kroon op 't werk; er hat eine K. = hij is aangeschoten; das ist ihm in die K. gefahren = dat steekt hem; einem in die K. fetzen = iem. er van langs, op zijn kop geven.
Kroneinfünfte, Pl. = inkomsten v. d. kroon.
Kronen, f. = kronen; met kranzen versieren; (bij wedstrijden e. d.) bekronen.
Kronenartig = kroonvormig.
Kronenorden, m. = orde van de Kroon.
Kronentaler, m.; **träger**, m. = kroon|daalder; -drager.
Kronerbe, m. = erfgenaam van de kroon, erfopvolger, kroonprins.
Krongut, f. = kroondomein.

Zie ook C.

Kronhirsch, m. = hert met kroongewei.
Kroniden, Pl. = Kroniden, nakomelingen van Kronos.
Kronlicht(en), f. = kroonleên.
Kronlichter, m. = kroon, lichtkroon.
Kronos, m. = Kronos, vader v. Zeus.
Kronprinz, m.; **-prinzessin**, w. = kroonprins; **-prinses**.
Kronprinsid = van den Kroonprins.
Krons'bere, w. = boschbes.
Kronstaler, m.; **-truppen**, Pl. = kroonleidaalder; **-troepen**.
Krönung, w. -, -en = kroning; bekroning.
Krönungstaler, m. = kroningsmunt.
Kronwerk, f. = kroonwerk.
Kronwilde, w. = kroonkruid.
Kröpel, m. -s, - = Krüppe[].
Kropf, m. -(e)s, Kröpfe = krop, keel, kropgezwel.
kropartig = kropachtig.
Kropfen, fchw. (h.) = (Gänse) pillen, met deeg mesten, den krop vullen.
Kropfente, w. = kropeend.
Kropfer, m. -s, - = kropper(d), kropduif.
Kropfig u. **Kropfig** = kropachtig.
Kropftaube, w. = kropduif, kropper(d).
Kropfung, w. - = 't pillen, 't mesten met deeg.
Kropfzeug, f. = klein goed (nl. kinderen), grut; canaille.
Krösus, m., Pl.: - u. -je = Croesus.
Krüte, w. -, -n = pad, padde; geld(stuk); die K. = dat spook, die kat! die giftige K. = dat nijdige vrouwspersoon; die kleine K. = dat aardige ding, kind; dat nest; ook: die nijdiggaard; er hat Krüten = hij heeft moppen, centen, geld.
Krütegger, m. = slecht mes.
Krütenloch, f. = paddenest.
Krüte, zie Krüte.
Krüte, w. -, -n = kruk, krukstok; handvat (an einer Sense); slothaak, looper; schroef (an der Weige); an Krüden gehn = op krukken loopen.
Krütenförmig = krukvormig.
Krütenstod, m. = krukstok, kruk.
Krü(e) = onrijp, onverteerd].
Krug, m. -(e)s, Krüge = kruik; aarden pot; [plattelandsherberg, kroeg]; der Krug geht so lange zu Wasser, bis er bricht = de kruik gaat zo lang te water tot ze breekt; zu tief in den K. gesehen haben = te diep in 't glas gekeken hebben.
Krugelchen, f. -s, - = kruikje.
Krugger, m. -s, - = Krugwirt].
Krugförmig = kruikvormig.
Kruggerechtigkeit, w. = vergunning.
Krugweise = bij kruiken.
Krugwirt, m. = herbergier, kastelein, waard, kroeghouder.
Krute, w. -, -n = (nldr.) kruik (zonder oor), aarden flesch; eine pugte K. = een rare snaak.
Krüten, fchw. (h.) = (bon Pferden) het haar doen krullen.
Krümen, f. -s, - = kruimpje, kruimeltje.
Krüme, w. -, -n = kruim, kruimel; (bovenste laag losse teel)aarde; er hat weder K. noch Kruste = hij heeft niets te bikken.
Krümelchen, f. -s, -, zie Krümen.
Krümelig = kruimelig.
Krümelin, fchw. (h.) = kruimelen.
krumm = krom, gebogen; kronkelend, bochtig;

onbelesd; f. schreiben = krom, scheef schrijven; frumme Finger machen = kromme vingers hebben, stelen; etw. f. nehmen = iets kwalijk nemen, niet goed opnemen; etnen f. ansehen = iem. scheef, met een leelijk gezicht aankijken; frumme Wege gehn = kromme wegen inslaan.
Krumm'art, w. = houweel.
Krumm'beinig = krombeenig.
Krumm'ne, w. -, -n = kromming, winding, bocht, kromme lijn.
Krumm'men, fchw. (h.) = krommen, buigen; fchw f. = zich krommen, zich buigen, zich kronkelen, zich vernederen; krumpen (van'pjin); zie fchw. f.
Krumm'mer, zie Krumm'mer.
Krumm'halzig = kromhalzig.
Krumm'holz, f. = kromhout; kromgegroeid hout; hout, waaraan 't geslachte vee gehangen wordt; bergpijnboom.
Krumm'liegen, f. (h.) = krom liggen (ook fig.).
Krumm'linig = kromlijnig.
Krumm'nehmen, f. (h.), zie Krumm.
Krumm'schließen, f. (h.) = kromsluiten, in de ijzers sluiten.
Krumm'schnabel, m. = kromsnavel.
Krumm'stab, m. = (bissch.) kromstaf; bischoppelijke (geestelijke) heerschappij.
Krummung, w. -, -en = kromming, draaiing, winding.
Krumm'pein, Krumm'pein, fchw. (h.) = kreuken, krökelen, verfrommelen.
Krumm'pen, fchw. (h.) = laten krimpen.
Krumm'per, m. -s, - = rezervist (in 't Pruisische leger onder de Fransche overheersching).
Krumm'per'pferd, f.; **-wagen**, m. = garnizoens-(rezerve)paard; **-wagen**.
Krupp, m. -s = kroep.
Kruppe, w. -, -n = kruis (eines Pferdes).
Krüppel, m. -s, - = kreupele, verminkte, gebrekkige.
Krüppelhaft, Krüppelhaftig = kreupel; gebrekkig.
Krustaceen, Krusttiergeen, Pl. = crustaceën, schaaldieren.
Krustchen, f. -s, - = korstje.
Kruste, w. -, -n = korst.
Krustenartig = korstachtig.
Krustentier, f. = schaaldier.
Krustig = korstig, met een korst.
Kruzif'ren, Pl. = cruciferen, kruisbloemigen.
Kruzif'ig, f. -es, -e = crucifix, kruisbeeld.
Krypta, Krypte, w. -, .ten = krypte, onderaardsche kerk.
Kryptogamen, Pl. = kryptogamen, bedekt bloeienden, sporeplanten.
Kryptogramm, f. -(e)s, -e = kryptogram, geheimschrift.
Krytall, zie Kristall.
Krz. = Kreuzer.
K. S. = kurze Sicht.
Kube'ben, Pl. = een soort peperkorrels.
Kübel, m. -s, - = bak (je), emmer, tobbe(tje); (pot)helm.
Kubie'ren, fchw. (h.) = in 't kubiek verheffen, tot de 3de macht verheffen.
Kubif'fuß, m.; **-inhalt**, m.; **-meter**, m. u. f. = kubieke voet; k. inhoud; k. meter.
Kubif'wurzel, w. = derde-machtswortel.
Kubif'zahl, w. = derde macht.
Kubif'zahl, m. = kubieke duim.
Kubif'isch = kubiek.
Kübel'er, m. -s, - = kuiper].
Kubus, m. -, -u. .ben = kubus.
Küche, w. -, -n = keuken; spijzen, eten;

Zie ook **G.**

- die **K.** besorgen = de keuken doen; in des Teufels **K.** kommen = slecht teland komen, slecht behandeld worden; die lateinische **K.** = de apotheek; zie **falt**.
- Kücheln**, *f.* -s, - = koekje.
- Küchen**, *m.* -s, - = koek, oliekoek; ja **K.**! = welzeker! kun je begrijpen! morgen brengen! ein **K.** und ein **Mus** sein = koek en ei zijn.
- Küchenamt**, *f.* = keukendepartement.
- Küchenbäcker**, *m.*; **-bäckerei**, *w.* = koek- of banketbakker; -bakkerij.
- Küchenbedienter**, *m.* = keukenbediende.
- Küchenberg**, zie **Sannküchenberg**.
- Küchenbrett**, *f.* = koekeplank.
- Küchen[einrichtung]**, *w.*; **-feuer**, *f.* = keuken[inrichting]; -vuur.
- Küchenform**, *w.* = koekvorm; koekijzer.
- Küchengarten**, *m.* = moestuin.
- Küchen[gerät]** (ob. **-geschirr**), *f.*; **-handtuch**, *f.* = keuken[gereedschap (of -geres)]; -handdoek.
- Küchenjunge**, *m.* = keuken-, koksjongen.
- Küchenlappen**, *m.* = keuken-, vaatdoek.
- Küchenlaten**, *f.* = potjeslatijn.
- Küchenmagd**, *w.* = keuken-, werkmeid.
- Küchenmeister**, *m.* = chef de cuisine, kok; da ist **Schmalhans** **K.** = daar is Schraalhans keukenmeester.
- Küchenofen**, *w.* = kakk-erlak, bakkerstor.
- Küchenofen**, *w.* = wildemanskruid.
- Küchenofen**, *w.* = spijs-, voorraad-, proviandkamer.
- Küchenteig**, *m.* = koekdeeg.
- Küchenzettel**, *m.* = menu, spijlslijst, lijst van de te bereiden spijzen.
- Küchenzeug**, *f.* = keukenlinnen.
- Küchlein**, *f.* -s, - = kuiken.
- Küchler**, *m.* -s, - = koekbakker.
- Kuchen**, zie **guden**.
- Küchen** (nordd.), zie **Küchlein**.
- Kuckuck**, *m.* -(e)s, -e = koekoek; drommel, duivel; zum **K.**! = voor den drommel! **ho!** **ho!** **ho!** **ho!** = de koekoek haal je! des **Kuckucks** **Dank** und **Lohn** = stank voor dank.
- Kuckucksblume**, *w.* = anemoon; veldkers, standelkruid.
- Kuckucks[e]**, *f.*; **-lichte**, *w.*; **-uhr**, *w.* = koekoeks[e]; -bloem; -klok.
- Kuh[den]muddel**, *m.* = warboel, allegaartje.
- Kuh[e]**, *w.* -, -n = kuip, vat; (van voren opgebogen) onderstuk van een slede, boom.
- Kuh[er]**, *m.* -s, - = kuiper.
- Kuh[e]**, *f.* -(e)s, -e; **Kuh[e]**, *w.* -, -n = kof, kofschip.
- Kuh[el]**, *w.* -, -n = kogel; bol, globe; bal, balletje, knikker; sich eine **K.** durch den **Kopf** jagen ob. sich jagen = zich een kogel door 't hoofd jagen; einen auf **Kugeln** jorden = iem. op den kogel, op 't pistool uitdagen.
- Kuh[elabschnitt]**, *m.* = bolsegment.
- Kuh[elabschnitt]**, *m.* = as van een bol.
- Kuh[elarmbrust]**, *w.* = handboog, waarmee steentjes, kogeltjes afgeschoten worden.
- Kuh[elartig]** = kogel-, bolvormig.
- Kuh[elbahn]**, *w.* = kogelbaan.
- Kuh[elbüchse]**, *w.* = karabijn.
- Kuh[elchen]**, *f.* -s, - = kogeltje, balletje, knikker.
- Kuh[eldicke]**, *w.* = kaliber.
- Kuh[eldistel]**, *w.* = kogeldistel.
- Kuh[elgang]**, *m.* = kogelvang.
- Kuh[elgest]** = bomvrij.
- Kuh[elgestalt]**, *w.* = bol-, kogelvorm.
- Kuh[elgestalt]** = kogel-, bolvormig.
- Kuh[elgestalt]**, *f.* = koepelgewelf.
- Kuh[elgestalt]**, *m.*; **-haufen**, *m.* = kogel[gieter]; -stapel.
- Kuh[elgestalt]**, *f.* = kogelvormig, bolronde.
- Kuh[elgestalt]**, *f.* = rond maken; rollen, kogelen, ballen; über einen **f.** = iem. ballotteeren; **f.**, *f.* = rollen; das ist zum **K.** = om je slap te lachen; sich **f.** = op den grond rollen; een bolronde gedaante aannemen; sich **f.** vor **Lachen** = omrollen, omvallen van 't lachen, zich slap lachen.
- Kuh[elgestalt]**, *m.* = kogelregen.
- Kuh[elgestalt]** = kogel-, bolronde.
- Kuh[elgestalt]**, *m.*; **-spiel**, *f.* = kogel[spede]; -spel (balspel).
- Kuh[elgestalt]**, *w.* = mitrailleur.
- Kuh[elgestalt]**, *w.* = ballotage.
- Kuh[elgestalt]**, *f.*; **-wagen**, *m.*; **-zieher**, *m.* = kogel[ventil]; -wagen; -trekker.
- Kuh[elgestalt]**, *m.* -(e)s, -e u. -s = kuguaar, Amerikaansche leeuw, puma.
- Kuh[e]**, *w.* -, **Kuh[e]** = koe; eine milchende **K.** = een melkgevende koe, een melkkoetje; bei **Nacht** sind alle **Kuh[e]** **schwarz** = bij nacht zijn alle katten grauw; viel **Kuh[e]**, viel **Milch** = veel koeien, veel moelen; es wird keine **K.** **bleibe** genannt, die nicht einen **weißen Fleck** borm **Kopf** hat = men noemt geen koe bont, of er is een vlekje aan.
- Kuh[elgestalt]**, *f.*; **-blatter**, *m.* = koe[loog]; -pok.
- Kuh[elgestalt]**, *w.* = paardebloem, koebloem.
- Kuh[elgestalt]**, *m.* = koeiehoop.
- Kuh[elgestalt]**, *f.* = koeievleesch.
- Kuh[elgestalt]**, *m.* = koevoet, koelepoet; infanteriegeweer, spuit; er muß den **K.** tragen = hij moet soldaat worden.
- Kuh[elgestalt]**, *f.*; **-glocke**, *w.*; **-haar**, *f.* = koe[voeder]; -klokje; -haar.
- Kuh[elgestalt]**, *w.* = koeiehoop; das geht auf feine **K.**, läßt sich auf feine **K.** schreiben = dat is zoo gauw niet gezegd, dat is met een paar woorden niet gezegd.
- Kuh[elgestalt]** (ob. **-hirt**), *m.*; **-horn**, *f.* = koe[herder]; -hoorn.
- Kuh[elgestalt]**, *m.* = koeiekaas, zoetemelksche kaas.
- Kuh[elgestalt]** = koel, frisch; kil, koud, lauw, onhartelijk.
- Kuh[elgestalt]**, *m.* = koeltoestel, koelvat.
- Kuh[elgestalt]**, *w.* = koelheid, frischheid, koelte, frishte; lauwheid, onhartelijkheid, onverschilligheid.
- Kuh[elgestalt]**, *w.* -, -n = kuil, put.]
- Kuh[elgestalt]**, *m.* = koellemmer, -vat.
- Kuh[elgestalt]**, *f.* = koelen, afkoelen; sein **Mütchen** an einem **f.** = zijn moed aan iem. koelen.
- Kuh[elgestalt]**, *f.*; **-keffel**, *m.*; **-mittel**, *f.* = koe[elvat]; -ketel; -middel.
- Kuh[elgestalt]**, *f.*; **-raum**, *m.*; **-salbe**, *w.*; **-schiff**, *f.*; **-trog**, *m.* = koe[elpleister]; -ruimte; -zalf; -kuip; -bak.
- Kuh[elgestalt]**, *w.* = koeling, afkoeling; koelte.
- Kuh[elgestalt]**, *w.*; **-melter**, *m.*; **-milch**, *w.*; **-mit**, *m.* = koe[elmeid]; -melker; -melk; -mest.
- Kuh[e]** = koe, stout, moedig, vermetel; **Karl** der **Kühne** = Karel de Stoute.
- Kuh[e]**, *w.* -, -en = koeheid, stoutheid, vermetelheid.
- Kuh[e]** = stout, koe.]
- Kuh[elgestalt]**, *w.* = koepek.
- Kuh[elgestalt]** (impfung), *w.*; **-stoff**, *m.* (ob. **-materie**, *w.*) = koepek[inenting]; -stof.

Zie ook C.

- Kuh'reigen, -reihen**, m. = koelied, -zang.
Kuh'reiher, m. = roerdomp.
Kuh'schelle, w. = wildemanskruid.
Kuh'schlaf, m. = flinke teug, slok.
Kuh'stall, m.; **weide**, w. = koeïstal; -weide.
Kujonieren, {schw. (h.) = koeieneeren, plagen, kwellen.
Ku'ken, zie **Ku'ken**.
Ku'ku(m)er, w. -, -n = komkommer.
Ku'kuruz' u. **Ku'furuz'**, m. = mais.
Kulant' = coulant, koelant, gemakkelijk.
Kulantz', m. = gemakelijkheid, bevalligheid, handigheid, voorkomendheid.
Ku'le, zie **Ku'hle**.
Ku'li, m. -s, -s = koelie, (Chineesch of Indisch) daglooner.
Kulina'riich = culinair; op de keuken, eten en drinken betrekking hebbende; **Kulina'riiche Genüsse** = tafelen.
Kulisse, w. -, -n = koelisse, coulisse; **K..n reihen** = grappen maken.
Kulif'senreijer, m. = grappemaker.
Kulifficer' (spr.: *lies-je*), m. -s, -s = coulistier, beursspeculant.
Kul'tern, zie **foltern**.
I. **Kulm**, m. -(e)s = geologische laag.
II. **Kulm**, m. -(e)s, -e = bergtop, kruin.
Kulmination', w. -, -en = culminatie, grootste hoogte, toppunt.
Kulmination'spunkt, m. = culminatiepunt, hoogte, toppunt.
Kulminieren, {schw. (h.) = culmineeren.
Kult, zie **Kultus**.
Kultiva'tor, m. -s, ..to'ren = cultivator, ploeg met verscheiden scharen.
Kultivieren, {schw. (h.) = cultiveeren, kweeken, verzorgen, bearbeiten.
Kultiviert' = beschaafd, welopgevoed.
Kultur', w. -, -en = cultuur, aankweeking; beschaving, verrijking.
Kultur'aufgabe, w. = cultuur-, beschavingstaak.
Kultur'bild, f. = cultuurbeeld.
Kultur'fähig = te beschaven, vatbaar voor beschaving, voor cultuur.
Kultur'geschichte, w. = cultuur-, beschavingsgeschiedenis.
Kultur'geschichtlich (ob. **historisch**) = over of van de beschavingsgeschiedenis, cultuurhistorisch.
Kultur'kampf, m. = Kulturkampf.
Kultur'kampfer, m. = beschavingkampioen.
Kultur'pflanze, w. = cultuurplant, gekweekte plant.
Kultur'volk, f. = cultuurvolk, beschaafd volk.
Kultus, m. -, **Kulte** = cultus, dienst, eeredienst; mit etw. **K.** treiben = iets verafgoden.
Kultusminister, m. = minister van eeredienst.
Kum'mc, w. -, -n = kom, bekken, schotel.
Kum'mel, m. -s = karwij, komijn; kummel (een likeur); einem den **K.** reiben = iem. de les lezen.
Kum'melblättchen, f. = een drie-kaartspel.
Kum'melbranntwein, m. = kummelbrandewijn.
Kum'melbrot, f. = komijnbrood.
Kum'melbruder, m. = drinkebroer.
Kum'melkase, w. = brandewijnflesch.
Kum'melkase, m. = komijnkaas.
Kum'melpater, m. = pintheuker, vrek.
Kum'melurte, m. = drinkebroer.
Kum'mer, m. -s = kommer, verdriet, smart; [puin, afval, in-beslag-neming]; **hunger und K.** = honger en gebrek.
Kum'merlich = kommerlijk, behoeftig, gebrek-kig, ellendig, armzalig.
Kum'merling, m. -(e)s, -e = voorwerp van zorg en kommer, lieveling, armzalig schepsel.
Kum'merlos = onbekommerd, onbezorgd.
Kum'mern, {schw. (h.) = bekommeren, bedroeven; aangaan, betreffen; [beslag leggen op]; was **Kum'mert's** mid = wat kan 't mij schelen? das **Kum'mert** Sie nicht = dat gaat u niets aan; **ich K.** um = zich bekommeren om; zich bemoeien met.
Kum'mernis, w. -, -fe = kommer, zorg, verdriet.
Kum'mervoll = kommervol, zorgvol, treurig.
Kum'met, f. -s, -e = juk (der Zugtiere), haam, gareel.
Kum'met'bede, w.; **horn**, f.; **sette**, w.; **pfers**, f. = gareel(- of haam)bekleding; -einde; -ketting; -paard.
Kum'pan', m. -(e)s, -e = kompaan, makker, kameraad.
Kum'pen, m. -s, -; **Kum'pf**, m. -es, -e u. **Kum'pfe** = kom, bakje.
Kum't, zie **Kum'met**.
Kumulation', w. -, -en = cumulatie, op-hooping.
Kumultieren, {schw. (h.) = ophoopen.
kund = bekend, openbaar, kond; f. und zu wissen tun = kond doen.
kund'bar = openbaar, duidelijk, bekend.
kund'bar = op te zeggen, opzegbaar, aflosbaar.
kund'barkeit, w. = bekendheid, publiciteit.
kund'barkeit, w. = opzegbaarheid, aflosbaarheid.
I. **Kun'de**, m. -, -n = kunde, wetenschap, kennis, bericht.
II. **Kun'de**, m. -n, -n = klant, afnemer; cliënt; patiënt; {schlauer **K.** = slimme, sluwe klant; alter **K.!** = ouwe baas! ein fauler **K.** = niet te vertrouwen persoon.
kun'den, zie **kun'digen**.
Kun'denbrot, f. = klantebrood.
kund'geben, ft. (h.) = kond doen, bekend maken, doen weten, doen blijken van.
kund'gebung, w. = bekendmaking, mededeeling; demonstratie, vertoon.
kun'dig = [bekend]; kundig, bekend met, onderricht, kennis bezittend; (in) einer Sache f. sein = een zaak kennen, in iets kundig zijn.
kun'digen, {schw. (h.) = (einem das Kapital, die Wohnung, die Miete, den Dienst) opzeggen; einem f. = iem. (iets, zijn betrekking) opzeggen; [bekend maken].
[Kun'diger, m. -s, - = kenner].
kun'digung, w. -, -en = opzegging; mit 6 Monaten **K.** = met opzegging van 6 maanden.
kun'digungsfrist, w., **termin**, m. = termijn van opzegging, opzeggingstermijn.
Kun'din, w. -, -nen = klant, patiënt(e); cliënt(e).
[künd'lich = blijikbaar, openbaar, kennelijk].
kund'machen, {schw. (h.) = bekend maken openbaar maken.
kund'machung, w. -, -en = bekendmaking, afkondiging.
[Kund'mann, m. -(e)s, ..leute = .klant].
kund'schaft, w. -, -en = kennis, wetenschap; bericht; inlichting; kondschap, verkenning; verkenners; klandizie, cliënteel.

Zie ook G.

- klanten; praktijk (eines Artes); *ſ.* einzieſen = inlichtingen inwinnen; auf *ſ.* ausgeht = op verkenning uitgaan.
- Kunſtſchaften**, *ſch.* (h.) = informeeren, op verkenning uit zijn, inlichtingen halen.
- Kunſtſchaffer**, m. -s, - = verkenners, spion.
- Kunſtſchafferei**, w. - = verkenning, spionage.
- Kunſt-und-zu-wiſſen**, *ſ.* = bekendmaking.
- Kunſt**, w. - = komſt.
- Kunſtig** = toekomstig, aanstaand, toekomstig; voortaan, in 't vervolg; in *ſ.* e = in 't vervolg, voortaan.
- Kunſtigheit** = voortaan, in 't vervolg.
- Kunſtgein**, *ſch.* (h.) = konkelen, knoeien, heimelijk iets doen.]
- Kunſtel**, w. -, -n = spinrokken.
- Kunſtelfuſen**, *ſl.* = uitvluchten.
- Kunſtellehen**, *ſ.* = spillen.
- Kunſteln**, zie *fungein*.
- Kunſt**, w. -, *Künſte* = kunst, wetenschap; vaardigheid, kunstvaardigheid; kunst(stuk), kunstje; gemaaktheid; hefmaschine, hydraulische machine; die *ſchwarze K.* = de zwarte kunst, toovenarij, heksarij; hier geht meine *K.* betteln od. jekt bin ich mit meiner *K.* zu Ende = nu weet ik niet meer, hier houdt mijn verstand op; einem die *Künſte* abfragen = iem. de kunst afvragen, uithooren; *vgl.* brotloſ.
- Kunſtadel**, m. = kunstadel.
- Kunſtademie**, w. = akademie voor schoone kunsten.
- Kunſtanlage**, w. = aanleg voor de kunst; mooie aanleg, plantsoen, park.
- Kunſtarbeit**, w.; **ausdruck**, m.; **ausſtellung**, w. = kunst|werk; -uitdrukking (-term); -tentoonstelling.
- Kunſtbeſtiſſen** = de kunst beoefenend, aan kunst doende.
- Kunſtberuf**, m. = roeping voor de kunst.
- Kunſtbutter**, w.; **didichter**, m.; **didichtung**, w.; **brechler**, m.; **eifer**, m. = kunst|boter; -dichter; -dicht; -draaier; -ijver.
- Kunſtfelei**, w. -, -en = kunstemakerij; gemaaktheid, gemaniëreedheid.
- Kunſteln**, *ſch.* (h.) = schaven, verschaven; maken, scheppen; knutselen, prutsen; gemaakt doen; zie *geſünſtelt*.
- Kunſterfahren** = ervaren, doorkneet in de kunst.
- Kunſtlerzeugniſ**, *ſ.*; **färber**, m. = kunst|voortbrengsel; -verver.
- Kunſtfertig** = kunstvaardig, bedreven, handig.
- Kunſtfertigkei**, w. = kunstvaardigheid, enz.
- Kunſtfeuer**, *ſ.* = vuurwerk.
- Kunſtſeik**, m.; **freund**, m. = kunst|vlijt (-nijverheid); -vriend (-liehebber).
- Kunſtgärtner**, m. = tuinbouwkundige.
- Kunſtgebiet**, *ſ.*; **gebilde**, *ſ.*; **gefühl**, *ſ.* = kunst|gebied; -produkt; -gevoel (-smaak).
- Kunſtgemäß** = volgens de regels of de eischen van de kunst.
- Kunſtgenoffe**, m. = kunstgenoot, -broeder.
- Kunſtgerecht** = volgens de regels van de kunst.
- Kunſtgeſchichte**, w. = kunstgeschiedenis.
- Kunſtgeſchichtl.** = kunst-historisch, van de kunstgeschiedenis.
- Kunſtgefänge**, *ſl.* = stangen (van een hydraulische machine).
- Kunſtgeübt** = kunstvaardig, handig, bedreven.
- Kunſtgewebe**, *ſ.*; **gewerbe**, *ſ.* = kunst|weefsel; -nijverheid.
- Kunſtgewerbemuseum**, *ſ.* = museum voor kunstnijverheid.
- Kunſtgriff**, m.; **handel**, m.; **händler**, m. = kunst|greep; -handel; -handelaar.
- Kunſthalle**, w. = museum, galerij, kabinet.
- Kunſthandlung**, w. = kunsthandel (nl.-winkel).
- Kunſthonig**, m. = kunsthonig.
- Kunſtjünger**, m. = jong kunstenaar.
- Kunſtkabinet**, *ſ.* = museum van kunst.
- Kunſtkammer**, w. = rareiteitkamer.
- Kunſtkenner**, m.; **kuiff**, m.; **lehre**, w. = kunst|kenner; -greep; -leer.
- Kunſtler**, m. -s, - = kunstenaar.
- Kunſtleriſch** = artistiek.
- Kunſtlerleben**, *ſ.*; **neid**, m.; **stolz**, m.; **verein**, m. = kunstenaars|leven; -naujver (-ijverzucht, -nijd); -trots; -vereeniging.
- Kunſtleiſtung**, w. = kunstpreſtatie.
- Kunſtlich** = kunstig, vernuftig; kunstmatig, nagemaaht, kunst...; gekunsteld; *ſünſtliche Mittel* = kunstmiddelen, slimmigheden.
- Kunſtlichkei**, w. - = kunst, kunstmatigheid; gekunsteldheid.
- Kunſtliche**, m.; **liebhaber**, m. = kunst|liefde; -minnaar.
- Kunſtloſ** = kunsteloos, smakeloos; eenvoudig, natuurlijk.
- Kunſtloſigkeit**, w. - = kunsteloosheid, enz.
- Kunſtmaler**, m. = kunstschilder.
- Kunſtmäßig** = kunstmatig.
- Kunſtmeiſter**, m. = machinist (bij een hydraulische machine).
- Kunſtmittel**, *ſ.* = kunstmiddel.
- Kunſtpauſe**, w. = kunstmatige, onvoorziene pauze.
- Kunſtprodukt**, *ſ.* = kunstprodukt.
- Kunſtrad**, *ſ.* = rad van een hydraulische machine.
- Kunſtredner**, m.; **regel**, w. = kunst|redenaar; -regel.
- Kunſtreich** = kunstrijk, kunstig, vindingrijk, vernuftig.
- Kunſtreiſe**, w.; **reiter**, m.; **richter**, m. = kunst|reis; -rijder (schoolrijder); -rechter.
- Kunſtrichter**, *ſch.* (h.) = bedillen, berispen.
- Kunſtſache**, w. = kunstvoorwerp, -zaak; in *Kunſtſachen* = op 't stuk van kunst.
- Kunſtsammlung**, w. = kunstverzameling.
- Kunſtſchacht**, m. = waterloozingsput (in een mijn).
- Kunſtſchat**, m.; **schloffer**, m.; **schreiner**, m. = kunst|ſchat; -slotemaker; -schrijnwerker.
- Kunſtſchule**, w. = akademie, school voor schoone kunsten.
- Kunſtſinn**, m. = kunstzin, -gevoel. -smaak.
- Kunſtſinnig** = kunstzinnig, artistiek.
- Kunſtſpiel**, *ſ.*; **ſprache**, w.; **ſpringer**, m. = kunst|spel (vaardigheidsspel); -taal; -springer.
- Kunſtſtraſe**, w.; **ſtraſ**, *ſ.*; **ſtichler**, m. = kunst|weg (straatweg); -stuk (kunstje); -schrijnwerker.
- Kunſtverein**, m. = vereeniging voor de kunst.
- Kunſtverſtändig** = thuis op 't gebied van kunst, kunstkenner.
- Kunſtvol** = kunstvol, kunstig, vernuftig.
- Kunſtwaren**, *ſl.* = bewerkte goederen.
- Kunſtwerk**, *ſ.*; **wert**, m. = kunst|werk; -waarde.
- Kunſtwidrig** = tegen de regels van de kunst indruischend, smakeloos.
- Kunſtwolle**, w.; **zweig**, m. = kunst|wol (uit afval); -tak.

Zie ook **C.**

funt'erbunt = kakelbont, bont door elkaar, verward.
Kunz, m. = Koen.
Ku'pe, w. -, -n = opgeloste verf; kuip.
Ku'pee', zie **Coupe'**.
Ku'per, m. -s, - = (niederb.) kuiper.
Ku'per, f. - = koper, koperen vaatwerk, kopergeld, kopergravure, prent, koperkleur.
Ku'per|ader, w.; -**arbeit**, w.; -**arsenik**, f. = koper|ader; -werk; -arsenik.
Ku'perartig = koperachtig.
Ku'per|afsch, w.; -**auflösung**, w. = koper|afsch; -oplossing.
Ku'per|aus|schlag, m. = roode vlek of puist (in 't gezicht).
Ku'per|bergwerk, f.; -**blech**, f.; -**draht**, m. = koper|mijn; -blik; -draad.
Ku'per|bruuf, m.; -**drucker**, m.; -**erz**, f.; -**farbe**, w. = koper|druk; -drukker; -erts; -kleur.
Ku'per|farben od. -**farbig** = koperkleurig.
Ku'per|gehalt, m.; -**geld**, f.; -**geld**, f. = koper|gehalte; -geel; -geld.
Ku'per|gerät, -**geschirr**, f. = kopergereedschap; -goed.
Ku'per|gezicht, f. = koperkleurig, roodpuisterig gezicht.
Ku'per|glanz, m.; -**gold**, f. = koper|glans; -goud (halfgoud).
Ku'per|grün; -**haltig** = koper|groen; -houdend.
Ku'per|hammer, m. = koperhamertje; koper-smelterij, -smederij, -gieterij.
Ku'per|handel, m. = koperhandel; handel in gravures.
Ku'per|icht = koperachtig.
Ku'per|ig = koperhoudend, gekoperd; koper-achtig.
Ku'per|münze, w. = kopermunt.
Ku'per|n = koperen.
Ku'per|nase, w. = roode, puisterige neus, karbonkelneus.
Ku'per|oxyd, f. = koperoxyde.
Ku'per|platte, w. = koperen plaat.
Ku'per|rot = koperrood, rood als koper.
Ku'per|sammlung, w. = verzameling van gravures.
Ku'per|schmid, m.; -**schwärze**, w. = koper|smid (-slager); -zwart.
Ku'per|stecher, m. = graveur, plaatsnijder.
Ku'per|stich, m. = (koper)gravure, prent, plaat.
Ku'per|tafel, w. = koperen plaat.
Ku'per|tegel, m. = smeltpan.
Ku'per|titel, m. = titelplaat.
Ku'per|vitriol, f.; -**ware**, w. = koper|vitriool; -waar (-goed).
Ku'per|werk, f. = werk met gravures; koper-fabriek.
Ku'pi'do, m. = Cupido, Amor.
Ku'pie'ren, fchw. (b.) = (in Starten|piel) coupeeren, afnemen; (Fahr|arten) knippen.
Ku'pof|afen, m. = koepelsmeltoven, smeltoven met gemetselde koepel.
Ku'pon' ic., zie **Coupon ic.**
Ku'p'ic, w. -, -n = top, kruin (eines Berges).
Ku'pel, w. -, -n = koepel; bol (ballon voor lampen).
Ku'pel|ban, m.; -**dach**, f. = koepel|gewelf; -dak.
Ku'p'elei', w. -, -en = koppelaarij, huwe-lijksmakelarij.
Ku'p'eln, fchw. (b.) = koppelen, bij elkaar brengen.

Ku'p'elofen, zie **Kuppelofen**.
Ku'p'elpelz, m. = koppelaarsloon.
Ku'p'elung, w. -, -en = koppeling (van woorden, buizen, enz.).
Ku'p'en, fchw. (b.) = (einen Baum) koppen, knotten, toppen.
Ku'p'ler, m. -s, - = koppelaar.
Ku'r, w. -, -en = kuur, geneeswijze, behandeling; eine K. durchmachen od. ge-branden = een kuur ondergaan, doen; einen in der K. haben = iem. behandelen.
Ku'r, w. -, -en = keus, verkiezing.
Ku'rant' = (van geld) courant, gangbaar; zmei Markt K.
Ku'rant|münzen, Pl. = standpenningen.
Ku'ran'zen, fchw. (b.) = tuchtigen, kastijden, afstraffen.
Ku'ras, m. .. fjes, .. ffe = kuras, borstharnas.
Ku'rasier', m. -(e)s, -e = kurassier.
Ku'rat, m. -(e)s, -e = curaat, plaatsvervan-gend geestelijke.
Ku'ratel', w. -, -en = curateele.
Ku'ra'tor, m. -s, .. to'ren = curator.
Ku'ra'torium, f. -s, .. rien = curatorium, college van curatoren.
Ku'ra'tus, zie **Kurat**.
Ku'r'bel, w. -, -n = kruk, zwengel; crank (am Fahrrad).
Ku'r'be'te, w. -, -n = korte galop.
Ku'r'bis, m. -jes, -je = pompoen, kalebas; (iron.) hoofd, kop.
Ku'r'bisartig = kalebasachtig, pompoenachtig.
Ku'r'bis|baum, m.; -**blatt**, f. = kalebas|-boom; -blad.
Ku'r'bis|flasche, w. = uitgeholde kalebas, kalebasflesch.
Ku'r'bis|frucht, w.; -**fern**, m. = kalebas|-vrucht; -pit.
Ku'rbran'denburg u. **Ku'r|brandenburg**, f. = keurvorstendom Brandenburg.
Ku'r'be, m. -n, -n = bewoner van Koerdistan.
Ku'r'distan, f. = Koerdistan.
Ku'r'en, fchw. (b.) = kiezen, verkiezen.
Ku'r'fürst, m. = keurvorst.
Ku'r'fürstentum, f. = Keurvorstendom.
Ku'r'fürstlich = keurvorstelijk, van den keurvorst.
Ku'r'gast, m. = badgast, kurgast.
Ku'r'haus, f. = kurhaus; keurvorstelijk huis.
Ku'r'hessen u. **Ku'r'hessen**, f. = Keurbessen.
Ku'r'hessisch u. **Ku'r'hessisch** = Keurbessisch.
Ku'r'hut, m. = keurvorstelijke hoed.
Ku'rial' = curiaal, op 't stadhuis of aan 't hof gebruikelijk.
Ku'rial'stil, m. = kanselarijstijl.
Ku'rie, w. -, -n = curie, stadhuis, pauselijk hof.
Ku'rier', m. -(e)s, -e = koerier, ij-, renbode.
Ku'rie'ren, fchw. (b.) = kureeren, genezen.
Ku'rie'r'fitefel, m. = rijlaars.
Ku'rios' = curieus, zonderling.
Ku'riosität', w. -, -en = curioziteit.
Ku'riosität'tenrämer, m. = liefhebber van curioziteiten.
Ku'rios'um, f. -s, .. 'a = kuriozum, merk-waardigheid, zeldzaamheid.
Ku'r'isch = Koersch, Koerlandsch; das Ku'r'ische Gaff = het Kurische haff.
Ku'r'land, f. = Koerland.
Ku'r'länder, m. -s, - = Koerlander.
Ku'r'ländisch = Koersch, Koerlandsch.
Ku'r'liste, w. = kurlijst, vreemdelingelijst.
Ku'r'mantel, m. = keurvorstelijke mantel.
Ku'r'mede, w. = keurmede.

Zie ook C.

Kuroort, m. = badplaats.
Kur'palz, w. = Keurpalts, Palts.
Kur'pufcher, m. = kwakzalver, knoeidokter, knoeier, beunhaas.
Kur'pufcherei, w. = kwakzalverij.
Kur'prinç, m. = keurprins.
Kur'ren, fch.w. (h.) = knorren, morren, mopperen.
Kurrenda'ner, m. -s, -n = knaap, die lid is van een bedelend straatkoor.
Kurrende, w. -f, -n = bedelend straatkoor; rondgaande brief.
Kurrent' = loopend, koershebbend.
Kurrent'schrift, w. = loopend, liggend schrift.
Kur'rig = wonderlijk, mopperig, twistziek, luimig.
Kurs, m. -es, -e = koers; in f. fezen = in omloop brengen; außer f. fezen = buiten omloop stellen.
Kur'saal, m. = kurzaal, zaal voor de badgasten.
Kur'sch'fen u. **Kur'sch'fen**, f. = Keursaksen.
Kur'sch'fisch u. **Kur'sch'fisch** = Keursaksisch.
Kur's'bericht, m.; **-blatt**, f. = koers- of beursnoteering; -lijst (-blad).
Kur's'buch, f. = spoorboek(je).
Kur'schmied, m. = veearts, paardedokter.
Kur'sch'ner, m. -s, -n = bont-, pelswerker.
Kur's'nerhandwerk, f. = bontwerkersambacht, bontwerkerij.
Kur's'nermeister, m. = bontwerkersbaas.
Kur's'nerware, w. = bontwerk, peltierij.
Kur's'fähig = in omloop zijnde, koers hebbende.
Kur's'ren, fch.w. (h.) = in omloop zijn, circuleeren.
Kur's'fif, m. -en, -en = deelnemer (aan een cursus).
Kur's'iv = cursief.
Kur's'iv'schrift, w. = cursieve letter.
Kur's'vifch = cursorisch, doorlopend, snel voortgaand, zonder oponthoud.
Kur's'us, m. -u, -u. **Kur'se** = cursus.
Kur's'berluft, m.; **-wert**, m.; **-zettel**, m. = koersverlies; -waarde (reële waarde); -lijst(-noteering).
Kurt, m. = Koert, Koenraad.
Kur'taxe, w. = kurtax, kurtoeslag.
Kur'tine, w. -, -n = courtine, frontwal tusschen 2 bastions; tusschengordijn (op 't tooneel).
Kur'tifane, w. -, -n = courtesane.
Kur'turnen, f. -s = vrij turnen.
Kur'ulifcher Stuhl = curulische stoel, eerezetel van de Romeinsche koningen, konsuls enz.
Kur've, w. -, -n = curve, kromme, gebogen lijn.
Kur'würde, w. = keurvorstelijke waardigheid.
Kurz (fürzer, fürzeit) = kort; beknopt; [korte- lings]; einen um einen Kopf fürzer machen = iem. een kopje kleiner maken; den fürzer(e)n zehen = aan 't kortste eind trekken, onder- doen, zwichten; fürzen Frage mit etw. machen = korte metten maken; ein fürzes Gedächtnis haben = kort van geheugen zijn; einen fürzen Atem haben = kortademig zijn; fürzer Besch- jeß = kortzicht wissel; bor fürzem = korte- lings, onlangs, korten tijd geleden, kort ge- leden; in, binnen fürzem = binnen kort; über f. ober lang = vroeg of laat; seit fürzem = sedert kort; fürze Ware = galanterieën; f. abfertigen = kort afschepen; für f. entlichien = een kort besluit nemen; Staro faß f. = ruiten zat sec; zie ook anbinden, fassen.
Kurz'armig; **-atmig** = kortarmig; -ademig.
Kurz'atmigfeit, w. - = kortademigheid, asthma.

Kurz'beinig = kortbeenig.
Kurz'e, w. - = korthed, kleinheid, korte duur; bondigheid; korte lettergreep, korte klank.
Kurz'eit, w. = kurtijd, badseizoen.
Kurz'en, fch.w. (h.) = (af-, be-, ver)korten.
Kurz'erhand = zonder aarzeling, zonder om- slag, kort en goed; f. berfahren = korte metten maken.
Kurz'flügelig = kortvleugelig.
Kurz'gefaßt = kort, beknopt.
Kurz'gefchwänzt; **-haarig**; **-lebzig** = kort- staartig; -harig; -levend.
Kurz'lig = kortelings, onlangs; [kort, bon- dig, kortelijk; binnen kort].
Kurz'schrift, w. = kortschrift, stenografie.
Kurz'sichtig = bijziend; kortziend, kortzichtig.
Kurz'sichtigfeit, w. - = bijziendheid; kort- zichtigheid.
Kurz'stammig = kortstammig.
Kurz'tielig = kortgesteeld; weinig spraak- zaam.
Kurz'um u. **Kurz'um** = kortom, in 't kort, om kort te gaan.
Kurz'ung, w. -, -en = verkorting, afkor- ting, inkorting.
Kurz'waren, Pl. = galanterieën.
Kurz'weg = kortweg.
Kurz'weil, w. - = kortswijl, tijdverdrijf, grap, aardigheid, scherts.
Kurz'weilen, fch.w. (h.) = schertsen, elkaar vermaken.
Kurz'weilig = grappig, schertsend, vermakelijk.
Kurz'! = koest!
Kur'schen sich, fch.w. (h.) = gaan liggen, plat gaan liggen; zich koest houden.
Kur's'ne, w. -, -n = nicht.
Kur's, m., Kur'ses, Kur'se = kus, zoen; zie G h r e.
Kur's'en, fch.w. (h.) = kussen, zoenen.
Kur's'hand, w. = kushand; mit f. = heel graag.
Kur's'mal, f. = kusplek, roode plek van 't kussen.
Kur's'te, w. -, -n = kust, oever, strand.
Kur's'ten|bewohner, m.; **-fabrer**, m.; **-fahrt**, w. = kustbewoner; -vaarder (schip en schipper); -vaart.
Kur's'ten|handel, m.; **-land**, f.; **-lotte**, m. = kusthandel; -land; -loods.
Kur's'ten|telegraph, m.; **-wache**, w.; **-wächter**, m. = kusttelegraaf; -wacht; -wachter (-be- waarder).
Kur's'ter, m. -s, -n = koster.
Kur's'terei, w. -, -en = kosterij, sacristie; kosterbetrekking.
Kur's'tros, m. -, . . oben = custos, oppasser, opzichter.
Kur's'te, w. -, -n = kuil, put.
Kur's't'buch, m. = bok (van een rijtuig).
Kur's't'che, w. -, -n = koets, rijtuig; f. und Pferde halten = paard en rijtuig houden.
Kur's't'chen|bok, m.; **-fenster**, f.; **-geschirr**, f. = koetsbok; -portier (-raampje); -tuig.
Kur's't'chengestell, f. = onderstel van een koets.
Kur's't'chen|haus, f.; **-fassen**, m.; **-faffen**, f. = koetshuis; -bak; -kussen.
Kur's't'henleder, f. = schermlaar (aan 't portier).
Kur's't'henmacher, m. = rijtuigmaker.
Kur's't'hen|pferd, f.; **-riemen**, m.; **-schlag**, m. = koetspaard; -riem; -portier (-raampje).
Kur's't'hen|tritt, m.; **-tür**, w. = koetsrede; -portier.
Kur's't'her, m. -s, -n = koetsier; slechte Moezelwijn, zure wijn.

Kut'scherbock, -fisch, m. = koetsiersboek, -plaats.
Kut'schie'ren, fchw. (h.) = rijden.
Kut'te, w. -, -n = monnikskap, pij.
Kut'teln, Pl. = (eetbare) ingewanden.
Kut'ter, m. -s, - = kotter.

Kubert', f. -es, -e = (bei Tisch) couvert;
 (Umschlag) couvert, enveloppe.
Kuy, m. -es, -e = mijnnaandeel.
Kyrie Eleison! = Kyrie Eleison! „Heer,
 erbarm u!”

L.

L, f. = L.
L, = Länge; Lot; Lira.
£ = Pfund Sterling.
L, = lies; lees.
L = Litter.
La, = litera, letter.
La, = Tratte: traite.
La la: es geht so l. l. = het gaat zoo zoo.
Lab, f. -(e)s, -e = leb, stremsel.
La'barum, f. -s, -s = labarum, oud-rom.
 krijgsvaan; processievaandel bij de R. K.
Labberdan', zie La'berdan.
lab'berig = laf, slauw, vruchteloos.
La'be, w. - = lafenis, laving, verkwikking.
La'beflasche, w. -, -n = veldflesch.
la'ben, fchw. (h.) = hebben, doen stremmen;
 laven, verfrischen, verkwikken; das Auge an
 (Dat.) l. = 't oog aan iets weiden; sich l. =
 stremmen, in elkaar loopen; zich laven, zich
 verkwikken.
La'berdan', m. -(e)s, -e = labberdaan,
 zoutevisch.
label' sein = verliezen, beest zijn (in 't spel).
La'betrank', -trunk, m. = laafdronk.
La'bewein, m. = verkwikkende wijn.
labial' = labiaal, de lippen betreffend, lip...
labial' buchsta'be, m.; -laut, m. = lip|letter;
 -klank.
Labia'ten, Pl. = lipbloemigen.
labil' = labiel, onstandvastig (vom Gleich-
 gewicht); glijdend (vom elektrischen Strom).
Lab'fraut, f. = walstroo.
Lab'magen, m. = lebmaag.
Laborant', m. -en, -en = laborant; alchi-
 mist; apothekersbediende.
Laborato'rium, f. -s, -rien = laboratorium.
laborie'ren, fchw. (h.) = laboreeren (an mit
 Dat.), lijden; scheikundige bewerkingen ver-
 richten.
Lab'fal, f. -(e)s, -e; **La'bung**, w. -, -en =
 lafenis, laving, verkwikking, verlichting,
 verzachting.
Labyrinth', f. -(e)s -e = labyrinth.
labyrinth'isch = labyrinthisch, onontwaaarbaar.
Laceda'mon etc., zie La'geda'mon etc.
Lach'baum, m. = boom met een kerf, grens-
 boom.
 I. **La'che**, w. -, -n = vuile plas, modder-
 plas, poel.
 II. **La'che**, w. - = gelach, 't lachen; eine L.
 auffchlagen = in gelach uitbarsten.
la'cheln, fchw. (h.) = glimlachen (über, over
 of om).
La'cheln, f. -s = glimlach.
La'cheln, fchw. (h.) = lachen (über, over of om);
 aus vollem Hal'e l. = schateren van 't lachen;
 sich frank, tot, sichedig, sich einen Bufel l. =

zich ziek, dood, zich een bochel lachen; das
 Glück lacht ihm = 't geluk lacht hem toe;
 wer zuerst lacht, lacht am besten = wie 't laatst
 lacht, lacht 't best; zie f'ä u'f'chen.
La'cher, m. -s, - = lacher; die L. auf seiner
 Seite haben = de lachers op zijn zijde hebben.
la'cherlich = belachelijk, bespottelijk, dwaas,
 gek; es ist mir nicht l. zu Mute = ik ben niet
 lacherig, ik heb niet veel lust om te lachen;
 ins Lächerliche ziehen = belachelijk maken.
La'cherlichkeit, w. -, -en = belachelijkheid,
 bespottelijkheid.
la'chern, fchw. (h.): es lächert mich = 't doet
 me lachen, ik moet er om lachen.
Lach'gas, f. = lachgas.
lach'haft = belachelijk, om te lachen.
la'chig = modderig, vol poelen en putten.
Lach'krampf, m.; -luft, w. = lach|kramp;
 -lust.
lach'lustig = lachlustig, lachziek, lacherig.
Lach'müwe, w. = kokmeeuw.
Lach'muskel, m. = lachspier, middenrif.
Lach's, m. -es, -e = zalm, geroekte zalm;
 Dantziger brandewijn.
Lach's'fang, m.; -forelle, w. = zalm|vangst
 (-visscherij); -forel.
Lach'taube, w. = lachduif.
Lach'stein, m. = grenssteen.
Lach'ter, w. -, -n; od. f. -s, - = vadem
 (im Bergbau).
Lack, m. -(e)s = lak; muurbloem.
Lack'arbeit, w. = lakwerk.
lack'artig = lakachtig.
Lack'el, m. -s, - = (gewest.) vlegel, kinkel.
Lack'farbe, w.; -firnis, m. = lak|verf; -verniss.
lackie'ren, fchw. (h.) = lakken, verlakken (ook
 fig. voor: bedriegen).
Lackie'rer, m. -s, - = lakker, verlakker,
 lakwerker.
Lack'meierei, w. = verlakkerij.
Lack'mus, f. = lakmoes.
Lack'muspapier, f. = lakmoespapier.
Lack'pfeife, w. = pijp lak.
Lack'stichel, m. = verlakte laars.
La'de, w. -, -n = lade, la; kist, kast; kas;
 bus; die L. haben = aan 't laatje zitten, de
 lakens uitdeelen.
La'degebühr, w. = kosten van inlading.
La'degeld, f. = laadgeld, ladingskosten.
La'defette, m. = elektrische keten.
La'demeister, m. = ladingmeester.
 I. **La'den**, m. -s, - u. (häufiger: Läden = luik,
 vensterluik, vensterblind; (oberd. ook:) plank;
 winkel, magazijn.
 II. **la'den**, f. (h.) (du läßt u. labest, er läßt u.
 labet; lud u. labete; läße u. labete; labe! ge-
 laden) = uitnodigen; vor Gericht l. = dag-
 vaarden.

III. **la'den**, ft. (h.) (bu lädt, er lädt; lub; läde; läde! geladen) = laden; **ſcharf**, blind l. = ſcherp, met los kruit laden; er hat ſchief ge-laden = hij is aangeschoten, heeft 'm om; es war blind geladen = 't was een loos alarm.
La'denbeſtzer, m. = winkelier.
La'denbediener, m.; **-fenſter**, f. = winkelbediende; -raam.
La'denflügel, m. = vleugel van een vensterluik.
La'denfräulein, f.; **-gehilfe**, m.; **-gehilfin**, m.; **-gloſte**, w. = winkeljuffrouw; -bediende; -juffrouw; -ſchel.
La'denbüter, m. = oppasser in een winkel; winkeldochter of -knecht (oude winkelwaar).
La'denjungfer, w.; **-mädchen**, f.; **-miere**, w.; **-preis**, m. = winkeljuffrouw; -meisje (-dochter); -huur; -prijs.
[La'denpubel, m. = (bair., öſterr.) toonbank.]
La'denſchwengel, m. = winkelbediende, elle-ridder.
La'dentiſch, m. = toonbank.
La'deplatz, m. = ladings-, los-, aanlegplaats.
La'der, m. -s, - = lader.
La'derlohn, m. = ladersloon, kraangeld.
La'deiſchaufel, w. = laadlepel.
La'deiſchein, m. = ladingsbrief.
La'deſtod, m. = laadſtok.
La'dezeit, w. = lig- en laaddagen.
lädte'ren, ſchw. (h.) = bederven, beſchadigen, kwetsen.
La'dnerin, m. -, -nen = winkelierster, winkeljuffrouw.
La'doga=ſecr, m. = Ladogameer.
La'dung, w. -, -en = 't laden; lading, laſt; uitnodiging; daagvaarding; laag; volle l. = volle laag.
La'dungſchrift, w. = termijn van dagvaarding.
La'dungſplatz, m. = ladings-, aanlegplaats.
La'dungſſchein, m. = ladings-, oproepingsbrief.
La'dy (spr.: *le-di*), w. -, -s u. Ladies = lady.
La'dette, w. -, -n = aftuit.
La'dte, m. -n, -n = melkmuil, lafbek, jonge dwaas.
La'dtenmäßg = als een melkmuil enz.
La'dge, w. -, -n = ligging; houding; toestand, omſtandigheden, ſtaat, gelegenheid; laag; katern (papier); rondje; eine günſtliche l. = een gunſtige ligging; eine unbequeme l. = een ongemakkelijke houding; er befindet ſich in einer mißlichen l. = hij bevindt zich in een nachelijken toestand, netelige poſitie; ich bin in der l. etw. zu tun = in de gelegenheid, in ſtaat iets te doen; die volle l. = de volle laag; eine l. ſchmeißen, ſtiften, geben = een rondje geven.
[La'dgel, f. -s, - = vaatje, kanis.]
La'dgenweiſe = laagsgewijze.
La'dger, f. -s, - = leger, ruſtplaats, ligplaats, bed, sponde; legerplaats, kamp; partij; magazijn, depôt; laag, bank; auf l. haben (halten) = voorradig, in voorraad, in 't magazijn hebben; auf l. bringen, nehmen = opslaan; Wein auf l. haben = wijn in den kelder hebben.
La'dgeräpfel, m. = bewaarappel, winterappel.
La'dgeraum, m. = ſtelling, ſtellige (für Wein- und Bierfäſſer).
La'dgerbeſtand, m. = (voorraad)inventaris.
La'dgerbier, f. = lagerbier, belegen bier.
La'dgerbuch, f. = kadaster; magazijnboek.
La'dgergeld, f. = magazijngeld, pakhuisgeld.
La'dgerhaus, f. = magazijn, entrepôt.
La'dgerhausaufſeher, m. = magazijnmeester.
La'dgerhausgeſellſchaft, w. = veem.

La'dgerhütte, w. = veldhut, barak.
La'dgeriſt, m. -en, -en = magazijnbediende.
La'dgerkoſten, Pl. = pakhuiskosten.
La'dgerkunft, w. = kampeer- of kampement-kunſt.
La'dgerleben, f. = leven in 't kamp.
La'dgermiere, w. = magazijnhuur.
La'dgern, ſchw. (h.) = neerleggen, legeren; opslaan, opleggen (in 't magazijn of pakhuis); gelegerd zijn, legeren, kampeeren, liggen, ruſten; in voorraad zijn, in 't pakhuis liggen; (von Wein) in den kelder liggen; **ſich l.** = liggen, zich uitſtrekken; gelegerd zijn, legeren, kampeeren.
La'dgeroſt, f. = bewaarrooſt.
La'dgerplatz, m. = legerplaats, kamp.
La'dgerraum, m. = opslagruimte, -plaats; pakhuis.
La'dgerſtätte, w. = leger, ligplaats, bed, sponde; kamp.
La'dgerung, w. -, -en = legering, kampement.
La'dgerverwaltung, w. = magazijnbeheer.
La'dgerwache, m. = kampwacht.
La'dgerwein, m. = belegen wijn.
La'dgerzeit, w. = pakhuisdijd.
La'dgu'ne, w. -, -n = lagune.
La'dgu'nenſtadt, w. = lagunestad (Venetië).
lahm = lam, verlamd; kreupel; af, doodaf, uitgeput; zwak, krachteloos; l. legen = verlammen; eine lahme Entſchuldigung = een flauwe, laffe verontſchuldiging.
lah'men, ſchw. (h.) = kreupel zijn, hinken (beſ. von Pferden); kwijnen; niet opgaan (von Beweiſen).
läh'men, ſchw. (h.) = verlammen, lam maken, verzwakken.
Lahn'heit, w. - = lamheid, kreupelheid.
lahm'legen, ſchw. (h.) = verlammen.
Läh'mung, w. -, -en = verlamming.
Lahn, m. -(e)s, -e = dunne metaaldraad.
Lahn'maſer, m. = draadtrekker.
Lahn'tal, f. = Lahndal.
Lahn, m. -(e)s, -e = (een) brood.
Lahn, m. -(e)s, -e = kuit, ſchot.
lah'nen, ſchw. (h.) = kuitschieten.
Lahn'e, m. -n, -n = leek, oningewijde.
Lahn'ebrevier, f.; **-bruder**, m.; **-pfründe**, w. = leekeboek; -broeder; -prebende.
Lahn'ebrevier, w.; **-unterricht**, m. = leekezuster; -onderwijs.
[Lahn'e, zie Seite.]
Lahn', m. -en u. -s, -en = lakei, livrei-bediende.
lahn'enhaf = onderdanig, kruipend.
Lahn'e, w. -, -n = pekel.
Lahn'diven, Pl. = Lakediven (eil.).
Lahn'en, f. u. m. -s, - = (bedde)laken.
Lahn'nen, f. = Lacomie.
Lahn'nich = laconisch, laconiek.
Lahn'nisch'muſ, m. -, ..men = laconisme.
Lahn'ritze, w. -, -n = drop.
Lahn'ritzenfaſt, m. = dropwater.
Lahn'ritzenfaſt, m. = pijp drop.
lah'nen, ſchw. (h.) = ſtamelen, stotteren, met dubbelslaande tong praten.
I. **Lahn'a**, f. -s, -s = lama (dier en ſtof).
II. **Lahn'a**, m. -s, -s = lama (Boeddhiſtiſch pries'er).
Lahn'a's'muſ, m. - = Lamaïsme, Lamadienſt.
Lahn'bertsmuſ, w. = lammersnoot, groote hazelnoot.
Lambrequin (spr.: *läbrekèn*), m. -s, -s = lambrequin.

- Lambris'**, m. —, — u. . . brien = lambrizeering.
Lamenta'bel, f., zie Lamento.
Lamentation', w. —, —en = lamentatie.
Lamentie'ren, fchw. (h.) = lamenteeren.
Lamento, f. —, —s = lamento, jammerklacht.
Laminie'ren, fchw. (h.) = laminereen, pletten.
Lamm, f. —(e)s, Lämmer = lam.
Lamm'braten, m. = gebraden lamsvleesch.
Lämm'chen, f. —s, — = lammetje.
lamm'en, fchw. (h.) = lammen, werpen.
Läm'merabend, m. = lammetjesavond (*prov.*: Vrijdag vóór Pinksteren).
Läm'mergeier, m. = lammergier.
Läm'merwölfe'n, f. = schapewolkje.
Läm'merwolle, w. = lamswol.
Lamm'fell, f. = lamsvel.
Lamm'fleisch, f. = lamsvleesch.
Lamm'fromm = zoo zoet als een lam, doodmak.
Lamm'zeit, w. = tijd van de jonge lammeren.
Lämp'chen, f. —s, — = lampje, lampion.
I. Lam'pe, m. —(n)s = Cuwaert (de haas).
II. Lam'pe, w. —, —n = lamp; das Stüt muß vor die Lampen = voor 't voetlicht.
Lamp'en, fchw. (h.) = slap neerhangen.
Lamp'benauzünder, m. = lampeoist; lamp-aanstekker.
Lamp'pucht, m. = lampepit, -katoen.
Lamp'pfeber, zie Lampenpfeber.
Lamp'penglas, f.; -glode, w. = lampenglas; -ballon.
Lamp'plicht, f.; -öl, f. = lamplicht; -olie.
Lamp'puffer, m. = lampenist.
Lamp'puzel, m. = lampzwart.
Lamp'schirm, m. = lichtescherin.
Lamp'p'fiock, m.; -träger, m.; -zylinder, m. = lampstandaard; -drager; -glas.
Lampion, m. u. f. —s, —s = lampion.
Lamp're'te, w. —, —n = lamprei (een visch), prik, negenoog.
Lancier' (spr.: lās-jee), m. —s, —s = lansier; Lanciers = lanciers (een dans).
lancie'ren (spr.: lāsieren), fchw. (h.) = lansereen, werpen, in gang brengen.
Land, f. —(e)s, Länber u. (ungewöhnl.) —e = land, vaste land, platte land; veld grond; vlak land; staat, gewest; zu Wasser und zu Lande = te land en te water; ans L. sehen, steigen = aan land zetten, stappen; auf dem Lande, aufs L. = buiten; das Leben auf dem Lande = het buitenleven; über L. gehen od. reifen = op reis gaan; das Gelobte L. = het land van belofte, 't beloofde land; aus aller Herren Ländern = uit alle landen; drei Jahre sind seitdem schon ins L. gegangen = verlopen, voorbijgegaan; außer Landes = buitenslands, in den vreemde; einen des Landes bemeifen = iem. verbannen; zie Einfalt.
Land'adel, m.; -ammann, m.; -antwuchs, m. = landadel; -ammann (in Zwitserland zooveel als gouverneur van een kanton); -aanslibbing.
Land'arbeit, w. = veldarbeid.
Land'armee, w. = landleger.
Land'armenhaus, f. = bedelaarsgesticht.
Land'arzt, m. = plattelandsdokter.
Land'dauer, m. —s, — = landauer.
Land'aufenthalt, m. = verblijf op 't land.
Land'bau, m.; -bauer, m. = landbouw; -bouwer.
Land'baumeister, m. = opzichter van publieke werken.
Land'bewohner, m. = landbewoner.
Land'bezirt, m. = distrikt, kanton.
Land'bode, m. = plattelandsbode; afgevaardigde (naar den landdag).
Land'brieftäger, m. = plattelandsbrievenbesteller.
Land'bröt, f. = boerebrood.
Land'dienst, m. = landdienst.
Land'drost, m. —es u. —en, —e(n) = drost.
Land'droftet, w. = drotschap; distrikt, departement, kanton.
[Lände, w. —, —n = landingsplaats].
Land'edelmänn, m.; -eigentum, f.; -eigentümer, m. = landedelman; -bezit; -bezitter.
Land'einwärts = land-in.
Land'en, fchw. (h.) = landen, aan land zetten; (f. u. h.) = landen, aan land gaan, belanden.
Land'enge, w. = landengte.
Land'er, w. —, —n = lat van een heining.
Län'der, zie Ländler.
Län'derbüch, m. = veroveringszucht.
Länderei', w. —, —en = landerij.
Län'derkunde, w. = landkunde, geografie.
Län'derlos = zonder land.
län'dern, län'dern, fchw. (h.) = omheinen met latwerk.
Län'dername, m. = naam van een land.
Län'derstrecke, w. = landuitgestrektheid.
Län'derucht, w. = veroveringszucht.
Län'dertaufch, m. = ruiling van land(en), van grondgebied.
Land'esabfchied, m. = 't uiteengaan, reces van een landdag.
Land'esältefter, m. = deken van den adel.
Land'esangehöriger, m. = inboorling.
Land'esart, w. = 's lands manier, gewoonte.
Land'esausfchuf, m. = commissie uit de staten.
Land'esbeamter, m. = openbaar ambtenaar.
Land'esbeschaffenheit, m. = landsgesteldheid.
Land'esbeschreibung, w. = landbeschrijving.
Land'esbranddirektor, m. = staatsinspecteur van 't brandwezen.
Land'esbrauch, m. = 's lands manier, gebruik.
Land'esdirektor, m. = bestuurder van een gewest, eerste ambtenaar van de gedeputeerde staten.
Land'esfürst, m. = regeerend vorst, soeverein, landsheer.
Land'esfürstlich = soeverein, landsheerlijk.
Land'esgebiet, f. = gebied van een land.
Land'esgericht, f. = hoog gerechtshof.
Land'eshauptmann, m. = militair hoofd van een provincie, (zie ook: Landesdirektor).
Land'esherr, m. = landsheer, regeerend vorst.
Land'esherrlich = landsheerlijk, soeverein.
Land'esherrlichkeit, w. = landsheerlijkheid, soevereiniteit.
Land'esherrschafft, w. = soevereine macht, soevereiniteit; soeverein, regeerend huis.
Land'eshöhe, w. = soevereiniteit.
Land'eskasse, w. = 's lands kas, staatskas, schatkist.
Land'eskind, f. = landskind, inboorling.
Land'eskirche, m. = staatskerk, nationale kerk.
Land'eskundig = landkundig, 't land kennend.
Land'esmutter, w. = soevereine, regeerende vorstin.
Land'esoberigkeit, w. = 's lands overheid.
Land'espolizei, w. = staatspolitie.
Land'esprodukt, f.; -regierung, w.; -religion, w. = produkt, regeering, godsdienst van een land.
Land'esfache, w.; -fchuld, w. = staatszaak; -schuld.

- Land'esfitte**, w. = 's lands gebruik, manier.
Land'esfprache, w. = landstaal.
Land'esdracht, w. = volksdracht, -kleeding, nationale kleederdracht.
Land'esüßlich = in 't land gebruikelijk, gewoon.
Land'esvater, m. = 's lands vorst, soeverein, landsvader.
Land'esväterlich = landsvaderlijk.
Land'esverfassung, w. = grondwet van 't land.
Land'es|verrat, m.; **verräter**, m. = land|verraad; -verrader.
Land'esverwaltunq, w. = landsbestuur.
Land'esverweifung, w. = verbanning.
Land'esverweifener, m. = (een) uit 't land verbannene, banneling, balling 's lands.
Land'eszeitung, w. = staatscourant.
Land'eftung, w. = landvesting.
Land'flüchtig = voortvluchtig.
Land'fracht, w. = vervoer te land, vracht.
Land'frachtbrief, m. = vrachtbrief.
Land'fran, w. = boerin, plattelandbewoonster.
Land'fremd = vreemd (in 't land).
Land'friede, m. = landvrede, openbare rust; ich traue dem L. u nicht = ik vertrouw de zaak niet.
Land'frosch, m. = landkikvorsch.
Land'fuhrmann, m. = vrachtrijder.
Land'geftilicher, m. = dorpsgeestelijke.
Land'gemeinde, w. = plattelandsgemeente.
Land'gericht, f. = arrondissementsrechtbank.
Land'gerichtsdirektor, m. = voorzitter van de arrondissementsrechtbank.
Land'|graaf, m.; **gräfin**, w. = land|graaf; -gravin.
Land'gräflich = landgraaflijk.
Land'|graafschaff, w.; **gut**, f.; **handel**, m.; **heer**, f.; **haus**, f. = land|graafschap; -goed; -handel; -leger; -huis.
Land'jäger, m. = gendarme; boschwachter.
Land'|jugend, w.; **junfer**, m.; **karte**, w. = land|jeugd (plattlandsjeugd); -jonker; -kaart.
Land'kirche, w. = dorpskerk.
Land'kreis, m. = plattelandsdistrikt.
Land'krieg, w. = oorlog te land.
Land'kundig = alom bekend.
Land'kutsch, w. = reiskoets, diligence.
Land'läufig = gebruikelijk, gewoon, in zwang zijnde.
Land'leben, f. = landleven, buitenleven.
Land'ler, m. -s, - = „ländler”, een soort plattelandsdans.
Land'leute, Pl. = landlieden.
Land'lich = landelijk, eenvoudig; f. fitlich = 's lands wijs, 's lands eer.
Land'lichteit, w. = landelijkheid.
Land'|luft, w.; **luft**, w.; **macht**, w. = land|lucht; -vermaak; -macht.
Land'|mädchen, f.; **mann**, m. = land|meisje (buitenmeisje); -man.
Land'männlich = landelijk.
Land'marf, w.; **militz**, w. = land|grens; -militie.
Land'partie, w. = buitenpartij.
Land'|pfarre, w.; **pfarrer**, m. = plattelands- of dorps|pastorie; -pastoor (-geestelijke).
Land'pfeger, m. = gouverneur van een gewest, prefect.
Land'|plage, w.; **pomeranze**, w.; **rat**, m.; **ratte**, w. = land|plaag; -meisje (-deern); -raad (kreitscommissaris); -rot (-krab).
Land'recht, f. = gewoonte, gewestelijk recht.
Land'rechtlich = gebruikelijk, naar gebruik van 't land.
Land'regen, m. = regen over 't geheele land.
Land'reise, w. = landreis, reisje naar buiten.
Land'reiter, m. = bereden gendarme of maréchaussée.
Land'renten, Pl. = landrente.
Land'rentenbank, w. = landrentebank.
Land'rentmeister, m. = provinciaal rentmeester.
Land'richter, m. = rechter in de arrondissementsrechtbank.
Land'schaft, w. = landschap; gewest, provincie, distrikt; provinciale staten, landstenden; [kredietbank].
Land'schaftlich = gewestelijk.
Land'schaftsausschuß, m. = gedeputeerde staten.
Land'schaftskasse, w. = provinciale kas.
Land'schaftsmaler, m. = landschapschilder.
Land'schildröte, w. = landschildpad.
Land'schlacht, w. = slag te land, veldslag.
Land'schreiber, m. = gewestelijk griffier.
Land'schule, w.; **schullehrer** (-schulmeister), m. = dorps-, plattelands|school; -schoolmeester.
Land'schwalbe, w. = huiszwaluw.
Land'fee, m. = meer.
Land'feite, w. = landzijde.
Land'feuche, w. = groote of besmettelijke ziekte.
Land's'gemeinde, w. = algemeene kantonale vergadering].
Land'fih, m. = landhuis, -goed.
Land's'fnecht, m. = lan(d)sknecht.
Land's'mann, m., Pl. .. leute = landsman, landgenoot.
Land's'männin, w. = landgenoot.
Land's'mannschaff, w. = landgenootschap; studentebroederschap (in Duitschland).
Land'soldat, m.; **spitze**, w.; **stadt**, w.; **stände**, Pl. = land|soldaat; -spits (-punt, kaap); -stad (provinciestad); -stenden.
Land'ständisch = van de staten, vertegenwoordigend.
Land'steuer, w. = grondbelasting.
Land'stroger, m. -s, - = landlooper, zwerfend koopman, vagebond].
Land'strage, w. = groote weg, straatweg.
Land'stredc, w.; **streicher**, m.; **streicheret**, w. = land|streek; -looper; -looperij.
Land'strich, m. = landstreek, distrikt.
Land'sturm, m. = storm op 't vaste land; landstorm, landweer.
Land'tabak, m. = inlandsche tabak.
Land'tag, m. = landdag, statevergadering.
Land'tagsabgeordneter, m. = lid van den landdag.
Land'trauer, w. = algemeene rouw.
Land'truppen, Pl. = landtroepen.
Land'tung, w. -, -en = landing, ontscheping.
Land'tungsbrief, m. = verlof om te landen.
Land'tungsbrüde, w. = (aanleg)steiger.
Land'tungs|platz, m.; **truppen**, Pl. = landings|plaats; -troepen.
Land'|vogt, m.; **vogtei**, w.; **volf**, f. = land|voogd; -voogdij (-voogdspaleis); -volk.
Land'wärts = landwaarts.
Land'weg, m.: auf dem L. zurückkehren = te land (over land) terugkeeren.
Land'wehr, w. = landweer, schutterij; [verdedigingsmuren; grachten enz.].
Land'|wein, m.; **wind**, m. = land|wijn; -wind.
Land'wirt, m. = landbouwer, landbouwkundige.
Land'wirtschaft, w. = landbouw(kunde), boerebedrijf.
Land'wirtschaftlich = landbouwkundig, landhuishoudkundig; f. er Betrieb = landbouwbedrijf.

Landwohning, w. = woning op 't platteland.
Landzunge, w. = landtong.

lang (länger, längst) = lang; l. und breit = lang en breed, in alle bijzonderheden; ein langes und breites = alles en nog wat; sich des langen und breiten od. des längern und breitem über etw. äußern = zich breedvoerig over iets uitlaten; große Herren haben lange Hände = groote heeren hebben lange armen; ein langes Gesicht machen = een lang gezicht zetten; wer l. hat, läßt l. hängen = wie 't breed heeft, laat 't breed hangen; seit langem = sedert lang; vor langem, vor langer Zeit od. vor langen Jahren = lang geleden; langer Wechsel = langzichtswechsel; drei Tage l. = drie dagen lang; er ging den Fluß l. = langs de rivier; *zie ook* Bank, Finger, furz.
langjährig; -armig; -atmig; -beinig; -blättrig = langjarig; -armig; -wilig (*of*-dradig, van langen adem); -beinig; -bladerig.
Langbaum, m. = langhout, langwagen.
lange (länger, am längsten) = lang, langen tijd; bijlange, op verre na; Sie bleiben sehr l. = U blijft lang weg; ma3 machst du l. = wat heb je lang werk!; l. her = sedert lang; lang geleden; das ist für ihn l. gut = goed genoeg.

Länge, w. -, -n = lengte; duur; lange lettergreep; 10 Fuß in die Länge = 10 voet in de lengte; der L. nach durchschneiden = overlans doorsnijden; der L. nach hinfallen = zoo lang als hij is neervallen; die Stadt liegt auf dem 10. Grad nördlicher L. = ligt op 10 graden oosterlengte; auf die L. = op den duur; er zieht alles in die L. = hij houdt alles slepende, stelt alles uit.

längelang = zoo lang als hij is.
l. lang, schw. (h.) = reiken, zich uitstrekken; voldoende, toereikend zijn; de hand uitsteken, grijpen; aanreiken, aangeven; krüjen, nemen, halen; ich kann so weit nicht l. = ik kan er niet bij; mit l. nicht weit mit dem Geiße = wij komen niet ver met 't geid; sich einen l. = iem. onderhanden nemen.

II. lang, schw. (h.) = langer worden, lengen; wenn die Tage l., kommt der Winter gegangen = als de dagen lengen, begint de kou te strengen.

längen, schw. (h.) = lengen, verlenen, uitrekken; aanlengen; sich l. = lengen (die Tage l. sich = de dagen lengen).

längenlaste, w.; -grad, m.; -maß, f. = lengte|last; -graad; -maat.

Langeweile, w. = verveling; aus Länge(r) weile.

Langfinger, m. = langvinger, dief.
langfingerig; -flügelig; -geschwänzt = lang|vingerig; -vleugelig; -staartig.

Langhaar, m. = de Langharige.

langhaarig; -halbig = lang|harig; -halzig.

langhin = lang, ver.

langjährig = lang- of veeljarig; ein langjähriger Freund = een oud vriend.

Langkreis, m. = ellips, ovaal, langwerpig rond vlak.

langlebig = langlevend.
langlich = langwerpig, overlans(ch); l. rund = langwerpig rond, ovaal.

Langmut, w. = lankmoedigheid.
langmütig = lankmoedig, toegevend, geduldig.

Langmütigkeit, w. = lankmoedigheid.

Langobarde, m. -n, -n = Longobard.

Langohr, m. u. f. -(e)s, -e(n) = (Bferb) hang-

oor, looor; (Esel) langoor; ein Esel schilt den andern L. = de pot verwijt den ketel, dat hij zwart is.

langohrig = langoorig.

längs, Präp. mit Gen. od. Dat. = langs.

langsam = langzaam, traag, talmend.

Langsamkeit, w. = langzaamheid, traagheid.

langschattig = langschaduwig.

Langschläfer, m. = langslaper, slaapkop.

langschnebelig; -schwänzig = lang|snavelig; -staartig.

langschiffiger Wechsel = langzichtswechsel.

längsseitig = langszij.

längst = al lang, sedert lang.

langst = op zijn langst.

langstellig = met langen steel; langdradig,

langwjlilig, wijldoelig, vervelend, saai.

längstlebende (ber) = langstlevende.

Langstroh, f. = lang stroo.

Languste, w. = (*een kreeft*) langoeste.

Langweile, w. = verveling; *vgl.* Langweile.

langweilen, schw. (h.) = vervelen.

Langweiler, m. -s, - = saai.

langweilig = langwjlilig, vervelend.

Langweiligkeit, w. = langwjligheid enz.

Langwelle, **Langwied(e)**, w. = langwagen,

-hout.

langwierig = lang, langdurig, langademig,

langdradig, vervelend.

Langwierigkeit, w. = langdurigheid enz.

Langzeile, w. = vers van 12 lettergrepen.

I. Lanze, w. -, -n = een soort foorl.

II. Lanze, w. -, -n = lende, flank.

Lanze, w. -, -n = lans; eine L. für einen brechen, einlegen = voor iem. een lans breken.

Lanzenspielen, f. = steekspel.

Lanzenspieler, m. = kampvechter.

lanzenförmig = lansvormig.

Lanzenspieler, m. = lansier.

Lanzenschild, m.; -stoch, m.;

-träger, m. = lans|steek; -steel (*of*-schacht);

-stoot; -drager.

Lanzettbestel, f. = lancetetui.

Lanzette, w. -, -n = lancet.

Lanzettenschild, m. = lancetsteek.

Lanzettenschildchen, f. = lancetvischje.

lanzettförmig = lancetvormig.

Lanzfnecht, *zie* Landfnecht.

Lapidarstil, m. = lapidaire stijl, korte en

krachtige stijl (naar het steenschrift).

Lappe, *zie* Lappe l.

Lappalie, w. -, -n = kleinigheid, nietig-

heid, bagatel.

Lappchen, f. -s, - = lapje, vodje; lalletje

(am Dje).

I. Lappe, m. -n, -n = suffer, sul, onnoozele

bloed.

II. Lappe, m. -n, -n = Lap(lander).

I. Lappen, m. -s, - = lap, vod, lor, lomp;

durch die L. gehen = ontsnappen, ontkomen,

er van doorgaan; L. haben = geld hebben.

II. lappen, schw. (h.) = lappen, verstellen;

(iem.) er tusschen nemen; [slorpen, slurpen;

slap neerhangen].

Läpperei, m. -, -en = bagatel, kinderach-

tigheid, beuzelarij.

läppern, schw. (h.) = druppelsgewijze slurpen,

leppen; es läppert sich zusammen = komt

bij kleine beetjes bij elkaar, hoopt zich lang-

zaam op.

Läpperschuld, w. = kleine schuld, schuld

van allerlei kleinigheden.

läppertweise = bij beetjes.

lap'picht = verfrommeld, slordig, als een vod uitzierend.
lap'pich = gescheurd, in lommen, in lappen.
láp'pich = flauw, laf, onnoozel, dom; láp'piches Zeug = flauwe praat.
Lapp'jagen, f. = waaijacht.
Lapp'land, f. = Lapland.
Lapp'lándér, m. -s, - = Lap(lander).
Lapp'lándisch = Laplandsch.
Lapp'sus, m. -, - = lapsus, vergissing, fout.
Lár'che, w. -, -n = lariks.
Lár'chenbaum, m. = lorkeboom, lariks.
La'ten, Bl. = laren, oud-rom. huisgoden.
larchet'o = larchetto, iets langzaam.
lar'go = largo, plechtig, langzaam.
Lar'go, f. -s, -s = Largo.
Lar'isari, f. -s = larie, onzin, praatjes.
Lárm, m. -(e)s; **Lár'men**, f. u. m. -s = spektakel, lawaai, leven, geraas, drukte; viel L. um nichts = veel lawaai of drukte voor niets; L. schlagen, blasen = alarm slaan, blazen; blinder L. = loos alarm.
Lárm'apparat, m. = alarmtoestel.
Lár'men, f. w. (h.) = leven, drukte, geraas, lawaai maken.
Lár'mer, m. -s, - = levenmaker.
Lárm'glocke, w.; **fanone**, w. = alarm|klok; -kanon.
Lárm'mácher, m. = levenmaker.
larmoyant' (spr.: *larmwaja*) = larmoyant, klagend.
Lárm'plak, m.; **schuß**, m. = alarm|post, (-plaats); -schot.
Lár'b'hen, f. -s, - = (lief) gezichtje, snoetje.
Lár'be, w. -, -n = masker, mom, spooksel, afzichtelijk maaksel; larve, pop.
Laryngit'is, w. - = laryngitis, ontsteking van de luchtpijp.
Laryngoskop', f. -(e)s, -e = laryngoskoop, keelspiegel.
l'asch = slap, laf.
La'sche, w. -, -n = trekker (am Schuß); voeg, zwaluwstaart; geer.
La'schen, f. w. (h.) = trekken, aanzetten; voegen.
Lafsch'heit, w. - = slapheid, lafheid, laksheid.
lasciv', zie lasciv'it.
La'se, w. -, -n = groote kan, kruik.
Láston', w. -, -en = laezie, beschadiging; kwetsing.
l'as = mat, traag.
l'asfen, f. (h.) (du läßt, er läßt; ließ; ließe; laß! gelassen) = laten, loslaten, laten gaan, laten varen, verlaten; ophouden met, laten; (toe)laten; bewaren, laten; (over)laten; afstaan; toegeven; laten, doen, bewerken, veroorzaken; staan, uitzien; laß mich = laat mij gaan; laß das (sein) = laat dat! houd op! lassen mir das! = laten we er niet meer over praten; I. Sie sich das nicht einfallen = krijg dat niet in je hoofd, denk dat niet; das ließ sich von ihm erwarten = dat was van hem te verwachten; das lasse ich mir gefallen = komaan! dat vind ik goed; laßt uns gehn = laten we gaan; laß das gut sein = laat 't maar voor 'tgeen 't is; hier läßt sich's gut sein = hier is 't goed, aangenaam; er konnte sein Korn nicht l. = niet bergen; das Leben l. = zijn leven laten; ich ließ mit nichts merken = ik hield me van den domme; ich habe mir sagen l. = ik heb hooren zeggen, ik heb me laten vertellen; er läßt nicht mit sich spaßen = hij verstaat geen gekheid, met hem valt niet te spotten; aus den Augen l. = uit

't oog verliezen; er läßt von seiner Meinung nicht = hij gaat niet van zijn meening af; er konnte sich vor Freude nicht l. = hij was buiten zich zelf van vreugde; sich nicht zu lassen wissen = geen raad weten; man muß es ihm lassen, daß... = men kan niet ontkennen dat hij...; man ließ es mich sehen = men liet 't mij zien; laß mich dein (deinen) Freund sein = laat mij uw vriend zijn; das läßt ihm gut = dat staat hem goed; zie ook Aber, bleiben, Gott, Haar.
Laß'gut, f. = voor langen tijd verpacht goed.
Laß'heit, m. - = matheid, traagheid, lauwheid.
l'asig = mat, traag, lui, laksch, slap, lauw, nonchalant.
Laß'igkeit, w. - = traag-, lauw-, laksheid.
l'aslich = toelaatbaar; vergeeflijk; zacht, geduldig, meegaand, toegankelijk; slap, rekbaar.
La'so, m. -s, -s = lasso, vangstrik.
Last, w. -, -en = last, vracht, druk, belasting; einem zur L. liegen od. fallen = iem. lastig zijn of vallen; einem etw. zur L. legen = iem. iets te laste leggen.
Lastadie', w. -, -n = losplaats.
last'bar = lastdragend, last...
last'en, f. w. (h.) (auf einem) = drukken, zwaar rusten, lasten, wegen.
last'enfret = vrij van lasten.
Last'er, f. -s, - = ondeugd, zonde.
Last'erchronik, w. = schandaalkroniek.
Last'erer, m. -s, - = lasteraar, kwaadspreker, eerroover.
Last'erhaft = ondeugend, slecht, snood, onzedelijk.
Last'erhaftigkeit, w. - = ondeugd, slechtheid, snoodheid, verworpenheid.
Last'ernacht, m. = slaaf van de ondeugd.
Last'ernleben, f. = leven in ondeugd.
Last'ernlich = snood; lasterend, kwaadsprekend.
Last'erman, f. = lastertong, -mul, kwaadsprekend mensch.
Last'ern, f. w. (h.) = lasteren, smalen, kwaadspreken van, ootereen; lastertaal uitslaan.
Last'ernrede, w.; **schrift**, w.; **schrift**, w. = laster|rede (-taal, smaadrede); -schrift (ook: smaad- of schotschrift); -zucht.
Last'ernung, w. -, -en = lastering, smaad, verwensching.
Last'erboll = schandelijk, bezoedeld, vol ondeugden.
Last'ernzunge, w. = lastertong.
Last'ig = lastig, hinderlijk, tot last; naar.
Last'igkeit, w. - = lastigheid, hinderlijkheid.
Last'pferd, f.; **schiff**, f.; **stier**, f. = last|paard; -schip (vrachtschip); -dier.
Last'träger, m.; **vieh**, f.; **wagen**, m. = last|drager; -vee; -wagen.
Last'ing, m. -s, -s = lasting (een stof).
L. Lasur, m. -(e)s, -e = lazuur (een blauwe steen).
L. Lasur, w. -, -en = lazuur (de kleur en het opbrengen er van), glazuur.
Lasur'blau = lazuurblauw.
Lasur'farbe, w. = lazuur, lazuurverf.
Lasur'stein, m. = lazuursteen, blauwsteen.
lasciv' u. lasciv' = lascief, dartzel, weelderig, wellustig, wulpsch, vuil.
Lascivitat' u. **Lascivitat'**, w. -, -en = lasciviteit.
Last're, m. = Laetare (de 4e Zondag in de vasten), Rozezondag.
Latijn, f. -s = Latijn; mit seinem L. zu Ende sein = geen raad meer weten.

Latiner, m. -s, - = Latijn (bewoner van Latium); Latinist.
latel'niſch = Lateiſch; dat *l.* = 't Latijn.
laten' = latent, verborgen, gebonden.
lateral' = zijdelingsch, van ter zijde.
lateralerbe, m. = lateraal'erfgenaam, erfge-naam in de zijlinie.
Lateran', m. -(e)s = Lateraan (paleis bij en met de St-Janskerk te Rome).
Laterne, m. -, -n = lantaarn.
Laterne[n]anzünder, m.; -pfahl, m.; -puſter, m. = lantaarn|opsteker; -paal; -poetser.
Latierbaum, m. = latierboom, stalboom.
Latiner, m. -s, - = Latijner.
latinijſte'ren, ſchw. (h.) = latinizeeren.
Latinis'mus, m. -, -men = Latinisme.
Latinität, w. - = Latiniteit.
Latitudinär'er, m. -s, - = latitudinär'er (uiterst verdraagzaam godsdienstleeraar en zedemeester, onverschillige).
Latrine, w. -, -n = latrine, beste-kamer.
I. Latſch, m. -es, -e = slofferig loopend, laksch, slap, onbeholpen mensch; sukkel.
II. latſch = sloffend, slofferig.
Latſche (met ä), w. -, -n = slof; slofvoet; slodder vos, morsebel, slet; bergden.
latſchen (met ä), ſchw. (h.) = sloffen, slepend loopen.
Latſchenfeld, f. = veld met slaplanten.
Latſchfuß, m. = slofvoet.
latſchig = sloffend, slepend, laksch, slap.
Latte, w. -, -n = lat; lange *l.* = lang eind; lang mensch.
latten, ſchw. (h.) = van latten voorzien.
Lat'tenarrest, m. = streng arrest.
Lat'tennagel, m. = latspijker.
Lat'tenſtraſſe, w. = streng arrest.
Lat'tenverſchlag, m. = ſchutting of schot van latwerk.
Lat'tenwerk, f. = latwerk.
Lat'tenzaun, m. = heining of ſchutting van latten, hek.
Lat'tich, m. -(e)s = latuw.
Lat'tus, f. -, - = latus, geheel bedrag op een zijde in 't posteboek, zijdebedrag, per transport.
Lat'ter'ge, w. -, -n = likkepot, slikartsenij.
Lat, m. -(e)s, -e = lijſje, corsage, korset, borstje; klep (an der ſofe); slabbetje.
Lat'schürze, w. = schort met borststuk.
lau = lauw, onverschillig.
Lauw, f. -(e)s, -e [u. Läuber] = loof, ge-bladerte, [blad].
lauw'be'trängt = met loof of gebladerte ver-sierd.
Lauw'bach, f. = loof-, bladerdak.
Lauw'be, w. -, -n = priëel, hut, [portiek].
Lauw'begang, m. = overgroeide laan, herceau.
Lauw'fall, m. = 't verlies van de bladeren.
Lauw'frosch, m. = boomkikvorsch.
Lauw'gang, m. = groene laan.
Lauw'getinde, f. = guirlande v. gebladerte.
Lauw'holz, f.; -hütte, w.; -hüttenfeſt, f. = loof|hout; -hut; -huttefeest.
lauw'licht = op loof gelijkend.
lauw'big = bebladerd, belommerd.
Lauw'kranz, m. = krans van bladeren.
lauw'loos = bladerloos.
Lauw'ſage, w. = ſijne zaag, ſiguurzaag.
Lauw'taler, m. = loofdaaler (van 6 francs).
Lauw'werk, f. = loof-, lofwerk; gebladerte, lommer.
Lauw, m. -(e)s = loof, prei.

laud'farbig, -grün = loofgroen.
Lau'danum, f. -s = laudanum.
Lau'e (ſchmelz), zie Lau'tne.
I. Lau'er, m. -s = nawijn, slechte soort wijn.
II. Lau'er, w. - = loer; auf der *l.* sein od. ſtehn, liegen. ſigen = op de loer staan, liggen.
Lau'erer, zie Laurer.
Lau'ern, ſchw. (h.) = loeren; (auf einen) uit-zien naar, wachten op.
Lau'f, m. -(e)s, Läufe = loof, snelle gang, route, richting, verloof; loof (einer Feuer-waſſe, in der Muſik); poot, looper (eines ſafen); dat ſt ber Welt *l.* = dat is 's werelds loof; ſeinen Tränen, Gedanken freien *l.* laſſen = aan... den vrijen loof laten; etnem in den *l.* kommen = iem. tegen 't lijf loopen.
Lau'f'bahn, w. = loofbaan.
Lau'fbrief, m. = rondschrjven, circulaire.
Lau'fbrüſte, w. = vonder.
Lau'f'bu'ſche, m. = loofjongen.
Lau'fen, ft. (f.) (bu läufft, er läufft; ſief; tiefe; laufe! gelaufen) = loopen, snel loopen; lekken, druipen; geldig zijn (van biljetten e. d.); er weiß darauf zu *l.* = hij weet er wel een middel op; ſich heiß *l.* = heetloopen (van machines); des Lau'fens müde sein = loopens-moede zijn.
Lau'fenburg, f. = Laufenburg; er hat nach *l.* appellert = hij is er van door gegaan.
Lau'fend = loopend; einen auf dem laufenden (er halten = iem. op de hoogte houden).
Lau'fer, m. -s, - = looper; (im Schach)biele) looper, raadsheer.
Lau'feuer, f. = loofvuur; loopend vuur(tje); (im Kriege) rottevuur.
Lau'fgraben, m. = loofgraaf.
Lau'fig, lau'ffich = loofsch.
Lau'fjagen, f. = jacht met horen en honden.
Lau'f'junge, m. = loofjongen.
lauf. Mon. (laufenden Monats) = dezer.
Lau'f'paß, m. = [getuigſchrift, pas(poort)]; etnem den *l.* geben = iem. wegſturen, den bons geven, afzeggen, bedanken.
Lau'f'plante, w.; -ſchritt, m. = loof|plank; -pas.
Lau'f'vogel, m. = struisvogel; loofvogel.
Lau'fzeit, w. = bronstijd.
Lau'fzettel, m. = rondschrjven, circulaire; reispaſ, verloofbrieſje.
Lau'ge w. -, -n = loof; etnem mit ſcharfer *l.* waſchen = iem. ſcherp doorhalen.
Lau'gen, ſchw. (h.) = loogen, in de loof doen.
Lau'genartig = looghoudend, loofzoutachtig.
Lau'gen'afche, w.; -bad, f.; -ſalz, f.; -waſſer, f. = loof|aſch; -bad; -zout; -water.
Lau'gen, zie Leugnen.
Lau'heit, Lau'gheit, w. - = lauwheid; koelheid, ſlapheid, lakschheid.
Lau'lich = lauwachtig, eenigszins lauw.
Lau'ne w. -, -n = luim, humeur, stem-ming, grill, kuur; (bei) guter, ſchlechter *l.* sein = in een goede, slechte luim, in een goed, slecht humeur zijn.
Lau'nenhaft = luimig, humeurig, grillig, kurig.
Lau'nenhaftigkeit, w. - = humeurigheid enz.
Lau'nig = luimig, ogeruimd, jolig, grappig.
Lau'nigkeit, w. - = luimigheid, joligheid.
Lau'nisch = grillig, kurig.
Lau'rer, m. -s, - = loerder, ſpion.
Lau's, w. -, Läute = luis; ihm läuft die *l.* über die Leber = hij wordt nijdig; etnem etne *l.* in den Pelz ſetzen = iem. laſtig werk bezorgen.
Lau's'bub m. = brutale kwajongen.

lau'schen, *schw.* (h.) = aandachtig luisteren, loerend luisteren, loeren; eüem, auf einen u. nach einem l. = naar iem. luisteren.
Lau'scher, m. -s, - = luisteraar, spion.
lau'schig = vreedzaam, stil, rustig, prettig, gezellig, behaaglijk.
Lau'sch platz, m. = luisterplaats, -hoek, loer.
Lau'sgeld, f. = verachtelijk geld, geringe som.
Lau'sjunge, m. = luizige kwajongen.
Lau'skamm, m. = fijne, nauwe kam.
Lau'skerl, m. = minne, gemeene kerel.
lau'sen, *schw.* (h.) = luizen; scherp onderhanden nemen; vrekking zijn.
Lau'ser, m. -s, - = vrek.
Lau'seret', w. -, -en = bagatel, nietigheid.
Lau'senwenzel, m. = platvoet; slechte tabak.
lau'sig = vol luizen, luizig, min, gering, gemeen, kaal.
Lau'sitz die = de Lausitz.
I. Laut, m. -(e)s, -e = geluid, klank, letterklank; er gab keinen L. von sich = hij gaf geen geluid.
II. laut = luid, luidruchtig; bekend, openbaar; l. werden = gehoord, ruchtbaar, bekend, publiek worden.
III. laut, *Präp.* mit Gen. u. auch mit Dat. = luidens, volgens, blijkens; l. des Befehls, l. dem Befehle; l. Briefe(n).
laut'bar = bekend, publiek].
Lau'te, w. -, -n = luit; die L. spielen od. schlagen = de luit (be)spelen.
lau'ten, *schw.* (h.) = klinken, luiden; (ooren) tuiten; das Urteil lautet auf einen Monat Gefängnis = het vonnis luidt: een maand hechtenis.
lau'ten, *schw.* (h.) = luiden (von Glocken); zur Vesper l. = de vesper luiden: es läutet zur Kirche = er wordt voor de kerk geluid; er hat l. hören, aber nicht zusammenschlagen = er hat l. hören, weiß aber nicht, wo die Glocken hängen = hij heeft de klok hooren luiden, maar weet niet, waar de klepel hangt.
Lautenist', m. -en, -en; **Lautenschläger** od. -spieler, m. = luitspeler.
lau'ter = louter, onvermengd, zuiver, onvervalscht, echt, oprecht; l. = louter, enkel, alleen.
Läu'ter, m. -s, - = luid.
Läu'terer, m. -s, - = louteraar, zuiveraar.
Läu'terheit, w. - = louterheid, zuiverheid, oprechtheid.
läu'tern, *schw.* (h.) = louteren, zuiveren, klaren, raffineeren; verbeteren, zuiveren.
Läu'terung, w. -, -en = loutering, zuivering, raffineeren; verbetering, zuivering.
Läu'terke, f. = klankwet.
läu'teren, *schw.* (h.) = de letters naar hun klank uitspreken.
Lautier'methode, w. = klankmethode.
Läu'terke, w. = klankleer.
läu'tlos = klankloos, geluidloos, zonder geluid, zwijgend, verstomd, sprakeloos; lautlos = stille = diepe stilte.
Läu'tlosigkeit, w. - = stilte.
Läu'tzeichen, f. = klankteeken.
läu'twarm = lauwwarm, lauw.
La'ba, w. -, -ben = lava.
la'bartig = lavaachtig.
La'bastrom, m. = lavastroom.
Lavement' (spr.: .ma), f. -s, -s = lavement.
Laven'del, m. -s = lavendel.
Laven'delöl, f. = lavendelolie.
lavi'ren, *schw.* (h.) = laveeren; draaien, aarzelen.

Lavoir' (spr.: *laavwaar*), f. -s, -s; **Lavor'**, f. -(e)s, -e = waschkom.
Law'i'ne, w. -, -n = lawine.
Lawn-Ten'nis (spr.: *lön t.*), f. - = lawn-tennis.
lay = laksch, slap, week.
Lay'heit, w. -, -en = lakschheid.
lay'ieren, *schw.* (h.) = lakseeren, purgeeren.
Layier'mittel, f. = lakseermiddel.
Lazarett', f. -(e)s, -e = lazaret, (militair) hospitaal; fiegendes L. = ambulance.
Lazarett'brand, m.; -fießer, f. = hospitaalbrand; -koorts.
Lazarus'klappe, w. = Lazarusklep.
Lazzaro'ne, m. -(n) u. -s, -n u. .roni = Lazzarone (Napolitaansch proletariër).
Laz'zi, *Bl.* = flauwe grappen, grimassen.
Le'bhoß', f. -s, -s = toast, heildronk.
Le'belang: mein l. = mijn heele leven.
Le'bel'gewehr, f. = Lebel-geweer.
Le'bemann, m. = vroolijk heer, iem. die er een goed leven van neemt, pretmaker.
I. Le'ben, *schw.* (h.) = leven; in den Tag hinein l. = onbezorgd, doelloos leven; lebe wohl! = vaarwell! es lebe die Königin! od. die K. soll l.! = leve de Koningin! etien (hoß) l. lassen = een toast op iem. uitbrengen; mit l. der Hoffnung, des Vertrauens = wij leven in de hoop, in 't vertrouwen; so was lebt nicht! = heb je ooit van je leven! of neen maar! zum L. zu wenig, zum Sterben zu viel = te veel om te sterven, te weinig om te leven; zie Sand, Leiben.
II. Le'ben, f. -s, - = leven, geraas, tumult, lawaai; am L. sein, bleiben = in 't leven zijn, blijven; ein lebiges L. = een ongehuid l., vrijgezelleven; einem nach dem L. trachten = iem. naar 't leven staan; das tue, esse ich für mein L. gern = dat doe, eet ik dolgraag; bei Leib und L. nicht! = in godsnaam niet!
Le'bend = levend, in leven zijnde; die lebenden Sprachen = de levende talen; lebende Bilder = levende beelden; ich kenne hier keine lebende Seele = ik ken hier geen sterveling.
leben'dig = levend, leven openbarend, mid-den in 't leven; levendig, opgewekt; l. ver-brannt, begraben werden = levend verbrand, begraven worden; (ook:) es steht noch l. vor seinem Geiste = 't staat hem nog levendig voor den geest.
leben'diggebärend = levende jongen ter wereld brengend.
Leben'digkeit, w. - = levendigheid.
leben'digmachend = levendmakend.
Le'benlang, zie Lebelang.
Le'bensabend, m.; -abrick, m. = levens-avond; -schets.
Le'bensalter, f. = leeftijd, ouderdom.
Le'bensart, w. = leefwijze, levenswijze; ma-nieren, uiterlijke beschaving; er hat seine L. = hij weet zich niet te gedragen.
Le'bensaufgabe, w.; -balsam, m.; -baum, m. = levensstaak; -balsem; -boom (thuja).
Le'bensbedingung, w.; -bedürfnis, f. = levensvoorwaarde; -behoefte.
Le'bensbejaher, m. = optimist.
Le'bensberuf, m.; -beschreibung, w.; -bestimmung, w.; -bild, f. = levensroeping; -beschrijving; -bestemming (-doel); -beeld.
Le'bensblüte, m. = bloei van het leven.
Le'bensdauer, w.; -erfahrung, w.; -erwerb, m.; -faden, m. = levensduur; -ervaring; -onderhoud; -draad.

le'bensfähig = levensvatbaar.
le'bens||fähigkeit, w.; -flamme, w.; -frage, w. = levens|vatbaarheid; -vlam; -vraag (-kwestie).
le'bens||freude, w.; -frische, w. = levens|vreugde; -frischheid (-kracht).
le'bens||froh = levenslustig, vroolijk, opgewekt, opgeruimd, levendig.
le'bens||frühling, m. = lente van 't leven.
le'bens||führung, m.; -fülle, m.; -funke, m.; -gefahr, m. = levens|wijze (gedrag); -kracht; -vonk; -gevaar.
le'bens||gefährlich = levensgevaarlijk.
le'bens||gefährt, m. = makker door 't leven, levensgezel.
le'bens||geist, m.; -geschichte, w.; -glück, f. = levens|geest; -geschiedenis; -geluk.
le'bens||göttin, m. = schikgodin, Parca.
le'bens||groß = levensgroot.
le'bens||größe, w. = natuurlijke grootte, levensgrootte.
le'bens||haltung, w. = levenswijze, gedrag.
le'bens||hauch, m.; -jahr, f.; -flugheit, w.; -kraft, m. = levens|adem; -jaar; -wijsheid (-beleid); -kracht.
le'bens||kräftig = vol levenskracht, frisch.
le'bens||lang = voor 't geheele leven; auf l. = levenslang.
le'bens||langlich = levenslang, voor 't leven.
le'bens||lauf, m.; -licht, f.; -linie, w. = levens|loop; -licht; -richting.
le'bens||luft, m. = krachtige, gezonde lucht.
le'bens||lust, w. = levenslust.
le'bens||lustig = levenslustig; vroolijk, opgewekt, opgeruimd.
le'bens||mai, m. = Mei, bloei des levens.
le'bens||mittel, f. = levensmiddel.
le'bens||morgen, m. = morgen, dageraad des levens.
le'bens||müde = levensmoede.
le'bens||mut, m.; -notdurft, w. = levens|moed; -behoefte.
le'bens||ordnung, w. = leefregel.
le'bens||pfad, m.; -philosophie, w.; -plan, m. = levens|pad; -filozofie (-wijsheid); -plan.
le'bens||prozess, m.; -quelle, w. = levens|proces; -bron.
le'bens||regel, w. = leefregel.
le'bens||reise, w. = reis door 't leven.
le'bens||reis, m. = bekoring van het leven.
le'bens||satt = levenszat, -moede.
le'bens||stellung, w. = levensomstandigheden, positie.
le'bens||strafe, w.; -überdruß, m.; -umstand, m.; -unterhalt, m. = levens|straf (doodstraf); -ztheid; -omstandigheid; -onderhoud.
le'bens||verneiner, m. = pessimist.
le'bens||versicherung, w.; -versicherungsgesellschaft, w. = levens|verzekeringsmaatschappij.
le'bens||voll = vol leven, levenskrachtig.
le'bens||wandel, m.; -wärme, w. = levens|wandel; -warmte.
le'bens||wasser, f. = aqua vitae, fijne brandewijn.
le'bens||weg, m.; -weise, m.; -weisheit, w. = levens|weg; -wijze (leefwijze); -wijsheid.
le'bens||zeichen, f. = levensteeken, teeken van leven.
le'bens||zeit, w. = levenstijd, leeftijd; auf l. = voor altijd, voor 't geheele leven.
le'bens||ziel, f. = einde, einddoel van 't leven; levensdoel.

le'bens||zweck, m. = levensdoel.
le'ber, w. -, -n = lever; frisch, frei von der l. weg sprechen = vrijuit spreken; es ist ihm etw. über die l. gefochten = hij is in een booze bui, nijdig.
le'ber||anschoppung, w.; -anschwellung, w.; -entzündung, w. = bloedstuwung in de lever; opzwellung van de l.; ontsteking v. d. l.
le'ber||farbe, w. = leverkleur.
le'ber||farben = leverkleurig.
le'ber||fleck, m. = levervlek, sproet.
le'ber||frank = leverziek, aan leverziekte lijdend.
le'ber||krankheit, w. = leverziekte.
le'ber||traut, f. = mansoor.
le'ber||reim, m. = grappig voor de vuist gemaakt gezelschapstrijmpje.
le'ber||sucht, w. = leverziekte, -ontsteking.
le'ber||traun, m.; -wurst, w. = lever|traan; -worst.
le'bewesen, f. = levend wezen, schepsel.
lebewohl, f. -(e)s, -s u. -e = vaarwel, groet, goeden dag, leef wel.
leb'hast = levendig, opgewekt, druk; eine leb'haste Straße = een drukke straat; [levendig voor den geest staande].
leb'haftigkeit, w. - = levendigheid enz.
leb'tuchen, m. = peperkoek, honingkoek.
leb'tuchler, m. = peperkoekverkooper.
leb'tod = levenloos, dood, doodsch.
leb'totigkeit, w. - = levenloosheid, gevoel-loosheid, onbezieldheid, doodscheid.
leb'tag, m.: mein l., meine Leb'tage = mijn leven lang, van mijn leven; [einen l. auf-schlagen = veel ophef maken].
leb'tzeiten, Pl.: bei l. seines Vaters = bij 't leven van zijn vader.
leb'tzelt, m. = taaitaal.
leb'tzelter, m. = taaitaibakker.
le'hen, f. (h.) = barsten van droogte; droog zijn van dorst, (ver)smachten. **le'her**, m. -s, - = dorstige, versmachtende].
lech'feld, f. = Lechveld.
lech'zen, f. (h.) = smachten, dorsten, versmachten; snakken, hingen.
I. **lech** = lek.
II. **lech**, m. u. f. -(e)s, -e = lek.
lech'ge (spr.: „kaazje”), w. -, -n = lekkage.
lech'te, w. -, -n = lek, lik (plaats waar 't vee of 't wild zout likt).
I. **lech'ten**, f. (h.) = lekken, likken; f. die (ob. alle fünf) finger nach etw. l. = vinger en duim naar iets likken, sterk naar iets verlangen; geleht = gelikt, buitensporig keurig (gekleed e. d.).
II. **lech'ten**, f. (h.) = lekken, loopen, druipen.
III. **lech'ten** (löf'ten), f. (h.) = achteruitslaan; wider den Stachel l. = de verzenen tegen de prikkels slaan.
I. **lech'ter**, m. -s, - = likker, snoeper, lekkerbek, smuller.
II. **lech'ter** = lekkerbekkig, snoepachtig; lekker, heerlijk, goedsmakend.
lech'ter||siffen, m. = lekkerbeetje, lekker brokje, hapje, mondje.
lech'terei, w. -, -en = kieskeurigheid, snoepachtigheid; lekkernij, snoeperij.
lech'ter||haft = lekkerbekkig, snoepachtig.
lech'ter||haftigkeit, w. - = kieskeurigheid, snoepachtigheid.
lech'ter||maul, f. = lekkerbek, fijnproever, snoeper.
lech'tion zc., zie Lection zc.
le'ber, f. -s, - = leder, leer; bom l. ztehen =

van leer trekken; einem das L. gerben = iem. aftouwen, afranselen; Leute vom L. und Leute von der Feder = menschen van de praktijk en menschen van de theorie; frisch vom L. ist halb gefodten = flink gewaagd is half gewonnen; aus fremdem (ob. aus andrer Leute) L. ist gut Riemen schneiden = 't is goed riemen snijden van andermans leer.

Leederarbeiter, m. = leerbewerker.

le'derartig = leerachtig, perkamentachtig, droog.

Le'derband, m. = leeren band.

Le'derbretter, m. = leerbereider, looier.

Le'derbuch, m. = looiersboek.

Le'dereinband, m. = leeren band.

Le'derfarbe, w. = leerkleur.

Le'dergurt, m. = leeren gordel.

Le'derhalle, w. = leerhal.

Le'derhandel, m. = leerhandel.

Le'derhandschuh, m. = leeren handschoen.

le'derhart = zoo hard als leer, perkamentachtig.

Le'derhose, w. = leeren broek.

I. **le'dern** = lederen, leeren; droog, saai, taai, uitgedroogd, perkamentachtig.

II. **le'dern**, schw. (h.) = met leer bekleden.

Le'der||waren, Pl.; -werk, f.; -zeug, f. = le(d)er|waren; -werk; -goed.

le'dig = vrij, onbezet (nl. niet meer bezet); ongetrouwd, vrij; (mit Gen. ob. mit von) vrij; [ledig, leeg; bloot, enkel, alleen, slechts]; der ledige Stand = de ongetrouwde staat.

le'diglich = enkel en alleen.

Lee . . . = lij.

leer = ledig, leeg; onbezet, vacant; blank, onbeschreven; leeg, loos, ijdel; ein leeres Haus = een leege zaal (im Theater); I. ausgehen = niets krijgen, met leege handen heengaan; leeres Etroch breschen = onzin praten, monnikewerk doen; leere Hoffnungen = ijdele verwachtingen; leerer Trost = schrale troost; leere Worte = woorden zonder zin; leeret Schall = klinkklank; leeres Geschwatz = beuzelpraat.

Leere, w. -, -n = leegte; ijdelheid, onbeduidendheid.

leeren, schw. (h.) = ledigen, leegen, ruimen, uitruimen; den Briefkasten l. = de briefevbus lichten.

leerheit, w. = leegheid.

leer||scheibe, w. = looze schijf (aan machines).

leer||stehend = ledigstaand, onbezet.

leer||rung, w. -, -en = lediging; lichte (v. briefevbus).

leer||seil, f.; -fette, w. = lij||zeil; -zijde.

leer||wars = aan lij.

leer||ze, w. -, -n = lip (von Tieren).

legal = legaal, wettelijk.

legalisation, w. -, -en = legalizatie, wettigverklaring, rechtsbetrachtiging.

legaliste'ren, schw. (h.) = legalizeeren.

legaliste'ring, w. -, -en = legalizeering.

legalitat, w. = legaliteit, wettelijkheid.

I. **legat**, m. -en, -en = legaat, gezant.

II. **legat**, f. -(e)s, -e = legaat, erfmaking.

legatar, m. -(e)s, -e = legataris, erfgenaam.

legation, m. -, -en = legatie, gezantschap.

legations'rat, m.; -sekretar, m. = legatie-gezantschaps||raad; -secretaris.

legebohrer, m. = legboor.

legehenne, w. = leghen, leggende hen.

legel, zie Lüg el.

legen, schw. (h.) = leggen; Kartoffeln, Erbsen l. = aardappels leggen, poten, erwten zaaien;

einem Schlingen, Stride, Fassen l. = iem. lagen leggen, (val)strikken spannen; Geld auf Zinsen l. = geld op rente zetten; einem etw. ans Herz ob. einem etw. nahe l. = iem. iets op 't hart drukken; Wert, Gemüth auf etw. l. = waarde, gewicht aan iets hechten; einem etw. klar l. = iem. iets duidelijk maken; den Brand l. = den brand aansteken; sich l. = zich leggen, gaan liggen; der Wind sein Born legt sich = de wind gaat liggen, bedaart, zijn toorn bedaart; die Kälte legt sich = de koude vermindert; sich schlafen l. = gaan slapen, naar bed gaan; sich auf etw. l. = zich op iets toeleggen; sich aufs Bitten, Bügen zc. l. = zijn toevlucht nemen tot bidden, liegen enz.; sich ins Mittel l. = tusschenbeide komen; zie ook Besche, Hand, Handwerk, Karte.

legen'de, w. -, -n = legende.

legen'denhaft = legendarisch.

legezeit, w. = legtijd.

leg'föhre, w. = bergden.

legie'ren, schw. (h.) = legateeren, vermaken; legeeren, vermengen, allieeren.

leg'ierung, w. -, -en = legering, metaalmengsel, alliage.

legion, w. -, -en = legioen; legio.

legionär, m. -(e)s, -e = legionair (soldaat van een legioen, ridder van 't legioen van eer).

legislati'be, w. -, -n = legislative, wetgevende vergadering.

legislatur, w. -, -en = legislatuur, wetgeving, wetgevende macht.

legitim = legitiem, wettig, erkend, echt.

legitimation, w. -, -en = legitimatie, wettigheids-, echtheidsverklaring.

legitimations'karte, w. = legitimatiekaart, -bewijs.

legitimie'ren, schw. (h.) = legitimeeren (de echtheid bewijzen van).

legitimist, m. -en, -en = legitimist (aanhanger van de leer der onafzetbaarheid van een regeerend huis; in Frankrijk: aanhanger van de Bourbons).

legitimität, w. -, -en = legitimiteit, wettigheid, echtheid.

leguan, m. -(e)s, -e = leguaan, kamhagedis.

legumino'sen, Pl. = legumineuzen, peulgewassen.

leg'ung, w. = legging, 't leggen.

leh'de, w. -, -n = onbebouwd land, heide.

lehen, f. -s, - = leen; als L. beßen ob. zu L. tragen = in leen hebben.

leh'(e)nbar = leenroerig, leenplichtig, feodaal.

leh'(e)nbarkeit, w. = leenroerigheid.

leh'(e)n'bauer, m.; -brief, m.; -dienst, m. = leen||boer; -brief; -dienst.

leh'(e)n'frau, w.; -gut, f.; -recht, f. = leen||vrouw; -goed; -recht.

leh'(e)n'setd, m. = leeneed.

leh'(e)n'sfähig = leengerechtigd.

leh'(e)n'sfolge, w. = leenopvolging, opvolging in 't leen; leendienst, -hulde.

leh'(e)n'sfrei = leenvrij, allodiaal.

leh'(e)n'sfreiheit, w. = leenplichtsvrijheid, allodialiteit.

leh'(e)n'sgefälle, Pl. = inkomsten van de leenen.

leh'(e)n's'herr, m.; -mann, m.; -pflicht, w. = leen||heer; -man (ook: burgemeester in Holstein); -plicht.

leh'(e)n's'recht, f.; -träger, m.; -treue, w. = leen||recht; -bezitter; -manstrouw.

- Leh(e)ndverfassung**, w.; **verhältniſſ**, f.; **-weſen**, f. = leen|ſtelſel; -verband; -wezen.
Lehm, m. -(e)ſ = leem, potaarde, klei.
Lehm'arbeit, w. = piſé-werk.
Lehm'artig = leem-, kleiachtig.
Lehm'boden, m.; **-grube**, w.; **-hütte**, w. = leem- (of klei)|bodem; -groeve; -hut (leemen hut).
Leh'miſt, **Leh'mig** = leemachtig, kleiachtig, kleilig.
Lehm'kübel, m. = kalkbak.
Lehm'muur, w. = leemen muur.
Lehn, f. -(e)ſ, -c zc., zie *Lehen* zc.
Lehn'bank, w. = bank met leuning.
Leh'ne, w. -, -n = leuning, rugleuning; zachte helling.
Leh'nen, ſchm. (h.) = leunen, met den rug tegen iets aan zitten; l. an der Wand, ſch l. an, auf, über einen Gegenſtand; [leenen].
Lehn'seid zc., zie *Lehen'seid* zc.
Lehn'ſtefel, **Lehn'ſtuhl**, m. = leuningſtoel.
Lehn'wort, f. = leen-, baſtaardwoord.
Lehr'amt, f. = betrekking van onderwijzer, professor, leeraar; onderwijzers-, leeraars-betrekking, professoraat.
Lehr'anſtalt, w.; **-art**, w. = onderwijs|inrichting; -methode.
Lehr'bar = onderwijsbaar, te onderwijzen.
Lehr'begriff, m. = leerbegrip, ſtelſel, leerſtuk; kurzer *z.* = kort begrip.
Lehr'brief, m. = bewijs van leerlingſchap; zendbrief.
Lehr'buch, f.; **-buchs**, m.; **-dichter**, m. = leer|boek; -jongen; -dichter.
Lehre, w. -, -n = leer, les, leering, voorſchrift, raad, waarschuwing; leer, leertijd; leer, leerſtelſel; die Lehren des Aristoteles = de leerſtellingen van A.; in der *z.* ſein, in die *z.* geben od. tun = in de leer zijn, doen.
Lehr'eifer, m. = ijver voor 't onderwijs.
Leh'ren, ſchm. (h.) = leeren, onderwijzen, onder-richten; einen etw. l. = iem. iets leeren; mir iſt (od. ich bin) ſo etw. nicht gelehrt worden = mij is zoo iets niet geleerd.
Lehr'er, m. -ſ, - = onderwijzer, leeraar, professor.
Lehr'ereamen, f. = onderwijzersexamen.
Lehr'erin, w. -, -nen = onderwijzeres.
Lehr'erſollegium, f. = onderwijzerskorps, personeel, college van professoren.
Lehr'erſchaft, w. - = onderwijzerskorps.
Lehr'erſeminar, f. = normaal-, kweekſchool.
Lehr'erſtand, m.; **-ſtelle**, w. = onderwijzers|ſtand; -betrekking.
Lehr'ſach, f. = onderwijs; leervak.
Lehr'form, m. = leermethode, -vorm; didac-tiſche vorm.
Lehr'freiheit, w. = vrijheid van onderwijs.
Lehr'gabe, w. = gave, talent van onderwijzen.
Lehr'gang, m.; **-gebäude**, f.; **-gedicht**, f. = leer|gang; -ſtelſel; -dicht.
Lehr'gegenſtand, m. = onderwerp of voorwerp van onderwijs.
Lehr'geld, f. = leergeld.
Lehr'geriſt, f. = gewelfraam.
Lehr'herr, m.; **-jahr**, f.; **-junge**, m.; **-kontraſt**, m. = leer|meester (patroon); -jaar (:jahre = ook: -tijd); -jongen; -contract.
Lehr'körper, m. = (onderwijzend) personeel, korps professoren.
Lehr'kraft, w.; **-kunft**, m. = onderwijs|kracht; -kunst.
- Lehr'ling**, m. -(e)ſ, -e = leerling, -jongen, jongste bediende.
Lehr'mädchen, f.; **-meinung**, w.; **-meister**, m.; **-mittel**, f.; **-plan**, m. = leer|meisje (-linge); -ſtelling (dogma); meester; -middel; -plan.
Lehr'probe, w. = proefles.
Lehr'punkt, m. = leerſtuk.
Lehr'reich = leerrijk, -zaam.
Lehr'ſaal, m. = ſchoollokaal, klasse; leerzaal, gehoorzaal.
Lehr'ſatz, m. = leerſtelling, ſtelling, theorema.
Lehr'ſchrift, w. = didactiſch geſchrift.
Lehr'ſpruch, m. = leerspreuk.
Lehr'ſtand, m. = onderwijzersſtand.
Lehr'ſtül, m.; **-ſtoff**, m.; **-ſtuhl**, m. = leer|ſtül; -ſtof; -ſtoel.
Lehr'stunde, w. = lesuur, les.
Lehr'ton, m. = leer-, preektoon.
Lehr'verhältniſſ, f. = leerlingſbetrekking.
Lehr'vertrag, m. = leercontract.
Lehr'weiſe, w. = leerwijze.
Lehr'widrig = ſtrijdig met de leer, onrecht-zinnig.
Lehr'zeit, w. = leertijd.
Lehr'zimmer, f. = schoollokaal, klasse-lokaal.
Leit, w. - = rots, leirots.
Leib, m. -(e)ſ, -er = lijj, lichaam; buik; er hat nichts auf dem Leibe = hij heeft niets aan 't lijj; einem zu Leibe rücken od. gehn = iem. te lijj gaan; einem zu Leibe wollen = 't op iem. gemunt hebben, zich op iem. werpen; bei *z.* und Leben = op verbeurte van 't leven; damit bleib mir bom Leibe = houd dat maar voor je! bei Leibe (*beter*: belleibe) nicht = om den dood niet, vooral niet, *vgl.* Leben II; es geht mir an der *z.* = mijn leven is er mee gemoed; wohl od. gut bei Leibe ſein = dik, vleezig zijn.
Leib'arzt, m.; **-binde**, w. = lijj|arts; -band (gordel).
Leib'bürge, m. = gijzelaar.
Leib'den, f. -ſ, - = lijjje, keurs.
Leib'chirurgus, m. = lijjchirurg.
Leib'diener, m. = page, huisknecht.
Leib'eigen = lijjfeigen.
Leib'eigenschaft, w. = lijjfeigenschap.
Leib'en, ſchm.: wie er lebt und lebt = zooals hij reilt en zeilt, trek voor trek.
Leib'beſchaffenheit, w. = lichaamsgeſteldheid, constitutie.
Leib'beſchwerde, m.; **-bewegung**, m.; **-bürde**, w. = lichaams|gebrek (-zwakte, hard-livigheid); -beweging; -vrucht (lijjsvrucht).
Leib'breite, w. = dikte.
Leib'beserbe, m. = natuurlijke erfgenaam.
Leib'beſchwerden, f.; **-geſtalt**, w.; **-größe**, w. = lichaams|gebrek; -geſtalte; -grootte.
Leib'beſkraft, w. = lichaamskracht; aus Leib beſträften = uit alle macht.
Leib'beſtärke, w. = lichaamskracht.
Leib'beſtrafe, w. = lichamelijke ſtraf.
Leib'beſübung, w. = lichaamsoefening.
Leib'beumfang, m. = omvang van 't lichaam.
Leib'farbe, w. = lijjkleur, hielingskleur.
Leib'garde, w. = lijjwacht, lijjgarde.
Leib'gardist, m. = soldaat van de lijjgarde.
Leib'ginge, f. = lijjtocht; weduwgift, levens-onderhoud, jaargeld.
Leib'geriſt, f.; **-gurt** (od. -gürtel), m. = lijj|gerecht (-ſpijs, hielings...); -gordel.
Leib'haft, **leib'haftig** = in levenden lijjve;

ffe ist die I . . e Tugend = de deugd zelve;
 der I . . e (Zuefel) = de duivel in eigen persoon.
Leibjäger, m.; **Leibjäger**, m.; **Leibjäger**, m. =
 lijfjager (eerste j., ook: jager v. d. lijfgarde);
 -koetsier; -lakei.
Leiblich = lichamelijk,stoffelijk; werkelijk,
 in levenden lijve, eigen, vleeschelijk; mein
 I . . er Bruder = mijn eigen, vleeschelijke broer.
Leibpacht, w. = pacht voor 't leven.
Leibregiment, f.; **Leibrente**, w. = lijfregiment;
 -rente.
Leibrock, m. = rok, jas.
Leibschmerzen, Pl. = pijn in den buik, in
 't lijf.
Leibschneiden, f. = kramp in 't lijf.
Leibschneider, m.; **Leibschneider**, m.; **Leibschneider**,
 w. = lijfkleermaker; -schoenmaker; -spijs
 (lievelingsspijs).
Leibstück, f. = lijf van een kleed; lijf- o
 lievelingsstuk(je).
Leibtrabant, m.; **Leibtrabant**, w.; **Leibtrabant**, w. =
 lijftrabant; -wacht; -goed (waschgoed, linnen).
Leibweh, f. = pijn in 't lijf.
Leibwundarzt, m.; **Leibwundarzt**, w. = lijfchirurg;
 -tocht.
Leid, m. -(e)s, -e = lied, verhalend gedicht.
Leidhorn, m. = likdoorn, eksterooog.
Leide w. -, -n = lijk; [zur L. gehn =
 ter begrafenis gaan].
Leidenacker, m. = doodeakker, kerkhof.
Leidenartig = lijkachtig, als een lijk, lijk..
Leidenbefund, m. = uitkomst van de lijk-
 schouwing.
Leidenbegängnis, f. = begrafenis, lijkstaatsie.
Leidenbegleiter, m. = volger van 't lijk.
Leidenbestellung, w. = teraarde-bestelling.
Leidenbesteller, m. = lijkbezorger.
Leidenbitter, m. = lijk- of doodbidder.
Leidenbittergefühl, f., -miene, w. = bidders-
 gezicht.
Leidenbleich = zoo bleek als een lijk, doods-
 bleek.
Leidenblässe, w. = doodelijke bleekheid.
Leidenbuch, f. = doodeboek, -register.
Leidenessen, f. = begrafenismaaltijd, lijkmaal.
Leidenfarbe, w.; **Leidenfarbe**, w.; **Leidenfarbe**, f. =
 lijkkleur; -plechtigheid; -evet.
Leidenfiederer, m. -s, -n = lijkeberoover
 (dief die slapenden besteelt).
Leidenfrau, w. = vrouw die 't lijk wascht
 en kleedt.
Leidengehör, w. = begrafenis-kosten.
Leidengehoor, f.; **Leidengehoor**, f.; **Leidengehoor**,
 f.; **Leidengehoor**, m. = lijk|dicht; -stoet; -staatsie;
 -lucht.
Leidengerüst, f. = praalbed, katafalk.
Leidenfang, m. = lijkzang.
Leidengefänge, f. = grafkelder, -gewelf.
Leidenhaft, f. = lijkegif.
Leidenhülle, w. = lijkehuis.
Leidenhaus, f. = lijkhuis, sterfhuis; lijkehuis.
Leidenkasse, w. = begrafenisfonds.
Leidenkonmissär, m. = ondernemer van
 begrafenis.
Leidenmahl, f.; **Leidenmahl**, w.; **Leidenmahl**, w. =
 lijk|maal; -opening (sectie); -parade (eere-
 wacht bij een begrafenis).
Leidenpredigt (od. -rede), w.; **Leidenpredigt**, w.;
Leidenpredigt, m. = lijk|rede; -schouwing; -maal.
Leidenstein, m.; **Leidenstein**, m.; **Leidenstein**, f. =
 lijk|steen (grafsteen); -drager; -doek (of -kleed).
Leidenverbrennung, w.; **Leidenverbrennung**, w.;
Leidenverbrennung, m. = lijk|verbranding; -wagen; -stoet.

Leidnam, m. -(e)s, -e = lijk, lichaam.
Leicht = licht, niet zwaar, onbeduidend, ge-
 ring, vlug, gemakkelijk, lichtvaardig, onbe-
 zonnen, roekeloos; das ist mir ein leichtes -
 dat is voor mij een kleinigheid; die Erde sei
 ihm I. ! - zijn asche ruste in vrede! zie
 Aufschrei, & auf.
Leichtbewaffnet = lichtgewapend.
Leichtes, zie Leichtes zc.
Leichtfertig = lichtvaardig, licht, lichtzinnig;
 onbezonnen.
Leichtfertigkeit, w. = lichtvaardigheid enz.
Leichtfuß, m. = losbol, zwierbol, lichtzinnige.
Leichtfüßig = lichtvoetig, vlug, snel; onbe-
 zonnen, lichtzinnig.
Leichtgläubig = lichtgeloovig.
Leichtgläubigkeit, w. = lichtgeloovigheid.
Leichtheit, w. = lichtheid.
Leichtfertig = lichthartig, luchthartig.
Leichtfüßig = licht, luchtigjes, gemakkelijk, losjes.
Leichtfüßig, w. = lichtheid, vlugheid, ge-
 makkelijkheid; losheid.
Leichtfüßig = luchthartig.
Leichtfüßig = lichtelijk, losweg.
Leichtfüßig, m. = lichtzinnigheid, onbezonnen-
 heid.
Leichtfüßig = lichtzinnig, onbezonnen, onbe-
 dacht.
I. Leid = leed; es tut, ist mir I. = het doet,
 is mij leed; er tut mir I. = ik heb medelijden
 met hem, ik beklaag hem; sich etw. I. sein
 lassen = spijt over iets hebben; ich bin 's I.
 das zu hören = ik ben 't moe . . . : etw. I.
 werden = iets moe worden; sich I. an. (Dat.)
 essen = zich iets tegen eten: [leides Wetter,
 leibter Weg = akelig weer, akelige weg].
II. Leid, f. -(e)s = leed, smart, droefenis, ver-
 driet; kwaad; Lieb und Leid, Freud und Leid =
 lief en leed, vreugde en leed; feine Freude
 ohne Leid = geen lief zonder leed; einem ein
 Leid antun = eenem etw. zuliebe tun = iem.
 kwaad doen; sich ein Leid[s] antun = de hand
 aan zich zelf slaan; Leid tragen = rouwen,
 rouwdragen.
I. leiden, ft. (h.) (leide; litt; litte; leide; gelitten) =
 lijden, dulden, verduren, uitstaan, toelaten;
 houden van; [leed berokkenen]; Schmerz,
 Durst, Mangel, Schiffbruch I. = pijn, dorst,
 gebrek, schipbreuk lijden; der Wagen hat
 Schaden gelitten = is beschadigd; die Sache
 leidet keinen Aufschub = ljdjt geen uitstel;
 die Sache leidet eine mehrfache Auslegung =
 laat verschillende uitleggingen toe; einen I.
 können od. mögen = iem. mogen lijden, van
 iem. houden; ich kann ihn nicht I. = ik kan
 hem niet uitstaan; wohl gelitten sein = be-
 mind zijn, in de gunst staan, gezien zijn; an
 einem Ibel I. = aan een kwaal lijden; es litt
 mich nicht länger in meinem Zimmer = ik kon
 't niet langer in mijn kamer uithouden.
II. Leiden, f. -s, -n = lijden; aandoening,
 ziekte, kwaal.
Leidend = lijdend, ziekelijk; der leidende
 Teil = de lijdende partij; sich I. verhalten =
 lijdelijk, passief blijven; leidender Widerstand
 = lijdelijk verzet; der Leidende = de lijdende,
 patiënt.
Leidensbeker, m. = lijdensbeker, -kelk.
Leidenschaft, w. -, -en = hartstocht, passie.
Leidenschaftlich = hartstochtelijk.
Leidenschaftlichkeit, w. = hartstochtelijk-
 heid.
Leidenschaftslos = hartstochteloos.

Lei'densgang, m. = lijdensgang.
Lei'densgefährte, m. = lotgenoot (in 't lijdén).
Lei'densgeschiedte, w. = lijdensgeschiedenis; passie.
Lei'densjahr, f. = jaar van lijdén, van tegen-spoed, ongeluksjaar.
Lei'densdag, m. = lijdensdag, Goede Vrijdag.
Lei'denswoche, w. = lijdensweek, Stille week.
Lei'dentisch = lijdelijk, passief.
Lei'der! = helaas! ongelukkig! I. Gottes = tot mijn grooten spijt, helaas! dat geht f. immer so = dat gaat jammer genoeg altijd zoo.
Lei'dig = naar, ellendig, noodlottig; ein lei'diger Trost = een zwakke, treurige troost.
Lei'dlich = draaglijk, tamelijk goed, redelijk.
Lei'dlichkeit, w. = draaglijkheid.
Lei'dsam = lijdzaam, duldzaam, geduldig.
Lei'dtragend = rouwdragend.
Lei'dweisen, f. = leedwezen, spijt.
Lei'decker, m. = leidekker.
Lei'der, m. -, -n = lier; [draaikruk, zwen-gel]; es ist immer die alte L. = 't is altijd het oude liedje.
Lei'derförmig = liervormig.
Lei'derkasten, m. = draaioergel.
Lei'derkastenmann, m. = orgelman.
Lei'dermann, m. = liereman.
Lei'dern, fchw (h.) = op de lier spelen; zaniken, zeuren, treuzelen; besser gefeiert, als gefeiert = beter iets gedaan dan niets; er leiert mitr die Ohren voll = hij maalt me den heelen tijd aan de ooren.
Lei'damt, f. = bank van leening, lommerd; außs (nach dem) L. tragen = naar den lom-merd brengen.
Lei'dbank, w. = Lei'dhaus.
Lei'dbibliothek, w. = leesbibliotheek.
Lei'den, ft. (h.) (ich lei'de; ließ; ließe; lei'de! ge-lieben) = (einem etw. ob. etw. von einem) leenen, borgen; (Bücher auß einer Lei'dbiblio-thek) huren; das Ohr l. = het oor leenen, schenken.
Lei'der, m. -s, - = leener, huurder.
Lei'dhaus, f. = lommerd, bank van leening; etw. ins L. tragen = iets naar den lommerd brengen, vgl. Lei'damt en Lei'dbank.
Lei'dkaffe, w. = voorschotbank, -kas, krediet-bank.
Lei'dweise = bij wijze van leening.
Lei'dkauf, m. = koopdronk (ter bezegeling van een koop).
Lei'dsch, f. -(e)s, -e(n), **Lei'dschen**, f. -s, - = beddelaken].
Leim, m. -(e)s = lijm, vogellijm; auß dem L. gehn = loslaten, losgaan, uit elkaar, uit de voegen gaan; er ist ganz auß dem L. = hij is heelemaal overstuur; auß den L. gehn = er in loopen, in de val loopen; auß den L. geh' ich nicht = daar kom ik niet in.
Leimen, fchw. (h.) = lijmen; einen l. = iem. lijmen, vangen, er in laten loopen.
Leimer, m. -s, - = lijmer.
Leimfarbe, w. = lijmwaterverf, gomverf.
Leimicht, **Leimig** = lijmachtig.
Leimkraut, f. = silene.
Leimkiesel, m.; -rute, m.; -stieber, m. = lijmklawst; -roede; -zieder (ook: zeurkous, treuzelaar, saaié).
Leimstange, w.; -stiegel, m.; -topf, m.; -wasser, f. = lijmstang; -pan; -pot; -water.
Lein, m. -(e)s = vlasplant, vlas; [linnen].
Leinader, m.; -bau, m.; -blüte, w.; -boden, m. = vlas|akker; -bouw; -bloesem; -grond.

Leine, w. -, -n = lijn, reep; einen an der L. haben = iem. aan 't lijntje hebben; L. ziehen = gehoorzamen; an einer L. ziehen = één lijn(tje) trekken.
I. Leinen, f. -s = linnen, waschgoed.
II. Leinen = linnen.
Leinenband, f.; -garn, f.; -industrie, w. = linnen|band; -garen; -industrie.
Leinenwaren, Pl.; -zeug, f. = linnen|waren; -goed.
Leinfeld, f.; -frant, f. = vlas|veld; -kruid (vlasleuwebek).
Leinöl, f. = lijnolie.
Leinpfad, m. = jaagpad.
Leinfaat, w. = uitgezaaid lijnzaad, lijnzaad-veld.
Lein samen, m. = lijnzaad.
Leinstraße, w. = jaagpad.
Leintuch, f. = doek, linnengoed, (ook:) laken (van bed).
Leinwand, w. = linnen, linnengoed, lijnwaad.
Leinwandhandel, m. = linneohandel, maga-zijn van linnengoederen.
Leinweber, m. = linnenwever.
Leipzig, f. = Leipzig.
I. Leis, m. -u. -(e)s, .. fe(n) = leis (geeste-lijk lied).
II. Leis, **Leise** = (eine l. Stimme, daß l. Raufen) zacht, zachtjes; (vom Schlaf, Nebel) licht; (vom Geruch, Gehör) fijn; (Abnung, Spott) zwak; etw. l. berühren = iets in 't voorbijgaan aanroeren.
Leisetreter, m. = gluiper, stille in den lande.
Leisetreterei, w. = gluiperige manier van doen.
Leisten, f. -s, - = lijstje, lijst; leestje.
Leiste, w. -, -n = lijst; zelfkant, rand; slotvignet, -versiering; lies.
I. Leisten, m. -s, - = leest; über den L. schlagen = op de leest zetten; alles über einen L. schlagen = alles op dezelfde leest schoeien, over één kam scheren; sie sind über etnen L. geschlagen = ze zijn met 'tzelde sop over-goten; Schuster, bleib bei deinem L. = schoen-maker, blijf bij je leest.
II. Leisten, fchw. (h.) = volbrengen, tot stand brengen, verrichten, doen, presteeren; er hat alles mögliche geleistet = alles gedaan, wat mogelijk was; er leistet btel in der Musik, im Trinken = hij is een goed muzikus; een sterk drinker; (einen Dienst, eine Gefälligkeit) be-wijzen; (Bücher) bidden; (Leistband) ver-leenen; (Gesellschaft) houden; Bürgschaft l. = waarborg stellen, borg blijven; (Geneugung) verschaffen; (einen Eid) afleggen; eine Zahlung l. = betalen, betaling doen; (einer Sache) Vor-schub l. = steunen, begunstigen; auß etw. Berzicht l. = van iets afstand doen, afzien; sich etw. l. = 't er van nemen; sich ein Glas Wein l. = een glas wijn nemen; zie folge, hilfreich.
Leistenbinde, w.; -bruch, m.; -drüse, w.; -geschwulst, w. = lies|band; -breuk; -klier; -gezwel.
Leisten Schneider, m. = leestemaker.
Leistung, w. -, -en = 't tot stand gebrachte, 't volbrengen; aflegging (eines Eides); werk, wat iemand doet, prestatie; die Leistungen dieser Gesellschaft = wat deze maatschappij doet, tot stand brengt, presteert.
Leistungsfähig = in staat veel te doen, veel voort te brengen, veel te presteeren, degelijk, productief.

- Leitungsfähigkeit**, w. = degelijkheid, capaciteit, werking; voortbrengings-, productievermogen, werkkraft.
- Leitungsort**, m. = plaats van levering.
- Leitartikel**, m. = hoofdartikel, leading-article.
- Leite**, w. -, -n = berghelling.
- Leiten**, [schw. (h.) = leiden, voeren, brengen.]
- leitend** = leidend; die leitenden Kreise = de toonaangevende kringen.
- I. Leiter**, m. -s, - = leider, directeur (einer Firma, eines Orchesters); geleider, conductor.
- II. Leiter**, w. -, -n = ladder, leer, wagen-ladder, schaal, graadverdeling.
- Leiterbaum**, m.; **-sprosse**, w.; **-wagen**, m. = ladder|boom; -sport; -wagen.
- Leitfaden**, m. = leiddraad; geleiddraad.
- Leitgeb.**, m. -en, -en; **Leitgeber**, m. = kastelein, waard.
- Leithammel**, m. = belhamel.
- Leithund**, m. = speurhond.
- Leitochse**, m. = os aan 't hoofd van den troep.
- Leitriemen**, m. = leiriem; koppelband.
- Leitfelle**, f. = leizeel, leireep.
- Leitsteru**, m. = leidster; gids.
- Leitstier**, f. = dier aan 't hoofd van den troep.
- Leitung**, w. -, -en = leiding, bestuur, directie; geleiding.
- Leitungsdraht**, m. = geleidingsdraad.
- Leitungsfähig** = geleidend.
- Leitungsfähigkeit**, w. = geleidend vermogen; geleidbaarheid.
- Leitungsröhre**, w. = leidingbuis.
- Leitungsvermögen**, f. = geleidend vermogen.
- Lektion**, w. -, -en = voorlezing; les, taak; lesuur; vermaning, doorbaling; eine L. geben = een les (onderwijs) geven.
- Lektionsplan**, m., **-tabelle**, w. = lesserooster.
- Lektor**, m. -s, -n = lector.
- Lektüre**, w. -, -n = lectuur.
- Lemning**, m. -(e)s, -e = een soort veldmuis, lemning.
- Lemuren**, Pl. = lemuren (nachtgeesten, spoken).
- Lemuriden**, Pl. = lemuriden, halfapen.
- Lena, Leue, Leuhen** = Lena, Leontje.
- Leude**, w. -, -n = lende; kruis, heup.
- Leudenbraten**, m. = gebraden lendestuk, filet.
- Leudengegend**, w. = lendestreek.
- Leudentaum** = lendelam.
- Leudemuskel**, m.; **-schmerz**, m.; **-stift**, f. = lende|spier; -pijn; -stuk.
- Leue**, w. = Lena.
- Leufballon**, m. = bestuurbare ballon.
- leufbar** = bestuurbaar; gewillig, meegaand.
- leufen**, [schw. (h.) = sturen, menen, leiden, besturen; [den weg of de richting inslaan]; die Aufmerksamkeit auf sich l. = tot zich trekken; das Gespräch auf etw. anders l. = op iets anders brengen; zum Guten l. = ten goede keeren; der Mensch denkt, Gott lenkt = de mensch wikt, God beschikt.
- Leufer**, m. -s, - = bestuurder, leider.
- leufsam** = gedwee, gemakkelijk te leiden, meegaand, volgzzaam, handelbaar, plooibaar.
- Leufung**, w. -, -en = leiding, bestuur, directie.
- Leone**, w. = Leonora.
- leunto** = lento, langzaam.
- Leuz**, m. -es, -e = lente.
- Leuzmonat**, m. = lentemaand.
- Leonhard**, m. = Leonard, Leendert.
- leoninisch** = leoninisch, naar leeuwemanier; leoninischer Vertrag = leoninisch verdrag (waarbij een 't leeuweaandeel krijgt); leoninische Verse = leoninische verzen (hexameter en pentameter, waarin midden en slot rijmen).
- leo'nisch** = leonisch, onecht, vals (van pas-samentwerk, ook van goud, zilver enz.).
- Leone**, w. = Leonora.
- Leopard**, m. -en u. -(e)s, -r(n) = luipaard.
- Lepidopteren**, Pl. = lepidoptera, stofvleugeligen, vlinders.
- Lepra, Leprose, Leprosie**, w. - = lepra, melaatschheid.
- Leuche**, w. -, -n = leeuwerik; eine L. schießen = neervallen.
- Leuchensfang**, m.; **-garn**, f.; **-gefang**, m. = leeuwerik|vangst; -net; -(ge)zang.
- Leuchensporn**, m. = helm-bloem.
- Leuchensreichen**, f. = 't vangen van leeuweriken met 't strijkniet.
- Leuchensrich**, m. = leeuwerikeweg, -trek; auf den L. gehn = met 't strijkniet op de leeuwerikeweg gaan.
- lernä'isch** = Lernaesch; lernä'ische Schlange = slang van Lerna, Hydra.
- Lernbegierde**, m. = leerbegeerte, -lust.
- lernbegierig** = leergierig, leergraag.
- Lern'eifer**, m. = leerijver, -lust.
- lern'eifrig** = leerlustig, leergraag.
- ler'nen**, [schw. (h.) = leeren; studeeren; in de leer zijn; [ook: einem etw. l.]; ein gelernter Schneider = een kleermaker van zijn vak.
- Lernender**, m. = studeerende, leerling.
- Lernfleiß**, m. = leerijver.
- Lerngegenstand**, m. = voorwerp van studie.
- Lernmittel**, f.; **-zeit**, w. = leer|middel; -tijd.
- Les'art**, w. -, -en = leeswijze; lezing.
- les'bar** = leesbaar, te lezen, te begrijpen.
- Les'bier**, m. -s, - = Lesbiër.
- les'bisch** = Lesbisch.
- Les'e**, w. -, -n = oogst, wijn-oogst.
- Lesebuch**, f. = leesboek.
- Lesedach**, m. (sterker dan) **-freund**, m. = liefhebber van lezen.
- Lesegesellschaft**, w. = leesgezelschap.
- Leseholz**, f. = sprokkel(hout).
- Lesefabinnett**, f.; **-fränzchen**, f.; **-luft**, w. = lees|kabinet; -kransje; -lust.
- le'sen**, [t. (h.) (du liest, er liest; laß; läse; lies! gelesen) = lezen, inzamelen, kiezen; einem den Text, die Leuten l. = iem. de les lezen; eine Korrektur l. = een drukproef nazien; ein Kolleg l. = een college (cursus) geven; heute wird nicht gelesen = er is vandaag geen college; über Homer l. = een college over H. geven; (Grbjen, Gebern, Saft) uitzoeken; (Stof) plukken.
- lesenswert** = lezenswaardig.
- Lesepult**, f. = lezenaar, leeslessenaar.
- Leser**, m. -s, - = lezer, zoeker, inzamelaar.
- leserlich** = leesbaar, ontcijferbaar, duidelijk.
- Leseschule**, w. = lagere school.
- Leseschüler**, m. = a-b-kind, beginneling.
- Lesestoff**, m.; **-stift**, f.; **-stunde**, w.; **-übung**, m. = lees|stof (lektuur); -stuk; -les; -oefening.
- Les'unterricht**, m.; **-vout**, w.; **-zeichen**, f. = lees|onderwijs; -woede; -teeken.
- Leszeit**, w. = leestijd; tijd voor den wijn-oogst.
- Les'zimmer**, f.; **-zirkel**, m. = lees|kamer (-zaal); -gezelschap.
- Lesung**, w. -, -en = lezing.
- letal** = letaal, doodelijk.
- lethargie**, w. -, -n = lethargie, slaap-zucht; geestelijke verslapping, verdooving.
- lethargisch** = lethargisch.

Zetse, w. — = Lethe, vergetelheid, stroom der vergetelheid.

Zetten, m. —s, — = klei, potaarde.

I. **Zetter**, m. —, —n = letter (in de zetterij).

II. **Zetter**, m. —s, — = galerij (in de kerk).

Zetacht, **zetig** = kleiachtig, kleilig.

Zetisch = Lettisch.

Zetter, zie **Zetter** II.

Zet = verkeerd, slap; er hat den **Zet** I. berispen = kwalijk opgenomen; er ist nicht I. in der Feder = hij is niet min met de pen; da seib ihr I. daran = daar kom je leelijk weg.]

Zetje, m. — = afscheid, afscheidsdrank.

Zetjen, **zjm.** (h.) = (een einde aan iets maken, afscheid nemen, afscheid vieren); (zich) laven, verkwikken, verheugen.

Zetpöppig = (schmeij.) krankzinnig, gek.

Zet = laatst, onlangs, laatstelijk; laatst, vorig; in den **Zet**en liegen = op sterven liggen; er pfeift auf dem **Zet**en **Zoche** = 't loopt met hem op een eind; der **Zet**e = de laatste (in de klasse bijv.); der **Zet**en **besten** die **Zunde** = de laatsten krijgen de bestjes; zie **er** I.

Zet, m.: zu guter **Z.** = ten langen leste, eindelijk en ten laatste, op slot van rekening; [auf die **Z.** = ten laatste, eindelijk].

Zetbieder, m. = laatst- of meestbiedende.

Zetten afschlagen = aftikken (bij 't krijgerlje spelen e. d.).

Zetmaal: zum I. = voor de laatste maal, voor den laatsten keer.

Zetens = laatst, onlangs; ten laatste, voor de laatste maal.

Zetere = laatstgenoemde, de laatste (van twee); **Zetere**s = 't of de laatste.

Zethin, **Zetlich** = laatst, laatstelijk, onlangs.

Zetjähig = van 't laatste jaar.

Zetleuender, m. = laatst- of langstlevende.

Zetwillig = testamentair.

Zeu, m. —en, —en = (*poët.*) leeuw.

Zeuhte, w. —, —n = licht, fakkel, lantern.

I. **Zeuhten**, **zjm.** (h.) = lichten, schijnen, schitteren; sein **Zeuht** I. lassen = zijn licht laten schijnen; das **Zeuht** in die **Zugen** = dat springt in 't oog; einem I. = iem. bijlichten; einem nach **Zeuht** I. = iem. wegsturen.

II. **Zeuhten**, f. —s = glans, schittering, 't lichten (van de zee bijv.).

Zeuhter, m. —s, — = lichter, lichtkroon, kandelaar.

Zeuhterarm, m. = arm van een kroon.

Zeuhteröffnung, m. = opening of busje van een kandelaar.

Zeuhtertucht, m. = profijtertje, zuinigje (veer in de pijp van den kandelaar, opzettertje van een kandelaar).

Zeuhtertisch, m. = standaardlamp, guéridon.

Zeuhtfeuer, f. = seinvuur, kustvuur, baak.

Zeuhtfeuergeid, f. = bakengeld.

Zeuhtgas, f.; = **fäfer**, m.; = **fuget**, w. = nchtgas; -kever (*gew.*: glimworm); -kogel (-bol).

Zeuhtschiff, f.; = **turm**, m. = vuur|schip; -toren.

Zeuhten, **zjm.** (h.) = loochenen, ontkennen.

Zeuhtner, m. —s, — = loochenaar.

Zeuhtnung, w. —, —en = loochening, ontkenning.

Zeuhtmund, m. —(e)s = roep, naam, reputatie; in bösen **Z.** bringen = in opspraak brengen.

Zeuhtmündzeugnis, f. = getuigschrift van goed gedrag.

Zeuhten, **Pl.** = luitjes.

Zeuhte, **Pl.** = lieden, menschen, volk, bedienden, mannen, manschappen, volwassenen;

unter die **Z.** kommen = onder de menschen komen, menschen zien, omgang hebben, (von **Zerüchten**) bekend worden; unter die **Z.** bringen = uitstrooien, bekend maken.

Zeuhtschinder, m. = snij(d)er, vilder, afzetter.

Zeuhtschinderet, m. = vilderij, afzetterij.

Zeuhtgeb, zie **Zetgeb**.

Zeuhtnant, m. —s, —e u. —s = tweede luitenant.

[**Zeuhtprieffer**, m. = dominee, pastoor.]

Zeuhtselig = vriendelijk, minzaam.

Zeuhtseligkeit, w. = vriendelijk-, minzaamheid.

Zevante die = Levant.

Zevantner, m. —s, — = Levantijn.

Zevantisch, **levantisch** = Levant(ijn)sch.

Zevanthan, m. —s = leviathan.

Zevit, m. —en, —en = Leviet; einem die **Zeviten** lesen = iem. de les lezen.

Zevitisch = Levietisch.

Zevotie, **Zevotje**, w. —, —n = violier.

Zevotentod, m. = violierplant.

Zevotlich = lexikalisch, van 't woordenboek;

lexikalischer **Zehler** = verkeerde uitdrukking.

Zevotography, m. —en, —en = lexikograaf, woordenboekschrijver.

Zevotographie, w. — = lexikografie.

Zevotographisch = lexikografisch.

Zevotolog, m. —en, —en = lexikoloog (woordenboekkenner).

Zevotologie, w. — = lexikologie (leer v. h. woordenboekschrijven).

Zevotologisch = lexikologisch.

Zevoton, f. —s, ..fa = lexikon, woordenboek.

Zevden, f. = Leiden.

Zevdener **Zlajche** = Leidsche flesch.

Zevonbre, f. —s = l'ombre, ombre (kaartspel).

Zevon (spr.: *lièze*), w. —, —s = liaison.

Zevnen, **Pl.** = lianen.

Zevns (spr.: *lijas*), m. u. w. — = lias (onderste laag v. d. Juraformatie).

Zevation, w. —, —en = libatie, drank-, plengoffer.

Zevell, f. —(e)s, —e = libel, schotschrift, smaadschrift.

Zevanon, m. —s = Libanon.

Zevanonzeder, w. = oeder van den Libanon.

Zevelle, w. —, —n = libelle, waterbalans; (spin)juftertje of glazemaker (een insect).

Zeveral = liberaal, vrijzinnig.

Zeveralismus, m. — = liberalisme.

Zeveralität, w. —, —en = liberaliteit, mildheid.

Zevéria, f. = Liberia.

Zevertin (spr.: *..tèn*), m. —s, —s = libertijn, vrijgeest, losbol.

Zevertner, m. —s, — = libertijn, vrijgelatene.

Zevertth (spr.: *libberti*), f. — = liberty.

Zevretto, f. —s, —s u. ..bretti = libretto, operatext.

Zevbhen, f. = Libyë.

Zevbische **Wüste** = Lybische woestijn.

Zeventiar, zie **Zigentiar**.

Zevenz, zie **Zizenz**.

I. **Zicht**, f. —(e)s, —er u. (**Zerzen**) —e = licht, glans, hemellicht, kaars; (weidm.) oog; einem, sich selbst im **Zichte** stehen = iem. zich zelf in 't licht staan, benadeelen; das **Z.** der **Zelt** erblicken = het levenslicht zien; eine **Sache** ins **re** **Zte**, in ein **schiefes** **Z.** stellen = een zaak in 't ware, in een ongunstig of valsch licht plaatsen; bei **Zichte** **befehen** ob. **betrachtet** = alles wel bezien, op de keper beschouwd; man muß sein **Z.** nicht

onder den Schepel steffen = men moet zijn licht niet onder de korenmaat zetten; eintem ein L. auffdecken = iem. opheldering geven, iets duidelijk maken; ein L. auf dunklem Wege = een licht in de duisternis; die letzten Lichter auffsetzen = de laatste hand leggen aan; ans L. bringen, kommen = (von Verborgenen) aan 't licht brengen, komen, (von Schriften) in 't licht geven, verschijnen; Lichter (Pl.) = (ook:) paardbloem; zie fiihren.
 II. Licht = licht, hel, helder, open, doorzichtig; lichte Stelle im Walde = open plek in 't bosch; lichte Augenbilde haben = heldere oogenblikken hebben; das Fenster ist im Lichter 1 1/2 Meter breit = binnenwerks, van binnen gemeten; zie hell.
Licht'arbeit, w. = werk bij kaarslicht, nacht-
 arbeid.
Licht'bild, f. = lichtbeeld, fotografie.
Licht'blitz, m. = flits, lichtschijn; straal, schijn (van hoop e. d.).
Licht'brekend = lichtbrekend.
Licht'brechung, w. = lichtbreking.
Licht'bruder, m. = illuminaat, verlichte.
Licht'bündel, m. = lichtbundel.
Licht'chen, f. -s, -n = lichtje, kaarsje.
Licht'e, w. -, -n = koekoeksbloem.
Licht'eindruck, m. = lichtindruk.
Lichten, fhw. (h.) = lichten, helder of licht worden; licht of helder maken, verlichten; den Wald, die Reih'en L. = het bosch, de gelederen dunnen; sich L. = helder worden, dunner worden; (den Anker, ein Schiff) lichten.
Licht'enutz, f. = maat binnenwerks, vgl. Licht II.
Licht'er, m. -s, -n = lichter; zie ook Licht I.
Licht'erloß u. **Lichterloß**: L. brennen = in lichte laaie staan.
Licht'erlohn, m. = lichterloon.
Licht'ererscheinung, w. = lichtverschijnsel, -verschijning.
Licht'erfchiff, f. = lichterschip.
Licht'form, w. = kaarsvorm.
Licht'freund, m. = vriend van verlichting.
Licht'gestalt, w. = lichtgestalte, hemelsche verschijning; schijngestalte (v. d. maan).
Licht'glanz, m. = lichtglans.
Licht'händler, m. = kaarsehandelaar.
Licht'hof, m. = lichtkoker.
Licht'hut, m. = domper.
Licht'jungfer, w. = waakster (bij een lijk).
Licht'knecht, zie Leuchterknecht.
Licht'kreis, m. = lichtkring, -cirkel.
Licht'lehre, w. = leer van 't licht.
Licht'loch, f.; -meer, f.; -mess (ob. -mefse), w. = licht|gat; -zee; L.-mis (2 Febr.).
Licht'neife, w. = koekoeksbloem.
Licht'messer, m.; -punft, m. = licht|meter; -punt.
Licht'pufe, w.; -schere, w. = snuiter.
Licht'schacht, m. = lichtkoker.
Licht'scheu = lichtschuw, 't licht schuwend.
Licht'schimmer, m.; -schirm, m. = licht|schijn (of -glans); -scherm.
Licht'schnuppe, w. = kool (aan een kaars).
Licht'sette, w.; -stoff, m.; -strahl, m. = licht|zijde; -stof; -straal.
Licht'strom, m. = lichtstroom.
Licht'stumpf, m. = stompje kaars.
Licht'tung, w. -, -en = 't lichten (v. h. anker); lichte, gedunde, open plek (in 't bosch).
Licht'voll = vol licht, lichtend, helder.
Licht'weibe, zie Lichtmeß.

Licht'wolke, w. = lichtwolk, lichtende wolk.
Licht'zieher, m. = kaarsemaker.
Lichtant'ze, zie Lichtant'ze.
Lid, f. -(e)s, -er = [lid, deksel], ooglid.
Lief = lief, beminnenswaardig, beminnelijk, aardig, aangenaam; etnen I. gewinnen = iem. lief krijgen; etnen I. behalten = van iem. blijven houden; man hat mit ihm seine Liebe Not = men heeft heel wat met hem te stellen; I. Kind sein = de lieveling zijn; den Lieben, langen Tag = den godganschen dag; es ist mir I., daß... = 't is mij lief, aangenaam, dat...; in L. und Leib = in lief en leed; mein L. = mijn liefje.
Lief'angelet, w. = lonkjesgeverij, gelonk.
Lief'angeln, fhw. (h.) = lonken; lonkjes, knipoogjes geven.
Lief'chen, f. -s, -n = liefje.
Lief'den: Ew. (Euer) Liebben (als Anrede zwischen fürstlichen Personen) = Mijn Waarde, Neef.
Lief'e, w. - = liefde; vrijage, minnarij; vriendelijkheid, dienst, genoeg; alte L. rußt nicht = oude liefde roest niet; erreichen Sie mir die L. = doe mij de vriendschap; eine L. ist der andern mert = de eene dienst is den anderen waard; vgl. zuliebe.
Lief'bediener, m. = oopedienaar.
Lief'bedieneret, w. = oogediens.
Lief'bel, w. -, -en = minnarij, amourette.
Lief'beln, fhw. (h.) = verliefd doen.
Lief'ben, fhw. (h.) = liefhebben, houden van, beminnen, gaar e. hebben; die Liebenben = de gelieven.
Lief'benswürdig = beminnenswaardig, beminnelijk, lief.
Lief'benswürdigkeit, w. = beminnelijkheid enz.
Lief'bes'abenteuer, f.; -angelegenheit, w.; -apfel, m. = liefdes|avontuur; -aangelegenheid; -appel (tomaat).
Lief'bes'bezeigung, w.; -blick, m.; -bote, m. = liefde|blijk; -blik; -bode.
Lief'bes'blume, w. = agapanthus.
Lief'bes'briefchen, f.; -dichter, m.; -dichtung, w. = minne|briefje; -dichter; -dicht.
Lief'bes'dienst, m. = liefdedienst, liefdewerk.
Lief'bes'erklärung, w. = liefdesverklaring.
Lief'bes'fieber, f. = minnekoorts.
Lief'bes'gabe, w. = liefdegave.
Lief'bes'gedanken, Pl. = verliefde gedachten.
Lief'bes'gedicht, f. = minnedicht.
Lief'bes'geschichte, w. = liefdesgeschiedenis.
Lief'bes'gespräch, f. = verliefd gesprek.
Lief'bes'geständnis, f. = liefdesverklaring.
Lief'bes'glück, f. = geluk der liefde.
Lief'bes'glut, w. = liefdegloed, -vuur, -brand.
Lief'bes'gott, f. = minnegod, Cupido.
Lief'bes'göttin, w. = godin van de liefde, Venus.
Lief'bes'handel, m.; -klage, w.; -lied, f. = minne|handel (liefde-); -klacht; -lied.
Lief'bes'luft, w. = genot van de liefde.
Lief'bes'mahl, f. = liefdemaal; (bij officieren) korpsmaaltijd.
Lief'bes'mühe: berforme L. = verloren moeite, onbegonnen werk.
Lief'bes'paar, f. = verliefd of minnend paar.
Lief'bes'pau, w.; -pfand, f.; -pfeil, m. = liefde|pijn (-smart); -pand; -pijl.
Lief'bes'pflicht, w. = plicht van de liefde.
Lief'bes'qual, w.; -rausch, m. = liefde|smart; -roes.
Lief'bes'ritter, m. = galant held, ridder.

Liefdesroman, m.; -fiche, w.; -schouw, m. = liefde|roman; -zaak; -eend.
Liefdesseufzer, m.; -sprache, w. = verliefde zucht; v. taal.
Liefdesstrank, m.; -verhältniß, f.; -werk, f. = liefde|drank (minnedrank); -betrekking (minnarij); -werk.
Liefdeswonne, w.; -wut, w. = liefde|weelde (-genot); -woede (-razernij).
Liefbetrunken; -voll = liefde|dronken; -vol (-rijk).
Liefbrau'enbittstrob, f. = (echt) walstroom.
Liefbrau'enkirche, w. = Lieve-Vrouwenkerk.
Liefbrau'enmilch, w. = liebfrauenmilch (een soort Rijnwijn).
Lief'getuwinen, ft. (h.) = lief krijgen.
Lief'haben, unr. (h.) = liefhebben, houden van, beminnen.
Lief'haber, m. -s, - = minnaar, minnende, vrijer; minnaar, liefhebber (von gutem Gfien); liefhebber, dilettant (in der Kunst); erster L. = jeune premier, jeugdig minnaar (im Theater).
Liefhaberei, w. -, -en = liefhebberij.
Lief'haberin, w. -, -nen = minnares; liefhebster.
Lief'hadertheater, f. = liefhebberijtheater.
Lief'herzen, fchw. (h.) = liefkoozen, troetelen.
Lief'hofen, fchw. (h.) = liefkoozen, streelen.
Lief'hofung, w. -, -en = liefkoozing.
Lief'lich = lieflijk, aanminnig, bekoorlijk, aanvallig.
Lief'lichtheit, w. -, -en = lieflijkheid enz.
Lief'ling, m. -(e)s, -e = lieveling, gunsteling.
Lief'lingsarbeit, w.; -beschäftigung, w.; -gericht, f.; -plänchen, f. = lievelings|werk; -bezigheid; -gerecht (-spijs, -kost); -plekje.
Lief'los = liefdeloos, harteloos.
Lief'losgkeit, w. - = liefdeloosheid.
Lief'reich = liefderijk, liefdevol.
Lief'reiz, m. = bekoorlijkheden, aanvalligheid, aanminnigheid, gratie.
Lief'reizend = bekoorlijk, aantrekkelijk.
Lief'schaft, w. -, -en = minnarij, vrijerij, vrijage.
Lief'wert = lief, geliefd, welbemind.
Lied, f. -(e)s, -er = lied; immer daß alte L. = altijd 't oude liedje; er kann ein L. davon singen = hij kan er over meespreken; daß hohe L. Salomonis = het Hooglied van Salomo; zie Ende.
Lied'chen, f. -s, - = liedje.
Lied'erbuch, f.; -dichter, m.; -franz, m. = lieder|boek; -dichter; -krans (zangvereniging en liederbundel).
Lied'erjan, m., zie Hans Lied'erdich.
Lied'erdich = liederlijk, ellendig, slecht, losbandig, loszinnig; achteloos; l. sein = aan de boemel zijn; Hans L. = lichtmis, losbol.
Lied'erdichheit, w. -, -en = liederlijkheid, losbandigheid, loszinnigheid; achteloosheid.
Lied'ersammlung, w. = liederbundel.
Lied'erspiel, f. = zangspel, vaudeville.
Lieferant, m. -en, -en = leverancier.
Lieferbar = leverbaar, te leveren.
Lieferfrist, m. = levertijd.
Lieferin, fchw. (h.) = leveren; er ist geliefert = hij is geleverd, verloren, hij is er bij.
Lieferort, m. = plaats van levering.
Lieferchein, m. = reçu, bewijs van levering, van ontvangst.
Lieferung, w. -, -en = leverantie (bij aanneming); levering; aflevering (eines Buches).

Lieferungsbedingungen, Pl. = voorwaarden van levering.
Lieferungsfrist, w., zie Lieferfrist.
Lieferungsgeschäft, f. = tijdaffaire.
Lieferungsbchein, m. = afleveringsbewijs, reçu.
Lieferungszeit, **Lieferzeit**, w. = levertijd, tijd van levering; L. in acht Tagen = in 8 dagen te leveren.
Lieggeld, f. = liggeld, overliggeld.
Liegen, ft. (h.) (ich liege; lag; läge; liege! gelegen) = liggen, gelegen zijn; an wem liegt es? = aan wien de schuld? es liegt mir viel daran = er is me veel aan gelegen; es liegt am Tage = 't is duidelijk; es liegt viel auf ihm = er rust veel op hem, hij heeft voor veel te zorgen; es liegt auf der (flachen) Hand = 't ligt voor de hand; er liegt mir auf dem Halfe = hij laat me niet met rust; es liegt ihm auf der Brust = 't zit hem op de borst, hij heeft 't op de borst; auf der Landstraße l. = altijd bij den weg zijn; viele Arbeiter l. auf der Straße = staan op straat; er liegt auf den Tod = hij is doodziek; es liegt mir in allen Gliedern = al mijn leden doen zeer; das liegt ihm im Magen = dat staat hem tegen, kan hij niet uitstaan; einem in den Ohren l. = iem. aan 't hoofd malen; es liegt mir im Sinne = ik denk er aanhoudend aan; im Streite l. = twisten; das Zimmer liegt nach dem Garten zu = ziet op den tuin uit; es liegt nahe = 't is te begrijpen; immer über den Büchern liegen = altijd in de boeken zitten; zie ook Saar.
Liegend = liggend, gelegen; [liegende Gründe = onroerende goederen].
Liegenchaft, w. -, -en = onroerend goed.
Liegetage, Pl. = ligidagen.
Liesch, f. -es; **Liesche**, w. - = lies, lisch.
Lieschgras, f. = doddegras.
Lieschen, f. = Liesje, Betje.
Liese, w. = Lize, Lijse, Elizabeth; dumme L. = dom schepsel, zottinnetje.
Lieutenant (spr.: *luitnant*), zie Lieutenant.
Lift, m. u. f. -(e)s, -e u. -s = lift.
Ligue, w. -, -s = ligue, verbond.
Ligatur, w. -, -en = ligatura, verbinding.
Ligue, w. -, -n = ligue, verbond.
Ligist, m. -en, -en = ligist, liguist, verbondene, bondgenoot.
Ligue, w. -, -n = ligue.
Ligurien, f. = Ligurië.
Ligurier, m. -s, - = Liguriër.
Ligurijsch = Ligurisch.
Liguster, m. -s = liguster.
Lieren, fchw. (h.) = liëren, eng verbinden; liiert = geliëerd, verwant.
Likör, m. -(e)s, -e = likeur.
Likörkaffee, m. = likeurkeldertje.
Likör, m. -s, ..to'ren = liktor, oud-rom. gerechtsdienaar.
Lila = lila.
Lila(f), m. -s, -s = sering.
Lilablau, f., -farbe, w. = lilablauw, -kleur.
Lilie, w. -, -n = lolie.
Lilienartig = lolieachtig.
Lilienbaum, m. = lolieboom, -struik.
Lilienwappen, f. = wapen met de lilies.
Lilienweiß = lolieblank.
Lilliput, f. = Lilliput.
Lilliputier, **Lilliputer**, m. -s, - = Lilliputter.
Limitation, w. -, -en = limitatie, beperking, nauwere vaststelling.

Limite, w. —, —n = limiet, grens, uiterste prijs.
limite'ren, [schw. (h.)] = limiteeren.
Limittum, f. —s, . . .ta = limiet; etnem ein L. stellen, einen an ein L. binden = iem. een limiet stellen.
Limona'de, w. —, —n = limonade.
Limo'ne, w. —, —n = citroen, limoen.
lind = zacht (aandoend); meegaand, toegewend.
lin'de, w. —, —n = linde.
lin'den = linden, van lindehout.
lin'den|allee, w.; :baum, m.; :blüte, w. = linde|laan; -boom; -bloesem.
lin'den|holz, f.; :laube, w.; :weg, m. = linde|hout; -priël; -laan.
lin'derer, m. —s, — = verzachter, leniger.
lin'dern, [schw. (h.)] = verzachten, lenigen, kalmeeren, doen verminderen, doen verzwakken.
lin'derung, w. —, —en = verzachting, leniging.
lin'derungsmittel, f. = verzachtingsmiddel, verzachtend middel.
lin'digheit, zie Gelindigheit.
lin'dwurm, m. = draak.
lineal', f. —(e)s, —e = lineaal.
lineament', f. —(e)s, —e = lineament, ge-laatsrekken, handlijnen.
linear' = lineair, rechthoekig.
linear'zeichnung, w. = lijntekening.
lingual'laut, m. = tongklank, -letter.
linguist', m. —en, —en = linguïst, taalgeleerde.
linguist'ik, w. — = linguïstiek, taalvoorschied.
linguist'isch = linguïstisch, taalkundig.
linie, w. —, —n = lijn, streep; linie, even-nachtslijn, evenaar: lijn ($\frac{1}{2}$ duim); linie-troepen; (geslachts)lijn; mit einem aufgleicher L. fehn = op één lijn staan; in erster, zweiter L. = in de eerste, tweede plaats; Neußältere L. = R. oudere lijn.
linienblatt, f. = lijneblad, transparant.
linienförmig = lijnvormig.
linienpapier, f. = gelijnd, gelinieerd papier.
linienregiment, f.; :schiff, f.; :truppen, Pl. = linie|regiment; -schip; -troepen.
linienzieher, m. = liniëerder; trekpen.
limite'ren, [schw. (h.)] = liniëeren.
liniment, f. —(e)s, —e = liniment, smeersel.
link = linker; [verkeerd, linksch, ongeschikt]; die linke hand = de linker hand; linker hand u. linkerhand ob. zur linken hand = links; mit dem linken Bein od. Fuß zuerst aufstehn = met 't linkerbeen (verkeerde been) uit 't bed stappen; die linke Seite eines Beuges = de verkeerde kant van een stof; die Linke = de linkerhand, (im Parlament) de linkerzijde; zie G h e.
linkerhand, zie link.
link'isch = links(ch), ongeschikt, onhandig.
links = links(ch), verkeerd; Sie sind weit l. = u heeft 't ver mis; er ist l., ein linker, linksbändig = hij is links.
linksum' = links om!
lin'nen, f. —s = linnen; mit allen L. = met volle zeilen.
lin'nen = linnen.
Linne'(d)sh: das L. . . e System = 't stelsel van Linnaeus.
linole'um, f. —s = linoleum, kurkzeil.
linotyp'e, w. — = linotype (een soort zet-machine).
lin'ze, w. —, —n = linze, lens; lens.
lin'zenförmig = lensvormig.

lin'zen|gericht, f.; :suppe, w. = linze|schotel; -soep.
Lipari'sche Inseln = Liparische eilanden.
lip'pe, w. —, —n = lip; die Lippen hängen lassen = de lip laten hangen.
lip'pen|blume, w.; :blüthe, Pl.; :buchstabe, m. = lip|bloem; -bloemigen; -letter.
lip'penförmig = lipbloemig, -vormig.
lip'penpomade, w. = lippepomade.
lip'penröhrer, m. = slokje, borrel.
lip'pisch, m. = lipvisch.
Liqueur', zie Liför.
liquid' = liquide, vloeibaar; erkend; betaalbaar.
liquida, w. —, . . .sä = vloeierende medeklinker.
liquidation', w. —, —en = liquidatie.
liquida'tor, m. —s, . . .to'ren = liquidateur, vereffenaar.
liquidie'ren, [schw. (h.)] = liquideeren.
Lira, w. —, Lire = lire (= 1 franc).
Lis'beth, w. = Lijsbet, Elizabeth.
Lis'pel, m. = gelispel.
lis'peln, [schw. (h.)] = lispelen, fluisteren, suizen, murmelen.
Lisp'er, m. —s, — = lispelaar.
Lis'sabon, f. = Lissabon.
List, w. —, —en = list, sluwheid, kunstgreep, kneep, streek.
List'e, w. —, —n = lijst, naamlijst; eine L. aufstellen = een lijst opmaken; in die L. eintragen = op de lijst brengen, zetten.
list'ig = listig, slim.
list'igerweise = iestig; op listige, slimme wijze.
List' = litera, letter.
Litanei', w. —, —en = litanie, klaagzang; vervelend gejammer, gezeur.
Litauen, f. = Litauen.
Litauer, m. —s, — = Litauer.
Litauisch = Litausch.
Lite, m. —n, —n = hoorige, volgeling.
Lit'er, f. (u. m.) —s, — = liter.
Lit'era, w. —, —s, u. . .rä = letter.
Lit'erär'geschichte, zie Literaturgeschicht'e.
Lit'erär'historiker, m. = kenner en beoefenaar van de geschiedenis der letteren.
litterar'historisch = van of over de geschiedenis der letteren, litterair-historisch.
litterar'isch = litterair, letterkundig.
Lit'erat', m. —en, —en = geleerde, geletterde.
Lit'eratur, w. —, —en = litteratuur, letterkunde, letteren.
Lit'eratur'geschichte, w. = geschiedenis van de letterkunde.
Lit'eratur'zeitung, m. = letterkundige courant, literatuurblad, letterkundig overzicht.
Litew'ska, w. —, . . .fen = litewka (Poolsche uniformjas).
Lit'fa'staule, w. —, —n = aanplakzuil.
Litho'graph', m. —en, —en = lithograaf, steendrukker.
Litho'graphie', m. —, —n = lithografie.
litho'graphie'ren, [schw. (h.)] = lithografieeren.
lithogra'phisch = lithografisch.
Lit'ora'le, f. —s = litorale, kustland.
Lit'o'tes, w. — = litotes (rhetorische figuur, bevestiging door schijnbare ontkenning, verzachtende term).
Liturgie', w. —, —n = liturgie, kerkelijk voorschrift.
Liturg'ik, w. — = liturgiek, wetenschap van de liturgie.
liturg'isch = liturgisch.
Lit'ze, w. —, —n = galon, boordsel, passementlint, soutache, liskoord, lis, lus.

Liva'dia, Liva'dien, f. = Livadië.
livid' = livide, blauwachtig, vaal, loodkleurig.
Liv'land, f. = Lijfland
Liv'länder, m. -s, -n = Lijflander.
liv'ländisch = Lijflandsch.
Livre', m. -, -n = livre.
Livre'bediener, m. = livrebediende.
Eigentliat', m. -en = licentiaat, toegelaten, bevoegd.
Eigenz', m. -, -en = licentie, verlof, vergunning.
Lizitant', m. -en, -en = licitant, meestbiedende.
Lizitation', w. -, -en = licitatie, verkoop bij opbod, veiling.
Lizitieren, fchw. (h.) = liciteeren, veilen, bieden.
L. J. = laufenden Jahres: van 't loopende jaar.
Lloyd = Lloyd.
Lob, f. -(e)s = lof, lofspraak, loftuiting; (in der Schule) goede aantekening; pluimpje.
Lob'begierde, w. = lofgierigheid, ijdelheid.
Lob'begierig = lofgierig, ijdel.
Lobelia, Lobe'lie, w. -, .ien = lobelia.
loben, fchw. (h.) = loven, prijzen; da lob ich mir diesen Mann = dat is eerst mijn man; das Werk lobt den Meister = de meester heeft eer van zijn werk; zie **Loben**.
lobenswert, würdig = prijzenswaardig.
lobesam, lobesam = waardig, lofwaardig.
Lob'eserhebung, w. = loftuiting, lofreden.
Lob'gedicht, f.; **gesang**, m. = lof'dicht; -zang.
Lob'hudelei', w. = opkammerij, slijkflooierij.
lob'hudeln, fchw. (h.) = opkammen, slijkflooien.
Lob'hudler, m. -s, -n = slijkflooier, opkammer.
lob'lich = lof'lijk, edelachtbaar.
Lob'lieb, f. = loflied, lofzang.
lob'preifen, fchw. (h.) = loven en prijzen.
Lob'preifung, w. = lofprijzing, verheerlijking.
Lob'rede, w.; **redner**, m. = lof'rede; -redenaar.
lob'rederisch = als lofredenaar; vol lofspraak.
lob'singen, fchw. (h.) = lofzingen.
Lob'spruch, m. = lofspraak, -rede, -tuiting, lof.
Lob, f. -(e)s, Löcher = gat, opening; zak (van een biljart); gat, hol, hok, krot, kot, doos (gevangenis); er macht das eine L. zu, das andre auf = hij stopt 't eene gat met 't andere; einem zeigen, wo der Zimmermann das L. gelassen hat = iem. het vierkante gat wijzen; er pfeift auf dem letzten Loch = 't loopt met hem op een eind, hij loopt op zijn laatste beenen; aus welchem L. pfeift der Wind? = uit welken hoek waait de wind? in ein L. blasen = één lijn trekken; ein Fuchs weiß mehr als ein L. = een vos is voor één gat niet te vangen; laufen wie ein L. = zuipen als een ketter, als een tempelier.
Lob'bohrer, m. = boor.
Lob'eifen, f. = doorslag.
Lob'helmen, f. -s, -n = gaatje.
lob'en, fchw. (h.) = doorstooten, een gat maken; knippen (spoorkaartjes bijv.).
lob'ertig = vol gaten, stuk, doorboord.
Lob'her, m. -s, -, zie **Lob'helmen**.
Lob'hchen, f. -s, -n = krulletje, lokje.
Loc'ke, w. -, -n = krul, lok.
I. loc'ken, fchw. (h.) = krullen.
I. loc'ken, fchw. (h.) = lokken, trekken; an sich I. = tot zich lokken; einem Geld aus der Tasche I. = iem. geld uit den zak kloppen; zie **Funb**.
loc'ken, zie **Loc'ken III**.

Loc'kenhaar, f. = krullend haar, lokken.
Loc'kenopf, m. = krullebol.
loc'kenöppig = met krullend haar, met krullen.
Loc'kenpapier, f. = krul-, papiljottepapier.
Loc'kenperücke, w. = krulpruk.
loc'ker = los, onsamenhangend, brokkelig, niet vastzittend, slap, luchtig; losbandig; ein loserer Vogel, Zeiffig = een los heer, een losbandig persoon; er ließ nicht I. = liet niet los, hield niet op.
Loc'kerheit, w. - = losheid, slapheid, losbandigheid.
loc'kern, fchw. (h.) = losmaken, lossen maken; sich I. = los raken, los gaan.
Loc'kung, w. - = 't losmaken.
loc'lig = gekruld.
Loc'mittel, f.; **spesse**, w.; **spesse**, w.; **stümme**, w. = lok|middel; -luit; -spijs (-aas); -stem.
Loc'kung, w. -, -en = (ver)lokking, aantrekking.
Loc'vogel, m. = lokvogel (ook **Ag.**).
Loc'us, m. -, .ci, zie **Loc'us**.
Loeder..., zie **Loetter...**
Lo'de, w. -, -n = loot, scheut, spruit].
Lo'den, m. -s = grove wollen stof, loden.
Lo'denweber, Lo'der(er), m. -s, -n = lodenwever.
Lo'derische, w. = lichte, witte, vlokkige asch.
Lo'dern, fchw. (h.) = vlammen, slijkkeren, opvlammen; branden, gloeien.
Löffel, m. -s, -n = lepel; oor, lepel (eines Spasen); [gek]; er hat die Weisheit mit dem L. (mit Löffeln) gegeben = hij heeft de wijsheid in pacht; stede beinen L. nicht in andrer Leute Töpfe = bemoei je niet met andermans zaken; zie **barbieren**.
Löffelchen, f. -s, -n = lepelje.
Löffelci', m. -, -en = hofmakerij; gek gedrag].
Löffelente, w. = lepeleend.
Löffelförmig = lepelvormig.
Löffelgans, w. = lepelgans.
Löffelgarde, w. = maraudeurs, stroopende soldaten.
Löffelkraut, f. = lepelblad.
Löffeln, fchw. (h.) = lepelen, [minnekozen, 't hof maken; zich gek aanstellen].
Löffelreiter, m. = lepelaar.
Löffelstiel, m. = lepelsteel.
Löffelweise = bij lepels, bij lepelvol.
Löffler, m. -s, -n = lepelaar.
Log, Logg, f. -(e)s, -e = log (vaartmeter).
Logarithmentafel, w. = logaritmefabel.
logarithmisch = logaritmisch.
Logarithmus, m. -, .men = logarithmus, logarithme.
Log'buch, f. = logboek, scheepsjournaal.
Loge (spr.: **Lozje**), w. -, -n = loge.
Logenbillet, f. = logebiljet, -kaartje.
Logenbruder, m. = vrijmetselaar.
Logenmeister, m. = meester van de loge (der Freimaurer).
Logenstiche, m. = logeknecht, -bediende, plaatsbewaarder (im Theater).
Logg, zie **Log**.
log'gen, fchw. (h.) = loggen.
Log'ger, m. -s, -n = logger.
Log'gia (spr.: **Lozja**), w. -, .gien = loggia, loge.
logieren (spr.: **lozieren**), fchw. (h.) = loggeeren.
Logier'befuch, m. = loge, loge's; auf L. sein = gelogerd zijn.

Logiergaff, m. = logé.
Logif, w. = logika.
Logifer, m. -s, -e = logicus, redeneerkundige.
Logis' (spr.: loozji), f. -, -e = logies.
Logisch = logisch.
Logleine, w. = loglijn.
Logogriph', m. -en, -en = logogrief, woord-, letterraadsel.
Logos, m. = logos, woord.
Logheize, **Loghriibe**, w. = zuur laf, zwelder.
Loghe, w. -, -n = vlam, vlammend vuur, gloed; run, looi, schors; (met hout begroeid) moeras.
Logheide, w. = steeneik.
Loghen, fchw. (h.) = vlammen, opvlammen; looien.
Logfarbe, w. = runkleur, roodbruin.
Logfeuer, f. = vlammend vuur.
Loggar = looigaar, gelooid.
Loggerber, m. = looier, leerlooier.
Loggerberet, w. = leerlooierij.
Loggrube, w. = lookuip, looierskuip.
Loghuden, m.; -mühle, w. = run||koek; -molen.
Loghn, m. (gum. noch f.). -(e)s, Löhne = loon, huur, arbeidsloon, belooning, vergelding; er steht in meinem L. = hij is bij mij in huur; fchwimmen L. bekommen = met ondank beloond worden.
Lognarbeit, w. = loonarbeid.
Lognarbeiter, m. = loonarbeider, -dienaar, huurling.
Lognaufbesserung, w. = loonsverhooging.
Lognbedienter, -diener, m. = loonbediende, knecht, dienstknecht.
Lognen, fchw. (h.) = loonen, beloonen; einen [od. einen] L. = iem. beloonen; einen L. = iem. zijn loon, zijn salaris geven, uitbetalen; es lohnt sich der Mühe nicht = 't is de moeite niet waard; es lohnt sich faum = 't is nauwelijks de moeite waard.
Lognend = loonend, voordeelig, winstgevend.
Lognen, fchw. (h.) = einen [od. einen] L.
Lognherr, m. = patroon, baas.
Logn||kuische, w.; -kuischer, m.; -lafai, m. = huur||koets; -koetsier; -knecht.
Logn||kfala, w. = loonstandaard.
Logntag, m. = betaaldag.
Lognung, w. -, -en = betaling van loon, uitbetaling; soldij; huur.
Lognungstag, m. = betaaldag.
I. **Logal'** = lokaal, plaatselijk; **Logal'fca** = plaatselijke berichten, pl. bijzonderheden.
II. **Logal'**, f. -(e)s, -e = lokaal, vertrek.
Logal'behörde, w. = plaatselijke overheid.
Logal'farbe, w. = lokale kleur.
Logal'fite'ren, fchw. (h.) = lokalizeeren.
Logal'fite', w. -, -en = lokaliteit.
Logal'fkenntnis, w. = plaatskennis, plaatselijke kennis.
Logal'patriottismus, m. = kleinstedschheid, bekrompenheid.
Logal'verkehr, m. = lokaal verkeer.
Logation', w. -, -en = lokatie, rangregeling (der schuldeischers).
Log'fativ u. **Log'fativ'**, m. -(e)s, -e = lokatief (plaatsnaamval).
Logomobile, w. -, -n = lokomobiel.
Logomotiv', w. -, -n = lokomotief.
Logomotiv'führer, m. = machinist.
Log'fua, m. -, -u. -fe = locus, plaats, zekere plaats.
Log'fution', w. -, -en = locutie, uitdrukking.

Loth, m. -(e)s, -e = dolik (onkruid in 't koren); raaigras.
Lothbard, m. u. f. -(e)s, -e = lommerd; pand.
Lothbardbank, w. = bank van leening, lommerd.
Lothbar'de, m. -n, -n = Lombard; **Lothbarben** = Zuid-Oostenrijksche spoorwegen (aandeelen).
Lothbar'de die = Lombardije.
Lothbar'die'ren, fchw. (h.) = verpanden, beleenen.
Lothbar'disch = Lombardisch.
Lothber, f. -s = ombre, ombre.
Loth'don, f. = Londen.
Loth'doner, m. -s, -e = Londenaar, Londensch.
Loth'ge (spr.: lözje), w. -, -n = lange, lange lijn (voor de paardedressuur).
Loth'itudinal'fchwungung, w. = longitudinaaltrilling, lengtetrilling.
Loth'bar'de, zie **Langobard'e**.
Loth'ic, zie **Loth'ic**.
Loth'fe'ic, zie **Loth'fe**.
Loth'ra, **Loth're**, w. = Laura.
Loth'beer, m. -(e)s, -en = laurierboom, laurier; lauwer.
Loth'beer'baum, m.; -blatt, f.; -e, w. = laurier||boom; -blad; -bes.
Loth'beer'kranz, m. = lauwerkrans.
Loth'beer'reis, f., -zweig, m. = lauriertak.
Loth'fch, m. -(e)s, -e = pad(de)].
Loth'd, m. -s, -s = lord.
I. **Loth're**, zie **Loth'ri** (II).
II. **Loth're**, zie **Loth'ra**.
Loth'relet, w. = Lorelei, Loreleirots.
Loth'renz, m. = Laurens.
Loth'renz'ftröm, m. = St.-Laurensrivier.
Loth'rette, w. -, -n = lorette, galante dame.
Loth'net'fca (spr.: loth'net), w. -, -n = lothnet.
Loth'gnon' (spr.: loth'gnon), f. -s, -s = lothgnon, monocle.
I. **Loth'ri**, m. -(e)s, -s = halfaap; papegaai, lorre.
II. **Loth'ri**, w. -, -s = lorrie.
I. **Loth'**, f. -es, -e = lot, loterijbriefje, noodlot; das L. ziehen = loten, trekken; das L. fällt auf einen, trifft einen = valt op iem.; das große L. = de hoofdprijs, de honderdduizend.
II. **Loth'** = los, vrij, onvast; etw. [einer Sache, von einer Sache] l. sein, werden = van iets af, iets kwijt zijn, raken; jett bin ich ihm endlich l. = nu ben ik eindelijk van hem af; mein Geld bin ich l. = ben ik kwijt; der Teufel ist l. = de duivel is van den ketting, de boel is in rep en roer; was ist l.? = wat is er gaande? wat is er te doen?; mit ihm ist nicht viel l. = hij beteekent niet veel, hij heeft 't buskruit niet uitgevonden; etw. l. haben = iets kennen, begrijpen, snappen; der hat was l. = hij is knap, slim; darin hat er etw. l. = daar weet hij heel wat van; nur l. = beginnen! of komaan! of vooruit maar! of er op los!
Loth'arbeiten, fchw. (h.) = loswerken; tapfer drauf l. = er flink op los werken.
Loth'bar = los te maken; oplosbaar.
Loth'bekommen, f. (h.); -binden, f. (h.) = los||krijgen; -maken (-binden).
Loth'brechen, f. (h.) = losbreken, losmaken, stukbreken; l., (f) = losbreken, losgaan; (vom Sturm, Gemitter) losbarsten, uitbarsten.
Loth'brennen, unr. (h.) = vuren, vuur geven.
Loth'bringen, unr. (h.) = loskrijgen, -maken.
Loth'hauffalt, w. = brandweergebouw.

Loßblatt, f. = vloiepapier.
Loßbüchse, m. = brandemmer.
Loßbüchse, f. = blusschen, uitdoen, laten uitdooven; uitvegen, uitwisschen; (den Durst) lesschen, stillen; (eine Schuld) aflossen, afdoen, delgen; (einen Posten im Buch) schrappen, royeeren; (ein Schiff, die Ladung) lossen; das Papier löst = dat papier vloeit; l., (ft.), zie erlößchen.
Loßcher, m. -s, - = blusscher; lossen.
Loßschiff, f.; -gerät, f. = brandemmer; -gereedschappen.
Loßhorn, **Loßhütchen**, f. = dompertje.
Loßkühl, w. = doovekool.
Loßpapier, f. = vloiepapier.
Loßplatz, m. = losplaats.
Loßung, w. -, -en = blussching; lessching; lossing; delging.
Loßungshafen, m. = losplaats, -haven.
Loßzeit, w. = losdagen; ligdagen.
Loßdonnern, f. = losdonderen, losbarsten, uitbarsten.
Loßdraien, f. = losdraaien.
Loßdrücken, f. = afschieten, lossen, vuren.
Loße = los, losjes, onvast; ein loser Hufe = een wilde, losse knaap; ein loser Vogel = een ondeugende, losbandige snaak; einen losen Mund, ein loses Maul haben = los in den mond zijn; ein loser Streich = een leelijke poets; das lose Mädchen = 't dartele, schalksche meisje; loses Gefindel = vagebondeerend volk.
Loßgeld, f. = losgeld.
Loßessen, f. = uit 't ijs losmaken; (fig.) (einen) er uit helpen, er uit redden.
Loßen, f. = loten, trekken; (oerb.) luisteren; sich frei l. = vrij loten.
Loßen, f. = losmaken, slaken; loskoopen; bevrijden; (eine Schwierigkeit, eine Aufgabe, ein Räthel) oplossen; (eine Kanone) lossen, afvuren; (ein Pfand) aflossen; (ein Versprechen) houden, nakomen; (ein Bisset) nemen; (Weib) beuren, ontvangen; (einen Zweifel) opheffen; die Macht zu binden und zu l. = om te binden en te ontbinden; die Zunge ist ihm gelöst = hij praat er flink op los; [einen] seines Eides l. = van zijn eed ontheffen; er hat seine Aufgabe trefflich gelöst = zich voortreffelijk van zijn taak gekweten; sich l. = losgaan, losraken; opgelost worden, op te lossen zijn.
Loßer, m. -s, - = loter; (oerb.) luisteraar; (meid.) lepel, oor (des Willens).
Loßeschlüssel, m. = macht der sleutelen, macht om de zonden al of niet te vergeven.
Loßfahren, f. (f.) = wegvaren, -rijden; plotseeling losgaan, losschieten; los-, uitbarsten; auf einen l. = op iem. afstormen, toeschieten; über einen l. = op iem. afgeven.
Loßfeuern, f. = afvuren; auf einen l. = op iem. vuren.
Loßgeben, f. (h.) = vrij laten, loslaten, op vrije voeten stellen.
Loßgeh(en), unr. (f.) = losgaan, losraken; (von Feuerwaffen) afgaan; jetzt kann's l. = nu kan 't beginnen; auf einen l. = op iem. los-, afgaan; (Stub.) duelleeren.
Loßgondeln, f. = weg-, heengaan.
Loßgürten, f. = den gordel afdoen, afgorden; den buikriem (van een paard) losmaken.
Loßhaben, zie Loß II.
Loßhaken, f. = loshaken.
Loßhalftern, f. = den halster losmaken.

Loßhauen, f. (h.) = loshouwen, -hakken; auf einen l. = op iem. losranselen, inhakken.
Loßhelfen, f. (h.) einem = iem. los helpen, helpen los te komen.
Loßhegen, f. = (die Hunde) aanhitsen.
Loßkauf, m. = losprijs, -koop, vrij-, afkoop.
Loßkaufen, f. = loskopen, vrijkopen.
Loßkaufung, w. -, -en = loskoop.
Loßketten, f. = losketenen, ontketenen.
Loßknöpfen, f. = losknoopen.
Loßkommen, f. (f.) = loskomen, -raken; vrijkomen, uit de gevangenis komen.
Loßkoppeln, f. = (h.); -fricgen, f. = loskoppelen; -krijgen.
Loßlassen, f. = loslaten; vrij laten, in vrijheid stellen; (Brief) schrijven; (Stede) houden.
Loßlegen, f. = beginnen, van wal steken, voor den dag komen (met spreken bijv).
Loßleute, Pl. = kleine huurboeren.
Loßlich = oplosbaar, op te lossen.
Loßlöfen, f. = losmaken.
Loßmachen, f. = losmaken; verlossen, bevrijden; sich von einem l. = zich van iem. ontdoen.
Loßplatten, f. = uit-, losbarsten.
Loßreden, f. = er op lospraten, er op losredeneeren.
Loßreisen, f. (h. u. f.) = losscheuren, -rukken; afscheiden.
Loß, m. Löss = löss, Limburgsche klei.
Loßsagen sich, f. = (von etw.) afzien, afstand doen; sich von einem l. = van iem. scheiden, met iem. breken.
Loßscheibe, w. = looze schijf (aan machines).
Loßschießen, f. (h.) = los-, wegschieten; afschieten, beginnen (te schieten); sich nur löß! = schiet maar op! begin maar! l., (f.) = (auf einen) toeschieten.
Loßschlagen, f. (h.) = losslaan; (waren) van de hand doen, verkoopen; beginnen te slaan, (brauf) los slaan; slag leveren.
Loßschneiden, f. (h.); -schneiden, f. (h.); -schneiden, f. = losgespen; -snijden; -rijgen; -schroeven.
Loßspannen, f. = (ein Pferd) los-, afspannen; (einen Bogen) ontspannen.
Loßsprechen, f. (h.) = (von etw. od. mit Gen.) vrijspreken (van); (einen Esel) vrijlaten.
Loßsprechung, w. = vrijspraak; vrijlating.
Loßspringen, f. = los doen springen, los maken; l., (f.) auf einen l. = op iem. losrennen, -draven.
Loßspülen, f. = los-, wegspoelen.
Loßfeuern, f. = afgaan, losgaan.
Loßstürmen, f. = (f.), -stürzen, f. = losstormen, losrennen.
Loßstornen, f. = lostornen.
Loßsung, w. -, -en = loting; wachtwoord, parool, leus; (dagelijksche) ontvangst; (jacht-ter) drekkloozing.
Loßsung, w. -, -en = oplossing (einer Aufgabe, in der Chemie); ophelling (eines Vertrages); 't afvuren, afgaan (eines Gemehres); 't nemen (einer Fahrkarte).
Loßsungswort, f. = wachtwoord, parool.
Loßwachen, f. = loswaken.
Loßwerden, f. (f.) = (einen) van iem. afkomen, iem. kwijt raken; (etw.) kwijt raken, verkoopen.
Loßwickeln, f. = (h.); -winden, f. (h.) = loswikkelen (-bakeren); -winden (-vlechten).
Loßziehen, f. (h.) = lostrekken, -rukken; l., (f.) auf einen l. = op iem. afgaan; über einen

L = tegen iem. uitvaren, iem. onder handen nemen; op iem. afgeven.

Lot, f. -(e)s, -e = lood (zum Schießen); schietlood, peil-, dieplood; lood (Gewicht); (soldeer)lood, soldeer(sel); in L. stehen = in 't lood, loodrecht staan; ein L. fällen = een loodlijn neerlaten; ins L. bringen = in orde, in 't reïne brengen; ins L. kommen = in orde komen, op zijn pootjes terecht komen.

Lotte, w. - = soldeer(sel).

lot'en, fchw. (h.) = looden, peilen.

löt'en, fchw. (h.) = soldeeren.

Lothar, m. = Lotharius.

Lotharingen, f. = Lotharingen.

Lotharinger, m. -s, - = Lotharinger.

Lotharingisch = Lotharingsch.

löt'ig = van een lood; fchzehnlötliges, bierzehn-lötiges Silber = zilver van 16, 14 karaat.

löt'kolben, m.; -lampe, w. = soldeer|kolf; -lamp.

lot'leine, w. = loodlijn, lijn van 't diep- of van 't schietlood.

Lotophagen, Pl. = lotophagen (lotosvruchteters).

lot'os, zie Lotus.

lot'recht = loodrecht, in 't lood.

löt'rohr, f. = soldeerpip.

lot're, m. -n, -n = loods.

lot'sen, fchw. (h.) = loodsen.

lot's'boot, f.: -geld, f. = loods|boot; -geld.

lot'schen, f.; **lot're**, w. = Lotje.

lot'terbett, f. = rustbed, rustbank.

lot'terbube, m. = schelm; straatjonge, -bengel; loszinnige, liederlijke kerel.

lot'terie, w. -, -n = loterij; in die L. sehen = in de loterij spelen.

lot'terie'geld, f.: -gewinn, m.; -los, f. = loterij|geld; -prijs; -lot.

lot'terie'plan, m.; -wefen, f. = loterij|plan; -wezen.

lot'terig = slordig, schunnig; liederlijk, loszinnig, losbandig.

lot'terleben, f. = liederlijk leven.

lot'tern, fchw. (h.) = boemelen, slordig zijn.

lot'to, f. -s, -s; **lot'tospiel**, f. = lotto, kienospel.

lot'tung, w. -, -en = soldeering.

lot'tus, m. -, - = lotos, lotus.

lot'tusblume, w. = lotusbloem.

lot'tusbaum, w. = lotusb'oom.

lot'tuige, w. = waterpas, paslood.

louis', m. = Louis; (in Berlijn) souteneur.

louis'dor, m. -s, -e u. -s = louis, louis-d'or (gouden munt v. 20 fr.).

lot'we, m. -n, -n = leeuw; fig. lion, held van den dag.

lot'wen, f. = Leuven.

lot'wenartig = leeuwachtig, op een leeuw gelijkend, als van een leeuw.

lot'wen'anteil, m.; -bändiger, m.; -garten, m. = leeuwe|(aan)deel; -temmer; -park.

lot'wen'grube, w.; -haut, w.; -herz, f. = leeuwe|kuil; -huid; -hart (Richard Löwenherz).

lot'wenherzig = met een leeuwehart, zoo moedig als een leeuw.

lot'wen'jagd, w.; -jäger, m.; -flaue, m.; -maul, f.; -mut, m. = leeuwe|jacht; -jager; -klauw (ook plant.); -muil(-bek); -moed.

lot'wenorden, m. = orde van den Leeuw.

lot'wenraden, m. = leeuwemuil.

lot'wenritter, m. = ridder van de Leeuweorde; ridder met den leeuw.

lot'wen'stärke, w.; -zahn, m. = leeuwe|kracht; -tand (de plant ook: paardebloem).

lot'win, w. -, -nen = leeuwwin.

lot'win, w., zie Lot.

lot'hal' = loyaal (rechtmatig, eerlijk, trouw).

lot'hal'tät, w. - = loyauteit.

lot'is = laufende Rechnung.

lot'is = lange Sicht.

lot' = laut; luidens, naar luid van.

lot'fct. = laut fctur.

lot'beckisch, **lot'büsch** = Lübecksch.

lot'cä: das Evangelium L. = 't Evangelie van Lukas.

lot'os, m. -es, -e = los, lynx.

lot'os'auge, f. = losse oog, scherp oog.

lot'os'augig = scherpsziend.

lot'os'tage, w. = wijfjes-los.

lot'cia, w. = Lucia.

lot'cian', m. = Luciaan.

lot'cie (3 Silben), w. = Lucia.

lot'cifer, zie Quäifer.

lot'cile, w. = Lucille.

lot'ce, w. -, -n = spleet, bres, opening; leemte; tekort; zie ausfüllen.

lot'cenhüßer, m. = gatstopper, bijlooper, plaatsvulling; stoplap.

lot'cenhäft = vol leemten, gebrekkig, onvolledig.

lot'cenhäftigkeit, w. - = gebrekkigheid, onvolledigheid.

lot'c'enloß = onafgebroken, zonder leemten.

lot'c'etia, zie Lufretia.

lot'der, f. -s, - = loeder, krenge, prij, beest.

lot'derleben, f. = liederlijk leven.

lot'derlich, zie liederlich.

lot'dern, fchw. (h.) = lokken met aas; onzedelijk, losbandig leven.

lot'dolf, m. = Ludolf.

lot'dwig, m. = Lodewijk.

lot'dwig'slied, f. = Lodewijkslied.

lot'f, w. -, Lüfte = lucht, adem; an die L. hängen, stellen = luchten, in de open lucht zetten; einen an die L. setzen = iem. de deur uitzetten; in die L. fliegen, springen = in de lucht vliegen, laten springen; seinem Herzen L. machen = zijn hart lucht geven; in die L. reden = in 't honderd praten; etw. aus der Luft greifen = iets uit de lucht grijpen; das liegt, fchwebt in der L. = dat zit in de lucht; die L. ist rein = het terrein is vrij, er is niets te vreezen; er ist für mich L. = hij bestaat voor mij niet.

lot'f'art, w. = lucht-, gassoort.

lot'f'artig = luchtvormig.

lot'f'bad, f.; -ballon, m.; -bereitung, w. = lucht|bad; -ballon; -bereiding.

lot'f'beschaffenheit, w.; -beschreibung, w.; -bild, f.; -blase, w. = lucht|gesteldheid; -beschrijving; -beeld; -bel (-blaas).

lot'f'chen, f. -s, - = luchtje, koeltje, tochtje, zuchtje, zacht windje.

lot'f'dicht = luchtdicht.

lot'f'dichtigkeitsmesser, m. = manometer.

lot'f'druck, m. = luchtdrukking.

lot'f'druckeisenbahn, w. = luchtspoorweg.

lot'f'ten, fchw. (h.) = luchten, ventileren; (ein Zimmer, Betten) luchten, uit- of doorluchten; (die Brust) verlichten, lucht geven aan; (Schleier, Vorhang) omhoog doen; ophessen; (den Gut) even afnemen, lichten.

lot'f'erscheinung, w.; -fahrer, m.; -fahrt, w.; -fang, m. = lucht|verschijnsel; -reiziger (-schipper); -reis; -trekker (ventilator).

lufftformig = luchtvormig.
Lufftgebilde, f. = hersenschim, fata morgana.
Lufftgefäße, Pl.; **-gegend**, w.; **-gestalt**, w. = lucht|vaten; **-streek**; **-gestalte**.
Lufftbeizung, w. = verwarming door warme lucht.
lufftig = luchtig, koel; etherisch, uit lucht bestaande, licht, doorzichtig, luchtig; luchtig, zorgeloos; der lufftige Kampf = de strijd in de lucht (tusschen zonnelicht en nevel); die lufftigen Gewitter = de faeën in de lucht; das lufftige Gewindel = 't volkje in de lucht.
Lufftitus, m. -fes, -fe = windbuil, blaaskaak.
Lufftkiffen, f.; **-flappe**, w.; **-kreis**, m. = lucht|kussen; **-klop**; **-kring** (dampkring).
Lufftugel, w. = bol met lucht of gas gevuld.
Lufftur, w. = luchtkuur.
luffteer = luchtledig.
Lufflinie, w. = (afstand) hemelsbreedte.
Luffloch, f.; **-masse**, w.; **-messer**, m. = lucht|gat; **-massa**; **-meter**.
Luffmeßkunst, m.; **-pumpe**, w.; **-raum**, m. = lucht|meetkunde; **-pomp**; **-ruim** (ook: met lucht gevulde ruimte).
Luffreinigung, w.; **-rette**, w.; **-röhre**, w. = lucht|reiniging (-zuivering); **-reis**; **-pijp** (-buis).
Luffröhrenentzündung, w.; **-schnitt**, m.; **-fchwindsucht**, w. = lucht|pijp|ontsteking; **-snede**; **-tering**.
Luffsäule, w.; **-fchicht**, w.; **-fchiff**, f. = lucht|kolom; **-laag**; **-fchip**.
Lufffchiffer, m.; **-fchiff(f)ahrt**, w.; **-fchloß**, f. = lucht|fchipper; **-fcheepvaart**; **-kasteel**.
Lufffpiegelung, w.; **-fpringer**, m.; **-fprung**, m. = lucht|fpijgeling; **-springer**; **-sprong**.
Luffreich, m. = slag in de lucht.
Lufftrieb, m.; **-fstrom**, m.; **-fströmung**, w. = lucht|streek; **-stroom**; **-strooming**.
Lufftung, w. = 't luchten, ventilatie.
Luffverdichtung, w.; **-verdünnung**, w.; **-wage**, w. = lucht|verdichting; **-verduunning**; **-meter**.
Luffwchfel, m. = verandering van lucht.
Luffzieher, m. = luchttrekker, ventilator.
Luffzug, m. = tocht.
Lug, m.: **L. und Trug** = leugen en bedrog; ook = **Luginßland**.
Luganer See = meer van Lugano.
Lüge, w. -, -n = leugen; einem Lügen strafen = iem. logenstraffen; einen der L. gefhen = iem. heften liegen.
lügen, fhw. (h.) = kijken, loeren, uitkijken].
lügen, ft. (h.) (fch lüge; log; löge; löge! ge- logen) = liegen, jokken; er lügt in feinen Beutel = hij liegt in zijn eigen geldelijk voordeel, hij liegt naar zich toe; er lügt in feinen Hals = hij liegt tegen beter weten in, beliegt zich zelf; zie **dru den**.
Lügenbeutel, m. = leugenzak.
Lügenfürst, m. = vader van de leugen, satan.
Lügenreiß, m. = leugengest.
Lügenhaft = leugenachtig.
Lügenhaftigkeit, w. = leugenachtigheid.
Lügenmaul, f. = leugenzak, -tap, leugenaar.
Lügenprophet, m. = leugen-, valsch profheet.
Lüger, zie **Logger**.
Luginßland, m. = kijk-in-'t-land, wachttorenen.
Lügenner, m. -ß, - = leugenaar; er wird daran zum L. werden = dat zal hem als een leugenaar tentoonstellen.
lügennerisch = leugenachtig, valsch.
Luischen, f. = Louizette, Wiesje.
Luisfe, w. = Louize.

Lu'fad, m. = Lukas; vgl. **Lucä**.
Lu'fe, w. -, -n = luikgat, gat in 't dak, of in 't dek van een fchip, lichtgat, luik.
Luffa, f. = Lucca.
luffrativ = lukratief; winstgevend.
Luffretia, w. = Lucretia.
Luffrez, m. = Lucretius.
Luffretia, w. = Lucretia.
luffre'ren, fchw. (h.) = winnen, verdienen.
Luffubration, w. -, -en = lucubratie, nachtwerk, nachstude.
lufful'fifch = lucullifch, weelderig, overdadig.
lufften, fchw. (h.) = neuriën; in den Schlaf l. = zachtjes in slaap zingen; sussen; [zingen].
I. Lum'me, w. -, -n = grendel, boom, dwarsbalk.
II. Lum'me, w. -, -n = duiker, duikereend.
Lum'mel, m. -ß, - = gebraden lendeveleesch.
Lümmel, m. -ß, - = lummel, lomperd, vlegel, kinkel.
Lümmel'f, w. -, -en = lummelarij.
lüm'melhaft = lummelig, vlegelachtig.
Lum'mer, zie **Lum'mel**.
Lum'mer = los, losjes].
Lump, m. -(e)ß, u. -en, -e(n) = ploert, minnekerel, armzalig persoon, laagdenkend mensch; ellendeling, smeerlap; bedelaar, schooier.
Lumpazius, m., zie **Lump**.
Lumpazibagabundus, m. = schooier.
I. Lum'pen, fchw. (h.) = min behandelen; boemelen, sjouwen; fch nicht l. laßen = zich niet laten lompen, zich grootmoedig, royaal toonen.
II. Lum'pen, m. -ß, -- = lompe, vod, lor, lap.
Lum'penfrau, w. = vodderaafter.
Lum'pengeld, f. = minne, lage prijs of som, koopje, prikje.
Lum'pengendel, f. = gepeupel, gespuis, janhagel, rapalje.
Lum'penhandel, m. = handel in lompen; onbeduidende zaak, zaak van niets.
Lum'penhändler, m. = voddekoopman, handelaar in lompen.
Lum'penhund, m. = ellendeling, hond, fchoft.
Lum'penram, m. = lorreboel, voddekraam, tuig.
Lum'penmak, m. = lompe-, voddekoopman.
Lum'penpad, f. = gespuis, rapalje, janhagel.
Lum'penfack, m.; **-fammer**, m. = vodde|zak; **-raper**.
Lum'penboff, f. = gemeen, janhagel, gespuis.
Lum'penware, w. = voddegoed.
Lumperei, w. -, -en = minne en geringe zaak, nietigheid, bagatel, vodderij.
lum'picht, -ig = in lompen gekleed, haveloos; ellendig, fchofterig; nietig, onbeduidend, el.
Lu'na, w. = Luna. [lendig; vies.
luna'rifch = lunair, lunarifch, de maan betreffende, maan...
Lunarium, f. -, -rien = lunarium.
luna'rifch = lunatiek, maanziek, grillig.
Lunch (spr.: **Lönts**), m. -eß, -eß = lunch, tweede ontbijt.
lun'chen (spr.: **Löntschen**), fchw. (h.) = lunchen.
Lu'ne, w. -, -n = bijt (in 't ijs).
Lünnet'e, m. -, -n = lunette, halfkringvormig venster; klein vestingwerk.
Lun'ge, w. -, -n = long.
Lun'genader, m.; **-brüße**, w.; **-entzündung**, w. = long|ader; **-klier**; **-ontsteking**.
Lun'genflügel, m.; **-frankheit**, w.; **-fraut**, f.; **-fchwindsucht**, w. = long|vleugel; **-aandoening**; **-kruid**; **-tering**.

- Zun'gen|zeuche**, w.; **z'snecke**, w.; **z-tubertel**, w. = long|ziekte; -slak; -tuberkel.
- Zun'gerer**, m. -s, - = slenteraar, lanterfanter, draaier, niets-doener. ein **Zun'gerer-leben** führen = rondslechteren, lanterfanten, den tijd met rondslechteren doorbrengen.
- Zun'gern**, [schw. (h.) = slenteren, lanterfanten; [hunkeren (naar), loeren (op)].
- Zun'ning**, m. -(e)s, -e = musch, mosch].
- Zun'te**, w. -, -n = luns, spie.
- Zun'te**, m. -, -n = lont; (meibm.) vossesstaart, pluim; z. riechen = lont ruiken.
- Zun'ten|stinte**, w.; **z'schloß**, f. = lont|geweer; -slot.
- Zun'ze**, w. - = ingewanden (van wild).
- Zun'ze**, w. -, -n = loep, vergrootglas.
- Zun'zen**, **Zun'zen**, [schw. (h.) (eine Zeche, einen Schiefer, den Gut) = oplichten, even opheffen, even afnemen; [opheffen, opbeuren, optillen].
- Zun'zine**, w. -, -n = lupine, wolfsboon.
- Zun'pus**, m. - = lupus, vretende wolf (een kankerachtige ziekte).
- Zun'sch**, m. -(e)s, -e = pad(de); amfibie, tweeslachtig dier.
- Zun'sei**, zie **Zorelei**.
- Zun'ser**, m. -s, - = (oberd.) luisteraar.
- Zun'straaten**, f. = Luzitanië.
- Zun't**, w. -, **Zun'te** = lust, ple(i)zier, vreugde, genoegen, vermaak, genot, smaak, zin; feine Z. an etw. haben = iets prettig, aangenaam vinden; mit Z. und Liebe = met groot genoegen; ich habe feine Luft dazu = ik heb er geen zin, geen lust in; ich habe große, nicht übel Z. es ihm zu sagen = ik heb veel trek...; einem Z. zu etw. machen = maken, dat iem. plezier in iets krijgt; **Zun'te** = plezier, genot, genietingen; (zinnelijke) lusten.
- Zun'tbarheit**, w. -, -en = vermakelijkheid, amuzement, festiviteit; [genoegen, vergenoegdheid, aangenaamheid].
- Zun'ten**, [schw. (h.) = begeeren, verlangen; mit Z. lüftet nach = ik verlang naar, begeer; ihn lüfete zu sterben = hij verlangde te sterven; [vermaken; mit Z. lüftet einer Sache = ik begeer iets; mit Z. lüftet es = ik verlang 't; was dein Herz lüftet = wat je hart begeert; er lüftet nach... = hij verlangt naar, begeert].
- Zun'ter**, m. -s, - = luister; luster, kroon; luuster (een stof).
- [I. **Zun'tern**, [schw. (h.) = verlangen, begeeren].
- II. **Zun'tern** = begeerig; wellustig, ontuchtig, geil.
- Zun'ternheit**, w. - = begeerigheid, verlangen, zinnelijke lust; ontuchtigheid, geilheid.
- Zun'terwendend** = trek gevend, opwekkend.
- Zun'tfahrt**, m. = pleziertocht, uitstapje, toertje.
- Zun'tgang**, m. = laan, wandeling, wandeldreef.
- Zun'tgarten**, m. = plezertuin, park, lusthof.
- Zun'thain**, m. = bosschage, lustboschje.
- Zun'thaus**, f. = buitenverblijf, uitspanningsoord.
- Zun'thäuschen**, f. = priëel, koepel, paviljoen.
- Zun'tig** = lustig, vrolijk, blijde, grappig, plezierig; [aangenaam, genoeglijk, lief, bevallig, vrolijk; geneigd, begeerig; lustige Person = grappemaker; I. er Rat = nar]; sich I. über etw. machen = zich vrolijk over iem. maken; Bruder Z. = vrolijke klant, vrolijk Fransje; das bin ich I. = daar heb ik lust of zin in.
- Zun'tigkeit**, w. - = vrolijkheid, blijheid, plezier.
- Zun'tigmacher**, m. = grappemaker.
- Zun'tjacht**, w. = plezierjacht.
- Zun'tlager**, f. = plezierkamp.
- Zun'tling**, m. -(e)s, -e = wellusteling.
- Zun'tmord**, m. = moord met verkrachting.
- Zun'tort**, m. = plaats van vermaak, uitspanning.
- Zun'treise**, w. = plezierreis.
- Zun'trin**, m. -s = lustrine, glanszijde.
- Zun'tritt**, m. = wandelrit, rijtoertje.
- Zun'trum**, f. -s, ..ra u. ..ren = lustrum.
- Zun'tschiff**, f. = plezierschip, jacht.
- Zun'tschloß**, f. = lustslot.
- Zun'tseuche**, w. = venerische ziekte, [ziekelijke begeerte].
- Zun'tspiel**, f. = blijspel; [vermaak].
- Zun'tspieldichter**, m. = blijspeldichter.
- Zun'twäldchen**, f. = bosschage, lustboschje.
- Zun'twandeln**, [schw. (h.) = wandelen].
- Zun'twandler**, m. = wandelaar.
- Zun'theraner**, m. -s, - = Lutheraan.
- Zun'theranisch**, **Zun'therisch** = Luthersch.
- Zun'therstuhl**, m. = groote gemakkelijke stoel.
- Zun'therium**, f. -(e)s = Lutherdom, Lutheranisme.
- Zun'tschentel**, m. = dotje (voor kleine kinderen).
- Zun'tschen**, [schw. (h.) = zuigen, slorpen, leppen.
- Zun'tscher**, m. -s, - = speen, zoethouwer.
- Zun'ter**, m. -s = slappe brandewijn.
- Zun'tich**, f. = Luik.
- Zun'ticher**, m. -s, - = Luikenaar.
- Zun'ticherin**, w. -, -nen = Luiksche.
- Zun'tseite**, w. = loefzijde.
- Zun'twärts** = te loevt, in den wind.
- Zun'tation**, w. -, -en = luxatie, verrekking, verstuiking.
- Zun'temburgisch** = Luxemburgsch.
- Zun'turiös** = luxuriös, weelderig, verkwistend.
- Zun'tus**, m. - = luxa, weelde, pracht.
- Zun'tus|artikel**, m.; **z'teuer**, w. = weelde|artikel; -belasting.
- Zun'tern**, f. = Lucern.
- Zun'ter**, m. - = luzerne.
- Zun'tifer**, m. -s, - = lucifer; Lucifer.
- Zun'tum**, zie **Zun'tum**.
- Zun'tin**, w. = Lydia.
- Zun'tien**, f. = Lydië.
- Zun'tisch** = Lydisch.
- Zun'tobodium**, f. -s, -ien = lykpodium, wolfsklauw.
- Zun'turg**, m. = Lykurgus.
- Zun'turisch** = Lykurgisch.
- Zun'thatisch** = lymphatisch.
- Zun'th'drüse**, w. = lymphklier.
- Zun'th'e**, w. -, -n = lymph, lympe, bloedwater.
- Zun'th'gefäße**, Pl. = lymphvaten.
- Zun'then**, [schw. (h.) = lynchen, 't lynchrecht uitoefenen].
- Zun'tjustiz**, w. = lynchrecht.
- Zun't**, f. = Lyon.
- Zun'ter**, m. -s, - = Lyonees.
- Zun'tra**, w. -, **Zun'tren** u. -s = lier.
- Zun'trif**, w. - = lyrische poëzie, lyriek.
- Zun'triter**, m. -s, - = lyricus, lyrisch dichter.
- Zun'trisch** = lyrisch.
- Zun'tsol**, f. -(e)s = lysol.
- Zun'tum**, f. -s, ..geen = lyceum.

M.

M, f. = M.
M. = Markt, Meise.
m = Meter; **m**. = mein; mille (duizend).
m. M., zie *M* n n a h m e.
M a a n ' b e r, m. = Maeander (in de oudheid naam van een sterk kronkelende riv. in Kl. Azië); Grieksche versiering van gebroken rechtelijnen of van spiraallijnen.
m a a n ' d r i f t = maeandrisch, kronkelend, in elkaar gedraaid.
M a a r, f. -(e)s, -e = plas, meer (nl. in den krater van uitgebrande vulkanen in de Eifel).
M a a s, m. = Maas.
M a a t, m. -(e)s, -e = maat, scheepsonder-officier.
M a a t ' j e s h e r i n g, m. = maatjesharing.
M a c c a r o ' n i zc., zie *M* a f f a r o n i zc.
M a c h i a b e l ' l i, zie *M* a c h i a b e l l i.
M a c e d o ' n i e n zc., zie *M* a c e d o n i e n zc.
M a c e ' n (a)s, zie *M* a c e ' n.
M a c h e, m. - = maak, bewerking; maakwerk, maaksel, techniek; in der *M* a c h e s e i n = in de maak zijn; eimen in die *M*. n e h m e n = iem. bewerken, trachten te vormen.
m a c h e n, f. d m. (h.) = maken, doen; d a s (Bett) opmaken; (Nacht) aansteken; (Feuer) aanleggen, aanmaken; (Kaffee, Tee) zetten; (een of ander muziektuk) uitvoeren, maken; 2 und 3 macht 5 = 2 en 3 is 5; d a s macht z u s a m m e n 7 M a r t = dat is samen 7 M k.; w a s m. S i e ? = hoe vaart U? m a c h e n S i e e s s o, d a s . . = zie 't zoo te schicken, dat.; eimen m. = 't (spel) van iem. winnen; w a s i s t z u m. ? = wat te doen? s o m a c h t e r e s i m m e r = zoo doet hij nu altijd; d a i s t n i c h t s z u m. = er is niets aan te doen; w i e m a c h t d i e K a s e ? = hoe doet 't katje? m. S i e d a s ! = maak toch voort! d a s m a c h t m i r A n g s t, b a n g e = dat maakt mij angstig, bang; d a s m a c h t A p p e t i t = geeft trek, wekt den eetlust op; j e h t m a c h t e r E r n s t = nu meent hij 't ernstig; e i n E x a m e n, e i n e R e i s e m. = (een) examen, een reis doen; e i n e m F r e u d e, V e r g n u g e n m. = iem. plezier doen; d a s m a c h t e m i r a l l e r l e i G e d a n k e n = dat gaf me allerlei te denken; e r m a c h t i n W o l l e = hij doet (handelt) in wol; l a s s e n S i e m i c h n u r m. = laat mij maar begaan; e r m a c h t d e n N e p h i t o = hij speelt voor M.; e i n e m W u t m. = iem. moed inboezemen, geven; d a s m a c h t n i c h t s = dat hindert niets; i c h m a c h e m i r n i c h t s d a r a u s = ik geef er niets om, o o k . ik trek me er niets van aan; e g e i n e m r e c h t m. = 't iem. naar den zin maken; i c h m a c h e m i r S o r g e n u m i s t n = ik maak me over hem bezorgd; w i e z u m S c h a u s p i e l e n g e m a c h t = voor tooneelspeler in de wieg gelegd; s i c h m. : d i e S a c h e m a c h t s i c h = komt in orde; w i e g e h t ' s ? E s m a c h t s i c h = . . schikt nog al; d a s B e t t e r m a c h t s i c h = 't weer wordt goed; d i e s e s K l e i d m a c h t s i c h s e h r g u t = staat heel goed; d i e F e i r a t w i r d s i c h m. = 't huwelijk komt tot stand; s i c h a n e i n e m m. = zich tot iem. wenden of zich op iem. werpen; s i c h a n d i e W e t t m. = aan 't werk gaan; s i c h a u f d e n W e g u t, s i c h a u f d i e H e i n e, a u f d i e S t r u m p f e m. = zich op weg begeven; s i c h a u s d e m

Staube, s i c h d a b o n m. = zich uit de voeten maken; z i e o o k a n h e i l i c h i g, A u g e, S l u t, l a n g e.
M a c h e n s c h a f t, m. -, -en = kuiperij, intrige; (listige) overeenkomst.
M a c h e r, m. -s, - = maker, knutselaar.
M a c h e r l o s t u, m. = maakloon.
M a c h i a b e l ' l i (spr.: *m* a c k i . .), m. = Machiavelli.
m a c h i a b e l l i ' s t i f t = machiavellistisch, sluw politiek, geen middel ontziend.
M a c h i n a t i o n, m. -, -en = machinatie, intrige.
M a c h t, w. -, M a c h t e = macht, vermogen, geweld, machthebber, gezag; m i t a l l e r M. = met of uit alle macht; m i t M. = met geweld; d a s s t e h t n i c h t i n m e i n e r M. = dat is niet in mijn vermogen; d i e v a t e r l i c h e M. = het vaderlijk gezag; d i e b e m a f f n e t e M. = de gewapende macht; a u s e i g e n e r M. = op eigen gezag; d i e d r e i M a c h t e = de drie mogendheden.
M a c h t b e f u g n i s, w. = bevoegdheid, macht, wettig gezag.
M a c h t b e r e i c h, m. = sfeer, machtsgebied.
M a c h t e n t f a l t u n g, w. = machtsvertoon, ont-plooiing van macht.
M a c h t f u l l e, w. = volheid van macht.
M a c h t g e b e r, m. = lastgever, volmachtgever.
M a c h t g e b o t, f. = hoogste gebod, willekeurig bevel.
M a c h t h a b e r, m. = machthebber, -hebbende.
m a c h t i g = machtig, krachtig, sterk, geweldig, groot, omvangrijk, kolossaal; e i n e r S t r a c h e m. s e i n = een taal meester zijn; d e s K a i s e r s m. w e r d e n = den roover meester worden.
[m a c h t i g e n, f. d m. (h.) = machtigen.]
M a c h t i g k e i t, w. - = breedte, dikte, omvang.
[m a c h t i g l i c h = machtig(lijk)].
m a c h t l o s = machteloos.
M a c h t l o s i g k e i t, w. - = machteloosheid, onmacht.
M a c h t m i t t e l, f. = machtmiddel.
M a c h t s p r u c h, m. = machtspreuk; e i n e m M. t u n = met een machtspreuk iets afdoen; e i n b e r n i c h t e n d e r M. = een doodoener.
M a c h t s t e l l u n g, w. = (politieke) macht, gezag.
M a c h t v o l l k o m m e n h e i t, w. = almacht, soe-vereine macht; a u s e i g e n e r M. = o p e i g e n g e z a g.
M a c h t w o r t, f. = machtwoord.
M a c h t w e r k, f. = maaksel, geknutsel, knoiwerk.
M a c ' k i n t o s h, m. -(e)s, -e = mackintosh, waterdichte stof of mantel.
M a d., **M** a d a m', w. -, -en; **M** a d a ' m e, w. -, -n = mevrouw, juffrouw, vrouw.
M a d ' c h e n, f. -s, - = meisje, dienstmeisje; *M*. f i r a l l e s = meid alleen.
M a d ' c h e n e r z i e h u n g, w. = meisjesopvoeding.
m a d ' c h e n h a f t = meisjesachtig; bedeeds.
M a d ' c h e n h a f t i g k e i t, w. - = meisjesachtigheid.
M a d ' c h e n h e i m, f. = tehuis voor dienstboden, voor vrouwen.
M a d ' c h e n n e c h t, m. = meisjesgek.
M a d ' c h e n r a u b, m. = schaking, ontvoering, maagderoef.
M a d ' c h e n r a u b e r, m. = schaker.
M a d ' c h e n s c h u l e, w. = meisjesschool.

Ma'be, w. -, -n = made, milt, wormpje.
Mabe'ra, zie Mabe'ra.
Mädel, f. -s, - = meisje.
I. Mabe'ra, f. = Madera (eil.).
II. Mabe'ra, **Mabe'ratwein**, m. = madera.
ma'dig = vol maden, vol wormen.
Madon'na, w. -, ..bonnen = Madonna.
Madrid, f. = Madrid.
Madri'der, m. -s, - = bewoner van Madrid.
Madrigal, f. -(e)s, -e = madrigaal, kleine herderszang.
Ma'e'stro, m. -s, -s u. ..ftri = maestro, meester (groot componist).
Ma'fia, **Ma'fia**, w. - = mafia (geheime misdadigersbond op Sicilië).
Magazin, f. -(e)s, -e = magazijn, depôt, winkel; laadruimte (in Softwagen).
Magazini'er (spr.: ..n-je), m. -s, -s; **Magazin'be'ru'alter**, m. = magazijnmeester.
Magd, w. -, Mägde = meid, dienstmeid, -bode, -maagd.
Magdale'na, **Magdale'ne**, w. = Magdalena; boetedoenster, boetvaardige.
Mag'deburg, f. = Maagdenburg.
mag'deburg'sch = Maagdenburgsch.
Mag'deberberge, w. = M ä d e n b e r g e i m.
Mag'dekammer, -stube, **Mag'dkammer**, w. = meide-, dienstbodekamer.
Mägd'lein, f. -s, - = meisje.
Magelhaens'straße, w. - = straat van Magelhaens.
Ma'gen, m. -s, - (auch Mägen) = maag; das liegt im M. = dat ligt zwaar in de maag; ich habe ihn im M. ob. er liegt mir im M. = ik kan hem niet uitstaan; ich hab's im M. = ik ben 't zat; damit hat er sich den M. verdorben = daar heeft hij een broertje aan dood; einem hungrigen M. ist nicht gut prebigen = praatjes vullen geen gaatjes.
Ma'genbeschwörde, w. = last van de maag.
Ma'gen'bitter, m.; -brennen, f.; -drüsen, f. = maag|bitter; -zuur; -drukking.
Ma'gen'elixer, f.; -essenz, w.; -sieber, f. = maag|elixer; -essens; -koorts.
Ma'gen'egend, w.; -frampf, m.; -frankheit, w. = maag|streek; -kramp; -ziekte (-lijden, -kwaal).
Ma'gen'krebs, m.; -leiden, f.; -pflaster, f. = maag|kanker; -kwaal; -pleister.
Ma'gen'pille, w.; -pulver, f.; -reiz, m. = maag|pil; -poeder; -prickeling.
Ma'gen'saft, m.; -säure, w.; -schmerzen, Pl.; -schwäche, w. = maag|sap; -zuur; -pijn; -zwakte.
ma'gen'stärkend = maagversterkend.
Ma'gen'stärkung, w.; -tropfen, Pl. = maag|-(ver)sterking; -druppels.
ma'ger = mager, schraal, dun, nietig, onbeduidend; m. wie eine Hopfenstange, wie eine Schindel, wie ein Stüd Holz = als een talhout, als een stuk hout.
Ma'gerkeit, w. - = magerheid, enz.
Ma'germilch, w. = taptemelk.
Mag'gi, f. -(s) = maggi, een soepspecerij.
Magie, w. - = magie, tooverkunst.
Ma'gier, m. -s, - = magiër, Oostersch wijze.
Ma'gifer, m. -s, - = magicus, wijze, toovenaar.
ma'gisch = magisch, tooverachtig.
Magi'ster, m. -s, - = magister, meester.
Magi'strat, m. -(e)s, -e = magistraat, stedelijke overheid, college van Burgemeester en Wethouders, gemeenteraad.

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek*. I.

Magi'strat's'mitglied, f. = lid van 't college van B. en W., gemeenteraadslid.
Magi'stratur, w. -, -en = magistratuur, overheidsambt.
Magna't, m. -en, -en = magnaat, (Hongaarsch, Poolsch) edelman.
Magne'fia, w. - = magnezia, bitteraarde, talkaarde.
magne'fiahaltig = magneziahoudend.
Magne'it, m. -(e)s, -e = magneziet, talkspaat.
Magne'itium, f. -s = magnezium.
Magne't, m. -(e)s u. -en, -e = magneet.
Magne't'eisen, f. = magneetijzer.
Magne't'eisen'stein, m. = magneetijzersteen, natuurlijke magneet.
magne'tisch = magnetisch.
Magne'tif'eür, m. -s, -e = magnetiseur.
magne'tif'e'ren, fch. w. (h.) = magnetizeeren.
Magne'tis'mus, m. - = magnetisme.
Magne't'na'del, w.; -'stein, m. = magneet|-naald; -steen.
Magne'tome'ter, f. (ob. m.) = magnetometer.
Magu'i'stus, m. -, ..fiji = rector magnificus.
Magnif'ienz, w. - = magnificentie, rector (van een universiteit).
Magnu'lie, w. -, -n = magnolia; tulpeboom.
Magot (mag'oo), m. -s, -s = magot, Turksche aap.
[Mag'fame, m. -ns = maanzaad].
Maghar (spr.: madzjaar), m. -en, -en = Magyaar, Hongaar.
Mahago'ni, f. -s = mahonie.
Mahago'ni'baum, m.; -holz, f. = mahonie|-boom; -hout.
Mahd, w. -, -en = 't gemaaid, wat gemaaid wordt, hooiland, 't maaien, zwade, streek.
Mäh'ber, zie M ä h e r.
Mäh'di, m. -(s), -s = Mahdi.
Mäh'maschine, w. = maaimachine.
mäh'en, fch. w. (h.) = maaien.
Mäh'her, m. -s, - = maaijer.
Mäh'herlohn, m. = maailoon.
Mäh'gezeit, w. = maaitijd.
Mahl, f. -(e)s, -e u. Mähler = maal, gast-maal, maaltijd.
mäh'len, unr. (h.) (ich mähle, mähle, gemählen) = malen; wer zuerst kommt, mähst zuerst = wie eerst komt, eerst maalt.
Mahl'gang, m. = stel molensteen; loop van den molen.
Mahl'geld, f. = maalgeld, -loon.
Mahl'gerinne, f. = molengoot, -beek.
mäh'lich, zie a l l m ä h l i c h.
Mahl'srecht, m. = molenaarsknecht.
Mahl'meße, w. = maalmolen.
Mahl'mühle, w. = korenmolen.
[Mahl'stag, m. = bruidsgift, bruidschat].
Mahl'tatt, -stätte, w. = volksvergaderplaats, rechtplaats.
Mahl'teuer, w. = belasting op 't gemaal.
Mahl'strom, m.; -zahn, m.; -zeit, w. = maal|stroom; -tand; -tijd; gefegnete Mahlzeit! = eet smakelijk! of wel bekomme 't u! of goeden dag! prof'it Mahlzeit! = morgen brengen!
mäh'bar = invorderbaar.
Mahn'brief, m. = maanbrief.
Mäh're, w. -, -n = manen.
mäh'nen, fch. w. (h.) = manen (um etw. = om iets); einen an etw. m. = iem. aan iets doen denken, herinneren; einen zu etw. m. = tot iets aanmanen; [einen einer Sache m.].
Mäh'ner, m. -s, - = maner, aanmaner.

Mahn schreiben, f. = maanbrief.
Mahnung, w., -en = maning, aanmaning, waarschuwing, herinnering.
Mahomed, zie *M o h a m e d*.
Mahr, m. -(e)s, -e = nachtmerrie.
Mahre, zie *M u r e*.
Mäh're, w., -n = [merrie], knol; liederlijk vrouwspersoon.
Mäh're, m. -n, -n = Moraviër.
Mäh'ren, f. = Moravië.
mäh'rish = Moravisch.
Mäh'rte, zie *M ä r t e*.
Mai, m. -u. -(e)s, -e(n) = Mei, bloei, bloeitijd, lente.
Mai'baum, m. = meiboom, berk.
Mai'blümchen, f. = lelietje van dalen.
Mai'bowle, w., -n = meidrank.
Mai'butter, w. = meiboter, grasboter.
Maid, w. = maagd, jonge dochter, meisje.
Mai'den'pfeef (spr.: *meedenspietsj*), m. -es, -es = maidenspeech, eerste redevoering.
Mai'e, w., -n; **Mi.**, m. -n, -n = mei, meitak, meigroen, jonge berkestam.
mai'en, f. w. (h.) = Mei zijn, bloeien; tot Mei maken].
Mai'englöckchen, f. = lelietje van dalen, meiklokje.
Mai'feld, f. = meiveld; ook: dijkgrond.
Mai'fisch, m. = eift.
Mai'glöckchen, f. = lelietje van dalen, meiklokje.
Mai'fäfer, m. = meikever.
Mai'kästchen, f. = jong katje.
Mai'land, f. = Milaan.
Mai'länder, m. -s, - = Milanees.
Mai'länder, **mai'ländisch** = Milaneesch.
Mai'lilie, w., zie *M a i b l ü m c h e n*.
Mai'ling, m. -(e)s, -e = vlagzalm.
Mai'lucht, w.; **monat**, m. = Mei|lucht; -maand.
Main, m. -(e)s = Main.
Mainz, f. = Mainz.
Mainzer, m. -s, - = Mainzer.
Mais, m. -u. -es = mais, turksche tarwe.
Maisch'apparat, m. = mout-, mengtoestel.
Maische, w. = spoeling, met warm water doortrokken mout.
mai'schen, f. w. (h.) = (mout) verdunnen.
Maisch'feuer, w. = moutbelasting.
Mais'feld, f. = maisveld.
Mais'rebler, m. = maisrepelaar.
Mais'trank, m. = meidrank.
Maitre'fe, zie *M ä t r e f f e*.
Mai'ze'na, f. -s = maizena.
Majestät, w., -en = majesteit.
majestät'lich = majestueus, koninklijk, vorstelijk, heerlijk.
Majestäts'beleidigung, w., **verb'rehen**, f. = majesteitsschennis.
Majestäts'verb'reher, m. = iem. die schuldig is aan majesteitsschennis.
Majo'lifa, w., -fen = majolika.
Major, m. -(e)s, -e = majoor.
Majoran, m. -(e)s, -e = mariolein (een plant).
Majorat, f. -(e)s, -e = majoraat (eerstgeboorterecht); goed, dat den oudste toevalt.
Majorat's'erbe, m.; **-herr**, m. = majoraats|erfgenaam; -heer.
Majorat's'muë, m., - = majordomus, huismeier.
majorann = meerderjarig.
Majorennität, w. = meerderjarigheid.
Majorität, w., -en = majoriteit, meerderheid van stemmen.

Major'ka, f. = Majorka.
Major'ka'ner, m. -s, - = Majorkaan.
Major's'rang, m. = majoor'srang.
Major's'stelle, w. = majoor'splaats.
Major's'tel, w., -n = hoofd-, kapitale letter.
Mafadam', m. u. f. -(e)s = macadam.
mafadamifere'n, f. w. (h.) = macadamizeeren.
Mafa'me, w., -n = makame, berijmde prozavertelling.
Mafassar'öl, f. = Makassarolie.
Maf'fel, m. -s, - = vlek, smet, schandvlek.
Maf'feli, m., -en = vitterij, vitzucht.
maf'felloë = smetloos, zonder smet, vlekkeloos, onberispelijk.
Maf'fello'sigkeit, w. = smetloosheid, vlekkeloosheid, reinheid.
maf'feln, f. w. (h.) = aanmerken, vitten, kritizeeren; makelaar zijn.
Maf't, m. -s, -s = maki, halfaap.
Maffaba'er, m. -s, - = Maccabeeër.
Maffar'oni, Pl. = maccaroni.
maffar'onische Berse = maccaronische verzen (gemengde verzen in verschillende talen).
Maf'ler, **Mä'ler**, m. -s, - = makelaar; beëidigter, amf'idiger **M.** = beëdigd makelaar.
Mä'ler, m. -s, - = vitter.
Maf'ler'bank, w.; **gebü'hr**, w.; **gef'chäft**, f.; **journal**, f.; **lohn**, m. = makelaars|bank; -loon (provisie, courtage); -zaak; -boek; -loon.
Maf're'le, w., -n = makreel.
Maf'ro's'moë, m. = makrokosmos, het heelal.
Maf'ro'ne, w., -n = makroon, bitterkoekje.
Maf'rozep'ha'le, m. -n, -n = makrocephaal, groothoofdige.
Maf'ulatur, w. = misdruk.
Maf'ulatur'bogen, m. = onbruikbaar vel of blad.
I. Mal, f. -(e)s, -e u. **Mä'ler** = vlek, teeken, moedervlek, merk, merkteeken, herkennings-teeken, gedenkteeken; goal; beë **Graves M.** = das **Grabmal**; **fuß beim Male!** = voet bij stuk!
II. Mal, f. -(e)s, -e = maal, keer; ein **M.** über das andre = keer op keer; zu ber'schiedenen **Malen**, [zu öftern **Malen**] = herhaaldelijk; mit einem **Male** = opeens (zie ook: allemal, ein andermal, die'smal, breimal, einmal, er'stemal, keinmal, manchmal).
III. mal = eens, erteis.
malaba'ri'sch = Malabaarsch.
Malachit, m. -(e)s, -e = malachiet (een groen gesteente).
Malagawein, m. = malaga.
Malat'e, m. -n, -n = Maleier.
Malat'in, w., -nen = Maleische.
malat'isch = Maleisch.
Malal'ria, w. = malaria, moeraskoorts.
Malal'he, zie *M a l a i e*.
Mal'chen, f. = Maaltje, Malia, Amalia.
mal'eb'e'ien, zie *ber'male'de'b'e'ien*.
Mal'eb'iben, Pl. = Malediven (eil.).
Mal'efikant', m. -en, -en = boosdoener, misdadiger.
Mal'efi'kerl, m. = slechte kerel, beroerde kerel.
mal'en, f. w. (h.) = schilderen, kleuren, tatoeëeren, afschilderen; **fich m.** = zich afteekenen; mit gemalten **Wangen** = met gebankette wangen; **ich male dir etwas** = ik fluit je wat, ik zou je danken; man soll ber Teufel nicht an die Wand m. = men moet geen

slapende honden wakker maken of praat je van den duivel, dan trap je hem op z'n staart.
Waler, m. -s, - = schilder.
Walerakademie, w. = schildersakademie.
Walereri, w. -, -en = schilderkunst; schildering, schilderij, schilderstuk.
Walerfirnis, m. = schildersvernis.
Walergold, f. = fijingewreven bladgoud.
Walerisch = schilderachtig.
Walerkreide, w.; -funtj, w.; -lehring, m.; -pinfel, m. = schilders|krijt; -kunst; -leerling; -kwast.
Walerscheibe, w. = palet.
Walerschule, w. = schildersschool.
Walersilber, f. = fijingewreven zilver.
Walerstod, m. = schildersstok.
Walheur' (spr.: *maleur*), f. -s, -e = malheur, ongeluk.
Walice (spr.: *malisse*), m. -, -n = malice, boosaardigheid, kwaadaardigheid.
Walivus = malicieu, boos-, kwaadaardig.
Walisten, m. = schilderkist.
Walum, m. -(e)s = bovenste laag van de juraformatie; molm, mulm.
Walwale, w. = grenszuil, -paal.
Walstein, m. = grens-, gedonksteen.
Walter, m. u. f. -s, - = (een korenmaat, ruim een) mud; (een houtmaat) vaam.
Walterholz, f. = vaambout.
Waltern, f. w. (h.) = in mudden of in vamen afmeten.
Walterfak, m. = mudzak.
Waltefer, m. -s, - = Maltees, Maltezer ridder.
Walteferkruis, f.; -orden, m.; -ritter, m. = Maltezer|kruis; -orde; -ridder.
Waltefisch = Malteesch.
Waltraite'ren, **maltraite'ren**, f. w. (h.) = maltraiteeren, mishandelen.
Walvatier (4 Eilben), m. -s = malvezij.
Walwe, w. -, -n = maluwe, malve, kaasjeskruid.
Walvenartig = maluwachtig, malveachtig.
Walz, f. -es = mout; zie ook *h* opfen.
Walzbiere, f.; -boden, m.; -bottich, m.; -barre, w. = mout|bier; -zolder; -kulp; -eest.
Walzgeiden, f. = kenteeken, merkteeken.
Walzen, **malzen**, f. w. (h.) = mouten.
Walzer, **malzer**, m. -s, - = mouter.
Walzextract, m. = moutextract.
Walzfrüde, w. = roerstok.
Walzmühle, w.; -schaufel, w. = mout|molen; -schop.
Walzschrot, f. = geëest mout.
Walzfeuer, w. = moutbelasting.
Walztenne, w. = mouterij.
Walzträger, f. = spoeljing.
Wama', w. -, -s = mama.
Wamelud' m. -en, -en = mameluk.
Wammon, m. -s = mammon, aardische rijkdom.
Wammonsdienner, m. = vereerder, slaaf van den mammon.
Wammut, f. -(e)s, -e u. -s = mammoeth.
Wamzell', w. -, -en = mamzel, (me)juffrouw.
I. man = men; je; man fann nie wissen = men (je) kan nooit weten.
II. [man = (norbb.) maar].
Manabe, w. -, -n = maenade, bacchante.
mand = menig; m. einer = menigeen; m. ltebes *Mal* = menig keer.
mandher (mande, mandes) = menig, menigeen; mande = vele, verscheidene; mande

fagen = vele (vele mensen) zeggen; wenn mandher Mann wiiste, wer mandher Mann wär, so täte moßl mandher Mann mandhem mehr Ehr = als men elkaar maar beter kende, zou men elkaar meer waardeeren.
mandherlei = velerlei, verschillend, allerlei, velerlei zaken.
Mandheffer zc., zie *Manfcheffer* zc.
mandmal = soms, bijwijlen; [menigmaal].
Mandco, zie *Manfo*.
Mandant, m. -en, -en = mandant, mandator, volmachtgever, principaal.
Mandarin, m. -(e)s u. -en, -e(n) = Mandarijn, hooggeplaatst Chineesch ambtenaar.
Mandarine, m. -, -n = mandarijn (tje), kleine sinaasappel.
Mandat, f. -(e)s, -e = mandaat, opdracht.
Mandatar, m. -(e)s, -e = mandatair, gevolmachtigde, lasthebber.
[Mande w. -, -n = mand].
I. Mandel, w. -, -n = 15 (ook wel 16) stuks, snees; 3 *M. Eter*.
II. Mandel, w. -, -n = (vrucht en klier) amandel, mangel.
mandelartig = amandelachtig.
Mandelbaum, m.; -blüte, w.; -brei, m. = amandel|boom; -bloesem; -pap (-melk).
Mandelbrezel, w.; -brot, f. = amandel|krakeling; -brood.
mandelförmig = amandelvormig.
Mandelfern, m.; -fleie, w. = amandel|pit (-steen); -zemelen (-poeder).
Mandelkrähe, w. = blauwe kraai.
Mandelkuchen, m.; -milch, w.; -öl, f. = amandel|koek; -melk; -olie.
Mandelkeife, w.; -teig, m.; -torte, w. = amandel|zeep; -deeg (-pas); -taart.
mandelweise = bij vijftientallen, sneesgewijze.
Mandoline, w. -, -n = mandoline.
Mandragora, w. -, -s = mandragora, alruin-, tooverwortel.
Mandrill, m. -(e)s, -e = mandril, boschduivel.
I. Mandrich, f. = Mantsjoetaal.
II. Mandrich, f. = Mantsjoes.
Mandscherei die = Mantsjoerie.
Mandge (spr.: *manezje*), w. -, -n = manege.
Mannen, f. = schimmen (van de overledenen).
[mang (norbb.) = onder, tusschen].
Mangan, f. -(e)s = mangaan.
Manganäure, w. = mangaanzuur.
Mangel, w. -, -n = mangel, kalandar.
Mangel, m. -s, *Mängel* = gebrek, gemis, behoefte, schaarschte, nood; ondeugd, gebrektheid, onvolkomenheid; aus *Mangel* an *Verfugen* = uit, door gebrek aan.; [*Mangel* mit *Gen.*].
Mangelbrett, f. = mangelplank.
mandgefrei = vrij van gebreken.
mandgehaft = gebrekkig, onvolmaakt, onvolledig, verkeerd, slecht.
mandgehaftigkeit, w. -, -en = gebrekkigheid, onvolmaaktheid, onvolledigheid, ondeugdelijkheid.
Mangelholz, f. = mangelrol.
I. mangeln, f. w. (h.) = ontbreken, falen, mangelen; [ich mangle einer Sache, mir mangelt einer S. = ik heb, lyd gebrek aan iets, ik ontbeer, mis iets]; das Geld mangelt mir, es mangelt mir an Geld = ik heb gebrek aan geld, 't ontbreekt me aan geld.
II. mangeln, f. w. (h.) = mangelen, rollen.
mandge = uit gebrek aan, *vgl. Mandhme*, 3 a blung.

Wangfutter, f. = mengvoer.
Wanggut, f. = metaalmengsel.
Wangkorn, f. = mengkoren.
Wangold, m. -(e)s, -e = beet, biet.
Wanichäer, m. -s, - = Manicheër, schuld-eischer, woekeraar.
Wanie, w. -, -n = manie.
Manier, w. -, -en = manier, wijze, trant, goede manier; mit guter M. = netjes, behoorlijk; das ist keine M. = dat is geen manier van doen, geen gebruik.
manieriert = gemaniereerd, gekunsteld, gemaakt, onnatuurlijk.
manierlich = netjes, beleefd, wellevend, beschaafd.
Manierlichkeit, w. - = beleefdheid, wellevendheid, beschaafdheid, goede manieren.
Manifest, f. -es, -e = manifest, publieke verklaring, bekendmaking.
Manifestation, w. -, -en = manifestatie, openbaring, blootlegging.
Manifestations'eid, m. = manifestatie-eed, eed, dat niets verduisterd is.
manifestieren, fchm. (h.) = manifesteeren, in 't openbaar een verklaring afleggen.
 I. **Manilla**, f. = Manilla.
 II. **Manilla**, w. -, -s; **Manillazigarre**, w. = manilla (sigaar).
Manillahennep, m. = manillahennep.
Maniot, m. -(e)s = maniok, broodwortel.
Manipel, m. -s, - = manipulus, afdeling.
Manipulation, w. -, -en = manipulatie, handgreep, handeling.
manipulieren, fchm. (h.) = manipuleeren, behandelen, te werk gaan.
manieren, fchm. (h.) = mankeeren.
Manif, f. -s, -s = deficit, te-kort.
Mannt, m. -(e)s, Männer = man, echtgenoot; Jobiel auf ob. für den M. = zooveel per man, per hoofd; jeinen M. finden od. an den rechten M. kommen = zijn man vinden (die hem staat); an den unrechten M. kommen = aan 't verkeerde kantoor komen; Manns genug = mans genoeg; wenn Not an den M. kommt (od. geht) = als de nood aan den man komt; wir stehen alle für einen M. = wij staan allen voor elkaar in; er stellt seinen Mann = hij staat zijn man; selbst ist der M. = steun op u zelf alleen; ein M. ein Wort = een man een man, een woord een woord; vier M. hoch = vier gelederen diep; M. (Bl. Mannen) = leenman, vazal, krijgsman; zie ook: bringen, dazu.
Manna, w. -; **M.**, f. -s = manna.
mannbar = manbaar, huwbaar, rijp, volwassen.
Mannbarkeit, w. - = man-, huwbaarheid.
Männchen, f. -s, - = mannetje, ventje, kereltje; M. machen (Männchen machen) = opzitten (op de achterpooten); gekke gebaren, grimassen maken.
Männerchor, m.; **gesangverein**, m.; **stimme**, m. = mannelijk; -zangvereniging; -stem.
Männerren, zie Mannsren.
Mannesalter, f. = mannelijke leeftijd.
Manneskraft, w. = mannelijke kracht, wilskracht, energie.
Manneswort, f. = mannewoord, woord van eerlijk man.
Manneswürde, w. = mannelijke waardigheid.
mannhaft = manhaftig, manmoedig, dapper, kloek.
Mannhaftigkeit, w. - = manhaftigheid, enz.

Mannheit, w. - = manhaftigheid, mannelijkheid; [mannelijke leeftijd].
mannigfach, **fastig** = menigvuldig, -voudig, veelvuldig, -voudig, verschillend, onderscheiden.
Mannigfaltigkeit, w. - = menigvuldigheid, verscheidenheid.
 [Männlich = iedereen].
Männin, w. -, -nen = manin, vrouw].
männlich = mannelijk, manachtig.
Männlein, f. -s, - = mannetje.
männlich = mannelijk.
Männlichkeit, w. - = mannelijkheid.
Männlichergewehr, f. = Mannlicher geweer.
Mannsbild, f. - = man, kerel, vent.
Mannschaft, w. -, -en = manschappen, bemanning; (sport) elftal.
mannsbild = mansdik, zoo dik als een man.
Mannserbe, m. = erfgenaam van een mannelijk leen.
Mannsgesicht, f.; **hand**, w.; **handschuh**, m.; **hemd**, f. = mans[gezicht; -hand; -handschoen; -hemd].
mannshoch = manshoog.
Mannshöhe, w.; **hut**, m.; **kleid**, f. = mans[hoogte; -hoed; -kleed].
Mannskloster, f. = manneklooster.
Mannslänge, w.; **teute**, Bl.; **name**, m.; **person**, w. = mans[lengte; -lui; -naam; -persoon].
Mannspflicht, w. = manneplicht, mannelijke plicht.
Mannsvorst, m.; **schuh**, m. = mans[jas, -schoen].
Mannstamm, m. = mannelijke stam, manstam.
Mannstamme, w. = mannestem.
mannstoll = manziek.
Mannstallheit, w. = manswoede, manziekte.
Mannstracht, w. = manskleeding.
Mannstren, w. - = kruisdistel; (gamander)jeereprijs; ook: mannetrouw.
Mannsvolk, f. = man(s)volk.
Mannszucht, w. = krijgstucht, discipline.
Mannweib, f. = manwijf.
Manometer, f. u. m. -s, - = manometer.
Manöver, f. -s, - = manoeuvre.
manövrieren, fchm. (h.) = manoeuvreeren.
Manufaktur, w. -, -n = dak-, zolderkamer.
Mansch, zc., zie Manisch zc.
Manscheter, gev.: **Manscheter**, m. -s = manchester, katoensluweel.
Manscheterpartei, w.; **tum**, f. = Manchesterpartij, -school; vrijhandelsspartij, -school.
Manschette, w. -, -n = manchete; er hat Manchetten = hij is bang.
Manschetenbauer, m. = een boer, die den lijnen heer wil spelen.
Manschetenfieber, f. = angst, vrees.
Manschetenknopf, m. = manchete knoop.
Mantel, m. -s, Mäntel = mantel (kledingstuk en rond oppervl. van een kegel); den M. nach dem Winde hängen od. brehen, den M. auf beiden Achseln tragen = de huik naar den wind hangen.
Mantelchen, f. -s, - = manteltje; einer Sache ein M. umbängen = iets bewimpelen, vergoelijken, een glimp aan iets geven.
Mantelbrecher, m. = onbetrouwbaar persoon, weerhaan.
Mantelpavian, m. = mantelbavian.
Mantelsack, m. = mantelzak.
Mantelträger, m. = onbetrouwbaar persoon, weerhaan.

Mantif, w. — = mantica, mantiek, waarzeggingskunst.
Mantifte (spr.: .. *tielje*), w. —, —n = mantille.
Mantiffe, w. —, —n = mantisse, decimalen bij de logaritmen.
Mantifsch, m. —eš = morsboel, geploeter.
mantifsch, f. (h.) = plassen, ploeteren; door elkaar ploeteren.
Mantifscherei, w. —, —en = geploeter, geplasp.
Mantua, f. = Mantua.
Mantua'ner, m. —š, — = Mantuaan.
mantua'nifsch = Mantuaansch.
Manuaal, f. —(e)š, —e = manuaal, handboek, dagregister; toetsblad.
Manufatur, w. —, —en = manufactuur, fabriek, weverij.
Manufaturist, m. —ent, —en = manufacturist, manufacturier, fabrikant.
Manufaturware, w. = manufacturen.
Manufaturwarengeschaft, f. = zaak in manufacturen.
Manuscript, f. —(e)š, —e = manuscript, handschrift, kopie.
Map'pe, w. —, —n = map, portefeuille, schooltasch.
mappie'ren, f. (h.) = een landkaart ontwerpen].
Mat, w. —, —en = tijding, mare.
Marabu, m. —š, —š = marabout (een soort ooeivaar in Indië).
Marane, w. —, —n = marene (een soort zeezalm).
Marasch'no (spr.: .. *skino*), m. —š, —š = maraskijn.
Maras'mus, m. — = marasmus, verval van krachten.
Mar'bel, **Mär'bel**, m. —š, — = (marmere) knikker.
Mär'chen, f. —š, — = sprookje, vertelsel, praatje.
Mär'chenbuch, f. = sprookjesboek.
mär'chenhaft = sprookjesachtig.
Mär'chenwelt, w. = sprookjeswereld.
Mar'che'fe (spr.: .. *markeze*), m. —(n), —n = marchese, markies.
Mar'cus, m. = Markus; Evangelium Marci = Ev. van Markus.
Mar'der, m. —š, — = martel.
Mar'der|falle, w.; **fell**, f. = martel|val (-knip); -vel (-bont).
Märe, w. —, —n = mare, tijding.
Mare'le, w. —, —n = morel.
Marem'men, Pl. = maremmen, moerassige kuststreek.
Marende, w. —, —n = (in Tirol en Beieren) vespermaal.
Margare'ta, **Margare'te**, w. = Margareta.
Margarin, f. —(e)š; **Margarine**, w. — = margarine.
Margueri'te, w. —, —n = margriet.
Margina'lien, Pl. = marginaliën, kanttekeningen.
Mari'a, w. = Maria, Marie.
Maria'ge (spr.: .. *aaazje*), w. —, —n = marriage (in 't kaartspel heer en vrouw in dezelfde kleur).
Marian'ne, w. = Marianne.
Mariat'here'ntaler, m. = Maria-Theresia-daalder (ongev. f. 1,26).
Mari'e, w. = Maria.
Mari'chen, f. = Marietje, Mietje.
Mari'entbad, f. = bain-marie, heet-waterbad; (stad) Marienbad.

Mari'en|bild, f.; **-dienst**, m.; **-fest**, f. = Maria|beeld; -dienst; -Boodschap (25 Maart).
Mari'engarn, f. = herfstdraden.
Mari'englas, f. = Mariaglas, spiegelsteen.
Mari'englö'tchen, f. = klokje, campanule.
Mari'entäfer, m. = lieveheersbeestje.
Mari'entirche, w. = Mariakerk.
Mari'ne, w. —, —n = marine, zee macht, zeewezen, vloot.
Mari'neamt, f. = departement van marine.
Mari'ne'maler, m. = zeeschilder.
Mari'ne|minister, m.; **-ministerium**, f. = minister van marine; ministerie v. m.
Mari'neoffizier, m. = marine-officier.
Mari'nesoldat, m. = marine-, zeesoldaat, marinier.
Mari'newesen, f. = marinewezzen, marine.
marin'e'ren, f. (h.) = marineeren.
Marionet'te, w. —, —n = marionette.
Marionet'tenspiet, **-theater**, f. = marionettetheater.
Mari'ottefjes Geset = wet van Mariotte.
maritum = maritiem, zee...
I. Marf, f. —(e)š = merg; kern, pit, kracht, 't beste van iets; daš dringt durch M. und Bein = door merg en been; mühe ist ins M. = doodmoe; ins ins inn'rite M. = tot in merg en been; durch M. und Leben = door lichaam en ziel; ihm figt die Schminbucht im M. = hij heeft de tering onder de leden: daš M. eines Landes ausaugen = een land uitmergelen.
II. Marf, w. —, —en = mark, grens, grensgebied, gemeentegrond; **die M.** = Brandenburg.
III. Marf, w. —, —en = 't mark (gewicht voor edele metalen); de mark (geldstuk).
marfant = markant, treffend, opvallend.
Mar'fe, w. —, —n = merk(teeken), (post-, plak)zegel, penning, kaartje, loodje, fiche; merk of soort.
Mar'fentä'tchen, f. = postzegeldoosje.
Mär'fer, m. —š, — = Marker (bewoner van de Mark).
mar'ferich'tternd = hartverscheurend, diep schokkend.
Mar'feten'der, m. —š, — = marketenter, zoetelaar.
Mar'feten'derin, w. —, —nen = marketentster.
Mar'feten'derei, w. — = beroep van marketent(st)er, cantine.
Mar'fger'chtigkeit, w. = grens-, voorstederecht.
Mar'f|gewicht, f.; **-graf**, m. = mark|gewicht; -graaf.
Mar'fgrä'fer, m. —š, — = wijn uit het markgraafschap Baden.
mar'fgrä'lich = markgrafelijk.
Mar'fgrä'fchaft, w. = markgraafschap.
mar'ficht = mergachtig.
mar'fien, f. (h.) = merken, teekenen, kenbaar maken.
mar'fig = mergachtig, vol merg; pittig, kernachtig, krachtig.
mär'fisch = Marksch, uit de Mark.
Mari'fje, w. —, —n = markieze, zonnescherm.
Mar'f|flü'ßchen, f.; **-fnochen**, m. = merg|balletje; -been (-pijp).
Mar'fmann, m. = halfback.
Mari'fbrunner, m. —š = (een wijnsort) Markobrunner.
Mar'folf, m. —(e)š, —e = (een vogel) meerkol, meerkol.
Mar'foman'en, Pl. = Markomanen.

Marför, m. -s, -e = marquer.
Marfordnung, w. = reglement voor bosschen en velden.
Marfscheide, w. = grens-scheiding (tusschen mijnvelden).
Marfscheidkunst, w. = landmeterskunst (in 't bijzonder voor mijnen).
Marfscheider, m. -s, - = landmeter, grensbepaler (in mijnen).
Marfscheidung, w. = landmeting, marktverdeling.
Marfslein, m. = mark-, grenssteen.
Marfsstück, f. = marktstuk.
Marft, m. -(e)s, Märkte = markt; markt-vlek; zu Martie gehn = ter markt gaan; auf den M. bringen = ter markt brengen; unter dem M. verkaufen = onder de markt verkoopen; wenn M. ist muß man kaufen = men moet 't iijzer smeden, als 't heet is; zie *Mauf*.
Marftbauer, m.; -bericht, m.; -bude, w. = marktboer; -bericht; -kraam.
marften, fchw. (h.) = markten, ver- en inkoop; dingen, afdingen; an etw. m. = vitten.
Marftflecken, m.; -frau, w. = marktplek; -vrouw.
Marftfreiheit, w. = vrijheid om markt te houden.
Marftriede, m. = openbare veiligheid gedurende de markt.
Marftgang, m. = marktgang, -bezoek; (markt)koers.
Marftgänger, m. = kramer, marktganger.
marftgänglich = op de markt gebruikelijk, markt...; goed verkoopbaar, gewild; m. er Preis = marktprijs.
Marftgeld, f. = marktgeld; geld om inkoop te doen.
Marftgeschäft, f. = handel, koop.
Marfthalle, w. = hal, koophal.
Marftknecht, m. = markt-knecht, bediende.
Marftkorb, m.; -lage, w.; -leute, Pl.; -meister, m. = markt[korf]; -stand (stand v. d. markt); -lui (-bezoekers); -meester.
Marftordnung, w.; -platz, m.; -preis, m. = markt[reglement]; -plein (-plaats); -prijs.
Marftrecht, f.; -schiff, f.; -schreier, m.; -schreierei, w. = markt[recht (-geld)]; -schip (-schuit); -schreeuwer (kwakzalver, pocher, snoever); -geschreeuw.
marftschreierisch = marktschreeuwerig, kwakzalverachtig.
Marfttag, m.; -verkehr, m.; -weib, f.; -wert, m.; -zettel, m. = markt[dag]; -verkeer; -vrouw; -waarde; -ceel (-briefje).
Marftzug, w. -, -en = grensbepaling, afbakening, grens, grensgebied.
Marfus, m. = Markus; zie ook *Marcus*.
Marfmarameer, f. = zee van Marmora.
Marfmei, m. -s, - = (marmieren) knikker, marmel; M. spielen = knikkeren.
Marmelade, w. -, -n = marmelade, vruchtmoes, jam, gelei.
Marfmeiftein, m. = marmer, marmersteen.
Marfmar, m. -s = marmer.
Marfmarader, m.; -arbeit, w.; -art, w. = marmer[ader]; -werk; -soort.
marfmarartig = marmerachtig.
Marfmarband, f. = gemarmerde band (van een boek).
Marfmarbild, f. = marmieren beeld.
Marfmarblock, m. = blok marmer.
Marmorbrecher, m.; -bruch, m. = marmer[bewerker]; -groeve.

Marfmarhändler, m. = handelaar in marmer.
marfmarhart = hard als marmer, marmerhard.
marmorieren, fchw. (h.) = marmieren.
Marmorierer, m. -s, - = marmieraar.
Marfmarpalast, m.; -platte, w.; -saal, m.; -säule, w. = marmieren paleis; m. plaat; m. zaal; m. zuil.
Marfmarfchleifer, m.; -stein, m. = marmer[slijper]; -steen.
Marfmarftafel, m.; -tisch, m. = marmieren plaat; m. tafel.
marfde = (zwerfens)moe, afgemat.
Marodeur, m. -s, -e = marodeur, achterblijvend plunderend soldaat.
marodie ren, fchw. (h.) = marodeeren, plunderend rondzwerfen, stroopen.
Maroffo, f. = Marokko.
Maroffaner, m. -s, - = Marokkaan.
maroffantisch = Marokkaansch.
Marofne, w. -, -n = groote eetbare kastanje.
Maronit, m. -en, -en = Maroniet, een zekere christ. sekte.
Maroquin (spr.: ..ken), m. -s, -s = marokijn.
Marofte, w. -, -n = gril, kuur; eig., „zotskap”.
Marqueur, zie *Marför*.
Marquis (spr.: ..ki), m. -, - = markies.
Marquise (spr.: ..kie.), w. -, -n = markiezin.
Marquifat, f. -(e)s, -e = markizaat.
I. Mars, m. = Mars (krijgsgod, planeet); held, krijgsman.
II. Mars, m. u. w. -, -en = mars, mastkorf.
I. marsch! = marsch!
II. Marsch, m. -es, Märfche = marsch, tocht; auf dem Marsche fein = op marsch zijn; dem will ich den M. machen (ob. Maßen) = ik zal hem eens flink zeggen, waar 't op staat.
III. Marsch, w. -, -en = marsch, laag aan 't water gelegen kleiland.
Marfchall, m. -(e)s, Marfchälle = maarschalk.
Marfchallamt, f. = waardigheid, amt van maarschalk, maarschalkschap; hofintendance.
Marfchallin, w. -, -nen = maréchale.
Marfchallstaf, m.; -tafel, w.; -würde, w. = maarschalks[staf]; -tafel (aan 't hof); -waardigheid.
Marfchbefehl, m. = marschbevel, bevel om op te trekken.
marfchbereit = marschvaardig.
Marfchbereitschaft, w.: in M. fehen = marschvaardig maken.
marfchfertig = marschvaardig.
Marfchfieber, f. = moeraskoorts.
Marfchgefchwindigkeit, w. = marschtempo.
marfchiere ren, fchw. (h.) = marcheeren.
Marfchkolonne, w. = marschkolonne.
Marfchland, f. = marschland, laag kustkleiland, moerasland.
Marfchlied, f.; -linie, w. = marsch[lied]; -linie.
Marfchordnung, w.; -route, w.; -tempo, f. = marsch[orde]; -route; -tempo.
Marsfeld, f. = Marsveld.
Marsgast, m.; -laterne, w.; -raht, w.; -segel, f. = mars[gast]; -lantaren; -era; -zeil.
Marftall, m. = (vorstelijke paarde)stal.
Märte, w. - = koude schotel, posspas.
Marfter, w. -, -n = marteling, kwelling, pijniging, folter, foltering, pijnbank.
Marfterbant, w. = pijnbank.
Marfterer, m. -s, - = pijniger, beul.
Marfterer, zie *Märthrer*.
Marftergerät, f. = folterwerktuigen.
Marfterholz, f. = kruishout, pijnbank.

Mar'terkamer, w. = folterkamer.
mar'tern, (schw. (h.)) = martelen, folteren, pijnigen; sich den Kopf m. = zijn hoofd breken, afmartelen.
Mar'tertod, m. = marteldood.
Mar'terwoche, w. = lijdensweek.
Mar'tha, w. = Martha.
mar'tialisch (spr.: ..tsi..) = martiaal, krijgshaftig.
Mar'tin, m. = Maarten, Martijn, Martinus.
Martine, w. = Martine.
Martingal (spr.: ..teng^gall), m. -(e)s, -e = dubbele springteugel (aan 't paardetuig).
Martini, **Mar'tinseft**, f. = St.-Maarten (11 Nov.).
Mar'tinsdag, w.; -tag, m. = St.-Maartensdag.
Mar'tyrer, m. -s, - = martelaar.
Mar'tylerin, w. -, -nen = martelares.
Mar'tyrium, f. -s, ..rien = martelaarschap, marteldood.
Mar'tyrveld, m. = martelaarsdood.
Mar'tyrium, f. = martelaarschap.
Maarz, m. -en u. -(es), -e = Maart; im M. = in Maart.
Maarz'beser, m. = gele narcis.
Maarz'bier, f. = Maartbier.
Maarz'ente, w. = wilde eend.
Maarz'feld, f. = Maartveld.
Maarz'pein, m. -(e)s = marsepein.
Maarz'glocken, f. = lenteklokje.
Maarz'veilden, f. = Maartsch viooltje.
[Maasch, zie Maarsch III.]
Maasche, w. -, -n = maas, steek.
Maaschewerk, f. = maaswerk, netwerk.
maaschig = met mazen.
Maaschine, w. -, -n = machine.
Maaschinenarbeit, m.; -arbeiter, m. = machine|werk (machinaal werk); -werker (machinist).
Maaschinenbetrieb, m. = exploitatie met machines, machinale exploitatie.
Maaschinenbau, m. = machinebouw, machinefabricatie; machinerie.
Maaschinenbauer, m. = machinekamer, mechanicus.
Maaschindruck, m. = machinedruk(king).
Maaschinelgewehr, f.; -macher, m. = machine|geweer; -maker.
maaschinelmaaschig = machinaal, werktuiglijk.
Maaschinelmeister, m. = machinist.
Maaschinel|schreiber, m.; -schreiberin, w. = typist; typiste.
Maaschineschrift, w. = machineschrift.
Maaschinelwerk, f. = werk van de machine, machinerie.
Maaschinelwesen, f. = machinewezen, machinerie.
Maaschinerie, w. -, -n = machinerie.
Maaschinist, m. -en, -en = machinist, mechanicus.
maasculinisch u. **maasculinisch** etc., zie maasculinisch.
I. Maasfer, w. -, -en (m. -s, -) = bonte ader, marmering (in 't hout).
II. Maasfer, w. -, -n = vlek, teeken; die Maasfern = de mazelen.
Maasferholz, f. = geaderd, gemarmerd hout.
maasfericht, **maasfertig** = geaderd, gemarmerd.
maasfern = van geaderd hout.
maasfern, (schw. (h.)) = aderen, marmeren.
Maas'holber, zie Maas'holber.

Maasfaron', m. -(e)s, -e u. -s = mascaron, groteske kop aan deuren, kozijnen enz.
Maasfe, w. -, -n = masker; etnem die M. abgieben = iem ontmaskeren.
Maas'fenball, m. = gemaskerd bal.
Maas'fenblume, w. = maskerbloem.
Maas'fenfleid, f. = maskeering, vermomming.
Maas'fentanz, -zug, m. = maskerade.
Maas'ferade, w. -, -n = maskerade.
maas'fieren, (schw. (h.)) = maskeeren.
maasfulinisch u. **maasfulinisch** = mannelijk.
Maasfulinum u. **Maas'fulinum**, f. -s, ..na = masculinum, mannelijk geslacht.
I. Maas, w. -, -e = maatje, glas, pot; 3 M. Bier = 3 potjes bier.
II. Maas, f. -(e)s, -c = maat; graad, mate; 10 gros; das M. zu einem Hod nehmen = de maat voor een jas nemen; das M. voll machen = de maat vol meten; in hohem Maas = in hooge mate; weder M. noch Ziel = maat noch regel; das ist zweierlei M. = dat is meten met twee maten; über alle M. hinaus = uitermate, overdreven, te ver, de spugaten uit.
Maas'age (spr.: ..saazje), w. - = massage.
maas'akrie'ren, (schw. (h.)) = massacreeren, neersabelen, afmaken.
Maas'chen, f. -s, - = maatje, potje (bier).
Maas'fe, w. -, -n = massa, menigte, boel, hoop; totaal; (bij faillissement) boedel.
Maas'fen, Pl. = mate; über die M. = bovenmate; über alle M. = uitermate, alle maat te buiten gaande.
[maas'fen = aangezien.]
Maas'fenaufgebot, f. = algemeene oproeping, levée en masse.
[maas'fenbach, maas'fenbar], maas'fenhaft = in massa, in grooten getale, in sterke mate, kolossaal.
Maas'fensreif, m. = algemeene staking.
Maas'fenverwalter, m. = curator in een faillissement.
maas'fenweise = in massa's), bij hoopen, bij menigten.
Maas'gabe, w. = maat, mate, verhouding; nach M. seiner Kräfte = naar de mate van zijn krachten.
maas'gebend = beslissend, alleszeggend; in maasgebenden Kreifen = in toon(aan)gevende kringen.
maas'haltend = maathoudend, matig.
Maas'holber, m. -s, - = Spaansche aak (een boom).
maas'ieren, (schw. (h.)) = masseeren.
Maas'ier, m. -s, - = masseur.
maas'ig = omvangrijk, plomp, massaal.
maas'ig = matig, sober, eenvoudig, onbeduidend, middelmatig.
maas'igen, (schw. (h.)) = matigen, intoomen, beteugelen; verzachten, verminderen; (feinen Schritt) vertragen; sich m. = zich matigen, zich inhouden; bedaren.
Maas'igkeit, w. - = matigheid, soberheid, onbeduidendheid, geringheid, middelmatigheid.
Maas'igkeitler, m. -s, - = afschaffer.
Maas'igkeitverein, m. = afschaffingsgenootschap.
Maas'igung, w. -, -en = matiging, intooming, gematigdheid, bezadigdheid; vermindering, vertraging.
I. maas'iv = massief, dicht, vast, vol; zwaar, plomp, grof.
II. Maas'iv, f. -(e)s, -e = gebergtemassa.

Maßfanne, w. = maat, pot.
[maß]leidend = onbehaaglijk, verdrietig, neerslachtig, triest].
Maßlieb, f. -(e)s, -e; **Maßliebchen**, f. = madeliefje.
maßloß = matsloos, onmetelijk, bovenmatig, verregaand.
Maßlosigkeit, w. - = mateloosheid, onmatigheid.
Maßnahme, [**Maßnehmung**], w. -, -n[en] = maatregel, 't nemen van maatregelen.
Maßregel, w. = maatregel; feine Maßregeln nehmen, treffen od. ergreifen = zijn maatregelen nemen.
maßregeln, fchw. (h.) = (einen Beamten) onder tucht brengen, de wet voorschrijven, drillen.
Maßstab, m. = meetstok, maatstaf, schaal; in berüchtigtem M. = op verkleinde schaal.
maßvoll = gematigd, matig, bescheiden.
maßweise = met mate, met maten, per maat, bij de maat.
Maßwerk, f. = ornamentiek in de Gotiek.
I. Maßt, m. -es, -e(n) = mast.
II. Maßt, w. - = mesting, vetmesting, mestvoeder.
[maßt = vet].
Maßtbaum, m. = mast, mastboom.
Maßtbaum, m. = endeldarm.
maßten, fchw. (h.) = van masten voorzien.
maßten, fchw. (h.) = mesten, vetmesten.
maßtig = vetmestend, vetmakend; dik en vet, plomp, onbehouwend.
Maßtig, m. -(es) = mastik, een soort hars, steenlijm.
Maßtigbaum, m. = mastikboom.
Maßtorb, m. = mastkorf, mars.
maßtloß = mastloos.
Maßtmacher, m. = mastemaker.
Maßtmeister, m. = mastemakersbaas.
Maßtösch, m. = vetgemeste of vette os.
Maßtösch, f. -s, -s u. .bonten = mastodont, voorwereldlijke olifant.
Maßtöschwein, f. = vetgemest of vet zwijn.
Maßtzeil, f. = mastzeil.
Maßtstall, m. = vetmestersstal.
Maßtstange, w. = groote steng, voorsteng, fokkesteng.
Maßtung, w. - = masten, mastwerk.
Maßtung, w. - = 't vetmesten, mesting.
Maßtvieh, f. = vet(gemest) vee.
Maßt[wächter, m.; **Maßtwerk**, f. = mast[wachter] -werk.
Maßtzeit, w. = mesttijd.
Maßtza, w. -, -s = mazurka.
Matador, m. -(e)s u. -en, -e(n) = mada-door, stieredooder, baas, groote meneer; hoofdkaart (in 't spel).
Match (spr.: metsj), m. -es, -e = match, wedstrijd.
Ma'ter, w. -, -n = matrijs (schroefmoer).
Material, f. -(e)s, -ien = materiaal, materieel.
Materialgeschäft, f. = 'handlung.
Materialhändler, m. = kruidenier, drogist.
Materialhandlung, w. = kruidenierszaak, drogisterij, handel in koloniale waren.
materialisieren, fchw. (h.) = materializeeren, belichamen.
Materialismus, m. - = materialisme.
Materialist, m. -en, -en = materialist; ook: kruidenier.
materialistisch = materialistisch.
Materialwaren, Pl. = kruidenierswaren, koloniale waren. drogerijen.

Materialwarenhandlung, w. = kruidenierszaak, handel in koloniale waren, drogisterij.
Materie, w. -, -n = materie; stof, onderwerp; etter.
materieel = materieel; stoffelijk, tastbaar.
Maternität, w. - = materniteit, moederschap.
Mathematif u. . . **ma'tif**, w. - = mathematika, wiskunde.
Mathematiker, m. -s, - = mathematicus.
mathematisch = mathematisch.
Mathilde, **Matilde**, w. = Mathilda, Mathilde.
Matinee, w. -, -n = matinée; ochtendjapon.
Matjeshering, zie **Matjeshering**.
Matratze, w. -, -n = matras.
Mätresse, w. -, -n = maitresse.
Matrifel, w. -, -n = matricula, lijst, register, ledelijst; bewijs van inschrijving op hoogeschoolen.
Matrifelbeitrag, m. = bijdrage als lid van een genootschap.
Matrije, w. -, -n = matrijs, schroefmoer; vorm voor 't lettergieten; muntstempel.
Matrone, w. -, -n = matrone.
Matro'se, m. -n, -n = matroos.
Matro'senart, w.; **Matro'sen**, m.; **Matro'sen**, m. = matroze | manier; -hoed; -gag.
I. Matro'sch, m. -es = brij, modder, straatmodder.
II. Matro'sch, m. -es = (im Spiel) kapot, algeheel verlies.
mat'chen, fchw. (h.) = morsen, fijn maken, moes maken, moezen; kapot maken.
mat'chig = brijig, papperig, modderig.
matte = mat, moede, uitgeput, lusteloos, dof, zwak, bleek, flauw, laf; m..e Farbe = matte, doffe kleur; m..es Gold = mat goud; m..er Witz = flauwe aardigheid, grap; (faufm.) der Weizen ist m. = boekweit is flauw, lusteloos (er is weinig vraag naar); Schach und m. = schaakmat.
I. Mat'ze, w. -, -n = weide, Alpenweide.
II. Mat'ze, w. -, -n = mat.
Mat'zenflechter, m.; **Mat'zenmacher**, m. = matte | vlechter; -maker.
Matthäus, m. = Mattheus; das Evangelium Matthäi = het evangelie van Mattheus; es ist mit ihm Matthäi am letzten, ook: er ist Matthäi am letzten = hij is voor de haaien, loopt op zijn laatste beenen, heeft niets meer.
Mattheit, w. - = matheid, uitputting, lusteloosheid, dofheid, zwakheid, lafheid.
mat'herzig = flauwhartig, laf, lafhartig.
Mat'herzigkeit, w. - = flauwhartigheid.
Matthe's, m. = Mathijs, Thijs, Mattes.
Matthias, m. = Matthias.
Mat'tigkeit, zie **Mattheit**.
Matu'ra, w. - = eindexamen.
Maturität, w. - = maturiteit, rijpheid.
Maturitäts'examen, f. -prüfung, w. = eindexamen, toelatingsexamen (voor de universiteit).
Maturitätszeugnis, f. = eindexamen, toelatings-, admissiebewijs.
Matz, m. -es, -e u. Mäße (aus Matthe's, Matthias) = vogeltje; da mill ich M. heißen, wenn... = ik ben een boon, als...; der dumme M. = domme Klaas.
Mäßen, f. -s, - = grimas; uitvlucht; M. machen = grimassen maken; raar doen om de aandacht te trekken.
Mäßenmacher, m. -s, - = potsemaker; draaier.

- Matze**, w. —, —n = (jüdisch) matse, ongezuurd paaschbrood van de Joden.
[mau = onlekker; schraal, schaarsch.]
[mau'berig = gemelijk, triest.]
Mau'er, w. —, —n = muur.
Mau'erabfah, m. = muur.oorsprong, -trap.
Mau'erabfah, w. = duizendpoot, pissebed.
Mau'erband, f. = muurband, -krans, steenen rand op een muur.
Mau'erblende, w. = nis.
Mau'erblümchen, f. = muurbloempje (fig.).
Mau'erbrecher, m. = muurbreker, stormram.
Mau'erbruch, m. = bres.
Mau'erchen, f. —s, — = muurtje.
Maueret, zie Maureret.
Mau'erfeld, f. = muurvak.
mau'ersit = muurvast; (fig. ook:) geheid.
Mau'ergrund, m. = grondmuur, fundament.
Mau'erfitt, m., -flammer, w.; -franz, m. = muur|kalk; -anker; -gordel (-krans).
Mau'erkrone, w. = muurkroon, eeresteeken voor een Rom. krijger, die 'teerst den muur van een vijandelijke stad had beklommen.
Mau'erlehm, m. = pleister.
Mau'ermeister, m. = meester metselaar, metselaarsbaas.
mau'ern, fchw. (h.) = metselen.
Mau'erpeffer, m. = muurpeper.
Mau'erpolier, m. = onderbaas (bij de metselaars).
Mau'er|raute, w.; -ritze, w.; -schwabe, w. (ber-segler); -stein, m. = muur|varen; -spleet; -zwaluw (gierzwaluw); -steen (metselsteen).
Mau'erverklebung, w. = steenen bekleeding.
Mau'erwall, m. = gemetselde vestingwal.
Mau'erwerk, f. = muurwerk, metselwerk.
Mau'erziegel, m. = muurtegel, -steen, metselsteen.
[Mau'fe, m. —, —n = kloof, kee (in den knieboog van 't paard).]
Mau, f. —(e)s, Mäuler = muil, bek, snoet, snuit; da fannst du dir das M. abwischen = daar zul je kaal afkomen; einem ein böses M. anhängen = iem. aansnauwen; M. und Ohren, M. und Nase, Augen und M. aufherren = verwonderd opkijken; einen in der Leute Mäuler bringen = iem. in opspraak, op de praat brengen; er gönnt mir das M. nicht = hij geeft me geen goed woord; wie auf's M. geschlagen = als versuft, met den mond vol tanden; das M. hängen lassen = een lang gezicht zetten; einem das M. stopfen = iem. den mond stoppen; einem das M. herbiten = iem. 't zwijgen opleggen; — ein böses, großes, lales, ungemächens M. haben = nijdig, ruw, los, ongemaniert in den mond zijn; ihr geht das M. wie geschmiert = zij ratelt maar door; er hat ein großes M. = hij heeft een groot woord; er nimmt das M. immer voll = hij is altijd aan 't opsnijden; zie ook fahren.
Mau'laffe, m. = gaper, botmuil, lummel; er hat Maulaffen feil = hij staat te gapen, met open mond.
Mau'lbeerbaum, m. = moerbeiboom.
Mau'lbeere, w. = moerbe.
Mau'lchen, f. —s, — = muiltje, bekje, mondje, snoetje; zoentje.
Mau'lchrist, m. = Christen met den mond.
mau'ten, fchw. (h.) = mokken, prullen.
Mau'tfel, m. = mullezel; jongmensch, dat pas van 't gymnasium komt.
Mau'tfeltreiber, m. = mullezelrijver.
Mau'thänger, m. —s, — = pruiler, mokker.
- Mau'held**, m. = held met den mond, druktemaker, snoever.
Mau'nebel, m. = mondklem.
Mau'torb, m. = muilkorf, -band.
Mau'schelle, w. = klap in 't gezicht, slag, muilpeer.
mau'schelle'ren, fchw. (h.) = om de ooren slaan.
Mau'sperre, w. = mondklem; er hat die M. = hij kan niet spreken.
Mau'tafche, w. = muilpeer; babbelaar(ster); (ook: een gebak, zoveel als) rissolo.
Mau'tier, f. = muildier.
Mau'trommel, w. = mondtrom(mel).
Mau't und Klauenfauche, w. = mond- en klauwzeer.
Mau'twerk, f. = mondwerk; ein gutes M. haben = goed kunnen praten.
Mau'twurf, m. = mol.
Mau'twurfsfalle, w.; -fänger, m. = molle|klem; -vanger.
Mau'twurfsgrille, w. = veenmol.
Mau'twurfs|haufen, m., -hügel, m. = molschoop.
Mau'tzieher, m. —s, — = muilpeer.
Mau'te, m. —n, —n = Moor (uit Noord-Afrika).
Mau'ter, m. —s, — = metselaar; vrijmetselaar.
Mau'terarbeit, w. = metselwerk.
Mau'teret, w. — = metselaarsvak; vrijmetselarij.
Mau'ter|gefelle, m.; -handwerk, f. = metselaars|knecht; -ambacht.
mau'terisch = maçonniek.
Mau'ter|meister, m.; -polier, m.; -zunft, w. = metselaars|baas; -onderbaas; -gilde.
mau'tisch = moorsch.
Maus, w. —, Mäufe = muis (dier en deel v. d. hand); mit Mann und M. = met man en muis; das ist M. wie Mutter = lood om oud ijzer; Mäufe machen = uitvluchten zoeken; davon feigt die M. keinen Schaden (mehr) ab = dat staat vast, daar is niets meer aan te doen; ausfehen wie ein Kopf voll Mäufe = een gezicht zetten als een oorworm.
Mau'schel, m. —s, — = Jood, smous.
mau'scheln, fchw. (h.) = joodsch of bargoensch spreken.
Maus'chen, f. —s, — = muisje.
maus'chenstill = zoo stil als een muis, doodstil.
Mau'se, w. zie Maurer II.
Mau'sebuffard, m. = muizevalk, -buiserd.
Mau'sebred, m. = muizevuil.
Mau'sefalle, Mäufefalle, w. = muizeval.
Mau'sefänger, m. = muizevanger.
Mau'sefraß, m. = wat door de muizen afgeknaagd is, knaagsel.
Mau'sefift, f. = muize dood, -vergif.
Mau'sefage, w. = muizende kat, muizepoes.
Mau'se, u. Mäufeloch, f. = muizegat.
mau'sen, fchw. (h.) = muizen, muizen vangen; om iets heen draaien, sluispen; wegmoeffelen, wegpakken, ontfutselen, gappen; der Kater läßt das M. nicht = de kat laat 't muizen niet; fch m., zie fch mau'sern.
Mau'senest, f. = muizenest.
Mau'seohr, f. = muizeoor; vergeetmenietje.
I. Mau'ter, m. —s, — = gapper, dief.
II. Mau'ter, w. — = rui; in der M. fein = in de rui zijn, ruien.
Mau'sergewehr, f. = Mausergeweer.
mau'sern, fchw. (h.), fch m. = ruien.
mau'setot = zoo dood als een pier.
Mau'seturm, m. = Muizetoren.

Maufezahn, m. = muizetandje.
mauf'ig: fch m. madjen = met gewicht, overmoedig optreden, gewichtig doen.
Maufole'um, f. -s, . . feer = mauzoleum, praalgraf.
Mauf, w. -, -en = belasting, recht.
mauf'frei = vrij van rechten.
Mauf'haus, f. = belasting-, douanekantoor.
Mauf'ner m. -s, - = ontvanger, kommissie, belastingontvanger.
Maximal'betrag, m.; -getoicht, f.; -fumme, w. = hoogste of maximum bedrag; h. of m. som.
Maxime, w. -, -n = maxime, grondstelling.
Maximilian, m. = Maximiliaan.
Maximum, f. -s, . . ma = maximum, hoogste.
Majonnai'fe (spr.: *majonëze*), w. = mayonnaise.
Mazedo'nien, f. = Macedonië.
Mazedo'nier, m. -s, - = Macedonier.
mazedo'nifch = Macedonisch.
Mäzen, m. = Maecenas.
Mäzur'fa, zie *Mäzur'fa*.
M. B. = *Markt Banco*.
Mecha'nif, w. - = mechanica, werktuigkunde.
Mecha'nifer, m. -s, -; **Mecha'nifus**, m. -, . . fer = mechanicus, werktuigkundige.
mecha'nifch = mechanisch, werktuigkundig; werktuiglijk, gedachteeloos.
Mechanis'mus, m. -, . . men = mechanisme, samenstel, raderwerk.
Mecheln, f. = Mechelen.
mech'ern, fch w. (h.) = blaten, bleren.
Mecklenburg, f. = Mecklenburg.
mecklenburg'ifch = Mecklenburgsch.
Med. = *Medizin*.
med. = medio, midden, half.
Medail'fe (spr.: *medalje*), w. -, -n = medalje.
Medail'on (spr.: *medaljo*), f. -s, -s = medaljon.
Medier, m. -s, - = Mediër; die *M.* = de Meden.
Media, w. -, . . iä = media, medeklinker met stemtoon.
Media'ne, w. -, -n = mediaan.
Media'n'formaat, f.; -gröfje, w. = mediaan-formaat, middelmatig formaat.
Media'nte, w. -, -n = mediantie, middeltoon.
Mediation, w. -, -en = mediatie, bemiddeling.
mediat'iften, fch w. (h.) = mediatizeeren, aan de staatsverheid onderwerpen.
Medice'er, **Medici's**, Pl. = (de) Medicis.
medice'ifch = van Medicis.
Medici's (spr.: . . . *tsji*), Pl. = (de) Medicis.
Medicin', zie *Medizin*.
Medien, f. = Medië.
Medifament', f. -(e)s, -e = medikament, (genees)middel.
Medifus, m. -, . . digi = medicus.
med'io = medio, midden, half.
Medifan'ce (spr.: . . . *zäse*), w. - = medisaance, kwaadsprekerij.
medifant' = medizant, kwaadsprekend.
med'ifch = Medisch.
medife'ren, fch w. (h.) = medizeeren, kwaadspreken.
Meditation, w. -, -en = meditatie, overpeinzing.
medite'ren, fch w. (h.) = mediteeren.
Medium, f. -s, . . bien = medium, middenstof, middelterm, bemiddelaar, overbrenger.
Medijn', w. -, -en = medicijn, (genees)middel; medicijnen, geneeskunde.
Medizinal'kollegium, f. = geneeskundige raad.

Medizinal'rat, m. = lid van den geneesk. raad; Medizinalrat (*als titel*).
Medizi'ner, m. -s, - = medicus, student in de medicijnen, geneesheer.
Medizin'flafschjen, f. = medicijnfleschje.
medizine'ren, fch w. (h.) = medicineeren.
medizi'nifch = geneeskundig, medisch.
Medu'fa, w. = Meduza.
Medu'fe, w. -, -n = zeester; zeenstel.
Medu'fenhaupt, f. = Meduzahoofd.
Meer, f. -(e)s, -e = zee.
Meer'adler, m.; -bufen, m.; -enge, w. = zee|adelaar; -boezem; engte.
Meer'restoben, m. = zeebodem.
Meer'restuit, w. = zeegolf, golf, baar; vloed.
Meer'rest'füfte, w.; -spiegel, m.; -ftrömung, w. = zee|kust; -spiegel; -strooming.
Meer'rest'fülle, w.; -tiefe, w.; -ufer, f. = zee|stille; -diepte; -oever.
Meer'fahrt, w.; -fendel, m.; -farbe, w.; -fräulein, f. = zee|vaart; -venkel; -kleur; -nimf.
Meer'gegend, w.; -gott, m.; -graß, f. = zee|streek; -god; -gras.
Meer'greis, m. = grijsaard.
meer'grün = zeegroen.
Meer'fage, w. = meerkat.
Meer'reitich, m. = mierikwortel.
Meer'salz, f. = zeezout.
Meer'schaum, m. = meerschuijm.
Meer'schaum'kopf, m.; -pfeife, w. = meerschuijm kop; m. pijp.
Meer'schwein, f. = zeevarken, bruinvifch.
Meer'schweinfen, f. = Guineesch biggetje.
Meer'sent, m. = zeeraket.
Meer'strudel, m.; -ungeheuer, f.; -waffer, f. = zee|draaikolk; -monster; -water.
Meer'tweib, f.; -wolf, m.; -wunder, f. = zee|wijf; -wolf; -wonder.
Meeting (spr.: *mieting*), f. -s, -s = meeting, vergadering, bijeenkomst.
meft'ifch = mephtifch, verstikkend, verpestend.
Megä're, w. -, -n = Megera, boos wijf, furie.
Mehl, f. -(e)s = meel.
mehl'artig = meelachtig.
Mehl'brutel, m.; -brei, m. = meel|buil; -pap.
mehl'haltig = meelhoudend.
Mehl'handel, m.; -händler, m. = meel|handel; -koopman.
mehl'licht = meelachtig, melig.
mehl'lig = melig, vol meel.
Mehl'küfer, m.; -kaffen, m.; -fleißer, m.; -floß, m. = meel|tor; -kist (-kast); -stijfel; -bal(lette).
Mehl'fack, m.; -fieb, f.; -speife, w. = meel|zak; -zeef; -spijs.
Mehl'fchwalbe, w. = huiszwaluw, melkstaartje.
Mehl'ftaub, m.; -fuppe, w.; -tau (*beten*: *Me[] m.*; -wurm, m.; -zucker, m. = meel|stof; -soep; -dauw; -worm; -suiker).
I. mehr = meer; m. alß = meer dan, meer als; m. öder Iweniger = min of meer; immer m. = hoe langer hoe meer.
II. Mehr, f. - = meer, overschot, saldo, hooger bedrag.
Mehr'aufwand, m. (od. -ausgabe, w.); -betrag, m. = hoogere uitgave; h. bedrag.
Mehr'bieder, m. = hooger bieder, die meer biedt, meerbiedende.
mehr'deutig = dubbelzinnig, voor verschillende uitleggingen vatbaar.
mehr're, zie *mehr're*.

Mehr'einnahme, w. = hoogere ontvangst, saldo.
meh'ren, [schw. (h.)] = vermeerderen, doen toenemen, vermenigvuldigen.
Mehr'er, m. -s, -en = vermeerderaar, vergroot, uitbreider; [allzeit M. des Reichs = steeds vergroot van 't Rijk, een oude titel].
meh'rere = verscheidene, vele; meh'rere-s = meer, verscheiden zaken; iets naders, uitvoerigers.
mehr'ertwähnt = meergemeld, -genoemd.
mehr'fach = verschillend, veelvuldig; meermalen; das Mehrfache (einer Zahl) = het veelvoud.
Mehr'gebot, i. = hooger bod.
mehr'genannt = meergenoemd, -gemeld.
Mehr'heit, w. -, -en = veelheid; meerderheid; meervoud.
mehr'jährig = veeljarig.
mehr'mal(s) = meermalen, meermaals.
mehr'malig = herhaald.
mehr'seitig = meer-, veelzijdig.
mehr'silbig = meerlettergrepig.
mehr'ste = meeste.
mehr'stimmig = meerstemmig.
mehr'stückig; -stückig = van verscheiden verdiepingen; v. v. dagen.
mehr'teilig = meer-, veeldeelig, samengesteld.
Mehr'zung, w. -, -en = vermeerdering.
Mehr'wert, m. = meerwaarde, overwaarde.
Mehr'zahl, w. = meerderheid; meervoud.
mei'den, ft. (h.) (ich meide; mied; miede; meidel gieden) = mijden, vermijden. schuwen, vluchten, ontvluchten, vlieden.
Mei'dinger, m. -s, -en = ouwe mop.
Mei'er, m. -s, -en = hoveenaar, landhuurder, [rentmeester, bestuurder]; Meier.
Meierci', w. -, -en; **Meiergut**, i.; **Meierhof**, m. = meierij, hove.
Meierich, zie Meirich.
mei'ern [schw. (h.)] = beetnemen.
Mei'le, w. -, -en = mijl.
Mei'lenstein, m. = mijlsteen, -paal.
mei'lenweit = mijlenver.
Mei'lenzeiger, m. = mijlpaal.
Mei'ler, m. -s, -en = kolemeiler, houtstapel (van den kolebrander).
Mei'lerholz, i. = kolebrandershout.
Mei'lerkoble, w. = houtskool.
mein = mijn, van mij; die Meinen = de mijnen; das Meine = het mijne; das M. und Dein = 't mijn en dijn; gedanke m. = denk aan mij, gedenk mijner; m! wo soll das hinaus? = goeie hemel, waar moet dat heen?
Mein'cid, m. = meined, valsche eed; einen M. [schwören] = een meined doen.
mein'eidig = meinedig.
mei'nen, [schw. (h.)] = meenen, denken, gelooven, bedoelen; minnen, liefhebben; was m. Sie dazu? = wat denkt, wat zegt U daarvan? hoe denkt U daarover? man sollte meinen, daß . . . = men zou denken, dat . . . ; wen m. Sie? = wien bedoelt U? wien meent U? damit find Sie gemeint = dat gaat op U; Freiheit, die ich meine = vrijheid, die ik liefheb; [ge-meint sein = van zins zijn].
meiner = van mij, over mij, mijner, de ('t) mijne.
mei'nerseits = mijnerzijds, van mijn kant; ich m. = ik voor mij, voor mijn persoon.
mei'nesgleichen = mijnsgelijke.
mei'netthalben, -wegen = mijnentwege, om mijnentwille, voor mij; voor mijn part, 't kan mij niet schelen, ik vind 't goed, je doe maar.

mei'netwillen: um m. = om mijnentwille, voor mij.
mei'nige (ber, die, das) = de, 't mijne; die Meinigten = de mijnen.
Mein'tat, w. = lage, snoode daad.
Mei'nung, w. -, -en = meening, gevoelen, denkbeeld, oordeel, opinie; bedoeling; meiner M. nach = volgens mijn meening; ich bin der M. = ik ben van meening; die öffentliche M. = de openbare meening, publieke opinie; seine M. ändern = van meening, van idee veranderen; einem seine M. sagen = iem. zeggen waar 't op staat; viel M. bricht Einung = veel hoofden, veel zinnen.
Mei'nungsausserung, w. = uitlating, 't zeggen van zijn meening.
Mei'nungsaustausch, m. = gedachtewisseling.
Mei'nungsverschiedenheit, w. = meeningsverschil, verschil van opinie.
Mei'nungswechsel, m. = verandering van
Mei'ran, zie Majoran. [meening.
Mei'rich, m. -(e)s, -e = heggekruid.
Mei'sch, zie Maisch.
Mei'se, w. -, -en = mees.
I. Mei'sel, m. -s, -en = beitel.
[II. Mei'sel, w. - = pluksel].
mei'seln, [schw. (h.)] = beitelten.
mei'st = meest; meestal, 't meest.
mei'stbietend = meestbiedend.
mei'stens, mei'stentheils = meestal, 't meest, meest(en)tijds.
Mei'ster, m. -s, -en = meester, baas, meedere; (sport) kampioen; M. vom Stuhl = meester van de loge; einer Sache M. sein, werden = een zaak meester zijn, worden; ich war meiner selbst nicht M. = ik was mezelf geen meester; jeder findet seinen M. = er is altijd baas boven baas; es fällt kein M. vom Himmel = niemand wordt (als) meester geboren; Übung macht den M. = oefening baart kunst; wie der M., so der Meister = zoo heer, zoo knecht; das Werk lobt den M. = aan 't werk kent men den meester, ook: de meester heeft eer van zijn werk.
Mei'sterbrief, m. = diploma als meester.
Mei'sterfahrer, m. = kampioenrijder.
Mei'stergesang, m. = meesterzang, dichtkunst van de Meistersinger.
Mei'stergrad, m. = graad van meester.
mei'sterhaft = meesterlijk.
Mei'sterhand, w. = meesterhand.
Mei'sterin, w. -, -nen = meesteres.
mei'sterlich = meesterlijk.
Mei'sterlied, i. = meesterlied, door de Meistersinger als goed erkend lied.
mei'sterlos = meesterloos, zonder meester; [onwillig, eigennüch].
mei'stern, [schw. (h.)] = kritizeeren, bevittten, als schooljongen behandelen.
Mei'sterrecht, i. = recht als meester (patroon) op te treden, meesterschap.
Mei'sterzänger, m. = meistersänger, lid van de Duitsche dichtgenootschappen van dien naam, die van ± 1380 tot ver in den nieuweren tijd bestaan hebben.
Mei'sterchaft, w. -, -en = meesterschap; patroons-, bazebond; (sport) kampioenschap.
Mei'sterstück, m. = meesterlijk schot.
Mei'sterzinger, zie Meistersänger.
Mei'sterspiel, i. = meesterlijk spel.
Mei'sterspieler, m. = virtuoos, meesterlijk speler; kampioen.

Mei'sterreich, m. = meesterlijke slag, zet, daad; meesterstuk.
Mei'sterstük, f. = meesterstuk.
Mei'sterstuhl, m. = meesterloge, -stoel.
Mei'stertag, m. = vergadering van patroons.
Mei'sterwerk, f. = meesterwerk, -stuk.
Mei'stjo, zie Me'stjo.
Melan'cholie (spr.: ..ko.), w. -, -n = melancholie, zwaarmoedigheid, droefgeestigheid.
Melan'choliker, m. -s, - = melancholicus.
melan'choli'sch = melancholisch, melankoliek.
Melane'sien, f. = Melanezië.
Melan'ge (spr.: mel'azje), w. -, -n = melange, mengsel, half koffie half room.
Melasse, w. - = melasse, bruine stroop.
Mel'ber, m. -s, - = meelhandelaar.
Mel'de, w. -, -n = mel, melde.
Mel'deant, f. = bevolkingsbureau; (mil.) landweerbureau.
mel'den, fch.w. (h.) = melden, berichten, mededeelen; aandienen (der Diener meldet einen Besucher); rapporteeren; Feuer m. = brandalarm maken; einen m. = (ook:) melding van iem. maken, iem. vermelden; sich m. = zich aangeven, zich opgeven, zich presentereeren; zich voordoen; zich aankondigen; (mil.) zich melden; sich zu einer Stelle m. = zich voor een betrekking aanbieden; sich m. lassen = zich laten aandienen; sich zum Worte m. = 't woord vragen; mit Recht zu m. = met permissie.
mel'denswert = vermeldingswaardig.
Mel'deschiff, f. = postschip, adviesjacht.
Mel'destelle, w. = brandsignaal.
Mel'dung, w. -, -en = melding, mededeeling, bericht; eine M. erstatten = een bericht overbrengen.
mel'e'ren, fch.w. (h.) = meeleeren, mengen.
Melinie, m. -(e)s = meliniet (een ontplofingsstof).
Me'lis, m. - = melis(suiker).
Meliss'e, w. -, -n = melisse, citroenkruid.
Melk = melkgevend.
Melk'eimer, m. = melkemmer, nl. om in te melken.
mel'ken, fch.w. u. ft. (h.) (melkte, [molft], gemolven u. gemelkt) = melken; frisch gemolvene Milch = verssch gemolken melk; melkende Kuh = melkkoel (eig.).
Mel'ker, m. -s, - = melker.
Melker'eij, w. -, -en = melkerij.
Mel'kerin, w. -, -nen = melkster.
Melk'fah, f.; -fäbel, m.; -fuh, w.; -schmel, v. = melk|vat; -kuip; -koe; -stoeltje.
Mel'odie, w. -, -en, Mel'odie', w. -, -n = melodie.
mel'odios', mel'odisch = melodieus, melodisch.
Melodra'ma, f. -s, ..men = melodrama, zangspel.
melodrama'tisch = melodramatisch.
Melo'ne, w. -, -n = meloen.
Melo'nenfern, m. = meloenpit.
Melpo'mene, Melpome'ne, w. = Melpomene, muze van het treurspel.
Mel'tau, m. -(e)s = brand in 't koren; meeldauw.
Membra'n(e), w. -, ..nen = membraan, huidje, vliesje, perkament.
Mem'el, m. u. w. = Memel (riv.).
Mem'me, w. -, -n = lafaard, bloodaard.
mem'menhaft = laf, flauw, lafhartig.

Memoi'ren (spr.: ..mwa.), Pl. = memoiren, gedenkschriften.
Memorabilien, Pl. = gedenkwaardigheden.
Memoran'dum, f. -s, ..da u. ..den = memorandum.
Memorial(e), f. -(e)s, ..te u. ..lien = memoriaal, dagboek; verzoekschrift.
memorie'ren, fch.w. (h.) = memorizeeren, uit 't hoofd leeren.
Memorier'übung, w. = geheugenoefening.
Men'ach'men, Pl. = Menechmen, tweelingbroeders.
Mena'ge (spr.: menaazje), w. -, -n = menage, huishouding; stel schotels, olie- en azijnstel e. d.
Menagerie' (spr.: ..zjerie), w. -, -n = menagerie.
menagie'ren (spr.: ..zjieren), fch.w. (h.) = menageeeren, sparen, ontzien.
Mendicant', m. -en, -en = mendicant, bedelmonnik.
Menete'kel, Me'ne Te'kel, f. -s = mene-tekkel, „geteld, gewogen“ (een ernstige waarschuwing).
Men'ge, w. -, -n = menigte, groot aantal, massa, hoop, troep; quantiteit; (eine M. schöner Formen, eine M. Menschen, eine M. Gels); er hat Gels die schwere M. = hij heeft een heelen hoop geld.
men'gen, fch.w. (h.) = mengen, vermengen; sich in etw. m. = zich met iets bemoeien.
Meng'futter, f. = mengvoeder.
Meng'fel, f. -s, - = mengsel.
Meng'ung, w. -, -en = menging.
Menten'fe, w. = ding, zaakje, zoo(tje); praatjes; domheid.
Men'ig, m. -(e)s; Men'igje, w. - = menie.
Men'no, m. = Menno.
Mennonit', m. -en, -en = Mennoniet.
I. Men'sch, m. -en, -en = mensch; den alten Men'schen ablegen = den ouden mensch, den ouden Adam afleggen.
II. Men'sch, f. -es, -er = mensch, vrouwspersoon, schepsel, wijf.
men'scheln, fch.w. (h.): es men'schelt bei ihm auch = hij heeft ook zijn menschelijke gebreken.
men'schenähnlich = menschgelijk, op een mensch gelijkend.
Men'schenalter, f. = menscheleefstijd, -geslacht.
Men'schenart, w. = menschesoort; menscheard, menschelijke manier van doen; das ist M. = zoo zijn de menschen.
Men'schenblut, f.; -feind, m. = menschebloed; -vijand (-hater).
men'schenfeindlich = menschehatend.
Men'schenfeindschaft, w.; -feind, f.; -freffer, m.; -freund, m. = mensche|haat; -vleesch; -eter; -vriend.
men'schenfreundlich = menschevriend, minzaam, vriendelijk.
Men'schenfreundlichkeit, w. = menschevriendheid, minzaamheid.
Men'schenfurcht, w.; -gattung, w.; -gedenken, f. = mensche|vrees; -soort; -heugenis.
Men'schengerippe, f.; -gestalt, w. = mensche|geraamte; mensche|lijke gestalte.
Men'schengewühl, f. = mensche|gewoel, gedrang.
Men'schenhai, m. = menschehaai.
Men'schenhandel, m. = handel in menschen.
Men'schenhaß, m. = menschehaat.
Men'schenherz, f. = mensche|hart.

Menschenkenner, m.; -kenntnis, w.; -kind, f.; -kopf, m.; -leben, f. = mensche|kenner; -kennis; -kind; -hoofd; -leven.
menschenleer = leeg, eenzaam, stil, verlaten.
Menschenliebe, w. = menscheliefde.
Menschenlos, f. = mensche|lijk lot.
Menschenmenge, w. = menigte menschen, gewoel, gedrang.
menschenmöglich = godsmogelijk, mensche|mogelijk, ter wereld mogelijk.
Menschenmord, m. = moord.
Menschenmörder, m. = moordenaar.
Menschenatur, w. = mensche|lijke natuur.
Menschenopfer, f.; -raffe, w.; -recht, f. = mensche|offer; -ras; -recht.
Menschenstimmung, w. = mensche|lijke instelling.
 I. **menschenföu** = menscheschu, verlegen, eenkennig.
 II. **Menschenföu**, w. = schuwheid, verlegenheid, eenkennigheid.
Menschenfönder, m. = vilder, bloedzuiger, uitzuiger.
Menschenföslag, m. = slag van menschen, soort.
Menschenföfele, w. = mensche|ziel, mensche|lijke ziel; es war feine M. da = er was geen sterveling.
Menschenföpiel, f. = menigte.
Menschenföstimme, w. = mensche|lijke stem.
Menschenföntum, f. -(e)s = mensche|ldom.
Menschenföverständnis, m. = mensche|verstand.
Menschenfövolk, f. = mensche|ldom, menschen.
Menschenföwerk, f. = mensche|werk.
Menschenföwohl, f. = welzijn, heil van de menschen.
Menschenföwürde, w. = mensche|waardde.
menschenföwürdig = mensche|waardig.
Menschenföheit, w. = mensche|heid, mensche|ldom, [mensche|lijkheid, mensche|waard].
menschenfölich = mensche|lijk, sterfelijk, zwak, feilbaar; Jren ist m. = dwalen is mensche|lijk; nach m. . . er Vorausföcht = mensche|lijkderwijze gesproken; ihm ist was M. . . es begegnet = hij heeft een misslag begaan of hem is wat overkomen.
Menschenfölichkeit, w. = mensche|lijkheid, mensche|lijke zwakheid; [mensche|ldom].
Menschenföuerbung, w. = mensche|wording.
Menschenföfel, m. -, -n = mensche|föfö.
Menschenföstration, w. = mensche|struatie.
menschenfötrien, f. w. (h.) = mensche|struieren.
Menschenföur, w. -, -en = mensche|mafstand; (stud.) duel; auf die M. geföu = gaan duelleeren.
mental = mentaal, stilzwijgend, in de gedachten bestaand.
Menschenföreservation, w. = *reservatio mentalis*: stilzwijgend voorbehoud.
Menschenfötor, m. -s, .to'ren = Mentor, leidsman, leider, opvoeder.
Menschenfömenü, f. -s, -s = menu.
Menschenfömenüett, f. -(e)s, -e = menuet, een dans.
Menschenföphösto, **Menschenföphöstophöle**, m. = Mephisto, satan.
menschenföphöstophölich = satanisch, duivelsch.
menschenföphöstisch, zie mensche|föfö.
Menschenfögel, m. -s, - = mergel.
Menschenfögel|boden, m.; -gräber, m.; -grube, w. = mergel|bodem; -graver; -groeve.
menschenfögeln, f. w. (h.) = mergelen, met mergel mesten.
Meridian, m. -(e)s, -e = meridiaan.
Meridianalitäät, w. = meridiaan|iteit, zuidelijke ligging, z. richting.

Merino, m. -s, -s = merinoschaap; merinos.
Merinoschaf, f. = merinoschaap.
Merinoszeug, f. = merinos.
merkantil|fösch = mercantiel, den handel betreffende, handels...
Merkantil|fösystem, f. = mercantilistisch stelsel, mercantilisme, handelssysteem.
merk|bar = merkbaar, duidelijk, waarneembaar.
merken, f. w. (h.) = merken, vatten, vermoeden; bemerken, gewaar worden, waarnemen; merken, teekenen; einen Metrug, die Mföcht m. = een bedrog, de bedoeling merken, vatten; er hat es mich m. lassen = hij heeft 't mij laten merken, gevoelen; ich häte mit den Tag nicht gemerkt = ik heb den dag niet onthouden; ich merkte mit den Tag = ik ont-hield, noteerde den dag; ich lieö mit nichtis m. = ik liet niets merken, hield me van den domme; wohl gemerkt = begrepen; den Braten m. = 't plan doorzien; [merket = let op, past op; m. auf einen, auf etw. = letten op; einen m. = iem. begrijpen].
merkenswert = opmerkenswaardig.
Merker, m. -s, - = opletter, aantekenaar, (bij de Meistersinger zooveel als) rechter; ook: opmerkingsgave.
merk|lich = merkbaar, zichtbaar, waarneembaar; aanmerkelijk, beduidend.
Merkmäl, f. -(e)s, -e = merk-, kenteeken.
Merkur, m. = Mercurius.
Merkurial|traut, f. = bingelkruid.
Merkurial|wasser, f. = kwikhoudend water.
Merkwört, f. = laatste woord van een rol, waarschuwingswoord voor den tooneelspeler: wacht(woord).
merk|würdig = merkwaardig, vreemd, zonderling.
merk|würdigereweise = merkwaardigerwijze, vreemd genoeg.
Merkwürdigkeit, w. -, -en = merkwaar-digheid, vreemdheid, zonderlingheid.
Merksöchen, f. = merkteeken, kenteeken.
Merle, w. -, -n = meerl, merel.
Merowinger, f. = Merowingers.
merowingisch = Merowingisch.
Merz|vieh, f. = onbruikbaar vee.
Mesallian|ce, **Mesallian|ce** (spr.: meezaljase), w. -, -n = mesalliance.
meschug|ge = (jüd.) gek, krankzinnig.
Mesmeris|mus, m. = Mesmerisme, leer van 't dierlijk magnetisme.
Mesner, m. -s, - = tempeldienaar, kerk-dienaar, koster, oppasser in de kerk.
Mesopotamien, f. = Mesopotamië.
mesopotamisch = Mesopotamisch.
Mes, w. = bak, gemeenschappelijke tafel op schepen, officierstafel (in Engeland).
Mes|amt, f. = misbediening, mis, dienst.
mes|bar = meetbaar.
Mes|barkeit, w. = meetbaarheid.
Mes|brief, m. = miswissel (op de jaarmarkt betaalbaar); meetbrief (voor schepen).
Mes|buch, f. = misboek, missaal; markt-boek.
Mes|bude, w. = kraam.
Mes|diener, m. = misdienaar.
Mes|se, w. -, -n = mis; (jaar)markt, mis; M. lesen, hören = de mis lezen, hooren; bas dauert feine Zeitpönger M. = dat duurt niet lang; ook = Meö.
mes|sen, f. (h.) (du miö, er miö; maö; mäö; miö! gemessen) = meten, afmeten; bas Meer

- m. = de zee bevaren; *fiſch* mit einem m. = zich met iem. meten.
- Messe'nien**, f. = Messenië.
- Messe'nisch** = Messenisch.
- I. **Mes'ser**, m. -s, - = iem. die meet, meter.
- II. **Mes'ser**, f. -s, - = mes; mit dem groÿen M. *auffſchneiden* = opsnijden, liegen; *zie ook Kampf, Rehle*.
- Mes'serbüſſchen**, -*büſſchen*, f. = messelegger.
- Mes'serbüſſel**, f. = messeëtui.
- Mes'serchen**, f. -s, - = mesje.
- Mes'sergriff**, m., -*heft*, f. = hecht of heft van een mes.
- Mes'serſtlinge**, w.; -*rüden*, m.; -*ſcheide*, w. = lemnet, rug, scheede van een mes.
- Mes'serſchmieb**, m. = messemaker.
- Mes'serſchmiebearbeit**, -*ware*, w. = messemakerswerk, messewaren.
- Mes'serſchneide**, w. = snede (scherpe kant) van een mes; auf einer M. *einſergehn* = heel precies, lichtgeraakt zijn.
- Mes'serſchnitt**, m. = messnede.
- Mes'serſpiz**, w. = punt van een mes.
- Mes'serſtick**, m. = messteek.
- Mes'serfreiheit**, w. = vrijheid, recht om een jaarmarkt te houden.
- Mes'serfreuder**, m. = (op de jaarmarkt) koopman van buiten.
- Mes'sgeld**, f. = ontvangst (op de jaarmarkt).
- Mes'sgeſchenk**, f. = kermisgeschenk, kermis.
- Mes'sgewand**, f. = misgewaad.
- Mes'sgut**, f. = marktgoed(eren).
- Mes'shemb**, f. = mishemd.
- Mes'sholz**, f. = vaamhout.
- Mes'sia'de**, m. -, -n = Messiade, lied van den Messias.
- mes'sia'nisch** = Messiaansch, den Messias betreffende.
- Mes'sia's**, m. = Messias.
- Mes'sidor**, m. -s = Messidor, oogstmaand (19 Juni—18 Juli).
- Mes'sing**, f. -(e)s = messing, geelkoper; mengelmoes van Hoog- en Nederduitsch.
- Mes'sing|blech**, f.; -*draht*, m. = messing|blik; -draad.
- mes'singen** = geelkoperen.
- Mes'singgeſchirr**, f. = vaatwerk van geel koper.
- Mes'singhammer**, m. = messingsmederij.
- Mes'singhändler**, m. = handelaar in geelgieterswaren.
- Mes'singhütte**, w. = geelgieterij.
- mes'singisch** = koesterwaalsch, *vgl. Messing*.
- Mes'singplatte**, w. = plaat geelkoper.
- Mes'singſläger**, m. = geelgieter.
- Mes'singware**, w. = geelgieterswaar.
- Mes'singwert**, f. = geelgieterij.
- Mes'sfatalog**, m. = catalogus van de boeken die op de jaarmarkt komen.
- Mes'sette**, w. = meet-, maatketting.
- Mes'sträger**, m. = (ker)miskramer.
- Mes'steine**, w. = meetlijn, -koord.
- Mes'steute**, Pl. = (ker)misbezoekers.
- Mes'sner**, *zie Mes'sner*.
- Mes'sopfer**, f.; -*prieſter*, m. = mis|offer; -priester.
- Mes'spult**, f. = lessenaar voor 't missaal.
- Mes'sruie**, -*ſtange*, w. = meet|roede, -stang.
- Mes'sſchnur**, w.; -*ſtab*, m.; -*ſtod*, m.; -*ſtich*, m. = meet|ſnoer; -stang; -stok; -tafel(tje).
- Mes'stuare**, w.; -*stochje*, w.; -*zeit*, w. = (ker)mis|waar; -week; -tijd.
- [Me'sie**, m. -, -n = maat, een inhoudsmaat; bak].
- Mes'tige**, m. -n, -n = mesties, van gemengd nl. blank en Indiaansch ras.
- Met**, m. -(e)s = mede, honingdrank.
- Metall**, f. -(e)s, -e = metaal (*ook voor*: klankrijkheid in de stem).
- Metall'ader**, w. = metaalader.
- metall'artig** = metaalachtig.
- Metall'afche**, w. = metaalasch.
- metall'en** = metalen.
- Metall'farbe**, w. = metaalkleur.
- metall'haltig** = metaalhoudend.
- Metall'queß**, Pl. = metallieken (een soort staatschuldbriefen).
- metall'ſich** = metaalachtig, ertshoudend, metallisch, metalliek.
- metall'ſt'ren**, f. (h.) = metalizeeren, met metaal bedekken.
- Metall'ſüßer**, m.; -*kunde*, w. = metaal|kever; -kunde.
- Metall'ographie**, w. - = metalografie, teekenen op metaal.
- Metalloid**, f. -(e)s, -e = metalloïde, niet-metaal.
- Metallurgie**, w. - = metallurgie, wetenschap van de metaalbewerking.
- metallur'gisch** = metallurgisch.
- Metamorpho'se**, w. -, -n = metamorfoze, gedaanteverwisseling, herschepping.
- metamorpho'seren**, f. (h.) = metamorfozeeren, van gedaante (doen) veranderen.
- Meta'pher**, w. -, -n = metafora, metafer, overdrachtelijke uitdrukking, beeldspraak, figuur.
- metapho'risch** = metaforisch, figuurlijk.
- Metaphy'sik**, **Metaphy'sik**, m. - = metafyzica, leer van het niet waarneembare, van het bovennatuurlijke.
- metaphy'sisch** = metafysisch.
- Meta'the'sis**, w. -, -n = methathesis, klankverspringing, omzetting.
- Metempsych'o'se** (spr.: *..kooze*), w. -, -n = metempsychoze, zielsverhuizing.
- Meteor**, f. -(e)s, -e = meteor, luchtsteen.
- mete'o'risch** = meteorisch, lucht- of weersverandering betreffende.
- Meteorit**, m. -(e)s, -e = meteoriet, meteorsteen.
- Meteorolog**, m. -en, -en = meteoroloog.
- Meteorologie**, w. - = meteorologie, leer v. d. dampkringsverschijnselen.
- meteorolo'gisch** = meteorologisch.
- Meteorolo'fop**, f. -(e)s, -e = meteoroskoop, toestel om de verschijnselen in den dampkring waar te nemen.
- Meteor'stein**, m. = meteorsteen, meteor.
- Me'ter**, f. (u. m.) -s, - = meter, (schertsend ook = *Maß*).
- Me'termaß**, f. = metermaat, metrische maat.
- Me'terſyſtem**, f. = metrisch systeem.
- Met'h**, *zie Met*.
- Met'h'o'de**, w. -, -n = methode.
- Met'h'o'dis**, w. - = methodiek.
- Met'h'o'difer**, m. -s, - = methodicus, die volgens vaste methode werkt.
- met'h'o'disch** = methodisch.
- Met'h'o'diſt**, m. -en, -en = methodist, aanhanger van een zekere Chr. sekte.
- met'h'o'diſch** = methodistisch.
- Met'ier** (spr.: *meet'jee*), f. -s, -s = metier, handwerk, ambacht, vak; *ſie iſt auch bei dem M.* = zij is ook bij 't gilde.
- Metonymie**, w. -, -n = metonymia, naamverwisseling.

metonymisch = metonymisch.
Metope, w. -, -n = metope, ruimte tusschen de balkkoppen; de versiering daarin aangebracht.
Metrief, w. - = metriek, versleer.
metrisch = metrisch, in verzen; metriek; bas metrische Systeem = 't metrieke stelsel.
Metrologie, w. -, -n = metrologie, meet- of maatkunde.
Metronom, f. -(e)s, -e = metronoom, maatmeter.
Metropo'le, w. -, -n = metropolis, metro- pool, hoofdstad.
Metropolia, m. -en, -en = metropoliet, bisschop, aartsbisschop van de Gr. kerk.
Metropolitaa'n, m. -(e)s, -e = metropolitaan.
Metropolitaa'nkerk, w. = metropolitaankerk, aartsbisschoppelijke hoofdkerk.
Metrum, f. -s, Metra = metrum, versmaat.
Met'te, w. -, -n = metten, vroegdienst.
Met'wurft, w. = metworst.
Met'ze, m. -, -n = een zekere inhoudsmaat (± 3,5 L.); deern, slet, bijzit, hoer.
Met'zelen, f. w. -, -en = slachting, bloedbad.
met'zeln, f. w. (h.) = moorden, slachten, een bloedbad aanrichten.
[Met'zefuppe], w. = maalloon.
Met'zengeld, f. = maalloon.
met'zenweife = bij maten.
Met'zger, m. -s, - = (f. d. d.) slager, vleesch- houwer.
Met'zgerburfche, m. = slagersjongen.
Met'zgergang, m. = vergeefsche loop.
Met'zement (spr.: möblemā), f. -s = ameub- lement.
Met'zelmord, m. = sluipmoord.
Met'zelmörder, m. = sluipmoordenaar.
met'zelmörderifch = meuch'lerifch.
met'zeln, f. w. (h.) = vermoorden, sluipmoord plegen.
Met'zefrotte, w. = bende sluipmoordenaars.
Met'zfer, m. -s, - = sluipmoordenaar.
met'zferifch, **met'zferifch** = verraderlijk, door sluipmoord.
Met'ze, w. -, -n = koppel, troep, bende, menigte.
[met'zen], f. w. (h.) = muite[n].
Met'zeter, w. -, -en = muite[n], ooper.
Met'zeter, m. -s, - = muite[n], oproermaker.
met'zferifch = muite[n], oproerig.
Met'zifa'ner, m. -s, - = Mexikaan.
met'zifa'nerifch = Mexikaansch.
Met'zifo, f. = Mexiko.
M. E. J. = mitteleuropäifche Zeit.
Met'zane, w. -, -n; **Met'zanan**, f. -(e)s, -e = entresol, tusschenverdieping.
m. S. = mein Herr.
Met'zama, f. -s, .. men = miasma, smetstof in de lucht, kwade damp.
miasma'tifch = miasmatisch, smetstof be- vattend.
mian'en, f. w. (h.) = miauwen, mauwen.
mich = (Acc. van ich) mij, me.
Micha'el, m. = Michaël, Michel.
Micha'el's, **Micha'el'sfest**, f. = Sint-Michiel (29 Sept.)
Micha'el'smefse, w. = St.-Michiels(ker)mis.
Micha'el'stag, m. = St.-Michael (29 Sept.)
Mich'el, m. = Michiel, Michel, sul, lomperd, kinkel; ber deut'fche M. = de Duitsche Michel, de (goeie eenvoudige) Duitscher.
Mich'elan'gelo, **Mich'el An'gelo** (spr.: mikel- andzjeloo), m. = Michel Angelo.

Mid'mad, m. -(e)s = poespas, mengelmoes.
Mie'ber, f. -s, - = keurs, lijfje, corsage.
Mie'ne, w. -, -n = gelaatsuitdrukking, trek, gelaat; M. machen = doen alsof, den schijn aannemen, zich (naar den schijn) ge- reed maken om...; gute M. zur böfen Spiel machen = zich goed houden; ohne eine M. zu berziehen = zonder een spier te vertrekken.
Mie'ne'deuter, m. = gelaatkundige.
Mie'nen'deuteri, -funde, w. = gelaatkunde.
Mie'nen'spiel, f. = 't werken met gelaats- uitdrukking, spel van de gelaatstreken.
I. Mie're, w. -, -n = heggekruid, sterremuur.
II. [Mie're], w. -, -n = zie Ame'ise].
mie's = leelijk, ellendig.
Mie's, w. = Marietje, Mies.
Mie'sefake, w. = poes, muizepoes.
Mie'sepeter, m. = sukkel.
Mie's'mufchel, w. = (blauwe eetbare) mossel.
I. Mie'te, w. -, -n = hoop graan, mijt, stapel, garf.
II. Mie'te, w. -, -n = mijt, made, worm.
III. Mie'te, w. -, -n = huur, huurprijs; zur M. wohnen = in huur hebben; in die M. nehmen = in huur nemen.
mie'ten, f. w. (h.) = (Wohnung, Wagen, Schiff, Klavier, Knecht, Magd, Pferd) huren; (Schiff ook:) bevrachten.
Mie'tenjäger, m. = huisjesmelker.
Mie'ter, m. -s, - = huurder.
Mie'tfrau, w. = verhuurster.
Mie'tgeld, f. = huur, huurgeld.
Mie'therr, m. = verhuurder, eigenaar.
Mie'tfufche, w. = huurkoets, vigelante.
Mie'tling, m. -(e)s, -e = huurling, [hoop, stapel (vooral van rapen), kuil vol rapen].
Mie't's'enifchädigung, w. = vergoeding voor huishuur.
Mie't's'grofsen, m.; -fakarne, m.; -kontraft, m.; -faler, m. = huurpenning; -kazerne; -kontraft; -(geld, huishuur).
Mie't's'truppen, Pl.; -wert, m. = huur[- troepen; -waarde.
Mie'tvertrag, m. = huurkontraft, -ceel.
mie'tweife = bijwijze van huur, in huur.
Mie'tzettel, m. = huurbrief, huurplank (pa- pier of plank met „te huur“).
Mie'tzin's, m. = huishuur.
Mie'tze, w. -, ..zen = Marietje, Miesje; poes(je)!
Mignon' (spr.: mienjō), m. -s, -s = mignon, lieveling.
Migrä'ne, w. -, -n = migraine, (schele) hoofdpijn.
Mika'do, m. -s, -s = mikado, keizerstitel in Japan.
Mikro'b(i)en, Pl. = mikrobe[n], bacteriën.
Mikrocephä'le, zie Mikrocephä'le.
Mikrofos'mos, m. - = mikrokosmos, de mensch als een wereld in 't klein.
Mikrome'ter, f. (u. m.) = mikrometer, werk- tuig tot 't meten van kleine afmetingen.
Mikrophon, f. -(e)s, -e = mikrofoon, toe- stel om zeer kleine geruischen te vernemen.
Mikroffov', f. -(e)s, -e = mikroskoop.
mikroffov'ifch = mikroskopisch.
Mikrozepha'le, m. -n, -n = mikrocefaal, kleinhoofdige.
Milan, m. -(e)s, -e = wouw, kiekendief, hoenderdief.
Milane'fe, m. -n, -n = Milanees.
Mil'be, w. -, -n = mijt, made, worm.
mil'big = vol maden, wormen.

Milch, w. — = melk; hom; das Korn steht in der M. = is nog niet rijp; er hat nicht viel in die M. zu broden = hij heeft niet veel in de melk te brokken, hij heeft 't niet ruim.
Milchader, w. = melkader.
Milchartig = melkachtig.
Milchbart, m. = melk-, vlasbaard, melkmuil.
Milchbedarf, m. = (de) benoedigde melk.
Milchbrot, m.; -brot, f. = melkbrood; -brood.
Milchbruder, m. = zoogbroeder.
Milchdistel, w. = melkdistel.
Milcheimer, m. = melkemmer.
Milchen, fchw. (h.) = melkgeven; eine milchende Kuh = een melkgevende koe, melkkoetje.
Milcher, m. —s, — = hommer.
Milchfarbe, w. = melkkleur.
Milchfarben = melkkleurig.
Milchfieber, f.; -flafche, w.; -frau, w. = melkkoorts (zogkoorts); -flesch; -vrouw.
Milchgebend = melkgevend.
Milchgefäß, f. = vaatwerk voor melk, melkvat.
Milchglas, f. = melkglas.
Milchicht = melkachtig.
Milchig = melkhoudend, met melk; melkachtig, -kleurig.
Milchkalf, f.; -kammer, w.; -kanne, w. = melk||kalf (zuigkalf); -kamer (melkerij); -kan.
Milchkelter, m.; -koff, w.; -krug, m.; -kübel, m. = melk||kelder (melkerij); -kost; -kruik; -emmer.
Milchkuh, w.; -kur, w. = melk||koe; -kuur.
Milchling, m. —(e)s, —e = zuigeling; hommer.
Milchmädchen, f.; -mann, m.; -meyer, m. = melk||meisje (-meid); -man (-boer); -meter (-weger).
Milchner, zie Milcher.
Milchsaft, m.; -säure, w.; -schrank, m.; -schüssel, w. = melk||sap; -zuur; -kast; -schotel.
Milchschwester, w. = zoogzuster.
Milchseife, w.; -speise, w.; -strafe, w. = melk||teems (-zeef); -spijs; -weg.
Milchsuppe, w.; -topf, m. = melk||soep (pap); -pot.
Milchtopf, f. = zijgdoek.
Milchwirtschaft, w.; -zahn, m.; -zucker, m. = melk||huis (-inrichting); -tand; -suiker.
mild, **milde** = zacht, niet streng, goedaardig; [mild, vrijgevig]; ein milber Regen = een zachte, malsche regen; milde Stiftung = vrome stichting, liefdadigheidswerk; seine milde Hand auf tun = zijn milde hand openen; milde Gaben = liefdegaven.
Milde, w. — = zachtheid, goedaardigheid, vriendelijkheid, [mildheid].
miliden, fchw. (h.) = zacht doen afoopen, glooien].
milidern, fchw. (h.) = (ein Urteil, eine Strafe, den Schmerz, Sitten) verzachten, verlichten, temperen; (den Schmerz) lenigen; [zachter stemmen, bedaren]: milidern Umstände = verzachtende omstandigheden.
Milidernung, w. —, —en = verzachting, enz.
Milidernungsgrund, m.; -mittel, f. = verzachtende omstandigheid; verzachtend middel.
milidernig = zacht-, teerhartig, weldoend, weldadig.
milidernig = zacht, teeder, weldadig.
milidernig = milddadig, mild, weldoend.
Milidernigheit, w. = milddadigheid enz.
Milieu (spr.: *miejö*), f. —s, —s = milieu.
I. Militär, f. —(e)s = krijgswezen, soldaats-stand, leger.

II. Militär, m. —(e)s —e = militair, soldaat.
Militärarzt, m. = officier van gezondheid.
Militärbeamter, m.; -bevollmächtigter, m.; -dienst, m. = militair ambtenaar; m. gevolmachtigde; m..e dienst.
militärfromm = mak in den dienst, in 't vuur.
Militärgericht, f. = militaire rechtbank, militair rechter.
Militärgränze, w. = Mil. Grenzen (in Oostentr.).
militärlich = militair.
Militarismus, m. — = militarisme.
Militärmusik, w. = militaire muziek.
Militärpaß, m. = verlofpas.
militärpflichtig = dienstplichtig.
Militärschule, w.; -staat, m.; -stand, m. = militaire school; m. staat; m. stand.
Militär-Veterinär-Akademie, w. = militaire veeartsenijschool.
Militärwesen, f. = krijgswezen, alles wat 't leger betreft.
Militär-Wilhelmorden, m. = militaire Willemsorde.
Miliz, w. —, —en = landweer, schutterij, landstorm.
Milizflaffe, w. = lichting.
Milize, f. — = mille, duizend.
Milennium, f. —s, . . nien = millennium, duizend-jaar.
Miljarde, w. —, —n = milliard, 1000 miljoen.
Mil||gramm, f.; -meter, f. u. m. = milli-gram; -meter.
Million, w. —, —en = miljoen.
Millionär, m. —(e)s, —e = millionaire.
millionstel, **milliontel** = miljoenste (deel).
Milreis, f. —, — = milreis, 1000 reis (Port. f 2.80).
Milz, w. —, —en = milt.
Milzheiden, f. = steek in de zijde, in de milt.
Milzucht, w. = miltzucht, hypochondrie, spleen, melancholie, kwaarmoedigheid.
milzuchtig = miltzuchtig, hypochondrisch.
Mime, m. —n, —n = mime, tooneelspeler.
mimen, fchw. (h.) = tooneelspelen; zoo maar doen; doen, lappen, slikken.
Mimendichter, m. = mimendichter, dichter van kleine drama's.
Mimif, w. — = mimiek, gebaarspel; (ook: zaak, ding, boel).
Mimifer, m. —s, —, zie Mime.
minisch = mimisch, door gebaren, van de gebaren, gebare...
Mimose, w. —, —n = mimosa, zinkruid, kruidje-roer-me-niet.
Min. = Minute.
Mina, w. = Mina.
Minarett(t), f. —(e)s, —e (u. —s) = minaret, moskeetoren.
Minchen, f. = Mientje, Mijntje.
minder = minder, kleiner, geringer, lager.
Minderheit, w. —, —en = minderheid.
minderjährig = minderjarig.
Minderjährigkeit, w. — = minderjarigheid.
minidern, fchw. (h.) = minderen, verminderen; (heim Striden) minderen.
Minidernung, w. —, —en = mindering, vermindering.
Minidertwert, m. = minderwaardigheid, te weinig waarde, tekort.
minidertwertig = minderwaardig.
Minidertzahl, w. = minderheid, kleiner getal; in der M. sein = in de minderheid zijn.

I. **min'dest** = minst, geringst; nicht da β m. . . e = niet 't minst; zum m. . . en = voor 't minst, ten minste; nicht im m. . . en = niet in 't minst, in 't minst niet, volstrekt niet.

II. **Min'dest** . . . = minimum . . .
min'destens = minstens.

Min'destfordernder, m. = minst vragende.
Min'destfag, m. = minimum-loon, -prijs, -tarief enz., minimum.

I. **Min'e**, w., zie **Mina**.

II. **Min'e**, w., -n = mijn(groeve); springmijn; er l \ddot{a} st alle **Minen** b \ddot{r} ngen = hij zet, stelt alles in 't werk, wendt alle mogelijke middelen aan.

Min'en|bau, m.; -gang, m.; -gr \ddot{a} ber, m. = mijn|bouw; -gang; -graver.

Min'en|hals, m.; -herb, m.; -hammer, w. = mijn|gang; -haard; -kamer (-oven).

Min'en|krieg, m. = oorlog onder den grond.
Min'en|ladung, w.; -trichter, m. = mijn|lading; -trechter.

Min'er, w., -n = ruw erts.

Min'eral, f. -(e) \ddot{s} , -e u. -ten = mineraal, delfstof.

Min'eral|bad, f. = mineraal bad.

Min'eral|ien|kabinet, f.; -sammlung, w. = delfstoffe|kabinet (-muzeum); -verzameling.
min'eral|isch = mineraal.

Min'eralog, m. -en, -en = mineraloog, delfstofkundige.

Min'eralogie, w. - = mineralogie.

min'eralogisch = mineralogisch.

Min'eral|quelle, w. = minerale bron.

Min'eral|reich, f. = delfstoffrijk.

Min'eral|wasser, f. = mineraalwater.

Min'er|va, w. = Minerva, godin der wijsheid.

Min'eur, m. - \ddot{s} , -e = mineur, geniesoldaat voor 't graven van mijnen.

Miniatur, w., -en = miniatuur; kleinteekening.

Miniatur|ausgabe, w.; -bild, f.; -maler, m. = miniatuur|uitgave; -beeld; -schilder.

minie'ren, f \ddot{c} w. (h.) = ondermijnen, ondergraven.

Minie'rer, m. - \ddot{s} , - = mijngraver, mineur.

Minimal|betrag, m.; -gewicht, f. = kleinste of minimum|bedrag; kl. of m. gewicht.

Min'imium, f. - \ddot{s} , . . ma = minimum.

Min'i'ster, m. - \ddot{s} , - = minister; **M.** de β **Zmern**, de β **Kufern** = minister van Binnenlandsche Zaken, van Buitenlandsche Zaken.

Min'i'sterial|beamter, m. = ambtenaar aan 't ministerie.

Min'i'sterial|direktor, m. = directeur aan een ministeri \ddot{e} el departement.

Min'i'sterial|rat, m. = ambtenaar, die in 't ministerie verslag uitbrengt; rapporteur.

Min'i'sterial|verordnung, w. = ministeri \ddot{e} ele verordening, m. circulaire.

min'i'steriell = ministeri \ddot{e} el.

Min'i'ste'rium, f. - \ddot{s} , . . rien = ministerie, ministerambt, alle ambtenaren van een minister, de ministers of 't kabinet, ministeriegebouw; gezamenlijke geestelijken van een parochie.

Min'i'ster|konferenz, w.; -frisi \ddot{s} , w.; -pr \ddot{a} sident, m. = minister|conferentie; -crisis; -prezident (eerste m.).

Min'i'ster|rat, m.; -resident, m. = minister|raad; -resident.

Min'i'ster|verantwortlichkeit, w. = ministeri \ddot{e} ele verantwoordelijkheid.

Min'i'sterwechsel, m. = wisseling van ministerie of van ministers.

Min'i'strant, m. -en, -en = ministrant, misdienaar.

min'i'strie'ren, f \ddot{c} w. (h.) = ministreren, den priester bij 't altaar behulpzaam zijn.

Min'na, w. = Mina.

Min'ne, w. - = min, liefde, **Min'nelied**, f. = minnelied. **min'nen**, f \ddot{c} w. (h.) = minnen, beminnen.

Min'nel|fang, m.; -f \ddot{a} nger (-f \ddot{u} nger), m. = minne|zang; -zanger.

min'ng, **min'nglich** = liefslijk, aanminnig, teer.

Min'orat, f. -(e) \ddot{s} , -e = minoraat, recht van den jongste op 't erfgoed, dat erfgoed zelf.

min'orenn = minderjarig, onmondig.

Min'orennit \ddot{a} t, w. - = minderjarigheid, onmondigheid.

Min'orit, m. -en, -en = Minoriet, minderbroeder, Franciskaner.

Min'orit \ddot{a} t, w., -en = minoriteit, minderheid.

Min'otaur, m. -u. -(e) \ddot{s} ; **Min'otaur|ros**, m. - = Minotaurus (monster, half mensch, half stier).

Min'stel, m. - \ddot{s} , - \ddot{s} = minstrel, zanger, speelman.

Minuend, m. -en, -en = aftrektal.

mi'nus = minus, min; da β **M.** = 't onbrekende, 't tekort.

Min'us|zeichen, f. = minus-, minteeken.

Min'us|fel, w., -n = kleine letter.

Minu'te, w., -n = minuut.

minu'tenlang = minutenlang.

Minu'ten|uhr, w.; -werk, f.; -zeiger, m. = minuut|horloge; -werk; -wijzer.

Minu'tien, Pl. = kleinigheden.

minu'tios = minutieus, tot in kleine bijzonderheden nauwkeurig.

Min'ze, w., -n = munt, ment (een plant).

mir (Dat. von ich) = mij, aan of voor mij; m. nichts, dir nichts = zonder zich om iem. of iets te bekommeren; fo m. nichts, dir nichts l \ddot{a} st sich da β nicht machen = zoo maar eventjes is dat niet te doen; wie du m., fo ich dir = leer om leer.

Mirabel'le, w., -n = mirabelle, een soort pruim.

Mira'fel, f. - \ddot{s} , - = mirakel, wonder.

Mir'te, zie **Mhrte**.

Mir'za, m. - \ddot{s} , - \ddot{s} = mirza, heer.

Mis'anthrop, m. -en, -en = misanthroop, menschehater.

Mis'anthropie, w. - = misanthropie, menschehaat.

misanthro'pisch = misanthropisch, menschehatend.

Mis'cella'nen, zie **Mis'cellanen**.

misch'bar = mengbaar.

Misch'e, w. = gemengd huwelijk.

misch'en, f \ddot{c} w. (h.) = (Gist, Wasser und Wein, Metalle) mengen, vermengen; (die Karten) schudden, wasschen, m \ddot{e} leeren; mische dich nicht hinein = bemoei je er niet mee; gemischt (von einer Gesellschaft, einer Ehe, einem Chore) = gemengd.

Misch'korn, f. = mengkoren.

Misch'ling, m. -(e) \ddot{s} , -e = iem. van gemengd ras, kleurling.

Misch'mafch, m. -e \ddot{s} , -e = mengelmoes, poespas.

Misch'trant, m. = mengdrank.

- Mischung**, w. —, —en = mengsel, (ver)menging, mixtuur; (van metalen) alliage.
- Mischungsberechnung**, w. = mengingrekening.
- Mischvolk**, f. = gemengd ras.
- Mischwährung**, w. = dubbele standaard.
- [**Misfel**, f. —ä, —ä = jong meisje. **misfeln**, f. (h.) = wat vrijen].
- miserabel** = mizerabel, ellendig, jammerlijk.
- Misere**, w. — = misère, ellende.
- Misere**, f. —(s) —(s) = miserere, R.-K. kerkgezang; een darmziekte.
- Misogyn**, m. —en, —en = misogynes, vrouwehater.
- Mispel**, w. —, —n = mispel.
- Mis**, w. —, **Mis**es = miss, juffrouw, mejuffrouw.
- misachten** (Part. **misachtet**), f. (h.) = verachten, minachten, geringschatten.
- Misachtung**, w. = verachting, minachting, geringschating.
- I. **Misfall**, f. —(e)s, —e = missaal, misboek.
- II. **Misfall**, w. — = missaal, een groote soort drukletter.
- [**misbehagen**, f. (h.) = mishagen, misvallen].
- Misbehagen**, f. —ä = misbehagen, onbehaaglijkheid, onaangename stemming.
- [**misbelicbig**, zie **mislikebig**].
- Misbildung**, w. = misvorming; wangedrocht.
- misbilligen** (Part. **misbilligt**), f. (h.) = misbillijken, afkeuren.
- Misbilligung**, w. — = afkeuring, blaam.
- Misbrauch**, m. = misbruik.
- misbrauchen** (Part. **misbraucht**), f. (h.) = misbruiken, misbruik maken van; (den Namen Gottes) ijdellijk gebruiken.
- misbrauchlich** = verkeerd, ongeoorloofd, onbehoorlijk e. d.
- Misbund**, m., **Misbündnis**, f. = monsterverbond; [mesalliance].
- misdeuten**, f. (h.) = misduiden, verkeerd uitleggen, euvel duiden, kwalijk nemen.
- Misdeutung**, w. = misduiding, verkeerde uitlegging.
- missen**, f. (h.) = niet zien, vermisen, missen, niet meer hebben, 't gemis voelen, ontberen; etw. nicht m. können = er niet buiten kunnen.
- Misergebnis**, m. = slechte uitslag, slechte afloop, slecht succes, nederlaag, mislukking, tegenspoed, echec, fiasco.
- Misgerate**, w. = misgewas, mislukte oogst.
- Misstat**, w. = misdaad, euveldaad.
- Misstatler**, m. = misdadiger, boosdoener.
- Misfall**, m. = afkeuring; misgeboorte.
- I. **misfallen**, f. (h.) = misvallen, mishagen, hinderen.
- II. **Misfallen**, f. = misnoegen, tegenzin.
- misfällig** = onaangenaam; m. bemerken ob. sich m. über etw. äußern = afkeurend opmerken, zich afk., ongunstig over iets uitlaten.
- Misfallsbezeugung**, w. = betuiging van ontevredenheid.
- misgeratet** = ontaard, uit den aard geslagen.
- Misgeburt**, w. = misgeboorte, wangedrocht; miskraam.
- Misgefühl**, f. = gevoel van onbehaaglijkheid.
- misgelaunt** = slecht geluimd, sl. gemutst, in een slecht humeur.
- Misgeschick**, f. = ongeluk, tegenspoed, ongelukkig lot.
- Misgestalt**, w. = wangestalte.
- misgestalt(et)** = wanstaltig, misvormd.
- misgestimmt** = slecht gestemd, ontstemd.
- Misgewas**, f. = misgewas, misgeboorte, gedrochtelijk gewas.
- misglücken**, f. (h.) = mislukken.
- misgunnen**, f. (h.) = misgunnen, benijden.
- Misgriff**, m. = misgreep, verkeerde greep, vergissing, fout; einen M. tun = verkeerd grijpen.
- Misgunst**, w. = afgunst, wangunst, nijd.
- misgunstig** = wan-, afgunstig, jaloersch.
- mishandeln** (Part. **mishandelt**), f. (h.) = mishandelen, mishandelen, mishandelen.
- Misshandlung**, w. = mishandeling.
- Misshelrat**, w. = mesalliance, huwelijk beneden stand.
- [**misshellig** = niet overeenstemmend, oneens].
- Misshelligkeit**, w. —, —en = tweedracht, oneensgezindheid, oneenigheid.
- [**misshören**, f. (h.) = verkeerd hooren].
- Mission**, w. —, —en = missie, zending.
- Missionar**, .. nár, m. —(e)s, —e = missionaris, zendeling.
- Missionsanstalt**, w. = zendelingehuis.
- Missionsgesellschaft**, w., **bercin**, m. = zendelingegenootschap.
- Misstrau**, f. —(e)s, —e; **Misstrau**, w. —, —n = missieve, zendbrief, schrijven.
- Misstraujahr**, f. = slecht jaar.
- Misstrauklang**, m. = wanklank, valsche klank, valsche accoord.
- Misstraucredit**, m. = diskrediet, ongunst, ongenade.
- misstraulich** = twijfelachtig, onzeker, hachelijk, netelig; ich befand mich in einer misstraulichen Lage = in een moeilijke parket.
- Misstraulichkeit**, w. — = twijfelachtigheid enz.
- misstraulich** = onaangenaam; ontevreden; onbemind; sich m. machen = zich verzetten, onwillig zijn; sich bei einem m. machen = bij iem. uit de gunst geraken.
- misstrauigen**, f. (f.) (es misstrauig; es misstrauig; misstrauigen) = mislukken, niet gelukken; es ist ihm misstrauigen = hij is er niet in geslaagd, 't is hem mislukt.
- Misstrauigkeit**, m. = ontmoediging, neerslachtigheid, mismoedigheid, wrevel.
- misstrauig**, **misstrauig** = mismoedig.
- Misstrauigkeit**, m. — = arseniekkiezel.
- Misstrauen**, f. (f.) = mislukken, missen, slecht uitvallen, verongelukken, bederven; ein misstrauenes Kind = een bedorven, slecht opgevoed kind; [onttraden, afraden].
- [**Misstrauen**, w. = kwaadsprekendheid, praatjes].
- Misstrauen**, m. = misstand, verkeerdheid, gebrek; [leelijks, wat niet goed staat].
- misstrauen**, f. (h.) = ontstemmen.
- Misstrauigkeit**, w. = slechte stemming, slecht humeur, ontstemming.
- Misstrauigkeit**, m. = mistoon, wanklank, wangeluid.
- misstrauen**, w. **misstrauen**, f. (h.) = valsche, verkeerd klinken, wanklinkend zijn.
- misstrauen** = wanklinkend, valsche.
- I. **misstrauen** (Part. **misstraut**), f. (h.) = (einen) wantrouwen, niet vertrouwen.
- II. **Misstrauen**, f. —ä = wantrouwen, slecht vertrouwen, argwaan; M. gegen einen haben ob. gegen, M. in einen setzen = iem. wantrouwen, wantrouwen tegen iem. hebben.
- Misstrauenstotum**, f. = votum van wantrouwen.

mit'trauisch = wantrouwend, wantrouwig, achterdochtig.
mit'tvergännen, f. = ongenoegen, misnoegen, ontevredenheid.
mit'tvergenügt = misnoegd, ontevreden, uit zijn humeur, ontstemd.
mit'tverhältnis, f. = wanverhouding, onevenredigheid; gemis aan overeenstemming; slechte verstandhouding.
mit'tverständniß, f. = misverstand, misvatting.
mit'tversteh(en), unr. (h.) = misverstaan, verkeerd verstaan.
mit'twachß, m. -eß = misgewas; slechte of mislukte oogst.
mit'twirtschafft, w. = wanbeheer.
mit't, m. -eß = mest, mist; damp, mist; (stud.) zottepraat; das ist nicht auf seinem M. gemacht = dat is geen koekje van zijn eigen deeg, dat is zijn eigen werk niet, komt niet uit zijn kokor.
mit'tbauer, m. = mestboer, putreiniger.
mit'tbeet, f. = broeibed, broeibak; mestlaag.
mit'tfel, w. -, -n = mistel, vogellijm, marentak.
mit'tien, f. w. (h.) = mesten.
mit'tfint, m. = smeerpoes, vuilik.
mit'tgabel, w.; -grube, w.; -haufen, m.; -hof, m. = mest|vork; -put; -hoop; -vaalt.
mit'tig = vol mest; mistig.
mit'tjauche, w.; -käfer, m.; -lache, w.; -pfüße, w. = mest|gier; -kever; -poel; -kuil.
mit'tral, m. - (e)ß, -e = mistral (koude wind in Z.-Frankrijk).
mit'twagen, m. = mestwagen.
Misgell'neen, **Misgell'len**, fl. = allerlei, mengselwerk.
I. mit, Präp. mit **Datib.** = **met**; ook **anders**: bis m. dem vierten Juli = tot en met den 4 Juli; **bij**: einen m. Namen nennen, einladen = iem. bij zijn naam noemen, uitnoodigen; **in**: m. einem Worte = in één woord; m. Dank annehmen = in dank aannemen; m. kaltem Blute = in koelen bloede; m. einem Male ob. m. einmal = ineens; **onder**: m. Protest zurückschiden = onder protest terugzenden; **op**: m. einem Male ob. m. einmal = opeens; m. zwanzig Jahren = op twintigjarige leeftijd; einen m. etw. bewirten = iem. op iets onthalen, traktsieren; **over**: ich bin m. ihm zufrieden = over hem tevreden; **te**: m. Recht = terecht; m. Unrecht = ten onrechte; m. Feuer und Schwert = te vuur en te zwaard; m. genauer Not = ternauwernood; **van**: m. Lebensmitteln versehen = van levensmiddelen voorzien; einen m. etw. verschonen = iem. van iets verschoonen; sie ist m. etnem Sohne niedergekommen = van een zoon bevallen; **zonder voorz.**: m. nichten = volstrekt niet, welneen; ein Mann m. Namen B = genaamd P.
II. mit, Adv. = me(d)e, ook; ich bin m. dabei = ik doe ook mee; m. im Rate sitzen = ook in den raad zitten.
mit'täufte, m. = tweede oudste.
mit'tangeklagter, m. = medeaangeklaagde.
mit'tarbeiten, f. w. (h.) = me(d)ewerken, samenwerken.
mit'tarbeiter, m. = medewerker.
mit'tbegreifen, ft. (h.) = mee of bij inbegrijpen, vervatten.
mit'tbekommen, ft. (h.) = me(d)ekrijgen (ook als bruidschat), tevens krijgen.

mit'tbesiß, m. = mede-, gemeenschappelijk bezit.
mit'tbesißer, m. = medeëigenaar.
mit'tbetiligt (an einer Sache) = ook deelhend aan, betrokken in (een zaak).
mit'tbetwerb, m. -(e)ß = mededinging, concurrentie.
mit'tbetwerben sich, f. w. (h.) = me(d)edingen, me(d)esolliciteeren.
mit'tbetwerber, m. = mededinger, medesollicitant.
mit'tbetwerbung, w. = mededinging.
mit'tbetwohner, m. = medebewoner.
mit'tbezahlen, f. w. (h.) = me(d)ebetalen, ook betalen; für einen m. = voor iem. betalen.
mit'tbringen, unr. (h.) = me(d)ebrengen, aanbrenge[n], [me(d)ebrengen, tot natuurlijk gevolg hebben = mit sich bringen].
mit'tbringfel, f. -ß, - = welkomthuis.
mit'tbrüder, m. = medebroeder, naaste.
mit'tbürger, m. = medeburger.
mit'tchrist, m. = broeder in Christus, medechristen.
mit'tdürfen, unr. (h.) = me(d)emogen.
mit'teigentum, f. = medeëigendom, medebezit(ting).
mit'teigentümer, m. = medeëigenaar.
mit'teinander = met elkander, samen.
mit'tempfinden, ft. (h.) = me(d)e(ge)voelen, sympathizeeren.
mit'tempfindung, w. = medegevoel, sympathie.
mit'terbe, m. = medeërfgenaar.
mit'terbien, f. w. (h.) = medeërven.
mit'tessen, ft. (h.) = me(d)eeeten.
mit'tesser, m. = me(d)eeeter, commensaal, tafelenoot; vetwormpje, puistje.
mit'tfahren, ft. (f.) = meerijden (in een rijtuig), meevaren; [einem m. = met iem. handelen, iem. bejegenen].
mit'tfasten, f. w. (h.) = me(d)evasten, ook vasten.
mit'tfreund = zich mede verheugend.
mit'tfühlen, f. w. (h.) = me(d)e(ge)voelen.
mit'tführen, f. w. (h.) = me(d)eevoeren, meeslepen, meebrengen.
mit'tgabe, w. = bruidschat, huwelijksgift.
mit'tgast, m. = medegast.
mit'tgeben, ft. (h.) = me(d)egeven; in 't huwelijk, als huwelijksgift meegeven.
mit'tgebrauch, m. = medegebruik, gemeenschappelijk gebruik.
mit'tgefänger, m. = medegevangene.
mit'tgefühl, f. = me(d)egevoel, medelijden, sympathie.
mit'tgeh(en), unr. (f.) = me(d)egaan; das geht so mit = 't gaat nog al.
mit'tgenuß, m. = medegenot, wederkeering genot.
mit'tgeschöpf, f. = medeschepsel, gelijke, naaste.
mit'tgefelle, m. = metgezel, kameraad, makker.
mit'tgift, w. = bruidschat, huwelijksgift.
mit'tglied, f. = (mede)lid.
mit'tgliedschaft, w. = (mede)lidmaatschap.
mit'tgliedsfarte, w. = bewijs van lidmaatschap.
mit'thaben, unr. (h.) = meehebben.
mit'thalten, ft. (h.) = mede of ook houden; meedoen; ich halte auch mit = doe ook mee.
mit'thelfen, ft. (h.) = me(d)ehelpen, steunen; me(d)ewerken.
mit'thelfer, m. = me(d)ehelper.
mit'therausgeber, m. = medeuitgever.

Wit'herrschafft, w. = medeheerschappij.
Wit'herrscher, m. = medeheerscher.
Wit'hilfe, w. = medehulp, steun, bijstand.
within = derhalve, bijgevolg, dus.
Wit'hydrat (Mithridates) = tegengif.
Wit'inhaber, m. = medeëigenaar; -boelhouder; lid van een firma, firmant.
mit'kämpfen, [schw. (h.) = me(d)evenchten, meestrijden.
Wit'kämpfer, m. = medestrijder.
Wit'klager, m. = medeklager, medeëischer.
mit'kommen, ft. (f.) = me(d)ekomen, meegaan; volgen (ook fig.).
mit'können, unr. (h.) = meekunnen.
mit'lassen, ft. (h.) = me(d)e laten (gaan, komen enz.).
mit'lauten, [schw. (h.) = mede klinken.
Wit'laut, m. -(e)s, -e; **Wit'lauter**, m. -s, - = medeklinker.
Wit'leiden, f. -s = medelijden.
mit'leiden, ft. (h.) = medelijden, in 't lijden deelen; me(d)e dragen.
Wit'leiden'schaft, w. = gemeenschappelijk lijden; in M. ziehen = eveneens (aan 't zelfde euvel) doen lijden, aansteken, ook ziek doen worden; (ook:) in zijn val meesleepen.
mit'leiden'swürdig = beklagenswaardig, deerniswaardig, medelijdenswaardig.
Wit'leider, zie **Reider**.
mit'leidend = medelijdend, met medelijden.
mit'leidend = zonder medelijden, meedoogenloos.
Wit'leidsbezeugung, w. = betoon, bewijs van medelijden, van deelneming.
Wit'leidsbüffel, w.: von der M. effen = 't genadebrood eten.
mit'leidslos, zie mit'leidlos.
mit'leidsvoll = medelijdend, vol medelijden.
mit'lesen, ft. (h.) = mede lezen, tegelijk lezen; gezamenlijk (een courant bijv.) lezen.
mit'machen, [schw. (h.) = me(d)emaken, doormaken, meebeleven; meedoen.
Wit'mensch, m. = medemensch, naaste.
mit'müssen, unr. (h.) = me(d)e moeten.
mit'nehmen, ft. (h.) = me(d)enemen; (eine Stunde) ook nemen, deelnemen aan; aangrijpen, doen afvallen, doen afnemen; doorhalen, havenen, onderhanden nemen; die Krankheit hat ihn arg mitgenommen = erg aangegrepen; er ist in der Zeitung sehr mitgenommen = erg gehavend; (ein Land) verwoesten en uitplunderen.
mit'nichten, zie mit I.
Wit'ra, w. -, .tren = mijter, bisschopsmuts.
Wit'railleur'se, w. -, -n = mitrailleur, kanonrevolver.
mit'reden, [schw. (h.) = me(d)espreken, zich in 't gesprek mengen; du hast hier nicht mitzureben = niets te zeggen.
Wit'regent, m. = mederegent.
mit'reisen, [schw. (f.) = me(d)ereizen; der Mitreisende = de medereiziger.
mit'ramt, [Räp. mit Dativ = met, met en benevens.
Wit'schuld, w. = medeschuld, medeplichtigheid.
mit'schuldig = medeschuldig, medeplichtig.
Wit'schuldner, m. = medeschuldenaar.
Wit'schüler, m. = medescholier, -leerling.
mit'tein, unr. (f.) = meedoen, me(d)e zijn.
mit'tollen, unr. (h.) = mee moeten.
mit'tpielen, [schw. (h.) = me(d)espelen, mee-

doen; beetnemen; sie haben ihm isel mitgepielt = ze hebben hem een leelijke poets gespeeld, leelijk togetakeld.
Wit'tpieler, m. = me(d)espeler.
mit'tprechen, ft. (h.) = me(d)espreken, -praten.
mit'trimmen, [schw. (h.) = mede, ook stemmen.
Wit'treiter, m. = medestrijder.
Wit'tag, m. -(e)s, -e = middag; zuiden; zu M. effen = 't middagmaal gebruiken, eten; heute m. = van middag.
mit'täglich = op den middag, middag.; zuidelijk.
mit'täglich = van elken middag, middag.; zuidelijk.
mit'tags = 's (des) middags.
Wit'tagsbrot, -effen, f. = middagmaal, -eten.
Wit'tagsgegend, w. = zuidelijke streek, zuiden.
Wit'tagshöhe, w.; -höhe, w.; -kreis, m. = middag|hitte; -hoogte; -cirkel (meridiaan).
Wit'tagslinie, w.; -mahl, f. = middag|lijn; -maal.
Wit'tagspredigt, w. = namiddagpreek.
Wit'tagsruhe, w.; -schläfchen, f.; -seite, w. = middag|rust; -slaapje; -zijde (zuidzijde).
Wit'tagssonne, w.; -stunde, w.; -tisch, m. = middag|zon; -uur; -tafel.
Wit'tagszeit, w. = middag|tijd, etenstijd.
mit'tagwärts = zuidwaarts.
mit'tauzen, [schw. (h.) = me(d)edansen.
Wit'te, w. - = midden; middel, taille; M. Januar = in 't midden van Januari, half J.
mit'teilbar = mededeelbaar, besmettelijk, aanstekelijk.
mit'teilen, [schw. (h.) = me(d)edeelen; sich m. = zich me(d)edeelen; zijn gedachten, meening zeggen.
mit'teilfam = mededeelzaam.
Wit'teilung, w. -, -en = mededeeling; einem eine M. von etw. machen = iem. een mededeeling over iets doen, iem. iets mededeelen.
I. [mit'tel, zie mittler].
II. Wit'tel, f. -s, - = middel, hulpmiddel, geneesmiddel; [midden, tusschengraad, tusschending, middenruimte, centrum (van een leger)]; die M. (M.) = (geld)middelen, vermogen; sich ins M. legen, schlagen, ins M. treten = tusschenbeide komen; M. und Wege = middelen; arithmetisches, geometrisches M. = rekenkundig, meetkundig middelevenredige.
Wit'telalter, f. = middeleeuwen.
mit'telalterlich = middeleeuwisch.
Wit'tel|amerika, f.; -afien, f. = Midden-|Amerika; -Azië.
mit'telbar = middellijk, indirect.
Wit'teldeutschland, f. = Midden-Duitschland.
Wit'telding, f. = tusschending, schakel.
Wit'telernste, w. = gemiddelde oogst.
mit'teleuropäisch = middeuroopeesch.
Wit'tel|finger, m.; -fuß, m.; -gebirge, f. = middel|vinger; -voet; -gebergte.
Wit'telglied, f. = middelste lid, middelterm.
mit'telgroß = middelgroot.
Wit'telgut, f. = middelloort waar.
mit'telhochdeutsch = Middelhoogduitsch.
[Wit'telland, f. = binnenland].
Wit'telländisches Meer = Middellandsche Zee.
mit'tellos = zonder middelen, onbemiddeld.
Wit'tellosigkeit, w. - = hulpeloosheid, gebrek.
Wit'telmann, m. = man van den middenstand.
Wit'telmaß, f. = middelmaat; M. die beste Straf = de middenweg is de beste.
mit'telmäßig = middelmatig, gering, matig.
Wit'telmäßigfeit, w. = middelmatigheid.

- Mit'tel|maft**, m.; -mauer, w. = middel||mast; -muur.
- Mit'telmeer**, f. = Middellandsche Zee.
- Mit'telpartei**, w. = middenpartij.
- Mit'telpfeiler**, m. = middel-, vensterpilaar.
- Mit'telpunft**, m. = middelpunt.
- mit'tels**, *Präp.* mit *Gen.* = door middel van, door.
- Mit'tel||faß**, m.; -*schlag*, m. = middel||term; -soort.
- Mit'tel||fchule**, w. = middelbare school (in Pruisen tusschen Lagere school en Realschule, in Zuid-Duitschland tusschen Lagere- en Hoogeschool).
- Mit'tel||ficht**, w. = middelzicht (van wissels).
- Mit'tel||mann**, m., -*person*, w. = bemiddelaar, tusschenpersoon.
- mit'telst**, *zie* mittels.
- Mit'tel||stand**, m. = middenstand.
- Mit'tel||ste(r)** = middelste.
- Mit'tel||stelle**, w. = middelste plek, middelpunt.
- Mit'tel||stimme**, w.; -*straße*, w. = middel||-stem; -weg.
- Mit'tel||streich**, m. = verbindingsstreep, koppelteeken.
- Mit'tel||stück**, f. = middelstuk.
- Mit'tel||stufe**, w. = middelste trede; middelste trap of graad, tusschengraad.
- Mit'tel||tine**, w. = tusschentint, middeltoon.
- Mit'tel||ton**, m. = middeltoon.
- Mit'tel||treffere**, f. = middeltocht (van 't leger).
- Mit'tel||wand**, w.; -*weg*, m. = middel||wand; -weg.
- Mit'tel||wort**, f. = deelwoord.
- mit'ten** = midden.
- Mit'ternacht**, w. = middernacht; noorden.
- mit'ternächtig** = midden in den nacht; middernachts ..., middernachtelijk; noordelijk.
- mit'ternächtlich** = middernachtelijk, middernachts ..., nachtelijk, somber; noordelijk.
- Mit'ternacht(s)||fonne**, w. = middernachtzon.
- Mit'ternacht(s)||stunde**, -*zeit*, w. = middernachtelijk uur, uur van middernacht, tijd van m.
- Mit'ter||fasten**, *Bl.* = halfvasten.
- I. **mit'ter** = middelste; middelbaar; *von* mit'tlerer GröÙe, in *mittlern* Jahren = van middelbare grootte, op middelbaren leeftijd; die *mittlere* Proportionale = de middelevenredige.
- II. **Mit'ter**, m. -s, - = Middelaar (gem.: *Bermittler*).
- Mit'tertod**, m. = Zoendood.
- mit'terweil(e)** = middelerwijl, ondertusschen.
- Mit'ter||sommer**, m. = midzomer, hartje van den zomer, St. Jan (24 Juni).
- mit't||tönen**; -*tragen*; -*trinken*; -*tun* = me(d)e||-klinken; -*dragen*; -*drinken*; -*doen*.
- Mit'ter||woch**, m. = Woensdag; (bes) *Mittwochs* = des Woensdags.
- mit'ter||ter** = van tijd tot tijd, soms, nu en dan.
- mit'ter||unterzeichnen**, [*schw.* (h.) = medeonder-teekenen; *der* *Mitunterzeichnete* = medeondergeteekende.
- Mit'ter||ursache**, w. = bijoorzaak.
- mit'ter||verantwortlich** = mede-verantwoordelijk.
- Mit'ter||verbrecher**, m. = medeplichtige.
- Mit'ter||verpflichteter**, m. = samenzweerder, eedgenoot.
- Mit'ter||vormund**, m. = tweede voogd.
- mit'ter||wandern**; -*weinen* = mee||trekken; -*schreien*.
- Mit'ter||welt**, w. = tijdgenooten, levend geslacht.
- [**Mit'ter||werber**, m., *zie* *Mit'ter||berber*].
- mit'ter||wirken**, [*schw.* (h.) = me(d)e-, samenwerken.
- mit'ter||wissen**, *unr.* (h.) = me(d)eweten; *um etw.* m. = ook van iets afweten; *ohne mein M.* = buiten of zonder mijn weten of voorkennis of medeweten.
- Mit'ter||wissenschaft**, w. = medeweten.
- Mit'ter||wisser**, *i.t.* -s, - = medeweter, ver-trouwde.
- mit'ter||willen**, *unr.* (h.) = me(d)e willen.
- mit'ter||zählen**, [*schw.* (h.) = me(d)etellen, -rekenen.
- mit'ter||ziehen**, *fl.* (h.) = me(d)etrekken, -slepen; (f.) = me(d)egaan, -trekken.
- Mit'ter||zweck**, m. = nevendoel, bijdoel.
- Mit'ter||ed||Pickles**, **Mit'ter||pickles**, *Bl.* = mixpickles, scherp ingemaakt goed.
- Mit'ter||tur**, w. -, -*er* = mixtuur, genees-middel.
- Mit.** = *Markt*.
- mm** = *Millimeter*.
- M.M. S.S.** = *meine Herren*.
- Mnemo||nit**, w. - = mnemoniek, herinne-ringskunst.
- Mnemo||nifer**, m. -s, - = mnemonikus, ge-heugenkunstenaar.
- mnemo||nisch** = mnemonisch, volgens de her-inneringskunst.
- Mnemotech||nif**, w. = mnemotechniek, *zie* *Mnemonif*.
- Mob**, m. -s = mob, gepeupel.
- Mö||bel**, f. -s, - = meubel.
- Mö||bel||fabrik**, w.; -*fabrikant*, m.; -*hand-lung*, w.; -*stoff*, m. = meubel||fabriek; -*fa-brikant*; -*handel*; -*stof*.
- Mö||belwagen**, m. = meubel-, verhuiswagen.
- mob||il** = mobiel.
- Mobil||garde**, w. = *garde mobile*, mobiele nationale garde.
- Mobil||gardist**, m. = soldaat van de mobiele garde.
- Mobil||itar**, f. -(e)s = meubilair.
- Mobil||iar||nachlaß**, m. = nagelaten roerende goederen.
- Mobil||iar||vermögen**, f. = vermogen aan roerende goederen.
- Mobi||liten**, *Bl.* = meubels, huisraad, roe-rend goed.
- mob||il||stie||ren**, [*schw.* (h.) = mobilizeeren.
- Mobil||machung**, w. = mobielmaking, mo-bilizatie.
- mob||il||stie||ren**, [*schw.* (h.) = meub(i)leeren; mö-biliert wohnen = op kamers wonen.
- Mö||st||turt||se||t||suppe** (spr.: ..*törtl.*..), w. = (na-gemaakte) schildpadsoep.
- moda||l** = modaal.
- Moda||l||ität**, m. -, -*en* = modaliteit, voor-stellingswijze.
- Mo||de**, w. -, -*n* = mode; in(der) *M.* sein, in(die) *M.* bringen = in de m. zijn, brengen; aus(der) *M.* kommen = uit de m. gaan.
- Mo||de||artikel**, m.; -*farbe*, w.; -*gef.*, m. = mode||artikel; -*kleur*; -*pop*.
- Mo||de||händler**, m. = koopman in modearti-kelen.
- Mo||de||handlung**, w. = modezaak.
- Mo||de||herr**, m. = modeheertje, pronker, fat.
- Mo||de||krankheit**, w.; -*fupfer*, f. = mode||-ziekte; -*plaat*.
- [**Mo||de||l**, m. -s, - = model, modul; maat, maatstaf (in de architectuur), patroon, vorm.]
- Mo||del||l**, f. -(e)s, -*e* = model, patroon, voorbeeld, afgietsel, vorm; *M.* sein = als model dienst doen, model zijn.
- modell||e||ren**, [*schw.* (h.) = modelleeren, vormen; ontwerpen.
- Modell||er**, m. -s, - = modelleur.

Mobellierkunst, w. = modelleerkunst, plastische kunst.
Mobelliammlung, w. = verzameling van modellen.
Mobellsteker, m. = model.
mo'deln, fchw. (h.) = modelleeren, vormen, fatsoneeren; van teeken-, beeld- of snijwerk voorzien.
Mo'denarr, m. = modegek, fat.
Mo'denblatt, f. = modejournaal, -plaat.
Mobene'fer, m. -s, - = bewoner van Modena.
Mo'dentwelt, w. = wereld van modes.
Mo'der, m. -s = verrotting, vermolming, stof, molm; ook: modder, slijk; naç M. riechen = duf, bedorven ruiken; zu M. werden = vergaan, vermolmen.
Moderamen, f. -s = moderamen, leiding, synodaal bestuur.
Mo'derduft, m. = duffe bedorven lucht; lucht van bederf.
Mo'dererde, w. = verrotte grond.
mo'd(e)rig, **mo'd(e)riçht** = modderig, slijkerig, slibberig; duf, rottig.
I. m'odern, fchw. (h.) = vergaan, vermolmen, in stof vallen, (ver)rotten.
II. modern' = modern, hedendaagsch, nieuwerwetsch.
modernijere'n, fchw. (h.) = modernizeeren.
Mo'de'fchneider, m.; **fchw'nfett**, w.; **fchw'rifte'feller**, m. = modejkleermaker; -schoonheid; -schrijver.
Mo'de'fucht, w.; **ware**, w.; **welt**, w.; **zettung**, w. = mode|zucht (-ziekte); -artikel(en); -wereld (-mensen); -blad.
Modifikation', w. -, -en = modificatie, wijziging, beperking.
modificie'ren fchw. (h.) = modificeeren, wijzigen, beperken, verzachten.
mo'difch = modisch, nieuwerwetsch.
Modifi', m. -en, -er = modist, koopman in modes.
Modifin, w. -, -nen = modiste.
Modul, zie *Modul*.
Modulation', w. -, -en = modulatie, stembuiging, overgang (van den eenen toonaard in den anderen), voordrachtswijze.
modulie'ren, fchw. (h.) = moduleeren, in verschillende toonaarden overbrengen.
Mo'dus, m. -, -u. .bi = modus, wijze, voorstellingswijze.
Mofette, w. -, -n = mofette, uitstrooming van gevaarlijke gassen uit aardspelen.
[Möge, w. - = macht, vermogen, geschiktheid].
Mogelei', w. -, -en = bedrog, gesmokkel, gespiek.
mo'gein, fchw. (h.) = (stud.) bedriegen (bij 't spel), valsch spelen; (*schootwoord*) smokkelen, spieken.
mö'gen, unr. (h.) (ich mag, er mag; moçhte; moçhte; gemoçht) = mogen, kunnen, niet verhinderd worden; houden van, lust of trek hebben, (gaarne) willen, gaarne doen, mogen lijden; kunnen, waarschijnlijk zijn, mogelijk zijn; mogen, laten, toegegeven zijn; er mag immer fchlafen = hij mag (voor mijn part) slapen; ich mag nichts wißen = ik wil niets weten; ich mag ihn nicht = ik houd niet van hem, mag hem niet lijden; die ftrichen mag ich gern = van kersen houd ik veel; ich moçhte alles wißen = ik zou graag alles weten; er mag wohl franf sein = hij kan wel ziek zijn, hij is misschien ziek; fie moçten ihn überleben haben = ze hadden hem misschien over 't

hoofd gezien; es moçhte gegen neun Uhr sein = 't kan zoo wat tegen negen uur geweest zijn; mag sein = 't kan zijn; er mag noch so reich sein = hij mag (moge) nog zoo rijk zijn; was er auch sagen mag = wat hij ook zeggen moge; fie mögen mich hassen = laten ze me haten; es möçhte besser sein... = het zou misschien beter zijn...; möçhte er doch bald kommen = mocht hij toch spoedig komen, kwam hij toch spoedig; sage ihm, er möçhte (möge) bald schreiben = zeg hem, dat hij toch gauw schrijft; er mag sich in acht nehmen! = laat hij voorzichtig zijn! dießmal mag es noch hingehn = voor dezen keer zullen we 't nog laten passeeren.
mög'lich = mogelijk; wenn m., wo m. = zoo mogelijk; jobiel, jobald als m. = zooveel, zoodra mogelijk; mög'lichst gut = zoo goed mogelijk; mit mög'lichster Borficht = met alle mogelijke voorzichtigheid; er tut das mög'lichste, sein mög'lichstes = hij doet alles wat hij kan; sich mög'lichst beeilen = zich zooveel mogelijk haasten.
mög'lichensfallß = misschien, als 't geval zich voordoot.
mög'lichermefße = mogelijkerwijze, misschien.
Mög'lichkeit, w. -, -en = mogelijkheid; nach M. = zooveel mogelijk; es ist keine M. vorhanden = er bestaat geen mogelijkheid op; er ist fparfam wie die M. = hij is onvergelijkelijk zuinig.
Mo'gul, m. -s, -n u. -s = mogul.
Mohair', zie *Mohair*.
Mohammed, m. = Mohammed.
Mohammeda'ner, m. -s, - = Mohammedaan.
mohammeda'nifch = Mohammedaansch.
Mohammedaniß'muß, m. - = Mohammedanisme.
Mohär', m. -s, -e = mohair (angorawol en weefsel daarvan).
Mohika'ner, m. -s, - = Mohikaan.
[mohl = (van vruchten) overrijp, beurs.]
Mohn, m. -(e)s, -e = klaproos, papaver, heulplant; maankop, slaapbol.
Mohn'blume, w. = klaproos, maanbloem.
Mohn'kopf, m.; **form**, f.; **fuchen**, m.; **öl**, f. = maan|kop; -korrel (-zaad); -zaadkoekje; -zaadolie.
Mohn'pilen, Pl. = (gerecht van) gestampt maanzaad.
Mohn'faff, m.; **famen**, m. = maan|sap; -zaad.
I. Mohr, m. -en, -en = moor, moriaan, neger; moorpaard; das heißt einen Mohren weiß wajchen = dat is den Moriaan geschurd.
II. Mohr, m. -(e)s, -e = moiré.
Mohr'sand, f. = moiré-lint.
Möh're, w. -, -n = wortel, peen.
I. moh'ren = van moiré.
II. moh'ren, fchw. (h.) = moireeren.
moh'renfarbig = moor-, negerkleurig.
Moh'rengeficht, f. = Mooregezicht.
Moh'renhirfe, w. = negerkoren.
Moh'renfopf, m. = moorekop, -hoofd; moorkop (zwart paard).
Moh'renland, f. = Mooreland.
Moh'renflave, m. = negerflaaf.
Moh'rein, w. -, -nen = moorin, moorsche.
Moh'rriibe, w. = wortel, peen.
Moi'ra, w. -, .ren = moira, parce, schikgodin.
Moiré' (spr.: *mwarree*), m. u. f. -s, -s = moiré.

moirieren, [d]w. (h.) = moireeren.
moiant = spottend.
Mofka, m. -s; -staftee, m. = mokka(koffie).
Moflar, m. -(e)s, -en = kies.
Mofafte, w. = zandsteen.
Mofch, m. -(e)s, -e = salamander.
Mofbau die = (land) Moldavië; (rivier) Moldau.
Mofbauer, m. -s, -n = Moldaviër.
mofbauifch = Moldavisch.
 I. **Mofte**, w. -, -n = windei, misbaksel, misvormde onvoldragen vrucht.
 II. **Mofte**, w. -, -n = hoofd, pier.
Mofkül, f. -(e)s, -e = molecuul.
Mofekular gewicht, f. = moleculair gewicht.
Mofekular kräfte, Pl. = moleculaire krachten.
Mofefin, **Mofeffin**, m. u. f. -s, -s = moleskine (een soort pluche).
Mofefien, Pl. = molest, overlast, hinder.
mofefieren, [d]w. (h.) = molesteeren, hinderen.
Mofefe, w. -, -n]; **Mofefen**, Pl. = wei, hui.
Mofefenur, w. = weikuur.
Mofefenüre, m. = melkzuur.
Mofefenverf, f. = zuivel, melkspijs.
Mofkerer, m. -, -en = melkerij, melkhuis; zuivelfabriek.
Mofkererfchule, w. = zuivelschool.
mofkicht = weinig, op wei gelijkend.
moffig = weinig, wei bevattende.
 I. **Mofl**, m. -(e)s, -e u. -s = molton (een geweven stof).
 II. **Mofl**, f. = mol (in de muziek).
Mofla, m. -s, -s = molla, Turksch rechter.
Mofle, w. -, -n, zie **Muide**.
Moflern, [d]w. (h.) = mengen (metaalbe-reiding).
moflig = behaaglijk, lekker, prettig, gezellig, knus.
Moflton, m. = mol-, mineurtoon.
Mofltonleiter, w. = moltoonladder.
Mofluske, w. -, -n = mollusk, weekdier.
Mofm, zie **Mulm**.
Moflo, m. -s, **Moflen** u. **Mofli**, zie **Mole** II.
Mofloch, m. -u. -(e)s, -s = Moloch; afgod(sbeeld).
Moflofus, m. -, -u. .iffi = molossus, een versvoet (---).
Moflton, m. -s, -s = molton (een geweven stof).
Mofluffen, Pl. = Molukken.
moftun = dronken, sikker.
 I. **Mofment**, f. -(e)s, -e = moment, beweegreden, factor, iets beslissends.
 II. **Mofment**, m. -(e)s, -e = moment, oogenblik.
momentan = oogenblikkelijk, op 't oogenblik.
Mofmos, **Mofmus**, m. = Momus, God van den spot en de satire.
Mofnade, w. -, -n = monade, eenheid, ondeelbaar wezen.
Mofnarch, m. -en, -en = monarch.
Mofnarchie, w. -, -n = monarchie.
monar'chifch = monarchisch.
Mofnat, m. -(e)s, -e = maand.
mo'natlich = maandelijksch, maandelijks.
Mofnatsbericht, m. = maandverslag.
Mofnatschrift: binnen **M.** = binnen (den tijd van) een maand.
Mofnatsgeib, f.; -heft, f.; -name, m.; -rofe, w. = maand|geld; -blad (-schrift); -naam; -roofs.
Mofnats(s)chrift, w. = maandschrift, maandelijksch tijdschrift.

Mofnatsdag, m. = dag van de maand, datum.
mo'natsweife = bij de maand, per maand.
Mofnch, m. -(e)s, -e = monnik (in allerlei betekenissen: kloosterling, ruïn, stijl van een wenteltrap, torenspits, leeuwetand (een plant), slecht bedrukt vel, een soort vlinder, een soort mees, paapje (een drijftol), warmwaterflesch).
mofnchifch = monnikachtig, monniken..., monniks...
Mofnchlein, f. -s, -n = monnikje.
Mofnchs'bogen, m. = slechte afdruk, vgl. **Mofnch**.
Mofnchs'fappe, w. = monnikfchap.
Mofnchs'flofter, f. = monnikklooster.
Mofnchs'futte, w. = monnikfpij.
Mofnchs'leben, f.; -orden, m. = monnikel-leven; -orde.
Mofnchs'platte, w. = tonsuur.
Mofnchs'fchrift, w.; -ftand, m.; -volk, f.; -twefen, f. = monnikel|fchrift (gotifche letter); -ftand; -volkje; -wezen.
Mofnchs'zelle, w.; -zucht, w. = monniks-, (klooster)|cel; -tucht.
Mofnchum, f. = monnikedom.
Mofnd, m. -(e)s, -e (auch: -en, -en als **Mofnd**) = maan, [maand]; der **M.** ift voll, nimmt zu = 't is volle maan, wassende m.; er befitt den **Mofnd** an = hij fchettert zonder dat iemand er notitie van neemt.
Mofndamin, f. -(e)s, -e = mondamin, fijn maismeele.
Mofnd|bahn, w.; -befchreibung, w.; -fifiter-nis, w.; -fiefden, m. = maan|baan; befchrij-ving; -sverduiftering; -vlek.
mond'förmig = maanvormig.
Mofnd'gebirge, f. = maangebergte.
mond'hell = helder door de maan verlicht; es ift m. = de maan fchijnt helder.
Mofnd'falb, f. = misgeboorte, windei, maankalf, misbaksel; uilskuiken.
Mofnd'farte, w.; -lauf, m.; -licht, f.; -fcheibe, w. = maan|kaart; -loop; -licht; -fchijf.
Mofnd'fchein, m. = manefchijn.
Mofnd'fichel, w.; -fucht, w. = maan|fikkell; -zucht (-ziekte).
mond'füchtig = maanziek, maanzuchtig.
Mofnd'uhr, w. = maanwijzer.
Mofnd'veifchen, f. = judaspenning.
Mofnd'vietel, f.; -wedfel, m. = maan|-kwartier; -gestalte.
Mofneten, Pl. = munten, geld; es fchilt ihm an **M.** = 't ontbreekt hem aan de dubbeltjes.
Mofngole, m. -n, -n = Mongool.
Mofngolef die = Mongolië.
mongo'lifch = Mongoolsch.
monie'ren, [d]w. (h.) = laken, berifpen, herinneren.
Monis'mus, m. = monifme, eenheidsleer (nl. van 't ideeële en 't reëele).
Mofnitor, m. -s, .to'ren = monitor, opzichter; pantserschip.
Monito'rium, f. -s, .rien = monitorium, herinneringfchrijven, maanbrief.
Mofnitum, f. -s, .ta = monitum, vermaning, berifping, herinnering.
Monochord (spr.: .kord), f. -(e)s, -e = monochordion, eensnarig instrument voor de berekening van de toonverhoudingen.
monochrom (spr.: .kroom of .chroom) = monochroom, éénkleurig.
Monocle, zie **Mofnetel**.
Monogamie, w. = monogamie.

monoga'misch = monogamisch.
Monogram'm, f. -(e)s, -e = monogram, naamcijfer.
Monographie, w. -, -n = monografie.
Monocle, f. -s, - = monocle.
Monolith, m. -(e)s u. -en, -(e)n = monolith, monument uit één blok steen.
Monoloog, m. -(e)s, -e = monoloog.
Monomanie, w. -, -n = monomanie, waanvoorstelling betrekkelijk één zaak.
Monopol, f. -(e)s, -e = monopolie.
monopoliseren, (schw. (h.)) = monopolizeeren.
monosyllabisch = éénlettergrepig.
Monothei'smus, m. - = monotheïsme.
Monothei'st, m. -en, -en = monotheïst.
monothei'stisch = monotheïstisch.
monoton = monotoon, ééntoning.
Monotonie, w. -, -n = monotonie.
Monroëdoctrin, w. = Monroëleer.
Monst'rfestconcert, f.; **petition**, w. = monsterconcert; -petitie.
Monstranz, w. -, -en = monstrans, allerheiligste, hostievaas.
monstru's = monstrueus, monsterachtig, misvormd, wanstaltig.
Monstruosität, w. -, -en = monstruozeiteit, gedrochtelijkheid, wanstaltigheid, gedrocht.
Monstrum, f. -s, -fren u. -ftra = monster, gedrocht.
Monzun, m. -(e)s, -e = moesson, passaatwind.
Mon'tag, m. -(e)s, -e = Maandag; zie b1 a u.
Monta'ge (spr.: .taazje), w. -, -n = monterende.
mon'tagig, **mon'tagisch** = Maandags(ch).
montan, **montan'stisch** = den mijnbouw betreffende, mijn...
Montan'afkien, pl.; **industrie**, w. = mijn[aandeelen; -industrie.
Montenegri'ner, m. -s, - = Montenegrijn.
montenegri'nisch = Montenegrijnsch.
Montene'gro, f. = Montenegro.
Monteur, m. -s, -e = monteur.
montie'ren, (schw. (h.)) = monteeren, (een machine) opstellen, (soldaten) uitrusten.
Montie'ring, m. -, -en = monterende; uitrusting (van soldaten).
Montie'ring'skammer, w. = rustkamer, kleedingsmagazijn.
Montur, m. -, -en = montuur, soldatekleeding, livree, uitmonstering.
Monument, f. -(e)s, -e = monument.
monumental = monumentaal.
moor, f. -(e)s, -e = moeras, veen.
moor'bad, f.; **boden**, m. = moerasbad; -grond (veengrond).
moor'beere, w. = groote boschbes.
moor'brenner, m. = veenbrander; (schw. (h.)) wie ein M. = zwart als een kolebrander.
moor'erde, w. = veengrond.
moor'icht, **moor'ig** = moerassig, veenachtig.
moor'land, f. = moerasland, veenachtig land.
moor'linie, w. = grasbies.
moor'teich, m. = moerassige vijver.
I. **moos**, f. -es, **Möser** = (oberd.) moerasland, veen.
II. **moos**, f. -es, -e = mos; (€tud.) geld, moppen.
moos'beere, w. = veenbes.
moos'ig, **moos'icht** = moerassig, veenachtig; bemost.
moos'rose, w. = mosroos.
Mops, m. -es, **Möpfe** = mops(hond); er

langheitt sich wie ein M. = hij verveelt zich gruwelijk; er hat Möpfe = hij heeft moppen (= veel geld).
mop'fen, (schw. (h.)) = gappen; **sich m.** = (nordostd.) zich vervelen.
Mops'gezicht, f.; **hund**, m. = mopsgezicht; -hond.
mop'ig = mopsachtig; **sich m. machen** = den brani uithangen.
Mops'nase, w. = mopsneus.
moquant, zie mofant.
Moral, w. -, -en = moraal, zedeleer; zedelijkheid (ein Mensch ohne M.); goede les.
moral'isch = moreel, zedelijk; m..e Worfe-lungen = voordrachten over zedeleer; m..e Ver-tonen = rechtspersoon; zie ook Rater.
moralis'teren, (schw. (h.)) = moralizeeren.
Moralist, m. -en, -en = moralist, zedeleeraar.
Moralität, w. -, -en = moraliteit, zedelijkheid; ook: een soort geestelijk tooneelspel.
Moräne w. -, -en = gletschersteen, -wal.
Morast, m. -es, -e u. Moräfte = moeras, drasland, poel, modder, slijk.
mora'stig = moerassig, modderig, drassig.
Morato'rium, f. -s, -rien = moratorium, bevel van uitstel (van betaling).
Morbidity, w. -, -en = morbiditeit, ziekte-toestand, ziektecijfer.
Mör'braten, m. = lendestuk.
Mör'del, w. -, -n = morie[je, eetbare paddestoel.
Mord, m. -(e)s, -e = moord, manslag, doodslag; auf M. (arbeiten, studieren) = tegen de klippen op; [er schlägt auf M. = hij slaat er op in].
Mord'aanschlag, m.; **acht**, w.; **begierde**, w. = moord[aanslag; -bijl; -zucht.
mord'begierig = moordlustig.
Mord'beil, f. = moordbijl.
Mord'brand, m. = brandstichting met moord; [een kaartspel].
Mord'brenner, m. = brandstichter (en moordenaar).
Mord'brennerci, w., zie Mord'brand.
Mord'eisen, f. = moordend staal.
mord'en, (schw. (h.)) = (ver)moorden, dooden.
Mör'der, m. -s, - = moordenaar.
Mör'dergrube, w. = moordhol, moordenaars-hol, moordkuil; ich mache aus meinem Herzen eine Mör'dergrube = ik maak van mijn hart geen moordkuil.
Mör'derhand, w.; **hölle**, w. = moordenaars'hand; -hol.
mör'derisch = moorddadig; vernielend.
mör'derlich = [als een moordenaar], verschrikkelijk, vreeselijk, ijselijk, afschuwelijk; ein mör'derliches Geis'rei = een ijselijk geschreeuw; er fluchte m. = hij vloekte als een ketter.
Mord'geschichte, w. = moordgeschiedenis; verschrikkelijk, zonderling verhaal.
Mord'geschrei, f. = moordgeschreeuw, moordkreet, jammerkreet.
Mord'gefell(e), m. = moordenaar.
Mord'gier, w. = moordlust, -zucht.
mord'gierig = moordzuchtig, bloeddorstig.
mord'häufig = foeileelijk.
Mord'hund, m. = moorddadig mensch, gemeene moordenaar.
mord'io! = moord! help! help! **Getz und M** [dreden = moord en brand schreeuwen.
mord'kalt = bitter koud.
Mord'käite, -ferl, zc., zie Mord'skäite

Moord'lust, w. = moordzucht, -lust.
Moord'nacht, w. = nacht van (den) moord.
moord'schade = doodjammer.
Moord'schwert, f. = moordend, moorddadig zwaard.
Moord's'falte, w. = hevige koude.
Moord's'ferl, m. = rare, bijzondere, buitengewone kerel, gare kerel, een baas.
Moord's'larm, m. = verschrikkelijk geraas.
moord's'mäßig = verschrikkelijk, erg.
Moord's'pfeffel, m. = helsch lawaai.
Moord's'tahl, m. = moordend staal.
Moord's'ucht, w. = moordzucht, -lust.
Moord'iat, w. = moord.
Moord'versuch, m. = poging tot moord.
Moord'wappe, w. = moord-, moordend wapen.
Moord'weg, m. = erg slechte weg.
Moord'wut, w. = moordwoede, -razernij.
Möre, w. -, -n = parce, schikgodin, moira.
Mores'le, w. -, -n = morel.
Mores', Pl. = mores, goede manieren, goed gedrag; einen M. lehren = iem. mores leeren.
Mores'fe, w. -, -n = moreske, arabeske.
morgana'tische Ehe = morganatisch huwelijk, huwelijk met de linkerhand.
I. Morgen, m. -s, - = morgen (land).
II. Morgen, m. -s, - = morgen, ochtend; oosten; guten M. = goeden morgen; Morgens, morgens u. des Morgens = 's morgens; heute m. = van morgen; am frühen M. = in, op den vroegen morgen; [bas M. = de toekomst].
III. morgen = morgen; m. früh = morgen vroeg; m. abend = morgen avond.
Morgen'andacht, w.; -anzug, m.; -ausgabe, w. = morgen-, ochtend|gebed; -kleed(ing) (négligé); -editie.
Morgen'besuch, m.; -blatt, f.; -brot, f. = morgen-, ochtend|bezoek; -blad; -boterham (ontbijt).
morgend: der m. e Tag = de dag van morgen; bas m. e Wiedersehen = 't weerzien op den volgende dag.
Morgen'dämmerung, w. = morgenschemering.
morgendlich = des morgens, in den morgen, morgen...; frisch.
Morgen'frau, w. = werkster (voor halve dagen).
Morgen'frishe, w. = morgenkoelte.
Morgen'gabe, w. = morgengave (geschenk van den man aan de vrouw op den morgen na de bruiloft), huwelijksgift.
Morgen'gebet, f.; -glocke, w.; -gros, m. = morgen-, ochtend|gebed; -klok; -groot.
Morgen'land, f. = Morgenland, Oosten.
Morgen'länder, m. -s, - = Morgenlander, Oosterling.
morgen'ländisch = Morgenlandsch, Oostersch.
Morgen'licht, f.; -lied, f.; -luft, w. = morgen-, ochtend|licht; -lied; -lucht (of -koelte).
Morgen'rede, w. = morgenspraak; M. ist keine Abendrede = beloven en doen zijn twee.
Morgen'regen, m.; -rot, m.; -rot, f. (-röte, w.) = morgen-, ochtend|regen; -jas (-japon, -kleed); -rood.
morgens = des morgens, 's morgens.
Morgen'schein, m.; -schlaf, m.; -zegen, m. = morgen-, ochtend|glans; -slaap; -zegen (-gebed).
Morgen'sette, w. = oostkant, -zijde.
Morgen'sonne, w. = morgenzon.
Morgen'sprache, w. = morgenspraak, [be-

spreking van de gildeaangelegenheden], gezellige samenkomst bij een morgenglaasje.
Morgen'ständchen, f. = muzikale morgenbegroeting.
Morgen'stern, m. = morgenster, Venus; goedendag (een knots); boksbard (een plant).
Morgen'stunde, w. = morgenstond; M. hat Gold im Munde = de morgenstond heeft goud in den mond.
Morgen'suppe, w.; -tau, m.; -wanne, w. = morgen|pap (ontbijt); -dauw; -wacht.
morgenwärts = oostwaarts.
Morgen'wind, m. = morgenwind, oostewind.
Morgen'zeit, w.; -zeitung, w. = morgen|tijd; -courant.
morgig, zie morgen d.
Mor'ris, m. = Maurits.
Mormo'ne, m. -n, -n = Mormoon.
moro's = knorrig.
Mor'pheus, m. = Morfeus, God van den slaap.
Morphin, f. -(e)s; **Mor'phin**, f. -s = morfine.
Morphologie, w. -, -n = morfologie, leer van de vorming van organische lichamen.
morsch = half vergaan, verrot, vervallen, broos, broos.
Morsch'heit, w. = rotte toestand, gebrekkigheid, broosheid.
Morsel'le, w. -, -n = gebakje, tableetje.
mor'seln, [schw. (h.) = fijnstampen.]
Mör'ser, m. -s, - = mortier, vijzel; kompasdoos.
mör'sern, zie mör'seln.
Mortalität, w. - = mortaliteit, sterfte (cijfer).
Mortalität's'tabelle, w. = sterftetabel.
Mör'tel, m. -s, - = mortel, cement.
Mör'telfelle, w. = troffel.
Mör'telschläger, m. = kalkmaker.
Mör'telträger, m. = kalkdrager, opperman.
Mortifikation, w. -, -en = mortificatie, dooding, kastijding, doodelijke beschaming, schuldelging.
Mortifikation's'erklärung, w. = krachteloos, ongedigheidsverklaring.
mortific'eren, [schw. (h.) = mortificeeren, krachteloos of ongedig verklaren].
Mosaik (spr.: mozaiek), f. -(e)s, -e; **M.**, w. -, -en = mozaiek.
Mosaik'arbeit, w.; -gemälde, f.; -pflaster, f. = mozaiek|werk; -schilderij; -vloer.
mosa'isch = Mozaïsch.
Mosambik, f. = Mozambiek.
Moschee, w. -, -n = moskee.
Mos'chus, m. - = muskus.
mos'chus'braun = muskuskleurig.
Mos'chus'pflanze, w. = muskusplantje.
Mos'chustier, f. = muskusdier.
Mos'fel, w. = Moezel.
Mosela'ner, m. -s, - = Moezelbewoner.
Mos'felwein, m. = Moezelwijn.
Mos'es, m. = Mozes; die fünf Bücher Moses = de vijf boeken (van) Mozes; er hat M. und die Propheten = hij heeft geld.
Mos'kau, f. = Moskou.
Mosk'ito, m. -s, -s = muskiet.
Mosk'itonen, f. = muskietenet.
Mosk'owit, m. -en, -en; **Mosk'owit'er**, m. -s, - = Moskoviet.
mosk'owit'sch = Moskovisch.
Mos'lem, m. -s, -s u. -in = Moslem, Muzelman.
Mos't, m. -es, -e = most, ongestig druve-

sap, jonge wijn; vruchtewijn of -sap; er weef, wo Barthele den M. holt = hij weet, waar Abram den mosterd haalt.

Moftert, **Moftrich**, m. -s = (aangemaakte) mosterd.

Moftrichadel, m. = dikkop.

Moftrite, w. -, -n = motet, kerkzang.

Motion, w. -, -en = motie, beweging, voorstel, verbuiging.

Motiv, f. -(e)s, -e = motief, beweegreden.

motibieren, fchm. (h.) = motiveeren.

Motivierung, w. -, -en = motiveering.

Motor, m. -s, ..to'ren = motor.

motorifch = motorifch, bewegend.

Motoromnibus, m. = automobielomnibus.

Motorrad, f. = motorrijwiel.

Motorradler, m. = motorwielrijder.

Motte, w. -, -n = mot.

Mottenfraß, m. = door de mot opgevreten.

Mottenfraut, f. = mottekruid.

Mottenfchaden, m., zie **Mottenfraß**.

Motto, f. -, -s = motto, spreuk, kenspreuk, opschrift.

mouillieren (spr.: *moejieren*), fchm. (h. u. f.) = mouilleeren.

mouffieren (spr.: *moe.*), fchm. (h.) = mousseeren.

Möve, zie **Möve**.

m. o. w. = mehr oder weniger: min of meer.

Möwe, w. -, -n = meeuw.

Mt. = Monat.

I. Muc, m. -(e)s = woordje; er magt es nicht M. zu fagen ob. einen M. von fch zu geben = hij durft geen woord te zeggen, geen kik te geven; er hat feinen M. mehr = is moedeloos.

II. Muc, w. = vizier, geweerkorrel (*fig.*): einen auf die M. nehmen, auf der M. haben = 't op iemand gemunt hebben, iem. in 't ootje nemen.

Müde, w. -, -n = mug; Müden fangen = leeg loopen, niets doen, vliegen vangen; fpanifche M. = Spaansche vlieg; ftegenbe M. = een oogongesteldheid, sterretjes-zien; er hat feine Müden und Eüden = hij heeft kuren en streken; zie ook **Elefant**.

I. Mucfen, Pl. = grillen, kuren, luimen; er hat feine M. = hij heeft kuren; fie hat M. im Kopfe = zij heeft 't hoofd vol grillen; das Ding hat M. = is niet plus; M. machen = bedenkingen, bezwaren maken.

II. mucfen, fchm. (h.) = zich laten hooren, een kik geven, zich verroeren; brommen, mokken, met een schok 't geweer afschieten.

Mücfenfänger, m. = muggevangener; ook = Grillenfänger.

Mücfenfehen, f. = sterretjes-zien (een oogziekte).

Mücfenfeger, -fether, m. -s, - = vitter, peuteraar, muggezifter.

Mücfenfich, m. = muggebeet; steek onder water.

Mucfer, m. -s, - = brompot, fchijnheilige, femelaar, domper.

Mucferel, w. -, -en = femelarij, kwezelarij; wreveligheid.

mucferifch = fchijnheilig, femelig, brommerig.

Mucferum, f. -s = fchijnvroomheid.

mucfifch = kurig, grillig.

Mude, zie **Mude** I.

mudfen, zie **muden** II.

muddelig = morsig, smerig.

müde = moe(de), vermoeid; des Lebens, einen m. = 't leven, iem. moe(de), zat.

[Müde, w.]; Müdigkeit, w. - = moeheid, vermoeidheid.

I. Muff, m. -(e)s, -e; **Muff(e)**, w. -, -n = mof, handmof.

II. Muff, m. -(e)s = schimmel; mufte, duffe reuk, lucht; brompot, gebrom.

Müffchen, f. -s, - = mofje.

I. Muffel, w. -, -n = snuit, snoet; vuur-vaste smeltkroes.

II. Muffel, m. -s, - = brombeer, knorrepot, huichelaar.

muff(e)lig = brommerig, met den mond trek-kend, pruilend, mokkend.

Imuffeln, müffeln, fchm. (h.) = mommelen; langzaam kauwen; muf of duf ruiken].

muffeln, müffen, fchm. (h.) = brommen, knorren, mokken; duf, muf ruiken.

muffig, müffig = knorrig, brommerig; duf, muf.

muffig, zie **muffelig**.

Muffti, m. -s, -s = mufti. Arab. hoogepriester.

mü! = boel

Mühamed, zie **Mohammed**.

Mühe, w. -, -n = moeite, last; [kwelling, onaangenaamheid]; er hat fch alle erbenffche M. gegeben = hij heeft zich alle mogelijke moeite getroost; mit feidter M. = met gemak; ich hatte große M. = ik heb veel moeite gehad; laß dich die M. nicht verdrießen = zie niet tegen de moeite op; es ift nicht der M. wert = 't is de m. niet waard; verlorene M. = vergeefsche m.; es verloht fch der M. nicht = het loont de m. niet; es hat M., macht M. = kost moeite, heeft veel in; die Mühen der Seefahrt = de vermoeienissen van de zeevaart; der eine hat die M., der andere die Brühe = de een heeft de last, de ander de lust; Mühe und Fleiß bricht alles Eis = moeite en vlijt komt alles te boven.

müheles = gemakkelijk, zonder moeite.

mühen, fchm. (h.) = loeien, bulken.

mühen fch, fchm. (h.) = zich inspannen, moeite doen, zich moeite geven, streven (naar).

mühevoll = moeitevol, lastig, moeilijk.

Müh(e)waltung, w. -, -en = moeite, bemoeiing.

Mühlbach, m. = molenbeek.

Mühle, w. -, -n = molen; molenspel, drierstrik; die M. geht = zijn, haar mondwerk is in gang; die M. ift abgeftellt = zijn mond staat stil; das ift Waffer auf feine Mühle = koren op zijn molen; fie mahlen auf einer Mühle = zij liggen onder één deken.

Mühlbau, m. = molenbouw.

Mühlordnung, w. = reglement op 't malen.

Mühlenspiel, f. = molenspel.

Mühlentwehr, f. = molendam.

Mühlgang, m.; -gerinne, f. (ob. -graben, m.); -flapper, w. = molen|steen(en); -tocht; -klapper.

Mühlknecht, m.; -meister, m. = molenaars|knecht; -baas.

Mühlrad, f.; -fchleufe, w.; -stein, m. = molen|rad; -sluis; -steen.

Mühlsteinbruch, m. = molensteengroeve.

Mühlwasser, f.; -wehr, f.; -werk, f. = molen|water; -dam; -werk.

Mühmchen, f. = tantetje, nichtje, wijfje.

Mühme, w. -, -n = tante, nicht, wijfje.

Mühmenweifeheit, w. = oude-vrouwewijfheid, bakersprookje.

Muhr(e), zie **Mure**.

Mühfal, f. -(e)s, -e; **M.**, w. -, -e = moeite, last, beslommering, kommer.
müh'fam = moeilijk, lastig, inspannend.
müh'felig = moeilijk, moeitevol, lastig, belast, bekommerd.
Müh'feligkeit, w. -, -en = lasten, bezwaren, beslommering.
Müh'waltung, zie *Mühewaltung*.
Mulat'ie, m. -n, -n = mulat.
Mulat'tin, w. -, -nen = mulat.
Mul'de, w. -, -n = trog, nap, tob(be), karn, bak; kuil, uitgraving, indieping, inzinking.
mul'denformig = trogvormig, bakvormig.
Mull, m. u. f. -(e)s = fijne moeseline, neteldoek.
Mull, Mull, f. -(e)s = stof, veegsel, vuilnis.
Mull'abladepfah, m. = vaalt.
Mull'er, m. -s, - = molenaar, mulder.
Mull'er|burche, m.; -efel, m.; -fnecht, m. = molenaarsjongen; -ezel; -knecht.
Mull'fabrer, m.; -haufen, m.; -farren, m.; -fasten, m. = vuilnis|man (aschman); -hoop; -kar; -bak.
Mull'gardine, w. = neteldoeksche gordijn.
Mulm, m. -(e)s = molm, stof, poeder, gruis.
mul'nicht, mul'nig = bestoven, vol stof, als molm.
mul'fch = vuil, bedorven (van eieren).
mul'frig = muffig.
Mult'plif'and, m. -en, -en; -ation, w. -, -en; -ator, m. -s, ..to'ren = vermenigvuldigend; -ing; -er.
mult'plizic'ren, fch. (h.) = vermenigvuldigen.
mul'trig = muffig.
Mul'us, m. -, ..ft = „mulus”: jongmensch, die eindexamen gymn. heeft gedaan, maar nog geen student is.
Mum'mie, w. -, -n = mummie.
mum'mienhaft = mummieachtig, als een mummie, in-, uitgedroogd.
Mumm, m. = boeman; champy (champagne); lust, trek; es ist kein M. drin = er zit geen gang in.
Mum'me, w. -, -n = mom (Brunswijksch bier); mom, masker.
Mum'mel, w. -, -n; **Mummel**, m. -s, - = (gewest.) witte of gele waterlelie, plomp.
Mummelgreis, m. = tandelooze, mommelende grijsaard.
mum'me(n), fch. (h.) = mommelen, brommen, onduidelijk spreken, moeilijk kauwen; inwikkelten, instoppen.
Mummenschanz, m.; **Mummerei**, w. -, -en = vermomming, maskerade, mommerij.
Mumm'piz, m. -(e)s = onzin, bedrog, voordien-gehouderij, zwendel.
Mumm's, m. - = bos (ongesteldheid).
Mun'chen, f. = Munchen.
Mun'ch(e)ner = Munchenaar, Munchensch.
mund, = mumbiert; gekopieerd.
Mund, m. -(e)s, -e (auch: Münde u. Münder) = mond; refnen M.! = mondje toel einen böfen M. haben = een booze tong hebben; ber M. wäffert ihm = hij watertand; einem den M. wäffertig machen = iem. doen watertanden; einem den M. berbieten = iem. 't zwijgen opleggen; ber Glode metallner M. = de metalen stem der klok; er hat sie in ber Zeute M. gebracht = hij heeft haar in opspraak gebracht; den M. böll nehmen = opsnijden, pochen; er bläff salt und warum aus einem Munde = hij praat, zooals 't hem uitkomt; zie ook: Blatt, Sand, Herz.
Mund'art, w. = taaleigen, dialekt.

mund'artlich = dialektisch.
Mund'bedarf, m. = mondbehoefte, levensmiddelen.
Mund'beker, m. = eigen beker.
Mund'beckel, m. = monddeksel (van 't kanon).
Mündel, m. u. f. -s, - = pupil, onder voogdijschap staande.
mün'delicher = voldoende waarborg opleverend voor de belegging van 't geld van pupillen; m..e Hypotheken = hypotheeken, waarin geld van pupillen mag belegd worden.
mün'ben, fch. (h.) = smaken, bevallen.
mün'ben, fch. (h.) = uitmonden, uitloopen; alle Straßen münden auf den Markt = komen op de markt uit.
mund'faul = lui in den mond; er ist nicht m. = hij kan goed spreken.
Mund'faule, w. = mond-, tandvleeschziekte.
mund'fertig = welbespraakt, slagvaardig.
mund'gerecht = naar iems. smaak, smakelijk; geschikt, passend, pasklaar, zooals 't hoort (om te spreken of te eten).
Mund'geschwür, f.; -harmonifa, w.; -höhle, w. = mond|zweer; -harmonika; -holte.
mundic'ren, fch. (h.) = mundeeren, in 't net schrijven, gresseeren.
mün'dig = mondig, meerderjarig; vrij; einen m. sprechen = iem. meerderjarig verklaren.
Mün'digkeit, w. = mondigheid, meerderjarigheid.
Mün'dig'prechung, w. - = meerderjarig-, mondigverklaring.
Mund'klemme, w. = mondklem, kaakkramp.
Mund'loch, m. = lijfkok.
Mund'lad, m. = ouwel (voor brieven).
Mund'leim, m. = mondlijm.
mund'lich = mondeling.
Münd'lichkeit, w. - = mondelinge behandeling.
Mund'loch, f. = mondgat; mondopening, monding.
Mund'öffnung, w. = mondopening.
Mund'portion, w. = rantsoen.
mund'recht, zie *mundgerecht*.
Mund'schent, m. = lijfschenker.
Mund'spiegel, m. = mondspiegel.
Mund'stück, f. = mondstuk, mond, mondwerk.
mund'tot = [onmondig, incompetent], verbluft; einen m. machen = iem. niet aan 't woord laten, iem. 't spreken verbieden, 't zwijgen opleggen.
Mund'bum, f. -s, ..da = mundum, net (afschrift), gresse.
Mün'dung, w. -, -en = monding, mond.
Mund'voll, m.; -vorrat, m.; -wasser, f. = mond|vol; -voorraad; -water.
Mund'werk, f.; -winkel, m. = mond|werk; -hoek.
municipal'ic, zie *municipal'ic*.
Municipenz, **Municipenz**, w. - = munificentie, vrijgevigheid, mildheid.
Munition, w. -, -en = amunitie, krijgsvoorraad.
municipal' = municipaal, gemeentelijk, gemeente...
Municipal'beamter, m. = gemeentebestuurder.
Municipalität, w. -, -en = municipaliteit, gemeenteverheid.
munt'eln, fch. (h.) = mompelen, fluisteren; man muntelt allerlei = er wordt van allerlei gemompeld, er loopen allerlei geruchten; im Dunteln ist gut m. = 't donker is goed voor geheime afspraken.
Munfelci, w. -, -en = gemompel, gefluister.

- Mün'ster**, m. u. f. -s, - = domkerk, hoofdkerk, dom, kathedraal.
- mün'ter** = monter, vroolijk, opgeruimd, levendig, opgewekt, wakker, waakzaam, flink, gezond, frisch, welverend.
- Mün'terfeit**, w. - = monterheid enz.
- Münz|abdruck**, m.; -**abfall**, m.; -**amt**, f. = munt|afdruk; -afval; -kamer.
- Münz|beamter**, m.; -**beschickung**, m.; -**beschreibung**, w. = munt|beambte; -alliage; -beschrijving.
- Münz|bloek**, m.; -**buch**, f.; -**bund**, m. = munt|blok; -boek; -unie.
- Münze**, w. -, -n = munt (gebouw, geld, specie, geldstuk, muntrecht); (gedenk)penning; ook = Münze; zie ook bar, beza hie n.
- münzen**, f. w. (h.) = munten, aanmunten, geld slaan, stempelen; doelen; bas ist auf ihn gemünzt = dat is op hem gemunt.
- Münz'enkenner**, m. = muntkenner, penningkundige, numismaticus.
- Münz'er**, m. -s, - = munter.
- Münz|fälscher**, m.; -**fälschung**, w.; -**fuß**, m. = munt|vervalscher (valsche munter); -vervalsching; -voet (-stelsel).
- Münz|gehalt**, m.; -**gewicht**, f.; -**kabinett**, f. = munt|gehalte; -gewicht; -kabinet.
- Münz|kosten**, Pl.; -**funde**, w.; -**meister**, m. = munt|loon; -kunde; -meester.
- Münz|ordnung**, w.; -**prägung**, m.; -**probe**, w. = munt|reglement; -ing; -onderzoek.
- Münz|probierer**, m. = essayeur.
- Münz|rat**, m. = lid van 't college van muntmeesters.
- Münz|recht**, f. = muntrecht.
- Münz|regal**, f. = landsheerlijk recht om munt te slaan.
- Münz|schreiber**, m. = schrijver aan de munt.
- Münz|sorte**, w. = muntsoort.
- Münz|stadt**, w. = stad, die een munt of 't muntrecht heeft.
- Münz|stempel**, m.; -**stempel**, f.; -**union**, w.; -**verein**, m.; -**wage**, w. = munt|stempel; -stelsel; -unie; -unie; -schaal (-waag).
- Münz|wache**, m.; -**wert**, m.; -**wesen**, f.; -**wissenschaft**, w.; -**zeichen**, f. = munt|opzichter; -waarde; -wezen; -wetenschap; -teeken (-merk).
- Muräne**, w. -, -n = murene, een zeeaal (vooral in de Middell. Zee).
- Mürb|braten**, m. = (gebraden) runderhaas.
- mür'be** = murw, week, zacht, malsch (vleesch bijv.), brot (gebak, ijs); voos; uit elkaar valend, half vergaan; m. fein, werden, machen = murw, mak, gedwee zijn, worden, maken.
- Mür'be**, **Mür'bigkeit**, w. - = murwheid enz.
- Mür're**, w. -, -n = modder-, puinstortbeek.
- mür'sen**, f. w. (h.) = knoeien, verknoeien; vermoorden, mollen.
- Mür'mel**, m. -s, - = knikker; M. spielen = knikkeren.
- mür'meln**, f. w. (h.) = moppelen, brommen, snuisteren, prevelen, murmelen, kabbelen; knikkeren.
- Mür'meltier**, f. = marmot.
- Mür'ner**, m. -s, - = kater, Tibert (in het dierepos).
- mür'ren**, f. w. (h.) = morren, pruttelen, brommen, knorren.
- mür'righ** = pruttelig, brommig, knorrig, wrevelig.
- Mür'röpf**, m. = knorrepot, brompot, brombeer, pruttelaar.
- murr'köpfig**, zie murr'köp.
- Mus**, f. -es, -e u. Mäuser = moes, brij, sijn gestampte kost (Noordd. vooral van vruchten); bas M. verschütten = de zaak bederven; M. und Brot = kost; bas ist M. wie Mine = dat is lood om oud ijzer.
- Musaget'**, m. -en, -en = muzevriend.
- Musche**, w. -, -n = mouche, schoonheidspleistertje.
- Muschel**, w. -, -n = mossel, schelp, schaal.
- Muschelbank**, w. = schelpmergelgroeve; mosselbank.
- Muschel'el'**, w. -, -en = bedriegerij, geniepigheid.
- Muschelerde**, w. = schelpaarde, mergel.
- Muschelfang**, m. = mosselvangst.
- muschelförmig** = mossel-, schelpvormig.
- Muschelgold**, f. = schelpgoud (g. in schelpen).
- muscheltig** = met schelpen vermengd.
- muschelicht**, **muschel(e)lig** = schelpachtig, schelpvormig; week; behaaglijk.
- Muschelkalk**, m.; -**lehre**, w.; -**marmor**, m. = schelp|kalk; -kunde; -marmor.
- muscheln**, f. w. (h.) = bedriegen, in 't geniep doen; sich m. = zich nestelen.
- Muschel'saal**, m. = schelpzaal.
- Muschel'sammlung**, w. = schelpkabinet.
- Muschel'schale**, w. = (mossel)schelp, schaal.
- Muschel'silber**, f.; -**stier**, f.; -**werk**, f. = schelp|zilver (z. in schelpen); -dier; -werk.
- Mus'e**, w. -, -n = muze, godin der kunst.
- Mus'elman**, -en, -en; **Mus'elmann**, -(e)s, .. männner = Muzelman, Mohammedaan.
- mus'elmann'isch**, **mus'elmann'isch** = Muzelmansch.
- Mus'en|almanach**, m.; -**berg**, m.; -**gott**, m. = Muze|almanak; -berg (zaugberg, Parnassus); -god (Apollo).
- Musen'sohn**, m. = Muzezoon, dichter, student.
- Musentempel**, m. = Muzetempel.
- Muse'um**, f. -s, .. jeen = muzeum.
- musiert'** = met mozaïek versierd.
- Musik**, w. - = muziek; stille M. machen = zijn mond houden.
- Musika'lien**, Pl. = (gedrukte of geschreven) muziek.
- Musika'lienhandlung**, w. = muziekhandel.
- musika'list** = muzikaal.
- Musikant'**, m. -en, -en = muzikant.
- Musikantentisch**, m. = kleine tafel, bijtafel.
- Musik'corps**, zie Musik'corps.
- Musik'direktor**, m. = orkestdirecteur.
- Musiker**, m. -s, - = muzikus, artiest.
- Musik'fest**, f.; -**corps**, f.; -**lehrer**, m. = muziek|feest; -korps; -onderwijzer.
- Musik'schule**, w.; -**stück**, f.; -**stunde**, w. = muziek|school; -stuk; -les.
- Musikus**, m. -, .. sifer = muzikus.
- Musik'verein**, m. = muziekvereniging.
- mus'isch** = aan de muzen gewijd.
- Musik'arbeit**, w. = mozaïek-, ingelegd werk.
- mus'isch** = mozaïek, ingelegd.
- musiz'eren**, f. w. (h.) = muziceeren.
- Mus'fat**, m. -(e)s, -e; **Mus'fat'e**, w. -, -n = muskaatwijn.
- Mus'fa't(en)blüte**, w. = foelie.
- Mus'fat'ler**, m. -s = muskadel, muskaatwijn.
- Mus'fat'ler'albet**, w. = scharlei.
- Mus'fat'ler'traube**, w. = muskadel(druif).
- Mus'fat|nuz**, w.; -**wein**, m. = muskaat|noot; -wijn.
- Mus'fel**, m. -s, -n; **M.**, w. -, -n = spier, pees.
- mus'f(e)lig** = gespierd.

Muskelkraft, w.; **-schwäche**, w. = spierkracht; -zwakte.
Musket, w. -, -n = musket, geweer.
Musketenfeuer, f.; **-fugel**, w.; **-schuß**, m. = musketvuur; -kogel; -schot.
Muskettier, m. -(e)s, -e = muskettier.
Muskettur, zie **Muskettur**.
Muskelig, zie **Muskelig**.
Muskulatur, w. - = muskulatuur, spierstelsel.
Muskulös = gespierd, krachtig, sterk.
Muß, f. - = moet, moeten, dwang; **M.** ist ein bitter(e)s Kraut, ist eine harte Muß = moeten is dwang, is een bitter kruid.
Muß, w. - = vrije tijd; ledige, onbezette tijd, gelegenheid om iets te doen, 't niet gebonden zijn; in, mit **M.** = op zijn gemak.
Mußlein, m. -(e)s, -e = moeseline.
Mußlein, uur. (h.) (ich muß, er muß; mühte; mühte; gemüht) = moeten, [mogen, kunnen]; er mühte denn frank sein = of hij moest ziek zijn.
Mußstunde, w. = snipperuur; leeg, vrij uur.
Mußzeit, m. = vrije, leege tijd.
Mußren, zie **Mußren**.
Mußig (van tijd) vrij, ledig, leeg; (persoon) onbezet, niet aan 't werk, nietsdoend, traag, leeglopend; m. gehen = leeg loopen; müßige Frage = noodlooze, doellooze vraag.
Müßigen: ich finde mich gemüßigt = ik zie me genoodzaakt; ich fühle mich gemüßigt = ik gevoel lust....
Müßiggang, m. = nietsdoen, leeglooperij; **M.** ist aller Lafter Anfang ob. ist des Teufels Ruhebank = luiheid is des duivels oorkussen.
Müßiggänger, m. -s, - = leeglooper, doemiet.
Müßiggängerisch = lui, traag, nietsdoend, leeglopend.
Mußteil, **Mußteil**, m. = weduweel.
Mußter, f. -s, - = monster, staal, voorbeeld, patroon, model; nach **M.** bestellen = op staal, monster bestellen; nach einem **M.** striden = naar een patroon breien; ein **M.** des Feibes = een voorbeeld, een toonbeeld van vlijt; **M.** ohne Wert = monster zonder waarde.
Mußteranstalt, w. = modelinrichting.
Mußterbild, f. = toonbeeld, voorbeeld, ideaal, type.
Mußterbuch, f. = staalboek; modelboek.
Mußtergültig, **-haft** = voorbeeldig, navolgenswaard.
Mußterkarte, w. = staalkaart.
Mußterkind, f.; **-knabe**, m. = modelkind (toonbeeld); -jongen.
Mußtern, (h.) = monsteren, inspecteren, onderzoeken, onderzoekend aankijken; modelleeren, fatsoeneeren; teekenen; mooi maken, toonen.
Mußterrabatt, m. = monsterkorting.
Mußterreißer, m. = handelsreiziger met stalen.
Mußterreiter, m. = staalhengst, handelsreiziger.
Mußterrolle, w. = monsterrol.
Mußterammlung, m. = verzameling van monsters of stalen; modelverzameling.
Mußter-**schrift**, w.; **-schriststeller**, m.; **-schule**, w. = model(sch)rift; -schrijver; -school.
Mußterschutz, m. = wettelijke bescherming van een model.
Mußterstaat, m.; **-stück**, f. = modelstaat; -stuk.
Mußterung, w. -, -en = monsterring, in-

spectie, schouwing, wapenschouwing, onderzoek, bezichtiging, 't nakijken.
Mußterwert, f.; **-wirtschafft**, w.; **-zeitnehmer**, m. = modelwerk; -boerderij (-huishouding); -teekenaar.
Muß, m. -(e)s = moed, dapperheid; **M.** fassen = moed vatten; den **M.** fassen lassen = den moed laten zakken; einem **M.** einflößen = iem. moed inboezemen; einem **M.** machen = moed geven; guten od. gutes Mutes sein = goedsmoeds, welgemoed zijn; frohen Mutes = blijgemoed, blijmoedig; ich weiß nie einem dabei zu Mute ist = ik weet, hoe men daarbij te moede, hoe men daarbij gestemd is; mir ist schlecht zu Mute = ik voel me niet op mijn gemak; seinen **M.** an einem fühlen = zijn moed aan iem. koelen; [gemoed, stemming, inborst; der hohe **M.** = edel gemoed, neiging, streven].
Mußta, w. -, . . ta = muta, stemlooze medeklinker.
Mutation, w. -, -en = mutatie, verandering, wijziging, overgang, stemwisseling.
Mutations-theorie, w. = mutatietheorie.
Mußten, f. -s, - = zie **Mühen**.
Mußten, (h.) = [verlangen, begeeren], vergunning vragen (om naar erts te graven), het meesterrecht vragen; (een leen) begeeren.
Mußterfüllt = vol moed, moedvol.
Mußtern, (h.) = muteeren, wijzigen; de stem wisselen.
Mußtig = moedig, dapper; dertel, vrolijk.
Mußjahr, f. = jaar, waarin de gezel 't meesterstuk maakt.
Mußlos = moedeloos, ontmoedigd, terneer-geslagen.
Mußlosigkeit, w. - = moedeloosheid.
Mußmachen, (h.) = vermoeden, gissen, raden.
Mußmachlich = vermoedelijk, naar gissing, waarschijnlijk.
Mußmachung, w. -, -en = vermoeden, gissing, onderstelling.
Mußtopf, f. -(e)s, -e = mutoskoop.
Mußteilung, w. - = verdeling van 't vruchtgebruik.
Mußten, f. -s, - = moesje, moedertje.
I. **Mußter**, w. -, -n = moer (v. een schroef).
II. **Mußter**, w. -, **Mütter** = moeder, moeder de vrouw; gesteente in 't erts, omhulsel van een steen; parelschelp; matris; baarmoeder; droesem, bezinksel; zie ook **grün**.
Mußterallein, zie **Mütterallein**.
Mußterbeschwerde, m. = moederkwaal, -pijn.
Mußterbiene, w. = moederbij, koningin.
Mußterboden, m. = geboortegrond; teelgrond.
Mußterbruder, m. = oom, moeders broer.
Mußterbrust, w. = moederborst.
Mußterchen, f. -s, - = moedertje, moeder de vrouw, ouwetje.
Mußtererde, w.; **-heber**, f. = moeder-aarde; -koorts.
Mußterfüllen, f. = merrieveulen.
Müttergottebild, f. = madonnabeeld.
Mußterhaus, f. = moeders huis, moederhuis.
Mußterherz, f. = moederhart.
Mußterkind, f. = kind, mensch, moeders-kind(je).
Mußterkirche, w.; **-korn**, f.; **-kuchen**, m. = moederkerk; -koren; -koek.
Mußterlamm, f. = ooilam.
Mußterland, f.; **-lange**, w.; **-leib**, f. =

moederland; -loog; -lijf (-schoot); von Mutterleibe an = van de geboorte af.
mütterlich = moederlijk; van moederszijde; das Mütterliche = moederlijk erfdeel, -goed.
Mütterlichkeit, m. - = moederlijkheid, moederlijk gevoel.
Mütterliche, m.; :loge (spr.: loozje), w. = moederliefde; -loge (v. d. vrijmetselaars).
mütterlos = moederloos.
Müttermal, f. = moedervlek.
müttermäuschenstil = doodstil.
Müttermilch, m. = moedermelk; mit der M. einlauge = met de moedermelk inzuigen.
Mütermord, m. = moedermoord.
mütern, (h.): die muttert sich = die aardt naar haar moeder.
müternacht = moedernaakt.
Müterpfennig, m. = ondersteuning in geld door de moeder.
Müterpferd, f. = veulenmerrie.
Müterrolle, w. = stamrol; moederrol.
Müterrschaft, f. = ooi, moederschaap.
Müterrschaft, m.; :scheide, w.; :schuß, m.; :schwein, f. = moederlchap; -scheede; -schoot; -zwijn (zeug).
Müterrschwester, w. = moedersuster, tante.
Müterseele, w.: keine M. = geen sterveling.
müterseelenallein = moederziel alleen.
Mütersegen, m. = moederzegen.
Mütersejn spielen = moedertje spelen.
Müterrsöhnchen, f. = moederskindje.
Müterrspiegel, m. = moederspiegel.
Müterrsprache, w. = moedertaal; stamtaal, grondtaal.
Müterrsstadt, w. = moederstad, geboortestad.
Müterrsstamm, m. = moederstronk, moeder-, hoofdstam (bij planten).
Müterrsstelle, w.: bei, an einem M. betreten = bij iem. de plaats van een moeder bekleeden, innemen.
Müterrsstamm, m. = moederstam; (v. bijen) moederkorf.
Müterrsenteil, m. = moedersdeel, erfdeel.
Müterrs-tier, f. = moederdier.
Müterrsvorfall, m. = verzakking van de baarmoeder.
Müterrswitz, m. = natuurlijke geestigheid, gezond verstand.
müterrsichtig = verstandig van natuur, schrander.
[Müterrsich, Müterrsig], m. -(e)s, -e = bergplaats van ooft; vulnis].
Müterrsung, w. -, -en = concessieaanvraag (voor mijnbouw); leenaanvraag.

Müterrsulle(n), m. . n.s = moedwil, dardelheid, baldadigheid, uitgelatenheid; wilde anjer.
müterrswillig = moedwillig, dardel, baldadig, uitgelaten, met moedwil.
müterrswilligertweife = met moedwil, moedwillig.
Müterrsze, w. -, -n = muts (ook 2de maag), kap (ook van een valk), pet; (tea)cosy, warmhouder; seine M. verfehrt aufsehen = met 't verkeerde been uit bed stappen, slecht gemust zijn.
Müterrszenmacher, m. = mutse-, pettemaker.
Müterrszenschirm, m. = klep van de pet.
Müterrspe, m. -, -n; :Müterrspe', m. -, -e = myoop, kortzichtige, bijziende.
Müterrsopie, w. - = myopie, bijziendheid, kortzichtigheid.
müterrsopisch = myoop, bijziende.
Müterrsria'de, w. -, -n = myriade, 10000tal, talloze menigte.
müterrsria'den ... = met duizend (bijv.: myriaden - fähig, -stimmig).
Müterrsriagramm, f. = myriagram.
Müterrsriabode, m. -, -n = duizendpoot.
Müterrsrhe, w. -, -n = mirre.
Müterrsrte, w. -, -n = mirt.
Müterrsrenblatt, f.; :franz, m.; :franz, m.; :zweig, m. = mirteblad; -krans; -struik; -takje (-twijg).
müterrsrös' = mysterieus.
Müterrsrium, f. -s, .rien = mysterie, geheim, geheimzinnigheid, verborgenheid, geheime leer.
Müterrsrismus, zie Müterrsismus.
Müterrsrifikation, w. -, -en = mystificatie, fopperij, bedriegerij.
müterrsrifizieren, (h.) = mystificeeren, foppen, voor den gek houden, bedriegen.
Müterrsrifik, m. - = mystiek, streven om 't bovenzinnelijke door innerlijke aanschouwing te vatten; geheime leer.
Müterrsrifer, m. -s, - = mysticus, aanhanger van de mystiek.
müterrsristisch = mystisch, mystiek; geheim, geheimzinnig, twijfelachtig, onzeker.
Müterrsrismus, m. - = mysticisme, wondergeloof, dweperij.
Müterrsrthe, w. -, -n = mythe, godesage, verbeelding, fabel.
müterrsrthisch = mythisch, tot de mythe behoorende; onzeker, geheimzinnig.
Müterrsrthologie, w. -, -n = mythologie, godel, fabelleer.
müterrsrthologisch = mythologisch.
Müterrsrthos, Müterrsrthus, m. -, Müterrsrthen = mythe.
m. s., zie Müterrsung.
Müterrsze = Müterrsze.

N.

N. f. = N.
N. = Nummer.
na = nu, och, zoo zoo, kijk, wel wel, och kom.
Na'be, w. -, -n = naaf.
Na'bel, m. -s, -u. Na'bel = navel; brandpunt (van een lens), knoop (van een bergland), sluitsteen (van een koepel, gewelf).
Na'belbinde, w.; :bruch, m.; :gegend, w.;

:schuur, m. (ob. :franz, m.) = navelband; -breuk; -streek; -snoer (of -streng).
[Na'ber, Na'ber], m. -s, - = naafboor, avegaar].
Na'bob, m. -s, -s = nabob, rijkwaard.
I. nach, vdb. = na; wtr ihm n. = wij hem achterna; n. wie vor = voor en na; n. und n. = langzamerhand, allengs.

II. **nach**, Pröp. mit Dativ = **na** (n. dem Essen, n. Oftern); **naar** (n. Hauje gehn, n. einer Fliege greifen, n. (den) Umständen; wenn es n. mit (= naar mijn zin) ginge); **bij** (n. der Elle, n. dem Gericht verkaufen); **om** (er geht, schickt n. dem Arzte, ruft n. Hilfe); **op** (n. Roten fingen); **over** (ein Viertel n. neun); **te** (er kam n. Hauje, n. Berlin); **van** (ein Mann n. der Uhr, einen dem Namen n. kennen = iem. van naam kennen; es geht wie n. Roten = als van een leien dakje); **volgens** (n. Umständen, den Umständen n., seiner Aussage n., n. dem Geleje, dem Geleje n.).
nach'achten, fchw. (h.): einer Sache n. = sich regelen naar, zich gedragen naar; zum N. = ter behartiging.
nach'achtung, w.: zur N. = ter behartiging, om zich aan te houden.
nach'äffen, fchw. (h.) = naäpen, nadoen, nabootsen.
nach'äffer, m. -s, - = naäper.
nach'äfferci, äffung, w. -, -en = naäperij.
nach'ahmen, fchw. (h.) einen (od. einem), ein Beispiel = nadoen, nabootsen, navolgen.
nach'ahmenswert = navolgenswaard(ig).
nach'ahmer, m. -s, - = navolger, nabootser.
nach'ahmerci, w. -, -en = nadoenerij, slaafsche navolging.
nach'ahnung, w. -, -en = navolging, nabootsing, namaak.
nach'ahnungswert = navolgenswaard.
nach'arbeiten, fchw. (h.) = (einem) Mobell, Borßilb) nadoen, nawerken, werken naar; (ein Mobell) namaken; nawerken, later werken; (eine Sache, an einer Sache) nog wat (na)werken.
nach'arten, fchw. (h.) = aarden naar, slachten; er artet dem Vater nach = aardt naar zijn vader.
nach'bar, m. -s u. -n, -n = buur, buurman.
nach'barndorf, f. = naburig dorp, dorp in de buurt.
nach'barhaus, f. = huis naast iem., buurmans huis.
nach'barin, w. -, -nen = buurvrouw.
nach'barland, f. = naburig land.
nach'barlich = naburig, buurmans., als buren.
nach'barschaft, w. - = nabuurschap, buurschap; buren; buurt, nabijheid; gute N. halten = buurschap houden, als goede buren leven.
nach'barsleute, Pl. = buren, buurlieden.
nach'barstaat, m.; -stadt, w. = naburige staat; n. stad.
nach'bedenken, unr. (h.) = naderhand of achteraf bedenken.
nach'belien, fchw. (h.) (einem) = nablassen.
nach'bessern, fchw. (h.) eine Sache, an einer Sache = iets verbeteren, nog beter maken, nog wat aan iets doen, iets retoucheeren.
nach'bestellen, fchw. (h.) = nabestellen.
nach'bestellung, w. = nabestelling.
nach'beten, fchw. (h.) = nazeggen, napraten.
nach'bewilligen, fchw. (h.) = achteraf toestaan.
nach'bezahlen, fchw. (h.) = na-, bijbetalen.
nach'bier, f. = dubbier.
nach'bilden, fchw. (h.) = namaken, kopiëeren; voltooiën (opvoeding e. d.).
nach'bildung, w. = namaak, kopie; voltooiing.
nach'blättern, fchw. (h.) = nog eens doorbladeren.
nach'bleiben, ft. (f.) = na-, school-, achterblijven.
nach'bliden, fchw. (h.) (einem) = nakijken, -zien.
nach'blüte, w. = nabloei, tweede bloei.

nach'bohren, fchw. (h.) = naboren, nog eens boren; daarna borend induwen.
nach'bringen, unr. (h.) = achternabrengen; ('t verzuimde) inhalen.
nach'datieren, fchw. (h.) = postdateeren.
nach'dem' = [daarna]; nadat; (je) n. = al naardat, al naarmate, al naar, naar; je n. = 't kan er naar zijn, al naar 't uitkomt.
nach'denken, unr. (h.) (über etw.) = nadenken (over iets); [einer Sache n. = over een zaak nadenken, een zaak overdenken]; einem n. = iem. nadenken, iems. gedachten volgen of vervolgen.
nach'denkend, nach'denklich = nadenkend, peinzend; [ernstig, tot nadenken stemmend].
nach'dichten, fchw. (h.) (einem) = nadichten, navolgen.
nach'dringen, fchw. (h.) (einem) = nadringen, nastuwen.
nach'dringen, ft. (f.) (einem) = nadringen, achterna dringen, volgen.
nach'druck, m. -(e)s, -e u. . . brüde = nadruk, klem, kracht; nadruk, ongeoorloofde afdruk, namaak; 't tweede wijnpersen.
nach'drücken, fchw. (h.) = nadrukken (van drukwerken), overdrukken, namaken.
nach'drüden, fchw. (h.) = nog eens persen, nadrukken, nadringen.
nach'drucker, m. = nadrukker.
nach'drücklich = nadrukkelijk, met nadruk, met klem, krachtig.
nach'drückvoll = met nadruk, met klem, krachtig.
nach'dunkeln, fchw. (h. u. f.) = allengs donkerder worden of maken (van schilderijen en kleuren).
nach'eifern, fchw. (h.) (einem) = nastreven, ijverig (na)volgen.
nach'eiferung, w. - = nastreven, wedijver.
nach'eifen, fchw. (f.) (einem) = najilen, nasnellen, vervolgen.
nacheinander = na elkander; drei Tage n. = drie dagen aaneen.
nach'empfinden, ft. (h.) (einem etw.) = nagevoelen, zich in iemands gevoelens indenken.
nachen, m. -s, - = aak, bootje.
nachenförmig = bootvormig.
[nach'er, zie nach].
nach'erbe, m. = erfgenaam over de hand, verwachter.
nach'ernste, w. = naooft.
nach'erzählen, fchw. (h.) = navertellen.
nach'eifen, ft. (h.) = naeten.
nach'eifen, f. = naeten, toe-, naspis.
nach'exerzieren, fchw. (h.) = naexerceeren, strafexerceeren; naeten.
[Nach'fahr, m. -s u. -en, -en = nakomeling, navolger, opvolger].
nach'fahren, ft. (f.) (einem) = nagaan, navolgen, natrekken, volgen, (met de hand) een beweging nadoen; **n.**, (h.) = (etw.) nabrengen, (in een wagen) narijden.
nach'färben, fchw. (h.) = naverven, oververven.
nach'feier, w. = nafeest, napret.
nach'feiern, fchw. (h.) = navieren.
nach'feilen, fchw. (h.) = navijlen, naschaven, verschaven, polijsten.
nach'feuern, fchw. (h.) = navuren, naschieten; ('t vuur) opstoken.
nach'fliegen, ft. (f.) (einem) = navliegen.
nach'folge, w. = opvolging, navolging.
nach'folgen, fchw. (f.) (einem) = navolgen, volgen; opvolgen, nakomen.

nachsfolgend = volgend, onderstaand.

Nachsfolger, m. = opvolger, erfgenaam, erve; navolger; *N.* = de erven B.

nachsfordern, *schw.* (h.) = naeischen, later (erbij) eischen.

Nachforderung, w. = naeisch.

nachforschen, *schw.* (h.) (einer Person od. Sache) = naspeuren, navorschen, onderzoek doen naar.

Nachforschung, w. = navorsching, naspeuring, onderzoek(ing).

Nachfrage, w. = navraag, onderzoek, verzoek om inlichting; vraag; *N.* halten = navraag doen; Angebot und *N.* = vraag en aanbod; nach diesem Artikel ist große, lebhaftige, harte *N.* = er is veel vraag naar dit artikel.

nachfragen, *schw.* (h.) (einer Person od. Sache) = vragen naar, navraag doen omtrent; zich bekommeren over].

Nachfrist, w. = later toegestane termijn.

Nachfrist, m. = navorst.

Nachfrühling, m. = valente.

nachfühlen, *schw.* (h.) = (etw.) een wrok over iets (ge)voelen, iets navoelen; einem etw. n. = na(ge)voelen, deelen in.

nachfüllen, *schw.* (h.) = bij-, aanvullen.

Nachfüllung, w. = na-, aanvulling.

nachgaffen, *schw.* (h.) (einem) = nagapen.

nachgären, *schw.* (h.) = nagisten.

nachgeben, *ft.* (h.) = (nog iets) nageven, toegeven, meegeven; verflauwen; der Boden, der Stein gibt nach = geeft mee, wijkt; der Klügste gibt nach = geeft toe; er gibt seinem Bruder an Geist nichts nach = hij staat bij zijn broer aan verstand niet achter, doet niet voor hem onder.

nachgeboren = nageboren, jonger.

Nachgeburt, w. = nageboorte, moederkook.

nachgeh(e)n, *unr.* (f.) = (einem) nagaan, volgen, naloopen, naspeuren; (Ihnütigem) nastreven, trachten te verwerven; (feinen Geschäften) bezorgen, waarnemen, doen; (dem Vergnügen) najagen, zich overgeven aan; es geht ihm nach = hij voelt 't nog; (von einer Uhr) naloopen, achter zijn.

nachgemacht = nagemaakt, nagehooft.

nachgedade u. nachgerade = langzamerhand, allengs.

Nachgeschmack, m. = nasmaak.

nachgiebig = toegevend, gedwee, gemakkelijk; soepel.

Nachgiebigkeit, w. = toegevendheid enz.

nachgießen, *ft.* (h.) = nagieten, bijgieten.

Nachglanz, m. = naglans, nagloed, naschijn, weerschijn.

nachgraben, *ft.* (h.) = nagraven, zoeken.

nachgrübeln, *schw.* (h.) = peinzen, zijn hoofd breken; einer Sache od. über eine Sache n. = over iets peinzen, iets napluizen, nasnuffelen.

nachgucken, *schw.* (h.) (einem) = nakijken.

Nachguß, m. = na-, afgietsel, kopie.

Nachhall, m. = nagalm, weerklank, echo.

nachhallen, *schw.* (h.) = nagalmen, naklinken.

nachhalten, *ft.* (h.) = nahouden (een les, school); {duurzaam zijn, lang duren}.

nachhaltig = duurzaam, stevig, solide.

Nachhaltigkeit, w. = duurzaamheid, degelijkheid.

nachhängen, *ft.* u. **nachhängen**, *schw.* mit Dativ = [narennen, vervolgen], zich aan iets overgeven, den vrijen loop laten aan (feinen Gedanken, Erinnerungen).

nachheilen, *schw.* (h.) = nabehandelen, achteraf genezen.

nachheizen, *schw.* (h.) = nastoken.

nachhelfen, *ft.* (h.) = (einem) behulpzaam zijn, een handje helpen; (einer Sache) bevorderen, gemakkelijk maken, begunstigen.

nachher' u. nach'her = later, naderhand, daarna; bis n. = tot straks.

Nachherbst, m. = naherfst.

nachherzig = later, volgend.

Nachhieb, m. = tegen-, terugstoot.

Nachhilfe, w. = hulp, steun.

Nachhilfsstunden, *Pl.* = hulp-, repetitielessen.

Nachhinein: im *N.* = achteraf.

nachhinten, *schw.* (f.) = nahinken, hinkend achteraan komen.

nachholen, *schw.* (h.) = laten halen; nog of ook halen; (Verfümtes) inhalen.

Nachhilfe, zie Nachhilfe.

Nachhut, w. = achterhoede; 't later in de weide komen.

nachjagen, *schw.* (h.) = (einem) achternajagen, nazitten; einem eine Kugel najagen; (Ehren, dem Ruhme) jagen naar, streven naar.

nachjammern, *schw.* (h.) (einem) = jammeren, klagen (over een doode bijv.).

nachjubeln, *schw.* (h.) = najubelen.

nachklagen, *schw.* (h.) (einem) = klagen om (een doode bijv.).

nachkaufen, *schw.* (h.) = nakoope, bijkoope.

Nachklang, m. = naklank, nagalm, echo, herinnering.

nachklettern, *schw.* (h.) (einem) = naklauteren.

nachklingen, *ft.* (h.) = naklinken, nagalmen.

Nachkomme, m. -n, -n = nakomeling, afstammeling.

nachkommen, *ft.* (f.) = (einem) nakomen, na iem. komen, volgen; (einem Schaden) goed maken, inhalen; er kann nicht n. = hij kan 't niet bijhouden (dem Diktate z. B.); nagaan, te weten komen; (einem Versprechen, dem Befehle, Verpflichtungen) nakomen.

Nachkommenchaft, w. -, -en = nakomelingschap, nageslacht.

Nachkömmling, m. -(e)s, -e = nakomer; [nakomeling, afstammeling].

nachkönnen, *unr.* (h.) (einem) = nakunnen, kunnen volgen.

nachkriechen, *ft.* (f.) (einem) = nakruipen.

Nachkur, w. = nakuur.

Nachlaß, m. . . laßes, . . laße u. . . läße = verslapping, ontspanning, afnemning (der Strafe); vermindering (der Strafe); verlaging (der Steuern); reductie, korting, vermindering; nalatenschap; nagelaten werken.

nachlassen, *ft.* (h.) = [nalaten, achterlaten, laten varen, prijsgeven, kwijtschelden, ontslaan van, toelaten, toegeven, laten schieten, vieren]; verslappen, verflauwen, (langzaam) ophouden, afnemen, verminderen; achteruitgaan; bedaren, zwakker worden; im Eifer n. = in ijver verslappen; sein Eifer läßt nach = zijn ijver verslapt, vermindert; sein Zorn läßt nach = zijn drift vermindert, bedaat; der Regen läßt nach = de regen wordt minder; das Seil läßt nach = wordt slap, geeft mee; die Schraube läßt nach = raakt los; laß nicht nach mit Witten und Beten = houd niet op te . . . ; etw. vom Bretze n. = laten vallen.

[Nachlassenschaft], w. zie Nachlaß.

nachlässig = nalatig, onachtzaam, slordig, nonchalant, laksch; minder stijf.

Nachlässigkeit, w. -, -en = nalatigheid enz.

Nachlassung, w. -, -en = verslapping enz. vgl. nachlassen.
nachlaufen, ft. (f.) (einem) = naloopen; (seinem Verdienste n. mißßen = moeten loopen, moeite doen om iets te verdienen).
Nachläufer, m. = nalooper; (beim Billard) coulé.
nachleben, fchw. (h.) = later leven; (dem Geseße) naleven, zich richten naar.
nachlegen, fchw. (h.) = er bijleggen, bijvoegen; noch etw. n. = wat bij 't vuur doen, er nog wat opieppen, wat opstoken.
nachlernen, fchw. (h.) = naleeren, later leeren.
Nachlese, w. -, -n = nalezing, naooft; nabetrachting.
nachlesen, ft. (h.) = nalezen, overlezen, nazien, naslaan; nalezing, naooft houden.
Nachleser, m. = nalezer, arezoeker.
nachliefern, fchw. (h.) = naleveren.
Nachlieferung, w. = nalevering.
nachmachen, fchw. (h.) = later maken, namaken, nadoen, nabootsen; das soll ihm einer n. = doe 't hem maar eens na.
Nachmachung, w. = namaak.
Nachmahd, w. = tweede maaisel, naweide.
nachmalen, fchw. (h.) = naschilderen, kopiëren.
nachmalig = later, volgend, van later datum.
nachmalß = later, daarna, namaals.
Nachmann, m. = achterman; opvolger, navolger; naman, volgende endossant.
nachmarschieren, fchw. (f.) = namarcheeren.
nachmessen, ft. (h.) = overmeten, nameten.
Nachmittag, m. = namiddag.
nachmittags = des (of 's) namiddags.
Nachmittagspredigt, w.; -schlächten, f.; -zeit, w. = (na)midddag||preek; -slaapie; -tijd.
nachmurkeln, fchw. (h.) = naprevelen.
Nachnahme, w. = rembours; gegen N. = onder rembours; unter N. der Kosten = onder naneming der kosten; N. f 6 = verrekening f 6.
Nachnahmepaket, f. = verrekenpakket.
nachnehmen, ft. (h.) = nanemen, later nemen; rembours ontvangen.
nachpfeifen, ft. (h.) = (iets) nafluiten, overfluiten; (einem) nafluiten.
nachpflanzen, fchw. (h.) = na-, bijplanten, later planten.
nachpinseln, fchw. (h.) = napenseelen, retoucheeren.
nachplappern, fchw. (h.) = nababbelen, napraten.
nachpolieren, fchw. (h.) = na-, overpolijsten.
Nachporto, f. = strafporto, bijbetaling van porto.
Nachportomarkte, w. = portzegel.
nachprägen, fchw. (h.) = nastempelen, namunten, (munt) namaken.
nachprüfen, fchw. (h.) = narekenen, nazien.
nachrechnen, fchw. (h.) = na-, overrekenen.
Nachrede, w. = narede; 't napraten (over iets); übte, böße N. = praaties, kwaadsprekerij, lasterpraaties; in übte N. bringen = kwaadspreken van, belasteren, in opspraak brengen.
nachreden, fchw. (h.) = (etw.) napraten, nazeggen, overzeggen; (einem) napraten; (einem Böses, Übtes) kwaadspreken van.
nachreifen, fchw. (f.) = later rijpen.
nachreifen, fchw. (f.) (einem) = nareizen.
nachreißten, ft. (h.) = naschetsen, nateekenen; verder scheuren.
nachreiten, ft. (f.) (einem) narijden; (Stüb.)

ein Kolleg, ein Seft n. = een kollege, een dictaat nawerken, inhalen.
nachrennen, unr. (f.) einem = iem. narennen.
Nachricht, w. -, -en = naricht, tijding, bericht, nieuws, mededeeling, inlichting; zur N. = bericht aan den lezer.
Nachrichter, m. = scherprechter, beul.
nachrichtlich = bijwijze van inlichting, als waarschuwing.
nachringen, ft. (h.) (mit Dativ) = krachtig nastreven.
nachrollen, fchw. (f.) = narollen.
nachrüden, fchw. (h. u. f.) = nog verder rukken, schuiven; promotie maken; (dem Feinde) narukken.
nachrudern, fchw. (f.) (einem) = naroeien.
Nachruf, m. = roep, terugroeping; aischied, laatste groot (aan een doode), „in memoriam“; herinnering, roep, naam.
nachrufen, ft. (h.) (einem) = naroeien.
Nachruhm, m. = naroom, naam, roep.
nachriihmen, fchw. (h.) einem etw. = iem. iets met eer nageven, tot iems. eer iets zeggen.
nachsagen, fchw. (h.) = nazeggen, overzeggen, verder vertellen; einem etw. n. = iem. iets nazeggen, van iem. iets zeggen, iem. iets nageven.
Nachsatz, m. = nazin.
nachschauen, fchw. (h.) (einem) = nakijken, nazien.
nachschicken, fchw. (h.) = nazenden, nasturen.
nachschieben, fchw. (h.) = naschuiven, naduiven, nakruien; die Säbne schieben nach = de tanden wisselen.
nachschieten, ft. (h.) = (einem eine Kugel) naschieten; (Stemmassen) door schieten en boren losmaken; (Selb zu einem Unternehmen) later nog bijleggen, storten; (Bücher u. ä.) nadrukken; n., (f.) = naschieten, met snelheid en kracht nakomen.
nachschiffen, fchw. (f.) = navaren.
Nachschlag, m. = naslag (muz.); nagemaakte munt.
Nachschlagebuch, f. = boek om allerlei in op te zoeken.
nachschlagen, ft. (h.) = (eine Stelle in einem Buche) naslaan, opzoeken; (eine Note) naslaan; (Selb) namunten, nastempelen; (einem Erze) opsporen; (einem ein Kreuz) nageven; [(einem) aarden naar].
nachschleichen, ft. (f.) (einem) = nasluipen.
nachschleifen, fchw. (h.) = nasleepen, nasleuren.
nachschleppen, fchw. (h.) = nasleopen, achternasleopen, -sleuren; naslepen.
Nachschlüssel, m. = valsche sleutel.
nachschmecken, fchw. (h.) = een nasmaak hebben.
nachschmieren, fchw. (h.) = nasmeren, nakladden.
nachschneiden, ft. (h.) = nasnijden, naknippen (naar een model); nog (wat) snijden.
nachschreiben, ft. (h.) = over-, naschrijven; (wat voorgelezen, gedictaerd wordt) opschrijven; bijschrijven; (einem einen Brief) naschrijven.
Nachschreiber, m. = overschrijver.
nachschreien, ft. (h.) (einem) = naschreuwen.
nachschreiten, ft. (f.) einem = iem. nastappen, volgen.
Nachschrift, w. = naschrift, postscriptum; afschrift, dictaat.
Nachschub, m. = toe-, bijvoeging; aanvulling, nieuwe aanvoer; latere troepelevering; tweede worp (in 't kegelspel).
Nachschur, w. = tweede schering.

nachführen, *schw.* (h.) = (het vuur) nog wat aanwakkeren, aan-, opstoken.

Nachführ, m. = nagroeisel; nieuwe storting, bijbetaling, bijpassing; geperste jonge wijn.

nachführen, *schw.* (h.) = bijstorten.

Nachführwarm, m. = latere zwerm, bijzwerm.

nachführen, *schw.* (h.) = nababbelen, nakletsen.

nachschwimmen, *ft.* (f.) (einem) = nazwemmen.

nachschwören, *ft.* (h.) = (een eed) nazeggen; (einem) navloeken, nazweren.

nachsehen, *schw.* (f.) (einem) = nazeilen.

nachsehen, *ft.* (h.) = (einem) nazien, nakijken; niet meekunnen, achterblijven; n. ob ... = zien, kijken, onderzoeken of ...; (een opstel, rekening, boek) nazien, doorzien, nagaan; etw. n. = iets van iem. door de vingers zien, niet zwaar aanrekenen; [steht dem Schmerz bei] Waters nach = heb geduld met de smart van den vader].

Nachsehen, *ft.* = nazien, onderzoek; ich hatte das N. = ik stond te kijken, ik kon er naar sluiten, ik kon toekijken.

nachsenden, *unr.* (h.) = nazenden.

nachsehen, *schw.* (h.) = laten volgen, later zetten of plaatsen; auf das Essen sehen wir ein Glas Wein nach = na 't eten dronken we een glas wijn; das Vergnügen seinen Pflichten n. = het vermaak achterstellen bij zijn plichten; einem Rücksicht n. = nazetten, achtervolgen; (bij 't spel) den inzet verhoogen.

Nachst, w. = toegevendheid, geduld, inschikkelijkheid.

nachstichtig = toegevend, inschikkelijk, geduldig, verschoonend; n. mit einem = toegevend voor iem.

Nachstichtigkeit, w., zie Nachst.

nachstichtvoll = toegevend, inschikkelijk.

Nachhilfe, w. = achtervoegsel.

nachinulieren, *schw.* (h.) = peinzen.

nachinngen, *ft.* (h.) = nazingen.

nachinunen, *ft.* (h.) = (über etw.) nadenken, zinnen, peinzen; den Worten, einem Dinge n. = nazinnen, nadenken over].

nachinngen, *ft.* (h.) = schoolblijven, nazitten, nablijven.

Nachinnger, m. -s, - = schoolblijver, nablijver.

Nachinommer, m. = nazomer.

nachinnehmen, *schw.* (h.) (einem) = naloeren, bespieden.

Nachinnspiel, f. = naspel, nastukje; gevolg.

nachinnspielen, *schw.* (h.) = naspelen, nakomen (in een kleur).

nachinnsprechen, *ft.* (h.) = (einem) napraten, na-

doen; (etw. etw.) naspreken, nazeggen.

nachinnsprechen, *schw.* (f.) (einem) = narenmen, nagalopperen.

nachinnspringen, *ft.* (f.) (einem) = naspringen.

nachinnsuchen, *schw.* (h.) (einer Sache) = naspeuren.

I. **nachst**, *Adj.* = naast, dichtstbijzijnd; vol-

gend, aanstaand, eerstvolgend; der nächste beste = de eerste de beste; meine nächsten Freunde = mijn beste vrienden; der Nächste = de dichtstbij staande, naaste; dein Nächste = wat (ook wie) u 't naast staat; mit nächstem, bei nächstem = eerstdaags, binnen kort, spoedig, gauw; fürs nächste find wir versehen = voorloopig zijn we voorzien.

II. **nachst**, *Präp.* mit Dativ = naast, (zeer) dicht bij.

nachstammeln, *schw.* (h.) = nastamelen.

nachstarrren, *schw.* (h.) = nastaren.

nachstbest = op één na de (of het) beste, volgend.

nachstben' = daarna.

nachstehen, *ft.* (h.) = nasteken; nagraveeren; bijgraveeren, verdiepen.

nachsteh(e)n, *unr.* (h.) = achter(aan)staan, volgen; n..de Worte = de volgende, onderstaande woorden; n..d finden Sie... = hieronder vindt U...; einem in (ob. an) Kenntnissen n. = in kennis bij iem. achterstaan; [einem Dinge n. = staan naar, streven naar].

nachstellen, *schw.* (h.) = (eine Uhr) achteruitzetten: das Vergnügen seinen Pflichten n. = het vermaak achterstellen bij zijn plichten; (einem) vervolgen, belagen, trachten te vangen, staan naar, nazitten, jacht maken op.

Nachsteller, m. -s, - = belager, vervolger.

Nachstellung, w. = valstrik, vervolging, belaging.

Nachstentliebe, w. = naasteliefde.

nachstent = eerstdaags, binnenkort, spoedig.

Nachsteuer, w. = opcenten; [belasting van 't vermogen van emigranten geheven].

nachstern, *schw.* (h.) = na-, bijbelasting betalen.

nachstfolgend = eerstvolgend.

Nachstich, m. = nagemaakte gravure, af-druk, kopie.

nachstliegend = naastbijliggend, voor-de-hand-iggend.

Nachstoch, m. = nastoot.

nachstochen, *ft.* (h.) = na-, achternastooten, een nastoot maken; Truppen stoßen nach = komen na.

nachstreiben, *schw.* (h.) = (einem) nastreven; (einer Sache) streven naar, nastreven, staan naar.

nachstören, *schw.* (f.) = nastroomen, in stroomen volgen.

nachstürmen, *schw.* (f.) (einem) = nastormen, navliegen.

nachstürzen, *schw.* (h.) = nastorten, achter-nawerpen, -gieten; n., (f.) = later nastorten, later instorten; etw. n. = iem. nastormen, navliegen.

nachsuchen, *schw.* (h.) = (na)zoeken, naslaan; etw. ob. um etw. n. = solliciteeren naar, ver-zoeken om (bij een bestuur, bij de overheid).

Nachsuchung, w. -, -en = sollicitatie, ver-zoek; nazoeeking, naspeuring.

Nacht, w. -, Nächste = nacht; heute n. = heden nacht, vannacht; zu N. = in den avond; zu N. essen = avondeten gebruiken, soupeeren; über N. = gedurende, in den nacht; plotseling, onverwacht; bei N. und Nebel = in den donkeren nacht, heimelijk; bei Nachts ob. bei N. find alle Katzen grau = 's nachts (in 't donker) zijn alle katten grauw, vgl. N u h.

Nachtanker, m.; -arbeit, w.; -dienst, m. = nacht|anker; -arbeid (-werk); -dienst.

Nachtteil, m. = nadeel, schade.

nachtteilig = nadeelig; schadelijk.

nachtelang = nachtenlang, nachten aaneen, gedurende nachten.

nachtten, *schw.* (h.) = nacht zijn, nacht worden.

nachtent = in den nacht.

Nachtessen, f. = avondeten.

Nachttaule, w.; -falter, m.; -frost, m. = nacht|uil; -vlinder; -vorst.

Nachtspiegel, f.; -spenst, f.; -gleiche, w. = nacht|spiegel; -spook; -evening.

Nachttaube, w.; -hemd, f.; -herberge, w. = nacht|muts; -hemd; -herberg (-logies).

Nachtimmel, m. = nachtelijke hemel.
Nachtjofe, m. = slaapbroek; hansop.
nachtig = nachtelijk.
Nachtigall, w. -, -en = nachtegaal.
Nachtigallenschlag, m. = nachtegaalslag, -zang.
nachtigen, [schw. (h.) = overnachten, over nacht herbergen.
Nachtijf, m. = nagerecht, dessert.
Nachtjak, m.; **skappe**, m.; **ferze**, w. = nacht|jak; -muts; -kaars (-licht; *plant*: teunisbloem).
Nachtkeid, f.; **lager**, f.; **lampe**, w. = nacht|gewaad; -leger (-kwartier, -logies); -lamp.
nachtlich = nachtelijk, somber.
nachtlicherweile = in den nacht.
Nachtlicht, f.; **luft**, w. = nacht|licht; -lucht.
Nachtmahl, f. = H. Avondmaal, avondmaal.
nacht mahlen, [schw. (h.) = soupeeren.
Nachtmar, w. = nachtmerrie.
Nachtmuſik, w. = nachtmuziek, serenade.
Nachtmüge, w. = nachtmuts, slaapmuts, suffer.
Nachtnebel, m. = nachtnewel, -mist, nachtblindheid.
nachtönen, [schw. (h.) = naklinken, nagalmen, weerklinken, weergalmen.
Nachtpoſten, m.; **quartier**, f. = nacht|post; -kwartier.
Nachttrab, m. = achterhoede.
nachttraben, [schw. (f.) (einem) = nadraven.
[nachttrachten, [schw. (h.) = streven naar; vervolgen].
Nachttrag, m. -(e)s, .träge = toevoegsel, aanhangsel, supplement.
nachttragen, ft. (h.) = nadragen; in einem Maße, in einer Rechnung etw. n. = later in- bijvoegen; wrokken, lang boos blijven; eiem eine Beleidigung, eine Kränkung n. = over een beleediging enz. wrok jegens iem. koesteren, zoo iets niet vergeten; er trägt lange nach = hij vergeet niet gauw, hij is haatdragend.
nachtträglidh = later, bijgevoegd; haatdragend; achteraf.
Nachttragdetat, m. = suppletioire begrooting.
Nachttragſchiffe, w. = gewijzigde polis.
nachttrauern, [schw. (h.) (einem) = natreuren, treuren over.
nachtreiben, ft. (h.) = na-, achternadrijven; n., (f.) = (van planten) bijloten, bijscheuten krijgen.
nachtreten, ft. (f.) (einem) = nastappen, volgen.
Nachtreier, m. -s, - = volgeling.
Nachttrieb, m. = 't nadrijven, 't achteraan- komende; (bij planten) nagroeisel.
nachttrillern, [schw. (h.) = naneuriën.
Nachtroſt, m.; **ruhe**, w.; **runde**, w. = nacht|japon; -rust; -ronde (-patrouille).
nachts = des (of 's) nachts, in den nacht, bij nacht.
Nachtschatten, m. = nachtschaduw; (plant) nachtschade.
Nachtsicht, w. = nachtwerktijd, nacht ploeg.
nachtschlafende Zeit = nacht, stille nacht.
Nachtschwärze, w.; **ſchwärmer**, m.; **ſchwär- merel**, w. = nacht|zwaluw; -braker (ook: -vlinder); -brakerij.
Nachtsſeite, w. = nachtzijde, donkere zijde.
Nachtsſtändchen, f. = serenade.
Nachtsſtück, f.; **ſtuhl**, m. = nacht|stuk (-gezicht, -muziek, nocturne); -stoel.
Nachtsſtunde, w. = nachtelijk uur.

Nachtſtiſch, m.; **toſſ**, m. = nacht|tafel; -spiegel (pot).
Nachttrunk, m. = avonddrank.
nacht tun, unr. (h.) = nog doen; (einem) nadoen.
Nachtviole, w.; **wache**, w.; **wächſter**, m. = nacht|violier (damastbloem); -waak (-wacht); -waker (-wacht).
nacht wandeln, [schw. (h.) = slaapwandelen.
Nachtwandler, m. = nacht-, slaapwandelaar.
Nachtwein, m. = avondwijn.
Nachtzeit, w. = nacht(tijd).
Nachtzeug, f.; **zug**, m. = nacht|goed; -trein.
Nachturlaub, m. = verlenging van verlof.
nachtverlangen, [schw. (h.) = navragen, nog meer vragen of verlangen.
nachtwachſten, ft. (f.) = nawassen, nagroeien, later opkomen.
nachtwägen, [schw. (h.) = nawegen, óverwegen.
Nachtwahl, w. = aanvullingsverkiezing.
nachtwanfen, [schw. (f.) (einem) = nawankelen, nawaggelen.
Nachtwehen, Pl. = naweeën.
nachtweinen, [schw. (h.) (einem) = schreien, weenen over iem.
Nachtweiſe, m. = bewijs; den N. führen, liefern = 't bewijs bijbrengen, leveren; bewijzen, staven.
nachtweiſbar = bewijsbaar, aan te toonen.
Nachtweiſenamt, f. = informatie-, adresbureau.
nachtweiſen, ft. (h.) = aanwijzen, aantoonen; bewijzen, staven.
Nachtweiſer, m. -s, - = gids, geleider; index.
nachtweiſlich = wat bewezen, aangetoond kan worden, bewijsbaar, te bewijzen.
Nachtweiſung, w. = aanwijzing, bewijs, ia- lichtung.
Nachtweiſungſkalender, m. = adreskalender.
Nachtweiſungſzeichen, f. = verwijzingstee- ken, noot.
Nachtwelt, w. = nageslacht, nakomelingschap.
nachtwerfen, ft. (h.) = nawerpen, nog erbij werpen.
Nachtwinter, m. = nawinter.
nachtwirken, [schw. (h.) = nawerken.
Nachtwirkung, w. = nawerking.
Nachtwort, f. = nawoord, narede.
Nachtwuchſ, m. = nawas, nagroeisel; jonger geslacht.
nachtzahlen, [schw. (h.) = nabetalen, later bijbetalen, bijstorten, bijpassen.
nachtzählen, [schw. (h.) = na-, overellen.
Nachtzahlung, w. = nabetaling, bijstorting.
Nachtzählung, w. = 't na-, overellen.
nachtzeichnen, [schw. (h.) = nateekenen.
nachtziehen, ft. (f.) = (etnem) natrekken, na- gaan, volgen; n., (h.) = nasleepen; (etnem Strick) vaster aantrekken; (Stinen) na-, over- trekken; (Bäume u. ä.) planten.
nachtzoffeln, [schw. (f.) = nadraven, nasukkelen.
Nachtzins, m. = buitengewone of bijbelasting.
Nachtzucht, w. = nateelt; jonge of laatste teelt.
Nachtzug, m. = achterhoede, gevolg; natrein.
Nachtzügler, m. -s, - = achterblijver, achteraan- komer, treuzelaar; nasleep.
Nackten, m. -s, - = nek; der Soldat ſchlägt ihm noch immer in den N. = de soldaat komt nog altijd bij hem boven; er hat ſich dieſe Naſt ſelbſt auf den N. geladen = op den hals gehaald; er iſt mir immer auf dem N. = hij vervolgt mij overal; zie ook Schel m.
nackend, zie nackt.
Nackenscheitel, m. u. w. = scheiding tot in den nek, (stud.) bilnaad.

Nac'fenschlag, m. = slag in den nek, nek-slag; Nadenſchläge beſommen = tegenspoed ondervinden, harde ſlagen ontvangen.

nadt = naakt, bloot; enkel, louter, zuiver; dat nadtte Schmert = 't bloote zwaard; einen n. außſehen = iem. naakt uitkleeden, uitschudden; mit nadtten Worten = zonder er doekjes om te winden; dat nadtte Leben = niets als 't leven; nadtte Jungfer = tijloos.

Nadt'heit, w. -, -en = naaktheid.

Na'del, w. -, -n = naald, speld; er ſaß wie auf Na'deln = hij zat (als) op heete kolen; er hat bei mir noch etw. auf der N. = hij heeft bij mij nog wat op zijn kerfstok; mit der heßen N. genäht = met de heete (gloeiende) naald gemaakt, slordig.

Na'del|arbeit, w.; -blatt, f.; -blume, w. = naald|werk; -blad; -bloem.

Na'del|brief, m. = speldebrief.

Na'del|büchse, w. = naaldekokor.

Na'del|ſchen, f. -s, - = naaldje, speldje.

Na'del|fabrik, w. = naalde-, speldefabriek.

Na'del|feile, w. = naaldvijl, fijne goudsmidsvijl.

na'del|förmig = naaldvormig.

Na'del|geld, f. = speldegeld.

Na'del|halter, m. = naaldvoerder, -houder, houtje, breihoutje.

Na'del|holz, f. = naaldhout.

Na'del|kervel, m. = naaldekervel.

Na'del|kiffen, f.; -knopf (ob. -koppf), m. = spelde|kussen; -knop.

Na'del|loch, -öhr, f. = naaldeoog.

Na'del|spitze, w. = punt van een naald of speld, naalde-, speldepunt.

Na'del|ſtiß, m. = naaldsteek; naalde-, speldeprik.

Na'del|zug, m. = trek met de graveernaald.

Na'del|zweig, m. = naaldhouttwijg.

Na'dir u. **Nadir'**, m. -(e)s = nadir, voetpunt.

Nad'ler, m. -s, - = naalde-, speldefabrikant.

Na'gel, m. -s, Nägel = nagel, spijker; die Nägel (ob. an den Nägeln) fauen = op zijn nagels bijten, in verlegenheid zitten; es (das Feuer) brennt ihm auf die Nägel = zijn toestand wordt kritiek; er trifft den N. auf den Kopf = hij slaat den spijker op zijn kop; er hat einen (höhen) N. (im Kopf) = hij is verwaand, heeft een hoogen dunk van zich zelf, is hoog in zijn wapen; du bißt ein N. zu meinem Sarge = een spijker aan mijn doodkist; zie ook hängen.

Na'gel|amboss, m. = spijkeraambeeld.

Na'gel|borste, w. = nagelborstel.

Na'gel|ſchen, f. -s, - = nageltje, spijkertje, kruidnageltje; anjelier.

Na'gelein, f. -(e)s, - = nageltje, kruidnagel; anjelier, sering.

Na'geleifen, f. = spijkermal, nagelijzer.

na'gefest = spijkervast; niet- und nagelfest = aard- en nagelvast.

Na'gel|geschwür, f. = nagelzweer, ſijt.

Na'gel|handel, m.; -kaffen, m.; -koppf, m. = spijker|winkel; -kist; -kop.

Na'gel|kraut, f.; -fuppe, w. = nagel|kruid; -spits.

Na'gel|maße, Pl. = nagelteekens, -merken (in de handen van Christus).

na'gein, ſchw. (h.) = nagelen, spijkeren.

na'gein = fonkelnieuw.

Na'gel|probe, w. = nagelproef; die N. machen = tot den laatsten druppel, ad fundum leegdrinken.

Na'gel|roche, w. = stekelrog.

Na'gelschere, w. = nagelschaar.

Na'gelschmid, m. = spijkersmid.

Na'gel|wurzel, w. = nagelwortel.

Na'gelzange, w., -zieher, m. = nijptang.

na'gen, ſchw. (h.) = knagen (eig. en fig.); er hat nichts zu beßen und zu n. = hij heeft niet te eten; mir (nich) nagt es am Herzen = ik heb er hartzeer van; zie ook hungertuſch.

Na'ger, m. -s, -; **Na'getier**, f. = knager, knaagdier.

Näg'lein, zie Nägelein.

Näh'arbeit, w. = naaiwerk.

na'h(e) (näher, nächst) = na, nauw, nabijzind, naburig, dichtbij, nabij, in de nabijheid; er ist n. an (die) dreißig = dichtbij de dertig; mir waren n. daran zu bezweifeln = we waren de wanhoop nabij; es war n. daran, daß... = 't scheelde maar heel weinig, of...; n. befreundet, bekannt = nauw bevriend, intiem bekend; ſie berühren ſich n. miteinander = ze raken elkaar van nabij; n. und fern = heinde en ver; das geht mir n. = gaat me ter harte; ein n..s Haus = een naburig huis, een huis in de nabijheid; einem etw. n. legen = iem. iets duidelijk te verstaan geven; das legt den Verdacht n. = dat wekt de verdenking, 't vermoeden; der Gebanke liegt n. = ligt voor de hand; ſie war einer Ohnmacht n. = ze was op 't punt van in zwijm te vallen; er steht mir n. = hij staat (is) met mij in nauwe betrekking; einem zu n. treten = iem. te na komen (in zijn rechten, aanspraken, eergevoel enz.); ſie ſind n..e Verwandte = ze zijn nauw met elkaar verwant; eine n. Zufunft = een dichtbijzijnde (naaste) toekomst.

Nä'he, w. -, -n = nabijheid, buurt; ganz in der N. = vlak bij; aus nächster N. auf einen ſehen = zoo dichtbij mogelijk, à bout portant op iem. schieten; in der N. betrachten = van nabij bekijken.

nähebet = dicht bij.

nähehin = bijna.

na'helegen, -liegen, zie nähe.

na'hen u. **ſich n.**, ſchw. (h.) mit Dat. = (feterlich) naderen, naken, genaken.

nä'hen, ſchw. (h.) = naaien; afranselen; weß n. = linnen naaien.

nä'her = nader, nauwkeuriger, meer van nabij, naderbij; Näheres, das Nähere, näherer Umstände = verdere bijzonderheden; einem n. treten = met iem. in nauwere aanraking komen; einer Frage n. treten = een vraag onder de oogen zien; etw. n. ausführen, des nähern auseinanderlegen, unterſuchen zc. = iets meer in bijzonderheden uiteenzetten, onder-

Näherer, w. - = naaijerij. [zoeken enz.

Nä'herin, w. -, -nen = naaister.

nä'hern, ſchw. (h.) mit Dat. = nader brengen bij, doen naderen tot; ſich einem n. = iem. naderen, nader komen.

Nä'herrecht, f. = recht van voorkoop, recht van voorkeur bij koop.

Nä'herung, w. - = nadering, benadering.

na'heftend = nabijstaand, nabijzind, verwant, aanstaand, ophanden zind.

nahezur = bijna, nagenoeg.

Näh'garn, f.; -ſtifen, f.; -förbchen, f. = naai|garen; -kussen; -mandje; aus dem förbchen ſchwaßen = uit de school klappen.

Näh'mäſchen, f.; -mamfell, w.; -maſchine, w.; -nabel, w. = naai|meisje; -juffrouw (naaister); -machine; -naald.

Nährboden, m. = voedingsbodem.
nährren, [schw. (h.)] = voeden, onderhouden; voeden, voedzaam zijn; [schw. von Früchten n. = zich met vruchten voeden, van vruchten leven; jems. Öffnung nähren = iems. hoop voeden; sich n. an = zich te goed doen aan.
nährrend = voedend, voedzaam.
nährhaft = voedzaam, voedend, gezond, stevig; [welvarend].
Nährhaftigkeit, w. = voedzaamheid.
inährig = spaarzaam, sober; **nährlich** = spaarzaam, sober, schraal, krap, nauwelijks.
Nährmutter, w. = voedster-, zoogmoeder.
Nährstand, m. = landbouwersstand, werkende stand, arbeidersklasse.
Nährung, w. = voeding, voedsel, levensonderhoud, bestaan, nering, verdienste.
Nährung, w. = voeding, onderhoud.
Nährungsfeiß, m. = nijverheid.
Nährungsangel, m. = gebrek aan voedsel.
Nährungsmitte!, f.; **quelle**, w.; **sapf**, m. = voedingsmiddel; -bron; -sap.
Nährungsforge, w. = zorg voor 't dagelijksch brood.
Nährungssteuer, w. = belasting op de levensmiddelen.
Nährungsstoff, m. = voedingsstof.
Nährungsweig, m. = tak van nijverheid.
Nährschule, w.; **seide**, w.; **stunde**, w. = naai|school; -zijde; -les.
Nahrt, w. -, **Nährte** = naad, voeg; da geht noch mal die N. auf = dat loopt nog leelijk af; einem auf die N. fühlen = iem. aan den tand voelen.
Nährter, m. -s, - = naaier; schoeiing van vlechtwerk.
Nährerei, w. = naaierij, naaiwerk.
Nährerin, w. -, -nen = naaister.
Nährteich, m. = werktafeltje.
Nährzeug, m. = naaigereedschap, -goed, -werk.
naiv = naïef.
Naivität, Naivität, w. -, -en = naïeveteit.
Naiade, w. -, -nen = najade, bronnimf.
Naame, m. -ns, -n = naam, goede naam, roep; in Gottes N. = in Godsnaam; in's Teufels, Henfers N. = in naam des duivels, voor den duivel, drommel; sich einen N. machen = zich naam maken; ein Mann, mit N. X = genaamd X; das Kind beim rechten N. nennen = 't kind bij zijn (waren) naam noemen.
Naamaufruf, m. = oproeping bij namen, appel nominaal.
Naambuch, f. = naamboek, naamlijst.
naamloos = naamloos, zonder naam, onge-noemd; nameloos, onuitsprekelijk.
Naamregister, f. = naamregister, -lijst.
naamens = namens, in naam van, met name, genaamd.
Naamensbruder, m.; **sfeft**, f.; **genoffe**, m. = naam|genoot; -feest (verjaringsfeest); -genoot.
Naamensheiliger, m.; **schwefter**, w.; **tag**, m. = naam|heilige; -genoot(e); -dag (verjaardag).
Naamensbeter, m.; **zug**, m. = naam|genoot; -tekening (-cijfer).
naumentlich = met name, bij den naam; voornamelijk, vooral, in 't bijzonder, met name; n...er Aufruf = oproeping bij namen, appel nominaal; n...e Abstimmung = hoofdelijke stemming.
Naamensverzetsnis, f.; **wechfel**, m. = naam|lijst; -verwisseling.
namhaft = naamhebbend, bekend, vermaard,

aanzienlijk, noemenswaard, belangrijk; n. machen = noemen.
naurlich = zelfde; namelijk, te weten, moet je weten.
Naumen, [schw. (h.)] = noemen.
Nänie, w. -, -n = naenie, treur-, klaagzang.
Nanking, m. -(e)s, -e u. -s = nanking (een katoenen stof).
nann! = wel zoo! nu ja, wel ja!
Nanzig, f. = Nancy.
Napp, m. -(e)s, **Näpfe** = nap, bak, kom.
Näpfchen, f. -s, - = napje; bei einem in's N. treten = 't bij iem. verkerven.
Näpftuch, m. = (een soort) tulband met krenten of rozijnen.
Näpftuch, f. -s, -s = nafta.
Näpftuchlein, f. -(e)s = naftaline.
Napoleonidor, m. -(e)s, -e = napoleon d'or (20 fr.).
Napoleonide, m. -n, -n = Napoleonide, afstammeling van 't geslacht Napoleon.
napoleonisch = Napoleontisch.
Narbchen, f. -s, - = litteekentje.
Narbe, w. -, -n = litteeken; nerf (in 't leder); bloemmerk, stempel; hanetred (in 't ei).
narben, [schw. (h.)] = vergroien met een litteeken; (huiden) haren, afstooten.
Narbenseite, w. = haarzijde (van 't leer); graszijde (van den grond).
narbig = vol litteekens, pokdalig; narbiges Geber = korrelig leer.
Narcisse, zie **Narzisse**.
Narde, w. -, -n = nardus (een geurige plant); wilde N. = mansoor.
Nargileh, f. -s, -s = nargileh, Turksche waterpijp.
Narke, w. -, -n = narke, verdooving.
Narkotin, f. -(e)s = narkotine.
Narkotisch = narkotisch, verdoovend.
narkotiseren, [schw. (h.)] = narkotizeeren.
Narr, m. -en, -en = nar, gek, dwaas, zonderling; einen zum Narren haben od. halten = iem. voor den gek houden; jedem Narren gefällt seine Kappe = iedere zot heeft zijn marot, iedere gek heeft zijn gebrek; vgl. freffen en Kappe.
Narrchen, f. -s, - = gekje, schalkje.
narren, [schw. (h.)] = [gek doen;] einen n. = iem. voor den gek houden, met iem. sollen.
narrenhaft = dwaas, gek.
Narrenhände, Pl.: N. beschmieren Tische und Bänke = gekken en dwazen schrijven hun namen op deuren en glazen.
Narrenhaus, f. = gekkehuis, krankzinnigegesticht.
Narrenjacht, w. = hansworstkleed.
Narrenkappe, w. = narrekap, zotskap.
Narrenliebe, w. = dwaze liefde.
narrenmäßig = (als een) gek, dwaas, zot.
Narrenpöffe, w. = narrepoets, -pots, zotternij, boert, klucht, onzin; onbeduidende dingen, gekheidjes; Narrenpöffen treiben = zotternijen uithalen.
Narrenschiff, f. = narreschip.
Narrenseil, f. = einen am N. führen = iem. voor den gek houden, bij den neus hebben of nemen.
Narrenspiel, f. = gekheid, dwaasheid.
Narrenspöffe, zie **Narrenpöffe**.
Narrenstreich, -streich, w. zie **Narretei**.
Narrenstreich, m. = narrepoets, gekke streok.
Narrentracht, w. = narrepak, gekke kleeding.

Narretei', **Narretei'**, **Narretei'**, m. -, -en = dwaasheid, gekheid, zothed, grap.
Nar'rin, m. -, -nen = zottin.
Nar'riß = gek, dwaas, potsierlijk, grappig.
Nar'wal, m. -(e)ß, -e = narwal, zeeëen-horen.
Narzif'fe, w. -, -n = narcis.
Narzif'senflie, w. = Amaryllis.
nasal' = nazaal, door den neus gesproken, neus...
Nasal'laut, m. = neusklank.
na'shen, f. w. (h.) = snoepen; nippen.
Näs'shen f. -ß, -en = neusje.
Nä'scher, **Nä'scher**, m. -ß, -en = snoeper.
Nä'scherel, **Nä'scherel**, w. -, -en = snoeperij, snoepgoed, lekkers.
Nä'scherin, w. -, -nen = snoepster.
nasch'haft = snoepachtig.
Nasch'haftigkeit, w. - = snoepachtigheid.
Nasch'fage, w. = snoepster.
Nasch'maul, f. = lekkerbek, snoeper.
Nasch'werk, f. = snoepgoed.
Nä'se, w. -, -n = neus; stompse, spitse n., wipneus; eine N. bekommen = een standje krijgen; er mag sich an seine eigene, bei der eigener N. fassen, nehmen, greifen, zupfen = hij mag wel naar zich zelf kijken, zich wel met zijn eigen zaken bemoeien; einem auf der N. herumtanzen = met iem. doen wat men wil, met iem. sollen; er trägt die N. hoch = hij steekt den neus in den wind, is verwaand; einem eine lange N. machen = iem. een lange neus geven, bespotten; er mußte mit langer N. abgehen = beschaamd heengaan; alle N.. n lang = elk oogenblik; immer der N. lang = altijd maar rechtuit; er denkt nicht weiter als die N. reicht = hij denkt niet verder dan zijn neus lang is; die N. rümpfen = den neus optrekken; es sticht ihm in die N. = dat steekt hem de oogen uit, dat zou hij graag hebben; er steht die N. in alles = hij steekt overal zijn neus in; einen mit der N. auf etw. stoßen = iem. met zijn neus op iets duwen, hem iets heel duidelijk aanwijzen; zie ook binden, brechen, herumföhren.
Nä'seter, m. -ß, -en = iem. die door den neus spreekt.
na'seln, f. w. (h.) = door den neus spreken.
Na'sen'bein, f.; **-bluten**, f.; **-flügel**, m. = neus|been; -bloeding; -vleugel.
Na'sen'höhle, w.; **-kneifer**, m.; **-laut**, m. = neus|holte; -knijper (lorgnet); -klank.
Na'sen'loch, f.; **-knijper** (ook: eenvoudige houten doodkist); -ring.
Na'sen'rümpfen, f. = optrekken, ophalen van den neus.
Na'sen'spize, w. = punt van den neus.
Na'sen'stüber, m. = knip voor den neus.
Na'sen'ton, m.; **-wärmer**, m.; **-wurzel**, w. = neus|toon; -warmer (das of korte pijp); -wortel.
na'setweis = neuswijs, wijsneuzig, waanwijs, onbescheiden; der Na'setweis = de wijsneus.
Na'setweisheit, w. = neuswijsheid, wijsneuzigheid.
nas'führen, f. w. (h.) = bij den neus nemen, foppen.
Nas'horn, f. = neushoorn.
Nas'hornfäher, m. = neushoornkever.
naß (näßer, näßest u. naßer, naßest) = nat; ein naßer Bruder = een drinkebroer, nathals;

er ist n. = hij is een slechte betaler, hij is een klaplooper.
Nassauer, m. -ß, -en = Nassauer; (*scherts*).
nathals, klaplooper.
Nassauerer, w. - = klaplooperij.
nassauern, f. w. (h.) = klaploopen.
Nässe, w. - = natheid, nattigheid, vochtigheid.
nä'ssen, f. w. (h.) = nat maken, netten; zweeten; **Nä'sse** n. = strijkgoed invochten; die **Bunbe näßt** = de wond draagt.
naß'falt = natkoud, kil.
Nation', w. -, -en = natie, volk, geslacht, volkje.
national' = nationaal.
Nationalcharakter, m. = volkskarakter, nationaal karakter.
National'e, f. -ß, -en = stamlijst, stamblad.
National'farbe, w.; **-garde**, w.; **-gefühl**, f. = nationale kleur; n. garde; n. gevoel.
nationalis'teren, f. w. (h.) = nationalizeeren.
Nationalität, w. -, -en = nationaliteit.
National'ökonomie, w. -, -n = staathuishoudkunde, volkshuishoudkunde.
National'verein, m.; **-versammlung**, m.; **-zeitung**, m. = nationale vereeniging; n. vergadering; n. courant.
Nativis'mus, m. - = nativisme, de leer dat de *natives* (in N.-Amerika) voorrechten moeten hebben.
Nativität, w. -, -en = nativiteit, geboorte, geboortegesternte; einem die N. stellen = iem. horoskoop trekken.
Na'trium, f. -ß = natrium.
Na'tron, f. -ß = natron.
Nat'ter, w. -, -n = adder; glatte N. = gladde slang.
Nat'ter'biß, m.; **-kopf**, m. (ob. **-frant**, f.); **-wurz**, m.; **-zunge**, w. = adder|beet; -kruid (slangekruid); -wortel; -tong (*ook de plant*).
Natur', w. -, -en = natuur, aard, gestel; in N. = in natura (niet in geld); eine N. = een natuurlijk, ongekunsteld karakter; **Ge'moßnheit** wird zur zweiten N. = gewoonte wordt een tweede natuur.
Natura' in N. = in natura.
Natura'lien, Pl. = naturalien, natuurvoortbrengselen.
Natura'lien'kabinett, f. **-sammlung**, w. = kabinet voor natuurlijke historie, natuurwetenschappelijke verzameling.
naturalis'teren, f. w. (h.) = naturalizeeren.
Naturalis'tering, w. - = naturalizatie.
Naturalis'mus, m. - = naturalisme, nabootsing van de natuur, natuurgeloof.
Naturalist', m. -en, -en = naturalist.
naturalis'tisch = naturalistisch.
Natural'versorgung, w. = voeding, proviandeering.
Natur'anlage, w. = natuurlijke aanleg.
Natur'begehenheit, w.; **-beobachtung**, w.; **-beschreibung**, w.; **-butter**, w.; **-dichtung**, w. = natuur|verschijnsel; -beschouwing; -beschrijving; -beter; -poëzie.
Naturell', f. -(e)ß, -e = naturel, aard, natuurlijke aanleg.
Natur'ereignis, f. (ob. **-erscheinung**, w.); **-ereignis**, f. = natuur|verschijnsel; -voortbrengsel.
Natur'forschung, m.; **-forschung**, w. = natuur|vorscher (-onderzoeker); -vorsching (-onderzoek).
Natur'gabe, w. = natuurlijke gave, gave der natuur.

Natur'gebilde, f. = natuurprodukt.
natur'gemäß = natuurlijk, overeenkomstig de natuur.
Natur'genot, m. = natuurgenoet.
Natur'geschiedte, w. = natuurlijke historie, natuurbeschrijving.
natur'geschichtlich = van of over de natuurlijke historie, natuurhistorisch.
Natur'gesetz, f. = natuurwet.
natur'getreu = getrouw naar de natuur.
Natur'gewalt, w. = natuurkracht.
Natur'heilanstalt, w.; **-heilstunde**, w. = natuur|geneesinrichting; -geneeskunde.
Natur'heilung, w. = natuurlijke genezing.
natur'historisch = van of over de natuurlijke historie, natuurhistorisch.
Natur'kenner, m.; **-kind**, f. = natuur|kenner (-kundige); -kind.
Natur'körper, m. = fysisch lichaam.
Natur'kraft, w.; **-kunde**, w.; **-kundiger**, m. = natuur|kracht; -kunde; -kundige.
Natur'laut, m.; **-leben**, f.; **-lehre**, w. = natuur|klank; -leven; -leer.
natur'lich = natuurlijk, ongekunsteld, eenvoudig, duidelijk; dat geht nicht mit natürlichen Dingen zu = dat is niet pluis.
Natur'lichtheit, w. = natuurlijkheid.
Natur'mensch, m. = natuurmensch.
Natur'ordnung, w. = orde in de natuur.
Natur'philosophie, w.; **-produkt**, f.; **-recht**, f. = natuur|filozofie; -produkt; -recht.
Natur'reich, f. = rijk der natuur, natuurrijk.
Natur'religion, w. = natuurgodsdienst.
Natur'schönheit, w. = natuurlijke of natuur|schoonheid.
Natur'seltenheit, w. = zeldzaamheid, curioziteit (in de natuur).
Natur'spiel, f. = speling der natuur.
Natur'staub, m.; **-ton**, m.; **-trieb**, m.; **-volk**, f. = natuur|staat; -klank (-toon); -drift; -volk.
natur'wahr = natuurlijk, zuiver naar de natuur.
natur'widrig = tegennatuurlijk, onnatuurlijk.
Natur'wissenschaft, w. = natuurwetenschap.
Natur'wissenschaftler, m. = beoefenaar van de natuurwetenschappen.
natur'wissenschaftlich = natuurwetenschap|pelijk.
natur'wüchsig = in de vrije natuur gewassen, ongekunsteld.
Natur'wunder, f.; **-zustand**, m. = natuur|wonder; -staat.
Nau'e, w. -, -n; **Nau'en**, m. -s, - = schip, schuit, boot.
Nau'fe, m. -n, -n = zot.
Naumachie, w. -, -n = naumachie, zeeslag.
Nau'fen, *Bl.* = kuren, grillen; der Wolf läßt wohl die Haare, aber nicht die N. = de vos verliest wel zijn haren, maar niet zijn streken.
Nau'til, w. - = nautika, scheepvaart, zee-
 wezen.
Nau'tilus, m. -, - = nautilus, scheepsboot (*weekdier*).
nau'tisch = nautisch, de scheepvaart betreffende, scheepvaart...
nava' = navaal, de scheepvaart betreffende, scheepvaart...
Navar'ra, f. = Navarre.
Navarre'fe m. -n, -n = Navarrees.
navarre'fisch = Navarreesch.
Navigation', w. = navigatie.
Navigations'akte, w. = acte van Navigatie.

Navigations'schule, w. = school voor de zee-
 vaart, zeevaartschool.
Nazare'er, Nazare'ner, m. -s, - = Nazarener.
Nazareth, f. = Nazareth.
N.B. = nota bene, let wel (N. B.).
N. B(r). = nördliche Breite: Noorderbreedte.
Nea'pel, f. = Napels.
Nea'peler, Neapolita'ner, m. -s, - = Napolitaan.
neapolita'nisch = Napolitaansch.
Ne'bel, m. -s, - = nevel, mist;olk; die erotgen N. = de onderwereld; er hat einen N. = hij heeft een roes aan; das ist N. = dat zijn maar praatjes; bei Nacht und N. = stilletoes, in stilte; mit macht man feinen (blauen) N. vor = ik laat me geen rad voor de oogen draaien.
Ne'belbild, f. = nevelbeeld, schaduwbeeld.
Ne'belsted(en), m. = nevelvlek.
Ne'belgebilde, f. = nevelbeeld, nevelgestalte.
ne'belhaft = nevelachtig.
Ne'belhorn, f. = misthoorn.
ne'belicht, ne'belig = nevelig, nevelachtig, mistig.
Ne'belkappe, w. = onzichtbaar makende kap of mantel; muts, capuchon; nevelkap (om een bergspits).
Ne'belkrähe, w. = bonte kraai.
ne'beln, *fchw. (h.)* = nevelen, misten; (*fchw. (h.)*) dampen, rooken.
Ne'belrauch, m. = nevelrook, -damp.
Ne'belreich, f. = nevelrijk, onderwereld.
Ne'bel'schleier, m.; **-stern**, m.; **-streifen(en)**, m. = nevel|sluier; -ster; -streep.
ne'ben = naast, nevens, bij; a) mit Datib: n. einem stehn, sitzen, wohnen; er treibt dies n. feinen andern Geschäften = hij doet daaraan bij of naast zijn andere zaken; b) mit Acc: sich n. einen setzen; er stellt Bunde n. Wiberdyt = hij stelt V. gelijk met B.
Ne'benabsicht, w. = bijbedoeling, -oogmerk.
Ne'benallee, w. = bij-, zijlaan.
nebenan' = hier-, daarnaast, dichtbij.
Ne'benarbeit, w. = bijwerk.
Ne'benart, w.; **-artikel**, m. = bijsoort; -artikel.
Ne'benausgabe, w. = kleinere uitgave („vertoring" en „editie").
Ne'benausgang, m. = bij-, zij-, hulpuitgang.
Ne'benbedeutung, w. = bijbetekenis.
Ne'benbegriff, m. = bijkomstig begrip, bijbegrip,
nebenbei' = er naast; in 't voorbijgaan, terloops, tegelijkertijd.
Ne'benbewohner, m. = Ne'benwohner.
Ne'benbeschäftigung, w. = bijbezigheid, bijwerk.
Ne'benbuch, f. = bijboek.
Ne'benbuhler, m. = medeminnaar, mededinger.
Ne'benbuhlerschaft, w. = mededinging, minnestrijd.
Ne'benbürge, m. = tweede borg.
Ne'benbing, f. = bijzaak.
nebeneinander = naastelkander; sie haben n. feil = de een is al net zooveel waard als de ander.
nebeneinanderstellen, *fchw. (h.)* = naast elkaar plaatsen, met elkaar vergelijken.
Ne'ben'einkommen, f.; **-einkünfte**, *Bl.*, **-einnahme**, w. = bijkomsten, toevallige inkomsten, toevallige baten.
Ne'bererbe, m. = medeërfgenaam.

Ne'bensach, f. = bijvak; zijvak.
Ne'benfarbe, w. = bijkleur.
Ne'benfigur, w.; **-flur**, m. = bijfiguur; -rivier.
Ne'benfrage, w. = bijkomstige vraag.
Ne'benfang, m. = zijgang.
Ne'benfasse, w. = zijstraat, naburige kleine straat.
Ne'bengebäude, f. = bij-, zijgebouw.
Ne'bengebühren, -gefälle, Pl. = foien, emolumenten.
Ne'bengebäude, m.; **-gericht**, f.; **-geschäft**, f. = bijgedachte; -gerecht; -zaak.
Ne'bengeschäft, m.; **-gewinn**, m.; **-handlung**, w. = bijismaak; -verdiensde; -handeling (epizode).
Ne'benhaus, f. = huis hier- of daarnaast, naburig huis.
nebenher, [nebenhin] = er naast, mede; terloops; ook: daarbij, bovendien.
Ne'benkammer, w. = zijkamer.
Ne'benkirche, w. = bijkerk.
Ne'benkosten, Pl. = onkosten, buitgaven.
Ne'benlinie, w. = zijlijn.
Ne'benmann, m. = nevenman; minnaar.
Ne'benmensch, m. = evenmensch, naaste.
Ne'benmond, m.; **-person**, w.; **-pfad**, m.; **-pfarre**, w. = bijmaand; -persoon; -kerk; -pad.
Ne'benrechnung, w. = afzonderlijke rekening.
Ne'benrolle, w. = bijrol.
Ne'benzaal, m. = nevenzaal, zaal er naast.
Ne'bensache, w. = bijzaak.
ne'bensächlich = bijkomstig, bijkomend, ondergeschikt, van minder belang.
Ne'bensatz, m. = bijzin.
Ne'benschlüssel, m. = tweede sleutel.
Ne'bensinn, m. = bijbeteekenis, bijbedoeling.
Ne'bensoort, w. = bijzon.
Ne'bensofen, Pl. = bijkomstige onkosten, buitgaven.
ne'benstehend = er naast, hierbij, nevenstaand, nevensgaand.
Ne'benstraße, w. = zijstraat, naburige straat.
Ne'benstube, w. = zijkamer.
Ne'bensüß, m. = bijtafel, tafel er naast.
Ne'bentreppe, w. = bij-, hulptrap.
Ne'bentür, w. = bij-, zijdeur, naburige deur.
Ne'benumstand, m. = bijkomstigheid, bijkomstige omstandigheid.
Ne'benunkosten, Pl. = bijkomende onkosten.
Ne'benursache, w.; **-verdienst**, m. = bijoorzaak; -verdiensde.
Ne'benversammlung, w. = bijzondere vergadering, bijvergadering.
Ne'benvormund, m. = toezienende voogd.
Ne'benvorrell, m. = toevallig voordeeltje.
Ne'benwand, w. = bij-, zij-, hulpmuur.
Ne'benweg, m. = bij-, zijweg; auf Nebenwegen gehn = bijwegen bewandelen.
Ne'benwind, m. = zijwind.
Ne'benwinkel, m. = nevenhoek.
Ne'benwohner, m. = omwoner.
Ne'benwort, f. = toevallig woord; bijwoord (adverbium).
Ne'benzimmer, f. = zijkamer, kamer hiernaast, kamer ernaast.
Ne'benzweig, m.; **-zweig**, m. = bijdoel; -tak.
neblig, zie nebenstehend b].
neblig, neblig, zie nebelig.
nebst, Präp. mit Dat. = benevens, met, met en benevens.
nebstem = tevens, daarbij.
Nebukadnezar, m. = Nebukadnezar.

Necessaire (spr.: *nessessère*), f. -s, -s = nécessaire.
Neckar, m. = Neckar.
necken, fchw. (h.) = plagen, voor den gek houden, foppen; [kwellen, hinderen].
Necker, m. -s, - = plager, fopper.
Neckeri, w. -, -en = plagerij, fopperij.
neckisch = plagerig, plaagziek, fopperig; grappig, moedwillig.
Neckname, m. = bijnaam, spotnaam.
Neer, w. -, -en = neer, draaikolk, ondiepte.
I. Neefe, m. -n, -n = neef, oom-, tantezegger.
II. Neefe, w. -, -n = bladuis.
Neffengunst, w. = familiebegünstigung, nepotisme.
Negation, w. -, -en = negatie, ontkenning.
negativ, **Negativ**, f. -(e)s, -e = negatief.
Neger, m. -s, - = neger.
Ne'gerhandel, m.; **-in**, w.; **-schiff**, f.; **-fflabe**, m. = negerhandel; -in; -schip; -sloop.
negieren, fchw. (h.) = negeeren, ontkennen, verloochenen.
Negligé (spr.: *. . zjee*), f. -s, -s = negligé.
Negotiant, m. -en, -en = negotiant, handelaar.
negotieren, fchw. (h.) = negotiëren, handelen, onderhandelen.
Ne'gus, m. -, - = negus, „gekroonde”, vorst, keizer (van Abessinië).
nehmen, ft. (h.) (du nimmst, er nimmt; nahm; nähme; nimmt! genommen) = nemen, vatten; (ein Frühstück, ein Glas Wein) gebruiken; einem etw. n. = iem. iets ontnemen, van iets berooven; mit sich n. = meenemen; einen zu sich n. = iem. bij zich nemen, opnemen; etw. zu sich n. = iets gebruiken (eten of drinken); etw. auf (od. über) sich n. = iets op zich nemen; etw. an sich n. = zich iets toeëigenen; das lasse ich mir nicht n. = dat praat men mij niet uit, daar ga ik niet van af; im ganzen genommen = over 't geheel genomen; wie man's nimmt = al naar men 't neemt, dat kan er naar zijn; (voor uitdrukkingen als: Abstand n., Anstand n., Schaden n., Wohnung n., in Anspruch n., leicht n. e. a. zie men die substantieven, adjectieven enz.); sich n. = sich benehmen.
Ne'mer, m. -s, - = nemer, kooper.
Ne'hrung, w. -, -en = nehrung, smalle landtong.
Neid, m. -(e)s = nijd, afgunst, naijver; das muß ihm der N. lassen = dat kan niemand hem betwisten, dat moet van hem erkend worden.
neiden, zie beneiden.
Neider, m. -s, - = benijder, afgunstige; besser (gehn) N., als (ein) Mitreiber = beter benijd dan beklaagd.
Neidhummel, m., **Neidhart**, m. = afgunstige, nijdige, benijder, nijdas.
neidlich = nijdig, afgunstig, wangenstig, jaloeersch; [n. mit etw. sein = jaloeersch op iets zijn].
neidlos = zonder nijd, zonder afgunst.
Neidnagel, m. = nijdnagel.
Neige, m. -n, -n = [nijging], ondergang (eines Gestirns); afloop, einde; rest (in een vat, een glas), overschot; das Jahr geht zur N. = loopt ten einde; das Geld geht auf die N. = raakt op; es geht mit ihm zur N. = 't loopt met hem op een eind; die N. des Lebens = 't einde, de avond van 't leven; ein Glas bis zur N. austrinken = tot den bodem

- leegdrinken; die Gottlozen bekommen die Neige = 't grondsoep is voor de goddeloozen.
- neigen**, [schw. (h.)] = neigen, overhellen, buigen; er neigt zum Geiz = hij heeft neiging tot gierigheid; sich n. = neigen; nijgen, een buiging maken; die Sonne neigt sich (zum Untergang) = de zon neigt ten ondergang; das Fest neigt sich dem Ende zu = het feest loopt ten einde; die Ebene neigt sich nach dem Fluße = de vlakke helt af naar de rivier.
- Neigung**, m. -, -en = helling, schuine stand (einer Ebene, einer Linie); afwijking, inclinatie; nijging, buiging; neiging; trek, lust, (für, zu etw.); zu einem, für einen).
- Neigungsehe**, w. = huwelijk uit liefde.
- Neigungskompass**, m.; **nadel**, w.; **winkel**, m. = inclinatie|kompas; -naald; -hoek.
- nein** = neen; n! es ist zu fomijsch = neen maar! 't is al te grappig.
- Nekrolog**, m. -(e)s, -e = nekroloog, levensschets van een kortelings overledene.
- Nekrologie**, w. -, -n = nekrologie, doodelijst.
- Nekromant**, m. -en, -en = nekromant, doode-, geestebezweerder.
- Nekromantie** (spr.: ..tie), w. - = nekromantie, doode-, geestebezweering.
- Nekropolis**, w. -, ..polen = nekropool, doodestad.
- Nektar**, m. -s = nektar.
- Nektarine**, w. -, -n = glatte perzik.
- Nelke**, w. -, -n = anjelier, anjer; kruidnagel.
- Nelkenblüte**, w. = anjelier-, nagelbloesem.
- Nelkengras**, f. = Engelsch gras.
- Nelkenöl**, f. = nagelolie.
- Nelkenwurz**, w. = nagelkruid.
- Nemea**, f. = Nemea.
- nemeïsch** = Nemeïsch (leeuw, spel).
- Nemeïsch**, w. = Nemeïsch, straffende gerechtigheid.
- nenen** = noembaar, te noemen.
- nenen**, unz. (h.) (id) nannte; nenn(e)te; genannt = noemen; einen mit (bei) Namen n. = iem. met name noemen; die Burg nennt sich Neibed = de burcht heet N.
- Nennen**, m. -s, - = noemer.
- Nennenfall**, m. = nominatief.
- Nennung**, w. -, -en = 't noemen.
- Nennwert**, m. -(e)s, -e = nominale waarde.
- Nennwort**, f. = substantief.
- Neoloog**, m. -en, -en = neoloog, nieuwwoordemakers, invoerder van iets nieuws.
- Neologie**, m. -, -n = vorming van nieuwe woorden, nieuwigheid, neologie.
- Neologismus**, m. -, ..men = neologisme, nieuwgesmeed woord.
- Neophyt**, m. -en, -en = neophiet, nieuweling, pas bekeerde.
- Neoplasma**, f. -s, ..men = neoplasma, nieuwe vorming.
- Nepotismus**, m. - = nepotisme, familiebegunstiging.
- Neptun**, m. = Neptunus.
- neptunisch** = neptunisch, door inwerking van 't water ontstaan.
- Neptunismus**, m. - = neptunisme (leer, [dat de aardkorst door 't water of onder invloed van 't water is ontstaan).
- Neptunist**, m. -en, -en = neptunist, aanhanger van 't neptunisme.
- Nereide**, w. -, -n = Nereïde, zeenimf.
- Nergerel**, w. -, -en = vitterij, gemopper, nurkschheid.
- nergelig** = kregel, nurksch.
- nergeln**, [schw. (h.)] = vitten, mopperen, zich nurks gedragen.
- Nergerel**, m. -s, - = vitter, mopperaar, nijdas, neetoor, nurksch mensch.
- neronisch** = neronisch, van Nero, als van Nero, wreed, barbaarsch.
- Nerv**, m. -(e)s u. -en, -en = [pees]; zenuw, nerf; das fällt auf die N. en = dat slaat op de zenuwen.
- Nervenaufregung**, w.; **-fieber**, f.; **-geflecht**, f.; **-knoren**, m. = zenuw|prikkeling; -koorts; -vlecht; -knoop.
- nervenfölig** = zenuwachtig, licht ontvlambaar.
- nervenkrank** = zenuwziek.
- Nervenkrankheit**, w.; **-lehre**, w.; **-leiden**, f. = zenuw|ziekte; -leer; -aandoening(-ziekte).
- Nervenreiz**, m.; **-schlag**, m.; **-schmerz**, m. = zenuw|prikkeling; -beroerte; -pijn.
- nervenschwach** = zenuwzwak.
- Nervenschwäche**, w.; **-stich**, m.; **-schwind** = **sucht**, w. = zenuw|zwakte; -schok; -tering.
- nervenstärkend** = zenuw(ver)sterkend.
- Nervenstern**, f. = zenuwstelsel.
- nervig** = gespierd, krachtig, degelijk; generfd.
- nervos** = nerveus, zenuwachtig.
- Nervosität**, w. - = nervoziteit, zenuwachtigheid.
- Nerz**, m. -es, -e = kleine vischotter, marter; marterbont.
- Nerzpelz**, m. = mantel van marterbont.
- Netsel**, w. -, -n = netel, brandnetel; er hat sich in die Nesseln gefekt = hij heeft zich in ongelegenheid gebracht.
- Netselausschlag**, m. = neteluitslag, -roos.
- Netselbrand**, m. = brandnetelsteken.
- Netselstieber**, f.; **-garn**, f.; **-sucht**, w.; **-tier**, f.; **-tuch**, f. = netel|koorts; -garen; -zucht; -dier; -doek.
- Netsuchgewand**, f. = Nessuskleed, gevaarlijk geschenk.
- Nest**, f. -(e)s, -er = nest, troep, (ook: „bed"); ein elendes N. = een ellendig gat, krot, nest; nicht einer traf ins N. = niemand trof 't hart van de schijf; weefnest (slechte prof in een weefsel); Nester ausnehmen = nesten uithalen.
- Nestel**, f. = nestel.
- Nestel**, w. -, -n = nestel, veter, riem, band, rijgsnoer.
- nesteln**, [schw. (h.)] = nestelen, vastmaken; sich n. = zich inrijgen; an etw. n. = aan iets futselen, rondtasten; sich an einen n. = tegen iem. aankruipen, zich tegen iem. aanstellen.
- Nestfieber**, w.; **-häuten** (ob. **-fuchlein** ob. **-füßen**), f. = nest|veer; -kuiken (-el, nakomertje).
- Nestling**, m. -(e)s, -e = nestvogel, nesteling, nestkuiken.
- Nestor**, m. -(s), ..to'ren = Nestor, oude, grijsaard, oudste.
- nett** = net, aardig, netjes, in orde, netto, nauwkeurig, bepaald; ein nettes Bürschchen, Fräulein! = (iron.) een lieve jongen!
- [Nettheit], Nettigkeit**, w. - = netheid, sierlijkheid, bevalligheid.
- netto** = netto.
- Netto|betrag**, m.; **-einkommen**, f. = netto bedrag; n. inkomen.
- Netto|gewicht**, f.; **-gewicht**, m.; **-preis**, m.; **-tara**, w. = nettogewicht; n. winst; n. prijs; n. tara.
- Netz**, f. -es, -e = net, netje, strik; kein N. über einen werfen = iem. het net over 't

- hoofd halen; er ist ins N. gegangen = hij is in de val geloopen.
- netzen**, [sch. (h.)] = netten, bevochtigen, nat maken; met Tränen n. = met tranen besproeien.
- Netzbruch**, m.; -flügel, m. = net|breuk; -vleugelige.
- netzformig** = netvormig.
- Netzhaut**, w. = netvlies.
- neu** = nieuw, modern, ander, opnieuw; von neuem = van nieuws; aufs neue = opnieuw; die Neue Welt, das Neue Testament; die neuern Sprachen = de moderne talen; ein Neuer (der Neue) = een nieuweling; Neuer = nieuwe wijn; was gibt Neues? = wat is er voor nieuws? n. aufgelegt = herdrukt.
- Neuanschaffung**, w. = aanschaffing van iets nieuws.
- neubaden** = nieuwbakken, versch gebakken.
- Neubau**, m. = huis eoz. in aanbouw; nieuw gebouw.
- Neubauer**, m. -s, - = aanplanter, kolonist.
- Neubegier**, zie Neugier.
- Neubefehrer**, m. = nieuw-, pasbekeerde.
- Neubildung**, m. = nieuwe vorming, hervorming, nieuw woord, reproductie.
- Neubusch**, m. = ontginning (van bosch- tot bouwgrond).
- neudeutsch** = Nieuw-Duitsch (ook: staatkundig).
- Neudruck**, m. = nieuwe druk, herdruk.
- neuen**, [sch. (h.)] = vernieuwen (de bijen).
- Neuchâtel**, f. = Neuchâtel.
- neuerdings** = onlangs, kortelings, niet lang geleden, in den laatsten tijd; opnieuw.
- Neuerer**, m. -s, - = invoerder van nieuwigheden; neoloog; nieuwelichter.
- [neuerlich = neuerdings en neulich.]
- neuen**, [sch. (h.)] = wat nieuws invoeren, veranderen.
- Neuerung**, w. -, -en = nieuwigheid, verandering, nieuw ding, innovatie; neologie, neologisme.
- Neuerungsucht**, w. = nieuwheidszucht, zucht iets nieuws in te voeren.
- neufranzösisch** = Nieuw-Fransch.
- Neufundland**, f. = New-Foundland.
- Neufundlander**, m. -s, -; -fahrer, m. = New-Foundlander; -vaarder.
- neugebden** = nieuw-, verschgebakken, nieuwbakken.
- neugeboren** = pasgeboren; wie n. = als nieuwgeboren, als herboren, als wedergeboren.
- Neugefaltung**, w. = hervorming, reorganisatie, herschepping.
- Neugier(de)**, w. = nieuwsgierigheid; aus N. auf = uit n. naar.
- neugierig** = nieuwsgierig.
- Neugriech**, m. = Nieuwgriek.
- neugriechisch** = Nieuw-Grieksch.
- Neugroschen**, m. = nieuwe groschen, 0.1 Mk.
- Neuheit**, w. -, -en = nieuwheid, 't nieuwe, nieuwigheid, nouveauté.
- neuhochdeutsch** = Nieuw-Hoogduitsch.
- Neuigkeit**, w. -, -en = nieuwtje, nieuws; [nieuwigheid].
- Neuigkeitsträger**, m. = nieuwtjeskramer, -verteller.
- Neujahr**, f. = nieuwjaar.
- Neujahrbescherung**, w.; -brief, m.; -fest, f.; -gedicht, f. = nieuwjaars|geschenk; -brief; -feest; -gedicht.
- Neujahrsgeschenk**, f.; -gratulation, w.; -messe, w. = nieuwjaars|geschenk; -wensch; -(ker)mis.
- Neujahrnacht**, w.; -tag, m.; -wunschk, m. = nieuwjaars|nacht; -dag; -wensch.
- Neufalebnien**, f.; -kalifornien, f. = Nieuw-Caledonië; N.-Californië.
- neukatholisch**; -lateinisch = nieuw|katholiek; -latijnsch.
- neulich** = laatst, van onlangs, jongst; onlangs, laatst, kortelings.
- Neulicht**, f. = nieuwe maan.
- Neuling**, m. -(e)s, -e = nieuweling, [geluksmensch, opkomeling; nieuwelichter].
- Neulot**, f. = nieuw lood, dekagram.
- neumodisch** = nieuwmodisch.
- Neumond**, m. = nieuwe maan.
- neun** = negen; eine N. = een negen; alle n. werfen = alle negen (kegels) omgooien.
- Neunauge**, f. = (een visch) negenooog, lamprei.
- Neunack**, f. = negenhoek.
- neunackig** = negenhoekig.
- Neuner**, m. -s, - = negental, lid van 't college van negenen; wijn van 't jaar '09.
- neunerlei** = negenderlei.
- neunfach**, -fältig = negenvoudig.
- neunfacht** = waanwijs, betweterig.
- neunhäutig** = negenhuidig, dikhuidig, onverbeterlijk.
- neunjährig** = negenjarig.
- neunflug**, zie neungefacht.
- neunmal** = negenmaal.
- neunmalig** = negenmaal herhaald, negenvoudig, negenwerf.
- neunmonatlich**; -mönlich; -mündig; -täglich = negen|maandsch; -lettergreppig; -urig; -daagsch.
- neunte** = negende.
- neuntehalb** = negendehalf.
- Neunteil**, f. -s, - = negende (deel).
- neunteus** = ten negende.
- Neuntöter**, m. -s, - = negendooder, grauwe klauwier.
- neunzehn** = negentien.
- neunzehnte** = negentiende.
- Neunzehntel**, f. -s, - = negentiende (deel).
- neunzehntens** = ten negentiende.
- neunzig** = negentig.
- Neunziger**, m. -s, - = negentiger; wijn van '90.
- neunzigjährig** = negentigjarig.
- neunzigste** = negentigste.
- Neunzigstel**, f. -s, - = negentigste (deel).
- neunzölig** = van negen duim, negenduims.
- Neuroleant** (spr.: .leant), f. = Nieuw-Orleans.
- Neuralgie**, w. -, -n = neuralgie, zenuwpijn.
- neuralgisch** = neuralgisch, zenuwziekte betreffend.
- Neurasthenie**, w. -, -n = neurasthenie, zenuwzwakte.
- Neurer**, zie Neurerer.
- Neuropteren**, Pl. = neuropteren, netvleugeligen.
- Neurose**, w. -, -n = neuroze, zenuwziekte.
- Neurung**, zie Neuerung.
- Neuruffel**, m. = nieuw schepel, half hektoliter.
- Neuseeland**, f. = Nieuw-Zeeland.
- Neusilber**, f. = nieuwzilver.
- Neuschüler**, m. -s, - = leeraar in, beoefenaar van de moderne talen.
- Neustadt**, w. = nieuwe stad (swijk); N., f. = Nieuwstad.
- neuteftamentlich** = nieuwtestamentisch.

neutral' = neutraal, onzijdig, onpartijdig, zonder werking.

neutralisatie, *f.* -s, -en = neutralisatie.

Neutrum, *f.* -s, -en = neutrum, onzijdig woord, onzijdig geslacht.

neutrum = pas- of jonggehuwd.

Neuwahl, *m.* = algemeene verkiezing.

Neuzeit, *m.* = nieuwere tijd.

Neuzoll, *m.* = nieuwe duim, centimeter.

Neu-York, *f.*, **New York** = New-York.

Neu-Yorker, *m.* -s, -en = New-Yorker.

Neu-Yorkisch = Newyorksch.

Niagara-fall (of met Eng. uitspr.: **Niagara-fall** (spr.: *nai-eg'era...*), *m.* = Niagara-waterval.

Nibelungen, *pl.* = Nibelungen, Nevelingen.

Nicht = niet; *zu nichte* werden, *machen* = te niet gaan, doen; *zie ook* Bleiben II, doch, mit, *zuniichte*.

Nicht, *f.* -(e)s = zinkwit.

Nichtachtung, *m.* = geringschatting, gebrek aan achtung.

Nichtannahme, *m.*; **beachtung**, *m.*; **befolgung**, *m.* = niet/aaneming; -inachtning; -opvolging (of -nakoming).

nichtberichtig = niet-gerechtigd, onbevoegd.

Nichtberücksichtigung, *m.* = verwaarloozing, 't in-den-wind-slaan.

Nichtchrist, *m.*; **buldung**, *m.* = niet/christen; -dullen.

Nichte, *m.* -, -n = nicht, oom-, tantezegster.

nichten: mit *n.* = volstrekt niet.

Nichterfolg, *m.* = gebrek aan succes, ebec, 't schipbreuk lijden, niet-slagen, mislukken.

Nichterfüllung, *m.*; **erschienen**, *f.*; **gebrauch**, *m.*; **gelehrter**, *m.*; **haltung**, *m.* = niet/vervulling; -verschijnen; -gebruiken; -geleerde; -houden (-nakomen).

Nichtig, *f.*: das *ſ.* und das *ſ.* = 't ik en 't niet-ik.

nichtig = nietig, van onwaarde, onbeduidend; *nichtige Hoffnung* = ijdele hoop; *nichtiges Geschwätz* = nietig, nietswaardig gebabbel; *n. machen* = vernietigen, nietig verklaren, van onwaarde maken; *null und n.* = van nul en geen(er) waarde.

Nichtigheit, *m.* -, -en = nietigheid, onbeduidendheid, onwaarde.

Nichtigheitsbeschwerde, *m.* = voorziening in cassatie.

Nichtigheitsklärung, *m.* = nietigverklaring.

Nichtkombattant, *m.* = non-combattant, niet-medestrijder.

Nichtraucher, *m.* = niet-rooker; *für n.* = niet rooken.

nichts = niets; *e8* [ist *n.* damit = er is niets van aan, 't heeft niets te beduiden; *mir n.*, *bitr n.* = zoo maar, zonder complimenten, alsof 't niets was; *für (um) n.* und *wieber n.* = voor niemendal, zonder de minste reden, vergeefs; *zie* daran.

Nichts, *f.* - = 't niets, niet, nietigheid.

nichtsbedeutend = niets betekenend, onbetekenend, onbeduidend.

nichtsdestoweniger = niettemin.

Nichtssein, *f.* -s = niet-zijn.

Nichtsnuß, *m.* -es, -e = deugniet, slecht mensch.

nichtsnußig, *zünüßig* = onnut, ondeugend, slecht.

nichts'fagend = nietszeggend, onbeduidend.

Nichts'ruer, *m.* -s, -en = nietsdoener, lui-aard.

Nichts'tuerer, *m.* - = nietsdoen, geluilak.

nichts'würdig = nietswaardig, onwaardig, schandelijk, laaghartig, laag, gemeen.

Nichts'würdigheit, *m.* = nietswaardigheid, eerloosheid, laagheid, schandelijkheid.

Nicht'teilnahme, *m.*; **wissen**, *f.*; **zahlung**, *m.*; **zulassung**, *m.* = niet/deelneming (gebrek aan belangstelling); -weten; -betaling; -toelating.

Nid, *m.* -es, -e = knik.

I. **Nicfel**, *m.* -s, -en = dreumes, ding; knol (paard); klein eigenwijs nest; watergeest.

II. **Nicfel**, *f.* u. *m.* -s, -en = nikkel; nikkelmunt, tienpenningstuk.

Nicfelminze, *m.* = nikkelmunt.

nicfen, *f.* (h.) = knikken, toeknikken, pinken (met de oogen); indutten, dutten; ('t wild) nekken.

Nicfer, *m.* -s, -en = dutter, dut, dutje.

Nicfänger, *m.* = hartsvanger.

Nicfhaat, *m.* = knipvlies.

Nicfopf, *m.* = knik (met 't hoofd).

Nicfuhl, *m.*; **stunde**, *m.* = dut[stool]; -uurtje.

[**nid** (schmeiz.): *nid dem Walde* = beneden 't woud].

nite = nooit, nimmer, anders nooit; *n.* und *nimmer* = nooit ofte nimmer.

[**nie'den** = beneden].

nie'der = laag, lager, nederig; laag, gemeen; neder, neer; *die niedere Jagd* = de jacht op klein wild; *mein Mann ist n.* = te bed; *wenn das Feuer n. ist* = uit is; *n. mit ihm!* = weg met hem!

[**nie'derab** = afwaarts].

nie'derbeugen, *f.* (h.), **biegen**, *ft.* (h.) = neerbuigen, naar beneden buigen.

nie'derblicken, *f.* (h.) = ne(d)erblikken, -kijken.

nie'derbrechen, *ft.* (h.) = afbreken; *n.*, (f.) = neerstorten.

nie'derbrennen, *unn.* (h.) = neer-, afbranden, in de asch leggen; *n.*, (f.) = afbranden.

nie'derbüchten sich, *f.* (h.) = neerbuigen.

nie'derbügeln, *f.* (h.) = neerpersen, -strijken (met een strijkijzer).

nie'derdeutsch = Nederduitsch.

nie'derdeutschland, *f.* = Nederduitschland.

nie'derdrukken, *f.* (h.) = (neer)drukken.

nie'derfahren, *ft.* (f.) = naar beneden rijden, varen, komen, schieten.

nie'derfahrt, *m.* = afrit; vaart stroomaf.

nie'derfall, *m.* = val.

nie'dergang, *m.* = daling, 't naar-beneden-gaan, ondergang (van de zon), westen; verval (van den handel bijv.).

nie'dergeh(e)n, *unn.* (f.) = ne(d)er-, naar beneden gaan; (van de zon) ondergaan; (van regen, hagel) neervallen; achteruitgaan, minder worden (van den handel bijv.); instorten.

nie'dergefchlagen = terneergeslagen, be- of gedrukt, neerslachtig.

nie'dergefchlagenheit, *m.* - = neerslachtigheid, gedruktheid.

nie'derhalten, *ft.* (h.) = ne(d)erhouden; korthouden.

nie'derhangen, *ft.* (h.) = ne(d)erhangen.

nie'derhängen, *f.* (h.) = laten hangen.

nie'derhauen, *ft.* (h.) = ne(d)erhouwen, -slaan, afmaken.

- nie'derhofen**, fchw. (h.) = ne(d)erhokken, -hurken.
- nie'derholz**, f. = bakhout, onderhout.
- nie'derfämpfen**, fchw. (h.) = overwinnen, op den grond krijgen, ten onder brengen; den llnnut n. = onderdrukken.
- nie'derflappen**, fchw. (h.) = ne(d)erslaan.
- nie'derfommen**, ft. (f.) = ne(d)erkomen, naar beneden komen; mit einem kinde n. = bevallen van een kind; (van hagel) neervallen, (van onweer) losbarsten.
- nie'derfunft**, m. = bevalling.
- nie'derfage**, m. = depôt, entrepôt, pakhuis, magazijn; nederlaag; 't deponeren, deponering (van effecten bijv.); [bedlegerigheid, logies, verblijfplaats (van slecht volk)]; eine N. erleiden = een nederlaag lijden; einem N. beibringen = een n. toebrengen.
- nie'derlande**, fl. = Nederlanden, Nederland.
- nie'derländer**, m. -s, - = Nederlander.
- nie'derländifch** = Nederlandsch.
- nie'derlaffen**, ft. (h.) = ne(d)erlaten, naar beneden laten, laten zakken; fich n. = (auf einen Nft) neerftrijken; (auf einen Stuhl) gaan zitten, plaats nemen; (in einer Stadt) zich vestigen, zich metterwoon vestigen.
- nie'derlaffung**, m. -, -en = 't ne(d)erlaten; vestiging, nederzetting, kolonie, filiale.
- nie'derlaffungrecht**, f. = recht van domicilie.
- nie'derlaufifh**, m. = Neder-Lausitz.
- nie'derlegen**, fchw. (h.) = (eine Last, ein Amt, die Regierung, das Haupt, die Waffen) ne(d)erleggen; (die Arbeit) neerleggen, staken; (Mauern, Wälle) afbreken, slechten; (ein Kind) ne(d)er-, te bed leggen; (Gelber u. ä.) deponeren, in bewaring geven; fich n. = gaan liggen, naar bed gaan.
- nie'derlegung**, m. - = neerlegging, deponering, deposito, slechting.
- nie'dermachen**, fchw. (h.) = dooden, afmaken, moorden, slachten.
- nie'dermekeln**, fchw. (h.) = afmaken, slachten, neersabelen.
- nie'dern fich**, fchw. (h.) = afdalen.
- nie'deröfterreich**, f. = Neder-Oostenrijk.
- nie'der|praffeln**, fchw. (f.); -preffen, fchw. (h.); -raufchen, fchw. (f.) = ne(d)er|kletteren; -drukken; -ruifchen.
- nie'derreifen**, ft. (h.) = ne(d)ertrekken, -rukken; afbreken, sloopen.
- nie'der|reiten**, ft. (h.); -rennen, unr. (h.) = ne(d)er, omver of onder de voet|rijden; -rennen.
- nie'derrhein**, m. = Neder-Rijn.
- nie'derheinfch** = Nederrijnsch.
- nie'der|rollen**, fchw. (f.); -fäbeln, fchw. (h.) = ne(d)er|rollen; -sabelen.
- nie'derfachsen**, f. = Neder-Saksen.
- nie'derfchießen**, ft. (h.) = ne(d)erschieten, vellen; n., (f.) = ne(d)erschieten, -storten, -komen, -vallen.
- nie'derfchlag**, m. = 't neerslaan (van de ooggen bijv.); neerslag (van den regen, in de scheik.).
- nie'derfchlagen**, ft. (h.) = ne(d)erslaan, vellen, afmaken, slachten; der Bär fchlägt Gefträuch nieder = trapt de struiken neer; (einen Brozef) in den doofpot doen; (eine Schuß) uitdoen, vernietigen; (fürperlichen Schmerz) verzachten, kalmeeren; (Zweifel) ophellen; (einen, jems. Mut) terneerslaan; n., (f.) = ne(d)erslaan, -storten; bezinken, neerslaan, zich afzetten.
- nie'derfchlagend** = kalmeerend; terneerslaand.
- nie'derfchlagung**, m. - = staking (van een proces); vernietiging, vermindering (van de kosten).
- nie'der|fchmettern**, fchw. (h.); -fchreiben, ft. (h.); -fchweden, fchw. (f.); -fehen, ft. (h.); -fenden, unr. (h.) = ne(d)er|fchmettern (of -pletteren); -fchrijven; -zweven; -zien; -zenden.
- nie'derfeufen**, fchw. (h.) = laten zakken, laten inzakken; fich n. = ne(d)erdalen.
- nie'derfeßen**, fchw. (h.) = ne(d)erzetten; (eine Kommission) aanstellen, benoemen; (ein Gericht) instellen; fich n. = gaan zitten, zich vestigen; das Geftein feßt fich nieder = zakt.
- nie'derfeufen**, ft. (f.) = ne(d)erzinken, in elkaar zakken; zinken, naar den grond gaan.
- nie'derfeßen**, ft. (h. u. f.) = gaan zitten, ne(d)erzitten; (bergm.) in de diepte dringen (van 't water), instorten (van bergmassa's).
- nie'derfeßen**, ft. (h.) = ne(d)erfteenen.
- nie'derfeßen**, ft. (f.) = ne(d)er-, afdalen.
- nie'derfeßen**, ft. (h.) = ne(d)erfteenen, omftooten; vellen; n., (f.) = neerschieten, -vallen.
- nie'derfeßen**, fchw. (h.) = ne(d)erftralen.
- nie'derfeßen**, fchw. (h.) = ne(d)erftralen, dooden; fich n. = zich uitftralen, gaan liggen.
- nie'derfeßen**, ft. (h.) = ne(d)er-, platftrijken.
- nie'derfeßen**, fchw. (f.) = ne(d)erftrömen, in ftrömen neervallen.
- nie'derfeßen**, fchw. (h.) = neerslaan (den rand van den hoed).
- nie'derfeßen**, fchw. (h.) = ne(d)erftrömen, -werpen; n., (f.) = ne(d)erftrömen, -vallen.
- nie'derfeßen**, m. = laagheid, gemeenheid.
- nie'derfeßen** = laag, gemeen, infaam, [laag, zwak, nederig, neerbuigend]; ein ganz niedertrüchtiges Wetter = erg gemeen weer.
- nie'derfeßen**, m. -, -en = laagheid, gemeenheid, infaamheid.
- nie'derfeßen**, ft. (h.) = ne(d)erftrappen, aftrappen, naar beneden treden.
- nie'derfeßen**, ft. (h.) = ne(d)erftrinken, leegdrinken, naar binnen slaan; einen n. = iem. onder de tafel drinken.
- nie'derfeßen**, unr. (h.) = neerleggen, afleggen.
- nie'derfeßen**, m. -, -en = lage ftreek, laag land.
- nie'derfeßen**, m. = laag hout; Niederwald.
- nie'derfeßen** = nederwaarts, naar beneden.
- nie'derfeßen**, ft. (h.) = naar beneden werpen, vellen, overwinnen; terneerslaan; fich n. = zich ne(d)erwerpen.
- nie'derfeßen**, ft. (h.) = ne(d)ertrekken.
- nie'd'fich** = aardig, lief, net, netjes, [lekker].
- nie'd'fichheit**, m. -, -en = liefheid, bevaligheid, netheid.
- nie'd'nagel**, m. = nijdnagel.
- nie'd'rig** = laag (niet hoog); laag(hartig), gemeen.
- nie'd'righeit**, m. -, -en = laagheid.
- nie'd'lo** (spr.: ni-ello), f. -s = niello, versiering (in zwart) op zilver en goud.
- nie'mals** = nooit.
- nie'mand** = niemand; n. anders; n. fremdes = niem. vreemds; das wtrd n. Recht|fchaffener tun = dat zal geen rechtschapen mensch doen.
- nie're**, m. -, -n = nier; [lende]; ronde erts- of metaalklier.
- nie'ren|braten**, m. = gebraden (kalfs)nier.
- nie'ren|entzündung**, w.; -fett, f. = nier|ontsteking; -vet.
- nie'ren|förmig** = niervormig.
- nie'ren|griß**, m.; -frankheit, w.; -leiden, f. = nier|graveel; -ziekte; -kwaal.
- nie'ren|fchnitt**, m.; -fchmerz, m.; -ftein, m.; -ftüd, f.; -weh, f. = nier|steensnijding; -pijn;

- steen; -stuk; -pijn; (nôcht [auber überš -stiid = niet zuiver op de graat].
Niefeln, fchw. (h.) = motregen.]
niefen, fchw. (h.) = niezen; iſh niefje dir etwaš = ik fluit je wat.
Niefbrauch, m.; **braucher**, m. = vruchtgebruik; -gebruiker.
Niefwurz, w. = nieskruid.
Niet, f. u. m. -(e)š, -e = klinknagel.
Niete, w. -, -n = niet (in de loterij); klinknagel.
Nieteiſen, f. = klinkijzer.
niefen, fchw. (h.) = klinken, vastklinken.
Niehammer, m. = klinkhamer.
Nieknagel, m. = klinknagel; ook = **Nieknagel**.
nief- und nagelfeſt = aard- en nagelvast.
Niefel, zie **Niefel**.
Nieger, m. -š, - = neger.
Niehilifmus, m. = nihilisme.
Niehilif, m. -en, -en = nihilist.
niefhilif = nihilistisch.
Niefa, zie **Niefa**.
Niefe, w. = Nike, Victoria, godin der overwinning.
Niebarren, fl. = Nikobaren.
Niekolafirche, w. = St.-Nikolaaskerk.
Niefolas, **Niefolas**, m. = Nikolaas.
Niefortin, f. -(e)š = nikotine.
Niel, m. -š = Nijl.
Nieldelta, f.; **trofobil**, f.; **perb**, f.; **tal**, f. = Nijl|delta; -krokodil; -paard; -dal.
Niebus, m. = nimbus, stralekrans, prestige.
 I. **nimmer** = nooit, nimmer; zie **nief**.
 II. **nimmer** = niet meer, niet langer].
Niemerleinſtag, m. = St. Juttemis.
nimmermehr = nooit, nimmer; zie **nief**.
Niemerfatt, m. - u. -(e)š, -e = gulzig-aard, onverzadelijk mensch; pelikaan.
Nierod, m. -(š), -e = Nimrod, geweldig jager.
Nieuegen, f. = Nijmegen.
Nieube, f. = Ninive.
Nieube, w. = Niobe.
Niepp, m. -(e)š, -e = teugje, nippertje; dutje, tukje.
Nieppes, fl., zie **Nieppfaſen**.
niefpen, fchw. (h.) = nippen; een dutje doen.
Nieppflut, w. = laagwater.
Nieppfaſen, fl. = snuisterijen, kleine voorwerpen van weelde.
Nieppfaſch, m. = tafeltje (met of voor snuisterijen).
Nieppzeit, m. = laagwater.
niefgend(š) = nergens; ein **Niefen-aus-und-niefgend-an** ſein = trotsch maar arm zijn, kale bluf hebben; ein **Überall-und-niefgendš** = een rusteloos rondzwerwend mensch.
Niefgendheim, f. = Nergenshuizen.
niefgendwo = nergens.
Niefwana, f. -(š) = Nirwana.
Niefche, w. -, -n = nis.
Nief, w. -, Niefje = neet.
niefen, fchw. (h.) = nestelen, een nest bouwen of hebben.
Niekrat, f. -(e)š, -e = nitraat.
Nieetroglyzerin, f. = nitroglycerine.
Nieveau (spr.: *nivo*), f. -š, -š = niveau.
Nievellement (spr.: *niv*), f. -š, -š = niveaulement, waterpassing.
niefelleeren, fchw. (h.) = nivelleeren, gelijkmaken.
Nievelier-instrument, f. = nivelleerwerktuig.
- Nievelier-rung**, w. -, -en = nivelleering.
Nieboſe, m. -(š), -š = Nivose, sneeuwmaand (21 Dec.-19 Jan.).
Nief, m. -es, -e = watergeest, -god.
Niefblume, w. = gele plomp.
Niefce, w. -, -n = nimf, watergeest.
Niefa, f. = Nicea.
Niefaſcheš Glaubensbekenntniš = Niceeſche confessie.
n. M. = nächſten Monats: (in, van) de volgende maand.
N. N. = nomen nescio, den naam weet ik niet, zeker iemand (N. N.).
No.; **no.** = Nummer; netto.
Noachiden, fl. = Noachiden, nakomelingen van Noach, volken na den zondvloed.
Noah m. = Noa(c)h; **Niefce Noah(š)** ob. **Noah** = arke Noachs.
noſel = nobel, net, flink, royaal, sjiek.
Nobilifit, w. = nobiliteit, adel.
Nobleſte, w. = adel, voornaamheid.
noſh = nog, noch; er iſt weder reif n. arm = noch rijk noch arm; daš **feſhte noſh** = dat mankeert er nog maar aan, dat moest er nog bijkomen; er mag u. ſe traurig ſein = al is hij ook nog zoo treurig.
noſmalig = herhaald, tweede.
noſmalš = nogmaals, nog eens, opnieuw.
Noſ, f. -(e)š, -e = nok (van een ra).
Noſce, w. -, -n; **Noſen**, m. -š, - = balletje.
Noſfert, f. = balletje, aardig kindje.
noſen, fchw. (h.) = zeuren].
noſenš boſenš = nolens volens, wilens of onwillens; goedschiks, kwaadschiks.
Nolimetan-gere, f. = kruidje-roer-menie.
noſpeter, m. = zeurkous].
Nomaſe, m. -n, -n = nomade.
nomaſenhaft = nomadisch, zwerwend.
Nomaſenleben, f.; **noſ**, f. = nomade]-leven; -volk.
nomaſiſch = nomadisch.
nomadiſieren, fchw. (h.) = nomadizeeren, als nomaden rondzwerwen.
Noſmen, f. -š, ...mina = nomen, naam, substantief.
Nomenklatur, w. -, -en = nomenklatuur, naamlijst, naamgeving.
Nominalwert, m. = nominale waarde.
Nominatif u. **Nominatif**, m. -(e)š, -e = nominatief.
nominell = nominaal.
nominieeren, fchw. (h.) = benoemen.
Noſna, w. -, ..nen = negende klasse.
Noſne, w. -, -n = none, negende toontrap; negende uur; noon; gezang of gebed op dat uur; middagdutje.
 I. **Noſnen**, fl. = nonen, in de Rom. kalender de 5e of 7e dag van de maand.
 II. **[noſnen**, fchw. (h.) = dutje doen].
Noſniuš, m. -, - = nonius.
Noſnien, f. -š, - = nonnetje.
Noſne, w. -, -n = non; nonvlinder.
Noſnenfloſter, f.; **leben**, f.; **weiche**, w. = nonne|klooster; -leven; -wijding.
Noſpareille, w. = nonpareil, kleine drukletter.
Noſplusultra, f. = non-plus-ultra.
Noſſenš, m. = nonsens.
Noſpe, w. -, -n = nop, knoop (in 't vlas e.d.).
noſpen, fchw. (h.) = noppen.
Noſw, m. -(e)š, -e = noorden, noordewind.

- Noord**'a'frika, f.; -ame'rika, f.; -amerika'ner, m. = Noord|-Afrika; -Amerika; -Amerikaan.
- Noord**'armee, w.; -bahn, w. = noorder|leger; -spoor.
- noord**'deutſch = Noord-Duitsch.
- Noord**'deutſchland, f. = Noord-Duitschland.
- Noord**'de, m. -n, -n = Noor, Skandinaviër.
- Noord**'den, m. -s = noorden; aus N. = uit 't noorden; nach N. = naar 't n.
- Noord**'grenze, w. = noordergrens.
- noord**'lich = Noordsch; noordelijk, noorde...
- Noord**'fab, f. = Noordkaap.
- Noord**'faper, **Noord**'fapfahrer, m. = Noordkaper.
- Noord**'länder, m. -s, - = bewoner van 't Noorden, Noorderling.
- Noord**'landfahrt, -reife, w. = tocht, reis naar 't hooge noorden.
- noord**'lich = noordelijk, ten noorden; n. von dem Fluſſe, n. bei Fluſſes = ten noorden van, noordelijk van de rivier.
- Noord**'licht, f. = noorderlicht.
- Noord**'noordoft, m. = noordnoordoost.
- Noord**'noordweſt, m. = noordnoordwest.
- Noord**'oft(en), m. = noordoost.
- noord**'oſtlich = noordoostelijk, ten noordoosten.
- Noord**'oſtfeekanal, m. = Noord-Oostzeekanaal.
- Noord**'oſtwind, m. = noordoostewind.
- Noord**'pool, m. = noordpool.
- Noord**'poolerpedition, w. = noordpool-expeditie.
- Noord**'poolfahrer, m. = noordpoolvaarder.
- Noord**'ſchein, m. = noorderlicht.
- Noord**'ſee, w.; -ſeite, w. = Noord|zee; -zijde.
- Noord**'ſtern, m. = poolster, noordster.
- noord**'wärts = noordwaarts.
- Noord**'weſt(en), m. = noordwesten; von N., aus N. = van, uit 't noordwesten.
- noord**'weſtlich = noordwestelijk, ten noordwesten.
- Noord**'weſtwind, m. = noordwestewind.
- Noord**'wind, m. = noordewind.
- Noord**'gelei' etc., zie *Nordgelei* etc.
- noord**'lich: Noordische Alpen = Norische Alpen.
- Norm**, w. -, -en = norm, richtsnoer, regel.
- norma**'l = normaal.
- Normal**'arbeitſtag, m. = normale werkdag.
- Normal**'le, w. -, -n = normaal, loodlijn.
- Normal**'etat, m. = bezoldigingsplan.
- Normal**'jahr, f. = normaal jaar.
- Normal**'ſchule, w. = normaalschool.
- Normal**'uhr, w. = normaal uurwerk.
- Normal**'zuſtand, m. = normale toestand.
- Normandie**' die = Normandië.
- Norman**'ne, m. -n, -n = Normandiër; Norman.
- norman**'niſch, **norman**'niſch = Normandisch; Normansch.
- normativ**' = normatief, tot richtsnoer dienend.
- normie**'ren, ſch. w. (h.) = normeeren, naar den norm vaststellen.
- Nor**'ne, w. -, -n = Norne, ſchikgodin (Noorsche mythologie).
- Nor**'wegen, f. = Noorwegen.
- Nor**'weger, m. -s, - = Noorweger, Noor.
- nor**'wegiſch = Noorweegsch, Noorsch.
- Nor**'z, zie *Nord*.
- nor**'z = Nummern.
- noſtalgie**' w. - = nostalgie, heimwee.
- noſt**'kel, m. u. f. -s, - = een maat voor natte waren, 1/2 verrel, pint).
- not**. = notiert; genoteerd.
- Not**, w. -, Note = nood, noodzaak, noodzakelijkheid, noodwendigheid; ohne N. = zonder noodzaak; zur N. = desnoods; [von N. = noodzakelijkerwijze]; von nöten od. bönnöten = noodzakelijk, noodig, van noode; es iſt, tut n. = het is noodig; damit hat es keine N. = daar is nog geen gevaar voor; ſchwere N. = vallende ziekte; ſchmerenot! = verdomd! mit genauer od. knapper N. = ternauwernood; aus ber N. eine Tugend machen = van den nood een deugd maken; N. lehrt beten = nood leert bidden; Freunde in ber N. gehen tauſend auf ein Not = vrienden in den nood, honderd in een lood; in ber N. frißt der Teufel Fiegen = honger is de beste saus of bij gebrek aan brood eet men korstjes van pastelen; er machte uns N. = hij bezorgde ons veel moeite; zie ook *Esien*, *Fall* I, *Freund*, *Gebot*, *Lieb*, *Mann*.
- Not**'a, w. -, -s = nota, teeken, rekening, opmerking.
- Nota**'bela, Pl. = notabelen.
- Notabe**'ne, f. -(e)s, -(e)s = notabene.
- Notabilität**' w. -, -en = notabiliteit, persoon van aanzien.
- Not**'achſe, w.; -adreſſe, m.; -anker, m. = nood|as (hulpas); -adres; -anker (plechtanker).
- Notar**' m. -(e)s, -e = notaris.
- Notariat**' f. -(e)s, -e = notariaat.
- Notariats**'gebühren, Pl.; -geſchäfte, Pl.; -ſiegel, f. = notaris|kosten; -zaken; -zegel.
- notariell**' = notariëel.
- Nota**'rius, m. -, ..rien = notaris.
- Notat**' f. -(e)s, -e = notatie, aantekening, boeking.
- Not**'bau, m. = hulpgebouw.
- Not**'behelf, m. = noodhulp, hulp-, redmiddel, uitweg.
- Not**'brücke, w. = noodbrug.
- Not**'brunnen, m. = hulp-, reserveput.
- Not**'damm, -deich, m. = nooddam, -dijk.
- Not**'durſt, w. - = nooddruft, 't noodige, behoefte, voorraad, nood, gebrek; zaak (voor 't gerecht); nach N. = naar behoefte; zur N. = matig, nauwelijks voldoende.
- not**'dürftig = nooddruftig, behoeftig, gebrek-kig, armoedig, schraaltjes.
- Not**'dürftigkeit, w. = behoeftigheid.
- Not**'te, w. -, -n = noot, muzieknoot, aantekening, opmerking, (diplomatieke) nota, bankbiljet; eine ſchlechte N. = een slecht cijfer.
- Not**'ten, Pl. = muziek, compositie; in Noten ſegen = componeeren, op muziek brengen; (etw.) nach Noten (tun) = nauwkeurig, zooals 't behoort; ſlink; er hatte keine Noten mitgebracht = hij had zijn muziek meegebracht; es geht wie nach N. = van een leien dakje.
- Not**'tenausgabe, w. = uitgave van bankbiljetten.
- Not**'tenblatt, f.; -buch, f.; -druckerij, w. = muziek|blad; -boek; -drukkerij.
- Not**'tenetage, w., -geſtell, f. = muziek-standaard.
- Not**'tenhalter, m. -s, - = muziekhouder, -drager.
- Not**'tenlinien, Pl. = notebalk.
- Not**'tenmappe, w.; -papier, f.; -pult, f. = muziek|map; -papier; -lessenaar.
- Not**'tenſchreiber, m.; -ſchliſſel, m.; -ſtänder, m.; -ſtimme, w. = muziek|overschrijver; -sleutel; -standaard; -partij.
- Not**'tenwechſel, m. = wisseling van nota's.
- Not**'erbe, m. = wettig, onafwijsbaar erfgenaam.
- Not**'fall, m. = geval van nood; ſich etw. für

den N. aufheben = een appeltje voor den dorst bewaren.
Notfeuer, f. = nood-, alarmvuur.
Notfrist, w. = fatale termijn.
notgedrungen = noodgedrongen, door den nood gedrongen.
Notgeschrei, f. = noodgeschreeuw, -kreten.
Notgrofchen, m. = nood-, spaarpemning, appeltje voor den dorst.
Nothafen, m. = noodhaven.
Not Helfer, m. = noodhelper, helper in den nood, helpend heilige.
Not Hilfe, -hilfe, w. = nood-, voorloopige hulp.
notieren, fchw. (h.) = noteeren, aantekenen, opschrijven.
Notierung, w. -, -en = notering.
Notifikation, w. -, -en = notificatie, aantekening, aankondiging, vermelding.
notifizieren, fchw. (h.) = notificeren, bekendmaken, aankondigen, melden.
notig = noodig; ich brauche es n. = ik moet 't noodig (noodzakelijk) hebben.
notigen, fchw. (h.) = noodzaken, dwingen; noodigen, verzoeken, dringen; er laßt sich n. = hij laat zich bidden.
notigenfalls = desnoods.
Notigkeit, w. - = gebrek, armoede; überflüssige N. = vergulde armoede.
Notigkeit, w. = noodzakelijkheid.
Notigung, w. - = dwang; noodiging, dringende bede.
Notiz, w. -, -en = notitie, notie, aantekening, begrip; nota; N. nehmen bon = nota nemen van; sich Notizen machen = aantekeningen maken.
Notizbuch, f. = notitie-, aantekenboek.
Notizblock, m. = notitieblok.
Notjahr, f. = noodjaar, ongeluksjaar, jaar van hongersnood.
Notkreuzer, m., zie Notgrofchen.
Notlage, w. = ongelukkige, gedrukte, hachelijke toestand.
notleidend = noodlijdend; notleidende Papier = noodlijdende fondsen.
Notllüge, w.; **maß**, m. = noodlleugen; -mast.
Notnagel, m. = noodhulp, stoplap, iem. met wien men zich behelpt.
Notorietät, w. - = notoriëteit, openbaarheid, algemeene bekendheid.
notorisch = notoir; algemeen bekend, openbaar.
notpeinlich = lijfstraffelijk, crimineel.
Notpfennig, m., zie Notgrofchen.
notreif = met geweld gerijpt.
Notrafche, w.; **rafrei**, m.; **rafuh**, m.; **rafnal**, f. = noodllaak; -kreet; -fchot; -sein.
Notftall, m. = noodftal, hoofftal.
Notftand, m. = nood; ongelukkige, gedrukte, hachelijke toestand; rampfpoed.
Notftandsjahr, f. = rampjaar.
Notftaufe, w.; **ftür(e)**, w. = noodlloop; -deur.
Notturno, f. -s, -s = nocturne.
Notwehr, w. = noodweer.
notwendig = noodwendig, -zakelijk, hoognoodig.
notwendigerweise = noodzakelijkerwijze.
Notwendigkeit, w. - = noodwendigheid, noodzakelijkheid.
Notzeichen, f. = noodteken, -sein.
Notzucht, w. = verkrachting.
notzuchtigen, fchw. (h.) = verkrachten.
[Notzwang, m. = nooddwang, dwingende noodzakelijkheid.]

Nouveauité (spr.: *noevotee*), w. -, -s = nouveauté, modeartikel.
Novelle, w. -, -n = novelle, kleine roman; wijzigings-, aanvullingswet.
Novellenfchreiber, m.; **Novellift**, m. -en, -en = novelleschrijver, novellift.
November, m. - (s), - = November.
Novität, w. -, -en = noviteit, nieuwhheid, nieuwtje, iets nieuws.
Novize, m. -n, -n; **N.**, w. -, -n = novice, monnik of non in den proeftijd; nieuw opgenomene.
Noviziat, f. -(e)s, -e = noviciaat.
Novaja Semlja, f. = Nova-Zembla.
N. P. = *notarius publicus*: öffentlicher Notar.
Nr.; **Nro.** = Nummer.
N. S. = Nachfchrift: postscriptum.
n. S. = nach Sicht: na zicht.
n. St. = neuen Stils: nieuwe stijl.
N. T. ob. **n. T.** = Neues Testament.
Nitto = Netto.
nu = nou, nou dan; im Nu = in een wip, in een oogwenk.
Nuance (spr.: *nudse*), w. -, -n = nuance, fchakeering.
nuancierren (spr.: *nudsie* .), fchw. (h.) = nuanceren, fchakeeren.
Nubien, f. = Nubië.
Nubier, m. -s, - = Nubiër.
nubifch = Nubifch.
Nuchterling, m. -(e)s, -e = droogstoppel, nuchterling.
nuchtern = nuchter, sober, matig, bezadigd, koel, kalm, koud, flauw, laf; n. er Magen, n. es Urteil, n. e Berechnung, n. e Berse = nuchtere maag, n. oordeel, n. berekening, verzen; n. es Leben = matig, sober leven; früh n. einnehmen = op de nuchtere maag innemen.
Nuchternheit, w. - = nuchterheid, soberheid, lafheid.
Nucke, Nucke, w. -, -n = nuk, kuur, gril.
Nudel, w. -, -n = knoedel, meel-, deegbal(letje); vermicelli, macaroni.
nu'deln, fchw. (h.) = (ganzen) pillen, volstoppen met meelballen; in elkaar drukken; volproppen.
Nudelfuppe, w. = meelballetjes-, vermicelli-, macaronisoep.
Nudität, w. -, -en = nuditeit, naaktheid.
N. Null, w. -, -en = nul; er ift eine N. = hij is een nul.
II. null = nul, niets; zie ook nichtig.
I. nullen, fchw. (h.) = nullen, kringetjes maken; sich n. = een tiental worden.
II. [nullen], fchw. (h.) = zuigen].
Nullität, w. -, -en = nulliteit, nietigheid.
Numerale, f. -(e)s, .. ralla u. .. ralien = numerale, telwoord.
Numeri, m. = Numeri.
numerieren, fchw. (h.) = tellen, nummeren.
numerifch = numeriek, naar 'taantal.
Número, f. -s, -s = nummer, numero; er geht N. Sicher = hij is (een Jantje) sekuur.
Numerus, m. -, .ri = numerus, getal, maat, evenmaat.
Numismat'if, w. -, -en = numismatiek, muntekunde, penningkunde.
Numismat'ifer, m. -s, - = numismaticus, munte-, penningkundige.
numismat'ifch = numismatisch.
Nummer, w. -, -n = nummer; merk; er raucht eine starke N. = een zwaar merk; (*iron.*) eine feine N. = een fijn merk; er hat eine gute

N. bei ihm = hij staat bij hem in een goed blaadje; an diesem Artikel hat er eine gute N. = verdient hij heel wat; N. Sicher = politiewacht, gevangenis; er geht N. Sicher = hij is (een Jantje) sekuur.

Nummerbrett, f., -flapper, w., -schranz, m. = nummerbord.

nun = nu, toen; wenn er nun will, so. = als hij nu toch wil, .; je n. = welnu; ei n. = welnu; n. also = dus; n. und nimmer(mehr) = nu niet en nooit.

nunmehr, **nunmehr** = nu, thans.

nunmehrig = tegenwoordig, van nu, actueel.

Nuntiatnr, **Nunziatur**, w. -, -en = nuntiatuur, pauselijk gezantschap.

Nunzius, **Nunzius**, m. -, tien u. tien = nuntius, pauselijk gezant.

nur = alleen, slechts, maar; n. schade = jammer maar; er sagt das n. bloß = hij zegt dat maar zoo; n. wer das erlebt hat = alleen wie . . .; du n. fannst uns helfen = jij alleen . . .; nicht n. sondern = niet alleen . . . maar; das macht ihn n. noch übermütiger = dat maakt hem nog maar overmoediger; das es n. so fracht = dat 't (zoo) kraakt; n. heraus damit! = voor den dag er meel n. zu! = vooruit! goed! ga je gang! was können sie sich n. sagen! = wat kunnen ze elkaar toch vertellen! heute n. = heden eerst.

Nürnberg, f. = Neurenberg.

Nürnbergger = Neurenberger, Neurenbersch; N. Waren = Neurenberger waren; N. Ei = knol, lomp horloge; N. Trichter = Neurenberger trechter (gemakkelijke, maar oppervlakkige leermanier).

Nuß, w. -, Nüsse = noot; noteboom; stomp; einem eine (harte) N. zu knaden geben = iem. een harde noot te kraken geven, een zware taak opleggen; die Wissenschaft in einer N. = in een notedop, in een klein bestek; in die Nüsse gehn = hazelnoten gaan plukken, fig.: verloren gaan; eine leere, hohle, taube N. = een looze noot, iets van geen waarde of belang; zie ook Nuß.

nußähnlich = op een noot gelijkend.

Nußbaum, m. = noteboom.

nußbaumen = noten, van notehout.

Nußbaumholz, f. = notehout.

Nußbaummöbel, f. = noten(houten) meubel.

nußbraun = notebruin.

Nußchen, f. -s, - = nootje; snibbig nusse.

Nußkern, m. = pit (van een noot).

Nußknacker, m. = notekraker; after N. = oude stijve kerel, oude paai.

Nußöl, f. = noteolie.

Nußsaft, m. = notezak; einen wie einen N. prügelnt = iem. geducht afranselen.

Nußschale, w. = notebolster, -dop.

Nußstrauch, w., -strauch, m. = (hazel)notestruik.

Nußtern, Pl. = (wijde) neusgaten (vooral van paarden).

Nuß(e), w. -, -n = voeg, sponning; gergel.

Nußhobel, m. = ploegschaaf.

Nußbeutel, m. = dot.

nußschen, f(w). (h.) = zuigen, leppen, slobberen.

I. **nuß**, **nußze** = nut, nuttig; das ist nichts n., zu nichts nuße = dat dient tot niets.

II. **Nuß** m. -es = [nut]; sich etw. zu nuße (u. zunuße) machen = zich iets ten nutte maken; zu N. und frommen der Menschheit = tot nut en voordeel van de menschheid.

Nußanwendung, w. = toepassing, moraal, benutting.

nußbar = nutdragend, voordeelig; n. machen = winstgevend maken, productief maken.

Nußbarkeit, w. - = nut, voordeeligheid, winstgevende zaak.

nußbringend = nutdragend.

I. **Nußzen**, m. -s, - = nut, voordeel, winst, profijt; das bringt, gewährt, liefert, schafft keinen N. = geeft geen voordeel, levert geen v. op, is van geen nut; das gerührt zu keinem N. = dat strekt tot zijn nut of voordeel; der gemeine N. = 't nut van 't algemeen.

II. **nutzen**, f(w). (h.) = nuttig gebruiken, zich te nutte maken, voordeel trekken van; n. ob. **nützen** = nuttig zijn, helpen, baten, dienen; dieses Mittel nützt gegen ob. für die Gicht = helpt tegen de jicht; das nützt zu nichts = dient tot niets.

Nußgarten, m. = moestuin, proeftuin.

Nußgewächs, f. = nuttig of verbruiksgewas.

Nußholz, f. = timmerhout.

nußlich = nuttig, voordeelig, bruikbaar.

Nußlichkeit, w. - = nuttigheid, nut.

Nußlichkeitslehre, w. = nuttigheidsleer.

Nußling, m. -(e)s, -e = nuttig schepsel.

nußlos = nutteloos, overbodig, ijdel, loos.

Nußlosigkeit, w. - = nutteloosheid, overbodigheid.

Nußnießer, m. -s, -; **nießung**, w. - = vruchtgebruiker; -gebruik.

Nußpflanze, w. = nuttige of verbruiksplant.

nußreich = zeer nuttig.

Nußzung, m. -, -en = genot, gebruikmaking, gebruik; opbrengst, voordeel.

Nußzungsanschlag, m. = raming van de opbrengst, van de inkomsten (van een stuk grond bijv.).

Nußzungsverwert, m. = waarde van de opbrengst.

Nußpfe, w. -, -n = nimf.

D.

D, f. = O; das goldene D = de gouden O (een vlinder).

D, = Orber, Ordre, Dsten.

d! = o!

Dase, w. -, -n = oaze.

Dasbewohner, m. = oazebewoner.

I. **ob**, Präp. mit Dativ = boven, over, wegens, om; Österreich ob der Ens = Oostenrijk over de Ens.

II. **ob** = of, [indien], alsof, al; ob alle dich verließen, du... = al verlieten allen u ook, gij...; und ob ob. ob auch = al .. ook; ich

zweifel ob... = ik twijfel, of; und ob! ob na ob! = natuurlijk en of kennt bu ihn? - Ra ob! = Ken je hem? - Of ik!

Ob'acht, w. = acht, zorg, hoede; D. geben auf = letten op; in D. nehmen = letten op.

ob'hemeldet; **-benannt**; **-berührt**; **-besagt** = boven|gemeld; -genoemd; -aange-roerd; -genoemd.

Ob'dach, f. -(e)s = schuilplaats, onderdak, toevlucht, toevluchtsoord, asyl; unter D. bringen = onder dak brengen.

ob'dachlos = dakloos, rondzwerfend; D. Dachlose(r) = daklooze, zwerveling.

Obduktion, m. -, -en = obductie, lijk-opening, -schouwing.

obduzieren, f. (h.) = obduceeren, lijk-schouwing houden.

Obedienz, m. -, -en = obediëntie, gehoorzaamheid, geestelijke of kloostertucht.

O-beine, Pl. = o-beenen, hoepelbeenen.

Obelisk, m. -en, -en = obelisk.

oben = boven; der o. wird uns helfen = hij daarboven; von o. herab (behandeln) = uit de hoogte; nur nicht gleich o. hinaus! = niet zoo dadelijk zoo overmoedig.

obenab = (van) bovenaf.

obenau = bovenaan.

obenau = bovenop; er ist o. = hij is in de wolven; es liegt o. = 't ligt voor de hand.

obenau = hooger op; er ist ein D. = hij is verwaand, aanmatigend, een haantje, een Piet; er will o. = hij wil te hoog.

obendrein = bovendien, daarenboven.

obenerwähnt = bovengemeld.

obenhin = oppervlakkig.

I. **Ober**, m. -s, - (in 't kaartspel) troef-boer; afkorting voor: Oberfeldner; (♠) D! = aannemen!

II. **ober** = hooger, bovenst; boven...; die obere Stodmerke = de bovenverdiepingen; das obere Tor = de poort in 't bovengedeelte (van de stad), bovenpoort; die obere Ränge = de hoogere rangen; im obere Baiern = in Boven-Beieren; der Oberste, -n, -n = overste, hoofd; oberst = bovenst, hoogst; auf der obersten Stufe = op de bovenste trap; die oberste Behörde = de hoogste overheid; zu oberst = bovenaan, bovenop; das Untere zu oberst kehren = alles ondersteboven keeren.

Oberägypten, f. = Boven-, Opper-Egypte.

[**Oberalter**, **Oberältester**, m. = gildehoofd].

Oberamtmann, m. = hoofdbestuurder, kreits-commissaris.

Oberappellationsgericht, f. = hoogste hof van cassatie.

Oberappellationsrat, m. = lid van 't hoogste hof van cassatie.

Oberarm, m. = opperarm.

Oberarzt, m. = officier van gezondheid 2e klasse; (in Ziekenhäuser) eerste geneesheer (onder den direktieur).

Oberaufseher, m. = hoofdopzichter, -opziener, -inspecteur.

Oberaufsicht, w. = opper-, hoofdtoezicht.

Oberbahern, f. = Boven-Beieren.

Oberbau, m. = bovenbouw.

Oberbefehl, m. = opperbevel.

Oberbergamt, f. = hoofdadministratie van de mijnen.

Oberberghauptmann, m. = superintendant van de mijnen.

Oberbett, f. = bovenbed, dekbed.

Oberbibliothekar, m. = hoofdbibliotheecaris.

Oberboden, m. = vliering.

Oberbürgermeister, m. = eerste burge-meester.

Oberdeck, f. = derde, bovenste dek (van een schip).

oberdeutsch = Opperduitsch.

Oberdeutschland, f. = Opperduitschland.

Oberfeldherr, m. = opperbevelhebber.

Oberfeuerwerkerschule, m. = militaire pyrotechnische school.

Oberfläche, w. = oppervlak, oppervlakte.

oberflächlich = oppervlakkig; bovenst, op of aan de oppervlakte liggend.

Oberflächlichkeit, w. -, -en = oppervlakkigheid.

Oberforstamt, f. = hoogste boschadministratie, -bestuur.

Oberförster, m. = opperhoutvester.

Oberforstmeister, m. = hoofdinspecteur bij 't boschwezen.

Obergericht, f. = hoog gerechtshof.

Obergeschoss, f.; **gestell**, f. = boven|verdieping; -stel.

Obergewalt, w. = oppermacht.

oberhalb, Präp. mit Gen. = boven.

Oberhand, w. = bovenhand, handwortel; overhand; die D. gewinnen, behalten, haben = de overhand krijgen, behouden, hebben.

Oberhandelsgericht, f. = hoogste handelsrechtbank.

Oberhaupt, f. = opperhoofd.

Oberhaus, f. = bovenhuis; Hoogerhuis, Heerenhuis, Eerste Kamer.

Oberhaut, w. = opperhuid.

Oberhemd, f. = overhemd.

Oberherr, m. = opperheer, soeverein.

oberherrlich = soeverein.

Oberherrlichkeit, w. = soevereine macht, soevereiniteit.

Oberherrschafft, w. = opperheerschappij.

Oberhirt, m. = hoogste herder (ook van geestelijken gezegd).

Oberhofgericht, f. = hoogste gerechtshof.

Oberhofmarschall, m.; **meister**; **meisterin**, w.; **-prediger**, m. = opperhof|maarschalk; -meester; -meesteres; -prediker.

Oberhoheit, w. = hoogste macht, suzeriniteit.

Oberholz, f. = hoog hout.

Oberin, w. -, -nen = overste (van een klooster enz.).

oberirdisch = op de aardoppervlakte.

Oberitalien, f. = Opper-Italië.

Oberjäger, m. = opperjager; onderofficier bij de jagers.

Oberjägermeister, m. = opperjagermeester.

Oberkellner, m. = eerste kelner, oberkellner.

Oberkiefer, m. = bovenkaak.

Oberkirchenrat, m. = hooge kerkeraad.

Oberklassen, Pl. = hogere klassen.

Oberkleid, f. = opper-, bovenkleed.

Oberkommando, f. = hoofdkommando.

Obertopf, m. = bovendeel van 't hoofd.

Oberkörper, m. = bovenlichaam, -lijf.

Oberkriegsgerichtsrat, m. = auditeur-generaal.

Oberland, f. = bergland, bovenland.

Oberlandesgericht, f. = gerechtshof, hoogste provinciale rechtbank.

oberlastige Schiff = overlastig, topzwaarschip.

Oberleber, f. = bovenle(d)er.

Oberlehnsherr, m. = opperleenheer.

Oberlehrer, m. = hoofdonderwijzer; leeraar (bij 't middelbaar onderwijs).

- Oberleib**, m. = bovenlijf.
Oberleitung, m. = hoofdleiding, hoofdbe-
Oberlicht, f. = bovenlicht. [stuur.
Oberleut(e)nant, m. = eerste luitenant.
Oberlippe, w. = bovenlip.
Obermacht, w. = overmacht; hoogste macht.
Obermeister, m. = overman (van een gild).
Oberon, m. = Oberon, elfekoning.
Oberpaltz, w. = Hooge Paltz.
Oberpfarer, m. = eerste geestelijke.
Oberpostamt, f. = hoofdadministratie der
 posten.
Oberpostdirector, m. = directeur-generaal
 der posten.
Oberpostmeister, m. = postmeester-generaal.
Oberpostsekretär, m. = kommissie (bij de
 posten).
Oberpräsident, m.; -prediger, m. = eerste
 president (ook: Commissaris der Koningin);
 e. predikant.
Oberpriester, m. = opperpriester.
Oberprima, w. = hoogste klasse (6de v. h.
 gymnasium).
Oberprimaner, m. = leerling hoogste (6de)
 klasse.
Oberrabbiner, m. = opperrabijn.
Oberrealschule, w. = middelbare school
 (eenigszins overeenkomende met onze Hoogere
 burgerschool met 5-jarigen cursus).
Oberrechnungskammer, w. = algemeene
 rekenkamer.
Oberregierungsrat, m. = hoofdreferendaris
 (ook een titel).
Oberreichsanwalt, m. = procureur-generaal.
Oberreйн, m. = Bovenrijn.
Oberreйнisch = Bovenrijnsch.
Oberrichter, m. = opperrechter, eerste rechter.
Oberrinde, w. = bovenkorst.
Oberrod, m. = overjas.
[Ober], f. = (öferr.) room. **Oberstschaum**,
 m. = slagroom.]
Obersachsen, f. = Oppersaksen.
Oberstabs, m. = algemeene of hoofdstelling (in
 een sluitrede), major.
Oberschenken, m. = bovendien, -schenkel.
Oberschlächtige Mühle = bovenslagmolen.
Oberschlesien, f. = Opper-Silezië.
Oberschulrat, m. = inspecteur (van onderwijs).
Oberschwester, w. = hoofdzuster.
 I. **Oberst** = opperst, bovenst, hoogst; zie ook
 ober II.
 II. **Oberst**, m. -en, -en = kolonel.
Oberstaatsanwalt, m. = procureur-generaal.
Oberstabsarzt, m. = dirigeerend officier van
 gezondheid 3e klasse.
Oberstallmeister, m. = opperstalmeester.
Obersteiger, m. = eerste mijnwerker.
Obersteuerdirektor, m. = directeur van de
 belastingen.
Obersteuerernehmer, m. = hoofdontvanger.
Obersteuerkollegium, f. = belastingraad.
Oberstimme, w. = bovenstem.
Oberst(lieutenant), m. = luitenant-kolonel.
Oberstod, m. = bovenverdieping.
Oberstübchen, f. = bovenkamertje; hersens,
 bol; bei ihm ist es nicht ganz richtig im D. =
 hij is niet helemaal pluis in den bol.
Oberstube, w. = bovenkamer.
Oberstuppe, w. = kopje.
Oberstteil, m. = bovendeel.
Obertribunal, f. = noog-gerechtshof.
Oberwachtmeister, m. = majoor.
Oberwärts = opwaarts, naar boven, bovenaan.
- Oberwasser**, f. = opper- of bovenwater; er
 hat D. = hij is in 't voordeel.
Oberwelts, w.; -wind, m.; -zeug, f. = boven-
 wereld; -wind; -goed.
Oberzahlmeister, m. = kapitein-kwartier-
 meester.
Oberzeremonienmeister, m. = oppercere-
 moniemeester.
Oberzollamt, f. = hoofdouanekantoor.
obgleich = ofschoon, hoewel, al.
Obhut, w. = hoede, bescherming.
obig = bovenstaand, vorenstaand, bovenge-
 noemd.
Objekt, f. -(e)s, -e = objekt, voorwerp.
objektiv, objektiv = objektief, zakelijk.
objektiv(glas), f. = objektief (in een kijker).
objektivität, w. = objektiviteit.
objektträger, m. = voorwerptafel.
oblate, w. -, -n = ouwel; oblie.
obliegen, ft. (h.) = rusten op, opgedragen
 zijn aan; [zich toeleggen op, zich wijden aan,
 zich voortdurend bezighouden met]; ihr allein
 lag die Erziehung ihrer Kinder ob = op haar
 alleen rustte de . . . ; er liegt dem Studium ob =
 hij wijdt zich aan de studie].
obliegenheit, w. -, -en = verplichting,
 plicht, taak.
obligat = obligaat, verplicht.
Obligation, w. -, -en = obligatie, schuld-
 brief; verplichting.
obligatorisch = obligatorisch, obligatoor,
 verplicht(end).
obligo, f. -s, -s = obligo, verplichting,
 waarborg, verantwoordelijkheid.
oblique Rede = indirecte rede; oblique r.
obitus = afhankelijke naamval.
Obliteration, m. -, -en = oblitteratie,
 schriftdelging, vernietiging; dichtgroeiing van
 ruimten.
oblong = langwerpig.
oblongum, f. -s, ..gen u...ga = langwer-
 pige rechthoek.
Obmacht, w. = macht, gezag, overmacht].
Obmann, m. -(e)s, ..männer = hoofdman,
 leider; scheidsrechter, hoofd van de jury.
Obse, zie Sobse.
Obse, zie Sobse.
obolos, obolus, m. -, - u. Obolen =
 obool, kleine munt, scherfje.
Obotriten, Pl. = Obotriten (een Slavische
 stam in 't tegenw. Mecklenburg).
Obseheit, w. -, -en = overheid; [macht,
 gezag].
obseheitlich = van de overheid, van over-
 heidswege; o...e Gewalt = macht der over-
 heid; o...e Person = overheidspersoon.
Obse, **Obse**, m. -en, -en = overste,
 kolonel.
obse = ofschoon, hoewel.
obseweben, f. (h.) = te wachten staan,
 ophanden zijn, boven 't hoofd hangen.
obse etc., zie obse etc.
obsequien, Pl. = lijkfeest, -dienst.
obsebanz, w. -, -en = observantie, regel,
 gebruik, zede, tucht.
obsevation, w. -, -en = observatie,
 waarneming.
obseatorium, f. -s, ..rien = observato-
 rium, sterrewacht.
obseidant, m. -(e)s = obsidiaan, lavaglas.
obseigen, f. (h.) (einem) = zegenvieren
 over.
obseur = obskuur, duister, onbekend, gering.

Obskurant, m. -en, -en = obskurant, duisterling, domper.
Obskurantisme, m. - = obskurantisme, dompergeest, verlichtingshaat.
obsoleet = obsolete, verouderd.
Ob'sorge, m. -, zie Ob'su'tl.
Ob'st (spr. oopst), f. -es = ooft, vruchten, fruit; (*iron.*) ich danke für D. (und Süßfrüchte) = ik dank voor de vriendelijke attentie.
Ob'stand, m. -(e)s = tegenstand; D. halten = tegenstand bieden].
Ob'stbaum, m.; -baumzucht, w. = vrucht- of ooftboom; -boomkwekerij.
Ob'stbrandwein, m. = vruchtebrandewijn.
Ob'stbrecher, m. = plukhaak, plukker.
Ob'stbarre, w. = ooftdroozolder.
ob'stchen, unr. (h.) = weerstaan].
ob'sten, f. (h.) = ooftinzamelen.
Ob'sterente, w.; -essig, m. = vruchte|oogst; -azijn.
Ob'stetric, w. - = obstetrica, verloskonde.
Ob'stfrau, w. = fruitvrouw.
Ob'stgarten, m. = boomgaard.
Ob'stgotin, w. = godin van 't ooft, Pomona.
Ob'sthandel, m.; -händler, m.; -höfer, m.; -handlung, w. = fruit|handel; -koopman; -venter; -winkel.
ob'stinaat = obstinaat, hardnekkig, koppig, eigenzinnig.
Ob'stipation, w. -, -en = obstipatie, verstopping.
Ob'stjahr, f.; -fahn, m.; -fammer, w. = ooft- of vruchte|jaar; -schuit; -kamer.
Ob'stkeller, m.; -keller, w.; -fern, m. = vruchte|kelder; -pers; -pit.
Ob'stforb, m. = fruitmand.
Ob'stkunde, -lehre, w. = ooftkunde.
Ob'stmarkt, m. = fruitmarkt.
Ob'stmoss, m. = zachte vruchtwijn.
Ob'stplanzung, w. = ooftaanplanting.
ob'streich = ooft-, vruchterijk.
Ob'struktion, w. -, -en = obstructie, hardlijvigheid, belemmering in 't nemen van een besluit.
Ob'stwein, m. = vruchtwijn.
Ob'stzeit, m.; -zucht, w. = ooft|tijd; -teelt.
ob'szön = obscene, onfatsoenlijk, onzedelijk, vuil.
Ob'szönität, w. -, -en = obsceniteit, onzedelijkheid.
ob'walten, f. (h.) = heerschende zijn, heerschen, bestaan, aanwezig zijn; [macht hebben]; unter den o. den Umständen = in de gegeven omstandigheden.
ob'wohl, **ob'zwar** = ofschoon, hoewel, al.
Occident zc., zie O'fzident zc.
Ocean zc., zie O'zean zc.
Ochlokrat, m. -en, -en = ochlokraat.
Ochlokratie (spr.: ..tie), w. -, -n = ochlokratie, heerschappij van 't plebs.
ochlokratisch = ochlokratisch.
Och's, **Och'se**, m. ..jen, ..fen = os; da stehen die Ochsen am Berge = nu zijn we (ben ik enz.) ten einde raad; er spannt den Ochsen hinter den Pflug = hij spannt de paarden achter den wagen; was weiß der Ochse vom Sonntag? = wat weet een boer van sabbat?
och'sen, f. (h.) = blokken, vossen.
Och'senauge, f. = osseog, grootoog, koloog; rond gevelgat of dakvenster; spiegelei; (*plant*) koeieog.
och'senäugig = grootoogig.
Och'senbauer, m. = osseboer, boer die met ossen op 't land werkt.

Och'senfleisch, f.; -geschlecht, f.; -handel, m. = osse|vleesch; -geslacht; -handel.
Och'sen|händler, m.; -haut, w.; -hirt, m. = osse|handelaar; -huid; -hoeder.
Och'sen|kuecht, m.; -kopf, m.; -markt, m. = osse|drijver; -kop; -markt.
och'senmäsig = als een os, als van een os, stom, onbehouwen.
Och'sen|schwanz, m.; -stall, m. = osse|staart; -stal.
Och'sentour, w. = ancienniteit; nach der D. = volgens ancienniteit.
Och'sentreiber, m. = ossedrijver.
Och'senzieher, m. = bullepees.
Och'senzunge, w. = ossetong (ook planta.).
och'sig = als een os; erg lomp, onbehouwen; er ist o. reich = hij is stom rijk.
Och'ser, m. -s = oker, berggeel.
och'serartig = okerachtig.
Och'sot zc., zie O'itrot zc.
Och'st zc., zie O'fult zc.
ob. = ober.
Och'stfe, w. -, -n = odaliske, dienaressen in den harem, kamermeisje.
Ode, w. -, -n = ode, lofdicht.
I. ode = woest, onbewoond, onbebouwd, kaal, doodsch, eenzaam; ödes Öerde = nietige, onbeduidende praai; es wurde ihm öb' im Magen = leeg in de maag; ein öber Kerl = een slauwe, laffe, saaie, droge vent; ein öber Felsen = een barre rots.
II. Ode, w. -, -n = woestijn, woestenij, eenzaamheid, leegte.
Odem, m. -s = (poët.) adem.
öden, f. (h.) (einen) = vervelen.
Odedichter, m. = odedichter, liederdichter.
Odeon (spr.: ..ö), f. -s = Odeon, muziekzaal.
oder = of; entweder ...oder = of ...of, 't één of 't ander; o. aber = of wel; o. ob = dan of.
Oder, m. = Oder.
Odermennig, m. -(e)s = agrimonie.
Odeum, zie O'deon.
Odeur, w., m. u. f., Pl.: -s u. -e = odeur.
Odien, m. = Odien, Wodan.
odios = odieus, afschuwelijk, onuitstaanbaar.
Oodium, f. -s = odium, haat.
Odyssee, w. - = Odyssee; (fig.) zwerftocht.
Odysseus, m. = Odysseus, Ulysses.
Oefen, f. -s, -n = kachel, oventje.
Ofen, m. -s, Ofen = kachel, oven; damit laßt man feinen Hund vom D. = daarmee richt men niets uit, dat helpt allemaal niet; er laßt immer hinter dem D. = hij zit altijd thuis; man laßt feinen hinter dem D., man habe denn selbst dahinter gestekt = zoo de waard is, vertrouwt hij zijn gasten.
Ofenauflaß, m. = bovenstuk, kop van een kachel, wat boven op een kachel ter versiering enz. is aangebracht.
Ofenbank, w. = bank bij den haard.
Ofenblech, f. = ovendeur.
Ofengabel, w. = rakelstok, -ijzer, ovengaffel.
Ofenhafer, m. = huishen, iem. die altijd bij de kachel zit.
Ofentafel, w. = tegel.
Ofenflapfe, w. = klep, sleutel (van de kachel).
Ofenfrühe, w. = ovenroer, krabber.
Ofenloch, f. = ovengat, -mond.
Ofenplatte, w. = plaat (bij oven of kachel).
Ofenröhre, w. = kachelpijp; ovenruimte.
Ofenschaufel, w. = schep, schop.

Ofenschirm, m.; -spiel, f.; -tür, w. = kachel|scherm; -spel; -deur.
offen = open, ontvankelijk, toegankelijk, openhartig, vrij-uit, openbaar, vrij; er hat einen offenen Kopf = een helder hoofd, vluggen kop; sein Gemüt ist jedem Eindrud o. = zijn gemoed is voor elken indruk ontvankelijk; auf offener Straße = op den openbaren weg; bei offener Türen = met open deuren; eine offene Stelle = een vacante, open plaats; o. . . e Handelsgejellschaft = vennootschap onder een firma; der Bäcker hat noch o. = de bakker is nog open; o. gesagt = eerlijk gezegd.
offenbar u. **offenbar** = blijkaar, duidelijk, klaarblijkelijk, openbaar.
offenbaren, schw. (h.) = openbaren (ein Geheimnis, seine Gedanken, sein Herz); sich einem o. = zijn hart voor iem. uitstorten; es wird sich bald o. = 't zal spoedig blijken, bekend worden.
offenbarer, m. -s, - = openbaarder, ontdekker.
offenbarung, w. -, -en = openbaring.
offenbarungseid, m. = manifestatieëed.
offenbarungsglaube, m. = geloof in de Openbaring.
offenheit, w. -, -en = openheid, openhartigheid, oprechtheid, goedrondheid.
offenherzig = openhartig, vrijuit.
offenherzigkeit, w. - = openhartigheid.
offenkundig = openlijk of algemeen bekend, publiek.
offenkundigkeit, w. - = algemeene bekendheid, openbaarheid, publiciteit.
offensivität = klaarblijkelijk.
offensiv = offensief, aanvallend.
offensivbündnis, f. = offensief verbond.
offensiv, w. - = offensieve, aanval; die D. ergreifen = tot den aanval overgaan.
offensivkrieg, m. = offensieve, aanvallende oorlog.
öffentlich = openbaar (Unterricht, Sitzung, Gottesdienst, Gebäude); publiek (Prüfung, Meinung, Geheimnis); auf öffentlicher Straße = op den openbaren weg; auf öffentliche Kosten = op algemeene kosten; in 't openbaar (auftreten, verhandeln, verkaufen).
öffentlichkeit, w. - = openbaarheid; an die D. treten = publiek worden.
offerieren, schw. (h.) = offereren; einem o. = iem. een offerte doen.
offer, te, w. -, -n = offerte, aanbod.
offizial, m. -(e)s, -e = officiaal, bisschoppelijke vikaris, kerkbestuurder.
offizialfache, w. = dienstzaak.
offizialverteidiger, m. = toegevoegd verdediger.
offiziant, m. -en, -en = officiant, ondergeschikt ambtenaar.
offiziell = officieel; o. werden = (van een engagement) publiek worden.
offizier, m. -(e)s, -e = officier.
offizierburde, m.; -examen, f.; -stelle, w. = officiers|oppasser; -examen: -plaats.
offizin, w. -, -en = officina, werkplaats, apotheek, drukkerij.
offiziell = officinaal, (als) geneeskrachtig (erkend).
offiziös = officieus.
offizium, f. -s, -zien = officie, plicht, taak.
öffnen, schw. (h.) = openen, open maken,

open doen; einem sein Herz ö. = zijn hart voor iem. uitstorten; sich ö. = opengaan.
Öffner, m. -s, - = portier, bediende.
Öffnung, w. -, -en = opening.
oft (öfter, am öftesten) = dikwijls, vaak; Inberhofft kommt o. = wat men niet verwacht, gebeurt soms 't eerst.
öfter = vaker, vaak, nogal dikwijls.
öfterer = vrij vaak, vrij dikwijls.
oftmaltig = herhaald, dikwijls herhaald.
oftmals = dikwijls, vaak, herhaaldelijk.
öftest, am öftesten = 't vaakst, 't meest.
ogival = ogivaal, spitsboogvormig.
oh! = ol **oha!** = ho! och! wel, wel!
Ohm, schw. (h.) = oom.
Ohm, m. u. f. -(e)s, -e; **Oh**, m. -, -en = aam; vochtmaat (ongev. 150 L.); Ohm (electrische maateenheid).
[Ohnd, Ohmet, f. -(e)s = naweide. öhnden, schw. (h.) = voor de tweede maal maaien.]
ohneweite = bij amen.
ohne, Präp. mit Aff. = zonder; o. mein Wissen = buiten mijn weten; zehn Personen, o. die Kinder = 10 personen, behalve...; es ist nicht ganz o. = er is wel wat vanaan; das ist nicht o. = dat is niet kwaad, niet mis; dat is flink.
ohne, **ohnedies** = buitendien, zonderdat, toch.
ohnein = buitendien, zonder dat, toch (al).
Ohnhaus, f. = Nergenshuizen.
Ohnehofe, m. - = sans-culotte.
ohnegeleihen = weergaloos, zonder weerga.
Ohnesorge, m. = zieltje-zonder-zorg.
ohnegeachtet, gefährt, längft, zie un|geachtet, gefährt, längft.
Ohnmacht, w. -, -en = machteloosheid, onmacht, slauwte, bewusteloosheid.
ohnmächtig = machteloos, niet bij machte, bewusteloos, slauw, buiten kennis.
oh! = oho!
Ohr, f. -(e)s, -en = oor; ezelseer (in een boek); das will ich mir hinter's D. schreiben = dat zal ik in mijn oor knoopen; her wird gern tauben Ohren predigen = (fig.) voor doove ooren preeken; ich fand ein geneigtes D. = een welwillend gehoor, open oor; er läßt dem Teufel ein D. ab = hij liegt tien advokaten omver; bis über die Ohren verliert, in Schulden = tot over de ooren verliest, in de schulden; er läßt sich nicht über's D. hauen = hij laat zich niet bestemen, afzetten; einen hinter die Ohren schlagen = iem. om zijn ooren geven; das ist mir zu Ohren gekommen = dat is mij ter oore gekomen; er hält die Ohren steif = hij houdt zich flink, dapper; zie ook faul|tdid, Fiöh, Itegen.
Ohr, f. -(e)s, -e = oog (van een naald), oor (van een kan e. d.), hengel, gat in een bijl (voor den steel).
öhren, schw. (h.) = oogen in de naalden maken.
Ohrnarzt, m.; -beichte, w. = oor|arts; -biecht.
ohrenbetäubend = oorverdoovend.
Ohrenbläser, m.; -bläserci, m. = oor|blazer; -blazerij.
Ohrdiener, m. = mooi|prater, vleier.
Ohrenbrausen, f.; -fleidermaus, w.; -fluh, m.; -klappe, w. = oor|gesuis; groot-vleermuis; -vloed (of -vloeiing); -klep (of -lap).
Ohrnklingen, f.; -krankheit, w.; -reihen, f. = oor|getuit; -ziekte; -pijn.

- Ohr'en|ausen**, f.; **schmalz**, m.; **schmauz**, m. = oor|gesuis; -smear; -genot (of -stree-ling, verlu-tiging voor 't oor).
- Ohr'en|schmerz**, m.; **zeuge**, m. = oor|pijn; -getuige.
- Ohr'leule**, m.; **seige**, m. = oor|uil (ransuil, velduil); -veeg (-vijg).
- ohr'feigen**, f. w. (h.) = om de ooren slaan.
- Ohr'finger**, m.; **gehänge** (ob. **gehent**), f.; **tiffen**, f. = oor|vinger (pink); -hanger (-tooi); -kussen.
- Ohr'lappchen**, f. = oorlelletje.
- Ohr'loch**, f. = gaatje in 't oor.
- Ohr'löffel**, m.; **muschel**, w.; **ring**, m. = oor|lepel'tje (-peuter); -scheip; -ring (-knop).
- Ohr'schnecke**, m.; **spritze**, w.; **trommel**, w. = oor|slak; -spuitje; -trommel.
- Ohr'wurm**, m.; **zibfel**, m. = oor|worm; -tipje (-lel).
- Ohs'fah**, f. = hoos, schep.
- oje' oje'mine'** = o jee! o jeminee!
- o. R.** = ohne Rosten.
- Oari'na**, w. -, .nen = okarina.
- Oeani'de**, zie **Ozeanide**.
- okult'** = okkult, geheim, verborgen.
- Oonom'**, m. -en, -en = oekonoom, land-huishoudkundige, beheerder van een (groot) landgoed; huishouder, huisbestuurder (van een groote inrichting).
- Oono'mennühe**, w. = hooge pet.
- Oonomie'**, w. -, -n = oekonomie, (land)-huishoudkunde; doelmatige inrichting, samen-stelling; boeregoed.
- Oonomie'gebäude**, zie **Wirt'schaftsge-bäude**.
- oono'misch** = oekonomisch; zuinig; geldelijk.
- Otae'der**, f. -s, -e = oktaëder, achtyvlak.
- Otant'**, m. -en, -en = oktant (een astron. werktuig).
- Otab'**, f. -s, -e = octavo.
- Ota'ba**, m. -, .ben = achtste klasse (laagste van 8 klassen).
- Otab'band**, m.; **format**, f. = octavo|deel; -formaat.
- Ota'be**, w. -, -n = octaaf.
- Otabian'**, m. = Octavianus.
- Ottett'**, f. -(e)s, -e = oktett, achtstemmig muziekstuk.
- Otto'ber**, m. -(s), -e = October.
- Ottodez'**, f. -es, -e = octodecimo.
- Ottagon'**, f. -(e)s, -e = oktagoon, acht-hoek.
- Ottroi'** (spr.: *oktrwà*), m. u. f. -(s), -s = octrooi.
- ottrobie'ren**, f. w. (h.) = octroyeeren, op-leggen, wettigen.
- Ofular'**, f. -(e)s, -e = oculair, oogglas (in een kijker).
- Ofular'inspektion**, w. = schouwing.
- Ofulation'**, w. -, -en = oculatie, enting.
- Ofuli**, ob. **Ofulifonntag**, m. = Oculi (de 3de Zondag in de Vasten).
- ofulie'ren**, f. w. (h.) = oculeeren.
- Ofulist'**, m. -en, -en = oculist, oogarts.
- ofume'nisch** = oekumenisch, algemeen (kerk-vergadering bijv.).
- Ozident'**, m. -(e)s = occident, westen, avondland.
- ofzidentia'(tisch)** = occidentaal, westelijk.
- O. E.** = östliche Länge: oosterlengte.
- Ol**, f. -(e)s, -e = olie; in **O.** malen = in olieverf schilderen.
- Ol'baum**, m.; **berg**, m. = olij|boom; -berg.
- Ol'bild**, f. = beeld of portret in olieverf.
- Ol'blatt**, f. = olij|blad.
- ol'denburgisch** = Oldenburgsch.
- Ol'druck**, m. = olievertsteendruk.
- Olean'der**, m. -s, -e = oleander.
- Olean'ter**, m. -s, -e = olijfwilg.
- Olein'**, f. -(e)s = oleïne.
- ö'len**, f. w. (h.) = oliën, zalven.
- Ol'farbe**, w. = olievert.
- Ol'farbendruck**, m. = olievertdruk.
- Ol'fah**, f.; **flafche**, w.; **steden**, m. = olie|vat; -flesch; -vlek.
- Ol'frucht**, w. = olij; oliehoudende vrucht (raapzaad, koolzaad).
- Ol'garten**, m. = olijvetuin.
- Ol'gemäde**, f.; **geschmack**, m.; **gewächš**, f. = olie|verschilderij; -smaak; -houdend gewas.
- Ol'göhe**, m. = stijve, domme lummel, botmuil (er steht da, gloht wie ein **O.**).
- Ol'horn**, f. = oliehoorn.
- ö'licht**, **ö'lig** = olieachtig, vettig, vol olie.
- Oligarchie'**, w. -, -n = oligarchie, heerschap van enkelen.
- oligar'chisch** = oligarchisch.
- Ol'im**: zu **Ol'im's** Zetten = in de tijden van **Ol'im**, in 't jaar nul.
- Ol'be**, w. -, -n = olij.
- Ol'ben|baum**, m.; **ernte (-lese)**, w.; **farbe**, w. = olij|boom; -oogst; -kleur.
- ol'ben|farbig**; **förmig**; **grün** = olij|kleur-ig; -vormig; -groen.
- Ol'ben|holz**, f.; **lese**, w.; **öl**, f. = olij|hout; -oogst; -olie.
- Ol'iver**, m. = Olivier.
- Ol'kanne**, w.; **krug**, m.; **kuchen**, m.; **lampe**, w. = olie|kan; -kruik; -koek (of lijnkoek); -lamp.
- Ol'a podri'da** (spr.: *olja...*), w. - = olla-podrida, mengelmoes, allegaartje.
- Ol'm**, m. -(e)s, -e = salamander; molm.
- Ol'malerei**, w. = olievertschildering.
- Ol'mühle**, w.; **müller**, m. = olie|molen; -slager (bezitter van een oliemolen).
- Ol'papier**, f.; **planze**, w.; **faat**, w.; **schläger**, m. = olie|papier; -plant; -zaad; -slager.
- Ol'fiih**, f. -es = glycerine.
- Ol'lung**, w. -, -en = 't oliën, zalving; **leste** **O.** = laatste oliesel.
- Ol'wald**, m.; **zweig**, m. = olij|bosch; -tak.
- Olymp'**, m. -(e)s = Olympus; (in Theater) engelebak.
- Olympia'de**, w. -, -n = Olympiade.
- Olymp'ier**, m. -s, -e = bewoner van den Olympus, god.
- olymp'isch** = Olympisch.
- O'mega** u. **O'mega**, f. -(s), -s = Omega.
- Omelet'te**, w. -, -n; **O.**, f. -(e)s, -e = omelet.
- O'men**, f. -s, **O'mina** = omen, voortekenen.
- ominös'** = ominous, kwaad voorspellend.
- Omn'ibus**, m. - u. ..busjes, - u. ..busje = omnibus.
- omnipotent'** = omnipotent, almachtig.
- Omnipotent'**, w. - = omnipotentie, almacht.
- Omnivo'ren**, Pl. = omnivoren.
- Onanie'**, w. - = onanie.
- onanie'ren**, f. w. (h.) = onaneeren.

Onaift, m. -en, -en = onaiſt.
Onega-See, m. = Onegameer.
Onfel, m. -ſ, - = oom.
Onomaſtifon, f. -ſ, .. fa u. . . fen = onomaſtikon, naam-, zaak- en woordelijſt; verjaringsvers.
onomatopoe'tiſch, **onomatopoe'tiſch** = onomatopoe'tiſch, klanknaboetsend.
Onomatopoe'ie, w. -, -n = onomatopee, klanknaboetsing.
Ontologie', w. -, -n = ontologie, leer van 't zijn, van 't beſtaan, zijnsleer.
Onyx, m. -(e)ſ, -e = onyx.
O. P. A. = Ober-Poſt-Amt.
opaf = opaak, ondoorzichtig, dicht.
Opal, m. -(e)ſ, -e = opaal.
Opazität, w. - = opaciteit, ondoorzichtigheid, dichtheid.
Opera, w. -, -n = opera.
Operateur, m. -ſ, -e = operator, operateur.
Operation', w. -, -en = operatie.
operatiſ' = operatief, van de operatie.
Operette, w. -, -n = operette.
operieren, ſch.w. (h.) = opereeren.
Opement, f. -(e)ſ = operment, koningsgeel.
Opern|dichter, m.; **direktor**, m.; **glaſ**, f. (ob. **guder**, m.) = opera|dichter; -direkteur; -kijker (tooneelkijker).
Opern|haus, f.; **ſaal**, m.; **ſänger**, m.; **tekt**, m. = opera|gebouw; -zaal; -zanger; -tekst.
Opfer, f. -ſ, - = offer, offerande, ſlachtoffer; er ſiel zum D. des Volkſhaffes ob. dem Volkſhaffe zum D. = hij viel als een offer van den volkshaat; ein D. darbringen = een offer brengen; er ſchente kein D. = hij ontzag geen opoffering.
Opfer|altar, m.; **binde**, w.; **diener**, m.; **dienſt**, m. = offer|altaar; -band; -dienaar; -dienſt.
Opferer, m. -ſ, - = offeraar.
Opfer|feſt, f.; **flamme**, w.; **freudigkeit**, w. = offer|feest; -vlam; -vaardigheid.
Opfer|geſch, f.; **geld**, f.; **ſaſten**, m. = offer|vat; -geld; -kist.
Opfer|lamm, f.; **mahl**, f.; **meſſer**, f. = offer|lam; -maal; -mes.
op'fern ſch.w. (h.) = offeren; opofferen.
Opfer|priester, m.; **rauch**, m.; **ſchale**, w. = offer|priester; -damp; -schaal.
Opfer|tod, m.; **tier**, f.; **tod**, m. = offer|blok; -dier; -dood.
Opferung, w. = offering; **Maria Opferung**, w. = Maria-prezentatie (21 Nov.).
Opferwein, m. = offerwijn.
opferwillig = offervaardig.
Opht, m. -(e)ſ = ofiet, slangsteen.
Opiat, f. -(e)ſ, -e = opiaat, opiumhoudend middel.
Opium, f. -ſ = opium.
opiumhaltig = opiumhoudend.
Opiumraucher, m. = opiumschiiver.
Opodeldot, f. u. m. -ſ = opodeldok.
Opoſſum, f. -ſ, -ſ = opossum (een Virginiſch buideldier).
Opponent', m. -en, -en = opponent, tegenſtander (in 't debat).
oppone'ren, ſch.w. (h.) = opponeeren.
opportuun' = opportuun, met de tijdsomſtandigheden in overeenſtemming.
Opportuniſ'mus, m. - = opportunisme.
Opportuniſt', m. -en, -en = opportunist.
Opportunität, w. -, -en = opportuniteit.
Oppoſition, w. -, -en = oppoſitie.

oppoſitionell' = oppoſitioneel, tot de oppoſitie behoorende, oppoſitie ...
Oppoſitionſ|blatt, f.; **partei**, w. = oppoſitie|blad; -partij.
Op'tatiſ' u. **Op'tatiſ'**, m. -(e)ſ, -e = optatief, wenselijkheidswijze.
opte'ren, ſch.w. (h.) = opteeren, kiezen, beſluiten.
Op'tik, w. - = optika, leer van 't licht.
Op'tiker, m. -ſ, -; **Op'tikus**, m. -, -ſe = optikus, gezichtkundige, vervaardiger van oogglazen.
Optima'ten, Pl. = optimaten, voorna'men.
Optimiſ'mus, m. - = optimisme.
Optimiſt', m. -en, -en = optimist.
optimiſ'tiſch = optimiſtiſch.
op'tiſch = optiſch, 't gezicht betreffende; optiſche Gläſer = lenzen; optiſche Täuſchung = gezichtsbedrog.
Optome'ter, f. u. m. -ſ, - = optometer, werktuig om de ſcherpte van 't oog te meten.
opulent' = opulent, machtig, rijk, weelderig.
Opulenz', w. - = opulentie.
Opus, f. -, Opera = opus, werk.
Ör, f. u. m. -(e)ſ, -e = ör (Zweedsch geldſtukje: 0,675 cent).
Orakel, f. -ſ, - = orakel.
orakelhaft, **mäßig** = orakelachtig.
Orakel|ſpruch, m.; **ton**, m. = orakel|ſpreuk; -toon.
oral' = mondeling.
Orakle, f. -ſ = orale (hoofdzoek van den paus).
Oran'ge (spr.: *orazje*), w. -, -n = oranje-appel, sinaasappel.
Orangerie' (spr.: *orazjerie*), w. -, -n = orangerie.
oran'gefarben ob. **farbig**; **gelb** = oranje|kleurig; -geel.
Oran'geſtuch, m. = Oranjerivier.
Oran'gen|baum, m.; **blüte**, w.; **händler**, m. = oranje|boom; -bloesem; -(of sinaas)appelkoopman.
Oran'ge|tan(g), m. -ſ, -ſ = oranje-oetan(g).
Oran'ten, f. = Oranje.
Oran'ter, m. -ſ, - = (een) Oranje.
Oran'jeſtuch, m. = Oranjerivier.
Orant, m. -(e)ſ, -e = rood leeuwebekje; marjolein.
Oratio obli'qua, w. - = indirecte rede.
Oratio rec'ta, w. - = directe rede.
orato'riſch = oratorisch.
Orato'rium, f. -ſ, .. rien = oratorium.
Orche'ſter (spr.: *ork.*), f. -ſ, - = orkeſt.
orche'ſtral' = orkeſtraal.
Orche'ſtrion, f. -ſ, .. rien = orcheſtrion, groot orgel.
Orchi'dee, w. -, -n; **Orchi'de'pflanze**, w. = orchidee.
Or'eus, zie *Orfus*.
ord. = ordinar.
Orda'ten, Pl. = ordaliën, godsoordeelen.
Or'den, m. -ſ, - = (klooster-en ridder)orde.
Or'densband, f. = ordelint; (vlinder) weeskind: das rote D. = 't roode w.; das blaue D. = 't blauwe w.
Or'densbruder, m. = ordebroeder (van een ridderorde); ordesbroeder (van een geestelijke orde).
Or'densfeſt, f. = ordefeest.
Or'densgei'tlicher, m. = monnik, ordesbroeder.
Or'densge'lübde, f. = gelofte.
Or'densge'ſellſchaft, w. = ordesverbroedering, -broederschap, congregatie.

- Or'denshaus**, f. = ordeshuis.
Or'densketten, w. = ordketen.
Or'denskleid, f. = ordeskleed.
Or'denskreuz, f.; **pfriinde**, w.; **regel**, w.; **ritter**, m. = orde|kruis; -inkomsten; -regel; -ridder.
Or'densschwester, w. = geestelijke zuster.
Or'densstern, m. = ordester, -kruis.
Or'densverbrüderung, w. = broederschap.
Or'denswesen, f. = ordewezen.
Or'denszucht, w. = kloostertucht.
ordentlich = gewoon, ordelijk, ordelievend, net, fatsoenlijk, oppassend, behoorlijk, bepaald, geregeld; o..er Professor, Richter = gewoon professor, rechter; ein o..er Mann = een net, fatsoenlijk, ordelijk man; o..es Mädchen = oppassend meisje; er trinf o. = behoorlijk; mir wurde o. angft = ik werd bepaald bang.
Or'der, m. -, -n = order, bevel; bestelling, order; bis auf weitere D. = tot nader orde; D. parieren = gehoorzamen.
Or'derzettel, m. = ordernota.
Or'dinalia, Pl. = ranggetallen.
Or'dinalzahl, w. = ranggetal.
ordinär = gewoon, alledaagsch.
Ordinariat, f. -(e)s, -e = ordinariaat, hoofd-leeraarsambt.
Ordinarius, m. -, ..rien = klassevoogd, hoofdleeraar; gewoon professor; bisschop; geneesheer.
Ordina'te, w. -, -n = ordinaat.
Ordination, w. -, -en = ordinatie, inwijding, bevestiging van een geestelijke; ook: (medisch) voorschrift.
ordine'ren, fchw. (h.) = ordineeren, inwijden, inzegenen; (med.) voorschrijven.
ord'nen, fchw. (h.) = ordenen, regelen, schikken, rangschikken.
Ord'ner, m. -, -s = regelaar, schikker, voorzitter.
Ord'nung, w. -, -en = ordening, regeling, orde, regel; [verordening]; orde, klasse; volgorde.
ord'nungslievend = ordelievend.
ord'nungsmäßig = overeenkomstig de orde, regelmatig, methodisch, behoorlijk.
Ord'nungsruf, m. = 't tot-de-orde-roepen; ben D. verhängen (über einen) = iem. tot de orde roepen.
ord'nungswidrig = in strijd met de orde, wanordelijk.
Ord'nungszahl, w. = ranggetal.
Or'donnanz, w. -, -en = ordonnantie, bevel; ordonnaans (militair, die voortdurend ten dienste van een bevelvoerend officier gereed is).
Or'donnanzhaus, f. = soldatelogies.
ordonnanzmäßig = volgens ordonnantie.
Or'donnanzoffizier, m. = ordonnansofficier.
Or'dre, zie **Or'der**.
Orea'de, w. -, -n = oreade, berg-, bosch-nymf.
Organ, f. -(e)s, -e = orgaan.
Organisation, w. -, -en = organisatie.
Organisator, m. -s, ..to'ren = organizer.
organisatorisch = organizerisch, organizeerend.
organisch = organisch.
organise'ren, fchw. (h.) = organizeeren.
Organismus, m. -, ..men = organisme.
Organist, m. -, -en, -en = organist.
Orgea'de (spr.: *orzjade*), w. - = orgea'de, amandelmelk.
- Or'gel**, w. -, -n = orgel; orgel(plaats) in de kerk, koor.
Or'gelbalg, m.; **bau**, m.; **bauer**, m. = orgel|blaasbalg; -bouw; -maker.
Or'gelchor, m.; **gehäufte**, f. = orgel|koor; -kast.
orgeln, fchw. (h.) = orgelen, orgel spelen, tjingelen.
Or'gelpfeife, w.; **punft**, m.; **register**, f. = orgel|pijp; -punt; -register.
Or'gelspiel, f.; **spieler**, m.; **stück**, f. = orgel|spel; -speler; -(muziek)stuk.
Or'gellreter, m.; **wert**, f.; **zug**, m. = orgel|trapper; -werk; -register.
Or'gie (spr.: *org'ie*), w. -, -n = orgie, geheime godsdienst, slemperij.
Orient (spr.: *oorjent*), m. -(e)s = oriënt, oosten.
Orienta'le, m. -, -n = oriëntaal, oosterling.
orienta'lisch = oriëntaal, oostersch.
Orientalist, m. -, -en, -en = oriëntalist, kenner van de oostersche, in 't bijz. van de Semietische talen.
orientie'ren, fchw. (h.) = oriënteeren; **stch o.** = zich oriënteeren, zich thuis vinden.
Oriflamme, w. -, -n = oriflamme, oude rijksbanier van Frankrijk.
- I. **original** (spr.: *..g'ki...*) = origineel, oorspronkelijk.
II. **Original**, f. -(e)s, -e = origineel, oorspronkelijk stuk, minuut; zonderling; in D. = in 't origineel.
Originalausgabe, w.; **faktur**, w.; **gemälde**, f. = origineele uitgaaf; o. faktuur; o. schilderij.
Originalität, w. -, -en = originaliteit.
Originalurkunde, w. = minuut.
Originalverpachtung, w. = origineele verpakking.
originell = origineel.
Orino'fo, m. = Orinoko.
Ori'on, m. = Orion.
Orta'den, Pl. = Orkadens.
Ortan, m. -(e)s, -e = orkaan.
Orkus, m. = Orkus (onderwereld en beheerscher van de onderwereld).
Orleaan, m. -(e)s = orleaan, roode kleurstof.
Orleanist, m. -, -en, -en = Orleanist.
Or'leane (spr.: *..ä*), f. = Orleans.
Or'leane, m. -, - = orleans (een geweven stof).
Or'logschiff, f. = oorlogschip.
Or'muzd, m. = Ormuzd (de hoogste Goedheid).
Ornament, f. -(e)s, -e = ornament.
ornamente'ren, fchw. (h.) = ornamenteeren.
Ornamen'tik, w. - = ornamentiek, ornamentleer en -kunst.
Ornat, f. -(e)s, -e = ornaat, ambtsdracht.
Ornitho'log, m. -, -en, -en; **logie**, w. - = ornitho|loog (vogelkundige); -logie.
ornitholo'gisch = ornithologisch.
Orogno'stie, w. - = orognozie, gebergteleer.
Orographie, w. - = orografie, gebergtebeschrijving.
orogra'fisch = orografisch.
Orphe'um, f. -s, ..en = orpheon, concertzaal.
Orseil'le (spr.: *orzelle*), w. - = orseille, verfmos.
- I. **Ort**, m. -(e)s, -e u. Orter = plaats (ook voor stad, dorp), plek; an D. und Stelle = op de bestemde plaats, op zijn plaats; mit trafen an D. und Stelle ein = we kwamen ter bestemder plaatse aan; am hiesigen Orte =

hier ter plaatse, ahier; an allen Orten und Enden (ob. Enden) = aan alle kanten; am angeführten Orte = ter aangehaalterd plaatse; ich meines Orts = ik van mijn kant; höheren Orts = van hooger hand of aan 't hof; aller Orten = overal; daß lasse ich an seinen D. gestellt = dat laat ik daar; gehörigen Orts = ter geschikter, ter bevoegder plaatse.

Ort, m. u. f. -(e)s, -e = els, priem.

Ortsbeschreibung, m. = plaatsbeschrijving.

Ortsbreit, f. = hoekplank.

orthodox = orthodox.

Orthodoxie, w. - = orthodoxie.

Orthoëpie, **Orthoëpit**, w. = orthoëpie, uitspraakleer.

orthoëpisch = orthoëpisch, juist uitgesproken, de orthoëpie betreffende.

Orthographie, w. -, -n = orthografie, spelling.

orthograëpisch = orthografisch, juist (gespeld), de spelling betreffende, volgens de spelling.

Orthopädie, w. -, -n = orthopedie, geneezing van lichaamsverkrumming.

orthopädisch = orthopedisch.

Orthopädist, m. -en, -en = orthopedist.

örtlich = plaatselijk.

Örtlichkeit, m. -, -en = plaatselijkheid, plaats, plaatselijke toestand.

Ortolan, m. -(e)s, -e = ortolaan, tuinmerel.

Ortsadverb, f. = bijwoord van plaats.

Ortsangabe, w. = opgave van plaats.

Ortsbeschaffenheit, w. = plaatselijke gesteldheid.

Ortsbeschreibung, w. = plaatsbeschrijving.

Ortschaft, w. -, -en = plaats, plaatsje, stad, dorp, gehucht.

Ortsheit, f. -(e)s, -e = zwengel, zwenghout.

Ortsgebrauch, m.; **gedächtnis**, f. = plaatselijk gebruik; pl. of lokaal geheugen.

Ortsgeistlicher, m.; **pfarrrer**, m.; **polizei**, m.; **statut**, f. = plaatselijk(e) geestelijke; pl. dominee of pastoor; pl. politie; pl. reglement.

Ortsveränderung, w. = verandering van plaats.

Ortsvorsteher, m. = burgemeester, plaatselijk hoofd.

Oscillation zc., zie **Oszillation** zc.

Ose, w. -, -n = oog (voor een haak).

Ost, m. = Oziris.

Ost, m. = Oscar.

Ostma'ne, m. -n, -n = Ottoman, Osman, Turk.

ostma'nisch = Ottomansch, Osmansch, Turksch.

Ost, m. -(e)s, -e; **Osten** (korte ö), m. -s = oost, oosten, oostewind; **Ost**, Süb, West, bahelm ist am best = oost, west, thuis best.

Ostia'frita, f.; **amerita**, f.; **astien**, f. = Oost-Afrika; -Amerika; -Azië.

Ostende, f. = Ostende.

ostensibel = ostensibel, toonbaar.

ostensiv = ostensief, aanschouwelijk, pronkerig.

Ostentation, w. - = ostentatie, vertoon.

Ostereabend, m. = Paaschavond.

Osterblume, w. = anemoon; gele narcis.

Ostertei, f.; **feier**, w.; **ferien**, **fl.** = Paaschjei; -viering; -vacantie.

Osterfest, f.; **fladen**, m.; **ferze**, w.; **flamm**, f. = Paaschfeest; -koek; -kaars; -lam.

Osterte, w. -, -n = osterie, (Ital.) herberg.

Ostertland, f. = Oostertland, de streek tusschen Saale en Mulde.

österlich = Paasch...; österliche Beichte = Paaschbiecht.

Osterluzei, w. = aristolochia, pijpbloem.

Ostermesse, w.; **monat**, m.; **montag**, m. = Paaschmarkt(-mis); -maand; -maandag.

Ostern, **fl.** ob. **Sing.** = Paschen; zu O. = met Paschen.

Osterreich, f. = Oostenrijk.

Osterreich, m. -s, - = Oostenrijker.

Osterreichisch = Oostenrijksch.

Ostersonntag, m.; **tag**, m.; **woche**, w.; **zeit**, w. = Paasch|zondag; -dag; -week; -tijd.

Ostfriesland, f. = Oost-Friesland.

Ostgote, m. -n, -n = Oostgot.

ostgotisch = Oostgotisch.

Ostindien, f. = Oost-Indië.

Ostindienfahrer, m. = Oost-Indievaarder.

Ostindier, m. -s, - = Oost-Indiër, Hindoe.

Ostindisch = Oostindisch.

östlich = oostelijk, ooster...; östliche Länge = oosterlengte; ö. von England = oostelijk, ten oosten van Engeland.

Ostnordost, m. = Oost-noord-oost.

Ostpreußen, f. = Oost-Pruisen.

Ostracismus, **Ostracismus**, **Ostracismus**, m. - = ostracisme, schervergericht.

Ostreich, f. = Oostenrijk.

Ostsee, w. = Oostzee.

Ostseite, w. = oostzijde, -kant.

Ostübst, m. = Oost-zuid-oost.

Ostwärts = oostwaarts.

Ostwind, m. = oostewind.

Oszillation (spr.: *..tsija..*), w. -, -en = oscillatie, slingerbeweging, slingering.

oszillieren, **schw.** (h.) = oscilleren, slingeren.

Otaheit, f. = Tahiti of Otaheiti.

Otalgie, w. = otalgie, oorpijn.

Ottaverime, **fl.** = ottaverime, achtregelig vers, stanza.

Otter, m. -s, -; **O.**, m. -, -n = otter.

Otterfang, m. = otterjacht.

Ottergezücht, f. = addergebroed.

Otterwinziglein = uiterst klein.

Ottile, w. = Otilia.

I. **Ottoman**, w. -, -n = ottomane, lage sofa.

II. **Ottoman**, m. -n, -n = Ottoman, Turk.

Ottomanisch = Ottomansch, Turksch.

Oubliette (spr.: *oebliette*), w. -, -n = oubliette, onderaardsche burchtkerker.

Outsider (spr.: *outsajde*), m. = outsider, niet-belanghebbende, iemand die er niet bijbehoort; op wedrennen, een paard, dat weinig winkans heeft.

Ouverture (spr.: *oe..*), w. -, -n = ouverture.

Oval, adj.; **O.**, f. -(e)s, -e = ovaal.

Ovarium, f. -s, -rten = ovarium, eierstok.

Ovation, w. -, -en = ovatie, huldebetoon.

Ovid, m. = Ovidius.

Oxal'säure, w. = oxaalzuur, klaverzuur.

Oxhoft, f. -(e)s, -e = okshoofd.

Oxyd, f. -(e)s, -e = oxyde.

Oxydation, w. -, -en = oxydatie.

Oxydieren, **schw.** (h.) = oxydeeren.

Oxygen, f. -(e)s = oxygenium, zuurstof.

Ozean u. **Ozean**, m. -(e)s, -e = oceaan.

Ozeanide, **Ozeanide**, w. -, -n = oceanide, zeeninf.

Ozeanien, f. = Oceanië.

Ozeanisch = oceanisch.

Ozon, f. -s = ozoon.

P.

P., f. = P; dem will ich ein P bor|schreiben = dat zal ik beletten.
p. = per, pro.
p. M. = per Adresse: per adres (p. a.).
p. a. = per annum, jaarlijks.
Pa. = Prima (wechfel).
Pa(a)le, w. -, -n = erwt, doperwt;
Pa(a)len, fchw. (h.) = doppen].
Paan', m. -(e)s, -e = paean, plechtig lied, loflied, jubellied.
Paar, f. -(e)s, -e = paar; ein P. Schuße = een (bijeendoorend) paar sch.; ein p. Tage = een paar (eenige) dagen; mit ein p. Worten = in weinig woorden; die p. Jahre, die er noch zu leben hat = de weinige jaren...; zu Paaren treiben = op de vlucht drijven; onderwerpen, bedwingen; sie spielen p. oder unpaar = even of oneven.
paar'en, fchw. (h.) = paren, koppelen; ver-eenigen, paren, verbinden; Bäume p. = copu-leeren; sich p. = (zich) paren; zich ver-binden.
paar'mal: ein p. = een paar maal, een paar keer.
Paar'ung, w. -, -en = paring.
paar'weise = paarsgewijze, bij of in paren.
Paar'zeit, w. = paartijd.
Paßt, zie Paßt.
Pacht, w. -, -en = pacht(geld), huur.
Pacht'brief, -font'rafi, m. = pachtcontract.
Pacht'en, fchw. (h.) = pachten.
Pacht'er, Päch'ter, m. -s, - = pachter.
Pacht'geld, f.; -gut, f.; -hof, m. = pacht|geld; -goed; -hoeve.
Pacht'ung, w. -, -en = pacht (nl.'t pachten, 't pachtgoed, -verdrag, -geld).
Pacht'vertrag, m. = pachtcontract.
pacht'weise = in pacht, bijwijze van pacht.
Pacht'zeit, w.; -zins, m. = pacht|tijd; -huur.
Pachyder'men, Pl. = pachydermen, dik-huidigen.
Pacification', zie Pazifikation.
Pacificaba'n (spr.: *passiflk.*), w. = Paci-ficlijn.
I. Paß, m. u. f. -(e)s, -e u. Pässe = pak, bundel (brieven, boeken, kleeven); mit Saß und Paß = met pak en zak.
II. Paß, f. -(e)s; **Paß'ge** (spr.: *.aazje*), f. = gopeupel, gemeen volk, gespuis.
Paß'an, m. -(s), -(s) = speurhond van de politie, bullebijter, Pakaan, agent (v. politie).
Paß'chen, f. -s, - = pakje, pakket; jeber hat sein Paß. zu tragen = ieder heeft zijn eigen zorgen, zijn eigen pakje te dragen.
Paß'eis, f. = pakij's.
I. Paß'en, m. -s, - = pak, bundel.
II. paß'en, fchw. (h.) = pakken, (in)pakken, vatten, grijpen; sich p. = zich weg pakken; pade dich! = scheer je weg! Berg'meißlung paßt mich = grijpt mij aan; ein paß'enbes Buch = een boeiend, pakkend boek.
Paß'er, m. -s, - = pakker, emballleur.
Paß'erel', w. = pakkerij, emballage.
Paß'erlohn, m. = pakloon, emballage.
Paß'fel, m. = pakezel, lastdrager.
Paß't, zie Paßt.

Paß'fong, f. -s = packfong, soort nieuw-zilver.
Paß'haus, f. = pakhuis.
Paß'hof, m. = entrepôt.
Paß'knecht, m.; -fosten, Pl.; -leinwand, w. = pak|knecht (emballeur); -kosten; -linnen.
Paß'meister, m. = bagagemeester, pakhuis-baas.
Paß'nadel, w.; -papier, f.; -pferd, f. = pak|naald; -papier; -paard.
Paß'raum, m.; -riemen, m.; -sattel, m. = pak|huis; -riem; -zadel.
Paß'träger, m. = pak-, lastdrager, pakjes-drager.
Paß'tuch, f. = paklinnen.
Paß'ung, w. -, -en = paking (aan machines e. d.); verpakking; natte inwikkeling (van zieken).
Paß'wagen, m. = bagagewagen, vrachtwagen.
Paß'wert, f. = pakkerij, horden voor be-schoeiing.
Paß'wesen, f = bagagewezen, -afdeeling.
Paß'zeug, f. = pakgoed, emballage.
Paß'zwirn, f. = pakgaren.
Paädagog, m. -en, -en = paedagoog.
Paädago'gif, w. = paedagogie.
paädago'gisch = paedagogisch.
Paädago'gium, f. -s, ..gien = paedagogium, vormschool voor onderwijzers, inrichting voor opvoeding.
Paä'de, w. -, -n = padde.
paä'deln, fchw. (h.) = ploeteren, morsen.
Paä'dishah', m. -s, -s = padisha, grootheer.
Paä'dua, f. = Padua.
Paä'duan'er, m. -s, - = Paduaan.
I. Paß! = paf!
II. Paß, m. -(e)s, -e = paf, knal.
III. Paß = verbluft, verdoofd, beduusd.
Paß'en, fchw. (h.) = paffen, knallen, smoken.
Paß = Pagina, Seite.
Paß'ament'silber, f. = zilverhoudende baren.
Paß'ani's'mus, m. = paganisme, heidendom.
Paß'ge (spr. *paazje*), m. -n, -n = page.
Paß'gendienst, m. = pagedienst.
Paß'gina, w. -, -s = pagina.
paß'igie'ren fchw. (h.) = pagineeren.
Paß'o'de, m. -, -n = pagode, Indische tempel, afgodsbeeld.
paß! = bal
Paß (spr.: *pär*), m. -s, -s = pair, lid van den hoogsten adel in Frankrijk; lid van 't Heerehuis in Engeland.
Paß'schaft, w. = pairschap.
Paß's'hammer, w. = kamer der pairs.
Paß's'türbe, w. = pairschap.
Paß't, f. -(e)s, -e = pakket, pakje.
Paß't'boot, f.; -porto f.; -post, w.; -sen-dung, w. = pakket|boot; -porto; -post; -zending.
Paß'fong, zie Paß'fong.
Paß't, m. -(e)s, -e(n) = pact, verdrag, contract.
paß'tie'ren, fchw. (h.) = pacteeren, bij verdrag bepalen.
Paladin, m. -(e)s, -e = paladijn, hofridder.
Palais' (spr.: *palè*), f. -, - = paleis.
Palankin', m. -(e)s, -e u. -s = palankijn, draagstoel.

Paläograph, m. -en, -en = palaeograaf.
Paläographie, w. - = palaeografie, leer van de schriftsoorten van Oudheid en Middeleeuwen, handschriftkunde.
paläogra'phisch = palaeografisch.
Paläolog, m. -en, -en = palaeoloog, iem. van de oude leer.
Paläologen, Pl. = Paleologen (O. R. keizergeslacht).
Paläontologie, w. - = palaeontologie, leer van de versteeningen, van de voorwereldlijke schepselen.
Palais, **Palast**, m. -es, **Paläste** = paleis, aanzienlijk woonhuis.
palast'artig = paleisachtig, grootsch.
Palast'dame, w. = dame du palais.
Palästina, f. = Palestina.
Palästra, w. -, .. ften = palaestra, worstelschool.
Palast'revolution, w. = paleisopstand, -revolutie.
palatal = palataal, gehemelte...
Palatal'laut, m. = voor-gehemelteletter.
I. Palatin, m. -(e)s, -e = paltsgraaf.
II. Palatin, m. -(e)s, -e; **Palatine**, w. -, -n = palatin(e), pelskraag.
Palatinat, f. -(e)s = Palts, paltsgraafschap.
Palatini'scher Hügel = Palatijnsche heuvel.
Pa'le, pa'len, zie **Pa'ale, pa'alen**.
Paletot (spr.: ..too), m. -s, -s = paletot, Joverjas, (lange dames)mantel.
Paletot'marder, m. = jassedief.
Palet'te, w. -, -n = palet.
Pa'li, f. -s = Pali (een Ind. taal).
Palimpsest, m. u. f. -es, -e = palimpsest (een tweemaal beschreven handschrift).
Palindrom, f. -(e)s, -e = palindroom (een soort woordraadsel, bijv. neger: regen).
Palisade, w. -, -n = palissade.
Palisad'ren, f. (h.) = palissadeeren.
Palisander, w. -s = palisander(hout).
Palla'dium, f. -s, .. dien = palladium, Pallasbeeld, beschermend heilig voorwerp.
Pal'las, w. = Pallas, Minerva.
Pal'lasch, m. -es, -e = pallas, lange ruitersabel.
Pal'last, zie **Pa'last**.
Palliativ, f. -(e)s, -e = palliatief, voorloopig of tijdelijk middel, lapmiddel.
Pallifa'de, zie **Pa'lifade**.
Pallium, f. -s, **Pallien** = pallium, (bischops)mantel.
Palma'rum, Pl. ob. Sonntag Pl., m. = Palmarum, Palmzondag.
Palml'baum, m.; **Blatt**, f. = palma|boom; -blad.
Pal'me, w. -, -n = palm.
Pal'mentiste, w. = yucca.
Pal'mesfel, m. = palmezel (een houten ezel, die op Palmzondag in de processie op straat rondgereden werd, ter herinnering aan den intocht v. Jezus in Jeruzalem); er ist gepuht wie ein Pl. = hij is er erg opgedirkt.
Palmet'te, w. -, -n = palmette, bladversiering (in de bouwkw.).
Palml'frucht, w.; **gewächs**, f. = palm|vrucht; -plant.
Palmitin, f. -(e)s = palmitine.
Palml'fohl, m.; **öl**, f.; **sonntag**, m. = palm|kool; -olie; -zondag.
Palml'weide, w. = waterwilg.
Palml'woche, w. = stille week.
Palml'zweig, m. = palmtak.
Pamp's, m. -es = Pampa.

Pan'pa, w. -, -s = pampa.
Pan'pe, w. - = dikke pap.
Pamphlet, f. -(e)s, -e = pamflet.
Pamphlet'ist, m. -en, -en; **Pamphlet'schreiber**, m. = pamfletist, pamfletschrijver.
Pamp's, m. = dikke brij, pap.
Pamp'sen, f. (h.) = eten, schransen.
Pamp'u'sche, w. = slof.
I. Pan, m. = Pan, herders-, veld-en woudgod.
II. Pan, m. -s, -s = (Slav.) heer.
Panacee, zie **Pana'cee**.
Panach'e, zie **Pana'che**.
Panama'hut, m. = panama(hoed).
Panath'e, f. -s, -s = panach'e, veelkleurig ijs.
Panathen'a'en, Pl. = Panathenæen, feest te Athene.
Panazee, w. -, -n = panacee, wondermiddel, universeel middel.
Pandaemo'nion, **Pandämo'nium**, f. -s, .. nien = pandaemonium, duivelertijk.
Pandek'ten, Pl. = pandekten, verzameling van rechtsspreuken.
Pando'ra, w. = Pandora.
Pando'renbüchse, w. = doos van Pandora.
Pandur, m. -en, -en = pandoer, Hongaarsch soldaat.
Paneel, f. -(e)s -e = paneel, lambrizeering.
Panegy'rifer, m. -s, - = panegyrist, lofredenaar.
Panegy'rifus, m. -, .. rifen = panegyricus, lofrede.
panegy'rifsch = panegyrisch.
Panier, f. -(e)s, -e = bannier.
Panier'en, f. (h.) = met paniermeel bestrooien, panieren.
Panik, **Panik**, w. - = paniek.
pan'isch = panisch.
Pantra'tius, **Pan'traiz**, m. = Pancras.
Pan'treas, f. - = pankreas, alveeschlier.
Pan'ne, w. -, -n = panne, ongeval.
Panno'nien, f. = Pannonië.
Panop'tikon, **Panop'tikum**, f. -s, .. fen = panopticum.
Panora'ma, f. -s, -s u. .. men = panorama.
Pan'schen, f. (h.) = slaan, patsen, kletteren, morsen, plassen; Wein p. = vermengen, vervalschen.
Pan'se, w. -, -n; (gew.) **Pan'sen**, m. -s, - = pens.
Pan'slavis'mus, **Pan'slawis'mus**, m. - = panslavisme.
Pantheis'mus, m. - = pantheïsme (leer van de vereenzelviging van God en Het Al).
Pantheist, m. -en, -en = pantheïst.
panthe'istisch = pantheïstisch.
Pan'theon, f. -s, -s = pantheon.
Pan'ther, m. -s, -n = panter.
Pan'ti'ne, w. -, -n = bundel, streng garen; klomp.
Pantoffel, m. -s, - [u. -n] = muil, pantoffel (schoeisel en ook plantnaam); er steht unter dem Pantoffel = hij zit onder de pantoffel.
Pantoffelblume, w. = pantoffeltje.
Pantoffelchen, f. -s, - = pantoffeltje; (plant.)akelei.
Pantoffel'held, m.; **holz**, f.; **macher**, m. = pantoffel|hield (-knecht); -hout (van den kurk-eik); -maker.
pantoffeln, f. (h.) = pantoffelen, onder de pantoffel houden, op pantoffels of muilen loopen; das Leber p. = 't leer op pantoffelhout wrijven.
Pantoffeltierchen, f. = pantoffeldiertje.

Pantograph', m. -en, -en = pantograaf, teekenaar.
Pantomime, w. -, -n = pantomime.
pantomimisch = pantomimisch.
pant'schen, zie pan'schen.
Panul'tima, w. -, . . men = penultima, voorlaatste lettergreep.
Pan'zen, zie Pan'zen.
Pan'zer, m. -s, - = pantser.
Pan'zerarmel, m. = armstuk.
Pan'zerleidsche, w.; -feger, m.; -fisch, m. = pantser|hagedis; -maker; -visch.
Pan'zerleed, m. = slechte plek in een pantser.
Pan'zerflotte, w.; -fregatte, w.; -hand'schuh, m. = pantser|vloot; -fregat; -handschoen.
Pan'zerhemd, f.; -hose, w.; -kette, w.; -korvet, m. = pantser|hemd; -beenstuk; -keten (schakelketting); -korvet.
Pan'zerflinge, w. = sterke stootdegen.
Pan'zerkrebs, m. = pantserskreeft.
Pan'zern, f. w. (h.) = pantsereen.
Pan'zerplatte, w. = pantsersplaat.
Pan'zerreiter, m. = gepantserd ruiter, kurassier.
Pan'zerroef, m. = maliënkolder.
Pan'zer'schiff, f. = pantserschip.
Pan'zer'scherm, m. zie Pan'zerflinge.
Pan'zer'stief, f.; -turm, m. = pantser|dier (schildvarken); -toren.
Pan'zerung, w. -, -en = pantsering.
Pan'zerzug, m. = gepantserde trein.
Pä'on, m. -s, -e = paeon (een versvoet: ———).
Pä'nte, w. -, -n = pioen(roos).
Papa' (auch Pa'pa), m. -s, -s = papa.
Papagei', m. -en u. -(e)s, -e(n) = papegaal.
Pap'gen, f. -s, - = lorre.
Pap'eln, f. w. (h.) = babbelen.
Pap'elhaus, m., -liefe, w. = babbelkous.
Papeterie', w. -, -n = papeterie, schrijfmap.
Papier, f. -(e)s, -e = papier (in alle bet.); id' habe es zu P. gebracht = op papier gebracht; auf's P. werfen = op papier gooien, vlug opschrijven; P. . . e = (ook:) fondsen.
Papierblume, w. = papieren bloem; papier-, stroobloem, immortelle.
Papier'en = papieren.
Papier'er, m. -s, - = papiermaker.
Papier'fabrik, w. = papierfabriek.
Papier'geld, f. = papieren geld.
Papier'geschäft, f., -handel, m., -handlung, w. = papierhandel.
Papier'korb, m. = prullemand.
Papier'lampe, -laterne, w. = lampion.
Papiermaché' (spr.: paap'jeemas'jee), f. -(e)s = papiermaché.
Papier'macher, m. = papierfabrikant.
Papier'masse, w. = papiermaché.
Papier'messer, f. = vouwbeen.
Papier'mühle, w. = papiermolen.
Papier'rolle, w. = rol papier.
Papier'schere, w. = papierschaar, vouwbeen.
Papier'schutzel, f. = snipper.
Papier'streifen, m. = strook papier.
Papier'tuifel, m. = rolletje papier, papillot.
Papilionace'en, . . naze'en, Pl. = vlinderbloemigen.
Papille, w. -, -n = wratje.
Papillote (spr.: pie'ljote), w. -, -n = papillot.
Papin'scher Topf = Papiniaansche pot.
Papie'nus, m. - = papisme, onvoorwaardelijke erkenning van den paus volgens de leer van de kerk.

Papist', m. -en, -en = papist, pausgezinde.
Papisterei', w. -, -en = papisme.
Papistisch = papistisch.
Papp, m., zie Pa'ppe].
Papp'arbeit, w. - = kartonwerk, karton-nage.
Papp'arbeiter, m. = kartonwerker.
Papp'band, m. = kartonnen band, gekarton-neerd boekdeel.
Papp'deckel, m. -s, - = bordpapier, karton, kartonnen band; (spott.) boekbinder.
Pap'pe, m. -, -n = pap, brij, stijfsel, harpuit, karton, bordpapier; da's ist nicht von P. = dat is niet min, geen kleinigheid.
Pap'pel, w. -, -n = populier.
Pap'pelallee, w.; -baum, m.; -blüte, m. = populier|allee (-laan); -boom; -bloesem.
Pap'pelweide, w. = witte populier.
Pap'peln, f. w. (h.) zie Pa'peln.
Pap'peln, f. w. (h.) = met pap voeren, angstvallig grootbrengen.
I. Pap'pen, f. w. (h.) = pappen, met pap voeren; plakken; harpuizen; van karton maken; op z'n gemak eten.
II. Pap'pen = bordpapieren, kartonnen.
Pap'penblume, w. = paardebloem.
Pap'pendedel, zie Pa'ppedel.
Pap'penheimer, m. -s, - = soldaat van (generaal) Pappenheim; id' fenne meine P. = ik ken mijn volkje.
Pap'penstiel, m. = kleinigheid, bagatel; um einen P. = voor een bag., voor een prikje.
Pap'perlabapp'! = lala! mallepraat!
Pap'bern, f. w. (h.) = babbelen, rammelen.
Pap'picht, **Pap'pig** = pappig, brijig.
Pap'platte, w. = blad karton.
Pap'puffel, m. = suffer.
Pap'rika, m. -s = paprika, Spaansche peper.
Papst (met a), m. -es, Päfte = paus.
Papst'krone, -mütze, w. = pauselijke kroon, tiara.
Papst'ler, m. -s, - = papist.
Papst'lich = pauselijk; der päpstliche Stuhl = de heilige stoel.
Papst'rum, f. -(e)s = pausdom.
Papst'wahl, w. = keuze van een paus.
Papst'würde, w. = pauselijke waardigheid.
Papua, m. -s, -s = Papoea.
Papu'aneger, m. = Papoea-neger.
Pap'rograph', m. -en, -en = papyrograaf, toestel om snel teekeningen af te drukken.
Pap'rollen, m. -(e)s u. -en, -e = papyrollet, een soort bevoering.
Pap'rus, m. -, -fe = papyrus.
Pap'rus'stande, w. = papyrusplant.
Pap'rus'rolle, w. = papyrusrol.
Para'bel, w. -, -n = parabel; parabool; id' frige dich schon bet der P. = bij je kraag.
parabo'listisch = parabolisch.
Para'de, w. -, -n = parade (afwering bij 't schermen, militaire optocht, stand in de rijkunst), pronk, staatsie; etnem in die P. fahren = iem. in 't vaarwater zitten.
Para'de'anzug, m.; -bett, f.; -marsch, m. = parade|tenue; -bed; -marsch.
Para'de'pferd, f.; -platz, m.; -schritt, m. = parade|paard; -veld (-plein); -pas.
Para'deuniform, w. = paradeuniform.
Para'dezimmer, f. = staatsievertrek.
paradie'ren, f. w. (h.) = paradeeren; pronken.
Paradies', f. -es, -e = paradijs, (in den schouw-b.) engelbak.
Paradies'apfel, m. = paradijsappel; tomaat.

paradijsfifch = paradijsachtig; heerlijk, verrukkelijk.
Paradijs'fpitel, f. = hinkebaan.
Paradijs'vogel, m. = paradijsvogel.
Paradigma, f. -s, .. met u. . . mata = paradigma, voorbeeld.
paradox = paradoxaal, tegenstrijdig, wonderlijk.
Paradoxon, -s, .. ga = paradox.
Paraffin, f. -(e)s, -e = paraffine, lichtstof.
Paragraaf, m. -en, -en = paragraaf.
paragrafifch ren, fchw. (h.) = paragrafeeren.
Paraguay, f. = Paraguay.
Paralipomena, Pl. = paralipomena, toevoegfels; Paralipomena, de boeken der Chronieken.
parallaktifch = parallaktisch.
Parallaxe, w. -, -n = parallax.
parallel = parallel, evenwijdig.
Parallele, w. -, -n = parallel, evenwijdige lijn; loopgraaf; eine P. ziefen = een evenwijdige lijn trekken; eine P. aufheben = een loopgraaf maken; eine P. anstellen, ziefen = een vergelijking maken, een parallel trekken.
Parallelepipedum, f. -s, .. peda = parallelepipedum.
parallelififch ren, fchw. (h.) = parallelizeeren, vergelijken, naast elkaar stellen.
Parallelismus, m. - = parallelisme, 't paarsgewijze naast elkaar plaatsens, vergelijken.
Parallel'klaffe, w.; -freið, m. = parallel-klasse; -cirkel).
Parallel'linie, w. = parallel, evenwijdige lijn.
Parallelogramm, f. -(e)s, -e = parallelogram.
Parallel'trapez, f. = trapezium.
paralyfifch ren, fchw. (h.) = paralyzeeren, verlammen.
paralyfifch = paralytisch, verlamd, aan beoerthe onderhevig.
Parapett, w. -(e)s, -e = parapet, borstwering.
Paraphe, n. -, -n = paraaf, naamteekening, naamcijfer.
paraphifch ren, fchw. (h.) = parafeeren, onder-teekenen.
Paraphrafe, w. -, -n = parafrase, omschrijvende verklaring.
paraphrafifch ren, fchw. (h.) = parafrazeeren.
Paraphraft, m. -en, -en = parafrast, omschrijver.
Parapluie, m. u. f. -s, -s = paraplu.
Parasit, m. -en, -en = parasiet, woekerpant, -dier, klaplooper.
Parasol, m. u. f. -s, -s = parasol.
parat = gereed, bereid.
Parten, f. -s, - = paartje.
Partent, zie Partent.
Partibal, zie Partibal.
partauz! = pardoos!
[Partei], **Partder**, m. -s, - = pardel, panter, luipaard.
Pardon (spr.: pardō), m. -s = pardon.
pardonifch ren, fchw. (h.) = pardonneeren.
Pardu'ne, w. -, -n = pardoen (een scheepstouw).
Parenthefe, w. -, -n = parentese, inlatching; in P. = in 't voorbijgaan, en passant, tusschen twee haakjes.
parenthefifch = parenthetisch, ingelascht, en passant.
parforce (spr.: .. forse) = parforce, met geweld.
Parforcehond, m. = parforcehond, brak.

Parforcejagd, w. = parforcejacht, jacht met brakken.
Parforcekuur, w. = parforcekuur, paardekuur.
Parfum, f. -(e)s, -e = parfum, reukwerk.
Parfumerie, w. -, -n = parfumerie.
parfumerifch ren, fchw. (h.) = parfumeeren.
pari: al p. ftejn = (a) pari staan; über, unter p. = boven, beneden pari.
Paria, m. -s, -s = paria, verworping, uitgestootene.
parifch ren, fchw. (h.) = pareeren; pariëeren of wedden; (einen Stoff) pareeren, afweren; (ein Pferd) pareeren, laten stilstaan; (Ordnung) pareeren, gehoorzamen.
Paris, m. = Paris.
Parifch, f. = Parijs.
parifch Marmor = Parifch marmer.
Parifer, m. -s, - = Parijzenaar; oostersche pantoffel; P., Adj. = Parijsch.
Pariferin, w. -, -nen = Parijsche, Parisienne.
Pariften'ne, w. -, -n = Parisienne (persoon, een vrijheidslied, een kleine drukletter).
Parität, w. - = pariteit; gelijkheid voor de wet.
paritätifch = paritetisch, gelijkgerechtigd.
Park, m. -(e)s, -e = park.
Parkanlage, w. = park, plantsoen.
Parkett, f. -(e)s, -e = parket.
Parkett'fußboden, m. = parketvloer.
parkettifch ren, fchw. (h.) = parketteeren, een vloer inleggen.
Parkett'loge, w. = onderste loge, baignoire.
Parlament, f. -(e)s, -e = parlement.
Parlamentär, m. -(e)s, -e = parlementair, onderhandelaar.
Parlamentär'flagge, w. = parlementaire vlag, witte vlag.
Parlamentär'rier, m. -s, - = volksvertegenwoordiger, parlamentslid.
parlamentär'fifch = parlementair.
Parlamentarismus, m. - = parlementarisme.
parlamentifch ren, fchw. (h.) = parlementeeren, onderhandelen.
partifch ren, fchw. (h.) = parleeeren, babbelen.
Parmefan'täse, m. = Parmezaansche kaas.
Parnas, m. . . affes = Parnas(sus).
Parochial'firche, w. = parochiekerk.
Parochian, m. -en, -en = parochiaan.
Parochie, w. -, -n = parochie, kerspel.
Parodie, w. -, -n = parodie, spottende nabootsing (van een ernstig gedicht).
parodifch ren, fchw. (h.) = parodiëeren.
parodififch = parodisch, parodistisch.
Parole, w. -, -n = parool, wachtwoord.
Parolebefehl, m. = dagorder.
Parolebuch, f. = parool-, orderboek.
Paroli, f. -s, -s = paroli, verduubeling van den inzet; ein P. bieten = flink terugbetalen.
Paronym, f. -(e)s, .. me(n) u. . . ro'nyma = paroniem, stamverwant woord.
Paronymie, w. -, -n = paroniemie, afleiding van een woord uit zijn stam.
paronymifch = paroniemisch.
Paroxysmus, m. -, .. men = paroxysme, hevige aanval (van koorts, woede).
Parri'cida, **Parrij'ida**, m. -s, -s = parri'cida, vadermoorder, hoogverrader.
[Part], m. u. f. -(e)s, -e; P., w. -, -en = deel, aandeel, rol (in een stuk); (weder)partij; huurder; P. an etw. nehmen = aandeel in iets nemen; man muß beide Partien hören = men moet beide partijen hooren].
Partei, w. -, -en = partij (factie), groep (politieke, godsdienstige); (voor 't gerecht)

partij; huishouden, familie (in een huurhuis); (deel, aandeel); feiner ergriff setne \mathbb{P} . ob. \mathbb{P} . für ihn = niemand trok partij voor hem; sich zu iems. \mathbb{P} . schlagen = op iems. zijde komen, zich bij iem. aansluiten.

Partei|führer, m.; -gänger, m.; -haupt, f. = partij|leider; -ganger; -hoofd.

Parteilisch, **Partei**lich = partijdig.

Parteilichkeit, w. - = partijdigheid.

Parteilos = tot geen partij behorende.

Parteilosigkeit, w. - = partijloosheid, onzijdigheid.

Parteimann, m.; -schaft, w. = partij|man (-ganger); -zucht.

Parteisüchtig = partijzuchtig.

Parteiung, w. -, -en = splitsing (in partijen), scheuring, tweespalt, oneenigheid; partij, kliek.

Parteiwesen, f.; -wut, w. = partij|wezen; -woede.

[**Partei**fe, w. -, -n = stuk brood, aardsch goed.

Parteifengengst, m., zie **Surrenbauer**.

Parteire, f. -s, - = parterre (in den schouwburg); bloembed; benedenverdieping, verdieping gelijkvloers.

Parteire|wohnung, w.; -zimmer, f. = beneden|woning; -vertrek.

Parteirenon, f. -s = Parthenon, tempel van Athene.

Partenopelisch = Parthenopeisch, Napelsch.

Partier, m. -s, - = Parth.

Partien, f. = Parthië.

Partiisch = Parthisch.

Partial, zie **partieel**.

Particip'ic, zie **Partizip**ic.

Particulier, zie **Partikulier**.

Partie, m. -, -n = partij, deel, menigte, spel, vermaak; ich bin mit bon der \mathbb{P} . = ik doe mee, ben van de partij; er macht eine gute \mathbb{P} . = doet een goede partij; eine \mathbb{P} . Waren = een partij(tje) waren, goederen.

Partie|geld, f. = kosten.

Partie|waren, \mathbb{P} .l. = ongeregelde goederen.

Partiell' (spr.: *partiell*) = partiëel, gedeeltelijk.

Partikel, w. -, -n = partikel, onbuigbaar rededeel.

Partikular|gesetz, f. = bijzondere wet (in eenigen Duitschen staat), landwet (tegenst.: rijkswet).

Partikularis'mus, m. - = partikularisme, (politiek) streven naar bijzondere bevoorrechtiging.

Partikularis't, m. -en, -en = partikularist.

Partikular'istisch = partikularistisch.

Partikular'recht, f. = bijzonder recht (in eenigen Duitschen staat).

Partikulier', **Partikulier**' (spr.: *..kulljee*), m. -s, -s = partikulier, rentenier.

Partifan', m. -(e)s, -e = partijganger.

Partifan'e, w. -, -n = partizaan (een soort hellebaard).

Partition', w. -, -en = partitie, deeling, indeeling.

Partitiv' = partitief, deelend.

Partitur', m. -, -en = partituur.

Partizip', f. -(e)s, -e u. -ien; **Parti**zip'ium, f. -s, ..pien u. ..pia = participium, deelwoord.

Partizip'ation', w. -, -en = participatie, deelneming.

Partizip'al|konstruktion, w. = participiaalconstructie.

partizipieren, schw. (h.) = participieeren, deelnemen.

Partizip'ium, zie **Parti**zip'.

Part'ner, m. -s, - = partner.

partour' (spr.: *partoe*) = volstrekt, ten eenen male.

Partout'billett, f. = biljet voor alle plaatsen.

Parvenu' (spr.: *..nu*), m. -s, -s = parvenu.

Par'ze, w. -, -n = parce, schikgodin.

Parzell'e, w. -, -n = perceel (van landerij, bosch e. d.).

Parzellie'ren, schw. (h.) = in perceelen afdeelen of verkoopen.

Par'zival, m. = Parcival.

Par's (spr.: *pad*), m. -, - = pas, stap.

Parsch, m. -es, -e u. $\text{Pä$ schje = dubbelet, doublet, dubbele, op beide of op 2 van 3 dobbelsteenen evenveel oogen; eiten \mathbb{P} . werfen = dubbel (6, 5 enz.) goelen.

I. **Pa**'scha, m. -s, -s = páscha, pásja.

II. **Pa**'scha, f. - = Pascha (Joodsch Paaschfeest).

Parschalik', f. -s, -e u. -s = pasjalik, waardigheid, gebied van een pasja.

Pa'schen, schw. (h.) = dobbelen, smokkelen.

Pa'scher, m. -s, - = smokkelaar.

Paschere', w. -, -en = smokkelarij.

Pascholl'! = (Russ.) voort!

Paschgraphie', w. - = pasigrafie, algemeen verstaanbaar schrift.

Pasialie', w. - = pasialie, algemeen verstaanbare taal.

Pa'spel, m. -s, - = galon, biesje, soutache.

passelie'ren, schw. (h.) = galonneeren.

Pasquill', f. -(e)s, -e = paskwil, spot-, schotschrift, libel.

Pasquillant', m. -en, -en = paskwilschrijver.

Pasquina'be, w. -, -n = paskwil.

Pasch, m. $\text{Pa$ sch, $\text{Pä$ schje = doorgang, (berg)pas, (reis)pas; stap, gang (van een paard), telgang; een zekere maat, maatje; einem den \mathbb{P} . berlegen = den pas afsnijden; das kommt mir zu \mathbb{P} . = te pas; [wohl ober ihel zu \mathbb{P} . sein = wel of onwel zijn].

Passa'bel = passabel, tamelijk, vrij goed.

Passa'ge (spr.: *..aazje*), w. -, -n = passage.

Passagier' (spr.: *..zjier*), m. -(e)s, -e = passagier.

Passagier'billett, f. = reisbiljet.

Passagier'gut, f. = bagage, passagiersgoed.

Passagier'kabe, w., -zimmer, f. = wachtkamer.

Passagier'zug, m. = personetrein.

Pa'sch(fest), f. = Pascha, Joodsch Paschen.

Passant', m. -en, -en = passant, doortrek-kend reiziger.

Passat'wind, m. = passaatwind.

Passauer Kunst = Passauerkunst, om zich schot- en houwvrij te maken.

Paffe, w. -, -n = rand(je), boord(je).

Paffement', zie **Pa**ffament.

pa'fen, schw. (h.) = passen, goed staan, geleggen komen, schikken, aanstaan, (aan)passen, oppassen, loeren, wachten; diefer Gut paßt nicht zu dem Kleide = past niet bij; es paßt mir nun so = dat vind ik nu zoo goed; sich \mathbb{P} . = passen, schikken, betamen; das kann sich wohl mal \mathbb{P} . = dat kan wel eens zoo uitkomen; diefes Wort paßt sich nicht hterher = past hier niet; zie ook **Pa**uß, **Pa**ram.

pa'fend = passend, gepast.

Pa'separtout (spr.: *..toe*), m. -s, -s = passepartout.

Paßgang, m.; -gänger, m. = tel|gang; -ganger.
Paßglas, f. = maatglas.
paßier'bar = passeerbaar, begaanbaar, bevaarbaar.
paßie'ren, ſchw. (h. u. f.) = passeeren, voorbijkomen, -gaan, doorreizen, gebeuren, overkomen, nogal gaan.
paßier'gewicht, f. = vrij gewicht.
paßier'schein, zettel, m. = geleibiljet.
paßion', m. -, -en = passie, lijden van Christus, lijdenstijd, hartstocht.
paßionie'ren, ſchw. (h.) = passioneeren, in vuur brengen.
paßionier' = gepassioneerd, hartstochtelijk.
paßions'blume, m.; -busch, f.; -geſchichte, w.; -predigt, w. = passie|bloem; -boek; -geschiedenis (lijdensgeschiedenis); -preek.
paßions'biel, f.; -woſche, w.; -zeit, w. = passie|spel; -week; -tijd.
I. paßib u. **paßiv'** = passief, lijdend.
II. paßib u. **paßiv'**, f. -(e)s, ..be u. ..ba = passief, lijdend geslacht, lijdend werkwoord.
paßiba, ..ben u. **paßiba**, ..ben, Pl. = passief, schulden.
paßiv'handel, m. = passieve handel.
paßivität, w. = passiviteit, lijdelijkheid.
paßivum, zie Paßib II.
paßkarte, w. = legitimatiebewijs, paskaart.
paßkugel, w. = kogel op de juiste grootte.
paßlich = gepast, netjes, behoorlijk.
paßluß, m. -, - = passus (plaats in geschrift of rede).
paßwefen, f. = alles wat op reispassen betrekking heeft, zaak van de reispassen.
paßzwang, m. = reispasdwang.
paßta, **paßte**, w. -, ..ten = pasta.
paßtel'farbe, m.; -gemälde, f.; -maler, m. = pastel|kleur; -schilderij; -schilder.
paßte, w. -, -n = pastei; da haben wir die Paßte = daar hebben we 't gedoe, 't ongeluk, 't gezanik; bu haßt da eine ſchöne Paßte gemacht = een mooie stommitteit uitgehaald; da liegt die ganze Paßte = de heele rommel.
paßtenbäcker, m. = pastei-, banketbakker.
paßtenwerk, f. = pasteibakkerswerk.
paßteurisie'ren, ſchw. (h.) = pasteurizeeren.
paßtil'le, w. -, -n = pastille.
paßtina'fe, w. -, -n = pastinake (wilde wortel, peen).
paßtor u. **paßtor'**, m. -s, ..to'ren (beßer als: Paßto're) = (ziele)herder, dominee, predikant, pastoor.
paßtoral' = pastoraal, herderlijk.
paßtoral'brief, m. = herderlijke brief.
paßtorale, f. -s, -s = pastorale, idyllisch muziekstuk (ook een dans).
paßtoral'konferenz, w. = pastorale conferentie.
paßtorat', f. -(e)s, -e = pastoraat, pastorie.
paßto'rin, w. -, -nen = predikantsvrouw.
paßago'nien, f. = Patagonië.
paßchouli, zie Paßchuli.
I. Pa'te, m. -n, -n = peet(oom), petekind; mer soll bei dem kinde Paßte ſtehen? = wie zal 't kind ten doop houden?
II. Pa'te, w. -, -n = peet(tante), petemoel, petekind.
pa'tene, w. -, -n = patene, hostieschotelkje.
pa'ten'geſchent, f.; -kind, f. = peet|geschenk; petekind.
pa'tenſtelle, w. = peetschap; bei einem kinde Paßte vertreten = een kind ten doop houden.
I. pa'tent', f. -(e)s, -e = patent, brevet, diploma.

II. pa'tent' = patent, modisch, fijn, elegant.
pa'tenz, w. - = patentheid, elegantie.
pa'tent'amt, f. = bureau voor de patenten.
pa'tentie'ren, ſchw. (h.) = patenteeren.
pa'ter, m. -s, - u. ..treß = pater.
pa'ternität, w. - = paterniteit, vaderschap.
pa'terno'ster, f. -s, - = paternoster, Onzevader, rozekranz.
pa'terno'sterwerk, f. = paternosterwerk, een oude put- of baggermachine.
pa'the, zie Pa'te.
pa'the'tiſch = pathetisch, vol uitdrukking, vol gevoel, plechtig.
pa'tholog, m. -en, -en = patholoog, iem. die de ziekteleer behandelt.
pa'thologie, w. -, -n = pathologie, ziekteleer.
pa'thologiſch = pathologisch.
pa'thoß, f. - = pathos, hevige gemoedsaandoening, hartstochtelijke verhevenheid.
pa'tient' (spr.: pa'tiënt), m. -en, -en = patiënt.
pa'tientenſtube, w. = ziekekamer.
pa'tient'in, w. -, -nen = patiënt(e).
pa'tin, w. -, -nen = peet(tante), petemoel.
pa'tina, w. - = patina, roest op koperen voorwerpen, munten e. d.
pa'tois' (spr.: pa-twa), f. -, - = patois, volks-, boeredialekt.
pa'triarch, m. -en, -en = patriarch.
pa'triarcha'lich = patriarchaal.
pa'triarchat', f. -(e)s, -e = patriarchaat.
pa'triarchenwürde, w. = patriarchewaardigheid.
pa'tricier zc., zie Pa'tricier zc.
pa'trimonial'gericht, f. = patrimoniaal recht, ambachtsheerlijk recht.
pa'trimonial'güter, Pl. = erf-, stamgoederen.
pa'trimonium, f. -s, ..nten = patrimonium, vaderlijk erfgoed.
pa'triot, m. -en, -en = patriot.
pa'triotiſch = patriottisch.
pa'triotti'smus, m. - = patriottisme.
pa'tri'ze, w. -, -n = patrijs, reliefstempel; oorspronkelijke vorm, waarvan de patrijs een afdruk is.
pa'tricier, m. -s, - = patriciër.
pa'tricier'hand, m. = patriciërsstand.
pa'triciſch = patricisch.
pa'tron, m. -(e)s, -e = patroon, beschermer, beschermheilige, schipper; ein netter, sauberer, lustiger Paßte = een nette, rare, vroolijke baas; ein gemeiner Paßte = een gemeene kerel; ein unhöflicher Paßte = een onbeleefd heer.
pa'tronat', f. -(e)s, -e = patronaat.
pa'tronat'sbeitrag, m. = bijdrage van den schutspatroon.
pa'tronat'spfarre, w. = parochie die door een schutspatroon begeben kan worden.
pa'tronat'srecht, f. = patronaatsrecht.
pa'trone, w. -, -n = patroon (van vuurwapen; ook: model).
pa'tronisie'ren, ſchw. (h.) = patronizeeren, beschermen.
pa'tron'taſche, w. = patroontasch.
pa'tronymifon, f. -s, ..fen u. ..fa = patronymicum, afstammingsnaam van den naam des stamvaders afgeleid.
pa'tronymiſch = patronymisch.
pa'trouil'le (spr.: pa'troelje), w. -, -n = patroelje.
pa'trouilie'ren, ſchw. (h.) = patroeljeeren.
I. paß! = pats! klap! klets!
II. paßſch, m. -(e)s, -e = klap, slag; modder,

slibber; gib dem Herrn einen P. = geef meneer een handje.
Pattschchen, f. -s, - = klapje, handje.
Pattschde, w. -, -n = klap, slag, platslaander; modder, straatslijk; groote voet, hand; er sat in der P. = hij zat in de klem.
Pattscheln, **Pattscheln**, f. w. (h.) = plassen, ploeteren; tikken, kloppen (met de vlakke hand).
Pattscheln, f. w. (h.) = klappen, slaan, patsen; p., (f.) = plassen, ploeteren (in de modder).
Pattschhand, w., **Pattschhändchen**, f. = hand(je).
Pattschierlich, zie **posstierlich**.
Pattschnaß = sliknat, kletsnat.
Pattschouli, f. -s = patchouli.
Patt = pat (in 't schaakspel).
Patte, w. -, -n = poot, bereklauw, mouw-opslag, zakklep.
Pattzen, f. w. (h.) = kladden (van schilders).
Pattzig = aanmatigend, opgeblazen, pedant; f. w. p. machen = grof aanmatigend doen.
Paufant, m. -en, -en = (stud.) duellant.
Paufarzt, m. = dokter bij een duel.
Paufe, w. -, -n = pauk; trommel (om koffie te branden); (stud.) redevoering, preek; er sit mit Pauken und Trompeten durchgefallen = glansrijk gedropen.
Pauken, f. w. (h.) = pauken, trommelen, op de pauken slaan; vossen, blokken; (einen) afranselen; (stud.) een redevoering, strafpreek houden; schermen; f. w. mit einem p. = duelleeren.
Paufenfell, f. = paukvel; trommelvlies.
Paufenflang, m., **f. hall**, m. = paukeklank.
Paufenschläger, m. = paukenist.
Paufes, m. -s, - = paukenist; duellant; schoolmeester.
Pauferei, w. -, -en = (stud.) duel.
Paul, m. = Paul.
Paula, **Pauline**, w. = Paula, Pauline.
Paulinisch = Paulinisch, van Paulus.
Paulus, m. = Paulus.
Pauperismus, m. - = pauperisme, armoede-toestand van de massa.
Paupertät, w. - = pauperteit, armoede.
Paus'bad, m. -(e)s, -e = iem. met bolle wangen, bolle blaasop.
Paus'bad, m., **Paus'baden**, m. = bolle wang, bolle koon.
paus'badig u. **paus'badig** = bolwangig.
Pauschale, f. -s; **Pauschaltumme**, w.; **Pauschalquantum**, f.; **Pauschquantum**, f. = som of bedrag in eens.
Pauschalpölice, w. = contract-, abonnementspölis.
 I. **Pause**, w. -, -n = pauze; rust (in de muziek).
 II. **Pause**, w. -, -n = doordruk, doortekening, overtrekkening.
Pausen, f. w. (h.) = doortekenen, overtrekken, kalkkeeren.
Pausenren, f. w. (h.) = pauzeeren.
Pauspapier, f. = overtrek-, kalkkeerpapier.
Pavian, m. -(e)s, -e = bavian.
Pavillon (spr.: *paviljō*), m. -s, -s = paviljoen.
Pacification, w. -, -en = pacificatie, bevrediging.
Pacificieren, f. w. (h.) = pacificeeren.
Pacificent, m. -en, -en = contractant.
Pacificieren, f. w. (h.) = overeenkomst sluiten.
p. Cont. = per comptant, à contant.

pC., **pSt.** = pro cent.
peccieren, zie **peccieren**.
Peccotee, zie **Peccotee**.
Pek, f. -(e)s, -e = pek, pik; ongeluk; wer P. angreift, befubelt f. w. = wie pik hanteert, bezoedelt zich; wie met pik omgaat, wordt er mee besmet; er hat immer P., er sitzt immer im P. = hij is altijd ongelukkig; er hat P. an den Folen = hij is van kleef; hij plakt: zit lang in de herberg.
pech'artig = pikachtig.
pech'biende, w.; **-draht**, m. = pek-, pikbiende; -draad.
pechen, f. w. (h.) = pik (of pek) branden of bereiden; pikken.
pech'erde, w.; **-fackel**, w.; **-faden**, m. = pek-, piklaarde; -toorts; -draad.
pech'finster = pikdonker.
pech'hütte, w. = pek- of pikbranderij.
pech'icht, **pech'ig** = pikachtig, pikig, pek...
pech'keffel, m.; **-koble**, w.; **-kranz**, m. = pek-, pikketel; -kool; -krans.
pech'kpanne, w.; **-pflaster**, f. = pek-, pikpot; -pleister.
pech'(ra'ben)schwarz = pikzwart.
pech'vegel, m. = ongeluksvogel.
pedal, f. -(e)s, -e = pedaal.
pedant, m. -en, -en = pedant.
Pedanterie, w. -, -n = pedanterie.
pedant'fisch = pedant.
pedell, m. -(e)s, u. -en, -e(n) = pedel, dienaar, bode.
pedest, m. u. f. -es, -e = (trap)portaal.
pedestrisch = pedestrisch, te voet, prozaïsch.
pedograaf, m. -en, -en = pedograaf, wegteekeninstrument.
Pedometer, f. (u. m.) = pedometer, wegmeter.
Pegazus, **Pegazus**, m. - = Pegazus, dichterspaard.
peil, m. -s, - = peil.
peil'höhe, w. = peil, hoogte, peilhoogte, waterstand.
peilen, **peilen**, f. w. (h.) = peilen, looden.
peil, f. -(e)s, -e = peil.
peiling, w. -, -en = peiling.
pein, w. - = pijn, smart, lijden.
peinigen, f. w. (h.) = pijnigen, martelen, plagen.
peinigeller, m. = folterkelder.
peiniget, m. -s, - = pijniger, kweller, plager, beul.
peinigung, w. -, -en = pijniging, marteling, kwelling.
pein'lich = pijnlijk, smartelijk, angstvallig; p. e Lage = netelige of hachelijke toestand; p. genau = angstvallig precies; p. e Frage = pijnbank; p. e Recht; p. e Richter = lijfstraffelijke, crimineele rechter; **pein'liches Gericht** = lijfstraffelijke, crimineele rechtbank.
pein'lichkeit, w. -, -en = pijnlijkheid, smartelijkheid, angstvalligheid.
pein'sche, w. -, -n = zweep, karwats.
pein'schen, f. w. (h.) = zweepen, geeselen, zwiepen, slaan.
pein'scher, m. -s, - = zweeper.
pein'sch'hieb, m.; **-stiel** (od. **-stod**), m. = zweep|slag; -stok.
pekesje, w. -, -n = pekesje, Poolsche overjas met tressen.
pektothee, m. -s = pektothee.
pefuniar = pecuniair, geldelijk, geld...
pefieren, f. w. (h.) = misdoen.
Pelagianer, m. -s, - = Pelagian.

pelagia'nisch, **pela'gisch** = Pelagiaansch.
Pelas'ger, m. -s, - = Pelasge.
pelas'gisch = Pelagisch.
Pel'er'nc, w. -, -n = pelerine.
Pel'ifan', m. -(e)s, - = pelikaan.
Pel'le, w. -, -n = vlies, schil.
pel'len, schw. (h.) = pellen, schillen.
Pel'fartoffeln, Pl. = in de schil gekookte aardappels.
Peloponnes', m. -(e)s = Peloponnesus.
peloponne'sisch = Peloponnesisch.
Peloton' (spr.: .td), f. -s, -s = peloton.
Peloton'feuer, f. = pelotonvuur.
Pelz, m. -es, -e = pels, harige huid, vel, bont; (dik) vel (op room of andere vloeistoffen); dikke schimmel; er hat sich eine Laus in den P. gefest = hij heeft zich zelf in ongelegenheid gebracht; einem ein P. auf den P. brennen = op iem. losschieten, losslaan; einem den P. ausklopfen od. waschen = iem. de huid wasschen, op zijn huid geven; uns wurde der P. tüchtig ausgewaschen = wij werden tot op 't hemd nat.
Pelz'art, w. = soort bont; wijze van enting.
pel'zen, schw. (h.) = villen, den pels afstroopen; ranselen; enten.
Pelz'tutter, f. = bonten voering.
Pelz'handel, m. = pels-, bonthandel.
Pelz'handschuh, m. = bonten handschoen.
pel'zig = pelsachtig, harig, als een pels.
pel'zig = pelsachtig, als een pels; dik beslagen (van de tong), dik bezet (met schimmel).
Pelz'fappe, w. = bonten muts; der ist mit der P. geschossen = hij is plotseling gek geworden.
Pelz'fragen, m.; -mantel, m.; -mütze, m. = bonten kraag (boa); b. mantel; b. muts.
Pelz'rock, m. = pelsjas, pels.
Pelz'stiefel, m. = met bont gevoerde laars.
Pelz'werk, w., -wert, f. = pelterijen, bontwerk, pelswerk.
Penat'en, Pl. = penaten, huisgoden.
Pendant' (spr.: pädä), f. -s, -s = pendant, tegenstuk.
Pen'del, m. u. f. -s, - = slinger.
Pen'del|bewegung, w.; 'schlag, m. (od. -schwingung, w.); -uhr, w. = slinger|beweging; -ing; -uurwerk.
pen'deln, schw. (h.) = slingeren, schommelen.
Pen'd'shab, f. = Pendsjab.
Pen'du'le, **Pen'du'le** (spr.: pädule), m. -, -n = pendule.
penetrant' = penetrant, doordringend, scherp.
pen'ibel = penibel, lastig, netelig, pijnlijk.
I. Pennal', f. -(e)s, -e = pennekoker; (stud.) hok, gymnasium.
II. Pennal', m. -(e)s, -e u. Pennäler = gymnaziast.
Pennalis'mus, m. - = gedonder, tyrannie van oudere studenten tegenover de Pennäler.
Pen'ne, w. -, -n = [kroeg, slaapstee]; hok (school).
pen'nen, schw. (h.) = maffen, slapen.
pen'n'nisch = Penninisch.
Pennsylvanien, f. = Pennsylvanië.
Pennsylvanier, m. -s, - = Pennsylvaniër.
pen'n'sylvanisch = Pennsylvanisch.
pen'fee' (spr.: päser), f. -s, -s = pensee, (driekleurig) viooltje.
pen'fee' (farbig) = pensee'kleurig, donkerpaars.
Pension' (spr.: pä.), w. -, -en = pensioen, jaargeld; pensioonaat, inrichting voor opvoe-

ding, kostschool; pensioen, kostgeld; mit oder ohne P. = met of zonder pensioen.
Pensionär' (spr.: pä.), m. -(e)s, -e = pensionair, kostganger, kweekeling.
Pensionat' (spr.: pä.), f. -(e)s, -e = pensioonaat, kostschool.
Pension'halter(in) = pensiohouder(-ster).
Pensionie'ren (spr.: pä.), schw. (h.) = pensioeneeren.
Pension'sanstalt, m. = pensioonaat.
Pension'sberechtigung, w. = aanspraak op pensioen.
Pension's||gefetz, f.; -fasse, w. = pensioen|wet; -fonds.
Pension'spreis, m. = pensionspijs, prijs van kost en inwoning.
Pen'sum, f. -s, . . . ja u. . . en = taak, opgave, huiswerk.
Pentagon', f. -(e)s, -e = pentagoon, vijfhoek.
Pentagramm', f. -(e)s, -e = pentagram, drudenvoet (☆).
Penta'meter, m. -s, - = pentameter, vijfvoetig daktylisch vers.
Pentateuch', m. -(e)s = Pentateuch, vijf boeken Mozes.
Peperin', m. -(e)s = tufsteen.
Pepiniere (spr.: . . . neere), w. - = pepinière, boomkweekerij, kweek-, vakschool; vroeger ook: naam van de voorbereidingschool van officieren van gezondheid in Berlijn.
Pep'lon, f. -s, -s u. . . plen; **Pep'loß**, m. -, - u. . . plen = peplum, pragtgewaad.
Pep'o, m. = kleine vent, kleine jongen.
Pep'sin', f. -(e)s = pepsine, maagsap.
Pep'ton, f. -s = pepton, verteerde eiwitstof.
per, Präp. mit Acc. = per; p. Kaffe = contant betalen.
Percheron' (spr.: persjerö), m. -s, -s = percheron, Normandisch paard.
per'eat! = preeat! weg met hem, sla hem dood.
peremto'risch = peremtorisch, beslissend, dwingend.
perennie'rend = perenneerend, overblijvend.
I. Perfekt u. **Perfekt'**, f. -(e)s, -e; **Perfektum**, f. -s, . . . ta = perfectum.
II. Perfekt' = perfekt, volmaakt, degelijk; p. werden = (er) doorgaan (van een engagement bijv.).
perfektibel = perfektibel, voor volmaking geschikt.
perfid' = perfide, trouweloos, arglistig.
Perfidie', m. -, -n = perfidie, trouweloosheid.
Perforation', w. -, -en = perforatie, doorboring.
perforie'ren, schw. (h.) = perforereen, doorboren.
Pergament', f. -(e)s, -e = perkament.
pergament'artig = perkamentachtig.
Pergament'band, m. = perkamenten band, in perkament gebonden boekdeel.
pergament'en = perkamenten.
Pergament'er, **Pergament'macher**, m. = perkamentbereider, -maker.
Pergament'rolle, w. = perkamenten rol.
perhore'szie'ren, schw. (h.) = perhore'sceeren, wraken.
Per'i, m. -s, -s; P., w. -, -s = peri, beschermgeest, -engel.
Perigäum, f. -s = perigäum, naaste nabijheid van de aarde bij een planeet.
Perihelium, f. -s = perihelium, naaste nabijheid van de zon bij een planeet.

perikle'isch = van Perikles.
Periko'pe, m. -, -n = perikope, hoofdstuk uit den bijbel om op Zon- en feestdagen voor te lezen.
Perio'de, m. -, -n = periode, kringloop, tijdperk, volzin.
Perio'denbau, m. = zinsbouw.
perio'disch = periodisch, periodiek.
perio'disität, m. - = periodiciteit, regelmatigte terugkeer.
Peripate'tiser, m. -s, - = peripateticus, „wandelaar”, filosoof uit de school van Aristoteles.
peripate'tisch = peripatetisch.
Peripatie', m. -, -n = peripatie, keerpunt.
Peripherie', m. -, -n = omtrek, cirkelomtrek.
Peripherie'winkel, m. = omtrekshoek.
periphe'risch = peripherisch, aan den omtrek.
Periphras'e, m. -, -n = perifrasis, omschrijving.
periphras'tisch = perifrastisch, omschrijvend.
peristal'tisch = peristaltisch, wormvormig.
Peristyl', f. -(e)s, -e = peristyl, zuilegang om een gebouw.
Per'sal, m. -(e)s = perkaal, Oostindisch katoen.
Perkussion', m. -, -en = perkussie, schok, slag, beklopping (voor medisch onderzoek).
Perkussions'gewehr, f. = perkussiegeweer.
Perkute'ren, f. (h.) = perkuteeren, bekloppen.
Perl, m. - = (kleine drukletter) parel, parisienne.
Perl'artig = parelachtig, gepareld.
Perle, m. -, -n = parel (*eig. en fig.*); man soll die Perlen nicht vor die Säue werfen = men moet zijn parels niet voor de zwijnen werpen.
Per'len, f. (h.) = parelen.
Per'lenähnlich = op parels gelijkend, parelvormig.
Per'lenbank, m.; **Per'lenfischer**, m.; **Per'lenfischeret**, m. = parelbank; -visscher; -visscherij.
Per'lenkrone, m.; **Per'lenkranz**, m.; **Per'lenmuschel**, m. = parelkrans (-kroon); -kust; -mossel.
Per'lenfischmutter, m.; **Per'lenfischsnur**, m. = pareltooi; -snoer.
Per'lenstickeret, m. = borduurwerk met parels.
Perl'förmig = parelvormig.
Perl'gerste, **Perl'gerste**, **Perl'gerste**, m. = parelgerst.
Perl'gras, f. = parelgras.
Perl'gran = parelgrijs.
Perl'huhn, f. = parelhoen.
Per'licht, **Per'licht** = parelachtig, gepareld.
Perl'mutter, m. = parelmoer.
Perl'muttern = parelmoeren.
Perl'schrift, m., zie **Perl**.
Permanent' = permanent, vast, (aan)blijvend.
Permanenz', m. - = permanentie, duurzaamheid.
Permiss', m. .. misse, .. misse; **Permiss'ion'**, m. -, -en = permissie.
Permit', m. -s, -s = permit, toelatingspas; rijbewijs (voor automobilisten).
Permittie'ren, f. (h.) = permitteren.
Permutation', m. -, -en = permutatie, omzetting.
Permutie'ren, f. (h.) = permuteeren, omzetten.
Pernambuk'holz, f. = pernambukhout, verfhout.
perniziös' = pernicious, verderfelijik, slecht.
Perorator', m. -, -en = peroratie, openbare schoolrede.

peroric'ren, f. (h.) = peroreeren, redevoering houden, redevoeren.
Perpend'ikel, f. u. m. -s, - = slinger, schietlood, loodlijn.
perpendikular' (ob. . . lār) = loodrecht.
perpetuell', **perpetuier'lich** = perpetueel, voortdurend.
Perpetuum mobile, f. - = perpetuum mobile.
perplex' = perplex, versted, verlegen.
Perron' (spr.: . . rō), m. -s, -s = perron.
Perri'cke, zie **Perri'cke**.
Per's, m. -es = donkerblauw laken.
Pers'en'ning, m. -, -en = persening, persening.
Pers'er, m. -s, - = Pers.
Pers'erin, m. -, -nen = Perzische.
Pers'errieg, m. = Perzische oorlog.
Pers'ten, f. = Perzië.
Pers'ten'ne (spr.: . . zienne), m. -, -n = persienne, jaloezie.
Pers'flage (. . aazje), m. -, -n = persiflage, spot.
persiflie'ren, f. (h.) = persifleeren.
Pers'iko, m. -s, -s = persiko.
pers'isch = Perzisch.
Pers'on, m. -, -en = persoon, personage; [rol]; ich fenne ihn vor s. = ik ken hem van aanzien, van voorkomen; in (eigener) s. = in (eigen) persoon, persoonlijk; ich für meine s. = ik voor mij; eine s. von Stande = een persoon van aanzien; eine junge s. = een jonge vrouw.
Pers'onal', f. -(e)s, -e = personeel.
Pers'onal'arrest, m. = lijfswang.
Pers'onal'beschreibung, m. = signalement.
Pers'onal'ien, Pl. = personaliën, . . lia, persoonlijke omstandigheden, berichten over personen.
Pers'onalität, m. -, -en = personaliteit.
Pers'onal'pronomen, f. = persoonlijk voor-naamwoord.
Pers'onal'unie, m. = personeele unie.
Pers'onendampfer, m. = passagiersboot.
Pers'on'enfrage, m. = personekwestie.
Pers'on'enname, m. = persoonsnaam.
Pers'on'enpost, m. = diligence.
Pers'on'enrecht, f. = personerecht.
Pers'on'enstand, m. = burgerlijke stand.
Pers'on'enverkehr, m.; **Pers'on'enwagen**, m. = personeverkeer; -wagen.
Pers'on'enwesssel, m. = persoonsverwisseling, nl. van den gramm. persoon.
Pers'on'enzug, m. = personetrein (met 3 klassen).
Pers'onifikation', m. -, -en = personificatie.
Pers'onifizie'ren, f. (h.) = personifiëren.
Pers'on'lich = persoonlijk, in persoon.
Pers'on'lichkeit, m. -, -en = persoonlijkheid; persoon, personage.
Pers'pektiv', f. -(e)s, -e = verrekijker.
Pers'pektive, m. -, -n = perspectief, vooruitzicht.
Pers'pektiv'isch = perspectivisch, uit de verte gezien, verkort.
Pers'uadie'ren, f. (h.) = persuadeeren, overreden.
Pers'inen'zien, Pl. = toebehoor(en).
Perua'ner, m. -s, - = Peru(vi)aan.
perua'nisch = Peru(vi)aansch.
Peru'cke, m. -, -n = pruik, kapsel.
Peru'ckemacher, m. = pruikemaker; er läuft wie ein s. = hij loopt als een kievit.
Perurinde, m. = kinabast, kina.
Peruvia'ner, zie **Perua'ner**.

peruvia'nisch, zie peruanisch.
perver's = pervers, verkeerd, verdorven.
Pervertität, w. —, -en = perversiteit.
Peseta, m. -s, - = (nordb.) goede, mooie kamer.
Peseta, w. —, -s = peseta (een Sp. zilveren munt, ± 60 cent).
Pessimis'mus, m. — = pessimisme.
Pessimist, m. -en, -en = pessimist.
Pessimistisch = pessimistisch.
Pest, w. —, -en = pest, geesel; daß dich die Pest! = loop naar de hel! steek (en stik) de moord!
pest'artig = pestachtig, vergiftigd, besmettelijk.
Pest'arzt, m.; **pe'stule**, w.; **pe'stulen**, m. = pestdokter; -buil; -vlek.
Pest'hauch, m.; **pe'stauch**, f. = pestl'adem; -huis.
Pestilenz, m. —, -en = pestilentie, pest.
pestilenzia'lisch = pestilentiëel, verpest.
pest'krank = pestziek.
Pest'wurz, m. — = groot hoefblad.
Petar'de, w. —, -n = petarde, spring-, klapbus.
Petent, m. -en, -en = petent, verzoeker.
Peter, m. = Peter, Pieter, Piet; dummer P. = domoor, stommeling.
Peters'lie, w. — = peterselie; fie pfüdt, verkauft P. = zij is een muurbloempje; dem ist die P. verhaelt = hij zet een zuur gezicht.
Peters'liens'cherling, m. = tuinscheerling.
Peters'sinfel, w.; **pe'sche**, w.; **pe'senig**, m. = St.-Pieters'eiland; -kerk; -penning.
Petition, w. —, -en = petitie, verzoekschrift.
petition'eren, fchm. (h.) = petitioneeren.
Petition's recht, f. = recht van petitie.
Petit'schrift, w. = petit, brevier (een soort kleine drukletter).
Petra'isches Ara'bien = Petreisch Arabië.
Petrefakt, m. (u. f.) -(e)s, -e(n) = petrefact, versteening.
Petrifikation, w. —, -en = petrificatie, versteening, verkalking.
petrifizie'ren, fchm. (h.) = versteenen, verkalken.
Petrifische, w. = St.-Pieterskerk.
Petro'leum, f. -s = petroleum.
Petro'leum'haltig = petroleumhoudend.
Petro'leum'föcher, m.; **pe'sampe**, w. = petroleum|toestel; -lamp.
Petro'leur, m. -s, -e = petroleur.
Petro'leuse, m. —, -n = petroleuse.
Pet'schaft, (spr.: pēt.), f. -(e)s, -e = (lak-)stempel, cachet.
pet'schieren, fchm. (h.) = met een cachet stempelen, sluiten.
Pet'ten, fchm. (h.) = (nordb.) trappen.
Pet'to: in p. = in petto, in voorraad, gereed, op 't hart; bij voorbaat.
Petu'nie, w. —, -n = petunia.
Pe's, m. -es, -e = Bruin, Beer.
Pe'se, w. —, -n = Beria, Teef; klikspaan.
pe'sen, fchm. (h.) = klikken, verklappen, verdragen; knijpen.
Pe'ser, m. -s, - = klikker, klikspaan.
Pe'siefe, m., **Pe'siefes**, f. = klikspaan.
Pe's = Pfennig.
Pad, m. -(e)s, -e = pad.
Panf'inder, m. = padvinder, pionier.
Panf'los = onbegaanbaar, ongebaand.
Panf'fe, m. -n, -n = priester, paap; leider (bij de gulden); nachtzwaluw, paapje; (bij den brouwer) tap.

Panf'fen|baum, m.; **pe'stume**, (ob. **-distel**), w. = pape|boom; -bloem (paardebloem).
Panf'fen|feind (**pe'sterer**), m.; **pe'sreund**, m.; **pe'schmeiß**, f.; **pe'snecht**, m. = pape- of priester|vijand; -vriend; -gebroed(sel); -knecht (-slaaf).
Panf'fen'kraut, f. = melisse, paardebloem.
Panf'fen'katein, f. = monnike- en potjeslatijn.
Panf'fenmä'ßig = op priestermanier, paapsch.
Panf'fenmü'ße, w. = papekap, -muts (eig. en een soort vestingwerk); papekop, zwaluwstaart.
Panf'fenrö'sre, m.; **pe'stel**, m. = paardebloem.
Panf'fen'straße, w. = Papestraat (de weg langs den Rijn).
Panf'fentum ob. **pe'sefen**, f. -s = papedom.
Panf'fenvolk, f. = pape-, priesterfolk.
Panf'feret, **pe'säferet**, w. — = papierij.
Panf'fisch = paapsch, priester...
Panf'hl, m. -(e)s, **pe'schte** = paal, staak, stij; er ligt zwischen seinen vier **pe'schlen** = hij is binnen zijn vier muren; ein P. im **pe'steich** = een doorn in 't vleesch, voortdurende marteling.
Panf'hl'bau, m. -(e)s, -ten = paalbouw, -woning.
Panf'hl'brücke, w. = brug op palen, paalbrug.
Panf'hl'bürger, m. = [inwoner van een stad, die geen burgerrecht had], kleinstedsch persoon, kruidenier.
Panf'hl'chen, f. -s, - = paaltje.
Panf'hl'dorf, f. = paaldorp.
Panf'hl'en, fchm. (h.) = met palen voorzien, afzetten, palissadeeren, heien; spietsen.
pe'sahl'graben, m. = paalgracht, grensgracht].
Panf'hl'grund, m. = heigrond, paalwerk.
Panf'hl'hefe, w. = palissadeering, paalheining.
Panf'hl'holz, f. = paalhout.
Panf'hl'muschel, w. = paalmossel.
Panf'hl'ramme, w. = heiblok.
Panf'hl'rohr, f. = pijlriet.
Panf'hl'rost, m. = paalwerk, fundeering van heipalen.
Panf'hl'weide, w. = paalwilg (voor palissadeeringen).
Panf'hl'werk, f.; **pe'swohnung**, w.; **pe'sturm**, m.; **pe'sturz**, w.; **pe'stann**, m. = paal|werk (heiwerk); -woning; -worm; -wortel; -heining (palissadeering).
pe'salz die = Palts, [paleis].
pe'säl'zer, m. -s, - = Paltser.
pe'säl'zgraf, m. = paltsgraaf.
pe'säl'zgrä'flich = paltsgrafelijk.
pe'säl'zgrä'fchaft, m. = paltsgraafschap.
pe'säl'zisch = Paltsisch.
Panf'd, f. -(e)s, **pe'sänder** = pand, onderpand; pand, deel van een dijk, dat iemand verplicht is te onderhouden; etw. zum P. geben, setzen = iets in pand geven; ich setze meinen Kopf zum P. = ik verwed er mijn hoofd onder; auf **pe'sänder** setzen = op pand leenen; (um) **pe'sänder** spielen = pandverbeuren; zie einlö'sen.
pe'sand'bar = geschikt als onderpand.
pe'sand'bar = waarop beslag gelegd mag worden.
Panf'd'brief, m. = pandbrief.
pe'sän'den, fchm. (h.) = als pand nemen, beslag leggen op; einen Pf. (wegen einer **pe'schuld**, s. P.) = beslag leggen op iets. meubels, inkomen e. d.
pe'sän'den, m. -s, - = deurwaarder.
pe'sän'derspiel, f. = pandverbeuren, pandspel.
Panf'd'gläubiger, m. = hypothecair crediteur.
Panf'd'gut, f. = (land)goed dat als hypotheek dient, onderpand.
Panf'd'haber, m. = pand-, hypotheekhouder.

Pfundhaus, f. = pandjeshuis, lommerd.
Pfundinhaber, m. = pand-, hypotheekhouder.
Pfundleiher, m. = pandbeleener.
Pfundobjekt, f. = onderpand.
Pfundrecht, f. = pandrecht.
Pfundrechtlich = hypothecair.
Pfundschein, m. = bewijs van onderpand, lommerdbriefje; hypotheekakte.
Pfundschuld, w. = hypothecaire schuld.
Pfundsiherheit, w. = hypothecaire zekerheid.
Pfundung, w. -, -en = beslaglegging, pandbeslag.
Pfundverschreibung, w. = pandbrief.
Pfundvertrag, m. = pandcontract.
Pfundweise = bijwijze van onderpand.
Pfundchen, f. -s, - = pannetje.
Pfundne, w. -, -n = pan (vaatwerk, kruitpan, gewrichtsholte); der Feind wurde in die Pf. gehauen = in de pan gehakt; er hat etw. auf der Pf. = hij voert iets in zijn schild.
Pfundendeckel, m. = deksel van een pan, (aan een geweer) pandeksel.
Pfundmeister, m. = opzichter in een zoutkeet.
Pfundenschmied, m. = pannesmid, blikslager.
Pfundentrikel, m. = steel van een pan.
Pfundner, m. -s, - = eigenaar van een zoutpan.
Pfundfuchen, m. = pannekoek, oliekoek; Berliner Pf. = Beliner bol.
Pfundfuchenberg, m. = rijstebrijberg; sich durch den Pf. essen = door den r. heeneten.
Pfundamt, f. = geestelijke waardigheid, pastoors-, domineesbetrekking.
Pfundbezirk, m. = parochie, kerspel, diocees.
Pfunddorf, f. = parochiedorp.
Pfundre, w. -, -n = kerspel, parochie, standplaats van een geestelijke; erst die Pf., dann die Quarrre = eerst 't kooitje, dan de vogel.
Pfundrei, w. -, -en = kerspel, parochie, pastorie.
Pfundreich = parochiaal.
Pfundren, f. w. (h.) = tot een parochie behoren.
Pfundrer, m. -s, - = dominee, pastoor.
Pfundlerin, w. -, -nen = domineesvrouw, domineesche.
Pfundgerechte, m. = parochierechten.
Pfundgemeinde, w. = parochie(gemeente).
Pfundgenosse, m. = parochiaan.
Pfundhaus, f. = pastorie.
Pfundherr, zie Pfarrer.
Pfundrin, zie Pfarrerin.
Pfundkind, f. = parochiaan.
Pfundkirche, w. = parochie-, kerspelkerk.
Pfundstelle, w. = dominees-, pastoorsplaats.
Pfundwohnung, w. = pastorie, woning van dominee of pastoor.
Pfund, m. -(e)s u. -en, -en (u. -e) = pauw, (ook een sterrebeeld aan den zuidelijken hemel); er spretzt, brüffet sich wie ein Pf. = hij pronkt als een pauw.
 I. **Pfundchen**, f. -s, - = pauwtje.
 II. **Pfundchen**, f. w. (h.) = f. a u d c h e n.
Pfundsaug, f.; -feder, w.; -rad, f.; -taube, m. = pauwe|oog; -veer; -staart (uitgespreid); -staartduif.
Pfundschwanz, -schweif, m. = pauwestaart.
Pfundfasan, m. = pauwfazant.
Pfundfisch, m. = zeepauw.
Pfundfliege, w. = pauwvliege, waterjuffer.
Pfundhahn, m.; -henne, w. = mannetjes-pauw; wijfjespauw (pauwin).
Pfundhelfe, w. = prachtanjelier.
Pfundtaube, zie Pfauentaube.

Pfd. = Pfund.
Pfd. St. = Pfund Sterling.
Pfeifer, m. -s = peper; Spanischer Pf. = Spaansche p.; er sitzt im Pf. = hij zit in de benauwdheid, in de knijp; ich wollte, du müdest wo der Pf. wüchste = ik wou, dat je op de Mookerhei zat; zie Gaje.
Pfeiferbaum, m.; -brühe, m.; -büsche, w. (ob. -sästchen, f.) = peper|boom; -saus; -bus.
Pfeifergurke, w. = augurkje.
Pfeiferkorn, f. = peperkorrel.
Pfeiferkraut, f. = boonekruid.
Pfeiferkuchen, m.; -kücher, m.; -kümme!, m. = peper|kook; -koekbakker; -komijn.
Pfeiferland, f. = peperland; etnen ins Pf. münschen = iem. naar de Mookerhei wenschen.
Pfeiferminze, w. = pepermunt.
Pfeiferminzöl, f. = pepermuntolie.
Pfeiferminzplätzchen, f., -tablette, w. = pepermuntje.
Pfeifern, f. w. (h.) = peperen, kruiden; duur maken, (eine Rechnung) hoogmaken, peperen; slaan, schieten, gooien; er pfeiferte unter die Späßen = hij schoot onder de musschen.
Pfeifernuß, w. = pepernoot.
Pfeiferrohr, f. = peperbus.
Pfeiferfad, m. = (iron.) koopman, winkelier.
Pfeiferstrauch, m. = peperboomje.
 [Pfeib, m. = buis, hemd].
Pfeifen, f. -s, - = pijpje.
Pfeife, w. -, -n = pijp, fluit, buis; ich will nicht nach seiner Pf. tanzen = naar zijn pijpen dansen; seine Pf. geht aus = zijn geduld raakt op; wer im Rohr sitzt, hat gut Pf. . n schneiden = wie in 't riet zit, kan pijpjes snijden; er zieht die Pf. ein = hij haalt bakzeil, zingt een toontje lager; die Pf. im Sad halten = zich koest houden.
Pfeifen, f. (h.) (pfeife; pffiff; pffiffe; pfeife! gepfeiffen) = pijpen, fluiten; er pfeift aus (ob. auf) dem letzten Loch = 't loopt met hem op een eind; ich pfeife dir etwas = ik zou je danken; auf etw. pf. = maling, lak aan iets hebben; ich pfeife auf die Malerei = ik moet niets van 't schilderen hebben; jekt mollen wir einen pf. = we zullen er eentje (een slokje n.) nemen, verschalken.
Pfeifenbeschlag, m. = versiering aan een pijp.
Pfeifendeckel, m. = pipedop.
Pfeifenerde, w. = pijpaaarde.
Pfeifenfabrikant, m.; -form, w.; -grad, f. (= öfne, w.); -kopf, m. = pijp|fabrikant; -vorm; -strootje; -kop.
Pfeifenmundstück, f. = mondstuk van een fluit of van een pijp.
Pfeifenquaste, w.; -räumer, m.; -rohr, f. = pijp|kwast; -koter (-peuter, -wroeter); -roer.
Pfeifenpitze, w. = punt, uiteinde, mondstuk van een pijp.
Pfeifenrikel, m. = pijpesteel.
Pfeifenrauch, m. = (plant) mosjepijp.
Pfeifenwerk, f. = pijpwerk (van een orgel).
Pfeifenstopfer, m. = pijpestopper.
Pfeifer, m. -s, - = pijper, fluit, speelman, muzikant.
Pfeil, m. -(e)s, -e = pijl, schicht; (haar)pen.
Pfeiler, m. -s, - = pijler, pilaar, stijl; (tusschen twee vensters) dam, penant.
Pfeilerpiegel, m. = dam-, penantspiegel.
Pfeilerstein, m. = pijler-, zuilesteen, bazalt.
Pfeilerstück, m. = penanttafel.
Pfeilfisch, m. = pijl-, naaldvisch.
Pfeilförmig = pijlvormig.

Pfeilfrant, f.; **rohr**, f. = pijlkruid; -riet.
Pfeilfchnell = pijlsnel.
Pfeilfchnß, m. = pijlschot.
Pfeilfchnße, m. = boogschutter.
Pfeilfchwanz, m. = pijlstaart (een soort van rog, van eend, van vlinder, van vogel).
Pfeilfpitße, m.; **wurz**, w. = pijlpunt; -wortel.
Pfenning, m. -(e)s, -e = penning, duit; mer den Pf. nicht ehrt, ist den Taler nicht wert = wie 't kleine niet eert, is 't groote niet weerd; zie Heller.
Pfenningausgabe, w. = centsuitgave.
Pfenningfchloß, m. -s, - = duitdief.
Pfenningfrant, f. = penningkruid; boerekers.
Pfenningfchloß, f. = stuiverskaars.
Pfenningmagazin, f. = stuiversmagazijn.
Pfenningmeißer, m. = kassier].
Pferd, m. -(e)s, -e = perk, omheinde plaats; horde; mest.
Pferden, fchw. (h.) = inperken, omsluiten, opeendringen, (in enge ruimte) samenpakken.
Pferd, f. -(e)s, -e = paard, ros; er feßt sich aufß hohe Pf. = hij is trotsch, pedant, verwaand; vom hohen Pf. herab = trots, verwaand; er spannt die Pferde hinter den Wagen od. zäumt das Pf. beim Schwünge auf = spant de paarden achter den waren, pakt de zaak verkeerd aan; er ist vom Pf. auf den Esel gekommen = achteruitgegaan, aan lager wal geraakt; das sieht doch ein Pf. = dat kan een blinde wel zien.
Pferdeameife, w.; **arbeit**, w.; **arznei**, w. = paarde[mier (grootte m.); -werk; -middel.
Pferdebahn, w.; **bahngesellschaft**, w.; **bändiger**, m. = paarde[tram; -trammaschappij; -temmer.
Pferdebohne, m.; **bremse**, w.; **bürste**, w. = paarde[boon; -vlieg (horzel); -borstel.
Pferdebede, w.; **dieb**, m.; **eisenbahn**, w. = paarde[dek(en); -dief; -spoor.
Pferdefeige, w.; **fleich**, f.; **fliege**, w. = paarde[vijg; -vleesch; -vlieg.
Pferdefuß, m. = paardepoot; da kommt der Es. heraus = daar komt de aap uit de mouw.
Pferdefutter, f.; **geschirr**, f.; **gurt**, m. = paarde[voer; -tuig; -buikriem.
Pferdehaar, f.; **handel**, m.; **händler**, m. = paarde[haar; -handel; -koopman.
Pferdehauf, m.; **jude**, m.; **fenner**, m. = paarde[hoef; -jood; -kenner.
Pferdeknecht, m. = stalknecht, palfrenier, groom.
Pferdekopf, m.; **kraft**, w.; **krankheit**, w. = paarde[kop; -kracht; -ziekte.
Pferdekrippe, w.; **fur**, w. = paarde[krib; -kuur (= zware kuur).
Pferdelaine, w. = lijn, leireep.
Pferdeliebhaber, m.; **mähne**, w.; **maffler**, m.; **markt**, m. = paarde[hefhebbber; -manen; -makelaar; -markt.
Pferdemäßig = als (van) een paard, voor een paard, paarde..., zwaar, ruw.
Pferdemilch, w. = paardemelk.
Pferdemünze, w. = wilde munt.
Pferdemuß, m.; **narr**, m.; **natur**, w.; **philitzer**, m. = paarde[mest; -gek; -natuur; -ploert.
Pferdereisbahn, m. = renbaan, hippodroom.
Pferdereinen, f. = wedren, course, race.
Pferdeschwanz, m.; **fchwamm**, m.; **fchwamm**, m.; **stall**, m. = paarde[staart; -spons; -wed; -stal.

Pferdeftriegel, m. = roskam.
Pferdefränke, w.; **berleiber**, m.; **wagen**, m. = paarde[wed; -verhuurder; -wagen (van den trein).
Pferdewechfel, m. = wisselen van paarden.
Pferdewiehern, f.; **zucht**, w. = paarde[gehinnik; -fokkerij (stoeterij).
Pferze, w. -, -n = dakbalk, nok.
Pferzen, zie Pehen.
Pfievel, m. -s, - = droogplaats (in zout-ziederijen).
Pfiff, m. -(e)s, -e = gefluit, fluitje, roep; list, kneep, slimmigheid, kunstje; slokje, glaasje; einen Pf. tun = sluiten; Ruffe und Pfiffe = listen en streken; sie achten ihn keinen Pf. = zij achten hem geen zier.
Pfiffering, m. -(e)s, -e = soort eetbare paddestoel, peperchampignon; feinen Pf. = geen zier, geen sikkepit, geen cent, geen duit.
Pfiffig = slim, leep, loos, schalks(ch).
Pfiffigkeit, m. -, -en = slimmigheid, leepheid.
Pfiffikus, m. -, -je = leeperd, slimmerd.
Pfingstabend, m. = avond vóór pinksteren.
Pfingstbier, f.; **blume**, w. = pinkster[bier (-vermaak); -bloem.
Pfingsten, Pf. = pinksteren; zu Pf. auf dem Esel = met Sint Juttemis (als de kalvers op 't ijs dansen).
Pfingstmontag, m. = pinkstermaandag.
Pfingstochte, m. = paaschos; gepuht wie ein Pf. = kolossaal opgedirkt.
Pfingstpredigt, w.; **roße**, w.; **tag**, m.; **wache**, w.; **zeit**, w. = pinkster[preek; -roos (pioenroos); -dag; -week; -tijd.
Pfirfche, w. -, -n, zie Pfirfch.
Pfirfch, m. -(e)s, -e; **Pfirfch**, m. -, -en; **Pfirfche**, w. -, -n = perzik; der Pf. = perzik en perzikeboom.
Pfirfchbaum, m.; **blüte**, m.; **bowle**, w.; **fern**, m. = perzik[boom; -bloesem; -bowl; -pit.
Pfirfcher, m. -s, - = (jüdd.) bakker].
Pflanzchen, f. -s, - = plantje; ein sauberes, nettes Pf. = (iron.) een lieve jongen, een fijn heer.
Pflanze, w. -, -n = plant; (Berl.) das ist eine nette Pf. = raar heer, zijn persoonkje.
Pflanzen, fchw. (h.) = planten, zetten.
Pflanzenartig = plantaardig.
Pflanzenbeet, f.; **butter**, w. = plante[bed; -boter.
Pflanzenerde, w. = teelaarde.
Pflanzenfreund = plantenetend.
Pflanzengift, f.; **fenner**, m. = plante[gift; -kenner.
Pflanzenkenntnis, w. = plantkunde.
Pflanzenkörper, m.; **foß**, w. = plantaardig lichaam; pl. voedsel.
Pflanzenkunde, w. = plantkunde.
Pflanzenlaus, w. = planteluis.
Pflanzenleben, f. = planteleven.
Pflanzenlehre, w. = plantkunde.
Pflanzenreich, f.; **fast**, m.; **faß**, f. = plante[rijk; -sap; -zout.
Pflanzenfammler, m.; **fammlung**, w.; **fäure**, w. = plante[verzamelaar; -verzameling; -zuur.
Pflanzenfede, w. = kiem- of groeivermogen.
Pflanzenstein, m. = boom- of mossteen (die indrukken van plantjes vertoont).
PflanzenfTier, f. = plantdier, zoöfiet.
Pflanzer, m. -s, - = planter, pooter, plantagebezitter, kolonist.
Pflanz(er)holz, f. = plant-, poothout.

Plantzartoffel, m. = pootaardappel.
Plantzling, m. -(e)s, -e = stek, loot, pootplant.
Plantzschule, w. = boomkweekerij, kweek-school.
Plantzstaat, m. = volkplanting, kolonie.
Plantzstadt, w. = volkplanting, kolonie.]
Plantzstod, m. = pootstok; moederkorf (bijteelt).
Plantzung, w. -, -en = aanplanting, kolonie, plantage.
Plantzvolk, f. = volkplanters.]
Plaster, f. -s, - = pleister, kogelbekleding, cement, vloersteen, vloer, plaveisel, straatsteen; Paris ist ein teures Pfl. = 't is duur leven in Parijs; das Pfl. treten = op straat rondsletteren; du nimmst dein Pfl. kriegen = je zult je straf wel krijgen; zwei Schädlen mit einem Pfl. heilen = twee vliegen met één klap slaan.
Plasterchen, f. -s, - = (schoonheids-)pleistertje, moesje.
Plasterer, m. -s, - = straatmaker
Plastergeld, f. = straatgeld.
Plasterfaser, m. = blaatrekker.
Plasterkasten, m. = pleisterkast, -kist; lapzalver, knoer.
Plasteren, fchw. (h.) = pleisteren, bevoeren, plaveien, bestraten.
Plasterhammer, w. = straatstamper, juffer.
Plastermeister, m. = dokter, knoer.
Plasterseger, m.; -stein, m.; -treter, m. = straatmaker; -steen; -looper (-slijper).
Plasterung, w. -, -en = bevoering, plaveisel, bestrating.
Plau, m. -, -n = pruim; gebürtte Pfl. = gedroogde pruim.
Plau(we)ibaum, m.; -fern, m.; -fuchen, m.; -muß, f. = pruimeboom; -pit; -koek (-taart); -gelei.
Plau(we)weid = zoo zacht als dons.
Plage, w. = verpleging, verzorging, bevordering, beoefening; ein Kind in Pfl. nehmen = de zorg voor een kind op zich nemen; die Pfl. der Wissenschaften = beoefening der wetenschappen.
Plageamt, f. = kamer van voogdij, voogdij-schap.
Plagebefohlene(r) = pupil, aan iems. zorg toevertrouwde, verpleegde.
Plageelstern, Pl.; -kind, f.; -mutter, w. = pleegouders; -kind; -moeder.
Plagen, fchw. [ft.: pflog, gepflogen] (h.) = verplegen, verzorgen, goed onderhouden, plegen, gewoon zijn; (sie pflegte [ber] die Blumen); er pflegte [pflog] zu sagen = hij placht te zeggen; so pflegt's zu gehn = zoo gaat 't gewoonlijk; die Wissenschaften pf. = aankweken, beoefenen; [sie pflegten (pflogen) der Ruhe = zij namen rust; er pflegte (pflog) Rat(s) mit ihnen = hij beraadslaagde met hen; eines Amtes pf. = een ambt waarnemen; Freundschaft, Umgang pf. = vriendschap, omgang houden].
Plager, m. -s, - = voogd, pleegvader, verpleger, verzorger, bestuurder; weldoener.
Plagerin, w. -, -nen = verpleegster, verzorgster; kweekster.
Plageohn, m. = pleegzoon.
Plagestätte, w. = kweekplaats, bakermat.
Plage(we)ter, w.; -vater, m. = pleegdochter; -vader.
Plage(we)ling, m. -(e)s, -e = verpleegde, pleegkind, pupil, kweekeling.
Plage(we)schaft, w. = voogdij, voogdij-schap;

eine Pfl. errichten = een vereeniging oprichten ter verzorging of verpleging (van armen, zieken enz.).
Pflicht, w. -, -en = plicht; wir stehen in des Kaisers Pfl. = wij staan in den dienst des keizers; einen in (Eid und) Pfl. nehmen = in dienst nemen; das ist deine verdamnte Pfl. (und Schuldigkeit) = dat is niet meer dan een staaltje van je plicht.
Pflichtbeitrag, m. = verplichte bijdrage.
Pflicht(we)ten, fchw. (h.) etnen = onderdanig zijn, in dienst zijn van].
Pflicht(we)rfüllung, w. = plicht-betrachting.
Pflicht(we)rempfar, f. = verplicht present-exemplaar.
Pflicht(we)gebod, f.; -gefühl, f. = plichtgebod; -gevoel (-besef).
Pflicht(we)gemäß = plichtmatig.
Pflicht(we)getreu = trouw aan zijn plicht, trouw, nauwgezet, plichtschuldig.
Pflicht(we)tig = verplicht, afhankelijk, onderdanig.
Pflicht(we)mäßig, zie pflichtgemäß.
Pflicht(we)schuldig = plichtschuldig, -matig.
Pflicht(we)teil, m. u. f. = wettelijk erfdeel, kindsgedeelte, legitieme portie.
Pflicht(we)bergeffen = plichtvergeten.
Pflicht(we)berückung, m. = plichtverzaking.
Pflicht(we)widrig = in strijd met zijn (mijn) plicht.
Pflock, m. -(e)s, Pflocke = (houten) pen, pin; dem werden wir einen Pfl. borsteden = daar zullen we een speldje voor steken; einen Pfl. zurücksteden = door de vingers zien.
Pflocken, fchw. (h.) = vastpennen.
Pflücken, fchw. (h.) = plukken; (Salat, Peterstie) uitplukken en schoonmaken; mit der Zeit pfückt man Rosen = mettertijd komt alles in orde of als men maar tijd van leven heeft; zie ook Pflücken.
Pflug, m. -(e)s, Pflüge = ploeg (akkerploeg, sneeuw- of slijkploeg, een ploeg dijkwerkers).
Pflug(we)balgen (ob. -baum), m.; -deichsel, w.; -eisen, f. = ploegboom; -dissel; -ijzer (kouter).
Pflügen, fchw. (h.) = ploegen; (vom Schiffe) (de golven) klieven, doorploegen; der Anker pfügt = schuurt langs den grond, sleept.
Pflüger, m. -s, - = ploeger, landman, -bouwer.
Pflug(we)haupt, f.; -holz, f.; -ochje, m. = ploeghoofd; -hout; -os.
Pflug(we)rad, f.; -schar, w.; -sterze, w. = ploegrad; -schaar; -staart (of -steel).
Pflüfel, m. -s = (gewest.) verkoudheid.
Pfortchen, f. -s, - = poortje.
Pforte, w. -, -n = poort, deur, ingang; die (Hohe od. Ottomantische) Pfl. = de (Verheven of Ottomaansche) Porte.
Pfortner, m. -s, - = portier, poortsluiter, wachter, cipier.
Pfosten, m. -s, - = post, stijl, paal.
Pfosten, f. -s, - = pootje; Pfl. halten = slaag krijgen op de vingertoppen (schoolstraf).
Pfote, w. -, -n = poot.
Pfrie(m), m. -(e)s, -e; **Pfrie(m)**, w. -, -n; **Pfrie(m)**, m. -s, - = priem, els, priem- (kruid), brem; Meister Pfl. = schoenmaker.
Pfrie(m)kraut, f. = priemkruid.
Pfropf, m. -(e)s, -e u. Pfropfe; **Pfropfen**, m. -s, - = kurk, stop, prop, (voor kannen) laadprop; ent; am Pfl. riechen = achter 't net visschen, er bekaaid afkomen; das ist für den Pfl. = niemendal waard; er sitzt auf dem Pfl. = hij is aan lager wal, zit op 't droge, op zwart zaad; einen auf den Pfl.

setzen = iem. er onder brengen, tot zwijgen brengen.

pfropfen, fchw. (h.) = enten, oculeeren, kurken; proppen, stoppen; der Saal war gepfropft boll = stampvol.

pfropfenboll = propvol, stampvol.

pfropfenzieher, m. -s, - = kurketrekker.

pfropfling, m. -(e)s, -e = geënte boom.

pfropmesser, f. = ent-, oculeermes.

pfropreis, f. = entrijs, oculeertakje.

pfropfschule, w. = boomkweekerij.

pfropfsvalt, m. = ent-, oculeerspleet, insnijding.

pfriinde, w. -, -n = prove, prebende, inkomen, stichting; plaats, verzorging in een armehuis; eine feste Pf. = een vet baantje.

pfriindenbeijer, m. = provenier.

pfriindenhandel, **pfriinder**, m. = handel met proven, simonie.

pfriinder, m. -s, - = iem. die een prove geniet, provenier, diakenhuismannetje.

pfuhl, m. -(e)s, -e = poel, modderput.

pfühl, m. u. f. -(e)s, -e = peluw, hoofdkussen, kussen.

pfuhlicht, = vol poelen; modderig (ruikend).

pfuhlschneffe, w. = grutto.

pfui! = foei!

pfund, f. -(e)s, -e = pond; talent, schat; mit seinem Pfunde wuchern = met zijn talent woekeren; ein Pf. Sterling = een pond sterling.

pfundgewicht, f. = gewicht van een pond.

pfundig = van één pond. gewichthoudend; pf. e Pfennige = Pfennige van 240 in een pond].

pfundweise = bij 't pond.

pfurden, fchw. (h.) = knoeien, slecht werk leveren, beunhazen; einem ins Pantser pf. = een anders ambacht onbevoegd uitoefenen, onder iems. duiven schieten.

pfurder, m. -s, - = knoer, beunhaas.

pfurderarbeit, **pfurderer**, w. -, -en = knoetwerk, knoerierij.

pfurderhaft = knoerierig.

pfurth = weg, voort, verdwenen.

pfütze, w. -, -n = plas, poel; troebele bron; verschaald bier.

pfützig = vol plassen.

phaafen, Pl. = Phaeaken; flg. rijke, weelderig levende menschen.

phaeton, m. -s, -s = Phaeton (zoon v. d. Zonnegod Helios); phaeton, (licht) open rijtuig.

phalang, m. -, .ngen = falanks (Macedonische) gesloten slagorde; vingerlid.

phanerogamen, Pl. = fanerogamen, bloesemplanten.

phanomen, f. -(e)s, -e = fenomeen.

phanomenal = fenomenaal, hoogst wonderbaarlijk.

phanomenologie, w. -, -n = fenomenologie, verschijnselleer.

phantasie, w. -, -n = fantasie, verbeeldingskracht, inbeelding, drogbeeld, droomgezicht.

phantasierer, fchw. (h.) = fantazeeren; ijlen.

phantasma, f. -, .men = fantasma, schijn-, drogbeeld.

phantasmagorie, w. -, -n = fantasmagorie, schijntooverij, 't kunstmatig voorstellen van schijn- of drogbeelden.

phantast, m. -en, -en = fantast, droomer, dweper.

phantastisch = fantastisch, wonderlijk, grillig.

phantom, f. -(e)s, -e = fantoom, schijn-, drogbeeld.

I. **pha'rao**, m. = Farao.

II. **pha'rao**, f., zie **pharo**.

pharisäer, m. -s, - = farizeeër, huichelaar.

pharisäertum, f. -s = farizeeërdom.

pharisäisch = farizeesch, huichelachtig.

pharmaceut'ic, zie **pharmazieut'ic**.

pharmakognosie, w. - = farmakognosie, leer van de stoffen voor geneesmiddelen.

pharmakologie, w. - = farmakologie, leer van de geneesmiddelen.

pharmakopöe, w. -, -n = farmakopee, artsensijboek.

pharmazent, m. -en, -en = farmaceut, artsenskundige, student in de artsenskunde.

pharmazent'ic, w. - = farmaceutika, artsenskunde.

pharmazent'isch = farmaceutisch.

pharmazie, w. - = farmacie, artsenskunde.

pha'ro, f. -s = faro (een kansspel).

pha'ros, **pha'rus**, m. -, - = faros, vuurtoren.

pha'se, w. -, -n = fase, schijngestalte (van de maan), ontwikkelingsvorm, graad.

phenol, f. -(e)s = fenol, karbolzuur.

phia'le, w. -, -n = fiale, vlakke schaal of schotel.

philaleth, m. -en, -en = filaleet, waarheidsvriend.

philanthrop, m. -en, -en = filantroop, menschevriend.

philanthropie, w. -, -n = filantropie.

philanthropin, f. -(e)s, -e = filantropinum, opvoedingsinrichting naar Basedow's beginselen.

philanthropinismus, m. - = filantropinisme, Basedow's opvoedingsstelsel.

philanthrop'isch = filantropisch.

philatelie, w. - = filatelie, postzegelkunde.

philatelist, m. -en, -en = filatelist, postzegelverzamelaar.

philharmonisch = filharmonisch, muzieklievend.

philhellen, m. -n, -n = filhelleen, Griekevriend.

philipp, m. = Philip, Filips, Flip.

philippica, w. -, -s = filippica, heftige straf- of strijddrede.

philippinen, Pl. = Filippijnen.

philippus, m. = Philippus, Filips.

phill'iter, m. -s, - = Filistijn; flister, ploert, niet-student, bekrompen mensch.

phill'iterhaft, **phill'iterios**, **phill'iterös** = ploertig.

phill'iterium, f. -s = ploertedom; in's Ph. gebr. = (na den studentetijd) het burgerlijke leven ingaan.

phill'iterös = ploertig.

philolog, m. -en, -en = filoloog, taal- en letterkundige.

philologie, w. -, -n = filologie.

philologisch = filologisch.

philome'la, . . me'le, w. = Filomeel, nachtegaal.

philö'se, w. -, -n = hospita, ploertin.

philosoph, m. -en, -en = filozof.

philosoph'ater, m. -s, - = filozofaster, valsch filozof.

philosoph'em, f. -(e)s, -e = filozofeem, wijsgeerige leer.

philosophie, w. -, -n = filozofie.

philosophieren, fchw. (h.) = filozofeeren.

philosoph'isch = filozofisch.

Philtron, Philtrum, f. -s, .tren u. .tra = filtrum, liededrank.
Phimose, Phimosis, w. - = fimose, vernauwing.
Phiole, w. -, -n = fiool, fleschje.
Phlegma, f. -s = flegma, koude gelijkmoedigheid.
Phlegmatifer, m. -s, - = flegmaticus, flegmatisch mensch.
Phlegmatifsch = flegmatisch, koud, gelijkmoedig, bedachtzaam.
Phoebe, w. = Phebe, maangodin.
Phoebus, m. = Phoebus, zonnegod.
Phonetik, w. - = fonetica, leer van de klankvorming.
Phonetiker, m. -s, - = foneticus, die fonetica onderwijst, die fonetisch wil spelen.
Phonetifsch = fonetisch, volgens den klank.
Phonicien *re.*, zie **Phonizien** *z.*
Phoenix, m. -(e)s, -e = fenix, fabelachtige vogel.
Phonizien, f. = Phenicie.
Phonizier, m. -s, - = Phenicier
Phonizifsch = Phenicisch.
Phonograph, m. -en, -en = fonograaf.
Phonolith, m. -(e)s u. -en = fonoliet, klinksteen.
Phonologie, w. - = fonologie, klankleer.
Phosphat, f. -(e)s, -e = fosfaat.
Phosphor, m. -(e)s, -e = fosfor.
Phosphoreszend, w. - = fosforescentie.
Phosphoreszieren, fch.w. (h.) = fosforesceeren.
Phosphorartig = fosforachtig.
Phosphorhaltig, Phosphorig = fosforhoudend, fosforig.
Phosphorsäure, w. - = fosforzuur.
Fotchemie, m. - = fotochemie, leer van de chemische werking van 't licht.
Fotogen, f. -(e)s = fotogeen, lichtstof; kunstmatige mineraalolie.
Fotograph, m. -en, -en = fotograaf.
Fotographie, w. -, -n = fotografie.
Fotographieeren, fch.w. (h.) = fotografeeren.
Fotographifsch = fotografisch.
Fotogravüre, w. -, -n = fotogravure.
Fotometer, f. (oob. m.) -s, - = fotometer, licht(sterkte)meter.
Fototypie, w. - = fototypie, lichtdruk.
Fraße, w. -, -n = fraze, zin, zinledige spreekwijze, woordekraam, looze uitspraak.
Fraßenhaft = opgeschroefd, winderig, hol.
Fraßenheiß, -mager, m. = ijdele prater, frazeur.
Frazeologie, w. -, -n = frazeologie, leer van de eigenaardige spreekwijzen van een taal; verzameling van spreekwijzen.
Frenese, w. - = frenesie, razernij, waanzin(nigheid).
Frenetifsch = frenetiek, waanzinnig, razend.
Frenologie, w. - = frenologie, hersenleer, schedelleer.
Phrygien, f. = Phrygië.
Phrygier, m. -s, - = Phrygiër.
Phrygisch = Phrygisch.
Phthisis, m. - = phthisis, tering.
Phylloxera, w. -, -s u. .e' ren = fylloxera, druifuis.
Phyharmonika, w. -, .fen u. -s = fysharmonika, een pianoörgel.
Phyfit u. **Phyfit**, w. - = fysika, natuurkunde.
Phyfitifsch = natuurkundig.
Phyfiter, m. -s, - = fysicus, natuurkundige.

Phyfitlehrer, m.; -stunde, w.; -unterricht, m. = natuurkunde|onderwijzer; -les; -onderwijs.
Phyfitus, m. -u. -[e]s, -[e] = distrikts-genee heer.
Phyfitonom, m. -en, -en = fyzio(g)noom, gelaatkundige.
Phyfitonomie, w. -, -n = fyzio(g)nomie, gelaatsuitdrukking.
Phyfitonomik, m. - = fyzio(g)nomika, gelaatkunde.
Phyfitokrat, m. -en, -en = fyziokraat, aanhanger van 't fyziokratisch systeem.
Phyfitokratie (spr.: .tie), w. - = fyziokratie.
Phyfitokratifches *System* = fyziokratisch stelsel, volgens 'twek de landbouw de eenige bron van welvaart is.
Phyfitolog, m. -en, -en = fyzioloog.
Phyfitologie, w. - = fyziologie.
Phyfitologifsch = fyziologisch.
Phyfitifsch = fyfisch, lichamelijk, zinnelijk.
Pianino, f. -s, -s = piano.
Pianist, m. -en, -en = pianist.
Piano = piano, zacht.
Piano(forte), f. -s, -s = piano.
Pianola, f. -s, -s = pianola.
Piafter, m. -s, - = piaster (een muntstuk, Ital. ± f2,30; Sp. ± f2,60).
Piccolo, zie **Piffolo**.
Pichel, m. -s, - = slabbetje.
Pickeln, fch.w. (h.) = pooten, pimpelen].
Picken, fch.w. (h.) = pikken, bepikken, met pik besmeren, kleven als pik.
Pik, m. -(e)s, -e = pik, houw, tik; zie ook **Pif I en Pife**.
Picke, w. -, -n = pik(houweel).
Pickel, m. -s, - = pik(houweel), metselaars-hamer; knikker; pukkell, puist.
Pickelflüte, m. = kleine fluit, piccolo.
Pickelhaube, w. = pickelhaube, Pruisische helm.
Pickelharing, m. = pekelharing; nar, grappemaker.
Pickeln, zie **Pickeln**.
Picken, fch.w. (h.) = pikken, happen, slaan, tikken.
Picnic, f. -s, -s u. -e = picnic.
Piffeln, zie **Piffeln**.
Pickles, Pl. = pickles, scherp gekruide ingemaakte groenten en vruchten.
Picknick, zie **Picknick**.
Piece (spr.: *pjesse*), w. -, -n = stuk, vertrek.
Piedestal (spr.: *pjee*), f. -(e)s, -e = piédestal, voetstuk.
Piemontese, m. -n, -n = Piémontees.
Piemontifsch = Piémonteesch.
Piep! = piep! p. machen = piep doen of zeggen.
Piepe, zie **Piepe I**.
Piepen, fch.w. (h.) = piepen; ber *Stranfe* piept = zucht zwakjes.
Piephahn, m. = haan, kip; dingetje.
Piepmagel, -vogel, m. = jonge vogel; ber rote *Piepvogel* = (spottl.) de Roode Adelaar (ridderorde).
Piepfen, zie **Piepen**.
Piepfing = sukkelend, zwakjes.
Piesporter, m. -s = Piesporter.
Pieffe, zie **Pieffe**.
Pieität, w. - = piéiteit, vroomheid, eerbiedig opzien.
Pietismus, m. - = piétisme, fijne vroomheid.
Pietist, m. -en, -en = piétist.
Pietistifsch = piétistisch.
Piffpaff! = pief paf!

Pigment, f. -(e)s, -e = pigment, kleurstof.
I. Pik, m. -(e)s, -e u. -s = piek, bergspits; er hat einen P. auf mich = hij heest een pik op mij.
II. Pik, f. - u. -(e)s, -s = (in 't kaartspel) schoppen.
pikant = pikant.
Pikanterie, w. -, -n = pikanterie.
Pikardie, m. -n, -n = Picardiër.
Pikardie die = Picardië.
Pik||as, f.; **-bube**, m. = schoppen||aas; -boer.
Pike, w. -, -n = piek; von der P. auf bienen = van onder op, van den laagsten rang af dienen; eine P. auf einen haben = een pik op iem. hebben.
Pikee, m. u. f. -s = pikee, piqué.
Pikener, m. -(e)s, -e; **Pikenträger**, m. = piekdrager, piekenier.
Pikett, f. -(e)s, -e = piket, troepeafdeeling; veldwacht; kaartspel.
Pikfein = piekfijn, heel fijn, in de puntjes.
Pikieren, fchw. (h.) = pikeeren; sich auf etw. p. = een eer in iets stellen; zich op iets laten voorstaan.
Pikiert = gepikeerd.
Pikolo, m. -s, -s = piccolo, knoepje, jongetje, kellner; kleine fluit.
Pikör, m. -(e)s, -e = pikeur.
Pikrin||säure, w. = pikrinezuur.
Pikten, Pl. = Pikten.
Pikar, m. -(e)s, -en = pilaar, paal.
Pikaster, m. -s, - = pilaster, muurpilaar.
Pikatus, m. = Pilatus; er schidte mich von Pontius zu P. = hij stuurde mij van Pontius naar Pilatus, van 't kastje naar den muur.
Piklen, Pl. = zeker gerecht, zie M o h n p i l e n.
Pikler, m. -s, - = pelgrim.
Pikgerfahrt, w. = pelgrimstocht, bedevaart, pelgrimsreis.
Pikgern, fchw. (h. u. f.) = een bedevaart, een pelgrimsreis doen; trekken, reizen.
Pikgerfahrt, w. = bedevaart, bedevaartgangers, pelgrimage.
Pikgerfäß, m.; **-tasche**, w. = pelgrims||staf; -tasch.
Pikgrim, m. -s, -e = pelgrim.
Pikle, w. -, -n = pil; einem eine P. (zu schluden, zu berfchluden) geben = iem. een pil te slikken geven; eine blaue P. = een blauwe boon (geweerkogel).
Piklendreher, m. = pilledraaier (ook de kever).
Piklo, m. -en, -en = loods, stuurman.
Piklo, m. -es, -e = paddestoel, zwam; in die Pisse gehen = verloren gaan; auffichgehen wie ein P., wie die Pisse = opkomen, uit den grond komen, als paddestoelen.
Piklicht, **Pikzig** = paddestoelachtig, vol paddestoelen.
Piment, m. u. f. -(e)s, -e = piment, jamaicaepeper.
Pimpelig = klagend, teer, zwakjes.
Pimpeln, fchw. (h.) = klagen, kreunen, zwak zijn.
Pimpernell, m. -(e)s, -e, **Pimpernel||le**, w. -, -n, zie **Pimpine||le**.
Pimpern||st, w. = pimpernoot, pistache.
Pimpine||le, w. -, -n = pimpernel.
Pinakothek, w. -, -en = pinakothek, schilderijskabinet.
Pinasse, w. -, -n = pinas(se), een licht schip, groote sloep.
Pincenez (spr.: *pènsnee*), f. -, - = pincenez, lorgnet.

Pindar, m. = Pindarus.
Pindarisch = Pindarisch.
Pinguin, m. -(e)s, -e = pinguin, vetgans.
Pinie, w. -, -n = pijnboom.
Pinke, w. -, -n = strandkruid; smidse; (visschers)pink; grondeling (een visch); pot (bij 't spel); geldbuidel; das gibt Pisse in die P. = dat zet bloed aan, dat zet zoden aan den dijk.
Pinfeln, fchw. (h.) = piepie doen.
Pinfen, fchw. (h.) = pink-pink roepen, tikken, slaan.
Pinne, w. -, -n = pin, pen.
Pinscher, m. -s, - = soort kleine Engelsche speurhond, smoushondje.
Pinsel, m. -s, - = penseel, graveursborstel, haarbosje, pluimpje; onnoozele hals, sul.
Pinsel||st, w. -, -en = geschilder, geklad, knoeierij; onnoozeelheid, domheid.
Pinsel||förmig = penseelvormig.
Pinselfast = sullig, sukkelachtig, onnoozel.
Pinfeln, fchw. (h.) = penseelen, bestrijken; kladschilderen; sukkelig of onnoozel doen; [klagen, zuchten].
Pinselfiel, m.; **-streich**, m. = penseel||steel; -streek.
Pinte, w. -, -n = pint; (fchw.) kroeg, herberg.
Pinscher, zie **Pinscher**.
Pinsette (spr. *pèr...*), w. -, -n = pincette, tangetje.
Pionier, m. -(e)s, -e = pionier, genie-soldaat, schansgraver; baanbreker.
I. Pijpe, w. -, -n = pijp; das ist mir P. = dat is mij geen zier waard, precies 'tzeldde].
II. Pijpe, w. -, -n = pijp, een zekere maat voor vloeistoffen, een wijn- en olievat.
Pipette, w. -, -n = pipet, zuigbuis, steekhevel.
Pipi machen = piepie doen.
Pip(p)in, m. = Peppin.
Pips, m. -es = pip.
Pique, zie **Pis||le**.
Piqueur, zie **Pis||le**.
Pirat, m. -en, -en = piraat, zeeroover.
Piräus, m. = Piraeus.
Piräus, w. -, -n = prauw, kano.
Pistol u. **Pistol**, m. -(e)s, -e u. -s = wiewaal.
Pirouette (spr.: *...roe...*), w. -, -n = pirouette, bokkesprong, draaisprong.
Pirouetteren, fchw. (h.) = pirouetteren.
Pis||st, zie **Pis||st**.
Pis||st, fchw. (h.) = plagen, kwellen, treiteren.
Pis||st, m. -s, - = bewoner van Pisa.
Pis||st, m. -s, -s = pisang, banaan; (*scherts.*) der alte P. = die ouwe p., ouwe kerel.
Pis||stbau, m. = pisébouw (pisé = stamperde).
Pis||stern, fchw. (h.) = fluisieren.
Pisse, w. = pis.
Pissen, fchw. (h.) = pissen.
Pissoir (spr.: *...swaar*), f. -(e)s, -e u. -s = urinoir.
Pistache, w. -, -n = pistache, pistacheboom.
Pistill, f. -(e)s, -e = stamper (in bloemen).
Pistol, f. -(e)s, -en; **Pistole**, w. -, -n = pistool (wapen en munt); das ist wie aus der Pistole geschossen = dat is vlug of dat ziet er keurig netjes uit; aus der Pistole = opeens, à bout portant; sich auf Pistolen fchw. = op 't pistool duelleeren.
Pistolenduell, f. = duel op pistolen.

Pisto'len|griff, m.; **-halfter**, w. (u. m. u. f.); **-kugel**, w. = pistool|greep; **-holster** (of **-koker**); **-kogel**.
Pisto'len|lauf, m.; **-schuß**, m. = pistool|loop; **-schot**.
Pisto'lenbogel, m. = (vlinder)pistooltje.
Piston' (spr.: . . ö), f. -s, -s = piston, zundstiftje (aan 't geweer): klepje (aan blaas-instrumenten), ook wel: cornet à piston.
Pittsch'nak = kletsnat.
Pittoresk' = pittoresk, schilderachtig.
Pizzica'to = pizzicato.
Pla'cet, zie **Pla'cet**.
Placie'ren (spr.: *placé*.), fchw. (h.) = plaatsen, aanstellen, beleggen.
Plac'fen, fchw. (h.) = plagen, kwellen; plat-slaan, pletten; fchw. pl. = zich aftobben.
Plac'fer, m. -s, -s = plager, twistzoeker, vitter.
Plac'fer, m. -, -en = plagerij, kwelling, verdrietelijkheid.
Plac'fern, fchw. (h.) = ongelijk afschieten.
Plädie'ren, fchw. (h.) = pleiten.
Plafond' (spr.: . . f), m. -s, -s = plafond.
Pla'ge, w. -, -n = plaag, bezoeking, kwelling, moeite.
Pla'gegeest, m. = plaaggeest.
Pla'gen, fchw. (h.) = plagen, teisteren, kwellen, hinderen, lastig vallen; **fich p.** = zich plagen, zich kwellen, zich aftobben, zwoegen.
Plag'ge, w. -, -n = plag, gras-, heidezode.
Plagiat'rius, m. -, . . are u. . . arit = plagiator, letterdief.
Plagiat', f. -(e)s, -e = plagiaat, letterdiefverij.
Plagia'tor, m. -s, . . to'ren = plagiator.
Plaid (spr.: *plaid*), m. u. f. -s, -s = plaid.
Plaidie'ren, zie **plädieren**.
Plaidoer' (spr.: *plaidoier*), f. -s, -s = pleidooi.
Plakaf', f. -(e)s, -e = plakkaat, aanplakbiljet.
Plakaf'faule, w. = aanplakzuil.
Plakaf'te, w. -, -n = plaat, reliefplaat.
Plakie'ren, fchw. (h.) = plakeeren, vergulden, verzilveren.
I. [**plan** = effen, duidelijk].
II. **Plan**, m. -(e)s, **Pläne** = vlakke, ruim veld, strijdperk, krijt, dansplaats, ontwerp, schets, plattegrond, plan; auf dem Pl. sein = bereid, bij de hand zijn; mit etw. auf dem Pl. erdheinen = voor den dag komen; einen Pl. fassen = een plan opvatten.
Plan'chen, f. -s, -s = plannetje.
Pla'ne, m. -, -n = dekzeil, wagenkleed, -kap, huif.
Pla'ne, w. -, -n = vlakke.
Pla'nemacher, m. = plannemaker.
Pla'nen, fchw. (h.) = [vlak, effen maken]; plannen maken; zinnen op, ontwerpen, smeden, beoogen; (von Raubbügeln in der Luft) zweven, staan.
Planet', m. -en, -en = planeet.
Planeta'risch = planetarisch, rondwalend.
Planeta'rium, f. -s, . . rien = planetarium.
Plane'ten|bahn, w.; **-gruppe**, w.; **-jahr**, f.; **-lauf**, m. = planeet|baan; **-groep**; **-jaar**; **-loop**.
Plane'ten|messer, m.; **-stand**, m.; **-system**, f. = planeet|meter; **-stand**; **-stelsel**.
Planeto'iden, Pl. = planetoiden.
Plan'gemäk = planmatig.
Planie'ren, fchw. (h.) = glad, effen maken, planeeren; lijmen.
Plani'glob', m. -en, -en = planisfeer, wereldkaart.

Planimetrie', w. -, -n = planimetrie.
Planime'trisch = planimetrisch.
Plan'kamer, m. = kaartdepôt (bij den generelen staf).
Plan'ke, w. -, -n = plank, deel, scheepsribbe, -plank, houten heining; schutting.
Plan'kelei', w. -, -en = schermutseling, voorposte-, tirailleursgevecht.
Plan'keln, fchw. (h.) = schermutselen, tiralleeren.
Plan'ken, fchw. (h.) = met planken beschieten.
Plan'ker, m. -s, -s = tirailleur.
Plan'loos = ordeloos, onoverlegd, in 't honderd.
Plan'lofigkeit, w. -, -en = ongeregeltheid, stelselloosheid.
Plan'mäfig = plan-, stelselmatig, methodisch.
Plan'schen, fchw. (h.) = plassen, ploeteren.
Plan'scherel', w. - = geplasp, geploeter.
Plan'tage (spr.: . . *taazje*), w. -, -n = **plan'schen**, zie **plan'schen**. [**plantage**.]
Plan'voll = wel-overdacht.
Plan'wagen, m. = huifwagen, -kar.
Plan'zeichnen, fchw. (h.) = ontwerpen, traceeren.
Plapperei', w. -, -en = gebabbel, gesnap, gewauwel.
Plab'berhaft = babbelziek.
Plab'berhaftigkeit, w. - = babbelachtigheid.
Plab'berlatein, f. = getater (van kleine kinderen), gekeuvel.
Plab'berliese, **-lotte**, w., **-maul**, f. = babbelkous.
Plab'bern, fchw. (h.) = babbelen, snappen, keuvelen.
Plab'bertafche, w. = babbelkous.
Plär'ren, fchw. (h.) = blerren; schreeuwen, huilen, brullen, loeien.
Plä'rier', f. -(e)s = ple(i)zier, vermaak; jedes Tierchen hat sein Plä'rierchen = ieder zijn meug; iedere gek heeft zijn gobrek.
Plä'rier'sich = amuzant, vermakelijk.
Plas'ma, f. -(e)s = plasma, bloedwater; soort chalcidoon.
Pla'stit, w. - = plastiek, boetseer-, beeldhouwkunst; aanschouwelijkheid.
Pla'stisch = plastisch, aanschouwelijk, duidelijk uitkomend.
Plä'tron' (spr.: . . ö), f. u. m. -s, -s u. . . tren = borststuk, steekblad.
Plata'ne, w. -, -n = plataan.
Plateau' (spr.: . . *too*), f. -s, -s = plateau, hoogvlakte; presenteerblad.
Platin', f. -(e)s; **Platina**, f. -s = platina.
Platin'haltig = platinahoudend.
Plato'ro(n), m. = Plato.
Plato'nifer, m. -s, -s = Platonisch wijsgeer.
Plato'nisch = Platonisch.
Platsch! = plas! pats! klets!
Plat'schen, fchw. (h.) = plassen, kletteren; plat neervallen; der Regen platscht = klettert.
Plät'schen, fchw. (h.) = plat drukken, ook = **plät'schen**.
Plät'schern, fchw. (h.) = kletteren, kabbelen, plassen, ploeteren, spartelen.
Platt = (von Steinen, Etern, Erde, Dach, Fuß, Nase, Sand, Sprache) vlak, plat, gemeen, onbeschaafd; [ronduit, rondweg, vol, klaar]; p. vor dem Wind = vlak voor den wind; ich war ganz pl. = geheel verbouwereerd.
Plätt'brett, f. = strijkplank.
Plätt'chen, f. -s, -s = plaatje.
Plätt'deutsch = Plat-Duitsch.
Plat'te, w. -, -n = plat vlak; vlakke, pla-

teau; plaat (van steen, glas, metaal enz.), groote tegel; blad (van een tafel); (zand)plaat; (platte) schotel, presentieblad; kale kruin, tonsuur; kale plek (in 't laken, op den vloer e. d.).
Platt'eis, m. -es, -e; **Platt'eise**, w. -, -n = pladijs, platvisch.
Platt'eijen, f. = strijkijzer.
Platt'en, fchw. (h.) = plat maken, afplatten; met tegels beleggen; overtrekken met zilver- of goudblad = **plattieren**.
Platt'en, fchw. (h.) = pletten, afplatten, plat slaan; (linnen) strijken.
Platt'enabzug, m. = stereotyp-afdruk.
Platt'er, m. -s, - = strijker, perser, pletter.
Platt'erbse, w. = latherus, lathyrus.
Platt'erdinge = volstrekt, ten eenenmale, ronduit, rondweg.
Platt'erin, w. -, -nen = strijkster.
Platt'fisch, m.; -form, w.; -fisch, m. = platvisch; -form; -voet.
Platt'frau, w. = strijkster.
Platt'füßig = platvoetig, met platvoeten.
Platt'heit, m. -, -en = platheid, afplating, alledaagschheid, onbeschaafdheid.
Platt'huf, m. = plathoef (hoef en paard).
Plattieren, fchw. (h.) = platteeren, met zilver- of goudblad overtrekken; opsieren, opsmukken; plattierie (Entrüstung) = geveinsde, valsche verontwaardiging.
Platt'kopf, m. = plathoofd, domkop.
Platt'maschine, w. = pletmachine.
Platt'menage (spr.: ..naazje), m. -, -n = platmenage, tafelstel (voor kruiden, olie, azijn enz.).
Platt'mühle, w. = pletterij.
Platt'nase, w. = platte neus, platneus.
Platt'ner, m. -s, - = harnasplatemaker; bliklager.
Platt'rose, m. = muurpeper.
Platt'sich, m. = platte steek.
Platt'wurm, m. = platworm.
Platt'ziegel, m. = vlakke, platte dakpan.
Platz, m. -es, Plätze = plaats, plein, stad, vesting, zit- of staanplaats, rang, ambt, betrekking, ruimte; plat gebak, vla, plaat; diefes Wort ist hier nicht am Pl. = niet op zijn plaats, niet gepast; einen an den richtigen Pl. stellen = iem. op zijn plaats zetten; nehmen Sie Pl. = neem plaats, ga zitten; Plätze bestellen, belegen, reservieren = plaatsen bespreken; [einer Bitte Pl. geben = aanhooren, toelaten; diese Meinung hat Pl. gegriffen = heeft zich gevestigd]; Pl. da! = ruimte!
Plätzchen, f. -s, - = plaatsje, plekje; tabletje, sikkje, pastille.
Platz'en, fchw. (h. u. f.) = plassen, knappen, kraken, springen, knetteren, knellen, slapen, openspringen, barsten, bersten; es regnet daß es plätzt = dat 't giet; aufeinander p. = met elkaar in botsing komen.
Plätz'en, fchw. (h.) = knallen; klappen, kletsen; lappen; (gloeiend ijzer) (af)koelen; (een boom) merken.
Platz'kenntnis, w.; -kommandant, m.; -major, m. = plaatskennis; -kommandant; -majoor.
Platz'patrone, w. = losse patroon.
Platz'regen, m. = plas-, stortregen.
Platz'schen, w. = pleinvrees.
Platz'stellen, Pl. = plaatskosten.
Platz'wechsel, m. = assignatie; lokale wissel, plaatswissel (betaalbaar op de plaats van den trekker).

Plauderei, -, -en = kouterij, onderhoud, causerie, praatje, babbelaar.
Plauderer, m. -s, - = babbelaar, prater, causeur.
Plauderhaft = babbelachtig.
Plauderhaftigkeit, w. = babbelachtigheid.
Plaudererin, **Plauderin**, w. -, -nen = babbelaarster.
Plaudern, fchw. (h.) = babbelen, praten, kouten.
Plauder'stübchen, f.; -stündchen, f.; -stafche, w.; -stisch, m. = babbel||hoekje (boudoir); -uurtje; -kous; -tafel (kletstafel).
Plaud'schen, fchw. (h.) = babbelen.
Plausibel = plausibel, aannemelijk.
Plausieren, fchw. (h.), fchw. Pl. = de veeren opzetten, zich oplazen.
Plauz! = plof! bom! smak!
Plauze, w. -, -n = ingewanden, darmen; die Pl. jußt ihm = hij wordt kwaad.
Plauzen, fchw. (h.) = vallen, smakken, ploffen.
Plauzet, f. -s, -s = placet, toestemming, goedkeuring, bekrachtiging.
Plebejer, m. -s, - = plebejer.
Plebejer'stand, m.; -stum, f. = plebejer||stand; -dom.
Plebejisch = plebejisch.
Plebiszit, **Plebiszit**, f. -(e)s, -e = plebisiet, volksbesluit.
Plebs, w. -, **Pl.**, m. -es = plebs.
Pleite, w. -, -n = bankroet, faljiet; Pl. maden = bankroet, over den k.p. gaan.
Plejad'en, Pl. = Plejaden, de 7 dochters van Atlas en Pleione; 't zevengesternte.
Plekt'ron, f. -s, ..tren u. ..tra = plektrum, citherpen.
Plem'pe, w. -, -n = lompe sabel, kaasmes; smeris, klabak; slappe drank, nat.
Pleuar'sitzung, w.; -versammlung, w. = volle of vereenigde zitting; v. vergadering.
Pleu'boteng', w. = onbeperkte volmacht.
Pleu'te, w. -, -n; **Pleu'ten**, m. -s, - = Plolenta.
Ple'nium, f. -s = plenum, voltallige vergadering.
Pleonas'mus, m. -, ..men = pleonasme.
Pleona'stisch = pleonastisch.
Ple'thi, zie Kret'hi.
Pletho'ra, w. = plethora, volbloedigheid.
Pleu'el'stange, w. = krukstang.
Pleuri'tis, w. = pleuritis, pleuris, borst- viesontsteking.
Pleuren'se (spr.: pleureuze), m. -, -n = rouwband, pleureuze, groote hoedveer.
Pleur'augen, Pl. = leepoogen.
Plie'tern, fchw. (h.) = cementen].
Plin'se, w. -, -n = flensje.
Plin'sen, fchw. (h.) = huilen, grienen.
Plin'the, w. -, -n = plint (onder zuilen).
Plinz, m. -es, -e, zie Plin'se.
Plisse'streifen, m. = plisseestrook.
Plom'be, w. -, -n = plombe, tandvulling.
Plombie'ren, fchw. (h.) = plombeeren.
Plö'ge, w. -, -n = voorn.
Plög'lich = plotseling, eensklaps; vlug.
Plög'lichtheit, w. = 't plotselinge.
Plu'derhose, w. = pofbroek.
Plumeau' (spr.: plumoo), f. -s, -s = donzen dekbed.
plump = plomp, onbehouwen, onbeholpen, lomp, grof.
Plum'pe, w. -, -n = plomp (plant); (gewest. ook voor) Plumpje.
Plum'ben, fchw. (h.) = plompen, sjokken.

Plumpheit, m. -, -en = plomp, lompeid.
plump! = plomp! plof!
Plumpfad, m. = geknoopte zakdoek; lomp, onbehouden mensch; \mathfrak{P} . \mathfrak{P} ieten = zakdoekje leggen.
plumpfen, $\mathfrak{f}\mathfrak{h}\mathfrak{w}$. (\mathfrak{h}) = plompen, ploffen.
Plumpudding, m. = plumpudding.
Plun'der, m. - \mathfrak{s} = rommel, prullen; rommel-, prulleboel.
Plun'derer, m. - \mathfrak{s} , - = plunderaar.
Plun'der|kammer, w.; **fram**, m. = rommel|kamer: -boel (*of* -zoo).
plun'dern, $\mathfrak{f}\mathfrak{h}\mathfrak{w}$. (\mathfrak{h}) = plunderen.
Plun'derung, w. -, -en = plundering.
Plun'derung|sucht, w. = plunderzucht.
Plu'ral, **Plural**, m. -(e) \mathfrak{s} , -e = pluralis, meervoud.
Plu'ralendung, w. = meervoudsuitgang.
Plura'letan'tum, f. - \mathfrak{s} , - \mathfrak{s} u. .. Itatantum = pluralitantum, alleen in 't meervoud gebruikt woord.
I. Plus = plus.
II. Plus, f. - = plus, overschot.
Plus|betrag, m. = overschot, saldo.
Plüsch, m. -e \mathfrak{s} , -e = pluche, pluis.
plüsch|artig = pluche-achtig.
Plus|differenz, w. = saldo, overschot.
Plus|distanz, w. = meerdere afstand.
Plus|macher, m. = gewetenloos speculant.
Plus|macher|ei, w. -, -en = speculatie.
Plus|quam|perfekt|um, f. -(e) \mathfrak{s} = plusquam-perfekt, voltooid verleden tijd.
Plu'ftern, zie *Plauftern*.
Plutarch, m. = Plutarchus.
Plutokratie (spr.: ..*tie*), w. - = plutocratie; geldheerschappij.
Plu'tonisch = plutonisch, vulkanisch.
Pluvia|(e), f. - \mathfrak{s} , .. *ale*(\mathfrak{s}) = pluviale, groot misgewaad.
Plu'vio|se, m. - \mathfrak{s} , - \mathfrak{s} = Pluivose, regenmaand (20 Jan.-19 Febr.).
p. M. = per Monat.
P. M. = pro memoria.
p. m. = per mille.
Pma. = Prima (Wetfel).
Pneuma'tik, w. - = pneumatika, leer van de beweging der lucht; \mathfrak{P} ., m. - \mathfrak{s} , -e = luchtband.
pneuma'tisch = pneumatisch.
Pneumonie, w. - = longontsteking.
Po, m. = Po (riv.).
Pö'bel, m. - \mathfrak{s} = gepeupel, plebs, janhagel, gemeen.
Pö'bele|ei, w. -, -en = grofheid, gemeenheid.
pö'belhaft, **mähig** = grof, gemeen, plat, laag.
Pö'belherrschaft, w. = heerschappij van 't gemeen.
Pö'bel|sprache, w. = lage volkstaal, straattaal.
Poch, m. -e \mathfrak{s} = klop; ook \mathfrak{P} och| \mathfrak{P} ief.
Poch|brett, f. = bord voor 't blufspel.
pö'chen, $\mathfrak{f}\mathfrak{h}\mathfrak{w}$. (\mathfrak{h}) = kloppen, slaan, (erts) stampen; \mathfrak{t} rotseeren, pralen, drukken, plagen; an die Tür p. = aan (op) de deur kloppen; das Herz pöcht = klopt onrustig of onstuimig; auf etw. p. = op iets pochen; (spel) bluffen; (im \mathfrak{E} piele) ich poche = ik roem.
Pö'cher, m. - \mathfrak{s} , - = pocher; ertsstamper.
Pöch|hammer, m.; **mühle**, w. (ob. *zwert*, f.) = stamp|hamer; -molen.
Pöch|spiel, f. = blufspel.
Pöch|wert, f. = stampmolen.
Pö'che, w. -, -n = pok, puist.
pö'chenartig = pokachtig.

Pö'chen|fieber, f.; **gift**, f.; **grube**, w.; **impfung**, w. = pok|koorts; -gift; -put; -inenting.
pö'chenkrank = aan de pokken lijdend; ber Bodenfrante = de poklijder.
Pö'chen|krankheit, w.; **narbe**, m. = pok|-ziekte (pokken); -put (*of* -daal).
pö'chenravig = pokdalig, door de pokken geschonden.
Pö'holz, f. = pokhout.
Pö'dagra, f. - \mathfrak{s} = podagra, voetjicht, pootje.
Pö'dagriff, m. -en, -en = podagrist.
Pö'dest, zie *Pö'dest*.
Pö'dista, m. -(\mathfrak{s}), - \mathfrak{s} = (Ital.) burgemeester.
Pö'deg, m. -(e) \mathfrak{s} , -e = achterste.
Pö'dium, f. - \mathfrak{s} , \mathfrak{P} ödien = podium.
Pö'em, f. -(e) \mathfrak{s} , -e = poëem, gedicht.
Pö'etie, w. -, -n = poëzie.
pö'etie|los = poëzieloos, prozaïsch, alledaagsch.
Pö'et, m. -en, -en = poëet.
Pö'et|fiter, m. - \mathfrak{s} , - = poëtaster, pruldichter.
Pö'etif, w. -, -en = poëtica.
pö'etisch = poëtisch.
[Pö'ge, w. -, -n = pad, kikker].
Pö'nt (spr.: *puen*), m. - \mathfrak{s} , - \mathfrak{s} = punt, oog.
Pö'nte (spr.: *puente*), w. -, -n = pointe, hoofdpunt.
pö'ntie|ren, $\mathfrak{f}\mathfrak{h}\mathfrak{w}$. (\mathfrak{h}) = pointeeren, punteeren, (in 't spel) zetten, wagen; stippelen.
Pö'fal, m. -(e) \mathfrak{s} , -e = bokaal, beker.
Pö'fel, m. - \mathfrak{s} , - = pekel.
Pö'fel|fat, f.; **fleisch**, f.; **hering**, m. = pekel|vat; -vleesch; -haring.
pö'feln, $\mathfrak{f}\mathfrak{h}\mathfrak{w}$. (\mathfrak{h}) = pekelen, inpekelen.
pö'fulten, $\mathfrak{f}\mathfrak{h}\mathfrak{w}$. (\mathfrak{h}) = pokuleeren, lustig drinken.
Pö. = Police: polis.
I. Pö., m. -(e) \mathfrak{s} , -e = pool; mit einem \mathfrak{P} . halten = gelijk opwerken met iem., iem. bijhouden.
II. Pö., m. - \mathfrak{s} ; **Pö'le**, w. - = haar van 't fluweel, pool.
Pö'lad, m. -en, -en = Pool.
Pö'lad|ei, w. - = Polen.
Pö'lar|bär, m. = ijsbeer.
Pö'larisation, w. -, -en = polarizatie.
pö'laris|ieren, $\mathfrak{f}\mathfrak{h}\mathfrak{w}$. (\mathfrak{h}) = polarizeeren.
Pö'larität, w. - = polariteit.
Pö'lar|kreis, m.; **länder**, \mathfrak{P} l.; **meer**, f.; **fiter**, m. = pool|cirkel; -landen; -zee; -ster.
Pö'lder, m. - \mathfrak{s} , - = polder.
Pö'le, m. -n, -n = Pool.
Pö'lei, m. u. f. -(e) \mathfrak{s} = polei.
Pö'lemarch, m. -en, -en = polemarch, veldheer.
Pö'le|mit, w. -, -en = polemiek, strijdkunst, pennestrijd.
Pö'le|mifer, m. - \mathfrak{s} , - = polemicus.
pö'le|misch = polemisch, twist....
pö'lemis|ieren, $\mathfrak{f}\mathfrak{h}\mathfrak{w}$. (\mathfrak{h}) = polemizeeren.
Pö'len, f. = Polen; noch ist \mathfrak{P} . nicht verloren = nog is er hoop.
Pö'len|ta, w. -, ..ten u. - \mathfrak{s} = polenta, een maispap.
Pö'lhöhe, w. = poolshoogte.
Pö'lice (spr.: *poliase*), m. -, -n = polis.
Pö'licen|haber, m. = polishouder.
Pö'licin|lo, m. - \mathfrak{s} , - \mathfrak{s} = Polichinel.
Pö'lier, m. -(e) \mathfrak{s} , -e = meesterknecht, werkbaas (bij timmerlui en metselaars).
Pö'lier|eisen, f. = bruineerstaal.
pö'lie|ren, $\mathfrak{f}\mathfrak{h}\mathfrak{w}$. (\mathfrak{h}) = bruineeren, polijsten, beschaven.

Polte'rer, m. -s, - = bruineerder, polijster.
Polter'feile, w.; -hammer, m.; -stahl, m. = bruineer(vijl); -hamer; -staal.
Polte'ring, w. - = bruineering, polijsting.
Polst'rif, m. -, -en = polikliniek.
Pol'sin, w. -, -nen = Poolsche.
Pol'sjan'der, zie *Pol'sjan'der*.
Politi'f, w. - = politiek.
Politi'fiker, m. -s, - = politicus.
Politi'fisch = politiek, staatkundig.
Politi'fiseren, *schw.* (h.) = politizeeren, tinnegieten.
Politur, w. -, -en = politoer, vernis, gladheid, glans, welgemanierheid.
Poliz'e, zie *Police*.
Polizei', w. - = politie; *auf die B.* gehen = naar de politie, naar 't bureau gaan.
Polizei'agent, m.; -amt, f.; -aufsicht, w.; -beamter, m. = politieagent: -bureau; -toezicht; -agent.
Polizei'behörde, w. = politie.
Polizei'bureau, f.; -diener, m. = politie-bureau; -agent.
Polizei'direktor, m. = hoofdcommissaris van politie.
Polizei'gericht, f.; -huud, m.; -inspektor, m. = politiegerecht; -hond; -commissaris.
Polizei'kommissar, m. = chef van 't politiebureau.
Polizei'leutnant, m. = inspecteur van politie.
Polizei'lich = van de politie, politie...; *auf polizeilichem Wege* = bij politiemaatregel.
Polizei'licherseits = vanwege de politie.
Polizei'minister, m. = minister van politie.
Polizei'ordnung, w. = politiereglement.
Polizei'präsident, m. = directeur van 't departement van politie, prefect van politie.
Polizei'richter, m. = politierechter.
Polizei'spion, m. = politiespion, speurhond van de politie.
Polizei'sache, w. = politiezaak.
Polizei'sergeant, m. = onder-inspecteur van politie.
Polizei'stube, w. = politiekamer.
Polizei'stunde, w. = politie-, sluitingsuur.
Polizei'vergeh(e)n, f. = overtreding van een politieverordening.
Polizei'verordnung, w.; -wache, w.; = politieverordening; -wacht.
Polizei'verwaltung, w. = politie.
Polizei'wesen, f. = politiewezen.
Polizei'widrig = strijdig met politiebepalingen, tegen de politie.
Polizist', m. -en, -en = agent van politie, politiedienaar.
Poliz'ze, zie *Police*.
Polk, m. -(e)s, -e = troep.
Pol'ka, w. -, -s = polka.
Pol'kalok, w. = polkalok.
Pol'ke, zie *Polle*.
[Pol'ken], *schw.* (h.) = pulken].
Pol'ken, m. u. f. -s = pollen, stuifmeel.
Pol'mehl, f. = middelsoort meel.
Pol'nisch = Poolsch; *eine polnische Wirt'schaft* = een huishouden van Jan Steen; *een Poolsche landdag*; *es geht da h. über Gif* = 't gaat daar slordig toe.
Polonaise, *Polonaise*, w. -, -n = polonaise.
Pol'ster, f. -s, - = kussen, draagkussen, matras, peluw, peul, bolster, bulster.
Pol'sterer, -s, -, zie *Pol'sterma'cher*.
Pol'sterhaare, Pl. = vulsel, vulling, paardehaar.

Pol'sterma'cher, m. = stoffeerder, matrassemaker.
Pol'stern, *schw.* (h.) = met kussens voorzien, bekleeden, opvullen, kapitonneeren.
Pol'sterstuhl, m. = kussenstoel, bekleede stoel.
Pol'sterung, w. - = 't stoppen, vulling, bekleeding, kapitonneering.
Pol'terabend, m. = vroolijke feestavond voor den bruiloftsdag, polteravond.
Pol'terer, m. -s, - = buldelaar, levenmaker.
Pol'tergeist, m. = woelgeest, klopgeest, bulderspook.
Pol'terkammer, w. = rommelkamer.
Pol'tern, *schw.* (h.) = leven of spektakel maken, rommelen, ratelen, tieren, buidieren, razen.
Polychrom' = polychroom, veelkleurig.
Polychromie', w. - = polychromie, beschoudering van beeldwerken.
Polye'der, f. -s, - = polyeder, veelvlak.
Polygamie', w. - = polygamie, veelwijverij.
Polyglotte, w. -, -n = polyglotte, veeltalig boek.
Polyglot'tenbibel, w. = Polyglotbijbel.
Polygon', f. -(e)s, -e = polygoon, veelhoek.
Polygraph', m. -en, -en = polygraaf, veelschrijver.
Polyhist'or, m. -s, ..to'ren = polyhistor, veelweter.
Polyhym'nia, *Polyhym'nia*, w. = Polyhymnia (muze van den zang).
Poly'morph' = polymorf(isch), in veel vormen voorkomende.
Polyne'sien, f. = Polynesië.
Polyne'sisch = Polynesisch.
Poly'nom', f. -(e)s, -e = polynomium, veelterm.
Poly'p, m. -en, -en = poliep; (*spott.*) smeris, klabak.
Poly'penartig = poliepachtig.
Poly'phem', m. = Polyfemus (de vreeselijkste Cycloop).
Poly'phonie', w. - = polyfonie, veelstemmigheid.
Poly'hydret'on, f. -s, ..beta = polysyndeton, opzettelijke herhaling van 'tzelfde verbindingswoord.
poly'hynde'tisch = polysyndetisch.
Polytech'nifer, m. -s, - = polytechnicus, student op een polytechnische school.
Polytech'nifum, f. -s, ..fen u. ..fa = polytechnicum, polytechnische school.
Polytech'nisch = polytechnisch.
Polytheis'mus, m. - = polytheïsme, veelgodedom.
Polytheist', m. -en, -en = polytheist.
polytheist'isch = polytheïstisch.
Poma'de, w. -, -n = pommade; *das ist mir ganz B.* = dat is mij totaal onverschillig.
Poma'denbüchse, w. = pommadedoos, gearfumeerde jonge dame.
Poma'denhengst, m. = gearfumeerd heer.
poma'dig = flegmatiek, kalm, onverschillig, bedaard, geblazeerd.
pomadit'ren, *schw.* (h.) = pommadeeren.
Pomeran'ze, m. -, -n = oranjeappel; pomerans (bil.); (stud.) landmeisje.
Pomeran'zenbaum, m.; -blüte, w. = oranjeboom; -bloesem.
pomeran'zenfarbig = oranjekeurig.
Pomeran'zengarten, m.; -haus, f. = oranje.
Pomeran'zenöl, f.; -saft, m.; -schale, w.; -waffer, f. = oranjeolie; -sap; -schil; -water (orangeade).

- Pom'mer**, m. -n, -n = Pommeraar.
Pom'mer(i)sch = Pommersch.
Pom'mern, f. = Pommeren.
Pomolog', m. -en, -en = pomoloog, ooft- (bouw)kundige.
Pomologie', w. -, -n = ooft(bouw)kunde.
Pomona, w. = Pomona (godin van den ooftbouw).
Pomp, m. -(e)s = pronk, staatsie, praal.
Pompadour' (spr.: ..doer), m. -s, -e u. -s = reticule.
Pompeja'ner, m. -s, -n = Pompeiaan.
pompeja'nisch, **pompe'ijfch** = Pompeiaansch.
Pompe'ij, f. = Pompei.
Pom'pelmus, m. -es, -e; **Pom'pelmuse**, m. -, -n = pompelmoes, Oostindische groote sinaasappel.
pomp'haff = zwierig, weidsch, pronkerig, statig.
Pomp'haffigkeit, w. -, zie **Pomp**.
Pompier' (spr.: ..pöjee), m. -s, -s = pompier, brandweerman.
pompös', zie **pomp'haff**.
Pom'u'chel, m. -s, -, zie **Dorf**.
Pom'u'chelschöpf, m. = dom-, sufkop.
Pon'al'coder, **foder**, m. = strafwetboek.
Pon'ic'ren, fchw. (h.) = poneeren, stellen; eint eine flajde Wein p. = op een flesch wijn trakteen.
Pönitentia'rier, **Pönitentia'rier**, m. -s, - = poenitentiarius, boetpriester, biechtvader.
Pönitentz', w. -, -en = penitentie, boete, boetedoening, marteling.
Pon'te, w. -, -n = pont.
Pon'tifer, m. -(e)s, -e u. ..ttfzes = pontifex, hoogepriester.
pontifika'libus: in **P.** = in pontifikaal.
Pontifika'lien, **Pl.** = pontifikaal, (bisschoppelijk) ambtsgevaad.
Pontifika't, f. -(e)s, -e = pontifikaat, hoogepriesterambt, pauselijke waardigheid.
Pont'nijsche **Sühnste** = Pontijnsche moerassen.
Pon'tius, m. = Pontius; zie ook **Plat**.
Pontou' (spr.: ..pöliö), m. -s, -s = ponton, bruggeschuit.
Pontou'brüde, w. = ponton-, schipbrug.
Pontou'ier, m. -(e)s, -e = pontonier, geniesoldaat belast met slaan van bruggen.
Pon't, m. u. f. -s, -s u. ..nies = pony, paardje.
Po'panz, m. -es, -e = vogelverschrikker, boeman, drommel, duivel.
Po'pe, m. -n, -n = pope, priester van de Grieksche kerk in Rusland.
Po'pel m. -s, -s = boeman].
Po'pelin' (spr.: ..lön), m. -s, -s = popeline, een halfzijden stof.
Po'po', m. -s, -s = achterste, popo.
populär' = populair.
popularisier'en, fchw. (h.) = popularizeeren.
Popularität', w. = populariteit.
Population', w. -, -en = populatie, bevolking.
Po're, m. -, -n = porie.
po'rig, **porös'** = poreus.
Porosität', w. = poreusheid.
Por'phyr u. **Por'phyr'**, m. -(e)s, -e = porphy, purpersteen.
por'phyrachtig = porphyrechtig.
Porree', m. -s = prei.
Port, m. -(e)s, -e = haven.
Portal', f. -(e)s, -e = portaal, hoofdingang.
Porteschai'fe (spr.: ..sjèze), w. -, -n = draagstoel.
Portefeuil'le (spr.: ..feüj), f. -s, -s = portefeuille.
Portemanteau' (spr.: ..mätöo), f. -s, -s = mantelzak.
Portemonnaie' (spr.: ..nè), f. -s, -s = portemonnaie.
Portepée', f. -s, -s = porte-épée, dragon, degen-, sabelkwast.
Portepée'unteroffizier, m. = onderofficier met officierssabelkwast (Zelfmebel, Bizselfmebel en Zühnrich).
Porter, m. -s = porter (bier).
Portfo'lio, zie **Portefeuille**.
Portier' (spr.: ..tjee), m. -s, -s = portier, concierge.
Portier' (spr.: ..tjeere), w. -, -n = portière, gordijn; portier, deur van een rijtuig.
Portiers'loge, w. = portiershuisje.
Porti'fisch, m. -, - = portiek, zuilegang.
Portion', w. -, -en = portie.
portio'nenweise = bij porties.
Port'landzement, m. = portlandcement.
Port'o, f. -s, -s u. ..ft = port, porto.
por'tofrei = portvrij, vrij van port.
por'topflichtig = aan port(o) onderhevig.
Portrait' (spr.: ..trè), f. -s, -s; **Portrait'**, f. -(e)s, -e = portret.
portra'tieren, fchw. (h.) = portretteeren.
Portrait'maler, m. = portretschilder.
Portugal, f. = Portugal.
Portugie'fe, m. -n, -n = Portugees.
portugie's'fisch = Portugeesch.
Portulat', m. -(e)s = postelein.
Port'wein, m. = port(wijn).
Porzellan', f. -(e)s, -e = porcelein.
porzellan'en = porceleinen.
Porzellan'erde, w.; **-fabrik**, w.; **-handel**, m. = porcelein|aarde; **-fabrik**; **-handel**.
Porzellan'handlung, w.; **-maler**, m.; **-masse**, w. = porcelein|magazijn; **-schilder**; **-deeg**.
Porzellan'ofen, m. = porceleinen kachel; porceleinenoven.
Porzellan'schneide, w. = porceleinslak.
Porzellan'schüssel, w.; **-tasse**, w.; **-teller**, m. = porceleinen schotel; p. kopje; p. bord.
Porzellan'ware, w. = porceleinwaren.
Posament', f. -(e)s, -e = passement.
Posamentier', m. -(e)s, -e = passementwerker.
Posamentier'arbeit, w. = passementwerk, passementerie.
Posament'waren, **Pl.** = passementwaren, passementerieën.
Posau'ne, w. -, -n = bazuin; trombone; in die **P.** **stößen** = de bazuin steken, (uit-)bazuinen.
posau'nen, fchw. (h.) = bazuin blazen, (uit-)bazuinen.
Posau'nenbläfer, m. = bazuinblazer, trombonist.
Posau'nenengel, m. = bazuinengel, kind met bolle wangen.
Posau'nenruf, **-schall**, m. = bazuingeschal.
Posauniff', m. -en, -en = bazuinblazer; trombonist.
Pos'e, m. -, -n = schacht (van een veer), penneschacht; pose, poze.
Pos'eidon, m. = Poseidon, Neptunus, zee-god.
Pos'emudel, f. = Nergenshuizen, Lutjebroek.
Position', w. -, -en = positie, stelling, houding, ligging, voorstel, voordracht.

I. **po'sitiv** u. **positiv** = positief, bevestigend, stellig.
 II. **po'sitiv** u. **.. tiv**, m. -(e)s, -e = positief, stellende trap.
 III. **po'sitiv** u. **.. tiv**, f. -(e)s, -e = positief (beeld).
Positivis'mus, m. - = positivismisme.
Positur, m. -, -en = postuur.
Posse, m. -, -n = grap, klucht, scherts, aardigheid; **Possen** reisen = grappen maken, uithalen; **das sind alles nur Possen!** = dat is allemaal maar gekheid!
possein, schw. (h.) = knutselen, peuteren.
Possefel, m. -s, - = voorhamer.
Possen, m. -s, - = streek, poets; **wer hat mit diesen P. gespielt?** = deze poets gespeeld, gebakken? **dir zum P.** = ondanks jou, of je 't goedvindt of niet.
possenhaft = kluchtig, grappig, zot.
Possemacher, -reiser, m. -s, - = grappe-, potsemaker.
Possenoper, m. = kluchtopera, opéra bouffe.
Possenreiser, m. = grappemakerij.
Possenspiel, f. = kluchtspel, klucht, grappemaking.
Possenspieler, m. = kluchtspeler.
possestiv u. **possestiv** = possessief, bezittelijk.
Possestiv(um) u. **Possestiv(um)**, f. -s, .ba, .be = possessivum, possessief, bezittelijk voornaamwoord.
possierlich = grappig, komiek, potsierlijk.
possierlichkeit, m. -, -en = grappigheid, potsierlijkheid, komiekigheid.
Post, m. -, -en = posterijen, post(kantoor), post(wagen); tijdning, boodschap; [post = som, bedrag]; **Briefe auf die P. tragen**, **gehen** = naar de post brengen, posten; **die P. ist noch nicht eingelassen** = nog niet binnen; **mit wendender, umgehender P.**, **mit Rückkehr der P.** = per omgaande; **Posten tragen** = praatjes rondbrengen; **das geht wie auf der P.** = vlug, slist.
postalisch = postaal, de post betreffende, voor of van de posterijen.
Postament, f. -(e)s, -e = postament, voetstuk.
Postamt, f. = postkantoor, postadministratie, betrekking bij de posterijen.
Postanfalt, m.; **anweisung**, m. = post|kantoor (posterijen); -wissel.
Postarbeit, m. = werk aan de post; (fig.) spoedeisend werk.
Postauftrag, m.; **ausweis**, m.; **beamter**, m.; **behörde**, w.; **bericht**, m. = post|kwitantie; -bewijs; -beambte; -administratie; -bericht.
Postbureau, m.; **bureau**, f.; **kaufe**, w. = post|bewijs; -kantoor; -sjees.
Postdampfer, m.; **dampfschiff**, f. = mailboot, postboot.
postdatieren, schw. (h.) = postdateeren.
Postdeklaration, m.; **dienst**, m.; **direktor**, m. = post|deklaratie; -dienst; -direkteur.
Postelträger, m. = vleiend twiststoker.
Posten, m. -s, - = post, wachtpost, schildwacht, plaats, betrekking, partij (waren), artikel (van een rekening); kleine gewerkgogel; **berloren**, **borgeschobener P.** = verloren, voor-
 geschoven schildwacht, post; **etnen P. aufheben** = een post overrompelen, oplichten; **auf P. kommen od. stehen** = op wacht komen, de wacht betrekken; **P. stehen** = posten; op post, op schildwacht staan, wacht houden.
Postentette, w. = postelinie.

Postenlauf, m. = postdienst, -regeling.
Postenweise = post voor post.
poste restante = poste restante.
Postexpedition, m. = postexpeditie, klein postkantoor.
Postfach, f. = postbus.
Postfelleisen, f. = briefvemaal, -zak.
Postfrei = portvrij, vrachtvrij, franco.
Postfreiheit, w. = vrijdom van port.
Postführer, m. = conducteur (van een diligenge).
Postgeld, f. = port; postgeld.
Posthalter, m. -s, - = post(paarde)houder, postmeester, posthouder.
Posthalterei, w. -, -en = ambt of woning van den postmeester, paardepost, posthouderij.
Posthaus, f.; **horn**, f. = post|huis; -hoorn.
Posthum = postuum, nageboren, nagelaten.
postieren, schw. (h.) = posteeren.
Postille, w. -, -n = postille, predikboek, stichtelijk boek.
Postillon, (spr.: *..iljoon*), m. -(e)s, -e = postiljoon.
Postkutsche, m. = postkoets, -sjees.
Postkarte, m. = postkaart (kaart met de postverbindingen, reiskaart v. d. post, lijst voor een besteller); briefkaart; **P. fürs Inland**, **fürs Ausland** = binnenlandsche, buitenlandsche briefkaart; **P. mit (begah)ter Antwort**, **mit Rückantwort** = briefk. met betaald antwoord.
Postknepper, m.; **knacht**, m.; **kongress**, m. = post|paard; -bediende; -congres.
Postkonvention, m.; **kutsche**, w. = post|conventie; -wagen (diligence).
Postlagernd = poste restante.
Postmarke, m.; **meile**, w.; **meister**, m.; **note**, m. = post|zegel; -mijl (± 4000 M.); -meester; -bewijs.
postnumerando = postnumerando, nabetalend.
Postoffen = post vatten.
Postordnung, m.; **paket**, f.; **paketadresse**, w.; **papier**, f.; **perd**, f. = post|reglement; -pakket; -pakketkaart; -papier; -paard.
Postrecht, f. = postrecht (nl. tot het houden van postpaarden).
Postreißender, m. = die met de diligenge reist.
Postreiter, m. = postrijder, koerier.
Postsache, w. = zaak voor of van de post.
Postsäule, m. = mijlpaal.
Postscenium, zie **Postscenium**.
Postschaffner, m. = conducteur.
Postcheck, m. = postcheque.
Postschein, m. = (post)reçu; diligengebiljet.
Postschiff, f. = postschuit, -schip.
Postschluß, m. = sluitingsuur van de post.
Postschreiber, **sefretär**, m. = post|schrijver, -klerk.
Postskript, f. -(e)s, -e; **Postskriptum**, f. -s, .ta = postscriptum.
Postsparkasse, w.; **station**, w.; **stempel**, m. = post|spaarsbank; -station (-halte); -stempel (-merk).
Poststraße, m. = hoofdweg, groote weg.
Posttube, m. = postkantoor.
Postzcnium, f. -s, .nien = postscenium, ruimte achter 't tooneel.
Posttag, m. = postdag (waarop de post komt).
Posttarif, m.; **taube**, w. = post|tarief; -duif.
Postulat, f. -(e)s, -e = postulaat, vereischte.
postulieren, schw. (h.) = postuleeren, eischen, vorderen.

Postverband, m.; -*verbindung*, w.; -*verein*, m.; -*vertrag*, m. = post[unie (*of* -vereeniging); -*verbinding*; -*unie*; -*traktaat*.
Postverwaltung, w.; -*vorführung*, m.; -*wagen*, m. = post|administratie; -*voorschot*; -*wagen* (-rijtuig, diligence).
Postwagenanfall, m. = postwagenonder-neming, messagerie.
Postwechsel, m. = wisselplaats (voor post-paarden).
postwendend = per omgaande.
Postwertzeichen, f. = frankerzegel.
Postwesen, f.; -*zeichen*, f.; -*zug*, m.; -*zwang*, m. = post|wezen (posterijen); -*merk*; -*trein*; -*dwang*.
Potentat, m. -en, -en = potentaat, macht-hebber.
Potentiaal, f. -(e)s, -e = potentiaal.
Potentia[li]s, m. - = potentialis, mogelijkheidsvorm.
potentiell (spr.: *tsiell*) = potentiëel, mogelijk.
Potenz, w. -, -en = potentie, macht, produkt van gelijke factoren: zur dritten P. erheben = in of tot de derde macht verheffen.
potenzieren, fhm. (h.) = potentiëeren, tot een hogere macht verheffen.
Poterne, w. -, -n = poterne, uitval-, sluippoot.
Postpourri (spr.: *potpoerie*), f. -s, -s = potpourri.
Post, m. -es, -e = pot[je].
Postasche, w. - = potasch.
Postfisch, **Postwal**, m. = potvisch.
post! **postlich!** **postaufend!** = drommels! sakkerloot!
Poudrette (spr.: *poe.*), w. - = poudrette, stofnest.
Poule (spr.: *poule*), m. -, -n = poule (een biljartspeel, een dansfiguur).
Pourparler (spr.: *poerparlee*), f. -s, -s = pourparler, bespreking, praatje.
poussieren (spr.: *poess.*), fhm. (h.) = pousseeren, drijven, in bescherming nemen; ein Mädchen p. = het hof maken.
Pozzuolan'erde, **Puzzolau'erde**, w. = pozzuolaanaarde (voor cement).
P. P. (praemissis praemittendis = vooropgezet wat vooropgezet moet worden, als hoofd in brieven e. d.) = M.
pr. = per.
Prä, f.: das P. haben = een prae, voorkeur hebben.
praambuleren, fhm. (h.) = praembuleeren, een voorspel spelen, inleiding maken, lange praatjes vooraf houden.
Präbende, w. -, -n = prebende, prove, inkomen van een geestelijke stichting.
Präcedens ic., zie *Präcedens* ic.
Prächer, m. -s, - = bedelaar, vrek. **Prächer**, fhm. (h.) = bedelen, schrapen; snoeven].
Pracht, m. - = pracht, staatsie, praal.
Prachtanflug, m. = staatsie, pronk.
Prachtanfgabe, w. = prachttuitgave.
Prachtbau, m. = prachtig gebouw.
Prachtbett, f. = praal-, paradebed.
Prachtband, m. = prachtband.
Prachtbimmel, m. = baldakijn, pronkhemel; prachtigmoete hemel.
Prachtig = prachtig, bekoorlijk, verrukkelijk, voortreffelijk.
Prachtjunge, m. = beste, flinke jongen.
Prachtkäfer, m. = pracht-, stinkkever.

Prachtliebe, w. = pronkzucht.
Prachtliebend = pracht-, pronklievend.
Prachtmensch, m. = prachtmensch, voortreffelijk man.
Prachtstück, f. = pracht-, pronkstuk.
Prachtvoll, zie *Prachtig*.
Prachtwagen, m. = staatsiewagen, prachtige wagen.
Prachtwerk, f. = prachtwerk.
Prachtzimmer, f. = prachtkamer, prachtige k., statiekamer.
Präcipitat, zie *Präcipitat*.
Präcis, zie *Präcis* ic.
Prädestination, w. -, -en = predestinatie.
Prädestinationstheorie, w. = predestinatieleer.
Prädestiniert, = gepredestineerd.
Prädikat, m. -en, -en = predikant.
Prädikat, f. -(e)s, -e = predicat, gezegde, titel; aanteekening (op een schoolrapport).
Prädikativ = predicatief.
Prädisponieren, fhm. (h.) = predisponeren, voorbestemmen, ontvankelijk maken.
Prädominieren, fhm. (h.) = predomineeren, de overhand hebben.
Präfekt, m. -en u. -(e)s, -e(n) = prefekt, distriktshoofd.
Präfektur, w. -, -en = prefektuur, ambt *of* woning van een prefekt.
Präfix, f. -es, -e = prefix, voorvoegsel.
Praag, f. = Praag.
Prägesten, f. = muntstempel.
Prägestühr, w. = muntloon.
Prägen, fhm. (h.) = stempelen, munten, op-, indrukken; Münzen pr. = munten slaan; etw. ins. Gedächtnis pr. = in 't geheugen prenten.
Präger, m. -s, - = munter, stempelaar.
Prägerlohn, m. = muntloon.
Prägestempel, m. = muntstempel.
Prägestoß, m. = onderstempel, matrijs.
Pragmatisch = pragmatisch, pragmatiek, oordeelkundig, den samenhang in 't oog vattende, algemeen-nuttig.
Prägnant = praegnant, zinrijk, van groot gehalte, krachtig.
Prägnanz, w. - = praegnantie.
Prägestoß, zie *Prägestoß*.
Prägung, w. - = stempeling, munting.
Prägungswert, m. = nominale waarde.
Prähistorisch = prehistorisch, voorhistorisch.
Prählen, fhm. (h.) = pralen, pronken, pochen; h. mit = pochen op, pronken met, zich wat laten voorstaan op.
Prähler, m. -s, - = praler, pronker, pocher, snoever, bluffer; großer P., fchlechter Pähler = groote pralers zijn slechte betalers.
Prählererei, w. -, -en = pocherij, bluf, grootspraak, opsnijderij.
Prählerisch = pronkerig, blufferig.
Prählhand, m. = pocher, pochhans, snoever, bluffer, blaaskaak.
Prählucht, w. = praal-, pronkzucht.
Prähm, m. -(e)s, -e; **Prähme**, w. -, -n = praam.
Prairial (spr.: *prè.*), m. -s, -s = Prairial, Weidemaand (20 Mei-18 Juni).
Prairie, **Prarie**, w. -, -n = prairie.
Präjudiz, f. -es, -e = praejudicium, praes-juditie, voorbeslissing, vooroordeel, nadeel.
Präjudizial = praesjudiciëel, vooruitlopend, voorafgaand.
Präjudizieren, fhm. (h.) = praesjudiciëeren, op 't oordeel vooruitloopen, benadeelen.

präjudizierlich = präjudizieel.
Praktik, w. -, -en = praktijk, uitoefening, toepassing, kunstgreep, listige streek.
Praktikant, m. -en, -en = praktikant, volontair, surnumerair.
Praktiker, m. -s, - = man uit de praktijk, man van zaken.
Praktikus, m. -, .fer u. .fusse = praktikus, praktisch mensch, die zich altijd weet te redden; alter P. = oude rot.
praktisch = praktisch, praktizeerend.
praktizierren, fchw. (h.) = praktizeeren; einem etw. in die Tasche p. = iem. iets in zijn zak spelen.
Prälat, m. -en, -en = prelaat, voornaam geestelijke.
Prälatuur, w. -, -en = prelatuur, waardigheid of woning van een prelaat.
Präliminare, f. = voorbereiding; *meest.*
Präliminarien, Pl. = preliminair, voorloopige overeenkomsten, vooronderhandelingen.
Pralinen, **Pralinés**, Pl. = pralines.
I. prall = gespannen, strak, stevig, dik, vol, rond; terugstootend; (*van een berg*) steil.
II. Prall, m. -(e)s, -e = schok, stoot, sprong; ein dumpfer P. = een doffe slag.
prallen, fchw. (h. u. f.) = schokken, stooten, bonsen, stuiten, springen; afstuiten (van kogels); schieten (van de zonnestralen bijv.); [pralen].
Prallkraft, w. = veerkracht.
Prallschuß, m. = rolschot, ricochetschot.
Prallstein, m. = stootsteen, trottoirband.
Prallstöß, m. = stoot, schok, weeromstuit.
Prälu'die'ren, fchw. (h.) = preludeeren, voor spel spelen.
Prälu'dium, f. -s, .dien = prelude, voorspel.
Prämeditieren, fchw. (h.) = premediteeren, vooraf overdenken.
Prämie, w. -, -n = premie, belooning, prijs, assurantieprijs.
Prämien|anleihe, w.; **geschaft**, f.; **lotterie**, w.; **scheln**, m.; **schiffte**, Pl. = premie|leenning; -affaire; -loterij; -bewijs; -affaires.
Prämienzahlung, w. = betaling, storting (van de premie); *zie etnmalig*.
Prämieren, fchw. (h.) = beloonen, een prijs toekennen, bekronen.
Prämisse, w. -, -n = premisse, vooropgeplaatste onderstelling.
Prängen, fchw. (h.) = prijken, pronken, pralen, glanzen, schitteren; (*zeem.*) prangen; [fchw p. = preutsch, verlegen doen].
Prän'ger, m. -s, - = schandpaal, kaak.
Prän'ge, w. -, -n = klauw (van een roofdier), poot.
Pränumerando = bij vooruitbetaling, vooraf.
Pränumerandozahlung, w. = vooruitbetaling.
Pränumerant, m. -en -en = prenumeraant, inschrijver, vooruitbetaler.
Pränumeration, w. -, -en = prenumeratie, vooraf betaling, inschrijving.
Pränumerieren, fchw. (h.) = prenumerereeren, vooraf betalen.
Präokkupieren, fchw. (h.) = preokkuppeeren.
Präparand, m. -en, -en = preparandus, die zich voorbereidt voor candidaat-onderwijzer.
Präparandenanstalt, w.; **Präparanden**, f. -s, .den = kweekschool (voor aanstaande candidaat-onderwijzers).
Präparat, f. -(e)s, -e = preparaat.

Präparation, w. -, -en = preparatie, voorbereiding.
Präparieren, fchw. (h.) = preparereeren; sich auf etw. p. = zich voor iets preparereeren.
Präponderanz, w. -, -en = preponderantie, overwicht.
Präponderieren, fchw. (h.) = prepondereeren, overwégen.
Präposition, w. -, -en = prepositie, voorzetsel.
Prärie, *zie Prairie*.
Prärogativ, f. -(e)s, -e; **Prärogative**, w. -, -n = prerogatief, voorrecht.
Präsem, m. -s, - = gekleurd bergkristal.
Präsens, f. -, .fentia = praesens, tegenwoordige tijd.
I. präsent = present, tegenwoordig.
II. Präsent, f. -(e)s, -e = present, geschenk.
Präsentation, w. -, -en = presentatie, indiening, aanbieding (van een wissel bijv.).
Präsentieren, fchw. (h.) = aanbieden.
Präsentierteller, m. = presenteerbord, -blad.
Präsens, w. - = presentie, aanwezigheid, tegenwoordigheid.
Präsens|liste, w. = presentielijst.
Präsens|stärke, w. = werkelijke legersterkte.
Präsens|zeit, w. = werkelijke diensttijd.
Präfer, *zie Präferem*.
Präferativ, f. -(e)s, -e; **Präferativ|mittel**, f. = preservatief, voorbehoedmiddel.
Präses, m. -, -u. .fben; **Präsident**, m. -en, -en = praeses, president.
Präsidenten|selle, w.; **stuhl**, m.; **schaft**, w. = president|schap; -zetel; -schap (praesidium).
Präsident|gewalt, w. = praesidiale macht, presidentschap.
Präsidieren, fchw. (h.) einer Versammlung = prezideeren, het voorzitterschap uitoefenen in, leiden.
Präsidium, f. -s, .dien = praesidium.
Präs, m. Präses = rommel; brasserij.
Präseln, fchw. (h.) = knetteren, kraken, kletteren.
Präsen, fchw. (h.) = brassen, zwelgen, slempen.
Präser, m. -s, - = brasser, zwelger, verkwister, zwierbol.
Präserel, w. -, -en = brasserij, zwelgerij, slemppartij.
Prästabel = prestabel, in staat iets te doen, te leveren.
Prästation, w. -, -en = prestatie, daad, verrichting.
Prästieren, fchw. (h.) = presteeren, doen, verrichten, tot stand brengen.
Präsumtieren, fchw. (h.) = prezumeeren, vooronderstellen.
Präsumption, w. -, -en = prezumptie.
Präsumptiv = prezumptief, vermoedelijk.
Prätendent, m. -en, -en = pretendent.
Prätendieren, fchw. (h.) = pretendeeren, beweren, aanspraak maken (op).
Prätension, **Prätention**, w. -, -en = pretentie.
Prätentiös = pretentius, aanmatigend.
Präter, m. -s = Prater (een publiek park in Weenen).
Präteritum, f. -s, .ta = preteritum, verleden tijd.
Prätex, m. -es, -e = pretext, voorwendsel.
Prätor, m. -s u. .to'ren, .to'ren = praetor.
Prätorianer, m. -s, - = praetoriaan, soldaat van de keizerlijke lijfwacht in Rome.

Prätorwürde, **Prätor'**, w. —, —en = praetorwaardigheid, praetuur.
Präventie, f.: dat Pr. spelen = anderen voorkómen.
Präventie'haft, w. = preventieve hechtenis.
Präventie'ma'fregel, w. = preventieve maatregel.
Präventie'middel, f. = voorbehoedmiddel.
Prä'fisch, w. — = praktijk.
Prä'feden's, f., **Prä'feden'z'**, w. —, ..benzien;
Prä'feden'z'fall, m. = precedent, vroeger voorbeeld, vr. geval.
Prä'fep'tor, m. —s, ..to'ren = preceptor, onderwijzer.
Prä'fipitat', f. —(e)s, —e = precipitaat, neerslag.
Prä'fisch = precies; um neun Uhr prä'fisch(e) = precies om 9 uur.
Prä'fifit'ren, fchw. (h.) = precizeeren.
Prä'fifit'on, w. —, —en = precisie, nauwkeurigheid.
pr. Compt. = per Comptant.
pre'digen, fchw. (h.) = prediken, preeken; aewimal pre'digt der Pre'diger nicht (umsonst) = de dominee preekt geen tweemaal voor 't zelfde geld; zie ook gele'ht.
Pre'diger, m. —s, — = predikant, prediker, preeker.
Pre'digerin, w. —, —nen = predikantsvrouw.
Pre'digermantel, m. = predikantsmantel, soutane.
Pre'digermöndch, m. = predikheer, dominicanermonnik.
Pre'digerfchule, w., =seminar, f. =seminarium.
Pre'digerftand, m. = predikantestand, geestelijke stand.
Pre'digerwobnung, w. = predikantswoning.
Pre'digt, w. —, —en = preek, predikatie, sermoen.
Pre'digtamt, f. = predikambt.
Pre'digtbuch, f. = preekboek.
pre'len, fchw. (h.) = praalen.
Pre'is, m. —es, —e = prijs, lof, roem, buit (prijs); zu jedem, um jeden Pr. = tot (voor) elken prijs; um keinen Pr. = tot geen prijs, voor nog zoo veel niet; einen Pr. ausfehen, afften = een prijs uitloven, uitschrijven; einen Pr. auf jem's Kopf fehen = een prijs op iems. hoofd zetten.
Pre'is'angabe, w.; =aufgabe, w.; =ausfchreibung, w. = prijs'opgave (opgave van den prijs); -opgaaf (om een prijs te winnen, -vraag); -vraag.
Pre'is'bewerber, m. = mededinger.
Pre'is'bewerbung, w. = mededinging, wedstrijd.
Pre'is'courant (spr.: ..koe.), m. —(e)s, —e = prijsecourant.
Pre'ife, zie Pre'ife.
Pre'ifelbeere, w. = (roode) boschbes.
Pre'ifen, ft. (h.) (pre'ife; pre'is; pre'ife; pre'ife! gefriefen) = prijzen, loven, roemen; was p. die Sechte? = wat doen de snoeken?
Pre'is'ferhöhung, w.; =ermäßigung, w. = prijs'verhooging (-stijging); -verlaging (-vermindering).
Pre'is'fall, m. = daling (v. d. prijzen).
Pre'is'frage, w. = prijsvraag.
Pre'is'geben, ft. (h.) = prijsgeven, overleveren, blootstellen.
Pre'is'gekrönt = (met een prijs) bekroond.
Pre'is'grenze, w. = prijsgrens, limiet.
Pre'is'krönung, w. = bekroning.
Pre'is'kurant, zie Pre'is'courant.

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek. I.*

Pre'is'lage, w. = stand van de prijzen.
Pre'is'lich, zie Pre'is'würdig.
Pre'is'lijfte, w.; =notierung, w.; =richter, m.; =fchießen, f. = prijs'lijst (-courant, catalogus, tarief); -noteering (-opgaaf); -rechter (kamprechter); -schieten (schietwedstrijd).
Pre'is'fchrift, w. = bekroond gefchrift, be kroonde verhandeling; ook: (geschrift als) antwoord op een prijsvraag.
Pre'is'fchwankungen, Pl. = (prijs)schommelingen, -fluctuaties.
Pre'ifelbeere, zie Pre'ifelbeere.
Pre'is'fteigerung, w. = stijging (v. d. prijs).
Pre'is'fturz, m. = daling (v. d. prijs).
Pre'is'tarif, m. = tarief.
Pre'is'treiber, m. = haussier.
Pre'is'verbesserung, w. = stijging (v. d. prijs).
Pre'is'berberber, m.; =berzeimüß, f. = prijs'bederver; -lijst (-courant, catalogus, tarief).
pre'is'wert, **pre'is'würdig** = prijswaardig; prijzenswaardig, prijselijk.
Pre'is'würdigfeit, w. = prijswaardigheid enz.
pre'fär' = precair, onzeker.
pre'fen, fchw. (h.) = foppen, plagen, beetnemen, bedriegen, afzetten; verstuiken; [slaan, stooten, afstuiten, dringen, jagen, doen opspringen, wippen]; geprellt fein = bekocht zijn; er hat mich um viel Geld geprellt = veel geld afgezet.
Pre'f'er, m. —s, — = bedrieger, afzetter.
Pre'f'eret', w. —, —en = afzetterij.
Pre'f'pfahl, m. = hoek-, stootpaal.
Pre'f'fchuh, =stein, m., zie Prall.
Premier' (spr.: ..mjère), m. —s, —s = premier, eerste minister.
Premie're (spr.: ..mjère), w. —, —n = première, eerste opvoering.
Premier'leutnant, zie Oberleutnant.
Pre'sbyter, m. —s, — = presbyter, oudste, priester.
Pre'sbyterial'fifung, w. = zitting van de presbyters.
Pre'sbyterial'verfassung, w. = presbyteriaansche regeling.
Pre'sbyteria'ner, m. —s, — = Presbyteriaan (aanhanger van een protestantsche sekte in Engeland).
pre'sbyteria'nifch = presbyteriaansch.
Pre'sbyterium, f. —s, ..rien = presbyterium, college van presbyters.
pre'fchen, fchw. (h.) = haasten, rennen, draven.
Pre'fen'ning, zie Pre'fen'ning.
pre'ß: pr. liegen, figen = collé liggen, zitten.
Pre'ß'halfen, m. = schoor-, stutbalk; hoofd of kalf (van een oude drukpers).
Pre'ß'bengel, m. = perszwengel (van een oude drukpers); (spott.) persmuskiet.
Pre'ß'bureau, f. = persbureau.
Pre'ß'burg, f. = Presburg.
Pre'ß'deckel, m. = persdeksel, timpaan.
Pre'ffe, w. —, —n = pers; drijschool (in 't bijz. voor aanstaande militairen); das Buch list unter der Pr. = is ter perse; kommt aus der Pr. = komt van de pers.
pre'ffen, fchw. (h.) = persen, samendrukken, drukken, dringen, noodzaken; (Matrojen) pressen; gepreßt boll = propvol.
Pre'fser, m. —s, — = perser, dringer, presser.
Pre'ß'freiheit, w. = vrijheid van drukpers.
Pre'ß'gang, m. = presgang.
Pre'ß'gefetz, f. = drukperswet.
Pre'ß'glanz, m. = glanzing, persglans (van 't laken).

32

prekhaft, zie *brekhaft*.
Prekhefe, w. = droge gist.
prekieren, *schw.* (h.) = presseeren, haasten, haast hebben.
Prekion, w. -, -en = pressie, druk, dwang.
Prekiohle, w. = briket.
Prekiof, m. = preskop.
Prekiozje, m. = drukpersproces.
Prekioze, w. -, -en = pressie, persing, stempel.
Prekioze, f. = persdelict.
Prekiozwang, m. = drukpersdwang.
Prekioziteit, m. -s, -e = prestidigitateur, goochelaar.
Prekioze (spr.: ..*ieze*), f. - = prestige, invloedrijk aanzien.
prekio = presto, snel.
Prekiofen (spr.: ..*io*..), Pl. = preciosa, kostbaarheden.
Prekio, m. -n, -n = Pruis; jo gechwind schießen die Preußen nicht = zoo vlug gaat 't niet.
Prekio, f. = Pruisen.
prekio = Pruisisch.
Prekio, zie *Prekio*.
prekio = precieus, kostbaar, gemaakt, gemaniereerd.
Prekiofen, zie *Prekiofen*.
Prekio, w. -, -n = prik, lamprei, negen-oog.
prekio, *schw.* (h.) = prikkelen.
Prekio, w. -, -n = (norbb.) galerij in de Kerk].
Prekio, m. u. f. -(e)s, -e; **Prekio**, w. -, -n = geul (tusschen twee zandbanken, vooral in de wadden).
Prekio, w. -, -n = pruim (van tabak).
prekio, *schw.* (h.) = pruimen.
Prekio, m. = pruimtabak.
Prekio, w. -, -n = riem, rand, zoom.
Prekio, w.; -*unschlag*, m. = priessnitzkuur; -verband.
Prekio, m. -s, -e = priester.
Prekio, f.; -*che*, w.; -*gewand*, f.; -*haus*, f.; -*herrschaft*, w. = priester|ambt; -huwelijk; -kleed; -huis; -heerschappij.
Prekio, m.; -*fragen*, m.; -*fraufe*, w. = groote (geplooid) mantelkraag van den geestelijke.
prekio = priesterlijk.
Prekio, m.; -*schaf*, w.; -*stand*, m. = priester|kleed (soutane); -schap; -stand.
Prekio, f.; -*volk*, f.; -*würde*, w.; -*zunft*, w. = priester|dom; -volk (-troep); -waardigheid; -kaste.
Prekio, w., zie *Prekio*.
Prekio, w. -, ..men = eerste (= hoogste) klasse (van een gymnasium); prima, beste kwaliteit; Prima(wissel).
Prekio, w. -, ..bonnen u. -s = primadonna.
Prekio (spr.: ..*maazje*), w. = primage, kaplaken, premie.
Prekio, m. -s, -e = primaner, leerling van de hoogste klasse.
primar = primair, allereerste, oorspronkelijk.
Prekio, m. -, -u. ..maten = primaat, eerste bisschop.
Prekio, m. u. f. -(e)s, -e = primaat, voorrang.
Prekio, w.; -*wesfel*, m. = prima waar; P. wissel.
Prekio, w. -, -n = prime, eerste klasse, eerste toon, eerste stem, eerste stelling of

pozitie (bij 't schermen), eerste houw, eerste pagina van een gedrukt vel enz.
Prekio, w. -, -n = primula, sleutelbloem.
Prekio (spr.: ..*tsien*). Pl. = eerstelingen (van de vruchten, als offer); eerste mis van een pasgewijd priester.
prekio = primitief.
Prekio, zie *Prekio*.
Prekio, w. -, -en = primogenituur, eerstgeboorte(recht).
Prekio, m. -, ..mi = primus, eerste (van een klasse).
Prekio, m. = priemgetal.
Prekio, m. -en, -en = prins, vorst.
Prekio, m. = goeverneur, opvoeder van een prins.
Prekio, m. = prinseroof.
Prekio, w. -, ..zeffen; **Prekio**, w. -, -nen = prinses.
Prekio, w. = blanketpeer.
Prekio, f. -(e)s, -e u. -ien = principe, oorsprong, (grond)beginsel.
Prekio, m. -(e)s, -e = principaal, patroon, chef.
Prekio, m. u. f. -(e)s, -e = principaat, voorrang, hoogste staatsbetrekking, heerschappij; vorstedom.
prekio = principiël, den grond van de zaak betreffende, in (grond)beginsel.
Prekio, w. = beginselkwestie.
Prekio, m. = principienreiter, wie op overdreven wijze aan principes hangt.
Prekio, m. = beginselstrijd.
Prekio = prinselijk.
Prekio, **Prekio**, m. = prins-regent.
Prekio, m. -s, ..oren = prior.
Prekio, f. -(e)s, -e = prioraat, ambt van prior.
Prekio, w. -, -en = priorie, klooster onder een prior.
Prekio, w. -, -nen = priores.
Prekio, w. -, -en = proriteit, recht van voorrang, voorkeur, voorrecht.
Prekio, m.; -*affite*, m.; -*gläubiger*, m. = preferent aandeel; pr. crediteur.
Prekio, w. -, -n = snuifje; vangst, buit, prijs; eine *Prekio* = een schijntje peper.
prekio, *schw.* (h.) = snuiven, een snuifje nemen.
Prekio, f.; -*recht*, f. = prijs|gericht; -recht.
Prekio, f. -s, ..men = prisma.
prekio = prismatisch.
prekio = weg.
Prekio, w. -, -n = slaghout, stok, houten sabel van Harlekijn, narrestok, klophamer, beukspaan, zitbank achter aan een slede; brits.
Prekio, *schw.* (h.) = slaan, kloppen, plassen, met den narrestok straffen, jagen; *schw.* wat gepreijdt = 't lukte me niet.
Prekio, m. = nar, Jan Klaassen, potsemaker; [ordecommissaris bij schuttersfeesten].
prekio = kletsnat.
Prekio = privaat, privé, partikulier.
Prekio, f.; -*angesegeheit*, w. = partikuliere overeenkomst; p. aangelegenheid.
Prekio, m. = privaat-bank.
Prekio, m. = privaat-docent.
Prekio, f. = partikulier eigendom.
Prekio, w. = opvoeding in 't gezin.
Prekio, m. = ambteloos geleerde.

Privatgefellschaft, m. = besloten gezelschap, societait.
Privathandelsschule, m. = bijzondere handelsschool.
Privathaus, f. = partikulier huis.
Privatier (spr.: ..tjee), m. -s, -s; -ie're (spr.: ..tjeere), w. = partikulier (persoon).
privatim = privatim, als partikulier; alleen; thuis.
privatistieren, f. (h.) = ambteloos leven.
Privatistinum, f. -s, ..ma = privatissimum, college voor zeer kleinen kring.
privatist = privatief, ontkennend, uitsluitend, beroovend.
Privatkolleg, f.; -konto, f. = privaatcollege; -rekening.
Privatkreis, m. = privé kring.
Privatkunden, Pl. = partikuliere klanten.
Privatleben, f. = ambteloos leven.
Privatlehrer, m. = privaat-, huisonderwijzer.
Privatlektüre, w. = huislectuur.
Privatmakler, m. = onbeséidigd makelaar.
Privatmann, m., -person, w. = partikulier (persoon).
Privatrecht, f. = privaatrecht.
privatrechtlich = privaatrechtelijk.
Privatsache, w. = partikuliere zaak.
Privatschule, w. = partikuliere of bijzondere school.
Privatstunde, w. = privaatles.
Privattheater, f. = intiem, eigen theater.
Privatunternehmen, f. = partikuliere onderneming.
Privatunterricht, m. = privaat-, huisonderwijs.
Privatvergnügen, f. = persoonlijk genoegen, plezier.
Privatweg, m. = partikuliere weg.
Privatwunsch, m. = persoonlijk, bijzonder doel.
Privé, f. -s, -s = privé, privaat, zekere plaats.
Privileg, f. -(e)s, ..ien = privilegie, voorrecht.
privilegierten, f. (h.) = privilegiëren.
Privilegium, zie Privileg.
pro = per; das Pro und das Kontra = het pro en contra, voor en tegen.
probat = probaat, uitstekend.
Probieren, f. -s, - = proefje, staaltje; beetje, schijntje.
Probe, w. -, -n = proef; repetitie (voor een concert e. d.); staal, monster, proefje, proeve; bewijs, blijk; keur; eine P. mit etw. machen = met iets een proef nemen, iets probeeren; einen auf die P. stellen = iem. op de proef stellen; die P. auf das Gempe! = de proef op de som; zur P. geben, auf P. nehmen = op proef geven, nemen; P. predigen, singen = op proef preeken, zingen; ich gehe in die P. = naar de repetitie; nach, auf P. laufen = op staal koopen; P. n von Mut = proeven, staaltjes, bewijzen, blijken van moed.
Probearbeit, w. = proefwerk.
Probelblatt, f., -bogen, m., -druck, m. = proefblad, -vel.
Probeende, f. = staal (van laken e. d.).
Probegewicht, f. = proefgewicht, standaard.
probhaltig = proefhoudend, beproefd; (van goud, zilver) keurbhoudend.
Probestahr, f. = proefjaar.
Probefandidat, m. = volontair (onderwijzer).
Probefektion, w. = proefles.
probeln, f. (h.) = al maar onderzoeken.
probemäßig = met de proefovereenstemmend.

proben, f. (h.) = repeteeren (voor concerten enz.); met de keur voorzien, stempelen, essayeeren.
Probennummer, w.; -predigt, w.; -schrift, w.; -schließen, f.; -schuß, m.; -sendung, w. = proefnummer; -preek; -schrift; -schieten; -schot; -zending.
Probestück, f. = proefstuk, proef, staal(tje).
probeweise = bijwijze van proef.
Probestzeit, w. = proeftijd.
probieren, f. (h.) = probeeren, proeven, toetsen, beproeven, (een rol) repeteeren; [bewijzen]; p. geht über studieren = probeeren is 't beste wat men doen kan, ondervinding is de beste leermeesteres.
Probierer, m. -s, - = essayeur, keurder.
Probiergewicht, f. = proef-, ijkgewicht.
Probiermansell, w. = (aan)passter, pasjuffrouw (in een modemagazijn).
Probierstein, m. = toetssteen.
Probierstube, w. = proeflokaal.
Problem, f. -(e)s, -e = probleem, opgave.
Problematifsch = problematisch, twijfelachtig, raadselachtig.
Probst, zie Propst.
procedieren etc., zie prozedieren etc.
Procent, zie Prozent.
Proceß, zie Prozeß.
Producent etc., zie Produzent etc.
Produkt, f. -(e)s, -e = produkt, voortbrengsel.
Produktenhandel, m. = handel in inlandsche waren.
Produktion, w. -, -en = produktie, voortbrenging.
produktiv = produktief, winstgevend, voortbrengend, scheppend.
Produktivität, w. - = produktiviteit.
Produzent, m. -en, -en = producent, voortbrenger, maker, verzekeringsagent.
produzieren, f. (h.) = produceeren, voortbrengen, leveren, (een stuk) toonen.
profan = profaan, ongewijd.
Profan geschichte, w. = ongewijde, wereldlijke geschiedenis.
Profanieren, f. (h.) = profaneeren, ontwijden.
Profanierung, w. - = profaneering, profanatie.
Profes, m. ..fesse, ..fesse = profes, ordesgeloofte.
Profession, w. -, -en = professie, beroep, ambacht.
Professionist, m. -en, -en = ambachtsman.
Professur, m. -s, ..oren = professor; ordentlicher P. = professor voor een bepaald leer vak; außerordentlicher P. = buitengewoon hoogleraar, professor (die geen bepaalden leerstoel bekleedt); P. der Theologie = professor in de theologie.
Professortitel, m. = professorstitel.
Professur, w. -, -en = professoraat.
Profil, f. -(e)s, -e = profiel(e), zijaaanzicht, doorsnede.
profilieren, f. (h.) = profleeren, in profi(e), in doorsnede teekenen.
Profit, m. -(e)s, -e = profijt, voordeel, nut.
Profitieren, f. -s, - = profijtje, winstje, voordeeltje; profijtertje.
profitieren, f. (h.) = profiteeren.
profitlich = profijtelijk; inhalig.
Profos, m. -es u. -en, -e(n); **Profos**, m.

..föffeš u. ..föffen, ..föffe(n) = provoost, militair gevangenbewaarder.
Prognose, w. -, -n = prognose, voorafbepaling (van 't verloop van een ziekte bijv.).
Prognosestifton, f. -š, ..fa u. ..fen = prognostikon, voorsteeken.
prognostizierren, fchw. (h.) = prognosticeeren, voorafbepalen.
Program, f. -(e)š, -e = program(ma).
Program(m)mäßiq = volgens 't programma.
Progress, m. ..gresses, ..ffe = progressie, vooruitgang.
Progression, w. -, -en = progressie, reeks.
Progressiv = progressief.
Prognastium, m. -š, ..ffen = progymnazium (gymn. zonder de 3 hoogste klassen).
prohibieren, fchw. (h.) = prohibeeren, verbieden, beletten, verhinderen.
prohibitiv = prohibitief, verhinderend, belemmerend, preventief.
prohibitivmaßregel, w. = preventieve maatregel.
prohibitivzoll, m. = prohibitief recht (tegen in- of uitvoer).
Projekt, f. -(e)š, -e = projekt, ontwerp.
Projektentmacher, m. = projekte-, planmaker.
projektieren, fchw. (h.) = voornemen, 't plan maken (om iets te doen).
Projektiv, f. -(e)š, -e = projektief, werptuig.
Projektion, w. -, -en = projectie.
projizieren, fchw. (h.) = projekteeren.
Proklamation, w. -, -en = proklamatie, afkondiging, uit-, oproeping.
proklamieren, fchw. (h.) = proklameeren.
Prokonsul, m. = proconsul.
Prokrustes, m. = Prokrustes, de uitrekker, pijniger.
Prokrustesbett, f. = prokrustesbed, marteling, geweldenaar; willekeurige vorm, waarin een ding gekneld wordt.
Prokura, w. - = procuratie, volmacht, recht van onderteekening namens den patroon; Pr. ertellen, geben = procuratie verleen.
Prokurator, m. -en, -en = procuratiehouder.
Prokurator, m. -š, ..to'ren = procurator, gevolmachtigde, procureur.
Prokurist, m. -en, -en = procuratiehouder.
Prolegomena, Pl. = prolegomena, voorwoord, voorrede, inleiding.
Proletariat, f. -(e)š = proletariaat, armste klasse.
Proletarier, m. -š, - proletariër.
Prolog, m. -(e)š, -e = proloog, voorrede, inleiding.
prolongation, w. -, -en = prolongatie; in Pr. geben = prolongeeren.
prolongieren, fchw. (h.) = prolongeeren.
Pro memoria, f. -š, -š = promemorie, gedenkschrift.
Promenade, w. -, -n = wandeling.
Promenadenanzug, m.; **toilette**, w. = wandelk|kostuum; -toilet (-kostuum).
Promenieren, fchw. (h.) = wandelen.
Promesse, w. -, -n = schuldbekentenis, promesse.
Promessengeschäft, f. = 't verkoopen van loten gedurende de trekking.
Promille, f. = per mille.
Promotion, w. -, -en = promotie.
promovieren, fchw. (h.) = promoveeren, bevorderen, verhoogen.

prompt = prompt, gereed, stipt, snedig, vaardig.
Promulgation, w. -, -en = promulgatie, afkondiging.
promulgieren, fchw. (h.) = promulgeeren.
Pronomen, f. -š, - u. ..mina = pronomen, voornaamwoord.
pronominaal = pronominaal, voornaamwoordelijk.
prononcieren (spr.: *prondisieren*), fchw. (h.) = prononceeren, uitspreken, duidelijk laten uitkomen.
Propädeutik, m. - = propaedeutika, propaedeuse, voorbereidend onderwijs, voorwetenschap.
propädeutisch = propaedeutisch.
Propaganda, w. - = propaganda.
Propagandist, m. -en, -en = propagandist.
Propagation, w. - = propagatie, voortplanting, uitbreiding, verbreiding.
Propeller, m. -š, - u. -š = schepsschroef; schroefboot.
Prophet, m. -en, -en = profeet; der Pr. gilt nichts in seinem Vaterlande = een profeet is in zijn vaderland niet geëerd.
Prophezeugabe, w. = profetische gave.
Prophezie (spr.: *..tie*), w. -, -n = profetie.
Propheetin, w. -, -nen = profetes.
propheetisch = profetisch.
prophezeien, fchw. (h.) = profeteeren, voorstellen.
Prophezeiung, w. -, -en = profetie, voorspelling.
propylaktisch = profylaktisch, voorbehoedend.
Propyläe, **Propyläe**, w. - = profylaxis, voorkoming.
Proponent, m. -en, -en = proponent, voorsteller.
proponieren, fchw. (h.) = proponeeren, voorstellen, voordragen.
Proportion, w. -, -en = proportie, verhouding, evenredigheid.
proportional = proportioneel, evenredig.
Proportionale, w. -, -n = evenredige; mittlere Pr. = middenevenredige.
proportioniert = geproportioneerd, evenredig.
Proposition, w. -, -en = propositie, voorstel, voorslag, bewering.
proprie = proper, helder.
Proprietary, f. = zaak voor eigen rekening.
Propst, m. -es, Pröpste = proost, eerste geestelijke.
Propst, m. -, -en = proostij, proostij.
Propyläen, Pl. = Propyleeën, monumentale ingang (naar de Akropolis in Athene).
pro rata = naar rato, naar verhouding.
Prorealgymnasium, f. = proraalgymnasium.
Prorektor, m. = conrector, onderdirecteur.
Prorektorat, f. = ambt van Prorektor.
Prosa, w. - = proza.
Prosaarbeit, w. = prozawerk.
Prosaiker, m. -š, - = prozaschrijver, prozaïst.
prosaïsch = prozaïsch.
Prosaik, m. -en, -en; **Prosaikschrijfter**, m. = prozaïst, prozaschrijver.
Prosaikschrift, w. = prozawerk, -geschrift.
Proscenium etc., zie **Proscenium** etc.
Prosektor, m. -š, ..to'ren = prosektor, assistent van den hoogleraar in de anatomie.
Prozelit, m. -en, -en = prozeliet, bekeerling.
Prozelitentmacher, m. = prozelietemaker.
profit! = wel bekomme 't! - gezondheid! -

pr. Maßzeit! = eet smakelijk! of: morgen brengen!
proscribieren, fchw. (h.) = verbannen.
Proscrip'tion, w. -, -en = proscriptie, verbanning.
Proso'die, **Proso'dif**, w. - = prozodie, leer van de versmaat.
Proso'difch = prozodisch.
Proso'pope'e (spr.: ..*peu-ie*), w. -, -n = prozopopee, personificatie.
Prospekt, m. -(e)s, -e; **Prospektus**, m. - . fchete = propekt, uitzicht; propektus.
prospereeren, fchw. (h.) = prospereeren, gedijen, bloeien, voorspoedig zijn.
Prosp'erität, w. - = prosperiteit, welvaart, voorspoed.
proft! zie profit!
proftemahlzeit! = morgen brengen! Pr. w.: eine fchöne Pr. = een mooie geschiedenis, een mooi ding; da liegt bie ganze Pr. = daar ligt de heele rommel.
proftituieren, fchw. (h.) = prostitueeren, blootstellen.
Proftitution, w. - = prostitutie.
Profa'num, f. -s, .nien = proscenium, voortoonel, avant-scène.
Profa'numloge, w. = voorste loge.
Protagonift, m. -en, -en = protagonist, eerste tooneelspeler.
protegieeren (spr.: ..*zieren*), fchw. (h.) = protegeeren.
Protein, f. -(e)s = proteïne, eiwitstof.
Protektion, w. - = protektie.
Protektionis'mus, m. - = protektionisme.
Protektion's'fystem, f. = protektiestelsel.
Protektor, m. -s, .to'ren = protektor, beschermheer.
Protektorat, f. -(e)s, -e = protektoraat, beschermheerschap.
Protekt, m. -es, -e = protest; tegen etw. Pr. erheben od. einlegen = protesteeren tegen iets, protest of verzet aantekenen tegen iets.
Protestant, m. -en, -en = protestant.
Protestan'tenverein, m. = protestantebond.
Protestan'tifch = protestantsch.
Protestantis'mus, m. - = protestantisme.
Protestation, w. -, -en = protestatie, voorbehoud, afwijzing, verwerping.
protestieeren, fchw. (h.) = protesteeren, zich verzetten, tegen iets opkomen.
Protest'kosten, Pl. = protestkosten.
Protest'ler, m. -s, - = protesteerder.
Proteus, m. = Proteus, een zeegod (die naar believen van gedaante kan veranderen); soort salamander; fig. weerhaan.
Prothe'se, w. -, -n = prothezis; voorvoeging (van letterklank); prothese (kunstmatige vervanging van een verminkt of vervallen deel van 't lichaam).
Protokoll, f. -(e)s, -e = protokol, proces-verbaal, notulen; ein Pr. aufnehmen, befommen = proces-verbaal opmaken, krijgen; etw. zu Pr. nehmen = proces-verbaal van iets maken; etw. zu Pr. geben = iets in 't proces-verbaal laten opnemen; das Pr. führen = de notulen maken.
Protokollant, m. -en, -en = schrijver, griffier.
Protokoll'buch, f. = register, notuleboek.
Protokoll'führer, m. = schrijver, griffier, secretaris.
protokollieeren, fchw. (h.) = proces-verbaal opmaken, verbalizeeren, bekeuren, notuleeren, registreeren.

Protoplas'ma, f. -s = protoplasma, celstof.
Protyp, f. -(e)s, -e = prototype, eerste afdruk; oerbeeld.
Protuberanz, w. -, -en = protuberantie, gezwel, uitwas, knobbel.
Proß, m. -en, -en = bluffer, pocher; [pad, tweewielige kar].
Proße, w. -, -n = voorwagen.
proßzen, fchw. (h.) = bluffen, pochen (mit etw. = op iets); (een kanon) opleggen.
proßzenhaft, **proßzig** = blufferig, groot-sprekerig.
Proßzer, m. -s, - = bluffer, grootspreker.
Proßfaffen, m. = munitiekist.
Proßwagen, m. = munitievoorwagen.
Prob. = Probition.
Probenza'le, m. -n, -n = Provençal.
probenza'lfifch = Provençaalsch.
Proberb, f. -(e)s, -en = proverbium, spreekwoord.
proberbia'lfifch = proverbiaal, spreekwoordelijk.
Prober'bium, f. -s, .nien, zie *Proberb*.
Probiant, m. -(e)s, -e = proviand, provizie.
Probiant'amt, f. = intendance.
Probiant'haus, f. = magazijn van levensmiddelen, proviandmagazijn.
probiantieeren, fchw. (h.) = proviandeeren.
Probiantie'ring, w. - = proviandeering.
Probiant'kolonne, w.; **metfiter**, m.; **schiff**, f.; **wagen**, m. = proviandkolonne; -meester; -schip; -wagen.
Probing, w. -, -en = provincie, 't platte land.
Probing'bewohner, m. = provinciaal.
provinzial = provinciaal, provincie..
Provinzial'ausfchuf, m. = gedeputeerde staten.
Provinzia'le, m. -n, -n = provinciaal.
Provinzial'blatt, f. = provinciaal blad.
Provinzialis'mus, m. -, .men = provincialisme, ook: gewestelijke uitdrukking.
Provinzial'landtag, m. = provinciale staten.
Provinzial'schul'kollegium, f. = provinciale schoolcommissie.
Provinzial'stadt, w. = provinciestad, plattelandsstad.
Provinzial'fände, Pl.; **synode**, w. = provinciale staten; pr. synode.
provinzial = provinciaal, gewestelijk.
Provinz'funden, Pl. = buitenklanten.
Provision, w. -, -en = provizie, voorraad; commissie-, makelaarsloon.
Provis'or, m. -s, .fo'ren = provizor, bevoegd waarnemer van een apotheek.
provis'orifch = provizioeel, voorloopig.
Provis'orium, f. -s, .nien = provizorium, voorloopige inrichting.
Provisur, w. -, -en = bediening, berechtiging (van de stervenden).
Provisur'gang, m. = 't brengen van de bediening (aan een stervende).
provocieren, zie *probocieren*.
Probocation, w. -, -en = provocatie, uitdaging.
probocato'rifch = uitdagend, tartend.
probocieren, fchw. (h.) = provokeeren, uitdagen, tarten.
prozedieeren, fchw. (h.) = procedeeeren, handelen.
Prozedur, w. -, -en = procedure.
Prozent, f. -(e)s, -e = procent, percent; zu 5 Pr. = tegen 5 procent; zu hohen Prozentsen = tegen of op hooge interest.
Prozent'fatz, m. = percentage.
Prozeß, m. ..zeßes, ..zeße = proces, rechts-

zaak, -geding; procédé, handelwijze; einem den Pr. machen, einem einen Pr. anhängen = iem. een proces aandoen; furzen Pr. mit einem machen = korte metten met iem. maken; ein magerer Vergleich ist besser als ein fetter Pr. = een mager vergelijk is beter als een vet proces.

Prozessen, Pl. = processtukken.
Prozessführer, m. = pleiter.
Prozessführung, w. = procedure.
Prozessieren, fchw. (h.) = procederen.
Prozession, w. -, -en = processie, stoet.
Prozessionsraube, w. = processierups.
Prozesskosten, Pl. = proceskosten.
Prozessträger, m. = procesjager.
Prozessordnung, w. = procesrecht.
Prozesssache, w. = rechtszaak.
Prozesssucht, w. = pleitzucht.
Prozesssüchtig = proceslievend, pleitziek.
pr. pa. = per procura.
prüde = preutsch.
Prüdel, m. -s, - = fout (bij 't breien, haken e. d.); wasem; modderkuil.
prüdeln, fchw. (h.) = borrelen, pruttelen (van kokend water enz.); knoeien (bij 't breien e. d.), broddelen.
Prüderie, w. -, -n = preutscheid.
Prüfen, f. = peilstift, tentijzer, sonde.
prüfen, fchw. (h.) = toetsen, onderzoeken, examineeren, (een rekening) nagaan, nazien; Erz auf Silbergehalt pr. = 't zilveragehalte van erts onderzoeken; einen Freund pr. = een vriend beproeven; Wein pr. = wijn probeeren; der Herr prüft die Seinen = de Heer beproeft de zijnen; einen auf seine Fähigkeiten, Gefinnung pr. = iem. ten opzichte van zijn bekwaamheden, gezindheid onderzoeken; die Kandidaten pr. = examineeren.
Prüfer, m. -s, - = examiner, onderzoeker, toetsen.
Prüfung, m. -(e)s, -e = examinandus, geëxamineerde.
Prüfstein, m. = toetssteen.
Prüfung, w. -, -en = onderzoek, examen; beproeving; toetsing; eine Pr. abhalten, machen, bestehn = een examen houden, doen, afleggen.
Prüfungsarbeit, w.; -kommission, w.; -zeit, w. = examen|werk; -commissie; -tijd.
Prüfungszeugnis, f. = bewijs van afgelegd examen.
Prügel, m. -s, - = stok, knuppel; Pl., Pl. = slaag, ransel, klappen.
Prügeler, w. -, -en = kloppartij, vechtpartij.
Prügelholz, f. = talhout.
Prügeljunge, -nabe, m. = zondebok.
prügeln, fchw. (h.) = slaan, (af)ranselen; sich mit einem p. = met iem. bakkeleien.
Prügelstrafe, w. = stokslagen (straf).
Prünelc, m. -, --n = prunelle.
Prunft, m. -(e)s = pronk, staatsie, pracht, praal.
Prunftbett, f. = praalbed.
prunfen, fchw. (h.) = pronken, prijken, pralen.
Prunfgemach, f. = pronk-, mooie kamer.
prunfhast = prachtig, pronkerig, zwierig.
prunflos = zonder praal, eenvoudig.
Prunfmöbel, f. = pronkmeubel, mooi meubel.
Prunfrede, w. = weidsche, hoogdravende redevoering.
Prunfredner, m. = declamator.
Prunfsucht, w. = pronk-, praalzucht.
prunfvoll, zie prunfhast.
Prunfzimmer, f. = pronk-, mooie kamer.

[Prüfchen], **prüfen**, fchw. (h.) = proesten, luid niezen, blazen.
Pruth, m. = Pruth (riv.).
prützen, fchw. (h.) = sputteren, spetteren.
P. S. = Postscriptum.
Psalm, m. -(e)s, -en = psalm.
Psalmbuch, f. = psalmboek.
Psalmdichter, m. = psalmdichter.
Psalmgesang, m. = psalmgezang.
Psalmist, m. -en, -en = psalmist.
Psalmodie, w. -, -n = psalmodie, liturgisch gezang.
Psalter, m. -s, - = psalter, 't Boek der Psalmen, een soort harp, lier, lange rozekrans, bladmaag.
Pseudograph, m. -en, -en; -ntum, f. -s, -e = pseudo|graaf (schriftvervalscher); -niem.
pst! = pst! st!
Psyche, w. -, -n = Psyche, ziel, in de mythologie de geliefde van Amor.
Psychiater, m. -s, - = psychiater, arts voor zielsziekten.
Psychiatrie, m. - = psychiatrie, leer van de zielsziekten.
psychiatrisch = psychiatrisch.
psychisch = psychisch, de ziel betreffende, van de ziel.
Psychograph, m. -en, -en = psychograaf, schrijftoestel voor opgeroepen geesten.
Psycholog, m. -en, -en = psycholoog, zielkundige.
Psychologie w. - = psychologie, zielkunde.
psychologisch = psychologisch.
P. T. = pleno titulo, in plaats van den vollen titel (aan 't hoofd van brieven e. d. = M!).
p. t. = pro tempore, zur Zeit, tegenwoordig (onze p. t. Stunden, das p. t. Publikum).
pto. = passato, letzten Monats.
Ptolemäisch = Ptolomeisch.
Ptolemäus, m. = Ptolomeus.
Pubertät, w. - = puberteit.
public = in 't publiek.
publik = publiek.
Publikation, w. -, -en = publikatie, bekendmaking.
Publikum, f. -s = publiek.
publizieren, fchw. (h.) = publiceeren.
Publizist, m. -en -en = publicist, die het staatsrecht onderwijst, er over schrijft; ook: dagbladschrijver.
Publizistik, w. - = publicistika, leer van 't staatsrecht; journalistiek.
Pud, m. = Fuk, plaagzieke kabouter, kwelgeest.
Pudfel, zie Pudfel.
Pud, f. -(e)s, -e = poed, pud (Russ. gewicht van ruim 16 KG.).
pudeln, fchw. (h.) = poedelen (een wijze van smeedijzer maken).
Pudelosen, m., -werk, f. = poedeloven.
Pudelstahl, m. = poedelstaal.
Pudding, m. -(e)s, -e u. -s = pudding, podding.
Pudel, m. -s, - = poedel, een hondesoort, misworp bij 't kegelen, misschot, fout; (stud.) pedel; (bayr.) toonbank; zie ook Fern.
Pudelhund, m. = poedelhond.
Pudelpopf, m. = kroeskop.
Pudelmütze, w. = bonten of harige muts, pelsmuts.
pudeln, fchw. (h.) = poedelen.
pudelnacht = moedernaakt.
pudelnarrisch = allerzotst, uitgelaten.
pudelnaz = zou nat als een kat.

Bu'der, m. -s = (haar)poeder.
Bu'der|beutel, m.; **-büchse**, w. = poeder|zak; -doos.
bu'derig = poederig, poeierig.
Bu'dermantel, m. = poedermantel.
bu'dern, *schm.* (h.) = poederen.
Bu'derzucker, m. = poeder-, stofsuiker.
I. puff! = bof! poff! poff!
II. Puff, m. -(e)s, -e u. **Püffe** = bof, pof, doffe slag, stoot, duw; pof, dof, wat bol uitstaat; larie, humbug, bedriegerij; bordeel, kast; er fann einen **P.** vertragen = hij kan een duw(tje) velen.
III. Puff, f. -(e)s, -e = pof- of pufspel (op het dambord).
Puffärmel, m. = pofmouw.
Puffe, w. -, -n = pof, wat bol uitstaat.
Puffen, *schm.* (h.) = poffen, knallen, boffen, stompen, met poffen of doffen voorzien.
Puffer, m. -s, - = zakpistool; buffer; poffer(t).
Pufferstaat, m. = bufferstaat.
Puffert, m. -(e)s, -e = poffert.
puffig = met poffen, uitstaand, bol.
Puffspiel, f., *zie Puff III.*
puff! = poel.
Pulf, *zie P o l f.*
Pulfe, w. -, -n = pul, flesch.
Pulpe, w. -, -n = zeepoliep; pulp.
Puls, m. -es, -e = pols, polslag, harteklop; einem den **P.** fühlen = iemands pols voelen; einem an den **P.** fühlen = iem. aan den pols voelen, polsen, uitvragen.
Pulsader, m. = slagader.
Pulsgefchwulst, w. = slagadergezwell.
pulfieren, *schw.* (h.) = kloppen, slaan, pulseeren.
Pulsometer, f. u. m. -s, - = pulsometer.
Pulsſchlag, m. = polslag.
Pulsſtillſtand, m., -**ſtoſung**, w. = ſtilſtand van den pols.
Pulswärmer, m. -s, - = polsmof.
Pult, f. -(e)s, -e = lessenaar, lezenaar, bureau.
Pulver, f. -s, - = poeder, (bus)kruit, ſtof; er hat das **P.** nicht erfunden = hij heeft het buskruit niet uitgevonden; er ſit zu **P.** und Blei beruht = veroordeeld om doodgeschoten te worden; er hat weder **P.** noch Blei = hij heeft niemendal; er hat ſein ganzes **P.** verſchoffen = al zijn kruit verſchoten; er fann ſein **P.** riechen = hij is laf; er ſit feinen Schuß **P.** wert = hij is geen ſhot kruit waard.
Pulverbeutel, m.; **-dampf**, m.; **-fabrik**, w.; **-faß** f. = kruit|zak; **-dampf**, **-fabrik**; **-vat**.
pulverig = bijdehand, ſnedig, ſlagvaardig.
Pulverhorn, f. = kruitoren.
pulverig = poederig, bepoederd, beſtoven.
pulverisieren, *schw.* (h.) = pulverizeeren, tot poeder of tot ſtof maken.
Pulverkammer, w.; **-farren**, m.; **-forn**, f. = kruit|kamer; **-wagen**; **-korrel**.
Pulverladung, w.; **-magazin**, f.; **-maß**, f. = kruit|lading; **-magazin**; **-maat**.
Pulvermehl, f. = meelpulver, **-kruit**.
Pulvermühle, w. = kruitmolen.
pulvern, *schw.* (h.) = pulverizeeren; poeders gebruiken; ſchieten.
Pulverprobe, w.; **-rauch**, m.; **-faß**, m. = kruit|proef; **-dampf**; **-zak**.
pulverisieren = bang voor 't buskruit.
Pulverschwärmer, m. = zwermer, vuurpijl.
Pulverturm, m.; **-tonne**, w.; **-verschöpfung**, w. = buskruit|toren; **-vat**; **-komplot**.
Pulverwagen, m. = kruitwagen.
Puma, m. -s, -s = puma, Amer. leeuw.

Pum'mel, m. -s, - = dikkert(je).
pum'melig = mollig, lief.
Pump, m. -(e)s, -e = bof, slag; auf **P.** = op de pof, op de borg; einen **P.** machen, anlegen = op de pof of borg nemen, een beer maken.
Pumpbalgen, m. = pompzwengel.
Pumpbrunnen, m. = welpomp, pompwel.
Pumpbe, w. -, -n = pomp.
pumpen, *schw.* (h.) = pompen, leenen, borgen, poffen.
Pumpenkaſten, m.; **-folſen**, m.; **-macher**, m. = pomp|kaſt; **-zuiger**; **-maker**.
Pumpenrohr, f.; **-ſchwengel**, m.; **-werk**, f. = pomp|buis; **-zwengel**; **-werk**.
Pumper, m. -s, - = pomper.
[pump]ern, *schw.* (h.) = hameren, kloppen].
Pumpertikel, m. -s, - = kort dik kereltje; pompernikkel (Westfaalsch grof brood).
Pumpfoſe, w. = korte wijde broek, fietsbroek.
Pumpſtation, w. = pompstation, prise d'eau.
Pun'ge, m. -, -n = waterpunge.
Pun'ier, m. -s, - = Puniër.
pu'nisch = Punisch.
Punfel, m. -s, - = pak.
Punft, m. -(e)s, -e = punt (de p. = lees- teeken, anders het p.), ſtip; plek; die Punfte auf dem i = de puntjes op de i; ein wunder **P.** = een wonde plek; ich war ſtand auf dem **P.** abzureiſen = op 't punt te ver- trekken; **P.** 2 Uhr = precies om twee uur; im **P.** der Ehre = op 't punt, ſtuk van eer.
Punkſtation, w. -, -en = punktie, 't eerste ontwerp (van een contract).
Punſtchen, f. -s, - = puntje.
Punſteln, *schw.* (h.) = stippelen.
punſtieren, *schw.* (h.) = punkteeren, beſtip- pelen; water aftappen.
Punſtierer, m. -s, - = punkteerwaarzegger, geomant.
Punſtierkunſt, w. = punkteerkunſt, geo- mantie, waarzegkunſt uit ſtippen.
Punſtneradel, w. = acupunctuurnaald, graveerſtift, radeer-, etsnaald.
Punſtnerad, f. = stippelrad.
Punſtlich = ſtipt, nauwkeurig, punktu- el, precies, prompt.
Punſtlichkeit, w. - = ſtiptheid, nauwge- zetheid.
Punſtum, f. -s, -ta = punt; und damit **P.**! = daarmee uit!
Punſtur, w. -, -en = punktuur; ſtift aan 't timpaan.
Punſch, m. -es = punch, pons.
Punſchbowl, w. = punchbowl.
punſchen, *schw.* (h.) = een punchdrinkgelag houden.
Punſchſſenz, w., **-extrakt**, m. = punch- ekstrakt.
Punſchnapf, m. = punchkom.
Punzen, m. -s, - = pons, doorslag, munt- ſtempel, ſteekijzer.
punzieren, *schw.* (h.) = beeldwerk maken, uitſteken, uitſlaan.
pupilla'riſche **ſicherheit** = pupillaire zeker- heid.
Pupill, m. -en, -en; **Pupille**, w. -, -n = pupil, pleegkind, onmondige wees.
Pupille, w. -, -n = pupil, oogappel.
Pupillengelder, **Pl.** = pupillegelden.
Puppchen, f. -s, - = poppetje, popje, lieſje.
Puppe, w. -, -n = pop, larve, masker, nymph; ſis in die **P.** ..n = voor altijd; er

geht bis in die Buppen = (Berl.) hij gaat heel ver; über die Buppen = te ver.
Bur'p[en]gesicht, f.; **:-kopf**, m.; **:-räuber**, m.; **:-spiel**, f.; **:-theater**, f. = poppelgezicht; -kop; -roover; -spel (-kast); -theater (-kast).
bur'pern, f. (h.) = popelen.
pur = puur, zuiver, onvermengd, louter.
Büree', m. -, -s; **B.**, f. -s, -s = puree, brij.
Büree'fartoffeln, Pl. = aardappelpuree.
Burganz', m. -, -en; **Burgativ'**, f. -(e)s, -e = purgatief, purgans, afvoerende middel.
Burgato'rium, f. -s = purgatorium, vagevuur.
burgie'ren, f. (h.) = purgeeren.
Burgier'mittel, f. = purgeermiddel.
Purifikation', m. -, -en = purificatie, reiniging, loutering.
purifize'ren, f. (h.) = purifiëeren, reinigen, louteren.
Purimfest, f. = Purimfeest.
Puris'mus, m. -, -men = purisme, overdreven zucht naar taalreinheid, daaruit ontstaan nieuw gevormd woord.
Purist', m. -, -en, -en = purist.
Purita'ner, m. -s, -n = puritein, rondkop.
purita'nisch = puriteinsch.
Pur'pur, m. -s = purper (zoowel kleur en stof, als gewaad).
Pur'purfarbe, m. = purper (kleur, -verf).
Pur'purfarben, -farbig = purperkleurig.
Pur'purfieber, f.; **:-gewand**, f.; **:-huhn**, f. = purperkoorts (scharlakenk.); -kleed; -hoen.
Pur'purhut, m. = kardinaalshoed.
Pur'purlippen, Pl. = rozeroode lippen.
Pur'purmantel, m. = purpermantel, vorste-, kardinaalsmantel.
Pur'purnuschel, m. = purpermossel.
pur'purn = purperen, purper.
pur'purrot = purperrood.
Pur'pur[r]öte, m.; **:-schnecke**, m. = purperkleur; -slak.
pur'ren, f. (h.) = gonzen, brommen; morrelen, poken, porren (op 't schip: de wacht wakker roepen).
Pur'sch :c., zie **Bir'sch :c.**
Pur'zelbaum, **pur'zeln**, zie **Bur'zelbaum :c.**
pur'fel, m. -s, -n = liefje, poesje, snoesje].
pur'feln, f. (h.) = knoeien, knutselen.
Pur'ita, m. -, -ten = (Hong.) poesta, steppe.
pur'ite, m. - = adem; aus der P. [sein = buiten adem zijn].
Pur'itel, m. -, -n = puistje, pukkel.
pur'iten, f. (h.) = ademen, blazen; ich pusite dir ma's = ik zou je danken; dagegen läßt sich nicht p. = daar is niets tegen in te brengen.
Pur'rohr, f. = blaaspijp.
Pur'te, m. -, -n = kalkoen, kalkoensche hen; die alte P. = dat ouwe wijf; mein Pur'then = mijn hondje, mijn kippetje (tegen kleine kinderen).
Pur'ter, m. -s, -n; **Pur'tahn**, m. = kalkoen, kalkoensche haan.
pur'terrot = zoo rood als een kalkoen.

Puffsch, m. -es, -e = (plotselinge, voorbijgaande) volksoploop, standje.
Puff'schen, f. (h.) = ophitsen.
Puff! puff! = kiep, kiep!
Puff'ten, Pl. = kinderfiguren (in de plastische en decoratieve kunst), putti.
Puff', m. -es = tool, opschik, toilet, pronk, modeartikelen; pleisterkalk; (spott.) smeris, klabak.
Puff'zen, f. (h.) = poetsen, schoonmaken; mooi maken, opschikken, optoien, uitdossen, toilet maken; (die Räume) snoeien; das Licht, sich die Nase p. = de kaars snuiten, zijn neus snuiten; (die Mauern) bepleisteren, be- rapen; die Schönste pugt das Licht = de mooiste maakt dat ze gezien wordt; sich p. = ook: zich vermommen.
Puff'zer, m. -s, -n = poetser; doorhaling, uitbrander, standje.
Puff'frau, m. = werkster.
Puff'gemach, f. = toiletkamer.
Puff'geschäft, f., **:-handel**, m. = modezaak.
Puff'handlung, w. = modemagazijn.
Puff'zig = koddig, grappig, komiek; ook: sierlijk; eine puffige Rubel od. Krufe = een pot- sierlijk mensch.
Puff'macherin, w. -, -nen = modiste.
Puff'schere, w. = snuiter.
Puff'sucht, w. = pronkzucht, zucht voor opschik.
Puff'süchtig = pronkziek.
Puff'tisch, m. = toilettafel.
Puff'twaren, Pl. = modeartikelen.
Puff'zimmer, f. = mooie kamer, pronkkamer, salon; toiletkamer.
Puff'zle (spr.: pözzl), f. -s, -s = puzzle.
Puzzolan'erde, zie **Puzzolan'erde**.
Pygä'mie, m. - = pyaemie, bloedvergiftiging.
Pygä'mä'e, m. -n, -n = pygmeë, dwerg.
pygä'mä'haft, **pygä'mä'isch** = pygmeëisch, dwergachtig.
pyramidal' = pyramidaal.
Pyrami'de, w. -, -n = pyramide; die Ge- wehre in Pyramiden setzen = in rotten...
pyrami'denförmig = pyramidaal, pyramide- vormig.
Pyrene'än, Pl. = Pyreneëen.
pyrena'isch = Pyreneesch.
Pyrmont', f. = Pyrmont.
Pyrom'e'ter, f. (u. m.) -s, -n = pyrometer, hietmeter.
Pyrotech'nik, w. - = pyrotechniek, vuur- werkkunst.
pyrotech'nisch = pyrotechnisch.
Pyrr'hus'sieg, m. = Pyrrhusoverwinning.
Pytha'goras, m. = Pythagoras.
Pythagore'er, m. -s, -n = Pythagoraëer.
Pythagore'ischer Behauptung = stelling of theorema van Pythagoras.
Pythia, w. = Pythia, priesteres van 't Del- phisch orakel.
py'thisch = Pythisch, orakelachtig; die py'thischen Spiele = de Pythische of Delphische spelen.

D.

D., f. = Q.

qem = Quadratzentimeter: vierk. cM., cM².

qm = Quadratmeter: vierk. M., M².

qmm = Quadratmillimeter, vierk. mM., mM².

quab'be, zie Quappe.

quab'belig = slap, week.

[quab'beln], fhm. (h.) = sjokken, slap voortgaan, waggelen].

Quadelef, w. -, -en = gebabbel, gewauwel, kinderpraat, beuzelarij, onzin, halfheid, gewefel.

quac'feln, fhm. (h.) = bazelen, wauwelen, beuzelen, weifelen.

Quac'felhans, m.; -liefe, w. = weifelaar; wauwelaar(ster).

Quac'falber, m. -s, - = kwakzalver.

Quac'falberei, w. -, -en = kwakzalverij.

quac'falbern, fhm. (h.) = kwakzalveren.

Quad'bel, w. -, -n = blaar, puist (van de netelroos bijv.).

Qua'ber, w. -, -n; **Qu.**, m. -s, -; **Qua'berstein**, m.; -stiid, f. = hardsteen, arduin.

Quadrant, m. -en, -en = kwadrant.

Quadrat, f. -(e)s, -e = kwadraat, vierkant; herstellingsteeken (in de muziek); ins D. erheben, bringen = in 't kwadraat verheffen.

Quadrat'fuh, m. = vierkante voet.

quadrat'fisch = vierkant; quadratfische Gleichung = vierkantsvergelijking.

Quadrat'messe, w.; -meter, f. (u. m.) = vierkante mijl; v. meter.

Quadrat'schidel, m. = stomme stijfkop.

Quadratur, w. -, -en = kwadratuur.

Quadrat'wurzel, w. = vierkantswortel.

Quadrat'zahl, w. = vierkant (getal), kwadraat, wortelgetal.

Quadrat'zoll, m. = vierkante duim.

quadrir'en, fhm. (h.) = in 't kwadraat verheffen.

Quadrir'ga, w. -, -gen = quadriga, vierspan.

Quadril'le (spr.: *kadrietje*), w. -, -n = quadrille, kadrietje.

Quadrillion, w. -, -en = kwadrillioen, millioen in de 4de macht.

Quadruped, f. -en, -en = viervoetig dier.

Quadrupel'allianz, w. = quadruple alliantie.

Quai, zie *ſai*.

qua'fen, **qua'fen**, fhm. (h.) = kwaken, kwekken.

Qua'fer, m. -s, - = kwaker.

Qual, w. -, -en = kwelling, pijn, verdriet; mer die Wahl hat, hat die D. od. Wahl macht D. = kiezen is een lastig ding.

qua'len, fhm. (h.) = kwellen, plagen, pijnigen, martelen, mishandelen, hinderen; fch q. = zich kwellen, zich af-, uitsloven.

qua'lend = lastig, pijnlijk, martelend.

qua'lenmide = moe van pijn.

Qua'ler, m. -s, - = kweller, plager, lastige persoon.

Qua'lerer, w. -, -en = plagerij, hinder, mishandeling.

qua'lerisch = plagerig.

Qua'lerist, m. = kwel- of plaaggeest, zaniker, lastpak.

Qualifikation, w. -, -en = kwalifikatie; bekwaamheid, bevoegdheid.

Qualifikations'attest, f. = diploma van bevoegdheid, akte van bekwaamheid.

qualifizier'bar = te kwalificeeren.

qualifizier'en, fhm. (h.) = kwalificeeren, nader omschrijven, bevoegd of bekwaam verklaren; fch q. = zich leenen, geschikt zijn.

qualifizier'tes Bergehen = gekwalificeerd misdrijf, misdrijf onder bepaalde omstandigheden.

Qualitat, w. -, -en = kwaliteit.

qualitativ = kwalitatief, naar de hoedanigheid.

Qual'le, w. -, -n = kwal.

Qual'lenpoliep, m. = kwalpoliep.

Qualm, m. -(e)s, -e = walm, kwalm, dikke damp; drukte, pocherij; kwel, kwelwater.

Qualm'deich, m. = kweldam, -dijk.

qual'men, fhm. (h.) = walmen, dampen, (bom Ofen) rooken; pochen.

qual'mig = dampig, rookerig.

Qual'iter, m. -s, - = fluim.

qual'fieren, fhm. (h.) = spuwen, spugen.

qual'voll = smartelijk, pijnlijk, kommervol, verdrietig.

Quan'bel, m. -s, - = paal (midden in den kolenmijler).

Quantitat, w. -, -en = kwantiteit, hoeveelheid, aantal.

Quantitäts'berfchleierung, w. = onduidelijke opgaaf van de hoeveelheid (in den handel).

quantitativ = kwantitatief, naar de hoeveelheid, wat de hoeveelheid betreft.

Quantum, f. -s, .ten u. .ta = quantum, aantal, hoeveelheid, portie.

[quant's'weife = kwansuis].

Quap'pe, w. -, -n = kwabaal.

Quarantaine, **Quarantaine** (spr.: *karätene*), w. -, -n = quarantaine.

Quart, m. -(e)s = kaaswongel, melkklonter; modder, slijk, slibber, vuil; rommel, beuzelarij, vodderij, prulwerk.

Quart'fpiigen! = larie! kan je begrijpen!

Quar're w. -, -n = drems, huilebalk; zie *ſfarre*.

quar'ren, fhm. (h.) = grienen, janken; met krakende stem spreken.

quar'rig = huilerig.

I. **Quart**, f. -(e)s, -e = verrel, pint, kwarto.

II. **Quart**, w. -, -en = kwart (in de schermkunst en in de muziek).

Quar'ta, w. -, .ten = kwarta, vierde klasse (van boven af).

Quartal, f. -(e)s, -e = kwartaal.

quartal'liter = driemaandelijks, per kwartaal.

Quartal'raucher, -fäufel, m. = hij, die om de zooveel tijd (bijv. maar eens in 't kwartaal) zich aan rooken en drinken te goed doet.

quartal'weife = per kwartaal.

Quartal'ner, m. -s, - = kwartaner, leerling in kwarta

Quartan'feber, f. = vierdendaagsche koorts.

Quartant, m. -en, -en; **Quart'band**, m. = kwartijn, in kwartoband.

Quar'te, w. = Quart II.

Quar'terdeel, f. = halfdek, kampanje.

Quarterone, m. -n, -n = quarteron, een

gewicht, een maat; afstammeling van Mestiezen en Europeanen.
Quartett, f. -(e)s, -e = kwartet.
Quart'format, f.; -heft, f. = kwarto||-formaat; -schrijfboek.
Quartier, f. -(e)s, -e = (stads)wijk, kwartier (ook in de wapenk.), logies, onderdak, herberg, woning, kamers; bei einem in D. liegen = bij iem. ingekwartierd zijn; D. nehmen = zijn intrek nemen; D. geben = kwartier, pardon geven; die Herren von so und soviel D. . . en = de heeren van zoo en zooveel kwartieren.
Quartierbillett, f. = bewijs of biljet van inkwartiering.
quartieren, fhw. (h.) = in kwartier leggen.
Quartiergeld, f.; -liste, w. = inkwartierings||geld; -lijst.
Quartiermacher, m. = kwartiermaker, ook uel: kwartiermeester.
Quart'sette, w. = kwartozijde.
Quarz, m. -es, -e = kwarts.
quarzartig = kwartsachtig, -vormig.
Quarzstein, m. = kwartsrots.
quartzig = kwartsachtig.
Quas, m. -es = smulpartijj.
Quaseln, fhw. (h.) = bazelen.
Quasi = kwazie, (om) zoo te zeggen, eenigszins, zoowat.
Quasimodogeniti, Pl. = Quasimodogeniti, Zondag voor Paschen.
Quaseln (spr.: *kwazeln*), fhw. (h.) = zeuren, bazelen, zaniken].
Quassia, w. - = kwassie-, of bitterhout.
Quast, m. -es, -e; **Quaste**, w. -, -n = bosje, kwast.
Quastchen, f. -s, - = kwastje.
quastioniert = in kwestie.
Quastor, m. -s, .to'ren = quaeator, rent-, penningmeester.
Quastur, w. -, -en = quaeatuur, ambt van een quaeator, kas.
Quatenber, m. -s, - = quatemper, quater-temper, 1ste dag van een kwartaal, bij de R. K. een vastendag op den 1sten Vrijdag van elk kwartaal.
Quatern, w. -, -n = quaterne, vier (bedrukte) bladen; vier nummers in een rij (in 't lottospel).
 I. **Quastich**, m. -es = domheid, onzin, zotteklap; modder, pap.
 II. **quastich** = onnoozel, dom, suf.
 III. **quastich!** = pats! klets!
quat'schen, fhw. (h.) = kletsen, zotteklap uitslaan.
Quete, w. -, -n; **Quetengras**, f. = kweek(gras).
Quetholder, zie *Wacholder*.
Quethilber, f. = kwik(zilver).
quethilberartig = kwikzilverachtig.
quethilberhaltig = kwikzilverhoudend.
Quethilberhalte, w.: -säule, w. = kwik||-zalf; -kolom.
Quethweizen, m. = kweek-, hondsgras.
Quethle, w. -, -n = handdoek, servet.
Queth, m. -(e)s, -e; **Quethle**, w. -, -n = bron; ich habe es aus der besten, aus zuberläufiger D. = uit de beste, betrouwbare bron; aus der ersten D. beziehen = uit de eerste hand kopen.
 I. **quel'en**, ft. (f.) (du quillst, er quillt; quill; quille; quill | gequollen) = zwellen, uitzetten; (op)borrelen, ontspringen, (op)wellen, voort-

komen, vloeien; [doen voortkomen, voortbrengen]; mir quillt der Bissen im Munde = ik kan 't eten niet door de keel krijgen (van boosheid bijv.).
 II. **quel'en**, fhw. (h.) = in de week zetten, (laten) weeken; gequellte Kartoffeln = aardappelen met de schil gekookt.
Quellenforscher, m. = bestudeerder van de bronnen.
Quellenforschung, w., -studium, f. = bronnestudie.
quellenmäßig = volgens de bronnen, echt, authentiek.
quellenig = bronnen of wellen bevattend.
Quellwasser, f. = wel-, bronwater.
Quendel, m. -s = (wilde)thijm, kwendel.
Quene, w. -, -n = vaars, hokkeling.
Quengelei, w. -, -en = gezank, gedrens, plagerij.
quengeln, fhw. (h.) = zaniken, drenzen, plagen.
Quengler, m. -s, - = zaniker, drenzer.
Quenchen, f. -s, - = vierde lood, korreltje, greintje, ziertje, spiertje.
quer = dwars, schuins; die Sache geht q. = loopt verkeerd; das kommt mir sehr q. = zeer ongelegen; er freift freuz und q. herum = hij zwerft in alle richtingen, overal, nu hier dan daar, rond; das Schicksal streicht mir q. durch den Weg = het noodlot werkt mij tegen; q. schreiben = bewijzen teekenen, schulden maken.
Querbalken, m. = dwarsbalk.
Querband, f. = dwarsband, -hout, staaf, stut, verbinding.
Querbank, w.; -baum, m.; **durchschnitt**, m. = dwars||bank; -hout; -doorsnede.
Quere, m. - = dwarste, schuinte; nach der D. durchschneiden = in de dwarste, schuinte doorsnijden; einem in die D. kommen = iem. in den weg, in 't vaarwater komen; iem. dwarsboomen; es ist mir eth. in die D. gekommen = ik ben verhinderd geworden; zie ook Kreuz.
Quereisen, f. = dwarsijzer.
Querele, w. -, -n = klacht, twist.
queren, fhw. (h.) = dwars doorsnijden.
Quersall, m. = tegenvaller, kink in de kabel, tegenslag.
querfeldein = 't veld in, 't land in.
Querfinger, m. = vingerbreedte].
Querflöte, w.; -folio, f. = dwars||fluit; -folio.
Querfrage, w. = strikvrage, kruisvrage, onverwachte vraag.
Querfurche, w.; -gang, m.; -gaffe, w. = dwars||voor; -gang; -steeg (of -straat).
Querhand, w. = handbreedte].
Querhieb, m. = schuinslag, -stoot.
Querholz, f. = dwarshout.
Quertiffen, f. = peluw.
Quertopf, m. = dwarskop, -hoofd, -drijver.
quertöpfig = raar, dwars, dwarsdrijverig.
Querl, zie *Quirl*.
Querleiste, w.; -linie, m.; -mauer, w. = dwars||lijst; -lijn; -muur.
Querhufe, w.; -riß, m. = dwars||fluitje; -scheur.
Quersack, m. = reiszak (die dwars over den schouder of dwars op 't paard wordt gelegd).
Quersattel, m. = dameszadel.
Querschiff, f.; -schnitt, m.; -schott, f. (-schotte, w.); -stange, w.; -straße, w. =

dwaars|schip (in kerken); -doorsnede; -schot; -stang; -straat.
Querstrich, m. = dwarsstreepje, -lijn, streep door de rekening.
Quer|tal, f.; **treiber**, m. = dwars|dal; -drijver.
quer|ber = schuin tegenover.
Querulant, m. -en, -en = twistzoeker, klaagzuchtige.
querult'eren, fhm. (h.) = twist zoeken, over kleinigheden klagen.
Quer|wall, m.; **wand**, m.; **weg**, m. = dwars|wal (of traverse); -wand; -weg.
Quete, w. -, -n = blaar.
Quetsche, w. -, -n = verdrukking, pers, persing, benauwdheid; (blauwe) pruim, kwets; er zit in der D. = hij zit in de klem.
quet'schen, fhm. (h.) = kneuzen, platdrukken, kwetsen; platslaan, pletten; (Trauben) uitpersen; (einem die Hand) drukken.
Quetsch'artoffeln, Pl. = aardappelmoes, purée.
Quetsch'lant, m. = keelgeluid (waarbij de stem omslaat).
Quetschung, w. -, -en = kneuzing, bluts.
Queue (spr.: *keu*), f. -s, -s = (biljart)queue, keu; **Q.**, w. -, -s = queue, achterhoede; D. maähen, bilden = queue maken.
Q. quit = kwiek, vlug.
II. Quid, m. -(e)s = kwik(zilver).
Quid'born, m. -(e)s, -e = bron van stroomend water, fontein.
Quid'brei, m. = amalgama.
Quid'mühle, w. = amalgameermolen.
Quid'proquo, f. -s, -s = quidproquo, verwisseling, misverstand.
quie'f(sen), fhm. (h.) = gillen, krijten.
quie'nen, fhm. (h.) = kwijnen, sukkelen.
quiesc'eren (spr.: *kwi-es...*), fhm. (h.) = rusten, pensioneeren.
Quies'mus (spr.: *kwi-ee...*), m. - = quietisme (een mystisch-religieuze richting).
quief'schen, fhm. (h.) = gillen, krijten, piepen.
Quif'lung, w. -, -en = kwelgat, opening in den dijk voor 't kwelwater.

quinfelic'eren, fhm. (h.) = zangoefeningen maken, kwinkeleeren.
Quint, w. -, -en = kwint; kneep, list.
Quint'a, w. -, ..ten = quinta, vijfde klasse (van boven af).
Quinta'ner, m. -s, - = quintaner, leerling van quinta.
Quint'e, zie **Quint**.
Quinter'ne, w. -, -n = quinterne, quine, reeks van 5 nummers in 't lotospel.
Quint'essen, w. -, -en = quintessence, 't wezen van de zaak.
Quintett', f. -(e)s, -e = kwintet.
Qui'proquo, zie **Quid'proquo**.
Quirinal, m. -(e)s = Quirinaal, koninklijk paleis in Rome.
Quir, m. -(e)s, -e = roerstok, karnestok; krans (van bladeren of bloesems); beweeglijk persoon (draaitol).
quir'len, fhm. (h.) = roeren, karnen, draaien, rondslechteren, rondtrippelen.
quif'pelig = druk, beweeglijk.
Quisquis'ien, Pl. = nietigheden, beuzelarijen, bagatellen.
quitt = quitte, kiet, gelijk; mit dem Leben bin ich q. = heb ik afgerekend; (aller Hoffnung q. sein = alle hoop verloren hebben; eines Amtes q. sein = van een ambt af zijn).
Quit'te, w. -, -n = kwee(peer): kweeboom.
Quit'tenbaum, m. = kwee(peer)boom.
Quit'tenfarbe, w. = strookleur.
quit'tengelb = kweegeel.
quitt'e'ren, fhm. (h.) = kwiteeren, voldoen; den Dienst q. = uit den dienst gaan; (die Arbeit) opgeven.
Quit'tung, w. -, -en = kwitantie.
Quit'tungs'steuer, w. = zegelrecht.
Quiv'ive (spr.: *ki.*), f. - = quivive, werda; auf dem D. sein = op zijn quivive zijn.
Quod'libet, f. -s, -s = quodlibet, mengelmoes, potpourri.
Quo'te, w. -, -n = quotum, aandeel, part.
Quotient (spr.: *kwoot'sjient*), m. -en, -en = quotient.
quotie'ren, **quotif'e'ren**, fhm. (h.) = quotizeeren, ieders aandeel berekenen, vaststellen.

R.

R, f. = R.
R. = Rechnung.
Raa, zie **Rahe**.
Rab. = Rabatt.
[raba'feln], fhm. (h.) = lawaai maken].
Rabat', m. -(e)s = rabat, korting, aftrek.
Rabat'te, w. -, -n = revers, om- of opslag (aan kleedingstukken); smal (bloem)bed, rand (van een bloembed).
rabattie'ren, fhm. (h.) = rabatteeren, korting geven of krijgen.
Rabat'rechnung, w. = rabatrekening; -conto.
Rabau', m. -(e)s, u. -en, -e(n) = rabauw; grauwe renet.
[Rab'hes], m. - = winst].
Rab'bi, m. -s, -s = rabbi, rabbijn.
rabbiat', zie **rabiat**.

Rabbinat', f. -(e)s, -e = rabbinaat.
Rabbi'ner, m. -s, - = rabbi, rabbijn.
rabbi'nisch = rabbijnsch.
Ra'be, m. -n, -n = raaf; er stiehet wie ein R. = hij steelt als de raven; ein weißer R. = een witte raaf.
Ra'ben'aas, f.; **art**, w.; **estern**, Pl. = ravel'aas (d. i. kreng, galgeaas); -aard (of -soort); -ouders (d. i. slechte ouders).
Ra'ben'feder, w.; **fort'sak**, m.; **fuß**, m.; **gef'rüh'ze**, f. = ravel'veer; -beksuitsteeksel; -voet (een plant, hoornkers); -gekras.
Ra'ben'gott, m.; **haar**, f. = ravel'god (d. i. Wodan); -haar (d. i. gitzwart haar).
Ra'ben'rähe, w. = kraai.
Ra'ben'mutter, w. = ravemoeder (slechte m.).
Ra'ben'nacht, w. = pikzwarte nacht.

Na'benschuabel, m. = ravebek (in alle bet.).
ra'benshuaraz = ravezwart.
Na'benstein, m. = gerechtsplaats, galgeveld.
Na'benstimm, w. = krassende stem.
Na'benvater, m. = ravevader (slechte v.).
rabiat' = rabbiaat, kwaad, woedend.
Rabulist', m. -en, -en = rabulist, chicaneur, rechtsverdraaier, advocaat voor kwade zaken.
Rabulisterei', w. -, -en = rabulisterij, chicanes.
rabulistisch = chicanous.
I. Ra'ce (spr.: *rees*), w. -, -s = race, wedren.
II. Ra'ce, zie *Ra'ffe*.
Rach'begierde, w. = wraakzucht.
Ra'che, w. - = wraak; R. an etnem nehmen = wraak op iem. nemen; bas schrett nach R. = dat roept om wraak.
Ra'che'last, m.; -*durst*, m.; -*geist*, m.; -*göttin*, w. = wraak[oefening]; -*zucht*; -*geist* (-demon); -*godin* (Eumenide).
Ra'chen, m. -s, - = muil, mondholte, krater.
ra'chen, [schm. [selten: gerochen] (h.) = wreken, sich an einem für ob. wegen etw. r. = zich op iem. voor iets wreken.
ra'chenförmig = muil-, kratervormig.
Ra'chenhöhle, m. = keelholte.
Ra'chenmündung, w. = mond-keelverbinding.
Ra'chenpulver, m. = slechte wijn.
Ra'cher, m. -s, - = wreker.
ra'cherisch = wrekend, wraakzoekend, wraakgierig.
Rach'gier, -*sucht*, w. = wraakbegeerte, -*zucht*.
rach'gierig, -*süchtig* = wraakgierig, -*zuchtig*.
Rachitid, w. - = rachitis, Engelsche ziekte.
Rack, zie *Rrraf*.
Rackel, m. -s, - = onfatsoenlijk mensch.
Racker, m. -s, - = vilder, rakker, guit, schalk; lammeling; amandelkraai.
rac'fern (fisch), [schm. (h.) = zwoegen, beulen, sloven].
Rac'ferzeug, f. = rakkers.
Racket, f. -s, -s = racket (bij 't lawn-tennis).
Rad, f. -(e)s, Räder = rad, wiel, spinnewiel, rijwiel, fiets; ein Rad schlagen = (vom Bau) pronken, (als Turnübung) een rad slaan; ins R. greifen = een spaak in 't wiel steken.
Rad'achse, w. = as (van een rad).
Rad'au, m. -(e)s = schandaal, spektakel, rumoer, herrie, lawaai.
Rad'bahre, **Rad'ber**, m. = kruiwagen.
Rad'bohrer, m. = naafboor.
Rad'brunnen, m. = put met een rad.
Rad'chen, f. -s, - = raadje, wieltje, fietsje.
Rad'dampfer, m. = raderboot.
Rad'el, w. -, -n = bolderik, koorroos.
rad'edreihen, [schm. (h.) = radbraken (*eig. en fig.*)].
Rad'ehaude, w. = houweel; befoffen wie etne R. = dronken als een snip.
rad'eln, [schm. (h. u. f.) = wielrijden, fietsen].
rad'eln, [schm. (h.) = (laten) ronddraaien].
Rad'elpartie, w. = fietstochtje.
Rad'elstührer, m. = raddraaier, belhamel.
Rad'emacher, m. = wagenmaker.
Rad'ergehäuse, f. = kast (van een uurwerk).
rad'ern, [schm. (h.) = radbraken, overrijden, (in de lijnbaan) 't rad draaien; zich (door een rad) voortbewegen; ich bin wie gerädert = ik ben stijf, als geradbraakt].
Rad'ertler, f. = raderdier.
Rad'ertwerk, f. = raderwerk.
Rad'fabrizug, m. = fietspak.
rad'fahren (nur im Inf.) = wielrijden, fietsen.
Rad'fahrer, m. -s, - = wielrijder, fietser.

Rad'fahr'lappe, w.; -*flub*, m. = fiets[pet];
Rad'felge, w. -, -n = velg. [-klub].
Rad'fenster, f. = rond venster.
rad'förmig = radvormig.
Rad'geleise, f.; -*gewicht*, f. = rader[spoor]; -*gewicht*.
Radial'system, f. = radiaalsysteem.
Radia'ten, Pl. = straaldiertjes.
Radiation', m. -, -en = radiatie, uitstraling.
radie'ren, [schm. (h.) = radeeren, uitkrabben, etsen].
Radier'firnis, m.; -*gummi*, f. (u. m.); -*messer*, f.; -*naedel*, w. = radeer[vernis]; -*gom*; -*mesje*; -*naald* (etsnaald).
Radie'ring, w. -, -en = radeering, ets.
Radie'schen, f. -s, - = radijs.
I. radikal' = radicaal.
II. Radikal', f. -(e)s, -e = radicaal, grondslag.
Radikal'ismus, m. - = radikalisme.
Radifand', m. -en, -en = getal, waaruit de wortel getrokken moet worden.
Radiographie', w. - = radiografie.
Radiometer, f. (u. m.) -s, - = radiometer, stralemeter.
Radiotherapie', w. = radiotherapie.
Rad'ius, m. -, .. *bien* = radius, straal.
Rad'ium, f. -s = radium (een stralend metaal).
Rad'ix, w. -, .. *bize* = radix, wortel.
Rad'franz, m. = krans van een rad.
Rad'ler, m. -s, - = fietser, wielrijder.
Rad'linie, w. = radlijn, cycloïde.
Rad'macher, m. = wagenmaker.
Rad'mantel, m. = wijde mantel, pelerine.
Rad'nabe, w. = naaf (van een rad).
Rad'partie, w.; -*reifen*, m. = fiets[tocht]; -*band*.
Rad'raja, m. -s, -s = radja.
Rad'schaukel, w. = schepbord.
Rad'schiebe, w. = schijfrad, katrol.
Rad'schiene, w. = wielband.
Rad'schlagen: bas ist zum R. = 't is om om te vallen.
Rad'schuh, m. = wagenrem.
Rad'speiche, w. = spaak.
Rad'spur, w. = raderspoor.
Rad'wer, zie *Rad'bah're*.
Ra'fael, m. = Rafaël.
Raff, m. -(e)s, -e = samenraapsel; greep, streep, band.
Raffael, m. = Rafaël.
raffae'lisch = Rafaëliisch.
Raffel, w. -, -n = klapper, ratel, hekel (kam); klappei; steeknet; nagelkruid.
raffeln, [schm. (h.) = kleppen, ratelen, babelen; samenpakken; hekelen (vlas)].
raffen, [schm. (h.) = pakken, rapen, opnemen; (een kleed, draperie) in plooiën opnemen].
Raff'gut, f. = samengepakt goed, geroofd goed.
Raff'holz, f. = sprokkelhout.
Raffina'de, w. - = fijne geraffineerde suiker.
Raffinement' (spr.: .. *ma*), f. -s, -s = raffinement, geraffineerdheid, sluwheid, geslepenheid.
Raffinerie', w. -, -n = raffinaderij.
raffinie'ren, [schm. (h.) = raffineeren; raffiniert = geraffineerd, geslepen].
Raffiniert'heit, w. -, -en = geraffineerd-, geslepenheid.
[Raff'zahn, m. = snijtand.]
ra'gen, [schm. (h.) = oprijzen, omhoogsteken; über etw. empor, heraus, herbor r. = boven iets uitsteken].
Ragout' (spr.: .. *g'oe*), f. -s, -s = ragout.

Ra'he, w. —, —n = ra.

Ra'hel, m. = Rahel, Rachel.

Ra'hefegel, f. = razeil.

Rahm, m. —(e)s = room, 't beste; metaal-schuim.

Râhu'djen, f. —s, — = lijstje, raampje.

I. **Rah'men**, m. —s, — = lijst, raam (borduur-, wevers-, drukraam enz.); rek (voor borden, flesschen e.d.); bestek (van een boek e.d.); frame (v. fiets); den R. eines Buches über-schreiten = buiten 't bestek van 't boek gaan.

II. **rah'men**, f. (h.) = omlijsten, in een lijst zetten, encadreeren; roomen.

Rahm'käse, m.; **-ruchen**, m.; **-torte**, w. = room|kaas; -koek (-taartje); -taart.

Raiff'eisen|bank, w., **-verein**, m. = Raiffeisenbank (boereleenbank, onderlinge landbouwkredietbank).

Raif'gras, f. = raaigras.

Raif'mund, m. = Raymund, Raymond.

Rain, m. —(e)s, —e = (gras)rand (tusschen twee akkers), zoom, akkergrens, grasland aan de grens van de gemeente, helling.

rain und **feinen** = nauwkeurig afpalen.

Raif'on (spr.: *rèz.*), m. — = raison, verstand, rede, reden van bestaan.

Raif'onneur (spr.: *rèz.*), m. —s, —e u. —s = raisonneur, prater.

raif'onné'ren (spr.: *rèz.*), f. (h.) = raisonneeren, redeneeren.

Ra'jah(s), Pl. = rajahs (de niet Mohammedaansche onderdanen van den Turkschen sultan); ook = Ra'dj'ha.

Râfel, râfeln, zie Rêfel, rêfeln.

Rafete, m. —, —n = vuurpijl; [ook wel = Rafette].

Rafett, f. —(e)s, —e u. —s; **Rafette**, w. —, —n = racket.

Rakahut (spr.: *. . . kaoc*), f. —s = rakahout, versterkend voedingsmiddel.

Raf'le, w. —, —n = wachtel-, kwakkelkoning.

Ramadan, m. —s = Ramadan, vastenmaand van de Mohammedanen.

Ramm, m. —(e)s, —e = ram, bok (ook: stier, kater); ram (aan schepen).

Ram'me, w. —, —n = val-, heiblok, juffer; ram (aan schepen).

ram'melig = bronstig, tochtig; krolsch.

ram'meln, f. (h.) = (zich) paren, dekken; dartelen, stoeien; inslaan, vaststampen; rukken, schudden.

ram'men, f. (h.) = inheien, instampen, vaststampen, rammelen.

Ramm'floh, m. = heiblok.

Ramm'ler, m. —s, — = rammelaar (haas, konijn), ram.

Ramm's'nase, w. = kromme neus, kromneus.

Ram'pe, w. —, —n = rampe, zacht oplopend pad, oprit, trapleuning, trapgedeelte tusschen twee portalen, voetlichtrand.

Ram'penfeber, f. = voetlichtkoorts.

Ram'penlicht, f. = voetlicht.

ramponiert = ver-, ontramponneerd, beschadigd, bedorven.

Ram'sch, m. —es = ongeregelde waar, rommel, uitschot; im R. laufen = bij de roes koopen.

ram'schen, f. (h.) = bij de roes en tegen verminderden prijs verkoopen, uitverkoopen.

Ram'sch'waren, Pl. = ongeregelde waren.

ran . . ., zie heran . . .

Rancu'ne, zie Rân'âne.

Rand, m. —(e)s, Ränder = rand, zoom, kant; er ist, kommt, gerät außer R. und Band =

buiten zich zelf (van woede); uitgelaten; jetzt sind wir damit zu Rande gekommen = klaar gekomen; mit feiner Weisheit am R. . . e sein = aan 't einde van zijn wijsheid zijn; er hat ihm einen R. gegeben = een stomp, stoot gegeven; halt den R. ! = houd je mond! das berührt sich am R. = dat spreekt vanzelf; sich einen R. nehmen = een kloek besluit nemen.

Randal', m. —(e)s = spektakel, lawaai, schandaal.

randallie'ren, f. (h.) = lawaaien; schandaal, spektakel of ruzie maken, kijven.

Randalist', m. —en, —en = lawaai-, levenmaker.

Rand'bemerkung, w. = kanteekening.

Rand'bufaten, m. = gerande dukaat.

Rand'erklärung, w. = kanteekening.

rân'bern, f. (h.) = randen, van een rand voorzien, kartelen.

Rand'glosse, w. = kanteekening, (rand)glosse.

Rand'leiste, w. = opstaande rand, randlijst.

Rand'note, w. = kanteekening.

Rand'fchrift, w.; **-verzierung**, w.; **-zeichnung**, w. = rand|schrift; -versiering; -teekening.

Ranft, m. —(e)s, Ränfte = korst (van gebak, brood, wonden); rand (van land, beek).

Ränft'chen, f. —s, — = korstje (onder- en bovenk.).

Rang, m. —(e)s, Ränge = rang; Schriftsteller ersten Ranges, von nieberm R. = schrijver van den eersten rang, van lagen r.; etnem den R. ablaufen = iem. de loef afsteken; Personen von R. = hooggeplaatste personen.

Rang'abstufung, w. = indeeling.

I. **Ran'ge**, m. —n, —n = straaftjongen, kwajongen, deugniet; **R.**, w. —, —n = wild meisje, deugniet.

II. [**Ran'ge**, w. —, —n = zeug].

Rang'folge, w. = rangorde, volgorde.

Rangier'bahnhof (spr.: *. . . zjier . . .*), m. = rangeerstation.

rangie'ren (spr.: *. . . zjie . . .*), f. (h.) = rangereen, schicken, plaatsen, zijn rang of plaats innemen; sie r. nach der Größe = zij zijn naar grootte gerangschikt; vor einem r. = voorgaan, staan boven.

Rang'klasse, w. = klasse.

Rang'liste, w. = ranglijst.

Rang'loge, w.: erste R. = loge eerste rang.

rang'mäßig = volgens, naar den rang, in rangorde.

Rang'ordnung, w. = rang-, volgorde.

Rang'schiff, f. = beurtschip.

Rang'stolz, m. = rang-, standtrots.

Rang'streit, m. = rangstrijd, wedstrijd (om den voorrang).

Rang'stufe, w. = trap, graad.

rang'süchtig = eerezuchtig.

I. **ranf** = rank, tener; r. und schlant = rank en slank.

II. **Ranf**, zie Rân'fe.

Ran'fe, w. —, —n = rank, slingerwijd.

Rân'fe, Pl. (von der nicht üblichen Einzahl **Ranf**) = listen, slinksche streken, intriges, kuiperijen; R. schmieben = intrigeeren.

Rân'fegeist, m. = intrigegeest.

Rân'femacher, f. (h.) = intrigant.

ran'fen, f. (h.) = ranken schieten, ranken;

sich r. = (zich) slingeren, klimmen, zich vastklemmen.

Rân'fengewächs, f. = rank-, klimplant.

rân'fespinnend, f. (h.) = arglistig, slinksch, vol listen en streken, arglistig, chicaneus.

ran'fig = rankend, klimmend, slingerend, met ranken.
Ran'fii'ne, w. —, —n = rancune.
Ranun'fel, w. —, —n = ranonkel, boterbloem.
Ran'zel, f. —s, — = kleine reiszak, valies, knapzak.
Ran'zen, m. —s, — = ransel, buik, bast, pens.
Ran'zen *od.* **fi'ch r.**, f. —m. (h.) = rusteloos rondloopen, loopsch zijn, springen, bespringen, tieren; vergaan, verrotten.
ran'zig = ransig, rans, garstig.
Ran'zigheit, w. — = rans(ig)heid.
Ran'zion', w. —, —en = rantsoen, losgeld.
ranzionie'ren, f. —m. (h.) = rantsoenneeren, loskopen.
Rape', **Rapee'**, m. —s, —s = rapee, snuif.
Ra'phael, m. = Rafaël; *zie ook Ra'f(a)el en raffael* f. —.
rapid' = vlug, snel.
Rapidit'at', w. — = snelheid.
Rapie'r, f. —(e)s, —e = rapier, fleuret, schermdegen.
Rap'pe, m. —n, —n = moor(paard); (Schweiz.) halve stuiver; er reitet (auf) Schufter's Rappen = hij gaat te voet, per pedes apostolorum.
Rap'pel, m. —s = gekke kuur, aanval; wenn er den R. frlegt = als hij 't in zijn hoofd krijgt; er hat den R. = hij is gek, kolderig.
rap'peltu'r, *zie flapperbit'r.*
rap'p(e)lig = onwijs, gek, kolderig.
Rap'pelfo'bf, m. = izegrim, korzelig mensch, driftkop; warhoofd.
rap'pelfo'bfich = kolderig, malend.
Rappell', m. —(e)s = rappel.
rap'peln, f. —m. (h.) = ratelen, rammelen, kletsen; sich in die Höhe r. = zich omhoog werken; es rappelt (bei) ihm = hij maalt, is malende, hij heeft een klap van den molen, hij koldert.
Rap'pen, m. —s, — = (Schweiz.) centime, halve cent.
Rappier', *zie Rapier.*
Rapport', m. —(e)s, —e = rapport.
rapportie'ren, f. —m. (h.) = rapporteeren.
Rap'p(u)se, w. — = (algemeene) buit; grabbelspel; in die R. kommen = een algemeene buit worden, verloren gaan.
Rap's, m. —es; **Rap's**'faat, w. = raap-, koolzaad.
Rap'tus, m. — = aanval van woede, van razernij, extaze; gekke inval.
Rap'pün'shen, f. —s, —; **Rapun'ze**, w. —, —n; **Rapun'zel**, m. —s, — = rapunsel- (klokje) (een plant), veldsla.
Rapu'se, *zie Rappu'se.*
rar = zeldzaam; sijn, patent.
Rarität', w. —, —en = rariteit, kurioziteit, zeldzaamheid.
Rarität'enkabinett, f. = rariteitskabinet.
ras = scherp, bijtend].
raufan'nen, f. —m. (h.) = razen, tieren, bruisen.
I. Rasch, m. —es = tieretein (een stof).
II. rasch = rasch, snel, vlug, schielijk, gezwind, voortvarend, overijld.
Ra'sche (für franz. *rage*), w. — = woede, rage.
ra'scheln, f. —m. (h.) = ritselen, ruischen.
Ra'schheit, w. —, —en = vlugheid, snelheid, raschheid, haast, drift.
Ra'sch'macher, m. = tiereteinmaker.
I. Ra'sen, m. —s, — = graszode, zode, gras, grasveld, grasperk; R. stechen, legen = zoden steken, leggen; er ruht unter dem R. = in

't graf, onder de groene zode; der grüne R. = turf (renbaan).
II. ra'sen, f. —m. (h.) = razen, woeden, ijlen.
Ra'senbank, w. = zodebank.
Ra'senbedekking, w. = grasbedekking.
ra'send = razend, woedend, dol; man mödte r. werden = 't is om gek te worden; er hat rajendes Glück = hij is verbazend of stom gelukkig; r. verliebt = dol verliefd; das ist zum Ra'sendwerden = 't is om gek te worden.
Ra'senbügel, m.; **-blat**, m.; **-stecher**, m.; **-teppich**, m. = gras|heuvel; -perk; (-)zode-steker; -tapijt.
Razert', w. —, —en = razernij, woede, dolheid.
Razeur', m. —s, —e = barbier.
Razier'becken, f. = scheerbekken.
razie'ren, f. —m. (h.) = scheren, (wallen) slechten; einen troden r. = iem. plagen.
Razier'|messer, f. = seife, w. = scheer|mes; -zeep.
ra'sig = grazig, met gras begroeid.
Ra'son' ic., *zie Ra'son ic.*
ra'sionie'ren, f. —m. (h.) = raisonneeren, rede-neeren.
Ra'spel, w. —, —n = rasp.
ra'speln, f. —m. (h.) = raspen, krabben, schaven, schrapen; er raspelt Süßholz = bij is aan 't hofmaken.
Ra'spelhaus, f. = rasp-, spinhuis.
ras, **ráh** (*met ā en ā*) = (oerb.) scherp, bijtend.
Ras'se, m. —, —n = ras, geslacht, soort, slag; es ist R. in ihm = er zit ras in.
Ras'sel, w. —, —n = ratel.
ras'seln, f. —m. (h.) = ratelen, (mit Ketten) rammelen, kletteren; [ritselen].
Ra'senfampf, m. = rassestrijd.
ra'sig = met ras, waar ras in zit.
Rast, w. — = rust, pauze, rusttijd; rust-plaats; R. machen = uitrusten, rust houden; ohne R. und Ruhe = zonder rust of duur.
Ra'sielbinder, m. —s, — = (rondzwervende) zevemaker, ketellapper, muizevalkoopman.
Rastell', f. —(e)s, —e = hark, raster-, vlechtwerk.
ra'sten, f. —m. (h.) = (uit)rusten, stilhouden.
ra'stlos = rusteloos, onophoudelijk, onvermoed.
Rastlosigkeit, w. = rusteloosheid, onrust.
Rastral', f. —(e)s, —e = rastraal, notebalk-trekker.
rastrie'ren, f. —m. (h.) = rastreeren, notelijnen trekken.
Rast'tag, m. = rustdag.
Rat, m. —(e)s, (Bl.: Rat'schlüge u. Rat'schlüsse; als titel en als college: Räte) = raad, hulp, uitweg, raadgeving, overleg, beraadslaging, [raadsbesluit]; raad, raadszitting, raadsvergadering, raadslid, raadsheer, ook alleen een titel (in deze laatste opvatting Bl.: Räte); oudere kommies; einem einen R. geben od. ertellen = een raad geven; sich bei einem Rat(e) (er)holen = iems. raad inwinnen; sich seinen R. wiffen = zich geen raad weten; da ist guter R. teuer = hier is goede raad duur; kommt Zeit, kommt R. = komt tijd, komt raad of wie dan leeft, die dan zorgt; guter R. kommt über Racht = we moeten ons er eens op beslapen; R. schaffen, wiffen = raad schaffen, weten; dazu kann R. werden = daar is raad voor; auf meinen R. = op mijn raad; in den R. gehn = naar den raad gaan; es ist bestimmt in Gottes R. = 't is

Gods raadbesluit; mit R. und Tat einem befehn ob. an die Hand gehn = iem. met raad en daad bijstaan; einen um R. fragen = iem. (om) raad vragen; mit einem, mit sich zu R. e gehn = met iem., met zich zelf te rade gaan, overleggen; einen zu R. e ziehen = iem. raadplegen; etw. zu R. e halten = zuinig met iets omgaan; [was Rats? = wat raad? zu R. werden = besluiten]; vortragender R. = ambtenaar die rapport uitbrengt, rapporteur; geheimer R., wirkllicher geheimer R. (Titel); [Luftiger, kurzweiliger R. = hofnar].

Ra'te, w. -, -n = rate, evenredig deel, termijn, afbetaling; in Raten abtragen = in termijnen betalen.

ra'ten, it. (h.) (du rätst, er rät; riet; riete; rate! geraten) = raden, raadgeven, [helpen, verhelpen], (naar iets) raden; ich weiß mir nicht zu r. = ik weet geen raad; ihm ist nicht zu r. = hij is niet te raden, hij neemt geen raad aan; er kann dir noch zu r. aufgeben = hij is verstandiger dan jij; wir rieten hin und her = we maakten allerlei gissingen, wij raadden er maar op los; ich halte es für geraten = ik houd het voor raadzaam of geraden.

ra'tentweise = in of bij termijnen, op afbetaling.

Ra'tenzahlung, w. = betaling in termijnen, afbetaling.

Ra'ter, m. -s, - = rader, helper, gisser, oplosser.

Ra't'geber, m.; -haus, f. = raad|gever; -huis.

Rä'tien (spr.: ..tären), f. = Rhetie.

Ratifikation, w. -, -en = ratificatie, bekrachtiging.

ratifizieren, fchw. (h.) = ratificeeren, bekrachtigen, goedkeuren.

Ratin' (spr.: ..tären), m. -s, -s = ratinee, nopjesgoed.

Rätin, w. -, -nen = titel van de vrouw van een Rat.

Ration', w. -, -en = rantsoen, portie.

rational' = rationeel, redelijk, verstandig, te berekenen.

Rationalis'mus, m. - = rationalisme, geloof op de rede berustend.

Rationalist', m. -en, -en = rationalist, aanhanger van 't rationalisme.

rational'istisch = rationalistisch.

rationell' = rationeel, verstandig; ordelijk.

rät'isch = Rhetisch.

Rat'fauf, m. = voordeelige koop.

rät'lich = raadzaam, geschikt, dienlijk, dienstig.

Rät'lichkeit, w. - = raadzaamheid, dienstigheid, geschiktheid.

rat'los = radeloos, verlegen.

Rat'losigkeit, w. - = radeloosheid.

rat'fam = raadzaam, geraden.

Rat'famkeit, w. - = raadzaamheid, geradenheid.

Rat's'beschluss, m. = raadsbesluit.

Rat's'bote, m. = bode van den raad.

rat'sch! = rits! krak!

Rat'sche, Rät'sche, w. -, -n = ratel, klapper.

Rat'schlag, m. = raad, raadgeving; [beraadslaging, raadsbesluit, aanslag].

rat'schlagen, fchw. (h.) = beraadslagen, bespreken.

Rat'schluss, m. = raadsbesluit.

Rat'sdiener, m. = bode, deurwachter.

Rät'fel, f. -s, - = raadsel; ein R. erraten = een raadsel oplossen.

rät'felhaft = raadselachtig, problematisch.

Rat's'geschlecht, f. = patricisch geslacht, patricische familie.

Rat's'herr, m. = raadsheer, raadslid; een meeuwesoot.

rat's'herrlich = raadsheerlijk.

Rat's'feller, m. = raadhuis- of stadskelder.

Rat's'collegium, f. = raad, senaat.

Rat's'fial, m.; -schreiber, m.; -sitzung, w. = raad|zaal; -schrijver (d. i. secretaris); -zitting.

Rat's'stelle, w. = waardigheid van raadslid, raadsheerambt.

Rat's'stube, m.; -stuhl, m.; -versammlung, w. = raad|kamer (of -zaal); -stoel; -vergadering.

Rat's'waage, w. = stadswaag.

Rat's'zimmer, f. = raadkamer, -zaal.

Rat'ic, w. -, -n = rat, rot; grill, luim; poedel (in 't kegelspel); er schläft wie eine R. = hij slaapt als een os, als een marmot.

Rat'el, w. -n = ratel.

Rat'en|falle, w.; -fänger, m.; -gift, f. = ratte|val; -vanger; -vergif (-dood).

rat'enfahl = zoo kaal als een rat; (ook iron. voor: radikal).

Rat'enfönig, m. = rattekoning, verschillende door de staarten met elkander verwarde of vergroeide ratten; warboel, reeks verwickelingen.

Rat'en|nest, f.; -schwanz, m. = ratte|nest; -staart (dunne sigaar).

Rat'ern, fchw. (h.) = ratelen (van rijtuigen e. d.).

Rat'ler, m. -s, - = ratelpopulier.

Rat, m. -es, -e = rat, hamster.

Rat'ze, zie Ratte.

Rat'zenmann, zie Rattenfänger.

Raub, m. -(e)s = roof, plundering, buit, prooi; auf den R. essen, kommen, bauen zc. = in de gauwigheid eten, aankomen, bouwen enz.; ein R. der Wellen, der Flammen werden = een prooi der golven, der vlammen worden.

Raub'anfall, m. = roof- of strooptocht, vjandelijke inval.

raub'en, fchw. (h.) = rooven, plunderen, ont-rooven; (Küffe) stelen; der Baum raubt uns die Aussicht = beneemt ons 't uitzicht.

Räuber, m. -s, - = roover, bandiet, dief (ook dief aan de kaars); wilde loot; wormkruid.

Räuberbande, w. = rooversbende.

Räuberei, w. -, -en = roof, rooverij.

Räuber|geschichte, w.; -hauptmann, m.; -höhle, w. = roover|geschiedenis; -hoofdman; -shol.

rauber'isch = roofzuchtig, -gierig, -ziek; dief-achtig, steelsch, roovers...

raubern, fchw. (h.) = rooven, naar zich toe halen.

Raub'fisch, m. = roofvisch.

Raub'gefelte, m. = roover, roofbroeder.

Raub'geindel, f. = rooverstroep, -gespuis.

Raub'gter, w. = roofzucht.

raub'gierig = roofgierig, -zuchtig, -ziek.

Raub'krieg, m. = plunderkrijg.

Raub'lust, w. = rooflust, -zucht.

Raub'mord, m. = moord en diefstal.

Raub'mörder, m. = moordenaar.

Raub'nest, f.; -ritter, m.; -schiff, f. = roof|nest; -ridder; -schip.

Raub'fchloß, f.; -staar, m.; -sucht, w. = roof|slot; -staar; -zucht.

Raub'f'tier, f.; -vogel, m.; -zeug, f.; -zug, m. = roof|dier; -vogel; klein -gedierte; -locht.

I. rauch, zie rauh.

II. Rauch, m. -(e)s = rook, damp; sein Wohlstand ist in R. aufgegangen = is heen, te niet; jem's. gute Lehren in den R. hängen = iems.

goede lessen in den wind slaan; kein R. ohne Feuer = geen rook zonder vuur.

Rauch'altar, m. = rook-, reukaltaar.

rauch'bar = rookbaar, te rooken.

Rauch'coupé, f. = rookcoupé.

rauchen, fchw. (h.) = rooken.

Rauher, m. -s, - = rooker; halfuitgebrande (houts)kool.

Rauherbüchse, m. = reukwerkdoos, lodderindooisje.

Rauherer, m. -s, - = berooker, bewie-rooker, pluimstrijker.

Rauherfleisch, f. = rookvleesch.

Rauherholz, f. = reukhout.

rauherig = rookerig, berookt.

Rauherhammer, m. = rookerij.

Rauherzerzehen, f. = reukkaarsje.

rauchen, fchw. (h.) = rooken, met rook door-trekken, bewierooken; geräucherter Fering = gerookte bokking; einem r. = iem. bewie-rooken, huldigen.

Rauherpapier, f.; -pfanne, m.; -pulver, f. = reukpapier; -vat (of wierookvat); -poeder.

Rauherung, m. -, -en = be(wie)rooking.

Rauherwerk, f. = reukwerk.

Rauchfang, m. = schoorsteen (van fabriek, stoomboot).

Rauchfag, f. = wierookvat.

Rauchfleisch, f. = rookvleesch.

rauchfösig = met behaarde voeten of pooten.

Rauchfrost, m. = rijp, rijm.

rauchgar = goed gerookt; met 't haar of met de wol gelooit, bereid.

Rauchhandel, m. = handel in bont, in pelte-rijen.

rauchhäutig = harig, met harige huid.

Rauchholz, f. = bosch in blad, loofhout.

rauchig = rookerig, vol rook, rookend.

Rauchkabinett, f. = rookkamer.

Rauchleber, f. = gamsle(der).

Rauchloch, f. = rookgat, rookerig kot.

rauchlos = rookvrij (buskruit bijv.).

Rauchsaule, m. = rookzuil, rookkolom.

rauchschwach = rookzwak.

Rauchschwabe, m. = boerezwaluw.

Rauchservice, f. = rookstel, -benooidgheden.

Rauchstube, m. = rookkamer; rookerige kamer.

Rauchtabak, m.; -stisch, m.; -topas, m. = rooktabak; -tafel; -topaas.

Rauchverzehrungsapparat, m. = rookvang (boven een lamp).

Rauchware, m., **Rauchwerk**, f. = pelterij, bont, pelswerk.

Rauchwolke, m.; -wurft, m.; -zimmer, f. = rookwolke; -worst; -kamer.

Rauhe, m. - = schurft.

rauhig = schurftig; ein rauhiges Schaf steht die ganze Herde an = één schurftig schaap bederft de heele kudde.

rauf., zie herauf.

Raufbold, m. -(e)s, -e = vechtersbaas, twistzoeker, ruziemaker.

Raufdegen, m. = rapier, lange degen; vechtersbaas.

Rauflust, m. = vechtlust.

rauf'lustig = vechtgraag.

Raufte, m. -, -n = ruif; vlasbraak.

raufen, fchw. (h.) = trekken, rukken, uit-trekken, uitrukken; vechten, stoeien; (vlas) braken; fchw. r. = elkaar bij de baren trekken, plukharen, vechten, bakkeleien.

Rauf'er, m. -s, - = vechtersbaas, ruzie-maker; woltrekker (bij de leerbereiders).

Rauferei, m. -, -en; **Raufhandel**, m. = vechtpartij, kloppartij.

Rauf'ucht, m. = twist-, vechtzucht; ruziegeest.

rauf'üchtig = twistziek.

Raufgraf, m. = Raugraaf.

rauh = ruig, behaard, rauw, ruw, bar; (Gesicht, Brust) behaard; (Bart) stekelig, ruig; (Haut, Hände, Stein, Weg, Sitten) ruw; (Wetter, Wind) ruw, guur; (Luft) guur, scherp; (Stimme) ruw, guur, bar; (Arbeit) ruw, hard; (Stimme) rauw, schor; (Fals) heesch, schor; (Wein) zuur; (Brot) grof (roggebroad); einen r. behandeln = iemand ruw, norsch behandelen.

Rauh'bein, f. = vogel met veeren aan de pooten; ruw, onbehouwen persoon.

Rauh'e, m. - = ruif.

Rauh'eit, m. -, -en = rauwheid, ruwheid, heeschheid, schorheid, guurheid, vgl. rau h.

rauh'en, fchw. (h.) = ruw maken (laken) kaarden, noppen; (fchw.) r. = ruien.

Rauh'rost, m. = rijp, rijm.

Rauh'haare, Pl. = borstels.

Rauh'igkeit, zie Rauheit.

Rauh'reif, m. = rijp, rijm.

Rauh'wacke, m. - = kalksteen.

Rauh'weizen, m. = baardtarwe.

Rauhzeit, m. = ruitijd, ruif.

Raum, m. -(e)s, Räume = ruimte, plaats, vertrek, ruim (in een schip); gelegenheid, kans; tijdruimte, tijdperk; dem Zorne R. geben = aan zijn toorn den vrijen teugel laten; einer Bitte R. geben = een verzoek toestaan; der Hoffnung R. geben = zich vlijen met de hoop.

Raum'abstand, m. = (plaatselijke) afstand.

Raum'einheit, m. = ruimteëenheid.

raum'en, fchw. (h.) = ruimen; verlaten, leeg-maken, schoonmaken, op-, uit-, wegruimen, uitverkoopen.

Raum'er, m. -s, - = ruimer, schoonmaker; ruimmaald, doorsteker.

Raum'erparnis, m. = ruimtebesparing; ber R. wegen = om ruimte te winnen.

raum'ig, zie geräumig.

Raum'lehre, m. = leer van de ruimte, geometrie.

raum'lich = ten opzichte van de ruimte, plaatselijk; ruimte...; r. er Abstand = afstand in de ruimte, lineaire afstand.

Raum'lichteit, m. -, -en = ruimte, lokaliteit.

raum'los = zonder ruimte, geen ruimte in-nemend.

Raum'te, m. -, -n = (zeem.) open zee, ruime sop; 't ruim (van een schip).

Raum'ung, m. -, -en = (ont)ruiming, uit-, opruiming, 't ruimen, 't leegen.

raunen, fchw. (h.) = brommen; (einem etw. ins Ohr) fluisteren.

Raup'e, m. -, -n = rups; kwast, snoer, chenille; gril, kuur; er hat Raupen im Kopfe = hij heeft kuren, is verwaand.

raup'en, fchw. (h.) einen Baum = van rupsen zuiveren, rupsen zoeken.

Raup'en'abiefen, f.; -ei, f. = rupselzoe-ken; -ei.

Raup'en'fraß, m. = schade door rupsen ver-oorzaakt.

Raup'en'helm, m. = helm met snoer of kwast.

Raup'en'nest, f.; -schere, m. = rupselnest; -schaar.

raup'ig = vol rupsen.

raus (= heraus!) = er uit! te wapen!

raus..., zie heraus...

Rausch, m. -es, Rausche = roes; bedwelming,

[ruischen, geruisch]; bosch-, heidebes; einen R. haben = aangeschoten zijn.
Räufchen, f. -s, -n = roesje; klein likker-
 vuur in de kachel.
raufchen, f. (h.) = (von Seife, Musik,
 Blättern) ruischen; (vom Sturm) bruisen, loeien;
 rauschende Freude = luidruchtige vreugde.
Rauscher, m. -s = schuimende appelwijn.
Rauschgold, f. = bladgoud, klatergoud.
Rauschgold, f. = operment, geelzwavelarsenik.
Rauschpfeife, m. = ruischpijp.
Rauschsilber, f. = bladzilver.
Rauschzeit, w. = paartijd (van 't wildezwijn).
raufpern, f. (h.); f. r. = met de keel
 schrappen, kuchen.
Rauschmeißer, m. = uitsmijter.
Raute, w. -, -n = wijnruit; ruit (= ge-
 schoven vierkant), facet, vensterruit; (im
 Kartenpiel meist Pl.) ruiten.
rautenförmig = ruitvormig.
Rautenkranz, m. = wijnruitkrans.
rautenweise = ruitvormig.
Ravelin (spr.: rəʃv), m. -s, -s = ravelijn.
Rahgras, zie Raigras.
Rajon (spr.: rəʃj), m. -s, -s = rayon, omtrek,
 verboden kring (onbebouwd terrein om forten
 en vestingen).
Rajongesetz, f. = wet op de verboden kringen.
Razzia, w. -, -s = razzia, strooptocht.
Reagens, f. -, ..gen'gen = reagens, onder-
 zoekmiddel.
Reagenzpapier, f. = reageerpapier.
reagieren, f. (h.) = reageeren, tegen-
 werken; (op iets) ingaan, gevoelig zijn.
Reaktion, m. -, -en = reactie, tegenwer-
 king, terugwerking, achteruitgang.
reaktionär = reaktionair.
I. Real, m. -(e)s, -e = reaal (een Sp. en
 Port. munt van ongeveer f0,12, f0,25 en f0,32).
II. real = reëel, werkelijk, zakelijk.
Realgymnasium, f. = reaalgymnasium, Hoo-
 gere burgerschool met Latijn.
Realien, Pl. = realia, zaken, zaakkennis,
 speciale kundigheden.
Realinjurie, w. -, -n = feitelijke belee-
 diging, belediging door de daad.
realisieren, f. (h.) = realizeeren, verwe-
 zenlijken; te gelde maken, verkoopen.
Realisierung, w. -, -en = realisatie.
Realismus, m. - = realisme.
Realist, m. -en, -en = realist.
realistisch = realistisch.
Realität, w. -, -en = realiteit, werkelijk-
 heid; R. en Pl. = grondbezit.
realiter = realiter, werkelijk.
Realkenntnis, Pl. = speciale kundigheden,
 zaakkennis.
Realklasse, w. = realklasse.
Reallexikon, f. = encyclopedie.
Realoblation, w. = feitelijk aanbod.
Realschule, w. = realschool, hogere burger-
 school.
Realschulwesen, f. = middelbaar onderwijs.
Realwert, m. = reële waarde.
Realwörterbuch, f. = encyclopedie.
Reat, f. -(e)s, -e = vergrijp.
Rebes, zie Raibes.
Rebe, w. -, -n = wijnrank, wijnstok;
 Reben (ein Stück R.) = wijnberg.
Rebell, m. -en, -en = rebel, oproerling.
rebellieren, f. (h.) = rebelleeren, opstaan.
Rebellion, w. -, -en = rebellie, oproer.
rebellisch = rebelsch, oproerig.

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek*. I.

re'beln, f. (h.) = bessen of druiven af-
 trossen; ook: de beste druiven afplukken (om
 een fijne wijnsort te bereiden).
Re'benblatt, f. = wingerd- of druiveblad.
Re'benblut, f. = druivebloed.
Re'benegländer, f. = latwerk voor den wijn-
 stok.
Re'benholz, f. = wijnstokhout, houtachtige
 wijnrank.
Re'benlaub, f. = wingerdloof.
Re'benraut, m. = druivesap, -nat, wijn.
Re'ben[schoß], -[schößling], m. = wijnloot, stek.
Re'benstab, m. = wijngaardstaf, -stok, thyr-
 susstaf.
Re'benscher, m. = bladkever, bladroller.
re'benumpon'nen = met wijngaardranken
 omgeven.
Re'hubn, f. = patrijs, veldhoen.
Re'hlaut, w. = druifluis, phyloxera.
Re'hler, m. -s, - = druiveaftrosser.
Re'hling, m. -(e)s, -e = Re'ben[schoß].
Re'hstod, m. = wijnstok.
Re'bus, m. u. f. -, - u. -[e] = rebus,
 figuurraadsel.
Re'cent'ic, zie Re'zentent.
Re'cept, zie Re'zept.
Re'cept, zie Re'zept.
I. Re'chen, m. -s, - = hark; (voor kleeren)
 hanger, rek.
II. re'chen, f. (h.) = harken.
Re'chenamt, f. = rekenkamer.
Re'chenaufgabe, w.; -be'hrde, w.; -brett, f.;
 -buch, f.; -exempel, f. = reken|opgave (reken-
 kundig vraagstuk, som); -kamer; -bord;
 -boek; -som.
Re'chenfehler, m.; -fammer, w.; -fnecht,
 m. = reken|fout; -kamer; -knecht (-tabel).
Re'chenkunst, w.; -fünfler, m.; -lehrer,
 m. = reken|kunde; -kundige; -onderwijzer.
Re'chenmaschine, w.; -meister, m.; -pfen-
 nig, m. = reken|machine; -meester (-baas);
 -penning (logpenning).
Re'chenhaft, w. - = rekenschap; R. geben
 ob. ablegen = rekenschap geven; einen zur R.
 ziehen (wegen einer Sache) = van iem. reken-
 schap vragen, eischen (over iets).
Re'chenhaftberichts, m. = verslag; rekening
 en verantwoording.
Re'chen[schule], w.; -stübchen, f. = reken|
 school; -staafe.
Re'chenstift, m. = griffel.
Re'chenstunde, w. = rekenles.
Re'chentafel, w. = rekentafel, schrijftafel;
 rekentabel, reeks vraagstukken; tafel van
 vermenigvuldiging.
Re'chentisch, m. = reken-, schrijftafel.
Re'chenunterricht, m. = rekenonderwijs.
Recherche (spr.: resjersje), w. -, -n =
 recherche, onderzoek, nasporing, politie-
 nasporing.
Rechercheur (ch = sj), m. -s, -e = rechercheur.
recherchieren (ch = sj), f. (h.) = rechercheeren,
 navorschen, onderzoeken.
rechnen, f. (h.) = rekenen, berekenen,
 schatten; nach Gulden, Mark r. = met gul-
 dens, marken rekenen; Rabatt wird nicht gerech-
 net = r. wordt niet berekend; den Gulden zu
 zwei Mark r. = den gulden op 2 mark rekenen;
 ein's ins andre r. = 't een door 't ander reke-
 nen; man muß mit den Umständen r. = met
 de omstandigheden rekening houden; einen
 zu den, unter die Gekörten r. = iem. tot de

geleerden rekenen; auf etw. r. = op iets rekenen of staat maken; zie ook Reppf.

Rechn'er, m. -s, -en = rekenaar, berekenaar.

Rechn'ung, w. -, -en = rekening, nota, berekening; **R. ablegen** = rekenschap geven of rekening en verantwoording doen; einem einen Strich durch die R. machen = een streep door iems. rekening maken, iem. tegenwerken; er findet seine R. dabei = hij vindt of maakt er zijn rekening bij, hij spint er zij bij; sich auf etw. R. machen = op iets rekenen of staat maken; einem ob. einer Sache R. tragen = rekening houden met iem. of iets; einem etw. in R. stellen = iets op iems. rekening brengen, schrijven, boeken; Wert in R. = waarde in rekening; die R. ohne den Wirt machen = buiten den waard rekenen.

Rechn'ungsablegung, -ablage, w. = inlevering of overlegging van een rekening; rekening en verantwoording.

Rechn'ungsabnahme, w. = 't nazien of opnemen van de rekening.

Rechn'ungsabschluß, m. = balans.

Rechn'ungsart, w. = rekenwijze, rekenmanier.

Rechn'ungsaußzug, m. = rekening-courant.

Rechn'ungsbeamter, m. = boekhouder, kassier.

Rechn'ungsbeleg, m.; -betrag, m. = (bewijs)stuk bij de rekening; bedrag van de r.

Rechn'ungsführer, m. = rekenplichtige, comptabel.

Rechn'ungsjahr, f. = dienstjaar.

Rechn'ungskammer, w. = rekenkamer.

Rechn'ungsl'egung, w. = rekening en verantwoording.

Rechn'ungsrat, m. = titel van een ambtenaar van de rekenkamer.

Rechn'ungswesen, f. = comptabiliteit, alles wat met de taak van de rekenkamer in verband staat.

I. **recht** = recht, juist, goed, rechtvaardig; echt, waar; zeer, heel, waarlijk; (attrib.) er ist ohne r..e Beschäftigung = hij heeft geen eigenlijke bezigheid; der r..e Greter = de rechte (ware) Jozef; die r..e Hand = de rechter hand; etw. in das r..e Licht setzen = iets in 't juiste licht plaatsen; ein r..er Mann = een echte gek; vor die r..e Schmeide, Tür gehn = aan 't rechte kantoor komen, gaan; sein r..er Vater = zijn eigen vader; ich habe nicht das r..e Vertrauen zu ihm = ik heb niet 't ware vertrouwen in hem; zur rechten Zeit = te rechter tijd, op tijd; (präd.) so ist's r., ganz r. = zoo is 't goed, heel goed; mir ist's r. = 't is mij goed; wenn mir r. ist = als ik 't wel heb; alles was r. ist = recht boven al of wat waar is, is waar! das ist nicht mehr als r. und billig = dat is niet meer dan billijk; wenn Ihnen das r. ist = als 't U schijkt, als U 't goed vindt; mir ist heute nicht r. = ik voel me vandaag niet wel; (subst.) du bist mir der R..e = jij bent ook een mooie of aan jou heb ik ook wat! da bist du an den R..en gefommen = (ironisch) bij hem ben je net aan 't goede adres; die R..e = de rechterhand, (in 't parlement) de rechterzijde; zur R..en = aan de rechterhand, rechts; es ist nichts R..es = niets (niet veel) bijzonders; zum R..en, nach dem R..en sehen = toezicht houden, dat alles goed gaat; (adv.) ich traue ihm nicht r. = niet heelemaal; r. und schlecht = slecht en recht; man kann es ihm nicht r. machen = niet naar den zin maken; das kommt

mir eben (gerade) r. = juist van pas; r. schön, r. gern = heel mooi, heel graag; habe ich r. gehört? = heb ik goed gehoord? ihm gefchieht ganz r. = hij heeft wat hem toekomt; tue r. und schene niemand = doe wel en zie niet om; jetzt tu' ich 's erst r. = nu doe 'k 't juist; zie ook billig, Ding, Lied.

II. **Recht**, f. -(e)s, -e = recht, grond, rechts-wetenschap, gerechtigheid, rechtvaardigheid, billijkheid; r. haben, geben, behalten = gelijk hebben, geven, houden; R. auf [an] eine [zu einer] Sache haben = recht op iets hebben; die Rechte studieren = in de rechten st.; Student der Rechte = student in de rechten; Doktor beider Rechte = Dr. (of Mr.) in de rechten; im Wege Rechtens = langs gerechtere-lijken weg; das ist Rechtens = dat is volgens 't recht; wo nichts ist, da hat der Kaiser sein R. verloren = waar niets is, verliest de keizer zijn recht; Gnade für R. ergeben lassen = genade voor recht laten gelden; mit R. = met recht, terecht; mit Zug und R. = gevoeglijk, redelijkerwijze; nach R. und Gesetz = volgens wet en recht; von Rechts wegen = van rechts wege, in alle billijkheid; Gewalt geht vor Recht = macht gaat boven recht; zu R. erkennen = een rechterlijk vonnis uitspreken; zu R. stehen = wettig erkend zijn.

Rechte, w. = rechterhand, rechterzijde.

Recht'ed, f. -(e)s, -e = rechtboek.

recht'edig = rechthoekig.

recht'en, schw. (h.) = [procederen], (rede-)twisten; über etw. r. = over iets twisten.

Recht'ens, zie Recht II.

recht'erhand, **recht'ertels** = aan de rechterhand, aan de rechterzijde, rechts.

recht'ertigen, schw. (h.) = rechtvaardigen; [ter verantwoording roepen].

Recht'ertigung, w. -, -en = rechtvaardiging, verdediging; rechtvaardigmaking.

Recht'ertigungsgrund, m. = rechtvaardigende of billijkende reden.

Recht'ertigungsschrift, w. = rechtvaardigend geschrift, stuk.

recht'gläubig = rechtgeloovig, -zinnig, orthodox.

Recht'gläubigkeit, w. = rechtgeloovigheid, rechtzinnigheid, orthodoxie.

Recht'haber, m. = gelijk-, rechthebber, betweter.

Recht'haberei, w. = betweterij, vitterij.

recht'haberei = gelijk-, rechthebberig, vitterig.

recht'lich = gerechtelijk, rechtmatig, wettig, wettelijk, billijk, redelijk, rechtschapen; [behoorlijk, passend]; r..er Beifand = advocaat; r..e Stellung = rechtspositie.

Recht'lich'heit, w. = rechtmatigheid, wettigheid, billijkheid, redelijkheid, rechtschapenheid.

recht'lich'ig = rechtlijvig.

recht'loos = rechtloos, zonder recht, van 't recht uitgesloten, gebannen; onwettig, onrechtmatig.

Recht'losigkeit, w. = rechteloosheid, gemis van recht; onwettigheid, onrechtmatigheid.

recht'mäßig = rechtmatig, billijk, wettig.

Recht'mäßigkeit, w. = rechtmatigheid enz.

rechts = rechts(ch); mir steht r. = wij behooren tot de rechterzijde.

Rechts'anspruch, m. = recht, aanspraak.

Rechts'anwalt, m. = advocaat en procureur.

Rechts'anwalt'schaft, w. = balie, advocaat-schap.

Rechts'befißener, m. = student in de rechten, jurist.

Rechtsbeftand, m. = advocaat, verdediger; etnem R. leiffen = als iems. advocaat optreden.
Rechtsbrauch, m. = rechtsgebruik.
Rechtschaffen = rechtschapen, eerlijk, braaf, oprecht; echt, flink, terdege, danig; r. en Spunger haben = ergen honger of bepaald honger hebben; er hat ſich r. gemehrt = hij heeft zich danig geweerd; [behoorlijk, echt, waar].
Rechtschaffenheit, w. = rechtschapenheid, braafheid, eerlijkheid, oprechtheid.
Rechtschreibung, w. = (juiste) spelling.
Rechtsfeitig = rechtzijdig, rechts(ch); die rechtsfeitige Hälfte = de rechtsche helft.
Rechtsverfahren = doorkneed in 't recht.
Rechtsfähig = rechtsbevoegd.
Rechtsfähigkeit, w. = rechtsbevoegdheid, rechtspersoonlijkheid.
Rechtsfall, m. = rechtszaak; zaak, die voor 't gerecht behoort.
Rechtsfällig = verliezende (partij); er ift r. gemorben = hij heeft zijn proces verloren.
Rechtsform, w.; -frage, w. = rechtsform; -vraag (of -kwestie).
Rechtsgang, m. = procedure, loop van 't recht.
Rechtsgelehrsamkeit, w. = rechtsgeleerdheid.
Rechtsgelehrte = rechtsgeleerd.
Rechtsgefchäft, f. = rechtshandeling.
Rechtsgleichheit, w.; -grund, m. = rechtsgelijkheid; -grond.
Rechtsgültig = rechtsgeldig, wettig.
Rechtsgültigkeit, w.; -handel, m. = rechtsgelidgheid; -geding (of proces).
Rechtshängig = aanhangig (in rechten).
Rechtshilfe, w. = hulp of bijstand van 't gerecht.
Rechtskniff, m. = chicane, advocatestreek.
Rechtskonsulent, m. = raadgevend advocaat.
Rechtskraft, w. = rechtsgeldigheid, kracht van wet.
Rechtskräftig = rechtsgeldig; r. es Urteil = beslissende uitspraak, eindvonnis, gewijsde.
Rechtskunde, w. = rechtskunde, -wetenschap.
Rechtskundig = rechtskundig, -geleerd.
Rechtslehre, w. = leer van het recht; rechtsgeleerdheid.
Rechtslehrer, m. = professor in de rechten, onderwijzer in 't recht.
Rechtsmittel, f. = rechtsmiddel.
Rechtsnachfolger, m. = successie.
Rechtsnachfolger, m. = rechtverkrijgende.
Rechtspflege, m. = rechtspleging.
Rechtsphilosophie, w. = rechtsfilozofie.
Rechtsprechung, w. = rechtspraak, vonnis, gerechtelijke uitspraak; zuivere, juiste uitspraak.
Rechtsquelle, w. = bron van 't recht.
Rechtsrheinisch = aan den rechteroever van den Rijn, rechts van den Rijn.
Rechtsſache, w.; -ſchule, w.; -ſprache, w. = rechtszaak; -school; -stijl (of -taal).
Rechtsſpruch, m. = vonnis, gerechtelijke uitspraak, arrest.
Rechtsſtaat, m. = rechtsstaat.
Rechtsſtreit, m. = rechtszaak, -geding, proces, rechtswestie.
Rechtsſtitel, m. = bewijs in rechten, recht, aanspraak.
Rechtsſum! = rechtſom! r. fehr! = rechtſom keert
Rechtsverbindlichkeit, w.; -verdreher, m.; -verdrebung, w. = rechtsverplichting (gebondenheid); -verdraaijer; -verdraaiing.

Rechtsverfahren, f. = procedure, rechtspleging, rechtsvordering.
Rechtsverhältniſſe, Pl. = rechtsverhoudingen; rechtspositie.
Rechtsverständiger, m.; -verweigerung, w. = rechtskundige (-geleerde); -weigerung.
Rechtsweg, m. = gerechtelijke weg, weg van 't recht; auf dem R. = langs gerechtelijken weg.
Rechtswidrig = onwettig, ſtrijdig of in ſtrijd met 't recht of de wet.
Rechtswissenschaft, w.; -wohlſtat, w. = rechtswetenschap; -weldaad (of beneficie).
Rechtswinn(c)lig = rechthoekig.
Rechtzeitig = tijdig, gelegen, op tijd, geſchikt, bijtijds.
Receptiv zc., zie Receptiv zc.
Receptiv, f. = recept.
Receptiv zc., zie Receptiv zc.
Receptivität zc., zie Receptivität zc.
Receptiv zc., zie Receptiv zc.
Recht, f. -(e)s, -e = (vaste) rek.
Rechte, m. -n, -n = groote man, held, dapper krijger.
recken, fch.w. (h.) = rekken, uitrekken, uitstrekken, uitstaken.
reckenhaft = reusachtig; eine reckenhafte Geſicht = een Hun(n)geſtalt.
Reckübung, w. = rekoefening.
Redakteur, m. -s, -e = redakteur, opsteller.
Redaktion, w. -, -en = redaktie.
redaktionell = redaktioneel.
Rede, w. -, -n = rede, redevoering, woord, geſprek, praatje, ſtil, taal, ſpreuk; eine s Mannes R. ift feines Mannes R. = de uitspraak van één man geldt niet (*audi et alteram partem*); gebundene, ſchlichte, geſeene R. = gebonden, eenvoudige, verheven ſtil; direkte u. indirekte R. = direkte en indirekte rede; die R. kam darauf = 't geſprek kwam er op; dabon ift feine (ob.: nicht die) R. = daar is geen ſprake van, daarover hebben we 't niet; es ift nicht ber R. wert = 't is niet de moeite waard om er over te ſpreken; es geht die R. = 't praatje, 't gerucht gaat; ber in R. ſtehende Brief = de bewuste of bedoelde brief, de brief in kwestie; einem R. ſtehn = iem. te woord ſtaan, aanhooren; einem R. und Antwort geben ob. ſtehn = iem. rekenschap geven; einen zur R. ſtellen, ſehen, ſehen = iem. ter verantwoording roepen; er blieb bei ſeiner R. = hij bleef bij zijn meening.
Redeſigent, f. = rhetorische klemtoon.
redfertig = ſpraakzaam, rad.
Redefigur, w. = redefiguur, ſtilfiguur.
Redefluß, m. = woordvloed.
Redegabe, w. = gave van 't woord.
Redekunst, w. = redekunst, rhetorika.
Redekunſtler, m. = redekunſtenaar, rhetoricus, orator.
Redelust, w. = ſpreek-, praatluſt.
Redemptorift, m. -en, -en = redem(pto-)riſt; lid v. d. orde v. d. Heiligen Verloſſer.
reden, fch.w. (h.) = ſpreken (nl. uiting geven aan zijn gedachten), praten, redeneeren; wenn ich nur r. dürfte = als ik maar mocht ſpreken (nl. om te zeggen wat ik weet); r. Sie Deutſch = ſprek duideljk; in s Gefag ſinein r. = in 't honderd redeneeren; einem ins Gewiſſen r. = trachten iems. geweten wakker te roepen of: op iems. gemoed te werken; er läßt mit ſich r. = hij laat wel met zich praten; rebende Wappen = ſprekende wapens; einem das Wort r. = voor iem.

spreken, 't woord voor iem. doen, iem. verdedigen; er rebet, wie er's bersteht = hij spreekt, naardat hij verstand heeft; R. und Gatten ist zwoerterlei = zeggen en doen is twee; R. ist Silber, Schmelgen ist Gold = spreken is zilver, zwijgen is goud; viel Redens (von etw.) machen = veel ophef (van iets) maken.
Redensart, w. = uitdrukking, zegswijze; das ist nur so eine R. = dat is maar bijwijze van spreken; hohle R. en = holle frazen; nur keine R. en! = geen praatjes!
Rederei, w. -, -en = gebabbel, geklets.
Redefas, m. = volzin, periode.
Redefstrom, m. = woerdevoed.
Redeteil, m. = rededeel.
Redeton, m. = spreektoon.
Redeübung, w. = oratorische oefening, oefening in 't deklameeren.
redig'ten, fchw. (h.) = redigeeren, stellen, voor de pers klaar maken.
red'lich = braaf, oprecht, rechtschapen, vrij wel; [fink, degelijk, behoorlijk]; es r. meinen = het eerlijk meenen.
Red'lichtheit, w. = braafheid, oprechtheid enz.
Red'ner, m. -s, -e = redenaar, spreker.
Red'nerbühne, w. = tribune.
Red'nergabe, w. = redenaarstalent, gave van 't woord.
Rednerin, w. -, -nen = spreekster.
rednerisch = oratorisch, redenaars...
Rednerkunst, w. = redenaarskunst, welsprekendheid.
Rednerliste, w. = lijst van sprekers.
Rednerstuhl, m. = spreekgestoelte, tribune.
Rednerstalent, f. = redenaarstalent.
Redoute (spr.: *redoete*), w. -, -n = redoute, veldschans; gemaskerd bal.
redresse'ten, fchw. (h.) = redresseeren, weer goed maken, herstellen.
red'selig = spraakzaam, praatlustig, babbelachtig.
Red'seligheit, w. = spraakzaamheid.
reducier..., zie *reduzier...*
Reduktion, w. -, -en = reductie, herleiding, vermindering.
Reduktions'tabelle, w. = reductie-, herleidingstabel.
Reduplikation, w. -, -en = reduplicatie, verdubbeling.
reduplicie'ten, fchw. (h.) = redupliceren.
reduzier'bar = reduceerbaar, herleidbaar.
reduzie'ren, fchw. (h.) = reduceeren, herleiden, terugbrengen, verminderen; er sieht reduziert aus = hij ziet er afgetakeld, ellendig uit.
Ree'de, w. -, -n = reede.
Ree'der, m. -s, -e = reeder.
Reederei, w. -, -en = reederij.
Reef, f. -(e)s, -e = reef, rif (aan 't zeil).
reel = werkelijk, betrouwbaar, eerlijk, billijk, behoorlijk.
Reelität, w. = eerlijkheid, billijkheid.
Reep, f. -(e)s, -e = reep, touw.
Reep'verbahn, w. = touwbaan, lijnbaan.
Reep'schlager, m. = touwslager.
Reefaktie (spr.: *refaktie*), w. = raffaktie, aftrek wegens beschadigde waren.
Refektorium, f. -s, ..rien = refektorium, refter, eetzaal.
Referat, f. -(e)s, -e = referaat, voordracht, betoog, verslag.
Referendar' (auch: ..där), m. -(e)s, -e;
Referendar'rius, m. -, ..rien = referendaris, verslaggever (in Pruisen: titel van juris-

ten na hun eerste staatsexamen: „kandidaat“; in Baden zooveel als: *Referent*).
Referent, m. -, -en = referent, verslaggever.
Referenz, w. -, -en = referentie, verwijzing, inlichting.
referie'ren, fchw. (h.) = refereeren, verslaggeven, verwijzen.
Reff, f. -(e)s, -e = draaghout (om een last op den rug te dragen); lijzeil, reef, rif; altes R. = oud wijf.
reff'en, fchw. (h.) = reven.
Reflektant, m. -en, -en = reflektant, gadigde.
reflektie'ren, fchw. (h.) = reflekteeren, terugkaatsen, nadenken, (auf etw.) zijn oog vestigen.
Reflektor, m. -s, ..to'ren = reflektor, spiegel.
Reflex, m. -es, -e = reflex, weerschijn, spiegeling, terugwerking.
Reflexion, w. -, -en = reflexie, terugkaatsing, overdenking.
Reflexions'winkel, m. = hoek van terugkaatsing.
reflexiv = reflexief, wederkeerend.
Reform, w. -, -en = reform, hervorming, verbetering.
Reformation, w. -, -en = reformatie, (kerk)hervorming.
Reformator, m. -s, ..to'ren = reformator.
reformie'ren, fchw. (h.) = reformeeren, hervormen.
reformiert = gereformeerd, hervormd.
Reform'kleidung, w. = reformkleeding.
Reform'partei, w. = reformpartij.
Refrain (spr.: *refrèn*), m. -s, -s = refrain.
Refraktion, w. = refraktie, straalbreking.
Refugié (spr.: *refuzjee*), m. -s, -s = refugie.
Refus (spr.: *refu*), m. -, - = refus, weigering.
Regal, f. -(e)s, -e = boekeplank, (-)rek; regaal (orgelregister); klein draagbaar orgel.
Regalien, Pl. = regalia, kroonrechten.
Regalia, w. -, -s = regalia (sigaar).
regalie'ren, fchw. (h.) = regaleeren, trakleeren, onthalen.
Regatta, w. -, ..gatten u. -s = regatta, roei-, zeilwedstrijd.
re'ge = levendig, druk, opgewekt, wakker; r. machen = opwekken; der Bunsd wurde r. in ihm = de wensch kwam bij hem op.
Re'gel, w. -, -n = regel; lineaal; eine Ausnahme von der R. = een uitzondering op den regel.
Regelbetri, w. = regel van drieën.
re'gelloos = regelloos, onregelmatig, ordeloos, ongeregeld.
Re'gelloosheit, w. = regelloosheid, enz.
re'gelmäßig = regelmatig, geregeld.
Re'gelmäßigkeit, w. = regelmatigheid.
re'geln, fchw. (h.) = regelen, ordenen, schikken, in orde brengen, reguleeren.
re'gelrecht = volgens de regelen (der kunst), geregeld; ein regelrechter Krieg = een formeele oorlog.
re'gelrichtig, zie *regelrecht*.
Re'gelung, w. -, -en = regeling, ordening, schikking, reguleering.
re'gelwidrig = tegen den regel (of de regels) in, in strijd met den regel, regelloos.
I. re'gen, fchw. (h.) = hewegen, in beweging brengen; wekken (eig. en fig.), wakker roepen, opwekken, gaande maken; die Stügel r. = de wieken reppen; der Kranke kann sich nicht

r. = niet verroeren; sich gut r. können = zich goed kunnen roeren, 't goed hebben; sein Unmut regt sich = zijn wrevel komt op, komt boven; es regt sich = er beweekt iets.

II. **Regen**, m. -s, -- = regen; es sieht nach R. aus = de lucht staat naar regen; aus dem R. in die Traufe kommen = van den regen in den dorp komen, van den wal in de sloot raken.

Regenbad, m.; -bad, f.; -bügen, m.; -bügenfarbe, w. = regen|beek (of stortbeek); -bad (sproei)bad; -boog; -boogkleur.

Regeneration, w. - , -en = regeneratie, wedergeboorte, herschepping.

regenerieren, schw. (h.) = regenereren, herscheppen, doen herleven.

Regenfang, m.; -fäß, f. = regen|put; -ton. re|genfrei = regen|vrij, regenloos.

Regengefäß, f. = mot-, stofregen.

Regenguss, m.; -hut, m.; -jahr, f. = regen|vlaag (of: -bui, stortregen); -hoed; -jaar.

Regenleider, f. = schermleer (aan een rijtuigportier).

Regenmantel, m.; -messer, m.; -monat, m.; -pfeifer, m.; -rost, m. = regen|mantel; -meter; -maand; -flüter (wulp, pluvier); -jas.

Regenfarg, m.; -schauer, m.; -schirm, m. = regen|bak (-put); -vlaag (of bui, ook: -afdak); -scherm (gew. paraplu).

Regenschirm|fabrikant, m.; -ständer, m. = paraplu|fabrikant; -staander.

Regent, m. -en, -en = regent, soeverein.

Regentag, m. = regendag.

Regentin, w. -, --nen = regentes, soevereine.

Regentropfen, m. = regendropfel.

Regentschaft, w. -, -en = regentschap.

Regentuch, f. = hoofddoek (tegen den regen).

Regenvogel, m.; -wasser, f.; -wetter, f. = regen|vogel (wulp, pluvier); -water; -we(d)er.

Regenwind, m.; -wolke, w.; -wurm, m.; -zeit, w. = regen|wind; -wolk; -worm; -tijd.

Regie' (spr.: *rezje*), w. -, -n = regie, beheer (van staatsinkomsten), tooneelleiding.

regieren, schw. (h.) = (ein Land, über ein Land, den Dativ) regeeren; (ein Schiff, ein Hauswesen) besturen; (in gietertjen: das Feuer) regelen.

Regierer, m. -s, - = regeerder.

Regierung, w. -, -en = regering; zur R. gelangen = aan de regering komen.

Regierungsantritt, m. = aanvaarding van de regering.

Regierungsaffessor, m. = volontair aan een departement.

Regierungsbezirk, m. = distrikt, arrondissement, afdeling.

Regierungsblatt, f.; -form, w.; -gebäude, f.; -kollegium, f. = regeerings|blad; -vorm; -gebouw; -college.

Regierungsfunst, w. = regeerkunst.

Regierungspartei, w. = regeeringspartij.

Regierungspräsident, m. = hoofd van een Regeeringsbezirk, distriktspresident, -hoofd.

Regierungsrat, m. = titel van de hooge ambtenaren bij 't distriktbestuur; ook *zoo-veel als*: referendaris.

regierungsfeilig = van den kant der regering.

Regierungssekretär, m. = distriktsscretaris.

Regierungsitz, m. = zetel van de regering.

Regierungssystem, f.; -zeit, w. = regeerings|systeem; -tijd.

Regime' (spr.: *rezjieme*), f. -s, --s = regime, stelsel, leefregel.

Regiment', f. -(e)s, -e u (beim Heere:) -er = regiment; bevel, heerschappij; das R. führen = het heft in handen hebben, de baas zijn; ein Straffes R. führen = de teugels strak of kort houden.

Regiments'adjutant, m.; -arzt, m.; -kommandeur, m. = regiments|adjutant; -dokter; -kommandant.

Regiments'quartiermeister, m.; -stab, m. = regiments|kwartiermeester; -staf.

Regiments'tambour, m. = tambour-majoor.

Regiments'unfösten: auf R. leben = op den hoer leven.

Regina, **Regine**, w. = Regina, Regine.

Region', w. -, -en = regio, streek, gewest.

Regisseur' (spr.: *..zjt.*), m. -s, -e = regisseur.

Register, f. -s, - = register (in alle bet.); etw. ins R. eintragen = iets op 't register brengen, inschrijven; ins alte R. kommen, gehören = bij de oudjes gerekend worden, behooren; er steht im schwarzen R. = hij staat slecht aangeschreven; ein altes R. = een oude tante: alle R. ziehen = alle krachten inspannen.

Registertonne, w. = registerton (± 100 Eng. kub. voet: 2,8316 M³).

Registrator, m. -s, ..to'ren = registrar, registerhouder.

Registratur, w. -, -en = archief, griffie, registratie.

registrieren, schw. (h.) = registreeren, inschrijven.

Reglement' (spr.: *..mā*), f. -s, --s = reglement.

reglementieren, schw. (h.) = reglementeeren.

regnen, schw. (h.) = regenen; es regnet Windfaden = het regent pijpsteeltjes; menn's auch Bauernjungen od. Fensterladen regnet = al regent 't baksteen; regnet's nicht, so tröpft es doch = beter weinig dan niets.

regnerisch = regenachtig.

Regres', m. ..fēs, ..ffe = regres, (recht van) verhaal; R. an einem nehmen = zijn verhaal op iem. nemen, zich op iem. verhalen.

regrespflichtig = regresplichtig, verplicht tot vergoeding.

regressiv = regressief, terugwerkend.

regsam = levendig, krachtig, beweeglijk, ontvankelijk.

Regsamkeit, w. - = levendigheid, beweeglijkheid.

regulär' = regelmatig.

Regulativ', f. -(e)s, -e = reglement, verordening.

Regulator, m. -s, ..to'ren = reguleur.

regulieren, schw. (h.) = regelen, schikken, afmaken, vereffenen.

Regulierung, w. -, -en = reguleering, regeling enz.

Regung, w. -, -en = beweging, aandoening, gevoel, gewaarwording.

regungslos = bewegingloos, onbeweeglijk.

Regungslosigkeit, w. - = bewegingloosheid enz.

Reh, f. -(e)s, -e = ree.

Rehabilitation', w. -, -en = rehabilitatie.

rehabilitieren, schw. (h.) = rehabiliteeren, in den vorigen, goeden toestand terugbrengen.

Rehbod, m. = reebok.

Rehbraten, m. = gebraden ree|veesch.

Rehe, w. -, -n = reegit; ploegstaart.

reifarben = reekleurig, vaalrood.
Reif felf, f.; -geif, w.; -haar, f.; -jagd, w. = ree|huid; -geit; -haarc; -jacht.
Reif kalb, f.; -teufe, w.; -posten, Pl. = ree|kalf; -bout; -posten (d. i. hagel voor de reejacht).
Reif rücken, m. = lendestuk van een ree.
Reif schrot, m., zie Reifposten.
Reif zicge, w. = reegeit.
Reif zimmer, m., zie Reifrüden.
Reif abste, w. = (op)ruimer (een soort boor).
Reif be, w. -, -n; **Reif** eifen, f. = rasp, stamper, vijl, schrapper.
Reif be|brett, f.; -bürste, m.; -bofz, f. = wrijf|bord (om kalk fijn te wrijven); -borstel; -hout (zweek, zwik van een wagen, hout aan een fchip tegen 't stooten, hout om iets fijn te wrijven).
Reif eifen, f. = Reibe.
Reif eifappen, m. = wrijfap.
Reif eifaut, m. = schuringsgeluid.
reif en, ft. (b.) (reibe; rieib; riebe; reibe! ge-rieiben) = wrijven, raspen, schuren; [draaijen]; (ben Ründen) an der Wand r. = tegen den muur wrijven; fief die Augen r. = zijn oogen (uit)wrijven; einem etw. unter die Nase r. = iem. iets onder zijn neus wrijven, verwijten; einem den Dufel r. = iem. een pak slaag geven; der Fragen reif = de boord fchrijnt; fief an einem r. = met iem. harrewarren of twiften, iem. aanvallen of tarten, met iem. in botsing komen.
Reif eifafel, m. = wrijfpaal.
Reif er, m. -s, - = wrijver, wrijfkuflen, wrijf|kolf; [wervel aan raam of deur].
Reif ereif, w. -, -en = twist, geharrewar, kibbelarij, botsing.
Reif eifchale, w. = vifzel.
Reibe |fbur, m.; -tafel, w.; -tuch, f. = wrijf|fpoor (van het wilde zwijn); -tafel (om buskruit fijn te wrijven); -doek.
Reib bofz, zie Reibe b o f z.
Reib feim, m. = wrijfsteen.
Reib ung, w. -, -en = wrijving, fchuring; botsing, twist, oneenigheid, geharrewar.
Reib ung|elektrofizität, w.; -geräufch, f. = wrijvings|electriciteit; -(of fchurings)geluid.
Reib ung|fiffen, f. = wrijfkuflen.
Reib ung|meffer, m. = wrijvingsmeter.
I. Reich, f. -(e)s, -e = rijk, gebied; die drei Reiche der Natur = de drie rijken der natuur.
II. reich = rijk, vermogend, kostbaar, ruim; r. an Vieh, an Tugenden = rijk in...; in reichem Maße = in ruime mate; reiche Auswähl = ruime keus.
I. reif en, fchw. (b.) = reiken, aanreiken, (de hand) uitsteken, toesteken; [toereikend of voldoende zijn]; r. an = raken aan; ich kann foweit nicht r. = ik kan er niet bij (komen); feine Gebiet reicht bis an... = strekt zich uit tot...; er vermag nur mit Annungen daran zu r. = hij kan 't slechts vermoeden; wer reicht an unfere Friedland? = wie evenaart...? der Baden reicht nicht = is niet lang genoeg; zwei Marx r. nicht = zijn niet genoeg; ich reiche damit drei Tage = ik kom daar 3 dagen mee toe; Hilfe, Trost r. = hulp, troost bieden; er reicht ihm das Wafler nicht = hij kan niet in zijn fchaduw staan.
II. reif en, fchw. (b.) = rijk maken; unrecht Gut reicht nicht = ... gedijt niet.
reich haltig = rijk, rijk van inhoud, vruchtbaar, veel omvattend, goed voorzien.

Reich haltigkeit, m. - = rijkheid, goede of ruime of rijke voorraad.
reich lich = rijkelijk, rijk, ruim, overvloedig; er hat feine reichliche Auskommen = hij kan goed, ruim leven.
Reich s|abfchied, m. = slotprotokol, samenvatting van de genomen besluiten vóór 't uit-eengaan v. d. rijksdag.
Reich s|acht, w. = rijksban; in die R. erflären = in den rijksban doen.
Reich s|adel, m.; -adler, m. = rijks|adel; -adelaar.
Reich s|amt, f. = departement; R. des Innern = dep. van Binnenl. Zaken.
Reich s|anleihe, w. = staatsleening, nationale fchuld.
Reich s|anwalt, m. = advocaat-generaal.
Reich s|anzeiger, m. = staatsblad.
Reich s|apfel, m.; -archiv, f.; -armee, w. = rijks|appel; -archieff; -leger.
Reich s|bote, m. = afgevaardigde naar den Rijksdag.
Reich s|bruderei, w. = rijks-, landsdrukkerij.
Reich s|eifenbahnamt, f. = bureau van de rijksfpoorwegen.
Reich s|erzkanzler, m. = aartskanselier van 't rijk.
Reich s|fahne, w. = rijksvlag, -banier.
Reich s|folge, w. = troon-, rijksopvolging.
reich frei = immediaat, onmiddellijk (d. i. alleen) van den keizer of 't rijk afhankelij.
Reich s|freherr, m.; -fürst, m. = rijks|baron; -vorst.
Reich s|gericht, f. = hoogste gerechtshof in 't Rijk, Hooge Raad.
Reich s|gefchichte, w. = geschiedenis van 't rijk.
Reich s|gefetz, f. = rijkswet (nl. voor 't geheele rijk).
Reich s|graf, m.; -hilfe, m.; -infignien (ob. -fleinodien), Pl. = rijks|graaf; -hulp (of -subsidie); -infignien (nl. zwaard, rijksappel enz.).
Reich s|hammergericht, f.; -kanzler, m.; -kanzleramt, f. = rijks|kamergerrecht (te Wetzlar); -kanselier; -kanselarij.
Reich s|affenfchein, m. = muntbiljet.
Reich s|fkrone, w.; -land, f. = rijks|kroon; -land.
Reich s|marineamt, f. = bureau of bestuur of departement van 's rijks marine.
reich s|mittelbar = mediaat, niet onmiddellijk van 't Duitsche rijk afhankelij (vgl. reichs-frei).
Reich s|münze, w. = rijksmunt.
Reich s|oberhaupt, f.; -post, w.; -postamt, f. = rijks|hoofd; -post; -postdirektie (post-kantoor).
Reich s|trat, m.; -rezef, m.; -fchwert, f. = rijks|raad; -reces (= -abfchied); -zwaard.
Reich s|ftadt, w.; -ftände, Pl.; -tag, m. = rijks|ftad; -standen (stenden); -dag.
Reich s|tag|abgeordneter, m.; -tafer, m.; -truppen, Pl. = rijks|dagafgevaardigde; -daalder; -troepen.
reich s|unmittelbar = immediaat (vgl. reichs-frei).
Reich s|verfassung, m. = rijksgrondwet.
Reich s|verficherung|amt, f. = bureau van toezicht op de rijksverzekering.
Reich s|verwefer, m. = regent, rijksbestuurder.
Reich s|wäpfung, w.; -wappen, f. = rijks|muntstandaard; -wapen.
Reich tum, m. -(e)s, ..tümer = rijkdom; R. an Gütern = rijkdom in...

I. reif = rijp; r. für od. zu etw. = rijp voor iets.
 II. Reif, m. -(e)s, -e = band (van hout of metaal om kisten, koffers, vaten, raderen, buizen e. d.), hoepel; (vinger)ring, diadeem.
 III. Reif, m. -(e)s = rijp, rijm (bevroren dauw).
 Reifchen, f. -s, - = ringetje, hoepeltje.
 Reife, w. - = rijpheid; Zeugnis ber R. = einddiploma.
 reifeln, fchw. (h.) = groeven, canneleeren.
 I. Reifen, m. -s, - = hoepel, band.
 II. reifen, fchw. (h.) = rijpen, rijp doen worden; r., (f.) = rijpen, rijp worden.
 III. reifen, fchw. (h.) = rijpen (van 't weer); es reift = het rijpt.
 IV. reifen, fchw. (h.) = (ein Faß) met hoepels of banden voorzien, hoepels leggen om.
 Reifprüfung, w.; Zeugnis, f. = eind|examen; -diploma.
 reiflich = rijpelijk, rijp.
 Reifrock, m.; -stok, m. = hoepel|rok; -stok.
 Reigen, m. -s, - = rei-, ronde-, kordans, rei; den R. (an)föhren = den reidans openen, vooraan zijn.
 Reihe, m. -, -n = lijn, regel, rij, reeks, rist, baart; in R. und Glieb = in 't gelid; in eine(r) R. = op een rij; in Reihen rechts|um! = met rotten rechts! ich bin an der R. od. die R. ist an mir = ik ben aan de beurt; der R. nach, die R. herum = volgens of op de beurt; [um die R. = om de beurt]; steigende, fallende R. = opklimmende, afdalende reeks; [wieder in der R. sein = weer in orde zijn].
 I. reihen, fchw. (h.) = op rijen zetten; rangschikken, schikken, scharen; (Werlen) rijgen; (eine Nacht) rijgen; sich an etw. r. = aansluiten.
 II. Reihen, m., zie Reigen.
 Reihenfolge, w. = rij, reeks, volgorde.
 Reihenmarsch, m. = marsch in flankkolonne.
 Reihentanz, m. = reidans, rondedans.
 reihenweise = in rijen, in reeksen.
 Reiber, m. -s, - = reiger.
 Reiberbeize, w.; -busch, m.; -falt(e), m. = reiger|jacht; -bos (-pluim, -kuif, aigrette); -valk (of giervalk).
 Reiberfeder, w.; -hütte, w.; -jagd, w.; -schabel, m.; -stuh, m. = reiger|ve(d)er; -hut (broedplaats); -jacht; -sbek (ook plantn.); -pluim.
 Reim, m. -(e)s, -e = rijm, vers, rijmpje; in R. = op rijm; in Reime bringen = op rijm brengen, berijmen; Reime schmieden = prulverzen of rijmelarij maken; sich keinen R. aus etw. zu machen wijzen = ergens niet wijs uit kunnen worden.
 Reimart, w.; -aufgabe, w. = rijm|soort; -opgaaf (met eindrijmen).
 reimen, fchw. (h.) = rijmen, berijmen, tot overeenstemming brengen; sich r. = rijmen, bij elkaar passen, samengaan; Brot reimt (sich) auf (mit) tot = brood rijmt op dood; wie reimt sich das? = hoe komt dat uit? of hoe kan dat samengaan? wie soll ich diese Widersprüche r.? = hoe moet ik deze tegenstrijdigheden met elkaar overeenbrengen? das reimt sich wie die Faust aufs Auge od. wie ein altes Weib zur Huttenjagd = dat slaat als een tang op een varken.
 Reimer, m. -s, - = verzemaker, rijmer, rijmelaar.
 Reimerer, w. -, -en = verzemakerij, rijmerij, rijmelarij.
 Reimfall, m. = kadans; slotrust (aan een vers).
 Reimgedicht, f. = berijmd gedicht.
 Reimkunst, w. = rijmkunst.

reimlos = rijmloos, blank.

Reims, f. = Reims.

Reim|schmied, m. = rijmelaar, prulddichter.

Reim|spruch, m.; -sucht, w.; -süße, w.;

-wörterbuch, f. = rijm|spreuk; -zucht; -lettergreep; -woordeboek.

rein = rein, helder, schoon, zuiver, louter; (Wäsche, Hände) schoon; (Wasser, Gold, Wein, Luft, Gewissen, Gewinn, Ausdrache, Verstand) zuiver; etw. ins reine bringen = iets in 't reine brengen; mit einem ins reine kommen = het met iem. eens worden; ins reine schreiben = in 't net schrijven; reine Bahn, reinen Tisch machen = schoon schip maken; reine Wirtschaft machen = alles (al 't achterstallige) in orde brengen; r. von Schuld = vrij van schuld; der reine Zufall = louter toeval; r. unmöglich = rein of puur onmogelijk; r. berrückt = totaal gek; etw. r. abschlagen = iets gladweg afslaan, weigeren; er ist r. nichts dagegen = hij is er totaal niets bij; zie ook ein|scheiden, R und b.

rein..., zie herein...

Reine, w. - = reinheid.

Reineclau|de (spr.: rêneklood), w. -, -n =

reineclau, sijn groene pruim.

Reine|fuch|de = Reintje de vos.

reinen, fchw. (h.) = zuiveren.

Rein|erlös, m.; -ertrag, m. = zuivere op-

brenst (in geld); z. opbrengst (in produkten).

Rein|ette, zie Renette.

Rein|fall, m. = koopje, tegenvaller.

Rein|gewicht, f. = nettogewicht.

Rein|gewinn, m. = zuivere of netto winst.

Rein|hard, m. = Reinderd, Reinhard.

Rein|heit, w. = reinheid, zuiverheid, hel-

derheid, kuischeid.

Rein|hold, m. = Reinout.

rein|igen, fchw. (h.) = (Geräte, Schüffel, ein Zimmer) schoonmaken, reinigen; (Luft, Blut, Zucker, das Meer von Kläubern) zuiveren; (Metalle, Zucker) louteren.

Rein|igung, w. -, -en = reiniging, zuivering, loutering; schoonmaak; Maria R. = Maria-Zuivering, Maria-Lichtmis.

Rein|igungs|eid, m.; -mittel, f.; -opfer, f. = zuiverings|eed; -middel (purgatief); -offer (lustratie).

Rein|arnation' (Re-in...), w. - = reïncarnatie, nieuwe incarnatie.

rein|lich = (Person, Wirtschaft) zindelijk, helder, proper; (Sprache, Stil) zuiver, net.

Rein|licht|heit, w. - = zindelijkheid enz.

Rein|machen, f. = schoonmaak.

Rein|schrift, w. = net, afschrift, kopie.

I. Reis, m. -es = rijst.

II. Reis, f. -es, -er = rijs, twijg, takje, loot, ent.

Reis|acker, m.; -bau, m.; -brot, m.; -brot, f. = rijst|veld; -bouw; -ebrij (of: -pap); -brood.

Reis|bündel, f. = takkebos, bundel rijshout.

Reise, w. -, -n = reis, reisbeschrijving; een bepaalde hoeveelheid, stel enz.; [krijgstocht]; eine R. antreten, machen = een reis aanvaarden, doen; er ist auf Reisen, (voor zaken) auf der R. = op reis; auf die R. gehn, sich auf die R. machen = op reis gaan; glückliche R.! = goede reis! eine R. Steine = een vracht of voer steenen; [in die R. laufen = in vreemden krijgsdienst gaan].

Reise|ab|entener, f.; -anzug, m.; -apotheke, w.; -artikel, m. = reis|avontuur; -kostuum (of -pak); -apotheek; -artikel.

Reisebedürfnisse, Pl.; **beschreibung**, m.; **bested**, f.; **bett**, f. = reis|benooidigheden; **beschrijving**; **necessaire**; **bed**.
Reisebilder, Pl.; **buch**, f.; **bureau**, f.; **decke**, w. = reis|schetsen; **boek**; **bureau**; **deken**.
Reisebüden, Pl. **Reisebüdenigung**, w. = vergoeding voor reiskosten.
reisfertig = reisvaardig.
Reiseleiter, f. = reiskoorts.
Reisegebühr, m. zie **Reisebüden**.
Reisegefährte, m. = reisgenoot, **makker**, **kamerraad**.
Reisefolge, f. = gevolg op reis.
Reisegeld, f. = reispeld.
Reisegepäck, f. = bagage.
Reisegesellschaft, m.; **gut**, f.; **handbuch**, f. = reis|gezelschap; **goed**; **handboek**.
Reisehut, m.; **fappe**, w.; **farie**, w. = reis|hoed; **muts**; **kaart**.
Reisekästen (ob. **stücken**), f.; **stücken**, f.; **kleid**, f.; **koffer**, m. = reis|necessaire; **kussen**; **kleed**; **koffer**.
Reisekosten, Pl.; **futtsche**, m.; **lust**, w. = reis|kosten (kosten und Tagelöhner = reis- en verblijfkosten); **koets**; **lust**.
reislustig = reislustig.
Reisemantel, m. = reismantel.
Reisemantel, m. = foerier van 't paardevolk.
reisemüde = reizensmoede, moe(de) van het reizen.
Reisemüge, w. = reispet.
reisen, f. (u. h.) = reizen, een reis doen, op reis gaan, op reis zijn; [optrekken]: **ins Bad** r. = naar een badplaats gaan; **um 6 Uhr** r. **wir** = gaan we op reis; (Schwalben, Störche) trekken.
Reisender, m. = reiziger (ook: handelsreiziger), **passagier**.
Reisenote, w. -, -n = marsch].
Reisepass, m.; **pfennig**, m.; **plan**, m. = reis|pas; **penning**; **plan**.
Reiseposten, m. = betrekking van reiziger.
Reiseprediger, m. = rondtrekkend predikant.
Reisefackel, m. (ob. **schatulle**, w.); **schefn**, m. = reis|zak (of valies); **pas** (of -biljet).
Reiseeffenen, Pl.; **stipendium**, f.; **sucht**, w. = reis|kosten; **beurs**; **zucht**.
Reisetasche, w.; **toilette**, w.; **utenfilien**, Pl.; **wagen**, m. = reis|tasch; **toilet**; **benooidigheden**; **wagen**.
Reisfeld, f. = rijstveld.
Reisholz, **Reisig**, f. -s = rijshout, sprokkelhout, rijshes; **Reisig** = hout sprokkelen.
Reisig = bereden, krijgsvaardig te paard; **ber Reisige** = de ruiter, bereden soldaat.
Reisrücken, m. = rijstkoek.
Reislaufen, f. = 't gaan in vreemden krijgsvaardig dienst. **Reisläufer**, m. = hij, die in vreemden krijgsvaardig dienst gaat, soldaats.
Reiswehl, f.; **fuppe**, w. = rijst|meel; **soep**.
Reiswäse ob. **Reiswäsche**, m. u. f.: **Reiswäscher** = op den loop of aan den haal gaan, dezerteeren.
Reiswäse, f.; **breit**, f. = teeken|pen; **plank**.
Reiswäse, m. = punaise.
Reisen, f. (h.) (sch. reis; ritt; ritte; reite|geritten) = rijden, scheuren, trekken, rukken; opensnijden, insnijden, splitsen, ontginnen; teekenen, schetsen; **den Handel an sich** r. = tot zich trekken; **einen aus der Gefahr**, **aus der Verlegenheit** r. = iem. uit 't gevaar, uit de verlegenheit reddend; **das reit ins Geld** =

dat loopt in de papieren, kost veel geld; **es reit mich** (mit) in allen Gliedern = ik heb (sicht)trekkingen in alle leden; **es reit mich** (mit) im Beibe = ik heb krampen, snijdingen; **in Stücke** r. = stukscheuren; **nach sich** r. = achter zich aansleepen, een nasleep hebben (van); **Waffen** r. = grappen maken; **sich um** etw. r. = elkaar iets betwisten, om iets vechten; **Witze** r. = moppen tappen; **Woten** r. = schuine moppen tappen; **zu Boden** r. = omverhalen; **r.**, (f.) = losgaan, scheuren, een inval doen, plotseling indringen; **enblich** ritt mir die Geduld = eindelijk was mijn geduld ten einde; **wenn alle Stränge ob. Stride** r. = als alles tegenloopt, in 't ergste geval; **die Stuten** r. über = de golven slaan over (den dijk).

II. **Reisen**, f. -s = 't trekken, scheuren, (in Beibe) snijdende pijn, kramp; (in den Gliedern) jicht, rheumatik.
reisend = (von Tieren) verscheurend, (von Schmerzen) snijdend, vlijmend. (von einem Strome) snelvlietend, snelstroomend, onstuimig; **diese Wäre findet reisenden Absatz**, **geht** r. **ab** = vindt gretig afrek, gaat vlug van de hand.
Reiser, m. -s, - = merkijzer.
Reiseleder, w. = trek-, teekenpen.
Reiselehre, w. = houtskool (om te teekenen).
Reisenagel, m., **pinne**, w. = punaise.
Reisenrichtene, w.; **stift**, m.; **winkel**, m.; **zeug**, f. = teeken|lijniaal (of winkelhaak); **potlood**; **haak**; **doos** (of passerdoos).
Reisenrassel, m. = trekpenpasser.
Reisrute, w. -, -n = bos vlas.
Reisbahn, w. = rijsschool, manege.
reisbar = berijdbaar (rijdier en weg).
Reisdecke, w. = statieschabrack.
Reitel, m. -s, - = knuppel, stok, pakstok.
reiten, f. (sch. reite; ritt; ritte; reite|geritten), (h. u. f.) = rijden, berijden; **ein Pferd zu Schanden** r. = een paard half dood rijden; **ein Kind über den Haufen** ob. **zu Boden** r. = omver of overhoop rijden; **der Teufel**, **der Fenster reitet ihn** = hij lijkt wel (of is) bezeten; **einen in die Zinte** r. = iem. in 't ongeluk, in ongelegenheid brengen; **Schritt** (ob. **im Schritt**), **Trab**, **Galopp** r. = stapvoets, in draf, in galop rijden; **spazieren** r. = een wandelrit doen; **auf Schusters Nachen** r. = te voet gaan, per pedes apostolorum gaan; **die Gasse**, **auf der Gasse** r. = in manufacturen, garen en band doen; **der Professor reitet sein Pferd** = doet niets anders dan zijn diktaat geven; **Handeften** r. = (stud.) in de rechten studeeren.
reitend = rijdend, bereden; **reitende Schußleute** = bereden politie.
Reiter, m. -s, - = ruiter; **rijder** (im Strus); (gouden) **rijder**; **berijder**; **spanische**, **friesche** **R.** = Spaansche, Friesche ruiters (verspering van gekruiste lansen).
Reiter, w. -, -n = grove zee].
Reiteraufzug, m. = ruitersstoet, cavalcade.
Reiterrei, w. -, -en = ruitery, paardevolk, cavalerie, rijdery; **lichte**, **schwere** **R.** = lichte, zware cavalerie.
Reiterfahne, w. = ruitervaan, standaard, vandel, eskadron.
Reiterfähnrich, m. = kornet.
Reiterhaufen, m. = ruitertroep, **-bende**, **-drom**.
Reitertern, f. (h.) = zeeven].
Reiterregiment, f. = ruitery, cavalerieregiment.
Reitermann, m. = ruiter, paardrijder.

Reiterstandbild, f. ob. *statue*, w. = ruiters-standbeeld.
Reiterstiefel, m. = rijlaars.
Reitgerte, w. = rijzweep, karwats.
Reitgurt, m. = ruitergordel.
Reithafen, m. = haak voor 't rijkleed.
Reithofe, w.; *sifjen*, f.; *snecht*, m. = rijlbroek; -kussen; -knecht.
Reithunst, w.; *mantel*, m.; *peitsche*, w.; *siferd*, f. = rijlkunst; -mantel; -zweep, -paard.
Reitpost, m. = koerier, renbode te paard.
Reitros, m.; *schule*, w. = rijlkleed; -school (*of*: manege).
Reitstall, m. = stal bij de manege.
Reitstiefel, m. = rijlaars.
Reitweg, m. = rijpad, ruiterspad.
Reitzeug, f. = harnachement, (paarde)tuig.
Reiz, m. -es, -e = prikkel, prikkeling, bekoring, bekoorlijkheid, aantrekkelijkheid; es hat seinen *St.* verloren = 't mooi of de aardigheid is er af.
reizbar = prikkelbaar, lichtgeraakt; sie ist eine reizbare Natur = prikkelbaar van gestel.
Reizbarkeit, w. = prikkelbaarheid enz.
reizgen, f. w. (h.) = prikkelen, opwekken, gaande maken, aanzetten, tergen, streelen, bekoren: (einen zum Zorn, jens. Zorn, Argwohn) opwekken, gaande maken; (den Gaumen) prikkelen, streelen; (den Appetit) opwekken; (Nerven, Haut) prikkelen; (zur Nachahmung) aanzetten, prikkelen; (ein Tier) tergen; in gereiztem Tone reden = boos of op boezen toon spreken.
reizend = prikkelend, opwekkend; bekorend, bekoorlijk, aantrekkelijk, verrukkelijk, lief.
reizlos = zonder bekoring, onbekoorlijk, zonder aantrekkelijkheid.
Reizlosigkeit, w. = onbekoorlijkheid.
Reizmittel, f. = opwekkend of prikkelend middel.
Reizung, w. -en = prikkeling, opwekking.
reizvoll = bekoorlijk, verrukkelijk.
Recapitulation, w. -en = recapitulatie, korte samenvatting, herhaling.
recapitulieren, f. w. (h.) = recapitulieren.
Rekel, m. -s, -en = rekel, vlegel, lummel, kinkel.
Rekelei, w. -en = vlegelachtigheid, onbehouwenheid.
rekelhaft = vlegelachtig.
rekeln sich, f. w. (h.) = zich ongeneerd, vlegelachtig, onbeschoft uitstreken of neervlijen.
Reklamant, m. -en, -en = reklamant, klager.
Reklamation, w. -en, -en = reklame; reklamatie, terugvordering, tegenwerping, bezwaar, klacht.
Reklame, w. -en, -en = reklame.
Reklameartikel, m. = reklameartikel.
reklamieren, f. w. (h.) = reklameeren.
Recognition, w. -en, -en = recognitie, erkenning, wetting.
recognoscieren, f. w. (h.) = recognosceeren, verkennen, erkennen.
recognoscierung, w. = recognosceering, verkenning.
Rekommandation, w. -en, -en = rekommandatie.
rekommandieren, f. w. (h.) = rekommandeeren, (bij de post) aanteekenen.
Reconvaleszent, m. -en, -en = (re)convalescent, herstellende.
Reconvaleszenz, w. = (re)convalescentie, betere hand, geneezing,

Record, m. -s, -s u. -e = record, 't beste, 't hoogste; das *St.* brüden = 't record slaan.
Recreation, w. -en, -en = recreatie, uit-ontspanning.
Rekrut, m. -en, -en = rekrut.
Rekrutenaushebung, w. = rekruteering.
rekrutieren, f. w. (h.) = rekruteeren.
Rekrutierung, w. -en, -en = rekruteering.
Rekrutierungssperd, f. = remontepaard.
Rekrutierung, w. = rechte klimming.
Rectifikation, w. -en, -en = rectificatie, verbetering, terechtwijzing.
rectifizieren, f. w. (h.) = rectificeeren, verbeteren, terechtwijzen.
Rection, w. -en, -en = rectie, regeering.
Rektor, m. -s, -s u. -en = rector (van universiteit en gymnasium), directeur (van midd. school), hoofd (van lag. school).
Rektorat, f. -en, -en = rectoraat, directeurschap, betrekking van hoofd (*vgl.* Rektor).
returrieren, f. w. (h.) = zijn toevlucht nemen.
Revers, m. -es, -e = beroep, schadeloosstelling; *St.* ergreifen = beroep aanteekenen.
Relais (spr.: *relè*), f. -en, -en = wisselplaats voor postpaarden, versche paarden.
Relaispferd, f. = wisselpaard.
Relation, w. -en, -en = relatie, betrekking; relaas; verhaal.
I. **relativ** = relatief.
II. **Relativ**, f. -(e)s, -e, *zie* Relativum.
Relativsatz, m. = relatieve zin, betrekkelijke of bijvoeglijke bijzijn.
Relativum, f. -s, -s u. -en = relatief, betrekkelijk (voornaam)woord.
Relegation, w. -en, -en = relegatie, wegzending.
relegieren, f. w. (h.) = relegeren, wegzenden, wegsturen.
Relief (spr.: *relief*), f. -s, -s = relief, verheven beeldwerk.
Religion, w. -en, -en = religie, geloof, godsdienst; *zie* bekennen.
Religionsänderung, w. = verandering van godsdienst, overgang.
Religionsangelegenheit, w. = godsdienstzaak.
Religionsbuch, f. = godsdienstig boek.
Religionsedikt, f. = religie-edikt.
Religionseid, m. = geloofseed.
Religionsleifer, m.; *freiheit*, w.; *friede*, m. = godsdienstlijver; -vrijheid; -vrede.
Religionsgenosse, m. = geloofsgenoot.
Religionsgeschichte, w. = geschiedenis van den godsdienst.
Religionsgesellschaft, w. = kerkgenootschap.
Religionshaß, m.; *hass*, m.; *lehre*, w.; *lehrer*, m. = godsdiensthaat; -oorlog; -leer (*of* -onderwijs); -onderwijzer.
religionslos = godsdienstloos.
Religionspartei, w.; *schwärmer*, m. = godsdienstige partij; g. dweper.
Religionspöster, m. = spotter (met den godsdienst).
Religionsstifter, m.; *stift*, m.; *übung*, w. = godsdienststichter; -twist; -oefening.
Religionsunterricht, m.; *verbesserung*, w.; *wissenschaft*, w.; *zwang*, m. = godsdienst-
 onderwijs; -verbetering (zuivering, hervorming); -wetenschap; -dwang.
religiös = religieus, godsdienstig, vroom, eerbiedig, geloovig.
Religiosität, w. = godsdienstigheid, eerbied, vroomheid.

Reliften, Pl. = relicten, nagelaten betrekkingen.
Re'ling, m. -(e)s, -e; **R.**, w. -, -en = verschansing (van een fchip), reeling, boord.
Reli'quite (spr.: ..kwit-ē), w. -, -n = relikwie.
remedie'ren, fchw. (h.) = remedieeren, genezen, verhelpen, raadschaffen.
Remed'ium, f. -s, ..dien = remedie, (hulp-, genees- of rechts)middel, remedium, ruimte, d. i. geoorloofde afwijking in gehalte en gewicht bij munten van edel metaal.
Remedur', w. - = remedure, middel.
Remef'fe, w. -, -n = remise.
Reminis'cere, zie Reminis'sere.
Reminis'senz, w. -, -en = reminiscentie, herinnering.
Reminis'sere, m. = Reminis cere, tweede Zondag in de Vasten.
remi'fe = remise, onbeslist (in 't spel).
Remi'fe, w. -, -n = remise, koetshuis, bergplaats.
Remiffion', w. -, -en = terugzending; korting; vermindering.
Remitten'den, Pl. = terugzendingen (in den boekhandel).
Remittent', m. -en, -en = remittent, wisselnemer, overzender of afgever van een wissel.
remittie'ren, fchw. (h.) = remitteeren, overzenden; (boeken) terugzenden.
Remola'de, w. - = remo(u)lade, gekruide saus.
Remon'ftrant, m. -en, -en = remonstrant (godsd. en alg.).
Remon'ftration', w. -, -en = remonstratie, (egen)betooing.
remon'ftrie'ren, fchw. (h.) = remonstreeren, betoogen, protesteeren.
Remon'te, w. -, -n = remonte, aanvulling van de dienfpaarden.
Remon'tepferd, f. = remontepaard.
Remontoir'uhr (spr.: ..mötwaar.), w. = remontoir(horloge).
Remort'ör, **Remorquer'**, m. -s, -e u. -s = fleepboot, fleepcr.
Remoula'de, zie Remolade.
removieren, fchw. (h.) = removeeren, verwijderen, afzetten.
Rempelet', w. -, -en = (begin van een) vechtpartij, gestoot en gestomp.
rem'peln, fchw. (h.) = (met opzet) stooten, twistzoeken.
Rem'pter, **Rem'ter**, m. -s, - = refter, eetzaal.
Remuneration', w. -, -en = remuneratie, vergelding, vergoeding, belooning.
remunerie'ren, fchw. (h.) = remunerereeren.
Renai'ffan'ce (spr.: ..renessāse), w. - = Renaissance.
Renai'ta, w. = Renés.
Renai'tus, m. = René.
Rencon'tre, zie Renfontre.
Rendant', m. -en, -en = kassier, ontvanger.
Ren'dezvous (spr.: ..rädeevoe), f. -s, - = rendezvous.
Renegat', m. -en, -en = renegaat, geloofsverzaker.
Renet'fe, w. -, -n = renét.
renitent' = renitent, weerspannig.
Renitentz', w. - = renitentie, weerspannigheid, verzet.
Ren't, m. -es u. -en, -e(n); **Ren'fe**, w. -, -n = meerzalm.
Renfon'tre (spr.: ..räkötre), f. -s, -s = ontmoeting, botsing, gevecht.

Renner'arbeit, w. = renarheid (ijzerbewerking).
Renner'bahn, w. = renbaan.
I. ren'nen, unr. (sch rannte; renn(e)te; gerannt), (f.) = rennen, ijlen, snellen; tegen elkaar inrennen; mit dem Kopfe gegen (an) die Wand r. = met 't hoofd tegen den muur loopen; r., (h.) = (Mild) stremmen; (Eifen, Blei, Wachs) smelten; [(Holz) vlotten]; einen zu Boden r. = iem. omverloopen; (einem den Degen durch den Leib) r. = jagen.
II. Ren'nen, f. -s, - = wedren(nen).
Ren'ner, m. -s, - = renner, renpaard; hardlooper.
Renner'feuer, f. = renvuur, renhaard (ijzerbewerking).
Renner'pferd, f.; **stier**, f. = ren[paard; -dier.
Renomma'ge (spr.: ..maazje), w. - = bluf, grootspraak, pocherij.
Renomme'e, f. -s = renommee, (goede) naam, roep.
renommie'ren, fchw. (h.) = bluffen, pochen, snoeven.
renommiert' = gerenommeerd, bekend, vermaard.
Renommiert', m. -en, -en = bluffer, grootspreker, pocher, snoever.
Renommiertel', w. -, zie Renomma'ge.
Renon'ce (spr.: ..renōse), w. -, -n = renonce; er ist in Staro r. = hij heeft r. in ruiten; (stud.) groen.
Renovation', w. -, -en = renovatie, vernieuwing.
renovie'ren, fchw. (h.) = renoveeren.
renta'bel = rendabel, rentabel, rentegevend, voordeelig.
Rentabilität', w. - = rentabiliteit.
Rent'amt, f. = ontvangerskantoor, -betrekking.
rent'bar = rentegevend.
Rent'e, w. -, -n = rente, opbrengst.
Rentel', w. -, -en, zie Rentamt.
Rentier' (spr.: ..tjee), m. -s, -s = rentenier.
rentie'ren, fchw. (h.) = rente geven, winst opleveren, rendeeren; das Unternehmen rentiert sich = rendeert.
Rent'fammer, w. = financiekamer.
Rent'meister, m. = rentmeester, ontvanger.
Rent'ner, m. -s, - = rentenier.
rentoillie'ren (spr.: ..rätualieren), fchw. (h.) = (schilderij) verdoeken.
Reorganifation', w. -, -en = reorganizatie, nieuwe of veranderde inrichting.
reorganifie'ren, fchw. (h.) = reorganizeeren.
Reparatur', w. -, -en = reparatie.
reparatur'unfähig = onherstelbaar.
reparie'ren, fchw. (h.) = repareeren.
repartie'ren, fchw. (h.) = reparteeren, verdeelen.
Repartition', w. -, -en = repartitie.
Repartition's'rechnung, w. = gezelschapsrekening.
Repertoi're (spr.: ..twaar), f. -s, -s = repertoire, lijst (van op te voeren stukken).
Reperto'rium, f. -s, ..rien = repertorium, lijst, register.
Repetent', m. -en, -en = repetitor, onderwijzer (om leerlingen bij te werken), ook: leerling die voor 't tweede jaar in dezelfde klasse zit.
repetie'ren, fchw. (h.) = repeteeren.
Repetier'uhr, m. = repetitiehorgel.
Repetition', w. -, -en = repetitie.
Repetito'rium, f. -s, ..rien = repertorium, herhalingscursus, -boek.
Replif', w. -, -en = repliek, antwoord, namaak.

replizie'ren, *schw.* (h.) = repliceren.
Report, m. -(e)s, -e = report, prolongatiepremie.
Reporter, m. -s, - = reporter, verslaggever.
reportie'ren, *schw.* (h.) = reporteren; *sch* r. lassen = prolongeeren.
Repositorium, *f.* -s, ..rien; **Repositur**, m. -, -en = boekeplank, -kast, -rek.
Repp'huhn, zie *Re b h u h n*.
Repräsentant, m. -en, -en = representant, vertegenwoordiger.
Repräsentation, m. -, -en = representatie.
repräsentativ = representatief, vertegenwoordigend, veraanschouwelijkend.
Repräsentativsystem, *f.* = vertegenwoordigend stelsel.
repräsentie'ren, *schw.* (h.) = representeren.
Repressalien, *pl.* = répressailles, tegenmaatregelen.
Repressiv'maßregel, m. = repressieve of onderdrukkende maatregel.
Reprise, m. -, -n = reprise, herhaling.
Reprobation, m. -, -en = reprobatie, afwijzing, weigering.
reprobie'ren, *schw.* (h.) = reproberen, afwijzen, niet aannemen, afkeuren.
Reproduktion, m. -, -en = reproductie.
reproduzie'ren, *schw.* (h.) = reproduceeren.
Reps, zie *Re p s*.
Reptil, *f.* -(e)s, -e u. ..ien = reptiel, kruipend dier.
Republik, m. -, -en = republiek.
Republikaner, m. -s, - = republikein.
republika'nisch = republikeinsch.
republika'nisatie'ren, *schw.* (h.) = republikanizeren.
Republikani's'mus, m. - = republikanisme.
Repus, m. -es, -e = repuls, weigering, afwijzend antwoord.
Repusion, m. -, -en = repulzie, afterugstooting, neerlegging.
repulsi'v = repulzief, af-, terugstootend, neerlegend.
Repusiv'kraft, m. = repulzieve, af- of terugstootende kracht.
Reputation, m. -, -en = reputatie.
reputie'lich = te goeder naam (en faam) bekend, fatsoenlijk.
Requiem, *f.* -s, -s = requiem, zielmis.
requirie'ren, *schw.* (h.) = requireeren, op-eischen, vorderen, vragen.
Requisit, *f.* -(e)s, -e(n) = requiziet, vereishte (vooral bij 't opvoeren van een tooneelstuk), toebehooren.
Requisition, m. -, -en = requizitie, op-eiseling.
Reze'da, Reze'de, m. -, -s u. ..den = rezeda.
Rezerbat, *f.* -(e)s, -e = reserve, voorbehoud.
Rezerbation, m. -, -en = rezervatie, voorbehoud, inachtneming, beding.
Rezer've, m. -, -n = reserve, terughouding, aanvullingsmanschappen, 't bespaarde; in *R.* = in reserve, voorradig.
Rezer'velanker, m.; **-fond's**, m.; **-kapitaal**, *f.* = rezerveanker; -fonds; -kapitaal.
Rezer'velmann, m.; **-offizier**, m.; **-truppen**, *pl.* = rezerve(soldaat); -officier; -troepen.
rezevie'ren, *schw.* (h.) = rezerveeren; (plaats) bespreken.
rezeviers' = gerezeerveerd, besproken (plaats), terughoudend.
Rezevist, m. -en, -en = rezervist.

Referboir' (spr.: ..voaar), *f.* -(e)s, -e = reservoir, vergaarbak.
Reident, m. -en, -en = rezident.
Reidentz', m. -, -en = rezidentie.
reidie'ren, *schw.* (h.) = rezideeren.
Reij'duum, *f.* -s, ..duen = residu, overblijfsel, bezinksel.
Resignation, m. -, -en = resignatie, onderwerping, kalme onderworpenheid, gelatenheid, afstand.
resignie'ren, *schw.* (h.) = resigneeren; *auf etw. r.* = van iets afstand doen; *sch* r. = zich resigneeren, zich voegen, zich schikken.
resigniert' = geresigneerd, onderworpen, gelaten.
rescribie'ren, *schw.* (h.) = rescribereen, schriftelijk antwoorden, meedeelen, beschikken.
Rescript, *f.* -(e)s, -e = rescript, beschikking.
resolut' = resoluut, vastberaden, vastbesloten.
Resolution, m. -, -en = rezolutie, besluit.
resolvie'ren, *schw.* (h.) = rezolveeren, oplossen, besluiten; *sch* r. = een besluit nemen.
Resonanz, m. -, -en = rezonantie, weergalm, geluidversterking, 't medeklinken.
Resonanz'bodem, m. = rezonansbodem, (klank)bodem.
resorbie'ren, *schw.* (h.) = resorberen, inopsorpen.
Resorption, m. -, -en = resorptie.
resp. = respectie.
Respekt, m. -(e)s = respekt; *einen in St. halten* = iem. in ontzag, in toom houden; *sch* in *R.* *sehen* = zich doen respekteren, zich doen ontzien, zich ontzag verschaffen; *mit R. zu melden* = met permissie, met verlof gezegd.
respekta'bel = respektabel.
respektie'ren, *schw.* (h.) = respekteren.
respektie'lich = respektabel, achtenswaardig.
respekti'v = respektief, van elk in 't bijzonder.
respekti've = respektieve, betrekkelijk, of wel of, en.
Respekt'losigkeit, m. - = gebrek aan respekt.
Respekt's'person, m. = persoon van aanzien.
Respekt'tage, *pl.* = respitdagen.
respekt'voll = eerbiedig, vol eerbied, onderdanig.
respekt'widrig = oneerbiedig.
Respiration, m. -, -en = respiratie, ademhaling.
Respira'tor, m. -s, ..to'ren = respirator, toestel om 't zuiver ademen gemakkelijker te maken.
respire'ren, *schw.* (h.) = respireeren.
responde'ren, *schw.* (h.) = respondeeren, antwoorden.
responsa'bel = responsabel, verantwoordelijk.
Responsorium, *f.* -s, ..rien = responsorium, R.K. kerkelijke beurtzang.
Res'sen, m. -s, - = sloot (voor het wasschen van 't erts).
I. Ressort' (spr.: *ressoor*), m. -s, -s = resort, vlucht, springve(d)er.
II. Ressort' (spr.: *ressoor*), *f.* -s, -s = resort, afdeling, gebied.
ressortie'ren, *schw.* (h.) = ressorteeren, behooren, onderhoorig zijn.
ressour'ce (spr.: *ressoerse*), m. -, -n = ressource, hulpmiddel; club, casino.
Rest, m. -es, -e (taufm. auch: -er) = rest, overblijfsel, overschot, restant, achterstand, wat er van een rekening nog staan blijft; *einem den St. geben* = iem. den genadeslag

geven; die sterbliden, irbischen Rette = 't stof-
felijk overblijfsel; der R. ist für die Gottlosen =
't grondsoep is voor de goddeloozen; sein Glas
bis auf den R. leeren = tot den laatsten
droppeel; ich komme dir meinen R. (vor) = ik
drink op je; ich komme dir meinen R. nach =
ik doe je bescheid.

Restant, m. -en, -en = schuldenaar, iem.
die in achterstand is; Restanten = (ook:)
achterstallige vorderingen, restanten.

Restaurant (spr.: . . ora), f. -s, -s =
restaurant, restauratie.

Restaurateur, m. -s, -e = restaurateur,
hofmeester (op een boot).

Restauration, w. -, -en = restauratie (v.
schilderijen, gebouwen; v. dynastieën etc.),
herstel; restaurant.

restaurie'ren, fchm. (h.) = restaureeren, her-
stellen; sich r. = zich herstellen, opknappen,
bijkomen.

restie'ren, fchm. (h.) = resteeeren, blijven,
overblijven.

restitue'ren, fchm. (h.) = restitueeren, terug-
geven, vergoeden, herstellen.

Restitution, w. -, -en = restitutie, terug-
gave, vergoeding, herstel.

restlos = volmaakt, totaal.

Restriktion, w. -, -en = restriktie, beper-
king, voorbehoud.

Resultan'te, w. -, -n = rezultante.

Resultat, f. -(e)s, -e = resultaat.

resultie'ren, fchm. (h.) = rezulteeeren, voort-
vloeden, volgen.

Resumé (spr.: . . zu.), **Resümee**, f. -s,
-s = resumé, samenvatting, overzicht.

resümie'ren, fchm. (h.) = rezumeeren, samen-
vatten.

Retention, w. -, -en = retentie, terug-
houding, weerhouding.

Retention's recht, f. = recht van retentie, recht
om een af te leveren voorwerp terug te
houden, tot aan zekere voorwaarden is voldaan.

Retina, w. - = retina, netvlies.

Retra'de, w. -, -n = retrade, terug-, af-
tocht, zekere plaats.

retirie'ren, fchm. (f.) = retireeren.

Retorsion, w. -, -en = retorsie, vergel-
dingsmaatregel.

Retorsions'zulle, fl. = vergeldingsrechten.

Retorte, w. -, -n = retort, destilleerkolf,
-vat.

Retour'se etc., zie Retour'sche etc.

retour (spr.: retoer) = terug.

Retour'billet, f. = retourbiljet.

Retour'tutsche, w. = flink antwoord.

retourne'ren, fchm. (h.) = retourneeren,
terugkeeren, terugzenden.

Retraite (spr.: retrète), w. -, -n = retraite,
terugtocht, taptoe.

retrodatie'ren, fchm. (h.) = antedateeren.

retrograd = teruglopend.

retrospektif = retrospektief, terugblikkend.

Retroversion, w. -, -en = retroversie,
terug-, ombuiging.

retrovertie'ren, fchm. (h.) = retroverteeren,
terug-, omwenden of -zetten, terugvertalen.

ret'bar = redbaar.

ret'en, fchm. (h.) = reddén, bevrijden; einen
vor Gefahr r. = voor gevaar r., behoeden.

Ret'er, m. -s, -e = redder, bevrijder.

Ret'ich, m. -(e)s, -e = ramenás, radijs; er
kriegte besperate Ret'iche = hij kreeg afschu-
welijk slaag.

Ret'tung, w. -, -en = redding, bevrijding;
ohne R. verloren = reddeloos verloren.

Ret'tungs'anfer, m. = reddings-, nood-,
plechtanker.

Ret'tungs'anstalt, w.; -boot, f.; -brücke, w.;
-gesellschaft, w. = redding(s)inrichting (of
-maatschappij); -boot; -plank; -maatschappij.

ret'tungs'los = reddeloos, hopeloos.

Ret'tungs'losigkeit, w. - = reddeloosheid.

Ret'tungs'medaille, w. = reddingsmedaille.

Ret'tungsmittel, f. = redmiddel, uitkomst.

Ret'tungs'versuch, m. = poging tot redding.

Retu'sche, w. - = retouche, bijwerking.

Retu'sheur, m. -s, -e = retoucheur.

retu'shie'ren, fchm. (h.) = retoucheeren.

Retu'shie'rer, m. -s, -e = retoucheur.

Reu'e, w. - = berouw, spijt.

reu'en, fchm. (h.) = berouw of spijt veroor-
zaken; es reut mich = ik heb berouw; reut
es dich? = heb je berouw, spijt het je? laß
dich das nicht r. = heb daar geen spijt van;
mein Geld reut mich = ik heb spijt van mijn geld.

reu'end, **reu'eboll** = berouwvol, berouw-
hebbend.

Reu'geld, f. = rouwgeld, rouwkoop, afkoopgeld.

reu'ig = berouwend, berouwhebbend, berouw-
vol, rouwig.

Reu'lauf, m. = rouwkoop.

reu'mütig = berouwvol, -hebbend, berouw-
zaam.

Reunion, w. -, -en = reunie, hereeniging,
gezelschap.

Reunions'kammern, fl. = reuniekamers,
„Chambres de reunion” van Lod. XIV.

Reu'se, w. -, -n = fuik.

Reuß, f. = Reuss; Reuß-Östleit, Reuß-Greiz.

Reuß, w. = Reuss (rivier).

Reu'sen, fl. = Russen; Kaiser aller R. =
Keizer aller Russen.

reü'ssie'ren, fchm. (h.) = réussieeren, slagen.

Reut, f. -(e)s, -e; **Reute**, w. -, -n = gerooid,
van hout en struiken gezuiverd stuk land.

reu'ten, fchm. (h.) = uitroeien, uitrooien, rooien;
(een veld) ontginnen.

[**Reu'ter**, m. -s, -e = ruitser].

Revakzination, w. = revaccinatie, herenting.

revakzinatione'ren, fchm. (h.) = revaccineeren.

Revan'che (spr.: revásje), w. -, -n =
revanche, vergelding, wraak.

revanche'ren sich, fchm. (h.) = zich revan-
cheeren; zich wreken, bewezen dienst beant-
woorden.

Reveil'te (spr.: revel'te), w. -, -n = re-
veille, wekroep.

Revenu'e (spr.: . . nu), w. -, -n = revenu,
inkomsten.

Reverenz, w. -, -en = reverence, buiging;
reverentie, (buiging van) eerbied.

Revers, m. -es, -e = revers, keerzijde
(van een munt); op-, omslag (aan een jas);
tegenbewijs, schuldbewijs.

Reversal'ien, fl. = reversalíen, schriftelijke
belofte van een vorst, dat hij de bestaande
rechten en vrijheden niet zal aantasten.

Revident, m. -en, -en = revident (hij, die
zich van 't rechtsmiddel der revizie bedient),
onderzoeker, herziener.

revidie'ren, fchm. (h.) = revidieeren, herzien,
nazien, onderzoeken, narekenen, viziteeren.

Revier, f. -(e)s, -e = distrikt, kring, ge-
bied, jacht-, boschdistrikt.

revie'ren, fchm. (h.) = zwerven, dwalen.

Revier'forter, m. = distrikthoutvester.

Revier'orftand, m. = distrikthoofd.

- Revisien'**, w. -, -en = revisie, herziening (van een vonnis), verbeterde drukproef.
- Revizor**, m. -s, ..to'ren = revizor, narekenaar, verbeteraar.
- revocier'eren**, zie *revocieren*
- Revokation'**, w. -, -en = revokatie, herroeping.
- Revolte**, w. -, -n = revolte, oproer, opstand.
- revolte'eren**, *schw.* (h.) = revolteeren, opstaan.
- Revolution'**, w. -, -en = revolutie.
- revolutionär'** = revolutionair.
- revolutionarie'eren**, *schw.* (h.) = revolutioneeren, tot oproer aanzetten.
- Revolution's'geschiedte**, w. = geschiedenis van de revolutie.
- Revolution's'zeit**, w. = revolutietijd.
- Revolver**, m. -s, - = revolver.
- Revol'verschijning**, w. = brutale bek.
- revocier'eren**, *schw.* (h.) = revocieren, rovoqueeren, herroepen.
- Revue'** (spr.: *revu*), w. -, -n = revue.
- Rezenfent'**, m. -en, -en = recensent.
- rezentie'eren**, *schw.* (h.) = recenseeren.
- rezent'** = recent, nieuw, van jongen datum.
- Rezeptif'e**, f. -(e)s, -(e)s = receptisse, ontvangbewijs.
- Rezept'**, f. -(e)s, -e = recept.
- rezeptie'eren**, *schw.* (h.) = recepteeren, recepten voorschrijven.
- Rezeption'**, w. -, -en = opneming.
- Rezeptions'termin**, m. = termijn van opneming.
- rezeptib'** = ontvangend, opnemend, ontvankelijk.
- Rezeptor**, m. -s, ..to'ren = ontvanger.
- Rezeptur'**, w. -, -en = ontvangersplaats; receptuur, bereiding van medicijnen volgens recept.
- Rezept'**, m. ..eße, ..eße = reces, vergelijk, sluiting van de onderhandelingen.
- Rezidiv'**, f. -(e)s, -e; **Rezidiv'e**, w. -, -n = recidive, herhaling (in 't bijz. van een ziekte).
- Rezeptiend'**, m. -en, -en = die (in een vereniging enz.) opgenomen moet worden, kandidaat.
- Rezipient'**, m. -en, -en = recipiënt, ontvanger om 't destillaat in op te vangen, klok van de luchtpomp.
- rezipie'eren**, *schw.* (h.) = recipiëren.
- reziprof'** = reciprok, wederkeurig, -zijdsch.
- Reziprozität'**, w. - = reciprociteit.
- Rezitation'**, w. -, -en = reciet, voordracht.
- Rezitativ'**, f. -(e)s, -e = recitatief.
- Rezita'tor**, m. -s, ..to'ren = recitator, voordrager.
- rezitte'eren**, *schw.* (h.) = reciteeren.
- Rhabar'ber**, m. -s = rabarber.
- Rhabar'bertinktur**, w. = tinktuur van rabarber.
- Rhachiti's**, w. - = rhachitis, engelsche ziekte.
- Rhapsode**, m. -n, -n = rapsode, rondtrekkend zanger, voordrager van epische gedichten (in 't bijz. bij de Grieken).
- Rhapsodie**, w. -, -n = rapsodie, door een rapsode voorgedragen gedicht of fragment; (muz.) fantazie gecomponeerd op volksmelodieën.
- rhapsodisch** = rapsodisch.
- Rhapsodist'**, m. -en, -en = rapsodist, samenvoeger van rapsodieën.
- Rhätien**, zie *Rätien*.
- Rhe'be**, zie *Reebe*.
- Rhein**, m. -(e)s = Rijn.
- rheinab'märt's** = den Rijn af.
- Rhein'ansicht**, w. = gezicht op of aan den Rijn.
- Rhein'armee**, w.; **brücke**, w.; **bund**, m. = Rijnleger; -brug; -verbond.
- Rhein'fahrt**, w. = Rijnvaart.
- Rhein'fall**, m. = waterval in den Rijn.
- Rhein'festung**, w.; **gau**, m. u. f.; **gegend**, w. = Rijnvesting; -gau; -streek.
- Rhein'graf**, m.; **grenze**, w. = Rijngraaf; -grens.
- rhe'nisch** = Rijnsch, van of aan den Rijn, Rijn ...
- Rhein'laube**, *Bl.* = Rijnlanden.
- Rhein'länder**, m. -s, - = Rijnlander; Rheinländer (een polka).
- rhein'ländisch** = Rijnländsch, Rijnsch.
- Rhein'mündung**, w.; **pfalz**, w.; **preußen**, f. = Rijnmond; -palts; --Pruisen.
- Rhein'provinz**, w.; **reise**, w.; **schiffahrt**, w. = Rijnprovincie; -reis; -vaart.
- Rhein'strom**, m.; **tal**, f.; **ufer**, f.; **wein**, m. = Rijnstroom; -dal; -oever; -wijn.
- rhe'nisch** = Rijnsch.
- Rheome'ter**, f. (u. m.) -s, - = rheometer, stroommeter.
- Rhetor**, m. -s, ..to'ren = rhetor, redenaar, leeraar in de welsprekendheid.
- Rhetor'ik**, w. - = rhetorika, stijlleur, redekunst.
- Rhetoriker**, m. -s, - = rhetoricus.
- rhetor'isch** = rhetorisch, den stijl de welsprekendheid betreffend, met redekunstigen tool voorzien.
- rheuma'tisch** = rumatisch.
- Rheumatis'mus**, m. - = rumatisme.
- Rhino'ceros**, **Rhino'zeros**, f. - u. -fe, - u. -fe = rhinoceros.
- Rhodier**, m. -s, - = Rhodiër.
- rhodisch** = Rhodisch.
- Rhodobendron**, f. -s, ..dren = rhododendron.
- Rhodus**, f. = Rhodus.
- rhombisch** = rhombisch, ruitvormig.
- Rhomboid'ber**, f. -s, - = rhomboider, scheeve kubus.
- Rhomboid'**, f. -(e)s, -e = rhomboider, scheefhoekig parallelogram.
- Rhombus**, m. -, ..ben = rhombus, ruit.
- Rhön**, w. = Rhön(gebergte).
- Rhone**, w. = Rhone.
- Rhyth'mik**, w. - = rhythmiek, leer van vers-, muziek-, dansmaat.
- rhyth'misch** = rhythmisch, gelijkmatig ingedeeld; wat de maatdeeling betreft.
- Rhyth'mus**, m. - = rhythmus, gelijkmatige indeeling, vers-, muziek-, dansmaat.
- rib'ben**, *schw.* (h.) = (vlas) repelen.
- Richt'baum**, m. = paal met een katrol, hijschpaal.
- Richt'beil**, f. = beulsbijl.
- Richt'blei**, f. = schietlood, paslood.
- Richt'bier**, f. = feestbier (voor de timmerlui, zie onder *richten*).
- Richt'blok**, m. = blok (bij 't onthoofden).
- Richt'e**, w. - = rechte lijn, goede richting; in die R. brengen = recht zetten, in orde brengen; in die R. kommen = in orde komen; die R. gehn = den kortsten weg gaan; in die R. (gehn) = rechtuit.
- richt'en**, *schw.* (h.) = recht maken, richten; rechtspreken, oordeelen, veroordeelen, [te-rechtstellen]; ein Haus r. = 't houtwerk stellen, *vandaar*: heute wird gerichtet = vandaag vieren de timmerlui feest, omdat het houtwerk gesteld is; vandaag komt 't huis

onder de kap; (bas Zimmer, bas Bett) in orde maken; ins Wert r. = in 't werk stellen; em. zu Schanden r. = iets vernielen, bederven; (eine Uhr) gelijk zetten; Fragen an einen r. = tot iem. richten; (etnen Schanden) terecht brengen, herstellen; (Fällen, Schlingen) zetten; sich nach einem, nach den Umständen r. = zich naar iem., naar de omstandigheden richten, schikken; richt euch! = richten! sich auf einen r. = zich gereed maken om iem. te ontvangen; zie ook Augenmerk.

Richt'er, m. -s, - = rechter; richter (van de kanonnen bijv.); bas Buch der R. = het Boek der Richteren; wo kein Kläger ist, da ist kein R. = geen klager, geen rechter.

Richt'eramt, f. = rechterambt, rechterlijke waardigheid.

Richt'erin, w. -, -nen = (vrouwelijke) rechter, rechteres.

Richt'erkollegium, f. = rechterscollege.

richt'ertich = rechterlijk.

Richt'erspruch, m. = vonnis, oordeel.

Richt'ersstand, m. = rechterlijke stand.

Richt'erstuhl, m. = rechterstoel, rechtbank.

Richt'fest, f. = timmermansfeest (als 't houtwerk van een huis gesteld is, vgl. richten).

Richt'haus, f. = rechthuis.

Richt'holz, f. = richthout.

richt'ig = recht, juist, in orde, waar, echt, werkelijk; die richtige Mitte = het juiste midden; hier ist's nicht r. = 't is hier niet plus; mit ihm ist es nicht r. = hij is niet goed bij 't hoofd; r.! = goed! of juist! of afgesproken! und r.! = en jawell die Sache r. machen = 't gelag betalen; eine Rechnung r. machen = vereffenen; ein richtiger Holländer = een echte, typische H.; die Uhr geht r. = gaat gelijk, precies; r., da kommt er = zoowaar, daar komt hij.

Richt'igbefunden, f., **Richt'igbefund**, m. = accoordbevinding.

Richt'igkeit, w. - = juistheid, nauwkeurigheid; das hat seine R. = dat is wel waar of wel juist; in R. bringen, sein = in orde brengen, zijn.

Richt'heil, m. = stelig (om 't kanon te richten).

Richt'blok, m. = blok (bij 't onthoofden).

Richt'born, f. = korrel (aan 't geweer).

Richt'kranz, m. = krans bij 't timmermansfeest, als 't houtwerk gesteld is, vgl. richten.

Richt'leisten, m. = leest (om den schoen een bepaalden vorm te geven).

Richt'maß, f. = ijkmaat, legger.

Richt'platz, m. = gerechtsplaats.

Richt'schacht, m. = loodrechte mijnput.

Richt'scheit, f. = rijlat, rij, liniaal.

Richt'schmauß, m. = maaltijd bij 't Richt'fest.

Richt'schnur, w. = richtkoord; fig. richtsnoer.

Richt'schwert, f. = zwaard der gerechtigheid, beulzwaard.

Richt'statt, -stätte, w. = gerechtsplaats.

Richt'steig, m. = grenspad (tusschen akkers); rechte korte weg, bijpad.

Richt'straße, w. = hoofdweg.

Richt'stuhl, m. = rechterstoel; stoel van den veroordeelde, die door 't zwaard onthoofd moest worden.

Richt'tung, w. -, -en = richting; in gerader R. = in rechte lijn, rechtuit.

Richt'tungslinie, w. = richtlijn; gedragslijn.

Richt'tungswinkel, m. = elevatiehoek.

Richt'wage, w. = waterpas, paslood.

Richt'weg, m. = kortere weg.

Richt'wästel, zie Richt'wästel.

Richte, m. -, -n = hinde, reegeit.

Ridifil', m. u. f. -(e)s, -s = reticule, werktasch.

Ried'büchse, w. = reukdoosje, lodereindoosje.

ried'en, ft. (h.) (ich rieche; roch; rüde; rieche! gerochen) = ruiken, rieken, [rooken]; er hat den Braten gerochen = lont geroken; ich kann den Menschen nicht r. = ik kan hem niet luchten; einem etw. zu r. geben = iem. iets onder zijn neus duwen; [der Ofen riecht = de kachel rookt].

Rie'her, m. -s, - = ruiker, wie ruikt; neus; er ist ein feiner R. = hij heeft een fijnen neus, is een looze vos; er hat einen guten R. = een grooten neus.

Ried'fläschchen, f.; **stiffen**, f. = reuk||fleschje; -kussen.

Ried'falg, f. = vlugzout.

Ried'wasser, f. = reukwater.

Ried, f. -(e)s, -e = riet, -gras, -land, moeras.

Ried'gras, f. = zegge.

Riefe, w. -, -n = groeve, canelure.

riefeln, **rief'en**, zie reifeln.

Rie'ge, w. -, -n = rij, afdeling gymnasten.

Rie'gel, m. -s, - = grendel; (verbindend) dwarshout (in den vakbouw); trens (tegen 't inscheuren); kleerehanger; hinter Schloß und Riegel = achter slot en grendel; bem wollen wir einen R. borstheben = daar zullen we een stokje voor steken, een schotje voor schieten.

riefeln, schw. (h.) = grendelen.

Rie'gelschloß, f. = grendelslot.

Rie'men, m. -s, - = riem (leeren r. en roeir.); zie Haut.

Rie'menschläger, m. = gordelmaker.

Rie'menscher, m. = sluwe kerel, leeperd, goochelaar.

Rie'mentwert, f. = riem-, lederwerk.

Rie'mer, m. -s, - = gordel-, zadelmaker.

Rie'mermeister, f. = schaaf-, schraapmes.

Ries, f. -es, -e = riem (papier).

I. **Riefe**, m. -n, -n = reus.

II. **Riefe**, w. -, -n = gladde baan, houtbaan (aan de berghelling voor houtsleden).

III. **Riefe**: nach Adam R. = volgens Bartjes.

Riefelfeld, f. = irrigatieveld, -park.

riefeln, schw. (h.) = ruischen, vloeien, stroomen; (bon Rächen) ruischen, kabbelen, murmelen; es riefelt = ook: 't stofhagelt; Angst riefelt ihm durch Mark und Bein = angst huivert hem door merg en been.

Riefen, w. zie Riefe II.

Riefenarbeit, w. = reuzewerk, -arbeid, reusachtig werk.

riefenartig = reusachtig.

Riefenbau, m. = reusachtig bouwwerk.

Riefengebirge, f. = Reuzegebergte.

Riefengeflecht, f.; **gefalt**, w. = reuze||geslacht; -gestalte.

riefen||gleich, -groß, -haft = reusachtig, reusachtig groot, reuzegroot.

Riefen||kampf, m.; **-stöß**, m.; **-kraft**, w. = reuze||gevecht (of -strijd); -hoofd; -kracht.

Riefen||schlange, w.; **-schritt**, m. = reuze||slang; -schrede (of: -stap).

riefen||stark = reusachtig sterk.

Riefen||stärke, w.; **-werk**, f. = reuze||kracht; -werk (of: reusachtig werk).

rief'ig = reusachtig, geweldig, machtig, kolos-, saal; das freut mich r. = dat doet me machtig

- of kolossaal veel plezier; r. . er Spaß = dolle pret, dolle grap.
- Rie'fin**, w. -, -nen = reuzin.
- Ries'ling**, m. -(e)s, -e = (een druivesoort) riesling.
- Rie'fter**, m. -s, - = lap, stuk (op schoenen e. d.).
- rie'ftein**, f. (h.) = lappen.
- ries'weise** = bij de riem, bij riemen.
- Riet**, zie Ried.
- Riff**, f. -(e)s, -e = rif, klip.
- Riffel**, w. -, -n = repel, vlaskam.
- riffeln**, f. (h.) = repelen, raspen, vijlen, doorhalen, hekelen.
- Riff'birat**, m. = Marokkaansche zeeroover.
- riga'fisch** = van Riga, Riga . . .
- Rig'gen**, Pl. = takelwerk, takelage.
- Rig'gt**, m. = Rigi.
- Rig'gbahn**, w. = Rigi-spoorweg.
- rig'len**, f. (h.) = diep omgraven, van greppels voorzien.
- Rigoris'mus**, m. - = rigorisme, overdreven gestrengheid.
- Rigorist**, m. -en, -en = rigorist, iem. met overgestrengde beginselen.
- rigori'stisch**, **rigorös'**, **rigoros'** = rigoristisch, rigoreus (overdreven streng).
- Rigoro'sum**, f. -s, ..fen u. .fa = rigorosum, streng examen.
- Rij'der** (spr.: *reider*), m. -s, - = (gouden) rijder.
- Rif'chen**, f., **Rife**, w. = Riek, Rieka.
- rif'fettic'ren**, f. (h.) = ricocheteeren.
- Ril'fe**, w. -, -n = groefje, gootje.
- ril'fen**, f. (h.) = groeven, uithollen, rim-pelen.
- Rim** = **Rimeffe**, w. -, -n = remise, wissel- of geldzending.
- Rimef'fenbuch**, f. = remiseboek.
- Rimef'fenwechfel**, m. = wissel, betaalbaar buiten de plaats van den trekker.
- Rind**, f. -(e)s, -er = rund, [landf. a. f. = jong rund]; **dumm wie ein R.** = zoo dom als een os, als een koe.
- Rin'de**, w. -, -n = schors, bast (van boomen), korst (van brood, kaas, ijs).
- rin'denartig** = schors-, bastachtig.
- Rin'derbraten**, m. = gebraden rundvleesch.
- Rin'derherde**, w. = troep, kudde runderen.
- Rin'derhirt**, m. = koeherder.
- Rin'derpest**, w. = runderpest.
- Rind'fleisch**, f. = rundvleesch.
- rin'dig** = met schors of korst bedekt, korstig.
- Rinds'lauge**, f., **blume**, w. = koeieoog (ook de bloem)
- Rinds'braten**, zie **Rin'derbraten**.
- Rinds'leder**, f. = runderle(d)er.
- Rind'vieh**, f. = rundvee; stommeling, ezel.
- Ring**, m. -(e)s, -e = ring (aan den vinger, in de ooren, aan deur of lade, van slangen, van planeten); kring (om 't vuur, om de maan of de zon, om de oogen, aan boomstammen); schakel, schalm; vereeniging, kliek, bent, syndicaat, trust, kartel; [markt]; krijt (kampplaats); du faunst mich um den R. bfeffen = ik heb maling aan je.
- Ring'amfel**, w. = kraagmerel.
- ring'artig** = ringvormig, als een ring.
- Ring'bahn**, w. = ceintuurbaan, ringlijn.
- Ring'el**, m. -s, - = ringetje, krul, lok, ring (bij insecten), ring(vormig gebakje); maat (voor turf of kolen).
- Ring'elblume**, w. = goudsbloem.
- Ring'elgans**, w. = ring(el)gans.
- Rin'gelgedicht**, f. = rondeel.
- Rin'gelhaar**, f. = gekruld haar.
- rin'gelig** = geringd.
- rin'geln**, f. (h.) = krullen, in ringvorm leggen, ringen maken om; (zich) krullen; (Schweine) r. = ringen, ringelen (zwijnen een ring door den neus steken).
- Rin'gelnatter**, w. = ringslang.
- Rin'gelnatter**, **reih(e)n**, m. = rondedans.
- Rin'gelreim**, m. = rondeel, keerrijm.
- Rin'gelrennen**, f. = ringrijden, ringsteken.
- Rin'gelspiel**, f. = draaimolen, mallemolen.
- Rin'gelbinner**, m. = ringelrups.
- Rin'gelstehen**, f. = ringsteken.
- Rin'geltau**, m. = rondedans.
- Rin'geltaube**, w. = houtduif.
- Rin'gelwurm**, m. = ringworm.
- rin'gen**, f. (h.) (ich ringe; rang; ränge; ringe! gerungen) = wringen, worstelen; [luiden, ringen, slingeren]; nach einem Ziele r. = met alle macht naar een doel streven; nach Atem r. = naar adem snakken; eine Kette r. = een keten maken; Schweine r., zie ringeln.
- Rin'ger**, m. -s, - = worstelaar.
- Ring'finger**, m. = ringvinger.
- ring'förmig** = ringvormig.
- Ring'kampf**, m. = worstelstrijd, worsteling, kampgevecht.
- ring'lig** = geringd.
- Ring'mauer**, w. = ringmuur.
- Ring'platz**, m. = worstelperk, kampplaats.
- ring's**, **ring'sum'**, **ring'sumher'** = rondom, in 't rond.
- Ring'wechfel**, m. = wisseling van ringen.
- ring'weise** = in ringen, ringvormig, kring-vormig, in een kring.
- Rin'fe**, w. -, -n; **Rin'fen**, m. -s, - = ronde gesp, ring (als houvast, om een paal).
- Rin'ne**, w. -, -n = goot, (regen)pijp, loop, groeve (in zuilen), sleuf, aarden goot (bij het gieten van klokken e. d.).
- rin'nen**, f. (f.) (ich rinne; rann; ränne; rinne! geronnen) = (langzaam) vloeien, stroomen, loopen; r., (h.) = (Zäffer) lekken; (Herzen, Augen) drui-pen.
- rin'nenförmig** = gootvormig.
- Rinn'fal**, f. -(e)s, -e = bed, bedding; *soms ook*: geul, beekje, rivierarm.
- Rinn'stein**, m. = (straat)goot; gootsteen; druipsteen (onder de goot).
- Rip'pe**, w. -, -n = rib, ribbe; ich fann (mir) das Geld nicht aus den Rippen schmeißen, ich mißgen = niet van 't lichaam snijden; einem etw. in die Rippen schmeißen, staßen = iem. omkoo-pen; das Geld durch die Rippen schwiß-gen = verbrassen.
- rip'pen**, f. (h.) = ribben; gerippt = geribd.
- Rip'penbruch**, m.; **fell**, f.; **fellentzündung**, w. = ribbebreuk; -vlies; -vliesontsteking (pleuris).
- Rip'penbein**, f. = varkensribbetje, -kotelet, rippespeer.
- Rip'penstich**, m. = stomp (in de ribben, in de zij).
- Rip'penstück**, f. = ribstuk.
- Rip'penweh**, f. = pijn in de zijde, pleuris.
- Rips**, m. -es = rips.
- rips'rap** = snipsnap, vlug.
- Risalit'**, m. -(e)s, -e = uitbouw (aan de voorzijde).
- risch** = vlug, recht(op); risch rasch! = gauw, gauw!
- Ris'e**, w. -, -n = lange sluier, voile.
- Ris'fo**, f. -s, -s = risico, gevaar; das

übernehme ich auf mein R. = neem ik op mijn risico.
riřtant' = geriskeerd, gevaarlijk, gewaagd.
riřtaren, řm. (ř.) = riskeeren, wagen.
riřpe, w. -, -n = rist, pluim, bloemtrosje.
riřpenförmig = pluim-, ristvormig.
riř, m. řiřeř, řiře = scheur, barst, reet, spleet, breuk; scheuring, tweedracht; schets, ontwerp, plan, teekening; (an der řingel) ruk; vor ben ř. treten = in de bres springen, opkomen voor; [er befommt řiře = hij krijgt slaag; řiře = ook: grappen, streken].
riřřig = gescheurd, gebarsten, vol scheuren en barsten, springende (handen).
riřř, m. -eř, -e = wreef, handrug, handgewricht, schoft (van een paard).
riřře, zie řiřře.
riřřand'no = ritardando, langzamer.
riřřornell, ř. -(e)ř, -e = ritornel, refrain; klein Ital. volkslied.
riřřraf'e, w. -, -n = herwissel.
riřř, m. -(e)ř, -e = rit (te paard); in einem ř. ob auf einen ř. = ineens; alle ř. = telkens.
riřřter, m. -ř, - = ridder; irrender, fahrender ř. = dolende ridder; ř. ohne řürcht und Tadel = r. zonder vrees of blaam; ř. von der traurigen Geřalt = r. van de droevige figuur; ř. von der Tadel = r. van de naald, kleermaker; ř. vom Geiřte = voorvechter der wetenschap; an einem zum ř. werden = iem. de baas zijn; arme ř. = arme ridders, wentelteefjes.
riřřterafademie, w. = akademie voor adellijke jonge lieden, ridderakademie.
riřřter'alter, ř.; -brauch, m.; -buch, ř.; -burg, w. = ridderřtijd; -gebruik; -boek (of -roman); -burch.
riřřter'dienst, m.; -epoř, ř.; -geřiřliġht, ř. = ridderřdienst; -epos; -geslacht.
riřřter'gut, ř.; -hof, m.; -kreuz, ř.; -lehen, ř. = ridderřgoed (heerlijkheid); -hof (-kasteel); -kruis; -leen.
riřřterliġh = ridderliġk, dapper, moedig.
riřřterliġhfeit, w. = ridderliġkheid.
riřřtermantel, m. = riddermantel.
riřřtern, řm. (ř.) = ridders.
riřřtermäřřig = ridderliġk, als ridder.
riřřter'orden, m.; -pflicht, w.; -roman, m.; -saal, m. = ridderřorde; -plicht; -roman; -zaal.
riřřtersġhaft, w. = ridderschap; ridderliġkheid, adel.
riřřtersġhaftliġh = van de ridderschap, adellijk.
riřřter'schild, m.; -řlag, m.; -řhule, w. = ridderřschild; -řlag; -akademie (of -school).
riřřter'schwert, ř.; -řinn, m.; -řtite, w. = ridderřzwaard; -geest; -gebruik.
riřřter'siġh, m.; -řpiel, ř.; -řporn, m. = ridderřslot; -řpel (tournoo); -řpoor (ook de plant).
riřřter'smann, m. = ridder.
riřřter'stand, m.; -řracht, w.; -řreue, w. = ridderřstand; -dracht (-kleeding); -řrouw.
riřřter'tum, ř.; -řwefen, ř.; -řwort, ř. = ridderřschap (of -stand); -řwezen; -řwoord.
riřřterwürde, w. = ridderliġke waardigheid.
riřřterzeit, w. = riddertijd.
riřřřingř = řhrjlings, te paard.
riřřřmeister, m. = ritmeester, cavaleriekapitein.
Ritual, ř. -(e)ř, -e = ritueel, ritueel, 't geheel van godsdienstige gebruiken.
Ritualist, m. -en, -en = ritualist, kenner van 't ritueel.
rituell = ritueel, van den ritus.

Riřtus, m. -, řiten u. - = ritus, gebruik.
Riř, m. -eř, -e; řiřře, w. -, -n = spleet, gleuf, scheur, barst, naad, schram, kras, schrap.
riřřen, řm. (ř.) = krassen, schrappen, insnijden, (de huid) schrammen, schaven.
riřřensġheber, m. = railschoonmaker.
riřřerlein, ř. -(e)ř, - = schrammetje.
riřřrař = risras.
Rival, m. -(e)ř, u. -en, -e(n) = rivaal, mededinger, medeminnaar.
rivaliřřen, řm. (ř.) = rivalizeeren, wedijveren.
Rivaliřřtät, m. -, -en = rivaliteit, ijverzucht; wedijver.
Riviř'ra, w. - = Riviřra (bij Genua).
riřřinuli, ř. = ricinusolie, wonderolie.
R.Ř. (= řeiġřmart).
Roaf'beef (spr.: roostbief), ř. -ř, -ř = roastbeef.
Rob'be, w. -, -n = rob, zeehond.
Rob'ben'fang, m.; -řell, ř.; -řleifř, ř.; -řřlag, m. = robbeřvangst (of -jacht); -vel; -vleesch; -jacht (-vangst).
Rob'ber, m. -ř, - = robber (in 't whistspel).
Rob'be, w. -, -n = robe, (staatsie)kleed, japon.
Rob'bert, m. = Robbert.
Roborit, ř. -(e)ř = roboriet (een ontplofingsstof).
[Robot], w. -, -en; **R.**, m. -(e)ř, -e = (oftd.) heeredienst; er hat dem Teufel etne ř. gemacht = hij heeft zich voor louter niemendal ingespannen].
Roburit, zie Roborit.
robust = robuust, stevig, krachtig.
Rocha'de, w. -, -n = rokade.
I. Ro'she, m. -n, -n = (in 't schaakspel) kasteel, toren.
II. Ro'she, m. -nř, -n = rog (een visch).
ro'sheln, řm. (ř.) = rochelen, zwaar ademen.
Ro'shen, m. -ř, - = rog (visch).
ro'sh'en, řm. (ř.) = rokeeren (in 't schaakspel).
Rok, m. -(e)ř, řöře = (vrouwe)rok, jas, overjas; bembekleding (van een dijk); bunter ř. = soldatepak; er hat etnen ř. auřgeřogen = een rokje uitgetrokken, is mager geworden; ř. wie řoře = lood om oud ijer.
Röřřen, ř. -ř, - = rokje, jasje.
Rokfelor, m. -(e)ř, -e = regenmantel, -jas.
Röřřen, m. -ř, - = (spin)rok, rokken; er hat noch Berg am ř. = er ligt voor hem nog wat in 't vat; řie řpinnen an einem ř. = trekken één lijntje.
Rok'falte, w.; -řutter, ř. = plooi in rok of jas; voering van r. of j.
rokie'ren, řm. (ř.) = rokeeren.
Rok'řřok, m.; -řafře, w. = jas- of rokřpand; -zak.
I. [Rö'del], m. u. w. = lijst, register].
II. Rö'del, m. -ř, - = rodelslee.
Ro'deland, ř. = pas ontgonnen land, ontginning.
Ro'delbahn, w. = rodelbaan, sleebaan.
ro'deln, řm. (ř.) = rodelen, van de bergheiling afleeën (op daartoe ingerichte sleeën).
ro'den, řm. (ř.) = wieden, van onkruid zuiveren, ontginnen.
Rö'derich, m. = Roderik.
Rodomonta'de, w. -, -n = rodomontade, opsnijderij, gezwets, pocherij.
Ro'dung, w. -, -en = ontginning.
Roef (spr.: roof), m. u. ř. -(e)ř, -e = roef, kooi.
[ro'ġel = los].

Ro'gen, m. -s, - = (visch)kuit.
Ro'g(e)ner, m. -s, -; **Ro'genfisch**, m. = kuitcr, kuitvisch.
Roggen, m. -s = rogge.
Roggen|brot, f.; **-mehl**, f.; **-stroh**, f. = rogge|brood; -meel; -stroo.
[rog]lich = wankelend, beweeglijk, wakker].
Rog'ner, zie Rogener.
roh = rauw of rouw (nl. ongekoekt, ontobereid; Braten, Eier, Rüben, Obst); ontveld; **roh** v. liegen = (zich) doorliggen; ruw (niet bewerkt; Stoffe, Eisen; niet behouwen; Stein; niet afgewerkt; Entwurf, Bauwerk; onbeschaafd; Volk; ongemanierd; Mensch, Vög; niets ontziend; Hand); (Bier) niet bereiden; (Bücher) nog niet ingenaaid, los.
Roh'sau, m. = ruw metselwerk.
Roh'bilanz, w. = proefbalans.
Roh'einnahme, w. = bruto ontvangst.
Roh'eisen, f. = ruw ijzer.
Roh'eit, w. -, -en = ruwheid, ongemanierdheid, onbeschaafdheid, grofheid.
Roh'erkis, m.; **-ertrag**, m.; **-gewicht**, f. = bruto ontvangst; br. opbrengst; br. gewicht.
Roh'gewinn, m. = bruto winst.
Roh'leder, f.; **-material**, f.; **-produkt**, f. = ruw led(er); r. materiaal (grondstof); r. produkt.
Rohr, f. -(e)s, -e = riet, bies, rotting, pijp, buis, sluit, roer (van een pijp), loop (van een geweer), (vuur)roer; Spaansches R. = Spaansch riet, rotting; mer im R. **ragt**, **schnidet sich** **Wetfen** = wie in 't riet ziet, kan pijpen snijden; wie bij 't vuur zit, warmt zich 't best.
rohr'artig = rietachtig.
Rohr'chen, f. -s, - = rietje, buisje, pijpje enz.
Rohr'dach, f. = rieten dak.
Rohr'dicht, f. = riet, rietbosch.
Rohr'dommel, w. -, -n = roerdomp.
Rohr'drossel, w. = rietlijster.
Roh're, w. -, -n = buis, pijp.
roh'ren, **schw.** (h.) = schreeuwen, brullen, huilen, schreien.
roh'renförmig = buisvormig.
roh'renlegung, w. = 't leggen van buizen.
roh'renleitung, w. = leiding, pipleiding.
roh'renmeister, m. = opzichter van de leiding.
Rohr'flechte, w. = rieten vlechtwerk, mat.
Rohr'führer, m. = pijngast, lulleman.
Rohr'flöte, w.; **-gebüsch**, f.; **-gesticht**, f. = riet|sluit (of: schalmel); -bosch; -mat (of: rieten vlechtwerk).
Roh'r'icht, f. -(e)s, -e = riet, biezen, rietland.
roh'r'icht, **roh'rig** = met riet begroeid, riet...
Rohr'karpfen, m. = rietvoorn.
Rohr'kolben, m. = lischdodde.
Rohr'pfeife, w. = rieten sluit, schalmel; schoorsteenpijp.
Rohr'post, w. = luchtdrukpost (door ondergrondsche buizen).
Rohr'rüchlaufafette, w. = kanonterugloop-afsluit.
Rohr'ränger, m. = rietzanger, karkiet.
Rohr'schiff, f. = schelfriet, biezen.
Rohr'schneid, m. = geweerloopmaker.
Rohr'schnepe, w. = rietsnep, -snip.
Rohr'spax, m. = rietmusch; er **schimpft** wie ein R. = hij scheldt als een vischwijf.
Rohr'sperling, m. = rietmusch.
Rohr'stok, m.; **-stuhl**, m. = rieten stok (of: rotting); rieten stoel.
Rohr'trog, m. = leidingbak.
Rohr'waffer, f. = leidingwater; wegblijven,

ausbleiben wie R. = plotseling, zonder bekende reden wegblijven.
Rohr'zucker, m. = rietsuiker.
Roh'zucht, m.; **-stoff**, m. (-waren, R.); **-zucker**, m. = ruw (of: Duitsch) staal; ruwe stof (grondstof); r. suiker.
ro'jen, **schw.** (h.) = roeien, peilen.
Ro'foko, f. -s = rokoko.
Ro'fotofil, m. = rokoko(stijl).
Ro'land, m. = Roland.
Ro'landslied, f. = Rolandslied.
Ro'l'aden, m. = jaloezie, vensterblind.
Ro'l'brücke, w. = rolbrug.
Ro'l'dien, f. -s, - = rolletje, (garen)klosje.
Ro'l'dienst, m. = slaaperij.
Ro'l'e, w. -, -n = rol, oorkonde, register, lijst; (speel)rol of partij; rol (in een katrol); wals; mangel (voor de wasch), mangelkamer; klos (om garen op te winden); er fiel aus der R. = uit zijn rol.
ro'l'en, **schw.** (h.) = rollen, oprollen, (linnen) mangelen; (Güter) met den rolwagen vervoeren; die Augen r. = met de ogen rollen; (vom Meer) hol staan; (vom Donner) rollen, grommen, rommelen; r., (f.) = rollen, wendelen, voortrollen; eine rollende Unterhaltung = een vlottend onderhoud.
Ro'l'enbeziehung, w. = rolverdeling, bezetting van de rollen.
ro'l'enförmig = rol-, cilindervormig.
Ro'l'er, m. -s, - = (tabak)roller; mangelaar.
Ro'l'führer, m., **-unternehmer**, m. = slaaper.
Ro'l'geld, f. = slaapgeld, -loon.
Ro'l'hering, m. = rolmops.
Ro'l'holz, f. = mangelrol, rol, rolhout.
Ro'l'hammer, w. = mangelkamer.
Ro'l'knecht, m. = slaaper, slaapersknecht.
Ro'l'kuchen, m. = ijzerkoekje.
Ro'l'l'aden, zie Rol'l'aden.
Ro'l'maschine, w. = mangel.
Ro'l'mops, m. = rolmops; jongen, die bij een slaaperswagen oppast.
Ro'l'schuh, m.; **-stuhl**, m.; **-tabak**, m. = rol'schaats; -stoel; -tabak.
Ro'l'wagen, m. = rol-, slaaperswagen, rolstoel.
Rom, f. = Rome; R. ist nicht in (an) einem Tage erbaut (gebaut) worden = Keulen en Aken zijn niet op één dag gebouwd; alle Wege führen nach R. = alle wegen leiden naar Rome.
Romag'na (spr.: ..manja), w. = Romanja.
Roman', m. -(e)s, -e = roman.
Roman'cier (spr.: ..mäsië) m. -s, -s = romancier.
Roman'dichter, m. = romandichter, -schrijver.
roman'haff = romanachtig, romanesk.
Roman'held, m. = romanheld.
roman'isch = Romaansch.
Roman'ist, m. -en, -en = romanist, kenner van de Romaansche talen, van 't Romeinsche recht.
Roman'lefer, m.; **-schreiber** (od. **-schriftsteller**), m.; **-stil**, m. = roman|lezer; -schrijver; -stijl.
Roman'tik, w. - = romantiek, kunst in den smaak van de middeleeuwen, fantastisch-dichterlijke kunst.
Roman'tiker, m. -s, - = romantikus.
roman'tisch = romantisch, poëtisch, fantastisch, grillig.
Roma'nus, m. = Romein.
Roman'ze, w. -, -n = romance, episch gedicht in liedvorm.

Romanzero, m. -s, -s = romancebundel; romancedichter, -zanger.
Römer, m. -s, - = Romein; roemer; Römer (Raadhuis en Raadhuisplein in Frankfort).
Römerherrschafft, w. = Romeinsche heerschappij, R. overheersching.
Römerin, m. -, -nen = Romeinsche.
Römerreich, f. = 't Romeinsche rijk.
Römerzug, m. = Italiaansche veldtocht.
römissh = Romeinsch, roomsch.
Röm'ling, m. -(e)s, -e = ultramontaan.
Ronde, w. -, -n = ronde, patrouille.
Rondell, zie Rundell.
Rondo, f. -s, -s = rondo, rondeel, keerrijm, rondzang.
Roos, zie Roef.
roren, zie röhren.
 I. ro'fa = roze.
 II. ro'fa, w. = Roza, Roosje.
rosafarben, ro'safarbig = roze, rozakleurig.
Rosa'lia, Rosa'lie, w. = Rozalie.
Rosamun'be, w. = Rozamonde, Rozemond.
rösch = hard gebakken, bros, croquant.
Röschen, f. -s, - = roosje, rozet; Roosje, Rozet.
Ro'se, w. -, -n = roos (bloem, van 't kompas, ziekte), rozet; er ist nicht auf Rosen gebettet = hij wandelt niet op rozen; unter der R. = onder de roos, in 't geheim; zie Dorn.
ro'senartig = roosachtig.
Ro'senblatt, f.; -busch, m. = roze|blad; -struik.
Ro'senborn, m. = eglantier, wilde roos.
Ro'senbust, m.; -essig, m. = roze|geur; -azijn (of: -edik).
Ro'senfarbe, w. = rooskleur, roze.
rosenfarben, ro'senfarbig = rooskleurig, roze.
Ro'senfest, f.; -garten, m.; -hain, m. = roze|feest; -tuin; -bosch(je).
Ro'senheide, w.; -holz, f.; -honig, m. = roze|haag; -hout; -honing.
Ro'senfäfer, m. = gouden tor, goudkever, -haantje.
Ro'senfranz, m. = rozekrans, paternoster.
Ro'senlobl, m. = spruitkool, sprutjes.
Ro'senfrenzer, m. = rozekruiser (lid van een Duitsch geheim genootschap in de 17de eeuw).
Ro'senfried, m. = oorlog van de Witte en de Rode Roos.
Ro'senlippen, Pl.: -mädchen, f.; -monat, m.; -montag, m.; -mund, m. = roze|lippen; -meisje (-maagd); -maand; -maandag (na-zondag, glanspunt van 't Rijnsche karneval); -mond.
Ro'senobel, m. -s, - = rozenobel (oude Eng. gouden munt).
Ro'senöl, f. = rozeolie.
ro'senrot = rozerood, roze.
Ro'sensalbe, w.; -sonntag, m.; -stoch (od. -streich), m. = roze|zalf; -zondag (zie Lätare); -struik.
Ro'senstrauß, m.; -zwange, w.; -wasser, f. = roze|boeket; -wang; -water.
Ro'senwein, m.; -zeit, w.; -zucker, m. = roze|wijn; -tijd; -suiker.
Rosette, w. -, -n = rozet.
rosicht, ro'sig = rooskleurig, roze; er war in der rosigsten Laune = in 't beste humeur.
Rosinante, w. -, -n = Rozinante, Rossinante ('t paard van Don Quichotte); magere knol.
 I. Ros'ne, w. = Rozine, Roosje.
 II. Ros'ne, w. -, -n = rozijn; fletne R. = krent; er hat große Rosnen im Kopf od. im

Sad = hij doet heel voornaam of hij heeft groote plannen; einem Rosnen in den Kopf setzen = iem. gekke of groote ideeën in 't hoofd brengen.
Ros'nenkloß, m. = poffer met rozijnen.
Ros'nentuchen, m. = krentekoek.
Ros'marin', m. -(e)s = rosmarijn, roze-marijn.
Ros'marin'heide, w. = rotsbes.
 I. Ros', f. Ros'es, Ros'se = ros, (in 't Oberd. 't gewone woord voor:) paard; er zählt das R. am Schwanz (auf) = hij pakt de zaak verkeerd aan; auf hohem R. sitzen = hoog te paard zitten; verwaand zijn.
 II. Ros' (spr.: roos), f. -es, -e = honigraat.
Ros'apfel, m. = paardevijg.
Ros'arzt, m. = paardedokter, veearts.
Ros'ebändiger, m. = paardetemmer.
Ros'bremse, w. = paardevlieg, horzel.
Ros'fel, f. -s, - = paardje, paard; (soms in 't schaakspel voor Springer).
Ros'felsprung, m. = paardesprong (in 't schaakspel).
Ros'fliege, w. = paardevlieg.
Ros'haar, f.; -handel, m.; -händler, m. = paardelhaar; -handel; -koopster.
ros'haren = paardeharen.
Ros'hafer, m. = mestkever.
Ros'hamm, m. = roskam, paardekoopster.
Ros'kastanie, w. = paardekastanje, wilde kastanje.
Ros'kur, w. = paardekuur.
Ros'lein, f. -(e)s, - = paardje.
Ros'mühle, w. = rosmolen.
Ros'schlächter, m.; -schlächterein, w.; -schweiß, m.; -täufcher, m. = paardel|slachter; -slachterij; -staart; -tuischer (of: -koopster).
Ros'strappe, w. = Rosstrappe (indruk van een paardshoef, naam van een rots in den Harz bij de Bode).
 I. Ros't (spr.: rost), m. -es = roest (op metaal, in 't koren en op planten en vruchten).
 II. Ros't (spr.: roost), m. -es, -e = rooster.
Ros'tbeef, zie Roastbeef.
Ros'tbraten, m. = geroosterd vleesch, karbonade.
Rös'te, w. -, -n = 't roten, de root (rotten of weken van vlas of hennep), root(plaats).
ros'ten, schw. (h. u. f.) = roesten; alte Liebe rostet nicht = oude liefde roest niet; wer rostet, der rostet = rust roest.
ros'ten, schw. (h.) = roosten, roosteren; drogen, (koffie) branden; (hennep, vlas) roten, reuten, rotten.
Ros'tfarbe, w. = roestkleur.
ros'tfarben = roestkleurig.
Ros'tfleck, m. = roestvlek.
ros'tfleckig = met roestvlekken.
ros'tig = roestig, geroest; verroest, oud; (Witz) afgezaagd; (Stehle) rauw, heesch.
Ros'tung, w. - = roostering, 't roosten, roosteren; (van hennep, vlas) roting, reuting, rotting.
 I. rot (rüter u. roter) = rood, (van 't haar) ros, rossig; feinen roten Keller = geen rooien duit; rote Erde = roode aarde, roodaarde, Westfalen; zie Rahn.
 II. Rot, f. = rood, blanketsel; R. auflegen = blanketten.
Ro'ta, w. - = rota, hoogste pauselijke recht-bank.
ror'aderig = roodaderig, roodgeaderd.
Rotang, m. -(e)s = rotan, rotting.

Rotation, w. —, —en = rotatie, draaiing om de as.
Rotauge, f. = rood oog (persoon en visch), voorn.
rotbädig = roodwangig.
Rotbart, m. = roodbaard.
rotbärtig = met rooden of rossen baard.
rotbraun = roodbruin.
Rotbuche, m.; **-Dorn**, m. = roode beuk; r. meidoorn.
Rotdröffel, w. = bruinroode lijster, vjgebijter.
Röte, w. — = (roode) kleur, blos; roodheid, rosachtigheid; meekrap.
Rotelche, w. = (roode) eik.
Rötcl, m. —s, — = rood potlood, roodaarde.
Rötelerde, w. = roodaarde.
Röteln, Pl. = roode hond.
röten, fchw. (h.) = rood kleuren.
Roterte, w. = roode els.
Rotfärber, m. = roodverver.
Rotfichte, w. = spar.
Rotfink, m. = bloedvink.
Rotfisch, m. = een soort zalm, appelforel.
rotfledig = roodgevekt.
rotgar = (voldoende) gelooid.
rotgelb = roodgeel, roodachtig geel.
Rotgerber, m. = looier.
Rotgerberei, w. = looierij.
rotgestreift = roodgestreept.
Rotgießer, m. = roodgieter.
rotglühend = roodgloeïend.
Rotglühhitze, w. = roodgloeïhitte.
Rotgold, f. = koper-goud.
Rotguld, m. = tombak, spinsbek, rood koper.
rothaarig = roodharig.
Rothaut, w. = roodhuid.
Rotbirsch, m. = edelhart.
Rotholz, f. = Fernambuk-, braziliehout.
rotieren, fchw. (h.) = roteeren, zich om zijn as draaien als een rad.
Rotkäppchen, f.; **-schchen**, f. = rood|kapje; -borstje.
Rotkohl, m. = roode kool.
Rotkopf, m. = roodkop, roodkopje (naam voor personen, visschen en vogels).
rotköpfig = roodharig.
Rotkraut, f. = roode kool.
Rotkupfer, f. = rood koper.
Rotlauf, m. = (bel)roos, roode loop.
rötlich = roodachtig, rossig.
Rotliegende, f. = onderste laag rood gesteente, dat geen erts meer bevat.
Rötling, m. —(e)s, —e = roodstaartje; rood oog (een visch); (een) zwam, roodeappel(soort).
rotnafig = roodneuzig.
Rotschmelz, m. = tureluur.
Rotschimmel, m. = roodschimmel.
Rotschmied, m. = kopersmid.
Rotschwanz, m.; **-schwänzchen**, f.; **-schicht**, m.; **-span**, m.; **-stein**, m. = rood|staart; -staartje; -e wijn; -steen.
Rotstift, w. = rood potlood.
rotstreffig = roodgestreept.
Rotstuch, w. = mazelen, roode hond, waterpokken e. d.
Rottaune, w. = spar.
Rotte, w. —, —n = rot, bende, troep, peloton, aanhang; die R. Korah = de bende van Korah.
rotten, fchw. (h.) = in rotten brengen, samenrotten; rotten, verrotten; uitrooien.

rötten, fchw. (h.) = rotten, reuten, weeken (van vlas, hennep).
Rottaufmarsch, m. = 't optrekken in rotten.
Rottefeuer, f. = rottevuur, pelotonvuur.
Rotteführer, m. = rotmeester.
Rottegeist, m. = kliekgeest, partijgeest.
rotteweise = in troepen, in benden; in rotten, rotsgewijze.
rottieren sich, fchw. (h.) = samenrotten; zich in rotten afdeelen, scharen.
Rotunde, w. —, —n = rotonde, rondbouw.
rotwangig = roodwangig.
Rotwein, m. = roode wijn.
Rotwelsch, f. —es = dievetaal.
Rotwild, f. = rood wild (herten en reeën).
Rotwurst, w. = bloedworst.
Rotwurz, w. = alkanna; hondstand.
Rotz, m. —es = snot, snotter, snot(ziekte).
rotzig = snotterig snottig.
Rotzkrankheit, w. = snotziekte.
Rotzraße, w. = snotneus.
Rollade (spr.: roe.), w. —, —n = rollade.
Rouleau (spr.: roeloo), f. —s = rolgordijn, jalouzie, markieze.
Roulette, f. —s, —e u. —s; **Roulette**, (spr.: roelet) f. —s, —s = roulette, geluksrad.
rouleeren (spr.: roe...), fchw. (h.) = rouleeren, in omloop zijn.
Route (spr.: roete), w. —, —n = route, weg, reisweg, marsch.
Routine (spr.: roe...), w. — = routine, gewoontehandigheid.
routinier (spr.: roe...) = geroutineerd.
Royalismus, m. —s = royalisme.
royalist, m. —en, —en = royalist.
royalistisch = royalistisch.
Rübe, = Rübzel.
Rübchen, f. —s, — = worteltje, peentje, raapje, knolletje; einem ein R. fhaben = iem. uitsliepen.
Rübe, w. —, —n = raap, (ook: in de dievetaal voor „hoofd"); weiße R. = knol; gelbe R. = wortel, peen; rote R. = beet, biet, kroot; wie Kraut und Rüben = als een warboel, verward.
Rübel, m. —s, — = roebel.
Rübender, m. = rape-, knolle-, beetwortelveld.
rübentartig = raapachtig, knolvormig.
Rübender, m. = beetwortelsniker.
Rübzahl, m. = Rübzahl (genius van 't Renzegebergte).
Rubicon, m. = Rubicon.
Rubin, m. —(e)s, —e = robijn.
Rubinfarbe, w. = robijnkleur.
rubinfarben, -rot = robijnkleurig, -rood.
Rüböl, f. = raapolie.
Rubrik, w. —, —en = rubriek, opschrift, afdeeling, klasse.
rubrizieren, fchw. (h.) = nummeren, duidelijk merken, aantekenen.
Rubrum, f. —s, ..bra = rubriek; inhoud; nummer (voor de indeeling).
Rüb samen, **Rüb fen**, m. —s = raapzaad, koolzaad.
ruchbar = bekend, ruchtbaar; r. werden, [r. sein, machen] = ruchtbaar worden, zijn, maken.
Ruchgras, f. = reukgras.
ruchlos = nietsontziend, goddeloos, laag, snood, eerloos, godvergeten; ein Ruchloser = een onverlaat, ateling.
Ruchlosigkeit, w. — = goddeloosheid, laagheid enz.

[ruchtbar, zie ruchtbar].

Rück, m. —(e)s, —e = ruk; auf einen, mit ob. in einem R. = in een wip, ineens.

Rückanspruch, m. = verhaal, regres.

Rückantwort, m. = repliek; antwoord terug.

Rückäußerung, m. = repliek, wederwoord.

Rückbewegung, m. = rug-achterwaartsche beweging.

rückbezüglich = wederkeerend, wederkeurig.

Rückbleibsel, f. = overblijfsel, bezinksel.

Rückblick, m. = terugblik.

Rückbürge, m. = achterborg, tweede borg.

Rückdampf geben = achteruit stoomen.

Rückdiskontierung, w. = herdiskont.

I. **Rücken**, m. —s, — = rug (eig. en fig.); etw. mit dem R. ansehen müssen = van iets moeten scheiden, genoodzaakt zijn iets te laten varen; sich den R. decken = zich in den rug dekken; einen R. an einem haben = een steun aan iem. hebben; das liegt ihm auf dem R. = drukt hem; einem den R. rücken = iem. sterk maken; einem den R. halten = steunen, verdedigen; er kann mir den R. hinauflaufen = hij kan naar de maan loopen.

II. **rücken** (ruden), ich, (h.) = rukken, trekken, zetten, verplaatsen, verschuiven; (einen Stuhl) verzetten; (den Tisch an die Wand) schuiven; etw. zurecht r. = iets schicken, op zijn plaats zetten; (die Küche) abnehmen; etw. in die Zeitung r. = in de courant plaatsen; etw. in die Ferne r. = iets tot later uitstellen; etw. zum Ziele r. = iets zijn doel doen naderen; mit dem Könige r. = (in 't schaakspel) den koning verzetten; sie rückte mit der Hand = ze bewoog de hand; [ich] r. = komen, gaan, zich voortbewegen; r., (f.) = van plaats veranderen; der Zeiger einer Uhr rückt = beweegt; die Zeit rückt = gaat voort; ein Beamter rückt = wordt beorderd, schuift op; eine Arbeit rückt = vordert; einem auf den Leib od. zu Leibe r. = iem. te lijf gaan; einem auf die Dube r. = iem. op zijn dak komen.

Rückenstein f.; -barre, w. = ruggelgraat; -mergstering.

Rückfendung, w. = parados (een vestingwerk ter dekking in den rug).

Rückenflosse, w.; -halter, m.; -lehne, w.; -marf, f. = rug|vin; -steun; -leuning; -gemerg.

Rückemärker, m. = lijder aan ruggemergstering.

Rückenmarkschwindsucht, -markbarre, w. = ruggemergstering.

Rücken Schild, m.; -schmerz, m.; -seite, w. = rug|schild (van schildpadden); -pijn; -zijde.

rückenständig = rugstandig.

Rückenstück, f.; -wirbel, m. = rug|stuk; -wervel.

Rück Erinnerung, w. = herinnering.

Rück erstattung, w. = teruggave, restitutie.

Rückfahr(t)karte, w. = retourbiljet.

Rückfahrt, w. = terugtocht, -reis, -weg.

Rückfall, m. = wederinstorting (in een ziekte); herhaling (van misdrijf, verkeerdheid); einen R. bekommen = weer instorten.

rückfällig werden = in herhaling vervallen (van iets verkeerd); ein rückfälliger Verbrecher = een recidivist.

Rückflug, m. = eb.

Rückfracht, w. = vracht of lading terug, retourvracht; terugport.

Rückfrage, w. = wedervraag; vraag om nadere inlichting.

Rückfront, w. = achterkant (van huizen).

Rückfuhr, w. = teruggaand rijtuig.

Rückgabe, w. = teruggave.

Rückgang, m. = teruggang, achteruitgang, terugkeer; afbreking (van onderhandelingen); daling (van prijzen, effecten).

rückgängig = teruggaand, (in prijs) dalend; eine Verlobung r. machen = afmaken; (einen Kauf, eine Bestellung) r. machen = te niet doen, ongedaan maken, annuleren; r. werden = afspringen, niet doorgaan.

Rückgängigmachung, w. = koopvernietiging, redhibitie.

Rückgrad, m.; -gradsverkrümmung, w. = ruggel|graad; -gradsverkromming.

Rückgrattier, f. = gewerveld dier.

Rückhalt, m. = rugsteun; terughouding, reserve; ohne R. = rückhaltlos = zonder terughouding, openhartig, vrijuit, onverbloemd, onvoorwaardelijk.

Rückkauf, m. = terugkoop, wederkoop, wederinkoop; afkoop.

rückkauflich = terugkoopbaar, wederinkoopbaar.

Rückkaufgeschäft, f. = zaak van koop met recht van wederinkoop, lommerd.

Rückkaufrecht, f. = recht van wederkoop.

Rückkehr, f.; -kunft, w. = terugkeer, -komst; mit -kehr der Post = per omgaande.

Rückladung, w. = retourlading.

Rücklauf, m. = terugloopen; terugspringen (van een vuurwapen).

rückläufig = teruglopend.

Rücklehne, w. = rugleuning.

rücklings = ruggelings, achterover, van achteren.

Rückmarsch, m.; -nahme, w.; -prall, m. = terug|marsch; -neming; -kaatsing (-stoot).

Rückrechnung, w. = retourrekening (bij herwissel); retrogrademethode (bij berekening).

Rückreise, w.; -ruf, m. = terug|reis; -roeping.

Rücksaat, m. = rug(ge)zak, reiszak (over de beide schouders op den rug gedragen).

Rückschein, m. = weerschijn, -glans; ontvangstbewijs (van aangeteekend stuk), als op-schrift = „ontvangstbewijs betaald”.

Rückschlag, m. = terugslag, terugstoot, tegen-slag, tegenspoed, reaktie.

Rückschluss, m. = gevolgtrekking, besluit.

Rückschreiben, f. = (schriftelijk) antwoord.

Rückschritt, m. = pas of stap achterwaarts; achteruitgang, reaktie.

Rückschrittler, m. —s, — = reaktionair.

Rückseite, w. = rugzijde, achterzijde, achterkant, achterplaats (van een rijtuig).

Rücksendung, w. = terugzending, retourzending.

Rücklicht, w. = inachtneming, overweging, consideratie, toegewendheid; achting, eerbied.

R. nehmen auf = rekening houden met; in, mit R. auf seine Jugend = zijn jeugd in aanmerking genomen, met 't oog op zijn j.; aus R. für (auf) = uit achting voor; seine weitere R. gebrauchen = verder geen toegewendheid gebruiken, geen overweging laten gelden.

rückfichtlich (mit Gen.) = met 't oog op, met betrekking tot; r. seine Jugend = zijn jeugd in aanmerking genomen.

rückfichtlos = niets ontziend, onverbiddelijk; lomp, onhebbelijk.

Rückfichtlosigkeit, w. —, —en = niets ont-

- ziende manier, onverbiddelijkheid; lompeheid, onhebbelijkheid.
- rücksichtsvoll** = zorgzaam, oplettend.
- Rückstuh**, m. = voorbank.
- Rücksprache**, w. = ruggespraak, onderhoud, confrontatie; R. mit einem nehmen = ruggespraak met iem. hebben; laut R. = volgens overeenkomst.
- Rücksprung**, m. = sprong achterwaarts.
- Rückstand**, m. = achterstand, 't achterstallige; im R. sein = ten achter of achterstallig zijn (met werk, betaling).
- Rückstände**, Pl. = achterstallige gelden, schuld(en), loon, soldijen. **rückständig** = achterstallig; (Zahlung) uitgesteld.
- Rückstoß**, m. = terugstoot, terugsprong.
- Rückstritte**, w. = herwissel.
- Rücktritt**, m. = achterwaarts treden (in de gelederen), opgeven (van een betrekking), heengaan, aftreden (van een ambtenaar), terugkeer (tot een kerk).
- Rückvergütung**, w. = vergoeding, terugbetaling.
- Rückversicherung**, w. = herverzekering.
- Rückwand**, w. = achterwand.
- rückwärtige Quartiere, Truppen, Verbindungen** = buitenaf gelegen kwartieren enz.
- rückwärts** = achterwaarts, achteruit; [van achteren, achter]; r. sitzen = achteruit rijden, op de voorbank zitten; es geht mit ihm r. = hij gaat (zijn zaken gaan) achteruit; sich r. konzentrieren = zich achterwaarts concentreeren; zich terugtrekken.
- Rückwechsel**, m. = herwissel, retourwissel.
- Rückweg**, m. = terugweg.
- rückweise** = bij schokken, bij horten en stooten, bij sprongen, bij vlagen.
- rückwirkend** = terugwerkend.
- Rückwirkung**, w.; -zahlung, w.; -zoll, m.; -zug, m. = terugwerking; -betaling; -gave van betaalde rechten; -tocht.
- Rüde**, m. -n, -n = groote hond, bulhond, dog; reu.
- II. rüde** = ruw, lomp, brutaal.
- Rüde**, f. -s, - = kudde, troep (herten, wilde zwijnen, wolven, kinderen).
- rüdeweise** = bij troepen.
- Rüder**, f. -s, - = roerriem, riem, roeispaan, roer, stuur; zwempoot; roerstok (in brouwerij); am R. sitzen bleiben, aus R. kommen, gelangen = aan 't roer ('t bestuur) zitten enz.
- Rüderer**, Pl. = ruïnen, puinhoopen, rommel.
- Rüderband**, f. = (roei)riemband, -beslag.
- Rüderbank**, w. = roeibank.
- Rüderer**, m. -s, - = roeier.
- Rüderfuß**, m. = zwempoot.
- Rüderfüßer**, Pl. = roeipootigen.
- Rüdergabel**, w. = roeistrop.
- Rüdernecht**, m. = roeier; galeislaaf.
- rüdern**, fhw. (h.) = roeien; slaan (met armen en beenen).
- Rüderpinne**, w.; -schiff, f. = roei|pen (of -pin); -schip.
- Rüderschlag**, m. = riemslag.
- Rüderstange**, w. = roerriem, -spaan.
- Rüderstod**, m. = roerpen, helmstok, roerstok.
- Rüdiger**, m. = Rutger.
- Rudiment**, f. -(e)s, -e = rudiment, ontwikkelingsbegin, beginsel, element.
- rudimentär** = rudimentair, onontwikkeld.
- Rudolf**, m. = Rudolf.
- Rudolfine**, w. = Rudoline.
- Ruf**, m. -(e)s, -e = roep, schreeuw, kreet, geroep, klank, oproeping; beroep; roeping; roep, tijding, mare; roep, naam en faam; der R. des Gewissens = de stem van 't geweten; er hat einen R. an die Utrechter Universität erhalten = er is hem een leerstoel aan de Utrechtsche universiteit aangeboden; in gutem, üblichem R. stehen = een goeden, slechten naam hebben; in üblen R. bringen = slechten naam geven; er hat R. = hij heeft veel naam; er steht im R. eines Gelehrten = hij heeft den naam van een geleerde; ein Gelehrter von R. = van naam.
- Rufe** u. **Rüfe**, w. -, -n = (schmeiz.) kloof, spleet; ook = Mure.
- rufen**, f. (h.) (ich rufe; rief; riefte; rufe! gerufen) = roepen; nach einem r. = om iem. roepen; [einem Beifall r. = iem. toejuichen; einem Sohn r. = iem. honen, bespotten].
- Rüfer**, m. -s, - = roeper.
- Rüffel**, m. -s, - = standje, verwijt, uitbrander.
- rüffeln**, fhw. (h.) = doorhalen, een standje maken.
- Rüfi**, m. -, - = (schmeiz.) rotswaive, bergverschuiving; zie ook Rufe.
- Rufname**, m. = voor-, aanspreek-, roepnaam.
- rüften**, fhw. (h.) = schors of bast krijgen.
- Rüge**, w. -, -n = [aangifte, aanklacht]; berisping, verwijt, standje; etnem eine R. ertheilen = iem. berispen.
- Rügefrist**, w. = termijn voor reklames.
- I. rügen**, fhw. (h.) = berispen, laken, straffen; [aanklagen].
- II. Rügen**, f. = Rugen (eil).
- Rügener**, m. -s, - = Rugenaar.
- Rügergericht**, f. = gerechtshof.
- Rügerische**, w. = overtreding, vergrijp.
- rügerisch** = Rugensch.
- Ruhe**, w. -, -n = rust, pauze; kalmte, bedaardheid; leger (van rood wild); sich zur R. begeben od. zur R. gehn = zich ter ruste begeven; angenehme R.! = wel te rusten! sich zur R. setzen = stil gaan leven; R. seiner Wirth! = zijn asch ruste in vrede! lassen Sie mich in R. = laat mij met rust; lassen Sie mich damit in R. = praat me daar niet van; den Rahn (eines Gewehres) in R. setzen = in de rust zetten; R. halten = rust houden; haltet endlich R.! = houdt toch eens op (met dat gekijf)!
- Ruhealtar**, m.; -bank, w.; -bett, f. = rust|altaar; -bank; -bed (of -stoel).
- Ruhegehalt**, f. u. m. = pensioen.
- Ruhehissen**, f. = peluw, kussen.
- ruhelos** = rusteloos, bewogen, onrustig.
- Ruhelosigkeit**, w. = rusteloosheid enz.
- ruhig**, fhw. (h.) = rusten, uitrusten, steunen, liggen; wünschte wohl zu r. = wel te rusten! ich wünschte Ihnen wohl geruht zu haben = ik wensch U goeden morgen.
- Ruheplatz**, m.; -punkt, m.; -feffel, m. = rust|plaats; -punt; -stoel.
- Ruhestige**, m. = rustig plekje, rustplaats; landhuis, buiten.
- Ruhestand**, m. = rust; 't stille leven; sich in den R. begeben od. in den R. treten = uit de zaken gaan, stil gaan leven; einen in den R. versetzen = iem. pensioneeren.
- Ruhestätte**, w. = rustplaats, rustoord, graf.
- Ruhestelle**, w. = rustig plekje.
- Ruhestörer**, m.; -störung, w.; -stunde, w. = rust|verstoorder; -verstoring; -uur.

Ruhetag, m.; **-zeiten**, f.; **-zeit**, w. = rustdag; -teeken; -tijd.

ruhig = rustig, ongestoord, vreedzaam, kalm, bedaard; onbezorgd; (van prijzen, markt e. d. ook) vast; **sei r.** = wees kalm; **r. l.** = still bei ruhiger Überlegung = met koel overleg; **Sie können das r. tun** = u kunt dat gerust doen.

Ruhm, m. -(e)s = roem, beroemdheid, glorie; goede naam; [lof, 't roemen, beroemen, bluf, trots]; **ohne R.** zu melden = zonder te bluffen. **ruhmbedeckt** = met roem bedekt, overladen. **Ruhmbegerde**, w. = roem-, eerezucht. **ruhmbegierig** = roem-, eerezuchtig.

ruhmen, fchw. (h.) = roemen, prijzen; **ich einer Sache r.** = zich op iets beroemen, roem op iets dragen; **man ruhm't ihn als Parfa'm** = men zegt tot zijn lof, dat hij zuinig is; [zich beroemen, pochen; **wer das von sich zu r. hätte** = kon ik zoo iets van mijzelf zeggen! **des ehlen Berg's Tochter ruhme ich mich** = ik noem met trots mij eedlen Iberg's dochter]; **blei Ruhmens von etw. machen** = veel ophef van iets maken.

Ruhmeshalle, w. = tempel van den roem. **ruhmlich** = roemrijk, roemvol, met roem, verdienstelijk.

Ruhmlichkeit, w. = roemrijkheid, verdienste. **ruhmlös** = roemloos, onbeduidend.

Ruhmlosigkeit, w. = onbeduidendheid. **ruhmvredig** = blufferig, grootsprekerig, snoevend.

Ruhmredigkeit, w. = bluf, grootspraak, snoeverij. **ruhmvreih**, **-voll**, **-würdig** = roemrijk, -vol, -waardig.

I. **Ruhr**, w. = Ruhr (rivier).

II. **Ruhr**, w. = buikloop, diarrhee, dysenterie. **Ruhranfall**, m. = aanval van buikloop, van diarrhee.

Rührer, f. = roerei.

rühren, fchw. (h.) = roeren, bewegen; teweeg brengen; raken, aanraken; roeren, aandoen, trefsen; voortspruiten, ontstaan, komen, afkomstig zijn; **die Saiten r.** = de snaren aanslaan, tokkeelen; **der Schlag hat ihn gerührt** = een beroerte heeft hem getroffen; **wie vom Donner gerührt** = als door den donder getroffen; **woher rührt das?** = waar komt dat vandaan? **das rührt mich nicht** = dat laat me onverschillig; **an die Decke r.** = aan den zolder raken; **nicht rührt an!** = niet aanraken! **abbliven!** **sich r.** = zich roeren, zich verroeren, zich reppen; **rührt euch!** = op de plaats rust! **rührrend** = roerend, treffend, aandoenlijk.

Rührhafen, m. = roerhaak, roerstok, kalkschop, vuurhaak, krabber.

Rührholz, f. = roerstok.

rührig = druk, beweeglijk, bedrijvig, levendig, roerig, woelig.

Rührfelle, w. = potlepel, kalkkloet, kalkschep.

ruhrfrank = aan diarrhee lijdend.

Rührlöffel, m. = potlepel.

Rühr-mich-nicht-an, f. = kruidje roer-me-niet. **rührselig** = licht geroerd, sentimenteel.

Rührstod, m. = roerstok, -lepel, kalkkloet; karnstok.

Rührstück, f. = huilstuk (op 't tooneel).

Rührtrug, w. -, -en = 't roeren (van de trom), roering, aandoening, ontroering.

Ruin, m. -(e)s = ruïne, ondergang, verval, verderf.

Ruine, w. -, -n = ruïne, bouwval, vervallen bouwwerk (ook „ruïne" van iets anders, dat vervallen is).

ruinenhaft = ruïneachtig, vervallen.

ruinieren, fchw. (h.) = ruïneeren, te gronde richten, verwoesten.

ruinös = ruïneus, bouwvallig; verderfelijk.

Rülp, m. -es, -e = oprisping, boer; lomperd.

rülpfen, fchw. (h.) = oprispen, boeren.

Rum, m. -s = rum.

rum... zie herum...

Rumäne, m. -n, -n = Rumeniër.

Rumänen, f. = Rumenië.

rumänisch = Rumeensch.

Rumelien, f. = Rumelië.

rumelisch = Rumeelsch.

Rummel, m. -s = lawaai, tumult, geraas; rommel, zoo; **er versteht den R.** = hij kent de kneep of 't zaakje, heeft er verstand van. **Rummelzoo**, w. = rommelzoo, (van een huis) kavalje.

rummeln, fchw. (h.) = geraas maken, snorren.

Rumor, m. -(e)s = rumoer, geraas, lawaai.

rumoren, fchw. (h.) = rumoer maken, lawaaien.

Rummelkammer, w. = rommelkamer.

Rummelkasten, m. = rommelkast, -kist; (oude koets of piano) rummelkast.

rumröln, fchw. (h.) = rommelen, geraas maken, (van een wagen) hotsen, rammelen; stooten.

Rumpf, m. -(e)s, **Rümpfe** = romp (van 't lichaam, een schip, een beeld), lichaam, stomp; karkas (van een kip), lijf (van een kleedingstuk).

rumpfen, fchw. (h.) = (die Nase) optrekken; [die Stirn] fronsen; [in plooiën trekken].

Rumpfleber, f. = schachtel(d)er.

Rumpfparlament, f. = rompparlement (in Eng. 1648-58).

Rumpsteak (spr.: .. *steek*), f. -s, -s = rumpsteak.

rund = (figuur, getal) rond; (geheel) afgesloten, af; (Antwort, Erklärung) rond, duidelijk, bepaald; **r. (heraus)** = ronduit, rondweg; **rondom**, in 't rond; **das ist mir zu r. = te geleerd.**

Rund, f. -(e)s, -e = rond, kring.

Rundea, f. -s, -s = drinklied, straatdeun, volksliedje.

rundäugig = met ronde oogen.

rundbüdig = rondwangig.

Rundbeet, f. = rond bloemperk, rondeel.

Rundbild, f. = panorama.

Rundbogen, m. = rondboog.

Rundbrenner, m. = ronde brander.

Runde, w. -, -n = rondheid; rondte, kring; afronding; ronde, patrouille; rondje; **eine R. schmeißen** = een rondje geven.

Rundeisen, f. = rond staafijzer.

Rundell, f. -(e)s, -e = rondeel, rotonde, ronde plek, rond tuinbed.

runden, **ründen**, fchw. (h.) = ronden, afronden, rond maken; **de ronde doen**, rond gaan.

rund'erhaben = bol.

Rundfahrt, w.; **-fenster**, f.; **-gang**, m. = rondvaart (of: -rit); -venster; -gang.

Rundgebäude, f. = rotonde.

Rundgemälde, f. = panorama.

Rundgesang, m. = rondzang, gezelschapslied.

rundherum = rondom, in 't rond.

Rundhobel, m. = rolschaaf.

Rundholz, f. = rondhout (op schepen); talhout.

Rundlauf, m. = reuzestap (gymn.).

Rundlaufgerüst, f. = reuzestap (toestel).
Rundmaul, f. = rondbek.
Rundlich = rondachtig, wat rond, kort en dik.
Rundplatz, m. = rond plein, rondeel.
Rundreim, m. = refrain.
Rundreise, w.; **reisefarte**, w. (ob. **reisefillett**, f.); **reisefest**, f. = rondreis; **reisbiljet**; samengesteld **reisbiljet**.
Rundfägel, w. = schulpzaag.
Rundschau, m. = panorama; overzicht; revue (als naam van tijdschriften).
Rundschauer, m. = overzichtschrjver.
Rundschild, m.; **schreiben**, f.; **schrift**, w. = rond(as (een rond schild); **schrijven** (of: **circulaire**); **schrift**.
Rundstich, w. = uitkijk (naar alle kanten).
Rundstück, f. = rond stuk, rondeel, een gebak.
Rundtanz, m. = rondedans.
Rundteil, f. = rondeel, rond perk.
rund um u. rundum = rondom, in 't rond.
Rundung, **Rundung**, w. -, -en = ronding.
Rundwache, w. = patrouille, ronde.
rundweg = rondweg, ronduit.
Rune, m. -, -n = rune.
Runen(schrift), w.; **staf**, m.; **stein**, m. = runes(schrift); **staf** (nl. staf met runen); **steen**.
Runge, w. -, -n = rong.
Runte, m. -ns, -n; **Runte**, m. -s, - = homp, stuk (vooral brood).
Runte, w. -, -n; **Runte**, w. = biet, beetwortel.
Runte, m. = beetwortelsuiker.
Runte, w. -, -n = waterloop, geul (in steile berghellingen). **Runte**, w. = vereniging voor weidbesproeiing.
runter... zie herunter.
Runte, w. -, -n = rimpel, plooi, kreuk.
runzig = rimpelig, gerimpeld.
runzen, f. w. (h.) = rimpelen, kreuken, plooiën; (die **Stirn**, **Augenbrauen**) fronsen; die **Stirn** runzelt sich = frons zich.
runzig, zie runzig.
Runte, m. -s, - = lomperd, vlegel.
runzig = lomp, onbehouwen, vlegelachtig.
Runte, w. -, -en = lompeid, onbetamelijkheid, schandaal.
runzen, f. w. (h.) = trekken, rukken, uittrekken; (**Flach**, **Geßel**) plukken; **biefer** **Wirt** runzt die Leute = plukt, snijdt de lui; zie **Runzen**.
Runte, m. -s, - = plukker.
Runte (3 **Stücken**), w. -, -n = ropij, roepij (O.I. munt, in goud ± 18 gld.; in zilver 60-120 cent).
runzig, **runzig** = slordig, gescheurd, haveloos, min; (**ook**:) nijdig; ein **runziges** **Gefchen** = een voddig geschenk; sich r. betragen = zich gierig, min gedragen.
runzig, m. = schooier.
runzig, m. = Robbrecht, Robbert; **Runzig** R. = boeman, bullebak, bietebouw; zwarte knecht.
runzig, w. -, -en = ruptuur, breuk.
Runte, m. -es, -e = rusch, bias; in (über) R. und **Runte** = over heide en veld.
Runte, w. -, -n = ruche, plooiel.
Runte, m. u. w. = knoeier, knoeister, wildebras, iem. die zijn werk afraselt.
Runte, w. - = knoeierij.
runzig (e)lig = knoeierig, slordig.
runzig, m. = Runte.
runzig, f. w. (h.) = knoeien.

Runte, m. -es = roet, rookzwart; brand (in 't koren); [er hat R. = hij heeft geld].
Runte, m. -n, -n = Rus; einen **Runte** machen = een looze streek uithalen; einem einen **Runte** aufbinden = iem. wat wijs maken.
Runte, m. -s, - = snuit (van olifant, tapir, soms ook van zwijn, ever), slurf; snuit, zuigspriet (van insecten); neus, snuit, muil.
runzig = snuitvormig.
runzig = met snuit.
runzig, f. w. (h.) = (een varken) ringen.
Runte, m.; **stier**, f. = snuitkever; -dier (slurfdier).
runzig, f. w. (h.) = met roet besmeren, roetig maken; roet afgeven; es runzt = er valt roet.
runzig = roetig, roetachtig, vol roet.
Runte, w. -, -nen = Russin.
runzig = Russisch.
Runte, f. = Rusland.
Runte, m. = dwarsligger (voor een steiger).
Runte, m. = schraag, stut.
Runte, f. = steigerplank.
Runte, w.: die **Sonne** geht zur R. = ter ruste).
runzig, f. w. (h.) = klaar of gereed maken, toerusten (voor den strijd, de reis), wapenen, voorzien; een steiger opslaan; (minder alle-daagsch) ein **Runte**, ein **Runte** r. = bereiden, in gereedheid brengen.
Runte, m. -s = Hongaarsche wijn.
Runte, m., zie **Runte**.
Runte, w. -, -n = olm, iep.
runzig = van olmhout, iepen.
Runte, f. = stut, schraag, draaghout.
runzig = krachtig, sterk, stoer, kras; [strijdvaardig]: ein **runziger** **Greis** = een krasse grijsaard.
runzig = rustiek, landelijk, boersch.
Runte, m. = rustkamer, wapenkamer.
Runte, f. = steigergat (in een muur).
Runte, m. = parade-, exercitieplaats.
Runte, m. = wapenzaal, wapenkamer.
Runte, w. = steigerhout, steigerbalk.
Runte, m. = rust-, sabbathdag.
Runte, w. -, -en = voorbereiding; uitrusting, wapening, toerusting; rusting, wapenrusting; steiger.
Runte, m. = vrachtwagen.
Runte, f. = gereedschap, werktuigen; alles wat voor een uitrusting noodig is; deelen van een steiger; außermäßiges R. = uitverkoren werktuig, vat (naar Hand. 9,15).
Runte, f. -s, - = roedje, stokje.
Runte, w. -, -n = roede, twijg, teen, gard, tuchtroede, (maat)roede; wip (bij een put); (jagerswoord) staart (van honden, vossen, marters e. d.); er steht noch unter der R. = hij moet van tijd tot tijd de roede nog voelen, staat nog onder de plak; mit **Runte** streifen = geeselen; sich selbst eine R. binden = zich zelf onaangenaamheden te wijten hebben.
Runte, f. = bundel roeden, gard.
Runte, m. = slag met de roede, met de gard.
Runte, m. -es = 't glijden, schuiven, glijdende of schuivende beweging, val; uitstapje, reisje.
Runte, m. = glijbaan; (runzig) R. = golvende glijbaan, rutschbaan, montagne russe.
Runte, w. -, -n = houtglijbaan.
runzig, f. w. (h. u. f.) = schuiven, glijden (in de klasse) zakken; ich kam ins R. = ik begon af te glijden; ich bin einmal nach **Runte** gerutscht = ik heb even een uitstapje

naar L. gemaakt; das Geis rutſcht mir unter metnen Fingern weg = glijdt me tusſchen de vingers weg.

Rutſchpartie, m. = uitſtapje; glijpartij (van een helling).

rüt'teln, ſchw. (h.) = ſchudden, ſchokken; der Wagen rüttelt = ſchokt, hotst; an einer Tür r. = aan een deur rukken, wrikken, wriggelen; daran darf man nicht r. = daar valt

niet aan te tornen; einen aus dem Schlafe wach r. = wakker ſchudden; ein gerüttelt und geſchüttelt Maß = een heele massa, een heele boel.

R. v. = Rückſendung vorbehalten: behoudens terugzending.

R. W. = Reichswährung: (in) rijksmunt.

Rhiſſel, f. = Rijsſel, Lille.

Rhiſſeler, m. -s, = Rysselaar.

S.

S., f. = S.

S., ob. f. = ſieje; **S.** = Seite; **S.** = Sant of son of solo.

s. = shilling.

ſa! = ſal tsal!

Saal, m. -(e)s, Säle = zaal, salon; (gewest.) voorhuis, portaal.

Saal'tür, m. = zaal deur.

Saar'wein, m. = Saarlwijn (naar de riv. Saar).

Saat, m. - = zaad, 't zaaien, zaaitijd, zaai-koren, graan; ('t te veld staande) koren (met 't meerv. Saaten); zaad (der Zwietracht u. d.); wie die S. fo die Ernte = wat men gezaaid heeft, dat oogst men.

Saat'feld, f. = korenveld.

Saat'frucht, w., -forn, f. = zaad, koren.

Saat'frähe, w. = roek.

Saat'zeit, w. = zaaitijd.

Sabä'er, m. -s, - = Sabaeër, aanhanger van een ſekte in 't Oosten, Johannesvolger; bewoner van Saba; steraanbidder.

Sabäis'mus, m. - = sabaeïsme, sterredienst.

Sab'bat(h), m. -(e)s, -e = sabbat, rustdag.

Sab'bat(h)feier, w.; -heißiger, m.; -jahr, f.; -schänder, m. = sabbatviering; -houder; -jaar; -schender.

Sab'bel, **Sab'ber**, m. -s = kwijl, zeever.

Sab'beln, **Sab'bern**, ſchw. (h.) = kwijlen, zeevereren.

Sä'bel, m. -s, - = ſabel.

Sä'belbein, f. = ſabel-, krombeen.

Sä'belbeinig = krombeenig.

Sä'belgriff, m.; -hieb, m.; - Klinge, w. = ſabelgreep (of -gevest); -houw; -kling.

Sä'beln, ſchw. (h.) = ſabelen, slaan; onbeholpen snijden; (auf der Seite) zagen.

Sä'bel'scheide, w.; -tasche, w.; -troddel, w. = ſabelscheede; -tasch; -kwast.

Sabi'ner, m. -s, - = Sabijn; der Raub der Sabinerinnen = de Sabijnsche maagderoof.

Sabi'nisch = Sabijnsch.

Saccharimeter u. **Saccharometer**, f. (u. m.) = saccharimeter, suikergehalmeter.

Saccharin, f. -(e)s = saccharine, suikerstof.

sacerdotal, zie sacerdotal.

Sach'beurkundung, w.; -betweis, m. = zake-lijke opmerking; zakelijk bewijs.

Sach'dienstlich = ter zake dienende, passend, dienlijk, doelmatig.

Sach'e, w. -, -n = zaak, ding, zaken, belang, [rechtszaak]; das ist meine S. = dat is mijn zaak; ich muß wissen, was an der S. ist = wat er van de zaak is; mit einem gemeinschaft-lichen S. machen = gemeene zaak met iem.

maken; in S. n N. & Co. = in de zaak N. & Co.; in S. n ber Moral = op 't stuk van, in zake moraal; die S. macht sich = de zaak gaat, komt in orde; er hat seine S. n gut gemacht = bij heeft zijn zaakjes goed gedaan; (habe) deine sachen S. n = je boeltje; damit ist es so eine S. = dat is zoo'n vreemde zaak, daarmee staat 't zoo zoo; unberichteteter S. = onverrichterzake; das ist S. des Vertrauens = een zaak van vertrouwen; das tut nichts zur S. = dat doet er niets toe, niets ter zake; zur S. = ter zake! zur S. reben, sprechen = bij de zaak blijven, er niet omheen praten.

Sach'eichen, f. -s, - = zaakje, dingetje.

Sach'enrecht, f. = zakerecht.

Sach'erklärung, w.; -führer, m.; -fennner, m.; -fennnis, w. = zaakverklaring; -waarnemer; -kundige; -kennis.

Sach'fällig = afgewezen (in een proces); f. werden = 't proces verliezen.

Sach'gemäß = juist, passend, doelmatig, objectief, met de feiten overeenstemmend.

Sach'kundig = zaakkundig, deskundig, expert.

Sach'lage, w. = stand van zaken.

Sach'lich = zakelijk.

Sach'lich = onzijdig (in de gramm.).

Sach'lichkeit, w. - = zakelijkheid.

Sach'register, f. = zaakregister.

Sach're, m. -n, -n = Sakser.

Sach'sen, f. = Saksen.

Sach'sengänger, m. -s, - = iem. die tijde-lijk naar Saksen gaat om daar werk te zoeken, zooveel als hannekemaier.

Sach'senspiegel, m. = Saksenspiegel (oud Saksisch wetboek).

Sach'sin, w. -, -nen = Saksische.

Sach'sisch = Saksisch.

Sach'sicht (als Abb. audj: **Sachte**) = zachtjes, stil-letjes, zoetjes, langzaam.

[**Sachtchen**, **Sachtchen**, zie **Sachte**].

Sach'verhalt, m. = stand van zaken.

Sach'verständig = deskundig, expert, zaak-kundig.

Sach'verzeichniß, f.; -walter, m. -s, - = zaakregister; -waarnemer (procureur).

Sach'wert, m. = reële waarde.

Sack, m. -(e)s, Säcke = zak (voor meel, aardappelen, koffie enz.; soms ook voor **Sack**); zak in kledingstuk); slop, doodlopend eind van een straat; ongetailleerde jas; sie fressen ihn in den S. = ze is hem de baas; sie hat ihn im S. = in haar macht; die Raube im S. laufen = een kat in den zak koopen; in S.

- und Nide = in zak en asch; boll wie ein S. = smoordronken; die Gasse ist ein S., endigt in etnen S. = loopt dood; die Kinder haben Lachen und Weinen in einem S. = lachen en huilen door elkaar; die Hand im Sack erwischen = den dief op heeter daad betrappen; er ist ein Narr in seinem S. = hij houdt zich maar zoo ter wille van zijn zak; der S. ist den Wübel nicht wert = de sop is de kool niet waard; *zie* **Sack**, **Sack**.
- Sackbahn**, m. = dood spoor.
- Säckel**, m. -s, - = zakje, beurs, buidel, kas.
- Säckelmeister**, m. = kassier, penningmeester, ontvanger.
- sacken**, *schw.* (h.) = in een zak doen, volpakken; mesten; *sich* f. = (neer)zakken.
- Säckchen**, *schw.* (h.) = in een zak verdrinken].
- Sackerlot!** = sakkerloot! sapperloot!
- Sackerlöter**, m. -s, - = leepe kerel.
- Sackerment!** = sakkerment! sapperment!
- Sackermenter**, m. -s, - = vervloekte kerel.
- Sackförmig** = zakvormig.
- Sackgasse**, m. = blinde straat of steeg, sloop; (*fig.*) verlegenheid, nauw.
- Sackgeschwulst**, m. = zak-, beursgezwel.
- Sackgrob** = uiterst grof, allergrofwouwend.
- Sackhüpfen**, f.; **Sacklaufen**, f.; **Sackwand**, m. = zak|springen; -loopen; -linnen.
- Sackter**, m. -s, - = tasschemaker; [schatmeester].
- Sackpfeife**, w.; **Sackpfeifer**, m. = doedelzak; -speler.
- Sackträger**, m. = zakkedragers; (*fig.*) ezel.
- Sacktuch**, f. = zaklinnen; zakdoek.
- Sadduceer**, m. -s, - = Sadduceeër.
- Sa'bebaum**, m. = zeven-, jeneverboom.
- Sä(e)mann**, m.; **Sa'maschine**, w. = zaai|man (zaaiers); -machine.
- Säen**, *schw.* (h.) = zaaien, (uit)strooien.
- Säer**, m. -s, - = zaaiers.
- Sä(e)tuch**, f.; **Säzeit**, w. = zaai|doek (of: -zak); -tijd.
- Saffian**, m. -(e)s = saffiaan, marokijn.
- Saffianpapier**, f. = marokijnpapier.
- Safflor**, m. -(e)s = saffloer(s), distelgeel, verdistel, wilde saffraan; een soort kobaltkalk.
- Saffran**, m. -(e)s = saffraan; krokus.
- Saffranblüte**, w.; **Saffranfarbe**, w. = saffraan|bloesem; -kleur.
- Saffrangeiß** = saffraangeel.
- Saffranpflanzung**, w. = saffraanplantage.
- Saft**, m. -(e)s, **Säfte** = sap; es hat weder S. noch Kraft = er is smaak noch geur aan of er zit geen pit in.
- Säftehen**, f. -s, - = stroopje.
- Säftefülle**, w. = overvloed van sappen.
- Saftig** = sappig; pittig, flink; (van een klap e. d.) raak, stevig; (van woorden) pikant, schuin gepeperd.
- Saftigkeit**, w. -, --en = sappigheid; vuilheid.
- Saftlos** = zonder sap, dor; krachteloos, laf.
- Saftlosigkeit**, w. -, --en = dorheid enz.
- Saftbar** = zegbaar, noembaar, te zeggen, uit te drukken.
- Sa'ge**, w. -, --n = 't zeggen; overlevering, sage; es geht die S. = men zegt.
- Säge**, w. -, --n = zaag.
- Sägeblatt**, f.; **Sägeblock**, m.; **Sägesch**, m. = zaag|blad; -blok (nl. blok hout om te zagen); -bok (of: -stoel); -visch.
- Sägeförmig** = zaagvormig.
- Sägelohn**, m.; **Sägmehl**, f.; **Sägmühle**, w.;
- müller**, m. = zaag|loon; -meel (of: -sel); -molen; -molenaar.
- Sagen**, *schw.* (h.) = zeggen, bevelen, beteekeken, beduiden; was f. Sie dazu? = wat zegt u daarvan? lassen Sie sich f. = laat ik u zeggen...; so zu f. = (om) zoo te zeggen; er kann von Glück f. = hij kan van geluk spreken; lassen Sie sich das gesagt sein = houd dat voor gezegd; er läßt sich nichts f. = hij laat zich niets bevelen of hij neemt geen raad aan; offen gesagt = eerlijk gezegd; er ist gerade heraus gesagt, ein Geis = hij is ronduit gezegd een ezel; gesagt getan = zoo gezegd, zoo gedaan; ich möchte f. = ik zou haast zeggen; sage 1000 Glb. = zegge 1000 gld.; das sagt wenig = dat beteekent weinig; was will das f.? = wat heeft dat te beteekeken? das will schon etw. f. = dat is al wel, dat beteekent nogal wat.
- Sägen**, *schw.* (h.) = zagen; snorken.
- Sagenforschung**, w.; **Sageschichte**, w. = sage|onderzoek; -geschiedenis.
- Sagenhaft** = legendarisch, mythisch, sprookjesachtig.
- Sagenkreis**, m. = sagecyclus, -verzameling.
- Sagenreich** = rijk aan sagen.
- Sagenzeit**, w. = sagetijd.
- Säger**, m. -s, - = zager.
- Sägemehl**, w. = zaagmeel, zaagsel.
- Sägewerk**, f. = houtzagerij; zaagwerk (aan een verdedigingschans), (binnenwerk van een) zaagmolen.
- Sägezahn**, m. = zaagtand.
- Sago**, m. -s = sago.
- Sagobaum**, m. = sagoboom.
- Sagunt**, f. = Saguntum.
- Sahara(wüste)**, w. = Sahara(woestijn).
- Sahlband**, **Sahlleiste**, *zie* **Salband**, **leiste**.
- Sahlweide**, *zie* **Salweide**.
- Sahne**, w. = room.
- Sahnenbutter** (spr.: *..bèzee*), f.; **Sahnebutter**, w.; **Sahne**, m.; **Sahnen**, m. (**Sahne**, w.) = room|meringe (schuimpje); -boter; -kaas; -taart.
- Sahnig** = met room, roomhoudend.
- Saison** (spr.: *sèzō*), w. -, --s = seizoen.
- Saiten**, w. -, --n = snaar; pees (van een boog); [gespannen draad (van 't weefgetouw)]; er spannt die Saiten zu hoch = hij slaat een te hoog toon aan, is aanmatigend; *zie* **Saiten**.
- Saiteninstrument**, f. = snaarinstrument.
- Saitenspiel**, f. = snaarspel; snaarinstrument.
- Sakcharin**, *zie* **Saccharin**.
- Sakrament**, f. -(e)s, --e = sakrament, heilig avondmaal.
- Sakramental**, **Sakramentalisch** = sakramenteel.
- Sakriren**, *schw.* (h.) = wijden, heiligen.
- Sakrileg**, f. -(e)s, --e, *zie* **Sakrilegium**.
- Sakrilegisch** = godslasterlijk, kerkschennend.
- Sakrilegium**, f. -s, ..ien = kerkroof, godslastering.
- Sakristian**, m. -(e)s, --e = sakristein, koster.
- Sakristei**, w. -, --er = sakristie.
- Sakrosankt** = onkwetsbaar.
- Säkularfeier**, m. = eeuwfeest.
- Säkularisation**, m. -, --en = sekularizatie, intrekking van geestelijke goederen.
- Säkularisieren**, *schw.* (h.) = sekularizeeren.
- Säkulum**, f. -s, ..ia = eeuw.
- Salamander**, m. -s, - = salamander; etnen etnen S. reiben = (stud.) iems. gezondheid drinken (waarbij alle aanwezigen op een gegeven teeken hun bierglazen over de tafel

wrijven, onder den roep: *©.*, dan drinken en ten slotte hun glazen tegelijk met een hards slag weer neerzetten).

Salami (wurft), w. = salami (een soort Ital. worst).

Salär, f. -(e)s, -e = salaris, loon, traktement.

salariëren, fhw. (h.) = salariëeren.

Salat, m. -(e)s, -e = salade, sla; ben *©.* berlejen = schoonmaken; ein fchwäner *©.*! = een mooie geschiedenis!

Salatbohne, w.; **gabel**, w. = sla|boon; -vork.

Salatière (spr.: *zalatjère*), w. -, -n = salade-, slaschotel.

Salatkopf, m.; **forb**, m.; **löffel**, m.;

fchwüffel, w. = sla|krop; -bak; **lepel**; -schotel.

Salbader, m. -s, -n = wauwelaar, zeurder, babbelaar, kakelaar.

Salbaderer, w. -, -en = gewauwel, gezeur.

Salbäbern, fhw. (h.) = wauwelen, zeuren.

Salband, f. -(e)s = zelfkant.

Salbe, w. -, -n = zalf; [smeersel, praatjes]; er ist mit allen Salben geschmiert = hij is in de wol geverfd.

Salbei, w. -, -en; *©.*, m. -s, -e = salie.

salbei'grün = saliekleurig.

sal'ben, fhw. (h.) = zalven, smeren; insmeren; balsemen; die Hände f. = iem. de handen stoppen.

Salbenbüchse, w. = zalfbus, zalfdoos.

Salbenhändler, **främer**, m. = koopman in zalf en reukwerken.

sal'bigt, **sal'big** = zalfachtig, zalvig, met zalf.

Salböl, f. = zalfolie.

Salbung, w. -, -en = zalving.

salbungsvoll = (zeer) zalvend, vol zalving.

Salchen, f. -s, -n = zaaltje.

saldie'ren, fhw. (h.) = saldeeren, rekening vereffenen.

Sal'do, m. -s, -s u. .di = saldo.

Sal'dobetrug, m. = saldo (bedrag).

Sal'lep, m. -s = salep.

Salicin, zie *Salizjn*.

Salicyl'äure, zie *Salizylsäure*.

Saline, w. -, -n = saline, zoutziederij, zoutmijn, zoutpan.

sal'isch = Salisch.

Salizin, f. -(e)s = salicine, wilgebitter.

Salizyl'äure, w. = salicylzuur.

Sal'leiste, w. = zelfkant.

Salust, m. = Salustius.

Sal'm, m. -(e)s, -e = zalm; psalm; mache mir feinen *©.* = maak geen praatjes, houd geen lange redeneering.

Sal'miak u. **Sal'miak**, m. -(e)s = salmiak, salmiak, ammoniakzout.

Sal'miak'geist, m. = geest van salmiak.

Sal'm'ling, **Sal'm'ling**, m. -(e)s, -e = jonge zalm.

Sal'ome, w. = Salome.

Sal'omo, m. = Salomo; die Sprüche Salomo's = de spreuken van Salomo.

salomo'nisch = van Salomo, Salomo's.

Sal'omons'iegel, f. = Salomonszegel.

Salon' (spr.: *salö* en *saloon*), m. -s, -s = salon.

Salon'wagen, m. = salonwagen.

Salon'i'ki (spr.: *..ki*) u. **Salon'i'ki**, f. = Saloniki.

salopp' = slonzig, smerig, vuil.

Salopp'e, w. -, -n = omslagdoek.

Salp'eter, m. -s = salpeter.

salp'eterartig = salpeterachtig.

Salp'eter'drüse, w.; **erde**, w.; **geist**, m.;

-grube, w. = salpeter|kristal; -aarde; -geest;

-groeve.

salp'eterhaltig = salpeterhoudend.

Salp'eterhütte, w. = salpeterhut, -ziederij.

salp'eterig = salpeterig.

salp'eter'äure = salpeterzuur.

Salp'eter'wasser, w.; **studer**, m.; **wasser**, f. = salpeter|zuur; -zieder; -water.

salp'etric, zie *salp'etric*.

Sal'ping, w. -, -e = (oor)trompet.

Sal'fe, w. -, -n = pekkel.

Sal'fen, fsi. = slijkbron, modderbron.

Sal'ta, f. -s = salta (een soort damspel).

Sal'to mortale, m. -, -s u. *Sal'to mortali* = salto mortale.

Salut, m. -(e)s, -e = saluut; *©.* fchwänen = saluutschoten lossen.

salurie'ren, fhw. (h.) = salueeren.

Sal'vo, w. -, -n = salvo.

Sal'vei, zie *Sal'bei*.

salvie'ren, fhw. (h.) = sauveeren, redden, beveiligen.

Sal'weide, w. -, -n = waterwilg.

Salz, f. -es, -e = zout.

Salz'abgabe, w. = zoutbelasting, zoutaccijns.

Salz'amt, f. = zoutkantoor, administratie van de zoutwerken.

Salz'arbeiter, m. = arbeider in de zoutwerken.

Salz'art, w. = zoutsoort.

salz'artig = zoutachtig.

Salz'äther, m.; **bad**, f.; **beamter**, m. = zout|ether; -bad; -ambtenaar (nl. aan de salinen).

Salz'bergwerk, f.; **brezel**, w.; **brunnen**, m.; **büchse**, w. = zout|mijn; -krakeling; -put; -vat.

Salz'brühe, w. = pekkel.

Salz'burg, f. = Salzburg. **Salz'burger**, m. -s, -n = Salzburger; *adj.*: Salzburgesch.

salz'burgisch = Salzburgesch.

salzen, fhw. (h.) (part.: *gefalzen*) = zouten; *gefalzene Stiebe* = geduchte slagen of klappen; *gefalzene Rechnung* = gepeperde rekening.

Salz'erde, w.; **faß**, f.; **fisch**, m. = zout|aarde; -vat; -ovisch.

Salz'fleisch, f. = pekelvleesch.

Salz'flut, w. = 't zilte nat, de zee.

Salz'gewinnung, w. = zoutwinning.

Salz'graf, m. = intendant van de zoutwerken.

Salz'grube, w. = zoutgroeve.

Salz'gurke, w. = angurkje in de pekkel.

salz'haltig = zouthoudend.

Salz'haus, f. = zouthuis, -entrepôt, -magazijn.

Salz'lecht, m. = gezouten snoek.

salz'licht = zoutachtig.

salz'ig = zoutig.

Salz'igfalt, w. = zout(ig)heid.

Salz'kammergut u. **Salz'kammergut**, f. = Salzkammergut (zoutdomein).

Salz'kloß (= *klumpen*), m.; **korb**, m. = zout|klomp; -korf (of -mand).

Salz'korn, f.; **fote**, w.; **frühe**, w.; **lache**, w. = zout|korrel; -keet; -kruk; -moeras.

Salz'lache, w. = pekkel.

Salz'lede, w. = zoutlik, zoutdeeg (voor 't vee en 't wild om aan te likken), ook: likplaats; zouttroeg (voor de schapen).

Salz'leder, m. = zouthkker, vgl. *Salz'lede*.

Salz'magazin, f.; **messer**, m.; **morast**, m. = zout|magazijn; -meter; -moeras.

Salz'niederlage, w.; **ordnung**, w.; **pfanne**, w. = zout|entrepôt; -reglement; -pan.

Salzprobe, w. = onderzoek naar 't zoutgehalte (van 't water).
Salzquelle, w. = zoutbron.
Salzsauer = zoutzuur.
Salzsaule, w.; **saure**, w.; **see**, m. = zoutpilaar; -zuur; -meer.
Salzstieber, m.; **sole**, w.; **speicher**, m. = zoutzieder; -water; -magazijn.
Salzstange, w. = zoute stok of stang (een gebak).
Salzstein, m.; **steiner**, w.; **verwaltung**, w. = zoutsteen; -belasting; -regie.
Salzwage, m. = zoutwaag, zoutschaal.
Salzwasser, f. = pekkel.
Salzwert, f.; **wesen**, f.; **zoll**, m. = zoutziederij (-mijn, -pan); -wezen; -accijns.
Samann, zie **Semann**.
Samarie, w. -, -n = slepende japon, samaar; lang bovenkleed van de geestelijken in Noord-Duitsland.
Samaritaner, **Samariter**, m. -s, - = Samaritaan.
Same, m. -ns, -n = zaad; kroost; **S. des Argemohns** = zaad van argwaan; in Samen schießen = in 't zaad schieten.
Samengehäuse, f.; **handel**, m.; **hülfe**, w. = zaadhuisje (-doos); -bandel; -huls (-doos).
Samenkapsel, w.; **storn**, f.; **staub**, m. = zaad/doos; -korrel; -stof (of: stuifmeel).
samenragend = zaadragend.
Samerai, w. -, -en = (allerlei) zaden.
samig = brjig, smeelig.
samisch = (van leder) gezeemd.
Samischgerber, m.; **gerberei**, w.; **leder**, f. = zeem|touw (bereider); -touw(er); -le(d)er.
Samling, m. -(e)s, -e = zaailing (stammetje uit zaad getrokken).
Samenbüchse, w. = kollektibus.
Samenfleisch, m. = verzamelijver.
Samenkut, f. **adung**, w. = groupagedienst, samenlading.
Sammelrinne, w. = verzamellens.
sammeln, **schw.** (h.) = verzamelen, bijeenbrengen, garen, ophalen; (Truppen) bijentrekken; (Gelder) inzamelen; (Stimmen) opnemen; **sich f.** = bijeenkomen, zich verzamelen, zich scharen; bedaren, tot kalmte komen, tot zich zelf inkeeren.
Samenname, m. = verzamelnaam.
Samenplatz, m. = verzamelplaats, plaats van bijeenkomst, loopplaats.
Samenstelle, w. = centraal dépôt.
Sammelfurium, f. -s, ..rien = poespas, mengelmoes, samenraapsel.
Sammelwerk, f.; **swort**, f. = verzamelwerk (of: kompilatie); -woord (of: kollektief).
Samet, m. -s, -e = fluweel; **S. am Kragen**, kleine (ob. Hunger) im Magen = mooie kleeren maar een leege maag; hoe kaler, hoe royaler; kale bluf.
sametartig = fluweelachtig.
Samenblume, w. = fluweelen bloem; (een plant) afrikaantjes.
Samenbürste, m. = fluweelborstel.
sameten = fluweelen.
Samenfabrik, w. = fluweelfabriek.
Samenfleisch, f.; **rose**, w.; **spitze**, w.; **stuhl**, m. = fluweelen kleed; fl. roos; fl. kant; fl. stoel.
sameweich = fluweelzacht.
Sammeler, m. -s, - = verzamelaar, kompilator, kollektant; vergaarbak (in de industrie).

Sammlung, w. -, -en = 't verzamelen, 't bijeenbrengen; bijentrekken (van troepen); inzameling (voor de armen); verzameling (munten, planten o. d.), kollektie; bundel (gedichten); muzeum, kabinet; geesteskalmté, inkeering.
Sammungspunkt, m. = hereenigingspunt, -plaats.
Sammter, m. -s, - = Samniet.
Samoaiseln, **Bl.** = Samoa-eilanden.
Samowar, m. -(e)s, -e = samowaar, Russ. theeketel.
Samoeden, **Bl.** = Samoyeden.
Samsdag, m. = Zaterdag.
Samt, **z.** zie **Sammt**.
Samt, **Prüp.** mit **Dat.** = met, benevens; **samt und sonder** (**Abd.**) = geheel en al, alles bij elkaar, alles (of allen) met elkaar.
samtén, zie **sammeten**.
samtlich = alle, geheel, allemaal.
Samucl, m. = Samuel.
Samum, m. -s = samoem, heete wind.
Sanatorium, f. -s, ..rien = sanatorium.
Sand, m. -(e)s = zand; einem **S.** in die Augen streuen = iem. zand in de oogen strooien; **S. reinigt den Magen** = zand schuurt de maag; im **Sande** verlaufen = op niets uitloopen, doodloopen; **sie saßen auf dem S.** = ze zaten vast; einen auf den **S.** setzen = iem. in 't zand doen bijten of iem. vastzetten; zie **Sauen**.
Sandaal, w. -, -n = sandaal.
Sandaraf, m. -(e)s = sand(a)rak (een harssoort).
sandartig = zandachtig.
Sandbank, w.; **boden**, m.; **büchse**, w. = zand|bank; -grond; -koker.
Sanddorn, m. = duindoorn.
Sandel, f. -s; **Sandelsolz**, f. = sandelhout.
sanden, **schw.** (h.) = zanden, met zand bestrooien.
Sander, m. -s, - = snoekbaars.
Sandfächer, f.; **stübe**, w.; **stüb**, f. = zand|koker; -vlakte; -bedding (of: -laag).
Sandfuhr, w. = karrevracht zand.
Sandgras, m. = grof kiezelzand, grint.
Sandhalm, m. = helm (plant).
Sandhafe, m. = zandhaas; infanterist; poedel (bij 't kegelelen).
sandig = zandig, zanderig.
Sandkraut, f.; **fuchen**, m.; **mann**, m.; **platte**, w.; **reiter**, m. = zand|kruid; -koekje; (-gebak); -man (Klaas Vaak); -plant; -ruiter.
Sandischaf, f. -(e)s, -e = sandsjak, stadhouderschap over een klein Turksch gewest.
Sandsicht, w. = zandlaag.
Sandschiefer, m. = zandsteen in lagen.
Sandschüttung, w. = verzanding.
Sandstein, m.; **steinbruch**, m.; **torte**, w.; **uhr**, w.; **wüste**, w. = zand|steen; -steengroeve; -taart; -looper; -woestijn.
Sandwich (spr.: *sandwitsj*), f. -es, -es = sandwich, dubbel boterhammetje met vleesch.
sant = zacht, aangenaam, behaaglijk, lief, zoet, gewillig, meegaand, goedaardig.
Santfe, w. -, -n = draagstoel, brancard.
Santheit, w. = zachtmoedigheid.
santigen, **schw.** (h.) = doen bedaren, betougen, kalmeeren.
Santmut, w. = zachtmoedigheid, zachtaardigheid.
santmütig = zachtaardig, zachtmoedig.
Sang, m. -(e)s, **Sänge** = zang, lied, gezang; ohne **S.** und **Klang** = in alle stilte.

Sange, w. —, —n = bundel aren, garve, schoof].
Sanger, m. —s, — = zanger; dichter.
Sangerin, w. —, —nen = zangeres.
fangeslustig, **fanglustig** = zanglustig.
Sanguinifer, m. —s, — = sanguinisch persoon.
sanguinisch = sanguinisch, prikkelbaar, zeer levendig.
Sanhedrin, m. —(e)s = sanhedrin, raadsvergadering.
sanite'ren, *schw.* (h.) = levensvatbaar maken; verbeteren, herstellen, doen herleven.
Saniterung, w. —, —en = 't doen herleven, verlevendiging.
sanitär = sanitair, de gezondheid betreffende, gezondheids...
Sanitäts'anstalt, w. = ziekehuis, sanatorium, herstellingsoord.
Sanitäts'behörde, w. = gezondheidsraad.
Sanitäts'offizier, m. = officier van gezondheid.
Sanitäts'polizei, w. = gezondheidspolitie.
Sanitäts'rat, m. (= Saniteitsraad, onderscheidings-titel voor een geneesheer).
Sanitäts'verein, m. = vereeniging ter bevordering van de gezondheid.
Sanitäts'wesen, f. = gezondheidstoezicht.
Sant = zinkend].
Sant = Sint; *Sf.* Peter = Sint Pieter.
sanctificie'ren, *schw.* (h.) = sanctificeeren, heiligen, heilig verklaren.
Sanction, w. —, —en = sanctie, goedkeuring.
sanctionie'ren, *schw.* (h.) = sanctioneeren.
Sanctuarium, f. —s, ..rien = sanctuarium, heiligdom.
Sanskrit u. **Sanskrit'**, f. —(e)s = Sanskriet.
sanskritisch = Sanskrietsch.
Sapfir, m. —(e)s, —e = safiër.
sapfieren = safiëren.
Sapfe, w. —, —n = sappe, loopgraaf.
sapperlor! **fapperment!** **fappermoft!** = sapperloot! sakkerloot!
Sappeur, m. —s, —e = sappeur.
sap'phisch = Sapphisch (S...e versmaat, strofe).
Sappho, w. = Sappho (Grieksche dichteres).
sappie'ren, *schw.* (h.) = sappeeren, loopgraven aanleggen.
Sarabande, w. —, —n = sarabande (Spaansche dans).
Sarazene, m. —n, —n = Saraceen.
saraz'nisch = Saraceensch.
Sardanapal', m. = Sardanapalus.
Sarde, m. —n, —n = Sardiniër.
Sardel'le, w. —, —n = sardine, ansjovis.
Sardel'lenbrühe, w. = sardinejus.
Sardel'lenstreifen, m. = dun reepje, dun haarstrookje (over kalen schedel).
Sard'ne, w. —, —n = (grootte) sardine.
Sardiniën, f. = Sardinië.
Sardiniër, m. —s, — = Sardiniër.
sard'nisch = Sardinish.
sardo'nische Lachen = sardonische lach; bittere, spottende lach.
Sardo'nijg, m. —es, —e = sardonijx.
Sarg, m. —(e)s, Särge = lijkist, doodkist; (gewest.) bak; *zie* Nagel.
Sarg'schreiner, m. = doodkistemaker.
Sarg'stein, m. = grafombe.
Sarg'stichler, m. = doodkistemaker.
Sarg'tuch, f. = doods-kleed (over de lijkist).
Sarkas'mus, m. —, ..men = sarkasme.
sarkastisch = sarkastisch.
Sarkophag, m. —(e)s, —e = sarkofaag.

Sarmate, m. —n, —n = Sarmaat.
Sarmatien, f. = Sarmatië.
sarmatisch = Sarmatisch.
Sarvas, **Sarvas'**, m. ..ffes, ..ffe = sarras, grootte sabel.
Sar'sche, *zie* Sarge.
Sas, m. Sassen, Sassen = vrije boer, opgezetene.
Sassafras, m. —, — = sassfras (een soort laurier).
Sassafril'le, w. —, —n = salseparille, sarsaparilla of sarsaparilla (Amerikaansche winde, een geneesmiddel).
Sas'se, *zie* Sasa.
säffig = woonachtig.
Satan, m. —(e)s, —e = satan, booze.
Satanas, m. —, —se = satanas, satan.
satanisch = satanisch, satanssch, duivelsch.
Satellit, m. —en, —en = satelliet, trawant, wachter, maan.
Satin' (spr.: ..tèn), m. —s, —s = satijn.
satine'ren, *schw.* (h.) = satineeren.
Satire, w. —, —n = satire.
Satirifer, m. —s, — = satirikus, satireschrijver, spotter.
satirisch = satirisch.
Satisfaktion, w. —, —en = satisfaktie, genoegdoening.
Satrap, m. —en, —en = satraap, stadhouder.
Satrapie, w. —, —n = satrapie, stadhouderschap.
satt = zat, verzadigd, dronken; *ich bin es f.* = ik heb er genoeg van, ik ben 't moe...; *ich habe das ewige Disputieren f.* = ik ben dat...moe; man wird f. vom Sehen = zat van 't zien; *sich an einer Sache f. essen, f. sehen* = zich aan iets z. eten, z. zien; ein fattes Lächeln = een zelfvoldaan lachje; eine fette Lösung = een verzadigde oplossing; das fette Blut = 't volste rood; f. friegen, essen = genoeg krijgen, eten; er hat f. zu tun = volop; ein Kleid liegt f. an = is sluitend, sluit goed.
Satte, w. —, —n = grootte bak, melkpan (om de melk te laten rooimen), melknap.
Sattel, m. —s, Sättel = zadel; kam (van een snaarinstrument); inzinking tusschen twee bergen; *sich vom S. und Stegreif nähren* = van roof en plundering leven (als roofridder); *zie ook* gerecht, heben.
Sattelbaum, m.; -bogen, m.; -dach, f.; -decke, w. = zadelboom; -boog; -dak; -dek (*of*: schrabak).
sattel'fest = zadelvast (eig. en fig.).
Sattel'gelenk, f.; -gurt, m. = zadelgewricht; -riem (balkriem).
Sattel'kammer, w.; -kissen, f. = zadelkamer; -kussen.
Sattel'necht, m. = palfrenier.
Sattel'knopf, m. = zadelknop.
sattel'n, *schw.* (h.) = zadelen; *ich bin auf alles gefattelt* = op alles voorbereid; *sich f.* = zich gereed maken.
Sattel'pferd, f.; -platz, m.; -tafel, w.; -zeug, f. = zadelpaard (waarop de voerman zit); -plaats (waar de paarden gezadeld worden); -tasch; -tuig.
Satt'hals, m. = dikke hals, krop; iem. met een krop.
Satt'heit, w. — = zatheid, verzadigheid.
sättigen, *schw.* (h.) = verzadigen; (den Hunger) stillen; (eine Neugier) voldoen, bevredigen; eine gefättigte Existenz = een weltevreden bestaan.
Sättigung, w. — = verzadiging.

Sattler, m. -s, - = zadelmaker.
Sattlermeister, m. = meester zadelmaker, zadelmakersbaas.
Sattlerware, w. = zadelmakerswerk.
Sattlerfarn = voldoende, genoeg.
Saturei, m. - = boonekruid.
Saturu, m. = Saturnus.
Saturna'lien, Pl. = saturnaliën (Oudrom. volksfeest).
Satyr, m. -n u. -s, -n = satyr, boschgod.
Satz, m. -es, Sätze = zet, sprong, teug; bezinzel, grondsoep; (bij drukkers) 't zetten, zetsel; inzet; (in de wetensch.) stelling; vaststelling, bepaling (van loon, tarief e. d.); stel (gewichten, dobbelsteenen, tafeltjes e. d.); tarief; zin, volzin; (vuurw.) sas; (muz.) compositie, fraze; [wet, instelling].
Satzbau, m., -bildung, w. = zinsbouw.
Satzlehre, w. = leer van den zin, syntaxis.
Satzung, w. -, -en = statuut, verordening, bepaling, reglement, wet, voorschrift, instelling, inzetting.
Satzweise = bij sprongen, met horten en stooten; zin voor zin, stelling na stelling.
Satzzeichen, f. = zin-, leesteeken.
Sau, w. = Save, Sau (riv.).
Sau, m. -, Säue u. Sauen = zeug, zwijn, wildzwijn; inktvlak, fout; [zas (op kaarten)]; S. haben = gelukkig zijn, hebben.
Sau'ber = (vooral Zuidd.) net, aardig, flink, knap, proper, zindelijk, ordelijk, behoorlijk; (iron.) etw saubere Kerl = een mooie, een lieve jongen; etw saubere Geschichte = een leelijke (iron. een mooie) historie.
Sau'berkeit, w. - = netheid enz.
Sau'berlich = net, netjes, zorgvuldig, voorzichtig.
Sau'bern, fhw. (h.) = zuiveren, schoonmaken; die Stube f. = de kamer doen.
Sau'berung, w. -, -en = zuivering, reiniging.
Sau'bohne, w. = tuinboon, groote boon.
Sau'ce (spr.: zoose), m. -, -n = saus.
Saucie're (spr.: zoose-jère), w. -, -n = sauskom.
Saucie'schen (spr.: zoose'stes.), f. -s, - = saucijse.
Sau'distel, w. = melkdistel.
Sau'er = zuur, onvriendelijk, zwaar, moeilijk; vermoeiend; saure Gurken = augurken (korkommers) in 't zuur; saure Miene(n) = een zuur gezicht; ein saures Gesicht machen = een zuur gezicht zetten; das wird mir f. = dat valt me zwaar; er läßt sich f. werden = hij geeft zich veel moeite; das kommt ihm (ihm) f. an = dat is hem heel onaangenaam, lijkt hem heel zwaar; ein Aufschlag kostet ihm viel sauern Schweiß = een opstel is voor hem een heel zwaar werk.
Sau'erampfer, m. = (veld)zuring.
Sau'erbraten, m. = zuur gebraden vleesch.
Sau'erbrunnen, m. = bron met zuurachtig water, minerale bron, mineraalwater, bronwater.
Sau'erborn, m. = zuurbes, berberis.
Sau'erei, w. -, -en = zwijnerij, vuilheid.
Sau'erfische, w.; -flee, m. = zure kers; z. klaver (klaverzuring).
Sau'erfrant, f. = zuurkool.
Sau'erlich = zuurachtig, zurig.
Sau'erling, m. -(e)s, -e = zuur mineraalwater; zure wijn; zuring.
Sau'ermilch, w. = zure melk, karnemelk.
Sau'ern, fhw. (h.) = zuren (met zuurdeeg, gist); oxydeeren.

Sau'ersüß = zuurzoet.
Sau'erstoff, m.; -teig, m. = zuur|stof; -deeg (of -deesem).
Sau'ertopf, m. = zuurmuil, brompot, zuurkijker.
Sau'ertöpfisch = zuurmuilig, knorrig, brommerig.
Sau'erung, w. -, -en = oxydatie, oxydeering.
Sau'ertwasser, f. = zuur mineraalwater.
Sau'fang, m. = jacht op 't wilde zwijn; strik of val (om 't wilde zwijn te vangen); perk voor wilde zwijnen.
Sau'fänger, m. -s, - = hond op de zwijne-jacht afgericht.
Sau'faß, **Sau'bruder**, m. = zuilap, drinkebroer, nathals.
Sau'feder, w. = Saupfeß.
Sau'fen, ft. (h.) (du säuft; er säuft; soff; söffe; saufe! geöffnet) = zuipen, drinken.
Sau'fer, m. -s, - = zuiper, drinker, dronkaard.
Sau'ferer, w. -, -en = zuiperij.
Sau'gelag(e), f. = drinkgelag, zuiperij.
Saug'amme, w. = min.
Saug'g(e)beutel, m. = dotje.
Saug'g(e)ferkel, f. = speenvarken.
Saug'g(e)flasche, w. = zuigflesch.
Saug'en, ft. (h.) (du saugst; fog [saugt]; söge; sauge! gezogen [gesaugt]) = zuigen; in sich f. = inzuigen.
Saug'en, fhw. (h.) = zoogen.
Saug'er, m. -s, - = zuiger (zuigend persoon of dier, zuignuit, pompzuiger, uitzuiger enz.).
Saug'er, m. -s, - = zoogdier.
Saug'erin, w. -, -nen = zoogende vrouw of zoogend dier, min, voedster.
Saug'g(e)löhre, w.; -rüffel, m.; -schwamm, m. = zuig|buis; -snuut; -spons.
Saug'getter, f. = zoogdier.
Saug'getzfel, f. = zuigpomp.
Saug'ferfel, f.; -flasche, w. zie Sauggef...
Saug'ling, m. -(e)s, -e = zuigeling.
Saug'lings|bewahranstalt, w.; -heim, f. = bewaarplaats of tehuis voor zuigelingen, crèche.
Saug'gloste, w.: die S. läuten = zwijnetaal uitslaan.
Saug'glück, f. = bijzonder geluk, beestachtig geluk.
Saug'napf, m. = zuignapje.
Saug'pfropfen, m. = speen.
Saug'groß = beestachtig lomp, beestachtig grof.
Saug'hieb, m. = stomp (tegen den buik).
Saug'hirt, m. = zwijnehoeder.
Saug'igel, m. = zwijnegel, smeerpoes.
Saug'isch = zwijnerig, vuil, smerig.
Saug'jagd, w. = jacht op 't wilde zwijn.
Saug'kerl, m. = zwijnekerel, zwijnjak.
Saug'koben, m. = varkenskot.
Saul, m. = Saul.
Sau'ladje, w. = zwijnepoel.
Saul'shen, f. -s, - = zuiltje, pilaartje.
Saul'le, w. -, -n = zuil, pilaar, kolom, pijler, post, steun.
Sau'leben, f. = zwijneleven.
Sau'lenartig = zuil-, kolomvormig.
Sau'lenbau, m. = zuilerij, zuilegang, kolonnade.
Sau'lenförmig = zuil-, kolomvormig.
Sau'lenfuß, m. = voet(stuk) van een zuil.
Sau'lenhalle, w. = kolonnade, portiek.
Sau'lenheiliger, m. = zuile-, pilaarheilige, styllet.
Sau'lentnauf, -tnopf, m. = kapiteel.
Sau'lenordnung, w. = zuilestijl (in de bouw.).

Säu'lenplatte, w. = zuilplint abakus.
Säu'lenreihe, w. = zuilerij.
Säu'lenstamm, m. = zuilschacht.
Säu'lenstein, m. = steen voor zuilen, bazalt.
Säu'lenstellung, w. = schikking of plaatsing van de zuilen, zuileafstand.
Säu'lenstuhl, m. = zuilstoel, voetstuk.
Säu'len|weite, w.; **-werk**, f. = zuile|afstand; **-werk** (of: kolonnade).
Saum, m. -(e)s, Säume = zoom, rand; vracht, last.
Saum|agen, m. = zwijnemaag.
Saum|baum, m. = randboom.
fäu'men, f. w. (h.) = zoomen, boorden; (fig.) als met een rand omgeven, bekleeden; [(een ezel) een pakzadel opleggen, met lastdieren vervoeren]; zuimen, dralen, aarzelen, talmen, weifelen; [verzuimen].
Säu'mensch, m. = zwijnjak.
Säu'mer, m. -s, - = draler, treuzelaar; [lastdier, lastdierdrijver].
Saum'esel, m. = pakezel.
Saum|halterei, w. -, -en = vrachtrijderij.
fäu'mig = langzaam, aarzelend, nalatig.
Säum'nis, m. -, -e; **S.**, f. -fes, -fe = verzuim, getalm, gearzel.
Saum'pferd, **-roß**, f. = lastpaard.
Saum'pattel, m. = pakzadel.
[Säum'fal, w. (u. f.) = nalatigheid, gearzel].
fäum'felig = nalatig, talmend, traag.
Saum'tier, f. = lastdier.
Saum'mutter, w. = zeug, moederzwijn.
Säu'nest, f. = zwijn kot, vuil nest.
Säu'nidel, m. = smeerpoets, vuilik.
Säu're, w. -, -n = zuurheid, zurigheid, wrangheid, zuur.
Säu'rebildung, w. = zuurvorming.
Säuregur'fenzett, w. = komkommertijd.
fäu'rehaltig = zuurhoudend.
Säu'ring, zie Säuerung.
Säuß, m. = gesuis, 't suizen, geloei; gejoel, getier; in **S.** und **Bräuß** leben = een vroolijk, jolig, los leven leiden.
Säu'febrauß, m. = driftpop.
Säu'felaut, m. = sisklaank, ruischtoon.
fäu'feln, f. w. (h.) = zacht suizen, suizelen, ruischen.
fäu'fen, f. w. (h.) = suizen, gieren, stuiven; zwiepen; eß fäußt mir in den Ohren = ik heb gesuis in de ooren.
Säu'fer, m. -s, - = jonge most, gistende jonge wijn.
Säu'fwind, m. = gierende wind; driftpop, onbesuisde vent.
Säu'fisch, m. = (jachtw.) zwijnspruit (bij de jacht op wilde zwijnen).
Säu'treiber, m. = zwijnehoeder.
Säu'wetter, f. = smerig weer, hondeweer, zwijneweer.
Säu'wirtschaft, w. = smerige, vuile boel.
fäu'wohl: mir ist f. = ik voel me heel lekker, zoo lekker als kip.
Savan'ne, w. -, -n = savanna (met struikgewas bedekte grasvlakte in Amerika).
Savojar'be, m. -n, -n = Savoyaard.
Savo'hen, f. = Savoye.
Savo'herfohl, m. = savooiekool.
favo'hisch = Savoyesch.
fazerboial = sacerdotaal, priesterlijk.
Sbir're, m. -n, -n = sbirre, (It.) politie-agent, speurhond (v. d. politie).
f. Dr. = süßliche Brette.
sc. = scilicet: nämlich.

See'ne ic., zie Seene ic.
See'p'ter, zie Septer.
Scha'b'bes, m. -, - = sjabbes, sabbat.
Scha'be, w. -, -n = schaafijzer, schrappert; kakkerlak; schurft.
Scha'beleifen, f.; **-messer**, f. = schaaffijzer; **-mes**.
fcha'ben, f. w. (h.) = schrappen, schrapen, krabben; (Rübe) raspen; (einen Fisch) schrapen; fch. und fchinden of fch. und fcharren = bij elkaar schrapen; fch fch. = zich scheuken, schurken.
Scha'ber, m. -s, - = schrappert, voetschrappert; leerlooier.
Scha'bernaß, m. -(e)s, -e = leelijke poets, streek, kwajongensstreek; etnem einen **S.** spielen, tun = iem. een poets bakken, een koopje leveren: er hat eß mir zum **S.** getan = om mij te plagen.
fchä'big = (Roth, Gut, Person) kaal, sjofel, schunnig; (Person) onbehouden, min; gierig, schraperig, kaal.
Schablo'ne, w. -, -n = vorm, model, patroon, mal; nach der **S.** arbeiten = volgens de sleur.
fchablo'nenmäßig = sleurig, werktuiglijk, naar 't oude gangetje.
Schabrac'fe, w. -, -n = schabrak, zadelkleed.
Schab'fel, f. -s, - = schrapfel.
I. Schach, f. -(e)s = schaak, schaakspel; **S.** biten = sch. aanzeggen; der König steht im **S.** = staat schaak; etnem im ob. in **S.** halten = in de klem of in toom houden; **S.** dem König = de koning (schaak).
II. Schach, m. -(e)s, -e u. -s = Sjach, Sjach koning.
Schach'brett, f. = schaakbord.
Schach'cher, m. -s, - = gesjacher, knoehandel.
Schä'cher, m. -s, - = stumper, stakker; [schelm, roover, misdadiger].
Schach'erei, w. -, -en = Schach'er.
Schach'erer, m. -s, - = sjacheraar.
Schach'erkreuz, f. = galg; gaffelkruis.
fcha'hern, f. w. (h.) = sjacheren, knoesien (in den handel), kleinhandel drijven.
Schach'feld, f. = veld (op 't schaakbord).
Schach'figur, w. = schaakstuk.
fchach'matt u. **fchach'matt'** = schaakmat; uitgeput, af, weerloos, verloren.
Schach'biel, f. = schaakspel.
Schach'bieler, m. = schaakspeler, schaker.
Schach'fein, m. = schaakstuk.
Schacht, m. -(e)s, -e u. Schächte = schacht, mijnput, uitgraving.
Schäch'tel, w. -, -n = doos; alte **S.** = oude vrijster, oude tante, oud wijf.
Schäch'telchen, f. -s, - = doosje.
Schäch'telkege, w. = matjesvijg.
Schäch'telhaln, m. = paardestaart (een plant).
fchach'teln, f. w. (h.) = in een doos doen, pakken.
fchach'ten, f. w. (h.) = uitgraven (een put, een bouwterrein).
fchäch'ten, f. w. (h.) = slachten (volgens Joodschen ritus), sjechten.
Schäch'ter, m. -s, - = (gediplomeerd Joodsch) slachter, sjechter, sjochet.
Schäch'zug, m. = zet (in 't schaakspel); krijgslist.
Schäch'ten (spr.: *sjat...*), m. -s, - = huwelijksmakelaar, sjachten.
I. fcha'de = jammer; fch. um ihn = jammer voor hem; dazu ist er mir zu fch. = daarvoor acht ik hem te goed; viel zu fch. zum Schulfmeister = veel te goed voor...; fch. brauf...

sch. auf den = dat of hij kan me niets schelen.

II. **Schäde**, m. -ns, Schäden = schade, nadeel, beschadiging; den **S. n** **ausbessern** = 't gebrek herstellen; **S. n** **erleiden** = nadeel, verlies lijden; das **Haus** hat mehrere **Schäden** erlitten = is op verscheiden plaatsen beschadigd, heeft erg geleden; daraus ist ihm ein großer **S.** erwachsen = daaruit is een groot nadeel voor hem ontstaan; **fort** mit **S. n!** = weg er meel innerer **S.** = inwendige beschadiging, wond, kwetsuur; **S. n** **nehmen** = schade lijden; **offener S.** = open wonde; es wird sein **S.** nicht sein ob. sein **S.** für ihn sein = hij zal er geen nadeel bij hebben; zu **S. n** kommen = gewond worden, verkeerd uitloopen; zum **S. n** seine **Bringspalz** = ten nadeele van zijn patroon; **Schäden** in der **Vermaltung** = gebreken in 't bestuur; wer den **S. n** hat, braucht für den **Spott** nicht zu sorgen = wie de schade heeft, heeft ook de schande; zie ook **flug**.

Schädel, m. -s, - = schedel, kop.

Schädelbohrer, m.: **-bruch**, m.; **-lehre**, m. = schedel|hoor; **-breuk**; **-leer**.

Schädelstätte, w. = Schedelplaats, Golgotha, Calvarieberg, Lijdensberg.

Schaden, schw. (h.) einem = schaden, benadeelen, nadeel toebrengen, kwaad doen; das **Schadet** nichts = dat hindert niets; das wird seinem **Rufe** sch. = dat zal zijn goeden naam schade, kwaad doen.

Schadenersatz, m. = schadevergoeding; **Sch.** fordern, verlangen = schadevergoeding eischen.

Schadenfeuer, f. = brandl.

Schadenfreude, w. = leedvermaak.

Schadenfroh = blij over 't leed van een ander, nijdig.

Schadhaft = beschadigd, bedorven, gebrekkig, geschonden; (von **Sähen**) slecht, aangestoken.

Schadhaftigkeit, w. = slechtheid; slechte of gebrekkige toestand.

Schadigen, schw. (h.) einen = nadeel toebrengen, benadeelen; einen an der **Ehre** sch. = iem. in zijn eer te kort doen.

Schädigung, w. -, -en = benadeeling, verongelijking.

Schädlich = schadelijk, nadeelig, verderfelijk, verkeerd; der **Wein** ist dir sch. = is nadeelig of verkeerd voor je; so etw. ist der **Gesundheit** sch. = is slecht of schadelijk voor de gezondheid.

Schädlichkeit, w. = schadelijkheid enz.

Schädling, m. -(e)s, -e = schadelijk insect, dier, wezen.

Schadlos = schadeloos; einen für etw. sch. halten = iem. voor iets schadeloos stellen, iem. iets vergoeden.

Schadloshaltung, w. = schadeloosstelling, vergoeding.

Schaf, f. -(e)s, -e = schaap; schaapskop, onnoozel mensch; frommes **Sch.** = mak schaap; zie **geduldig**.

Schafbock, m. = ram.

Schafchen, f. -s, - = schaapje; schape-wolkje; er hat sein **Sch.** im **Trodnen** = hij heeft zijn schaapjes op 't droge; er hat sein **Sch.** gelöhren = hij heeft zijn voordeel er mee gedaan.

Schafbredt, m. = schapemest; (stud.) onzin.

Schafdünger, m. = schapemest.

Schäfer, m. -s, - = schaapherder, [scheper];

herder (in de idylle); dem **Sch.** die **Reule** ablaufen = iets duur betalen.

Schäferet, m. -, -en = schaapskooi; herdersfeest, herdersdicht.

Schäfergedicht, f.; **-huud**, m.; **-hütte**, w. = herdersdicht; -hond; -hut.

Schäferin, w. -, -nen = herderin.

Schäferknaub, m.; **-lied**, f.; **-pfeife**, w. = herdersknaap; -lied; -fluit.

Schäferspiel, f.; **-stüb**, m. = herdersspel (of pastorale); -staf.

Schäferstunde, w. = herdersuurtje, uurtje voor verlieiden.

Schaff, f. -(e)s, -e = bak, nap, schep; schap, kast.

Schaffel, f. -s, - = bakje, napje.

Schaffell, f. = schapevel, schapevacht.

I. **Schaffen**, schw. (h.) = doen, werken, bezig zijn; brengen, bezorgen, schaffen, verschaffen; (Hilfe) verschaffen; (Rat) schaffen; ich habe nichts mit ihm zu sch. = ik heb niets met hem te maken; damit habe ich nichts zu sch. = dat gaat me niets aan; er macht mir viel zu sch. = bezorgt me veel moeite, veel last; etw. an Ort und Stelle sch. = zorgen, dat iets ter bestemder plaatse komt; ich. Sie mir ihn aus dem Hause, aus den Augen = maak dat hij uit mijn huis, uit mijn oogen komt; ich. etw. vom Tische sch. = zich van iets ontdoen, afmaken; einen aus dem Wege, aus der Welt sch. = uit den weg ruimen; die Arbeit will gar nicht sch. = wil heelemaal niet vlotten.

II. **Schaffen**, ft. (h.) (ich schaffe; ichuf; ichüfe; ichaffe; geschaffen) = scheppen, totstand brengen.

Schaffensdrang, m.; **-lust**, w. = scheppingsdrang; -lust.

Schaffer, m. -s, - = verzorger, huisbestuurder; eerste knecht op een hoeve.

Schaffler, m. -s, - = kuiper.

Schaffner, m. -s, - = kondukteur (bij 't spoor); [huisbestuurder, oecoonoom].

Schaffneret, w. -, -en = woning of ambt van den oecoonoom.

Schaffnerin, w. -, -nen = huishoudster, bestuurster.

Schafgarbe, w. = duizendblad.

Schafherde, w. = kudde schapen.

Schafhirt, m. = schaapherder.

Schafhusten, m. = droge hoest.

Schafjunge, m. = herdersjongen.

Schafleder, f. = schapeleer; er reißt aus wie **Sch.** = hij gaat op den loop.

Schafledern = schapeleeren.

Schaflein, f. -s, - = schaapken, schaapje.

Schafmäße = als een schaap, schaaachtig.

Schafmist, m. = schapemest; (stud.) onzin.

Schafott, f. -(e)s, -e = schavot.

Schafpelz, m. = (pels van) schapevacht; ein **Wolf** im **Sch.** = een wolf in een schapevacht.

Schafschere, w.; **-scherer**, m.; **-schur**, w. = schape|schaar; -scheerder; -scheren.

Schafsgesicht, f. = schapegezicht; dom, onnoozel gezicht.

Schafseule, w. = schapebout.

Schafsfleib, f. = schapevacht; ein **Wolf** in **Schafsfleibern** = een wolf in een schapevacht.

Schafstopp, m. = schapekop, domoor, domkop.

Schafstapf, w. = schapeneus; leelijke domkop; een appelsort.

Schafstall, m. = schaapskooi, schapestal.

Schafstaud, m. = stapel, voorraad schapen.

Schafft, m. -(e)s, **Schäfte** = schacht (van lans, hellebaard, zuil, laars, veer); lade (van

een geweer); stengel (van planten); stam (van boomen).
schäften, *schm.* (h.) = (een geweer) monteeren, van een lade voorzien; (laarzen) schachten.
Schafweide, w.; **wolfe**, w.; **zucht**, w.; **züchter**, m. = schape|weide; -wol; -teelt; -fokker.
Schah, m. -s, -s = shah, sjach.
Schafal, m. -(e)s, -e = jakhals.
Schafte, w. -, -n = schakel, schalm, ring, draad.
Schäfer, w. -s, - = grappemaker, guit, schalk.
Schäferrei, w. -, -en = scherts, gekheid, guitestukje.
schäfern, *schm.* (h.) = schertsen, stoeien, gekheid maken, mallen.
 I. **schaf** = (van dranken) verschaald, flauw; laf; (*fig.*) laf, flauw; **schaler Kopf** = onnoozele kop.
 II. **Schal**, m. -(e)s, -e u. -s = sjaal.
Schälchen, f. -s, - = schaalteje, schoteltje, kommetje.
Schale, w. -, -n = schaal, schotel, kom, nap, beker; (van vruchten, worst e. d.) schil; (van noten) grüne **Sch.** = bolster, harte **Sch.** = dop; (van eieren) dop, schil, bast; (van oesters) schelp; (van kreeften) schaal; (om te wegen) schaal; falte **Sch.** = koude schotel, koude wijn- of biersoep; (*jag.*) hoef; die äußere **Sch.** der Dinge = de oppervlakte of de buitenkant der dingen; die **Schalen** seines Hornes = de fiolen van zijn toorn.
schäl'en, *schm.* (h.) = (boomen, appelen) schillen; (eieren) pellen, schillen; (noten) (ont)bolsteren; (gerst) pellen; die Haut **schäl't sich** = schilfert af; einen **sch.** = iem. van zijn geld berooven; **sich aus seiner Kleidung sch.** = zich ontkleeden; mie aus dem Ei **geschäl't** = om door een ringetje te halen, of hij uit een doosje komt.
Schälengehäuse, f. = schelp.
Schalheit, w. - = lafheid, flauwheid, oppervlakkigheid, verschaaldheid.
Schal'hengst, m. = hengst.
schäl'ig = met een schil, met een schaal, met een bolster, schaal... , schelp...
Schalff, m. -(e)s, -e (u. **Schälfe**) = schalk, guit, schelm; [laaghartig mensch, schurk, valschaard]; (gewest.) stomme knecht; der **Sch.** **sigt ihm** (rittling's) im **Nasen** = hij is een leeperd, een grappemaker; *zie* **Wag.**
schäl'haft = schalksch, guitig.
Schal'haftigkeit, w. - = schalkschheid, guitigheid, slimheid, poets.
Schalff'reund, m. = valsch vriend.
Schalff'necht, m. = ontrouwe knecht.
Schalff'narr, m. = grappemaker, nar.
Schalff'ohr, f. = die zich doof houdt, die Oost-Indisch doof is.
Schalff'reich, m. = guitestreek, grap.
Schalff, m. -(e)s, -e (u. **Schälfe**) = geluid; galm (van klokken); geschäl (van bazuin, trompet); geluid (van schoten, van den donder); klank (van woorden); *fig.* roep; ein **ferer Sch.** = een holle klank, een nietsbeteekenend woord.
Schalff'bekken, f.; **bedel**, m. = klank|bekken; -bord (galmbord).
Schalff'blase, w. = keelblaas (bij kikkers).
schäl'ten, *schm.* u. *fr.* (h.) (es **schäl't**; es **schäl'te** u. **schäl't**; **schäl'te** u. **schäl'te**; **schäl'te!** **geschäl't**) = klinken, galmen, weergalmen, schallen, schateren; **schäl'tender Weifall** = daverende toejuicing; *zie* **Welfter**.

Schal'born, f. = galmtrechter (van een trompet).
Schal'lehre, w. = geluidsleer.
Schal'loch, f. = klank-, galmgat.
schäl'nachahmend = klanknabootsend.
schäl'los = weerloos, gevoelig.
Schal'rohr, f. = spreekbuis.
Schal'welle, w. = geluidsgolf.
Schalmei, w. -, -en = schalmei, herdersfluit.
Schalotte, w. -, -n = sjalotte, kleine ui.
schäl'ten, *schm.* (h.) = beschikken, regeeren; mit etw. **sch.** = met iets (naar beleven) handelen; **sch.** und **walten** = zijn gang gaan, als heer en meester handelen; **sch.** **ihn sch.** = laat hem begaan.
Schal'ter, m. -s, - = loket, schuifje, raampje, luik; [roeispaan].
Schal'terfenster, f.; **öffnung**, w. = loket|raampje; -opening.
Schal'tier, f. = scheelpdier.
Schal'jahr, f.; **monat**, m.; **tag**, m. = schrikkel|jaar; -maand; -dag.
Schälung, w. -, -en = 't schillen, pellen, doppen, bolsteren.
Schalup'pe, w. -, -n = sloep.
Scham, w. - = schaamte, schande; schaamdeel.
Schama'de, w. -, -n = signal van overgave; **Sch.** **blasen**, **schlagen** = bijdraaien, den aftocht blazen.
Scham'bein, f. = schaambeent.
Scham'bug, m. = lies.
schä'men sich, *schm.* (h.) = zich schamen; **sich vor einem sch.** = zich voor iem. sch.; **sich für einen sch.** = zich voor (d.i. wegens) iem. sch.; **sich einer Sache od. über eine Sache sch.** = zich over iets sch.; **ich schä'me mich zu Tode** = ik schaam me dood.
Scham'gefühl, f. = gevoel van schaamte, schaamtegevoel.
scham'haft = schaamachtig, beschaamd, zedig, verlegen, bedeesd, eerbaar.
Scham'haftigkeit, w. - = eerbaarheid, zedigheid, bedeesdheid.
schäm'ig = bedeesd, verlegen].
Scham'knochen, m. = schaambeent.
scham'los = schaamteloos, onbeschaamd, driest, brutaal.
Scham'losigkeit, w. -, -en = schaamteloosheid enz.
Schamotte, w. -; **Schamotte'stein**, m., **Schamotte'ziegel**, m. = vuurvaste steen.
scham'rot = rood van schaamte; **sch.** **machen** = doen blozen; **sch.** **werden** = blozen.
Scham'rote, w. = blos van schaamte, schaamteloos, schaamrood.
Schand'altar, m. = gruwelaltar.
schand'bar = schandelijk, onteerend, schendend.
Schand'bild, f.; **brief**, m.; **bube**, m.; **bühne**, w. = schend|beeld; -brief; -bros; schandpaal.
Schand'bedel, m. = dekmantel (om de schande te bedekken).
Schand'e, w. - = schande, smaad, oneer; beschadiging, verminking; einem **Sch.** **machen** = iem. schande aandoen; **Schanden halber** = om de schande (te vermijden); zu **Schanden** (*ook*: zu **schanden en** zu **schanden**) **gehn** = bederven, vervallen, te niet gaan; **sich zu Schanden laufen** = zich ziek of dood loopen; zu **Schanden machen** = vernielen, bederven; eine **öffnung** zu **Schanden machen** = verijdelen; ein **Pferd** zu **Schanden reiten** = een paard (half)dood rijden;

Armut ist keine Sch. = armoede is geen schande; zie ook *hoffnung*.
schän'den, *schw.* (h.) = schenden, ontheiligen, schandvlekken, onteeren, beschadigen, verminken; zie *Armut*.
Schän'der, m. -s, - = schender, onteerder, ontwijder.
Schand'vlek, m. = schandvlek.
Schand'gedicht, f. = schandgedicht.
Schand'geld, f. = schandegeld; schandprijs, spotprijs.
Schand'gemälde, f. = schandelijke schilderij.
Schand'geschiedte, w. = schandaalgeschiedenis.
Schand'gelede, m. = schandbrok.
Schand'gloede, w. = schandklok (die geluid wordt, als iem. aan den schandpaal staat).
Schand'koop, m. = schandkoop (d. i. een schandelijke koop en een koop tegen spotprijs).
Schand'leven, f. = schandelijk leven.
schänd'lich = schandelijk, onteerend, schandelijk, erg, verschrikkelijk.
Schand'lied, f.; -mal, f. = schandlied; -merk (*of*: -teeken).
Schand'maul, f. = schend tong.
Schand'naam, m. = schimpnaam.
Schand'pfahl, m. (ob. -säule, w.); -schrift, w.; -tat, w. = schandpaal; -schrift; -daad.
Schand'titel, m. = schimp titel, smadelijke titel.
Schand'ung, w. -, -en = schending, ont-eering, ontwijding, beschimping, lastering, verkrachting, verminking, schennis.
Schand'weib, f. = schandelijke, eerlooze vrouw.
Schand'worte, Pl. = schandelijke woorden.
Schand'zunge, w. = schend tong.
Schanf, m. -(e)s = drankverkoop, herberg.
Schan'fer, m. -s, - = sjanker.
Schanf'gerechtigheit, w. = vergunning (recht).
Schanf'konzeffion, w. = vergunning.
Schanf'wirt, m. = herbergier.
Schanz'arbeit, w. = schanswerk, schansarbeid.
Schanz'arbeiter, m. = schanswerker, -graver.
Schanze, w. -, -n = schans, redoute, aarden wal; schans (op schepen); [kans]; sein Leben in die Sch. schlagen = op 't spel zetten, in de waagschaal stellen.
schänzen, *schw.* (h.) = schanswerk verrichten; hard werken, blokken, sjouwen.
Schanzer, m. -s, - = schansgraver; blokker.
Schanz'gräber, m.; -forb, m.; -pfahl, m. = schansgraver; -korf; -paal (palissade).
Schanz'wehr, m. = afsluiting door een schans.
Schanz'werk, f. = schanswerk, verschansing.
Schanz'zeug, f. = schansgraversgereedschap.
Schapp, f. -(e)s, -e = (nldr.) schap, plank, kast.
Schapp'pel, f. -s, - = krans (een hoofdver-siering voor meisjes).
Schar, w. -, -en = schaar, troep, bende, hoop.
Schara'de, w. -, -n = charade, lettergepep-raadsel.
Schar'arbeit, w. = heeredienst.
Schar'be, w. = schollevaar.
schär'ben, *schw.* (h.) = snijden, klein snijden (kool e. d.).
Schar'bock, m. -(e)s = scheurbuik, skorbunt.
schär'en, *schw.* (h.) = scharen, vereenigen, ordenen, schikken.
Schär'en, Pl. = scheren (klippen aan de Zweedsche en Finsche kust).
schär'enweise = in scharen, troepen, benden.
I. scharf (*schärfer*) = scherp (Winkel, Patrone, Stif); fel (Sonne); *schärfes Gewehr* = getrok-

ken geweer; *sch. laden*, *schießen* = met scherp laden, schieten; *sch. bejähagen* = (op) scherp zetten; *einen sch. machen* = iem. oplettend, waakzaam, wantrouwend maken, [*schärfe Frage* = pijnbank]; *sie kamen sch. aneinander* = zij vielen elkaar scherp aan; *sch. fahren* = zeer snel rijden, er over heen vliegen; *es geht sch. = 't is druk (met 't werk)*; *alzu sch. macht schartig* = al te scherp snijdt niet; *früh sch. früh stumpf* = vroeg rijp, vroeg rot; *es sch. auf einen haben* = 't erg op iem. gemunt hebben.

II. scharf, f. -(e)s, -e = scherpe kant, 't scherp.
Scharf'blid, m. = scherpe blik; scherpziendheid, scherpzinnigheid.

schärf'bitfend = scherpziend, scherpzinnig.
Schär'fe, w. -, -n = scherp, draad, snede (van een mes e. d.); scherpte (van omtrekken); scherpheid, wrangheid (van vochten); scherpheid, gestrengheid (van wetten e. d.); scherp, scherpe kant; scherpte, scherpzinnigheid, juistheid.

schärf'edig = scherphoekig.

schär'fen, *schw.* (h.) = scherpen, slijpen, wetten; (die Sense) haren, wetten; (einen Mühlstein) billen; (ein Pferd) op scherp zetten; (die Blust) scherpen, prikkelen, opwekken; einem das Gemissen sch. = iems. geweten doen spreken.

schärf'geladen = met scherp geladen.

schärf'fantig = met scherpe kanten.

Schärf'macher, m. -s, - = buitengewoon streng persoon.

Schärf'macherei, w. = overgrote gestrengheid, strenge maatregelen.

Schärf'rennen, f. = tournoi met scherpe wapens.

Schärf'richter, m. = scherprechter, beul.

Schärf'richteram, f. = scherprechters-, beul-ambt.

Schärf'richterei, w. -, -en = woning of ambt van den beul.

Schärf'schießen, f. = scherpschieten, schietwedstrijd.

Schärf'schuh, m. = schot met scherp.

Schärf'schütze, m. = scherpschutter.

Schärf'sicht, w. = scherpziendheid.

schärf'sichtig = scherpziend; scherpzinnig, schrander.

Schärf'sichtigkeit, w. = scherpziendheid; scherpzinnigheid, sijn onderscheidingsvermogen.

Schärf'sinn, m. = scherpzinnigheid, schranderheid.

schärf'sinnig = scherpzinnig, schrander.

Schärf'sinnigkeit, w., zie *Schärf'sinn*.

Schär'fung, w. = scherping.

schärf'winflig = scherphoekig.

Schar'lack, m. -(e)s = scharlaken, vuurrood; (ook f.) = scharlakenkoorts, roodvonk.

schär'lackartig = roodachtig.

schär'lacken = scharlaken, scharlakensch.

Schar'lackfarbe, w.; -fieber, f. = scharlakenkleur; -koorts (*of* roodvonk).

Schar'lackstiefel, f. u. m. = gierstuitslag, gierstkoorts, roode gierst.

Schar'lackfraut, f. = scharlei.

schär'lackrot = scharlakenrood.

Scharlatan', m. -(e)s, -e = charlatan, kwakzalver.

Scharlatanerie, w. -, -n = charlatannerie.

Scharlei, m. -(e)s = scharlei, muskadeelsalie.

[scharl'en]zen, *schw.* (h.) mit den Migen = heen en weer dwalen].

ſcharmant = charmant.
ſcharmieren, ſchw. (h.) = charmeeren, be-
tooveren, verrukken.
Scharmützel, f. -s, - = schermutseling.
ſcharmütze(l)u, ſcharmuſieren, ſchw. (h.) =
schermutselen.
Scharmüſter, m. -s, - = schermutselaar.
Scharn, zie Scharren III.
Scharnier, f. -(e)s, -e = scharnier, schar-
nierge wicht, hengſel; er iſt ganz aus dem
Sch. = uit zijn gewone doen.
Scharpe, w. -, -n = sjerp.
Scharpie, w. -, -n = pluksel.
Scharre, w. -, -n = krabber, schraper;
schraapsel (uit kookpotten).
I. **ſcharren**, ſchw. (h.) = graven; krabben (met
de voeten), wroeten; schr. ppen, schrapen;
schuifelen (als teeken van misnoegen); eine
Leiche in die Erde ſch. = in den grond
stoppen.
II. **Scharren**, f. -s = gekrab, gewroet, ge-
schuifel.
III. **Scharren**, m. -s, - = vleesch-, brood-
stalletje.
Scharrhans, m. = gierigaard, schraper.
Scharrhut, zie Scharrhut.
Scharſchmid, m. = gereedschapsmid, egsmid.
Scharſte, w. -, -n = schaar, schaarde,
kerf; spleet (als in een hazelip); schietgat;
streep; (*plant*) zaagblad; eine Sch. ausmeſen
= (*fig.*) een fout, een verlies herstellen of
een schande uitwisschen.
Scharſte, w. -, -n = oud prul (vooral van
boeken gezegd).
Scharſteuhändler, w. = koopman in oude
boeken.
ſcharſtig = schaarstig; zie ook ſcharf.
Scharzung, w. -, -en = verbinding (van
twee bijgangen in de mijn of van tweerivier-
armen).
Scharwache, w. = patrouille, wacht. **Schar-
wächter**, m. = soldaat van de wacht).
Scharwenzel, m. = boer (in 't spel), ook een
kaartspel; uiterst gedienschtig mensch, duivels-
toejager; onhandige buiging.
ſcharwenzeln, ſchw. (h.) = zich door over-
groote hulpvaardigheid aangenaam trachten
te maken, druk heen en weer draaien; de
meisjes nalooopen.
Scharwerk, f. = heeredienst, zwaar werk;
bijwerk. **ſcharwerken**, ſchw. (h.) = hard wer-
ken, zwoegen. **Scharwerker**, m. = bij-werkman
(*te leveren door den Hnſmann, zie ald.*).
Scharwerk Mädchen, f. = hulpmeisje voor
zwaar werk (*vgl. Scharwerker*).
ſcharſen, ſchw. (h.) = weggagen (van school
bijv.).
I. **Scharſen**, m. -s, - = schaduw, lommer,
schim, hersenschim; Sch. werfen = schaduw ge-
ven; nicht ein Sch. von Gefahr = geen schijn of
schaduw van gevaar; ein Sch. von Miſmut =
een zweem van wrevel; einen ob. etw. in Sch.
ſtellen = iem. of iets in de schaduw stellen; einen
Sch. von etw. haben = een zwakke, gebrekkige
voorstelling van iets hebben: in Sch. ſigen =
in de gevangenis zitten; begraben in Sch. und
Schlummer = begraven in nacht en sluime-
ring; das Reich der Sch. = 't schimmerrijk.
II. **ſcharſen**, ſchw. (h.) = schaduw geven, be-
schaduwen; (een schaduw zijn van).
Scharſenbild, f. = schaduwbeeld, silhouet;
schim.
Scharſenfarbe, w. = schaduwkleur, ombre.

Scharſenfürſt, m. = vorst in 't Schimme-
rijk, Pluto.
Scharſengang, m. = schaduwrijke, donkere
laan.
ſcharſenhaft = schaduwachtig, schimachtig;
vaag.
Scharſenfönig, m. = schijnkoning; ook =
Schattenfürſt
Scharſenland, f. = schimmerrijk.
Scharſenlicht, f. = licht-en-donker, clair-obscur.
ſcharſenloſ = schaduwloos.
I. **Scharſenreich**, f. = schimmerrijk; onbe-
duidend rijk.
II. **ſcharſenreich** = schaduwrijk, lommerrijk.
Scharſenreißer, m. = silhouetemaker.
Scharſenriß, m. = schaduwbeeld, silhouet;
vluchtige schets.
Scharſenfette, w. = schaduwzijde.
Scharſenſpiel, f. = schaduwspel, Chineesche
schim.
Scharſenuhr, w. = zonnwijzer.
Scharſenwelt, w. = schimmerrijk.
Scharſenwerk, f. = schaduw (op schilderij);
beuzelarij.
Scharſenzeiger, m. = zonnwijzer.
Scharſenſtück, m. = neerhaal.
ſcharſtieren, ſchw. (h.) = schaduwen, afscha-
duwen, schakeeren, nuanceeren.
Scharſtirung, w. -, -en = schaduwing
enz., nuance.
ſcharſtig = schaduwrijk, lommerrijk.
Scharſtulſte, m. -, -n = geldkistje, juweele-
kistje, cassette; privaatkas.
Scharſtulſengelber, Pl. = privaat-inkomsten.
Scharſt, m. -es, Schätze = schat, rijkdom,
ſchatkist; lief, vrijer, jongen, vrijster, meisje,
ſchatje; [ſchatting, belasting].
Scharſtamt, f. = ſchatkist, rekenkamer, depar-
tament van financiën.
ſcharſtbar = te waardeeren, ſchatbaar, waar-
deerbaar; Ihr ſcharſtbareſ Schreiben = Uw
hooggeschat schrijven.
Scharſtbarkeit, w. - = waarde, verdienſte.
Scharſtchen, f. -s, - = ſchatje, liefje.
ſcharſzen, ſchw. (h.) = ſchatten, taxeeren,
waardeeren, achten; ſch. auf = ſchatten,
taxeeren op; ich ſcharſze es mit zur Ehre =
ik stel er een eer in, reken 't mij tot een
eer.
ſcharſzenſwert = achtenswaardig, ſchatbaar.
Scharſzer, m. -s, - = ſchatter, taxateur.
Scharſgräber, m. = ſchatgraver.
Scharſkammer, w. = ſchatkamer, rekenka-
mer, theſaurie.
Scharſkanzler, m. = kanselier van de ſchat-
kist (in Eng.).
Scharſkaſten, m., -kaſten, f. = geldkist,
cassette.
Scharſmeister, m. = ſchatmeester, -bewaarder,
betaalmeester.
Scharſſchein, m. = ſchatkistbiljet.
Scharſzung, w. -, -en = (belasting volgens)
aanslag.
Scharſzung, w. -, -en = ſchatting, waar-
deering, taxatie.
Scharſzungſwert, m. = geſchatte waarde.
Schau, w. -, -en = tentoonſtelling, ſchouw-
spel; bezichtiging, ſchouwing, monſtering;
zur E. ausſtellen = ten toon ſtellen, uitſtellen;
zur öffentl. E. ſtehn = openlijk te kijk
ſtaan; etw. zur E. tragen = iets ten toon
ſpreiden; met iets te kijk of te koop loopen;
[zur E. legen = uitſtellen; zur E. führen =

(rondeleiden om te) laten zien; auf die S. gehen = uitgaan om een bruid te zoeken.
Schauausstellung, w. = tentoonstelling.
Schaub, m. -(e)s, -e u. Schäume = stroo-
wisch, boschje stroo.
Schau, w. -, -n = lang overkleed, mantel.
Schau'begierig = kijklustig.
Schau'brut, f. = toonbrood.
Schau'bude, w. = kijkspel.
Schau'bühne, w. = schouwtooneel, tooneel.
Schau'der, m. -s, - = huivering, rilling, ijzing,
afschuw; schroom, eerbied, ontzag.
Schau'dererregend, **Schau'derhaft** = huive-
ringwekkend, ijzingwekkend, verschrikkelijk.
Schau'derhaftigheit, w. - = afschuwelijkheid,
't ijzingwekkende.
Schau'd(er)ig = huiverig, huiveringwekkend.
Schau'derlich = huiveringwekkend, ijzing-
wekkend.
Schau'dern, fhm. (h.) = huiveren, rillen;
trillen; ich schäubre, mir od. mich schäubert =
ik huiver, ik ril; uns schäubert ein Mensch,
der ... = ons doet een mensch huiveren,
die ...; schäubernde Stille = huiverende of
huiveringwekkende stilte; die schäuberndste
Szene = het ijzingwekkendste tooneel.
Schau'derös (stud.) = schäuberhaft.
Schau'dervoll = ijselijk, afschuwelijk, ijzing-
wekkend.
Schau'en, fhm. (h.) = zien, kijken, [aanschou-
wen, schouwen, keuren]; trau, schau, wem =
zie toe, wien je vertrouwt; er schaut berlegen,
traurig drein = hij kijkt verlegen, treurig.
Schau'ende, f. = staaleind, omslag.
I. **Schau'er**, m. -s, - = (hevige korte) bui
(regen, hagel, onweer).
II. **Schau'er**, m. -s, - = huivering, rilling,
ijzing, aanval (van koorts, smart e. d.); es
übertief mich ein S. = er ging mij een rilling
door de leden.
III. **Schau'er**, f. -s, - = afdak, beschutting,
schutting, schuur, loods].
IV. **Schau'cr**, m. -s, - = schouwer; keur-
der; ziener, profeet].
V. **Schau'er**, m. -s, - = sjouwer.
Schau'er'drama, -stücf, f. = gruwelstuk.
Schau'er'gesichte, w. = ijselijke, ijzingwek-
kende, akelige geschiedenis, om van te rillen.
Schau'erig = ijselijk, akelig, huiveringwek-
kend; (van 't weer) buig, kil.
Schau'er'leute, Pl. = sjouwers, sjouwerlui.
Schau'er'lich = [huiverig]; akelig, ijselijk, hui-
veringwekkend.
Schau'ern, fhm. (h.) = huiveren, rillen; ein
schäuerndes Exempel = een ijzing- of afschrik-
wekkend voorbeeld; es schäuert durch die hohen
Bappeln = er gaat een huivering door de
hooge populieren; es schäuert = het regent,
hagelt of sneeuwt hevig, 't is erg buig.
Schau'er'nacht, w.; -tat, w. = akelige, ijzing-
wekkende nacht; a., ij. daad.
Schau'er'voll = ijzingwekkend, ijselijk, akelig,
afgrijpselijk.
Schau'essen, f. = staatsmaaltijd, -schotel
(alleen om te zien; vgl. Schaugericht).
Schau'fel, w. -, -n = schop (voor zand,
kolen e. d.); schep, schepbord (aan een wa-
terradd); blad (van reieriem, anker e. d.);
gewei (van den volwassen eland e. d.).
Schau'felfürmig = schop-, schepvormig.
Schau'felmann, m. = dood, vriend Hein.
Schau'feln, fhm. (h.) = scheppen, met de
schop bewerken, graven, schoffelen.

Schau'felrad, f. = scheprad.
Schau'felstiel, m. = steel van een schop.
Schau'fenster, f. = (winkel)raam, (uitstal)-
raam, -kast.
Schau'gericht, f. = pronkschotel.
Schau'gerüst, f. = steiger, tribune.
Schau'haus, f. = schouwhuis (voor lijken).
Schau'faffen, m., zie Schaufenster.
Schau'fel, w. -, -n = schommel, schop, wip.
Schau'felbrett, f. = schommel-, wipplank.
Schau'feln, fhm. (h.) = schommelen, slingeren.
Schau'felstern, f. = hobbelpaard.
Schau'felpolitik, w.; -stücf, m.; -system, f.
= schommel|politiek (baskulepolitiek); -stoel;
-systeme (baskulesysteem).
Schau'feler, m. -s, - = schommelaar.
Schau'lust, w. = kijklust.
Schau'lustig = kijklustig, kijkgraag.
Schaum, m. -(e)s, Schäume = schuim; Sch.
vor dem Munde = schuim op den m. (van
woede); zu Sch. werden = in rook opgaan,
te niet gaan; Träume sind Schäume = droo-
men zijn bedrog.
Schaum'artig = schuimachtig.
Schaum'bier, f. = schuimbier.
Schaum'blase, w. = schuimblaasje.
Schau'meister, m. = keurmeester, inspekteur.
Schau'men, fhm. (h.) = schuimen (in alle bet.);
mousseeren.
Schau'mend = schuimend, mousseerend.
Schaum'geboren = uit 't zeeschuim geboren;
die Schaumgeborene = Afroditte.
Schaum'gold, f. = klatergoud.
Schau'mig = vol schuim.
Schaum'felle, w.; -fette, m. = schuim|spaan;
-ketting (mondketting van een paard).
Schaum'traum, f. = veldkers.
Schaum'wölfe, m.; -fette, w.; -wein, m. =
schuimwölfe; schuimende zeep; sch. (mous-
seerende) wijn (champagne).
Schau'münze, w. = medalje, gedenkmu-
nent, gedenkpenning.
Schau'platz, m. = schouwplaats, tooneel.
Schau'ri, f. -, - = sjauri (d. i. vergadering
van stamhoofden in O.-Afrika, ook oorlog,
strijd).
Schau'rig, zie schauerig.
Schau'spiel, f. = schouwspel, tooneel, tooneel-
stuk, uitvoering; [ook: schouwburg].
Schau'spieldichter, m. = tooneeldichter,
dramatisch dichter.
Schau'spieldichtung, w. = tooneelpoëzie,
tooneelstuk, dramatisch gedicht.
Schau'spieler, m. = tooneelspeler.
Schau'spielern, fhm. (h.) = (eig. en fig.) kome-
diespelen.
Schau'spielhaus, f. = schouwburg.
Schau'spielkunst, w. = tooneelspeelkunst.
Schau'stellung, w. = tentoonstelling, uitstal-
ling, vertoon.
Schau'stief, f. = medalje; uitstallingsstuk.
Schau'te, m. -n, -n = gek, suffer].
Schau'tisch, m. = tafel met toonbroden.
Schau'turnen, f. = gymnastiek-voorstelling.
Sche'be, m. - = afschrapsel, afval (bij de
vlasbraak).
Schech, m. -s, -s, zie Scheif.
I. **Schech**, m. -(e)s, -e u. -s = cheque, wissel.
II. **Schech**, m. -en, -en; **Schech'e**, w. -, -n
= gevlekt, bont dier (paard, koe).
Scheefig = gevlekt, bont; er lachte sich sch. =
hij lachte zich een bult, een strip; bas ist
mir zu sch. = te bont, te gek.

Sche'del, **Sche'dul**, w. -, -n = cedul, ceel.
Scheel = scheel, loensch; scheel, afgunstig.
Scheel'sucht, w. = afgunst, nijd.
Scheel'suchtig = afgunstig, nijdig.
Scheffel, m. -s, - = schepel; ook: een akkermaat; zie ook **Sicht**.
Scheffeln, schw. (h.): das Getreide scheffelt = 't graan geeft rijkelijk.
Scheffel'sack, m. = schepelzak.
Scheffel'schweif = bij 't schepel, bij schepels.
Scheffel'schn, f. -s, - = schijfje, sneetje, ruitje, honigraat.
I. [Schei'be! = morgen brengen! ik denk er niet aan!]
II. Schei'be, w. -, -n = schijf, plak, snede, (venster)ruit.
Schei'benartig = schijfvormig.
Schei'benhönig, m. = honig in de raat.
Schei'benschießen, f. = schijfschieten.
Schei'benstand, m. = (schiet)schijf.
Schei'benweise = bij schijven, schijfjes, sneetjes.
Schei'benwerfen, f. = 't werpen met de schijf.
Schei'benzeiger, m. = markeur (bij 't schijfschieten).
Scheich, zie **Scheif**.
Schei'd'bar = scheidbaar, te scheiden.
Schei'de, w. -, -n = scheidde; scheiding, grens.
Schei'debrief, m. = scheidingsoorkonde, -brief, scheidbrief.
Schei'defunkt, w.; -funktler, m.; -linie, w. = schei|kunde; -kundige; -lijn (ook: scheidlijn).
Schei'demauer, w. = scheid-, tusschenmuur.
Schei'demünze, w. = pasmunt.
Schei'den, ft. (h.), (ich scheide; schied; schiede; [scheide! gescheiden] = scheiden, [beslechten]; sch., (i.) = scheiden, heengaan; sich sch. = (zich) scheiden, uiteengaan; wir sind geschiedene Leute = 't is uit tusschen ons; aus seinem Amte f. = zijn ambt vaarwel zeggen, zijn ambt neerleggen; aus dem Leben f. = dahin f. = sterven, overlijden.
Schei'denartig, -förmig = scheiddevormig.
Schei'depunkt, m.; -funde, w. = punt van scheiding; uur van scheiding.
Schei'dewand, w. = scheid-, tusschenmuur (eig. en fig.), tusschenmuur.
Schei'dewasser, f. = sterk water, salpeterzuur.
Schei'deweg, m. = kruisweg, twee- of vier-sprong, scheidweg; am S. stehen = van twee een moeten kiezen.
Schei'd'ing, m. -(e)s, -e = akkergrens.
Schei'd'ung, w. -, -en = scheiding.
Schei'd'ungsgrund, m. = reden of grond voor echtscheiding.
Schei'd'ungsfrage, w. = aanvraag tot echtscheiding; die S. einreichen = echtscheiding aanvragen.
Scheif, m. -s, -s = sheik, sjeik (Arabisch opperhoofd).
Schein, m. -(e)s, -e = schijn; schijnsel, licht, glans; bewijs, biljet, briefje, muntbiljet, papieren geld; wie ein S. einhergehen = als een schim rondlopen; (in kalenders) neuer, alter, voller S. = nieuwe, oude, volle maan; sich den S. geben = zich 't voorkomen geven; zum S. = voor den schijn; dem S. nach = schijnbaar; um der Sache einen S. zu geben = om de zaak nog een glimp, een schijntje te geven; er behält auf seinen S. = hij staat op zijn (vermeend) recht; die Neben zeigen heuer sehr viele Scheine = de wijnstok vertoont dit jaar veel bloesems.
Schein'angriff, m. = schijnaanval.

Schein'bar = schijnbaar, [duidelijk, zichtbaar, waarschijnlijk].
Schein'barkeit, w. - = schijnbaarheid.
Schein'bewegung, w.; -bild, f.; -christ, m. = schijn|beweging; -beeld; -christen.
Schein'ding, f. = hersenschimmig ding.
Schein'ehe, w. = schijnhuwelijk.
Schein'en, ft. (h.) (ich scheine; schien; schiene; [scheine! gescheinen] = schijnen, lichten, schitteren; [er will nicht sch. daß er mich betrübt] = hij wil 't voorkomen niet hebben, dat...; in schijn zijn); der Vorfall scheint mir = lijkt me.
Schein'freude, w.; -freund, m.; -friede, m. = schijn|vreugde; -vriend; -vrede.
Schein'fromm = schijnvroom, schijnheilig.
Schein'frömmigkeit, w.; -gefecht, f.; -gelehrsamkeit, w.; -gelehrter, m. = schijn|vroomheid; -gevecht; -geleerdheid; -geleerde.
Schein'größe, w.; -grund, m.; -gut, f. = schijn|grootheid; -grond (of: -reden); -goed (of: -bezitting).
Schein'heilig = schijnheilig.
Schein'heiligkeit, w.; -herrschaft, w. = schijn|heiligheid; -heerschappij.
Schein'hoffnung, w. = bedrieglijke of valsche hoop.
Schein'kauf, m.; -könig, m.; -krankheit, w. = schijn|koop; -koning; -ziekte (of: voorgewende ziekte).
Schein'manöver, f. = misleidende beweging, schijnmanoeuvre.
Schein'mittel, f. = tijdelijk middel, palliatief.
Schein'tod, m. = schijndood.
Schein'tot = schijndood.
Schein'tugend, w.; -verkauf, m.; -vertrag, m. = schijn|deugd; -verkoop; -contract (-verdrag).
Schein'wechfel, m. = formawissel.
Schein'werfer, m. = zoeklicht, lichtwerper, lichtweerkatser, reflektor, réverbère.
Schein'wesen, f. = valsche schijn.
Scheit, f. -(e)s, -e = brandhout, blok; [die Scheiter = 't wrak, de overblijfselen; zu Scheitern gehen = schipbreuk lijden, te gronde gaan]; er hat ein S. im Rücken = hij heeft een bezemsteel ingeslikt.
Scheitel, m. -s, -; **Sch.**, w. -, -n = kruin (van 't hoofd), scheiding (in 't haar); (fig.) hoofd; top, kruin (van een berg); toppunt; hoekpunt; vom Scheitel bis zur Erde, vom Fuße bis zum Sch. = van top tot teen; im Sch. stehen = in 't toppunt staan (van de zon bijvoorbeeld).
Scheitelbein, f. = schedelbeen.
Scheitelköpfehen, f. = kalotje.
Scheitelnie, w. = loodlijn, verticaal.
Scheitel, schw. (h.) = scheiden, een scheiding (in 't haar) maken.
Scheitel'punkt, m. = top (van een hoek), hoekpunt; toppunt, zenith.
Scheitel'recht = loodrecht.
Scheitel'winkel, ft. = overstaande hoeken.
Scheit'en, schw. (h.) = (hout) klooven.
Scheit'erhaufe(n), m. = brandstapel.
Scheit'ern, schw. (i.) = stranden, schipbreuk lijden; mislukken.
Scheit'haue, m. = houthakker.
Scheit'holz, f. = gekloofd hout, hout in blokken.
Scheit'recht = loodrecht; vlak.
Scheit, zie **Scheel**.
I. Scheit, m. u. f. -(e)s, -e = groote roeiboot.
II. Scheit, m. -(e)s, - = eiland.
Scheit'de, w. = Scheide.

Schelke, w. -, -n = (dunne) schil, huls.
schelken, **schelkern**, **schw.** (h.) = (af)schilferen.
schelk(e)rig = schilferig.
Schelk, m. = schellak.
Schellchen, f. -s, - = schelletje, belletje.
Schelle, w. -, -n = schel, bel, klokje; oorveeg; (in 't spel meest mv. Schellen) ruiten; boei (aan handen of voeten); ring, klamp (aan een goot); (Noordd.) schil; die Schellen = aanbellen; zie ook a n h ä n g e n.
Schellen, **schw.** (h.) = schellen, bellen.
Schellenbaum, m. = belletjesinstrument; (een plant) klokjes-, belleboom.
Schellenbäumchen, f. = trilgras.
Schellenas, f.; **hubbe**, m.; **dame**, w. zc. = ruitenlaas; -boer; -vrouw, enz.
Schellengeläute, f. = 't klinken van de klokjes, klokkespel, klokjesgeklingel, belletuig.
Schellenhalsband, f. = halsband met belletjes.
Schellensappe, w. = narrekap met belletjes.
Schellenschlitten, m. = bellesle(d)e, arreslee.
Schellentrommel, w. = tamboerijn.
Schellenzug, m. = schelkoord.
Schellfisch, m. = schelvisch.
Schellhengst, zie Schälhengst.
Schellkraut, f.; **Schellwurz**, w. = stinkende gouwe.
Schelm, m. -(e)s, -e = schelm, schurk, daugniet, schalk, guit; armer Sch. = arme drommel; lofer Sch. = looze guit; ein Sch. gibt mehr als er hat = niemand kan meer geven dan hij heeft; du darfst mich einen Sch. heißen, wenn... = ik ben een schurk, als...; er hat den Sch. im Nacken = hij is een looze vos.
Schellmattreich, m.; **stük**, f. = schelm[-streek; -stuk].
Schelmerei, w. -, -en = schelmerij.
Schelmfisch = schelmsch, schelmachtig, schalksch, guitig.
Schelle, w. -, -n; Sch. bekommen = brommen, knorren, een standje krijgen.
Schellen, ft. (h.) (du schiltst, er schilt; schalt; schälte; schilt! gescholten) = (einen) schelden; beknorren; (auf einen) schelden, brommen; (mit einem) kiven; fluchen und f. = vloeken en schelden; [er läßt sich gnädiger Herr f. = ... noemen].
Scheller, m. -s, - = schelder, brombeer, kijver.
Schellwort, f. = scheldwoord.
Schema, f. -s, -s u. -ta = schema, model, voorbeeld, overzicht.
Schematisch = schematisch.
Schematisieren, **schw.** (h.) = schematiseren, gelijksoortig of bijwijze van overzicht behandelen.
Schematisierung, m. - = schematisme, overzicht, handelwijze naar een bepaald model.
Schemel, m. -s, - = voetbankje, tabouret, laag stoeltje, krukje, schabel.
Schemen, m. -s, - = schim, schaduw(beeld).
Schemhaft = als een schim.
Schenk, m. -en, -en = [schenker], herbergier, kastelein, waard, tapper.
Schenke, w. -, -n = herberg, kroeg, (bahr.) bierstalletje, tapkast.
Schenkel, m. -s, - = schenkel, dij; been (van mensch, dier, passer, hoek, tang); stijl (van een mijnladder).
Schenkelbruch, m.; **muskel**, m. = dij[-breuk; -spier].
Schenken, **schw.** (h.) = schenken, ingieten; (dem

Kind) de borst geven; (bier, wijn) in 't klein verkoopen; geven, schenken, ten gaschenke geven; (Strafe, Schutz) kwijtschelden, schenken; sich etw. f. - van iets afzien; daß ist dir nicht geschenkt = dat is j; niet kwijtgescholden; etw. geschenkt bekommen = iets ten geschenke krijgen; zie ook Gaul.
Schenkenamt, f. = schenkambt.
Schenker, m. -s, - = schenker, gever.
Schenkerin, w. -, -nen = schenkster, donatrice.
Schenkgerechtigkeit, w. = vergunning(srecht).
Schenkhaus, f. = herberg.
Schenkin, w. -, -nen = schenkster.
Schenk mädchen, f. = herbergmeisje.
Schenkrecht, f. = vergunning.
Schenkstube, w. = gelagkamer.
Schenktisch, m. = schenktafel, buffet, dressoor.
Schenkung, w. -, -en = schenking, gift, dotatie.
Schenkungsbrief, m.; **urkunde**, w. = schenkingsbrief, -akte.
Schenkwirt, m. = herbergier, waard, kastelein, tapper.
Schenkwirtschaft, w. = herberg, wijn- of bierhuis, tapperij.
Schepp (nrd.) = scheef.
Scherbaum, m. = kettingboom (van 't weefgetouw).
Scherbe, w. -, -n [ob. Scherben, m. -s, - = scherf; (bloem)pot; monocle].
Scherbel, m. -s, - = (aarden) pot, scherf.
Scherbengericht, f. = schervegericht, ostracisme.
Scherbett, f. -(e)s, -e = sorbet, koel drank, ijs.
Scherbeutel, m. = scheerzak, scheertasch.
Schere, w. -, -n = schaar (ook van een kreeft), gaffeldissel; einen in die Sch. nehmen = iem. kort houden, onder strenge tucht nemen; die große Sch. führen = het hooge woord hebben; ook = Schäre(n).
Scheren, ft. u. **schw.** (h.) (du [schierst u.] scherst, er [schierst u.] schert; ichor u. scherte; schäre u. scherte; [schier! u.] schere! geschoren u. geschert) = (hart:) scheren, knippen, snoeien; die Leute sch. = snijden, afzetten, plagen, ergeren; (jezt [schwach:] aangaan; was schert dich das? = wat gaat jou dat aan? das schert mich nicht = dat kan me niet schelen of daarover bekommer, bekreun ik me niet; scheren, spannen; sich f. = wegloopen, zich wegscheren, zich uit de voeten maken; scher dich zum Teufel = loop naar den duivel; sich um etw. f. = zich om iets bekreunen, bekommeren; laß mich ungeschoren = laat mij met rust, ongemoeid; zie ook: Schären, Schären.
Scherenscheifer, m. = schareslijper; er hat ein Mundstück wie ein Sch. = een bek als een vischwijf.
Scherer, m. -s, - = scheerder, mollevanger.
Schererei, w. -, -en = plagerij, geharrewar; Sch. mit einem haben = geharrewar, ruzie, gezeur, krakeel met iem. hebben.
Scherstein, f. -s, - = kleine munt, penningke, kleine bijdrage; sein Sch. mit beitragen = zijn penningke bijdragen of (iron.) een duit in 't zakje gooien.
Scherste, m. -n, -n = gerechtsdienaar, diender, dieveleider, beulsknecht, speurhond.
Scherste, f. = betrekking van diender, van dieveleider.
Scherstdienst, m. = verachtelijke politiedienst, beulsdienst.

Scherif, m. -s, -s = (Arab.) sjerif (een titel).
Schermaus, w. = waterrat, ook wel: mol.
Schermaschine, w.; **mesher**, f.; **stich**, m.; **stich**, f. = scheerf (of: knip)machine; -mes; -tafel; -doek (of: -servet).
Scherwenzel, zie **Scharwenzel**.
Scherwenzeln, zie **Scharwenzeln**.
Scherwolle, w. = scheerwol.
Scherz, m. -es, -e = scherts, grap, gekheid; boert, kortswijl; [liefdegodje]; ohne **S**. od. **S**. beifette = zonder gekheid; aus od. im **S**. etw. tun = voor de grap iets doen; etw. nur im **S**. sagen = voor de grap, uit gekheid, in scherts iets zeggen; seinen **S**. mit einem treiben = iem. voor de mal houden; seinen **S**. mit etw. treiben = grappen met iets maken.
Scherzan'bo (spr.: *sker...*) = scherzando, vroolijk en los.
Scherzen, **schm.** (h.) = schertsen, gekheid maken, boerten; er läßt nicht mit sich f. = hij laat niet met zich spotten.
Scherzug, f. = scheertuig, scheergereedschap.
Scherzgedicht, f. = scherts-, grappig gedicht.
Scherzhast = grappig, boertig, schertsend, **Flomiek**.
Scherzhastigkeit, m. = grappigheid, boertigheid, spotlust.
Scherzleben = vroolijk, opgeruimd, blijgeestig.
Scherzname, m. = spotnaam.
Scherzo (spr.: *sker...*), f. -s, -s u. . . zi = scherzo.
Scherzweise = schertsenderwijze, voor de grap.
Scherzwort, f. = schertsend woord, aardigheid, boert.
I. schen = schuw, vreesachtig, bang; (van paarden) schichtig.
II. Schen, m. = schuwheid, vrees, schroom, schroomvalligheid, angst; [er ist mir eine **S**. = een afschuw, een gruwel voor mij]; ohne **S**. = zonder schroom, zonder schaamte, zonder iets te ontzien.
Schenke, w. -, -n = vogelverschrikker.
Schenken, **schw.** (h.) = opjagen, wegjagen, verjagen, verdrijven.
Schenen, **schw.** (h.) = (etw.) schuwen, vermijden, ontzien; feine Kosten f. = geen kosten ontzien of sparen; (vor etw.) schuw of schichtig worden, schrikken, terugschrikken; er schenft seine Mühe = hij ontziet geen moeite; gebrannt(es) Kind schenft das Feuer = een ezel stoot zich geen tweemaal aan denzelfden steen; tue recht und schene niemand = doe wel en zie niet om; sich (vor etw.) f. = bang zijn, terugschrikken, opzien (tegen), zich schamen.
Schen'er, m. -, -n = schuur.
Schen'erbüste, w. = boender.
Schen'erfaß, f. = waschkuij, waschteil.
Schen'erfett, f. = groote schoonmaak.
Schen'erfrau, w. = werkster, schoonmaakster.
Schen'erlappen, m. = wasch-, poetslap, vaatdoek.
Schen'ermaße, w. = werkster, schoonmaakster.
Schen'ern, **schw.** (h.) = schuren, poetsen; (ben Fußboden) wrijven, schoonmaken, vegen, opnemen, dweilen; einem den Kopf f. = iem. de ooren wasschen.
Schen'erfand, m. = schuurzand.
Schen'erfag, m.; **stich**, m. = poets[dag]; -lap.
Schen'klappe, w., **leber**, f. = ooglap, **le(d)er**, -klep.
Schen'ne, w. -, -n = schuur, loods.
Schen'nebrecher, m. = dorscher; er frist wie ein **S**. = hij eet als een houthakker.

Schen'neutor, f. = schuurdeur; er rinnt mit dem **S**. = hij geeft 't duidelijk te verstaan.
Schen'sal, f. -(e)s, -e = monster, gedrocht, vogelverschrikker.
Schen'sich = afschuwelijk, verschrikkelijk, monsterachtig, gedrochtelijk.
Schen'slichtheit, w. -, -en = afschuwelijkheid enz.
Schibboleth, f. -s, -s u. -e = sjibboleth, leus, herkenningswoord.
Schicht, w. -, -en = laag; dagelijksche werktijd, dagwerk, dagtaak; schaftijd; [rij, erfdeel, erfdeeling]; **S**. l = houdop! 't is tijd om te rusten! **S**. machen = schaftijd houden, schaften, ophouden (met werken), rusten.
Schichten, **schw.** (h.) = in lagen leggen, vlijen, schikken; (im Schiffsraum) staven; (Holz) opstapelen; indeelen, afdelen; (de erfenis) verdeelen.
Schichtweise, zie **Schichtweise**.
Schichtholz, f. = opgestapeld hout.
Schichtung, w. -, -en = 't in-lagen-leggen, vlijen, ligging van lagen.
Schichtweise = in lagen, laagsgewijze.
I. Schick, m. -(e)s = fatsoen, nette vorm(en), manier; (oberd.) voordeel; etw. wieder in **S**. bringen = iets weer opknappen.
II. Schick = slijk, sijn, net.
Schicken, **schw.** (h.) = sturen, zenden; [ordnen, inrichten, beschikken]; ich schickte es Ihnen = ik zal 't u laten bezorgen; nach dem Doktor f. = om den dokter sturen; nach Kaffee f. = om koffie sturen; koffie laten halen; sich f. = gebeuren, uitkomen; passen, voegen, betamelijk zijn; zich schicken, zich voegen, zich regelen, geschikt zijn; es schickte sich gerade so = 't kwam juist zoo uit of 't gebeurde juist of 't toeval wilde juist; was sein soll, schickt sich = wat gebeuren moet, gebeurt; sich in einen f. = zich naar iem. voegen; sich in die Zeit f. = zich naar de tijdsomstandigheden schicken, voegen, regelen; sich zu allem f. = voor alles geschikt zijn; er schickt sich vortrefflich zu seinem Herrn = hij past uitstekend bij ...; das schickt sich nicht für dich = dat past u niet, is niet betamelijk voor u; [sich f. = zich gereed maken; der Himmel schickt sich zum Regen = staat naar regen]; zie ook **April**.
Schicklich = geschikt, passend, betamelijk, welvoeglijk, voegzaam, net.
Schicklichkeit, w. = gepastheid, betamelijkheid enz.
Schickschicksgefühl, f. = gevoel voor of van betamelijkheid, netheid, fatsoen.
Schicksal, f. -(e)s, -e = noodlot, lot, (voor 't meerv.) lotgeval, wederwaardigheid.
Schicksalsgöttin, w. = noodlots-, schikgodin.
Schicksalsklage, **Pl.** = slagen van 't lot, beproevingen.
Schicksalstragödie, w. = noodlotstragedie.
Schicksalstüde, w. = gril van 't lot.
Schicksalswechsel, m. = wisselvalligheid van 't lot.
Schicksel, f. -s, - = (niet-joodsch) meisje.
Schickung, w. -, -en = zending, schikking, beschikking, bestiering.
N.B.! Voor woorden met **Schieb(e)**..., die hier niet gegeven zijn, zie men **Schieb**...
Schiebenfenster, f. = schuifraam.
Schieben, **ft.** (h.) (ich schiebe; schob; schöbe; schiebe! geschoben) = schuiven, kruien; etw. betette f. = iets op zij zetten; den Karren, das Rad f. = de kar, den kruiwagen, de

fiets voortduwen; Regel sch. = kegelen, gooien; einen sch. = iem. er toe brengen (iets te doen); einen in den Sauf schieben = iem. de baas worden; etw. von sich sch. = iets van zich afschuiven; einem etw. in die Schube sch. = iem. iets aanwrijven, de schuld van iets geven; sich sch. = langzaam voortgaan, zich voortbewegen; schieb dich = maak dat je wegkomt; das Gebäude hat sich gelöhoben = is uit zijn voegen getrokken.

Schieber, m. -s, - = schuiver, duwer, boomer; kegelaar; schuif, klep, luik; schuifring (van een paraplu, beurs enz.); grendel, wervel; (oven)schop.

Schiebering, m.; -tor, f.; -wand, w. = schuifring; -deur; -scherm.

Schiebung, w. -, -en = wringing; overschrijving op valschen naam.

Schiebamer, m. -s, - = Schiedammer (ook voor „jenever“).

Schieblich = verdraagzaam.

Schiebsgericht, f.; -hof, m. (kündiger G.); -mann, m.; -richter, w. = scheidsgerecht (rechtbank van scheidsmannen); -gerecht (Hof van Arbitrage in den Haag); -man; -rechter.

Schiebsrichterlich = scheidsrechterlijk.

Schiebspruch, m. = scheidsrechterlijke uitspraak, scheidsrechterlijk vonnis.

Schiefe = scheef (hoek, toren, beenen, oordeel, gezicht); schuin of schuinsch (lijn, richting, vlak); krom, scheef (beenen, neus); in einer schiefen Lage sein = in een scheeve of valsche positie zijn; ein schiefes Maul machen = een scheef of leelijk gezicht zetten; die Sache geht sch. = loopt verkeerd of mis; etw. sch. nehmen = iets verkeerd opnemen, iets kwalijk nemen; da bist du sch. gemißelt = dan heb je 't mis; sich sch. lachen = zich een bochel, zich krom lachen; zie ook Ebene, laden.

Schiefeblatt, f. = begonia.

Schiefe, w. -, -n = scheefheid, schuinte, helling, hellend vlak.

Schiefer, m. -s, - = lei, schiefer, leistein; [er hat einen Sch. = hij is nijdig].

Schieferart, w. = lei(steen)soort, -aard.

Schieferartig = leisteenachtig.

Schieferblatt, f. = leisteenplaat, -schilfer.

Schieferblau = lei(steen)blauw.

Schieferblock, m. = leisteenblok.

Schieferbrecher, m.; -bruch, m.; -dach, f.; -decker, m.; -farbe, w. = lei|breker (of -kloverer); -groeve; -dak (of leiedak); -dekker; -kleur.

Schieferfarbig = leikleurig.

Schiefergebirge, f.; -gestein, f. = lei|gebergte; -gesteente.

Schieferig = leisteenachtig, schilferig, [nijdig, drifzig, prikkelbaar].

Schieferin (sch.), schw. (h.) = schilferen, in bladen loslaten; den Weinberg sch. = met klein leisteenen mesten of bestrooien.

Schieferplatte, w.; -schicht, w. = leisteen|plaat; -laag.

Schieferstein, m. = leisteen.

Schieferstift, m. = griffel.

Schieferstafel, w. = lei.

Schieferwand, w. = leisteenrotswand.

Schieferwidelt = raar, zonderling.

Schiefheit, w. -, -en = scheefheid.

Schiefmüßig = met een scheeven mond.

Schiefnäsig, -winflig = scheefneuzig, -hoekig.

Schiefrig, zie schiefenig.

I. **Schießen**, schw. (h.) = scheel zijn, sch. zien,

loensch zijn of l. zien; gluren; verkeerd zijn, mank gaan; er schiet mit den Beinen = hij loopt te zwaaien, is dronken.

II. **Schießen**, f. -s = 't scheelzien, scheelheid. **Schießend** = scheel, loensch, scheelziend; verkeerd, eenzijdig, partijdig; overhellend naar, een zekere nuance vertoonend.

Schießer, m. -s, - = scheelijker, scheele.

Schießmann, m. = schieman.

Schießbein, f. = scheenbeen, scheen.

Schieße, w. -, -n = band (om een wiel); spalk; rail, spoorstaaf, scheen; arm-, kniestuk (aan de oude wapenrusting).

Schießen, schw. (h.) = band (om een rad) leggen; (arm, been) spalken.

Schießenbahn, w. = spoorweg, -lijn, -baan.

Schießenstein, f. = staalfijzer.

Schießenstrang, m. = spoorweg, -lijn.

Schießenweg, m. = spoorweg.

Schier = rein, zuiver, klaar, louter; schier, bijna, haast; schieres Gießsch. = vleesch zonder been en vet.

Schierling, m. -(e)s, -e = scheerling, dolle kervel.

Schierlingsbecher, m.; -gift, f.; -trunk, m. = scheerling|beker (of giftbeker); -gift; -drank.

Schießbahn, w. = schietbaan.

Schießbar = bereikbaar (voor de kogels).

Schießbaumwolle, w. = schietkatoen.

Schießbedarf, m. = ammunitie.

I. **Schießen**, ft. (h.) (sch. schießen; sch. schießen; sch. schießen) = schieten; etnen, auf etnen, nach einem sch. = iem., op iem., naar iem. schieten; nach der Schette sch. = op de schijf schieten; etnen über den Haufen sch. = iem. overhoop schieten; eine Feste in Grund und Boden sch. = plat schieten; ber ist geschossen = hij is zot; die Skolumnen sch. = de bladzijden zetten; blind sch. = met los kruut schieten; Kugel od. Pulverhäume sch. = kogje buitelen; Graben, Kanal, Deich sch. = sloot schieten, kanaal graven, dijk leggen; (stud.) moeren, stelen; das ist zum Sch. (sch. sch. = dat is om te stelen; Geld sch. = geld schieten, voorschieten); f., (f.) = schieten (snel en met kracht zich voortbewegen); herbor, herab, durch die Luft sch. = naar voren, neer, door de lucht sch.; snel opgroeien; in Ähren, ins Kraut, in Samen sch. = in de aren, in 't blad, in 't zaad sch.; sch. lassen = laten sch., laten ontsnappen; seinen Lebensschaffen den Bügel sch. lassen = zijn hartstochten den teugel vieren, den vrijen teugel laten, bot vieren; zie ook Blatt, sch. art.

II. **Schießen**, f. -s, - = 't schieten; schiet-oefening; schietwedstrijd, schuttersfeest.

Schießerei, w. -, -en = schieterij, 't schieten.

Schießgeld, f. = premie.

Schießgerechtigkeit, w. = jachtrecht.

Schießgewehr, f. = vuurwapen; (schiet-)geweer.

Schießhaus, f. = schiettent, schuttersdoelen.

Schießhund, m.; -hütte, w. = jacht|hond (speurhond; aupsaffen wie ein Hund); -hut.

Schießloch, f. = schietgat.

Schießplatz, m. = schieterrein, oefenplaats.

Schießprügel, m. = geweer, spuit.

Schießpulver, f. = buskruit.

Schießscharte, w. = schietgat, voorwerk met schietgaten.

Schießstand, m. = schietbaan.

Schießwand, w. = kogelvanger.

Schießzeit, w. = jachtijd.

Schiff, f. -(e)s, -e = schip (ook: van een kerk); schuit, boot; scheepje, spoel (bij wevers enz.); Ⓢ. und Geschirr = vaatwerk, gereedschap enz.
Schiffahrer, **Schiffahrt**, zie Schiffahrt, Ⓢ. Schiffahrt.
Schiffbar = bevaarbaar.
Schiffbarkeit, w. = bevaarbaarheid.
Schiffbarmachung, w. = bevaarbaar-making, kanalizatie.
Schiffbau, m. = scheepsbouw.
Schiffbauer, m. = scheepsbouwer, -timmerman.
Schiffbauhof, m. = scheepstimmerwerf.
Schiffbaumeister, m. = scheepsbouwmeester.
Schiffbruch, m. = schipbreuk; Ⓢ. leiden = schipbreuk lijden.
Schiffbrüchig = verongelukt, schipbreukeling; f. merden = schipbreuk lijden.
Schiffbrücke, w. = schipbrug.
Schiffchen, f. -s, - = scheepje, schuitje, bootje; scheepje, spoel.
Schiffen, f. w. (h.) = per schip vervoeren; wateren, pissen; f., (f.) = varen, zeilen.
Schiffer, m. -s, - = schipper, kapitein, zeevaarder, jolleman, scheeps eigenaar.
Schifferausdruck, m. = schippersuitdrukking, scheepsterm.
Schiffersjunge, m. = schippersjongen.
Schiffersnoten, m. = zeemansknop.
Schiffeslohn, m. = vracht(geld).
Schiffesrechen, f. = bootjes-, zeil- of roeiwedstrijd.
Schifffahrer, m. = schipper, zeeman.
Schiffahrt, w. = scheepvaart.
Schiffahrtsakte, w. = akte van navigatie.
Schiffahrtskunde, w. = -verdrag, m. = scheepvaart|kunde; -verdrag.
Schiffsangelegenheiten, Pl. = -aangelegen-
heiten, m.; -bauch, m. = scheeps|zaken; -aandeel; -buis (ruim).
Schiffsrente, w. = prijsmaking, prijs.
Schiffsboot, f. = scheepsboot of nautilus (weekdier).
Schiffsdirektor, -disponent, m. = boekhouder van de reederij.
Schiffsgrund, m.; -hafen, m.; -herr, m. = scheeps|bodem (of: -ruim); -dreg (of: -haak); -patroon.
Schiffskapitän, m.; -katastrophe, w.; -kiel, m.; -koch, m. = scheeps|kapitein; -ramp; -kiel; -kok.
Schiffsmars, m. = mars.
Schiffsrone, w. = scheepskroon.
Schiffskunde, w. = scheepvaartkunde
Schiffsleute, Pl. = schepelingen, zeelui, schippers.
Schiffsmafler, m. = kargadoor.
Schiffsmanufaktur, w. = (scheeps)bemanning, scheepsvolk, equipage.
Schiffsniere, w. = scheepshuur.
Schiffsmühle, w. = watermolen op een schip.
Schiffspari, m. u. f. = scheepsaandeel.
Schiffspartner, m. = medebevrachter.
Schiffsraum, m.; -reeder, m.; -schnabel, m. = scheeps|ruim; -reeder; -snavel (-sneb, -scheg).
Schiffspur, w. = zeg, kielwater
Schiffstau, f. = kabel, scheepstouw.
Schiffswache, w. = scheepswacht, uitkijk.
Schiffswerft, w. u. f. = scheepstimmerwerf.
Schiffswinde, w. = kaapstander, windas, gangspil.
Schiffszoll, m. = tonnegeld.

Schiffszwieback, m. = scheepsbeschuit.
Schiffen, Pl. = Sjiiten (een Mohammedaanse sekte).
Schiffen, w. -, -n = chicane, sluwe knoeierij, advocatelist.
Schiffeneur, m. -s, -e = chicaneur; kwel-, plaaggeest.
Schiffenieren, f. w. (h.) = chicaneeren, chicanes maken.
Schild, m. -(e)s, -e = schild (ter verdediging), wapenschild; schaal of schild (van een schildpad o. d.); was führt er im Schilde? = wat voert hij in zijn schild? wat is hij van plan?
Schild, f. -(e)s, -er = schild, uithangbord, naamplaat, deurplaat, plaat (van metaal of steen, als teeken van ambt, betrekking enz.).
Schildabteilung, w. = kwartier (in 't wapen).
Schildamfel, w. = kraag-, ringmerel.
Schildbürger, m. = eig. burger uit 't stadje Schilda (bij Torgau a/d. Elbe in de Pruis. prov. Saksen), onnoozele bloed, domme sukkel.
Schildbürgerstreich, m. = domme strek, kamperstreek.
Schilddach, f. = schilddak.
Schilddecke, w. = schilddekkleedje, wapenmanteltje.
Schilderrolle, w. = schildlijster.
Schilderei, f. w. -, -en = schildering, schild-
derij, 't schilderen].
Schilderer, m. -s, - = schilder.
Schilderhaus, f. = schilderhuis.
Schilderhebung, w. = (sein tot) opstand, schild-
opheffing.
Schildern, f. w. (h.) = schilderen (vooral met woorden), beschrijven; [schilderen, op wacht staan, patrouilleeren].
Schilderung, w. -, -en = schildering, be-
schrijving.
Schildförmig = schildvormig.
Schildhalter, m.; -säfer, m.; -snappe, m.; -
fraut, f.; -fröte, w. = schild|houder (of: -drager); -kever; -knaap; -zaad; -pad.
Schildfröten|schale, w.; -suppe, w. = schild-
pad|schaal; -soep.
Schildhaus, w.; -patt, f.; -träger, m. = schild|huis; -pad; -drager (of: -knaap; ook: -houder).
Schildwache, w. = schildwacht; wacht; Ⓢ. stehn = op schildwacht, op post staan.
Schildzeichen, f. = schildteeken; uithangteeken.
Schild, f. -(e)s, -e = riet, rietgras, bies, schelf.
Schildart, w. = rietsoort.
Schildartig = schelf-, rietachtig.
Schilddach, f. = rieten dak.
Schilddecke, w. = rieten of biezen mat, rietmat.
Schilder, zie Schelfe.
Schilden, zie Schelfen.
Schilderig, zie Schelferig.
Schildern, zie Schelfern.
Schildhütte, w. = rieten hut.
Schildig = rietachtig, met riet of biezen bezet of bedekt.
Schildmatte, w. = rieten of biezen mat.
Schildmeer, f. = Schelfzee, Rodee zee.
Schildrohr, f. = schelfriet, moerasriet.
Schildzanger, m. = rietzanger, karkiet.
Schilder, m. -s, - = wijn van onzekere kleur; zie Bleichart; schittering, kleure-
spel.
Schilderlose, w. = roomhorentje.
Schillern, f. w. (h.) = schitteren, flikkeren, een weerschijn geven.

schil'lerend = schitterend, flikkerend, weer-
schijnend, steeds van kleur wisselend, zwevend.
Schil'leraffet, m. = weerschijnaf.
Schil'ling, m. -(e)s, -e = (een vroeger geld-
stuk van verschillende waarde naar plaats
en tijd, vooral van 12 en van 30 Pfennig)
schelling.
schil'pen, *schw.* (h.) = sjudpen.
Schim'a're, w. -, -n = hersenschim, droom-
beeld.
schim'a'riich = hersenschimmig.
Schim'mel, m. -s, - = schimmel (plant en
paard); *zie ook* Hammet.
schim'melig = schimmelig, beschimmeld.
schim'meln, *schw.* (h.) = schimmelen, beschim-
melen; [bijeen zitten bij 't dansen, muur-
bloempje zijn].
Schim'mer, m. -s, - = glans, gloed, luister,
schijn, zwakke glans, zweem.
schim'mern, *schw.* (h.) = glinsteren, schitteren,
schijnen, glanzen, flikkeren; zwak schijnen,
schemeren.
schim'mig, *zie* schim'melig.
Schim'pan'ze, m. -n, -n = chimpanzé.
Schim'pf, m. -(e)s, -e = schimp, beschim-
ping, belediging, hoon, smaad, schande,
[spot, kortswijl]; eimen einen *Sch.* antun =
iem. een belediging aandoen.
schim'pf'en, *schw.* (h.) = schimpen, schelden,
kijven; te schande maken; *zie ook* *o h r i p a s*.
Schim'pfer, m. -s, - = schimper, schelder,
kijver.
schim'pf'ren, *schw.* (h.) = beschimpen, smaden,
krenken.
schim'pf'lich = schimpend, beledigend, sma-
delijk, honend, schandelijk, onteerend.
Schim'pf'naam, m. = scheld- of spotnaam.
Schim'p'rede, w. = smaadrede.
schim'p's'halber = voor den schijn, voor de
leus.
Schim'p'wort, f. = scheld-, schimpwoord.
Schind, *zie* *Schinn*.
Schind'ans, f. = aas, kring (*ook fig.*), karonje.
Schind'anger, m. = vilplaats, vildersplaats,
vildersperk, vilderij.
Schind'el, w. -, -n = dun latje, dakspaan;
spalk; *es sind Schindeln auf dem Dache* = er
is dak op 't huis.
Schind'eldach, f. = spaandak.
schin'deln, *schw.* (h.) = met spanen dekken;
spalken.
schin'den, *ft. u. schw.* (h.) (*sch* schinde; *schund* u. *schins*
dete; *schünbe* u. *schündete*; *geschunden*) = villen,
(*ook* van boomen) schillen; (die Haut) schaven,
(*ftch das Wein*) ontvellen; (einen Braten) stecht
voorsnijden, knoeien, mishandelen; (*Knechte*)
villen, snijden, uitzuigen; (ein Pferd) afbeulen;
sch. und schaben = samenschrapen, bijeen-
schrapen; (*Wels*) afroggelen; eine Worlejung
sch. = een college loopen zonder te betalen;
sch sch. = zich schaven, zich schrammen;
zich afbeulen.
Schinder, m. -s, - = vilder, beul; duivel,
drommel; uitzuiger; woekeraar.
Schinder'ei, w. -, -en = vilderij; 't afbeulen,
uitzuiging, hondewerk.
Schinderhannes, m. = Schinderhannes (een
beruchte roover uit 't laatst van de 18de eeuw).
Schinder'karren, m.; *-knecht*, m. = vilders-
kar; -knecht.
schin'dermäßig = als een beul, beuls...
Schind'grube, w. = vilkuil, *ook* = *Schinn* b'
anger.

Schind'luder, f. = aas, kring; *Sch.* mit einem
treiben = iem. schandelijk beetnemen.
Schind'mähre, w. = vildersknol.
Schin'fen, m. -s, -- = ham; oud boek; er
hat bei mir noch einen *Sch.* im *Salz* = hij
heeft bij mij nog wat in 't vat.
Schinn, m. -(e)s, -e; **Schin'ne**, w. -, -n =
velletje, schilfer, roos (van de huid).
Schiv'pe, w. -, -n = schop, schep; eimen
die *Sch.* geben = iem. zijn congé geven, hem
wegsturen.
schiv'pen, *schw.* (h.) = scheppen, schoppen,
met de schop wegruimen.
Schirm, m. -(e)s, -e = scherm; regen-
zonnenscherm, paraplu, parasol; lampekop, klep
(van een pet); beschutting, onderdak, toe-
vlucht; [bescherm].
Schirm'dach, f. = afdak, luifel.
schir'men, *schw.* (h.) = beschermen, beschutten.
Schir'mer, m. -s, - = beschermer, beschut-
ter, verdediger.
Schirm'fabrik, w. = paraplu-, parasolfabriek.
schir'm'förmig = scherm-, klep-, paraplu-
vormig.
Schirm'herr, m. = beschermheer.
Schirm'herr'schaft, m. = beschermheerschap.
Schirm'lampe, w. = lamp met kap, schemer-
lamp.
Schirm'macher, m. = paraplu-maker.
Schirm'qualle, w. = schermkwil.
Schirm'ständer, m. = paraplustander.
Schir'mung, w. - = bescherming.
Schirm'vogel, m. = beschermer, beschermheer.
Schirm'wand, w. = scherm, schut, tochtscherm.
Schirn, w. -, -en = vleeschbank, vleesch-
stalletje.
schir'ren, *schw.* (h.) = optuigen, in-, voorspannen.
Schirr'holz, f. = timmerhout (voor wagen-
makers).
Schirr'hammer, w. = *Geschirrfammer*.
Schirr'meister, m. = opzichter over 't akker-
gereedschap; kondukteur (van de diligence);
voorslager (bij de smeden); trosnonderofficier.
Schir'ting, m. -(e)s, -e u. -s = shirting,
kalliko (een katoenen stof).
Schis'ma, f. -s, -s u. . . men od. -ta =
schisma, (kerk)scheuring.
Schisma'tifer, m. -s, - = schismaticus,
scheurmaker, afvallige.
Schlabberei, w. -, -en = geslabber, ge-
slobber, gebabbel.
schlab'berig = slobberig.
Schlabb'bermaul, f. = slabberaar, babbelaar.
schlab'bern, *schw.* (h.) = slabberen, slobberen,
morsen, babbelen, kakelen.
Schlabb'berkäse, f. = slabbetje.
Schlacht, w. -, -en = slag, veldslag, zeelag.
Schlacht'bank, w. = slachtbank (*ieg. en fig.*).
Schlacht'bar = goed om te slachten.
Schlacht'beil, f.; *-bloed*, m. = slagersbijl;
-blok.
I. **Schlacht'en**, *schw.* (h.) = slachten, afmaken,
dooden, neersabelen; nach einem *sch.* = naar
iem. aarden, iem. slachten.
II. **Schlacht'en**, f. -s = slachten, slachting.
Schlacht'enbummer, m. = zwerper op de
slagvelden (een verslaggever bij v.).
Schlacht'engel, f. = geluk op 't slagveld.
Schlacht'entender, m. = leider of beschik-
ker (veld)slagen; aanvoerder.
Schlacht'entmaler, m. = schilder v. veldslagen.
Schlacht'er [od. *Schlacht'ter*], m. -s, - =
slager, vleeschhouwer.

Schlächtereij, w. —, —en = slachterij (*eig. en fig.*), slagerij.
Schlächtergang, m.: einen Schl. tun = vergeefs loopen.
Schlächtermeister, m. = slagers- of vleeschhouwersbaas, meester slager.
Schlächterfharren, m. = slagersbank, -stal-letje.
Schlächterfeld, f. = slagveld; daß Schl. bes. haupten = meester blijven van 't slagveld.
Schlächterfertig = slagvaardig.
Schlächtergeld, f. = slachtloon.
Schlächtergemälde, f. = veld- of zeeslagschilderij.
Schlächtergetümmel, f. = slaggewoel, gewoel van den slag, van den strijd.
Schlächterhaus, f. ob. Hof, m. = slachthuis, abattoir.
Schlächterlinie, w. = slaglinie.
Schlächterochs, m. = slachtoes, slageros.
Schlächterordnung, w. = slagorde; in Schl. aufstellen = in slagorde stellen.
Schlächterplan, m. = plan van den slag.
Schlächterruf, m. = krijgs-, oorlogs-, strijdkreet.
Schlächterwert, f. = slagwaard.
Schlächterweuer, w. = belasting op 't geslacht; Schlacht- und Maßsteuer = accijns op 't geslacht en 't gemaal.
Schlächterwund, f. = zee- of veldslagschilderij.
Schlächtertag, m. = slachtdag; dag van een veldslag.
Schlächterzwang, m. = slachtplicht, verplichting om in 't abattoir te slachten.
Schlacht, m. —(e)s, —e = sneeuw en regen door elkaar; lummel, suffer.
Schlachte, w. —, —n = (metaal)slak; (steenkool)slak; afval; onreinheid, vuil, darm, bloedworst.
Schlachten, schw. (h.) = veel slakken geven, slakken vormen; es schlacht = 't regent en sneeuwt.
Schlachtenartig = slakkevormig.
Schlachtenrade, w. = kuil voor de slakken.
Schlachtenfern, schw. (h.): es schlacht = 't regent en sneeuwt tegelijk.
Schlachtenwetter, f. = vuil weer, nat sneeuwachtig weer.
Schlachtenwinter, m. = kwakkelwinter, slappe winter.
Schlachtenlicht = slakachtig.
Schlachtenig = vuil; schlachtiges Wetter = vuil, nat weer.
Schlachtenwurf, w. = met-, bloedworst, beuling.
Schlacht, m. —(e)s = slaap; daß fällt mir nicht im Schlafe ein = ik denk er in de verste verte niet aan; Gott gibts den Seinen im Schlafe = 't goede komt over nacht.
Schlachtenbein, zie Schlachtenbein.
Schlachtenbringend = slaap(ver)wekkend.
Schlachtenbursche, m. = slaapkommensaal.
Schlachtenhen, f. —s, — = slaapje, dutje, tukje.
Schlachten, w. —, —n = slaap (aan 't hoofd).
Schlachten, ft. (h.) (du schläfst, er schläft, schlief; schlief; schlaf! geschlafen) = slapen; er schläft wie ein Dachs, ein Murmeltier, ein Nag, eine Ratte, ein Saft, ein Stod = hij slaapt als een marmot, een os; f. geh'n ob. sich f. legen = gaan slapen, naar bed gaan; schlaf(e) wohl ob. mühsche wohl zu schlafen = slaap wel, wel te rusten.
Schlachtenbein, f. = slaapbeen.
Schlachten, m. —s, — = slaper.
Schlachten(e)rig = slaperig; ich bin f. = ik heb slaap; f. werden = slaap krijgen.
Schlachten(e)rigkeit, w. = slaperigheid; sufheid, lusteloosheid, slapheid.

Schlachtenfern, schw. (h.) = slaperig zijn; es schläfert mich ob. mich schläfert = ik heb slaap, vaak; [f. schläferen ihn ins Gesicht = zij keken hem slaapdronken aan; schläfernder Duft = slaapwekkende geur].
Schlachten = slap; slappes, krachteloos, laksch.
Schlachtenheit, w. — = slapheid; lakschheid.
Schlachtenieber, f.; geld, f.; haube, m.; gemach, f. = slaap||koorts; -geld; -muts; -vertrek.
Schlachtenhen, f.: einen beim ob. am S. friegen, nehmen = iem. bij zijn slip, bij zijn lurven pakken; iemand te pakken krijgen.
Schlachtenhammer, w. = slaapkameel.
Schlachtenkrank = slaapziek.
Schlachtenkrankheit, w. = slaapziekte.
Schlachtenlieb, f. = slaaplied(je).
Schlachtenloos = slapeloos.
Schlachtenlosigkeit, w. — = slapeloosheid.
Schlachtenmachend = slaapmakend, -(ver)wekkend.
Schlachtenmittel, f. = slaapmiddel.
Schlachtenmütze, w. = slaapmuts; luiaard, suffer.
Schlachtenpelz, m. = met bont gevoerde kamerjapon.
Schlachtenratte, w., ratte, m., ratte, w. = slaaprat, bergrat, marmot; slaapkop, langslaper.
Schlachtenrig etc., zie schlachtenrig etc.
Schlachtenrost, m. = kamerjapon, chamber-cloak.
Schlachtenstuhl, m. = slaapzaal.
Schlachtenstube, f. = rustbed.
Schlachtenstutze, stutze, w. = slaapstee.
Schlachtenstuhl, m.; stunde, w.; stucht, w. = slaap||stoel (*of*: gemakstoel); -uur; -zucht (*of*: ziekte).
Schlachtenstuchtig = slaapzuchtig, slaapziek.
Schlachtentrauf, m. = slaapdrank.
Schlachtentrunk, m. = avonddrank (voor 't naar bed gaan); slaapdrank.
Schlachtentrunken = slaapdronken.
Schlachtenwagen, m. = slaapwagen.
Schlachtenwandeln, zie schlachtenwandeln.
Schlachtenzeit, w. = slaaptijd, slapentijd.
Schlachtenzimmer, f. = slaapkamer.
Schlag, m. —(e)s, Schläge = slag (met de hand, 't zwaard, den hamer, van den donder, een geweer, een vallend lichaam, 't noodlot, een klok, een trommel, vogels, een dorschvlegel, den pols e. d.); slag, klop, schok; beroerte; slag, soort, aard; portier (van een rijtuig); til, knip, slag, kooi; hakhout, hakbosch; veld, stuk land; [slagboom; vastgestelde prijs]; ein elektrischer S. = een elektrische schok; einem Schläge geben = iem. slaag geven; S. auf S. = slag op slag; mit einem Schläge ob. auf einen S. = ineens, met één slag; S. 2 Uhr = met den klokslag van 2 uur; mit dem Schläge eintreffen = precies op den slag komen; seinen S. machen = zijn slag slaan; wie bom Schläge gerührt = als door een beroerte getroffen; ein Mann bot attem S. = van den ouden stempel; ein guter S. Pferde = een goed slag van paarden; [auf diesen S. = op die manier; der ehrliche S. = die eerlijke man].
Schlagader, w. = slagader.
Schlaganfall, m. = toeval, beroerte, attaque.
Schlagartig = op een beroerte gelijkend, beroerteachtig.
Schlagball, m. = kaats-, vangbal.
Schlagbar = geschikt om gehakt te worden.
Schlagbaum, m. = (slag)boom, sluitboom.
Schlagfaul = verregaand lui, aartslui.
Schlagel, zie Schlägel.

schla'gen, ft. (h.) (du schlägst, er schlägt; schlug; schlug; schlage! geschlagen) = slaan, trans.; (z. B. einen, einen ins Gesicht, Gold, die Trommel, Ball, den Zaft, einen zum Ritter, Feuer, Geld, Karm, einen Pfahl in die Erde, einen aus Kreuz od. in Fesseln, eine Brücke über einen Fluß schl. u. ä.); die Unkosten auf den Preis schlagen = de onkosten op den prijs leggen; schlage dir das aus dem Kopfe, aus dem Sinn = zet dat uit je hoofd; der Blitz schlägt einen = treft iem.; sich breit f. lassen = zich tot iets laten overhalen; entzwei f. = stukslaan; ein Kleid schlägt Falten = valt in plooiën; (die Sarje, Zither) bespelen: (Holz, Bäume) vellen; (einen im Kampfe, im Spiel) slaan, overwinnen; das Haar in Locken f. = in krullen zetten; der Frau schlägt ein Rad, einen Reif = de pauw pronkt; (die Satten) tokkelen; Schaum, Schnee f. = schuim (van eiwit) slaan, kloppen; sich den Leib voll f. = zijn buik vol eten, vullen; Wurzeln f. = wortel schieten; die Zähne in etw. f. = de tanden in iets zetten, slaan; die Zinsen zum Kapital f. = de rente bij 't kapitaal voegen; zu Tode f. = dood slaan; intr. (z. B. die Glocke, das Herz, der Puls ic. schlägt); dumpfe Töne schlagen an mein Ohr = troffen mijn oor, mit dem Kopfe auf einen Stein f. = op een steen neerkomen; er weiß, was die Glocke geschlagen hat = hij weet, hoe laat 't is, wat er in de wereld te koop is; ein Gedanke schlägt in jeder Brust = leeft in ieders borst; das schlägt nicht in mein Fach = dat hoort niet tot mijn vak; der Blitz hat in das Haus geschlagen = is in 't huis geslagen; in die Höhe f. = omhoog slaan, opslaan; nach dem Vater f. = naar zijn vader aarden, zijn vader slachten; zie ook: Art, Boden, Braun, Wurzelbaum, Fliege, Fluß, Haupt, Keiten, Schanze, Schießbüchsen, Strang; sich f. = vechten, duelleeren; sich auf jems. Seite f. = zich aan iems. zijde scharen; sich ins Mittel f. = tusschenbeide komen, bemiddelend optreden; er schlug sich seitwärts in die Büsche = hij ging ter zijde de struiken in, maakte zich uit de voeten; er schlug sich zu uns = hij voegde zich bij ons, sloot zich bij ons aan; ein geschlagener Mann = een bedorven, verloren man; eine geschlagene Stunde = een vol uur; [die geschlagene Landstraße = de gebaande weg].
schla'gend = slaand, treffend; afdoend, treffend (Beweis, Beleg); schlagende Wetter = ontvlambaar gas (in de mijnen).
Schla'ger, m. -s, - = iets dat trekt, inslaat; clou, attractie; deun, mop; goede zet.
Schläger, m. -s, - = schermer; vechtersbaas; racket; rapier, zwiepdegen; doodslager (stok met een met lood gevulden knop); slaande vogel, zangvogel.
Schlägerei, m. -, -en = vechtpartij, klop-partij, duel.
Schlag'feder, w. = slagpen, springveer.
schlag'fertig = slagvaardig, snedig, gevat; gereed om den strijd te beginnen.
Schlag'fertigkeit, m. - = slagvaardigheid enz.
Schlag'fluß, m. = beroerte.
Schlag'gold, f. = geslagen goud.
Schlag'holz, f. = hakhout; slaghout, stuwhout.
Schlag'hüter, m. = jong hout (dat niet gehakt wordt).
Schlag'instrument, f.; -licht, f.; -netz, f. = slaginstrument; -licht; -net.
Schlag'regen, m.; -fahne, w.; -schatten, m.;

-uhr, w. = slagregen; -room; -schaduw; -uurwerk.
Schlag'wald, m. = hakhout.
Schlag'wand, w. = slagnet.
Schlag'welle, w. = golf, baar, slagzee.
Schlag'werk, f. = slagwerk.
Schlag'wetter, Pl. = ontplofbaar mijngas.
Schlag'wort, f. = groot woord, klinkend gezegde; wachtwoord; (op 't tooneel) Schlagwort, wachtwoord, wacht.
Schlagzeit, w. = tijd van den houthak.
Schlaf's, m. -es, -e = lange, onbeholpen slungel. schlaf'fig = slungelachtig.
Schlamm, m. - = verlegenheid, klem.
Schlamm, m. -(e)s = slijk, slik, modder; vuil.
Schlamm'bad, f. = modderbad.
Schlamm'beißer, m. = (een visch, ook minachtend van personen) modderkruiper, smeering.
Schlamm'men, schw. (h.) = slijb afzetten.
Schlamm'men, schw. (h.) = (einen Teich, einen Bach) uitbaggeren; (Erz, Kreide) wasschen, van de grovere en onzuivere bestanddeelen bevrjden; der Fluß schlamm't heran = komt als modder aanstroomen.
Schlamm'fisch, m. = grondeling.
Schlamm'fliege, w. = slijkvlieg.
Schlamm'flut, w. = golf, stroom van modder of slijk.
Schlamm'grube, w. = slijk-, modderput.
Schlamm'grund, m. = slijkbodem.
Schlamm'ig = slijkerig, modderig.
Schlamm'kreide, w. = sijn, gezuiverd krijt.
Schlamm'mühle, w. = waschmolen (vgl. Schlamm'men).
Schlamm, m. -(e)s, -e = smulpertij, zwelgerij, brasserij; sleep, lap; slordig gekleed mensch, slodder(vos).
Schlamm'pamp'en, schw. (h.) = slampampen, zwelgen, brassen, boemelen.
Schlamm'pe, w. -, -n = slodder(vos), slodder(madam); poespas (van spijs).
Schlamm'pen, schw. (h.) = zwelgen; slobberen; slodderen, slordig gekleed gaan.
Schlamm'per, m. -s, - = smeerpoes.
Schlamm'perci, w. -, -en = sloddervosserij.
Schlamm'pig = vuil, smerig, liederlijk.
Schlamm'pe, w. -, -n = slang (eig. en fig.); kronkeling; (veld)slang (een kanon).
Schlamm'gelig = kronkelend, bochtig, vol windingen en draaiingen.
Schlamm'geln (sich), schw. (h.) = (zich) slingeren, (zich) kronkelen, draaien.
Schlamm'gen'ambeter, m.; -art, w. = slangeaanbidder; -aard (ook: -soort).
Schlamm'genartig = slangachtig, als een slang.
Schlamm'gen'balg, m.; -beschwürer, m.; -brut, w. = slangehuid (-vel); -bezweerder; -broedsel (of: -gebloed).
Schlamm'gen'förmig = slangvormig, kronkelend, gedraaid.
Schlamm'gen'freffer, m.; -gezücht, f.; -gift, f. = slangeleter; -gebloed; -gift (of: -venijn).
Schlamm'gen'glatt = glad als een slang.
Schlamm'gen'haupt, f. = slangehoofd, -kop; Meduzahoofd.
Schlamm'gen'herz, f. = slangehart, verradershart, vals hart.
Schlamm'gen'kraut, f. = slangekruid, -kop.
Schlamm'gen'lauch, m. = slangelook.
Schlamm'gen'linie, w. = golflijn, kronkelende lijn.

Schlangenpapier, *f.*; *-stab*, *m.*; *-stein*, *m.*; *-stück*, *m.*; *-tüter*, *m.* = slange|papier (een fijne soort); *-staf* (van Mercurius); *-steen*; *-steek*; *-dooder*.
Schlangenträger, *m.* = Slangedrager, -hoeder (een sterrebeeld).
Schlangenweg, *m.* = kronkelende weg.
Schlang|windung, *w.*; *-wurzel*(*el*), *w.* = slange|winding (kronkeling); *-wortel* (schorseneer).
Schlängelig, *zie* *Schlängelig*.
Schlank = slank, rijzig, *fijn*; *vlug*; *gladweg*.
Schlankheit, *w.* = slankheid.
Schlankweg = ronduit, op den man af; *Schlankend* = bepaald, gewoon verrukkelijk.
Schlapp = slap, losjes; *fig.* slap, krachteloos.
Schlapp|ve, *w.* -, *-n* = nederlaag, verlies, *échee*; [slappe hoed; pantoffel, slof; slag, klap]; *eine* *S.* *erleben* = een *échee* lijden, een *deuk* of een *knak* krijgen.
Schlapp|ven, *Schlapp*(*en*), *w.* (b.) = slossen, slingeren, slobberen.
Schlapp|hut, *m.* = slappe hoed, *flambard*.
Schlapp|s, *m.* -*es*, -*e* = lange slungel].
Schlapp|schwanz, *m.* = weifelaar, *bangerd*.
Schlapp|sig = slap, *laksch*, *slordig*.
Schlarraffe, *m.* -*n*, -*n* = luilak, *luiard*, *leeglooper*.
Schlarraffen|ge|sicht, *f.* = ongunstig uiterlijk.
Schlarraffen|land, *f.* = lullekkerland.
Schlarraffen|leben, *f.* = lui, *gemakkelijk* leven.
Schlarraffe, **Schlarr|ve**, *w.* -, *-n* = slof, *pantoffel*.
Schlau = sluw, *slim*, *loos*, *leep*; *ein* *Schlauer* *Stück* = een *slimme* vos; *er* *befindet* *sich* *in* = hij is *heel* wel.
Schlau|be, *w.* -, *-n* = huls, *dop*.
Schlau|berger, *m.* -, *-s* = *slimmerd*, *leeperd*.
Schlau|big = *hulzig*, *loos*.
Schlau|d, *m.* -(*e*), *Schlau|de* = *leeren* zak; *slang* (van een *brandspuit*); *binnenband* (van een *rijwiel*); *zaknet* (van *vischers*).
Schlau|artig = *als* een *zak*.
Schlau|derer, *w.* -, *-en* = *knoeierij*.
Schlau|dern = *heen* en *weer* draaien; *wagge|len*; *rondslingeren*; *knoeien*.
Schlau|heit, **Schlau|igkeit**, *w.* -, *-en* = *sluw|heid*, *slimheid*, *loosheid*, *leepheid*.
Schlau|kopf, *-meier*, *-michel*, *m.* = *slimmerd*, *leeperd*.
Schlecht = *slecht*; [eenvoudig, gering]; *mir* *ist* *es* = ik *voel* me *niet* wel; *das* *gefällt* *mir* = dat *bevalt* me *in* 't *geheel* niet; *ich* *und* *recht* = *slecht* en *recht*, *eenvoudig*; *nicht* *ich* = *niet* *kwaad*; *Schlechter* *Witz* = *sluwe* *grap*; *einen* *ich* *machen* = *kwaad* van *iem*. *spreken*.
Schlecht|terding = *volstrekt*, *ten* *eenen* *male*; *ich* *unmöglich* = *bepaald* *onmogelijk*.
Schlecht|hin = *eenvoudigweg*, *zonder* *meer*.
Schlecht|igkeit, *w.* -, *-en* = *slecht*(ig)heid.
Schlecht|weg = *eenvoudigweg*, *zonder* *meer*.
Schlecken, *Schlecken*(*en*), *w.* (b.) = *likken*, *snoepen*.
Schlecker, *m.* -*s*, - = *snoeper*, *lekkerbek*.
Schleckerer, *w.* -, *-en* = *snoeperij*, *lekkernij*.
Schleckerhaft = *lekkerbekkig*, *snoepachtig*.
Schlecker|maul, *f.* = *lekkerbek*.
Schlecker|nen, *Schlecken*(*en*), *w.* (b.) = *snoepen*, *lekkerbekkig* zijn.
Schle|gel, *m.* -*s*, - = *sleeg*, *slegge*, *slei*, *stegel*, *groote* *houten* *hamer*, *klopper*; *trommelstok*; *bout*, *dij*, *lende*; *palet*, *kaatsplankje*.

Schle|gehn, *Schlecken*(*en*), *w.* (b.) = *met* *handen* en *voeten* *slaan*; *een* *grove* *fout* *maken*.
Schle|hdorn, *m.* = *sleedoren*, *wilde* *pruimeboom*.
Schle|he, *w.* -, *-n* = *sleed*(doorn), *wilde* *pruim*.
Schle|hen|baum, *-busch*, *-strauch*, *m.* = *slee|boom*, *-doren*, *-struik*.
Schle|he, *w.* -, *-n*, *zie* *Blind|schle|he*.
Schle|hen, *f.* (f.) (*Schle|he*; *Schlich*; *Schliche*; *Schliche!* *geschlichen*) = *sluipen*, *sluipend* *gaan*, *kruipen*, *kruiperig* *handelen*; *gluiperig*, *slinks* *doen*; *smokkelen*; *sich* *f.* (b.) = *sluipen*; *geschlichen* *fommen* = *komen* *aansluipen*.
Schle|hend = *sluipend*, *kruipend*, *geniepig*; *Schleichendes* *Fieber* = *sluipkoorts*.
Schle|her, *m.* -*s*, - = *sluiper*, *gluiper*, *huichelaar*; *smokkelaar*.
Schle|herer, *w.* -, *-en* = *gluiperigheid*, *huichelarij*, *geniepigheid*; *sluikerij*, *smokkelarij*.
Schle|ch|fieber, *f.* = *sluipkoorts*.
Schle|ch|handel, *m.* = *sluikhandel*, *sluikerij*, *smokkelhandel*.
Schle|ch|händler, *m.* = *smokkelaar*, *smokkelhandelaar*.
Schle|ch|patrouille, *w.* = *sluippatrouille*.
Schle|ch|trappe, *w.* = *sluiptrap*, *geheime* *trap*.
Schle|ch|ware, *w.* = *smokkelwaar*, *smokkelgoed*.
Schle|ch|weg, *m.* = *verboden* *weg*, *sluipweg*, *omweg*(en), *draaierij*.
Schle|er(*e*), *w.* -, *-en* = *zeelt*.
Schle|er, *m.* -*s*, - = *sluier*, *voile*; *den* *S.* *nehmen* = *den* *sluier* *aannemen*, *in* een *klooster* *gaan*, *non* *worden*.
Schle|er|eule, *w.*; *-flor*, *m.* = *kerkuil*; *floers*.
Schle|er|haft = *gesluiterd*, *duister*, *geheimzinnig*.
Schle|er|kauz, *m.* = *kerkuil*.
Schle|er|macher, *m.* = *sluiermaker*.
Schle|ern, *Schlecken*(*en*), *w.* (b.) = *sluieren*, *bedekken*.
Schle|ertuch, *f.* = *sluier*.
Schle|er|anstalt, *w.* = *sluiprichting*.
Schle|er|bahn, *w.* = *glijbaan*, *sullebaan*.
Schle|er|fe, *w.* -, *-n* = *strik*, *band*, *knoop*, *strop*; *ordelunt*; *vogel*-, *wildstrik*; *slede*, *sleep*; *glijbaan*, *sullebaan*; *sluipmolen*.
I. **Schle|fen**, *f.* (b.) (*Schle|fe*; *Schli|ff*; *Schli|ffe*; *Schle|fe!* *geschliffen*) = *slippen*, *scherp* *maken*; *polijsten*, *vormen*, *beschaven*; [glijden, *slepend* *dansen*].
II. **Schle|fen**, *Schlecken*(*en*), *w.* (b.) = *sleepen*, *slouren*; *slossen*, *slepen*; (*eine* *Festung*) *slechten*, *met* *den* *grond* *gelijk* *maken*; (*eine* *Letter*) *zachtvloeiend* *uitspreken*; (*noten*) *slepend* *verbinden*; (*een* *lint*) *strikken*, *knoopen*.
Schle|fer, *m.* -*s*, - = *sluiper*; *gesleepte* *noot*, *sleper*; *sleepdans*; *strijkage*.
Schle|ferer, *w.* -, *-en* = *sluiperij*.
Schle|fer|noten, *m.* = *strik*.
Schle|fer|mühle, *w.* = *sluipmolen*.
Schle|fer|nadel, *w.* = *haarspeld* (om *strikken* *e. d.* *vast* *te* *zetten*).
Schle|fer|stein, *m.* = *sluipsteen*.
Schle|fer|tung, *w.* -, *-en* = *slippen*; *sleepen*; *slooping*, *ontmanteling*.
Schle|fer|weg, *m.* = *sleep*-, *sleeweg* (voor *hout*).
Schle|he, *zie* *Schle|he*.
Schleim, *f.* -(*e*), -*e* = *slim*; *slomp* (van *gerst* *e. d.*).
Schleim|absonderung, *w.* = *slimafscheiding*.
Schleim|artig = *slimgachtig*.
Schleim|drüse, *w.* = *slimklier*.

schlei'men, *schw.* (h.) = (einen Fisch) van slijm bevrijden, zuiveren; (Zücker) schuimen; slijm afgeven, slijm vormen.

Schleim'feder, *f.*; **hant**, *w.*; **husten**, *m.* = slijmkoorts; -vlies; -hoest.

schlei'micht, **schlei'mig** = slijmerig, slijmig.

Schleim'tier, *f.* = slijm-, weekdier.

Schlei'ße, *w.* -, -n = spaan, harsspaan; pluksel.

schlei'ßen, *ft.* (h.) (ich schlei'ße, [schliß]; [schliße]; [schleiße] geschliffen) = klieven, splijten; (Federn) aftrekken; (Rinde) afschillen; **f.**, (f) = splijten, barsten, slijten.

Schlei'ßfeder, *w.* = veer, om 't dons af te halen.

Schlei'ßzwiebel, *w.* = winterui.

Schlei'mißl, *m.* = sjiemiel, ongeluksvogel.

Schlemm, *m.* -(e)s, -e u. -s = schlem, slem (alle slagen in 't whist); [schl. machen, werden] = slem maken.

schlem'men, *schw.* (h.) = zweigen, brassen, fuiven; ook voor [schl. machen].

Schlem'mer, *m.* -s, - = smulbaard, smulpaap, zwelger, brasser, zwierbol.

Schlemm'rei', *w.* -, -en = zwelgerij, brasserij, losbandigheid.

Schlem'me, *w.* - = spoeling (voor 't vee).

[Schlender, zie Schlen'drian.]

Schlen'dergang, *m.* = slentergang, sleurgang.

Schlen'derjan, *m.* -(e)s = sleur, slentergang.

schlen'dern, *schw.* (h. u. f.) = slenteren, zeulen, straat-lippen, flaneeren.

Schlen'drian, *m.* -(e)s = sleur, slentergang; nu alten *S.* [festhalten] = de oude sleur volgen.

Schlen'ge, *w.* -, -n = takkebos (voor verschansingen).

schlen'fern, *schw.* (h.) = (die Arme f., [üblicher:] mit den Armen f.): slingeren, zwaaien; bengelen, schommelen; **Schiffe f.** = schepen schommelen, slingeren; [slenteren].

schlen'f(e)rig = slungelig.

Schlepp'boot, *f.*; **dampfer**, *m.* = sleepboot.

Schlepp'pe, *w.* -, -n = sleep, staart; sleepkar; sleepnet.

schlepp'en, *schw.* (h.) = (trans.) slepen, voort-slepen; sleuren; das Schiff [schlepp]t den Anker = wordt dr. stig, raakt gaande, spilt het anker; den Fisch f. = slordig werken; (intr.) slepen; der Anker [schlepp]t = 't anker sleept langs den grond, dregt door, gaat door; [sch f.] = zich slepen, zich voortslepen; sich mit Krankheiten f. = aanhoudend met ziekten te worstelen hebben.

schlepp'pend = slepend, kwijnend.

Schlepp'enträger, *m.* = slippedragers.

Schlepp'er, *m.* -s, - = sleeper, drager; lokvogel (iem. die personen in handen van afzetter's lokt), souteneur; sleepboot, sleepschip; sleepnet; sleepmark; goederewagen, penseel met lange haren.

Schlepp'faten, *m.* = sleepbak (in de mijn).

Schlepp'fette, *w.* = sleepketting.

Schlepp'fleid, *f.* = sleepend kleed, japon met sleep.

Schlepp'netz, *f.*; **säbel**, *m.*; **sack**, *m.* = sleepnet; -sabel; -zak (of: -net, kórnet).

Schlepp'schiff, *f.* = sleeper, sleepboot, -schip.

Schlepp'schiff(f)ahrt, *w.* = sleepvaart.

Schlepp'tau, *f.* = touw om iets te slepen, sleeptouw.

Schlepp'tau, *f.* = sleeptouw; einen ins *S.* nehmen = iem. op sleeptouw nemen.

Schlepp'zug, *m.* = sleep (van door sleepboot gesleepte schepen),

Schle'tien, *f.* = Silezië.

Schle'tier, *m.* -s, - = Sileziër.

schle'tisch = Silezisch.

Schles'wig, *f.* = Sleeswijk.

Schles'wig-Hol'stein, *f.* = Sleeswijk-Holstein.

schles'wig(i)sch = Sleeswijksch.

Schleu'der, *w.* -, -n = slinger; (speelgoed)

katapult; slingerverband; een soort muuranker.

Schleu'derer, *m.* -s, - = slingeraar; knoeier,

vakbederver, iem. die beneden de markt verkoopt.

schleu'dern, *schw.* (h.) = slingeren, werpen; knoeien, onder de markt of beneden den prijs verkoopen.

Schleu'derpreis, *m.* = spotprijs, knoeiprijs, (te) lage prijs.

Schleu'derstein, *m.*; **tuurf**, *m.* = slinger-

steen; -worp.

Schleu'drer, zie *Schleu'derer*.

schleu'nig = snel, spoedig, vlug; [schleunigt] =

ten spoedigste, ijlings, inderhaast.

Schleu'nigkeit, *w.* - = spoed, vlugheid,

snelheid.

Schleu'fe, *w.* -, -n = sluis.

Schleu'fenbett, *f.*; **boden**, *m.*; **geld**, *f.* =

sluisbedding; -vloer; -geld (of: schutgeld),

Schleu'fentanal, *m.* = spuikanaal.

Schleu'fenkammer, *w.*; **meister**, *m.*; **tor**,

f. = sluis; kolk; -wachter; -poort (of: -deur).

Schleu'fenwehr, *f.*; **wurf**, *f.* = sluis; schuif;

-werken.

[schleuß, schleußt] = [schließe, schließt.]

Schleu'ferin, zie *Schließerin*.

Schlich, *m.* -(e)s, -e = sluipeg, geheim pad, list, streek, kunstgreep; met water vermengd zand, slib, zooals 't bijv. van den slijpsteen loopt; er fennt alle Schliche = hij kent de knepen, alle kunstjes; ich komme (bit) hinter deine Schliche of ich komme dir auf die Schliche = ik kom wel achter je streken.

schlicht = effen, glad, eenvoudig, ongekunsteld;

[schlichtes Haar = plat, sluk haar.]

I. **[Schlichte, zie Schlichtheit.]**

II. **Schlichte**, *w.* - = (wevers)pap, (-)stijfjesl.

Schlicht'eisen, *f.* = haalmes.

schlicht'en, *schw.* (h.) = effen of glad maken, polijsten, gelijk maken; (bij den wever: met pap) slichten; (einen Streit, Färbel) beslechten, bijleggen, in 't reine brengen.

Schlicht'er, *m.* -s, - = beslechter, bemiddelbaar.

Schlicht'feile, *w.* = zoetvijn.

Schlicht'haar, *f.* = sluk haar.

Schlicht'hammer, *m.* = plethamer.

Schlicht'heit, *w.* - = eenvoud, ongeunsteld-

heid, eenvoudigheid, oprechtheid.

Schlicht'tung, *m.* -, -en = 't glad leggen,

effening, gelijkmaking, polijsting; beslechting,

schikking, bijlegging.

Schlid, *m.* -(e)s, -e = slijk, slib.

schlic'ten, *schw.* (h.) = slikken, met slik vullen.

schlic't(e)rig = slijkerig, modderig, (van 't

weer) vuil, nattig.

schlic'tern, *schw.* (h.): es [schlidert] = 't is nattig,

morsig weer.

Schlic'terweber, *f.* = vuil, nattig weer.

Schlic't, *m.* -(e)s, -e = papperig of kleiferig

stuk (in brood).

[schlie'fen, ft. (f.) (schließ, geschloffen), zie

[schließen].

schlie'fig = klef, papperig, nattig (van brood).

schliekbar = sluitbaar, te sluiten.
Schliekbaum, m.; **-blech**, f. = sluitboom; -plaat.
Schliekbolzen, m. = wig, pin, plug.
Schlieke, w. -, -n = slot, knip, haak (van boek, album enz.); luns; valdeur (in een sluis).
Schlieken, ft. (h.) (ich schließe; ich schloß; ich schloßte; ich schloßte) = sluiten, toe doen, dicht doen; (Tür, Tor, Fenster, Laden, Museum, Schule, Sitzung, Brief, Augen, Mund, Bund, Vertrag, Frieden, Ehe, Kauf, die Reihen u. ä.) sluiten; (einen in die Arme, an sein Herz) drukken, sluiten; (einen in sein Herz) = iem. in zijn hart sluiten, innig liefhebben; (einen Kreis) sluiten, vormen; die Feuermehr schloß den Zug = sloot of besloot den stoet; daraus schließe ich = besluit ik, leid ik af, maak ik op, maak ik de gevolgtrekking; was läßt sich daraus f. = wat is daaruit af te leiden, op te maken; so darf man nicht f. = zoo mag men niet redeneeren, die gevolgtrekking mag men niet maken; auf etw. f. = iets opmaken, besluiten tot iets; er schließt von sich auf andere = hij beoordeelt anderen naar zich zelf; das schließt = dat is duidelijk; sich f. = zich sluiten, toe gaan, dicht gaan, gesloten worden.
Schlieker, m. -s, - = sluiser, portier, conciërge, cipier, huismeester; sluitspier.
Schliekeramt, f. = betrekking of post van portier enz.
Schliekerin, w. -, -nen = portierster, huishoudster.
Schliekfaß, f. = postbus.
Schliekfeber, w.; **-gelb**, f.; **-hafen**, m.; **-korb**, m. = sluitveer; -geld; -haak (of: klembaak, slotkram); -mand.
Schliekfaß = definitief, beslissend; eindelijk, ten slotte, op 't laatst.
Schlieknagel, m.; **-nagel**, m. = sluit-spieg; -nagel (voegnagel).
Schliekung, w. - = sluiting, 't sluiten, afsluiting, beëindiging.
Schliff, m. -(e)s = 't slijpen, 't geslepen zijn, polijsting, glans; uiterlijke beschaving, welgemanierdheid, sijnheid van vormen; er hat S. = heeft sijnne omgangsvormen; das Glas hat einen guten S. = is goed geslepen; (in Gebäud) zie Schliefe.
Schlamm = slecht, erg, kwaad, boos, onaangenaam; (Zeit) slecht, kwaad; (Rage) lastig, moeilijk, netelig; (Folgen) kwaad; (Nachricht, Ausgang) slecht; (Augen, Hand) ziek, zeer; ihm wird f. = hij voelt zich misselijk, onwel; (Mensch, Herz) slecht, boos; um so schlammter = des te erger; die Sache steht f. = staat slecht, ziet er slecht uit; er ist f. weggekommen = hij is er leelijk of slecht afgekomen; [gering, minderwaardig, min; ich bin f. mit dir zufrieden = niet erg tevreden, zie schliecht].
Schlange, w. -, -n = strik, valstrik, strop; trens; slinger (voor een zieken arm); einem Schlange legen = iem. een (val)strik spannen; in die S. geraten = in de val loopen; sich ob. den Kopf aus der S. ziehen = zich er uit redden.
Schlängel, m. -s, - = lummel, slungel, vlegel, deugniet, rakker.
Schlängel, w. -, -en = lummelachtigheid, vlegelachtigheid, ondeugendheid.
Schlängelhaft = lummelachtig, lummelig, lomp.
Schlängel, f. (h.) = slungelen, lummelen.
Schlängel, ft. (h.) (ich schlinge; ich lang; ich länge; ich lönge) = slingeren, slaan, leggen; slikken, inslikken, schrokken; einen Strid um

etw. f. = een touw om iets slaan, leggen; die Arme um einen f. = de armen om iem. heenslaan, iem. omarmen; (ein Band durch das Haar) strengelen; das Haar in Fiedeln f. = 't haar vlechten; eine Schlinge, einen Knoten f. = een strik, een knoop leggen; den Rehen f. = dansen, een rondedans doen, in den rondedans zwieren; sich um, durch etw. f. = zich om, door iets heenslingeren.
Schlängelern, f. (h.) = (von Schlingen) slingeren.
Schlängel, m.; **-gewächs**, f. (ob. **-pflanze**, w.) = slinger|draad (of -rank); -plant.
Schlängel, w. = gladde slang.
Schlängel, m. = slingerpad, kronkelpad.
Schlängel, m. -(e)s, -e = berg-, aardverschuiving.
Schlängel, w. -, -n = brandgang; slip (van een jas).
Schlängel, f. (h.) = (laten) slippen (ankers, kettingen e. d.).
Schlängel, m. -s; **Schlängel**, w. = geronnen melk.
Schlängel, m. -es, -e = das, strikdas.
Schlängel, m. -s, - = slede, slee; unter den Schl. kommen = in 't ongeluk raken.
Schlängelbahn, w. = baan voor sleden; es ist Schl. = er kan met sleden gereden worden.
Schlängel, w. = sledevaart.
Schlängel, f. = sledepaard; gepuht wie ein Schl. = bont opgedirkt.
Schlängel, w. = glijbaan, sullebaan.
Schlängel, f. (h.) = glijden.
Schlängel, m. = schaats; Schl. laufen = schaatsen rijden.
Schlängel, m. = schaatsertjeder.
Schlängel, m. -es, -e = insnede, keep, spleet, scheur, snee, jaap.
Schlängel = Chinezen met spleet-oogjes.
Schlängel, f. (h.) = insnijden, splijten, opensnijden, scheuren; geschlängte Armeel = splitsmoezen.
Schlängel, f. = hoog, smal venster.
Schlängel, m. = mantel zonder mouwen.
Schlängel = sluw.
Schlängel = lancet.
Schlängel, m. = belegstuk (bij een split).
Schlängel, m. = gordijnsluit (aan camera's).
Schlängel = hagelwit, sneeuw wit.
Schlängel, w. -, -n = slof, pantoffel. **Schlängel**, f. (h.) = sloffen.
Schlängel, f. Schloßes, Schloßer = slot (aan deur, kast, geweer enz.); kasteel, slot, paleis; zie ook: Regel.
Schlängel, m. = slotbewaarder, slotvoogd, kastelein.
Schlängel, f. = slotplaat.
Schlängel, w. -, -n, (meest in 't meerv.) = hagelsteen.
Schlängel, f. (h.) = hagelen.
Schlängel, m. -s, - = slotemaker, kleinsmid.
Schlängel, w. = slotmakerswerk.
Schlängel, w. -, -en = slotmakerij, kleinsmederij.
Schlängel, m.; **-handwerk**, f.; **-meister**, m. = slotmakers|knecht; -ambacht; -baas.
Schlängel, w. = veer van een slot.
Schlängel, w. = slotvrouw, burchvrouw.
Schlängel, w. = vrijplaats (om een slot).
Schlängel, m.; **-graben**, m.; **-hauptmann**, m.; **-herr**, m. = slot|tuin; -gracht; -g. everneur (-voogd); -heer.
Schlängel, m. = binnenplaats (van een slot).

Schloßplatz, m. = slotplein, plein voor 't paleis.
Schloßprediger, m. = slot-, hofpredikant.
Schloßriegel, m. = tong of schoot van een slot.
Schloßtor, f.; -turm, m.; -verwalter (od. -vogt), m. = slotpoort; -toren; -voogd.
Schloßvogtei, w. = woning van den slotvoogd.
Schloßwache, w. = slot-, burcht-, paleiswacht.
Schloßwerk, zie Schloßwerk.
Schlot, m. -(e)s, -e u. Schlotte = schoorsteen (van fabriek, stoomboot e. d.).
Schlotfeger, m. = schoorsteenveger.
Schlotter, m. -s = beverij, bibberatie; rammelaar; pap (in zoutziederijen); kleingehakte steenen.
Schlotterapfel, m. = kalvijn-, rammelappel.
Schlottergang, m. = sloffende, bevende gang.
Schlorterig, m. = bevend, waggelend; slordig, haveloos.
Schlortterigheid, w. = beverigheid, slordigheid.
Schlottern, fchw. (h.) = beven, sidderen, waggelen; slungelen, bengelen, flodderen; f. de knie = bevende, knikkende knieën; f. de kleider = flodderende, los en slordig zittende kleeren.
Schlottig, zie Schlottterig.
Schlucht, w. -, -en = kloof, engte (tusschen rotsen, bergen), ravijn, holle weg, pas, afgrond.
Schluchzen, fchw. (h.) = snikken, hikken.
Schluchzer, m. -s, - = snik, snok, hik.
Schluck, m. -(e)s, -e u. Schlucke = slok, teug, dronk, borrel.
Schluckauf, m. -s = hik, snik.
I. Schlucken, fchw. (h.) = slikken, slokken; snikken, hikken.
II. Schlucken, f. -s = slikken, snik; ook der Schl. = hik.
Schlucker, m. -s, - = slokker; hik; der arme S. = de arme slokker, slokkerd, sukkel, stumper.
Schluckweise = slok voor slok.
Schluchtern, fchw. (h.) = knoeten.
Schluff, m. -(e)s, Schluffe = sluiptweg, sluiptgat; mof; zandige kleij.
Schluffe, w. -, -n = slof].
Schluffel, m. -s, - = onbehouwen mensch, kinkel].
Schlufft, w. -, Schluffte = Schlucht; hol.
Schlummer, m. -s = slui(mer)ing, dutje.
Schlummerer, m. -s, - = slui(mer)aar.
Schlummergott, m. = god van den slaap, Morpheus.
Schlummerkissen, f. = slui(mer)rol, hoofdkussen.
Schlummerkopf, m. = slaapkop, uil, stommeling.
Schlummerkörner, Pl. = slaapkorrels, slaap.
Schlummeren, fchw. (h.) = slui(mer)en, rusten, dutten.
Schlummerpunsch, m. = avondpunch.
Schlummerer, zie Schlummerer.
Schlummerrolle, w. = slui(mer)rol.
Schlumber, m. = blind geluk; ook = Schlumber.
Schlumbern, fchw. (h.) = gelukken; (van kleeren) slordig hangen, flodderen, slopen].
Schlumber, zie Schlumber.
Schlumbern, zie Schlumber en Schlumber.
Schlumber, m. -s, - = slordig mensch, slons; slikrand (aan een rok).
Schlumberig, zie Schlumberig.
Schlumber, m. -(e)s, Schlumber = keel, keelgat; strot, slokdarm; diepte, afgrond; vuurmond; der S. des Meeres = 't peilloos diep der zee; der S. der Hölle = de poel der hel.

Schlumberig = slonzig].
Schlupf, m. -(e)s, Schlupfe = schuilhoek, sluiptgat; trek, greep; strik, lint.
Schlupfen, fchw. (f.) = sluipten, glippen, glijden, schuiven.
Schlupferig, zie Schlupferig.
Schlupfhafen, m. = sluipthaven.
Schlupfloch, f. = schuilhoek, sluiptgat, sluipthoek.
Schlupfrig = glad, glibberig; lastig, teer, netelig; onkiesch, vies.
Schlupfrigheit, w. -, -en = glibberigheid.
Schlupfwespe, w. = sluiptwesp.
Schlupfwinkel, m. = schuilhoek, sluipthoek, sluiptgat, wijkplaats.
Schluppe, zie Schwaluppe.
Schlurf, m. -(e)s, Schlurfe = slok, teug; smalle bedding.
Schlurfen, fchw. (h.) = slurpen; sloffen.
Schlurfe, w. -, -n = slof.
Schlurren, fchw. (h.) = sloffen.
Schluffen, Pl. = schillen (van bessen e. d.).
Schluff, m. Schluffes, Schluffe = sluiting (der Sitzung, Debatte, Rechnung); slot (eines Briefes, Gedichtes, einer Rede); einde (eines Tages); gevolgtrekking, [besluit]; stevige houding (te paard); die Tür hat keinen S. = sluit niet; der S. der Börse war matt = de beurs sloot mat; zum S. = ten slotte, eindelijk.
Schluffabstimmung, w. = eindstemming.
Schluffakt, m. = slotakte.
Schluffantrag, m. = voorstel tot sluiting (van 't debat).
Schluffart, w. = wijze van redeneeren.
Schluffbalk, m. = sluitbalk.
Schluffbemerkung, w. = laatste opmerking.
Schluffbericht, m. = sluitnota, slotnoteering.
Schluffchor, m. = slotkoor.
Schluffel, m. -s, - = sleutel.
Schluffelbart, m.; -bein, f.; -blech, f. = sleutel[baard; -been; -schild.
Schluffelblume, w.; -bund, f.; -loch, f.; -ring, m. = sleutel[bloem; -bos; -gat; -ring.
Schlufffall, m. = afronding (van zinnen), slotval, toonval, cadans.
Schlufffolge(rung), w. = gevolgtrekking.
Schluffform, w. = vorm van een sluitrede.
Schluffformel, w. = slotformule; konklusie.
Schluffgerecht = logisch.
Schluffgang, m. = slotgang.
Schluffig = besloten, van plan; f. sein = besloten zijn; f. werden = besluiten.
Schluffladen, w. = slotval, cadans.
Schlufflette, w. = reeks van sluitreden.
Schluffkurse, m.; -note, w.; -nummer, w. = slot[koers; -nota (sluitnota, sluitbriefje); -nummer (-stuk).
Schluffpunkt, m. = slotpunt, sluitpunt, sluitteeken.
Schluffrechnung, w.; -rede, w. = slot[rekening; -rede (of: slotwoord).
Schluffreihe, w. = slotrij, sluitrij, slotregel, slotreeks, opsluiten (van 't geld).
Schluffsatz, m. = eind, besluit, conclusie, eindstelling.
Schluffstein, m. = sluitbriefje.
Schluffzitung, w. = eind-, slotzitting, laatste zitting.
Schluffstein, m. = sluitsteen.
Schluffurteil, f. = eindoordeel, eindvonnis.
Schluffvers, m. = slotvers.
Schluffverteilungslifte, w. = slotuitdelingslijst.

ſchlufwidrig = tegenſtrijdig, inkonſekwent.
ſchlufwort, f. = ſlotwoord.
ſchlufzeichen, f. = ſluit-, ſlotteeken.
ſchlufzettel, m. = ſluitnota, ſluitbriefje.
ſchmach (met *ā*), w. - = ſmaad, verachting, openlijke ſchande, hoon.
ſchmachbedekt, **-beladen** = met ſmaad overladen.
ſchmachten, ſchw. (h.) = ſmachten, wegwijnen; (naſ etw.) ſmachten, vurig verlangen.
ſchmachkend = ſmachtend, verlangend, kwijnend.
ſchmachthand, m., zie *ſchmachtlappen*.
ſchmachtig = tenger, ſlank, mager, rank; [ſmachtend].
ſchmachttigheit, w. - = tengerheid enz.
ſchmachtlappen, m. = hongerlijder, bedelaar; ſmachtend minnaar.
ſchmachtlode, w. - = ſpuuglok.
ſchmachtriemen, m. = riem of gordel (vooral tegen den honger).
ſchmachvoll = ſmadelijk, ſchandelijk.
 I. **ſchmach**, m., zie *ſchmach*.
 II. **ſchmach**, m. -(e)s, -e = ſumak, ſmak, looiersboom, verboom.
 III. **ſchmach**, w. -, -en = *ſchmachte*.
ſchmachte, w. -, -n = ſmak (vaartuig met weinig diepgang).
ſchmachhaft = ſmakelijk, lekker.
ſchmachhaftigkeit, w. - = ſmakelijkheid, goede ſmaak.
 I. **ſchmachder**, w. -, -n = zwarte pit van de kaars.
 II. **ſchmachder**, m. -s = vuil, modder.
ſchmachdern, ſchw. (h.) = smeren, knoeien; eſ ſchmachdert = 't is vuil nat weer.
ſchmachbrief, m. = ſmaadschrift, ſchimpbrief.
ſchmachhen, ſchw. (h.) = smaden, ſchimpen; einen, auf einen f. = iem. smaden, hoonen.
ſchmachgedicht, f. = ſchimp-, ſpot-, ſmaad-dicht.
ſchmachlich = ſmadelijk, ſchandelijk; erg; [ſchraal, sober, karig].
ſchmachrede, w.; **-ſchrift**, w. = ſmaad||rede; **-ſchrift**.
ſchmachſucht, w. = kwaadsprekendheid, laſterzucht.
ſchmachſüchtig = kwaadsprekend.
ſchmachlung, w. -, -en = ſmaad, ſchimp.
ſchmachwort, f. = ſmaadwoord.
ſchmal (ſchmalen u. ſchmäler) = smal; ſchraal, sober, mager; (*ſüßgerw.*) mager, klein.
ſchmalbädig, **-blättrig** = met ſmalle, magere wangen; met ſmalle bladeren.
ſchmalſen, ſchw. (h.) (auf einen) = brommen, knorren, ſchelden, ſmalen (op iem.).
ſchmalſern, ſchw. (h.) = (etnem ſein Einkommen) kleiner maken, doen verminderen; (jemſ. Recht) verkorten; (jemſ. guten Namen) benadeelen; (die Freibeiten eines Landes) inkrimpen; [smaller maken: ſich f. = smaller worden].
ſchmalſerung, w. -, -en = vermindering, verkorting, benadeeling, inkrimping, *vgl.* ſchmalſern.
ſchmalhand, m. = ſchraalhans; zie *ſchmalhand*.
ſchmalheit, w. - = ſmalheid, ſmalte, ſchraalheid, ſoberheid.
ſchmalſalzen, f. = ſmakalden.
ſchmalſalziſch = ſmakaldich.
ſchmalſblau, f. = ſmalt-, kobalt-, emailblauw.
ſchmalte, w. - = ſmalt, kobaltglas, email.

ſchmal'tier, f. = jong hert of jonge ree van een jaar.
ſchmal'tiech, f. = kleinvee.
ſchmalz, f. -es = smout, reuzel, vet; eſ hat weder *ſalz* noch *ſ.* = 't heeft heelemaal geen ſmaak; *ook*: er zit geen pit in.
ſchmalzbirne, w. = boterpeer.
ſchmalzbutter, w. = gesmolten boter.
ſchmalzen, **ſchmal'zen**, ſchw. (h.) = met reuzel of vet bereiden, vet maken; eſ iſt weder *geſalz* noch *geſchmalzen* = eſ hat weder *ſalz* noch *ſchmalz*.
ſchmalzkuhen, m. = in reuzel gebakken koek.
ſchmalzpfanne, w. = koekepan.
ſchmalzſtolle, w. = boterham met reuzel.
ſchmalztopf, m. = reuzel-, vetpot.
ſchmand, **ſchmant**, m. -(e)s = room; vettig slijk, bezinksel.
ſchmarotzen, ſchw. (h.) = klaploopen, tafel-schuimen, als parasiet leven.
ſchmarotzer, m. -s, - = klaplooper, tafel-schuimer, panlikker, parasiet, *ook*: woekerplant.
ſchmarotzerei, w. -, -en = klaplooperij.
ſchmarotzeriſch = klaplooperig, parasietisch.
ſchmarotzerpflanzen, w.; **-tier**, f. = woekerplant, -dier, parasiet.
ſchmarre, w. -, -n = snede, houw (in 't gezicht), degenwonde, ſchampwonde, litteeken.
ſchmarren, m. -s, - = eenvoudige meel-spijs; nietigheid, prul; *daſ iſt mir ſ.* = dat is me 'tzelfde.]
ſchmarrig = vol litteekens, vol ſchrammen en vegen.
ſchmaſche (met *ā*), w. - = ſijn gekruld lamsvel.
ſchmaſ, m. -es, -e u. *ſchmaſe* = (klappende) kus, zoen.
ſchmaſzen, ſchw. (h.) = smakken (bij 't eten); kussen, zoenen (dat 't klapt).
ſchmauch, m. -(e)s = rook, walm, smook.
ſchmauchen, ſchw. (h.) = rooken, dampen, smooken, walmen; [*ſchmauchen* od. *ſchmäuchen* = (*ſteif*, *Wien*) rooken, berooken].
ſchmaucher, m. -s, - = rooker, smooker.
ſchmauchfeuer, f. = walmend of dampend vuur.
ſchmauchgeſellſchaft, w. = rookgezelschap.
ſchmaus, m. -es, *ſchmauſe* = ſmulpartij, feſtijn, onthaal; lekkernij, iets heerlijks.
ſchmauſen, ſchw. (h.) = smullen, banketeeren.
ſchmauſer, m. -s, - = smuller, fuiver.
ſchmauſerei, w. -, -en = *ſchmauſe*.
ſchmecken, ſchw. (h.) = proeven; smaken, genieten; smaken, een zekeren ſmaak hebben, goed smaken, bevallen; [(iets) ruiken; geuren; *ſie kann ihn nicht f.* = niet uitstaan].
ſchmecker, m. -s, - = proever (die dranken onderzoekt) *en* proever (die veel houdt van drinken en eten).
ſchmeer, zie *ſchmer*.
ſchmeiche, w. -, -n = weverspaa.
ſchmeichen, ſchw. (h.) = pappen, slichten.
ſchmeichelei, w. -, -en = vleierij, liefkoozing, ſlikflooielij.
ſchmeichelhaft = vleiend, streeleend, [lief, lieflijk, beminnelijk].
ſchmeichelfaſe, w. = vleipotje, vleipoesje, vleier, vleister.
ſchmeicheln, ſchw. (h.) (etnem) = vleien, streelelen, liefkoozen; etnem od. *ſich* met etw. f. = iem. of zich met iets vleien; etnem etw. *inſ Dhr* f. = iem. iets liefs toefluisteren; *daſ Porträt iſt geſchmeichelt* = geſtatteerd; *ich fühle mich geſchmeichelt* = ik voel me gevleid, gestreeld;

fich in jem's. Gunst f. = zich door vleierijen in iems. gunst dringen.
Schmeichelname, m.; -rede, w.; -wort, f. = vleijnaam (of-naampje); -taal; -woord (vlelend woord).
Schmeichler, m. -s, - = vleier, sikklooiër.
Schmeichlerisch = vlelend, sikklooiend, vleierig.
Schmeichlig, zie geschmeichlig.
Schmeiche, m., zie Schmeichfliege.
Schmeichen, ft. (h.) (ich schmeiche, schmich; schmiffe; schmeißel geschmissen) = smijten, werpen, gooien; [slaan]; (stud.) (ten beste) geven.
Schmeichfliege, w. = brom-, vleesch- of -drek-vlieg.
Schmelz, m. -es, -e = smelt, smeltglas, email, glazuur, zachte glans, lieflijk waas.
Schmelzarbeit, w. = emailleerwerk, smaltwerk, brandschilderwerk.
Schmelzarbeiter, m. = emailleerder.
Schmelzbar = smeltbaar.
Schmelzbarkeit, w. = smeltbaarheid.
Schmelzbutter, w. = gesmolten boter.
Schmelze, w. -, -n = 't smelten, smelting, smeltery.
Schmelzen, ft. (f.) (du schmilzest, er schmilzt; schmolz; schmolze; schmilz geschmolzen) = smelten, vloeibaar worden, wegsmelten, verminderen, vergaan, (in etw.) overgaan, zich oplossen; **schm.**, [schw. (h.) = (doen) smelten, oplossen, doen wegsmelten, roeren, treffen, aandoen; emailleeren.
Schmelzend = smeltend, kwijnend, lieflijk-zacht klinkend.
Schmelzer, m. -s, - = smelter, gieter; reuzelkoopman, worstfabrikant.
Schmelzerei, w. -, -en = smeltery, gieterij.
Schmelzfarbe, w.; -gemälde, f. = email-kleur; -schilderij.
Schmelzgrad, m.; -höhe, w.; -hütte, w. = smelt|punt; -hitte; -erij.
Schmelzkammer, w.; -kessel, m. = smelt|huis; -ketel.
Schmelzkunst, w. = emailleerkunst.
Schmelzmalerei, m. = brand-, emailschilder.
Schmelzofen, m.; -röhren, f.; -tiegel, m. = smelt|oven; -buisje (of: blaaspipje); -kroes.
Schmelzung, w. = smelting.
Schmelzwerk, f. = smeltery, gieterij.
Schmer, m. u. (bejter:) f. -(e)s = smeer, vet, reuzel; es soll dir nicht zum S. gebehn = 't zal niet tot je voordeel zijn.
Schmerbauch, m. = smeerbeuk.
Schmergel, m. -s = smergel, amaril; (plant) speenkruid.
Schmergeln, [schw. (h.) = smergelen, met smergel polijsten.
Schmerl, m. -(e)s, -e = dwergvalk.
Schmerle, w. -, -n = smeering, grondeling.
Schmerz, m. -es [-ens], -en = smart, pijn; mit Schmerz = met smart.
Schmerzen, [schw. (h.) = smarten, pijn doen; ber Finger schmerzt mich (auch: mir) = doet me zeer, doet me pijn; der Wormur schmerzt mich = smart mij, doet me zeer of pijn; es schmerzt mich, daß... = het smart mij of doet mij leed, dat...
Schmerzengeld, f. = smartegeld (vergoeding voor verwonding enz.); rouwkoop, rouwgeld.
Schmerzkind, f. = kind der smarte.
Schmerzlager, f. = ziekbed, lijdensbed, lijdensleger.

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek. I.*

Schmerzmann, m. = man der smarte, Job, Jezus.
Schmerzmutter, w. = Moeder der smarten, mater dolorosa.
Schmerzreiche, w. = Schmerzensutter.
Schmerzruf, -schrei, m. = smartkreet, kreet van pijn of van smart.
Schmerzfrei = vrij van pijn of smart.
Schmerzhaft = (fyziek) pijnlijk; [schw. . . e Mutter = Moeder der smarten.
Schmerzlich = (moreel) smartelijk, bedroevend.
Schmerzlinde = verzachtend, pijnlenigend of pijnstillend.
Schmerzlos = pijnloos.
Schmerzlosigkeit, w. = pijnloosheid.
Schmerzstillend = pijnstillend.
Schmerzvoll = smartelijk, pijnlijk.
Schmerzen, m. -s = room.
Schmerzling, m. -(e)s, -e = vlinder, kapel.
Schmerzlingart, w. = vlindersoort; vlinderdaard, wispelturigheid.
Schmerzlingartig = vlinderachtig; wispelturig.
Schmerzlingfang, m.; -netz, f. = vlinderjacht (-vangst); -net.
Schmerztern, [schw. (h.) = (met klinkend, knal-lend geraas) smijten, slingeren, kletsen, slaan, treffen, donderen; der Donner schmettert = ratelt, knalt; (Trompeten) schetteren, schallen; (Vögel) slaan.
Schmiecke, w. -, -n, zie Schmieche.
Schmied, m. -(e)s, -e = smid; zie Schmiechbar = smeedbaar.
Schmiedbarkeit, w. = smeedbaarheid.
Schmieche, w. -, -n = smidse, smederij; vor die rechte S. gehn = aan 't goede kantoor aankloppen.
Schmiecheamboss, m.; -arbeit, w.; -balg, m. = smids|aambeeld; -werk; -blaasbalg.
Schmiecheisen, f. = smeedijzer.
Schmiecheffe, w.; -hammer, m.; -kohlen, Pl.; -meister, m. = smids|haard (of-schoorsteen); -hamer (of smeedhamer); -kolen; -baas.
Schmiechen, [schw. (h.) = smeden; maken, in elkaar zetten; das Eisen f., solange es warm (od. heiß) ist = 't ijzer smeden, terwijl 't heet is; in Ketten, in Eisen f. = in de boeien slaan; (Lügen, Anschläge, Pläne, Werke) smeden; Ränke f. = listen en lagen leggen, intriges op touw zetten.
Schmiege, w. -, -n = scheeve hoek; beweegbare winkelhaak, zwi; vouwbare duimstok.
Schmiegen, [schw. (h.) = vlijen, drukken, leunen, schikken; (den Kopf in die Hand) geschmiegt = geleund; (die Arme um etnen) slaan; sich an etnen f. = zich tegen iem. aanvlijen, aandrukken; sich f. unter, nach, ook alleen met Dat. = zich voegen, zich plooiën naar; sich f. und biegen = zich schikken, zich onderwerpen.
Schmiegsam = buigzaam, lenig, soepel, mee-gaand.
Schmiegsamkeit, w. = buigzaamheid enz.
Schmiehe, w. -, -n = smeete (een grassoort)
Schmier, f. -(e)s = smeer.
Schmierstein, Pl. = knoeserij; (stud.) geschenken (ter omkoopjng).
Schmierbuch, f. = kladboek.
Schmierbusche, w. = smeerbeuk, smeerdoos.
Schmie-re, w. -, -n = smeer, vet; smeersel, zalf; vuil, vuile zaak; smeer, slaag nie-

tigheid, rommel; verlegenheid, netelge toestand; slechte rondtrekkende tooneelspelers-troep.

schmie'ren, *schm.* (h.) = smeren, bestrijken, insmeren; knoeien, morsen, slecht werk leveren, kladden; *es geht wie geschmiert* = 't gaat als gesmeerd, van een leien dakje; *feine Sohlen f.* = op den loop gaan; *sich die Kehle f.* = wat drinken; *einen f.* = iem. de handen stoppen, iem. omkopen; *einem das Maul f.*, *einem Brest um den Mund f.* = iem. honig om den mond smeren; (*Wein, Bier*) vermengen, vervalschen.

Schmie'rer, m. -s, - = smeerder, knoeier, kladder, vervalscher (van wijn e. d.).

Schmiererei, w. -, -en = insmeerderij; knoeierij, kladwerk.

Schmier'stufe, m. = smeerpots, vuilik.

Schmier'geld, f. = omkoopgeld, zie *Schmie-ralien*.

schmie'rig = smerig, vuil, vettig, glibberig, vrekkelig.

Schmier'säse, m. = zachte kaas.

Schmier'lappen, m. = smeerlap, vetlap; smeerlap, vuilik, deugniet.

Schmier'salbe, w. = smeerzalf.

Schmier'seife, w. = zachte zeep.

Schmirn'balsam, m. = witte balsem.

Schmirn'bohne, w. = witte boon.

Schmirn'büchse, w. = blanketseldoos, poederdoos.

Schmir'fe, w. -, -n = blanketsel; fig. mooie schijn; *es auflegen* = zich blanketten, zich poederen.

schmir'fen, *schm.* (h.) = blanketten, poederen; onder een mooien schijn verbergen.

Schmirn'mittel, f. = *schliffsteinchen*, f. = schoonheidsmiddel; -pleistertje (*of*: moesje).

Schmirn'topf, m. = blanketselpot, poeierpot.

Schmirn'wasser, f. = schoonheidswater.

Schmir'gel, **schmir'geln**, **Schmir'gler**, zie *Schmergel* zc.

Schmir'g, m. *Schmir'g*, *Schmir'g* = bouw, duelwonde, snede, jaap (*over 't gezicht*), litteeken; streek, toets (van een schilder); *diefe Zeit-zung hat es* = is vlug en knap gedaan; *einen argen es weghaben* = een barren stoot (*fig.*) gekregen hebben; *Schmir'g* = slaag.

Schmir'g, m. -es, -e = slag, houw; spat, vuile rand (aan 't kleed); schandvlek, smet.

Schmir'ze, w. -, -n = slag (dun einde van een zweepkoord).

schmir'zen, *schm.* (h.) = slaan; besmetten, vuil maken, smaden, lasteren.

Schmir'od, m. -(e)s, -e = gewetenloos journalist.

Schmir'fer, m. -s, - = (oud) boek; smooker, rooker.

schmir'fern, *schm.* (h.) = (in de boeken) snuffelen.

schmir'len, *schm.* (h.) = pruilen, mokken, boudeeren; [glimlachen]; f. *und großen* = pruillemullen.

schmir'lic'eren, *schm.* (h.) = broederschap drinken.

Schmir'lic's, f. - = (stud.) groet; *es trinken* = broederschap drinken.

Schmir'kammerchen, -*stübchen*, f. = *zwinkel*, m. = [boudoir], pruilhoekje.

Schmir'braten, m. = gestoofd *of* gesmoord vleesch.

schmir'en, *schm.* (h.) = smoren, stoven; (in ber *stücken*) smoren, stikken, braden.

Schmir'steif, f. = gestoofd *of* gesmoord vleesch.

[schmir'gen], *schm.* (h.) = uit-, bezuinigen].

Schmir'hige, w. = smoorhitte.

Schmir'lohl, m. = gestoofde roode kool.

Schmir'topf, m. = stoofpan.

Schmir, m. -s = winstje, profijtje, bedriegelijte, [eig. praatje, verzinseltje]; *einen Schmir machen* = op slimme manier profiteeren.

I. **Schmir'd**, m. -(e)s, -e = sieraad, siersel, tool, opschik; *perure*.

II. **Schmir'd** = knap, mooi, fraai, sierlijk.

Schmir'darbeit, w. = juweelen, bijouterie.

schmir'fen, *schm.* (h.) = tooien, opsieren, mooi maken; in een mooi licht plaatsen, een mooien schijn geven, opsmukken; *fäch mit fremden gebern f.* = met andermans veeren pronken.

Schmir'd'geld, f. = geld voor tool en opschik.

Schmir'd'händler, m. = handelaar in juweelen, juwelier.

Schmir'd'fäntchen, f. = bijouteriekistje.

Schmir'd'laden, m. = bijouteriewinkel.

Schmir'd'los = onopgesmukt, eenvoudig.

Schmir'd'nadel, w. = juweelen speld, borst-, doek-, haarspeld, broche.

Schmir'd'fahen, *fl.*, -*ware*, m. = versierselen, opschik, tool, juweelen, bijouterieën.

Schmir'd'feite, w. -, -en = morsboel, geklad, kladderij.

schmir'd'belig = kladderig, morsig, knoeierig.

schmir'd'beln, *schm.* (h.) = morsen, kladden, knoeien.

Schmir'g'el, m. -s, -; **Schmir'g'elei**, w. -, -en; **Schmir'g'elhandel**, m. = smokkelarij, sluikerij, smokkelhandel, sluikhandel.

schmir'g'eln, *schm.* (h.) = smokkelen.

Schmir'g'elware, w. = smokkelwaar.

Schmir'g'ler, m. -s, - = smokkelaar.

Schmir'g'lerbande, w. = smokkelarsbende.

schmir'g'eln, *schm.* (h.) = behaaglijk glimlachen; meesmullen.

[Schmir's], m. -es = gepraat, gebabbel. **schmir'fen**, *schm.* (h.) = praten, babbelen.]

Schmir'g, m. -es = vuil, vulnis, vuiligheid, modder, slijk.

Schmir'g'armel, m. = morsmouw.

Schmir'g'bartel, f. = morspot, smeerpots.

Schmir'g'blech, f. = spatbord.

Schmir'g'bogen, m. = misdruk.

schmir'zen, *schm.* (h.) = vuil worden; morsen, kladden, vuil maken; 't geluid van 't wild nadoen; *leicht f.* = besmettelijk zijn (van stoffen).

Schmir'g'fänger, m. = spatbord.

Schmir'g'farbe, w. = vuile kleur; grauwe, sombere kleur.

Schmir'g'fink(e), m. = morspot, smeerpots, vuilik.

Schmir'g'fleck, m. = vlek, smeervlek, vuile vlek; smet.

Schmir'g'hämmel, m. = vuilik.

Schmir'g'ian, m. -(e)s, -e = gierigaard, vrek.

schmir'zig = vuil, smerig, morsig, gierig.

Schmir'g'ig'heit, w. -, -en = vuil(ig)heid enz.

Schmir'g'ittel, m. = werkkie, morskiel.

Schmir'g'konkurrenz, w. = oneerlijke concurrentie.

Schmir'g'lappen, m. = vuile lap.

Schmir'g'leife, w. = vuilpoes, morsibel.

Schmir'g'nidel, m. = vuilik, smeerpots.

Schmir'g'papier, f. = misdruk; kladpapier.

Schmir'g'titel, m. = voortitel, Fransche titel.

schmir'g'bern, *schm.* (h.) = babbelen, wauwelen, snateren.

Schmir'g'bel, m. -s, *Schmir'g'bel* = snaavel, bek, snob, voorsteven; *jeder Vogel singt, wie ihm*

der *S.* gemacht is = ieder vogeltje zingt, zoals het gebekt is; einem nach dem *S.* reden = iem. naar den mond praten; das ist nichts für beinen *S.* = dat is geen spekje voor jouw bekje.

Schnä'belchen, f. -s, - = snaveltje, bekje. **Schnä'belvörmig** = snavelvormig, snebvormig. **Schnäbelc'eren**, **Schnä'beln**, f. (h.) = lekker eten, smullen, met trek eten.

Schnä'beln, f. (h.) = van een snavel voorzien; **Schn'f.** = trekkebekken.

Schnä'bel|schiff, f.; **Schn'ub**, m. = sneb|schip of -schuit; -schoen (ook: tootschoen).

Schnä'bel|schnell = snavelsnel, rad van tong.

Schnä'belstier, f. = vogelbekdier; snaveldier.

Schnä'belweide, w. = lekkernij, lekker maal, smulpartij.

Schnä'belzange, w. = nijptang (van den chirurg).

Schnäbelc'eren, zie **Schnä'belc'eren**.

Schnä'f, m. -(e)s = gebabbel, gepraat, grap, onzin; **Schnä'f'e** = grappen.

Schnä'fen, f. (h.) = babbelen, praten, kletsen.

Schnä'bahüpfel, **Schnä'derhüpfel**, f. -s, - = Opperduitsch volksliedje, straatdeuntje, dansdeuntje, zangspreek.

I. **Schnä'fe**, w. -, -n = (langbeenige) mug.

II. **Schnä'fe**, m. -n, -n; **S.**, w. -, -n = grap, aardigheid, scherts.

Schnä'fig, **Schnä'fisch** = grappig, koddig.

Schnä'fe, w. -, -n = gesp; klink.

Schnä'fen, f. (h.) = gespen; [knellen, klappen].

Schnä'fenstift, m. = tong (van de gesp).

Schnä'zen, f. (h.) = klappen (met de tong), smakken.

Schnä'pel, m. -s, - = houting.

I. **Schnä'p!** = snap! hap!

II. **Schnä'p**, m. -(e)s, -e = snap, hap, greep.

Schnä'pen, f. (h.) = snappen, grijpen, knippen (als een knipmes, met de vingers);

toeklappen; flappen, happen; Luft f. = lucht happen, een luchtje scheppen; nach Luft f. = naar lucht happen, hijgen, snakken; das **Schnä'p** = verspriogt, springt los.

Schnä'p'er, m. -s, - = lancet, (laat)vlijm; kleine handboog, veer.

Schnä'p'feder, w. = veer.

Schnä'p'hahn, m. = struikroover, bandiet; snaphaan.

Schnä'p'messer, f. = knipmes.

Schnä'p'rad, m. = knapzak, ransel.

Schnä'p's m. -es, **Schnä'p'e** = jenever, brandewijn; borrel, drupje, glaasje, slokje.

Schnä'p'sbruder, m. = drinkebroer, jeneverliefhebber.

Schnä'p'sbude, w. = kroeg, herberg.

Schnä'p'sbuddel, -bulle, w. = jeneverflesch.

Schnä'p's, f. (h.) = jenever drinken, borrelen.

Schnä'p'sneipe, w. = kroeg, herberg.

Schnä'p'snase, w. = jeneverneus.

Schnä'p'schen, f. (h.) = (in den slaap) snurken, snorken, ronken; snorken, snoeven.

Schnä'p'scher, m. -s, - = snurker, snorker, ronker.

Schnä'p'sch, m. = brombas, brommer.

Schnä'p're, w. -, -n = ratel.

Schnä'p'ren, f. (h.) = ratelen, snorken, brommen; brouwen (bij 't spreken).

Schnä'p'stöcken, m. = enkele wachtpost, vedette.

Schnä'p'wert, f. = bromwerk.

Schnä'p'(e), w. -, -en = jong afgesneden loot.

Schnä'p'terer, m. -s, - = snateraar, babbelaar, snapper.

Schnä'p'tergaas, w. = babbelkous.

Schnä'p'terig = snaterachtig, babbelachtig.

Schnä'p'terliche, w. = babbelkous, kletsstante.

Schnä'p'termaul, f. = babbelaar, wauwelaar; babbelkous.

Schnä'p'tern, f. (h.) = (van eenden, ganzen) snateren, (van ootlevaars) kleppen; babbelen, snappen; snateren; [klappertanden].

Schnä'p'ter, **Schnä'p'trig**, zie **Schnä'p'terer**, **Schnä'p'terig**.

[**Schnä'p**, m. -es, **Schnä'p'e** = hoofdtooi van bruid of peettante].

Schnä'p, w. -, -en = snauw, snebschip.

Schnä'p'ben, f. (h.) = snuiven, blazen, hijgen; hunkeren; nach Bläse f. = naar wraak hijgen of hunkeren;

der Teumind **Schnä'p** = de dooiwind blies, woei; (Schnä'p) die Bläse f. = zijn neus snuiten.

Schnä'p'fen, f. (h.) = moeilijk adem halen, snuiven, blazen, hijgen, ademen, snuffelen.

Schnä'p'ferl, f. -es, -e = automobiel, tuf-zulf.

Schnä'p'bart, m. = snor(re)baard, knevel.

Schnä'p'schen, f. -s, - = snuitje, bekje, snoetje.

Schnä'p'ze, w. -, -n = snuit, snoet, bek; tuit (van lampen, kannen), bek of tuit (van dakgoten).

Schnä'p'zen, f. (h.) = snauwen, afsnauwen.

Schnä'p'zen, zie **Schnä'p'zen**.

Schnä'p'zer, m. -s, - = zie **Schnä'p'bart**.

Schnä'p'zig = kortaangebonden, grof, ruw.

Schnä'p'fe, w. -, -n = slak; (in 't oor) slakkehuis; wenteltrap; volute (aan een zulf);

slakkeboor; schroef van Archimedes; huiseelijke vrouw, huismusch.

Schnä'p'fenart, w. = slakkesoort, slakkegaard.

Schnä'p'fenartig, **Schnä'p'fenförmig** = slakachtig, slakvormig.

Schnä'p'fenfraß, m. = schade door slakken aangericht.

Schnä'p'fengang, m. = slakkegang (*eig. en fig.*), spiraalvormige gang of baan, slingerang.

Schnä'p'fengehäufe, f. = slakkehuis.

Schnä'p'fengewölbe, f. = slakkehuisvormig gewelf.

Schnä'p'fenhaus, f. = slakkehuis.

Schnä'p'fenkegel, m. = spiraalkegel.

Schnä'p'fenkle, m. = rupsklaver.

Schnä'p'fenlinie, w. = slakkelijn, schroeflijn.

Schnä'p'fenpost, w.: mit der *S.* fahren = een slakkegangetje hebben.

Schnä'p'fenwindung, w. = schroeflijn, spiraal.

Schnä'p'fe, m. -(e)s = sneeuw; (geslagen) schuim (van eieren).

Schnä'p'bahn, w. = weg over de sneeuw.

Schnä'p'ball, m. = sneeuwbal (ook *de plant*).

Schnä'p'ballen, f. (h.) = sneeuwballen, met sneeuwballen gooien.

Schnä'p'beere, m. = sneeuwbes.

Schnä'p'berg, m. = sneeuwberg, sneeuwhoop.

Schnä'p'berger, m. -s = Schneeberg tabak.

Schnä'p'blind = sneeuwblind.

Schnä'p'bruch, m. = hout, dat door den sneeuwvrucht is afgevallen.

Schnä'p'fall, m.; **Schnä'p'flocke**, w.; **Schnä'p'flockenbaum**;

Schnä'p'gans, w.; **Schnä'p'gebirge**, f. = sneeuw|val; -vlok; -vlokkeboom; -gans; -gebergte.

Schnä'p'gefilde, f.; **Schnä'p'geföber**, f.; **Schnä'p'glöckchen**, f. = sneeuw|velden; -jacht; -klokje.

Sneegrenze, w.; -hase, m.; -hubu, f. = sneeuw|grens; -haas; -hoen.
sneewicht = sneeuw|grens; -haas; -hoen.
sneewit = sneeuw|grens; -haas; -hoen.
sneewit = sneeuw|grens; -haas; -hoen.
Sneeklumpen, m. = sneeuw|klomp.
Sneekönig, m. = winter|koninkje; er freut sich wie ein E. = hij is erg in zijn nopjes, zoo blij als een engel.
Sneekruppe, w.; -lawine, m.; -licht, f. = sneeuw|kruijn; -lawine; -glans.
Sneekruis, w.; -man, m.; -monat, m. = sneeuw|lijn; -man (of: -pop); -maand (Nivôse, 21 Dec. - 20 Jan.).
Sneekraut (od. -schippe), w.; -schirm, m. = sneeuw|schop; -scherm.
Sneekruis, w. = (de tijd van 't smelten van de sneeuw.
Sneeschu, m. = sneeuwschoen, sneeuw|schaats, ski.
Sneeschuur, m.; -treiben, f.; -wasser, f. = sneeuw|storting (lawine); -jacht (of: -vlaag); -water.
Sneeverwehung, w. -, -en; **Sneewehe**, m. -, -n = opgewaaiide of opeengehoopte sneeuw.
sneeuw = sneeuw|wit.
Sneeweer, f. = sneeuw|wachtig weer, sneeuw|weer.
Sneewittchen, f. = Sneeuw|wittje.
Sneewolk, w.; -zeit, w. = sneeuw|wolk; -tijd.
Sneegel, m. -s, - = slak zonder huis).
Sneeb, m. -(e)s = kranigheid, energie.
Sneede, w. -, -n = snede, scherp (van een mes e. d.), kling; scherpe bergkant; energie, kranigheid; weg door 't bosch gehakt.
Sneebank, w.; -boon, m.; -ijzer, f. = snij|bank; -boon; -ijzer.
Sneeblok, f.; -blok, m.; -lohn, m. = zaag|hout; -blok (of: -balk); -loon.
Sneebmaaschine, w. = snij-, hakmachine.
Sneebmes, f. = breed keukenmes, hakmes.
Sneemühle, w. = zaagmolen.
Sneeden, ft. (h.) (sneide; schnitt; schnitte: sneide! geschnitten) = snijden, graveeren, (beeld)snijden; maaien, oogsten; (eine Feder) snijden of vermaken; (die Haare) knippen; (Stämme zu Brettern) zagen; etnem den Stein f. = iem. van den steen snijden; (eine Karte) nemen; Geld f. = veel geld verdienen, woekeren; einen Ball f. = een bal snijden; einen f. = iem. (opzettelijk) niet zien, iems. omgang mijden, iem. negeeren; es schnitt mir (auch: mich) ins Herz, in die Seele = 't sneed mij door de ziel; es schnidet mir im Leibe = ik heb kramp in 't lijf; das schnidet in den Beutel = dat loopt in 't geld, in de papieren; etnem die Cour f. = iem. 't hof maken; sich f. = zich snijden; elkaar snijden (of: kruisen); zich vergissen, 't mis hebben; zie ook: Geficht, Grimasse, Leber, Rohr.
II. Sneeden, f. in Leibe = kramp, snijdingen.
sneeden = snijdend, scherp, (van wind, koude, geluid ook:) snerpend.
Sneeder, m. -s, - = snijder, kleermaker; ook een libel, en een soort hert; E. machen = kapot maken (met minder dan de helft van 't aantal punten laten verliezen); E. werden, sein = verliezen, onder Jan zijn; aus dem E. sein = boven Jan zijn (in 't kaartspel); sie ist aus dem E. = ze is boven de dertig; berfrorener E. = koudkleum, kouwelijke Dries.

Sneederburfsche, m. = kleermakersjongen.
Sneederel, w. -, -en = kleermakerij; E. haben = den kleermaker of de naaister (aan huis) hebben.
Sneederin, w. -, -nen = (mode)naaister, kleermaakster.
Sneederinnung, w. = kleermakersbond.
Sneeder mädchen, f., -mamfell, w. = mode-naaister, kleermaakster.
Sneedermeister, m. = kleermakersbaas.
sneedern, (schm. (h.)) = kleermaker zijn, bij 't kleermakersvak zijn; maken, slijken.
Sneedertisch, m. = werktafel (van den kleermaker).
Sneedervogel, m. = snijder(s)vogel.
Sneederzunft, w. = kleermakersgilde.
Sneederzahn, m. = snijtand.
sneedig = scherp, kranig, flink, energiek.
Sneedigheit, w. - = kranigheid, flinkheid, energie.
sneeden, (schw. (h.)) = sneeuwen; in ein Haus hinein schn. = bij iem. komen invallen of aanwaaien.
Sneef, **Sneefe**, w. -, -n = weg door 't bosch gehouwen, rechte boschweg; vogel|strik.
sneefeln, (schw. (h.)) = (boomen e. d.) uit|snijden, besnijden, dunnen.
sneefeln = snel, vlug, gauw, hard; schnelle Bedienung = vlugge, prompte bediening; mach schn. = maak voort.
Sneefel, w. = snelwasscherij.
Sneefeld, m. = stoomboot.
Sneefel, w. -, -n = snelheid, vlugheid, (stroom)versnelling.
sneefeln, (schw. (h.)) = (einen Pfeil) afschieten; er schnelle mit ein Kugeln an die Nase = hij schoot of knipte me een balletje tegen den neus; in die Höhe schn. = omhoog laten springen, opwippen, omhoog werpen; die Krallen herbor schn. = de nagels uitslaan; (mit den Fingern) knippen; schn. (f.) = springen, schieten, vliegen, losschieten, losspringen; der Ball schnell in die Höhe = springt of vliegt omhoog.
Sneefel, m. -s, - = knip (voor den neus); vogelknip; valhek, slagboom; knikker.
Sneefeder, w. = springveer.
sneefertig = vaardig, voortvarend, niet aarzeland, vlug.
Sneefeu, f. = snelvuur.
sneefhügig = snelvoetig, lichtvoetig, vlug.
Sneeflicht, w. - = snelheid, vlugheid, vaart.
Sneefläser, m. = kniptor.
Sneefkraft, w. = veerkracht.
Sneefkugeln, f. = knikker.
Sneeflauf, w. = hardloop, hardloopen.
Sneefläufer, m. = hardlooper; renner, renpaard.
Sneefpost, w. = mail, snelpost.
Sneefpresse, w.; -schreiber, m.; -schrift, w. = snel|pers; -schrijver (ook = stenograaf); -schrift (ook = stenografie).
Sneefschritt, m. = versnelde pas, looppas.
Sneefsegler, m.; -waag, w.; -zug, m. = snel|zeiler; -waag (of unster); -trein.
sneefzungig = snel|tongig, vlug of rad in den mond.
Sneefzungigkeit, w. - = radheid van tong.
Sneepfe, w. -, -n = snip; (fig.) snol.
Sneepfen, m.; -fang, m.; -jagd, w. = snippe|drek; -vangst; -jacht.

Schneppfenstrich, m.; -zeit, w.; -zug, m. = snippe|zwerm (-vlucht en -jacht); -tijd; -vlucht (-zwerm).

Schnepppe, w. -, -n = punt (van kant, van een keurs); tuit (van een kan); top (van een muts); timp; snip.

Schnepper, zie Schnäpper.

Schnepper, m. -s, -, zie Duerfadj.

Schneuzen, fchw. (h.) = snuiten (de kaars, zijn neus); fisch schn. = zijn neus snuiten.

Schnitcken, fchw. (h.) = wippen, snel heen-en-weer bewegen.

Schnitckschack, m. -(e)s = onzin, praatjes, gebabbel, gesnap, wartaal; rommel.

Schnitcken, zie Schnäpper.

Schnitckeln, fchw. (h.) = overdreven netjes kleeden; gefchnitckelt und gebügelt = om door een ringetje te halen, in de puntjes.

Schnitckel, m. -s, - = heererok (stalen pen); fat.

Schnitckchen, f. -s, - = knip (met de vingers); einem ein Schn. fchlagen = iem. uitlachen, den draak met iem. steken.

Schnitckel, m. u. f. -s, - = snipper.

Schnitckeln, fchw. (h.) = snippen.

Schnitcken, fchw. (h.) = wippen, tippen, even inknippen; met duim en vinger knippen; springen, vliegen, schieten.

Schnitckpifch = snibbig, bits, vinnig.

Schnitckfel, f. -s, - = snipper.

Schnitckfelschnede, w. = huisjesslak.

Schnitck, m. -(e)s, -e = 't snijden, 't knippen; snede, snee, schrap, barst, doorsnede; snit, mode, patroon, vorm; [oogst]; ein Schn. in's Herz, in die Seele = een steek in 't hart, in de ziel; der erste, zweite S. = de eerste, tweede hooioogst; jehner S. machen = zijn slag slaan; ein S. Bier, Wein = een halfje; auf einen S. = in eens.

Schnitckblume, w. = afgesneden bloem.

Schnitckbogen, m. = knippatroon.

Schnitckbohne, w. = snijboon.

Schnitckden, f. -s, - = sneetje (brood), plakje; winstje.

Schnitckte, w. -, -n = snede, plak.

Schnitckter, m. -s, - = maaier.

Schnitckterin, w. -, -nen = maaister.

Schnitckterlohn, m. = maailoon, maaigeld.

Schnitckhandel, m. = kleinhandel (vooral in ellewaar).

Schnitckhändler, m. = kleinhandelaar.

Schnitckholz, f. = zaaghout.

Schnitcklauch, m. = bieslook.

Schnitckling, m. -(e)s, -e = stek(je).

Schnitcklinie, w. = snijlijn.

Schnitckmesser, f. = hakmes, snoesmes.

Schnitckmuster, f. = knippatroon.

Schnitckreif = rijp om afgesneden of gemaaid

Schnitcksalat, m. = latuw. [te worden.]

Schnitckwaren, Pl. = ellewaren, garen en band, nouveauté's.

Schnitckweise = bij plakken, bij sneden, bij mooten.

Schnitckwunde, w. = snijwonde.

Schnitck, m. -(e)s, -e = plakje, schijffe (vooral van gedroogde vruchten); afgesneden stukje.

Schnitckarbeit, w. = snijwerk.

Schnitckzel, f. -s, - = afsnijfel, snipper; Wiener S. = gebraden schijf kalfsvleesch (met citroen, sardines enz. bereid), kalfsoester; einem S. kraufeln = iem. een rad voor de oogen draaien.

Schnitckleif, w. -, -en = snipperwerk, hout-snijwerk.

Schnitckzein, fchw. (h.) = (uit)snijden, snippen.

Schnitckzen, fchw. (h.) = snijwerk maken, hout-snijden.

Schnitckzer, m. -s, - = snijder, beeldsnijder; fout, bok; mes (van zadelmakers e. d.).

Schnitckerei, w. -, -en = snijwerk.

Schnitckzern, fchw. (h.) = fouten of bokken maken.

Schnitck|meffer, f.; -werk, f. = (hout)snij|mes; -werk.

Schnitckern, fchw. (h.) = snuffelen.

Schnitck'd(e)rig = brutaal, ongegeneerd.

Schnitck'de = (Gefindel, Geiz) laag, gemeen; (Welt, Geld, Mammon) boos, snood, naar, ellendig; (Frage, Antwort, Behandlung) geringeschattend, minachtend, smadelijk; fchnitck'de Bed, fchnitck'de Irrtum = leelijke of beroerde tegenspoed, vergissing.

Schnitck'digkeit, w. -, -en = snoodheid, min-achtig.

Schnitck'bern, zie fchnitck'p'ern.

Schnitck'fel, m. -s, - = krul, versierende gebogen lijn, spiraal, versiering, haal; roulade.

Schnitck'felci, m. -, -en = krulwerk.

Schnitck'feln, fchw. (h.) = krullen, (met allerlei krullen) versieren.

Schnitck'rcn, fchw. (h.) = bedelen.

Schnitck'rer, m. -s, - = bedelaar.

Schnitck'te, w. -, -n = klein schaap.

Schnitck'telchen, f. -s, - = schaapje; dotje, liefje, snoesje.

Schnitck'fern, fchw. (h.) = snoepen.

Schnitck's, m. = snoesje, dotje.

Schnitck'delchen, f. -s, - = snoesje, dotje.

Schnitck'deln, fchw. (h.) = snuffelen, door den neus praten; fitten].

Schnitck'feln, fchw. (h.) = snuffelen.

Schnitck'fer, m. -s, - = snuffelaar.

Schnitck'fer, m. -s, - = dot, zuigdot.

I. **Schnitck'fen**, m. -s, - = verkoudheid (in 't hoofd).

II. **Schnitck'fen**, fchw. (h.) = snuiven.

Schnitck'fenartig = als verkoudheid, uit verk. voortkomend.

Schnitck'fenficber, f. = catarrhale koorts, griep, influenza.

Schnitck'fer, m. -s, - = snuiver.

Schnitck'fabaf, m. = snuif.

Schnitck'fabaf(s)doje, w. = snuifdoos.

Schnitck'fuch, f. = zakdoek.

Schnitck'pe, m. -, -n = pit, neus, snuitsel (van de kaars); es ist ihm alles fchn. = 't is hem alles 'tzelfde.

Schnitck'p'ern, fchw. (h.) = snuffelen.

I. **Schnitck'ur**, w. -, -en u. Schnitck'ure = schoondochter, snaar].

II. **Schnitck'ur**, w. -, -en u. Schnitck'ure = snoer; (zweep- of hengel)koord; (meet)lijn; bindtouw; veter; passement, soutache; da geht alles nach der Schn. = volgens den regel, heel geregeld; alles geht ihm nach der S. = alles gaat hem naar wensch; über die Schn. hauen = uit den band springen, de maat te buiten gaan; [von der Schn. leben = 't kapitaal opeten].

Schnitck'uffel, w. = miljoenpoot.

Schnitck'ban, f. = veterband, veter, rijgsnoer.

Schnitck'boden, m. = bovenverdieping van 't tooneel, tooneelzolder, machinerie.

Schnitck'brun, w. = korset.

Schnitck'chen, f. -s, - = snoertje, koordje; er hat ihm am Schn. = hij heeft hem aan 't lijntje; daß geht ja wie am Schn. = als van

een leien dakje; er hat es am Sch. = hij kent 't op zijn duimpje.
schüren, [sch. (h.) = binden, snoeren, toesnoeren, rijgen; sich sch. = zich (in)rijgen; sein Bündel sch. = zijn boeltje pakken; einen sch. = iem. snijden of uitzuigen.
schürgerade = lijnrecht, regelrecht, rechtstreeks(ch).
Schürhafen, m. = rijghaak, nestel.
Schürhals, m., -leib, m., -leibchen, f. = rijglijf, korset.
Schürloch, f. = rijgat, rijgoog, vetergat.
Schürleber, w., -magen, m. = door 't inrijgen misvormde lever, maag.
Schürmacher, m. = passementmaker.
Schürnadel, w. = rijgnaald.
Schürnant, m. -en, -en = rondtrekkend (bedelend) muzikant.
Schürbart, m. = snor, snorrebaard, knevel.
schürbartig = met een snor of knevel, barsch uitzierend.
Schürre, w. -, -n = ratel, oude vrouw; snor (van katten e. d.); snoet, snuit; grap, aardigheid, klucht, onzin, grappige vertelling; in der S. haben = aan 't lujtje of onder den duim hebben.
schürren, [sch. (h.) = snorren, gonzen (van raderen e.d.); spinnen (van katten), brommen; bedelen.
Schürren, zie Schürren.
Schürriemen, m. = rijgriem, veter.
schürriq = keddig, grappig, komiek, kluchtig, vermakelijk.
Schürschere, w. -, -en = snorrepijperij, nietigheid, beuzelarij, aardigheid, grap.
Schürschuh, m.; -stiefel, m.; -stiefel, m. = rijg[schoen]; -veter; -laars.
schürstrass = lijnrecht, rechtstreeks(ch), regelrecht.
[Schürst] od. Schürte, w., zie Schürst.
Schürst, m. -s, - = hoop, stapel, opper, mijt (van hooi e. d.).
schürst, [sch. (h.) = ophoopen, in hoopen zetten.
Schürst, f. -(e)s, -e = schok, 60 of 64 stuks.
schürstschwerenot! = alle duivels! duizend donders!
schürstweise = schoksgewijze, bij schokken; in groot aantal.
I. **schürst** = sjofel, armzalig, armoedig, kaal, haveloos; min, laag.
II. **Schürst**, m. u. f. -s = uitschot, bocht, min goedje.
Schürst, m. -n, -n = schepen, wethouder.
Schürst, f. = schepen-, wethoudersamt.
Schürstengericht, f. = schepen(recht)bank (uit leeken bestaande onder voorzitterschap van een rechtsgeleerde).
Schürst, w. -, -n = chocolade.
Schürstendenfabrikant, m. = chocoladefabrikant.
schürstendenfarbig = chocoladekleurig.
Schürstendenplättchen, f.; -tafel, w. = chocolade[slikje]; -tableet.
Schürst, m. -en, -en = scholier.
Schürst, m. -en, -en = scholarch, schoolopziener, schoolhoofd.
Schürst, m. - = scholastiek, schoolwijsheid der middeleeuwen.
Schürst, m. -s, - = scholasticus.
schürstisch = scholastisch, schoolmeesterachtig.

Scholiast, m. -en, -en = scholiast, verklarerd van de oude schrijvers.
Schöllien, Pl. = schöllien, geleerde aantekeningen, commentaren.
I. **Schölle**, w. -, -n = schol.
II. **Schölle**, w. -, -n = aardkluit, klont, stuk grond; (ijs)schots, (ijs)schol; er flebt an seiner Sch. = hij blijft op zijn geboortegrond.
Schöllern, [sch. (h.) = dof neervallen, naar beneden ploffen.
Schöllig = met kluiten of klonters bedekt.
Schöllfrucht, f. = stinkende gouwe.
Schöllerei, zie Schöllerei.
Schölze, zie Schölze.
Schon = (da ist er sch.) reeds, bereids, al; Steuern zahlen wir sch. genug = belasting betalen we toch al genoeg; sch. gut! = goed, 't is al goed! sch. = wel (s. B.: das ist sch. wahr, aber...; ich glaube sch. daß...; das wird sch. richtig sein; er wird sch. kommen; gelung es ihr aber auch sch. = maar al gelukt 't haar ook; ob... sch., wenn... sch. = ofschoon, hoewel, al; das glaube ich sch. gar nicht = dat geloof ik nu heelemaal niet; zie ook wenn.
Schön = mooi, schoon; Philipp der Schöne = Philips de Schoone; die Schönen Künste = de schoone kunsten; eines Schönen Morgens = op een goeden morgen; er macht Schöne Streiche = hij haalt mooie dingen uit; das wäre noch schöner = nog mooier! sch. (schmeden, rächen) = lekker; er tut ihr sch. od. tut sch. mit ihr = doet lief tegen haar, vleit haar; bitte sch. = dank u of niet te danken; danke sch. = dank u wel; er läßt sch. grüßen = u moet de groeten van hem hebben.
Schönede, w. = kaft, omslag.
Schönendruck, m. = schoondruk.
[Schöne], m. - = schoonheid.)
Schönen, [sch. (h.) = sparen, ontzien, verschoonen, voorzichtig behandelen; (den Saß) goed onderhouden.
Schönen, [sch. (h.) = (sein) klaren.
Schönend = zacht, voorzichtig, toegevend.
I. **Schöner**, m. -s, - = hoes, beschermer.
II. **Schöner**, m. -s, - = schoener.
Schönfärber, m. = verver in mooie en vaste kleuren; optimist.
Schönfärberei, w. = ververij voor de mooie kleuren; optimisme.
Schöngeist, m. = fraai vernuft, bel esprit.
Schöngeisterei, w. = vertoon van fraai vernuft.
Schönheit, w. -, -en = schoonheid.
Schönheitsgefühl, f.; -sinn, m.; -lehre, w.; -mittel, f. = schoonheids[gevoel]; -zin; -leer; -middel.
Schönheitspleistertje, m. = moesje.
Schönredner, m. = redenaar, die in mooie taal spreekt; ook: mooi-prater.
Schönredneri, w. = mooie woorden, ge-maaktheid (in 't spreken).
Schön[schreiben], f.; -schreibekunst, w. = schoonschrijven; -schrijf kunst (calligrafie).
Schön[schwärzer], m. = mooi-prater.
Schön[tun], unr. (h.) = mooi of lief doen, vleien.
Schön[tun], m. -s, - = vleier, mooidoener.
Schönung, w. -, -en = verschooning, omzichtigheid, toegevendheid; jong hout.
Schönungsbille, w. = conservatiebille.
Schönungelos = meedoogenloos, onmeedoogend, onverbiddelijk, zonder iets te ontzien.
Schönungsvoll = zacht, omzichtig zeer verschoond.

schönwiffenschaftlich = over de fraaie letteren, belletristisch.
Schonzeit, w. = verboden jachtijd, besloten of gesloten tijd.
Schooner, zie Schooner II.
Schoon, zie Schön.
I. Schopf, m. -(e)s, Schöpfe = kuif; kruin, top; bosje (haar, bladeren); pluim; hoofd, pruik; zie ook Gelegenheit.
II. Schopf, zie Schuppen.
Schöpfbrett, f. = schepbord, schoep.
Schöpfbrunnen, m. = waterput.
Schöpfte, w. -, -n = schep; spoel-, wasch-, schepplaats.
Schöpfetimer, m. = putemmer.
Schöpfen (sch. (h.)) = scheppen, putten; Atem, frische Luft f. = adem, frische lucht scheppen; Verdacht f. = verdenking opvatten; (Hoffnung) putten; der Kahn schöpft Wasser = de boot maakt water.
Schöpfer m. -s, - = schepper (in beide bet.), schep.
Schöpfergeist, m.; -hand, w. = scheppende geest; sch. hand.
Schöpferisch = scheppend, vruchtbaar, voortbrengend.
Schöpferkraft, w. = scheppende kracht.
Schöpfermacht, w. = macht van den schepper.
Schöpferwort, f. = scheppingswoord.
Schöpfgefäß, -gefäß, -gefäßtr., f. = schep, schepvat.
Schöpfkanne, w. = schepkan,
Schöpfkelle, w., -löffel, m. = scheplepel, schep, schepper.
Schöpfkerse, w.; -meise, w. = kuif|leeuwerik; -mees.
Schöpfrad, f. = scheprad.
Schöpftopf, m. = schep, schepvat.
Schöpfung, w. -, -en = schepping.
Schöpfungsgeschichte, w.; -tag, m.; -werk, f. = scheppings|geschiedenis; -dag; -werk.
Schöpfwerk, f. = schepmolen, pompwerk, hydraulische machine.
Schöpfchen, f. -s, - = pintje, glaasje.
Schöpfe, zie Schöpfe.
I. Schöpfen, m. -s, - = glas, pot, pint (wijn, bier); [= Schuppen].
II. Schöpfen, (sch. (h.)) = stoppen, volproppen.
Schöpfentse = bij 't glas, bij 't pintje, bij glazen, pintsgewijze.
Schöpf, m. -es, -e = hamel, schaa; domoor, suffer.
Schöpfenbraten, m. = gebraden schapevleesch.
Schöpfenfleisch, f. = schapevleesch.
Schorf, m. -(e)s = schurft; roof (op een wonde), korst, spaander, schilfer.
Schorfig = schurftig, korstig.
Schorf, m. -(e)s -e = scherl (een delfstof).
Schorlemorle, f. -s = schorlemorle, wijn met spuit- of selderwater.
Schorstein, m. = schoorsteen; du fannst deine Forderung in den S. schreiben = je kunt die vordering of die schuld wel uitvegen.
Schorsteinbrand, m.; -feger, m.; -röhre, m. = schoorsteen|brand; -veger; -pijp.
I. Schöß (met ö), m. Schößes, Schöße u. Schöße = loot, scheut; [verdieping; belasting, (ge)shot].
II. Schöß (met ö), m. -es, Schöße = schoot (deel van een kleed, van 't lichaam, eig. en fig.); pand (van jas); die Hände in den S. legen = de handen in den schoot leggen, niets doen; wie in Abrahams S. = als in Abrahams schoot, zalig; in den S. der Kirche zurücktreten = in

den schoot der Kerk terugkeeren; im Schöße der Versammlung = in den boezem van de vergadering; er sitzt dem Glück im S. = hij is een gelukskind.
Schößbar = schößpflichtig.
Schöpfen, (sch. (h.)) = opschieten, spruiten, uitloopen, groeien; [opbrengen].
Schöpfen, m. -s, - = (belasting)ontvanger].
Schöfferei, w. -, -en = ontvangerswoning.
Schößhündchen, f. = schoothondje.
Schößjünger, m. = lievelingsleerling.
Schößkelle, w. (met ö) = pakruimte achter in den wagen; plaats voor den koetsier op een vrachtwagen.
Schößkind, f. = schootkind, lieveling, benjamin.
Schößling, m. -(e)s, -e = scheut, loot, spruit.
Schößpflichtig (met ö) = belasting-, schotplichtig.
I. Schöte, zie Schaute.
II. Schöte w. -, -n = peul, huls, schil, dop; schoot (aan 't zeil); Schöten = poulen, doperwten.
Schötenartig, -förmig = peulachtig, peulvormig, peuldragend.
Schötengewächse, -pflanzen, Pl. = peulgewassen.
Schötentee, m. = roklaver.
Schötentüffel, m. = onnoozele hals, stoffel.
Schötenträgend = peuldragend.
Schott, f. -(e)s, -e; **Schotte**, w. -, -n = tusschenschot, schot (vooral op schepen).
Schotte, w. -n, -n = Schot.
Schotten, m. -s, - = wei, hui.
Schotter, m. -s, - = kleingeklopte steen (voor straatwegen), steenslag; puin; los rivieren berggesteente.
Schottern, (sch. (h.)) = (den weg) met kleine steenen bestrooien.
Schottin, w. -, -nen = Schotsche.
Schottisch = Schotsch; der Schottische(e) = de schotsch(e) wals.
Schottland, f. = Schotland.
Schraffieren, (sch. (h.)) = arceeren.
Schraffierung, w. -, -en = arceering.
Schraag = schuin, scheef; er wohnt f. (gegen) über = hij woont hier schuin over.
Schräge, w. -, -n = schuinte, schuinschte.
Schraagen, m. -s, - = schraag, bok; stapel hout; draagbaar.
Schraagen, (sch. (h.)) = schuin afwerken, doen afhellen.
Schraagenfenster, f. = vallicht.
Schraagenheit, w. - = schuinte, scheefheid.
Schramme, w. -, -n = schram, krab, ontvelling; (in 't glas) kras.
Schrammen, (sch. (h.)) = schrammen, krabben, krassen.
Schrammig = geschramd, bekrast.
Schrank, m. -(e)s, Schränke = kast; feuerfester od. feuerfesterer S. = brandkast.
Schranke, w. -, -n = afsluiting, sluitboom, slagboom, grens, palen, (gerecht) balie; die S. n durchbrechen od. überschreiten = de perken overschrijden of te buiten gaan; vor die S. n fordern = voor 't gerecht dagen; in die S. n treten = voor iem. in 't krijt (in 't strijdpark) treden; einen in (den) S. n halten = binnen de perken houden; einer Sache S. n setzen = paal en perk stellen aan iets.
Schraufen, (sch. (h.)) = kruisen, kruiselsings over elkaar leggen; afwijken; scheef zetten.

schrankenloos = onbegrensd, grenzeloos, onbeperkt, paalloos.
Schranf'fach, f. = safeloket.
Schran'ne, w. -, -n = graanmarkt, korenbeurs; strafbank, bank van de beschuldigten, schoolbank; bureau.
Schran'(e), m. -en, -en = klaplopend hoveling, kruiper, slijkflooier.
Schran'zen, f. w. (h.) = kruipen, klaploopen.
Schran'zenhaft = kruiperig, klaplooperig.
Schrap'nell, m. u. f. -s, -s = granaatkartets.
Schrap'pen, f. w. (h.) = (n. d. r. d.) = schrappen, schrapen. **Schrap'sel**, f. -s = schrapsel, schraapsel.
Schrat, m. -(e)s, -e; **Schrag**, m. -es, -e; **Schräge**; **Schraf'zen**, m. -s, - = boschgeest, satyr, kabouter.
Schrau'be, w. -, -n = schroef; er setzt seine Worte auf Schrauben = hij praat dubbelzinnigheden; die Sache steht auf Schrauben = staat op losse schroeven, is nog onzeker; bei ihm ist eine S. (im Kopfe) los od. locker = 't is bij hem niet pluis; alte S. = oud wijf.
Schrau'ben, f. w. u. f. (h.) (Schraubte u. Schrob; geschraubt u. geschroben) = schroeven; (feinen Stuhl) opschroeven; (die Preise) in die Höhe f. = opdrijven; einen f. = iem. plagen, voor den gek houden; sich f. = elkaar plagen, onaangenaamheden zeggen; auf etw. hin f. = op bedekte manier op iets wijzen, er omheen draaien; geschraubte Erklärung = onduidelijke verklaring, die om de zaak heendraait; draaijerij.
Schrau'ben|bohrer, m.; **dampfer**, m. = schroef|boor; -stoomboot.
Schrau'ben|gang, m.; **gewinde**, f.; **linie**, w. = schroef|gang; -draad; -lijn.
Schrau'ben|mutter, w.; **prelle**, w.; **schiff**, f. = schroef|moer; -pers; -schip.
Schrau'ben|schloß, f.; **schlüssel**, m.; **zange**, w. = schroef|slot; -sleutel; -tang.
Schrau'benzähler, m. = schroevendraaier.
Schrau'benzwinge, w. = lijmtang.
Schrauberei, w. -, -en = schroeverij; voor-den-gek-houderij, plagerij, tergerij.
Schraub'stück, m. = schroef, bankschroef.
Schre'f, m. -(e)s, -e = schrik; (barst, scheur.)
Schre'f'bar = schrikachtig; -baar.
Schre'f'bild, f. = schrikbeeld.
I. **Schre'cken**, m. -s, - = schrik, ontsteltenis, verschrikking; palen om de vlotten aan vast te leggen; in S. setzen = doen schrikken, doen ontstellen, schrik aanjagen.
II. **Schre'cken**, f. (f.) (du schrickst, er schrickt; schrak; schräte; schrick! [geschroden das'ur:] er schroden) = (intr.) schrikken, ontstellen.
III. **Schre'cken**, f. w. (h.) = verschrikken, doen of laten schrikken (ook als keukenterm).
Schre'cken(s)bleich = bleek van schrik.
Schre'cken(s)bottschaft, **nachricht**, **post**, w. = schrikkelijke of ontzettende tijding.
Schre'cken(s)herrschaft, w. = schrikbewind.
Schre'cken(s)mann, m. = terrorist, lid van 't schrikbewind.
Schre'cken(s)nacht, w. = verschrikkelijke nacht.
Schre'cken(s)regierung, w. = schrikbewind.
Schre'cken(s)tag, m.; **tat**, m.; **zeit**, w. = ontzettende dag; o. daad; o. tijd.
Schre'ck'gespenst, f. = schrikbeeld, spookgestalte.
Schre'ck'haft = schrikachtig; *soms*: schrik-aan-jagend.
Schre'ck'haftigkeit, w. - = schrikachtigheid.

Schre'ck'lich = schrikkelijk, verschrikkelijk, ontzettend, vreeselijk, erg.
Schre'ck'lichkeit, w. -, -en = verschrikkelijkheid.
Schre'ck'nis, f. -[e]s, -[e] = verschrikking, angst.
Schre'ck'schanze, w. = schrik-schans.
Schre'ck'schuss, m. = loos alarm, schot in de lucht.
Schrei, m. -(e)s, -e = schreeuw, kreet, gil.
Schreib'art, w. = wijze van schrijven, hand, spelling, stijl, schrijffrant.
Schreib'bedarf, m. = schrijfbehoeften.
Schreib'brief, m. = brief, zendbrief, epistel, schrijfbrief.
Schreib'(e)buch, f. = schrijfboek, schrift.
Schreib'geet'lohn, w. = kopiëerloon, schrijffloon.
Schreib'lustig = schrijfflustig, schrijffraag.
I. **Schreib'en**, f. (h.) (ich schreibe; schrieb; schriebe; schreibe! geschrieben) = schrijven; einem od. an einen f. = (aan) iem. schrijven; einem etw. zur Last f. = iets op iems. rekening schrijven; es ist ihm an der Stirne geschrieben = 't staat op zijn voorhoofd geschreven; die Rolle ist dem Schauspieler wie auf den Leib geschrieben = die rol is voor hem geknipt; wie f. Sie sich? = hoe heet U, hoe is uw naam? wo schreibt sich diese Nachricht her? = uit welke bron komt dat bericht? einen frant, gesund schr. = iem. (schriftelijk) ziek, gezond verklaren; *zie ook* Q h r.
II. **Schreib'en**, f. -s, - = schrijven, brief, missieve.
Schreib'ebuch, f. = schrijfflessenaar, -tafel.
Schreib'er, m. -s, - = schrijver (van een brief), afschrijver, klerk, secretaris.
Schreib'eramt, f. = betrekking van klerk, van secretaris.
Schreib'erei, w. -, -en = schrijverij, geschrijf; klerkswerk.
Schreib'erposten, m., -stelle, w. = betrekking van klerk, van secretaris.
Schreib'faul = lui in 't schrijven.
Schreib'feder, w.; **schlegel**, m. = schrijf|pen; -fout.
Schreib'fertigfeit, w. = vaardigheid in 't schrijven.
Schreib'gebuhr, w. = schrijffloon, kopiëerloon.
Schreib'gerät, f. = schrijfgereedschap, schrijfgerei.
Schreib'heft, f. = schrijfboek, schrift.
Schreib'kohle, w. = zwart teekenkrijt.
Schreib'krampf, m.; **lust**, m.; **mappe**, w.; **maschine**, m.; **materialien**, pl. = schrijf|kramp; -lust; -map; -machine; -behoeften.
Schreib'pergament, f. = velijnpapier.
Schreib'putz, f. = schrijfflessenaar.
Schreib'schrift, w. = cursief.
Schreib'schüler, m. = leerling in 't schrijven.
Schreib'selig = schrijffraag, schrijfflustig.
Schreib'stift, m. = schrijfstift, stilet; potlood.
Schreib'stude, w. = kantoor.
Schreib'stunde, w.; **sucht**, w.; **tafel**, w. = schrijff|les; -zucht; -leetje (-plankje).
Schreib'tisch, m.; **übung**, w. = schrijf|tafel; -oefening.
Schreib'tischstempel, m. = bureausteel.
Schreib'bung, w. -, -en = 't schrijven, schrijfwijze.
Schreib'weise, w.; **zeug**, f. = schrijf|wijze; -gereedschap (of: -gerei, inktstel).
Schrei'en, f. (h.) (ich schreie; schrie; schreie! geschrie(e)n) = schreeuwen, roepen, uitroepen; (ezels) balken; (plat) schreien; aus

vollem halse f. = uit alle macht schreeuwen; einem die Ohren voll schreien = iem. de ooren doof schreeuwen; *zie ook Morbio*; wie man in den Wald hinein schreit, so schallt es wieder heraus = zoo men doet, zoo men ontmoet.
schrei'end = schreeuwend (eig. en fig.).
Schrei'er, m. -s, -en = schreeuwer, roeper.
Schreier'e, w. -, -en = schreeuwerij, geschreeuw, geroep, gegil.
Schrei'frieg(e), -hals, m. = schreeuweeljk.
Schrein, m. -(e)s, -e = kast, kist.
Schreiner, m. -s, -en = (zuidd.) schrijnwerker, kastemaker.
Schreinermeister, m. = schrijnwerkersbaas.
schreiner'n, schw. (h.) = kastemaker, schrijnwerker zijn.
schreiten, ft. (f.) (ich schritt, geschritten) = stappen, schrijden; in einer Erzählung weiter f. = verder gaan, voortgaan *met*, ..; zum Werke f. = aan 't werk gaan; zur Sache f. = tot de zaak komen; zur Wahl, Abstimmung, Ausführung, zu einem Mittel f. = tot de verkiezing, de stemming, de uitvoering, een middel overgaan.
Schreit'ung, w. -, -en = stap, gang.
Schrei'vogel, m. = piepende vogel.
Schrenk, m. -es = vloeipapier, dun pakpapier.
Schretel, **Schretel**, m. -s; **Schretz**, m. -es, -e = vloeipapier.
Schriepfahl, m. = paal (om een vlot aan vast te leggen).
Schrift, w. -, -en = schrift, hand(schrift); geschrift: 't geschrevene; letter, type; in lateinischer S. = in Latijnsche letters; Goethes Schriften = G's werken; die S. = de Schrift, Schriftuur; (op munten) legende, muntzijde; ein Stich vor der S. = eerste en beste afdruk van een plaat, proefdruk.
Schrift'art, w.; **-ausleger**, m.; **-forschung**, w. = schrift|soort (*of*: lettersoort); **-vitlegger** (*of*: **-verklaarder**); **-onderzoek**.
Schrift'entium, f. -(e)s, .. tümer = letterkunde.
Schrift'führer, m. = schrijver, secretaris.
Schrift'gattung, w. = lettersoort, type.
Schrift'gelehrter, m. = schriftgeleerde.
schrift'gemäß = in overeenstemming met de schrijftaal, gebruikelijk; volgens de Schrift.
Schrift'gießer, m.; **-ei**, m. = lettergieter; **-ij**.
schrift'gläubig = rechtzinnig, orthodox.
Schrift'kasten, m.; **-kegel**, m. = letter|kas(t); **-kegel** (*of*: **-corpus**, **-dikte**).
Schrift'letter, m. = redakteur.
Schrift'leitung, w. = redactie.
schrift'lich = schriftelijk; etw. f. abfassen = iets op schrift brengen; das gebe ich Ihnen f. = dat geef ik je op een briefje.
schrift'mäßig = volgens de Schrift, schriftuurlijk.
Schrift'mäßigkeit, w. = overeenkomst met de Schrift.
Schrift'metall, f. = lettermetaal.
Schrift'mutter, w. = matris.
Schrift'probe, w. = schrijfproef, letterproef.
Schrift'satz, m. = letterzetten (voor den druk); (*in rechten*) konkluzie.
Schrift'schneider, m. = graveur.
Schrift'seite, w. = wapenzijde *of* muntzijde (van een geldstuk).
Schrift'setzer, m. = letterzetter.
Schrift'sprache, w. = schrijftaal; Bijbeltaal.

Schrift'stelle, w. = plaats in een *of* ander geschrift, in de H. Schrift, bijbelplaats.
Schrift'steller, m. -s, -en = schrijver, auteur.
Schrift'stelleret, w. = (boek)schrijverij.
schrift'stellerisch = als schrijver, schrijvers...
schrift'stellern, schw. (h.) = als schrijver *of* auteur werkzaam zijn, zich met schrijverij ophouden.
Schrift'stempel, m. = letterstempel (in de matris).
Schrift'stück, f. = geschrift, stuk.
Schrift'text, m. = tekst uit de Schrift, bijbeltekst.
Schrift'tum, *zie* Schriftentum.
Schrift'verfälscher, m. = schriftvervalscher.
schrift'verfändig = Schriftkundig.
Schrift'wechsel, m. = briefwisseling, korrespondentie.
Schrift'werk, f. = werk.
schrift'widrig = strijdig met de Schrift.
Schrift'zeichen, f. = schriftteeken, letter.
Schrift'zeug, f. = lettermetaal.
Schrift'zug, m. = trek, haal (met de pen).
schrill = schril, scherp, schel.
schrillen, schw. (h.) = scherp *of* schril klinken, gillen.
schrin'den, ft. (h.) (ich schrinde; schrund ob. schrand; geschrund) = bersten, barsten, springen, splijten, schrompelen.
schrin'nen, schw. (h.) = (nordd.) pijn doen, schrijnen, steken.
Schrip'pe, w. -, -n = (nordd.) broodje.
Schritt, m. -(e)s, -e = schrede, stap, pas; er geht einen guten S. = hij stapt goed; (im) S. fahren, retten = stapvoets rijden; mit einem (gleichen) S. halten = met iem. gelijken tred houden, in de pas blijven; in gleichem Schritt und Tritt = in denzelfden pas; einem auf S. und Tritt folgen = iem. op den voet volgen; auf tausend S. = op duizend pas.
Schritt'gänger, m. = telganger.
Schritt'ling = in de pas, stappend, stap voor stap; schrijlings.
Schritt'macher, m. = gangmaker, pace-maker.
Schritt'schuh, *zie* Schrittshuh.
schritt'weise = pas voor pas, stap voor stap.
Schro'bel, m. -s, -en = kaarde, wolkam.
I. schroff = steil, ruw, scherp, barsch, stroef.
II. Schroff, m. -(e)s, -en; **Schroffen**, m. -s, -en = rotsklip.
Schroff'heit, w. -, -en = steilte, ruwheid, scherpte, barschheid, stroefheid.
schrü'fen, schw. (h.) = koppen, koppen zetten, bloed aftappen, laten; (fig.) einen f. = iem. afzetten, beet hebben, laten bloeden.
Schröpf'kopf, m. = kop, laatkop.
Schröpf'schnapper, m. = laatmesje, lancet.
Schrot, m. u. f. -(e)s, -e = grof gemalen koren (voor veevoeder); schroot, hagel; stuk, stomp, blok; stempel; *zie ook Horn*.
Schrot'agt, w. = houthakkersbijl.
Schrot'beutel, m. = schrootzak, hagelzak.
Schrot'büchse, w. = schrootbus, hagelbus.
schro'ten, schw. u. ft. (h.); mit ft. Bart. = (koren)malen, breken, knagen; kauwen; snoeien; splijten, stukhakken; mit schw. Bart. = voortrollen, (met het schrootouw in den kelder) laten zakken, kelderen; (uit den kelder) optrekken; sleepon, rollen.
Schrö'ter, m. -s, -en = stamper, hakker; sjouwer, sleeper; schalebijter, vliegend hert.
schrot'förmig = schrootvormig, hagelvormig.
Schrot'flinte, w. = jachtgeweer.

Schrofforn, f. = grofgemalen koren; hagelkorrel.
Schrotleiter, w. = rolplank (om vaten te kelderen).
Schrotling, m. -(e)s, -e = stukje of plaatje (metaal); ongestempeld muntplaatje.
Schrotmehl, f. = grof meel.
Schrotmesser, f. = hakmes, snoeimes.
Schrotmühle, w. = grove korenmolen.
Schrotsäge, w. = groote zaag.
Schrotseil, f. = schrootouw.
Schrotwinde, w. = windas, kaapstander.
Schrubben, fchw. (h.) = schrobben, boenen; (op schepen) zwabberen.
Schrubber, m. -s, - = schrobber, boender; (op schepen) zwabber.
Schrulle, w. -, -n = gril, kuur; S. n = (ook:) viezevazen; alte S. = oude tante.
Schrullenhaft, **Schrullig** = grillig, kurig.
Schrumm! = uit! basta!
Schrumpel, w. -, -n = rimpel.
Schrump(e)lig = rimpelig, gerimpeld.
Schrumpf, m. -(e)s = inkrimping.
Schrumpfen, fchw. (i.) = krimpen, verschrompelen, rimpelen.
Schrumpfig = verschrompeld, rimpelig.
Schrund, m. -(e)s, **Schründe**; **Schrunde**, w. -, -n = scheur, kloof, barst, spleet.
Schrundig u. **Schründig** = vol scheuren, kloven, barsten of spleten.
Schruppen, zie **Schrubben**.
Schruß, m. -es = rommel, voddegoed, bocht].
Schub, m. -(e)s, **Schübe** = stoot, duw; (in 't spel) gooi, worp; kegelspel, kegelbaan; overbrenging (van landloopers e. d.); la(de); ovenvol, baksel; stroom van menschen; auf den Sch. bringen = door de politie laten overbrengen.
Schub(bo)jack, m. -s, u. -en, -s u. -en = schobbejak.
Schubfach, f. = lade, vak.
Schubfenster, f. = schuifraam.
Schubkarren, m. = kruiwagen.
Schubkasten, m., -lade, w. = la(de), latafel.
Schubpaß, m. = bevel om landloopers over de grenzen te brengen.
Schubriegel, m. = grendel.
Schubrad, m. = zak.
Schubsen, zie **Schruppen**.
Schubstisch, m. = schuiftafel.
Schubweise = bij ovens vol, baksel na baksel.
Schuchtern = schuchter, bedeesd, verlegen, beschroomd, schuw.
Schuchternheit, w. - = schuchterheid enz.
Schuchtern sich, fchw. (h.) = schudden, zich scheuken, zich schurken.
Schuff, m. -(e)s, -e = schoft, schavuit.
Schuffen, fchw. (h.) = zwoegen, sjouwen, blokken.
Schuffig = schofterig, gemeen.
Schuh, m. -(e)s, -e = schoen; (als maat) voet; schoen of hiel (van een piek); daß habe ich längst an den Schuhen abgelaufen = dat weet ik al heel lang; ich weiß, wo ihn der Sch. brüdt = waar hem de schoen wringt; alle Schuhe über einen Seifen schlagen = alles over één kam scheren; zie ook **Schüben**.
Schuhanzieher, m.; -band, f.; -bürste, w. = schoenaantrekker (of -horentje); -band (of -lint, veter); -borstel.
Schuhreisen, f. = voetkrabber, voetschrapper.
Schuhsticker, m.; -laden, m.; -leder, f.; -stumpen, m. = schoenlapper; -winkel; -leer; -poetslap(lor).

Schuhlöffel, m. = schoenaantrekker, schoenhorentje.
Schuhmacher, m.; -ei, w.; -gefelle, m.; -handwert, f.; -meister, m. = schoenmaker]; -ij(-svak); -sknecht; -sambacht; -sbaas.
Schuhmaß, f.; -nadel, w. = schoenmaat; -makersnaald.
Schuhnagel, m. = schoenspijker.
Schuhnaht, w. = naad, buitennaad (aan een schoen).
Schuhpech, f.; -pfloß, m. = schoenmakerspek; -pen (of -pin).
Schuhputzer, m. = schoenpoetser.
Schuhriemen, m. = schoenriem; du bist nicht wert ihm die Sch. aufzulösen = je bent niet waard zijn schoenriem los te maken.
Schuhschmiere, w.; -schmale, w.; -schwärze, w. = schoen[smeer (of -vet)]; -gesp; -zwartsel.
Schuhspitze, w. = punt van den schoen.
Schuhu, m. -s, -s = uil.
Schuhwerk, f.; -widje, w.; -zwecke, w. = schoen[werk; -smeer (of -was)]; -pen (of -pin).
Schuhwisch, m. = schoenlap, voetveeg (fig.).
Schulte (spr.: *sjoite*), zie **Schütte**.
Schulabhandlung, w.; -aktus, m. = schoolprogramma; -plechtigheid.
Schulamt, f. = onderwijzers- of leeraarsbetrekking, -vak.
Schulamtskandidat, m. = kandidaat-onderwijzer.
Schulauftakt, w. = inrichting voor onderwijs, school.
Schularbeit, w.; -arrest, m.; -arzt, m.; -aufsicht, w. = school[werk; -blijven; -arts; -toezicht.
Schulaufsichtsbehörde, w. = schooltoezicht, -commissie.
Schulausgabe, w.; -befannenschaft, w.; -behörde, m.; -bericht, m. = schooluitgave; -kennis (nl. bekende); -toezicht (-autoriteit); -verslag.
Schulbezirk, m. = schooldistrict.
Schulbildung, w. = kennis en ontwikkeling (op school verkregen); onderwijs.
Schulbuch, f. = schoolboek.
I. Schuld, w. -, -en = schuld; uitstekende, rüchständige, schwebende, fundierte, konsolidierte, ausgelegte (ausgestellte) Sch. = uitstaande, achterstallige, vlottende, gedekte of gefundeerde, geconsolideerde, uitgestelde schuld; wessen Sch. ist es? = wiens schuld is het? du trägst die Sch. (hast Sch.) an dem Unglück = dat ongeluk is jouw schuld; ohne meine Sch. = buiten mijn schuld; sich etw. zu Schulden kommen lassen = zich aan iets schuldig maken; die Sch. auf einen schieben, wälzen = de schuld op iem. schuiven; [das hast du Sch. = dat is jouw schuld; daß liegt, kommt Ihnen zu Schulden = dat is uw schuld]; die Sch. der Natur bezahlen = den tol der natuur betalen.
II. Schuld = schuldig; ich bin nicht sch. daran = 't is mijn schuld niet; daß Wetter ist sch. daß... = 't is de schuld van 't weer, dat...
Schuld arreßt, m. = lijfswang, gijzeling.
Schuld befreit, -beladen = met schuld be- vleet (of besmet), beladen.
Schuld beweis, m. = bewijs van schuld.
Schuld bewußt = schuldbewust.
Schuld bewußtsein, f. = schuldbewustzijn.
Schuld bore, m. = deurwaarder.
Schuld brief, m. = schuldbrief, obligatie.
Schuld buch, f. = schuldbboek.

schul'den, *sch.* (h.) = schuldig zijn, verschuldigd zijn, te danken hebben.

schul'denfrei = vrij van schulden.

Schul'denlast, *w.* = schuldelast.

Schul'denmasse, *w.* = gezamenlijke schulden, passief.

Schul'dentilgung, *w.* = schulddelging, amortizatie.

Schul'dentilgungskasse, *w.* = amortizatiekas.

Schul'dentweseu, *f.* = publieke schuld.

Schul'deputation, *w.* = schooldeputatie.

Schuld'erlassung, *w.* = kwijtschelding.

Schuld'forderung, *w.* = schuldvordering.

Schuld'forderungsflage, *w.* = klacht wegens wanbetaling.

schul'dfrei = vrij van schulden; vrij van schuld, onschuldig.

Schuld'haft, *w.* = gijzeling.

Schul'diener, *m.* = pedel, conciërge.

Schul'dienst, *m.* = schooldienst.

schul'dig = schuldig; verplicht; eines Verbrüdens *sch.* = aan een misdaad schuldig; du bist an allem *sch.* = 't is alles jouw schuld; des Todes *sch.* = des doods schuldig; schul'dige Achtung, Ehrfurcht = verschuldigde achting, eerbied; wir sind *sch.*, daß wieder gut zu machen = we zijn verplicht...

Schul'diger, *m.* -s, - = (*bijb.*) schuldenaar.]

Schul'digkeit, *w.* = plicht, verplichting; verschuldigde som; wieviel ist meine *S.*? = hoeveel ben ik (u) schuldig?

schul'digst = plichtmatig.

Schul'direktor, *m.* = directeur, hoofd (van een school), rector (van een gymnasium).

Schul'disziplin, *w.* = schooldiscipline, -tucht.

Schuld'flage, *w.* = aanklacht wegens schuld.

schul'dlos = onschuldig, schuldeloos.

Schuld'losigkeit, *w.* = onschuld.

Schul'dner, *m.* -s, - = schuldenaar, debiteur.

Schuld'posten, *m.*; -schein, *m.*; -turm, *m.*; -verschreibung, *w.* = schuldpost; -bewijs; -gevangenis (voor schulden); -bekentenis (*of*: oobligatie).

schul'dvoll = vol schuld, schuldbeladen.

Schul'e, *w.* -, -n = school; hohe, mittlere, niedere *S.* = hooge, middelbare, lagere school; niederländische, romantische *S.* = Nederlandsche, romantische school; durch eine harte *S.* gehen = een harde school doormaken; er ist durch alle Schulen durch = hij kent alle streken, is van alle markten thuis; die *S.* schwänzen, ob hinter die *S.* gehen od. laufen = spijbelen, een sluipertje maken; Wiederanfang der *S.* = hervatting van de lessen; aus der *S.* schwängen = uit de school klappen.

schul'en, *sch.* (h.) = onder leiding nemen, leiden, onderrichten, africhten.

Schul'ler, *m.* -s, - = scholier, leerling.

Schul'lerarbeit, *w.* = scholierswerk, leerlingewerk, beginnelingewerk.

schul'lerhaft = leerlingachtig, als van een leerling, schoolsch, schooljongensachtig, onbeholpen, stumperig, onrijp.

Schul'lerziehung, *w.*; -examen, *f.*; -feier (lichtfeit), *w.* = schoolopleiding; -examen; -feest.

Schul'ferien, *Pl.*; -frage, *w.* = schoolvacantie; -kwestie.

schul'frei = vrij (van school).

Schul'freund, *m.*; -fuchs, *m.* -fuchsferei, *w.* = schoolvriend (*of*: kameraad); -vos; -vosserij.

Schul'gebrauch, *m.*; -geld, *f.*; -gelehrsam-

keit, *m.*; -gelehrter, *m.* = schoolgebruik; -geld; -geleerdheid; -geleerde.

schul'gerecht = volgens de regelen van de school; (Beweis, Definition) in den vereischten vorm; schul'gerechtes Pferd = paard dat school heeft, in de hooge rijkunst gedresseerd.

Schul'gefes, *f.*; -halter, *m.*; -herr, *m.*; -hygiene, *w.* = schoolwet; -houder (*of* instituteur); -directeur; -hygiëne.

Schul'hof, *m.*; -inspektor, *m.*; -jugend, *w.*; -kamerad, *m.* = schoolplaats; -opziener; -jeugd; -kameraad.

Schul'kenntnis, *Pl.*; -klasse, *w.* = schoolkennis; -klasse (*of* afdeeling).

Schul'kollegium, *f.* = provinciale raad van onderwijs.

Schul'kommission, *w.* = schoolcommissie.

schul'krank = schoolziek.

Schul'lehrer, *m.* = schoolmeester, onderwijzer.

Schul'lehrerfeminar, *f.* = normaalschool, kweekschool.

Schul'lehrerstelle, *w.* = onderwijzersbetrekking.

Schul'leiter, *m.*; -lokal, *f.*; -mann, *m.*; -mappe, *w.* = schoolhoofd; -lokaal; -man (*of*: paedagoog); -tasch.

schul'mäßig = volgens de orde *of* de regels van de school, schoolsch.

Schul'meister, *m.* = schoolmeester.

schul'meisterlich = schoolmeesterachtig, pedant.

schul'meistern, *sch.* (h.) = schoolmeesteren, den schoolmeester spelen, leeraren, school houden; ringelooien.

Schul'methode, *m.*; -nachricht, *w.*; -ordnung, *w.* = schoolmethode; -bericht; -orde.

Schul'pe, *w.* -, -n = schelp, schulp.

Schul'pferd, *f.* = geschoold paard.

Schul'pflicht, *w.* = leerplicht.

schul'pflichtig = leerplichtig.

Schul'philosophie, *w.* = scholastieke wijsbegeerte.

Schul'plan, *m.* = leerplan.

Schul'prämie, *w.*; -praxis, *w.*; -prüfung, *w.*; -ränzel, *f.* = schoolprijs; -praktijk; -examen; -tasch.

Schul'rat, *m.* = schoolcommissie; schoolopziener, schoolinspecteur; eeretitel van een schoolman.

Schul'regulativ, *f.* = schoolreglement.

Schul'sack, *m.* = schooltasch; kennis in de school verkregen.

Schul'sattel, *m.* = manegezadel.

Schul'schiff, *f.* = opleidingschip.

Schul'schrift, *w.* = programma van onderwijs, geschrift over onderwijszaken.

Schul'schwester, *w.* = zuster-onderwijzeres.

Schul'staub, *m.* = schoolstof.

Schul'stelle, *w.* = onderwijzersbetrekking.

Schul'stube, *w.* = schoollokaal.

Schul'tafel, *w.* = schoolbord.

Schul'ter, *w.* -, -n = schouder; er trägt auf beiden Schultern = hij gedraagt zich dubbelzinnig; die od. mit den Schultern zuden = de schouders ophalen.

Schul'terband, *f.*; -bein, *f.*; -binde, *w.* = schouderband; -been; -verband (slinger).

Schul'terblatt, *f.*; -blech, *f.*; -breite, *w.* = schouderblad; -stuk (v. d. wapenrusting); -breedte.

Schul'tergehent, *f.* = draagband over den schouder, riem.

Schul'terriem, *f.* = peluw.

Schul'terknochen, *m.* = schouderbeen.

ſchul'tern, ſchm. (h.) = ſchouderen ('t geweer); [ſchouder aan ſchouder ſtaan].
Schul'ter|naht, w.; **ſtriik**, f. = ſchouder|naad; -stuk (of: -bedekking).
Schul'theiß (nu: Schuſſe), m. = ſchout, baljuw, dorpsburgemeester.
Schul'theißerei, w. -, -en = amt of gebied van een ſchout.
Schul'theologie, w. = ſcholastieke theologie.
Schul'tiſel, zie Schuſſtheißerei.
Schul'ton, m. = ſchooltoon, meesterachtige toon.
Schul'tverfaſſung, w. = ſchoolwet, -reglement.
Schul'tverſaumnis, w.; **vorſtand**, m.; **vorſteher**, m. = ſchool|verzuum; -bestuur; -hoofd.
Schul'tweiſheit, w.; **wefen**, f.; **wörterbuch**, f. = ſchool|wijsheid; -wezen; -woordenboek.
Schul'tze, m. -, -n = ſchout, dorpsſchout, dorpsburgemeester.
Schul'tzeit, w.; **zognis**, f.; **zimmer**, f. = ſchool|tijd; -diploma (of: -rapport); -lokaal.
Schul'tzucht, w.; **zwang**, m. = ſchool|tucht; -dwang (of: leerplicht).
ſchum'meln, ſchm. (h.) = stooten, duwen; bedriegen, (schoolw.) smokkelen, spieken].
Schum'mer, m. -s = schemer, schemering.
ſchum'm(e)rig = schemerachtig.
ſchum'mern, ſchm (h.) = schemeren; schaduwen, arceeren.
Schund, m. -(e)s = afval, tuig, prulleboel, bocht; flauwiteit.
Schund|literatur, w. = vuile of onzedelijke litteratuur.
Schupp, **Schupp**, m. -(e)s, zie Schuſſ en Schupp].
Schupp'ſchen, f. -s, - = ſchopje; ein S. machen = een lipje trekken (vóór 't huilen).
Schupp'ſche, w. -, -n = ſchub; ſchilfer; die Schuppen ſind mir von den Augen gefallen = de ſchellen zijn mij van de oogen gevallen.
Schupp'ſche, w. -, -n = ſchop.
I. Schupp'ſchen, m. -s, - = ſchuur, loods, afdak, wagen- of koetshuis, hok.
II. ſchupp'ſchen, ſchm. (h.) = afschubben; ſch f. = afschilferen.
III. ſchupp'ſchen, ſchm. (h.) = schoppen, stooten, duwen.
I. Schupp'ſchen, f. -s, - = schoppen (in 't kaartspel).
II. ſchupp'ſchen, ſchm. (h.) = ſcheppen, schoppen.
ſchupp'ſchen|artig, **ſchupp'ſchen** = ſchub|achtig, -vormig; ook: loods-, ſchuur|achtig; -vormig.
Schupp'ſchen|ſch, m. = ſchubviſch.
Schupp'ſchen|haut, w. = geſchubde huid.
Schupp'ſchen|kette, w. = kinketting (aan den helm).
Schupp'ſchen|kolder, m. = geſchubd maliënkolder.
Schupp'ſchen|ler, f. = ſchubdier.
ſchupp'ſchen|weise = ſchubsgewijze.
Schupp'ſchen|wortel, w. = ſchubwortel.
ſchupp'ſchen|wortel = ſchubachtig.
ſchupp'ſchen|wortel = geſchubd, met ſchubben, ſchubachtig.
Schupp'ſchen|st, m. -es; -e = stoot, ruk.
ſchupp'ſchen|ſten, ſchm. (h.) = stooten, duwen, slaan.
Schupp'ſchen|ſterei, w. -, -en = kloppartij.
I. Schur, m. -(e)s = plagerij, hinder.
II. Schur, w. -, -en = ('t) ſcheren; ſcheerwol, ſcheertijd.
Schur'eifen, f. = pook, vuurhaak.
ſchur'en, ſchm. (h.) = poken, (het vuur) op-poken, aanwakkeren; ſig. aanblazen, aanhitsen, stoken.
Schurf, zie Schorf.
Schurf'eifen, f. = krabber, ſchaafijzer.

ſchür'fen, ſchm. (h.) = krabben, schaven; graven; mijnen openen, mijnaderen zoeken.
Schür'f'ſtein, m. = (vergunnings)akte om naar mijnaderen te zoeken.
Schür'fung, w. -, -en = ontveling.
Schür'hafen, m. = vuurhaak, krabber, pook, rakelijzer.
Schür'herd, m. = ovenhaard.
Schür'igeln, ſchm. (h.) = plagen, kwellen, tempereeren, ringelooren.
Schür'te, m. -, -n = ſchurk, ſchoelje.
Schür'tenſtreich, m. = ſchurkestreek.
Schür'terei, w. -, -en = ſchurkerij.
ſchür'tig = ſchurkachtig.
Schür'tenur'te, zie Schorfem orſe.
Schür'te, w. -, -n = glijbaan voor hout.
ſchür'ten, ſchm. (h.) = glijden.
Schür'wolle, w. = ſcheerwol.
Schurz, m. -es, -e u. Schürze = (manne-)ſchort, voorschoot, schootsvel.
Schür'ze, w. -, -n = (vrouwe)ſchort, voorschoot, boezelaar; vrouw, meisje.
ſchür'zen, ſchm. (h.) = (ein Kleid) opſchorten, opnemen; (Ärmel) opſchuiven; omslaan; (Stippen) optrekken, opkrullen; (Strauen) optrekken; (einen Knoten) leggen; (Stäben) aan (of in) elkaar knoopen; ſich f. = zijn kleeren ophalen of opnemen.
Schür'zenband, f. = ſchortband, ſchortlint.
Schür'zenſubſidium, f. = toelage of ſubsidie door vrouwegunst.
Schurz'fell, f. = ſchootsvel.
Schür'zung, w. -, -en = opſchorten, opnemen; Sch. des Knotens = 't leggen van den knoop (in 't drama); vgl. ſchür'zen.
Schurz, m., Schurz'eß, Schürze = plotselinge gang, vaart (van een ſlang, van 't water); ſchot, ſcheut, loot; ſchot; lading; plotselinge pijn, steek; inslag (bij wevers); klein beetje, ſcheut; in S. ſein = in gang zijn, opſchieten, groeien; in S. fommen = op gang komen, vaart krijgen; Schürze treten = loten maken; einem in den S. fommen = onder iets bereik komen, iem. tegen 't lijf loopen (ſig.); er hat einen S. = hij is niet wel bij 't hoofd; weit davon iſt gut für den (vor dem) S. = ver af is veilig; zie ook: Pulver.
Schurz'fel, m. -s, - = druk of zenuwachtig perſoontje, loſhoofd.
Schurz'fel, m. -, -n = ſchotel; gerecht.
Schurz'felbrett, f. = dienbak; ſchotelrek.
Schurz'felſchrank, m. = vatekast.
Schurz'fer u. **Schurz'fer**, m. -s, - = knikker.
ſchurz'fern, ſchm. (h.) = knikkeren.
Schurz'feld, f. = ſchootsveld.
ſchurz'fertig = gereed om te ſchieten, ſchietvaardig.
ſchurz'fest = ſchotvrij, ſchootvrij; zeker van zijn ſchot.
ſchurz'frei = ſchootvrij.
ſchurz'gerecht = onder ſchot; (van een paard) aan 't vuur gewend.
Schurz'ſtielchen, f., zie Schnellſtielchen.
Schurz'linie, w. = ſchietlijn, ſchootslijn.
ſchurz'lig = haastig, zenuwachtig, onzeker, ſchurz'recht, zie ſchurz'gerecht. [gejaagd.
ſchurz'rig, zie ſchurz'lig.
Schurz'tafel, w. = ſchootstafel.
Schurz'waſſe, w. = vuurwapen.
ſchurz'weise = bij ſchoten, bij ſprongen.
Schurz'weite, w. = draagkracht (van een geweer e. d.); außer S. = buiten ſchot, buiten 't bereik van de kogels.

Schußwunde, w. = schotwonde.
Schütter, m. -s, - = schoenmaker; auf Schütters Klappen reiten = te voet (of: per pedes apostolorum) gaan; zie ook: Leisten.
Schütterarbeit, w.; -handwerk, f.; -junge, m.; -knecht, m. = schoenmakerswerk; -ambacht: -jongen; -mes.
Schütter, fchw. (h.) = schoenmaker zijn; knoelen, knutselen, maken.
Schütterpech, f.; -schemel, m.; -zeug, f. = schoenmakerspek; -driehoek; -gereedschap.
I. Schütte, **Schütte**, w. -, -n = schuit.
II. Schüte, w. -, -n = (dames)hoed (met breeden rand).
Schutt, m. -(e)s = afval, puin, vuilnis, gruis.
Schütt, w. -, -en = eilandje.
Schuttabladepflanz, m. = vaalt.
Schüttboden, m. = korenzolder.
Schütte, w. -, -n = hoop, stapel (steen e. d.); korenzolder; bos stroo (om op te liggen).
Schüttelfrost, m. = koude rilling(en), koortshuivering.
Schütteln, fchw. (h.) = (den Kopf, mit dem Kopfe, einem die Hand, etw. aus dem Ärmel) schudden; er schüttelte sich vor Lachen = hij schudde van 't lachen.
Schütten, fchw. (h.) = gieten, storten, werpen; opleveren, geven; eine Kampe wurde geschüttet = een borstwering werd opgeworpen; es schüttet = het giet; die Milch schüttet = de melk loopt in elkaar, stremt.
Schütter = dun, schraaltjes.
Schüttern, fchw. (h.) = schudden, schokken, doen schudden.
Schutthalde, w. = heuvel van puin of afval of slakken.
Schutthaufen, m. = puinhoop, mesthoop, vuilnishoop.
Schuttarren, m. = vuilniskar, stortkar.
Schuttärner, m. = karreman (om 't puin weg te voeren).
Schutz, m. -es = bescherming (z. B. einen in S. nehmen, S. suchen bei einem, einen dem Schutze Gottes empfehlen); beschutting (z. B. S. vor Regen, Wind u. ä.); unter dem Schutze der Dunkelheit = onder begunstiging van de duisternis; zu S. und Trug verbündet = tot aanval en verdediging verbonden; S. und Schirm = scherm en schuts.
Schütz, f. -es, -e = schut, sluisdeur, schuif.
Schutzbeobachter, m. = beschermeling, pupil.
Schutzblattern, Pl. = koepokken.
Schutzblattergift, f. = koepokstof.
Schutzbrett, f. = schutbord, sluisdeur, schuif.
Schutzbrief, m. = vrijgeleide.
Schutzbündnis = verdedigend verbond.
Schutzdach, f. = afdak, schutdak, zonnenscherm.
Schutzdamm, m. = (binnen)dijk.
I. Schütz(e), m. -en, -en = jager, tirailleur, schutter (ook als teeken in den dierenriem).
II. Schütze, w. -, -n = schuitje (v. d. wever), en zie Schütz.
Schützen, fchw. (h.) = beschermen, beschutten; einen im Besitze einer Sache f. = iem. in 't bezit van iets handhaven; einen vor od. gegen etw. f. = iem. voor of tegen iets beschutten, beschermen; (das Wasser) schütten.
Schützenbataillon, f. = bataljon jagers.
Schützenbruder, m. = scherpschutter, lid van een schietvereniging.
Schützenfest, f. = schuttersfeest.
Schutzengel, m. = beschermengel, schutsengel.

Schützen-gesellschaft, w.; -gilde, w. = schuttersvereniging; -gilde.
Schützengraben, m. = gedekte loopgraaf of schietplaats.
Schützenhaus, f. = schuttersdoelen.
Schützenkönig, m. = schutterkoning.
Schützenplatz, m. = schietplaats.
Schützenstand, m. = schietbaan, schijf.
Schützer, m. -s, - = beschermer.
Schutzgatter, f. = valpoort, valhek; dubbele sluisdeur.
Schutzgebiet, f. = (Duitsch) koloniaal gebied, koloniën.
Schutzgeist, m. = beschermgeest.
Schutzgeleit, f. = geleide, escorte.
Schutzgerechtigkeits, w. = beschermrecht.
Schutzgott, m.; -heiliger, m.; -herr, m. = bescherm- of schuts-god; -heilige; -heer.
Schutzherrlich = beschermend, protectoraal.
Schutzherrschaft, w. = beschermheerschapp.
Schutzhütte, w. = schuilhut, veiligheidshut (in 't hooggebergte).
Schutzkrieg, m. = verdedigingsoorlog.
Schutzling, m. -(e)s, -e = beschermeling.
Schutzlos = onbeschermd, onbeschut, weerloos.
Schutzlosigkeit, w. = weerloosheid.
Schutzmann, m. = politieagent.
Schutzmannschaft, w. = politie, politiekorps; beschermende manschappen, escorte.
Schutzmarke, w. = fabrieksmerk, handelsmerk.
Schutzmauer, w. = verdedigingsmuur.
Schutzmittel, f. = voorbehoedmiddel.
Schutzort, m. = toevluchtsoord, beschutting.
Schutzpatron, m. = (schuts)patroon.
Schutzpfeil, m. = schutspaal.
Schutzpost, w. = koepok.
Schutzrede, w. = verdediging(srede); pleidooi; uitvlucht.
Schutzredner, m. = verdediger.
Schutzschrift, w. = verweergeschrift, apologie, pleidooi.
Schutztruppen, Pl. = veiligheidsstroepen; koloniale troepen.
Schutztruppler, m. -s, - = koloniaal.
Schutz- und Trugbündnis, f. = aanvallend en verdedigend verbond.
Schutzverwandter, m. = medebeschermer.
Schutzwache, w. = escorte, vrijgeleide, veiligheidswachter.
Schutzwaffe, w. = verdedigingswapen, verdedigingsmiddel.
Schutzwand, w. = schutting, heining, sneeuwmuur.
Schutzwehr, m. = wal, bolwerk, dijk, dam; verdedigingswapen.
Schutzzeuge, m. = ontlastingsgetuige, getuige à décharge.
Schutzzoll, m. = beschermend recht.
Schutzzöllner, m. = protectionist, voorstander van beschermende rechten.
Schutzzollsystem, f. = protectionisme.
Schwabacher (Schrift), w. = Schwabacher (drukletter).
Schwabbelel, m. -, -en = babbelaar, gebabbel; wibbelarij.
Schwabbelig = babbelachtig; wibbelig.
Schwabbeln, fchw. (h.) = babbelen; wibbelen.
Schwabber, m. -s, - = zwabber (op 't schip).
I. Schwabe, w. -, -n = kakkerlak; pissebed, kelderrot.
II. Schwabe, m. -n, -n = Zwaab.
Schwaben, f. = Zwaaben.
Schwabenalter, f. = rijpe leeftijd.

Schwa'benspiegel, m. = Zwabenspiegel, Zwabische wet.
Schwa'benreich, m. = domme streek, Kamperstreek; *soms ook*: ruwe heldedaad.
Schwa'bin, w. -, -nen = Zwabin.
Schwa'bisch = Zwabisch.
Schwach (schwächer, schwächt) = zwak, zwakjes. dunnetjes; es wird mir f. = ik gevoel me onwel; f. im Magen = flauw (in de maag); er steht auf schwachen Füßen = hij staat zwak, zijn zaken staan zwak; einen bei seiner schwachen Seite fassen = iem. in zijn zwak tasten; sein Puls geht f. = zijn pols is of slaat zwak.
Schwache, w. -, -n = zwakheid, slapheid; onmacht, flauwte; zwak, zwakke zijde.
Schwachen, schw. (h.) = zwak maken, verzwakken, doen afnemen, ontzenuwen; ootereen.
Schwachheit, w. -, -en = zwakheid; bijben (Sie sich keine Schwachheiten ein = maak u maar geen illuzies).
Schwachheitsfunde, w. = zonde uit zwakheid.
Schwachherzig = zwakmoedig, karakterzwak, wankelmoedig.
Schwachkopf, m. = zwakhoofd.
Schwachköpfig = zwakhoofdig.
Schwachlich = zwakkelijk, teer, slap, broos.
Schwachlichkeit, w. - = zwakkelijkheid enz.
Schwachling, m. -(e)s, -e = zwakkeling (zoowel geestelijk als lichamelijk).
Schwachma'tig, m. -, .fuffe u. .fizi = zwakkeling, zwakhoofd.
Schwachmütig, m. = zwakheid van geest, geesteszwakheid, zwakzinnigheid.
Schwachmütig = geesteszwak, verstandelijk zwak, zwakzinnig.
Schwachtonig = zonder klemtoon, onbetoond.
Schwachung, w. -, -en = verzwakking, ontzenuwing; ootering.
Schwad, m. -en(s), -en; I. **Schwa'den**, m. -s, - = zwad, zwade (wat in één zwaal met de zeis afgesneden wordt); vlotgras, manna-gras.
II. **Schwa'den**, m. -s = damp, uitdamping, uitwaseming.
Schwadron, w. -, -en = eskadron.
Schwadronenweise = bij eskadrons.
Schwadroner, m. -s, -e = zwetser, snoever, grootspreker.
Schwadronieren, schw. (h.) = zwetsen, snoeven, opsnijden; rondzwerfen, (om zich heen) slaan.
Schwa'feln, schw. (h.) = onzin praten.
Schwa'ger, m. -s, Schwäger = zwager, schoonbroer; postiljon.
Schwa'gerin, w. -, -nen = schoonzuster.
Schwa'gerlich = als zwager, zwagerlijk.
Schwa'gerschaft u. **Schwa'gerschaft**, w. -, -en = zwagerschap; familie.
Schwa'her, m. -s, - = schoonvader; *soms ook* = schoonbroer.
Schwa'ge, w. -, -n = veehoeve, herdershut (op de Alpen).
Schwa'ger, m. -s, - = herder, veehoeder (op de Alpen).
Schwa'be, m. -, -n = zwaluw; oorveeg; eine S. macht keinen Sommer = ééne zw. maakt geen zomer.
Schwa'benfall(e), m. = koningsvalk.
Schwa'benneft, f. = zwaluwnest.
Schwa'benschwanz, m. = zwaluwstaart (eigen als houtverbinding); heererok (stalen pen); koninginnepage (een vlinder); (in den vestingbouw) zwaluwstaart, papekop.

Schwa'benwurz, w. = zijdeplant; stinkende gouwe; engbloem.
Schwalb, m. -(e)s, -e = opening (van den smeltoven, waardoor de vlam naar 't metaal dringt).
Schwalben, schw. (h.) = smeulen, walmen.
Schwalg, m. -(e)s, -e = golf, vloed, golving.
Schwalgen, zie Schwelen.
Schwalgen, schw. (h.) = zwakken].
Schwall, m. -(e)s, -e = stroom, vloed (van woorden); golvende massa; zijkanaal.
Schwaln (*gewest*), m. -(e)s, -e, zie Schwälbe en Schwälle].
Schwamm, m. -(e)s, Schwämme = zwam, spons, paddestoel, sponsgezel; rotheid; S. drüber! = zand er over! laten we er niet meer over spreken! uit! was fojter der ganze S.? = de heele rommel?
Schwammartig = zwamachtig, sponsachtig.
Schwammchen, f. -s, - = sponsje; S., Pl. = spruw.
Schwammgewächs, f. = sponsachtig uitwas en sp. gewas.
Schwammicht, schwammig = zwammig, sponzig.
Schwammstein, m. = sponssteen.
Schwan, m. -(e)s, Schwäne = zwaan, zwanedons.
Schwänen, schw. (h.): mir schwant, daß... = ik heb er een voorgevoel van, dat...
Schwänenarm, m. = blanke arm.
Schwänenbett, f. = bed van zwanedons.
Schwänenblume, w. = zwanebloem.
Schwänenbrust, w., -busten, m. = blanke boezem.
Schwänenfeder, w.; -gefäng, m.; -hals, m.; -lied, f. = zwane|ve(d)er; -zang; -hals; -lied (of: -zang).
Schwänenorden, m.; -ritter, m. = orde van de Zwaan; ridder v. d. Z.
Schwanz, m. -(e)s = zwang, gebruik (im S. sein).
Schwanger = zwanger; fig. mit etw. f. gehn = van iets zw. gaan.
Schwängern, schw. (h.) = bezwangeren.
Schwangerschaft, w. = zwangerschap.
I. **Schwanz** = wankel, onvast, onzeker.
II. **Schwanz**, m. -(e)s, Schwänze = grap, scherts, klucht, snakerij; streek, list.
Schwanz, schw. (h.) = wankelen, waggelen; wiegelen, slingeren; besluiteloos zijn, wankelmoedig zijn, weifelen, aarzelen; (*van prijzen*) schommelen, variëren; (*van taalgebruik*) onvast zijn.
Schwanz, w. -, -en = wankeling, veranderlijkheid, onvastheid; weifeling; S...en des Marktes = schommelingen v. d. markt.
Schwanzfeder, w. = zwaneveer; er befam Schwanzfedern = hij begon wat te vermoeden.
Schwanz, m. -es, Schwänze = staart; sleep, nasleep; einem auf den Schw. treten = iem. op zijn teentjes trappen; einem den Schw. streicheln = iem. slikslooiën, pluimstrijken; den Schw. hängen lassen = 't hoofd laten hangen; den Schw. einziehen = water in zijn wijn doen; etw. auf den Schw. schlagen = iets op den kop tikken (binnenpalmen); nicht ein Schw. = geen zier.
Schwanzbein, f. = staartbeen.
Schwanz, w. - = (*beursterm*) corner.
Schwanzeln, schw. (h.) = kwispelstaarten; pluimstrijken, slikslooiën; (als een pauw rondloopen).
Schwanzelfennig, m. = oneerlijk voordeeltje;

Schwänzelspinnige machen = meer in rekening brengen dan iets gekost heeft.

Schwänzen, *schw.* (h.) = van een staart voorzien, staarten; den staart versieren; (etw.) wegpikken; einen um etw. *schw.* = iem. iets afhandig maken; [leegloopen, rondloopen]; die Schule, die Prebigeit *schw.* = een sluipertje maken, spijbelen.

Schwanzende, *f.*; -feber, *w.*; -meise, *w.*; -riemen, *m.* = staartjeind (of stuit); -veer; -mees; -riem.

Schwanzrude, *w.* = pit (van den paardestaart). **Schwanzschraube**, *w.*; -stück, *f.* = staartschroef; -stuk.

Schwapp! = klets! pam!

Schwappen, *schw.* (h.) = wibbelen, heen en weer bewegen.

Schwapp! zie *schwapp!*

Schwar, *m.* -(e)s, -e; **Schwäre**, *w.* -, -n;

Schwären, *m.* -s, - = zweer, verzweering.

Schwären, *ft.* (h.) (es *schwärt* [od. *schwört*]; *schwör*; *schwüre*; *schwäre!* [od. *schwör!*] *geschwören*) = zweren, etteren.

Schwarm, *m.* -(e)s, *Schwärme* = zwerm, troep, menigte; uitgelatenheid; im *Schw.* leben = een los leven leiden.

Schwärmen, *schw.* (h.) = zwermen; dw: len, zwerfen, rondzwerfen, rondtrekken, ronddraaien; los leven, joelen, boemelen; tirailleen, zich verspreiden; für einen od. etw. *schw.* = met iem. of iets dwepen; bon etw. *schw.* = van iets hoog opgeven; *schwärmen!* = (een kommando) verspreiden!

Schwärmer, *m.* -s, - = nachtbraker, boemelaar, lichtmis; dweper; zwerm, voetzoeker; sphinx (een avondvlinder); tirailleur.

Schwärmerel, *w.* -, -en = uitspatting, nachtbraken; geestdrift, geestdrijverij, dweperij, dweepzucht.

Schwärmerin, *w.* -, -nen = dweester. **Schwärmerisch** = geestdriftig, dwepend, dweperig.

Schwärweise = in zwermen, in menigte.

Schwärzeit, *w.* = zwermtijd (van de bijen).

Schwärte, *w.* -, -n = zwoerd, zwoerd, zwaard; oud boek; daß ihm die Schwärten krachten = dat hij er onder bezwijkt, dat hij zwart wordt; sie hat eine S. = zij heeft een radde tong.

Schwärtennagen, *m.* = met zwoerd gevulde pens (als spijs).

Schwärting = zwoordachtig.

Schwärz (*Schwärzer*, *Schwärzest*) = zwart, donker; *Schwärze* *Wäsche* = vuile wasch; *sch* *f.* *machen* = zich vuil maken; (*Werrat*, *Undankbarkeit*) snood, zwart; er steht am *Schwärzen* *Breit* = hij staat in 't krijt; die *Schwärze* *Kunst* = de zwarte kunst, necromantie; (graveerkunst) wit-en-zwart-kunst; *f.* *sehen* = alles donker inzien, zwart zien; *ich habe es f.* *auf weiß* = zwart op wit; *ins Schwärze* *treffen* = 't hart van de schijf of 't wit treffen, den spijker op den kop slaan; *Schwärzer* *Sonntag* = Zwarte Zondag (ode *Z.* in de vasten); *Schwärzes* *Brot* = roggebrood; *sch* *f.* *kleiden* = zich in 't zwart kleeden; die *Schwärzen* = de Zwarten, de clericalen.

Schwärzamel, *w.* = zwarte of echte merel.

Schwärzäugig = zwartoogig.

Schwärzbeere, *w.* = boschbes, blauwbes.

Schwärzbrot, *f.* = roggebrood.

Schwärzbunt = zwartbont.

Schwärzdorn, *m.* = sleedoorn.

Schwärzdröffel, *w.* = merel, zwarte lijst.

Schwärze, *w.* -, -n = zwartheid; zwartsel, zwart; zwartheid, snoodheid, laagheid.

Schwärzen, *schw.* (h.) = zwart maken, verdonkeren, vuil maken; ontsieren, bezoedelen; smokkelen.

Schwärzger, *m.* -s, - = zwartmaker; smokkelaar.

Schwärzfärber, *m.* = zwartverver.

Schwärzgalig = zwartgallig.

Schwärzgar = bruin gelooid.

Schwärzgeß = donkergeel; (vlag) zwart-en-geel.

Schwärzgestreift = zwartgestreept.

Schwärzholz, *f.* = naaldhout; sumak.

Schwärzmittel, *m.* = wild zwijn; zwartrok.

Schwärzkopf, *m.* = zwartkop, zwarthoofd; zwartkopje (een grasmusch).

Schwärzkoppig = zwartkoppig, zwarthoofdig, zwartharig.

Schwärzkümmel, *m.* = nigelle.

Schwärzkunst, *w.* = zwarte kunst, tooverkunst; boekdrukkerij

Schwärzkünstler, *m.* = toovenaar, geestbezuwerder.

Schwärzlich = zwartachtig, zwartig.

Schwärzplättchen, *f.* = zwartkopje (een vogel).

Schwärzrot, *m.* = zwartrok; priester, dominee.

Schwärzrot = donkerrood; (vlag) zwart-en-rood.

Schwärzschimmel, *m.* = zwartgeklekte schimmel.

Schwärzseherel, *w.* - = zwartzienerij, pessimisme.

Schwärzspecht, *m.*; -tanne, *w.* = zwarte specht; zwarte spar.

Schwärzwald, *m.* = Zwarte Woud.

Schwärzwälder, *m.* -s, - = iemand uit 't Zwarte Woud; *S.* *Uhr* = Schwarzwalder klok.

Schwärzweiß = bont, (vlag) zwart-en-wit.

Schwärzwild, *f.* = zwart wild (vooral: wilde zwijnen, ook: beren, dassen).

Schwärzwurz(e), *w.* = schorseneer; smeerwortel.

Schwatz, *m.* -es = gepraat, gebabbel, praat.

Schwätzen (südd. *Schwätzen*), *schw.* (h.) = babbelen, snappen, praten, klappen.

Schwätzer, *m.* -s, - = babbelaar, snapper.

Schwätzerel, *w.* -, -en = gebabbel, gepraat, gesnap, babbelpartij.

Schwätzhaft = babbelachtig, praatziek.

Schwätzhaftigkeit, *m.* - = babbelachtigheid, praatziekte.

Schweb, *w.* - = zweving, zwevende toestand; in der S. = zwevend, hangend, onbeslist, besluiteloos, weifelend; der *Prozeß* ist noch in der S. = is nog hangende, nog onbeslist; einen in der S. halten = iem. in 't onzekere laten, aan de praat of aan 't lijntje houden; „in der S. des *Haumes*“ = in de zwevende boomkruin.

Schwebbahn, *w.* = zwevend spoor.

Schwebbaum, *m.* = zweefrek, trapeze.

Schweben, *schw.* (h.) = zweven; der *Rame*

schwebt mir auf der *Junge*, auf den *Sippen* = de naam zweeft me op de tong, op de lippen;

(in *Gefahr*, am *Rande* des *Abgrunds*, *zwischen* *Furcht* und *Hoffnung*) zweven; die *Verhandlungen* *f.* *noch*, sind *noch* im S. = zijn nog hangende.

Schwebend = zwevend, hangend; *f.* *e* *Brücke* = hangende brug, hangbrug; (*Schuld*) *vlottend*; (*Schritt*) *zwevend*, *licht*, *veerkrachtig*; (*Prozeß*,

Verhandlungen) hangend; die schwebenden Geschiednisse = de loopende zaken.
Schwebeschritt, m. = zweefpas.
Schwebezeit, w. = tijdvak van onzekerheid.
Schwebung, w. -, -en = zweving, onvastheid.
Schwebe, m. -, -n = Zweed; alter S. = oude goedgevonden kereel; ouwe jongen!
Schweben, f. = Zweden.
Schwebenkönig, m. = Zweedsche koning, koning van Zweden.
Schwebin, m. -, -nen = Zweedsche (vrouw).
Schwebisch = Zweedsch.
Schwefel, m. -s = zwavel.
Schwefelader, w. = zwavelader, zwavelmijn.
Schwefelartig = zwavelachtig.
Schwefeläther, m.; **Schwefeläther**, f. = zwaveläther; -bad.
Schwefelbende, w. = bende, gemeene troep.
Schwefelblumen (-blüte), w.; **Schwefelblume**, m. = zwavelbloem; -damp.
Schwefeldunst, m. = zwavelachtige uitdamping of uitwaseming.
Schwefelerde, m.; **Schwefel**, f.; **Schwefel**, m.; **Schwefel**, m. = zwavelaarde; -erts; -draad; -ader.
Schwefelgeel = zwavelgeel.
Schwefelgeruch, m.; **Schwefelgeruch**, m.; **Schwefelgeruch**, f.; **Schwefelgeruch**, w. = zwavelreuk (-reuk); -groef; -stokje; -hut.
Schwefelicht = zwavelachtig.
Schwefelig = zwavelig.
Schweffelkammer, w.; **Schwefelkammer**, m.; **Schwefelkammer**, m. = zwavelkamer; -kist; -kies.
Schweffelkammer, w.; **Schwefelkammer**, w. = zwavelkamer; -melk.
Schweffeln, f. (h.) = zwavelen; bluffen, opspijden, bazelen.
Schweffelstühl, m.; **Schwefelstühl**, m.; **Schwefelstühl**, m. = zwavelstoel; -damp; -regen.
Schweffelhauer = zwavelzuur.
Schweffelhauer, w. = zwavelzuur.
Schwefflung, w. -, -en = zwaveling, ('t) zwavelen.
Schweffelstücken, Pl. = (beenen als) zwavelstokken.
Schweffwasserstoff, m. = zwavelwaterstof.
Schweffelwerk, f. = zwavelabriek.
Schwefflicht, **Schweflicht**, **Schweflicht**, zie **Schweflicht**, **Schweflicht** en **Schweflicht**.
Schweffel, w. -, -n; **Schwefel**, w. = dwarsluit; sluitwerk (aan 't orgel).
Schweffeln, f. (h.) = zwaaien (scheepsterm).
Schweffeln, m. -(e)s, -e = staart (vooral: lange staart), st. van een komeet; sleep, nasleep.
Schweffeln, f. (h.) = (naar buiten) uitbuigen; doffen, welfen; met een staart voorzien; f., (h. u. i.) = zwerven, trekken, dwalen, dolen; gefchwefelt = gestaart; gebogen, uitgebogen, uitgesneden; gedraaid; gewelfd.
Schweffeln, w. = rondzaag.
Schweffeln, w. -, -en = uitbuiging, welfing, kromming; Schwefeln = gebogen werk, krulwerk.
Schweffeln, f. (h.) = kwispelstaarten; slikslooiën, strooplikken.
Schweffeln, f. (h.) (Schwefeln; Schwefeln; Schwefeln; Schwefeln) gefchwefeln = zwijgen; hon ob über etw. Schwefeln = van of over iets zwijgen; zu etw. Schwefeln = op iets zw.; [etw. Schwefeln] = over iets zwijgen; [Schwefeln] = tot zwijgen brengen; ein Schwefeln = stil maken; zum Schwefeln bringen = tot zw. brengen.
Schweffeln, m. -s, - = zwijger.
Schwefeln, m. = zwijger.
Schwefeln = zwijger, stil.

Schwein, f. -(e)s, -e = zwijn, varken; er hat Schw. = hij boft, zwijnt, is fortuinlijk; beltebt wie das Schw. im Zudenhaufe = gezien als een rotte appel bij de groenvrouw.
Schweinebraten, m.; **Schwinebraten**, f.; **Schwinebraten**, m. = varkensvleesch (gebraden); -voer; -kot (-hok, -schot).
Schweinerrei, w. -, -en = zwijnerij, zwijneboel.
Schweineschlächter, m. = varkens-, spekslager.
Schweinetreiber, m. = zwijnehoeder.
Schweinezucht, w. = varkensfokkerij; zwijneboel.
Schweinezungenbeschauer, m. = varkensschouwer.
Schweinfurtergrün, f. -s = Schweinfurter groen.
Schweinhund, -igel, m. = zwijn, smeerlap.
Schweineigel, w. -, -en = zwijnerij, vuilheid.
Schweinis = zwijnachtig, smerig, vuil.
Schweinsblase, w.; **Schwineblase**, w.; **Schwineblase**, m. = varkensblaas; -haar (of: -borstel); -vleesch (gebraden).
Schweinsfeder, w. = spies (voor de wilde-zwijneacht).
Schweinsgarl, f. = varkenspootje.
Schweinsjagd, w. = jacht op wilde zwijnen, wilde-zwijneacht.
Schweinskeule, w. = varkensbout.
Schweinsleder, f. = varkensleer; perkament.
Schweinspöten, Pl. = vinnen.
Schweinsrüffel, m. = varkenssnuit.
Schweis, m. -es, -e = zweet (ook voor: bloed van wild); das ist mein saurer S. = dat is de vrucht van mijn hard werken.
Schweisbad, f. = zweetbad.
Schweisblatt, f. = zweetstuk (aan 't zadel, onder den arm), sous-bras.
Schweissen, f. (h.) = zweeten, bloeden (van wild); op gloei-hitte brengen; (gloeien) aaneensmeden, wellen.
Schweissfieber, f.; **Schwissfieber**, m.; **Schwissfieber**, w. = zweetkoorts; -vos (of: brandvos); -hitte.
Schweisshund, m. = brak, speurhond.
Schweissig = zweetig, bezweet; bloedend (van wild).
Schweissloch, f.; **Schwissloch**, f. = zweetgaatje (of: porie); -middel.
Schweissreibend = zweetdrijvend, zweetverwekkend.
Schweissriessend = druipend van zweet.
Schweisstropfen, m.; **Schwisstropfen**, f. = zweetdruppel; -doek.
Schweiz die = Zwitserland.
Schweizer, m. -s, - = Zwitser; concierge; portier, suisse; baas in een melkhuis, kaasmaker, koeieoppasser.
Schweizerbund, m. = Zwitsersche Bond.
Schweizerrei, w. -, -en = (Zwitsers) melkhuis.
Schweizerhaus, f. = Zwitsersche huis.
Schweizerisch = Zwitsersch.
Schweizerkäse, m. = Zwitsersche kaas.
Schweizerland, f. = Zwitserland.
Schweizerrose, w. = Alpenroos.
Schweilen, f. (h.) = smeulen; (Schwelen, Schelen) branden.
Schweiler, m. -s, - = pekkoker.
Schweilen, f. (h.) = zwelgen, brassen; zich te goed doen, baden (in).
Schweilger, m. -s, - = zwelger, brasser.
Schweilgeret, w. -, -en = zwelgerij, brasserij.
Schweilgerisch = zwelgend, losbandig, overdadig, weelderig.

Schwelle, m. -, -n = drempel, dorpel; dwarslegger of dwarsligger (onder de rails); balk.

I. **schwelen**, ft. (f.) (du schwülst, er schwimmt; schwoll; schwülte; schwoll! geschwollen) = zwellen, opzwellen; (van 't water) wassen; zie ook: kamm.

II. **schwelen**, ftw. (h.) = doen zwellen, bol maken; (water) opstuwen; (Kartoffeln) in de schil koken.

Schwel lung, w. -, -en = zwelling.

Schwel me, w. -, -n = wed, drinkplaats; houtvlot; (in een restaurant) zaal voor minder publiek.

schwemmen, ftw. (h.) = onderdopen; nat maken; (paarden) in 't wed brengen, doen baden; die Welsen schwemmen eine Leiche an den Strand = de golven spoelden een lijk aan 't strand; (hout) vlotten.

Schwengel, m. -s, - = zwenkel; klepel; handboom, krak.

schwemmen, ftw. (h.) = zwaaien, wuiven, zwenken; den Hut f. = met den hoed wuiven; die Fahne f. = met de vlag zwaaien; (ein Glas, eine Kanne) uitspoelen; (die Kartoffeln) omschudden; er wurde geschwemmt = hij werd weggejaagd; ein Ross f. = een paard doen keeren of omwerpen; rechts! geschwemmt! = rechts zwenken! er hat geschwemmt = hij heeft zijn draai genomen.

Schwemkung, w. -, -en = zwenking, zwaai, draai.

Schwemkungspunkt, m. = spil of punt waarom men zwenkt.

schwer = zwaar; onbeholpen; drukkend, zwaar, lastig, moeilijk; (Gepäd, Last, Geschüs, Reiter, Speisen, Zigarre, Luft, Traum, Zunge, Schritt, Seufzer, Arbeit) zwaar; (Aufgabe, Ueberlegung, Arbeit) moeilijk; (Kampf, Zeiten) hard, moeilijk, zwaar; (Verbrechen, Strafe, Krankheit, verbunden) zwaar, ernstig; das Herz ist mir schwer = ik ben treurig gestemd; einem das Herz f. machen = iem. bedroeven; es wird mir f. = 't valt me moeilijk; das sollt ein schweres Geld = een heelen hoop of een handvol geld; eine schwere Menge = een heele menigte, groote massa; die schwere Not = de vallende ziekte; er ist f. von Begriffen, begreift f. = begrijpt moeilijk; er hat einen schweren Kopf = een hard hoofd; das fällt f. ins Gewicht od. in die Waagschale = dat weegt zwaar, is van veel gewicht; es wird f. halten = 't zal moeite kosten; ein schweres Gehör haben, f. hören = moeilijk hooren, hardhoorig zijn; ich werde mich f. hüten = ik zal wel oppassen.

schwer atmend = moeilijk adem halend.

schwer bewaffnet = zwaargewapend.

Schwere, w. -, -n = zwaarte, gewicht; moeilijkheid; zwaarte, ernst(igheid).

schwererecht! = wel, well drommels! sakkerloot!

Schweremesser, m. = zwaartemeter; barometer.

schwerenot! = drommels! sakkerloot! alle duivels!

Schwerenöter, m. -s, - = snoeshaan, schalk; boef, schoelje; drommelsche kerel; (liebenswürdig) Schw. = harteveroveraar.

Schwerenotmutter, w. = vroedvrouw.

Schwererde, w. = zwaaraarde, baryt.

schwerfällig = zwaar, log, lomp, plomp, onbehouwen.

Schwerfälligkeit, w. - = logheid, plompheid.

schwerflüßig = moeilijk smeltbaar.

Schwergewicht, f. = avoirdupoids.

schwerhörig = hardhoorig.

Schwerhörigkeit, w. - = hardhoorigheid.

Schwerkraft, w. = zwaartekracht.

schwerlich = bezwaarlijk, moeilijk, waarschijnlijk niet.

Schwermut, w. - = zwaarmoedigheid, droefgeestigheid.

schwermütig = zwaarmoedig, droefgeestig.

Schwerpunkt, m. = zwaartepunt.

Schwerpat, m. = zwaarspaat.

Schwert, f. -(e)s, -er = zwaard (der Gerechtigkeit 3. B.); mit Feuer und Schw. berheeren = te vuur en te zwaard verwoesten; zum Schw. berurteilen = ten zwaarde veroordeelen.

Schwertel, m. -s, - = hischbloem, zwaardlelie, zwaardkruid.

Schwertertanz, m. = degendans.

Schwerteger, m. = zwaardveger.

Schwertfisch, m. = zwaardvisch.

schwertförmig = zwaardvormig.

Schwertgeflirr, f. = zwaardgekleetter.

Schwertleben, f. = zwaardleien.

Schwertleite, w. - = ridderslag, opneming van den schildknaap in den ridderstand.

Schwertlilie, w.; -mage, m. -n, -n; -ritter, m. = zwaardlelie (Iris, lisch; gladiolus); -maag; -ridder (of -broeder).

Schwertreich, m. = zwaardslag, degenhouw; ohne Schw. = zonder slag of stoot.

Schwertträger, m. = zwaardrager.

schwerwiegend = zwaarwichtig, hoogst gewichtig.

Schwester, w. -, -n = zuster (ook; non, pleegzuster).

Schwesterchen, f. -s, - = zusje.

Schwesterkind, f. = zusterskind, neef of nicht.

Schwesterklasse, w. = parallelklasse, zusterklasse.

schwesterlich = zusterlijk.

Schwestermann, m. = schoonbroer, zwager.

Schwesterhaus, f. = zusterhuis.

Schwesterniederlassung, w. = filiaal.

Schwesterhaft, w. -, -en = 't zusterschap (boedanigheid van zuster); de zusterschap (vereniging van geestelijke zusters).

Schwesterjohn, m., -tochter, w. = zoon, dochter van een zuster; neef, nicht.

Schwibbogen, m. = steunboog.

Schwielgel, zie Schwiegel.

Schwieger, w. -, -n = schoonmoeder.

schwiegerväterlich = schoonouderlijk, van de schoonouders.

Schwiegereltern, Pl. = schoonouders.

Schwiegerin, w. -, -nen = schoonzuster.

Schwiegerkind, f. = schoonzoon, schoondochter.

Schwiegermutter, w.; -sohn, m.; -tochter, w.; -vater, m. = schoonmoeder; -zoon; -dochter; -vader.

Schwiele, w. -, -n = eelt, eeltknobbel, eeltplek.

schwielicht = eeltachtig.

schwielig = eeltig, vol eelt, eeltachtig.

Schwimleiter, w. -, -en = losbandigheid, liederlijkheid.

Schwimleier, m. -s, - = zwierbol, nachtbraker, pierewaaijer, boemelaar.

schwimeln, ftw. (h.) = een losbandig of liederlijk leven leiden, boemelen, pierewaaien, sjouwen.

Schwimleiter, zie Schwimleiter.

schwierig = moeilijk, zwaar op de hand, hachelijk, lastig.

Schwierigkeit, w. —, —en = moeilijkheid, bezwaar, zwaarigheid.
Schwimm|aufstalt, w.; —**anzug**, m.; —**basin**, f.; —**blase**, w. = zwem|inrichting; —**pak**, —**basin**; —**blaas**.
Schwimm|dok, f. = drijvend dok.
Schwim|men, ft. (h. u. f.) (ich schwimme; schwamm; schwömme u. schwämme; schwimme! geschwommen) = zwemmen drijven: auf dem Rücken schw. = op den rug zwemmen; gegen den Strom schw. = tegen den stroom oproeien; in Tränen, in seinem Blute, im Überflusse schw. = in tranen, in zijn bloed, in overvloed baden; es schwimmt mir vor den Augen = het warrelt of schemert mij voor de oogen; das Leichte schwimmt oben = schuim drijft boven; schwimmende Ladung = zeilende lading.
Schwim|mer, m. —s, — = zwemmer, drijver; dobber, sim.
Schwimm|fähig = geschikt of in staat om te zwemmen.
Schwimm|kloffe, w.; —**fuh**, m.; —**gürtel**, m. = zwem|vin; —**poot**; —**gordel**.
Schwimm|klopp, w.; —**hose**, w.; —**kleid**, f. = zwem|vlies; —**broek**; —**kleed** (of scaphander).
Schwimm|koffer, m. = waterkever.
Schwimm|lehrer (ob. —**meister**), m.; —**schule**, w. = zwem|meester; —**school**.
Schwim|del, m. —s, — = duizeling, duizeligheid; onbezonnenheid; zwendel, zwendelarij; (boere-)bedrog, kwakzalverij; mir wollen uns doch den Schw. mal ansehen = we zullen dat zaakje toch eens gaan zien; was solltet ihr ganze Schw. ? = wat kost 't heele zootje?
Schwim|delbau, m. = revolutiebouw.
Schwim|delrei, w. —, —en = zwendel, zwendelarij, oplichterij; kwakzalverij.
Schwim|delregend = duizelingwekkend.
Schwim|delrei = vrij van duizelachtigheid; ich bin schw. = ik heb geen last van duizelingen.
Schwim|delhaft = zwendelachtig, bedrieglijk; buitensporig.
Schwim|delicht = duizelingwekkend.
Schwim|del(e)lig = duizelig; duizelingwekkend; mir wird ob. ich werde schw. = ik word duizelig.
Schwim|delkopf, m. = loshoofd, windbuil.
Schwim|deloß, zie schwim|delrei.
Schwim|deln, schw. (h.) = zwendelen, oplichten; mir schwim|deln = ik word of ben duizelig; eine schwim|delnde Höhe = een duizelingwekkende hoogte.
Schwim|den, ft. (f.) (ich schwim|de; schwand; schwän|de; schwim|de! geschwunden) = afnemen, sinken, verminderen, (weg)krimpen; wegkrijnen, vergaan, voorbijgaan; ihm schw. die Sinne = hij verliest zijn bewustzijn; die Trübsün|nungen schw. ineinander = vervloeien in elkaar; schw. lassen = (iets) laten varen, opgeven.
Schwim|deler, m. —s, — = zwendelaar, oplichter, bedrieger.
Schwim|delig, zie schwim|delig.
Schwim|delucht, w. = tering; galopperende Schw. = vliegende tering.
Schwim|delüch = teringachtig.
Schwim|del, w. —, —n = wan; vlerk, wiek (vooral fig.); geldbeurs.
Schwim|del, m. —s, — = paard (gymnastiek-werktuig); zwenkgras.
Schwim|den, ft. (h.) (ich schwim|de; schwang; schwänge; schwinge! geschwungen) = ('t koren) wannen; zwaaien, slingeren; schommelen; die Arme f. = met de armen zwaaien; das Tanz|bein f. = dansen; (eine Rebe) houden; er

schwim|gt Bombengelber = hij heeft een bom geld; sich in die Luft f. = zich in de lucht verheffen, omhoog vliegen; sich aufs Pferd f. = zich te paard werpen, te paard of in het zadel springen; sich in die Höhe f. = zich (in de maatschappij) omhoog werken; geschwun|gener Buchstabe = krullletter.
Schwim|gang, w. —, —en = slingering, trilling.
I. **Schwim|p!** = klets! wip!
II. **Schwim|p** = slank, veerkrachtig.
Schwim|pe, w. —, —n = zwiep, dun einde van een twijg of van de zweep, zweepkoord.
Schwim|pen, schw. (h.) = zwiepen, klappen; slingeren, schommelen.
Schwim|p(s), m. —s, —e = slag, klap (met een zweep); einen Schw. haben = een roes hebben, aangeschoten zijn.
Schwim|ren, schw. (h.) = (van insecten) gonzen, brommen, (van pijlen) snorren.
Schwim|bad, f. = zweetbad; röm|isches Schw. = droog zweetbad; russ|isches Schw. = dampbad.
Schwim|zen, schw. (h.) = zweeten; (van muren) zweeten, uitslaan; (van ramen) beslaan; Wärme f. = huiden zweeten, smarten.
Schwim|zig = zweeterig, zweetend.
Schwim|kasten, m. = zweetkast, badstoof; das ist hier ein wahrer Schw. = 'tis hier om te stikken.
Schwim|kur, w.; —**pulver**, f.; —**stube**, w. = zweet|kuur; —**poeder**; —**stooft** (of: —**kamer**).
Schwim|of, m. —(e)s, —e = danspoot; bal voor den minderen man; staart.
Schwim|fen, schw. (h.) = lawaaien, pooien, dansen.
Schwim|gen, schw. (h.) = kletsen, zwammen.
Schwim|ren, ft. (h.) (ich schwim|re; schwur ob. schwor; schwüre; schwöre! geschworen) = zweren, een eed doen; vloeken; zur Sache f. = trouw aan de vlag zweren; Sein und Sein schw. = bij hoog en bij laag zweren; ein geschworn|er Feind = een gezworen of geslagen vijand; ein geschworn|er Notar = een beëdigd notaris; ein Geschworn|ener = een gezworene, jurylid.
Schwim|l = zoel, drukkend, zwaar, zwoel, benauwd.
Schwim|le, w. — = zoelte, drukkende hitte.
Schwim|libus; in Schw. sein = in de verlegenheid of in de penarie zitten.
Schwim|lität, w. —, —en = groote verlegenheid, penarie.
I. **Schwim|st**, m. —s = bombast, gezwollenheid.
II. **Schwim|st**, w. —, Schwim|ste = gezwel, opzwellling.
Schwim|stig = opgezwollen, opgeblazen, gezwollen, bombastisch.
Schwim|stigkeit, w. — = gezwollenheid, hoogdravendheid.
Schwim|d, m. —(e)s = verval, vermagering, (ver)kwijning, tering.
Schwim|ung, m. —(e)s, Schwim|unge = beweging, gang, slingering, sprong, vaart; stoute of hooge vlucht (van gedachten, van verzen), verheffing, gloed, bezieling (van poëzie, redevoering); im Schw. sein = in gang zijn, in opgang zijn, vlucht nemen.
Schwim|ung|bewegung, w. = slingerbeweging.
Schwim|ung|brett, f. = springplank.
Schwim|ung|feder, w. = slagpen, slagveer; einem die Schwim|ung|federn aus|ziehen = iem. kortwieken, snuiken.
Schwim|ung|haft = vol kracht, vol verheffing, krachtvol, krachtig; met verheffing, energiek.
Schwim|ung|kraft, w. = vliegkracht, centrifugaalkracht; vlucht, veerkracht.
Schwim|ung|loß = zonder verheffing, krachteloos, koud, laag-bij-den-grond.

Schwungrad, f. = vliegwiél; balanceerwiél.
Schwungradreich, zie Schwungradhaft.
Schwungradriemen, m. = hangriem, draagriem (aan een rijtuig).
Schwungradroll = sierlijk, en zie Schwungradhaft.
Schwur, m. -(e)s, Schwüre = eed; vloek.
Schwurbrüchig = meenedig, die zich aan eedbreuk schuldig maakt.
Schwurbrüchiger, m. = eedbreker, meenedige.
Schwurgericht, f. = rechtbank van gezwoorenen, jury.
Schwyz, f. = ('t kanton) Schwyz.
scientifisch, zie wissenschaftlich.
scilicet, (scilicet) = namelijk; namelijk, (nl.).
Scipio, m. = Scipio.
Sci. = Scd.
Sconto, **Scontro**, zie Skonto, Skontro.
Scudo, zie Sudo.
Sch'la zc., zie Schilla zc.
Sch'the zc., zie Schythe zc.
f. d. = ziehe diezen Artikel, ziehe daselbst.
Sebastian = Sebastiaan.
Secda, II da = Secunda.
Sech, f. -(e)s, -e = ploegmes.
sechs = zes; mit sechsen fahren = met de zes rijden; eine Sechs = een 6; bei meiner S. = bij mijn ziel.
s. e. e. (salvo errore calculi) = Rechnungsfehler vorbehalten: behoudens rekenfouten.
Sechsdahstakt, m. = zesachtstemaat.
Sechseck, f. = zeshoek.
sechsendig = zeshoekig.
Sechselauten, f. = 't zes-uur-luiden: een Züricher volksfeest, eig. een gildefeest, op den 1en Maandag na de voorjaarsnachtevening.
Sechsender, m. -s, - = hert met zespuntig gewei, zes-ender.
Sechser, m. -s, - = zespennigstuk.
sechserlei = zesderlei.
sechsfach = zesvoudig; das S. e. = 't zesvoud.
sechsfacherig = met zes vakken of planken.
sechsfaltig = zesvoudig.
Sechshand, f.; -händler, m. -s, - = zesvlak.
sechshundert; -hundert; -läufig; -mal; -malig; -monatlich = zes|voetig; -honderd; -loops; -maal; -maal herhaald; -maandelijksch (halfjaarlijksch).
Sechsort, m. = zespunt, ster met 6 punten.
Sechshöfnder, m. = zesponder.
sechshund(e)rig; -faltig; -feitig = zes|riems; -snarig; -zijdig.
sechshännig = met zes paarden bespannen, zesspanning, met de zes.
sechshöfndig = van zes verdiepingen.
sechshöfndig = zesdaagsch.
sechste (ber, die, das) = zesde; Heinrich ber S. ob. Heinrich VI. = Hendrik de Zesde of VI.
sechshalb = zesdehalf.
sechsteilig = zesdeelig.
Sechstel, f. -s, - = zesde (deel).
sechsten = ten zesde.
Sechsterstakt, m. = zeskwartmaat.
sechshöfndig; -seitig = zes|hoekig; -regelig.
Sechster, m. -s, - = een korenmaat (15 L.).
sechzehn = zestien.
Sechzehnender, m. -s, - = hert met zestienpuntig gewei, zestien-ender.
sechzehnlotig = van zestien lood.
Sechzehnfünder, m. -s, - = zestienponder.
sechszehnte (ber, die, das) = zestiende; Ludwig ber S. ob. XVI. = Lodewijk de Zestiende of XVI.

Sechzehntel, f. -s, - = zestiende (deel).
Sechzehntelformat, f. = zestiende formaat, in 160 (in sedecimo).
sechzig = zestig.
Sechziger, m. -s, - = zestiger, zestigjarige; in den sechziger Jahren = in de jaren tusschen '60 en '70, ook: in de zestig oud.
sechzigjährig = zestigjarig.
sechzigste (ber, die, das) = zestigste.
Sechzigstel, f. -s, - = zestigste (deel).
sechzehen, zie sechzehen.
Seccatur zc., zie Seccatur zc.
Seccel, zie Seccel.
Secces' (spr.: zedeetz), f. -es, -e = sedecimo, zestiende formaat.
Sediment, f. -(e)s, -e = sediment, bezinksel, neerslag.
sedimentär = sedimentair, door neerslag ontstaan, in lagen.
Sedisvacanz, w. -, -en = sedisvacantie, openvallen van een pauselijken of bisschoppelijken stoel.
I. See, m. -(e)s, -n = meer, binnensee.
II. See, w. -, -n = zee; in S. gehn od. stehen = in zee gaan of steken; S. halten = zee houden.
Seeamt, f. = zeeraad (belast met 't onderzoek van ongelukken ter zee).
Seealpen, Pl.; -anemone, w.; -ausdruck, m.; -bad, f.; -bär, m. = zee|Alpen; -anemone; -term; -bad; oude -zeerob.
Seebrief, m.; -dienst, m.; -einhorn, f.; -fahrer, m.; -fahrt, w. = zee|brief; -dienst; -eenhoorn (of: narwal); -vaarder; -vaart.
Seeführer, m. = adelporst 1e klasse.
Seefahrtschule, w. = zeevaartschool.
Seefeder, w. = zeeveer.
seefest = zeevast.
Seeffisch, m.; -flotte, w.; -frachtbrief, m.; -gemälde, f. = zee|visch; -vloot; -vrachtbrief (connossement); -stuk.
Seegefuch, m.; -geschwad, m.; -gefek, f. = zee|reuk; -smaak; -wet.
Seegeväsch, f.; -gras, f.; -grund, m. = zee|plant; -gras; -bodem.
Seehafen, m.; -handel, m.; -handlung, w. = zee|haven; -handel; -handelsmaatschappij.
Seeheer, f. = zeeleger.
Seeherrschaft, w. = heerschappij ter zee.
Seehundsfell, f.; -igel, m. = zee|hondvel; -egel.
Seejadett, m. = adelporst.
Seejalf, f.; -farte, w. = zee|kalf; -kaart.
Seekrank = zeeziek.
Seekrankheit, w.; -kreb, m.; -kreeft, m. = zee|ziekte; -kreeft; -oorlog.
Seejkuh, w.; -kunde, w.; -küste, w.; -lamyrette, w. = zee|koe; -kunde; -kust; -prik.
Seejland, f. = Seeland (Deensch); Zeeland (Ned.).
Seejländer, m. -s, - = Seelander (Deensch); Zeeuw (Ned.).
seejlandisch = (Deensch) Seelandsch; (Ned.) Zeeuwisch.
Seejaterne, w. = scheepslantaarn.
Seeje, w. -, -n = ziel, gevoel, gemoed, hart; kern; das tut mir in der S. weh = dat griekt mij in mijn ziel; es ist mir in der S. zumider = ik heb er een hevigen afkeer van; ich schäme mich in die S. hinein = ik schaam mij tot in mijn ziel; er hat mir aus der S. herausgesprochen = hij heeft naar mijn hart gesproken; feine S. = geen sterveling;

er ist eine *S.* von Menschen = hij is een goede ziel; einen von ganzer *S.* lieben = met zijn heele ziel, van ganscher harte; (bet) meiner *S.*! = bij mijn ziell zie ook binden, schneiden.
See'lenadel, m. = zieleadel.
See'lenangst, m. = zielsangst.
See'lenfreund, m. = boezemvriend.
See'lenfriede, m. = zielevrede.
see'lenfroh = zielsblij.
see'lengröÙe, m. = zielegrootheid.
see'lenhut = zielsgoed, doodgoed.
See'lenheil, f. = zieleheil.
See'lenheilkunde, m. = leer van de zieleziekten, psychiatrie.
See'lenhirt, m. = zieleherder, geestelijke verzorger.
See'lenlehre, m. = zielkunde.
See'lenliden, f. = zielslijden.
see'lenlos = zielloos.
See'lenmesse, m. = zielmis.
See'lenmord, m. = zedelijke moord.
See'lennot, w.: -*qual*, w.; -*ruhe*, w.; -*stärke*, m. = zielsangst; -kwelling; -rust; -kracht.
See'lentag, m. = Allerzielen(dag).
see'lenbergnüÙt = zielsvergenoegd, zielsvrede.
See'lenverkäufer, m. = zielverkooper, ronselaar, slavehandelaar.
see'lenvoll = zielvol, gevoelvol, vol leven.
See'lenwanderung, m. = zielsverhuizing.
See'lenwärmer, m. = wollen lijfje, buisje.
See'lenweide, -*wonne*, m. = zielsgenot, zielelust.
See'lenzustand, m. = zielstoestand.
See'lerche, m. = zeeleuwerik.
See'leuchte, w. = vuurtoren, lichttoren, baak, kustlicht.
See'leute, *fl.* = zeehieden, zeelui.
see'lig, zie *felig*.
See'liebe, w. = zeelelie.
see'lich = ziels . . , wat de ziel betreft, psychisch.
See'löwe, m. = zeeleeuw.
See'lsorge, w. = zielverzorging, herderlijke plicht.
See'lsorger, m. -*s*, - = zielverzorger, biechtvader.
see'lsorgeriÙhe TätigkeiÙt = uitoefening van herderlijke plichten.
See'lsuft, w.; -*macht*, w.; -*mann*, m. = zeevlucht; -macht (*of* -mogenheid); -man.
see'männiÙh = zeemans . . , zeevaart . . .
See'mannÙschaft, m. = bemanning, equipage.
See'mannÙschule, w. = zeevaartschool.
See'manöver, f.; -*manöve*, w.; -*manöve*, w. = zee|manoeuvres; -mijl; -meeuw.
See'muschel, w.; -*muschel*, w.; -*offizier*, m. = zee|schelp (*of*: -mossel); -netel; -officier.
See'not, w. = gevaar op zee, stranding, nood.
S. E. e. O. (*salvo errore et omissione*) = Irrtümer und Auslassungen vorbehalten: behoudens vergissingen en uitlatingen.
See'pferd, f.; -*pferdchen*, f.; -*pflanze*, w.; -*podc*, m.; -*polhp*, m. = zee|paard; -paardje; -plant; -pok; -poliep.
See'rat, m. = admiraliteit.
See'ratte, w.; -*räuber*, m.; -*räubereri*, w. = zee|rat (-rot, -rob); -roover; -roof (*of*: -rooverij).
see'räuberiÙh = zeeroovers . . , door zeeroof.
See'räuberstaat, m. = roofstaat.
See'recht, f.; -*reife*, w.; -*roÙc*, w. = zee|recht; -reis; -roos (waterlelie).

See'rüstung, w. = toerustingten ter zee.
See'sache, w.; -*satz*, f.; -*schaden*, m. = zee|zaak (*of*: marinezaak); -zout; -schade (*of*: averij).
See'schiff(f)ahrt, w.; -*schiffbröÙe*, w.; -*schlacht*, w.; -*schlange*, w. = zee|vaart (*ook*: groote vaart); -schildpad; -slag; -slang (*ook*: valsch courantebericht, canard).
See'schule, w. = zeevaatschool.
See'schwalbe, w. = zeezwaluw, stern.
See'scorpion, m.; -*soldat*, m.; -*spinne*, m.; -*sprache*, m. = zee|schorpioen; -soldaat (marinier); -spin; -(mans)taal.
See'staat, m.; -*stadt*, w.; -*stern*, m.; -*strand*, m. = zee|staat; -stad; -ster; -strand.
See'strich, m. = zee|streek, gedeelte (van de zee), hoogte.
See'stück, f. = zee|stuk.
See'sturm, m. = storm op zee.
See'stang, m.; -*stange*, w.; -*streffen*, f. = zee|wier; -ton (baak, boei); -gevecht.
See'strompete, w.; -*truppen*, *fl.* = zee|trompet (*of*: -roeper); -troepen.
see'tüchtig = zeevaardig.
See'tungeheuer, f.; -*versicherung*, w.; -*volf*, f.; -*walze*, w. = zee|monster; -verzekering; -volk; -rol (-komkommer).
See'warte, w. = sterrewacht (aan de kust); kustlicht.
see'wärts = zeewaarts.
See'wasser, f.; -*weg*, m.; -*wesen*, f.; -*wissenshaft*, w. = zee|water; -weg; -wezen; -vaartkonde.
See'wort, f. = sloopsterm, zeemansuitdrukking.
See'zunge, w. = tong.
See'zel, f. -*s*, - = zeil; unter *S.* gehen = order zeil gaan; die *S.* streichen = de zeilen strijken, de vlag strijken; die *S.* einzichen = zeil minderen; er zieht die *S.* ein = hij haalt bakzeil, geeft 't op.
see'zellig, -*klar*, = zeil|klaar, -ree.
See'zellinie, w. = zeillinie.
see'zelloÙ = zonder zeil(en).
See'zelmacher, m. -*s*, - = zeilmaker.
see'zeln, *schw.* (h. u. f.) = zeilen, varen, stevenen; ein Schiff in den Grund f. = een schip in den grond zeilen; um ein Berggebirge f. = een kaap omzeilen; auf den Grund f. = langs den grond schuren.
See'zelschiff, f. = zeilschip.
See'zelschirm, m. = scherm van zeildoek, tent.
See'zelslange, w. = ra.
See'zelsaat, f.; -*tuch*, f.; -*werk*, f. = zeil|touw; -doek; -werk (-tuig).
See'zen, m. -*s*, - = zegen, zegening, voorspoed, geluk, rijke bezitting *of* opbrengst; den *S.* sprechen = (bor Tijde) bidden, (nach Tijde) danken.
See'zengerteilung, w. = zegenspreking.
See'zengerformel, w. = zegensformule, zegenspreuk.
See'zengspendung, w. = zegening.
see'zengerreich = zegenrijk, gezegend.
See'zengspruch, m.; -*wunsch*, m. = zegen|spreuk; -wensch.
See'ge, w. = zegge.
See'ger, m. -*s*, - = zeiler, zeilschip; gierzwaluw.
See'gment, f. -(e)*s*, -e = segment.
see'genen, *schw.* (h.) = zegenen; *sch* f. = zich zegenen, 't teeken van 't kruis maken; mit irdiÙchen GüÙtern gesegnet = met aardsche

schatten bedeeld; er hat das Zeitliche gefegnet = hij heeft 't tijdelijke met 't eeuwige verwisseld, is overleden; wer das Kreuz hat segnet sich damit = gelegenheid maakt genegenheid.

Segnung, w. -, -en = zegening.

Seh'achse, w. = gezichtsas, oogas.

Sehe, w. = gezichtsvermogen, blik.

sehen, ft. (h.) (du siehst, er sieht; sah; sähe; sieh! (als Ausruf: sieh(e)!); gesehen) = zien, kijken; seine Lust an etw. f. = vreugde aan iets belevan; einem auf die Finger f. = iem. op de vingers kijken; er sieht nur auf seinen Vorteil = hij let alleen op...; Tüde sieht ihm aus den Augen = arglist kijkt hem de oogen uit; sieh da! = ziedaar! Gott vom Himmel, sieh herein = voorzie daarin; da seh' mal einer an! = kijk nu eens aan! da ging es, hast du nicht gesehen = daar ging 't heen van wat ben je me; ein Felsen sieht hinter dem Hügel hervor = komt achter den heuvel uitkijken; er sauh nicht in die Ferne f. = hij kan niet veraf zien; einem in die Karten, ins Spiel f. = iem. in de kaart kijken; ich sehe noch nicht klar in dieser Sache = die zaak is me nog niet helder; du siehst krank = je ziet (er) ziek (uit); das Fenster sieht nach dem Garten = ziet op den tuin uit; nach dem Mechten [zum Mechten] f. = toezicht houden, zorgen dat alles goed gaat; er sah sich da unbeschränkten (u. unbeschränkter) Herrscher = hij zag zich daar onbeperkt heerscher; das Sehen hat man umsonst = zien kost niets; zie ook a h n l i d.

sehenwert, sehenswertig = bezienswaardig.

Sehenswürdigkeit, w. -, -en = bezienswaardigheid.

Seher, m. -s, - = ziener, profeet; kijker.

Seherblick, m. = zienersblik.

Sehkraft, w. = gezichtsvermogen.

Sehnader, w. = pees.

Sehne, w. -, -n = pees; zeen; (van een boog) koord, pees; (in de meetk.) koorde.

sehen sich, ftw. (h.) nach etw. = (varig) verlangen, haken, reikhalzen naar iets.

Sehnerv, m. = gezichtszenuw.

seh'nicht = zenig, pezig; seh'nichtes Fleisch = zenig, draderig vleesch.

seh'nig = zenig, pezig, gespierd, krachtig, taal.

seh'nlich = vurig, sterk, hartstochtelijk, smachtend.

Sehn'sucht, w. - = vurig verlangen; mit S. erwarten = ongeduldig of met smart verwachten.

seh'n'süchtig, seh'n'sücht'svoll = verlangend, smachtend, vurig, met ongeduld, met smart.

sehr = zeer, erg; (vóór adv. en adv. ook) heel; danke f. = dank u wel; bitte f. = niet te danken.

sehen, ftw. (h.) = beschadigen, smarten].

Sehvermögen, f. = gezichtsvermogen.

Sehweite, w. = gezichtsafstand, bereik van 't oog.

Seiber, m. -s = zeever.

Sei'che, w. - = water, pis, urine.

seiden, ftw. (h.) = wateren.

seicht = ondiep, vlak, doorwaadbaar; flauw, oppervlakkig; seichter Kopf = domkop, harsenloos hoofd; seichte Rede = flauwe praat.

Seicht'heit, Seicht'igkeit, w. -, -en = ondiepte, oppervlakkigheid, lafheid.

Seide, w. - = zijde, zij; warkruid; du wirst seine S. dabei spinnen = je zult er geen zij bij spinnen.

Seidel, f. -s, - = (bier)glas, pot.

Seidelbast, m. -es, -e = dafne, peperboompje.

seiden = zijden, van zijde.

Seidenarbeit, w.; -arbeiter, m. = zijde[w]erk; -werker.

seidenähnlich, seidenartig = zijdeachtig.

Seidenband, f. = zijden lint.

Seidenbau, m. = zijdeteelt.

Seidenbast, m. = zijden damast.

Seidenlernte, w.; -fabrik, w. = zijde[w]oogst; -fabriek.

Seidenfaden, m. = zijden draad.

Seidenfärber, m.; -geschäft, f. = zijde[w]erverver; -winkel (of -magazijn).

Seidengewebe, f. = zijden weefsel.

Seidenhaar, f. = zijdeachtig haar, zijden haar.

Seidenhandel, m.; -handlung, w.; -industrie, w.; -laden, m. = zijde[w]andel; -magazijn; -industrie; -winkel.

Seidenmantel, m. = zijden mantel.

Seidenmanufaktur, m.; -papier, f.; -pflanze, w.; -raupe, w. = zijde[w]fabriek; -papier; -plant; -rups (of -worm).

seidenreich = zeer zijdeachtig.

Seidenfchwanz, m.; -spinner, m.; -spule, w. = zijde[w]staart (postvogel); -spioner (en -worm); -spool.

Seidenstoff, m. = zijden stof.

Seidenware, w.; -weber, m.; -wirker, m.; -wirker, m. = zijde[w]aar (zijden stoffen); -wever; -haspel; -werker (-wever).

Seidenwolle, w. = zijdeachtige wol.

Seidenturm, m.; -zeug, f.; -zucht, w. = zijde[w]orm; -stof; -teelt.

seid'ig = zijdeachtig, zijig.

Seife, w. -, -n = zeep; slijb van metaalkorrels, ertswasch; moerasland.

seifen, ftw. (h.) = zeepen.

Seifenapfel, m. = zeepappel, zeepbes, zeepnoot.

seifenartig = zeepachtig.

Seifenbad, f.; -baum, m.; -blase, w. = zeep[w]bad; -boom; -bel.

Seifenerde, w.; -kraut, f.; -kugel, w. = zeep[w]aarde; -kruid; -bal (of stuk zeep).

Seifenlabben, m. = lap of doek om te zeepen.

Seifenlauge, w.; -nabf, m.; -pflaster, f.; -schale, w. = zeep[w]oog; -bakje; -pleister; -bakje.

Seifenieder, m. = zeepzieder; jekt geht mit ein S. auf = nu gaat me een licht op.

Seifeniederet, w. -, -en = zeepziederij.

Seifentafel, w. = stuk zeep.

Seifenwäsche, w. = wasch in de zeep, 't waschen met zeep.

Seifenwasser, f.; -zäpfchen, f. = zeep[w]ater; -pil (of -propje).

Seifer, zie Seiber.

seif'icht = zeepachtig, zeepig.

seif'ig = zeepig, zeephoudend, zeepachtig; seif'ige Kartoffeln = zeepachtige, weeke en gladdo aardappelen.

Seif'nabf, m. = zeepbak, zeepot.

Seif'ner, m. -s, - = ertswasscher.

seigen, zie seihen.

Seiger, m. -s, - = [zandlooper], uurwerk; schietlood.

Seigergang, m. = loodrechte mijn gang.

Seigerherd, m. = haard van den zijgoven.

Seigerhütte, w. = drijfhaard, frischhaard, zijghut.

seigern, ftw. (h.) = loodrecht uitgraven;

- (metalen) uitzijgen, afrijven; doorzigen, zijpelen.
- Seigerfchacht**, m. = loodrechte mijnschacht.
- Seigneur** (spr.: *sênjör*), m. -s, -e u. -s = seigneur.
- Seihe**, w. -, -n = vergiet(test), zeef, doorslag, filter.
- Seihen**, (sch. (h.)) = zijgen, zeven, ziften, laten doorloopen, filtreren.
- Seiher**, m. -s, - = zeef, vergiet(test), doorslag, filter.
- Seihlaffen**, m.; **strichter**, m.; **tuch**, f. = zijg|bak; -trechter; -doek (zak als filter).
- Seil**, f. -(e)s, -e = touw, koord, lijn; Seile drehen = touw slaan; sie ziehen an etnem S. = ze trekken één lijntje; zie Horn.
- Seiler**, m. -s, - = touwslager; mit des Seilers Tochter populiert werden = opgehangen worden, met Lijntjes dochter trouwen.
- Seilerbahn**, w. = touwslagerij, lijnbaan.
- Seilergarn**, f. = touwdraad, garen.
- Seilerhandwerk**, f. = touwslagersambacht.
- Seilerramm**, m. = kam, bekel.
- Seilmacher**, m. = touwslager.
- Seilfchlinge**, w. = strik van touw, strop.
- Seiltänzer**, m. = koorddanser.
- seiltänzerisch** = als van een koorddanser, koorddansers..., acrobatisch.
- Seiltänzerstange**, w. = balancerestok.
- Seilwert**, f. = touwwerk.
- Seim**, m. -(e)s, -e = (honig)zeem, dik sap, stroop.
- seimen**, (sch. (h.)) = (honig) zuiveren; een strooperig sap afgeven.
- seimig**, **seimig** = dik, strooperig, smeeig.
- I. **sein**, unr. (i.) (ich bin, du bist, er ist, mir sind, ihr seid, sie sind; ich sei, er sei; ich war; ich wäre; sei! seid! gewesen) = zijn, bestaan; ich bin hungrig = ik heb honger; es ist mir warm = ik heb 't warm; was ist dir? = wat scheelt je? mir ist besser = ik voel me beter; hier ist gut sein = 't is hier goed; jetzt weiß ich, woran ich bin = waaraan ik me te houden heb; wenn du nicht wärst = als jij er niet was; es sei denn, daß er... = tenzij hij...; dem sei, wie ihm wolle = 't zij (daarmee) hoe 't wil of hoe 't ook zij; es ist an dem = 't is zoo; laß daß f. = laat dat; daß darf nicht f. = dat mag niet; zie ook daran.
- II. **Sein**, f. -s = zijn, bestaan.
- III. **sein** = zijn, van hem; das Seine = 't zijne; der Ring ist seine 100 Mark wert = is best of stellig 100 Mk. waard.
- seinerseits** = van zijn kant; van hem; op zijn beurt.
- seinerzeit** = destijds.
- seinesgleichen** u. **seinesgleichen** = zijnsge-lijke.
- seinenthalben**, -wegen, um **seinetwillen** = zijnenthalve, zijnentwege, om zijnentwille, ter wille van hem, om hem.
- seinige** (ber, die, daß) = (de, 't) zijne; mein Buch und daß f. = mijn boek en 't zijne; die Seinigen = de zijnen.
- Seitung**, w. -, -e = seizing, plat touw, sjortouw.
- seismisch** = seismisch (op aardbeving betrekking hebbende).
- Seismograph**, m. -en, -en = seismograaf, aardbevingaanwijzer.
- seit**, Präp. mit Dativ. = sedert; f. alterß her = van ouds her; als Konj. = sedert.
- seit'ab** u. **seitab'** = zijwaarts, ter zijde.
- seitdem'** = sedert, sedert dien tijd, naderhand.
- Seite**, w. -, -n = zijde, kant; bladzijde, sich einem an die S. stellen = zich met iem. gelijk stellen; er trug den Degen an der S. = op zijde; sich auf die saule S. legen = lui worden, niets uitvoeren; auf (von, nach) dieser S. = van dezen (dien) kant; auf der einen S. = aan den eenen kant; auf jem's S. treten = zich aan iems. zijde scharen; etw. auf die S. stellen, bringen = iets aan (een) kant doen, wegdoen; sich etw. auf die S. legen = iets ter zijde leggen, besparen; er nimmt alles auf die seite S. = hij neemt alles licht op; einen auf die S. nehmen = iem. ter zijde nemen; Spah bet S. = zonder gekheid; einem nicht von der S. gehn = iem. niet verlaten; einen von der S. ansehen = iem. uit de hoogte aanzien; von seiten des Königs = van wege den koning; einem zur S. gehn = iem. ter zijde staan; zie ook lassen.
- Seitenabrisß**, m. = doorsnede, profiel.
- Seitenabteilung**, w. = indeeling in bladzijden.
- Seitenader**, w.; **ader**, w.; **angriff**, m. = zijlader; -laan; -aanval.
- Seitenast**, m.; **bewegung**, w.; **blatt**, f. = zijtak; -beweging; -blad.
- Seitenblick**, m. = blik van ter zijde, schuinsche of zijdelingsche, vluchtige blik.
- Seitenerbe**, m. = erfgenaam in de zijlinie.
- Seitenfenster**, f.; **flache**, w. = zijvenster; -vlak.
- Seitenflect**, m. = stukje of lapje op een schoen.
- Seitenflügel**, m.; **gang**, m.; **gasse**, w. = zijvleugel; -gang (ook: -laan); -straat.
- Seitengebäude**, f. = bijgebouw.
- Seitengespräch**, f. = terzijde(spraak).
- Seitengewehr**, f. = zijdegeveer, sabel.
- Seitengebel**, m. = zijgevel.
- Seitenhieb**, m. = zijslag, zijdelingsche houw; steek onder water, schimpscheut.
- Seitenhüter**, m. = bladwachter, klapper, custos.
- Seitenkissen**, f. = zijkussen (in een coupé bijv.).
- Seitenlähmung**, w. = zijverlamming.
- seitenlang** = bladzijdenlang.
- Seitenlehne**, w.; **linie**, w.; **mauer**, w. = zijleuning; -lijn; -muur.
- Seitenpunkt**, m. = tusschenstreek (op 't kompas).
- Seitenrand**, m. = (zij)rand (van een boek bijv.).
- seiten** des Verlegers = van den kant van den uitgever; f. des Königs = vanwege den koning.
- Seitenrmerz**, m. = pijn in de zijde.
- Seitenschritt**, m. = zijpas, pas zijwaarts.
- Seitensprung**, m. = zijsprong.
- Seitenstehen**, f. (-stich, m.); **stoh**, m. = steek in de zijde; stoot of stomp i. d. z.
- Seitenstück**, f. = zijstuk, pendant.
- Seitenstraße**, w.; **tal**, f.; **teuf**, m.; **tür**, w. = zijzak; -dal (dwarsdal); -gedeelte; -deur.
- Seitenvermächtnis**, f. = bijzondere erflating.
- Seitenverwandter**, m.; **verwandtschaft**, w. = bloedverwant in de zijlijn; verwantschap in de zijlijn.
- Seitenwand**, w.; **weg**, m. = zijwand; -weg.
- Seitenweh**, f. = pijn in de zijde.
- Seitenzahl**, w. = cijfer van de bladzijde, pagina, folio; aantal bladzijden.
- Seitenzimmer**, f.; **zweig**, m. = zijvertrek; -tak.
- feither'** = sedert, sedert dien (tijd), van toen af, tot nu toe.

feithe'rig = van toen af dagteekenend; feith
 f. .er Aufenthalt = waar hij zich sedert bevindt.
 feit'lich = zich ter zijde bevindend, zijdelingsch.
 feit'wärts = zijwaarts.
 Sefan'te, w. -, -n = secans, snijlijn.
 Sefatur, w. -, -en = plagerij.
 Sefkie'ren, fchw. (h.) = plagen, hinderen.
 Sefon'd(e)l(e)utnant, m. = tweede luitenant.
 I. Sefret' = geheim.
 II. Sefret', f. -(e)s, -e = afscheiding; geheim
 gemak, zekere plaats.
 Sefretär, m. -(e)s, -e = secretaris, schrijver;
 secretaire.
 Sefretariat, f. -(e)s, -e = secretariaat,
 secretaerie.
 Sefretion, w. -, -en = secretie, afscheiding.
 Seftr, m. -(e)s, -e = champagne, zoete wijn,
 schuimwijn.
 Sef'te, w. -, -n = sekte.
 Sefkie'rer, m. -s, - = sektaris.
 Sefktion, w. -, -en = sekte, snede, lijk-
 opening, afdeling.
 Sefkions'weife = in sektiën.
 Sef'tor, m. -s, .to'ren = sektor.
 Sefun'ba, w. -, .den = sekunda, tweede
 klasse (op één na de hoogste van gymn. en
 H. B. S.); Sekunda(wissel).
 Sefunda'ner, m. -s, - = sekundaner, leerling
 uit sekunda.
 Sefundant, m. -en, -en = secondant, ge-
 tuige (in 't duel).
 Sefundär = sekundair, van de tweede orde.
 Sefundär'bahn, w. = lokaalspoor, buurtspoor.
 Sefun'dawiffel, m. = sekundawissel.
 Sefun'be, w. -, -n = sekonde, sekunde.
 Sefun'denlang = sekonden lang.
 Sefun'denluhr, w.; Sefiger, m. = sekonde-
 horloge; -wijzer.
 Sefundie'ren, fchw. (h.) = sekondeeren, bij-
 staan, helpen, (in 't duel) getuige zijn; (muz.)
 accompaneeren.
 Sefundogenitur, w. -, -en = sekundo-
 genitur, bezit(recht) van den tweeden zoon.
 Sefurität, w. -, -en = sekuriteit.
 fel. (felig) = zaliger.
 fe'la = sela (een muziekteeken in de psalmen);
 uitl ook: uitroepsteeken.
 Se'ladon, m. -s, -s = Seladon, smachtend
 minnaar.
 Se'lam, m. -s = selam, vrede (een begroe-
 ting), groot.
 felban'der = met z'n tweeën].
 fel'be = zelfde.
 Sefb'end(e), f. . . be's, . . de(n) = zelfkant.
 fel'ber = fel'bit.
 fel'big = zelfde, (de-, 't)zelfde, die, dat.
 felbit = zelf, zelve; zelfs; um feiner f. willen
 = om zijns zelfs wil; er hat's bon f. getan =
 hij heeft 't uit zich zelf gedaan; das verfteht
 sich von f. = dat spreekt van zelf; zu sich f.
 kommen = tot zich zelf komen, weer bijkomen;
 f. ist der Mann = vertrouw niet op anderen,
 zelf doen is de zaak; ein Stüd meines Sefbst
 = een stuk van mij zelf.
 Sefbst'achtung, m. = zelfachting.
 Sefbst'ändig = zelfstandig, op zich zelf staand;
 onafhankelijk.
 Sefbst'ändigfeit, w. = zelfstandigheid enz.
 Sefbst'anlage, w.; Sefopferung, w.; Sef-
 flekung, w. = zelfaanklacht; -opoffering;
 -bevlekking.
 Sefbst'befruchtung, w.; Sefeherschung, w. =
 zelfbevruchting; -beheersching.

Sefbst'bekentnis, f. = vrijwillige bekentenis.
 Sefbst'beftätigung, w. = eigen onderhoud.
 Sefbst'bestimmung, w. = eigen vrije be-
 schikking, zelfbepaling.
 Sefbst'beurteilung, w.; Sefbewunderung, w. =
 zelfbeoordeeling; -bewondering.
 Sefbst'bewußt = zelfbewust.
 Sefbst'bezichtigung, m. = zelfbeschuldiging.
 Sefbst'binder, m. = zelfstrikker.
 Sefbst'biographie, w. = eigen levensbeschrij-
 ving, autobiografie.
 Sefbst'eigen = eigen.
 Sefbst'einschätzung, w. = eigen raming, eigen
 aangifte.
 Sefbst'entäußerungsakte, w. = zelfverloochene-
 ningsakte.
 Sefbst'entleibung, w.; Sefentfagung, w.; Sef-
 haltung, w. = zelfmoord; -onthouding (of:
 -verloochening); -behoud.
 Sefbst'erhaltungstrieb, m. = instinct of nei-
 ging tot zelfbehoud.
 Sefbst'erkennnis, m. = zelfkennis.
 Sefbst'fahrer, m. = automobiel.
 Sefbst'gefällig = zelfgenoegzaam, zelftevreden,
 verwaand.
 Sefbst'gefühl, f. = zelfgevoel, gevoel van
 eigenwaarde.
 Sefbst'gemacht = eigengemaakt.
 Sefbst'genüßsam = zelfgenoegzaam, zelfte-
 vreden.
 Sefbst'gerecht = eigengerechtigd.
 Sefbst'gespräch, f. = alleenspraak.
 Sefbst'geständnis, f. = vrijwillige bekentenis.
 Sefbst'gewiß = beslist.
 Sefbst'heit, w. = zelfheid, 't eigen zelf;
 individualiteit; zelfzucht.
 Sefbst'herrlich = soeverein; eigengerechtigd.
 Sefbst'herrschaft, w. = alleenheerschappij;
 heerschappij over zich zelf.
 Sefbst'herrlicher, m. = alleenheerscher.
 Sefbst'hilfe, w. = eigen hulp.
 Sefbst'lich = zelfzuchtig.
 Sefbst'lofenpreis, m. = kostende prijs, in-
 koopsprjs.
 Sefbst'laut(er), m. = klinker.
 Sefbst'ler, m. -s, - = zelfzuchtige, egoïst].
 Sefbst'liebe, w. = eigenliefde.
 Sefbst'ling, m. -(e)s, -e = egoïst].
 Sefbst'lob, f. = eigen lof.
 Sefbst'loß = belangloos, onzelfzuchtig.
 Sefbst'loßigkeit, w. = belangloosheid, on-
 baatzuchtigheid.
 Sefbst'mord, m. = zelfmoord.
 Sefbst'mörderisch = van zelfmoord.
 Sefbst'prüfung, w. = zelfonderzoek.
 Sefbst'quälerei = zelfkwellend.
 Sefbst'rend = van-zelf-sprekend, natuurlijk.
 Sefbst'schuf, m. = mijn, springbus.
 Sefbst'studium, f. = zelfstudie; eigen studie.
 Sefbst'sucht, w. = zelfzucht.
 Sefbst'süchtig = zelfzuchtig, egoïstisch.
 Sefbst'täufchung, w. = zelfbedrog, zelfmislei-
 ding, illuzie.
 Sefbst'tätig = zelfwerkend, spontaan.
 Sefbst'tätigkeit, w. = zelfwerkzaamheid.
 Sefbst'überhebung, w. = zelfoverschatting,
 inbeelding, verwaandheid.
 Sefbst'überwindung, w.; Sefunterricht, m.;
 Sefberachtung, w. = zelfoverwinning; -onder-
 richt; -verachting.
 Sefbst'verblindung, w.; Sefverbrennung, w.
 = zelfverblindings; -verbranding.
 Sefbst'vergessen = zich zelf vergetend.

Selbstvergötterung, w. = zelfvergoding.
Selbstverlag, m. = uitgave voor eigen rekening, nl. van den schrijver.
Selbstverleugnung, w. = zelfverloochening.
selbstverständlich = zelfstredend.
Selbstverteidigung, w.; **verteidigung**, w.; **vertrauen**, f.; **verwaltung**, w. = zelfverminking; -verdediging; -vertrouwen; -bestuur.
Selbstzucht, w. = zelfopvoeding.
selbstzufrieden = zelfvoldaan, zelftevreden, zelfgenoegzaam.
Selbstzünder, m. = zelfontbrander.
Selbstzweck, m. = eigendoel, zelfdoel (tegenst.: middel tot doel).
selchen, [schw. (h.) = (fööbtd.) (vleesch e. d.) rooken.
Selcher, m. -s, - = koopman in gerookte vleeschwaren.
Selchertware, w. = rookvleesch enz.
Selchsürte, m. -n, -n = Seldsjuk (Turksche volksstam).
selchsürfisch = Seldsjuksch.
Selekta, w. -n, ..ten = keurklasse, hoogste klasse.
Selekta'ner, m. -s, - = leerling uit een keurklasse.
Selektion, w. -, -en = selectie, teeltkous.
Selen, f. -(e)s = selenium (een metalloïd).
Selene, w. = Selene, maan (godin).
selenhaltig = seleniumhoudend.
Selenit, m. -(e)s, -e = seleniet, gipspaat.
Selenit, m. -en, -en = seleniet, maanbewoner.
selenitisch = selenitisch, gipsachtig.
Selenisäure, w. = seleniumzuur.
Sel'fante, w. = zelfkant.
sel'ig = zalig, gelukkig, gelukkig; zalig, aangeschoten; Geben ist seliger denn Nehmen = 't is zaliger te geven dan te nemen; Gott habe ihn f. = zijn ziel ruste in God! mein seliger Vater ob. mein Vater f. = wijlen mijn vader of mijn vader zaliger; seligen Andenkens = zaliger gedachtenis.
Seligkeit, w. -, -en = (geluk)zaligheid.
seligmachend = zaligmakend.
Seligmacher, m. -s = Zaligmaker, Verlosser.
Seligmachung, w.; **sprechung**, w. -, -en = zaligmaking; -spreking.
Sellerie ob. **Sellerie's**, m. -s, -s; **S.**, w. -, -n = selderij.
sel'ten = zeldzaam, ongewoon, ongemeen; schaars(ch); zelden; das ist nicht's S. .es = dat is niets vreemds.
Sel'tenheit, w. -, -en = zeldzaamheid, rareiteit, kurioziteit.
Sel'terwasser (ook: **Sel'ter**), f. = selterswater, spuitwater.
sel'tsam = vreemd, wonderlijk, zonderling, raar.
Sel'tsamkeit, w. -, -en = vreemdsoortigheid, wonderlijkheid, zeldzaamheid.
Sem, m. = Sem.
Semaphor, f. (auch m.) -(e)s, -e = semafoor, optische (kust)telegraaf.
Sem'de, w. -, -n = Binse].
Sem'e'fter, f. -s, - = semester, halfjaar.
Sem'e'fterchluss, m. = einde van 't halfjaar.
semestral = halfjaarlijksch.
Semifolon, f. -s, ..la u. -s = puntkomma, kommapunt.
Seminar, f. -(e)s, -e = seminarium, normaalschool, kweekschool.

Seminar'direktor, m. = directeur van een seminarium of van een kweekschool.
Seminarist, m. -en, -en = seminarist, leerling van een kweekschool.
seminaristisch: eine seminaristische Bildung haben ob. f. gebildet sein = op een seminarium of een kweekschool gestudeerd hebben.
Seminar'lehrer, m. = onderwijzer of leeraar aan een seminarium of een kweekschool.
Semio'tik, m. - = semiotika, leer van de ziekteverschijnselen.
Semit', m. -en, -en = Semiet.
Semit'in, w. -, -nen = Semietische.
semitisch = Semietisch.
Sem'mel, w. -, -n = broodje, kadetje, wittebroodje; das geht fort wie warme Semmeln = dat gaat vlot van de hand.
sem'melblond = lichtblond.
Sem'melmehl, f. = tarwemeel.
Sem'melsteig, m. = wittebroodsdeeg.
sem'pferrei = rijksvrij, immediaat].
Senat, m. -(e)s, -e = senaat; kamer bij 't Oberlandesgericht en 't Reichsgericht.
Senat'or, m. -s, ..toren = senator.
senato'riisch = senatoriaal.
Send, m. -(e)s, -e = vergadering.
Send'bote, m. = zendbode; apostel.
Send'brief, m. = zendbrief.
sen'den, [schw. u. unr. (h.) (ich sende; [andte u. sendete; sendete; gesandt ob. gesendet) = zenden.
Send'ling, m. -(e)s, -e = afgezant, zendbode.
Send'schreiben, f. = zendbrief, missieve.
Send'ung, w. -, -en = zending.
Senegambien, f. = Senegambië.
Senes'baum, m.; **blätter**, Pl. = senesboom; -bla(de)ren.
Seneschall m. -(e)s, -e = seneschal, hoogste hofbeambte.
Senf, m. -(e)s = mosterd; er sollte auch seinen S. dazu geben = hij wou ook een duit in 't zakje gooien, ook meepraten; einen langen S. über etw. machen = lang over iets uitweiden, een lange saus van iets maken; der S. iteg ihm in die Nase = hij werd nijdig.
Senf'brühe, w.; **brühe**, w. = mosterd|saus; -bus (of: -potje).
Senf'gurke, w. = augurkje in de mosterd|saus.
Senf'korn, f.; **mehl**, f.; **mühle**, w. = mosterd|korrel; -meel; -molen.
Senf'pflaster, f.; **topf**, m.; **aumschlag**, m. = mosterd|pleister; -pot; -omslag (of: -pap).
Sen'ge, Pl. = Brügel].
sen'gen, [schw. (h.) = zengen, blaken, branden; f. und brennen = branden en blaken.
sen'gerig = gezengd of branderig (ruiken).
Senq'stroh, f. = stroo om vuur aan te maken.
senil = seniel, als een oude man, oude-manachtig.
Se'nior, m. -s, ..o'ren = senior, oudste, deken.
se'nior = senior.
Seniorat, f. -(e)s, -e = senioraat.
Senio'renkonvent, f. = seniorevergadering.
Senf'blei, f. = dieplood, peillood.
Sen'te, m. -, -n = inzinking, dal, put; werpnet; holte (in 't aambeeld).
Sen'fel, m. -s, - = veter, rijgsnoer, nestel, ook: dieplood, klemhaak.
sen'fen, [schw. (h.) = neerlaten, laten zakken, laten zinken; die Augen f. = de oogen neerslaan; die Stimme f. = zachter spreken; gesenften Hauptes = met gebogen hoofd; fisch f. = zakken, verzakken, (neer)dalen; afhellen.
Sen'ter, m. -s, - = loot, afzetstel, aflegger;

- werpnet, kruisnet; lood (aan net of visch-snoer).
- Seufgarn**, f. = werpnet, kruisnet.
- Seufgrube**, w., =loch, f. = zinkput, -gat.
- Seufnadel**, w. = sonde, peilstift.
- Seufrebe**, w. = afzetsel, aflegger (van een wijnstok).
- seufrecht** = loodrecht; eene Seufrechte ziefen = een loodlijn trekken.
- Seufreis**, f. = aflegger, afzetsel.
- seufrückig** = (met) ingevallen (rug).
- Seufschuur**, w. = loodlijn (snoer van 't peil-lood).
- Seufung**, w. —, -en = ('t) zakken, neerlaten; inzinking, helling; verzakking; (in een vers) daling.
- Seufwaage**, w. = areometer.
- Seun**, m. -(e)s, -e, zie **Senne** III.
- I. Seun'e**, w. —, -n = weide, heideland, in 't bijz. naam van een streek in Westfalen en Lippe.
- II. Seun'e**, w. —, -n, zie **Sehne**.
- III. Seun'e**, m. -n, -n; **Seun'ner**, m. -s, - = Alpenherder, koeherder.
- Seunerei**, w. —, -en; **Seun'hütte**, w. = kaasmakerij, herdershut (op de Alpen).
- Seun'nerin**, w. —, -nen = herderin op de Alpen.
- Seun'nesblatter**, Pl. = senesbla(de)ren.
- Seun'nin**, w. —, -nen, zie **Seun'nerin**.
- Seun'fal**, m. -(e)s, -e = makelaar, beursagent.
- Seun'arie**, w. —, -n = courtage.
- Seun'ation**, w. —, -en = sensatie, opzien, drukte; gewaarwording.
- seun'ationell** = sensationeel, opzienbarend.
- Seun'ze**, w. —, -n = zeis.
- Seun'fenmann**, m. = man met een zeis; zeiseman, knekelman, Dood.
- Seun'fenstein**, m. = wetsteen (voor de zeis).
- Seun'fenstiel**, m. = steel van de zeis.
- Seun'fenträger**, zie **Seun'fenmann**.
- seun'ibel** = sensibel, (sijn)gevoelig.
- Seun'ibilität**, w. = sensibiteit.
- seun'itiv** = sensitief, zeer gevoelig.
- Seun'ualis'mus**, m. = sensualisme, leer dat al onze voorstellingen op zinnelijke indrukken berusten.
- Seun'ualität**, w. = sensualiteit, zinnelijkheid, gewaarwordingsvermogen.
- I. Seun'te**, w. —, -n = kudde (van een Alpenherder).
- II. Seun'te**, w. —, -n = dunne, buigzame lat.
- seun'tiös**, zie **sentenziös**.
- Seun'tens**, w. —, -en = sententie, spreuk, oordeel.
- seun'tenziös** = sententius, zinrijk, pittig, oordeelmatic.
- seun'timental** = sentimenteel.
- Seun'timentalität**, w. = sentimentaliteit.
- seun'rat** = afzonderlijk, afgescheiden, enkel.
- Seun'rat'abbrud**, m. = overdruk(je).
- Seun'rat'ingang**, m. = bijzondere of afzonderlijke ingang.
- Seun'rat'riede**, m. = afzonderlijke vrede.
- Seun'ration**, w. —, -en = separatie.
- Seun'ratig'mus**, m. = separatisme, neiging tot afzondering.
- Seun'rat'fonto**, f. = bijzondere of afzonderlijke rekening of post.
- Seun'rat'vertrag**, m. = afzonderlijk verdrag.
- seun'rie**, f. (h.) = separeren.
- Seun'ria**, w. = sepia.
- Seun'ria'zeichnung**, w. = sepiateekening.
- Seun'tem'ber**, m. -(s), - = September; in S. = in S.
- Seun'tennat**, f. -(e)s, -e = septennaat, zevenjarig tijdperk.
- Seun'tett**, f. -(e)s, -e = septet, zevenstemmig stuk.
- Seun'tima**, w. —, ..met = septima, zevende klasse (van boven af geteld).
- Seun'time**, w. —, -n = septime, zevende toon van den grondtoon.
- seun'tisch** = septisch, bedervend, bederfwekkend.
- Seun'tuag'e'sima**, w. = Septuagesima, 70ste dag (d. i. 9de Zondag) vóór Paschen; der Sonntag Septuagesimä.
- Seun'tuagin'ta**, w. = Septuaginta, (de zoo men zegt door 70 geleerde Joden te Alexandrië tot stand gebrachte) Grieksche vertaling van 't Oude Testament (omstr. 200 v. Chr.).
- Seun'tenz**, w. —, -en = sequentie, rij, reeks; sequenza (een soort R.-K. kerkzang).
- Seun'tier**, m. -s, - = (de) sequester, hij die goederen of vermogen, waarop beslag is gelegd, beheert; S., f. -s, - = ('t) sequester, beslaglegging.
- Seun'tration**, m. —, -en = sequestratie, gerechtelijke beslaglegging.
- seun'trie'ren**, f. (h.) = sequestreren.
- Seun'trail** (spr.: *serail*), f. -s, -s = serail.
- Seun'trap'eum**, f. -s = serapeum, Serapistempel.
- Seun'trah**, m. -s, -im u. -e = seraf, lichtengel.
- seun'trah'sch** = serafisch, serafijnsch.
- Seun'tsier**, m. -s, - = seraskiër, Turksch opperbevelhebber.
- Seun'tze**, m. -n, -n = Serviër.
- Iser'ben**, f. (h.) = wegwijnlenj.
- Seun'tbien**, f. = Servië.
- Seun'tbin**, w. —, -nen = Servische.
- seun'tbisch** = Servisch.
- Iser'b'ling**, m. -(e)s, -e = zwak ziekelijk schepsel.
- Seun'tbar**, m. -(e)s, -e = serdar (Perz. opperbevelhebber).
- Seun'tende**, w. —, -n = serenade.
- Seun'ten'imus**, m. —, ..ni = serenissimus, Zijn Hoogheid.
- Seun'tess'ner**, m. -s, - = Seressaner (Oostenr. bereiden militair bij de grensregimenten).
- Seun'te** (spr.: *serze*), w. = serge, sergie (een lichtgekeperde wollen stof); boonekruid.
- Seun'teant** (spr.: *serzant*), m. -en, -en = sergeant.
- Seun'tie**, w. —, -n = serie, reeks.
- Seun'tien'los**, f.; **ziehung**, w. = serie||lot; -trekking.
- seun'tiös** = sericus, ernstig.
- Seun'tmon**, m. -(e)s, -e = sermoen, preek.
- Seun'tone**, w. —, -n = seroen, pak (in vel of mat met drogerijen, specerijen, tabak e. d.).
- seun'tös** = sereus, bloedwaterig.
- Seun'tent**, f. -(e)s, -s u. -e = serpent (een slangvormig blaasinstrument).
- Seun'tentin**, m. -(e)s, -e = serpentijn(steen).
- Seun'tenti'ne**, w. —, -n = serpentine, krul.
- Seun'tentin'stein**, m. = serpentijnsteen.
- Seun'tsche**, zie **Serge**.
- Seun'trum**, f. -s, ..ren u. ..ra = serum.
- Seun'tbal**, m. -(e)s, -e = serval, Afrikaansche tijgerkat.
- Seun'tbante**, w. —, -n = glazen sierkastje.
- Seun'tel'bourst**, zie **Seun'tel'murft**.
- Seun'tice** (spr.: *servies*), f. -s, - = servies, tafelgoed, bediening, (tafel)stél.
- seun'tieren**, f. (h.) = tafeldienen, bedienen.
- Seun'tiertisch**, m. = dientafel.

Serviet'te (spr.: ..vjet'te), w. -, -n = servet.
Serviet'tenband, f., -ring, m. = servetring.
Servil' = serviel, slaafsch.
Servil'is'mus, m. -; **Servilität'**, w. - = servilisme, serviliteit; slaafscheit, kruiperigheid.
Serv'ing, w. = serving (een soort dekkleed op schepen).
Servis', m. - u. -es = vergoeding voor inkwartiering.
Servis'kommission, w. = inkwartieringskommissie.
Servitüt', m. -, -en; **S.**, f. -(e)s, -e = servitüt, erfdienstbaarheid; op een bezitting rustende verplichting.
Serv'üt! = uw dienaar!
Ses'am, m. -(e)s = sesam, vlasdotter, Egyptisch oliezaad; **S.**, tu d'ich auf! = S., open u!
Ses'amöl, f. = sesamolie.
Ses'fel, m. -s; **Ses'feltraut**, f. = een soort venkel.
Ses'fel, m. -s, - = zetel, (gemakkelijke) stoel, leunstoel.
Ses'felträger, m. = draagstoeldrager.
Ses'ghast = woonachtig, gevestigd, ingezet; gezeten; sich f. niederlassen = zich vestigen, zich metterwoon vestigen.
Sess'ion, w. -, -en = sessie, zitting(periode).
Ses'ster, zie Ses'ter.
Ses'terz', m. -(e)s, -e = sestetie (oud-rom. zilvermunt: ± 9 ct.).
Ses'treit, f. = zetplank (van den drukker).
Ses'tri, f. = gebakken spiegelei.
Ses'tzen, fchw. (h.) = zetten, plaatsen, stellen; opzetten, oprichten; poten; vaststellen, aannemen, stellen; oversteken; springen; (bij 't spel) inzetten; aanstellen; seine ganze Kraft, sein ganzes Vermögen an etw. f. = al zijn kracht voor iets inspannen, zijn geheele vermogen aan iets wagen; seine Hoffnung, sein Vertrauen auf einen f. = zijn hoop op, zijn vertrouwen in iem. stellen; man setzt große Hoffnungen auf seine Zukunft = men koestert of heeft groote verwachtingen van zijn toekomst; außer Kraft f. = buiten werking stellen; außer Stand f. = buiten staat stellen; ich setze den Fall = ik (onder)stel 't geval; einem Grenzen (Schranken, ein Ziel) f. = iem. paal en perk stellen; ihr setzt eure Worte sehr gut = u weet 't heel goed te zeggen; in Angst, in Schreden, in Furcht f. = angst, schrik, vrees aanjagen; in Bewegung, in Verlegenheit, in die Notwendigkeit f. = in beweging, in verlegenheid, in de noodzakelijkheid brengen; in Erstaunen f. = verbazen; seinen Ruhm, seine Ehre, seinen Stolz in etw. f. = zijn roem, zijn eer, zijn trots in iets stellen; in Kenntnis, ins Werk f. = in kennis, in 't werk stellen; in die Lotterie f. = in deloterij spelen; in Stand, in die Lage f. = in staat stellen; ein Lied f. = een lied componeeren; einen Termin (eine Frist) f. = een termijn bepalen of vaststellen; über einen Graben, über einen Zaun f. = over een sloot, over een heining springen; es setzt Schläge = er vallen slagen; es setzt Verdruss, Streit = 't loopt op verdriet, op twist uit; es wird etw. f. = 't zal er van langs gaan; 't zal wat worden; gesetzt (den Fall) er kommt ob. käme nicht = gesteld ('t geval) dat hij niet komt; sich f. = gaan zitten, plaats nemen; diese Stilligkeit setzt sich = wordt helder; sich an jem's. Stelle f. = zich in iems. plaats stellen; sich auf die Hinterbeine f. = op de achterpooten gaan staan, fig.: op

zijn achterste beenen gaan staan; sich auf's Band f. = een poos buiten gaan wonen; sich in den Besitz einer Sache f. = zich in 't bezit van iets stellen; sich in Bewegung f. = zich in beweging stellen; [sich in ein Dorf f. = zich in een dorp vestigen]; sich, in Ansehen, in Gunst f. = aanzien, gunst verwerven; sich zur Ruhe f. = zich uit de zaken terugtrekken, stil gaan leven; sich zur Wehr f. = zich teweer stellen; zie ook: Fluß, Hehle, Preis.
Set'zer, m. -s, - = zetter, plaats; (letter-)zetter.
Set'zerei', w. -, -en = zetterij.
Set'z'erlehr'ing, m. = zettiersleerling.
Set'z'fehler, m. = zetfout, drukfout.
Set'z'ing, m. -(e)s, -e = poot, stek; pootvisch.
Set'z'maschine, w. = zetmachine.
Set'z'wage, w. = (timmermans) waterpas.
Seu'che, w. -, -n = besmettelijke ziekte, (vooral) veeziekte, pest.
Seu'chenherd, m. = besmettingshaard, -brandpunt.
Seu'zen, fchw. (h.) = zuchten.
Seu'z'er, m. -s, - = zucht.
Se'venbaum, m. = zevenboom.
Se'ven'nen, Pl. = Cevennen.
Se'ves'porzellan, f. = Sèvres-porcelein.
Se'xage'sima, m. = Sexagesima, 8ste Zondag vóór Paschen.
Se'xta, w. -, . . . ten = sexta; zesde (nl. laagste) klasse (van gymn. en H. B. S.).
Se'xta'ner, m. -s, - = sextaner, leerling in sexta.
Se'xtant', m. -en, -en = sextant, astronomisch werktuig.
Se'x'te, w. -, -n = sexta, zesde toon van den grondtoon.
Se'xtett', f. -(e)s, -e = sextet, zesstemmig stuk.
Se'xt'ole, m. -, -n = sextool, figuur van 6 noten van de waarde van 4 van dezelfde soort.
Sex'uell' = seksueel, geslachtelijk.
Se'zession, w. -, -en = secessie, afscheiding, afzondering (naam van verschillende moderne schildersgroepen).
Se'zessionist', m. -en, -en = secessionist, wie aan een afscheiding deelneemt; iem. uit de Zuidelijke staten tijdens den Noord-Am. burgeroorlog.
Se'zie'ren, fchw. (h.) = opensnijden, ontleden (vooral van lijken).
Se'zier'messer, f. = snijmes, ontleedmes.
f. g. = fagenannt.
Se'z. = Silbergrößen.
Se'zahl, zie Se'hal.
Se'her'rif (spr.: sje..). m. -s, -s = sheriff (Eng. rechter).
Se'her'ry, m. -s, -s = sherry.
Se'h'lip's, zie Se'h'lip's.
Se'iame'se, m. -n, -n = Siamees.
Se'iame'sisch = Siameesch.
Se'ivilant', m. -en, -en = sibilant, sisklank.
Se'iv'rien, f. = Siberië.
Se'iv'risch = Siberisch.
Se'iv'yl'e, w. -, -n = Sibylle, profetes.
Se'iv'yl'n'sch = sibyllijnsch.
Se'iccativ', zie Se'iffat'iv.
Sich = zich, elkander; er dachte bei f. = hij dacht bij zich zelf; sie haben sich nie wieder gesehen = ze hebben elkander nooit weergezien; an f. od. an und für f. = op zich zelf (beschouwd); an f. = (ook): eigenlijk.
Se'ichel, w. -, -n = sikkel.

ſikkelartig, ſikkelförmig = sikkelvormig.
ſikkeln, ſchw. (h.) = met den sikkelform afknippen.
ſikkelwagen, m. = sikkelwagen.
ſikker = zeker, veilig; zeker, vast, betrouwbaar; [gerust, onbezorgd]; ſ. vor od. gegen = veilig voor; er iſt beſ. Erfolgſich ſ. = zeker of verzekerd van den goeden uitſlag; ich bin meiner Sache ſ. = zeker van mijn zaak; an einen ſichern Ort bringen = op een veilige plaats brengen; einen ſ. ſtellen = iem. zekerheid of waarborg geven; ſich ſ. ſtellen = zich verzekeren, in zijn veiligheid voorzien; er hat ſein ſicheres Auskommen = een vast of verzekerd bestaan; ſichere Hand, ſicherer Blick = vaste hand, blik; ſicherer Freund, Führer = betrouwbaar vriend, gids; etw. aus ſicherer Hand haben = iets van goeder hand weten; ſicher gehn = zeker van zijn zaak zijn; ſ. (ob. Nummer 8.) zu Werke gehn = ſekuur te werk gaan; einen nach Nummer 8. bringen = iem. achter slot zetten.
ſicherheit, w. -, -en = veiligheid; zekerheid; betrouwbaarheid; vastheid; waarborg, borg, cautie.
ſicherheitsanſtalt, w. = inrichting voor openbare veiligheid, politie.
ſicherheitsausſchuß, m. = veiligheidscomité.
ſicherheitsbehörde, w. = politie.
ſicherheitsdienſt, m.; = flappe, w.; = lampe, m.; = maßregel, w. = veiligheidsdienst; -klep; -lamp; -maatregel.
ſicherheitskommiffar(ius), m. = Jantje Sekuur.
ſicherheitspfand, ſ. = pand.
ſicherheitsſchloß, ſ.; = ventil, ſ. = veiligheidsſlot; -ventiel (-klep).
ſicherheit = zeker, zekerlijk, voorzeker, vast, ſtellig.
ſichermal, ſ. = doel.
ſichern, ſchw. (h.) = beveiligen; waarborgen, verzekeren; geruststellen; (poët.) beſ. Lebens hab ich dich geſichert = Uw leven heb ik voor gevaar beveiligd; (jagerst.) der Hirsch ſichert = 't hert ſpeurt, tracht de lucht van iets te krijgen; er ſichert zu viel = hij is al te voorzichtig.
ſicherſtellung, w. = beveiliging; zekerheidsstelling, borgstelling, waarborg.
ſicherung, w. -, -en = zekerheid, waarborg, verzekering.
ſicht, ſ. -(e)s, -e = zicht, sikkelen.
ſicht, w. - = zicht, gezicht; zahlbar auf 8., acht Tage nach 8. = betaalbaar op zicht, acht dagen na zicht; in 8. ſein = in 't gezicht zijn, in zicht zijn.
ſichtbar = zichtbaar; blijkbaar.
ſichtbarlich = zichtbaar, ziender oogen.
ſichte, w. -, -n, zie ſicht.
ſichten = zeven, ziften; zichten; (koren) wannen; (meel) bullen; schiften, uitzoeken; (zeem.) in zicht krijgen.
ſichter, m. -s, - = zifter, wanner.
ſichtlich = blijkbaar, klaarblijkelijk, duidelijk; vor (mit) meinen ſichtlichen Augen = duidelijk voor mijn oogen.
ſichttag, m. = zichtdag, bedenkdag.
ſichtung, w. -, -en = ſchifting, onderzoek.
ſichtwechſel, m. = zichtwifſel, wifſel op zicht.
ſicilia'ne rc., zie ſiciliane.
ſicte, w. -, -n = wijſje.
ſicken, ſchw. (h.) = zijpelen, sijnpelen, lekken; biggelen.

ſideriſch = sideriſch, de ſterren betreffend, ſterre...
ſie = zij, haar; hen, hun; ſie = U.
ſie, w. -, -n = zij, vrouwtje, wijſje.
ſieb, ſ. -(e)s, -e = zeef.
ſieben, ſchw. (h.) = zeven, ziften.
ſieben = zeven; die 8. = de zeven; eine böſe 8. = een booze vrouw; een tang; haſe deine ſ. Sachen = pak op je boeltje.
ſiebenbürg, m. -n, -n = Zevenburger, Transſylvaniër.
ſiebenbürgen, ſ. = Zevenburger, Transſylvanië.
ſiebenbürgiſch = Zevenburgſch, Transſylvaniſch.
ſiebeneck, ſ. = zevenhoek.
ſiebenlei = zevenderlei.
ſiebenfach, -fältig = zevenvoudig.
ſiebengebirge, ſ.; = geſtern, ſ. = zeven|gebergte; -geſterne (of Pleiaden).
ſiebenhügeliſche Stadt = stad der zeven heuvelen, Rome.
ſiebenhundert = zevenhonderd.
ſiebenjährig; = mal = zeven|jarig; -maal.
ſiebenmalig = zevenmaal herhaald.
ſiebenmüſentiefel, Pl. = zevenmijlslaarzen.
ſiebenmonatlich = zevenmaandelijksch.
ſiebenmonatskind, ſ. = zevenmaandskind.
ſiebenpunkt, m. = lieveheersbeestje.
ſiebenſachen, zie ſieben II.
ſiebenſchläfer, m. = een van de zeven ſlapers van Efezen; langſlaper; bergſlaper, zevenſlaper.
ſiebenſtimmig; = tätig = zeven|stemmig; -daagsch.
ſiebente (ber, die, das) = zevende; ſiebtend ber 8. od. ſiebtend VII. = Hendrik de Zevende of VII.
ſiebentehalb = zevendehalf.
ſiebentel, ſ. -s, - = zevende (deel).
ſiebentens = ten zevende.
ſiebentenzehn, zäh, zie ſiebentenzehn, zäh.
ſiebet, m. -s, - = zever, zifter.
ſieb'macher, m. = zevermaker.
ſieb'mehl, ſ. = gebuild meel.
ſieb'ſtaub, m.; = ſuch, ſ. = zeef|ſtof; -doek.
ſieb'zehn = zeventien.
ſieb'zehnte (ber, die, das) = zeventiende.
ſieb'zehntel, ſ. -s, - = zeventiende (deel).
ſieb'zig = zeventig.
ſieb'ziger, m. -s, - = zeventiger, zeventigjarige; wijn van (18)70; die ſieb'ziger Jahre = de jaren van '70 tot '80.
ſieb'zigjährig = zeventigjarig.
ſieb'zigste (ber, die, das) = zeventigste.
ſieb'zigstel, ſ. -s, - = zeventigste (deel).
ſiech = ziekelijk, aanhoudend ziek.
ſiechbett, ſ. = langdurig ziekbed.
[ſiechen], ſchw. (h.) = wegwijnen, sukkelen.
ſiechenhaus, ſ. = hospitaal voor ongeneeslijke ziekten.
ſiechling, m. -(e)s, -e = sukkelend of ziekelijk mensch.
ſiechtum, ſ. -(e)s = langdurige, verterende ziekte.
ſie'be, w. - = gekookt veevoer, haksel.
ſie'begrab, m. = kookgraad, kookhitte.
ſie'behaus, ſ. = zoutziederij.
ſie'behitze, w. = kookhitte.
ſie'behitte, w. = ſalpeterziederij.
ſie'befeffel, m. = kookketel.
ſie'bemeifter, m. = raffinadeur.
ſie'den, ſ. u. ſchw. (h.) (ich ſiebe; ſott, ſiebete;

jütte, fiedere; fiede! gefotten, gefiedet) = zieden, koken; (Seife, Salz) zieden; (Jüder) raffinieren; (Silber) uitkoken.
fi'end heiß = kokend heet.
fi'end|pfaune, w.; **fi'unft**, m. = kook|pan; -punt.
fi'ederei', w. -, -en = zoutziederij, zoutkeet.
fi'eg, m. -(e)s, -e = overwinning, zege; den S. babontragen = de overwinning behalen.
fi'eg|bert, m. = Siegbert, Siebert.
fi'egel, f. -s, - = zegel, stempel; unter dem S. der Verschwiegenheit = onder 't zegel van geheimhouding; ich gebe dir Brief und S. darauf = ik sta u er borg voor.
fi'egel|bewahrer, m.; **fi'bruch**, m.; **fi'erde**, w. = zegel|bewaarder; -verbreking; -aarde.
fi'egel|kapsel, w.; **fi'kenntnis (-kunde)**, w.; **fi'akt**, m. u. f. = zegel|doosje; -kunde; -lak.
fi'egeln, f. w. (h.) = zegelen, stempelen, verzegelen, bezegelen.
fi'egel|ring, m.; **fi'sammlung**, w.; **fi'wachs**, f. = zegel|ring; -verzameling; -lak (-was).
fi'egen, f. w. (h.) über = zegevieren over, de overwinning behalen op, triumfeeren op.
fi'egend = zegevierend.
fi'eger, m. -s, - = overwinnaar.
fi'eger|trone, w. = krans v. de zege, zegekrans.
fi'eg|aufzug, m.; **fi'eter** (ob. **fi'eterlichkeit**, w., ob. **fi'eft**, f.); **fi'irst**, m. = zege|tocht; -feest; -vorst.
fi'eg|gebränge, f.; **fi'efang**, m.; **fi'eschrei**, f. = zege|praal; -zang; -kreten.
fi'eg|gewiß = zeker van de overwinning, zegevierend, zegebewust.
fi'eg|göttin, w. = godin der overwinning.
fi'eg|held, m. = zegevierend held.
fi'eg|lied, f.; **fi'nachricht**, m.; **fi'preis**, m. = zegel|lied; -tijding; -prijs.
fi'eg|säule, w.; **fi'taler**, m. = zege|zuil; -penning.
fi'eg|staumel, m. = roes van de overwinning.
fi'eg|strunfen = bedweld of dronken door de overwinning.
fi'eg|wagen, m.; **fi'zeichen**, f.; **fi'zug**, m. = zege|wagen (of -kar); -teeken; -tocht.
fi'eg|fried, m. = Siegfried.
fi'eg|gewohnt = gewoon te overwinnen.
fi'eg|hast = zegevierend, overwinnend.
fi'eg|ler, m. -s, - = zegelaar.
fi'eg|mund, m. = Sigismund.
fi'eg|reich = zegevierend, overwinnend, zegerijk.
fi'efe, w. -, -n = omgeslagen rand; klein zeeschip.
fi'ef, f. u. m. -(e)s, -e = zijl, verlaat; ook: riool.
fi'ef|te, w. -, -n = riem, paardetuig; in den Sielen gehn = in 't touw zijn; in den Sielen sterben = midden in zijn werk sterven].
fi'elen, zie jü hlen.
fi'ef|engefchirr, f. = (paarde)tuig (met borst-riem).
fi'emann, m. = pantoffelheld.
fi'erra (spr.: *sierra*), w. -, -s u. ..ren = sierra.
fi'esta (spr.: *siesta*), w. -, -s u. ..ften = siesta, middagrust.
fi'ezn, f. w. (h.) = met „Sie“ aanspreken.
fi'egel, f. -s, - = siglen, afkorting (meestal eerste letter(s) voor 't heele woord).
fi'egismund, m. = Sigismund.
fi'egle, w. -, -n, zie Sichel.
fi'egn = signatum, geteekend.
fi'egnal, f. -(e)s, -e = signaal, sein, teeken.

Signalement' (spr.: ...*mā*), f. -s, -s = signalement.
Signal|feuer, f.; **fi'lagge**, w.; **fi'glode**, w.; **fi'horn**, f. = sein|vuur; -vlag; -klok; -hoorn.
fi'gnalifi'eren, f. w. (h.) = signaleeren, aankondigen, bekend maken.
fi'gnal|schuß, m.; **fi'tange**, w. = sein|schot; -paal (of -post).
fi'gnatar|mächte, Pl. = mogendheden, die een verdrag ondertekenen.
fi'gnatur', m. -, -en = signatuur, teeken, merk; ondertekening; bladteeken (bij drukkers); opschrift (op medicijnflesschen e. d.); onderscheidingssteeken.
fi'gnat', f. -(e)s, -e = signet, zegel, cachet; boekdrukkersteeken, vignet; leesteeken.
fi'gnit'eren, f. w. (h.) = signeeren, (onder)teekenen.
fi'gn'or (spr.: *signor*), m. -s u. -en, -s u. -en = signor, heer.
fi'gn'ora (spr.: *signora*), w. -, -s u. ..re = signora, dame, mevrouw.
fi'gnor'ina (spr.: *signorina*), w. -, ..nen u. -s = signorina, jonge dame, mejuffrouw.
fi'gnriff' u. fi'gnriff, m. -en, -en = koster, kerkedienaar, sakristein].
fi'gn'brer, m. -s, - = Sicambriër.
fi'gn'brisch = Sicambrisch.
fi'gn'ativ', f. -(e)s, -e = siccatief, opdrogingsmiddel, droogmiddel.
fi'gn, zie Sill.
fi'gn, w. -, -n = lettergreep, syllabe;
fi'gn|fichen = letterziffen, letterklooven, haarklooven, zemelknoopen.
fi'gn|benfall, m. = klemtoon, rhythmus.
fi'gn|benflauber, m. = letterklover, mugge-ziffer.
fi'gn|benmaß, f. = maat of quantiteit van de lettergrepen, rhythmus.
fi'gn|benrätzel, f. = lettergreparaadsel.
fi'gn|benfleher, m. = letterklover, muggeziffer.
fi'gn|benficherer, w. -, -en = muggezifferij, haarkloverij.
fi'gn|benweife = bij lettergrepen, lettergreeps-gewijze.
fi'gn|ber, f. -s = zilver, zilverwerk, zilver-goed.
fi'gn|ber|ader, w.; **fi'gn|horn**, m.; **fi'gn|anfrich**, m. = zilver|ader; -ahorn; -vernis.
fi'gn|ber|arbeit, w.; **fi'gn|art**, w. = zilver|arbeid (of -werk); -soort.
fi'gn|berartig = zilverachtig.
fi'gn|ber|barren, m.; **fi'gn|bergwerk**, f.; **fi'gn|beslag**, m. = zilver|staaf (baar zilver); -mijn; -beslag.
fi'gn|ber|blatt, f. = judaspenning.
fi'gn|ber|blech, f. = bladzilver, plaatzilver.
fi'gn|ber|blick, m. = zilverblik ('t blikkeren van 't zilver bij den overgang van den vloeibaren in den vasten toestand).
fi'gn|ber|braut, w.; **fi'gn|bräutigam**, m. = zilveren bruid; z. bruidegom.
fi'gn|ber|diener, m.; **fi'gn|draht**, m.; **fi'gn|erz**, f. = zilver|knecht (die voor 't zilver zorgt); -draad; -erts.
fi'gn|ber|faden, m. = zilveren draad, zilverdraad.
fi'gn|ber|farben, **fi'gn|ber|farbig** = zilverkleurig.
fi'gn|ber|fasan, m. = zilverfazant.
fi'gn|ber|fichchen, f. = suikergast.
fi'gn|ber|flotte, w.; **fi'gn|folte**, w.; **fi'gn|fuchz**, m. = zilver|vloot; -verfoeliesel; -vos.
fi'gn|ber|gang, m.; **fi'gn|gehalt**, m.; **fi'gn|gerät** (ob. **fi'gn|geschirr**), f.; **fi'gn|gelwinnung**, w. = zilver|mijn;

-gehalte; -goed (of zilveren vaatwerk); -verkrigging (-fabrikatie).
Sil'berglanz, m.; -**glatte**, w.; -**glimmer**, m. = zilver|glans; -glit; -glimmer.
Sil'bergrau = zilvergrijs.
Sil'bergröschén, m.; -**grube**, w. = zilver|groschen (6 ct.); -mijn (of -groeve).
Sil'bergrund, m. = zilveren (onder)grond.
Sil'berhaar, f. = zilveren haar, zilverwit of -grijs haar.
Sil'berhaltig = zilverhoudend.
Sil'berhaupt, f. = zilveren hoofd, grijs hoofd.
Sil'berhell = zilverhelder, helder (klinkend) als zilver; silberhelle Stimme = zilveren stem.
Sil'berhütte, w.; -**kammer**, w.; -**kammerer**, m. = zilver|smelterij; -kamer; -bewaarder.
Sil'berklang, m.; -**klumpen**, m.; -**forn**, f.; -**fraut**, f. = zilver|klank; -klomp; -korrel; -schoon.
Sil'berkrone, w. = zilveren kroon of zilveren krans.
Sil'berlicht, f. = zilveren licht, zilverlicht (van maan of sterren bijv.).
Sil'berling, m. -(e)s, -e = zilverling.
Sil'berloke, w. = zilveren of zilverwitte lok.
Sil'bermünze, w.; -**münze**, w.; -**münze**, w. = zilver|münze; -moeuw; -munt (zilveren munt).
Sil'bern = zilveren, van zilver.
Sil'berpapier, f.; -**pappel**, w.; -**platte**, w. = zilver|papier; -populier (witte abeel); -plaat.
Sil'berplättchen, m.; -**probe**, w. = zilver|pletter; -proef (-toets).
Sil'berquelle, w. = zilverheldere bron.
Sil'berreich = zilverrijk.
Sil'berroebel, m. = zilveren roebel.
Sil'berfachen, Pl.; -**faub**, m. = zilver|werk (of -goed); -zand (of -stof).
Sil'berschale, w.; -**scheibe**, w. = zilveren schaal; z. schiff (van de maan bijv.).
Sil'berschein, m. = zilverglans, zilveren glans.
Sil'berschimmel, m.; -**schimmer**, m.; -**schlacte**, w. = zilver|schimmel; -glans; -slak (of -schuim).
Sil'berschläger, m. = zilveren klopper.
Sil'berschmelz, m.; -**schrauf**, m.; -**spinner**, m. = zilver|smid; -kast; -spinner.
Sil'berstange, w. = zilverstaaf, zilveren stang of staaf.
Sil'berstimme, w. = zilveren stem.
Sil'berstoff, m. = zilverstof, zilverbrokaat.
Sil'berstreifen, m. = zilveren streep (van licht bijv.).
Sil'bertaler, m. = zilveren daalder.
Sil'berton, m. = zilveren toon of klank.
Sil'berwächter, w.; -**bewahrer** (ob. -**wärter**), m.; -**ware**, w. = zilver|galon; -bewaarder; (-werk).
Sil'berwährung, w. = zilveren standaard.
Sil'berweide, w. = zilverwilg.
Sil'berweiß = zilverwit.
Sil'berwelle, w. = zilveren golf, z. vloed.
Sil'berwerk, f.; -**zeug**, f. = zilver|werk; -goed.
Sil'le, zie **Sille**.
Silen, m. = Silenus (gezel van Bicchus).
Silentium, f. -s = silentium, stilzwijgen; werktijd; S. = stilte!
Silhouette (spr.: *silhouette*), w. -, -n = silhouette, schaduwbeeld.
Silhouetteren, [schw. (h.) = silhouetteren.
Silifat, f. -(e)s, -e = silicaat, kiezelzuur zout.
Silizium, f. -s = silicium.
Sil, f. -(e)s, -e; **Sil'le**, w. -, -n = borsting (van 't paard).
Sil'o, m. -s, -s = silo, graankelder.

Silurisch = silurisch, tot de oudste organische wereld behorende.
Silvester, m. -s, - = Sylvester, Oudejaar(sdag).
Silvesterabend, m. = Oudejaarsavond.
Similitudin, m. = similliteen, nagemaakte edelsteen.
Simmer, f. -s, - = simmer (zuidd. korenmaat van 12 tot ruim 30 L.).
Simonie, w. = simonie, handel met geestelijke ambten.
Simonisch = simonisch, zich aan simonie schuldig makend.
Simonist, m. -en, -en = (St.-)Simonist, aanhanger van een leer van algeheele gelijkheid.
I. Sim'pel = simpel, eenvoudig, onnoozel.
II. Sim'pel, m. -s, - = onnoozele bloed, idioot.
Sim'pelfransen, Pl. = idiotelokjes, idiotefranje, pony(haar).
Sim'pelmeier, m. = suffer, uil.
Sim'peln, [schw. (h.) = lummelen, flaneeren; Tee f. = thee slaan; Fuch f. = aanhoudend over zijn vak praten; Familie, Gesellschaft f. = veel in families komen, op partijtjes gaan.
Sim'peln, m. = Simpon.
Sim'plex, f. -, -e u. . . plizia = simplex, grondwoord.
Sim'plizif'ismus, m. = onnoozelste; naam van een bekend Duitsch satirisch blad.
Sim'plizität, w. = eenvoud, eenvoudigheid; onnoozelheid.
Sim'plon, m. = Simpon.
Sim's, m. u. f. -es, -e = lijst, vooruitstekende rand.
Sim'se, w. = rusch.
Sim'swerk, f. = lijstwerk.
Simulant, m. -en, -en = simulant, nabootser, veinzaard, vooral iem. die een of andere ziekte of gemoedstoestand veinst.
Simulation, w. -, -en = simulatie.
Simulie'ren, [schw. (h.) = simuleeren; was; wor: über simulierst du? = waar peins je over?
Simultan = simultaan, gelijktijdig, gemeenschappelijk.
Simultan'partij, w. = simultaanpartij (in 't schaak- en damspel).
Simultan'schule, w. = gemengde school (voor leerlingen en onderwijzers van verschillende religie).
Sin'ai, m. = Sinaï.
Sinecure, w. -, -n = sinecure, ambt zonder werk.
Sinfonie, w. -, -n = symphonie.
Sing'akademie, w. = hogere zangschool.
Sing'anstalt, w. = zangschool.
Sing'bar = zingbaar, te zingen.
Sing'drossel, w. = zanglijster.
Sing'en, ft. (h.) (ich singe; sang; sänge; singe! gesungen) = zingen, bezingen; ein Kind in den Schlaf f. = in slaap zingen; zie ook: Lieb.
Sing'vult, f. = lessenaar.
Sing'grün, f. -(e)s, zie **Simmergrün**.
Sing'sang, m. -(e)s = zingzang.
Sing'schlüssel, m.; -**schule**, w.; -**spiel**, f. = zang|sleutel; -school; -spel.
Sing'stimme, w. = zangstem, zangpartij.
Sing'stück, f.; -**stunde**, w.; -**vogel**, m.; -**weise**, w. = zang|stuk; -les; -vogel; -wijze.
Sing'ular, m. -s, -e; **Singula'ris**, m. -, . . re = singularis, enkelvoud.
Singulär = singulier, zonderling, bijzonder, vreemd.

Sing|vogel, m.; **-weise**, w. = zang|vogel; **-wijze**.

fin|ten, ft. (f.) (ich finfe; fanf; fänfe; finfe! gefunfen) = zinken, zakken, dalen; (zur Erde, ins Wasser) zinken; die Stimme, den Mut, das Haupt f. laffen = laten zaken; (in Ohnmacht, in tiefen Schlaf) vallen; die Nacht finft = de nacht valt; (ins Grab) dalen; die Aktien f. = de aandelen dalen; zum S. bringen = doen zinken, doen zakken, (van prijzen e. d.) doen dalen.

Sinn, m. -(e)s, -e = zin (gevoel, neiging, belangstelling); aard, gemoed, geest; zin (gedachte, hoofd, streven); meening, gedachte, geest; zin (betekenis); **andern** Sinnes werden = van meening veranderen; **auf** seinem S. beharren = bij zijn meening blijven; das will mir nicht aus dem S. = daar moet ik aanhoudend aan denken; es fuhr mir durch den S. = het schoot me door 't hoofd, door de gedachte; der eigentliche, der bildliche S. = de eigenlijke, de figuurlijke betekenis; sie sind eines Sinnes = ze zijn eensgezind; ein froher, lechter, edler S. = een vroolijke, lichte, edele aard; die fünf Sinne = de vijf zinnen; er hat keine fünf Sinne = hij heeft zijn gezond verstand; der S. für das Schöne = de zin voor 't schoone; feinen S. für etw. haben = geen gevoel, geen smaak voor iets hebben, er niets voor voelen; **höher** S. = verheven geest; er hat Höfes im S. = hij heeft iets kwaads in den zin; was hat er im S.? = wat is hij van zins, van plan? in jemb. S. handeln = in iems. geest handelen; das ist mir nie in den S. gekommen = daar heb ik nooit aan gedacht; es liegt mir im S. = daar denk ik steeds aan; im vollsten, strengsten S. . . e des Wortes = in de volste, strengste betekenis van 't woord; das hat feinen S. = dat heeft geen zin, betekent niets; das ist der langen Rede kurzer Sinn = daar komt 't eigenlijk op neer; reiner S. = rein gemoed; seine S. . . e auf etw. richten = zijn gedachten op iets richten, vestigen; sein S. steht nach höhern Dingen = hij streeft naar hooger; ohne S. und Verstand = zonder slot of zin, zonder verstand of overleg; weder S. noch Verstand = slot noch zin; von (nicht bei) S. . . en sein = niet goed bij zijn hoofd, bij zijn verstand zijn, gek zijn; von S. . . en kommen = gek worden; zie ook fchlagen.

Sin|nat, m. -(e)s, -e = (plant) leeuwklauw; zonedanuw.

Sinn|bild, f. = zinnebeeld, gelijkenis, symbool. **Sinn|bildlich** = zinnebeeldig, allegorisch, figuurlijk.

I. **fin|nen**, ft. (h.) (ich finne; fann; fänne u. fönne; finne! gefonnen) = zinnen, nadenken, denken, peinzen; [lijken]; auf etw. f. = op iets zinnen, over iets denken, van plan of van zins zijn; hin und her f. = denken en nog eens denken; etw. f. = over iets denken, van plan of van zins zijn; gefonnen sein = van zins of van plan zijn.

II. **Sin|nen**, f. -s = zinnen, denken; all sein S. und Trachten = al zijn denken en streven. **fin|nen|fällig**, zie fannfällig.

Sin|nen|genuß, m.; **-luft**, w.; **-rausch**, m. = zin|genot; -nelust; -bedwelming.

Sin|nen|reiz, m.; **-welt**, w.; **-werkzeug**, f. = zinsbekoring; -newereld; -tuig.

Sin|nes|änderung, w. = verandering van meening, van gevoelen.

Sin|nes|art, w. = aard, inborst, gezindheid; denkwijze.

Sin|nes|täufchung, w. = zinsbedrog, zinsbegoocheling.

fin|nen|fällig = onder 't bereik der zinnen vallend, waarneembaar.

Sinn|gedicht, f. = zinggedicht, bijschrift, punt-dicht, epigram.

fin|nie|ren, fchw. (h.) = peinzen.

fin|nie|g = zinvol, zinrijk, veelzeggend; sijn gedacht, sijn gevoeld; teer; peinzend, nadenkend; verstandig, wijs; ook: vriendelijk.

fin|nen|lich = zinnelijk, lichamelijk, stoffelijk; wellustig.

Sinn|lichteit, m. = stoffelijkheid, lichamelijkheid; zinnelijkheid.

fin|nen|loß = zinneloos, onzinnig, dwaas; zinloos, onbeduidend, gek; f. betrunfen = smoordronken.

Sinn|lofigkeit, w. = zinneloosheid, zinloosheid, onzinnigheid.

Sinn|pflanze, w. = kruidje-roer-me-niet.

fin|nen|reich = zinrijk, geestvol, vernuftig.

Sinn|spruch, m. = zinspreuk.

fin|nen|verwandt = zinverwant, synoniem.

Sinn|verwandtschaft, w. = zinverwantschap.

Sin|nolog, m. -en, -en = Sinoloog, kenner van 't Chineesch.

Sin|no|pel, m. -s, - = sinopel, (in de wapenk.) groen; jaspis.

[fin|temal, fintemal' = nademaal, aangezien].

Sin|tel, m. -s, - = sintel, metaatslak; druipsteen.

fin|tern, fchw. (f.) = doorsijpelen, verharden, versteenen.

Sin|tel|flut, zie Sündflut.

Sin|num|bral|lampe, w. = sinumbraallamp (een bekend soort olielamp, voorganger van de modérateurlamp).

Sin|nus, m. -, -u. -je = sinus.

Sin|phon, m. -s, -s = sifon, zuigbuis, hevel, flesch met hevel.

Sin|p|pe, w. -, -n; **Sin|p|p|schaft**, w. -, -en = verwantschap, familie; kliek, bent, zoo, troep.

Sin|re, m. = sir, mijnheer.

Sin|rach, m. = Sirach; das Buch Jesu S. = de Prediker.

Sin|re = Sire.

Sin|re|ne, w. -, -n = Sirene, verlokkende zeemaagd, meermin, verleidster; instrument ter verklaring van 't ontstaan der tonen en ter meting van 't aantal trillingen; alarmfluit.

Sin|re|nen|haff = als een sirene, verlokken, sirene . . .

Sin|re|nen|stimme, w. = sirenestem.

Sin|ri|us, m. = Sirius, hondster.

Sin|ro|f|to, m. = sirocco, droge en heete wind in Italië.

Sin|ro|p, m. -(e)s, -e = siroop, stroop.

Sin|ro|p|bengel, m. = vrouwveleier.

fin|fite|ren, fchw. (h.) = sisteeren, tegenhouden, ophouden, schorsen; (voor den rechter) brengen.

Sin|f|p|phos, **Sin|f|p|phus**, m. = Sisyphus.

Sin|f|p|phus|arbeit, w. = Sisyphuswerk, zwaar vergeefs werk.

Sin|f|te, w. -, -n = zede, gebruik, gewoonte, manier, netheid, fatsoen; das ist hier S. = dat is hier 't gebruik; böse Gesellschaften verderben gute Sitten = kwade gezelschappen bederven goede zeden; unter der S. stehen = onder politietoezicht staan.

Sin|f|ten|bild, f.; **-gemälde**, f.; **-geschichte**, w. = zede|beeld; -schildering; -geschiedenis.

Sin|f|ten|gefek, f.; **-lehre**, w.; **-lehrer**, m. = zede|wet; -leer; -meester.

fin|f|ten|loß = zedeloos.

Sit'tenlofigkeit, w. — = zedeloosheid.
Sit'tenpoliget, w. = zedepolitie.
Sit'ten|prediger, m.; -predigt, w.; -regel, w. = zede|preeker; -preek; -regel.
Sit'tenrein = rein van zeden.
Sit'tenreinheit, w. = reinheid van zeden.
Sit'ten|richter, m.; -spruch, m. = zede|meester (censor); -spreuk.
Sit'tenstreng, w. = gestrengheid van zeden.
Sit'ten|verderbnis, w.; -verfall, m.; -berfeinerung, w. = zede|bederf; -verval; -verfijning.
Sit'tenzeugnis, f. = bewijs van goed zedelijk gedrag.
Sit'tenzwang, m. = etikette.
Sit'tich, m. -(e)s, -e = papegaai.
Sit'tig = zedig, stemmig, net.
Sit'tich = zedelijk, [gebruikelijk; zedig]; ländlich f. = 's lands wijs, 's lands eer.
Sit'tlichkeit, w. — = zedelijkheid.
Sit'tsam = zedig, stemmig, net.
Sit'tsamfeit, w. — = zedigheid enz.
Situation, w. —, -en = situatie, ligging, toestand.
Situier't = gesitueerd; gut, f. = in goede, slechte omstandigheden.
Sitz, m. -es, -e = plaats, zitplaats, zitting, woon- of verblijfplaats, zetel; zit ('t vast te paard-zitten); S. und Stimme haben = zitting en stem hebben; auf einen S. ob. in einem S. = in één zit.
Sitzarbeit, w. = zittend werk.
Sitzbad, f.; -bein, f. = zit|bad; -been.
Sitzgen, ft. (h.) (ich sitze; sah; sahe; siehe! gesessen) = zitten; das lasse ich nicht auf mir f. = dat laat ik me niet welgevallen; er sitzt mir immer auf dem Halbe = hij laat me geen oogenblik met rust; sie saßen auf dem linken Ufer des Rheines = ze woonden ...; einem Weichte f. = iem. de biecht afnemen; j. bleiben = blijven zitten (in alle bet.); wer gut sitzt rüde nicht = wie 't goed heeft, mag tevreden zijn; er hat einen f. = hij heeft 'm om, heeft een stuk in; die Fenne sitzt = de kip zit te broeden; der Hieb sitzt = die slag is raak, zit, is goed aangekomen, ook: die steek heeft doel getroffen; einem Waser f. = voor een schilder zitten of pozeeren; über einen Büchern f. = in de boeken zitten; über einen zu Gericht f. = iem. (be)oordeelen, rechtspreken over iem. [sitzen = gaan zitten]; gesessen sein = gezeten zijn, zitten; zie ook: Kohle, Patfche, Pech, Tinte, trocken, Wölle.
Sitzgenbleiben, ft. (f.) = blijven zitten.
Sitzend = zittend; gezeten; sitzende Lebensart = zittend leven.
Sitzfleisch, f., -leder, f. = zitvleesch, zit-in-'t lijf, geduld.
Sitzredakteur, m. = zitredakteur, verantwoordelijke r. (iron. voor den persoon die de verantwoordelijkheid voor den inhoud van een blad op zich neemt en, als 't er op aankomt, daarvoor de gevangenisstraf ondergaat).
Sitzung, w. —, -en = zitting, vergadering.
Sitzungsbericht, m.; -saal, m.; -tag, m. = zitting|verslag; -zaal; -sdag.
Siz: meiner S. = bij mijn ziel!
Sixtinisch = Sixtinsch; S. e Kapelle = Sixtynsche kapel (door Sixtus IV († 1484) gebouwd).
Sizilianer, m. -s, -e = Siciliaan.
Sizilianisch = Siciliaansch.

Sizilien, f. = Sicilië.
Scabiofe, w. —, -n = scabiosa, schurftkruid.
Skagerrak, f. -s = Skagerrak.
Scala, w. —, -s, u. .fen = schaal, toonladder.
Skalde, m. —n, -n = skalde, Oudskandinavisch zanger.
Skalp, m. -(e)s, -e = skalp, afgetrokken schedelhuid.
Skalpell, f.; -(e)s, -e = skalpel, klein ontleedmes.
Skalpie'ren, f. (h.) = skalpeeren.
Skandal, m. -(e)s, -e = schandaal, spektakel, lawaai.
Skandalie'ren, f. (h.) = schandaal of spektakel maken.
Skandalie'ren, f. (h.) = schandaal veroorzaken, ergernis geven.
Skandalchronik, w. = chronique scandaleuse.
Skandalös = schandalig, stuitend, schandelijk.
Skandie'ren, f. (h.) = skandeeeren, volgens de versvoeten lezen.
Skandinavian, f. = Skandinavie.
Skandinavier, m. -s, -e = Skandinavier.
Skandinavisch = Skandinavisch.
Skapulier, f. -(e)s, -e = scapulier, schouderkleed van r.-k. ordesgeestelijken; gewijd lint als amulet; rozekrans.
Skat, m. u. f. -(e)s, -e = skat (een kaartspel).
Skelett, f. -(e)s, -e = skelet, geraamte.
Skelette'ren, f. (h.) = skeletteeren, 't geraamte prepareeren.
Scep'sis, w. — = scepsis, twijfel, twijfelzucht.
Sceptifer, m. -s, -e = scepticus, twijfelaar.
Sceptisch = sceptisch, twijfelzuchtig.
Scepticisme, m. — = scepticisme, twijfelzucht.
Ski, m. -s, -s u. -er = ski, sneeuwschoen.
Skilooper, m. = skiloooper, skirijder.
Skink, m. -(e)s, -e = skink (een Noord-Afrikaansche hagedis).
Skioptikon, f. -s, -s u. .fen ob. .fa = skioptikon, groote tooverlantaarn.
Skitzen, f. (h.) = zich uit de voeten maken.
Schets, w. —, -n = schets.
Schetsachtig = schetsachtig, schetsmatig.
Schetsen, f. (h.) = schetsen.
Slaaf, m. —n, -n = slaaf.
Slaaven|arbeit, w.; -dienst, m.; -handel, m. = slaave|arbeid (of -werk); -dienst; -handel.
Slaaven|krieg, m.; -markt, m.; -zinn, m. = slaave|oorlog; -markt; -zaad.
Slaaven|staat, m.; -stand, m.; -tum, f. = slaave|staat; -stand; -dom (of: slavernij).
Slaverei, w. — = slavernij.
Slaavin, w. —, -nen = slavin.
Slaafsch = slaafsch.
Sklera, w. — = sklera, witte harde ooghuid.
Skolion, f. -s, .fen = skolion, tafelzang.
Skolopender, m. -s, -e = skolopender, duizendpoot.
Disconto, m. u. f. = disconto.
Scontroboek, f. = scontroboek.
Scheurbuik, m. -(e)s = scheurbuik.
Scheurbuik = met scheurbuik behept.
Schorpioen, m. -(e)s, -e = schorpioen.
Schorseneel, w. —, -n = schorseneel, schorse-neer.
Scribent, m. —en, -en = scribent, schrijver.
Scribler, m. -s, -e = prulschrijver, krabbelaar.
Schriften, Pl. = schrifturen, stukken.
Stribler, m. -s, -e, zie Stribler.

Strofelen, Pl. = klieren, kliergezwellen.
Strofuleus = skrofuleus, klierachtig, klierziek.
Strofuloze, w. - = skrofuloze, klierziekte.
I. Stropel, f. -s, - = skrupel (een medicijn-gewicht, ruim 1,4 G).
II. Stropel, m. -s, - = skrupel, scrupule, twijfel, gewetensbezwaar, angstvalligheid.
Strutinium, f. -s = skrutinium, verkiezing door stembriefjes.
Stt. = Sanft: Sint.
Studo, m. -s, -s u...di = scudo, vijflirestuk.
Stulpturen, fchm. (h.) = beeldhouwen.
Stulptur, w. -, -en = skulptuur, beeldhouwkunst, beeldsnijkunst.
Struer, zie Schoner.
Strunk, m. -(e)s, -e = skunk, stinkdier (N.-Am.); skunk ('t bont van dat dier).
Stupichtina, w. - = Skoepschtina, Servische landdag.
sturril = skurriel, potsierlijk, grappig.
Stylla, zie Stylla.
Stythe, zie Stythe.
f. S. = jüdische Länge: zuiderlengte.
Slang (spr.: sleng), f. -s = slang (particuliere, sport-, dievetaal).
Sla've, m. -n, -n = Slaaf.
Slavisch = Slavisch.
Slavonien, f. = Slavonië.
Slavonier, m. -s, - = Slavoon.
Slavonisch = Slavonisch, Slavoonsch.
Sla'we zc., Slavonien zc., zie Sla'be zc.
Sld., Sldo. = Saldo.
s. l. e. a. = sine loco et anno = zonder (opgave van) plaats of jaar (van den druk).
Sloop (spr.: sloep), w. -, -en u. -s = sloep.
Slowa'ke, m. -en, -en = Slowaak.
Slowa'kisch = Slowakisch, Slowaaksch.
Slowe'ne, m. -n, -n = Sloween.
Slowe'nisch = Sloweensch.
S. M. = Seine(r) Majestät: Zijne Majesteit (Z. M.).
Smaaf, zie Schmaaf.
Sma'fe, zie Schmafe.
Smaragd, m. -(e)s, -e = smaragd.
Smaragden = smaragden, van smaragd, smaragdgroen.
Smirgel, zie Schmirgel.
Smyrna, f. = Smyrna.
I. Smyrnaer, m. -s, - = Smyrnaër.
II. Smyrnaer = Smyrnaasch.
Smyrniot, m. -en, -en = Smyrnaër.
Smyrniotisch = Smyrnaasch.
Sneewittchen, zie Schneewittchen.
s. o. = salve omissione, vergissing(en) voorbehouden.
so = zoo; um f. mehr, um f. besser = desté of zooveel te meer, beter; hem ist nicht f. = dat is niet zoo, niet waar; f. zu sagen = (om) zoo te zeggen; f. wie f. = in elk geval, toch; f. was lebt nicht = neen maar! heb ik van mijn leven! Herr von f. und f. = Mijnheer die en die; er ist f. schon of schon f. reich genug = hij is toch al rijk genoeg; es waren i. gegen 200 Leute da = er waren zoowat 200 menschen; das sind f. Soden = er zijn van die dingen of 't gaat zoo in de wereld; ach f. = wel zoo of juist; aber f. = neen maar! of wel wel! f. hüre buch enlich auf = houd dan toch eindelijk eens op; f. schau er auch ist = hoe slim hij ook is; es dauerte nicht lange, f. kam er = het duurde niet lang, of hij kwam; wenn du nicht kommst, so gehn wir auch nicht = als jij niet komt, (dan) gaan wij ook niet; so, so, la

la = zoo zoo, niet al te; [f. Gott will = als God wil; das gefährlichste Geschenk, so der Himmel verleihe sonnte = 't gevaarlijkste geschenk, dat de Hemel kon schenken].
so'bad = zoodra.
Sobran'je, f. u. w. = Sobranje, Bulgaarsche landdag.
so'cia'bel, social' zc., zie so'zia'bel, so'zia' zc.
Socinia'ner zc., zie Sozinianer zc.
Sociologie, zie Soziologie.
So'cius, zie Sozinus.
Soc'fe, m. -, -n = sok, slof; sich auf die Soden machen = er van door gaan; made dich auf die Soden = maak dat je weg komt.
So'fel, m. -s, - = sokkel, onderstel, zuilvoet, pedestal voor borstbeelden enz.
Sod, m. -(e)s, -e = kooksel; [saus; bron]; ook = So'de II.
So'da, w. - = soda.
so'dann = dan, alsdan, daarop, vervolgens.
So'dawasser, f. = sodawater.
so'daß = zoodat.
So'd'erenen, f. = zuur, branding in de maag.
I. So'de, w. -, -n = zoutziederij.
II. So'de, m. -, -n = (gras)zode, zoo, zooli.
so'e'ven = zooeven, zoo pas, zoo net; das reißt nur soeben = dat is maar net genoeg.
So'fa, f. -s, -s = sofa, kanapee.
So'faete, w. = hoekje van de kanapee.
So'faffien, f. = kanapeekussen.
so'fern = voorzoverre, inzoverre, voorzoverveel, voor 't geval, indien.
So'ff, m. -(e)s = zuip, dronk, dronkenschap; bocht van drank.
So'ffel, So'ffer, m. -s, - = dronkaard, zuiper.
So'ffite, w. -, -n = soffite, beweegbaar dekstuk op 't tooneel.
so'fort = dadelijk, onmiddellijk.
so'fortig = onmiddellijk, dadelijk.
So'g, m. -(e)s = zog (van 't schip).
so'gar = zelfs, ja zelfs, nog wel.
so'genannt = zoogenaamd.
so'gleich = dadelijk, oogenblikkelijk, onmiddellijk.
So'h'le w. -, -n = (voet-, schoen)zool; sandaal; bodem (van een dal, schacht); tong (een visch).
so'h'len, fchm. (h.) = (schoenen) zolen, verzolen; (stud.) liegen, kletsen.
So'h'len'gänger, m. = zoolganger.
So'h'len'hieb, m. = slag op de voetzool, bastonnade.
So'h'lenleder, f. = zoolleder.
So'h'lenlinie, w. = horizontale lijn.
So'h'lenmacher, m. = zolemaker, sandalemaker.
So'h'n, m. -(e)s, So'h'ne = zoon.
So'h'n'chen, f. -s, - = zoontje, jongetje, ventje.
So'h'nerin, w. -, -nen = schoondochter, zoonsvrouw.
so'hr (mundartl.) = dor, verwelkt.
so'h'ren, fchm. (f.) = verdorren, verwelken.
So'h're, w. = Söhre (gebergte in Hessen).
So'irée (spr.: swaree), w. -, -n = soirée.
So'ja, w. - = soja (plant en aftreksel).
So'krates, m. = Sokrates.
so'kra'tisch = Sokratisch.
solan'ge = zoolang (als).
solair' (isch) = solair, solarisch, van de zon, op de zon betrekking hebbende, zonne...
So'law'chjel, m. = solawissel, eigen wissel.
Sol'bad, f. = zoutwaterbad.

folch = zulk, zoo; folche Kraft = zulke of zoo groote kracht; folch schönes Wetter, folches schöne Wetter = zulk mooi weer; folch eine Tat, eine folche Tat = zulk een daad; als folcher = als zoodanig; [N ist angekommen und will folcher weiter reisen = .en dezelve wil verder reizen; folches = zulks].

folchergefall = in dat geval, in zulk een geval. **folchergefall** = zoodanig, op die manier, in dier voege.

folcherlei = zulk, dergelyk.

Sold, m. -(e)s = soldij, betaling, loon, dienst; in iems. S. stehn = in iems. soldij staan; der Tod ist der Sünden S. = de dood is der zonden loon.

Soldat, m. -en, -en = soldaat; unter die Soldaten gehn = in dienst gaan.

Soldatenart, w. = soldatemanier.

Soldatenaufhebung, w. = lichte van krijgsvolk, rekruteering.

Soldatenbraut, w. = liefsje, vrijster.

Soldatengefindel, f. = soldatevolk.

Soldatenschaft = soldaatschap, krijgshaftig.

Soldatenhandwerk, f. = beroep van soldaat.

Soldatenhütte, w. = veldhut, barak.

Soldatenküche, w. = militaire keuken.

Soldatenpfeife, w. = korte pijp, neuswarmer.

Soldatenpflicht, w.; -rodt, m.; -schente, w. = soldate|plicht; -jas; -herberg (of: kantine).

Soldatenschaft, w. = soldaatschap.

Soldatenstand, m.; -volk, f.; -wesen, f. = soldate|stand; -volk; -wezen (of: krijgswezen, militaire zaken).

Soldatentwurf, m. = kantinehouder, kantinebaas.

Soldatenzucht, m. = discipline, krijgstucht.

Soldateska, m. - = soldateska, soldatevolk, krijgsvolk.

Soldatesk = soldatesk, als (een) soldaat.

Soldaten, f. w. (h.) = betalen, in dienst hebben].

Soldatling, m. -(e)s, -e = huurling.

Soldatner, m. -s, - = soldatier, huurling.

Soldatnerheer, f.; -shar, w. = huurlingel|leger; -bende.

Solte, w. -, -n = zoutwater.

Solte, f. = in zoutwater gekookt ei.

Solenn = plechtig.

Solennität, m. -, -en = plechtigheid.

Solfegien, Pl. = solfeggiën, zangoefening zonder tekst.

Solfegieren, f. w. (h.) = solfeggeeren, solfegieren.

Solide = soliede; stevig, degelijk, betrouwbaar; dronken.

Solidarität = solidair, samenhangend, eensgezind.

Solidarität, w. - = solidariteit; hoofdelijkheid.

Solidarität, w. - = solidariteit, stevigheid, degelijkheid, betrouwbaarheid.

Solist, m. -en, -en = solist.

Solitär, m. -(e)s, -e = solitair, een groote alleén gezette diamant.

Soll, f. -(s), -(s) = debet; in das S. bringen = in (op) 't debet brengen.

Soll-Einnahme, w. = bruto ontvangst.

Sollen, unr. (h.) (ich soll, er soll; sollte; sollte; gesollt) = (zedelijk verplicht, individueel gedwongen zijn) zullen, moeten, behooren; zullen (als gevolg van een anders willen, wenschen, bevelen, zorgen, beschikken, e. d.); moeten (als bewering); das hätte er nicht tun

sollen = dat had hij niet moeten (behooren te) doen; ich sollte eigentlich böse sein = ik moest eigenlijk boos zijn; du sollst nicht stehlen = gij zult niet stelen; der Herr Direktor meinte, ich sollte (sollte) etwas pünktlicher sein = dat ik wat stipter moest zijn; der Verbrecher soll sterben = zal (moet) sterven; soll ich die Tür schließen? = zal ik de deur sluiten? es hat nicht sein f. = het heeft niet mogen zijn; was soll das? = wat moet dat? niemals sollte er seine Heimat wiedersehen = zou hij... weerzien; so einer soll erst noch geboren werden = moet nog geboren worden; morgen sollst du was besseres haben = zul je wat beters hebben; es soll nicht wieder vorkommen = 't zal niet weer gebeuren; er soll gestern abgereist sein = hij moet gisteren vertrokken zijn; sollte man da nicht unzufrieden sein? = zou, moet men dan niet ontevreden zijn? sollte er noch kommen, so grüßen Sie ihn von mir = mocht hij nog komen...; man sollte glauben, sagen... = men zou denken, zeggen...

Söller, m. -s, - = zolder, plat dak, balkon, bovendeurportaal.

Sollicitant, m. -en, -en = sollicitant, verzoeker.

Sollicitation, w. -, -en = sollicitatie, verzoek.

Sollicitator, m. -s, ..-oren = zaakwaarnemer.

Sollicitieren, f. w. (h.) = solliciteeren, (om rechtsbijstand) verzoeken.

Solmieren, f. w. (h.) = solmizeeren, solfieren.

I. **Solo** = solo, alleen.

II. **Solo**, f. u. m. -s, -s u. **Soli** = solo, muziekstuk voor één persoon of voor één instrument; alleenspel (in 't kaartspel).

Solcismus, zie Solcismus.

Solon, m. = Solon.

Solonsch = Solonsch, van Solon.

Solopartie, w.; -stimme, w.; -tänzer, m. = solo|partij; -stem; -danser.

Solcismus, m. -, ..-nen = solcisme, grove taalfout.

Solper, m. -s = pekel.

Solstitium, f. -s, ..-tien = solstitium, zonnestilstand, zonnekeering.

Solvent = solvent, solvabel, in staat om te betalen.

Solvenz, w. - = solventie, solvabiliteit, betaalvermogen.

Solwasser, f. = zoutwater.

Somit = dus, bijgevolg.

Sommatie, w. -, -en = sommatie, aanmaning, dagvaarding; opeisching.

Sommer, m. -s, - = zomer; zomer- of herfststraden; zie ook: S o m m e r l a d e n.

Sommeraufenthalt, m.; -faden, m.; -ferien, Pl. = zomer|verblijf; -draad (ook: herfst-draad); -vacantie.

Sommerfestig = (zomer)sproet(er)ig.

Sommerfrische, w. = koel, frisch zomerverblijf; optrekje (voor zomerverblijf); in (der) S. = 's zomers buiten; in die S. gehn, ziehen = naar buiten gaan.

Sommerfrischer, m. -s, - = iem. die den zomer (of een deel er van) buiten door brengt.

Sommerfrucht, w. = zomervrucht, zomergraan.

Sommerfütterung, w. = zomervoer, groenvoer

Sommerhaus, f. = zomerhuis, paviljoen

Sommerladen, m. = zonneblind.

fommerlang: ein fommerlanger Tag = een lange zomerdag.
Som'merlaube, w. = priëel.
Som'merleufoje, w. = zomerviolier.
fom'merlich = zomerachtig, zomersch; fom'merliche Kleidung = zomerkleeding.
fom'mern, fchw. (h.) = zomeren; eš fommert = 't zomert, 't wordt zomer; (*van boomen*) hout maken, veel schaduw geven; ook = fōmmern.
fom'mern, fchw. (h.) = in de zon zetten (bedden e. d.); (vee) den zomer ergens laten weiden; (een akker) met zomerkoren bebouwen; fch f. = zich in de zon koesteren.
Som'mer|obft, f.; **palast**, m.; **fant**, w. = zomer|vruchten; -paleis; -koren.
Som'merfeite, w. = zuidzijde, zonzijde.
Som'mer|femefter, f.; **stift**, m.; **sonnenwende**, w.; **sprouffe**, w. = zomer|halfjaar; -verblijf; -zonnekeerpunt (*of*: -zonnestilstand); -sproet.
fom'mer|fproffig = (zomer)sproet(er)ig.
Som'merüberzieher, m. = demisaison.
Som'merung, w. = zomerkoren, *en* = **Som'merung**, w. = 't verzorgen van vee in den zomer, zomerkoren, zomervoer.
Som'mervogel, m. = vlinder, kapel; ook: zomervogel.
Som'mer|weide, w.; **iwende**, w. = zomer|weide; -zonnekeerpunt (*of*: -zonnestilstand).
Som'merwurz, w. = bremraap.
Som'merzug, f. = zomerstof, zomergoed.
Sommität, w. -, -en = sommiteit, hoogstaande persoon.
fom'nambul' = somnambuul, slaapwandeland.
Som'nambule, m. -n, -n = somnambuul, slaapwandelaar.
Som'nambule, w. -, -n = somnambule, slaapwandelaarster.
Som'nambulis'mus, m. - = somnambulisme, 't slaapwandelen.
sonad' = dus, derhalve, dien(s)volgens.
Sona'te, w. -, -n = sonate.
Sonati'ne, w. -, -n = sonatine, kleine sonate.
Son'de, w. -, -n = sonde, peilstift.
|son'der, 19. Präp. mit Akk. = zonder; 20. Abj. = bijzonder].
Son'derabbrud, **Son'derabzug**, m. = overdruk(je).
son'derbar = zonderling, vreemd, raar; [buitengewoon, voortreffelijk].
son'derbarerweife = zonderling, vreemd.
Son'derbarkeit, w. -, -en = 't zonderlinge, 't vreemde, vreemdsoortigheid.
Son'derbericht, m. = afzonderlijk *of* apart *of* partikulier bericht.
Son'derbestrebung, w. = partikularistisch streven.
Son'derbund, m. = Sonderbund (een in 1845 tusschen de R. K. kantons Luzern, Schwyz, Uri, Unterwalden, Zug, Freiburg en Wallis gesloten verbond, in 1847 ontbonden).
Son'derbündler, m. -s, - = deelnemer aan den Sonderbund.
Son'derbambfer, m. = extraboot.
son'dergleichen = onvergelykelyk, weergaloos.
Son'dergruuppe, w. = afzonderlijke groep.
|Son'derheit, w. - = bijzonderheid, alleen-zijn].
Son'derinteresse, f. = bijzonder belang, afzonderlijk belang.
son'derlich = (gew. met een ontkenning) zonderling, buitengewoon, bijzonder; er hat fch

nicht f. gefreut = hij heeft zich niet zoo heel erg verheugd; ohne sonderlichen Schaden = zonder groote schade.
Son'derling, m. -(e)s, -e = zonderling, wonderlijk mensch.
I. son'dern, fchw. (h.) = scheiden, afzonderen.
II. son'dern = maar (na een ontk. zin); nicht nur ... f. auch = niet alleen ... maar ook.
Son'derrecht, f. = landrecht, speciaal *of* bijzonder *of* apart recht (voor enkele Deutsche staten); privilegie.
son'ders: fant und f. = allen tezamen, allemaal, geen een uitgezonderd.
Son'derung, w. -, -en = scheiding, afzondering.
Son'derzug, m. = extratrein (ook voor plezierreizigers, Vergnügungsfreisende).
son'dieren, fchw. (h.) = sondeeren, peilen onderzoeken.
Sonett, f. -(e)s, -e = sonnet.
Son'nabend, m. = (nordd.) Zaterdag.
Son'ne, w. -, -n = zon; die S. scheint er is dak op 't huis! (= voorzichtig, er zijn kinderen bij!); die S. zieht Wasser = de zon haalt water, ook: er komen waterlanders; nichts Neues unter der S. = niets nieuws onder de zon; eš ist nichts so fein gesponnen, eš kommt doch an die Sonnen = al 't verborgene komt aan 't licht.
son'nen, fchw. (h.) = in de zon zetten *of* leggen; zon geven; doorstralen, bestralen; fch f. = zich in de zon koesteren; eš sonnt = de zon schijnt.
Son'nenanbeter, m. = zoonaanbidder.
Son'nenaufgang, m. = zonsopgang; oosten.
Son'nen|bahn, w.; **blit**, m.; **blume**, w. = zonne|weg (*of*: ekleptika); -straal; -bloem.
Son'nenbrand, m. = zonnegloed, zonnehitte; verbrande tint.
Son'nenbruder, m. = pakjesdrager, straat-slijper.
Son'nenluft, m. = zonnig waas.
Son'nenferne, w. = (grootste) zonsafstand, aphelium.
Son'nenfernrohr, f. = zonnekijker.
Son'nenfinsternis, w. = zonsverduistering.
Son'nenfleden, m. = zonnevlek.
son'nenförmig = zonvormig.
Son'nen|glanz, m.; **glut**, w.; **gott**, m. = zonne|glans; -gloed; -god.
son'nenhell = door de zon verlicht; daghelder.
Son'nenhöhe, w. = zonshoogte.
Son'nenjahr, f. = zonnejaar.
Son'nenjäger, m., **fals**, f. = lieveheersbeestje.
Son'nenkappe, w. = groote dameshoed.
son'nenklar = zonneklaar, zoo helder als de dag, daghelder.
Son'nenklarheit, w. = groote helderheid, klaarblijkelijkheid.
Son'nenkruiser, m. = parasol.
Son'nen|kugel, w.; **messer**, m. = zonne|bol; -meter.
Son'nennähe, w. = kortste afstand van de zon, perihelium.
Son'nenrausch, m. = zonnenevel (op heete dagen).
Son'nenregen, m. = regen en zon tegelyk.
son'nenreich = erg zonnig, zonrijk.
Son'nenröschen, f. = zonneroosje.
Son'nenstein, m. = zonneschijn.
Son'nenstirn, m. = parasol.
Son'nenstiel, f. = zonnentent.
Son'nenfeite, w. = zonzijde; mooie kant.

Son'nen|spektrum, f.; **-stüubchen**, f.; **-stich**, m. = zonne|spektrum; **-stoffe**; **-steek**; du hast wohl den Sonnenstich = ben je gek.
Son'nen|stillstand, m.; **-strahl**, m.; **-sthem**, f. = zonne|stillstand; **-straal**; **-stelsel**.
Son'nentag, m. = gelukkige dag, geluksdag.
Son'nenuhr, w. = zonnwijzer.
Son'nenuntergang, m. = zonsondergang.
son'nenverbrannt = door de zon verbrand.
Son'nen|wagen, m.; **-wärme**, w.; **-weiser**, m. = zonne|wagen; **-warmte**; **-wijzer**.
Son'nenweft, w. = zonnestelsel.
Son'nenwende, w. = zonnestilstand, zonnekeerpunt; (*plant*) heliotroop.
Son'nenwirbel, m. = zonnestelsel; (*planten*) heliotroop; cichorei; leeuwetand.
Son'nenzeiger, m. = zonnwijzer.
Son'nett, zie **Sonnett**.
son'nicht, **son'nig** = zonnig; stralend, schitterend.
Son'n|tag, m. = Zondag; es ist nicht alle Tage S. = 't is alle dagen geen kermis; er hat alle Tage S. und am S. Kirchweih = 't is bij hem alle dagen Zondag en kermis in de week.
Son'n|tagabend, m. = Zondagavond.
son'n|tagig = Zondags(ch).
son'n|taglich = Zondags(ch), op z'n Zondags.
Son'n|tag|andacht, w.; **-arbeit**, w.; **-buch**, m.; **-feier**, w. = Zondags|godsdienst-oefening; **-werk**; **-letter**; **-viering**.
Son'n|tag|gebet, f.; **-gericht**, f.; **-gesicht**, f. = Zondags|gebed; **-gerecht** (*of*: **-maal**); **-gezicht**.
Son'n|tag|jäger, m.; **-find** f.; **-predigt**, w. = Zondags|jager; **-kind**; **-preek**.
Son'n|tag|radler, m.; **-raucher**, m.; **-reiter**, m. = Zondags|fietsster; **-rooker**; **-ruiter**.
Son'n|tag|ruhe, w.; **-schule**, w.; **-staat**, m. = Zondags|rust; **-school**; **-staatsie** (nl. mooie kleeren, Zondagsche kleeren).
sonor = sonoor, klankvol, helder klinkend.
sonst = anders, vroeger, eertijds, voorheen; gewoonlijk; bovendien, overigens; f. und jetzt = voorheen en thans; wie f. = zooals altijd, zooals gewoonlijk; f. nichts = anders niets, overigens niets; f. wie, zie **sonstwie**; wenn ich f. wollte = als ik maar wilde.
sonst, zie **sonst**.
son'stig = van vroeger, vroeger; ander, overig.
sonstwie = op een andere wijze.
sonstwo = ergens anders, elders.
Sopha, zie **Sofa**.
Sophi'a, **Sophi'e**, w. = Sofia, Sofie.
Sophis'ma, f. -s, . . men; **Sophis'mus**, m. . . men = sofisme, drogrede.
Sophist, m. -en, -en = sofist.
Sophisterei, w. -, -en = sofistery, spitsvondigheid.
sophistisch = sofistich, spitsvondig.
sophistische ren, f. (h.) = sofistizeeren, met spitsvondigheden en drogredenen redeneeren.
Sopran, m. -(e)s, -e = sopraan.
Sopratara, w. = extratara.
Sor'be w. -, -n = lijsterbes, sorbe.
Sor'benbaum, m. = sorbeboom, lijsterbesboom.
Sorbett, f. -(e)s, -e = sorbet, koel drank.
Sorbonne, w. - = Sorbonne (theolog. faculteit van de) universiteit in Parijs.
Sordi'ne, w. -, -n = sordine, sourdine (demper aan muziekinstrumenten).
Sor'ge w. -, -n = zorg, bezorgdheid, ongerustheid; voorzorg; das macht mir viel Sor'ger = dat geeft mij veel zorg; machen Sie sich

od. haben Sie um mich keine S. = wees om mij niet bezorgd; S. tragen = bekommerd zijn; seien Sie außer S.! = wees gerust! das ist meine geringste S. = daarover maak ik me in 't geheel niet ongerust; lassen Sie das meine S. sein = laat dat maar aan mij over; für etw. S. tragen = zorg voor iets dragen, voor iets zorgen.
Sor'gen, f. (h.) = bezorgd zijn; zorgen, zorg dragen; wir f. für od. um sein Leben = wij maken ons bezorgd over, vreezen voor zijn leven; ich sor'ge mich um ihn = ik ben bezorgd over hem; dafür ist gesorgt = daar is voor gezorgd.
Sor'genbrecher, m. -s, - = zorgverdrjver, wijn.
Sor'genfrei, -los = vrij van zorgen, onbezorgd.
Sor'genlast, w. = zorgelast.
Sor'genstuhl, m. = zorg(stoel), leunstoel.
Sor'genvoll = bezorgd, vol zorgen, vol bekommernis; zorgwekkend.
Sorg'falt, w. - = zorg, zorgvuldigheid, oplettendheid, waakzaamheid; S. auf etw. betreiben = zorg aan iets besteden.
Sorg'fältig = zorgvuldig, nauwlettend, met zorg; prompt.
Sorg'fältigkeit zie **Sorgfalt**.
Sorghum, f. -(e)s = groote gierst, zorgzaad, negerkoren.
Sorg'lich = zorgvuldig, zorgzaam, nauwlettend; zorgend; angstig, zorgvol; [zorgelijk, bedenkelijk, zorgwekkend].
Sorg'lichkeit, m. - = zorgzaamheid, enz.
Sorg'los = zorgeloos, onbezorgd, onbekommerd; (van werk) slordig, slecht verzorgd.
Sorg'losigkeit, w. - = zorgeloosheid, gerustheid; slordigheid, nalatigheid.
Sorg'sam = zorgzaam, zorgvuldig, oplettend, [bezorgd].
Sorg'samkeit, w. - = zorgzaamheid, zorg.
Sor'ren, f. (h.) = sjorren.
Sor'ring, w. -, -en (u. -s) = sjorring.
Sor'rtau, f. = sjortouw, sjorring.
Sor'ring, zie **Sorring**.
Sor'te, w. -, -n = soort, merk.
Sor'tenzettel, m. = speciebriefje.
Sor'tie'ren, f. (h.) = sorteeren, schicken, uitzoeken.
Sor'tie'rer, m. -s, - = sorteerder.
Sor'tie'ring, w. -, -en = sorteering.
Sor'timent, f. -(e)s, -e = assortiment, keuze, voorraad, magazijn; commissieboekhandel.
Sor'timen'ter, m. -s, - = (commissie-)boekhandelaar.
Sor'timents'bücher, Pl. = commissiegoed.
Sor'timents'(buch)handlung, w. = commissiehandel in boeken.
[Sotau = zoodanig, zulk.]
Sot'nie, w. -, -n (Russ.) = sotnie, afdeling Kozakken.
Sotti'fe, w. -, -n = sottise, domheid.
Sou (spr.: *soe*), m. -s, -s = sou, (halve) stuiver.
Soubret'te (spr.: *soe*..), w. -, -n = soubrette, vroolijke en gultige meisjesrol.
Souchong'(tee) (spr.: *soesjong*..), m. = sou-chontee.
Souffleur' (spr.: *soef*..), m. -s, -s = souffleur, voorzegger.
Souffleur'kasten, m. = souffleurshok.
Soufflie'ren, f. (h.) = souffleeren.
Sou'ndfo: Herr S. = Meneer Die (en Die).

Souper' (spr.: *soepe*), f. -s, -s = souper, avondeten.
soupiéren, fchw. (h.) = soupeeren.
Soutache (spr.: *soetasje*), w. - = soutache, koordgarneering.
soutachieren, fchw. (h.) = soutacheeren.
Soutane (spr.: *soetane*), w. -, -n = soutane, priesterkleed.
Souterrain (spr.: *soeterrèn*), f. -s, -s = souterrain, kelderverdieping.
Souvenir (spr.: *soe.*), f. -s, -s = souvenir.
I. Souverän (spr.: *soe.*) = soeverein, onbeperkt.
II. Souverän, m. -(e)s, -e = soeverein.
Souveränität, w. - = soevereiniteit.
Sovereign (spr.: *sövern*) m. -s, -s = soeverein (Eng. munt van ruim f12).
soviel = (voor) zooveel.
soweit = (voor) zooveel, (voor) zoover.
sowie = zoodra; evenals, zoowel als.
sowohl = zoowel.
so'wiefo = in elk geval, toch.
sozial'bel = sociaal, gezellig, verdraagzaam.
sozial = sociaal.
sozial'demokrat, m. = sociaaldemokraat.
sozial'demokratie, w. = sociaaldemokratie.
sozial'demokratisch = sociaaldemokratisch.
sozialis'mus, m. - = socialisme.
sozialist, m. -en, -en = socialist.
sozialist'isch = socialistisch.
sozial'verdrag, m. = maatschappelijk verdrag.
sozietät, m. -, -en = sociëteit, genootschap.
sozinia'ner, m. -s, -e = Sociniaan.
sozinianis'mus, m. - = Socinianisme.
soziologie, w. - = sociologie, leer van de maatschappij.
so'zius, m. -, -je = socius, vennoot, compagnon, deelgenoot.
sozusa'gen = (om) zoo te zeggen.
spachtel, w. -, -n; **Sp.**, m. -s, - = spadel, spatel; tempermes.
spad'eln, fchw. (h.) = spatelen; gladstrijken.
spadille (spr.: *dieje*), w. -, -n = spadille (hoogste troefkaart, bijv. in 't quadrille- en omberspel de schoppenaas).
spagar, m. -(e)s = (iubb.) pakgaren, bindtouw.
spä'he, m. - = spionneering; auf der **Sp.** = op de loer.
spä'hen, fchw. (h.) = spieden, uitkijken, loeren (nach, naar); [bespieden].
spä'her, m. -s, - = spieder, spion, spie, zoeker.
spä'her'auge, f.; **spä'her'**, m. = spiedend, vorschend oog; spiedende, vorschende blik.
spä'herposten, m. = uitkijk, loer, spionneerpost.
spä'hi u. **spä'hi'**, m. -s, -s = spahi, Turksch ruiter; oorlogsmans.
spat'zen machen = spatjes of spats maken, legenspartelen.
spa'fe, w. -, -n = spaak, handspaak (vooral aan 't stuurrad).
spalier, f. -e(s), -e = spalier, latwerk, hekwerk (in tuinen, waarlangs planten geleid worden); **Sp.** bilden od. machen = zich in twee rijen of gelederen (*en haie*) opstellen.
spalier'baum, m. = spalierboom, leiboom.
spalier'off, f. = aan hek- of latwerk geleide ooftboomen.
spalt, m. -(e)s, -e = (wijde, gapende) spleet, reet, kloof, barst.
spalte, w. -, -n = kloof, spleet, kolom (druks).
spalten, fchw. (gepalten, [u. gepaltet]), (h.) = splijten, klieven, klooven, spouwen; scheiden, scheuren, verdeelen; **fchw. sp.** = splijten, barsten, zich verdeelen, uiteengaan, zich splitsen.

spalter, m. -s, - = kloover, kliever, hakker.
spalterlohn, m. = houthakkersloon.
spalt'holz, f. = gekloofd of gespleten hout, blokjes.
spaltig = gekloofd, gespleten, spletig, met klooven, met spleten.
spalt'messer, f. = entmes, oculeermes.
spalt'pilz, m. = splijzwam.
spaltung, w. -, -en = splijting; spleet, kloof; verdeeling, vertakking (van een weg); splijting, verdeeling, scheuring (in een partij, de kerk e. d.).
I. span, m. -(e)s, **Späne** = spaan, spaander, (hout)krul, splinter, zaag-sel, vijlsel, snipper; spint, houtkern; einm **Späne** machen = complementen met iem. maken.
II. span, m. -(e)s = twist, strijd, oneenigheid; sie hatten einen **Sp.** miteinander = ze lagen met elkaar overhoop.
spä'nen, fchw. (h.) = spenen.
span'ferkel, f. = speenvarken.
span'ge w. -, -n = spang, haak, gesp, ring; band, boekslot, beslag.
span'gelen, **span'geln**, f. -s, - = haakje, gespje enz.
span'gler, m. -s, - = blikslager.
span'grün, f. = kopergroen, Spaansch groen.
span'ien, f. = Spanje.
span'ier, m. -s, - = Spanjaard, Spanjool.
span'iol, m. -(e)s, -e = snuif.
span'iole, m. -n, -n = Spanjaard, Spanjool.
span'iolett, m. -(e)s, -s u. -e = espagnollette, spanjolet (fijne wollen stof; draairoede tot deur- of venstersluiting).
span'isch = Spaansch; f. e **Reiter** = Friesche of Spaansche ruiters (een versperring); f. e **Band** = kamerschut; f. e **Stühr** = Spaansch riet, rotting; das kommt mir **sp. bor** = dat lijkt me vreemd; f. e **Fliege** = Spaansche vlieg; f. e **Stiefel** = Spaansche laarzen (een folterwerktuig).
span'isch'fliegen'pflaster, f. = Spaansche-vlieg(pleister).
spann, m. -(e)s, -e = wreef.
spann'dienst, m. = spandienst.
spann'(n)agel, m. = protsbout, protspin, spie.
span'ne, w. -, -n = spanne, span; eine kurze od. kleine **Sp. Zeit** = eene spanne tijds.
span'nen, fchw. (h.) = (den Bogen, die Saiten, die Segel, die Muskeln, die Reugier, ein Pferd vor den Wagen) spannen; (das Auge, das Ohr) inspannen; mit gespannter Aufmerksamkeit = met gespannen aandacht; auf gespanntem Fuße mit einem Leben od. mit einem über den Fuß gespannt sein = met iem. op gespannen voet staan, leven; der Schuh, ein Kleid spannt = spant, drukt; auf etw. **sp.** = begeerig naar iets zijn; zie ook: **Spolter**, gespannt, **Saitte**.
span'nend = spannend, boeiend.
span'nenlang = handgroot, heel klein.
span'ner, m. -s, - = spanner.
spann'feder, w.; **spant**, w.; **mußel**, m.; **raupe**, w.; **säge**, w. = span||veer; -kracht (veerkracht); -spier (of spanner); -rups; -zaag.
span'nung, w. -, -en = spanning; sie leben in großer **Sp.** miteinander = zij leven op erg gespannen voet.
span'nungsmesser, m. = spanningmeter.
spann'vieh, f. = trekvee.
spann'weite, w. = spanning (bij bruggen e. d.).
spant, f. -(e)s, -en = spant, scheepsribbe.
spant'buch, f.; **spant'büchse**, w. = spaar|(bank)-boekje; -pot.

Spar'einlage, w. = inleg (in de spaarbank).
Spa'ren, *schm.* (h.) = sparen; er *spart* keinen Pfennig, keine Mühe = hij spaart of ontziet/geen vlijt, geen moeite; an den Geschenken nicht *sparen* = met geschenken niet zuinig zijn, 't aan... niet uitzuinigen.
Spar'gel, m. -s, - = asperge.
Spar'gelbeet, f. = aspergebed.
Spar'gelblanzung, w. = aspergeveld.
Spar'hand, w. = zuinig mensch.
Spar'herd, m. = spaarhaard, spaarkachel.
Spar't, m. -(e)s = spurrie.
Spar'falk, m. = gipskalk, pleisterkalk.
Spar'laffe, w.; **Spar'fenbich**, f.; **Spar'lampe**, w. = spaar|bank (ook: -kas); -bankboekje; -lamp.
Spar'lich = karig, schaars(ch), spaarzaam, sober(tjes), zuinig(jes), zeldzaam.
Spar'lichtfeit, w. = schaarschheid enz.
Spar'licht, f. = zuinigheidskaars.
Spar'lofen, m.; **Spar'lofenig**, m. = spaar|kachel; -penning.
Spar'ren, m. -s, - = (dak)spar; kuur, inbeelding; er hat einen *Spar*. (zu viel od. zu wenig) = hij is niet wel bij 't hoofd, van Lotje getikt; sie hat in diesem Punkte einen *Spar*. = zij is op dit punt kurig of grillig; jeder hat einen *Spar*. = ieder heeft zijn kuren.
Spar'ren)werk, f. = spantwerk of raamwerk (van een dak).
Spar'sam = spaarzaam, zuinig; [schaars(ch), zelden].
Spar'samkeit, w. = spaarzaamheid, zuinigheid.
Spar'samkeit)gründen, Pl. = zuinigheidsredenen, zuinigheidsgronden.
Spar'schaft, w. = zuinigheid; *Spar'schaft* = sparen doet garen.
Sparta'ner, m. -s, - = Spartaan.
Sparta'nerin, w. -, -ner = Spartaansche.
Sparta'nisch = Spartaansch.
Spar'topf, m. = spaarpot.
Spar'topfig = krampachtig.
Spar'z, m. -es [u. *Spar'zes*], *Spar'ze* [u. *Spar'ze*] = scherts, grap, gekheid, aardigheid, plezier, pret; zum *Spar'ze* = voor de grap, uit gekheid; das macht mir *Spar'ze*. = [dat vind ik aardig of prettig; feinen *Spar'ze* mit einem treiben = iem. voor den gek houden, een grap met iem. hebben; *Spar'ze* befehle! = zonder gekheid! das geht über den *Spar'ze*. = dat gaat te ver; er versteht feinen *Spar'ze*. = hij houdt niet van gekheid, is dadelijk boos, kan geen scherts verdragen; darin versteht er feinen *Spar'ze*. = op dat punt verstaat hij geen gekheid; riesiger *Spar'ze*. = doller pret.
Spar'zen, *schm.* (h.) = schertsen, grappen maken, gekheid maken, boerten; damit ist nicht zu *Spar'zen*. = dat is niet om er gekheid mee te maken.
Spar'zeret, w. -, -en = grappemakery, scherts.
Spar'zhaft = grappig, aardig, kluchtig.
Spar'zhaftigkeit, w. = grappigheid enz.
Spar'zig = grappig.
Spar'zmacher, -bogel, m. = grappemaker, schalk.
Spar'zweise = voor de grap, voor de aardigheid, bijwijze van grap.
I. **Spat**, m. -(e)s, -e = spaat (een mineraal).
II. **Spat**, m. -(e)s = spat (een paardeziekte).
Spat = *Spat* = laat; die *Spat*te Nachwelt = 't verste nageslacht; die *Spat* geht eine Stunde zu *Spat*. = loopt een uur achter (of: na); je *Spat* ber Tag, je *Spat*ner die Gäste = hoe later op den avond, hoe schooner volk.
Spat'apfel, m. = late appel.

Spat'artig = spaatachtig.
Spat'birne, w. = late peer; oude jonge-juffrouw.
Spat'el, m. -s, -; *Spat*, w. -, -n = spadel, spatel, apothekerslepel, pleisterstrijker; tempermes.
Spat'en, m. -s, - = spade, schop.
Spat'er = later, nakomend.
Spat'erhin' = later.
Spat'festen = op zijn laatst, uiterlijk.
Spat'frost, m.; **Spat'herbst**, m. = late vorst; late herfst.
Spat'iges Pferd = paard, dat de spat heeft.
Spat'ien, *schm.* (h.) = ruim of gespatieerd drukken, spatieeren.
Spat'ium (spr.: *tsi.*), f. -s, .. tien = spatie, tusschenruimte.
Spat'jahr, f. = najaar.
Spat'ling, m. -(e)s, -e = nakomer(tje), laatgeboren lam of kalf; late vrucht; (ook wel een kind).
Spat'obst, f. = laat ooft, laat fruit.
Spat'reif = laatrijp, laat.
Spat'sommer, m. = nazomer, late zomer.
Spat, m. -en, -en = musch, mosch; [(übb.)
Spat, *Spat*le = een meelspijs, vgl. *Spat*].
Spat'ien, *schm.* (f.) = wandelen; f. gehen = wandelen, gaan wandelen, een wandeling doen; f. fahren = een toertje doen per rijtuig of in een bootje, uit spelevaren gaan; f. reiten = een rijtoer of een ritje doen (te paard); f. radeln = een fietstochtje doen; einen *Spat* fahren = met iem. (een kind bijv.) gaan wandelen.
Spat'fahrt, w. = rijtoer (in een rijtuig); zeil-, roeitochtje, spelevaart.
Spat'gang, m. = wandeling.
Spat'gänger, m. -s, - = wandelaar.
Spat'platz, m. = wandelplaats, wandeling.
Spat'ritt, m. = wandelrit, rijtoer (te paard).
Spat'schlich, m. = langzaam wandelingetje.
Spat'stock, m. = wandelstok.
Spat'eret, zie *Spat'eret*.
Spat'icht, m. -(e)s, -e = specht.
Special'ic, zie *Spezial'ic*.
Speziell, zie *Speziell*.
Speziel'ic, zie *Speziel'ic*.
Spezimen, zie *Spezimen*.
Spek, m. -(e)s = spek; er sitzt im *Spek*. = hij is (een man) in bonis, heeft 't ruim; er soll den *Spek* gefressen haben = hij moet de schuld dragen, heeft 't weer gedaan.
Spek'artig = spekachtig.
Spek'bauch, m. = spekbuik, smeerbuik.
Spek'bohne, w. = (een soort) snijboon.
Spek'brühe, w.; **Spek'brühe**, m.; **Spek'brühe**, w.; **Spek'saus**, w. = spek|saus; -bokking; -buil (of: gezwel); -kaan.
Spek'hals, m.; **Spek'hand**, m.; **Spek'haut**, w. = spek|hals (of: nek); -handel; -huid (of: zwoerd).
Spek'tig = spekkig, als spek, zeer vet.
Spek'fäher, m.; **Spek'fäher**, m.; **Spek'messer**, f.; **Spek'schneider**, m. = spek|tor; -(panne)koek; -mes; -snijder.
Spek'schnitte, w. = sne(d)e spek.
Spek'schwarte, m. = zwoerd, zwoerd, zwaard.
Spek'seite, w. = zij(de) spek; mit der *Spek'seite* nach der *Spek*. werfen = een spiering uitgooien om een kabeljauw te vangen.
Spe'culum, zie *Spe'culum*.
Spedie'ren, *schm.* (h.) = expedieeren, verzenden, afzenden.
Speditieur, m. -s, -c = expediteur.

Expedition, w. -, -en = expeditie, verzending.
Expeditions | **buch**, f.; **gebühren**, Pl.; **geschäfte**, f.; **handel**, m. = expeditie | boek; -kosten; -zaak; -handel.
Expeditions | **provision**, w. = commissie van expeditie.
Speech (spr.: *spietsj*), m. -eš, -e(š) = speech, rede(voering), toespraak.
Speer, m. -(e)š, -e = speer, spies, spiets, lans.
Speer | **förmig** = speervormig, lansvormig.
Speer | **reiter**, m. = speerruiter, lancier.
Speiche, w. -, -n = spaak, speek; spaakbeen; in die *En* greifen = een spaak in 't wiel steken.
Speichel, m. -š = speeksel, spog.
Speichel | **drüse**, w.; **fluß**, m. = speeksel | klier; -vloed.
Speichellester, m. = slikslooiër, lage vleier, strooplikker.
Speichellofen, Pl. = spuuglokken.
Speichen, f. (h.) = speeken, een rad voorzien van spaken.
Speicher, m. -š, - = (graan-, voorraad)zolder, voorraadschuur, magazijn; in den *En* bringen = opslaan.
Speichern, f. (h.) = zolderen, opstapelen, bergen.
Speien, ft. (h.) (i)š | *speie*; | *pie*; | *pie(e)*; | *pie!* | *gepien*) = spuwen, spugen; zie *Feuer*, *Galle*.
Spier, f. = Spiers.
Spiegatt, f. = spuiगत.
Spieß, m. -(e)š, -e = borstelgras.
Spieß, m. -(e)š, -e; **Spieß** | **ler**, m. -š, - = spijltje, houten pen, speet, spit, pin (in vleesch, worst enz.).
Speise, w. -, -n = spijs, voedsel, gerecht, maal, schotel; meelspijs; metselspecie, mortel; (klok)spijs.
Speiseraum, f. = tafelbeambten, tafeldienst.
Speiseraum | **stall**, w. = spijsinrichting; restaurant.
Speisehaus, f. = eetuis, restaurant.
Speisekammer, w. = voorraadkamer, proviziekamer.
Speisefarte, w.; **steller**, m.; **forb**, m. = spijskaart (of -lijst); -kelder; -korf.
Speisefüßel, m. = kalkbak.
Speisemeister, m. = spijsmeester.
Speisen, f. (h.) = spijzen, eten; voeden (*ook fig.*); spijzen, spijzigen, eten geven; (eine Maschine, einen Bach) voeden; einen mit leeren Hoffnungen f. = iem. met ijdele hoop paaien; zu Mittag f. = 't middagmaal gebruiken, eten, dineeren; zu Abend f. = 't avondmaal gebruiken, soupeeren; wünschste wohl zu f. = eet smakelijk!
Speisefolge, w. = opeenvolging of orde van de spijzen.
Speisepfer, f. = spijsoffer.
Speisefoerdnung, w. = orde van de gerechten.
Speisepumpe, w. = voedingspomp.
Speiseröhre, w. = spijsbuis, slokdarm.
Speisesaal, m. = eetzaal.
Speisetafel, m. = chijl, maagsap.
Speisestrand, m. = etenskast.
Speisetiisch, m. = eettafel.
Speisewein, m. = tafelwijn; avondmaalswijn.
Speisewirt, m. = gastheer; waard, restaurateur.
Speisewirtschaft, w. = gaarkeuken, restaurant.
Speisetzettel, m. = spijskaart; keukenmenu.
Speisezimmer, f. = eetkamer.

Speifung, w. -, -en = spijziging, onderhoud, voeding.
Spektakel, m. u. f. -š, - = spektakel, geraas, getier, lawaai, leven.
Spektakel | **machen**, f. (h.) = spektakel maken.
Spektakel | **stück**, f. = spektakelstuk.
Spektakel | **stück**, f. = spektakelstuk.
Spektakel | **stück**, f. = spektakelstuk.
Spektralanalyse, w. = spektraalanalyse.
Spektroskop, f. -(e)š, -e = spektroskoop.
Spektrum, f. -š, ..tra u. ..tren = spektrum.
Spekulant, m. -en, -en = spekulant.
Spekulation, w. -, -en = spekulatie; overdenking, overpeinzing; gewaagde handelonderneming.
Spekulant, m. = spekulaas.
Spekulativ = spekulatief; nadenkend; ondernemend.
Spekulieren, f. (h.) = spekulieren; nadenken, peinzen; gewaagde handelszaken doen.
Spekulum, f. -š, ..la = speculum, spiegel.
Spelt, m. -(e)š = spelt (soort tarwe).
Spelunke, w. -, -n = spelonk, hol, schuilhoek, krot; kroeg.
Spelz, zie *Spelt*.
Spelze, w. -, -n = baard (van de aar), graanhuls, kaf.
Spelzig = vol kaf.
Spel, w. = speld.
Spencer, zie *Spencer*.
Spensibel = mild, vrijgevig, royaal.
Spende, w. -, -n = uitdeeling; gave, gift, geschenk.
Spenden, f. (h.) = geven, schenken; (Gaben) uitdeelen; *Lob f.* = lof toekennen, een pluimpje geven; (einem das Abendmahl) toedienen.
Spender, m. -š, - = gever, schenker, weldoener.
Spender | **herr**, zie *Spender* | **bußt**.
Spenderen, f. (h.) = spendeeren, geven, ten beste geven.
Spenderhofen: die *Sp. anhaben* = een royale bui hebben.
Spending, w. -, -en = toediening (van de Sacramenten e. d.); schenking.
Spender | **bußt**, m. = armvoogd.
Spengler, m. -š, - = blikslager.
Spennadel, zie *Spennadel*.
Spencer, m. -š, - = spencer, lijffe.
Sperber, m. -š, - = sperwer.
Sperenz | **achen** | **ob** | **Sperenz** | **zien** | **machen** = komplementen maken; tegenstribbelen.
Spergel, m. -š = spurrie.
Sperling, m. -(e)š, -e = musch, mosch; ein *En* in der Hand ist besser als zehn (ob. als eine Taube) auf dem Dache = één vogel in de hand is beter dan tien in de lucht.
Sperlingspapagei, m. = parkiet.
Spermazeti, f. -š = spermaceti, walschot.
Sperangelweit = wagenwijd.
Sperbaum, m. = sluitboom, slagboom.
Sperre, w. -, -n = afsluiting, sluitboom, hek; blokkade; opstopping; verbod van in-of uitvoer.
Sperren, f. (h.) = (eine Straße, einen Hafen) afsluiten; (einem den Weg) versperren; (einen ins Gefängnis) opsluiten; einen aus dem Hause f. = iem. buiten de deur sluiten; (ein Rad) van spaken voorzien; (die Buchstaben, Zellen) wijd of ruim drukken, spatieëren; einen Geistlichen f. = 't inkomen van een geestelijke inhouden; f. = zich verzetten, tegenstribbelen, complimenten maken.
Sperrgeld, f. = tol, poortgeld.

Sperrgefeh, f. = (wet ter invoering van een) prohibitief recht; ook: wet, waarbij 't inkomen van geestelijken ingehouden wordt.
Sperrgut, f. = losliggend of niet ingepakt vrachtgoed.
Sperrhafen, m. = sluithaak.
Sperrholz, f. = prop (in den mond), knevel, breidelstok; spalkhout.
Sperrrieg = versperrend, belemmerend; onbeholpen.
Sperrriegel, w. = pal (in een horloge e. d.).
Sperrreihe, m. = rem-, deur-, afsluitketting.
Sperrklappe, w. = windklep.
Sperrstich, m. = stalle (plaats).
Sperrstunde, w. = sluitingsuur.
Sperrung, w. -, -en = sluiting, afsluiting, versperring, blokkeering, verbod (van in- of uitvoer).
Sperrweit = wagewijd.
Spesen, Pl. = kosten, onkosten.
Spesenfrei = vrij van kosten.
Spesenrechnung, w. = onkosterekening.
Spezerei, w. -, -en = specerij, kruidenrij.
Spezereihändler, m. = kruidenier, drogist.
Spezereifiste, w. = specerijkist, seroen.
Spezereifaden, m. = specerijwinkel, kruidenierswinkel.
Spezereiwaren, Pl. = kruidenrijen, kruidenierswaren.
Spf. = superfein.
I. Spezial, m. -(e)s, -e = speciaal, boezemvriend.
II. Spezial, f. -(e)s, -e = een groot glas wijn van 1/4 flesch, kalkoentje.
Spezialarzt, m. = specialiteit, specialist.
Spezialbericht, m. = speciaal bericht of rapport.
Spezialfach, f. = speciaal of bijzonder vak, specialiteit.
Spezialfreund, zie Spezial I.
Spezialien, Pl. = specialiteiten, bijzonderheden.
Spezialisieren, fchm. (h.) = specializeeren, in bijzonderheden uiteenzetten, afzonderlijk opgeven.
Spezialist, m. -en, -en = specialist, specialiteit.
Spezialität, w. -, -en = specialiteit, bijzonderheid, lievelingsvak.
Spezialitätentheater, f. = specialiteitetheater.
Spezialkarte, w. = speciale of afzonderlijke kaart.
Speziell = speciaal, bijzonder, afzonderlijk, in bijzonderheden.
Speziell, w. -, -en = species, soort; hoofdregel, hoofdbewerking (uit de rekenkunde); enkelvoudig geneesmiddel.
Speziellgeld, f. = specie, geld in specie.
Speziellstaler, m. = speciedaalder (muntstuk van f 2,40).
Spezifikation, w. -, -en = specificatie, opgave van de bijzonderheden.
Speziellmittel, f. -s, -fa = specifiek middel.
Speziellgewicht = specifiek, eigenaardig; **Speziellgewicht** = soortelijk gewicht.
Speziellisieren, fchm. (h.) = specificeren, afzonderlijk opgeven.
Spezimen, f. -s, -mina = specimen, model, staal, proefstuk.
Sphäre, w. -, -n = sfeer, bol, kring.
Sphärenmusik, w. = harmonie der sferen.
Sphärisch = sferisch, kogelvormig, bolvormig.

Sphäroid, f. -(e)s, -e = sferoid, afgeplatte bol.
Sphinx, w. -, -e = sfinx (een fabelachtig dier, ook naam van een avondvlinder).
Spiauter, m. -s = spiauter, spialter, zink.
Spicilegium, zie Spicilegium.
Spicinal, m. = gerookte paling.
Spicken, fchm. (h.) = lardeeren, met spek opmaken, spekken, doorspekken; einem den Beutel f. = iems. beurs spekken of vullen; einen f. = iem. de handen stoppen; (in de school) spieken, afschrijven.
Spickgans, w. = vette, gerookte ganzenborst.
Spicknadel, w. = lardeernaald.
Spiegel, m. -s, -e = spiegel (eig. en fig., ook aan een kanon, aan een schip, vlak veld in een gewelf of onder een lijst); (bij jagers) strik; ruitvormige maas (in jacht- of vischnet); staart van reeën enz.
Spiegelbeleger, m. = verfoelieër.
Spiegelbild, f. = spiegelbeeld, spiegeling.
Spiegelblank = spiegelblank, blinkend als een spiegel.
Spiegeldecke, w. = plafond met spiegel, glad plafond.
Spiegelei, w. -, -en = gespiegel.
Spiegelerei, f.; -fabrik, w.; -fechten, f. = spiegelerei; -fabriek; -gevecht.
Spiegelgevecht, w. = spiegelgevecht; dapperheid met den mond, (schijn)vertooning, veinzelij.
Spiegelgänger, m. = veinzaard.
Spiegelglas, f. = venster van spiegelglas, spiegelraam.
Spiegelteleskop, f.; -flüche, w.; -folie, w. = spiegelteleskoop; -vlak; -foelie.
Spiegelglas, m.; -glas, f. = spiegelgieter; -glas.
Spiegelglanz = spiegelglad.
Spiegelglasfabrik, w. = spiegelglasfabriek, spiegelglasblazerij.
Spiegelglanz, **Spiegelglanz** = spiegelend, glanzend; **Spiegelglanz** = netten met ruitvormige mazen.
Spiegelkasten, m.; -kommode, w.; -schere, w. = spiegelkast (of -doos); -kast (bonheur du jour); -leer.
Spiegeln, fchm. (h.) = spiegelen, weerkaatsen; schitteren; (van 't water) een zekere hoogte bereiken; Torte f. = een taart glanzend maken; sich f. = zich spiegelen; sich an einem f. = zich aan iem. spiegelen.
Spiegelmeister, m. = penant.
Spiegelrahmen, m.; -saal, m.; -scheibe, w. = spiegellijst; -zaal; -ruit.
Spiegelmeister, m.; -schrank, m.; -sextant, m.; -ständer, f.; -tür, w. = spiegellijst; -kast; -sextant; -tafelje (of console); -deur.
Spiegelung, w. -, -en = spiegeling, weerkaatsing.
Spiegellicht, **Spiegellicht**, zie Spiegellicht, Spiegellicht.
Spiegel, w. = lavendel.
Spiegelöl f. = lavendelolie.
Spiel, f. -(e)s, -e = spel; sie treibt nur ihr S. mit ihm = ze speelt of spot maar met hem; laß mich aus dem S. = laat mij erbuiten; er hat dabei die Hand im S. = hij heeft de hand in 't spel; das S. merdet sich = de kans keert; das ist ein abgefartetes S. = dat is een doorgestoken kaart; hummes S. = stil spel; gewonnen S. haben = gewonnen spel hebben; gewonnen S. geben = zijn spel

gewonnen geven (ook fig.); *ich hatte leichtes* $\text{\textcircled{S}}$. mit ihm = ik had weinig moeite met hem; auf dem $\text{\textcircled{S}}$. stehen, auf's $\text{\textcircled{S}}$. setzen = op 't spel staan, zetten; mit flingendem $\text{\textcircled{S}}$. = met slaande trom, of met volle muziek; ein $\text{\textcircled{S}}$. des Windes, des Zufalls = een spel of speelbal van den wind, van 't toeval; *zie ook: Miene.*

Spel'art, *m.* = speelwijze, spel; speling, variëteit.

Spel'ball, *m.*; **-bank**, *w.* = speelbal (*eig. en fig.*); -bank.

Spel'brett, *f.* = dambord, schaakbord.

Spel'bruder, *m.* = speler.

Spel'bude, *w.* = kraam, waar de zaken verlost worden.

Spel'den, *f.* -s, - = spelletje, partij(tje).

Spel'dofe, *w.* = speeldoes.

Spie'len, *schw.* (h.) = spelen; er spielt den Odoardo = hij speelt (voor) Odoardo; er will den Herrn f. = hij wil den mijnheer uithangen; nach dem Gehör, vom Blatte f. = op 't gehoor, van 't blad spelen; unter einer Decke sp. = 't met elkaar eens zijn, onder één deken liggen; diese Farbe spielt ins Rötliche = zweemt naar 't roode; die Wasserfinke f. lassen = de fonteynen laten springen; die Kanonen f. lassen = 't geschut laten spelen of werken; er hat es spielend gelernt = hij heeft 't spelenderwijs geleerd; sich um sein Vermögen f. = zijn vermogen verspelen; *zie ook: Blindesuh, Geige, Pafchenz, Poffen, Schabernack, Streich, Werstedten, zc.*

Spie'ler, *m.* -s, - = speler; akteur.

Spie'leret, *m.* -en = spel, aardigheid, beuzelarij, beuzeling, nietigheid, kinderachtigheid.

Spie'lerig, **Spie'lerisch** = speelsch, speelgraag.

Spie'form, *w.*, *zie Spie'art.*

Spie'freund, *m.* = liefhebber van spelen.

Spie'gebrauch, *m.* = gebruik bij 't spel.

Spie'gehilfe, *m.* = helper, croupier.

Spie'geld, *f.*; **genosse**, *m.*; **gesellschaft**, *w.* = speegeld (*of: inzet*); -makker; -gezelschap.

Spie'gesetz, *f.* = wet of regels van 't spel.

Spie'habn, *m.* = korhaan.

Spie'haus, *f.*; **hölle**, *w.* = speelhuis; -hol.

Spie'honorar, *f.* = honorarium van een tooneelspeler.

Spie'kamerad, *m.*; **karte**, *w.*; **kaffe**, *w.*; **klub**, *m.* = speelkameraad; -kaart; -kas; -klub.

Spie'mann, *m.* = speelman, muzikant.

Spie'marke, *w.*; **pacht**, *w.*; **pfennig**, *m.*; **plan**, *m.*; **plah**, *m.* = speelfiche (-penning); -pacht; -penning; -plan; -plaats.

Spie'ratte, *w.* = hartstochtelijk speler; speelsch kind.

Spie'raum, *m.* = speelruimte, vrije ruimte; speelplaats.

Spie'regel, *w.* = regel van 't spel.

Spie'sachen, *Pl.*; **schuld**, *w.*; **stunde**, *w.* = speelgoed; -schuld; -uur.

Spie'sucht, *w.*; **teller**, *m.*; **teufel**, *m.* = speelzucht; -pot; -duivel.

Spie'tisch, *m.*; **uhr**, *w.* = speelafel; -klok (klok met klokkespel, *ook: klokkespel*).

Spie'berdberber, *m.* = spelbreker, spelbederver, brekespel.

Spie'waren, *Pl.*; **warengeschäft**, *f.* = speelgoed; -goedwinkel.

Spie'werk, *f.* = speelwerk (van een uurwerk), carillon; scherts; speelgoed.

Spie'lwut, *w.*; **zeit**, *w.*; **zeug**, *f.*; **zimmer**, *f.* = speelwoede; -tijd; -goed; -kamer.

Spier, *m.* u. *f.* -(e)s, -e; **Spier'den**, *f.* -s, - = spier, sprietje, spiertje, klein beetje.

Spie're, *w.* -n = spier, rondhout, hulpra.

Spie'ringbaum, *m.* = sorbeboom, lijsterbes(seboom).

Spie'staude, *w.*, **-strauch**, *m.* = spirea.

Spie'sch, *m.* -es, -e = spies, spiets, piek; spit; onvertakt gewei van een hert; den $\text{\textcircled{S}}$. umföhren od. umdrehen = 't verwijt teruggeven, aanvaller worden (in plaats van verdadiger); er hat Spie'sche = hij heeft moppen (geld).

Spie'sbürger, *m.* = kleinstedsch en bekrompen mensch, kruidenier.

Spie'sbürgerlich = kleinstedsch, bekrompen, bekrompenheid, kleinzieligheid.

Spie'sdreher, *m.* = spidraaier.

Spie'seifen, *f.* = punt van een piek.

Spie'sen, *schw.* (h.) = spietsen.

Spie'ser, *m.* -s, - = jong hert; ploert.

Spie'sgefelle, *m.* = spitsbroeder, bentgezel, medeplichtige.

Spie'sglanz, *m.* = spiesglans, antimonium.

Spie'sig = spietsvormig.

Spie'sruten, *Pl.* = spitsroeden; $\text{\textcircled{S}}$. laufen = spitsroeden loopen.

Spie'sträger, *m.* = spiesdrager.

Spill, *f.* -(e)s, -e = spil, windas, kaapstander.

Spilla'ge (spr.: *laazje*), *w.* - = verlies, schade (van koopmanswaren op schepen).

Spill'baum, *m.* = boom van 't windas, spilboom, spaak.

Spill'e, *w.* -n = spil, spinnewiel.]

Spill'erig, **Spill'ern** = mager, stakerig, housterig; *f.* -e Weine = spillebeenen.

Spill'geld, *Pl.* = speldegeld.

Spill'ing, *m.* -(e)s, -e = gele pruim.

Spill'rig, *zie Spill'erig.*

Spill'mage, *m.* -n, -n = spillemaag, verwant van moederszijde.

Spill'sette, *w.* = (verwantschap van de) vrouws- of moederszijde.

Spinat, *m.* -(e)s = spinazie.

Spind, *f.* u. *m.* -(e)s, -e; **Spin'de**, *w.* -n = spinde, kast.

Spin'del, *w.* -n = klos, spil, spinnewiel, (spits toeloopende) stang (op een toren, waarop de knop bevestigd wordt); spil (van een wenteltrap).

Spin'delbaum, *m.* = papehout, spilboom, spaak.

Spin'delbeine, *Pl.* = spillebeenen.

Spin'deldünn, **Spin'deldürr** = zoo dun als een staak, broodmager, mager als een hout.

Spin'delförmig = spilvormig.

Spin'delmacher, *m.* = klosmaker, spilmaker.

Spin'delpresse, *w.* = pers op spillen.

Spin'delsäule, *w.* = zuil met een buik.

Spin'delschnelle, *w.* = spilhorenslak.

Spin'delsette, *w.*, *zie Spill'sette.*

Spinell, *m.* -(e)s, -e = spinel (een robijnsoort).

Spinett, *f.* -(e)s, -e = spinet (een ouderwetsch klein klavier).

Spin'n'bar = spinbaar.

Spin'ne, *w.* -n = spin.

Spin'nefeind: einem f. sein = iem. doodelijk haten.

Spin'nen, *ft.* (h.) (ich spinne; spinn; spinne; spinne! gesponnen) = spinnen; (tabak) spin-

nen, ineenrollen; Ränke f. = listige streken bedenken, intrigeeren.
Spin'nen|gewebe, -nek, -webe, f. = spinneweb.
Spinner, m. -s, -en = spinner.
Spinneret', w. -, -en = spinnerij.
Spin'nerin, w. -, -nen; **Spin'n'frau**, w. = spinster.
Spin'n'gewebe, f. = spinneweb.
Spin'n'haus, f. = spinnerij; spinhuis, rasphuis.
Spin'n'hütte, w. = spinkooi (voor de zijde-wormen).
Spin'n'maschine, m.; -rad, f.; -roden, m. = spin|machine; -newiel; -rokken.
Spin'n'schule, w.; -stube, w.; -stube, w. = spin|school; -zijde; -kamer (ook: avondgezelschap, kranseje).
Spin'n'stübenerzählung, w. = vertelling in de huiskamer, sprookje aan 't hoekje van den haard
Spin'n'web, f. -(e)s, -e = spinneweb.
Spin'ös' = netelig, lastig.
Spino'za, m. = Spinoza.
Spinozist'muß, m. = Spinozisme, leer van Spinoza, pantheïsme.
I. Spint, f. -(e)s, -e = spint (een oude korenmaat, ± 7 L.).
II. Spint, m. u. f. -(e)s, -e = vet; spint ('t zachte hout onder de bast).
Spintfitt'er, f. w. (h.) = nadenken, overdenken, peinzin, suiften, droomen, mijmeren.
Spion', m. -(e)s, -e = spion (ook aan 't venster), verspieder.
Spiona'ge (spr.: .naazje), w. -, -n = spionage.
Spionie'ren, f. w. (h.) = spioneeren.
Spionierere', w. -, -en = gespioneer.
Spira'a, w. -, .äen = spira.
Spiral' = spiraalvormig, schroefvormig.
Spira'le, w. -, -n = spiraal(lijn).
Spiral'förmig = spiraalvormig.
Spiral'linie, w. = spiraal(lijn).
Spirant', w. -en, -en = spirans, schuringsgeluid.
Spirit'len, Pl. = spirillen, schroefvormige bacteriën.
Spiritist'muß, m. = spiritisme.
Spiritist', m. -en, -en = spiritist.
Spiritist'isch = spiritistisch.
Spiritualist'muß m. = spiritualisme, leer van 't wezen van den geest.
Spiritualist', m. -en, -en = spiritualist.
Spiritualist'isch = spiritualistisch.
Spiritualität', w. - = spiritualiteit, 't geest-zijn.
Spirituell' = spiritueel, geestelijk, den geest betreffende.
Spirituo'sen, Pl. = spirituoza, spiritualiën, sterke dranken.
Spiritus, m. -, -u. .tuffe = spiritus, wijngeest, alcohol; geest.
Spiritusartig = spiritusachtig.
Spirituslampe, w. = spirituslamp.
Spiritusföcher, m. = spiritus(toe)stel.
Spital', f. -(e)s, Spitäler = hospitaal, ziekehuis.
Spital'brand, m.; -prediger, m.; -schiff, f.; -betwaller, m. = hospitaal|koorts; -geestelijke; -schip; -directeur.
Spit'el, f. (u. m.) -s, - = hospitaal, ziekehuis, oud-manne- of vrouwenhuis.
Spit'elfrau, w. = oud vrouwtje (uit een gesticht).

Spitt'ler, m. -s, - = hospitaalzieke, hospitaalbewoner.
I. Spitig = spits, puntig, scherp, snibbig; f..er Winkel = scherpe hoek; f..e Neben = scherpe woorden; f..e Antwort = scherp of snibbig antwoord.
II. Spitig, m. -(e)s, -e = spits, keeshond, herdershond; roes; er hat einen S. = hij heeft 'm om, hij heeft een stuk in, is aangeschoten.
Spitig'amboss, m. = hoornaambeeld.
Spitig'bart, m. = puntbaard, sik.
Spitig'bergen, f. = Spitsbergen.
Spitig'bogen, m. = spitsboog.
Spitig'bohrer, m. = spits-, wit-, polijstboor.
Spitig'bock, m. = spitsboef, schurk, schelm.
Spitig'buben|bände, w.; -geicht, f.; -freitig, m. = (spits)boeve|bende; -gezicht; -streek.
Spitig'bübere', w. -, -en = (spits)boeverij, schurkerij, schelmerij.
Spitig'büßig = (spits)boevig, schurkachtig, als een boef.
Spitig'en, f. -s, - = spitsje; keesje; puntje; roesje.
Spit'ze, w. -, -n = spits (van een toren o. d.), punt (van een pen, naald, mes, wijzer, neus), einde (van een tafel, draad), top (van een berg, driehoek, boom, vinger), nok (van een dak), hoofd (van een leger, onderneming, zaak, bestuur); scherp woord, zet, steek; an der Sp. stehen, sich an die Sp. stellen = aan 't hoofd staan, zich aan 't h. plaatsen; sein Name steht an der Sp. = staat bovenaan; die Spigen der Behörden, der Regierung, der Gesellschaft = de hoofden van 't bestuur enz.; einem die Sp. bieten = 't hoofd of 't spits bieden; die Sache steht auf der Sp. = staat op zijn kant, op omvallen; etw. auf die Sp. treiben = tot 't uiterste drijven.
Spit'zen, Pl. = kant; geflöppte Sp. = geklopte of gekloste kant; zie flöppeln.
Spit'zisen, f. = puntijzer, scherpe steenbeitel.
Spit'zel, m. -s, - = stille agent.
Spit'zen, f. w. (h.) = spitsen, puntig of scherp maken; een punt aan (iets) maken; (die Ohren) spitsen; das Maul, den Mund sp. = een spits mondje maken; sich sp. = scherp of in een punt uitloopen; sich auf etw. sp. = zich op iets spitsen, erg verlangend zijn naar iets.
Spit'zenarbeit, w. = kantwerk.
Spit'zenärmel, m. = mouw met kant.
Spit'zenartig = kantachtig, op kant gelijkend.
Spit'zenbesatz, m. = kanten belegsels, kanten garnering.
Spit'zen|geschäft, f.; -handel, m. = zaak, handel in kant.
Spit'zen|haube, w.; -kleid, f. = kanten muts; kanten kleed.
Spit'zenklöppel, m. = klos.
Spit'zenklöpplerin, w. = kantwerkster.
Spit'zenknipser, m. = puntafsnijder.
Spit'zen|fragen, m.; -schal, m.; -schleier, m. = kanten kraag; k. sjaal; k. sluier.
Spit'zenstich, m. = kantsteek.
Spit'zenstich, f. = kanten (zak)doek.
Spit'zenstuck, f. = kant, kantwerk.
Spit'zeise, w. = puntvijl.
Spit'zindig = spitsvondig, gezocht.
Spit'zindigkeit, w. -, -en = spitsvondigheid, gezochtheid.
Spit'zlöte, w. = spitsvormige orgelpijp.
Spit'zhacke, w. = punthouweel, pik, hak.
Spit'zhammer, m. = punthamer
Spit'zhaut, w. = punthouweel, pik, hak.

spit'zig = puntig, scherp, bijtend, spichtig.
Spit'igeteit, w. —, —en = puntigheid, scherpte.
Spit'kopf, m. = puntig hoofd, punthoofd, spitshoofd, listig mensch.
Spit'köpfig = punt- of spitshoofdig, punt- of spitsköpfig.
Spit'kugel, w. = puntkogel.
Spit'marke, w. = teekenend woord, karakteristieke naam.
Spit'maul, f. = spitse, scherpe, puntige mond.
Spit'maus, w. = spitsmuus.
Spit'meißel, m. = puntbeitel.
Spit'name, m. = bijnaam; mit Spißnamen ß genant = bijgenaamd H.
Spit'nase, w. = spitse of puntige neus, puntneus.
Spit'nassig = met een spitsen neus.
Spit'pfaß, m. = spitspaal, spiespaal.
Spit'säule, w. = pyramide, obelisk.
Spit'winflig = scherphoekig.
Spit'wort, f. = scherp of bijtend woord.
Spit'z'gum, f. —s, .. gien = spicilegium, arelezing, nalezing.
Spleen (spr.: *splien*), m. —s = spleen, landziekgheid.
Splet'ze, w. —, —n = splinter, spaan; lobelia.
Splet'zen, f. (h. u. f.) (sch. spleiße; spliß u. spleiße; splißje u. spleiße; spleiße! gesplißjen) = splijten, klieven].
Splendib' = kostbaar; vrijgevig, mild.
Splint, m. —(e)s, —e = splint ('t zac'ite hout onder de schors); ijzeren wig; puntig haakje. [*Splinter*, zie *Splinter*].
Spliß, m. .. ßes, .. ße = splinter; ook: barst (in spiegel bijv.).
Splißfen, schw. (h.) = (een touw) splitsen; aaneinander spl. = splitsen.
Splißter, m. —s, — = splinter, schilfer, snipper.
Splißterig = splinterig, vol splinters, vol klooven, springend (van handen en huid).
Splißtern, schw. (h. u. f.) = splinteren, splinters maken, in splinters gaan.
Splißternacht = spiernaakt.
Splißterrichten, schw. (h.) = vitten, mugge-ziffen, kleingeestig en partijdig oordeelen.
Splißterrichter, m. = vitter.
Splißterig, zie *Splißterig*.
Sp^o = sporeo, brutogewicht.
Spoliant', m. —en, —en = spoliant, van roof aangeklaagde.
Spoliation', w. —, —en = spoliatie, berooving.
Spolien, Pl. = spoliën, buit, buitgemaakte wapens.
Spolie'ren, schw. (h.) = spolieëren, berooven.
Sponde w. —, —n = sponde, bed].
Sponde'isch = spondeïsch.
Sponde'us, m. —, .. ßeen = spondeüs (een vers'voet: — —).
Sponsa'lien, Pl. = verlovingsfeest, huwelijks-overeenkomst.
Sponste'ren, schw. (h.) = 't hof maken.
Spontan' = spontaan, van-zelf, zonder inwerking van buiten.
Spontaneität', w. —, —en = spontaneïteit.
Spora'den, Pl. = Sporenen.
Spora'disch = sporadisch, hier en daar afzonderlijk voorkomend.
Spore, w. —, —n = spoor, kiemkorrel.
Spore'n'schlacht, w. = Sporeslag.
Spore'r, m. —s, — = sporemaker.
Spore'gel, m. —s = spurrie.
Spore'rig = schimmelig.

Spörf, m. —(e)s = spurrie.]
Sporn, m. —(e)s, Sporen = spoor (ruiter-, hanespoor); prikkel; er hat sich seine Sporen verdient = hij heeft zijn sporen verdiend.
Sporn'artig = spoorvormig, bijwijze van spoor.
Sporn'blume, w. = hanespoor, ridderspoor.
Sporn'en, schw. (h.) = de sporen geven, aansporen, aanzetten; van een spoor voorzien; gestiefelt und gespornt = gelaarsd en gespoord.
Sporn'fuß, m. = gespoorde voet.
Sporn'hälter, m.; —leder, f.; —rüdchen, f.; —riemen, m = spoor|drager; —leder; —raadje; —riem.
Sporn'kütiq = (van een paard) niet naar de sporen luisterend.
Sporn'treichs = spoor|slags; ventre-à-terre.
Sporn'träger, m. = spoor|drager.
Spott, m. —(e)s = sport.
Spott'eln, Pl. = rechtskosten, bijverdiens-temolumenten.
Spott'eltaxe, w. = tarief van onkosten.
Spott'liebhaber, m. = sportsman, liefhebber van sport.
Spott'platz, m. = sportterrein.
Sports'man (spr. .. mën), m. = sportsman.
Spott, m. —(e)s = spot, bespottig; seinen Sp. mit etw. treiben = den spot met iets drijven; es ist ein Sp. = 't is heel min; zie ook *Spade*.
Spott'benennung, w.; —bild, f. = spot|naam; —beeld (*of* -prent).
Spott'billig = spotgoedkoop.
Spott'droffel, w. = spotlijster.
Spott'elei, w. —, —en = spotternij, spot.
Spott'eln, schw. (h.) (über etw.) = spotten, den draak steken (met iets).
Spott'en, schw. (h.) (über etw.) = spotten, den spot drijven, den draak steken (met iets), (iets) belachelijk maken; [einer Sache sp. = met iets sp.]; das spottet aller Beschreibung = dat spot met alle beschrijving, laat zich niet beschrijven; Gott läßt sich nicht sp. = God laat niet met zich sp.].
Spott'er, m. —s, — = spotter, spotvogel.
Spott'erei, w. —, —en = spotternij, spot, grap.
Spott'gebot, f. = bespottelijk, belachelijk laag bod.
Spott'gedicht, f.; —geist, m.; —gelächter, f.; —geld, f. = spot|gedicht; —geest; —lach; —geld (*of* -prijs; um ein geld = voor een prikje).
Spott'ig = spottend, ironisch, spotachtig, [bespottelijk]; ein f. es lächeln = een spotlachje.
Spott'ler, m. —s, — = spotter, spotvogel.
Spott'lied f.; —lust, w. = spot|lied; —lust.
Spott'lustig = spotziek.
Spott'name, m.; —preis, m.; —rede, w. = spot|naam; —prijs; —rede.
Spott'slecht = heel slecht, afschuwelijk.
Spott'schrift, w.; —sucht, w. = spot|schrift; —zucht (*of* -lust).
Spott'süchtig = spotziek.
Spott'vogel, m. = spotvogel.
Spott'weise = spottenderwijs, bijwijze van spot.
Spott'wohlfel = spotgoedkoop.
s. p. r. (*sub petitione remissionis*) = mit der Bitte um Zurücksendung.
Spr. = sprich; spreek uit.
Sprach'ähnlichkeit, w.; —armut, w. = taal|overeenkomst; —armoede.
Sprach'bau, m. = bouw van de taal; zinsbouw, syntaxis.

Sprachbemerfung, w. = opmerking over de taal, taalkundige opmerking.
Sprache, w. -, -n = spraak (spreekvermogen en wijze van spreken), taal, tongval; er wouste mit der Spr. nicht heraus = hij dorst of wilde niet spreken; nur heraus mit der Spr. = spreek maar op! die Spr. verlagte ihm = hij kon niet spreken; gehobene Spr. = verheven taal; etw. zur Spr. bringen = iets ter sprake of te berde brengen; die Sache kam zur Spr. = kwam ter sprake, te berde, op 't tapijt.
Spracheigenheit, w. = taaleigen(aardigheid), idiotisme.
Sprachverwirrung, w. = taalverwarring, spraakverwarring.
Sprachfehler, m. = taalfout; spraakgebrek.
Sprachfertigkeit, w. = vaardigheid in 't spreken, bespraaktheid.
Sprachforscher, m.; -forschung, w.; -gebiet, f. = taal|vorschuer; -onderzoek (of -studie); -gebied.
Sprachgebrauch, m.; -gelehrsamkeit, w.; -gelehrter, m.; -gelehrt, f. = taal|gebruik (of spraakgebruik); -geleerdheid; -geleerde; -wet.
Sprachhygiene, w. = spraakhygiëne, hygiënisch spreken.
Sprachkennner, m.; -kenntnis, (ob. -kunde), w. = taal|kenner (of -kundige); -kennis (of -kunde).
Sprachkundig = taalkundig, spraakkundig.
Sprachkundiger, m. = spraakkundige, taalkundige, taalkenner.
Sprachlehre, w. = spraakleer, spraakkunst.
Sprachlehrer, m. = spraakkundige, taalkundige, spraakkunstenaar, grammaticus; taal-leeraar, taalonderwijzer.
Sprachleidende(r) = spraakgebrekkige.
Sprachlich = de taal betreffende, taalkundig, taal...
Sprachlos = sprakeloos, stom, verstomd.
Sprachlosigkeit, w. = sprakeloosheid, stomheid; verstomdheid.
Sprachmeister, m. = taalmeester.
Sprachmengerel, w. = taalvermenging, 't veelvuldig gebruik van vreemde woorden, koeterwaalsch.
Sprachneuerer, m. = taalvernieuwer, neoloog.
Sprachneuerung, w. = nieuwe taalvorm, neologisme.
Sprachregel, m.; -reinheit, w.; -reiniger, m. = taal|regel; -zuiverheid; -zuiveraar (purist).
Sprachrichtig = taalkundig juist.
Sprachrichtigkeit, w. = juistheid, korrektheid.
Sprachrohr, f. = spreekbuis.
Sprachschak, m.; -schneider, m.; -störung, w.; -studium, f. = taal|schak; -fout; -gebrek (spraakgebrek); -studie.
Sprachübung, w.; -unterricht, m.; -verbesserer, m.; -verbesser, m. = taal|oefening; -onderwijs; -verbeteraar (of -hervormer; ook spraakverbeteraar); -bederver.
Sprachverein, m. = filologevereniging.
Sprachvergleichend = taalvergelijkend.
Sprachvergleichung, w. = vergelijkende taalstudie.
Sprachwerkzeug, f. = spraakorgaan, spraakwerktuig.
Sprachwidrig = taalkundig onjuist, in strijd met de beschaafde taal.
Sprachwissenschaft, w. = taalwetenschap.
Sprechapparat, m. = spreektoestel.

Sprechart, w. = spreekmanier, manier van spreken, taal.
Sprecher, f. (s.), (du |prichtst, er |pricht; |sprach; |sprache; |pricht! |gesprochen) = spreker; |französisch, |Unfinn, die |Wahrheit |spr. = Fransch, onzin, de waarheid spreken; einen |spr. = iemand spreken; er ist nicht zu |spr. = hij is niet te spreken; mit einem |bon (ob. über) etw. |spr. = met iem. over iets spreken; da |wir gerade |bon |Büchern |spr. = van boeken gesproken; das |pricht für, gegen ihn = dat spreekt of pleit voor, tegen hem; er ist nicht gut auf mich zu |spr. = hij is niet goed over mij te spreken; ein |Urteil, den |Segen über etw., ein |Gebet |spr. = een vonnis, den zegen over iets, een gebed uitspreken; ein |zum |Spr. ähnliches |Bild = een sprekend gelijkend portret; er ist ihm |zum |Spr. ähnlich = hij lijkt sprekend op hem.
Sprechend = sprekend; |spr. ähnlich = sprekend gelijkend; ein |sprechender |Beweis = een sprekend bewijs.
Sprecher, m. -s, - = spreker, woordvoerder, redenaar; (in England) speaker (prezident van 't Lagerhuis).
Sprechstunde, w.; -stunde, w.; -zimmer, f. = spreek|uur (-les); -oefening; -kamer.
Spreewald, m. = de Spree.
Spreewald, m. = Spreevald.
Spreewaldler, m. -s, - = Spreevaldwoner.
Spreue, w. -, -n = (Nordb.) spreeuw].
Sprei, w. -, -en = sprei.
Sprei|fel, m. -s, - = splinter].
Sprei|te, w. -, -n = uitgespreide massa (bijv. koren om te dorschen); zwade; sprei.
Sprei|ten, |schw. (h.) = uitspreiden.
Sprei|ze, w. -, -n = schoor, stut.
Sprei|zen, |schw. (h.) = schoren, steunen; (die |Beine, die |finger) |wijd |uiteenspreiden; |gespritzt |gehn = |wijdbeens |loopen; |sich |spr. = |zich |uiteenspreiden; |voornaam |doen; een |hooge |borst |opzetten, |pronken; |gespritzt = |aanstellerig, |pronkerig.
Sprengarbeit, w. = ontploffingswerk, mijnwerk.
Sprengbrücke, w. = boogbrug (zonder pijlers).
Sprengbüchse, w. = springbus, petarde.
Sprengel, m. -s, - = sprenkelkwast, wijkwast, kwispel; parochie, kerspel.
Sprengen, |schw. (h.) = laten springen; (water) sprenkelen; (de straat) besproeien; (de wasch) besprenkelen; (een rots, een brug, een bank) doen of laten springen; (een deur) openbreken; (boeien) verbreken; (een vergadering) uiteenjagen; f., (f.) = draven, rennen, galopperen.
Sprenggeschloß, f. = ontploffend projektiel.
Sprengkarre, w. = sproeikar, sproeiwagen.
Sprengkugel, w. = springkogel.
Sprengladung, w. = springlading.
Sprengling, m. -(e)s, -e = vlagz|lm.
Sprengmeister, m. = springbusmaker.
Sprengöl, f. = nitroglycerine.
Sprengpulver, f. = mijnkruid.
Sprengsel, m. u. f. -s, - = (vogel)strik; sprinkhaan, dartel kind.
Sprengstoff, m. = ontploffingsstof.
Sprengstück, f. = granaatsplinter.
Sprengung, w. -, -en = 't doen springen, verbreking, vernieling.
Sprengwagen, m. = sproeiwagen.
Sprengwedel, m. = wijkwast, kwispel.

Sprengel, m. -s, - = strik (om vogels e. d. te vangen); vlek, spat, spikkel, sproet.
Sprengelig = spikkelig, sproeterig, gespikkeld.
Sprengeln, *schw.* (h.) = spikkelen, bespatten; rotgesprengelt = roodgespikkeld.
Sprenglich, *zie sprengelig*.
Spreu, w. - = kaf, stof, afval.
Spreuartig = als kaf.
Spreublume, w. = kafbloem; papierbloem.
Spreuig = vol kaf.
Spreuigen, m. = motregen.
Spreuwort, f. = spreekwoord.
Spreuwörterlexikon, f. = spreekwoordeboek.
Spreuwörtlich = spreekwoordelijk.
Spreuigel, m. -s, - = latje, gebogen lat, hoepel, boog (over een wagen waarop 't waggende gespannen wordt).
Spreiße, w. -, -n = stut, schoor, steunbalk.
Spreißen, *ft.* (f.) (ich spreie; sproß; sproße; spreie! gesprossen) = spruiten, ontspruiten, kiemen, ontkiemen; [doen ontspruiten, voortbrengen].
Spret, f. -(e)s, -e = spriet, gaffelstang.
Springanker, m. = klein werpanker.
Springauf, m. = duikelaartje.
Springauf, m. u. f.; **Springaufblume**, w. = lelietje-van-dalen.
Springball, m. = elastieken bal.
Springbrett, f. = springplank.
Springbrunnen, m. = fontein.
Springen, *ft.* (h. u. f.) (ich springe; sprang; spränge; spränge! gesprungen) = springen, (op)springen, (stuk)springen; (etnen Taler, viel Geld) f. lassen = uitgeven, verteren, stukslaan, verdoen; (er hat ein paar Flaschen) f. lassen = ten beste gegeven; das springt in die Augen = dat springt in 't oog; der springende Punkt = de hoofdzaak, 't punt in kwestie; (ein Glas, eine Saite, das Eis) springt = springt, barst; damit wirst du nicht weit f. = daarmee zal je niet ver komen; da müßte man aus der Haut f. = 't is om uit je vel te springen; er hat f. müßen = hij is weggestuurd (uit zijn betrekking); *zie ook flinge*.
Springer, m. -s, - = springer; (in 't schaakspel) paard.
Springflut, w.; **insfeld**, m.; **fäfer**, m. = springvloed; -in-'t veld; -tor (kniptor).
Springkraft, w. = veerkracht.
Springkraut, f. = springzaad.
Springkunst, w.; **springer**, f.; **quelle**, w. = springkunst; -paard; -bron.
Springsehne, w.; **seil**, f.; **swelle**, w.; **zeit**, w. = springkoord; -touw; -golf (of -tij); -tij.
Springwurm, m. = made (een ingewandsworm).
Sprit, m. -(e)s, -e = spiritus, alcohol.
Spritscher, m. = spiritusstel.
Spritsbad, f. = stortbad, douche.
Spritsbüchse, w. = spuitje.
Spritz, m. -, -n = spuit, brandspuit, sproeier; (stud.) uitstapje; bei der S. (fein) = flink, bijdehand, bij de pinken, degelijk (zijn).
Spritzen, *schw.* (h.) = spuiten, sproeien, gieten; spatzen; (stud.) een uitstapje doen.
Spritzenhaut, f.; **seute**, *fl.*; **macher**, m.; **mann**, m. = spuit/huis; -gasten; -maker; -gast.
Spritzmeister, m. = brandspuitmeester.
Spritzrohr, f.; **röhre**, w. = buis, pijp, slang van een spuit.
Spritzstod, m. = zuiger van een spuit.
Spritzer, m. -s, - = spuitgast; spat.

Spritzfahrt, w. = uitstapje, rijpartijtje.
Spritzflut, m. = spat.
Spritzgebändes, f. = sprits.
Spritzkanne, w. = gieter.
Spritzkuchen, m. = sprits.
Spritzleder, f. = spatle(d)er, spatbord.
Spritzregen, m. = stofregen, motregen.
Spritzröhre, w. = spuit.
Spritztour, w. = uitstapje, snoespreisje.
Spröckeln, **spröckeln**, *schw.* (h.) = sputteren, spattern.
spröde = bros, brokkelig, hard; preutsch, aanstellerig; sprödes Eisen = bros ijzer; f. tun = zich preutsch aanstellen.
Sprödetun, f. = preutschheid, aanstellerigheid.
Sprödigkeit, m. - = brosheid; preutschheid, aanstellerij.
Sproß, m. Sproßes, Sproße = spruit, loot, uitspruit, scheut; spruit, loot, afstammeling.
I. Sproße, m. -n, -n, *zie sproß*.
II. Sproße, w. -, -n = sport; (zomer)sproet.
sprossen, *schw.* (f.) = (uit)spruiten, ontspruiten, opkomen, opschieten.
Sprossenfohl, m. = spruitjes.
Sprossentau, f. = knooppladder.
Sprosser, m. -s, - = groote nachtegaal, bastaardnachtegaal.
Sprößling, m. -(e)s, -e = spruit, afstammeling; (zelden van een plant) loot, scheut.
Sproste, w. -, -n = sproet.
Spruch, m. -(e)s, Sprüche = spreuk, oordeel, vonnis; eine Sache kommt zum S. = over de zaak wordt (door den rechter) uitspraak gedaan of de zaak komt in behandeling (in den raad bijv.); *zie Salomo*.
Spruchbuch, f.; **dichter**, m. = spreukeboek; -dichter.
Spruchschelchen, f. -s, - = spreukje, versje.
spruchsfähig, **fertig** = in staat van wijzen; f. werden = (ook:) in behandeling komen.
Spruchform, w. = persoonsvorm (v. h. *werkw.*).
Spruchlein, f. -s, - = spreukje, versje, uit 't hoofd geleerd lesje.
Spruchregister, f. = verzameling of lijst van spreuken.
spruchreich = vol spreuken.
spruchreif, *zie spruchfertig*.
Spruchreim, m. = rijmspreuk.
Spruchwort, *zie Sprichwort*.
Sprunbel, m. -s, - = opbruising, opborreling; geslonker, geschitter; (spring)bron, bronwater; onstuimige stroom, stortvloed (van woorden).
Sprunbelskopf, m. = driftkop.
sprundeln, *schw.* (h.) = (op)borrelen, (op)bruisen, dwarrelen, flonkeren; sputteren; (van wijn) parelen, fonkelen, schuimen; von Witz f. = tintelen van geest; sp. der Quell = klaterende bron.
sprühen, *schw.* (h.) = spatten, springen, vonkelen, tintelen; Verberben sprühend = verderf spreidend; glühendes Eisen sprüht (funten) = doet vonken spatten; sein Blut sprüht Flammen = schiet vlammen; seine Rede sprühte von Witz = tintelde van geest.
Sprühfeuer, f. = vonkespattend vuur vonkeregen.
Sprühregen, m. = motregen.
Sprühteufel, m. = (vuurwerk) vuurregen.
Sprung, m. -(e)s, Sprünge = sprong; barst, scheur, kloof; er steht auf dem S. = hij staat

op 't punt; er kann keine große Sprünge machen = hij kan geen groote, geen kromme sprongen maken; er kommt wieder auf seine alten Sprünge = hij gaat weer zijn ouden gang; man kommt hinter (od. auf) jem's. Sprünge = achter iems. streken; einem auf die Sprünge helfen = iem. op weg helpen, iem. tot iets in staat stellen; es ist nur ein Sprünge bis dahin = 't is maar een stap; das Glas hat einen Sprünge = is gebarsten.

Sprungbein, f. = kootbeen, sprongbeen.

Sprungfeder, w.; **federmatrasse**, w. = springveer; -matras (of springveeren matras).

Sprungfertig = tot den sprong gereed, gereed om te springen, sprongvaardig.

Sprunggewicht, f. = spronggewicht.

Sprungriemen, m.; **fett**, f. = springriem; -touw.

Sprungweise = bij sprongen, met horten en stooten.

Spuße, w. - = spuug, spog, speeksel.

Spußen, fchw. (h.) = spugen, spuwen.

Spußnapf, m. = spuwbak; kwispeldoor.

Spuß, m. -(e)s, -e = spook, spooksel; geraas, lawaai, getier.

Spußen, fchw. (h.) = spoken, rondwaren (eig. en fig.).

Spußer, w. -, -en = spokerij, gespook.

Spußgeist, m.; **gespüchte**, w. = spookgeest; -geschiedenis.

Spußapparat, m. = toestel van spoelen om op te winden.

Spußapparat, m. = spoeltoestel, spoelinrichting.

Spuße, w. -, -en = (wevers)spoel, klos; schacht (van een veer).

Spußen, fchw. (h.) = op een klos winden, spoelen.

Spußen, fchw. (h.) = spoelen, wasschen, schoonmaken.

Spußer, m. -s, - = garenwinder, spoeler.

Spußfaß, f. = spoelvat, vateteil.

Spußfrau, w. = waschvrouw, werkster, schoonmaakster.

Spußlicht, f. -(e)s = spoelwater, afspoelsel; spoeling.

Spußlappen, m. = vaatdoek, vadoek.

Spußmädchen, f. = garenwindster.

Spußmagd, w. = werkmeid, werkster, meid voor 't vaatwerk.

Spußnapf, m. = spoelkom.

Spußrad, f. = garenwinder, haspel.

Spußvorrichtung, w. = spoelapparaat, spoelinrichting.

Spußwasser, f. = spoelwater, vatewater.

Spußwurm, m. = spoelworm, ingewandsworm.

Spuß, m. -(e)s, Spüße = spongat, bomgat; spon, bom, plug; sponningplank; kleffe of weeke plek (in 't brood).

Spußbohrer, m. = sponboor.

Spußden, Spüßen, fchw. (h.) = (met een spon) sluiten; (met een sponning) in elkaar sluiten.

Spußhobel, m. = ploegschaaf.

Spußdig, Spüßdig = klef, week, pappig.

Spußloch, f. = spongat, bomgat.

Spußtiefe, w. = diepte van 't vat onder 't spongat.

Spußzapfen, m. = spon, tap, plug.

Spußzieher, m. = spontrekker, plugtrekker.

Spur, w. -, -en = spoor (nl. nagelaten teken van vroegere aanwezigheid); eimem auf die Sprünge helfen = iem. op 't spoor helpen; eimem auf der Sprünge sein, auf die Sprünge kommen =

iem. op 't spoor zijn, komen; die Sprünge verlieren = 't spoor bijster worden; von der Sprünge abbringen = 't spoor bijster maken, van 't spoor brengen; keine Sprünge = geen spoor, niet 't minste schijntje.

Spußen, fchw. (h.) = speuren, gewaar worden, merken, bespeuren; nach etw. f. = naar iets speuren, zoeken, snuffelen.

Spußer, m. -s, - = speurder, snuffelaar.

Spußhund, m. = speurhond; snuffelaar, bespieder, spion.

Spußlos = spoorloos.

Spußnase, w. = speurneus, hondeneus, fijne neus.

Spußsinn, m. = speurzinn, scherpzinnigheid.

Spußweite, w. = spoorwijdte, spoorbreedte.

Spußen sich, fchw. (h.) = zich spoeden, zich haasten.

Spußen, fchw. (h.) = spuwen.

Squarre (spr.: *schoer*) = square, vierhoekig plein.

Squatter (spr.: *schoette*) = squatter, kolonist.

Sr. = senior.

Sr. M. = *seiner Majestät*.

S. T. = salvo titulo, zonder vermelding van of behoudens rang of titel (op adressen).

St. = *Sanft*: Sint, St.; *Stück*: stuk.

st! = *st!* still pst!

Sta. = *Santa*, bijv. *Sta. Fé* = *Santa-Fé*.

Staats: langer *St.* = lange slungel.

Staar, zie *Star*.

Staat, m. -(e)s, -en = *staat*: staatsie, pronk, opschik, pracht, vertoon; *großen St. machen* = een grooten staat voeren, veel staatsie maken; *sie hatte ihren besten St. an* = zij had haar mooiste kleeren aan; *mit etw. St. machen* = met iets pronken of staatsie maken.

Staatenbeschreibung, w. = staatkundige aardrijkskunde.

Staatenbund, m. = statebond.

Staatslich = van den staat, staatkundig, politiek, openbaar, staats...

Staatsabgaben, Pl. = rijksbelastingen.

Staatsamt, f.; **angehörige(r)** = staatsambt (of -betrekking); -burger.

Staatsangehörigkeit, w. = nationaliteit.

Staatsangelegenheit, w.; **anleihe**, w. = staatszaak; -leening.

Staatsanwalt, m. = (bij 't gerechtshof) advocaat-generaal; (bij de arrondissementsrechtbank) officier van justitie.

Staatsanwaltschaft, w. = openb. ministerie.

Staatsaufweisung, w. = schatkistpromesse.

Staatsanzeiger, m. = staatscourant.

Staatsausgaben, Pl.; **-bank**, w.; **-bankrott**, f. = staatsuitgaven; -bank; -bankroet.

Staatsbeamter, m.; **-behörde**, w.; **-bürger**, m. = staatsbeambte (of -ambtenaar); -bestuur; -burger.

Staatsbürgerlich = staatsburgerlijk.

Staatsbürgertum, f. = staatsburgerschap.

Staatsdame, w.; **-degen**, m. = staatsie|dame (of staatsdame, hofdame); -degen.

Staatsdiener, m.; **-dienst**, m.; **-domäne**, w. = staatsdienaar; -dienst; -domein.

Staats'einkommen, f. (od. **-einkünfte**, Pl.); **-einrichtung**, w.; **-eisenbahn**, m. = staats|inkomsten; -inrichting; -spoorweg.

Staatsfeind, m. = vijand van den staat.

Staatsfinanzen, Pl. = openbare middelen, financiën van den staat.

Staatsgebäude, f. = rijksgebouw, staatsgebouw.

staatsgefahrlich = gevaarlijk voor den staat, staatsgevaarlijk.
Staatsgefängene(r); **gefängnis**, f.; **gezwalt**, w. = staatsgevangene; -gevangenis; -gezag.
Staatsgläubiger, m. = schuldeischer van den staat.
Staatsgrundgesetz, f.; **grundstat**, m.; **gut**, f. = staatsgrondwet (of -regeling); -begin-sel (of -princiep); -domein.
Staatshaushalt, m. = huishouding van den staat.
Staatshaushalts-Stat, m. = staatsbegroo-ting, rijksbegrooting.
Staatskalender, m. = staatsalmanak.
Staatskaffe, w. = schatkist, staatskas.
Staatskirche, w. = staatskerk.
Staatskleid, f. = staatsiekleed, gala.
Staatsflug = staatkundig, politiek.
Staatsflugheit, w. = staatkunde, politiek.
Staatskontrolle, w.; **förper**, m.; **foften**, Pl. = staatscontrôle; -lichaam; -kosten.
Staatskredit, m. = openbaar krediet, krediet van den staat.
Staatskrippe, w. = staatsruif; an der St. futtern = uit de st. eten.
Staatskunde; **funst**, w. = staatkunde, poli-tiek.
Staatskutsche, w. = galarijtuig, staatsiekoets.
Staatslasten, Pl.; **lehre**, w.; **mann**, m. = staatslasten; -leer; -man.
Staatsmannisch = staatsmans..., van den staatsman.
Staatsmaxime, m. = staatsbeginsel, staats-princiep.
Staatsminister, m. = minister (van den staat).
Staatsministerium, f. = ministerraad.
Staatsoberhaupt, f. = (opper)hoofd van den staat.
Staatsökonomie, w. = staathuishoudkunde.
Staatspächter, m. = pachter van den een of anderen tak van de staatsinkomsten.
Staatspapiere, Pl. = staatspapieren.
Staatsparrer, m. = beëdigd geestelijke.
Staatspferd, f. = paradepaard.
Staatspraxis, w. = praktische politiek.
Staatsprokurator, m. = procureur-generaal.
Staatsrat, m. = staatsraad, lid van den staatsraad, (ook alleen een titel).
Staatsrecht, f. = staatsrecht.
Staatsrechtlich = staatsrechtelijk.
Staatsrechtlehre, w. = leer van 't staatsrecht.
Staatsreligion, w. = staatsgodsdienst.
Staatsruher, f. = roer van (den) staat.
Staatssache, w. = staatszaak.
Staatsschak, m. = schatkist.
Staatsschuld, w. = staatsschuld.
Staatsschuldschein, m. = schatkistbiljet.
Staatssekretär, m.; **stegel**, f.; **steuer**, w. = staatssecretaris; -zegel; -(of rijks)belasting.
Staatsstreik, m.; **umwälzung**, m. = staatsgreep; -omwenteling.
Staatsuniform, w. = groot tenue.
Staatsverbesserung, w.; **verfassung**, w.; **vermögen**, f. = staats(hervorming); -rege-ling (of grondwet); -vermogen.
Staatsvertrag, m. = politiek of maatschap-pelijk verdrag.
Staatsverwaltung, w. = staatsbestuur.
Staatsvoranschlag, m. = staatsbegrooting.
Staatswagen, m. = staatsiekoets.
Staatsweisheit, w. = staatkunde, politieke wijsheid.

Staatswirtschaft, w. = staathuishouding, staathuishoudkunde.
Staatswirtschaftlich = staathuishoudkundig.
Staatswissenschaften, Pl. = staatsweten-schappen.
Staatswissenschaftlich = staatswetenschap-pelijk.
Staatszimmer, f. = mooie kamer, salon.
Staatszweck, m. = staatkundig doel; doel van den staat.
Stab, m. -(e)s, **Stäbe** = staf, stok; staaf (ijzer, goud); lijst, spijl; duig; meter; den **St.** über einen brechen = den staf over iem. breken; setzen **St.** weiter setzen müssen = zijn weg vervolgen, verder moeten.
Stabchen, f. -s, -n = stafje, stokje, staafje.
Stabeisen, f. = staafijzer.
Stäbel, m. -s, -n = stok, paal (voor wijn-stok, erwten e. d.)
stäben, fhw. (h.) = stokken zetten bij.
Stabgold, f. = staafgoud.
Stabhalter, m. = stafdrager.
Stabhammer, m. = staafhamer, ijzersmelterij.
Stabheuschrecke, w. = wandelend takje.
stabil = stabiel, standvastig.
Stabilitätsmaß, m. = stabilisme, behoudende richting.
Stabilität, w. = stabiliteit, standvastig-heid, vastheid.
Stabreim, m. = stafrijm, alliteratie.
Stabsapotheker, m. = garnizoensapotheker.
Stabsarzt, m. = officier van gezondheid 1e klasse.
Stabschoboff, m. = kapelmeester (in 't leger).
Stabsilber, f. = staafzilver.
Stabsoffizier, m. = hoofdofficier.
Stabsquartier, f. = hoofdkwartier, kwartier van den staf.
Stabstrompeter, m. = trompetter-majoor, kapelmeester (bij de kavallerie en veldar-tillerie).
Stabträger, m. = stafdrager.
Stabübungen, Pl. = staafoefeningen.
stacca-to = staccato.
Stachel, m. -s, -n = stekel (van planten, van 't stekelvarken), angel (van bijen), prik-kel (om aan te drijven), tong (van een gesp); wider den **St.** leden = de verzenen tegen de prikkels slaan.
Stachelbeere, m. = kruisbes, doornbes.
Stachelspanner, m. = harlekijn (*een vlinder*).
Stachelstrauch, m. = prikkeldraad.
Stachelstrauch, m. = afsluiting van prik-keldraad.
Stachelstich, m. = stekelvisch, stekelbaars.
Stachelstirnig = stekelvormig, prikkelvormig.
Stachelstirn, m. = gaspeldoorn.
Stachelhäuter, Pl. = stekelhuidigen.
stachellicht, **stachelig** = stekelig, vol ste-kels, vol prikkels, stekend, prikkend.
stacheln, fhw. (h.) = steken, prikken, prik-kelen, aanprikkelen, aanhitsen, aandrijven.
Stachelrede, w. = stekelige woorden; ste-kelig of scherp gezegde; scherpe rede.
Stachelröhre, m. = stekelrog.
Stachelstachel, f. = stekelvarken.
Stafel zie **Stafel**.
Stadel, m. -s, -n = (rübb.) schuur.
Staden, m. -s, -n = oeverrand, wal, kade.
Stadium, f. -s, .. dien = stadium, ren-baan, loopbaan; ontwikkelingsperiode.
Stadt, w. -, **Städte** = stad.

- Stad'amt**, f. = stedelijk amt; stadhuis.
Stad'amtman, m. = burgemeester.
Stad'arzt, m. = gemeentearts.
Stad'bahn, w. = spoor(weg) door de stad, stadsspoor, tram.
Stad'baumeister, m. = gemeentearchitect.
Stad'bekannt = algemeen bekend, alombekend.
Stad'bewohner, m. = stadbewoner, stedeling.
Stad'bier, f. = bier in de eigen stad gebrouwen.
Stad'bürger, m. = (stedelijk) burger.
Stad'teordnung, w. = gemeentewet.
Stad'ter, m. -s, -n = stedeling, burger, stadbewoner.
Stad'tetag, m. = vergadering van de afgevaardigden uit de steden.
Stad'tewerfen, f. = gemeentewezen.
Stad'tinke, m. = stadsmensch, stedeling.
Stad'tingebiet, f.; -gefangnis, f.; -gegend, w. = stads|gebied; -gevangenis; -wijk.
Stad'tgemeinde, w. = stedelijke gemeente.
Stad'tgericht, f. = rechtbank van eerste instantie, kantongerecht.
Stad'tgespräch, f. = algemeen gerucht, praatje.
Stad'tgraben, m. = stadsgracht.
Stad'tgut, f. = stedelijke bezitting.
Stad'thauptaffe, w. = stadskas.
Stad'thauptmann, m. = kapitein van de stadswacht, plaatselijk kommandant.
Stad'thaus, f. = stadhuis.
Stad'tisch = steedsch, stedelijk, gemeentelijk; die städtischen Behörden = 't gemeentebestuur; das städtische Leben = 't stadsleven; ft. ge-fleibet = steedsch gekleed.
Stad'tkämmerer, m. = gemeenteontvanger.
Stad'tkaffe, w. = stadskas.
Stad'tkassische, w. = stadsbabbelaarster.
Stad'tknecht, m. = stedelijk politieagent.
Stad'tkommandant, m. = plaatskommandant.
Stad'tkunden, Pl. = stadsklanten.
Stad'tkundig = die de stad kent, bekend in de stad; alom in de stad bekend, publiek.
Stad'tkundigerweise = zooals algemeen in de stad bekend is, zooals iedereen in de stad weet.
Stad'tleben, f.; -leute, Pl.; -mauer, w. = stads|leven; -mensen (of stedelingen); -muur.
Stad'tmiliz, w. = schutterij.
Stad'tneuigkeit, w. = stadsnieuws.
Stad'tobrigkeit, w. = stedelijke overheid.
Stad'tpfeifer, m. = stadsmuzikant.
Stad'tphyikus, m. = eerste gemeentegeneskundige.
Stad'tplan, m. = platte grond (van de stad).
Stad'tpolizei, w. = stedelijke politie.
Stad'tpost, w. = stadspost.
Stad'trat, m. = gemeenteraad; ook: college van Burgemeester en Wethouders; ook: wethouder.
Stad'treinigung, w.; -reisender, m. = stads|reiniging; -reiziger.
Stad'trichter, m. = rechter in eerste instantie, kantonrechter.
Stad'tschreiber, m. = ambtenaar ter secretarie.
Stad'tschuld, w.; -schule, w.; -schulrat, m. = stads- of gemeente|schuld; -school; -school-opziener.
Stad'tsegel, f. = stadszegel.
Stad'tsoldat, m. = schutter.
Stad'tteil, m.; -tor, f. = stads|wijk; -poort.
Stad'tverordneter, m. = gemeenteaafgevaardigde, gemeenteraadslid.
- Stad'tverordnetenversammlung**, w. = vergadering van den gemeenteraad.
Stad'tviertel, f.; -vogel, w.; -waage, w. = stads|wijk; -gevangenis; -waag.
Stad'twagen, m. = vigelant, huurrijtuig.
Stad'twappen, f. = stadswapen.
Stad'twesen, f. = gemeentewezen.
Stad'tete, w. -, -n = estafette, (rijdende) renbode.
Stad'tage (spr.: ..faazje), w. -, -n = stof-fage, stoffeering; figuren (op schilderij).
Stad'tfel, m. -, -n = sport, trede, trap (eig. en fig.), bordes, graad, échelon.
Stad'tfeil, w. -, -en = (schilders)ezel.
Stad'tfeilformig = bij trappen, bij sporten, trapsgewijze.
Stad'tfelmethode, w. = staffelmethode.
Stad'tfieren, fchw. (h.) = stoffeeren, versieren, opwerken.
Stad'tfieren, m. -s, -n = stoffeerder, garneerder, decorateur.
Stad'tfierung, w. -, -en = stoffeering, versiering.
Stad't, f. -s, -e u. -s = stag.
Stad'tagnation, w. = stagnatie, stilstand.
Stad'tagnieren, fchw. (h.) = stilstaan.
Stad'tahl, m. -(e)s, -e u. Stähle = staal (eig. en fig.); bout (in strijkijzer); [norrb.: staal, monster].
Stad'tarbeit, w. = staalwerk.
Stad'tartig = staalachtig.
Stad'tbad, f. = staalbad.
Stad'tblau = staalblauw.
Stad'tbrunnen, m. = staal(water)bron.
Stad'thlen, fchw. (h.) = stalen, harden.
Stad'thler = stalen, van staal.
Stad'thlerz, f.; -fabrik, w. = staal|erts; -fabriek.
Stad'tloch, f. = kastje of loket in een kluis, safe-loket.
Stad'tfeder, w. = stalen veer, stalen pen.
Stad'thammer, m. = staalhamer; stalen hamer; staalfabriek, staalhut.
Stad'thart = staalhard.
Stad'thütte, w. = staalhut, staalfabriek.
Stad'tkammer, w. = kluis, safe.
Stad'tknopf, m.; -platte, w.; -ros, f. = stalen knoop; st. plaat; st. ros.
Stad'tschrank, m. = brandkast.
Stad'tstecher, m. = staalgraveur.
Stad'tstich, m. = staalgravure.
Stad'twaren, Pl. = stalen waren, stalen voorwerpen.
Stad'twasser, f. = staalwater.
Stad'twerk, f. = staalhut, staalfabriek.
Stad't, zie Stär.
Stad'te, w. -, -n; **Stad'ten**, m. -s, -n = staak, stang, staaf, paal.
Stad'telig = houterig.
Stad'ter, f. -(e)s, -e = staketsel, staket, hek.
Stad'te, w. -, -n = paal; staak; ook = Staak.
Stad'tato, zie Staccato.
Stad'tagmit, m. -(e)s u. -en, -e(n) = stalagmiet, druipsteen (staande op den bodem).
Stad'taltit, m. -(e)s u. -en, -e(n) = stalaktiet, druipsteen (hangende aan 't gewelf).
Stad'tal, m. -(e)s, Ställe = stal, hok, kot; den St. zumachen, wenn das Pferd gestohlen ist = den put dempen, als 't kalf verdronken is.
Stad'tanzung, m.; -baum, m.; -besen, m. = stal|kleeding; -boom (of latierboom); -bezem.
Stad'tecke, w. = schabrak, staldek.
Stad'ten, fchw. (h.) = stallen; huizen; mit

einem ft. = met iem. stallen, 't met iem. kunnen vinden.

Stallfütterung, w.; **gabel**, w.; **gehilfe**, m.; **geld**, f. = stal|voeder(ing); -vork; -jongen (*of* -knecht); -geld.

Stalljaffe, w.; **junge**, m.; **knecht**, m.; **kraut**, f. = stal|buis; -jongen; -knecht; -kruid.

Stalllaterne, w.; **meister**, m.; **miete**, w. = stal|lantaren; -meester; -huur.

Stallmeistern, fchm. (h.) = den ruiter spelen.

Stallung, w. -, -en = stalling; stalgeld.

Stallwache, w. = stalwacht.

Stambul, f. = Stamboel, Konstantinopel.

Stamm, m. -(e)s, Stämme = stam, tronk (van een boom); schacht (van een zuil); (volks)stam, geslacht, familie; stam (van een woord); vaste deel (van een regiment, in tegenstelling met de reserve); stok (in 't kaartspel); gemeenschappelijke speelkas; eimen *St. fegetn* = een potje *of* partij kegelen.

Stammaktie, w. = oorspronkelijk aandeel.

Stammbaum, m. = stamboom.

Stammbuch, f. = stamboek; album, vriendrol.

Stammbuchblatt, f. = albumblad.

Stammbuchstabe, m. = stamletter.

Stammbuchverð, m. = albumvers, vers in een vriendrol.

Stammeln, fchm. (h.) = stamelen, stameren, stotteren, hakkelen.

Stammeltern, Pl. = stamouders.

Stammen, fchm. (f.) = stammen, afkomen, afkomstig zijn.

Stammende, f. = stomp, onderste einde van een stam.

Stammendung, w. = uitgang *of* slotletter van den stam.

Stammerbe, m. = erfgenaam van een geslacht.

Stammern, fchm. (h.), *zie* *Stammeln*.

Stammfolge, w. = afkomst, geslachtslijn, geslachtsopvolging.

Stammform, w. = stamvorm (van een woord).

Stammgast, m. = vast bezoeker, habitué, stamgast.

Stammgut, f. = stamgoed.

Stammhaft = tot den stam behoorend; ook = *ftammig*.

Stammhalter, m.; **haus**, f.; **holz**, f. = stam|houder; -huis; -hout.

Stammig = hoog, hoogstammig; krachtig, flinkgebouwd, stevig, pootig.

Stammkapital, f. = grondkapitaal, oorspronkelijk kapitaal.

Stammkarte, w. = stokkaart.

Stammkneipe, w. = vaste herberg, stamkroeg.

Stammland, f. = land van afstamming.

Stammlex, m. -s, - = stamelaar, stotteraar.

Stammlinie, w. = stamlijn, geslachtslijn; hoofdlijn.

Stammutter, w. = stammoeder.

Stammpriorität (Saktie), w. = prioriteitsaandeel.

Stammregister, f. = stamregister, stamlijst.

Stammreis, f. = stamscheut, wortelscheut.

Stammrolle, w. = naamlijst, inschrijvingslijst, naamrol, stamrol.

Stammstube, w. = stamlettergreep.

Stammstüb, m. = familieslot, familieverblijf, stamslot, stamverblijf; voorvaderlijk verblijf; eerste woonplaats.

Stammsprache, w. = stamtaal.

Stamm'tafel, w. = stamtafel, stamlijst, geslachtslijst.

Stamm'tisch, m. = tafel van de stamgasten.

Stamm'tater, m. = stamvader.

Stamm'vermögen, f. = grondkapitaal, oorspronkelijk vermogen.

Stamm'verwant = stamverwant.

Stamm'verwandtschaft, w.; **volk**, f.; **wort**, f. = stam|verwantschap; -volk; -woord.

Stamm'vert, m. = grondwaarde, innerlijke waarde.

Stampf'bau, m. = pisé-bouw (in stamtaarde).

Stampf'fe, w. -, -n = stamper, klopper, juffer.

Stampf'fen, fchm. (h.) = stampen, fijnstampen, stooten; stampvoeten.

Stampf'er, m. -s, - = stamper (persoon en werktuig), klopper, stooter, juffer.

Stampf'erde, w. = stamtaarde, pisé.

Stampf'haus, f. = suikerstamperij.

Stampf'mühle, w.; **werk**, f. = stamp|molen; -werk (*of* -machine).

Stand, m. -(e)s, Stände = stand (van de zon, 't water, den barometer, de prijzen e. d.); staat, stand, toestand (van zaken, kwesties, gezondheid, vermogen e. d.); stand, klasse (in de maatschappij); standplaats, plaats (van 't wild, ruituigen, kramen, bij 't schieten); ber *St. der Ehe* = de gehuwde *of* de echtelijke staat; **außer stande sein** = buiten staat zijn; er *ist gut im St.* = goed gezond; etw. (gut) *im St. erhalten* = goed onderhouden; **imstande sein** = in staat zijn; **in stand setzen** = in staat stellen; er *wird einen schweren (harten) St. haben* = een harden dobbel, 't hard te verantwoorden, heel wat moeite hebben; **es wird einen schweren (harten) St. haben** = 't zal heel wat moeite kosten, heel wat voeten in de aarde hebben; **einen schweren St. mit einem haben** = heel wat moeite met iem. hebben; ein *Mann von Stande* = een voor-naam man; **zu stande bringen, kommen** = tot stand brengen, komen; **Stände** = stenden, staten, vertegenwoordigend lichaam *en* *Stand soms*: een lid van zulk een lichaam; *zie ook* *ledig*.

Stand'ard (spr.: *stended*), m. -(s) = standard, standaard, maat, richtsnoer.

Stand'ardwerk, f. = standaardwerk.

Stand'arte, w. -, -n = standaard, rijksbanier, ruitervaan; staart, pluim (van wolf en vos).

Stand'artenträger, m. = standaarddrager.

Stand'baum, m. = stalboom, latierboom.

Stand'bild, f. = standbeeld.

Stand'chen, f. -s, - = serenade.

Stand'ce, w. -, -n = vat, kuip].

Stand'ce, Pl., *zie* *Stand*.

Stand'ehaus, f. = stategebouw.

Stand'er, m. -s, - = stander (voor paraplu's e. d.); paal, steunpaal; stelvat.

Stand'esaal, m. = statezaal, statekamer.

Stand'esadel, m. = hooge adel.

Stand'esamt, f. = (bureau van den) burgerlijken stand.

Stand'esausweis, m. = jaarstaat.

Stand'esbeaunter, m. = ambtenaar van den burgerlijken stand.

Stand'esche, w. = huwelijk in zijn (haar) stand.

Stand'esgemäß = volgens *of* overeenkomstig zijn stand, in den stand.

Stand'esgenoffe, m. = standgenoot.

Standesgleichheit, w. = gelijkheid van stand.
Standesherr, m. = groot of voornaam heer; lid van de staten.
Standesherrlich = als een groot heer, van een groot heer.
Standesherrschaft, w. = heerlijkheid, baronie.
Standesmässig, zie *standesgemäß*.
Standesperson, w. = iem. van voornamen stand.
Standesregister, f. = register van den burgerlijken stand.
Standesrückichten, Pl. = wat men aan zijn eigen of aan een anders stand verplicht is; eischen van den stand; aus *St.* = met 't oog op mijn, zijn enz. stand.
Standeswidrig = in strijd met den stand.
Standetag, m.; *-versammlung*, w. = statevergadering.
Standgeld, f. = sta-, staan-, stand-, marktgeld.
Standhaft = standvastig, volhardend; f. *behaupen* = strak en stijf volhouden, voet bij stuk houden.
Standhaftigkeit, w. = standvastigheid, sikkheid, volharding.
Standhalten, ft. (h.) = standhouden.
ständig = blijvend, vast (*ständige Garnison, ständige Einkommen*); bestendig, voortdurend.
ständig = stende . . ., naar standen.
Standrämer, m. = straat-, marktkramer.
Standort, m. = standplaats.
Standpauze, w. = strafpreek, en zie *Standrede*.
Standpferd, f. = postpaard, wisselpaard.
Standpunkt, m. = plaats, standpunt, gezichtspunt; *das ist ein übermünder *St.** = dat heeft zijn tijd gehad, daar zijn we boven verheven; *einem den *St.* klar machen* = iem. zeggen waar 't op staat, iem. op zijn plaats zetten.
Standquartier, f. = garnizoen; (in 't veld) kantonnement.
Standrecht, f. = krijgswet, korte militaire rechtspraak, standrecht.
Standrechtlich = standrechtelijk.
Standrede, w. = strafrede, strafpreek.
Standredner, m. = strafredenaar.
Standvogel, m. = standvogel.
Stange, w. -, -n = stang, staaf, staak, roede (voor gordijnen); steng (van den mast); disselpoot; stok, rek; tak (van een gewei); pijp (lak); staart (van vos en wolf); (stud.) hoog bierglas; *einem die *St.* halten* = iem. bijstaan, iem. partij (op)nemen, 't voor iem. opnemen, ook: iem. aandurven, zich met iem. kunnen meten; *bei der *St.* bleiben* = bij 't onderwerp blijven, niet afdwalen; *ook: volhouden, niet wijken; sich an der *St.* halten* = niet afwijken, er bij blijven, voet bij stuk houden; *eine lange *St.** = magere staak.
Stängelchen, f. = stangetje, stokje enz., zie *Stange*.
Stangenbefen, m. = bezem met langen steel.
Stangenbohne, w. = (stok-, klim)boon.
Stangenisen, f. = staafijzer.
Stangenförmig = staafvormig.
Stangengebiss, f. = stanggebit.
Stangengerüst, f. = raamwerk of netwerk van staken.
Stangengetter, f. = ijzeren hek.
Stangengold, f. = staafgoud.
Stangenholz, f. = jong hout, onderhout, hakhout.
Stangenfugel, w. = stang-, staaf- of boutkogel.

Stangenkopper, f. = staafkoper.
Stangenleiter, w. = kraanladder.
Stangenpferd, f. = disselpaard.
Stangpomade, w. = pomade in lange stukken, batons.
Stangschwefel, m. = pijpzwavel.
Stangseife, w. = zeep in staven of pijpen.
Stangsigellack, m. = pijplak.
Stangsilber, f. = staafzilver.
Stangspargel, m. = staafasperges, slierasperges.
Stangstahl, m. = staafstaal, staal in staven.
Stangstiel, f. = samenstel van staven of stangen, hekwerk.
Stanislaus, m. = Stanislaus.
Stank, m. -(e)s = stank; *St. für Dank* = stank voor dank.
Stänker, m. -s, -en = stinker, stinkdier; twistzoeker, twiststoker; snuffelaar.
Stänkerer, w. -, -en = stank; twist, ruzie, gehaspel, twiststokerij.
stänkerig = stinkend.
stänken, fchw. (h.) = stinken; twist of ruzie maken; (naar iets) snuffelen.
Stanniol, f. -(e)s = stanniool, bladtin.
Stanniolpapier, f. = stannioolpapier, zilverpapier.
Stanze, w. -, -n = stanza, strofe van acht regels; stempel, doorslag.
stanzeln, fchw. (h.) = stempelen, uitslaan.
Stapel, m. -s, -en = scheepstimmerwerf, stapel; entrepôt; [stapel, hoop]; bom *St.* (laufen) lassen = van stapel laten (loopen) (eigen fig.).
Stapelgüter, Pl.; *-handel*, m. = stapelgoederen; *-handel*.
Stapellauf, m. = 't van stapel loopen.
stapeln, fchw. (h.) = stapelen, opstapelen.
Stapelort (of *-platz*), m.; *-recht*, f. = stapelplaats; *-recht*.
Stapfe, w. -, -n; **Stapf(e)**, m. ..fen(s), ..fen = indruk (van den voet), voetspoor, voetstap.
stapfen, fchw. (h. u. f.) = stappen].
I. **Star**, m. -(e)s, -e = staar (een oogziekte), katarakt; *einem den *St.* stehen* = iem. de staar lichten; *fig.* iem. de oogen openen.
II. **Star**, m. -en u. -(e)s, -e(n) = spreekw.
Star, m. -(e)s, -e = ram.
starblind = staarblind.
stark (*stärker*) = sterk (*Mirme, Weine, Nerben, Gedächtnis, Geruch, Geist, Eifer, Heer, Wind, Rauch, Licht, Ausdruck, Mauer, Festung, Luch, Getränk*); krachtig (*Sitteme, Glaube*); zwaar (*Zigarre, Schlaf*); hevig (*Regen, Frost, Schnee, Gepolter*); talrijk, groot (*Gesellschaft, Gefolge, Anhang*); groot, goed (*Stunde, Meile*); dik, zwaarlijvig; sterk, doorkneet, bekwaam; *das ist zu *f.** = dat is te sterk, te erg; te gek; er ist *f.* in den Bierzigen = diep in de veertig; *Einigkeit macht *f.** = eendracht maakt macht.
starkbeliebt = lijvig, dik, zwaarlijvig.
Starke, w. -, -n = hokkeling, vaars.
stärke, m. -, -n = sterkte, kracht, macht; dikte, dikheid; sterke zijde, fort; stijfseel; zie ook *sterke*.
stärkeblau, f.; *-fabrik*, w. = stijfseelblauw; *-fabrik*.
stärkegrad, m. = sterktegraad.
stärkemummi, f. = dextrine.
stärkleister, m.; *-mehl*, f. = stijfseelpap; *-meel*.
stärken, fchw. (h.) = versterken, sterk of

- krachtig maken; (den Mut) verlevendigen; einen in etw. f. = iem. in iets versterken of stijven; (linnen) stijven.
- stärkend** = versterkend.
- stärkerin**, w. -, -nen = stijfster.
- stärkfliegend** = sterk- of snelstroomend.
- stärkgläubig** = sterk in 't geloof.
- stärknöchig** = sterkgebeend, pootig.
- stärkleibig** = zwaarlijvig.
- stärkleibigkeit**, w. - = zwaarlijvigheid.
- stärkung**, w. -, -en = sterking, versterking, 't stijven.
- stärkungsmittel**, f. = versterkend middel.
- stärmaß**, m. = spreekw, spreekuwtje.
- stärroß**, m. -en, -en = starost (Poolsch; zooveel als: oudste, landvoogd, gouverneur).
- stärroßel**, m. -, -en = starostij.
- starr** = star, stijf; (van 't oog, den blik) starrend; onbeweeglijk, strak; verstijfd (vor Kälte, Schrecken); stijfhoofdig, koppig; f. und steif = stijf en strak.
- starrre**, zie Starrheit.
- starren**, fchw. (h.) = verstijven, stollen; staren, turen, staroogen; von Schmus, von Gold starren = stijf staan van slik, van goud; ganz Europa starrt in Waffen = is tot de tanden gewapend.
- starrheit**, w. - = stijfheid, onbeweeglijkheid, strakheid; stijfhoofdigheid.
- starrkopf**, m. = stijfhoofd, stijfkop.
- starrköpfig** = stijfhoofdig, (-)koppig.
- starrköpfigkeit**, w. - = stijfhoofdigheid enz.
- starrkrampf**, m. = stijfkramp, doodkramp, tetanus (krampachtige verstijving van 't geheele lichaam).
- starrsinn**, m. = stijfhoofdigheid, koppigheid.
- starrsinnig** = stijfhoofdig, koppig, eigenzinnig.
- starrsücht**, w. = katalapsie, zinvang, verstijving.
- start**, m. -(e)s, -s u. -e = start, beginpunt (van wedrennen e. d.).
- starten**, fchw. (h.) = starten.
- stazie**, **stazie**, w. - = stazis, staze, stilstand van vochten.
- [stat = langzaam, bedaard].
- stat**, zie stet.
- statarisch** = statarisch, langzaam voortgaand; statarische Lesüre = verklarend lezen.
- stetig** zc., zie stetig zc.
- statisch**, w. - = statica, evenwichtsleer.
- station**, w. -, -en = station (van spoorweg, postwagen e. d.); standplaats; staatsie, bidkapel, heilige kapel; S. machen = rust o/halt houden; freie S. = kost en inwoning.
- stationär** = stationair, blijvend, vast.
- stationieren**, fchw. (h.) = stationeeren.
- stationsgebäude**, f. = stationsgebouw.
- stationshiff**, f. = wachschip.
- stationsvorsteher**, **vorstand**, **verwalter**, m. = stationschef.
- statisch** = statius, pronkend, pronkerig, met staatsie, deftig, elegant.
- statisch** = statisch, evenwichts...
- statisch** = (van paarden) onwillig staan blijvend, koppig.
- statist**, m. -en, -en = figurant.
- statistik**, w. -, -en = statistiek.
- statistiker**, m. -s, - = statisticus.
- statistin**, w. -, -nen = figurante.
- statistisch** = statistisch, statistiek.
- stativ**, f. -(e)s, -e = statief, voetstuk, voet.
- statt**, w. - = plaats, plek; an meiner S. = in mijn plaats; ein gutes Wort findet eine gute S. = een goed woord vindt een goede plaats; an Kindes S. annehmen = als kind aannemen; an Zahlungs S. = bijwijze van betaling.
- statt**, Präp. mit Gen. = in plaats (van); f. daß = in plaats dat.
- statte**, w. -, -n = (vaste, blijvende) plaats.
- statte**: von f. gehen = vorderen, opschieten; es geht ruhig von f. = 't gaat kalm zijn gang; zu f. kommen = te stade of te pas komen; ook sonstatten, zustatten.
- stattfinden**, ft. (h.) = plaats hebben, pl. vinden, gebeuren; (verhoord worden, toegestaan worden, te pas komen, op zijn plaats zijn).
- stattgeben**, ft. (h.): einer Bitte f. = een verzoek plaats geven, verhooren, inwilligen.
- statthaben**, unr. (h.) = plaats hebben, gebeuren.
- statthaft** = geoorloofd, toelaatbaar, mogelijk; geldig.
- statthalter**, m. -s, - = stadhouder, gouverneur.
- statthalterei**, w. -, -en = stadhouderschap, gouvernement.
- statthalterin**, w. -, -nen = stadhoudster, landvoogdes.
- statthaltertschaft**, w. = stadhouderschap, landvoogdij(schap).
- statlich** = statig,forsch (Erziehung, Figur); deftig (Wohnhaus, Musikern, Herr); flink (Saltung, Sammlung); degelijk, overvloedig (Mahlzeit); aanzienlijk (Geschenk, Summe).
- statlichkeit**, w. - = statigheid enz.
- statue** (ook: **Statue**), w. -, -n = standbeeld, statue.
- statuette**, w. -, -n = statuette, beeldje.
- statuieren**, fchw. (h.) = statuëren, vaststellen; toestaan; zie Statim pel.
- statur**, w. -, -en = statuur, lichaamsgestalte.
- status**, m. - = status, toestand.
- status quo**, m. - = status quo, de vorige toestand (tot nu toe).
- statut**, f. -(e)s, -en = statuut, regeling, reglement, bepaling.
- statutarisch** = statuarisch, volgens (of in) de statuten.
- statutenmäßig** = volgens de statuten.
- staub**, m. -(e)s = ('t) stof; sich aus dem Staube machen = zich uit de voeten maken; die Sache hat viel S. aufgewirbelt = heeft veel drukte of veel gedoe veroorzaakt; etw. in den S. ziehen = iets in 't stof sleuren.
- staubartig** = stofvormig, stofachtig; poeder-vormig.
- staubbad**, m. = stortbeek, stuifbeek.
- staubbedekt** = met stof bedekt.
- staubbesen**, m. = stoffer, plumeau.
- staubbeutel**, m. = stuifmeelzakje, helmknopje.
- staubblüte**, w. = meeldraadbloem.
- staubbürste**, w. = borstel, schuier.
- staubchen**, f. -s, - = stofje.
- staubdeckel**, m. = deksel tegen 't stof.
- staubdecken**, f. = réservoir (bij Talsperren).
- stauben**, fchw. (h.) = stuiven.
- stauben**, fchw. (h.) = stuiven, stoffen.
- stauber**, m. -s, - = stoffer.
- stauberde**, w. = losse grond.
- staubfaden**, m. = meeldraad.
- staubgeboren** = in 't stof geboren.
- staubgefäß**, f. = helmknopje.
- staubhünd**, f. = stofkiel, stofboeze.
- staubhülle**, w. = stofkleed, stofmantel; stof-wolk.

stau'big = stoffig, vol stof.
 Staub'kamm, m.; -fittel, m. = stofkamm; -kiel (of -bloesje).
 Staub'ling, m. -(e)s, -e = wolfsveest, paddestoel.
 Staub'mantel, m. = stofmantel.
 Staub'mehl, f. = stuifmeel.
 Staub'regen, m. = stofregen.
 Staub'säckchen, f. = sponszakje (van de graveurs).
 Staub'zand, m. = stuifzand.
 Staub'weg, m. = stijl, stuif(meel)weg.
 Staub'wibel, m. = dwarreling van stof, opwarrelend stof.
 Staub'wolfe, w. = stofwolk.
 Stau'che, w. -, -n; St., m. -ns, -n = mof, wijde overmouw; hoofdhoek; stapel (vlas, turf).
 stau'chen, f. (h.) = stooten, stuwen; opstapelen; eimen vor die Tür ft. = iem. de deur uitduwen of uitzetten.
 Stau'de, w. -, -n = struik, heester; über Stof und S. = over heg en steg.
 stau'den sich, f. (h.) = als heester of struik opschieten; (vom Salat) kroppen maken.
 stau'denartig = struikachtig, heesterachtig.
 stau'denformig = heestervormig.
 Stau'dengewächs, f. = heestergewas.
 Stau'denjalat, m. = kropsalade, kropsla.
 stau'dig = heesterachtig.
 stau'en, f. (h.) = (water) opstuwen; (waren in 't schip) stouwen, stuwen, pakken; oopenpakken; sich f. = opgestuwd worden, rijzen, samenpakken.
 Stau'er, m. -s, - = stouwer, stuwer.
 [Stauf, m. -(e)s, -e = beker, bokaal, glas, pot].
 Stau'fen, m. = Stauen (een berg, ook naam van een geslacht).
 I. stau'nen, f. (h.) über [ob. mit Dat.] = zich verbazen, zich verwonderen, verbaasd zijn of verbaasd staan over; [staren].
 II. Stau'nen, f. -s = verbazing, verwondering.
 stau'nendwert, -würdig = verbazend, verbazingwekkend.
 Stau'p'fesen, m. = geeselroede.
 Stau'pe, w. -, -n = geesel(roede); droes, snot (een veeziekte).
 stau'ben, f. (h.) = geeselen, tuchtigen.
 Stau'ung, w. -, -en = stouwing, stuwing.
 Stau'wasser, f. = stouwwater, opgestuwd water.
 Stf. = Stüf.
 Stearin, f. -(e)s = stearine, gezuiverde talk.
 Stearin'ferze, w., -licht, f. = stearinekaars.
 Sted'äpfel, m. = doornappel, steekappel.
 Sted'bahn, w. = renperk, renbaan, strijdperk, tournooiveld.
 Sted'baum, m. = hulst, steekpalm.
 Sted'beden, f. = steekbekken, steekpan, ondersteek.
 Sted'beitel, -beutel, m. = steekbeitel.
 Sted'eiche, w. = hulst.
 Sted'eisen, f. = steekijzer, beitel.
 I. sted'chen, f. (h.) (du sticht, er sticht; stach; stäche; stich! gestochen) = steken, prikken; (einem) (zuw. einem) in den Arm f.; (eine Nadel, die Sonne) sticht = steekt; (ein Schwein) steken, slachten; (mein Glück) sticht ihm in die Augen, in die Nase = steekt hem de oogen uit; in (die) See f. = in zee steken; (die Neugier, der Mutwillen, der Rißel) sticht ihn = prikkelt hem; was hat dich gestochen! = wat mankeert je toch! (einem den Degen in den Leib) steken, stooten; (einen Varen) dooden,

vellen; eine Karte sticht die andere od. man sticht eine Karte mit einer andern = slaat, neemt; (in Kupfer, in Stahl) graveeren, snijden; Silben f. = vitten, letterziften, muggziften; ins Rote f. = naar rood zweemen; [er sticht gewaltig auf einen Professor = hij zou dolgraag professor worden]; zie ook: Safer, hauen, Star I.
 II. Sted'chen, f. -s = (in der Seite) steek in de zijde; gravure; S. nach dem Ringe = ringsteken.
 Sted'cher, m. -s, - = graveur; (ring-, lansse-)steker; slagveer (aan een geweer); (verre-)kijker.
 Sted'chertlohn, m. = grveerloon.
 Sted'chertloß, f. = steekslot (aan een geweer).
 Sted'chliege, w.; -habel, w.; -hünster, m.; -heber, m. = steekvlieg; -vork (of driendand, greep); -brom (ook gaspeldoor); -hevel.
 Sted'chiffen, f. = graveerkussentje.
 Sted'chmüde, w. = steekmug.
 Sted'chpalm, w. = steekpalm, hulst.
 Sted'chplatz, m., zie Sted'chbahn.
 Sted'chring, m. = steekring.
 Sted'chattel, m. = steekspelzadel.
 Sted'chamboß, m. = handaambeeld.
 Sted'cheden, zie Sted'cheden.
 Sted'chert, f. = dooppak; doopkussen.
 Sted'chbrief, m. = steekbrief, verzoek of bevel tot aanhouding (met opgave van signalement enz. van den vervolgdde).
 sted'chrieflich verfolgen = een verzoek of bevel tot aanhouding uitvaardigen tegen.
 I. Sted'chen, m. -s, - = (jüdd.) stok, staak.
 II. sted'fen, f. (h.), [das intrans. zuw. in Imp. staf, stäfel] = steken (d. i. brengen, plaatsen, zetten, doen; den Degen in die Scheide, einen Pfahl in die Erde, etw. in die Tasche, einen ins Gefängnis f.); einen in den hundert Rod od. unter die Soldaten f. = iem. soldaat laten worden; steken (Geld in etw. f., einen Waten an den Spieß, einen Strauß an den Hüfen, eine Feder auf den Hut, etw. hinter den Spiegel, ein Haus in Brand f.); einer Sache ein Ziel od. Grenzen f. = paal en perk stellen aan iets; einem etw. f. = iem. iets overbrengen of verklikken; dem hab' ich's ordentlich gestekt = ik heb hem behoorlijk de waarheid gezegd; (Kartoffeln, Erbsen) potten; zitten, steken (der Degen stekt in der Scheide, der Pfahl in der Erde, der Schießel im Schloß od. in der Tasche, der Wagen im Kot, einer in Schulden, daß Rißel stekt voller Nadeln); der Schießel stekt = zit of steekt in 't slot; f. bleiben = blijven steken (in een rede bijv.); er stekt immer bei Müllers = hij zit altijd bij de M.; dahinter stekt etw. = daar steekt wat achter; da stekt's = daar zit 'm de knoop; daß wird er nicht hinter den Spiegel f. = daar zal hij niet trotsch op zijn; sich hinter einen f. = zich achter iem. verschuilen; einen ins Loch f. = iem. in de doos stoppen; zie ook Dede.
 Sted'chertferd, f. = stokpaard; jeder hat sein S. = ieder heeft zijn stokpaardje.
 Sted'chertling, m. -(e)s, -e = stekelbaars.
 Sted'chiffen, f. = doopkussen.
 Sted'ching, m. -(e)s, -e = stek, stekje.
 Sted'chnadel, w. = spel.
 Sted'chnadelbüchse, w. = speldekoker.
 Sted'chnadelfiffen, f. = speldekussen.
 Sted'chreis, f. = stek, stekje.
 Sted'chrübe, w. = knotraap.
 Sted'chchase (spr.: stiepeltsjes), w. - = steeplechase, wedren met hindernissen.

Steffen, m. = Steven.
Steg, m. -(e)s, -e = smal pad, voetpad; vonder, plank; dwarshout (aan een spanzaag); kam (van een viool); springriem, sounspied; formaatwit, formaathout (van den boekdrukker); er weij alle Wege und Stege = hij kent alle gangetjes, alle knepen.
Stegbrücke, w. = vonder, plank (als brug).
Stegfach, f., -fassen, m. = formaathoutkast.
Stegreif, m. = (oorspr. stijgbeugel); aus dem S. = onmiddellijk, onvoorbereid; aus dem S. sprechen = voor de vuist spreken, improviseren.
Stegreißdichter, m. = improvisator.
Stehlauf, m.; -aufstehen, f.; -aufmännchen, f. = duikelaar(tje), blijhartige.
Stehbierhalle, w. = biertent, bierhal, bar (waar geen gelegenheid is om lang te zitten).
steh(e)n, unr. (h.) (ich stehe; stand; Hände u. Füße); steh(e)l gestanden = staan; auf Posten f. = op wacht staan; es steht bei dir = 't staat aan jou, 't hangt van jou af; einem Bildhauer, Maler f. = pozeeren voor; es steht mir bis oben heran = ik ben 't ben, 't hangt me de keel uit; wo sind mir f. geblieben? = waar zijn we gebleven (in 't gesprek, bij 't lezen e. d.); das steht dahin = dat laten we in 't midden, dat is de vraag; dem Feinde f. = standhouden tegen den vijand; mir f. für unser Land = wij komen op of nemen 't op voor ons land; ich stehe dafür = ik sta er voor in; Gebatter f. = peetoom zijn, (een kind) ten doop houden; (stud.) in de lommerd staan; auf mit einem f. = goed of bevriend met iem. zijn; er steht in seinem dreißigsten Jahre = hij is in...; er steht seinem Mann = hij staat zijn man; es steht ichlimm mit (um) etw. = 't staat slecht of ziet er slecht uit met iets; einem Modell f. = iem. als model dienen; einem nach dem Leben f. = iem. naar 't leven staan; danach steht mein Sinn = daar streef of verlang ik naar; mir f. Seite 12 = we zijn op blz. 12; die Uhr steht = staat stil; es steht ichlimm um (mit) etw. = 't staat slecht of ziet er slecht uit met iets; Wache f. = op wacht staan; wie steht's? = hoe staat (gaat) 't? zu einem f. = iems. partij opnemen, zich aan iems. zijde scharen, 't met iem. houden; es steht zu hoffen, nicht zu ändern = 't is te hopen, niet te veranderen; das kommt mir teuer zu f. = dat komt me duur te staan; sich f.; mir f. und ganz gut = we zijn heel goed met elkaar; er steht sich gut = hij heeft 't goed, 't gaat 'm goed in zijn zaak; er stand sich gut dabei = hij bevond zich of voer daar wel bij; er steht sich auf 2000 Taler = hij heeft een inkomen van 2000 daalder; zie ook: Begriff, Verg, Dienst, Gebot, Dicks, Pantoffel, Rede, Ruf, Verdacht, Verfügung, Waffe.
stehend = staand; blijvend, vast; stehendes (stehenden) Fußes = staandevoets, op staanden voet; stehender Fragen, Mitarbeiter = staande kraag, vaste medewerker; stehende Bühne, Redenart = vast tooneel, staande uitdrukking; stehendes Wasser = stilstaand water.
stehfragen, m. = staande kraag.
stehbar = steelbaar, te stelen.
stehleiter, m. = dubbele ladder, trapleer.
stehlen, ft. (h.) (du stiehst, er stiehl; stahl; stähle [ob. stähle]; stiehl! gestohlen) = stelen; der kann mir gestohlen werden = hem mogen ze voor mijn part stelen, ik moet niets van

hem hebben; Sie können mir damit gestohlen werden = daar moet ik niets van hebben; sich aus dem Hause f. = 't huis uitsluipen, steelsgewijs uit 't huis gaan; sich in jemand's Vertrauen f. = zich steelsgewijs van iems. vertrouwen meester maken.
stehler, m. -s, - = steler, dief; zie ook: Fehler.
stehmännchen, f. = duikelaartje.
stehplatz, m. = staanplaats.
stehpult, f. = hooge lessenaar.
stehseidel, f. = klein glas bier, wippertje.
stehspiegel, m. = groote staande spiegel, psyché.
stehtruftube, zie Stehbierhalle.
stiel(e)risch = Stiermarksch.
stiermarkt die = Stiermarken.
stiermärker, m. -s, - = Stiermarker.
stief = stijf (Arm, Bein, Rücken, Wäsche, Pferd, bei Kälte); stram; sterk (Grog, Kaffee); stijf; gedwongen, gemaakt, houterig, linksch; einen steifen Hals (haben) = een stijven nek; die Ohren stief halten = den moed niet verliezen, volhouden; f. und fest behaupten, glauben = stijf en strak of stokstijf beweren, gelooven.
stiefbeinig = stijfbeenig; er benahm sich sehr f. = hij deed erg houterig.
stiefte, w. -, -n = stijfheid; stijfsel, pap; stut; stijf stuk (in een schoen)].
stiefen, ichw. (h.) = stijf maken, (linnen) stijven; (hoeden) opmaken, glanzen, lijmen; [(boomen, muren) stutten, schoren]; (einen in etw.) stijven; sich auf etw. f. = op iets steunen, zich op iets beroepen, aan iets vasthouden, bij iets blijven.
stieffer, m. -s, - = stijver, papper, glanzer, apprêteur.
stieffheit, stieffigkeit, w. -, -en = stijfheid, strakheid, gemaaktheid, onbeholpenheid.
stieffleinen, f. = grof of hard linnen.
stieffleinen = van stijf of hard linnen; (fig.) stijf houterig; ft.. er Gefelle = houten Klaas.
stiefung, w. - = 't stijven, stijving, 't steunen, stutten.
stieig, m., zie Steg.
stieigbügel, m. = stijgbeugel; aus den Steigbügelu kommen = de stijgbeugels verliezen.
stieigbügelriemen, m. = stijgbeugelriem.
stieige, w. -, -n = pad; trap, ladder; stijging, helling; [twintigtal, snees].
stiegen, ft. (h.) (ich stiege; stieg; stiege! gestiegen) = stijgen, rijzen, hooger komen; klimmen; zu Pferde ob. aufs Pferd f. = te paard stijgen; ins Grab f. = in 't graf neerdalen; (in den (aus dem) Wagen, in das (aus dem) Schiff) stappen; der Senf steigt mir in die Nase = de mosterd komt me in den neus; (heim, zu einem, ins Examen) gaan; (Wasser, Aktien, Preise) rijzen, stijgen; zie ook: Dach, Kopf.
stieigend = stijgend, klimmend, rijzend, wassend.
stieger, m. -s, - = klimmer, stijger; mijnbaas, mijnopzichter.
stiegerer, m. -s, - = opbieder.
stieigern, ichw. (h.) = doen stijgen, opvoeren, (prijzen ook:) opdrijven; (das Honorar) verhoogen; (die Miete, einen Mieter) opslaan; [koopen, mijnen]; ein Adjektiv f. = een adj. trappen van vergelijking doen aannemen; sich ft. = grooter worden, rijzen, stijgen.
stieigrohr, f. = stijgbuis (bij pompen).
stieigerung, w. -, -en = stijging, rijzing.

verhooging, opslag; vorming van de trappen van vergelijking, gradatie.
Steigerungsgrad, m., **stufe**, w. = trap van vergelijking.
Steigrohr, zie *Steigerrohr*.
Steigung, w. -, -en = stijging, klimming; helling; spoed (van een schroef).
steil = steil, sterk hellend.
Steile, w. -, -n; **Steilheit**, w. - = steilte, steilheid.
[Steilen sich], [sch. (h.) = steil oploopen].
Stein, m. -(e)ß, -e = steen, steenrots, rotssteen, pit, kern, (blaas)steen, (dam)schijf, (dam)steen; (schaak)stuk; (schweig.) hagelsteen; *S. des Antioche(n)s*, der *Welten* = steen des aantoots, der wijzen; *mir fiel ein S. vom Herzen* = er viel me een steen van 't hart; *über Stoff und Stein* = over heg en steg; zie ook: *erbar men*, *Stein*, *Brett*.
Steinacker, m. = steenachtige akker, veld vol steenen.
Steinader, m.; **adler**, m. = steen|ader; -arend.
steinalt = stokoud.
Steinamiel, m.; **arbeit**, w.; **art**, w. = steen|merel; -arbeid; -soort.
steinartig = steenachtig.
Steinbank, m. = steenige beek.
Steinbank, w. = steenen bank, bank van steenen.
Steinbeschwerde, w. = last van steen, graveel.
Steinbild f. = steenen beeld.
Steinbildung, w.; **block**, m.; **bock**, m. = steen|vorming; -blok; -bok.
Steinboden, m.; **bohrer**, m.; **brech**, m. -ß; **brecher**, m. = steen|bodem; -boor; -breek; -breker.
Steinbruch, m.; **brücke**, w.; **brücke**, w. = steen|groeve; -en brug; -beuk.
Steinbutt, m. **Steinbutte**, w. = tarbot.
Steindamm, m. = steenen dijk, steenen dam; straatweg.
Steindruck, m.; **drucker**, m.; **eiche**, w. = steen|druk; -drukker; -eik.
steinen, [sch. (h.) = met steenen afzetten.
steinern = steenen, van steen.
Steinesche, w.; **flach**, m. = steen|esch; -vlas.
steinförmig = steenvormig.
Steinfrucht, w.; **galle**, w. = steen|vrucht; -gal (gezwel aan den poot van 't paard).
Steingerät, f. = steenen gereedschap.
Steinrinne, f. = waterloop van losse steenen.
Steingruis, m.; **grube**, w. = steen|gruis; -groeve.
Steingrund, m. = steen- of rotsgrond, steenachtige grondslag.
Stein gut, f. = steengoed, aardewerk.
Steinhäger, m. = Steinhäger (een soort jenever, vgl. *ons Bols*).
Steinhändler, m. = handelaar in edele steenen, juwelier.
steinhart = steenhard.
Steinhärte, w. = hardheid van een of van den steen.
Steinhaut, w. = houweel (van den steenhakker in de steengroeve).
Steinhaufe, m. = steenhoop.
Steinholz, f. = houtgraniet.
steinicht, **steinig** = steenachtig, vol steenen.
steinigen, [sch. (h.) = steenigen.
Steinigung, w. -, -en = steeniging.
Steininet, f. = steenverzameling.

Steinfarren, m.; **faug**, m.; **fenner**, m.; **fern**, m. = steen|kar; -uil; -kenner; -kern.
Steinfitt, m.; **flippe**, w.; **flust**, w.; **fohle**, w. = steen|lijm; -klip; -kloof (of rotskloof); -kool.
Steinfolenbergwerk, f.; **gas**, f.; **grube**, w. = steenkole|mijn; -gas; -groeve (of -mijn).
Steinfolenheizung, w.; **lager**, f.; **schacht**, m. = steenkole|verwarming; -laag; -mijn (of -schacht).
Steinfolenteer, m. = koolteer.
Steinforalle, w. = steenkoraal.
steinfrank = lijdende aan den steen of aan 't graveel.
Steinfrankheit, w. = graveel.
Steinfrug, m. = steenen kruik.
Steinfruste, w.; **funde**, w.; **lage**, w. (= *lager*, f.) = steen|korst; -kunde; -laag.
Steinlöffel, m. = steenlepel (voor 't graveel); steenen lepel.
Steinmalerei, m. = mozaïekschilderwerk.
Steinmarder, m.; **masse**, w.; **meißel**, m. = steen|marter; -massa; -beitel.
Steinmergel, m. = steenmergel.
Steinmeißel, f. = steensnijmes, lithotoom.
Steinmetz, m. -en, -en = metselaar, steenhouwer.
Steinmörser, m. = steenmortier (om met steenen kogels te schieten).
Steinmörtel, m. = beton.
Steinobst, f.; **öl**, f.; **operation**, w. = steen|vruchten; -olie; -operatie.
Steinpappe, w. = dakkarton, carton-pierre.
Steinpek, f.; **pflanze**, w. = steen|pek; -plant.
Steinpflaster, f. = (steenen) plaveisel, straatsteenen.
Steinplatte, w. = zerk, steenen plaat.
Steinramme, w. = stamper, juffer.
Steinraute, w. = muurvaren.
I. steinreich = schatrijk; ook: vol steenen.
II. steinreich, f. = delfstoffrijk.
Steinrinde, w. = steenkorst.
Steinrinne, w. = waterloop van losse steenen.
Steinrisse, w. = scheur, kloof, barst (in steen of rots).
Steinröge, w.; **salz**, f. = steen|zaag; -zout.
Steinraumer, m. = verzamelaar van steenen.
Steinrand, m. = grint.
Steinrarg, m. = steenen lijkst, sarkofaag.
Steinröschicht, w.; **röschlag**, m.; **röschleifer**, m.; **röschleiber**, w. = steen|laag; -slag (-strooisel); -slijper; -slinger.
Steinröhre, f. = vuursteenslot (van een geweer).
Steinröhre, m. = tapuit.
Steinröhren, Pl. = pijn van den steen of van 't graveel.
Steinröhre, m. = steensnijder, steenoperateur.
Steinröhre, m. = steensnijding, lithotomie.
Steinröhre, w. = steenschrift, inscriptie.
Steinröhre, m. = steenzetter, stratemaker.
Steinröhre, f., zie *Schötter*.
Steinröhre, w.; **röhre**, m.; **wand**, w. = steenen tafel; st. röhre; st. wal; st. muur.
Steinware, w. = steenwaar, steengoed, aardewerk.
Steinweg, m. = steenweg, straatweg.
Steinwerk, f. = rotswerk.
Steinwurf, m.; **zange**, w.; **zeichnung**, w. = steen|worp; -tang; -druk.

Steinzeit, w. = steenen tijdperk.
Stel'per, m. -s, - = stut, schoor.
Stel'rijs, zie steerijs.
Stel's, m. -es, -e = stuit, achterste.
Stel'sbeen, f. = staart- of stuitbeen.
Stel'sfuß, m. = fuut.
Stel'le, w. -, -n = stele, zuil, grafzuil.
Stella'ge (spr.: . . laazje), w. -, -n = stellage.
stell'bar = stelbaar, te stellen, te regelen.
stell'chen, f. -s, - = plaatsje, plekje.
stell'dinghen, f. -s, - = (geheime) samenkomst, rendez-vous.
Stel'le, m. -, -n = plaats, plek, betrekking, ambt, (in een boek) passage; er kommt nicht von der S. = hij vordert niet, schiet niet op; etw. zur S. schaffen = iets aanbrengen, bezorgen; jem's. S. betreten = iems. plaats vervangen; an Jhrer S. = in uw plaats; auf der S. = dadelijk, onmiddellijk, oogenblikkelijk; auf der S. marschieren, treten = den pas markeeren; an erster S. = in de eerste plaats, vóór alles; sich zu einer S. melden, sich um eine S. bewerben, um eine S. anhalten = naar een betrekking staan, dingen of sollicitceeren; eine S. innehaben, befeiden = een betrekking bekleeden; zie ook Ort.
stell'en, schw. (h.) = stellen, zetten, plaatsen; zur Schau, eine Frage, einen Bürger, einen Stellvertreter, zufrieden f. = ten toon, een vraag, een borg, een plaatsvervanger, tevreden stellen; (eine Armee) in 't veld brengen; er hat seine Sache auf nichts gestellt = hij heeft zich geheel en al aan 't toeval overgegeven; bereit f. = klaar of gereed zetten; einen f. = iem. rekenschap vragen; (das Geschüß) richten; in den Hintergrund f. = op den achtergrond plaatsen; etw. fall f. = laten afkoelen; einen kalt f. = zich niet om iem. bekommeren, iem. laten zitten; (eine Mühle) stillzetten; einem nach dem Leben f. = iem. naar 't leven staan; (die Segel) regelen; einen fester f. = iemand zekerheid of waarborg geven; (die Uhr) regelen, gelijk zetten; etw. vor Augen stellen = iem. iets voor oogen houden; die Spelßen warm f. = warm houden; die Hunde f. das Wild = brengen 't wild tot staan; (einen Zeugen) doen verschijnen; etw. zur Diskussion f. = de discussie over iets openen; sich f. = gaan staan, zich plaatsen, zich (als gevangene) aanmelden; wann müssen Sie sich f.? = wanneer moet u voorkomen (voor de rechtbank), opkomen (in dienst), u aan- of opgeven (voor den dienst)? sich einem würdig an die Seite f. = toonen, dat men waard is naast iemand te staan, zich iem. waardig toonen; die Sache stellt sich anders = gaat er anders uitzien; der Preis stellt sich auf 10 Mark = is 10 Mk.; ich konnte mich nicht mit ihm f. = ik kon 't niet eens met hem worden, kon niet met hem overweg, kon 't niet met hem vinden; ich hatte mich mit dem Schaffner gut zu f. gewußt = ik had mij den kondukteur tot goed vriend weten te maken; er stellt sich frank, taub = hij houdt zich ziek, doof; er stellt sich, alsob er mich nicht sieht = hij doet, alsof . . .; er stellt sich nur so = hij houdt zich maar zoo; zie ook: Ubrebe, Antrag, Wein, Kopf, Probe, Rede, Verfügung.
Stel'lengesuch, f. = (in couranten) verzoek om plaatsing, dienstaanbieding, biedt zich aan.
Stel'lenjäger, m. = baantjesjager.
stell'entlos = zonder betrekking.

Stel'lenammlung, w. = citateverzameling.
Stel'lenvermittlungsbureau, f. = plaatsingsbureau, bureau van plaatsing.
stell'enweise = hier en daar.
Stel'ler, m. -s, - = reguleur.
Stell'macher, m. = (nordd.) wagenmaker.
Stell'rad, f.; -ring, m. = stelrad (-raadje); -ring.
Stell'scheibe, w. = kompas (in een horloge).
Stell'schraube, w. = stelschroef.
Stel'lung, w. -, -en = stelling, plaatsing, positie, plaats, ligging, houding, stand, betrekking; die S. der Truppen, des Geschüßes = de positie van de troepen, van 't geschut; gesellschaftliche S. = maatschappelijke positie; S. nehmen zu = positie kiezen, zijn houding bepalen ten opzichte van.
Stell'ungnahme, w. = positie; bepaling van de aan te nemen houding.
stell'ungspflichtig = dienstplichtig.
stell'vertretend = plaatsvervangend.
Stell'vertreter, m. = plaatsvervanger, remplaceant, vertegenwoordiger.
Stell'vertretung, m. = plaatsvervanging, vertegenwoordiging.
Stell'wagen, m. = (südd.) omnibus.
Stell'zeiger, m. = wijzer van 't kompas (in een horloge).
Stell'zirkel, m. = stelpasser.
Stel'zbeen, f. = houten been.
Stel'ze, w. -n = stelt; auf Stelzen gehn = op stelten loopen (eig. en fig.).
stell'zen, schw. (h.) = stijf stappen.
Stel'zenläufer, m. = stellooper.
Stel'zfuß, m. = houten been.
Stel'zboegel, m. = stellooper.
Stem'meisen, f. = steekbeitel, fermoor.
stem'men, schw. (h.) = met kracht zetten (bijv. die Hände in die Seite, den Fuß gegen die Wand); gappen, kappen; den Ellbogen auf den Tisch f. = met den elleboog op de tafel steunen; er stemte die Hände unter das Kinn = zette, drukte; Stöcher f. = gaten zetten; [das Wasser f. = opstuwen, tegenhouden]; sich f. = zich schrap zetten, zich verzetten, zich (tegen iets aan) drukken.
Stem'pel, m. -s, - = stamper, stempel, merk, postmerk, keur; stempel (van den stamper eener bloem); zegel; auf S. geschrieben = op zegel geschreven; der S. der Wahrheit = de stempel of 't merk der waarheid.
Stem'pelabgabe, w.; -amt, f. = zegelbelasting (of -recht); -kantoor.
Stem'pelbogen, m. = gezegeld (vel) papier, zegel.
Stem'pelgebühr, w. (ob. -geld, f.); -gefek, f. = zegelrecht (of -geld); -wet.
Stem'pelmarte, w. = zegel, stempel.
stem'peln, schw. (h.) = stempelen, (papier) zegelen; (waren) stempelen, merken; kenmerken; (Vergb.) stutten; einen zum Lügner f. = iem. tot een leugenaar stempelen, als leugenaar bekend doen zijn; einen zu etw. f. = iem. er toe brengen voor een bepaald geval een anders meening vol te houden.
Stem'pelpapier, f. = gezegeld papier.
stem'pelsichtig = aan zegel onderworpen.
Stem'pelschnitkunst, w.; -schneider, m. = stempel|snijkunst; -snijder.
Stem'pelssteuer (ob. -taxe), w.; -zeichen, f. = zegel|belasting (-recht); (-)merk.
Stemp'ler, m. -s, - = stempelaar, zegelaar.
Stenge, w. -, -n = steng.

Sten'gel, m. -s, - = stengel, steel; stok, stang (van koek, suiker o. d.); bom *St.* vallen = verbouwereerd of perplex staan.
Sten'gelartig = stengelachtig, stengelvormig.
Sten'gelerbjen, *Bl.* = klimmerwtven.
Stenogramm', f. -(e)s, -c = stenogram, stenografisch geschreven stuk.
Stenograph', m. -en, -en = stenograaf.
Stenographie', w. -, -n = stenografie.
Stenographie'ren, [*Stm.* (h.) = stenografeeren.
Stenogra'phisch = stenografisch.
Sten'torstimme, w. = stentorstem.
Ste'phan, m. = Stefanus, Steven.
Stebha'nie, w. = Stefanie.
Ste'phanus, m. = Stefanus.
Step'p'bert, f.; **de'nte**, m. = gestikte matras; gest. deken.
Step'pe, w. -, -n = steppe.
Step'pen, [*Stm.* (h.) = (door)stikken, door-naaien.
Step'penbewohner, m. = steppebewoner.
Step'perel', w. -, -en = stikwerk.
Step'perin, w. -, -nen = stikster.
Step'p'inabel, m.; **-nacht**, w.; **-seide**, w.; **-stich**, m. = stikjnaald; **-naad**; **-zijde**; **-steek**.
St'er, m. -(e)s, -e u. -s = stère, kub. meter.
St'er'be|bett, f.; **-buch**, f.; **-fall**, m. = sterfj-bed; **-lijst** (of doodelijst, doodboek); **-geval**.
St'er'be'gebet, f. = gebed van (bij) een stervende.
St'er'be'gedanfen, *Bl.* = doodsgedachten.
St'er'be'geld, f. = begrafeniskosten.
St'er'be'gefang, m. = lijkzang.
St'er'be'glode, w. = doods klok.
St'er'be'haus, f. = sterfhuis.
St'er'be'hemd, f. = doodshemd.
St'er'be'jahr, f. = sterfjaar, sterftejaar.
St'er'be'fasse, w. = begrafenisfonds.
St'er'be'leid, f. = doodskleed.
St'er'be'lied, f. = lijkzang.
St'er'be'liete, w.; **-monat**, m. = sterf|lijst (of doodelijst; sterftetabel); **-maand**.
I. St'er'ben, ft. (f.) (du stirbt, er stirbt; stirb; stirbe; stirb! gestorben) = sterven, overlijden, doodgaan; eines natürlichen Todes od. etnen natürlichen Tod st. = een natuurlijke dood st.; **Hunger's** od. **vor Hunger** st. = van den honger st.; **an den Blattern**, **an den Mäfern**, **an einer Krankheit** st. = aan de pokken enz. st.; **vor Langweile** st. = van verveling sterven, zich doodelijk vervelen.
II. St'er'ben, f. -s = sterven, dood; [pest]; **im St.** liegen = op sterven liggen; **zum St.** langweilig, **zum St.** verliedt = doodelijk vervelend, doodelijk verliedt; **es ist um Lebens** und **Sterbens** willen = hij leven en sterven of men kan niet weten wat er gebeurt.
St'er'be'drangst, m. = stervensangst, doodsangst.
St'er'be'dranf = doodziek.
St'er'be'dwürtden: kein *St.* = geen stom woord, geen enkel woord.
St'er'be'fakramente, *Bl.* = laatste sakramenten, laatste oliessl.
St'er'be'funde, m.; **-tag**, m. = sterf|uur; **-dag**.
St'er'be'funde, m. = doodakte.
St'er'be'zeit, w.; **-zimmer**, f. = sterf|tijd; **-kamer**.
St'er'b'lich = sterfelijk; **st.** verliedt = doodelijk of razend verliedt; ein **St'er'lich'er** (der **St'er'b'liche**) = sterveling.
St'er'b'lich'feit, w. - = sterfelijkheid, sterfte.
St'er'b'lich'feit'sliste, w. = sterfelijst.
St'er'b'lich'feit'sziffer, w. = sterftecijfer.

St'er'b'ling, m. -(e)s, -e = zwakkelijk, vroeg gestorven schepsel.
Stereometric', w. - = stereometrie.
Stereome'trisch = stereometrisch.
Stereoskop', f. -(e)s, -e = stereoskoop.
Stereosko'pisch = stereoskopisch.
Stereothyp' = stereotiep; vaststaande drukvorm; vast, onveranderlijk.
Stereothyp'andgabe, m. = stereotieputgave.
Stereothypie', w. - = stereotiepie, vervaardiging van vaste drukplaten.
Stereothypie'ren, [*Stm.* (h.) = stereotiepeeren, vervaardigen van vaste drukplaten, drukken daarmee.
Stereothypisch = stereotiepisch.
Stereothyp'platte, w. = stereotiepplaat.
Steril' = steriel, onvruchtbaar, dor.
Sterilisation', w. -, -en = sterilizatie.
Sterilisatie'ren, [*Stm.* (h.) = sterilizeeren (van ziektekiemen bevrijden).
Sterilität', w. - = steriliteit, onvruchtbaarheid, dorheid.
[Ster'fe, w. -, -n = vaars, hokkeling.]
Ster'let, m. - u. -(e)s, -e = sterlet, kleine steur.
Ster'ling, m. = sterling; *£*fund *St.* = pond sterling.
Stern, m. -(e)s, -e = ster, star, gestarnte, (boekdr.) sterretje; er hat weder *St.* noch *St.* = hij heeft hoegenaamd geen geluk; sein guter *St.* = zijn goed gesternte; **soms**: achterstevan (naar 't *Eng.*), spiegel.
Stern'ader, w. = staartader (van 't paard).
Stern'ambeter, m. = steraanbidder.
Stern'artig = stervormig, gesternd.
Stern'beschreibung, w. = sterrebeschrijving.
Stern'bild, f. = sterrebeeld.
Stern'binde, w. = sterverband.
Stern'blume, w. = sterrebloem, aster; ook: narcis.
Stern'deuter, m.; **-deutung**, w.; **-dienst**, m. = sterre|wicheelaar; **-wichelarij**; **-dienst**.
Stern'(en)bahn, w. = loopbaan van de sterren, sterreloop.
Stern'(en)banner, m. = sterrevlag (Am. vlag).
Stern'(en)bede, w. = gesternd plafond.
Stern'(en)dom, m., **-feste**, w. = sterre- of stargewelf, hemelgewelf.
Stern'(en)heer, f. = sterreheir.
Stern'(en)hell, **-klar** = helder door de sterren verlicht.
Stern'(en)helle, m.; **-himmel**, m.; **-meer**, f.; **-zeit**, f. = sterre|licht (of -glans); **-hemel**; **-zee**; **-gewelf** (ook stargewelf).
Stern'förmig = stervormig.
Stern'güder, m. = sterrekijker.
Stern'hagelbeissen, **Stern'hagelvoll** = stomdronken.
Stern'hell = helder door de sterren verlicht.
Stern'kammer, m. = sterrekamer (hoogste gerechtshof onder Hendrik VII van Engeland).
Stern'karte, w. = sterrekaart.
Stern'koralle, w. = sterrekoraal.
Stern'kunde, w. = sterrekunde.
Stern'kundig = sterrekundig.
Stern'lehre, w. = sterrekunde.
Stern'schance, w. = sterreschans.
Stern'schnuppe, w. -, -n = verschiende ster.
Stern'seher, m. = sterrekijker.
Stern'tafel, w. = sterrekundige tabel.
Stern'voll = stomdronken.

Stern|wahrager, m.; -wahragerci, w.; -warte, w. = sterre|wichelaar; -wichelarij; -wacht.

Sternzeit, w. = sterretijd.

Sterz, m. -es, -e; **Sterze**, w. -, -n = staart, ploegstaart; (meelspijs in Stiermarken) poffer.

stet = onveranderlijk, vast, bestendig, voortdurend, rustig, kalm.

Stethoskop, f. -(e)s, -e = stethoskoop, hoorbuis.

stetig = vast, bestendig, constant; eine Linie f. teilen = een lijn in de uiterste en middelste redden verdeelen.

Stetigkeit, w. - = vastheid, bestendigheid.

stets = steeds, voortdurend, altijd, immer.

I. **Steuer**, w. -, -n = belasting. accijns, tol, recht; [ondersteuning in geld]; belasting-departement; direkte, indirecte, progressieve Steuern = direkte, indirecte, progressieve belastingen; zur St. der Wahrheit = om hulde aan de waarheid te doen; er ist bei der St. = hij is bij de belastingen.

II. **Steuer**, f. -s, - = (stuur)roer, stuur.

Steueramt, f. = belastingkantoor.

Steueranlage, w. = verdeling of overslag van de belastingen.

Steueranschlag, m. = raming van de belastingen.

Steueraufseher, m. = controleur.

steuerbar = belastbaar; ich habe nichts Steuerbares bei mir = ik heb niets aan te geven.

Steuerbeamter, m.; -behörde, w. = ambtenaar van de belastingen; departement v. d. b.

Steuerbewilligung, w. = toestaan of voteeren van belastingen.

Steuerbezirk, m. = belastingdistrikt.

Steuerbord, f. = stuurboord.

Steuerbuch, f.; -direktor, m.; -einnahme, w. = kohier van de belastingen; direktieur v. d. b.; ontvangst of inning v. d. b.

Steuerernehmer, m. = ontvanger.

Steuerernde, f. = achterstevan.

Steuererhebung, w. = belastingheffing.

Steuererlass, m. = ontheffing van belasting.

Steuererlass, f. = belastingvak.

steuerfrei = vrij van belasting.

Steuerfreiheit, w. = vrijdom van belasting.

Steuergegenstand, m.; -geld, f.; -gesetz, f. = belasting|grondslag; -geld; -wet.

Steuerbestelle, w. = belastingkantoor.

Steuerhinterziehung, w. = ontduiking van de belasting.

Steuerkasse, w. = belastingkas.

Steuerliste, w. = kohier.

Steuermann, m. = stuurman.

Steuermannskunst, w.; -maat, m. = stuurmans|kunst; -maat.

Steuermerkmal, f. = grondslag (voor belasting).

I. **steuernd**, f. (h.) = belasting betalen of opbrengen; [bijdragen, ondersteunen].

II. **steuernd**, f. (h. u. f.) = (een schip e. d.) sturen, richten; mir steuernd nach Süden = we stevenden of voeren zuidwaarts; er steuert auf eine Stelle bei der Steuer = hij jaagt naar een betrekking bij de belastingen; f. (met Dat.) = te keer gaan, tegengaan.

Steuerordnung, w. = belastingverordening.

steuerpflichtig = belastingplichtig, belasting-schuldig.

Steuerrad, f. = stuurrad, rad van 't roer.

Steuererrat, m. = raad van financiën; een titel van een ambtenaar bij de belastingen.

Steuerreform, w.; -reformations, w.; -rolle, w. = belasting|hervorming; -reklame; -kohier (of -register).

Steuerroder, f. = roer, stuur.

Steuerfache, w.; -schein, m. = belasting|zaak; -biljet.

Steuerstuhl, m. = stuurstoel.

Steuerung, w. -, -en = 't sturen; 't tekeer-gaan.

Steuerverwaltung, w.; -wesen, f.; -zahler, m.; -zettel, m. = belasting|beheer; -wezen; -betaaler; -biljet.

Steuerzuschlag, m. = opcenten.

Steven, m. -, - = steven.

Steward (spr.: *stjoed*), m. -s, -s = steward, hofmeester (op schepen).

Steiermark, zie Steiermark.

stibzen, f. (h.) = stelen, gappen, weg-pikken, kapen.

stich, m. -(e)s, -e = steek, stoot; gravure, plaat; slag (in 't kaartspel); ruil; [roes]; stich und St. = houwen en steken; im St. lassen = in den steek laten; St. halten = steek houden; der Wein, das Bier hat einen St. = is zurig; das Fleisch hat einen St. = is een tikje bedorven, er is een smaakje aan; das war ein St. auf mich = een steek of zet op mij; St. um St. = ruil om ruil; dieje Farbe hat einen St. ins Grüne = zweemt naar 't groen; mit einem St. ins Kantsch = met een Kantsch tintje.

stichblatt, f. = steekblad, stootplaat (van den degen); troefkaart; ich will seinen Redereien nicht zum St. dienen = tot mikpunt of doelwit van zijn plagerijen dienen.

stichdunkel = stikdonker.

stichel, m. -s, - = graveerstift, graveernaald, steekijzer.

sticheln, w. -, -en = stekelige zet, hatelijkheid, steek, toespeling.

stichelfehler, m. = graveerfout.

stichelfuss, m. = (een paard) witgespikkelde vos.

sticheln, f. (h.) auf einen = hatelijke toespelingen maken, op iem. hatelijkheden debiteeren.

stichrede, zie sticheln.

stichwort, f. = hatelijke zet, steek.

stichentscheid, m. = beslissing door den voorzitter bij staking van de stemmen.

stichfest, **stichfrei** = onkwetsbaar.

stichhaltig = steekhoudend.

stichhaltigkeit, w. -, -en = steekhoudendheid, geldigheid, deugdelijkheid.

stichherd, m. = steekhaard, ontvangbekken.

stichler, m. -s, - = hatelijk mensch, spotter.

stichling, m. -(e)s, -e = stekelbaarsje.

stichmal, f. = litteeken van een steek.

stichomantie, w. - = stichomantie (waarzeggerij uit plaatsen, die men in een boek opslaat).

stichprobe, w. = proef uit een smeltoven, uit een wijnvat; proef, proeve, proefje (uit een boekwerk, op goed geluk hier en daar genomen).

stichsäge, w. = steekzaag, schrobzaag.

stichtag, m. = rescontredag, termijn.

stichwaffe, w. = steekwapen.

stichwahl, w. = herstemming.

stichwort, f. = [scherp woord, steek, scherpe zet]; (op 't tooneel) wachtwoord, de wacht;

leus; klapper, custos (onder aan de blad-zijde).
Stichwunde, w. = steekwonde.
Sticharbeit, w. = borduurwerk.
Stichfel, zie [teil].
Stichfen, [schw. (h.) = borduren; f., (f.) = stikken.
Stichfen, m. -s, - = (strijk)stokje; brei-naald].
Sticher, m. -s, - = borduurder.
Sticherei, w. -, -en = borduurwerk.
Sticherin, w. -, -nen = borduurster.
Stichfluh, m. = stikzinking.
Stichgarn, f. = borduurgaren.
Stichgas, f. = stikgas.
Stichgold, f. = borduurgouddraad.
Stichhufen, m. = kinkhoest, stikhoest.
stichfig = drukkend, bedompt, benauwd, ver-stikkend, stikheet.
Stichluft, w. = stiklucht.
Stichmuster, f.; -nadel, w.; -rahmen, m.; -felde, w. = borduur[patroon; -naald; -raam; -zijde].
Stichstoff, m. = stikstof.
stichstoffhaltig = stikstofhoudend.
Stichstoffverbindung, w. = stikstofverbinding.
stichvoll = stikvol.
Stichzeug, f. = borduurgood.
stieben, fl. (h. u. f.) (ich fliehe; flöh; flöbe; fliehe! geflohen) = stuiven, vliegen; das ist nicht geflohen und geflogen = dat raakt kant noch wal.
Stiefbruder, m. = stiefbroeder.
Stiefel, m. -s, - = laars, stavel; pomp-cylinder; (boone)staak, stut, paal; [spanische St. = Spaansche laarzen; seinen guten St. gehen = flink loopen; seinen St. arbeiten, tanzen, trinken e. d.; er kann seinen St. vertragen = heel wat (drank e. d.) verdragen; er steht in seinem guten St. = hij steekt in geen goed vel; so ein St. = zoo'n lomperd.
Stiefelanzieher, m. = laarzetrekker.
Stiefelbürste, w. = schoenborstel.
Stiefelchen, f. -s, -; **Stiefelste**, w. -, -n = laarsje.
Stiefelstich, m. = laarzepoetser.
Stiefelsticht, m. = laarzeknecht.
Stiefelstöpfer, m. = knoophaakje.
stiefeln, [schw. (h.) = laarzen aantrekken; (boonen, erwten) stutten; f., (f.) = loopen, aanstappen; zie ook spornen.
Stiefelbeger, m.; -quaste, w.; -schaft, w. = laarzepoetser; -kwast; -schacht.
Stiefelstulpe, w.; -strikke, w. = laarzelkap; -strop (of -trekker).
Stiefeltern, Pl. = stiefouders.
Stiefelwische, w.; -wischer, m. = schoen[smeer (of -was); -poetser.
Stiefelgeschwister, Pl.; -kind, f.; -mutter, w.; -mütterchen, f. = stief[broers en -zusters; -kind; -moeder; -moedertje (of driekleurig violtje).
stiefmütterlich = stiefmoederlijk.
Stiefschwester, w.; -sohn, m.; -tochter, w.; -vater, m. = stiefzuster; -zoon; -dochter; -vader.
Stieg, m. -(e)s, -e = stijgende weg].
Stiege, w. -, -n = (hübb.) helling, trap; twintigtal, snees; über zwei Stiegen = drie (trappen) hoog; etne St. Weinwand = 20 el linnen.
Stieglitz, m. = putter, distelvink.
Stiel, m. -(e)s, -e = steel, handvat, heft; stengel, steel (van een blad); mit Stumpf und

St. ausgerotten = met wortel en tak uitroeien, totaal verdolgen.
stie len, [schw. (h.) = van een steel voorzien, een steel aan iets maken; gestieft = ge-steeld.
Stielende, f. = uiteinde (van den steel).
stiefig = gesteeld; vervelend.
Stielorgnette, w. = lorgnet met een steel, face-à-main.
stiellos = zonder steel, ongesteeld.
stielständig = gesteeld.
Stiebel, Stieper, zie Steper.
I. Stier, m. -(e)s, -e = stier; [E. bon Uri = (in vroeger tijd) hoornblazer van Uri]; zie ook Horn.
II. Stier = starend, strak, wezenloos.
stieren, [schw. (h.) = staren.
Stiergefecht, f. = stieregevecht.
Stiergespann, f. = span stieren.
Stieropfer, f. = stiereoffer.
Stiefel, m. -s, - = lomperd, vlegel.
I. Stift, m. -(e)s, -e = stift, punt, draad-nagel, pin; tong (van een gesp); naald (van een veter); potlood; stomp, stift (van een tand); leerling (in handelszaak, winkel e. d.); klein kereltje, piccolo.
II. Stift, f. -(e)s, -er (u. -e) = stichting, stift, sticht, klooster, domkapittel, bisdom, seminarium; Hüte des Stifts = Tabernakel.
stiften, [schw. (h.) = van een stift, punt of naald voorzien; vastmaken; tot stand brengen; geven; (eine Kirche, ein Kloster, ein Spital, eine Religion, eine Sekte, Frieden, Unheil) stichten; (einen Orden) stichten, instellen; (ein Fest) instellen; (Händel) veroorzaken; eine Lampe in die Kirche, ein Buch in eine Bibliothek, sein ganzes Vermögen in das Tollhaus st. = een lamp aan de kerk schenken enz.; da haben Sie ein schönes gestiftet = daar heb je wat moois aangericht.
Stifter, m. -s, - = stichter, grondvester, schepper, oorzaak, aanlegger, bewerker; gever, schenker.
Stifterin, w. -, -nen = stichtster, stich-teres, enz.
stiftlich = stichtsch, van 't sticht, van de stichting, tot de stichting behoorende.
Stiftler, m. -s, - = iem. die tot een sticht of stichting behoort; lid of leerling van een Stift.
Stiftsamt, f. = kapittel; domheerschapp.
Stiftsamtman, m. = kapittelheer, domheer.
Stiftsbrief, m. = stichtingsbrief.
Stiftsdame, -frau, w., -fräulein, f. = stift-dame, kapittelvrouw.
Stiftsgemeinde, w. = kapittelgemeente.
Stiftshauptmann, m. = hoofd van 't kapittel, kapittelheer, domheer.
Stiftshaus, f. = kapittelhuis, vergaderhuis van 't kapittel.
Stiftsherr, m. = kapittelheer, kanunnik.
Stiftshütte, w. = Tabernakel des Heeren.
Stiftskanzler, m. = kanselier van 't kapittel.
Stiftskasse, w., -kirche, w. = kapittel[kas; -kerk (of domkerk).
Stiftsprübe, w. = prebende, prove.
Stiftsprediger, m.; -propst, m. = dom[pre-diker; -proost.
Stiftsstelle, w. = kanunniksplaats.
Stiftstag, m.; -versammlung, w.; -ber-walter, m. = kapittel[dag; -vergadering; -beheerder.
Stiftung, w. -, -en = stichting, oprichting

- instelling, schenking; sticht; inrichting; geschenk; nitbe \mathcal{E} . = vrome stichting.
- Stiftungsbrief**, m.; -fest, f.; -jahr, f. = stichtingsbrief; -feest; -jaar.
- Stiftungsmäßig** = overeenkomstig den stichtingsbrief.
- Stiftungstag**, m.; -urkunde, m. = stichtingsdag; -oorkonde.
- Stiftzahn**, m. = stiftstand.
- Stigma**, f. -s, ..ta = stigma, stip, vlek, litteken, (bot.) stempel.
- Stigmatisation**, m. - = stigmatizatie, brandmerking; merking met de 5 wonden van Christus.
- stigmatiſieren**, fchw. (h.) = stigmatizeeren (brandmerken).
- Stijl**, m. -(e)s, -e = stijl, trant, bouwwijze, schrijfwijze.
- Stilet**, f. -(e)s, -e = stilet, kleine dolk.
- stilleeren**, fchw. (h.) = stileren.
- Stilist**, m. -en, -en = stilist.
- Stilistiek**, w. -, -en = stilistica, stijlleer.
- stilistisch** = stilistisch, van den stijl; in stilistische Beziehung = wat den stijl betreft.
- stille** (jum. stille) = stil (in alle bet.); ft. er Freitag, ft. e Woche, Messe, ft. er Ocean = stille (Goede) Vrijdag, st. week, st. mis, st. Oceaan; die \mathcal{E} . en in Lande = de stillen in den lande; fchw. i. verhalten = zich stil houden; in ft. en = in stilte, ongemerkt; ein ft. es Glas leeren = een glas leeren ter gedachtenis van een overledene; (eine Fabrik) f. legen = stil of stop zetten; das Geschäft war sehr f. = de zaken hadden een stil verloop; stille Wasser sind (od. grüben) tief od. reifen tiefe Gräben = stille waters hebben diepe gronden.
- stille begift** = stilgelukkig.
- Stille**, m. - = stilte, stilzwijgen, geheimzinnigheid; in der Stille = in salte; stilletjes.
- Stilleben**, f. = stilleven.
- Stillebre**, w. = stijlleer.
- stilleen**, fchw. (h.) = (das Blut) stelpen; (den Hunger, Schmerz) stillen; (den Durst) stillen, lesschen; (Verlangen, Begierde) stillen, bevredigen; ein Kind f. = een kind de borst geven; [ft. = tot zwijgen brengen].
- stilleend** = stillend, kalmeerend.
- Stilleer**, m. -s, - = stiller, kalmeerder.
- stillehalten**, ft. (h.) = stilhouden; stoppen; den Mund ft. = den mond houden.
- stillehalten**, f. = stilhouden, onbeweeglijkheid.
- Stilleben**, zie Stilleben.
- stillschweigen**, ft. (h.) = stilzwijgen; das \mathcal{E} . = 't zwijgen, de stille, 't stilzwijgen; etw. mit \mathcal{E} . übergehn = iets met stilzwijgen (of stilzwijgend) voorbijgaan.
- Stilstand**, m. = stilstand, werkeloosheid, schorsing.
- stillestehen**, unr. (h. u. f.) = stilstaan.
- Stillestehen**, f. = stilstand.
- Stilling**, w. -, -en = stilling, stelping, lessching, bevrediging (vgl. stillen).
- Stillingemittel**, f. = pijnstillend middel; stelpend middel.
- stilvergenügt** = stilvergenoegd.
- stijlvol** = stijlvol.
- Stimmabgabe**, w. = stemming.
- Stimmänder**, Pl. = stembanden.
- Stimmberchtigt** = stemgerechtigd.
- Stimmberchtigung**, w. = stemrecht, recht van stemmen.
- Stimme**, w. -, -n = stem; seine \mathcal{E} . abgeben = zijn stem uitbrengen; die \mathcal{E} . n jam-
- mei = de stemmen opnemen; entscheidende, entscheidende \mathcal{E} . = beslissende stem; zie ook \mathcal{E} ig.
- Stimmen**, fchw. (h.) = stemmen (nl. gelijk gestemd maken en gelijk gestemd zijn); höher, niedriger f. = hooger, lager stemmen; einen für etw. f. = iem. gunstig voor iets st.; die Violine stimmt nicht zur Trompete = stemt niet met...; seine Handlungen f. nicht zu seinen Reden = stemmen niet met zijn woorden overeen; die Rechnung stimmt nicht = sluit niet, klopt niet, komt niet uit; das stimmt = dat komt uit, dat klopt, dat is zoo; [klinken, laten klinken, instemmen, meeklinken, aanheffen, vaststellen].
- Stimmzahl**, w. = getal stemmen.
- Stimmenheit**, fchw. (h.) = eenstemmigheid, algemeene stemmen.
- Stimmengleichheit**, w.; -mehrheit, w. = staking van stemmen; meerderheid v. st.
- Stimmprüfung**, w. = onderzoek of verificatie van de uitgebrachte stemmen.
- Stimmenhammer**, -zähler, m. = stemopnemer.
- Stimmenverhältnis**, f. = verhouding van de stemmen.
- Stimmzählung**, m. = opening van de stembus, stemopneming, telling van de stemmen.
- Stimmer**, m. -s, - = stemmer (van piano's, bij verkiezingen); stemhamer.
- stimmfähig** = stemgerechtigd.
- Stimmführer**, m. = woordvoerder; orgaan (van een politieke meening bijv.).
- Stimmgabel**, w. = stemvork.
- Stimmgeber**, m.; -hammer, m. = stemhebbler (of stemmer); -hamer.
- Stimmholz**, f. = stapel (van een viool).
- Stimmittel**, Pl. = stemmiddelen.
- Stimmweise**, w.; -recht, f.; -rige, w.; -schlüssel, m. = stemhoorn (van een orgel); -recht; -spleet; -sleutel.
- Stimmung**, w. -, -en = stemming (eig. en fig.); gehobene St. = opgewekte st.
- Stimmungsvoll** = plechtig, vol wijding.
- Stimmwechsel**, f.; -wechsel, m.; -zähler, m.; -zettel, m. = stemvee; -wisseling; -opnemer; -briefje.
- Stimulans**, f. -, ..lantia = stimulans, prikkelend of opwekkend middel.
- Stimulation**, w. -, -en = stimulatie, prikkeling.
- stimulieren**, fchw. (h.) = stimuleeren, prikkelen.
- Stimulus**, m. - = stimulus, prikkel.
- Stinkadrees**, Pl. = stinkadores, slechte sigaar.
- Stinkbuck**, m. = stinkbok.
- stinken**, ft. (h.), (ich stinke; stank; stänke; stinfel gekunten) = stinken; Eigenlob stinkt = eigen lof stinkt; stinkend faul = stinkfaul = stinkend lui.
- stinkig** = stinkend.
- Stinkfamilie**, w. = stinkende kamille.
- Stinknase**, w.; -tier, f. = stinkneus; -dier.
- Stint**, m. -(e)s, - = spiering.
- Stipendiat**, m. -en, -en = iem. die een beurs geniet.
- Stipendium**, f. -s, ..dien = beurs (voor studeerenden).
- Stippe**, w. -, -n = plek, plaats, vlek; saus; auf der Stippe = op 't oogenblik.
- stippen**, fchw. (h.) = stippen, soppen, indooopen.
- Stippvifte**, w. = kort bezoek.

Stipulation', w. -, -en = stipulatie, bepaling, vaststelling.
stipule'ren, [schw. (h.) = stipuleeren, vaststellen, bepalen.
Stir'n[sel], w. -, . . nen = voorhoofd; es steht ihm an der S. geschrieben = 't staat op zijn voorhoofd geschreven; einem die S. bieten = iem. 't hoofd bieden; er hatte die S. mir das zu sagen = hij had de onbeschaamdheid, mij..
Stirn'ader, w.; -band, f.; -bein, f. = voorhoofd[ader]; -band; -sbeen.
Stirn'bunde, m. = voorhoofdsband, voorhoofdsverband, hoofdband, diadeem.
Stirn'blatt, f. = hoofdband (van de paarden), kopriem, voorhoofdsplaat.
Stirn'falte, w. = rimpel of plooi in 't voorhoofd.
Stirn'haar, f.; -locke, w.; -muskel, m.; -nerv, m. = voorhoofds[haar]; -lok (of kuif); -spier; -zenuw.
Stirn'reis, m. = hoofdband, diadeem.
Stirn'riemen, m. = hoofdband, kopriem; gebiedriem (van de Joden).
Stirn'runzeln, f. = fronsen van 't voorhoofd.
Stirn'runzler, m. = voorhoofdsrimpelaar.
Stirn'tuch, f. = omslag om 't voorhoofd.
St. n. = stilii novi = neuen Stils.
Sto'a, w. - = stoa; zuilehal; de filozofische school van de Stoicijnen.
sto'ben, [schw. (h.) = stoven.
sto'ber, m. -s, - = brak; [stoffer].
stö'bern, [schw. (h.) = stofregenen, sijn sneeuw-jagen, stuiven; doen opdarren, opjagen; (van jachthonden en fig. ook van menschen) speuren, snuffelen; es stöbert = 't stofregent, er valt een sijne jachtsneeuw.
Stö'berwetter, f. = regenachtig weer, sneeuw-
 weer, sneeuwjacht.
Stoch'eifen, f. = pook.
sto'den, zie sto'dern.
Sto'der, m. -s, - = poker, porder, tandestoker, schrapper, krabber.
sto'dern, [schw. (h.) = porren, pooken; peuten; die Zähne od. in den Zähnen st. = de tanden stoken.
Stof, m. -(e)s, Stöde = stok, knuppel, reisstok, wandelstok; rotting, biljardkeu; (stam van een) bloem (in een pot), wijnstok, boomstomp, blok; verdieping; armbus; bijkorf; bergmassa; vignet; eimen in den S. legen; = iem. in 't blok sluiten; zie ook Stein.
Stof'ameise, w. = zwerfmier.
Stof'amtel, w. = kraagmerel.
stof'blind = stekeblind.
Stof'bohme, m. = echte Bohemer, ras-Bohemer.
Stof'degen, m. = degenstok, stokdegen.
Stof'deutsche(r) = echte Duitscher, ras-Duitscher.
stof'dumm = oliedom, indom.
stof'dunfel = stikdonker.
stof'dürr = indroog.
stof'feln, [schw. (h.) (noordd.), zie sto'dern.]
Stö'felschuh, m. = schoen met hooge hak.
stof'fen, [schw. (h.) = met stokken steunen (den wijnstok bijv.); stokken, blijven steken, niet verder kunnen, staan blijven, stilstaan; haperen; (door 't vocht) bederven, beschimmelen; ins St. geraten od. fommen = blijven steken; ft. (f.) = stremmen, stollen.
Stof'engländer, m. = echte Engelschman, ras-Engelschman.
Stof'ente, w. = wilde eend.

stö'fern, [schw. (h.) = stijf stappen; porren, poken, peuten.
Stof'faute, m. = bederf in den wijnstok.
stof'fäster = stikdonker.
Stof'fisch, m. = stokvisch; zot, sukkel.
Stof'fleck, m. = vochtvlek.
stof'fleckig = met vochtvlekken.
Stof'flinte, w. = geweerstok, geweer als stok.
Stof'franjoie, m. = echte of ware Franschman, door-en-door Franschman, ras-Franschman.
stof'frcmb = wildvreemd.
Stof'haus, f. = gevangenis, kot.
stof'fig = door 't vocht bedorven, beschimmeld; stokkerig, stijf; koppig.
stü'fisch = stijfhoofdig, koppig.
Stof'jobber, m. = beurspekulant.
Stof'jude, m. = echte of ware jood, door-en-door jood, rasjood.
Stof'laterne, w. = stoklantaarn.
Stof'leuchter, m. = kandelaar op hoogen voet.
Stof'malve, w. = heemst; stokroos.
Stof'meister, m. = stokmeester, stokbewaarder, cipier.
Stof'preuße, m. = echte Pruis, ras-Pruis.
Stof'prügel, Pl. = stokslag, ransel.
Stof'reis, f. = wortelscheut.
Stof'rose, w. = stokroos.
Stof's, Pl. = fondsen, staatspapieren.
Stof'schirm, m. = stok-paraplu.
Stof'schlag, m. = stokslag.
Stof'schubfen, m. = verkoudheid in 't hoofd.
Stof'händer, m. = standaard voor stokken e. d.
stof'steif = stokstijf.
stof'still = doodstil.
stof'taub = stokdoof.
Stof'tung, w. -, -en = stilstand (van 't bloed, van de vochten, van den handel); afbreking (van de correspondentie); blijven steken, pauze (in 't spreken).
Stof'virole, m. = stokviolier.
Stof'wert, f. = verdieping.
Stof'winde, w. = windas.
Stof'zahn, m. = kies.
Stoff, m. -(e)s, -e = (de) stof (grondstof, substantie, materie, weefsel, onderwerp); (stud.) hast du noch St. = heb je nog wat in je glas? Stoff zum Lachen, zum Schreiben = stof tot lachen, om te schrijven.
Stoff'fel, m. = Stoffel, stoffel, sukkel.
stof'feln, [schw. (h.) = (schweiz.) moeilijk loopen, sjokken.
stoff'en = stoffen, van stof.
stoff'haltig, **stoff'lich** = stoffelijk.
stoff'los = onstoffelijk; zinloos, leeg, onbeduidend.
Stoff'name, m.; -**berwandtschaft**, w.; -**wes'sel**, m. = stof[naam]; -**verwantschap**; -**wis-seling**.
stö'h'nen, [schw. (h.) = steunen, kreunen, zuchten.
Stoicis'mus, zie Stoicis'mus.
Sto'iker, m. -s, - = stoicijn, aanhanger van Zeno, onverstoortbaar mensch.
sto'isch = stoicijnsch.
Stoicis'mus, m. - = stoïcisme, leer van de stoicijnen, onverstoortbaarheid, koude strengheid van zeden.
Sto'la, **Sto'le**, w. -, . . len = stola, stoel (priesterkleed, over de schouders tot op de voeten ahangend band).
Stof'gebühren, Pl. = geestelijkheidsinkomsten, emolumenten.

Stolle, m. —, —n = langwerpig brood, kerstbrood; boterham.
Stollen, m. —s, — = horizontale mijngang, mijngalerij; deel van een strofe (bij de Meistersinger); stijl, onderstel, poot (van tafel, bed e. d.); ook = Stolle.
Stollenarbeiter, m. = mijnwerker.
Stollenbäcker, m. = brood- en koekbakker.
Stollenbüchse, w. = boterhamtrommel.
Stollenhauer, m.; —schacht, m. = mijnwerker; —schacht.
Stollenwagen, m. = wagen om zware steenblokken te vervoeren.
Stollenwasser, f. = mijnwater.
Stollenweise = als mijngalerij liggend.
Stolperig = hakkelig, hakkelen; struikelend, strompelend; hobbelig.
Stolpern, f. (h. u. f.) = struikelen (eig. en fig.), strompelen; hakkelen, stotteren.
Stolperig, zie stolperig.
I. Stolz = trotsch, fier, hoogmoedig; stout, prachtig, trotsch, grootsch.
II. Stolz, m. —es = trots, fierheid, hoogmoed, hooghartigheid.
Stolzieren, f. (h.) = prijken, pronken, trotsch loopen.
Stoppel, f. = maasbal.
Stoppel (overb.), zie Stoppel.
Stoppfen, f. (h.) = (eine Pfeife, ein Loch, einen den Mund, etw. in den Mund, in die Tasche, Strümpfe, ein Kleid) stoppen; Gänge f. = ganzen volstoppen, vermesten, pillen; die Speife stopft = stopt; die Menge stopfte sich = verdrong zich; gestopft boll = propvol, stampvol.
Stopfer, m. —s, — = stopper.
Stopfgarn, f.; —haar, f.; —holz, f. = stoplgaren; —haar (of vulhaar); —hout.
Stopfugel, w. = maasbal.
Stopflappen, m.; —mittel, f.; —nadel, w. = stoplap (of -doek); —middel; —naald.
Stopfnudel, w. = pil (om ganzen te mesten).
Stopp! = stop! hol!
Stoppel, w. —, —n = stoppel (van halmen, van veeren, baardhaar e. d.).
Stoppelbart, m. = stoppelbaard.
Stoppelbusch, f. = rieten dak.
Stoppelfeld, f.; —gans, w. = stoppelveld; —gans.
Stoppelgedicht, f. = lappedekenvers, cento.
Stoppelgras, f. = gras tusschen de stoppels.
Stoppeln, f. (h.) = (op een stoppelveld) bijeenzoeken, lezen, rapen.
Stoppelberse, w. = lappedekenvers, cento.
Stoppelweide, w. = naweide.
Stoppelwerk, f. = samenlezing, verzamelwerk, compilatie.
Stoppfen, f. (h.) = (een schip, een machine) stoppen, stop zetten.
Stoppine, w. —, —n = gezwinde lont.
Stoppier, m. —s, — = verzamelaar, nalezer, compiler.
Stoppel, m. —s, — = stop, kurk; klein kereltje, onderkruipertje, prop.
Stoppelfontakt, m. = stopkontakt.
Stoppeln, f. (h.) = kurken, dicht maken.
I. Stör, m. —(e)s, —e = steur.
II. Stör, w. — = werk in 't huis van een partikulier, karwei; deel van een vlot; auBer S. arbeiten = op karwei werken.
Störax, m. —(e)s, —e = storax (een soort gomhars, balsam).
Störch, m. —(e)s, —e = Störche [auch: —en, —en] =

ooievaar; da brät' mir einer 'nen S. = wel heb ik van m'n leven! of nou breekt m'n klomp.
Störchen, f. (h.) = (met hoog opgeworpen beenen) stappen.
Störchebeine, w.; —nest, f.; —schnabel, m. = ooievaarsbeenen; —nest; —bek (ook in de bet. van: teekenaar; een plantefamilie, geranium; kraanbek).
Störche, m. (u. w.) —s, —s = store, jalouzie.
Stören, f. (h.) = storen, verstoren, hinderen; [snuffelen, zoeken; venten, op karwei werken]; gestört = in de war; niet goed bij 't hoofd.
Störenfried, m. = rustverstoorder, spelbreker.
Störer, m. —s, — = stoorder, rustverstoorder.
Störerei, w. —, —en = verstoring.
Störger, m. —s, — = venter, marskramer, marktschreeuwer].
Stornieren, f. (h.) = storneeren, terugboeken, fouten herstellen (in 't boekhouden), ongedaan maken.
Stornoposten, m. = stornopost.
Storr, m. —en, —en; **Störren**, m. —s, — = (boom)stomp.
Störriq = koppig, stijfhoofdig.
Störriqheit, w. — = koppigheid, stijfhoofdigheid.
Störriq, zie Störriq.
Störrog, m. = steurkruit, kaviaar.
Störting, f. —(e)s, —e u. —s = Storting (Noorweegsche volksvertegenwoordiging).
Störung, w. —, —en = (ver)storing, stoornis.
Stoß, m. —es, —e = stoot, schok, ruk, duw; (Bücher, Aktien, Holz) stapel, hoop; steek (met degen, dolk); aanval, uitval; onderstuk, belegstuk, stootkant; bout (van kalf of schaaap); seinem Herzen einen S. geben = tot iets (on-aangenaams) besluiten; das gibt ihm einen S. = dat geeft hem een leelijke duw of knauw; einem den letzten S. geben = iem. den genadestoot geven; einen S. ins Horn tun = op den horen blazen.
Stoßdegen, m. = stootdegen, floret.
Stoßel, m. —s, — = stamper (in een vijzel bijv.); staartveer.
Stößen, f. (h.) (du stöß(e)st, er stößt; stieß; stieße; stoße! gestoßen) = stooten, duwen, schokken, botsen, stuiten, grenzen, [schuiven]; (peper, kaneel) stampen, stooten; an einen Stuß f. = grenzen; einen mit der Nase auf etw. f. = met zijn neus op iets duwen; aus dem Hause f. = iem. 't huis uitjagen; ins Glend f. = in 't ongeluk of in 't verderf storten; ins Horn, in die Trompete f. = op den hoorn, op de trompet blazen; eine Stugel ins Loch f. = (biljard) een bal stoppen; über den Haufen f. = overhoop stooten of steken; einen vor den Kopf f. = iem. voor 't hoofd stooten; f., (f.): aus Land f. = landen; auf einen f. = iem. (toevallig) aantreffen; auf Schmierigkeiten f. = op moeilijkheden stuiten; das Schiff stieß vom Lande = stiet of ging van wal; zu einem f. = zich bij iem. voegen, zich met iem. vereenigen; sich f. = zich stooten, elkander stooten; sich an etw. f. = zich aan iets stooten (eig. en fig.); die Sache stößt sich noch an einer Kleinigkeit = hangt nog van een kleinigheid af.
Stößer, m. —s, — = stooter, stamper; stootende valk of havik, afgerichte valk.
Stoßerde, w. = stamper.
Stoßfalle, m. = boomvalk.
Stoßgebet, f. = schietgebed; smartkreet.

stößig = stootig, stooterig, stootsch; kribbig.
Stoßseufzer, m. = diepe zucht, verzuchting.
Stoßvogel, m.; **Stoßwaffe**, w. = stoot|vogel (of roofvogel); -wapen.
stoßweise = bij of met schokken, met stooten, met horten en stooten.
Stoßwind, m. = rukwind.
Stoßzahn, m. = slagstand.
Stotterer, m. -s, - = stotteraar, hakkelaar, stamelaar.
stottern, [schw. (h.) = stotteren, hakkelen, stamelen.
[Stoß, m. -es, -e; **Stoßen**, m. -s, - = boomstomp, bout (van een dier)].
[Stoßig = (schweiz.) steil].
[Stoßen, f. -s, - = stoot(je)].
stößen, zie **stoben**.
[strak = strak, recht, stijf, rechtop, kras; f. und stramm = slink en kloek.
straklich = naar 't voorschrift, geregeld; spoedig.
straks = onmiddellijk, dadelijk, regelrecht.
Strafandrohung, w. = strafbedreiging.
Strafanstalt, w. = huis van correctie, tuchthuis, strafkolonie.
Strafantrag, m. = klacht (tot strafvervolgving); S. stellen = een klacht indienen.
Strafarbeit, w. = strafwerk.
Strafarrest, m. = arrest.
strafbar = strafbaar.
Strafbarkeit, w. = strafbaarheid.
Strafbestimmung, w. = strafbepaling.
Strafbüchse, w. = boetetrommel.
Strafe, w. -, -n = straf, bestraffing, boete; eine S. verhängen, erleiden = een straf opleggen, ondergaan; bei S. verboten = op straffe verboden; einen in S. nehmen = iem. beboeten; in S. kommen = een boete oploopen.
strafen, [schw. (h.) = straffen, bestraffen; kastijden, beboeten; um Geld f. = beboeten; am Leben f. = met den dood str.; am Leibe f. = aan den lijve of lichamelijk str.; mit Gefängnis f. = gevangenisstraf opleggen; einen Lügen f. = iem. logenstraffen.
strafen = straffend, wrekend.
Strafengel, m. = straffende engel.
Straferkennnis, w. = (veroordeelend) vonnis, veroordeeling.
Strafersatz, m., **erlassung**, w. = kwijtschelding van straf.
Strafexercieren, [schw. (h.) = strafexercieren.
straff = straf, strak, sterk gespannen; das Kleid liegt f. an = is nauwsluitend; f. und stramm = slink rechtop en kloek van gestalte.
straffall, m. = strafbare zaak.
straffällig = strafbaar, strafschuldig, misdadig; f. werden = gestraft worden, een boete oploopen.
straffälligkeit, w. = strafbaarheid, misdadigheid.
[straffen, [schw. (h.) = straf maken, straf aantrekken, sterk spannen].
straffheit, w. = strafheid, strakheid, spanning, stijfheid; gestrengheid.
straffrei = vrij van straf, ongestraft, straffeloos.
strafgebot, f. = strafdreigend bevel of gebod.
strafgeld, f. = boete.
strafgericht, f. = strafgericht, vonnis, oordeel; ook strafrechter.
strafgerichtlich = strafrechtelijk, straf...
strafgerichtsordnung, w. = strafwetgeving.
strafgesetz, f. = strafwet.
strafgesetzbuch, f. = wetboek van strafrecht.

Strafgesetzgebung, w. = strafwetgeving.
Strafgewalt, w. = macht om te straffen.
Strafkammer, w. = strafkamer.
Strafkasse, w. = boetekas.
Strafkodex, m. = wetboek van strafrecht.
Strafkolonie, w. = strafkolonie.
straflich = strafbaar; laakbaar; erg, verschrikkelijk (f. falt, f. langweilen); [bestraffend].
straflichkeit, w. = strafbaarheid; laakbaarheid.
Strafling, m. -(e)s, -e = strafgevangene, tot tuchthuisstraf veroordeelde.
straflos = straffeloos, ongestraft; f. ausgehen = er ongestraft afkomen.
straflosigkeit, w. = straffeloosheid.
strafmaß, f. = mate van straf, strafmaat, straf.
strafmittel, f.; **strafporto**, f.; **strafpredigt**, w.; **strafprozess**, m. = straf[middel]; -port; -preek-proces.
strafprozessordnung, w. = wetboek van strafvordering.
strafrecht, f. = strafrecht.
strafrechtlich = strafrechtelijk.
strafrede, w.; **strafrichter**, m.; **strafurteil**, f.; **strafverfahren**, f. = straf[rede (of -preek)]; -rechter; -vonnis; -proces.
strafverfehlung, w. = gedwongen verplaatsing (als straf).
strafvollstreckung, **strafvollziehung**, w. = voltrekking (van straf), executie.
strafwürdig = strafwaardig, misdadig.
strafzumessung, w. = straftoemeting.
strahl, m. -(e)s, -en = straal (licht-, water-, bliksemstr., str. in den hoof van 't paard); [(schweiz.) kristal, erts].
strahlader, w. = straalader.
strahle, w.: Mutter S. = [in der Gefellen-sprache] weg, straatweg.
strahlen, [schw. (h.) = stralen (in alle bet.); (schweiz.) kristallen zoeken.
strahlen, [schw. (h.) = kammen; einen mit der Hand f. = iem. doorhalen, geducht de waarheid zeggen.
strahlenbrechend = straalbrekend.
strahlenbrechung, w.; **strahlenbündel**, f. (ob **strahlenbüschel**, m.) = straal[breking; -bundel.
strahlen = stralend.
strahlenförmig = straalvormig.
strahlenkrone, w. = stralekrans.
strahlenmeer, f. = zee van licht of van stralen.
strahlenmeter, Pl. = straaldiverger.
[strahler, m. -s, - = (schweiz.) kristalzoeker].
strahllicht = straallicht.
strahlig = straalvormig.
strähne, w. -, -n = streng, streep (vlas, garen), vlecht (haar); eine S. Draht = een bosje (koper)draad.
strahlerung, m. = minnelijke schikking (bij de ontbinding van een handelsassociatie).
stramin, m. -(e)s, -e = stramien.
stramm = straf, strak, slink, krachtig, slink rechtop; f. e Haltung = slinke, kloek houding; f. e Zucht = strenge tucht; f. arbeiten = ingespannen of hard werken.
strammheit, w. = slinkheid, kloekheid.
strampeln, [schw. (h.) = trappelen, stampvoeten, (letsen) trappen; sich blöß f. = zich bloot woelen.
strand, m. -(e)s, -e = strand, kust.
strandbatterie, w.; **strandbauer**, m.; **strandbedienter**, m. = strand[batterij; -bewoner; -opzichter.
stranden, [schw. (h.) = stranden.

Strandfisch, m.; -gerechtigheit, w.; -gut, f. = strandvisch; -recht; -goed.
Strandhafer, m. = helm; zandhaver.
Strandheer, m.; -forb, m.; -läufer, m. = strandheer; -stoel; -looper (nl. persoon, watersnip en riethoen).
Strandordnung, w.; -räuber, m.; -recht, f. = strandreglement; -roover (of -dief, -jutter); -recht.
Strandung, w. -, -en = stranding.
Strandvogel, m.; -vogt, m.; -wache, w. = strandvogel; -voogd; -wacht (of kustwacht).
Strang, m. -(e)s, Stränge = koord, touw, gareel, streng (teugel en garenstreng), strop; seinen \mathcal{E} . ziejen = zijn plicht doen; sie ziejen alle den gleichen (ob. an bemelben ob. an einem) \mathcal{E} . = ze trekken één lijn, ze zijn 't met elkaar eens; alle Stränge anziehen = alle krachten inspannen; über die Stränge hauen od. schlagen = al te dartert zijn, uit 't gareel loopen, uit den band springen; zum \mathcal{E} . beurteilen = tot den strop veroordeelen; zie ook reifen I.
strängen, schw. (h.) = (paarden) inspannen, aanspannen.
Strangulation, w. -, -en = strangulatie, verwoeging.
strangulieren, schw. (h.) = stranguleeren, verwoegen.
Strapaze, w. -, -n = vermoenienis, groote inspanning.
Strapazieranzug, m. = werkpak.
strapazieren, schw. (h.) = afbeulen, afmatten; (ein Meib) bederven.
Strapazierhofe, w. = werkbroek.
Strasburg, f. = Strasburg (stad in West-Pruisen).
Stras, m. - u. Straßes = stras (valsche diamant).
straus, m. = straatuit, straatin.
Strasburg, f. = Straatsburg (stad in de Elzas).
Strasburger, m. -s, -n = Straatsburger.
strasburgisch = Straatsburgsch.
Stras, w. -, -n = straat, weg, straatweg, zeeëngte; auf der \mathcal{E} . = op straat; auf offener \mathcal{E} . = op de openbare str.; einen auf die \mathcal{E} . ziejen = iem. op straat zetten; er liegt immer auf der \mathcal{E} . = hij slingert altijd langs de straat.
Strassenanlage, w. = aanleg van straten en wegen.
Strassenarbeiter, m. = straatwerker, wegwerker.
Strassenaufseher, m. = opzichter van de openbare wegen.
Strassenaufsicht, w. = toezicht op de wegen.
Strassenbahn, w. = tram(weg).
Strassenbau, m. = aanleg van straten en wegen.
Strassenbeitrag, m.; -beleuchtung, w.; -bube, m. = straatgeld; -verlichting; -jongen.
Strassendam, m. = (eigenlijke) straat of weg (nl. 't gedeelte voor voer- en rijtuigen bestemd).
Strassenraub, m.; -flatterin, w.; -junge, m.; -kehrer, m. = straatroover; -vlinder; -jongen; -veger.
Strassenkot, m.; -kötter, m.; -laterne, w. = straatlijjk; -hond (ook -looper, -meid); -lantaarn.
Strassenpflaster, f.; -raub, m.; -räuber, m.; -räuberet, w. = straatsteenen (of plaveisel); -roof; -roover; -rooverij.
strassenraubersisch = van straatroovers, als een straatroover, straatroovers ...

Strassenrecht, f. = beschermingsrecht op de wegen.
Strassenreinigung, w.; -sperrung, w.; -strampler, m.; -für, w. = straatreiniging; -versperring; -slijper; -deur.
Strassenzoll, m. = tol.
Strassenzüge, Pl. = rijen van straten.
sträßlings = op straat; langs de straat; sich str. herumtreiben = langs de straat zwerfen.
Strategem, zie Strategem.
Strategie, m. -n, -n = strateeg, veldheer, krijgskundige.
Strategem, f. -(e)s, -e = stratagem, krijgslist.
Strategie, w. - = strategie, veldheerskunst, krijgskunst.
Strategifer, m. -s, - = strateeg, krijgskundige.
strategisch = strategisch, krijgskundig.
Strauhe, w. -, -n = ruw oppervlak.
Strauhe, w.; **Strauhen**, f. -s, - = sprits (een gebakje).
I. Sträuben, schw. (h.) = (die Haare, Mähne, Flügel) opsteken, overeind doen staan, opzetten; das soll einem jedes Haar auf dem Kopfe zu Berge f. = dat moet iem. elk haartje te berge doen rijzen; das Haar sträubt sich = staat overeind, rijst te berge; sich f. = zich verzetten, tegenspartelen, tegenstribbelen; die Feder sträubt sich, dies zu beschreiben = de pen weigert ...
II. Sträuben, f. -s = tegensparteling, verzet.
sträubig = stekelig, borstelig, slecht gekamd; weerbarstig, tegenspartelend).
Strauhe, m. -(e)s, Sträuher [u. Sträuhe] = struik, heester, struikgewas; auf den \mathcal{E} . schlagen, zie auf den Busch klopfen.
strauhartig = struikachtig, heesterachtig.
Strauhdieb, m. = struikroover.
sträuhen, schw. (f.) = struikelen (eig. en fig.).
Strauholz, f. = struikhout, struikgewas, kreupelhout.
Strauhopfen, m. = wilde hop.
Sträuhein, f. -(e)s, - = struikje.
Sträuwert, f. = struikgewas, kreupelhout.
I. Strauß, m. -(e)s, -e [kübb. auch: -en, -en] = (Vogel=Strauß) struisvogel, struis.
II. Strauß, m. -es, Sträuße = boeket, ruiker; vederbos, pluim, kuif; struik; strijd.
Straußbinderin, w. = boeketmaakster, bloememeisje.
Sträußen, f. -s, - = ruikertje, boeketje.
Sträuhe, f.; -feder, m.; -enpolitik, w. = struisvogelei; -ve(d)er; -vogelpolitiek.
Straußgras, f. = struisgras.
Strauß, w. -, -n = ('t) klad.
Strebe, w. -, -n = stut, schoor, beer.
Strebeisen, m. = steunbalk, stut, schoor.
Strebeband, **Strebeholz**, f. = schoor, stut.
Strebehaft, w. = span- of strekkracht.
Strebemauer, w. = steunmuur, steenen beer.
streben, schw. (h.) = streven, moeite doen om vooruit te komen; hard werken, blokken (voor 't examen).
Strebeifer, m. = steenen beer, stut, schoor.
Streber, m. -s, - = strever; iem. die steeds vooruit, hooger wil in de wereld; eerzuchtige.
Streberum, f. = jacht naar hooger plaats in de maatschappij, bent van eerzuchtigen.
strebiam = ijverig, onverdroten werkzaam, volhardend, vooruit willend, eerzuchtig.
strebiamkeit, w. - = ijver, werkzaamheid, volharding, ambitie.

streckbar = rekbaar, hamerbaar.
Streckbarkeit, w. — = rekbaarheid enz.
Streckbett, f. = strekbed, spanbed.
Strecke, w. —, -n = (een werktuig) rekker, strekker, spanner; eind (weegs), afstand, spoorlijn, trajekt; stuk, uitgestrektheid (land); mijngang; tijdruimte, tijdperk; (jagersterm) plaats, waar 't gedoodde wild bij elkaar wordt gelegd; jur. S. brengen = dooden, neerleggen, vellen.
Streckeisen, f. = rekijzer.
strecken, fchw. (h.) = strekken, rekken, uitstrekken; die Beine str. = de beenen uitsteken of uitrekken; alle Biere han sich str. = dood liggen, met de beenen in de lucht; einen zu Boden str. = iem. neervellen, in 't zand doen bijten; die Waffen str. = de wapens afgeven; das Gewehr str. = 't geweer vellen; die Finger in die Höhe, den Kopf aus dem Fenster str. = de vingers omhoog, 't hoofd uit 't venster steken; Leder, Felle, Metall, ein zu kurzem Stoff rekken; sich str. = zich uitstrekken; zich neervlijen; der Weg streckt sich = is heel lang; laß dein Ross sich str. = rennen, hard loopen, draven; in gestrecktem Lauf, Galopp = in gestrekten galop; zie ook Decke.
streckentweife = bij stukken, bij trajekten, bij gedeelten, hier en daar.
Streckfer, m. —s, — = strekspier.
Streckgut, f. = jonge visch in een vijver.
Streckhammer, m. = plethamer.
Streckmuschel, m. = strekspier.
Streckung, w. —, -en = strekking enz., vgl. Strecken.
Streckwerk, f. = pletterij.
Streich, m. —(e)s, —e = slag, houw, streek, poets; auf einen Str. = met één slag; einem einen Str. spieles = iem. een poets bakken; ein Schlimmer od. Schlechter Str. = een leelijke streek of poets; bummle Streiche machen = domme streken uithalen; keinen Str. arbeiten = geen steek werken, geen slag uitvoeren.
Streiche, w. —, -n = pletwerktuig.
Streich-eisen, f. = strekijzer, rekijzer, pletterijzer, schaaftmes.
streicheln, fchw. (h.) = zachtjes strijken, streelen, aaien.
streicheln, ft. (h.) (ich streiche; strich; striche; streiche! gestrichen) = strijken, slaan, strepen, schrappen; einen mit Ruten str. = iem. met roeden slaan, geeselen of tuchtigen; eine Wand, den Fußboden instreichen, verven; (einen Posten) str. = schrappen; (Butter auf das Brot, ein Butterbrot) smeren; ein Plaster str. = een pleister klaar maken; ein Messer aanzetten, wetten; Kerzen str. = leeuweriken strijken, met 't strijkniet vangen; das Maß str. = de maat met den strekel glad afstrijken; gestrichenes Maß = (gestreken) volle maat (ook fig.); str., (f.) = (durch den Wald, durch das Land) zwerfen, trekken; (Vogel, Fische) trekken; das Schiff streicht durch die Wellen = beweegt zich, snijdt door, klieft de golven; [sich str. = zich uit de voeten maken].
Streicher, m. —s, — = strijker (iem. die een strijkinstrument bespeelt), verver, smeeder.
Streichfeuer, f.; garn, f. = strijkvuur; -net.
Streichholz, f. = strijkhout, strijkband, strijksok, strekel (om een maat af te strijken); (norbb.) lucifer.
Streichholzschachtel, f. = lucifer.
Streichholzschachtel, w. = lucifersdoos.

Streichleder, f.; -linie, w. = strijk|leer (of -riem, aanzetrium); -lijn.
Streichmaß, f. = gestreken volle maat.
Streichnetz, f.; -riemen, m.; -stein, m. = strijk|net; -riem (aanzetrium); -steen (of oliesteen).
Streichwolle, w. = strijkwol.
Streichzeit, w. = trektijd (van de vogels).
Streif, m. —(e)s, —e = strook, reep; strooptocht, zwerftocht; streep.
Streifband, f. = kruisband.
Streifblitz, m. = vluchtige of schuine blik, oogopslag.
Streife, w. —, -n = streep; strooptocht.
I. **Streifen**, m. —s, — = strook, reep, streep.
II. **streifen**, fchw. (h.) = even aanraken, rakeslings voorbij of langs gaan; schrammen, schampen; schuiven, stroopen; sein Bild streifte mich = gleed langs me heen: er hat dies Thema nur leicht gestreift = maar in 't voorbijgaan aangeroord; den Boden str. = langs den grond scheren; das streift an Unglaubliche = dat grenst aan 't ongelooflijke; (einen Ring vom Finger) trekken; (die Fingel in die Höhe) stroopen, schuiven; (die Fingel vom Baume) stroopen, aftrekken, afhalen; (Tabak) strippen; sich an einem Nagel str. = zich aan een spijker schrammen; gestreifte Blätter = gestreepte bladeren; str., (f.) = trekken, zwerfen, marodeeren, stroopen.
Streifenfarn, m. = streepvaren.
Streifer, m. —s, — = zwerfer, marodeur.
Streiferei, w. —, -en = strooptocht, strooperij, rooftocht, zwerftocht.
streifig = gestreept, gegroefd.
Streifjagd, w., -jagen, f. = drijfsjacht.
Streifkorps, f. = vliegend korps, vl. legertje.
Streiflicht, f. = schamplicht (op schilderijen).
Streifpartei, w., zie Streifkorps.
Streifpartie, w. = uitstapje.
Streifreiter, m. = marodeur, zwerfend ruiter.
Streifritt, m. = (stroop)tocht te paard.
Streifschuß, m. = schampschot.
Streifwache, w. = patrouille.
Streifwunde, w. = schram, lichte wonde.
Streifzug, m. = (stroop)tocht.
Streif, m. —(e)s, —e u. —s = werkstaking; Str. machen = staken.
Streifbrecher, m. = onderkruiper (bij staking).
streifen, fchw. (h.) = staken.
Streifer, m. —s, —; **Streifmacher**, m. = staker.
streifpostenfische(n), fchw. (h.) = posten.
Streit, m. —(e)s, —e = strijd, vooral: woordstrijd, twist, ruzie; [strijd, gevecht met de wapens]; (Str. der Elemente); mit einem im Streite liegen = met iem. overhoop liggen.
Streitagt, w. = strijdbijt.
streitbar = strijdbaar, strijdvaardig.
Streitbarkeit, w. — = strijdbaarheid, strijdvaardigheid.
streiten, ft. (h.) (ich streite; stritt; stritte; streite! gestritten) = twisten, redetwisten, strijden; sich str. = twisten, ruzie hebben; fig. strijden; die streitende Kirche = de strijdende Kerk.
Streiter, m. —s, — = strijder; twister, kempiaan.
Streiterei, w. —, -en = twist, ruzie, gestrij, oneenigheid, geharrewar.
Streitfrage, m. = twistvraag, strijdvraag, kwestie.
Streitgegenstand, m. = zaak, waarover de twist gaat; zaak of punt in kwestie.

Streitgier, w. = strijdlust, twistzucht.
Streitbahn, m. = kempbaan (eig. en fig.).
Streithammer, m. = twistzoeker, ruziemaker.
Streithammer, m. = strijdhamer.
Streithandel, m. = twist, twistzaak, twistgeding, proces.
Streithengst, m. = strijdhengst; twistzoeker, ruziemaker.
stref'tig = (van personen) oneens, in strijd, strijdend, twistend, (van zaken) betwist, onuitgemaakt; eimen etw. fr. maßen = iem. iets betwisten.
Streitfigfeit, w. -, -en = twist, dispuut, oneenigheid.
Streitknoten, m.; -kräfte, Pl.; -lust, w. = strijd|kolf (of -knots); -krachten; -lust.
streitlustig = strijdlustig
Streitmacht, w. = strijdmacht.
Streitobjekt, f. = Streitgegenstand.
Streitpredigt, w. = strijdrede, twistrede, controversie.
Streitpunkt, m. = twistpunt.
Streitros, f. = strijdros.
Streitfache, m. = twistpunt, twistzaak; zaak of punt in kwestie; twist, geschil.
Streitfas, m. = betwiste stelling.
Streitfchrift, w. = strijdschrift.
Streitfucht, w. = strijdzucht, twistzucht.
streitfuchtig = strijdlustig, twistziek.
Streitheologie, w. = wederleggende godgeleerdheid, controversie; apologetica.
Streitübung, w. = dispuut, discussie, oefening in 't redetwisten.
Streitverfündung, w. = aanzegging van een rechtsgeding, daging, litis denunciatio.
Streitwaffe, w.; -wagen, m. = strijd|wapen; -wagen.
Streitig, f. = Strelitz (hertogdom).
Streitigen, Pl. = Strelitzen (vroegere lijfwacht van den Czaar).
Streimel, m. = eindje, oogenblikje, stukje, beetje].
streng(e) = streng (Kälte, Winter, Richter, Gebot, Urteil, Examen, Bild); scherp (Geruch, Geschmack, Kälte); strenge Kälte = (ook) barre koude; bar, ruw (Klima); im strengsten Winter = in 't hartje van den winter; im strengsten Sinne des Wortes = in den letterlijksten zin van 't woord; f. genommen = strikt genomen.
Streng(e), w. - = strengheid, gestrengheid; nauwgezetheid; (van 't klimaat) barheid, ruwheid; (van smaak of reuk) scherpte.
strengen, f. w. (h.) = straf zetten, spannen].
strengflüßig = zwaar vloeibaar, moeilijk te smelten.
strenggenommen = strikt.
strenggläubig = strenggeloovig, rechtgeloovig, rechtzinnig, orthodox.
Strenggläubigkeit, w. = strenggeloovigheid, rechtzinnigheid, orthodoxie.
Streu, w. -, -en = stroo, strooisel, strooleger, leger van een bos stroo.
Streubüsch, w. = zandkoker, zandstrooier, suikerstrooier, peperbus.
streuen, f. w. (h.) = strooien, zaaien; den Pferden f. = stroo voor de paarden spreiden; die Flinte streut = spreidt; einem Sand in die Augen f. = iem. zand in de oogen strooien.
Streugabel, w. = stalvork.
Streugold, f. = goudpoeder.
Streu|pulver, f.; -sand, m. = strooi|poeder (of -poeier); -sand (sand drauf! = zand er over)].

Streu|fel, m. u. f. -s = strooisel, strooisuiker.
Streu|ung, w. - = spreiding (van vuurwapenen).
Streu|suifer, m. = strooisuiker.
Streich, m. -(e)s, -e = streek (met penseel, pen, strijkstok, van 't kompas, bij 't schaatsenrijden), soms ook: (land)streek; streep, haal; draad (richting van haren en weefsel-draden); tocht, weg, (wind)richting, (wind)streek; [(als maat) lijn, streep]; eimen S. unter etw. maßen = een streep onder iets zetten, er een einde aan maken; das macht mir einen (ist mir ein) S. durch die Rechnung = dat is een streep door mijn rekening; in einem S. = onafgebroken, aan één stuk door; feinen S. arbeiten = geen steek werken; er hat ihn auf dem S. = hij heeft een hekel ('t land) aan hem; nach dem S., gegen den S. = met den draad, tegen den draad; das geht (ist) mir gegen den S. = dat staat mij tegen, stuit mij; ein S. Weideland = een stuk; ein S. Rebhühner = een vlucht of troep patrijzen; Golb, Silber hält den S. = houdt den toets; auf den S. gehn = op de vangst (van leeuweriken e. d.) uitgaan; de meisjes nalooien; op de baan loopen.
Streichelchen, f. -s, - = streepje, haaltje.
streicheln, f. w. (h.) = van fijne strepen voorzien, sijn strepen.
Streichfarn, m. = streepvaren.
Streichpunkt, m. = kommapunt.
Streichregen, m. = plaatselijke bui.
Streichvogel, m. = zwerfvogel.
streichweise = bij trekken, stuksgewijze, hier en daar, plaatselijk, troepsgewijze.
Streichzeit, m. = trektijd (van de vogels).
Strick, m. -(e)s, -e = strik, touw, koord, strop; galgebok, gult; eimen Stricke legen = iem. strikken spannen; wenn alle Stricke reißen = in 't ergste of uiterste geval, als alles tegenloopt.
Strick|arbeit, w.; -beutel, m. = brei|werk; -zak.
Strick|en, f. w. (h.) = breien.
Stricker, m. -s, - = breier.
Strickeret, w. -, -en = breiwerk, breierij.
Strickerlohn, m. = breiloon.
Strickfahre, w. = overhaalschuitje, pont.
Strickgarn, f. = breigaren.
Strickleiter, w. = touwladder.
Strickmasche, w. = maas, steek.
Strick|muffel f.; -nadel, w.; -nacht, w. = brei|patroon; -naald; -naad.
Strickreiter, m. = bereden politie.
Strick|scheide, w.; -stunde, w. = brei|hout (of -schei); -les.
Strick|wert, f. = touwwerk.
Strickzeug, f. = breiwerk.
Striegel, m. -s, - = roskam.
Striegeln, f. w. (h.) = roskammen; schoonmaken, poetsen, opknappen; doorhalen, er van langs geven.
Strieme, w. -, -n; **Striemen**, m. -s, - = striem.
striemig = gestriemd, vol striemen.
Striezel, m. (u. f.) -s, - = fijn wittebrood, kerstbrood.
Striezen, f. w. (h.) = weggapen, gappen.
Strife (spr.: *strick*) zc., zie *Streif* zc.
strift, **strifte** = strikt, nauwkeurig, stipt.
Striktur, w. -, -en = striktuur, abnormale vernauwing.
Strippe, w. -, -n = (aan laarzen) strop, trekker, lus; trekband, sous-pied; bindtouw.

frittig, zie streitig.

Stro'bel, m. -s, - = woeste haarbos, warbos.

Stro'b(e)lig = woest, verward.

Stroh, f. -s = stroo; leereš S. dreschen = nutteloos of overbodig werk doen; das ist nicht von S. = niet van stroo, nog zoo min niet; er ist auf dem S. = op de flesch, aan lager wal; grob wie S. = in den hoogsten graad onbehouwen of brutaal.

Stroh'arbeit, m.; -band, f.; -blume, m. = stroo|werk; -band; -bloem (papierbloem).

Stroh'bund, f.; -butter, w.; -dach, f.; -deck, w.; -decker, m. = stroo|bos; -boter (of winterboter); -dak (rieten dak); -matras; -dekker (rietdekker).

Stroh'dach, f. = rieten dak.

Stro'hern = strooien, van stroo; laf, flauw, onbeduidend.

Stroh'fadel, w.; -farbe, w. = stroo|fakkelt; -kleur.

Stroh'farben, Stroh'farbig = strookleurig.

Stroh'feuer, f.; -flechter, m.; -futter,, f. = stroo|vuur; -vlechter; -voer.

Stroh'geß = stroogeel.

Stroh'halm, m. = stroohalm; nach einem S. greifen = zich aan een stroohalm vasthouden.

Stroh'hut, m. = strooien hoed.

Stroh'hütte, w. = strooien of rieten hut.

Stro'big = strooachtig, strooien.

Stroh'junfer, m. = stroojonker, kale jonker.

Stroh'kopf, m. = domkop, stommeling.

Stroh'korb, m. = strooien mand.

Stroh'kranz, m. = strooien krans; gevlochten rand van stroo.

Stroh'lager, f. = strooleger.

Stroh'latte, w. = lat van een rieten dak.

Stroh'lehm, m. = mengsel van stroo en leem, leemkalk.

Stroh'magazin, f. = stroopakhuis.

Stroh'mann, m. = strooman (zooewel vogelverschrikker als schijnpersoon, d. i. iemand die voor den schijn op den voorgrond geplaatst wordt, terwijl de eigenlijke persoon achter de schermen blijft); Wüßte mit dem S. = whist met den blinde.

Stroh'matte, w.; -mist, m.; -papier, f. = stroo|mat; -mest; -papier.

Stroh'presse, w.; -presse, w.; -sack, m.; -schaber, m. = stroo|pijp (of schalmel, rieten fluit); -pers; -zak (of matras); -stapel.

Stroh'seil, f. = strootouw, van stroo gevlochten touw.

Stroh'stuhl, m. = matten stoel.

Stroh'teller, m. = strooien tafelmatt.

Stroh'tod, m. = dood in bed of op de matras.

Stroh'wein, m. = stroowijn, vin de paille.

Stroh'wiepe, w., Stroh'wisch, m. = stroo-wisch; o. a. een teeken, dat er op iets beslag is gelegd.

Stroh'witwe, w., -witwer, m. = onbestorven weduwe, onb. weduwnaar.

Stroh'wulst, m. = strooien draagkussen.

Stro'lsch, m. -es, -e = landlooper, schooier, vagebond.

Stro'lschen, schm. (h. u. f.) = zwerven, schooien.

Strom, m. -(e)s, Ströme = stroom, vloed; wider ob. gegen den S., mit dem S. schwimmen = tegen den stroom oproeien, met den str. meeroeien of meedrijven; ein S. von Worten = een stroom of een vloed van woorden.

Stromab'(wärts) = stroomaf(waarts).

Stroman' = stroomop.

Strom'anfer, m. = stroomanker.

Strom'antwöhner, m. = oeverbewoner.

Stromauf'(wärts) = stroomop(waarts).

Strom'bett, f. = stroombed, stroombedding

Stro'men, schm. (h. u. f.) = stroomen (eig. en fig.), vloeien, (van den regen) in stroomen neervallen; (minder alledaagsch) uitstroomen, voortbewegen.

Strom'enge, w. = stroomvernaauwing, stroom-enge.

Stro'mer, m. -s, - = landlooper.

Stro'mern, zie ftr o l c h e n.

Strom'gebiet, f.; -karte, w. = stroom|ge-bied; -kaart.

Strom'ing, m. -(e)s, -e = kleine haring (uit de Oostzee).

Strom'schnelle, w. = stroomversnelling; stroom-snelheid.

Stro'mung, w. -, -en = strooming.

Strom'weise = in of bij stroomen.

Strom'wender, m. = stroomkeerder; stroom-keering, krib.

Strontian' (spr.: ..tsi..), m. -(e)s = stron-tiaan.

Stron'tium (spr.: ..tsi..), f. -s = strontium.

Stro'phe, w. -, -n = strofe, koeplet.

Stro'pisch = strofsch, uit strofen bestaande.

Stropp, m. u. f. -s, -s = (zeew.) strop, lus met een touw; [strik, touw, lummel, bengel, kwajongen, strop].

Stro'ffe, w. -, -n = trapvormig portaal (in mijngalerijen).

Stro'zen, schm. (h.) = overvloed hebben, vol zijn, zwellen; pronken, prijken, zich opblazen; die Kinder ihr von Gesundheit = de gezond-heid ligt er boven op; ihr von Hochmut = zich niet weten te bergen van trots; der Beutel strotzt von Geld = is propvol met geld.

Stro'b(e)lig, zie strobelig.

Stro'del, m. -s, - = draaikolk, kolk, maal-stroom; im S. der Geschäfte = in de drukte van de zaken; der S. der Vergünstigungen = de maalstroom van vermaken; (halfbolvormig) meelgebak, poffertje.

Stro'deln, schm. (h.) = draaien, wervelen, dwarlen, bruisen, woelen, druk zijn, verward handelen.

Struktur, w. -, -en = structuur, bouw, samenstel.

Strumpf, m. -(e)s, Strümpfe = kous; sich auf die Strümpfe machen = op weg gaan, er van door gaan, zich uit de voeten maken.

Strumpf'band, f.; -slider, m.; -garn, f. = kouse|band; -stopper; -garen (of breigaren).

Strumpf'hoße, w. = hoos, broek met voeten.

Strumpf'waren, Pl. = kousewaren.

Strumpf'warenhandel, m. = kousezaak.

Strumpf'wirker, m. = kousefabrikant.

Strumpf'wirkerstuhl, m. = breimachine.

Strunt, m. -(e)s, Strünke = stronk, [stomp].

Strun'fe(l), Strun'ze(l), w. -, -n = slons.

Struppie'ren, schm. (h.) = lam werken.

Stro'big = slordig, stoppelig, borstelig, ver-ward, verwilderd.

Stro'u'welpeter, m. = Piet de Smeerpoes.

Stro'chnin, f. -(e)s = strychnine.

Stro'chnin'säure, w. = strychninezuur.

Stub'be, w. -, -n; Stub'ben, m. -s, - = boomstomp (nog in den grond).

Stüb'chen, f. -s, - = kamertje; [maat van 4 liter].

Stube, w. -, -n = kamer, vertrek.

Stu'benältester, m. = oudste van de kamer

Stu'ben|arrest, m.; **-bohner**, m.; **-bursche**, m. = kamer|arrest; **-boender**; **-genoot**.
Stu'bendecke, w. = tapijt, vloerkleed; plafond, zoldering.
Stu'bendiele, w. = planken vloer, deel.
Stu'ben|fliege, w.; **-gelehrter**, m. = kamer|vlieg; **-geleerde**.
Stu'benheizer, m. = stoker (die voor de verwarming van de kamers zorgt).
Stu'benhoder, m. = die altijd thuis zit, huis-musch.
Stu'ben|kamerad, m.; **-luft**, w. = huis|kameraad (of kamergenoot); **-lucht** (of kamerlucht).
Stu'ben|madchen, f. = dienstmeisje.
Stu'ben|maler, m.; **-sticker**, m.; **-uhr**, w. = huis|schilder; **-zitter** (-musch); **-klok**.
Stu'ber, m. -s, - = stui'ver.
Stu'bs'nase, w. = stompeus.
Stuccateur, **Stuccatur**, zie **Stuffa...**
Stuck, m. -(e)s = stuk, pleistergips, stukwerk.
Stück, f. -(e)s, -e = stuk (als deel van een geheel, afdeling van een geschrift, als geheel, als maat, als exemplaar, voortbrengsel van nijverheid of kunst, geschat, bedrijf); er ist ein **St.** von einem Geschäftchen = hij is zoo iets van een geestelijke; (er begleitete mich) ein gutes **St.** = een goed eind; drei **St.** Vieh = 3 stuks vee; zwei Gulden das **St.** = per stuk; ein Stücker fesch = een stuk of zes; ein **St.** Wein = een stuk (vat) wijn; in diesem **St.** = in dit opzicht, op dit punt; in allen Stücken = in alle opzichten; aus freien Stücken = uit vrijen wil, uit eigen beweging; große Stücke auf einen halten = veel met iem. ophebben; nach dem **St.** arbeiten = op stuk werken; in Stücke gehn = stuk gaan; in einem **St.** = aan één stuk door.
Stuck'arbeit, w. = stukwerk.
Stück'arbeit, w. = stukwerk.
Stuck'arbeiter, m. = stukadoor.
Stück'arbeiter, m. = stukwerker.
Stück|bett, f.; **-bohrer**, m. = geschut|bedding; **-boor**.
Stück'chen, f. -s, - = stukje, eindje; poets, streek; ein schmerz **St.** Arbeit = een lastig werkje.
Stück'eln, f. (h.) = brokkelen; lappen, sliken, oplappen, samenflansen.
Stück'en, f. (h.) = in stukken deelen; lappen, verstellen.
Stück'ern, f. (h.) = schokken, hotsen; hapern.
Stück'fak, f. = stukvat, stuk.
Stück'gießerei, w. = geschutgieterij.
Stück'gut, f. = geschutmetaal.
Stück'güter, Pl. = stukgoederen; auf **St.** anlegen = op st. aanleggen.
Stück'hof, m. = artilleriepark.
Stück'patrone, w. = geschutpatroon.
Stück'pforte, w. = geschutpoort, geschutgat.
Stück'probe, w. = 't probeeren van 't geschut.
Stück'verkauf, m. = verkoop in 't klein.
Stück'verzeichniß, f. = specificatie, lijst van de enkele stukken.
Stück'weise = per stuk, stuksgewijze, stuk voor stuk, afzonderlijk.
Stück'wert, f. = stukwerk.
Stück'wischer, m. = (geschut)wischer.
Stück'zahl, w. = aantal stuks.
Stuck, w. -, -en = (schweiz.) stut, paal.
Student, m. -en, -en = student; **St.** der

Medizin, der Rechte = student in de medicijnen, in de rechten.
Studentenblume, w. = afrikaantjes.
Studentenfutter, f. = studentehaver.
Studentenhaff = studentachtig.
Studentenmütze, w. = studentepet, studentemuts.
Studentenschaft, w. = studenten; 't studentzijn.
Studenten|verbindung, w.; **-viertel**, f. = student|vereniging (-korps); **-wijk**.
Student'in, w. -, -ren = studente, meisjestudent.
Stu'die, w. -, -n = studie; oefenstuk.
Studiendirektor, m. = directeur (die de studiën leidt).
Studiengang, m. = loop van de studiën.
Studienkopf, m. = studiekop.
Studienrat, m. = raad van onderwijs, lid van dien raad.
Studien|zeichnung, w.; **-zeit**, w. = studie|teekening; **-tijd**.
studie|ren, f. (h.) = studeeren; bestudeeren; Medizin, Jura st. = in de medicijnen, in de rechten studeeren; [auf etw. st. = op iets studeeren, over iets nadenken]; studierte Sprache = bestudeerde, gemaakte manier van spreken; ein Studierter = een gestudeerde, een geleterde.
Studierstube, w., **-zimmer**, f. = studeerkamer.
I. **Stu'dio**, m. -s, -s = (Bruder **St.**) studiozus, student.
II. **Stu'dio**, f. -s, -s = atelier, studio.
Studio'sus, m. -, ..fen u. ..ff = studiozus, student.
Stu'dium, f. -(s), ..dien = = studie.
Stu'fe, m. -, -n = trede, trap; graad, sport; (uitgehouden) stuk (steen of erts), teeken (in de rots gehouwen); auf der höchsten **St.** des Ruhms = op den hoogsten trap van roem.
Stu'fen, f. (h.) = trappen maken, uithouwen; schikken, rangschikken.
Stu'fenbahn, w. = spoorweg met voortrolende perrons, trappespoor.
Stu'fenbreite, w. = breedte van de treden.
Stu'fenerz, f. = erts in stakken, zuiver erts.
Stu'fenfolge, w. = opeenvolging van treden, reeks treden; geregelde volgorde, trapsgewijze opklimming of opeenvolging.
Stu'fenförmig = treevormig, trapvormig.
Stu'fengang, m. = geregelde voortgang van trap tot trap, trapsgewijze opklimming.
Stu'fenjahr, f. = trapjaar, klimmend jaar (elk zevende jaar).
Stu'fentruz, f. = trapkruis.
Stu'fenleiter, w. = geregelde opklimming, trapsgewijze opeenvolging, schaal.
Stu'fenfalm, m. = trappsalm.
Stu'fenweise = trapsgewijze, bij trappen, bij graden.
Stuhl, m. -(e)s, Stühle = stoel; zetel, troon; leerstoel; nachstoel, stoelgang; getouw; sich zwischen zwei Stühle setzen, zwischen zwei Stühlen sitzen = tusschen twee stoelen in de asch zitten, er kaal afkomen, in geen van twee richtingen slagen; einem den **St.** vor die Tür setzen = iem. gedaan geven, iem. de deur uitzetten, iem. zijn huis ontzeggen, met iem. breken; op slag uit zijn betrekking gaan; Meister vom **St.** = achtbare meester (van de loge).
Stuhl|arm, m.; **-bett**, f. = stoel|leuning; **-poot**.

Stuhlflechter, m. = stoelematter.
Stuhlgang, m. = stoelgang.
Stuhlgericht, f. = geheime rechtbank.
Stuhlherr, m. = rechter.
Stuhllehne, w. = rugleuning van den stoel.
Stuhlpolster, f. = stoelkussen.
Stuhlrichter, m. = president van een rechtbank.
Stuhlschitten, m.; -sitz, m. = stoel|slede; -zitting.
Stuhlverhaltung, w. = hardlijvigheid, constipatie.
Stuhlwagen, m. = mandewagentje, ziekwagentje.
Stuffateur m. -s, -e = stukadoor.
Stuffatur, w. -, -en = stuuk, pleisterwerk, stuukwerk.
Stufto, m. -s = Stuft.
Stuftle, w. -, -n = (nordd.) boterham.
Stuftpapier, f. = boterhampapier.
Stufte, w. -, -n = kap (van een laars), omslag, opslag (van handschoen, mouw).
Stüben, fchw. (h.) = omkeeren, omzetten; (den Gut auf den Kopf) f. = opzetten.
Stübenstüffel, m. = kaplaars.
Stüß(Stuß)handschuh, m. = handschoen met kap of met omslag, schermhandschoen.
stumm = stom, zwijgend, stil; stummes h. = stomme h.
Stummel, m. -s, - = stomp (van been, arm, tand); eindje (pijp, sigaar, kaars); korte pijp.
stümmeln, fchw. (h.) = verminken.
Stummelpfeife, w. = korte pijp, neuswarmer(tje).
Stummheit, w. = stomheid, stilzwijgen.
Stummheit, m. = ontplofingsklank, muta.
Stümpfen, f. -s, - = stompje, eindje.
stümpeln, zie stümpeln.
stümpeln, fchw. (h.) = stomp, trappen.
Stumper, m. -s, - = stomp].
Stumper, m. -s, - = stumper, stakker, knoer, kruk, broddelaar.
Stumperel, w. -, -en = stumperwerk, knoerwerk, knoerij, krukkerij.
stümpferhaft, -mäßig = stumperachtig, min, gering, knoerig.
stümpfern, fchw. (h.) = stumperachtig werken, knoeren, broddelen.
I. **Stumpf**, m. -(e)s, Stümpfe = stomp (van een boom, een zuil, arm, been, tand); afgeknotte pyramide of kegel; mit S. und Stiel ausrotten = met wortel en tak uitroeien.
II. **stumpf** = stomp, bot; stumpfer Winkel = stompe hoek; stumpfer Regal = afgeknotte kegel; alt und f. = oud en afgestompt; stumpfer Verstand = bot verstand.
Stümpfen, f. -s, - = stompje.
stumpfedig = stomphoekig.
stumpfen, fchw. (h.) = stomp maken; dampen (stud.).
Stumpfende, f. = stomp of bot einde.
Stumpfer, m. -s, - = stomp, opstopper.
Stumpfuß, m. = stompvoet, horrelvoet.
Stumpfheit, w. = stomphoek; zwakte (van gezicht); botheid, domheid.
Stumpfnaße, w. = stompneus.
stumpfnäsig = stompneuzig.
Stumpfchwanz, m. = kortstaart, stompstaart.
Stumpfsinn, m. = stompzinnigheid, botheid; vervelend iets.
stumpfsinnig = stompzinnig, bot; saai, gruwelijk vervelend.

stumpfwinflig = stomphoekig.
Stündchen, f. -s, -- = uurtje.
Stunde, w. -, -n = uur, uur gaans; oogeblik; les; eine geschlagene S. = een vol uur; zur Stunde = op dit uur, op dit oogenblik; von Stunde an = van stonden aan, van dit oogenblik af; in der elften S. = ter elfder ure; zu guter S. of zur guten S. = te goeder ure, op 't geschikte uur; zur ungelegenen S. = op een ongeschikt uur; wenn seine S. (sein Stündchen) kommt = als zijn uurtje slaat; er weiß was die S. geschlagen hat = hij weet, hoe laat 't is (fig.); er war die gute S. selber = de goedheid zelf; Stunden geben od. erteilen = les geven; eine S. Begeß = een uur gaans.
stunden, fchw. (h.) = uitstel geven; einem die Kollegengelder f. = iem. uitstel geven om 't collegegeld te betalen.
Stundengeber, m. = lesgever.
Stundengebet, f. = gebed voor een bepaald uur, (mv.) horae.
Stundengeld, f. = lesgeld.
Stundenglas, f.; -kreis, m. = uur|glas (of zandlooper); -cirkel.
stundenlang = urenlang, uren aaneen.
Stundenmarke, w. = leskaartje.
Stundenmesser, m. = uurmeter, tijdmet.
Stundenplan, m. = lesserooster, rooster van werkzaamheden.
Stundenrad, f. = uurrad.
Stundenrufer, m. = klepper(man), nachtwacht.
Stundenstraße, m. = wegwijzer, mijlpaal.
Stundenschlag, m. = klokslag.
Stundentafel, w. = zonnewijzer; rooster der lesuren.
Stundenuhr, w. = uurklok (die alleen de uren aangeeft).
stundenweise = uursgewijze, bij 't uur; elk uur, per les.
Stundenweiser, m. = uuraanwijzer; klok.
Stundenwinkel, m.; -zeiger, m. = uur|hoek; -wijzer.
Stündlein, f. -s, - = uurtje; sein St. ist gekommen = zijn uurtje heeft geslagen.
stündlich = elk uur; van uur tot uur; driemaal f. = driemaal per (in 't) uur.
Stundung, w. -, -en = uitstel (van betaling).
Stundungsfrist, w. = uitstel, termijn van uitstel.
Stundungsgesuch, f. = verzoek om uitstel.
Stunze, w. -, -n = (put)emmertje.
stupend = verbazend, enorm.
Stupf, m. -(e)s, -e; **Stupfer**, m. -s, - = stomp, stoot.
stupfen, fchw. (h.) = stomp, stooten.
stupid = stupide, dom, stom.
Stupidität, w. -, -en = stupiditeit, domheid, stommiteit.
Stups, m. -es, -e = stomp, duw.
stupsen, fchw. (h.) = stomp, stooten.
Stupsnaße, w. = stompneus, wipneus.
stür (nördl.) = strak, stijf.
Sturm, m. -(e)s, Stürme = storm (in alle bet.); [vliegende vaart; strijd]; S. zur See = storm op zee; im S. = (ook:) dronken.
stürmen = opgewonden, driftig, heftig.
Sturm|anlauf, m.; -balken, m.; -band, f. = storm|loop; -bok (of -kat, -ram); -band.
Sturm|block, m.; -bock, m.; -dach, f.; -egge,

w. = storm|balk; -ram; -dak; -egge (of valpoort).
stürmen, [schw. (h.) = stormen, hevig waaien; woeden, razen; storm luiden; storm loopen op, bestormen (een vesting); met geweld vermeesteren (een huis, een poort); vernielen (beelden); **st.**, (f.) = stormen, ijlen, jagen; in einen **st.** = iem. bestormen.
stürmend = stormend, heftig, onstuimig, razend; stormenderhand.
stürmer, m. -s, - = bestormer, overweldig; onstuimig persoon; (voetbalspel) forward; (soort hooge) gymnasiaste- en studentepet.
Sturmflut, w. = standaard (die bij bestorming vooruitging).
Sturmflut, f. = stormvat, springton.
Sturmflut, w. = stormvloed, buitengewoon hoog tij met storm.
sturmfrei = veilig tegen bestorming.
Sturmglode, w.; -haube, w.; -hut, m. = storm|klok; -helm; -hoed (-helm; monnikskap).
stürmisch = stormachtig (weer, zee); onstuimig, heftig, stormachtig.
Sturmkranz, m. = brandende pekkran.
Sturm|lauf, m. (ob. -laufen, f.); -läuten, f.; -leiter, w.; -lücke, w. = storm|loop, -gelui; -ladder; -gat (of bres).
Sturm|pfehl, m.; -reif, m. = storm|paal; -hoepel (vuurwerking).
Sturm|sack, m. = brandkarkas, stormzak.
Sturm|schritt, m.; -segel, f.; -signal, f. = storm|pas; -zeil; -signaal.
Sturm- und Drangperiode, w. = storm- en drangperiode.
Sturm|vogel, m. = stormvogel.
Sturz, m. -(e)s, **Stürze** = val, ondergang; 't neerstorten, instorting, plof; bovendorpel; stortplaats; [stomp van boom of zuil].
Sturzacker, m. = voor de eerste maal geploegde akker (na 't braakliggen).
Sturz|bach, m. = stortbeek, bergbeek.
Sturz|bad, f. = stortbad.
Sturz|becher, m. = beker met deksel.
Stürze, w. -, -n = deksel; trechteropening (van koperen blaasinstrumenten), (glas) grok.
Sturz|zel, **Stür|zel**, m. -s, - = boomstomp, stomp (van een zuil o. d.).
stürzen, [schw. (h. u. f.) = storten, werpen; vallen; snellen, stormen; einen **st.** = iem. ten val brengen; einen Minister **st.** = doen vallen; (einen ins Verderben, ins Glend) storten; (die Kasse) nazien; (den Vater) voor 't eerst ploegen; (einen König vom Throne) stooten; er stürzte ins Zimmer = hij stormde de kamer in; er stürzte (sich) auf den Feind = hij wierp zich op den vijand; zu jems. Stürzen **st.** = zich aan iems. voeten werpen; (ein Faß, einen Becher, Karren) storten, omstorten, omkeeren.
Sturz|güter, Pl. = stortgoederen.
Sturz|see, -welle, w. = stortzee.
Sturz, m. Sturzes = gekheid, flauwiteit, onzin.
Stur|te, w. -, -n = merrie.
Stur|ten, m. -s, - = stoete, lang grof brood.
Stur|ten|föhlen, ob. -füllen, f. = merrieveulen.
Sturerei, w. -, -en = stoeterij.
Stug, m. -es, -e = karabijn, buks, jachtgeweer; pluim; kortharige kleine pruik; kleine emmer; kort glas; koppigheid; auf den **St.** = plotseling; onmiddellijk.
Stug|armel, m. = korte mouw.
Stug|band, f. = stut, draagband (bij timmerwerk).

Stug|bart, m. = opstaande knevel, snor.
Stug|büchse, w. = karabijn, jachtgeweer.
Stug|degen, m. = korte degen.
Stütz, w. -, -n = stut, steun; schoor.
Stütz|en, m. -s, - = jachtgeweer, buks, karabijn.
stutzen, [schw. (h. u. f.) = [plotseling] stilstaan (van paarden e. d.); verstedd staan, argwaan krijgen; pronken, trotsch loopen; (Wäume) knotten, snoeien; (eine Pflanze) snoeien, scheren; (einem Tiere den Schwanz, die Ohren u. ä.) afsnijden; einem Vogel die Flügel **st.** = een vogel kortwieken; (den Bart) korten, afknippen, knippen, verzorgen.
stutzen, [schw. (h.) = stutten, steunen, schoren, schragen; sich auf einen Stod **st.** = op een stok steunen; seine Meinung stützt sich auf Tatsachen = steunt op feiten.
Stützer, m. -s, - = pronker, fat; buks.
stutzig = fatterig.
stutzig = verwonderd, verstedd; das machte mich **st.** = dat kwam me verdacht voor; **st.** werden = verstedd staan, niet weten hoe men 't heeft.
Stütz|punkt, m. = steunpunt.
Stütz|rohr, f., zie Stütz|büchse.
Stütz|säbel, m. = korte säbel, houwer.
Stütz|schere, w. = tuinschaar.
Stütz|schwanz, m. = stompstaart, kortstaart.
Stütz|uhr, w. = pendule.
stygisch = Stygisch, van den Styx.
Styl, zie Stül.
Styl|er, m. -en, -en = styllet, zuileheilige.
Stymphaliden, Pl. = Stymphaliden, fabelachtige roofvogels met ijzeren klauwen en snavels.
Styx, m. - = Styx, rivier van de onderwereld.
Sua|da, **Sua|de**, w. - = suada, welsprekendheid, woerdevloed.
subaltern = subaltern, ondergeschikt, minder.
Subaltern|beamter, m. = subaltern ambtenaar.
Subdia|kon(us), m. = subdiaken, hulpprediker.
Sub|station, m. -, -en = gerechtelijke verkoop.
sub|stantie|ren, [schw. (h.) = gerechtelijk verkoopen.
Sub|jekt, f. -(e)s, -e = subjekt, onderwerp.
sub|jektiv u. **sub|jektiv** = subjektief.
Sub|jektivität, w. - = subjektiviteit.
sub|kutan = onderhuids(ch).
sub|lim = subliem, verheven.
Sub|limat, f. -(e)s, -e = sublumaat.
sub|limie|ren, [schw. (h.) = sublimeren, omhoog drijven, zuiveren, vluchtige lichamen van niet vluchtige scheiden en laten verdichten.
sub|luna|r|sch = sublunaris, ondermaansch.
sub|marin = submarijn, onderzeesch, onderzee...
sub|miss = soumis, onderworpen.
Sub|mission, w. -, -en = submissie, aanbesteding; onderwerping; auf dem Wege der **S.** = bij aanbesteding.
Sub|missions|bedingungen, Pl. = aanbestedings-, aannemingsvoorwaarden.
Sub|missions|offerte, w. = inschrijving.
Sub|mittent, m. -en, -en = submittent, inschrijver (voor een werk, een leverantie).
Sub|ordination, w. - = subordinatie, onder-schikking, gehoorzaamheid, tucht.
sub|ordinie|ren, [schw. (h.) = subordineeren.
Sub|fel|tium, f. -s, -ien = schoolbank.
sub|idiär u. **sub|idiär|sch** = subsidiair, ondersteunend, helpend.

Subsidien, Pl. = subsidie.
Subsistenz, w. -, -en = levensonderhoud, bestaan.
Subsistenzmittel, f. = middel van bestaan.
subsistieren, fchw. (h.) = bestaan, leven.
Subskribent, m. -en, -en = (onder)teekenaar, intekenaar.
subskribieren, fchw. (h.) = (onder)teekenen, intekenen.
Subskription, w. -, -en = intekening.
Substantialität, w. -- = substantialiteit, werkelijkheid.
substantieel = substantieel, werkelijk, wezenlijk, krachtig.
Substantiv u. **Substantiv**, f. -(e)s, -e = substantief.
substantivieren, fchw. (h.) = substantiveeren.
substantivisch u. **substantivisch** = substantievisch.
Substantivum u. **Substantivum**, f. -s, -ba = substantief.
Substantz, w. -, -en = substantie, wezen, massa, werkelijke bestanddeelen, grondwaarde.
substituieren, fchw. (h.) = substitueeren, in plaats stellen.
Substitut, m. -en, -en = substituu, plaatsvervanger.
Substitution, w. - = substitutie, vervanging.
Substrat, f. -(e)s, -e = substraat, grondslag, basis; voedingsbodem; gegeven geval.
subtil = subtiel, fijn, spitsvondig.
subtilisieren, fchw. (h.) = subtilizeeren, verfijnen, zeer fijne onderscheidingen maken.
Subtilität, w. -, -en = subtiliteit.
Subtrahend, m. -en, -en = aftrekker.
subtrahieren, fchw. (h.) = aftrekken.
Subtraktion, m. -, -en = aftrekking.
subtropisch = subtropisch, bij de keerkringen.
Subvention, w. -, -en = subsidie, steun.
subversiv = subversief, omverwerpend, verwoestend.
Succade, zie Saffade.
succedieren, zie *fulgedieren*.
Succes zc., zie *Sufses* zc.
Succurs zc., zie *Suffurs* zc.
Suche, w. - = opsporing (van 't wild); ber Hund hat eine richtige S. = zoekt in de goede richting; er hat eine gute S. = kan goed opsporen; auf der S. sein, auf die S. gehn = op zoek zijn, op zoek gaan.
Such-eisen, f. = sonde, tentijzer, peilstift.
suchen, fchw. (h.) = zoeken (om te vinden), zoeken, trachten; etw., nach etw. f. = iets, naar iets z; er sucht etw. darunter = hij zoekt er iets achter; er sucht etw. darin = hij stelt er prijs op; das Weite f. = 't hazepad kiezen; gesuchte Ware = gezochte, gewilde waar; gesuchte Lebensart = gezochte, gemaakte, gekunstelde uitdrukking; [Hänbel, Streit an einem (einen) f. = twist met iem. zoeken].
Sucher, m. -s, - = zoeker; sonde.
Suchhund, m. = speurhond.
Suchlicht, f. = zoeklicht.
Sucht, w. - = [ziekte], zucht, sterk (ziekelijk) verlangen; fallende S. = vallende ziekte.
suchtig = ziekelijk, zeer lijdend.
suchteln, fchw. (h.) = zuigen, lebben.
Sud, m. -(e)s, -e = koking; kooksel.
Süd, m. -(e)s, -e = zuiden, zuidewind.
Südafrika, f. = Zuid-Afrika.
Sudan der = Soedan.
Suda'ner, m. -s, - = Soedanees.

Suda'nisch = Soedaneesch.
Süddeutschland, f. = Zuid-Duitsland.
Sudelarbeit, **Sudesei**, w. -, -en = knoeierij, knoeiwerk, kladwerk, smerig werk, gemors, gesmeer.
Sudeler, zie *Sudler*.
Sudelkoch, m.; **mafer**, m. = knoeikok knoeier; knoeischilder, knoeier.
Sudeln, fchw. (h.) = morsen, knoeien, kladden.
Sudelwirtschaft, w. = vuile of (en) smerige boel.
Süden, m. -s = Zuiden; der Wind kommt von S. = uit 't Zuiden.
Süderbreite, w.; **freuz**, f. = zuider||breedte; -kruis.
Südermanland, f. = Sudermanland.
Süderonne, w. = Zuiderzon.
Sudeten, Pl. = Sudeten.
Südfrüchte, Pl.; **füfte**, w. = zuid||vruchten; -kust.
Südländer, m. -s, - = bewoner van 't Zuiden.
Sudler, m. -s, - = morspot, knoeier, kladder.
Südsich = zuidelijk; f. bon Paris = zuidelijk of ten zuiden van Parijs.
Südost(en), m. = zuidoosten.
Südsich = zuidoostelijk, ten zuidoosten.
Südostwind, m. = zuidoostewind.
Südpol, m. = zuidpool.
Südsee, m. = Zuidzee, Stille Oceaan.
Südseeänder, Pl. = Zuidzeelanden.
Südseite, w. = zuidzijde, zuidkant.
Südstaaten, Pl. = zuidelijke staten (van N. Am.).
Südsüdost(en), m. = zuid-zuidoosten.
Südsüdwest(en), m. = zuid-zuidwesten.
Südvolk, f. = zuidelijk volk.
Südwärts = zuidwaarts, naar 't zuiden.
Südwest(en), m. = zuidwesten.
Südwestlich = zuidwestelijk, ten zuidwesten.
Südwestwind, m. = zuidwestewind.
Südwind, m. = zuidewind.
Sues, zie *Suez*.
Sueben, Pl. = Saeven.
Suez, f. = Suez.
Suezkanal, m. = Suezkanaal.
Suff, m. -(e)s = dronk, zuip.
Suffel, m. -s, - = drinkebroer.
suffig = goed drinkbaar, lekker.
Suffix, f. -es -e = suffix, achtervoegsel.
Suffling, m. -(e)s, -e = dronkaard.
Suffragan, m. -e(s) -e = suffragaan (stemgerechtigd lid van een geestelijk college; wijbisschop).
suggieren, fchw. (h.) = suggereeren, ingeven.
Suggestion, w. -, -en = suggestie, ingeving, inwerking.
Suggestivfrage, w. = suggestieve vraag, strikvraag, vraag, die 't antwoord in den mond geeft.
Suhl, f. -es, -e; **Suhle**, w. -, -n = plas, poel.
Suhlen, fchw. (h.) = plassen, ploeteren.
Sühnaltar, m. = zoenaltaar.
Sühnbar = zoenbaar, te verzoenen.
Sühne, w. -, -n = zoen, verzoening, boete.
Sühnen, fchw. (h.) = zoenen, verzoenen, boeten.
Sühneverfuch, m. = poging tot verzoening.
Sühnopfer, f. = zoenoffer, zoenofferande.
Sühnung, w. -, -en = zoen, verzoening, boete.
Suite, w. -, -n = suite; gevolg; reeks; (stud.) looze streek; S. n reifen = streken uithalen.

- Suttier'** (spr.: *soeietjee*), m. -s, -s = (stud.) vroolijke klant.
- suttieren**, *ſſw.* (h.) = een vroolijk, los leven leiden.
- Sutta'de**, w. -, -n = sukade.
- Suttur's**, m. -es, -e = hulp, versterking.
- Suttur'sale**, w. -, -n = succursale; bijkerk; filiaal.
- suttieren**, *ſſw.* (h.) = opvolgen.
- Suttick**, m. . . zesse, . . zesse = succes.
- Suttion'**, m. -, -en = successie.
- suttions'ſchig** = in staat of geschikt om op te volgen.
- Suttions'rieg**, m. = successieoorlog.
- suttiv'** = successief, geleidelijk.
- suttive** = successief.
- Sulfar**, f. -(e)s, -e = sulfaat, zwavelzuurverbinding.
- Sulfid**, f. -(e)s, -e = sulfide, zwavelverbinding.
- Sulfur**, m. -es = zwavel.
- sulfuro's** = sulfureus, sterk zwavelhoudend.
- Sult'an**, m. -(e)s, -e = sultan.
- Sulta'na**, . . ta'ne, **Sult'anin**, w. -, -nen = sultane.
- Sul'ze**, **Sul'ze**, w. -, -n = vleeschgelei, vleesch in gelei, zult.
- Su'mach**, m. -(e)s = sumak, smak, pruikboom, looiersboom, verfoom.
- Su'mma**, w. = somma, som, totaal.
- Summan'den**, Pl. = (bij elkaar te tellen) getallen, posten.
- summa'rifch** = summier, kort samengevat.
- Sum'men**, f. -s, - = sommetje.
- Sum'me**, w. -, -n = som.
- I. **sum'men**, *ſſw.* (h.) = opsommen, samen-tellen; *ſſch.* = samen bedragen, zich ophoopen.
- II. **sum'men**, *ſſw.* (h.) = zoemen, gonzen; neurien.
- summie'ren**, *ſſw.* (h.) = samentellen.
- Sumpf**, m. -(e)s, **Sumpfe** = moeras, poel (ook fig.); (bij verschillende bedrijven) put, bak, gat met water; losbandig leven.
- sumpf'en**, *ſſw.* (h.) = stilstaan als een poel; een losbandig leven leiden, zwijnen.
- Sumpf'boden**, m.; **ſieber**, f.; **ſegend**, w. = moeras|grond; -koorts; -streek.
- Sumpf'garbe**, w. = wilde bertram.
- sumpf'ſicht**, **sumpf'ſig** = moerassig.
- Sumpf'lache**, w. = moerassige poel of plas.
- Sumpf'land**, f.; **ſerſe**, w. = moeras|land; -leeuwerik.
- Sumpf'loch**, f. = moerassige poel of plas.
- Sumpf'moor**, f. = (uitgestrekt) moeras.
- Sumpf'rohr**, f., zie *Schilfröhr*.
- Sumpf'rohrfänger**, m. = rietzanger.
- Sumpf'schneſe**, w. = poelsnip.
- Sumpf'torf**, m. = moerasveen; zware turf.
- Sumpf'vogel**, m. = moerasvogel.
- Sumpf'wieſe**, w. = moerassige weide.
- sump'tuös'** = somptueus, verkwistend, overdadig.
- Sum's**, m. -es = gegons, gepraat, onbeduidend gebabbel; praatjes; ein großer S. = een groote of heele omhaal.
- sum'sen**, *ſſw.* (h.) = zoemen, gonzen, neurien, babbelen, kletsen, veel omhaal maken.
- Sund**, m. -(e)s, -e = zeeëngte, straat; Sond.
- Sunda-Inſeln**, Pl. = Soenda-eilanden.
- Sun'de**, w. -, -n = zonde; es ist S. und Schande = 't is zonde en schande; ich haſſe ihn wie die S. = ik haat hem uit den grond van mijn hart.
- Sün'denbahn**, w. = weg der zonde of des verderfs.
- Sün'denbekenntni's**, f. = belijdenis van zonden.
- Sün'den|bod**, m.; **erlaſſ**, m.; **fall**, m. = zonde|bok; -vergeving; -val.
- Sün'denfrei** = vrij van zonden.
- Sün'dengeld**, f. = schandgeld; schandelijk hooge prijs of som.
- Sün'den|ſuecht**, m.; **laſt**, w. = zonde|slaaf; -last.
- Sün'denleben**, f. = leven in zonde.
- Sün'denlohn**, m. = schandloon.
- Sün'denlos** = vrij van zonden, onschuldig.
- Sün'denloſſigkeit**, w. = onschuld.
- Sün'denluft**, w. = zucht of begeerte om te zondigen, zondige begeerte of lust.
- Sün'denmaß**, f. = maat der zonden.
- Sün'denopfer**, f., zie *Sühnopfer*.
- Sün'denregister**, f. = zonderegister, zondelijst.
- Sün'denſchlaf**, m. = onbezorgdheid of gerustheid van den zondaar.
- Sün'den|ſchuld**, w.; **ſilger**, m.; **bergebung**, w. = zonde|schuld; -delger (of verlosser); -vergeving.
- Sün'denvol** = vol van zonden, zondig.
- Sün'der**, m. -s, - = zondaar.
- Sünd'flut**, w. = zondvloed.
- Sünd'haft** = zondig, misdadig, schuldig; f. teuer = erg duur, goddeloos duur.
- Sünd'haftigkeit**, w. = zondigheid.
- Sünd'ig** = zondig.
- Sünd'igen**, *ſſw.* (h.) = zondigen, misdoen.
- Sünd'iger**, m. -s, - = zondaar.
- Sünd'igkeit**, w. = zondigheid.
- Sünd'ſich** = zondig, schuldig, goddeloos.
- Sünd'zoll**, m. = Sondtol.
- Sunn'ten**, Pl. = Sunnieten (een sekte van Mohammedanen).
- ſu'perfein** = superfijn.
- ſuperb'** = superbe, voortreffelijk, prachtig.
- Supercar'go**, zie *Superfargo*.
- Superintendent**, m. -en, -en = superintendent, hoogste protestantsche geestelijke in een distrikt.
- Superior**, m. -s, . . io'ten = superieur.
- Superiorität**, w. = superioriteit.
- Superfarg'o**, m. -s, -s = supercargoo, ladingmeester.
- ſu'perflu** = al te wijs, oververstandig, extra verstandig.
- Superlativ'** u. **Su'perlative**, m. -(e)s, -e = superlatief.
- Supernaturalis'mus**, m. = supernaturalisme, openbaringsgeloof.
- Supernaturalist**, m. -en, -en = supernaturalist.
- Supernumerar'**, m. -(e)s, -e = surnumerair.
- Su'perrivision**, w. = laatste revizie.
- Su'perta'ra**, w. = supertarra.
- Supin'**, f. -(e)s, -e; **Supi'num**, f. -s, . . na = supinum.
- Süpp'chen**, f. -s, - = soepje, papje.
- Su'p'e**, w. -, -n = soep; pap, brij; er hat mir die S. gründlich berfaſen = hij heeft voor mij 't heele plezier bedorven, roet in 't eten gegooit; die rote S. = 't bloed; einen in der S. ſiſen laſſen = iem. in de narigheid of ongelegenheid laten zitten; wer hat ihm dieſe S. eingebracht? = wie heeft hem dat koopje geleverd?
- ſuppeditieren** *ſſw.* (h.) = bezorgen, verschaffen.

sup'pen, *ſchw.* (h.) = soep of pap eten; mer lange suppt, lebt lange = wie lang eet, leeft lang.
Sup'pen|anfalt, w.; -*fleisch*, f.; -*freund*, m. = soep|huis; -vleesch; -liefhedder.
Sup'penfapper, m. = wie niet van soep (of pap) houdt, Soephein, Lust-niet.
Sup'penfraut, f. = soepgroente.
Sup'pensmidt, m. = soepiefhebber.
Sup'penswab, m. = iem. die vast alle dagen soep wil eten.
Sup'pentafel, w. = bouillontafel.
Sup'penterrie, w. = soepterrie.
sup'pigt, **sup'pig** = soepig, dun; sappig, brijig.
Suppleant, m. -en, -en = suppleant, plaatsvervanger, waarnemer.
Supplement, f. -(e)s, -e = supplement.
Supplement'band, m. = supplementsdeel.
Supplent, m. -en, -en = hulpleeraar.
suppletorisch = suppletair, aanvullend.
supplieren, *ſchw.* (h.) = suppleeren, aanvullen, bijbetalen.
Supplif, w. -, -en = verzoekschrift.
Supplifant, m. -en, -en = suppli(c)ant, verzoeker, rekwestrant.
supplijeren, *ſchw.* (h.) = verzoeken.
supponieren, *ſchw.* (h.) = supponeeren, onderstellen; onderschuiven.
Support, m. -(e)s, -e (u. -s) = support, steun, drager, onderstel.
Suppositie, w. -, -en = suppositie, onderstelling.
supprimeren, *ſchw.* (h.) = supprimeeren.
Supremat, m. u. f. -(e)s; -*atie* (spr.: ..*tie*), w. - = suprematie, opperheerschappij, oppergezag.
Su're, w. -, -n = Soere, afdeling v. d. Koran.
Sur're, w. -, -n = soerra, groote karavaan.
sur'ren, *ſchw.* (h.) = snorren, gonzen, brommen.
Surrogat, f. -(e)s, -e = surrogaat.
Surtout (spr.: *suurtoe*), m. -s, -s = overjas; tafelstel.
Susan'na, **Susan'ne**, w. = Suzanna, Suze.
Sus'shen, f. = Suze.
susceptibel, zie *ſuszeptibel*.
suspekt = suspect, verdacht.
suspendieren, *ſchw.* (h.) = suspendeeren, schorsen.
Suspensie, w. -, -en = suspensie, schorsing.
Suspensorium, f. -s, ..rien = suspensoir, breukband.
süh = zoet, lief; *süh's Herrchen* = zoetsappig mannetje; *das Süh* = 't zoet; *süh's Brot* = brood zonder gist; *süh's Butter* = ongezoeten boter.
Süh'apfel, m. = suikerappel, zoete appel.
Süh'bröt, f. = zoet brood, br. zonder gist.
Süh'brötchen, f. = beschuit.
süh'en, *ſchw.* (h.) = zoeten, zoeten smaak geven.
Süh'holz, f. = zoethout; S. rapeln = (een dame) vleierijen zeggen, 't hof maken.
Süh'holzrasbler, m. = mooirater (tegenover dames).
Süh'igkeit, w. -, -en = zoetheid, zoete smaak of geur; zoetigheid, lekkernij, snoeperij; lievigheid, vleiertij.
Süh'kirche, w. = zoete of Spaansche kers.
süh'lich = zoetelijk, zoetsappig; gemaakt, flauw-zoet.
Süh'ling, m. -(e)s, -e = zoetsappig, zoetelijk persoon.
Süh'mantl, f. = lekkerbek, zoetekauw.
süh'tönend = zoetklinkend.

Süh'wasser, f. = zoet water.
Süh'wasserpoliep, m. = zoetwaterpoliep.
suszeptibel = susceptibel, ontvankelijk, gevoelig.
Suzeran' (spr.: *suzeren*), m. -(e)s, -e = suzerain, opperleerheer.
Suzeränität, w. - = suzeriniteit.
f. b. a. = fo biel als.
Sybarit', m. -en, -en = Sybariet, inwoner van Sybaris, verwijfd persoon.
sybaritisch = sybarietisch.
Syenit', m. -(e)s, -e = syeniet (naar de stad Syene genoemd: een soort korrelig gesteente).
Sykomore, w. -, -n = plataan; sykomoor (Egyptische vijgeboom).
Sykophant', m. -en, -en = sykophant, aanbrenger, verklikker, verrader.
Syl'be, zie *Sil'be*.
Syllabarium, f. -s, ..rien = spelboek, abcboek.
syllabieren, *ſchw.* (h.) = in lettergrepen uitspreken.
Syllabus, m. -, -n ..bi = syllabus.
Syllep'sis, w. - = syllepsis, samenvatting.
Syllogis'mus, m. -, ..men = syllogisme, sluitrede.
sylogistisch = syllogistisch.
Syl'phe, m. -n, -n; **Syl'phe**, w. -, -n = sylphe, luchtschepsel, luchtgeest.
Sylphide, w. -, -n = sylphide, vrouwelijke luchtgeest.
Syl'piter, zie *Sil'piter*.
Symbol, f. -(e)s, -e = symbool, zinnebeeld, teeken; geloofsbelijdenis.
Symbol'ist, w. - = symboliek, voorstelling door symbolen.
symbolisch = symboliek, symbolisch, zinnebeeldig; *symbolische Bücher* = belijdenisschriften.
symboliseren, *ſchw.* (h.) = symbolizeeren.
Symmetrie, w. - = symmetrie.
symmetrisch = symmetrisch.
sympathetisch = sympathetisch, geheimzinnigen invloed uitoefenend.
Sympathie, w. -, -n = sympathie.
sympathisch = sympathiek, sympathisch, meegevoelend, aangenaam aandoend.
sympathiseren, *ſchw.* (h.) = sympathizeeren.
Symphonie, zie *Sinfonie*.
Symposion, f. -s, ..rien = symposion, drinkgelag.
Symptom, f. -(e)s, -e = symptoom, (voor)teeken.
symptomatisch = symptomatisch, kenmerkend.
Synago'ge, w. -, -n = synagoge.
Synalop'he, **Synalop'he**, w. -, -n = synalophe, samensmelting (van letterklanken).
Synäre'sis, w. -, ..re'fen = synaerezis, samentrekking (van twee klinkers).
Synchronis'mus (spr.: ..*kro*..), m. -, ..men = synchronisme, gelijktijdigheid.
synchront'istisch = synchronistisch, 't gelijktijdige bijeenvoegend.
Syndikat, f. -(e)s, -e = syndikaat, maatschappij, ambt van syndicus.
Syndikus, m. -, ..gi u. ..fen = syndicus, woordvoerder.
Syne'drion, **Syne'drion**, f. -s = synedrium, sanhedrin, hoog joodsch gerechtshof te Jeruzalem.
Synec'doche, w. -, -n = synecdoche (stijlfiguur, wisseling van deel en geheel).
Syn'cope, w. -, -n = syncope (wegvallen van

spraakklanken binnen in een woord; samen-trekking van een licht maatdeel met 't volgende zware tot één noot; flauwte, beroerte).
synodal' = synodaal.
Synoda'ler, m. = synodelid.
Synoda'beschluss, m. = synodaal besluit.
Synode, m. -, -n = synode.
synonhm' (isch) = synoniem.
Synonhm', f. -(e)s, -e = synoniem.
Synonhmif, w. -, -en = synonimiek, leer van de synoniemen.
Synop'sis, m. -, -sen = synopsis (overzicht, vooral van de evangeliën van Mattheus, Marcus en Lucas).
Synop'tifer, Pl. = synoptici (de drie evangelisten, vgl. *Synop'tis*).
synop'tisch; taf'tisch = syn||optisch; -taktisch.
Syn'tax, w. -, -en = syntaxis.
Synthese, w. -, -thesen = synthese (samen-vatting van de deelen tot 't geheel; verbind-ing van begrippen, van 't eenvoudige tot 't samengestelde).
synthetisch.
Syphili's, m. - = syphillis.
Syrafus, f. = Syrakuze.
Syrafusa'ner, Syrafu'fer, m. -s, - = Syrakuzaan.
syrafusa'nisch, syrafu'fisch = Syrakuzaansch.
Syrien, f. = Syrië.

Syr'ider, m. -s, - = Syriër.
Syrin'ge, w. -, -n = sering.
Syrin'genfrauch, m. = seringeboom.
Syr'ing, w. -, -e = syrinx, Pansluit.
sy'risch = Syrisch.
Sy'rup, zie *Sirup*.
Syst. = **System'**, f. -(e)s, -e = systeem, stelsel.
Systema'tif, m. - = systematica, systematiek (wetenschappelijke orde, samenstelling).
Systema'tifer, m. -s, - = systematicus (hij, die van alles een wetenschappelijk stelsel wil maken).
syste'matisch = systematisch.
syste'matise'ren, f. m. (h.) = systematizeeren.
f. 3. = zeyner Zeit: te zijner tijd, op tijd.
Sze'ne, w. -, -n = tooneel; scène; in S. 3. segen = in scène brengen, insceneeren, voor opvoering gereed maken.
Szenerie', w. -, -n = scenerie, tooneel-toestel.
sz'e'nisch = scenisch, tooneelmatig.
Szept'er, f. -s, - = scepter, schepter, heerscherstaf.
szientif'isch = wetenschappelijk.
Szyl'la, w. - = Scylla; vgl. *Scharzbbis*.
Szyl'te, m. -n, -n = Skyth.
Szyl'tien, f. = Skythië.
szyl'tisch = Skythisch.

T.

T. f. = T; T-Schiene = T-rail, T-vormige rail.
T. = tomus (Zelf); titulus (Titel); tutto (alle), tutti (alle).
t. = Tonne: ton.
Ta. = Tara.
Tabagie' (spr.: ..zjie), w. -, -n = tabagie, kroeg.
Ta'bat, m. -(e)s, -e = tabak; snuif; T. fauen = pruimen; bas ist starfer T. = dat is heel sterk, overdreven of brutaal; einen starfen T. rauchen = 't al te bont maken.
Ta'bat(s)asche, w.; :bau, m.; :beize, w. = tabaks|asch; -bouw (of -teelt); -saus.
Ta'bat(s)beutel, m. = tabakszak.
Ta'bat(s)bruder, m. = liefhebber van rooken.
Ta'bat(s)dose, w.; :ernte, w.; :geruch, m. = tabaks|doos (of snuifdoos); -oogst; -reuk (of -lucht).
Ta'bat(s)gesellschaft, w. = rookgezelschap, rookpartij.
Ta'bat(s)handel, m.; :handlung, w.; :hauer, m. = tabaks|handel; -zaak (of -winkel); -kauwer (pruimer).
Ta'bat(s)kollegium, f.; :lager, f. = tabaks|college; -depôt.
Ta'bat(s)mühle, w. = snuifmolen.
Ta'bat(s)pflanze, w.; :pflanzler, m.; :pflanzung, w. = tabaks|pijp; -planter; -plantage.
Ta'bat(s)quaim, m.; :rauch, m.; :rolle, w. = tabaks|waln; -rook; -rol.
Ta'bat(s)smaucher, m. = tabakssmooker.
Ta'bat(s)schnupfer, m. = snuiver.
at(s)|spinner, m.; :spinnerci, w.;

-ffeuer, w. = tabaks|spinner; -spinnerij (of karottfabriek); -belasting.
Ta'bat(s)stube, w.; :verwaltung, w. = tabaks|kamer (kroeg); -regie.
Tabatie're (spr.: *tabatjeere*), w. -, -n = snuifdoos.
tabella'r'isch = tabellarisch, in tabellen.
Tabel'le, w. -, -n = tabel.
Taberna'tel, f. -s, - = tabernakel.
Tableau' (spr.: *tabloo*), f. -s, -s = tableau, schilderij, overzicht.
Tablett', f. -(e)s, -e = presenteerblaadje.
Tablet'te, w. -, -n = tafeltje; dekplaat; tablet.
Tabori'ten, Pl. = Taborieten (een sekte van de Hussieten).
ta'bu = taboe (verboden).
Ta'bula rasa mit etw. machen = tabula rasa maken, schoon schip maken, iets geheel op-ruimen.
Tabulat', f. -(e)s, -e = betimmering.
Tabulatur', w. -, -en = tabulatuur (pedant kunstwetboek van de Meistersinger); overzicht van de partituur; strenge orde; becijfering.
Tabulett', f. -(e)s, -e = tabulet, mars, houten kastje met vakken.
Tabulett'främer, m. = marskramer.
Taburet't', f. -(e)s, -e = tabouret.
Tachygraph', m. -en, -en = tachygraaf, snelschrijver.
Ta'del, m. -s, - = gebrek, onvolmaaktheid; blaam, afkeuring, verwijt, berisping; (in school) slechte aantekening, afkeuring; niemand ist ohne T. = niemand is volmaakt; der Ritter

- ohne Furcht und T. = de ridder zonder vrees of blaam.
- Tabelei**, w. -, -en = voortdurende aanmerkingen, gevit, vitterij.
- ta'delfrei** = onberispelijk.
- ta'delhaft** = gebrekkig, verkeerd, berispelijk, laakbaar, afkeurenswaardig.
- Ta'delhaftigkeit**, w. - = laakbaarheid.
- ta'dellos** = onberispelijk, volmaakt.
- Ta'dellofigkeit**, w. - = onberispelijkheid enz.
- Ta'dellust**, w. = laakzucht, vitlust.
- ta'deln**, (sch. (h.)) = laken, berispen, afkeuren, aanmerkingen maken.
- ta'delnäwert**, -würdig = laakbaar, berispelijk, afkeurenswaardig.
- Ta'delucht**, w. = laakzucht, vitzucht.
- ta'delüchtig** = vitzuchtig, vitterig.
- Ta'delstotum**, f. = votum van afkeuring.
- Ta'dler**, m. -s, - = berisper, afkeurder, bedilal.
- Ta'el**, m. -s, - = tael (Chin. en Jap. munteenheid, ± f 3,80).
- Ta'fel**, m. -, -n = plaat (van hout, steen, metaal e. d.); tablet (chocolade); tabel; bord (in school bijv.); lei; wandplaat; tafel, disch, eettafel; die Tafeln des Geistes = de tafelen der wet; zur T. gehn, einladen, bei T. sitzen = aan tafel gaan, uitnodigen, zitten.
- Ta'felappet**, m. = tafelappel.
- Ta'felarbeit**, w. = kastemakerswerk.
- ta'felartig** = als tafel, tafelvormig, in den vorm van een plaat.
- Ta'felauflage**, m. = milieu, middenstuk.
- Ta'felbesteck**, f. = couvert nl. mes, lepel en vork (met of zonder etui).
- Ta'felberg**, m. = Tafelberg.
- Ta'felchen**, f. -s, - = tafeltje enz., vgl. Tafel.
- ta'felförmig** = tafelvormig.
- Ta'felFreunden**, Pl.; -geschirr, f. = tafellgenoogens; -servies.
- Ta'felgeheil**, f. = ezel (voor 't bord).
- ta'felin**, (sch. (h.)) = tafelen, eten, aan tafel zitten.
- tä'feln**, (sch. (h.)) = betimmeren, beschieten, lambrizeeren; den Fußboden t. = een parketvloer maken.
- Ta'felrunde**, w. = Tafelrunde, (tafel)gezelschap.
- Ta'felscheibe**, w. = spiegelglas.
- Ta'felschiefer**, m. = lei in platen.
- Ta'felstein**, -stift, m. = griffel.
- Ta'felstuch**, f. = tafellaken.
- Ta'felung**, w. -, -en = betimmering, houtbekleding, lambrizeering, parketwerk.
- ta'felweise** = in platen, in tabletten.
- Ta'felwerk**, f., zie Täfelung.
- tä'fern**, (sch. (h.)) (schweiz.), zie täfel[n.]
- Taffet**, m. -(e)s, -e = taf.
- taffeten** = taffen, van taf.
- Taffetbekleidung**, w. = tafbekleding.
- Taft 1c**, zie Taffet 2c.
- Tag**, m. -(e)s, -e = dag; zitting, rechtszitting, vergadering, congres; alle zwei Tage = om den anderen dag; dieser Tage = dezer dagen; das tu ich mein(e) Tage nicht = van mijn leven niet; an welchem T. ? am folgenden T. = (op) welken d. ? (op) den folgenden dag; eines Tages = eens, op zekeren dag; eines schönen Tages = op een mooien of goeden dag; in den T. hinein schmeißen, leben = er maar op los praten, leven; er hat gute Tage = hij heeft een goed, gemakkelijk leven; zie ook Abend, fördern, hell, jung, lieb, liegen.
- tag blind** = dagblind.
- Tagblindheit**, w. = dagblindheid.
- Tag(e)arbeit**, w.; -blatt, f.; -buch, f. = dag|taak; -blad; -boek (in den handel ook: journaal, agenda, makelaarsboek).
- Tag(e)dieb**, m.; -dienst, m. = dag|dief; -dienst.
- Tag(e)fahrt**, w. = dagreis, dagvaart; zitting, vergadering; zittingstermijn].
- Tag(e)falter**, m. = dagvlinder.
- Tag(e)futter**, f. = dagelijksch rantsoen.
- Tag(e)gelber**, Pl. = daggeld, verblijfkosten, onkosten; presentiegeld.
- tagelang** = (dag)elang, dagen achtereen.
- Tag(e)lohn**, m.; -löhner, m. = dag|loon (of -huur); -looner.
- tag(e)löhnern**, (sch. (h.)) = in daghuur werken.
- Tag(e)marsch**, m. = dagmarsch.
- tagen**, (sch. (h.)) = dagen, dag worden, aanbreken, verrijzen; vergaderen, zitting houden.
- Tag(e)reise**, w.; -runde, w. = dag|reis; -ronde.
- Tagesabruch**, m. = dageraad; bei T. = met 't aanbreken, 't kriecken van den dag.
- Tagelangabe**, w.; -arbeit, w.; -befehl, m.; -bericht, m. = dag|teekening; -werk; -order; -bericht (of bulletin).
- Tagesbillet**, f. = dagkaart.
- Tagesbureau**, f. = plaats- of bespreekbureau.
- Tagesfrage**, w. = vraag van den dag.
- Tagesgespräch**, f. = praatje van den dag.
- Tagesgrauen**, f. = dageraad, kriecken van den dag.
- tageshell**, zie taghell.
- Tageshelle**, w. = helderheid van den dag.
- Tageskasse**, w. = plaats- of bespreekbureau.
- Tageskurz**, m.; -licht, f. = dag|koers; -licht (of levenslicht).
- Tagesneuigkeit**, m. = nieuwtje of nieuws van den dag.
- Tagesordnung**, w. = orde van den dag, dagorde, agenda; zur T. übergeh'n = tot de orde (van den dag) overgaan.
- Tagestour**, w. = rijtoer van een dag.
- Tageszeit**, w. = tijd van den dag; zu jeder T. = op elk uur van den dag.
- Tageszeitung**, w. = dagelijksche courant; dagblad.
- Tageszettel**, m. = dagbriefje, bulletin.
- tag(e)weise** = per dag, dag voor dag.
- Tag(e)werk**, f. = dagwerk, dagtaak.
- Tag(e)werker**, m. -s, - = daglooner.
- Tagfalter**, m. = dagvlinder.
- Taggebäude**, f. = gebouw aan de mijnschacht.
- taghell** = daghelder.
- taglang** = den heelen dag].
- taglich** = dagelijks(ch); unser t. .es Brot = ons dagelijksch brood; die t. .en Kleider = de daagsche kleeren; dreimal t. = driemaal per dag of driemaal daags.
- Tagillie**, w. = daglelie.
- Tagpflaunauge**, f. = dagpauwoog (een vlinder).
- tag8** = daags; t. d(a)rauf = daags daarop; t. über = den (ge)heelen dag; t. zubor = daags te voren.
- Tagfakung**, w. = (vroeger) de Zwitsersche statevergadering.]
- Taglicht**, w. = dagwerk, dagtaak; dagploeg.
- tagtäglich** = dagelijksch, van elken dag; dagelijks, elken dag, dag aan dag.
- tagüber** = over dag, den (ge)heelen dag.

Dagundnachtgleiche, w. = dag-en-nacht-evening.
Dagung, w. = 't dagen, enz., *vgl.* tagen.
Dagwache, w. = dagwacht.
Dag|wan, f.; **waner**, m. = dag|werk; -looner.]
Daifun', m. — u. —(e)s, —e = taifoen, typhon (hevige wervelwind, heete zuidewind).
Daille (spr.: *talje*), w. —, —n = taille.
taille'ren (spr.: *taljieren*), fchw. (h.) = tail-leeren, (een kledingstuk) met taille maken; (kaarten) afnemen, coupeeren.
Ta'jo, m. = Taag.
Ta'kel, f. —s, — = takel.
Tafel'ge (spr.: *.aazje*), w. — = takelage, takelwerk.
Ta'feler, m. —s, — = takelaar.
Ta'felmeester, m. = takelmeester.
ta'fel'n, fchw. (h.) = takelen.
Ta'felung, w. —, —en; **Ta'felwerk**, f. = takeling, takelwerk, takelage.
Takt, m. —(e)s, —e = takt, gevoel voor wat past, omgangskunst; maat, maatslag; **T. halten** = maat houden; etnen aus dem **T.** b'ringen = iem. uit de maat, van de wijs of in de war brengen; im **T.** marfchieren = op de maat marcheeren.
takt'feit = maatvast; zeker van zijn zaak; sterk (in de geschiedenis bijv.); krachtig, pootig.
Takt'festigkeit, w. — = maatvastheid, zekerheid.
Takt'führer, m. = dirigent.
taktie'ren, fchw. (h.) = de maat slaan.
Takt'ik, w. —, —en = taktiek, gevechtsleiding, troepeleiding; stelselmatige wijze van doen.
Takt'iker, m. —s, — = takticus, krijgskundige.
takt'isch = taktisch, planmatig, stelselmatig, wat de leiding betreft.
takt'loos = zonder takt, onhandig.
Takt'losigkeit, w. — = onhandigheid, takte-loosheid, gebrek aan takt.
takt'mäßig = in de maat, naar de maat.
Takt'note, w. = heele noot.
Takt'not, m. = maatstok, dirigeerstok.
Takt'rit, m. = maatstreep.
takt'voll = taktvol, beleidvol.
Tal, f. —(e)s, Taler (poet. auch: Tafe) = dal, vallei; Berg und **T.** kommen nicht zusammen, wohl aber die Menschen = bergen en dalen ; ontmoeten elkaar niet, maar menschen wel.
tal(ab)wärts = dalwaarts, naar beneden, stroomaf.
Talar', m. —(e)s, —e = talaar (lang over-kleed als ambtsgewaad).
Talberet', w. —, —en = gekkigheid, mallig-heid, gebbetje.
tal'bern, fchw. (h.) = gekheid of gebbetjes maken, dollen.
Tal'bewohner, m. = dalbewoner.
Tal'den, f. —s, — = dalletje, valleetje.
Talent', f. —(e)s, —e = talent, een gewicht, munt; aanleg, gave, begaafd persoon.
talent'voll = talentvol, begaafd.
Ta'ler, m. —s, — = taler, daalder.
Ta'lerstück, f. = (stuk van een) daalder.
Tal'fahrt, w. = vaart stroomaf.
Talg, m. —(e)s = talk, hard vet, ongel, smeer, kaarsvet.
tal'g'artig = talkachtig.
tal'gen, fchw. (h.) = vet geven; vetaanzetten; met talk besmeren, vetten.
tal'gicht, zie tal'g'artig.
tal'gig = vet, vol vet.

Talg'licht, f. = vetkaars, smeerkaars.
Tal'isman, m. —(e)s, —e = talisman.
Tal'je, w. —, —n = talie, touw, takel.
tal'jen, fchw. (h.) = taliën.
Tal'jereep, f. —(e)s, —e = taliereep.
Talf, m. —(e)s = talk (soort gesteente).
tal'f'artig = talkachtig.
Talf'erde, w. = talkaarde, bitteraarde, mag-nesia.
[tal'fet = dom, bot].
tal'fig = talkachtig, talkig.
Talf'löl, f.; **stein**, m. = talk|olie; -steen.
Tal'migold, f. = talmigoud, onecht goud.
Tal'mud, m. —(e)s = talmoed.
tal'mud'isch = talmoedisch.
Talmud'ist', m. —en, —en = talmoedist.
Talon' (spr.: *talö*), m. —s, —s = talon, stok (bij 't kaartspel), vernieuwingsbewijs voor coupons aan effecten.
Tal'sole, w. = bodem van 't dal.
Tal'sperre, w. = afdamming en tevens reser-voir (in de beek).
Tal'vogt, m. = schout, heer; nevel die in 't dal trekt.
tal'wärts = 't dal af, naar beneden, stroomaf.
Tal'weg, m. = dalweg; goul (van rivier).
Tamarin'de, w. —, —n = tamarinde.
Tamaris'ke, w. —, —n = tamariske.
Tam'bour (spr.: *.boer*), m. —s, —e = tamboer.
tambur'ten, fchw. (h.) = tamboereeren, borduren.
Tamburin', f. —(e)s, —e = tamboerijn; bor-duurraam.
Tam'tam, f. —s, —s = tamtam, gong.
Tand, m. —(e)s = beuzelarij, nietigheden, kinderspel, kinderspeelgoed, prullen; ijdel gesnap.
Tand'lei, w. —, —en = nietigheden, beuze-larij, jokkernij, kortswijl, stoeierij, gestoel.
tän'delhaft, **tän'delig** = beuzelachtig, flauw, onbeduidend.
Tän'delfram, m. = **T a n b**; ook: uitdragerij.
Tän'delmarkt, m. = rommel-, speelgoed-, oudroestmarkt; ook *zooveel als*: kermis der ijdelheid (*vanity-fair*).
tän'deln, fchw. (h.) = beuzelen, kinderachtig doen; stoeien, spelen; een uitdragerij drijven.
Tän'delpuppe, w. = speelpop.
Tän'delschürze, w. = fantazieschortje.
Tän'delwerk, f. = beuzelarij, kinderwerk.
Tän'dem (spr.: *tendem*), f. —s, —s = tandem.
Tän'dler, m. —s, — = beuzelaar, stoeier, speelsch persoon; uitdrager.
Tang, m. —(e)s = wier, zeegras.
Tangen'te, w. —, —n = tangens, raaklijn.
Tangentia'kraft, w. — = middelpuntvlie-dende kracht.
tangie'ren, fchw. (h.) = raken.
Tank (spr.: *tenk*), m. —(e)s, —e = tank (grootte bak voor petroleum e. d.).
Tan'fred, m. = Tancredo.
Tann, m. —(e)s, —e = (donker, groot) woud.
Tan'ne, w. —, —n = spar, sparreboom.
tan'nen = vuren, van vurenhout.
Tan'nen|baum, m.; **harz**, f.; **holz**, f. = sparre|boom; -hars; -hout (vurenhout).
Tan'nen|nadel, w.; **wald**, m.; **zapfen**, m. = sparre|naald; -bosch; -appel (spar- of mast-appel).
Tann'häuser, m. = Tannhäuser.
Tan'nicht, f. —(e)s, —e = sparreboschje.
Tannin', f. —(e)s = tannine, looistof.
Tann'zapfen, zie **T a n n e n z a p f e n**.

Tan'talus, m. = Tantalus.
Tan'talusqual, w. = Tantaluskwelling.
Tante w. -, -n = tante; meine T. deine T. = een soort bankspel, banken.
Tantie'me (spr.: *tänjeme*), w. -, -n = tantieme, winstaandeel.
Tanz, m. -es, Tänze = dans; (de) dansenden; ich habe noch einen T. mit ihm = ik heb met hem nog een zaak uit te vechten; er muß mit an den T. = hij moet er ook aan gelooven, kan den dans niet ontspringen; das war ein T. = dat was een leventje! da ging der T. los = daar had je de poppen aan 't dansen.
Tanz'arrangeur, m. -s, -e = balletmeester.
Tanz'bär, m. = dansbeer.
Tanz'wein: das T. schwingen = een dansje maken.
Tanz|belustigung, w.; **zobden**, m. = dans|vermaak; -zaal (of -vloer).
tän'zeln, schw. (h.) = trippelen, huppelen, met kleine danspasjes zich heen en weer bewegen.
tän'zen, schw. (h.) = dansen; es tanzt sich hier gut = 't danst hier goed; zie ook: *ß feife*.
Tän'zer, m. -s, - = danser.
Tän'zerin, w. -, -nen = danseres, danseuse.
tän'zerlich = danslustig; mir ist t. (zu Mute) = ik heb lust om te dansen.
Tanz|gesellschaft, w.; **fränz'chen**, f. = dans|gezelschap (of -partij); -klub.
Tanz'tarte, w. = balboekje.
Tanz|kunst, w.; **lehrer**, m.; **lokal**, f. = dans|kunst; -meester; -lokaal.
tanz|lustig = danslustig.
Tanz|schritt, m.; **schule**, w. = dans|pas; -schoen; -school.
Tanz|schüler, m. = leerling-danser, iem. die dansles krijgt.
Tanz|stunde, w.; **verg'nügen**, f.; **wut**, w. = dans|les; -partij (of bal); -woede.
ta'p'ern, schw. (h.) = onbeholpen doen. **ta'p'erig** = onbeholpen].
ta'p'ergreis, m. = ouwe suffer.
Tape', f. -(e)s, -e = tapijt; etw. auf's T. bringen = iets op 't tapijt, te berde of ter sprake brengen; er ist nicht auf dem T. = niet heel wel.
Tape'te, w. -, -n = behangsel.
Tape'tenbehang, m. = geweven of gewerkt behangsel.
Tape'tenborte, w. = rand van behangsel.
Tape'tennagel, m. = behangersspijkertje.
Tape'tenür, w. = verborgen of geheime deur.
Tape'zier, m. -s, -e = behanger.
tape'zier'en, schw. (h.) = behangen.
Tape'zier'er, m. -s, - = behanger.
Tape'zier'ung, w. -, -en = behangsel; 't behangen.
tap'fer = dapper, moedig; t. trinken = flink of dapper drinken.
Tap'ferheit, w. = dapperheid, moed.
Tapio'ka, w. = tapioca, West-Indische sago.
Tapir u. **Tapir**, m. -(e)s, -e = tapir.
Tappifferie', w. -, -n = tapisserie, borduurwerk.
Tap'pe, w. -, -n = poot (ook voor hand), klauw.
tap'pen, schw. (h.) = tasten, op den tast loopen, tastend voortgaan, in den blinde rondtasten; lomp stappen, klossen.
tap'pig, **tap'pisch** = lomp, plomp, onbeholpen, onbehouden, onbenullig.
Tap'pigkeit, **Tap'pischheit**, w. = lompheid enz., vgl. *täppisch*.

Tapp'in'dmus, m. = lomperd.
Taps, m. -(e)s, -e = klap met de hand, tik; lomperd, sukkel; Hans T. = Jan Onbenul, Piet Lut.
tap'sen, schw. (h.) = (lomp) stappen, klossen.
tap'sig = onbenullig.
Tarra, w. = tarra; reine, wirrliche T. = netto tarra.
Tarragewicht, f. = tarragewicht.
Tarant'el, w. -, -n = tarantula (een groote spin).
Tarantel'ia, m. -, . . . tellen u. -s = tarantella (een volksdans in Italië).
tardan'do = tardando, vertragend.
Tarent', f. = Tarente.
Tarent'ner, m. -s, - = Tarentijn.
Tarif, m. -(e)s, -e = tarief.
Tarif'ermäßigung, w. = tariefverlaging.
tarif'ren, schw. (h.) = tarifeeren, in een tarief opnemen.
tarif'mäßig = tariefmatig, volgens tarief.
Tarif'wesen, f. = tariefwezen.
Tarlatan' u. Tar'latan, m. -(e)s = tarlatan (licht Ind. neteldoek).
Tarn'fappe, w. = tarnkap, onzichtbaar makende kap of mantel.
Tarok', f. -(e)s = tarok (een soort van kaartspel).
tarodie'ren, schw. (h.) = tarokkeeren, tarok spelen.
tarpe'ijcher Felsen = Tarpeische rots.
Tarquini'us, m. = Tarquinius.
Tarta'ne, w. -, -n = tartane ((It.) klein éénmastschip).
Tartar', zie *Tatar*.
Tartarus, m. = Tartarus, onderwereld.
Tart'sche, w. -, -n = rondas, rondschild.
Tartuff, m. -(e)s, -e u. -s = Tartuffe, huichelaar.
Tas'che, w. -, -n = zak, tasch, weitasch, reiszak, reistasch; muil, mond; er liegt seinem Vater auf der T. = zijn vader moet hem onderhouden, hij kost zijn vader veel geld; über etw. die Haut in der T. machen = iets verkroppen; er hat ihn in der T. = hij heeft hem in zijn zak of doet met hem, wat hij wil; einem ein's auf die T. geben = iem. er een op zijn snuit geven.
Tas'chell'raut, f. = boerekers; herderstaschje.
Tas'chen|ausgabe, w.; **buch**, f.; **dieb**, m.; **feitel**, f. = zak|uitgave; -boek; -keroller; -mes.
Tas'chen|format, f.; **geld**, f.; **kalender**, m. = zak|formaat; -geld; -kalender.
Tas'chenkrab, m. = taschkraab, zoekrab.
Tas'chenmesser, f. = zakmes, knipmes; er flapp't zusammen wte ein T. = hij buigt als een knipmes.
Tas'chen|spiel, f. = goochelspel, goochelarij.
Tas'chen|spieler, m. = goochelaar.
Tas'chen|spielkunst, w. = goochelkunst.
Tas'chentuch, f. = zakdoek.
Tas'chenuhr, w. = horloge.
Tas'chenwörterbuch, f. = zakwoordeboek.
Tasch'ner, m. -s, - = beurzemaker, leerwerker, koffermaker, zadelmaker.
Tasma'nien, f. = Tasmanië.
Tas'chen, f. -s, - = kopje.
Tasse, w. -, -n = kop, kopje, kommetje.
Tastatur, w. -, -n = tastatuur, toetsbord, claviatuur.
tast'bar = tastbaar, voelbaar.
Ta'te, w. -, -n = toets.

ta'sten, *schw.* (h.) = tasten, voelen, grijpen; er tastete sich nach der Haustür = hij ging al tastend of op den tast naar de huiskamer.
Ta'stenbrett, *f.* = toetsbord, claviatuur.
Ta'stenharmonika, *w.* = toetsharmonika.
Ta'stenhoener, *m.* = (piano)looper.
Ta'ster, *m.* -s, - = taster; kromme of sferische passer.
Tast'sinn, *m.*; **-werkzeug**, *f.* = tast|zin (of gevoelszin); -orgaan.
Tat, *w.* -, -en = daad; zur *T.* schreiten = tot daden overgaan; in der *T.* = inderdaad, werkelijk; einen auf frischer *T.* ertappen = iem. op heeter daad betrappen; vor der *T.* haite Rat ob. erit Rat, dann *T.* = bezint eer gij begint.
Tatar *m.* -en, -en = Tartaar.
Tatarei die = Tartarijs.
tata'risch = Tartarijs.
Tat'bestand, *m.* = feit, ware toedracht, feitelijke toestand, de elementen van de (rechts)zaak; den *T.* aufnehmen = proces-verbaal opmaken.
Tat'beweis, *m.* = feitelijk bewijs.
ta'ten, *schw.* (h.): raten und t. = beraadslagen en handelen.
Tat'endrang, *m.*, **-durst**, *m.* = drang of dorst naar daden.
ta'tenlos = werkeloos; onbekend.
ta'tenreich = rijk in gebeurtenissen of in daden.
Tä'ter, *m.* -s, - = dader, bedrijver, schuldige; volbrenger.
Tä'terschaft, *w.* - = daderschap, schuld; die *T.* leugnen = loochenen 't feit bedreven te hebben.
tät'ig = werkzaam, handelend; tätige Hilfe = feitelijke of krachtdadige hulp.
tät'igen, *schw.* (h.) = verwezenlijken; (besluit) nemen.
Tät'igkeit, *w.* - = werkzaamheid; in *T.* setzen = in werking brengen, aan 't werk brengen; außer *T.* setzen = buiten dienst stellen, werkeloos maken, buiten werking stellen; geschäftige *T.* = 't zakendoen.
Tat'kraft, *w.* = energie, wilskracht, werkracht, geestkracht.
ta'tkräftig = energiek.
ta'tkundig = algemeen bekend, klaarblijkelijk.
tät'lich = feitelijk, door de daad, metterdaad.
Tät'lichkeit, *w.* -, -en = feitelijkheid, daad van geweld; von Worten kam man zu Tätlich'keiten = van woorden kwam men tot daden.
Tat'ort, *m.* = plaats van 't misdrijf of van de misdaad.
tätow'eren, *schw.* (h.) = tatoeëren.
Tat'sache, *w.* = daadzaak, feit, werkelijkheid.
ta'tsächlich = feitelijk, werkelijk, wezenlijk; feiten betreffende, omtrent feiten.
Tat'sche, *w.* -, -n = handl.
tät'scheln, **ta't'schen**, *schw.* (h.) = kleine liefkoozende tikjes geven, streelen.
Tat'scher, **Tät'scher**, *m.* -, - = galle (een soort wittebrood).
Tat'terich, *m.* -(e)s = beefziekte; beefzieke.
ta'ttern, *schw.* (h.) = beven, sidderen.
Tat'terfall (spr.: *tettesol*), *m.* -s, -s = tattersall (in Londen: verzamelplaats van liefhebbers van paardesport, met mooie stallen en paarden).
Tat'ze, *w.* -, -n = poot, breede klauw (vooral: voorpoot van de groote roofdieren).
ta'tzenförmig = klauwvormig.
I. Tau, *f.* -(e)s, -e = touw, scheepstouw.

II. Tau, *m.* -(e)s = dauw.
Tau'anter, *m.* = zeeanker, sleepanker.
taub = doof; verdoofd, gevoelloos; leeg, loos; er ist auf einem Ohre t. = hij is aan één oor doof; sie sind t. gegen meine Bitten = doof voor; tauben Ohren predigen = voor doove ooren preeken, aan een doovemansdeur kloppen; eine taube Muß = een looze noot; das ist keine taube Muß wert = niets of geen zier waard; taube Ohren = leegge aren; tauber Hafer = wilde haver; taube Blüten = geslachtlooze bloemen; taubes Gestein = gesteente zonder erts; taube Kohle = doove kool.
Taub'shen, *f.* -s, - = duifje.
Taub'e, *w.* -, -n = duif; wer sich zur *T.* macht, den fressen die Fatten = al te goed is buurmans gek; wo Tauben sind, fliegen Tauben hin = waar geld is, komt geld bij.
[taub'en], *schw.* (h.) = verdooven].
Taub'enei, *f.* = duivei.
Taub'eneufall, *w.* = onnoozelheid van de duif, duiveonschuld.
Taub'enfall(e), **-habicht**, *m.* = giervalk.
Taub'enflug, *m.*; **-hauf**, *f.*; **-mist**, *m.* = duive|vlucht; -til; -mest.
Taub'enpost, *w.*; **-schlag**, *m.*; **-zucht**, *w.*; **-züchter**, *m.* = duive|post; -slag (of -til); -teelt (duivemelkerij); -melker.
Taub'er, **Täub'er**, **Täub'ereich**, *m.* = doffer.
Taub'heit, *w.* - = doofheid; gevoelloosheid, dofheid; leegheid.
Täub'in, *m.* -, -nen = wijfjesduif, (Z.-Ned.) duivin.
Täub'ling, *m.* -(e)s, -e = zwam, paddestoel; (een soort) appel.
Taub'nessel, *w.* = doovenetel; meife *T.* = witte d.
taub'stum = doofstom.
Taub'stummen|anstalt, *w.*; **-institut**, *f.* = doofstomme|instituut, -school.
Taub'stumtheit, *w.* = doofstomheid.
taub'hen, *schw.* (h. u. f.) = duiken, dompelen, onderduiken; sich t. = (voorover in 't water) duiken.
Taub'her, *m.* -s, - = duiker (persoon); duiker, duikelaar, duikeleend.
Taub'her|anzug, *m.*; **-apparat**, *m.*; **-boot**, *f.*; **-glocke**, *w.* = duiker|pak; -toestel; -schip; -klok.
Taub'hervogel, *m.* = duiker, duikelaar.
I. tau'en, *schw.* (h.) = dauwen; als dauw op iets liggen; vochtig worden; druppelen; dooien.
II. tau'en, *schw.* (h.) = (een schip) verhalen, slapen.
Tau'ende, *f.* = eind touw, einde van 't touw.
Taueret, *w.* -, -en = kettingsleepvaart.
Tauf'last, *m.*; **-becken**, *f.*; **-buch**, *f.*; **-bund**, *m.* = doop|handeling (-plechtigheid, doop); -bekken (of -vont); -boek (of -register); -verbond.
Tauf'e, *w.* -, -n = doop; ein Kind aus der *T.* heben, über die *T.* halten = ten doop houden.
tauf'en, *schw.* (h.) = doopen; aanlengen (wijn met water bijv.).
Täuf'er, *m.* -s, - = dooper; Johannes der *T.*
Tauf'formel, *m.* = doopformulier.
Tauf'gejunter, *m.* = doopsgezinde, Mennoniet.
Tauf'handlung, *w.* = (handeling van den) doop, dooplechtigheid.
Tauf'hemd, *f.*; **-fanne**, *w.*; **-fapelle**, *w.*; **-kleid**, *f.* = doop|hemd; -kan; -kapel; -kleed.
Tauf'ling, *m.* -(e)s, -e = doopeling.
Tauf'liname, *m.*; **-patc**, *m.*; **-patin**, *w.* =

doop|naam; -vader (of peetoom); doopmoeder (of peettante).
Tauf|schein, m.; **schmauß**, m.; **stein**, m. = doop|brief(je) (-ceel); -maal; -vont.
Tauf|tag, m.; **zeug**, f.; **zeuge**, m. (u. **zeugin**, w.) = doop|dag; -goed; -getuige.
taugen, *schw.* (h.) = deugen; bruikbaar, geschikt of nuttig zijn.
Taugenichtß, m. -u. -es, -e = deugniet.
tauglich = geschikt, bruikbaar.
Tauglichkeit, w. - = geschiktheid, bruikbaarheid.
taugig = bedauwd, met dauw bedekt; taugige Luft = vochtige lucht.
Tau|mel, m. -s = duizeligheid, duizeling, bedwelming, roes, zwijmel.
Tau|(e)ler, m. -s, - = (een) bedwelmde, wankelende.
taumelig = duizelig, wankelend.
Taumelloß, m. = dolik.
taumeln, *schw.* (h.) = wankelen, als een bedwelmde heen en weer bewegen; duizelen.
Taumeltaube, w. = tuimelaar.
Tau|ner, m. -s, - = (*schweiz.*) daglooner.
Taunus, m. = Taunus(gebergte).
Taurien, **Tauris**, f. = Taurië (in Zuid-Rusland).
Tau|ring, m. = (scheepst.) touwring, worst.
tau|riß = Taurisch.
Tau|rolle, w. = tros (kabel).
Tausch, m. -es, -e = ruil, ruiling, verwisseling.
tauschen, *schw.* (h.) = ruilen, omwisselen; etw. um, gegen, für etw. andres t. = iets voor iets anders ruilen.
tauschend, *schw.* (h.) = bedriegen, misleiden, op een dwaalspoor brengen; er tauschte meine Hoffnung = hij stelde mijn verwachting te leur; sich t. = zich vergissen, zich zelf misleiden.
tauschend = bedrieglijk; t. ähnlch = sprekend gelijk(end).
Tauscher, m. -s, - = ruiler.
Tauscherel, w. -, -en = ruiling, geruil.
Tauschgeschäft, f., **handel**, m. = ruil, ruilhandel.
tauschieren, *schw.* (h.) = in metaal inleggen.
Tauschierarbeit, w. = inlegwerk (in metaal).
Tauschkontrakt, m. = ruilverdrag, ruilkontrakt.
tauschlustig = ruilziek.
Tauschmittel, f. = ruilmiddel.
Tauschung, w. -, -en = misleiding, bedrog; vergissing, misrekening, teleurstelling.
Tauschüffel, m. = vrouwemantel (een plant).
Tauschvertrag, m. = ruilverdrag, ruilkontrakt.
tauschweise = bij ruiling, bij wijze van ruil.
Tauschwert, m. = ruilwaarde.
tausend = duizend; onnoemelijk veel; viel t. Menschen = verscheiden duizenden mensen; ein T. = een duizend(tal); Tausende von Menschen = duizenden mensen; T. und eine Nacht = Duizend en een nacht; (et) der T. | = (wel) drommels! t. Dank = duizendmaal bedankt.
tausendarmig = duizendarmig.
Tausendblatt, f. = duizendblad.
Tausendel, f. = duizendhoek.
Tausender, m. -s, - = duizendtal.
tausenderlei = duizenderlei.
tausendfach, **fältig** = duizenvoud(ig).
Tausendfuß, **füß(ig)ler**, m. -s, - = duizendpoot.
Tausendguldenkraut, f. = duizendguldenkruid.
tausendjährig = duizendjarig.
Tausendkünstler, m. = duizendkunstenaar.

tausendmal = duizendmaal, duizendwerf.
tausendmalig = duizendmaal herhaald.
Tausendmärtel, m. -s, - = briefje van M. 1000.
Tausendsaft, m. -s, -s = drommelsche kerel.
Tausendschön, f. -s, - = duizendschoon, ook madeliefje.
tausendste (der, die, das) = duizendste; er kommt immer vom Hundertsten ins T. = hij springt altijd van den hak op den tak.
Tausendstel, f. -s, - = duizendste (deel).
tausendweise = bij duizenden.
Tautologie, w. -, -n = tautologie, stapelvorm, dubbelvorm.
tautologisch = tautologisch.
Tau|tropfen, m. = dauwdroppel.
Tau|werk, f. = touwwerk, want.
Tau|wetter, f.; **wind**, m. = dooi|we(d)er; -wind.
Tax, m. -es, -e = taxis(boom).
Taxameter, m. -s, - = taxameter (instrument dat den duur en den prijs van den rit (in een rijtuig) aanwijst; ook 't rijtuig zelf).
Taxameterdroßfche, w. = taxameter(rijtuig).
Taxation, w. -, -en = taxatie.
Taxator, m. -s, .. to'ren = taxateur, schatter.
Taxe, w. -, -n = taks, vastgestelde prijs; belasting, kosten; schatting.
taxfrei = vrij van kosten.
taxieren, *schw.* (h.) = taxeeren.
taxierer, m. -s, - = taxateur, schatter.
taxierung, w. -, -en = schatting, taxatie, taxeerling.
Taxmarke, w. = postzegel.
Taxordnung, w. = tarief.
Taxus, m. -, - = taxus.
Taxwert, m. = geschatte waarde, schattingswaarde.
Teaf|holz (spr.: *tiok* ..), f. = tiekhout.
Technik, w. - = techniek, kunstleer; vaardigheid.
Techniker, m. -s, - = technicus, wetenschappelijk bouw- of werktuigkundige, fabrikant e.d.
Technikum, f. -s, .. fa u. .. fen = technicum, technische school.
technisch = technisch; *technischer Ausbruch* = vakterm, kunstterm.
Technologie, w. -, -n = technologie (wetenschappelijke leer van de bedrijven).
technologisch = technologisch.
Technelmedel, f. -s, - = geheime verstandhouding, afspraak, gekonkel, scharrelarij; vrijerij, scharrelpartijtje.
Teefel, m. -s, - = dashond, das.
Tedeum, f. -s, -s = tedeum, lofzang.
Teer, m. -s = thee; sich in T. setzen = zich bemind maken; im T. sein = boven zijn theewater zijn; (*schoolw.*) de lieveling zijn.
Teer|bau, m.; **baum**, m.; **brett**, f. = thee|bouw; -boom; -blad.
Teer|büchse, w.; **fräulein**, f.; **gesellschaft**, w.; **fanne**, w. = thee|bus (of -doos); -schenkster; -gezelschap; -pot.
Teer|fessel, m. = theeketel, bouilloir; botterik, sul, uil, suffer.
Teer|find, f. = lieveling.
Teer|fuchen, m., **fuchlein**, f. = koekje bij de thee, theebanket.
Teer|füßel, m.; **maschine**, w. = thee|lepeltje; -ketel (of bouilloir).
Teer, m. -(e)s = teer.
Teerbrenner, m. = teerbereider.
Teerbrennerij, w. = teerkokerij.

teeren, *schm.* (h.) = teren.
 teerachtig = teerachtig.
 teerachtig = geteerd, vol teer.
 Teerjade, w. = oliejas; alte *T.* = ouwe zee-rob, pikbroek.
 Teer|pijfel, m.; -schwefelerei, w.; -tonne, w.; -wasser, f. = teer|kwast; -kokerij; -ton; -water.
 Teerweg, f. = geteerd werk.
 Teer|service, f.; -staude, w.; -stoff, m. = thee|service; -struik; -stof (of theeïne).
 Teer|strauß, m.; -stafle, w.; -topf, m. = thee|struik; -kopje; -pot.
 Teer|totaler (spr.: *tielooteler*), m. -s, - = teetotaler, geheel-onthouder.
 Teich, m. -(e)s, -e = vijver; ber große *T.* = de wijde plas.
 Teich|fisch, m. = vijvervisch.
 Teich|folben, m. = lischdodde.
 Teich|muschel, w. = vijvermossel.
 Teich|rose, w. = plomp, waterlelie.
 Teifun, zie *Tai fun*.
 Teig, m. -(e)s, -e = deeg, beslag.
 teig = overrijp, beursch (van vruchten); kleverig, pappig (van brood).
 teigig = deegachtig, brijig.
 Teil, m. (u. f.) -(e)s, -e = deel, gedeelte; partij; aandeel; zum *T.* = ten deele, deels; zum größten *T.* = voor 't grootste deel, voor 't meerendeel; ein gut *T.* = een goed deel, heel wat, veel; zwei streitige Teile = twee strijdende partijen; der leitende *T.* = de lijdende partij; ich habe ihm sein(en) *T.* gegeben = ik heb hem zijn portie gegeven; er denkt sich sein *T.* = hij denkt 't zijne; was ist ihm zu t. gemorben? = ten deel gevallen? ich für mein(en) *T.* = ik voor mij; Maria hat das gute *T.* erwählt = 't goede deel gekozen (Luc. 10: 42).
 teilbar = deelbaar.
 Teilbarkeit, w. - = deelbaarheid.
 Teilbetrag, m. = aandeel.
 Teilbegriff, m. = onvolledig begrip.
 teilen, *schm.* (h.) = deelen, verdeelen, deelen aan; die Stimmen waren geteilt = waren verdeeld; die Stimmen waren gleich geteilt = staakten; sie teilten sich in den Gewinn = zij deelden de winst onder elkaar.
 Teiler, m. -s, - = deeler, verdeeler; (in de rekenkunde) deeler.
 teilhaben, *unr.* (h.) an einer Sache = deelhebben aan een zaak, betrokken zijn in een zaak; (er hat teil, keinen Teil daran).
 Teilhaber, m. -s, - = deelnemer, deelgenoot, deelhebber; vennoot, compagnon; leitender *T.* = beheerend vennoot; tätiger od. stiller *T.* = werkend vennoot.
 Teilhaberschaft, w. = deelgenootschap.
 [teilhaft], teilhaftig = deelachtig; einer Sache t. werden, machen = een zaak deelachtig worden, laten worden.
 Teilnahme, w. - (an einer Sache) = 't deelnemen, 't meedoen, aandeel, medeplichtigheid; deelneming, medelijden, belangstelling.
 teilnahmlos = onverschillig, weinig belangstellend; verstrooid.
 Teilnahmlosigkeit, w. - = onverschilligheid, verstrooidheid.
 teilnehmen, f. (h.) an einer Sache = deelhebben aan, deelnemen in iets.
 teilnehmend = deelhebbend; deelnemend, belangstellend, medelijdend.
 Teilnehmer, m. -s, - = deelnemer, deelgenoot.

[Teilnehmung], zie *Teilnahme*.
 Teilpunkt, m. = deelpunt.
 teils = deels, ten deel.
 Teilstrecke, w. = deel, baanvak, blok, traject (van spoorweg), sectie (van tram).
 Teilung, w. -, -en = (ver)deeling (van een lijn, een getal); verdeling (van den arbeid, een som geld, de stemmen e. d.).
 Teilungsartikel, m. = deelend lidwoord.
 Teilungs|linie, w.; -punkt, m. = deel|lijn; -punt.
 Teilungsrecht, f. = recht van verdeling.
 Teilungsvertrag, m. = verdeelingsverdrag.
 Teilungszeihen, f. = deelstreepte (-).
 teilweise = gedeeltelijk, in gedeelten.
 Teilzahl, w. = quotient.
 Teilzahlung, w. = betaling in termijnen, afbetaling.
 Tein' (spr.: *teeien*) f. -(e)s = theeïne.
 Teint (spr.: *tén*), f. -s, -s = teint, ge-laatskleur.
 Tefur, w. -, -en = omslag, dek.
 Telesun|fen, *Pl.* = vonketelegrafie, draadlooze telegrafie.
 Telegramm, f. -(e)s, -e = telegram.
 Telegramm|adresse, w.; -gebühr, w. = telegram|adres; -kosten.
 Telegraph, m. -en, -en = telegraaf.
 Telegra|phenamt, f. = telegraafkantoor.
 Telegra|phenbeamter, m. = ambtenaar bij de telegrafie.
 Telegra|phenbote, m. = telegrambesteller.
 Telegra|phen|bureau, f.; -dienst, m.; -draht, m. = telegraaf|kantoor; -dienst; -draad.
 Telegra|phen|kabel, f.; -linie, w.; -pfehl, m. (-stange, w.) = telegraaf|kabel; -lijn; -paal.
 Telegra|phen|station, w.; -tufen, f. = telegraaf|station; -wezen.
 Telegraphie, w. - = telegrafie.
 telegraphieren, *schm.* (h.) = telegrafeeren.
 telegraphisch = telegrafisch; telegraphische Adresse = telegramadres.
 Telegraphist, m. -en, -en = telegrafist.
 Telemach, m. = Telemachus.
 Teleologie, w. - = teleologie (leer van de doelmatigheid der wereld).
 teleologisch = teleologisch.
 Telefon, f. -(e)s, -e = telefoon.
 Telefon|amt, f.; -anlage, w.; -anschluss Nr. .. = telefoon|kantoor; -aanleg; -nummer...
 Telefon|dienst, m.; -draht, m. = telefoon|dienst; -draad.
 telephonieren, *schm.* (h.) = telefonereen.
 telephonisch = telefonisch.
 Telephonistin, w. -, -nen = telefoniste, telefoonjuffrouw.
 Telefon|kabine, w.; -netz, f.; -ruf Nr. .. = telefoon|cel; -net; -nummer...
 Telefon|station, w.; -station (-stelle), w.; -zelle, w. = telefoon|paal; -kantoor; -cel.
 Teleskop, f. -(e)s, -e = teleskoop.
 teleskopisch = teleskopisch.
 Telle, zie *Telle*.
 Teller, m. -s, - = (etens)bord; presenteerblad; schaal of bakje (om te kollekteeren); flesschebakje; palm (van de hand); plaat of blaadje (om iets op te zetten).
 Teller|eisen, f. ob. -falle, w. = knip of vanglijzer (voor vossen, wolven, marters, roofvogels enz.).
 tellerförmig = bordvormig.
 Tellerforb, m. = bordebak, bordemand, ménagère.

- Tel'lerleeker**, m. = tafelschuimer, panlikker, klaplooper.
Tel'lerleekerei, w. = panlikkerij, klaplooperij.
Tel'lerschrank, m. = bordekast, buffet.
Tel'lersuch, f. = vaatdoek; servet.
Tel'lerwärmer, m. = bordewarmer.
Tellur, f. -(e)s = telluur (een metaal).
tellurisch = tellurisch, aardsch.
Telluris'mus, m. = tellurisme, werking van 't dierlijk magnetisme.
Tellur'rium, f. -s, .rien = tellurium (toestel om de beweging van de aarde en de maan aanschouwelijk te maken).
Tellur'metaal, f. = telluriummetaal.
Tem'pel, m. -s, - = tempel; paviljoen (in parken enz.); etnen T. auflagen = een partijtje maken; een boom opzetten; etnem zum T. hinausjagen = iem. weggagen, de deur uitjagen.
Tem'pelherr, m. = Tempelheer, Tempelier.
Tem'pelhof, m. = binnenplaats bij een tempel; huis van de Tempeliers.
tem'peln, fhw. (h.) = een spelletje doen, een partijtje maken.
Tem'pelforden, m.; -raub, m.; -ritter, m. = tempelorde; -roof (of -schennis); -ridder (of Tempelier).
Tem'pelführer, m.; -weibe, w. = tempel-schender; -wijding.
Tem'pera, w. = tempera (soort waterverf).
Temperament', f. -(e)s, -e = temperament, aard, inborst, gestel.
Temperanz'gesellschaft, w. = matigheids-genootschap.
Temperanz'ler, m. -s, - = matigheidsman, afschaffer.
Temperatur, w. -, -en = temperatuur.
temperieren, fhw. (h.) = temperen, tempereren, matigen.
Temp'ler, m. -s, - = Tempelier, tempelridder.
Temp'lerhaus, f. = tempeliershuis.
Temp'lerorden, m. = orde van de Tempeliers.
Temp'o, f. -s, -s u. .pi = tempo.
temporal = temporaal, wereldlijk, tijdelijk, tijd . . .
Tempora'tien, Pl. = temporalien (inkomsten van de geestelijkheid).
temporär = tijdelijk, voorbijgaand.
temporell = temporeel, vergankelijk, wereldlijk.
temporifie'ren, fhw. (h.) = temporizeeren, op de lange baan schuiven, rekken, talmen.
Tem'pus, f. -, .pora = tempus, tijd, tijdvorm.
Tena'fel, m. u. f. -s, - = tenakel, vizorium, handschrijthouder (voor den zetter).
Tenazität, w. = vasthoudendheid, taaiheid.
Tendenz, w. -, -en = tendentie, tendenz, strekking, streven, (in handel) stemming.
tendenzlös = tendentiev, met bepaalde strekking.
Tendenz|brock, m.; -roman, m. = tendenz|proces; -roman.
Ten'der, m. -s, - = tender.
Teneri'fa, . . rife, . . if'fa, f. = Teneriffe.
Ten'ne, w. -, -n = dorschvloer, deel.
Ten'or, m. -s = (woordelijke) inhoud.
II. Tenor' m. -(e)s, -e u. .nöre = tenoor en te nor, hooge mannestem.
Tenor'geige, w. = viola di gamba, knieviool.
Tenorist, m. -en, -en = tenoor, tenorist.
Tenor'partie, w.; -sänger, m.; -stimme, w. = tenoor|partij; -(zanger); -stem.
Ten'sion, w. -, -en = spanning, tensie.
- Tenta'fel**, f. -s, -; T., w. -, -n = voel-spriet, voeldraad, voelhoorn.
Tenta'men, f. -s, .mina = tentamen, proef, vöðrexamen.
Te'nuis, w. -, Tenues = stemlooze ontplofingsmedeklinker (p, t, k).
Tep'pich, m. -(e)s, -e = tapijt, kleed (op vloer of meubel).
Tep'picharbeit, w. = tapijtwerk, tapisserie.
Tep'pich|fabrikant, -weber, -wirker, m. = tapijt|fabrikant, -wever, -werker.
Terzeron, zie Terzeron.
Terebin'the, w. -, -n = terebinthe, terpentijnboom.
Terentius, Terenz', m. = Terentius.
Termin, m. -(e)s, --e = termijn, bepaalde dag of tijd, tijd van uitstel; zittingsdag (van 't gerecht), (de) zitting (zelf); (tijd van) afbetaling; T. haben = gedagvaard zijn.
Terminet, w. - = gebied, kring.
terminie'ren, fhw. (h.) = terminereen, eindigen; (bij de bedelmonniken) aalmoezen inzamelen.
Terminologie, w. -, -n = terminologie, kunsttaal, vaktaal.
Ter'minus, m. -, .ni = term.
termin'weise = in of bij termijnen.
Termit'e, w. -, -n = termiet, groote witte mier.
Ter'ne, w. -, -n = terne, drietal.
Terpentin, m. -(e)s = terpentijn.
terpentin'artig = terpentijnachtig.
Terpentin'baum, m.; -struis, m.; -öl, f. = terpentijn|boom; -vernis; -olie.
Terpsichore, w. = Terpsichore (muze van den dans).
Terrain (spr.: .rèr), f. -s, -s = terrein.
Terrain'kenntnis, w. = terreinkennis.
Terrakof'ta, Terrakof'te, w. -, -n = terra cotta.
Terra'rium, f. -s, .rien = terrarium.
Terraf'te, w. -, -n = terras.
terrass'förmig = terrasvormig.
Terr'i'ne, w. -, -n = terriene.
territorial = territoriaal (den grond of 't grondgebied betreffende).
Territo'rium, f. -s, .rien = territorium, gebied.
terrorifie'ren, fhw. (h.) = terrorizeeren, door schrik overweldigen.
Terroris'mus, m. - = terrorisme, schrikbewind.
Terrorist, m. -en, -en = terrorist, aanhanger van 't schrikbewind.
terrori'stisch = terroristisch, schrikaanjagend, gewelddadig.
Ter'tia, w. -, .tien = derde klasse (van boven af, dus in Holland in een 6-klassige school de vierde klasse); Tertia(wissel).
Tertia'ner, m. -s, - = tertianer, leerling van tertia.
Tertian'fieber, f. = derdendaagsche koorts.
tertiär = tertiair.
Tertiär'formation, w. = tertiaire formatie.
Ter'tie (spr.: tertsiè), w. -, -n = tertie, 1/60 seconde.
Terz, m. -, -en = terts (derde toon van den grondtoon); terts, tiërs (een stootmanier bij 't schermen).
Terzerol, f. -(e)s, -e = terzerol (zakpistool).
Terzeron, Terzerone, m. .nen, .nen = terzeron (afstammeling van Europeaan en Mulattin).

Terzett, f. -(e)s, -e = terzet, driestemmig zangstuk.
Terzflöte, w. = tertsluif.
Terzhieb, m. = tiërsstoot (bij 't schermen).
Terzine, w. -, -n = terzine, drieregelige strofe.
Terfching, f. -(e)s, -e u. -s = klein geweer.
Tessin, m. = Tessino.
Tefft, m. -es, -e = test, geloofseed; toetssteen.
Teffakte, m. = testakte (Eng. wet, waarbij van elk ambtenaar de geloofseed gevorderd werd).
Teffament, f. -(e)s, -e = testament; (das Alte und das Neue T.); ein T. machen, errichten = een testament maken.
testamenta'risch = testamentair, bij testament.
Testaments'erbe, m. = erfgenaam volgens testament.
Testaments'eröffnung, w.; **exekutor** (od. **vollstrecker**), m. = testaments|opening; -uitvoerder (of executeur testamentair).
Teffat, f. -(e)s, -e = attest, bewijs, getuig-schrift.
Teffatur, m. -s, -to'ren = testateur, erfmaker.
Teffeid, m. = testeed (zie Tefst).
teffieren, fchw. (h.) = testeeren, een testa-ment (op)maken; getuigen.
Teffierer, m. -s, - = testateur.
Teffimonium, f. -s, -nien u. -nia = testimonium, bewijs, getuig-schrift.
Tetrachord (spr.: . . kord), m. u. f. -(e)s, -e = tetrachord, viersnarig instrument; systeem van 4 tonen.
Tetraeder, f. -s, - = tetraëder, viervlak.
Tetragon, f. -(e)s, -e = vierhoek.
Tetralogie, w. -, -n = tetralogie (een aaneenschakeling van drie treurspelen en één satyrspel).
Tetrarch, m. -en, -en = tetrarch, viervorst.
Tetrarchie, w. -, -n = tetrarchie, viervorsteregeering, viervorstedom.
teuer = dierbaar, dier, waard; duur; er hat es mir hoch und t. versprochen = heilig be-loofd; einen teuern Eid schwören = een duren eed zweren; das kam mir t. (zu stehen) = dat kwam mij duur te staan; zie ook Rat.
Teu(e)rung, w. -, -en = duarte (van levensmiddelen); dure tijd.
Teu(e)runszulage, w. = duartetoeslag.
Teufe, w. -, -n = (mijnw.) diepte.
Teufel, m. -s, - = duivel, drommel; der arme T. = de arme drommel; den T. (auch)! = wat duivel! da müßte man des T. . . s werden = 't is om dol te worden; der T. hat Erben auf ihm geblieben = hij is erg pokdalg; ich frage den T. danach = ich frummere mich den T. darum = 't kan me geen drommel schelen; da ist der T. los = 't gaat daar woest of erg toe, 't is daar oremus; man soll den T. nicht an die Wand malen = men moet geen sla-pende honden wakker maken; das müßte mit dem T. zugehn = dat zou een duivelswerk zijn; Müßiggang ist des Teufels Ruhebank = lediggang is des duivels oorkussen; wenn man den T. nennt, so kommt er gerennt = als men van den duivel spreekt, dan trapt men hem op zijn staart; der schwört dem T. ein Ohr ab = hij zweert er maar op los, vloekt als een ketter; pfui T! = foel! was T. richt dich an? = wat drommel scheelt je? sein ganzes Vermögen ist zum T. = is naar den drommel, naar de maan; geh ob. fcher dich zum T.! = loop naar den duivel! zie ook reifen.

Teufelei, w. -, -en = duivelarij, heksarij, geduivel; streek; drommels lastige zaak.
teufelmäßig = duivelachtig.
Teufelsabbich, m. = blauwe knoop (een plant).
Teufelsauge, f. = adonisroosje.
Teufelsbanner, m.; **beschwörer**, m. = duivel|banner; -bezweerder.
Teufelsbrücke, w. = Duivelsbrug (in Wilhelm Tell genoemd).
Teufelsbrut, w. = satansgebroed.
Teufelsdreck, m. = duivelsdrek, asa foetida.
Teufelsjunge, -kerl, m. = duivelsche jongen, d. kerel.
Teufelskirche, w. = duivelskers, wolfskers, belladonna.
Teufelskarm, m. = duivelsch of helsch lawaai of geraas.
Teufelslist, w.; **streich**, m. = duivelsche list; d. streek.
Teufelswerk, f. = werk van den duivel.
Teufelszeug, f. = geduivel, duivelarij.
Teufelszwirn, m. = warkruid; bokadoorn.
teufen, fchw. (h.) = een mijnschacht graven.
teuflich = duivelsch.
Teuerung, zie Teuerung.
Teutoburger Wald, m. = TeutoburgerWoud.
Teuto'nen, Pl. = Teutonen.
Teuto'nia, w. = Teutonia (naam van vereeni-gingen, studentekorps s. d.).
teuto'nisch = Teutonisch, Germaansch.
teutisch, zie deutisch.
I. **Text**, m. -(e)s, -e = tekst; T. zu einer Predigt = tekst voor een preek; T. zu einer Musik = t. bij een compositie; ich komme zu weit in den T. = ik plus de zaak te veel uit; nur weiter im T. = ga maar verder! er kam (geriet) aus dem T. = hij raakte van den tekst, van de wijs, in de war; aus dem T. bringen = in de war brengen; einem den T. lesen = iem. de les lezen.
II. **Text**, w. - = tekst (kleine drukletter).
Textausgabe, w.; **-buch**, f.; **-fälschung**, w. = tekst|uitgave; -boek; -vervalsching.
textgemäß = volgens of overeenkomstig den tekst, textueel, woordelijk.
Textil'industrie, w. = textiel- of weefindustrie.
textmäßig, zie textgemäß.
Textschrift, w., zie Text II.
Textur, w. -, -en = textuur, weefsel.
Textworte, Pl. = tekstwoorden.
Tg. = Tag.
Thali'a, w. = Thalia (muze van 't blijspel).
Than, m. -(e)s, -e u. -s = thane (Schotsche adellijke titel).
Thank'mar, zie Dank'mar.
Thaumalogie, w. - = thaumatologie, leer van de wonderen.
Thaumaturg, m. -en, -en = thaumaturg, wonderdoener.
Theater, f. -s, - = theater, schouwburg, komedie; ins T. gehn = naar den schouw-burg of naar de komedie gaan; zum T. gehn = naar of bij 't tooneel gaan, tooneelspeler worden.
Theateragent, m. = theateragent.
Theaterbesuch, m.; **-billett**, f. = schouw-burg|bezoek; -biljet.
Theater'dichter, m.; **-direktor**, m.; **-effekt**, m. = tooneel|dichter; -directeur; -effekt.
Theaterheld, m. = tooneelheld.
Theaterfaffierer, m. = bureaualist.
Theater|leben, f.; **-maler**, m.; **-streich**, m. = tooneel|leven; -schilder; -coup.

- Theater|stuk**, f.; -zenfur, w. = tooneel|stuk; -censuur.
- Theater|zettel**, m. = affiche.
- Theat|ner**, m. -s, - = Theatijn (zekere monnikorde).
- theatra|lisch** = theatraal, tooneelspelerachtig.
- Theba|ner**, m. -s, - = Thebaan.
- theba|nisch** = Thebaansch.
- The|ben**, f. = Thebe(n).
- Thee** *ic.*, *zie* Tee *ic.*
- Thei|smis**, m. - = theïsme, godsgelouf (zonder geloof aan de openbaring).
- Thei|st**, m. -en -en = theïst.
- thei|stisch** = theïstisch.
- The|te**, w. -, -n = doos, bus; toonbank.
- The|ma**, f. -s, -men u. -ta = thema (muzikaal); onderwerp (van gesprek, opstel e.d.); tekst (van preek).
- The|mis**, w. = Themis (godin der gerechtigheid).
- The|me**, w. = Theems.
- Theo|derich**, m. = Theoderik.
- Theo|dizee**, w. -, -n = theodicee (godsvrdediging).
- Theo|dult**, m. -(e)s, -e = theodoliet (meetinstrument voor afstanden en hoogten).
- Theo|dor**, m.; -do|ra, w. = Theo|door; -dora.
- Theo|gonie**, w. -, -n = theogonie (leer van de afstamming der goden).
- Theo|krat**, m. -en, -en = theokraat.
- Theo|kratie** (spr.: -tie), w. -, -n = theokratie, godssoevereiniteit, priesterheerschappij.
- theo|kratisch** = theokratisch.
- Theo|log**, m. -en, -en = theoloog.
- Theo|logie**, w. -, -n = theologie.
- theo|logisch** = theologisch.
- Theo|mantie** (spr.: -tie), w. - = theomantie (voorspelling door goddelijke ingeving).
- Theo|phanie**, w. -, -n = theofanie, godsverschuïning.
- Theo|be**, w. -, -n = theorbe, groote basluit (een oud instrument met 14 tot 16 snaren).
- Theo|rem**, f. -(e)s, -e = theorema, stelling.
- Theo|retiker**, m. -s, - = theoreticus.
- theo|retisch** = theoretisch.
- theoretis|eren**, *schw.* (h.) = theoretizeeren.
- Theo|rie**, w. -, -n = theorie.
- Theo|sof**, m. -en, -en = theozoof, godkenner, mysticus.
- Theo|sofie**, w. -, -n = theozofie.
- theo|sofisch** = theozofisch.
- Theo|rapent**, m. -en, -en = therapeut, praktizeerend geneesheer.
- Theo|rapent|stif**, m. - = therapeutica, praktische heilkunde.
- theo|rapent|tisch** = therapeutisch.
- Theo|rapie**, w. - = therapie, (leer van de) behandeling der ziekten, geneeswijze.
- Theo|rese**, **Theo|resia**, w. = Thereze, Therezia.
- Theo|riaf**, m. -(e)s = theriakel, triakel (verouderd tegengif).
- Thermo|quelle**, **Ther|me**, w. -, -n = thermale bron, therme, warme bron; bad.
- Thermi|dor**, m. -s, -s = thermidor („warmtemaand”, van 19 Juli-17 Aug.).
- Thermo|meter**, f. (u. m.) -s, - = thermometer; *baß* *Z.* steigt, fällt = de t. rijst, daalt.
- thermo|metrisch** = thermometrisch.
- Thermo|pylen**, Pl. = Thermopylen.
- Ther|sites**, m. = Thersites, leelijke kwaadspreker.
- Ther|aurus**, m. -, ..ren u. ..ri = schat.
- The|se**, **The|sis**, w. -, ..sen = thezis, theze, stelling; (in de versleer) daling, onbetoonde lettergreep.
- The|spis|starrén**, m. = kar van Thespijs, rondtrekkend tooneel.
- The|ssa|lien**, f. = Thessalië.
- The|ssa|lier**, m. -s, - = Thessaliër.
- thessa|lisch** = Thessalisch.
- Theurg** (2 Stellen), m. -en, -en = theurg, wonderdoener, geestziener.
- Theurgie**, w. -, -n = theurgie, wonderdoenerij.
- Thi|bet**, *zie* Tibet I.
- Thi|ng**, f. -(e)s, -e = thing, volksvergadering.
- Tho|mas**, m. = Thomas; ein ungläubiger *Z.* = een ongeloovige T.
- Thomi|st**, m. -en, -en = Thomist (aanhanger van Thomas van Aquino).
- Thon** *ic.*, *zie* Ton II *ic.*
- Thor** *ic.*, *zie* Tor *ic.*
- Tho|ra**, w. - = thora, leer, vijf boeken van Mozes, pentateuch.
- Tho|rax**, m. - = thorax, borstkas; borstbarnas, borstschild.
- Thra|cien**, **Thra|zien**, f. = Thracië.
- thra|cisch**, **thra|zisch** = Thracisch.
- Thran**, **Thra|ne**, *ic.*, *zie* Tran, Träne *ic.*
- Thron**, m. -(e)s, -e (u. -en) = troon.
- Thron|besteigung**, w. = troonsbeklimming, troonsbestijging.
- Thron|bewerber**, m. = troonpretendent.
- thro|nen**, *schw.* (h.) = tronen, zetelen; heerschen.
- Thron|erbe**, m. = erfgenaam van den troon.
- Thron|entfagung**, w. = troonsafstand.
- Thron|folge**, w.; -folger, m.; -himmel, m. = troon|opvolging; -opvolger; -hemel.
- Thron|rede**, w.; -saal, m.; -stufe, w. = troon|rede; -zaal; -trede (of -trap).
- Thu|le**, f. = Thule (eiland ver in 't Noorden).
- Thun|fisch**, m. = tonijn.
- Thur|gau|der** = Thurgau (Zwits. kanton).
- Thur|gauer**, m. -s, - = Thurgauer.
- thur|gauisch** = Thurgausch.
- Thü|ringen**, f. = Thüringen.
- Thü|ringer**, m. -s, - = Thüringer.
- Thü|ringerwald**, m. = Thüringer Woud.
- thü|ringisch** = Thüringsch.
- Thy|mian**, m. -(e)s = thijm.
- Thyr|sus**, **Thyr|sus|staf**, m. = thyrususstaf, bacchantestaf (met klimop en wijnloof omwonden staf).
- Tia**, **Tia|la** (tertia) = dritter Beschel; Tertia.
- Tia|ra**, **Tia|re**, w. -, ..ren = tiara, pauselijke kroon.
- Ti|ber**, m. u. m. = Tiber.
- I. **Ti|bet**, f. = Thibet (land).
- II. **Ti|bet**, m. -(e)s = tibet (wollen stof).
- Tic**, m. -(e)s, -e = tik; tic, eigenaardige liefhebberij, stokpaardje, hebbelijkheid.
- tic|fen**, *schw.* (h.) = tikken.
- Tic|tak**, f. -s = tiktak, getiktak.
- I. **tief** = diep; *baß* Schiff geht t. = heeft veel diepgang; tiefer Keller = diep bord; tiefer Ton = diepe of lage toon; t. ausgemittenes Kleid = laag uitgesneden japon; im tiefsten Norden = in 't hoogste Noorden; im tiefsten Innern von Rußland = diep in 't hartje van Rusland; im tiefsten Winter = in 't hartje van den winter; bis in die tiefe Nacht (od. bis t. in die Nacht) hinein = tot diep in den nacht; er steht an Begabung t. unter seinem Bruder = hij staat in aanleg ver onder zijn broer; *baß*

läßt t. bliden = dat geeft veel te denken; zie ook still.
 II. **Tief**, f. -(e)s, -e = diep, waterweg.
tief'angig = met diepliggende oogen.
Tief'bau, m. = ondergrondsich bouwen.
Tief'bauingenieur, m. = bouwkundig ingenieur.
tief'betrübt = diepbedroefd.
Tiefe, w. -, -n = diepte, laagte, diepgang.
Tief'ebene, w. = laagvlakte.
tie'fen, fém. (h.) = graven, uitdiepen; peilen].
Tief'fenmesser, m. = dieptemeter.
tief'erschütterert = diepgeschokt.
Tief'gang, m. = diepgang.
tief'gehend = diepgaand.
tief'gründig = laag, diep; (fig.) = diepzinnig, diepgaand.
Tief'land, f. = laagland, vlakte.
tief'tiegend = diep gelegen; (van de oogen) diepliggend.
tief'schwarz = inzwart.
Tief'sinn, m. = diepzinnigheid; diep gepeins, zwaarmoedigheid.
tief'stutig = diepzinnig; peinzend; zwaarmoedig.
Tief'sinnigkeit, m. = diepzinnigheid.
Tief'stand, m. = ongunstige toestand.
Tief'ston, m. = ondertoon.
Tief'gel, m. -s, - = smeltkroes, pan; (aan een drukpers) degel.
Tief'holz, f. = teakhout.
Tie'ne, w. -, -n = bak, tobbe, bakje, tobbeje, tonnetje, ben, bun.
Tier, f. -(e)s, -e = dier, beest; ein großes T. = een hooge meneer, een hooge oome.
Tier'landbeier, m.; -**anbetung**, w.; -**art**, w. = dier|aanbidder; -aanbidding; -soort.
Tier'arzt, m. = veeartsenij.
Tier'arzt'künde, m.; -**schule**, w. = veeartsenij|künde; -school.
Tier'arzt, m. = veearts.
tier'ärztlich = veeartsenijkundig.
Tier'beschreiber, m. = dierebeschrijver.
Tier'bude, w. = beestespel.
Tier'epos, f. = diereëpos.
Tier'garten, m.; -**haltung**, w. = dier|gaarde (of dieretuin, wildpark); -soort.
Tier'gefecht, f.; -**gemälde**, f. = diere|gevecht; -schilderij.
Tier'geschiede, w. = dieregeschiedenis, dierevertelling; geschiedenis der dieren, dierkunde.
Tier'haus, f. = dierhok, menagerie.
Tier'heilkunde, w. = veeartsenijkunde.
tier'lich = dierlijk (warmte, voedsel bijv.); beestachtig (gedrag bijv.).
Tier'kenner, m.; -**klasse**, w.; -**kreis**, m. = diere|kenner; -klasse; -riem.
Tier'kunde, w. = dierkunde.
Tier'leben, f. = dierlijk leven.
Tier'mensch, m.; -**name**, m. = dier|mensch; -naam.
Tier'natur, w. = diere aard, dierlijkheid.
Tier'pflanze, w.; -**quäler**, m.; -**quälerei**, m. = diere|plant (of zoöfiet); -plager; -kwelling.
Tier'reich, f.; -**sage**, w.; -**schau**, w.; -**schinder**, m.; -**schutz**, m. = diere|rijk; -sage; -tentoonstelling; -beul; -bescherming.
Tier'schutzverein, m. = vereeniging tot bescherming van dieren.
Tier'seele, m. = ziel van de dieren, dierziel.
Tier'welt, w. = dierewereld.

tifteln, zie tifteln.
Tijger, m. -s, - = tijger.
Tijgerbete, w. = tijgervel.
tijger'farbig = getijgerd, gevlekt, tijgerkleurig.
Tijgerfell, f. = tijgervel.
tijger'flechtig = getijgerd, gevlekt.
Tijgergang machen = ijsbeeren.
Tijger|haut, w.; -**hund**, m.; -**in**, w.; -**fase**, m.; -**litte**, w. = tijger|huid (of -vel); -hond; -in; -kat; -lelie.
tijger'n, fém. (h.) = tijgeren, gevlekt maken; getijgert = getijgerd, gevlekt.
Tijger'slange, m. = tijgerslang.
Tijger'tier, f. = tijger.
Tijger'weibchen, f. = tijgerin.
Tigris, m. = Tigris.
Til'bury, m. -s, -s = tilbury.
Tilde, w. -, -n = tilde (een typografisch teeken: ~).
tilg'bar = delgbaar, aflosbaar (van schuld).
Tilg'barkeit, w. - = delgbaarheid, aflosbaarheid.
til'gen, fém. (h.) = delgen, teniet doen, vernietigen; (Schande) delgen, uitwischen; (Schulden) delgen, afdoen, aflossen, amortizeeren.
Til'gung, w. -, -en = delging, amortizatie enz., vgl. til'gen.
Til'gung's|kasse, w.; -**schein**, m. = amortizatie|kas (of -fonds); -bewijs (bewijs van aflossing).
Till, zie Till.
Tim'bre (spr.: *tèmbre*), m. -s; **Tim'ber**, m. -s = timbre, klankgehalte, stempel.
timi'de = timide, verlegen, bedeesd.
Timofratie' (spr.: *.tie*), w. -, -n = timokratie, vermogensregering.
Tin'chen, f., **Tine**, w. = Tine.
Tin'geltangel, m. (u. f.) -s, - = tingeltangel, café-chantant.
Tingeltangel'se, w. -, -n = tingeltangelzangeres.
Tinktur', w. -, -en = tinktuur, aftreksel.
Tin'te, w. -, -n = inkt; kleurmenging, schakeering; er s'ist in der Tinte = hij zit leelijk in de benauwdheid of in de rats; in die T. kommen od. reiten = in verlegenheid komen, leelijk te pas komen; da müßte ich T. geloffen haben = dan moest ik wel al heel stom zijn.
Tin'ten|sack, f.; -**stich**, m.; -**fled** (ob. -**fleds**), m. = inkt|pot (of -koker); -visch; -vlek (of -vlak, -klad).
Tin'ten|pulver, f.; -**schnecke**, m.; -**stein**, m.; -**stift**, m.; -**wischer**, m. = inkt|poeder; -poliep; -steen; -lap; -potlood.
tin'tig = inkthoudend, vol inkt.
tipp! = tip, tik! = **tipp'tapp!** = stip, stap!
Tipp'el, m. -s, - = punt, puntje, stip, stippel, tittel.
tipp'eltig = krenterig, keutelig.
tipp'eln, fém. (h.) = stippelen; (Gejellen|sprache) gaan, loopen, trekken.
tipp'eln, fém. (h.) = even met den topaanraken; tikken (voor „typen“).
tipp'lig, zie tipp'elig.
Tira'de, w. -, -n = tirade, woordestroom, aanhaling.
Tirailleur' (spr.: *tieraljeur*), m. -s, -e = tirailleur.
tiraille'ren, fém. (h.) = tirailleen (in verspreide orde strijden).
tirillie'ren, fém. (h.) = tierelleren.
Tirol, f. = Tirol.
Tirol'er, m. -s, - = Tiroler.

tirolisch, tirolerisch = Tirolsch.
Tirolien'ne, w. -, -n = tirolienne (een lied, een dans).
Tisch, m. -es, -e = tafel, disch; sie sitzen bei T., gehen ob. setzen sich zu T. = ze zitten, gaan aan tafel; einen zu T. einladen = iem. ten eten vragen; von T. und Bett geschieden sein = van tafel en bed gescheiden zijn; der T. des Herrn = de nachmaals-, avondmaals-tafel, tafel des Heeren; der T. des Hauses = 't bureau van de Kamer; reinen T. mit etw. machen = tabula rasa of schoon schip maken.
Tisch'auffatz, m. = milieu, middenstuk.
Tisch'bein, f. = tafelpoot.
Tisch'besteck, f. = lepel, vork en mes.
Tisch'bett, f. = bed, tevens tafel.
Tisch'bier, f.; -blatt, f.; -decke, w. = tafellbier; -blad; -kleed.
ti'scheln, schw. (h.) = prettig en gezellig tafelen.
ti'schen, schw. (h.) = tafelen, aan tafel zitten; de tafel bereiden; [opdischen].
Tisch'lgast, m.; -gebet, f.; -gedeck, f. = tafellgenoot; -gebed; -goed (of -linnen, of couvert).
Tisch'lgenosse, m.; -gerat, f. = tafellgenoot; -goed (of -benooidigheden, -gerei).
Tisch'geschirr, f. = vaatwerk, tafalgerei.
Tisch'gesellschaft, w. = gezelschap (aan tafel); aanzittenden, gasten.
Tisch'gestell, f.; -glocke, w.; -kasten, m. = tafelschraag; -bel; -lade.
Tisch'klopfen, f.; -korb, m.; -lade, w. = tafellkloppen (van geesten); -mandje; -lade.
Tisch'ler, m. -s, - = schrijverker, meubelmaker.
Tisch'lerarbeit, w. = meubelmakerswerk.
Tisch'lererei, w. -, -en = meubelmakerij.
Tisch'lerklein, m.; -meister, m. = schrijverkerslijm (of houtlijm); -baas.
tisch'lern, schw. (h.) = meubelmaker, schrijverker zijn.
Tisch'lied, f.; -nachbar, m.; -platte, w. = tafellied; -buur; -blad.
Tisch'rede, w. = tafelrede, toast.
Tisch'rücken, f.; -trunk, m.; -tuch f.; -zeit, m.; -zeug, f. = tafellidans; -drank; -laken; -tijd (etenstijd); -goed (linnen).
Titan, m. -en, -en = titan (zoon van Uranus en Gea), hemelbestormer, reus.
tita'nenhaft = titanisch, reusachtig.
titan'haltig = titaniumhoudend, zie Titanmetall.
Tita'nia, w. = Titania, koningin der Elfen.
tita'nisch = titanisch, reusachtig.
Titan'metall, f. = titanium, nieuw koper.
Titel, m. -s, - = titel (in alle bet.); tittel, puntje, stip.
Titelbild, f.; -blatt, f.; -bogen, m.; -kupfer, f. = titelprent (of -plaat, -vignet); -blad; -zijde; -plaat.
titelloß = titelloos.
Titelucht, w. = titelzucht.
Titelwesen, f. = titulatuur.
titre'ren, schw. (h.) = titreeren, gehalte bepalen; (zijde) sorteeren.
titular, m. -(e)s, -e = titularis (titeldrager).
titular'bischof, m.; -fürst, m.; -rat, m. = titulair bisschop; 't vorst; 't raad.
titulatur, w. -, -en = titulatuur, betiteling.
titulie'ren, schw. (h.) = titulereen.
Tivoli, f. -s, -s = Tivoli, plaats van vermaak, uitspanning, spel.
Titian, m. = Titiaan.
Tisoli, w. -, -en = tournooi.

Ttr. = Taler.
Toast (spr.: toast), m. -es, -e = toast, ge-roosterde boterham, heildronk.
toa'sten, schw. (h.) auf einen = toosten opiem.
To'bak u. Tobak, m. = tabak; Anno T. = 't jaar nul; zie verder Tabak.
To'bel, m. -s, - = (woud)kloof.
to'ben, schw. (h.) = razen, woeden, tieren, aangaan, spektakel maken.
Tob'ias, m. = Tobias.
Tob'ucht, w. = razernij, dolheid.
tob'üchtig = razend, aan razernij lijdend.
Tocca'ta, zie Toffata.
Toch'ter, w. -, Tochter = dochter; meisje; mit des Seilers T. Spöchheit halten od. fopullert werden = opgehangen worden, met Lijntjes dochter trouwen.
Toch'teranftalt, w. = filiaal, filiale.
Toch'terchen, f. -s, - = dochtertje, meisje.
Toch'terkind, f. = dochterskind, kleinkind.
Toch'terkirche, w. = dochterkerk, bijkerk.
Toch'terland, f. = kolonie, volkplanting.
töch'terlich = dochterlijk.
Toch'terlage, w. (spr.: . . loozje) = onderge-schikte vrijmetselaarsloge.
Toch'termann, m. = dochtersman, schoonzoon.
Toch'terschule, w. = meisjesschool; höhere T. = school voor jonge dames.
Toch'ter'sprache, w.; -staat, m.; -stadt, w. = dochtertaal; -staat (of kolonie); -stad (of kolonie).
To'cke, w. -, -n = pop, klein kind; toque (dameshoed).
to'cie'ren, schw. (h.) = vet schilderen.
Tod, m. -(e)s, [-e] = dood, overlijden; er mar auf den T. frank, bermundet = doodziek, doodelijk gewond; das ist mir in den T. ver-haft od. zuwider = dat haat ik met een doode-lijken haat of daar ben ik een doodvijand van; er ist (ein Kind) des Todes = hij is des doods; ich will des Todes sein, wenn . . . = ik mag sterven, als . . . ; sich zu Tode arbeiten, trinken, lachen = zich doodwerken, dooddrin-ken enz.; aussehen wie der T. von Yperen, von Baden, (schweiz.) von Basel = er uitzien als de dood van Yperen; zie ook abgehen, sterben, umsonst.
to'd'bang = doodsbang.
to'd'bleich, zie totenbleich.
to'd'bringend = doodelijk.
To'd'esahnung, w. = voorgevoel van den (naderenden) dood.
To'd'esangst, w. = doodsangst.
To'd'esanzeige, w. = doodbericht, doodadver-tentie, doodaanzegging; aangifte van overlijden.
To'd'esart, w. = soort van dood.
To'd'esbecher, m. = doodelijke beker.
To'd'esbottschaft, m. = doodstijding.
To'd'esengel, m. = engel des doods.
To'd'eserklärung, w. = verklaring van ver-moedelijk overlijden.
To'd'esfadel, m. = lijktoorts.
To'd'esfall, m. = sterfgeval; auf den ob im T. = in geval van sterven.
To'd'esfurcht, w. = doodsvrees.
To'd'esgedanke, m. = gedachte aan den dood.
To'd'esgefahr, w. = doodsgevaar.
To'd'esjahr, f. = sterfjaar.
To'd'eskampf, m. = doodstrijd.
To'd'esandidat, m. = ten doode opgeschre-vene.
To'd'esnacht, w. = eeuwige duisternis, duis-ternis van den dood.

To'desnot, w. = doodsnoed; in Todesnöten = in doodsnoed.
To'despein, w. = marteling van den dood, doodsnoed.
To'desqual, w. = doodsangst.
To'desröcheln, f. = gereutel (van een sterfende).
To'desröcher, m. = huivering of rilling van den dood.
To'des|schlaf, m.; **schlafen**, m.; **schweigen**, m. = doods|slaap; -schrik; -zweet.
To'desstille, w. = doodsche stilte.
To'des|stich, m.; **strafe**, w. = dood|steek (of genadestoot); -straf.
To'desstreich, m. = doodelijke slag.
To'desstunde, w. = sterfuur, doodsuur.
To'destag, m. = sterfdag.
To'desurteil, f. = doodvonnis.
To'desverachtung, w. = doodsverachting.
To'desverbrechen, f. = halsmisdaad.
To'deswunde, w. = doodelijke wonde, doodwond(e).
to'deswürdig = den dood verdienend, waard te sterven.
Tod'fall, m., zie Besthaupt.
I. tod'feind = doodelijk vijandig; sie sind einander t. = zij zijn doodvijanden.
II. Tod'feind, m. = doodvijand.
Tod'feindschaft, w. = doodelijke vijandschap.
tod'krank = doodziek.
to'dlich = doodelijk.
to'dmatt, -müde = doodmoe(de), doodelijk vermoeid of afgemat.
to'dstill, zie tofenstill.
to'dsünde, w. = doodzonde.
to'dunglücklich = doodongelukkig.
To'df, f. -(e)s, -e = tuftuf.
To'dfen, f. w. (h.) = tuffen.
To'dfel, **To'dffel**, m. -s, - = Stoffel, Christoffel; stoffel, sukkel.
To'dga, w. -, -s u. . . gen = toga (lang overkleed van rechters, professoren enz.).
To'dhuhabo'hu, f. = tohoewabohoe, warboel, warklomp, groote verwarring, chaos.
To'dlet'le (spr.: *twa...*), w. -, -n = toilet, kleedtafel; kleeding; zekere plaats, W. C.
To'dlet'ten|spiegel, m.; **tiifch**, m. = toilet|spiegel; -tafel.
To'dajer, **To'dajer**, **To'dajer**, m. -s = tokajer (wijn).
To'dfa'ta, m. -, . . . ten = toccata (muziekstuk voor toetsinstrumenten, waarin de beide handen in de voordracht eener notefiguur gedurig afwisselen).
To'df'le, w. -, -n = teef, hond.]
tolerant = tolerant, verdraagzaam.
Toleranz, w. -, -en = tolerantie; remedium (zie Remedium).
tolerieren, f. w. (h.) = tolereeren, dulden.
to'll = dol, krankzinnig, gek, zinneloos, dwaas; driftig, razend, woedend; das ist zu t. = dat is te dwaas; er macht es zu t. = te bont; t. und boll = smoordronken.
To'lle, w. -, -n = bosje, kwast; knif.
I. tol'len, f. w. (h.) = ('t haar) frizeeren.
II. tol'len, f. w. (h.) = dollen, dartelen, zich gek aanstellen, razen, tieren.
To'll'haus, f. = dolhuis, krankzinnigegesticht.
To'll'häusler, m. -s, - = verpleegde in een krankzinnigegesticht, gek.
To'll'heit, w. -, -en = dolheid, krankzinnigheid; dwaasheid, zinneloosheid; woede, drift, razernij; dolle of dwaze streek.

To'll'kruid w. = doodkruid.
To'll'kopf, m. = dolkop, driftkop.
to'll'köpfig = dolkoppig, dolhoofdig, driftig.
To'll'korn, f. = dolik.
To'll'kraut, f. = doodkruid.
to'll'fuhn = roekeloos, doldriest.
To'll'werden: das ist zum T. = 't is om dol of om gek te worden.
To'll'taut, w. = (honds)dolheid.
To'll'patich, m. -es, -e = lomperd, onhandig persoon, lummel.
To'll'patichigkeit, w. - = lummelachtigheid.
To'll'pel, m. -s, - = lummel, lomperd, botmuil, botterik; [lomp stuk hout, stomp; über den T. fallen = onhandig doen; über den T. werfen = übertrüpfeln].
To'll'pelei, w. -, -en = lummelachtigheid.
to'll'pelhaft, **to'll'pifch** = lummelig.
to'll'peln, f. w. (h.) = lummelachtig doen.
Tomahawt (spr.: *..ha'k*), m. -s, -s = tomahawk, strijdbijl.
Toma'te, w. -, -n = tomaat, liefdesappel.
Toma'tensauc, w. = tomatensaus.
Tom'bak, m. -(e)s = tombak, geel koper.
tom'baken = tombaken, van tombak.
Tom'bank (nordd.), w. = toonbank.
Tom'bola, w. -, -s u. . . len = tombola.
I. Ton, m. -(e)s, Töne = toon, klank, klemtoon, (kleur)toon, toonaard; woord; in janstem Töne = op zachten toon; einen ernsten T. mit einem reden = een ernstig woord enz.; ich muß aus etnem andern Tone mit ihm reden = ik moet eens op een anderen toon met hem spreken; er schlägt einen T. an, der mir nicht gefällt = hij slaat een toon aan enz.; den T. angeben = den toon aangeven (eig. en fig.); der T. fällt auf die erste Silbe = de klemtoon valt...; der gute T. = de goede toon.
II. Ton, m. -(e)s = klei(aarde), leem, potaarde.
ton'abstand, m. = toonsafstand, interval.
ton'angebend = toongevend, invloedrijk.
ton'angeber, m. = toongever.
I. Ton'art, w. = toonaard.
II. Ton'art, w. = kleisoort.]
ton'artig = kleiachtig.
ton'brechung, w.; **-dichter**, m.; **-dichtung**, w. = toon|breking; -dichter; -dicht (of compositie).
to'nen, f. w. (h.) = tonen, klinken, luid klinken; [laten hooren, aanheffen]; (van kleuren) schakeeren; ich habe babon so em. t. hören = ik heb er zoo iets van hooren verluiden.
ton'erde, w. = kleiaarde, leemaarde.
to'nern = van klei, leemen, aarden.
ton'fall, m. = toonval, kadans.
ton'folge, w. = tonereeks, gamma.
ton'gefäß, **gefäß**, f. = aarden of leemen vat.
ton'grube, w. = leemput, kleiput; leemgroeve, kleigroeve.
ton'halle, w. = concertzaal, muziekzaal.
ton'höhe, w. = toonhoogte.
ton'ni, m. u. w. = Toontje, Tonia, Toon.
to'nicht, **to'nig** = kleiachtig.
ton'rika, w. -, -s = tonica, grondtoon.
to'nisch = tonisch, versterkend, spannend.
ton'ta|baum, m.; **bohne**, w. = tonka|boom (Am. boom met welriekende vrucht); -boon.
ton'talt, m. = kleikalk.
ton'tkunst, w.; **fünfstler**, m. = toon|kunst; -kunstenaar.
ton'tlager, f. = kleilaag.
ton'tlehre, w. = klankeer, geluidsleer.

Ton'letter, m. = toonladder, gamma.
ton'loos = toonloos, klankloos.
Ton'loosheit, w. - = toonloosheid, klankloosheid.
Ton'maß, f. = maat of lengte van den toon; quantiteit van de lettergreep.
Ton'meßer, m. = klankmeter, geluidmeter.
Tonn'chen, f. -ß, -n = tonnetje, vaatje.
Ton'ne, m. -, -n = ton, vat; boei (op 't vaarwater); leere Tonnen geben großen Schall = holle (leege) vaten klinken 't hardst.
Ton'nen|butter, w.; -gehalt, m.; -geld, f. = tonne||bater; -maat; -geld.
Ton'nen|gewölbe, f. = tongewelf.
Ton'nenmaß, f. = tonnemaat.
ton'nenweise = bij tonnen.
Ton'pfeife, m. = steenen (Goudsche) pijp.
Ton'rohre, w. = aarden, leemen of steenen buis of pijp.
Ton'satz, m. = fraze (in een kompositie).
Ton'schiefer, m. = kleischiefer.
Ton'setzer, m. = toonzetter, toondichter, komponist.
Ton'setzung, w. = kompositie.
Ton'stück, f. = toonstuk, muziekstuk.
Ton'sur', w. -, -en = tonsuur, geschoren kruin.
Ton'tine, w. -, -n = tontine.
Ton'veränderung, w. = toonverandering, schakeering.
Ton'verhältnis, f. = klankverhouding, klankmaat, rhythmus.
Ton'ware, w. = aardewerk.
Ton'zeichen, f. = toontekenen, noot, klemtoon- teeken.
Ton'ziegel, m. = steenen dakpan.
Top (spr.: *töp*), m. -ß, -ß = top (van de mast).
Topas', m. -es, -e = topaas (gele edelsteen).
Töpf, m. -(e)s, Töpfe = pet; ades in einen T. werfen = over één kam scheren; das ist noch nicht in dem Topfe, wo es kochen soll = 't is nog niet in 't vaatje, waarin 't zuren moet; aussehen wie ein T. voll Mäuse = er gemelijk of sikkeneurig uitzien, een gezicht zetten als een oorworm.
Töpfblume, w. = potbloem.
Töpfbrett, f. = aanrechtbank; bloempotte- plank.
Töpfchen, f. -ß, -n = potje; du fannst mir T. malen = ik zou je danken.
Töpfdeckel, m. = potdeksel.
Töpf'er, m. -ß, -n = pottebakker.
Töpf'erarbeit, w. = pottebakkerswerk.
Töpf'erei, w. -, -en = pottebakkerij.
Töpf'ferde, w. = potaarde.
 I. **töpf'ern**, fchw. (h.) = aardewerk maken.
 II. **töpf'ern** = aarden.
Töpf'fer|erde, w.; -scheibe, w.; -ton, m. = pottebakkers|aarde; -schijf; -klei.
Töpf'ferware, w. = aardewerk.
Töpf'gewächß, f.; -guder, m.; -guderei, w. = pot|plant; -kijker (of keukenpiet); -kijkerij.
Töpf'tuchen, m. = poffer.
Töpf'leder, m. = potlikker, lekkerbek.
Töpf'markt, m. = pottemarkt, aardewerk- markt.
Töpf'türze, w. -, -n = potdeksel.
Töpf't, w. - = topica (leer van de vinding en schikking van de stof voor een weten- schappelijk werk).
top'pisch = topisch, plaatselijk.
Topographie, m. -en, -en = topograaf.

Topographie, w. -, -n = topografie, plaatsbeschrijving.
topogra'pisch = topografisch.
 I. **topp!** = top! goed!
 II. **Topp**, zie *T op*.
 I. **Tor**, m. -en, -en = dwaas, gek.
 II. **Tor**, f. -(e)s, -e = poort; (bij 't voet- balspel) goal, doel; vor das T. gehn = naar bui- ten gaan; ums T. gehn = de wallen om- wandelen; der Vermirrung für und T. öfnen = alle deuren wijd openzetten voor...
Tor|angel, w.; -band, f. = deur- of poort|- hengel; -beslag.
Tor'baum, m. = slagboom.
Tor'bogen, m. = poort, poortgewelf.
Tor'einnehmer, m. = stadskommies.
Tor'eschluß, zie *T or|schluß*.
Torf, m. -(e)s, -e u. Törfe = turf, veen.
Torf'ahrt, w. = inrijpoort.
torf'artig = turfachtig, veenachtig.
Torf'asche, w. = turfash.
Torf'beere, w. = veenbes.
Torf'boden, m. = veengrond; turfzolder.
Torf'lerde, m.; -feuer, f.; -feuerung, w. = turf|aarde; -vuur; -verwarming.
Torf'grube, w. = veenderij.
Torf'heide, w. = rotsbes.
Torf'land, f. = veenland, turfland.
Torf'flügel, m. = vleugeldeer, vleugel (van een poortdeur).
Torf'moor, f. = veenderij.
Torf'stecher, m. -ß, -n = turfsteker, veen- graver.
Torf'stich, m. = ('t) turfsteken; veenderij verving.
Torf'stück, f. = turf, brok turf.
Torf'geld, f.; -glocke, w. = poort|geld; -klok.
Torf'heit, m. -, -en = dwaasheid, zotheid; delligheid; zie *Älter*.
Tor'hüter, m. = portier, concierge, poort- wachter.
tör'richt, [tör'rig] = dwaas, dwaselijk, zot.
tör'richterweise = dwaas, dwaselijk.
Tör'rin, w. -, -nen = dwaze, zottin.
Torf'fel, m. -ß, -n; T., w. -, -n = wijapers; wankeling, dronkenschap.
tor'feln, fchw. (h. u. f.) = wankelen, tuimelen.
Torna'do, m. -ß, -ß = tornado (hevige wervelwind).
Torn'iter, m. [u. f.] -ß, -n = ransel, reis- tasch, boeketasch; du fannst mir aus dem Torniter fallen = je kunt naar de maan loopen, je kan stikken.
Torpe'der, m. -ß, -n = torpedoöfficier.
Torpe'do, m. -ß, -ß = torpedo.
Torpe'doschiff, f. = torpedoschip.
Tor'pfortchen, f. = poortdeurtje (of loket).
Torricel'li'sche Röhre = buis van Torricelli.
Tor'rschlüßer, m.; -schluß, m. = poort|sluiter; -sluiter (fürz vor -schluß = op 't laatste oogenblik, op 't nippertje).
Tor'schreiber, m. = poortschrijver.
Tor'ston, w. -, -en = torsie, draaiing, wringing.
Tor'so, m. -ß, -ß = torso, romp (van beeld).
Tor'sperre, w. = poortsluitering.
Tort, m. -(e)s = onrecht, verdriet; einem T. antun = iem. een stroek bakken, een poets spelen; er tut es mir zum T. = om mij te hinderen.
Tort'chen, f. -ß, -n = taartje, gebakje.
Tort'e, w. -, -n = taart.
Tort'enteig, m. = taartedeeg.

Tortur, w. -, -en = tortuur, pijniging, marteling, pijnbank.
Tortwachter, m. = poortwachter.
Tortwächter, **Tortwart**, m. -(e)s, -e = doelverdediger, (goal)keeper.
Tortwart, **Tortwärter**, m. = poortwachter, portier.
Tortweg, m. = doorrit, koetspoort.
torweit = wagenwijd.
Tor, m. -(s), **Tories** = tory (conservatief in Engeland).
Tortzoll, m. = poortgeld; stedelijk invoerrecht.
to'ten, **to'ten** (h.) = razen, tieren, rumoeren, loeien, gieren.
Toskana, f. = Toscane.
toskanaansch = Toscaansch.
Tost, m. -es, -e = pluim].
tot = dood, overleden; **totes Wasser** = stilstaand water; **totes Kapital** = dood kapitaal; **totes Pfand** = dood pand; **Güter ber toten Hand** = goederen in de doode hand; **totes Gleis** = dood spoor; **ein Toter**, **ber Tote** = een, de doode; **das Tote Meer** = de Doode Zee.
total = totaal.
Totalansicht, m.; **-ausverkauf**, m.; **-einkauf**, m. = totaal/aanzicht; totale uitverkoop; -indruk.
Totalator, m. -s, ..to'ren = totalizator (bij machines: teller van 't aantal slagen, draaiingen e. d.; op wedrennen: boeking en overhandiging van de weddenschappen).
Totalität, w. -, -en = totaliteit.
Totalsumme, w. = totaal, totaal bedrag.
toten, **to'ten** (h.) = dooden, doodslaan.
Totenader, m. = doodeakker, kerkhof.
Totenamt, f. = zielmis.
Totenbahn, m. = lijkbaar, doodbaar.
totenbange = doodsbang.
Totenbeschauer, m. = lijkschouwer.
Totenbeschwörer, m. = doodebezweerder.
Totenbett, f. = doodsbéd, sterfbéd.
totenblasse, **-bleich** = doodsbleek.
totenblasse, w. = doodelijke bleekheid, bleekheid des doods.
Totenblume, w. = goudsbloem; afrikaantjes.
Totenbuch, f. = doodboek, doodregister.
Totenfarbe, w. = doodskleur.
Totenfeier, m. = lijkplechtigheid, lijkstaatsie; (plechtige) viering van den sterfdag.
Totenflagge, w. = rouwvlag, vlag halfstok.
Totenfleck, m. = doodvlek.
Totengebet, f. = gebed voor de dooden.
Totengeläute, f. = doodsklok.
Totengeleit, f. = lijkstoet.
Totengeruch, m. = lijkluucht.
Totengerüst, f. = praalbed.
Totengefang, m. = lijkzang.
Totenglocke, w. = doodsklok.
Totengraber, m. = doodgraver (ook de tor).
Totengruft, w. = grafkuil, groeve.
totenhast = doodsch; lijkachtig.
totenhalle, w., **-haus**, f. = sterfhuis; lijkhuis.
Totenhemd, f. = doodsbemd.
Totenklage, w. = lijkklacht.
Totenkopf, m. = doodshoofd; -(vlinder).
Totenkopfhuzaren, **Pl.** = doodshoofdhuzaren (populaire naam van eenige regimenten huzaren in Duitschl.).
Totenkrampf, m. = doodkramp, tetanus.
Totenkranz, m. = lijkkrans, grafkrans.
Totenkreuz, f. = grafkruis.
Totenlade, w. = doodkist.

Totenliste, w. = doodlijst.
Totenmahl, f. = doodmaal, lijkmaal.
Totenmarsch, m. = (militaire) doodemarsch; treurmarsch.
Totenmaske, w.; **-messe**, w.; **-opfer**, f. = lijkmasker; -mis (zielmis); -offer.
Totenregister, f. = doodregister.
Totenschau, w. = lijkschouw(ing).
Totenstein, m. = doodceel; doodakte; doodbriefje.
Totenstadt, w. = doodestad.
Totenstarre, w. = strakheid of stijfheid van den dood.
totenstill = doodstil.
Totenstille, w. = doodsche stilte.
Totentanz, m. = doodedans.
Totenträger, m. = lijkdrager, drager.
Totenwurm, m. = doodskloppertje (houtworm).
Totenverbrennung, w.; **-vogel**, m. = lijkverbranding; -vogel.
Töter, m. -s, - = dooder, moordenaar.
totfrieren, ft. (f.) = doodvriezen, doodgaan van de kou.
totgeboren = doodgeboren (eig. en fig.).
Totlachen: **das ist zum T.** = 'tis om je dood te lachen.
tot'schießen, ft. (h.) = doodschieten.
Tot'schlag, m. = doodslag, moord.
tot'schlagen, ft. (h.) = doodslaan, dooden (ook fig. van den tijd bijv.).
Tot'schlager, m. = moordenaar; doodslager, knuppel.
tot'schweigen, ft. (h.) = doodzwijgen.
tot'stehen, ft. (h.) = doodsteken.
Tötung, w. -, -en = dooden, moord; dooding (van 't vleesch).
Touage (spr.: **toeazje**), w. - = ketting-sleepvaart.
toucheren (spr.: **toesjieren**), **to'ten** (h.) = toucheeren, aanraken, beleedigen.
Toupet (spr.: **toepè**), f. -s, -s = toupet, kuif, pruikje.
Tour (spr.: **toer**), w. -, -en = toer, reis, uitstapje, ritje, tochtje; valsch kapsel.
Touring-Club, m. = toeristebond.
Tourist (spr.: **toe.**), m. -en, -en = toerist.
Touristenverein, m. = toeristebond (van Alpenbestijgers).
Tournee (spr.: **toer.**), w. -, -s = tournee, rondreis.
tourneren (spr.: **toer.**), **to'ten** (h.) = tourneeren, keeren.
Tourniquet (spr.: **toernikè**), f. -s, -s = tourniquet.
Tournüre, zie **Turnüre**.
Tower (spr.: **taue**), m. -s = Tower (in Londen).
Toxicologie, w. - = toxicologie, leer van de vergiften.
T. P. zie **P. T.**
Trab, m. -(e)s = draf; **T.** retten = in draf rijden; ein Pferd in den T. setzen = in draf brengen, laten draven; einen auf den T. bringen = iem. aan ('t werk) zetten, iem. leeren wat haast te maken; iem. zeggen, waar 't op staat.
Trabant, m. -en, -en = trawant, (lijf-)wachter, satelliet, geleider; maan.
traben, **to'ten** (h. u. f.) = draven; **hoch t.** = met hoogopgetrokken pooten draven; **hoogdravend** zijn.
Traber, m. -s, - = draver.
Träber, zie **Treber**.

Trabuco Trabufo, w. —, —s = trabuco-
(sigaar).
Tracheotomie, w. — = tracheotomie, lucht-
pijpsnede.
Tracht, w. —, —en = vracht (hout), gang
(water); (kleeder)dracht, kleedij; gang (eten);
eine *L.* Prigel = een dracht slagen.
tracht'en, *schw.* (h.) = trachten, streven; einem
nach dem Leben t. = iem. naar 't leven staan;
sein Dichten und *L.* = zijn leven en streven.
tracht'ig = drachtig, (fig.) zwanger.
Tracht', m. —(e)s = trachiet (een soort
porfier).
tracht'ren, zie *traffieren* II.
Tradition, w. —, —en = traditie, overlevering.
traditionell = traditioneel.
Trakt, m. —(e)s, —s; *L.*, w. —, —en =
trafiek, handel, winkel.
Trakt, w. —, —en = groot houtvlot.
Tragant, m. —(e)s = tragant, boksdoorn,
hokjespeul (plant en hars).
Trag|bähre, w.; —balken, m.; —band, f. =
draag|baar (berrie); —balk; —band (*of* Bretel).
trag|bar = draagbaar; vruchtbaar.
Trag|baum, m.; —bett, f. = draag|boom
(berrie); —bed (brancard).
Trag'e, w. —, —n = draagband; draagbaar,
berrie.
trä'ge = traag, lui.
Trag'e|balken, —baum, —bett, —korb, —lohn,
zie *Tragbalken* enz.
trä'gen, *ft.* (h.) (du trägt, er trägt; trug;
trüge; trage! getragen) = dragen; verdragen;
opleveren, opbrengen; er hat schwer daran
zu t. = dat is een groote last, een groot
verdriet voor hem; eine Büchse, das Auge
trägt weit = draagt ver; das Eis trägt =
't ijs draagt, kan dragen; ein Kapital trägt
Zinsen = brengt *of* levert rente op; Verlangen
nach etw. t. = naar iets verlangen; er trägt
keine Scheu = hij schaamt zich niet; Leib um
einen t. = over iem. rouwen, treuren; ein
Gut von einem zu Lehen t. = in leen hebben;
er trägt sich gerade, aufrecht = hij loopt rechtop;
er trägt sich schwarz = hij kleedt zich in 't
zwart; dieser Stoff trägt sich gut = blijft goed
in 't dragen; er trägt sich mit gefährlichen
Plänen = hij koestert gevaarlijke plannen,
gaat van gevaarlijke plannen zwanger; [das
Porto trägt eine Mark = betaalt; ein Amt t. =
bekleede ambt]; zie ook: *Bedenken* II,
Gaut, *Nase*, *Rechnung*, *Schau*.
Trag'orgel, —pfeifer, —pfeifen, zie *Trag-*
orgel enz.
Träger, m. —s, — = drager; stut, schoor,
steunbalk; *L.* eines Wessels = houder.
Trägerlohn, m. = draagloon.
Trag'riemen, —sattel, —seffel, zie *Trag-*
riemen enz.
trag'fähig = kunnende dragen; t. sein =
draagkracht hebben.
trag'fähigkeit, w. = (van een schip) inhoud,
tonnemaat; (van spoorwagens e. d.) draag-
vermogen, draagkracht.
Träg'heit, w. — = luiheid, traagheid, laksch-
heid.
Träg'heitsgefäß, f. = wet van de traagheid.
Träg'heitsmoment, f. = traagheidsmoment.
Träger, m. —s, — = treurspeldichter;
treurspeler.
tragikomisch = tragi-komisch.
Tragikomödie, w. = tragi-komedie.

tragisch = tragisch.
Tragkorb, m. = draagkorf.
Tragkraft, w. = draagkracht.
Traglohn, m. = draagloon.
Tragöde, m. —n, —n = treurspeler.
Tragödie, m. —, —n = tragedie, treurspel.
Tragödiendichter, m. = treurspeldichter.
Tragödienspieler, m. = treurspeler.
Trag'orgel, w. = draagbaar orgel.
Trag'pfeifer, m. = steunpfeiler, stut.
Trag'pfeifen, m. = post, stijl, statpaal.
Trag'riemen, m.; —sattel, m.; —seffel, m.;
—stuhl, m.; —stein, m.; —vermogen, f.; —weite,
w. = draagriem; —zadel (pakzadel); —zetel;
—stoel; —steen; —vermogen (*of* -kracht); —wijde
(van vuurwapen: dracht).
Traille (spr.: *trajle*), w. —, —n = traille,
gierpont.
Train (spr.: *trèn*), m. —s, —s = trein, tros.
Trainer (spr.: *treener*), m. —s, — = trainer
(oefenaar op sportgebied).
trainie'ren (spr.: *tree* ..), *schw.* (h.) = trainen,
africhten.
Train'ing (spr.: *treening*), f. —s = training,
oefening.
Train'kolonne (spr.: *trèn* ..), w.; —soldat,
m.; —wagen, m. = trein|kolonne; —soldaat;
—wagen.
Tratteur (spr.: *träteur*), m. —s, —e = res-
taurateur.
Trajan, **Tra'jan**, **Trajanus**, m. = Trajanus.
Trajekt, m. —(e)s, —e = trajekt.
Trakeh'ner, m. —s, — = Trakehner (paard).
Trakt, m. —(e)s, —e = uitgestrektheid, streek;
eind weegs.
traktabel = gemakkelijk te behandelen; han-
delbaar, geschikt.
Traktament, f. —(e)s, —e = behandeling;
traktement, traktatie, onthaal, loon, bezoldiging.
Traktat, m. (u. f.) —(e)s, —e = traktaat,
verhandeling, verdrag, overeenkomst.
Traktat'chen, f. —s, — = traktaatje.
traktie'ren, *schw.* (h.) = trakteen, behandelen,
onthalen; t. mit = onthalen op.
Tral'je, w. —, —n = tralie.
tral'la! = tralla! **tral'fern**, *schw.* (h.) =
neurien.
Tram, m. —(e)s, *Träme* u. —e = balk].
Tram'bahn (spr.: *trèm* ..), w. = trambaan,
tramweg.
Tram'pel, m. —s, — = lomperd, plomp
mensch, pummel, kinkel.
tram'pein, *schw.* (h.) = trappelen, lomp stap-
pen, stampvoeten.
Tram'peltier, f. = tweebultig kameel.
Trampolin, m. u. f. —(e)s, —e = springplank.
Tram'wah (spr.: *trémoeë*), m. —s, —s; *Tr.*,
w. —, —s = tram(weg).
Tram'wahwagen, m. = tramwagen.
Tran, m. —(e)s = traan, vischtraan; im *L.*
sein = half in de lorum zijn, aangeschoten zijn.
Tran'brenner, m. = traankoker.
Tran'brennerei, w. = traankokerij.
Tranchee (spr.: *träsje*), w. —, —n = tranchee,
loopgraaf.
tranchie'ren (spr.: *träsje* ..), *schw.* (h.) = tran-
cheeren, snijden, afsnijden, voorsnijden.
Tranchier'messer, f. = trancheermes, voor-
snijmes.
Trä'ne, w. —, —n = traan (in 't oog); Tränen
bergießen = tranen storten; in Tränen zer-
fließen = in tranen wegsmelten.
trä'nen, *schw.* (h.) = tranen storten; tränenbes

Antfij = gelaat in tranen; der Weinstock trânt = verliest vocht, traant; ein Faß trânt = lekt.
Tränenauge, f. = traanoog; betraand oog.
Tränenbach, m. = tranebeek.
Tränenbein, f.; -drüse, w.; -feuchtigkeit, w. = traan|been; -klier; -vocht.
Tränenfistel, w.; -fluß, m. = traan|fistel; -vloeiing.
Tränenflut, w. = tranevloed, tranestroom.
Tränengefäße, Pl.; -grube, w. = traan|vaten (of -buisen); -kultje.
Tränenfluß, m.; -frug, m. = trane|stroom (of -vloed); -kruikje.
Tränenleer, -loß = zonder tranen, traneloos, droog.
Tränenliese, w. = huilebalk.
Tränenquelle, w. = bron van tranen.
Tränenreich = rijk aan tranen, vol tranen, sentimenteel.
Tränenfad, m. = traanzak; huilebalk.
Tränenstrom, m.; -tal, f.; -urne, w. = trane|stroom; -dal; -urn (-kruikje).
Tränenboll = tranenvol, vol tranen.
Trängeruch, m. = traanreuk, traanlucht.
Tränicht = traanachtig.
Tränig = tranig, vettig.
Tränicht, tränig = betraand.
Tränk, m. -(e)s, Tränke = drank; Speise und Tr. = spijs en drank; drank (als geneesmiddel); biel Schweine machen dünne Tr. = veel varkens maken de spoeling dun.
Tränchen, f. -s, -n = drenk- of drink|plaats, -wed, -bak; -vocht.
Tränken, fchw. (h.) = drenken, laten drinken; mit Öl t. = met olie drenken of (laten) doortrekken.
Tränkfah, f. = drenk- of drinkbak, drenk- of drinkrog.
Tränkoffer, f.; -steuer, w. = drank|offer (of plengoffer); -belasting.
Tränlampe, w. = traanlamp.
Tränaktion, w. -, -en = transactie, onderhandeling, vergelijk.
trans|alpi'nisch; -atlan'tisch = trans|alpijnisch; -atlantisch.
transcendent' ic., zie tranjzend... ic.
transchie'ren ic., zie tranjieren ic.
Transept, m. -(e)s, -e = transept, dwars-schip (in kerken e. d.).
transferie'ren, fchw. (h.) = transfereeren, overdragen, overbrengen.
Tranfiguration, w. -, -en = transfiguratie, verheerlijking (van Christus).
Transformation, w. -, -en = transformatie, vormverandering.
Tranfufion, w. -, -en = transfuzie, overstorting.
Transtederei, w. = traankokerij.
transigie'ren, tranfigie'ren, fchw. (h.) = transigeeren, onderhandelen.
Tranfit, m. -(e)s, -e = transitio, doorvoer.
Tranfitgüter, Pl.; -handel, m. = transitio|goederen; -handel.
tranfitiv u. tranfitiv' = transitief, overgankelijk.
Tranfitiv(um), f. -s, .. be ob. .. ba = transitief werkwoord.
Tranfito, m. -s, -s u. .. fiti, zie Tranfit.
tranfito'risch = transitoor, vergankelijk, voorbijgaand.
Tranfitzoll, m. = transitorecht, doorvoerrecht.

traufribie'ren, fchw. (h.) = overschrijven.]
Transkription, w. -, -en = transcriptie.]
Transla'tor, m. -s, .. to'ren = translator, translateur, vertaler.
transleittha'nisch = Transleithaansch.
translocie'ren, zie tranjlojieren.
Translotation, w. -, -en = translocatie, verplaatsing.
tranjlojie'ren, fchw. (h.) = transloceeren.
Transmission, w. -, -en = transmissie, overdracht; overbrenging (van een kracht).
transmittie'ren, fchw. (h.) = transmittieeren, overdragen, overbrengen, verzenden.
transparent = transparant.
Transpiration, w. - = transpiratie, zweet.
transpirie'ren, fchw. (h.) = transpireeren.
transponie'ren, fchw. (h.) = transponeeren, (een muziekstuk in een anderen toonaard) overbrengen.
Transport, m. -(e)s, -e = transport, vervoer; overbrenging; Tr. auf die andre Seite = per transport (bij 't boeken).
transporta'bel = transportabel, vervoerbaar, (van schulden) overdraagbaar.
Transportation, w. -, -en = transportatie.
Transporteur, m. -s, -e = transporteur, hoekmeter, graadmeter, graadboog.
transportie'ren, fchw. (h.) = transporteeren.
Transport|kosten, Pl.; -mittel, f.; -schiff, f.; -versicherung, w. = transport|kosten (expeditiekosten); -middel (of vervoermiddel); -schip; -verzekering.
Transposition, w. -, -en = transpozitie (zie tranjponieren).
tran(s)substantiation, w. - = transsubstantiatie, verandering (van brood en wijn in 't lichaam van Christus).
Transvaal, f. = Transvaal.
Transvaler, m. -s, -n = Transvaler; Tr. = Transvaalsch.
Transversale, w. -, -n = transversaal, snijlijn.
transjendent', tranjzendental' = transcendent, transcendentaal, bovenzinnelijk.
Tran'tonne, w. = traanton.
Trapez, f. -es, -e = trapezium; trapeze, zweefrek.
Trapezoid, f. -(e)s, -e = trapezoïde.
I. Trap'pe, m. -n, -n; w. -, -n = trap(gans).
II. Trap'pe, m. -, -n = voetspoor].
trap'peln, fchw. (h.) = trappelen, trippelen.
trap'pen, fchw. (h.) = lompe stappen, kloppen.
Trap'per, m. -s, -n = trapper, Noord-Am. pelsjager.
Trappist, m. -en, -en = Trappist, monnik van den **Trappistenorden**, m. = Trappistenorde.
trara! = trara!
trassime'nisch = Trassimeensch.
Tras, m. Trasse = tras.
Trassant, m. -en, -en = trassant, trekker (van een wissel).
Trassat, m. -en, -en = trassaat, betrokkene.
Trasse, w. -, -n = schets, teekening, plan.
I. trassie'ren, fchw. (h.) = trekken (een wissel); auf einen t. = op iem. trekken.
II. trassie'ren, fchw. (h.) = traceeren, afteekenen, in teekening brengen.
Trassich (met a), m. -es = gebazel, gebabbel.
tratschen (met a), **tratschen** (lange a), fchw. (h.) = langzaam voortloopen, voortzeulen; babbelen, leuteren.
tratschig (met a) = sukkelig.

Trat'te, w. -, -n = traite, getrokken wissel.
Trattorie', w. -, -n = trattorie, eethuis, restaurant.
Trau, w. - = trouwplechtigheid; verlovingsgeschenk].
Trau'altar, m. = trouwaltaar.
Trau'be, w. -, -n = (druive)tros, druif.
trau'benartig = trosvormig.
Trau'benbeere, w. = druif.
Trau'benblut, f. = druivebloed.
trau'benförmig = druifvormig, trosvormig.
Trau'bengefänder, f. = latwerk, waarlangs de wijnstok groeit; spalier; geleide wijnstok.
Trau'benfur, w.; -lese, w.; -sajt, m.; -zucker, m. = druive|kuur; -oogst (of -pluk); -sap; -suiker.
trau'big = vol trossen, trosvormig.
trau'en, fch.w. (h.) = (einem) vertrouwen; (auf einen) vertrouwen; (etnen) (kerkelijk) in den echt verbinden, trouwen; **fich** (*thans meestal acc. toch ook wel dat.*) t. = wagen, durven; [t. = wagen, durven; einem etw. t. = toevertrouwen]; **ich** konnte meinen Augen faum t. = ik kon mijn oogen nauwelijks gelooven; **trau**, fch.w., mem = zie toe, wien je vertrouwt; *zie ook Friede.*
Trau'er, w. - = droefheid, treurigheid; rouw, rouwkleeding; **T.** anlegen, ablegen = in, uit den rouw gaan; tiefe **T.** = zware rouw; **falbr.** = lichte rouw.
Trau'eranzug, m.; -binde, w. = rouw|kleeding; -band.
Trau'erbotschaft, w. = ongeluksbericht, noodlottige tijding.
Trau'erbede, w. = rouwlaken, rouwkleed.
Trau'ereide, w. = treuresch.
Trau'erfabne, w. = rouwvlag.
Trau'erfall, m. = sterfgeval.
Trau'erflor, m. = rouwfloers.
Trau'ergedicht, f.; -gefolge, f.; -geläute, f. = treur|dicht; -stoet (*gew. rouwstoet*); -gelui.
Trau'ergeleit, f.; -gepränge, f. = lijk-, rouw|stoet; -staatsie.
Trau'ergeleit, f. = praalbed.
Trau'ergefang, m. = treur(ge)zang.
Trau'ergesichte, w. = treurige geschiedenis.
Trau'ergeschrei, f. = treurkreten.
Trau'ergottesdienst, m. = rouwdienst.
Trau'erhaus, f. = treurhuis.
Trau'erhut, m.; -jahr, f.; -kapelle, w.; -kleid, f. = rouw|hoed; -jaar; -kapel; -kleed.
Trau'erlosh, m. = saai.
Trau'erluische, w.; -mahl, f.; -mantel, m. = rouw|koets; -maal; -mantel (*ook een vlinder*).
Trau'ermarsch, m.; -musik, w. = treur|marsch; -muziek.
trau'ern, fch.w. (h.) = treuren; rouw dragen, rouwen.
Trau'ernachricht, w. = ongelukkige of treurige tijding.
Trau'erordnung, w. = rouwverordering, bepalingen omtrent den rouw.
Trau'erpapier, f.; -rand, m.; -schleier, m. = rouw|papier; -rand; -sluier.
Trau'erspiel, f.; -spieldichter, m.; -stimme, w. = treur|spel; -speldichter; -stem.
Trau'erstück, f.; -ton, m. = treur|stuk; -toon.
Trau'ertonne, w. = hondehojke (nl. hooge hoed).
Trau'ertuch, f. = rouwlaken, rouwkleed, krip.
Trau'ertwagen, m. = lijkkoets; rouwkoets.
Trau'erweide, w. = treurwilg.

Trau'erzeit, w.; -zimmer, f.; -zug, m. = rouw|tijd; -kamer; -stoet (of lijkstoet).
Traufdach, f. = druipdak, druiplijst.
Traufe, w. -, -n = drup, drop, begieting, ('t) druppelen; (dak)goot, waterloozing; *zie Regen.*
träufeln, fch.w. (h.) = druppelen, doen neerdruppelen, in druppels neervallen, druipen.
traufen, **träufen**, fch.w. (h.) = druppelen, druipen, lekken.
Traufsaft, f. = regenton.
Traufrinne, w. = dakgoot.
Traufröhre, w. = regenpijp, spuwer.
Traufstein, m. = druipsteen (onder de goot).
Traufwasser, f. = regenwater (van 't dak bijv.).
Trau'gebühr, w.; -geld, f. = trouwgeld.
Trau'handlung, w. = trouwplechtigheid, huwelijksinzegening.
trau'lich = gezellig, huiselijk, innig, lief, behaaglijk, hartelijk.
Traum, m. -(e)s, Träume = droom; **das fällt mir im Tr. nicht ein** = daar denk ik in de eerste verte niet aan; *zie Traum.*
Traum'bild, f.; -buch, f.; -deuter, m.; -deutung, w. = droom|beeld; -boek (*ook: droomer, slaapmuts*); -uitlegger; -uitlegging.
träumen, fch.w. (h.) = droomen, soezen; peinzen, mijmeren; **ich od. mir träumte** = ik droomde; **das hätte ich mir nicht tr. lassen** = dat had ik nooit gedacht, dat had ik niet kunnen droomen.
Träumer, m. -s, - = droomer; soezer, mijmeraar.
Träumerei, w. -, -en = droomerij, mijmerij.
träumerisch = droomerig, soezerig.
Traum'gestalt, f.; -gestalt, w.; -gott, m.; -leben, f. = droom|gezicht (of vizioen); -gestalte; -god (Morfeus); -leven.
traum' verloren = geestesafwezig.
Traum'welt, w. = rijk der droomen.
!traum! = waarlijk, voorwaar, op mijn woord, in trouwe!
Trau'rede, w. = toespraak (bij de trouwplechtigheid).
trau'rig = treurig, bedroefd, droevig; naar.
Trau'rigkeit, w. - = treurigheid, bedroefdheid, droefheid.
Trau'ring, m.; -schein, m. = trouw|ring; -akte.
traut = lief, geliefd, intiem, gezellig.
Trautel, f. -s, - = lieffe.
traut'sam = gezellig, intiem.
Trau'ung, w. -, -en = (kerkelijke) huwelijks-voltrekking.
Trau'ungs'buch, f.; -register, f.; -tag, m. = trouw|boek; -register; -dag.
Traber'se, w. -, -n = dwarshijn, -gang, -balk.
Trabestie, w. -, -n = travestie (spottende omwerking van een gedicht; mannerol, die door een vrouw gespeeld moet worden).
trabestie'ren, fch.w. (h.) = belachelijk maken; verkleeden, maskeren.
Traber, Pl. = draf, droesem, druiwemoer.
Tref'schüte, **Tref'schuite** (spr.: ..sjoite), w. -, -n = trekschuit.
Tref'schütze, f. -s = klaveren.
Tref'schütze, m. -(e)s, -e = tref, slag, houw, **Tr. ist Trumpf** = men moet 't maar wagen.
Tref'sen, it. (h.) (du trifft, er trifft; traf; trafe; trifft! getroffen) = trefsen, raken; (aan)trefsen; ontmoeten; **die Kugel hat ihn getroffen** = heeft hem geraakt, getroffen; **Sie haben es getroffen** = U hebt 't geraden; **die Reihe wird auch**

ihn tr. = hij krijgt ook wel een beurt; mit *Parren und Hossen hat's mander getroffen* = geduld overwint alles; er hat mit seiner *Bermutung das Richtige getroffen* = hij heeft juist gegist; *treffen auf* (f.) = toevallig ontmoeten, ondervinden; wir trafen auf eine *Gesellschaft Franzosen* = wij troffen.; er traf auf *Widerstand* = hij ondervond, ontmoette tegenkanting; es traf sich = 't gebeurde; es trifft sich gut, daß = 't treft goed, dat.; zie ook: *Abkommen II, Anordnung, Anstalt, Bestimmung, Einrichtung, Maßregel, Regel, Schwarz, Veranstaltung, Vorführung, Wahl.*

II. Treffen, f. -s, - = ontmoeting, gevecht, slag; ins Tr. gehen = ten strijde gaan; wenn's zum Tr. kommt = als 't op de beslissing aankomt, als 't er op aankomt; daß erste, zweite Tr. = de eerste, tweede gevechtlinie.

treffend = treffend, juist, sprekend gelijkend; eine treffende Antwort = een raak antwoord.

Treffet, m. -s, - = winnummer, prijs; treffet, schot of stoot, die raakt.

trefflich = treffelijk, voortreffelijk.

Trefflichkeit, w. -, -en = (voor)treffelijkheid.

Trefle, f. -, -s, zie **Treff I.**

Treibanker, m. = drijfanker.

Treibbeet, f. = broeibed.

Treibeis, f. = drijfijs; mit E. gehen = kruien.

I. treiben, ft. (h.) (ich treibe; trieb; triebe; triebe! getrieben) = drijven, jagen; [zwerwen] *Ackerbau, fremde Sprachen, Musik u. ä. t.* = doen aan landbouw enz.; etw. auf's Äußerste t. = iets tot 't uiterste drijven; die Pflanze treibt Blätter, (Keime, Knospen) = de plant krijgt of maakt bladeren enz.; der Fluß treibt Eis = kruit; etw. t. = aan iets doen, iets uitvoeren; (ein Gewerbe, Handwerk) uitoefenen; (Gold, Silber) zuiveren, fmeeren; (Sandel) drijven; treibt Ihr jeht heim? = trekt ge nu met Uw kudde naar huis? die Breite in die Höhe t. = de prijzen opdrijven, opjagen; Luxus t. = in weelde leven; seinen Mutwillen mit einem t. = iem. baldadig behandelen, voor den gek houden; es trieb ihn nach dem Meere = hij werd als naar de zee getrokken, hij moest naar zee; (Pflanzen) trekken, kweeken; Hossen t. = grappen uithalen; einen Reif an ein Faß t. = een hoepel om een vat slaan; der Schnee treibt = 't is een sneeuwvacht; (einen Tunnel in einen Berg) maken, boren; sein Weien (Unwesen) t. = huishouden, spektakel maken; Wucher t. = woekeren; Wurzeln t. = wortel schieten of slaan; (einen zu einem Kampfe, zur Eile) aandrijven; (zur Verzweiflung) drijven; es zu bunt, zu toll t. = 't te bont, te gek maken; wie man's treibt, so geht's = zoo men zaait, zoo maait men; [sich t. = zweogen; zich vermoeien]; zie ook: *Enge, Fluß, Paar, Schwarz, Spitze, Spott.*

II. Treiben, f. -s, - = drijven, voortdrijven, jagen, drijfjacht; groeien, uitbotten; gedoe; doen en laten, bezigheid, bedrijvigheid; trekken, kweeken, teelt; sein Tun und T. = zijn handel en wandel, zijn doen en laten.

Treiber, m. -s, - = drijver (van vee, bij de jacht, van slaven).

Treibhaus, f. = trekkas, broeikas.

Treibholz, f.; -jagd, w. (ob. -jagen, f.); -riemen, m. = drijfhout; -jacht (of klopjacht); -riem.

Treibwehr, w. = drijfverslijn (bij de drijfjacht).

Treibsel, m. -s, - = (nordd.) treil, trek- of jaaglijn, sleeptouw.

Treibeln, ftm. (h.) = treilen, (stroomop) sleepen, trekken.

Treibelpfad, -steig, -weg, m. = jaagpad, sleeppad.

Trema, f. -s, -s = trema, deelteeken (·).

Tremolo, f. -s = tremolo, triller, trilling.

Tremulant, m. -en, -en = tremulant, triller.

tremule'ren, ftm. (h.) = tremuleeren, trillers maken.

Tremse, w. -, -n = korenbloem.

Trenbel, m. -s, - = tol.

Trenbeln, ftm. (h.) = drentelen, langzaam zijn, omzeuren, draaien, zaniken, treuzelen.

trennbar = scheidbaar, te scheiden.

Trennbarkeit, m. - = scheidbaarheid.

trennen, ftm. (h.) = scheiden, vaneenscheiden, afscheiden; lostornen; sich t. = zich splitsen; scheiden, uiteengaan; afscheid (van elkander) nemen.

Trennmesser, f. = tornmesje.

Trennung, w. -, -en = scheiding; splitting (in de kerk), scheuring, schisma.

Trennungsschmerz, m. = smart of verdriet van 't scheiden.

Trennungsteichen, f. = scheidingsteeken, deelingsteeken (-).

Trense, w. -, -n = trens (ook voor: toom), lus.

trenseln, zie **trenbeln**.

Trepan, m. -(e)s, -e = trepaan, schedelboor.

Trepanation, w. -, -en = trepanatie.

trepanieren, ftm. (h.) = trepaneren (den schedel met den trepaan openen).

Trepang, m. -s, -s u. -e = zeeangurk.

treppe, f. = trap, trap, trap.

Treppe, w. -, -n = trap; stoep; zwei Treppen hoch = twee trappen hoog, op de tweede verdieping.

Treppeabstak, m.; -bau, m. = trap|portaal (of rust); -constructie.

Treppeflucht, w. = opeenvolging van trappen.

treppeförmig = trapvormig.

Treppeländer, f. = trapleuning.

Treppehaus, f. = trappehuis.

Treppestufe, w.; -tür, w. = trap|trede; -deur.

Treppewig, m. = inval (geestigheid), die altijd te laat komt, *esprit d'escalier*.

Tresen, zie **Dresen**.

Tresler, m. -s, - = schatmeester van de Johanniters in de Marienburg.

Tresor, m. -(e)s, -e = trezoor, schat, geldkast, kas; kluis.

Trespe, w. -, -n = dravik.

Tresse, w. -, -n = tres, galon.

Tressenhut, m. = hoed met tressen.

Tressenkleid, f. = gegalonneerd kleed.

Tresser, Pl. = drossesem (vooral van geperste druiven).

Tresserwein, m. = slechte soort wijn.

Tresserbrief, m. = maanbrief (stud.).

treten, ft. (h.) (du trittst, er tritt; trat; träte; tritt! getreten) = treden; trappen, stappen, loopen; (den Last, Trauben, Ton, Wasser) trappen; Wälge t. = 't orgel trappen; die Schuße schief t. = scheef loopen; einem (ob. einen) auf den Fuß t. = iem. op den voet trappen; einen t. = (stud.) iem. manen; einen Tanz t. = een dans maken, dansen; auf der Stelle t. = den pas markeeren; daneben t. =

een mispas doen; **t.**, (f.) = treden, stappen, loopen; in's Gewehr **t.** = de wapens opnemen; an's Land **t.** = aan land stappen, voet aan wal zetten; etnem näher **t.** = met iem. in nauwere betrekking of aanraking komen; in's drestigste Jahr **t.** = in zijn dertigste jaar gaan, zijn 30ste intreden; der Fluß tritt über seine Ufer = treedt buiten zijn oevers; die Tränen traten ihm in die Augen = kwamen hem in de oogen; die Augen treten aus ihren Höhlen = puilen uit de kassen; der Schweiß tritt ihm auf die Stirn = komt hem op 't voorhoofd; der Tod tritt ihm an's Herz = de dood legt de hand op zijn hart; zu Tage **t.** = openbaar worden; zie ook: Fuß, Fußstapfe, Mittel II, nahe, Pfaster, Ruhestand.

Treter, m. -s, - = trapper.

Tretgrube, w.; -stufe, w. = trap|kuil (voor de klei); -kuip (of perskuip).

Tretmühle, w.; -rad, f. = tred|molen; -rad (of traprad).

Tretschmel, m. = trapper (van naaimachine e. d.), trede, pedaal.

I. **Treu** = trouw, getrouw.

II. **Treu**, zie Treue.

Treubruch, m. = trouwbreuk, verraad, trouweloosheid.

Treubruchig = ontrouw, schuldig aan trouwbreuk.

Treue, w. - = trouw, getrouwheid; betrouwbaarheid; die **T.** brechen = ontrouw worden, de trouw schenden; bei meiner Treu! = op mijn woord! op mijn eer! **T.** und Glaube(n) = goede trouw; auf Treu und Glaube(n) = op goed vertrouwen, op goed geloof.

Treuergeben = zeer toegeneegen, innig verbonden.

Treuhänder, m. -s, - = gevollmachtigde (bij hypotheekbanken, om de belangen van pandbriefhouders te behartigen) trustee; ook *wel*: excecuteur testamentair.

Treuhänderschaft, w. = vereeniging ter behartiging van de belangen van pandbriefhouders.

Treuhertzig = trouwhartig, openhartig, oprecht, argeloos, hartelijk.

Treuhertzigkeit, w. - = trouwhartigheid enz.

Treulich = trouw, getrouw, getrouwelijk.

Treulos = trouweloos, ontrouw.

Treulosigkeit, w. -, -en = trouweloosheid.

tri, zie Regelbetri.

Triade, w. -, -n = triade, drietal.

Triangel, m. -s, - = triangel.

triangular = triangulair, driehoekig.

Triangulation, w. -, -en = triangulatie, landmeting.

triangulieren, *schw.* (h.) = trianguleeren.

Trias, w. -, - = trias, drietal.

Triasformation, w. = triasformatie (formatie van de bonte zandsteen, schelpkalk en mergelaarde).

tribulieren, *schw.* (h.) = tribuleeren, plagen, kwellen.

Tribun, m. -(e)s u. -en, -e(n) = tribuun, (Rom. plebeijisch magistraat); volksleider.

Tribunal, f. -(e)s, -e = tribunaal, (hoog) gerechtshof.

Tribunalsrat, m. = rechter van 't hoog gerechtshof, ook een titel.

Tribunat, f. -(e)s, -e = tribunaat (waardigheid van tribuun).

Tribüne, m. -, -n = tribune.

Tribus, w. -, - = tribus, volksafdeeling, volksklasse; wijk.

Tribut, m. -(e)s, -e = tribuut, schatting, cijns.

tributär = tributair, schatplichtig.

tributfrei = vrij van schatting.

tributpflichtig = schatplichtig.

Trichine, w. -, -n = trichine.

Trichinenkrankheit, **Trichinose**, w. - = trichineziekte, trichinoze.

trichinös = trichineus.

Trichter, m. -s, - = = trechter; (van een vulkaan) trechter, krater; zie Rürnbergert.

trichterförmig = trechtervormig.

trichtern, *schw.* (h.) = trechteren, met een trechter vullen, door een trechter gieten.

Trick, m. u. f. -s, -e u. -s = trick, streek, poets; (in 't Whist) trek (boven de zes); etnen **T.** auf einen haben = een pik op iem. hebben.

Tricktrac, f. -s = triktrak.

Tricot, zie Trifot.

Tricycle (spr.: *traskl*), f. -s, -s = tricycle, driewieler.

Trident, f. = Tente.

Tridentiner, m. -s, - = Trenter.

tridentinisch: das tr. e Konzil = 't concilie van Tente.

Trieb, m. -(e)s, -e = drijven (van vee); kudde; troep; menigte; drijven (bij de jacht); neiging, trek, aandrift; groei-kracht, wasdom; telg, loot, scheut, rank; drijfkracht (van een stalen veer bijv.).

Triebel, m. -s, - = drijfhout (van den kuiper); zwengel, kruk (van een spinnewiel).

Triebfeder, w.; -kraft, w.; -sand, m.; -werk, f. = drijfveer (eig. en fig.); -kracht; -zand; -werk (van een machine bijv.).

Triebauge, f. = druipoog, leepoog.

triebig = druipooig.

triefen, *ft.* u. *schw.* (h.) (ich triebe; troff u. triebe; getroffen u. getrieft) = druipen, in druppels neervallen, druipnat zijn.

triefnase, w. = druipneus.

triefnasig = druipneuzig.

triefnas = druipnat.

Triel, m. -(e)s, -e = griel (een vogel).

Triennium (spr.: *trienni.*), f. -s, ..nen = triënnium, driejarig tijdperk.

Trient (spr.: *triënt*), f. = Tente.

Triere (spr.: *triëre*), w. -, -n = schip met 3 rijen roebanken.

Triefel, m. -s, - = tol.

Triest (spr.: *triëst*), f. = Triëst.

Triester, m. -s, - = Triëster.

triezen, *schw.* (h.) = omhoog winden; plagen, dwingen.

Trifolium, f. -s, ..nen = trifolium, drieblad, klaverblad.

Trift, w. -, -en = beemd, weide; weg (waarlangs vee gedreven wordt); kudde, troep (vee); [strooming; in de zee rondrijvende voorwerpen].

Triftgeld, f.; -gerechtigkeit, w. = weide|geld; -recht.

triftig = (van schepen) driftig, losdrijvend; (van 't anker) driftig, losgeraakt; (van planten) sterk groeiend; triftiger Grund = afdoende of gegronde reden; triftige Entschuldigung = voldoende verontschuldiging; triftige Urtheile = gewichtig, juist.

Triftrecht, f.; -weg, m. = weide|recht; -weg.

Triglyph, m. -en, -en; **Triglyphe**, w. -,

-n = triglyf (versiering aan de balkenkoppen van den Dorischen tempel).
Trigonometrie, w. - = trigonometrie, driehoeksmeting.
trigonomētrisch = trigonometrisch.
Triffl'nium, f. -s, ..nien = triclinium, (Rom.) eetkamer.
Trifolo're, w. -, -n = tricolore, (Fransche) driekleur(ige vlag).
Trifor (spr.: *trikoo*), m. u. f. -s, -s = triko.
Trifler, m. -s, - = triller, loop; trippelpas.
triflern, fhm. (h.) = trillers maken, neurien, tierelieren; trillen.
Triffon, w. -, -en = trilloen, miljoen in de 3de macht.
Trilogie, w. -, -n = trilogie (reeks van 3 samenhangende tooneelstukken).
Trime'ter, f. -s, - = trimester, driemaanden, kwartaal.
Tri'meter, m. -s, - = trimeter, drievoetig vers.
Trimmer, m. -s, - = trimmer, tremmer (kolewerker op zeeschepen).
Tri'ne, m. -, -n = Trien; dumme T. = zotte Trien, zottin.
Trinitarier, m. -s, - = Trinitariër (een geestelijke orde).
Trinität, w. - = triniteit, drieëenheid.
Trinita'tisfeest, f. = Triniteitsfeest (1ste Zondag na Pinksteren).
trin'bar = drinkbaar.
Trin'barheit, w. - = drinkbaarheid.
Trin'becher, m. = drinkbeker.
Trin'bruder, m. = drinkbroer.
Trin'bude, w. = drankkraam, drankhuis, herberg, kroeg.
trin'fen, ft. (h.) (sch trinfe; tranf; tränfe; trinfe! gerunfen) = drinken; er trinkt gern Bier = hij houdt van bier; einem Befcheid t. = iem. toedrinken; zie ook: Brüderfchaft, Durt.
Trin'fer, m. -s, - = drinker, drinkbroer, dronkaard.
Trin'flafche, w. = veldflesch.
Trin'ferafyl, f. = herstellingsoord voor dronkzuchtigen.
Trin'gast, m. = geregeld bezoeker van een drankhuis, habitué.
Trin'lgelag, f.; :gelage, f.; :geld, f. = drinkvat; -gelag; -geld (fooi).
Trin'lgeliefchaft, w.; :hülle, w.; :horn, f. = drinkgeliefchap (of -partij); -hal; -hoorn.
Trin'lied, f.; :luft, w.; :fchale, w. = drinklied; -lust; -schaal (of -beker).
Trin'fpruch, m. = drinkspreuk, toast, dronk.
Trin'ftube, w. = gelagkamer.
Trin'waffer, f. = drinkwater.
Tri'o, f. -s, -s = trio, driestemmig stuk.
Tri'ole, w. -, -n = trioel.
Tri'vang, zie Tre'pang.
 I. **Tri'pel**, m. -s = tripel, polijststeen.
 II. **Tri'pel**, m. -s, - = tripel (term in 't kaartspel).
Tri'pelallianz, w. = triple alliantie, drievoudig verbond.
tri'peln, fhm. (h.) = polijsten.
triplic'eren, fhm. (h.) = tripleeren, verdrievoudigen.
Tri'plum, f. -s, ..la = triplum, drievoud.
Triplif, w. -, -en = tripliek, tweede verweer.
Tri'polis, f. = Tripolis.
Tripolita'ner, m. -s, - = Tripolitaan.

trip'peln, fhm. (h.) = trippelen, trappelen.
trip'pen, fhm. (h.) = druppelen, morsen.
Tri'p'per, m. -s, - = druiper.
Tripp'ftrill, f.: geh nach T.! = loop naar de maan!
Tripp'thron, f. -s, ..thron u. ..tha = tripp'thron, triptiek (uit middenpaneel en 2 zijpaneelen bestaand altaarstuk).
Tri're'me, w. -, -n = trireme (schip met 3 rijen roeibanken).
trift = triest, treurig, droevig.
Tri'ton, m. -en, -en = triton.
Tri'tt, m. -(e)s, -e = pas, stap; voetspoor; trap, schop; voetplank; trede, opstap; (van naaimachine, orgel e. d.) trapper, pedaal; (aan fiets) step; in gleidem Schritt und Tr. = steeds in denzelfden pas; T. halten = den pas markeeren; ohne T.! = in 't gelid vrij! T. gefaßt! = in de pas! einen fchern, fchweren T. haben = een vasten, zwaren stap hebben; zie ook Schritt.
Tri'ttbrett, f. = treeplankje, trapper (van een machine bijv.); treeplank, loopplank, plankier.
Tri'ttharfe, w. = pedaalharp.
Tri'ttleiter, w. = trapleer.
Tri'ttwechfel, m. = verandering van den pas.
Triumph', m. -(e)s, -e = triomf, zegepraal, zege, overwinning, gejubel, gejuich.
Triumph'a'tor, m. -s, ..to'ren = triumfator.
Triumph'bogen, m. = triomfboog, eereboog.
triumphie'ren, fhm. (h.) = triumfeeren, zegevieren, jubelen.
Triumph'lied, f.; :fäule, w.; :wagen, m.; :zug, m. = triomflied; -zuil; -wagen (of zegewagen); -tocht.
Trium'vir, m. -s u. -n, -n = triumvir, drieman.
Triumvirat', f. -(e)s, -e = triumviraat, driemanschap.
trivial' = triviaal, gewoon, alledaagsch, plat.
Trivialität', w. -, -en = trivialiteit.
trochä'ifch = trochaëisch.
Trochä'us, m. -, ..thäen = trochae, trochaeus (een versvoet: —).
troc'fen = droog; dor, geesteloos; im t..en fügen ob. auf dem t..en fein = veilig geborgen zijn, 't goed hebben, geen zorgen hebben; auf dem t..en fügen = vastzitten, erg in de verlegenheid zijn; tr. fügen = droog zitten; op een droogje zitten; in's T..e bringen = uit den regen brengen of zeten; ba's t..e Gede'd = 't couvert zonder wijn; zie ook Schä'fchen.
Troc'fen'boden, m.; :brett, f. = droogfzolder; -rek (of -plank).
Troc'fenheit, w. - = droogheid, dorheid; droogte.
Troc'fenkammer, w. = droogkamer.
Troc'fenlegung, w. = drooglegging.
Troc'fenmaß, f. = inhoudsmaat voor droge waren.
Troc'fenlofen, m.; :platz, m.; :wohner, m. = droogfachel; -plaats; -woner.
troc'nen, fhm. (h.) = drogen, adrogen, droog maken; tr., (f.) = drogen, droog worden.
Trod'nis, w. - = droogte.
Trod'nel, w. -, -n = kwast; pluim.
Trod'nelmütze, w. = pluimmuts.
Trod'nel, m. -s = rommel, prullen, vodden, uitdragerij; geleuter, getrouzel.
Trod'nelbude, w. = uitdragerij.

Tröbele, w. -, -en = oude rommel, uitdragerij; getreuzel, geleuter.
Tröbelfrau, w. = uitdraagster.
Tröbelfram, m., -ware, w. = oude rommel, prulleboel, prullen.
Trödelmann, m. = uitdrager.
Trödelmarkt, m. = rommelmarkt.
trödeln, *schw.* (h.) = handel in oude kleeren enz. drijven; mit etw. t. = met iets te koop loopen, sjacheren; talmen, treuzelen.
Trödelweib, f. = uitdraagster.
Trödler, m. -s, -n = uitdrager, kleerkoop; tre zelaar.
Tröter, m. -s, -n = Trojaan.
Trog, m. -(e)s, Trüge = trog, bak, vat, kuip.
Tröggen, f. -s, -n = trogje, bakje.
Trogdicht, m. -en, -en = troglodiet, holtroffsch = Trojaansch. [bewoner.
Troja, f. = Troje.
Trojaner, m. -s, -n = Trojaan.
trojanisch = Trojaansch.
Troll, m. -(e)s, -e = gedrocht, kobold.
Trollblume, w. = kogelbloem.
trollen, *schw.* (f.) = loopen, lomp voortstappen; *schw.* tr. = weggaan, zich uit de voeten maken, maken dat men wegkomt.
Trombe, w. -, -n = waterhoos.
Trommel, w. -, -n = trom, trommel.
Trommelf, w. - = getrommel.
Trommelfell, f. = trommelvel; trommelylies.
Trommelflöppel, m. = trommelstok.
trommeln, *schw.* (h.) = trommelen.
Trommelschlag, m. = trommelslag; unter T. = met slaande trom.
Trommelschläger, m.; -schlegel (ob. -stoch), w. = trommelslager; -stok.
Trommelwirbel, m. = tromgeroffel.
Trommete, zie Trompete.
Trommler, m. -s, -n = trommelslager.
Trompette, w. -, -n = trompet; die T. ob auf die T. blafen = (op) de trompet blazen.
trompeten, *schw.* (h.) = trompetten.
Trompetenbaum, m.; -bläser, m.; -jasmin, m.; -register, f.; -schall, m. = trompet|boom-blazer (of trompetter); -bloem; -register (of kromboren); -geschal.
Trompetenstich, m. = trompetgeluid, trompetgeschal.
Trompeterfahne, m. = fanfare.
Trompeter, m. -s, -n = trompetter, hooi-blazer.
Trompeterkorps, f. = fanfarekorps.
Trompeterstücken, f. = stukje of deuntje op de trompet.
Trompeterisch, m. = bijtafel.
Trope, w. -, -n = troop, figuurlijke u. t. drukking; T. n = tropen, keerkringen.
Tropenfrucht, w.; -gegend, w.; -land, f.; -pflanze, w. = tropische vrucht; t. str. k; t. land (of keerkringsland); t. plant.
Tropfenkoller, m. = tropekolder, tropenaar.
Tropf, m. -(e)s, Tröpfe = sukkel, sul, aanoozele bloed, hals; [drop, droppel].
Tropfbad, f. = druipbad, stortbad.
tropfbar = vloeibaar.
Tropfbarkeit, w. = vloeibaarheid.
Tropfbrett, f. = druipplank, vergiet.
tropfen, *schw.* (h. u. f.) = druppelen, druipelen; druipen.
I. Tropfen, m. -s, -n = druppel, druip; *steter* T. höhlt den Stein (aus) = de druppel holt ten slotte den steen uit, de houder wint.

II. tropfen, *schw.* (h. u. f.) = druppelen, druipelen, druipen.
tropfenweise = druppelsgewijze, bij druppels.
Tropfstein, m. = druipsteen.
Trophäe, w. -, -n = trofee, trofee; zegeteeken.
tropisch = tropisch; figuurlijk.
Tropus, m. -, -en, zie Trope.
I. Trost, m. Trostes, Troste = tros, (leger)trein; menigte, gevolg, sleep.
II. Trost, Troste, w. -, Trosten = tros, zwaar sloopstouw.
Trostbube, -junge, -knecht, m. = trosjongen, -boef, -knecht, treinsoldaat.
Trostpferd, f.; -wagen, m. = tros|paard; -wagen.
Trost, m. -es = troost, troostwoord; [hoop]; T. spenden = troost schenken; er ist nicht (recht) bei T. = hij is niet (heelemaal) wijs; bist du bei T. = ben je gek?
trostbar = troostbaar, te troosten.
trostbedürftig = troost noodig hebbend, troostbehoevend.
Trostbrief, m. = troostbrief.
trösten, *schw.* (h.) = troosten; einen, sich über etw. wegen einer Sache t. = iem., zich over iets troosten.
Tröster, m. -s, -n = trooster; Heilige Geist; ein alter T. = een oud boek.
Tröstewort, f. = troostwoord.
tröstlich = troostelijk, troostend, vertroostend.
tröstlos = troosteloos, ontroostbaar, wanhopig.
Trostlosigkeit, w. = troosteloosheid, wanhopigheid, wanhopige toestand.
Trostrede, w. = troostrede, troostwoorden.
tröstreich = troostrijk, vertroostend, troostvol.
Trostschreiben, f. = troostbrief.
Trostprediger, m. = trooster.
Trostspruch, m. = troostspreuk.
Tröstung, w. -, -en = vertroosting, troost.
trostvoll = troostvol, troostrijk.
Trostwort, f. = troostwoord.
Trott, m. -(e)s = draf; alles geht seinen alten Trott = alles gaat zijn oude sleur.
Trotte, w. -, -n = wijnpers.]
Trottel, m. -s, -n = Cretin, onnoozel mensch; idioot, domkop, suffer, halve gare; mal schaap.
trotten, *trotti*ren, *schw.* (h.) = draven.
Trottoir (spr.: *trothouar*), f. -(e)s, -e = trottoir.
I. Trost, m. -es = koppigheid, stijfhoofdigheid, eigenzinnigheid, weertarstigheid, stugheid; einem T. bieten = iem. 't hoofd bieden, trotseeren; dir zum T. = u ten spijt; der Kritik zum T. = spijt de kritiek.
II. trost, *schw.* mit Gen. (und mit Datib) = trots, in of ten spijt van, spijt, ondanks; t. des Regens, t. dem Regen = ondanks den regen; t. alledem = toch, nochtans, met dat al, desniettegenstaande; das versteht er t. einem = dat kan hij (verstaat hij) zo goed als de beste.
trostem = toch, nochtans, met dat al; t. er es ganz gut weiß = hoewel, ofschoon hij...
trotzen, *schw.* (h.) = (der Gefahr, dem Sturme) trotseeren, braveeren, 't hoofd bieden; auf seinen Reichthum t. = zich op zijn rijkdom laten voorstaan; auf seine Kraft t. = op zijn kracht seunen.
Trotzer, m. -s, -n = aanmatigend mensch.
trotzig = stug, stroef, koppig, eigenzinnig, weertarstig, [aanmatigend, driest, hooghartig].
trotziglich, zie trotzig.

Trookhoff, m. = stijfkop, stug persoon, onhandelbaar mensch, dwarshoofd.
trookhoffig = stijfhoofdig, stug, onhandelbaar, dwars.
Trookmaul, f. = pruilend gezicht, bokkepruik.
Trookwinfel, m. = pruilhoekje.
Troubadour (spr.: *troebadoer*), m. -(e)s, -e u. -s = troubadour, minnezanger.
Troupier (spr.: *troepjee*), m. -s, -s = trouper, oude soldaat.
Troussseau (spr.: *troessoo*), m. -s, -s = trousseau, uitzet.
trübe, zie *trübe*.
trüb'angig = slecht ziende.
trübe = troebel (water, bier); triest, betrokken (lucht, weer, dag); als met een waas bedekt, wazig, dof (spiegel, oog); droevig, treurig (stemming, uiterlijk, blik, ondervinding, tijding, bestaan); im trüben ist gut fischen = in troebel water is 't goed vissen.
Trübel, m. -s, - = verwarring, drukte.
trüben, fhm. (h.) = troebel maken; doen betrekken; dof maken, verdonkeren; bedroeven; ('t oordeel, den blik) benevelen; (de zielsrust) storen; der Himmel trübt sich = betreft, wordt donker; er trübt kein Wasser = hij doet geen vlieg kwaad.
[Trübe, Trüb'heit], w. - = droefheid.
trüb'eren, fhm. (h.) = in verwarring brengen.
[Trüb'nis], w. - = droefheid, droefenis, wederwaardigheid, ellende.
Trüb'fal, m. -, -e; [**T.**, f. -s, -e] = droefheid, droefenis, wederwaardigheden, tegenspoed; **T.** blaßen = een ongelukkig gezicht zetten.
trüb'felig = treurig, triest, jammerlijk, beklagenswaardig, ongelukkig.
Trüb'finn, m. = droefheid, droefgeestigheid, somberheid.
trüb'finnig = triest, treurig, droefgeestig, somber.
Trüb'ung, w. -, -en = verduistering, beneveling, verstoring.
Truch'sek, m. .fessen, .fessen = drossaat (vorstelijk beambte, die 't oppertoezicht over keuken en tafel had); drost, drossaard.
Truck'system (spr.: *trök.*), f. = trucksysteem (betaling van de arbeiders met waren).
Trud'chen, f. = Truitje.
trud'eln, fhm. (h.) = rollen.
Trüffel, m. -, -n = truffel.
Trüffel'boden, m.; -hund, m. = truffelgrond; -zoeker (of -hond).
Trüffel'jagd, w. = 't zoeken van truffels (met honden).
Trüffel'jäger, m.; -jucht, w. = truffelzoeker; -teelt.
Trug, m. -(e)s = bedrog, bedriegerij; Lug und T. = leugen en bedrog.
Trug'bild, f. = drogbeeld, schim.
trü'gen, ft. (h.). (id) trüge; trog; trüge; trüge! (getrogen) = bedriegen, misleiden; die Hoffnung, der Schein trügt = hoop, schijn bedriegt; das kann nicht t. = dat kan niet missen.
trü'gerisch = bedrieglijk.
Trug'gestalt, w. = schim, spookgestalte, drogbeeld.
trüg'lich = bedrieglijk, valsch.
Trüg'lichtheit, w. -, -en = bedrieglijkheid, bedrog.
trug'loß = oprecht, zonder bedrog.
Trug'schluss, m. = drogreden, sofisme.
Trug'werk, f. = bedrog, bedriegerij, illuzie.

Tru'he, m. -, -n = (ouderwetsche) kist, koffer; halve kar (steenkolen).
Trumeau (spr.: *trumoo*), m. -s, -s = trumeau, penantspiegel.
Trumm, m. u. f. -(e)s, Trümmer [Trumme, Trümme] = (afgebroken, afgesneden) stuk, stomp, eind; zijader, zijgang (in een mijn); in einem T. = aan één stuk, onafgebroken; er kann das T. nicht finden = hij kan 't begin niet vinden.
Trüm'mer, Pl. = overblijfselen, puin, puinhoop(en), ruïne; es geht zu Trümmern = 't gaat te niet, 't gaat verloren, 't vergaat, 't vervalt; in T. schlagen = in stukken en brokken of in splinters slaan.
[Trüm'mer], w. -, -n = overblijfsel, brokstuk, rest.
trüm'merartig = ruïneachtig, bij stukken en brokken, fragmentarisch.
Trüm'mergestein, f. = agglomeraat.
trüm'merhaft = ruïneachtig, vervallen, als een puinhoop of ruïne (er uitzierend).
Trüm'merhaufe, m. = puinhoop, ruïne.
[Trüm'mern], fhm. (h.) = in puin doen vallen; t., (f.) in puin vallen.
Trumpf, m. -(e)s, Trümpfe, = troef; den letzten T. auspielen = zijn laatste troef uitspelen (ook fig.); einen T. auf etw. setzen = iets met een krachtwoord trachten te bevestigen.
Trump'as, f. = troefaas.
trump'fen, fhm. (h.) = (af)troeven (ook fig.).
Trump'farbe, w. = troef(kleur).
Trump'karte, w. = troefkaart.
Trunf, m. -(e)s, Trünfte = dronk, teug, slok; drank, 't drinken, dronkenschap; er tat einen T. = hij nam een teug; auf einen T. = in één teug; im Trunfte = in de roes, in dronkenschap; zie ergeben I.
trun'fen = dronken (ook fig.).
Trun'fenbold, m. -(e)s, -e = dronkaard.
Trun'fenheit, w. - = dronkenschap.
Trun'fucht, w. = drankzucht.
Trupp, m. -(e)s, -s = troep, menigte (Menschen, Kinder, Hüner); troep (kleine afdeling soldaten).
Trup'pe, w. -, -n = troep (manschappen van een bepaald wapen, toneelspelers, acrobaten).
Trup'pen|aushebung, m.; -bewegung, w.; -körper (od. -teil), m. = troepeerlichting; -bewegung; -afdeling (-korps).
Trup'penübung's|platz, m. = exercitieveld.
trup'weise = troepswijze.
Trü'sche, w. -, -n = (een soort) forel.
Trust (spr.: *tröst*), m. -es, -s = trust, syndikaat, kartel.
Trut'hahn, m. = kalkoen, kalkoensche haan; [boterham met Deutsche kaas].
Trut'henne, w. = kalkoensche hen.
Trut'huhn, f. = kalkoen.
Trut'schel, w. -, -n = dikkertje.
Trug, m. -es; zu Schug und T. = aanvallend en verdedigend; [ook = Trog].
Trug- und Schug'bündnis, f. = aanvallend en verdedigend verbond.
Trug- und Schug'waffen, Pl. = aanvals- en verdedigingswapenen.
T. S. = Tage Sicht: dagen zicht.
Tshak'o, m. -s, -s = schako, sjako.
Tshap'la, m. -, -s u. .fen = tsjapka, ulanemuts, ulanehelm.
Tshardasch, Tshar'bas, m. - = scardas, tsjardasj (Hong. volksdans).

Tschechen, Pl. = Tsjechen.
tschechisch = Tsjechisch.
Tscherkeſe, m. -n, -n = Tsjerkes, Circassiër.
Tſchiſuf, m. -ſ, -ſ = tsjiboek (Turk. tabakspijp).
Tſchiſu, f. = Tsjifoe.
Tſetſeſſiege, w. = Tsetsëvlieg.
t. t. (*titulo toto*) = mit hollèn Titel.
Tuba, w. -, .ben u. -ſ = tuba, bazuin.
Tube, w. -, -n = tube.
Tuberfel, w. -, -n = tuberkel, knobbeltje.
tuberkuloſe = tuberkuloes.
Tuberkuloſe, w. - = tuberkuloze.
Tuberoſe, w. -, -n = tuberoos, herſt-hyacinth.
Tubus, m. -, .ben = verrekijker; tube, buis.
Tuch, f. -(e)ſ, Tſucher, (Tuchſorten) -e = (stofnaam) doek, laken, [linnen]; (voorwerpsnaam) doek (halsdoek, zakdoek, handdoek enz.); laken (taſellaken, beddelaken); ſweterlei T. = uniform, militair(en); ſweterlei T. tragen = soldaat of militair zijn.
tuchartig = lakenachtig.
Tuchbereitung, w. = lakenbereiding, lakenfabrikatie.
Tuchdecke, w. = zelfkant.
Tuchelchen, f. -ſ, - = doekje.
tuchen = lakensch.
Tuchfabrik, w.; -färbere, m.; -geſchäft, f. = lakenfabriek; -verver; -winkel (of -magazijn, -zaak).
Tuchhalle, w.; -handel, m.; -handlung, w. = lakenhal; -handel; -magazijn.
Tuchkleid, f. = lakensch kleed.
Tuchladen, m.; -macher, m. = lakenwinkel; -maker.
Tuchmantel, m. = lakensche mantel.
Tuchmanufaktur, w. = lakenfabriek.
Tuchnadel, w. = doekspeld.
Tuchpreſſe, w.; -rahmen, m. = lakenpers; -raam.
Tuchrock, m. = lakensche jas.
Tuchſchere, w.; -ſcherer, m. = lakenſchaar; -scheerder.
tuch'tig = bekwaam, knap, handig, uitstekend, degelijk, geschikt; ſlink, ferm.
Tuchtafel, w. - = bekwaamheid enz.
Tuchwaren, Pl. = lakenhandel, ſoorten van laken, lakenſtoffen.
Tuchweber, m. = lakenwever.
Tuchweste, w. = lakensch vest.
Tuch, m. -(e)ſ, Tſude = leelijke ſtreek, poets.
Tüſte, w. -, -n = argliſt, boosaardigheid; lage, valsche ſtreken; ſlinkscheid, geniepigheid.
Tüſtebold, m. = valschaard, geniepigerd.
tüſtiſch, **tüſſch** = ſlinksch, argliſtig, geniepig; boos, nijdig.
Tüder, **Tüder**, m. -ſ, - = touw (om 't vee op de weide vaſt te binden).
Tuff, m. -(e)ſ; **Tuffſtein**, m. = tuſſteen.
Tuffſtein, w. -, -en = peuterwerk; haarklooverij.
tuffſtein, ſchw. (h.) = peuteren; zich (met beuzelingen) 't hoofd breken.
Tugend, w. -, -en = deugd; goede eigenschap; Jugend hat keine T. = de jeugd denkt niet na, heeft geen deugd; zie Not.
Tugendbahn, w. = weg of pad der deugd.
Tugendbold, m. = brave Hendrik.
Tugendbund, m. = Tugendbund (vaderlands-lievende vereeniging, in 1808 opgericht, in Dec. 1809 ontbonden).

tu'gendhaft = deugdzaam, braaf.
Tu'gendheid, m. = voorbeeld van deugd.
Tu'gendleere, w. = moraal, leer der deugd, zedeleer.
Tu'gendleerer, m. = moralist.
[tu'gendlich = deugdzaam, braaf].
tu'gendreich = deugdrijk.
[tu'gendſam = deugdzaam; (titel) eerzaam.]
Tu'gendſpiegel, m. = model van deugd.
Tuilerien (spr.: *twi..*) = Tuilerieën.
Tufan, m. -(e)ſ, -e = toekan, pepervreter.
tur'lich, zie tunlich.
Tuſſantchen, f. -ſ, - = wollen zuigelingskleedje.
Tuſſane, w. -, -n = tulp.
Tuſſ, m. -(e)ſ, -e = tule.
Tuſſfabrikant, m. = tulefabrikant.
Tuſſle, w. -, -n = tuit; pijp (voor kaarſen e.d.).
Tuſſendeſel, m. = tuitdeksel.
Tuſſgardine, w. = tulen gordijn.
Tuſſhandel, m. = handel in tule.
Tuſſkleid, f.; -ſpitze, w. = tulen japon; t. kant.
Tulpe, w. -, -n = tulp; bierglas, potje.
Tulpenart, w. = tulpeſoort.
tulpenartig = tulpachtig.
Tulpenbaum, m.; -heet, f.; -blatt, f. = tulpeboom; -bed; -blad.
Tulpenſlor, m.; -zucht, w.; -zwiebel, w. = tulpebloei; -teelt; -bol.
[Tum'mel, m. = duizeling, bedwelming, roes].
tum'meln, ſchw. (h.) = (ein Pferd) oefenen, berijden, afrijden; [werken, bewerken, plagen, dartelen, druk zijn]; ſich t. = druk zijn, dartelen, stoeien, druk heen en weer loopen; zich haasten, zich reppen.
Tum'melplatz, m. = renbaan, rijbaan, plaats van ſamenkomst, speelplaats.
Tum'melſtaube, w., **Tum'mler**, **Tum'mler**, m. -ſ, - = tummelaar (viſch en duif); **Tum'mler** ook: tumbler.
Tum'pel, m. -ſ, - = plas, waterplas, kuil met vuil water.
Tumult, m. -(e)ſ, -e = tumult, onrust, getier, drukte, opſtand.
Tumultuant, m. -en, -en = tumultmaker, oproerling; levenmaker.
tumultua'riſch = tierend, razend, wanordelijk.
tumultuieren, ſchw. (h.) = tumult maken, tieren.
Tumulus, m. -, .ff = tumulus, grafheuvel, aardheuvel.
I. tun, unr. (h.) (ich tue; tat; täte; tu(e) getan) = doen; **Salz an das Gſſen t.** = zout aan (bij) 't eten doen; **ich kann nichtſ dazu t.** = ik kan er niets aan doen; **das Wetter tut auch etw. dazu** = 't weer werkt of helpt ook mee; **etne alte Mähe tut es auch** = een oude pet is ook al goed; **Waſſer tut es freilich nicht** = 't water doet 't hem niet; **tund t.** = kond doen, laten weten; **das läßt ſich nicht t.** = dat gaat niet, is ondoenlijk; **es tut mir leid** = 't doet me leed; **es tut not**, **daß...** 't is noodig, dat...; **tue recht und ſcheue niemand** = doe wel en zie niet om; **einem Schrei t.** = een gil geven, een kreet uitstooten; **t. Sie doch nicht ſo** = maak toch niet zooveel complimenten; **Sie wiſſen nicht**, mit wem Sie es zu t. **haben** = met wien U te doen hebt, wien U vóór hebt; **ich habe zu t.**, **daß ich...** = 't kost me moeite...; **daß guten zu viel t.** = te ver gaan, te veel eten; **einem etw. zu wiſſen t.** = iem. iets laten (of doen) weten; **ſich t.**: tu biſch nur nicht = hou je maar niet zoo; gefagt,

getan = zoo gezegd, zoo gedaan; es ist um ihn getan = 't is met hem gedaan; zie ook Abbitte, Auspruch, die, Gehalt, Eintrag, Erwählung, Gefallen II, Genüge, gültig, möglich, schön, übrig, Verzicht, Willen, Zug, zuleide e.a. II. **Tun**, f. -s = doen; sein **T.** und Lassen, **T.** und Treiben = zijn doen en laten, handel en wandel.

Tün'ge, w. -, -n = kalk, kalklaag, witkalk, fig. vernis, mooie schijn; nichts als **T.** = 't ligt er maar bovenop, 't is maar een vernisje. **Tün'gen**, f. (h.) = witten, kalken, pleisteren. **Tün'ger**, m. -s, - = witter.

Tün'd'wast, m. = witkwas. **Tün'd'werk**, f. = witten, stukadoorswerk, pleisterwerk.

Tün'dra, w. -, . . bren = toendra, moerassteppe.

Tüne'zier, m. -s, - = Tunezer.

tüne'fisch = Tunezisch.

Tung'stein, m. = tungsteen, zwaarsteen, scheeliet.

Tungu'sen, Pl. = Toengoesen.

tungu'fisch = Toengoesisch.

Tu'nichtgut, m. -u. -es, -(e) = deugniet, slechterd.

Tu'nika, w. -, . . fen u. -s = tunika, lang onderkleed, mantel.

Tun'ke, w. -, -n = jus, saus, braadsaus.

tun'ken, f. (h.) = doopen, soppen, weeken; (öferr.) dutten.

Tun'napfchen, f. = sauskom.

tun'lich = doenlijk, te doen, mogelijk.

Tun'nel u. **Tunnel'** (met ö), m. -s, -s = tunnel.

Tupf, m. -(e)s, -e = stip, vlekje.

Tupf'bällchen, f. = inktballetje (van de graveurs), tampon.

Tup'fel, m. u. f. -s, -; **Tup'felchen**, f. -s, - = stip, titel, punt, vlekje; das **T.** auf das **T.** legen = 't puntje op de i zetten, de laatste hand aan iets slaan; bis aufs **T.** = tot in de kleinste kleinigheid; uiterst.

tup'(e)lig = gestippeld, gevlekt.

tup'feln, f. (h.) = bestippen, pointilleeren.

tup'fen, f. (h.) = aanroeren, (aan)dikken, aanstippen; ('t vernis) stampen, stippen.

Tür, w. -, -en = deur, (van een rijtuig) portier; das Gramen ist vor der **T.** = staat voor de deur, is dicht bij; mit der **T.** ins Haus fallen = met de deur in huis vallen; bei beschlossenen Türen = met gesloten deuren; jeber fehre vor seiner **T.** = ieder bemoete zich met zijn eigen zaken, elk kere voor zijn eigen deur; man sucht seinen hinter der **T.**, wenn man nicht selber dahinter gewesen ist = zoo de waard is, vertrouwt hij zijn gasten; zie ook Angel, Stuhl, Tor II.

Tu'ran, f. = Toeran, Turkestan.

Tür'angel, w. = deurscharnier, deurduim.

tür'anfisch = Toeransch.

Tür'ban, m. -(e)s, -e = tulband.

Tür'band, f. = deurhengsel.

Türb'ne, w. -, -n = turbine (rad, dat door de reactie van uitstroomend water in beweging wordt gebracht).

Tür're, zie Tür.

Tür'einfassung, w. = omlijsting van de deur, kozijn.

Turf (spr.: törf), m. -(e)s = turf, renbaan, wedreanen.

Tür'felb, f. = paneel.

Tür'stucht, w. = dag (dikte van 't hout der deur).

Tür'stängel, m. = deurvleugel.

Tür'stüllung, w. = paneel.

Tür'sutter, f. = lijstwerk.

Tür'gemälde, f. = deurschildering, stuk boven een deur.

Tür'gerüst, f. = 'deur)kozijn.

Tür'gestirn, f. = bovendorpel.

Tür'giebel, m. = fronton.

Tür'griff, m.; **-hüter**, m. = deur|knop; -wachter (portier).

Türin', f. = Turijn.

Tür'ner, m. -s, - = Turinees.

Tür'ke, m. -n, -n = Turk; er flucht wie ein **T.** = hij vloekt als een ketter.

Tür'ke' die = Turkije.

Tür'kenbund, m. = tulband (hoofddekseel); Turksche lolie.

Tür'kenkrieg, m. = Turkekrijg, oorlog tegen de Turken.

Tür'kenfäbel, m. = Turksche sabel.

Tür'kentum, f. = islamisme, islam.

Tür'kenzug, m. = (veld)tocht tegen de Turken.

Tür'kefan, f. = Turkestan, Toeran.

Tür'kette, w. = deurketting.

Tür'kin, w. -, -nen = Turkin, Turksche.

Tür'kis, m. -es, -e = turkoois (een blauwe edelsteen).

tür'kisch = Turksch; tür'kischer Weizen = turksche tarwe; t. . . e Bohne = pronkboon.

Tür'klänge, w.; **-klopper**, m. = deur|klink; -klopper.

Turm, m. -(e)s, Türme = toren (ook als gevangenis, kerker); (in 't schaakspel) kasteel, toren.

Turmalin'(stein), m. -(e)s, -e = turmalijn, edele schorl, aschtrekker, trip, Ceylonsche magneet (een soort steen).

Turm'bau, m. = torenbouw; zie Babel.

tür'men, f. (h.) = met toren(s) voorzien, bouwen; hoog opstapelen, hoog opbouwen; zich hoog verheffen; [in den toren zetten]; sich **t.** = zich verheffen, verrijzen, oprijen.

Tür'mer, m. -s, - = torenwachter, torenblazer.

Turm'fahne, w. = haan van den toren.

Turm'falle, m. = torenvalk.

turm'förmig = torenvormig, torenachtig.

Turm'glocke, w. = torenklok.

turm'hoch = torenhoog, zeer hoog.

Turm'höhe, w. = torenhoogte, hoogte van een toren, verbazende hoogte.

Turm'hüter, m. = cipier.

Turm'knopf, m. = bal (boven aan den toren).

Turm'kraut, f. = torenkruid.

Turm'schiff, f. = (ram)torenschip, monitor.

Turm'schwabe, w.; **-spitze**, w.; **-uhr**, w. = toren|zwaluw (gierzwaluw); -spits (of-naald); -klok.

Turm'berleß, f. = kerker onder den toren, verlies.

Turm'wächter, m. = torenwachter.

Turm'zinne, w. = tinne van den toren, trans.

Turm'anstalt, w. = gymnastiekgebouw, gymnastiekschool, inrichting voor gymnastiek.

tür'nen, f. (h.) = turnen, gymnastizeeren.

Tür'ner, m. -s, - = turner, gymnast.

Turnerei, w. = turnoefeningen, gymnastiek-oefeningen, 't turnen, 't gymnastizeeren.

tür'nerfisch = gymnastisch, turn...

Turn'nerschaft, w. = turn- of gymnastiekvereniging.

- Turn'fabrt**, w.; **gerät**, f.; **halle**, w. = gymnastiek [reisje]; -werktuigen; -zaal.
Turnier, f. -(e)s, -e = tournoi, tornooi.
Turnier'bahn, w.; **bank**, m. = tournoi|veld (of krijt); -prijs.
turnie'ren, f. (h.) = een tournoi houden, aan een tournoi deelnemen.
Turnier'lanze, w. = tournooilans.
turnier'mäßig = overeenkomstig de wetten van 't tournoi.
Turnier'platz, m.; **preis**, m. = tournoi|veld; -prijs.
Turnier'rennen, f. = carrousselrijden, ringrijden.
Turnier'richter, m. = kamprechter.
Turnier'schranke, w. = afsluiting van 't strijdperk.
Turnier'spiel, f. = tournoi, steekspel, carroussel.
Turnier'waffen, Pl., **zeug**, f. = tournoi-wapens.
Turn'nis (spr.: tör...), m. -s, -s = raap.
Turn'kunst, w. = gymnastiek.
Turn'lehrer (ob. **meister**), m.; **platz**, m.; **riege**, w.; **saal**, m. = gymnastiek | onderwijzer; -plaats; -afdeeling; -zaal.
Turn'übunde, w.; **übung**, w.; **unterricht**, m. = gymnastiek | les; -oefening; -onderwijs.
Turnüre, w. -, -n = tournure.
Turnüs, m. - = opeenvolging, reeks, rij, geregelde volgorde; nach dem T. = geregeld, om de beurt, in volgorde, volgens den rooster e.d.
Turn'verein, m.; **wart**, m.; **zeug**, f. = gymnastiek | vereeniging; -onderwijzer; -toestel (of -kostuum).
Tür'öffnung, w.; **pfosten**, m.; **riegel**, m. = deur|opening; -post; -grendel.
Tür'ring, m.; **schlüssel**, m.; **schnalle**, w.; **schwelle**, w. = deur|ring; -sleutel; -klink; -dorpel.
Tür'spalt, m., **spalte**, w. = reet of spleet van de deur.
Tür'stcher, m.; **sturz**, m. = deur|wachter (portier); -kalf (of bovendrempel).
Tür'teltauhe, w. = tortelduif.
Tür'verkleidung, w. = deuromlijsting.
Tür'vorhang, m. = portière.
Tusch, m. -es, -e = fanfare; (stud.) belediging; t! = st!
Tusche, w. -, -n = kleurverf (voor teekeningen); **chinesische T.** = Oostindische inkt.
tuscheln, f. (h.) = fluisteren, smoez(en)en.
tuschen, f. (h.) = tot zwijgen aanmanen, st! roepen, sussen; (den Brand, einen Auf-ruhr) blusschen, dempen; (een teekening) met Oostindische inkt wasschen.
tuschie'ren, zie tuschieren.
- Tusch'kasten**, m. = verdoos, kleurdoos.
Tusch'pinself, m. = waschpenseel.
Tusch'zeichnung, w. = teekening in Oostind. inkt, gewasschen teekening.
Tusculum, Tusulum, f. -s = Tusculum, kalm buitenverblijf.
Tüte, m. -, -n = toethoorn.
Tüte, f., **Tüte**, w. -, -n = papieren zak, peperhuisje.
Tutel, w. - = voorgdij, voorgdijschap.
tuten, f. (h.) = blazen, toeten.
Tütenbuckel, f. = boeket in kornet.
Tut'horn, f. = toethoorn, hoorn van den nachtwachter.
Tutor, m. -s, -s = voorgd, verzorger.
Tüt'tel, m. (u. f.) -s, -; **Tüt'telchen**, f. -s, - = tittel, stip, puntje.
Tutti, f. -(s), -(s) = tutti (stuk voor alle stemmen).
Tutti'frutti, f. -(s), -(s) = tutti'frutti, allerlei.
Tweeter, m. u. f. -s, - = tweejarig paard].
Zweite, w. -, -n = zijstraatje].
Zweit, m. -es, -e = katoengaren; pruim-tabak.
Zymp'an, m. -(e)s, -e = timpaan, drukraam.
Zymp'anon, Zympanum, f. -s, -na = tympanum, handtrommel, trommelvlies; gevelnis.
Zyp, zie Zypus.
Zype, w. -, -n = type, gegoten drukletter.
Zyphon, m. -(e)s, -s = Tyfoon (een gigant); tyfon, orkaan.
typhös = tyfeus.
Zyphüs, m. - = tyfus.
typhüsartig = tyfusachtig, tyfeus.
typhüsfrank = aan tyfus lijdende.
typhisch = typisch.
Zygraph, m. -en, -en = typograaf, letter-zetter.
Zygraphie, w. - = typografie.
Zygraphisch = typografisch.
Zypus, m. -, -ben = tyfe, tyfus; stem-pel, voorbeeld, karakter.
Zyran', m. -en, -en = tiran, dwingeland.
Zyran'nel', w. -, -en = tirannie, dwingelandij.
Zyran'nenjoch, f. = juk der tirannie.
Zyran'nenmord, m. = tirannemoord.
Zyran'nisch = tiranniek, willekeurig, geweld-dadig.
Zyran'nist'ren, f. (h.) = tirannizeeren.
Zy'r'er, m. -s, - = Tyriër.
Zy'r'isch = Tyrisch.
Zyrrhe'nisch = Tyrrheensch.
Zz, f.: bis zum letzten Zz = tot 't uiterste toe.

II.

II, f. = U; einem ein Z für ein U machen = iem. knollen voor citroenen verkoopen.

u. = und.

u. U. = unter Andern.

u. a. = und andere.

u. ä. = und ähnliche: en dergelijke (e.d.).

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek*. I.

u. a. a. D. = und an andern Orten: en op meer andere plaatsen, en elders.

u. U. w. g. = um Antwort wird gebeten: antwoord verzocht.

I. übel, f. -s, - = kwaad; verkeerdheid, mis-stand; kwaal; ein notwenbiges Ü. = een nood-

zakelijk kwaad; das ist vom Ü. = dat is uit den booze; fallendes Ü. = vallende ziekte; von zwei Übeln muß man das kleinere wählen = van twee kwaden moet men 't beste kiezen.

II. übel = slecht; onwel, naar, kwalijk, onpasilijk, misselijk; mir miß ü. = ik word naar, misselijk; das macht einem ü. = dat maakt je misselijk, ziek; er war ü. bran = hij was er slecht aan toe; übel(e) Laune = boozeluum (bui), boos humeur; nicht ü. = niet kwaad; etw. ü. aufnehmen, auslegen = iets kwaad of verkeerd opnemen, uitleggen; das gefällt mir nicht ü. = dat bevalt me vrij wel; wohl oder ü. = goedschiks of kwaadschiks; ich habe nicht ü. Lust = ik heb veel lust, veel trek; er hat mir viel Übles getan = veel kwaad gedaan; Übles von einem reden = kwaad van iem. spreken; sie ist ü. auf ihn zu sprechen = niet goed over hem te spreken; zie ook mißpfeilen.

übelbefinden, f. -s = ongesteldheid, onwelzijn.

übelkeit, w. -, -en = misselijkheid, onpasilijkheid.

übelnehmen, ft. (h.) = kwalijk nemen, ten kwade duiden.

übelnehmerisch, **übelnehmisch** = kwalijknemerig.

übelstand, m.; -tat, w.; -täter, m. = misstand (gebrek, bezwaar); -daad; -dadiger.

übeltätig = misdadig, kwaaddoend.

I. übelwollen, unr. (h.) = (einem) kwalijk gezind zijn.

II. übelwollen, f. = kwaadwilligheid, afgunst, afkeer.

üben, fchw. (h.) = oefenen; repeteeren; in etw. geübt sein = in iets geoefend of vaardig zijn; Gerechtigkeit, Geduld, Gnade, Warmherzigkeit = gerechtigheid enz. oefenen; eine Pflicht, Kunst, Wissenschaft ü. = een plicht enz. beoefenen; Kritik ü. = kritiek uitoefenen; ein Lied, eine Szene ü. = een lied, een tooneel (in-)studeeren; seinen Willen ü. = zijn wil volbrengen; Rache ü. = wraak oefenen; Gewalt ü. = geweld gebruiken; Verrat an einem ü. = verraad jegens iemand plegen; sich ü. = zich oefenen.

I. über, Präp. met Dat. en Akk.: **oben**: das Bild hängt ü. dem Schranke = hangt boven de kast; noch ü. der Erde stehen = nog boven aarde staan; er steht hoch ü. ihm = hij staat hoog boven hem (in rang, kennis enz.); es schwebt ein Unglück ü. seinem Haupte = boven zijn hoofd; - er ragt ü. alle empor = steekt boven allen uit; er ist mir ü. den Kopf gemachsen = boven 't hoofd gegroeid; wer hat ihn ü. mich gestellt, gefragt? = boven mij geplaatst? das geht ihm ü. alles = dat gaat bij hem boven alles; das geht ü. meine Kräfte, ü. meinen Verstand (ü. meinen Horizont), ü. alles Erwarten = dat gaat boven mijn krachten, boven mijn verstand (boven mijn begrip), boven alle verwachting; ü. die Massen reich = bovenmate rijk; ü. 40 Jahre alt, ü. die vierzig hinaus = boven de veertig; [u. das alles = boven dat alles, daarenboven]; **over**: sie reichen sich ü. dem Grabe die Hände = over 't graf; seine Letzte lag ü. der feines Segners = lag over dat van zijn tegenstander; ü. dem Kopf trägt er einen Belz = over zijn jas; Schneewittchen ü. den Bergen = over de bergen; ü. der Tafel, ü. Tisch wurde Politik getrieben = over (aan) tafel werd aan

politiek gedaan; - der Weg geht ü. den Berg = loopt over den berg; Tränen fließen ü. seine Wangen = stroomen over zijn wangen; eine schwere Prüfung kam ü. ihn = een zware beproeving kwam over hem; er streckt seine Hand ü. ihn aus = over hem uit; wie kamst du das ü. dich gewinnen, ü. das Herz bringen? = hoe kan je dat over je hart krijgen? es läuft mir eisfalt ü. den Rücken = een koude rilling loopt over mijn rug; ü. den Fluß setzen = over de rivier trekken of zetten; er steht bisjü. die Ohren in Schulden = tot over de ooren in de schuld; heute ü. acht Tage = vandaag over 8 dagen; ü. einen regieren, wachen = over ...; König ü. das Land = over ...; (die) Aussicht ü. einen haben = toezicht over; nachdenken, grübeln, sprechen, sich zanken, lachen, sich freuen, sich erbarmen, haunen ü. = nadenken, peinzen ... over; froh, traurig ü. etw. = over iets; es sind über 1000 Personen anwesend = over de 1000 personen; **aan**: ü. der Tafel, ü. Tisch wurde Politik getrieben = aan (over) tafel, zie oben; **bij**: ü. der Arbeit einschlafen = bij (onder) 't werk; fleißig ü. der Arbeit sein = vlijtig bij 't werk zijn; **binnen**: ü. ein kleines = binnen kort; **in**: er sitzt immer ü. den Büchern = hij zit altijd in de boeken; ü. der Angst verhasst er Essen und Trinken = in zijn angst; **met**: lange Zeit ü. etw. zubringen = lang met iets bezig zijn; **na**: ü. kurz und lang = na langer of korter tijd; **op**: er wurde ü. einen Diebstahl betroffen = op (bij) een diefstal betrappt; sie fielen ü. ihn her = op hem aan; einen Schuß ü. einen Leisten schlagen = op een leest slaan; er macht Schulden ü. Schulden = schulden op schulden; ein Mal ü. das andere = keer op keer; den Sieg ü. einen davontragen = de overwinning op iem. behalen; [ü. Antrag = op voorstel]; **niet**: ü. die Schnur hauen, ü. die Stränge schlagen = uit den band springen; **zonder voorz.**: er moßte ü. dem Fluße = aan de overzijde van de rivier; pfui! ü. den Dummkopf! = o, wat een domoor! ich ließ es ü. mich ergehen = ik verdroeg of duldde 't; er ist ü. alle Berge = hij is er van door; den Tag, den Sommer ü. = den heelen dag, den heelen zomer; das geht ü. den Spaß = dat gaat te ver; der Graben ist ü. 5 Fuß breit = meer dan 5 voet breed; er ist ü. eine Woche geblieben = langer dan een week; es sind ü. 1000 Personen anwesend = meer dan; ein Glas ü. den Durst trinken = te diep in 't glas kijken.

II. über (Abv.): ü. und ü. bluten = geheel en al bebloed; ü. und ü. schmutzig = geheel met vuil bedekt; er ist mir ü. = hij is mij de baas; das ist mir ü., ich habe es ü. = ik ben 't moe, ik heb er genoeg van; Gewehr ü. = over 't geweer!

überackern, fchw. (h.) = licht beploegen; **überackern** = te ver ploegen.

überall = overal; ü. mit dreinreden = over alles meepraten; ü. mit dabei sein = aan alles meedoen; [over 't algemeen, over 't geheel, trouwens, ten minste].

überanstrengen, fchw. (h.) = overspannen, te zeer inspannen.

überanstrengung, w. = overspanning.

überantworten, fchw. (h.) = leveren, overleveren, overgeven.

überarbeiten, fchw. (h.) = o'werken, nl. verbeteren, omwerken; overwerken; sich ü. =

zich overwer'ken; **ii'berarbeiten** = er over werken; o'overwerken (nl. over den tijd).
ii'berar'beitung, w. -, -en = omwerking.
ii'berärmel, m. = overmouw, morsmouw.
ii'beraus' = zeer, bijzonder, buitengewoon, bovenmate.
ii'berbau, m. = uitbouw, bovenbouw; overbouw.
ii'berbau'en, fchw. (h.) = geheel bebouwen; **ii'berbauen** = boven bouwen.
ii'berbehalten, ft. (h.) = overhouden.
ii'berbein, f. = zenuwknop, overbeen, schuifelbeen.
ii'berbett, f. = bovenbed.
ii'berbiegen fchw., ft. (h.) = zich over (iets) buigen.
ii'berbie'ten, ft. (h.): eimen ii. = hooger bieden dan een ander; hooger inzetten (in 't spel); overtreffen (in vertoon, in beleefdheid); [etw. ii. = meer bieden dan iets waard is]; **fchw. ii.** = met elkaar wedijveren.
ii'berbil'det = overbeschaafd.
ii'berbinde, w. = verband.
ii'berbinden, ft. (h.) = er over binden; **ii'berbin'den** = verbinden.
ii'berbil'dung, w. = overbeschaving.
ii'berbleiben, ft. (f.) = o'verblijven; die **ii'berblie'bene** = de overblijvenden.
ii'berbleibfel, f. -s, - = overblijfsel, rest.
ii'berbild, m. = blik, gezicht, aanblik; overzicht.
ii'berblie'ten, fchw. (h.) = een blik werpen op, bekijken, overzien'.
ii'berbrettl, f. -s, - = modern café chantant.
ii'berbringen, unr. (h.) = o'verbrennen, overhandigen; **ii'berbringen** = over (iets heen) brengen (bijv. over een rivier); er bringet den **Hand'schuh nicht über** = hij krijgt den handschoen er niet over (over de hand).
ii'berbringer, m. = overbringer, bronger (van een brief).
ii'berbringung, w. - = overbrenging.
ii'berbrücken, fchw. (h.) = overbruggen.
ii'berbür'den, fchw. (h.) = overla'den.
ii'berbür'dung, w. - = overla'ding.
ii'berdach, f. = afdak, luifel.
ii'berdachen, fchw. (h.) = een dak maken op, dekken.
ii'berdauern, fchw. (h.) = overleven, 't langer uithouden dan.
ii'berdecken, w. = bovendeken.
ii'berdecken, fchw. (h.) = over (iets) leggen; **ii'berdecken** = overdek'ken, bedekken.
ii'berden' = bovendien.
ii'berden'ten, unr. (h.) = overdenken, overpeinzen.
ii'berdies' = buitendien, verder, overigens, bovendien, behalve dat, daarenboven.
ii'berdruf, m. . . ufes = verveling, oververzadiging, zathheid.
ii'berdrüffig: eimen, eine Sache [jem's, einer Sache] ii. werden, sein = iem., iets moede of zat worden, zijn; er genoeg van krijgen, hebben.
ii'berd' = overhoeks; verkeerd, in 't honderd.
ii'berfe'ten, fchw. (h.) = overijlen, overhaasten; [inhalen, achterhalen].
ii'berfeilt' = overijld, overhaast, ondoordacht.
ii'berfeitung, w. -, -en = overhaasting, overijling.
ii'bereinan'der = over elkander, over elkaar.

ii'bereinan'der||legen, -liegen, -fehlagen = over elkaar leggen, liggen, slaan.
I. ii'bereinfommen, ft. (f.) = overeenkomen, 't over iets eens worden; [overeenstemmen].
II. ii'bereinfommen, f. -s, -; **ii'bereinfunft**, w. = overeenkomst, verdrag.
ii'bereinfimmen, fchw. (h.) = overeenstemmen, eensluidend zijn, van 'tzelfde gevoelen zijn, overeenkomen.
ii'bereinfimmend = overeenstemmend, overeenkomstig, eensluidend, conform.
ii'bereinfimmung, w. = overeenstemming, overeenkomst.
[ii'bereinfreffen, ft. (f.) = overeenstemmen].
ii'berfe'ten fchw., ft. (h.) = zich overeten, te veel eten.
ii'berfe'ahren, ft. (h.) = o'vervaren, o'verbrennen, o'verzetter; **ii.**, (f.) = o'vervaren, o'versteken; **ii'berfe'ahren**, (h.) = overrijden, overvaren; [mit dem Schwamme ii. = met de spons over iets heengaan].
ii'berfe'ahrt, w. = overvaart, overtocht.
ii'berfe'fall, m. = overval, verrassing, plotse-linge aanval, overrompeling.
ii'berfe'fallen, ft. (h.) = overvallen, overrompelen, verrassen; der **Se'laf ii'berfe'fel mid'** = overmande mij; ein **Se'hauder ii'berfe'fel mid'** = een huivering greep mij aan o/ beving mij.
ii'berfe'fen, fchw. (h.) = verschaven, verbeteren.
ii'berfe'fen = overlijn, al te lijn.
ii'berfe'fiffen, fchw. (h.) = vernissen, lakken.
ii'berfe'fichten, ft. (h.) = omvlechten, overvlechten.
ii'berfe'liegen, ft. (f.) = o'vervliegen, vliegen over; **ii'berfe'liegen**, (h.) = doorvliegen, vlug doorloopen, doorbladeren; overheenvliegen; [achterhalen, voorbijsnellen].
ii'berfe'lieger, m. = hoogvlieger.
ii'berfe'liegen, ft. (f.) = o'vervloeien, o'verstroomen, buiten zijn oevers treden; **ii'berfe'liegen**, (h.) = overstroommen.
ii'berfe'liegen, fchw. (h.) = overvleugelen, overtreffen, achter zich laten, voorbijstreven; (mil.) omtrekken.
ii'berfe'lu'gen, m. = overvloed; in ii. = in overvloed; **ii.** an etw. = overvloed van iets; zum ii. = ten overvloede; ['t o'vervloeien].
ii'berfe'füffig = overbodig, overtollig; overdadig.
ii'berfe'futen, fchw. (f.), zie **ii'berfe'fiefen**;
ii'berfe'futen, fchw. (h.) = overstroommen.
ii'berfe'ftung, w. - = overstrooming.
ii'berfe'fordern, fchw. (h.) = overvragen.
ii'berfe'racht, w. = overvracht, overbagage.
ii'berfe'rach'ten, fchw. (h.) = overvrach'ten, overla'den.
ii'berfe'ragen, fchw. (h.), eimen = iem. meer vragen dan hij weet.
ii'berfe'rfen fchw., ft. (h.) = zich overeten, zich te bersten eten.
ii'berfe'fuhren, fchw. (h.) = o'verbrennen, o'verzetter, transporteeren; **ii'berfe'fuh'ren**: eimen (von etw.) ii. = iem. (van schuld) overtuigen, 't overtuigend bewijs van zijn schuld aanvoeren; (een markt) overvoeren.
ii'berfe'fuh'ung, w. = overbrenging; overbrug (over een spoorlijn); **ii'berfe'fuh'ung**, w. = 't overtuigen (van schuld).
ii'berfe'fülle, w. = groote overvloed.
ii'berfe'füllen, fchw. (h.) = te vol maken, overvol maken; den Markt mit einer Ware ii. = overvoeren.

überfüllt = overvol.

überfürtern, *schw.* (h.) = overvoe(de)ren.

übergabe, m. = overgave (van een vesting); overhandiging (van een brief); aflevering (van waren); overdracht (van een zaak).

übergang, m. = overtocht (over een rivier); overweg; overgang (naar den vijand, uit 't adagio in 't allegro enz.); es ist nur ein U. = 't gaat gauw over.

übergangsbefimmung, m.; -periode, m.; -zeit, m. = overgangs|bepaling; -periode; -tijd.

übergangszettel, m. = plakbriefje (op goederewegens).

übergar = overgaar, te gaar.

übergardine, m. = overgordijn.

übergaben, *ft.* (h.) = (een brief, een vesting) overgeven; dem Drucke U. = in druk geven;

der Öffentlichkeit U. = openbaar maken; sich U. = zich overgeven; overgeven, braken; das ist zum U. = dat is om er misselijk van te worden.

übergabung, m. -, -en = Übergabe.

übergabot, *f.* = hooger bod.

übergab(e)n, *unr.* (f.) = o'vergaan, o'verloopen; zum Feinde U. = naar den vijand overgaan of overloopen: zu einem andern Gegenstande, in ein andres Tempo, in Säulnts, in Gärung U. = tot een ander onderwerp, in een ander tempo, tot verrotting, tot gisting overgaan; die Mühe geht U. = loopt over; die Augen gingen ihm über = hij kreeg de oogen vol tranen; mes (wobon) das Herz voll ist, des (dabon) geht der Mund über = waar 't hart vol van is, daar vloeit de mond van over; übergab(e)n, (h.): einen, etw. U. = iem., iets over 't hoofd zien; vorbeigehen, überslaan, passeeren: eine Rechnung U. = een rekening nazien of doorloopen; ein Feld U. = over een veld gaan, 't toezicht hebben op een veld; overtreffen; overvallen, bevangen].

übergang, m. = ('t) vorbeigehen, überslaan, passeeren.

übergelehrt = overgeleerd, al te geleerd.

übergenuß = meer dan genoeg.

übergeschnappt = gek, getroebleerd, niet snik.

übergewalt, m. = overmacht.

übergewicht, *f.* = overwicht; meerderheid, 't groter invloed.

übergießen, *ft.* (h.) = gieten over; övergieten (in iets anders); übergießen = overgieten, begieten.

übergipsen, *schw.* (h.) = pleisteren, met gips overdekken.

überglücklich = overgelukkig, al te gelukkig.

übergolben, *schw.* (h.) = vergulden.

übergreifen sich, *schw.* (h.) = met gras begroeven, vol gras groeien.

übergreifen, *ft.* (h.) in jems. Gebiet, Amt = inbreuk maken op, ingrijpen in.

übergreifen, m. = inbreuk, ('t) ingrijpen.

übergroß = overgroot, verbazend, kolossaal.

überguß, m. = ('t) overgieten, begieting; bepleistering, laag (van kalk, gips, was, suiker e.d.).

überhalten, *ft.* (h.) = houden over (iets); overhouden; overvragen; ook: afzetten.

überhand, zie Überhand.

überhandnehmen u. überhandnehmen, *ft.* (h.) = veld winnen, (te) dikwijls voorkomen, zeer toenemen.

überhang, m. = over 't terrein van den buurman hangende takken en vruchten.

überhängen, *ft.* (h.) = over iets heen hangen; uitsteken (van rotsen, muren), överhängen.

überhängen, *schw.* (h.) = överhängen, overheen hangen, bedekken met; überhängen = geheel behangen, bedekken.

überhängen, *schw.* (h.) = met een waas overdekken, overwazen.

überhängen, *schw.* (h.) = overla'den, overstelen; [op elkaar stapelen].

überhaupt: die Miete ist hier U. niedrig = over 't algemeen of over 't geheel laag; wenn ich U. reife = als ik al op reis ga; eine Änderung ist U. nicht notwendig = is heelemaal niet noodig; worüber sollte er sich U. ängstigen? = waarover zou hij zich toch eigenlijk ongerust maken? er gab sich U. Mühe recht besser auszu sehen = hij deed in alle opzichten moeite...

überheben, *ft.* (h.): einen einer Sache U. = iem. van iets ontheffen of ontslaan; iem. iets besparen; sich U. = zich vertillen; zich aanmatigend gedragen; sich einer Sache U. = zich op iets verheffen, z. verhoovaardigen, z. laten voorstaan; [sich einer Sache U. = zich van iets afmaken].

überheblich = aanmatigend, druktemakerig, brani.

überhebtlichkeit, m. -, -en = aanmatiging, grootspraak.

überhebung, m. -, -en = ontheffing; aanmatiging, zelfverheffing.

überheizen, *schw.* (h.) = te heet stoken, te zeer verwarmen.

überhemden, *f.* = halfhemdje, frontje.

überhelfen, *ft.* (h.) einen = ergens overheen helpen (eig. en fig.).

überher = overheen, er over.

überhin = overheen; voorbij; vluchtig, oppervlakkig, bovenop.

überhoch = zeer hoog, buitengewoon hoog.

überhöhen, *schw.* (h.) = in hoogte overtreffen; überhöhen die Würde = meerderwaardigheid, superioriteit.

überholen, *schw.* (h.) = överhalen, overheen halen; überholen = inhalen, vorbeijhalen, vorbeistreven, vorbeikomen; das ist ganz überholt = uit den tijd, daar zijn we overheen.

überhören, *schw.* (h.) = overheeren, laten opzeggen; niet hooren, onopgemerkt laten; ich habe es überhört = 't is mij ontgaan.

überhüpfen, *schw.* (h.) = overslaan, overheen loopen; huppelen over.

überirdisch = bovenaardsch.

überjaagen, *schw.* (h.) = afjakkeren, afbeulen.

überjährig = overja'rig.

überkalten, *schw.* (h.) = overkal'ken, kalken.

überkippen, *schw.* (h.) = omwippen, omgooien; u., (f.) = omslaan, omwippen, omkantelen.

überkiten, *schw.* (h.) = cementen, pleisteren.

überkleben, *schw.* (h.) = beplakken, overplak'ken.

überkleid, *f.* = overkleed.

überkleiden, *schw.* (h.) = bekleeden, overtrek'ken.

überkleistern, *schw.* (h.) = stijfselen, met stijfsel besmeren, overplakken.

überknäp = waanwijs, erg wijs, overknep.

überknöpfen, *schw.* (h.) = overheen knooien.

überkochen, *schw.* (h.) = överkoken.

überkommen, *ft.* (f.) = överkomen, er overkomen; überkommen, (h.) = överkrijgen, krij-

- gen, erven (een ambt, recht); **Überreden**, Angst überkommt einen = overvalt of bevangt iem., komt over iem.; einen, eine Stadt ü. = overweldigen, vermeesteren.
- überföten**, fchw. (h.) = overkooten (van een paard).
- überladen**, ft. u. fchw. (h.) = o'verladen; **überladen** = overladen, overstel'pen.
- überladung**, w. = overla'ding.
- überlandpost**, w. = overlandpost, overland-mail.
- überlassen**, ft. (h.) = er over laten; overlaten, laten staan; **überlassen** = overlaten, afstaan, prijsgeven; sich seinen Gedanken ü. = zich aan zijn gedachten overgeven; sich seinen Seitenstücken ü. = zijn hartstochten vrij spel laten.
- überlassen**, f., **Überlassung**, w. - = afstand, ('t) overlaten.
- überlast**, w. = overlast (te zware last, hinder, moeite).
- überlasten**, fchw. (h.) = overla'den, o'verbezwaren; von Hypotheken überlastet = overbezwaard met hypotheke.
- überlastig** = overlastig, te zwaar geladen.
- überlastig** = overlastig, al te lastig.
- überlaufen**, ft. (f.) = o'verloopen, overstromen; zum Feinde ü. = naar den vijand overloopen; die Gasse läuft ihm über = hij wordt kwaad; **überlaufen**, (h.) = doorloopen (een rekening, een brief); ein Schauer überläuft mich, es überläuft mich (falt) = ik krijg een rilling over de leden; seine Patienten ü. ihn = overloopen hem, maken 't hem door hun bezoeken lastig; ein Kind ü. = omverloopen; sich überlaufen = zich overloopen, zich overmoe loopen.
- überläufer**, m. = overlooper, dezerteur.
- überlaut** = zeer luid, al te luid.
- überleben**, fchw. (h.) = overléven; er überlebt die Nacht nicht = hij komt den nacht niet (levend) door; überlebter Greis = afgeleefde grijsaard; „der Tag ist überlebt“ = de dag is doorleefd; etw. hat sich überlebt = heeft zich overleefd, is verouderd, is uit den tijd.
- überlebenstroph** = meer dan levensgroot.
- überlegen**, fchw. (h.) = overheen leggen; ein Kind ü. = over den knie leggen; sich zu rüht ü. = te ver over iets heenliggen (over een brugleuning bijv.); **überlegen** = overleggen, overwegen, overdenken; ich will mir's ü. = ik zal er eens over denken; alles möht überlegt = alles wel overwogen; ook = belegen.
- überlegen**, Adj. = overtreffend, hoogerstaand, meerder, superieur; uit de hoogte; einem ü. sein = iem. overtreffen, de baas zijn, boven iem. staan; er ist ihm an Begabung ü. = hij wint 't van hem in aanleg.
- überlegenheit**, w. - = meerderheid, overwicht.
- überlegsam** = bedachtzaam, voorzichtig.
- überlegung**, w. - = overleg, overweging, nadenken; nach reiflicher ü. = na rijp beraad.
- überlegungskraft**, w. = overleg. oordeel.
- überleitet**, = overbodig, te veel, onnoodig, meer dan genoeg; moede, zat].
- überleiten**, fchw. (h.) = geleidelijk overbrengen, overheen leiden.
- überlernen** u. **überlernen**, fchw. (h.) = overleeren, repeteeren, nog eens doorzien (een les).
- überlesen**, ft. (h.) = vluchtig doorlezen;
- überlesen** = over 't hoofd zien bij 't lezen, overslaan.
- überliefern**, fchw. (h.) = overleveren, (waren) afleveren; (een brief) overhandigen, afgeven.
- Überlieferung**, w. = overlevering, aflevering, traditie.
- überliegetage**, Pl., -zeit, w. = overligdagen.
- überlistig**, fchw. (h.) = verschalken, te slim af zijn, foppen.
- überm** = über dem.
- übermachen**, fchw. (h.) = overmaken, (-)zenden.
- übermacht**, w. = overmacht.
- übermächtig** = overmachtig.
- übermachung**, w. - = overmaking, (-)zending.
- übermalen**, fchw. (h.) = beschilderen; retoucheeren, bijschilderen.
- übermannen**, fchw. (h.) = overmannen, overwinnen, overweldigen.
- übermaß**, f. = overmaat; overdaad, overvloed.
- übermäßig** = overmatig, bovenmatig, buitengewoon, buitensporig; nicht ü. = niet bijzonder.
- übermäßigheit**, w. = overdaad, buitensporigheid.
- übermauern**, fchw. (h.) = overmet'selen.
- übermaulen**, fchw. (h.) = omverpraten, afsnauwen, overschreeuwen.
- übermensch**, m. = buitengewoon (hoog, boven alle goed en kwaad staande) mensch, Übermensch.
- übermenschen** = bovenmenschenlijk.
- übermitteln**, fchw. (h.) = o'vermaken, o'verzenden, verzenden.
- übermüden**, unv. (h.) = overweldigen, beheerschen, overreden, er toe brengen].
- übermorgen** = overmorgen; der übermorgende Tag = overmorgen.
- übermüden sich**, fchw. (h.) = zich overwerken, zich te veel vermoeien.
- übermüdung**, w. - = oververmoeidheid.
- übermut**, m. = overmoed, aanmatiging, verwaandheid; moedwil.
- übermütig** = overmoedig, aanmatigend, verwaand; moedwillig, dartzel, baldadig.
- übernachten**, fchw. (h.) = overnachten.
- übernächig** = van één nacht, kortstondig; ü. aufsehen = er uit zien, alsof men den nacht wakend heeft doorgebracht; afgetobd.
- übernahme**, w. - = overneming, overname; ü. eines Amtes, einer Erbschaft = aanvaarding van een ambt, van een erfenis.
- übernacht**, w. = overhandsche naad.
- übername**, m. = bijnaam, spotnaam].
- übernarben**, fchw. (f. u. h.) = een litteken worden; met litteken(s) overdekken; met een plantaardige laag overdekken.
- übernatürlich** = bovennatuurlijk.
- übernehmen**, ft. (h.) = overnemen (een slag in 't kaartspel); **übernehmen** = zich met iets belasten; (een ambt, opdracht, erfenis) aanvaarden; (taak, verplichting, verantwoordelijkheid) op zich nemen; einen ü. = iem. afbeulen, te veel van iem. vergen: [overmannen, bevangen; te veel laten betalen]; sich in etw. ü. = onmatig zijn in iets, zich te buiten gaan.
- übernehmer**, m. -s, - = aanvaarder, ondernemer.
- überordnen**, fchw. (h.) = eine Sache einer andern ü. = stellen boven een andere.
- überproduktion**, w. = overproductie.]

überquer' = overdwars.
überragen, *schw.* (h.) = uitsteken boven; einen an Größe, an Verstand ü. = in grootte, in verstand boven iem. uitsteken, iem. overtreffen.
überranken, *schw.* (h.) = overgroei'en, met zijn ranken bedekken.
überrauschen, *schw.* (h.) = verrassen.
überrauschung, *w.* -, -en = verrassing.
überrechnen, *schw.* (h.) = o'verrekenen; **überrechnen** = berekenen, begrooten.
überreden, *schw.* (h.) zu etw. = tot iets overreden, overhalen, tot iets brengen; [etnen (etnem) etw. ü. = iem. iets voor waar doen aannemen].
überredung, *w.* -, -en = overreding.
überredungsgabe, *w.*; **kraft**, *w.*; **kunst**, *w.* = overredingsgave; -kracht; -kunst.
überreich = overrijk, bovenmate rijk.
überreichen, *schw.* (h.) = o'verreiken, aanreiken; overtreffen.
überreicher, *m.* -s, - = overreicher, overgever, overbringer, bringer.
überreichlich = overrijk, overvloedig.
überreif = overrijp.
überreife, *w.* = overrijpheid.
überreiten, *ft.* (h.) = (te paard) inhalen, voorbijrijden; omverrijden, overrijden; (ein Pferd) afrijden, afjakkeren, afbeulen.
überreizen, *schw.* (h.) = overprikkel'en.
überreiztheit, *w.* - = overprikkeling.
überrennen, *schw.* (h.) = voorbijrennen; omverrennen.
überrest, *m.* = rest, overblijfsel.
überreinhisch = Overrijnsch.
überrook, *m.* = overjas; overrok, bovenrok.
überrompeln, *schw.* (h.) = overrompelen, verrassen.
überrompeling, *w.* -, -en = overrompeling.
übersee = über das.
übersee'n, *schw.* (h.) = overzaai'en, bezaaien, geheel bedekken, vol strooien.
überseezen, *schw.* (h.) = te sterk zouten.
übersezt = overzat, oververzadigd.
überseztigen, *schw.* (h.) = oververzadigen.
überseztigung, *w.* - = oververzadiging.
übersehen, *schw.* (h.) = overklin'ken, sterker klinken dan, overstem'men, verdooven.
überschatten, *schw.* (h.) = overschaduw'en.
überschätzen, *schw.* (h.) = overschatten, te hoog schatten.
überschau, *m.* = onderzoek, inspectie.
überschauen, *schw.* (h.) = overzien'.
überschäumen, *schw.* (h.) = overschuimen.
überschieten, *schw.* (h.) = overzenden, oversturen.
überschießen, *ft.* (h.) = overheen schieten, voorbischieten, voorbijrennen; Exemplare ü. = boven 't getal drukken; überschießende Volkskraft = te veel aan volkskracht.
überschiffen, *schw.* (h.) = ó'ervaren, ó'verbrennen, ó'verzetten; (f.) = ó'ervaren; **überschiffen**: das Meer ü. = de zee ó'ervaren.
überschlag, *m.* = omslag, opslag (aan een kledingstuk); schouderkraag; omslag, kompres; overslag, raming; (aan een balans) doorslag.
überschlagen, *ft.* (h.) = omslaan, overslaan (een mantel, deken); omslaan, omvallen; (van de balans) doorslaan; (van vonken) overspringen; (van de stem) overslaan; sein Sachen schlug in ein Flüßten über = ging in hoesten over;

das schlägt in mein Haß über = dat komt in mijn vak; **überschlagen**, (h.) = o'verslaan, onopgemerkt laten; overslaan, ram'en, begrooten; ü. ob nichts bergessen jet = nagaan, nazien, of ..; mit Schimmel ü. = met schimmel bedekt; das Wasser ist ü. = eenigszins verwarmd; **schü. ü.** = achterover slaan (van paarden), een luchtsprong achterover maken, omtuimelen.
überschleichen, *ft.* (h.) = besluipen.
überschleiern, *schw.* (h.) = versluieren, sluieren.
überschmie'ren, *schw.* (h.) = besmeren.
überschnappen, *schw.* (f.) = uitschieten (van een slot); ó'erslaan (van de stem); zie ook **überschnappen**.
überschneuen, *schw.* (h.) = oversneeu'wen, besneeuwen, met sneeuw bedekken.
überschreiben, *ft.* (h.) = schrijven boven; (een bedrag) ó'erschrijven, transporteer'en; **überschreiben** = (een blad) volschrijven; (een verhaal) van een opschrift voorzien; wie ist das Gebicht übersrieben? = welk opschrift heeft dat gedicht?
überschreien, *ft.* (h.) = óverschreeuwen.
überschreiten, *ft.* (h.) = (die Grenze) óverschrijden; (einen Fluß) óvertrekken; (den Kredit, seine Vollmacht) óverschrijden, te buiten gaan; (das Gesetz) óvertreden.
überschreitung, *w.* -, -en = óverschrijding, óvertreding.
überschrift, *w.* = opschrift (van een monument, een gedicht); adres (van een brief); hoofd (van een brief).
überschuh, *m.* = óverschoen.
überschuldet = diep in de schulden zittend, vol schulden, met schulden belast.
überschuldung, *w.* - = óverstelpende schuldelast, insolventie.
überschuß, *m.* = óverschot, surplus, saldo.
überschüßig = óverschietend.
überschütten, *schw.* (h.) = óvergieten, óverstorten; **überschütten** = óvergieten, bedekken; mit Stei ü. = begrinten; (mit Wortwüsten) óverstelpen.
überschwang, *m.* -(e)s = (fig.) óvervloed, ('t) óvervloeien.
überschwänglich, zie **überschwänglich**.
überschwemmen, *schw.* (h.) = óverstroo'men.
überschwemmung, *w.* -, -en = óverstrooming.
überschwenglich = óvervloedig, óverdreven, óndeloo's, ónmetelijk, ónbeschrijfelijk.
überschwenglichheit, *w.* - = óvervloed; geestvervoering, geestdrift, óverdrevenheid.
überschwimmen, *ft.* (f.) = ó'ervzwemmen.
übersee = overzee; nach ü. = overzee; von ü. = van overzee.
überseeisch = óverzeesch.
überseeln, *schw.* (f.) = naar den overkant zeilen; **überseeln**, (h.) = (de zee) óversteken; (ein Schiff) voorbijstev'enen, voorbijzeilen; in den grond zeilen, óverzei'len.
übersehbar = óverzienbaar, te óverzien.
übersehen, *ft.* (h.) = óverzien', een goed inzicht hebben in; bekijken, monsteren; (een brief, opstel) door'zien, door'loopen; einen ü. = iem. (in inzicht) óvertreffen; over 't hoofd zien, niet zien, voorbijzien; einem etw. ü. = iem. iets niet aanrekenen, 't van hem door de vingers zien.
übersehen, *f.* -s = ónoplettendheid; toev'endheid.
überseelig = óverzalg.

überfenden, unr. (h.) = óverzenden, doen toekomen.
überfendbar = vertaalbaar.
überfengen, fchw. (h.) = (over een water) óverzetten, óverhalen; (f.) = óvervaren; **überfetzen**, fchw. (h.) = vertalen, overbrengen; [óvervoeren, te sterk bezetten; afzetten, te veel laten betalen; óverspringen].
überfetzter, m. -s, - = vertaler.
überfetzung, w. -, -en = vertaling; **überfetzung** = versnelling, gearing.
überfetzungsmethode, w. = vertaalmethode.
überficht, w. = óverzicht, korte inhoud.
überfichtig = verziend.
überfichtlich = óverzichtelijk, gemakkelijk te óverzien; duidelijk, helder.
überfichtlichkeit, w. - = óverzichtelijkheid, duidelijkheid, helderheid.
überfichtplan, m. = óverzichtsplan, plan van 't geheel.
überfiedeln, u. **überfiedeln**, fchw. (f.) = (naar een andere plaats) verhuizen, zich (ergens anders) vestigen.
überfilbern, fchw. (h.) = verzilveren.
überfünftig = bovenzinnelijk, bovennatuurlijk.
überfünftigkeit, w. = bovenzinnelijkheid.
überfomern, fchw. (h.) = gedurende den zomer houden, den zomer laten doorbrengen; den zomer doorbrengen, óverzomeren.
überfpannen, fchw. (h.) = spannen of uitspannen over; **überfpannen** = óverspannen (met een zeil bijv.); óverspannen, te sterk spannen (een boog, de hersenen, zenuwen); ein **überfpannter Mensch** = een óverspannen mensch.
überfpannung, **überfpannung**, w. - = óverspanning.
überfpinnen, ft. (h.) = óverspinnen.
überfpringen, ft. (f.) = óverspringen, springen over; **überfpringen**, (h.) = (een sloot) óverspringen; (bij 't lezen) óverspringen, óverslaan; einen im **Munde** ü. = iem. voorbijkomen; (bij bevordering) passeeren; **ftch** ü. = zich óverspringen, zich een ongeluk springen.
überfpritzgen, fchw. (h.) = óverspatten, geheel bespatten.
überfprudeln, fchw. (h.) = óverborrelen, óverkoken; von **BBiß** ü. = tintelen van geest.
überfständig = te oud (van boomen); óverrijp; (bot.) vast.
überfthemen, ft. (h.) = óvertroeven, óvernemen.
überfth(e)n, unr. (h.) = (voor)uitsteken; **überfth(e)n** = (ziekte, gevaar) te boven komen; (onderzoek, examen) doorstaan, er aan voldoen; (eine fchwere **Zeit**) dóorkomen; seine **Dienstzeit** ü. = zijn tijd uitdienen; das **ift** überfanden = dat is geleden of voorbij; eine **Quelle**, von **Borbeeren** überfanden = waarover laurieren stonden.
überfteilbar = overklimbaar, overkomelijk.
überfteilgen, ft. (f.) = óverklimmen, er over klimmen; óverloopen, óverstromen; **überfteilgen**, (h.) = (een berg) óvertrekken, (een muur) óverklimmen; óvertreffen, te boven gaan; das **überfteilgt** meine **Sträfte** = dat gaat boven mijn krachten.
überfteilgung, w. - = óvertocht, overklimming.
überfteilgern, fchw. (h.) = (einen) hooger bieden dan een ander; (den prijs) opjagen.
überfteilig = te overklimmen.
überfteilten, fchw. (h.) = borduren, volborduren.

überftimmnen, fchw. (h.) = óverstemmen, óverwinnen (met stemmetal).
überftolz = óvertrotsch, erg trotsch.
überftopfen, fchw. (h.) = (een kleedingstuk) stoppen; (een pijp) te stijf stoppen.
überftrahlen, fchw. (h.) = óverstralen, óverschijnen (eig. en fig.).
überftreichen, ft. (h.) = óverstrijken, bestrijken.
überftreifen, fchw. (h.) = er overheen doen of trekken.
überftrengen, fchw. (h.) = te zeer inspannen.]
überftreuen, fchw. (h.) = bestrooien, vol strooien.
überftromen, fchw. (h.) = óverstromen, óvervloeien; **überftromen**, (h.) = óverstroomen.
überftumpf, m. = bovenkous.
überftüllen, fchw. (h.) = over (iets) heen zetten of plaatsen.
überftürzen, fchw. (h.) = er overheen of er op storten; (f.) = ómvallen, neervallen, ómstorten; óvergaan in, zich uitstorten in; **überftürzen**, fchw. (h.) = óverhaasten, te zeer aandrijven, te haastig doen; **ftch** ü. = zich óverhaasten.
überftürzung, w. -, -en = óverijling, óverhaasting.
überftütze = óverzoet.
überftäfelu, fchw. (h.) = met hout beschieten, betimmeren.
überftäuben, fchw. (h.) = verdooven (door veel geraas).
überftauden, fchw. (h.) = doorftaan (ein **Examen** z. B.); er hat es **überftaudt** = hij is 't te boven gekomen (eine **Krankheit** z. B.).
überfteuer = óverduur, te duur.
überfteuern, fchw. (h.) = óvervragen, te veel laten betalen, te duur verkoopen.
überftöpelu, fchw. (h.) = beetnemen, voor den gek houden, afzetten.
überftönen, fchw. (h.) = óverklinken, óverstemmen.
überfttrag, m. -(e)s, . fräge = transport, óverbrenging (van een bedrag); **ü.** auf die andre **Seite** = per transport.
überfttragbar = over te brengen.
überfttragen, ft. (h.) = óverdragen, óverbrengen, transporteeren; **überfttragen** = (in een ander boek, op een nieuwe rekening) óverbrengen, óverschrijven, transporteeren; einem etw. ü. = iem. iets óverdoen, óverdragen; (etw. auf einen andern) doen óvergaan; (in eine andere **Sprache**) vertalen, óverbrengen; (muziek) transponeeren; [verdragen, zie boven komen]; **ftch** ü. = zich verbeuren, zich een ongeluk dragen; **überfttragene Bedeutung** = óverdrachtelijke of oneigenlijke betoekenis.
überfttragung, w. - = óverbrenging, transport; óverdracht; vertaling; transpozitie.
überftreffbar = te óvertreffen.
überftreffen, ft. (h.) = óvertreffen.
überftreiben, ft. (h.) = (iets) naar den overkant of over een grens drijven, óverdrijven; **überftreiben** = óverdrijven; [te ver drijven, boos maken; te sterk laten groeien; **ftch** ü. = zich óverhaasten, te sterk groeien].
überftreibung, w. -, -en = óverdrijving.
überftreten, ft. (f.) = óvergaan; van geloof veranderen, tot een andere kerk óvergaan; in ein fremdes **Gebiet** ü. = op vreemd gebied komen; zu einer andern **Partei** ü. = naar of

tot een andere partij overgaan of overloopen; ber Fluss tritt über = de rivier treedt buiten de oevers; **übertreten**, (h.) = overtrèden; (eine Schmelze) overschrijden.
übertreter, m. -s, -en = overtreders.
übertretung, w. -, -en = overtreding; im **übertretungsfalle** = in geval van overtreding, bij overtreding.
übertreiben = overdreven.
übertritt, m. = overgang (tot een anderen godsdienst bijv., van de eene klasse naar de andere); 't overloopen (naar den vijand).
übertrittspüfung, w. = overgangsexamen.
übertreffen, (h.) = overtroeven; 't van iem. winnen.
übertünchen, (h.) = kalken, witten, pleisteren, opsmukken, een vernisje geven; **übertünchte Gräber** = gepleisterde graven.
übertreiben, m. = oververdiensde, bijverdiensde.
übertöffern, (h.) = overbevolken.
übertöfierung, w. - = overbevolking.
übertoll = overvol, al te vol.
übertorren, (h.) = te veel laten betalen, bedriegen, afzetten; **übertorren** sein (ook:) bekocht zijn.
übertorren, w. - = bedriegerij, afzetterij.
übertorren, (h.) = bewaken, over (iets) waken; doorwaken; **übertorren** = te lang waken, zich moe of ziek waken.
übertorren, ft. (h.) = geheel begroeien, bedekken, overdekken; overheen groeien.
übertorren (aussehen), zie **übertorren**.
übertorren, w. - = bewaking, toezicht.
übertorren, zie **übertorren**.
übertorren u. **übertorren**, (f.) = o'verloopen, o'verstroomen; (h.) overstroomen.
übertorren, (h.) = overweldigen; overmannen; (een hinderpaal) te boven komen, uit den weg ruimen; ber **übertorren** mit sich = overmande mij.
übertorren, m. -s, -en = overweldiger.
übertorren, w. -, -en = overweldiging, uit-den-weg-ruiming, overmanning.
übertorren, (h.) = overheen weven, overweven.
übertorren, ft. (h.): eimen etw. ob. etw. an eimen ü. = iem. iets in handen geven, iets verwijzen naar, o'ermaken, (wissels) endosseeren; eimen einer Sache ü. = bewijzen, dat iem. aan iets schuldig is; [overtuigen].
übertorren, (h.) = witten.
übertorren sich = overhandsch.
übertorren (nähen) = overhands.
übertorren, ft. (h.) = o'werwerpen, o'ergoien; **übertorren**: sich ü. = vooroverslaan; vooroverstorten; sich mit eimen ü. = kwade vrienden met iem. worden, overhoop raken; eimen ü. = verder of beter gooien of werpen dan een ander.
übertorren, m. = overwaarde.
übertorren, (h.) = omwikkelen, omwoelen.
übertorren ft. (h.) = zwaarder zijn, meer wegen dan; 't overwicht hebben, 't meest voorkomen, overwègend zijn, overheerschen.
übertorren = overwègend, sterk, groot.
übertorren, ft. (h.) = overwinnen; (hinderpalen) uit den weg ruimen, te boven komen; (eine schwere Arbeit, eine steile Treppe) achter

den rug hebben; sich ü. etw. zu tun = 't van zich verkrijgen of er toe komen iets te doen; zie ook: Standpunkt.
übertorren = overwinnelijk, overkomelijk.
übertorren, w. = lij(zijde), luwte.
übertorren, w. - = overwinning, zelfoverwinning; es gehört viel ü. dazu = men moet zich daartoe veel geweld aandoen.
übertorren, (h.) = overwintren; (das Vieh) gedurende den winter verzorgen of onder dak brengen.
übertorren, w. - = overwintering.
übertorren = overgeestig, al te geestig.
übertorren, (h.) = overwelven.
übertorren, (h.) = bewolken, overwolken.
übertorren, (h.) = overwoekeren, verstikken, overdekken (als woekerplanten).
übertorren, m. = overjas, mantel, iets over; beraping, bepleistering.
übertorren, w. = meerderheid, grooter aantal.
übertorren, (h.) = tellen, natellen.
übertorren = o'ertollig, te veel, o'ertallig.
übertorren, m. = o'ertand, bijtand (die over de andere heengroeit).
übertorren, (h.): die **übertorren** ist überzeichnet = de leening is volteekend.
übertorren, (h.) = o'ertuigen van; ich bin es überzogen = ik ben er van o'ertuigd.
übertorren, w. -, -en = o'ertuiging; ich habe die innerste ü. = ik heb de innige o'ertuiging.
übertorren, ft. (h.) = (een jas) er over aantrekken; eimen ein ü. = iem. er een geven; ü., (f.) = overhuizen, verhuizen; **übertorren**, (h.) = o'ertrekken, bekleeden, bedekken; (ein Bett) frisch ü. = verschoonen; ein Land mit Krieg ü. = den oorlog naar een land overbrengen, een land den oorlog aandoen; verwoesten; Wolken ü. den Himmel = bedekken den hemel; der Himmel überzieht sich = betreft; ein Stamm überzieht sich mit Moos = wordt met mos overdekt, begroeit.
übertorren, m. -s, -en = overjas.
übertorren, (h.) = vertinnen.
übertorren, (h.) = suikeren, met suiker bestrooien; die Pflanze ü. = de pil verzoeten, vergulden.
übertorren, m. = o'ertrek, (bedde)lijk, (kussen)sloop; beslag (op de tong).
übertorren = o'erdwars.
übertorren = gebruikelijk, gewoon.
übertorren, w. - = gebruikelijkheid, gebruik.
übertorren = overig, overblijvend; overbodig; ü. behalven, bleiben = overhouden, overblijven; für eimen etw. ü. haben = voor iem. wat over hebben; ich habe nicht viel dafür ü. = ik voel er niet veel voor, heb er niet veel mee op; im übrigen = voor 't overige, overigens; die übrigen = de overigen, de anderen; ein übriges tun = nog meer doen (dan noodig is).
übertorren = overigens, intusschen, bovendien; trouwens.
übertorren, w. -, -en = oefening; ('t) instudeeren; aus der ü. kommen = de vaardigheid, handigheid verliezen, er uit komen; 't verleren; ü. macht den Meister = oefening baart kunst.
übertorren, f. = oefenboek; themaboek.
übertorren, f. = kamp (voor manoeuvres).

Übungsmarsch, m. = militaire marsch.
Übungsbplatz, m. = oefenplaats, exercitieplein, exercitieveld.
Übungstuch, f. = oefenstuk, thema.
Übungstunde, w. = studeeruur, oefenuur.
Übungszeit, w. = oefentijd, studeertijd.
u. dgl. = und bergleichen: en dergelijke (s. d.).
Ufer, f. -s, - = oever, kust, wal.
Uferraas, f. = oeveraas.
Uferbewohner, m. = oeverbewoner.
Uferschwabe, w. = oeverzwaluw.
uff! = oef!
Uffizien, Pl. = (de) Officiën (schilderijemuseum in Florence).
Uffian', zie Uffian.
Uhr, w. -, -en = uurwerk, horloge, pendule, klok; uur; wieviel U. ist es? = hoe laat is 't? es ist 6 U. = 't is 6 uur; ein Mann nach der U. = een man van de klok.
Uhrband, f.; -bänder, f. = horloge|koord(je); -deksel.
Uhrenfabrik, w.; -geschäft, f. = horloge|fabriek (uurwerkfabriek); -zaak (-winkel).
Uhrfeder, m. = horlogeveer.
Uhrgehänge, f. = charivari.
Uhrgehäuse, f. = horlogekas.
Uhrgewicht, f. = klokgewicht.
Uhrglas, f. = horlogeglas.
Uhrhammer, m. = klokhamer.
Uhrnapfel, w. = plaatje over de onrust in een horloge.
Uhrkasten, m.; -fette, w.; -macher, m. = horloge|kast (of klokmantel); -kettig; -maker.
Uhrrad, f.; -schlüssel, m.; -tafel, w. = horloge|rad; -sleutel; -zakje.
Uhrwerk, f. = uurwerk, mechaniek.
Uhrzeiger, m. = wijzer (op horloge of klok).
Uhu, m. -s, -e = uil, schuifuit.
Uitländer (spr.: *ajt.*), m. -s, -s = uitlander, nietburger (in Transvaal).
Ukaz', m. -es, -e = ukaze (Russ. keizerlijk bevel).
Ukelet', m. -(e)s, -e u. -s = blei, blik.
Ukrain' die = de Ukraine.
Ulan', m. -en, -en = ulaan, lansier.
Ulanenoffizier, m. = ulaanofficier.
Ulf, w. -n = alge, wier.
Ulf, m. -(e)s, -e = grap, scherts; onzin, gekheid.
Ulf, m. -(e)s, -e = (nrd.) bunzing.
ulfen, fchw. (h.) = schertsen, grappen maken.
Ulferei, w. -, -en = grappemaking, onzin.
ulfig = grappig.
Ulm, w. -, -n = olm, iep.
Ulm(en)baum, m. = olmboom, iepboom.
Ulrich, m. = Ulrich.
Ulrixe, w. = Ulrika.
Ult. (ultimo), zie Ultimo.
Ultimatum, f. -s, -s u. .mata = ultimatum, laatste opeisching.
Ultimo, m. -s, -s u. .mi = ultimo, laatste (van de maand); U. Mai = ultimo Mei, den laatsten Mei.
Ultr. = Ultimo.
Ultr., m. -s, -s = ultra; doordrijver, man van uitersten.
Ultramarin', f. -(e)s = ultramarijn, lazuurblauw, korenbloemblauw.
ultramontan (*Adj.*), ein Ultramontaner = ultramontaan.
Ultramontanismus, m. - = ultramontanisme.

U'be zie U'fe.
Ulyfess, m. = Ulysses, Odysseus.
U. um, Präp. mit Uff. = om; er biegt u. die Ecke = hij slaat den hoek om; er ist immer u. mich = om (bij) me; u. 6 Uhr herum = om ongeveer 6 uur; u. Ufern = om (omtrent) Paschen; einen Tag u. den andern, u. den andern Tag = om den anderen dag; u. die Wette = om 't hardst, om 't zeerst; **om of voor**: u. nichts und wieder nichts = voor of om in 't geheel niets; u. Lohn arbeiten = voor of om loon werken; was tut man nicht alles um's liebe Geld = wat doet men al niet voor of om 't lieve geld; **aan**: das hat er nicht u. dich verdient = aan u verdiend; **jegens**: sich u. das Vaterland verdient machen = zich jegens 't vaderland verdienstelijk maken; **naar**: sich u. eine Stelle bewerben = naar een betrekking solliciteeren; **met**: es ist u. ihn geschehen = 't is met hem gedaan; wie steht's u. Ihre Gesundheit? = hoe staat 't met...? es ist mir leid u. ihn = ik heb medelijden met hem; **van**: es ist schade um ihn = 't is jammer van hem; einen u. sein Geld, seinen guten Namen bringen = iem. van zijn geld, zijn goeden naam berooven; er weiß nicht u. die Stelle = hij weet niet van de reis; **voor**: es ist mir leid u. ihn = 't spijt me voor hem; **zonder voorz.**: er ist u. den Weg = hij is dicht bij; es ist eine schöne Sache u. die Liebe = de liefde is een mooie zaak; u. sein Geld, u. das Leben kommen = zijn geld, zijn leven verliezen: einen u. 10 Mark betrügen = iem. 10 Mark afzetten; u. einen Fuß, um vieles länger, zu lang = een voet, veel langer, te lang; u. ein Haar wäre er durchgefallen = 't scheelde maar een haar, of...; es handelt sich u. eine Geschichte = 't betreft een erfenis; u. so besser = des te beter.
U. um, Adv. = om; dieser Weg ist u. = is om; wenn es u. und u. kommt = per slot van rekening; der Tag ist u. = is om, is voorbij.
um'adern, fchw. (h.) = omploegen.
um'ändern, fchw. (h.) = geheel veranderen, vermaken.
Um'änderung, w. = verandering.
um'arbeiten, fchw. (h.) = (den grond) omgraven, ompspitten; (een boek) omwerken.
umar'men, fchw. (h.) = omarmen, omhelzen.
umar'mung, w. -, -en = omarming, omhelzing.
Um'bau, m. = verbouwing.
um'bauen, fchw. (h.) = verbouwen; **umbau'en** = ombouwen, inbouwen, insluiten (met gebouwen).
um'behalten, ft. (h.) = omhouden (een das bijv.).
U. um'ber, m. -s, -n = ombervisch.
U. um'ber, m. -s = umber, ombervisch, bergbruin.
Um'berflücht, m.; -vogel, m. = ombervisch; -vogel.
um'bessern, fchw. (h.) = verbeteren.
um'betten, fchw. (h.) = verbedden.
um'biegen, ft. (h.) = ombuigen; recht's u. = rechtsom slaan of gaan.
um'bilden, fchw. (h.) = veranderen, vervormen, vermaken.
um'binden, ft. (h.) = om'binden, aandoen; (een boek) anders binden; **umbin'den** = ombinden; (met touw, lint s. d.) omwin'den.
um'blasen, ft. (h.) = omblazen; **umbla'sen** = omloei'en.
um'blättern, fchw. (h.) = (bladen) omslaan.
um'blicken, fchw. (h.) = omkijken, omzien.

umblijhen, *fdw.* (h.) = ombloei'en, bloeiend omgeven, omstuw'en.
Um'bra, w. — = umbra, omber, bergbruin.
um'brassen, *fdw.* (h.) = om'brassen.
um'braufen, *fdw.* (h.) = ombruisen.
um'brechen, *ft.* (h.) = ombreken, omver'breken, omver'halen, vellen; (een veld) om'ploegen, ontginnen; u., (f.) = instorten; brekend omvallen; **um'brechen** (u. **um'brechen**), h. = laten verlopen, de woorden of de regels anders zetten (bij 't drukken).
Um'brien, f. = Umbris.
Um'brier, m. —s, — = Umbris.
um'bringen, *unr.* (h.) = ombrengen, dooden, vermoorden; omkeeren.
um'brisch = Umbrisch.
Um'brud, m. = ontginning.
um'brullen, *fdw.* (h.) = ombrul'len, omloei'en; brullend of loeiend omge'ven.
um'dam'men, *fdw.* (h.) = omdam'men, omdijken, indijken, bedijken.
um'decken, *fdw.* (h.) = anders dekken.
um'deuten, *fdw.* (h.) = anders uitleggen.
um'dichten, *fdw.* (h.) = anders dicht'en, veranderen, omwerken.
um'draan'gen, *fdw.* (h.) = omstu'wen, om (iets of iem.) heendringen.
um'dreien, *fdw.* (h.) = om'draaien, om'keeren; *ben* *Spieß* u. = de keerzijde van de medaille laten zien, uit een ander vaatje tappen; *stich* u. = (zich) omdraaien.
Um'drehung, w. = omdraaiing, omwenteling.
Um'drehung *schfe*, w.; *-punkt*, m. = omwentelingsas; -punt.
um'dro'hen, *fdw.* (h.) = rondom of van alle kanten bedreigen; *um'dro'ht'* = van alle kanten bedreigd.
Um'drud, m. = veranderde druk, herdruk, overdruk.
um'druk'en, *fdw.* (h.) = overdrukken, anders drukken, herdrukken.
um'du'fen, *fdw.* (h.) = omgeu'ren.
um'du'f'tern, *fdw.* (h.) = omne'velen, verduist'eren.
umen'gen, *fdw.* (h.) = nauw omsluiten.
um'expedieren, *fdw.* (h.) = doorzenden.
um'fa'cheln, *fdw.* (h.) = omwaai'en, zacht omsuizelen.
um'fa'hen, *zie* *um'fangen*.
um'fabren, *ft.* (h.) = omver'rijden; u., (f.) = om'varen, om'rijden, een omweg maken; **um'fab'ren**, (h.) = om'varen, om'rijden, om iets heen varen of rijden.
Um'fahrt, w. = vaart, tocht, rondreis.
Um'fall, m. = ('t) omvallen, val.
um'fallen, *ft.* (f.) = omvallen; omslaan, van meening veranderen; (van dieren) sterven.
um'falzen, *fdw.* (h.) = omvouw'en, overvouw'en.
Um'fang, m. = omvang, uitgebreidheid, uitgestrektheid; *eine Meile im U.* = in omtrek; *in gewissem U.* = in zekere mate, tot op zekere hoogte.
um'fan'gen, *ft.* (h.) = omvan'gen, omvat'ten, omarm'en.
um'fanglich, **um'fangreich** = omvangrijk.
um'farben, *fdw.* (h.) = oververven.
um'fassen, *fdw.* (h.) = omvatten, omarm'en; (een diamant) opnieuw vatten of zetten; **um'fassen** = omvatten, omarm'en, omge'ven; omvat'ten, behelzen, in zich sluiten.
um'fassend = omvangrijk, uitgebreid, veel omvattend.
Umfassung, w. = omvatting, omsluiting.

Umfassungsmauer, w. = ringmuur.
um'fla'tern, *fdw.* (h.) = omfladderen.
um'flechten, *ft.* (h.) = op nieuw vlechten, veranderen; omvlechten, omdoen; **um'flechten** = omvlech'ten, met vlechtwerk omgeven; omstren'gelen, omkran'sen.
um'fli'egen, *ft.* (h.) = omvlie'gen, vliegen om;
um'fli'egen, (f. u. h.) = om'vliegen.
um'fli'egen, *ft.* (h.) = omspoe'len, omvloei'en, omge'ven.
um'flo'ren, *fdw.* (h.) = omfloer'sen, besloer'sen.
um'flu'ten, *fdw.* (h.) = omspos'len, omgol'ven, omge'ven.
um'formen, *fdw.* (h.) = vervormen, veranderen.
Um'formung, w. — = vervorming, verandering.
Um'frage, w. = omvraag, rondvraag; in U. bringen = in omvraag brengen; U. halten = rondvragen.
um'fragen, *fdw.* (h.) = rondvragen.
um'frie'b(ig)en, *fdw.* (h.) = omheinen.
um'fuhren, *fdw.* (h.) = rondleiden, heen en weer leiden.
um'fuhren, *fdw.* (h.) = overtappen, overgieten.
Um'gang, m. = omgang, ommeegang, processie, rondgang; winding; [omgang, omloop, trans]; omgang, verkeer, omgeving, gezelschap; (bon) *etw. U. haben*, *bon etw. U. nehmen* = iets vermijden.
um'ganglich = gezellig, aangenaam in den omgang.
Um'gangsformen, Pl. = manieren.
Um'gangs Sprache, w. = omgangstaal, gemeenzame taal, gewone dagelijksche taal.
um'gar'nen, *fdw.* (h.) = in 't net vangen, omspin'nen, omstrik'ken.
um'gar'teln, *fdw.* (h.) = omflad'deren, om'dartelen, omgoo'chelen.
um'geben, *ft.* (h.) = (kaarten) (rond)geven; overgeven, nog eens geven; (een mantel) om'geven, omdoen; **um'geben** = omge'ven, omringen.
Umge'bung, w. —, —en = omgeving, gezelschap; omstreken.
Um'gegend, w. = omstreken, omgeving.
um'geh(e)n, *unr.* (f.) = rondgaan, ronddraaien (van een rad); om'loopen, een omweg maken; (van den tijd) omgaan, voorbijgaan, verlopen; u. mit einem = omgaan, verkeeren met iem.; (goed, slecht) behandelen; mit *etw. u.* = iets in 't hoofd hebben, van plan zijn; als schim rondwaren; rondspoken; in meinem Keller geht es um = spookt het; es geht der Meise nach um = 't gaat op de beurt; [auf *etw. u.* = er op uit zijn; in der Stadt, auf Gassen u. = rondloopen]; **umge'hen**, (h.) = om iets (heen) gaan of loopen; (den vijand) omtrekken; ('t uiterste) vermijden; (de menschen) ontwijken, mijden, misleiden; (de wet) ontduiken.
um'gehend: mit umgehender Post = omgaand, per omgaande, met keurende post.
Umge'bung, w. — = omtrekking (van den vijand); ontduiking.
um'gekehrt = omgekeerd, andersom; verkeerd; u. mit ein Schuß baraus = je moet 't juist andersom doen, je doet 't verkeerd; u. ist auch gefahren = verkeerd gedaan! in umgekehrten Verhältnis = in omgekeerde reden of verhouding; u. = integendeel!
um'gestalten, *fdw.* (h.) = vervormen, van voorkomen doen veranderen, wijzigen, hervormen.

Umgestaltung, w. = vervorming, hervorming, verandering, reorganisatie.
umgießen, ft. (h.) = overgieten, overtappen; overgieten, anders gieten; **umgießen** = omgolven, omgeven.
umgittern, fchw. (h.) = omtra'liën; met een hek of met traliewerk omgeven.
umglänzen, fchw. (h.) = omschij'nen, omschit'teren, omgeven.
umgraben, ft. (h.) = omgraven, ompsitten; omver'graven; **umgraben** = met een gracht omgeven, omgraven.
umgrenzen, fchw. (h.) = omgrenzen, omgeven; omgrenzen, omschrijven.
umgürten, fchw. (h.) = (einem etw.) om'gorden, met een gordel omdoen; **umgürten** = (einen mit etw.) omgorden.
umgüß, m. = ('t) hergieten, ('t) anders gieten.
umhaben, unr. (h.) = omhebben.
umhacken, fchw. (h.) = omhakken, omhouwen, vellen; (den grond) met de hak omwerken.
umhalften, fchw. (h.) = omhelzen, omarmen.
Umhalzung, w. -, -en = omhelzing, omarming.
Umhang, m. -(e)s, . hänge = manteltje, schoudermantel; cape; gordijn.
umhängen, fchw. (h.) = omhangen, aandoen; verhangen; **umhängen** mit etw. = met iets behangen.
umhauen, ft. (h.) = om'houwen, om'hakken.
umher = rond, om, heen en weer, hier en daar; rund u., ringe u. = rondom, in 't rond. (Voor samenstellingen met **umher**, die hier niet opgenomen zijn, vergelijkte men die met **herum**.)
umherbliden, fchw. (h.) = rondkijken, rondzien.
umherfahren, ft. (h. u. f.) = rondvaren, rondrijden; mit den Händen u. = gebaren maken.
umherflattern, fchw. (h.) = rondfladderen.
umherfliegen, ft. (f.) = rondvliegen, heen en weer vliegen.
umherführen, fchw. (h.) = rondleiden, heen en weer leiden.
umhergehen, unr. (f.) = heen en weer loopen, rondloopen.
umherlaufen, ft. (f.) = heen en weer loopen of draven.
umherliegen, ft. (h.) = hier en daar liggen, rondslingeren.
umherreisen, fchw. (f.) = rondreizen, overal heen reizen.
umherreiten, ft. (f.) = heen en weer rijden, een ritje doen.
umherstehen, fchw. (h.) = van den een op den ander sturen.
umherstehen, fchw. (h.) = rondslokken, heen en weer duwen.
umhersehen, ft. (h.) = rondzien.
umhersitzen, ft. (f.) = hier en daar zitten.
umherwerfen, ft. (h.) = hier en daar neerwerpen.
umherziehen, ft. (f.) = rondwalen, rondwerpen.
umhin': nicht u. können = niet kunnen nalaten.
umhören: sich nach etw. u. (h.) = naar iets informeren.
umhüllen, fchw. (h.) = om'hullen, om'doen; **umhüllen** = omhul'len.
umkegen, fchw. (h.) = omgooien, omkegelen.
Umkehr, w. - = terugkomst, terugweg; omkeering, ommekeer.
umkehrbar = omkeerbaar, omzetbaar.
umkehren, fchw. (h.) = omkeeren; omdraaien;

onderste-boven keeren; u., (f.) = omkeeren, terugkeeren; zie ook: **umgekehrt**.
Umkehrung, w. -, -en = omkeering.
umkippen, fchw. (h.) = omwippen, omwerpen; u., (f.) = omslaan, kantelen, omkantelen.
umklaffern, fchw. (h.) = (een boom) omvatten, omvademen.
umklammern, fchw. (h.) = omklemmen, omknellen, in de armen sluiten.
umkleiden, fchw. (h.) = andere kleeren aandoen, verkleeden, anders kleeden; **umkleiden** = omkleed'en, bekleeden, behangen.
umknicken, fchw. (h.) = knikken, ombuigen; u., (f.) = om'knikken, breken.
umkommen, ft. (f.) = omkomen, om 't leven komen, 't leven verliezen; te gronde gaan, verloren gaan.
umkränzen, zie **umkränzen**.
umkränzen, fchw. (h.) = omkransen, bekransen, met groen versieren.
Umkreis, w. = kring, omtrek, omgang, uitgestrektheid, uitgebreidheid; zehn Meilen im U. = tien mijlen in 't rond.
umkreisen, fchw. (h.) = zich bewegen om; die Erde umkreist die Sonne = draait om de zon; Raben u. den Galgen = omzwie'ren of vliegen rondom de galg.
umkrempeln, fchw. (h.) = omkeeren, 't binnenste buiten keeren, omslaan, opslaan (den rand van een kleed bijv.).
umladen, ft. (h.) = óverladen, op nieuw laden.
Umladung, w. = óverlading.
Umlage, w. = omslag (van de belastingen).
umlagern, fchw. (h.) = omleggeren, belegeren, omringen.
Umlauf, m. = draaiing, wenteling, omloop, loop (om iets heen); omloop, circulatie; in U. bringen od. setzen = in omloop brengen.
umlaufen, ft. (h.) = om'loopen, omver'loopen; u., (f.) = draaien, wentelen, rondloopen, circuleeren; (van geruchten) de rondte doen; (van geld) in omloop zijn, circuleeren; om'loopen, een omweg maken; (van tijd) omgaan, ten einde loopen; **umlaufen**, (h.) = om'loopen, loopen om.
Umlaufschreiben, f. = rondschrijven, circulaire.
Umlaufzeit, w. = omlooptijd.
Umlaut, m. = umlaut (klankwijziging van a, o, u, au in ä, ö, ü, äu).
umlauten, fchw. (h.) = umlauten, wijzigen; den umlaut aannemen.
umlauffähig = voor umlaut geschikt, te wijzigen.
umlegen, fchw. (h.) = (mantel) omdoen, omslaan; (verband) aanleggen; (kraag) omslaan, omvouwen; (een schip) omleggen, op zij leggen; (wasch) omleggen, keeren; (Truppen) omleggen, van plaats doen veranderen; (iets) verleggen, anders leggen; (belasting) om'slaan; der Wind legt sich um = slaat om, draait; **umlegen** = omge'ven.
Umlegung, w. - = omlegging, verlegging; omslag.
umleiten, fchw. (h.) = anders leiden, verleggen.
umleuten, fchw. (h.) = omwenden, omdraaien.
umlernen, fchw. (h.) = anders gaan leeren, opnieuw beginnen.
umleuchten, fchw. (h.) = omschij'nen, omstralen, omschit'teren.
umliegend = om'liggend, omrin'gend; die umliegende Gegend = de omstreken, omgeving.
ummauern, fchw. (h.) = ommuren.
ummobeln, fchw. (h.) = vervormen, veranderen.

um'münzen, ſchw. (h.) = vermuntten, hermunten.
um'müſten, ſchw. (h.) = met nacht of duisternis omgeven, verduisteren, in nacht hullen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omnevelen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = overpakken, anders pakken, verpakken.
um'müſeln, ſchw. (h.) = ompantseren.
um'müſeln, ſchw. (h.) = ompalen, met palen omgeven, palissadeeren.
um'müſeln, ſchw. (h.) = overplanten, verplanten, verpoten; **um'müſeln** = omplan'ten, rondom beplanten.
um'müſeln, ſchw. (h.) = om'ploegen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = hermunten, overstempelen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = van kwartier doen verwisselen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omlijs'ten, omra'men.
um'müſeln, ſchw. (h.) = met een rand omgeven, omranden; ſchw. um'müſeln = zwaartgerande advertentie.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omran'ken, omslin'geren.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omruis'schen, ruis'schen om.
um'müſeln, ſchw. (h.) = overrekenen; in Mar'ten u. = tot marken herleiden.
um'müſeln, ſchw. (h.) = om'reiken, rondgeven; **um'müſeln** = omvat'ten.
um'müſeln, ſchw. (f.) = om'reizen, langs een omweg reizen, een omweg maken; **um'müſeln**, ſchw. (h.) = omrei'zen, een reis maken om.
um'müſeln, ſchw. (h.) = om'rukken, omver'halen, afbreken; sloopen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = om'rijden, omver'rijden; u., (f.) = om'rijden, een omweg maken; **um'müſeln**, (h.) = omrij'den, rijden om.
um'müſeln, ſchw. (h.) = om'rennen, omver'rennen; **um'müſeln** = omren'nen, rennen om.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omringen, omgeven.
um'müſeln, m. = (van een teekening e. d.) om'trek, omlijning, schets; trek.
um'müſeln, m. = rondrit, rit om (iets) heen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omroeren.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omroeren, omschudden.
um'müſeln = u m d a s.
um'müſeln, ſchw. (h.) = in een anderen zak doen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = om'zagen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = van zadel veranderen; van beroep, meening, partij, studie enz. veranderen, om slaan.
um'müſeln, m. = omzet, ruilhandel, verkoop, handel, aftrek, debiet.
um'müſeln, w. = omzetbelasting, debietbelasting.
um'müſeln, ſchw. (h.) = (om)zoo'men, boorden.
um'müſeln, ſchw. (h.) = herscheppen, veranderen.
um'müſeln, w. = herschepping, verandering.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omschakelen.
um'müſeln, m. -s, - = stroomkeerder.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omschan'sen, verſchan'sen.
um'müſeln, w. -, -en = omschan'sing.
um'müſeln, ſchw. (h.) = om'krabben, om'woelen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omscha'duwen.
um'müſeln, w.: U. halten = inspectie houden, onderzoek doen, rondzien.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omzien, rondzien, rondkijken; **um'müſeln** = overzien', (van alle kanten) beschouwen.]

um'müſeln, ſchw. (h.) = om'scheppen, met een schep of schop omroeren, (koren) verschielen.
um'müſeln = afwisselend, beurt om beurt.
um'müſeln, ſchw. (h.) = verzenden, terugzenden.
um'müſeln, ſchw. (h.) = met een ijzeren band omgeven, beslaan.
um'müſeln, ſchw. (h.) = om'schielen, omver'schielen; (f.) = (van den wind) om'schielen, om'springen; **um'müſeln**, (h.) = rondom beschieten.
um'müſeln, ſchw. (h.) = overscheppen; **um'müſeln** = omvaren, om heen varen, om'zeilen.
um'müſeln, w. = omvaring.
um'müſeln, m. = omslag, enveloppe; omkeer (van 't weer, van de publieke opinie); zuur worden (van melk, bier); (koude, natte) omslag, kompres, pap; omslag, opslag (van een kleedingstuk); overlading (uit schip in spoor bijv.); [omzet, debiet].
um'müſeln, ſchw. (h.) = omslaan, vellen; om slaan, omkeeren (een blad); om slaan, op slaan (een kleedingstuk); om slaan, om doen (een doek); u., (f.) = omslaan, omvallen, veranderen; (van 't eene uiterste in 't andere) om slaan, vervallen; (van wijn, bier, melk) zuur worden; **um'müſeln**, (h.) = slaan om].
um'müſeln, ſchw. (h.) = omslagdoek.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omslui'pen; sluipen om.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omslui'eren, sluieren.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omsluit'en, insluit'en; omklemmen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omslingeren, omkronkelen; omklemmen, omhelzen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omsmijten, omgooien, omwerpen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omsmelten, versmelten, opnieuw of in anderen vorm smelten.¶
um'müſeln, ſchw. (h.) = veranderen, versmeden; **um'müſeln** = omsme'den, met ijzer omgeven, rondom beslaan.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omgespen; anders gespen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omrijgen, omdoen; **um'müſeln** = omrijgen, omwinden, binden, met snoeren omgeven.
um'müſeln, ſchw. (h.) = inperken, beperken, omsluiten, omgrenzen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = overschrijven, veranderen, wijzigen; **um'müſeln** = omschrij'ven, nauwkeurig of anders zeggen, nauwkeurig bepalen, omgrenzen; (een figuur met een cirkel) omschrijven.
um'müſeln, w. -, -en = verandering, afschrift, kopie; **um'müſeln** = omschrijving.
um'müſeln, w. = randschrift; opschrift, inscriptie.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omschudden.
um'müſeln, ſchw. (h.) = (een glas water) omwerpen, omstorten; (water) storten; overgieten.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omfladderen, omzwieren; omstu'wen; in zwermen vliegen of zich vlug bewegen om.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omzweven.
um'müſeln, m. -(e)s, -e = omweg, afdwaling; ohne U. (e) = zonder omwegen, zonder omhaal; er macht U. e = hij draait er omheen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = rondzwerfen om; **um'müſeln**, (f.) = omzwerfen, rondzwerfen.
um'müſeln, ſchw. (h.) = omzwenken, draaien.

umſchwingen, ft. (h.) = om'werpen, om'zwaaien (een lans bijv.); **umſchwingen** = omge'ven, vliegen om; slaan om.
umſchwingen, ſchm. (h.) = omgon'zen, gonzen om, gonzend zich bewegen om.
Umſchwung, m. = omdraaiing, omwenteling; omkeering, wending, ommekeer, plotselinge verandering (van de fortuin, meening, toestand).
umſegeln, ſchm. (h.) = omzei'len, omver'zeilen; **umſegeln** = omzei'len, om'zeilen.
umſehen ſich, ft. (h.) = omzien, omkijken, rondzien, rondkijken; ſich nach einer beſſeren Beobachtung u. = naar... uitzien of omzien.
umſetzbar u. = omzetbaar, om te zetten, te veranderen.
umſetzen, ſchm. (h.) = om iets heen zetten; verzetten, verplaatsen, anders plaatsen; omzetten, veranderen, overbrengen; omzetten, verhandelen, verkoopen; **umſetzen** = omge'ven, omringen, omzet'ten, garneeren.
Umſetzung, w. —, —en = omzetting, verplaatsing, verandering, overbrenging.
umſichgreifen, i. = ('t) om-zich-grijpen; uitbreiding, voortplanting.
umſicht, m. — = omzichtigheid, beleid; gezicht, uitzicht.
umſichtig = omzichtig, beleidvol, voorzichtig.
umſichtigheit, w. — = omzichtigheid, beleid.
umſinken, ft. (f.) = omzinken, omvallen, neervallen, instorten.
umſonſt = voor niet, om niet, gratis, te geef; tevergeefs, vergeefs, nutteloos; u. iſt der Tod = niets voor niet.
umſpannen, ſchm. (h.) = anders inspannen; omspannen, van paarden verwisselen; **umſpannen** = omspan'nen, omvatten.
umſpielen, ſchm. (h.) = spelen (rond)om, omdar'telen.
umſpinnen, ft. (h.) = omspinnen, met vlechtwerk omgeven.
umſpringen, ft. (h.) = om(ver)springen; u., (f.) = omspringen (van den wind), plotseling veranderen; mit etnem u. = met iem. omspringen, handelen; **umſpringen**, (h.) = om iets heen springen, omsprin'gen.
umſpülen, ſchm. (h.) = om'spoelen, omwaschen; **umſpülen** = omspoel'en, omgol'ven.
umſtand, m. = omſtandigheid; toestand; ſtaat; bie näheren Umſtände = de bijzonderheden; nach den Umſtänden = naar omſtandigheden; unter Umſtänden = al naar omſtandigheden, in sommige gevallen; Umſtände machen = plichtplegingen of complimenten maken; ohne Umſtände = zonder omſlag; es macht mir keine Umſtände = 't is me niet laſtig, 't dérangeert me niet.
umſtändlich = omſtandig, uitvoerig, breedvoerig, wijdloopig, omſlachtig; van plichtplegingen houdend, complimenteus.
umſtändlichkeit, w. — = omſlachtigheid, wijdloopigheid.
umſtändlichkeiten, **ſommiſtariuſ**, **ſrämer**, m. = wijdloopig, omſlachtig, langdradig perſoon.
umſtandswort = bijwoord.
umſtehen, ft. (h.) = (grond) omſpitten; (koren) verſchieten; anders graveeren, bijwerken.
umſtehen, ſchm. (h.) = ('t haar) anders opmaken; (een jonge plant) verzetten; **umſtehen** = omzet'ten, omge'ven.

umſtehen, unr. (f.) = bederven, doodgaan; **umſtehen**, (h.) = omringen, staan (rond)om.
umſtehend = op de ommezijde, hier achter; auf der umſtehenden Seite = op de ommezijde; die Umſtehenden = de omstanders.
umſteigen, ft. (f.) = overſtappen.
umſtellen, ſchm. (h.) = om'zetten (woorden, zinnen); verplaatsen (meubels e. d.), anders plaatsen, van plaats laten verwisselen; **umſtellen** = omge'ven, omringen, rondom bezetten (met); insluiten.
umſtampeln, ſchm. (h.) = veranderen, anders of opnieuw stempelen.
umſteuern, ſchm. (h.) = omva'ren, varen om.
umſtimmen, ſchm. (h.) = anders stemmen; fig. tot een andere meening brengen, omkrijgen.
umſtoßen, ft. (h.) = omstooten, omverwerpen; (met een onverwacht bezoek) overvallen; (een testament) ongeldig of krachteloos maken, vernietigen.
umſtoßen = omstootelijk, onzeker, onvast.
umſtrahlen, ſchm. (h.) = omstra'len.
umſtricken, ſchm. (h.) = overbreien, veranderen; **umſtricken** = omstri'ken, verstrikken in, omslui'ten, vangen; met breiwerk omgeven.
umſtrömen, ſchm. (h.) = omstroo'men, omspoel'en.
umſtören, ſchm. (h.) = omkeeren, onderſte boven keeren, (een rand van een hoed e. d.) omslaan, opslaan.
umſtürz, m. = ('t) omvallen, val; omverwerping, totale omkeer, revolutie.
umſtürzen ſchm. (h.) = omstorten, omkeeren, om(ver)werpen, omhalen; u., (f.) = omvallen, inzakken, instorten.
umſtürzer, m. —s, — = lid van de revolutiepartij, revolutionair, revolutie-man.
umſtürzpartei, m. = revolutionaire partij, omwentelingspartij.
umtänbeln, ſchm. (h.) = omdar'telen, omstoel'en.
umtänzen, ſchm. (h.) = om(ver)dansen; **umtänzen** = dansen (rond)om, omdan'sen.
umtaufe, w. = verdooping.
umtaufen, ſchm. (h.) = verdoopen, een anderen naam geven.
umtänzen, ſchm. (h.) = omdar'telen.
umtaufch, m. = ruil, ruiling.
umtauschen, ſchm. (h.) = omruilen, omwisselen.
umtoben, ſchm. (h.) = omgie'ren, razen of gieren (rond)om.
umtöben, ſchm. (h.) = omklin'ken, klinken (rond)om.
umtöfen, ſchm. (h.) = omloei'en, razen of loeien (rond)om.
umtreiben, ft. (h.) = rondrijven, rondjagen; laten rondzwerfen; **ſich u.** = rondwalen.
umtreten, ft. (h.) = om(ver)trappen; (schoenen) atrappen.
umtrieb, m. = draaiing, wenteling; beweging, omloop; **U m t r i e b e** = raddraaijerijen, intriges; ſozialiftiſche Umtriebe = ſocialiſtiſche beroeringen of woelingen.
umtriebler, m. —s, — = volksberoerder, volksmanner, agitator.
umtun, unr. (h.) = omdoen (een mantel bijv.); ſich nach etw. u. = naar iets informereen, naar iets uitzien, iets zien te krijgen; [nog eens doen].
umwachſen, ft. (h.) = omgroeien, rondom begroeien.

umwal'len, fchw. (h.) = omgol'ven, golven (rond)om; omwal'len.
umwal'lung w. — -en = omwalling.
um'wälzen, fchw. (h.) = omwentelen, omrollen, omverwerpen.
Um'wälzung, w. — = omwenteling (eig. en fig.); revolutie; omverwerping.
um'wandeln, fchw. (h.) = rondwandelen; (geheel) veranderen; **umwan'deln** = wandelen (rond)om, de ronde doen om iets.
Um'wandlung, w. = verandering.
Um'wandlungsprozeß, m. = gedaanteverwisseling (sproces).
umwe'ven, fchw. (h.) = omwe'ven, omspin'nen.
um'wäseln, fchw. (h.) = omwisselen, verwisselen, wisselen, rullen.
Um'weg, m. = omweg (eig. en fig.); auf Umwegen = langs een omweg; er geht auf Umwegen = hij gaat niet recht door zee.
um'wehen, fchw. (h.) = om'waaien; **umwe':hen** = omwaal'en, waaien (rond)om.
um'wenden, unr. (h.) = omwenden, omkeeren, omdraaien, veranderen, anders maken; u., (f.) = omkeeren, terugkeeren; im U. = in een oogwenk, in een ommezien.
umwer'ven, ft. (h.) = druk 't hof maken, met aanzoecken lastig vallen, omstu'wen.
um'werfen, ft. (h.) = om(ver)werpen, omgooien; (een mantel) omwerpen, omslaan; der Stützer hat umgeworfen = de koetsier heeft 't rijtuig laten omslaan; der Kaufmann hat umgeworfen = is failliet; der Rebner hat umgeworfen = is blijven steken; sie hat umgeworfen = zij heeft een miskraam gehad.
um'werten, fchw. (h.): etw. u = de waarde van iets veranderen of anders bepalen.
um'wickeln, fchw. (h.) = (er) om wikkelen, (er) om winden; anders inpakken; **umwic'keln** = omwik'kelen, omwoe'len, omhul'len.
um'winden, ft. (h.) = (er) om winden, (er) om doen; **umwin'den** = omwik'kelen, omvlech'ten, omwin'den, omstren'gelen, omkron'kelen.
umwir'ven, fchw. (h.) = omwervelen, draaiend omhullen.
umwo'gen, fchw. (h.) = omgol'ven, ompoe'len.
um'wohnend = omwonend, naburig.
umwöl'fen, fchw. (h.) = omwolken (eig. en fig.), bewolken, doen betrekken; fchw. u. = betrekken, bewolkt worden.
umwor'ven: viel u. = gevierd, veel omstuwd.
um'wühlen, fchw. (h.) = om'woelen, om'wroeten.
um'zählen, fchw. (h.) = overtellen; rondtellen.
um'zapfen, fchw. (h.) = overtappen.
umzä'u'nen, fchw. (h.) = omheinen.
Umzä'u'nung, w. —, -en = (om)heining, schutting.
um'zechtig trinken = den beker laten rondgaan, beurtelings drinken.
um'zeichnen, fchw. (h.) = overteekenen.
um'ziehen, ft. (h.) = om(ver)trekken; (een mantel) omslaan; (einen, fchw.) anders kleeden, verkleeden; u., (f.) verhuizen; **umzie'hen**, ft. (h.) = omgeven, omringen; eine Mauer umzieht die Stadt = loopt om de stad; der Himmel ist mit Wolken umzogen = met wolken bedekt; fchw. u. = betrekken, donker worden.
umzu'gen, fchw. (h.) = omsingelen, insluiten.
Umzug, m. = omgang, processie; verhuizing; [verwisseling van kleederen, verkleeden].
Umzugs halber ob. **umzugs halber** = wegens verhuizing.
Umzugskosten, Pl. = verhuiskosten; overplaatsingskosten.

unabän'derlich = onveranderlijk; onherroepelijk.
un'adgemacht = onbeslist, onuitgemaakt.
un'abhängig = onafhankelijk.
Un'abhängigkeit, w. = onafhankelijkheid.
un'abkömmlich = onontbeerlijk, onmisbaar; er ist u. = hij kan niet van zijn werk af.
unablä'fig, **unablä'glich** = onophoudelijk, onafgebroken, voortdurend, aldoor.
unablös'lich u. **un'ablöslich** = onaflosbaar, niet af te lossen.
unabseh'bar, **unabseh'lich** u. **un'ab...** = onafzienbaar, onmetelijk, niet te overzien.
un'absehbar u. **unabseh'bar** = onafzetbaar.
un'absichtlich = onopzettelijk, niet bedoeld, zonder opzet.
un'abrufbar = onvervreemdbaar.
un'abweislich u. **unabweis'lich** = onafwijsbaar, gebiedend.
un'abwendbar u. **unabwend'bar** = onafwendbaar, onvermijdelijk.
un'acht, zie u n e c h t.
un'achtam = onachtzaam, onoplettend, achteloos, slordig, onbezonnen.
Un'achtamkeit, w. = onachtzaamheid enz.
un'ad(e)lig = niet adellijk, onedel, burgerlijk.
un'ähnlich = ongelijk, niet gelijkend, niet overeenkomstig.
unanseh'bar u. **un'ansehbar** = onbetwistbaar.
un'angebaut = onbebouwd, ongebouwd.
un'angebracht = ongepast, ontijdig.
un'angebracht = rustig; ongestoord, onbetwist; vlekkeloos, zonder blaam.
un'angekleidet = ongekleed.
un'angemeldet = onaangemeld, onaangediend.
un'angemessen = ongepast, ondoelmatig, onevenredig, onpassend, ongeschikt.
un'angenehm = onaangenaam, onplezierig, lastig.
un'angerührt = onaangeroerd.
un'angesehen = onbelangrijk, onaanzienlijk; niet gezien, niet geacht; [niettegenstaande].
un'angestellt = ongeplaatst, zonder betrekking.
un'angefrucht = ongeverfd.
un'angefastet = onaangetast, onaangeroerd.
un'angreifbar u. **unangreif'bar** = ongevaarbaar, onaantastbaar, tegen alle aanvallen beveiligd.
Unanimität, w. — = unanimiteit, eenstemmigheid.
unannehm'bar u. **un'annehmbar** = onaangenemelijk.
Un'annehmlichkeit, w. — = onaangenaamheid, moeilijkheid.
un'ansehnlich = onooglijk, ongunstig uitzierend; onaanzienlijk.
un'anständig = onfatsoenlijk, onbehoorlijk, onnet.
Un'anständigkeit, w. = onfatsoenlijkheid enz.
un'anständig = niet stuitend, niet kwetsend.
unantast'bar u. **un'antastbar** = onaantastbaar.
un'antwendbar = ontoepasselijk, onbruikbaar.
un'appetitlich = onappetijtelijk, onsmakelijk, vies.
I. Un'art, m. — (e)ß, — e = deug niet, stouterd.
II. Un'art, w. —, — en = onhebbelijkheid, onaangename eigenschap, onbeleefdheid, verkeerde gewoonte, slecht gedrag.
un'artig = stout, ondeugend; onnet, onbeleefd.
un'artifullert = ongearticuleerd; onduidelijk.
un'ästhetisch = onaesthetisch, onsmakvol.

unauffindbar u. **un'au'ffindbar** = onvindbaar, niet te vinden.
un'au'fgefordert = ongeroepen, ongevraagd; uit eigen beweging.
un'au'fge'lost = onopgelost.
un'au'fgezogen = onopgetrokken; (van kaarten e. d.) onopgeplakt.
un'au'fhalt'bar, **un'au'fhalt'fam** = onweersaanbaar, niet tegen te houden; met vaart.
un'au'fhu'r'lich = onophoudelijk, voortdurend, aanhoudend.
un'au'f'lös'bar, **un'au'f'lös'lich** = onoplosbaar, niet op te lossen, niet te ontwarren.
un'au'f'mer'ffam = onoplettend, verstrooid, afgetrokken.
un'au'f'richtig = onoprecht.
Un'au'f'richtig'heit, w. — = onoprechtheid.
un'au'f'richtig'bar, **un'au'f'richtig'lich** u. **un'au'f'...** = niet uit te stellen, dringend, urgent.
un'au'f'bleib'lich u. **un'au'f'...** = onvermijdelijk, onfeilbaar; das ist u. = dat kan niet uitblijven.
un'au'f'behn'bar u. **un'au'f'...** = onrekbaar, onuitzetbaar.
un'au'f'fu'hr'bar u. **un'au'f'...** = onuitvoerbaar, onmogelijk.
un'au'f'gebildet = niet geheel ontwikkeld; onontwikkeld, onbeschaafd.
un'au'f'gefüllt = niet gevuld, oningevuld.
un'au'f'gemacht = onuitgemaakt, onbeslist.
un'au'f'ge'fekt = onophoudelijk, onafgebroken, voortdurend, zonder tusschenpoozen.
un'au'f'lö's'lich'bar, **un'au'f'lö's'lich'lich** u. **un'au'f'...** = onuitwischbaar; onbluschbaar.
un'au'f'lös'lich u. **un'au'f'...** = onaflosbaar, onafkoopbaar.
un'au'f'rott'bar u. **un'au'f'...** = onuitroeibaar, onvernietigbaar, onverdelgbaar.
un'au'f'p'rech'lich = onuitsprekelijk, onzegbaar, onnoemelijk.
un'au'f'f'ich'lich = onuitstaanbaar, onverdraaglijk.
un'au'f'f'ig'bar u. **un'au'f'...** = onverdelgbaar, onuitwischbaar.
un'au'f'weid'lich = onvermijdelijk, niet te ontgaan.
Un'au'f'band, m. -(e)s, -e u. . bände = wildzang, wilde jongen, rekel.
un'au'f'ändig = onbeteugelbaar, onbedwingbaar, ontembaar, onhandelbaar, wild; buitensporig, ontzettend.
un'au'f'arm'herzig = onbarmhartig, onmeedoogend.
Un'au'f'arm'herzig'heit, w. = onbarmhartigheid, hardheid.
un'au'f'ä'rtig = baardeloos, ongebaard.
Un'au'f'ä'rtig'heit, w. — = baardeloosheid.
un'au'f'achtig = ongemerkt, onopgemerkt; etw. u. lassen = op iets niet letten, geen acht op iets slaan, iets buiten beschouwing laten.
un'au'f'antwortet = onbetwist, onbestreden.
un'au'f'antwortet = onbeantwoord.
un'au'f'antwortlich u. **un'au'f'...** = niet te beantwoorden.
un'au'f'arbeit = (zijde, metaal, steen) onbewerkt, ruw; (wetenschap) onbeoefend.
un'au'f'bau't = onbebouwd.
un'au'f'bedacht, **un'au'f'bedacht'fam** = onbedachtzaam, onnadenkend, onbezonnen.
un'au'f'bedacht'famerweise = onnadenkend, onbezonnen.
un'au'f'bedekt = onbedekt, ongedekt, ontbloot.
un'au'f'beden'lich = gevaarloos, zonder bezwaar; zonder aarzelen, zonder zich te bedenken.

un'au'f'bedeutend = onbeduidend, onbelangrijk, weinig beteekenend.
Un'au'f'bedeuten(b)'heit, w. —, -en = onbeduidendheid, weinig betekenis.
un'au'f'bedingt, **un'au'f'bedingt'** = volstrekt, bepaald, onvoorwaardelijk, onbeperkt, (al)geheel, vol, totaal.
un'au'f'beedigt = onbeëdigd.
un'au'f'beeinflusst = niet onder een of anderen invloed staande, vrij, onbelemmerd.
un'au'f'beeinträchtigt = onbeschadigd, onbena-deeld.
un'au'f'beendigt = onvoltooid, onafgemaakt.
un'au'f'beerdigt = onbegraven.
un'au'f'befähigt = onbekwaam, zonder aanleg, onbegaafd.
un'au'f'befahr'bar u. **un'au'f'fahr'bar** = onbevaarbaar, onberijdbaar.
un'au'f'fangen = onbevangen, onpartijdig, niet vooringenomen; ongekunsteld, natuurlijk, naief, eenvoudig.
Un'au'f'fangen'heit, w. — = onbevangingheid enz.
un'au'f'festigt = niet versterkt.
un'au'f'federt = ongevederd, onbevederd.
un'au'f'fleckt = onbevlekt, onbesmet, vlekkeloos, smetteloos.
un'au'f'friedigend = onbevredigend, onvol-doende.
un'au'f'friedigt = onbevredigd, onvoldaan.
un'au'f'fugt = onbevoegd, ongerechtigd.
un'au'f'gabt = niet begaafd, onbegaafd, zonder aanleg.
un'au'f'geleitet = niet begeleid, zonder geleide, alleen.
un'au'f'graben = onbegraven.
un'au'f'greiflich u. **un'au'f'greif'lich** = onbegrij-pelijk.
un'au'f'grenzt = onbegrensd, grenzeloos, on-beperkt.
un'au'f'gründet = ongegrond.
Un'au'f'gründ'heit, w. — = ongegrondheid.
un'au'f'gütert = onvermogen, niet gegoed.
un'au'f'haart = onbehaard.
Un'au'f'hagen, f. = onbehagen, onbehaaglijkheid, onaangenaam gevoel.
un'au'f'baglich = onbehaaglijk, onaangenaam, onplezierig, onlekker, niet op zijn gemak.
Un'au'f'baglich'heit, w. = onbehaaglijkheid, on-aangenaam gevoel, onaangenaamheid, onlekkerheid.
un'au'f'bahnen = onbehouwen, niet behouwen.
un'au'f'behindert = ongehinderd, ongemoeid, zonder lastig gevallen te zijn.
un'au'f'beihilflich = onbeholpen, onhandig, ver-legen.
un'au'f'behindert = onbelemmerd, ongehinderd.
un'au'f'beholpen = onbeholpen, onhandig, links(ch).
un'au'f'beihilflich, zie un'au'f'beihilflich.
un'au'f'behut'fam = onbehoedzaam, onvoorzichtig, onbedachtzaam.
un'au'f'beirr'bar = vast, zeker, niet van de wijs te brengen; betrouwbaar.
un'au'f'beirrt = zonder zich van de wijs te laten brengen, kalm, rustig, vastberaden.
un'au'f'bekannt = onbekend; unbekannte Größe = onbekende grootheid.
un'au'f'bekannt'weise = onbekend, zonder (iemand) te kennen, zonder met iem. bekend te zijn.
Un'au'f'bekannt'heit, w. = onbekendheid, onwe-tendheid.
Un'au'f'bekannt'schaft, w. = onbekendheid.
un'au'f'befehrt = onbekeerd.

un'befeibet = onbekleed, ongekleeed.
 un'befimmert = onbekommerd, onbezorgd;
 feien Sie beſwägen u. = wees daaromtrent
 (maar) geruſt.
 un'beladen = onbeladen, ongeladen, ledig.
 un'belaubt = bladerloos, kaal.
 un'belebt = levenloos, onbezielt, doodsch.
 un'belesen = weinig belesen, ongeletterd.
 un'belesenheit, w. = geringe belesenheid.
 un'beliebt = onbemind, niet geliefd, niet
 gewild, onpopulair, impopulair.
 un'beliebsheit, w. = impopulariteit.
 un'belohnt = onbeloond, zonder belooning.
 un'bemannt = onbemand.
 un'bemerkt u. un'be... = onmerkbaar.
 un'bemerkt = onbemerkt, onopgemerkt.
 un'bemittelt = onbemiddeld, onvermogen.
 un'bennant = onbenoemd; ongenoemd,
 naamloos.
 un'beneibet = onbenijd.
 un'benommen: das bleib dir u. = dat staat
 u vrij, dat belet u niemand.
 un'benutzt = ongebruikt, niet (goed) besteed.
 un'beobachtet = onopgemerkt.
 un'bequem = ongemakkelijk, ongeriefelijk,
 lastig, hinderlijk.
 un'berechenbar u. un'be... = onberekenbaar.
 un'berechtigt = ongerechtigd, onbevoegd;
 ongegrond, onbillijk, onrechtmatig.
 un'berechtigterweise = onrechtmatig, zonder
 gerechtigd te zijn.
 un'berichtigt = onverbeterd, niet in orde
 gemaakt; onvereffend.
 un'beritten = onbereden (paard: nog niet be-
 reden; ruter: niet kunnende rijden; officier:
 niet rijdend).
 un'berückſichtigt = onopgemerkt, buiten
 beſchouwing; etw. u. laſſen = iets niet in
 aanmerking nemen.
 un'berufen = ongeroepen, zonder roeping;
 unſ! = moge 't zoo blijven! of goddank! of
 afkloppen!
 un'berühmt = onberoemd, weinig bekend,
 vergeten.
 un'berührt = onaangeroerd (eig. en fig.);
 ongerept.
 un'beschadet, Präp. mit Gen. [ob. mit Dat.];
 u. meines Rechtes ob. meines Rechtes u. =
 behoudens of met voorbehoud van mijn recht,
 mijn recht voorbehouden, zonder te kort te
 doen aan of onverminderd mijn recht.
 un'beschädigt = onbeschadigd, ongedeerd,
 goed en wel.
 un'beschäftigt = zonder bezigheid, niets
 doende, werkeloos.
 un'beschattet = onbeschaduwd.
 un'bescheiden = onbescheiden, vrijpostig,
 onbeschaamd.
 un'beschlagen = onbeslagen; in einer Wiſſen-
 ſchaft u. ſein = niet thuis zijn in of niet op
 de hoogte zijn met of van een wetenschap.
 un'beschnitten = onbesnoeid, onbesneden.
 un'besprochen = onbesproken, zonder ſmaad,
 vrij, rein.
 un'bescholteneheit, m. - = smetteloosheid,
 reinheid, onbesproken karakter of gedrag.
 un'bescholteneheitszeugnis, f. = bewijs van
 goed zedelijk gedrag.
 un'beschränkt = onbeperkt, onbegrensd,
 absoluut.
 un'beschreiblich u. un'be... = onbeschrijf-
 lijk, onuitsprekelijk, buitengewoon.
 un'beschrieben = onbeschreven, blanco; niet

beschreven; niet in woorden of op papier
 gebracht.
 un'besprochen = onbesproken; ook = un'be-
 rufen.
 un'beschützt = onbeschut, onbeschermd.
 un'beschwerlich u. un'beschwerlich = gemak-
 kelijk, zonder bezwaar.
 un'beschwert = onbezwaard, vrij, zuiver,
 zonder bezwaar.
 un'beseeht = onbezielt, zielloos, levenloos.
 un'besehen = onbezien, ongezien, onbekeken.
 un'besetzt = onbezet, vrij, vacant, zonder
 bezetting; ongegarneerd.
 un'besiegbar, un'besieglich u. un'be... =
 onoverwinnelijk.
 un'besiegt = onoverwonnen.
 un'besoldet = onbezoldigd, ongesalarieerd.
 un'besonnen = onbezonnen, onnadenkend,
 roekeloos.
 un'besonnenheit, w. = onbezonnenheid enz.
 un'besorgt = onbezorgd, onbekommerd, ger-
 rust; einen Auftrag u. laſſen = onuitgevoerd
 laten.
 un'bestand, m. = onbestendigheid, verander-
 lijkheid, onstandvastigheid, ongedurigheid.
 un'beständig = onbestendig, ongedurig, ver-
 anderlijk, onstandvastig.
 un'beständigkeit, w., zie un'bestand.
 un'bestehbar, un'bestehlich u. un'be... =
 onomkoopbaar.
 un'bestehbar u. un'bestehbar = onbeklim-
 baar, niet te bestijgen, ontoegankelijk.
 un'bestellbar u. un'bestellbar = onbestelbaar.
 un'bestellt = onbesteld, niet bezorgd, niet
 besteld, niet bebouwd.
 un'bestimmbar u. un'bestimmbar = onbe-
 paalbaar; niet te omschrijven.
 un'bestimmt = onbestemd, onbepaald, ondui-
 delijk, vaag, niet vast, onzeker.
 un'bestraft = ongestraft.
 un'bestreitbar u. un'bestreitbar = onbe-
 twistbaar.
 un'bestritten = onbetwist.
 un'bestrikt = niet betrokken; niet geïnteres-
 seerd; ich bin bei der Sache u. = ik heb er
 geen belang bij, geen deel aan, ben er niet
 bij betrokken, ben geen belanghebbende.
 un'betont = onbeklemtoond, niet beklemd,
 zonder klemtoon.
 un'beträchtlich = onbelangrijk, onaanzienlijk,
 onbeduidend.
 un'betrauert = onbetreurd, niet betreurd.
 un'betretbar u. un'betretbar = ontoegankelijk.
 un'betreten = onbetreden, onbegaan; niet
 verlegen, onverbluft.
 un'beugfam u. un'beugfam = onbuigzaam,
 vast.
 un'bewacht = onbewaakt.
 un'bewaffnet = ongewapend; das unbewaffnete
 Auge = 't bloote oog.
 un'bewandert = ongeoeffend, onervaren, on-
 bedreven, weinig of niet op de hoogte.
 un'beweglich u. un'beweglich = onbeweeg-
 lijk; (van goederen, sterren) vast.
 un'bewegt = onbewogen, onbeweeglijk; onge-
 voelig, onaangedaan, ongeroerd.
 un'bewehrt = ongewapend.
 un'beweibt = ongehuid, ongetrouwd.
 un'beweislich u. un'be... = onbewijsbaar.
 un'beweisen = onbewezen.
 un'bewohnbar = onbewoonbaar.
 un'bewohnt = onbewoond.
 un'bewölft = onbewolkt, wolkeloos, helder.

un'bewuſt = onbewuſt, onwillekeurig; onbekend; mit u. = buiten mijn weten.
un'bezah'bar u. **un'bezah'bar** = onbetaalbaar, niet te betalen, onſchatbaar.
un'bezah't = onbetaald.
un'bezah'mbar u. **un'bezah'm'bar** = ontembaar.
un'bezah'mt = ongetemd.
un'bezegt = niet (door getuigen of bewijzen) geſtaad, onbetuigd.
un'bezue'felbar u. **un'be...** = ontwijfelbaar.
un'bezwing'bar, **un'bezwing'lich** u. **un'be...** = onbedwingbaar, niet te beteugelen, onoverwinnelijk.
un'bij'lich = onbijbelsch, niet bijbelsch.
un'bieg'ſam = onbuigzaam, onbuigbaar.
un'billig, w. -, -n (*poët.*) = **un'bill**, w. = onbilligheid, onrechtvaardigheid, onrecht; belediging, beſchimping; ruwheid (van 't weer); U. des Schickſals = hardheid van 't lot.
un'billig'ſam = onplooibaar, onhandelbaar.
un'bill, zie **un'billig**.
un'billig = onbillig, onredelijk, onrechtvaardig.
un'blutig = onbloedig, zonder bloedvergieten.
un'botm'ſig = in verzet komend, we(d)erspennig.
un'brauch, m. = misbruik, verkeerd gebruik.
un'brauch'bar = onbruikbaar, nutteloos.
un'brenn'bar = onbrandbaar.
un'bürger'lich = onburgerlijk, een burger onwaardig.
un'buſſ'ertig = onboetvaardig.
un'chrift'lich = onchristelijk.
un'chrift'lich'heit, w. = onchristelijkheid.
und = en; bu muſt u. koſtet' es mein Leben = je moet, al zou 't me ook mijn leven kosten; etw. auf's U. wiſſen = iets in de puntjes weten.
un'dank, m. = ondank, ondankbaarheid; U. iſt der Welt Lohn = ondank is 's werelds loon.
un'dank'bar = ondankbaar.
un'dank'bar'heit, w. = ondankbaarheid.
un'definier'bar u. **un'de...** = ondefinieerbaar, niet te definiëren, niet te omschrijven.
un'dehn'bar u. **un'dehn'bar** = onrekbaar.
un'definier'bar u. **un'de...** = onbuigbaar.
un'denk'bar = ondenkbaar, onmogelijk.
un'denk'lich = onheuglijk.
un'deut'lich = onduidelijk, onklar, duister, verward.
un'deut'lich'heit, w. = onduidelijkheid enz.
un'deut'lich = onduitsch, niet-Duitsch, slecht Duitsch; onverstaanbaar.
un'dicht = niet dicht, lek.
un'dichter'lich = ondichterlijk.
un'dienst'lich = ondienſtig, ongeſchikt, ongepast.
[un'dienst], m. = ondienſt].
un'dienſt'ertig = ongedienſtig, weinig gedienſtig, niet dienſtvaardig.
un'dine, w. -, -n = undine, waternimf.
un'ding, f. = onding, hersenschim, iets onmogelijks, [niets].
un'disciplinier't = ongedisciplineerd, niet aan tucht gewend.
un'dramat'isch = ondramatisch.
undulation, w. -, -en = undulatie, golving, golfbeweging.
undulations'theorie, w. = golvingstheorie.
un'duld'ſam = onverdraagzaam.
un'duld'ſam'heit, w. = onverdraagzaamheid.
un'durch'ring'lich u. **un'durch...** = ondoordringbaar; onnaſpeurlijk, ondoorgrondeijk.
un'durch'ring'lich'heit u. **un'durch...**, w. = ondoordringbaarheid.

un'durch'forſcht = ondoorzocht; *fig.* braakliggend.
un'durch'führ'bar u. **un'durch...** = ondoorvoerbaar, niet door te voeren.
un'durch'ſicht'ig = ondoorzichtig, ondoorschijnend.
un'eben = oneffen, ongelijk, ruw, hobbelig; **unebeneſ Wort** = onbetamelijk woord; **bas iſt nicht u.** = dat is niet mis of niet gering; **er iſt nicht u.** = hij is niet kwaad; **bas iſt kein unebeneſ Mädchen** = dat meisje is niet kwaad, ziet er goed uit.
un'ebenbürtig = van mindere afkomst, niet gelijk in stand.
un'eben'heit, w. -, -en = oneffenheid.
un'echt = onecht, nagemaakt, valsch.
un'echt'heit, w. = onechtheid.
un'edel = onedel, niet edel, gering; gewoon; **unebleſ Metall** = gewoon metaal.
un'ehel'ich = onecht, onwettig; natuurlijk (kind).
un'ehr'bar = oneerbaar, onbetamelijk, ſchandelijk.
un'ehre, m. = oneer, ſchande.
un'ehrer'bietig = oneerbiedig.
un'ehrl'ich = oneerlijk; valsch.
un'ehrl'ich'heit, w. = oneerlijkheid.
un'eigen'nu'g, m. = belangloosheid.
un'eigen'nu'g'ig = belangloos, onbaatzuchtig.
un'eigen'nu'g'ig'heit, w. = belangloosheid.
un'eigen'tlich = oneigenlijk, figuurlijk.
uneinbring'lich u. **un'einbr...** = oninbaar.
un'eingebunden = oningebonden, ongebonden, zonder band.
un'eingedenk: eines Dinges u. = niet denkend aan iets, niet gedachtig aan iets.
un'engeladen = ongenoodigd, ongevraagd.
un'engelöst = niet ingelost; (van beloften) niet nagekomen.
un'eingeschränkt = onbeperkt, onbegrensd, absoluut.
un'eingeweiht = oningewijd, ongewijd, niet ingezegend.
un'einig = oneenig, oneens, oneensgezind; **ſie ſind u.** = zij zijn 't niet eens, ze liggen met elkaar overhoop.
un'einig'heit, m. = oneenigheid, oneensgezindheid, tweedracht, twist.
un'einnehm'bar u. **uneinnehm'bar** = onneembaar.
un'eins, zie **uneinig**.
un'empfanglich (*für*) = onontvankelijk, onvatbaar.
un'empfindlich (*gegen*) = ongevoelig, onverschillig; onvatbaar.
unend'lich = oneindig (God); u. **ſtein** = oneindig klein; u. **ſchwer** = onbeschrijfelijk moeilijk.
unend'lich'heit, w. = oneindigheid.
unentbehr'lich u. **un'ent...** = onontbeerlijk, onmisbaar.
un'entdeckt = onontdekt, niet ontdekt.
unentgelt'lich u. **un'entgelt'lich** = kosteloos, voor niet, gratis, zonder betaling.
unentgelt'lich'heit, u. **un'ent...**, w. = kosteloosheid.
un'enthüllt = niet onthuld.
un'entri'n'bar u. **un'entri'n'bar** = onontloopbaar, niet te ontlopen, onvermijdelijk.
un'entſchieden = onbeslist, onuitgemaakt, onzeker; besluiteloos.
un'entſchieden'heit, w. = onbeslistheid, onzekerheid, besluiteloosheid.

un'entſchloſſen = beſluiteloos, onzeker, weifelend.
Un'entſchloſſenheit, w. = beſluiteloosheid enz.
unentſchuld'bar u. **un'ent...** = niet te verontſchuldigen.
un'entſtegelt = niet ontzegd.
un'entwegt = vaſtberaden, onwrikbaar; ook: recht door zee.
un'entwikkelt = onontwikkeld.
unentwikk'bar u. **un'ent...** = niet te ontwarren.
unentziff'erbar u. **un'ent...** = niet te ontzifferen; onleesbaar, duister.
unentzünd'bar u. **un'ent...** = onontvlambaar, niet ontbrandbaar.
un'erachtet, zie un'geachtet.
unerbitt'lich u. **un'erb...** = onverbiddeijk, onvermurwbaar.
un'erbrochen = (van brieven) ongeopend; (van deuren e. d.) niet opengebrouken, onaan-geroerd.
un'erfahren = onervaren, onbedreven.
unerfind'lich u. **un'erf...** = niet te vinden, onverklaarbaar.
unerforſch'lich u. **un'erf...** = ondoorgronde-lijk, niet te ontdekken, onnaſpeurlijk.
un'erfreulich = onaangenaam, verdrietig, onplezierig, onverkwikkelijk.
unerfüll'bar u. **un'erf...** = onvervulbaar, niet te vervullen.
un'erfüllt = onvervuld.
unergründ'lich u. **un'erg...** = ondoorgronde-lijk; onpeilbaar.
un'erheblich = onbelangrijk, onbeduidend, weinig beteekenend.
un'erhört u. **unerhört'** = onverhoord, ongehoord, fabelachtig, alles overtreffend.
unerken'bar u. **un'erf...** = onkenbaar, onherkenbaar.
unerklär'lich u. **un'erkl...** = onverklaarbaar.
unerklär'lich u. **un'erkl...** = onvermijdelijk, noodig, noodzakelijk, onvergeeflijk.
un'erlaubt = ongeoorloofd, verboden.
unerledigt u. **un'erl...** = onafgedaan.
unermeß'lich u. **un'erm...** = onmetelijk, enorm; niet te gissen, ongelooftelijk.
unermüd'lich u. **un'erm...** = onvermoeid, onvermoerbaar.
un'eröffnet = ongeopend.
un'erörtert = niet behandeld, onbesproken.
un'erprobt = onbeproofd.
unerquid'lich u. **un'erqu...** = onverkwik-kelijk, onaangenaam, verdrietig.
unerreich'bar u. **un'err...** = onbereikbaar, ongenaakbaar.
un'erreicht = niet bereikt.
unerſatt'lich u. **un'erſ...** = onverzadelijk.
unerſätt'lichheit u. **Un'erſ...**, w. = on-verzadelijkheid.
unerſchöpf'lich u. **un'erſ...** = onuitputtelijk.
un'erſchöpft = niet uitgeput.
unerſchroden = onverschrokken, onverſaagd.
Un'erſchrodenheit, w. = onverschrokken-heid, onverſaagdheid.
unerſchütterlich u. **un'erſ...** = onſchokbaar, onwankelbaar, onwrikbaar, onverſtoorbaar.
unerſchwing'lich u. **un'erſ...** = onbereikbaar, bovenmatig, buitensporig.
unerſetz'bar, **unerſetz'lich** u. **un'erſ...** = niet te vervangen; onherſtelbaar.
un'erſprießlich = onvruchtbaar, nutteloos.
unerſteig'lich u. **un'erſ...** = onbeklimbaar, ontoegankelijk.

unerträg'lich u. **un'ert...** = ondraaglijk, onuitstaanbaar, onduidbaar.
un'erwachsen = onvolwassen.
un'erwähnt = onvermeld, ongenoemd; etw. u. laſſen = geen melding van iets maken.
un'erwartet = onverwacht, onvoorzien; onver-wachts, onvoorziens.
unerweis'lich u. **un'erw...** = onvermurwbaar.
unerweis'lich u. **un'erw...** = onbewijsbaar.
un'erwidert = onbeantwoord.
un'erwieſen = onbewezen.
un'erwünſcht = ongewenſcht, onaangenaam, verdrietig.
unerzähl'bar u. **un'erz...** = onvertelbaar, niet te vertellen.
un'erzogen = onopgevoed, jong.
un'fähig (zu) = onbekwaam, niet in ſtaat, ongeschikt.
Un'fähigkeit, w. = onbekwaamheid, onge-schiktheid.
un'fahr'bar u. **un'f...** = onberijdbaar, onbe-vaarbaar.
Un'fall, m. = ongelukkig geval, ongeval, on-geluk, onheil, ramp.
Un'fallſtaſion, w. = poſt voor (eerſte) hulp bij ongelukken.
Un'fallverſicherung, w. = verzekering tegen ongelukken, ongevalverzekering.
Un'fallverſicherungsgesetz, f. = ongevalwet.
un'fähig u. **un'f...** = onbereikbaar; ook = un'fähig.
un'faß'lich u. **un'f...** = onbegrijpelijk, duister, niet te vatten, niet te begrijpen.
un'fehl'bar = onfeilbaar, ſtellig, onvermijdelijk.
Un'fehl'barkeit, w. = onfeilbaarheid.
un'fein = niet fijn, onnet, onkiesch.
un'feru = niet ver.
un'fertig = onvoltooid, onafgemaakt, niet gereed, onaf.
Un'flut, m. -(e)s = vuil, viezigheid, vuilheid, vuiligheid; der U. = die vuilik, dat zwijn!
Un'fluter, m. -s, - = vuilik.
un'flätig = vuil, vies.
Un'flätig, m. = gebrek aan vlijt, luiheid.
un'fleißig = niet vlijtig, lui.
un'folgsam = onvolgzaam, onmeegaand, onge-hoorzaam.
un'formlich = vormeloos, mismakaat, wan-staltig.
un'franſiert = ongefrankeerd.
un'franzöſiſch = onfransch, ſlecht Fransch, geen Fransch.
un'frei = onvrij, afhankelijk, onderworpen; lijfeigen.
un'freiwillig = onvrijwillig, onwillekeurig.
[un'freund (einem od. mit einem) = onvrien-delijk gezind, vijandig gezind, kwade vrienden.]
un'freundlich = onvriendelijk, onbeminneijk, norsch, onaangenaam, ruw.
Un'freundlichkeit, w. = onvriendelijkheid enz.
un'freundſchaftlich = onvriendſchappelijk.
Un'friede, m. = onvrede, tweedracht, onee-nigheid.
un'friedlich = onvreedzaam, twistziek.
un'fruchtbar = onvruchtbaar.
Un'fruchtbarkeit, w. = onvruchtbaarheid.
Un'füg, m. -(e)s = onbetamelijkheid, onbe-tamelikheden, uitſpattingen, ongeregelheden; mit etw. U. treten = misbruik van iets maken; großer U. = ruſtverſtoring, verſto-ring van de openbare orde.
un'fügſam = onhandelbaar, weinig meegaand, niet inſchikkelijk.

- un'föhlbar** = onvoelbaar, ontastbaar.
un'fürflich = onvorftelijk.
un'galant = ongalant.
un'gangbar = onbegaanbaar, weinig begaan;
 (van munten) niet gangbaar.
I. un'gar = ongaar.
II. Un'gar, m. -n, -n = Hongaar.
Un'gariin, m. -, -nen = Hongaarsche.
un'gariſch = Hongaarsch.
Un'garn, f. = Hongarije.
Un'gartwein, m. = Hongaarsche wijn.
un'gastlich = ongastvrij.
un'geacht = ongeacht, niet geacht; daargelaten; u. feiner Schmerz = ondanks, niet-tegenstaande, in weerwil van zijn pijn; u. er nicht ſtarf war = niettegenstaande hij niet sterk was.
un'geahndet = ongestraft, ongewroken.
un'geahnt = onvermoed, onverwacht, nooit gedacht.
un'gebahnt = ongebaand, onbegaanbaar, onbegaan.
un'gebärdig = ongemanierd, onbehouwen, wild, woest, weerbarstig.
un'gebaut = ongebouwd, onbebouwd.
un'gebeten = ongevraagd, niet verzocht, niet uitgenoodigd; wer u. kommt, geht ungebant davon = ongenooide gasten zijn zelden welkom.
un'gebeugt = ongebogen.
un'gebildet = onbeschaafd, slecht opgevoed, onontwikkeld, ruw, onbehouwen.
un'gebleicht = ongebleekt.
un'geblümt = ongebloemd, ongewerkt, effen.
un'geboren = ongeboren.
un'gebrannt = ongebrand; ungebrannte Miſche = stuk hout, ſtok.
un'gebräuchlich = ongebruikelijk, niet gebruikelijk.
un'gebraucht = ongebruikt.
un'gebrochen = ongebroken (fig.).
Un'gebühr, m. - = onbetamelijkheid, onbehoorlijkheid, ongepastheid; onrechtvaardigheid; buitensporigheid; zur II. = buitensporig, onbetamelijk.
un'gebührend, **un'gebühriſch** = onbetamelijk, onbehoorlijk, ongepast, onbillijk, onredelijk, onrechtvaardig.
Un'gebühriſchheit, m. -, -en = onbetamelijkheid enz., vgl. un'gebühriſch.
un'gebunden = ongebonden, niet gebonden; on(in)gebonden; vrij, losbandig; die ungebundene Rede = 't proza, de ongebonden ſtijl.
Un'gebundenheit, m. - = ongebondenheid, vrijheid.
un'gedekt = ongedekt, onbeschut; ungedekter Kredit = blanko krediet.
un'gedeiſlich = onvoordeelig, ongunstig (voor den wasdom), niet groeizaam; (van ſpijzen) ongezond, onvoedzaam.
un'gedruckt = ongedrukt.
Un'gedulb, m. = ongeduld, ongeduldigheid.
un'geduldig = ongeduldig.
un'geeignet = ongeschikt; u. ſein zu = voor iets ongeschikt zijn, zich voor iets niet leenen.
I. un'gefähr = waarschijnlijk, vermoedelijk; ongeveer, omtrent, bijna; [toevallig, bij toeval]; von u. = bij toeval, toevallig; der un'gefährte Wert, Preis = de vermoedelijke waarde, prijs.
II. Un'gefähr, f. -s = toeval, blind toeval.
un'gefährdet = gevaarloos, buiten gevaar.
un'gefährlich = niet gevaarlijk, ongevaarlijk.
un'gefällig = ongedienstig.
- un'gefälscht** = onvervalscht.
un'gefärbt = ongeverfd, ongekleurd; onverbloemd, onopgesmukt; oprecht.
un'gefiedert = ongevederd, kaal.
un'gefüge, **un'gefügtig** = onhandelbaar, weerbastig; plomp.
un'gegliedert = ongeleed, zonder geleidingen.
un'gegründet = ongegrond.
un'gehalten = boos, ontevreden, verstoord.
un'gehetet = oningenaaid, niet ingenaaid.
un'gehelfen = onbevolen, vrijwillig, ongevraagd.
un'gehemmt = onbelemmerd, vrij.
un'geheuchelt = ongehuicheld, oprecht, ongeveinsd.
I. Un'geheuer, f. -s, - = monster.
II. ungeheuer u. **un'g...** = monsterachtig, kolossaal, verbazend (groot); baß geht ins Ungeheure = dat loopt in 't wonderbaarlijke.
ungeheuerlich, zie ungeheuer II.
Ungeheuerlichkeit, m. - = monsterachtigheid, monstrositeit.
un'gehindert = ongehinderd, onbelemmerd.
un'gehobelt = ongeschaafd, ruw, onbehouwen, lomp.
un'gehörig = onbehoorlijk, onbetamelijk, ongepast; onbillijk.
I. un'gehörfam = ongehoorzaam, weerspannig.
II. Un'gehörfam, m. = ongehoorzaamheid.
un'gehört = niet gehoord.
un'geiftlich = ongeestelijk; onpassend voor een geestelijke, een geestelijke onwaardig; wereldlijk, niet-geestelijk.
un'gefamt = ongekend.
un'gefränkt = niet gekrenkt, ongedeerd, onverkort, rustig.
un'gefünfelt = ongekunsteld, natuurlijk, eenvoudig.
un'geladen = ongenoodigd, ongevraagd; ongeladen.
un'geläutert = ongelouterd, ongezuiverd, ruw.
[Un'gelb, f. = opbrengst, belasting, accijns];
II. er, Pl. = (in 't zeevrachtrecht) gewone en buitengewone onkosten.
un'gelefter Bär = ongelikte beer.
un'gelegen = ongelegen, ongeschikt, te onpas; zu einer ungelegenen Zeit = op een ongeschikten tijd.
Un'gelegeneit, m. -, -en = ongelegenheid, hinder; einem Ungelegenheiten machen = iem. lastig vallen, last veroorzaken.
un'gelezt = ongeleed; u. e. Öter = onbesliste zaken; niet bestaande dingen, hersenschimmen.
un'gelehrig = onleerzaam, onbevattelijk.
un'geleſt = stijf, lomp, log, ongeschikt, onhandig, linksch.
un'gelesen = ongelezen.
un'gelüſcht = ongebluscht, ongelescht, ongestild; ungelüſchter Kalk = ongebluschte kalk.
Un'geiß, zie Un'geiß.
Un'gemach, f. -(e)s, -e = ongemak, hinder(lijkheid), last, ongesteldheid.
un'gemächlich = ongemakkelijk, onbehaaglijk, niet op zijn gemak.
un'gemäſet = ongemest.
un'gemein u. **ungemein** = ongemeen, onge woon, zeldzaam, buitengewoon, wonderlijk.
un'gemeldet = niet aangemeld, onaanmeld; onvermeld.
un'gemengt = ongemengd, onvermengd.
un'gemessen = ongemeten, onmetelijk.
un'gemifcht = ongemengd, onvermengd.

un'gemünzt = ongemunt (goud of zilver in massa).
un'gemütsich = ongezellig, onbehaaglijk, triestig, niet aantrekkelijk.
un'genannt = ongenoemd.
un'genau = onnauwkeurig, onjuist.
Un'genauigkeit, w. = onnauwkeurigheid, slordigheid.
un'gentert (spr.: .. zjee..) = ongeneeerd, vrij, los, ongedwongen.
un'genießbar = onbruikbaar, oneetbaar, ondrinkbaar; ongenietbaar, flauw, laf, vervelend, onuitstaanbaar.
un'genossen = ongebruikt, onaangeroerd.
un'gendrigt = ongedwongen, ongenoodzaakt; u. eßen = zich niet laten bidden.
un'genügend = onvoldoende.
un'genügsam = ontevreden, onmatig, niet te voldoen, veeleischend.
un'geordnet = ongeregeld, niet gerangschikt.
un'geplafert = ongeplaveid, niet bestraat.
un'geplügt = onbeploegd, braak liggend.
un'geprägt = ongemunt, ongestempeld.
un'gepreßt = ongeperst, onopgemaakt (leer, laken e. d.).
un'geprüft = niet onderzocht, zonder te onderzoeken; ongeëxamineerd.
un'gepußt = ongepoetst, niet schoongemaakt, ongedaan; ongetooid.
un'gerächt = ongewroken.
un'gerade = ongelijk, niet recht; oneven.
un'geraten = bedorven, ontaard.
un'geredet = ongerekend, niet meegerekend, zonder mee te rekenen.
un'gerecht = onrechtvaardig, onbillijk.
un'gerechtfertigt = ongerechtvaardigd.
Un'gerechtigheit, w. = onrechtvaardigheid, onredelijkheid.
un'geregelt = ongeregeld, niet geregeld.
un'gerijmt = ongerijmd, ongerijmd (ook fig.); ungerimtes Zeug = onzin, zottepraat.
Un'gerimtheit, w. -, -en = ongerijmdheid, onzinnigheid.
un'gern = ongaarne, niet graag.
Un'gerochen = ongewroken.]
un'gerügt = ongelaakt, onberispt; ich fann das nicht u. lassen = ik kan dat niet zóó laten voorbijgaan; dat moet ik wel afkeuren.
un'gerührt = ongeroerd, onaangedaan, onbewogen.
un'gerupft = ongeplukt; u. babonfommen = er zonder kleerscheuren afkomen.
un'gerüstet = niet toegerust, ongewapend.
un'gefalzen = niet gezouten, laf, flauw.
un'gefattelt = ongezadeld, zonder zadel.
un'gefättigt = onverzadigd.
un'gefäuert = ongezuurd.
un'gefäumt = niet gezoemd, ongezoemd; onmiddellijk, dadelijk, zonder dralen.
un'geschaffen = ongeschapen; fein u. . es Wort = geen onvertogen woord.
un'geschäft = ongeschild, ongepeld.
un'geschehen = niet gebeurd, ongedaan.
un'geschent = onbeschroomd, onbevreesd.
un'geschichtlich = onhistorisch.
Un'geschick, f. -(e)s; **Un'geschicklichkeit**, w. = onhandigheid, ongeschiktheid.
un'geschikt = onhandig, onbekwaam, links(ch).
Un'geschicktheit, w. = onhandigheid.
un'geschlacht = onbehouden, lomp, log, plomp.
un'geschliffen = ongeslepen, niet scherp (van messen e. d.), ruw (van diamanten, mensen), onbeschaafd, lomp.

un'geschmälert = onverminderd, ongeschonden, onverkleind, geheel en al, ten volle.
un'geschmeibig = niet meegevend, onsoepel, stug.
un'geschminft = niet geblancket, onopgesmukt; onbewimpeld, zonder er doekjes om te winden, ongezoeten.
un'geschmüßt = ongetooid.
un'geschoren = ongeschoren; **un'geschoren**: etnen u. lassen = iem. ongemoid laten.
un'geschützt = onbeschuut, onbeschermd.
un'geschwächt = onverzwakt, ongerept.
un'geschwängt = ongestaart.
un'gesehen = ongezien, ongemerkt.
un'gefellig = ongezellig, schuw.
un'gesellschaftlich = onmaatschappelijk, anti-maatschappelijk.
un'gefällig, **un'gefemäßig** = onwettig, strijdig met de wet, onwettelijk.
un'gefittet = onbeschaafd, ruw, ongemaniert.
un'gefotten = ongekookt, rauw.
un'gefräßig = onsprakzaam, stil.
un'gestalt, **un'gestaltet** = wanstaltig, misvormd, mismaakt, monsterachtig.
un'gestärkt = ongesterk; niet gestijfseld, ongesteven.
un'gestieft = ongelaaerd, zonder laarzen.
un'gestielt = ongesteeld, zonder steel.
un'gestilt = ongestild, ongelescht, niet bedaard.
un'gestört = ongestoord, rustig, onafgebroken.
un'gestraft = ongestraft.
 I. **un'gestium** = onstuimig, heftig, hevig, woedend, bar.
 II. **Un'gestium**, f. u. m. -(e)s = onstuimigheid, hevigheid.
un'gestucht = ongezocht, natuurlijk.
un'gesund = ongezond.
Un'gesundheit, w. = ongezondheid; (van personen) slechte gezondheid.
un'getert = ongeteerd.
un'geteilt = onverdeeld, eensgezind, algemeen.
un'getrennt = niet gescheiden, ongescheiden.
un'getreu (poët.) = ontrouw, trouweloos.
un'getriibt = (van den hemel) onbewolkt, helder; (van vreugde e. d.) ongestoord, onvermengd; (van klanken e. d.) zuiver.
Un'getium, f. -(e)s, -e = monster, gedrocht.
un'getübt = ongeoeffend, onbedreven.
un'gewalft = ongevold.
un'gewandt = onhandig.
un'gewaschen = ongewasschen; vul: er hat ein ungewaschenes Maul = hij is erg los in den mond, heeft een booze tong; ungewaschenes Zeug reben = zottepraat uitslaan; u. babonfommen = er ongestraft afkomen.
un'getweicht = ongewijd, oningewijd.
un'getwif = onzeker, ongewis; auf's ungetwiffe = op goed geluk.
un'getwiffenhaft = niet nauwgezet.
Un'getwiffheit, w. = onzekerheid.
Un'getwitter, f. = onweer.
un'getwichtig = onnoozel.
Un'getwöhnheit, w. = ongewoonte.
un'getwöhlich = ongewoon, ongebruikelijk; buitengewoon, zonderling, zeldzaam.
un'getwöhnt = ongewend, vreemd, ongewoon.
un'gezählt = ongeteld.
un'gezähmt = ongetemd; razend, woest.
un'gezäumt = onbetoomd, niet getooid; zonder toom.
Un'geziefer, f. -s = ongedierte, wormen, insecten.

un'geziemend = onbetamelijk, ongepast, onbehoorlijk.
un'gezogen = onopgevoed, ongemanierd, brutaal; stout, ondeugend.
un'gezigeft = onbeteugeld, teugelloos, toomeloos, woest.
un'gezwirnt = ongetwind.
un'gezwungen = ongedwongen, vrij, natuurlijk, niet gemaakt, losjes, gemakkelijk.
Un'glaube, m. = ongeloof, ongeloovigheid.
un'gläubig = ongeloovig; niet lichtgeloovig, niet(s) geloovend.
Un'gläubigkeit, w. - = ongeloovigheid, ongelooft.
un'gläublich = ongelooftelijk.
Un'gläublichkeit, w. = ongelooftelijkheid, onwaarschijnlijkheid.
un'gläubwürdig = niet geloofwaardig.
Un'gläubwürdigkeit, w. = ongelooftwaardigheid, onwaarschijnlijkheid.
un'gleich = ongelijk, verschillend; oneffen; veranderlijk; u. beffer = veel of verreweg beter, niet te vergelijken.
un'gleichartig = ongelijksoortig.
un'gleichförmig = ongelijkvormig, in vorm verschillend, van verschillenden vorm.
Un'gleichheit, w. = ongelijkheid, oneffenheid.
un'gleichmäßig; **-namig**; **-zeitig** = ongelijk(-matig); **-namig**; **-zijdig**.
Un'glimpf, m. -(e)s = ruwheid, strengheid, hardheid; beschimping, minachting.
un'glimplich = streng, hard, ruw.
Un'glück, f. (Pl. Unglücksfälle) = ongeluk, onheil, ramp, tegenspoed; U. haben = ongelukkig zijn; zum U. = bij ongeluk; U. ist immer zu etwas gut od. kein U. so groß, es hat ein Glück im Schicksal = er is geen ongeluk, of er is een gelukje bij; das ist weiter kein U. = dat is niet zoo heel erg.
un'glücklich = ongelukkig, onfortuinlijk.
un'glücklicherweise = ongelukkig(erwijze), bij ongeluk.
Un'glücksbode, m. = ongeluksbode, jobsbode.
Un'glücksbotenschaft, w. = ongelukstijding, jobstijding.
un'glücklich = ongelukzalig, ongelukkig, rampzalig.
Un'glücksfall, m. = ongeluk, ongelukkig geval, onheil, ramp.
Un'glücksgefährte, **-genosse**, m. = rampgenoot, broeder in 't ongeluk.
Un'glücksfind, f.; **-prophet**, m. = ongeluks-kind; **-profeet**.
Un'glücksstifter, m. = onheilstichter.
Un'glücksstunde, w.; **-tag**, m.; **-vogel**, m. = ongeluksuur; **-dag**; **-vogel**.
Un'gnade, w. = ongenade.
un'gnädig = onbarmhartig, ongenadig, onwelwillend, slecht geluimd, verdrietig; guur; kwalijk.
un'göttlich = ongoddelijk.
un'grammatisch = ongrammaticsch, onspreekkonstig.
un'grifich = Hongaarsch.
Un'grund, m. = ongegrondheid; nietigheid.
un'gründlich = niet grondig, oppervlakkig.
un'gültig = ongeldig, nietig.
Un'gültigkeit, w. = ongeldigheid, nietigheid.
Un'gunst, w. = ongunst, ongenade; ruwheid, guurheid; zu meinen Ungunsten = in mijn nadeel.
un'gunstig = ongunstig, niet gunstig gezind.
un'gut: etw. für u. (aufnehmen) = iets kwalijk

nemen; nichts für u. = neem me niet kwalijk!
 houd ('t) me ten goede!
un'haltbar u. **un'haltbar** = onhoudbaar (toestand, vesting, bewering); niet duurzaam, ondeugdelijk, onvast.
un'harmonisch = onharmonisch; onwelluidend.
Un'heil, f. -(e)s = onheil, ramp, ongeluk.
un'heilbar u. **un'h...** = ongeneeslijk, onherstelbaar.
un'heilbringend = onheilbrengend, noodlottig.
un'heilig = onheilig, wereldlijk, goddeloos, profaan.
Un'heilstifter, m. = onheilstichter.
un'heißvoll = ongelukkig, vampsalig, noodlottig.
un'heimlich = niet inheemsch, vreemd.
un'heimlich = akelig, somber, naar, angstig, ongerust; u. viel Geld = akelig veel geld.
un'heißbar: unheißbares Zimmer = kamer, waar niet gestookt kan worden.
un'höflich = onbeleefd, onheusch.
Un'höflichkeit, w. = onbeleefdheid.
 I. **un'hold** = niet gunstig, ongunstig gezind, tegen, vijandig.
 II. **Un'hold**, m. -(e)s, -e = booze geest; akelig of mismaakt wezen; narigheid.
Un'holdin, w. -, -nen = booze heks, tang.
un'hörbar = onhoorbaar.
un'ieren, f. (h.) = uniëren, vereenigen, verbinden.
unifizieren, f. (h.) = unificeeren, tot één samensmelten.
Uniform, w. -, -en = uniform.
uniformieren, f. (h.) = uniformeeren, in uniform kleeden, eenvormig maken.
Uniformität, w. - = uniformiteit, eenvormigheid.
Unikum, f. -s, -s u. . . fa = unicum, éénig exemplaar; zeldzaamheid.
un'interessant = oninteressant, weinig belangwekkend.
Union, w. -, -en = unie.
Unionist, m. -en, -en = unionist (aanhanger van de Unie, vooral van de kerkelijke unie van 1847, ook van de noordel. staten van N.-Am. in den Burgeroorlog).
unisono = unison, éénstemmig.
Unitarier, m. -s, - = unitariër, eenheidsbelijder.
universal = universeel, algemeen.
Universalerbe, m. = universeel erfgenaam.
Universalgeschichte, w. = algemeene geschiedenis, wereldgeschiedenis.
Universalität, w. - = universaliteit, algemeenheid; alles omvattende geestesontwikkeling.
Universalmittel, f. = universeel middel, middel voor alles.
Universalmonarchie, w. = wereldheerschappij.
universell = universeel.
Universität, w. -, -en = universiteit.
Universitätfreund, m. = universiteitsvriend, akademievriend.
Universitätprofessor, m. = professor aan de universiteit.
Universitätstudium, f. = universitaire studie.
Universitätzeit, w. = akademietijd.
Universum, f. -s = universum, heelal.
un'jagdbar = niet geschikt om jacht op te maken.
un'kanonisch; **-fatholisch** = niet|kanoniek; **-katholiek**.

- Un'fe**, w. —, -n = vuurroode pad; ringslang; bezed't wie eine U. = zoo dronken als een snip.
un'fennbar, **un'fennlich** = on(her)kenbaar.
un'fennlichheit, w. = onherkenbaarheid; (bis) zur U. = tot onkenbaar wordens toe.
un'fennniß, w. = onwetendheid.
un'fencuf, m. = akelige kreet.
un'fentimme, w. = grafstem.
un'fensch = onkuisch.
un'fenschheit, w. = onkuischheid.
un'findlich = onkinderlijk.
un'firchlich = onkerkelijk, niet kerksch, ongodsdienstig.
un'flar = onhelder, onduidelijk, troebel, donker, duister; id' bin noch un unflaren über... = ik ben nog in 't onzekere omtrent...
un'flarheit, w. = onhelderheid enz.
un'flug = onverstandig, onbezonnen.
un'flugheit, w. = onverstandige daad, onbezonnenheid.
un'föntiglich = onkoninklijk.
un'förperlich = onlichamelijk, onstoffelijk.
un'fosten, Pl. = onkosten, kosten; in U. fützen = op onkosten jagen.
un'fostenbuch, f. = onkosteboek.
un'fräftig = zonder werking, zonder invloed, krachteloos.
un'frant, f. = onkruid; U. berdirbt od. bergeht nicht = onkruid vergaat niet.
un'frieggerisch = onkrijgszuchtig, niet oorlogzuchtig, onkrijgshaftig.
un'ktion, w. —, -en = zalving.
un'künderbar = onopzegbaar, eeuwigdurend.
un'kunde, w. = onkunde, gebrek aan kennis, onwetendheid.
un'kundig = onkundig, onwetend; einer Sache u. sein = van iets onkundig zijn.
un'land, f. = onbebouwd, ongebruikt, onproductief land.
unland'bar u. **un'l...** = onbereikbaar, ongeenaakbaar.
un'langst = onlangs, kortelings, kortgeleden.
un'lareinisch = onlatijnsch.
un'lauter = onzuiver, onrein, onedel; oneerlijk; unlauterer Wettbewerb = oneerlijke concurrentie.
un'lauterfeit, w. = onzuiverheid, 't onedele.
un'leidlich = ondraaglijk, onuitstaanbaar, [niet in staat om te lijden].
un'leufam = onvolgzaam, onhandelbaar.
un'leßbar = onleesbaar.
un'leferlich = onleesbaar, niet te ontcijferen.
unleug'bar = onloochenbaar, onbetwistbaar, klaarblijkelijk, blijkbaar.
un'lieb = onaangenaam; es ist mir u. = 't spijt mij.
un'lieblich = onaangenaam, minder liefelijk.
un'liebfam = onaangenaam, ongewenscht; onverkwikkelijk.
un'lößlich = onloffelijk, niet prijzenswaardig.
un'logisch = onlogisch.
un'löslich = onoplosbaar; onontwarbaar.
un'löt'bar u. **un'löt'bar** = niet te soldeeren.
un'lust, w. = onlust, onbehaaglijkheid, tegenzin.
un'lustig = verdrietig, onaangenaam gestemd; met tegenzin.
[Un'macht], w. = onmacht; machteloosheid.
un'malerisch = onschilderachtig.
un'manierlich = ongemanierd, onbeschaafd, onwellevend, onnet.
un'männlich = onmannelijk, laf, wekelijk, zwak.
Un'maffe, w. = verbazende massa.
- un'maßgeblich** = niet als maatstaf dienend; onder verbetering; nach meiner unmaßgeblichen Meinung = volgens mijn bescheiden meening.
un'mäßig = onmatig, overdreven, buitensporig.
Un'mäßigkeit, w. = onmatigheid enz.
un'melodisch = onmelodisch.
Un'menge, w. = verbazende menigte.
Un'mensch, m. = onmensch, monster, barbaar.
un'menschlich = onmenscheijk, monsterachtig, barbaarsch, verbazend.
unmerklich u. **un'm...** = onmerkbaar, onwaarneembaar.
unnehm'bar u. **un'm...** = onmeetbaar.
un'methodisch = onmethodisch.
un'militärisch = onmilitair.
unmittel'bar u. **un'm...** = onmededeelbaar, niet mede te deelen.
unmittel'fam u. **un'm...** = onmededeelzaam, onsprakzaam.
un'mittellich = onmiddellijk, rechtstreeks(ch).
Un'mittelbarkeit, w. = onmiddellijkheid.
un'möbliert = ongemeubileerd.
un'modern = onmodern, uit den tijd.
un'modisch = onmodisch, ouderwetsch.
unmög'lich u. **un'm...** = onmogelijk; bij geen mogelijkheid.
Unmög'lichkeit u. **Un'm...**, w. = onmogelijkheid.
un'monarchisch = onmonarchaal.
un'moralisch = immoreel, onzedelijk.
un'motiviert = ongemotiveerd, ongegrond.
un'mündig = onmondig, minderjarig.
Un'mündigkeit, w. = onmondigheid enz.
un'musikalisch = onmuzikaal.
un'müßig = onledig, bezig.
[un'mußern] = onlekker, onpasselijk; suf].
Un'mut, m. = wrevel, bitterheid, ontstemming.
un'mutig = wat treurig gestemd, wrevelig, bitter, onstemd.
un'mütterlich = onmoederlijk.
unnachahm'lich u. **un'nach...** = onnavolgbaar, weergaloos.
un'nachbarlich = niet zooals men van bureu zou verwachten; onvriendelijk.
un'nachgiebig = ontoegevend, onmeegaand, ontoegeeflijk.
un'nachfichtig = streng, veeleischend, ontoegevend.
unnah'bar u. **un'n...** = ongenaakbaar, ontoegankelijk.
Un'name, m. = scheldnaam.
Un'natur, w. = onnatuur, ontaardheid, bedorvenheid, verdorvenheid, gekunsteldheid.
un'natürlich = onnatuurlijk, ontaard, verdorven, gekunsteld.
Un'natürlichkeit, w. = onnatuurlijkheid enz.
unnenn'bar = onnoembaar, onuitsprekelijk, onzegbaar.
un'nötig = onnoodig, overbodig, noodeloos.
un'nötigerweise = onnoodig, noodeloos.
un'nüg[lich] = onnut(tig), nutteloos, overbodig, overtollig; verkeerd.
un'ordentlich = onordelijk, wanordelijk, ongerageld.
Un'ordnung, m. = wanorde, ongerageldheid, verwarring, warboel; onrust.
un'organisch = onorganisch, anorganisch, onbewerktuigd.
un'orthographisch = verkeerd gespeld, tegen de spelregels.
un'paar = oneven.
un'parlamentarisch = onparlementair, onwellevend.

un'parteiſch, **un'parteiſch** = onpartijdig.
Un'parteiſchheit, **w.** = onpartijdigheid.
un'paſſ, *zie un'päßlich*.
un'paſſend = onpaſſend, ongeſchikt, ongepaſt, onbetamelijk; van onpaſ, ongelegen.
un'päßlich = onpaſſelijk, onwel, ongeſteld.
un'patriotiſch = onpatriottiſch, onvaderlandſch, onvaderlandlievend.
un'perſönlich = opperſoonlijk.
un'poetiſch = onpoetiſch, ondichterlijk.
un'politiſch = onpolitiek.
un'populär = impopulair, onpopulair.
Un'popularität, **m.** = impopulariteit.
un'praktiſch = onpraktiſch, ongeſchikt, ondoelreffend.
un'produktiv = onproduktief, niets opleverend.
un'proportionert = ongeproportioneerd, ſlecht geproportioneerd.
un'qualifizierbar = onqualificeerbaar, niet te noemen, ongelooftijk, ongehoord.
un'raſtert = ongeſchoren.
Un'rat, **m.** -(e)s = vuil, vuilnis, afval, drek; [verkwifting, overdaad]; **ll.** merfen = onraad merken, lont ruiken.
un'raſſich, **un'raſſam** = onraadzaam, ongeraden.
I. un'recht = verkeerd (ſleutel, boek, deur e.d.); ongeſchikt, ongelegen (tijd, dag, uur); onrechtvaardig, verkeerd (handelen); etne Sache am u. . . en Dte angreifen = een zaak verkeerd aanpakken; er hat u. = hij heeft ongeſchikt; er tut u. = hij doet verkeerd; da iſt er an ben ll. . . en gefommen = hij is bij den verkeerde te land of aan 't verkeerde kantoor gekomen; daß geſt mit u. . . en Dingen zu = dat is niet in orde, niet in den haak; u. Gut gebelgt nicht = onrechtvaardig verkregen goed gedijt niet.
II. Un'recht, **f.** = onrecht, ongelijk, onrechtvaardigheid; mit ob. zu ll. = ten onrechte; im ll. ſein = ongelijk hebben.
un'rechtlich = onrechtvaardig, onbillijk.
un'rechtlichheit, **w.** = onrechtvaardigheid enz.
un'rechtmäßig = onrechtmatig, onwettig, wederrechtelijk.
un'reblich = oneerlijk, onoprecht, bedrieglijk.
un'regelmäßig = onregelmatig, afwijkend, ongeregeld.
Un'regelmäßigkeit, **w.** = onregelmatigheid, afwijking, ongeregeldheid.
un'reif = onrijp, groen (ook fig.).
Un'reife, **w.** = onrijpheid.
un'rein = onrein, vuil, vies, onzuiver, onjuist; daß Unreine = (ook:) 't klad.
Un'reinheit, **m.** = onreinheid, onzuiverheid.
Un'reinigkeit, **w.** -, -en = onreinheid, vuilheid, vuiligheid, viezigheid, onzuiverheid.
un'reinlich = onzindelijk, vuil.
Un'reinlichkeit, **w.** = onzindelijkheid, vuilheid.
un'rett'bar, **un'rett'bar** = reddeloos, hopeloos.
un'richtig = onjuist, verkeerd, fout.
un'richtigertweise = verkeerdelijk.
Un'richtigkeit, **w.** = onjuistheid, verkeerdheid, 't verkeerde, 't onjuiste, 't foutieve.
un'ritterlich = onridderslijk.
Un'ruhe, **m.** = onrust, ongerustheid, opwindig, opgewondenheid, gejaagdheid; (in uurwerken) onrust; Unruhen = onlusten, troebelen, beroerten.
un'ruhig = ongerust, onrustig, opgewonden, gejaagd, druk, beweeglijk, woelig, oproerig.
un'ruhmlig = roemloos, niet te roemen, weinig roemrijk.

Un'rustfitter, **m.** = onrustmaker, onruststoker, onrustzaaier.
un'ruhvoll = onrustig, ongerust, gejaagd, angstig.
un'rund = niet-cirkelvormig.
un's = ons.
unſag'bar, **unſäg'lich** = onzegbaar, onuitsprekkelijk, verbazend.
un'ſauft = onzacht, hard, ruw.
un'ſauber = onzuiver, vuil, onzindelijk.
un'ſauberlich = onzindelijk.
un'ſchadhaft = onbeschadigd, ongeschonden.
un'ſchädlich = onschadelijk, ongevaarlijk.
un'ſchätzbar = onschatbaar, onwaardeerbaar.
un'ſcheinbar = onooglijk, nietig, onbeduidend, niet-in-'t-oog-loopend.
Un'ſcheinbarkeit, **m.** = onooglijkheid enz.
un'ſchicklich = ongepaſt, onbehoorlijk, onbetamelijk, onweloeglijk.
Un'ſchlitt, **f.** -(e)s = talk, kaarsvet, ongel.
un'ſchlüſſig = besluiteloos, weifelachtig, weifelend.
Un'ſchlüſſigkeit, **w.** = besluiteloosheid enz.
un'ſchmackhaft = onsmakelijk, zonder smaak.
un'ſchmiedbar = onsmeedbaar, onhamerbaar.
un'ſchön = leelijk, niet mooi, onbevallig.
un'ſchönſam = onmeedoogend, ruw.
Un'ſchuld, **w.** = onschuld, onnoozelheid.
un'ſchuldig = onschuldig, onnoozel.
Un'ſchuldsmiene, **w.** = onschuldig gezicht; mit ll. = met een uitgestreken gezicht.
un'ſchuldsvoll = onnoozel, rein, onschuldig.
un'ſchwer = gemakkelijk, niet moeilijk.
un'ſchwefterlich = onzusterlijk.
Un'ſegen, **m.** = ongeluk, tegenspoed, vloek.
un'ſelbſtändig = onzelfſtandig, afhankelijk.
un'ſelig = onzalig, noodlottig.
un'ſer = ons, onze; dieſer Garten iſt u. = van ons; die Unſeren = de onzen; erbarme dich u. = erbarm u onzer of over ons; es waeren u. ſeßs = we waren met ons (met z'n) zessen.
un'ſerener, **un'ſerens** = wijlui, wij, menſchen als wij.
un'ſerheit = onzerzijds, van onzen kant; op onze beurt; wir u. = wij voor ons.
unſerſgleichen u. un'ſerſgl. . . = ongelijken.
un'ſerthalben, **un'ſertwegen**, **un'ſertwillen** = onzentwegen, om onzentwille.
un'ſicher = onzeker, twijfelachtig; onvast (hand); onveilig.
Un'ſicherheit, **m.** = onzekerheid enz.
un'ſichtbar = onzichtbaar.
un'ſichtbarerweiſe = ongezien.
un'ſichtig = (zeem.) betrokken, donker.
Un'ſinn, **m.** = onzin, nonsens, gekheid; alles ll. = allemaal gekheid.
un'ſinnig = onzinnig, beſpottelijk, dwaas.
un'ſinnlich = onzinneijk, bovenzinnelijk, abſtrakt.
Un'ſitte, **w.** = misbruik, ſlechte gewoonte, onhebbelijkheid.
un'ſittlich = onzedelijk, onweloeglijk.
un'ſolid = onsoliede; onveilig, onbetrouwbaar
unſerſgleichen zc. zie unſerſgleichen.
un'ſrige (der, die, daß) = de, het onze; die Unſrigen = de onzen; wir haben daß Unſrige getan = we hebben 't onze gedaan; Ihr hauß und daß u. = uw huis en 't onze.
un'ſtät, **un'ſtätig** = rondloend, zwervend, onrustig, ongedurig, onbestendig, onvast.
Un'ſtätigkeit, **m.** = onrust, ongedurigheid, onbestendigheid.

unstatthaft = ongeoorloofd, niet toelaatbaar, niet ontvankelijk.
unsterblich = onsterfelijk.
unsterblichkeit, w. = onsterfelijkheid.
Unstern, m. = ongelukkig gesternte, ongeluksster, ongeluk, noodlot.
unstet, zie unstät.
unstillbar = onleschbaar, onverzadelijk.
unstörbar = onverstoortbaar; onveranderlijk.
unsträflich u. **unstr...** = onstrafbaar, onschuldig, onberispelijk, rein.
unstreitig u. **unstreitig** = onbetwistbaar, ontwisfelbaar, ontegenzeggelijk, vast en zeker.
unstudiert = ongestudeerd, ongeletterd; niet bestudeerd.
unstützbar u. **unstützbar** = niet te moeten.
Unsumme, w. = verbazende som.
unsymmetrisch = onsymmetrisch.
untabelhaft, **untadelig** = onberispelijk, onlaakbaar.
Untat, w. = wandaad, misdaad, onmenselijke daad.
untätig, f. -s, - = vlekje, smetje; ziertje.
untätig = werkeloos, lijdelijk, passief, niet aan 't werk.
untätigkeit, w. = werkeloosheid, lijdelijkheid, ('t) niets-doen.
untauglich = ondeugdelijk, onbekwaam, ongeschikt, onbruikbaar.
unteilbar u. **unt...** = ondeelbaar.
unteilbarkeit u. **unt...**, w. = ondeelbaarheid.
unteilhaftig eines Dinges = geen deel hebbend aan iets.
unter = beneden, onder; **unter** u. **auf** = van onder op, van den laagsten rang af; **weiter** u. = verderop, lager; u. **herum** = onder langs.
unteran = onderaan, aan 't benedeneind.
unterdurch: bei einem u. sein = bij iem. uit de gratie zijn of geen kans meer hebben.
untergehend = onderstaand.
Unter, Präp. mit Dativ und Akk. = **onder**: ein Zwist u. Freunden = een twist onder vrienden; er stand mitten u. ihnen = midden onder hun; u. vier Augen = onder vier oogen; u. (ob. mit den) Wölfen muß man heulen, zie heulen; u. anderen, u. anderem = onder andere; der älteste u. ihnen = de oudste onder hun; u. der Arbeit = onder 't werk; u. Tränen = onder tranen; u. freiem Himmel = onder den blooten hemel; u. den Bäumen hingehn = onder de boomen voortloopen of doorloopen; u. der Hand = onder de hand, ondershands; etw. u. Händen haben = iets onder handen hebben; das Gesicht u. einem Schleiter verbergen = 't gezicht onder een sluier verbergen; u. dem Siegel der Verschwiegenheit = onder 't zegel van geheimhouding; u. fremdem Namen = onder een vreemden naam; u. dem Ministerium Kupper = onder 't ministerie K.; Kinder u. 10 Jahren = kinderen onder of beneden de 10 jaar; — Gelb u. die Leute bringen = onder de menschen brengen; er trat mitten u. sie = hij trad midden onder hun; komm mir nicht u. die Augen = kom me niet onder de oogen; einem u. die Erde bringen = iem. onder den grond brengen, iems. dood verbaasten; u. die Füße treten = onder den voet treden; u. die Waffen rufen = onder de wapens roepen; u. einenhut bringen = onder één hoed vangen; er verteilte das Geld u. die Armen = hij deelde 't geld onder de armen; ich rechne ihn u. meine Freunde = ik

reken hem onder of tot mijn vrienden: u. die Soldaten gehn = onder dienst gaan; **beneden**: er steht tief u. ihm an Talent = hij staat ver beneden hem in talent; das ist u. aller Kritik = dat is beneden alle kritiek; **op**: u. der Bedingung = op voorwaarde; **zonder voorz.**: ich sitze u. ihm = ik zit lager dan hij (in de klasse); u. vier Wochen wird er nicht fertig = in minder dan 4 weken komt hij niet klaar; — einem etw. u. den Fuß geben = iem. iets heimelijk raden, melden of aan de hand doen.
II. unter, Adj. = onderste, lager; das untere Stockwerk = de benedenverdieping; der untere Teil = 't onderste gedeelte, 't benedengedeelte; die unteren Klassen = de lagere klassen.
III. Unter, m. -s, - = boer (in 't kaartspel).
Unterabteilung, w.; **admiral**, m. = onderafdeeling; -admiraal.
Unteramt, f. = ondergeschikt ambt, lager ambt.
Unterarm, m.; **ärmtel**, m.; **art**, w. = onderarm; -mouw; -soort.
Unterarzt, m. = adjunct-officier van gezondheid.
Unteraufseher, m.; **balen**, m.; **band**, f. = onderopzichter (of -inspecteur); -balk (of architraaf); -band (of -verband).
Unterbau, m.; **baud**, m. = onderbouw; -buik.
unterbauen, fchw. (h.) = er onder bouwen, onder iets bouwen; **unterbauen** = onderbouwen, steunen; ondermijnen, ondergraven.
Unterbaum, m.; **beamter**, m.; **befehls-haber**, m. = onderboom (of stofboom, aan een weefgetouw); -beambte; -bevelhebber.
Unterbehörde, w. = lager bestuurslichaam, lagere autoriteit.
Unterbeinleid, f.; **bett**, f. = onderbroek; -bed.
unterbieten, ft. (h.) = einen u. = iem. afmijnen.
Unterbilanz, w. = te-kort, nadeelig saldo, deficit.
unterbinden, ft. (h.) = er onder binden, onderbinden, aanbinden, aandoen; **unterbinden** = onderbinden, afbinden, (fig.) tegenhouden, stremmen.
Unterbindung, w. = onderbinding enz.
Unterbischof, m. = wijbisschop, suffragaan.
unterbleiben, ft. (f.) = niet gebeuren, niet plaats hebben, blijven steken, niet uitgevoerd worden, (van brief) in de pen blijven; das unterbleibt nicht = dat gebeurt zeker.
Unterboden, m. = ondervloer.
unterbrechen, ft. (h.) = onderbreken, afbreken, in de rede vallen, uitstellen, schorsen, stuiten.
Unterbrechung, w. -, -en = afbreking, ('t) afbreken.
unterbreiten, fchw. (h.) = leggen of uitspreiden onder; **unterbreiten** = voorleggen; (einem einen Vorschlag) ter overweging geven.
unterbringen, unr. (h.) = onder dak brengen, bergen, plaatsen, (geld) beleggen, plaatsen; (een paard) op stal brengen.
Unterbruch, m., zie Unterbrechung.
unterdeck, f. = onderdek, tusschendeck.
unterdecken, w. = onderdeken.
unterdes, **unterdessen** = intusschen, onder-tusschen, onderwijl, terwijl, sedert (dien).
unterdefiarieren, fchw. (h.) = te laag aangeven.
Unterdiakonus, m. = onderdiaken.

unterdrücken, *ſchw.* (h.) = (een volk) onderdrukken, verdrukken; (een boek) onderdrukken; (een opstand) onderdrukken, dempen; (tranen, een antwoord) terugdringen, inhouden.
Unterdrücker, m. = onderdrukker, verdrukker.
un'terduden (ſich), *ſchw.* (h.) = (onder)duiken, bukken.
untereinander = onder elkander, ondereen, doorelkander, dooreen, onderling.
Un'terenteilung, w. = onderindeeling, onderverdeling.
Un'tererdgeſchoß, f. = ondergrondverdieping, souterrain.
Un'terfaktor, m. = onderbaas (in een drukkerij).
unterſan'gen ſich, *ſt.* (h.) einer Sache od. etw. = iets aandurven, zich iets vermeten.
Unterſan'gen, f. -s = vermetelheid, stoutheid, stout bestaan, driestheid.
un'terſaffen, *ſchw.* (h.) = (iem.) onder den arm vatten; *ſich u.* = elkaar den arm geven; *untergefaßt* = gearmd.
Un'terfeldherr, m. = onderveldheer.
unterſch'eten, *ſt.* (h.) = ineenvlechten, ineenstrengelen.
Un'terſöfſter, m. = onderhoutvester.
Un'terfuß, m. = benedengedeelte van den voet.
Un'terführung, w. = onderdoorgang (onder een spoorweg), tunnel.
Un'terfutter, f. = voering.
Un'tergang, m. = ondergang (van de zon, van een rijk), val.
un'tergärgig = ondergistend.
Un'tergärung, w. = ondergisting.
Un'tergattung, w. = ondersoort.
I. unterge'ben, *ſt.* (h.) = onderwerpen, ondergeschikt maken, overgeven.
II. unterge'ben = ondergeschikt, onderdanig; *der Untergebene (ein U. . ner)* = de (een) ondergeschikte.
Unterge'benheit, w. - = onderdanigheid, ondergeschiktheid.
un'tergeh(e)n, *unr.* (f.) = on'dergaan; (van schepen) vergaan, verongelukken, zinken; ondergaan, ten onder (te niet, verloren) gaan.
Un'tergehölz, f. = onderhout, kreupelhout.
Un'tergchilfe, m. = tweede bediende.
Un'terggericht, f. = lagere rechtbank.
un'tergeſhoben = ondergeschoven, valsch.
Un'tergeſchoß, f. = benedenverdieping.
Un'ter'geſtell, f.; *getwand*, f. = onderstel; -kleed.
Un'tergewebr, f. = zwaard, sabel.
un'tergraben, *ſt.* (h.) = onder den grond (be-)graven; **untergra'ben**, *ſt.* (h.) = ondergra'ven, ondermijnen (ook fig.), te gronde richten.
Un'tergrad, m. = lage graad.
Un'tergrundbahn, w. = ondergrondsehe spoorweg.
un'terhaben, *unr.* (h.) = (een kleed) onder (een ander) aanhebben; (zija tegenpartij) onder hebben.
un'terhafen, *ſchw.* (h.) = in den arm nemen.
un'terhalb, *Präp* mit Gen. (od. Dat.) = beneden, onder.
Un'terhalt, m. -(e)s = onderhoud, levensonderhoud, bestaan, middel van bestaan; *den U. betreten* = in 't onderhoud voorzien.
un'terhalten, *ſt.* (h.) = on'derhouden; *einen Paß u.* = een bakje er onder houden; **unterhal'ten** = onderhou'den (iem., 't vuur, briefwisseling); onderhou'den, bezighouden; vermaken, amuzeeren; *ſich mit einem über etw. u.* = zich met iem. over iets onderhouden.

unterhal'tend = onderhoudend, boeiend, amuzant.
Unterhal'ter, m. -s, - = onderhouder, steun.
unterhalt'ſich, **unterhalt'ſam** = onderhoudend, interessant; amuzant.
Unterhal'tung, w. = (levens)onderhoud; onderhoud, gesprek, conversatie, bespreking; vermaak, uitspanning.
Unterhal'tungsbeiträge, *Pl.* = bijdragen voor levensonderhoud.
unterhal'tungsberchtigt = rechthebbend op een bijdrage voor levensonderhoud.
Unterhal'tungsblatt, f. = uitspanningsblad, humoristisch blad.
Unterhal'tungsgabe, w. = gave om een gesprek gaande te houden, spraakzaamheid.
Unterhal'tungsſtoſten, *Pl.* = onderhoudskosten.
Unterhal'tungslektüre, w. = ontspanningslektuur.
Unterhal'tungston, m. = toon van 't gesprek, conversatietoon.
unterhal'tungsweiße = wijze van gesprek.
unterhan'deln, *ſchw.* (h.) (mit einem über etw. od. wegen eines Dinges) = onderhandelen (met iem. over iets).
Unterhänd'ler, m. = onderhandelaar, bemiddelaar.
Unterhand'lung, w. = onderhandeling.
Un'terharz, m. = Beneden-Harz.
Un'terhaube, w. = ondermuts.
Un'terhaus, f. = onderhuis; Lagerhuis of Huis der Gemeenten (in Engeland).
Un'terhemd, f. = onderhemd.
Un'terhof, m. = lage binnenplaats, laag gerechtshof.
Un'terhofmeiſter, m. = ondergoeverneur, onderhuisbestuurder.
unterhöb'len, *ſchw.* (h.) = ondermijnen, ondergra'ven.
Un'terholz, f. = onderhout, kreupelhout; onderligger.
Un'terhoſe, w. = onderbroek.
un'terhöſch = onderaardsch; helsch.
Un'teritalien, f. = Beneden-Italië.
Un'terjacket, w. = borstrok, mouwvest.
unterj'ochen, *ſchw.* (h.) = onder 't juk brengen, onderwerpen.
Un'terläufer, **Un'terläufer**, m. -s, - = tussenpersoon, makelaar.
Un'ter'liefer, m.; *finn*, f. = onderkaak; onderkin.
Un'terklasse, w. = lagere klasse.
Un'terkleid, f. = onderkleed; [broek].
I. un'terkommen, *ſt.* (f.) = een onderkomen krijgen of vinden, onderkomen, onder dak komen; in einem Gaſthoſe u. = logies vinden in een hotel; bei einem u. = een plaats of een betrekking bij iem. krijgen.
II. un'terkommen, f. = onderkomen, onderdak, plaats, betrekking.
Un'terkonsum, m. = te geringe behoefte.
Un'terkörper, m. = benedendeel van 't lichaam.
un'terfriegen, *ſchw.* (h.) = er onder krijgen, overmeesteren, temmen, de baas worden, overwinnen.
Un'terkunft, w. = onderkomen, onderdak.
Un'terlage, w. = onderbed; onderlegger; (fig.) grond, steungrond, basis.
Un'terland, f. = laagland.
Un'terländer, m. -s, - = laaglander.
Un'terlaß, m. : ohne U. = zonder ophouden, onophoudelijk.

unterlassen, ft. (h.) = laten, nalaten, achterwege laten; ich werde nicht u. . . = ik zal niet in gebreke blijven. . .

Unterlassung, w. -, -en = verzuim, ('t) nalaten.

Unterlassungsfall, m. = geval van nalatigheid of van verzuim.

Unterlassungssünde, w. = zonde uit nalatigheid.

Unterlassungsdelikt, f. = omissiedelikt.

unterlast, w. = onderlast (in een schip).

unterlaufen, ft. (f.) = insluipen, er onderloopen; es sind kleine Fehler mit untergelaufen = er zijn kleine fouten ingeslopen; **unterlaufen**: die Haut ist mit Blut u. = met bloed belopen; [tegenhouden door er onder te loopen, onder iets loopen].

Unterläufer, m. = smokkelaar, sluikehandelaar, **Unterlegeblatt**, f. = onderlegger (bij schrijven en teekenen).

unterlegen, (schw. (h.)) = onder (iets) leggen, on' derleggen; (einem etw.) toedichten, toeschrijven; einer Melodie einen Text u. = een tekst bij een melodie maken of zoeken; einer Stelle einen falschen Sinn u. = een verkeerde betekenis aan een plaats hechten of geven, er in leggen; [Werde u. = paarden klaar zetten (voor de post)]; **unterlegen** = bekleeden, voeren, stoffeeren.

Unterlehrer, m.; **-lehr**, m.; **-lehrer**, f. = ondermeester (hulpouderwijzer); -lijf; -lijfe.

Unterleibkrankheit, w.; **-leiden**, f. = onderlijfsziekte; -kwaal.

unterliegen, ft. (h.) = on' derliggen, er onderliggen; ten grondslag ligge; **unterliegen**, (f.) (mit Dat.) = bezwijken (aan); bezwijken, zwichten, onderdoen (voor), de nederlaag lijden; onderhevig zijn (aan); daß unterliegt keinem Zweifel = dat is aan geen twijfel onderhevig, lijdt geen twijfel.

Unterleutnant = lieutenant.]

Unterlippe, w. = onderlip.

unter = unter dem.

untermafen, (schw. (h.)) = in de grondverfzeten.

untermafen, (schw. (h.)) = ondermet'selen, metselwerk onder iets aanbrengen.

Untermeister, m. = ondermeester, onderbaas.

untermengen, (schw. (h.)) = ondereenmengen, vermengen.

Untermiete, w. = onderhuur.

untermieten, (schw. (h.)) = onderhuren.

unterminieren, (schw. (h.)) = ondermijnen.

untermischen, (schw. (h.)) = ondereenmengen, vermengen.

I. **unternehmen**, ft. (h.) = ondernemen, beginnen, wagen; **unternehmen** = ondernemend.

II. **Unternehmen**, f. = onderneming, waagstuk.

Unternehmer, m. -s, -en = ondernemer.

Unternehmung, w. -, -en = onderneming.

Unternehmungsgest, m. = ondernemingsgeest.

Unteroffizier, m. = onderofficier, korporaal.

unterordnen, (schw. (h.)) = on' derschikken, ondergeschikt maken, stellen of plaatsen onder (een meerdere).

Unterordnung, w. = onderschikking, onderindeling, onderwerping, ondergeschiktheid, subordinatie.

Unterösterreich, f. = Beneden-Oostenrijk.

Unterpacht, w. = onderpacht.

Unterpfalz, w. = Beneden-Palts.

Unterpfand, f. = onderpand.

unterpfändlich = als onderpand, in onderpand.

Unterpfarrer, m. = hulpprediker.

unterpfügen, (schw. (h.)) = (iets) er onderploegen (nl. onder den grond).

Unterprima, w. = laagste afdeeling van de hoogste klasse (van 't gymnasium, bij ons de 5de klasse).

unterreden sich, (schw. (h.)) = samen spreken, met elkaar spreken.

Unterredung, w. -, -en = gesprek, onderhoud, samenspraak, bespreking.

Unterrhein, m. = Beneden-Rijn.

unterrheinisch = Benedenrijnsch.

Unterriht, m. -(e)s = onderwijs, onderricht; [bericht, verslag]; er gibt lateinischen U. = hij onderwijst Latijn.

unterrichten, (schw. (h.)) = eimen in einem Sache u. = iem. in een vak onderwijzen of onderwijs geven of les geven; eimen bon od. über etw. u. = iem. van iets onderrichten of bericht geven of op de hoogte brengen of over iets inlichten; allgemein unterrichtet = algemeen ontwikkeld.

Unterrihter, m. = onderrechter.

Unterrihtsanstalt, w. = onderwijsinrichting.

Unterrihtsbrief, m. = brief voor zelfonderwijs.

Unterrihtsurlaubsschein, m. = akte van bekwaamheid.

Unterrihtsfreiheit, w. = vrijheid van onderwijs.

Unterrihtsgefek, f.; **-kommission**, w. = onderwijswet; -commissie.

Unterrihtsminister, m.; **-ministerium**, f. = minister van onderwijs; ministerie van o.

Unterrihtsstunde, w. = lesuur, les.

Unterrihtswesen, f. = (openbaar) onderwijs.

Unterrihtszweig, m. = tak van onderwijs.

Unterriht, m.; **-rost**, m. = onder[schors (of -korst); -rok.

unter = unter das.

unterfagen, (schw. (h.)) = verbieden.

Unterfagung, w. - = verbod.

Unterfak, m. = onderstel, voetstuk; (iets waarop men een lamp, een flesch, een kopje, een ketel, e. d. zet:) blad, blaadje, schotelkje, plaatje; (van een sluitrede) minderterm, minor.

Unterfakale, w. = schotelkje of bakje (onder een kopje).

unterfakaren, (schw. (h.)) = onder den grond stoppen, aarde er over heen krabben.

unterfakagen, (schw. (h.)) = onderschatten, te gering schatten.

unterfakbar = onderscheidbaar, herkenbaar, te onderscheiden.

unterfakden, ft. (h.) = onderscheiden, van elkaar scheiden, uit elkaar kennen, onderkennen; sich u. = zich onderscheiden, verschillen.

unterfakend = onderscheidend, eigenaardig, kenmerkend.

Unterfakdung, w. = (onder)scheiding.

Unterfakdungsbegriff, m.; **-kraft**, w. (= vermögen, f.); **-zeichen**, f. = onderscheidingskenmerk; -vermogen; -teeken.

Unterfakdungszug, m. = kenmerkende trek.

Unterfakfel, m. = onderdij, onderschenkel.

unterfakieben, ft. (h.) = (er) onder schuiven; etnem einen Stuhl u. = een stoel onder iem. schuiven; [verder ook: unterfakieben]; on' derschuiven (een kind, brieven); etnem einen falschen Beweggrund u. = iem. een valsche bewegreden toedichten.

Un'terschiebung, w. = onderschuiving; toedichting.
Un'terschied, m. -(e)s, -e = onderscheid, verschil, onderscheiding.
unterschied'lich = verschillend.
un'terschlüchtig = onderslachtig (van molendraden, waar 't water onder tegenaan stroomt).
un'terschlagen, ft. (h.) = over elkaar slaan (armen, beenen); einem ein Bein u. = iem. den voet lichten; **unterschlagen** = (gelden, een testament) verduisteren; (brieven) onderscheppen.
Un'terschlief, m. -(e)s, -e = bedrog, verduistering, malversatie; **Unterschlief** machen = bedrog plegen.
Un'terschlupf, m. -(e)s, -e = schuilplaats, hol, sluiphoek.
un'terschlüpfen, **un'terschlüpfen**, fchw. (f.) = er onder sluipen, kruipen of glippen.
unterscreiben, ft. (h.) = onderteekenen, onderschrijven; **sich u.** = onderteekenen, zijn naam zetten.
Un'terscreiber, m. = tweede klerk.
Un'terschrift, w. = onderteekening, handteekening, onderschrift.
Un'terschule, w. = lagere school.
un'terselbst = onderzeesch.
Un'tersette, w. = onderzijde, onderkant.
Un'terselunda, w. = laagste afdeling van de 5de klasse (van een gymnasium, bij ons 3de klasse).
un'tersetzen, fchw. (h.) = er onder zetten, er onder plaatsen; **untersetzen** = steunen; mit etw. **untersetzt** = met iets vermengd.
Un'terseter, zie **Unter** a h.
untersetzt = kort en ineengedrongen, gezet en kort.
un'tersinken, ft. (f.) = wegzinken, in de diepte zinken.
unterwühlen, fchw. (h.) = ondermijnen, onderwoelen.
un'tersit = onderst, laagst; das **Untersitz** zu oberst **setzen** = alles (ten) ondersteboven gooien; zu u. = 't onderst, 't laagst, geheel onderaan.
Unterstaatssekretär, m. = onderstaatssecretaris.
Un'terstadt, w. = benedenstad.
Un'terstand, m. = beschutting, wijkplaats; onderkomen; woning; schuilplaats.
un'terständig = onderstandig.
Un'terstandshaus, f., **Hütte**, m. = schuilhut (in 't hooggebergte).
un'terstehen, fchw. (h.) = er onder of er tus-schen steken of doen; **sich u.** = schuilen, een schuilplaats zoeken.
un'tersteh(e)n, unr. (h.) = staan onder (eig. en fig.), schuilen; **unterste'h(e)n** (mit Dat.) = behooren tot, ressorteeren onder; **sich u.** = wagen, durven, vermeten; [**sich** einer Sache u. = zich iets veroorlooven, iets wagen, iets durven].
un'terstellen, fchw. (h.) = er onder zetten of plaatsen; ein Pferd u. = een paard stallen; **sich u.** = schuilen; **unterstellen**, fchw. (h.) = onderstellen; toeschrijven, toedichten; einem **unterstellt sein** = aan iem. ondergeschikt of van iem. afhankelijk zijn.
Unterstellung, w. = onderstelling.
Un'terstreuer, m. = onderstuurman.
unterstreichen, ft. (h.) = onderstrepen.
un'terstreuen, fchw. (h.) = er onder strooien.
Un'terstromung, w.; **-strumpf**, m.; **-stück**, f. = onder|stroming; -kous; -stuk.

unterstützen, fchw. (h.) = steunen, stutten, ondersteunen, helpen, bijstaan.
Unterstützer, m. -s, -en = ondersteuner, steun.
Unterstützung, w. -, -en = steun, stut, ondersteuning, hulp, bijstand.
unterstützungsbedürftig = hulpbehoevend, behoeftig.
Unterstützungsgefuch, f. = verzoek om steun.
Unterstützungskasse, w. = ondersteuningskas.
untersuchen, fchw. (h.) = onderzoeken, nagaan.
Untersuchung, w. -, -en = onderzoek, onderzoeking.
Untersuchungsakten, Pl. = processtukken.
Untersuchungsgefange(n)ter, m. = iem. die zich in preventieve hechtenis bevindt.
Untersuchungshaft, w. = preventieve hechtenis, voorarrest.
Untersuchungskammer, w. = kamer van onderzoek of van instructie.
Untersuchungskommission, w. = commissie van onderzoek.
Untersuchungsrichter, m. = rechter van instructie.
I. **un'tertan** = onderdanig, onderworpen.
II. **Un'tertan**, m. -s u. -en, -en = onderdaan.
Un'tertanenverband, m. = burgerschap, de gezamenlijke onderdanen.
un'tertänig = onderdanig, onderworpen, nederig, gedwee; **untertäniger Diener** = onderdanige of dienstwillige dienaar; ich bitte **untertänigst** = ik verzoek eerbiedig of beleefd.
Un'tertänigkeit, w. = onderdanigheid, onderworpenheid.
Un'tertasse, w. = schotelkje, bakje (onder een kopje).
un'tertauchen, fchw. (h.) = onderdopen; u., (h. u. f.) = onderduiken.
Un'terteria, w. = laagste afdeling van de 8de klasse (van een gymnasium, bij ons 1ste klasse).
Un'tertor, f. = poort van de benedenstad, benedenpoort.
un'tertreten, ft. (f.) = schuilen; [**untertre'ten** = vertreden, verdrukken].
unterwad'sfen = doorgroeid (met iets), doorwassen.
Un'terwald, m. = kreupelbosch.
Un'terwalden, f. = Unterwalden.
Un'terwäldner, m. -s, -en = bewoner van Unterwalden.
Un'terwams, f. = borstrok.
un'terwärts = benedenwaarts].
unterwegs = onderweg, op weg; etw. u. lassen = iets achterwege laten, niet doen, nalaten.
[unterweil'en = somwijlen].
unterweil'en, ft. (h.) = onderwijzen, onder-richten.
Unterweil'ung, w. -, -en = onderwijs, onderwijzing.
Un'terwelt, w. = onderwereld.
unterwerfen, ft. (h.) = onderwerpen, ondergeschikt maken, afhankelijk maken, tot gehoorzaamheid dwingen; einer **Strantheit unterwerfen sein** = aan een ziekte onderhevig zijn.
Unterwerfung, w. = onderwerping.
un'terwertig = minderwaardig, te kleine waarde hebbende.
Un'terwind, m. = lage wind, benedenwind.
[unterwind'en sich] ft. (h.) = zich onderwinden, zich verstouten, ondernemen].
unterwölben, fchw. (h.) = onderwelven.

Un'terwuchš, m. = onderhout, kreupelhout.
unterwuch'len, ſchw. (h.) = onderwoelen, ondergraven, ondermijnen.
unterwür'fig = onderworpen, onderdanig, nederig.
Un'terzahn, m. = ondertand.
unterzeich'nen, ſchw. (h.) = onderteekenen.
Unterzeich'ner, m. = ondergeteekende.
Unterzeich'ner, m. = onderteekenaar.
Unterzeich'nung, w. = onderteekening, handteekening.
Un'terzeig, f. = ondergoed, onderkleeren.
un'terziehen, ft. (h.) = onder (andere kleeren) aandoen, er onder trekken of plaatsen; **unterziehen**: etw. einer Beſichtigung, einer Prüfung u., ſich einem Examen, einer Operation u. = iets aan een beschouwing, onderzoek, zich aan een examen, een operatie onderwerpen; etw. einer Beratung u. = over iets beraadslagen; ſich einer Mühe, einem Geſchäfte u. (auch: ſich eines Geſchäftes u.) = een moeite, een zaak op zich nemen; [ſich einem u. = zich naar iem. ſchikken].
un'tief = ondiep.
Un'tiefe, w. = ondiepte, doorwaadbare plaats; verschrikkelijke diepte, afgrond.
Un'tier, f. = ondiër, monster.
un'tig = onderstaand.
un'tig'bar u. **un't...** = onverdelgbaar, onuitroeibaar; ondelgbaar, onaflosbaar.
un'trag'bar u. **un'tr...** = ondraagbaar.
untrenn'bar u. **un'tr...** = onscheidbaar.
untrenn'barkeit u. **un'tr...**, w. = onscheidbaarheid.
un'treu = ontrouw.
Un'treue, w. = ontrouw, ongetrouwheid; ll. ſchlägt ſtrem eignen Herrn = ontrouw straft zich zelf.
untrenn'bar u. **un'tr...** = ondrinkbaar.
untroſt'bar, **untroſt'lich** = ontroostbaar, troosteloos, diep bedroefd; bedroevend.
untroſt'lichkeit, w. = ontroostbaarheid.
untroſt'lich u. **un'tr...** = onbedrieglijk, onfeilbaar, zeker.
un'tüch'tig = onbekwaam, ondegelijk, onbruikbaar, ongeschikt.
Un'tugend, w. = hebbelijkheid, gebrek, verkeerde gewoonte, slechte eigenschap.
un'tu(n)lich = ondoenlijk, onmogelijk.
un'tüberlegt = onoverlegd, onbedacht, onbezonnen, overijld.
un'tüberſeh'bar u. **un'tüberſeh'bar** = onoverzienbaar, onafzienbaar, onmetelijk.
un'tüberſeh'bar u. **un'tüb...** = onvertaalbaar.
un'tüberſteh'lich u. **un'tüb...** = onoverkomelijk, onoverklimbaar.
un'tüber'treff'lich; **-troffen**; **-wind'lich**; **-wunden** = onover'treffbaar; -troffen; -winnelijk; -wonnen.
un'tumgänglich = onvermijdelijk, onontbeerlijk, noodzakelijk.
un'tumſchränkt = onbeperkt, onbegrensd, onbepaald.
Un'tumſchränkt'heit, w. = onbeperkte macht, onbeperktheid.
un'tumſtöß'lich = onomstootelijk, onweerlegbaar, onbetwistbaar.
un'tumwunden = onomwonden, openhartig.
un'tumwunden = onafgebroken, voortdurend, aanhoudend.
un'tunterſcheid'bar = niet te onderscheiden.
un'tunterſcheid'net = ongeteekend, niet onder-teekend.

un'täterlich = onvaderlijk.
un'terän'derlich u. **un't...** = onveranderlijk.
un'terändert = veranderd, ongewijzigd.
un'terantwortlich u. **un't...** = onverantwoordelijk (persoon of daad); onvergeeflijk (daad).
un'terarbeitet = onbewerkt, ruw; onverwerkt.
un'teräu'ßerlich u. **un't...** = onvervreemdbaar.
un'terbef'ferlich u. **un't...** = onverbeterlijk.
un'terbünd'lich u. **un't...** = niet verplichtend, niet bindend; onbeleefd.
un'terbümt = onverbloemd, onopgesmukt, onomwonden, eenvoudig.
un'terbrenn'bar, **un'terbrenn'lich** u. **un't...** = onverbrandbaar, onbrandbaar.
un'terbrief't = onbeschreven (recht bijv.).
un'terbrüch'lich u. **un't...** = onverbrekelijk, onschendbaar.
un'terbürg't = ongewaarborgd.
un'terbüch'tig = onverdacht, vertrouwbaar.
un'terdau'lich u. **un't...** = onverteerbaar, onverduwbaar, ongenietbaar.
un'terdaut = onverteerd, onverduwd.
un'terderbt = onbedorven.
un'terdient = onverdiend, onrechtvaardig.
un'terdientermaßen, **un'terdienterweiße** = onverdiend, onrechtvaardig, onbillijk.
un'terdorben = onbedorven, gaaf; onschuldig, rein.
un'terdroffen = onverdrotten, onverpoosd, volijverig.
un'terehelicht = ongehuwd, ongetrouwd.
un'tereid't, **un'tereid'tig** = onbeëdigd.
un'terein'bar u. **un't...** = onvereenigbaar, onbestaanbaar.
un'tererb'lich u. **un't...** = onovererfelijk.
un'terfäl'sch = onvervalscht, zuiver, echt, oprecht, waar.
un'terfäng'lich u. **un't...** = onschuldig, onnoozel, eenvoudig, ondubbelzinnig.
un'terfrozen = onvervaard, ongegeneerd, driest; ongezouten.
Un'terfrozenheit, w. = ongegeneerdheid, driestheid.
un'tergäng'lich u. **un't...** = onvergankelijk, eeuwig, onsterfelijk; bestendig.
un'tergeh'bar u. **un't...**, zie **un'tergeh'lich**.
un'tergeffen = onvergeten.
un'tergeſ'lich u. **un't...** = onvergetelijk, niet te vergeten; bleier Unblid mirb mir u. ſein = dat gezicht zal ik nooit vergeten.
un'tergleich'lich, **un'tergleich'bar** u. **un't...** = onvergelykbaar, onvergelykelyk, weergaloos.
un'tergohren: ſein un'tergohrenes Wort = geen onvertogen woord.
un'terhältniſsmäßig = ongeëvenredigd, buitensporig.
un'terheiratet = ongehuwd, ongetrouwd.
un'terhoff't = onverhoopt, onverwacht, onvoorzien; u. fommt oft = wat men niet verwacht, gebeurt (of komt) dikwijls 't eerst.
un'terhohlen = onverhopen, ronduit, zonder omwegen, onomwonden.
un'terjähr'bar u. **un't...** = onverjaarbaar, steeds geldig.
un'terkauf'lich u. **un't...** = onverkoopbaar.
un'terkauf't = onverkocht.
un'terkenn'bar u. **un't...** = onmiskkenbaar, blijkbaar, klaarblijkelijk.
un'terfürzt = onverkort, onaangetaast.
un'terleſ'bar, **un'terleſ'lich** u. **un't...** = onkwetsbaar; onschendbaar.

- un'berleht** = ongekwetst, ongedeerd, heelhuids, onbeschadigd.
unberlier'bar u. **un'b...** = onverliesbaar.
unberlijch'lich u. **un'b...** = onbluschbaar.
un'bermähit = ongehuwd, ongetrouwd.
un'bermeid'lich = onvermijdelijk, noodzakelijk.
un'bermerft = ongemerkt; vanzelf.
un'bermindert = onverminderd.
un'bermisch = onvermengd, zuiver.
un'bermittelt = opeens, zonder overgang.
Un'bermögen, f. = onvermogen, onmacht, insolventie.
un'bermögend = onvermogend, niet goeod; machteloos, onmachtig, niet in staat, onbekwaam.
Un'bermögenheit, w. - = onvermogen.
Un'bermögen'sfall, m.: im U. = ingeval van insolventie.
un'bermutet = onvermoed, onverwacht, onvoorzien.
unbernehm'lich u. **un'b...** = onmerkbaar, onverstaanbaar, onhoorbaar.
Un'bernunft, w. = onverstand.
un'bernünftig = onverstandig, dom, dwaas; *das unvernünftige Tier* = 't redelooze dier.
un'berrihteter *Sache* od. *Dinge* = onverrichter zake.
un'berriht = onbeweeglijk, stijf en strak, onwrikbaar, onafgewend.
un'ber'schäm = onbeschaamd, brutaal, onbeschoft.
Un'ber'schämtheit, w. = onbeschaamdheid, brutaliteit, onbeschoftheid.
unber'schließ'bar u. **un'b...** = onsluitbaar, niet te sluiten, niet af te sluiten.
un'ber'schlossen = ongesloten.
un'ber'schuldet = onverdiend, onschuldig; zonder schulden.
un'ber'schuldeter'machen, *weise* = onverdiend, onschuldig.
un'ber'sehen's = onvoorziens, onverwachts; bij vergissing.
un'ber'sehrt = ongedeerd, goed en wel, onbeschadigd, *gaaf*.
un'ber'sichert = onverzekerd.
un'ber'sieg'bar = onuitputtelijk, steeds vloeiend.
un'ber'siegelt = onverzegeld, ongezegeld.
un'ber'söhn'lich u. **un'b...** = onverzoenlijk.
un'ber'söhnt = onverzoend.
un'ber'sorgt = onverzorgd, behoeftig.
Un'ber'stand, m. = onverstand, domheid, dwaasheid.
un'ber'standen = onbegrepen.
un'ber'ständig = onverstandig, dom.
un'ber'ständig = onverstaanbaar, onbegrijpelijk, onduidelijk, duister.
un'ber'steuert = niet aangegeven, onveraccijnsd.
un'ber'sucht = onbeproefd.
un'ber'teidigt = onverdedigd, zonder verdediging.
unber'tilig'bar u. **un'b...** = onverdelgbaar, onuitroeibaar.
un'ber'trüg'lich = onverdraagzaam, intolerant, onverdraaglijk, twistziek; onvereinigbaar, onbestaanbaar, niet in overeenstemming te brengen.
un'ber'twandt = onafgewend, strak, onbeweeglijk; niet verwant.
un'ber'twehrt = geoorloofd, vrij.
un'ber'twehrt'lich = niet te weigeren.
un'ber'tweilt = onverwijld, onmiddellijk, oogenblikkelijk.
- unbertweil'lich** u. **un'b...** = onverwelkbaar, bestendig, eeuwig, steeds frisch, onsterfelijk, onvergankelijk.
un'ber'tweilt = onverwelkt.
un'ber'tweil'lich u. **un'b...** = onverwerpelijk, onwraakbaar (*getuige* e.d.), onweersprekelijk.
un'ber'tweil'lich u. **un'b...** = onverderfelijk, niet aan bederf onderhevig; onvergankelijk.
un'ber'tweil'bar u. **un'b...** = onuitwischbaar.
un'ber'tweil'bar u. **un'b...** = onkwetsbaar.
Un'ber'tweil'barheit, w. = onkwetsbaarheid.
un'ber'tweil'lich u. **un'b...** = onverwoestbaar, onverstoorbaar.
un'ber'tragt = onversaagd, onbevreesd.
Un'ber'tragheit, w. - = onversaagdheid.
un'ber'tzeil'lich u. **un'b...** = onvergeeflijk.
un'ber'tzins'bar, **un'ber'tzins'lich** u. **un'b...** = renteloos.
un'ber'tzollt = onveraccijnsd.
un'ber'tzül'lich u. **un'b...** = onmiddellijk, oogenblikkelijk, zonder uitstel, op staanden voet.
un'ber'tollendet = onvultood, onvoldend, onafgemaakt.
un'ber'tollommen = onvolkomen, onvolledig, onvolmaakt.
un'ber'tollständig = onvolledig, defect, incompleet.
un'ber'tolltredt = onvoltrokken, onvoltrekt.
un'ber'tolltellig = onvultallig, onvolledig, incompleet.
Un'ber'tolltelligheit, w. = onvultaligheid.
un'ber'toraus'sehbar, **un'ber'toraus'sicht'lich** = niet te voorzien.
un'ber'torbereitet = onvoorbereid, onverwacht, voor de vuist (*spreken*).
un'ber'torden'lich = onheuglijk.
un'ber'torgreif'lich u. **un'b...** = zonder voorbarig te willen zijn, bescheiden.
un'ber'torgher'sehen = onvoorziens.
un'ber'torfällig = onopzettelijk, zonder opzet.
un'ber'torfichtig = onvoorzichtig, onbezonnen, niet beleidvol.
Un'ber'torfichtigheit, w. = onvoorzichtigheid enz.
un'ber'torfichtig = onvoordeelig, nadeelig, schadelijk.
un'ber'tor'sam = onwaakzaam.
un'ber'tor'sig'bar u. **un'w...** = onweegbaar.
un'ber'tor'sig'bar u. **un'w...** = niet verkiesbaar.
un'ber'tor'sig'bar = onwaar, leugenachtig, vals, onjuist.
un'ber'tor'sig'haft = onwaarachtig, onoprecht, niet waarheidlievend, onwaar.
Un'ber'tor'sig'haftigkeit, w. = onwaarachtigheid, onoprechtheid, gebrek aan waarheidsliefs.
Un'ber'tor'sig'heit, w. = onwaarheid, onjuistheid, valsheid, leugen.
un'ber'tor'sig'haft'bar u. **un'w...** = onwaarneembaar, onmerkbaar.
un'ber'tor'sig'haft'lich = onwaarschijnlijk, twijfelachtig.
un'ber'tor'sig'bar u. **un'w...** = onveranderlijk, vast, onwrikbaar.
Un'ber'tor'sig'heit, m. = zeer slechte of moeilijke weg.
un'ber'tor'sig'heit = onbegaanbaar, ongebaand, ontoegankelijk.
Un'ber'tor'sig'heit, f. = monster, onmens.
un'ber'tor'sig'heit = onvrouwelijk.
un'ber'tor'sig'heit u. **un'w...** = ongeweigerd, toestemmend; zonder tegenspraak, onbetwistbaar.
un'ber'tor'sig'heit, **un'ber'tor'sig'heit** = onverstandig, niet wijs.
un'ber'tor'sig'heit, mit *Gen.*, *Dat.* od. *bou* = niet ver, tamelijk dichtbij.

I. **Un'wert**, m. = onwaarde, nietswaardigheid, nietigheid.
 II. **un'wert** = niets waard, weinig waard; eines Dinges u. sein = een zaak onwaardig zijn.
Un'wefen, f. = ongepastheden, onbetamelijkheden, onbehoorlijke handelingen, wanorde, verwarring, rommelboel; sein II. treiben = spektakel maken, huishouden, zich doen gelden, (van spoken) rondwaren.
un'wefenhaft = onwonderlijk, onstoffelijk.
un'wefentlich = bijkomstig, onbelangrijk, onbeduidend, niet-essentieel.
Un'wetter, f. = slecht weer, boos weer, stormweer, onweer.
un'wichtig = ongewichtig, onbelangrijk, onbeduidend.
unwiderleg'bar, **unwiderleg'lich** u. **un'w...** = onweerlegbaar.
unwiderruf'lich u. **un'w...** = onherroepelijk; onherstelbaar.
unwidersteh'lich u. **un'w...** = onweerstaanbaar, onbetwisbaar, ontegenzeggelijk.
unwidersteh'lich u. **un'w...** = onweerstaanbaar.
unwiederbring'lich u. **un'w...** = onherstelbaar, onherroepelijk, voor goed.
Un'wille, m. = verontwaardiging, verstoordheid, boosheid, ontstemming, wrevel; mit Unwillen = met tegenzin.
un'willfährig = ongedienstig, ontoeschietelijk.
un'willig = verontwaardigd, verstoord, ontstemd, wrevelig; ongeneigd, ongenegen.
un'willkommen = onwelkom, ongelegen.
unwillfür'lich u. **un'w...** = onwillekeurig, onopzettelijk.
un'wirflich = onwonderlijk, onwezenlijk, onecht.
un'wirksam = krachteloos, niet-werkend, ongeldig.
un'wirsch = norsch, stuursch, knorrig, bar
un'wirrtich = ongestvrij.
un'wirtschaflich = onhuishoudelijk, niet zuinig.
un'wissend = onwetend, onbewust.
Un'wissenheit, w. = onwetendheid, onkunde.
Un'wissenheitsfehler, m. = misslag uit onwetendheid of uit onkunde.
un'wissenschaftlich = onwetenschappelijk.
un'wissentlich = onbewust, onwillekeurig, onwetend.
un'wohl = onwel, ongesteld.
Un'wohlsein, f. = onwelzijn, ongesteldheid.
unwohn'bar, **unwohn'lich** u. **un'w...** = onbewoonbaar.
un'würdig = onwaardig.
Un'zahl, w. = onmetelijk aantal, verbazend groot getal.
unzahl'bar u. **un'z...** = onbetaalbaar.
unzahl'bar, **unzahl'ig** = ontelbaar, talloos.
unzähm'bar u. **un'z...** = ontembaar, onbedwingbaar.
un'zart = onkiesch, onzacht, ruw, liefdeloos.
 I. **Un'ze**, w. -, -n = once, onca, jaguaar.
 II. **Un'ze**, w. -, -n = ons (klein gewicht van ± 2 lood).
Un'zeit, w. = ontijd; zur II. = te ontijde, ongelegen.
un'zeitgemäß = ongelegen, ongeschikt, niet in overeenstemming met den tijd, ontijdig; te ontijde.
un'zeitig = ongelegen, ontijdig, misplaatst; te vroeg; groen, onrijp.
un'zeitweise = bij 't ons.

unzer|brech'lich; **leg'bar** (-leg'lich); **reiß'bar** (u. **un'z...**) = on||breekbaar; -ontleedbaar; -verscheurbaar.
unzer|feh'bar; **stör'bar**; **teil'bar** (u. **un'z...**) = on||ontleedbaar; -verwoestbaar; -deelbaar.
unzertrenn'bar, **unzertrenn'lich** u. **un'z...** = onafscheidelijk, onscheidbaar.
Unzial'buchstabe, m., **Unzial'e**, w. -, -n = uncial(letter) (grootte beginletter).
un'ziemend, **un'ziemlich** = onbetamelijk, onwielvoeglijk, onvoegzaam.
Un'zier, **Un'zierde**, w. = onsierlijkheid, ontzierung.
un'zierlich = onsierlijk.
Un'zucht, w. = ontucht.
un'züchtig = ontuchtig, onkuisch.
un'zufrieden = ontevreden, onvoldaan, misnoegd.
Un'zufriedenheit, w. = ontevredenheid.
un'zugänglich = ontoegankelijk, onbereikbaar, ongenaakbaar.
un'zulänglich = ontoereikend, onvoldoend, ongenoegezaam.
Un'zulänglichfeit, w. - = onvolmaaktheid; tekortkoming; 't ontoereikende, 't onvoldoende.
un'zulässig = ontoelaatbaar, niet toe te laten, onvoldoende, ongeschikt; verboden, ongeoorloofd.
un'zunftig = niet tot een gilde behoorend, buiten 't gilde staande; oningewijd.
un'zurechnungsfähig = ontoerekenbaar, onverantwoordelijk.
un'zureichend = ontoereikend, onvoldoende.
un'zusammenhängend = onsamenvhangend.
un'zufähig = incompetent, onbevoegd.
un'zuträglich = schadelijk, nadeelig, onvoordeelig.
Un'zuträglichkeit, w. = nadeel, schadelijkheid, ongerief.
un'zutreffend = onjuist, niet ter zake dienend.
un'zuberlässig = onbetrouwbaar, onzeker, niet te vertrouwen.
un'zweckmäßig = ondoelmatig, ongeschikt.
un'zweideutig = onduidelijk, onduidelijk.
un'zweifelhaft = ontwijfelachtig, ongetwijfeld; zeker, stellig.
üpp'ig = (plantegroei) welig; (haardos) welig, rijk, vol; (Bujen) vol; (maal, kleeding) rijk, weelderig; (levenswijze) weelderig, broodronken, dartel; [overdadig, weidsch].
üpp'igkeit, m. -, -en = weelde, weelderigheid, dartelheid.
Ur, m. -(e)s, -e = auros, oeros.
Ur'ahn, m. = overgrootvader; die Ur'ahnen = de voorvaders, voorouders.
Ur'ahne, **Ur'ahnfrau**, w. = overgrootmoeder.
Ur'al, m. = Oeral.
Ur'algebirge, f. = Oeral(gebergte).
ur'alisch = Oeralisch.
ur'alt = eeuwenoud, overoud.
Uran, f. -(e)s; **Uran'erz**, f. = uranium (een metaal).
Ur'anfang, m. = allereerste begin, oorsprong.
ur'anfänglich = allereerst, oorspronkelijk; heel in 't begin.
Ura'nia, w. = Urania (muze van de hemelkennis).
Ur'anlage, w. = oorspronkelijke of allereerste aanleg.
U'ranos, **U'ranus**, m. = Uranus (hemelgod, ook een planeet).
Ur'ban, m. = Urbanus.

- urban'** = urbaan; beleefd, wellevend, fijn beschaafd.
- Urbanität'**, w. = urbaniteit.
- ur'bar** = voor bebouwing geschikt, bebouwd; vruchtdragend; u. ma'gen = ontginnen.
- ur'barma'jung**, w. = ontginning.
- ur'bedeutung**, w. = oorspronkelijke of eerste beteekenis, oerbeteekenis.
- ur'beginn**, m. = allereerst begin, eerste oorsprong.
- ur'begri'ff**, m. = eerste begrip of grondbegrip.
- ur'bestand'teil**, m. = oorspronkelijk bestanddeel, element.
- ur'bewo'ner**, m. = eerste, vroegste of oorspronkelijke bewoner, oerbewoner.
- ur'bild**, f. = oorspronkelijk beeld, allereerste voorstelling, voorbeeld, grondbeeld, origineel.
- ur'deut'sch** = oorspronkelijk Duitsch, echt Duitsch.
- ur'eigen** = oorspronkelijk.
- ur'eigen'heit**, w. = oorspronkelijkheid.
- ur'einwo'ner**, m. = eerste, vroegste of oorspronkelijke bewoner.
- ur'el'fermutter**, w. = betovergrootmoeder.
- ur'el'feru**, pl. = voorouders, stamouders.
- ur'el'fervater**, m. = betovergrootvader.
- ur'entel**, m. = achterkleinzoon, achterkleinkind.
- ur'entelin**, w. = achterkleindochter.
- ur'feh'de** w. = (*oud-germ.*) eed zich niet te zullen wreken en (van een verbannene) niet weer in 't land te komen.
- ur'fels**, m. = oorspronkelijke rots.
- ur'form**, w. = oervorm, oorspronkelijke of eerste vorm, origineel.
- ur'ge'brä'ge**, f. = oorspronkelijk gebergte.
- ur'gemü'tlich** = echt gezellig, inprettig, oergezellig, oerleuk.
- ur'ge'schichte**, m. = allereerste geschiedenis, gesch. van de allereerste tijden.
- ur'ge'stalt**, w. = oorspronkelijke gedaante, gestalte of vorm.
- ur'ge'stein**, f. = oorspronkelijk of oergesteente.
- ur'g'icht**, w. -, -en = bekentenis].
- ur'g'ie'ren**, f. w. (h.) = nadruk leggen op, met aandrang behandelen; verzoeken.
- ur'gro'ßel'tern**, pl. = overgrootouders.
- ur'grund**, m. = eerste oorzaak.
- ur'heber**, m. -s, - = veroorzaker, dader, beginner, bewerk, aanstichter, aanlegger; (van een bericht e. d.) verspreider; wer ft ber II. biefes Berichtes? = van wien is dit bericht afkomstig of uitgegaan, wie heeft 't uitgestrooid?
- ur'heber'schaft**, w. - = ('t) veroorzaken, ('t) beginnen, daderschap; vaderschap (fig.).
- ur'heimat**, w. = oorspronkelijke woonplaats, allereerste vaderland.
- ur'rian**, m. -(e)s = Die en Die, Dinges, de Duivel.
- ur'ria's**, m. = Uria.
- ur'ria's'brief**, m. = Uria'sbrief.
- ur'in**, m. -(e)s = urine.
- ur'inal'**, f. -(e)s, -e = urinaal, urineerglas.
- ur'in'artig** = urineachtig.
- ur'in'gläs**, f. = urineerglas.
- ur'nie'ren**, f. w. (h.) = urineeren.
- ur'kant'on**, m. = eerste of oorspronkelijk kanton (van Zwitserland).
- ur'keim**, m. = eerste of oorspronkelijke kiem.
- ur'k'ir'che**, w. = oorspronkelijke kerk.
- ur'komi'ch** = oekomiek, oergrappig, allerkomiekst, allergrappigst.
- ur'kraft**, w. = eerste of oorspronkelijke kracht, onverzwakte kracht.
- ur'kräftig** = inkrachtig, door-en-door krachtig of sterk, oerkrachtig.
- ur'kunde**, w. = oorkonde, wettig stuk, bewijsstuk, dokumen', akte, attest; wet, bericht; teeken van leven; zu(t) II. beßen = ter bevestiging waarvan, om de waarheid hiervan te getuigen.
- [ur'funden, zie beur'funden].
- ur'funden'bewahrer**, m. = bewaarder van oorkonden of van stukken, archivaris.
- ur'funden'beweis**, m. = bewijs door de stukken geleverd.
- ur'funden'buch**, f. = oorkondeboek.
- ur'funden'fä'lschung**, w. = vervalsching van een stuk of van een dokument.
- ur'funden'fenn'er**, m. = aktekenner.
- ur'funden'lich** = wettig, authentiek, op stukken geground; met de stukken.
- ur'laub**, m. -(e)s = verlof (vooral uit den dienst of een dienst); auf II. = met verlof; [verlof: toestemming, permissie; II. nehmen = afscheid nemen].
- ur'lauber**, m. -s, - = verlofganger.
- ur'laub'ge'such**, f. = verzoek om verlof.
- ur'laut**, m. = oorspronkelijke of eerste klank of klinker.
- ur'men'sch**, m. = oermensch, eerste mensch.
- ur'mutter**, w. = aller(eerste) moeder.
- ur'ne**, w. -, -n = urn, kruik, aschurn, bus, stembus.
- ur'och's**, m. = oeros.
- ur'plö'slich**, **ur'plög'lich** = zeer plotseling; allerplotselingst, op stel en sprong.
- ur'quell**, m. = allereerste bron, eerste oorsprong.
- ur'sache**, w. = oorzaak, reden, grond, aanleiding; auß w'elcher II.? = om welke reden? II. geben = aanleiding geven; feine II! = niet te danken of 't is niet erg.
- ur'sachlich**, (**ur'fächlich**) = oorzakelijk.
- ur'fächlich'heit**, w. - = oorzakelijkheid.
- ur'sage**, w. = oude sage.
- ur'schrift**, w. = oorspronkelijk stuk, origineel.
- ur'sel**, zie Ur'sula.
- ur'sin**, m. = Ursijn.
- ur'sitz**, m. = eerste of oorspronkelijke woonplaats.
- ur'sprache**, w. = eerste of oorspronkelijke taal, oertaal; 't oorspronkelijke.
- ur'sprung**, m. = oorsprong; feinen II. von etw. nehmen od. haben = van iets afstammen of afkomen, zijn oorsprong hebben in iets.
- ur'sprunglich** u. **ur'spr...** = oorspronkelijk; afkomstig.
- ur'sprung'lich'heit** u. **ur'spr...**, w. - = oorspronkelijkheid.
- ur'sprung'szeugni's**, f. = certificaat van oorsprong.
- ur'stamm**, m. = eerste of oorspronkelijke stam, oerstam.
- ur'stand**, m., zie Ur'sta'nd.
- ur'stoff**, m. = oorspronkelijke stof, grondstof, oerstof.
- ur'sula**, w. = Urzula.
- ur'sulin'erin**, w. -, -nen = Urzuline (nonneorde).
- [ur'te, w. -, -n = gelag, drinkpartij].
- ur'teil**, f. -(e)s, -e = vonnis, rechterlijke uitspraak; oordeel, meening; oordeel, vermogen om te oordeelen, verstand; fejn II. abgeben = zijn oordeel of meening uitspreken

of zeggen; ein U. fällen, beftätigen, vollftrecken (od. vollziehen) = een vonnis vellen, bekrachtigen (of bevestigen), voltrekken; einem sein U. fprechen = iemand vonnissen.
ur'teilen, fchw. (h.) = oordeelen.
ur'teilsöffnung, w. = openbaarmaking van 't vonnis.
ur'teilsfähig = tot oordeelen in staat of bevoegd.
ur'teilskraft, w. = oordeel, verstand.
ur'teilsfpruch, m. = uitspraak van 't vonnis, vonnis.
ur'teilsunfähig = niet tot oordeelen in staat, niet bevoegd.
ur'teilsvermögen, f. = oordeel, verstand.
ur'teilsvollstreckung, w. = voltrekking van 't vonnis.
ur'teil, zie Urteil (vonnis).
ur'text, m. = oorspronkelijke tekst.
ur'tier, f. = oorspronkelijk of eerste dier, oerdier.
Uruguay, m. (rivier), f. (land) = Uruguay.
ur'trenfel, m. = achter-achterkleinkind.
ur'tater, m. = allereerste vader.
ur'ternunft, w. = hoogste verstand.
ur'terfammlung, w. = eerste of grondvergadering, vergadering van eerste kiezers.
ur'terwandl = oorspronkelijk verwant.
ur'tolk, f. = oorspronkelijk volk, stamvolk.
ur'twahl, w. = eerste verkiezing (bij getrapte verkiezingen).
ur'twähler, m. = eerste kiezer (vgl. Urwahl).
ur'twald, m. = oerwoud, maagdelijk woud.
ur'twelt, w. = eerste wereld, wereld in den oertijd.
ur'tweltlich = van de eerste wereld.
ur'twesen, f. = allereerste wezen, oerschepsel.
ur'twort, f. = oorspronkelijk woord, grondwoord, wortel.
ur'twüchsig = natuurlijk, oerkrachtig, onbesnoeid, oorspronkelijk, ongekunsteld.
ur'tzeit, w. = eerste tijd, oertijd.

ur'tzustand, m. = eerste of oorspronkelijke toestand, oertoestand.
ur'tzweck, m. = oorspronkelijk doel, hoofddoel, gronddoel.
ur'fance (spr.: *uzāse*), w. -, -n = usance, gebruik, gewoonte.
ur'fantara, w. = usotarra.
ur'f. f. = und fo fort: enzoovoort, enz.
ur'fo, m. -s = uso, (handels)gebruik.
ur'fatara, w. = usotarra.
ur'fuell = gebruikelijk, gewoon.
ur'furpation, w. -, -en = usurpatie (gewelddadige inbezitting).
ur'furpator, m. -s, ..to'ren = usurpator, overweldiger.
ur'furpieren, fchw. (h.) = usurperen.
ur'fue, m. -, - = gebruik, gewoonte.
ur'f. w. od. ur'f. = und fo weiter: en zoo verder, enz.
ur'f. uien, Pl. = gereedschappen, werktuigen.
ur'f. uier, m. -s, - = utilitarist, nuttigheidsmensch.
ur'f. uis'mue, m. - = utilitarisme (denken handelwijze, die alleen op het nuttigheidsbeginsel berust).
ur'f. uis', w. - = utiliteit, nuttigheid.
ur'f. uia, ur'f. uien, f. = Utopia, „Nergenshuizen.“
ur'f. uie, w. -, -n = utopie, droombeeld, hersenschim.
ur'f. uisch = utopisch, hersenschimmig, niet te verwerklijken.
ur'f. uist, m. -en, -en = utopist (iemand met veel utopieën).
ur'f. uist, m. -en, -en = utraquist (Hussiet, die 't Avondmaal onder beide gedaanten verlangde).
ur'f. uis. = ut supra, als boven.
ur'f. u. B. = unter üblichem Vorbehalt: onder 't gewone voorbehoud.
ur'f. u., m. -es, -e = (fchw.) fopperij, grap.
ur'f. u., fchw. (h.) = foppen, voor den gek houden.

B.

B., f. = V.
B. = Bers; **b.** = bon, bom.
v. = verte: toende um: zie ommezijde.
va. = vista, zicht.
Val. = Valuta, waarde.
Vaccination ic., zie Vakzination ic.
vacte'ren, zie bagieren.
Vacuum, zie Vakuum.
Vademecum, f. -s, -s = vademecum, zakboek, handleiding.
vag = vaag, onbepaald, onzeker, weifelend.
Vagabund', m. -en, -en = vagebond, landlooper.
Vagabund'leben, f. = vagebondeleven.
Vagabundentum, f. -s = vagebondage, landlooperij.
vagabundieren, fchw. (h.) = vagebondeeren.
Vagant', m. -en, -en = rondtrekkend zanger of scholier.
Vagheit, w. -, -en = vaagheid, onbepaaldheid, onzekerheid.
vagieren, fchw. (h.) = vageeren, omzwerven,

ronddolen; einem vor dem Gesichte bagieren iem. voor 't gezicht draaien.
vagan' = vacant, onbezet, vrij, ledig, open onvervuld.
Vagan', w. -, -en = vacature; vacantie.
vagat = niet voorhanden.
Vagat, f. -s, -s = ledige zijde.
Vaguum, f. -s, ..fua = vacuum, luchtledig(e ruimte).
Vakzination, w. -, -en = vaccine, vaccinatie, inenting.
vakzinieren, fchw. (h.) = vaccineeren.
Val. = Valuta, waarde.
Valand: Junfer B. = De duivel.
valedizieren, fchw. (h.) = vaarwel zeggen, de afscheidsrede uitspreken.
Valentin, m. = Valentijn.
Valentine, w. = Valentine.
Valentinstag = St. Valentijn (14 Februari).
Valet (spr.: *valeet* of *valeit*), f. -s, -s = vale, vaarwel, afscheid.

II. **Valet** (spr.: *valee*), m. -s, -s = boer (in 't kaartspel).
Valeur, m. -, -s = waarde.
valid = valide, (rechts)geldig.
validie'ren, (schw. (h.)) = valideeren, bevestigen, erkennen, geldig maken, geldig zijn.
Validität, m. - = validiteit, geldigheid.
valie'ren, (schw. (h.)) = valeeren, gelden, waard zijn.
I. **Valor**, m. -s = waarde, gehalte.
II. **Valor**, m. -(e)s, -en = waarde, waarde-papier, effect.
Valuta, m. -, .ten = valuta, waarde, muntvoet, standaard.
Valvation, w. -, -en = valvatie, valutatie, schatting, waardebeplating (vooral van munten).
Vampir, m. -(e)s, -e = vampier, bloedzuigend spook, vleermuissoort.
vampirartig = vampierachtig.
Vanda'le, m. -n, -n = Vandaal.
vanda'lijch = Vandaalsch.
Vandalis'mus, m. - = vandalisme, vernielingswoede.
Vani'le (spr.: *vanielje*), m. - = vanielje.
Vani'lenis, f. = vanielje.
Varia, Pl. = varia, allerlei.
Variabel = variabel, veranderlijk.
Variante, m. -, -n = variant, andere lezing.
Variation, m. -, -en = variatie, afwisseling; afwijking (v. d. maagmeetnaald).
Variet'len, zie *Varië'ten*.
Variet'at, m. -, -en = variëteit, verscheidenheid.
Varië'ren, (schw. (h.)) = variëeren, verschillen, afwisselen.
Varinas, m. -, - = varinas (een soort tabak).
Vari'len, Pl. = (echte) pokken.
Variol(o)'den, Pl. = lichte pokken.
Variolit = variolieth, poksteen.
Varij'len, Pl. = valsche pokken, windpokken.
Varijovien'ne (spr.: *vienne*), w. -, -n = varsoviëne (een dans).
Vasall, m. -en, -en = vazal, leenman.
Vasallen'heid, m.; **huldigung**, w.; **pflicht**, w. = vazalle'heid; -hulde; -plicht.
Vasallen'schap, w., -tum, f. = leenmanschap.
Vase, w. -, -n = vaas.
Vaselin, f. -(e)s; **Vaseli'ne**, w. - = vaseline.
Vater, m. -s, **Väter** = vader; die **Väter** der Stadt = de vroede vaderen; er ist zu seinen Vätern versammelt ob. gegangen = hij is tot zijn vaderen verzameld, hij is gestorven.
Väterchen, f. -s, - = vader'tje.
Vätererde, w. = grond der vaderen.
Väter'freude, w.; **haus**, f.; **herz**, f.; **land**, f. = vader'vreugde; -huis; -hart; -land.
väterländisch = vaderlandsch.
Väterlands'freund, m.; **liebe**, w. = vaderlands'vriend (of vaderlander, patriot); -liefde.
väterland(s)liebend = vaderlandlievend.
väterlich = vaderlijk; voorvaderlijk.
väterlicherseits = van vaders zijde.
Väterliebe, w. = vaderliefde.
väterlos = vaderloos.
Väterlosigkeit, w. - = vaderloosheid.
Väter'mord, m.; **mörder**, m. = vader'moord; -moordenaar (ook -moorder: *een kraag*).
vätermörderisch = vadermoordend, schuldig aan vadermoord.
Vätername, m. = vadersnaam, familienaam, van.
Väter'schaft, w. -; **stadt**, w. = vader'schap; -stad.
Väter'söhnen, f. = vaders kindje.

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek*. I.

Väter'stand, m. = vaderschap, ('t) vaderzijn.
Väter'stelle, w. = plaats van vader; sein Oufel vertritt B. bei ihm = is een vader voor hem.
Väter'teil, f. = vaderlijk (erf)deel.
Väterun'fer, f. -s, - = onze-vader.
Väterzucht, w. = vaderlijke tucht.
Vatikan, f. -(e)s = Vaticaan (paleis, hof, regeering van den paus).
vatica'nisch = vaticaan'sch.
Vauban'stelle (spr.: *voodeviel*), f. -s, -s = vaudeville, zangspel.
Vauxhall (spr.: *vokshol*) = vauxhall (tuin met muziek, illuminatie en allerlei vermakkelijkheden; oorspr. in Londen).
vazie'ren, (schw. (h.)) = vaceeren; vrij, open of vacant zijn.
ve. = verbi causa: bijvoorbeeld.
V.-C. = vice-consul.
v. Chr. = vor Christus.
v. D. = volente Deo: als God wil.
Veda, zie *Veda*.
Vedette, m. -, -n = vedette, cavalleriepost.
Veget. zie *Veget.*
Vegetabilien, Pl. = vegetabilia, planten; plantesprijzen.
vegetabil'lijch = plantaardig, plante...
Vegetaria'ner, **Vegeta'rier**, m. -s, - = vegetariaan, vegetariër.
Vegetar(ian)'s'mus, m. - = vegetar(ian)isme.
Vegetation, w. -, -en = vegetatie, plantegroei.
vegetat'iv = groeiend, krachtig makend, versterkend, groeizaam, voedend.
vegetie'ren, (schw. (h.)) = vegeteeren, een planteleven leiden.
Veg'lia (spr.: *vella*), m. -, .lien; **Veg'ghia**, m. -, .ghien = avond, avondpartij.
vehement = vehement, heftig, hartstochtelijk.
Vehemens, m. - = vehementie.
Vehikel, f. -s, - = vehikel, voertuig, rijtuig, hulpmiddel.
Vehme, zie *Vehme*.
Veiligheit, **Veil'chen**, f. -s, - = viooltje.
Veil'chenblau = paars, violet.
Veil'chengeruch, m. = viooltjes-geur.
Veil'chenholz, f.; **honig**, m.; **safft**, m. = viole'lhout; -honig; -stroop.
Veil'chenroos, m. = viooltjesplant; potviooltjes.
Veil'chenstrauch, m. = ruiker viooltjes.
Veil'chenwurz(el), m. = (een soort) lisch.
Veit, m. = Vitus.
Veit'sbohne, w. = witte boon.
Veit'stanz, m. = (St.-)Vitusdansen.
Velarium, f. -s, .rien, zie *Velum*.
Velin (spr.: *velen* en *velien*), f. -(e)s = velijn(papier).
Veliten, Pl. = veliten, lichtgewapenden.
Velleität, m. -, -en = velleiteit, 't halve slappe willen.
Velociped, **Veloziped**, f. -(e)s, -e = velocipède, rijwiel, fiets.
Velozipedist, m. -en, -en = velocipedist.
Vel'ten, m. = Velten, St. Valentijn; poß B. ! = bij St. Velten!
Velum, f. -s .la = velum (een kledingstuk van de R.K. priesters) Velum (palatinum) = velum (palatinum), zachte verhemelte.
Velvet, m. u. f. -s, -s = velvet, half-fluweel.
Vende' (spr.: *vadee*) die = Vendée.
Vende'er, m. -s, - = Vendeëer.
Vendemiai're (spr.: *vademjer*), m. -s, -s = Vendémiaire, wijnmaand (22 Sept. - 31 Oct.).

Vendetta, w. -, ..betten = vendetta, bloedwraak.
Vene, m. -, -n = ader, bloedader.
Venedig, f. = Venetië.
Venerabile, f. -s = venerabile, ('t) hoogwaardige, gewijde hostie.
Veneration, w. - = veneratie, vereering.
Veneet, m. -s, - = Veneet.
Venetianer etc., zie *Venezianer* etc.
Venetien, f. = (landschap) Venetië.
Venezianer, m. -s, - = Venetiaan.
Venezianisch = Venetiaansch.
Venezolaan, **Venezuelaan**, m. -s, - = Venezolaan.
Venn, zie *Venn*.
Vend = aderrijk; **Vend** Blut = aderlijk (donker) bloed.
Ventil, f. -(e)s, -e = ventiel, klep, luchtklep.
Ventilation, w. - = ventilatie, luchtverschieving.
Ventilator, m. -s, ..to'ren = ventilator.
Ventileren, f. (h.) = ventileren, luchten, spuien; overwégen.
Vento (spr.: *Vento*), m. -s, -s = Ventose, windmaand (20 Febr.-20 Maart).
Ventriloquist, m. -en, -en = ventriloquist, buikspreekster.
Venus, w. = Venus (godin der liefde; morgenster en avondster).
verabfolgen, f. (h.) = overhandigen, overgeven, leveren, uitreiken.
verabfolgung, w. - = overhandiging enz.
verabfolgungsbüchlein, m. = volgbriefje.
verabreden, f. (h.) = afspreken, overeenkomen.
verabredensachen = volgens afspraak.
verabredung, w. -, -en = afspraak.
verabreichen, f. (h.) = uitreiken, ter hand stellen, geven.
verabräumen, f. (h.) = verwaarloozen, vergeten, nalaten.
verabschauen, f. (h.) = verabschuwen, verfoeien; een afkeer of een afschuw hebben van.
verabschauenswert = afschuwelijk, verfoeilijk.
verabschueung, w. - = verabschuwing, afschuw, afkeer.
verabschieben, f. (h.) = wegzenden, naar huis zenden; zijn afscheid of zijn congé geven, ontslaan; (militairen) afdanken; (een wetsvoorstel) afhandelen, afdoen; **fi** b. = afscheid nemen.
verabschiedung, w. - = wegzending, afdanking, afscheid.
veraccordieren, zie *veraffordieren*.
verachten, f. (h.) = verachten, minachten, geringschatten, versmaden.
verächter, m. -s, - = verachter, versmader.
verächtlich = verachtelijk, laag, verachtend, smadelijk, geringschattend.
verächtlichkeit, w. - = verachtelijkheid, laagheid, verachting.
verächtung, w. - = verachting, minachting, geringschatting.
verächtungswert = verachtelijk.
veraffordieren, f. (h.) = aanbesteden; overeenkomen.
verallgemeinern, f. (h.) = veralgemeen, generalizeeren.
verallgemeinerung, w. - = generalisering, generalizatie.
[veralten], f. (h.) = verlegen maken; bespotten].

veralten, f. (h.) = verouderen; [oud, te oud worden].
veraltet = verouderd, ouderwetsch.
veranda, w. -, -s u. ..den = veranda.
veränderlich = veranderlijk, onvast, onbestendig.
verändern, f. (h.) = veranderen, wijzigen; **seine Wohnung** b. = van woning veranderen; **fi** b. = veranderen, anders worden; van betrekking veranderen; trouwen.
Veränderung, w. -, -en = verandering, wijziging.
veränderungshalber = wegens verandering, om te veranderen, voor de verandering.
verantern, f. (h.) = verankeren, met ankers vastleggen.
veranlaggen, f. (h.) = (een belastingplichtige) aanslaan; er **ist** gut **veranlagt** = hij heeft een goeden aanleg.
Veranlagung, w. - = aanslag (in de belastingen).
veranlassen, f. (h.) = aanleiding geven tot, veroorzaken, teweegbrengen; **einen zu etw. b.** = iem. tot iets brengen, iem. tot iets aanleiding geven of nopen; **ich sehe mich veranlassen**, **Sie zu warnen** = ik zie mij genoopt enz.
Veranlasser, m. -s, - = bewerker, aanleiding.
Veranlassung, w. -, -en = aanleiding, oorzaak, reden; in **V. Ihres Schreibens** = naar aanleiding van...; **auf seine B.** = op zijn aandrijven, op zijn aansporing.
verannehmlich, f. (h.) = veraangenaam.
veranschaulichen, f. (h.) = veraanschouwelijken.
veranschlagen, f. (h.) = ramen, schatten, begrooten.
veranhalten, f. (h.) = op touw zetten, in elkaar zetten, houden, arrangeeren (een feestelijkheid bijv.); tot stand brengen.
Veranhalter, m. -s, - = regelaar, arrangeur.
Veranhaltung, w. -, -en = regeling, voorbereiding, arrangement; feest; **Veranhaltungen treffen** = voorbereidselen maken.
verantworten, f. (h.) = verantwoord, op zich nemen; **fi** (wegen einer Sache) b. = zich (over iets) verantwoorden, rechtvaardigen.
verantwortlich = verantwoordelijk, aansprakelijk.
Verantwortlichkeit, w. - = verantwoordelijkheid, aansprakelijkheid.
Verantwortung, w. - = verantwoording, rechtvaardiging, verweer; verantwoordelijkheid; **einen zur B. ziehen** = ter verantwoording roepen.
Verantwortungsrede, w.; -schrift, w. = verweer|rede; -schrift.
Verantwortungsvoll = zeer verantwoordelijk.
verarbeiten, f. (h.) = verwerken, verbruiken, verarbeiden, bewerken (**Esfen zu Etäben** s. **B.**); (die Zeit) met werken doorbrengen; **einen b.** = iem. geducht de waarheid zeggen.
Verarbeitung, w. - = verwerking, verbruik, bewerking.
verarbeiten, f. (h.): **einem etw. b.** = iem. iets kwalijk nemen of ten kwade duiden.
verärtern, f. (h.) = verergeren.
verarmen, f. (h.) = verarmen.
Verarmung, w. - = verarming.
verästel (**fi**), f. (h.) = vertakken.

Veratrin', f. —(e)s = veratrine (alkaloïd van nieskruid).
Veratrum, f. = veratrum, nieskruid.
verauttonie'ren, [schw. (h.)] = bij opbod of bij afslag verkoopen.
veraus'gaben, [schw. (h.)] = uitgeven, verteren.
veräu'kerlich = vervreemdbaar.
veräu'kern, [schw. (h.)] = vervreemden, verkoopen, van de hand doen; [doen uitkomen, vorm geven].
Veräu'kerung, w. — = vervreemding, ver-
 verkoop(ing), afstand.
Verb, f. —s, —en = verbum, werkwoord.
verbac'fen, [schw. (h.)] = verbakken, gebruiken met bakken, bederven met bakken.
verbal' = verbaal, werkwoordelijk, uit woorden bestaande.
Verbal'adjektiv, f. = verbaal adjectief.
Verbal'injurie, w. = scheldwoorden, belediging in woorden.
verbäl'ten, [schw. (h.)] = (pijnlijk) bezeeren; een ontsteking opdoen.
verbal'lern, [schw. (h.)] = afranselen.
verball'hornen, [schw. (h.)] = verknoeien, verslimmeren (in plaats van beter maken).
Verband', m. —(e)s, .bände = verband, zwachtel, verbinding, verbintenis, samenhang; vereeniging, bond (voor gemeenschappelijke belangen).
Verband'lappchen, f. = kompres.
Verband'plak, m. = plaats om de gewonden te verbinden.
Verband'zeug, f. = verbandgoed, verbandmiddelen.
verban'nen, [schw. (h.)] = verbannen, bannen, wegzagen.
Verban'nung, w. —, —en = verbanning, ballingschap; in die B. [schiden, in der B. sein = in ballingschap zenden, i. b. zijn].
Verban'nungsort, m. = verbanningsplaats.
verbarrikade'ren, [schw. (h.)] = (ver)barricadeeren.
verbar'gen, [schw. (h.)] = mishandelen.
verbau'en, [schw. (h.)] = verbouwen, met bouwen verdoen (zijn geld bijv.); slecht bouwen; door bouwen benemen (uitzicht bijv.).
verbau'ern, [schw. (f.)] = een lompe boer worden, verboeren.
verbei'fen, ft. (h.) = verbijten, verkroppen; onduidelijk uitspreken, afbreken; [sch v. = zich vastbijten (van jachthonden gezegd); [sch in ob. auf eine Arbeit b. = er in vastraken; zie ook verbi'ffen].
verbel'ten, zie ver bäl'ten.
Verbe'ut, w. —, —n = verbena.
verber'gen, ft. (h.) = verbergen, bergen, verstoppen; ([sch hinter ber (u. die) Tür b.).
Verbes'ferer, m. —s, — = verbeteraar, hervormer.
verbes'ferlich = verbeterbaar, verbeterlijk.
verbes'fern, [schw. (h.)] = verbeteren, beter maken; [sch v. = beter worden (wat positie, salaris e. d. betreft), vooruitgaan].
Verbes'ferung, w. —, —en = verbetering; vooruitgang.
Verbes'ferungsantrag, m. = amendement.
Verbes'ferungsblatt, f. = verbeterblad.
verbes'ferungsfähig = te verbeteren, verbeterlijk.
verbeu'gen sich, [schw. (h.)] = buigen, een buiging maken.
Verbeu'gung, w. —, —en = buiging, nijging.
verbeu'ten, [schw. (h.)] = vol denken slaan.

verbie'gen, ft. (h.) = verbuigen, uit den vorm buigen, krombuigen.
verbie'ten, ft. (h.) = verbieden; ontzeggen; (eine Zeitung) verbieden; zie ook Mund.
verbil'den, [schw. (h.)] = misvormen, mismaken, verkeerd ontwikkelen; vervormen.
verbild'lichen, [schw. (h.)] = zinnebeeldig voorstellen.
Verbild'ung, w. = vervorming, misvorming, verkeerde ontwikkeling.
verbin'den, ft. (h.) = (een wonde, een gewonde, twee rivieren door een kanaal e. d.) verbinden; (iem.) verplichten; (een boek) verkeerd (in)binden; verbinden (nl. verbruiken met binden); einem die Augen b. = iem. blinddoeken; er verbin'det Klugheit mit Stärke = verbindt verstand met kracht, paart verstand aan kracht; [sch v. = zich verbinden; zich verplichten (tot iets); [sch ehelich b. = zich in den echt verbinden, een huwelijk aangaan; [sch einen b. (durch einen Dienst) = iem. aan zich verbinden; zie ook verbunden].
verbin'dend = verbindend, bindend.
verbin'dlich = bindend, verbindend; (Eon, Schreiben) beleefd, minzaam, voorkomend; [verplicht (tot wederdienst), gebonden]; [sch danke verbin'dlich(st) = vriendelijk, zeer].
Verbin'dlichkeit, w. —, —en = verplichting, verantwoordelijkheid; (verbindende) kracht; beleefdheid, minzaamheid, voorkomendheid; Verbin'dlichkeiten einge'n = verplichtingen aangaan of op zich nemen.
Verbin'dung, w. —, —en = verbinding, vereeniging, corporatie; eheliche B. = echtverbintenis; mit einem in B. sein = met iem. in betrekking of in verbinding staan; mit einem in geschäftlicher B. sein = zaken met iem. doen.
Verbin'dungs|bahn, w.; -gang, m.; -linie, w. = verbindingslijn; -gang; -lijn (of vereenigingslijn).
Verbin'dungs|mittel, f.; -röhre, w.; -station, w. = verbindingsmiddel; -buis; -station.
Verbin'dungs|rith, m. = koppelteeken.
Verbin'dungsweg, m. = verbindingsweg.
Verbin'dungswesen, f. = corporatiewezen.
Verbin'dungszeichen, f. = koppelteeken.
verbi'ffen = verbeteren, verkropt; spijtig, nijdig; knarsetandend; auf etw. b. sein = op iets gebeten of verbitterd zijn.
Verbi'ffenheit, w. — = nijd, spijtigheid.
verbi'ften sich, ft. (h.): [sch etw. b. = met nadruk verzoeken, dat iets niet (meer) gebeurt, niet verkiezen; [beleefd verzoeken]; Beileidsbesuche werden verbi'ten = bezoeken van rouwbeklag kunnen niet afgewacht worden; das verbi'tte ich mir! = dat verkies ik niet!
verbi'ftern, [schw. (h.)] = bitter maken; verbitteren, vergallen.
verbla'fen, [schw. (h.)] = berooken, bewalmen.
verblaf'fen, [schw. (f.)] = verbleeken, bleek worden, verschieten; v., (h.) = (ver)bleeken, bleek maken.
Verbleib', m. —(e)s = [verblijf, oponthoud], verblijfplaats, plaats waar zich iets bevindt, 't zich bevinden.
verblei'ben, ft. (f.) = blijven, verblijven; (bei seiner Meinung) blijven; mit Aufmerksamkeit hochachtung v. mir = met de meeste hoogachting hebben wij de eer te zijn; dabei muß es sein B. haben = daarbij moet 't blijven.
verblei'chen, ft. (u. [schw. (f.)] = verbleeken, bleek worden, verschieten, verkleuren; (ft.) =

sterven; der **Verbliegene** = de overledene.
verbleien, *schw.* (h.) = plombeeren, looden.
verblenden, *schw.* (h.) = blindeeren, maskeeren, dekken; verblinden.
verblending, *w.* = blindeering; verblinding.
verbleuen, *schw.* (h.) = afranselen, bont en blauw slaan.
verblieuen, *vgl.* verbleichen.
verblinden, *schw.* (h.) = verblinden; *v.*, (f.) = blind worden].
verblüden, *schw.* (f.) = versuffen.
verblüding, *m.* -, -en = versuffing.
verblüffen, *schw.* (h.) = verbluffen, verbijsteren, uit 't veld slaan, overbluffen, verlegen maken; *laß dich nicht v.* (ist das erste Gebot); *verblüfft* = verbluft, verlegen, uit 't veld geslagen, verbijsterd, onthutst.
verblühen, *schw.* (f.) = verbloeien, verwelken, uitbloeien.
verblümen, *schw.* (h.) = verbloemen, bewimpelen; *verblümt* = verbloemd, figuurlijk; bewimpeld, verbloemd, bedektelijk.
verbluten, *schw.* (f.) *od.* *sich v.* (h.) = verbloeden, sterven aan bloedverlies.
verblutung, *w.* -, -en = verbloeding.
verbodmung, *w.* -, -en = verbodeming.
verbodsen, *schw.* (h.) = (met dikke planken) betimmeren.
verbodren, *schw.* (h.) = verkeerd boren; *sich in etw. v.* = zich in iets verbijsteren; in allen *Verurtheilen* *verbodert* = in alle vooroordeelen vastgeroest; *verbodert* = verwrongen, verdraaid, dwaas (*alle fig.*).
I. **verborgen**, *schw.* (h.) = uitleenen, leenen.
II. **verborgen** = verborgen, geheim(zinnig); in *verborgen* = in 't geheim, in stilte.
verborgenheit, *w.* -, -en = verborgenheid, duisterheid, afzondering.
verbötern u. sich v., *schw.* (h.) = verslechteren.
verbot, *f.* -(e)s, -e = verbod.
verbotens = woord voor woord.
verbrämen, *schw.* (h.) = boorden, galonneeren, afzetten, garneeren.
verbrämunq, *w.* -, -en = boordsel, rand, gaarneering.
verbrannt, *zie* verbrennen.
verbrauch, *m.* = verbruik, behoefte.
verbrauchen, *schw.* (h.) = verbruiken, opgebruiken; *verbraucht sein* (van menschen) = (*ook*) op zijn.
verbraucher, *m.* -s, - = verbruiker, konsument.
verbrausen, *schw.* (h.) = uitloeien, uitrazen, bedaren, kalmeeren.
I. **verbrechen**, *ft.* (h.) = misdoen, verkeerd doen; [breken].
II. **verbrechen**, *f.* -s, - = misdaad.
verbrecher, *m.* -s, - = misdadiger, boosdoener.
verbrecherisch = misdadig, schuldig.
verbrecherneipe, *w.* = dieveherberg.
verbrecherkolonie, *w.* = misdadigerskolonie, strafkolonie.
verbreiten, *schw.* (h.) = verspreiden; (eine *Nachricht*) uitstrooien, verbreiden, verspreiden, ruchtbaar maken; (een leer) verbreiden; [verbreiden, uitspreiden]; *sich v.* = zich verspreiden; uitweiden; er *verbreitete sich aus*; *sich über diesen Gegenstand* = hij weidde in den breede uit over dit onderwerp.
verbreiter, *m.* -s, - = verspreider.
verbreitern, *schw.* (h.) = verbreedden.
Verbreiterung, *w.* -, -en = verbreding.

Verbreitung, *w.* - = verspreiding.
verbrennen, *unr.* (h.) = verbranden, laten verbranden, laten aanbranden; (*sich den Mund*) verbranden, branden; (*fig.*) zijn mond voorbijpraten; *v.*, (f.) = verbranden, aanbranden.
Verbrennung, *w.* -, -en = verbranding.
Verbrennungsprozess, *m.* = verbrandingsproces.
verbrieften, *schw.* (h.) = beschrijven, schriftelijk of in een akte erkennen of toekennen; *sich v.* = zich schriftelijk verbinden.
verbringen, *unr.* (h.) = (den tijd) doorbrengen, slijten.
verbrockeln, *schw.* (h.) = verbrokkelen, verkruimelen.
verbroedern, *schw.* (h.) = verbroederen; *sich v.* = zich verbroederen.
Verbroderung, *w.* -, -en = verbroeding; broederschap.
verbrühen, *schw.* (h.) = te hard afbrosien (de varkens bijv.); verbruien, verkerven.
verbrühen, *schw.* (h.) = in losbandigheid verteren, doorbrengen.
Verbüm, *f.* -s, .. *ba od.* .. *ben* = verbüm, werkwoord.
verbümfeien, *zie* perfümfeien.
verbümfeien, *schw.* (h.) = verknoeien; verboemelen; ruineeren; *verbümfeilt wirt bu* = (in 't kaartspel) je zult hangen].
verbümfein, *schw.* (h.) = verboemelen, verlanterfanten; ein *verbümfeiltes Genie* = een verloopen genie.
verbunden = verbonden (met een verband); vereenigd; *ich bin Ihnen sehr v.* = zeer verplicht, zeer dankbaar.
verbünden, *schw.* (h.) = verbinden, vereenigen; *sich v.* = zich verbinden, een verbond sluiten; die *Verbündeten* = de verbonden, vereenigden, geallieerden.
verbürgen, *schw.* (h.) = waarborgen, instaan voor, garandeeren; *sich v. für* = voor iets instaan, (waar)borg blijven voor; *verbürgte Nachricht* = betrouwbaar bericht.
Verbürgung, *w.* -, -en = waarborg.
verbüßen, *schw.* (h.) = boeten, boeten voor.
verbutten, *schw.* (f.) = wegwijnen, versuffen].
verbuttern, *schw.* (h.) = verdoen].
Verdacht, *m.* -(e)s = verdenking, argwaan, achterdocht; vermoeden; *W.* *schöpfen in argwaan of achterdocht opvatten*; *einen in W. haben* = iem. verdenken; er *steht im W. daß...* (auch: einer *Sache*) = hij staat onder verdenking dat... (*of*: van iets); *einen in W. bringen* = iem. in verdenking brengen, verdacht maken.
verdächtig = verdacht; *des Diebstahls v.* = verdacht van diefstal.
verdächtigen, *schw.* (h.) = in verdenking brengen, verdacht maken.
Verdächtigung, *w.* -, -en = verdachtmaking.
verdämen, *schw.* (h.) = verdoemen, vervloeken, veroordeelen.
verdämenstwert, *verdämenst* = doemenswaard, verwenscht, verdoemd.
Verdämenst, *w.* - = verdoemenis, verderf.
verdämenst = verdoemd, verwenscht; *seine verdämenst nicht und Schuldigkeit* = niet meer dan een staaltje van zijn plicht.
Verdämenst, *w.* -, -en = verdoeming, veroordeeling, verwensching.
Verdämenstsurteil, *f.* = verdoemingsvonnis, veroordeelend vonnis.

verdampfen, ſchw. (h.) = doen verdampen; v., (f.) = verdampen, vervliegen.
Verdampfung, w. = verdamping.
verdaufen, ſchw. (h.): einem etw. v. ob. einem etw. zu v. haben = iem. iets te danken hebben of verschuldigd zijn; [iem. dankbaar voor iets zijn].
verdatert = verduzt.
verdaufen, ſchw. (h.) = verduwen, verteren.
verdaulich = verteerbaar, gemakkelijk te verteren.
Verdaunung, w. = (spijs)vertering.
Verdaunungsbeschwerden, Pl. = moeilijke spijsvertering, last met de spijsvertering, slechte maag.
Verdaunungsbesuch, m., -bifite, w. = digestievisite.
Verdaunungsorgane, Pl. = spijsverteringsorganen.
Verderf, f. -(e)s, -e = dek, verdek; [waggenhuif, dek van een rijtuig].
verdecken, ſchw. (h.) = dekken, toedekken; verbergen, maskeeren.
verdedieren ſich, ſchw. (h.) = zich verdedigen.
verdenken, untr. (h.) = ten kwade duiden, kwalijk nemen.
Verderb, m. -(e)s = verderf, ongeluk, ondergang.
I. Verderben, f. -s = bederf; verderf, ongeluk, ondergang.
II. verderben, ft. (h.) (du verderbt, er verderbt; verderb; verderbe; verderb! verderben); (transl. auch ſchwach) = bederven, slecht maken; te gronde richten; er hat einen verderbenen Magen = hij heeft een bedorven maag, zijn maag is van streek; es mit einem v. = met iem. overhoop raken, 't bij iem. bederven of verkerven; v., (f.) = bederven, slecht worden, te gronde gaan, verloren gaan; au ſhm iſt ein Schaufpieler verderben = aan hem is een tooneelspeler verloren gegaan; Intraut verderbt nicht = onkruid vergaat niet.
verderbringend = verderfbrengend, noodlottig, onheilbrengend.
Verderber, m. -s, - = bederver.
verderblich = bederfelijk; verderfelijk, verderfbrengend, onheilvol, noodlottig.
Verderbis, w. = bederf, verdorvenheid, ontaarding.
verderbt = bedorven, verdorven, ontaard.
Verderbheit, w. = verdorvenheid, ontaardheid.
verduelichen, ſchw. (h.) = verduidelijken, duidelijk maken.
verduetschen, ſchw. (h.) = verduitschen, (in 't Duitsch) vertalen; duidelijk uitleggen.
Verduetschung, w. = verduitsching, vertaling (in 't Duitsch); duidelijke verklaring.
verdichten, ſchw. (h.) = verdichten, condenseren.
Verdichter, m. -s, - = verdichter, condensator.
Verdichtung, w. = verdichting, condensatie.
verdicken, ſchw. (h.) = verdikken.
verdieneu, ſchw. (h.) = verdienen, waard zijn, verwerven; das hat er nicht um dich verdient = dat heeft hij niet aan u verdiend.
I. Verdienst, m. -es = verdienste, winst, loon.
II. Verdienst, f. -es, -e = verdienste, goede eigenschap, verdienstelijkheid; seine Verdienste um den Staat = zijn verdiensten jegens den staat.
verdienstlich = verdienstelijk.

Verdienstlichkeit, w. = verdienstelijkheid.
Verdienstlos = zonder verdienste.
Verdienstorden, m. = orde van verdienste.
Verdienstvoll = verdienstelijk, van groote verdienste.
verdient = verdiend, welverdiend; verdienstelijk; er hat sich um sein Land v. gemacht = hij heeft zich jegens (voor) zijn land verdienstelijk gemaakt.
verdienen = naar verdienste.
Verdict, f. -(e)s, -e = verdict, uitspraak (van de jury); beslissing.
Verding, m. -(e)s, -e = aanbesteding, overeenkomst.
verdingen, ft. (h.) = verhuren; [aanbesteden]; sich v. = zich verhuren; sich (bei) einem v. = zich bij iem. verhuren.
Verdingung, w. =, -en = aanbesteding, overeenkomst, contract.
verdolmetſchen, ſchw. (h.) = vertolken.
Verdolmetſcher, m. -s, - = vertolker, toik.
Verdolmetſchung, w. =, -en = vertolking.
verdonnern, ſchw. (h.) = veroordeelen; aanbaldren; **verdonnert** = door den donder getroffen; beroerd, gemeen.
verdoppeln, ſchw. (h.) = verdubbelen.
Verdorbenheit, w. = verdorvenheid, ontaarding.
verdorren, ſchw. (f.) = verdrogen, uitdrogen, verdorren.
verdrängen, ſchw. (h.) = verdringen, wegdringen, van zijn plaats dringen.
verdrehen, ſchw. (h.) = verdraaien, verbuigen, verwringen, verhaspelen; einen den Kopf v. = iem. 't hoofd op hol maken; verdreht = verdraaid, verwrongen; verduveld; er ist im Kopfe v. = hij is niet wel bij 't hoofd.
Verdretheit, w. = dwaasheid, krankzinnigheid.
Verdrehung, w. = verdraaiing, verwringing, verhaspeling.
verdreſchen, ſchw. (h.) = verdrievoudigen, verdrievubbelen.
verdrigen, ft. (h.) (es verdrieht; verdroß; verdröſſe; verdroffen) = verdrieten, spijten, grieven, onaangenaam stemmen; es verdrieht mich = 't verdriet, spijt, hindert mij; ich habe mich seine Mühe v. lassen = ik heb geen moeite ontzien of gespaard.
verdriglich = verdrietig, onaangenaam, grievend; verdrietelijk, gemelijk, knorrig, onvriendelijk.
Verdriglichheit, m. =, -en = verdrietigheid, wederwaardigheid, onaangenaamheid; verdrietelijkheid, gemelijkheid.
[verdringen], ft. (h.), zie verdrängen.
verdroffen = landerig, gemelijk, knorrig, lusteloos.
Verdroffenheit, w. = landerigheid enz.
verdrucfen, ſchw. (h.) = verkeerd drukken.
verdrücken, ſchw. (h.) = verkreuken; (Berl.) Geld v. = geld er door brengen.
Verdruff, m. = uſſes = verdriet, spijt, hinder; er hat es mir zum B. getan = om mij te hinderen; er ſiſt im B. = hij heeft verloren; er hat einen B. = hij heeft een bult.
verduſten, ſchw. (f.) = verdampen, vervliegen, zijn geur verliezen; onopgemerkt verdwijnen, de plaat poetsen, 'm smeren.
verduumen, ſchw. (h.) = dom maken, versuffen; v., (f.) = dom worden, versuffen.
verduufeln, ſchw. (h.) = verdonkeren, verduisteren, donker of duister maken; in de

schaduw stellen; **ſich v.** = (zich) verduisteren, duisterder of donkerder worden.
Verdünnbar = verdunbaar, te verdunnen.
Verdünnen, ſchw. (h.) = verdunnen, dunner maken; (de lucht) ijzer maken; (de lucht, een vloeistof) verdunnen; aanlengen.
Verdunfbar = verdampbaar.
Verdunften, ſchw. (f.) = verdampen.
Verdüften, ſchw. (h.) = doen verdampen.
Verdunftung, m. -, -en = verdamping.
Verdurften, ſchw. (f.) = verdorsten, versmachten.
Verdüften, ſchw. (h.) = verduisteren, versomben, duister of somber maken; **ſich v.** = somber of duister worden, betrekken, zich omnevelen (*ook fig.*); **berdüftert** = verduisterd; (van 't gemoed) versomberd; (van den geest) omneveld, omsluierd.
Verdurften, ſchw. (h.) = uit 't veld slaan, verlegen maken, verbijsteren; **berdurft** = verlegen, verbijsterd, verstomd, verslagen, uit 't veld geslagen.
Veredeln, ſchw. (h.) = veredelen, verbeteren, volmaken.
Veredelung, m. -, -en = veredeling.
Verhelichen, ſchw. (h.) = trouwen, in 't huwelijk verbinden; **ſich v.** = trouwen, huwen.
Verhelichung, m. -, -en = ('t) trouwen.
Verehren, ſchw. (h.) = vereeren, eeren, achten, respecteren; vereeren, aanbidden; eimen etw. v. = iem. iets vereeren of ten geschenke geven.
Vererren, m. -s, - = vereerder, aanbieder.
Vererlich = eerwaardig, eerbiedwaardig.
Vererung, m. -, -en = vereering; eerbied, aanbidding; aanbidding (van een geschenk), geschenk.
Vererungswürdig = eerwaardig, eerbiedwaardig.
[Veredeln, Veredigen], ſchw. (h.) = (iem.) beëdigen.
Veredigung, m. -, -en = beëdiging.
Verein, m. -(e)s, -e = vereeniging, gemeenschap, gezelschap, genootschap.
Vereinbar = vereenigbaar, strookend.
Vereinbaren, ſchw. (h.) = vaststellen, bepalen, 't over iets eens worden, overeenkomst; [vereenigen, verbinden]; **ſich über etw. v.** = 't met elkaar over iets eens worden, een overeenkomst sluiten.
Vereinbarkeit, m. - = vereenigbaarheid.
Vereinbarung, m. -, -en = overeenkomst; vereffening; eine **V.** treffen = een overeenkomst sluiten.
Vereinen, ſchw. (h.) = vereenigen; mit vereinten Kräften = met vereende krachten.
Vereinfachen, ſchw. (h.) = vereenvoudigen.
Vereinfachung, m. - = vereenvoudiging.
Vereinigen, ſchw. (h.) = vereenigen, bijelkaar brengen, samenbrengen, verbinden; verzoenen; **ſich v.** = zich vereenigen, zich verbinden; 't met elkaar eens worden; die Vereinigten Staaten = de Vereenigde Staten.
Vereinigung, m. -, -en = vereeniging, ('t) eensworden, samenloop, verbinding, verband, overeenkomst.
Vereinigungsmitel, f. = verbindingsmiddel.
Vereinigungsort, m. = plaats van samenkomst, vereenigingsplaats.
Vereinnehmen, ſchw. (h.) = ontvangen, als ontvangst boeken.
Vereinigen, ſchw. (h.) = vereenzamen, af-

zonderen; **v.**, (f.) = vereenzamen, afzonderd raken, verlaten worden.
Vereinsamung, m. - = afzondering, verlatenheid, vereenzaming.
Vereinsgebiet, f. = tolgebied, gebied van 't tolverbond.
Vereinsgesetz, f.; -stoffe, m.; -recht, f. = vereenigingswet (of wet op 't recht van vereeniging); -kas; -recht.
Vereinstaler, m. = vereinstaler (Duitsche of Oostenrijksche daalder).
Vereinswesen, f. = vereenigingswezen.
Vereinzelu, ſchw. (h.) = afzonderen, afscheiden; afzonderlijk verkoopen; **vereinzelt** = afzonderlijk, enkel, op zich zelf staande, zeldzaam; zonder we(d)erga.
vererft = (tot) ijs geworden, bevroren, ijs ...
vererfeln, ſchw. (h.) = verijdelen, doen mislukken, voorkómen, beletten, op niets doen uitloopen.
verertern, ſchw. (f.) = veretteren.
vererfeln, ſchw. (h.) = onaangenaam maken, tegen maken.
verenden, ſchw. (f.) = (van dieren) sterven, doodgaan.
verengeren, ſchw. (h.) = vernauwen, nauwer of enger maken; **ſich v.** = zich vernauwen, nauwer of enger worden.
vererden, ſchw. (h.) eimen etw. ob. auf einen etw. = overdoen, vermaken, nalaten; **ſich v.** = overgaan, overerven.
verewigen, ſchw. (h.) = vereeuwigen, onsterfelijk maken.
verewigt = overleden, wijlen.
verewigung, m. - = vereeuwiging.
I. verfahren, ft. (h.) = verrijden (veel geld bijv.); (per rijtuig) vervoeren; etw. v. = in de war sturen, bederven; **v.**, (h. u. f.) = handelen, te werk gaan; (gegen einen) optreden; **ſich v.** = verkeerd rijden, op den verkeerden weg zijn (eig.); eine verfahrene Geschichte = een ongelukkige geschiedenis.
II. Verfahren, f. -s = handelwijze, manier van doen, optreden, methode; procédé; gerichtliche **V.** = procedure, proces.
Verfahrungsart, m. = wijze van doen, handelwijze.
Verfall, m. = verval; bederf (van zeden); vervaltijd (van wissels); in **V.** geraten = in verval geraten of komen, vervallen.
verfallen, ft. (f.) = vervallen; in verval geraten; verlopen; dem Staate v. = aan den staat vervallen, in handen van den staat komen; in Armut v. = tot armoede vervallen; in Strafe v. = in straf of boete vervallen, zich straf op den hals halen; auf etw. v. = op iets komen (in gedachten); in eine Krankheit v. = ziek worden.
Verfalltag, m.; -zeit, m. = vervalldag; -tijd.
verfallschen, ſchw. (h.) = vervalschen.
verfallscher, m. -s, - = vervalscher, falsaris.
verfallschung, m. = vervalsching.
verfangen, ft. (h.) = helpen, baten, uithalen; **ſich v.** = zich vastwerken, zich verwarren, verward raken; das verfangt nichts, wenig = dat haalt niets, weinig uit; das Tier verfangt sich in einem Strick = raakte in een strik vast; der Rauch verfangt sich im Schornstein = de rook blijft in den schoorsteen hangen.
verfänglich = verwarrend, netelig, listig; dubbelzinnig, bedrieglijk; verfängliche Worte = bedenkelijke woorden; verfängliche Frage = strikvraag, lastige vraag.

- Verfänglichkeit**, m. — = dubbelzinnigheid, dubbelhartigheid.
- verfärben** (fich), fchw. (h.) = verbleeken, van kleur verschieten.
- verfassen**, fchw. (h.) = (een brief, artikel, akte) stellen, opstellen; (brief, boek) schrijven.
- Verfasser**, m. —s, — = steller, schrijver, auteur.
- Verfassung**, m. = staatsinrichting, constitutie, grondwet; stemming, gemoedsgesteldheid; [inrichting, samenstel, toestand, gereedheid].
- Verfassungsbuch**, m. = overtreding of schending van de grondwet.
- verfassungsmäßig** = grondwettig, constitutioneel.
- Verfassungsurkunde**, m. = grondwet.
- verfassungswidrig** = strijdig met de grondwet, inconstitutioneel.
- verfaulen**, fchw. (f.) = verrotten, vergaan.
- verfaulungen**, fchw. (h.) = verluieren.
- verfechten**, ft. (h.) = voorstaan, bepleiten, verdedigen.
- Verfechter**, m. —s, — = voorstander, verdediger, voorvechter, pleitbezorger (fig.).
- verfehlen**, fchw. (h.) = (trein) missen, verzuimen; (doel) missen; den Weg v. = den verkeerden weg nemen, verdwalen; ich werde nicht v. = ik zal niet in gebreke blijven, niet mankeeren, niet verzuimen, 't niet vergeten; ein verfehltes Bestreben = een mislukt streven; verfehltes Leben = verongelukt leven.
- Verfehlung**, m. —, —en = misslag; fout.
- verfeinben**, fchw. (h.) einen mit einem = iem. met een ander in oneenigheid brengen, de schuld zijn van hun oneenigheid; ich verfeinde mit einem = ik maak mij iem. tot vijand; ich verfeinde mich mit einem = ik word kwade vrienden met iem.
- verfeinern**, fchw. (h.) = verfijnen, beschaven, polijsten; sich v. = fijner, beschaafder of edeler worden.
- Verfeinerung**, m. —, —en = verfijning.
- verfeimen**, fchw. (h.) = vogelvrij verklaren, veroordeelen; boycotten, negeeren; verfeimt = op straffe verboden.
- verfertigen**, fchw. (h.) = vervaardigen, maken, fabriceren.
- Verfertiger**, m. —s, — = vervaardiger, maker, fabrikant.
- Verfertigung**, m. —, —en = vervaardiging.
- Verfetung**, m. — = vervetting.
- verfeuern**, fchw. (h.) = verstoken, verbranden; (alles Pulver) verschielen.
- verfeilen**, fchw. (h. u. f.) = tot vilt maken of worden; in de war sturen, in de war raken.
- Verfeilung**, m. — = verwarring, verharding, in-elkaar-groeien (van 't hoofdhaar bijv.).
- verfeinthern**, fchw. (h.) = verduisteren, verdonkeren; sich v. = verduisteren, duister of donker worden.
- Verfeinthernung**, m. —, —en = verduistering.
- verfeinthen**, fchw. (h.) = met een nok dekken, de kap (op 't huis) zetten.
- verfeitgen**, fchw. (h.) = verwarren, in de war maken (draden bijv.).
- verfeitthen**, fchw. (h.) = vervlakken; vlak of plat maken; onbeduidend of laag-bij-den-grond maken; sich v. = alledaagsch of burgerlijk worden; uitgewischt worden, wegslijten.
- verfechten**, fchw. (h.) = ineen-, samen vlechten, vervlechten; einen in einen Spanel v. = iem. in een zaak (ver)wikkelen.
- Verfechtung**, m. —, —en = samen vlechting; verwikkeling.
- verfeiegen**, ft. (f.) = vervliegen; verdampen; verstryken, snel voorbijgaan.
- verfeihen**, ft. (f.) = verlopen, verstryken, voorbijgaan; vervloeiën (inkt bijv. op vloeipapier); die Grenzen v. = vervagen, worden vaag of onduidelijk; [wegvloeien].
- verfeilt** = verduiveld, verwenscht, vervloekt.
- verfeiffen** = verlopen, verstreken, afge-loopen.
- verfeiffen**, fchw. (h.) = vervloeten, met een vlot vervoeren; doen vervloeiën, in elkaar doen vloeien.
- verfeiffen**, fchw. (h.) = vervloeken, verwen-schen.
- verfeucht** = vervloekt, verwenscht, verduiveld.
- verfeuchtigen**, fchw. (h.) = vervluchtigen.
- Verfeuchtigung**, m. —, —en = vervluchtiging.
- Verfeuchtung**, m. —, —en = vervloeking.
- Verfeucht**, m. —, —es = verloop.
- verfeuchtigen**, fchw. (h.) = vloeibaar maken.
- Verfeucht**, m. —(e)s = loop, verloop, samen-hang; [vervolg].
- verfeolgen**, fchw. (h.) = (den vijand, 't wild, zijn weg) vervolgen; (een weg) volgen; (de gebeurtenissen) volgen, nagaan; (etnen Zueft) in 't oog houden, najagen, trachten te berei-ken; (zijn recht) zoeken; (een gedachte) uit-werken; zie ook: fechtreflich.
- Verfeolger**, m. —s, — = vervolger.
- Verfeolung**, m. —, —en = vervolging.
- Verfeolungswahnfinn**, m. = vervolgings-waanzin.
- verfeachten**, fchw. (h.) = vervrachten.
- Verfeachter**, m. —s, — = vervrachter.
- verfeahren** = huiverig, kouwelijk; verkleumd; zie Scheiber.
- verfeahren**, fchw. (h.) = vervroegen.
- verfeahrt** = te vroeg, voorbarig.
- verfeigbar** = beschikbaar, ter beschikking; verfügbare Waren = voorhanden zijnde waren.
- verfeigen**, fchw. (h.) = bepalen, vaststellen, beschikken; (über einen ob. etw.) beschikken, de beschikking hebben; sich wehrt v. = zich wenden tot, gaan naar, zich vervoegen tot.
- Verfeigung**, m. = beschikking, maatregel, besluit, bepaling; zur B. fehen, fehen = ter beschikking staan, stellen; ihm zur B. fehen = te zijner beschikking stellen.
- verfeigbar** = verleidbaar, te verleiden.
- verfeihren**, fchw. (h.) = verleiden; misleiden; [transporteeren; einen Darm, ein Gefäß v. = spektakel maken, hevig schreeuwen].
- Verfeihrer**, m. = verleider.
- verfeihverifch** = verleidelijk.
- Verfeihrung**, m. = verleiding, verlokking.
- Verfeihungskunft**, m. = verleidingskunst.
- verfeihwerken**, fchw. (h.) = (doen) verongelukken, (doen) mislukken.
- verfeumfeien**, fchw. (h.) = veromfaaien, ver-knoeien; verboemelen.
- verfeumfeichen**, fchw. (h.) = vervijfvoudigen.
- verfeittern**, fchw. (h.) = vervoederen, opma-ken met voederen, doodvoederen.
- vergaben**, fchw. (h.) = wegschenken.
- vergaffen sich**, fchw. (h.) = zich vergapen; sich in einen v. = zich aan iem. vergapen, op iem. verlieven.
- vergälten**, fchw. (h.) = vergallen, verbitteren.
- vergaloppieren**, fchw. (h.) = zich vergalop-peeren, zich vergissen, overijld handelen.
- vergangen** = verleden, verlopen.

Vergangenheit, w. — = verleden.
verganglich = vergankelijk, tijdelijk, onbestendig, voorbijgaand.
Vergänglichheit, w. — = vergankelijkheid enz.
vergan'ten, fhm. (h.) = (fädd.) in 't openbaar verkoopen.
Vergantung, w. —, —en = verkooping.
vergan'ten, fhm. (h.) = in gasvormigen toestand doen overgaan; **v.**, (f.) ob. **fich v.**, (h.) = in gasvormigen toestand overgaan.
vergan'tern, fhm. (h.) = traliën, van traliëwerk voorzien; (soldaten van de wacht) bijelkaar trommelen.
Vergan'terung, w. —, —en = traliëwerk; die (ob. zur) **B.** trommeln ob. fchlagen = (de wacht) bij trosselslag bijeenroepen.
vergan'tein, fhm. (h.) = (zijn tijd) met grapmakerijen doorbrengen.
I. verga'ben, ft. (h.) = vergeven; (Stellen, Ämter, die Hand seiner Tochter) weggeven, schenken; (einem) vergeven, vergiffenis schenken; (die Karten) verkeerd geven; [vergiftigen]; (sein Recht) afstaan; er vergibt seiner Ehre nichts = hij laat zijn eer niet te kort doen; er vergibt sich damit nichts = hij doet daarmee niets te kort aan zijn waardigheid.
II. [verga'ben, zie vergelich]
verga'bens = tevergeefs, nutteloos; [noodeloos, ongegrond].
Verga'ber, m. = vergever; begever (van een ambt e. d.).
verga'blich = vergeefs(ch), nutteloos, ijdel, vruchteloos.
Verga'bung, w. —, —en = begeving, vergeving (van een ambt e. d.); vergaving, pardon; um **B.**! = vergeef me! pardon!
verga'gentwärtigen, fhm. (h.) = voorstellen, voor den geest roepen.
I. verga'ge(n), unr. (f.) = vergaan, voorbijgaan, verlopen (van dagen, jaren enz.); Krankheiten **v.** = verlopen, verdwijnen; Hören und Sehen ob. die Sinne **v.** einem = hooren en zien vergaan iem.; vor Angst, Gram, Ungebuß vergaan, sterven, omkomen; das Lachen wird ihm schon **v.** = 't lachen of de lust om te lachen zal hem wel vergaan; das muß ich mir **v.** lassen = dat moet ik opgeven; das wird er sich **v.** lassen = dat zal hij wel niet weer in zijn hoofd krijgen; **fich v.** (gegen einen, an einem) = verkeerd handelen, misdoen, een misslag begaan, zich vergripen.
II. Verga'gen, f. —s, — = vergaan, verlopen, verdwijning; misslag, misdrijf, overtreding, vergriep.
Verga'gung, w. —, —en = misslag, misdrijf, overtreding.
verga'gert = tot (een) geest gemaakt.
verga'gigen, fhm. (h.) = spiritualizeeren; vergeestelijken.
Verga'gigung, w. —, —en = spiritualizatie; vergeestelijking.
verga'ten, ft. (h.) = vergelden, loonen voor; Gleich's mit Gleichem **v.** = met gelijke munt betalen.
Verga'tung, w. — = vergelding, wederverging.
Verga'tungsgesetz, f. = wet van de wederverging.
Verga'tungstag, m. = dag der vergelding.
verga'tbar = vergeetbaar, gemakkelijk te vergeten; nicht **v.** = onvergetelijk, niet te vergeten.
I. verga'ten, ft. (h.) (du vergibt, er vergibt;

vergibt; vergäße; vergiß! vergessen) = vergeten; diesen Dienst, diesen Streich werde ich ihm nie **v.** = dezen dienst, deze streek van hem zal ik nooit vergeten; **fich v.** = zich vergeten.
II. Verga'ten, f. —s = vergeten, vergetelheid, vergeetachtigheid.
III. verga'ten = erg vergeetachtig.
Verga'tenheit, w. — = vergetelheid, vergeetachtigheid.
verga'tlich = vergeetachtig, verstrooid.
Verga'tlichkeit, w. — = vergeetachtigheid enz.
verga'tben, fhm. (h.) = verkwisten, verdoen, verspillen, er door brengen.
Verga'tber, m. —s, — = verkwister, verspillier, doorbrenger.
verga'ttigen, fhm. (h.) = (einen, das Recht) geweld aandoen, verdrücken.
Verga'ttigung, w. —, —en = verdrucking, onderdrukking, geweldpleging.
verga'tt'ern sich einer Sache, über eine Sache = zich van of omtrent iets vergewissen of verzekeren.
verga'ten, ft. (h.) = (tranen) storten, (tranen, bloed) vergieten; [uitstorten, verspillen].
verga'ten, fhm. (h.) = (mensen, dieren, de lucht, 't water, iems. leven enz.) vergiftigen; (mensen, dieren) vergeven.
Verga'tung, w. —, —en = vergiftiging.
Verga't, zie Verga't.
verga'tben, fhm. (f.) = geel worden.
Verga'tmeinet, f. — u. —(e)s, — u. —e = vergeet-me-niet(je).
verga'tern, fhm. (h.) = traliën, van traliës voorzien, (met een hek) afsluiten.
vergl. = vergelijke; vergelijk.
verglä'sbar = verglaasbaar.
verglä'sen, fhm. (h.) = verglazen; van (glas-)ruitlen voorzien; tot glas maken; **v.**, (f.) = tot glas worden; verglaste Augen = glazige (d. i. wezenlooze) oogen.
Vergleich, m. —(e)s, —e = vergelijking; vergelijk, schikking, overeenkomst, akkoord; im **B.** mit ob. zu = in vergelijking met; **B.**..e anstellen ob. ziehen = vergelijkingen maken; jeder **B.** hinft = elke vergelijking hinkt of gaat mank; einen **B.** schließen, eingehn = een schikking maken, een overeenkomst sluiten of aangaan; zu einem **B.** kommen ob. gelangen = tot een akkoord komen; die Sache kommt zum **B.** = komt tot een schikking, zal geschikt worden; ein gültiger **B.** = een minnelijke schikking, een onderhandsch akkoord; besser ein magerer **B.** als ein fetter Prozeß = beter een mager vergelijk als een vet proces.
vergleichbar = vergelijkbaar, te vergelijken; eine Sache ist einer andern **v.** = is met een andere te vergelijken.
vergleichen, ft. (h.) = (twistenden) tot overeenstemming brengen; **fich v.** = 't eens worden; tot overeenstemming komen; een schikking maken; 't schicken; Streitigkeiten **v.** = verschullen uit den weg ruimen of vereffenen; [gelijk of effen maken; in overeenstemming met elkaar brengen]; etw. ob. einen **v.** mit = iets of iem. vergelijken met; einen, sich einem andern **v.** = iem. zich met iem. anders gelijkstellen; vergleichen **v.** = vergelijkend.
vergleichlich, zie vergleichbar.
vergleichsweise = vergelijkenderwijze, bij vergelijking; bijwijze van schikking.
Vergleichung, w. —, —en = vergelijking.
Vergleichungsgrad, m.; —punkt, m.; —stufe,

m. = graad of trap van vergelijking; punt v. verg.; trap v. verg.
vergleiçungsweiße = vergelijkenderwijs.
verglim'men, ft. (f.) = verglimmen, uitdooven.
verglü'hen, fchw. (f.) = uitgloeien, uitdooven.
I. vergnü'gen, fchw. (h.) = vergenoegen, vermaken, [tevredestellen, bevredigen, voldoen]; **fiçh b.** = zich vergenoegen, zich vermaken.
II. Vergnü'gen, f. -s, (Vergnüungen) = genoegen, vermaak, plezier; nichts macht ihm B. = niets doet hem genoegen of plezier; ich finde, habe kein B. daran, daß zu wiederholen = ik vind, heb er geen genoegen in...; zum B. = voor plezier; mit B. = met genoegen, met plezier.
vergnü'glic'h = genoeglijk, prettig, aange-naam, vroolijk.
vergnü'et = vergenoegd, voldaan, blij(de); prettig, vroolijk, vermakelijk, genoeglijk.
Vergnü'gungen, Pl. (naast 't enkelv. Vergnüigen) = genoegens, vermaken, vermakelijkheden, genietingen.
vergnü'gungshalber = voor plezier, voor (mijn, zijn enz.) genoegen.
Vergnü'gungsl'okal, f.; -ort, m. = uitspanningsl'okaal; -plaats.
Vergnü'gungstreife, w. = plezierreis.
Vergnü'gungstucht, w. = zucht tot vermaak.
vergol'den, fchw. (h.) = vergulden.
Vergol'der, m. -s, - = vergulder.
Vergol'dung, w. -, -en = ('t) vergulden; verguldsel.
vergön'nen, fchw. (h.) = vergunnen, toestaan.
vergö'tern, fchw. (h.) = vergoden, als een god vereeren.
Vergö'terung, w. -, -en = vergoding.
vergra'ben, ft. (h.) = (een schat e. d.) begraven; er vergräbt sich in die Bücher = hij begraaft of verdiept zich in de boeken; er möchte sie in den vier Bänden ihres Zimmers v. = hij zou haar wel willen opsluiten.
[vergrä'men, fchw. (h.) = (sein Leben) in verdriet slijten, verknieszen; **fiçh v.** = zich verknieszen].
vergrä'mt = verbitterd, verkniesd, door leed verteed.
vergra'sen, fchw. (f.) = met gras begroeien.
vergrä'fen, ft. (h.) = [(een boek) beduimelen, verbruiken, verslijten]; **fiçh v.** = verkeerdt grijpen; zich (met grijpen) vergissen; zich vergrijpen; fiçh an einem, an fremdem Gut v. = zich aan iem., aan 't goed van een ander vergrijpen.
vergrä'fen = uitverkocht; [beduimeld].
vergrö'bern, fchw. (h.) = vergroven, grover maken.
vergrö'ßern, fchw. (h.) = vergrooten; over-drijven, uitbreiden; verergeren; **fiçh v.** = vergrooten, grooter worden.
Vergro'ßerung, w. -, -en = vergrooting.
Vergro'ßerungsglas, f. = vergrootglas.
Vergro'ßerungslinse, w. = vergrootende lens.
vergrü'ßeln, fchw. (h.) = (den tijd) verdroomen, verpeinzen.
vergü'l'den, zie vergol'den.
Vergün'st, w.: mit B. = met uw verlof, sta mij toe.
Vergün'stigung, w. -, -en = verlof, gunst, genade, voorrecht, begunstiging.
vergü'ten, fchw. (h.) = vergoeden (uitgaven, voorschot, moeite e. d.).
Vergü'tung, w. -, -en = vergoeding.

Verha'd', m. -(e)s, -e = versperring (van gevelde boomen).
Verha'ft', m. -(e)s: in B. nehmen = in hechtenis nemen; *overigens* = Verhaftung.
verha'ften, fchw. (h.) = gevangen nemen, arresteeren, vastzetten.
verha'ftet: etnem v. sein = verplichting hebben jegens iem., jegens iem. gebonden zijn.
Verha'ftsbefehl, m. = bevel tot gevangenneming.
Verha'ftung, w. -, -en = gevangenneming, arrestatie.
verha'geln, fchw. (h.) = verhagelen, door hagel vernielen.
verhä'teln, fchw. (h.) = met haakjes aan elkaar vastmaken; (zijde enz. met haken) verbruiken; verbroddelen, verknioeien; fiçh mit etnem v. = 't bij iem. verkerven.
verha'ten, fchw. (f.) = wegsterven, verloren gaan.
I. verha'ten, ft. (h.) = ('t lachen, de tranen) weerhouden, tegenhouden, inhouden, bedwingen; (den adem) inhouden; (hartstochten) in bedwang houden; (etnem die Wahrheit) verzwijgen; [toehouden, dichthouden]; **fiçh v.** = zich gedragen, zich houden; zich verhouden; fiçh tüchtig v. = zich rustig of stil houden; fiçh passiv v. = passief of lijdelijk blijven; die Sache verhält sich so ob. damit verhält es sich so = met de zaak is 't zoo gesteld of staat 't zoo; B verhält sich zu B wie 4 zu 5 = A verhoudt zich tot of A staat tot enz.
II. Verha'ten, f. -s = inhouden, tegenhouden; gedrag, gedragslijst.
Verhält'nis, f. .nisse, .nisse = verhouding, proportie, evenredigheid; verstandhouding, betrekking, verhouding; lief, liefde; (Pl.) omstandigheden, middelen; die Ausgaben stehen in keinem B. zu den Einnahmen = de uitgaven staan in geen verhouding tot of zijn niet evenredig met de ontvangsten; im B. zu = in verhouding tot, in evenredigheid met; ein gespanntes B. = een gespannen verhouding; ich stehe in keinem B. zu ihm = in geen betrekking of verstandhouding met hem; er hat ein B. = hij heeft een liaison; er lebt in bürftigen Verhältnissen = in behoeftige omstandigheden.
Verhält'nisanteil, m. = evenredig aandeel.
Verhält'nisanzeiger, m. = betrekkingwijzer.
Verhält'nisgleichung, w. = evenredigheid.
verhält'nismäßig = evenredig, betrekkelijk, naar verhouding.
Verhält'niswort, f. = voorzetsel.
Verhält'niszahl, w. = verhoudingsgetal.
[Verha'tung, w., zie Verha'ten II].
Verha'tungsbefehl, m. = order, instructie; consigne.
Verha'tungs(maß)regel, w. = instructie, gedragslijn; leefregel.
verhan'deln, fchw. (h.) = onderhandelen (over), bespreken, beraadslagen (over); verhandelen.
Verhand'lung, w. = onderhandeling, beraadslaging.
verhän'gen, fchw. (h.) = verhangen, anders hangen; (baß Fenster) v. = bedekken, gordijn hangen voor; Gott verhängte es = besloekte het; eine Strafe über einen v. = iem. een straf of boete opleggen, een straf over iem. uitspreken; die Unteruchungshaft über einen v. = iem. tot voorarrest veroordeelen; den Belagerungszustand über einen Ort v. = een plaats

in staat van beleg verklaren; mit verhängtem Bügel = met lossen teugel.
Verhäng'nis, f. . . nisse, . . nisse = lot, noodlot.
Verhäng'nisglaube, m. = geloof aan een noodlot, fatalisme.
verhäng'nisvoll = noodlottig, rampzalig, onheilvol.
verhär'men, fchw. (h.) = verkniezen; verhärrmt = verkniezd, door verdriet verteerd.
verhär'ren, fchw. (h.) = (bet seiner Ausfage, bij zijn mededeeling) volharden, blijven; ich verharre mit . . . (Gn. Gndmohlgcboren geborsamer Diener = ik verblif enz.
verhär'schen, fchw. (f.) = een korst krijgen, droog worden (van een wonde).
verhär'ten, fchw. (h.) = verharden, hard maken; v., (f.) = verharden, hard worden.
Verhär'tung, w. -, -en = verharding, verstopping.
verhär'zen, fchw. (h.) = met hars bestrijken, met hars bedekken; v., (f.) = in hars veranderen.
verhär'zeln sich, fchw. (h.) = zich verwarren.
verhär'zlichen, fchw. (h.) = leelijk maken.
verhär'zt' = gehaat; sich v. machen = zich gehaat maken; das ist mir v. = dat haat ik, daar heb ik een hekel aan; der verhäzte Kerl = die nare of ellendige kerel.
verhär'zeln, fchw. (h.) = vertroetelen, bederven, verwennen.
Verhäu', m. -(e)s, -e = Verhäud; gevælde boomen, te vellen boomen, hakhout; (ook) afschutting.
verhäu'chen, fchw. (h.) = uitademen, (het leven, den laatsten adem) uitblazen; vervliegen, te niet gaan, in 't niet verdwijnen; [uitkomen, bekend worden].
verhäu'en, ft. (h.) = versperren (met gevælde boomen); (einen) afranselen, bont en blauw slaan; sich v. = verkeerd slaan, zich vergissen.
verhäu'en sich, ft. (h.) = zich verbeuren, zich vertillen, ontwrichten.
verhäu'ern, fchw. (h.) = in de war maken.
verhäu'ren, fchw. (h.) = verwoesten, vernielen; (ook: een land) afstroopen.
Verhäu'ung, w. -, -en = verwoesting, vernieling.
verhäu'ten, fchw. (h.) = (een boek) verkeerd innaaien.
verhäu'ten, fchw. (h.) = verhelen, verbergen, ontveinzen.
verheim'lichen, fchw. (h.) = verbergen, stilhouden, verzwijgen, geheim houden, verhelen.
Verheim'lichung, w. -, -en = verbergen, verzwijging, verheling.
verhäu'taten, fchw. (h.) = (an einen) ten huwelijk geven, uithuwe(lijke)n; sich mit einem v. = met iem. trouwen, huwen; verheiratet = gehuwd, getrouwd.
Verhäu'ratung, w. -, -en = huwelijksplechtigheid, ('t) trouwen.
verhäu'ten, ft. (h.) = toezeggen, (plechtig) belooven.
Verhäu'tung, w. -, -en = toezegging, belofte.
verhäu'ten, ft. (h.) einem zu etw. = iem. aan iets helpen, zorgen dat iem. iets krijgt; einem zu seinem Rechte v. = iem. zijn recht verschaffen.
verhäu'fert = verduiveld, drommels(ch).
verhäu'tichen, fchw. (h.) = verheerlijken, vieren, roemen.
verhäu'tzen, fchw. (h.) = ophitsen, aanhitsen; [opjagen].
verhäu'tern, fchw. (h.) = (scheepst.) verhuren, verruchten.

verhäu'ten, fchw. (h.) = beheksen, betooveren; es ist wie verhäzt = 'tis of de duivel er mee speelt.
verhäu'meln, fchw. (h.) = ophemelen, vergoden; [hemelsch maken]; in geestvervoering zijn.
verhäu'bern, fchw. (h.) = ver'indere, beletten; einen an einer Sache v. = iem. iets beletten of verhinderen.
[verhäu'berlich = hinderlijk].
Verhäu'berung, w. -, -en = verhinderung.
Verhäu'ffen, f. : wider B. = ongedacht, tegen verwachting.
verhäu'hlen = verholen; vgl. verhehlen.
verhäu'hnen, fchw. (h.) = bespotten, beschimpen, hoonen, uitjouwen.
Verhäu'hnung, w. -, -en = bespoting, beschimping, hoon.
Verhäu'ör, f. -(e)s, -e = verhoor; ein B. bestehn = een verhoor ondergaan; ein B. mit einem anteflen, einen ins B. nehmen, [mit einem ins B. gehn] = iem. in ('t) verhoor nemen.
verhäu'ren, fchw. (h.) = verhooren, ondervragen; (een leerling) overhooren; [niet hooren, niet letten op = überhö'ren]; sich v. = verkeerd hooren.
verhäu'keln, fchw. (h.) = verknoeien, vermorsen.
verhäu'len, fchw. (h.) = verhullen, omhullen, verbergen; sich v. = zich verhullen, enz.
Verhäu'lung, w. -, -en = verhulling, omhulling, huifel, omhuifel.
verhäu'ndertfachen, **verhäu'ndertfältigen**, fchw. (h.) = verhoonderdvoudigen.
verhäu'gern, fchw. (f.) = verhoogeren.
verhäu'zen, fchw. (h.) = verknoeien, verhaspelen, bederven.
verhäu'ten, fchw. (h.) = verhoeden, verhinderen, voorkö'men.
Verhäu'tung, w. -, -en = verhoeding enz.
Verhäu'tungsmittel, f. = voorbehoedmiddel.
verhäu'tzeit = verwelkt, verdroogd, verschrompeld.
Verifikation, w. -, -en = verificatie.
verhäu'tieren, fchw. (h.) = verifiëren, waarmerken.
verintereffieren sich, fchw. (h.) = intrest opbrengen.
verir'ren, fchw. (f.); sich v. (h.) = verdwalen, verkeerd loopen.
Verir'ung, w. -, -en = dwaling, afdwaling.
verja'gen, fchw. (h.) = verjagen, weggagen, verdrijven; met jagen doorbrengen.
verjäh'bar = verjaarbaar, aan verjaring onderhevig.
verjäh'ren, fchw. (f.) = verjaren; verouderen.
verjäh'rt' = verjaard; verouderd.
Verjäh'ung, w. -, -en = verjaring.
verju'en, fchw. (h.) = verspelen.
verju'eln, fchw. (h.) = verjubelen, in plezier doorbrengen of verkwisten, verboemelen.
verju'den, fchw. (f.) = jood worden, joodsch worden, verjoodschen.
verju'gen, fchw. (h.) = verjongen; (van een zuil) dunner doen worden; (een teekening) op kleinere schaal nateekenen, verkleinen; in verju'ngtem Maßstabe = op verkleinde schaal.
Verju'ngsprozess, m. = verjongingsproces.
verju'gen, fchw. (h.) = verkwisten, er door brengen, verboemelen.
verkal'bar = verkalkbaar.
verkal'ten, fchw. (f.) = verkalken.
verkaunt' = miskend.
verkap'pen, fchw. (h.) = verkappen, vermommen; verkappter Offizier = verkapt officier.

verfatert: v. fejn = katterig zijn.
Verfauf, m. = verkoop, debiet; zum B. an-
 ſchlagen, anbieten = te koop zetten, aanbieden.
verfaufen, ſchw. (h.) = verkoopen, slijten;
 mir ſind verraten und verfauft = verkocht en
 verraden; ſich v. = zich verkoopen; dieſe
 Ware verfauft ſich gut = wordt goed verkocht.
Verfauf'er, m. -s, -en = verkooper, slijter;
 winkelbediende.
Verfauf'erin, w. -, -nen = verkoopster,
 winkeluffrouw.
verfauflich = te koop; verkoopbaar, te ver-
 koopen; goed van de hand gaand; mir iſt
 etw. v. = ik heb iets veil of te koop.
Verfauf's'bedingung, w. = voorwaarde van
 verkoop.
Verfauf's'buch, f. = verkoopboek, kladboek.
Verfauf's'bude, w. = kraam.
Verfauf's'lokal, f.; -preis, m.; -rechnung,
 w. = verkooplokaal; -prijs; -rekening.
Verfahr', m. -(e)s = verkeer, beweging,
 omgang; betrekking; brieflicher B. = brief-
 wiſſeling.
verfahr'en, ſchw. (h.) = verkeeren, omgang
 hebben, omgaan; [verkeeren = veranderen,
 verdraaien]; ſiel in einem Hauſe v. = veel in
 een huis komen of verkeeren; mit einem v. =
 met iem. verkeeren of omgaan; ſich v. = ver-
 anderen; es kann ſich v. = 't kan verkeeren;
 zie ook verfehrt.
verfahr'reich = druk (bezocht).
Verfahr's'mittel, f.; -führung, w. = middel
 van verkeer; ſtoring van 't verkeer.
Verfahr's'sitte, w. = gebruik.
Verfahr's'straße, w. = verkeersweg.
verfehrt = verkeerd; er fängt alles v. an =
 hij pakt alles verkeerd aan; er hat ſeine Miße
 v. aufgefegt = hij is met 't verkeerde been
 uit zijn bed gestapt, hij is slecht gemutst.
Verfahr'heit, w. -, -en = verkeerdheid.
Verfahr'ung, w. -, -en = omkeering, om-
 verwerping.
verfeien, ſchw. (h.) = vastzetten met een
 wig of pin; verkoopen, verpatsen; afroffen;
 in einen verfeilt fejn = op iem. verkikkerd of
 verliefd zijn.
verfeinen, unr. (h.) = miskennen; es läßt
 ſich nicht v. = 't is niet te miskennen of te
 ontkennen; Sie v. mich = U hebt den ver-
 keerde voor.
Verfein'ung, w. - = miskenning; ver-
 giffing.
verfeien, ſchw. (h.) = met een kettinkje
 vastmaken.
verfeien, ſchw. (h.) = verbinden, aaneen-
 ſchakelen.
Verfeitung, w. -, -en = verbinding, aaneen-
 ſchakeling; reeks, keten.
Verfeizerer, m. -s, -en = verketteraar.
verfeizeren, ſchw. (h.) = verketteren.
Verfeizerung, w. -, -en = verkettering.
verfeirdlichen, ſchw. (h.) = verkerkelijken,
 onder 't gezag van de kerk brengen.
verfeifchen, ſchw. (h.) = verpatsen.
verfeifen, ſchw. (h.) = aaneenlijmen, aan
 elkaar plakken of lijmen.
verfeigen, ſchw. (h.) = aanklagen (bij 't gerecht).
Verfeiger, m. = eischer, klager.
Verfeigung, w. -, -en = aanklacht, klacht.
verfeimmet = verkleumd.
verfeiren, ſchw. (h.) = verheerlijken (: Jesus
 wurde verfeirt); met bovenaardschen glans
 omgeven, omstralen; fejn Geficht verfeierte

ſich = helderde op, kreeg een glans van ge-
 luk of van gelukzaligheid.
Verfeirung, w. -, -en = scheepsverklaring.
Verfeirung, w. -, -en = verheerlijking.
verfeirfchen, ſchw. (h.) = kwaadspreken van,
 belasteren, over de tong laten gaan; ver-
 klappen.
verfeirfeien, verfeirfeieren, ſchw. (h.) =
 met clausules omschrijven, vaststellen.
verfeiben, ſchw. (h.) = dichtplakken; (papier
 e.d.) verplakken.
verfeiefen, ſchw. (h.) = bevlekken, bemorsen;
 vermorsen.
verfeieiben, ſchw. (h.) = verkleeden, vermom-
 men; betimmeren, beschieten; (met planken,
 koperen platen enz.) bekleeden; einen Gefacht
 v. = een mijnput beschoeien; (eine Tür) om-
 lijsten; ein Gefchiff innenbig v. = beplanken,
 wegeren.
Verfeiedung, w. = verkleeding, vermoming;
 betimmering, bekleeding, beschoeiing.
verfeieieren, ſchw. (h.) = verkleinen, ver-
 minderen; (een breuk) vereenvoudigen; in
 verfeieiertem Maßstabe = op verkleinde ſchaal.
Verfeieinerung, w. -, -en = verkleining;
 vereenvoudiging (van een breuk).
Verfeieinerungs'glas, f. = verkleinglas.
Verfeieinerungs'füße, f. = verkleiningsach-
 tervoegsel.
Verfeieinerungs'wort, f. = verkleinwoord.
verfeieieren, ſchw. (h.) = met stijfſel dicht-
 plakken.
verfeinigen, ft. (f.) = wegsterven, zich ver-
 liezen.
verfeifchen, ſchw. (f.) = versuffen.
verfeimmet = verkleumd, verstijfd.
verfeiften, ſchw. (h.) = verkoopen, verpatsen;
 afranselen; (geld) stuk slaan.
verfeinal'en, ſchw. (h.) = (kruit) verschietsen;
 er hat ſich in fe verfeinalt = hij is op haar
 verliefd of verkikkerd.
verfeinaufen, ſchw. (h.) = uitstaan; verkroppen.
[verfeinaufen, zie verfeinaufen].
verfeieien, ft. (h.) = verbijten, verkroppen;
 (stud.) er muß ſich das v. = hij moet zich dat
 ontzeggen; ein verfeieierer Mund = een ver-
 trokken of samengeknepen mond.
verfeieiben, ſchw. (h.) = in de herberg op-
 maken of zoek maken.
verfeieieren, ſchw. (h.) = verkreuken, ver-
 kreukelen.
verfeieieren, ſchw. (h.) = verbeenen, verhar-
 den; afstompen; verfeieierter Menſch = droog,
 afgestompt of bekrompen mensch.
verfeieieren ſich, ſchw. (h.) = kraakbeen
 worden.
verfeieien, ſchw. (h.) = in knopen leggen,
 knopen; ſich v. = in de knoop of in de war
 gaan.
verfeieiefen, ſchw. (h.) = verbinden; vast-
 knopen; verfeieieft fejn mit = verbonden zijn
 met, gepaard gaan met.
verfeieieren' = kwaad, nijdig.
verfeieieren, ſchw. (h.) = verkoken, met koken
 verdoen; v., (f.) = verkoken; fejn Born iſt
 verfeieiert = is bedaald.
verfeieien, ſchw. (f.) = verkolen; v., (h.) =
 verkolen; voor den gek houden, wat wijs
 maken.
verfeieien, ſchw. (h.) = tot kooks maken; v.,
 (f.) = (tot) kooks worden.
verfeieieren, ft. (f.) = te gronde gaan, om-
 komen, verstompen, verdierlijken; ein ber-

tomnener Mensch = een verlopen mensch, een verlopen sujet.
Verlorenheit, w. — = verdorvenheid, zedelijke verstomping.
Verlorenheit, f. —[es], —[e] = overeenkomst, kontrakt.
verlorenheit, f. (h.) = (honden, paarden) samen koppelen, in een koppel vastbinden; (stukken grond) vereenigen, koppelen.
verlorenheit, f. (h.) = kurken.
verlorenheit, f. (h.) = bederven; sich den Fuß b. = zijn voet verstuiken.
verlorenheit, f. (h.) = belichamen, verpersoonlijken.
Verlorenheit, w. —, —en = belichaming, verpersoonlijking.
verlorenheit, f. (h.) = met minnekoozen (of vrijen) doorbrengen.
verlorenheit, f. (f.) = over den kop of bankroet gaan.
verlorenheit, f. (h.) = verleggen, ergens anders leggen, wegmaken.
[verlorenheit], f. (h.) = verklikken, uitbabbelen, uitbrengen.
verlorenheit, f. (h.) = wegkruipen, zich verstoppen, zich verbergen.
verlorenheit, f. (h.) = verkrumelen, verbrokken, bij kleine beetjes opmaken; sich b. = verloren gaan (in de menigte), wegstuipen.
verlorenheit, f. (f.) = vergroeien, krom of scheef groeien, verkommen; b., (h.) = verminken, laten vergroeien.
verlorenheit = verminkt, klein en scheefgegroeid.
Verlorenheit, w. —, —en = verminking, vergroeiing.
[verlorenheit], f. (h.) = kou vatten.
verlorenheit, f. (h.) = (vreude) bederven; (iems. Rechte) aantasten, inbreuk maken op, verkorten; (einem die Zeit = iems. tijd) in beslag nemen; b., (f.) = verkwijnen, wegkwijnen.
verlorenheit, bekendmaken; aankondigen, voorstellen.
Verlorenheit, bekendmaker, m. —s, — = verkondiger.
Verlorenheit, bekendmaking; Maria's B. = Maria-Boodschap.
[verlorenheit], f. (h.) = verkennen, onderzoeken, trachten te weten te komen, uitvorschien; bekendmaken, berichten.
[verlorenheit], f. (h.) = verkwanselen, stillerkes verkoopen.
verlorenheit, f. (h.) = verknutselen, bederven (door 't te mooi te willen maken).
verlorenheit, f. (h.) = verkopenen.
verlorenheit, f. (h.) = koppelen.
verlorenheit, f. (h.) = verkorten, korter maken; (die Zeit) korten; (loon, iems. aanspraken) bekorten, verkorten.
verlorenheit, f. (h.) = uitlachen.
verlorenheit, f. (h.) = verladen, inladen, laden; verkeerd laden.
Verlorenheit, m. —s, — = verlader, expeditie.
Verlorenheitkosten, Pl. = kosten van verladen of expeditiekosten.
Verlorenheitschein, m. = ladingsbrief, vrachtbrief, cognossement.
Verlorenheit, m. —(e)s, ..läge = uitgeverszaak; uitgaaf; fonds (van een uitgever); in B. nehmen

= (een boek) uitgeven; B. von J. B. Wolters = uitgave van J. B. W. of bij J. B. W.
Verlorenheitsbuch, f. = fondsboek.
Verlorenheitsgeschäft, m. = uitgeverszaak.
Verlorenheitsgeschäftler, m. = boekhandelaar-uitgever, uitgever-debitant.
Verlorenheitsgeschäft, f. = uitgeverszaak.
Verlorenheitskosten, Pl. = kosten van uitgaaf.
Verlorenheitsrecht, f. = auteurs-, kopierecht.
I. Verlorenheit, f. (h.) = verlangen, begeeren, wenschen, vorderen, eischen; ich verlange (auch: mich verlangt) nach [od. auf] = ik verlang naar; was b. Sie hat mir = wat verlangt, begeert, wenscht u van mij; er verlangt sein Geld, das Unternehmen verlangt Mut = vordert, eischt, vergt; es soll mich b., was er sagen wird = ik ben benieuwd of 't zal me benieuwen, wat hij zeggen zal.
II. Verlorenheit, f. —s = verlangen.
Verlorenheitswert = begeerenswaard (ig).
Verlorenheit, f. (h.) = verlenen.
Verlorenheit, w. —, —en = verlenging.
Verlorenheitsfrist, f. = verlengstuk.
Verlorenheit, f. (h.) = verlangzamen, vertragen.
Verlorenheitsmaße = volgens verlangen.
Verlorenheit, f. (h.) = langzaam ver-spillen, verkwisten, versnoepen.
Verlorenheit, f. (h.) = maskeeren, vermommen; sich b. = zich vermommen, (van insecten) zich verpoppen.
Verlorenheit, m. ..lässe = zekerheid, vertrouwen; [afspraak]; darauf ist kein B. = daar kan men niet op vertrouwen.
Verlorenheit, f. (h.) = verlaten, in den steek laten; [nalaten, opdragen, overlaten]; die Strafe b. ihn = begeven hem; sich auf einen b. = zich op iem. verlaten, op iem. vertrouwen, rekenen, staatmaken, afgaan; verlaten (Abj.) = verlaten.
Verlorenheit, w. — = verlatenheid, eenzaamheid, hulpeloosheid.
Verlorenheitschaft, w. — = nalatenschap.
Verlorenheit, f. (h.) = betrouwbaar, waarop men staat maken kan.
Verlorenheit, w., zie Verlorenheit.
Verlorenheit, f. (h.) = lasteren, belasteren, kwaadspreken van.
Verlorenheit, f. (h.) = van latten voorzien, met latten betimmeren.
Verlorenheit, m.: mit B. = met uw verlof.
Verlorenheit, m. —(e)s = verloop, loop; der B. einer Krankheit = 't verloop, 't beloop of de loop van een ziekte; nach B. von drei Tagen = na verloop van 3 dagen; der natürliche B. der Dinge = de natuurlijke loop der dingen; der ganze B. einer Sache = 't geheele verloop of de toedracht van een zaak.
Verlorenheit, f. (f.) = (van water) verlopen, verdwijnen, wegloopen; (van den tijd) verlopen, voorbijgaan; (van een ziekte enz.) verlopen, een loop nemen; afloopen; das Geschäft verläuft still = de zaken hebben een stil verloop; b., (h.) = verlopen, met loopen doorbrengen; [einem den Weg b. = versperren]; sich b., (h.) = verkeerd loopen, verdwalen, afdwalen; (van een biljardbal) verlopen; die Menge hat sich b. = heeft zich verspreid of verstrooid, is uiteengegaan; die Wasser b. sich = loopen of stroomen weg; ein verlaufener Mensch = verlopen mensch, verlopen sujet; verlaufener Hund = weggelopen hond, baan- of straat-hond.

verlauthbaren, *ſchm.* (h.) = bekend maken, publiek maken; **v.**, (f.) = **verlauthen**, *ſchm.* (f. u. h.) = verluiden; eſ verlauthet = men zegt, men wil weten; nihts v. laffen = niets laten verluiden, niets vertellen.

verleben, *ſchm.* (h.) = beleven, doorbrengen. **verlebt** = afgeleefd; [overleden, uitgestorven].

verlebzgen, *ſchm.* (f.) = versmachten, van dorst vergaan.

I. verlezen, *ſchm.* (h.) = verplaatsen, verleggen; (einen Feſttag, eine Sitzung auf einen andern Tag) uitstellen, verschuiven; (iets) ergens neerleggen (zoodat men 't niet meer kan vinden), verleggen; uitgeven (en in den handel brengen); [voorschieten]; einem den Weg v. = iem. den weg versperren of afsnijden; **ſich** auf etw. v. = zich op iets toeleggen.

II verlezen = verlegen, bleu; (van waren) oud, bedorven; (woorden, handschriften) oud, vergeten; er iſt nie um eine Antwort v. = hij is nooit om een antwoord verlegen.

Verlezenheit, w. -, -en = verlegenheid, bleuheid, verwarring; (ook) ongelegenheid; einen in v. ſetzen = in verlegenheid brengen, verlegen maken.

Verlezer, m. -s, - = uitgever(-debitant).

Verlezung, w. - = verlegging, verplaatsing.

verleiden, *ſchm.* (h.) = eimen etw. v. = iem. ('t genot van) iets bederven, vergallen; er hat mir die Freude daran verleiden = hij heeft me 't plezier daarin bedorven of tegen gemaakt.

verleihen, *ft.* (h.) = (boeken, kleeren, paarden) verhuren, uithuren; verleenen, schenken.

Verleihen, m. -s, - = verhuurder; verleener, schenker; leener.

Verleihung, w. -, -en = verhuring; verleening, schenking.

verleiten, *ſchm.* (h.) = verleiden, misleiden.

Verleitung, w. = verleiding, misleiding.

verleihen, *ſchm.* (h.) (Bart.: verleihen) = schenken (een koopdrank).

[verleiden], *ſchm.* (h.) = verkeerd leiden, verkeerd sturen].

verleeren, *ſchm.* (h.) = verleeren, afneeren, afwennen.

verlefen, *ft.* (h.) = (erwten, rozijnen) uitzoeken, lezen, sorteeren, schoonmaken; voorlezen; (namen) aflezen; das Protokoll v. = de notulen (voor)lezen; **ſich** v. = verkeerd lezen; v. und verloren = totaal verloren, te gronde gericht.

Verlefung, w. = ('t) uitzoeken, ('t) voorlezen enz. (vgl. verlefen).

verleibbar = kwetsbaar; leiht v. = lichtgeraakt.

verleizen, *ſchm.* (h.) = kwetsen, bezeeren; beleedigen, kwetsen, krenken; (wet) schenden; (plicht) verzaken; **ſich** v. = zich kwetsen, zich bezeeren.

verleizlich = kwetsbaar.

Verlezung, w. -, -en = verwonding, kwetsuur; kwetsing, beleediging, krenking enz.

verloochen, *ſchm.* (h.) = verloochenen; (handteekening) niet erkennen, verloochenen; (zijn geloof) verzaken, verloochenen; **ſich** v. = zich verloochenen, niet-thuis geven, belet geven; **ſich** ſelbſt v. = zich zelf verloochenen.

Verloochnung, w. -, -en = verloochening, verzaking.

verleumden, *ſchm.* (h.) = lasteren, belasteren, kwaadspreken van.

Verleumder, m. -s, - = lasteraar, kwaadspreker.

verleumderiſch = lasterend, lasterlijk; laster..

Verleumdung, w. -, -en = laster, belastering.

Verleumdungsprozeß, m. = lasterproces.

verlieben ſich, *ſchm.* (h.) in einen = op iem. verlieven of verliefd worden; in einen **verliebt** ſein = op iem. verliefd zijn; ſterbliſch v. = razend verliefd (op), doodelijk (van); nürriſch v. in etw. ſein = gek of verzet op iets zijn.

Verliebtheit, w. -, -en = verliefdheid.

verlieberliſchen, *ſchm.* (h. u. f.) = verliederliken.

verliegen, *ft.* (h.) = verliggen (met liggen doorbrengen); (van waren) oud worden, bederven; **ſich** verliege mit den Rüden = ik lig mijn rug door.

verlierbar = verliesbaar, te verliezen.

verlieren, *ft.* (h.) (iſt) verlieren; verlor; verlore; verlieren! verloren = verliezen: aus den Augen v. = uit 't oog verliezen; Geld, ſein Herz an einen v. = geld, zijn hart aan iem. verliezen; an einer Ware v. = op een waar verliezen; **ſich** v. = zich verliezen, verdwijnen, verloren gaan; zich verſtrooien; **ſich** unter, in der ob. die Menge v. = zich in de menigte verliezen (mit Aff.: opzettelijk) in de menigte verdwijnen; ein Bach verliert ſich im Sande = verloopt in 't zand; **ſich** in Gedanken, in Träume v. = zich in ... verdiepen.

Verlierer, m. -s, - = verliezer.

Verlies, **Verließ**, *ft.* -es, -e = (onderaardsche) kerker, (Cuperus gebruikt ook: verlies).

verloven, *ſchm.* (h.) = verloven; **ſich** v. = zich verloven; die Verlobte = de verloofde, de bruid; meine Verlobte = mijn meisje, zijn aanstaande.

Verlobniß, *ft.* -es, -e, (deftig voor) **Verlobung**, w. -, -en = verloving.

Verlobungsanzeige, w.; **ſtarke**, w.; **-ring**, m. = verloovingsadvertentie (of -bericht, -annonce); -kaart; -ring.

verlocken, *ſchm.* (h.) = verlokken, verleiden.

verlockend = verlokkelijk, verleidelijk.

Verlockung, w. = verlokking enz.

verloobdern, *ſchm.* (h. u. f.) = verwaarloozen, bederven, en = verlottern.

verloegen = (van personen) leugenachtig, valsch.

verlohen, *ſchm.* (h.): eſ verloht ſich (niht) ob. eſ verloht (ſich) der Mühe (niht) = 't is de moeite (niet) waard, 't loont de moeite (niet).

verloren = verloren; v. geben = opgeven; verlornere Poſten = sentinelle perdue, verloren post; zie ook **ſopfen**.

verlöſchen, *ft.* (f.) (zie erlöſchen) = uitdooven, uitgaan.

verloten, *ſchm.* (h.) = verloten.

Verloftung, w. = verloting, trekking, loterij.

verlöſten, *ſchm.* (h.) = soldeeren.

verlottern, **verloobdern**, *ſchm.* (h.) = verliederliken.

verlumbt = in lompen gehuld, haveloos, schooiertig.

Verluſt, m. -(e)s, -e = verlies; B. erleiden = verlies lijden; dem Feinde Verluſte beibringen = den vijand verliezen toebrengen; einen B. noter einbringen = een verlies herstellen.

verluſtig: man geht, wird, macht ſich einer Sache v. = men verliest een zaak, raakt haar

kwijt; man ist einer Sache v. = heeft ze verlore[n], is ze kwijt; einen des Thrones v. erklären = van den troon vervallen verklaren.

[verluffigen], fchw. (h.) mit Gen. = berooven van].

Verluffliste, w. = verlieslijst.

verma[en], fchw. (h.) = (bij testament) vermaken, legateeren; [afsluiten, versperren].

Vermächtnis, f. -feß, -fe = legaat.

Vermächtnisnehmer, m. = legataris.

vermah[en], fchw. (h.) [bef. von Standespersonen gesagt] = uithuwen, uithuwelijken; fchw. v. = huwen.

Vermählung, w. - , -en = huwelijk.

vermahnen, fchw. (h.) = vermanen, dringend aanmanen.

vermaldeien, fchw. (h.) = vermaledijen, vervloeken.

verman[nigfachen], **verman[nigfaltigen]**, fchw. (h.) = verveelvoudigen, verscheidenheid in iets brengen, variëren.

verma[ern], fchw. (h.) = vermetselen (steenen, kalk bijv.); toemetselen, ommuren, versperren, afsluiten.

vermehr[bar] = vermeerderbaar, te vermeederen, voor vermeederdering geschikt.

vermehr[en], fchw. (h.) = vermeederen, vergrooten, doen toenemen, vermenigvuldigen; fchw. v. = zich vermeederen, zich vermenigvuldigen.

Vermehrung, w. - , -en = vermeederdering, vergrooting, toename, vermenigvuldiging.

vermeid[bar] = vermijdbaar, vermijdelijk, te vermijden.

vermeid[en], ft. (h.) = vermijden, mijden, uit den weg gaan (voor), uitwijken.

vermeid[lich] = vermijdelijk, vermijdbaar, te vermijden.

Vermeidung, w. - , -en = vermijding, ontwijking.

vermei[en], fchw. (h.) = vermeenen, meenen, denken, 't er voor houden.

[vermeint] **vermeint[lich]** = vermeend, gevaand, zoogenaamd.

vermengen, fchw. (h.) = vermengen, onder elkaar mengen; [verwarren]; fchw. mit etw. v. = zich met iets bemoeien, zich in iets mengen.

Vermengung, w. = vermenging; verwarring.

vermenslichen, fchw. (h.) = vermenschelijken, onder menschelijke gedaante vertoonen; tot mensch maken, beschaven.

Vermerk, m. -(e)s, -e = aantekening, teeken, naam, opschrift.

vermer[en], fchw. (h.) = opmerken, merken; aantekenen, opteekenen, noteeren; etw. übel, gut v. = iets slecht, goed opnemen.

vermes[bar] = meetbaar, op te meten.

I. vermessen, ft. (h.) = meten, opmeten, afmeten; verkeerd meten; fchw. v. = zich vermetselen; fchw. v. etw. zu tun = zich vermetselen of zich verstouten iets te doen; fchw. etw. v. (en ook: fchw. einer Sache v.) = zich iets vermetselen, zich iets onderstaan; [verzekeren, zich beroemen op].

II. vermessen = vermetel, stout.

Vermesslichkeit, w. - = vermetelheid enz.

Vermesser, m. -s, - = opmeter.

Vermessung, w. = meting, opmeting.

vermic[eln], fchw. (f.) zie verfürm[ern].

vermic[ert] = zwakjes, ziekelijk, miezerig.

vermic[ten], fchw. (h.) = verhuren; kümmerchen v. = stuivertje wisselen.

Vermieter, m. = verhuurder.

Vermietung, w. - , -en = verhuring.

Vermietungsbureau, f. = verhuurkantoor.

vermindern, fchw. (h.) = verminderen, minderen, verkleinen: (loon, belasting) verlagen; fchw. v. = verminderen, minder worden.

Verminderung, w. = vermindering enz.

vermischen, fchw. (h.) = vermengen, doorenmengen; fchw. v. = zich vermengen, zich kruisen.

Vermischung, w. = vermenging, menging; mengsel; kruising.

vermissen, fchw. (h.) = vermessen, missen, ontberen.

vermit[eln], fchw. (h.) = tusschen beide komen, als bemiddelaar optreden; beslechten; tot stand brengen; zorgen voor, bezorgen, bewerkstelligen.

vermit[elst], **vermit[elst]** mit Gen. = door middel, door, met, met behulp.

Vermittlung, w. - , -en = bemiddeling, tusschenkomst, schikking, tot-stand-brenging; durch d. der Post = door middel van de post, over de post.

Vermittler, m. -s, - = bemiddelaar.

verm[obeln], fchw. (h.) = verkoopen (wat los en vast is); meubelen; onder handen nemen, afranselen; (in recensies) afmaken.

verm[obeln], fchw. (f.) = vergaan, vermolden, in stof vallen.

Verm[oderung], w. - = ('t) vergaan, vermolding, verval.

verm[og] mit Gen. = krachtens, volgens, tengevolge, door.

I. verm[og], unr. (h.) = vermogen, kunnen, in staat zijn tot; er verm[og] nichts über ihn, bei ihm = hij kan niets van hem gedaan krijgen, heeft in 't geheel geen invloed op hem; einem zu etw. v. = iem. tot iets brengen of bewegen; [kunnen betalen, kunnen opbrengen].

II. verm[og], f. -s, - = vermogen, macht, bezitting, fortuin; das steht nicht in meinem B. = dat is niet in mijn vermogen.

verm[ogend] = vermogend, gegoed, rijk, welgesteld; [instaat; krachtig invloedrijk].

[Verm[og]enheit, w. - = in-staat-zijn, bekwaamheid].

Verm[og]ensbestand, m. = staat van vermogen; activa (in faillissement).

Verm[og]enslage, w. = staat van vermogen, (vermogens)omstandigheden; soliditeit.

Verm[og]enssteuer, w. = vermogensbelasting.

Verm[og]ensumstände, **verhältni[ss]**, Pl. = (vermogens)omstandigheden; soliditeit.

Verm[og]ensverwalter, m. = beheerder van een vermogen.

verm[ög]lich = vermogend, welgesteld, rijk.

vermor[shen], fchw. (f.) = verweken, vermolden, vergaan.

verm[ü]ckern, fchw. (f.) = verfürm[ern]; v. (h.): sein junges Leben v. = versuffen.

vernum[men], fchw. (h.) = warm inpakken.

vernum[men], fchw. (h.) = vermommen, maskeeren, verkleeden, toetakelen.

Vernummung, w. - , -en = vermomm[ing] enz.

vermur[felt] = gerimpeld en uitgedroogd.

I. verm[uten], fchw. (h.) = vermoeden, veronderstellen, gissen; [das od. dessen vermutete ich mir nicht, das war ich mir nicht vermutend = dat vermoedde ik niet].

II. Verm[uten], f. -s = vermoeden, veron-

derſtelling, gissing; wider ob. gegen alles *B.* = tegen alle verwachting.
vermutlich = vermoedelijk, waarschijnlijk.
vermutung, w. -, -en = vermoeden, veronderſtelling, gissing; aller *B.* nach = naar alle waarschijnlijkheid.
vernachlässigen, *fchw.* (h.) = verwaarloozen, veronachtzamen; *B.*olle vernachlässigt (marktbericht) = wol zonder kooplust.
vernachlässigung, w. -, -en = verwaarloozing, veronachtzaming.
vernaſeln, *fchw.* (h.) = (een kanon, een paard) vernagelen; (deur, venster) toespikeren; (een schoenzool) met nagels of spijkers beslaan.
vernaſelt (fig.) = dom, suf, bekrompen.
vernaſelung, w. -, -en = vernageling; ('t) toespikeren.
vernaſen, *fchw.* (h.) = (een wonde) naaien, dichtmaken.
vernarben, *fchw.* (f); *fich b.* (h.) = een litteken worden, begroeien, genezen.
vernarren sich, *fchw.* (h.) = verlieven, verzet raken; in einen vernarrt sein = op iem. verzet of verliefd zijn.
vernaſchen, *fchw.* (h.) = versnoepen.
vernehmbar = verneembaar, verstaanbaar, duidelijk.
I. vernemen, *ft.* (h.) = vernemen, hooren; in 't verhoor nemen, verhooren, ondervragen; [gewart worden]; *fich b.* laſſen = zich doen hooren, spreken; *fich* mit einem *b.* = zich met iem. verstaan; 't met iem. eens worden; [*fich* nicht aus etw. b. können = uit iets niet wijs kunnen worden].
II. Vernemen, *f.* -s = bericht, gerucht; verstandhouding, betrekking; dem *B.* nach = naar men verneemt, naar men zegt; mit einem in gutem *B.* sein = met iem. op goeden voet of in goede betrekking staan.
vernehmlich = verstaanbaar, duidelijk hoorbaar.
Vernehmung, w. -, -en = verhoor, ondervraging (van getuigen).
verneſen sich, *fchw.* (h.) = nigen, een buiging maken, buigen.
Vernegung, w. = nijging, buiging.
verneſen, *fchw.* (h.) = ontkennen, ontkenning antwoorden op; [loochenen, weigeren].
verneſend = ontkenning, negatief.
Vernegung, w. -, -en = ontkenning.
Vernegungsfall, m.: im *B.* = zoo niet.
Vernegungspartikel, w. = ontkenningwoord.
Vernegungsfak, m. = ontkenning zin.
verneſeln, *fchw.* (h.) = bevitten.
vernichtbar = vernietigbaar, vernielbaar.
vernichten, *fchw.* (h.) = vernietigen, vernielen, verdelgen; er stand wie vernichtet = hij stond als door den bliksem getroffen.
Vernichter, m. -s, - = vernietiger, vernielers, verdelger.
[vernichten], *fchw.* (h.) = vernietigen, vernielen; nietig verklaren].
Vernichtung, w. -, -en = vernietiging, vernieling.
Vernichtungskampf, -krieg, m. = vernietigingsoorlog.
vernicken, *fchw.* (h.) = vernikkelen.
vernicken, *fchw.* (h.) = met bouten vastklinken, klinken, rondom met bouten beslaan.
vernunft, w. - = rede; verstand, gezond verstand; bef *B.* sein = zijn verstand hebben,

bij zijn zinnen zijn; einen zur *B.* bringen = iem. tot rede brengen; er nimmt keine *B.* an = hij verstaat geen rede.
vernunftgemäß = met rede begaafd, redelijk.
Vernunftbegriff, m. = redebegrip; begrip dat alleen in de rede wortelt.
Vernunftbeweis, m. = redebewijs, verstandsbewijs; bewijs, dat alleen op de rede berust.
Vernunftfeier, m. -, -en = muggezifterij, spitsvondigheid.
vernunftfein, *fchw.* (h.) = muggeziften, vitten, spitsvondig zijn, zich op spitsvondigheden toelleggen.
vernunftgemäß = met 't gezond verstand overeen te brengen, verstandig, redelijk.
Vernunftgesetz, *f.* = wet van 't verstand of van de rede.
Vernunftglaube, m. = geloof der Rede, rationalisme.
Vernunftgrund, m. = verstandelijke reden of grond, verstandelijk motief.
Vernunftheirat, w. = huwelijk uit overleg, marriage de raison.
vernunftig = verstandig, met verstand of rede begaafd, redelijk; schrander, oordeelkundig.
Vernunftlehre, w. = redeleer.
Vernunftler, m. -s, - = muggezifter, spitsvondig redeneerder, sofist.
vernunftlos = redeloos, verstandeloos.
Vernunftlosigkeit, w. - = redeloosheid, verstandeloosheid.
vernunftmäßig = redelijk, verstandig, rationeel.
Vernunftrecht, *f.*; -religion, w. = recht der rede; godsdienst der Rede.
Vernunftschluss, m. = sluitrede.
Vernunftwahrheit, w. = verstandswaarheid.
vernunftwidrig = strijdig met 't gezond verstand, onredelijk, onlogisch.
veröden, *fchw.* (f) = eenzaam, verlaten of doodsch worden; *b.*, (h.) = vereenzamen; verlaten, eenzaam of doodsch doen zijn.
Verödung, w. -, -en = vereenzaming, verlatenheid, doodscheid, verwoesting.
veröffentlich, *fchw.* (h.) = (een boek) doen verschijnen, uitgeven; (een bericht, brief) openbaar maken, publiceeren.
Veröffentlichung, w. -, -en = uitgave, openbaarmaking, publicatie.
Verona, *f.* = Verona.
Veronal, *f.* -(e)s = veronal (een kalmeerend, slaapwekkend middel).
Veroneſe, m. -n, -n = Veronees.
Veroneſer, **veroneſiſch** = Veroneesch.
Veronika, w. = Veronika; (*bloem*) eereprijs.
verordnen, *fchw.* (h.) = (een middel, kuur) voorschrijven; [bevelen, bepalen, vaststellen, instellen, verordineeren].
Verordnung, w. -, -en = verordening, bevel, besluit; (medisch) voorschrift; [instelling, ordonnantie].
verordnungsmäßig = volgens voorschrift.
verpachten, *fchw.* (h.) = verpachten.
Verpachtung, w. -, -en = verpachting.
verpacken, *fchw.* (h.) = verpakken, inpakken, emballeeren.
Verpacker, m. -s, - = verpakker, emballleur.
Verpackung, w. -, -en = verpakking, emballage.
verpalissaderen, *fchw.* (h.) = palissadeeren, met paalwerk afsluiten.
verpanſchen, *fchw.* (h.) = verknoeien, vervalschen.

verpanzern, [schw. (h.) = pantseren.
verpafsen, [schw. (h.) = (trein) verzuimen; (gelegenheid) laten voorbijgaan, verzuimen.
verpafzen, [schw. (h.) = bederven].
verpeften, [schw. (h.) = verpesten.
verpfezen, [schw. (h.) = verklikken, verklappen.
verpfählen, [schw. (h.) = met palen omgeven, afsluiten, versperren.
verpfänben, [schw. (h.) = verpanden, te pand geven, beleenen.
verpfeffern, [schw. (h.) = verpeperen, te sterk peperen, bederven, vergallen.
verpfänzen, [schw. (h.) = verplanten, overplanten; verkeerd planten.
verpflegen, [schw. (h.) = (lichamelijk) verplegen, verzorgen.
Verpflegung, w. = (lichamelijke) verpleging, verzorging.
Verpflegungsbüro, f. = bureau voor armezorg; verpleging, intendance.
Verpflegungsanstalt, m. = armhuis; liefdadigheidsinstelling.
Verpflegungsgeld, fl. = geld of bijdrage voor levensonderhoud.
Verpflegungswesen, f. = verpleging, intendance.
verpflichten, [schw. (h.) = verplichten; einen zu Dank, sich einen v. = iem. aan zich verplichten; einen eidlich v. = iem. onder eede verbinden; [in dienst nemen]; sich v. = zich verbinden; ich fühle mich ihm verpflichtet = ik gevoel verplichting jegens hem.
Verpflichtung, w. -, -en = verplichting; verbintenis.
verpflücken, [schw. (h.) = met pinnen vastmaken, vastpinnen.
verpflünden, [schw. (h.) = een prebende of Hoeloge toekennen.
verpflüchten, [schw. (h.) = verknoeien, bederven, verhaspelen.
verpflücken, [schw. (h.) = bepikken, met pek of pik besmeren, vastpikken; verpflichtet auf eine Sache sein = verzet of gek op iets zijn.
verplämpern, zie verplämpern.
verpläppern, [schw. (h.) = verbabbelen, verpraten.
verplätzen, [schw. (h.) = (kruit) onnut verschiepen.
verplaudern, [schw. (h.) = verbabbelen, verpraten, verklappen.
verplündern, [schw. (h.) = weggooien, verknoeien, vermorsen, verspillen; sich v. = beneden zijn stand verliefd raken, zich weggooien, zich vergooien, zich verslingeren.
verpönnen, [schw. (h.) = (op straffe) verbieden, streng verbieden; etw. ist streng verpönt = kan onmogelijk toegelaten worden.
verpofamentieren, [schw. (h.) = (stud.) er door brengen.
verpraffen, [schw. (h.) = verbrassen.
verprobianteeren, [schw. (h.) = proviandeeren.
verprügeln, [schw. (h.) = afranselen, halfdood ranselen.
verpudeln, [schw. (h.) = verknoeien, bederven.
verpuffen, [schw. (h.) = (kruit) verschiepen, verspillen; v., (f.) = met een plof verdwijnen.
verpuffern, [schw. (h.) = verspillen, verdoen.
verpumpen, [schw. (h.) = leenen, weglenen.
verpuppen, [schw. (h.) = zich verpoppen; zich verwijderen.
[verpurren], [schw. (h.) = verstoppen]; es ist verpurret = 't is verkeken.

verpuffen (fich), [schw. (h.) = uitblazen, adem scheppen.
Verputz, m. —es = pleister, specie.
verputzen, [schw. (h.) = (muur, voegen) volrapen; opmaken, verspillen, voor pronk uitgeven; opelen.
verquadsalbern, [schw. (h.) = (geld, gezondheid) verkwakzalveren.
verquamen, [schw. (h.) = verdampen, verrooken.
verquafen, [schw. (h.) = verspillen, er door brengen].
verquellen, it. (f.) = (van 't vocht) zwellen, opzwellen, krom trekken.
verquer' = quer; verder: b. . . 3 Zeug = onzin, gekke dingen.
verquicken, [schw. (h.) = amalgameeren, verbinden, samen koppelen, ineensmelten.
verquicken' = sukkelend, ziekelijk.
[verquisten], [schw. (h.) = verkwisten].
verquollen = gezwollen, kromgetrokken.
verrammeln, [schw. (h.) = barrikadeeren, versperren, verschansen.
verrammen, [schw. (h.) = (waren) opruimen.
verraunt' = overdreven, misplaatst; (fig.) vastgeroest, verstokt; verloren.
Verrat, m. = verraad.
verraten, it. (h.) = verraden, trouweloos handelen, bekend maken; zie ook: verkaufen.
Verräter, m. —s, —en = verrader, trouweloze.
Verräterei, w. -, -en = verraderij, verraad, trouweloosheid.
verräterisch = verraderlijk, trouweloos.
verrauchen, [schw. (h.) = verrooken; v., (f.) = in rook opgaan; der Born, die Vegetation ver Rauch = de drift, geestdrift bekoelt, vervliegt.
verrauchen, [schw. (h.) = (een kamer) verrooken, met rook doortrekken.
verrauchen, [schw. (f.) = voorbijgaan, vlieden.
verrechnen, [schw. (h.) = verrekenen, in rekening brengen, boeken; sich v. = zich verrekenen, zich misrekenen, verkeerd rekenen; er hat sich um drei Gulden verrechnet = hij heeft 3 gulden te veel (of te weinig) gerekend.
Verrechnung, w. = verrekening; vergissing.
verrecken, [schw. (f.) = verrekenen, kapotgaan.
verreden, [schw. (h.) = verzeggen, verklaren iets niet te willen of niet (meer) te doen; vooruit zeggen; verwerpen; sich v. = zich verspreken.
verregnen, [schw. (h.) = etw. (ein Zeit z. B.) wird verregnet = iets verongelukt of wordt bedorven door den regen.
verreisen, it. (h.) = fijnwrijven, verwrijven.
verreisen, [schw. (h.) = verreizen (geld, tijd bijv.); v., (f.) = op reis gaan; vortrekken.
verrenfen, [schw. (h.) = verstuiken, verzwikken, verrekenen, verwrichten, uit 't lid trekken; ich habe mir den Fuß verrennt = ik heb mijn voet verstuikt of verzwikt.
Verrenfung, w. -, -en = verstuiking, verwrichting.
verrennen, unr. (h.) = (einem den Weg) afsnijden, versperren; sich v. = verdwalen, zich verlopen; zich vastloopen, zich verwikkelen; sich in eine Idee v. = zich op een idee blindstaren; sich in Sympathien und Antipathien v. = in hooge mate zijn sympathien en antipathien hebben; zie ook: verrannt.
verrichten, [schw. (h.) = verrichten, doen, uitvoeren, volbrengen.
Verrichtung, w. = verrichting; bezigheid,

zaak, uitvoering; ich wünſche gute B! = veel geluk! of goede zaken!

verrie'geln, [schw. (h.)] = (af-, toe)grendelen.

verrin'gern, [schw. (h.)] = verkleinen, verminderen, bekrimpen, inkrimpen.

verrin'nen, [f. (f.)] = verlopen; (van water) wegloopen.

verpan'shen, [schw. (h.)] = verknoeien, vervalschen.

verro'h'en, [schw. (f.)] = verwilderen, vergroven, ruw worden.

verro'sten, [schw. (f.)] = verroesten.

verrot'en, [schw. (f.)] = verrotten, vergaan.

verru'hr' = goddeloos, laag, snood, schurkachtig, verdoemd, godvergeten.

verru'cht'heit, m. —, —en = laagheid enz.

verru'ct'en, [schw. (h.)] = verplaatsen, verschuiven, van zijn plaats halen; einem den Kopf, das Konzept b. = iem. in de war brengen, het hoofd gek maken, verbijsteren.

verru'ct' = verplaatst; gek, krankzinnig, dol, mal, dwaas; suchen wie u. = zoeken als een gek.

verru'ct'heit, m. —, —en = krankzinnigheid, dwaasheid, onzinnigheid.

verru'ctung, m. —, —en = verplaatsing, verschuiving.

verru'f, m. = slechte naam, kwade reuk; in B. tun od. erklären = bannen, boycotten, dood verklaren; (munten) van onwaarde verklaren; in B. bringen, [schw.] = in slechten (kwaden) reuk brengen, staan.

verru'fen, [f. (h.)] = [(een munt) buiten omloop brengen, verbieden]; (iem.) bannen, vogelvrij verklaren; een slechten naam geven, in een kwaden reuk brengen, in diskrediet brengen; b. (Adj.) = te slechter naam en faam bekend, ongunstig aangeschreven, berucht.

verru'f'shen, [schw. (f.)] = verschuiven (van das pleister e.d.).

vers, m. —(e)s, —e = vers, versregel, couplet, gedicht; ich kann mir keinen B. darauf machen = ik kan er niet wijs uit worden, begrijp er niets van.

versa'gen, [schw. (h.)] = verzeggen, toezeggen, bespreken; weigeren, ontzeggen; sie ist schon versagt, hat sich schon versagt = is al verzegd (verloofd), besproken (voor een dans), heeft al toegezegd (op een uitnodiging); die Betne b. ihm den Dienst = weigeren hem den dienst; die Stimme versagt ihm = begeeft hem, laat hem in den steek; ich versagte mir vieles = ik ontzeg me of onthoud me veel; das Gemehr versagte = weigerde, ketste.

versal'buchs'gabe, m.; **versal'tie**, m. —, —n = versaalletter, versalie; hoofdletter, beginletter.

versal'zen, [schw. (h.)] = verzouten, te zout maken; (einem) die Suppe b. = de vreugde bederven of vergallen; roet in 't eten gooien.

versam'meln, [schw. (h.)] = bijeenroepen, bijeenbrengen, verzamelen, vergaderen; sich b. = bijeenkomen, vergaderen; zie B at er.

versam'mlung, m. = bijeenroeping, vergadering.

versam'mlungshaus, f. = huis van bijeenkomst, vergaderingshuis.

versam'mlungs'ort, -platz, m. = vergaderplaats, plaats van bijeenkomst.

versam'mlungs'recht, f. = recht van vergadering.

versam'mlungs'saal, m.; -tag, m.; -zeit, m.; -zimmer, f. = vergaderzaal; -dag; -tijd; -kamer (in den schouwburg: foyer).

versand', m. —(e)s = verzending; expeditie.

versand'anzeige, m. = bericht van afzending.

versand'bier, f. = exportbier.

versand'haus, f. = exportzaak, verzendingshuis.

versan'd'en, [schw. (h. u. f.)] = verzenden.

vers'art, m. = verssoort, metrum.

vers'ag', m. = pand; in B. geben, nehmen = als pand geven, nemen.

vers'ag'amt, f. = bank van leening.

versau'en, [schw. (h.)] = vuil maken.

versau'ern, [schw. (f.)] = verzuren, roesten.

versau'fen, [schw. (h.)] = verzuipen (zijn geld, zijn verstand e.d.).

versäu'men, [schw. (h.)] = verzuimen, missen, verwaarlozen, laten voorbijgaan; [(te lang) ophouden].

versäu'm'nis, m. —, —e; B., f. —[es, —[e] = verzuim, verwaarloozing, nalatigheid.

versäu'm'nis'liste, m. = absentielijst.

versäu'm'nis'urteil, f. = verstekvonnis.

vers'bau, m. = versbouw.

vers'chä'nern, [schw. (h.)] = versjacheren, verkwaselen.

I. **vers'chaffen**, [schw. (h.)] = verschaffen, bezorgen.

II. **vers'chaffen**, [f. (h.)] = veranderen, herscheppen.

vers'chä'fern, [schw. (h.)] = (zijn tijd) verdartelen, verbeuzelen.

I. **vers'chä'len**, [schw. (f.)] = verschalen, smake-loos worden.

II. **vers'chä'len**, [schw. (h.)] = (met planken) betimmeren, beschieten; (een mes) van een heft voorzien.

vers'chal'en, [schw. [ob. ft.], (f.)] = wegsterven (van geluid); verdwijnen.

vers'chäl'ung, m. —, —en = verschaling (van bier e. d.); betimmering, schutting, beschoot.

vers'chä'm' = beschaamd, verlegen, bedeesd beschroomd.

vers'chän'zen, [schw. (h.)] = verschansen.

vers'chän'zung, m. —, —en = verschansing, schans.

vers'chär'fen, [schw. (h.)] = verscherpen (etg. en fig.); verergeren; (gestolen voorwerpen) verkoopen.

vers'char'en, [schw. (h.)] = in den grond stoppen, begraven; sich b. = zich ingraven.

vers'char'ung, m. —, —en = ('t) begraven, ('t) in-den-grond-stoppen.

vers'chei'd'en, [f. (f.)] = verscheiden, sterven, overlijden.

vers'chei'd'en, f. —s = verscheiden, dood, overlijden.

vers'chen'fen, [schw. (h.)] = wegschenken, weggeven; (wijn e. d.) schenken, in 't klein verkoopen, vertappen.

vers'cher'zen, [schw. (h.)] = verdartelen, verbeuzelen; (zijn geluk) weggooien; (een gunst) verspelen, verbeuren.

vers'cheu'd'en, [schw. (h.)] = verjagen, verdrijven, weggagen.

vers'chie'fen, [schw. (h.)] = verzenden, afzenden.

vers'chie'd'en, [f. (h.)] = verschuiven, verplaatsen; (spoorwagens) rangeeren; uitstellen, verdagen.

vers'chie'bebahn'hof, zie *Ver'sch'be'bahn'hof*.

vers'chie'bung, m. —, —en = verschuiving, verplaatsing; uitstel, verdaging.

vers'chie'd'en = verschillend; verscheiden, eenige; himmelweit b. = hemelsbreed ver-

schillend; b. an Charakter = verschillend in of van karakter.
verschiedenartig = verschillend, uiteenlopend, v. verschillende aard, tegenovergesteld.
Verschiedenartigkeit, m. = verscheidenheid, verschillende aard, onderscheid.
verschiedenlei = verschillend, allerlei, eenigerlei.
verschiedenfarbig = veelkleurig.
Verschiedenheit, w. - = verscheidenheid, verschil.
verschiedenrich = bij verschillende gelegenheden, meermalen, herhaaldelijk; [verschillend, op verschillende wijze].
Verschiedenlich = verschillend.
verschienen, fchw. (h.) = van ijzeren banden voorzien (een rad bijv.), beslaan.
verschieten, ft. (h.) = (kruit, pijlen) verschieten; (bladzijden) verkeerd drukken; v., (f.) = verschieten, verbleeken, tanen; **sich v.** = al zijn kruit verschieten; verkeerd of mis schieten; **sich in einen v.** = op iem. verlieven of verliefd worden; *zie verschossen*.
verschiffen, fchw. (h.) = verschepen, per schip vervoeren.
Verschiffung, w. -, -en = verscheping.
Verschiffungsplatz, m. = plaats van verscheping.
verschiffen, fchw. (h.) = met biezen toestoppen, kalfateren.
verschimmeln, fchw. (f.) = beschimmelen, uitslaan.
verschimpfen, **verschimpfen**, fchw. (h.) = verknoeien, leelijk maken; [= aus[sch]impfen].
Verschimpf, m. . . ijes (stud.), *zie Veruff*.
verschlacken, fchw. (f.) = verslakken, in slakken veranderen.
I. verschlafen, ft. (h.) = (tijd, gelegenheid, vardriet) verslapen; slapend doorbrengen, slapend verzuimen, slapend vergeten; **sich v.** = zich verslapen.
II. verschlafen (Adj.) = slaperig, slaapdronken, nog niet goed wakker; lui, traag.
Verschlaftheit, w. - = slaperigheid.
Verschlag, m. = beschoot; afschutting, afdak, houten schuur, afgeschoten ruimte.
I. verschlagen, ft. (h.) = (vat, kist) toeslaan; (venster met planken) dichttimmeren; (een kamertje) afschutten; (een bal) wegslaan; **hau Sturm v. merben** = uit den koers gedreven worden, verstrooid worden; **das Schiffsfat hat ihn nach Japan v.** = in Japan doen belanden; (een plaats in een boek) kwijt raken; **sich seine Kunden v.** = zijn klanten verjagen; (sein Glück) vergooien; er hat v. auf die Brust = kan niet loopen; er hat v. auf die Brust = is beklemd op de borst, haalt moeilijk adem; **bei ihm will kein Mittel v.** = baton, werken; **das verschlägt nichts** = dat doet niets ter zake, kan niet schelen; **es verschlägt mir nichts** = 't raakt me niets; v., (f.) = lauw worden; **sich v.** = verdwalen, afdwalen.
II. verschlagen (Adj.) = listig, sluw, leep, slim; geslepen.
Verschlagenheit, w. - = listigheid enz.
verschlammen, fchw. (f.) = vol raken met modder, vermoederen, dichtslibben.
verschlammten, fchw. (h.) = met modder vullen, verstoppen, dichtslijken.
verschlammten, fchw. (h.) = verbrassen.
verschlechtern, fchw. (h.) = slechter maken, verslecht(eren), verergeren; **sich v.** = slechter worden, verslecht(eren), verergeren.

Verschlechterung, w. -, -en = verslecht(eren), verergering.
verschleißen, ft. (f.) = omkruipen (van den tijd).
verschleien, fchw. (h.) = sluiëren.
verschleimen, fchw. (h.) = met slijm vullen; v., (f.) = vol raken met slijm, vuil worden.
verschleimt auf der Brust = vol op de borst.
Verschleimung, w. -, -en = verstopping (op de borst); verslijming (van de tong).
[Verschleiss], m. -es = verkoop in 't klein].
verschleifen, ft. (h.) = verslijten, slijten; [in 't klein verkopen, slijten]; v., (f.) = verslijten, slijten.
verschleimen, fchw. (h.) = verspillen, verkwisten, verbrassen, verslampen.
verschleimen, fchw. (h.) = verslenteren, verlanterfanten.
verschleppen, fchw. (h.) = versleepen, wegmaken; (een ziekte naar een ander land) overbrengen; (een proces e. d.) slepende houden, op sleeptouw houden; ook ('t een of ander) nalaten, uitstellen.
Verschleppung, w. - = versleeping, ('t) wegmaken; overbrenging, invoering (van een ziekte); vertraging.
verschleppen, fchw. (h.) = (geld) weggooien, verspillen; (waren) onder de waarde of onder den prijs verkopen; wegslingeren.
verschleppen = (af)sluitbaar, (af) te sluiten.
verschließen, ft. (h.) = sluiten, afsluiten; wegsluiten; er verschließt sein Herz seinen Bitten, vor meinen Bitten, gegen meine Bitten = hij sluit zijn hart voor mijn smeekingen; **ich verschließen mich in mich selbst** = ik sluit me in mezelf op, ben in mezelf gekeerd; **ich verschließen mich der Wahrheit** (gegen die W.) nicht = ik ben niet ontogankelijk voor, ik sluit 't oog niet voor de waarheid.
Verschließung, w. = sluiting, afsluiting.
verschließen = versleten, afgesleten.
verschlimmern, fchw. (h.) = slechter in plaats van beter maken.
verschlimmern, fchw. (h.) = verergeren, erger maken; **sich v.** = verergeren, erger worden.
verschlingen, ft. (h.) = doorelkaarslingeren, ineenstrengelen, samenstrengelen, doorelkaarsstrengelen, verstrengelen; verslinden, verzwelgen, inslikken; unsere Hände verschlingen sich = klemden zich in elkaar.
Verschlingung, w. -, -en = samenstrengeling, ineenstrengeling; kronkeling, verwikkeling; ('t) verslinden, verzwelgen.
verschlossen = gesloten (*eig. en fig.*), onmededeelzaam, in zich zelf gekeerd, stil.
verschlucken, fchw. (h.) = inslikken; (Wörter) inslikken, half uitspreken; (een beleediging) verkroppen, opeten; **sich v.** = zich verslikken.
verschlummern, fchw. (h.) = versluimeren.
verschlumpen = ineengestremgeld, doorelkaar kronkelend, verward, ingewikkeld; v. e Wege = kronkelpaden, kronkelwegen (*eig. en fig.*).
Verschluß, m. = sluiting, slot, slotplaat; (aan geschut) sluitstuk, (aan camera) sluitser; afsluiting; unter ob. in W. = achter slot.
Verschlußlaut, m. = ontploffingsklank.
Verschlußvorrichtung, w. = sluiting.
verschmachten, fchw. (f.) = versmachten of vergaan van; verkwijnen.
verschmähen, fchw. (h.) = versmaden, verachten, geringschatten.

verschmauchen, *schw.* (h.) = verrooken (zijn geld, tabak).
verschmaufen, *schw.* (h.) = opsmullen; versmullen, verslampen.
verschmelzen, *ft.* (f.) = wegsmelten, versmelten (in), overgaan (in), samensmelten (met); **v.**, *schw.* (h.) = versmelten, samensmelten, doorsensmelten, ineensmelten.
Verschmelzung, *w.* = versmelting, samensmelting, ineensmelting.
verschmerzen, *schw.* (h.) = (einen Verlust) te boven komen, zich troosten over; **das** konnte er nicht **v.** = niet verkroppen, niet vergeten.
verschmieben, *schw.* (h.) = versmeden (geld, ijzer).
verschmierren, *schw.* (h.) = (verf, zalf) versmeren, verstryken; (een gat) dichtsmieren; (papier) volsmeren, volkladden.
verschmigt = sluw, geslepen, loos, listig; **die** schelste **v.** = ze glimlachte sijtjes.
verschmoren, *schw.* (h. u. f.) = versmoren, verstikken.
verschmaup'ben sich, *schw.* (h.) = zich verpraten; zijn mond of zijn neus voorbijpraten.
verschmauch'en, *schw.* (h.) = versmoren, verslapen.
[verschmaufen], **verschmaufen sich**, *schw.* (h.) = uitblazen, adem scheppen, uitrusten.
verschneiden, *ft.* (h.) = (brood, stroo) versnijden, geheel opsnijden, opgebruiken; (een kleedingstuk) verknippen; (wijn) versnijden, vervalschen; — castreeren, ontmannen; [besnijden, korten, besnoeien].
verschneuen, *schw.* (h.) = besneeuwen, volsneeuwen.
Verschneidene(r) = gesnedene.
verschneufeln, *schw.* (h.) = met krullen ontseren, zonderling versieren.
verschnuup'fen, *schw.* (h.) = versnuiven, (geld) voor snuif uitgeven; verkouden maken.
verschnuupft' = verkouden (in 't hoofd); uit z'n huisje, uit 't veld geslagen; **das** hat ihn **v.** = dat heeft hem boos gemaakt of ontstemd.
verschnuuren, *schw.* (h.) = vastbinden, toebinden, binden; met koord garneeren.
verschob'ben = verschoven; uitgesteld, verdaagd.
verschollen = verdwenen, weg, uit 't oog verloren en vergeten.
Verschollenheit, *w.* — = afwezigheid, ('t) niet-bekend-zijn van de verblijfplaats.
verschonen, *schw.* (h.) = verschoonen, besparen; **v.** **Sie** nicht mit diesen Redensarten = verschoon me van of spaar me zulke praatjes.
Verschönerer, *m.* — s, — = verfraaijer, vermoier.
verschönern, *schw.* (h.) = verfraaien, mooier maken, vermooien; **sich v.** = zich verfraaien, mooier worden.
Verschönerung, *w.* —, —en = verfraaiing.
Verschönerungsverein, *m.* = verfraaiingscommissie, verfraaiingsvereniging.
Verschönung, *w.* = verschooning.
verschossen = verschoten; in einen **v.** sein = op iem. verliefd of verkikkerd zijn.
verschran'fen, *schw.* (h.) = kruisen, over elkaar slaan, in elkaar strengelen; [insluiten]; mit verschranften Armen = met de armen over elkaar; [verschranft in = (fig.) ingeklemd, vastgeklemd in].
verschraufen, *schw.* (h.) = verkeerd schroeven, (de schroef) verdraaien; dichtschroeven.
verschreiben, *ft.* (h.) = (inkt, papier) ver-

schrijven; verkeerd schrijven; (waren, werkvolk) laten komen door er om te schrijven, schriftelijk bestellen; (een middel) voorschrijven; (iem. iets) schriftelijk toekennen, beloven of vermaken; **sich v.** = zich verschrijven, verkeerd schr.; **sich dem Teufel v.** = zich schriftelijk aan den duivel verkoopen; **sich für einen v.** = schriftelijk borg voor iem. blijven.
Verschreibung, *w.* —, —en = verschrijving; bestelling; voorschrift; verbintenis.
verschreiben, *ft.* (h.) = in een kwaad gerucht brengen; er ist verschrie(e)n = hij heeft een slechten naam, is bekend; **v.** **Sie** das sind nicht = zeg er niet te veel goeds van ('t mocht eens kwaad kunnen).
verschrob'ben = raar, vreemd, zonderling, verdraaid; (stijl) gewrongen, verwrongen.
verschrum'fen, **[verschrum'peln]**, *schw.* (f.) = verschrompelen, in elkaar krimpen, erg rimpelen.
Verschub'bahnhof, *m.* = rangeerstation.
Verschüch'tern, *schw.* (h.) = bang of verlegen maken; **verschüch'tert** = bang, bedeesd, schuw.
I. verschul'den, *schw.* (h.) = met schulden bezwaren; etw. **v.** = iets verdienen (als straf), schuld aan iets hebben, zich schuldig maken aan iets, iets misdoen; einem etw. **v.** = iem. iets schuldig of verschuldigd zijn; er hat es selbst verschuldet = 't is zijn eigen schuld; ein verschuldbeter Edelmann = een edelman, die diep in de schulden zit.
II. verschul'den, *f.* — s = schuld; schuldelast; ohne mein **S.** = buiten mijn schuld.
Verschuldung, *w.* — = 't-met-schulden-bezwaren, schuldelast, schulden-maken; schuld.
verschüt'ten, *schw.* (h.) = laten wegloopen, storten, vermorsen; (ein Grab) dichtmaken, toewerpen, bedelven; (weg) versperren; er hat es (od. die Suppe) bei ihm verschüttet = hij heeft 't bij hem verkorven.
verschwägern, *schw.* (h.) = verzwageren, parenteeren.
Verschwägernng, *w.* —, —en = verzwagering.
verschwär'men, *schw.* (h.) = verboemelen, in uitspattingen doorbrengen; (van hijen) ophouden met zwermen.
verschwär'zen, *schw.* (h.) = zwart maken, belasten.
verschwat'zen, *schw.* (h.) = verbabbelen, verpraten, verklemsen; etw. **v.** = uitbabbelen, uitbrengen; einen **v.** = iem. bepraten, zwart maken; **sich v.** = zich verpraten.
verschweigen, *ft.* (h.) = verzwijgen; met stilzwijgen voorbijgaan; stilhouden, geheimhouden, zwijgen.
verschweigen, *schw.* (h.) = aaneensmeden.
verschwe'len, *schw.* (f.) = versmeulen.
verschwel'gen, *schw.* (h.) = verbrassen.
verschwen'den, *schw.* (h.) = verkwisten, verspillen; sein Worte an einen (od. an einem) **v.**
Verschwen'der, *m.* — s, — = verkwister.
verschwen'derisch = verkwistend; kwistig, overdadig, weelderig.
Verschwen'dung, *w.* —, —en = verkwisting, verspilling, kwistigheid, overvloed, overdaad.
Verschwen'dungszucht, *w.* = spilzucht, kwistzucht.
verschwie'gen = verzwegen, zwijgend, geheimhoudend, gesloten.
Verschwiegenheit, *w.* — = geheimhouding, stilzwijgendheid, terughouding, geslotenheid.
verschwie'len, *schw.* (f.) = vereelten.

verſchwim'men, ft. (i.) = in elkaar vloeien, vervloeien, vaag worden, vervagen, wegdoezelen; zie verſchwommen.

verſchwim'den, ft. (i.) = verdwijnen, te niet gaan.

verſchwif'fieren, ſchw. (h.) = vermaagschappen; verſchwif'firt = verwant, vermaagschapt.

verſchwif'zen, ſchw. (h.) = vergeten, te boven komen; uitzweeten; uitkramen, pronken met.

verſchwom'men = vaag, onzeker, onduidelijk; waterig (v. d. oogen).

verſchwö'ren, ft. (h.) = afzweren, verzeggen, zweren iets niet (meer) te doen of te gebruiken of zich van iets te onthouden; ſich v. = zweren (iets te doen), samenzweren, samenspannen.

Verſchwö're(n)v., m. = saamgezworene, samenzweerder.

Verſchwö'rer, m. -s, - = samenzweerder, samenspanner.

Verſchwö'ring, w. -, -en = samenzwering, komplot, samenspanning; eine V. anſtellen, anſtellen = een samenzwering of komplot smeden.

verſchö'fachen = verzesvoudigen.

I. Verſe'hen, ft. (h.) = (ambt, betrekking, dienst) waarnemen; (huishouden) besturen, bezorgen, waarnemen; etw. v. = iets overzien, over 't hoofd zien; verkeerd aanleggen of doen; darin hat er es v. = daarin heeft hij 't mis; etnen mit etw. v. = iem. van iets voorzien; [bestemmen, uitkiezen]; ſich v. = zich verzien, zich vergissen; verwachten; ſich mit etw. v. = zich van iets voorzien; ich hatte mich des Eſchlunſtes zu ihm v. = ik was met hem op 't ergste voorbereid; mer hätte ſich das zu (ob. von) ihm v. = wie had dat van hem verwacht? ehe man ſich's verſieht = eer men er aan denkt, eer men er op verdacht is; ſich etw. v. = zich in 't een of ander vergrijpen.

II. Verſe'hen, j. -s, - = vergissing, dwaling, mislag, vergrijp; aus V. = verſe'hentlich = bij vergissing.

Verſe'gang, m., zie Probiſurgang.

verſe'h'en, ſchw. (h.) = bezeeren, beschadigen, deren.

Verſe'hung, w. - = voorzien, voorziening, verzorging; waarneming, bestuur.

Verſe'eintſchnitt, m. = verſsnede, caesuur.

Verſe'macher, m. = verzemaker.

Verſe'n'den, unr. (h.) = verzenden, afzenden.

Verſe'n'der, m. -s, - = verzender.

Verſe'n'dung, m. = verzending.

Verſe'n'dungsgebühren, Verſe'n'dungskof'ten, Pl. = onkosten, verzendingskosten, transportkosten.

Verſe'n'gen, ſchw. (h.) = verzengen, verschroeiën, verbranden, uitdrogen.

verſe'n'fen, ſchw. (h.) = doen zinken, laten zakken, (in 't graf) neerlaten; ſich v. in (Aff.) = zich verdiepen in.

Verſe'n'fung, w. -, -en = onderdompeling, ('t) neerlaten; (in den ſchouwburg) ruimte onder 't tooneel; valdeur, valluik.

Verſe'n'mieb, m. = rijmelaar.

verſe'n'fen auf (Aff.) = verzet op, erg gesteld op.

verſe'n'bar = verplaatsbaar, verstelbaar; verpandbaar, beleenbaar.

verſe't'zen, ſchw. (h.) = verzetten, verplaatsen; verpanden, beleenen, naar de bank van leening brengen; met klem antwoorden, hernemen; versperren; verkeerd zetten (bij den drukker); einen in gute Laune, in die Notwendigkeit v. = iem. in een goed humeur, in de noodzakelijkheid brengen; einen in eine höhere Klasse v. =

iem. verhoogen, naar een hogere klasse bevorderen; (zindeelen) omzetten; (Kupfer mit Zinn) vermengen; das berſe'te mir den Atem = benam mij den adem; die Freude berſe'te mir die Stimme = ik kon van vreugde niet spreken; einem einen Stieb, einen Stoflag, ein v. = iem. een houw, slag, er een geven; einen v. = iem. laten zitten, in den steek laten; ſich v. = zich verplaatsen; der Geſer hat ſich verſe't = heeft verkeerd gezet; zie ook: Anflagezuſtand, Belagerungszuſtand, Ruheſtand.

Verſe't'zung, w. -, -en = verplaatsing (van een boom, beambte, leerling); omzetting (van zindeelen); bevordering; versperring; vermenging; verpanding, beleening.

Verſe't'zungsarbeit, m. = werk voor de verhooging, overgangswerk.

Verſe't'zungs'examen, f.; -konferenz, w.; -prüfung, w.; -tag, m. = overgangs'examen -vergadering; -examen; -dag.

verſe'u'ſchen, ſchw. (h.) = verpesten; für berſe'u'ſcht erklären = besmet verklaren.

verſe'u'ſzen, ſchw. (h.) = verzuchten, zuchtend doorbrengen.

Verſe'fuß, m. = versvoet.

Verſe'ſerer, m. -s, - = assureur, verzekeraar.

verſi'chern, ſchw. (h.) = verzekeren, assureeren; etnem eine Sache od. etnen einer Sache v. = iem. (van) iets verzekeren; ein Haus gegen Feuerſchaden, ſein Leben v. = een huis tegen brandschade, zijn leven verzekeren; das berſichere ich Ihnen [Sie] = dat verzeker ik U; ich berſicherte mich der Wahrheit od. von der Wahrheit = ik verzekerde (vergewiste) mij van de waarheid; ſich einer Perſon v. = zich van iem. verzekeren; er war des Sieges berſichert = hij was zeker van de overwinning.

Verſi'cherung, w. -, -en = verzekering, assurantie; eine V. betreiben, abſchließen od. beſorgen = een verzekering tot stand brengen of aangaan.

Verſi'cherungsagent, m. = verzekeringsagent.

Verſi'cherungsbetrag, m. = verzekerd bedrag.

Verſi'cherungsgeſellſchaft, w. = verzekeringsmaatschappij, waarborgmaatschappij.

Verſi'cherungsmafker, m. = makelaar in assurantiën.

Verſi'cherungs'brämie, w.; -ſchein, m. = verzekerings'premie; -polis.

Verſi'cherungs'ſtatifiſter, m. = wiskundig adviseur.

Verſi'cherungs'wert, m.; -weſen, f. = verzekerings'waarde; -wezen.

verſi'e'fern, ſchw. (i.) = wegdruppelen.

verſi'e'g'bar = uitdroogbaar; dieſe Quelle iſt v. = kan uitdrogen, opdrogen.

verſi'e'geln, ſchw. (h.) = verzegelen, zegelen; (fig.) bezegelen.

Verſi'e'g(e)lung, w. - = verzegeling, zegeling.

verſi'e'gen, ſchw. (i.) = opdrogen, uitdrogen; [vroeger part. van verſe'igen: uitgedroogd, opgedroogd].

verſi'e'ren, ſchw. (h.) = verkeeren, bezighouden; verſiert ſein in = bedreven of bekwaam zijn in.

Verſi'e'ger, m. -(e)s, -e = verzemaker, rijmelaar.

Verſi'fikation', w. - = versificatie, versvorm(ing).

verſi'ſi'e'ren, ſchw. (h.) = in verzen brengen, berijmen.

verfil'bern, fchw. (h.) = verzilveren nl.; met zilver overtrekken *en* te gelde maken *of* realizeren.

Verfil'berung, w. —, —en = verzilvering, realisatie.

verfil'm'eln, fchw. (f.) = versuffen, onnoozel worden.

verfil'gen, ft. (h.) = (zijn tijd enz.) verzingen.

verfil'ken, ft. (i.) = verzinken, wegzinken; (mitten im Meer berfant das Schiff; es berfant ins Meer); in mich berfunken = in mijzelf gekeerd.

verfil'n'bild(l)ichen, fchw. (h.) = verzinnelijken, verzinnebeelden, symbolizeeren.

verfil'n'liohen, fchw. (h.) = verzinnelijken, aanschouwelijk maken *of* voorstellen, veraanschouwelijkken.

Verfil'n, w. —, —en = vertaling; lezing, stijl.

Verfil'zen, ft. (h.) = verzitten; (zittend) doorbrengen, (door zitten) verzuimen; met zitten bederven, door'zitten; **fich v.** = te lang zitten, versuffen].

Verfil'kunst, w. = verskunst, dichtkunst.

Verfil'kunster, m. = verskunstenaar, verze-maker.

Verfil'maß, f. = versmaat, metrum.

Verfil'ffen = bezopen, verzopen, aan den drank verslaafd.

verfil'fen, fchw. (h.) = verzolen; afranselen.

verfil'm'en, fchw. (h.) = verzoenen; **fich v.** = zich verzoenen.

verfil'm'lich = verzoenlijk, vergevingsgezind.

Verfil'm'ung, w. —, —en = verzoening.

Verfil'm'ungsfest, f.; **-opfer**, f.; **-tag**, m. = verzoeningsfeest (Verzoendag); -offer (*of* zoenoffer); -dag (Verzoendag).

Verfil'm'ungstod, m.; **-werk**, f. = verzoeningsdood (*of* zoendood); -werk.

verfil'm'nen = in gedachten verzonken, als geestesafwezig.

verfil'm'gen, fchw. (h.) = verzorgen, (zijn kinderen) bezorgen; einen mit etw. v. = iem. van iets voorzien.

Verfil'm'ger, m. —s, — = verzorger, steun, onderhouder.

Verfil'm'gung, w. —, —en = verzorging, bezorging, vestiging; broodwinning, levensonderhoud.

Verfil'm'gungsanstalt, w., -haus, f. = armhuis, toevlucht.

verfil'm'nen, fchw. (h.) = uitstellen (eine Reife z. B. auf den nächten Sommer: tot den volgende zomer); opsparen (auf den folgenden Tag: voor den volgende dag).

verfil'm'ten, fchw. (h.) = later *of* te laat doen plaats hebben; **fich v.** = te laat komen, opgehouden worden; (van den trein) te laat komen, vertraging hebben.

Verfil'm'tung, w. —, —en = vertraging, te-laat-komen.

verfil'm'ten, fchw. (h.) = opeten, oppeuzelen.

verfil'm'tieren, fchw. (h.) = verspekuleeren.

verfil'm'tern, fchw. (h.) = versperren, afsluiten; (einem die Ausficht) benemen.

verfil'm'ten, fchw. (h.) = verspelen, verliezen; speland doorbrengen, verspelen; ich hatte bei ihm berpielt = ik had 't bij hem verkorven.

verfil'm'ten, ft. (h.) = (garen, tijd enz.) verspinnen; **fich v.** = zich inspinnen.

verfil'm'tern, fchw. (h.) = versplinteren; verspillen, verbeuzelen.

verfil'm'ten, fchw. (h.) = bespotten, spotten met, bespottelijk maken.

Verfil'm'tung, w. —, —en = bespottig, spotternij.

I. **verfil'm'ten**, ft. (h.) = beloven, toezeggen; dabon berfil'm'te ich mit wenig = verwacht ik weinig; **fich v.** = elkander (iets) beloven, afspraak maken, afspreken; zich verloven; zich verspreken.

II. **Verfil'm'ten**, f. —s, Verfil'm'tungen = belofte.

[**Verfil'm'tung**, w. — = belofte; verloving].

verfil'm'ten, fchw. (h.) = uiteenjagen, verstrooien; berfil'm'tet = ook: afgedwaald.

verfil'm'ten, ft. (h.): ich habe mit den fuß berfil'm'ten = ik heb mijn voet met springen verstuikt *of* verzwikt; **fich v.** = ook: verdwalen.

verfil'm'ten, fchw. (h.) = (zijn bloed) vergieten.

verfil'm'ten = volgens belofte.

Verfil'm't, m. = verloving.

verfil'm'ten, fchw. (h.) = dichtspinnen.

verfil'm'ten, fchw. (h.) = speuren, bespeuren, merken, gewaar worden, (ge)voelen.

verfil'm'ten, fchw. (h.) = aan den staat *of* onder 't beheer van den staat brengen; berfil'm'tet werden = door den staat overgenomen worden, aan den staat overgaan.

Verfil'm'tung, w. — = naasting (door den staat), 't brengen onder 't beheer van den staat.

verfil'm'ten, fchw. (h.) = verstellen.

verfil'm'ten, fchw. (h.) = stampen, fijnstampen.

Verfil'm't, m. —(e)s = verstand, rede, begrip, oordeel; [betekenis, zin (van een woord, een zin enz)]; ein klarer, heller B. = een helder verstand; er ist nicht bei Verfil'm'te = hij is niet wijs; zu B. kommen = verstandig worden; da steht mir der B. still = daar staat mijn verstand voor stil; mehr B. als B. = meer geluk dan (als) wijsheid; im eigentlichen Verfil'm'te = in den eigenlijken zin; ohne Sinn und B. = zonder slot *of* zin.

Verfil'm't(e)sbegriff, m. = abstrakt begrip.

Verfil'm't(e)schaften, m. = hersenkast; pedant, bol.

Verfil'm't(e)schaft, w. = verstandelijk vermogen, begripsvermogen.

verfil'm't(e)schaftig = verstandig.

Verfil'm't(e)schaft, m. = verstandsmensch, koel redeneerend mensch.

Verfil'm't(e)schaft, w. = scherpzinnigheid.

Verfil'm't(e)schaft, w. = geesteszwakte.

Verfil'm't(e)schaft, w. = verstandswereld.

Verfil'm't(e)schaft, f. = verstandig wezen, met verstand begaafd wezen.

verfil'm'tig = verstandig, met verstand begaafd; met verstand.

verfil'm'tigen, fchw. (h.): einen bon etw. v. = iem. iets doen weten, van iets in kennis stellen *of* mededeeling doen; sich mit einem (über etw.) v. = zich met iem. (over iets) verstaan, 't met iem. (over iets) eens worden.

Verfil'm'tigkeit, w. — = gezond verstand.

Verfil'm'tigung, w. —, —en = schikking, overeenstemming, vergelijk.

verfil'm'tig = begrijpelijk, duidelijk; verstaanbaar; das ist mir nicht v. = dat begrijp ik niet.

Verfil'm'tnis, f. . . feß, . . je = verstand, begrip; [zie Einverfil'm'tnis]; er hat kein B. für Poëtie = hij heeft geen verstand van *of* geen gevoel voor poëzie.

verftänd'nisinnig = betekenisvol, veelbetekenend.
verftän'tern, fchw. (h.) = verpesten, met stank vullen.
verftär'ken, fchw. (h.) = versterken, sterker maken.
Verftär'kungstruppen, Pl. = versterkings-troepen.
verftat'ten, fchw. (h.) = toelaten, toestaan, veroorloven, gunnen.
verftau'en, fchw. (h.) = stuwen.
verftau'ben, fchw. (f.) = stoffig worden, onder 't stof raken.
verftau'chen, fchw. (h.) = verstuiken, verzwicken.
Verftau'chung, w. -, -en = verstuiking.
verfte'chen, ft. (h.) = (een gat in een kleed, jas) stoppen; (alle lansen) verfteken, verbruiken; (alle troeven) verbruiken; (wijnen) mengen, versnijden; fchw. b. = al zijn troeven verbruiken.
Verfteck', f. -(e)s, -e = schuilplaat, schuilhoek; B. fpielen = verstopperje spelen.
verfte'cken, fchw. (h.) = (iem., zich, iets) verbergen, verstoppen, verschuilen; fchw. hinter einem b. = zich achter iem. verschuilen (fig.); da kann er fchw. b. = daar kan hij niet tegen op, daar kan hij een punt aan zuigen.
Verfteckenspielen, f. -s; **Verfteck'spiel**, f. = verstopperje.
verfteck't = verborgen, bedekt, geheim; berftekte Angriffe = bedekte aanvallen; berfteckter Mensch = terughoudend, gesloten mensch.
Verfteck'heit, w. - = terughoudendheid, geveinsdheid.
verfte'h(e)n, unr. (h.) = verstaan, begrijpen, vatten; einem etw. zu b. geben = iem. iets te verstaan geven; ein Handwerk b. = verstand hebben van een ambacht; er berfteht fein Sach = verstaat zijn vak; von der Kunst berfteht er wenig = heeft hij weinig verstand of begrip; er berfteht zu fchmeißen = hij kan (hij verstaat de kunst van te) zwijgen; darin berftehe ich feinen Scherz = daarin versta ik geen gekheid; fchw. b. = elkaar verstaan of begrijpen; 't eens zijn; ich berftehe mich mit einem (über etw.) = ik versta mij met iem. (over iets), word 't met iem. (over iets) eens, kom met iem. (iets) overeen; fchw. zu etw. b. = zich tot iets bereid verklaren; fchw. auf etw. b. = verstand van iets hebben; er berfteht fchw. auf feinen Vorteil = hij weet wel wat zijn voordeel is; das berfteht fchw. (von fchw.) = dat spreekt (van zelf).
verfte'ffen, fchw. (f.) = verstijven; fchw. b. (h.): ich berfteffe mich in (auf) eine Sache = ik blijf er stokstijf bij.
verfte'gen fchw., ft. (h.) = te hoog stijgen, te ver klimmen, bij 't klimmen verdwalen, niet verder kunnen; (fig.) er berfteiget fchw. zu dem Buche = hij ging zoover te wenschen...; so hoch (weit) berfteige ich mich nicht = zoo ver ga ik niet, zoo hoog gaat mijn streven (mijn wenschen e. d.) niet.
Verfte'gerer, m. -s, - = veiler, verkoophouder, afslager.
verfte'gen, fchw. (h.) = (op de veiling, bij opbod, bij afslag) verkoopen.
Verfte'gerung, w. -, -en = verkooping (bij opbod, bij afslag).
verfte'gern, fchw. (f.); fchw. b. (h.) = versteenen.
verfte'll'bar = verstelbaar.
verfte'll'en, fchw. (h.) = verplaatsen, anders plaatsen, verschikken; (horloge) verzetten;

(gezicht, stem, hand) veranderen, onkenbaar maken; (deur, uitgang) versperren; [misvormen, mismaken]; fchw. b. = zich vermommen, zich onkenbaar maken; veinzen.
verfte'll'f = geveinsd.
Verfte'll'ung, w. = verplaatsing, verschikking; vermoming; veinzerij, geveinsdheid.
Verfte'll'ungskunst, w. = kunst van te veinzen.
verfte'ben, ft. (f.) = sterven, overlijden.
verfte'u'ern, fchw. (h.) = aangeven (voor de belasting), declareeren; (waren) belasten; (belasting) betalen.
verfte'u'ben, ft. (f.) = verstuiven, verstrooid worden.
verfte'gen = overspannen, laatdunkend, verwaand.
Verfte'genheit, w. - = overspanning, laatdunkendheid, eigenwaan, verwaandheid.
verfte'len, fchw. (h.) = van een steel voorzien, een steel (er) aan maken.
verfte'm'men, fchw. (h.) = ontstemmen (mensen en instrumenten).
Verfte'm'mung, w. = ontstemming.
verfte'cken, fchw. (h.) = verstokken, verharden; b., (f.) = verstokken, verharden; door vucht bederven (van linnengoed, leer).
verfte'ckt = verstokt, verhard.
verfte'h'ten = verstolen, heimelijk.
verfte'h'enerweife = steelsgewijze.
verfte'p'fen, fchw. (h.) = dichtstoppen, toestoppen; (een buis, leiding) verstoppen; (scheur) stoppen; berftepft fein = verstoppt zijn, aan verstopping lijden.
Verfte'pfung, w. -, -en = verstopping, ('t) stoppen, verstoptheid, hardlijvigheid.
verfte'ben = overleden, gestorven; der berftebene König = wijlen de koning.
[verfte'u'eren], fchw. (h.) = verontrusten, opschrikken, storen; **verfte'ört** = verschrikt, ontsteld, verwilderd, woest.
Verfte'of, m. = fout, vergissing, mislag; vergrijp (tegen 't fatsoen bijv.); [in B. geraten = wegraken].
verfte'o'hen, ft. (h.) = verstooten, van zich stooten, uitstooten; uit den koers drijven; [uit nood verkoopen; verstoppen, verbergen]; misdoen', zondigen; *meestal*: b. gegen (wider) = zondigen tegen (de wellevendheid, de spelling enz.); gegen das Gesetz b. = in strijd met de wet handelen of zijn; b. d. gegen = strijdig met.
Verfte'o'fung, w. - = verstooting.
verfte're'chen, ft. (h.) = (muur) bestrijken; (scheuren) dichtstrijken; etw. b. = iets van de hand doen; v., (f.) = verstrijken, verlopen, voorbijgaan.
verfte're'u'en, fchw. (h.) = verstrooien, uiteenjagen; uitstrooien, rondstrooien.
verfte'ric'ken, fchw. (h.) = verstrikken, verwarren, verwickelen; (wol) verbreien, opbreien; in einen Streit b. = in een twist wikkelen; (in Sünden) verstrikken.
verfte'udie'ren, fchw. (h.) = verstuideeren.
verfte'um'men, fchw. (h. u. f.) = verstommen.
verfte'um'meln (fchw. (h.) = verminken, schenden, misvormen; knotten.
verfte'ut'zen, fchw. (h.) = (haar) korten, (boomen) knotten, (paarden) kortstaarten.
Verfte'uch' m. -(e)s, -e = poging, proef, proefneming; einen B. machen = een poging doen, een proef nemen; einen B. anstellen = een proef nemen.
verfte'uchen, fchw. (h.) = (spijzen) probeeren,

proeven; (zijn geluk, een middel) beproeven; v. etw. zu tun = beproeven, trachten, pogen, probeeren, zoeken iets te doen; v. ob einer etw. kann zc. = beproeven, probeeren, of...; etnen v. = iem. op de proef stellen, beproeven; in verzoeking brengen; (God) verzoeken; sich (seine Kräfte) in, an einer Sache v. = zijn krachten aan iets beproeven; ich fühle mich berührt = ik gevoel lust of neiging (om iets te doen).

Verfucher, m. -s, - = verzoeker, verleider.

Verfuchsfeld, f.; -fanden, f.; -station, m. = proefveld; -konijn; -station.

Verfuchsweise = wijze van proef.

Verfuchung, w. -, -en = verzoeking, verleiding; beproefing; etnen in V. führen = in verzoeking leiden of brengen.

verfuchen, fchw. (h.) = bemorsen, bekladden.

verfumpfen, fchw. (f.) = moeras worden, in een moeras veranderen; (fig.) verboemelen, te gronde gaan, verliederlijken.

verfunden sich, fchw. (h.): an einem = zich aan of tegen iem. bezondigen, slecht handelen jegens of met iem.; womit habe ich mich verfundenigt? = wat heb ik misdaan?

Verfundenigung, w. -, -en = bezondiging, misdaad.

verfunden = verzonken, in gedachten (verzonken); verdiept; weggezonden; verlaagd, ontaard, laag gezonden; in sich v. = in zichzelf gekeerd.

Verfundenheit, w. - = diepe gedachten; zedebederf, ontaarding, verdorvenheid.

verfunden, fchw. (h.) = verzoeten; veraangenamen.

vertäfelu, zie täfelu.

Vertäfelung, zie Täfelung.

vertagen, fchw. (h.) = verdagen; aanhouden; [een dag bepalen of vaststellen].

vertänzen, fchw. (h.) = verbeuzelen.

vertanzen, fchw. (h.) = verdansen.

vertatur = vertatur, men sla (de bladz.) om, zie ommezijde.

vertauen, fchw. (h.) = vertuien.

vertaukeln, fchw. (h.) = in ongebondenheid doorbrengen.

vertauschbar = verruilbaar, verwisselbaar.

vertauschen, fchw. (h.) = verruilen, verwisselen (gegen, für: tegen, voor); (bij vergissing) verwisselen (mit: met).

Vertauschung, w. -, -en = (ver)ruiling, verwisseling.

vertauschlich = verduizendvoudigen.

verte! = vertel sla ('t blad) om! zie ommezijde!

vertebral = vertebraal, van de wervelkolom.

vertebra ten, Pl. = gewervelde dieren.

verteidigen, fchw. (h.) = verdedigen.

Verteidiger, m. -s, - = verdediger.

Verteidigung, w. -, -en = verdediging.

Verteidigungsanstalten, Pl. = verdedigingsmaatregelen, verdedigingsvoorbereidingen.

Verteidigungsbündnis, f. = verdedigend verbond.

Verteidigungsgrund, m. = grond van verdediging, rechtvaardigende reden, rechtvaardiging.

Verteidigungskrieg, m.; -linie, w. = verdedigingsoorlog; -linie.

verteidigungslos = weerloos.

Verteidigungsmittel, w.; -mittel, f.

-rede, w. = verdedigingsmaatregel; -middel; -rede (pleidooi, apologie).

Verteidigungsschrift, w.; -waffe, w. =

verdedigingsgeschrift (of verweerschrift, apologie); -wapen.

verteidigungsweise = verdedigenderwijze.

Verteidigungswerk, f. = verdedigingswerk.

Verteidigungszustand, m. = staat van verdediging.

verteilen, zie vertäuen.

verteilbar = verdeelbaar, uitdeelbaar.

verteilen, fchw. (h.) = verdeelen, uitdeelen; Brot unter die Armen v. = brood onder de armen uitdeelen of uitreiken; (die Truppen) indeelen; (Dividenden) uitkeeren; die Steuern, Unkosten v. auf = de belasting, onkosten omslaan over; sich v. = zich verdeelen.

Verteilung, w. = verdeling, uitdeeling; indeeling; omslag.

Verteilungsliste, w. = uitdeelingslijst.

verteuern, fchw. (h.) = duur(der) maken, in prijs doen stijgen, (prijzen) opdrijven.

Verteuerung, w. = prijsverhoging.

verteuert = verduiveld, drommels(ch).

vertiefen, fchw. (h.) = verdiepen, diep(er) maken, uitdiepen; (een wetenschappelijk, letterkundig onderwerp) dieper, grondiger behandelen; sich v. = dieper worden; zich verdiepen (in ein Problem); in trübe Gedanken vertieft sein = in droevige gedachten verdiept of verzonken zijn.

Vertiefung, w. -, -en = verdieping, uitdieping; verlaging, laag gedeelte, inzinking, kuil; grondige behandeling, diepgrondige uiteenzetting.

vertieren, fchw. (f.) = verdierlijken.

vertikal = vertikaal, loodrecht

Vertikal(w), m. -s, -s = vertikow, salonkastje, sierkastje.

vertilgen, fchw. (h.) = verdelgen, vernielen, uitroeien; opeten, opdrinken, naar binnen werken.

Vertilger, m. -s, - = verdelger, uitroeiër.

Vertilgung, w. = verdelging, vernieling, uitroeiing.

Vertilgungskrieg, m. = verdelgingsoorlog.

vertöafen, fchw. (h.) etnen = iem. afranselen, op zijn kop geven.

vertönen, fchw. (h.) = toonzetten, componeeren, op muziek brengen.

vertönen, fchw. (h.) = wegsterven (v. 't geluid).

vertraakt = verdraaid, verduiveld, verwenscht, beroerd, drommelsch, raar, gek, lastig.

Vertrag, m. -(e)s, ..träge = overeenkomst, verdrag, kontrakt.

vertragen, ft. (h.) = verdragen, wegdragen; (etnem etw.) wegnemen; (hitte, koude, honger, alle spijzen) verdragen; (er kann wenig) velen; [afdragen, verslijten; beslechten, in 't reine brengen; overeenkomen; verzoenen]; sich v. =

elkaar verdragen, in goede verstandhouding leven; sich mit einem v. = met iem. goed overweg kunnen, zich met iem. verdragen;

das beträgt sich nicht mit meiner Pflicht = dat is niet met mijn plicht overeen te brengen, strookt niet met mijn plicht.

verträglich = verdraagzaam, toegevend; overeen te brengen, bestaanbaar, vereenigbaar;

v. leben = eendrachtig leven.

Verträglichkeit, w. - = verdraagzaamheid, vreedzaamheid, toegevendheid, vereenigbaarheid.

Vertragsbruch, m. = kontraktbreuk, schending van een verdrag.

Vertragschließende(r), m. = kontraktant.

vertragsmäßig = volgens verdrag, volgens overeenkomst, volgens kontrakt.

Vertragsstrafe, w. = konventioneele of kontraktueele straf.

vertragswidrig = strijdig met 't kontrakt.

vertráñern, fchw. (h.) = verneuriën.

I. **vertrauen**, fchw. (h.); einem etw. = iem. iets (een geheim bijv.) toevertrouwen; einem b. = iem. vertrouwen, vertrouwen stellen in iem.; auf einen b. = op iem. vertrouwen.

II. **Vertrauen**, f. -s = vertrouwen; B. zu einem haben = vertrouwen in iem. hebben; sein B. auf einen (etw.) setzen = zijn vertrouwen in iem. (iets) stellen; im B. auf = in vertrouwen op; im B. = in vertrouwen, onder ons, onder de roos.

Vertrauensamt, f. = ambt of post van vertrouwen.

Vertrauensmann, m., -person, w. = persoon aan wien gewichtige zaken toevertrouwd worden, vertrouwde, afgevaardigde.

Vertrauensposten, m., -sache, w. = post, zaak van vertrouwen.

vertrauensfelig = goed van vertrouwen, hoopvol.

vertrauensvoll = hoopvol, vertrouwend; vol vertrouwen.

Vertrauensbotum, f. = votum v. vertrouwen.

vertrauenswürdig: b. sein = 't vertrouwen waard zijn, vertrouwenswaardig zijn.

vertrauern, fchw. (h.) = vretreuren, in droefheid of in rouw doorbrengen.

vertraulich = vertrouwelijk (mededeeling, bespreking); gemeenzaam.

vertraumen, fchw. (h.) = verdroomen, verzeuren.

vertraut = vertrouwd, gemeenzaam; auf b. em fuße = op vertrouwelijke voet; b. er Umgang = vertrouwelijke omgang; mit einer Sprache b. sein = met een taal vertrouwd, gemeenzaam of goed op de hoogte zijn; b. mit der Korrespondenz = op de hoogte van de correspondentie; ein B. er, der B. e = een, de vertrouweling.

vertreiben, ft. (h.) = verdrijven, verjagen, wegdrijven, wegjagen; (honger, dorst, verveling, den tijd) verdrijven; einem das Lachen b. = iem. den lust om te lachen doen vergaan; (waren) verkoopen, omzetten; (kleuren) zacht doen uitloopen of vervloeien, wegdoezelen.

Vertreibung, m. - = verdrijving, uitdrijving, verjaging; verkoop, debiet; ('t) doen vervloeien (van kleuren).

vertreten, ft. (h.) = (einen, etw.) vervangen, de plaats innemen van, dienst doen als; (einen vor Gericht, ein Wolf zc.) vertegenwoordigen; (rechtst. ook:) aansprakelijk zijn voor; Vaterstelle an (bei) einem b. = de plaats van iems. vader innemen; (meening e. d.) staande houden, verdedigen, voorstaan; (Interessen: belangen) behartigen; (einen, etw.) vertreden, vertrappen, onder den voet treden; (die Kinderstube) b. haben = ontwassen zijn; fchw. den Fuß b. = zijn voet verstuiken; fchw. die Beine etw. b. = zich een beetje vertreden, wat beweging nemen; einen den Weg b. = iem. in den weg treden, iem. den weg versperren.

Vertreter, m. -s, - = plaatsvervanger; vertegenwoordiger (van een volk, een firma e. d.); verdediger, voorvechter (van een meening enz.)

Vertreterchaft, w. - = vertegenwoordiging, vertegenwoordigend lichaam.

Vertretung, w. -, -en = vervanging; vertegenwoordiging; agentschap; volksvertegenwoordiging.

Vertretungskosten, Pl. = kosten van plaatsvervanging; waarnemingskosten.

Vertrieb, m. = verkoop, omzet, debiet.

vertrinken, ft. (h.) = (geld, tijd) verdrinken.

vertroden, fchw. (f.) = verdrogen, uitdrogen, geheel droog worden.

vertrödeln, fchw. (h.) = versjacheren, aan den uitdrager verkoopen; (zijn tijd) verbeuzelen, verknoeien; verwaarlozen.

vertrösten, fchw. (h.): sie b. ihre Gläubiger auf nächstes Jahr = zij paaien hun schuldeischers met beloften tegen 't volgende jaar; bei Unglücksfällen vertröstet man auf bessere Zeiten = tracht men te troosten met 't vooruitzicht van betere tijden; ich vertröste mich auf die Zukunft = ik hoop maar op de toekomst.

vertrumpfen sich, fchw. (h.) = al zijn troeven uitspelen.

vertucfeln, fchw. (h.) = wegmoffelen.

Vertuer m. -s, - = verkwister, verspiller.

vertuensch, **vertusch** = verkwestend.

Vertumnalien, Pl. = vertumnalia (Oud-Rom. feest ter eere van Vertumnus, den god der jaargetijden).

vertun, unr. (h.) = verdoen, verkwisten, verspillen, nutteloos uitgeven.

vertuschen, fchw. (h.) = (verkeerde dingen) verhelen, in den doofpot stoppen, doodzwijgen, sussen.

vertutern sich, fchw. (h.) = (van garen e. d.) in de war raken.

vertübeln, fchw. (h.) = (einem etw.) kwalijk nemen.

vertüben fchw. (h.) = (misdaden, enz.) plegen, begaan; [uitoefenen, uitvoeren].

Vertübung, w. = ('t) plegen, begaan.

vertufen, fchw. (h.) = bespottelijk maken.

verunehren, fchw. (h.) = verlagen, vernederen.

verunehren, fchw. (h.) = ontwijden, onteeren; oneer of schande aandoen; zwart maken.

verunreinigen, fchw. (h.) = oneinig maken;

sich b. = kwade vrienden worden.

verunrümpfen, fchw. (h.) = kwaadspreken van, belasteren, smaden, zwartmaken, schandvlekken.

Verunrümpfung, w. -, -en = kwaadsprekerij, laster, smaad.

verunrümpfen, fchw. (f.) = verongelukken; mislukken, (van schepen en ondernemingen ook:) schipbreuk lijden; die Verunrümpfen = de verongelukten, de slachtoffers.

verunheiligen, fchw. (h.) = ontheiligen, ontwijden.

verunreinigen, fchw. (h.) = verontreinigen, (de lucht, den dampkring ook:) besmetten.

verunstalten, fchw. (h.) = misvormen, mismaken, wanstaltig maken, ontsieren.

veruntruhen, fchw. (h.) = (gelden e. d.) verduisteren, ontvreemden.

Veruntruher, m. -s, - = verduisteraar enz.

Veruntruhung, w. -, -en = verduistering enz.

verunzieren, fchw. (h.) = ontsieren, mismaken, misvormen.

verursachen, fchw. (h.) = veroorzaken, teweegbrengen; (einem Kummer) berokkenen; einen Streit b. = (ook:) aanleiding geven tot een twist.

Verursacher, m. -s, - = oorzaak.

- Verurfachung**, m. -, -en = veroorzaking, aanleiding, oorzaak.
- verurteilen**, fchw. (h.) = veroordeelen; zie ook: Gefängnis, Hofen, Justizhaus.
- Verurteilung**, m. -, -en = veroordeeling.
- vervielfältigen**, fchw. (h.) = verveelvoudigen, vermenigvuldigen.
- vervierfachen**, fchw. (h.) = verviervoudigen.
- vervollkommenlich** = te volmaken, voor volmaking geschikt of vatbaar.
- vervollkommenen**, fchw. (h.) = volmaken, verbeteren; voltooiën; fch v. = zich volmaken; zich geheel ontwikkelen.
- Vervollkommnung**, m. -, -en = volmaking, verbetering.
- vervollkommnungsfähig** = te volmaken, voor volmaking geschikt of vatbaar.
- vervollständigen**, fchw. (h.) = volledig maken, aanvullen, completeren.
- Vervollständigung**, m. -, -en = aanvulling, completering.
- vervortheilen**, fchw. (h.), zie u. **verbortellen**.
- verwachen**, fchw. (h.) = (den nacht) doorwaken, wakend doorbrengen.
- verwachsen**, ft. (h.): die Kleider v. = uit zijn kleeren groeien; (een litteeken) kwijtraken (met den groei); v., (f.) = vergroeien; samengroeien, verdwijnen; ein Pfad verwächst = groeit vol, groeit dicht; ein Kind verwächst = groeit scheef; ein verwächstener Mensch = scheefgegroeid of misvormd mensch.
- Verwachsung**, m. -, -en = vergroeiing, ('t) dichtgroeien, ('t) scheef groeien, misvorming.
- Verwahr**, m. = bewaring; hoede.
- verwahren**, fchw. (h.) = (zijn geld) bewaren, bergen, beveiligen (geen Einbruch, vor Dieben); das Haus v. = op 't huis passen; (een gevangene) bewaren, bergen; fch v. gegen = zich beveiligen tegen; opkomen of protesteeren tegen.
- Verwahrer**, m. -s, - = bewaarder; deponzitaris.
- verwahrlosen**, fchw. (h.) = verwaarloozen, veronachtzamen, verslonsen, achteloos behandelen.
- Verwahrung**, m. -, -en = bewaring, hoede, zorg; protest, verzet; Herr N hat (hält) die Ästen in B. = de heer N heeft de stukken in bewaring, ze berusten bij den heer N; etw. in B. nehmen = iets in bewaring of onder z'n berusting nemen; B. gegen etw. einlegen = verzet of protest tegen iets aantekenen, tegen iets opkomen.
- Verwahrungsmittel**, f. = middel om iets goed te houden, preservatief.
- Verwahrungsort**, m. = bewaarplaats.
- verwaisfen**, fchw. (h.) = tot wees maken, ouderloos maken; v., (f.) = wees worden, de ouders verliezen; verwaisft = alleen (staand), ouderloos, eenzaam; verwaisstes Kind = ouderloos kind; verwaisstes Haus = verlaten of doodsch huis.
- verwalten**, fchw. (h.) = (gemeente, staat) besturen; (vermogen) beheeren; (ambt) waarnemen, bekleeden, uitoefenen.
- Verwalter**, m. -s, - = bestuurder, beheerder, rentmeester.
- Verwaltung**, m. -, -en = bestuur, beheer, directie, administratie, uitoefening, waarneming.
- Verwaltungsausschuss**, m. = bestuurscommissie.
- Verwaltungsbearbeiter**, m. = ambtenaar bij de administratie.
- Verwaltungsbehörde**, m. = bestuur, bestuurslichaam, autoriteit.
- Verwaltungsbereich**, m. = bestuurskring, ressort.
- Verwaltungsdienst**, m. = administratieve dienst.
- Verwaltungsfach**, f. = tak van dienst, bestuurstak.
- Verwaltungsgeschichte**, m. = administratieve rechtspraak.
- Verwaltungsjahr**, f. = dienstjaar.
- Verwaltungsjurist**, m. = administratieve rechtspraak.
- Verwaltungskosten**, Pl. = administratiekosten.
- Verwaltungsrat**, m. = raad van administratie of van beheer; titel (onderscheiding voor een bestuursman).
- Verwaltungsrecht**, f. = administratief recht.
- Verwaltungsrechtspflege**, m., zie justiz.
- Verwaltungsfrage**, m. = bestuurszaak.
- Verwaltungsweg**, m. = administratieve weg; auf dem B. = langs administratieve weg.
- Verwaltungswesen**, f. = bestuurswezen, administratie.
- Verwaltungszweig**, m. = tak van dienst, bestuurstak.
- verwandbar** = veranderbaar, veranderlijk, te veranderen; (van breuken) herleidbaar.
- verwandeln**, fchw. (h.) = veranderen. (in kalk e. d.) veranderen, doen overgaan; (een breuk) veranderen, herleiden; fch v. = (zich) veranderen.
- verwandelt** = veranderd, herleid; ganz v. = geheel of totaal veranderd, omgekeerd.
- Verwandlung**, m. -, -en = verandering, omkeering; (van breuken) herleiding.
- verwandt** = verwant, vermaagschapt, tot de familie behoorend, nauw bijeenbehoorend, gelijkgezind, gelijkgestemd; er sit mit mir v. = hij is met mij verwant, hij is familie van mij; nahe v. = van nabij verwant; nechtidufig v. = ver verwant, in de verte familie van elkaar; sie sind mütterlicherseits v. = ze zijn familie van moederskant; verwandte Seelen = verwante zielen; Verwandte (v) = bloedverwant.
- Verwandtenbesuch**, m. = familiebezoek, familie over, familie te logeeren.
- Verwandtschaft**, m. -, -en = verwantschap, familie, nabestaande, gelijke geaardheid, gelijke gezindheid, ('t) bijeenbehooren; (in de scheik.) affiniteit.
- verwandtschaftlich** = (als) van bloedverwanten, (als) van familie, als bloedverwanten, als familielid, familie...
- Verwandtschaftsgrad**, m. = verwantschapsgraad.
- verwarren**, fchw. (h.) = (nadrukkelijk) waarschuwen.
- verwaschen**, ft. (h.) = (kleur) uitwasschen, wegwasschen, (zeep) verwasschen, opwasschen; verwaschenees Kleid = uitgewasschen of (in de wasch) verkleurd kleed; (van stijl) karakterloos, kleurloos; (van karakter) onbeslist, flauw.
- verwässern**, fchw. (h.) = verwateren, aanlengen (elg. en fig.).
- verweben**, fchw. (h.) = (garen) verweven, (met weven) verwerken; samenweven, in elkaar weven, samenvlechten.
- vertwechfeln**, fchw. (h.) = (bij vergissing)

verwisselen; verwarren; sie sehen sich zum B. ähnlich = ze (ge)lijken sprekend op elkaar.

Vertwech(e)lung, w. -, -en = verwisseling, verwarring, vergissing.

I. **vertwe'gen** sich, ft. (h.) einer Sache = zich iets vermeten, zich iets onderstaan, iets wagen.

II. **vertwe'gen** (Abj.) = vermetel, stout, roekeloos; zie ook Bedeutung.

Vertwe'genheit, w. -, -en = vermetelheid enz.

vertwe'gen, fchw. (h.) = verwaaien, uiteenwaaien, wegblazen; uitwisschen, wegvagen.

vertwe'gen, fchw. (h.) = (cinem etm.) beletten, verbieden.

vertweid'lichen, fchw. (h.) = verwekelijken, verwijfd maken, ontzenuwen.

vertweid'licht = verwekelijkt, verwijfd.

Vertweid'lichung, w. - = verwekelijking, verwijfdeid.

vertwe'gern, fchw. (h.) = weigeren (belastingen, gehoorzaamheid, den eed e.d.); onthouden.

Vertwe'gerung, w. = weigering, ontzegging.

vertwe'len, fchw. (h.) = blijven, toeven, verblijven, vertoeven, zich ophouden; etw. länger bei etw. v. = wat langer bij iets stilstaan; [laten blijven, ophouden; sich v. = zich ophouden, (ver)toeven, (ver)blijven.]

vertwe'nen, fchw. (h.) = weenend of schreiend doorbrengen; (den Schmerz) uitschreien, schreiend verzachten; (Tränen) uitputten; berweinte Augen = betraande of roodgeschreide, roodgeweende, roodgekreten oogen.

Vertwe's, m. -es, -e = verwijt, berisping, standje, uitbrander; einem einen B. geben = iem. een verwijt of standje maken, een berisping toedienen, een uitbrander geven.

vertwe'fen, ft. (h.): einen [Landes], aus dem Lande v. = (uit 't land) verbannen; in die Verbannung v. = verbannen; einen an den König, an (vor) das Gericht, auf die Vorstraffen, auf ein anderes Wort v. = iem. naar den koning, naar 't gerecht, naar de voorschriften, naar een ander woord verwijzen; einen etw. v. = iem. iets verwijten.

Vertwe'fung, w. = verbanning; verwijzing.

Vertwe'fungsbefchluss, m. = vonnis van verwijzing (naar de openbare rechtszitting).

vertwe'fen, fchw. (f.) = verwelken, verleppeu, verflensen.

vertwe'flichen, fchw. (h.) = wereldlijk maken, secularizeeren; v., (f.) = wereldlijk worden.

Vertwe'flichung, w. -, -en = secularizatie.

vertwe'fbar = bruikbaar, geschikt, dienstig.

Vertwe'fbarkeit, w. - = bruikbaarheid, geschiktheid, dienstigheid.

vertwe'nden, unr. (h.) = besteden, aanwenden, gebruiken; afwenden; (sein Auge von einem) afwenden; Geld, Fleiß, Zeit, Sorgfalt auf (zu) etw. v. = geld, vlijt, tijd, zorg aan iets besteden; seinen Einfluß bei einem v. = zijn invloed bij iem. aanwenden; sich für einen (bei einem andern) v. = voor iem. (bij een ander) tusschenbeide komen, opkomen of een goed woord doen.

Vertwe'ndung, w. = gebruik, aanwending; tusschenkomst, voorspraak; keine B. für etw. haben od. finden = iets niet kunnen gebruiken.

vertwe'fen, ft. (h.) = door elkaar werpen of gooien (drukletters bijv., woorden); verwerpen, afkeuren; mit Stimmenmehrheit v. = verwerpen, afstemmen; (rechter, getuige) wraken; sich v. = verkeerd werpen (in 't kaartspel).

vertwe'flich = verwerpelijk, verkeerd; wraakbaar.

Vertwe'fung, w. = wraking (van een rechter of getuige); verwerping (van een zondaar); afstemming, verwerping.

vertwe'fen, fchw. (h.) = partij trekken van, in praktijk brengen, nuttig (of voordeel) gebruiken; te gelde maken, realizeeren.

Vertwe'fung, w. - = gebruik, ('t) partij trekken van; realisatie.

I. **vertwe'fen**, fchw. (f.) = vergaan, verrotten.

II. **vertwe'fen**, fchw. (h.): ein Amt v. = waarnemen, bekleeden; ('t) rijk voor een ander besturen.

Vertwe'fer, m. -s, - = bestuurder.

vertwe'flich = vergankelijk, aan verrotting onderhevig.

I. **Vertwe'fung**, w. - = verrotting, ontbinding; in B. übergehn = tot ontb. overgaan.

II. **Vertwe'fung**, w. - = bestuur, bewind.

vertwe'fen, fchw. (h.) = verdedden.

vertwe'fert = verweerd; vervloekt, drommelsch.

vertwe'fen = vorig, laatst, verlopen.

vertwe'fen, fchw. (h.) = (was, geld) verboenen, verpoetsen; (geld) verboemelen; einen v. = iem. (af)ranselen.

vertwe'feln, fchw. (h.) = in elkaar wikkelen; einen in einen Streit v. = iem. in een twist wikkelen; (die Füsse in etw.) verwarren; sich v. = ingewikkeld worden; verward raken; sich in einen Prozeß v. = zich in een proces wikkelen; **vertwe'felt** = ingewikkeld, verward; ein vertwe'felter Fall = een ingewikkeld geval.

Vertwe'f(e)lung, w. -, -en = verwikkeling, verwarring, moeilijkheid, complicatie; knoop, intrige (van een drama).

vertwe'gen, ft. (h.) = wegen, afwegen; sich v. = zich vergissen (bij 't wegen), verkeerd wegen.

vertwe'bern, fchw. (f.) = verwilderen; wild of woest worden; v., (h.) = verwilderen, wild maken.

Vertwe'berung, w. - = verwildering.

vertwe'flichen, fchw. (h.) = inwilligen, toestaan.

vertwe'nden, ft. (h.) = (verlies, schande, verdriet) te boven komen, overkómen.

vertwe'fen, fchw. (h.) = (zijde, wol) verwerken; (leven, vrijheid, geluk) verbeuren, door schuld verliezen; [plegen, zich (straf) op den hals halen].

vertwe'flichen, fchw. (h.) = verwerklijken, verwezenlijken; sich v. = verwezenlijken, uitkomen.

Vertwe'flichung, w. -, -en = verwezenlijking.

Vertwe'fung, w. - = verbeuring, verbeurte.

vertwe'fen, fchw. (h.) = verwarren, in de war brengen, dooreenhaspelen.

vertwe'rt = verward, in de war, verbluft.

Vertwe'rtung, w. -, -en = ('t) verwarren, verwarring, warboel; verlegenheid; in B. = (ook:) in de war.

vertwe'rt'schaften, fchw. (h.) = (geld) verkwissten, opmaken.

vertwe'rt'bar = uitwisschaar.

vertwe'fchen, fchw. (h.) = uitwisschen, wegvagen, afwegen; **vertwe'rt'f** = uitgewischt, weggewischt, verbleekt.

vertwe'ftern, fchw. (f.) = verweeren, verkleuren, bederven, vergaan; **vertwe'rt'f** = verweerd, verkleurd, bedorven, vergaan, verlept; (van menschen) verlopen, vervallen.

verwittwet = weduwnaar, weduwe; die bermitwete Königin = de koningin-weduwe.
verwo'gen = (stud.) vermetel, waaghalzig.
verwo'nen, fchw. (h.) = (huur) verwonen; (*t huis) uitwonen.
verwo'snen, fchw. (h.) = verwennen.
Verwo'snheit, w. - = verwendheid.
Verwo'snung, w. - = verwenning.
verwo'fen = verwerpen, veracht, eerloos, laag, bedorven, verachtelijk; Verwo'fene(x) = verwo'peling.
verwo'ren = verward, (geestelijk) in de war, (van toestanden) onontwarbaar, verdraaid, ingewikkeld.
Verwo'renheit, w. - = verwarde toestand. verwarring.
verwund'bar = kwetsbaar, verwondbaar.
Verwund'barkeit, w. - = kwetsbaarheid.
verwun'den, fchw. (h.) = wonden, kwetsen; der Verwundete = de gewonde.
verwun'derlich = (ver)wonderlijk, bevreemdend.
verwun'dern, fchw. (h.) = verwonderen, bevreemden, verbazen.
Verwun'derung, w. - = verwondering, bevreemding, verbazing; einen in V. setzen = iem. verwonderen, iems. verwondering opwekken of gaande maken.
Verwun'dung, w. -, -en = verwonding, wonde, kwetsuur.
verwun'shen = betooverd.
verwun'shen, fchw. (h.) = verwenschen, vervloeken; betooveren.
Verwun'shung, w. -, -en = verwensching, vervloeking; vloek; betoovering.
verwun'seln, fchw. (h.) = verdobbelen.
verwun'sten, fchw. (h.) = verwoesten, vernielen.
Verwun'stung, w. -, -en = verwoesting, vernieling.
verza'gen, fchw. (h.) = versagen, den moed verliezen, moedeloos worden, vreezen; bezagt = versaaagd, moedeloos, bevreesd, angstvallig.
Verzagt'heit, w. - = versaaagdheid, moedeloosheid, angstvalligheid, schroom, vrees.
verzä'hen sich, fchw. (h.) = zich vertellen, verkeerd tellen, zich vergissen.
verzä'hen, fchw. (h.) = (een rad) vertanden, van tanden voorzien; (met tanden in elkaar) lasschen.
Verzä'hnung, w. - = vertanding; tandwerk.
verzä'fen, fchw. (h.) = (wijn, bier) tappen (schertsend ook van andere dingen); toedienen; vertappen; vertanden; van tanden of punten voorzien; lasschen; In'sinn, Dummheiten zc. v. = onzin, dwaasheden enz. tappen of verkoopen.
verzä'ren, fchw. (h.) = vertroetelen, verwennen, bederven.
verzä'u'bern, fchw. (h.) = betooveren.
Verzä'u'berung, w. -, -en = betoovering.
verzä'u'nen, fchw. (h.) = omheinen, afschutten, afsluiten.
Verzä'u'nung, w. -, -en = omheining, afschutting, afsluiting.
verze'hen, fchw. (h.) = (geld) verteren, verdrinken; (tijd) met drinkgelagen doorbrengen.
verze'hn'faden, fchw. (h.) = vertienvoudigen.
verze'ren, fchw. (h.) = eten, opeten; (voorraden) verbruiken; (geld) verteren, uitgeven; verteren (: te niet doen gaan, vernielen, doen wegwijnen); sich v. = verkwijnen, vergaan;

Friede ernährt, Unfriede verzehrt = eendracht maakt macht, tweedracht breekt kracht.
Verze'rer, m. -s, -e = verteeder.
Verze'runq, w. = vertering.
verze'snen, fchw. (h.) = opteekenen, inschrijven, opgeven, afzonderlijk noteeren, aantekenen; verkeerd teekenen; sich v. = zich (met teekenen) vergissen, verkeerd teekenen.
Verze'snis, f. -is, -is = lijst, afzonderlijke opgave, register, catalogus, tabel.
Verze'snung, w. = specificatie; opgave; vergissing, fout in de teekening.
verze'hen, f. (h.) einem etw. = iem. iets vergeven; v. Sie! = vergeef me! excuzeer me! pardon!
verze'h'sich = vergeeflijk, verschoonlijk.
Verze'hung, w. - = vergeving, verschooning, vergiffenis; um V. bitten = vergiffenis vragen; um V. = vergeef me! pardon!
verze'ren, fchw. (h.) = (den mond, 't gezicht) vertrekken, verwringen; tot een karikatuur maken; bezerrt = verwrongen.
Verze'runq, w. -, -en = vertrekking, verwringing; misvorming.
verze'ren, fchw. (h.) = wegmaken, verspillen, verknoeien, verbeuzelen.
Verziet', m. -(e)s, -e = afstand; V. auf etw. leisten od. tun = van iets afzien, iets afstaan, iets opgeven.
verziet'en, fchw. (h.) auf etw. = van iets afzien, afstand doen van iets, iets opgeven.
Verziet'leistung, w. -, -en = afstand.
I. verziet'hen, f. (h.) = (den mond, 't gezicht) vertrekken, verwringen; vervormen; misvormen; (kind) verwennen, bederven; (ver)toeven, blijven; vertragen, uitstellen, op de lange baan schuiven; [dralen; verplanten]; ohne eine Mine zu v. = zonder een spier te vertrekken; v., (i.) = verhuizen; sich v. = (van hout) scheef trekken, krom trekken; (in 't schaakspel) zich verzetten, verkeerd zetten; (van onweer, kruitdamp, wolken) wegtrekken; (van rimpels e. d.) weggaan, wegtrekken, verdwijnen; (van uitvoering van plannen e. d.) vertraagd worden, uitgesteld worden, op de lange baan geschoven worden.
II. Verziet'hen, f. = vertrekking, verwringing; (*t) verwennen, bederven; uitstel, vertraging; verhuizen.
verzie'ren, fchw. (h.) = versieren, verfraaien, opsieren; illustreren.
Verzie'runq, w. -, -en = versiering, verfraaiing, versiersel, tooi, illustratie.
verzin'mern, fchw. (h.) = betimmeren, met hout beschiëten, bekleden; (schip) repareren.
verzin'fen, fchw. (h.) = verzinken, met zink bekleden.
verzin'nen, fchw. (h.) = vertinnen.
Verzin'nung, w. - = vertinning, vertinsel.
verzin'fen, fchw. (h.): ein Kapital v. = rente betalen van een kapitaal of een kapitaal op intrest zetten; ich verzinf'e das Geld mit 5% = ik betaal 5% rente van 't geld; sich v. = rente opbrengen.
verzins'sich = rentegevend.
Verzin'sung, w. -, -en = rentebetaling; rente, intrest.
verzü'gern, fchw. (h.) = vertragen, uitstellen, op de lange baan schuiven; sich v. = vertraagd, uitgesteld of op de lange baan geschoven worden.
Verzü'gerunq, w. = vertraging.
verzoll'bar = aan accijns of rechten onderhevig.

bezollen, {schw. (h.) = rechten betalen van; niets zu b.? = niets aan te geven?
Bezollung, w. — = betaling van rechten.
bezollern, {schw. (h.) = wegmaken, verslingeren, verwaarloozen.
bezücken, {schw. (h.) = verrukken, in geestvervoering brengen, van 't aardse als wegrukken, in extaze brengen.
Bezückung, w. — = geestvervoering, extaze.
bezücken, {schw. (h.) = versuikeren, verzoeten, zoet maken; die Pille b. = de pil vergulden.
Bezügen, m. — (e)s, .. züge = uitstel; verwend poppetje, troetelkind, liefje; im B. sein, in B. sehn = in gebreke zijn, stellen; es ist Gefahr im B. = er is gevaar bij verwijl, uitstel is hier hoogst gevaarlijk, er is *periculum in mora*.
Bezugszinsen, Pl. = rente wegens vertraagde betaling.
bezuhlen, {schw. (h.) = uithalen, uitrafelen (pluksel bijv.).
Bezwaft = bezwaft.
Bezwafteln, {schw. (h.) = trappelen van ongeduld.
bezweifeln, {schw. (h.) = (an einem: aan iem.) wanhopen; vertwijfelen, wanhopig worden; ein bezweifelter Kampf = een wanhopige strijd; der bezweifelte Nachbar = die vervloekte buurman; bezweifelt wenig = razend of bedroefd weinig.
Bezweiflung, w. — = wanhoop, vertwijfeling; einen in ob. zur B. bringen = iem. wanhopig maken, tot wanhoop brengen.
bezweiflungsvoll = wanhopig.
bezweifeln sich, {schw. (h.) = zich vertakken, zich verdeelen.
Bezweifung, w. —, —en = vertakking.
bezweigen, {schw. (i.) = klein blijven, vergroeien.
bezwidt = verdraaid, verwenscht, drommelsch, hevig verward.
bezwirbelt = niet wel bij 't hoofd, getroebeld.
vesicatorium, f. —s, .. rien = vesicatorium, trekpleister.
Vespañan, m. = Vespasianus.
Vesper, w. —, —n = vesper, vroegavonddienst (in de R. K. kerk); namiddagboterham, vieruurtje; zur B. läuten = de vesper luiden.
Vesperbrod, f.; —kloß, w. = vesperbrood (vroegavondbrood); —klok.
vespern, {schw. (h.) = vroegavondboterham eten.
Vesperpredigt, w.; —zeit, w. = vesperpreek; —tijd.
Vesta'nin, w. —, —nen = Vesta'sche maagd, priesteres van Vesta.
Vestibül, f. —(e)s, —e = vestibule.
Vesuv, m. —(e)s = Vesuvius.
vesuvisch = Vesuviaansch.
Veteran, m. —en, —en = veteraan, oudgediende.
Veterinär'arzt, m.; —schule, w. = vee|arts; —artsenijschool.
Veto, f. —s, —s = veto, verwerping, verbod; sein B. gegen etw. einlegen = zijn veto over iets uitspreken.
Vetel, w. —, —n = slechte (oude) vrouw, toebel.
Vetter, m. —s, —n = neef.
vetterlich = van neef, als van een neef; als neef.
vettern sich, {schw. (h.) = elkaar neef noemen.

Vetternangst, w. = nepotisme, familiebegunstiging, neefsmakerij.
Vetterchaft, w. —, —en = neefschap.
Vetturin, m. —(e)s, —e; **Vetturino**, m. —s, .. ni = vetturino (huurkoetsier).
Vexation, w. —, —en = plagerij.
vexieren, {schw. (h.) = plagen, kwellen, tergen, voor den gek houden.
Vexiererei, w. —, —en = plagerij, fopperij.
Vexierbild, f. = fixeerbeeld, vexeerbeeld.
Vexierglas, f.; —ring, m. = fop|glas; —ring.
Vexier'schloß, f. = geheim slot.
Vexier'spiegel, m. = fopspiegel.
Vezier, m. —(e)s, —e = vizier (Turksch minister).
Vezierat, f. —(e)s, —e = vizierschap.
vgl. = vergelijde; vergelijk (vgl.).
v. gr. = verbi gratia, bijvoorbeeld.
v. h. = vom Hundert: ten (van de) honderd.
vi'a = via, over; v. Marseille = via of over M.
viadukt, m. —(e)s, —e = viadukt, overbrugging (over straten, dalen e. d.).
viaticum, f. —s = viaticum, teergeld; laatste Avondmaal voor stervenden.
Vibration, w. —, —en = vibratie, trilling.
vibrieren, {schw. (h.) = vibreeren, trillen.
Vice..., zie Vice...
vice versa = vice versa, omgekeerd, (heen) en terug.
Vicinal..., zie Vicinal...
vid. = vide, zie.
Vidi, f. —s, —(s) = mit dem B. bersehen = vizeeren, met zijn visum teekenen, voor gezien teekenen.
vidieren, {schw. (h.) = vizeeren.
Vidimation, w. —, —en; **Vidima'tum**, f. —s, —s u. . . te = ('t) vizeeren; wettig afschrift.
vidieren, {schw. (h.) = vizeeren, voor gezien teekenen, legalizeeren.
Vieh, f. —es, —er = (volkat.) beest (ook als scheldnaam).
Vieh, f. —(e)s = vee, stuk vee, dier, beest.
Vieh'arzt, m.; —arzt, m.; —ausstellung, w.; —bestand, m. = vee|artsenij; —arts; —tentoonstelling; —stapel.
Vieh'bremse, w. = paardevlieg, horzel.
Vieh'futter, f.; —haltung, w.; —handel, m.; —händler, m. = vee|voeder; —bezt (-verzorging, -houderij); —handel; —handelaar (-koopman).
Vieh'herde, w.; —hirt, m. = vee|kudde; —herder.
Vieh'hof, m. = binnenplaats voor 't vee, erf bij den veestal; veefokkerij; veemarkt.
Vieh'hof = beestachtig, hondsch.
Vieh'knecht, m. = stal knecht.
Vieh'magd, w. = stalmeid.
Vieh'markt, m. = veemarkt.
Vieh'mäße = beestachtig, dierlijk.
Vieh'mast, w. = ('t) vetmesten, vetmesting.
Vieh'pacht, w. = veepacht.
Vieh'schwemme, w. = wed, drinkplaats voor 't vee.
Vieh'seuche, w.; —staud, m.; —sterben, f. = vee|ziekte; —stapel; —pest.
Vieh'steuer, w. = belasting of accijns op 't vee.
Vieh'tränke, w. = drinkplaats (voor 't vee).
Vieh'tritt, w. = (recht van) dreef.
Vieh'ver'icherung, w. = veeverzekering.
Vieh'wagen, m. = beestewagen.
Vieh'weg, m. = weg voor 't vee.
Vieh'weide, w. = weide.
Viehzoll, m. = belasting of accijns op 't vee.

Viehzucht, m. = veeteelt.
Viehzüchter, m. = veefokker.
viel = veel; v. Geld, vieles viele Geld, mein vieles Geld = veel geld, dit vele geld, mijn vele geld; viel(e) Leute = vele (veel) menschen; nicht vieles sondern v. = niet velerlei maar veel; das ist v. (ob. um vieles) schön = dat is veel mooier; des Guten nicht zu v. = niet te veel van 't goede, niet al te mooi; ich frage v. danach = 't kan me ook wat schelen; ich weiß v. wie er heißt = weet ik 't hoe hij heet; zie ook: Aufheben, reden, rühmen.
vielarmig; **artig**; **äftig** = veelarmig; -soortig; -takkig.
vielbändig = uit veel deelen (banden) bestaande.
vielbedeutend = veelbeteekenend, zeer belangrijk, zeer gewichtig, betekenisvol.
vielbeschäftigt = veel bezigheden hebbende, met bezigheden overladen.
vielbesproden; **blätt(er)ig**; **blumig** = veelbesproken; -bladig; -bloemig.
vieltentig = voor verschillende uitleggingen of opvattingen vatbaar, dubbelzinnig.
Vielfuß, f. -(e)s, -e = veelhoek.
vielfüßig = veelhoekig.
vielerlei u. **vielerlei** = velerlei.
vielfach, **vielfältig** = veelvoudig, menigvuldig, veelvuldig, dikwijls, herhaaldelijk, in menig opzicht; das Vielfache = 't veelvoud.
vielfächerig = veelvakkig; veelhokkig.
Vielfältigkeit, m. = veelvoudigheid, veelvuldigheid, menigvuldigheid.
vielfarbig = veelkleurig, bont.
vielfing(er)ig = veelvingerig.
Vielflach, f. -(e)s, -e; **Vielflächer**, m. -s, - = veelvlak.
vielflügelig = veelvleugelig.
vielförmig = veelvormig.
Vielfraß, m. -(e)s, -e = veelvraat (eig. onfig.), gulzigaard.
vielfühlig; **gelenkig**; **geliebt** = veelvoetig (of -pootig); -geledig; -geliefd.
vielfgeprüft = veel of zwaar beproefd; (i)sterg.) veel geëxamineerd.
vielfgerüst = bereisd.
vielfgestaltig = veelvormig, verscheiden.
Vielfütterei, m. = veelgodedom.
vielfgriff(e)lig = veelstijlig.
Vielfheit, m. -, -en = veelheid, veelvuldigheid, menigte.
Vielfherrschaft, m. = veelheerschappij, heerschappij van velen, polyarchie.
Vielfhüser, m. -s, - = veelhoevig (dier).
vielfjährig = veeljarig, langjarig.
vielfkantig; **fernig**; **klappig**; **köpfig** = veelhoekig (-zijdig); -kernig (-pittig); -vliezig; -hoofdig.
vielförnig = veelzadig.
vielfseicht = misschien, wellicht, allicht.
Vielfschön, f. -s, - = filippine.
vielfmal(s) = veelmaal(s); ich danke v. = ik dank u wel zeer.
vielfmalig = herhaald.
Vielfmännerei, m. = veelmannerij, polyandrie.
vielfmänn(er)ig = veelmannig, veelhelmig.
vielfmehr u. **vielmehr** = veeleer, liever, eer, neen, integendeel; nicht jolcher ... als v. = niet zoozeer ... als wel.
vielfnamig = veelnamig.
Vielfreuer, m. = veelprater.

vierreihig = uit veel rijen bestaande, met veel rijen; (van halssnoeren) veelvoudig.
vierfagend; **fartig**; **fartig** = veelzeggend; -snarig; -zadig.
vierfältig; **fchaltig** = veelzuidig; -schalig.
Vielfschreiber, m. = veelschrijver.
vierseitig = veelzijdig; met veel zijden, afwisselend; (van kennis e. d.) veelzijdig; (van personen) veelzijdig (ontwikkeld).
vierfiffig; **fpartig**; **fpißig** = veellettergripig; -spletig; -puntig.
vierfbrachig; **fienig(e)lig**; **fimmig** = veeltalig; -stengelig; -stemmig.
vierfteilig; **fönig**; **umfassend** = veeldeelig; -tonig; -omvattend.
vierfverhetend; **vermögend**; **verfprechend** = veelbelovend; -vermogend; -belovend.
Vielfweiberei, m. = veelwijverij, polygamie.
vierwink(e)lig = veelhoekig.
Vielfwifer, m. = veelweter.
vierzüngig = veeltongig, veeltalig.
I. vier = vier; wir sind unser vier(e) = we zijn met z'n (met ons) vieren; zu vieren (kommen) = vier aan vier; met z'n vieren; alle viere (von sich) strecken = handen en voeten of de vier voeten uitstrekken; voor dood liggen; auf allen vieren gehn, kriechen = op handen en voeten loopen, kruipen; mit vieren fahren = met de vier rijden.
II. Vier, m. -, -en = vier.
vierarmig; **beinig** = vierarmig; -beinig (of -voetig).
Vierblatt, f. = vierblad.
vierblätt(er)ig; **blumig**; **drähtig** = vierbladig; -bloemig; -draadsch (-dradig).
viere, zie vier I.
Vierfuß, f. -(e)s, -e = vierhoek, vierkant.
vierfüßig = vierhoekig, vierkantig.
Viervergespann, f. = vierspan.
viererlei = vierderlei, vierderhande.
Viererzug, m. = vierspan.
vierefach = viervoudig, viermaal; das Vierfache = 't viervoud; um das Vierfache vermehren = viermaal zoo groot maken, ver-viervoudigen.
vierfächerig; **färbig**; **fing(er)ig** = vier-vakkig (of -hokkig); -kleurig; -vingerig.
Vierflach, f. -(e)s, -e; **Vierflächer**, m. -s, - = viervlak.
vierflügelig = viervleugelig.
Vierfürst, m. = viervorst, tetrarch.
Vierfüßer, m. -s, - = viervoetig dier, viervoet (s. d.).
vierfüßig = viervoetig.
Vierfüßler, m., zie Vierfüßer.
Viergespann, f. = vierspan; quadriga.
viergestaltig; **gfted(er)ig**; **griff(e)lig** = viervormig; -ledig; -stijlig.
Viergroßchenstück, f. = viergroschenstuk.
Vierhänder, m. -s, - = vierhandige.
vierhändig = vierhandig.
Vierherrschaft, m. = tetrarchie, heerschappij van vier personen.
vierhundert = vierhonderd.
vierhundertste der (die, das) = de (het) vierhonderdste.
Vierhundertstel, f. = vierhonderdste (deel).
vierjährig; **fartig**; **klappig** = vierjarig; -zijdig (-kant); -vliezig.
vierköpfig; **klappig** = vierhoofdig; -lobbig.
Vierling, m. -(e)s, -e = vierde, vierendeel, verrel, kwart.

viermal = viermaal.
viermalig = viermaal herhaald, viervoudig.
viermann(er)ig = vierheimig, viermannig.
viermonatlich = viermaandelijksch.
Vierpfünder, m. -s, -; **vierpfündige**
 Kanone = vierponder.
vier[rab(e)rig; rüd(e)rig; -fattig; -fäufig =
 vier|wielig; -riemig (-riems); -snarig; -zuilig.
vier[schrütig = pootig, stevig gebouwd, ro-
 buust, vierkant.
vier[seftig; -silbig; -stüg = vier|zijdig;
 -lettergrepig; -persoons.. (of met 4 zit-
 plaatsen).
vier[spaltig = vierspletig; met vier kolommen
 (druks).
vier[spannig = vierspannig, met 4 paarden
 (bespannen); b. fahren = met de vier rijden.
vier[stügig; -stimmig = vier|puntig; -stemmig.
vier[stüdig = van vier verdiepingen, 4 ver-
 diepingen hoog.
vier[strophig = van vier strofen of coupletten.
vier[stündig = van 4 uren, vierurig.
Viert, f. -(e)s, -e = kwart, vierde.
vier[tügig = vierdaagsch.
vier[taufend u. vier[taufend = vierduizend.
vier[taufendste der (die, das) = de (het) vier-
 duizendste.
Vier[taufendstel, f. = vierduizendste (deel).
vier[te = vierde.
vier[tehalb = vierdehalf.
vier[teilen, f. (h.) = in vieren verdeelen;
 vierendeelen.
vier[teilig = vierdeelig, in vieren verdeeld.
Vier[te], f. -s, - = vierde (deel), kwart;
 25 stuks; kwartier; wijk; ein b. Pfund, eine
 b. Mille = een kwart pond, mijl (maar: das B.
 einer Mille); ein B. auf ein = kwart(ier) over
 twaalf; drei B. auf ein = kwartier voor één;
 mir haben erstes B. = eerste kwartier.
Vier[te] bogen, m.; -centner, m.; -hufe, w. =
 kwart|vel; -centenaar; -hoeve.
Vier[te] jahr, f. = kwartaal, drie maanden,
 trimester.
vier[te] jährig = van drie maanden (lang),
 drie maanden durend.
vier[te] jährlich = van drie maanden, per
 kwartaal, alle 3 maanden.
Vier[te] mille, w.; -note, w.; -pause, w.;
 -pfund, f. = kwart|mijl; -noot; -rust; -pond
 (of vierde pond, verrel).
Vier[te] herr, -meister, m. = wijkmeester.
Vier[te] stunde, w. = kwartier (uurs).
vier[te] stündig = van een kwartier (lang).
vier[te] stündlich = om 't kwartier, elk kwartier.
Vier[te] takt, m.; -ton, m.; -tonne, w.;
 -wendung, w.; -zentner, m. = kwart|maat;
 -toon; -ton; -draai (-zwenking); -ton.
vier[te] = ten vierde.
vier[te] undachtzig, vier[te] unddreißig etc. = vier
 en tachtig, vier en dertig enz.
Vier[te] rung, w. -, -en = vierkant, vierhoek,
 kwadraat, kwadratuur; (bouwk.) viering.
Vier[te] tel takt, m. = vierkwartsmaat.
Vier[te] wald stätter See, Vierwald stätter See,
 m. = Vierwoudsteden Meer.
vier[te] win(e)lig = vierhoekig.
vier[te] wöchentlich = van vier weken; alle vier
 weken, om de vier weken.
vier[te] wöchig = vierweksch.
vier[te] zäsig = met vier punten of tanden, vier-
 tandig, vierpuntig.
Vier[te] zahl, w. = getal vier, vieral.
vier[te] zählig; -zähig = vier|tandig; -teening.

vier[te] zeh = veertien.
Vier[te] zehender, m. -s, - = hert met 14
 takken, veertienender.
vier[te] zehntägig = veertiendaagsch.
vier[te] zehnte der (die, das) = de (het) veer-
 tiende; Ludwig der B. ob. Ludwig XIV. =
 Lodewijk de Veertiende (XIV).
Vier[te] zehntel, f. = veertiende (deel).
vier[te] zehntens = ten veertiende.
vier[te] zellig = vierregelig.
vier[te] zig = veertig; er hat die b. hinter dem
 Rücken = hij heeft de 40 achter den rug;
 er ist tief in den vierzig = diep in de 40.
Vier[te] ziger, m. -s, - = veertiger, veertig-
 jarige; lid van den Raad van Veertigen; een
 van 't 40ste regiment; in den b. Jahren =
 tusschen 40 en 50 jaar, tusschen '40 en '50.
vier[te] zigjährig = veertigjarig.
vier[te] zigste der (die, das) = de (het) veertigste.
Vier[te] zigstel, f. -s, - = veertigste (deel).
vier[te] zigstend = ten veertigste.
vier[te] zigtägig = veertigdaagsch, van 40 dagen.
vier[te] zingig = vierpuntig, viertandig.
Vier[te] zing, m. = waakzaamheid.
Vier[te] lie, w. -, -n = vigilie, nachtwaak;
 vooravond (van een hoog feest), (nachtelijke)
 zielmis vóór de begrafenis.
Vier[te] zieren, f. (h.) = vigeleeren, oplettend
 uitzien of toezien.
Vier[te] te (spr.: vienjette), w. -, -n = vignet
 (versiering op drukwerk).
Vier[te] far, m. -(e)s, -e = vikaris, plaatsver-
 vanger, hulpgeestelijke.
Vier[te] fariat, f. -(e)s, -e = vikariaat, vikaris-
 amt, vikarisplaats.
Vier[te] far(die)ren, f. (h.) für einen = voor iem.
 waarnemen, iem. vervangen.
Vier[te] for, m. = Victor.
Vier[te] foria, w. = Victoria; B. f. schießen = schiet-
 ten om de overwinning te vieren.
Vier[te] forine, w. = Victorina.
Vier[te] forien, Pl. = victualiën, levensmiddelen.
Vier[te] forienhändler, m. = kruidenier, han-
 delaar in comestibles.
Vier[te] fa, w. -, Villen = villa, landhuis.
Vier[te] feggiatur (spr.: wiledzjatoer), w. -,
 -en = villeggiatuur, ('t) buiten wonen.
Vier[te] cens, m. = Vincentius.
Vier[te] vindication, w. = vindicatie, aanspraak-
 making, opeisching.
Vier[te] vindicieren, f. (h.) = vindiceeren, eischen,
 opeischen, aanspraak maken op.
Vier[te] zenz, m. = Vincentius.
Vier[te] viole, w. -, -n = viooltje; altviool.
violet = violet, paars.
Vier[te] violinbogen, m. = strijkstok (voor een viool).
Vier[te] violine, w. -, -n = viool.
Vier[te] violinist, m. -en, -en = violist, vioolspeler.
Vier[te] violinistaken, m.; -noten, Pl.; -quartett,
 f. = viool|kist; -muziek; -kwartet.
Vier[te] violinistate, w.; -schlüssel, m.; -solo, f. =
 viool|snaar; -sleutel; -solo.
Vier[te] violinisteler, m.; -stimme, w.; -virtuose,
 m. = viool|speler; -partij; -virtuoos.
Vier[te] violoncell (spr.: wiodtsjell), f. -s, -e =
 violoncel, cello.
Vier[te] violoncellist, m. -en, -en = (violon)cellist.
Vier[te] vier, w. -, -n = adder.
Vier[te] virement (uitspr. Fr.) = virement ('t over-
 brengen van een bedrag van een deel van
 't budget naar een ander).
Vier[te] virgil, m. = Virgilius.
Vier[te] virginia, w. = Virginia.

Virginiatabaf, m. = Virginiatabak.
Virginiën, f. = Virginië.
Virginifch = Virginifch.
Virginitimme, w. = viriele stem, ten volle geldige stem van ieder kiezer afzonderlijk.
virtuell = virtueel.
Virtuoſe, m. -n, -n = virtuoos (vaardig kunstenaar).
Virtuoſität, w. - = virtuozeiteit, kunstvaardigheid.
Viſa, f. -s, - = visa (handteekening voor gezien).
viſ-a-viſ' (spr.: *wiezawie*) = vis-à-vis, tegenover.
Viſaviſ', f. - , - = vis-à-vis, overbuur.
Viſier, f. -(e)s, -e = vizier (aan een helm, aan 't geweer); eener auf dem B. haben = iem. in 't vizier, in 't oog hebben.
viſi'erri, fchm. (h.) = vizeeren (voor gezien teekenen); ijken; aanleggen, mikken.
Viſi'erer, m. -s, - = ijker.
Viſi'ergeld, f. = ijkgeld.
Viſi'er'korre, f.; **ſlinie**, w. = vizier'korrel; -lijn.
Viſi'er'ring, w. - = vizeering; ('t) aanleggen, mikken; ijik.
Viſion', m. -, -en = vizioen, verſchijning, fantazievoorſtelling.
Viſionär, m. -(e)s, -e = visionair, geesteziener, fantatiſch droomer.
Viſitation', w. -, -en = vizitatie, onderzoek, doorzoeking.
Viſi'tator, m. -s, -n = viziteur, onderzoeker, keurder.
Viſi'te, w. -, -n = viziete, bezoek.
Viſi'tenkarte, w. = vizietekaartje.
viſi'teren, fchm. (h.) = viziteeren, onderzoeken, doorzoeken, keuren.
Viſi'ta: a. B. = op zicht, op vertoon (van een wiſſel).
Viſum, f. -s, -n = viſum (handteekening voor gezien).
Viſum repertum, f. - = viſum repertum (verſlag over de bevinding van de lijkopening).
vital' = vitaal, van 't leven, levenskrachtig.
Vitalitát, w. - = vitaliteit, levenskracht.
vitioſ' (spr.: *viſtieuſ*) = vicieus, ſlecht, boosaardig, bedorven.
Vitrine, m. -, -n = vitrine (glasachtig oogvocht; glazen kaſt met uitgeſtalde voorwerpen).
Vitriol', m. u. f. -(e)s = vitriool.
vitriol'artig = vitrioolachtig.
Vitriol'erde, m.; **geiſt**, m. = vitriool'aarde; -geest.
vitriol'haltig = vitrioolhoudend.
Vitriol'hütte, w.; **öl**, f.; **ſäure**, w. = vitriool'stokkerij; -olie; -zuur.
viv = opgewekt, flink, levendig.
vi'vat! = vivat! (hij) leve!
Vivifektion', w. -, -en = vivifectie (ontleding van levende dieren).
Vizeadmiral, m. = vice-admiraal.
Vizegraf, m. = vicomte.
Vizekanzler, m.; **ſönig**, m.; **konſul**, m.; **präſident**, m. = vice'kancelier; -koning; -konſul; -prezident.
Vizevirt, m. = gérant.
Vizinal'bahn, w.; **ſtraße**, w. (ob. **ſweg**, m.) = buurt'ſpoor; -weg (bijweg, die ſtraat of poſtweg is).
Vizium, m. -(e)s, -e = vidame (beſchermer van een met wereldlijke goederen beleeuend geestelijke).
v. J. = vorigen Jahree: van 't vorige jaar.

Blá'me, zie *ſlamländer*.
blá'miſch, zie *ſlámifch*.
Blieſ, **Blieſ**, f. -es, -e = vlieſ, vel, vacht; daſ goldene B. = 't gulden vlieſ.
Blif'fingen, (ook) **Blieſ'fingen**, f. = Vliffingen.
b. W. = vorigen Monateſ: van de vorige maand.
Bo'cativ(uſ), zie *Bo'cativ(uſ)*.
bocte'ren, zie *bozieren*.
Bo'gel, m. -s, **Bögel** = vogel; friſ, B., ober ſtrich = je hebt te kiezen of te deelen; jebem B. gefállt ſein Neſt = iedereen vindt gewoonlijk zijn eigen woning de mooieſte; jebem B. ſingt, wie ihm der Schnabel gemádhen iſt = ieder vogeltje zingt, zoals 't gebekt is; er hat den B. abgeſchoſſen = hij heeft den vogel geſchoten, hij heeft 't beſte gewonnen; ein loſer B. = een ſlimme vogel of ſnaak; luſtiger B. = vroolijke klant; er hat einen B. = hij is een beetje raar, niet erg ſnik.
Bo'gel'art, w.; **bauer**, m. (ob. f.) = vogel'soort; -kool.
Bo'gelbeerbaum, m. = liſterbeſſeboom.
Bo'gelbeere, w. = liſterbeſ.
Bo'gelbeize, w. = valkejacht.
Bo'gelhen, f. -s, - = vogeltje.
Bo'gel'beuter, m.; **beuteret** (ob. **beutung**), m. = vogel'wichelaar; -wichelarij.
Bo'gelbunſt, m. = muſſchehagel, muſſcheſtof.
Bo'gelvang, m. = vogelvangſt, vogeljacht.
Bo'gelvanger, m. = vogelaar.
Bo'gelſtinte, w. = jachtgeweer.
Bo'gelflug, m. = vogelvlucht.
bo'gelfrei = vogelvrij; für b. erllären = vogelvrij verklaren.
Bo'gelfuß, m. = vogelpoot (ook *plantn.*).
Bo'gel'futter, f.; **garn**, f.; **haus**, f. = vogel'voeder (of -voer); -net; -huis (of volière).
Bo'gelheſte, w. = broeitijd; broeikooi; grote vogelkooi.
Bo'gelherb, m. = vinkebaan.
Bo'gelriſchbaum, m. = vogelkersboom, kriekeboom.
Bo'gelriſche, w. = zoete kers; vogelkers.
Bo'gelſoje, w. = eendekooi.
Bo'gel'kunde, w.; **ſcim**, m. = vogel'kunde (ornithologie); -lijm (miſtel).
Bo'gelmaſterich, m. -(e)s, -e; **Bo'gelmiere**, w. -, -n = (een plant) muur, murik.
Bo'gel'milch, w.; **miſt**, m.; **neſt**, f.; **neſt**, f.; **orgel**, w. = vogel'melk; -meſt; -neſt; -net; -orgeltje.
Bo'gel'perſpektive, w. = vogel'perſpectief, vogelvlucht; auß der ob. in B. gezeichnet = in vogelvlucht geteekend.
Bo'gel'pfeife, w.; **ſchau**, w.; **ſchau**, m. = vogel'fluitje; -wichelarij; -wichelaar.
Bo'gel'ſcheuche, w.; **ſchteſen**, f. = vogel'verschrikker; -ſchieten.
Bo'gelſchrot, f. = muſſchehagel.
Bo'gelſpinn, w. = vogelſpin.
Bo'gelſtange, w. = vogelroede, vogelſtang.
Bo'gelſtellen, f. = vogelvangſt.
Bo'gelſteller, m. = vogelaar.
Vogel'Strauß'Politik, w. = ſtruisvogel'politiek.
Vogel'Strauß'Reglement = ſtruisvogel'reglement.
Bo'gelſtrich, m. = ('t)trekken van de vogels; tijd van 't trekken.
Bo'gelwike, w. = vogelwikke.
Bo'gelzucht, w. = vogelteelt.
Vog'fen, Bf. = Vozezen.
Vog'ler, m. -s, - = vogelaar.

Vogt, m. -(e)s, Vögte = bewaker, beschermer, slootvoogd; bestuurder, administrateur; baljuw; politiedienaar, diender; (vroeger ook zooveel als) kommissaris van politie.
Vogtei, w. -, -en = administratie, beheer; gevangenis.
vogtelich = onder ('t ressort van) den baljuw staande, van den baljuw.
Voga'bel, w. -, -n = woord, woordje.
Voga'beluch, **Vogabular'**, f. -(e)s, -e = vocabulaire, woordelijst.
Vogal', m. -(e)s, -e = klinker.
Vogalfation', w. -, -en = vokalizatie ('t aanbrengen van klinkers; zangoefening met enkel klinkers).
vogalfite'ren, f. w. (h.) = vokalizeren.
Vogal'konzert, f. = vokaal concert, zang-concert.
Vogal'musik, m. = vokale muziek, zang.
Vogation', w. -, -en = vocatie, roeping.
Vogativ u. **Vogativ'**, m. -(e)s, -e = vocatief.
Vogativus, m. -, .vi = snaak, slimmerd.
vol, = volumen; deel.
Volant' (spr.: *wolan*), m. -s, -s = volant.
Volapük', f. -s = Volapük, wereldtaal.
Volie're (spr.: *wolljère*), w. -, -n = volière.
Volk, f. -(e)s, Völker = volk, natie, menigte, troep; ein V. Rebhühner = een vlucht patrijzen; ein V. Bienen = een zwerm bijen.
volk arm = volkarm.
Volk'en, f. -s, - = volkje.
Völ'ker'beschreibung, w.; **V'ricg**, m.; **kunde**, m.; **-recht**, f. = volke|beschrijving (of ethnografie); -krijg; -kunde; -recht.
völ'kerrechtlich = volkrechtelijk.
Völ'ker'schaft, w. = volksstam.
Völ'ker'schlacht, m. = Volkeslag (bij Leipzig, Oct. 1813).
Völ'kerwanderung, w. = volksverhuizing.
völ'tich = nationaal.
voll'reich = volkrijk.
Voll's'abstimmung, w.; **-anwalt**, m.; **-auf-rühr**, m. = volks|stemming; -advocaat; -oproer.
Voll's'auffstand, m.; **-ausdruck**, m.; **-bank**, w. = volks|opstand; -uitdrukking; -bank.
Voll's'beschluss, m.; **-buch**, f.; **-dichter**, m. = volks|besluit; -boek; -dichter.
Voll's'dichtung, w.; **-epos**, f.; **-feind**, m. = volks|dicht; -epos; -vijand.
voll's'feindlich = volksvijandig.
Voll's'fest, f.; **-geist**, m.; **-gefang**, m. = volks|feest; -geest; -(ge)zang.
Voll's'gewühl, f.; **-glaube**, m.; **-gunst**, w. = volks|gewoel; -geloof; -gunst.
Voll's'haufe, m.; **-heer**, f.; **-heerschaft**, w. = volks|hoop; -leger; -heerschappij (-regeering).
Voll's'klasse, w.; **-krieg**, m.; **-lehrer**, m. = volks|klasse; -oorlog; -onderwijzer.
Voll's'lied, f.; **-mann**, m.; **-märchen**, f. = volks|lied; -man; -sprookje.
voll's'mäßig = voor 't volk geschikt, populair, volks...
Voll's'melodie, m.; **-menge**, w.; **-poesie**, m. = volks|melodie (-wijs); -menigte; -poëzie.
Voll's'rebner, m.; **-regierung**, w.; **-sache**, w. = volks|redenaar; -regeering; -zaak.
Voll's'sage, w.; **-schicht**, w.; **-schrift**, w.; **-schule**, w. = volks|sage; -laag; -geschrift; -school (openbare lagere school).
Voll's'schullehrer, m. = openbaar onderwijzer.
Voll's'schulwesen, f. = openbaar lager onderwijs.

Voll's'sitte, w.; **-sprache**, w.; **-stamm**, m. = volks|gebruik; -taal; -stam.
Voll's'stimme, w. = stem van 't volk.
Voll's'stimmung, w. = stemming onder 't volk.
Voll's'stribun, m. = volks|tribunaal.
Voll's'stum, f. -(e)s = volks|saad, volkska-rakter, nationaliteit.
voll's'tümlich = nationaal, gemeenzaam, populair, volks...
Voll's'unruhe, f.; **-unterricht**, m.; **-ver-ein**, m. = volks|onlusten (of -woelingen); -onderwijs (of openbaar lager onderwijs); -vereniging.
Voll's'versammlung, w.; **-vertreter**, m.; **-vertretung**, w.; **-wille**, m. = volks|vergadering (of -bijeenkoms); -vertegenwoordiger; -vertegenwoordiging; -wil.
Voll's'wirtschaft, w. = staathuishouding, staathuishoudkunde.
voll's'wirtschaftlich = staathuishoudkundig.
Voll's'wirtschaftslehre, w. = staathuishoud-kunde.
Voll's'wut, w.; **-zählung**, w.; **-zeitung**, w. = volks|woede; -telling; -blad.
voll = vol, gevuld, geheel, dronken; ein Ge-sicht voller Narben, voll von Narben = vol litteekens; er ist noch ganz voll davon = hij is er nog geheel vol van; der Saal ist voller Leute, voll von Leuten = vol menschen; er steht ganz v. von Gefächten = hij zit vol ver-halen; eine volle Stunde = een vol uur; man nimmt ihn nicht für v. ob. man steht ihn nicht für v. an = men ziet hem niet voor volaan; aus dem vollen = uit een ruime beurs, uit een overvloedigen voorraad, volop, in de ruimte; aus dem vollen leben = volop 't leven genieten; v. und ganz = geheel en al; zie ook Geige, Hals, Maul, Mund.
vollauf = volop, in overvloed, ruim; v. zu tun haben = ruim werk hebben.
Voll'bad, f. = vol bad.
Voll'bahn, w. = spoorweg eerste klasse.
Voll'bart, m. = volle baard.
Voll'bauer, m. = eigengeërde.
voll'berechtigt = ten volle gerechtigd.
voll'bereiten, f. w. (h.) = volledig uitrusten.
Voll'besitz, m. = vol bezit.
Voll'blut, f. -(e)s, -e = volbloed (paard).
voll'blütig = volbloedig.
Voll'blutferd, f. = volbloed (paard).
voll'bringen, unr. (h.) = volbrengen, uit-voeren, volvoeren.
Voll'bringung, w. = volbrenging enz.
voll'bürlich = van dezelfde ouders, vol.
voll'eingezahlt = volgestort, volgefourneerd.
vollen'den, f. w. (h.) = volsind(ig)en, vol-toeien, afmaken; er hat vollen'det = hij is gestorven; vollen'det = voltooid; volmaakt; vollenbete Tafel = voldongen feit, fait accompli.
voll'ends = geheel, geheel en al, volkomen, totaal, in 't bijzonder, vooral; ook nog.
Vollen'dung, w. = voleinding, voltooiing; volmaaktheid.
[Voll'e w. = volheid, overvloed; volle-maan.]
Voll'erei, w. -, -en = zwelgerij, brasserij.
voll'führen, f. w. (h.) = volvoeren, volbrengen, uitvoeren.
Voll'gefühl, f. = vol gevoel, volheid (des harten).
Voll'gehalt, m.; **-gehalt**, m. = vol gehalte; vol genot.

vollgeprofft; -gestopft = vol||gepropt; -gestopt.
Vollgewalt, w. = volstrekte of volle macht.
vollgültig = ten volle geldig; voornaam; onwraakbaar (bewijs).
vollhaartig = geheel behaard.
Vollhaffer, m. -s, - = beheerend vennoot.
vollhaltig = van goed gehalte.
Vollheit, w. - = volheid; dronkenschap.
Vollhering, m. = volle haring.
völlig = volledig, vol; geheel, geheel en al, volmaakt, totaal.
volljährig = meerderjarig.
Volljährigkeit, w. - = meerderjarigheid.
vollkommen u. **vollkommen** = volkomen, volmaakt; ruim (kleed); korpulent.
Vollkommenheit u. **Vollf...**, w. - = volmaaktheid.
vollkörnig = volzadig, vol korrels; (van leer) goed generfd.
Vollkraft, m. = volle kracht.
vollläufig laden = (schip) geheel volladen.
volllaufen, ft. (i.) = vollopen.
Vollmacht, w. -, -en = volmacht.
Vollmachtgeber, m. = volmachtgever.
Vollmond, m. = vollemaan.
Vollmondgesicht, f. = vollemaansgezicht.
vollproppen, fchw. (h.) = volproppen, volstoppen.
vollsaftig = heel sappig, vol sap.
Vollschiff, f. = drie- tot vijf masten voerend fregat.
Vollspur, w. = normaalspoorwijdte.
vollspurig = met normale spoorwijdte.
vollständig = volledig, geheel, compleet; um das Unglück b. zu machen = tot overmaat van ramp.
Vollständigheit, w. - = volledigheid.
vollziehen = te voltrekken.
vollziehen, fchw. (h.) = voltrekken; ten uitvoer leggen; [uitvoeren].
Vollzieher, m. -s, - = voltrekker, uitvoerder.
Vollziehung, w. -, -en = voltrekking, executie.
Vollziehungsverfahren, f. = executie.
volltönend = (helder) klinkend; (van rijm) vol, rijk.
vollwertig = volwaardig, de volle waarde hebbende.
vollwichtig; -abhängig = vol||wichtig; -tallig.
vollziehen, ft. (h.) = voltrekken, uitvoeren, ten uitvoer brengen; bekrachtigen; **sich v.** = plaats hebben; **vollziehende Gewalt** = uitvoerende macht.
Vollziehung, w. - = voltrekking, uitvoering.
Vollzug, m. = ('t) voltrekken.
Volontär, m. -(e)s, -e = volontair.
Volt, f. -s, - = volt (maateenheid voor electricische kracht); 2 B. = 2 volt.
Voltairier, m. -s, - = Voltairiaan.
voltairisch = voltaasch, galvanisch; **voltairische Säule** = kolom van Volta.
Voltmeter, f. (u. m.) -s, - = voltmeter.
Volte, w. -, -n = volte (wending, zwenking in de rijkunst; kunstgreep met de kaarten); die B. fchlagen = behendig de kaarten verwisselen.
Voltigeur (spr.: *voltizjeur*), m. -s, -e. u. -s = voltigeur.
voltigieren (spr.: . . *zjieren*), fchw. (h.) = voltigieren.

Voltigierpferd, f. = (gymn.) springpaard, houten paard.
Voltmeter, f. (u. m.) = voltmeter.
Volubilität, w. - = beweeglijkheid, snelheid, radheid.
Volumen, f. -s, -u. . . mina = volume(n), inhoud, omvang; boekdeel.
voluminös = volumineus, van grooten omvang, omvangrijk.
vom = von dem.
vomi'eren, fchw. (h.) = vomereen, braken.
Vomitiv f. -(e)s, -e = vomitief, braakmiddel.
von, Präp. mit Dativ = **van**; b. oben, b. unten, b. innen, v. außen, = van boven, v. onderen, v. binnen, v. buiten; b. jen'seits des Meeres = van gene zijde van de zee; **von Montag bis zum Abend** = van 's morgens tot 's avonds; **von Montag bis zum Freitag** = van Maandag tot Vrijdag; v. Osten bis Westen = van Oost tot West; **von Jugend auf** = van jongs af; v. heute an, b. da an = van vandaag af, v. toen af; v. alters her = van oudsher; v. weitem = van verre; v. born'herein = van te voren, a priori (*zie lager*); er redet b. mir = hij spreekt van (over) mij; ein Baum v. 3 Fuß im Durchmesser = van 3 voet in doorsnede; einer, einige b. den Männern = een, eenige van de mannen; die Hälfte v. dem Silber = de helft van 't zilver; der jüngste b. den Brüdern = de jongste van de broeders; er ist sein Freund v. langen Reden = van lange redeneeringen; eine Art v. Kalk = een soort (van) kalk; ein Schimmer v. Ehrgefühl = een zweem van eergevoel; groß v. Buchs = groot v. gestalte; ich kenne ihn v. Person, v. Angesicht = van persoon, v. aanzien; ein Schurke v. (einem) Biebienten = een schurk van een bediende; die Ausföhrung v. Unternehmungen = van ondernemingen; die Not v. Taufenden = van duizenden; er hat seinen Begriff v. dieser Sache = van deze zaak; v. Gottes Gnaden = van Gods genade, bij de gratie Gods; **door**: der Baum wurde vom Winde umgeriffen = door den wind omgerukt; ich lasse mir nichts von ihm befehlen = door hem bevelen; **zonder voorz.**: v. je her = altijd; v. Grund aus = geheel en al; v. neuem = op nieuw; v. born'herein = dadelijk, a priori.
von einander = van elkander, vaneen.
vonnöten = noodig, van noode.
vonstaten, *zie staten*.
vor, Präp. mit Dativ und Akk. = **voor**: er steht b. mir = hij staat voor mij; er fällt b. mir nieder = hij valt voor mij neer; er geht b. mir her = voor mij uit; er flieht b. mir = vlucht voor mij; er erschien b. dem Richter = verscheen voor den rechter; er nahm den Hut b. mir ab = voor mij af; sich vor einem bemühtigen = zich voor iem. vernederen; einen v. seinem Feinde schützen, verbergen = iem. voor zijn vijand beschermen, verbergen; er schämt, fürchtet sich, erschrickt b. mir = schaamt zich, vreesst, schrikt voor mij; Achtung, Ehrfurcht v. einem haben = achting, eerbied voor iem. hebben; hier sind wir sicher v. der Gefahr = hier zijn we veilig voor het gevaar; v. allen Dingen, v. allem = vóór alles, in de eerste plaats; er kam v. mir an = hij kwam vóór mij aan; v. drei Tagen war er hier = voor drie dagen was hij hier; - er stellt sich b. mich = hij gaat voor mij staan; er schlug sich b. die Stirn = voor 't hoofd; die Pferde b. den Wagen spannen = voor den wagen; ich startte

träumen b. mit *hin* = staarde droomend voor mij uit; **boven**: du *hast* den Vorzug b. *ihm* = jij hebt de voorkeur boven hem; er *hat sich* b. allen *ausgezeichnet* = hij heeft zich boven allen onderscheiden; *Gewalt geht* b. **Recht** = geweld gaat boven recht; **buiten**: er *wohnt* b. der *Stadt* = buiten de stad; **door**: er *sieht* den *Wald* b. *lauter Bäumen* niet = hij ziet 't bosch niet door al de boommen, hij ziet alle bijzonderheden en daardoor 't geheel niet; **onder**: einem b. die *Augen* kommen = iem. onder 't oog komen; **op**: er *hat nichts* b. dir *vor* = hij heeft niets op u voor; **van**: er *starb* b. *Sunger*, v. *Frei* = hij stierf van honger, van kou; v. *Wut* *beben* = van woede beven; *ich konnte* b. *Wichtigkeit* nicht *schlafen* = van vermoedigheid; *mir efielt* b. *die* *Grausamkeiten* = ik walg van die wreedheden; **zonder voorz.**: v. *drei* *Tagen* = drie dagen geleden; v. *kurzem* = kortelings, kort geleden; v. *alters* = oudtijds; *sie geht* b. *das* *Tor* = ze gaan buiten wandelen; *die* *Erauung geht* b. *sich* = de trouwplechtigheid heeft plaats; du *hast* nicht *viel* b. *dir* *gebracht* = niet veel opgespaard; *ich summe* ein *Lied* b. *mit* *hin* = ik neuriede een lied zoo binnensmonds.

II. **vor**, *Abb.*: *nach* *wie* v. = voor als na, steeds door; v. *und* *nach* = allengs; v. *getan*, *und* *nach* *bedacht*, *hat* *manchen* *in* *groß* *Leid* *gebracht* = eerst gedaan en dan bedacht, heeft menigeen verdriet gebracht.

vorab' = vooraf, voornamelijk, in de eerste plaats, in 't bijzonder.

vor'abend, m.; *-abnung*, w. = voor'avond; -gevoel.

Vor'alpen, *Pl.* = Vooralpen.

voran' = vooraan, voorop, aan 't hoofd; voort.

voran'eilen, *schw.* (f.) *einem* = iem. vooruitsnellen, voor iem. uit snellen.

voran'geh(e)n, *unr.* (f.) = vooropgaan, vooroploopen; voorafgaan; *einem* v. = iem. voorgaan, voor iem. uitgaan, iem. voorgaan (met een goed voorbeeld e. d.).

voran'kommen, *ft.* (f.) = voor(aan)komen; vooruitkomen (in de wereld).

Vor'anschlag, m. = voorloopige raming of berekening, begroting.

Vor'anstalt, m. = voorbereiding; voorbereidende inrichting, voorbereidingschool.

Vor'anzeige, w. = voorloopige aankondiging.

Vor'arbeit, m. = voorbereidende werkzaamheid, voorafgaand werk.

vor'arbeiten, *schw.* (h.) = vooruit werken; *einem* v. = iem. met werken voorbijkomen, iem. vooruitwerken; iem. voorgaan, iem. den weg bereiden.

vorau' = voorop, vooraan, vooraf, vooruit.

I. **vorans'** = vooruit; er *ist* *seinem* *Alter* v. = hij is zijn leeftijd vooruit; *Sie* *haben* *viel* *vor* *mir* v. = U hebt veel op mij voor; *im* *vor'* *aus* = bij voorbaat; *etw.* *im* v. *empfangen* = iets vooruit ontvangen.

II. **Vor'aus**, m. u. f. - = 't voorvermaakt erfdel, praelegaat.

vorans'bedenken, *unr.* (h.) = vooraf bedenken.

vorans'bedingen, *ft.* (h.) = van te voren bepalen, van te voren als voorwaarde stellen, vooraf bedingen.

vorans'bezahlen, *schw.* (h.) = vooruitbetalen.

vorans'bezien, *ft.* (h.) = vooruit in ontvangst nemen.

vorans'empfangen, *ft.* (h.) = vooruit ontvangen.

vorans'empfinden, *ft.* (h.) = voorgevoelen.

vorans'fahren, *ft.* (h.) = vooruit brengen (per wagen of per schip); v., (f.) = vooruitvaren, vooruitrijden.

vorans'geh(e)n, *ft.* (f.); *-laufen*, *ft.* (f.) = vooruitgaan (of -loopen, voorafgaan); -draven (-loopen).

Vorans'nahme, w. -, -n = anticipatie, ('t) vooruitloopen op.

Vorans'rechnung, w. = progressieve methode (bij rekening-courant).

vorans'reisen, *schw.* (f.); *-reiten*, *ft.* (f.) = vooruitreizen; -rijden.

vorans'sagen, *schw.* (h.) = voorspellen, voorzeggen.

vorans'schicken, *schw.* (h.) = vooruitzenden, vooruitsturen; (een onderstelling, mededeeling e. d.) vooraf laten gaan, voorstellen.

vorans'sehen, *ft.* (h.) = voorzien, vooruit zien.

vorans'setzen, *schw.* (h.) = (ver)onderstellen, aannemen.

Vorans'setzung, w. -, -en = (ver)onderstelling, voorwaarde.

Vorans'sicht, m. = vooruitzien, voorziening; *nach* *menschlicher* *W.* = menselijkerwijze gesproken.

vorans'sichtlich = vermoedelijk, te voorzien, waarschijnlijk; zooals te voorzien is (of was).

Vorans'zahlung, w. = vooruitbetaling.

Vorazitát, w. - = vraatzucht.

Vor'bau, m. = uitbouw (van de voorzijde).

vor'bauen, *schw.* (h.) = uitbouwen; vooruit laten komen, laten uitspringen; vooruit maatregelen nemen; (einer *Sache*) voorko'men.

Vor'bedacht, m. = opzet, bedoeling, bewustzijn; mit *W.* = [met voorbedachten rade, voorbedachtelijk.

vor'bedachtig = voorzichtig, omzichtig.

vor'bedenken, *unr.* (h.) = vooraf bedenken, beramen.

Vor'bedeutung, w. = voorteeken, voorbeduiding.

vor'bedingen, *ft.* (h.) = vooraf bedingen, vooraf bepalen.

Vor'bedingung, w. = voorloopige voorwaarde.

Vor'begriff, m. = voorafgaand begrip.

Vor'behalt, m. -(e)s, -e = voorbehoud, beding; *geistiger* *W.* = voorbehoud in gedachte, *reservatio mentalis*; mit *W.* *meiner* *Rechte* = met voorbehoud van of onverminderd mijn rechten; *unter* *W.* = onder voorbehoud; *unter* *ihlichem* *W.* = onder 't gewone voorbehoud.

vor'behalten, *ft.* (h.) = voorhouden (een schort bijv.); voorhouden, rezerveeren; *sich* *ein* *Recht* v. = zich een recht voorbehouden.

vor'behaltlich u. **vor'behaltlich** mit *Gen.* = behoudens, onder voorbehoud...

vorbei' = voorbij, langs; *es* *ist* v. = 't is uit. (bet) *einem* **vorbei'eilen**, *-fahren*, *-fliegen*, *-fliehen* = iem. voorbij (langs iem. heen) snellen, rijden, vliegen, vloeien.

vorbei'geh(e)n, *unr.* (f.) = voorbijgaan, langs gaan, voorbijloopen; *im* *W.* = in 't voorbijgaan, terloops.

vorbei'gelingen, *ft.* (f.) = mislukken.

Vorbei'marsch, m. = ('t) voorbijmarcheeren, défilé.

vorbei'marschieren, *schw.* (f.); *-müffen*, *unr.* (h.); *-reiten*, *ft.* (f.) = voorbijmarcheeren; -moeten; -rijden.

vorbei'schicken, *ft.* (h.); *-schiffen*, *schw.* (f.); *-schlagen*, *ft.* (h.) = voorbij'schieten (er naast schieten); -varen; -slaan (of mislaan).

vorbeïstoken, ft. (h.); **werpen**, ft. (h.); **ziehen**, ft. (f.) = voorbijstooten (of mistooten); **-werpen**; **-trekken**.
vor'bemeldet, **vor'benannt** = bovenvermeld, bovengenoemd, voornoemd.
vor'bermerkung, w. = vooropmerking, inleidende of voorloopige opmerking, opmerking vooraf.
vor'bereiten, fchm. (h.) = voorbereiden, prepareeren; einen od. sich zum (für das) Examen v. = iem. of zich voor 't examen voorbereiden; einen auf etw. v. = iem. op iets voorbereiden; sich auf eine Rede v. = (zich voor) een rede voorbereiden.
vor'bereitung, w. = voorbereiding, voorbereidsel; B...en treffen = toebereidselen maken, voorbereidende maatregelen nemen.
vor'bereitungskennntnisse, Pl.: **schule**, w.; **wissenschaft**, w. = voorbereidende kundigheden; v. school; v. wetenschap.
vor'bericht, m. = voorbericht.
vor'befragt = bovengenoemd, bovengemeld.
vor'befagtermaßen = zooals boven gezegd is.
vor'besteht, m. = voorloopige beslissing.
vor'bestraft = reeds vroeger gestraft of veroordeeld.
vor'beten, fchm. (h.) = vóórbidden; een lange inleiding maken.
vor'beter, m. = vóórbidder.
vor'beugen, fchm. (h.): einem Dinge v. = voor-ko'men, verhinderen; den Kopf, sich v. = het hoofd, zich (voor)overbuigen.
vor'beugungsmaßregel, w.; **mittel** f. = voorbehoed|maatregel (of preventieve m.); **-middel** (of preventief m.).
vor'bild, f. = voorbeeld, model.
vor'bilben, fchm. (h.) = voorbereiden; voor-maken; [voor oogen stellen, aanschouwelijk maken, zinnebeeldig voorstellen].
vor'bildlich = zinnebeeldig.
vor'bildung, w. = voorbereidend onderwijs; opleiding.
vor'bildungsanstalt, **schule**, w. = voorbereidende school.
vor'binden, ft. (h.) = voorbinden, voordoen.
vor'bote, m. = voorbode, voorlooper; voor-teeken.
vor'bramstenge, w. = voorbramsteng.
vor'bringen, uur. (h.) = (beweegredenen, verontschuldigen, klachten) uitspreken, te berde brengen, aanvoeren, uitbrengen.
vor'buchhaberen, fchm. (h.) = voor'spellen.
vor'bühne, w. = voortoooneel, avant-scène, proscenium.
vor'burg, w. = voorversterking, vooruitgeschoven fortificatie.
vor'chriftlich = voorchristelijk.
vor'bach, f. = afdak, luifel.
vor'datieren, fchm. (h.) = voordateeren, antedateeren.
vor'dem' u. vor'dem = voortijds, eertijds, vroeger.
vor'demonstrieren, fchm. (h.) = 't bewijs voor'doen.
vor'der... = voor..., voorste, eerste.
vor'dere = voorste, eerste; die v. Seite = de voorzijde.
vor'der|adje, w.; **arm**, m.; **bein**, f. = voor|as; **-arm**; **-been** (of **-poot**).
vor'der|bug, m.; **best**, f.; **eifen**, f. = voor|voet (**-bout** van een geslacht dier); **-dek**; **-ijzer**.
vor'derflange, w. = vlag aan de boegspriet.

vor'der|fufz, m.; **gebäude**, f.; **gestell**, f. = voor|poot; **-gebouw**; **-stel** (van een wagen).
vor'der|glieb, f. = voorste lid; voorgaande term (in een evenredigheid); eerste gelid; meerderterm, major (in een sluitrede).
vor'der|grund, m. = voorgrond; in den B stellen, treten = op den v. plaatsen, treden.
I. vor'der|hand, w. = voorhand (ook in 't kaartspel).
II. vor'der|hand = voorshands, voor 't oogeblik, voorloopig.
vor'der|haus, f. = voorhuis.
vor'der|indien, f. = Voor-Indië.
vor'der|kasteil, f.; **feule**, w.; **topf**, m. = voor|dek; **-bout** (of **-voet**); **-hoofd**.
vor'der|lader, m.; **lauf**, m. = voor|lader; **-poot** (van wild).
vor'der|leib, m. = voorzijde van 't lichaam.
vor'der|mann, m. = voorman; vleugelman voorgaand endossant.
vor'der|mast, m.; **mauer**, w.; **naht**, w. = voor|mast; **-muur**; **-naad**.
vor'der|pote, w. = voorpoot.
vor'der|pommeren, f. = Voor-pommeren.
vor'der|rad, f. = voorwiel.
vor'der|reihe, w. = voorste rij.
vor'der|saz, m. = voorzin; voorgaande stelling, premisse.
vor'der|schenkel, m.; **seigel**, f.; **seite**, w. = voor|schenkel (of **-bout**); **-zeil**; **-zijde**.
vor'der|sit, m. = voorste zitplaats; voorbank (in een rijtuig).
vor'der|stelle, w. = eerste plaats.
vor'der|stube, m.; **stube**, w. = voor|stevan; **-kamer**.
vor'der|teil, m. = voorste deel, voorzijde.
vor'der|treffen, f. = eerste gelederen, voorhoede.
vor'der|tür, w. = voordeur.
vor'der|viertel, f.; **wagen**, m.; **zahn**, m.; **zimmer**, f. = voor|voet (van een geslacht dier); **-stel** (van een affuit); **-tand**; **-kamer**.
vor'drängen, fchm. (h.) = vooruitdringen, voortstuwen; sich v. = vooruitdringen, zich op den voorgrond plaatsen, haantje de voorste willen zijn.
vor'dringen, ft. (f.) = vooruitdringen, door-dringen; sich v., zie sich vor'dringen.
vor'dringlich = indringerig, lastig.
vor'druck, m. **-(e)s**, **-e** = (officieel voor) formulier.
vor'drukten, fchm. (h.) = vooraan drukken, als titel drukken.
vor'ebbe, m. = vooreb(be).
vor'eilen, fchm. (f.) = vooruitsnellen, voorbijn-snellen.
vor'eilig = overijld, overhaast, voorbarig, onbedacht.
vor'eiligheit, m. — = overijling, overhaasting, voorbarigheid.
vor'eingenommen = vooringenomen.
vor'eifern, Pl. = voorouders.
vor'emfinden, ft. (h.) = voorgevoelen.
vor'enthalten, ft. (h.) = (iem. zijn loon, zijn deel) onthouden.
vor'entscheidung, w. = vroeger gewezen vonnis.
vor'erinnerung, w. = waarschuwing, opmerking vooraf.
vor'erklärung, w. = voorafgaande verklaring.
vor'ernte, m. = eerste oogst.
vor'erst = van te voren, vooraf; vooreerst, 't eerst, vóór alles; voorloopig.

vor'ervählen, fchw. (h.) = vooraf of vooruit kiezen; voorbeschikken.
vor'ervählt = voormeld, bovengenoemd.
vor'ervählintermaßen = zooals boven vermeld of gezegd is.
vor'erzählen, fchw. (h.) = voorvertellen.
vor'essen, ft. (h.) = vooruit opeten of opeten wat men nog niet verdiend heeft.
vor'fabeln, fchw. (h.) = maar wat voorpraten of vertellen, voorfabelen.
Vor'fahr, m. -en, -en = voorvader, (meerv. voorouders, voorvaderen).
vor'fahren, ft. (f.) = (einem, iem.) vooruitrijden, voorbijrijden; (met 't rijtuig) voor-komen, komen aanrijden; den Wagen v. lassen = 't rijtuig laten voorkomen.
Vor'fall, m. = voorval, geval, gebeurtenis, ongeval, avontuur; drukker, lichter (in een uurwerk); (geneesk.) verzakking.
vor'fallen, ft. (f.) = voorvallen, gebeuren; (naar voren) uitsteken, uitpuilen, verzakken.
Vor'fallenheit, w. -, -en = (kanselarijstijl), zie Vorfall.
Vor'fechter, m. = voorvechter, kampioen.
Vor'feier, w. = voorfeest, feest vooraf, voorpret.
Vor'fenster, f. = tochtvenster; vensterluik.
vor'finden, ft. (h.) = vinden, aanwezig bevinden; **ich v.** = aanwezig zijn.
vor'fliegen, ft. (f.) = vooruitvliegen, voorbijvliegen.
Vor'flöhe, w. = recht om vooruit te vloten.
vor'fluntern, fchw. (h.) = (einem etw.) voorliegen, op de mouw spelden.
Vor'flur, m. = vestibule.
Vor'flut, w. = voorvloed; wegvloeiing van 't water.
vor'fordern, fchw. (h.) = oproepen, dagvaarden, dagen.
Vor'frage, m. = voorafgaande of inleidende vraag; die B. stellen = voorstellen om tot de orde van den dag over te gaan.
Vor'freude, w. = vreugde vooraf, voorpret.
vor'führen, fchw. (h.) = voorbrengen (een paard, een gevangene bijv); laten voorkomen (een gevangene); (iem. zijn ongelijk) onder 't oog brengen.
Vor'gang, m. = voorgang, (*t) voorgaan, voorrang; voorbeeld; voorval, gebeurtenis, gang van zaken; proces; voorgaand geval, precedent; toedracht; den B. haben = voorgaan; einem den B. lassen = iem. laten voorgaan.
Vor'gänger, m. -s, - = voorganger.
vor'gängig = voorafgaand.
Vor'garten, m. = voortuin.
vor'haufeln, fchw. (h.) = voorgoochelen.
Vor'gebäude, f. = voorgebouw.
I. vor'geben, ft. (h.) = (bij 't spel e.d.) voor-geven, vooruitgeven; voorgeven, beweren, voorwenden.
II. Vor'geben, f. = voorgeven, voorwendsel.
Vor'gebirge, f. = voorgebergte, kaap.
vor'geblich = beweerd, zoogenaamd.
vor'gedacht = voormeld, bovenvermeld, bovengenoemd.
vor'gedachtmaßen = zooals boven is gezegd
vor'gefacht = vooropgesteld (oordeel, meening).
Vor'gefecht, f.; -gefüh, f. = voor||gevecht; -gevoel.
I. vor'geh(e)n, unr. (f.) = voorgaan, den voor-rang hebben, vooruitgaan; naar voren gaan; (van een klok) voorloopen, voorgaan; gebeu-ren, geschieden, plaats hebben; energief, mit Entschiedenheit v. = krachtig, met vast-

heid of beslist optreden of handelen; gegen den Feind v. = tegen den vijand optrekken; gerichtlich gegen einen v. = iem. gerechtelijk vervolgen; mit einer Klage v. = tot een klacht overgaan; **vor sich geh(e)n** = plaats hebben.
II. Vor'geh(e)n, f. = gang van zaken, proces, optreden.
vor'geigen, fchw. (h.) = voorspelen.
Vor'gelege, f. -s, - = krachtoverbrenger (bij kleinere machines).
Vor'gemacht, f. = voorvertrek.
vor'gemeldet = voormeld.
Vor'genuß, m. = genot vooraf.
Vor'gericht, f.; -geschichte, w. = voor||ge-recht; -geschiedenis.
vor'gerüdt = gevorderd (leeftijd); vergevorderd (seizoen); in v..em Alter = op ge-vorderden leeftijd.
vor'geschichtlich = voorhistorisch.
Vor'geschmack, m. = voorsmaak, voorpret.
vor'gesehen! = opgepast! voorzichtig! pas op! uit den weg!
Vor'gefeste(r), m. = meerdere, chef, supe-rieur.
vor'gestern = eergisteren.
vor'gestrig = van eergisteren.
Vor'giebel, m. = voorgevel.
vor'greifen, ft. (h.): einem v. = iem. voor-komen; in iems. bevoegdheid ingrijpen; einer Frage v. = een vraag voorbarig behandelen, op iets vooruitloopen; een handje helpen.
vor'greiflich = vooruitlopend, voorbarig.
I. vor'haben, unr. (h.) = (schort, servet) voorhebben; (boek, opstel) onder handen hebben; (iets) van plan zijn, voornemens zijn, in den zin hebben; (iem.) onder handen nemen, onderhouden.
II. Vor'haben, f. -s = plan, bedoeling, voornemen.
Vor'hafen, m.; -halle, w. = voor||haven; -portaal (vestibule).
[Vor'halt, m., zie Vorhaltung.
vor'halten, ft. (h.) = (iem. iets) voorhouden; einem sein Unrecht v. = iem. zijn ongelijk voorhouden of onder 't oog brengen; duren, 't uithouden; **Steiß hält vor** = is stevig voedsel; **dieser Stoff wird nicht lange v.** = zal 't niet lang uithouden; **das Geld hält nicht vor** = duurde niet lang.
Vor'haltung, w. = verwijt, vermaning; einem über etw. B..en machen = iem. over iets onderhouden.
Vor'hand, w. = voorhand, voorrang; in der B. sein, die B. haben = aan de voorhand zijn.
vor'handen = voorhanden, voorradig, aanwezig.
Vor'handensein, f. = voorhanden-zijn, voor-radig-zijn, aanwezigheid.
Vor'hang, m. -(e)s, ..hänge = gordijn, voor-hang(sel), scherm (= tooneelgordijn).
vor'hängen, ft. (h.) = hangen voor, voorhangen; vooroverhangen.
vor'hängen, fchw. (h.) = voorhangen, (gor-dijnen) voorhangen, ophangen.
Vor'hängeschlöß, f. = hangslot.
Vor'haut, w. = voorhuid.
Vor'hemd, f. = half hemd, front.
vorher' u. vor'her = van te voren, vooraf, eerst.
vorher'bedenken, unr. (h.) = vooraf bedenken.
vorher'bestimmen, fchw. (h.) = vooraf bepa-len; voorbeschikken.
Vorher'bestimmung, w. = voorbeschikking.
Vor'herbst, m. = voorherfst.
Vorher'dasein, f. = voorbestaan.

vorherempfinden, ft. (h.) = voorgevoelen.
vorhergeh(e)n, unv. (f.) = voorafgaan, voor-
vorhergehend = voorafgaand. [gaan.
vorherig = voorafgaand, voorgaand, vorig.
vorherrsch(en), fchm. (h.) = overheerschen,
 de overhand hebben.
vorherjagen, fchm. (h.) = voorzeggen, voor-
 spel'len.
Vorherjagung, w. - = voorzeg'ging enz.
vorhersehen, ft. (h.) = voorzien, vooruitzien.
vorherverkündigen, fchm. (h.) = voorspel'len,
 vooraf verkondigen, vooraf aankondigen.
vorherwissen, unv. (h.) = vooruit weten,
 van te voren weten.
vorhücheln, fchm. (h.) = (iem. iets) voor-
 hüchelen, (iets) voor (iem.) hüchelen
vorhüllen, fchm. (h.) = voorhullen, voor-
 jammeren.
Vorhimmel, m. = voorportaal des hemels.
vorhin = zooëven, daar straks; [eerst,
 vroeger].
Vorhinnein: im B. = bij voorbaat, vooraf.
vorhistorisch = voorhistorisch.
Vorhof, m. = voorplaats; voorportaal, voorhof.
Vorhülle, w. = voorportaal der hel.
vorhomerisch = voorhomerisch.
Vorhut, w. = voorhoede; recht van eerste weide.
vorig = vorig, laatstvoorgaand; [vroeger].
Vorjahr, f. = 't vorige jaar.
vorjährig = van 't vorige jaar; **Vorjähri-
 ge(r)** = wijn van ('t) vorige jaar.
vorjammern, fchm. (h.) = voorjammeren,
 voorklagen.
Vorkammer, w. = voorkamer; (van 't hart)
 boezem.
vorjampfen, fchm. (h.) = vooraan vechten of
 strijden.
Vorkämpfer, m. = strijder in de eerste
 gelederen, voorste strijder; voorvechter,
 kampioen.
vorjauen, fchm. (h.) = voorkauwen.
Vorkauf, m. = voorkoop.
vorjaufen, fchm. (h.) = voorkoopden, vooraf
Vorkäufer, m. = opkooper. [opkooopen.
vorjahren, fchm. (h.) = naar buiten of naar
 voren keeren; [(middelen) gereed houden,
 aanwenden; (maatregelen) nemen].
Vorjahrung, w. -, -en = schikking,
 (voorzorgs)maatregel, toebereidsel; B. . en
 treffen = (voorzorgs)maatregelen nemen.
Vorjennniffe, Pl. = voorafgaande of voor-
 bereidende kennis of kundigheden.
Vorkirche, w. = voorportaal.
vorjleben, fchm. (h.) = er voor plakken, er
 tegenaan plakken.
vorjtingen, ft. (h.) = bovenuit klinken.
 I. **vorjkommen**, ft. (f.) = voor'komen, zich
 voordoen, gebeuren, plaats hebben; voor'ko-
 men, bestaan; voorkomen, schijnen, dunken;
 even aanloopen; voortkomen, te voorschijn
 komen; [voorbijkomen, voorbijsnellen]; (einer
 Sache, einem) voorko'men; ich konnte bei ihm
 nicht b. = ik kon hem niet te spreken krij-
 gen; wie kommt du mir vor? = wat moet
 ik van je denken? b. . den Falles, zie vor-
 kommen den fall.
 II. **Vorkommen**, f. = ('t) voorkomen, ('t) be-
 staan.
vorjommenden fall = als 't geval zich
 voordoet, bij voorkomende gelegenheid.
Vorkommenheit, w. -, -en; **Vorkommnis**,
 f. -is, -is = voorval, geval, gebeurtenis,
 ongeval.

Vorkost, w. = eetwaren, levensmiddelen,
 comestibles.
vorjosten, fchm. (h.) = voorproeven, vooraf
 proeven.
Vorkoster, m. -s, - = voorproever.
vorjriegen, fchm. (h.), zie vornehmen.
vorjladen, ft. (h.) = dagvaarden, oproepen.
Vorladung, w. = dagvaarding, oproeping.
Vorladungsbefehl, m. = dagvaarding.
Vorlage, m. = schrijffoorbeeld, teeken-
 voorbeeld; (wets)voorstel, (wets)ontwerp; be-
 schutting; vooruitbetaling (van gelden).
Vorlager, f. = voorzijde van een kamp.
vorjallen, fchm. (h.) = voorstotteren.
Vorland, f. = voorland, buitenpolder; (bij
 vesting) voorterrein.
vorjängt = lang geleden, voor langen tijd.
vorjassen, ft. (h.) = naar voren laten (komen
 of gaan); toelaten (bij iem.), laten binnen-
 komen.
Vorjassung, w. -, -en = toelating; um B
 bitten = verzoeken om toegelaten of binnen-
 gelaten te worden.
Vorjauß, m. = voorloop.
vorjlaufen, ft. (f.) = vooraanloopen, vooruit-
 loopen; einem b. = iem. vooruitloopen, voorbij-
 snellen; (van uurwerken) voorloopen.
Vorläufer, m. = voorlooper.
vorjläufig = voorloopig.
vorjlaut = onbescheiden, voorbarig, haastig
 gebakerd.
Vorjleben, f. = verleden, antecedenten.
Vorjlegeblatt, f. = (teeken- of schrijff)voor-
 beeld.
Vorjlegegabel, w.; **vorjlegel**, m.; **vorjle-
 gemes**, f. = groote tafelvork; gr. lepel; gr. tafelmess (voor-
 snijmes).
vorjlegen, fchm. (h.) = er voor leggen; (een
 slot) eraanhangen, er op doen; (spijzen) voor-
 dienen, voorzetten; (een vraag, stukken, be-
 wijzen) voorleggen; der Kammer einen Entwurf
 b. = bij de kamer een ontwerp indienen;
 (motieven) blootleggen; (geld) vooruit betalen.
Vorjleger, m. -s, - = (wat men vóór iets
 legt, bijv.) kleedje, mat (voor bed, deur etc.);
 vensterkussen; groote lepel.
Vorjlegesloß, f. = hangslot.
Vorjlegung, w. -, -en = voorlegging, bloot-
 legging.
vorjleiern, fchm. (h.) = voorspelen op de lier;
 voordreunen, voorleuteren.
Vorjlese, w. = begin van den wijnoogst.
vorjlesen, ft. (h.) = voorlezen.
Vorjleser, m. = voorlezer, lezer.
Vorjlesung, w. -, -en = voorlezing; (aan
 de universiteit) college, cursus; Vorlesungen
 hören = colleges volgen.
vorjlegt = voorlaast.
vorjleuchten, fchm. (h.) einem = voorlichten;
 met een licht voorgaan; er leuchtet allen vor =
 hij gaat allen met een goed voorbeeld voor.
Vorjleuchter, m. = bijlichter; goed voorbeeld.
vorjlieb: b. nehmen = tevreden zijn met 'tgeen
 er is; mit etw. b. nehmen = iets voor lief
 nemen.
Vorjliebe, w. = voorliefde, voorkeur.
vorjliegen, ft. (h.) = er vóór liggen; aanwezig
 zijn; die Sache liegt dem Richter vor = is
 voor 't gerecht, is in handen van den rechter;
 es liegen keine Gründe dazu vor = daarvoor
 zijn geen redenen (aanwezig); es liegt heute
 nichts vor = er is heden niets (te behandelen);
 es liegt gegen ihn gar nichts vor = er is niets

tegen hem aan te voeren; im vorliegenden Fall = in 't onderhavige geval.
vorlügen, fchm. (h.) = voorliegen.
vorn = vor hem.
vor'machen, fchm. (h.) = er vóór maken; (einem etw.) voormaken, voordoen, wijzen (hoe 't gedaan wordt); (iem. iets) wijs maken, voorgoochelen, voorfabelen; zie ook II.
vor'mähen, fchm. (h.) = vooraan maaien.
vor'mäher, m. = voorste maaiër.
vor'malen, fchm. (h.) = voorschilderen.
vor'malig = voormalig, vroeger.
vor'mals = voormaals, vroeger, eertijds.
vor'mann, zie *Vorbermann*.
vor'marsfenge, w. = voormarssteng.
vor'marsch, m. = opmarsch.
vor'märzlich = vóór Maart 1848.
vor'mauer, w. = voormuur, bastion, bolwerk, wal.
vor'merken, fchm. (h.) = (voor later) aantekenen, noteeren, opteekenen; nota nemen van.
vor'merkung, w. -, -en = aantekening, notitie; *V.* von etw. nehmen = iets aantekenen; nota van iets nemen.
vor'messen, ft. (h.) = voormeten.
vor'mittag, m. = voormiddag.
vor'mittags = voor den middag, des voormiddags.
vor'mittags|gottesdienst, m.; *predigt*, w.; *schule*, w. = voormiddag|dienst; -preek (*of* -beurt); -school.
vor'mittags|stunde, w.; *wache*, w.; *zeit*, w. = voormiddag|uur (*of* -les); -wacht (van 8-12 uur); -tijd.
vor. Wisc. = vorrigen Monats: van de vorige maand.
vor'mund, m. -(e)s, .. münder u. -e = voogd.
vor'münderin, w. -, -nen = voogdes.
vor'mundsbefellung, w. = benoeming van een voogd.
vor'mundschafft, w. = voogdijdschap, voogdij.
vor'mundschafftlich = van een voogd, voogdij...
vor'mundschafftshörde, w. = bevoegde macht in voogdijzaken.
vor'mundschafftgericht, f. = rechtbank (rechter) in voogdijzaken.
vor'mundschafftordnung, w. = voogdijwet.
vor'mundschafftrechnung, w. = rekening over de gelden van onmondigen *of* pupillen.
vor'mundschafftstube, w. = weeskamer.
vor'mundschafftswesen, f. = voogdij.
vor'müssen, unr. (h.) = voormoeten, vooraan moeten.
vorn, **vor'ne** = vooraan, voor, van voren; von b. anfangen = van voren (af) beginnen; nieder von b. an = weer van voren af aan; mit wohnen (nach) v. heraus = wij wonen voor; von b. bis hinten = van voor tot achter.
vor'nageln, fchm. (h.) = voorspijkeren.
vor'nahme, w. - = ('t) onder-handen-nemen (van zaken en personen); behandeling (van een werk).
vor'name, m. = voor'naam, doopnaam; mit dem *V.* n. hieß er Karl = van zijn voor'naam heette hij Karel.
vor'an u. vornan' = vooraan.
vor'ne, zie *vorn*.
vor'nehm = voornaam', aanzienlijk, deftig, van stand; hoog; [gewichtig, voornaam, belangrijk]; v. tun = gewichtig doen.
vor'nehmen, ft. (h.) = voor (zich) nemen; (iets) onderhanden-nemen, beginnen; (Anbringungen, Ergänzungen u. ä.) maken, aanbrengen;

(Handlungen) volvoeren, tot .. overgaan; (iem.) onderhanden-nemen, doorhalen, de les lezen; *ftch* v. = zich voornemen.
vor'nehmen, f. = voornemen, plan; onder-nemen.
vor'nehmheit, w. - = voornaamheid, deftigheid, hoogheid.
vor'nehmlich = voornamelijk, vooral, in 't bijzonder.
vor'nehmterei, w. - = gewichtigoenerij, deftigheid.
vor'nehmung, w. -, -en, zie *Vornahme*.
vor'neigen ftch, fchm. (h.) = (zich) voorover *of* naar voren buigen.
vor'neigung, w. = voorkeur, voorliefde.
vorn'herin: von v. = (al) van te voren, zonder meer, a priori.
vorn'übergebengt = voorovergebogen.
vor'ort, m. = een van de omliggende plaatsen, kleine plaats bij een groote stad; voorstad; hoofdplaats (van een gewest).
vor'ort|verkehr, m.; *zug*, m. = buurt|verkeer; -trein.
vor'pfeifen, ft. (h.) = voorfluiten.
vor'plappern, fchm. (h.) = voorbabbelen.
vor'platz, m. = overloop, trapportaal; vestibule.
vor'plaudern, fchm. (h.) = voorbabbelen.
vor'pomern, f. = Voor-Pommeren.
vor'posten, m. = voorpost.
vor'posten|dienst, m.; *gefecht*, f. = voorpost|dienst; -gevecht.
vor'predigen, fchm. (h.) = voorpreken.
vor'prüfung, w. = voor'examen.
vor'quellen, fchm. (f.) = uitstroomen, opborrelen; uitpullen; v..e flugen = uitpuilende oogen.
vor'ragen, fchm. (h.) = uitsteken.
vor'rang, m. = voorrang, voorkeur; er hat den *V.* vor bir = hij heeft den voorrang *of* de voorkeur voor (*of* boven) u.
vor'rat, m. = voorraad, provizie, benodigdheden; im *V.* = in voorraad.
vor'rätig = voorradig, in voorraad, voorhanden zijnde.
vor'rathaus, f. = magazijn, pakhuis.
vor'rathammer, w. = voorraadkamer, magazijn.
vor'ratheskrant, m. = proviziekast.
vor'rathesverzeichniß, f. = inventaris.
vor'rechnen, fchm. (h.) = voorrekenen.
vor'recht, f. = voorrecht, privilegie.
vor'recken, fchm. (h.) = (naar voren) uitrekken.
vor'rede, w. = voorrede, voorbericht, voorwoord, inleiding.
vor'reden, fchm. (h.) = voorpraten, wijsmaken.
vor'redner, m. = (de) vorige spreker.
vor'reiber, m. = werveltje (aan een venster).
vor'reif = vroegrijp.
vor'reiten, ft. (h.) = voor(aan)rijden; (einem) voorrijden (om te laten zien hoe men rijden moet); vooruitrijden; (ein Pferd) voorrijden; v., (f.) = voorrijden.
vor'reiter, m. = voorrijder, pikeur.
vor'rennen, unr. (f.) = vooraan *of* vooruit rennen; (einem) voorbijrennen.
vor'richten, fchm. (h.) = klaarmaken, klaarzetten ('t eten bijv.); ('t horloge) voorzetten, vooruitzetten.
vor'richtung, w. -, -en = toestel, inrichting, mechanisme, apparaat; ('t) klaarzetten, (de) voorbereiding.
vor'riß, m. = (voorloopige) schets, ruwe schets.
vor'riiden, fchm. (h.) = (een stoel o. d.)

vooruitzetten, naar voren zetten of schuiven: einem etw. b. = iem. iets onder 't oog brengen, voorhouden, verwijten; v., (f.) = (van soldaten) oprukken, voorwaarts rukken; vorderen, opschieten, vooruitkomen; zie vorgerüdt.

vorufen, ft. (h.) = voorroepen, (op)roepen. **vorš** = vor das.

Vorfaal, m. = voorzaal, voorkamer, wachtkamer.

vorfagen, fchw. (h.) = voorzeggen; voorpraten, vertellen; [voorzeg'gen, voorspel'len].

Vorfager, m. -š, - = voorzegger.

Vorfänger, m. = voorzanger (in kerken); voorzinger.

Vorfaß, m. = voornemen, plan, bedoeling; opzet; voorwerp dat men ergens voor zet, voorstuk; mit š. = met opzet, met bedoeling.

vorfäsiß = opzettelijk, expres, met opzet.

Vorfchanze, w. = verschansing, schans.

Vorfchein, m. = voorschijn; zum š. kommen, brengen = te voorschijn of voor den dag komen, brengen.

Vorfchicht, w. = voorste of eerste laag.

vorfchreiten, fchw. (h.) = vooruitzenden.

vorfchieben, ft. (h.) = er voor schuiven, vooruitschuiven, vooruitbrengen; (iets) voorwenden; borgelöbene Fortš = buitenforten; borgelöbener Poften = vooruitgebrachte post, buitenpost; einen als Rebakteur b. = iem. voor de leus als redakteur laten optreden (om zich achter hem te verschuilen); zie ook: Regel.

vorfchießen, ft. (h.) = (geld) voorschieten, leenen; voorschieten (toonen, hoe men schieten moet); v., (f.) = vooruitschieten, vooruitspringen.

Vorſchlag, m. = voorslag (ook in de muziek); eerste slag; voorstel; š. zur Güte = bemiddelingsvoorstel, voorstel tot minnelijke schikking; etw. in š. bringen = iets voorstellen.

vorſchlagen, ft. (h.) = er voor slaan; voorstellen; (iem.) voordragen (voor een betrekking); overvragen; 't eerst slaan; maar even dorsch; v., (f.) = plotseling te voorschijn slaan (van vlammen).

Vorſchlagsliſte, w. = voordracht.

Vorſchlagsnote, w. = voorslag (in muziek).

Vorſchlagsrecht, f. = recht van voordracht of aanbeveling.

Vorſchmad, zie Vorgerüdt.

vorſchmecken, fchw. (h.) = voorproeven, vooraf proeven; een sterken smaak hebben, 't sterkst geproefd worden, de overhand hebben.

vorſchneiden, fchw. (h.) = vleierenijzen zeggen.

Vorſchneidemeſſer, f. = voorsnijmes.

vorſchneiden, ft. (h.) = voorsnijden; Gefichter b. = leelijke gezichten trekken, grimassen maken (tegen iem.).

Vorſchneider, m. = voorsnijder.

vorſchnell = voorbarig, overijld, lichtvaardig.

vorſchrauben, fchw. (h.) = er voor schroeven.

vorſchreiben, ft. (h.) = voorschrijven (als voorbeeld, als bevel, als opdracht); einem Buch feinen Namen b. = zijn naam aan 't hoofd van (of vóór in) een boek zetten.

vorſchreiben, ft. (h.) = voorschreeuwen.

vorſchreiten, ft. (f.) = vooruitstappen, voortgaan, vooruitkomen, vorderen.

Vorſchrift, w. = voorschrift, schrijffoorbeeld; last, bevel, order, regel, instructie; nach š. = (handel) volgens order, (op recepten) volgens recept.

Vorſchriftenbuch, f. = schrijffoorbeeldeboek.

vorſchriftsmäßig = voorgeschreven, volgens voorschrift, reglementair, model.

Vorſchub, m. = hulp, bijstand; eerste zet, eerste worp; einem š. leißen = iem. hulp verleenen, helpen, bijstaan, een handje helpen; einer Sache š. leißen = een zaak begunstigen, bevorderen, in de hand werken; den š. haben = 't eerst spelen, voorspelen.

Vorſchuh, m. = voorschoen.

vorſchuhlen, fchw. (h.) = (laarzen enz.) voorschoenen.

Vorſchule, m. = voorbereidende school.

Vorſchüler, m. = leerling van een voorbereidende school.

Vorſchütze, w. = voorschot, boezelaar.

Vorſchuß, m. = voorschot; Vorſchüße leißen = voorschotten geven.

Vorſchußverein, m. = voorschotbank, kredietvereniging.

vorſchußweiße = bijwijze van voorschot.

vorſchütten, fchw. (h.): den ſferben ſafer b. = de paarden haver geven.

vorſchützen, fchw. (h.) = voorwenden, voorgeven, als verontschuldiging opgeven.

Vorſchwarm, m. = eerste zwerm.

vorſchwagen, fchw. (h.) = voorbabbelen, voorpletsen, voorpraten.

vorſchweben, fchw. (h.) = voorzweven, voor den geest zweven.

vorſchwimmen, ft. (f.) = voorzweemen.

vorſchwindeln, fchw. (h.) = voorgoochelen, wijsmaken.

Vorſegel, f. = onderzeil, schooverzeil.

vorſegeln, fchw. (h.) = voorzeilen, vooruitzeilen.

vorſehen, ft. (h.) = [voorzien'; te voorschijn komen, uitkijken] overwe'gen, beramen; ſich b. = op zijn hoede zijn, oppassen, zich in acht nemen, voorzorgen of maatregelen nemen.

Vorſehung, w. = Voorzienigheid.

vorſehen, fchw. (h.) = vooruitzetten (den voet bijv.); er voor zetten of plaatsen; einer Note ein Kreuz b. = een kruis voor een noot zetten; einem etw. b. = iem. iets voorzetten (een glas wijn bijv.); einen einem Amte b. = iem. een ambt toevertrouwen; einen einem Unternehmen b. = iem. aan 't hoofd van een onderneming plaatsen; ſich etw. b. = zich iets voornemen.

Vorſeher, m. = wat men vóór iets plaatst, bijv. hor (voor 't venster), scherm (voor den haard) enz.

vorſeufen, fchw. (h.) = voorzuchten, zuchtend vertellen.

Vorſicht, w. = voorzichtigheid, behoedzaamheid, voorzorg; [Voorzienigheid]; š. = pas op! voorzichtig (behandelen)!

vorſichtig = voorzichtig, behoedzaam, omzichtig.

Vorſichtigkeit, w. = voorzichtigheid.

Vorſichtmaßregel, w. = voorzichtigheidsmaatregel.

Vorſilbe, w. = voorvoegsel.

vorſingen, ft. (h.) = voorzingen.

Vorſinger, m. = voorzanger.

vorſintflutlich, zie vorſündflutlich.

Vorſitz, m. = voorzitterschap, prezidium; den š. führen = 't prezidium hebben, prezideeren, prezident zijn.

Vorſitzende(r), **Vorſitzer**, m. = voorzitter, prezident.

vorfohlen, fchw. (h.) = voorliegen.

Vorſommer, m. = voorzomer, vroege zomer.
Vorſorge, w. = voorzorg; zur **V.** = uit voorzorg; **V.** in treffen = voorzorgen nemen.
vorſorgen, ſchm. (h.) = vooruit zorgen.
vorſorglich = zorgend, vooruitziend; uit voorzorg.
Vorſpann, m. -(e)s, -e = voorspan, wiſſelpaarden, verſche paarden.
vorſpannen, ſchm. (h.) = er voor spannen; voorspannen.
Vorſpannferd, f. = wiſſelpaard.
vorſpiegeln, ſchm. (h.) = voorspiegelen.
Vorſpiegelung, m. -, -en = voorspiegeling.
Vorſpiel, f. = voorspel, preludium, voorſtukje.
vorſpielen, ſchm. (h.) = voorspelen.
Vorſprache, w. (meer gebr. Fürſprache) = voorspraak, bemiddeling.
vorſprechen, ft. (h.) = voorspreken (om na te ſpreken); voorzeggen, influisteren; bei einem b. = (even) bij iem. aanloopen; ich ſpreche morgen wieder vor = ik kom morgen weer; [een goed woord doen = Fürſprache einlegen; (van orgelpijpen) te vroeg ſpreken].
vorſpringen, ſchm. (h.) = vooruitrennen.
vorſpringen, ft. (f.) = vooruitspringen; voorspringen; (van een dak, een portiek enz.) vooruitspringen, uitſteken; v., (h.) = voorſpringen (om te laten zien hoe 't moet).
Vorſprung, m. = voorsprong, voordeel; voorspringend gedeelte (van een gebouw e. d.), uitſtek; einen **V.** vor einem gewinnen = iem. een eind voorkomen.
Vorſtadt, w. = voorſtad.
Vorſtädter, m. = bewoner van een voorſtad.
vorſtädtiſch = van de voorſtad.
Vorſtädrtel, f. = buitenwijk.
Vorſtand, m. = bestuur, direktie; commiſſie; hoofd, direktieur, lid van 't bestuur.
Vorſtandsmitglied, f. = bestuurslid; commiſſielid.
Vorſtandsſitzung, w.; **Wahl**, w. = beſtuurszitting; -keus.
vorſtechen, ft. (h.) = (een gat) boren, ſteken; te voorschijn komen, uitſteken, ſterk uitkomen.
Vorſteckarmel, m. = moſ, manchet.
vorſtecken, ſchm. (h.) = van voren vaſtſteken; vóórzetten; eine Buſennadel b. = een borſtſpeld aandoen; den Kopf b. = 't hoofd vooruitſteken; ich ſtecke mir ein Ziel vor = ik ſtel mij een doel.
Vorſtecknadel, w. = borſtſpeld, broche.
vorſtechen, unr. (h.) = (voor)uitſteken, (voor)uitspringen; einer Schule, einer Gemeinde b. = aan 't hoofd van ... ſtaan; (einem Ante) bekleeden, uitvoeren; (dem Pauſewefen) leiden, beſturen; [aanſtaande zijn, te wachten ſtaan (= bevorſtehen); voor (de rechtbank) komen].
vorſtehend = vorenſtaande, bovenſtaande, voorgaand; (voor)uitſtekend, (voor)uitspringend.
Vorſteher, m. -s, - = direktieur, hoofd, beſtaurder, chef.
Vorſteheramt, f. = direktieurs-betrekking, betrekking van hoofd, van chef.
Vorſteherſchaft, w. = bestuur, direktie.
Vorſteckhund, m. = ſtaande hond.
vorſtellbar = voorſtelbaar, geſchikt om voorgesteld te worden, prezantabel.
vorſtellen, ſchm. (h.) = voorſtellen; er voor plaatsen of zetten; (einem Speißen) voorzetten; (einen) voorſtellen, introducereen; den Kläger dem Beſlagten b. = den aanklager met den beſchuldigde confronteeren; (in den ſchouw-

burg) voorſtellen; maſ ſteht das Gemälde vor? = wat ſtelt dat ſchilderij voor, wat verbeeldt het? er ſteht etw. v. = hij lijkt heel wat; was ſoll das u.? = wat moet dat beteekenen? (einem ſein Unrecht) onder 't oog brengen; die Uhr v. = de klok of het horloge voorzetten; das kann ich mir nicht v. = dat kan ik mij niet voorſtellen, niet verbeelden; einem b. = iem. te woord ſtaan; einem bernünftig v. = verſtandig met iem. ſpreken.
vorſtellig; einem etw. b. machen = iem. iets voorſtellen; bei einer Behörde v. werden = bij een beſtuur een verzoekschrift indienen.
Vorſtellung, w. = voorſtelling, denkbeeld, begrip; vermaning, vertoog; verzoekschrift; einem Vorſtellungen über etw. (wegen einer Sache) machen = iem. over iets onderhouden.
Vorſtellungsſkraft, w., **vermögen**, f. = voorſtellingskracht, -vermogen.
Vorſtellungsweise, w. = wijze van voorſtelling.
Vorſtenge, m.; **ſteng**, m. = voorſteng; -ſteek.
Vorſtoß, m. = aanval, uitval; (van een gebouw e. d.) voorsprong, uitspringend gedeelte; belegſel (tegen een opslag).
vorſtoßen, ft. (h.) = naar voren ſtooten of duwen; (troepen) vooruitbrengen; v., (f.) = vooruitkomen, voorwaarts trekken.
Vorſtrafe, w. = vroegere ſtraf.
vorſtreben, ſchm. (h.) = iem. vooruitſtreven.
vorſtrecken, ſchm. (h.) = (hand, tong) uitſteken; (vinger) opſteken; (geld) voorschieten, uitschieten.
vorſtreuen, ſchm. (h.) = voorſtrooien.
Vorſtrich, m. = ſtreep(je) vóór een woord.
Vorſtück, f. = voorſtuk.
Vorſtudium, f. = voorſtudie.
Vorſtufe, w. = eerste trede; fig. eerste trap.
vorſürzen, ſchm. (f.) = vooruit ſnellen, naar voren ſchieten.
vorſündflutlich = van voor den zondvloed, antediluviaanſch.
vorſtanzen, ſchm. (h.) = voordansen ('t eerst dansen of laten zien hoe 't moet).
Vorſtänger, m. = voordanser, eerste danser.
Vorſtell, m. = voordeel, winſt, profijt, nut; kunstgreep, handigheid; alle Vorſteile gelten = alles geldt (bij 't ſpel).
vorſtellhaft = voordeelig, winſtgevend, profijtelijk, lucratief; met winſt, met voordeel.
Vorſtrab, m. = voorhoede, voortocht.
vorſtraben, ſchm. (f.) = vooraandragen, vooruitdragen.
Vorſtrag, m. -(e)s, . . träge = voordracht, rede, wijze van voordragen, rapport, verſlag; uiteenzetting; beim Könige **V.** haben, dem Könige **V.** halten = aan den koning rapport uitbrengen; etw. zum **V.** bringen = iets uiteenzetten; er hat einen ſchönen **V.** = een mooie voordracht.
vorſtragen, ft. (h.) = voor (iem.) uitdragen; verſlag of rapport uitbrengen; (gedicht e. d.) voordragen; den Saldo b. = 't saldo (op nieuwe rekening) overbrengen of boeken; vorſtragender Rat = rapporteur, (aan 't miniſterie) referendaris.
Vorſtragsart, w.; **ſtrift**, w. = wijze van voordragen; kunst van voordragen.
vortrefflich = voortreffelijk, uitſtekend, uitmuntend.
Vortrefflichkeit, w. = voortreffelijkheid.

vor'treiben, ft. (h.) = vooruitdrijven.
Vor'treppe, w. = bordes, stoep.
vor'treden, ft. (f.) = vooruit treden, naar voren treden; [leven aanloopen; eïnem b. = vóór iem. anders gaan, den voorrang hebben = den Vortritt bor eïnem haben].
vor'trinken, ft. (h.) = voordrinken, 't eerst drinken.
Vor'tritt, m.: den B. bor eïnem haben = 't recht hebben om iem. voor te gaan, den voorrang boven iem. hebben.
Vor'trupp, m. = voortroep, vooruitmarcheerende afdeling van de voorhoede.
vor'tun, unr. (h.) = voordoen; [es eïnem b. = es eïnem zu bortun = iem. overtreffen; ft. b. = ft. b. herbortun = zich onderscheiden].
Vor'tür, w. = tochtdeur, tweede deur.
vor'turnen, ft. (h.) = voorturnen.
Vor'turner, m. = voorturner.
vor'tüben, ft. (h.) = voorloopig oefenen, voorbereiden.
vorri'ber = voorbij, weg, over.
vorri'bergehend = voorbijgaand.
Vor'tübung, w. = vooroefening.
Vor'untersuchung, w. = vooronderzoek, instructie.
Vor'urteil, f. = vooroordeel, vooropgezette meening, vooringenomenheid, partijdigheid.
vor'urteilsfrei, -los = vrij van vooroordeelen, onbevooroordeeld, onbevangen.
vor'urteilsvoll = sterk bevooroordeeld.
Vor'väter, Pl. = voorouders, voorvaders.
Vor'vergangenheit, w. = voltooid verleden tijd.
Vor'verhör, f. = voorloopig verhoor, voorloopige ondervraging.
Vor'versammlung, w. = voorvergadering.
[Vor'verdern, Pl. = voorvaderen].
vor'vergestern = voor-eergisteren.
vor'verzig, **vor'versetzt** = op twee na de laatste, voorvoegaand.
Vor'wache, w. = vooruitgebrachte wachtpost, voorpost.
vor'wagen ft. (h.) = vooruit durven, zich vooruit wagen.
Vor'wahl, w. = voorverkiezing.
vor'walten, ft. (h.) = overheerschen, op den voorgrond treden, bestaan.
Vor'wand, m. -(e)s, .. mände = voorwendsel, uitvlucht.
vor'wärts = voorwaarts; fo kommt man b. = zoo komt men vooruit of verder; weiter b. = verder; [vooraan = born]; Mar[schall] B. = Maarschalk Voorwaarts (d. i. Blücher).
vor'veg = van te voren, vooraf; vooruit; bij voorbaat; vooral, vóór alles.
Vor'veg'nahme, w. - = ('t) vooruitnemen, vooruitbeschikken, anticipatie.
vor'vegnehmen, ft. (h.) = vooruitnemen.
vor'veincen, ft. (h.) = voorhuilen, voor-schreien.
vor'veisen, ft. (h.) = toonen, vertoonen, laten zien, voordendag komen met, voorleggen.
Vor'veisung, w. = vertoon.
Vor'veist, w. = voorwereld, oudheid, oude tijd.
vor'veistlich = voorwereldlijk.
vor'venden, unr. (h.) = voorwenden.
vor'verfe, ft. (h.) = voorwerpen, voorgooien; toegooien; (eïnem etw.) verwijten, voor de voeten werpen; eïnem b. = vóór iem. anders werpen.
Vor'verf, f. = hoeve (bij een grooter landgoed); die Vorwerke einer Festung = de buitenwerken van een vesting.

vor'vegen, ft. (h.) = (iem. iets) voorwegen; overwegen, overwicht hebben, den doorslag geven, overheerschen; bor'vegend = overwegend, overheerschend.
vor'veimmern, ft. (h.) = voorjammeren, voorklagen, voorlamenteeren.
Vor'veind, m. = voor den wind, wind achter.
vor'veinseln, zie bor'veimmern.
Vor'veinter, m. = voorwinter, begin van den winter.
Vor'veissen, f. = voorkennis, voorweten; ohne mein B. = buiten mijn voorkennis.
Vor'veissenschaft, w. = voorbereidende wetenschap.
Vor'veitig, m. = nieuwsgierigheid, onbescheidenheid, laakbare zucht om van alles dadelijk 't sijn te weten; brutaliteit; brutaaltje; zie A. m. t.
vor'veitig = nieuwsgierig, onbescheiden, wijsneuzig, brutaal.
Vor'veort, f. = voorwoord, voorbericht; voorzetsel; [voorspraak].
Vor'veurf, m. = verwijt, berisping, standje; onderwerp (voor een schilderij, een beeld); [voorwerp (van spot, beschrijving e. d.)].
vor'veurfsfrei, -los = onberispelijk, zonder blaam.
vor'veurfsvoll = verwijtend; vol zelfverwijt.
vor'vezählen, ft. (h.) = voortellen.
Vor'vezahn, m. = bijtand, overtand.
vor'vezubern, ft. (h.) = voortoveren.
Vor'vezeichnen, f. = voorteeken (nl. voorbeeldsel en teeken voor een muzieknoot).
vor'vezeichnen, ft. (h.) = voorteekenen.
Vor'vezeichnung, w. = voortekening, voorbeeld.
vor'vezeigen, ft. (h.) = (bewijs van lidmaatschap e. d.) toonen, vertoonen, laten zien; [zur Annahme, zum Aufgebt] aanbieden; [aankondigen, voorspel'len].
Vor'vezeiger, m. = toonder; B. dieses = brenger of toonder dezes.
Vor'vezeigung, w. - = vertoon; bei B. = op vertoon; op zicht.
Vor'vezeit, w. = voortijd, oudheid.
vor'vezeiten = eertijds, lang geleden, weleer, vroeger.
vor'vezeitig = te vroeg, voorbarig, ontijdig, vroegrijp.
vor'veziehen, ft. (f.) = vooruittrekken, voorafgaan; v., (h.) = er voor trekken, er voor doen (een gordijn bijv.); naar voren trekken; voortrekken, de voorkeur geven aan, verkiezen; id. siehe Wein dem Bier bor = ik verkiez wijn boven bier; id. siehe es bor, zu bleiben = ik geef er de voorkeur aan te blijven.
Vor'vezimmer, f. = voorkamer.
Vor'vezug, m. = voorkeur; voordeel, voorrecht, voortreffelijkheid; voortrein; id. gebe ihm den B. bor seinem Bruder = ik verkies hem boven zijn broer; er hat viele Vorzüge = hij heeft veel voor.
vor'vezichtig = voortreffelijk, uitstekend; vooral, voornamelijk, in hooge mate.
Vor'vezugsaktie, w. - = voortreffelijkheid.
Vor'vezugsaktie, w. = prioriteitsaandeel.
vor'vezugsweise = bij voorkeur, vooral, bijzonder.
vor'vezieren, ft. (h.) = voteeren, stemmen, zijn stem geven aan, goedkeuren.
Votiv'bild, -gemälde, f. = votiefbeeld, ex-voto; wijdings-, gelofte-, herinneringsbeeld.
Votiv'tafel, w. = votiefbeeld, votieftafel (waarop de aard van de ex-voto's vermeld staat).

Votum, f. -s, . . ten u. . . ta = votum, stem.
Vrt. = Viertel; vierde, kwart.
V. St. = Vereingde Staaten.
v. u. = von unten; van onderen.
v. v. = vica versa, en omgekeerd.
vulgär = vulgair, gewoon, gemeen.
Vulgäta, w. - = Vulgata (pauzeeljk goed-gekeurde Lat. bijbelvertaling).

vulgo = vulgo, gewoonlijk, gemeenlijk, zooals 't volk zegt.
Vulkan, m. -(e)s, -e = Vulcanus; vulkaan.
vulkanisch = vulkanisch.
vulkanisieren, fchw. (h.) = vulkanizeeren (aan hitte blootstellen); (rubber) zwavelen.
Vulkanisierung, w. -, -en = vulkanizeering.

W.

W, f. = W.
W. = Wefen; Weffel.
w. = wert; waard, geacht; Ihre w(erten) Bet-ten = Uw geacht schrijven.
Waadt, w.; **Waadtland**, f. = Waadland, Fransch Zwitserland.
Waadtländer, m. -s, - = Waadlander.
waadtländifch = Waadlandsch.
Waag, w. = Waag (rivier); water, golf.
Waal, w. = Waal (rivier).
Waare, zie Ware.
wab'belig = flauw, slap, week, kwabbig.
wab'beln, fchw. (h.) = zwabberen, slap hangen; wriemelen.
Wa'be, w. -, -n = honigraat.
Wa'berlohe, w. - = vlammend of flakkerend vuur. (Vlammewal waarmee Odien de slapende Brunhilde omgaf).
[wa'bern, fchw. (h.) = heen en weer bewegen, zwabberen; waggelen; flakkeren].
wach = wakker.
Wach'aufzug, m. = wachtparade, ('t) optrekken van de wacht.
Wach'bett, f. = waakbed.
Wach'dienst, m. = wacht, waakdienst.
Wache, w. -, -n = waak, wacht; W. hal-ten = de wacht houden; waken; W. haben = de wacht hebben; auf W. gehen, die W. be-gehen = de wacht betrekken; W. sein = op wacht staan; die W. aufstellen, ablöfen = de wacht uitzetten, afllossen; einen auf die W. bringen = iem. op de wacht (in 't wachthuis) brengen; die erste W. = de eerste wacht (tijd).
wa'chen, fchw. (h.) = waken, wakker zijn; (bei einem Kranken, über einen [soms: über einem]) waken.
wa'chfehend = op wacht staand, wacht-hebbend.
wach'frei = vrij van de wacht.
wach'habend = wachthebbend.
Wachhol'der, zie Wacholdcr.
Wach'mannfchaft, w. = (manschappen van de) wacht.
Wachol'der, m. -s = jeneverboom, jeneverbes.
Wachol'derbaum, m.; -beere, w.; -droffel, m. = jenever[boom; -bes; -lijster].
Wachol'derhartz, f. = sandrak, sandarak (witte welriekende hars).
Wachol'derholz, f.; -öl, f.; -flaf, m.; -fruch, m. = jenever[hout; -olie; -aan-planting; -struik].
Wach's, f. -es = was.
Wach'sabbrud, m. = wasafdruk.
wach'sam = waakzaam, oplettend; w. auf (über) einen fein = op iem. letten; ein wach-

same's Auge auf einen (etw.) haben = een waakzaam oog op iem. (iets) houden.
Wach'samfeit, w. - = waakzaamheid, op-lettendheid, zorg.
wach'sartig = wasachtig.
Wach'sbaum, m. = gage.
Wach'sbild, f. = wassenbeeld.
Wach'sbildner, m. = iem. die in was boot-seert.
Wach'sblume, w. = wasbloem.
Wach'sdecke, w. = wassen kleedje, kleedje van wasdoek.
wach'sen, ft. (f.) (du wächst, er wächst; wach's; wächse; wach'sel gewach'sen) = groeien, wassen, aangroeien, grooter worden, toenemen; in die Höhe w. = in de hoogte groeien, op-groeien; es find ihm wieder Haare gewach-sen = hij heeft weer haar gekregen; einem über den Kopf w. = iem. boven 't hoofd groeien, iem. te machtig worden; diefen Unternehmen war er nicht gewach'sen = voor die onderneming was hij de man niet of niet berekend; sie hören das Gras w. = ze meenen de sterren te zien op klaarlichten dag, ze verbeelden zich heel wat; der Mond ift im W. = 't is wassende maan; zie ook gewach-sen, grau, Herz.
wach'sen, wach'sen, fchw. (h.) = wassen, met was bestrijken.
wach'sern = wassen, van was; eine w. . . e Nase haben = erg soepel of gedwee zijn; einem eine w. . . e Nase brehen = iem. wat wijs maken.
Wach'sfarbe, w. = waskleur.
Wach'sfigur, w. = wassenbeeld(je).
Wach'sgestdt, f. = waskleurig of wasbleek ge-zicht, wassen gezicht.
Wach'skerze, w. = waskaars.
Wach'skerze, w. = wassen kers, waskleu-rige, Spaansche kers.
Wach'sleinwand, w. = gewast linnen.
Wach'slicht, f. = waskaars, waslucifer.
Wach'slichtfabrik, w. = waskaarsefabriek.
Wach'smaske, w. = wassen masker.
Wach'smodell, f. = wassen model.
Wach'snase, m.: das Recht hat eine W. = is gemakkelijk te verdraaien.
Wach'spapier, f.; -pflaster, f.; -puppe, w. = was[papier (of gewast papier); -pleis-ter; -pop (of wassen pop)].
Wach'srohrchen, f. = sonde, katheter.
Wach'ssalbe, w.; -fchmelze, w. = was[zalf; -koek; -smelterij].
wach'sehend, zie wach'sfehend.
Wach'sfrod, m. = wasrol(letje), gevlochten waskaarsje.

- Wachstafel**, w. = stukje was, wastablet; waskoek.
Wachstafet, m. = wasdoek, gewast taf.
Wachstum, f. -(e)s = wasdom, groei, ontwikkeling; metn eigeneš W. = eigen verbouwde wijn.
Wachstube, w. = wachthuis, wachtkamer.
Wachstuch, f.; zieher, m. = wasdoek; -werker (of -kaarsmaker).
Wacht, w. -, -en = wacht, schildwacht.
Wacht, m. -, -n = overhangende sneeuw-massa.
Wachtel, w. -, -n = kwartel, kwakkel, wachtel.
Wachtel|fang, m.; -garn, f. = kwartel|jacht (of -vangst); -net.
Wachtelhond, m. = patrijshond, speurhond, kwartelhond.
Wachtel|koning, m.; -pfeife, w.; -schlag, m. = kwartel|koning; -luit (of -beentje); -slag.
Wachtel|treiden, f. = kwartelvangst met 't strijknet.
Wachtel|treich, m. = ('t) trekken van de kwartels; kwartelvangst met 't strijknet.
Wachter, m. -s, - = wacht, wachter, waker, oppasser.
Wachterhäuſchen, f. = wachthuisje.
Wachterhorn, f. = wachthoren.
Wachter|ruf, -ſchrei, m. = roep van de wacht.
Wacht|feuer, f. = wachtvuur.
Wacht|habend = wachthebbend.
Wacht|hauſ, f.; -lokal, f. = wacht|huis; -lokaal.
Wacht|mantel, m. = kapotjas.
Wacht|meister, m. = opperwachtmeester.
Wacht|parade, w.; -poſten, m.; -ſchiff, f. = wacht|parade; -post; -schip.
Wacht|stube, w.; -turn, m. = wacht|kamer (-huis); -toren.
Wachte, w. -, -n = wakke (een gesteente).
wachtelig = waggelend, wankel; loszittend (hoefijzer); w. sein = zwak of faai staan.
Wachte|lopf, m. = schuddebol.
wachte|lein, ſchw. (h.) = waggelen, schudden, wankelen; (van een hoefijzer) loszitten; eš wadelt mit ſeiner Geſundheit, mit ſeinem Geſchäfte = 't staat zwakjes..
wachter = flink, braaf, degelijk, opgewekt, behoorlijk.
wacht|ig, zie wadelig.
Wad|dife, w. -, zie Wad|fen].
Wade, w. -, -n = kuit (van 't been).
Waden|lein, f.; -krampf, m.; -muſkel, m. = kuit|been; -kramp; -spier.
Waffe, w. -, -n = wapen (aanvals- of verdedigingswapen; ook = Waffen|gattung); zu den Waffen = te wapen; unter den Waffen ſtehn = onder de wapens zijn; zu den Waffen greifen od. die Waffen ergreifen = de wapens opvatten; die Waffen ſtrecken = de wapens neerleggen of overgeven.
Waffel, w. -, -n = wafel.
Waffel|bäcker, m.; -eiſen, f.; -teig, m. = wafel|bakker; -ijzer; -beslag.
Waffen|bruder, m.; -fabrik, w. = wapen|broeder; -fabriek.
waffen|fähig = in staat om de wapens te dragen.
Waffen|gattung, w. = wapen (als legerafdeeling).
Waffen|geſſir, f.; -gerüſt, f.; -geſtell, f. = wapen|gekletter; -rek; -standard.
Waffen|geiſe, f.; -gewalt, w.; -glüd, f.; -hauſ, f. = wapen|geraas; -geweld; -geluk; -huis.
waffen|loſ = wapenloos, weerloos, ongewapend.
Waffen|platz, m.; -rod, m.; -rube, w. = wapen|plaats; -rok; -stilstand.
Waffen|ruh, m.; -rüſtung, w.; -ſchau, w.; -ſchmied, m. = wapen|roem; -rusting; -schouwing; -smid.
Waffen|ſtilſtand, m.; -ſtanſ, m.; -tat, w. = wapen|stilstand; -dans (ook oorlog); -feit.
Waffen|tragen, f.; -träger, m.; -übung, w. = wapen|handel; -drager (of schildknaap); -oefening (-handel).
waffen, ſchw. (h.) = wapenen, bewapenen.
wag|bar = weegbaar.
Wag|barkeit, w. - = weegbaarheid.
Wage, w. -, -n = (weeg)schaal, balans, waag; Weegschaal (teeken van den dierierium); zwenghout, zwengelhout; [waag, waagstuk]; einem (einer Sache) die W. halten = gelijkstaan met, opwegen tegen iem. (of iets); eš iſt noch auf der W. = het is nog onbeslist, nog hangende.
Wage|balken, m. = waagbalk, balans.
Wage|brett, f. = (houten) schaal.
Wage|geld, f. = waaggeld, weegloon.
Wage|halſ, m. = waaghals.
wage|halſig = waaghalzerig, roekeloos.
Wage|halſigkeit, w. - = waaghalzerij.
Wage|halter, m. = schaal- of balansdrager.
Wage|hauſ, f. = (stads)waag.
Wage|ſchen, f. -s, - = wagentje.
Wage|macher, m. = balansmaker.
Wage|meister, m. = waagmeester.
Wagemut, m. = durf, moed, ondernemingsmoed.
I. wa|gen, ſchw. (h.) = (een sprong e.d.) wagen; (zijn leven, veel geld) wagen, in gevaar brengen, riskeeren; viel Geld an eine Sache w. = er veel geld aan wagen; [zich blootstellen aan, trotseeren]; ſich w. = zich wagen, durven; er magt ſich nicht auf's W. = hij durft niet op 't ijs; wer nicht magt, gewinnt nicht = wie niet waagt, die niet wint.
II. Wa|gen, m. -s, - [u. Wagen] = rijtuig, wagen, waggon; (sterrebeeld) Wagen, Grootte Beer; Pferde und W. = paard en rijtuig.
wa|gen, ſt. u. ſchw. (h.) (ſch wäge; wog od. wägte; müge od. wügte; wäge! gewogen od. gewägt) = wegen, waardeeren, schatten; erſt wägs, dann waags od. erſt wäge, dann waage = bezint eer ge begint.
Wagen|abteil, f. = coupé.
Wagen|anſte, w.; -bau, w.; -bauer, m. = wagen-, (rijtuig)las; -bank; -maker.
Wagen|baum, m.; -burg, w.; -decke, w. = wagen|boom; -burg; -kleed.
Wagen|beiwägel, w.; -fenſter, f.; -führer, m.; -geleiſe, f. = wagen|dissel; -raam(pje); -bestuurder; -spoor.
Wagen|geraſſel, f.; -geſchirr, f.; -geſtell, f. = wagen|gerammel; -tuig; -stel.
Wagen|hauſ, f.; -kaſſen, m.; -klaſſe, w. = wagen|huis (of koetshuis); -kast (of -bak); (- of rijtuig)klasse (van den trein).
Wagen|ford, m. = groote mand, sluitmand.
Wagen|kuſe, w. = bak (van den wagen).
Wagen|leiter, w.; -leiter, m.; -macher, m.; -meister, m. = wagen|ladder; -menger (-bestuurder, voerman, chauffeur); -maker; -meester.
Wagen|pferd, f. = rijtuigpaard, trekpaard.

Wa'genrad, f. = wagenrad.
Wa'genremise, w. = koetshuis, remise.
Wa'gen|schmiedere, w.; **schuppen**, m. = wagen|smeer; -kot (of remise).
Wa'gentiig, m. = rijtuigbank.
Wa'genspur, w. = wagenspoor.
Wa'gentweschfel, m. = wisseling van wagens of waggons.
Wa'gentwinde, w. = wagenwip.
Wa'genzug, m. = trein.
Wa'ger, m. -s, - = weger.
wa'gerecht = waterpas, horizontaal.
Wa'g(e)stüüd, f. = waagstuk.
Wa'gezunge, w. = tongetje (van de balans).
Waggon, m. -s, -s = waggon.
Wa'ghals zc., zie **Wa'gehal** zc.
Wag'ner, m. -s, - = (siidd.) wagenmaker (nordd. Stellanacher, Radmacher).
Wa'gerarbeit, w. = wagenmakerswerk.
Wa'gnis, f. -jes, -je = waag, waagstuk.
Wa'ghale, w. = (weeg)schaal; waagschaal; jeine Worte auf die W. legen = zijn woorden wikken en wegen.
Wa'g'füüd, zie **Wa'gefüüd**.
Wahl, w. -, -en = keus, keuze; verkiezing; (bij verkiezing) benoeming; eine gute W. treffen = een goede keus doen; die W. annehmen, ablehnen = de benoeming aannemen, voor de b. bedanken; zie ook **Qua**.
Wahl'abt, m. = gekozen abt.
Wahl'akt, m. = ('t) kiezen, verkiezing.
Wahl'amt, f. = stembureau.
Wahl'auf'ruuf, m. = oproep(ing) aan de kiezers.
wahl'bar = verkiesbaar.
Wahl'barkeit, w. - = verkiesbaarheid.
Wahl'bedingung, w. = verkiezingsvoorwaarde.
wahl'berechtigt = kiesgerechtigd.
Wahl'berechtigung, w. = kiesrecht.
Wahl'bewegung, w. = verkiezingsbeweging.
Wahl'bezirk, m. = kiesdistrikt.
Wahl'bischof, m. = gekozen bisschop.
Wahl'cenfus, zie **zäh** n f u s.
wahl'en, fchw. (h.) = kiezen, uitzoeken, keuren, verkiezen; beneemen; ein gewählter Anzug = keurig pak; gewählte Gesellschaft = uitgezocht gezelschap.
Wahl'er, m. -s, - = kiezer.
Wahl'erlass, m. = verkiezingsbesluit.
wahl'erlich = kieskeurig, lastig.
Wahl'erliste, w. = kiezerslijst.
Wahl'erschaft, w. = kiezerschap; (de) kiezers.
wahl'fähig = kiesbevoegd, kiesgerechtigd; verkiesbaar.
Wahl'fähigkeit, w. = kiesbevoegdheid; verkiesbaarheid.
Wahl'feld, f. = verkiezingsveld.
Wahl'fürst, m. = keurvorst; verkiezend vorst.
Wahl'gang, m. = stemming, verkiezing.
Wahl'gesetz, f. = kieswet.
Wahl'handlung, w. = verkiezing.
wahl'lig = wel, gezond, behaaglijk; ook = mählerisch.
Wahl'kaiser, m. = (door de keurvorsten) gekozen keizer.
Wahl'kampagne, w.; **-kampf**, m. = verkiezings|campagne; -strijd.
Wahl'kapitulation, w. = kiesverdrag (v. d. Roomsche-keizer).
Wahl'könig, m. = verkozen koning.
Wahl'konsul, m. = koopmansconsul.
Wahl'körperchaft, w. = kiezerskorps.
Wahl'kreis, m. = kiesdistrikt.

wahl'loß = in 't wild, zooals 't uitvalt, blindelings.
Wahl'macht, w. = verkiezingswerk.
Wahl'mann, m. = kiezer.
Wahl'mannsförpfer, m. = kiescollege.
Wahl'modus, m. = wijze van verkiezing.
Wahl'mut, m. = brooddronkenheid.
Wahl'ort, m. = verkiezingsplaats.
Wahl'platz, m. = verkiezingsplaats; ook = **Wahl'tatt**.
Wahl'protokoll, f. = proces-verbaal van een verkiezing.
Wahl'prüfung, w. = onderzoek van een verkiezing.
Wahl'recht, f. = kiesrecht.
Wahl'reform, w. = kiesrechtvervorming.
Wahl'reich, f. = rijk, waar de vorst gekozen wordt; keurrijk.
Wahl'spruch, m. = leus, zinspreuk, devies.
Wahl'tatt, zie **Wahl'tatt**.
Wahl'tiame, w. = stem.
Wahl'tag, m.; **-umtriebe**, Pl. = verkiezingsdag; -manoeuvres.
Wahl'urne, w. = stembus.
Wahl'vesammlung, w. = kiesvergadering.
Wahl'verwandtschaft, w. = keurverwantschap.
Wahl'vorsteher, m. = prezident van een stembureau.
wahl'weise = ter keuze.
Wahl'zensus, m. = kiescensus.
Wahl'zettel, m.; **-zettel**, f. = stem|briefje (of -biljet); -bureau.
Wahn, m. -(e)s = waan, verkeerde meening, dwaling; einem seinen W. benehmen = iem. uit den waan of uit den droom helpen.
Wahn'bild, f. = waanvoorstelling, hersenschim, illusie.
wahn'en, fchw. (h.) = wanen, meenen, gelooven.
Wahn'glaube, m. = wangeloof.
Wahn'fante, w. = wankant (scheeve kant aan timmerhout).
Wahn'korn, f. = loos koor.
wahn'schaffen = mismaakt, wanstaltig.
Wahn'sinn, m. = waanzin, krankzinnigheid.
wahn'sinnig = waanzinnig, krankzinnig; erg, om gek te worden.
Wahn'wiz, m. = verstandsverbijstering, krankzinnige geestdrijverij, onzin.
wahn'wizig = onzinnig, dol.
wahr = waar, juist, werkelijk, echt; er miß es nicht w. haben = hij wil 't niet toegeven, niet erkennen; ein Versprechen w. machen = een belofte waarmaken of vervullen.
wahr'en, fchw. (h.) (eines Dinges, ein Ding) = zorgen voor, hoeden, behoeden; den Schein w. = den schijn bewaren; (sein Recht) verdedigen, voorstaan (vor einem, gegen einen: tegen iem.); sich w. = zich in acht nemen, zich hoeden, oppassen.
wahr'en, fchw. (h.) = duren, voortduren, aanhouden.
wahr'end, Präp. mit Gen. = gedurende, tijdens, onder; Konj. = terwijl.
wahr'enddes'en, wahr'enddem' = terwijl, ondertusschen.
wahr'haft = waar, waarachtig, waarheidlievend, oprecht; waarachtig, waarlijk, werkelijk.
wahr'haftig = [waarachtig; waarheidlievend]; waarachtig, waarlijk.
Wahr'haftigkeit, w. - = waarheidsliefde.
Wahr'heit, w. -, -en = waarheid; Finber und Narren reden (sagen) die W. = kinderen

en gekken zeggen de waarheid; einem die W. sagen = iem. de waarheid zeggen; zeggen, waar 't op staat.
Wahrheitseifer, m. = waarheidszucht, ijver voor de waarheid.
Wahrheitsfreund, m. = vriend der waarheid.
wahrheitsgemäß = waar, waarachtig, juist, overeenkomstig de waarheid.
Wahrheitsliebe, w. = waarheidsliefde.
wahrheitsliebend = waarheidlievend.
Wahrheits Sinn, m. = waarheidszin.
wahrheitswidrig = in strijd met de waarheid, leugenachtig.
wahrlich = waarlijk, werkelijk, voorwaar.
wahrnehmbar = waarneembaar.
wahrnehmen, ft. (h.) = waarnemen, aanschouwen, merken, opmerken; behartigen; (een gelegenheid) waarnemen, gebruiken, benutten; [nehmet der Kinder wahr = zorgt voor de kinderen; nimm der Stunde w. = gebruik den tijd; Rechte w. = rechten verdedigen of beschermen]; seine Stoffen w. = zijn onkosten terugnemen.
Wahrnehmung, m. -, -en = waarneming, opmerking, behartiging.
Wahrnehmungsbemögen, f. = waarnemingsvermogen.
Wahrheitskunst, m. = waarzeggerskunst.
wahr sagen, ftm. (h.) (Part.: gewahr sagt) = waarzeggen, voorspellen.
Wahrfager, m. -s, - = waarzegger, voorspeller.
Wahrfagerer, w. - = waarzeggerij.
wahrfagerisch = voorspellend, voorzeggend.
Wahrfagung, w. = waarzegging, voorspelling.
Wahrhaft, w. - = waarborg, garantie.
wahrscheinlich = waarschijnlijk.
Wahrheitlichkeit, m. - = waarschijnlijkheid.
Wahrheitlichkeitsrechnung, m. = waarschijnlijkheidsrekening.
Wahr (s)mann, zie Gewährmann.
Wahrpruch, m. = juryuitspraak, verdict.
Wahrung, w. - = bewaring, ('t) behoeden; handhaving, verdediging, behartiging; vgl. mahren.
Währung, w. -, -en = muntvoet, muntstandaard; [fig. hooge waarde]; hinfende W. = hinkende standaard; gemischte W. = dubbele standaard; drei Gulden öfterreichische W. = 3 gulden Oostenrijksch courant (Crt.).
Währwolf, zie Wermolf.
Wahrzeichen, f. = merkteeken, merkwaardigheid, herkenningsteeken, onderscheidingssteeken; [sein, signaal; voorteeken].
Wahrzinger, m. -s, - = Waibling (bijnaam van 't geslacht der Hohenstaufen).
Waid, m. -(e)s = weede (plant), verversweede, pastelplant.
Waidfärber, m.; fuchen, m.; mühle, w. = weede|verver; -koekje; -molen.
Waidmann etc., zie Weidmann etc.
Waife, w. -, -n = wees; (bij de Meistersinger) rijmloos vers.
Waifenanstalt, m.; gelber, ftl.; haus, f. = wees|inrichting; -gelden; -huis.
Waifenhaar, f. = weesgras.
Waifenkind, f. = weeskind; darin ist er ein W. = daar begrijpt hij niets van, daarvan heeft hij geen verstand; seine Uhr ist ein W. geworden = staat in de lommerd.
Waifentnabe, m.; mädchen, f. = wees|jongen; -meisje.
Waifentpflege, w. = weesverpleging.

Waifenrat, m. = voogdijraad.
Waifenschule, w. = school voor weezen.
Waifenvater, m. = weesvader.
Waizen, zie Weizen.
Wafte, w. -, -n = wak (in 't ijs); bijt.
Wal, m. -(e)s, -e = walvisch.
Walahe, m. -n, -n = Walach, Walachijer.
Walachei die = Walachije.
walacheisch = Walachisch.
Wald, m. -(e)s, Wälder = bosch, woud; wie man in den W. hineinsetzt, so fällt es wieder heraus = zoo men doet, zoo men ontmoet.
Waldameise, w.; anemone, w.; bau, m. = bosch|mier; -anemoon; -bouw.
Waldbaum, m. = woudboom.
Waldbeere, w. = boschbes.
Waldbiene, w. = wilde bij.
Waldbrand, m. = boschbrand.
Waldbruder, m. = kluzenaar, heremiet.
Waldchen, f. -s, - = boschje, bosschage.
Waldorf, f. = dorp in 't bosch.
Waldunkel, f. = duisternis van 't bosch.
walbein = 't bosch in.
Wald-einsamkeit, w. = woudeenzaamheid; kluis.
Waldenfer, m. -s, - = Waldenzer.
Walderdbeere, w. = wilde aardbei.
Waldesfel, m.; eule, w. = woud|ezel; -uil.
Waldfrevler, m. = strooperij.
Waldfrevler, m. = strooper.
Waldgebirge, f.; gegend, w.; geift, m. = woud|gebergte; -streek; -geest (boschgeest).
Waldgott, m. = boschgod, woudgod.
Waldgöttin, w. = boschnimf, woudnimf.
Waldhonig, m. = wilde honing.
Waldhorn, f. = waldhoorn, jachthoorn.
Waldhornist, m. = waldhoornspeler.
Waldhüter, m. = boschwachter.
wal'dig = boschrijk, met bosch begroeid.
Waldfage, w. = boschkat.
Waldfröhe, w. = woudkers.
Waldkultur, w.; leute, ftl.; männchen, f. = bosch|cultuur; -bewoners; -mannetje (of boschgeest).
Waldmast, w. = veevoeder in 't bosch.
Waldmaus, w. = boschmuis.
Waldmeise, w. = boschmees, woudmees.
Waldmeister, m. = boschmeester, houtvester; lievevrouwe-bedstroo, ruwkruid.
Waldmensch, m.; nymphé, w.; ordnung, m. = bosch|mensch (ook orang-oetan); -nimf; -wet.
Waldrauch, m. = wierook.
Waldrebe, w. = clematis.
Waldrecht, f. = boschrecht.
Waldreiter, m. = boschwachter te paard, bereden boschwachter.
Waldschaden, m. = schade, nadeel (in de bosschen aangebracht).
Waldschau, w. = inspectie van de bosschen.
Waldschneffe, w. = houtsnip.
Waldschonung, w. = jong hout, plantsoen.
Waldshrat, m. = boschgod, sater.
Waldstadt, w. = woudstad, stad bij (een) bosch; die vier Waldstädte am Rhein = de vier woudsteden; die vier Waldstädte = de vier oerkantons aan 't Vierwoudstedemeer.
Waldstrecke, w.; strom, m.; taube, w. = woud|streek; -stroom; -duif (of houtduif).
Waldteufel, m. = boschduivel, bavian.
Waldtier, f. = wild dier.
Waldung, w. -, -en = bosch, woud, bosch-streek, woudstreek.

Walbbeilchen, f.; -vogel, m. = bosch|vooltje; -vogel.
Walbwarts = boschwaarts.
Walweg, m. = boschweg.
Wale, m. -n, -n = Galliër, Italiaan, Waal.
Wales (spr.: *oewels*), f. = Wales.
Walveld, f. = slagveld.
Walvisch, m. = walvisch.
Walvisch|fahrer, m.; -fang, m.; -tran, m. = walvisch|vaarder; -vangst; -traan.
Walgern, fchw. (h.) = rollen ('t deeg bijv.).
Walhalla, m. = Walhalla.
Walfer, m. -s, - = bewoner van Wales.
Walfe, w. -n, -n = ('t) vollen, ('t) walken, volmolen, volterij; dem Tuche die W. geben = 't laken vollen.
walfen, fchw. (h.) = vollen, walken; afranselen.
Walfer, m. -s, - = voller, volder.
Walffah, f.; -fessel, m.; -mühle, w.; -müller, m. = vollkuip; -ketel; -molen; -molenaar.
Walffüre, w. -, -n = Walkure (Odiens bodes die de gesneuvelden naar Walhalla geleidt).
I. Wall, m. - (e)s, Wälle = wal, muur, bolwerk.
II. Wall, m. - (e)s, -e = 80 stuks (vooral in den vischhandel).
Wallach, m. - (e)s u. -en, -e(n) = ruïn.
Wallanker, m. = aardanker, walanker.
Wallarbeit, w. = schanswerk, schansarbeid.
Wallarbeiter, m. = schanswerker, walgraver, aardwerker.
Wallbruch, m. = bres; dijkbreuk.
Wallbüchse, w. = groot geweer (om op de wallen te gebruiken).
walfen, fchw. (h.) = golven, borrelen, warrelen, zieden, koken; trekken, optrekken (ter bedevaart bijv.).
Walfer, m. -s, - = reiziger, pelgrim.
walffahren, fchw. (j.) = een pelgrimstocht doen, ter bedevaart gaan.
Walffahret, m. -s, - = bedevaartganger, pelgrim.
Walffahrt, w. = pelgrimstocht, bedevaart.
walffahrten, fchw. (f.) = een pelgrimstocht doen, ter bedevaart gaan.
Walffahrtort, m. = bedevaartsplaats.
Walffisch, zie Walffisch.
Walffgraben, m.; -gräber, m. = wal|gracht; -graver (of schansgraver).
Walflis, f. = Wallis (kanton).
Walfliser, m. -s, - = Walliser.
Walffeller, m. = walkelder, kazemat.
Walfflafette, w. = vestingaffuit.
Walffmeister, m. = opzichter van de wallen.
Walffnuß, zie Walffnuß.
Walffone, m. -n, -n = Waal.
Walffonein, w. -, -nen = Waalsche.
walffonisch = Waalsch.
Walffrat; **Walffroß**, zie Walffrat; Walffroß.
Walfflung, w. -, -en = opwelling, koking, opbruising, sterke beweging.
Walffwurz, w. = smeerwortel.
Walffnuß, w. = (wal-, okker)noot; noteboom.
Walffnußbaum, m. = (wal)noteboom.
Walffblat, m. = Walfflatt.
Walffburg, gis, m. = Walburg, Walpurgis.
Walffburgisnacht, m. = Walpurgisnacht.
Walffrat, m. u. f. - (e)s = walschot, spermaceti.
Walffroß, f. = walrus, walros.
walffisch, zie walffisch.
Walffstatt, m. = slagveld, kampplaats.
walften, fchw. (h.) = heerschen, besturen, beschikken; w. über [eines Dinges m.] = heerschen over, waken over, zorgen voor; daß

walfe Gott ob, walff's Gott = dat geve God; er schaltet und walft = hij doet zooals hij wil, hij speelt den baas, hij deelt de lakens uit; einen schalten und w. lassen = iem. maar laten begaan; Milbe w. lassen = met zachtheid of goedertierenheid te werk gaan.
Walff(h)er, m. = Wouter.
Walffze, w. -, -n = wals, rol; [ook = Wandering] schaft; er ist auf der W. = hij reist op zijn ambacht].
walffzen, fchw. (h.) = walsen; rollen; walffende Grundstücke = vervreemde gronden.
walffzen, fchw. (h.) = wentelen, rollen; ein Legikon w. = in een woordenboek zoeken; etw. von sich auf einen andern w. = iets van zich af op een ander wentelen, werpen of schuiven; sich im Note, auf der Erde, am Boden w. = zich in 't slijk enz. wentelen; er wollte sich w. vor Sachen = hij viel om van 't lachen, lachte zich dood; es war zum W. = 't was om om te vallen; sich w. = (van menschenemigte ook:) stroomen.
walffzeförnig = rolvormig, cilindervormig.
Walffzer, m. -s, - = walsler; wals.
Walffzer, m. -s, - = roller, wentelaar; (scherts.) dik boek, bijbel; (een soort) kelderdermot.
Walffwert, f. = pletmachine, pletterij.
Wamme, w. -, -n = wam, buik; pens; kossem (aan den hals van runderen).
Wampe, zie Wamme.
Wams, f. [u. m.] -es, Wämfer = (wam)buis.
wamfen, fchw. (h.) = ranselen, afrossen.
Wand, w. -, Wände = wand, muur; h[ö]lzerne W. = houten wand, beschoot; spanische W. = kamerschut; er will immer mit dem Kopfe durch die Wand = hij wil altijd zijn zin door-drijven; zie ook: Stiege, Rarrenhände, Teufel.
Wandbel, m. -s = verandering, wijziging; levenswandel, levenswijze; einer Sache W. schaffen = verandering in iets brengen, iets verhelpen; zie ook Handel.
wandbelbar = veranderlijk, onstandvastig, onbestendig; [beschadigd, slecht, bouwvallig, begaanbaar].
Wandbelbarkeit, w. = veranderlijkheid enz.
Wandbelgänge, Pl. = gangen, couloirs (van de kamers).
wandeln, fchw. (h. u. f.) = veranderen, wijzigen; wandelen, trekken; verkeerren; w. des Blatt = wandelend blad.
Wandelftern, m. = dwaalster, planeet.
Wand(e)lung, w. -, -en = verandering; transformatie; redhibitie; koopvermetiging.
Wandervlot, m. = zwerfblok.
Wandervbuch, f. = livret, reisboekje (dat de plaatselijke overheid den jongen werkmán ter hand stelt, en waarin zijn naam, geboorteplaats, persoonsbeschrijving, bedrijf, diensttijd bij verschillende patroons enz. vermeld staat).
Wand(e)rer, m. -s, - = reiziger, voetganger; wandelaar.
Wanderschrecke, w. = treksprinkhaan.
Wanderschire, Pl. = leerjaren (van een rondtrekkend ambachtsgezel); reisjaren, zwerfjaren.
Wandertager, f. = verplaatsbaar magazijn.
Wanderteben, f. = zwerfend leven.
Wandertehrer, m. = reisleeraar, rondtrekkend of ambulánt leeraar.
Wandertluft, m. = reislust.
wandern fchw. (f. u. h.) = gaan, trekken, rondtrekken, (rond)reizen; verhuizen; er mußte ins

Gefängnis m. = hij moest in de gevangenis; meine Uhr ist aufs Zeithaus gewandert = mijn horloge is naar de lommerd verhuisd; er ist (hat) viel gewandert = hij heeft veel gereisd.
wan'dernd = trekkend, reizend, zwervend, ambuland.
Wan'derniere, w. = wandelende nier.
Wan'derratte, w. = trekrat.
Wan'derraupe, w. = processierups.
Wan'derschaft, w. = reis, tocht, ambachtsreis.
Wan'dersmann, m. = reiziger, voetreiziger.
Wan'dersstab, m. = reisstaf, reisstok.
Wan'dertaube, w. = trekduif.
Wan'dertruppe, w. = rondtrekkende troep (tooneelspelers e. d.).
Wand(er)ung, w. -, -en = reis, tocht, omzwerping.
Wan'dervogel, m., zie Zugvogel.
Wan'dervolk, f. = zwervend volk.
Wan'derzeit, w. = reistijd; zwerftijd.
wand'zeit = muurvast, spijkervast.
Wand'gemälde, f. = muurschildering.
Wand'kalender, m. = wandkalender.
Wand'lanter, m. = (spin) hooiwagen.
Wand'lafte, w.; -lauf, w. = wandlkaart; -luis (of weegluis).
Wand'leuchter, m. = muurlamp, (gas)arm.
Wand'lung, w. -, -en = verandering, ommekeer; zie ook Wandelung.
Wand'maleret, w. = muurschildering.
Wand'nachbar, m. = kamerbuur.
Wand'pfeiler, m.; -pfeil, m. = muurpilaster (of penant); -pleister.
Wan'drer zc., zie Wanderer zc.
Wand'säule, w. = muurzuil.
Wand'schirm, m. = kamerschut.
Wand'schrank, m. = muurkast.
Wand'spiegel, m. = penantspiegel.
Wand'tafel, w. = (school)bord.
Wand'uhr, w. = hangklok.
Wand'ung, w. -, -en = muren, muurwerk.
Wan'ge, w. -, -n = wang, koon; ook wang als zijstuk van een pers, onderstuk van een trap enz.
Wan'genrübchen, f. = kultje in de wang.
Wan'g, m. -(e)s: sonder ob. ohne W. = zonder wankelen, zonder wijken. **wan'fel** = wankel, onbestendig].
Wan'felmut, m. = wankelmoedigheid, onbestendigheid, onvastheid, ongestadigheid.
wan'felmiütig = wankelmoedig, onbestendig, ongestadig, veranderlijk.
I. wan'fen, fchiv. (h.) = wankelen, waggelen, schudden; weifelen; aarzelen; wijken, toegeven.
II. Wan'fen, f. = wankelen, waggelen, schudden; weifeling, aarzeling, onzekerheid; ins W. bringen = aan 't wankelen brengen, onzeker (onvast) maken.
wann = wanneer; dann und w. = nu en dan.
Wann'chen, f. -s, - = kuipje, tobbetje.
Wan'ne, w. -, -n = wan; badkuip; kuip.
I. wan'nen, fchiv. (h.) = wannen; (van vogels) in de lucht blijven zweven.
II. [wan'nen: bon w.? = van waar?]
Wan'nenbad, f. = kuipbad.
Wan'nen|weber, m. -s, -; -weibe, w. = torenvalk.
Wan'n, m. -es, Wan'nte = bast, pens, buik, dikbuik.
Wan't, w. -, -en = (scheeps)want, touwen.
Wan'ze, w. -, -n = wandluis, weegluis.
wan'zen, fchiv. (h.) = over of te veel zijn, niet meedoen, lastig toekijker zijn (bij 't spel).

wan'zig = vol wandluizen.
Wap'pen, f. -s, - = (geslachts-, stads-, rijks-)wapen, wapenschild, blazoen.
Wap'penant, f. = bureau voor heraldiek.
Wap'penansleger, m. = beschrijver van geslachtswapens.
Wap'pen|buch, f.; -feld, f.; -herold, m. = wapenboek; -veld (of kwartier); -heraut.
Wap'pen|fennet, m.; -fönig, m.; -funde, w.; -fundiger, m. = wapenkundige; -koning; -kunde (of heraldiek); -kundige.
Wap'pen|maler, m.; -schild, f. = wapen|schilder; -schild.
wap'pen, fchiv. (h.) = wapenen.
[Wap'pen', m. -(e)s, -t = essaieur (aan de munt); keurmeester, toetsers. **wap'deren**, fchiv. (h.) = (goud, zilver) waardeeren, toetsen, keuren].
Wap're, w. -, -n = waar, koopwaar; **Wap'ren** = waren, goederen.
Wap'renbestand, m. = voorraad, goederevoorraad (in 't pakhuis); restanten, inventaris.
Wap'renbestellungs|buch, f. = bestellingboek.
Wap'ren|geschäfte, Pl.; -handel, m. = goedere|zaken (handel in goederen); -handel.
Wap'renhaus, f. = warehouse, magazijn, verkoophuis.
Wap'renkenntnis, w. = warekennis.
Wap'rentonio, f. = magazijnboek.
Wap'renfunde, w. = warekennis.
Wap'renlager, f. = pakhuis, magazijn; voorraad.
Wap'renpreis, m. = goedereprijs.
Wap'renprobe, w. = staal(tje) van waren.
Wap'renrechnung, w. = factuur.
Wap'renfonto, m. u. f. = goederekorting.
Wap'rentempel, m. = fabrieksmerk.
Wap'rensteuer, w. = koopwarebelasting.
Wap'renumsatz, m. = omzet van goederen.
Wap'renverzeichnis, f. = goedere|lijst, factuur, prijs-courant.
Wap'renborrat, m. = voorraad.
Wap'renzichengesetz, f. = merkwet.
Wap'renzoll, m. = rechten.
Wap'f, w. -, -en, zie Wap'ft.
warm, (wärmer) = warm; mit ist w. = ik heb 't warm; w. stellen = op 't vuur zetten, warm houden; er sitzt w. = hij zit er warmjes in; einem w. machen = iem. warm (driftig) maken.
Warm'|bad, f.; -bier, f. = warm bad; warm bier.
Warm'|blüter, m. -s, - = warmbloedig dier.
warm'|blütig = warmbloedig.
Warm'|brunnen, m. = warme bron.
Wap'rme, w. - = warmte.
Wap'rme|grad, m.; -lehre, w.; -leiter, m.; -messer, m. = warmte|graad; -leer; -geleider; -meter.
wap'rmen, fchiv. (h.) = warmen, verwarmen, warm maken, koesteren; sich am Feuer, an der Sonne w. = zich bij (aan) 't vuur, in de zon warmen.
Wap'rmer, m. -s, - = warmer, verwarmers.
Wap'rme|fleisch, m. = warmflesch, warmkruid, warmwaterkruid.
Wap'rme|haus, f. = broeikas.
warm'|herzig = warm, hartelijk, innig.
Wap'rme|pfanne, w. = warmpan, beddepan.
Wap'rme|stube, w. = warmkamer, warmplaats, warmzaal.
Wap'rming, w. -, -en = verwarming.
Wap'rme|zimmer, f. = warmkamer.
wap'rnen, fchiv. (h.) = eenen bor etnem = iem. voor iem. waarschuwen.

Warnung, w. -, -en = waarschuwing, wenk; das soll mir eine W. sein = dat zal ik mij voor gezegd houden.

Warnungsanzeige, w. = waarschuwing.

Warnungsruf, m. = waarschuwingsroep, waarschuwingskreet, luide waarschuwing.

Warnungsstimme, w. = waarschuwend stem.

Warnungstafel, w. = waarschuwingbord.

Warp, m. -(e)s, -e = werp(anker).

warpen, fch.w. (h.) = (een schip) verhalen, omwenden.

War rant (spr.: oermt), m. -s, -s = war rant, pakhuisbewijs, pandbewijs (voor koop-waren).

War rantstystem, f. = warrantsysteem (stelsel, waarbij de koopwaren verkocht en tegelijk verpand kunnen worden zonder 't pakhuis te verlaten).

Warschau, f. = Warschau.

Warschauer, m. -s, - = Warschauer.

Warte, w. -, -n = sterretoren, sterrewacht; wachttore, slottoren; (plant) cichorei.

Wartefrau, m. = oppasser, waakster.

Wartegelb, f. = wachtgeld.

Warteinweil, m. -s = zeurkous, treuzelaar.

warten, fch.w. (h.) = wachten; (zieken, kinderen e. d.) oppassen, verzorgen; auf einen w. = (op) iem. wachten; [etnes Wntes w. = een ambt waarnemen; einer Jahre w. = een veer bedienen; jems., eines Dinges w. = op iem., op iets wachten; welches Schicksal wartet meiner = welk lot staat mij te wachten].

Warter, m. -s, - = wachter, oppasser, verpleger.

Warteraum, m. = wachtkamer.

Warterin, w. -, -nen = verpleegster, oppasser; ook werkvrouw.

Wartesaal, m. = wachtkamer (aan station e. d.).

Warteschule, w. = bewaarschool.

Wartezimmer, f. = wachtkamer (bij dokter enz.).

Warturm, m. = wachttoren.

Wartung, w. -, -en = verzorging, verpleging.

warum = waarom; w. nicht gar? = wel zeker! dat kun je begrijpen!

Wärchen, f. -s, - = wratje.

Wärze, w. -, -n = wrat.

warzenförmig = wratvormig.

Wärzenfrau, f. = wolfsmelk.

warzig = vol wratten; wratachtig.

was = wat? wat, iets; w. für ein? = wat voor een? w. lachen Sie? = wat (= waarom) lacht U? er lief w. hast du (w. fannst du) = hij liep van wat ben je me of van heb ik jou daar; w. Neues = wat (iets) nieuws; so w. lebst nicht! = neen maar! of heb je ooit van je leven! fann ich w. dafür? = kan ik 't helpen, kan ik er wat aan doen? es hat sich w. zu lachen = er valt niets te lachen.

Waschanstalt, w.; -haus, w.; -bär, m. = waschlinrichting; -bank; -beer.

Waschbeden, f.; -bütte, w. = waschkom; -kuip (of -tobbe).

Wasche, w. -, -n = wasch; linnen, ondergoed; W. haben = de wasch hebben; reine W. = schoone wasch, schoon linnen.

waschicht = waschecht, kleurhoudend, echt van kleur, goed blijvend in de wasch; vast van karakter, degelijk.

Waschgeschäft, f. = linnenzaak, winkel van witte goederen.

Waschkammer, w.; -mannell = linnenkamer; -juffrouw (-moeder).

waschen, f. (h.) (du wäsch(e)st, er wäscht; wusch; wüsch; wäsche! gewaschen) = wasschen, de wasch doen; kletsen, babbelen; das hat sich gewaschen = dat is uitstekend, dat is niet mis; eine Hand wäscht die andre = als de eene hand de andere wascht, worden ze beide schoon; zie ook Wopsf.

Waschenähen, f. = linnennaaien.

Wascher, m. -s, - = wasscher; babbelaar, kletser.

Wascheri, w. -, -en = wasscherij, wasch- inrichting.

Wascherin, w. -, -nen = waschvrouw.

Waschschrank, m. = linnenkast.

Waschfrau, f.; -frau, w.; -geld, f. = wasch-kuip (of -tobbe, -vat); -vrouw; -geld.

Waschgeschirr, f.; -geschell, f. = waschgerei (-stel); -tafel.

waschhaft = babbelachtig.

Waschhandschuh, m.; -haus, f.; -kessel, m. = waschhandschoen (dite gewasschen kan worden); -huis; -ketel.

Waschleib, f. = japon die gewasschen kan worden.

Waschlokb, m.; -kübel, m.; -tüche, w. = waschmand; -kuip; -hok.

Waschlappen, m. = waschlap, vaatdoek; onbeduidend karakterloos persoon, sukkel, oud wijf.

Waschlauge, w. = loog (voor de wasch).

Waschleder, f. = zeemle(d)er.

waschlederne Handschuhe = zeemle(d)eren handschoenen.

Waschmaul, f. = babbelaar, babbelkous.

Waschmeister, m.; -napp, m.; -platz, m. = waschmeester; -bak; -plaats (of -huis).

Waschrudera, Pl. = rommel vuile wasch.

Waschschrank, m., zie Waschschrank.

Waschschwamm, m.; -seide, w.; -stich, m. (od. -toilette, w.) = waschspoons; -zijde; -tafel.

Waschtopf, m. = pot om 't waschwater ir te koken.

Waschtrög, m.; -wanne, w.; -weib, f. = waschbak; -kuip; -vrouw (ook kletstante).

Waschzettel, m.; -zeug, f.; -zober, m. = waschlijst; -gerei; -tobbe.

Wasen, m. -s, - = grasveld; (norbb.) takkebos; [damp].

Wasenmeister, m. = vilder.

Wasgau, m. -(e)s = Voegezen.

Wasser, f. -s, - = water; er sibt bei W. und Brot = op water en brood; gebranntes W. = gedestilleerd, sterke drank; das W. geht ihm bis an den Hals = 't water staat hem tot aan de lippen; W. in den Wein gießen od. tun = water in den wijn doen; da läuft noch viel W. den Rhein (den Berg) hinunter = er zal nog veel water door den Rijn loopen, voor 't zoover is; der Blan ist ins W. gefallen = in 't water gevallen; ein. ins W. reiten = iets vernietigen, verloren doen gaan; künstliches W. = eau de Cologne; ein Diamant vom reinsten W. = een diamant van 't zuiverste water; stehendes W. = stilstaand water; stille W. gründen (sind) tief od. reihen tiefe Gräben = stille waters hebben diepe gronden; er trübt sein W. = hij hindert niemand; sich über W. halten = zich boven water houden; er lieft tote W. = vlot, vloeiend; zu W. und zu Land(e) = te water en te land; zu W. werben =

ſin 't water vallen (fig.); das W. läuft ihm im Munde zuſammen = 't water komt hem (er van) in den mond; zie ook Krug, Mühle, reichen.
Wasserabſchlag, m. = afwatering, waterafvoer, verlaat.
Wasserarm = waterarm.
Wasserassel, m. = watermot.
Wasserbau, m.; **Wasserbau**, m.; **Wasserbau**, m.; **Wasserbau**, f. = water|bouw (-bouwkunde, -bouwwerk); -bouwkunde; -bekken.
Wasserbehälter, m.; **Wasserbehälter**, m.; **Wasserbehälter**, w. = water|reservoir; -beschrijving (of hydrografie); -bommel (of -bel, blaas).
Wasserbrei, m. = pap met water.
Wasserbunze, w. = waterpunge.
Wasserchen, f. —s, — = watertje; er ſieht aus, alsob er kein W. trüben könnte = alsof hij geen vlieg kwaad kon doen.
Wasserdampf, m. = waterdamp.
Wasserdicht = waterdicht.
Wasserdoktor, m.; **Wasserdoktor**, m.; **Wasserdoktor**, m. = water|dokter; -damp; -ammer.
Wasserepith, m. = selderie.
Wasserfabrik, w.; **Wasserfabrik**, m.; **Wasserfabrik**, m. = water|tochtje; -val; -vergaarbak (of regenbak).
Wasserfarbe, w.; **Wasserfarbe**, m.; **Wasserfarbe**, w.; **Wasserfarbe**, w. = water|verf (of aquarel); -venkel; -vlakte (of -oppervlakte); -karaf.
Wasserflecken, m.; **Wasserflecken**, w.; **Wasserflecken**, m. = water|vlek; -vlieg; -vloot.
Wasserflut, w. = overstrooming, waterloed.
Wasserfracht, w. = scheepsvracht, vervoer te water, vrachtlood.
Wasserfrei = watervrij.
Wasserfrösch, m.; **Wasserfrösch**, m.; **Wasserfrösch**, f. = water|kikvorsch; -loop (of kanaal); -vat.
Wassergefäß, f.; **Wassergefäß**, m. = water|gevoegte; -geest.
Wassergerechtigkeits, w. = gebruiksrecht van waterlopen.
Wassergeräthe, Pl.; **Wassergeräthe**, f.; **Wassergeräthe**, f. = water|geräthe; -plant (of -gewas); -glas.
Wassergleich = waterpas, horizontaal.
Wassergleiche, w. = waterpas, horizontaal vlak.
Wassergraben, m. = greppel, sloot.
Wassergrube, w. = put, regenbak.
Wasserguß, m. = stortbui, plasregen.
Wasserhaltig = waterhoudend.
Wasserheilanstalt, w.; **Wasserheilanstalt**, w. = water-genees|inrichting; -kande.
Wasserheizung, w.; **Wasserheizung**, w.; **Wasserheizung**, w. = water|verwarming (d. i. verwarming door warm water); -hoogte; -hoos.
Wasserhahn, f.; **Wasserhahn**, m. = water|hoen; -hond (poedel).
Wassericht = waterachtig.
Wasserig = waterig; krachteloos, laf, flauw; zie ook Mund.
Wasserigkeit, w. — = waterigheid, lafheid.
Wasserjagd, w. = jacht op watervogels.
Wasserjungfer, w.; **Wasserjungfer**, m.; **Wasserjungfer**, w.; **Wasserjungfer**, w. = water|juftertje (glazemaker); -kever; -kan (of lampetkan); -kant.
Wasserkarte, w. = hydrografische kaart.
Wasserkasten, m.; **Wasserkasten**, m.; **Wasserkasten**, m. = water|reservoir; -mortel; -klaver.
Wasserklosett, f.; **Wasserklosett**, m.; **Wasserklosett**, w. = water|klozet; -hoofd; -kracht.
Wasserkraft, w.; **Wasserkraft**, w.; **Wasserkraft**, m.; **Wasserkraft**, m. = water|krachtleer (of hydrodynamica); -kraan (bij spoorwegen); -kers; -kruik; (-)tobbe(tje).

Wasserkunst, w. = fontein; die Wasserkunst = de waterwerken.
Wasserkur, w.; **Wasserkur**, m.; **Wasserkur**, w.; **Wasserkur**, m. = water|kuur; -meloen (of -pompoen); -poel; -loop; -looper.
Wasserklee = waterloos, droog.
Wasserleitung, w.; **Wasserleitung**, w.; **Wasserleitung**, w.; **Wasserleitung**, w. = water|leiding; -leidingbuis; -lelie; -lijn.
Wasserlinse, w.; **Wasserlinse**, f.; **Wasserlinse**, f.; **Wasserlinse**, w. = water|linze (eendekroos); -lisch (zwanebloem); -gat (d. i. gat vol water of gat waardoor 't water wegloopt); -verfschilderen.
Wassermangel, m.; **Wassermangel**, m.; **Wassermangel**, m. = water|gebrek; -man (ook Waterman, een sterrebeeld); -machine (of -werktuig).
Wassermelone, w.; **Wassermelone**, m.; **Wassermelone**, m.; **Wassermelone**, w. = water|meloen; -meter (of hydrometer); -salamander; -molen.
Wassern, f. (h.) = besproeien, netten; (wijn) temperen met water, mengen; (zijde, taf) wateren, moireeren; (haring) in 't water leggen; zie ook Mund.
Wassernige, w.; **Wassernige**, w.; **Wassernige**, w.; **Wassernige**, w. = water|geest (of -nimf); -gebrek; -noot; -nimf.
Wassergel, w.; **Wassergel**, m.; **Wassergel**, w.; **Wassergel**, m. = water|orgel; -partij; -pas.
Wasserpel, w. = valsche parel.
Wasserpfeil, w.; **Wasserpfeil**, m.; **Wasserpfeil**, m.; **Wasserpfeil**, w. = water|peest; -paal; -peper; -plant.
Wasserpfehl, m.; **Wasserpfehl**, w.; **Wasserpfehl**, Pl. = water|poel; -plas; -pokken.
Wasserpokal, m. = Pool uit Opper-Silezië.
Wassersprobe, w.; **Wassersprobe**, w.; **Wassersprobe**, m. = water|proef (nl. een godsoordeel); -bron (of -wel); -raaf (of zeeraaf).
Wasserrad, f.; **Wasserrad**, w.; **Wasserrad**, f. = water|rad; -rat (of -rot); -recht.
Wasserricht; **Wasserricht** = water|pas; -rijk.
Wasserrich, f.; **Wasserrich**, w. = water|rijk (of -gebied); -loop.
Wasserriemen, m. = zeegras, wier.
Wasserriff, m. = spleet, kloof (door 't water ontstaan).
Wasserröhre, w. = waterpijp, waterloop.
Wasserröse, w. = waterloë.
Wasserrübe, w. = gewone raap.
Wassersack, m.; **Wassersack**, m.; **Wassersack**, w. = water|zak (ook van pijpen); -salamander; -zuil.
Wasserschacht, m. = mijnput ter verwijdering van 't mijnwater.
Wasserschaden, m.; **Wasserschaden**, w.; **Wasserschaden**, w.; **Wasserschaden**, w. = water|schade; -schep(per) (of -schoep); -scheiding; -vreess.
Wasserscheu = aan watervrees lijdend.
Wasserschierling, m.; **Wasserschierling**, w.; **Wasserschierling**, m.; **Wasserschierling**, w. = water|scheerling; -slang; -zak (van leer); -kolk (of -afgrond).
Wasserschmäger, m. = waterspreeuw.
Wasserschneise, w.; **Wasserschneise**, w.; **Wasserschneise**, w. = water|snip; -schroef (of -schroef van Archimedes); -zwaluw.
Wassersfette, w.; **Wassersfette**, m.; **Wassersfette**, w.; **Wassersfette**, m. = water|kant (of -zijde); -schorpioen; -snood; (-)spuwer.
Wasserspiegel, m.; **Wasserspiegel**, w.; **Wasserspiegel**, m.; **Wasserspiegel**, w. = water|spiegel; -spin; -sport; -springstaart; -spuit.
Wassersprudel, m. = springbron.

Wasserstand, m.; -stelle, m.; -stiefel, m.; -stoff, m.; -stoffgås, f. = waterstand; -plaats (d. i. drinkplaats); -laars; -stof; -stofgas.
Wasserstoffhaltig = waterstofhoudend.
Wasserstrahl, m.; -strafe, m.; -strecte, w. = waterstraal; -weg; -uitgestrektheid.
Wasserstrudel, m.; -sturz, m.; -sucht, w. = waterkolk (of draaikolk, maalstroom); -val (ook neerstortend water); -zucht.
Wasserüchtig = waterzuchtig.
Wasseruppe, w. = magere soep.
Wassertaufe, w. = waterdoop.
Wassertiefe, w. = waterdiepte, diepgang.
Wasserzier, f.; -tonne, w.; -topf, m. = waterdier; -ton; -pot.
Wassertracht, w. = waterlijn; diepgang.
Wasserträger, m. = waterdrager.
Wassertreite, w. = trems (een soort van toom).
Wassertrichter, m.; -trög, m.; -trophen, m. = watertrapper; -bak (d. i. drinkbak); -dröppel.
Wasserturn, m.; -uhr, w.; -umschlag, m. = waterkolk; -uurwerk; -omslag (of natte omslag).
Wasserung, m. = besproeiing.
Wasser vogel, m.; -borrat, m.; -wage, w. = watervogel; -voorraad; -pas (hydrostatische balans).
Wasserwägung, w. = waterpassing, waterweging.
Wasserwanze, w.; -wegerich, m.; -wetbe, m. = waterweeguis; -weegbree; -wilg.
Wasserwelle, w. = golf.
Wasserwerk, f. = waterwerk, hydraulische inrichting, fontein.
Wasserwirbel, m. = draaikolk, maalstroom; (water)hoos.
Wasserwoge, w. = golf, baar.
Wasserzeichen, f.; -zöber, m. = watermerk; -tobbe.
wäffericht, **wäfferig**, zie wäffericht, wäfferig.
Watt, w. = gewaad. **Watte**, w. -, -n = groot treknet of sleepnet.
wäten, f. w. (h.) = waden.
Wattercloset (spr.: oetterklozzet), f. -s, -s = watercloset.
Watterfant, m. -, -en, zie Wasserfante.
Watterproof (spr.: oetterproof), m. -s, -s = waterproof, waterdichte stof, overjas, regenjas.
Wattsche, m. -, -n = oorveeg, mulpeer.
wattschelig = waggelend, schommelend.
wattscheln, f. w. (h.) = waggelen, schommelen.
Wattschien, m. -s, -, zie Wattschie.
I. Watt, f. -s, - = watt (electrische maat-eenheid).
II. Watt, f. -(e)s, -e; **Watte**, w. -, -n = wad, ondiepte.
Watte, w. -, -n = watte.
Wattenfahrer, m. = waddevaarder, platboomde schuit.
wattieren, f. w. (h.) = watteeren.
Wattierer, m. -s, - = watteerder.
Wau, m. -(e)s, -e = wouw (een soort rezeda).
Wauwan', m. -(e)s, -e u. -s = wafwaf, hond; laß dir keinen W. vormachen = laat je niet bang maken.
w. W. = wefliche Breite.
Webe, w. -, -n = weefsel, stuk goed.
Webel, zie Weibel.
weben, f. u. f. w. (h.) (f. w. webe; webe u. wob; webe u. wöbe; webel gewebt u. gewo-

ben) = weven, spinnen; leven, bewegen, in werking zijn, werken, zeven.
Weber, m. -s, - = wever.
Weberarbeit, w.; -baum, m. = weverswerk; -boom.
Weberet, w. -, -en = weverij; weefsel.
Webereinschlag, m. = inslag (bij 't weven).
Weberhandwerk, f.; -innung, w.; -faum, m. = weversambacht; -bond; -kam.
Webernecht, m. = weversknecht; (spin) hooiwagen.
Weberlade, w.; -meister, m.; -schiff, f. = weverskas; -baas; -schietspoel.
Weberstuhl, m. = weefgetouw, weefstoel.
Weberzettel, m. = schering.
Weefstuhl, m. = weefstoel, weefgetouw.
Wechsel, m. -s, - = wisseling (van de jaargetijden bijv.); verwisseling (van woning bijv.); verandering (in een zaak); wissel (in den handel); (stud.) jaarlijksch studiegeld.
Wechselagent, m.; -accept, m. = wisselagent; -accept.
Wechselbalg, m. = ondergeschoven kind, wisselkind; monster, misbaksel.
Wechselbank, w. = wisselbank.
wechselbar = wisselbaar, verwisselbaar.
Wechselbegriff, m. = verwisselbaar begrip, begrip van gelijken inhoud.
Wechselberechtigte ob. **Wechselverpflichtete**, Pl. = wisselpersoneel.
Wechselbeziehung, w. = wederkeerige betrekking.
Wechselbrief, m.; -buch, f.; -bürge, m.; -bürgschaft, w. = wisselbrief; -boek; -borg; -borgtocht.
wechselfähig = bevoegd of gerechtigd om wissels te teekenen.
Wechselfähigkeit, w. = bevoegdheid of recht om wissels te teekenen of om in wisselzaken op te treden.
Wechselfall, m. = ander geval, tegenovergesteld geval; wisselvalligheid.
Wechselfälschung, w. = wisselvervalsing.
Wechselfieber, f. = wisselkoorts.
Wechselforderung, w. = eisch op grond van een wissel.
Wechselfrist, w. = respitdagen.
Wechselfgebrauch, m. = gebruik, usantie.
Wechselfeld, f. = wisselgeld, kleingeld; agio.
Wechselfesang, m. = beurt(ge)zang.
Wechselfeschäft, f. = wisselzaak, wisselkantoor.
Wechselfesetz, f. zie Wechselordnung.
Wechselfespräch, f. = samenspraak.
Wechselfhandel, m. = wisselhandel.
Wechselfhandlung, w.; -haus, f. = wisselhandel; -zaak (-kantoor, -bank).
Wechselfinhaber, m. = houder van een wissel.
Wechselfkonto, f.; -kurs, m.; -mäfler, m. = wisselkonto; -koers; -makelaar (of -agent).
wechselfmäßig = volgens 't wisselrecht.
Wechselfmünze, w. = kleingeld, pasmunt.
wechselfeln, f. w. (h.) = wisselen, verwisselen; die Kleider w. = van kleeren verwisselen; die Farbe w. = van kleur veranderen, bleek worden; (Warte, Blide) wisselen; (ein Zug) wechself die Gleise = wisselt.
Wechselfelnehmer, m.; -ordnung, w.; -pari, f.; -platz, m. = wisselhouder; -wet (-recht); -pari; -plaats.
Wechselfelprotest, m.; -prozeß, m.; -rechnung, w.; -recht, f. = wisselprotest; -proces; -rekening (of arbitrage); -recht.

Wegfelrede, w. = samenspraak; woord en antwoord, woord en wederwoord.
Wegfelreime, Pl.; -reiter, m.; -reiteret, m. = wisselrijmen; -ruiter; -ruiterij.
wegfelteitig = wederzijds(ch), wederkeerig, beiderzijds(ch), onderling, beurtelings(ch).
Wegfelteitigheit, w. = wederkeerigheid.
Wegfelteitung, w. = overmaking van wissels, remise.
wegfelteitig = afwisselend.
Wegfelstempel, m.; -strom, m.; -stube, w.; -summe, w. = wisselstempel (-zegel); -stroom; -kantoor; -som.
Wegfelteitnis, f. = wederzijdsche betrekking, onderlinge betrekking.
wegfelteit = vol afwisseling.
wegfelteit = afwisselend, beurtelings, wederkeerig.
Wegfelteit, m. = verwisselende (binnen- of buiten)hoek.
Wegfelteitung, w.; -wirtschaft, w. = wisselwerking; -bouw.
Wegfelteitung, w. = betaling in wissels.
Wegfelteitung, m. = wederzijdsheid; wederkeerigheid.
Wegfelteit, m. -s, - = wisselaar.
Wegfelteit, m. = wisselkantoor.
Wegfelteit, m. -(e)s, -e; **Wegfelteit**, m. -, -n; **Wegfelteit**, m. -s, - = (witte)broodje; stuk boter.
wegfelteit, f. (h.) = wekken, opwekken; (bij telefoon) opbellen.
Wegfelteit, m. -s, - = wekker (persoon en uurwerk).
Wegfelteit, w. = horloge of klok met wekker, wekkerklok, wekker.
Wegfelteit, m. = wekroep, wekstem.
Wegfelteit, m. -s, -s u. **Wegfelteit** = Veda (heilige schrift v. d. Brahminen).
Wegfelteit, m. -s, - = (vuur-, vliegen)waaier; wijwaterkwast, kwispel; veer, wiek; staart.
wegfelteitig = waaiervormig, pluimvormig.
wegfelteit, f. (h.) = kwispelstaarten, (heen en weer) bewegen, waaieren.
wegfelteit: weber Geld noch Gut = (noch) geld noch goed; [bin w. Fräulein, w. (h.)].
Wegfelteit, w. -, -en = (paarde)wed.
I. Wegfelteit (met s), m. -(e)s, -e = weg; am **Wegfelteit** = aan of langs den weg; er mar auf dem beiten **Wegfelteit** = hij zal ruineren = hij was goed op weg om zich te ruïneren; auf dem **Wegfelteit** der (jur) Bejierung = aan de beterhand; auf gegeslichem **Wegfelteit** = langs wettelijken weg; auf dem **Wegfelteit** der Güte = bij minnelijke schikking; auf halbem **Wegfelteit** = halfweg, halverwege; sich auf dem **Wegfelteit** machen = op weg of op reis gaan; nicht gut bei **Wegfelteit** = niet heel wel zijn, niet goed ter baen zijn; den **Wegfelteit** alles fiesliches gehn = den weg van alle vleesch gaan, sterven; feines **Wegfelteit** es od. feiner **Wegfelteit** e gehn = zijns weegs gaan; es hat damit gute **Wegfelteit** = dat kan nog een poos duren, zoover zijn we nog niet; [es hat gute **Wegfelteit** = dat is goed, er is niets te vreezen]; im **Wegfelteit** e eines Antrags, einer Verordnung = bij motie, bij verordening; ein Geschäft in die **Wegfelteit** e leiten = een zaak op touw zetten of voorbereiden; im **Wegfelteit** e Rechts = langs gerechtelijken weg; er wird seinen **Wegfelteit** machen = hij zal zijn weg wel vinden; **Mittel** und **Wegfelteit** = middelen; ohne **Wegfelteit** und Ziel = doelloos; ein Stück **Wegfelteit** = een eind weegs; eine **Stunde** **Wegfelteit** = een uur gaans; ich

traue ihm nicht über den **Wegfelteit** = ik vertrouw hem volstrekt niet; woher des **Wegfelteit**? = waar komt U vandaan?
II. Wegfelteit (met s) = weg, heen, verloren; hntereinander od. in einem **Wegfelteit** = achter elkaar voort, achtereenvolgens, aan één stuk; bom Blatte **Wegfelteit** = van 't blad; frei von der Leber **Wegfelteit** = vrijuit, ronduit; er mar ganz **Wegfelteit** = geheel buiten zich zelf; über etw. **Wegfelteit** = over iets heen zijn (ook fig.); vgl. ook **Wegfelteit**.
 (Voor samenstellingen met **Wegfelteit**, die hier niet opgenomen zijn, vergelijk men die met fort).
wegfelteit, f. (h.) = wegwerken.
wegfelteit, f. (h.) = wegetsen, wegbijten, wegbitsen.
wegfelteit, f. (h.) = wegbijten, uitbijten; weggagen (door te bijten).
wegfelteit, f. (h.) = wegbitsen.
wegfelteit, f. (h.) = weggrijpen, beetkrijgen.
wegfelteit, f. (h.) = ergens anders beroepen.
wegfelteit, f. (f.) = wegblijven (niet komen, weggelaten worden, niet weerkomen).
wegfelteit, f. (h.) = de oogen afwenden.
wegfelteit, f. (h.) = wegbroken, afbreken.
wegfelteit, unr. (h.) = wegbranden; w., (f.) = wegbranden, geheel opbranden.
wegfelteit, unr. (h.) = wegdenken; sich **Wegfelteit** = zich in gedachten verplaatsen.
Wegfelteit, f. = toezicht op de wegen.
Wegfelteit, m. = opzichter over de openbare wegen.
Wegfelteit, m. = aanleg van wegen.
Wegfelteit, m. (u. f.) -es, -e = weegbree.
Wegfelteit, m. = zeldistel, wegdistel.
Wegfelteit, m. = wegdoren, kruisdoren.
Wegfelteit, f. = weggeld (tol-, bruggeld enz.).
Wegfelteit, m. -s, - = struikroover, straatroover, bandiet.
Wegfelteit, m. = straatroof, struikrooverij.
Wegfelteit, m. = wegmeter.
wegfelteit = moe van 't loopen of van 't zwerfen.
I. Wegfelteit, mit Gen., [mit Dat.] = wegens, om, ter wille, uit hoofde; w. der Kinder od. der Kinder **Wegfelteit** = wegens of om de kinderen; von Rechts **Wegfelteit** = van rechtswege; von Amts **Wegfelteit** = ambtshalve; von Staats **Wegfelteit** = van staatswege; von Obrigkeit **Wegfelteit** = van wege de overheid.
II. Wegfelteit, zie bewegen.]
Wegfelteit, m. -(e)s = weegbree.
Wegfelteit, w. = mijlpaal, wegwijzer.
wegfelteit, f. (h.) = wegeten, opeten; einen Freund **Wegfelteit** = een feestmaal geven ter eere van een vertrekkenden vriend.
Wegfelteit, m. = mijlpaal, mijlsteen, grenssteen.
Wegfelteit, m. = eind weegs.
Wegfelteit, m. = uur gaans.
Wegfelteit, w. = cichoreiplant.
Wegfelteit, m. = weggeld.
wegfelteit, f. (h.) = wegvaren, wegrijden, vervoeren; w., (f.) = wegvaren, wegrijden, vertrekken.
Wegfelteit, m. = ('t) wegvallen, onderdrukking, afschaffing; in **Wegfelteit** bringen = afschaffen, opruimen; in **Wegfelteit** kommen = afgeschaft worden, niet meer gebeuren.
wegfelteit, f. (f.) = wegvallen, vervallen.
wegfelteit, f. (h.) = wegvangen, afvangen.

weg'faulen, *ſch*w. (f.) = wegrotten.
weg'fiſchen, *ſch*w. (h.) = wegviffchen; wegpakken, afpakken, wegpikken.
weg'gabeln, *ſch*w. (h.) = wegpikken, afpikken.
Weg'gang, m. = vertrek, heengaan.
weg'geh(e)n, *ft.* (f.) = weggaan, heengaan; (van waren) van de hand gaan.
weg'gieſen, *ft.* (h.) = weggieten.
weg'haben, *unr.* (h.) = ontvangen of gekregen hebben, beet hebben; er hat feinen Lohn weg = hij heeft wat hij verdient; jekt hab' ich es weg = nu ben ik er (achter), nu heb ik 't gesnapt.
weg'haiten, *ft.* (h.) = weghouden, wegdoen.
weg'hafden, *ſch*w. (h.) = wegpakken, afpakken, wegsnappen.
weg'heben, *ft.* (h.) = wegnemen, o; nemen; hebe dich weg! = maak dat je weg komt!
weg'helfen, *ft.* (h.) einem = iem. weghelpen.
weg'hüpfen, *ſch*w. (f.) = weghuppelen, wegspringen; über etw. w. = losjes over iets heenloopen.
weg'jagen, *ſch*w. (h.) = wegjagen, de deur uit jagen.
weg'kapen, *ſch*w. (h.) = wegkapen, afkapen, wegpakken, afpakken.
weg'kehren, *ſch*w. (h.) = wegvegen; wegkeeren, wegwenden, afwenden.
weg'kommen, *ft.* (f.) = weggaan, vertrekken; wegraken; er iſt gut dabei weggekommen = hij is er goed afgekomen.
weg'kriechen, *ft.* (f.) = wegkruipen.
weg'kriegen, *ſch*w. (h.) = wegkrijgen, wegmaken, er achter komen; opdoen, zich op den hals halen.
weg'laſſen, *ft.* (h.) = weglaten; laten (weg)gaan; uitlaten, vergeten, niet gebruiken of niet plaatsen.
weg'laufen, *ft.* (f.) = wegloopen.
weg'legen, *ſch*w. (h.) = wegleggen, opruimen.
weg'leugnen, *ſch*w. (h.) = ontkennen, loochenen, verloochenen.
weg'machen, *ſch*w. (h.) = wegmaken, wegnemen, wegdoen; *ſich* w. = zich uit de voeten maken, z'ch terugtrekken, weggaan.
weg'maufen, *ſch*w. (h.) = wegpikken, afpikken, weggappen, afgappen.
weg'meißeln, *ſch*w. (h.) = wegbeitelen.
Weg'nahme, w. -, -n = wegneming; confiscatie, aanhaling, verbeurdverklaring; verovering.
weg'nehmen, *ft.* (h.) = wegnemen; beslag leggen op, verbeurd verklaren.
Weg'nehmung, w. -, -en = wegneming.
weg'packen, *ſch*w. (h.) = wegpakken, wegleggen, wegbrengen; *ſich* w. = zich uit de voeten maken.
weg'rabieren, *ſch*w. (h.) = wegschrappen, uitschrappen, weggommen, uitgommen.
weg'raffen, *ſch*w. (h.) = wegrapen, wegnemen, wegpakken, wegrukken.
weg'räumen, *ſch*w. (h.) = wegruimen; (hinderpalen, moeilijkheden) uit den wegruimen.
Weg'räumung, w. = wegruiming, (t) uitden-weg-ruimen.
weg'reißen, *ft.* (h.) = wegscheuren, wegrukken; (een huis) omverhalen, sloopen.
weg'riiden, *ſch*w. (h.) = wegrukken, verplaatsen, verzetten; w., (f.) = plaats maken, van zijn plaats gaan.
weg'rufen, *ft.* (h.) = weg'open.
weg'sagen, *ſch*w. (h.) = wegzagen.
weg'sam (*met* e) = begaanbaar, be-eisbaar.

weg'schaffen, *ſch*w. (h.) = wegdoen, wegruimen, wegbrengen.
weg'schaffen, *ſch*w. (h.) = wegmaken (met de schop).
Weg'scheide (*met* e), w. -, -n, zie Scheide-weg.
weg'scheren, *ft.* (h.) = wegscheren, afscheren, *ſich* w. = zich wegscheren.
weg'schieben, *ft.* (h.) = wegschuiven, wegduwen.
weg'schießen, *ft.* (h.) = wegschieten, afschieten.
weg'schleifen, *ft.* (h.) = wegslijpen.
weg'schleppen, *ſch*w. (h.) = wegsleepen, versleepen.
weg'schließen, *ft.* (h.) = wegsluiten, wegruimen.
weg'schmeißen, *ft.* (h.) = wegsnijten, weggooien.
weg'schnappen, *ſch*w. (h.) = wegsnappen, wegpikken, wegpakken.
weg'schnitten, *ft.* (h.) = weg-, af- of uitsnijden.
weg'schnellen, *ſch*w. (h.) = wegschieten, wegwerpen.
weg'sehen, *ft.* (h.) = den blik afwenden, een anderen kant uitzien.
weg'setzen, *ſch*w. (h.) = wegzetten, op zij zetten; über einen Graben w. (f.) = over een sloot springen; über einen Fluß w. = een rivier oversteken; *ſich* über etw. w. (h.) = zich over iets heenzetten, zich om iets niet bekommeren, om iets niet geven.
weg'sprengen, *ſch*w. (h.) = wegruimen (met dynamiet e. d.); w., (f.) = weggalopperen.
weg'steden, *ſch*w. (h.) = wegdoen, wegzetten, wegbergen.
weg'stehlen, *ft.* (h.) = wegstelen, rooven, ontstelen, ontrooven; *ſich* w. = wegslijpen.
weg'stellen, *ſch*w. (h.) = wegzetten, verplaatsen.
weg'sterben, *ft.* (f.) = wegsterven.
weg'streichen, *ft.* (h.) = (haar e. d.) wegstrijken; (een woord e. d.) wegschrappen, uitschrappen.
Weg'stund (*met* e), w. = uur gaans.
Weg'taufe (*met* e), w. = nooddooop.
weg'treten, *ft.* (f.) = w'gtreden, weggaan, heengaan.
weg'tun, *unr.* (h.) = wegdoen, wegnemen, wegbergen.
Weg'überführung (*met* e), w. = overweg, overbrug.
Weg'unterführung (*met* e), w. = tunnel.
Weg'warte (*met* e), w. = cichorei(plant).
weg'waschen, *ft.* (h.) = wegwasschen.
Weg'weiser (*met* e), m. -s, - = wegwijzer, gids, handwijzer.
weg'wenden, *unr.* u. *ſch*w. (h.) = wegwenden, afwenden, afkeeren.
weg'werfen, *ft.* (h.) = wegwerpen, weggooien, vergooien; *ſich* w. = zich wegwerpen, zich vergooien, zich verslingeren.
weg'werfend = minachtend, verachtelijk.
Weg'werfung, w. - = wegwerpig; minachtung, geringschatting.
weg'würfeln, *ſch*w. (h.); *zaubern*, *ſch*w. (h.) = weg||wenschen; -tooveren.
Weg'zebrung (*met* e), w. = teerkost.
weg'ziehen, *ft.* (h.) = wegtrekken, wegsleepen; w., (f.) = wegtrekken, weggaan, verhuizen.
Weg'zug, m. = vertrek, verhuizing; (t) wegtrekken.
I. **Weh**, f. -(e)s = wee, smart, verdriet; sein Wohl und Weh = zijn wel er wee.
II. **weh**, **we'he** = wee, onaangenaam; pijnlijk, smartelijk; mir iſt w. = ik voel me onge-

lukkig; der Zahn tut mir w. = doet me pijn
f zeer; einem w. tun = iem. pijn *of* zeer doen,
 iem. grieven; einen wehen Finger haben =
 een zeeren vinger hebben; ein wehes Herz =
 een weemoedig hart; sich w. tun = zich pijn
of zeer doen; weh mir! = wee mij! o weh!
 = o wee!

I. **Wehen**, Pl. = weeen.

II. **wehen**, *f*h.w. (*h.*) = waaien; wapperen,
 fladderen; es weht kein Lüftchen = er gaat
 (of waait) geen tochtje.

Wehfrau, w. = vroedvrouw.

Wehgefühl, *f.* = weemoed, weedom.

Wehklage, w. = weeklacht, jammerklacht.

wehklagen, *f*h.w. (*h.*) = weeklagen, jam-
 meren.

Wehl, *f.* -(e)s, -e; **Wehle**, w. -, -n =
 waal, wiel, weel (kolk aan de kust).

wehlebig = jammerend, klagend, huilerig,
 sentimenteel, kleinzeurig.

Wehmüt, w. - = weemoed, droefenis.

wehmütig = weemoedig, droef.

wehmütsholl = vol weemoed, weemoedig.

Wehmutter, w. = vroedvrouw.

Wehne, w. -, -n = buil.

I. **Wehr**, w. -, -en = weer, verdediging; wal,
 borstwering; slagland (van een wild zwijn);
 sich zur W. stellen = zich te weer stellen.

II. **Wehr**, *f.* -(e)s -e = waterkeering, dam,
 beer.

Wehrbaum, m. = afsluitboom, slagboom,
 boom; grondbalk (van een watermolen).

Wehrdamm, m. = stuwdam.

Wehren, *f*h.w. (*h.*) = (iem. den toegang,
 't doortrekken) beletten, verbieden (= ber-
 weeren); dem Insug w. = onbetamelijkheden
 tegengaan, beletten *of* voorkomen; (dem Feuer)
 tegenhouden, onderdrukken; sich w. gegen =
 zich verdedigen, weren, verweren tegen;
 sich seiner Haut w. = zich *of* zijn leven ver-
 dedigen; [sich seines Lebens w. = zijn leven
 verdedigen; sich eines Dinges w. = zich tegen
 iets verdedigen].

wehrfähig = weerbaar, in staat de wapens
 te dragen.

Wehrgatter, *f.* = deur *of* hek in den dam.

Wehrgehänge, **Wehrgehentf**, *f.* = sabel-
 riem, koppel.

wehrgast = in staat de wapens te dragen,
 zich te verdedigen; weerbaar, strijdbaar.

Wehrhaftigkeit, w. - = weerbaarheid.

Wehrhaftmachung, w. - = weerbaarmaking.

wehrlos = weerloos, ongewapend, zwak.

Wehrlosigkeit, w. - = weerloosheid.

Wehrmann, m. = krijgsman.

Wehrmannschaft, w. = militie.

Wehrpflicht, w. = weerplicht, dienstplicht.

wehrlpflichtig = dienstplichtig, weerplichtig.

Wehrstand, m. = krijgsmansstand, militaire
 stand.

Wehrzahn, m. = slagland (van een wild
 zwijn).

Wehrstand, m. = droeve staat, treurige
 toestand.

Wehrtage, Pl. = nawees 1, pijn, verdriet.

Weib, *f.* -(e)s, -er = vrouw, wijf.

Weibchen, *f.* -s, - = vrouwtje, wijfje.

Weibel, m. -s, - = (*f*h.wet.) stadhuishode,
 dienaar van den schout; [deurwaarder,
 sergeant].

weibeln, *f*h.w. (*h.*) = druk in de weer zijn;
 für einen w. = zijn best voor iem. doen.

Weiberart, w.; -herrschaff, w.; -herz, *f.* =

vrouwe[manier (*of* -aard); -heerschappij (*of*
 -regering); -hart.

Weiberkenntnis, w. = kennis van de vrouw
of van 't vrouwehart.

Weiberknecht, m.; -traufheit, w.; -laune,
 w. = vrouwe[dienaar (*of* saletjonker);
 -ziekte; -luim.

Weiberleben, *f.*; -stift, w. = vrouwe[leen
 (spilleleen); -list.

Weibermärchen, *f.* = bakersprookje.

Weiberorden, m.; -raub, m.; -regiment,
f. = vrouwe[orde; -roof; -regeering.

Weibertracht, w. = vrouwekleeding.

Weiberwolf, *f.* = vrouwvolk.

weiblich = verwijfd, wekelijk; als een vrouw.

weiblich = vrouwelijk; ein weiblicher Kana-
 rienbogen = een wijfjeskanarie.

Weiblichkeit, w. - = vrouwelijkheid.

Weibling, m. -(e)s, -e = verwijfd persoon,
 wekeling; ook = Waiblinger en Ghib-
 belline.

Weibsbild, *f.* = vrouwspersoon, vrouw-
 mensch.

[**Weibsen**, *f.* = vrouw, wijf].

Weibselente, Pl.; -person, w.; -stift, *f.* =
 vrouws[personen (*of* vrouwvolk); -persoon;
 -persoon.

Weibsvolk, *f.* = vrouwvolk.

weich = week, zacht, teer, (van vleesch)
 malsch; gevoelig.

Weichbild, *f.* = stadsgebied, stadrecht, ban,
 jurisdictie.

Weiche, w. -, -n = zijde, flank; zachtheid,
 teerheid; week, ('t) weeken (aus der W.
 waschen); wissel (op spoorwegen).

I. **weichen**, *f*h.w. (*h.*) = weeken, week maken;
 w., (*f.*) = weeken, week worden.

II. **weichen**, *f*h.w. (*h.*) (*f*h.wet.) (*f*h.wet.)
 weichen! gemichen) = wijken, buigen; dalen
 (van prijzen); dem Feinde, vor dem Feinde
 w. = voor den vijand wijken; der Uebermacht
 w. = voor de overmacht wichten *of* wijken.

Weichensteller, m. -s, - = wisselwachter.

Weichschiff, *f.* = weekkuip.

weichgefotten = zacht gekookt, zacht.

Weichheit, w. - = zachtheid enz. zie weich.

weichherzig = weekhartig, teerhartig.

Weichherzigkeit, w. - = weekhartigheid enz.

Weichfrau, *f.* = watermuur.

weichlich = wekelijk, malsch, slap, verwijfd,
 vertroeteld.

Weichling, m. -(e)s, -e = wekeling; slap,
 verwijfd persoon.

weichmütig, zie weichherzig.

Weichsel (spr.: waiksel), w. = Weichsel.

Weichselholz, *f.* = weichselhout; morellehout.

Weichselruche, w. = morel.

Weichselrohr, *f.* = pijpvoer van weichsel-
 hout.

Weichselzopf, m. = verharding *of* in-elkaar-
 groeien van 't hoofdhaar, haarziekte.

I. **Weide**, w. -, -n = wilg(eboom).

II. **Weide**, w. -, -n = weide (waar 't vee
 graast); (gras)voeder.

Weidegeld, *f.*; -land, *f.* = wei(de)geld; -land.

I. **weiden** = wilgen, van wilgehout, teenen.

II. **weiden**, *f*h.w. (*h.*) = weiden, laten grazen,
 hoeden; weiden, grazen; seine Augen an etw.
 w. = zijn oogen aan iets verlustigen; sich w.
 an einer Sache = zich verlustigen in iets; er
 weidete sich an meiner Verlegenheit = hij ver-
 kneukelde zich in *of* deed zich te goed aan mijn
 verlegenheid.

Weidenbach, m. = beek met wilgen (aan den kant).
Weidenband, f. = band of strik van teenen (van wilgetakken).
Weidenbast, m.; **baum**, m.; **busch**, m. = wilgebast; -boom; -boschje.
Weidengebüsch, f. = teenbosch.
Weidengerde, w.; **holz**, f.; **fähen**, f. = wilge(twig (of -teen, -roede)); -hout; -katje.
Weidenkorb, m. = teenen mand of korf.
Weidenpflanzung, w. = aanplanting van wilgehout.
Weidenröschen, f. = waterwederik.
Weidenrute, w.; **schößling**, m.; **stamm**, m. = wilge(roede); -loot; -stam.
Weidenplak, m.; **recht**, f. = weide|plaats (of -veld); -recht.
Weidenrich, m. -(e)s, -e = wederik; kattenstaart.
weidgerecht = volgens de regels van de jacht, volgens alle regels van de kunst.
Weidicht, f. -(e)s, -e = teenbosch, jong wilgehout.
weidich = flink, dapper, behoorlijk, krachtig; ter dege, geducht, danig; etnen u. auslachen = iem. flink, danig, hartelijk uilachen.
Weidling, m. -(e)s, -e = bootje, schuitje; champignon.
Weidmann, m. = jager, jagersman.
Weidmannisch = jagers..., van een jager, als een jager.
Weidmannsprache, w. = jagerstaal.
Weidmesser, f. = jachtmes; (voor „sabel“) kaasmes.
[Weidner, zie Weidmann].
Weidwerk, f. = jachtbedrijf, jacht.
Weidel, m. u. f. -s, -n = hoofddoek (van de nonnen), wijle, wale.
Weidse, w. -, -n = haspel, garenwinder.
weifen, fchw. (h.) = haspelen, garen winden.
weigern, fchw. (h.) = (iets) weigeren, afslaan (= verweigern); **sich w.** = weigeren; er weigert sich zu kommen = hij weigert te komen; [sich eines Dinges w., ook: sich einem Dinge w. = zich tegen iets verzetten].
Weigerung, w. -, -en = weigering.
Weigerungsfall, m.: im W. = in geval van weigering.
Weih, m. -en, -en, zie Weihe I.
Weihbild, f. = gewijd beeld, ex-voto, wijbeeldje.
Weihbischof, m. = wijbisschop, plaatsvervangend bisschop, suffragaan.
Weihbrunnen, m. = wijwater.
I. Weihe, m. -n, -n; **Weihe**, w. -, -n = wouw, kiekendief.
II. Weihe, w. -, -n = wijding, inwijding, inzegening, zalving; W. eines Priesters = wijding of ordening van een priester.
weihen, fchw. (h.) = wijden, (plechtig) toewijden, (een kerk) wijden; (een priester) wijden, ordenen; **sich w.** = zich (toe)wijden.
Weihel, zie Weiel.
Weihher, m. -s, - = vijver.
weihvoll = plechtig, vol wijding, indrukwekkend.
Weihgabe, w. = offerande.
Weihgelübde, f. = gelofte, ex-voto.
Weihkessel, m. = wijwaterbak.
Weihnacht, w.; **Weihnachten**, Pl. = Kerstmis; zu W. = met Kerstmis; zu W. in der Ernte = met St. Juttemis.

weihnächtlich = Kerst...; w...e Stimmung = Kerststemming.
Weihnachtsabend, m.; **baum**, m.; **bescherung**, w.; **feier**, w. = Kerst|avond; -boom; -geschenk (uitdeeling op Kerstavond); -viering.
Weihnachtsfest, f.; **gabe**, w. (**geschenk**, f.); **lied**, f. = Kerst|feest; -geschenk; -lied.
Weihnachtsmarkt, m. (ob. **messe**, w.); **mette**, w.; **predigt**, w. = Kerst|kermis; -metten; -preek.
Weihnachtsitag, m.; **woche**, w.; **zeit**, w. = Kerst|dag; -week; -tijd.
Weihnrauch, m. = wierook; einem W. freuen = iem. bewierooken, wierook toezwaaien; ook met mooie praatjes voor den gek houden.
Weihnrauchbüchse, w.; **sack**, f.; **pfanne**, w. = wierook|doosje; -vat; -pan.
Weihnwasser, f.; **wedel**, m. = wij|water; -waterkwast (kwispel).
weil = omdat, dewijl, daar; [terwijl, zoolang als].
[weiland = wijlen, eertijds, voorheen.]
Weilchen, f. -s, - = poosje, tijdje.
Weilse, w. -, -n = poos, wij(e); gut Ding will W. haben = wat men goed wil doen, moet men niet overhaastu of langzaam gaat zeker; esse mit W. = haast u langzaam; damit hat es gute W. = dat heeft nog wel tijd; Zeit und W. wurde mir lang = 't verveelde me.
weilen, fchw. (h.) = toeven, vertoeven, (ver)blijven, zich ophouden; wachten, dralen, talmen.
Weiler, m. -s, - = gehucht.
Weimar, f. = Weimar.
Weimarer u. **Weimarer**, m. -s, - = Weimariaan.
weimarisch = Weimarsch.
weimern, fchw. (h.) = zuchten, schreien.
Wein, m. -(e)s, -e = wijn, wijnstok, wijngaard, druif; zu Weine gehn = naar 't wijnhuis of de herberg gaan; einem reinen W. ein-schenken = iem. klaren wijn schenken; wilber W. = wilde wingerd; guter W. bedarf feines Krangels = goede wijn behoeft geen krans.
Weinakzise, w.; **apfel**, m.; **art**, w. = wijn|accijns; -appel; -soort.
weinartig = wijnachtig.
Weinbau, m.; **bauer**, m.; **beere**, w. = wijn|bouw; -gaardenier (of -bouwer); -druif.
Weinbereitung, w.; **berg**, m.; **bergbesitzer**, m. = wijn|bereiding; -berg (of -gaard); -bergbezitter; Arbeiter im Weinberge des Herrn = arbeider in den wijngaard des Heeren.
Weinbergshütte, w. = wijngaardslak.
Weinblatt, f.; **blüte**, w.; **butte**, w. = wijn|blad (of wijngaardblad, druiveblad); -bloesem (of -bloei); -korf.
Weindrossel, w. = koperwiek, rosse lijster.
weinen, fchw. (h.) = schreien, weenen, huilen; um, über einen w. = om, over iem. schreien; das W. ist ihm näher als das Lachen = het schreien staat hem nader dan 't lachen.
weinerlich = huilerig, grijnig; klagelijk; weinerliches Schauspiel = huilstuk; weinerlicher Ton = huilerige of drenzerige toon; mir ist gar nicht m. zu Mute = ik denk niet aan schreien.
Weinerlichkeit, w. - = huilerigheid, sentimentaliteit.
Weinernte, w.; **effig**, m.; **farbe**, w. = wijn|oogst; -azijn; -kleur.
weinfarbig = wijnkleurig.

Wein'faß, f.; -*flafche*, w.; -*flcken*, m. = wijnvat (ook -zak, -buiik, nl. -drinker); -*flesch*; -*viek*.
Wein'gärung, w.; -*garten*, m.; -*gärtner*, m. = wijn|gisting; -*gaard* (of -berg); -*gaardenier*.
Wein'gegend, w.; -*gehalt*, m.; -*geist*, m. = wijn|streek (of -land); -*gehalte*; -*geest*.
Wein'gelage, f. = slempartij, drinkpartij.
Wein'geländer, f. = latwerk of hekwerk voor den wijnstok, ook: aan latwerk of muur geleide wijnstok.
Wein'geruch, m.; -*geschäft*, f.; -*geschmack*, m. = wijn|reuk (-lucht); -*zaak* (-handel); -*smaak*.
Wein'glas, f.; -*gott*, m. = wijn|glas; -*god* (Bacchus).
wejn'grün = wijn(gaard)groen.
wejn'haltig = wijnhoudend.
Wein'handel, m.; -*händler*, m.; -*handlung*, w. = wijn|handel; -*handelaar*; -*zaak* (of -huis of -handel).
Wein'heber, m.; -*hefe*, w.; -*hügel*, m. = wijn|hevel; -*heffe* (of -droessem, -moer); -*heuvel* (of -helling).
wejn'licht; -*ig* = wijn|achtig; -*houdend*.
Wein'jahr, f. = wijnjaar.
Wein'kalteschale, w. = koude-wijnsoep.
Wein'kanne, w.; -*lauf*, m.; -*karte*, w. = wijn|kan; -(in)koop; -*kaart*.
Wein'keller, m.; -*kellner*, m.; -*keller*, w. = wijn|kelder; -*kellner* (of -bottelier, keldermeester); -*pers*.
Wein'kern, m. = druivepit.
Wein'kirche, w. = wijkers, morel.
Wein'knoße, w. = wijngaardknop, wijngaardbot.
Wein'krampf, m. = huilkramp, krampachtig huilen.
Wein'krankheit, w.; -*krank*, m.; -*kraut*, f.; -*kräuter*, pl. = wijn|gaardziekte; -*krans* (krans van wingerdblaren); -*kool* ((roode) kool met wijn toebereid); -*kruiden* (om in den wijn te doen).
Wein'krug, m.; -*kufe*, w.; -*küfer* (ob. -*küper*), m. = wijn|kruik; -*kuip*; -*kuiper* (kuiper van wijnvaten).
Wein'kübler, m.; -*kuben*, m.; -*kager*, f.; -*latte*, w.; -*laub*, f. = wijn|koeler; -*handel* (of -zaak); -*dépot* (-pakhuis); -*gaardlat*; -*loof*.
Wein'laube, w. = priëel van wijngaardranken.
Wein'laune, w. = vroolijke stemming tengevoelge van wijndrinken.
Wein'lese, w.; -*leser*, m.; -*lied*, f. = wijn|oogst (of -lezing); -*lezer*; -*lied*.
Wein'makler, m.; -*maß*, f. = wijn|makeelaar; -*maat*.
Wein'meister, m. = wijngaardenier; keldermeester.
Wein'messer, f. = snoeimes.
Wein'mei, m. = wijnmeede, honingwijn.
Wein'monat, m.; -*most*, m.; -*pfahl*, m. = wijn|maand; -*most*; -*gaardstaak* (of -stut).
Wein'pflaume, w.; -*preffe*, w.; -*probe*, w. = wijn|pruim; -*pers*; -*proef* (nl. 't proeven van den wijn of een proeve, proefje, een staaltje).
Wein'rausch, m.; -*rebe*, w.; -*rechnung*, w. = wijn|roes; -*rank* (of -stok); -*rekening*.
wejn'reich = wijrijk, rijk aan wijn.
wejn'reis, f. = wijn(gaard)rank.
wejn'rot; -*fauer* = wijn|rood; -*zuur*.
Wein'säure, w. = zuurheid van den wijn; wijnsteenzuur.
Wein'schant, m.; -*schent*, m.; -*schenke*, w. =

wijn|huis (of -verkoop); -*verkoop* (of herbergier); -*huis* (of herberg).
Wein'schlauch, m. = leeren wijnzak; wijnzak, drinker.
Wein'schröter, m. = knecht in een wijnpakhuis, kelderknecht.
Wein'stein, m. = wijnsteen.
wejn'steinartig = wijnsteenachtig.
Wein'steinäure, w.; -*steuer*, w.; -*stok*, m. = wijn|steenzuur; -*belasting*; -*stok*.
Wein'stube, w.; -*fuppe*, w. = wijn|huis; -*soep*.
Wein'traube, w. = druivetroos, wijndruif.
Wein'treber (-trefter), pl.; -*verfälscher*, m.; -*verfälschung*, w. = wijn|moer (of druivemoer); -*vervalscher*; -*vervalsching*.
Wein'wachs, m. = wijnproductie; biefes Land hat guten W. = in dit lnd groeit goede wijn.
Wein'wage, w.; -*wetter*, f. = wijn|weger; -*weer*.
Wein'wirt, m. = herbergier, kastelein, waard.
Wein'zeche, w. = gelag, vertering.
Wein'zeihen, f. = uithangteeken (aan een wijnhuis).
Wein'zieher, m.; -*zoll*, m. = wijn|gaardenier; -*accijns*.
weis, zie *weis machen*, *weis sagen* en *nafeweis*.
I. **weise** = wijs, verstandig wijselijk; ein Weiser, der Weise = een, de wijze; [etw. w. werden = iets waarnemen].
II. **Weise**, w. -, -it = wijze, wijs; manier; melodie, lied; auf diese, in dieser W. = op deze wijze of manier; auf seine W. = op geenerlei wijze, goenszins; jeber nach seiner W. = elk op zijn wijze; er kommt aus der W. = hij kan de wijs niet houden; das ist aus der W. = dat is geen manier.
Weisfel, m. -s, - = (bije)koningin.
weifen, ft. (h.) (ich weife, wies; wiese; weife! gewiefen) = wijzen; mit Fingern auf einen w. = iem. met den vinger nawijzen; etnem die Thür, etnen aus dem Hause w. = iem. de deur wijzen; etw. von sich, von der Hand w. = iets van de hand wijzen, afwijzen; etnen an den Richter w. = iem. naar den rechter verwijzen; etnen aus der Stadt w. = iem. uit de stad verbanen, de stad uit zetten; [sich w. = blijken, zich uitwijzen, zich vertoonen].
Weifer, m. -s, - = wijzer, handwijzer, tijdwijzer enz.; ook = Weisfel en zie *weise* I.
Weiferin, w. -, -nen = (bije)koningin.
Weisheit, w. -, -en = wijsheid, verstand; knapheid, kunde; er hat alle Weisheit mit Weiseln gegeben (ob. gegeben) = hij heeft de wijsheid in pacht.
Weisheitszahn, m. = verstandskies.
weislich = verstandig, wijs, wijselijk.
weis'machen, (h.) (b.) etw. = iem. wat wijsmaken.
weiß = wit, blank; sie war ganz w. gekleidet = geheel in 't wit gekleed; ein Weiser = een blanke; das Weiß = 't wit (als kleur); das Weiße = het wit (van 't oog, van 't ei, van de schijf); eine Weiße = een groot glas wit bier (Berlijn); sich w. brennen = zich rechtvaardigen, zijn onschuld doen blijken; weiße Wäsche = schoon linnen; ich habe es schwarz auf w. = zwart op wit.
weis'sagen, (h.) = de toekomst voorspellen, profeteeren.
Weis'sager, m. -s, - = toekomstvoorspeller, profet.

Weisfagung, w. -, -en = voorspelling, profetie.
Weisfarming = blankarmig.
Weisfadenes Brot = sijn wittebrood.
Weisfäcker, m. = wittebroodbakker.
Weisfäbter, m.; -bier, f. = wit||baard; -bier.
Weisfänder, m. -s, - = witwerker (in 't bijz. iem. die kleiner vaatwerk maakt); [ook: witter].
Weisblätt(er)ig = witblad(er)ig.
Weisbrat, f. = wittebrood.
Weisbuche, m. = haagbeuk, witte beuk.
Weisborn, m. = witte hagedoorn, meidoorn.
Weishe, w. -, -n = witheid; groot glas w bier (Berlijn).
Weisheit, f. = witten.
Weisheitig = witkleurig.
Weisheit, m. = witvisch.
Weisheitig = wit gevlekt.
Weisheitig, f. = wit vleesch (van gevogelte, kalveren e. d.).
Weisheitig, m. = witte vos.
Weisheitig = zeemtouwen, witlooien.
Weisheitig = witgeel, geelwit, blond.
Weisheitig, m. = witlooiër.
Weisheitig; -haarig = wit||gloeiend; -harig.
Weisheitig, w. = Spaansche kers.
Weisheitig, m. = witte kool.
Weisheitig, m. = winkel van witte goederen, witwinkel.
Weisheitig, m. = koopman in witte goederen.
Weisheitig = witachtig.
Weisheitig, m. -(e)s, -e = (kool)witje (een vlinder); wijting (een visch); witte, witje.
Weisheitig, f. = bloem (van meel).
Weisheitig, m. = witte populier.
Weisheitig, m. -(quaste, w.); -schäbel, m. = wit||kwast; -bek.
Weisheitig = witzijden.
Weisheitig, w. = zilverspar.
Weisheitig, w. = witte goederen.
Weisheitig, f. = handel of zaak in witte goederen.
Weisheitig, m. = witte wijn.
Weisheitig, f. = wit goed, linnen.
Weisheitig, m. = handelaar in witte goederen.
Weisheitig, w. = linnenkamer.
Weisheitig, m. = linnenkast.
Weisheitig, f. -(e)s, . . fümer = verzameling van jurisprudentie.
Weisheitig, m. -, -en = bevel, verordening, instructie, schikking, voorschrift, leer; [assignatie].
Weisheitig = wijd, ook ruim (vlakke, veld, kring, wereld, zee); wijd (kan, zee); ruim (geweten, definitie, beteekenis, zin); ver (gaan, springen, reiken, uitstrekken, zien, openstaan, afstand, weg, reis); **bei** w. . . em flüger, der flügste = verreweg verstandiger, de verstandigste; w. **besser** (größer, mehr zc.) = verreweg of veel beter (groter, meer enz.); w. und **breit** = wijd en zijd; er wird es w. **bringen** = hij zal 't ver brengen; idj bin w. **entfernt** das zu behaupten = ik ben verre van dit te beweren. ik denk er niet aan dit te beweren; das steht noch in w. . . em Felde = dat is nog veraf; w. **geheht!** = glad mis! 't lijkt er niet naar! wie w. **haben** wir noch? = hoe ver is 't nog? es ist nicht w. **her** mit ihm = hij beteekent niet veel; das ist nicht w. **her**, damit ist 's nicht w. **her** = dat is niet veel bijzonders.

heeft niet veel om 't lijf; es ist w. mit ihm gekommen = 't is ver met hem gekomen; es ist noch nicht so w. = 't is nog zoo ver niet; von w. . . em = van verre; er ging in die w. . . Welt = hij ging de wijde wereld in; w. hinter einem zurückstehn = ver bij iem. achterstaan; zie ook weiter.
Weisheitig = veraf.
Weisheitig = verreweg.
Weisheitig = uitgestrekt, ver-uitziend, veel-omvattend, weidsch (plan); ver (verwachting).
Weisheitig = wijdberoemd.
I. **Weisheitig**, m. -, -n = verte, wijdte, omvang, uitgestrektheid; in die W. zehen = de wijde wereld ingaan.
II. **Weisheitig**, f.: das W. suchen = op den loop gaan, de plaat poetsen; das geht ins W. = dat gaat te ver of is verre gaand.
Weisheitig, f. = wijd maken, verwijderen; sich w. = zich verwijderen, wijd worden.
Weisheitig = verder, wijder, verder verwijderd, uitgestrekter, ruimer; bovendien, meer, voort; m. arbeiten = verder werken, doorwerken, voortwerken; niemand, nichts m. = niemand, niets meer; was soll ich w. tun? = wat zal ik verder of nog meer doen? weitere folgen = verdere of andere gevolgen; ohne weitere Umstände of ohne weiteres = zonder verdere plichtplegingen, zonder meer; bis auf weiteres Befehl = tot nader order; bis auf weiteres = tot nader (order), voorloopig; des weitern darlegen = breedvoerig uiteenzetten; des Weiteren sind wir überhoben = van al 't andere zijn we ontslagen; das Weitere findet sich = de rest komt in orde; das Weitere findet sich bei ihm = nadere bijzonderheden zijn bij hem te verkrijgen; ist es m. nichts? = is 't anders niet? das hat m. nichts zu sagen = dat beteekent niets; das ist w. kein Unglück = 't is ook erg! soll ich es w. geben? = zal ik 't doorgeven? er hat es w. gesagt = verklapt; und so m. = en zoo verder, enz.
Weisheitig, f. = verder voeren (leiden, brengen); (das Geschäft) voortzetten.
Weisheitig(en), unv. (f.) = verder gaan, voortgaan.
Weisheitig = voortaan; verder, verderop.
Weisheitig, f. = verwijden, wijder maken.
Weisheitig, m. -, -en = verwijding; onaan-genaamheid, moeilijkheid.
Weisheitig = weidsch, veelomvattend, ver-strekkend, uiterst.
Weisheitig = verstrekkend.
Weisheitig = verweg, van verre, uit de verte.
Weisheitig = ver, in de verte, ver weg.
Weisheitig = wijdloopig, breedvoerig, uit-voerig, omstandig; ein w. . . er Verwandter = een verre bloedverwant; w. . . e Kleider = ruime kleeren; uitgestrekt (gebouw); w. stehen = ver uiteen staan.
Weisheitig(t)igheit, m. -, -en = wijdloopig-heid, breedvoerigheid, omstandigheid; uitge-strektheid; omhaal, omslag.
Weisheitig, m. -(e)s, -e = (grote) melkpan.
Weisheitig = wijdmazig.
Weisheitig = verreikend, uitgestrekt.
Weisheitig = ver uitzierend.
Weisheitig = wijd uiteenliggend, uitge-strekt; wijdloopig.
Weisheitig = omstandig, wijdloopig, me veel omhaal.

Weitschweifigkeit, w. — = wijdloopigheid, omhaal.
weitschend = verziend, vooruitziend.
weitsichtig = verziend (tegenst. van bijziend); scherpziend.
weitsporig = wijdsporig (weg).
weitsragend = verdragend.
Weitung, m. —, —en = verwijding; wijdte, ruimte; afstand.
weitungsfähig = uitgestrekt, wijd.
weitverbreitet = wijdverspreid, ververspreid.
weitverzweigt = wijdvertakt.
Weizen, m. —s = tarwe, weit; türkscher W. = Turksche trawe, mais; kein W. blüht = 't gaat hem goed.
Weizenacker, m.; —ähre, w. = tarwe|akker; —aar.
weizenartig = tarweachtig.
Weizenbier, f. = weitebier.
Weizenboden, m.; —brat, f.; —ernte, w.; —feld, f. = tarwe|grond; —brood; —oogst; —veld.
Weizen Grieß, m. = griesmeel.
Weizenkleie, w.; —forn, f.; —mehl, f. = tarwe|zemelen; —korrel; —meel.
Weizenfant, w. = jonge te veld staande tarwe; tarwezaaikoren.
Weizenstroh, f. = tarwestroo.
welch = welk, wat; w. ein Mann! welk of wat een man! w. eine Frau! = welk of wat een vrouw! w. (ein) Wunder! = welk of wat een wonder! w. schönes Wetter! = wat een mooi weer!
welcher (welche, welches) = (vragend) welke, welk; wie; wat voor; (betrekkelijk) welke, 'welk, die, dat; (onbepaald) wat, iets, eenige, er; welk, welke, wat voor; welcher von diesen Knaben? = wie van...; welches ist sein Name? = wat is zijn naam? ich habe Febern, — was für welche? = ik heb pennen, — wat voor pennen? das Haus in welchem wir wohnen = in 't welk of waarin wij wonen; ich brauche Febern, haben Sie welche? = hebt U er (eenige)? von diesen Büchern waren welche gebunden = waren er eenige gebonden.
welchergehalt = op welke wijze, hoedanig.
welcherlei = welke, wat voor, van welken aard.
Welf, f. —(e)s, —er; **Welf**, m. —(e)s, —e = jong, welp; vooral: jonge hond.
Welfe, m. —n, —n = Welf, Guelf (aanhanger van de pauselijke partij tegenover de Ghibellijnen, de aanhangers van de Hohenstaufen).
Welfentum, f. = partij van de Guelfen.
welfisch = Guelfisch.
welf = verwelkt, verflent, verdord.
welfen, fchw. (f.) = verwelken, verflensen, verdorren; w. (h.) = doen verwelken.
Welfheit, w. — = slapeid, weekheid.
Welfbant, w. = pottbakkersbank, draaibank.
Welfbaum, m. = molenboom, spil van een windas, windboom; welboom (van een klok).
Welfblech, f. = golvijzer.
Welfle, w. —, —n = golf, baar; water, vloed; draaiende beweging, zwaai (aan 't rek); rol, cylinder; takkebos.
welfen, fchw. (h.) = golven, bruisen; fchw. w. = golven; gewelft = gegolfd, golvend.
welfenartig = golvend, gegolfd, golfsgewijs.
Welfenbad, f.; —bewegung, w. = golf|bad; —beweging.
Welfenbinder, m. = takkebossebinder.
Welfenbrecher, m. —s, — = golfbreker.
welfenformig = golvend, golfvormig, golfachtig.

Welfenholz, f. = rijshout.
Welfenlänge, w. = golf|lengte.
Welfenlinie, w. = golflijn, golvende lijn; spiraal.
Welfenschlag, m. = golfslag.
Welfentheorie, w. = golvingstheorie, undulatiotheorie.
Welffleisch, f. = gekookt varkensvleesch.
welfig = golvend.
Welfkappe, w. = golfkarton, gegolfd karton.
Welfpappschachtel, w. = doos van golfkarton.
Welfrad, f. = rad aan de as.
Welfs, m. —es, —e = meerwal, wentelaar.
welfsch = walsch, Fransch, Italiaansch, Romaansch, vreemd; w. . . er Fahn = kalkoensche haan, kalkoen; w. . . es Huhn = kalkoensche hen, kalkoen; die w. . . e Schmeiz = Fransch Zwitserland; w. . . es Korn = mais.
welfschen, fchw. (h.) = koeterwalen.
Welfschorn, f. = mais, Turksche tarwe.
Welfschland, f. = Italië.
Welt, w. —, —en = wereld (in alle betekenissen); das Licht der W. erblicken = 't levenslicht zien of aanschouwen; auf die W. kommen = ter wereld komen; in die weite W. gehen = de wijde wereld ingaan; um alles in der W. = voor alles ter wereld, in 's hemelsnaam; nicht um alles in der W. = voor niets ter wereld, voor nog zooveel niet; nichts in (auf) der W. = niets ter wereld; was in aller W. soll das bedeuten? = wat moet dat toch beteekenen? alle W. = iedereen, de heele wereld; der W. entsagen = de wereld afzweren; er hat W. = hij heeft manieren; ein Mann von W. = een welgemanierd man; dort ist die W. mit Brättern besetzt (ver-nagelt) = achter dat land is geen land meer, dat is 't eindje van de wereld.
Weltabgeschiedenheit, w. = afzondering, teruggetrokkenheid.
Weltadse, m. = wereldas.
Weltall, f. = heeal.
Weltalter, f. = eeuw.
Weltangeln, Pl.; —aufschauung (ob. —ansicht), w.; —auge, f. = wereld|polen; —beschouwing; —oog (God, zon).
Weltausstellung, w.; —hall, m.; —bau, m. = wereld|tentoonstelling; —bol; —bouw (bouw van 't heeal).
Weltbegebenheit, m. = wereldgebeurtenis.
weltbekannt = wereldkundig, overal bekend, alombekend; algemeen bekend, alledaagsch.
weltberühmt = wereldberoemd.
Weltbeschreibung, w.; —bejwinger, m. = wereld|beschrijving; —bedwinger.
Weltbild, f. = wereldbeeld.
Weltbrauch, m. = algemeen gebruik.
Weltbürger, w.; —bürger, m. = wereld|tooneel; —burger (kosmopoliet).
weltbürgerlich = kosmopolietisch.
Weltbürgerinn, m. = gevoel of neiging van den wereldburger of van den kosmopoliet.
Weltbürgertum, f. = wereldburgerschap.
Weltbame, m. = dame uit de groote wereld.
Weltdiener, m. = slaaf van de wereld.
Weltentall, f. —s = heeal.
Weltmeer, f. = de groote onmetelijkheid, zee van werelden.
weltentrückt = als aan de wereld ontrukkt; afgezonderd; in geestverrukking.
Weltentstehung, w. = ontstaan van de wereld.
weltterfahren = wereldkundig, in alle wereldsche zaken ervaren.

Welterhalter, m. = instandhouder der wereld.
Welt'eroberer, m.; **-erschaffer**, m. = wereldveroveraar; -schepper.
welt'erschütternd = wereldschokkend.
welt'fern = (als) aan de wereld ontrukt; w. e. Stimmung = stemming, waarin men als aan de wereld ontrukt is; ook = welt' verloren.
welt'fremd = met de wereld onbekend.
Welt'gebäude, f.; **-gegend**, w. = wereldgebouw; -streek.
Welt'geist, m. = tijdgeest, geest der eeuw.
Welt'geistlicher, m. = wereldsch geestelijke.
Welt'gericht, f.; **-geschichte**, w. = wereldgericht; -geschiedenis; da hört doch die Weltgeschichte auf = maar dat is ongelooflijk.
Welt'getimmelt, f. = aardisch gewoel.
Welt'glück, f. = wereldsch geluk.
Welt'gürtel, m. = wereldgordel, zone.
Welt'güter, Pl. = wereldsche goederen.
Welt'handel, m. = wereldhandel.
Welt'händler, Pl. = wereldsche zaken of twisten.
Welt'heiland, m. = Heiland der wereld.
Welt'herrschaft, m.; **-farte**, m.; **-kennnis**, m. = wereldheerschappij (of -rijk); -kaart; -kennis.
Welt'kind, f. = kind van de wereld, wereldling.
welt'flug = verstandig, praktisch, politiek.
Welt'flughheit, w. = praktisch verstand, praktische blik op wereldsche zaken, menschenkennis, wereldwijsheid.
Welt'körper, m. = hemellichaam.
Welt'kreis, m. = heelaal.
Welt'kugel, w.; **-kunde**, w. = wereldbol; -kunde.
welt'kundig = wereldkundig, de wereld kennende, algemeen bekend.
Welt'lage, w. = politieke toestand.
Welt'lauf, m. = 's werelds loop.
Welt'leute, Pl. = menschen van de wereld.
welt'lich = wereldsch (eer, genot); welt'licher Geistlicher = wereldsch geestelijke (tot geen orde behoorend); welt'lijk (vorst, macht, gerechtshof); welt'licher Autor = wereldlijk, profaan, niet-kerkelijk schrijver.
Welt'lichkeit, w. = wereldschheid, wereldlijkheid.
Welt'lichmachung, w. = secularizatie; (van scholen) bevrijding van 't kerkelijk toezicht.
Welt'licht, f.; **-liebe**, m.; **-ling**, m. -(e)s, -e = wereldlicht; -liefde; -ling.
Welt'lust, w. = wereldsche lust, wereldsche vreugde; wereldsch genot.
Welt'mann, m. = man van de wereld, wereldling.
welt'männlich = van of als een man van de wereld.
Welt'markt, m.; **-meer**, f.; **-meister**, m.; **-mensch**, m.; **-ordnung**, w. = wereldmarkt; -zee (of oceaan); -kampioen; -ling; -orde.
Welt'pool, m.; **-postverein**, m. = wereldpool; -postunie (of algemeene postvereniging, postunie).
Welt'priester, m. = wereldsch priester.
Welt'raum, m.; **-reich**, f.; **-reisender**, m. = wereldruimte (of heelaal); -rijk; -reiziger.
welt'schen = menscheschuw.
Welt'schmerz, m. = landerigheid, landziekigheid.
Welt'schöpfung, w.; **-seelen**, w.; **-sinn**, m. = wereldschepping; -ziel; -zin (of wereldsche neigingen).
Welt'snarr, zie Millerwelt'snarr.
Welt'sprache, w.; **-stadt**, w. = wereldtaal; -stad.

Welt'stellung, w. = plaats of rang in de wereld.
Welt'system, f.; **-teil**, m. = wereldstelsel; -deel.
Welt'ton, m. = toon of manier van de groote wereld.
Welt'umsegler, m. = iem. die de aarde omvaart, wereldomzeiler.
Welt'umsegelung, w. = reis (te water) om de aarde.
Welt'untergang, m. = ('t) vergaan of ('t) einde van de wereld.
Welt'verbesserer, m.; **-verkehr**, m. = wereldhervormer; -verkeer.
welt'verforen = afgetrokken, in zich zelf gekeerd; eenzaam.
Welt'weise, m.; **-weisheit**, w.; **-wunder**, f.; **-zeit**, w. = wereldwijze (wijsgeer, filosoof); -wijsheid (of wijsbegeerte, filosofie); -wonder; -tijd (universeele tijd).
wem? (datief van wer) = wien? **wen?** (acc. van wer) = wien?
I. **Wen'de**, m. -, -n = Wende (volksstam).
II. **Wen'de**, w. -, -n = wending, keer, keerpunt; die W. des Jahres = 't einde van 't jaar.
Wen'dehals, m. = draaihals (een soort specht), draaier.
Wen'dekreis, m. = keerkring; W. des Kreises, des Steinbodens = kreeftskkeerkring, steenbokskeerkring.
[Wen'delstein, m. = steenen wenteltrap].
Wen'deltreppe, w. = wenteltrap.
wen'den, fchw. u. uurr. (h.) (ich wandte u. wendete; wendete; gewandt u. gemendet) = (een kleedingstuk) keeren; (hooi) omkeeren; (schip, wagen) draaien, wenden; (einem den Rücken) toekeren, toedraaien; (eine Aufmerksamkeit auf etw.) richten, vestigen; **Geld**, **Kraft**, **Zeit** auf ob. an etw. w. = aan iets besteden, ten koste leggen; etw. an sich w. = iets voor zich zelf besteden, voor zich aanwenden; **zich wenden**; (Unglück in Glück) verkeeren; **sich w.** = zich omdraaien, zich wenden, zich keeren; **der Wind hat sich gemendet** = is gedraaid; **sich an einen w.** = zich tot iem. wenden; **es hat sich zum Guten gemendet** = ten goede gekeerd; zie ook **Blatt**.
wen'dend: mit w. er Post = per omgaande.
Wen'depflug, m. = dubbele ploeg.
Wen'deplatz, m. = keerplaats, draai.
Wen'depunkt, m. = zonnestilstandspunt; keerpunt.
wen'disch = Wendisch.
Wen'dung, w. -, -en = wending, keer, zwenking, draai, kromming, buiging, bocht; (zins)wending, zegswijze.
wen'ig = weinig; w. Geld, mit w. Geld, wenige Leute = weinig geld, met weinig geld, weinig menschen; in wenigen Tagen = in (binnen) weinige dagen; mit wenig(en) Worten = met weinig woorden; das wenige Geld = 't beetje of 't weinige geld; ein w. = een weinig, een beetje; ebenso w. = evenmin; wenn auch noch so w. = hoe weinig ook; weniges genügt = weinig is voldoende; mit wenig(en) auskommen = met weinig uitkomen.
wen'iger = minder; er ist nichts w. als bumm = hij is allesbehalve dom.
We'nigheit, w. -, -en = geringheid, kleine hoeveelheid, klein aantal; kleinigheid, bagatel; meine W. = mijn persoontje.
wen'igste (ber, die, das) = (de, 't) minste; die wenigsten Menschen denken an so etwas =

al heel wenig menschen denken aan zoo iets; am wenigsten = 't minst; zum wenigsten = op zijn minst, voor 't minst.
wenigstens = minstens, ten minste, althans.
wenn = wanneer, als, indien, zoo; w. möglich = zoo mogelijk; w. nicht gleich, so doch bald = zoo al niet dadelijk, dan toch spoedig; w. anders = als tenminste of tenminste als; wie w. = alsof; w. es auch regnet = al regent 't ook; w. auch noch so wenig = hoe weinig ook; w. auch nicht reich, so doch wohlhabend = zoo al niet rijk, dan toch welgesteld; w. schon er recht hat = al heeft hij gelijk of hoewel hij gelijk heeft; und w. schon = al was 't ook zoo; w. schon, denn schon = vooruit dan maar of als 't dan moet, dan moet 't maar of 't is nu eenmaal zoo; w. er doch käme! = kwam hij maar!
wenngleich = hoewel, ofschoon; w. ich ganz heiße ob. wenn ich gleich ganz heiße = al heet ik Hans.
Wenzel, m. = Wentzel, Wenceslaus; boer (in 't kaartspel).
Wenceslaus, m. = Wenceslaus.
wer = wie; iemand.
Werbureau, f.; -geld, f.; -liste, w. = werfjkantoor; -geld; -lijst.
werben, ft. (h.) (du wirbst, er wirbt; warb; würbe; wirb! geworben) = (soldaten, aanhangers) werven, aanwerven; um ein Mädchen w. = naar de hand van een meisje dingen, om een meisje aanzoek doen; um Gunst w. = naar gunst dingen; [w. = doen, uitvoeren, in orde brengen; zaken doen, werken, arbeiden, bezig zijn].
Werbefizier, m. = werfofficier.
Werber, m. -s, - = werver, onseelaar; vrijer.
Werbhandwerk, f. = onselarij.
Werbung, w. -, -en = werving, aanwerving; aanzoek, huwelijksaanzoek.
werden, unr. (i.) (du wirst, er wird; ward u. wurde; würde; werde! geworden u. worden) = worden, geworden; zullen; es soll ihm w. = hij zal 't hebben of (destiger) 't zal hem worden; Zweiter w. = No. 2 worden: (im Examen, bij 't examen) No. 2 halen; was ist aus ihm geworden? = wat is er van hem geworden? aus ihm wird nichts = van hem komt niets terecht! wird's bald! = gebeurt 't haast! zal 't of niet! die Zeit wird mir lang = valt me lang, ik vervoe! me; mit dem Arbeiter wird es nun doch nichts = van 't werken komt nu toch niets; er wird noch = hij komt er wel; mir wird schlecht (übel) = ik word naar, misselijk; die Arbeit wird ihm schwer = valt hem moeilijk; wie wird mir? = hoe heb ik 't? wat gebeurt er met mij? der Kranke wird nicht wieder = wordt niet beter; daß wurde ihm zum Lohn = dat kreeg hij (geward hem) tot of als loon; das Kind wird zum Mann = wordt een man; er wurde mir zum Retter = hij werd mijn (mij een) redder; der Wald wurde ihnen zum Tempel = werd hun een tempel; zu Eis, Staub, Stein w. = (tot) ijs, stof, steen worden; zuteil w. = ten deel of te beurt vallen; er wird loben = hij zal prijzen; er wird gelobt = hij wordt geprezen; er ist gelobt worden = hij is geprezen; zie ook einig, fertig, habhaft, Wasser; **Werden**, f. = ('t) worden, ('t) ontstaan, wording; das ist noch im W. = dat is nog in (zijn) wording.
Werdnot, w. = barenswee.

Werber, m. -s, - = riviereiland; waard (ingedijkt land langs een rivier), oeverland.
Werbegewehr, f. = Werdegeweer.
werfen, ft. (h.) (du wirfst, er wirft; warf; würfe; wirf! geworfen) = werpen, gooien, smijten, slingeren; einem etw. an den Kopf w. = iem. iets naar 't hoofd werpen of gooien; einen aus dem Hause, aus der Tür od. zum Hause, zur Tür hinaus w. = iem. 't huis, de deur uit werpen of gooien; Falten w. = in plooiën vallen, plooiën maken of vormen; sich einem um den Hals, zu Füßen w. = iem. om den hals, te voet vallen; sich vor einem auf die Kniee w. = voor iem. op de knieën vallen; sich in Wids werfen = zich in gala steken; sich aufs Pferd w. = te paard springen; er hat sich auf die Malerei geworfen = hij is zijn geluk (of zijn krachten) in de schilderkunst gaan beproeven; sich w. = (van hout) krom trekken; zie ook: Bruch, Flinte, Paß, Topf, Zeug e. a.
W. Werft, m. -(e)s, -e = schering, keten, ketting.
II. Werft, f. -(e)s, -e; **Werft**, w. -, -en; **Werfte**, w. -, -n = werf, scheepstimmerwerf, helling, kielplaats.
Werg, f. -(e)s = werk (uitgeplozen vlas of hennep om te breeuwen); sie hat W. an ihrem Roden od. an der Kunkel = zij heeft nog wat op haar kerfstok of zij heeft wat te doen.
Wergeld, f. = weergeld.
Werk, f. -(e)s, -e = werk (nl. wat men tot stand brengt), ook: (boek)werk; (vesting)werk; werk (in uurwerken, machines); smederij, fabriek; ein gutes, frommes W. = een goed, vroom werk; die Werke Gottes = de werken Gods; das W. eines Augenblicks = 't werk van een oogenblik; ein prosaisches, poetisches, theologisches W. = een prozaisch, poetisch, theologisch werk; Hand ans W. legen = de hand aan 't werk slaan; es ist etw. im W. = er is wat gaande, er broeit wat; ins W. legen, ook richten = in 't werk stellen; zweckmäßig, ehrlich zu Werke gehn = doelmatig, eerlijk te werk gaan; das W. lobt den Meister = de meester heeft eer van zijn werk of den meester kent men aan zijn werk.
Werkbank, w. = werkbank.
Werkbiene, w. = werkbij.
Werkfestag, zie Werktag.
Werkführer, m. = meesterknecht, werkbaas, ploegbaas.
Werkheiliger, m.; -holz, f.; -leute, Pl. = werk|heilige; -hout; -lieden.
Werkmeister, m.; -statt (-stätte), w. = werk|baas (ook opzichter in een fabriek, meesterknecht); -plaats.
Werkstein, m. = hardsteen, arduinsteen.
Werkstelle, w. = werkplaats.
werftellig machen = te weeg brengen, werkstelligen.
Werkstuhl, m.; -tag, m. = werk|stoel (of weefstoel, getouw); -dag.
werftags = door de week, op werkdagen.
Werktagstuch, m. = daagsche jas.
werftätig = werkdadig, krachtdadig, werkzaam.
Werktafel, m.; -zeug, f. = werk|bank (of -tafel); -tuig (of gereedschap).
Wermut, m. -(e)s = absint, alsem, bitterheid, zielsverdriet.
Wermutbecher, m. = alsembeker, alsemkelk; lijdensbeker.

Wermutgetrakt, m. = alsemastreksel.
Wermutdröppfen, m. = alsemdruppel, een bittere ervaring.
Werre, w. -, -n = veenmol.
Werrig, zie *Werg*.
Werft, w. -, -e; **Werfte**, w. -, -n = werst (Russ. afstandsmaat = 1067,1 M.); 80 Werft = 80 werst.
I. wert = waard, geschat, geacht, dierbaar; waard, waardig; einen lieb und w. halten = veel van iem. houden; es ist der Beachtung w. = 't is waard opgemerkt te worden of dat men er op let; das ist nicht der Stebe w. = niet waard om er over te spreken; es ist der Mühe w. = de moeite waard; die Tat ist aller Ehren w. = is achtenswaardig of dat is een eervolle daad; er ist feinen Schuß Pulver w. = hij is geen schot kruut waard; das (heffen) ist er nicht w. = hij is niet waard, dat hij het krijgt, of dat men 't voor hem doet; der Hund ist das Geld nicht w. = is dat geld niet waard.
II. Wert, m. -(e)s, -e = waarde; prijs; *W.* auf etw. legen = waarde aan iets hechten, prijs op iets stellen; im Werte von = tot een (ter) waarde van; *W.* in (of von) mir selbst = waarde in mij zelf; *W.* erhalten = waarde ontvangen of genoten; *W.* in Waren = waarde in goederen; *W.* in Rechnung = waarde in rekening.
III. Wert, zie *Werder*.
Wertabzug, m. = korting op de waarde.
Wertachtung, w. = (hoog)achting.
Wertangabe, w. = aangifte of opgave van de waarde.
Wertbeständigkeit, w. = gewaarborgd gehalte.
Wertbestimmung, w. = waardebepaling.
Wertbrief, m. = brief met geldswaarde, aangeteekende brief.
Werten, [d.w. (b.) = schatten, waardeeren, waardig keuren].
wertlos = waardeloos, onbeduidend, nietig.
Wertlosigkeit, w. = waardeloosheid, nietigheid.
Wertmessung, w. = waardeering, schatting.
Wertpapier, f. = waardepapier, papier van waarde.
Wertsachen, Pl. = voorwerpen van waarde.
wertschätzen, [d.w. (b.) = schatten, achten, hoogachten].
Wertschätzung, w. = waardeering.
wertvoll = kostbaar, waardevol.
Wertzuwachs, m. = waardevermeerdering.
Werwolf, m. = weerwolf.
wes (= wesen, *Gen. van wer of van was*) = wiens, welks, waarvan, waarover; zie *Geist en Herz*.
Wesen, f. -s, - = bestaan; wezen (*tegenst.* schijn), werkelijkheid; natuur, aard; manier van doen, gedrag; schepsel, ding; [verblijf, verblijfplaats, goed, bezitting]; sein *W.* treiben = huishouden, spektakel maken, den baas spelen; hier treiben die Geispenster ihr *W.* = hier waren spoken rond; Rauch ist alles irdische *W.* = rook is alle aardse doen en laten; viel Wesens von etw. machen = veel drukte (ophef) van iets maken; sein *W.* gefällt mir nicht = zijn manier van doen bevalt mij niet; das gemeine *W.* = 't gemeene best, de Staat; das böse *W.* = de vallende ziekte.
Wesensheit, m. = bestaanseenheid, consubstantialiteit.
wesenhaft = werkelijk bestaande.

Wesensheit, m. - = wezenheid, werkelijkheid, kern van 't bestaan; wezen, ding.
Wesenlehre, w. = wezensleer, leer van 't zijn, ontologie.
weselos = onwerkelijk, ijdel, denkbeeldig.
Wesenreich, f. = rijk der wezens of der schepselen, zichtbare wereld.
Wesenreihe, w. = reeks van wezens.
wesentlich = werkelijk, hoofdzakelijk, belangrijk, eigenlijk, 't wezen van de zaak betreffende, essentieel, voornaam; in hoofdzaak, in den grond van de zaak; ein w. er Unterschied = een essentieel verschil; ein w. er Schaden = een belangrijk verlies; die Idee des Königtums wurde dadurch w. erschüttert = in den grond geschokt; im w. en = in (de) hoofdzaak.
Weser, w. = Wezer.
Wesergebirge, f. = Wezergebergte.
weshalb u. weshalb = waarom, om welke reden, weshalve.
Wesir, zie *Wester*.
Wespe, w. -, -n = wesp.
Wespen|biffard, -fall, m. = wespel|dief, -valk.
Wespennest, f. = wespennest; in ein *W.* geraten, stehen, greifen = zijn hand in een wespennest steken.
Wespenstich, m. = wespesteek.
wesh, zie wes.
wesfen (*Gen. van wer of van was*) = wiens, welks, waarvan, waarover.
West, m. -(e)s = westewind, westen.
Westafrika, f. = West-Afrika.
Westasien, f. = West-Azië.
Westdeutschland, f. = West-Duitschland.
Weste, w. -, -n = vest; etne alte *W.* = een oude geschiedenis of historie.
Westen, m. -s = Westen; nach *W.* = naar 't Westen.
Westende, f. = Westeinde.
Westentasche, w. = vestzak.
Westfale, m. -n, -n = Westfaler.
Westfalen, f. = Westfalen.
westfälisch = Westfaalsch.
Westgegend, w. = westelijke streek.
Westgotie, m. = Westgot.
westgotisch = Westgotisch.
Westgrenze, w. = westgrens, westergrens, westelijke grens.
Westindien, f. = West-Indië.
westindisch = Westindisch.
Westküste, w. = westkust.
westlich = westelijk; w. von *W.* = westelijk van A.
Westmanland, f. = Westermannland (oude provincie van Zweden).
Westnordwest, m. = westnoordwest.
Westpreußen, f. = West-Pruisen.
westpreußisch = Westpruisisch.
weströmisch = Westromeinisch.
Westseite, w. = westzijde.
Westüdwest, m. = westzuidwest.
Westteil, m. = westelijk deel.
westwärts = westwaarts.
Westwind, m. = Westewind.
weshwegen = waarom, om welke reden.
wett = gelijk, quite; etw. w. machen = iets vereffenen, goedmaken; betaald zetten.
Wettbewerß, m. -(e)s = concurrentie, mededinging; wedstrijd, concours; unlauterer *W.* = oneerlijke concurrentie of mededinging.
Wette, w. -, -n = weddenschap; eine *W.* eingehn = een weddenschap aangaan; darauf geh' ich jede *W.* ein = ik verwed er all

onder; was gibt die W.? = waarom gewed?
um die W. schreien = om 't hardst of om strijd
schreeuwen.

Wetteifer, m. = wedijver, najiver.

Wetteiferer, m. = mededinger, concurrent.

wetteifern, [schw. (h.)] = wedijveren.

wetten, [schw. (h.)] = wedden, verdedden; mit
einem um etw. w. = met iem. om iets wed-
den; was w. Sie? = wat verwed je? idj mette
meinen Kopf darauf = ik verwed er mijn
hoofd op; so haben mir nicht gemettet = zoo was
't niet bedoeld of zoo zijn we niet getrouwd.

I. **Wetter**, m. -s, - = wedder.

II. **Wetter**, f. -s, - = weder, weer; onweer,
stormweer; (in mijnen) lucht (gesteldheid), gas;
wie das W. = als de bliksem; alle W. =
blikslagers! drommels! [schlagende W. = ont-
vlambaar gas (in de mijn); um gut W. bitten
= toegevendheid verzoeken; bei einem um
gut W. bitten = bij iem. met de pet in de
hand staan.

Wetterbaum, m. = weerwolk (lange, lichte
wolk), windboom.

Wetterbeobachter, m. = weerkundige, me-
teoroloog.

Wetterbeobachtung, w. = weerkundige
waarneming.

Wetterbericht, m. = weerbericht.

Wetterdach, f. = afdak, luifel; ook schilder-
huisje.

Wetterdirne, w. = weergaasche meid.

Wetterfahne, w. = windwijzer.

wetterfest = tegen weer en wind bestand,
gehard.

Wettergalle, m. = stormwolk, onweerswolk.

Wetterglas, f. = weerglas, barometer.

wettergrau = verweerd.

Wetterhahn, m.; -häuschen, f.; -funde,
w. = weerhaan; -huisje; -kande.

Wetterlampe, w. = veiligheidslamp.

wetterlaunisch = wispelturig, grillig, onbe-
stendig, ongedurig.

Wetterläuten, f. = luiden tijdens 'tonweer.

wetterleuchten, [schw. (h.)] = weerlichten.

Wetterleuchten, f.; -loch, f.; -männchen,
f. = weerlicht (spott.: maneschijntje); -hoek
(waar 't slechte weer vandaan komt); -man-
netje (in 't weerhuisje).

Wettermaschine, m. = ventilator, lucht-
verscher.

wettern, [schw. (h.)] = onweeren; vloeken,
razen, donderen, bliksemen, foeteren.

Wetterprophet, m. = weerprofeet.

Wetterröhre, m. = versche-luchtgang (in
de mijn).

Wetterröhren, m. = onweer- of stormschade.

Wetterseide, w. = weergrens, meteorolo-
gische grens.

Wetterseite, w. = wind- of regenkant.

Wetterfange, w. = bliksemafleider.

Wetterstein, m. = pijlsteen, dondersteen,
belemmer.

Wetterstrahl, m. = bliksemstraal.

Wetterveränderung, w. of -wechfel, m. =
weersverandering.

Wettervorhersage, w. = weervoorspelling.

wetterwendisch = wispelturig, grillig, onbe-
stendig, ongedurig.

Wetterwinkel, m., zie Wetterloch.

Wetterwolke, m. = onweerswolk.

Wetterzeichen, f. = meteorologisch teeken.

Wetterfahrt, w.; -fliegen, f.; -gesang, m. =
wedstrijd voor rijwielen, auto's e.d.; w. voor

vliegmaachines (wedvlucht); w. in 't zingen
(zangwedstrijd).

Wetterkampf, m.; -Kämpfer, m.; -lauf, m.;
-läufer, m. = wed|strijd; -strijder; -loop;
-looper.

wettmachen, zie wett.

Wetterrennen, f.; -renner, m.; -streit, m. =
wed|ren; -renner (of renpaard); -strijd (of
-ijver).

wetzen, [schw. (h.)] = wetten, slijpen, scherp
maken; mege du hier betnen Schnabel nicht =
bemoel je er niet mee.

Wet|stahl, m.; -stein, m. = wet|staal; -steen.

W. G. u. Wglb. = Wechfelgeid.

Whig (spr.: oei^h), m. -s, -s = Whig (Eng.
partijnaam voor een liberaal).

Whisky (spr.: oei^hski), m. -s, -s = whiskey
(Iersche brandewijn; sjees).

Whist, f. -es = whist; W. [spelen] = whisten.

Whist|karten, Pl.; -partie, w.; -spiel, f. =
whist|kaarten; -partij; -spel.

Wichs, m.: (stud.) in bollem W. = in gala, in
groot toilet; klap, oplawaai, fleer; vgl. W. ich f.

Wichsbürste, w. = boenborstel, schoenborstel.

Wichse, w. = was, boenwas, schoensmeer;
smeer, slaag, klappen.

wichsen, [schw. (h.)] = (schoenen) poetsen;
(vloer) boenen (met was), wrijven; afranselen.

Wichser, m. -s, - = poetser.

Wichser (spr.: wiksise), m. -s, -s = (stud.)
poetser.

Wichstappen, m. = poets-, boen-, wrijfap.

Wicht, m. -(e)s, -e = wicht, wezen, schepsel,
ellendeling; ook kerel, snaak; armer W. =
arme drommel.

Wichtelmännchen, f. = dwerg, aardmanne-
tje, kobold.

Wichtelsoff, zie Weichjelsoff.

wichtig = gewichtig, van beteekenis, van
belang, van gewicht; w. tun = gewichtig
doen, voornaam doen, zich aanstellen, pochen.

Wichtigkeit, w. - = gewicht, belang.

Wichtigster, m. -s, - = gewichtig mensch;
iem., die gewichtig doet, aansteller.

Wichtigster, w. -, -en = gewichtigheid,
aanstellerij.

Wicke, w. -, -n = wikke; es ist in die
Widen gegangen = 't is weg geraakt.

Wickel, m. -s, - = kluwen (garen), rol,
rolletje (tabak), knot (wol); papier (om iets
op te wikkelen), papillottepapier, papillot;
luier, luur; opgerold haar; einen beim W.
friegen = iem. te pakken krijgen, bij de
lurven pakken.

Wickelbett, f. = pak (van baby's).

Wickelblatt, f. = dekblad (van een sigaar).

Wickelfrau, w. = baker.

Wickelkind, f. = bakerkind.

wickeln, [schw. (h.)] = wikkelen, inwikkelen;
ein Kind w. = een kind inpakken of inbakeren;

Zutrn, Garn w. = garen op (een kluwen)
winden; die Haare w. = papillotten in 't haar
doen; (sigaren) rollen, maken; etw. in ein
Papier w. = in een papier wikkelen, rollen
of doen; man kann ihn, er läßt sich um den
Finger w. = om den vinger winden; sich w.
in seinen Mantel = zich in zijn mantel wik-
kelen of rollen; sich aus einer Sache w. = zich
uit iets werken of reddan.

Wickelpuppe, w. = bakerkindje, popje in
de luren.

Wickelschwanz, m. = rolstaart.

Wideltuch, f. = luur, luier.
Wideltug, f. = kindergoed, luiers.
Wid'er, m. -s, - = sigaremaker; (*vliinder*) biadroller.
Wid'er, m. -s, - = ram, hamel, weer.
Wid'erdjen, f. -s, - = rammetje; St.-Jansvliinder.
Wid'erschiff, f. = ramtoerschip, ramschip.
wid'er mit Alf. = tegen; in strijd met; w. dat Gebot, Erwarten, Besseres Wissen = tegen 't gebod, verwachting, beter weten; für ober w. = vóór of tegen; das Für und (das) W. = 't vóór en tegen.
[widerbellig, widerborstig] = onwillig, weerbarstig.
wid'erschiff, m. = antichrist.
wid'erschifflich = antichristelijk.
Wid'erdruck, m. = tegendruk, reactie.
wid'erfahren, ft. (f.) = wedervaren, overkómen, gebeuren; mit widerfahrt eine große Ehre = mij overkomt, wedervaart of gebeurt een groote eer; mij wordt ... aangedaan.
wid'ergefelijk = onwettig, strijdig met de wet.
wid'erhaarig = weerspanning, baloorig, koppig, onwillig.
Wid'erhafen, m. = weerhaak.
wid'erhaftig = met weerhaken.
Wid'erhall, m. = weerklank, weergalm, echo.
wid'erhallen, f. (h.) = weerklin'ken, weergalm'en.
Wid'erhalt, m. -(e)s = vasthou, houvast, steun, tegendruk, tegenstand.
wid'erhalten, ft. (h.) = tegenhouden, steunen, weerstand bieden.
Wid'erlager, f. = steun (onder bogen), steunpunt, steunpilaar, steunmuur.
wid'erleg'bar = weerlegbaar.
wid'erlegen, f. (h.) = weerleggen.
wid'erlegt = weerlegbaar.
Wid'erlegung, w. -, -en = weerlegging.
wid'erlich = akelig, naar, misselijk, walgelijk; [vijandig].
Wid'erlichkeit, w. - = akeligheid enz.
wid'ern, f. (h.) = tegenstaan, walgen, walging opwekken.
wid'ernatürlich = tegennatuurlijk, onnatuurlijk.
Wid'erpart, m. -(e)s = tegenpartij, tegenstander; tegendeel; W. halten = zich verzetten.
Wid'erprall, m. = weerstuit, weerslag, terugkaatsing.
wid'erprallen, f. (h.) = terugstuiten, terugkaatsen, weerkaatsen.
wid'erraten, ft. (h.) = ontraden, afraden.
wid'errechtlich = onrechtmatig, wederrechtelijk, onwettig.
Wid'errechtlichkeit, w. = onrechtmatigheid enz.
Wid'errede, w. = tegenspraak.
wid'erreden, f. (h.) = tegenspreken.
Wid'erriff, m. -es, -e = schoft (van een paard).
Wid'erruf, m. = herroeping, terugneming; (bis) auf W. = tot opzeggens toe.
wid'errufen, ft. (h.) = (een bevel) herroepen; (een beschuldiging, een belediging e. d.) terugnemen; (een bericht) tegenspreken.
wid'errufflich = herroepbaar, te herroepen, terug te nemen.
Wid'errufung, w. = herroeping.
Wid'erfacher, m. -s, - = tegenstander, tegenpartij.
Wid'erfall, m. = weergalm, weerklank, echo.

wid'erfchallen, f. (h.) = weerklinken, weergalmen.
Wid'erfchein, m. = weerschijn, weerglans.
wid'erfchienen, ft. (h.) = weerschijnen, weerkaatsen.
Wid'ersee, w. = branding.
wid'ersetzen sich, f. (h.) = zich verzetten; sich gegen einen ob. sich einem w. = zich tegen iem. verzetten.
wid'ersehtlich = weerspanning, oproerig, weerbarstig.
Wid'ersehtlichkeit, m. -, -en = weerspanningheid, oproerigheid, verzet.
Wid'ersetzung, w. -, -en = weerspanningheid, weerstand, tegenstand, ('t) in-verzet-komen, weerstaan.
[Wid'er Sinn, m.] = tegenovergestelde opvatting of betekenis; geest van tegenspraak of verzet; onzin].
wid'er Sinnig = onzinnig, belachelijk, dwaas.
wid'er Spennig = weerspanning, oproerig, onwillig, weerbarstig.
Wid'er Spennigkeit, w. - = weerspanningheid enz.
wid'er Spiegeln, f. (h.) = weerspiegelen, weerkaatsen.
Wid'er Spiel, f. = tegendeel; tegenbeeld; tegenstelling; einem das W. halten = zich tegenover iem. stellen, iem. bestrijden.
wid'er Sprechen, ft. (h.) = etnem = tegenspreken; darin muß ich Ihnen w. = dat moet ik U betwisten of daarin moet ik U tegenspreken; das widerpricht meinem Vorhaben = dat is in tegenspraak of in strijd met mijn plan.
wid'er Sprechend = elkaar tegensprekend, tegenstrijdig; auf widerprechende Art = op tegenstrijdige wijze.
Wid'er Sprecher, m. = tegenspreker.
Wid'er Spruch, m. = tegenspraak; tegenstand, verzet, protest; tegenstrijdigheid, contrast; auf W. stehen = op tegenspraak of verzet stuiten; er erhob seine W. = hij maakte geen bezwaar, verzette zich niet, teekende geen protest aan; das steht im W. mit... = dat is in tegenspraak of in strijd met...
Wid'er Spruchgeist, m. = geest van tegenspraak.
Wid'er Stand, m. = tegenstand, weerstand, verzet; W. leisten = tegenstand of weerstand bieden.
wid'er Standsfähig = in staat zich te verzetten of weerstand te bieden, taai.
Wid'er Standsfähigkeit, w. = weerstandsvermogen.
Wid'er Standskraft, w. = kracht van verzet; weerstandsvermogen.
wid'er Standlos = weerloos, zonder tegenstand.
wid'erste'hen, unr. (h.) = weerstaan, zich verzetten tegen; tegenstaan; der Versuchung w. = de verleiding weerstaan; diese Speise widersteht mir = staat me tegen.
Wid'erstoß, m. = tegenstoot.
wid'erstrahlen, f. (h.) = terugstralen, terugkaatsen.
I. widerstreben, f. (h.) = etnem = weerstreven, weerstaan; das widerstrebt meinem Gefühl = dat strijdt met mijn gevoel; das widerstrebt meinem Stolz = mijn trots komt er tegen op; etw. widerstrebt mir = staat me tegen.
II. Widerstreben, f. = weerstreven, tegenstand, verzet, tegenzin, weerszin.

Widerstreit, m. = strijd, tegenstrijd.
widerstreiten, ft. (h.): einen Dinge = in strijd zijn met, stuitend zijn voor.
Widerstrom, m. = tegenstroom.
Widerstan, -ton, m. -(e)s, -e = (plant) zonnedaauw.
widerwärtig = onaangenaam, lastig, hinderlijk; naar, stuitend, akelig, vies, walgelijk; [tegenstrijdig, tegenovergesteld, weerstrevend, vijandig]; daß ist mir w. = staat me tegen.
Widerwärtigkeit, w. -, -en = wederwaardigheid, moeilijkheid; viesheid, walgelijkheid.
Widerwille, m. = tegenzin, afkeer, afschuw, hekel.
widerwillig = onwillig, tegen zijn wil.
Widerwind, m. = tegenwind.
wid'men, (schw. (h.)) = wijden, opdragen; (einem ein Buch) opdragen: sich seinem Berufe w. = zich aan zijn beroep wijden.
Wid'mer, m. -s, - = opdrager.
Wid'mung, w. -, -en; **Wid'mungsschrift**, m. = opdracht.
wid'rig = tegengesteld, tegenovergesteld, vijandig; naar, akelig, weezinwekkend; widerger Wind = tegenwind; wideriges Schicksal = ongunstig lot, hard lot.
wid'rigenfals = in 't tegenovergestelde geval, anders, zoo niet.
Wid'rigkeit, w. -, -en = onaangenaamheid; walgelijkheid.
wie = hoe, wat! zooals; als, zoodra, toen; [als 't ware]; w. schön ist sie! ob. w. schön sie ist! = hoe mooi is ze! wat is ze mooi! wie beliebt? = wat blief? w. hoch spielen wir? = hoe hoog of wat spelen we? w. kommt es, daß... = hoe komt 't, dat...; so... m.; zoo... als; er behandelt mich w. einen Fremden = hij behandelt mij als...; w. gefragt = zooals ik gezegd heb; wie man sagt = zooals of naar men zegt; w. bu mir, so ist dir = leer om leer; beim sei, w. ihm wolle od. w. dem auch sei = hoe dat ook zij; w. er das sieht, ruft er... = als of zoodra hij dat ziet...; w. ich die Wieder machte, da war ich... = toen ik...
Wie'bel, m. -s, - = kalender, korenwurm.
wie'beln, (schw. (h.)) = wriemelen, krioelen; stoppen, mazen.
Wie'de, m. -ns, -n = pluksel.
Wie'de, w. -, -n = (wilge)twijg, teen.
Wie'dehopf, m. -(e)s, -e = hooft.
wie'der = weder, weer, wezom, nog eens terug; hin und w. = nu en dan, af en toe.
Voor de samenstellingen met wieder, die hier niet opgenomen zijn, vergelijk men de grondwoorden.
Wiederabdruck, m. = herdruk, nieuwe afdruk.
wiederab'drucken, (schw. (h.)); -feuern, (schw. (h.)); -geben, ft. (h.) = weer afdrukken; w. afvuren; w. afgeven.
wiederab'fagen, (schw. (h.)) = afzeggen, afstellen.
wiederab'schreiben, ft. (h.) = weer af- of overschrijven.
wiederab'treten, ft. (h.) = weer afstaan.
wiederan'fangen, **wiederan'fassen** zc. = weder anfangen, weder anfallen zc.
Wiederan'stellung, w. = wederaanstelling.
Wiederauf'bau, m. = herbouw.
wiederauf'bauen, **wiederauf'blühen** zc. = weder aufbauen, weder aufblühen.
Wiederauf'blühen, f. = wederopbloeien, herleving, wedergeboorte, renaissance.

Wiederauf'führung, w. = wederopvoering, herhaalde opvoering, reprise.
Wiederauf'leben, f. = herleving, renaissance.
Wiederauf'nahme, w. = wederopneming, hervatting.
Wiederauf'nahmeverfahren, f. = proces tot herziening.
Wiederauf'richtung, w. = wederoprichting.
Wiederauf'wachen, f. = ontwakken.
Wiederans'bruch, m. = ('t) wederuitbreken, hernieuwing.
wie'derbauen, (schw. (h.)) = herbouwen.
wie'derbekommen, ft. (h.) = weer-, weezom-, terug-, herkrijgen.
Wiederbelebung, w. = herleving, weer-in-'t leven-roepen.
Wiederbelebungsbefuch, m. = poging om te doen herleven, poging om de levensgeesten weer op te wekken.
wie'derbringen, unr. (h.) = weebrengen, terugbrengen.
Wiederdruck, m. = herdruk, nieuwe druk.
wiederein'bringen, **wiederein'führen** = wieder einbringen, wieder einführen.
Wiederein'führung, w. = wederinvoering.
Wiederein'lösung, w. = inlossing.
Wiederein'nahme, w. = herneming, herovering.
wiederein'nehmen, ft. (h.) = hernemen, heroveren.
Wiederein'richtung, w. = herstel, nieuwe inrichting.
wiederein'schiffen, (schw. (h.)) = herschepen.
Wiederein'schiffung, w. = herscheping.
wiederein'setzen, (schw. (h.)) = herstellen (in zijn vroegeren toestand, in 't bezit van iets, in een ambt).
Wiederein'setzung, w. = herstel.
Wiederein'tritt, m. = ('t) weder (of opnieuw) in (dienst) treden, hervatting; herhaling.
wiedererhalten, ft. (h.) = herkrijgen.
Wiedererinnerung, w. = herinnering.
wiedererkennen, unr. (h.) = herkennen.
Wiedererkennung, w. = herkenning.
wiedererlangen, (schw. (h.)) = herkrijgen.
Wiedererlangung, w. = herkrijging.
wiedererobert, (schw. (h.)) = heroveren.
Wiedereroberung, w. = heroveren.
wiedereröffnen, (schw. (h.)) = heropenen.
Wiedereröffnung, w. = heropening.
Wiedererscheinung, m. = wederverschijning.
wiederersehen, (schw. (h.)) = vergoeden, teruggeven.
Wiedererstattung, w. = vergoeding, teruggeve.
wiedererstattet, zie wiederersehen.
Wiedererstattung, zie Wiedererstattung.
wiederertwachen, (schw. (h.)) = ontwakken.
wiederertwählen, (schw. (h.)) = herkiezen.
wiederertwischen, (schw. (h.)) = terugpakken, weer pakken.
wiedererzählen, (schw. (h.)) = weer vertellen, oververtellen.
wiedererzeugen, (schw. (h.)) = weer opwekken, opnieuw voortbrengen.
wiedererfinden, ft. (h.) = weervinden, terugvinden, hervinden.
Wiedergabe, w. = wedergave, teruggeve.
wiedergeben, ft. (h.) = weergeven, teruggeven, vergoeden.
wiedergeboren = herboren.
Wiedergeburt, m. = wedergeboorte.
wiedergewinnen, ft. (h.) = terugwinnen.

wie'derhaben, unr. (h.) = weerhebben, weeromhebben, terughebben.
wiederherstellbar = herstelbaar.
wiederherstellen, (schw.) (h.) = herstellen, genezen, beter maken; restaureeren.
Wiederhersteller, m. -s, - = hersteller.
Wiederherstellung, w. = herstelling, herstel; restauratie.
 I. **wie'derhalen**, (schw.) (h.) = weer halen, terughalen.
 II. **wiederholen**, (schw.) (h.) = herhalen; zu wiederholen Malen = herhaalde malen, herhaaldelijk, telkens weer.
wiederholtlich = herhaaldelijk, herhaalde malen, telkens weer.
Wiederholung, w. -, -en = herhaling.
Wiederholungsfall: im B. = als 't zich mocht herhalen, als 't weer mocht gebeuren of voorkomen, in geval van herhaling, bij herhaling, bij recidive.
Wiederholungszeichen, f. = herhalingssteeken.
wie'derfäuen (u. **wie'derfauen**), (schw.) (h.) = herkauwen; herhalen, zaniken, telkens op ('t zelfde) terugkomen.
Wie'derfäuer, m. -s, - = herkauwend dier, herkauwer; zeurder.
Wie'derkauf, m. = terugkoop, herkoop.
wie'derkaufen, (schw.) (h.) = terugkopen, herkopen.
Wie'derkaufrecht, f. = recht van terugkoop of van wederinkoop.
Wie'derkehr, w. - = terugkeer, terugkomst.
wie'derkehren, (schw.) (f.) = terugkeeren, terugkomen, weeromkomen; zich herhalen.
wie'derkommen, ft. (f.) = weeromkomen, terugkomen.
Wie'derkunft, w. - = terugkomst, terugkeer.
Wie'dernahme, w. - = terugneming, herneming.
wie'dernehmen, ft. (h.) = terugnemen, weeronnemen.
wie'derrufen, ft. (h.) = weerom roepen, nogeens roepen, terugroepen.
wie'dersagen, (schw.) (h.) = overzeggen, oververtellen, overbrengen.
wie'dersammeln, (schw.) (h.) = weer verzamelen, herzamelen.
wie'derschaffen, (schw.) (h.) = terugbezorgen, terugbrengen.
wie'derschelten, ft. (h.); **wie'derschlimpfen**, (schw.) (h.) = terugschelden, weeromschelden.
Wie'derschlag, m. = terugslag, slag weerom.
wie'derschlagen, ft. (h.) = weeromslaan, terugslaan.
wie'derschen, ft. (h.) = weerzien, terugzien; auf B. = tot weerziens.
wie'dersuchen, (schw.) (h.) = weeromzoeken, terugzoeken.
Wie'dertaufe, m. = wederdoop.
wie'dertaufen, (schw.) (h.) = wederdoopen.
Wie'dertäufer, m. = wederdooper, anabaptist.
wie'dertönen, (schw.) (h.) = weerklinken, terugklinken, terugkaatsen.
wie'dertun, unr. (h.) = weerdoen.
wie'derum = opnieuw, nogeens, anderzijds, van een anderen kant, op mijn (zijn enz.) beurt.
wie'derberetigen, (schw.) (h.) = hereenigen, weder vereenigen.
Wie'derbereinigung, w. = hereeniging.
wie'derbergelten, ft. (h.) = vergelden, wedervergelden, terugbetalen, betaald zetten.
Wie'derbergeltung, w. = wedervergoeding.
Wie'derberverkauf, m. = weerverkoop.

wie'derberkaufen, (schw.) (h.) = weerverkoopen.
Wie'derberkäufer, m. = weerverkooper.
wie'derbermieten, (schw.) (h.) = weerverhuren, onderverhuren.
Wie'derbermieter, m. = weerverhuurder, onderverhuurder.
Wie'derwahl, w. = herkiezing, herbenoeming.
wie'derwählbar = herkiesbaar.
Wie'derwählbarkeit, w. = herkiesbaarheid.
wie'derwählen, (schw.) (h.) = herkiezen, herbenoemen.
wie'seln, zie wießeln.
Wie'ge, w. -, -n = wieg; bakermat, geboortegrond; von der W. an = van de wieg af, van jongs af; daß ist ihm auch nicht an der W. geungen worden = dat is hem ook niet aan zijn wieg voorspeld of wie had dat gedacht!
Wie'gefrau, w. = wiegster.
Wie'geloht, m. = weegloon.
Wie'gemesser, f. = (boogvormig slagers-)hakmes.
 I. **wie'gen**, (schw.) (h.) = wiegen, wiegelen, schommelen; den Kopf w. = 't hoofd schudden; sich w. = zich wiegen, wiegelen; gemiegt = ervaren, doorkneed, geslepen.
 II. **wie'gen**, ft. (h.) (ich wiege; wag; wäge; wiege! gemogen) = wegen; die Gründe w. schwer = deze redenen zijn gewichtig.
Wie'genangebinde, f. = geboortegeschenk.
Wie'genband, f.; -bogen, m.; -brett, f.; -decke, w.; -brud, m. = wiegeband (of -koord, -touw); -kap; -poot (of -voet, -onderstel); -sprei; -druk (incunabel).
Wie'genfest, f. = verjaardag.
Wie'gengeb. -geschenk, f. = bakerfooi.
Wie'genforb, m. = kleine wieg, kindermant.
Wie'genlied, f.; -tuch, f. = wiege|lied; -kleed.
Wie'gepferd, f. = hobbelpaard.
Wie'gestuhl, m. = schommelstoel.
Wie'ger, m. -s, - = weger.
wie'hern, (schw.) (h.) = hinniken; schaterlachen, schateren, gieren (van 't lachen); wiehernß G. lächter = schaterend of gierend gelach.
Wie'f, w. -, -en = kleine baai, bocht.
Wie'fe, w. -, -n = pluksel.
Wie'men, m. -s, - = stang, stok (om 't rookvleesch aan te hangen); (kippe)rek.
Wien, f. = Weenen.
Wie'ner, m. -s, - = Weener; (adj.) Weensch; **wie'nerisch** = Weensch.
Wie'nerschützel, zie Schützel.
Wie'pe, w. -, -n = bosje stroo; rozebottel.
Wier, f. -(e)s = zeegras, wier.
Wies'buden, f. = Wiesbaden.
[Wie'sbaum, m. = weesboom (ophooiwagens)].
Wie'se, w. -, -n = weide, nl. gras- of hooiland.
Wie'sel, f. -s, - = wezel.
Wie'sen|bau, m.; -blume, w.; -flüche, w. = weide|aanleg (-bouw); -bloem; -vlakte (of grasvlakte).
Wie'senfeld, f. = weideveld.
Wie'sengeld, f. = penningkruid.
Wie'sengrund, m. = groot dal, dal met veel grasland; weide in 't dal.
Wie'senhöffen, m. = wilde hop.
Wie'sen|klee, m.; -land, f. = weide|klaver; -land.
Wie'senknarre, w. = (vogel) griet.
Wie'sentrefse, w. = veldkors.
Wie'senspad, m. = pad door de weide, weidepad.

Wie'senschmäher, m. = roodborsttapuit.
Wie'sental, f. = weidedal.
Wie'sentwasser, f. = water uit de weiden.
wiefo? = hoezoo? hoe dat?
[wie'ten], f. w. (h.) = wieden.
wieviel' = hoeveel?
wieviel'fte, **wieviel'te** (ber, bie, baß) = (de, het) hoeveelste.
wiewohl' = hoewel, ofschoon, alhoewel.
Wig'wam, m. -s, -ß = wigwam, Indianehut.
Wiking, m. -(e)s, -er = wiking, viking (zeeheld onder de Noormannen).
Wifinger'schiff, f. = wikingerschip.
Wilafel', f. -s, -ß = wilajet (Turksch goevernementsdistrikt).
I. wild = wild (nl. verscheurend, ongetemd, onbeschaafd, woest, razend, dol, schuw, woedend, dertel); **wilber Wein** = wilde wingerd; **ber wilbe Jäger** = de wilde Jager (een spookachtig helsch wezen); **wilbe Ehe** = vrij huwelijk, natuurlijke echt; **w. wachfen** = (in 't) wild groeien.
II. Wild, f. -(e)s = wild; **wildbraad**; **rotēs W.** = rood wild (herten, reeën); **fchmarzēs W.** = zwart wild (wilde zwijnen); **fleines W.** = klein wild (hazen, konijnen, patrijzen enz.); **hohēs W.** = grof wild (wolven, beren).
Wild'ader, m. = veld voor 't wild.
Wild'bad, f. = natuurlijke (warme) bron.
Wild'bahn, w. = wildbaan, jachtveld.
Wild'bann, m. = jachtrecht.
Wild'braten, m. = gebraden wild, wildbraad.
Wild'bret, f. -s = wild, wildbraad.
wild'bretartig = wildachtig; naar wild rui-kend of smakend.
Wild'brethändler, m.; **-dieb**, m. = wild|handelaar; **-dief (of strooper)**.
Wild'dieberei', w., **Wild'diebstahl**, m. = strooperij.
Wild'eente, w. = wilde eend.
Wild'etr (ein W...er, ber W...e) = wilde (nl. natuurmensch; iem. die tot geen partij behoort in 't parlement; iem. die examen doet aan een school, waarvan hij geen leerling is).
Wild'erer, m. - = strooperij.
Wild'erer, m. -s, - = strooper.
[wil'dern], f. w. (h.) = op jacht gaan; stroo-pen; naar wild smaken of ruiken; (van den aard van 't wilde dier) uitkomen; **w.**, (f.) = verwilderen].
Wild'fang, m. -(e)s, . fänge = wildzang, wildebras, dertel onbezonnen jongmensch; [gevangen maar nog niet getemd wild dier].
Wild'fleich, f. = wild.
wild'fremd = wildvreemd.
Wild'garten, m. ob. **gehege**, f. = wildpark, wildbaan.
Wild'geruch, m.; **gefchmack**, m.; **graf**, m. = wild|geur; -smaak; -graaf.
Wild'grube, m. = verborgen kuil (om 't wild te vangen), val, klem.
Wild'heit, w. - = wildheid, onbeschaafdheid, woestheid, dertelheid, schuwheid.
Wild'heu, f. = wildhooi (een geurig hooi, op de zeer hooge velden van de Alpen).
wild'heuen, f. w. (h.) = 't wildhooi afsnijden.
Wild'hüter, m. = jachtopzichter.
Wild'kalb, f. = reekalf.
Wild'leder, f. = leer van Am. wilde runderen.
Wild'ling, m. -(e)s, -e = wildeling, wilde stam (van vruchtboomen); woesteling, wilde-bras.

VAN GELDEREN, *Duitsch Woordenboek*. I.

Wild'meister, m. = jachtmeester, jacht-opzichter.
Wild'nis, w. -, -fe = wildernis, woestenij.
Wild'obst, f. = wild ooft.
Wild'park, m. = wildpark, wildbaan.
Wild'pret, zie **Wild'bret**.
Wild'rebe, w. = wilde wingerd.
Wild'recht, f. = jagerrecht (van de honden en valken).
wild'reich = wildrijk.
Wild'ruf, m. = geroep of geschreeuw van 't wild; lokroep.
Wild'schaden, m. = schade door 't wild ver-oorzaakt.
Wild'schur, w. = wolfspels, witsjoera.
Wild'schüge, m. = strooper.
Wild'schwein, m. = wild zwijn, ever.
Wild'schweinskopf, m. = wildzwijnskop.
Wild'spur, w. = spoor van 't wild.
Wild'stand, m. = staat of toestand van 't wild, hoeveelheid wild.
Wild'wechfel, m. = wildpad.
wild'zen, f. w. (h.) = naar wild smaken of ruiken; (van den aard van 't wilde dier) uitkomen.
Wil'hetm, m. = Willem; welriekende anjelier.
Wil'helminne, m. = Wilhelmina, Willemijntje.
Wil'kefet, w. -, -en = zwakheid, flauwe wil.
Wil'lejn, m. -s = wil, voornemen, plan, zin; wilsbeschikking; **lester W.** = laatste of uiterste wil, testament; mit meinem W...n = met mijn wil of zin; **miter W...n** = mijns (zijns enz.) ondanks, tegen wil en dank; **beim besten W...n** = met den besten wil; mit dem guten W...n borlieb nehmen = den wil voor de daad nemen; einem den ob. feinen W...n tun = iems. zin doen; einem zu W...n sein = iem. ter wille zijn; um Gottes willen = om Godswil; um des Friedens willen = terwille van den vrede; um's Himels willen = in 's hemels naam of om 's hemels wil.
wil'lenlos = wil(le)loos, zwak van wil, be-sluiteloos.
Wil'lenlosigkeit, w. - = wil(le)loosheid, zwakheid van wil.
wil'len's sein = van plan zijn, willens zijn.
Wil'len's|änderung, w.; **-änderung**, w.; **-bestimmung**, w. = wils|verandering; -uiting; -bepaling.
Wil'len'sfreiheit, w. = vrijheid van wil.
Wil'len'skraft, m. = wilskracht.
wil'len'skräftig = wilskrachtig, energiek.
Wil'len'smeinung, w. = wil, zin, believen, goedvinden, goeddenken.
wil'len'start = wilskrachtig, energiek.
wil'lentich = opzettelijk, met opzet, expres.
wil'lfahren u. **wil'lfahren**, f. w. (h.) einem in etw. = iem. in iets ter wille zijn; einem w. = iem. iets toestaan of inwilligen; einer Bitte w. = een verzoek toestaan of inwilligen.
wil'lfähig u. **wil'lfähig** = wilvaardig, ge-willig, bereidwillig, goedgunstig.
[wil'lfahrten, zie wil'lfahren].
Wil'lfahrung, m. -, -en = inwilliging.
[wil'lfertig = wilvaardig].
wil'lig = willig, gewillig, gedwee, bereidwil-lig; gaarne, aus willigem Herzen = van ganschere harte; f. w. zu etw. w. finden lassen = bereid-(willig) zijn tot iets.
wil'liget, f. w. (h.) in etw. = iets inwilligen, in iets toestemmen.
Wil'ligkeit, w. - = bereidwilligheid, gewil-ligheid.

Will'komm, m. -s = welkomst, welkom, ontvangst, welkomstgroet, verwelkoming, onthaal.
Will'kommbecher, m. = bokaal, berkemeier, welkom(stbeker).
I. will'kommen = welkom; *jeten Sie m.! = wees welkom! of welkom hier! of welkom thuis!*
II. Will'kom'men, m. -s, *zie Will'komm*.
Will'kommlied, f.; **-trunt**, m.; **-wort**, f. = welkomst(lied); -drank; -woord.
Will'für, m. - = willekeur, goeddunken, believen.
Will'fürherr'schaft, w. = willekeurige regering, despotisme, absolutisme.
will'fürlich = willekeurig, eigenmachtig, tyranniek.
Will'fürlichheit, w. - = willekeur, despotisme; willekeurige handeling.
Will'pert, f. -s (im Volksmund für Will'breit).
wim'meln, fchw. (h.) = wemelen, krieelen, krioelen; Ameisen w. = mieren krioelen; der Boden wimmelt von Ameisen = de grond wemelt, krioelt van mieren; es wimmelt von Ameisen = 't wemelt van mieren; einen von der Akademie w. = iem. van de akademie wegzagen.
I. Wim'mer, m. -s, - = knoest, oest, kwast.
II. Wim'mer, m. -s, - = wijn(druif)lezer.
III. Wim'mer, w. - , -n = wijnoogst.
Wim'merer, m. -s, - = jammeraar, janker, griener, pruller.
wim'merig = grienerig, huilerig.
wim'mern, fchw. (h.) = zuchten, klagen, jammeren, kermen.
Wim'pel, m. -s, - = wimpel.
wim'peln, fchw. (h.) = wapperen; den wimpel laten waaien of in top hebben.
Wim'pelftange, w. ob. -stoc, m. = wimpelstok.
Wim'per, w. - , -n = wimper, ooghaar; er zudte nicht mit der W. = hij vertrok geen spier (van zijn gezicht); mit den Wimpern zuden = wim'pern, fchw. (h.) = knipoogen.
I. Wind, m. -(e)s, -e = wind; es geht ein harter W. = het waait hevig; mit dem Winde = vóór den wind, met den wind mee; bei W. und Wetter = in alle wind en weer; eine Warnung in den W. fchlagen = in den wind slaan; das ist in den W. geredet = dat is praten in 't honderd of vergeefs gepraat; W. machen = drukte maken, opsnij(d)en, snoeven; er hat W. bekommen ob. gefriegt = hij heeft er de lucht van gekregen; der W. hat sich gebreht = de wind is gedraaid, ook de stemming of de toestand is veranderd; er hängt den Mantel nach dem Winde = hij hangt den mantel (de huik) naar den wind; er hat sich den W. um die Nase ziehen ob. wehen lassen = hij is overal in de wereld geweest; einem W. vormachen = iem. wat wijs maken, een rad voor de oogen draaien.
II. wind: w. und weh = ellendig, naar; mir ist w. und weh = ik gevoel me ellendig, 't hangt me de keel uit.
Wind'ball, m. = windbal, luchtbel.
Wind'baum, m., *zie Wetterbaum*.
Wind'beutel, m. = windbuil, windzak, windmaker, blaaskaak, snoever; (een gebakje) sneeuwbal.
Wind'beutel', w. - , -en = windmakerij, grootspraak, snoeverij.
wind'beuteln, fchw. (h.) = windmaken, windbreken, snoeven.
Wind'blume, w.; **-bruch**, m.; **-büsche**, w. =

wind|bloem (anemoon); -breuk (of afgewaaid hout); -roer (of windbuks).
Wind'e, w. - , -n = windas, kelderwind, kaapstander, dommekracht, winde, garenwinder, haspel; ook winde (als plantnaam); (tu der Gefellen)prache) huis, hoeve.
Wind'ei, f. = windei.
Wind'el, w. - , -n = luier, luur.
Wind'elband, f. = band om de luier of om 't pak.
wind'eln, fchw. (h.) = in 't pak of in de luier doen, inpakken.
wind'elstreich fchlagen = bont en blauw slaan, beursch slaan.
I. win'den, ft. (h.) (ich winde; wand; wände; winde! gewunden) = winden, wringen; (kransen) vlechten, maken; (garen) winden; (etw. in die Höhe) winden; hijschen; sich w. = zich wringen, zich krommen, zich kronkelen; der Weg windet sich durch das Thal = kronkelt of loopt kronkelend door 't dal.
II. win'den, fchw. (h.) = waaien; speuren, snuffelen = stchern (als jagerst.).
Wind'eseile, w. = snelheid van den wind.
Wind'fäher, m. = waaijer.
Wind'fahne, w.; **-fall**, m.; **-fang**, m. = wind|vaan (of -wijzer); *zie Windbruch*; -vang (of ventilator of portiek (tegen den tocht) of luchtgang in een mijn; ook windbuil).
Wind'fangtür, w. = tochtdeur.
wind'frei sein = windvrij zijn, aan lij liggen.
Wind'fuf, m. = windbuil, lichtmis, losbol.
Wind'hafer, m. = looze of wilde haver.
Wind'harfe, w. = windharp, Aeolusharp.
Wind'hauf, m. = wind, adem van den wind, koelte.
Wind'herge, m. = wervelwind.
Wind'hoef, **Wind'huf**, f. = Windhoek (in Duitsch Z. W. Afrika).
Wind'hofo, w.; **-hund**, m. = wind|hoos; -hond.
I. win'dig = winderig, opgeblazen; luchthartig.
II. Win'dig, m. -(e)s, -e = windvlinder.
Win'digkeit, w. - = winderigheid, luchthartigheid.
Win'dikus, m. - , -je u. . . digi = windbuil.
Wind'instrument, f.; **-flappe**, w.; **-koff**, m.; **-lade**, w. = wind|instrument; -klep; -koliek; -lade (in een orgel).
Wind'lade, m. = vensterluik, tochtvenster, buitenblind.
Wind'loch, f. = luchtgat, trekgat; tochtgat (in een schoorsteen bijv.); windgat (in een orgel).
Wind'macher, m. = windmaker, windbuil, windbreker, pocher.
Wind'macherei, w. - , -en = windmakerij enz.
Wind'maschine, w.; **-messer**, m.; **-montat**, m.; **-mühle**, w. = wind|machine (of lucht-machine); -meter; -maand (Ventóse); -molen.
Wind'müller, m. = molenaar.
Wind'ofen, m.; **-poden**, Pl.; **-rad**, f.; **-röhre**, w.; **-rose**, w. = wind|oven; -pokken; -motor; -pijp; -roos (of kompasroos).
Wind'röschen, f. = anemoon.
Wind'sbraut, w. = windvlaag, rukwind, windbui, stormwind.
Wind'schacht, m. = luchtgang (in een mijn).
Wind'schaden, m.; **-schauer**, m. = wind|schade; -vlaag.
wind'scheu = windschuw, bang voor den wind.
wind'schief = erg scheef, krom, scheefgegroeid.
Wind'schutz, m. = windschut, windscherm; **wind'schnell** = windsnel, snel als de wind.

Wind'fette, w.; **spiel**, f. = wind|zijde (of -hoek); -hond.
wind'still = windstil, bladstil.
Wind'stulle, w.; **stoh**, m.; **streich**, m. = windstilte; -vlaag; -streek.
Wind'strömung, w. = wind- of luchtstrooming.
Wind'sturm, m. = storm, windvlaag.
Wind'sucht, w. = trommel- of windzucht.
wind und weh, zie wind II.
Wind'ung, w. -, -en = winding, kronkeling, kromming; wringing; draad (van een schroef).
Wind'vogel, m. = pluvier, wulp; vlieger.
wind'wärts = naar den windkant.
Wind'zug, m. = tocht, trek.
Win'gert, m. -(e)s, -e = wijngaard.
Win'golf, m. -(e)s, -e = Wingolf, „Wijn-
 halle”, studentebond.
Wingolff, m. -en, -en = lid van den Wingolf.
Win'k, m. -(e)s, -e = wenk, teeken, waar-
 schuwing; **W.** mit dem Scheunentor, mit dem
 Laternenpfahl ob. mit dem Zaunpfahl = een
 niet te misvatten wenk.
Win'kel, m. -s, - = hoek; rechter, spijer,
 stumpfer **W.** = rechte, scherpe, stompe hoek;
 (Noordd.) = winkel.
Win'keladvokat, m. = onbevoegd advocaat,
 zaakwaarnemer, beunhaas.
Win'kelblatt, f. = onbeduidend klein blad.
Win'kelbörse, w. = kleine beurs.
Win'kelbogen, m. = boog van een hoek.
Win'kelehe, w. = geheim onwettig huwelijk.
win'kelvormig = hoekvormig.
Win'kelgasse, w. = achterstraat, slop.
Win'kelgaten, m. = zethaak (van den druk-
 ker); mal, winkelhaak.
Win'kelheirat, w. zie Win'kelehe.
win'kelig = hoekig, krom.
Win'kelkammer, w. = kram.
Win'kelkonsulent, m. = onbevoegd consulent,
 zaakwaarnemer, onbevoegd adviseur, beunhaas.
Win'kelmakler, m. = zaakwaarnemer, onbe-
 voegd makelaar, beunhaas.
Win'kelmak, f. = winkelhaak.
Win'kelmesser, m.; **messung**, w. = hoek|-
 meter; -meting.
win'kelrecht = rechthoekig.
Win'kelsteebe, w. = graadboog.
Win'kelstehle, w. = geheime kroeg, knip.
Win'kelstule, w. = niet gewettigde school.
Win'kelzüge, **W.** = omwegen, uitvluchten,
 voorwendsels, draaijerijen; **W.** machen = uit-
 vluchten zoeken, met draaijerijen omgaan, een
 slag om den arm houden.
win'ken, **schw.** (h.) = wenken; **einem** w. (mit
 den Augen, mit der Hand) = iem. wenken,
 een teeken geven; **einem** Weßfall w. (= zu-
 minfen) = iem. teekenen van toejuching ge-
 ven; **einem** mit dem Scheunentor, Laternenpfahl
 ob. Zaunpfahl w., zie **Wink**; **das** Glück winkt
 ihm = 't geluk lacht hem toe; **einen** Befehle,
 zu sich, in den Garten w. = iem. door een
 teeken terzijde, bij zich, in den tuin roepen.
win'kelig, zie **winkelig**.
Win'kelaffe, m. = huilaap; huilende aap,
 huiler.
Win'keler, m. -s, - = huiler, janker, klager.
win'keln, **schw.** (h.) = janken, huilen, klagen.
Win'kelstimme, w. = klagende stem, jank-
 stem.
Win'ter, m. -s, - = winter; **im** **W.** = in
 den winter, 's (des) winters; **Winters** ob.
 winters = 's (des) winters.

Win'ter|abend, m.; **anzug**, m.; **aufenthalt**,
 m. = winter|avond; -pak; -verblijf.
Win'ter|bedarf, m.; **futter**, f.; **garten**, m.;
gerste, w. = winter|benooidigheden (of
 -voorraad); -voer; -tuin; -gerst.
Win'ter|getreide, f.; **grün**, f.; **hafen**, m.;
hafer, m. = winter|koren; -groen (ook:
 vogellijn, mistel); -haven (of -laag); -haver.
Win'ter|hauß, f.; **falte**, w.; **fohl**, m. =
 winter|huis (ook: broeikas, serre); -kou(de);
 -kool (of boereekool).
Win'ter|korn, f.; **lager**, f. = winter|koren;
 -kwartier.
win'terlich = winterlijk, winterachtig, win-
 tersch, winter...
Win'ter|luftbarkeit, w.; **monat**, m. = win-
 ter|vermaak (of -vermakelijkheid); -maand.
win'tern, **schw.** (h.) = es winter = 't wintert,
 't is winter; (gedurende den winter) verzorgen;
 w. der Frost = wintervorst, vriezend weer;
 in w. der Zeit = in den wintertijd; **das** w. de
 Gefild = 't overwinterende veld; de be-
 sneeuwde velden.
Win'ter|obst, f.; **palast**, m.; **pels**, m. =
 winter|fruit; -paleis; -pels.
Win'ter|quartal, f.; **quartier**, f.; **rost**, m. =
 winter|kwartaal; -kwartier; -jas.
Win'ter|saat, w.; **schlaf**, m.; **seite**, w.;
sonnenwende, w.; **spanner**, m.; **über-
 zieher**, m. = winter|koren (al 't te veld
 staande); -slaap; -zijde (d. i. noordzijde);
 -zonnestand; -vlinder; -jas.
Win'terung, w. -, -en = overwintering;
 verzorging (gedurende den winter).
Win'ter|vergnügen, f.; **borrat**, m.; **sweigen**,
 m.; **tuende**, w. = winter|vermaak; -voorraad;
 -tarwe; -zonnestand.
Win'terzeit, w. = wintertijd; **zur** **W.** = in
 den wintertijd.
Win'terzeug, f. = winterstof, wintergoed,
 winterkleeren.
Win'zer, m. -s, - = wijngaardenier, wijn-
 bouwer, wijn(druive)lezer.
Win'zerlieb, f. = wijnbouwerslied.
Win'zermesser, f. = snoeimes (van een
 wijngaardenier).
win'zig = heel klein, gering, nietig, onbe-
 duidend; **ein** w. es Männchen = een nietig
 kereltje.
Win'zigkeit, w. -- = nietigheid, onbeduidend-
 heid, kleinigheid, geringheid.
Wip'fel, m. -s, - = top, kruin (inz. van
 boomen).
wip'feln, **schw.** (h.) = toppen, knotten, in-
 korten; met den top omhoog steken; zich
 verheffen.
wipp! = wip!
Wipp'chen, f. -s, - = grap, streek, voor-
 den-gek-houdery; uitvlucht; mir machst du
 keine **W.** bor = mij houd je niet voor 't lapje.
Wip'pe, w. -, -n = wip, [wipgalg]; **auf**
 der **W.** stehen = op 't kantje staan, den val
 nabij zijn.
wip'pen, **schw.** (h.) = wippen; zie ook: fippen.
Wip'permann, m. = duikelaar(tje).
Wipp'galgen, m. = wipgalg.
wips! = wip!
wir = wij.
Wir'bel, m. -s, - = draaiing, werveling,
 dwarreling; draaikolk; wenteling, kring; (van
 bartstochten, genoegens) maalstroom, roes;
 roffel (van de trommel); gekwinkeleer (van
 den leeuwerik); wervel (aan 't geraamte en

aan 't raam); schroef aan (snaarinstrumenten); kruin (van 't hoofd); bom *W.* bis zur *Sehe* = van top tot teen.
Wirbelbein, *f.* = wervelbeen.
wirbelförmig = warrelend, dwarrelend, als een wervelwind; wervelvorming.
wirbelicht, wirbelig = draaiend; duizelingwekkend, duizelig, draaiend.
Wirbeln, *m.* = wervelbeen.
wirbellos = ongewerveld, wervelloos.
wirbeln, *schw. (h.)* = draaien, dwarrelen, warrelen, wervelen; roffelen, een roffel slaan; kwinkelen, tierelieren; der *Wopf* *wirbelt* mir = mijn hoofd duizelt of draait.
Wirbelstule, *w.*; *-ier*, *f.*; *-wind*, *m.* = wervelkolom; -dier; -wind (of dwarrelwind).
wirbelst, wirblig, zie *wirbelst, wirblig*.
wirbeln, *schw. (h.)* = werken (nl. uitwerking hebben, uitwerken, tot stand brengen, werkzaam zijn); weven, breien; *Gutes, Großes* *m.* = iets goeds, groots tot stand brengen; die *Bille*, das *Mittel*, das *Beispiel* hat gewirkt = heeft gewerkt; *schädlich*, *beruhigend* *w.* = nadeelig, kalmevend werken; *auf, für*, *gegen* *einen* *w.* = op, voor, tegen iem. werken; *Wunder* *w.* = wonderen doen; als *Lehrer*, als *Gesicht* *w.* = als onderwijzer, als geestelijke werkzaam zijn; *ich merke darin* *w.*, *daß* = ik zal 't er op aanleggen, dat ...; [bewerken; samenkneden].
Wirker, *m.* -s, - = werker, bewerker, fabrikant, wever.
Wirkeri, *w.* -, -nen = ('t) weven, weverij, breierij, fabrikage.
wirlich = werkelijk, wezenlijk, waarlijk; inderdaad; [op 't oogenblik].
Wirlichkeit, *w.* - = werkelijkheid.
Wirmeister, *m.* = weversbaas.
wirksam = krachtig, krachtig werkend; werkzaam.
Wirksamkeit, *w.* - = krachtdadigheid, kracht, werking; in *W.* *treten* = (van beambten) in dienst treden; (van wetten) in werking treden.
Wirkung, *w.* -, -en = werking; uitwerking, gevolg, invloed, indruk.
Wirksamkeit, *m.* = krachtdadigheid, innerlijke kracht; werking, invloed.
Wirksamkeit, *m.* = werkring, invloedseer.
wirungslos = zonder uitwerking, zonder gevolg.
Wirungslosigkeit, *w.* - = krachteloosheid, gemis aan uitwerking.
wirungsvoll = effectvol, vol effect, van krachtige werking.
Wirwaren, *Pl.* = gebreide goederen.
wirr, [wirre] = verward, rommelig.
I. Wirren, *Pl.* = troebelen, onlusten, beroeringen.
II. wirren, *schw. (h.)* = warren; auseinander *w.* = ontwarren.
wirrig = verward.
Wirrwort, *m.*; *-nis*, *w.* -, -je (ob. *-sal*, *f.* -(e)s, -e) = warlhoofd; -boel (of verwarring).
Wirrseite, *w.* = warzijde, vlokzijde.
Wirrwort, *f.* = klein of kort stroo.
Wirrung, *w.* -, -en = verwarring, warboel; troebelen, onlusten.
Wirrwarr, *m.* = warboel, verwarring, wanordelijke boel, chaos, warklomp.
[wirrig], zie *unwirrig*.

Wirring, *m.* -(e)s; **Wirringsohl**, *m.* = savooiekoel.
Wirt, *m.* -(e)s, -e = gastheer, waard, kastelein, herbergier, hotelhouder; huisvader, huisman; huisheer of huisbaas; er macht die *Rechnung ohne den W.* = hij rekent buiten den waard; den *W.* *machen* = gastheer zijn; lieber dem *W.* als dem *Apotheker* = beter bij den bakker als bij den apotheker.
wirtbar, zie *wirtlich*.
Wirtel, *m.* -s, - = ring om een spool; haspel.
Wirtin, *m.* -, -nen = huisvrouw, (goede, slechte) huishoudster; huiseigenares of huisvrouw; gastvrouw; waardin, herbergierster; die *W.* *machen* = gastvrouw zijn.
wirtlich = gastvrij, vriendelijk; huishoudelijk.
Wirtlichkeit, *w.* - = gastvrijheid.
Wirtschaft, *w.* -, -en = huishouding, huishouden; beheer; bedrijf; oeconomie; (Noordd.) landbouwbedrijf, boerebedrijf; (Zuid.) herberg, logement; die *W.* *besorgen* = 't huishouden doen; die *W.* *versehen* = verstand hebben van huishouden; *das ist mir eine schöne W.* = dat is een mooie boel, een mooie geschiedenis, een mooie rommel; *macht mir nicht so viel W.* = maak niet zoo'n spektakel.
wirtschaften, *schw. (h.)* = huishouden (*ook fig.*); bezig zijn (in 't huishouden); 't bestuur hebben, beheeren; mit *Geld* *w.* = behoorlijk of zuinig omgaan met geld; *sich zu Grunde* *w.* = zich (of zijn zaken) in den grond werken.
Wirtschaftler, *m.* -s, - = huishouder, huishouder, oecoonoom.
Wirtschaftlerin, *m.* -, -nen = huishoudster.
wirtschaftlich = huishoudelijk; 't huishouden betreffende, huishoud...; 't landbouwbedrijf betreffende, landbouw...; bedrijfs...; oeconomisch; zuinig.
Wirtschaftlichkeit, *w.* - = huishoudelijkheid, zuinigheid.
Wirtschaftsamt, *f.* = beheer van de domeinen of van een goed.
Wirtschaftsaufsicht, *m.* = opzichter bij de domeinen of op een goed.
Wirtschaftsbeamter, *m.* = intendant; geëmployeerde bij 't beheer van de domeinen of van een goed.
Wirtschaftsbetrieb, *m.* = landbouwbedrijf.
Wirtschaftsbuch, *f.* = huishoudboek.
Wirtschaftsgebäude, *f.* = gebouw voor 't landbouwbedrijf, bedrijfsgebouw, bijgebouw (op een hoeve of landgoed).
Wirtschaftsgegenstand, *m.* = huishoudelijk artikel.
Wirtschaftsgeld, *f.* = huishoudgeld.
Wirtschaftsjahr, *f.* = dienstjaar, bedrijfsjaar.
Wirtschaftskennntnis, *Pl.* = kennis van 't landbouwbedrijf.
Wirtschaftskunde, *w.* = landhuishoudkunde, landbouwkunde.
Wirtschaftspolitik, *w.* = staathuishoudkundige politiek.
Wirtschaftsregel, *m.* = huishoudelijke regel.
Wirtsfrau, *w.* = herbergierster, waardin; vrouw, meesteres.
Wirts haus, *f.* = herberg, kroeg; wo ein *W.* *steht*, *steht sein Badhaus* = waar de brouwer ligt, kan de bakker niet liggen.
Wirtsjunge, *m.* = herbergbediende, kellner.
Wirtsleute, *Pl.* = huiseigenaren; herbergiers, waard en waardin.

Wirts'magd, w. = buffetjuffrouw, meid in een herberg.

Wirts'stube, w. = gelagkamer.

Wirts'stafel, w., -stisch, m. = table d'hôte, open tafel.

Wirts'swett, m. = herbergwijn.

Wisch, m. -es, -e = stofdoek, vaatdoek, wrijfslap; (als teeken) stroowisch; bosje stroo; vod, prul, lorrig geschrift; (stud.) rapport.

wi'schen, schw. (h.) = (sich den Schweiß von der Stirn, den Staub vom Tische) vegen; wisschen; (sich den Mund) afvegen; (een teekening) doezelen.

Wischer, m. -s, - = (kanon)wischer; doezelaar; veger, wrijfslap; standje, uitbrander.

Wischgummi, f. (u. m.) = vlakgom.

Wischwa'schi, f., zie Wischwa'sch.

Wischlappen, m. = wrijfslap, stofdoek.

Wischnu, m. = Visjoe (Ind. Godheid).

Wischwasch, m. -es; **Wischwa'schi**, f. -s = onzin, praatjes, wartaal.

Wischent, m. -(e)s, -e = (Europeesche) bizon.

Wischmut, m. u. f. -(e)s = bismut.

I. **wischmuten** = van bismut.

II. **wischmuten**, schw. (h.) = met bismutsoldeeren.

Wischel, m. -s, - = wispel (maat van 13,49 H.L.).

Wischelbutte, w. -, -n = draaiorgel.

wischeln, **wischern**, schw. (h.) = fluisteren; (van den wind ook:) suizelen.

Wischbegier(de), w. = weetgierigheid.

Wischbegierig = weetgierig.

I. **wischsen**, unr. (h.) (ich weiß, du weißt, er weiß; müßte; müßte; wisse! gemußt) weten; das weiß ich auswendig = dat ken ik van buiten, uit 't hoofd of dat weet ik al lang; nicht daß ich müßte od. daß ich nicht müßte = niet dat ik weet; es gibt nichts Neues, daß ich müßte = er is, zoover ik weet, geen nieuws; ich hätte noch weiß Gott ma's alles schreiben wollen = ik had nog God weet wat (al) willen schrijven;

einen etw. w. lassen = iem. iets laten weten; sabel ich weiß = zooveel (voor zoover) ik weet; einem etw. zu w. tun = iem. iets laten weten; seine Eltern w. um diese Geschichte = weten van die zaak; was ich nicht weiß, macht mir (mich) nicht heiß = wat men niet weet, deert niet; er weiß weder ein noch aus = hij weet geen raad; man kann mir wer weiß ma's bieten = al biedt men mij nog zoo veel;

woher w. Sie das? = hoe weet U dat? sich w.: er weiß sich keinen Rat = hij weet geen raad; sie weiß sich viel (nicht wenig) mit... = ze laat zich heel wat voorstaan, is erg trotsch op, erg wijs met...; zie ook: Weisheit, Dant.

II. **Wischsen**, f. -s = weten, kennis; mit meinem, ohne mein W. = met, buiten mijn weten of voorkennis; mit W. und Willen = willens en wetens; meine's W...s = zoover ik weet; wider bessere's W. = tegen beter weten in.

Wischenschaft, w. -, -en = wetenschap, geleerdheid, kennis, kundigheden; ein Mann von großer W. = van groote kunde of geleerdheid; eine W. pflegen od. treiben = een wetenschap beoefenen; (ich habe davon keine W. = daarvan heb ik geen kennis).

Wischenschaftler, m. -s, - = geleerde.

Wischenschaftler, m. -s, - = wetenschap-pelijk pedant.

wischenschaftlich = wetenschappelijk.

Wischenschaftlichkeit, w. - = wetenschappelijkheid.

Wischenschaft, m., -darft, m., -trieb, m. = weetgierigheid, dorst naar kennis.

wischenschaft, **wischenschaftig** = wetenswaardig.

wischenschaftlich = welbewust; willens en wetens.

Wischmut, zie Wismut.

wisch(e)! = haar! (links!) hei!

Wischfrau; **Wisch**, w. -, -en, zie Wischwe.

Wischmann, zie Wischwe.

wischtern, schw. (h.) = (een of ander) weer zijn; onweeren; als onweer opkomen; es wischtert durch das Dach = de regen (of de sneeuw) komt door 't dak; (van jachthonden) snuffelen; de lucht (van iets) krijgen, speuren, ruiken, merken, (iets) in den neus (in 't snotje, in 't motje) krijgen.

Wischterung, w. -, -en = weder, weer, weersgesteldheid; W. von etw. haben = de lucht van iets hebben.

Wischterungsanzeichen, f.; **Wischterungsbeobachter**, m. = weer|teeken; -kundige.

Wischterungsbeobachtung, w. = weerkundige waarneming.

Wischterungsbericht, m.; **Wischterungs-kalender**, m.; **Wischterungs-kunde**, w. = weer|bericht; -kalender; -kunde.

Wischterungsverhältnisse, Pl. = weersgesteldheid, weerstoelstanden.

Wischterungswechsel, m. = weersverandering, wisseling van 't weer.

Wischfrau, **Wisch**, **Wischmann**, zie Wischfrau, Wisch, Wischmann.

Wischtum, f. -(e)s, -e u. . . tümer = weduw-gift, weduwschat, lijfdocht.

Wischwe, w. -, -n = weduwe, weduwwrouw; die Königin W. = de Koningin-weduwe.

Wischwengerhalt, f., -geld, f. = weduwwepensioen.

Wischwenjahr, f. = weduwjaar, rouwjaar.

Wischwenkasse, w. = weduwefonds (ook: -beurs, -kas).

Wischwenkass, m. = weduwschat, weduwgift, lijfdocht.

Wischwenst, m. = verblijf (slot, kasteel) voor de weduwe bestemd.

Wischwenstand, m. = weduwstaat.

Wischwer, m. -s, - = weduwnaar, weduwan.

Wisch, m. -(e)s, -e = vernuft; scherpzinnigheid, snedigheid, geestigheid, aardigheid, grap, ui; [verstand, geest]; W...e machen od. reifen = uien of moppen tappen; schlechte W...e machen = flauwe aardigheden debiteeren; das ist der ganze W. = dat is alles of dat is 't heele kunstje.

Wischblatt, f. = humoristisch blad.

Wischbold, m. -(e)s, -e = grappemaker, uietapper, flauwe snaak.

Wischgelei, w. -, -en = jacht naar geestigheid; flauwe scherts, flauwe grappen, spitsvondigheid.

wischeln, schw. (h.) = jacht maken op geestigheid; flauwe grappen maken, geestig willen zijn; über etw. w. = met iets spotten.

Wischfunken, m. = vonk van vernuft.

wischig = geestig, vernuftig, aardig.

wischigen, schw. (h.) = verstandig, wijs of voorzichtig maken; er ist gewischigt worden = hij is verstandig geworden.

Wischigung, w. - = les, voorbeeld.

Wischjäger, **Wischler**, m. -s, -; **Wischking**, m. -(e)s, -e = grappemaker, flauwe uietapper.

wischprühend = van geest tintelend.

Wohwort, f. = geestig woord of gezegde; kwinkslag.

W.C. = Wechselforbnung; wisselwet.

wo = waar; [zoo, indien, als; der Mann, das Meffer, wo = de man, die; 't mes, dat]; am Tage, wo = op den dag, dat; wo nicht gleich, so doch bald = zoo (al) niet dadelijk, dantoch spoedig; bu bleibst, wo nicht... = je blijft, of anders...; wo möglich = zoo mogelijk; i wo! ob. ach wo! = och wat!

wobei = waarbij.

Woche, w. -, -n = week; eine W. um die andere = om de (andere) week; er hat die W. = hij heeft de week; die (6) W. n = de kraam(weken); in die W. n kommen = bevallen; in den W. n sein = in de kraam zijn.

Wochenarbeit, w. = door-de-weeksch werk, werk van een week of van weken.

Wochenbesuch, m. = kraambezoek.

Wochenbett, f. = kraambed.

Wochenblatt, f. = weekblad.

Wocheneinnahme, w. = wekelijksche ontvangst.

Wochenfieber, f. = kraamkoorts.

Wochengeld, f. = weekgeld.

Wochenlang = wekenlang.

Wochenlohn, m.; -markt, m.; -rechnung, m.; -schrift, w. = weekloon; -markt; -rekening; -schrift (of -blad).

Wochenstube, w. = kraamkamer.

Wochentag, m. = weekdag, werkdag.

Wochentags = door de week.

wochentlich = wekelijks(ch); zweimal w. = tweemaal per (of in de) week.

wochenweise = bij de week, wekelijks.

Wochenzeitung, w. = weekblad.

Wochenzettel, m. = wekelijksch programma (of repertoire van op te voeren stukken).

Wochner, m. -s, - = iem. die de week heeft.

Wochnerin, w. -, -nen = kraamvrouw.

[**Wocfen**, m. -s, - = spinrokken].

Wodan, m. = Wodan, Odien (hoogste god van de oude Germanen).

wodurch = waardoor.

wofern = indien, zoo al, mits.

wofür = waarvoor.

Wooge, w. -, -n = golf, baar.

wogegen = waartegen; waartegenover, terwijl.

wogen, f(m. (h.) = (zee, koren) golven, golvend op en neer bewegen; (boezem, strijd) op en neer gaan; (schip) slingeren.

Wogengetöse, f. = geraas van de golven.

Wogenprall, m. = golfgeklots.

wogig = golvend, bewogen.

woher = vanwaar, waarvandaan; w. weißt bu? = hoe weet je?

woherum = waar ongeveer, waar in den omtrek.

wohin = waarheen, waar; w. er fommt; = waar hij komt.

wohingegen = terwijl, waartegenover.

wohnter = waarachter.

I. **wohl** (wohler, am wohlfien) = wel; mir ist nicht w. ob. ich bin nicht w. = ik voel me niet wel, ik ben ongesteld; mir mir's dabei w. = ik krijg daarbij een gevoel van welbehagen; das tut mir w. = dat doet me goed; ich freue mich Sie w. zu sehen = ik ben blij U wel of gezond te zien; er tut w. daran = daar doet hij goed of wel aan; er will mir w. = hij is mij genegen of goedgezind; ich wünschte w. zu schlafen = wel te rusten; ich wünschte w. gefeilt zu haben ob. w. bekommen = wel bekomme 't u; w. ober über = goedschiks of kwaadschiks; w. dem, der... =

wel hem, die...; w., nun kann der Guß begnügen = welaan, nu...; willst du w. aufhören = wil je wel eens ophouden; es gingen drei Jäger w. auf die Wirsch = drie jagers gingen al op de jacht; w. höre ich, aber... = wel (is waar) hoor ik, maar...; du bist w. krank? = ben je misschien ziek? er hat Sie w. nicht verstanden = hij heeft u zeker niet verstaan.

II. **Wohl**, f. -(e)s = wel, welzijn; auf Ihr W. = op uw welzijn, (op uw) gezondheid.

wohlanthbar = edelachtbaar.

wohlan = welaan, welnu.

wohlanständig = welvoeglijk, welgepast, behoorlijk, fatsoenlijk.

Wohlanständigkeit, w. = welvoeglijkheid enz.

wohlauf! = welaan, komaan; er ist w. = hij is wel, welvarend, goed in orde.

wohlabacht = wel (of goed) overdacht, wel overlegd.

wohlabachtig = bedachtzaam; met overleg.

Wohlbefinden, f. = welzijn, welstand, gezondheid.

wohlabfugt = welbevoegd, ten volle bevoegd.

wohlabgabt = rijk begaafd.

wohlabgütter = welgesteld.

Wohlabhagen, f. = welbehagen, welbehaaglijkheid.

wohlabhalten = goed en wel, in goeden welstand.

wohlableibt = zwaarlijvig, korpulent.

Wohlableibtheit, w. = zwaarlijvigheid, korpulentie.

wohlabeschaffen = goed in orde; (van waren) goed geconditioneerd.

wohlabestellt = goed en behoorlijk aangesteld, goed bezoldigd.

wohlabestellt = welvoorzien.

Wohlabtener, m. = vriendelijke, gewillige dienaar of knecht.

wohlabedelgeboren = weledelgeboren.

Em. **Wohlabehürden**, Pl. = Uwweleerwaarde, weleerwaarde Heer.

wohlabehürdig = weleerwaard.

Wohlabergeb(e)n, f. = welvaart, voorspoed, geluk.

wohlaberwogen; -erzogen = weloverwogen; -opgevoed.

Wohlabahrt, m. = welvaart, welzijn, voorspoed.

Wohlabahrsausfchuß, m. = comité voor 't openbaar welzijn, comité du salut public.

Wohlabahrtspflege, w. = bevordering van de volkswelvaart.

wohlabfeil = goedkoop.

Wohlabfeilheit, w. = goedkoopte, goedkoopheid.

Wohlig. = wohlig geboren, zie dit woord.

wohlabgeartet = rechtschapen, welopgevoed, welgemanierd.

wohlabgebildet = welgevormd, welgemaakt.

wohlabgeboren = weledel; Herrn W. = den weled. Heer A.

Wohlabgefallen, f. = welgevallen, welbehagen, genoegen, plezier; sein W. an etw. haben = welgevallen in iets hebben, behagen in iets scheppen.

wohlabgefällig = welgevallig, aangenaam, welbehaaglijk.

Wohlabgefühl, f. = gevoel van welbehagen, behaaglijk gevoel.

wohlabgemeint; -gemut; -genäht = welgemeend; -gemoed (opgeruimd); -gevoed (-doorvoed).

wohlgeneigt = zeer toegenegen, goedgezind, toegedaan.
wohlgeordnet = goed geregeld, welgeordend.
wohlgeraten = goedgelukt, welgemaakt; goedzwaard, welgemanierd.
Wohlgeruch, m. = welriekende geur, aangename geur; reukwerk.
Wohlgeschmack, m. = goede, aangename smaak.
wohlgefaunt; **gefittet**; **gefpidt**; **gefittet** = welgezind; -gemanierd; -voorzien (goed gespekt); -gevormd (of -gebouwd, -gemaakt).
wohlgetroffen = goedgetroffen, welgelikend.
wohlgezogen; **habend** = welopgevoed; -gesteld.
Wohlhabenheit, m. = welgesteldheid.
wohlig = behaaglijk, lekker, aangenaam, weldadig, op zijn gemak.
Wohlklang, m. = welluidendheid, aangename klank.
wohllingend = welluidend, goedklinkend.
wohl laut, m. = welluidendheid.
wohl lautend = welluidend.
Wohlleben, f. = goed leven, leven van genot; genietingen.
wohlloblich = loffelijk; (edel)achtbaar, erentfest.
wohlmeinend; **redend**; **riedend** = welmeenend (of -willend); -bespraakt; -riekend.
wohlschmeckend = welsmakend, smakelijk.
Wohlsein, f.; **stand**, m. = welzijn (zum -sein! = op uw welzijn!); -vaart (-stand; ook = Anstand).
wohlshalber = welstaanshalve, fatsoenshalve.
Wohltat, m. = weldaad; einem Wohltaten erzeigen od. erweisen = iem. weldaden bewijzen.
Wohltäter, m.; **täterin**, w. = weldoener; weldoenster.
wohltätig = weldadig, liefdadig; heilzaam.
Wohltätigkeit, w. = weldadigheid, liefdadigheid.
Wohltätigkeitsanstalt, w.; **bazar**, m.; **verein**, m. = liefdadigheidsinstelling; -bazar (fancy-fair); -vereniging.
wohltuend = weldoend, weldadig, aangenaam.
wohltun, unr. (h.) = weldoen, weldaden bewijzen; zie ook: wohl l.
wohlüberlegt; **unterrichtet**; **verdient** = weloverlegd; -onderwezen (-ingelicht); -verdiend (ook zeer verdienstelijk).
Wohlverhalten, f. = goed gedrag, goede houding.
Wohlverlei, m. -(e)s = valkruid, wolverlei.
wohlverstanden; **berwahrt** = welbegrepen; -bewaard.
wohlweise = zeer wijs, zeer verstandig.
wohlweislich = wijselijk.
I. **wohlwollen**, unr. (h.) = welgezind of toegenegen zijn.
II. **Wohlwollen**, f. = welwillendheid, goede gezindheid.
wohlwollend; **ziemend** = welwillend; -voeglijk (of gepast, betamelijk, behoorlijk).
wohnbar = bewoonbaar.
Wohnbarkeit, m. = bewoonbaarheid.
wohnen, f. (h.) = wonen; logeeren; inwonen, (fig.) huizen, zetelen.
Wohngebäude, f. = woonhuis, woning.
wohnhaft = woonachtig, wonende, verblijf houdende.
Wohnhaus, f. = woonhuis.
wohnlich = geriefelijk, gemakkelijk, gezellig,

comfortabel; sich in A w. niederlassen = zich metterwoon te A vestigen.
Wohnlichkeit, m. = geriefelijkheid, enz., comfort.
Wohnort, -f. m., -stätte, w. = woonplaats, verblijf, verblijfplaats; seinen Wohnort aufschlagen = zijn woonplaats vestigen; seinen Wohnort ändern = van woonplaats veranderen.
Wohnstube, w. = woonkamer, woonvertrek, huiskamer.
Wohnung, m. -, -en = woning, logies, verblijf, domicilie.
Wohnungsanzeiger, m. = woninggids.
wohnungslos = woningloos, dakloos, zonder woning.
Wohnungs-mangel, m., -not, w. = woningnood, gebrek aan behoorlijke woningen.
Wohnungs-Veränderung, w., -wechsel, m. = verhuizing, verandering of verwisseling van woning.
Wohnungszufuß, m. = vergoeding voor huishuur.
Wohnzimmer, f. = woonvertrek, woonkamer.
Wohrde, w. -, -en = bouwland om 't woonhuis.
Wolled, m. -(e)s, -e = (Russ.) wollen deken, paardedeken.
Woiwode(e), m. -en, -en = woiwode, hertog, vorst, stadhouder.
Woiwodschaf, w. -, -en = woiwodschap.
wool, zie wohl l.
woolben, f. (h.) = wewen, boogsgewijs bouwen; bouwen; sich w. = zich wewen.
Wolbung, m. -, -en = wewing; ronding; gewelf.
Wolf, m. -(e)s, Wölfe = wolf (ook sommige vraatzuchtige insekten heeten Wolf: wolf, bijv. de bijewolf); blikgat; mennt man vom Wolfe spricht, so ist er nicht nett od. wie man den W. nennt, kommt er gerent = als men van den duivel spreekt, rammelen zijn beenen; ein W. beißt den andern nicht = de wolven verslinden elkaar niet; dem W. e die Schafe befehlen = den wolf tot herder maken; sich einen W. gehn, reiten = zich doorloopen, doorrijden; zie ook heulen, Schafpelz, Schafschafte.
Wolfin, w. -, -nen = wolvin.
wolflich = wolfachtig.
I. **Wolf ram**, m. = Wolf ram.
II. **Wolf ram**, f. -s = tungsteen, scheelium, zwaarsteen.
Wolfsart, m. = wolveaard, wolvegelslacht.
Wolfsbalg, m.; **bohne**, w.; **eisen**, f. (ob. -falle, w.) = wolfsvel; -boon (of lupino); -ijzer (of -klem).
Wolfsfang, m. = wolvejacht.
Wolfsfänge, Pl. = groote wolfstanden.
Wolfsgebiß, f.; **geheil**, f.; **grube**, w. (ob. -loch, f.); **haar**, f. = wolfsgebit; -gehuil; -kuil; -haar.
Wolfsheke, w. = wolvejacht.
Wolfs hunger, m. = honger als een wolf.
Wolfsjagd, w.; **jäger**, m. = wolvejacht; -jager.
Wolfskirche, w. = doodkruid, belladonna.
Wolfslager, f. = wolfsleger.
Wolfsloch, m. = los.
Wolfsmilch, m. = wolfsmelk (eig. en plantnaam).
Wolfsnet, f. = wolvenet.
Wolfspelz, m.; **sich**, w.; **fußt**, w.; **tußt**, w.; **zahn**, m. = wolfsvel (of -pels);

-hol; -waanzin; -wortel (gele monnikskap); -tand.
Wolga, w. = Wolga.
Wolghynien, f. = Volhynië (in West-Rusland).
Wolfschen, f. -s, - = wolkje.
Wolfe, w. -, -n = wolk; [*vroeger een soort pruik*]; er ist wie aus den W. . . gefallen = hij valt uit de wolken, is uit de wolken gevallen, staat versted; eine W. des Stummers = een wolk van verdriet; eine W. des Argwohn = een nevel of waas van argwaan.
wölfen, fchm. (h.) = als in een wolk samen-trekken; **sich w.** = zich bewolken of omwol-ken, betrekken.
wolkenartig = wolkachtig, als een wolk, als wolken.
Wolkenbruch, m. = wolkbreuk.
wolkenbruchartig = op een wolkbreuk ge-lijkend.
Wolkenhimmel, m. = wolkehemel, wolk-streek, bewolkte hemel.
Wolkenkraber, m. = wolkekrabber, *sky-scraper*.
Wolkenkuchstein, f. = luchtkasteel.
wolkenleer, **wolkenlos** = wolkeloos, onbe-wolkt.
Wolkenstieher, m. = tooneelknecht; hooge pet.
Wolkenzug, m. = richting van de wolken, drift wolken.
wollicht = wolkig, gewolkt (d. i. met wolk-vormige vlekken).
wolfig = bewolkt, betrokken.
Wolarbeit, m. = wolkwerking, wolarbeid.
Wolarbeiter, m. = wolkwerker.
wolartig = wolkachtig.
Wolbereiter, m. -s, - = wolkbereider.
Wolblume, m. = woudklaver.
Wolfe, m. - = wolk; er sitzt in der W. = hij zit er warmpjes in; in der W. gefürbt = eig. in de wol geverfd; *fig.* (in gunstigen zin van iemands hoedanigheden enz.) echt, degelijk, betrouwbaar; *mancher geht nach W. aus und kommt selbst geföhren nach Haus* = wie een put graaft voor een ander, valt er zelf in; *zie ook Geföhret*.
I. wolten (Adj.) = wollen, van wol.
II. wolten, unr. (h.) (ich will, du willst, er will; wollte; wollte; wolle! gewollt) = willen, zullen; das will ich dir geraten haben = dat zou ik je ook raden; ich will nichts gesagt haben = ik heb niets gezegd; *marie, ich will dich* = wacht, ik zal je; er will mir an's Leben = hij staat mij naar 't leven; *wollte Gott, es wäre vorbei* = God gaf (*deftiger*: gave G.) dat 't voorbij was; das will mir nicht gefallen, einleuchten = dat bevalt me niet, is me niet duidelijk; das will mir nicht ein = dat wil er bij mij niet in (dat kan ik niet gelooven of aannemen); *bem sei, wie ihm wolle* = 't zij hoe 't wil of hoe 't ook zij; *wo will das hinaus?* = waar moet dat heen of op uitloopen? das will nichts sagen, bedeuten, heißen = dat heeft niets te beteekenen; es will mir scheinen, mich beünnen = het schijnt me toe, mij dunkt; *einem wohl, liebe w.* = iem. goed, kwalijk gezind zijn; *man will ihn gesehen haben* = men zegt of beweert hem gezien te hebben.
Wolffabrik, w. = wolffabriek, fabriek van wollen stoffen.
Wolfgarn, f. = wollen garen.
Wolffmanufaktur, zie Wollfabrik.

Wolffstoffe, Pl. = wollen stoffen.
Wolffware, w. = wollen goederen.
Wolffweber, m. = wolwever.
Wollenzeug, f. = wollen stof.
Wolffabrik, w.; **färber**, m.; **gras**, f.; **haar**, f.; **handel**, m. = wolffabriek; -verver; -gras; -haar (of kroeshaar, van de negers); -handel.
Wolffhandlung, w. = wolmagazijn, magazijn, voor wollen goederen.
Wolffhuhn, f. = wolhoen.
wollicht, **wolfig** = wollig.
Wolffkamm, m.; **fämmen**, f.; **fämmen**, m. = wolffkam (of -kaarde); -kammen (of -kaarden); -kammer (of -kaarder).
Wolffkammerer, w.; **franke**, w.; **markt**, m. = wolffkammerij; -krasser (of -kaarde); -markt.
wolffreich = wolffrijk, rijk aan wol, wollig.
Wolffschur, m. = 't scheren (van de schapen).
Wolffspinner, m. = wolffspinner.
Wolfflust, w. -, . . luste = wellust, weelde, genot, zinnelust, ontucht, losbandigheid.
wolffüchtig = wellu tig.
Wolffüftung, m. -(e)s, -e = wellusteling.
Wolffvieh, f. = wolvee.
womit = waarmede, waarmee.
womöglich = zoo mogelijk (*ook wo möglich*).
wonach = waarnaar; waarna, waarop; w. fragt er? = waar vraagt hij naar?
Wonne, w. -, -n = wellust, genot, zalige vreugde, verrukking.
Wonnegefühl, f. = heerlijk, verrukkelijk, zalig gevoel; gevoel van welbehagen.
Wonneleben, f. = genotvol, heerlijk, verrukkelijk leven.
wonneloos, **wonnelos** = vreugdeloos, zonder genot.
Wonnemond, **Wonnemond**, m. = Mei-maand, Mei.
wonnetrunken = dronken van genot, in ver-rukking, zwijmeldronken.
wonnevoll, **wonrig**, **wonriglich** = ver-rukkelijk, genotvol.
woran = waaraan; *jeht weis ich, w. ich bin* = nu weet ik, waar ik aan toe ben of waaraan ik me te houden heb.
worauf = waarop.
woraus = waaruit.
worein = waarin (richting); w. mischt er sich? = waar bemoeit hij zich mee? waar mengt hij zich in?
worfein, fchm. (h.) = (koren) met de schop omwerpen (om 't te reinigen), omschoppen.
Worfler, m. -s, - = omschepper.
Worffschäufel, m. = groote korenschop.
Worffen, zie Würgen).
worin = waarin (rust), *vgl. worein*.
Wort, f. -(e)s, Wörter (als opzichzelfstaande spraakklank of schriftteeken), Worte (als ge-zegde, maar ook wel in de eerste bet.) = woord; *am W. sein* = aan 't woord zijn; *etnen beim W. nehmen* = iem. aan zijn woord houden; *sein W. brechen* = zijn woord breken; *ein gutes W. für einen einlegen* = een goed woord voor iem. doen; *ich entziehe Ihnen das W.* = ik ontnem U 't woord; *das W. ergreifen* = 't woord nemen; *sein W. geben* = zijn woord geven; *ein W. gab das andre* = van 't eene woord kwam 't andere, 't eene woord haalde 't andere uit; **Gottes W.** = Gods woord; er fährt immer das **große W.** = hij heeft altijd 't hooge woord; *einem gute*

W. . e geben = iem. bidden, smeeken, vleien; eine gute^s W. findet eine gute Statt = een goed woord vindt een goede plaats; ich habe das W. = ik heb 't woord; er will es nicht W. haben = hij wil 't niet toegeven, hij ontkent het; einem in^s W. fallen = iem. in de rede vallen; viele W. . e machen = lange redeneeringen houden; ein Mann ein W. = een man een man, een woord een woord; ein Mann von W. = een man van zijn woord; mit einem W. . e = in één woord; das W. nehmen = 't woord nemen; einem das W. reden = iems. partij opnemen of in iems. voordeel spreken; das soll ein W. sein = dat is afgesproken, dat beloof ik; ich bitte um das W. = ik vraag 't woord; er ver^schluckt die Wörter = hij slikt zijn woorden in; ein W. zur rechten Zeit = een woord(je) op zijn pas; er kam nicht zu W. . e = hij kwam niet aan 't woord; er kam mit seinem Anliegen nicht gleich zu W. . e = hij kwam niet dadelijk met zijn verzoek voor den dag; sich zum W. . e melden = 't woord vragen.
Wort||ableitung, m.; -**af**gent, m. = woord||afleiding; -accent (of -toon).
Wort||arm = woardearm, arm (in woorden).
Wort||armut, m. = armoede (van een taal).
Wort||bildung, w. = woordvorming.
Wort||bruch, m. = woordbreuk.
Wort||brüchig = ontrouw; w. werden = zijn woord breken, zijn woord ontrouw worden.
Wort||brüchigkeit, w. = woordbreuk, ontrouw.
Wort||chen, f. -^s, - = woordje; kein W. sagen = geen enkel woord zeggen; ich muß ein W. mit ihm reden = ik moet eens een woordje met hem spreken.
Wort||deutlich = in zichzelf duidelijk.
Wort||terbuch, f. = woerdeboek.
Wort||terklärung, w. = woordverklaring.
Wort||terverzeichnis, f. = woordelijst.
Wort||familie, w. = woordfamilie.
Wort||fechter, m. = iem. die over woorden (over een woord) twist.
Wort||fechterei, w. = twist over woorden.
Wort||folge, w.; -**f**ügung, m.; -**f**ührer, m. = woord||schikking; -voeging; -voerder.
Wort||fülle, w. = woorderijkdom, woordvloed, breedsprakigheid.
Wort||gefecht, f. = woordetwist, redetwist.
Wort||geflügel, **Wort**||gepränge, f. = woordpraal.
Wort||getren = woordgetrouw, woordelijk.
Wort||habend = woordvoerend, voorzittend; w. . er Bürgermeister = voorzittende of eerste burgemeester.
Wort||held, m. = held in of met dea mond.
Wort||kampf, m. = redetwist, dispuut.
Wort||farg = stil, zwijgachtig, weinig spraakzaam.
Wort||flauber, m. -^s, - = woardezifter, vitter (op woorden).
Wort||flaubererei, w. -, -en = woardezifterij, vitterij.
Wort||fram, m. = (weinig of niets beteekenende) woorden, omhaal (van woorden), ijdel gesnap; lezrer W. = holle woorden, zinledig gepraat.
Wort||künstlet, w. = woordgeknutsel, ge maaktheid (in stijl en woerdekeus).
Wort||laut, m. = woordelijke inhoud, tekst.
Wort||lehre, w. = leer van 't woord, lexicologie.
Wort||lich = woordelijk, [mondeling; bie wört-

liche Schilderung = de schildering in woorden; mehr tätig als w. = meer door de daad dan door 't woord; w. einbedungen = uitdrukkelijk inbegrepen].
Wort||macherei, w. -, -en = gebabbel, gewauwel.
Wort||mangel, m. = woardearmoede, gebrek aan woorden.
Wort||mäntelchen, f.; einer Sache ein schön^s W. umhängen = een zaak mooi willen praten.
Wort||räffel, f.; -**r**egister, f. = woord||raadsel; -register (of klapper).
Wort||reich = woorderijk; breedsprakig.
Wort||schak, m.; -**s**chw^sal, m. = woorde||schat; -vloed.
Wort||schw^sist, m. = gezwellenheid, bombast.
Wort||spiel, f.; -**s**tamm, m.; -**s**tellung, w. = woord||speling; -stam; -voeging (of -schikking).
Wort||streit, m. = woordetwist, redetwist; twist over woorden.
Wort||berberber, m.; -**ber**dreher, m.; -**ber**drehung, w. = woord||verknoesier; -verdraaier; -verdraaling.
Wort||berstand, m. = woordelijke beteekenis.
Wort||berwandtschaft, w.; -**ber**w^schfelung, m.; -**ber**zeichn^sis, f. = woord||verwantschap; -verwisseling; -register (woordelijst).
Wort||vorrat, m. = woordevoorraad, woordeschat.
Wort||w^schfel, m. = woardewisseling, twist, discussie.
Wort||witz, m. = grappige of geestige woordspeling.
Wort||ber = waarover, waarboven.
Wort||ter = waaronder.
Wort||ist = alwaar.
Wort||? zie wie? o?
Wort||von = waarvan.
Wort||vor = waarvoor.
Wort||wo^sde, zie **Wort**||imode.
Wort||zu = waartoe, waarvoor, waarbij, waarom.
Wort||zwischen = waartusschen.
Wort||rad, f. -(e)s, -e (u. -s) = wrak.
Wort||radgut, f. = wrakgoed, uitschot.
Wort||rafen, m. -^s = wasem, damp.
Wort||ric^sten, [schw. (h.) = (zeem) wrikken.
Wort||ringen, f. (h.) (ich wringe; wrang; wränge; wränge! gewrungen) = wringen; persen.
Wort||ringmaschine, w. = wringmachine.
W. S. g. u. = wonden Sie gefälltigt mit: zie ommezijde (z. o.)
Wu||cher, m. -^s = woeker (ook fig.); W. treiben = woeker drijven, woekeren.
Wu||cherer, w. -, -en = woeker, ('t) woekeren.
Wu||cherer, m. -^s, - = woekeraar.
Wu||chereseß, f. = woekerwet.
Wu||chererewinn, m. = woekerwinst.
Wu||cherhaft, **Wu**||cherisch = woekerachtig, woeker...
Wu||cherin, w. -, -nen = woekeraarster.
Wu||chern, [schw. (h.) = woekeren, winst maken; voortwoekeren (van onkruid, haat, tweedracht); [winst geven, voordeel aanbrenge]; mit seinem Punde w. = met zijn talent woekeren.
Wu||cherpflanze, w.; -**z**ins, m. = woeker||plant; -rente.
Wu||ch^s, m. -e^s = groei, wasdom; groeikracht; gestalte, bouw; lid (van een riet).
Wu||cht, w. = drukkend gewicht, zwaarte, last.
Wu||chten, [schw. (h.) = drukken, zwaar wegen; tillen (een zware last op den schouder bijv.).

wuchtig = zwaar; ein wuchtiger Schlag = een hevige slag.
wüh'len, ſchw. (h.) = woelen (ook fig.), wroeten; beroeren.
Wüh'ler, m. -s, - = woeler, wroeter; beroerder, agitator.
Wüh'leret, m. -, -en = gewoel, gewroet; woeling, beroering.
wüh'lerifch = oproerig, demagogisch.
Wüh'maus, m. = woelmuis.
Wu(h)'ne, w. -, -n = bijt.
Wulst, m. -es, Wülſte; **Wulst**, w. -, Wülſte = gezwel; kussen; krans (herald.).
Wulsthaar, f. = haarrol; roletje om 't haar op te vullen.
wulftig = opgezwollen, opgezet, opgeblazen, dik.
Wulstlippe, w. = dikke lip, diklip.
wund = gewond, gekwetst; rauw; stuk; einen w. ſchlagen = iem. kwetsen met slaan, murw slaan, wonde plekken slaan; ſich w. reiten, ſtegen = zich doorrijden, doorliggen; ſich die Füße w. laufen = zijn voeten doorloopen; ſich die Hände w. arbeiten, ſich die Lippen w. beißen = zijn handen stuk werken, zijn lippen stuk bijten; eine wunde Stelle = fig. een wonde plek; eig. een rauwe plek.
Wundarzneikunſt, w. = heekunde, chirurgie.
Wundarzneiſchule, w. = school voor de chirurgie, chirurgische school.
Wundarzt, m. = wondarts, heekundige, heelmeester, chirurg.
Wundbalfam, m. = wondbalsem.
Wun'de, w. -, -n = wond, wonde (ook fig.), kwetsuur; eine alte W. aufreißen = een oude wonde openscheuren of openrijten.
wun'denfrei = ongekwetst.
Wun'denmal, f. = littaeken, wondtaeken.
Wun'der, f. -s, - = wonder; [verwondering]; W. tun = wonderen doen; ein W. von Schönheit = een wonder van schoonheid; W. der Tapferheit tun = wonderen van dapperheid; das iſt ein blaues W. = een zeldzaam of wonderlijk geval; da wirſt du dein (blaues) W. ſehen = je zult verwonderd of verbaasd opzien; das nimmt mich w. = dat verwondert me; er denkt W. was er ſann = hij denkt, dat hij wonder wat kan; man ſollte W. denken, was es wäre = men zou denken, dat het wonder wat was; [es gibt einem nicht w. = 't verwondert iem. niet; Wunder's halber = om 't vreemde van 't geval, bij hooge uitzondering].
wun'derbar = wonderbaar (verſchijning, geſtalte); wonderdadig of wonderbaar(lijk) (van genezing e. d.); onbegrijpelijk, verwonderlijk (gave, aanleg); w. ſchön = verwonderlijk mooi.
wun'derbarerweise = onbegrijpelijkerwijze, zonderling genoeg.
Wun'derbau, m. = zeldzaam of wondermooi of wondergroot gebouw, wonder van bouwkunst; wondergebouw.
Wun'derbaum, m.; -biſch, f.; -blume, w. = wonderboom; -beeld; -bloem (nachtschoone).
Wun'derding, f. = wonder, wonderlijk ding.
Wun'derdoctor, m.; -erſcheinung, w.; -geſichte, w. = wonderdoctor; -verſchijning; -geſchiedenis.
Wun'dergeſchöpf, f. = wonderlijk of zonderling ſchepsel.
Wun'derglaube, m. = wondergeloof, geloof aan wonderen.
wun'dergroß = wondergroot.

Wun'derhorn, f. = betooverde hoorn; („des Knaben W.“: titel van een verzameling Duitſche volksliederen).
wun'derhübsch = wonderaardig, wondermooi, bijzonder aardig of lief of mooi.
Wun'derhorn, f.; -kind, f.; -kraft, w.; -kur, w. = wonderhoren; -kind; -kracht; -kuur.
wun'derlich = wonderlijk, vreemd, zonderling; ein w. er Heiliger, Geſelle, Kauz = een rare klant; es iſt ihm w. ergangen = 't is hem zonderling gegaan.
Wun'derlichkeit, w. - = wonderlijkheid enz.
wun'derlieblich = wonderliefslijk, verrukkelijk.
Wun'dermann, m. = wonderman, verwonderlijk man; wonderdoener.
Wun'dermärchen, f. = wondersprookje.
wun'dermild = wonderzacht.
wun'dern, ſchw. (h.) = verwonderen; [zich verwonderen]; es mundert mich, daß... = 't verwondert mij of ik ben verwonderd, dat...; es ſoll mich w. ob er kommen wird = ik ben benieuwd, of...; ſich w. über = zich verwonderen, zich verbazen over; verwonderd of verbaasd zijn over; [ſich mundert des Hitters = hij is verwonderd over den ridder].
wun'dernd = verwonderd, verbaasd, zich verwonderend.
wun'dernemen, ft. (h.), zie Wunder.
Wun'derpalast, m.; -quelle, w. = wonderpaleis; -bron (of -wel).
wun'derreich = wonderrijk, verbazend rijk; rijk aan wonderen, wonder...
Wun'derring, m.; -falze, w.; -ſalz, f. = wonderring (of tooverring); -zalf; -zout (of glauberzout).
wun'derſam = (dichterlijk) wonderbaar, geheimzinnig.
wun'derſchön = wondermooi, prachtig, heerlijk, verrukkelijk.
wun'derſelten = wonderzeldzaam.
Wun'derſpiegel, m. = wonderspiegel, tooverſpiegel.
Wun'derſucht, m. = zucht naar wonderen, wondermanie.
Wun'dertat, w. = wonderdaad, mirakel.
Wun'dertäter, m. = wonderdoener, wonderman.
Wun'dertier, f. = wonderdier.
wun'dervoll = wondervol, wonderbaar, verwonderlijk; ſich w. amüſieren = zich kostelijk of heerlijk amuzeeren.
Wun'derwelt, m.; -werk, f.; -zeißen, f. = wonderwereld; -werk; -teeken.
Wun'derweſer, f. = wondkoorts.
Wun'derheit, w. - = rauwheid (van een plek aan 't lichaam); ontveling.
Wun'd'flee, m. (-frucht, f.); -mittel, f.; -öl, f. = wondklaver; -middel; -olie.
Wun'd'pflaster, f.; -pulver, f.; -ſalze, w.; -waſſer, f. = wondpleister; -poeder; -zalf; -water.
Wu'ne, zie Wuhne.
Wunſch, m. -es, Wünſche = wensch, verlangen; einen W. hegen, erfüllen = een wensch koesteren, vervullen; es geht nach W. = 't gaat naar wensch.
Wünſchelhut, m.; -rute, w. = tooverhoed; -stokje (of -roede, -ſtaf).
wünſchen, ſchw. (h.) = wenschen, verlangen; einem zu etw. Glück w. = iem. met iets geluk wenschen.
wünſchenſwert = wenschenswaard, wenschelijk.

Wunsch||form, -weise, m. = wenshende wijze, wenschelijkheidswijze, optatief.

Wunschzettel, m. = verlanglijst.

Wupp! = wip!

Wuppdich, m. -s, -s = wip, oogwenk; slok jenever, slokje, wippertje.

Würde, m. -, -n = waardigheid, rang, ambt; das ist unter aller W. = dat is onwaardig; ich halte es unter meiner W. = ik reken 't beneden mijn waardigheid, beneden mij; in Amt und Würben sein = een (hooge) waardigheid bekleeden; [nach Würben = naar verdienste].

würdelos = onwaardig, zonder waardigheid. **Würdenräger**, m. = waardigheidsbekleeder, dignitaris.

würdevoll = waardig, vol waardigheid, statig, deftig.

würdig = waardig; deftig, statig; etnes Dinge nicht w. sein = iets niet waard zijn; sich einer Auszeichnung w. machen = zich een onderscheiding waardig maken.

würdigen, ich w. (h.) = (ein Werk, eine Tat) naar waarde schatten, op prijs stellen, waardeeren, appreciëren; ook (naar waarde) bespreken, beoordeelen; (einen feines Bistens) waardig keuren; verwaardigen met; [du würdigst mir zu erscheinen = gij verwaardigdet U aan mij te verschijnen; (wat den prijs betreft) waardeeren, schatten].

Würdigkeit, m. - = waardigheid.

Würdigung, m. -, -en = waardeering, appreciatie, (waardeerende) bespreking.

Wurf, m. -(e)s, Würfe = worp (in alle bet.); gooi; den ersten W. haben = 't eerst werpen, gooien (in 't spel); einem in den W. kommen = in iem. bereik komen; er setzt alles auf einen W. = hij zet alles op één kaart; ihm ist der große W. gelungen = hij heeft 't groote geluk (gehad); opzet (van een kunstwerk); val, plooi (van een mantel, draperie); auf nassem W. malen = fresco schilderen.

Wurfangel, w. = hengelsnoer.

Wurfanker, m. = werpanker.

Wurfbewegung, w. = werpbeweging, voortstuwende beweging.

Wurfblei, f. = diepllood.

Wurfel, m. -s, - = dobbelsteen, [teerling]; kubus; vierkant blokje; der W. ist ob. die W. sind gefallen = de teerling is geworpen.

Wurfelbecher, m. = (dobbels)beker.

Wurfelbrett, f. = dambord, rijfelbord.

Wurfelbude, w. = dobbelkraam.

Wurfelform, w. = kubusvorm, dobbelsteen-vorm.

wurfelförmig = kubiek, in den vorm van een dobbelsteen of kubus.

wurfelfig = geruit, in dobbelsteen, in blokjes.

Wurfelinhalt, m. = kubieke inhoud.

wurfeln, ich w. (h.) = dubbelen; in vierkantjes of blokjes deelen; burdeinander w. = rommelig door elkaar gooien; ein gewürfeltes Tuch = een geruite doek.

Wurfelspiel, f.; -tisch, m. = dobbel|spel; -tafel.

Wurfelzahl, w. = kubiek getal.

Wurfgrube, w. = uitgegraven aarde, puin.

Wurfgarn, f. = werpnet.

Wurfgeschloß, f. = werptuig.

Wurfhafen, m. = enterdreg.

Wurfteule, w.; -kraft, w.; -stute, w.; -maschine, w.; -netz, f. = werp|knots; -kracht; -lijn; -machine (of -tuig); -net.

Wurf||steil, m.; -riemen, m. = werp|slicht (of -pijl); -riem (of koord, aan den poot van een valk).

Wurf||schaukel, w. = groote korenschop.

Wurf||scheibe, w.; -speer, m.; -spieß, m.; -stein, m. = werp|schijf; -speer; -spies; -steen.

Wurf||weite, w. = draagkracht; worpafstand.

Wurf||äpfel, m.; -birne, w. = wrange appel, wr. peer; ook wel: hatelijkheid, bittere pil.

würgen, ich w. (h.) = worgen, wurgen; vermoorden; Geberdieh w. = gevogelte slachten; er würgt (morgt) an dem Bissen = hij stikt haast in dien hap; eine Speife hinunter w. (worgen) = met moeite door de keel krijgen of gulzig doorslikken; es würgt mich schon seit lange in der Kehle = 't zit me al lang dwars; es würgt (morgt) ihn (ihm) im Hals = hij heeft (als) een prop in de keel; er würgte lange an dem Gedanken = die gedachte maakte 't hem langen tijd lastig; Würgen soll man w. = borgen moet men niet met rust laten; mit hängen und w. = met hangen en worgen; sich w. (worgen) = moeite doen om te slikken of om te braken, kokhalzen.

Würgengel, m. = worgengel, doodsgengel.

Würger, m. -s, - = worg(er) (ook vogel|fam.); moordenaar, beul; (een vogel) klauwier.

würgerisch = moorddadig.

Wurm, m. -(e)s, Würmer = worm; (een huid-ziekte bij paarden) worm; (aan den vinger) sijt; (bij honden) worm (een zenuw onder de tong, oudtijds als oorzaak van de hondsdolheid beschouwd); kuur, grill; W. = ook slang, kruipend dier; jeder Mann hat seinen W. = iedere gek heeft zijn gebrek; ber nagende W. = de knagende worm, de wroeging; das arme W. = 't arme wurm, de stakkerd; einem die Würmer aus der Nase ziehen = iem. uithooren. **wurmähnlich**, **wurmartig** = wormachtig. **Wurm|arznei**, w. = middel tegen de wormen. **Wurm|chen**, f. -s, - = wormpje.

würmen, ich w. (h.) = hinderen, kwellen; das wurmt mich [mir] = dat hindert, steekt of grieft mij.

Wurm|ieber, f. = wormkoorts.

wurm|förmig = wormvormig.

Wurm|fraß, m.; **geschwür**, f. = worm|steek (-stekigheid, -meel van hout e. d.); -zweer of -gezwel (bij paarden).

wurmig = wormstekig, vol wormen.

Wurm|stich = verdrietig, landerig. **wurm|stichen**, ich w. (h.) = mijmeren, sussen].

Wurm|krankheit, w.; -kraut, f.; -kräuter, m. = worm|ziekte; -kruid; -koekje.

Wurm|loch, f. = wormgat; die Wurm|löcher sind ihm aufgegangen = hij heeft honger of trek.

Wurm|mehl, f. = wormmeel, heksemeel, wolfsklauwzaad.

Wurm|mittel, f. = wormmiddel.

Wurm|nudeln, Pl. = vermicelli.

Wurm|pillen, Pl.; -pulver, f.; -same, m.; -stich, m. = worm|pillen; -poeder; -kruid; -steek.

wurm|stichig = wormstekig, (van vruchten ook: aangestoken).

Wurm|sucht, w. = wormziekte.

wurm|treibend = wormdrijvend.

Wurm|zucker, m. = wormsuiker.

Wurft, m. -, Würfte = worst; mit der W.

nach der Spedjeite werfen = een spiering uitgooien om een kabeljauw te vangen; das ist mir W. = dat is mij volmaakt onverschillig

of dat laat me koud; W. wider W. = leer om leer; das ist W. wie Schale = dat is lood

om oud ijer; auf der W. reiten = klaploopen, op schobberdebonk loopen.
Wurstdarm, m. = worstdarm.
Wurstel, m. -s, - = hansworst.
wursten, schw. (h.) = knoeien, treuzelen.
wursten, schw. (h.) = worst maken; ja wird metter gemurset = zoo wordt maar voortgesukkelde of zoo gaat 't in den ouden sleur door.
Wurster, m. -s, - = worstkoopman, spekslager.
Wursterer, m. -, -en = worstmakerij, spekslagerij.
Wursteisch, f. = worstevleesch.
Wursthandlung, w.; -horn, f. = worstwink (spekslagerij); -horentje.
Wursthäut, m. - = onverschilligheid.
Wursthüßel, m. = worstketel; er fennt sich aus beim W. = hij heeft er slag van zijn voordeel te doen; im W. sitzen = in de klem, in de knijp zitten.
Wurstmacher, m. = worstmaker, worststopper.
Wursthuppe, m., **Wursthaut**, f. = diklip.
wursthäutig = diklippig.
Wursthuppe, m. = worstsoep.
Wurste, m. -, -n = ophooging, terp.
Wurtemberg, f. = Wurtemberg.
Wurtemberg, m. -s, - = Wurtemberger.
Wurtembergisch = Wurtembergsch.
Wurze, w. -, -en = kruiden, specerij.
Wurze, w. -, -n = kruiden, specerij.
Wurzel, m. -, -n = wortel (van een plant, van een kwaal, van een tand, van een getal, van een woord), peen; zweite W. (Quadratm.) = tweedemachtswortel, vierkantswortel; dritte W. (Kubikm.) = derdemachtsw.; W. eines Berges = voet van een berg; W. schlagen (ob. fallen) = wortel schieten; etw. mit der W. ausrotten, ausreißen = met wortel en al uitroeien, uitrukken.
wurzelartig = wortelachtig, wortelvormig.
Wurzelblatt, f. = wortelblad.
Wurzelchen, f. -s, - = worteltje.
Wurzelhaare, w. = wortelvezel.
wurzelförmig = wortelvormig.
wurzelfreud = wortelekend.
Wurzelfüßler, Pl. = wortelpootjes (*afgietseldiertjes*).
Wurzelkeim, m. = wortelkiem.
wurzelu, schw. (h.) = wortelen, geworteld zijn, wortel schieten; ingespannen studeeren, blokken; in dem Boden w. = in den grond wortelen of wortel hebben.
Wurzelreis, f.; -stand, m. = wortel|scheut (of -draad); -stand.
wurzelständig = wortelstandig, wortelzittend.
Wurzelwort, f. = wortel(woord).
Wurzelzahl, w. = wortel.
Wurzelzeichen, f. = wortelteeken.
wurzeln, schw. (h.) = kruiden (eig. en fig.).

würzhaft, würzig = kruidig, gekruid, geurig, pikant.
Würzling, m. -(e)s, -e = wortelscheut, uitlooper, aflegger.
Würzung, w. -, -en = ('t) kruiden, aanmaken.
Würzwort, m. = kruidewijn.
Wurzelknolle, m. = krullebol.
wurzel! **wurzen**, zie wurzel! wurzen.
Wurzel, f. -s, - = levendig ding. **wurzelig** = druk, levendig. **wurzelu**, schw. (h.) = druk zijn, zich druk heen en weer bewegen.
wurzelig = levendig, vlug, druk.
Wur, m. -es, -e = warboel, rommel, verwarde massa, chaos; hoop vuil.
I. **würst** = woest, onbebouwd; vies (zwijn); leelijk, slecht (weer); ordeloos, woest, wild (boel, brasserie); der Kopf ist mir w. = ik ben suf in 't hoofd of mijn hoofd is suf; w. froh = dolblij.
II. **würst(e)**, zie wüste(e).
Wüste, w. -, -n = woestijn; woesteni.
würsten, schw. (h.) mit dem Gelde = dol veel geld uitgeven, 't geld verkwisten.
würstentag = woestijnachtig.
Wüstenei, w. -, -en = woesteni.
Wüsteheit, w. - = woestheid, wildheid, verwarring; verlatenheid.
Wüstling, m. -(e)s, -e = woesteling, lichtmis, losbol.
Wut, w. - = woede; drift, razernij; honds-dolheid; seine W. an einem auslassen = zijn woede aan iem. koelen; die stille und die schäumende W. = de stille en de schuimende honds-dolheid; die W. padte ihn = hij werd dolderdrit.
Wutanfall, m. = aanval van woede.
wüten, schw. (h.) = woeden, razen, tieren; der Krieg, die Pest wütet = woedt; gegen einen w. = tegen iem. woeden of razen.
wütend = woedend, razend, woest; w. . er Schmerz = razende pijn; daß w. . e Her = 't wilde of 't woeste heit.
wurtemberg = in woede ontbrand of ontstoken, blakend van woede.
Wüter, m. -s, - = razende, dolleman.
wurterfüllt = woedend, razend, dol.
Wüterich, m. -(e)s, -e = woestaard, geweldenaar, wreedaard, beul; waterscheerling.
Wurgeschrei, f. = woedend geschreeuw, kreten van woede.
wütig = woedend, razend, dol.
wurzel! = wip!
wurzen, schw. (h.) = sluispen, glippen, wippen (in, uit een kamer bijv.).
wurzenhaudend = snuivend van woede, razend, dol.
W.W. = Wiener Währung: Weener munt.
Wwe. = Witte.
W.Z. ob. **W.J.** ob. **W.Jl.** = Wechselzahlung.

X.

X. f. = X; X (10); er läßt sich kein X für ein ll (vor) machen = hij laat zich geen knollen voor citroenen verkoopen.

Xanthippe, w. = Xanthippe (ook voor ondegend wijf, helleveeg, feeks).
Xaver, m. = Xaverius.

X-Beine, Pl. = x-beenen, bakkersbeenen.
Xber = December.
Xenie, w. -, -n; **Xenion**, f. -s, Xenien (eig. gastgeschenk) = kort en hekellend gericht, epigram.
Xenographie, w. - = xenografie (kennis van vreemde schriftteekens).
Xenophon, m. = Xenophon.
Xeres(wein), m. = Xereswijn, Xeres.
Xerxes, m. = Xerxes.
Ximene, w. = Ximene.
Ximenes, m. = Ximenes.
Xr. = Kreuzer.

X-Strahlen, Pl. = x-stralen.
Xylograph, m. -en, -en = xylograaf, houtsnijder.
Xylographie, w. - = xylografie, houtsnij-kunst, houtsnede, houtsnede.
Xylographisch = xylografisch, in hout gesneden, houtsnij...
Xylometer, f. (u. m.) -s, - = xylometer, houtmeter (toestel om den inhoud van onregelmatige stukken hout te meten).
Xylophon, f. -(e)s, -e = xylofoon (slag-instrument van houten plaatjes).

Y.

Y (Ypsilon), f. -(s), -s = Y.
Yacht, zie **Yacht**.
Yak, m. -s, -s = yak, bromos, knoros.
Yan'kee (spr.: *jenkie*), m. -s, -s = Yankee.
Yan'kee-Doodle (spr.: *jenki-doedel*), m. -(s) = Yankee-doodle (vroeger Noord-amerikaansch volkslied).
Yard, f. -s, -s = yard, Eng. el.

Yatagan, zie **Yatagan**.
Ylang-Ylang, f. -(e)s = ylang-ylang, orchidee-olie.
Ypern, f. = Iperen.
Ypsi'lon, f. -(s), -s = Ypsilon, Y.
Ysop, m. -(e)s, = hysop (een plant).
Yucca, w. -, -s = yucca.

Z.

Zie ook 6.

Z, f. = Z.
Z = Zeite (regel) of Zeit (tijd) of Zoll (duim).
Z = zu.
Zachari'as, m. = Zacharias.
Zach'ar'as, m. = Zacheus; er ist Z. auf allen Kirchweihen = hij is bij alle pretjes vooraan.
Zä'chen, f. -s, - = tandje, puntje.
Zä'fe, w. -, -n; **Zä'fen**, m. -s, - = tand (van een kroon, blad, eg); kanteel (van een trans); punt, schulp (aan dameskleedingstukken bijv.); punt (van een kristal); (scherpe rots)punt; (ijs)kegel; kleine tak (van een gewei); stompje (van een dooden tak); [naald (van naaldbomen)].
Zä'fen, f. (h.) = uittanden, uitschulpen, van tanden voorzien; gezä'ft = getand.
Zä'fenlinie, w. = zigzaglijn.
Zä'fentwert, f. = uitgetand of uitgeschulpt werk, kanteelwerk.
Zä'fern, f. (h.) = ploegen.
Zä'fig = getand, geschulpt, uitgetand; z. ausf.ä'neiben = uitschulpen.
Zä'g = vreesachtig, bang, bevreemd.
Zä'ge, m. -n, -n = lakaard.
Zä'gel, m. -s, - = staart; top (van een boom)].
I. **Zä'gen**, f. (h.) = vreezen, moedeloos zijn.
II. **Zä'gen**, f. -s = vrees, schroom, angst-

valligheid, moedeloosheid; Zittern und Z. = vrees en beven.
Zä'ghaft = vreesachtig, flauwhartig, schroomvallig.
Zä'ghaftigkeit, w. - = vreesachtigheid enz.
Zäh(e) = taai (in alle bet.); zä'her Wein = dikke of stroopachtige wijn.
Zäh'eit, **Zäh'igkeit**, w. - = taaiheid (in all bet.); strooperigheid.
Zähl, w. -, -en = getal; aantal; ganz. runde, benannte Z. = geheel, rond, benoemd getal; zwanzig an der Z. = twintig in getal of ten getale van twintig; in großer Z. = in grooten getale of in groot aantal; Zählen be-meißen = getallen zijn welsprekend.
Zähl'amt, f. = betaalkantoor; rekenkamer.
Zähl'apparat, m. = teltoestel, telmachine, registrator.
Zähl'bar = betaalbaar.
Zähl'bar = telbaar.
Zähl'barkeit, w. - = betaalbaarheid.
Zähl'barkeit, w. - = telbaarheid.
Zähl'brett, **Zähl'brett**, f. = betaalbank, toonbank (in een kantoor); telplank.
Zähl'buchstabe, m. = getalletter.
Zählen, f. (h.) = betalen.
Zählen, f. (h.) = tellen; rekenen; (Selb. Einwohner) tellen; einen zu seinen Freunden

Zie ook **C.**

ob. unter seine Freunde z. = tot of onder zijn vrienden rekenen; auf mich kannst du z. = op mij kun je rekenen.

Zahlbruch, m. = breuk (van een getal).

Zahlfolge, w. = getallereeks; volgorde van de getallen.

Zahlgröße, w. = getalgrootheid, hoeveelheid.

Zahlgruppe, w.; -kunst (ob. -lehre), w. = getal||groep; -leer.

Zahlotterie, w. = loterij met nummers.

Zahlmäßig = met of in getallen.

Zahlrechnung, w. = getalrekening, rekenkunde.

Zahlreihe, w. = getallereeks.

Zahlschlöß, f. = geheimslot, cijferslot.

Zahlstamm, m. = aanleg voor 't rekenen.

Zahlsystem, f. = talstelsel.

Zahlverbindungs, w. = getalcombinatie.

Zahlverhältnis, f. = getalverhouding.

Zahlwert, m. = getallewaarde.

Zähler, m. -s, - = betaler.

Zähler, m. -s, - = teller, rekenaar; (van een breuk) teller.

Zahlerin, w. -, -nen = betaalster.

Zahlgröße, zie Zahlgröße.

Zahlkammer, w. = rekenkamer; betaalkantoor.

Zahlfarte, w. = betaalkaart.

Zahlfandbat, m. = telkandidaat.

Zahlfarte, w. = telkaart.

Zahlfasse, w. = kas, cassa.

Zahlfellner, m. = bediende (in een koffiehuis e. d.) die de rekening opmaakt.

Zahlloß = talloos, ontelbaar.

Zahlmeister, m. = luitenant-kwartiermeester; betaalmeester.

Zahlmeisteramt, f. = kantoor van den betaalmeester.

Zahlperle, w. = groote parel.

Zahlpenning, m. = rekenpenning of legpenning.

Zahlreich = talrijk.

Zahlstelle, w.; -tag, m.; -tag, m. = betaal||kantoor; -dag (vervaldag); -bank (of toonbank).

Zahlung, w. -, -en = betaling; eene z. leisten = betalen, een betaling doen; seine Zahlungen einstellen = zijn betalingen staken; Protest mangels z. (afgek. m. z.) = protest van non-betaling.

Zahlung, w. -, -en = telling.

Zahlungsanweisung, w. = mandaat of machtiging tot betaling; wissel.

Zahlungsauffuß, m.; -einstellung, w. = uitstel van betaling; staking van betaling of ophouden te betalen.

Zahlungsfähig = in staat om te betalen, solvent.

Zahlungsfähigkeit, w. = vermogen om te betalen, solvabiliteit.

Zahlungsfrist, w. = betalingstermijn; uitstel van betaling.

Zahlungsmittel, f. = betaalmiddel.

Zahlungsbilanz, m. = plaats van betaling.

Zahlungsbere, w. = onbetaalbaarverklaring (van vermist toonderpapier).

Zahlungstermin, m. = betalingstermijn.

Zahlungsunfähig = onvermogen om te betalen, insolvent.

Zahlungsunfähigkeit, w. = onvermogen om te betalen, insolventie.

Zahlungsverbindlichkeit, w.; -vermögen,

f. = verplichting om te betalen; vermogen om t. b. (of solvabiliteit).

Zahlungszug, m. = uitstel van betaling.

Zahlungswert, m. = betaalswaarde.

Zahlwoche, w. = betaalweek.

Zahlwort, f. = telwoord.

Zahlzeichen, f. = cijfer, getalteken.

zahn = tam, getemd, mak; *fig.* gedwee, zacht;

zähme Fische = visschen in een vijver.

zähmbar = tembaar, te temmen;

zähmen, *schw.* (h.) = temmen, tam maken;

sich z. = zich intoomen.

Zähmet, m. -s, - = temmer.

Zähmet, w. = tamheid, makheid.

Zähmung, w. -, -en = temming, ('t) temmen.

Zahn, m. -(e)s, Zähne = tand (in den mond, van een rad, van een kam), kies; der z. der Zeit = de tand des tijds; einen ob. einem auf den z. fühlen = iem. aan den tand voelen; dem tut sein z. mehr weh = die is uit zijn lijden; einem die Zähne weisen = iem. de tanden laten zien; ein hohler z. = een holle kies; bis an die Zähne bemänet = tot de tanden gewapend; er hat einen z. auf mich = hij heeft een pik op (of een hekel aan) mij; die Zähne werden ihm lang = hij krijgt trek; einem in die Zähne lügen = iem. in 't gezicht liegen.

zahnarm = tandearm, tandeloos.

Zahnarzt, m.; -bildung, w. = tand||arts; -vorming.

Zahnbrecher, m. = tandetrekker; kwakzalver.

Zahnbürste, w. m.; -bürste, w. = tand||letter; -borstel.

Zahnbede, w. = voorplaat (van een slot).

Zahneisen, f. = getand ijzer; getande schaaftbeitel; tandschraper.

Zahnklappern, f.; -knirschen, f. = tand||geklapper (klappertanden); -geknars.

zähneln, *schw.* (h.) = uitanden.

zähnen, *schw.* (h.) = tanden krijgen; *bas* z. = 't tandekrijgen.

Zahnflach, f.; -flaute, w.; -feile, w.; -fieber, f. = tand||kas; -bederf; -vijl; -koorts (van 't tandekrijgen nl.).

Zahnflügel, w.; -fließ, f. = tand||fistel; -vleesch.

zahnförmig = tandvormig.

Zahnfortsatz, m. = tandkas.

Zahngeschwür, f. = verzwering of abces aan de tanden.

Zahnglatur, w.; -heilfunde, w.; -hobel, m.; -höhle, w.; -kraut, f. = tand||glazuur; -heelkunde; -schaaf; -kas (-holte); -kruid.

Zahnkünstler, m. = kunsttandemaker, tandtechniker.

Zahnlade, w. = tandkas.

Zahnlehre, w. = leer van de tanden.

zahnloß = tandeloos.

Zahnlosigkeit, w. = tandeloosheid.

Zahnlücke, w. = opening tusschen de tanden, gat in de tanden.

Zahnküfer, m. = tandarm of tandeloos dier, tandelooze.

Zahnmeißel, m.; -nerb, m.; -pasta (-paste) m.; -pulver, f. = tand||beitel; -zenuw; -pasta; -poeder.

Zahnrad, f.; -bahn, w. = tandrad; -spoor.

Zahnraffel, w. = oude behaagzieke vrouw.

Zahnreihe, w. = tanderij.

Zahnreifen, f. = zinking in de tanden.

Zahnfalbe, w.; -scheibe, w.; -schmerz, m.;

Zie ook **C.**

- stift, m. = tand||zalf; -kassen (alveolen); -pijn; -stomp(je, of -stift).
- Zahn||stocher**, m. = tandestoker.
- Zahn||stumpf**, m. = tandstomp(je), stomp van een tand.
- Zahn||techniker**, m. = tandtechniker.
- Zahn||nung** = karteling (aan postzegels e. d.).
- Zahn||wasser**, f.; -weh, f.; -werk, f. = tand||water; -pijn; -werk.
- Zahn||wurms**, m.; -wurm, m.; -wurz, w. = tand||groei; -worm; -kruid.
- Zahn||wurz**, w.; -wurzel, w.; -zange, w. = tand||kruid; -wortel; -tang.
- Zäh||re**, w. -, -n = (poët.) traan.
- Zahn**, m. -(e)s, -e = staaf (van een of ander metaal); metaaldraad; roede.
- Zahn||ne**, w. -, -n = vlochtwerk, korf.
- Zahn||eisen**, f. = staafijzer.
- Zahn||nen**, f. (h.) = tot staven maken, tot draad trekken.
- Zahn||hammer**, m. = gieterij, smelterij.
- Zahn||bo**, m. -s, -s = Zambo (afstammeling van Negers en Mulatten).
- Zahn||der**, zie **C** and **r**.
- Zahn||ella**, m. -s, -s = sanella.
- Zahn||ge**, w. -, -n = tang.
- Zahn||geiden**, f. -s, - = tangetje.
- Zahn||genförmig** = tangvormig.
- Zahn||genwerk**, f. = tangwerk (een soort vestingwerk), tenaille.
- Zahn||f**, m. -(e)s = twist, ruzie, standje.
- Zahn||abfel**, m. = twistappel.
- Zahn||eisen**, f. = ringepuzzel; kijfachtig mensch, ruziemaakster, ruziemaker.
- Zahn||fen**, f. (h.) = ruzie maken, kijven; f. (mit einem) z. = met iem. twisten, ruzie maken, ruzie hebben, met elkaar kijven; f. (mit einem) z. = iem. uitschelden.
- Zahn||fer**, m. -s, - = twister, standjesmaker, ruziemaker, brompot.
- Zahn||feret**, **Zahn||feret**, w. -, -en = getwist, ruzie, gekijf.
- Zahn||geist**, m. = ruziegeest.
- Zahn||fisch** = twistziek, kijfachtig.
- Zahn||fust**, -fucht, w. = twistziekte, kijfachtigheid.
- Zahn||füchtig** = twistziek, kijfachtig; ein Zahn||füchtiger = een ruziemaker.
- Zahn||f**, m. -(e)s = zuiper; buffet (in een wachtkamer e. d.); im Z. sein = in de lorum zijn; ook = Zappfen).
- Zahn||f**, f. -s, - = tapje, zwikje; huig.
- I. **Zahn||fen**, m. -s, - = pin, pen, bout, wig, sluitstuk; tap, plug, bom, spon; denneappel, ijskegel; [huig].
- II. **Zahn||fen**, f. (h.) = tappen.
- Zahn||fenloch**, f. = tapgat, spongat; gat (voor een sluitstuk).
- Zahn||fenreid** (soms: **Zahn||fenreid**), m. = taptoe.
- Zahn||fer**, m. -s, - = tapper.
- Zahn||p(e)lig** = spartelend, druk, woelig, ongeduldig.
- Zahn||pein**, f. (h.) = spartelen, zich bewegen, kleine beweginkjes maken; man läßt ihn z. = men laat hem spartelen of begaan of aan zijn lot over.
- Zahn||ler**, m. -s, - = ledepop, janklaassen.
- Zahn||**, m. -en -en; ook -(e)s, -e = Tsaar, Czaar.
- Zahn||retwiff**, m. -(e)s, -e = Tsarewitsj (zoon van den Tsaar).
- Zahn||na**, m. -, -s = Tsarewna (dochter van den Tsaar).
- Zahn||ge**, w. -, -n = rand, zijstuk (van een viool e. d.); gergel, keep; architraaf.
- Zahn||rin**, w. -, -nen; **Zahn||za**, w. -, ..zen u. -s = Tsaritza, Tsarina (gemalin van den Tsaar).
- Zahn||** = teeder, teer, (van leeftijd) tee(de)r, zwak, (van huid, voetjes, gevoel) tee(de)r, fijn; (van kiem, blaadje, hart) tee(de)r; (van geweten) tee(de)r, nauw, nauwgezet; (van vleesch) malsch, zacht; zarte Jugend = prille jeugd.
- Zahn||te**, w. -, zie **Zahn||theit**.
- Zahn||telet**, w. -, -en = overgevoeligheid, sentimentaliteit.
- Zahn||führend** = teergevoelig, fijngevoelig, kiesch.
- Zahn||gefühl**, f. = teergevoeligheid, fijngevoeligheid, kieschheid.
- Zahn||heit**, w. -, -en = tee(de)rheid enz. vgl. **Zahn||**.
- Zahn||lich** = tee(de)r, hartelijk, innig; (week, zwak, fijngevoelig, weelderig).
- Zahn||lichkeit**, m. -, -en = teederheid, hartelijkheid, innigheid.
- Zahn||ling**, m. -(e)s, -e = weekeling, zwakkeling.
- Zahn||f**, m. = fijngevoeligheid, kieschheid, fijne takt.
- Zahn||f**, = fijngevoelig, kiesch.
- Zahn||fel**, **Zahn||fer**, w. -, -n = vezel, draad (in vleesch, hout e. d.).
- Zahn||ferig** = draderig, vezelig.
- Zahn||fern**, f. (h.) = uitrafelen, rafelen.
- Zahn||fel**, w. -, -n = streng (garen).
- Zahn||fur**, w. -, -en = caesuur, versnede.
- Zahn||ber**, m. -s: Z. freiben = aan toovenarij of tooverij doen; den Z. (auf)löfen = de betoovering opheffen; ber Z. ihrer Schönheit = de betoovering van haar schoonheid: das ist fauler Z. = dat heeft niets om 't lijf, is boerebedrog; bei M's ist großer Z. = groot feest, groote pret; den Z. kennen wir = dat kennen we; Z. ook **Zauber||brunnen**, **Zauber||mittel**.
- Zahn||berbeker**, m. = tooverbeker.
- Zahn||berberg**, m. = betooverde berg.
- Zahn||ber||bild**, f.; -bild, m. = toover||beeld; -blik.
- Zahn||berbrunnen**, m. = betooverde put, pomp of fontein; kunstmatige put.
- Zahn||ber||buch**, f.; -buch||haben, Bf. = toover||boek; -letters.
- Zauber||er**, w. -, -en = tooverij, toovenarij; betoovering, toovermiddel.
- Zahn||ber(er)**, m. -s, - = toovenaar.
- Zahn||ber||flöte**, w.; -formel, w.; -garten, m. = toover||fluit; -formule; -tuin.
- Zahn||bergehenf**, f. = amulet.
- Zahn||ber||geschichte**, w.; -gürtel, m. = toover||geschiedenis; -gordel.
- Zahn||berhaft** = tooverachtig.
- Zahn||berhand**, w. = tooverende hand.
- Zahn||berhülle**, w. = tooversluijer, toovermantel.
- Zahn||berin**, w. -, -nen = toovenares, toovenaarster, tooveres.
- Zahn||berinsel**, m. = betooverd eiland.
- Zahn||berisch** = tooverachtig, betooverend.
- Zahn||ber||fette**, w.; -flang, m.; -fnoten, m. = toover||keten; -klank; -knoop (of -strik).
- Zahn||ber||kraft**, w.; -kreis, m.; -funft, w. = toover||kracht; -kring (of -cirkel); -kunst.

Zie ook **G.**

Zau'ber|laterne, m.; -licht, f.; -mantel, m. = toover|lantaarn; -licht; -mantel.
Zau'ber|märchen, f.; -mittel, f. = toover|sprookje; -middel.
zau'bern, *schw.* (h.) = tooveren.
Zau'ber|palast, m.; -quelle, w. = toover|paleis; -bron (*of* betooverde bron).
zau'berreich = rijk aan betoovering, betooverend.
Zau'ber|reid, f.; -ring, m.; -rute, w. = toover|land; -ring; -roede.
Zau'ber|saal, m. = betooverde zaal.
Zau'ber|schein, m. = tooverschijn, tooverachtig schijnsel.
Zau'ber|schlag, m. = tooverslag; wie mit einem **Z.** = als bij tooverslag.
Zau'ber|slot, f. = betooverd slot; tooverslot.
Zau'ber|schrift, m. = tooverschrift.
Zau'ber|segen, m. = betoovering.
Zau'ber|seigel, f. = tooverzegel.
Zau'ber|spiegel, m. = tooverspiegel.
Zau'ber|spiel, f. = tooverspel, tooverij.
Zau'ber|staf, m.; -stab, m. = toover|spreuk; -staf.
Zau'ber|stüd, f. = tooverkunst, toer; tooverstuk (in den schouwburg).
Zau'ber|trank, m.; -weil, w.; -werk, f. = toover|drank; -wereld; -werk (*of* tooverij).
Zau'ber|wesen, f. = toovenarij, tooverkunst.
Zau'ber|wort, f. = tooverwoord.
Zau'brer, zie **Zauberer**.
Zau'berin, zie **Zauberin**.
Zauderet, w. -, -en = aarzeling; getreuzel, gedraal, getalm.
Zau'd(er)er, m. -s, - = draler, treuzelaar, talmër; *Patius der Z.* = F. de Draler (cunctator).
zau'derhaft = aarzelend, dralend, treuzelig, weifelend.
Zau'derhaftigkeit, w. - = onbeslistheid, besluiteloosheid, langzaamheid, treuzelaard.
zau'dern, *schw.* (h.) = dralen, treuzelen, aarzelen; *nach langem Z.* = na lang aarzelen; mit *zau'dernden Schritten* = schoorvoetend.
Zau'drer, zie **Zauberer**.
zau'en sich, *schw.* (h.) = zich haasten.
Zau'fe, w. -, -n = lalletje van dalen.
Zaun, m. -(e)s, *Zäume* = toom, teugel, breidel; im *Zaume* halten = beteugelen, in toom houden (eig. en fig.); er *weiß wo die Zäume hängen* = hij is op de hoogte.
Zäum'chen, f. -s, - = toompje.
zäu'men, *schw.* (h.) = toomen (een paard); fig. breidelen, beteugelen; *das Pferd beim Schwünze z.* = een zaak verkeerd aanpakken.
Zaun'geld, f. = toomgeld (dat de stalknecht krijgt bij den aankoop van een nieuw paard).
zauun'los = toomeloos, teugelloos.
Zaun'zeug, f. = tuig.
Zaun, m. -(e)s, *Zäume* = heining, schutting; heg; (einen *Streit*) vom *Z.* e brechen = (een reden tot twist) met (*of* bij) de haren er bij sleepen; *das findet man hinter jedem Z.* e = dat is niets bijzonders; er *ist nicht hinter dem Z.* e aufgemacht = hij is niet achter een boom gevonden, niet van de straat opgeraapt, niet van geringe afkomst.
zauun'burr = zoo dun (*of* mager) als een (boone)staak, als *of* een (tal)hout.
zäu'nen, *schw.* (h.) = afscheiden, aftuinen.
Zaun'gast, m. = buitengast, buitenlid (die buiten 't hek blijft).
Zaun'gesteht, f. = gevlochten ijzeren hekwerk.

Zaun'tönig, m. = winterkoninkje.
Zaun'pfahl, m. = schuttingpaal; zie ook **Winf.**
Zaun'rebe, w. = wilde wingerd.
Zaun'riegel, m. = liguster.
Zaun'ritter, m. = ridder van lage afkomst.
Zaun'rübe, w. = heggerank.
Zaun'winde, w. = haagwinde.
zäu'sen, *schw.* (h.) = trekken, plukken, door elkaar schudden, plukharen.
Zaus'locken, *Pl.* = verwarde krullen.
z. B. = zum Beispiel: bijvoorbeeld (bijv.).
z. d. St. = zu dieser Stelle *of* Stunde: op dit oogenblik.
z. G. = zum Beispiel: bijvoorbeeld (bijv.).
Ze'baoth: Herr **Z.** = Heer Zebaoth, God.
Zebeda'us, m. = Zebedeus.
Ze'bra, f. -s, -s = zebra, Kaapsche ezel.
Ze'bu, m. -s, -s = zeboue, Bengaalsche bultos.
Zeh'bruder, m. = drinkbroer, drinker.
Zeh'che, w. -, -n = vertering, gelag, rekening; drinkgelag; mijnveld, mijnvak; er muß immer die *Z.* bezahlen = hij moet altijd 't gelag betalen; die *Z.* ohne den *Wirt* machen = buiten den waard rekenen.
zeh'en, *schw.* (h.) = drinken, pimpelen, poeien.
Zeh'er, m. -s, - = drinker, pooier.
Zeh'eret, w. -, -en = driekpartij, drinkgelag.
zeh'frei = vrij (gelag hebbende); eimen *z.* halten = iem. vrij houden.
Zeh'gast, m. = gast (om mee te drinken).
Zeh'gelage, f.; -genosse, m.; -gesellsch'aft, w. = drink|gelag; -genoot; -genootschap (*of* -gezelschap).
Zeh'ne, w. -, -n = zechine, sequine, sekijn (Arab. en Ital. gouden munt).
Zeh'pfeiler, m. = oplichter (die zijn gelag niet betaalt).
Zeh'pfeilerer, w. = oplichterij.
Zeh'schuld, w. = herbergschuld.
Zeh'schwester, w. = drinkster.
Zeh. f. = krijgertje; der *Z.* ook = *Zede*.
Zeh'fe, w. -, -n = teek, tiek.
Zeh'spiel, f., zie *Zeh.*
Zeh'ent, m. -en, -en = cedent, wie van zijn recht afstand doet, overdrager.
Zeh'er, w. -, -n = ceder.
zeh'ern = cederen, cederhouten.
Zeh'ernbaum, m.; -holz, f.; -öl, f. = ceder|boom; -hout; -olie.
zedie'ren, *schw.* (h.) = cedeeren, afstaan, overdragen.
Zedrat, f. -(e)s = cedraat.
Zeh, m. -es u. -en, -e(n); **Zeh'e**, w. -, -n = teen; vom *Scheitel* bis zur *Zeh'e* = van top tot teen.
[zeh'en, zie zeh'n.]
Zeh'en|gang, m.; -gänger, m.; -spitze, w. = teen|gang; -ganger; -spits (punt van de teen).
Zeh'(e)nt, f. -(e)s, -e = tiental; ook = *Zeh'nte*.
zeh'n = tien; die *Z.* = de 10; *Rat* der *Z.* = Raad der Tienen.
zeh'n'bündig = uit 10 deelen bestaande, van 10 deelen.
zeh'ne, zie *zeh'n*.
Zeh'n'ek, f. -(e)s, -e = tienhoek; tienvlak.
zeh'n'ekig = tienhoekig.
Zeh'n'ender, m. -s, - = hert met tien takken, tienender.
Zeh'ner, m. -s, - = tiental.
zeh'nerlei = tienderlei.

Zie ook G.

zehnfach, **zehn**fältig = tienvoudig, tienmaal; *das Zehnfache* = 't tienvoud.
zehnfältig = tienvoetig.
Zehn||herr, m.; -herrschaft, w. = tien||man; -manschap.
zehn'|jährig; -mal; -maltig; -männ(er)ig = tien||jarig; -maal; -voudig (*of* tienmaal herhaald); -helmig.
Zehn'pfünder, m. -s, - = tienponder.
zehn'pfündig = van tien pond, tienponds...
zehn'stößig = tienlettergrepig.
zehn'stündig; -täglich = tien||urig; -daagsch.
Zehnt, zie *Zehent*.
zehntausend = tienduizend.
 I. **zehn**'te (der, die, das) = (de, 't) tiende.
 II. **Zehn**'te, m. -n, -n = tiende (een belasting).
zehn'teilig = tiendeelig.
Zehn'tel, f. -s, - = tiende (deel).
zehn'ten, f. w. (h.) = tienden innen; tienden betalen.
zehn'tenß = ten tiende.
zehn'tenspflichtig = tiendplichtig.
zehn'tenswöchig; -zellig = tien||weksch (van tien weken); -regelig.
zehn'ren, f. w. (h.) = teren, verteren; [weg-teren]; die Zeit **zehn**t an diesem Gemälde = knaagt; *Zee zehn*t = maakt mager; er **zehn**t von seinem eignen Zett = hij teert op zijn vet; *die z.* von der *Schnur* = zij leven van den hoogen boom, verteren hun kapitaal; auf *andrer Leute Koften z.* = op een anders beurs teren; *zehn*ender *Stummer* = verterend verdriet.
Zehn'rer, m. -s, - = verteeder; jeder *Sparrer* *finbet* einen *z.* = wie spaart, doet 't meestal voor anderen.
Zehn'rheber, f. = teringkoorts.
Zehn'rgeb, f. ob. -pfennig, m. = teergeld of teerpenning, reisgeld.
Zehn'rung, w. -en = vertering, onderhoud(skosten); die *letzte z.* = de sacramenten der stervenden; [tering].
Zehn'rungskosten, Pl. = kosten van eten en drinken.
Zehn'rungsteuer, w. = verteringsbelasting.
Zehn'ten, f. -s, - = teeken (in alle bet.); er ist *jemés Zehn*ten ein *Maurer*, ein *Jurist* = hij is metselaar, jurist van zijn ambacht *of* van zijn beroep.
Zehn'ten||brett, f.; -buck, f. = teeken||plank; -boek.
Zehn'ten||denter, m.; -deutung, w. = teeken||uitlegger (*of* -wichelbaar); -uitlegging (*of* -wichelarij).
Zehn'ten||klärung, w. = verklaring der teekens (in een boek e. d.).
Zehn'ten||feder, w.; -gerät, f.; -heft, f.; -hohle, w.; -freide, w. = teeken||pen; -gereedschap; -boek; -kool (*of* houtskool); -krijt.
Zehn'ten||kunst, w.; -lehrer, m.; -schrift, w.; -schule, w. = teeken||kunst; -onderwijzer; -schrift (geheimschrift); -school.
Zehn'ten||schung, w. = punctuatie.
Zehn'ten||sprache, w. = teekentaal; geheimschrift.
Zehn'ten||stift, m.; -stunde, w.; -unterricht, m.; -vorlage, w. = teeken||potlood; -les; -onderwijs; -voorbeeld.
zehn'ten, f. w. (h.) = teekenen (een landschap, figuur); merken, teekenen ('t linnen); 'onder)teekenen; 100 Gulden *z.* = voor 100 gulden (in)teekenen; etnen *z.* = iem. teekenen

(door een wonde bijv.); [*stch z.* = zich af-teekenen, uitkomen].
Zehn'ner, m. -s, - = teekenaar; inteekeenaar.
Zehn'nung, w. -, -en = teekening; onder-teekening, inteekening.
Zehn'nungsschein, m. = inteekenbiljet.
Zehn'selbär, m. = honingbeer.
Zehn'selheide, w. = honingheide.
zehn'seln, f. w. (h.) = honingraten uitsnijden.
Zehn'ser, m. -s, - = bijehouder, ijmker.
Zehn'sefinger, m. = wijsvinger.
zehn'gen, f. w. (h.) = wijzen; laten zien, toonen; einem die *Zür*, die *Zähne*, die *Zunge z.* = iem. de deur wijzen, de tanden, zijn tong laten zien; man *zehn*t mit *Fingern* auf *ihn* = men wees hem met den vinger na; *Wut z.* = moed toonen; *Farbe z.* = kleur bekennen; es *zehn*t sich, *das...* = 't bleek, dat...; er *zehn*t sich als ein *fertiger* (*ook* als etnen *fertigen*) *Spiele*r = hij toonde zich een vaardig speler, hij bleek een ... te zijn.
Zehn'ger, m. -s, - = toonder (persoon); wijzer (van een klok); naald (van 't kompas).
Zehn'gerapparat, m. = toestel met een wijzer.
Zehn'gerwage, w. = weegtoestel (met een wijzer op een verdeelde schaal).
zehn'gen, f. (h.) (*ich zehn*e, *zieh*; *ziehe*; *zehn*e|*geziehen*) = betichten; einen *etnäs Berg* *zehn*en *z.* = iem. van een vergrijp betichten.
Zehn'te, w. -, -n = regel, versregel; rij (planten, huizen); reeks.
zehn'tenweise = bij den regel, bij regels.
Zehn, zie *Zain*.
Zehn'ten, f. -s, - = sijsje.
Zehn'ten, f. w. (h.) = tot zich lokken. **Zehn**'tenwagen, m. = ladderwagen).
Zehn'tig, m. -(e)s, -e = sijsje; ein *loderer z.* = een losse klant.
zehn'tiggrün = sijsgroen, geelgroen.
Zehn, w. -, -en = tijd; es ist an der *z.* zu *handeln* = 't is tijd om te...; es ist noch *fröh* an der *z.* = 't is nog vroeg; *solche Bücher* sind nicht mehr an der *z.* = zijn niet meer van den tijd *of* hebben hun tijd gehad; *bet-*zetten = bijtijds; einem die *z.* *bieten* = iem. groeten (goeden morgen, middag enz. zeggen); *bis* *dahin* ist noch *z.* = dat heeft nog tijd *of* zoover zijn we nog niet; *du* *meine z.*! ob. *du* *liebe z.*! = och lieve deugd! *of* heere-mijntijd! es ist *hohe* ob. die *höchste z.* = 't is hoog tijd; *du* *wird* *etnem z.* (und *Welle*) *lang* = dat is erg vervelend; er *läßt* sich *z.* = hij neemt den tijd; *z.* *meines Lebens* = in mijn leven, zoolang ik leef; er *nimmt* sich *z.* = hij neemt den tijd; *kommt z.*, *kommt Mat* = komt tijd, komt raad; *das* *wirft* *du* *seiner z.* *erfahren* = dat zul je te zijner tijd (als 't tijd is) hooren; er *war* *seiner z.* ein *schöner Mann* = hij was in zijn tijd...; diese *z.* *über* (od. *hindurch*) = gedurende dien tijd; *unter* der *z.* = ondertussen, onder de hand; *von z.* zu *z.* = van tijd tot tijd; *vorzeiten* = eertijds, lang geleden; *zur z.* *Luthers* = ten tijde (*of* in den tijd) van *L.*; *zur z.* (*en zurzeit*) = tegenwoordig; zu allen *z.* en ob. zu *jeder z.* = te allen tijde; zu der *z.* = in dien tijd; zu *gleicher z.* = tegelijkertijd, tevens; *zur rechten z.* = te juister tijd, te gelegener tijd, op zijn pas, van pas; zu *rechter z.* = op tijd; *wer* *nicht* *kommt* zu *rechter z.*, *der* *muß* *essen* *was* *übrig* *bleibt* = wie niet past op zijn tijd, die is zijn maaltijd kwijt; alles zu *seiner z.* = alles op

Zie ook C.

zijn tijd; zu Zeiten (zuzeiten) = bij tijden, somtijds; zur Z. und Unzeit = te pas en te onpas.
Zeitabschnitt, m. = tijdperk, tijdvak.
Zeitalter, f. = eeuw, tijd, tijdsgewricht.
Zeitangabe, w. = tijdsopgave.
Zeitaufwand, m. = opoffering van tijd, tijd-kosten.
Zeitbegebenheit, w. = gebeurtenis (uit dezen tijd).
Zeitbehelf, m. = tijdelijk hulpmiddel.
Zeitbeschreibung, w.; **Bestimmung**, w.; **baner**, w. = tijd|beschrijving; **bepaling**; **duur**.
Zeite, w. -, -n = tuit.
Zeitenlauf, m. = loop der tijden.
Zeiterparnis, w.; **folge**, w.; **form**, w. = tijd|besparing; **(s)orde**; **vorm**.
Zeitfrage, w. = vraag des tijds.
Zeitgeist, m. = tijdgeest.
zeitgemäß = met den tijdgeest overeenstemmend; ein z..es Wort = een passend woord, een woord van pas; eine z..e Maßregel = een aan de tijdsomstandigheden evenredige maatregel; das ist nicht mehr z. = dat is uit den tijd.
Zeitgenosse, m. = tijdgenoot.
zeitgenössisch = van tijdgenooten.
Zeitgeschäft, f. = tijdsaffaire.
Zeitgeschichte, w. = geschiedenis van den tegenwoordigen tijd.
Zeitgewinn, m. = tijdsbesparing.
Zeithafen, m. = hoogwaterhaven (die bij laag water niet te bereiken is).
zeither = sedert, van dien tijd, tot nu toe.
zeitig = tijdig, vroegtijdig; rijp; [tegenwoordig].
zeitigen, fchw. (h.) = rijp maken, ontwikkelen; z., (f.) = rijpen, rijp worden.
zeitigung, w. - = rijpwording, ('t) rijpen.
Zeitirrtum, m. = vergissing in de tijdsopgave, verkeerde tijdsopgave.
Zeitlauf, m. = koop op termijn.
zeitfürend = tijdkortend.
Zeitfözung, w. = tijdkorting, tijdverdrijf, tijdpassering.
Zeitalter, w. - = tijdlang, poos.
Zeitlauf, m. = loop des tijds; **die Zeitläufte** u. **Zeitläufe** = de tijdsomstandigheden.
zeitlichebens = levenslang, mijn (zijn enz.) heele leven; eine Pension auf z. = een levenslang pensioen.
Zeitleben, f. = tijdelijk leen.
zeitlich = wereldlijk, vergankelijk; [tijdelijk; voorbijgaand]; das z..e = 't aardse; das z..e legnen = 't tijdelijke met 't eeuwige verwisselen.
Zeitlichkeit, w. - = ('t) aardse leven.
Zeitlose, w. -, -n = tijloos; ook madeliefje.
Zeitmangel, m. = tijd(s)gebrek.
Zeitmarkt, m. = termijnmarkt.
Zeitmaß, f. = tijdmaat, tijd.
Zeitmesser, m.; **ordnung**, w. = tijd|meter (of chronometer); **(s)orde**.
Zeitpacht, m. = pacht voor zekeren tijd.
Zeitpunkt, m. = tijdstip, tijdpoint.
zeitraubend = tijdroovend.
Zeitraum, m.; **rechnung**, w. = tijd|perk (of -ruimte); **rekening**.
Zeitreute, w. = rente over een bepaalden tijd.
Zeitschrift, w. = tijdschrift.
zeitwellig = tijdverkwistend, tijdroovend.
Zeittafel, w. = tijdsafel, chronologische tabel.

Zeitmstände, Pl. = tijdsomstandigheden.
Zeitung, w. -, -en = courant, krant, (nieuws)-blad; [tijding, bericht].
Zeitungslamt, f.; **artikel**, m. = courante|bureau; **artikel**.
Zeitungsbblatt, f. = nieuwsblad, courant, krant.
Zeitungsbbringer, m.; **bureau**, f.; **druckerei**, w. = courante|rondbrenger (-looper); **bureau**; **drukkerij**.
Zeitungscante, w. = canard.
Zeitungsexpeditie, w. = administratie van een courant.
Zeitungsjunge, m. = courantejongen.
Zeitungskorrespondent, m. = dagbladkorrespondent.
Zeitungskleser, m.; **mann**, m.; **nachricht**, w. = courante|lezer; **-man**; **-bericht**.
Zeitungsknecht, w.; **redakteur**, m.; **redaktion**, m. = courante|nieuws; **redakteur**; **redaktie**.
Zeitungsschreiber, m. = couranteschrijver, dagbladschrijver, journalist.
Zeitungskempel, m. = dagbladzegel.
Zeitungskstil, m.; **träger**, m. = courante|stijl; **rondbrenger** (of -looper).
Zeitungswesen, f. = journalistiek.
Zeitveränderung, w. = verandering door den tijd aangebracht.
Zeitverhältniffe, Pl.; **verlauf**, m. = tijds|omstandigheden; **verloop**.
Zeitverlust, m.; **verschwendung**, w.; **vertreib**, m. = tijd|verlies; **verkwisting**; **verdriff**.
zeitvertreibend = tijdkortend.
zeitwellig = tijdelijk, voorbijgaand; tegenwoordig.
zeitweise = bij tijden, van tijd tot tijd.
Zeitwind, m. = tijdwind, periodieke wind.
Zeitwort, f. = werkwoord.
Zeiebrant, m. -en, -en = celebrant, mislezer.
celebriren, fchw. (h.) = vieren.
celebrität, w. -, -en = celebritéit, beroemdheid.
Zeige, w. -, -n = stuk bouwland.
Zelle, w. -, -n = cel (in kloosters, gevangnissen, bijekorven, allerlei organismen); **badkamertje**.
zellförmig = celvormig.
Zellengefängnis, f. = cellulaire gevangenis.
Zellengeföche, f.; **haft**, w.; **system**, f. = cel|weefsel; **straf**; **systeem**.
zelllicht, zellig = in cellen verdeeld.
Zellstoff, m. = celstof.
cellular = cellulair.
Celluloid, f. -(e)s = celluloid.
Cellulose, w. = cellulose, celstof.
Zelot, m. -en, -en = zeloot, (geloofs)ijveraar.
zelotisch = fanatiek.
Zelotismus, m. - = zelotisme, overdreven (geloofs)ijver, fanatisme.
Zelt, f. -(e)s, -e (ook wel -en) = tent; (poët.) uitspanfel, hemelgewelf, firmament.
Zeltbett, f. = bed met hemel; tentbed, veldbed.
Zeltbewohner, m. = tentbewoner.
Zeltbude, w. = tent, kraam, spel.
Zeltchen, f. -s, - = tentje; suikerplaatje, flakje.
Zeltdach, f. = tentdak, paviljoen, zonnentent.
Zeltdecke, w. = marquise, zonnentent, zonnedoek.

Zie ook C.

Zel'ter, m. -s, - = telganger; hakkenei.
Zel'terschrift, m. = telgang.
Zel'tilager, f.; **-pfahl**, m.; **-stange**, w.; **-strich**, m. = tentkamp; -paal; -staak (of -mast); -koord.
Zel'tstuhl, m.; **-wagen**, m. = tentstoel (of vouwstoel); **-wagen** (d. i. wagen voor krijgstenten of wagen met linnen kap).
Zement, m. u. f. -(e)s = cement.
Zementartig = cementachtig.
Zementation, w. - = cementatie, gloeiing van metalen.
Zementie'ren, fchw. (h.) = cementeeren, met cement dichtmaken, stoppen; gloeien.
Zementfitt, m. = cement, tras.
Zementofen, m. = gloeioven.
Zementpulver, f. = cement, tras.
Zementstaal, m. = cementstaal, Duitsch staal.
Zementiegel, m. = cementeerkrans.
Zend, f. -(e)s = Zend.
Zendavesta, m. - = Zendavesta (heilige boeken van de oude Perzen).
Zendfprache, w. = Zendtaal.
Zenit, **Zenith**, m. u. f. -(e)s = zenith, top-punt (eig. en fig.).
Zenfel, m. -s, - = spijker.
Zenotaphium, f. -s, .. phiten = cenotaphium, praalgrafzonder overblijfselen van gestorvenen.
Zenie'ren, fchw. (h.) = censeeren, kritizeeren.
Zenfor, m. -s, .. forren = censor; criticus.
Zensur, w. -en = censorschap; censuur; (school)rapport, cijfer(s).
Zensurbehörde, w. = zij, die met de censuur belast zijn; censuur.
Zensus, m. - = census, kiezerbelasting.
Zentaur, m. -en, -en = centaaur(us).
Zentenarioium, f. -s, .. rien = centenarium, eeuwfeest.
Zentesimal = centesimaal, honderddeelig.
Zentifolia, w. -, -n = centifolia, honderdbladerige roos.
Zentigramm, f. -(e)s, -e = centigram.
Zentiliter, f. = centiliter.
Zentime (spr.: *sätiem*), m. -n u. -s, -n u. -s = centime.
Zentimeter, f. u. m. = centimeter.
Zentner, m. -s, - = centenaar.
Zentnerlast, w. = (eig.) last van een centenaar; (fig.) centenaarslast.
Zentnerschwer = loodzwaar.
Zentral = centraal.
Zentralamerika, f. = Centraal-Amerika.
Zentralbehörde, w. = hoogste autoriteit, centraal gezag.
Zentralblatt, f. = gids, tijdschrift.
Zentrale, w. -, -n = centrale, middelpuntlijn, as; elektrische Z. = elektrische centrale.
Zentralheizung, w. = centrale verwarming.
Zentralisation, w. -, -en = centralisatie.
Zentralisatie'ren, fchw. (h.) = centralizeeren.
Zentralität, w. - = centraliteit (ligging in 't middelpunt).
Zentralkraft, w. = centrale kracht.
Zentralpunkt, m. = centraal punt, middelpunt.
Zentralstelle, w. = centraal bureau, hoofdbureau.
Zentralverwaltung, w. = centraal bestuur.
Zentrie'ren, fchw. (h.) = centreeeren, in een middelpunt brengen.
Zentrifugal = centrifugaal, middelpuntvliedend.

Zentrifugalkraft, w. = centrifugaalkracht, middelpuntvliedende kracht.
Zentrifugalmachine, w. = centrifugaal-machine.
Zentrifugalpendel, f. = conische slinger, centrifugaalslinger.
Zentrifugalregulator, m. = centrifugaal-regulator.
Zentrifuge, w. -, -n = centrifuge, centrifugaal-machine.
Zentripetalkraft, w. = centripetaalkracht, middelpuntzoekende kracht.
Zentrisch, zie *zentral*.
Zentriwinkel, m. = middelpuntshoek.
Zentrum, f. -s, .. tren = centrum, middelpunt.
Zentumviri, Pl. = centumviri, honderd-mannen.
Zenturie, w. -, -n = centurie.
Zenturio, m. -nen, -nen = centurio.
Zenolith, m. -(e)s u. -en, -e(n) = zeoliet.
Zephir, (**Zephir**), m. -s, -e = zefier, zefir (zachte zuidwestewind).
Zepher, f. (u. m.) -s, - = scepter, schepter, heerschersstaf.
Zerarbeiten, fchw. (h.) = stukwerken, fijn-maken, tot kleine deeltjes maken, verknoeien; afranselen; afleulen.
Zerat, f. -(e)s, -e = ceraat, waszalf.
Zerbeißen, ft. (h.) = stukbijten.
Zerbeln, fchw. (h.) = prikkelen, kriebelen.
Zerberften, ft. (f.) = barsten, springen.
Zerbernen, m. = Cerberus, helhond.
Zerbenst = vol denken.
Zerblättern, fchw. (h.) = ontbladeren.
Zerbläuen, **zerblen'en**, fchw. (h.) = stuk-slaan, (bijna) doodslaan.
Zerbrechen, ft. (h.) = breken, stukbreken; fch den Kopf mit etw. z. = zijn hoofd met iets breken; z., (f.) = breken, stukgaan.
Zerbrechlich = breekbaar, broos.
Zerbrechlichkeit, w. - = broosheid.
Zerbröckeln, fchw. (h.) = verbrokkelen, verkrumelen.
Zerdrücken, fchw. (h.) = platdrukken, fijdrukken; verkreukelen, verfrommelen.
Zerereien, Pl. = cerealiaën, gaven van Ceres, graansoorten; Ceresfeest.
Zerebral = cerebraal, van de hersenen, her-sen ...
Zerebrospinal = cerebrospinaal, hersen- en ruggemerg.. (ontsteking enz.).
Zeremonie u. **Zeremonie**, w. -, -n = ceremonie.
I. Zeremonieel = ceremonieel, vormelijk.
II. Zeremonieel, f. -(e)s, -e = ceremonieel.
Zeremonienbuch, f. = ceremonieboek, cere-moniaal.
Zeremonienmeister, m. = ceremoniemeester.
Zeremoniös = ceremonieus, vormelijk.
I. zerfahren, ft. (h.) = stukrijden, platrijden.
II. zerfahren (Vbj.) = verward, verstrooid, ongeregeld, ordeloos, los.
Zerfahrenheit, w. - = wanorde, ordeloosheid, onvastheid.
Zerfall, m. = verval.
Zerfallen, ft. (f.) = stukvallen, in stukken vallen, vervallen; mit einem z. = met iem. overhoop raken; diefer Abschnitt zerfällt in drei Teile = wordt in drie deelen verdeeld.
Zerfehlen, fchw. (h.) = stukvallen.
Zerfehen, fchw. (h.) = in flarden scheuren,

Zie ook G.

snijden of trekken; havenen; einem das Gesicht z. = iem. sneden over 't gezicht geven; zerflechte Kleider = in flarden gescheurde kleeren.

zerfleischen, *schw.* (h.) = ontvleezen; verscheuren; verminken.

zerfliegen, *ft.* (f.) = vervliegen, verdwijnen.

zerfließen, *ft.* (f.) = vervloeiën, (in Tränen) wegsmelten.

zerfretten, *schw.* (h.) = wegvreten, stukvreten, vernielen.

zerren, *schw.* (h.) = torgen, plagen.

zergehen (en), *unr.* (f.) = vergaan, te niet gaan, wegsmelten; auf der Zunge z. = op de tong smelten.

Zergeräucher, *m.* -s, -e = ontleder, ana-toom.

zergeräuchern, *schw.* (h.) = ontleden, ontbinden, uit elkaar nemen.

Zergeräucherung, *w.* - = ontleding enz.

Zergeräucherungstisch, *w.*; -messer, *f.*; -tisch, *m.* = ontledkunst; -mes; -tafel.

zerhacken, *schw.* (h.) = sijn hakken, stukhakken.

zerhauen, *ft.* (h.) = stukhouwen, stukhakken, sijnhakken; (den knoop) doorhakken.

zerhauen, *schw.* (h.) = sijnkauwen.

zerkleinern, *schw.* (h.) = klein maken, in kleine brokjes verdeelen, verkrumelen.

zerklopfen, *schw.* (h.) = stukklappen, sijnkloppen.

zerklüpfen, *schw.* (h.) = doen splijten, klieven.

zerklüpfet = gespleten, vol spleten; verdeeld.

zerknackten, *schw.* (h.) = (stuk)kraken.

zerknautschen, *schw.* (h.) = verkruiken, verknoeien, verfrommelen.

zerknirschen, *schw.* (h.) = (eig. de tanden) stukbijten; fig. neerslachtig maken.

zerknirscht = berouwvol, boetvaardig, door wroeging verteerd.

Zerknirschung, *w.* = wroeging, gebrokenheid.

zerknirschen, **zerknirschen**, *schw.* (h.) = verkruiken, verfrommelen, verknoeien.

zerkochen, *schw.* (h. u. f.) = verkoken, uitkoken; laten verkoken.

zerkratzen, *schw.* (h.) = stukkrabben.

zerkrümeln, *schw.* (h.) = verkruimelen, sijnkrumelen.

zerkrüpfen, *ft.* (h.) = (laten) smelten (vet, boter).

zerkrüpfen = ontleedbaar, uit elkaar te nemen.

zerlegen, *schw.* (h.) = ontbinden, ontieden, uit elkaar nemen; (in deelen) verdeelen.

zerlesen, *ft.* (h.) = stuklezen, aflezen.

zerlöchern, *schw.* (h.) = doorboren, gaten maken in.

zerlöchert = met gaten, vol gaten; doorboord.

zerlumpen = haveloos, in lompen gehuld; in flarden gescheurd.

zermahlen, *ft.* (h.) = sijnmalen, stukmalen, vermalen.

zermalmen, *schw.* (h.) = verbrijzelen, sijnmalen, sijnmalen, sijnstampen, vermalen.

zermaptschen, *schw.* (h.) = tot brij of pap maken.

zermaagen, *schw.* (h.) = sijnknagen, stukknagen.

zernichlichen, *schw.* (h.) = geheel vernietigen.

zerneeren, *schw.* (h.) = cerneeren, omsingelen, insluiten.

Zern, *w.* -, -s; **Z**, *f.* -s, -e = zero, nul; niets.

zerpflücken, *schw.* (h.) = stukplukken, ontbladeren, stukmaken.

zerpflügen, *schw.* (f.) = uiteenspaten, stukbarsten, stuk of in stukken springen.

zerpöfen, *schw.* (h.) = stuk pulken.

zerquettschen, *schw.* (h.) = stukdrukken of sijndrukken.

zerrauen, *schw.* (h.) = uitelkaar trekken of rukken, in wanorde maken; zerrauft = verward (haar).

Zerrbild, *f.* = karikatuur, verwrongen afbeelding, spotbeeld.

zerrissen, *ft.* (h.) = sijnwrijven, stukwrijven.

zerrissenbar = verscheurbaar.

zerrissen, *ft.* (h.) = verscheuren, stukscheuren, scheuren; seine Ketter z. = zijn ketenen of boeien verbreken; sich z. vor Aufregung = woedend opgewonden worden; z., (f.) = scheuren.

zerren, *schw.* (h.) = rukken, (hard) trekken, sleuren; in den Not z. = in of door 't slijk sleuren; sich mit einem z. = met iem. heen en weer twisten of kijven.

zerrinnen, *ft.* (f.) = verloopen, vergaan, wegsmelten; wie gewonnen, so zerronnen = zoo gewonnen, zoo geronnen.

Zerrissenheit, *w.* - = havelooze toestand; verdeeldheid, tweespalt; bittere opgewondenheid.

Zerrung, *w.* -, -en = trekking (v. d. spieren) bijv.).

zerrupfen, *schw.* (h.) = uitelkaar plukken, stukplukken.

zerrüsten, *schw.* (h.) = in de war brengen, schokken, ondermijnen; eine zerrüttete Gesundheit = een (onherstelbaar) geschokte gezondheid; sein Nervensystem ist ganz zerrüttet = geheel in de war; zerrüttete Verhältnisse = ontredde toestanden.

Zerrüttung, *w.* -, -en = ontredde, geschoktheid, verwarring, vervallen toestand.

zerstellen, *schw.* (h. u. f.) = verpletteren, te pletter slaan.

zerstochen, *ft.* (h.) = stukschieten.

zerstochen, *ft.* (h.) = havenen.

zerstochen, *ft.* (h.) = stukslaan, in stukken slaan, bijna doodslaan; ich bin wie z. = ik ben doodop, als geraadbraakt; sich z. = mislukken; niet tot stand komen, afgaan; Hoffnungen, Pläne z. sich = verwachtingen, plannen lijden schipbreuk.

zerstochen, *ft.* (h.) = verslijten.

zerstochen, *ft.* (h.) = stuksnijten.

zerstochen, *ft.* (f.) = wegsmelten; z., *schw.* (h.) = (doen) wegsmelten, laten smelten.

zerstochen, *schw.* (h.) = verbrijzelen, verpletteren.

zerstochen, *ft.* (h.) = stuksnijden, in stukken snijden; ('t hart) verscheuren.

zerstochen aussehen = er gehavend uitzien.

zerstochen = uit elkaar te nemen, ontleedbaar.

zerstochen, *schw.* (h.) = uit elkaar nemen, ontleden, ontbinden; uiteenslaan, uiteenrekken; (zedelijk) bederven; sich z. = ontbonden worden (scheik.).

Zeretzungsprozess, *m.* = ontbindingsproces.

zerstochen, **zerstochen**, *schw.* u. *ft.* (h.) = in stukken splijten of klooven.

zerstochen, (h.) = geheel splijten, versplinteren.

zerstochen, *schw.* (h.) = versplinteren (eig. en fig.), versnipperen, verbrokkelen; in (tot) splinters slaan; z., (f.) = in splinters vliegen, versplinteren.

zerstochen, *schw.* (h.) = in stukken doen springen; (vijandelijke troepen) verstrooien.

Zie ook G.

zerfpringen, ft. (f.) = in stukken springen: *der Kopf zerpringt mir* = mijn hoofd barst.
zerstampfen, fchw. (h.) = fijnstampen, stukstampen, vermorzelen.
zerstänben, fchw. (h.) = doen verstuiven.
Zerstänber, m. -s, - = pulverizator.
zerstören, ft. (h.) = doorsteken, stuksteken, stukprikken.
zerstören, ft. (f.) = verstuiven.
zerstörbar = verwoestbaar, vernielbaar.
zerstören, fchw. (h.) = verwoesten, vernielen; verdelgen; (gezondheid) verwoesten; (hoop) vernietelen.
Zerstörung, w. -, -en = verwoesting, vernieling.
Zerstörungsgest, m. = vernielzucht.
Zerstörungskrieg, m. = verdelgingsoorlog, vernielingsoorlog.
Zerstörungsluft, w., -fchw. m. = vernielzucht.
Zerstörungswerk, f. = vernielingswerk.
Zerstörungswut, w. = vernielwoede.
zerstören, ft. (h.) = fijn- of stukstooten, in stukken of fijnstampen, verbrijzelen.
zerstreuen, fchw. (h.) = verstrooien (in alle bet.).
zerstreut = verstrooid.
Zerstreuung, w. -, -en = verstrooiing, afleiding.
zerstückeln, fchw. (h.) = verbrokkelen, in stukjes maken.
Zertamen, f. -s, .. minn = certamen, wedstrijd.
zerteilbar = (ver)deelbaar.
Zerteilbarkeit, w. = (ver)deelbaarheid.
zerteilen, fchw. (h.) = verdeelen, in stukken deelen; ontleden, uitelkaar nemen; (de wolken) breken, verstrooien; (een gezwel) doen verdwijnen; *sich z.* = zich verdeelen; (van de wolken) breken, uiteengaan; verdeeld worden.
Zerteilung, w. = verdeeling, verbrokkeling, ontleding.
zertieren, fchw. (h.) = wedijveren; (in school) volgens rangnummers plaatsen.
Zertifikat, f. -(e)s, -e = certificaat, attest, bewijs.
zertifizieren, fchw. (h.) = certificeeren, getuigen.
zertöfeln, fchw. (h.) = breken.
zertreten, fchw. (h.) = vertrappen, vertrappelen, stuktrappelen.
zertreten, ft. (h.) = vertrappen, vertreden, onder den voet treden, met voeten treden.
zertümmern, fchw. (h.) = verbrijzelen, vernielen, verwoesten, tot een puinhoop maken; (verwachtingen) verijdelen, den bodem inslaan.
Zertümmernng, w. -, -en = verbrijzeling, vernietiging, verwoesting; verijdeling.
Zerbefarwurf, w. = cervelaatworst.
zertwerfen, ft. (h.) = uit elkaar werpen; *sich mit einem z.* = *sich mit einem überwerfen*.
zertwühlen, fchw. (h.) = uiteenwoelen, stukwoelen, doorwoelen, ondergraven.
Zerwürfnis, f. -feß. -fe = oneenigheid, omni, tweespalt.
zertzen, fchw. (h.) = in de war brengen, verwarren, dooreenwarren.
zertzen, fchw. (h.) = stuk plukken.
zertzen, fchw. (h.) = ophouden, uitvallen.
Zession, w. -, -en = cessie, overdracht, afstand.
Zessionar, m. -(e)s, -e = cessionaris, aannemer, overnemer.

Zeter schreien = zeteren, zie ook morbio.
Zetergeschrei, f. = noodgeschreeuw, noodgeschrei.
zetermordio! = o wee! moord!
zeteren, fchw. (h.) = woest schreeuwen, krijten; moord en brand schreeuwen; *z.* gegen = uitvaren of razen over, schimpen op.
Zettel, m. -s, - = stukje of strookje papier, briefje; lijst; (boeke)lijstje; (stem-, aanplak-)biljet; (schouwburg)programma; (huur)bordje; (bij 't weven) schering, ketting.
Zettelanfleber, m. = aanplakker.
Zettelbank, w. = circulatiebank.
Zettelchen, f. -s, - = briefje.
Zettelkasten, m. = loketkast (voor biljetten, affiches enz.).
Zettelkatalog, m. = kaartkatalogus.
Zetteln, zie anzetteln.]
Zettelträger, m. = affichesverkooper, programmaverkooper.
Zettelungen, fchw. = intriges, kuiperijen.
Zettwahl, w. = verkiezing met briefjes.
zeuch! (oud en poët.) = ziehe! zie, ook bu
zeuchst, er zeuchst = du ziehst, er zieht.
Zeug, f. -(e)s, -e = goed, stof; kleed(ge)ren, kleeding; gewauew, kletspraat; slechte waar, bocht; er hat das z. dazu = hij heeft er de midelen of de bekwaamheden voor; arbeiter was das z. hält = zoo hard mogelijk, tegen de klippen op, danig werken of werken van wat ben je me; in z. gehn, sich in z. legen od. werfen = hard aan 't werk gaan, aan den slag gaan; er geht scharf in z. = hij gaat krachtig te werk of hij loopt hard van stal; er ist (gut) auf dem Zeuge = hij is heel wel; einem etw. am Zeuge fiden = kwaad van iem. spreken of iem. iets brouwen of iem. zeggen of laten merken waar 't op staat; der Zein! — es ist z. = bocht; dummes z. = onzin.
Zeugamt, f. = artillerie-intendance.
Zeugdruck, m. = (t)drukken, druk (van gewezen stoffen).
Zeugdrucker, m. = katoendrukker.
Zeuge, m. -n, -n = getuige; die Zeugen bernehmen od. verhören = de getuigen onderfragen of hooren.
Zeugefall, m. = genities.
zeugen, fchw. (h.) = verwekken, in 't leven roepen; maken, vervaardigen, voortbrengen, veroorzaken; für, miber (gegen) einen z. = voor, tegen iem. getuigen; das zeugt von Hochmut = getuigt van...; [der soll mir z. ob ... = hij zal mij verklaren of ...].
Zeugenaussage, w. = getuigeverklaring.
Zeugenbeweis, m. = bewijs door getuigen.
Zeugen(eid), m.; **erklärung**, w.; **gebühre(n)**, w. (fchw.) of **geld**, f.; **verhör**, f. (ob. **bernehmung**, w.) = getuigeleed; -verklaring; -geld; -verhoor.
Zeuger, m. -s, - = verwekker, voortbrenger.
Zeugfabrik, w.; **fabrikant**, m.; **handel**, m. = fabriek voor gewezen stoffen; fabrikant van g. s.; handel in g. s.
Zeughauptmann, m. = kapitein der artillerie.
Zeughaus, f. = tuighuis, arsenaal.
Zeughausverwalter, m. = tuighuismeester.
Zeugherr, m. = inspekteur van 't arsenaal.
Zeugin, w. -, -nen = getuige.
Zeugkammer, w. = tuigkamer, wapenkamer.
Zeugl, f. = goedje, gereedschap, gedoe].
Zeugma, f. -s, -s u. -ta = zeugma (een foutieve zinsamentrekking).

Zie ook 6.

Zegmeester, m. = tuigmeester, directeur der artillerie.
Zegnis, f. -nis, -ise = getuigenis; getuig-schrift, attest; (school)rapport; diploma; **Z.** von etw. ablegen = getuigenis van iets afleg-gen; **Z.** der Keife = eindiploma.
Zegpreffen, f. = 't persen van de stoffen om ze te glanzen.
Zegschmied, m. = gereedschapmaker.
Zegstiefel, m. = stoffen laarsje.
Zegung, w. - = verwekking, voortbrenging, (voort)deling.
Zegungsfähig = vruchtbaar.
Zegungslied, f. = teeldeel.
Zegungsraft, w. = voortbrengend ver-mogen, voortbrengende kracht.
Zegwagen, m. = tuigwagen, bagagewagen.
Zegwärter, m. = oppasser in 't arsenaal.
Zegweber, m. = stoffeweaver.
Zi. = Zinsfuß: rentevoet.
Zeus, m. = Zeus, Jupiter.
Zente, zie Seite.
Zibebe, w. -, -n = groote rozijn, cibebe.
Zibe, w. -, -n = ooi; wijfjeskonijn.
Zibet, m. -(e)s = civet.
Ziberfage, w. = civetkat.
Ziborium, f. -s, -rien = ciborie, hostievaas.
Zichore, w. -, -n = cichorel, suikerij.
Zichorientaffee, m. = cichorel-koffie.
Zichte, w. -, -n = sik, geit.
Zichien, **Zichlein**, f. -s, - = sikje, geitje.
Zichzack, m. -(e)s, -e = zigzag; **z.** ob. im **Z.** laufen = zigzagsgewijze loopen.
Zichzacklinie, w. = zigzaglijn.
Zider, m. -s = cider, appelwijn.
Ziede, w. -, -n = tijk.
Ziege, w. -, -n = geit.
Ziegel, m. -s, - = (dak)pan; baksteen, tegel; **Z.** brennen = pannen of steenen bakken.
Ziegelarbeit, w. = tegelwerk.
Ziegelbrenneret, w. = pannebakkerij, steen-bakkerij.
Ziegelbad, f.; **zeder**, m. = panne|dak; -dekker (leidekker).
Ziegelstein, m. -, -en = steenbakkerij, panne-bakkerij.
Ziegelsterbe, w.; **farbe**, w. = baksteen|aarde (of tichelaarde); -kleur.
Ziegelstarbig = baksteenkleurig.
Ziegelstein, w.; **hütte**, w. = steen- of pannelvorm; -bakkerij.
Ziegelmauer, w. = baksteenmuur.
Ziegelmehl, f. = steengruis, steenpoeder.
Ziegelmeister, m. = steenbakkersbaas, panne-bakkersbaas.
Ziegelofen, m. = steenoven, panneoven, ticheloven.
Ziegelplatte, w. = steenplaat, tegelplaat, tegel.
Ziegelstuppe, w. = panneloods, steenloods.
Ziegelstein, m. = tegel, baksteen.
Ziegelreicher, m. = steenbakker, panne-bakker.
Ziegelwerk, f. = tegelwerk, tichelwerk.
Ziegenart, w. = geitesoort; geiteard, geite-mantier.
Ziegenartig = geitachtig.
Ziegenauge, f.; **bart**, m.; **bock**, m. = geite|oog; -baard (of -sik); -bok.
Ziegenfell, f.; **fleisch**, f.; **fuß**, m. = geite|vel; -vleesch; -voet (of -poot).
Ziegenfüßig = met geitepooten.

Ziegenhaar, f. = geitehaar.
Ziegenhainer, m. -s, - = zware, knoes-tige stok.
Ziegenhirt, m.; **horn**, f.; **käse**, m. = geite|hoeder; -hoorn; -kaas.
Ziegenlamm, f. = jong geitje.
Ziegenleder, f.; **melker**, m.; **milch**, w.; **mitz**, m. = geite|le(d)er; -melker; -mell; -mest.
Ziegenpeter, m. -s = ontsteking van de oorklier, bof.
Ziegenstall, m. = geitestal, geitehok.
Zieger, m. -s, - = gestremde melk, weikaas.
Ziegler, m. -s, - = pannebakker, steen-bakker.
Ziehbant, w. = trekbank.
Ziehbeutel, m. = dot.
Ziehbrücke, w. = ophaalbrug.
Ziehbrennen, m. = put (met een ketting).
Ziehe, w. - = verzorging, opvoeding; (ook = Ziehe); in die **Z.** geben = in de kost doen, ter opvoeding geven.
Ziehen, ft. (h.) (ich ziehe; **zog**; **zöge**; ziehe! gezogen) = trekken (bijv. die Glode ob. an der Glode = aan de bel; einen bei ob. an den Haaren, am Rode; einen Zahn; den Wagen; einen Wagen; ein Schiff; Leute an sich = men-schen tot zich; die Aufmerksamkeit auf sich = de aandacht; einen Wechsel; ein Los; Nutzen, Vorteil, eine Lehre (een les), einen Schluß (besluit) aus etw.; die Wurzel aus einer Zahl; Draht; eine Linie, Grenze, Paral-lele; etw. straff, schief **z.**); ein Pfaster, der Tee zieht = trekt; halen (bijv. einen aus dem Wasser; etw. aus der Latsche; die Kasten aus dem Feuer; die Sonne zieht Wasser; sich etw. auf den Hals; fremde Arbeiter ins Land **z.**); die Achseln **z.** = de schouders optrekken, ophalen; (Wein auf Flaschen) tappen; einen aus der Klemme, der Patzche, der Verlegen-heit **z.** = iem. uit de klem, uit de verlegen-heid helpen; (Blumen, Gemüse) kweken, telen; die Dame, den König ob. mit dem R. **z.** = (in 't schaakspel) de koningin, den koning verzetten; eine Folgerung aus etw. **z.** = een gevolgtrekking uit iets (op)maken; (einen Graben) graven; der Dieb zieht = die slag is raak, komt aan; einen ins Geheimnis **z.** = iem. in 't geheim betrekken of inwij-den; in den Kot, in den Staub **z.** = in 't slijk in 't stof sleuren; etw. ins Rächerliche **z.** = iets belachelijk maken; ins Unglück **z.** = in 't ongeluk slepen; einen ins Vertrauen **z.** = iem. in vertrouwen nemen; Richte **z.** = kaar-sen maken; (einen Menschen) opvoeden, ge-wennen; schlimme Folgen nach sich **z.** = kwade gevolgen na zich slepen; (Satten auf ein Instrument) spannen; einen Veraleich **z.** = een vergelijking maken; einen vor Gericht **z.** = iem. voor 't gerecht brengen; das Schiff zieht Wasser = maakt water; es zieht = 't tocht, trekt; es zieht mich durch alle Glieder = ik heb trekkingen of 't gaat me door alle leden; **z.**, (f.) = trekken (bijv.: die Schmalben **z.** nach Süden; die Soldaten **z.** durch unser Land; in die Fremde **z.**, in den Krieg ob. ins Feld **z.** = te velde trekken); gaan (bijv. Geban-ken **z.** mit durch den Kopf; laß mich **z.**); er zieht nach R. = hij gaat in R. wonen; die Magd zieht den I. Wat = de meid gaat den ten Mei weg of uit haar dienst; sich **z.**: die Truppen **z.** sich westwärts = de troepen trek-

Zie ook G.

ken naar 't westen; die Tür hat sich gezogen = de deur is getrokken; ein Wall, Graben zieht sich um die Stadt = een muur, gracht loopt om de stad; der Weg zieht sich in die Länge = er komt geen eind aan den weg; die Verhandlungen z. sich in die Länge = de beraadslagingen worden gerekt of sleepende gehouden; zie ook Betracht, Ermägung, Falte, Fell, Gemüt, Gefel, Gut, kurz, Länge, Leber, Mat, Rechenhaft, Verantwortung, Zweifel.
Bieharmonika, w. = handharmonika.
Bieher, m. -s, -e = trekker.
Biehund, m.; **stau**, f. = trek|hond; -touw.
Biehung, w. -, -en = trekking (van loten).
Biezeit, w. = verhuistijd (voor gezinnen, dienstboden enz.).
Biel, f. -(e)s, -e = doel (van wenschen e. d.); doelwit (bij 't schieten); einddoel, eindpaal (bij wedren, reis e. d.); einde; [*Zuid.* termijn, tijd]; Zahlung auf B. = betaling op tijd; er sieht über das B. hinaus = hij streeft zijn doel voorbij; einem Dinge ein Biel stecken = aan iets paal en perk stellen; ohne Maß und B. = in 't wild, in 't honderd of zonder maat, zonder zich te beperken; ohne Zweck und B. = op goed geluk, zonder doel, doelloos; ich hefte mir das Biel ... = ik stelde mij ten doel ...
zie/betucht = welberekend, recht op 't doel afgaand.
zie/en, schw. (h.) = mikken, aanleggen; das schen mir auf mich gezielt = dat scheen op mij gemunt; [doelen, betrekking hebben (op), gericht zijn (op); kweken, telen].
Zie/er, m. -s, -e = mkker; man aan de schijf.
Ziel/loos = doelloos.
Zie/punkt, m. = mikpunt.
Zie/scheibe, w. = schietschijf; mikpunt, doelwit (ook fig.).
Zie/station, w. = eindstation.
 I. **Ziem**: mit B. und Geduld = met gepastheid, met nethed.
 II. **Ziem**, m. -(e)s, -e = staartstuk, lendestuk.
zie/men u. sich z., schw. (h.) = passen, gepast zijn; eine solche Sprache ziemt ihm nicht od. ziemt sich für ihn nicht = zulk een taal past hem niet; er weis nicht, was sich ziemt = wat gepast is.
Zie/mer, m. -s, -e = lendestuk, staartstuk (van wld); lijster.
zien/sich = tamelijk, vrij; vrijwel, vrijgoed; redelijk; er ist ein ziemlicher Geis = een vrij groote ezel; z. fertig = zoo goed als klaar; z. so groß wie ich = bijna zoo groot als ik.
zie/pen, schw. (h.) = piepen; etnen an den Haaren z. = aan het haar trekken.
Zier, w. -, -en = sieraad.
Zier/affe, m. = fat, modepop, saletjonker.
Zier/at, m. -(e)s, -e; **Z.**, w. -, -en = sieraad, versiersel, versiering.
Zier/bengel, zie Zieraffe.
Zier/buchstabe, m. = sierletter.
Zier/de, w. -, -n = sieraad.
Zie/en, schw. (h.) = sieren, versieren; sich z. = fatterig zijn, den fat of 't nufje uithangen, preutsch of nuffig zijn, zich aanstellen; complimenten maken; geziert = gemaakt, geaffecteerd.
Ziererei, w. -, -en = aanstellerij, gemaaktheid, affectatie.
Zier/garten, m. = (bloeme)tuin.
Zier/sich = sierlijk, elegant, bevallig.

Zier/sichheit, w. = sierlijkheid, bevalligheid, elegantie.
Zier/liese, w. = pronkstertje, pauwinnetje.
Zier/ling, m. -(e)s, -e, zie Zieraffe.
Zier/planze, w. = sierplant.
Zier/puppe, zie Zierliese.
Zier/rat, zie Zierat.
Ziefe = volksuitdrukking voor: Afzije.
Ziefel, m. -s, -; **Ziefelmaus**, w. = berg-rat, slaaprat.
Zieft, m. -es = andoorn.
Ziffer, w. -, -n = cijfer; mit B. u. schreiben = in cijfers schrijven.
Zifferblatt, f. = wijzerplaat, cijferplaat.
Zifferbüffel, m. = sleutel (van een geheim-schrift).
Zifferchrift, w. = cijferschrift.
Zigarette, w. -, -n = sigarete.
Zigaretten|etui (spr.: ..twie), f. -taste, w. = sigaretekoker.
Zigarre, w. -, -n = sigaar.
Zigarren|tasche, w. = sigaarasch.
Zigarren|etui (spr.: ..twie), f. = sigarekoker.
Zigarren|fabrik, w.; -fabrikant, m.; -kiste, w.; -laden, m.; -lager, f. u. d. = sigaren-fabriek; -fabrikant; -kistje; -winkel; -magazijn e. d.
Zigarren|pfeife, w. = sigarepijpje; punt van de sigaar.
Zigarren|stummel, m. = eindje sigaar.
Zigarren|tasche, w. = sigarekoker.
Zigeuner, m. -s, -e = Zigeuner.
Zigeuner|bände, w. = Zigeunerbende.
Zigeunerin, w. -, -nen = Zigeunerin.
Zigeuner|isch = Zigeunerachtig, Zigeuner ...
Zigeuner|knaap, m.; -leben, f.; -mädchen, f. = Zigeuner|knaap; -leven; -meisje.
Zigeuner|rechtig = Zigeunerachtig.
Zigeuner|sprache, w.; -tanz, m.; -weib, f. = Zigeuner|taal; -dans; -vrouw.
Zie/de, w. -, -n = cikade.
Zie/ten, Pl. = wimpers.
Zie/zien, f. = Cilicië.
Zie/zier, m. -s, -e = Ciliciër.
Zie/zich = cilicisch.
Zie/zium, f. -s, ..zjen = harenkleed, boetekleed.
Zie/le, w. -, -n = platboomde schuit, praam.
Zie/bel, w. -, -n = cymbaal, cymbel.
Zie/bren, Pl. = Kimbren.
Zie/brich = Kimbrisch; B. e. Galb|insel = Kimbrisch schiereiland.
Zie/lien, Pl. = kleinodien; kerkschat.
Zie/ler, f. -(e)s, -e; **Z.**, w. -, -en = neimversiering.
Zie/mer, f. -s, -e = kamer, vertrek; een 40 tal (vellen); [gebouw].
Zie/mer|arbeit, w.; -agt, w. (ob. -heit, f.) = timmer|werk; -bijl.
Zie/mer|brand, m. = binnenbrand.
Zie/mer|decke, w. = zoldering, plafond.
Zie/merer, w. -, -en = timmerij, ('t) timmeren, timmerwerk, getimmer.
Zie/mer|einrichtung, w. = kamerinrichting, meubleering, meubels.
Zie/mer|flucht, w. = rij of reeks kamers, suite.
Zie/mer|gefelle, m. = timmermans knecht.
Zie/mer|gymnastik, w. = kamergymnastiek.
Zie/mer|handwerk, f.; -holz, f.; -lehrling, m. = timmer|mansambacht; -hout; -mansleehring.

Zie ook G.

- Zim'mer|mann**, m.; **-meister**, m. = timmerman; **-(mans)baas**.
zim'mern, *schw.* (h.) = timmeren, (met de bijl.) behouwen.
Zim'mer|nagel, m.; **-plak**, m. = timmer|spijker; **-werf** (*of* -plaats).
Zim'mer|polter, m. = meesterknecht.
Zim'mer|reike, w. = reeks kamers.
Zim'mer|stuk, f. = stuk timmerwerk; kamer-*of* salonstuk.
Zim'mer|tür, w. = kamerdeur.
Zim'mer|zug, w. —, **-en** = ('t) timmeren; getimmerde; betimmering, beschootwerk.
Zim'mer|verzierung, w. = kamerversiering.
Zim'mer|wert, f. = timmerwerk.
Zim'met, m. —s = kaneel; eene Stange **Z.** = een pijp kaneel.
Zim'met|baum, m.; **-branntwein**, m.; **-geruch**, m.; **-holz**, f. = kaneel|boom; **-brandewijn**; **-reuk** (*of* -geur); **-hout**.
Zim'met|koufett, f.; **-öl**, f.; **-pläschen**, f. = kaneel|banket; **-olie**; **-koekje**.
Zim'met|rinde, w.; **-stange**, w. = kaneel|bast; **-pijp** (pijp kaneel).
Zimolif, m. —(e)s = cimoliet, een kleisoort.
Zimperet, zie **Zimperlischeit**.
zim'perlich = preutsch, sentimenteel, geaffecteerd; sip.
Zim'perlicheit, w. — = preutscheit, sentimentaliteit, geaffecteerdheid.
zim'pern, *schw.* (h.) = preutsch doen, zich sentimenteel aanstellen.
zim'perlich (Zuidd.) = zimperlisch.
Zimt, zie **Zimmet**; ook = Klimbim; **Z.** maken, zie **zimpern**.
Zin'del *of* **Zin'deltaft**, m. —s = een soort taf of tule.
Zin'gel, m. —s, — = een soort baars.
zin'gen, *schw.* (h.) = omgeven.
Zin'gulum, f. —s, —s u. . . la = cingulum (gordel van 't priesterkleed).
Zint, m. u. f. —(e)s = zink.
Zin'f'arbeiter, m. = zinkwerker.
zin'f'artig = zinkachtig.
Zin'f'blech, f. = blik.
Zin'f'dach, f. = zinken dak.
Zin'fe, w. —, —n; **Zin'fen**, m. —s, — = tand (van een vork, hark); (scherpe dunne) rotsspits; klaroen; (spott.) lange neus.
zin'fen = zinken, van zink.
Zin'fenbläfer, m.; **Zin'fenist**, m. —en, —en = klaroenblazer.
Zin'f'erz, f.; **-fabrik**, w.; **-handel**, m. = zink|erts; **-fabriek**; **-handel**.
zin'fig = met tanden bezet.
Zin'f'ographie, w. — = zinkografie.
Zin'f'ogravüre, w. = zinkgravure.
Zin'f'oxyd, f.; **-weiss**, f. = zink|oxyde; **-wit**.
Zinn, f. —(e)s = tin.
Zinn'bergwert, f. = tinmijn.
Zin'ne, w. —, —n = tin(n)s, dak.
zin'nern = tinnen, van tin.
Zinn'ers, f. = tinerts.
Zinn'folie, w. = bladtin.
Zinn'lgießer, m.; **-grube**, w. = tin|gieter; **-mijn**.
zin'n'haltig = tinhoudend.
Zinn'o'ber, m. —s = vermiljoen, bergrood.
zin'n'o'berrot = vermiljoenrood.
Zinn'platte, w. = plaat tin.
Zinn'ware, w. = tinwaren.
Zin's, m. —es, —en = belasting, schatting, heffing, cijns; pacht, huur; Zinsen (Zuidd. Zins) = rente, interest; Geld auf Zinsen ausleihen, tun, geben = op rente geven, zetten; Zinsen tragen = rente opbrengen; mit Zinsen miedergeben = met rente teruggeven.
zins'bar = cijnsbaar, schatplichtig.
Zins'brief, m. = leenbrief.
zin'sen, *schw.* (h.) = cijns, pacht *of* rente betalen; (winst) opleveren.
Zin'senberechnung, w. = renteberekening.
Zin'sezins, m. = intrest van intrest; samengestelde intrest.
zins'frei = vrij van intrest, renteloos; cijnsvrij; **Z.** ausleihen = renteloos leenen.
Zins'freiheit, w. = cijnsvrijheid, vrijdom van opbrengst.
Zins'fuß, m.; **-garantie**, w. = rente|voet; **-garantie** (-waarborg).
Zins'großten, m. = belastingpenning, belasting.
Zins'hahn, m. = rot, zornig wie ein **Z.** = als een kalkoen(sche haan).
Zins'herr, m. = grondheer, hoefpachter.
zins'los = renteloos.
Zins'malter, m. u. f. = pachtmud.
zins'pflichtig = schatplichtig.
Zins'rechnung, w.; **-schein**, m.; **-tabelle**, w. = rente|(be)rekening; **-bewijs** (*of* coupon); **-tabel**.
zins'tragend = rentegevend.
Zins'tag, m. = vervalldag.
Zins'verlust, m. = renteverlies.
zins'weise = bijwijze van rente.
Zins'zahlung, w. = rentebetaling.
Zion, f. —(s) = Sion, Zion.
Zionis'mus, m. — = Sionisme.
Zionist, m. —en, —en = Sionist.
Zion'swächter, m. = wachter van Sion, dweepziek geestelijke.
Zip'fel, m. —s, — = punt, slip, tip; er hats an allen vier **Z. . . n** = hij is er achter; er faßt an allen vier **Z. . . n** = pakt de zaak voorzichtig aan.
zip'felig = met punten.
Zip'felmütze, w. = slaapmuts, tipmuts.
Zip'felstück, f. = puntdoek.
zip'flig, zie **zip'felig**.
Zip'fle, w. —, —n = (kleine) ui, look.
zip'p (Noordd.): er faun nicht **Z.** sagen = hij kan geen woord uitbrengen, geen boe of ba zeggen (van vermoedheid, verlegenheid e.d.); ook = zimperlisch.
Zip'pe, m. —, —n = gewone lijster.
Zip'perlein, f. —s = podagra, pootje, jicht.
Zir'bel, w. —, —n; **Zir'belbaum**, m. = Sibेरische pijnboom (in de Alpen en Karpathen).
Zir'beldrüse, w. = pijnappelklier.
Zir'bel'stichte, w.; **-stefer**, w., zie **Zir'belbaum**, **Arbe**.
Zir'belnuß, w. = pijnappel.
zir'fa = circa, ongeveer.
Zir'fa'sten, f. = Circassië.
Zir'fa'ster, m. —s, — = Circassiër.
zir'fa'sisch = Circassisch.
Zir'fel, m. —s, — = cirkel, kring, gezelschap, [band, diadeem]; passer.
Zir'felbogen, m. = cirkelboog.
zir'fel'förmig = cirkelvormig.
Zir'fel'linie, w. = cirkellijn, cirkel.
zir'feln, *schw.* (h.) = loopen, circuleeren; (met den passer) afpassen, zuiver trekken; netjes precies afmeten.

Zie ook C.

zirkelrond = cirkelrond.
 Zirkelfüge, w. = cirkelzaag.
 Zirkelfüßchen, m. = passerbeen.
 Zirkelröhre, m. = cirkelredeneering, vicieuse cirkel.
 Zirkelfuge, w. = punt van den passer.
 Zirkular, f. -(e)s, -e = circulaire.
 Zirkularschreiben, f. = rondschrjven.
 Zirkulation, w. -, -en = circulatie, omloop; in Z. setzen = in omloop brengen, laten circuleeren.
 Zirkulieren, fchw. (h.) = circuleeren.
 Zirkuliergefäß, f. = circuleervat.
 Zirkumflex, f. -es, -e = circumflex, klemtoonteeke.
 Zirkus, m. -, -u. . . fuffe = circus, renbaan, paardespel.
 Zirk, Zirk, m. -(e)s, -e, zie Zirkel.
 Zirkel, w. -, -n = cirkel.
 Zirkeln, fchw. (h.) = tjlpen, sjlpen; piepen.
 Zirkelische Spiele = circensische spelen, circuspelen.
 Zirkelisch = circensisch.
 Zirkel, m. -es, -e = zesis, gefluister.
 Zirkeln, fchw. (h.) = flusteren, mompelen.
 Zirkeln, fchw. (h.) = sissen; (van water) razen, zingen.
 Zirkel, m. -s, - = sisser.
 Zirkel, m. = sisklank.
 Zirkel, fchw. (h.) = ciseleeren, beeldsnijden.
 Zirkelisch = ciseleithaansch.
 Zirkel, w. -, -s = urn.
 Zirkel, w. = cistroos, hondsroos.
 Zirkel, w. -, -n = regenput, regenbak.
 Zirkel, m. -s, - = Cisterciënser monnik.
 Zirkel, m. -, - = cistroos, ciststruik.
 Zirkel, w. -, -n = citadel.
 Zirkel, f. -(e)s, -e = citaat, aanhaling.
 Zirkel, w. -, -en = citatie, sommatie, dagvaarding.
 Zirkel, w. -, -n = citer.
 Zirkel, m. = citspeler.
 Zirkel, fchw. (h.) = (eine Stelle) citeeren, aanhalen; (Zeugen) citeeren, dagvaarden; (Geifter) oproepen.
 Zirkel = zeer dringend.
 Zirkel = dringend.
 Zirkel, f. -(e)s, -e = citraat, Citroenzuur zout.
 Zirkel, f. -(e)s = geelachtig bergkristal.
 Zirkel, f. -(e)s = ingemaakte of geconfeite Citroenschil.
 Zirkel, w. -, -n = citroen.
 Zirkel, m.; effens, w.; falter, m. = citroenboom; -spiritus; -kapel.
 Zirkel, fchw. (h.) = citroen; kleurig; -geel.
 Zirkel, f.; -preffe, w. (ob. -quetscher, m.); -faft, m. = citroenolie; -perser; -sap.
 Zirkel, zie Zirkel.
 Zirkel, w.; -fchale, w.; -fcheibe, w.; -waffer, f. = citroenzuur; -schil; -schijffe; -water (of limonade).
 Zirkel, w. -, -n = watermeloen.
 Zirkel, m.; -affe, m. = sidderaal; -aap.
 Zirkel, w. = trilpopulier of ratelpopulier, esp.
 Zirkel, m. = sidderrog, trilrog.
 Zirkel, f. = klatergoud.
 Zirkel, f. = trilgras.
 Zirkel = beverig.
 Zirkel, fchw. (h.) = sidderen, trillen, beven; vor Zucht, Angst, Freude z. = sidderen van...;

er zittert am ganzen Leibe = hij beeft over zijn geheele lichaam.
 Zirkel, w.; -roche, m.; -fimme, w.; -zug, m. = trilpopulier (ratelpopulier); -rog; -stem; -register (of tremulant).
 Zirkel, zie Zirkel.
 Zirkel, m. -s = zedoar, maagwortel; deutcher z. = kalmus.
 Zirkel, m. -es = sits, gedrukt katoen.
 Zirkel, w. -, -n = borstwrat.
 I. Zirkel = civiel, burgerlijk; beleefd, net; billijk (vom Brette).
 II. Zirkel, f. -s = burgerstand; burgerkleeding; in Z. gehen = in burgerkleeren loopen.
 Zirkel, Pl. = civiele akten.
 Zirkel, m. = civiele eisch.
 Zirkel, w. = burgerlijke overheid.
 Zirkel, w. = burgerlijk huwelijk.
 Zirkel, f. = burgerlijke rechtbank, b. of civiele rechter.
 Zirkel, m. = burgerlijk gerechtshof.
 Zirkel, f. = burgerlijk wetboek.
 Zirkel, w. -, -en = civilizatie, beschaving.
 Zirkel, fchw. (h.) = civilizeeren.
 Zirkel, m. -en, -en = burger, ploert, parakulier.
 Zirkel, w. = kamer voor burgerl. zaken.
 Zirkel und Strafammer, Pl. = kamers voor burgerlijke en strafzaken.
 Zirkel, w. = civiele actie.
 Zirkel, w. = burgerkleeding.
 Zirkel, w. = civiele lijst.
 Zirkel, m. = burgerlijk proces.
 Zirkel, f. = burgerlijk recht, civielrecht.
 Zirkel, f. = civielrechtelijk.
 Zirkel, m. = burgerstand; burgerlijke stand.
 Zirkel, f. = register van den burgerlijken stand.
 Zirkel, w. = burgerkleeding.
 Zirkel, m. = burgerzin, burgerdeugd.
 Zirkel, m. -s, - = zabel (dier en vel).
 Zirkel, m. = zabeljacht.
 Zirkel, m.; -mütze, w. = mof van zabelbont; muts van zabelbont.
 Zirkel, m. = zabelpels, zabelbont.
 Zirkel, f. = zabeldier.
 Zirkel, m. -s, - = tobbe.
 Zirkel, f. = zodiakaal licht.
 Zirkel, m. = zodiak, dierierem.
 Zirkel, w. -, -n = kamenier, kamermeisje.
 Zirkel, m. -s, - = talmer, draler, zaniker.
 Zirkel, fchw. (h.) = talmen, dralen, zeuren, aarzelen; zögern = aarzelend, schoorvoetend.
 Zirkel, w. -, -en = getalm, vertraging, aarzeling, langzaamheid.
 Zirkel, m. -(e)s, -e = kweekeling, leerling; verpleegde (in een weeshuis e. d.).
 Zirkel, m. u. f. -(e)s = celibaat, echte-loosheid.
 I. Zoll, m. -(e)s, Zölle = recht, belasting (in-, uit- en doorvoerrecht), tolgeld, tol.
 II. Zoll, m. -(e)s, -e = duim: 4 Zoll breit = 4 duim breed; jeder Z. ein Geschäftstreibender = op-en-top een handelsreiziger.
 Zoll, f. = douanekantoor.
 Zollamtlich = douane...
 Zollangabe, w. = aangifte bij de douanen, declaratie.
 Zollangelegenheiten, Pl. = douaneformaliteiten.
 Zollanschlag, m. = douanetarief.

Zie ook C.

Bollanffeher, m. = inspecteur bij de douanen.
Bollbeamt, m. = douanebeambte, kommissie.
Bolldeklaration, m. = douaneverklaring, declaratie, aangifte bij de douanen.
Bolleinnahme, w. = ontvangst van rechten.
Bolleinnehmer, m. = ontvanger van rechten, kommissie, tolbeambte, tolgaarder.
Bollent, f. (h.): Achtung, Dank \hat{z} = achtung toedragen, dank betuigen; einem Befall \hat{z} = iem. toejuchien, instemmen met iem.
Bollklärung, zie Bolldeklaration.
Bollfrei = vrij van rechten, tolvrij; Gebanten sind \hat{z} = gedachten zijn tolvrij.
Bollfreiheit, w. = tolvrijheid, vrije invoer.
Bollfreiheit, m. = bewijs van tolvrijheid.
Bollgebiet, f.; -gebüh, w.; -gefetz, f. = tollgebied; -geld; -wet.
Bollgrenze, w.; -haus, f.; -inspektor, m. = tollgrens; -huis; -inspekteur.
Bollhoch = een duim hoog.
Bolliges Holz = duims hout.
Bolllinie, w. = tolgrens.
Bollmaß, f. = maat van een duim.
Bollner, m. -s, - = tolgaarder, tolbeambte; (Bijb.) tollenaar.
Bollordnung, w.; -parlament, f. = tollverordening; -parlement.
Bollpapiere, Pl. = douaneverklaringen.
Bollpaffterfchein, -zettel, m. = bewijs van doorvoer, geleibiljet.
Bollpfaht, m. = tolpaal.
Bollpflichtig = belastingplichtig, tolplichtig.
Bollpflichtigkeit, w. = tolplicht.
Bollpolitik, w. = tolpolitiek.
Bollrevision, w. = visitatie.
Bollfchein, m. = tolbriefje, douanebriefje.
Bollfchiff, f. = douaneschip.
Bollfchreiber, m. = kommissie.
Bollfiegel, f. = belastingzegel.
Bollfpeicher, m. = entrepôtmagazijn.
Bollfpefen, Pl. = (belasting-, douane)kosten.
Bollftab, m. = duimstok.
Bollftempel, m. = douanestempel.
Bollftod, m. = duimstok.
Bollftrafe, w. = boete.
Bollftrafe, w. = tolweg.
Bollfreiigkeiten, Pl. = kwesties over invoerrechten.
Bollfystem, f. = systeem van in- en uitgaande rechten.
Bolltarif, m. (ob. -tage, w.); -verbund (ob. -verein), m. = tolltarief; -verbond.
Bollverfchluß, m.: unter \hat{z} = onder douane-sluiting.
Bollverwaltung, w.; -wefen, f. = tolwezen.
Botte, w. -, -n = zone, luchtstreek, gebied; kring.
Bottenjenteignung, -expropriation, w. = onteigening par zone.
Bottich, m. -(e)s u. -en, -e(n) = zoëliet, dierversteening.
Boolog, m. -en, -en = zoëloog, dierkundige.
Boologie, w. -, -n = zoëlogie.
Boologifch = zoëlogisch.
Boopflanz, f. u. m. -en, -en = zoëflist, plantdier, dierplant.
Bootomie, w. - = zoëtomie, ontleding van dieren.
Bopf, m. -(e)s, Böpfe = (haar)vlecht, pruik-staart, staartpruik; ein alter \hat{z} = een oude pruik; die Herren vom \hat{z} . ob. die Herren Bopfräger = de pedante, conservatieve lui;

de heeren van 't oude regime of van den prui-ketijd; er hat einen \hat{z} . = hij heeft een roes beet.
Bopfband, f. = haarlint.
Bopfhaar, f. = vlechthaar.
Bopfig = pruikerig.
Bopfmensch, m. = pruik, ouderwetsch pedant mensch.
Bopfperücke, w. = staartpruik.
Bopffil, m. = pruikestijl.
Bopfräger, m. = staart(drager), Chinees; zie ook Bopf.
Bopftum, f. -(e)s = pedanterie; stijve, verwaande deftigheid.
Bopfzeit, w. = pruikestijl.
Born, m. -(e)s = toorn, drift, gramschap; die Schale(n) jetnes \hat{z} ..es über einen ausgießen = de fiolen van zijn toorn over iem. uitstorten.
Bornanfall, m. = aanval van drift of toorn.
Bornausbruch, m. = uitbarsting van drift of toorn.
Bornentbrand = in toorn ontbrand of ont-stoken.
Bornglühend = gloeiend van drift of van toorn.
Bornig = toornig, driftig.
Bornmütig = oplopend, opvliegend.
Bornrede, w. = rede in drift of in toorn.
Bornrute, w. = roede des toorns.
Bornfchnaubend; -mütig = snuivend of brieschend van drift; woedend van drift.
Boroafter, m. = Zoroaster (Oud-Perzisch godsdienststichter).
Botte, w. -, -n = vuilheid; vuile, onkiesche praat of grap; \hat{z} . n reffen = vuils moppen tappen.
Bottenhaft, **Botfig** = vuil, onkiesch.
 I. **Borte**, zie Zeite.
 II. **Bortel**, w. -, -n = haardot, haarvlok, haarbosje.
Bortelbar, m. = ruige beer.
Bortelbart, m. = ruige baard, lange vlok-kige baaru.
Bottel, w. -, -en = getreuzel, getalm; gedraaf, geloop.
Bortelhaar, f. = verward, ruig haar.
Bortelig = ruig, verward.
Bortelkopf, m. = ruige bol.
Bortelmähne, w. = ruige, verwarde manen.
Borteln, f. (h.) = zeuren, treuzelen; lang-zaam, zwaar loopen, sjokken.
Botfig = ruig, harig.
Bottlig, zie Bottelig.
Btr. = Bentner: centenaar.
 I. **zu**, Prep. mit Dativ = te, ter, ten, tot en andere voorz.; soms ook zonder voorz.; **te** (er möht zu (in) Wien, Herrn \hat{z} zu (in) Berlin, zu Hause sein, bletben; zu Wasser und zu Lande; zu Bette liegen, zu Pferde steigen, zu Felde ziehen; zu Fuß, zu Pferde reifen; einem zu Lette gehn; einem zu Füßen fallen = iem. te voet vallen; wie ist dir zu Mute? = hoe ben jij te moede? die Haare stehn ihm zu Berge; zu Grunde gehn, richten; zur Weichte gehn; zu dem Ende = te dien einde; es kommt dir zu Gute; einen zu Gaste laden); **te of om te** (ich beile mich, Ihnen zu melden; das Haus ist zu verkaufen = te koop; er ist nicht zu sprechen; es ist schwer sich zu entschließen; ich habe den Auftrag das zu übergeben; ich extrage es nicht ihn leiden zu sehen); **om te** (zu alt zum Feitaten; es ist zum Nafenbierden, nicht zum Aus-halten; Papier zum Schreiben); **ten** (zu Ende

Zie ook G.

gehn, kommen, bringen; mit zum Troß = mij ten spijt; zum Besten der Armen; etw. zum besten geben; zu guter Letzt = ten langen leste); **ter** (etnem zur Seite stehn; zu Markte bringen; zu Ohren kommen = ter oore komen; zu Herzen gehn = ter harte gaan; zu Ehren meines Freundes; mit zu Liebe = ter wille van mij; zum Tode verurteilen); **ter of op** (zur See); **tot** (von Kopf zu Fuß; von Haus zu Haus; von Tag zu Tag; zu einem sprechen, reden, sagen, beten; 2 verhält sich zu 4 wie 1.; ich tue das zu deiner Veruhigung, zu meiner Erholung; zu diesem Zwecke = tot (met) dat doel, te dien einde; zur Hilfe bereit; es gereicht zu deinem Glück; mit zur Befriedigung = tot mijn bevrediging; es wird mit zur Last; Hauf zu Seilen bearbeiten; zu Bret verfochen; er hat es zum Professor gebracht = tot prof.; einen zum Abgeordneten wählen, zum Lehrer ernennen, zu seinem Freunde machen, zum Beschpiel nehmen); **aan** (zu Füßen = aan 't voeteneinde; einem zu Füßen liegen = aan iems. voeten liggen; ich bin zu Ende = aan 't einde; zur Rechten, zur Linken = aan de rechter, aan de linker hand; zu Tische gehn); **bij** (zur Hand; zu Duzenden; komm zu mir; lege dich zu mir; zum Glück = bij geluk; zu Zeiten; lege das Geld zu dem übrigen; heute es zu dir; Fleisch zum Brote); **in** (zu Felde liegen; zu Anfang; zu jener Zeit, zu derselben Zeit, zur Zeit der Kreuzzüge; **mit** (zu Wagen = mit een rijtuig; zu Ostern, zu Pfingsten, zu Weihnachten; im Vergleich zu dir; ich gratuliere dir zu deinem Geburtstage); **naar** (gehe zum Vater, zum Direktor, zum Brunnen, zur Kirche, zur Schule, zum Abendmahle, zur Hochzeit, zu Bette; zu Weine, zu Biere gehn = naar 't wijnhuis, 't bierhuis gaan; zu Kopfe steigen; man kann ihm nichts zu Danke machen = naar den zin; Gott schuf den Menschen ihm zum Bilde = naar zijn beeld); **naar of tot** (sich zu einem wenden, lehren, netzen; zu einem anschauen; die Augen zu einem aufschlagen); **op** (zu derselben Stunde; zur Inzeit = op een ongelegen tijd; zu Boden liegen, fallen = op den grond liggen, vallen; die Elle zu 3 Fuß; zu Paplere bringen) **per** (zu Schiff), **gegen** (zu 2 Mark das Duzend); **mit** (er tut es mit zu Liebe = uit liefde voor mij; **vor** (zur Hälfte; aus Freundschaft zu ihm; es taugt zu nichts); wir haben viel auf zu morgen = we hebben veel op voor morgen); **zonder voorz.**: zur Aber lassen = ader laten; zur Tür, zum Fenster, zum Hause hinaus = de deur, 't venster (of 't raam), 't huis uit; zur Zeit = tegenwoordig; zu Mittag, zu Abend speßen = 't middagmaal, 't avondmaal gebruiken; zu unterst, zu oberst = onderaan, bovenaan; zu zweien = twee aan twee; met zijn tweeën; zu Schiffe gehn = sloop gaan; zu Kreuze frieden = zoete broodjes bakken, zich onderwerpen; zu ebener Erde = gelijkvloers; zum Rechten sehen = toezicht houden; er tat es mit zu Liebe, mit zum Troß = om mij te hinderen; zur Not = desnoods; sich zu Tode lachen, grämen = zich dood lachen, kniezen; einen zum Krüppel schlagen = iem. lam slaan; es geht ihm nicht zum besten = niet al te best. II. zu, Abb. = toe, te; ab und zu = af en toe; van tijd tot tijd; die Tür ist zu = is toe, dicht; nach Hause zu = naar huis toe, in de richting van (t) huis; nach Norden zu = in

noordelijke richting; nur zu! ab. immer zu! = vooruit maar!; zu viel, zu groß = te veel, te groot.

zum'lererst = (t) allereerst.

Zua'be, m. -n, -n = Zouaaf.

zu'bauen, schw. (h.) = toebouwen, dichtbouwen.

Zu'behör, f. -(e)s; Z., w. = toebehooren, wat er bij behoort; verschet (bij naastster bijv.); bijgebouwen.

Zu'behörteile, Pl. = onderdeelen (van een rijwiel e. d.).

zu'beißen, ft. (h.) = toebijten, toehappen; weder z. = sloop eten.

zu'bekommen, ft. (h.) = (een deur) toe- of dichtkrijgen; (iets) toekrijgen, (op den koop) toe krijgen.

zu'benamt, zu'benannt = bijgenaamd.

Zu'ber, m. -s, - = tobbe, kupp.

zu'bereiten, schw. (h.) = toebereiden.

Zu'bereitung, w. = toebereiding, toebereidsel.

zu'billigen, schw. (h.) = toestaan.

zu'binden, ft. (h.) = toebinden, sluiten; einem die Augen z. = iem. blindooken.

zu'blasen, ft. (h.) = toeblasten, dichtblazen, uit alle macht blazen; einem etw. z. = iem. iets toefluisteren of inblazen.

zu'blinzeln, schw. (h.) = toewenken (met de oogen), knipoogjes geven.

zu'bringen, unr. (h.) = (vermogen, kinderen) aanbrengen of meebrengen; (tijd) doorbrengen; zugebrachte Kinder = kinderen uit 't eerste huwelijk.

zu'broden, schw. (h.) = (geld e. d.) inbrokkelen; etw. zuzubroden haben = iets in de melk te brokkelen hebben.

Zu'brot, f. = wat er bij (nl. bij 't brood), iets toe.

zu'brüllen, schw. (h.) = toebrullen.

Zu'buße, w. = bijdrage; bijstorting boven 't volle bedrag; Z. geben = bijstorten.

Zucht, w. - = fokkerij (van dieren), kwekerij (van planten), teelt (van dieren en planten); tucht; zedigheid, kuisheid, ingetogenheid; in aller Z. und Ehrbarkeit, in allen Züchten = in alle eer en deugd; eine tolle Z. = een dulle boel; [der Schafe Z. = de schapen, de kudde].

Züch'ten, schw. (h.) = (dieren) fokken; (planten) kweeken; (dieren en planten) teelen.

Züch'ter, m. -s, - = fokker, kweeker.

Züch'thaus, f. = tuchthuis; zu zwei Jahren Z. verurteilen = tot 2 jaren tuchthuisstraf veroordeelen.

Züch'thaus|aufseher, m.; -direktor, m. = tuchthuis|meester; -directeur.)

Züch'thaus|gefangene(r), Züch'thändler, m. -s, - = tuchthuisboef, tuchteling.

Züch'thaus|strafe, w.; -wäter, m. = tuchthuis|straf; -directeur.

Züch'thengst, m. = springhengst, dekhengst of fokhengst.

Züch'tig = zedig, kuisch, ingetogen.

Züch'tigen, schw. (h.) = tuchtigen, kastijden.

Züch'tiglich = zedig, kuisch, ingetogen.

Züch'tigung, w. -en = tuchtiging, kastijding.

Züch'tland, f. = kweekland, fokland.

Züch'tling, m. -(e)s, -e, zie Züch'thäuser.

Züch'tlos = tuchteloos.

Züch'tlosigkeit, w. - = tuchteloosheid.

Züch'tmeister, m.; -mittel, f. = tucht|meester; -middel.

Züch'tpferd, f. = raspaard; fokpaard.

Züch'tpolizei, w. = correctioneële politie.

Zie ook C.

Zuchtrote, w. = tuchtroede.
Zuchtrot, f. = rasschaap.
Zuchtrotwein, f. = zeug, moederwijn.
Zuchttier, m. = springstier.
Zuchttute, w. = veulenmerrie.
Zuchting, w. —, —en = fokkerij (van dieren), kweekerij (van planten), teelt (van dieren en planten).
Zuchtvieh, f. = fokvee.
Zuchtwahl, w. = teeltkeus; natuurlijke z. = natuurkeus.
Zuch, m. —(e)z, —e = schok.
Zuchteltraf, m. = sukkeldraf; im z. = op een sukkeldraf.
Zuchten, fchw. (h.): die Achseln od. mit den Achseln z. = de schouders ophalen; schokschouderen; (met de wankbrauwen) zenuwachtig trekken; (van ingewanden) trillen; Misse, Strahlen z. = schieten; es zucht mir in den Gliedern = ik heb trekkingen in de leden; Spott zucht um seinen Mund = hij heeft een spotachtigen trek om den mond.
Züchen, fchw. (h.) = ('t zwaard, den dolk) trekken.
Zucker, m. —z = suiker.
Zuckerapfel, m. = zoete appel.
Zuckerartig = suikerachtig.
Zuckerbäcker, m. = suikerbakker, banketbakker.
Zuckerbau, m.; —bildung, w.; —birne, w. = suiker|cultuur (-bouw); —vorming; —peer.
Zuckerbillet, f. = billet doux.
Zuckerbrot, f. = banket, suikergebak; suikerbrood.
Zuckerbüchse (od. —dose), w.; —erbse, w. = suiker|pot (of —vaas); —erwt.
Zuckerfah, f.; —form, w.; —gast, m.; —gebakened, f. = suiker|vat; —vorm; —gast; —gebak.
Zuckergefchmack, m.; —guß, m. = suiker|smaak; —glazuur.
Zuckerhaltig = suikerhoudend.
Zuckerhut, m. = suikerbrood.
Zuckerhandis od. **Zuckerhand**, m. = suikerkandij, kandij-suiker.
Zuckerkind, f. = bedorven kindje; lieveling.
Zuckerkrankheit, w.; —mandel, w. = suiker|ziekte; —amandel (of —boon, bruidsuiker).
Zuckermehl, f. = meelsuiker.
Zuckermele, w.; —mehle, m.; —mühle, w. = suiker|mele; —meter; —molen.
Zuckermond, m. = zoetmond, lief mondje.
Zuckern, fchw. (h.) = suikeren, besuikeren.
Zuckerpflanzung, w.; —pflanzgen, f.; —raffinerie, w.; —rohr, f. = suiker|plantage (ook —cultuur); —tablette; —raffinaderij; —riet.
Zuckerrübe, w. = (suiker)biet, beetwortel.
Zuckerfaffen, Bl.; —faff, m.; —fchale, w.; —fchote, w. = suiker|goed; —sap; —vaas (of —pot); —erwt (of —peul).
Zuckerfieber, m.; —fieberci, w.; —firup, m.; —fingel, m.; —stoff, m. = suiker|raffinadeur; —raffinaderij; —stroop; —stokje; —stof.
Zuckerstoffhaltig = suikerhoudend.
Zuckerzuck = suikerzoet (ook fig).
Zuckerwaren, Bl.; —wasser, f.; —wert, f. = suiker|waren; —water; —goed.
Zuckerwein, m.; —zeuge, w.; —zeug, f.; —zwieback, m. = suiker|wijn; —tang; —goed; —beschuit.
Zuckfuf, m. = hanetred, hanespat (gebrek aan den paardepoot).

Zuckung, w. —, —en = trekking, stulptrekking, zenuwachtige trekking.
Zudammen, fchw. (h.) = toedammen, dichtdammen, toedijken, dichtdijken.
Zudecken, fchw. (h.) = toedekken; zugebedt sein = een stuk in zijn kraag hebben.
Zudem' = bovendien, daarbij, daarenboven.
Zudenken, unr. (h.) = iem. etw. = iem. iets toedenken, voor iem. iets bestemmen.
Zubrang, m. = aandrang, toeloop.
Zubringen, fchw. (h.) = opdringen, toedringen, naderbijdringen.
Zudrehen, fchw. (h.) = toedraaien, dichtdraaien; einem den Rücken z. = iem. den rug toedraaien.
Zudringlich = opdringerig, lastig, overgedienstig.
Zudringlichkeit, w. = opdringerigheid enz.
Zudrücken, fchw. (h.) = toedrukken; ein Auge z. = een oogje toedoen.
Zueignen, fchw. (h.) = toeëigenen; einem etw. z. = iem. iets toeschrijven, toekennen; (iem. een boek e. d.) opdragen.
Zueigner, m. —z, — = opdrager.
Zueignung, w. —, —en = opdracht, toeëigening.
Zueilen, fchw. (f.) = toejien, toesnellen (auf einen: op iem.).
Zuerkennen, unr. (h.) = (iem. een prijs) toekennen; (gerechtelijk) toewijzen; einem eine Strafe z. = iem. tot een straf veroordeelen.
Zuerst = eerstens, in de eerste plaats, ten eerste; 't eerst, eerst; gleich z. = onmiddellijk bij 't begin; wer z. kommt, maßt z. = wie eerst komt, eerst maakt.
Zufachen, fchw. (h.) = toewaaien, toewaaiëren.
Zufahren, ft. (h.) = doorrijden, voortrijden; of oprijden; fahren Sie zu! = vooruit (koetsier)! z., (f.): auf etw. z. = op iets toeschieten, toerijden.
Zufall, m. = ('t) toeval, lot; toeval(lige gebeurtenis), toevalligheid; (ziekte) de toeval, aanval; durch z. = bij toeval; ein mßriger z. = een ongelukkig toeval.
Zufallen, ft. (f.) = toevallen, dichtvallen (van een deur, de oogen e. d.); ten deel vallen.
Zufällig = toevallig, onopzettelijk.
Zufälligkeit, w. — = toevalligheid; toeval, toevallige gebeurtenis.
Zufalten, fchw. (h.) = toevouwen, dichtvouwen.
Zufertigen, fchw. (h.) = toezenden, doen toekomen.
Zuflechten, ft. (h.) = toevlechten, dichtvlechten.
Zuflicken, fchw. (h.) = toelappen.
Zufliegen, ft. (f.) = (auf einen: op iem.) toevliegen; toe- of dichtvliegen.
Zufließen, ft. (f.) = toevloeden, toestroomen; der Bach fließt dem Strome zu = de beek vloeit naar den stroom; einem etw. z. lassen = iem. iets doen toekomen.
Zuführen, fchw. (h.) = op een vlot toevoeren; brengen naar; z., (f.) = met een vlot varen naar.
Zufucht, m. = toevlucht, wijk(plaats).
Zufuchtsort, m., —stätte, w. = toevluchtsoord, wijkplaats.
Zufuß, m. = ('t) toestroomen, toevloeden, (de) toevoer; bijrivier.
Zufußgraben, m.; —röhre, w. = toevoer|kanaal; —pijp.
Zufußtern, fchw. (h.) = toefluisteren.
Zufolge, Präp. (mit vorangeftelltem Dattb ob.

Zie ook G.

folgendem Genetiv) = volgens, tengevolge (van); dem Befehle *z.* = volgens 't bevel; *z. des Befehles* = tengevolge van 't bevel.

zufrieden = tevreden, voldaan; mit, über etw. *z.* sein = met (over) iets tevreden zijn; ich bin's *z.* = ik vind 't goed, ben er tevreden mee; einen *z.* stellen = iem. tevreden stellen, bevredigen; sich *z.* geben = tevreden, getroost, bedaard zijn, geduld hebben, zich tevreden stellen; ich gebe mich *z.* = ook ik heb er vrede mee; einen *z.* lassen = iem. met rust laten.

Zufriedenheit, w. = tevredenheid; *z. geht über Reichthum* = tevredenheid gaat boven rijkdom.

zufriedenstellen, vgl. zufrieden.

zufrieren, ft. (f.) = toevriezen of dichtvriezen.

zufügen, ftw. (h.) = (er) bij voegen; einem Schaden *z.* = iem. schade veroorzaken, toebrengen of berokkenen, iem. benadeelen; einem eine Beleidigung *z.* = iem. een belediging aandoen of toevoegen.

Zufuhr, m. -, -en = toevoer (vooral van levensmiddelen); aanvoer; die wüchentlichsten Zufuhren = de wekelijksche aanvoeren.

zuführen, ftw. (h.) = toevoeren.

zufüllen, ftw. (h.) = vullen, dempen; bijvullen.

Zug, m. -(e)s, Züge = tocht (van een leger, doortocht, marsch; trekking van lucht); loop (van wolken, van een gebergte, van een weg); ('t) trekken (van vogels); stoet; legerafdeeling, peloton; zwarm (sprinkhanen; kraanvogels); koppel (trekossen); (spoor)trein; trek, haal (van pen of potlood); streek (van 't penseel); trek (in 't gezicht, om den mond, van 't karakter; met een net); drang (des harten); groeve of canneleering (in zuilen e. d.); trek (in een kanon); teug (uit een glas bijv.); zet (in 't spel); (trek)koord (van gordijnen, van de bel); zuiger (van een pomp); register (van een orgel); auf einen in einem *z.* leeren = in één teug ledigen; zehn Stunden in einem *z.* = aan één stuk; in großen, kurzen Zügen = in groote, korte trekken; in *z.* fommen = op slag of op gang komen; er ist im besten *z.* . . e = goed op streek; die Beratung ist im vollen *z.* . . e = de beraadslaging is in vollen gang; in den letzten Zügen liegen = op sterven liggen; der Ofen hat seinen *z.* = trekt niet; einer *z.* tun = een zet doen, een teug nemen; *z.* um *z.* = leer om leer of gelijk overgeven of oversteken, of (in handel) geld (ook boter) bij de visch.

Zugabe, w. = toegift; overmaat.

Zugabschleifer, m. = tochtband, tochtlat.

Zugamme, w. = trekmiër.

Zugang, m. = toegang; aanwas, vermeerdering.

zugänglich = toegankelijk, genaakbaar; aan te komen, verkrijgbaar; leicht *z.* = gemakkelijk te naderen, licht genaakbaar; einem etw. *z.* machen = iem. den toegang gemakkelijk maken, maken dat iem. iets kan krijgen of maken dat iem. van iets kan genieten (van een kunstwerk bijv.); daß ist mir nicht *z.* = daar is voor mij geen aankomen aan.

Zugänglichkeit, w. = toegankelijkheid, genaakbaarheid.

Zugbrücke, w. = ophaalbrug.

zugeben, ft. (h.) = toegeven, op den koop toegeven, toestaan, toelaten, erkennen; (in 't kaartspel) bekennen.

zugegen = aanwezig; bei etw. *z.* sein = bij iets aanwezig of tegenwoordig zijn.

zugehen, ft. (f.) = toe- of dichtgaan, gesloten worden; (ordelijk, zonderling) toegaan; (auf einen) toe- of afgaan; tüchtig *z.* = flink voortloopen; wie ist das zugegangen? = hoe is dat gebeurd, gekomen of gegaan? daß geht nicht mit rechten Dingen zu = dat is niet in den haak of niet plus; es mußte mit dem Teufel *z.* mennu . . . = daar moest de duivel achter zitten, als . . .; der Bericht ist mir zugegangen = is mij geworden, heeft mij bereikt; einem etw. *z.* lassen = iem. iets doen toekomen.

Zugehertn, w. -, -nen = helpster.

Zugehör, zie Zuhör.

zugehören, ftw. (h.) = toebehooren.

zugehörig = bijbehoorend.

zugeknüpft = (eig.) toegeknoopt, (fig.) gesloten, terughoudend.

Zügel, m. -s, - = teugel, toom, breidel; am *z.* führen = bij den teugel voeren of leiden; mit beruhängtem *z.* = met lossen teugel; (seinem Horn) den *z.* schießen lassen = den teugel vieren.

zügelloß = (eig.) zonder teugel; (fig.) teugelloos, toomeloos, ongebreideld, onbeteugeld.

Zügellosigkeit, w. = teugelloosheid.

Zügelteufel, m. = teugelteufel.

Zügelteufel, m. = teugelteufel, den teugel aandoen; beteugelen, breidelen, intoemen.

zugenannt = bijgenaamd.

zugewellen, ftw. (h.) = tot deelgenoot nemen of geven; tot makker geven of nemen; voegen bij.

zugestandenemachen = zooals toegegeven is, zooals elk zal toegeven.

Zugeständnis, f. = concessie, toestemming, toegeving, erkenning; einem Zugeständnisse machen = iem. concessies doen.

zugestehen, unr. (h.) = erkennen; toegeven; toestemmen; afstaan, gunnen.

zugestehen = toegedaan, genegen.

Zugfisch, m. = trekvisch.

Zugführer, m. = hoofdkondukteur (van den trein); peletonskommandant.

Zugfarn, f.; **Heuschrecke**, w. = trek|net; -sprinkhaan.

zugießen, ft. (h.) = bijgieten; toe- of dichtgieten.

zugig = tochtig.

zugittern, ftw. (h.) = sluiten (met een hek, met tralies), traliën.

Zugkraft, w. = trekkraft; aantrekkingskracht.

zugkräftig = in den smaak vallend, opgang makend.

Zugleder, f. = elastisch led(er).

zugleich = tegelijk, terzelfder tijd, tevens.

Zugletze, w.; **Luft**, f.; **Luft**, w. = trek|lijn (of sleeplijn; ook noodlijn aan den trein); -gat (of tochtgat); -lucht (of tocht).

zuglücklich, zie zugig.

Zugmaschine, w.; **mittel**, f.; **netz**, f.; **netz**, m. = trek|machine; -middel (ook lokmiddel); -net (of sleepnet); -os.

Zugpersonal, f. = treinpersoneel.

Zugpferd, f.; **pflaster**, f. = trek|paard; -pleister.

Zugraben, ft. (h.) = toegraven, volgooien (met aarde).

zugreifen, ft. (h.) = toegrijpen, toetasten; greifen Sie nur zu = tast maar toe, bedien u.

Zugriemen, m. = trekriem, streng (van 't paard).

Zie ook C.

- Zugrohr**, f., **Zugröhre**, w. = ventilerbuis, trekbus, trekpijp.
Zugrolle, w. = katrol.
Zugrunde: *z.* geh(e)n, *legen* ic. = tegronde gaan, liggen enz; *vgl.* Grund.
Zugschnur, w. = koord, riem.
Zugseil, f.; *-fange*, w. = trek|touw; *-stang*.
Zugstiel, m. = bottine, laars(je) met elastiek.
Zugstück, f. = stuk dat trekt, kasstuk.
Zugtier, f. = trekkier.
Zugucken, fchw. (h.) = toekijken.
Zugute, *zie* zu gute, *bij* gut I.
Zugunterlegt = ten langen laatste.
Zugvogel, f.; *-vogel*, m. = trek|vee; *-vogel*.
Zugwette = in troepen, in zwermen; in pelotons.
Zugwind, m. = tocht, trek.
Zuhältern, fchw. (h.) = toe- of dichthaken.
Zuhafen, fchw. (h.) = toe- of dichthaken.
Zuhalten, ft. (h.) = toe- of dichthouden; 't met iem. houden; *stch* *z.* = geen tijd verliezen.
Zuhälter, m. -s, -nen = helper (van geprostitueerden), souteneur.
Zuhälterin, w. -, -nen = bijzit.
Zuhämmern, fchw. (h.) = toehameren, dicht-hameren.
Zuhan-den = bijdehand; ter hand, in handen; *z.* kommen = in of onder de hand komen.
Zuhängen, fchw. (h.) = toe- of dichthangen, bedekken.
Zuhauen, ft. (h.) = behouwen; toeslaan, er op loshouwen.
Zuhaupt = te hoop.
Zuhelfen, fchw. (h.) = toe- of dichthaken (met haakjes).
Zuhelfen, fchw. (h.) = toe- of dichthechten, dichtnaaien.
Zuheilen, fchw. (f.) = dichtgaan (van wonden).
Zuherrschen, fchw. (h.) = toesnauwen, toe-bijten.
Zuhilfenahme, w. - = hulp, behulp.
Zuhinterst = achteraan, 't laatst.
Zuhörern, fchw. (h.) = toeluiseren.
Zuhören, fchw. (h.) (einem) = (naar iem.) luisteren.
Zuhörer, m. -s, -nen = toehoorder.
Zuhörerin, w. -, -nen = toehoorderes.
Zuhörerraum, m. = plaats of ruimte voor de toehoorders, zaal.
Zuhörererschaft, w. = toehoorders, gehoor, auditorium, publiek.
Zuhilfenahme, *zie* Zuhilfenahme.
Zuidersze (spr.: *zaj.*), w. = Zuiderzee.
Zujuchen, **Zujubeln**, fchw. (h.) = toejuichen, toejubelen; *einem* Weisal *z.* = iem. luide toejuichen.
Zujehren, fchw. (h.) = keeren of vegen naar; *einem* den Rücken *z.* = iem. den rug toekeren.
Zujellen, fchw. (h.) = toepennen, toepinnen.
Zujitten, fchw. (h.) = toe- of dichtlijmen, dichtplakken.
Zujlappen, fchw. (h. u. f.) = toekleppen, toeklappen, toeflappen, sluiten; toeslaan, toe- of dichtmaken.
Zujlatzen, fchw. (h.) *einem* = voor iem. in de handen klappen.
Zujleben, fchw. (h.) = toe- of dichtplakken.
Zujleistern, fchw. (h.) = (met stijfjel) toe- of dichtplakken.
Zujlinsen, fchw. (h.) = (met een klink) sluiten, (de deur) op de klink doen.
Zujknöpfen, fchw. (h.) = toe- of dichtknoopen; *zie* ook *zujgefnöpfen*.
Zujknüpfen, fchw. (h.) = toe- of dichtknoopen.
Zujkommen, ft. (f.) = (auf einen; op iem.) toekomen; *mir* ist Nachricht *zujkommen* = ik heb bericht ontvangen; *einem* etw. *z.* lassen = iem. iets doen toekomen of geworden, iem. iets afstaan; *das* kommt *mir* *zu* = dat komt mij toe; [*mit* etw. *z.* = ausstreichen; *der* *zujkommende* Winter = *der* nächste W.].
Zujkurven, fchw. (h.) = toekurken.
Zujkoffen, w. = iets er bij; (*bijz.*) groenten, compôte.
Zujkraben, fchw. (h.) = toe- of dichtkrabben.
Zujkriegen, fchw. (h.) = toe- of dichtkrijgen; (op den koop) toekrijgen.
Zujkunft, w. - = toekomst; toekomende tijd; in *z.* = in 't vervolg, voortaan.
Zujkünftig = toekomstig, aanstaand; *ihr* *Zujkünftiger* = haar aanstaande.
Zujkünftigemusik, w.; *-plan*, m. = toekomst-muziek; *-plan*.
Zujlächeln, fchw. (h.) = (einem, iem.) glimlachend aanzien, glimlachen tegen.
Zujlachen, fchw. (h.) = toelachen.
Zujlage, w. = toelage, opslag, toegift.
Zujlangen, fchw. (h.) = toetasten (aan tafel), zich bedienen; naar iets reiken; voldoende of toereikend zijn; *es* langte nicht *zu* = 't was niet toereikend, niet voldoende.
Zujlangst = toereikend, voldoende.
Zujlangstheit, w. - = voldoendeheid, ('t) voldoende.
Zujlassen, ft. (h.) = toe- of dichtlaten; *etw.* *z.* = iem. toelaten; *etw.* *z.* = iets toelaten, iets toestaan.
Zujlässig = toegestaan, geoorloofd, toelaatbaar.
Zujlässigkeit, w. - = toelaatbaarheid, 't geoorloofde.
Zujlassung, w. - = toelating, toestemming.
Zujlauf, m. = toeloop; *großen* *z.* haben = grooten of veel toeloop hebben; zeer gezocht zijn.
Zujlaufen, ft. (f.) = (auf einen, op iem.) toelopen; voortloopen; *es* läuft ihm alles *zu* = alles loopt naar hem toe; *spitz* *z.* ob. in eine Spitze *z.* = spits toelopen.
Zujlegemeffer, f. = knipmes.
Zujlegen, fchw. (h.) = toeleggen, toedekken; *einem* *zu* seiner Befoldung 200 Taler *z.* = iem. bij zijn salaris een toelage van 200 Taler geven; *einer* Zahl etw. *z.* = hij een getal iets bijdoen of bijvoegen; *stch* einen *Bebienten*, ein Pferd, einen neuen *Stad*, ein *Bauwerk* *z.* = zich een bediende enz. aanschaffen; *er* hat *zujgelegt* = is dikker geworden.
Zujleiden: *einem* etw. *z.* tun = iem. kwaad doen.
Zujleimen, fchw. (h.) = toe- of dichtlijmen.
Zujlernen, fchw. (h.) = bijleeren, aanleeren.
Zujlest = 't laatst, ten laatste, eindelijk, ten slotte; *er* kam *z.* = 't laatst *en* in 't laatst.
Zujleibe: *mir* *z.* = ter wille van mij, om mij een plezier te doen.
Zujlispeln, fchw. (h.) = toelispelen.
Zujlöten, fchw. (h.) = toe- of dichtsoldeeren.
Zujlup, m. -(e)s, -e = dot. **Zujlupen**, fchw. (h.) = lurken].
Zujlu, m. -s, -s = Zoeloe.
Zujluffner, m. = Zoeloekeeper.
Zum = *zu* dem.
Zumachen, fchw. (h.) = toe- of dichtdoen, sluiten.
Zumal = vooral, bovenal; *ihr* alle und *bu* *z.* =

Zie ook C.

- julie allen en jij in de eerste plaats; ich kann es ihm nicht abschlagen, *z.* da es... = ik kan 't hem niet weigeren, temeer daar ... of vooral nu ...; [tegelijk, opeens, eveneens].
- zumauern**, *schw.* (*h.*) = toe- of dicht metselen.
- zumeff** = voor 't meereendeel, meereendeels, in hoofdzaak, hoofdzakelijk.
- zumessen**, *ft.* (*h.*) = toemeten; toeschrijven, toedichten; einem jeden das Seinige *z.* = ieder zijn deel geven.
- zumuten**, *schw.* (*h.*): einem etw. (bes. Beschränktes, Unangenehmes) = iets van iem. vergen of verwachten.
- Zumutung**, *w.* - , -en = eisch, verwachting, veronderstelling.
- zumächst** = allereerst, in de eerste plaats, vóór alles; er saß mir *z.* = 't dichtst bij mij, vlak naast mij.
- zunageln**, *schw.* (*h.*) = toe- of dichtspijkeren.
- zunähern**, *schw.* (*h.*) = toe- of dichtnaalen.
- Zunahme**, *w.* - , -n = toeneming, vergrooting, aanwas, groei, vermeerdering.
- Zuname**, *m.* = bijnaam, toenaam; familie-naam, van.
- zundbar** = ontbrandbaar, ontvlambaar.
- Zundbarkeit**, *w.* - = ontbrandbaarheid, ontvlambaarheid.
- Zundblättchen**, *f.* = klappertje.
- Zundblattpistole**, *w.* = pistool voor klappertjes.
- Zunddeckel**, *m.* = zundgatdeksel.
- Zundel**, zie **Zunder**.
- zünden**, *schw.* (*h.*) = ontbranden, ontvlammen; ontsteken, aansteken; ein Wort, eine Rede *zündet* = ontvlamt, bezielt, elektriseert; [einem *z.* = iem. bijlichten].
- Zunder**, *m.* -s, - = tonder, tondel, zwam; (*fig.*) brandstof.
- Zunder**, *m.* -s, - = lont (van een bom), aansteker.
- Zundhölzchen**, *f.* = lucifer.
- Zundholzbüchse**, *schachtel*, *w.* = lucifersdoos.
- Zundhütchen**, *f.* = slaghoedje.
- Zundkugel**, *w.* = bom.
- Zundloch**, *f.* = zundgat.
- Zundnabel**, *w.* = slagnaald.
- Zundnadelgewehr**, *f.* = naaldgeweer.
- Zundpfanne**, *m.* = pan van een geweer.
- Zundpfannendeckel**, *m.* = pandeksel.
- Zundpille**, *w.* = slagpil, kruidpil.
- Zundpulver**, *f.* = lont, zundkruid.
- Zundröhre**, *w.* = zundpijp, kruidloop.
- Zundschnur**, *w.* = gezwinde lont.
- Zundschwamm**, *m.* = tonder, zwam.
- Zundstoff**, *m.* = brandstof, ontvlambare stof.
- Zundstrid**, *m.* = gezwinde lont.
- zunehmen**, *ft.* (*h.*) = toenemen, (van den dag) lengen, (van de maan) toenemen, wassen; der Kranke nimmt an Kräften *zu* = neemt toe in krachten; bei zunehmenden Jahren = als men ouder wordt; der Mond ist im *z.* = 'tis wassende maan.
- zunehmenen**, *schw.* (*h.*) = neigen, overhellen naar; sich einem, einer Sache *z.* = zich tot iem., tot een zaak aangetrokken gevoelen; sich einer Meinung *z.* = tot een meening overhellen; sich dem Ende *z.* = ten einde loopen.
- Zuneigung**, *w.* = toeneiging, genegenheid.
- Zunft**, *w.* - , Zunft = gilde; bent, kliek, kaste, coterie.
- Zunftbrief**, *m.* = gildebrief.
- Zunftgeist**, *m.* = kastegeest, partijgeest.
- Zunftgelchrer**, *m.* = beroepsgeleerde, pedant.
- Zunftgemäß** = volgens de gilderegels, in den geest van 't gilde of van de partij.
- Zunftgenosse**, *m.*; **Zunftgenossin**, *f.*; **Zunftgenossin**, *f.* = gildebroeder (*fig.* kameraad); -wet; -huis.
- Zunftig** = tot een gilde behoorende, gilde...; tot een kliek of coterie behoorende, coterie...; *z.* werden = lid van een gilde worden.
- Zunftler**, *m.* -s, - = lid van een gilde, gildebroeder, gildeman.
- Zunftmäßig** = volgens de regelen van een gilde.
- Zunftmeister**, *m.*; **Zunftmeisterin**, *f.* = gildemeester (*of* deken, overman); -recht; -wet; -wezen.
- Zunge**, *w.* - , -n = tong; *ook* (land)tong, (zee)tong, tongetje (van de weegschaal); taal; eine belegte *Z.* = een beslagen tong; eine schwere *Z.* haben = een zware of dikke tong hebben, moeilijk spreken; die *Z.* vor einem herauskratzen = de tong tegen iem. uitsteken; das Wort schwebt mir auf der *Z.* ob. läuft mir auf der *Z.* herum = zweeft me op de tong; die *Z.* ist ihm gelöst = hij is aan 't spreken geraakt of gebracht; böse Zungen = kwade of booze tongen, kwaadsprekers; die deutsche *Z.* = de Duitsche taal; zie ook **Zetgen**.
- Zungen**, *f.* -s, - = tongetje.
- Zungen**, *schw.* (*h.*) = de tong heen en weer bewegen; (van vlammen) lekken; Wiste *z.* durch die Luft = slikeren, schieten.
- Zungenader**, *w.*; **Zungenader**, *f.*; **Zungenader**, *m.* = tongader; -riem; -letter.
- Zungenscher**, *m.* = babbelaar, kletsjer, zwetsjer.
- Zungenschererei**, *w.* = gebabbel, kletsjerij, gezwets.
- Zungenbrühe**, *w.*; **Zungenbrühe**, *m.* = tongklier; -varen; -gebrek (*ook* spraakgebrek, vergissing).
- Zungenfertig** = welbespraakt, rad van tong.
- Zungenfertigkeit**, *w.* = welbespraaktheid, radheid.
- Zungenförmig** = tongvormig.
- Zungenfleisch**, *f.*; **Zungenfleisch**, *f.*; **Zungenfleisch**, *m.* = tonggezwel; -riem; -held (*of* zwetsjer, pochhans, grootspreker).
- Zungenfresser**, *m.*; **Zungenfresser**, *m.*; **Zungenfresser**, *m.* = tongkanker; -verlamming; -klank (*of* -letter).
- Zungenmuskel**, *m.*; **Zungenmuskel**, *m.* = tongspier; -schrapper.
- Zungenschlag**, *m.* = smak of klik met de tong.
- Zungenstipe**, *w.* = punt of tip van de tong.
- Zungenwurst**, *w.* = tongworst.
- Zunichte** = teniet; *z.* machen = vernietigen, te gronde richten, verijdelen; *z.* gehen = teniet gaan; *z.* werden = teniet gaan, op niets uitloopen.
- Zunicken**, *schw.* (*h.*) = toeknikken.
- Zunister**, *m.* -s, - = lichtmot.
- Zuoberst** = bovenaan, geheel boven.
- Zuordnen**, *schw.* (*h.*) = toevoegen; samen-voegen, bijeenvoegen, vereenigen.
- Zupack** kommen = van pas komen.
- Zupfen**, *schw.* (*h.*) = trekken; plukken; einen am Armel, an der Nase *z.* = iem. aan zijn mouw, bij zijn neus trekken; (Setze) utrafelen, uithalen; (Wolle) uitpluizen; (Schärpe) *z.* =

Zie ook C.

pluksel maken; *zurpfe sich an beiner Nase* = zie naar je zelf; *wer sich getroffen fühlte, zurpfe sich an der Nase* = wien de schoen past, trekke hem aan.
zurpflatern, *schw.* (h.) = bestraten; toeplesieren.
Zurpfeinwand, w. = pluksel.
zurpflöfen, *schw.* (h.) = toepennen, dichtpennen, dichtpinnen.
zurpfropfen, *schw.* (h.) = toekurken, dichtkurken, met een prop sluiten, tamponneeren.
Zurpfeide, w. = uitgerafelde zijde.
zurpfehen, *schw.* (h.) = toepikken, met pek of pik stoppen.
zurpfressen, *schw.* (h.) = toepersen, dichtpersen.
zur = zu der.
zuraten, *ft.* (h.) = aanranden.
zurraunen, *schw.* (h.) = toefluisteren.
Zurruher, zie *Züricher*.
zurrechnen, *schw.* (h.) = bijrekenen; einem etw. z. = iem. iets toerekenen of aanrekenen; iem. iets toeschrijven.
zurrechnungsfähig = toerekenbaar.
Zurrechnungsfähigkeit, w. = toerekenbaarheid.
zurechtbringen, unr. (h.) = in orde brengen, terechtbrengen, iets klaarspelen.
zurechtendenen, unr. (h.): *sich etw. z.* = iets in zijn gedachten in orde brengen.
zurechtfinden sich, *ft.* (h.) = den weg vinden; zich oriënteren; (in neuen Verhältnissen) thuis raken of zich thuis gevoelen, gewonnen aan.
zurechtstellen, *ft.* (h.) = (einem, iem.) terecht helpen, eruit helpen.
zurechtkommen, *ft.* (f.) = in orde komen; mit etw. z. = met iets klaar komen, iets klaar spelen; mit einem z. = 't met iem. eens worden, 't met iem. vinden.
zurechtlegen, *schw.* (h.) = terecht leggen, in orde brengen, klaar of gereed leggen.
zurechtmachen, *schw.* (h.) = gereed maken, in orde brengen, bereiden; den Salat z. = aanmaken, klaarmaken.
zurechtstellen, *schw.* (h.) = goed zetten, in orde zetten, schicken, op zijn plaats zetten; einem den Kopf zurechtsetzen = iem. tot rede brengen, gedwee maken.
zurechtweisen, *ft.* (h.) = den (goeden) weg wijzen, terecht helpen; terechtwijzen, ernstig onderhouden.
Zurechtweisung, w. = terechtwijzing.
zurechtzimmern, *schw.* (h.) = in elkaar timmeren.
zurreden, *schw.* (h.) = (einem) bemoedigend, vriendelijk of troostend toespreken; trachten te overreden of tot iets te brengen; *Z., f.* = aandrang; wat iem. zegt om over te halen; *Z.* hilft = een goede raad kan geen kwaad.
zureichen, *schw.* (h.) = toereiken, toereikend zijn, voldoende zijn.
zurreiten, *ft.* (h.) = (een paard) berijden, dresseeren, temmen; *z., (f.)* voortrijden; auf einen z. = op iem. toerijden.
Zurritter, m. = pikour.
Zürich, f. = Zurich.
Züricher, m. -s, - = Zurichser; *Z.* See = meer van Zurich.
zurichten, *schw.* (h.) = klaar maken, gereed maken, in orde brengen, toebereiden; einen arg, äbel, schlimm z. = iem. leelijk toetakelen.
Zurrichter, m. = toebereider, helper.

Zurichtung, w. = toebereiding, ('t) in-orde-maken.
zurriegeln, *schw.* (h.) = toegrendelen, dichtgrendelen.
zur'nen, *schw.* (h.) = boos of vertoornd zijn; einem (od. auf einen) z. = boos op iem. zijn; über einen z. = vertoornd zijn over iem.
zur'roffen, *schw.* (f.) = toeroesten, dichtroesten.
zur'ren, *schw.* (h.) = sjarren, vastsjorren.
zurück = terug, achter, achteruit; achterover; hinter andern z. sein = bij 'anderen achter zijn; *z.!* = terug! of achteruit!
zurückgeben, *schw.* (f.); *sich -begeben*, *ft.* (h.) = terug|de inzen; zich -begeven.
zurückbegehren, *schw.* (h.); *-begleiten*, *schw.* (h.) = terug|begeeren; -vergezellen (of met iem. teruggaan).
zurückbehalten, *ft.* (h.) = achterhouden.
Zurückbehaltung, w. = inhouding, achterhouding.
Zurückbehaltungsrecht, f. = achterhoudingsrecht, retentierecht.
zurückbekommen, *ft.* (h.); *-berufen*, *ft.* (h.) = terug|krijgen; -roepen.
zurückbiegen, *schw.* (h.) = achteroverbuigen, omvouwen.
zurückbezahlen, *schw.* (h.) = terugbetalen.
zurückbezichen sich, *ft.* (h.) = betrekking hebben op wat voorafgaat.
zurückbiegen, *ft.* (h.) = achteroverbuigen, omvouwen, ombuigen.
zurückbleiben, *ft.* (f.) = achterblijven; thuisblijven; (van klokken) achterloopen of nalooopen; hinter einem z. = bij iem. ten achter blijven.
zurückblissen, *schw.* (h.); *-bringen*, unr. (h.); *-buchen*, *schw.* (h.) = terug|zijken; -brengen (ook achteruitbrengen, achteruitzetten); -beeken.
zurückdatieren, *schw.* (h.) = antedateeren, onder een vroegeren datum schrijven.
zurückdenken, unr. (h.); *-drängen*, *schw.* (h.) = terug|denken; -dringen.
zurückdürfen, unr. (h.); *-eifen*, *schw.* (f.) = terug|mogen; -snellen.
zurückerbitten, *ft.* (h.); *-erhalten*, *ft.* (h.) = terug|verzoeken; -krijgen (of -ontvangen).
zurückerobern, *schw.* (h.) = heroveren.
zurückerkennen, *schw.* (h.) = teruggeven, terugbetalen.
zurückfahren, *ft.* (h.) = terugbrengen (per rijtuig of per schip); *z., (f.)* = terugrijden, terugvaren; terugdeinzen.
Zurückfahrt, zie *Rückfahrt*.
zurückfallen, *ft.* (f.) = terugvallen; teruggekaatst worden; in den alten Fehler z. = weer in 't oude gebrek vervallen; das Gut fiel an den alten Stamm zurück = 't goed kwam weer aan (of in 't bezit van) den ouden stem.
zurückfinden, *ft.* (h.) = terugvinden; (*sich*) z. = den weg weer vinden.
zurückfordern, *schw.* (h.) = teruggeischen, terugvorderen.
zurückführen, *schw.* (h.) = ter |gvoeren, terugleiden, terugbrengen; auf fremden Einfluß z. = aan vreemden invloed toeschrijven.
Zurückgabe, w. = teruggave.
zurückgeben, *ft.* (h.) = teruggeven.
zurückgeh(e)n, unr. (f.) = teruggaan; achteruitgaan (ook fig.), verminderen; auf den Ursprung z. = tot den oorsprong teruggaan; der Kauf ist zurückgegangen = is niet doorgestaan;

Zie ook G.

(van een verloving) afgebroken worden, afgaan.
zurückgeleiten, [schw. (h.); -gezogen = teruggeleiden; -getrokken.
Zurückgezogenheit, m. — = teruggetrokkenheid, eenzaamheid.
zurückgreifen, ft. (h.) = teruggrijpen, achteruitgrijpen; (in 't verleden) teruggaan.
zurückhaben, unr. (h.) = terughebben, terugkrijgen.
zurückhalten, ft. (h.) = terughouden, achterhouden; tegenhouden, weerhouden, verhinderen; (die Tränen) weerhouden, inhouden; feint ob. mit feiner Meinung z. = zijn meening voor zich houden of niet uitspreken.
zurückhaltend = terughoudend, gesloten, achterhoudend.
Zurückhaltung, m. = ('t) terughouden, tegenhouden; weerhouden, inhouden; terughoudendheid, terughouding.
zurückkammen, [schw. (h.) = terugkammen, achteruitkammen.
zurückkaufen, [schw. (h.); -kehren, [schw. (f.) = terug- of weerkopen; -keeren.
zurückkommen, ft. (f.) = terugkomen, terugkeeren, weeromkomen; vervallen, in verval geraken; er kam nie wieder darauf zurück = hij kwam er nooit weer op terug; um wieder auf besagten Sammel zurückzukommen = om weer op ons onderwerp (terug) te komen.
zurückkönnen, unr. (h.) = terugkunnen.
Zurückkunft, zie Rückkunft.
zurücklassen, ft. (h.) = achterlaten; laten teruggaan; hinter sich z. = achter zich laten.
Zurücklassung, m. —, -en = achterlating.
zurücklaufen, ft. (f.) = terugloopen; achter(uit)loopen.
zurücklegen, [schw. (h.) = (geld als besparing) o'verleggen, op zijde of wegleggen; (een weg) afleggen; er hat die vierzig zurückgelegt = achter den rug.
Zurücklegung, m. = besparing; afleggen; uach z. dieses Weges = na dien weg afgelegd te hebben.
zurücklehnen sich, [schw. (h.) = achteroverleunen; untätig lehnte sie sich in ihrem Sessel zurück = zij lag zonder iets te doen achterover in haar stoel.
zurückleiten, [schw. (h.); -leiten, [schw. (h.); -leiten, [schw. (h.) = terugleiden; -wenden (-sturen); -schijnen of bijlichten (bij 't terug-
Zurückmarsch, m. = terugmarsch. [gaan).
zurückmarschieren, [schw. (f.) = terugmarcheeren, terugtrekken.
zurückmelden sich, [schw. (h.) = zijn terugkomst melden.
zurückmögen, unr. (h.); -müffen, unr. (h.) = terugwillen; -moeten.
Zurücknahme, m. — = terugneming (van zijn woord, van waren enz.); herroeping (van een edikt).
zurücknehmen, ft. (h.) = terugnemen, wegnemen, (zijn woord, belofte e. d.) terugnemen, herroepen.
zurücknötigen, [schw. (h.) = noodzaken terug te gaan.
zurückprallen, [schw. (f.) = terugspringen, terugkaatsen; (van schrik) terugdeinzen.
zurückrechnen, [schw. (h.); -reisen, [schw. (f.) = terugrekenen; -reizen.
zurückreiten, ft. (f.); -rollen, [schw. (f.) = terugrijden (of achteruitrijden); -rollen.

zurückrubern, [schw. (f.); -rufen, ft. (h.) = terugroeien (of achteruitroeien); -roepen.
zurückfagen, [schw. (h.); -fassen, [schw. (h.) = terugzeggen (of antwoorden); -bezorgen.
zurückfchallen, [schw. (h.); -fchaldern, [schw. (f.) = terugklinken; -huiveren.
zurückfchauen, [schw. (h.); -fchenden, [schw. (h.); -fchiden, [schw. (h.) = terugzien (of achter zich zien); -jagen; -zenden (of -sturen).
zurückfchieben, ft. (h.) = terugschuiven of terugduwen, achteruitschuiven, op zij of weg-schuiven; einem den Eid z. = den eed aan iem. terugwijzen.
zurückfchiffen, [schw. (f.); -fchlagen, ft. (h.) = terugvaren; -slaan.
zurückfchleichen, ft. (f.); -fchleppen, [schw. (h.) = terugsluipen; -sleepon.
zurückfchließen, ft. (h.) = uit de gevolgen tot de oorzaak besluiten, terugredeneerende tot een besluit komen, terugredeneeren.
zurückfchuelen, [schw. (h.) = terugwerpen, achteruitwerpen; z., (f.) = terugspringen, losspringen.
zurückfchrecken, [schw. (f. u. h.); -fchreiben, ft. (h.) = terugfchrikken (terugdeinzen of afschrikken); -schrijven.
zurückfchreiten, ft. (f.); -fchren, ft. (h.) = terugstappen (of achterwaarts st.); -zien.
zurückfchnehen sich, [schw. (h.) nach; -fenden, unr. (h.) = terugverlangen; -zenden.
zurückfetzen, [schw. (h.) = op zij zetten, weg-zetten (als onbruikbaar bijv.); einen z. = iem. achterstellen, verongelijken; ook iem. achteruitzetten; das hat ihn sehr zurückgefetzt = dat heeft hem erg achteruitgezetz (wat zijn vermogen betreft).
Zurückfetzung, m. —, -en = terugplaatsing, achteruitplaatsing; achterstelling, verongelijken, vgl. zurückfetzen.
zurückfinken, ft. (f.) = achterover- of terugzakken (in de kussens bijv.); terugzinken, weer vervallen (in de ondeugd bijv.).
zurückfpringen, [schw. (f.); -fpringen, ft. (f.) = teruggaloppeeren (of -rennen); -springen (achteruitspringen).
zurückfiedeln, [schw. (h.) = achteruitzetten, terugzetten; ein Loch z. = een stap teruggaan, wat retireeren, een toontje lager zingen.
zurückfieh(e)n, unr. (h. u. f.) = achterafstaan, op den achtergrond blijven; hinter einem z. = bij iem. achterstaan, voor iem. onderdoen.
zurückfellen, [schw. (h.) = op zij of wegzetten; (een klok) terugzetten; (iem.) uitstellen, op een lateren dag laten komen.
Zurückfetzungstraf, m. = terugstootende kracht.
zurückftrahlen, [schw. (h.) = terugstralen, terugkaatsen, terugwerpen; terugstralen, terugfchijnen, terugvallen.
zurückftrichen, ft. (h.) = terug-, op zij- of wegstrijken.
zurückfuirzen, [schw. (f.) = terugvallen, achterovervallen, achteroverstorten; terugvliegen terugstormen.
zurückfaumeln, [schw. (f.) = achteruitwanke-len, terugwankelen.
zurückfreiben, ft. (h.) = terugdrijven.
zurücktreten, ft. (f.) = terugtreden, achterwaarts gaan; aftreden, zijn ontslag nemen; op den achtergrond treden; (bon der Brüfung) zich terugtrekken; (van 't water) bin-nen zijn oevers terugkeeren.

Zie ook **Σ**.

zurück tun, unr. (h.) = terugdoen, terugbrengen of terugzetten; einen Schritt z. = een stap achteruit doen.

zurückverfehen, fchw. (h.) = terugbrengen (in den vroegeren toestand); (een leerling in een lagere klasse) terugzetten, verlagen; sich z. = zich verplaatsen (in vervlogen tijden).

zurückwärtigen, fchw. (h.); **wandern**, fchw. (f.); **wandern**, ft. (f.) = terugwentelen; -trekken (of -reizen, -gaan); -wijken.

zurückweisen, ft. (h.) = (iem.) afwijzen; (een geschenk) van de hand wijzen, bedanken voor; (een getuige) wraken, afwijzen; (een beleediging) van zich wijzen; einen auf etw. z. = iem. op iets terugwijzen.

zurückwerfen, ft. (h.); **wirfen**, fchw. (h.) = terugwerpen (of -kaatsen); -werken.

zurückwollen, unr. (h.); **wünschen**, fchw. (h.) = terugwillen; -wenschen.

zurückzahlen, fchw. (h.); **zahlen**, fchw. (h.) = terugbetalen; -tellen.

zurückziehen, ft. (h.) = terugtrekken; (een mil. post, een wetsontwerp) intrekken; (zijn woord) terug- of intrekken; z., (f.) = terugtrekken, terugkomen (in de vroegere woning); sich z. = terugtrekken (van troepen); zich terugtrekken (in de eenzaamheid); sich von den Geschäftten z. = zich uit de zaken terugtrekken, uit de zaken gaan.

Zuruf, m. = toeroep, aanroep, kreet; durt z. = bij acclamatie.

zurufen, ft. (h.) = toeroepen.

zurunden, fchw. (h.) = afronden, rond maken.

zurüsten, fchw. (h.) = toerusten, uitrusten.

zurzeit = tegenwoordig.

Zusage, w. -, -n = toezegging, belofte; toestemming.

zusagen, fchw. (h.) = beloven, toezeggen; bevalen; (goed) bekomen; [voorzeggen]; Ich's Etüde sagen mir nicht zu = kunnen me niet bekoren; diese Speise sagt mir nicht zu = bekomt mij niet; die Eingeladenen haben fast alle zugesagt = beloofd te komen.

zusammen = tezamen, samen, bijelkaar, bijeen; z. arbeiten = samen of met elkaar werken; aan elkaar werken.

zusammenarbeiten, fchw. (h.) = samenwerken; aan elkaar werken; bijeenkrijgen met werken.

zusammenbandeln, fchw. (h.); sich ein Kleidchen z. = een japonnetje bijelkaar scharrelen.

zusammenballen, fchw. (h.) = als een bal in elkaar rollen, (de vuisten) ballen.

zusammenbegeben sich, ft. (h.) = bij elkaar komen.

zusammenbehalten, ft. (h.) = bijeen- of bijelkaar houden.

zusammenbeißen, ft. (h.) = (de tanden) op elkaar bijten.

zusammenbekommen, ft. (h.); **berufen**, ft. (h.) = bijeen- of bijelkaar[krijgen]; -roepen.

Zusammenberufung, w. = bijeenroeping.

zusammenbetteln, fchw. (h.); **binden**, ft. (h.) = samen- of bijeen[bedelen]; -binden.

zusammenblasen, ft. (h.); **bleiben**, ft. (f.) = bijelkaar[blazen]; -blijven.

zusammenborgen, fchw. (h.) = bijelkaar borgen.

zusammenbrechen, ft. (f.) = in elkaar of in een zakken, bezwijken, neerzijgen.

zusammenbringen, unr. (h.) = bijeen- of bijelkaar brengen

Zusammenbruch, m. = ineensstorting, val, kracht.

zusammendrängen, fchw. (h.) = samen- of ineendringen, opelkaar dringen.

zusammendraaien, fchw. (h.) = inelkaar draaien.

zusammendrukken, fchw. (h.) = in één (boek)deel drukken; (heel wat) afdrukken.

zusammendrücken, fchw. (h.) = samendrukken, inelkaar drukken.

zusammenfahren, ft. (h.) = bijeenbrengen; z., (f.) = tegen elkaar botsen; (met iem.) samengaan; (van schrik) opspringen, beweging van ontsteltenis maken, hevige ontstelling.

Zusammenfall, m. = ineensstorting.

zusammenfallen, ft. (f.) = inelkaar vallen, instorten, in puin vallen; vervallen, afnemen; samenvallen.

zusammenfallen, fchw. (h.); **fallen**, fchw. (h.) = samen[vouwen]; -vatten.

Zusammenfassung, w. = samenvatting.

zusammenfinden, ft. (h.) = samen- of bijeenvinden; sich z. = toevallig bijeenkomen, elkaar ontmoeten.

zusammenflechten, ft. (h.) = samen- of inelkaar vlechten.

zusammenfließen, fchw. (h.) = aan elkaar lappen; (een boek e. d.) bijelkaarflikken, samenflansen.

zusammenfließen, ft. (f.) = (van rivieren) samenvloeiën, samenkomen; (van kleuren) in elkaar- of ineenvloeiën.

Zusammenfluß, m. = samenloop, samenvloeiing (van rivieren); ineenvloeiing (van kleuren); toeloop (van mensen).

zusammenfriren, ft. (f.) = aan elkaar vriezen, vastvriezen.

zusammenfügen, fchw. (h.) = samenvoegen, bijelkaar of bijeenvoegen.

zusammenführen, fchw. (h.) = bijeenbrengen.

zusammengeben, ft. (h.) = verbinden, trouwen.

zusammengehen, unr. (f.) = samengaan, samenloopen, in elkaar loopen; vervallen, afvallen, verminderen.

zusammengehören, fchw. (h.) = bijeen- of bijelkaar (be)hooren.

zusammengehörig = bijeenbehoorend.

Zusammengehörigkeit, w. = ('t) bij-elkaar-behooren, verband, homogeniteit.

zusammengehen, fchw. (h.) = bij elkaar voegen of doen, verbinden.

zusammengeben, ft. (h.) = bijelkaar of aan elkaar gieten.

zusammengrenzen, fchw. (h.) = aan elkaar grenzen.

Zusammenhalt, m. = vastheid, samenhang; overeenstemming.

zusammenhalten, ft. (h.) = samen- of bijelkaar houden; ontzien, sparen; tegen elkaar houden (ter vergelijking); één blijven, verbonden blijven, elkaar trouw blijven.

Zusammenhang, m. = samenhang; verband; betrekking; overeenstemming; die Wörter im z. = in ('t) verband; ich bin aus dem z. gekommen = ik ben den draad kwijt geraakt.

zusammenhängen, ft. (h.) = (eig.) aan elkaar hangen, met elkaar verbonden zijn; (fig.) samenhangen; wissen Sie wie diese Geschichte zusammenhängt? = hoe die geschiedenis in elkaar zit?

zusammenhängen, fchw. (h.) = bij- of aan elkaar (op)hangen; ook = **zusammenhängen**.

Zie ook C.

- zusam'menhauen**, ft. (h.) = aan stukken houwen, in de pan hakken; afrossen.
- zusam'menhäufen**, fchw. (h.) = opeenhoopen, opeenstapelen.
- zusam'menheften**, fchw. (h.) = aan elkaar hechten of naaien; (een boek) innaaien.
- zusam'menheilen**, fchw. (f.) = dichtgaan (van een wonde).
- zusam'menheizen**, fchw. (h.) = tegen elkaar op- of aanhitsen.
- zusam'menkaufen**, fchw. (h.) = bijelkaar kopen, opkopen.
- zusam'menketten**, fchw. (h.) = aan elkaar ketenen; aaneenschakelen.
- Zusam'menkettung**, w. = aaneenschakeling.
- Zusam'menklang**, m. = samenklank, ('t) samenstemmen, overeenstemming.
- zusam'menknippen**, fchw. (h.) = (een mes) dichtknippen, dichtdoen; **z.**, (f.) = in elkaar zakken, dubbelslaan, als een knipmes buigen.
- zusam'menkleben**, fchw. (h.) = aan elkaar of vastkleven; vastplakken.
- zusam'menkleibern**, fchw. (h.) = (met stijf sel) aan elkaar of vastplakken.
- zusam'menklängen**, ft. (h.) = (mit den Gläsern) klinken; samenklinken, harmoniëeren.
- zusam'menklittern**, fchw. (h.) = samenflansen.
- zusam'menkneipfen**, fchw. (h.) = aan elkaar knoopen.
- zusam'menkommen**, ft. (f.) = samen- of bijeenkomen; **scharf** mit einem **z.** = een hevig dispuut met iem. hebben.
- zusam'menkoppeln**, fchw. (h.) = samenkopelen.
- zusam'menkramen**, fchw. (h.) = bijelkaarpakken.
- zusam'menkriechen**, ft. (f.) = bij elkaar kruipen.
- Zusam'menkunft**, w. -, .. künfte = samenkomst, bijeenkomst.
- zusam'menküppern**, zie **küppern**.
- zusam'menküssen**, ft. (h.) = samenlaten, bijeen- of bij elkander laten.
- Zusam'menlauf**, m. = samenloop; (van rivieren ook:) samenvloeiing.
- zusam'menlaufen**, ft. (f.) = samenloopen, tehoop loopen; samenstromen; (van kleuren) in elkaar loopen; (van stoffen) krimpen; (van melk) schiften, klonteren, stremmen, in elkaar loopen.
- Zusam'menlaut**, m. = samenklank.
- zusam'menleben**, fchw. (h.) = samenleven, met elkaar leven.
- zusam'menlegen**, fchw. (h.) = bij elkaar leggen; (een brief, servet) opvouwen.
- zusam'menlesen**, ft. (h.) = bijelkaar leenen.
- zusam'menlesen**, ft. (h.) = samenlezen, bijelkaar lezen of bijelkaarzoeken; met elkaar lezen; (heel wat) aflezen.
- zusam'menliegen**, ft. (h.) = bij elkaar liggen.
- zusam'menlöten**, fchw. (h.) = aan elkaar solderen.
- zusam'menmachen**, fchw. (h.) = bijelkaar doen; samendoen.
- zusam'mennageln**, fchw. (h.); **nähren**, fchw. (h.) = aan elkaar spijkeren; a. e. naaien.
- zusam'mennehmen**, ft. (h.) = bijelkaar nemen; (de kleeren) opnemen; die **Abfätze z.** = de hakken tegen elkaar slaan; **jeine Gebanfen z.** = goed nadenken; (zijn krachten) vergaren, samenrapen; **schiff z.** = bedaren, kalmeeren, zich vermannen, zich bedwingen, zich beheerschen, rustig nadenken.
- zusam'menpassen**, fchw. (h.) = tegen elkaar passen, bij elkaar passen.
- zusam'menpferden**, fchw. (h.) = bij elkaar brengen (in 'tzelfde perk, in dezelfde om-sluiting); samenpakken, oepenpakken.
- zusam'menpöppeln**, fchw. (h.) = samenproppen, samenpakken.
- zusam'menrapfen**, fchw. (h.) = samenrapen; bijeenrapen; **schiff z.** = zijn krachten bijeenrapen, een uiterste poging doen.
- zusam'menrechnen**, fchw. (h.) = samentellen, bijeenrekenen.
- zusam'menreimen**, fchw. (h.) = bijelkaar rijmen; (heel wat) afrijmen; met elkaar in overeenstemming brengen; **schiff z.** = op elkaar rijmen; rijmen, overeenstemmen, met elkaar strooken.
- zusam'menreihen**, ft. (h.) = neerhalen, afbreken.
- zusam'menreiten**, ft. (f.) = samen of met elkaar rijden; **z.**, (h.) = (een paard) afrijden, halfdood rijden.
- zusam'menrennen**, unr. (f.) = tegen elkaar aanrennen.
- zusam'menrollen**, fchw. (h.) = inelkaar rollen, oprollen.
- zusam'menrotten sich**, fchw. (h.) = samenrotten, samenscholen.
- Zusam'menrottung**, w. -, -en = samen-scholing.
- zusam'menschleifen**, fchw. (h.) = bijelkaar schuiven; **z.**, (f.) = op- of inschikken, opschuiven, bij elkaar schuiven; plaats maken.
- Zusam'menruf**, m. = bijeenroeping.
- zusam'menrufen**, ft. (h.) = bijeen- of samenroepen.
- zusam'menrühren**, fchw. (h.) = onder elkaar roeren, mengen.
- zusam'menscharen sich**, fchw. (h.) = zich bijeenscharen.
- zusam'menscharren**, fchw. (h.) = samen-schrapen, bij elkaar schrapen.
- zusam'menschneiteln**, fchw. (h.) = bijelkaar scheppen, op een hoop scheppen.
- zusam'menschichten**, fchw. (h.) = opstapelen.
- zusam'menschießen**, ft. (h.) = (een stad) plat-schieten; (mensen) overhoopschieten; (geld) bijelkaar leggen; **z.**, (f.) = samenkomen (als de stralen van een cirkel).
- zusam'menschlagen**, ft. (h.) = in elkaar of in stukken of kort en klein slaan; (een ledikant e. d.) in elkaar slaan, opslaan, opzetten; (een karpel) in elkaar slaan; die **Abfätze z.** = de hakken tegen elkaar slaan; (geld, goederen) bijelkaar brengen, opeenhoopen; **z.**, (h. u. f.) = tezamen of tegelijk slaan; tegen elkaar slaan; dichtslaan, dichtklappen; die **Wellen schlugen über ihm zusammen** = de golven sloten zich over (boven) hem.
- zusam'menschließen**, ft. (h.) = aan elkaar sluiten of ketenen; op of in elkaar sluiten; (de gelederen) sluiten.
- zusam'menschmelzen**, ft. (h.) = aan elkaar smelten, ineensmelten; **z.**, (f.) = smelten; wegsmelten, wegslinken.
- zusam'menschmiegen**, fchw. (h.) = aaneen of aan elkaar smeden; samen of tegelijk smeden.
- zusam'menschmiegen sich**, fchw. (h.) = zich tegen elkaar aanvliesen.

Zie ook C.

zusammenfchmieren, fchw. (h.) = bij of in elkaar knoeien, samenflansen.
zusammenfchmüren, fchw. (h.) = in of aan elkaar rijgen, samensnoeren; dicht snoeren.
zusammenfchreiben, fchw. (f.) = ontstellen.
zusammenfchreiben, ft. (h.) = aaneenschrijven; bij elkaar schrijven, schriftelijk bijeenroepen; (heel wat) afschrijven.
zusammenfchrumpfen, fchw. (f.) = ineen-, in- of samenkrimpen, in rimpels trekken.
zusammenfchütteln, fchw. (h.) = door elkaar schudden.
zusammenfchütten, fchw. (h.) = bij elkaar doen, ondereenmengen.
zusammenfchweißen, fchw. (h.) = aaneensmeden, aaneenwellen.
Zusammenfein, f. -s = samen zijn.
zusammenfetzen, fchw. (h.) = bij elkaar zetten; samenstellen, inelkaar zetten; fidi z. = samengesteld zijn, bestaan (uit).
Zusammenfetzung, w. -, -en = samenstelling, bouw.
zusammenfetzen, ft. (i.) = inelkaar zakken.
zusammenfetzen, ft. (h.) = bij elkaar zitten.
zusammenfbaunen, fchw. (h.) = bij elkaar aan- of inspannen.
zusammenfparen, fchw. (h.) = bijeen sparen.
Zusammenfpiel, f. = samenspel.
zusammenfprehen, ft. (h.) = bij elkaar- of bijeenbrengen, samenvoegen.
zusammenfrecken, fchw. (h.) = aan elkaar steken, vaststeken; bij elkaar zitten; (de hoofden) bij elkaar steken.
zusammenftech(en), unr. (h.) = bij elkaar staan; gemeene zaak maken, naast elkaar staan.
zusammenfstellen, fchw. (h.) = samenstellen, samenvoegen, bij elkaar plaatsen; rangschikken, ordenen, classificeeren; (den uitslag van de verkiezingen) opmaken; vergelijken; collationeeren.
zusammenfsteuern, fchw. (h.) = bijeenbrengen, opbrengen.
zusammenfstimmen, fchw. (h.) = tot overeenstemming brengen, gelijkstemmen; overeenstemmen.
zusammenfstoppeln, fchw. (h.) = bijeenzoeken, -garen, -rapen, -scharrelen; samenflansen.
Zusammenfstoß, m. = schok; botsing (van treinen); aanvaring (van schepen); fig. botsing, conflict.
zusammenfstößen, ft. (h.) = tegen elkaar stooten; (in een vijzel) fijnstooten; (buizen) in elkaar steken, samenvoegen; z., (f.) = tegen elkaar stooten, met elkaar in botsing komen (ook fig.); tegen elkaar aankomen, samenkomen.
zusammenfströmen, fchw. (f.) = samenstromen.
zusammenfstücke(n), fchw. (h.) = met stukjes en beetjes bij elkaar brengen; lappen, weer heel maken.
Zusammenfsturz, m. = instorting, ineenstorting; val.
zusammenfstürzen, fchw. (f.) = instorten, invallen, inzakken; fig. vallen, ineenstorten.
zusammenftragen, ft. (h.) = bijeenbrengen, vergaren.
zusammenftreffen, ft. (f.) = elkaar ontmoeten; mit einem z. = iem. toevallig aantreffen of ontmoeten; samenvallen (van gebeurtenissen); bij elkaar passen; das z. = de ontmoeting; 't samenvallen; de samenloop (van omstandigheden).

zusammenftreiben, ft. (h.) = bijeendrijven; bij elkaar krijgen, opdoen.
zusammenftreten, ft. (f.) = bijeenkomen; gemeene zaak maken, zich verbinden, zich vereenigen.
zusammenftun, unr. (h.) = bij elkaar doen; fidi z. = zich vereenigen.
zusammenftwachen, ft. (f.) = samen- of aan elkaar groeien.
zusammenftwehen, fchw. (h.) = oopenwaaien.
zusammenftwerfen, ft. (h.) = bij elkaar werpen, overhoop werpen; vermengen; verwarren, door elkaar gooien.
zusammenftwinden, ft. (h.) = in elkaar vlechten.
zusammenftwirken, fchw. (h.) = samenwerken.
zusammenftwürfeln, fchw. (h.) = bijeengooien, mengen; zufammengewürfelte Gefellfchaft = bont gezelschap, allegaartje.
zusammenftzählen, fchw. (h.) = samentellen.
zusammenftziehen, ft. (h.) = (troepen, lettergrepen e. d.) samentrekken; in elkaar trekken; z., (f.) = samen gaan wonen; fidi z. = samentrekken, zich samentrekken; Wolfen ziehen fidi zusammen = pakken zich samen.
zusammenftzwingen, fchw. (h.) = met geweld [zusammen] zie f a m t]. [samenvoegen].
Zusatz, m. = toevoeging, bijvoeging; toevoegsel, bijlage, aanhangsel, naschrift.
Zusatzartikel, m. = additioneel artikel, aanvullingsartikel.
zufchanzten, fchw. (h.) = bezorgen, toestoppen.
zufcharrten, fchw. (h.) = toegooien of dichtgooien (met aarde).
zufchauen, fchw. (h.) = toezien, toekijken; einem z. = naar iem. kijken.
Zufchauer, m. -s, - = toeschouwer; [als naam van een periodiek blad: waarnemer, spectator].
Zufchauerraum, m. = ruimte voor de toeschouwers of voor 't publiek, zaal.
zufchauen, fchw. (h.) = toe- of dichtscheppen.
zufchiffen, fchw. (h.) = toezenden, sturen.
zufchieben, ft. (h.) = (een grondel) toe- of dichtschuiven; (iem. iets) toeschuiven; einem etw. z. = (ook) iem. iets aanwrijven; einem den Eid z. = den eed opleggen.
zufchießen, ft. (h.) = (geld) toeleggen, bijvoegen; auf einen z. = op iem. losvuren, schieten; z., (f.) = toeschieten; (auf einen) toeschieten, toesnellen.
Zufschlag, m. = toewijzing (bij een verkoop), gunning (bij aanbesteding e. d.), toeslag; bijvoeging, toevoeging.
zufschlagen, ft. (h.) = toe- of dichtslaan; (iem. den bal) toeslaan; (bij een verkoop) toewijzen; er op losslaan; (de onkosten) er bij voegen; z., (f.) = toeslaan, dichtslaan; [die Arznei hat mir nicht zugefchlagen = is mij niet goed bekommen].
Zufschläger, m. = voorslaander (bij den smid); ook iem. die er maar opslaat.
Zufschlagporto, f. = strafport(o).
Zufschlagbillett, f. = farte, m. = suppletiebiljet.
Zufschlagsteuern, Pl. = opeenten.
zufschleifen, ft. (h.) = aanslijpen.
zufschleppen, fchw. (h.) = aan- of toesleepen.
zufschließen, ft. (h.) = -fchließen, ft. (h.) = toe- of dichtsluiten; -smlijten.
zufschmelzen, ft. (h.); -fchmieren, fchw. (h.) = -fchnallen, fchw. (h.) = dicht- of toesmelten; -smeren; -gespen

Zie ook C.

zufchnappen, fchw. (h.) = toshappen; z., (f.) = toeknippen, dichtknippen, toeslaan.
Zufchneidebrett, f. = Zufchneidebrett.
Zufchneidemesser, f. = uitsnijmes.
zufchneiden, ft. (h.) = (een kleed) knippen, uitsnijden.
Zufchneider, m. = knipper, coupeur.
Zufchneidetiſch, m. = werktafel, kniptafel of snijtafel (van kleermaker of ſchoenmaker).
zufchneien, fchw. (f.) = toesneeuwen, dicht-sneeuwen.
Zufchnitt, m. = snit, fatsoen, coupe; in-richting, gedaante.
zufchnüren, fchw. (h.) = toerijgen, dichtrijgen, toebinden; toesnoeren.
zufchrauben, fchw. (h.) = toeschroeven, dicht-schroeven.
zufchreiben, ft. (h.) = (er) biſchrijven; (iem. iets) toeschrijven; [opdragen]; er hat es ſich ſelbſt zufchreiben = zichzelf te wijten.
zufchreiten, ft. (h.) = toeschreeuwen, toeroepen.
zufchreiten, ft. (f.) = aanſtappen; tuchtig z. = ſlink aanſtappen; auf einen z. = op iem. toestappen.
Zufchrift, w. = ſchrijven, brief, letteren, miſſieve; [opdracht].
zufchriftlich = ſchriftelijk.
Zufchuß, m. = aanvulling, bijbetaling; voorſchot; toeslag, bijslag; (bij boekdr.) overvelen, overbladen.
Zufchußkaſſe, w., -verein, m. = voorschotkas.
zufchuftern, fchw. (h.) = toestoppen, bezorgen; bijdragen.
zufchützen, fchw. (h.) = (er) bijdoen, bijgieten; toegooien, dichtgooien, vullen, dempen.
zufchwören, fchw. (h.) = (iem. iets) onder eede beloven of verzekeren.
zufehen, ft. (h.) = toezien, toekijken, op-letten, oppassen, zorg dragen; dem Spiele z. = naar 't ſpel zien; dieſem Leiden kann ich nicht z. = niet aanzien; ſieh du zu, wie du mit ihm fertig wirſt = zie maar, hoe je 't met hem klaar speelt; daß z. ſoſtet nicht = zien kost niets; da mag er z. = laat hem maar op-passen; ich hatte daß z. = ik kon toekijken.
zufehend = zichtbaar, zienderoogen.
zufenden, unr. (h.) = toezenden.
zufegen, fchw. (h.) = bijvoegen, toevoegen; (er bij) inſchieten, (er op) toeleggen; toezetten of dichtzetten; einem z. = iem. aanvallen, aangrijpen; in 't nauw brengen; iem. aanpakken (fig.); (ber Glaſche) aanspreken; er hat nicht zufugehen = niets bij te zetten, niets te verliezen; ich habe dabei zugeſetzt = ik heb er op toegelegd; dem Gold ſtupfer z. = koper bij 't goud voegen.
zufichern, fchw. (h.) = verzekeren, vast beloven, waarborgen.
zufihren, fchw. (h.) = (toe- of dicht)sluiten.
zufihlen, fchw. (h.) = toespelen.
zufihigen, fchw. (h.) = aanpunten, puntig of ſcherp maken; ein Gläschen zum z. = een glaasje op de valreep, tot slot; ſich z. = puntig uitloopen; erger of ſcherper worden.
Zufprache, w., zie Zufpruch.
zufprechen, ft. (h.) = (iem. vriendelijk, kalme-erend) toespreken; (moed) inspreken; (iem. een bezit, een recht) toekennen, toewijzen; ber Glaſche ſteißig z. = de fleſch terdege aan-ſpreken; dem Eſſen z. = zich te goed doen aan 't eten; [etnem z. = bevallen, behagen;

etnem Plan z. = met een plan ſtrooken; einem ob. het etnem z. = vorſpreken].
Zufprechung, w. = toewijzing.
zufbringen, ft. (f.) = toespringen.
Zufpruch, m. = (troostende, bemoedigende) toespraak, vertroosting, ('t) toespreken, vriendelijke aandrang; ber Laden, ber Kaufmann hat viel ob. guten z. = veel aanloop, veel te doen, een goede klandizie; Speſen finden viel z. = hebben veel aftrek.
zufünden, fchw. (h.) = toespinnen, despon (er) op doen.
Zufund, m. = toestand, staat; Zufände kriegen = 't op de zenuwen krijgen.
zufande kommen = tot ſtand komen, werke-lijkheid worden; etw. z. bringen ob. mit etw. z. kommen = iets tot ſtand brengen, volbrengen of klaar ſpelen.
zufändig = bevoegd, competent.
Zufändigkeit, w. = bevoegdheid, compe-tentie.
Zufändigkeitskreis, m. = bevoegdheids-kring, bevoegdheidsgebied, ressort.
zufatten, zie fatten.
zufafeden, fchw. (h.) = toesteken, dichtſteken, dichtſpelden; etnem etw. z. = iem. iets toe-stoppen.
zufieh(e)n, unr. (h.): daß ſteht ihm zu = dat is hem geoorloofd of toegestaan, komt hem toe; dat paſt, voegt hem; [ook = zugeſtehen].
zufstellen, fchw. (h.) = toemaken, afsluiten, barricadeeren; etnem etw. z. = iem. iets ter hand ſtellen, doen geworden; (een dagvaar-ding e.d.) beteekenen.
Zufſtellung, w. = overhandiging; beteekening.
zufſterben, ft. (f.) = door ſterfgeval toekomen].
zufſtuern, fchw. (h.) = bijdragen; z., (f.) = (auf einen Hafen: op een haven) aanſturen, toesturen.
zufstimmen, fchw. (h.): einem, einer Meinung z. = met iem., met een meening inſtemmen of 't eens zijn; (etw.) toestemmen, toestaan.
Zufſtimmung, w. = toestemming, inſtemming.
zufſtopfen, fchw. (h.) = toestoppen, dichtstop-pen, stoppen, lappen.
zufſtopfeln, fchw. (h.) = kurken.
zufſtoßen, ft. (h.) = toe- of dichtstooten, (er op) toe stooten; z., (f.) = (van iets onaan-genaams) overko'men, gebeuren; ihm iſt ein Unglück zugeſtoßen = hem is een ongeluk overkomen, hij heeft een ongeluk gehad.
zufſtreben, fchw. (h.): einem Ziele z. = op een doel afgaan.
zufſtrömen, fchw. (f.) = toestroomen.
zufſtühlen, fchw. (h.) = bedekken, toedekken.
zufſtürmen, zufſtürzen, fchw. (f.) auf einen = op iem. toevliegen, aanſtormen.
zufſuchen, fchw. (h.) = fatsoeneeren; optoien, uitdossen; africhten, dresseeren.
Zufutige = te voorschijn, voor den dag.
Zufut, w. = bijmengſel; bestanddeel; iets er bij, iets extra's; vernapering; (bij den kleer-maker) verſchot.
Zufütchen, f. -s, - = extraatje, vernape-ring, toetje.
zufützig, zie zufützig].
zufutellen, fchw. (h.) = toedeelen, toebedeelen; (gerechtelijk) toewijzen.
Zufütten, f. = Zutfen.
zufutragen, ft. (h.) = toedragen, aandrigen; overbrengen, aanbrengen, (ver)kijken; ſich z. = zich toedragen, gebeuren, gaan.

Zie ook C.

Buträger, m. = aanbrenger, (ver)klikker.
Buträgeret', w. -, -en = aanbrengerij, verklikkerij.
zu'trüglicb = goed, voordeelig, nuttig, heilzaam, gezond.
zu'trüglicbheit, w. - = nuttigheid, heilzaamheid.
 I. **zu'trauen**, fchw. (h.) einem etw. = iets van iem. verwachten, iem. tot iets in staat achten; dem traue ich alles zu = dien acht ik tot alles in staat; das hatte ich dem Kleinen nicht zugetraut = niet achter dien kleine gezocht; ich habe ihm zu viel zugetraut = ik heb hem overschat.
 II. **zu'trauen**, f. -s = vertrouwen; habe z. zu mir = stel vertrouwen in mij, vertrouw mij.
zu'traulich = vertrouwend, betrouwelijk; z. gegen = betrouwelijk met.
zu'traulichheit, w. - = vertrouwen, betrouwelijkheid.
zu'treffen, ft. (h.) = waar blijken, opgaan, doorgaan, uitkomen; seine Behauptung trifft nicht zu = gaat niet op; zutreffend = juist, passend.
zu'treten, ft. (h.) = toe- of dichttrappen; z., (f.) = nadertreden; einem Betritt z. = tot een vereeniging toetreden.
zu'trinken, ft. (h.) = doordrinken, verder drinken; einem z. = iem. toedrinken, iem. met drinken voorgaan, iems. gezondheid drinken.
zu'tritt, m. = toegang, recht van toegang.
zutulich = gedienslig, voorkomend, vriendelijk, lief; indringerig, vleiend.
zutulichheit, w. - = gediensligheid enz.
 I. **zu'tun**, unr. (h.) = toe- of dichtdoen; (er) bijdoen, bijvoegen.
 II. **zu'tun**, f. = toedoen.
zutulich, zie zutulich.
zu'verlässig = betrouwbaar, vertrouwbaar, waarop te rekenen valt, geloofwaardig; solide.
zu'verlässigheit, w. - = betrouwbaarheid; zekerheid; geloofwaardigheid; soliditeit.
zu'verlässiglicb, zie zuverlässig.
zu'verlicbt, w. - = vast vertrouwen, gerustheid (op de toekomst); stellige verwachting.
zu'verlicbtlicb = vertrouwend, vol vertrouwen, gerust; met vertrouwen.
zu'verlicbtlicbheit, w. - = gerustheid, zekerheid, stellig vertrouwen.
zu'vel' = teveel; met klemtoon op zu: zu viel.
zu'vor' = tevoren; vroeger, eertijds; vóór alles, eerst.
zu'vor'bedenken, unr. (h.) = vooraf bedenken.
zu'vor'berst = eerst, vooraf, vóór alles, alleerst, in de eerste plaats, vooraan.
zu'vor'kommen, ft. (f.) = voorko'men, voorkomen; der Telegraph ist dem Glückling zugekommen = voor'gekomen, te vlug afge-weest; Sie kommen meinen Wünschen zuvor = u voorkomt mijn wenschen; einer Krankheit z. = een ziekte voorko'men.
zu'vor'kommend = voorko'mend, gedienslig.
zu'vor'kommenheit, w. - = voorko'mendheid.
zu'vor'tun, unr. (h.): z. einem in einem Dinge z. = iem. in iets overtreffen, de loef afsteken.
zu'wachz, m. -es = aanwas, toewas, aangroeiing, vermeerdering; z. an od. von Vermögen = vermeerdering van vermogen.
zu'wachsen, ft. (f.) = toe- of dichtgroeien; ein großer Vorteil ist ihm zugewachsen = is

hem te beurt of ten deel gevallen; daraus ist ihm etwas Gutes zugewachsen = is voor hem wat goeds voortgekomen of ontsproten.
zu'wägen, fchw. u. ft. (h.) = toewegen; toebedeelen.
zu'wägen, fchw. (h.) = toe- of dichtrollen (een hol bijv.); einem etw. z. = iem. iets toewentelen, iem. iets op den hals laden.
zu'wandern, **zu'wanfen**, fchw. (f.): einem Orte z. = naar een plaats toegaan, wankelen.
zu'warten, fchw. (h.): einem Dinge z. = 't einde van iets afwachten; **zu'wartend** = afwachgend.
zu'wegbringen, unr. (h.) = teweegbrengen, tot stand brengen.
zu'wehen, fchw. (h.) = toe- of dichtwaaien; einem Luft z. = iem. lucht toewaaien.
zu'weilen = soms, somtijds; bijtijden, van tijd tot tijd.
zu'weisen, ft. (h.) = toewijzen, gunnen; ten deel doen vallen; toesturen.
zu'weissen, fchw. (f.): dem Grabe z. = wegkwijnend den dood tegemoet gaan.
zu'wenden, unr. (h.) = toekceeren, toewenden; einem den Rücken z. = iem. den rug toekceeren; einem seine Freundschaft z. = iem. zijn vriendschap schenken; einer Sache seine Aufmerksamkeit z. = zijn aandacht op iets vestigen of aan iets wijden; einem einen Vorteil z. = iem. een voordeel aanbrengeu; sich einem Orte z. = zich naar een plaats begeven; sich dem Studium z. = zich op de studie toeleggen of zich aan de studie wijden; sein Benehmen wendet ihm alle Herzen zu = doet hem aller harten winnen; das Herz dem Gatten z. = zijn hart aan ijdelheid hangen.
zu'wenig = te weinig; met klemtoon op zu: zu wenig.
zu'werfen, ft. (h.) = (een deur) toe- of dichtwerpen; (een sloot) dempen; (een graf) volgoelen; (iem. iets) toewerpen.
zu'wider mit Datib = tegen, ongunstig, in strijd met; das Glück ist ihm z. = is hem ongunstig; solche Reden sind mir in der Seele z. = stuiten mij tegen de borst; er ist mir z. = ik heb een hekel aan hem; eine Speise ist mir z. = staat mij tegen; dem Befehle z. handeln = in strijd met 't bevel handelen, 't bevel overtreden; sich etw. z. essen = zich iets tegen eten; [in einem sind wir z. = in één ding verschillen wij].
Zu'widerhandlung, w. = tegenstrijdige handeling, overtreding.
zu'winken, fchw. (h.) einem = iem. toewenken.
zu'wölben, fchw. (h.) = overwelfen, met een gewelf afsluiten.
zu'wuchz, m., zie Zuwachz.
Zu'widersee, zie Züidersee.
zu'zahlen, fchw. (h.) = bijbetalen.
zu'zählen, fchw. (h.) = (er)bij tellen; (iem. iets) toetellen.
zu'zei'ten = bij tijden, somtijds; vgl. Zeit.
zu'ziehen, ft. (h.) = toe- of dichttrekken; op den hals halen, bezorgen; roepen, er bij halen (ter deelneming enz.); das hat ihm einen Verweis zugezogen = dat heeft hem een berisping bezorgd; z., (f.) = zich vestigen; (van dienstboden) in dienst treden; dem Meere z. = naar (de) zee trekken; sich eine Krankheit z. (h.) = zich een ziekte op den hals halen of een ziekte opdoen; der Strid zieht sich zu = gaat toe of in den knoop.
Zu'zug, m. = aankomst, immigratie; ver-

Zie ook C.

meerdering, aanwas (van de bevolking); toevloed; versterking; ook nieuweling, gast(en).
Buzügler, m. -s, - = later aangekomene, iem. die zich later gevestigd heeft, nieuwe inwoner; wie zich nog vrijwillig bij iets aansluit, meeloper.
zu'güglig: §. 10 Proz. = onder (of met) bijvoeging van 10%; §. des Contos = met bijtelling van de korting.
zu'zwängen, (schw. (h)) = met geweld toe- of dichtdoen.
zw. = zwichen.
zwacfen, (schw. (h)) = knippen, tergen, plagen.
Zwang, m. -(e)s = dwang, geweld; tun Sie sich feinen Z. an = doe u geen geweld aan of maak 't u niet moeilijk, geneer u niet.
zwängen, (schw. (h)) = persen, klemmen, dringen; Ich zwänge mich durch die Tür = ik pers me door de deur; etnem in Bande z. = iem. in drukkende boeien klemmen.
Zwanggerechtigkeit, w.; -gesetz, f. = dwangrecht (d.i. recht om heerediensten te eischen); wet.
Zwanglos = ongedwongen, natuurlijk, vrij; zwanglose Hefte = aan geen vasten termijn of omvang gebonden afleveringen.
Zwanglosigkeit, w. - = ongedwongenheid, natuurlijkheid, vrijheid.
Zwangmaßregel, -mittel, zie Zwangsm., Zwangsm.
Zwangsanleihe, w. = gedwongen leening.
Zwangsarbeit, w.; -dienst, m. = dwangarbeid; -dienst.
Zwangsentgegnung, w. = onteigening.
Zwangserziehung, w. = dwangopvoeding, opvoeding vanwege 't rijk in gestichten enz.
Zwangserziehungsanstalt, w. = rijksopvoedingsgesticht; tucht school.
Zwangsinnung, w. = (in Oosterr.) wettelijk gilde.
Zwangsbau, m. = dwangbuis.
Zwangsur, m. = dwangkoers.
Zwangslage, w. = noodzakelijkheid; onaangename benarde toestand.
Zwangsmäßregel, w.; -mittel, f. = dwangmaatregel; -middel.
Zwangspflicht, w. = gedwongen of gewetensplicht.
Zwangsveräußerung, w. = (gerechtelijke) openbare verkoop.
Zwangsverfahren, f. = dwangmaatregel, executie.
Zwangsvergleich, m. = accoord (bij faillissement).
Zwangsverkauf, m. ob. **Versteigerung**, w. = (gerechtelijke) openbare verkoop, verkoop bij executie; etw. zum Z. bringen = iets in 't openbaar verkoopen.
Zwangsvollstreckung, w. = executie.
Zwangswelke = door dwang, gedwongen.
zwanzig = twintig.
Zwanziged, f. = twintighoek.
Zwanziger, m. -s, - = twintigjarige; twintigkreuzerstuk; soldaat van 't 20ste regiment; er ist in den zwanzigern ob. in den z. Jahren = hij is in de twintig; es geschah in den z. Jahren = 't gebeurde tusschen '20 en '30.
Zwanzigerlei = twintigerlei.
Zwanzigfach = twintigvoudig, twintigmaal zoo groot; das Zwanzigfache = 't twintigvoud.
Zwanzigfähr, f. -(e)s, -e; **Zwanzigfährner**, m. -s, - = twintigvlak.

zwanzigjährig = twintigjarig.
Zwanzigmarkstück, f.; -pfennigstück, f. = twintig|markstuk; -penningstuk.
Zwanzigpfänder, m. = twintigponder.
zwanzigste (der, die, das) = twintigste.
Zwanzigstel, f. -s, - = twintigste (deel).
zwanzigstens = ten twintigste.
zwar = wel-is-waar, wel; und z. = en wel.
Zweck, m. -(e)s, -e = doel (abstract), bedoeling, oogmerk, intentie; [eindpunt]; feinen Z. erreichen, befehlen = zijn doel bereiken, missen; zu diesem Z. = te dien einde, met dat doel; zu welchem Z.? = met welk doel? waartoe? das hat gar feinen Z. = dat dient tot niets; der Z. heiligt die Mittel = 't doel heiligt de middelen; der letzte Z. = 't einddoel; ook = Zweck.
Zweckdienlich = doelmatig, geschikt (voor 't doel).
Zwecke, m. -, -n = (houten of metalen) pin of pen, stift, punaise.
Zwecken, (schw. (h)) = pennen, pinnen, met pinnen of stiften beslaan; [streven (naar), dienen, bedoelen].
Zweckentsprechend = aan 't doel beantwoordend, doelmatig, doeltreffend.
Zweckessen, f. = feestmaal, banket.
Zwecklos = doelloos, nutteloos.
Zwecklosigkeit, w. - = doelloosheid, nutteloosheid.
Zweckmäßig = doelmatig, geschikt, gepast.
Zweckmäßigkeit, w. = doelmatigheid enz.
Zweckmäßigerückfichten, Pl.: aus Z. = om redenen van doelmatigheid.
Zwecks (mit Gen.) = ten behoeve van, voor; ter, ten, tot.
Zweckverband, m. = bond van gemeenten (tot gemeenschappelijke doeleinden).
Zweckvoll = vol bedoeling, doelmatig.
Zweckwidrig = strijdig met 't doel of met de bedoeling, ondoelmatig, ongeschikt, averechts(ch).
Zweckwidrigkeit, w. - = ondoelmatigheid enz.
Zweh'le, zie Duehle.
Zweien = zweij.
zwei = twee; eine Z. = een 2; zu zweien = twee aan twee, met z'n tweeën.
zweiarmlig = tweearmig.
zweibanig = met (of van) twee banen.
zweibeinig; -blättrig; -blumig = twee|beemig; -bladerig; -bloemig.
Zweibrücken, f. = Tweebruggen.
Zweidecker, m. -s, - = tweedekker.
Zweideutig = dubbelzinnig, verdacht, van twijfelachtig alloo; onzeker, onvast, precair; (eig.) voor twee uitleggingen vatbaar, op twee manieren te verklaren.
Zweideutigkeit, w. -, -en = dubbelzinnigheid, verdachtheid, dubbelhartigheid.
Zweidrahtig = tweedradig.
zweie = twee.
Zweien sich, (schw. (h)) = in tweeën gaan, zich splitsen; oneenig worden; ook wel bij elkaar komen, zich verbinden.
Zweier, m. -, - = tweepenningsstuk.
Zweierlei = tweerlei; Versprechen und Gatten sind z. = beloven en doen zijn twee.
Zweifach (ob. -fältig); -farbig = twee|voudig; -vakkig; -kleurig.
Zweifeln, m. -s, - = twijfel; in (ob. im) Z. sein = in twijfel zijn of verkeeren; Z. gegen = twijfel koesteren; etw. in Z. stehen = iets

Zie ook G.

twijfel trekken; ohne allen *z.* = zonder eenigen twijfel; es ist außer allem *z.* ob über allen *z.* erhaben = 't is buiten allen twijfel of boven allen twijfel verheven.
zwei'felhaft = twijfelachtig, onzeker, in twijfel; es ist *z.* ob er... = 't is twijfelachtig, onzeker, of...; *z.*..er Ruf, Erfolg = twijfelachtige naam, uitslag; *z.*..e Debitoren, Forderungen = dubieuze debiteuren, posten; darüber bin ich nicht *z.* = daarover ben ik niet in twijfel of in 't onzekere.
zwei'felhaftigkeit, *w.* - = twijfelachtigheid, onzekerheid.
zwei'felloß = twijfelloos, ongetwijfeld, buiten twijfel.
zwei'felmut, *m.* = twijfelmoedigheid, besluiteloosheid.
zwei'felmütig = twijfelmoedig, besluiteloos, weifelmoedig.
zwei'feln, *schw.* (*h.*) = twijfelen; *z.* Sie an seinen Worten? = twijfelt U aan...? wie *z.* nicht, daß er die Wahrheit gesagt hat = wij twijfelen niet, of hij...; ich zweife nicht Sie so zu nennen = ik aarzel niet u zoo te noemen.
zwei'felsohne = zonder twijfel, ongetwijfeld.
zwei'felsucht, *w.* = twijfelzucht, scepticisme.
zwei'felsüchtig = twijfelzuchtig, sceptisch.
zwei'feler, *m.* -*s.* - = twijfelaar, scepticus.
zwei'flügelig; -**flügler**, *m.*; -**flügelig** = twee|vleugelig; -vleugelig insect; -voetig.
Zweig, *m.* -(e)*s.*, -e = twijg, tak (ook fig.); er kommt auf seinen grünen *z.* = hij brengt 't tot niets of komt tot niets.
Zweig'bahn, *w.* = zijlijn.
Zweig'bank, *w.* = bijbank, hulpbank, filiaal.
zwei'gen, *schw.* (*h.*) = takjes krijgen; enten; sich *z.* = zich vertakken.
zwei'gefang, *m.* = duo.
zwei'gefang, *f.* = tweespan.
zwei'gepalten; *z.*..e Zeile = kolomregel (bij 2 kolommen per blad.).
zwei'gespräch, *f.* = tweegesprek, samenspraak.
zwei'gestrichen = tweegestreept.
zwei'geschäft, *f.* = filiaal.
zwei'glied(er)ig = tweeledig.
zwei'niederlassung, *w.* = filiaal, bijkantoor, hulpkantoor.
zwei'großschend, *f.* = tweegroschenstuk.
zwei'helle, *w.* = filiaal.
zwei'verein, *m.* = (vereenigings)afdeeling, bijvereeniging.
zwei'händer, *m.* -*s.* - = tweehandig schepsel, mensch; ook tweehandig zwaard.
zwei'händig = tweehandig (dier, muziekstuk, zwaard).
zwei'häufig = tweehuizig (van planten).
zwei'heit, *w.* - = tweeheid, dualiteit.
zwei'hent(er)ig = met twee hengsels of ooren.
zwei'hüt(er)ig = tweebultig.
zwei'hörnig = tweehoornig.
zwei'hundert = tweehonderd.
zwei'hundertjährig = tweehonderdjarig.
zwei'jährig = tweejarig.
zwei'kampf, *m.* = tweegevecht, duel.
zwei'kämpfer, *m.* = duellist.
zwei'kapfelig = tweezaadlobbig.
zwei'köpfig; -**leb**ig; -**lipp**ig = twee|hoofdig; -slachtig; -lippig.
zwei'mal; -**malig**; -**männ(er)ig** = twee|maal; -**gerf** (of -maal herhaald); -helmig.

Zwei'mark'stück, *f.* = tweemarkstuk.
zwei'master, *m.* -*s.* - = tweemaster.
zwei'mastig; -**monatlich** = twee|mastig; -maandelijks(ch) (of -maandsch).
zwei'pfennigstück, *f.* = tweepenningstuk.
zwei'pfünder, *m.* -*s.* - = tweesponder.
zwei'rad, *f.* = rijwiel, fiets.
zwei'rad(er)ig = tweewielig.
zwei'reihig = tweerijig, in of met twee rijen, in twee gelederen; *z.*..e Weste = vest met twee rijen knopen.
zwei'ruderer, *m.* -*s.* - = tweeriems boot.
zwei'rud(er)ig; -**schalig**; -**schattig** = twee|riems; -schalig (of -schelpig); -schaduwig (of dubbelschaduwig).
zwei'schläf(er)ig; -**schneidig**; -**schuhig** = twee|persoons; -snijdend; -voets (d. i. twee voet lang of breed).
zwei'seitig; -**silbig** = twee|zijdig; -letter-grepig.
zwei'stig = met twee banken (een rijtuig bijv.); voor twee personen; *z.*..es Fahrrad = tweepersoons rijwiel, tandem.
zwei'spaltig = tweespletig; van twee kolommen (druks).
zwei'spänner, *m.* -*s.* - = rijtuig met (of voor) twee paarden.
zwei'spannig = met twee paarden; ook tweepersoons (bed).
zwei'stimmig = tweestemmig.
zwei'stöckig = van twee verdiepingen.
zwei'stufig = van twee treden of trappen.
zwei'stündig; -**tägig** = twee|urig; -daagsch.
zwei'sülftier; -**best**er = op één na de oudste; op één na de beste.
zwei'te (der, die, das) = tweede; Wilhelm der *z.* ob. Wilhelm II. = Willem de Tweede of II.
zwei'teilig = tweedeelg.
zwei'tel, *f.* -*s.* - = tweede (deel).
zwei'tens = ten tweede, tweedens.
zwei'tgeboren = tweede, op een na de oudste.
zwei'undachtzig, **zwei'unddreißig**, *zc.* = twee en tachtig, twee en dertig enz.
zwei'vier'telnote, *w.*; -**pause**, *w.*; -**tast**, *m.* = tweekwart|noot; -rust; -maat.
Zweiweiberet, *w.* - = bigamie, tweewijverij.
zwei'zack, *m.* -(e)*s.*, -e = gaffel, vork, tweehandige haak.
zwei'zadig = tweetandig, gaffelvormig.
zwei'zahl, *w.* = tweetal; dualis.
zwei'zahl, *m.* = tweetand; (*plant*) tandzaad.
zwei'zeilig; -**zünftig**; -**zöllig**; -**zünftig** = twee|regelig (of -rijig); -tandig; -duims; -tongig (dubbeltongig, dubbelhartig).
[zwerch = dwars].
Zwerch'fell, *f.* = middenrif, diafragma; ennem das *z.* erjühtern = iem. laten schudden van 't lachen, de lever doen schudden.
Zwerch'pfeife, *w.* = dwarsfluit.
Zwerch'sack, *m.* = knapzak.
Zwerg, *m.* -(e)*s.*, -e = dwerg.
zwerg'artig = dwergachtig.
Zwerg'baum, *m.*; -**bildung**, *w.* = dwerg|boom; -vormig.
zwerg(en)haft = dwergachtig.
zwerg'gestalt, *w.* = dwerggestalte.
zwerg'ig = dwergachtig.
Zwerg'ig, *w.* - , -*next* = dwerg.
zwerg'haft = dwergachtig.
Zwerg'mand, *w.*; -**obst**, *f.*; -**volk**, *f.*; -**musch**, *m.* = dwerg|muis; -ooft; -volk; -groei.
Zwerg'steifhuf, *m.* = dodaars.

Zie ook C.

- Zwet'sche, Zwet'sche**, w. -, -n = pruim; kwets, blauwe pruim.
- Zwit**, m. -(e)s = kneep, greep (met een tang).
- Zwic'fe**, w. -, -n = nijptang; wigvormige punt van een hoefspijker.
- Zwic'fel**, m. -s, - = wig, keg; geer; zonderling, raar heer, rare snoeshaan.
- Zwic'felbart**, m. = klein baardje à la Henri IV, puntbaardje, quatre.
- Zwic'fen**, fch.w. (h.) = knippen, nijpen; plagen; den Bart zw. = knippen; (mit den Augen) knippen, pinken; cš zwit' mit' im Seibe = ik heb pijn of kramp in 't lijf.
- Zwic'fer**, m. -s, - = lorgnet.
- Zwic'mühle**, w. = molentje (in 't spel); er hat eine Z. = bij hem snijdt 't mes van twee kanten; einen in die Z. nehmen = iem. voortdurend plagen; in der Z. sitzen = in de knijp of in den brand zitten.
- Zwic'zange**, w. = nijptang.
- Zwie'bad**, m. -(e)s, -e u. ..bäde = beschuit.
- Zwie'bel**, w. -, -n = ui; (bloem)bol; knol (horloge).
- zwie'belartig** = bolachtig, uiachtig.
- Zwie'belbeet**, f.; -brühe, w. = uie|bed; -saus.
- zwie'belvormig** = bolvormig, uivormig.
- Zwie'belgeruch**, m.; -geschmack, m. = uie|geur (of -reuk); -smaak.
- Zwie'belgewächs**, f. = bolgewas.
- Zwie'beln**, fch.w. (h.) = naar uien ruiken of smaken; met uien toebereiden; einen z. = iem. plagen, treiteren; ook: iem. smeeren geven.
- Zwie'bel|sauc**, w.; -sauce, w.; -suppe, w. = uie|saus; -schil; -soep.
- zwie'beltragend** = boldragend.
- Zwie'fach** of **zwie'fältig** = tweevoudig, dubbel; das Zwiefache = 't tweevoud, 't dubbele.
- Zwie'gespräch**, z.e. Zwoigespräch.
- Zwie'licht**, f. = schemering, halfdonker.
- Zwiter** = tweemaal.
- Zwie'fel**, w. -, -n = gaffelvormige tak, vork.
- Zwie'feln** fch., fch.w. (h.) = zich splitsen.
- Zwie'felpalt**, m.; -tracht, w. = twee|spalt (of verdeeldheid); -dracht (of oneenigheid).
- zwie'trächtig** = oneenig, oneensgezind.
- Zwisch**, **Zwisch**, m. -(e)s, -e = pilo, tijk.
- Zwischen** = piloosch, tijken.
- Zwisch(h)ijnde**, w.; -fittel, m. = pilo|buis; -kiel.
- Zwisch(h)weber**, m. = pilo- of tijkwever.
- Zwischung**, m. -(e)s, -e = tweeling; die Z..e = ook de Tweelingen (een sterrebeeld).
- Zwischungs|apfel**, m.; -bruder, m.; -schwester, w. = tweelings|appel; -broeder; -zuster.
- Zwing'burg**, w. = dwangburcht, versterkt slot, vesting (als gevangenis voor oproerlingen).
- Zwin'ge**, w. -, -n = schroef, klemschroef, klem, klamp, knijper, klemhaak; mondkiem; (onderaan wandelstokken e. d.) taats, beslagring, oorband.
- Zwin'gen**, f. (h.) (sch zwinge; zwang; zwänge; zwinge| gezwungen) = dwingen, noodzaken; etnem ein Selbständ in die Hand z. = drukken; (spijs of drank) opkuppen, opmaken, naar binnen werken; etn. z. = iets klaar spelen; z..der Grund = dringende reden; z..des Bedürfnis = dringende behoefte; z..be Umständen = dwingende omstandigheden, force majeure; gezwungenes Sächeln = gedwongen lachje.
- Zwin'ger**, m. -s, - = hok (voor wilde dieren); strijperk; slottoren; kerker; [in de middel-eeuwen: ruimte tusschen buiten- en binnenringmuur van versterkingen, of tusschen slotmuur en slotgracht, tusschen stadsmuur en stadsgracht].
- Zwing'herr**, m. = dwingeland, tyran, despoot.
- Zwing'herrschaft**, w. = dwingelandij, despotisme.
- Zwingli'aner**, m. -s, - = Zwingliaan (aanhanger van de leer van Zwingli + 1531).
- Zwing'schraube**, w., **Zwing'stod**, m. = schroef.
- [Zwin'fen]**, **zwin'fern**, fch.w. (h.) = (met de oogen) knippen, pinken.
- zwin'feln** = zwin'fern.
- zwin'feln**, fch.w. (h.) = (zich) draaien, dwarrelen.
- Zwirn**, m. -(e)s, -e = garen, draad; blauer Z. = brandewijn; brauner Z. = bier; er hat Z. im Kopfe = hij heeft verstand. hij weet van wanten; ihm geht der Z. aus = hij is uitgepraat.
- I. **zwin'nen** = van garen, garen(en).
- II. **zwin'nen**, fch.w. (h.) = tweernen, twijner.
- Zwin'ner**, m. -s, - = twijnder.
- Zwirn'faden**, m. = garen, draad; twijngaren.
- Zwirn'handler**, m.; -handschuh, m.; -hänel, m. = garen|handelaar; -handschoen; -kluwen.
- Zwirn'mühle**, w. = twijnmolen.
- Zwirn'spize**, w. = garen kant.
- Zwischen**, Präp. a. mit Dativ = tusschen; er steht z. dir und mir; wach ein Unterschied z. diesem Hund und dem meinigen! = welk een verschil tusschen enz.; (dial.) z. Licht = tusschen licht en donker; b. mit Licht = tusschen; er geriet z. zwei Feuer = hij raakte tusschen twee vuren.
- Zwischen|akt**, m.; -artikel, m.; -balken, m. = tusschen|bedrijf (gem. pauze); -artikel; -balk.
- Zwischenbemerkung**, w. = tusschengevoegde of tusschengeworpen opmerking.
- Zwischen|bed**, f.; -bedspassagier, m.; -ding, f. = tusschen|dek; -dekspassagier; -ding (of middending).
- Zwischen|durch** = er tusschen door; van tijd tot tijd, nu en dan, soms; ondertusschen, tegelijkertijd, middelerwijl.
- Zwischen|ein** = er tusschen in.
- Zwischenfall**, m. = (storend) voorval of geval, incident.
- Zwischengebäude**, f. = tusschenliggend gebouw, tusschengebouw.
- Zwischen|gericht**, f.; -gefang, m. = tusschen|gerecht; -(ge)zang.
- Zwischen|geschäft**, f. = bijzaak.
- Zwischen|geschoss**, f.; -altel, f. = tusschen|verdieping (bel-étage); -lid (of -stuk, -zetsel).
- Zwischen|hafen**, m. = doorgangshaven, entrepôt.
- Zwischen|handel**, m.; -handlung, w. = tusschen|handel; -handeling (of episode).
- Zwischen|her** = tegelijkertijd, intusschen.
- Zwischen|in** = (er) tusschen in, midden-in.
- Zwischen|könig**, m. = tusschenkoning.
- Zwischen|liegend** = tusschenliggend, tusschengelegen.
- Zwischen|linie**, w.; -maßeit, w.; -mauer, w. = tusschen|lijn (of bij boekdr.: interlinie); -maaltijd (of twaalf-uur); -muur.
- Zwischen|pause**, w.; -person, w.; -pfeiler,

Zie ook C.

- m. = tussen|poos (of ook speeltijd); -persoon; -pijler (of -pilaar).
- Tweitschen|plag**, m.; **raum**, m.; **rang**, m. = tussen|plaats (ook doorgangplaats); -ruimte; -rang.
- Tweitschen|rede**, w. = tussenrede, uitweiding, afdwaling; tusschenspraak, onderbreking, interruptie.
- Tweitschen|redner**, m. = die in de rede valt, tusschenspreker.
- Tweitschen|regiering**, w.; **reich**, f.; **ruf**, m. = tussen|regeering; -rijk; -roep (of uitroep, interruptie).
- Tweitschen|slag**, m.; **schlag**, m.; **spediteur**, m.; **spitse**, w. = tussen|zin; -schot; -expediteur; -spijs (-gerecht).
- Tweitschen|spel**, f.; **ständer**, m.; **station**, w. = tussen|spel (of intermezzo); -pilaar (of -stijl); -station.
- Tweitschen|stodwerk**, f.; **streit**, m.; **stüdt**, f.; **stufe**, w. = tussen|verdieping (bel-étage); -strijd; -stuk (of -spel); -trap (of middeltrap).
- Tweitschen|stunde**, w.; **ton**, m. = tussen|uur (of -tijd, speeltijd); -toon.
- Tweitschen|träger**, m. = aanbrenger, verklikker.
- Tweitschen|trägeret**, w. = aanbrengerij, verklikkerij.
- Tweitschen|umstand**, m. = tussenbeide komende omstandigheid, incident.
- Tweitschen|verderf**, f.; **wall**, m.; **wand**, w. = tussen|dek; -wal (of middenwal); -wand.
- Tweitschen|weite**, w.; **wort**, f.; **zeile**, w. = tussen|ruimte; -werspel; -regel (interlinie).
- Tweitschen|zeilig** = tussenregelig, interlineair.
- Tweitschen|zeit**, m. = tusschentijd; in der 3m. = in dien tusschentijd, ondertussen, onderwijl.
- Tweitschen|zinsen**, Pl. = tussenrente, interurarium, disconto.
- Twist**, m. -es, -e = twist, oneenigheid, strijd, verschil.
- twistig** = twistend, strijdend, oneenig.
- twistigheit**, w. -, -en = twist, oneenigheid, strijd.
- twitschern**, fchw. (h.) = tjlpen, sjlpen, zingen, kwinkelleeren; wie die Alten sungen, zw. die Jungen = zoo de ouden zongen, piepen de jongen.
- twit'er**, m. -s, - = tussenwezen, man-vrouw, hermafrodiet; bastaard, tweeslachtig dier; tusschending; menging; onzuiver erts.
- twit'ertartig** = tweeslachtig, hybridisch.
- twit'ertbildung**, w. = bastaardvorm, hybride vorm, tusschenvorm.
- twit'ertblume**, w. = hybride bloem.
- twit'ertform**, zie **twit'ertbildung**.
- twit'ertgeschlecht**, f. = hybridisch geslacht; bastaardgeslacht.
- twit'ertgeschöpf**, f. = bastaard; tweeslachtig wezen.
- twit'ertgewächs**, f. = hybridisch gewas, hybride plant.
- twit'ertgatt** = tweeslachtig, hybridisch.
- twit'ertpflanze**, w. = hybride plant.
- twit'ertwesen**, f. = tussenwezen, hybridisch wezen; bastaard.
- twit'ertwort**, f. = bastaardwoord.
- twit'ern**, fchw. (h.) = ongeduldig heen en weer bewegen; trillen, flikkeren.
- two** = zwei.
- twolf**, ook **twolfe** = twaalf; die 3. = de 12; wir sind unfer **twolf(e)** = wij zijn met ons twaalfen.
- twolf'ed**, f. -(e)s, -e = twaalthoek.
- twolf'edig** = twaalfoekig.
- twolf'ender**, m. -s, - = hert met twaalftakken, twaalfender.
- twolf'ferlei** = twaalferlei.
- twolf'fadh** = twaalfvoudig; bas **twolf'fadh** = 't twaalfvoud.
- twolf'fingerdarm**, m. = twaalfvingerige darm.
- twolf'flach**, f. -(e)s, -e; **twolf'flächner**, m. -s, - = twaalfvlak.
- twolf'flächig** = twaalfvlakig.
- twolf'fürst**, m. = twaalfvorst, dodekarch (Egypte 700-656 v. C.).
- twolf'griffellig** = twaalfstijlig (van bloemen).
- twolf'herrschaft**, w. = regeering der twaalft dodekarchie (Egypte 700-656 v. C.).
- twolf'jahrig**; **mal**; **malig** = twaalftarig; -maal; -werf (of twaalftmaal herhaald).
- twolf'monatlich** = twaalftmaandelijks(ch); twaalftmaandsch.
- twolf'nächte**, zie **twolften**.
- twolf'pfänder**, m. -s, - = twaalftponder.
- twolf'pfeilig**; **feitig**; **spaltig** = twaalft-snarig; -zijdig; -speltig.
- twolf'stündig**; **stündig** = twaalfturig; -daagsch.
- twolf'te** (ber, die, bas) = (de, 't) twaalfte; Karl der 3. ob. Karl XII. = Karel de Twaalfte of Karel XII.
- twolf'teilig** = twaalftdeelig.
- twolf'tel**, f. -s, - = twaalftde (deel).
- twolf'ten**, Pl. = de twaalft dagen tussen Kerstmis en Driekonigen.
- twolf'tens** = ten twaalftde.
- two**, f. -(e)s = cyaan, blauwzuurstof.
- two'ne**, w. -, -n = cyane, blauwe korenbloem.
- two'neisen**, f. = cyaanijzer.
- two'nfaltig**, f. = cyaankali.
- two'nsäure**, w. = cyaanzuur.
- two'nsden**, Pl. = Cycladen (eilanden).
- two'nsloche**, w. -, -n = cycloïde, radlijn.
- two'nssturm**, m. -(e)s, -e = cycloon, wervelstorm.
- two'nsloob**, m. -en, -en = cykloop, eenoogige reus.
- two'nsfluss**, m. -, .f. = cyklus, tijdkring, reeks gedichten e. d.
- two'nsröhre**, m. -s, - = cylinder; lampeglas; hooge hoed, kachelpijp.
- two'nsröhrenbureau**, f. = cylinderbureau.
- two'nsröhrenförmig** = cylindervormig.
- two'nsröhrenschale**, w. = zuiger.
- two'nsröhrenuhr**, w. = cylinderhorloge.
- two'nsröhrensch** = cilindrisch.
- two'nsologie**, w. - = zymologie, gistingleer.
- two'nsotisch** = zymotisch, gistend.
- two'nifer**, m. -s, - = cynicus, schaamteloze.
- two'nisch** = cynisch, schaamteloos.
- two'nismus**, m. - = cynisme, cynische wijsbegeerte.
- two'nsfeste**, w. = Cyprische of cypersche kat.
- two'nsfern**, f. = Cyprus.
- two'nswein**, m. = wijn van Cyprus.
- two'nspreffe**, w. -, -n = cypres.
- two'nspreffenholz**, f. = cypressenhout.
- two'nsprina**, w. = Cypris, Cypris, Venus.
- two'nsprings** = Cyprisch.
- two'nsrenartig** = zakachtig, blaasachtig.
- two'nsstus**, m. -, - = cyttisus, gouden regen.
- two'ns** = zur Zeit: tegenwoordig.

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

NIEUWE TALEN. — DUITSCH.

Ch. Altena , Deutsche grammatica voor Nederl. Scholen, <i>4e druk</i> <i>f</i>	0,50
Ch. Altena , Hochdeutsche Sprachlehre für niederl. Schulen <i>5e druk</i>	0,50
F. A. R. Beekman en G. A. C. van Goor , Oefeningen in het spreken en schrijven der Duitsche taal, met Hulpboekje I, gebonden in linnen <i>13e druk</i>	1,00
Oefeningen in het spreken en schrijven der Duitsche taal, II, met Hulpboekje, <i>7e druk</i> , III, met Hulpboekje, <i>4e druk</i> , geb. in linnen à	1,25
F. A. R. Beekman en G. A. C. van Goor , Oefeningen in het spreken en schrijven der Duitsche taal, met Hulpboekje, uitgave B , gebonden in linnen <i>3e druk</i>	1,50
F. A. R. Beekman en G. A. C. van Goor , Opgaven ter vertaling bij de oefeningen in het spreken en schrijven der Duitsche taal, uitgave B , ingenaaid <i>f</i> 0,75 , gebonden <i>3e druk</i>	1,00
F. A. R. Beekman en G. A. C. van Goor , Duitsch Leesboek voor middelbare en andere scholen I <i>23e druk</i>	0,50
Duitsch Leesboek II <i>11e druk</i>	0,75
Duitsch Leesboek III, IV, V <i>8e druk</i> à	1,00
Fred. Berens , Deutsches Lesebuch für Handelsschulen	1,00
Dr. A. van Berkum , Fransch-Duitsch-Engelsch leesboek voor handelsscholen, gebonden	2,25
Ook in 3 deeltjes, elke taal afzonderlijk, per deeltje in linnen	0,90
S. Boorsma , Mondelinge examens, Hoogduitsch L. O.	1,25
S. Boorsma , Schriftelijke examens Hoogduitsch	1,50
S. Boorsma en S. Th. A. Goetze , Deutsches Lesebuch für die untern Klassen <i>2e druk</i>	1,00
Deutsches Lesebuch für die mittleren Klassen	1,25
Deutsches Lesebuch für die höheren Klassen	1,25
B. E. Bouwman und Th. A. Verdenius , Deutsche Literaturgeschichte nebst Lesebuch für höhere Lehranstalten, mit Abbildungen und Porträts, ingenaaid <i>f</i> 2,25 , gebonden <i>2e druk</i>	2,60
DEUTSCHE NOVELLEN herausgegeben von S. Boorsma :	
Th. Berthold , Erinnerungen eines Tierfreundes, mit Erläuterungen versehen von S. Boorsma , in linnen	0,30
Luise Mühlbach , Napoleon und die weisze Frau (gekürzt), mit Erläuterungen versehen von S. Boorsma , in linnen, <i>2e druk</i>	0,30
Johanna Spyri , Der Toni von Kandergrund (gekürzt), mit Erläuterungen versehen von S. Boorsma , in linnen	0,30
Hermine Villinger , Der Töpfer von Kandern und Ungleiche Kameraden, mit Erläuterungen versehen von K. Brants , in linnen	0,30
Reinhold von Werner , Eine erste Seereise (gekürzt), mit Erläuterungen versehen von S. Boorsma , in linnen <i>2e druk</i>	0,30
Ernst von Wildenbruch , Das Orakel, Peter Rosegger , Das Holzknechtshaus, mit Erläuterungen versehen von K. Brants , in linnen	0,30
I. van Gelderen , Een vijftigtal. Vertalingen uit het Nederlandsch in het Duitsch <i>4e druk</i>	1,00
Dr. J. Gerzon , Leitfaden für den Unterricht in der Deutschen Grammatik, in linnen	0,45
Dr. J. Gerzon , Hundert Uebungsaufgaben, in linnen	0,70
Dr. J. Gerzon , Hilfsbüchlein für den ersten Unterricht im Deutschen, in linnen	0,40

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

NIEUWE TALEN. — DUI TSCH.

C. Honigh , Hoogduitsch Leesboek, vooral ingericht met het oog op het taaleigen van het Nederlandsch en het Hoogduitsch I. Herzien en omgewerkt door G. W. Spitzen . . . 13e druk	<i>f</i> 0,75
Hoogduitsch Leesboek II. Herzien en omgewerkt door G. W. Spitzen 7e druk	1,00
Hoogduitsch Leesboek III. Herzien en omgewerkt door G. W. Spitzen 4e druk	1,25
H. M. Leopold , De beginselen van het Hoogduitsch, I, II 9e druk	1,25
Joh. A. Leopold , Kleine Deutsche Sprachschule 9e druk	1,25
Joh. A. Leopold , Hochdeutsche Sprachschule 12e druk	1,90
Joh. A. Leopold , Deutsches Lesebuch, I, ing. <i>f</i> 1,90, geb. 8e druk	2,25
Deutsches Lesebuch, II, ingenaaid <i>f</i> 1,90, gebonden . 5e druk	2,25
NEUERE PROSA von B. E. Bouwman und Th. A. Verdenius :	
I. BURG NEIDECK. Novelle von Wilh. Heinrich Riehl , mit Erläuterungen und Hilfsbuch, gebonden in linnen 2e druk	0,90
II. TIERGESCHICHTEN, von Marie von Ebner-Eschenbach , Heinrich Lee und J. V. Widmann , geb. in linnen, 2e dr.	0,90
NEUERE PROSA, Serie II von B. E. Bouwman , G. W. Spitzen , Th. A. Verdenius und J. A. Verdenius .	
I. NOVELLEN von Wilh. Heinrich Riehl , Helene Böhlau und Charlotte Niese , annotiert von Th. A. Verdenius	0,75
II. DEUTSCHER HUMOR von Otto Ernst und H. Seidel , erläutert von B. E. Bouwman	0,65
G. van Poppel , De Hooftz. der Duitsche Spraakl. Een repetitieboekje voor de hoogste kl. van Gymn., H.B.S. en Midd.b. Hand.sch., 2e dr.	0,45
G. van Poppel , Grundrisz der Deutschen Literaturgeschichte für den Schulgebrauch, ingenaaid <i>f</i> 1,00, gebonden	1,25
J. H. Scholte , Probleme der GrimmeLshausenforschung, I, geb. . .	2,90
C. G. Tromp , Wort und Satz 4e druk	0,60
C. G. Tromp , Oefeningen bij Altena's Duitsche Grammatica en hochdeutsche Sprachlehre 3e druk	0,50
C. G. Tromp , Frohe Stunden. Deutsches Lesebuch für holländische Lehranstalten, I 4e druk	0,90
Frohe Stunden. Deutsches Leseb. für holländ. Lehranstalten, II 2e dr.	1,25
Frohe Stunden. Deutsches Lesebuch für holländische Lehranstalten, III	1,25
W. Uittenbogaard , Sammlung der Examenaufgaben Deutsch-Niederländisch für das Elementardiplom, aus den Jahren 1893-1907	1,00
W. Uittenbogaard , Vertaal oefeningen op Dr. L. Wirth's Synonyme, Homonyme Redensarten etc. en Examenopgaven Hoogduitsch L. O. 1899-1907 en M. O. ± 1888-1907	1,00
W. Uittenbogaard , Alltägliches. Wörter, Sätze und Redensarten .	0,75
J. A. Verdenius en R. P. G. Hameetman , Leerboek der Duitsche taal, ten dienste van Handelskursussen, I, gecartonneerd, 2e druk	0,75
Leerboek der Duitsche taal, II, gecartonneerd	0,90
J. A. Verdenius en R. P. G. Hameetman , Duitsch Leesboek met hulpboekje voor Middelbare, M.U.L.O. en Handelsscholen, I, geb. Duitsch Leesboek met hulpboekje, II, gebonden 2e druk	1,25
Dr. L. Wirth , Synonyme, Homonyme Redensarten etc. der deutsch-niederländischen Sprache, ingenaaid <i>f</i> 2,75, gebonden	3,25

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

NIEUWE TALEN. — ENGELSCH.

Dr. A. van Berkum , Fransch-Duitsch-Engelsch leesboek voor handelsscholen, gebonden	<i>f</i> 2,25
Ook in 3 deeltjes, elke taal afzonderlijk per deeltje in linnen	0,90
D. B. Best , Easy Steps in English Composition, I. <i>2e druk</i>	0,60
Easy Steps in English Composition, II	1,00
D. B. Best , Extracts for translations into Dutch. <i>4e druk</i>	0,60
B. C. Brennan , The Technicalities of English Poetry. The figures of speech and paraphrasing for the use of students of English, geb.	1,75
A. Broers en H. Koolhoven , Prose and Poetry for the first year. Engelsch leesboek, geïllustreerd.	0,0
A. Broers en H. Koolhoven , Prose and Poetry for the second year. Engelsch leesboek, geïllustreerd.	1,00
K. ten Bruggencate , Leerboek voor het Engelsch <i>6e druk</i>	1,25
K. ten Bruggencate , Hoofdzaken d. Engelsche Grammatica <i>6e dr.</i>	0,75
K. ten Bruggencate , De Uitspraak van het Engelsch met eene korte Inleiding in de Klankleer <i>6e druk</i>	0,55
K. ten Bruggencate , Nieuwe Engelsche grammatica <i>3e druk</i>	1,00
CONTINUOUS STORY READERS edited by P. van Rossum :	
Harold Avery , In strange Company, by P. v. Rossum , in linnen	0,30
Edith E. Cuthell , The Skipper, by P. van Rossum , met 13 plaatjes, in linnen <i>3e druk</i>	0,30
Maria Edgeworth , Lazy Lawrence, by P. van Rossum , in linnen.	0,30
Beatrice Harraden , The clockmaker and his wife, by G. Th. Goudsmit , in linnen	0,30
Ouida , In the apple country, by B. C. G. Numan , in linnen	0,30
John Strange Winter , A Waif, by P. van Rossum , in linnen, <i>2e dr.</i>	0,30
W. van Doorn , A Midsummer-night's Dream by W. Shakespeare. Annotated Edition for Schools	0,60
F. S. Gomm , Elementary word- and phrase-book. Revised by A. Picnot and Iz. Gorter <i>8e druk</i>	0,60
F. S. Gomm's Reader, Prose and Poetry, Seventh Edition: revised by A. Picnot and Iz. Gorter	1,25

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

NIEUWE TALEN. — ENGELSCH.

J. C. G. Grisé , I. Oefeningen in de Engelsche taal. Dhø fest thri Mønths	<i>10e druk</i>	<i>f</i> 0,60
II. Oefeningen in de Engelsche taal. Leerstof voor The first Year, gebonden	<i>18e druk</i>	1,75
III. Idiom and Grammar for Higher Forms, on an Inductive Plan, gebonden	<i>2e druk</i>	1,90
J. C. G. Grisé , English Grammar of the first Year, gecart. <i>2e druk</i>		0,60
J. H. A. Günther , Leerboek der Engelsche Taal	<i>11e druk</i>	1,40
J. H. A. Günther , A Handbook of the English Language for the Use of Schools, gebonden	<i>5e druk</i>	2,25
J. H. A. Günther , A Manual of English Pronunciation and Grammar for the Use of Dutch Students, gebonden	<i>2e druk</i>	2,75
J. H. A. Günther , English Synonyms, Explained and Illustrated, gebonden	<i>2e druk</i>	2,90
D. Hoekzema , Gleanings from English Prose, revised by Iz. Gorter and A. Picnot , gebonden	<i>11e druk</i>	2,00
D. Hoekzema , Gleanings from English Poetry, revised by Iz. Gorter and A. Picnot , ingenaaid <i>f</i> 1,75 , gebonden	<i>6e druk</i>	2,00
R. R. de Jong , Mondelinge Examens Engelsch Lager onderwijs		1,25
J. J. Leliveld , Engelsch Leesboek v. Handelsscholen, geb. <i>3e druk</i>		1,50
J. J. Leliveld , Engelsche Handelsterminologie, ing. <i>f</i> 1,50 , geb. <i>2e dr.</i>		1,90
J. J. Leliveld , Technische woorden en uitdrukkingen ten dienste v. den machine-technicus (Nederl., Engelsch, Hoogduitsch). Geb. <i>2e druk</i>		1,50
J. J. Leliveld , Oefeningen ter vertaling in het Engelsch en Hoogduitsch voor aanstaande technici en candidaten voor het scheepsmachinisten-diploma C.		0,75
J. J. Leliveld , Technische Lees- en Spreekoefeningen in de Engelsche taal, gecartonneerd		0,85
M. G. van Neck , Preparatory English Prose	<i>11e druk</i>	0,90
M. G. van Neck , Easy English Prose for Class-reading, <i>7e druk</i>		1,00
M. G. van Neck , A concise history of English Literature <i>7e druk</i>		0,75
OF OLDEN TIMES AND NEW, onder red. van L. van der Wal . Charles Dickens , The Chimes door K. ten Bruggencate , geïllustreerd, gecartonneerd	<i>3e druk</i>	0,75
Charles Dickens , The Cricket on the Hearth door K. ten Bruggencate , geïllustreerd, gecartonneerd	<i>4e druk</i>	0,75
Charles Dickens , A Christmas Carol door K. ten Bruggencate , geïllustreerd, gecartonneerd	<i>11e druk</i>	0,75
Charles Dickens , Oliver Twist, door H. Weersma , geïllustreerd, gecartonneerd		0,90
Conan Doyle , Uncle Bernac, door J. Coster , geïllustr., gecart.		0,90
O. Goldsmith , She stoops to conquer, door L. v. d. Wal , geïll., gecart.		0,75
Mrs. Oliphant , The Fugitives, door R. R. de Jong , gecart.		0,90
W. Pemberton , The Woman of Kronstadt, door B. C. G. Numan en G. Th. Goudsmit , gecart.		0,90
W. Shakespeare , The Merchant of Venice door K. ten Bruggencate , geïllustreerd, gecartonneerd	<i>5e druk</i>	0,75

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

NIEUWE TALEN. — ENGELSCH.

OF OLDEN TIMES AND NEW, onder red. van L. van der Wal . W. Shakespeare , Julius Caesar, door K. ten Bruggencate , geïllustreerd, gecartonneerd	<i>5e druk f</i>	0,75
R. B. Sheridan , The School for Scandal, door L. van der Wal , geïllustreerd, gecartonneerd		0,75
Robert Louis Stevenson , Kidnapped, door H. Weersma , geïllustreerd, gecartonneerd		0,90
Jonathan Swift , Gulliver's Travels, door L. van der Wal , geïllustreerd met 2 gekleurde plaatjes, gecartonneerd		0,75
REVISED EDITIONS:		
I. Baroness Orczy , The Scarlet Pimpernel, edited by J. C. G. Grasé and A. E. H. Swaen , ill., geb., . . .	<i>3e dr.</i>	1,50
II. Miss Bowen , I will maintain, edited by J. C. G. Grasé and A. E. H. Swaen , illustrated, gebonden		1,90
III. H. G. Wells , The Wheels of Chance, edited by J. C. G. Grasé and A. E. H. Swaen , ill., gebonden . . .		1,50
P. Roorda , De Klankleer en hare praktische toepassing bij de beoefening der nieuwe talen, gebonden	<i>3e druk</i>	1,60
P. van Rossum , Practisch leerboek der Engelsche taal, ten dienste v. h. uitgebreid L. O., Herhalingssch. en Taalc., I, II, III, <i>4e druk à</i>		0,50
C. Timmerman , English for Beginners. Illustrated	<i>2e druk</i>	0,40
C. Timmerman , The <i>First</i> Reader	<i>2e druk</i>	1,25
C. Timmerman , The <i>Second</i> Reader. Illustrated		1,25
C. Timmerman , First Exercises in English grammar	<i>2e druk</i>	0,75
C. Timmerman , Dutch Texts, to be translated into English, <i>2e druk</i>		0,60
C. Timmerman , Think in English. Exercises in Composition, <i>first series</i> , illustrated	<i>5e druk</i>	0,70
Think in English. Exercises in Composition, <i>second series</i> , illustrated	<i>2e druk</i>	0,75
C. Timmerman , Hoofdzaken der uitspraak van het Engelsch . . .		0,50
C. Timmerman , First Set of English Lessons, in Grammar, Conversation, Composition and Idiom	<i>2e druk</i>	1,25
Second Set of English Lessons, in Grammar, Conversation, Composition and Idiom	<i>2e druk</i>	1,00
Twelve English Lessons, <i>Third set</i>		1,00
C. Timmerman , Reader and Home Lesson Book. Part I.		0,45
Reader and Home Lesson Book. Part II		0,80
Reader and Home Lesson Book. Part III		0,75
C. Timmerman , A short English schoolgrammar		0,60

Uitgaven van J. B. WOLTERS te Groningen.

UITGAVEN VAN J. B. WOLTERS TE GRONINGEN.

Woordenboeken

OUDE TALEN.

Dr. A. H. G. P. VAN DEN ES, GRIEKSCH-NEDERL.

6e druk, in linnen f 7,50.

Dr. J. MEHLER, NEDERLANDSCH-LATIJSCH

in linnen f 3,90.

Dr. J. VAN WAGENINGEN, LATIJSCH-NEDERL.

in linnen f 7,50.

Prijs der 3 Woordenboeken
OUDE TALEN per stel
besteld f 15,50.

BEOORDEELINGEN:

Dr. A. H. G. P. van den Es, Grieksch-Nederl., 6e dr. f 7,50

De nieuwe druk is kleiner van formaat, in ongeveer denzelfden rooden band als Herckenrath of Van Gelderen. Niettegenstaande dit kleinere, natuurlijk gemakkelijker formaat, is de druk toch **bijzonder duidelijk** en bij vergelyking zal wel blijken, dat de tekst nog **verbeterd en vermeerderd** is. De schrijver, die in het voorbericht kon verklaren, dat hij ruim een halve eeuw geleden den grondslag legde tot dit woordenboek, heeft er blykbaar weer **groote zorg** aan besteed. De wijzigingen naar de schrijvers, bij welke de woorden voorkomen, doen wel zien, dat men voor zoowat alle Grieksche auteurs aan dit woordenboek genoeg zal hebben.

Handelsblad.

„Een boek waarvan een vijfde druk verschijnt, en dat wel onder de verzekering, dat het een geheel herziene en verbeterde druk is, heeft eigenlijk geen recensie noodig”, zoo begon wijlen Dr. S. O. Houtsma zijn aankondiging van de voorlaatste uitgave van bovengenoemd woordenboek (*Museum*, 1897, bl. 32). Wat moet dan wel van den 6en druk gezegd worden, dien Prof. Van den Es na twaalf jaar op den vorigen laat volgen? Ongeveer een halve eeuw heeft zijn arbeid aan die zes uitgaven ingenomen en, nauwgezet werker en bekend met de eischen van een woordenboek te stellen

als hij is, behoeft hij ons niet te verzekeren dat deze nieuwe druk weer in fabriek opzichten den vorigen heeft verbeterd.

Museum.

* *

Dr. J. Mehler, Nederlandsch-Latijnsch f 3,90

Zelfs bij een langdurig en veelvuldig gebruik zal het blyken, dat dit woordenboek, waarin bijna geen drukfouten zijn, een zeer **vertrouwbaar gids** mag genoemd worden.

Museum.

* *

Dr. J. van Wageningen, Latijnsch-Nederlandsch f 7,50

In menig opzicht staat dit woordenboek boven zijne voorgangers. De Nederlandsche vertaling der woorden is in 't algemeen **zuiverder en juist**; de rangschikking der beteekenissen beantwoordt meer aan de **tegenwoordige eischen der wetenschap**: vele uitdrukkingen, die bij de vertaling moeilijkheden kunnen opleveren, zijn op uitstekende wijze in 't Nederlandsch weergegeven: woorden en uitdrukkingen, die in 't klassiek Latijn gebruikt werden zijn onderscheiden van woorden en uitdrukkingen uit vroegere of atere perioden. J. WOLTJER. (*Museum*).

Wij kunnen het gebruik van dit woordenboek niet genoeg aanbevelen.

Het Onderwijs.

